Holy Bible

Aionian Edition®

banal na Bibliya

Tagalog Unlocked Holy Bible

AionianBible.org
Ang unang banal na Bibliya at pagsasalin
100% na libreng kumopya at mag print
kilala rin bilang " ang Lilang Bibliya "

Holy Bible Aionian Edition ®
banal na Bibliya
Tagalog Unlocked Holy Bible

CC Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 2/21/2024
Source copyright: CC Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.19.2 (Pro) on 5/7/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
https://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Paunang Salita

Tagalog at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

Talaan ng Nilalaman

BAGONG TIPAN

Genesis 11
Exodo 147
Levitico 264
Mga Bilang 355
Deuteronomio 476
Josue 580
Mga Hukom 646
Ruth 715
1 Samuel 725
2 Samuel 812
1 Mga Hari 886
2 Mga Hari 972
1 Mga Cronica 1053
2 Mga Cronica 1129
Ezra 1224
Nehemias 1248
Ester 1287
Job 1308
Mga Awit 1381
Mga Kawikaan 1547
Mangangaral 1613
Awit ng mga Awit 1636
Isaias 1649
Jeremias 1782
Panaghoy 1939
Ezekiel 1953
Daniel 2096
Hosea 2139
Joel 2160
Amos 2168
Obadias 2184
Jonas 2187
Mikas 2192
Nahum 2204
Habacuc 2210
Zefanias 2216
Hagai 2222
Zacarias 2227
Malakias 2251

LUMANG TIPAN

Mateo 2261
Marcos 2350
Lucas 2405
Juan 2501
Mga Gawa 2572
Mga Roma 2664
1 Mga Corinto 2703
2 Mga Corinto 2742
Mga Galacia 2767
Mga Efeso 2780
Mga Filipos 2793
Mga Colosas 2803
1 Mga Tesalonica 2812
2 Mga Tesalonica 2820
1 Timoteo 2825
2 Timoteo 2836
Tito 2843
Filemon 2848
Mga Hebreo 2850
Santiago 2879
1 Pedro 2889
2 Pedro 2900
1 Juan 2907
2 Juan 2917
3 Juan 2919
Judas 2921
Pahayag 2924

APENDIKS

Gabay sa mga Mambabasa
Glossary
Mapa
Itinalaga
Mga Ilustrasyon, Doré

BAGONG TIPAN

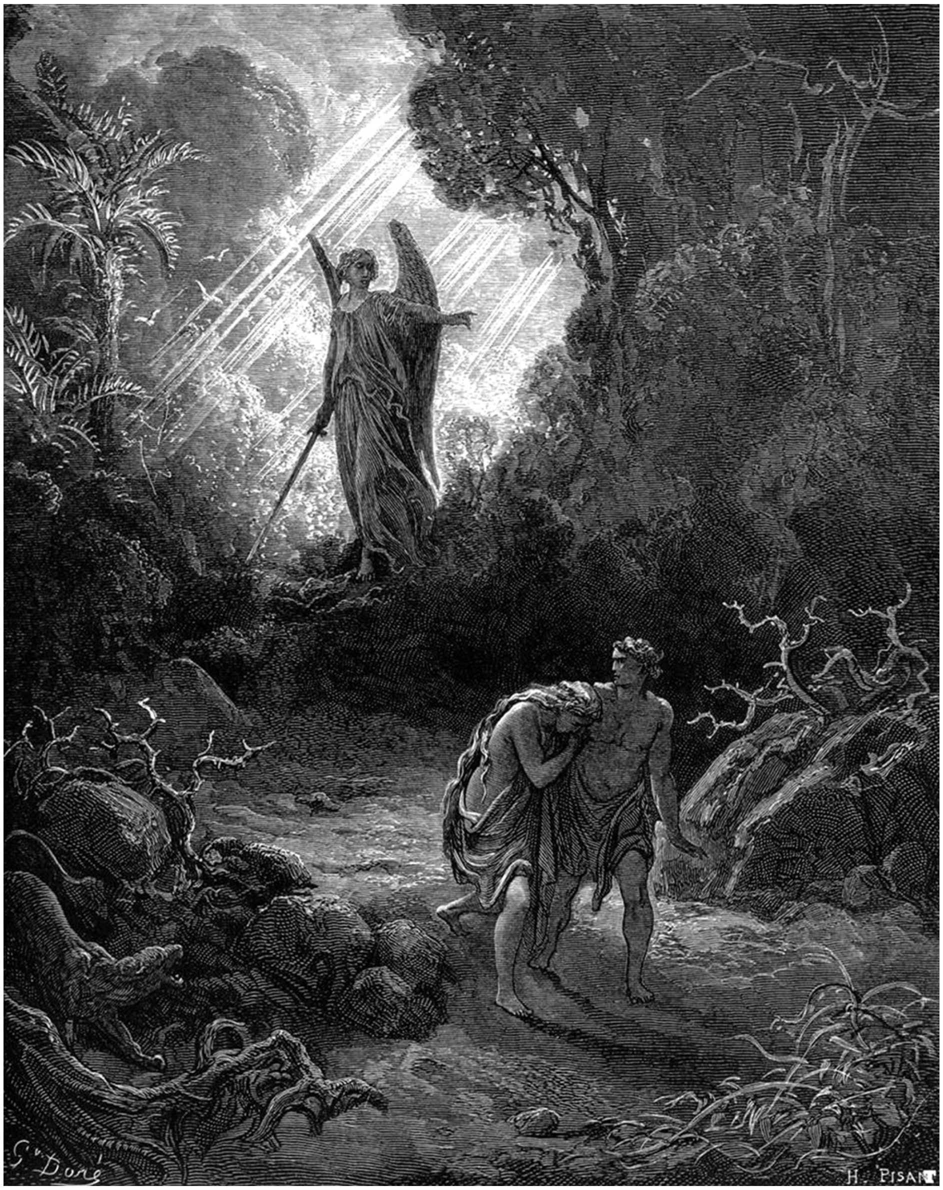

Kaya pinalabas ng Diyos ang lalaki mula sa hardin, at nilagay niya ang querubin sa silangan ng hardin ng Eden, at isang nagliliyab na espada na umiikot sa bawat panig, upang bantayan ang daan patungo sa puno ng buhay.

Genesis 3:24

Genesis

1 Noong simula nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa. **2**
Ang lupa ay walang anyo at walang laman. Ang kadiliman ay
nasa ibabaw ng kalaliman. Ang Espiritu ng Diyos ay kumikilos
sa ibabaw ng katubigan. **3** Sinabi ng Diyos, "Magkaroon ng
liwanag” at nagkaroon ng liwanag. **4** Nakita ng Diyos na ang
liwanag ay kaaya-aya. Hiniwalay niya ang liwanag mula sa
kadiliman. **5** Tinawag ng Diyos ang liwanag na “araw,” at ang
kadiliman ay tinawag niyang “gabi”. Naggabi at nag-umaga, ito
ang unang araw. **6** Sinabi ng Diyos, “Magkaroon ng puwang
sa pagitan ng mga tubig, at hayaang ihiwalay nito ang tubig
mula sa tubig.” **7** Ginawa ng Diyos ang puwang at hiniwalay
niya ang tubig na nasa silong ng kalawakan mula sa tubig na
nasa ibabaw ng kalawakan. At nagkagayon nga. **8** Tinawag ng
Diyos ang puwang na “langit.” Naggabi at nag-umaga, ito ang
ikalawang araw. **9** Sinabi ng Diyos, “Hayaang ang katubigang
nasa ilalim ng langit ay sama-samang magtipon sa isang lugar,
at hayaang lumitaw ang tuyong lupain.” At nagkagayon nga. **10**
Tinawag ng Diyos ang tuyong lupain na “lupa” at ang natipong
tubig ay tinawag niyang “dagat.” Nakita niyang ito ay kaaya-aya.
11 Sinabi ng Diyos, “Hayaang tumubo ang halaman sa lupa: mga
pananim na nagbibigay ng buto at mga namumungang punong
kahoy na kung saan ang buto nito'y nasa loob ng kanyang
bunga, ayon sa kanyang sariling uri.” At nagkagayon nga. **12**
Tinubuan ng halaman ang lupa, mga pananim na nagbibigay ng
buto mula sa kanilang uri, at mga namumungang punong kahoy
na taglay nito ang buto, mula sa kanilang uri. Nakita ng Diyos na
ito ay kaaya-aya. **13** Naggabi at nag-umaga, ito ang ikatlong
araw. **14** Sinabi ng Diyos, “Hayaang magkaroon ng mga liwanag

sa langit upang ihiwalay ang araw mula sa gabi. At hayaan silang
maging mga palatandaan, para sa mga panahon, para sa mga
araw at sa mga taon. **15** Hayaan silang maging mga liwanag
sa langit upang magbigay liwanag sa ibabaw ng mundo." At
nagkagayon nga. **16** Ginawa ng Diyos ang dalawang malaking
mga liwanag, ang mas malaking liwanag upang pamunuan ang
araw, at ang mas maliit na liwanag upang pamunuan ang gabi.
Ginawa rin niya ang mga bituin. **17** Inilagay sila ng Diyos sa
langit upang magbigay liwanag sa ibabaw ng mundo, **18** upang
pamunuan ang buong araw at ang buong gabi, at upang ihiwalay
ang liwanag sa kadiliman. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-aya.
19 Naggabi at nag-umaga, ito ang ikaapat na araw. **20** Sinabi ng
Diyos, "Hayaang mapuno ang katubigan ng lahat ng uri ng buhay
na nilalang na ginawa ko, mapuno ang himpapawid ng mga
ibong lumilipad sa ibabaw ng lupa." **21** Kaya't nilikha ng Diyos
ang malalaking nilalang na naninirahan sa dagat, gayon din ang
bawat buhay na nilikha ayon sa kanyang uri, mga nilalang na
kumikilos at nagkukumpol sa katubigan, at bawat mga ibong may
pakpak ayon sa kanyang uri. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-
aya. **22** Pinagpala sila ng Diyos, sinasabing, "Maging mabunga
kayo at magpakarami, punuin niyo ang katubigan sa mga dagat.
Hayaang dumami ang mga ibon sa mundo. **23** Naggabi at nag-
umaga, ito ang ikalimang araw. **24** Sinabi ng Diyos, "Hayaang
magdulot ang mundo ng buhay na mga nilalang, bawat isa ayon
sa kanyang sariling uri, mga hayop, mga gumagapang na bagay,
at mga mababangis na hayop ng mundo, bawat isa nito ayon sa
kanyang sariling uri". Nagkagayon nga. **25** Ginawa ng Diyos ang
mga mababangis na hayop sa mundo ayon sa kanilang uri,
ang mga hayop ayon sa kanilang mga uri, at lahat ng bagay na

gumagapang sa ibabaw ng lupa ayon sa kanyang uri. Nakita
niya na ito ay kaaya-aya. **26** Sinabi ng Diyos, “Gawin natin
ang tao ayon sa ating wangis, ayon sa ating larawan. Hayaan
silang mamahala sa isda sa dagat, sa mga ibon sa langit, sa
mga hayop, sa buong mundo, at sa lahat ng gumagapang na
bagay na gumagapang sa mundo. **27** Nilikha ng Diyos ang
tao ayon sa kanyang sariling wangis. Ayon sa kanyang wangis
nilikha niya siya. Lalaki at babae nilikha niya sila. **28** Pinagpala
sila ng Diyos at sinabihan silang, “Maging mabunga kayo, at
magpakarami. Punuin niyo ang mundo, at supilin ito. Maging
tagapamahala kayo sa isda sa dagat, sa mga ibon sa langit, at
sa lahat ng buhay na bagay na kumikilos sa ibabaw ng mundo.”
29 Sinabi ng Diyos, “Tingnan ninyo, ibinigay ko sa inyo ang
bawat pananim na nagbibigay ng buto na nasa ibabaw ng buong
mundo, at bawat punong-kahoy kasama ang bungang may buto
sa loob nito. Sila ay magiging pagkain ninyo. **30** Sa bawa't hayop
sa mundo, sa bawat ibon sa kalangitan, at sa lahat ng bagay
na gumagapang sa ibabaw ng mundo, at sa bawat nilikhang
may hininga ng buhay ibinigay ko ang bawat luntiang halaman
para maging pagkain.” At nagkagayon nga. **31** Nakita ng Diyos
ang lahat ng bagay na kanyang ginawa. Pagmasdan, ito ay
napakabuti. Naggabi at nag-umaga, ito ang ika anim araw.

2 Kaya’t ang kalangitan at ang mundo ay natapos, at ang lahat
ng buhay na mga bagay na pumuno sa kanila. **2** Sa ikapitong
araw dumating ang Diyos sa pagtatapos ng gawain na kanyang
ginawa, at siya ay nagpahinga sa ikapitong araw mula sa lahat
niyang gawain. **3** Pinagpala ng Diyos ang ikapitong araw at
ginawang banal ito, dahil doon siya nagpahinga mula sa lahat
ng gawain na kanyang nagawa sa kanyang paglikha. **4** to ang

mga kaganapan ukol sa kalangitan at sa mundo, nang sila ay
nilikha, sa araw na ginawa ni Yahweh na Diyos ang lupa at ang
kalangitan. **5** Wala pang halamang bukid ang nasa mundo, at
wala pang pananim ng bukid ang tumutubo, sapagkat hindi pa
dinulot ni Yahweh na Diyos na umulan sa ibabaw ng mundo, at
walang taong bubungkal ng lupa. **6** Pero umakyat ang hamog
mula sa mundo at diniligan ang buong ibabaw ng lupa. **7** Si
Yahweh na Diyos ay ginawa ang tao mula sa alabok ng lupa,
at hiningahan ang mga butas ng kanyang ilong ng hininga ng
buhay, at ang tao ay naging buhay na nilalang. **8** Nagtanim
si Yahweh na Diyos ng isang hardin pasilangan, sa Eden, at
doon niya inilagay ang taong kanyang nilikha. **9** Mula sa lupa
Pinatubo ni Yahweh na Diyos ang bawat punong kaaya-aya
sa paningin at mabuti para sa pagkain. Kasama rito ang puno
ng buhay na nasa gitna ng hardin, at ang puno ng kaalaman
ng mabuti at masama. **10** Lumabas ang isang ilog sa Eden
para diligan ang hardin. Mula roon ito ay nahati at naging apat
na ilog. **11** Ang pangalan ng unang ilog ay Pishon. Iyon ang
umaagos sa buong lupain ng Havila, kung saan mayroong ginto.
12 Ang ginto sa lupang iyon ay mabuti. Mayroon ding bedelio at
ang batong onise. **13** Ang pangalan ng pangalawang ilog ay
Gihon. Ang isang ito ay umaagos sa buong lupain ng Cush.
14 Ang pangalan ng pangatlong ilog ay Tigris, na umaagos sa
silangan ng Asshur. Ang pang-apat na ilog ay ang Eufrates.
15 Kinuha ni Yahweh na Diyos ang lalaki at inilagay siya sa
hardin ng Eden upang trabahuin at alagaan ito. **16** Inutusan ni
Yahweh na Diyos ang lalaki, sinasabing, “Mula sa bawat puno sa
hardin ay malaya kang makakakain. **17** Pero mula sa puno ng
kaalaman ng mabuti at masama ay hindi ka maaaring kumain,

sapagkat sa araw na kumain ka mula roon, ikaw ay tiyak na
mamamatay." **18** Pagkatapos sinabi ni Yahweh na Diyos, "Hindi
mabuti na ang lalaki ay nag-iisa. Gagawa ako ng katuwang na
babagay para sa kanya." **19** Mula sa lupa ginawa ni Yahweh
na Diyos ang bawat hayop sa bukid at bawat ibon sa langit.
Pagkatapos dinala niya sila sa lalaki upang makita kung ano ang
itatawag niya sa kanila. Anuman ang itinawag ng lalaki sa bawat
buhay na nilikha, iyon ang kanyang pangalan. **20** Ang lalaki ay
nagbigay ng mga pangalan para sa lahat ng mga hayop, sa
lahat ng mga ibon sa langit, at sa bawat mabangis na hayop
sa bukid. Pero para sa lalaki mismo ay walang nahanap na
katuwang na babagay para sa kanya. **21** Dinulot ni Yahweh na
Diyos na makatulog nang mahimbing ang lalaki, kaya nakatulog
ang lalaki. Kumuha si Yahweh na Diyos ng isa sa kanyang
mga tadyang at isinara ang laman kung saan niya kinuha ang
tadyang. **22** Sa pamamagitan ng tadyang na kinuha ni Yahweh
na Diyos mula sa lalaki, ginawa niya ang babae at dinala siya sa
lalaki. **23** Sinabi ng lalaki, "Sa oras na ito, ito ang buto ng aking
mga buto, at laman ng aking laman. Tatawagin siyang 'babae',
dahil kinuha siya sa lalaki." **24** Kaya iiwan ng lalaki ang kanyang
ama at ang kanyang ina, makikipag-isa siya sa kanyang asawa,
at sila ay magiging isang laman. **25** Kapwa sila hubad, ang lalaki
at ang kanyang asawa, pero hindi sila nahihiya.

3 Ngayon ang ahas ay higit na tuso kaysa sa anumang ibang
mabangis na hayop sa bukid na ginawa ni Yahweh na Diyos.
Sinabi niya sa babae, "Talaga bang sinabi ng Diyos, "Hindi kayo
dapat kumain mula sa anumang puno ng hardin?" **2** Sinabi ng
babae sa ahas, "Maaari naming kainin ang bunga mula sa mga
puno ng hardin, **3** pero tungkol sa bunga ng puno na nasa gitna

ng hardin, sinabi ng Diyos, “Hindi ninyo maaaring kainin ito,
ni hindi ninyo ito maaaring hawakan, o mamamatay kayo.'” **4**
Sinabi ng ahas sa babae, “Tiyak na hindi kayo mamamatay. **5**
Dahil alam ng Diyos na sa araw na kainin ninyo ito mabubuksan
ang inyong mga mata, at kayo ay magiging tulad ng Diyos,
na nakaaalam ng mabuti at masama.” **6** At nang nakita ng
babae na ang puno ay mabuti para sa pagkain at kaaya-aya sa
paningin, at ang puno ay kanais-nais para gawing matalino ang
isang tao, kumuha siya ng bunga nito at kinain ito. At binigyan
niya ang kanyang asawa na kasama niya, at kinain niya ito. **7**
Parehong nabuksan ang kanilang mga mata, at nalaman nilang
sila ay hubad. Pinagsama-sama nilang tinahi ang mga dahon ng
igos at gumawa ng mga pantakip para sa kanilang mga sarili. **8**
Narinig nila ang tunog ni Yahweh na Diyos na naglalakad sa
hardin sa kalamigan ng araw, kaya ang lalaki at ang kanyang
asawa ay nagtago mula sa presensya ni Yahweh na Diyos sa
mga punong-kahoy ng hardin. **9** Tinawag ni Yahweh na Diyos
ang lalaki at sinabi sa kanya, “Nasaan ka?” **10** Sinabi ng lalaki,
“Narinig kita sa hardin, at natakot ako, dahil ako ay hubad. Kaya
itinago ko ang aking sarili.” **11** Sinabi ng Diyos, “Sinong nagsabi
sa iyo na ikaw ay hubad? Kumain ka ba mula sa punong iniutos
kong huwag mong kakainan?” **12** Sinabi ng lalaki, “Ang babae na
ibinigay mo sa akin, binigyan niya ako ng bunga mula sa puno
at kinain ko ito.” **13** Sinabi ni Yahweh na Diyos sa babae, “Ano
ba itong ginawa mo?” Sinabi ng babae, “Nilinlang ako ng ahas,
at kumain ako.” **14** Sinabi ni Yahweh na Diyos sa ahas, “Dahil
ginawa mo ito, sumpain ka sa lahat ng mga hayop at sa lahat ng
mababangis na hayop sa bukid. Gagapang ka sa pamamagitan
ng iyong tiyan at alikabok ang iyong kakainin sa lahat ng araw

ng iyong buhay. **15** Maglalagay ako ng poot sa pagitan mo at
ng babae, at sa pagitan ng iyong binhi at ng kanyang binhi.
Dudurugin niya ang iyong ulo, at tutuklawin mo ang kanyang
sakong." **16** Sinabi niya sa babae, "Higit kong patitindihin ang
sakit mo sa panganganak; sa sakit ka magsisilang ng mga
anak. Ang iyong pagnanais ay para sa iyong asawa, subalit
pamumunuan ka niya." **17** Sinabi niya kay Adan, "Dahil nakinig
ka sa boses ng iyong asawa, at kumain mula sa puno, kung alin
ay iniutos ko sa iyo, nang sinabi kong, "Hindi kayo maaaring
kumain mula rito,' sinumpa ang lupa dahil sa iyo; sa matinding
pagpapagal kakain ka mula rito sa lahat ng mga araw ng iyong
buhay. **18** Ito ay tutubuan ng mga tinik at mga damo para sa iyo,
at kakainin mo ang mga pananim sa bukid. **19** Kakain ka ng
tinapay sa pamamagitan ng pawis ng iyong mukha, hanggang
ikaw ay bumalik sa lupa, dahil kinuha ka mula rito. Dahil ikaw ay
alikabok, at sa alikabok ka rin babalik." **20** Tinawag ng lalaki ang
kanyang asawa sa pangalang Eva dahil siya ang ina ng lahat
ng mga nabubuhay. **21** Gumawa si Yahweh na Diyos ng mga
kasuotang balat para kay Adan at para sa kanyang asawa at
dinamitan sila. **22** Sinabi ni Yahweh na Diyos, "Ngayon ang tao
ay naging tulad na natin, na nakaaaalam ng mabuti at masama.
Ngayon hindi siya dapat pahintulutang abutin ng kanyang kamay,
at kumuha mula sa puno ng buhay at kumain nito, at mabuhay
nang walang hanggan." **23** Kaya pinalabas sila ni Yahweh na
Diyos mula sa hardin ng Eden, para bungkalin ang lupa kung
saan siya kinuha. **24** Kaya pinalabas ng Diyos ang lalaki mula
sa hardin, at nilagay niya ang querubin sa silangan ng hardin ng
Eden, at isang nagliliyab na espada na umiikot sa bawat panig,
upang bantayan ang daan patungo sa puno ng buhay.

4 Ang lalaki ay sumiping sa kanyang asawang si Eva. Siya ay
nabuntis at isinilang niya si Cain. Sinabi niya, “Nagkaroon ako
ng lalaki sa tulong ni Yahweh.” **2** Pagkatapos ay isinilang niya
ang lalaking kapatid nitong si Abel. Naging pastol si Abel, pero si
Cain ay nagbungkal ng lupa. **3** At nangyari na sa paglipas ng
panahon dinala ni Cain ang ilan sa bunga ng lupa bilang handog
kay Yahweh. **4** Si Abel naman ay nagdala ng ilan sa panganay
ng kanyang kawan at ilan sa taba. Tinanggap ni Yahweh si
Abel at ang kanyang handog, **5** pero hindi niya tinanggap si
Cain at ang kanyang handog. Kaya lubhang nagalit si Cain,
at sumimangot siya. **6** Sinabi ni Yahweh kay Cain, “Bakit ka
nagagalit at bakit ka sumisimangot? **7** Kung gagawin mo ang
tama, hindi ka ba tatanggapin? Pero kung hindi mo ginagawa
ang tama, ang kasalanan ay nag-aabang sa pinto at ninanais
na mamahala sa iyo, subalit dapat mo itong pamunuan.” **8**
Kinausap ni Cain si Abel na kanyang kapatid. At nangyari na
habang sila ay nasa bukid, tumindig si Cain laban sa kanyang
kapatid na si Abel at pinatay niya ito. **9** Pagkatapos sinabi ni
Yahweh kay Cain, “Nasaan ang iyong kapatid na si Abel?” Sinabi
niya, “Hindi ko alam. Tagapangalaga ba ako ng aking kapatid?”
10 Sinabi ni Yahweh, “Ano ang ginawa mo? Tumatawag sa akin
ang dugo ng iyong kapatid mula sa lupa. **11** Ngayon isinumpa ka
mula sa lupa, na nagbukas ng bunganga nito upang tanggapin
ang dugo ng iyong kapatid mula sa iyong kamay. **12** Kapag ikaw
ay magbubungkal ng lupa, mula ngayon hindi na nito isusuko sa
iyo ang kanyang lakas. Magiging palaboy at pagala-gala ka sa
mundo.” **13** Sinabi ni Cain kay Yahweh, “Ang parusa ko ay higit
kaysa sa aking makakaya. **14** Sa katunayan, itinaboy mo ako sa
araw na ito mula sa lupang ito, at ako ay itatago mula sa iyong

mukha. Magiging palaboy ako at pagala-gala sa mundo, at kung
sinuman ang makasusumpong sa akin ay papatayin ako." **15**
Sinabi ni Yahweh sa kanya, "Kung sinuman ang papatay kay
Cain, makapitong beses siyang gagantihan." Kaya nilagyan ni
Yahweh ng palatandaan si Cain upang sinumang makasumpong
sa kanya, hindi siya lulusubin ng taong iyon. **16** Kaya umalis si
Cain mula sa presensya ni Yahweh at nanirahan sa lupain ng
Nod, sa silangan ng Eden. **17** Sinipingan ni Cain ang kanyang
asawa at nabuntis ito. Isinilang niya si Enoc. Nagtatag siya ng
isang lungsod at pinangalanan niya ito sunod sa kanyang anak
na si Enoc. **18** Kay Enoc isinilang si Irad. Si Irad ang naging
ama ni Mehujael. Si Mehujael ang naging ama ni Metusael. Si
Metusael ang naging ama ni Lamec. **19** Si Lamec ay kumuha ng
dalawang asawa para sa kanyang sarili: ang pangalan ng isa ay
si Ada, at ang pangalan ng isa pa ay si Zilla. **20** Isinilang ni Ada
si Jabal. Siya ay ama ng lahat ng nakatira sa mga tolda na may
mga alagang hayop. **21** Ang pangalan ng kanyang kapatid na
lalaki ay Jubal. Siya ang ama ng lahat ng mga manunugtog ng
alpa at plauta. **22** Si Zilla naman, naging anak niya si Tubal
Cain, ang nagpapanday ng mga kagamitang tanso at bakal.
Ang babaeng kapatid ni Tubal Cain ay si Naama. **23** Sinabi ni
Lamec sa kanyang dalawang asawa, "Ada at Zilla dinggin ninyo
ang aking tinig; kayong mga asawa ni Lamec, makinig kayo sa
sasabihin ko. Nakapatay ako ng isang tao dahil sinugatan ako,
isang binata dahil sa pananakit sa akin. **24** Kung ipaghihiganti si
Cain ng makapitong ulit, sa gayon si Lamec ay ipaghihiganti
ng pitumpu't-pitong ulit." **25** Si Adan ay muling sumiping sa
kanyang asawa, at siya ay nagkaanak ng isa pang anak na
lalaki. Tinawag niya itong Set at sinabing, "Binigyan muli ako ng

Diyos ng anak na lalaki kapalit ni Abel, dahil pinatay siya ni
Cain." 26 Si Set ay nagkaroon ng anak na lalaki at tinawag niya
itong Enos. Sa panahong iyon ang mga tao ay nagsimulang
tumawag sa pangalan ni Yahweh.

5 Ito ang talaan ng mga kaapu-apuhan ni Adan. Sa araw na
nilikha ng Diyos ang sangkatauhan, ginawa niya sila ayon sa
kanyang wangis. 2 Nilikha niya silang lalaki at babae. Pinagpala
niya sila at pinangalanan silang sangkatauhan nang sila ay
likhain. 3 Nang nabuhay si Adan ng 130 taon, siya ay naging
ama ng isang anak na lalaki na ayon sa kanyang sariling wangis,
sunod sa kanyang larawan, at pinangalanan niya itong Set. 4
Pagkatapos na si Adan ay naging ama ni Set, nabuhay siya ng
walondaang taon. Siya ay naging ama ng higit na marami pang
mga anak na lalaki at mga anak babae. 5 Nabuhay si Adan ng
930 taon, at pagkatapos siya ay namatay. 6 Nang nabuhay si
Set ng 105 taon, siya ay naging ama ni Enos. 7 Pagkatapos na
siya ay naging ama ni Enos, nabuhay siya ng 807 taon at naging
ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga anak
na babae. 8 Nabuhay si Set ng 912 taon, at pagkatapos siya
ay namatay. 9 Nang nabuhay si Enos ng siyamnapung taon,
naging ama siya ni Kenan. 10 Pagkatapos na siya ay naging
ama ni Kenan, si Enos ay nabuhay ng 815 taon. Siya ay naging
ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga anak na
babae. 11 Nabuhay si Enos ng 905 taon, at pagkatapos siya ay
namatay. 12 Nang nabuhay si Kenan ng pitumpung taon, siya ay
naging ama ni Mahalalel. 13 Pagkatapos na siya ay naging ama
ni Mahalalel, nabuhay si Kenan ng 840 taon. Siya ay naging
ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga anak na
babae. 14 Nabuhay si Kenan ng 910 taon at pagkatapos siya ay

namatay. 15 Nang nabuhay si Mahalalel ng animnapu't limang
taon, siya ay naging ama ni Jared. 16 Pagkatapos na siya ay
naging ama ni Jared, nabuhay si Mahalalel ng 830 taon. Siya
ay naging ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at
mga anak na babae. 17 Nabuhay si Mahalalel ng 895 taon at
pagkatapos siya ay namatay. 18 Nang nabuhay si Jared ng
162 taon, siya ay naging ama ni Enoc. 19 Pagkatapos niyang
naging ama ni Enoc, nabuhay si Jared ng walong daang taon.
Siya ay naging ama ng mas marami pang mga anak na lalaki
at mga anak na babae. 20 Nabuhay si Jared ng 962 taon, at
pagkatapos siya ay namatay. 21 Nang nabuhay si Enoc ng
animnapu't limang taon, siya ay naging ama ni Metusalem.
22 Lumakad si Enoc na kasama ang Diyos sa tatlong daang
taon pagkatapos na siya ay naging ama ni Metusalem. Siya ay
naging ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga
anak na babae. 23 Nabuhay si Enoc ng 365 taon. 24 Lumakad
si Enoc na kasama ang Diyos, at pagkatapos siya ay nawala,
dahil kinuha siya ng Diyos. 25 Nang nabuhay si Metusalem
ng 187 taon, siya ay naging ama ni Lamec. 26 Pagkatapos na
siya ay naging ama ni Lamec, nabuhay si Metusalem ng 782
taon. Siya ay naging ama ng mas marami pang mga anak na
lalaki at mga anak na babae. 27 Nabuhay si Metusalem ng
969 taon. Pagkatapos siya ay namatay. 28 Nang nabuhay si
Lamec ng 182 taon, siya ay naging ama ng isang lalaki. 29
Tinawag niya siya sa pangalang Noe, sinabing, “Ang isang ito
ang magbibigay kapahingahan sa atin mula sa ating trabaho at
mula sa kapaguran ng ating mga kamay, na dapat nating gawin
dahil sa lupang isinumpa ni Yahweh.” 30 Nabuhay si Lamec ng
595 taon pagkatapos na siya ay naging ama ni Noe. Siya ay

naging ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga
anak na babae. **31** Nabuhay si Lamec ng 777 taon. Pagkatapos
siya ay namatay. **32** Matapos mabuhay ni Noe ng limandaang
taon, siya ay naging ama nina Sem, Ham at Jafet.
6 At nangyari na nang nagsimulang dumami ang sangkatauhan
sa mundo at ang mga anak na babae ay isinilang sa kanila, **2**
na nakita ng mga anak na lalaki ng Diyos na kaakit-akit ang
mga anak na babae ng sangkatauhan. Kumuha sila ng mga
asawa para sa kanilang sarili, kahit sino sa kanila na mapili
nila. **3** Sinabi ni Yahweh, “Ang aking espiritu ay hindi mananatili
sa sangkatauhan magpakailanman, sapagkat sila ay laman.
Mabubuhay sila ng 120 taon.” **4** Nasa mundo ang mga higante
noong mga araw na iyon, at ganun din pagkatapos. Ito ay
nangyari nang pinakasalan ng mga anak na lalaki ng Diyos
ang mga anak na babae ng tao, at nagkaroon sila ng mga
anak sa kanila. Ito ang mga malalakas na tao noong unang
panahon, at mga lalaking kilala. **5** Nakita ni Yahweh ang labis na
kasamaan ng sangkatauhan sa mundo, at ang bawat pagkahilig
ng kanilang puso ay patuloy na kasamaan lamang. **6** Nalungkot
si Yahweh na ginawa niya ang sangkatauhan sa mundo, at ito
ay nagdulot ng dalamhati sa kanyang puso. **7** Kaya sinabi ni
Yahweh, “Lilipulin ko ang sangkatauhang nilikha ko mula sa
ibabaw ng mundo; kapwa ang sangkatauhan at ang higit na
malalaking mga hayop, at gumagapang na mga bagay sa lupa
at mga ibon sa kalangitan, dahil pinagsisihan kong ginawa ko
sila.” **8** Pero nakasumpong si Noe ng pagtatangi sa mata ni
Yahweh. **9** Ito ang mga pangyayari patungkol kay Noe. Matuwid,
at walang kapintasan si Noe sa gitna ng mga tao sa kanyang
kapanahunan. Lumakad si Noe kasama ng Diyos. **10** Naging

ama siya ng tatlong mga anak na lalaki: Sem, Ham at Jafet.
11 Ang mundo ay masama sa harapan ng Diyos, at ito'y puno
ng karahasan. 12 Nakita ng Diyos ang mundo; masdan, ito ay
masama, dahil lahat ng laman ay pinasama ang kanilang gawi
sa ibabaw ng mundo. 13 Sinabi ng Diyos kay Noe, “Nakikita
kong panahon na upang bigyang wakas ang lahat ng laman,
sapagkat napuno na ng karahasan ang mundo sa pamamagitan
nila. Katunayan, wawasakin ko sila kasama ng mundo. 14
Gumawa ka para sa iyong sarili ng arka mula sa kahoy ng
saypres. Gumawa ka ng mga silid sa arka, takpan mo ito ng
aspalto sa loob at labas. 15 Ganito mo ito gagawin: tatlong
daang kubit ang haba ng arka, limampung kubit ang luwag nito,
at tatlumpung kubit ang taas nito. 16 Gumawa ka ng bubong
para sa arka, at tapusin mo ito sa isang kubit mula sa itaas ng
tagiliran. Maglagay ka ng pinto sa gilid ng arka at gumawa ka ng
ilalim, pangalawa, at pangatlong palapag. 17 Makinig ka, malapit
ko nang ipadala ang baha ng mga tubig sa mundo, upang lipulin
ang lahat ng laman na may hininga ng buhay dito mula sa silong
ng langit. Lahat ng bagay na nasa mundo ay mamamatay. 18
Subalit itatatag ko ang aking tipan sa iyo. Papasok ka sa arka,
ikaw, at ang iyong mga anak na lalaki, iyong asawa at mga
asawa ng iyong mga anak. 19 Mula sa bawat nabubuhay na
nilalang ng lahat ng laman, dalawa ng bawat uri ang dapat mong
dalhin sa arka, upang mananatili silang buhay kasama mo,
kapwa lalaki at babae. 20 Mga ibon ayon sa kanilang uri, at ang
mga malalaking hayop ayon sa kanilang uri, bawat gumagapang
na bagay sa lupa ayon sa kanyang uri, dalawa ng bawat uri ay
pupunta sa iyo, upang panatilihin silang buhay. 21 Tipunin mo
para sa sarili mo ang bawat uri ng pagkaing makakain at itabi ito,

para maging pagkain para sa iyo at sa kanila." 22 Kaya ginawa
ito ni Noe. Ginawa niya ito, ayon sa lahat ng inutos ng Diyos.

7 Sinabi ni Yahweh kay Noe, "Halika, ikaw at lahat ng iyong
sambahayan sa arka, sapagkat sa salinlahing ito nakita ko na
ikaw ay matuwid sa aking harapan. 2 Sa bawat malinis na hayop
magdala ka ng pitong lalaki at pitong babae. At sa mga hayop
na hindi malinis, magdala ka ng dalawa, ang lalaki at kanyang
kapares. 3 Gayundin ang mga ibon sa kalangitan, magdala ka
ng pitong lalaki at pitong babae, upang mapanatili ang kanilang
mga supling sa ibabaw ng buong mundo. 4 Pagkalipas ng pitong
araw idudulot kong umulan sa mundo sa loob ng apatnapung
araw at apatnapung gabi. Lilipulin ko mula sa ibabaw ng lupa
ang bawat buhay na nilalang na aking ginawa." 5 Ginawa ni Noe
ang lahat ng iniutos ni Yahweh sa kanya. 6 Si Noe ay anim na
raang taong gulang nang dumating ang baha sa mundo. 7 Si
Noe, ang kanyang mga anak na lalaki, ang kanyang asawa,
at ang mga asawa ng kanyang mga anak na lalaki ay sama-
samang pumasok sa arka dahil sa mga tubig ng baha. 8 Ang
mga malinis at hindi malinis na mga hayop, mga ibon, at lahat ng
mga gumagapang sa lupa, 9 dala-dalawa, lalaki at babae, ang
pumunta kay Noe at pumasok sa arka, ayon sa iniutos ng Diyos
kay Noe. 10 Nangyari na matapos ang pitong araw, dumating
ang tubig ng baha sa mundo. 11 Sa ika-anim na raang taon
ng buhay ni Noe, sa pangalawang buwan sa ikalabimpitong
araw ng buwan, sa parehong araw, ang lahat ng mga bukal
ng kailaliman ay sumambulat, at ang mga bintana ng langit
ay nabuksan. 12 Nagsimulang umulan sa mundo sa loob ng
apatnapung araw at apatnapung gabi. 13 Sa araw ding iyon si
Noe at ang kanyang mga anak na lalaki, na sina Sem, Ham, at

Jafet, at ang asawa ni Noe, at ang tatlong asawa ng kanyang
mga anak na lalaki ay kasama niyang pumasok sa arka. **14**
Pumasok sila kasama ang bawat mababangis na hayop ayon sa
kanilang uri, at bawat klase ng alagang mga hayop ayon sa
kanilang uri, at bawat gumagapang na bagay na gumagapang
sa mundo ayon sa kanilang uri, at bawat klase ng ibon ayon
sa kanilang uri, bawat uri ng nilikha na may mga pakpak. **15**
Dalawa sa lahat ng laman na may hininga ng buhay ay pumunta
kay Noe at pumasok sa arka. **16** Ang mga hayop na pumasok ay
lalaki at babae ng lahat ng laman; pumasok sila gaya ng iniutos
ng Diyos sa kanya. Pagkatapos isinara ni Yahweh ang pintuan
sa likod nila. **17** Pagkatapos dumating ang baha sa mundo sa
loob ng apatnapung araw, at tumaas ang tubig at binuhat ang
arka. Umangat ito mula sa mundo. **18** Rumagasa ang tubig at
lubhang tumaas sa mundo, at lumutang ang arka sa ibabaw ng
tubig. **19** Ang tubig ay buong lakas na tumaas nang tumaas
sa mundo. Tinakpan nilang tuluyan ang lahat ng matataas na
mga bundok na nasa silong ng buong langit. **20** Tumaas ang
mga tubig ng labinlimang kubit sa ibabaw ng mga tuktok ng
mga bundok. **21** Namatay ang lahat ng mga nabubuhay na
nilalang na gumagalaw sa ibabaw ng mundo: ang mga ibon,
ang mga alagang hayop, ang mga mababangis na hayop, lahat
ng nagkukumpol na mga nilikha na nagkumpol sa ibabaw ng
mundo, at lahat ng sangkatauhan. **22** Lahat ng nilalang na
may hininga nang espiritu ng buhay sa kanilang ilong, lahat ng
nasa tuyong lupa, nangamatay. **23** Kaya bawat buhay na bagay
na nasa ibabaw ng mundo ay nalipol, mula sa sangkatauhan
hanggang sa malalaking mga hayop, mga gumagapang na mga
bagay, at mga ibon sa himpapawid. Nawasak silang lahat mula

sa mundo. Tanging si Noe at ang kanyang mga kasama sa arka
ang natira. **24** Nangibabaw ang tubig sa mundo sa loob ng
isandaan at limampung araw.
8 Isinaalang-alang ng Diyos si Noe, lahat ng mga mababangis
na hayop, at lahat ng alagang mga hayop na kasama niya sa
arka. Ginawa ng Diyos na umihip ang isang hangin sa ibabaw
ng mundo, at nagsimulang humupa ang tubig. **2** Ang mga bukal
sa ilalim at ang mga bintana ng langit ay nagsara, at tumigil
ang pag-ulan. **3** Ang mga tubig baha ay nagpatuloy na humupa
mula sa mundo. At pagkalipas ng isandaan at limampung araw,
ang tubig ay lubhang nabawasan. **4** Sumadsad ang arka sa
ikapitong buwan, sa ikalabimpitong araw ng buwan, sa ibabaw
ng mga bundok ng Ararat. **5** Ang tubig ay nagpatuloy na humupa
hanggang sa ikasampung buwan. Sa unang araw ng buwan,
ang mga tuktok ng mga bundok ay lumitaw. **6** At nangyari
pagkaraan ng apatnapung araw na binuksan ni Noe ang bintana
ng arka na kanyang ginawa. **7** Nagpalipad siya ng isang uwak
at ito ay nagparoo't nagparito hanggang sa natuyo ang tubig
mula sa mundo. **8** Pagkatapos ay nagpalipad siya ng isang
kalapati upang tingnan kung ang tubig ay humupa na mula
sa ibabaw ng lupa, **9** pero ang kalapati ay walang nakitang
lugar upang ipahinga ang kanyang paa, at bumalik ito sa kanya
sa arka, dahil natatakpan pa rin ng tubig ang buong mundo.
Iniabot niya ng kanyang kamay, at kinuha at dinala niya ito
kasama niya sa arka. **10** Naghintay siya ng pito pang mga araw
at pinalipad niyang muli ang kalapati mula sa arka. **11** Bumalik
ang kalapati sa kanya kinagabihan. Masdan! Sa kanyang bibig
ay may sariwang pitas ng dahon ng olibo. Kaya nalaman ni
Noe na ang tubig ay humupa mula sa mundo. **12** Naghintay

siya ng pito pang araw, at pinalipad niyang muli ang kalapati.
Hindi na ito muling bumalik sa kanya. **13** Nangyari na sa ika-
anim na raan at isang taon, sa unang buwan, sa unang araw ng
buwan, na natuyo na ang mga tubig mula sa mundo. Inalis ni
Noe ang takip ng arka, tumingin sa labas, at masdan, nakita
niya ang ibabaw ng lupa ay tuyo na. **14** Sa pangalawang buwan
ng ikadalawampu't pitong araw ng buwan, ang mundo ay tuyo
na. **15** Sinabi ng Diyos kay Noe, **16** "Lumabas ka sa arka, ikaw,
ang iyong asawa, ang iyong mga anak na lalaki, at ang mga
asawa ng iyong mga anak na lalaki. **17** Dalhin mo palabas ang
bawat buhay na nilalang ng lahat ng laman na kasama mo,
pati na ang mga ibon, ang mga alagang hayop, at ang bawat
gumagapang na bagay na gumagapang sa ibabaw ng mundo,
upang sila ay lumaganap sa buong mundo, maging mabunga, at
magpakarami sa mundo." **18** Kaya lumabas si Noe kasama ang
kanyang mga anak na lalaki, kanyang asawa, at mga asawa
ng kanyang mga anak na lalaki na kasama niya. **19** Bawat
buhay na nilikha, bawat gumagapang na bagay, at bawat ibon,
lahat ng bagay na gumagalaw sa mundo, ayon sa kanilang mga
pamilya, ay umalis sa arka. **20** Gumawa ng altar si Noe para kay
Yahweh. Kumuha siya ng ilang malinis na hayop at ilang malinis
na ibon, at naghandog ng handog na susunugin sa altar. **21**
Naamoy ni Yahweh ang kaaya-ayang halimuyak at sinabi niya sa
kanyang puso, "Hindi ko na muling susumpain ang lupa dahil sa
sangkatauhan, kahit na ang ninanais ng kanilang mga puso ay
masama mula sa pagkabata. Ni muli kong wawasakin ang lahat
ng may buhay, tulad nang ginawa ko. **22** Habang ang mundo ay
nananatili, ang panahon ng pagtatanim at pag-aani, lamig at init,
tag-araw at tagginaw, at ang araw at gabi ay hindi hihinto."

9 At pinagpala ng Diyos si Noe at ang kanyang mga anak na
lalaki, at sinabi sa kanila, “Maging mabunga kayo, magpakarami,
at punuin ang mundo. **2** Ang takot at ang sindak sa inyo ay
mapupunta sa bawat nabubuhay na hayop sa mundo, sa bawat
ibon sa langit, sa lahat ng bagay na nasa lupa, at sa lahat ng
isda sa karagatan. Ibinigay ko ang mga ito sa inyong kamay.
3 Magiging pagkain para sa inyo ang bawat gumagalaw na
bagay na nabubuhay. Tulad nang ibinigay ko sa inyo ang mga
luntiang halaman, ngayon ibinigay ko na ang bawat bagay
sa inyo. **4** Subalit hindi ninyo dapat kainin ang karneng may
buhay pa—iyon ay ang dugo nito—na narito. **5** Subalit para sa
iyong dugo, ang buhay na nasa iyong dugo, hihingin ko ang
kabayaran. Mula sa kamay ng bawat hayop hihingin ko ito. Mula
sa kamay ng sinumang tao, iyon ay, mula sa kamay na pumatay
ng kanyang kapatid, aking hihingin ang pagsusulit sa buhay ng
taong ito. **6** Sinuman ang magpapadanak ng dugo ng tao, sa
pamamagitan ng tao dadanak ang dugo niya, sapagkat ayon sa
wangis ng Diyos ay nilalang niya ang tao. **7** Para sa inyo, maging
mabunga kayo at magpakarami, lumaganap kayo sa buong
mundo at magpakarami rito.” **8** At nakipag-usap ang Diyos kay
Noe at sa kanyang mga anak na kasama niya, sinabing, **9**
“Samantala ako, makinig kayo! Itatatag ko ang kasunduan sa
inyo at sa inyong mga kaapu-apuhang susunod sa inyo, **10** at sa
bawat nabubuhay na nilalang na kasama ninyo, pati mga ibon at
mga alagang hayop, at bawat nilalang sa mundo na kasama
ninyo, mula sa lahat ng lumabas sa arka, hanggang sa bawat
nabubuhay na nilalang sa mundo. **11** Sa pamamagitan nito
itinatatag ko ang aking kasunduan sa inyo, na hindi na kailanman
ang lahat ng laman ay muling mawawasak sa pamamagitan ng

tubig baha. Hindi na kailanman muling magkakaroon ng bahang
sisira sa mundo." **12** Sinabi ng Diyos, "Ito ang palatandaan ng
kasunduang aking gagawin sa pagitan ko at ninyo at sa bawat
nabubuhay na nilalang na kasama ninyo, sa lahat ng hinaharap
na salinlahi: **13** Inilagay ko ang aking bahaghari sa ulap, at ito
ang palatandaan ng kasunduan sa pagitan ko at ng mundo. **14**
Ito ay mangyayari kapag dinadala ko ang ulap sa ibabaw ng
mundo at ang bahaghari ay natatanaw sa ulap, **15** sa gayon
isasaisip ko ang aking kasunduan sa pagitan ko at ninyo, at sa
bawat nabubuhay na nilalang ng lahat ng laman. Ang mga tubig
ay hindi kailanman muling magiging bahang wawasak sa lahat
ng laman. **16** Ang bahag-hari ay mapapaloob sa mga ulap at
makikita ko ito, upang gunitain ang walang hangang kasunduan
sa pagitan ng Diyos at bawat nabubuhay na nilalang ng lahat ng
laman na nasa mundo." **17** At sinabi ng Diyos kay Noe, "Ito ang
palatandaan ng aking kasunduan na aking itinatag sa pagitan
ko at ng lahat ng laman na nasa mundo. **18** Ang mga anak ni
Noe na lumabas sa arka ay sina Sem, Ham at Jafet. At si Ham
ay ama ni Canaan. **19** Ito ang tatlong anak ni Noe, at mula sa
mga ito dumami ang tao sa buong mundo. **20** Nagsimulang
maging magsasaka si Noe, at nagtanim siya ng ubasan. **21**
Uminom siya ng kaunting alak at nalasing. Siya ay nakahigang
walang damit sa kanyang tolda. **22** Pagkatapos si Ham, na
ama ni Canaan, ay nakita ang kahubaran ng kanyang ama at
sinabi ito sa kanyang dalawang kapatid na nasa labas. **23** Kaya
kumuha si Sem at Jafet ng damit at inilagay ito sa parehong
balikat nila, at patalikod na lumakad at tinakpan ang kahubaran
ng kanilang ama. Ang kanilang mga mukha ay lumihis sa ibang
direksyon, kaya hindi nila nakita ang kahubaran ng kanilang

ama. **24** Nang nagising si Noe mula sa kanyang kalasingan,
nalaman niya kung ano ang ginawa ng kanyang bunsong anak
na lalaki sa kanya. **25** Kaya sinabi niya, “Sumpain si Canaan.
Maging isang lingkod sana siya sa mga lingkod ng kanyang mga
kapatid.” **26** Sinabi rin niya, “Nawa si Yahweh, ang Diyos ni
Shem, ay pagpalain at nawa si Canaan ay kanyang maging
lingkod. **27** Palawakin nawa ng Diyos si Jafet, at hayaan siyang
gumawa ng kanyang tahanan sa mga tolda ni Shem. Maging
alipin nawa niya si Canaan.” **28** Matapos ang baha, nabuhay si
Noe ng tatlondaan at limampung taon. **29** Nabuhay si Noe sa
loob ng siyam na raan at limampung taon, at siya ay namatay.

10 Ito ang mga kaapu-apuhan ng mga anak na lalaki ni Noe,
iyon ay, sina Sem, Ham at Jafet. Nagkaanak sila ng mga lalaki
pagkatapos ng baha. **2** Ang mga anak na lalaki ni Japet ay
sina Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshec at Tiras.
3 Ang mga anak na lalaki ni Gomer ay sina Askenaz, Rifat,
Togarma. **4** Ang mga anak na lalaki ni Jovan ay sina Elisha,
Tarsis, Kitim at Dodanim. **5** Mula sa mga ito humiwalay ang mga
taong taga baybay-dagat at umalis papunta sa kani-kanilang
mga lupain, bawat isa ay may sariling wika, ayon sa kanilang
mga angkan, ayon sa kanilang mga bansa. **6** Ang mga anak na
lalaki ni Ham ay sina Cus, Mizraim, Put, at Canaan. **7** Ang mga
anak na lalaki ni Cus ay sina Seba, Havila, Sabta, Raama at
Sabteca. Ang mga anak na lalaki ni Raama ay sina Sheba at
Didan. **8** Si Cus ang naging ama ni Nimrod, ang naging kauna-
unahang manlulupig sa mundo. **9** Siya ay isang mahusay na
mangangaso sa harapan ni Yahweh. Kaya ang mga ito'y sinabi,
“Tulad ni Nimrod, na mahusay na mangangaso sa harapan ni
Yahweh.” **10** Ang naunang mga sentro ng kanyang kaharian ay

ang Babel, Eric, Acad at Calne, sa lupain ng Sinar. **11** Mula sa
lupaing iyon siya ay pumunta sa Asiria at tinatag ang Nineve,
Rehoboth Ir, Cale, **12** at Resen, na nasa pagitan ng Nineve at
Cale. Ito ay malaking lungsod. **13** Si Mizraim ang naging ama ng
mga Ludites, mga Anamites, mga Lehabites, mga Napthuhites,
14 ng mga Pathrusites, mga Casluhites (kung kanino nagmula
ang mga Filisteo), at mga Caphtorites. **15** Si Canaan ang naging
ama ni Sidon, na kanyang panganay, at ni Heth, **16** gayundin ng
mga Jebuseo, ng mga Amoreo, ng mga Gergeseo, **17** ng mga
Hivita, ng mga Araceo, ng mga Sineo, **18** ng mga Arvadeo,
ng mga Zemareo at ng mga Hamateo. Pagkatapos kumalat
ang mga angkan ng mga Cananeo. **19** Ang hangganan ng mga
Cananeo ay mula sa Sidon, sa direksyon ng Gerar, hanggang
sa Gaza, at habang ang isa ay patungong Sodoma, Gomorra,
Adma, at Zeboim, hanggang sa Lasha. **20** Ito ang mga anak na
lalaki ni Ham, ayon sa kanilang mga angkan, ayon sa kanilang
mga wika, sa kanilang mga lupain, at sa kanilang mga bansa.
21 Nagkaanak din ng mga lalaki si Sem, ang nakatatandang
kapatid na lalaki ni Jafet. Si Sem din ang ninuno ng lahat ng
tao sa Eber. **22** Ang mga anak na lalaki ni Sem ay sina Elam,
Asshur, Arfaxad, Lud, at Aram. **23** Ang mga anak na lalaki ni
Aram ay sina Uz, Hul, Gether, at Meshec. **24** Si Arfaxad ang
naging ama ni Shela, at si Shela ang naging ama ni Eber. **25** Si
Eber ay may dalawang anak na lalaki. Ang pangalan ng isa
ay Peleg, dahil sa kanyang panahon nahati ang mundo. Ang
pangalan ng kanyang lalaking kapatid ay Joktan. **26** Si Joktan
ang naging ama nina Almodad, Sheleph, Hazarmavet, Jerah,
27 Hadoram, Uzal, Diklah, **28** Obal, Abimael, Sheba, **29** Ofir,
Havila, at Jobab. Ang lahat ng mga ito ay anak ni Joktan. **30** Ang

kanilang nasasakupan ay mula sa Mesha, hangang sa Sephar,
ang bundok ng Silangan. **31** Ito ang mga anak ni Sem, ayon sa
kanilang mga angkan at sa kanilang mga wika, sa kanilang mga
lupain, ayon sa kanilang mga bansa. **32** Ito ang mga angkan
ng mga anak na lalaki ni Noe, ayon sa kanilang mga tala ng
angkan, ng kanilang mga bansa. Mula sa mga ito nagkahiwalay
ang mga bansa at kumalat sa mundo matapos ang baha.

11 Ngayon ang buong mundo ay gumagamit ng iisang wika at
parehong mga salita. **2** Sa kanilang paglalakbay sa silangan,
nakatagpo sila ng isang kapatagan sa lupain ng Shinar at doon
sila nanirahan. **3** Sinabi nila sa isa't isa, "Halikayo, gumawa tayo
ng mga laryo at lutuin nating mabuti." Laryo ang gamit nila sa
halip na bato at alkitran bilang semento. **4** Sinabi nila, "Halikayo,
magtayo tayo ng isang lungsod at isang tore para sa atin kung
saan ang tuktok ay aabot hanggang langit, at gumawa tayo ng
pangalan para sa ating mga sarili. Kung hindi natin gagawin ito,
magkakawatak-watak tayo sa buong mundo." **5** Kaya bumaba si
Yahweh para tingnan ang lungsod at ang toreng itinayo ng mga
kaapu-apuhan ni Adan. **6** Sinabi ni Yahweh, "Tingnan ninyo, sila
ay iisang bayan na may iisang wika, at sinisimulan nilang gawin
ito! Hindi magtatagal lahat ng gusto nilang gawin ay hindi na
magiging imposible para sa kanila. **7** Halikayo, bumaba tayo at
lituhin natin ang kanilang wika roon, para hindi nila maintindihan
ang isa't isa. **8** Kaya ikinalat sila ni Yahweh mula roon tungo
sa lahat ng dako ng mundo at huminto sila sa pagtatayo ng
lungsod. **9** Kaya, pinangalanan itong Babel, dahil doon nilito ni
Yahweh ang wika ng buong mundo at mula roon ikinalat sila ni
Yahweh sa iba't ibang dako ng mundo. **10** Ito ang mga kaapu-
apuhan ni Sem. Si Sem ay isandaang taong gulang, at naging

ama ni Arfaxad dalawang taon matapos ang baha. **11** Si Sem ay
nabuhay ng limandaang taon matapos siyang naging ama ni
Arfaxad. Naging ama rin siya ng iba pang mga anak na lalaki at
babae. **12** Nang tatlumpu't-limang taon na si Arfaxad, siya ay
naging ama ni Selah. **13** Nabuhay pa si Arfaxad ng 403 taon
matapos siyang maging ama ni Selah, at naging ama pa ng
ibang anak na lalaki at babae. **14** Nang tatlumpung taon na si
Selah, siya ay naging ama ni Eber. **15** Nabuhay pa si Selah ng
403 taon matapos siyang maging ama ni Eber at naging ama pa
ibang anak na lalaki at babae. **16** Nang tatlumpu't-apat na taon
si Eber, siya ay naging ama ni Peleg. **17** Nabuhay pa si Eber ng
430 taon matapos siyang maging ama ni Peleg. Siya ay naging
ama rin ng iba pang mga anak na lalaki at babae. **18** Nang
tatlumpung taon na si Peleg, siya ay naging ama ni Reu. **19**
Nabuhay pa si Peleg ng 209 taon matapos siyang maging ama
ni Peleg. Siya ay naging ama rin ng iba pang mga anak na lalaki
at babae. **20** Nang tatlumpu't dalawang taon na si Reu, siya
ay naging ama ni Serug. **21** Nabuhay pa si Reu ng 207 taon
matapos siyang maging ama ni Serug. Siya ay naging ama rin
ng iba pang mga anak na lalaki at babae. **22** Nang tatlumpung
taon na si Serug, siya ay naging ama ni Nahor. **23** Si Serug ay
nabuhay pa ng dalawandaang taon matapos siyang maging
ama ni Nahor. Siya ay naging ama rin ng iba pang mga anak
na lalaki at babae. **24** Nang dalawampu't-siyam na taon na si
Nahor, siya ay naging ama ni Terah. **25** Nabuhay pa si Nahor ng
119 taon matapos siyang maging ama ni Terah. Siya ay naging
ama rin ng iba pang mga anak na lalaki at babae. **26** Matapos
mamuhay si Terah ng pitumpung taon, siya ay naging ama
ni Abram, Nahor, and Haran. **27** Ngayon ito ang mga kaapu-

apuhan ni Terah. Si Terah ay naging ama nina Abram, Nahor, at
Haran, at si Haran ay naging ama ni Lot. 28 Namatay si Haran
sa piling ng kaniyang amang si Terah sa lupain na kaniyang
sinilangan, sa Ur ng mga Caldeo. 29 Kumuha ng mga asawa
sina Abram at Nahor. Ang pangalan ng asawa ni Abram ay Sarai
at ang pangalan ng asawa ni Nahor ay Milcah, anak na babae ni
Haran, na ama ni Milcah at Iscah. 30 Ngayon si Sarai ay baog;
siya ay walang anak 31 Kinuha ni Terah ang anak niyang si
Abram, si Lot na anak ng kaniyang anak na si Haran, Sarai na
kaniyang manugang, asawa ng kaniyang anak na si Abram, at
sama-sama nilang iniwan ang Ur ng mga Caldeo, para pumunta
sa lupain ng Canaan. Pero sila ay dumating sa Haran at nanatili
roon. 32 Nabuhay pa si Terah ng 205 na taon at pagkatapos ay
namatay sa Haran.

12 Ngayon sinabi ni Yahweh kay Abram, "Humayo ka mula sa
iyong bansa, at mula sa iyong mga kamag-anak, at mula sa
sambahayan ng iyong ama, sa lupaing ipakikita ko sa iyo. 2
Gagawin kitang isang dakilang bansa, at pagpapalain kita, at
gagawin kong dakila ang iyong pangalan at ikaw ay magiging
isang pagpapala. 3 Pagpapalain ko ang magpapala sa iyo, pero
sinuman ang maninira sa iyo ay susumpain ko. Sa pamamagitan
mo, ang lahat ng mga pamilya sa buong mundo ay pagpapalain."
4 Kaya humayo si Abram, gaya ng sinabi ni Yahweh na kaniyang
gawin, at sumama si Lot sa kaniya. Pitumpu't-limang taong
gulang si Abram nang umalis siya sa Haran. 5 Isinama ni
Abram si Sarai, na kaniyang asawa, si Lot, na anak na lalaki ng
kaniyang kapatid, lahat ng mga ari-arian na kanilang naipon, at
mga nakuha nilang mga tauhan sa Haran. Umalis sila patungo
sa lupain ng Canaan, at pumunta sa lupain ng Canaan. 6

Naglakbay si Abram hanggang sa Shekem sa kakahuyan ng
Moreh. Sa panahong iyon ang mga Cananeo ang naninirahan sa
lupain. **7** Nagpakita si Yahweh kay Abram, at sinabing, “Ibibigay
ko ang lupaing ito sa iyong mga kaapu-apuhan.” Kaya nagtayo
roon si Abram ng altar para kay Yahweh, na nagpakita sa kaniya.
8 Mula roon siya ay lumipat sa bulubunduking bayan sa silangan
ng Bethel, kung saan niya itinayo ang kaniyang tolda, na ang
Bethel ay nasa kanluran at ang Ai ay nasa silangan. Doon
nagtayo siya ng altar para kay Yahweh at tumawag sa pangalan
ni Yahweh. **9** Pagkatapos nagpatuloy si Abram sa paglalakbay
patungong Negeb. **10** Nagkaroon ng taggutom sa lupain, kaya
bumaba si Abram papunta sa Ehipto para manirahan doon, dahil
matindi ang taggutom sa lupain. **11** Nang siya ay papasok na
sa Ehipto, sinabi niya sa kaniyang asawang si Sarai, “Tingnan
mo, alam kong ikaw ay isang magandang babae. **12** Kapag
nakita ka ng mga taga-Ehipto sasabihin nilang, 'Ito ay kaniyang
asawa,' at ako ay papatayin nila, pero hahayaan ka nilang
mabuhay. **13** Sabihin mong ikaw ay kapatid kong babae, para
mapabuti ako ng dahil sa iyo, at maliligtas ang buhay ko dahil sa
iyo.” **14** Nang papasok na si Abram sa Ehipto, nakita ng mga
taga-Ehipto na napakaganda ni Sarai. **15** Nakita siya ng mga
prinsepe ng Paraon, at pinuri siya kay Paraon, at dinala ang
babae sa sambahayan ng Paraon. **16** Pinakitunguhan nang
mabuti ni Paraon si Abram alang-alang sa kaniya, at binigyan
siya ng mga tupa, mga baka, mga lalaking asno, mga lalaki
at babaeng lingkod, mga babaeng asno, at mga kamelyo. **17**
Pagkatapos pinahirapan ni Yahweh ang Paraon at ang kaniyang
sambahayan ng mga matinding salot dahil kay Sarai, na asawa
ni Abram. **18** Pinatawag ng Paraon si Abram, at sinabing, “Ano

itong ginawa mo sa akin? Bakit hindi mo sinabi sa akin na siya
ay iyong asawa? **19** Bakit mo sinabing, 'Siya ay kapatid ko,' kaya
kinuha ko siya na maging asawa ko? Kaya ngayon, narito ang
iyong asawa. Isama mo siya, at umalis na kayo.” **20** Pagkatapos,
binigyan ng utos ng Paraon ang kaniyang mga tauhan patungkol
sa kaniya, at siya ay pinaalis nila, kasama ang kaniyang asawa
at ang lahat ng mayroon siya.

13 Kaya umalis si Abram sa Ehipto at pumunta sa Negeb, siya,
ang kaniyang asawa, at ang lahat ng mayroon siya. Sumama
rin si Lot sa kanila. **2** Ngayon si Abram ay napakayaman na
sa mga hayop, pilak, at ginto. **3** Nagpatuloy siya sa kaniyang
paglalakbay mula sa Negeb patungong Bethel, sa lugar kung
saan naroon ang kaniyang tolda noon, sa pagitan ng Bethel at
Ai. **4** Pumunta siya sa lugar kung saan niya dating itinayo ang
altar. Dito tumawag siya sa pangalan ni Yahweh. **5** Ngayon si
Lot, na kasama ni Abram sa paglalakbay, ay mayroon ding mga
kawan, mga alagang hayop at mga tolda. **6** Dahil ang kanilang
mga ari-arian ay napakarami, hindi na kayang tugunan ng lupain
ang kanilang pangangailangan na manirahang magkasama,
kaya hindi na sila maaaring magsama. **7** At isa pa, mayroon ng
pagtatalo sa pagitan ng mga pastol ng mga hayop ni Abram at ng
mga pastol ng mga hayop ni Lot. Naninirahan ang mga Cananeo
at Perezeo sa lupain nang panahong iyon. **8** Kaya sinabi ni
Abram kay Lot, “Huwag nating hayaan na magkaroon ng alitan
sa pagitan nating dalawa at sa pagitan ng iyong mga pastol
at ng aking mga pastol; kung tutuusin, tayo ay magkapamilya.
9 Hindi ba nasa harap mo ang buong lupain? Humayo ka at
ihiwalay mo ang iyong sarili sa akin. Kung pupunta ka sa kaliwa,
pupunta naman ako sa kanan. O kung pupunta ka sa kanan,

pupunta naman ako sa kaliwa. **10** Kaya tumingin si Lot sa paligid
at nakitang sagana sa tubig ang buong kapatagan ng Jordan
hanggang sa Zoar, katulad ng hardin ni Yahweh, katulad ng
lupain sa Ehipto. Ito ay bago pa nilipol ni Yahweh ang Sodoma
at Gomorrah. **11** Kaya pinili ni Lot ang lahat ng kapatagan
ng Jordan para sa kaniyang sarili at naglakbay sa silangan
at naghiwalay na ang magkakamag-anak. **12** Nanirahan si
Abram sa lupain ng Canaan, at si Lot ay nanirahan naman sa
mga lungsod ng kapatagan. Nagtayo siya ng kaniyang mga
tolda hindi kalayuan sa Sodoma. **13** Ngayon napakasama ng
mga kalalakihan ng Sodoma at namumuhay sila laban kay
Yahweh. **14** Sinabi ni Yahweh kay Abram pagkatapos lumayo
ni Lot sa kaniya, "Tumingin ka mula sa kinatatayuan mo, sa
hilaga, timog, silangan at kanluran. **15** Lahat ng lupaing ito na
nakikita mo, ibibigay ko sa iyo at sa iyong mga kaapu-apuhan
magpakailanman. **16** At gagawin kong kasindami ng alikabok sa
lupa ang iyong mga kaapu-apuhan, kaya kung mabibilang ng
isang tao ang alikabok ng mundo, sa gayon ay mabibilang din
ang mga kaapu-apuhan mo. **17** Tumindig ka, lakarin mo ang
kahabaan at kalawakan ng lupain, dahil ibibigay ko ito sa iyo. **18**
Kaya binuhat ni Abram ang kaniyang tolda, pumunta siya at
nanirahan sa may mga kakahuyan ng Mamre, na nasa Hebron,
at doon nagtayo ng isang altar para kay Yahweh.

14 Nangyari na sa mga araw nina Amrafel, hari ng Sinar,
Ariok, hari ng Elasar, Kedorlaomer, hari ng Elam, at Tidal,
hari ng Goyim, **2** na nakipagdigma sila laban kina Bera, hari
ng Sodoma, Birsha, hari ng Gomorra, Shinab, hari ng Adma,
Shemeber, hari ng Zeboim, at sa hari ng Bela (tinatawag ding
Zoar). **3** Ang limang mga hari ay nagsama-sama sa Lambak ng

Sidim (na tinatawag ding Dagat Asin). 4 Labindalawang taon
silang nanilbihan kay Kedorlaomer, pero naghimagsik sila sa
ika-labintatlong taon. 5 Pagkatapos sa ikalabing apat na taon,
dumating at nilusob nina Kedorlaomer at ng mga haring kasama
niya ang mga Refaita sa Astarot Karnaim, ang mga Zuzita sa
Ham, ang mga Emita sa Save-Kiryatam, 6 at ang mga Horeo sa
kanilang bulubunduking bansa ng Seir, hanggang sa El Paran,
na malapit sa desyerto. 7 Pagkatapos lumiko sila at dumating sa
Enmispat (tinatawag ding Kades), at tinalo ang lahat ng bansa
ng mga Amalekita, pati na ang mga Amoreo na nanirahan sa
Hasason Tamar. 8 Pagkatapos lumabas at naghanda para sa
digmaan ang hari ng Sodoma, ang hari ng Gomorra, ang hari
ng Adma, ang hari ng Zeboim, at ang hari ng Bela (tinatawag
ding Zoar), 9 laban kina Kedolaomer, hari ng Elam, Tidal, hari
ng Goyim, Amrafel, hari ng Sinar, Arioc, hari ng Elasar; apat
na mga hari laban sa lima. 10 Ngayon puno ng mga hukay na
may alkitran ang lambak ng Sidim, at nang tumakas ang mga
hari ng Sodoma at Gomorra, nahulog sila roon. Tumakas ang
mga natira patungo sa mga kabundukan. 11 Kaya kinuha ng
kaaway ang lahat ng mga kagamitan ng Sodoma at Gomorra at
ang lahat ng kanilang mga panustos, at nagpatuloy sa kanilang
landas. 12 Nang umalis sila, dinala rin nila si Lot, ang anak ng
kapatid ni Abram na naninirahan sa Sodoma, kasama ang lahat
ng kaniyang mga ari-arian. 13 Pumunta at nagsalaysay ang
isang nakatakas kay Abram na Hebreo. Naninirahan siya sa
may mga kakahuyan na pagmamay-ari ni Mamre, na Amoreo,
kapatid nina Escol at Aner, na pawang mga kakampi ni Abram.
14 Ngayon nang marinig ni Abram na nabihag ng mga kaaway
ang kaniyang kamag-anak, pinangunahan niya ang kaniyang

tatlong daan at labing walong sinanay na tauhan, na ipinanganak
sa kaniyang sambahayan, at tinugis niya sila hanggang sa Dan.
15 Kinagabihan hinati niya ang kaniyang mga tauhan laban sa
kanila at nilusob sila, at hinabol sila hanggang sa Hoba na nasa
hilaga ng Damasco. **16** Pagkatapos dinala niya ang lahat ng
mga ari-arian, at dinala rin niya ang kaniyang kamag-anak na
si Lot at ang kaniyang mga kagamitan, pati na rin ang mga
kababaihan at ang iba pang mga tao. **17** Matapos bumalik ni
Abram mula sa pagtalo kina Kedorlaomer at sa mga hari na
kasama niya, ang hari ng Sodoma ay lumabas para salubungin
siya sa lambak ng Save (tinatawag ding Lambak ng Hari). **18**
Naglabas si Melquisedec, hari ng Salem, ng tinapay at alak. Siya
ay pari ng Kataastaasang Diyos. **19** Siya ay kaniyang pinagpala
na nagsasabing, “Pagpalain ka Abram ng Kataastaasang Diyos,
Manlilikha ng langit at lupa. **20** Pagpalain ang Kataastaasang
Diyos, na siyang nagbigay ng iyong mga kaaway sa iyong
kamay.” Pagkatapos ibinigay ni Abram sa kaniya ang ikasampu
ng lahat ng kaniyang pag-aari. **21** Sinabi ng hari ng Sodoma
kay Abram, “Ibigay mo sa akin ang mga tao, at kunin mo ang
mga kagamitan para sa iyong sarili.” **22** Sinabi ni Abram sa
hari ng Sodoma, “Itinaas ko ang aking kamay kay Yahweh,
sa Kataastaasang Diyos, Manlilikha ng langit at lupa, **23** na
hindi ako kukuha ng sinulid, sintas ng sandalyas, o anumang sa
iyo, para ikaw ay hindi kailanman makapagsabing, “Ako ang
nagpayaman kay Abram.' **24** Wala akong kukunin maliban sa
kung anong nakain ng mga kabataang lalaki at ang bahagi ng
mga lalaking sumama sa akin. Hayaang mong kunin nina Aner,
Escol, at Mamre ang kanilang bahagi.”

15 Pagkatapos ng mga bagay na ito dumating kay Abram
ang salita ni Yahweh sa isang pangitain, na nagsasabing,
“Huwag kang matakot, Abram! Ako ang iyong panangga at iyong
pinakadakilang gantimpala.” **2** Sinabi ni Abram, “Panginoong
Yahweh, ano ang ibibigay mo sa akin, yamang nagpapatuloy
akong walang anak, at ang tagapagmana ng aking bahay ay si
Eliezer ng Damascus?” **3** Sinabi ni Abram, “Dahil hindi mo ako
binigyan ng anak, tingnan mo, ang katiwala ng aking bahay ay
siyang aking tagapagmana.” **4** Pagkatapos, narito, dumating
ang salita ni Yahweh, nagsasabing “Ang taong ito ay hindi
mo magiging tagapagmana; sa halip manggagaling sa inyong
sariling katawan ang siyang magiging tagapagmana mo.” **5**
Pagkatapos siya ay dinala niya sa labas, at sinabing, “Tumingala
ka sa langit, at bilangin mo ang mga bituin, kung kaya mo silang
bilangin.” Pagkatapos sinabi niya sa kaniya,” Ganoon din karami
ang iyong magiging mga kaapu-apuhan.” **6** Naniwala siya kay
Yahweh, at itinuring ito sa kaniya bilang pagiging matuwid. **7**
Sinabi niya sa kaniya, “Ako si Yahweh na nagdala sa iyo palabas
ng Ur ng mga Caldeo, para ibigay sa iyo ang lupaing ito para
manahin ito.” **8** Sinabi niya, “Panginoong Yahweh, paano ko
malalaman na mamanahin ko ito?” **9** Pagkatapos sinabi niya sa
kaniya, “Dalhan mo ako ng tatlong taong gulang na baka, tatlong
taong gulang na babaeng kambing at tatlong taong gulang na
lalaking tupa, isang kalapati at isang batang pitson.” **10** Dinala
niya sa kaniya lahat ng ito, at hinati ang ito sa dalawa, at nilapag
sa magkabilang bahagi ang bawat kalahati, pero hindi niya hinati
ang mga ibon. **11** Nang bumaba ang mga ibong mandaragit
para kainin ang mga patay na hayop, itinaboy sila ni Abram
papalayo. **12** Pagkatapos nang palubog na ang araw, nakatulog

nang mahimbing si Abram, at masdan, siya ay nilukuban ng
isang malalim at nakakapangilabot na kadiliman. **13** Pagkatapos
sinabi ni Yahweh kay Abram, “Alamin mong tiyak na ang iyong
mga kaapu-apuhan ay magiging dayuhan sa lupaing hindi kanila,
at sila ay gagawing alipin at aapihin sa loob ng apatnaraang
taon. **14** Hahatulan ko ang bansang iyon na paglilingkuran nila,
at pagkatapos sila ay lalabas na may saganang mga ari-arian.
15 Pero ikaw ay pupunta sa iyong mga ama nang payapa, at
ikaw ay ililibing sa angkop na katandaan. **16** Sa ikaapat na
salinlahi sila ay muling babalik dito, dahil ang mga kasalanan ng
mga Amorito ay hindi pa nakaabot sa sukdulan nito.” **17** Nang
lumubog na ang araw at dumilim, masdan, isang umuusok na
banga at umaapoy na sulo ang dumaan sa pagitan ng mga
piraso. **18** Sa araw na iyon gumawa si Yahweh ng tipan kay
Abram, na nagsasabing, “Ibinibigay ko sa iyong kaapu-apuhan
ang lupaing ito, mula sa ilog ng Ehipto patungo sa dakilang
ilog ng Eufrates, ang Eufrates— **19** ang mga Cenio, ang mga
Cenizeo, ang mga Kadmoneo, **20** ang mga Heteo, ang mga
Perezeo, ang mga Refiata, **21** ang mga Amoreo, ang mga
Cananeo, ang mga Gergeseo at mga Jebuseo.”

16
Ngayon si Sarai, asawa ni Abram, ay hindi nagkaanak sa
kaniya, pero mayroon siyang babaeng lingkod, taga-Ehipto,
na ang pangalan ay Agar. **2** Kaya sinabi ni Sarai kay Abram,
“Tingnan mo, pinanatili ako ni Yahweh na walang anak. Sipingan
mo ang aking lingkod. Baka sakaling magkaroon ako ng anak
sa pamamagitan niya.” Nakinig si Abram sa sinabi ni Sarai.
3 Iyon ay matapos na si Abram ay nanirahan ng sampung
taon sa lupain ng Canaan nang ibinigay ni Sarai, asawa ni
Abram, si Agar, na kaniyang lingkod na taga-Ehipto, sa kaniyang

asawa bilang asawa. 4 Kaya nagkaroon siya ng kaugnayan
kay Agar, at nabuntis siya. At nang makita niyang nabuntis
siya, tiningnan niya ng may pag-aalipusta ang kaniyang among
babae. 5 Pagkatapos sinabi ni Sarai kay Abram, “Ang kamaliang
ito sa akin ay dahil sa iyo. Ibinigay ko ang aking babaeng
lingkod sa iyong mga bisig, at nang makita niyang siya ay
nabuntis, hinamak niya ako sa kaniyang paningin. Hayaan
mong si Yahweh ang humatol sa pagitan natin. 6 Pero sinabi
ni Abram kay Sarai, “Tingnan mo, nasa iyong kapangyarihan
ang iyong babaeng lingkod, gawin mo sa kaniya ang iniisip
mong pinakamabuti.” Kaya pinagmalupitan siya ni Sarai, at
siya ay tumakas mula sa kaniya. 7 Ang anghel ni Yahweh
ay nakita siya sa isang bukal ng tubig sa ilang, ang bukal na
matatagpuan sa daan patungong Shur. 8 Sinabi niya, “Agar,
alipin ni Sarai, saan ka nanggaling at saan ka pupunta?” Sinabi
niya, “Tumakas ako mula sa aking among babae na si Sarai”. 9
Sinabi sa kaniya ng anghel ni Yahweh, “Bumalik ka sa iyong
among babae, at sumailalim ka sa kaniyang kapangyarihan”.
10 Pagkatapos sinabi ng anghel ni Yahweh sa kaniya, “Labis
kong pararamihin ang iyong mga kaapu-apuhan para maging
napakarami nila para bilangin. 11 Sinabi rin sa kaniya ng anghel
ni Yahweh, “Tingnan mo, ikaw ay buntis, at manganganak ka
ng isang anak na lalaki, at pangangalanan mo siyang Ismael,
dahil narinig ni Yahweh ang iyong paghihirap”. 12 Siya ay
magiging isang lalaking mistulang mabangis na asno. Magiging
kalaban siya ng bawat tao at bawat tao ay magiging kalaban
niya at mamumuhay siyang hiwalay sa kaniyang mga kapatid.
13 Pagkatapos binigay niya ang pangalang ito kay Yahweh na
nangusap sa kaniya, “Ikaw ang Diyos na nakakakita sa akin,”

dahil sinabi niya, “Talaga bang patuloy akong makakakita, kahit
na pagkatapos niya akong nakita?” **14** Dahil dito tinawag na
Beerlahairoi ang balon; masdan, naroon ito sa pagitan ng Kades
at Bered. **15** Nanganak si Agar ng anak na lalaki ni Abram, at
pinangalanan ni Abram ang kaniyang anak, na isinilang ni Agar,
na Ismael. **16** Si Abram ay walumpu't-anim na taong gulang
nang isilang ni Agar si Ismael para kay Abram.

17 Nang siyamnapu't-siyam na taong gulang na si Abram,
nagpakita si Yahweh sa kanya at sinabing, “Ako ang Diyos
na makapangyarihan. Lumakad ka sa akin at mamuhay ka
nang matuwid. **2** Pagkatapos pagtitibayin ko ang aking tipan sa
pagitan natin, at lubos kitang pararamihin.” **3** Nagpatirapa si
Abram na nakasayad ang mukha sa lupa at nangusap ang Diyos
sa kanya, sinabing, **4** “Para sa akin, masdan mo, ang aking
tipan ay sumasaiyo. Ikaw ay magiging ama ng napakamaraming
bansa. **5** Ang pangalan mo ay magiging Abraham, at hindi na
Abram—dahil itinalaga kita na maging ama ng napakamaraming
bansa. **6** Pamumungahin kita nang lubos, at magmumula sa iyo
ang maraming bansa, at ang mga magiging hari ay magmumula
rin sayo. **7** Magtatatag ako ng tipan sa pagitan natin at sa iyong
mga magiging kaapu-apuhan, hanggang sa kanilang buong
salinlahi, para sa isang walang hanggang tipan, na ako ang
magiging Diyos mo at ng mga susunod mong mga kaapu-
apuhan. **8** Ibibigay ko sayo at sa mga susunod mong kaapu-
apuhan, ang lupain kung saan ka naninirahan, lahat ng lupain sa
Canaan, para sa walang hanggang pag-aari at ako ang magiging
Diyos nila.” **9** Pagkatapos sinabi ng Diyos kay Abraham, “Para
sayo, dapat mong ingatan ang aking tipan, ikaw at ang susunod
mong kaapu-apuhan hanggang sa kanilang buong salinlahi. **10**

Ito ang aking tipan sa pagitan ko at sa pagitan mo at sa susunod
mong mga kaapu-apuhan na dapat mong ingatan: Lahat ng
lalaki sa inyo ay dapat matuli. **11** Dapat kayong matuli sa laman
ng iyong balat, at ito ang magiging palatandaan ng tipan sa
pagitan ko at pagitan mo. **12** Bawat lalaki sa inyo ay dapat na
matuli pagsapit ng ikawalong araw na gulang, maging sa mga
susunod ninyong salinlahi. Kasama rito ang mga ipinanganak sa
iyong sambahayan, pati na ang nabili ng salapi mula sa mga
dayuhan na hindi kasama sa iyong mga kaapu-apuhan. **13** Siya
na ipinanganak sa iyong sambahayan, at nabili ng iyong salapi
ay dapat matuli. Sa gayon ang aking tipan ay mapapasaiyong
laman para sa walang hanggang tipan. **14** Sinuman sa mga
hindi tuli ang hindi tinuli sa laman ng kaniyang balat ay ihihiwalay
mula sa kanyang sambayahan. Sinira niya ang aking tipan. **15**
Sinabi ng Diyos kay Abraham, "Tungkol naman kay Sarai na
iyong asawa, hindi na Sarai ang itatawag mo sa kanya. Sa
halip, Sarah ang kanyang magiging pangalan. **16** Pagpapalain
ko siya at bibigyan kita ng anak na lalaki sa pamamagitan
niya. Pagpapalain ko siya, at siya ang magiging ina ng mga
bansa. Ang mga hari ng mga tao ay magmumula sa kanya." **17**
Pagkatapos nagpatirapa si Abraham na nakasayad ang mukha,
at tumawa, at sinabi sa kanyang puso, "Maaari bang magkaanak
ang isang taong isandaang taong gulang na? At magkakaanak
pa ba si Sarah, gayong siyamnapung taong gulang na siya? **18**
Sinabi pa ni Abraham sa Diyos, "Nawa mabuhay si Ismael sa
iyong harapan!" **19** Sinabi ng Diyos, "Hindi, si Sarah na iyong
asawa ay magdadalang-tao ng anak na lalaki, at pangalanan mo
siyang Isaac. Magtatatag ako ng tipan sa kanya, bilang walang
hanggang tipan sa mga susunod niyang mga magiging kaapu-

apuhan. 20 Tungkol naman kay Ismael, narinig kita. Pagmasdan
mo, pinagpapala ko siya ngayon at pamumungahin ko siya, at
pararamihin ko siya nang masagana. Siya ay magiging ama ng
labindalawang mga pinuno ng mga lipi, at gagawin ko siyang
isang malaking bansa. 21 Pero itatatag ko ang aking tipan kay
Isaac, na siyang isisilang ni Sarah sa ganitong oras sa susunod
na taon." 22 Nang siya ay tapos ng makipag-usap sa kanya,
umakyat ang Diyos mula kay Abraham. 23 Pagkatapos, kinuha ni
Abraham ang kanyang anak na si Ismael at lahat ng ipinanganak
sa kanyang sambahayan, at lahat ng mga nabili niya sa kanyang
salapi, bawat lalaki na kabilang sa mga tauhan ng sambahayan
ni Abraham, at tinuli sa laman ng kanilang balat sa parehong
araw, gaya ng sinabi ng Diyos sa kanya. 24 Natuli si Abraham
sa laman ng kanyang balat nang siya ay siyamnapu't-siyam na
taong gulang. 25 At natuli si Ismael sa laman ng kanyang balat
nang siya ay labing tatlong taong gulang. 26 Sa magkaparehong
araw, parehong natuli si Abraham at si Ismael na kanyang anak.
27 Lahat ng lalaki sa kanyang sambahayan ay natuli rin kasama
niya, pati na ang mga ipinanganak sa sambahayan, at ang mga
nabili ng salapi mula sa dayuhan.

18 Habang nakaupo siya sa pintuan ng tolda sa kainitan ng
araw, nagpakita si Yahweh kay Abraham sa mga kakahuyan ni
Mamre. 2 Tumingala siya at naroon, nakita niya ang tatlong
lalaki na nakatayo sa harap niya. Nang makita sila ni Abraham,
tumakbo siya mula sa pintuan ng tolda, para salubungin
sila at yumukod siya sa lupa. 3 Sinabi niya, "Panginoon,
kung nakasumpong ako ng biyaya sa iyong paningin, huwag
kang umalis at iwan ang iyong lingkod. 4 Hayaan ninyong
maidala ang kaunting tubig, mahugasan ang inyong mga

paa, at makapagpahinga kayo sa ilalim ng punong kahoy. 5
Hayaan ninyong dalhan ko kayo ng kaunting pagkain, at nang
manumbalik ang inyong lakas. Pagkatapos maaari na kayong
tumuloy sa pupuntahan ninyo dahil naparito na kayo sa inyong
lingkod." Sinabi nila, "Gawin mo ang sinabi mo." 6 Pagkatapos
dali-daling pumunta si Abraham sa tolda ni Sarah at sinabi,
"Bilisan mo, magdala ka ng tatlong takal ng harina, masahin mo
ito, at gawing tinapay." 7 Pagkatapos tumakbo si Abraham sa
kawan, kumuha siya ng guyang mainam at maayos at ibinigay
ito sa lingkod, at nagmadali siyang ihanda ito. 8 Kumuha siya ng
mantikilya at gatas, at ang guya na naihanda at nilagay ang
pagkain sa harap nila. At tumayo siya sa ilalim ng puno habang
sila ay kumakain. 9 Sinabi nila sa kanya, "Nasaan ang iyong
asawa na si Sarah?" Sumagot siya, "Naroon sa loob ng tolda."
10 Sinabi niya, "Makatitiyak ka na babalik ako sa iyo sa tagsibol
at makikita mo, magkakaroon ng anak na lalaki ang iyong asawa
na si Sarah." Nakikinig si Sarah sa pintuan ng tolda na nasa
likod ni Abraham. 11 Ngayon matanda na nga sina Abraham at
Sarah, talagang napakatanda na at nalampasan na ni Sarah
ang edad kung saan hindi na maaaring magkaanak pa ang
isang babae. 12 Kaya tinawanan ni Sarah ang kaniyang sarili at
sinabing," "Ngayong matanda na ako, magkakaroon pa ba ako
ng kasiyahan, gayong ang panginoon ko ay matanda na rin?"
13 Sinabi ni Yahweh kay Abraham, "Bakit tumawa si Sarah at
sinabing, 'Magkakaanak pa batalaga ako gayong matanda na
ako?' 14 Mayroon bang mahirap para kay Yahweh? Pagsapit
ng itinakda kong panahon, sa tagsibol, babalik ako sa iyo. Sa
ganitong oras sa susunod na taon, si Sarah ay magkakaroon ng
anak na lalaki. 15 Pagkatapos, itinanggi ni Sarah ito at sinabing,

“Hindi ako tumawa,” dahil siya ay natakot. Sumagot si Yahweh,
“Hindi, tumawa ka.” **16** Pagkatapos tumayo ang mga lalaki para
umalis at tumingin pababa patungong Sodoma. Sumama si
Abraham sa kanila para ihatid sila sa pagpapatuloy ng kanilang
paglalakbay. **17** Pero sinabi ni Yahweh, “Dapat ko bang itago kay
Abraham ang gagawin ko, **18** gayong tiyak na magiging dakila at
makapangyarihang bansa si Abraham, at pagpapalain ang lahat
ng bansa sa daigdig sa pamamagitan niya? **19** Dahil pinili ko siya
para maturuan ang kanyang mga anak pati na ang sambahayan
na susunod sa kanya na mapanatili ang kaparaanan ni Yahweh,
na gumawa ng matuwid at makatarungan, nang sa gayon
maibibigay ni Yahweh kay Abraham ang sinabi niya sa kanya.”
20 Pagkatapos sinabi ni Yahweh, “Dahil napakarami ng paratang
laban sa Sodoma at Gomora, at napakalubha na ng kanilang
kasalanan, **21** bababa ako ngayon doon at titingnan ko kung
kasingsama sila gaya ng paratang sa kanila na sinabi sa akin.
Kung hindi man, malalaman ko.” **22** Pagkatapos ang mga lalaki
ay umalis mula roon at pumunta patungo sa Sodoma, pero
nanatiling nakatayo si Abraham sa harapan ni Yahweh. **23**
Pagtapos lumapit si Abraham at sinabi, “Lilipulin mo ba ang
matuwid kasama ang makasalanan? **24** Marahil mayroong
limampung matuwid sa loob ng lungsod. Lilipulin niyo ba ito at
hindi ililigtas ang lugar alang-alang sa kapakanan ng limampung
matuwid na naroon? **25** Malayong gawin mo ang mga bagay na
ito, na patayin ang mga matuwid kasama ang makasalanan, at
ituring ang mga matuwid gaya ng mga makasalanan. Malayong
gawin mo ito! Hindi ba gagawin ng Hukom ng buong mundo
kung ano ang makatarungan?” **26** Sinabi ni Yahweh, “Kung
may nakita kang limampung matuwid sa lungsod na iyon,

ililigtas ko ang buong lugar para sa kanila." **27** Sumagot si
Abraham at sinabi, "Tingnan mo ang aking ginawa, nangahas
akong makipag-usap sa aking Panginoon, kahit na alikabok
at abo lamang ako! **28** Paano kung nabawasan ng lima ang
limampung matuwid? Wawasakin mo ba ang buong lungsod
dahil nabawasan ng lima? At sinabi niya, "Hindi ko ito wawasakin
kung may mahanap akong apatnapu't lima." **29** Muli siyang
nakipag-usap sa kanya at sinabing, "Paano kung apatnapu
ang makita roon? Sumagot siya, "Alang-alang sa apatnapu,
hindi ko ito gagawin." **30** Sinabi niya, "Pakiusap, huwag kayong
magagalit Panginoon, para makapagsalita ako. Kung sakali na
tatlumpu ang mahanap doon? "Sinabi ng Diyos, "Hindi ko ito
gagawin kung may mahanap akong tatlumpu doon." **31** Sinabi
niya, "Tingnan mo, nangahas akong makipag-usap sa aking
Panginoon! Marahil dalawampu ang makita roon." Tumugon
siya, "Hindi ko ito gagawin alang-alang sa dalawampu." **32** Sinabi
niya, "Pakiusap, huwag kayong magalit, Panginoon, sasabihin
ko ito sa huling pagkakataon. Marahil sampu ang makita roon."
At sinabi niya, "Hindi ko ito wawasakin alang-alang sa sampung
natira." **33** Nagtungo na si Yahweh sa kaniyang paroroonan
matapos siyang makipag-usap kay Abraham, at bumalik na si
Abraham sa kanyang tahanan.

19 Dumating ang dalawang anghel sa Sodoma sa gabi, habang
nakaupo si Lot sa tarangkahan ng Sodoma. Nakita sila ni
Lot, tumayo siya upang salubungin sila, at nagpatirapa na
nakasayad ang mukha sa lupa. **2** Sinabi niya, "Nakikiusap ako
aking mga panginoon, kayo ay pumunta muna sa bahay ng
inyong lingkod at manatili ng magdamag at hugasan ang inyong
mga paa. Pagkatapos, maaari na kayong bumangon nang

maaga at pumunta sa inyong pupuntahan." At sinabi nila, "Hindi,
magpapalipas na lang kami ng gabi sa liwasan ng bayan. 3
Pero pinilit niya sila kaya sumama sila sa kanya, at pumasok sila
sa kanyang bahay. Naghanda siya ng makakain nila at nagluto
ng tinapay na walang pampaalsa at sila ay kumain. 4 Pero bago
sila humiga, pinaligiran ng mga kalalakihan sa lungsod, mga
kalalakihan sa Sodoma, bata at matanda sa lahat ng sulok ng
bayan, ang bahay niya, lahat ng kalalakihan sa bawat bahagi
ng lungsod. 5 Tinawag nila si Lot at sinabi, "Nasaan ang mga
lalaking pumasok sa inyo ngayong gabi? Dalhin mo sila sa amin
para masipingan namin sila. 6 Kaya lumabas si Lot sa kanyang
bahay at sinara ang pinto sa likuran niya. 7 Sinabi niya sa
kanila, "Nagmamakaawa ako sa inyo, mga kapatid ko, huwag
kayong gumawa ng kasamaan. 8 Tingnan ninyo, narito ang
aking dalawang anak na babae na hindi pa nasisipingan ng
sinumang lalaki. Hayaan ninyo, nakikiusap ako, na dalhin ko sila
sa inyo at gawin ninyo sa kanila ang katanggap-tanggap sa
inyong mga mata. Huwag lang dito sa mga lalaking ito dahil sila
ay nasa loob ng aking pamamahay." 9 Sabi nila, "Tumabi ka!"
Sinabi rin nila, "Ang taong ito ay dumating dito sa ating lugar
bilang isang dayuhan at ngayon siya ay naging hukom natin!
Mas malala pa ang gagawin namin sa iyo kaysa sa kanila."
Tinulak nila nang malakas ang lalaki, si Lot, at lumapit para sirain
ang pinto. 10 Pero inabot ng mga lalaki ng kanilang mga kamay
si Lot at dinala sa loob ng bahay kasama nila at sinara ang
pinto. 11 At doon naman sa mga tao na nasa labas ng pinto ng
bahay, inatake sila ng mga panauhin ni Lot at ginawang bulag,
ang mga bata pati matatanda, kaya nahirapan silang makita ang
pinto ng bahay. 12 Pagkatapos, sinabi ng mga lalaki kay Lot,

“Mayroon ka pa bang ibang kasama rito? Mga manugang, mga
anak na lalaki at babae at kung sino pa mang mga kasamahan
mo sa lungsod, ilabas mo na sila rito. **13** Wawasakin na namin
ang lugar na ito, dahil napakarami na ng paratang sa kanila sa
harap ni Yahweh, kaya pinadala niya kami para wasakin ito.” **14**
Lumabas si Lot at kinausap niya ang kanyang mga manugang,
ang mga lalaki na nangakong pakakasalan ang kanyang mga
anak na babae, at sinabi, “Bilis, umalis na kayo sa lugar na
ito, dahil wawasakin na ni Yahweh ang lungsod.” Pero para sa
kanyang mga manugang, tila ba nagbibiro lang siya. **15** Nang
mag-uumaga na, inudyakan ng mga anghel si Lot at sinabi,
“Umalis ka na, kunin mo ang iyong asawa at dalawang anak na
babae na narito, para hindi kayo maisama sa kaparusahan ng
lungsod.” **16** Pero nag-alinlangan siya. Kaya hinawakan ng mga
lalaki ang kanyang kamay, at ang kamay ng kanyang asawa,
at mga kamay ng kanyang dalawang anak na babae, dahil
mahabagin si Yahweh sa kanya. Sila ay inilabas nila, at dinala sa
labas ng lungsod. **17** Nang nailabas na sila, sinabi ng isa sa mga
lalaki, “Tumakbo na kayo para sa inyong mga buhay! Huwag
kayong lilingon o manatili saanman sa kapatagan. Magsitakas
kayo patungo sa mga bundok para hindi kayo malipol. **18** Sinabi
ni Lot sa kanila.” Hindi, pakiusap aking mga panginoon! **19** Ang
inyong lingkod ay nakatanggap ng pabor sa inyong paningin
at pinakitaan ninyo kami ng dakilang kagandahang-loob sa
pagligtas sa aking buhay, pero hindi ako makakatakas sa mga
bundok dahil aabutan din ako ng sakuna at mamamatay ako.
20 Tingnan ninyo, ang lungsod banda roon ay malapit at maliit
lamang para makatakas kayo. Pakiusap, hayaan ninyo akong
makatakas doon (diba maliit lamang iyon?), at ang buhay ko

ay maliligtas." **21** Sinabi niya sa kanya, "Sige, pagbibigyan ko
rin ang kahilingang ito, hindi ko rin wawasakin ang lungsod na
nabanggit mo. **22** Bilisan mo! Tumakas ka na patungo roon,
dahil hindi ko magagawa ang anumang bagay hangga't hindi ka
nakararating doon." Kaya tinawag na Zoar ang lungsod na ito.
23 Mataas na ang araw sa mundo nang narating ni Lot ang Zoar.
24 Pagkatapos, nagpaulan sa Sodoma at Gomora ng asupre at
apoy si Yahweh mula sa kalangitan. **25** Winasak niya ang mga
lungsod na iyon, at lahat ng kapatagan at lahat ng naninirahan
sa mga lungsod, pati na ang mga pananim na tumutubo sa lupa.
26 Pero lumingon ang asawa ni Lot na nasa likod niya at siya ay
naging isang haligi ng asin. **27** Bumangon si Abraham nang
maaga at nagpunta sa lugar kung saan siya tumayo sa harapan
ni Yahweh. **28** Tumingin siya sa baba sa Sodoma at Gomora at
sa lahat ng lupain ng kapatagan. Nakita niya at namasdan ang
usok na umaakyat mula sa lupa na katulad ng usok sa isang
pugon. **29** Kaya matapos wasakin ng Diyos ang mga lungsod
sa kapatagan, naalala ng Diyos si Abraham. Inilabas niya si
Lot mula sa gitna ng kapahamakan ng winasak niya ang mga
lungsod kung saan nanirahan si Lot. **30** Pero nagpunta si Lot
paakyat mula sa Zoar para manirahan sa kabundukan kasama
ang kanyang dalawang anak na babae dahil natakot siyang
manirahan sa Zoar. Kaya nanirahan siya sa loob ng kuweba
kasama ng kanyang dalawang anak na babae. **31** Sinabi ng
nakakatanda sa nakababata, "Matanda na ang ating ama at wala
ng lalaki sa lugar na ito na sisiping sa atin katulad ng kinagawian
ng mga tao sa buong mundo. **32** Halika ating painumin ng alak
ang ating ama at sisipingan natin siya para mapalawig natin
ang kaapu-apuhan ng ating ama. **33** Kaya, pinainom nila ang

kanilang ama ng alak ng gabing iyon. Pagkatapos, pumasok
ang nakatatanda at sumiping sa kanyang ama; hindi niya alam
kung kailan siya humiga, ni kung kailan siya bumangon. **34**
Kinabukasan, sinabi ng nakakatanda sa nakababata, “Makinig
ka, sinipingan ko kagabi ang aking ama. Painumin ulit natin siya
ng alak ngayong gabi, at ikaw naman ang papasok at sisiping sa
kanya para mapalawig natin ang lahi ng ating ama.” **35** Kaya ng
gabing iyon, muli nilang pinainom ng alak ang kanilang ama,
pumasok at sumiping sa kanya ang nakababata. Hindi niya alam
kung kailan siya humiga ni kung kailan siya bumangon. **36** Kaya
nabuntis ang parehong anak na babae ni Lot sa pamamagitan ng
kanilang ama. **37** Ang nakakatanda ay nanganak ng isang lalaki
at pinangalanan siyang Moab. Siya ang naging ninuno ng mga
Moabita hanggang sa kasalukuyan. **38** At sa nakababatang anak
na babae, siya rin ay nanganak ng isang lalaki, at pinangalanan
siyang Ben Ammi. Naging ninuno siya ng mga mamamayan ng
Ammon hanggang sa kasalukuyan.

20 Naglakbay si Abraham mula roon patungo sa lupain ng
Negeb, at nanirahan sa pagitan ng Kadesh at Sur. Isa siyang
dayuhan na naninirahan sa Gerar. **2** Sinabi ni Abraham
patungkol sa kanyang asawa na si Sarah, “Kapatid ko siya.”
Kaya nagpadala si Abimelech hari ng Gerar, ng kanyang mga
tauhan at kinuha nila si Sarah. **3** Pero kinagabihan, pumunta ang
Diyos kay Abimelech sa kanyang panaginip at sinabi sa kanya,
“Masdan mo, ikaw ay mamamatay dahil sa babae na kinuha
mo dahil siya ay asawa ng lalaki.” **4** Ngayon, hindi nilapitan ni
Abimelech si Sarah at sinabi niya, “Panginoon, papatayin mo rin
ba ang matuwid na bansa? **5** Hindi ba sinabi niya mismo sa
akin, 'Kapatid ko siya?'Kahit si Sarah, sinabi niya rin mismo sa

akin na, 'Kapatid ko siya.' Nagawa ko ito sa katapatan ng aking
puso at kamusmusan ng aking mga kamay.” **6** Pagkatapos,
sinabi ng Diyos sa kanya sa panaginip, “Oo, alam ko na sa
katapatan ng iyong puso na nagawa mo ito at hindi ko hinayaang
magkasala ka sa akin. Kaya hindi ko hinayaang mahawakan
mo siya. **7** Kaya ibalik mo ang asawa ng lalaki, dahil siya ay
isang propeta. Ipananalangin ka niya at mabubuhay ka. Pero
kung hindi mo siya ibabalik, alam mo na ikaw at ang lahat ng
nasa iyo ay tiyak na mamamatay.” **8** Bumangon si Abimelech
nang maaga at pinapunta ang lahat ng kanyang lingkod sa
kanya. Sinabi niya ang lahat ng mga bagay na ito sa kanila,
at matinding takot ang naramdaman ng kanyang mga lingkod.
9 Pagkatapos, tinawag ni Abimelech si Abraham at sinabi sa
kanya,” Ano itong ginawa mo sa amin? Paano ako nagkasala sa
iyo, na nagdala ka sa akin at sa aking kaharian ng matinding
kasalanan? Ginawa mo sa akin ang hindi dapat gawin.” **10**
Sinabi ni Abimelech kay Abraham, “Ano ang nagtulak sa iyo na
gawin mo ang bagay na ito?” **11** Sumagot si Abraham, “Dahil
naisip ko, 'Tiyak na walang kinatatakutan na Diyos ang mga
tao sa lugar na ito at papatayin nila ako dahil sa aking asawa.'
12 Bukod pa rito, tunay na siya ay kapatid ko, ang anak na
babae ng aking ama, pero hindi anak ng aking ina; at siya ay
aking naging asawa. **13** Nang pinaalis ako ng Diyos sa bahay
ng aking ama at naglakbay mula sa ibat-ibang lugar, sinabi ko
kanya, 'Dapat mong ipakita ang katapatang ito sa akin bilang
aking asawa: Sa bawat lugar na pupuntahan natin, sabihin mo
na “'Kapatid ko siya.''' **14** Pagkatapos, kumuha si Abimelech
ng mga tupa at mga baka, mga aliping lalaki at mga babae at
ibinigay ang mga ito kay Abraham. Pagkatapos, ibinalik niya sa

kanya si Sarah na asawa ni Abraham. 15 Sinabi ni Abimelech,
“Tingnan mo, nasa harapan mo ang lupain ko. Manirahan ka
kung saan mo naisin. 16 Kay Sarah sinabi niya. “Tingnan mo,
binigyan ko ang iyong kapatid ng isang libong piraso ng pilak.
Pantakip ito sa mga kamalian laban sa iyo sa mga mata ng
lahat ng kasama mo, at sa harapan ng lahat, tuluyan kang
ginawang matuwid.” 17 Pagkatapos, nanalangin si Abraham
sa Diyos at pinagaling ng Diyos si Abimelech, ang kanyang
asawa, at kanyang mga babaeng alipin para sila ay tuluyan ng
magkaroon ng anak. 18 Dahil hinayaan ni Yahweh na ganap na
hindi magkaanak ang lahat ng mga babae sa sambayanan ni
Abimelech, dahil kay Sarah, na asawa ni Abraham.

21 Binigyang pansin ni Yahweh si Sara gaya ng sinabi niya at
tinupad ni Yahweh ang kanyang pangako kay Sara. 2 Nabuntis
at nagsilang ng isang anak na lalaki si Sara para kay Abraham
sa kanyang katandaan, sa itinakdang panahong sinabi ng Diyos
sa kanya. 3 Pinangalanan ni Abraham bilang Isaac ang kanyang
anak na lalaki, siya na isinilang sa kaniya, na isinilang ni Sara
para sa kanya. 4 Tinuli ni Abraham ang kanyang anak na si
Isaac nang ito ay walong araw na gulang, ayon sa iniutos ng
Diyos sa kanya. 5 Si Abraham ay isandaang taong gulang
nang isilang si Isaac sa kanya. 6 Sinabi ni Sara, “Pinatawa ako
ng Diyos; tatawa ang bawat isang makakarinig kasama ko.”
7 Sinabi rin niya, “Sinong makapagsasabi kay Abraham na si
Sara ay magaalaga ng mga anak, at gayunpaman nagsilang ako
sa kanya ng isang anak na lalaki sa kanyang katandaan!” 8
Lumaki ang bata at hiniwalay na sa kanyang ina, at naghanda si
Abraham ng isang malaking pagdiriwang sa araw na hiniwalay
na si Isaac sa kayang ina. 9 Nakita ni Sara na nangungutya ang

anak ni Agar na taga-Ehipto, na isinilang niya kay Abraham. 10
Kaya sinabi niya kay Abraham, "Palayasin mo ang babaeng
aliping ito kasama ang kanyang anak: dahil hindi magiging
tagapagmana ang anak ng babaeng aliping iyan kasama ng anak
kong si Isaac." 11 Ang bagay na ito ay labis na nagpalungkot
kay Abraham dahil sa kanyang anak. 12 Ngunit sinabi ng Diyos
kay Abraham, "Huwag kang malungkot dahil sa batang lalaki, at
dahil sa iyong babaeng lingkod. Pakinggan mo ang lahat ng
sinasabi niya tungkol sa bagay na ito, dahil sa pamamagitan
ni Isaac makikilala ang mga kaapu-apuhan mo. 13 Gagawin
ko ring isang bansa ang anak ng babaeng lingkod, dahil siya
ay iyong anak. 14 Maagang bumangon si Abraham, kumuha
siya ng tinapay at isang lalagyang tubig at nilagay ito sa balikat
ni Agar. Dinala niya ang batang lalaki sa kanya at pinaalis
siya. Umalis siya at nagpagala-gala sa ilang na lugar ng Beer-
seba. 15 Pagkaubos ng tubig sa lalagyang balat, iniwan niya
ang bata sa ilalim ng isang mababang puno. 16 Pagkatapos
umalis siya at naupo sa di kalayuan mula sa kanya, na parang
isang tudla ng pana ang layo, dahil ang sabi niya, "Huwag ko
sanang makita ang kamatayan ng bata." Habang nakaupo siya
roon sa kabila ng bata, nilakasan niya ang kaniyang boses
at humagulgol siya sa iyak. 17 Narinig ng Diyos ang boses
ng bata, at tumawag ang anghel ng Diyos kay Agar mula sa
langit, at sinabi sa kanya, "Anong gumagambala sa iyo, Agar?
Huwag kang matakot, sapagkat narinig ng Diyos ang boses ng
bata mula sa kanyang kinaroroonan. 18 Tumayo ka, ibangon
mo ang bata at patatagin siya; sapagkat gagawin ko siyang
isang dakilang bansa." 19 Pagkatapos minulat ng Diyos ang
mga mata ni Agar at nakakita siya ng isang balon ng tubig.

Pinuntahan niya ito at pinuno ng tubig ang lalagyang gawa
sa balat at pinainom ang bata. **20** Sinamahan ng Diyos ang
bata, at lumaki siya. Nanirahan siya sa ilang at naging isang
mamamana. **21** Namuhay siya sa ilang ng Paran, at kumuha
ng mapapangasawa niya ang kaniyang ina mula sa lupain ng
Ehipto. **22** Sa panahong iyon kinausap nila Abimelek at Ficol na
kapitan ng kanyang hukbo si Abraham at sinabing, “Kasama
mo ang Diyos sa lahat ng iyong ginagawa. **23** Kaya ngayon
manumpa ka sa Diyos, na hindi mo ako gagawan ng masama,
ni ang aking mga anak, ni ang aking mga kaapu-apuhan. Ipakita
mo sa akin at sa lupain kung saan ka naninirahan ang parehong
katapatan sa kasunduan na ipinakita ko sa iyo.” **24** “Nangangako
ako” sagot ni Abraham. **25** Nagreklamo rin si Abraham kay
Abimelek patungkol sa balon ng tubig na inagaw mula sa kanya
ng mga lingkod ni Abimelek. **26** Sinabi ni Abimelek, “Hindi ko
alam kung sino ang gumawa ng bagay na ito. Hindi mo ito
sinabi sa akin liban ngayon; hindi ko ito narining kundi ngayon.”
27 Kaya kumuha si Abraham ng tupa at mga lalaking baka at
binigay ang mga ito kay Abimelek, at gumawa ang dalawa ng
isang kasunduan. **28** Pagkatapos nagbukod si Abraham ng
pitong mga babaeng tupa ng kawan. **29** Sinabi ni Abimelek
kay Abraham, “Anong kahulugan nitong pitong babaeng tupang
ibinukod mo?” **30** Sumagot siya, “Matatanggap mo mula sa aking
kamay itong pitong babaing tupa, upang maging saksi para sa
akin, na hinukay ko ang balong ito.” **31** Kaya tinawag niya ang
lugar na iyong Beer-seba, dahil doon sila kapwa nagsumpaan ng
isang kasunduan. **32** Gumawa sila ng isang kasunduan sa Beer-
seba, at pagkatapos bumalik si Abimelek at Ficol, ang kapitan
ng kanyang hukbo sa lupain ng mga Filisteo. **33** Nagtanim si

Abraham ng puno ng tamarisko sa Beer-seba. Doon sinamba
niya si Yahweh, ang Diyos na walang hanggan. **34** Namalagi si
Abraham bilang isang dayuhan sa lupain ng mga Filisteo nang
maraming araw.

22 Nangyari na pagkatapos ng mga bagay na ito na sinubok ng
Diyos si Abraham. Sinabi niya sa kanya, “Abraham!” Sumagot si
Abraham, “Narito ako.” **2** Pagkatapos sinabi ng Diyos, “Kunin mo
ang iyong anak, ang kaisa-isa mong anak, na iyong minamahal,
si Isaac, at pumunta ka sa lupain ng Moria. Ialay mo siya roon
bilang handog na susunugin sa ibabaw ng isa sa mga bundok na
ituturo ko sa iyo.” **3** Kaya maagang bumangon kinaumagahan si
Abraham, inihanda ang kanyang asno, at isinama ang dalawa
sa kanyang mga kabataang lalaki, kasama si Isaac na kanyang
anak. Nagsibak siya ng kahoy para sa handog na susunugin, at
naglakbay patungo sa lugar na sinabi ng Diyos sa kanya. **4** Sa
ikatlong araw, tumingala si Abraham at natanaw niya ang lugar
sa kalayuan. **5** Sinabi ni Abraham sa kanyang mga kabataang
lalaki, “Manatili kayo rito kasama ang asno, at pupunta ako roon
kasama ang bata. Sasamba kami at muling babalik sa inyo.”
6 Pagkatapos kinuha ni Abraham ang kahoy para sa handog
na susunugin at ipinapasan ito kay Isaac na kanyang anak.
Dinala niya sa kanyang kamay ang apoy at ang kutsilyo; at
kapwa silang umalis na magkasama. **7** Kinausap ni Isaac si
Abraham na kaniyang ama at sinabing, “Aking ama,” at sumagot
si Abraham, “Narito ako, aking anak.” Sinabi niya, “Narito, ang
apoy at ang kahoy, ngunit nasaan ang tupa para sa handog
na susunugin?” **8** Sinabi ni Abraham, “Ang Diyos mismo ang
magbibigay ng tupa para sa handog na susunugin, aking anak.”
Kaya sila ay nagpatuloy nang magkasama. **9** Nang dumating sila

sa lugar na sinabi ng Diyos sa kanya, gumawa si Abraham ng
isang altar at inilatag niya ang kahoy dito. Pagkatapos tinalian ni
Abraham si Isaac na kanyang anak, at inilagay niya ito sa altar,
sa ibabaw ng kahoy. **10** Iniunat ni Abraham ang kanyang kamay
na hawak ang kutsilyo para patayin ang kanyang anak. **11** Pero
tinawag siya ng anghel ni Yahweh mula sa langit at sinabing,
“Abraham, Abraham!” at sinabi niya, “Narito ako.” **12** Sinabi niya,
“Huwag mong pagbuhatan ng kamay, ni gumawa ng anuman
para saktan siya, sapagkat ngayon alam kong may takot ka sa
Diyos, nakikita kong hindi mo ipinagkait ang iyong anak, ang
iyong kaisa-isang anak na si Isaac sa akin. **13** Tumingala si
Abraham nang biglang, may isang tupa sa likuran niya ang
sumabit ang sungay sa mga halaman. Pinuntahan at kinuha ni
Abraham ang tupa at inalay ito bilang handog na susunugin
sa Diyos sa halip na ang kanyang anak. **14** Kaya tinawag ni
Abraham ang lugar na iyon na, “Si Yahweh ang magbibigay,” at
tinatwag din hanggang sa araw na ito, “Sa bundok ni Yaweh,
ito ay ibibigay.” **15** Tinawag ng anghel ni Yahweh si Abraham
sa ikalawang pagkakataon mula sa langit **16** at sinabing—ito
ay isang kapahayagan mula kay Yahweh, “Nangangako ako
sa aking sarili na dahil ginawa mo ang bagay na ito, at dahil
hindi mo ipinagkait ang iyong anak, ang iyong kaisa-isang
anak, **17** tiyak na pagpapalain kita at labis kong pararamihin
ang iyong mga kaapu-apuhan gaya ng bituin sa kalangitan, at
gaya ng buhangin sa dalampasigan; at aangkinin ng iyong mga
kaapu-apuhan ang tarangkahan ng kanilang mga kaaway. **18**
Sa pamamagitan ng iyong anak, ang lahat ng mga bansa sa
mundo ay pagpapalain, dahil sinunod mo ang aking tinig. **19**
Kaya bumalik si Abraham sa kanyang mga tauhan, at umalis

sila at magkakasamang pumunta sa Beer-seba, at nanirahan
siya sa Beer-seba. **20** Nangyari na pagkatapos ng mga bagay
na ito, sinabihan si Abraham, “Nagkaroon din ng mga anak si
Milca, sa iyong kapatid na si Nahor. **21** Sila ay sina Hus ang
kanyang panganay, si Buz na kapatid niya, si Kemuel na ama ni
Aram, **22** Kesed, Hazo, Pildas, Jidlaf, at Bethuel. **23** Si Bethuel
ay naging ama ni Rebeca. May walong anak na isinilang si Milca
kay Nahor, na kapatid ni Abraham. **24** Nagsilang din si Reumah
ang pangalan ng isa pang asawa ni Nahor, sina Tebah, Gaham,
Tahas at Maaca.

23 Nabuhay si Sara ng isandaan at dalawampu't-pitong taon.
Ito ang mga taon ng buhay ni Sara. **2** Namatay si Sara sa Kiriat
Arba, iyon ay, Hebron, sa lupain ng Canaan. Nagluksa at umiyak
si Abraham para kay Sara. **3** Pagkatapos, tumayo si Abraham at
umalis mula sa namatay niyang asawa, at nakipag-usap sa mga
anak na lalaki ni Het, na nagsabing, **4** “Ako ay isang dayuhan sa
inyo. Pakiusap bigyan ninyo ako ng isang ari-arian para gawing
libingan dito, para mailibing ko ang aking patay.” **5** Sumagot ang
mga anak ni Heth kay Abraham, nagsasabing, **6** “Makinig ka
sa amin, aking panginoon. Ikaw ay prinsipe ng Diyos sa amin.
Ilibing mo ang iyong patay sa aming piling mga libingan. Wala
sa amin ang magkakait sa iyo ng libingan, para ilibing ang iyong
patay.” **7** Tumayo si Abraham at yumuko sa mga mamamayan
ng lupain, sa mga anak ni Het. **8** Nagsalita siya sa kanila, na
nagsabing, “Kung sumasang-ayon kayo na dapat kong ilibing
ang aking patay, dinggin ninyo ako at pakiusapan si Efron na
anak ni Zohar, para sa akin. **9** Pakiusapan ninyo siyang ipagbili
sa akin ang kuweba ng Makpela, na kanyang pagmamay-ari, na
nasa dulo ng kanyang bukid. Para sa buong halaga hayaan

niyang ipagbili ito sa akin nang hayagan bilang ari-arian para
gawing libingan." **10** Ngayon nakaupo si Efron kasama ang
mga anak ni Het, at sumagot si Efron ang Heteo kay Abraham
habang naririnig ng mga anak ni Het at ng lahat ng mga taong
pumunta sa loob ng tarangkahan ng siyudad, na nagsabing, **11**
"Hindi, aking panginoon, pakinggan mo ako. Ibibigay ko sa iyo
ang bukid, at ang kuwebang narito. Ibibigay ko ito sa iyo, sa
harapan ng mga anak ng aking mga kababayan. Ibibigay ko
ito sa iyo para mapaglibingan ng iyong patay." **12** Pagkatapos
yumuko si Abraham sa harapan ng mga mamamayan ng lupain.
13 Kinausap niya si Ephron na naririnig ng mga tao sa lupain, na
nagsasabing, "Ngunit kung papayag ka, pakiusap dinggin mo
ako. Babayaran ko ang bukid. Tanggapin mo ang pera mula sa
akin, at doon ko ililibing ang aking patay." **14** Sumagot si Ephron
kay Abraham, na nagsasabing, **15** "Pakiusap, aking panginoon,
makinig ka sa akin. Ang pirasong lupain na nagkakahalagang
apatnaraang shekel ng pilak, ano ba ito sa pagitan natin? Ilibing
mo na ang iyong patay." **16** Nakinig si Abraham kay Efron
at tinimbang ni Abraham sa harap ni Efron ang halaga ng
pilak na kanyang sinasabi na naririnig ng mga anak ni Het,
apatnaraang shekel ng pilak, ayon sa pamantayang panukat ng
mga mangangalakal. **17** Kaya ang bukid ni Ephron, na nasa
Macpela, na katabi ng Mamre, ang bukid, ang kuweba na nasa
loob nito, at ang lahat ng mga punong naroon sa bukid at lahat
ng nasa palibot ng hangganan, ay ipinasa **18** kay Abraham sa
pamamagitan ng pagbili sa harapan ng mga anak ni Het, at sa
harapan ng lahat ng mga pumunta sa loob ng tarangkahan ng
lungsod. **19** Pagkatapos nito, inilibing ni Abraham ang kanyang
asawang si Sara sa kuweba sa bukid ng Macpela, na katabi ng

Mamre, iyon ay, Hebron, sa lupain ng Canaan. **20** Kaya ang
bukid at ang kuwebang naroon ay naipasa kay Abraham mula
sa mga anak ni Het bilang ari-arian upang gawing libingan.
24 Ngayon, matanda na si Abraham at pinagpala ni Yahweh
si Abraham sa lahat ng mga bagay. **2** Sinabi ni Abraham sa
kanyang lingkod, ang pinakamatanda sa kanyang sambahayan,
ang kaniyang katiwala sa lahat ng pag-aari niya, “Ilagay mo ang
iyong kamay sa ilalim ng aking hita **3** at pasusumpain kita kay
Yahweh, ang Diyos ng langit at ang Diyos ng lupa, na hindi ka
kukuha ng asawa para sa aking anak na lalaki mula sa mga anak
na babae ng mga Cananeo, kung saan ako nanahan. **4** Ngunit
pumunta ka sa aking bansa, at sa aking mga kamag-anak, at
kumuha ng isang asawa para sa aking anak na si Isaac.” **5**
Sinabi ng lingkod sa kanya, “Paano kung hindi pamayag na
sumama sa akin ang babae papunta sa lupaing ito? Dapat ko
bang dalhin pabalik ang iyong anak sa lupain kung saan ka
nanggaling? **6** Sinabi ni Abraham sa kanya, “Tiyakin mong
hindi mo dadalhin ang aking anak pabalik doon! **7** Si Yahweh,
ang Diyos ng langit, na kumuha sa akin mula sa tahanan ng
aking ama at mula sa lupain ng aking mga kamag-anak, siya
na taimtim na nangako sa aking, 'Ibibigay ko ang lupaing ito
sa iyong supling,' ipapadala niya ang kanyang anghel para
manguna sa iyo, at kukuha ka ng asawa para sa aking anak
mula roon. **8** Ngunit kung hindi papayag ang babae na sumunod
sa iyo, kung gayon magiging malaya ka mula sa kasunduang
kong ito. Huwag mo lang dalhin pabalik doon ang aking anak. **9**
Kaya niligay ng lingkod ni Abraham ang kanyang kamay sa
ilalim ng hita ng kanyang among si Abraham at nanumpa sa
kanya patungkol sa bagay na ito. **10** Kinuha ng lingkod ang

sampung kamelyo ng kanyang amo at umalis. Nagdala rin siya
ng lahat ng uri ng mga regalo mula sa kanyang amo. Umalis
siya at pumunta sa rehiyon ng Aram Naharaim, sa siyudad ni
Nahor. **11** Pinaluhod niya ang mga kamelyo sa gilid ng balon ng
tubig sa labas ng siyudad. Gabi na iyon, ang oras na lumalabas
ang mga babae upang sumalok ng tubig. **12** Pagkatapos sinabi
niya, "Yahweh, Diyos ng aking among si Abraham, bigyan mo
ako ngayon ng tagumpay at ipakita ang iyong tipan ng katapatan
sa aking among si Abraham. **13** Masdan, narito akong nakatayo
sa tabi ng bukal ng tubig, at dumarating ang mga babaing anak
ng mga tao ng siyudad upang sumalok ng tubig. **14** Ganito nawa
ang mangyari. Kapag sabihin ko sa isang dalaga, 'Pakiusap
ibaba mo ang iyong pitsel upang makainom ako,' at sabihin
niya sa akin, 'Uminom ka, at paiinumin ko rin ang iyong mga
kamelyo,' pagkatapos ay hayaang siya na nga ang babaing
iyong itinakda para sa iyong lingkod na si Isaac. Sa pamamgitan
nito malalaman kong nagpakita ka ng tipan ng katapatan sa
aking amo." **15** Nangyari na bago paman siya natapos sa
pagsasalita, masdan, lumabas si Rebeca na may dalang pitsel
ng tubig sa kanyang balikat. Ipinanganak si Rebeca kay Bethuel
na lalaking anak ni Milca, na asawa ni Nahor, na lalaking kapatid
ni Abraham. **16** Ang dalaga ay napakaganda at isang birhen.
Wala pang lalaki ang sumiping sa kanya. Pumunta ang babae
sa bukal at pinuno ang kanyang pitsel, at umahon. **17** Tumakbo
ang lingkod upang salubungin siya at sinabing, "Pakiusap bigyan
mo ako ng kaunting inuming tubig mula sa iyong pitsel. **18**
Sinabi niya, "Uminon ka, aking amo," at agad niyang ibinaba
ang pitsel na nasa kanyang kamay, at pinainom siya. **19** Nang
natapos niya siyang painumin, sinabi niya, sasalok din ako ng

tubig para sa iyong mga kamelyo, hanggang sa makainom na
ang lahat. 20 Kaya nagmadali siya at ibinuhos ang laman ng
kanyang pitsel papunta sa inuman ng mga hayop, at tumakbong
muli patungo sa balon upang sumalok ng tubig, at sumalok
ng tubig para sa lahat ng kanyang mga kamelyo. 21 Tahimik
na pinanood siya ng lalaki upang makita kung pinagpala ni
Yahweh ang kanyang paglalakbay o hindi. 22 Nang natapos
sa pag-inom ang mga kamelyo, inilabas ng lalaki ang isang
gintong singsing sa ilong na tumitimbang ng kalahating siklo,
at dalawang gintong pulseras para sa kanyang mga braso na
tumitimbang ng sampung siklo 23 at nagtanong, “Kaninong
anak ka? Pakiusap sabihin mo sa akin, mayroon bang silid ang
bahay ng ama mo na maaari naming pagpalipasan ng gabi?” 24
Sinabi niya sa kanya, “Anak ako ni Bethuel na lalaking anak ni
Milcah, na ipinanganak niya kay Nahor.” 25 Sinabi rin niya sa
kanya, “Marami kami ng kapwa dayami at pagkain ng hayop, at
may silid din para kayo magpalipas ng gabi.” 26 Pagkatapos
yumuko ang lalaki at sumamba kay Yahweh. 27 Sinabi niya,
“Pagpalain si Yahweh, ang Diyos ng aking among si Abraham,
na hindi pinabayaan ang kanyang tipan ng katapatan at kanyang
pagiging mapagkakatiwalaan patungo sa aking amo. Para sa
akin, tuwiran akong pinangunahan ni Yahweh sa bahay ng mga
kamag-anak ng aking amo.” 28 Pagkatapos tumakbo ang dalaga
at sinabi sa sambahayan ng kanyang ina ang tungkol sa lahat ng
bagay na ito. 29 Ngayon si Rebeca ay mayroong isang kapatid
na lalaki, at ang pangalan niya ay Laban. Tumakbo si Laban
papunta sa lalaki na naroon sa labas sa daan sa tabi ng bukal.
30 Nang nakita niya ang singsing sa ilong at ang mga pulseras
na nasa kamay ng kanyang kapatid na babae, at nang narinig

niya ang mga salita ni Rebeca na kanyang kapatid, “Ito ang
sinabi ng lalaki sa akin,” pumunta siya sa lalaki, at masdan,
nakatayo siya sa tabi ng mga kamelyong nasa bukal. **31** At
sinabi ni laban, “Halika, ikaw na pinagpala ni Yahweh. Bakit
ka nakatayo riyan sa labas? Inihanda ko ang bahay, at isang
lugar para sa mga kamelyo.” **32** Kaya pumunta ang lalaki sa
bahay at diniskargahan niya ng mga kamelyo. Binigyan ang
mga kamelyo ng dayami at pagkain ng hayop, naglaan ng tubig
upang hugasan ang kanyang mga paa at ang mga paa ng
mga lalaking kasama niya. **33** Naglapag sila ng pagkain sa
harapan niya upang kainin, ngunit sinabi niya, “Hindi ako kakain
hanggang sa masabi ko ang kailangan kong sabihin.” Kaya
sinabi ni Laban, “Magsalita ka”. **34** Sinabi niya, “Lingkod ako ni
Abraham. **35** Pinagpala ng lubos ni Yahweh ang aking amo at
naging dakila siya. Binigyan siya ng mga kawan at mga pangkat
ng hayop, pilak at ginto, mga lingkod na lalaki at mga lingkod na
babae, at mga kamelyo at mga asno. **36** Si Sara, ang asawa
ng aking amo, ay nagsilang ng isang anak na lalaki sa aking
amo nang siya ay matanda na, at ibinigay niya ang lahat ng
kanyang mga aria-arian sa kanya. **37** Pinanumpa ako ng aking
amo, nagsasabing, “Hindi ka dapat kumuha ng isang asawa
para aking anak mula sa mga babaeng anak ng mga Cananeo,
sa lupaing ginagawa kong tahanan. **38** Sa halip, dapat kang
pumunta sa pamilya ng aking ama, at sa aking mga kamag-
anak, at kumaha ng isang asawa para sa aking anak.' **39** Sinabi
ko sa aking amo, 'Baka hindi susunod sa akin ang babae.' **40**
Ngunit sinabi niya sa akin, 'Si Yahweh, na aking sinusunod, ay
magpapadala ng kanyang anghel na makakasama mo at siya ay
papatnubayan ang landas mo, upang makakakuha ka ng isang

asawa para sa aking anak mula sa aking mga kamag-anak at
mula sa linya na pamilya ng aking ama. **41** Ngunit magiging
malaya ka lamang mula sa aking tagubilin kung darating ka sa
aking mga kamag-anak at hindi nila siya ibibigay sa iyo. Sa
gayon magiging malaya ka mula sa aking kasunduan.' **42** Kaya
dumating ako ngayon sa bukal, at sinabi, 'O Yahweh, Dios ng
aking among si Abraham, pakiusap, kung tunay na nais mong
magtagumpay ang aking paglalakbay— **43** narito ako, nakatayo
sa gilid ng bukal ng tubig—hayaang ang babaing lumabas para
sumalok ng tubig, ang babaing sasabihan kong, "Pakiusap
bigyan mo ako ng kaunting tubig mula sa iyong pitsel upang
inumin," **44** ang babaing magsasabi sa akin, "Uminom ka, at
sasalok din ako ng tubig para sa iyong mga kamelyo"—hayaang
siya na nga ang babaing pinili mo, Yahweh, para sa anak ng
aking amo.' **45** Bago pa man ako natapos mangusap sa aking
puso, masdan, lumabas si Rebeca dala ang pitsel na pasan
sa kanyang balikat at bumaba patungong bukal at sumalok ng
tubig. Kaya sinabi ko sa kanya, 'Pakiusap bigyan mo ako ng
maiinom.' **46** Agad niyang ibinaba ang kanyang pitsel mula sa
kanyang balikat, at nagsabing, "Uminom ka, at bibigyan ko rin ng
tubig ang iyong mga kamelyo.' Kaya uminom ako, at pinainom
niya rin ang mga kamelyo. **47** Tinanong ko siya at sinabing,
'Kaninong anak ka?' Sinabi niya, 'Ang babaing anak ni Bethuel,
na lalaking anak ni Nahor, na isinilang ni Milcah sa kanya.'
Pagkatapos inilagay ko ang singsing sa kanyang ilong at ang
pulseras sa kanyang mga braso. **48** Pagkatapos lumuhod ako at
sinamba si Yahweh, at pinagpala si Yahweh, ang Diyos ng aking
among si Abraham, ang siyang nanguna sa akin sa tamang
landas upang matagpuan ang babaing anak ng kamag-anak

ng aking amo para sa kanyang anak. **49** Kaya ngayon, kung handa kayong pakitunguhan ang aking amo ng pampamilyang katapatan at pagtitiwala, sabihin ninyo sa akin. Ngunit kung hindi, sabihin ninyo sa akin, upang lumiko ako sa kanang kamay, o sa kaliwa." **50** Pagkatapos sumagot si Laban at Bethuel at sinabing, "Ang bagay na ito ay nagmula kay Yahweh; hindi kami makapagsasabi sa iyo ng masama o mabuti. **51** Masdan, nasa harapan mo si Rebeca. Dalhin mo siya at humayo, upang siya ay maging asawa ng anak ng iyong amo, gaya ng sinabi ni Yahweh." **52** Nang narinig ng lingkod ni Abraham ang lahat ng kanilang mga salita, iniyuko niya pababa ang kanyang sarili sa lupa kay Yahweh. **53** Inilabas ng lingkod ang mga kagamitang pilak at mga kagamitang ginto, at damit, at binigay ang mga ito kay Rebeca. Nagbigay din siya ng mga mamahaling regalo sa kapatid niyang lalaki at sa kanyang ina. **54** Pagkatapos kumain at uminom siya at ang mga lalaking kasama niya. Nanatili sila roon magdamag, at nang bumangon sila sa umaga, sinabi niya, "Ipadala na ninyo ako sa aking amo." **55** Sinabi ng kanyang kapatid na lalaki at ng kanyang ina, "Hayaan mo munang manatili kasama namin ang dalaga ng mga ilang araw pa, kahit sampu. Pagkatapos niyan maaari na siyang umalis." **56** Ngunit sinabi niya sa kanila, "Huwag ninyo akong hadlangan, yamang pinagpala ni Yahweh ang aking landas. Ipadala na ninyo ako sa aking landas upang makapunta sa aking amo." **57** Sinabi nila, "Tatawagin namin ang dalaga at tatanungin siya." **58** Kaya tinawag nila si Rebeca at tinanong siya, "Sasama ka ba sa lalaking ito?" Sumagot siya, "Sasama ako." **59** Kaya pinadala nila ang kanilang kapatid na si Rebeca, kasama ang kanyang babaing lingkod, sa kanyang paglalakbay kasama ang lingkod ni

Abraham at kanyang mga kasamahang lalaki. **60** Pinagpala nila
si Rebeca, at sinabi sa kanya, “Aming kapatid, nawa maging
ina ka ng mga libu-libo ng sampung libo, at nawa ang iyong
mga kaapu-apuhan ay angkinin ang tarangkahan ng mga galit
sa kanila.” **61** Pagkatapos tumayo si Rebeca, at siya at ang
kanyang mga lingkod na babae ay sumakay sa mga kamelyo,
at sumunod sa lalaki. Kaya kinuha ng lingkod si Rebeca, at
lumakad na sa kanyang landas. **62** Ngayon naninirahan si Isaac
sa Negev, at kababalik lang galing Beerhalohai. **63** Lumabas si
Isaac upang magnilaynilay sa bukid sa gabi. Nang tumingala
siya at nakita, masdan, mayroong mga kamelyong parating! **64**
Tumingin si Rebeca, at nang nakita niya si Isaac, tumalon siya
pababa mula sa kamelyo. **65** Sinabi niya sa lingkod, sino iyong
lalaking naglalakad sa bukid upang salubungin tayo?” Sinabi ng
lingkod, “Iyon ang aking amo.” Kaya kinuha niya ang kanyang
belo, at tinakpan ang sarili. **66** Isinalaysay ng lingkod kay Isaac
ang lahat ng mga bagay na kanyang ginawa. **67** Pagkatapos
dinala ni Isaac si Rebeca sa loob tolda ng kanyang inang si
Sara at kinuha si Rebeca, at siya ay naging kanyang asawa, at
siya ay minahal niya. Kaya naginhawahan si Isaac matapos ang
kamatayan ng kanyang ina.

25 Kumuha ng isa pang asawa si Abraham; ang kanyang
pangalan ay Keturah. **2** Isinilang niya sina Zimran, Jokshan,
Medan, Midian, Ishbak, at si Shuah. **3** Si Jokshan ay naging
ama nina Sheba at Dedan. Ang mga kaapu-apuhan ni Dedan ay
ang lahi ng Assyria, ang lahi ng Letush at ang lahi ng Leum. **4**
Ang mga anak na lalaki ni Midian ay sina Ephah, Epher Hanoch,
Abida at si Eldaah. Lahat ng mga ito ay mga kaapu-apuhan ni
Keturah. **5** Ibinigay ni Abraham ang lahat ng kanyang pag-aari

kay Isaac. **6** Subalit, habang siya ay nabubuhay pa, nagbigay
siya ng mga regalo sa kanyang mga anak na lalaki sa kanyang
mga kerida at pinadala sila sa lupain ng silangan, malayo mula
sa kanyang anak na si Isaac. **7** Ito ang naging mga araw ng
mga taon sa buhay ni Abraham na kanyang ibinuhay, 175 na
mga taon. **8** Inihinga ni Abraham ang kanyang huli at namatay
sa isang kalugud-lugud na katandaan, isang matandang lalaking
puno ng buhay. At siya ay natipon sa kanyang bayan. **9** Sina
Isaac at Ismael, na kanyang mga anak, ay inilibing siya sa
kuweba ng Macpela, sa lupain ni Epron na anak na lalaki ni
Zohar na mga anak ni Heth, na malapit sa Mamre. **10** Ang
lupang ito ay binili ni Abraham mula sa mga anak na lalaki ni
Heth. Si Abraham ay inilibing doon kasama ng kanyang asawang
si Sara. **11** Pagkatapos ng kamatayan ni Abraham, pinagpala ng
Diyos si Isaac na kanyang anak, at si Isaac ay nanirahan malapit
sa Beer-lahai-roi. **12** Ngayon ang mga ito ay ang mga kaapu-
apuhan ni Ismael, na anak na lalaki ni Abraham, kay Hagar na
taga Ehipto, na lingkod ni Sara, nagsilang mula kay Abraham.
13 Ang mga ito ay ang mga pangalan ng mga anak na lalaki
ni Ismael, ayon sa pagkakasunud-sunud ng kapanganakan:
Nebayot—ang panganay ni Ismael, Kedar, Abdeel, Mibsam, **14**
Misma, Duma, Massa, **15** Hadad, Tema, Jetur, Nafis at Kedama.
16 Ito ang mga anak na lalaki ni Ismael, at ang mga ito ay ang
kanilang mga pangalan, ayon sa kanilang mga nayon, at sa
kanilang mga kampo; labindalawang prinsipe ayon sa kanilang
mga tribu. **17** Ang mga ito ay ang mga taon sa buhay ni Ismael,
137 na mga taon: inihinga niya ang kanyang huli at namatay, at
natipon sa kanyang bayan. **18** Sila ay nanirahan mula sa Havila
hanggang Shur, na malapit sa Ehipto, nagkaisa sila na pumunta

sa Assyria. Nanirahan silang may poot sa bawat isa. **19** Ang
mga ito ay ang mga pangyayari patungkol kay Isaac, na anak
na lalaki ni Abraham: Si Abraham ang naging ama ni Isaac.
20 Si Isaac ay apatnapung taong gulang nang mapangasawa
niya si Rebeca, na anak na babae ni Bethuel ang Arameo ng
Padan-aram, ang kapatid na babae ni Laban na Arameo. **21**
Nagdasal si Isaac kay Yahweh para sa kanyang asawa dahil
wala itong anak, at sinagot ni Yahweh ang kanyang dasal, at si
Rebeca na kanyang asawa ay nabuntis. **22** Ang mga bata ay
magkasamang nagtunggali sa loob niya at sinabi niya, “Bakit ito
nangyayari sa akin?” Tinanong niya si Yahweh tungkol dito. **23**
Sinabi ni Yahweh sa kanya, “Dalawang bansa ang nasa iyong
sinapupunan, at dalawang bayan ang mahihiwalay mula sa
iyong loob. Isang bayan ang magiging mas malakas kaysa sa
isa, at ang nakatatanda ay maglilingkod sa nakababata.” **24**
Nang oras na para siya ay manganak, masdan mo, mayroong
kambal sa kanyang sinapupunan. **25** At ang unang lumabas ay
nababalutan ng pula gaya ng mabalahibong damit. Tinawag
nila siya sa kanyang pangalan na Esau. **26** Pagkatapos noon,
ang kanyang kapatid ay lumabas. Ang kanyang kamay ay
nakakapit sa sakong ni Esau. Siya ay tinawag na Jacob. Si
Isaac ay animnapung taong gulang nang ang kanyang asawa
ay nagsilang sa kanila. **27** Ang mga bata ay lumaki na, at si
Esau ay naging mahusay na mangangaso, isang taong sanay
sa gubat; subalit si Jacob ay isang tahimik na tao, na ginugugul
ang kanyang oras sa mga tolda. **28** Ngayon minahal ni Isaac si
Esau dahil nakakain nya ang mga hayop na kanyang nahuli,
subalit si Rebeca ay minahal si Jacob. **29** Si Jacob ay nagluto ng
nilaga. Dumating si Esau mula sa gubat, at siya ay nanghihina

sa gutom. 30 Sinabi ni Esau kay Jacob, “Pakainin mo ako
niyang mapulang nilaga. Pakiusap, ako ay pagod!” Kaya iyon
ang dahilan na ang kanyang pangalan ay tinawag na Edom. 31
Sinabi ni Jacob, “Ipagbili mo muna sa akin ang iyong karapatan
bilang panganay.” 32 Sabi ni Esau “Tingnan mo, ako ay halos
mamamatay na. Ano ang kabutihan ng karapatan ng unang
isinilang sa akin?” 33 Sinabi ni Jacob, “Manumpa ka muna sa
akin.” Kaya sumumpa si Esau at sa ganung paraan ipinagbili
niya kay Jacob ang kanyang karapatan ng unang pagkasilang.
34 Binigyan ni Jacob si Esau ng tinapay at nilagang mga lentil.
Siya ay kumain at uminom, pagkatapos ay tumayo at nagpatuloy
sa kanyang lakad. Sa ganitong paraan kinamuhian ni Esau ang
kanyang karapatan ng unang isinilang.

26 Ngayon, may taggutom sa lupain, bukod pa sa naunang
taggutom na nagkaroon sa panahon ni Abraham. Pumunta si
Isaac kay Abimelec, ang hari ng Filisteo sa Gerar. 2 Ngayon
nagpakita si Yahweh sa kanya at sinabi, “Huwag kang pumunta
sa Ehipto; tumira ka sa lugar na sinabi ko na iyong pagtirhan. 3
Manatili ka sa lugar na ito, at ako ay sumasainyo at pagpapalain
ko kayo; para sa iyo at sa iyong mga kaapu-apuhan, ibibigay ko
ang lahat ng mga lupaing ito, at tutuparin ko ang panunumpa na
aking sinumpaan kay Abraham na iyong ama. 4 Pararamihin ko
ang iyong mga kaapu-apuhan gaya ng mga bituin sa langit, at
ibibigay sa iyong mga kaapu-apuhan ang lahat na mga lupaing
ito. Sa pamamagitan ng iyong mga kaapu-apuhan ang lahat ng
bansa sa lupa ay pagpapalain. 5 Gagawin ko ito dahil sinunod ni
Abraham ang aking utos at sinunod niya ang aking mga tagubilin,
mga utos ko at mga batas ko.” 6 Kaya namalagi si Isaac sa
Gerar. 7 Nang tanungin siya ng mga kalalakihan sa lugar tungkol

sa kanyang asawa, sinabi nya, “Siya ay aking kapatid na babae.”
Natakot siyang sabihin, “Siya ay aking asawa,” dahil naisip niya,
“Ang mga lalaki sa lugar na ito ay papatayin ako para makuha si
Rebeca dahil napakaganda niya.” **8** Pagkatapos, nagtagal si
Isaac doon, Si Abimelec ang hari ng mga Filisteo ay nagkataong
tumingin sa labas sa bintana. Nakita niya, masdan, si Isaac
na nilalambing si Rebeca, na kanyang asawa. **9** Ipinatawag
ni Abimelec si Isaac sa kanya at sinabi, “Tingnan mo, tiyak
nga na siya ay iyong asawa. Bakit mo sinabi, 'Siya ay aking
kapatid na babae'?” Sinabi ni Isaac sa kanya, “Dahil naisip ko
na maaring mayroong pumatay sa akin para makuha siya.” **10**
Sinabi ni Abimelec, “Ano itong ginawa mo sa amin? Maaring
may taong madaling sumiping sa iyong asawa, at madala mo sa
amin ang pagkakasala.” **11** Kaya binalaan ni Abimelec ang lahat
ng mga tao at sinabi, “Kung sino man ang gumalaw sa taong ito
o sa kanyang asawa ay tiyak na malalagay sa kamatayan.” **12**
Nagtanim si Isaac sa lupaing iyon at umani sa parehong taon
ng isang sandaang beses, dahil pinagpala siya ni Yahweh. **13**
Naging mayaman siya, at lumago ng higit-higit pa hanggang
siya ay naging napakadakila. **14** Mayroon siyang maraming
tupa at mga baka, at isang malaking sambahayan. Ang mga
Filisteo ay kinaiinggitan siya. **15** Ngayon ang lahat ng mga balon
na hinukay ng mga lingkod ng kanyang ama sa panahon ni
Abraham, na hininto ng mga Palestina sa pamamagitan ng pag-
tambak ng lupa. **16** Sinabi ni Abimelec kay Isaac, “Umalis ka
palayo sa amin, dahil mas makapangyarihan ka kaysa sa amin.”
17 Kaya umalis si Isaac mula doon at namalagi sa lambak ng
Gerar, at nanirahan doon. **18** Muling hinukay ni Isaac ang mga
balon ng tubig, na hinukay nila noong panahon ni Abraham

na kanyang ama. Pinahinto sila ng mga Filisteo pagkatapos
mamatay ni Abraham. Tinawag ni Isaac ang mga balon sa
parehong mga pangalan na binigay ng kanyang ama dito. **19**
Nang naghukay ang mga lingkod ni Isaac sa lambak, nakita nila
doon ang isang balong dumadaloy ang tubig. **20** Ang mga pastol
na lalaki ng Gerar ay nakipag-away sa mga pastol na lalaki ni
Isaac, at sinabi "Ang tubig na ito ay sa amin." Kaya tinawag
ni Isaac ang balon na iyon na "Esek," dahil nakipag-away sila
sa kanya. **21** Pagkatapos naghukay sila ng isa pang balon,
at nag-away rin sila nito, kaya binigyan niya ito ng pangalang
"Sitnah." **22** Umalis siya doon at naghukay muli ng isa pang
balon, subalit hindi na nila pinag-awayan ang isang iyon. Kaya
tinawag niya itong Rehobot, at sinabi niya, "Ngayon ay gumawa
si Yahweh ng kaluwagan sa amin, at tayo ay sasagana sa lupa."
23 Pagkatapos pumunta si Isaac mula doon patungong Beer-
seba. **24** Nagpakita si Yahweh sa kanya sa gabi ring iyon at
sinabing, "Ako ang Diyos ng iyong amang si Abraham. Huwag
kang matakot, sapagkat ako ay kasama mo at pagpapalain kita
at pararamihin ang iyong mga kaapu-apuhan, alang-alang sa
aking lingkod na si Abraham." **25** Nagtayo si Isaac ng altar doon
at tumawag sa pangalan ni Yahweh. Nagtindig siya ng tolda
doon, at ang kanyang mga lingkod ay naghukay ng balon. **26**
Pagkatapos si Abimelec ay pumunta sa kanya mula sa Gerar,
kasama si Ahuzat, kanyang kaibigan, at si Picol, ang kapitan
ng kanyang hukbo. **27** Sinabi ni Isaac sa kanila, "Bakit kayo
naparito sa akin, samantalang galit kayo sa akin at pinaalis ninyo
ako palayo sa inyo?" **28** At sinabi nila, "Malinaw naming nakita
na si Yahweh ay iyong kasama. Kaya napagpasyahan namin na
dapat ay mayroong sumpaan sa pagitan natin, oo, sa pagitan

mo at sa amin. Kaya gagawa kami ng tipan sa iyo, **29** na hindi
mo kami sasaktan, gaya ng hindi namin pananakit sa iyo, at sa
pakikitungo namin ng mabuti sa iyo at sa pagpapaalis namin sa
iyo ng mapayapa. Tunay nga, ikaw ay pinagpala ni Yahweh." **30**
Kaya gumawa si Isaac ng pista para sa kanila, at sila ay kumain
at uminom. **31** Bumangon sila ng maaga kinabukasan at sila ay
nagsumpaan sa bawat isa. Pagkatapos pinaalis sila ni Isaac,
at siya ay iniwan nila ng mapayapa. **32** Nang araw ding iyon
dumating ang mga lingkod ni Isaac at sinabi sa kanya tungkol sa
balong kanilang hinukay. Sinabi nila, "Nakakita kami ng tubig",
33 Tinawag niya ang balon na Seba, kaya ang pangalan ng
lungsod na iyon ay Beer-seba hanggang sa araw na ito. **34**
Nang si Esau ay apatnapung taong gulang na, siya ay nag-
asawa, si Judit ang anak ni Beeri na mga anak ni Heth, at saka
si Basemat ang anak na babae ni Elon na mga anak ni Heth. **35**
Sila ay nagdala ng kalungkutan kay Isaac at Rebeca.

27 Nang matanda na si Isaac at ang kanyang mga mata
ay malabo na kaya hindi na siya makakita, tinawag niya ang
nakatatandang anak niyang si Esau. Sinabi niya, "Anak ko." **2**
Sumagot ito, "Narito po ako." Sinabi niya rito, "Tumingin ka rito,
matanda na ako. Hindi ko alam ang araw ng aking kamatayan.
3 Kaya kunin mo ang iyong mga sandata, ang iyong sisidlan
ng palaso at pana at mangaso ka sa bukid para sa akin. **4**
Gawan mo ako ng masarap na pagkain na gusto ko at dalhin
mo iyon sa akin para makain ko iyon at pagpalain ka bago ako
mamatay." **5** Ngayon narinig ni Rebeca nang kausapin ni Isaac
si Esau na kanyang anak. Nagpunta si Esau sa bukid para
mangaso ng hayop at dalhin ito pauwi. **6** Kinausap ni Rebeca
si Jacob na kanyang anak at sinabi, "Tumingin ka rito, narinig

kong kinausap ng iyong ama ang kapatid mong si Esau. Sinabi
niya **7** 'Dalhan mo ako ng pinangasong hayop at gawan ako
ng masarap na pagkain, upang kainin ko ito at pagpapalain
ka sa harap ni Yahweh bago ang aking kamatayan.' **8** Kaya
ngayon, anak ko, sundin mo ang tinig ko habang inuutusan kita.
9 Pumunta ka sa kawan at dalhan mo ako ng dalawang batang
kambing; at magluluto ako ng masarap na pagkain para sa ama
mo, na katulad ng gusto niya. **10** Dadalhin mo ito sa kanya
para kainin upang ikaw ay pagpalain niya bago ang kanyang
kamatayan." **11** Sinabi ni Jacob sa kanyang inang si Rebeca,
"Tingnan ninyo, ang kapatid kong si Esau ay mabalahibo, at ako
ay makinis na tao. **12** Malamang himasin ako ng ama ko, at ako
ay magmimistulang manlilinlang sa kanya. Magdadala ako ng
isang sumpa sa aking sarili at hindi pagpapala." **13** Sinabi sa
kanya ng kanyang ina, "Anak ko, hayaan mong mapunta sa
akin ang anumang sumpa. Basta sundin mo ang tinig ko, at
umalis ka, at dalhin mo ang mga iyon sa akin." **14** Kaya kinuha
ni Jacob ang dalawang batang kambing at dinala ang mga ito sa
kanyang ina, at ang kanyang ina ay gumawa ng masarap na
pagkain katulad ng gusto ng kanyang ama. **15** Kinuha ni Rebeca
ang pinakamagandang damit ni Esau, na nakatatandang anak
niya, na nasa kanya sa bahay, at ipinasuot ito kay Jacob, na
nakababatang anak niya. **16** Inilagay niya ang balat ng batang
kambing sa mga kamay niya at sa makinis na bahagi ng leeg
niya. **17** Inilagay niya ang inihanda niyang masarap na pagkain
at ang tinapay sa kamay ng anak niyang si Jacob. **18** Pumunta
si Jacob sa kanyang ama at nagsabi, "Ama ko." Sinabi niya,
"Narito ako; sino ka, anak ko?" **19** Sinabi ni Jacob sa kanyang
ama, "Ako si Esau na unang anak mo; nagawa ko na ang sinabi

mo sa akin. Umupo ka at kainin ang aking napangaso upang
pagpalain mo ako." **20** Sinabi ni Isaac sa kanyang anak, "Paano
mo itong natagpuan nang napakabilis, anak ko?" Sinabi niya,
"Dahil si Yahweh na iyong Diyos ay dinala ito sa akin." **21** Sinabi
ni Isaac kay Jacob, "Lumapit ka upang mahimas kita at malaman
kung ikaw ang tunay kong anak na si Esau o hindi." **22** Pumunta
si Jacob sa kanyang amang si Isaac, at hinimas siya ni Isaac at
sinabi niya, "Ang tinig ay tinig ni Jacob, ngunit ang mga kamay
ay mga kamay ni Esau. **23** Hindi siya nakilala ni Isaac dahil ang
kanyang mga kamay ay mabalahibo, katulad ng mga kamay
ng kapatid niyang si Esau, kaya pinagpala siya ni Isaac. **24**
Sinabi niya, "Ikaw ba talaga ang anak kong si Esau?" Sumagot
siya, "Ako nga." **25** Sinabi ni Isaac, "Dalhin mo sa akin ang
pagkain at kakainin ko ang napangaso mo upang mapagpala
kita." Dinala ni Jacob sa kanya ang pagkain. Kumain si Isaac, at
dinalhan siya ni Jacob ng alak, at siya ay uminom. **26** Sinabi ng
kanyang amang si Isaac, "Lumapit ka sa akin at hagkan mo
ako, anak ko." **27** Lumapit si Jacob at hinalikan siya, at naamoy
niya ang amoy ng kanyang damit at pinagpala siya. Sinabi nya,
"Tingnan mo, ang amoy ng aking anak ay katulad ng amoy ng
isang bukid na pinagpala ni Yahweh. **28** Nawa bigyan ka ng
Diyos ng isang bahagi ng hamog ng langit, isang bahagi ng
katabaan ng lupa, at masaganang mga butil at bagong alak. **29**
Nawa ang mga tao ay maglingkod sa iyo at yumuko sa iyo ang
mga bansa. Maging amo ka ng iyong mga kapatid na lalaki, at
nawa ang mga anak ng iyong ina ay yumuko sa iyo. Nawa ang
bawat isang sumumpa sa iyo ay sumpain; at nawa ang bawat
isang magpala sa iyo ay pagpalain." **30** Matapos pagpalain ni
Isaac si Jacob, at bahagya pa siyang lumayo sa presensya

ng ama niyang si Isaac, noon naman dumating ang kapatid
niyang si Esau mula sa pangangaso. **31** Gumawa rin siya ng
masarap na pagkain at dinala iyon sa kanyang ama. Sinabi
niya, “Ama, bumangon ka at kainin mo ang ilan sa napangaso
ng iyong anak upang mapagpala mo ako.” **32** Ang kanyang
amang si Isaac ay nagsabi sa kanya, “Sino ka?” Sinabi niya,
“Ako ang anak mo, ang unang anak mong si Esau.” **33** Nanginig
nang matindi si Isaac at nagsabi, “Sino pala iyon na nangaso
ng hayop na ito at dinala sa akin? Kinain ko lahat ito bago ka
dumating, at pinagpala ko siya. Tunay nga, siya ay pagpapalain.”
34 Nang marinig ni Esau ang mga salita ng kanyang ama, siya
ay umiyak nang napakalakas at umiyak ng may kapaitan, sinabi
sa kanyang ama, “Ako rin, pagpalain mo ako, ama ko.” **35** Sinabi
ni Isaac, “Mapanlilinlang na naparito ang kapatid mo at inagaw
ang iyong pagpapala.” **36** Sinabi ni Esau, “Hindi ba tama lang na
pinangalanan siyang Jacob? Dahil dinaya niya ako sa dalawang
pagkakataong ito. Inagaw niya ang aking karapatan ng isinilang
at tingnan mo, ngayon ay inagaw niya ang aking pagpapala.” At
sinabi niya, “Wala ka bang naitabing pagpapala para sa akin?”
37 Sumagot si Isaac at sinabi kay Esau, “Tingnan mo, nagawa ko
na siyang amo mo at naibigay ko na sa kanya ang lahat ng mga
kapatid niya bilang alipin. At nabigyan ko siya ng butil at bagong
alak. Ano pa ang magagawa ko para sa iyo, anak ko?” **38** Sinabi
ni Esau sa kanyang ama, “Wala ka bang kahit isang pagpapala
sa akin, ama ko? Pagpalain mo ako, ako rin, ama ko.” Umiyak
nang malakas si Esau. **39** Sumagot ang kanyang amang si Isaac
at sinabi sa kanya, “Tingnan mo, ang lugar na pinaninirahan
mo ay magiging malayo sa kayamanan ng mundo, malayo sa
hamog ng langit sa itaas. **40** Mabubuhay ka sa pamamagitan

ng iyong espada, at paglilingkuran mo ang iyong kapatid na
lalaki. Subalit kapag magrebelde ka, maaalog mo ang kanyang
pamatok mula sa iyong leeg." **41** Nagalit si Esau kay Jacob dahil
sa pagpapalang binigay ng kanilang ama sa kanya. Sinabi niya
sa kanyang puso, "Malapit na ang mga araw ng pagluluksa para
sa aking ama; pagkatapos niyon papatayin ko ang kapatid kong
si Jacob." **42** Ang mga salita ni Esau na nakatatanda niyang
anak ay nasabi kay Rebeca. Kaya nagpadala at tinawag niya
si Jacob na nakababatang anak niya at sinabi rito, "Tingnan
mo, ang kapatid mong si Esau ay inaaliw ang kanyang sarili sa
pagbabalak na patayin ka. **43** Kaya ngayon, anak ko, sundin mo
ako at tumakas ka papunta kay Laban, na kapatid kong lalaki, sa
Haran. **44** Manatili ka nang ilang araw sa piling niya, hanggang
sa humupa ang galit ng kapatid mo, **45** hanggang mawala ang
galit ng kapatid mo sa iyo, at malimutan niya ang ginawa mo sa
kanya. Pagkatapos magpapadala ako at ibabalik ka mula roon.
Bakit kailangang kapwa kayong mawala sa akin sa isang araw?"
46 Sinabi ni Rebeca kay Isaac, "Ako ay pinanghihinaan sa buhay
dahil sa mga anak na babae ni Heth. Kung kunin ni Esau na
asawa ang isa sa mga anak ni Heth, tulad ng mga kababaihang
ito, ilan sa mga anak na babae ng lupain, ano pa ang kabuluhan
ng buhay ko?"

28 Tinawag ni Isaac si Jacob, pinagpala siya at inutusan,
"Hindi ka dapat kumuha ng asawa mula sa kababaihang taga-
Cananeo. **2** Tumayo ka, pumunta ka sa Paddan-aram, sa bahay
ni Bethuel na ama ng iyong ina, at kumuha ka ng asawa mula
roon, sa isa sa mga anak ni Laban, na kapatid ng iyong ina. **3**
Pagpalain ka nawa ng Makapangyarihang Diyos, pamungahin
ka at paramihin, para dumami ang iyong lahi. **4** Ibigay niya

nawa sa iyo ang pagpapala ni Abraham, sa iyo, at sa mga
susunod mong kaapu-apuhan, para manahin mo ang lupain
kung saan ka naninirahan, na ibinigay ng Diyos kay Abraham."
5 Kaya pinaalis ni Isaac si Jacob. Pumunta si Jacob sa Paddan-
aram, kay Laban na anak ni Bethuel na Aramean, kapatid ni
Rebeca na ina nina Esau at Jacob. **6** Ngayon nakita ni Esau na
pinagpala ni Isaac si Jacob at pinapunta siya sa Paddan-aram
para kumuha ng asawa roon. Nakita rin niya na pinagpala siya
ni Isaac at binigyan siya ng utos, na nagsasabing, "Hindi ka
dapat kumuha ng asawa mula sa kababaihan ng Canaan." **7**
Nakita rin ni Esau na sinunod ni Jacob ang kanyang ama at
ina, at nagpunta sa Paddan-aram. **8** Nakita ni Esau na hindi
nalugod ang kaniyang amang si Isaac sa mga kababaihan ng
Canaan. **9** Kaya nagpunta siya kay Ismael, at kinuha, bukod pa
sa mga asawang mayroon siya, si Mahalath na anak ni Ismael,
anak ni Abraham, kapatid na babae ni Nabaioth, para maging
asawa niya. **10** Nilisan ni Jacob ang Beer-seba at nagpunta
sa Haran. **11** Dumating siya sa isang lugar at nanatili roon
buong gabi, dahil lumubog na ang araw. Kumuha siya ng isang
bato sa lugar na iyon, inilagay iyon sa ilalim ng kanyang ulo at
nahiga sa lugar na iyon para matulog. **12** Siya ay nanaginip
at nakakita ng hagdanang itinayo sa mundo. Ang tuktok nito
ay umaabot sa langit at ang mga anghel ng Diyos ay akyat-
panaog doon. **13** Masdan, si Yahweh ay nakatayo sa ibabaw
niyon at nagsabi, "Ako si Yahweh, ang Diyos ni Abraham na
iyong ama, at ang Diyos ni Isaac. Ang lupang hinihigaan mo,
ibibigay ko sa iyo at sa iyong mga kaapu-apuhan. **14** Ang iyong
mga kaapu-apuhan ay magiging tulad ng alikabok sa mundo,
at ikaw ay kakalat sa kanluran, sa silangan, sa hilaga, at sa

timog. Sa iyo at iyong mga kaapu-apuhan, ang lahat ng mga
pamilya sa mundo ay pagpapalain. **15** Masdan mo, kasama
mo ako, iingatan kita saan ka man magpunta. Dadalhin kitang
muli sa lupaing ito; dahil hindi kita iiwan. Tutuparin ko ang lahat
ng naipangako ko sa iyo." **16** Si Jacob ay nagising mula sa
kanyang pagtulog at sinabi nya, "Tunay nga na si Yahweh ay
nasa lugar na ito, at hindi ko iyon alam." **17** Natakot siya at
nagsabi, "Nakakikilabot naman ang lugar na ito! Ito ay walang
iba kundi ang tahanan ng Diyos. Ito ang tarangkahan ng langit."
18 Bumangon si Jacob kinaumagahan at kinuha ang batong
inilagay niya sa ilalim ng kaniyang ulo. Itinayo niya ito bilang
isang haligi at nagbuhos ng langis sa ibabaw nito. **19** Tinawag
niya ang pangalan ng lugar na iyon na Bethel, pero ang dating
pangalan ng lungsod na iyon ay Luz. **20** Si Jacob ay sumumpa
ng isang panata na nagsasabing, "Kung ang Diyos ay kasama
ko at pangangalagaan ako sa daang ito na aking nilalakaran, at
bibigyan ako ng tinapay para kainin, at mga damit para suutin,
21 nang sa gayon matiwasay akong makabalik sa bahay ng
aking ama, pagkatapos si Yahweh ay magiging Diyos ko. **22**
Pagkatapos ang batong ito na itinayo ko bilang isang haligi ay
magiging banal na bato. Mula sa lahat ng ibinigay mo sa akin,
tiyak na ibabalik ko sa iyo ang ikasampung bahagi."

29 Pagkatapos nagpatuloy si Jacob sa kanyang paglalakbay at
nakarating sa lupain ng mga mamamayan sa silangan. **2** Nang
siya ay nagmasid, mayroon siyang nakitang balon sa bukid, at
nakita niya, na may tatlong mga kawan ng tupa na namamahinga
sa paligid nito. Dahil mula sa balong iyon pinapainom nila ang
mga kawan, at ang bato sa bunganga ng balon ay malaki. **3**
Kapag sama-samang napagtipon ang lahat ng mga kawan doon,

igugulong ng mga pastol ang bato mula sa bunganga ng balon
at paiinumin ang mga tupa, at pagkatapos ibabalik muli ang bato
sa bunganga ng balon, pabalik sa kinalalagyan nito. **4** Sinabi
ni Jacob sa kanila, “Mga kapatid ko, saan kayo nanggaling?”
At sinabi nila, “Kami ay nanggaling sa Haran”. **5** Sinabi niya
sa kanila, “Kilala ba ninyo si Laban na anak ni Nahor?” At
sinabi nila, “Kilala namin siya”. **6** Sinabi niya sa kanila “Mabuti
ba ang kalagayan niya?” Sinabi nila, “Mabuti naman siya, at,
tumingin ka roon, si Raquel na kanyang anak ay paparating
kasama ang mga tupa.” **7** Sinabi ni Jacob, “Tingnan mo, ito
katanghaliang-tapat. Hindi pa oras para sa mga kawan na sama-
samang tipunin. Painumin ninyo ang mga tupa at pagkatapos
umalis kayo at hayaan silang manginain ng damo.” **8** Sinabi nila,
“Hindi namin sila mapapainum hangga't hindi pa sama-samang
natitipon ang mga kawan. Saka pa lamang igugulong ng mga
kalalakihan ang bato mula sa bunganga ng balon, at paiinumin
namin ang mga tupa.” **9** Habang si Jacob ay nakikipag-usap
pa rin sa kanila, dumating si Raquel kasama ang mga tupa
ng kanyang ama, dahil inaalagaan niya ang mga ito. **10** Nang
makita ni Jacob si Raquel, anak na babae ni Laban, kapatid na
lalaki ng kanyang ina, lumapit si Jacob, pinagulung ang bato
mula sa bunganga ng balon, at pinainom ang kawan ni Laban,
na kapatid ng kanyang ina. **11** Hinalikan ni Jacob si Raquel
at umiyak ng malakas. **12** Sinabi ni Jacob kay Raquel na siya
ay kamag-anak ng kanyang ama, at siya ay anak ni Rebeca.
Pagkatapos tumakbo si Raquel at sinabi niya sa kanyang ama.
13 Nang marinig ni Laban ang balita tungkol kay Jacob na anak
ng kanyang kapatid na babae, siya ay tumakbo para salubungin
siya, yakapin, halikan at dalhin sa kanyang bahay. Sinabi ni

Jacob kay Laban ang lahat ng mga bagay na ito. **14** Sinabi ni
Laban sa kanya, “Tunay nga na ikaw ay aking buto at laman,”
Pagkataposnanatili si Jacob sa piling niya ng isang buwan. **15**
Pagkatapos sinabi ni Laban kay Jacob, “Pagsisilbihan mo ba
ako sa wala dahil kamag-anak mo ako? Sabihin mo sa akin, ano
ang iyong magiging kabayaran?” **16** Ngayon si Laban ay may
dalawang anak na babae. Ang pangalan ng nakatatanda ay Lea
at ang pangalan ng nakababatang kapatid ay Raquel. **17** Si Lea
ay may mapupungay na mga mata, pero si Raquel ay maganda
sa anyo at itsura. **18** Minahal ni Jacob si Raquel, kaya sinabi
niya, “Maninilbihan ako sa iyo ng pitong taon para kay Raquel,
ang iyong nakababatang anak na babae.” **19** Sinabi si Laban,
“Mas mabuti na ibigay ko siya sa iyo, kaysa ibigay ko siya sa
ibang lalaki. Manatili ka sa akin.” **20** Kaya naninilbihan si Jacob
ng pitong taon para kay Raquel; at tila ang mga ito ay parang
iilang araw lamang sa kanya, dahil sa pagmamahal na mayroon
siya sa kanya. **21** Pagkatapos sinabi ni Jacob kay Laban, “Ibigay
mo na ang aking asawa, dahil ang mga araw ko ay natapos
na—para mapakasalan ko na siya!” **22** Kaya tinipon ni Laban
ang lahat ng mga lalaki sa lugar at nagpista. **23** Kinagabihan,
kinuha ni Laban si Lea na kanyang anak at dinala kay Jacob, na
siyang sumiping sa kanya. **24** Binigay rin ni Laban ang kanyang
babaeng lingkod na si Zilpa sa kanyang anak na si Lea, para
maging lingkod niya. **25** Kinaumagahan, nagulat siya, dahil si
Lea ang kasama niya! Sinabi ni Jacob kay Laban, “Ano ba itong
ginawa mo sa akin?” Hindi ba nanilbihan ako sa iyo para kay
Raquel? Bakit dinaya mo ako?” **26** Sinabi ni Laban, “Hindi namin
kaugalian na ibigay ang nakababatang anak na babae bago ang
panganay. **27** Tapusin mo ang isang linggong kasalan sa anak

kong ito, at ibibigay rin namin sa iyo ang isa bilang kapalit ng
iyong paninilbihan sa akin ng karagdagang pitong taon." **28** Kaya
ginawa iyon ni Jacob, at natapos ang isang linggo para kay
Lea. Pagkatapos ay ibinigay ni Laban sa kanya si Raquel bilang
kanyang asawa rin. **29** Ibinigay rin ni Laban si Bilha sa kanyang
anak na babaeng si Raquel, para maging lingkod. **30** Kaya
pinakasalan ni Jacob si Raquel, dahil minahal niya si Raquel
nang mas higit pa kay Lea. Kaya nanilbihan si Jacob kay Laban
ng karagdagang pitong taon. **31** Nakita ni Yahweh na si Lea ay
hindi minahal, kaya binuksan niya ang kanyang sinapupunan,
pero si Raquel ay walang anak. **32** Si Lea ay nagdalang-tao at
nagsilang ng isang batang lalaki, at pinangalanan niyang Ruben.
Sinabi niya, "Dahil nakita ni Yahweh ang aking paghihirap; tiyak
ngayon na mamahalin na ako ng aking asawa. **33** Pagkatapos
muli siyang nagdalang-tao at nagsilang ng lalaki. Sinabi niya,
"Dahil narinig ni Yahweh na hindi ako minahal, kaya binigyan din
niya ako ng anak na lalaki," at pinangalanan niya itong Simeon.
34 Pagkatapos nagdalang-tao siya muli at nagsilang ng lalaki.
Sinabi niya, "Ngayon, sa pagkakataong ito, ang aking asawa
ay magiging malapit na sa akin dahil nakapagsilang ako para
sa kanya ng tatlong lalaki." Kaya nga ang kanyang pangalan
ay tinawag na Levi. **35** Nagdalang-tao siya muli at nagsilang
ng lalaki. Sinabi niya, "Sa pagkakataong ito pupurihin ko si
Yahweh." Kaya nga pinangalanan niya itong Juda; Pagkatapos
huminto na siya sa pagkakaroon ng anak.

30 Nang makita ni Raquel na wala siyang naging anak kay
Jacob, si Raquel ay nainggit sa kanyang kapatid na babae. Sinabi
niya kay Jacob, "Bigyan mo ako ng mga anak, o mamamatay
ako." **2** Ang galit ni Jacob ay nagsiklab laban kay Raquel.

Sinabi niya, “Nasa lugar ba ako ng Dios, na pumigil sa iyo na
magkaanak?” **3** Sinabi niya, “Tingnan mo, iyan ang aking lingkod
na si Bilha. Sipingan mo siya para magkaroon siya ng mga anak
sa aking mga tuhod, at ako ay magkakaroon ng mga anak sa
pamamagitan niya.” **4** Kaya binigay niya ang kanyang lingkod na
si Bilha bilang asawa at sinipingan siya ni Jacob. **5** Nagdalang-
tao si Bilha at nagsilang ng anak na lalaki kay Jacob. **6** Sinabi ni
Raquel, “Narinig ako ng Diyos. Tiyak na narinig niya ang aking
tinig at binigyan ako ng isang anak. Kaya nga, pinangalanan niya
itong Dan. **7** Si Bilha, ang lingkod ni Raquel, ay nagdalang-tao
muli at nagsilang kay Jacob ng pangalawang anak. **8** Sinabi ni
Raquel, “Sa matinding pakikipagbuno, nakipagbuno ako sa aking
kapatid at ako ay nanaig.” Siya ay pinangalanan niyang Nephtali.
9 Nang nakita ni Lea na natigil na siya sa pagkakaroon ng
anak, kinuha niya si Zilpa, ang kanyang lingkod, at ibinigay kay
Jacob bilang asawa. **10** Si Zilpa, na lingkod ni Lea, ay nagsilang
ng lalaki kay Jacob. **11** Sinabi ni Lea, “Ito ay napakapalad!”
Kaya siya ay pinangalanan niyang Gad. **12** Pagkatapos si Zilpa,
lingkod ni Lea, ay nagsilang kay Jacob ng pangalawang anak.
13 Sinabi ni Lea, “Masaya ako! Dahil ang mga anak na babae ay
tatawagin akong masaya.” Kaya siya ay pinangalanan niyang
Asher. **14** Pumunta si Ruben nang panahon ng pag-ani ang
trigo at nakakita ng mga halaman ng mendreik. Dinala niya
ito sa kanyang inang si Lea. Pagkatapos sinabi ni Raquel kay
Lea, “Bigyan mo ako ilan sa mga halaman ng mendreik ng
iyong anak.” **15** Sinabi ni Lea kay Raquel, “Maliit na bagay lang
ba sa iyo na kinuha mo ang aking asawa? Ngayon gusto mo
namang kunin din ang mga halaman ng mendreik ng aking
anak?” Sinabi ni Raquel, “Matutulog siya kasama mo ngayong

gabi, bilang kapalit sa mga halaman ng mendreik ng iyong
anak." **16** Nanggaling si Jacob sa kanyang sakahan kinagabihan.
Lumabas si Lea para salubungin siya at sinabi, "Kailangan
mong matulog kasama ko ngayong gabi, dahil inupahan kita sa
pamamagitan ng mga halaman na mendreik ng aking anak."
Kaya natulog si Jacob kasama ni Lea nang gabing iyon. **17**
Dininig ng Diyos si Lea, at nagdalang tao siya at nagsilang ng
ikalimang anak nila ni Jacob. **18** Sinabi ni Lea, "Ibinigay ng Diyos
sa akin ang aking mga kabayaran, dahil ibinigay ko sa aking
asawa ang aking babaeng lingkod." Siya ay pinangalanan niyang
Isacar. **19** Muling nagdalang-tao si Lea at nagsilang kay Jacob
ng ikaanim na anak. **20** Sinabi ni Lea, "Binigyan ako ng Diyos
ng magandang regalo. Ngayon, pararangalan na ako ng aking
asawa, dahil nagsilang ako ng anim na batang lalaki sa kanya."
Siya ay pinangalanan niyang Zebulon. **21** Pagkatapos nagsilang
siya ng batang babae at siya ay pinangalanan niyang Dina. **22**
Naalala ng Diyos si Raquel at dininig siya. Dinulot niya na siya
ay mabuntis. **23** Nagdalang-tao siya at nagsilang ng isang anak
na lalaki. Sinabi niya, "Inalis ng Diyos ang aking kahihiyan." **24**
Siya ay pinangalanan niyang Jose, na nagsasabing, "Si Yahweh
ay nagdagdag sa akin ng lalaking anak." **25** Pagkatapos isilang
ni Raquel si Jose, sinabi ni Jacob kay Laban, "Ipadala mo ako
sa malayo, para ako ay makapunta sa sarili kong tahanan at sa
aking bansa. **26** Ibigay mo sa akin ang aking mga asawa at mga
anak na dahilan ng aking paninilbihan sa iyo, at hayaan mo
akong umalis dahil alam mo naman ang paglilingkod na ibinigay
ko sa iyo." **27** Sinabi ni Laban sa kanya, "Kung nakahanap ako
ng pabor sa iyong mga mata ngayon, maghintay ka muna, dahil
nalaman ko sa aking pagdarasal na pinagpala ako ni Yahweh

para sa iyong kapakanan." **28** Pagkatapos sinabi niya, "Sabihin
mo kung magkano ang iyong kabayaran at babayaran ko." **29**
Sinabi ni Jacob sa kanya, "Alam mo kung paano ako nanilbihan
sa iyo at alam mo kung paano lumago ang iyong mga hayop.
30 Dahil kakaunti lang ang mayroon ka bago ako dumating, at
dumami ito nang dumami. Pinagpala ka ni Yahweh saan man
ako nagtrabaho. Ngayon kailan naman ako maghahanda para sa
aking sariling sambahayan?" **31** Kaya sinabi ni Laban, "Ano ang
ibabayad ko sa iyo?" Sinabi ni Jacob, "Hindi mo ako bibigyan ng
anumang bagay. Kung gagawin mo ang bagay na ito para sa
akin, pakakainin ko ulit at iingatan ang iyong mga kawan. **32**
Hayaan mo akong lumakad doon sa iyong mga kawan ngayon,
aalisin ko ang bawat may batik at may dungis na tupa, at lahat
ng mga itim sa iyong mga tupa, at ang mga may dungis at batik
sa mga kambing. Ito ang aking magiging kabayaran. **33** Ang
aking katapatan ang magpapatunay para sa akin kalaunan,
kapag pupunta ka para tingnan ang aking kabayaran. Lahat na
mga walang batik, walang dungis sa mga kambing, at itim sa
mga tupa, kung mayroon mang makita na nasa akin, ay ituturing
na ninakaw." **34** Sinabi ni Laban, "Pumapayag ako. Mangyayari
ang mga ito ayon sa sinabi mo." **35** Sa araw na iyon inalis
ni Laban ang lahat ng mga lalaking kambing na may guhit at
dungis, at ang lahat ng mga babaeng kambing na may batik at
dungis, ang lahat na may puti, at ang lahat ng mga itim sa mga
tupa, at ibinigay niya ito sa kamay ng kanyang mga anak na
lalaki. **36** Naglagay din si Laban ng tatlong araw na paglalakbay
sa pagitan ng kanyang sarili at kay Jacob. Kaya si Jacob ay
nagsikap na alagaan ang natitirang kawan ni Laban. **37** Kumuha
si Jacob ng sariwang pinutol na mga sanga ng sariwang alamo,

at ng almendro at ng kastanong punongkahoy, at binalatan sila
ng puting guhit, at pinalitaw ang puting loob ng kahoy na nasa
mga patpat. 38 Pagkatapos inilagay niya ang binalatang patpat
sa harap ng mga kawan, sa harap ng patubigan kung saan
ang mga kawan ay umiinom. Nabubuntis sila sa tuwing sila ay
umiinom. 39 Ang mga kawan ay nagparami sa harap ng mga
patpat; at ang mga kawan ay nanganak ng may guhit, may
batik, at may dungis na bata. 40 Si Jacob ay naghiwalay sa
mga babaeng tupa, at hinarap ang kanilang mga mukha sa mga
hayop na may guhit at lahat ng itim na tupa sa kawan ni Laban.
Pagkatapos, ihiniwalay niya ang kaniyang mga kawan at hindi
na sila isinama kailanman sa kawan ni Laban. 41 Sa tuwing
nagpaparami ang mga malalakas na tupa sa kawan, nilalagay ni
Jacob ang mga patpat sa may patubigan sa harapan ng mga
mata ng kawan, para mabuntis sila sa gitna ng mga patpat. 42
Pero kapag dumating ang mahihinang hayop sa kawan, hindi
niya inilalagay ang mga patpat sa kanilang harapan. Kaya ang
mga mahihinang hayop ay kay Laban, at ang mga malalakas ay
kay Jacob. 43 Naging masagana ang lalaki. Mayroon siyang
maraming mga kawan, mga babaeng at lalaking lingkod, mga
kamelyo at mga asno.

31 Ngayon narinig ni Jacob ang mga salita ng mga anak
ni Laban, na sinabi nila, “Kinuha ni Jacob ang lahat na mga
pag-aari ng ating ninuno, at galing sa mga pag-aari ng ating
ninuno ang lahat nang nakuha niyang kayamanan.” 2 Nakita ni
Jacob ang anyo ng mukha ni Laban. Nakita niya na nagbago
ang kanyang pakikitungo sa kanya. 3 Pagkatapos sinabi ni
Yahweh kay Jacob, “Bumalik ka sa lupain ng iyong mga ninuno
at sa iyong mga kamag-anak, at ako'y makakasama mo.” 4

Pinatawag at pinapunta ni Jacob sina Raquel at Lea sa bukid sa
kanyang kawan **5** at sinabi sa kanila, “Nakita kong nagbago
ang pakikitungo ng inyong ama sa akin, ngunit ang Diyos ng
aking ama ay kasama ko. **6** Alam ninyong pinaglingkuran ko
ang inyong ama ng buong lakas ko. **7** Nilinlang ako ng inyong
ama at pinalitan ng sampung beses ang sahod ko, ngunit hindi
siya pinahintulutan ng Diyos na ako'y masaktan. **8** Nang sinabi
niya, 'Ang batik-batik na mga hayop ang ibibigay kong sahod sa
iyo,' sa gayon ang lahat ng buong kawan ay nagsilang ng mga
batang batik-batik. At nang sinabi niya, 'Ang mga guhitan ang
iyong magiging sahod,' sa gayon ang lahat ng buong kawan ay
nagsilang ng mga batang guhitan. **9** Sa ganitong paraan kinuha
ng Diyos ang mga alagang hayop ng inyong ama at ibinigay sila
sa akin. **10** Minsan sa panahon ng pagpaparami, nakita ko sa
isang panaginip ang mga lalaking kambing na nakikipagtalik sa
kawan. Ang mga lalaking kambing ay mga guhitan, batik-batik at
may butlig. **11** Sinabi sa akin ng anghel ng Diyos sa panaginip,
“Jacob.' Sumagot ako, 'Narito ako.' **12** Sabi niya, 'Imulat mo
ang iyong mga mata at tingnan mo ang lahat ng mga lalaking
kambing na nagpaparami sa kawan. Sila ay mga guhitan, may
batik-batik at may batik, sapagkat nakita ko ang lahat ng bagay
na ginagawa ni Laban sa iyo. **13** Ako ang Diyos ng Bethel, kung
saan mo binuhusan ng langis ang isang haligi, kung saan ka
gumawa ng isang panata sa akin. Ngayon, tumindig ka at lisanin
ang lupaing ito at bumalik sa lupain ng iyong kapanganakan.'”
14 Sumagot sina Raquel at Lea at sinabi sa kanya, “Mayroon
ba kaming makukuhang anumang pamana sa bahay ng aming
ama? **15** Hindi ba itinuring niya tayo bilang mga dayuhan?
Sapagkat ipinagbili niya tayo at tuluyang inubos ang ating pera.

16 Dahil lahat ng kayamanang kinuha ng Diyos sa ating ama
ngayo'y sa atin na at sa ating mga anak. Kaya ngayon, anumang
sinabi ng Diyos sa iyo, gawin mo." 17 Pagkatapos bumangon si
Jacob at pinasakay ang kanyang mga anak at mga asawa sa
mga kamelyo. 18 Pinauna niya ang kanyang mga alagang hayop,
kasabay ng lahat ng kanyang mga ari-arian, pati na ang mga
alagang hayop na nakuha niya sa Paddan Aram. Pagkatapos
humayo siya patungo sa lupain ng Canaan sa kanyang amang si
Isaac. 19 Nang umalis si Laban para gupitan ang kanyang mga
tupa, ninakaw naman ni Raquel ang diyos ng sambahayan ng
kanyang ama. 20 Nilinlang din ni Jacob si Laban na Aramean,
sa hindi pagsasabing aalis siya. 21 Kaya tumakas siya dala lahat
ng mayroon siya at nagmamadaling tumawid sa Ilog, patungo
sa dako ng burol na bansa ng Galaad. 22 Sa ikatlong araw,
nalaman ni Laban na tumakas si Jacob. 23 Kaya dinala niya ang
kanyang mga kamag-anak at tinugis siya sa pitong araw na
paglalakbay. Naabutan siya sa burol na bansa ng Galaad. 24
Ngayon nagpakita ang Diyos kay Laban na Aramean sa isang
panaginip sa gabi at sinabi sa kanya, "Mag-ingat kang magsalita
kay Jacob, kahit masama man o mabuti." 25 Naunahan ni Laban
si Jacob. Ngayon itinayo ni Jacob ang kanyang tolda sa burol na
bansa. Nagkampo rin si Laban at ang kanyang mga kamag-anak
sa burol na bansa ng Galaad. 26 Sinabi ni Laban kay Jacob,
"Ano ang ginawa mo, na nilinlang mo ako at tinangay ang aking
mga anak na babae na parang mga bilanggo sa digmaan? 27
Bakit ka tumakas nang palihim at nilinlang ako at hindi mo man
lang ako sinabihan. Pinaalis sana kita nang may pagdiriwang, at
may mga awitin, may tamborin at may mga alpa. 28 Hindi mo
ako pinayagang halikan ang aking mga apong lalaki at babae

upang makapagpaalam. Gumawa ka ng kamangmangan. **29**
Nasa kapangyarihan ko ang gawan kayo ng masama, ngunit
ang Diyos ng inyong ama ay nakipag-usap sa akin kagabi at
sinabi, 'Mag-ingat kang magsalita laban kay Jacob masama man
o mabuti.' **30** At ngayon, lumayo ka dahil labis ka nang nangulila
sa bahay ng iyong ama. Ngunit bakit mo ninakaw ang aking
mga diyos?" **31** Sumagot si Jacob at sinabi kay Laban, "Dahil
natatakot ako at ang akala ko na kukunin mo ang iyong mga
anak na bababe mula sa akin nang sapilitan kaya umalis ako
nang palihim. **32** Kung sino man ang nagnakaw ng iyong mga
diyos-diyosan ay hindi na patuloy na mabubuhay. Sa harap ng
ating mga kamag-anak, alamin mo kung anong mayroon sa
akin ang sa iyo at kunin mo." Pagkat hindi alam ni Jacob na si
Raquel ang nagnakaw sa mga iyon. **33** Pumunta si Laban sa
tolda ni Jacob, sa tolda ni Lea at sa tolda ng dalawang babaeng
alipin, ngunit hindi niya natagpuan ang mga ito. Pumunta siya sa
tolda ni Lea at pumasok sa tolda ni Raquel. **34** Ngayon kinuha
ni Raquel ang diyos ng sambahayan, nilagay niya ang mga
ito sa upuan sa likod ng kamelyo at inupuan niya. Hinanapan
ni Laban ang buong tolda, ngunit hindi niya ito natagpuan. **35**
Sinabi ni Raquel sa kanyang ama, "Huwag kang magalit, aking
panginoon, sapagkat hindi ako makakatayo sa kinauupuan ko
dahil sa ako ay may buwanang dalaw." Kaya naghanap siya
ngunit hindi niya natagpuan ang kanyang pansambahayang
diyos. **36** Nagalit si Jacob at nakipagtalo kay Laban. Sinabi niya
sa kanya, "Ano ba ang atraso ko? Ano ba ang kasalanan ko,
na pinag-iinitan mo akong habulin? **37** Hinanapan mo na ang
lahat ng aking ari-arian. Anong natagpuan mong iyong mga
pansambahayang bagay? Ilagay ang mga iyon dito sa harap ng

ating mga kamag-anak, upang humatol sila sa pagitan nating
dalawa. 38 Kasama ninyo ako sa loob ng dalawampung taon.
Ang inyong mga babaeng tupa at babaeng kambing ay hindi
nakunan, ni kumain ako ng anumang lalaking tupa mula sa iyong
mga kawan. 39 Anuman ang nilapa ng mga mababangis na
hayop hindi ko dinala sa iyo. Sa halip, inako ko ang pagkawala
nito. Palagi mo akong pinagbayad sa mga nawawalang hayop,
kahit na ninakaw sa araw o ninakaw sa gabi. 40 Naroon ako;
sa araw pinahirapan ako ng init, at ng nagyeyelong hamog sa
gabi; at nagtiis ako nang walang tulog. 41 Nitong dalawampung
taon ay nasa inyong sambahayan mo ako. Nagtrabaho ako
ng labing-apat na taon para sa dalawa mong anak na babae,
at anim na taon para sa iyong kawan. Binago mo ang aking
sahod ng sampung beses. 42 Kung ang Diyos na sinasamba ng
aking ama, ang Diyos ni Abraham, at ang isang kinatatakutan
ni Isaac ay kasama ko, tiyak na ngayon pinaalis mo na sana
akong walang dala. Nakita ng Diyos ang aking kaapihan at kung
gaano kabigat ako nagtrabaho, at pagsabihan ka niya kagabi."
43 Sumagot si Laban kay Jacob. "Ang mga anak na babae ay
aking mga anak na babae, ang mga apo ay aking mga apo,
ang mga kawan ay aking mga kawan. Lahat ng nakita mo ay
akin. Ngunit ano ba ang gagawin ko ngayon sa aking mga anak
na babae at sa magiging anak nila na kanilang isinilang? 44
Kaya ngayon, gagawa tayo ng isang kasunduan, ikaw at ako, at
hayaang maging saksi ito sa pagitan mo at sa akin." 45 Kaya
kumuha si Jacob ng isang bato at itinayo bilang isang haligi. 46
Sinabi ni Jacob sa kanyang mga kamag-anak, "Magtipon kayo
ng mga bato." Kaya kumuha sila ng mga bato at gumawa ng
isang tumpok. Pagkatapos doon sila kumain sa may tumpok. 47

Tinawag ni Laban itong Jegar-sahaduta, ngunit tinawag ni Jacob
itong Galeed. **48** Sinabi ni Laban, “Ang mga tumpok na ito ang
isang saksi sa pagitan ko at sa iyo ngayon.” Kaya ang pangalan
ay tinawag na Galeed. **49** Tinawag din itong Mizpah, dahil sinabi
ni Laban, “Nawa si Yahweh ang magbantay sa pagitan mo at
ako, kung hindi natin nakikita ang isa't isa. **50** Kung abusuhin
mo ang aking mga anak, o kumuha ka ng ibang mga asawa
maliban sa mga anak ko, bagamat wala tayong kasama, tingnan
mo, ang Diyos ang saksi sa pagitan mo at ako.” **51** Sinabi ni
Laban kay Jacob, “Tingnan mo ang tumpok na ito at tingnan
ang poste, kung saan itinakda ko sa pagitan mo at ako. **52** Ang
poste na ito ay isang saksi, at ang haligi ay isang saksi, na
hindi ako lalampas sa tumpok na ito patungo sa iyo, at hindi ka
lalampas sa tumpok na ito at sa haliging ito patungo sa akin,
para gumawa ng pinsala. **53** Nawa'y ang Diyos ni Abraham, at
ang Diyos ni Nahor, ang Diyos ng kanilang ama, ang humatol sa
pagitan natin.” Nanumpa si Jacob sa Diyos, na kinatatakutan ng
kanyang amang si Isaac. **54** Nag-alok ng isang alay si Jacob sa
bundok at tinawag ang kanyang mga kamag-anak para kumain.
Kumain sila at nanatili sila sa bundok buong gabi. **55** Madaling
araw pa bumangon si Laban, hinalikan ang kanyang mga apong
lalaki at mga anak na babae at pinagpala sila. Pagkatapos
umalis si Laban at bumalik sa kanyang tahanan.

32 Humayo na rin si Jacob, at sinalubong siya ng mga anghel
ng Diyos. **2** Nang makita sila ni Jacob, sinabi niya, “Ito ang
kampo ng Diyos,” kaya tinawag niya ang lugar na iyon na
Mahanaim. **3** Nagpadala si Jacob ng mga mensahero para
sa kanyang kapatid na si Esau, sa lupain ng Seir, sa rehiyon
ng Edom. **4** Inutusan niya sila at sinabing, “Ito ang sasabihin

ninyo sa aking panginoon na si Esau: “Ito ang sinasabi ng iyong
alipin na si Jacob: 'Naninirahan ako kapiling ni Laban hanggang
ngayon. **5** Mayroon akong mga baka, mga asno, at mga kawan,
babae at lalaking mga alipin. Nagpadala ako para sabihin ito
sa aking panginoon, upang makasumpong ako ng pabor sa
iyong paningin.'” **6** Bumalik ang mga mensahero kay Jacob at
sinabi, “Pumunta kami sa iyong kapatid na si Esau. Paparito siya
upang makipagkita sa iyo at may kasama siyang apat na daang
tao.” **7** Labis na natakot at nababahala si Jacob. Kaya hinati
niya ang mga taong kasama sa dalawang kampo pati ang mga
kawan, mga pangkat ng mga hayop at mga kamelyo. **8** Sinabi
niya, “Kapag sinalakay ni Esau ang isang kampo, ang naiwang
kampo ay makakatakas.” **9** Sinabi ni Jacob, “Diyos ng aking
amang si Abraham, Diyos ng aking amang si Isaac, Yahweh, na
siyang nagsabi sa akin, 'Bumalik ka sa iyong bansa at sa iyong
mga kamag-anak at pasasaganain kita,' **10** Hindi ako karapat-
dapat sa lahat ng iyong mga gawa ng tipan ng katapatan at
lahat ng pagtitiwalang ginawa mo para sa iyong lingkod. Dahil
tungkod ko lamang ang dala ko nang tumawid dito sa Jordan, at
ngayon naging dalawang kampo ako. **11** Pakiusap iligtas mo
ako sa kamay ng aking kapatid, sa kamay ni Esau, sapagkat
natatakot ako sa kanya, na darating siya at sasalakayin ako at
mga ina na kasama ang kanilang mga anak. **12** Ngunit sinabi
mo, “Tiyak na gagawin kitang masagana. Gagawin ko ang iyong
mga kaapu-apuhan na parang buhangin ng dagat, na hindi
kayang bilangin dahil sa kanilang dami.”” **13** Nanatili doon si
Jacob sa gabing iyon. Kumuha siya ng ilan sa kung anong
mayroon siya bilang regalo kay Esau, na kanyang kapatid:
14 dalawandaang babaeng kambing at dalawampung lalaking

kambing, dalawandaang babaeng tupa at dalawampung lalaking
tupa, 15 tatlumpung gatasang kamelyo at kanilang mga bisiro,
apatnapung baka at sampung toro, dalawampung babaeng asno
at sampung lalaking asno. 16 Ang mga ito ay ipinadala niya sa
kanyang mga lingkod, bawat kawan ayon sa sarili nito. Sinabi
niya sa kanyang mga lingkod, “Mauna kayo sa akin at maglagay
ng puwang sa paggitan ng bawat mga kawan.” 17 Inutusan niya
ang unang lingkod, na nagsasabing, “Kapag salubungin kayo ng
aking kapatid at tanungin kayo, na nagsasabing, 'Kanino kayo
nabibilang? Saan kayo pupunta? At kanino naman itong mga
hayop sa harap ninyo?' 18 Sa gayon sasabihin mong, 'Sila ay
kay Jacob na iyong lingkod. Sila ay regalong pinadala sa aking
among si Esau. At tingnan ninyo, siya ay paparating din kasunod
namin.'” 19 Nagbigay din si Jacob ng tagubilin sa pangalawang
pangkat, sa pangatlo, at sa lahat ng taong nakasunod sa kawan.
Sinabi niya, “Ganun din ang sasabihin ninyo kay Esau kapag
nakasalubong ninyo siya. 20 Sasabihin din ninyo, 'Ang iyong
lingkod na si Jacob ay darating kasunod namin.'” Pagkat naisip
niya, “Mapapalubag ko siya sa mga regalong pinapadala kong
nauna sa akin. Sa gayon maya-maya, kapag nagkita kami,
marahil tatanggapin niya ako.” 21 Kaya nauna sa kanya ang
mga regalo. Siya mismo ay nanatili sa kampo nang gabing iyon.
22 Bumangon si Jacob sa kalagitnaan ng gabi, at dinala ang
kanyang dalawang asawa, kanyang dalawang babaeng alipin, at
ang kanyang labing isang mga anak. Pinadala niya sila sa kabila
ng sapa ng Jabbok. 23 Sa ganitong paraan pinadala niya sila
sa kabila ng ilog kasama ang lahat ng kanyang mga ari-arian.
24 Mag-isang naiwan si Jacob, at may taong nakipagbuno sa
kanya hanggang madaling araw. 25 Nang makita ng tao na hindi

niya siya kayang talunin, hinampas niya ang balakang ni Jacob.
Napilayan ang balakang ni Jacob sa pakikipagbuno niya sa
kanya. **26** Sinabi ng tao, “Pahintulutan mo akong umalis, pagkat
mag-uumaga na.” Sabi ni Jacob, “Hindi kita pahihintulutang
umalis maliban kung pagpalain mo ako.” **27** Sinabi ng tao sa
kanya, “Ano ang pangalan mo?” Sinabi ni Jacob, “Jacob.” **28**
Sinabi ng tao, “Ang pangalan mo ay hindi na tatawaging Jacob,
sa halip, Israel na. Sapagkat nakipaglaban ka sa Diyos at sa tao
at nanaig ka.” **29** Tinanong siya ni Jacob, “Pakiusap sabihin mo
sa akin ang iyong pangalan.” Sinabi nito, “Bakit mo tinatanong
ang aking pangalan?” Pagkatapos siya ay kanyang pinagpala.
30 Tinawag ni Jacob ang lugar na iyon na Peniel sapagkat ang
sabi niya, “Nakita ko ang mukha ng Diyos nang harapan, at
iniligtas ang buhay ko.” **31** Sinikatan ng araw si Jacob habang
dumadaan siya sa Peniel. Paika-ika siya dahil sa kanyang
balakang. **32** Kaya hanggang ngayon ang bayan ng Israel ay
hindi kumakain ng mga litid ng balakang na nasa dugtong ng
balakang, dahil ang taong pumilay sa mga litid ng balakang na
nasa habang inaalis sa puwesto ang balakang ni Jacob.

33 Tumingala si Jacob at masdan, paparating si Esau, at
kasama niya ang apatnaraang lalaki. Hinati ni Jacob ang
mga bata kina Lea, Raquel at sa dalawang babaeng alipin.
2 Pagkatapos inilagay niya ang mga babaeng alipin at ang
kanilang mga anak sa harapan, kasunod si Lea at ang kanyang
mga anak, at kasunod si Raquel at si Jose ang pinakahuli sa
lahat. **3** Siya mismo ang nauna sa kanila. Yumukod siya ng
pitong beses, hanggang makalapit siya sa kanyang kapatid. **4**
Tumakbo si Esau para salubungin siya, niyakap siya, niyapos
ang kanyang leeg, at hinalikan siya. Pagkatapos sila'y nag-

iyakan. 5 Nang tumingala si Esau, nakita niya ang mga babae at
mga bata. Sinabi niya, “Sino itong mga taong kasama mo?”
Sinabi ni Jacob, “Ang mga anak na malugod na ipinagkaloob ng
Diyos sa iyong lingkod.” 6 Pagkatapos ang mga babaeng alipin
ay lumapit kasama ang kanilang mga anak, at sila'y yumukod. 7
Sunod na lumapit si Lea at ang kanyang mga anak at yumukod.
Sa huli, si Jose at si Raquel ay lumapit at yumukod. 8 Sinabi ni
Esau, “Anong ibig mong sabihin sa lahat ng mga pangkat na
nasalubong ko?” Sinabi ni Jacob, “Upang makasumpong ako
ng pabor sa paningin ng aking panginoon.” 9 Sinabi ni Esau,
“Mayroon na akong sapat, kapatid ko. Itago mo na kung ano ang
mayroon ka para sa iyong sarili.” 10 Sinabi ni Jacob, “Hindi,
pakiusap, kung nakasumpong ako ng pabor sa iyong paningin,
sa gayon tanggapin mo ang aking regalo mula sa aking kamay,
dahil tunay, nakita ko ang iyong mukha at kahalintulad nito ang
pagkakita sa mukha ng Diyos, at tinanggap mo ako. 11 Pakiusap
tanggapin mo ang aking mga regalong dinala ko sa iyo, dahil
malugod akong pinakitunguhan ng Diyos, at dahil mayroon na
akong sapat.” Kaya pinilit siya ni Jacob, at tinanggap naman
ito ni Esau. 12 Pagkatapos sinabi ni Esau, “Lumakad na tayo.
Mauuna ako sa inyo.” 13 Sinabi ni Jacob sa kanya, “Nalalaman
ng aking panginoon na ang mga bata ay musmos pa lang, at ang
mga tupa at mga baka ay nagpapasuso ng kanilang mga anak.
Kung sila'y pipiliting maglakad ng mabilis kahit isang araw lang,
ang lahat ng mga hayop ay mamamatay.” 14 Pakiusap ko mauna
na ang aking panginoon sa kanyang lingkod. Maglalakbay ako
ng mabagal, ayon sa hakbang ng aking mga alagang hayop na
nasa harapan ko, at ayon sa hakbang ng mga bata, hanggang
makarating ako sa aking panginoon sa Seir.” 15 Sinabi ni Esau,

“Hayaan mong ipaiwan ko sa iyo ang ilan sa mga kasama kong
tauhan.” Subalit sinabi ni Jacob, “Bakit mo gagawin iyan? Ang
aking panginoon ay naging mabait nang sa akin.” **16** Kaya
sa araw na iyon nagsimula si Esau na bumalik sa Seir. **17**
Naglakbay si Jacob papuntang Sucot, iginawa ang kanyang sarili
ng bahay, at gumawa ng mga silungan para sa kanyang mga
alagang hayop. Kaya tinawag ang pangalan ng lugar na Sucot.
18 Nang dumating si Jacob mula sa Paddan Aram, ligtas siyang
nakarating sa lungsod ng Sechem, na nasa lupain ng Canaan.
Nagkampo siya malapit sa lungsod. **19** Pagkatapos binili niya
ang kapirasong lupa kung saan niya itinayo ang kanyang tolda
mula sa mga anak na lalaki ni Hamor, na ama ni Sechem, sa
halagang isandaang piraso ng pilak. **20** Nagtayo siya roon ng
altar at tinawag itong El Elohe Israel.

34 Ngayon si Dina, na babaeng anak ni Lea kay Jacob ay
lumabas para makilala ang mga dalaga ng lupain. **2** Nakita
siya ni Sechem, na anak ni Hamor na Hevita ang prinsipe ng
lupain at hinila siya, nilapastangan at hinalay. **3** Naakit siya kay
Dina, na anak ni Jacob. Minahal niya ang dalaga at magiliw na
kinausap siya. **4** Kinausap ni Sechem ang kanyang amang si
Hamor, sinabing, “Kunin mo ang dalagang ito para sa akin upang
maging asawa ko.” **5** Ngayon narinig ni Jacob na dinungisan
niya si Dina na kanyang anak. Nasa bukid ang kanyang mga
anak na lalaki kasama ng kanyang mga alagang hayop, kaya
nanahimik si Jacob hanggang sa dumating sila. **6** Pumunta kay
Jacob si Hamor na ama ni Sechem. **7** Dumating ang mga anak
na lalaki ni Jacob na galing sa bukid nang marinig nila ang
nangyari. Nasaktan ang mga lalaki. Labis silang nagalit dahil
pinahiya nila ang Israel sa pagpupumilit sa kanyang sarili sa

anak na babae ni Jacob, dahil ang bagay na iyon ay hindi dapat
ginawa. 8 Nakipag-usap si Hamor sa kanila at sinabing, “Iniibig
ng aking anak na si Sechem ang iyong anak na babae. Pakiusap
ibigay mo siya sa kanya bilang asawa. 9 Makipag-asawa kayo
sa amin, ibigay mo ang mga anak mong babae sa amin, at kunin
ninyo ang mga anak naming babae para sa inyong sarili. 10
Maninirahan kayo sa amin, at magiging bukas ang lupain para
sa inyo para manirahan at makipagkalakalan, at makakuha ng
ari-arian.” 11 Sinabi ni Sechem sa kanyang ama at sa kanyang
mga kapatid na lalaki, “Hayaan ninyong makasumpong ako
ng pabor mula sa inyong mga mata, at anuman ang sabihin
ninyo sa akin ay ibibigay ko. 12 Hingiin ninyo sa akin gaano
man kalaki ang dote at ragalong naisin ninyo, at ibibigay ko ang
anumang sabihin ninyo sa akin, ngunit ibigay ninyo ang dalaga
bilang asawa.” 13 Sumagot ang mga anak na lalaki ni Jacob kay
Sechem at kay Hamor na kanyang ama na may panlilinlang,
sapagkat dinungisan ni Sechem si Dina na kanilang kapatid. 14
Sinabi nila sa kanila, “Hindi namin magagawa ang bagay na
ito, ang pagbibigay ng aming kapatid na babae sa sinumang
hindi tuli; sapagkat iyan ay magiging kahihiyan sa amin. 15 Sa
kondisyong ito lamang kami makikipagkasundo sa inyo: kung
magpapatuli kayo kagaya namin, kung ang bawat lalaki sa inyo
ay tutuliin. 16 Sa gayon ibibigay namin ang aming mga anak na
babae sa inyo, at kukunin namin ang inyong mga anak na babae
para sa aming sarili, at makipamuhay kami sa inyo at tayo ay
magiging isang bayan. 17 Ngunit kung hindi kayo makikinig sa
amin at magpatuli, sa gayon kukunin namin ang aming kapatid
at aalis kami.” 18 Kinalugdan ni Hamor at ng kanyang anak na si
Sechem ang kanilang mga sinabi. 19 Hindi na nag-atubili ang

binatang gawin kung ano ang sinabi nila, dahil siya ay nalugod
sa anak na babae ni Jacob, at dahil siya ang pinakamarangal na
tao sa buong sambahayan ng kanyang ama. **20** Pumunta si
Hamor at Sechem sa kanyang anak sa tarangkahan ng kanilang
siyudad at nakipag-usap sa mga kalalakihan ng kanilang siyudad
na sinasabing, **21** "Ang mga taong ito ay namumuhay ng payapa
kasama natin, kaya hayaan natin silang mamuhay sa lupain at
mangalakal dito, dahil tunay na ang lupain ay malawak na sapat
para sa kanila. Kunin natin ang mga anak nilang babae bilang
mga asawa, at ibigay natin sa kanila ang ating mga anak na
babae. **22** Sa ganitong kondisyon lamang papayag ang mga
kalalakihan na manirahan kasama natin at tayo'y maging isang
bayan: kung tutuliin ang bawat lalaki sa atin, tulad ng sila ay tuli.
23 Hindi ba maaaring ang kanilang mga alagang hayop at ang
kanilang ari-arian—lahat ng kanilang mga hayop ay magiging
atin? Kaya makipagkasundo tayo sa kanila, at maninirahan sila
kasama natin." **24** Lahat ng mga lalaki ng lungsod ay nakinig
kay Hamor at Sechem, na kanyang anak. Nagpatuli ang bawat
lalaki. **25** Sa ikatlong araw, nang matindi ang sakit ng sugat nila,
ang dalawa sa mga anak na lalaki ni Jacob, sina Simeon at
Levi na mga kapatid ni Dina, ang kanilang espada at pumunta
sa lungsod na walang bantay, at pinatay ang lahat ng mga
kalalakihan. **26** Pinatay nila si Hamor at Sechem na kanyang
anak, sa pamamagitan ng talim ng espada. Kinuha nila si Dina
mula sa bahay ni Sechem at umalis. **27** Ang ibang anak na lalaki
ni Jacob ay pumunta sa mga patay na katawan at ninakawan
nila ang siyudad, dahil nilapastangan ng mga tao ang kanilang
kapatid na babae. **28** Kinuha nila ang kanilang mga kawan, mga
pangkat ng hayop, mga asno at lahat ng bagay na nasa siyudad

at nakapalibot na mga bukid kasama **29** ang lahat ng kanilang
kayamanan. Hinuli nila ang lahat ng kanilang mga anak at mga
asawa. Kinuha nila maging ang lahat ng bagay na nasa mga
bahay. **30** Sinabi ni Jacob kay Simeon at Levi, “Nagdala kayo ng
gulo sa akin upang bumaho ako sa mga naninirahan sa lupain,
sa mga Cananeo at mga Perezeo. Kakaunti na lamang ang aking
bilang. Kung iipunin nila ang kanilang mga sarili laban sa akin at
lulusubin ako, malilipol ako, ako at ang aking sambahayan. **31**
Ngunit sinabi ni Simeon at Levi, “Maari bang pakitunguhan ni
Sechem ang aming kapatid na katulad ng babaeng bayaran?”

35 Sinabi ng Diyos kay Jacob, “Humayo ka, pumunta ka sa
Betel, at manatili roon. Gumawa ng altar doon sa Diyos, na
nagpakita sa iyo nang ikaw ay tumakas mula kay Esau na iyong
kapatid.” **2** Pagkatapos sinabi ni Jacob sa kaniyang sambahayan
at sa lahat ng kasama niya, “Ilayo ang mga dayuhang diyos
na kapiling ninyo, linisin ang inyong mga sarili, at palitan ang
inyong mga damit. **3** Pagkatapos umalis tayo at pumunta sa
Betel. Magtatayo ako ng altar doon sa Diyos, na sumagot sa
akin sa araw ng aking paghihinagpis, at naging kasama ko saan
man ako pumaroon.” **4** Kaya ibinigay nila kay Jacob ang lahat
ng dayuhang mga diyos na nasa kanilang mga kamay at mga
hikaw na nasa kanilang mga tainga. Inilibing ni Jacob ang mga
ito sa ilalim ng puno ng kakayuhayng malapit sa Sequem. **5**
Habang naglalakbay sila, ginawa ng Diyos na masindak ang
mga siyudad na nakapaligid sa kanila, kaya hindi hinabol ng
mga taong iyon ang mga anak ni Jacob. **6** Kaya dumatingsi
Jacob sa Luz (iyon ay, Betel), na nasa lupain ng Canaan, siya at
ang lahat ng mga taong kasama niya. **7** Siya ay gumawa ng
altar doon at tinawag ang lugar na El Betel, dahil doon inihayag

ng Diyos ng kanyang sarili sa kanya, nang tumatakas siya mula
sa kanyang kapati. 8 Namatay si Debora, na tagapag-alaga
ni Rebeka. Inilibing siya mula Betel sa ilalim ng kakayuhang
puno, kaya tinawag itong Allon Bacuth. 9 Nang si Jacob ay
dumating mula sa Paddan Aram, nagpakitaang muli ang Diyos
sa kanya at pinagpala siya. 10 Sinabi ng Diyos sa kaniya "Ang
pangalan mo ay Jacob, ngunit ang iyong pangalan mo ay hindi
na tatawaging Jacob. Ang pangalan mo ay magiging Israel."
Kaya tinawag ng Diyos ang kanyang pangalang Israel. 11 Sinabi
ng Diyos sa kanya, "Ako ang Makapangyarihang Diyos. Maging
mabunga ka at magpakarami. Isang bansa at samahan ng mga
bansa ang manggagaling sa iyo, at mga hari ang magiging mga
kaapu-apuhan mo. 12 Ang lupaing ibinigay ko kina Abraham at
Isaac, ibibigay ko sa iyo. Sa iyong mga kaapu-apuhang susunod
sa iyo akin ding ibibigay ang lupain." 13 Umalis ang Diyos
paakyat mula sa kanya sa lugar kung saan nakipag-usap siya sa
kanya. 14 Si Nagtayo si Jacob ng haligi sa lugar kung saan
nangusap sa kanya ang Diyos, isang haliging bato. Nagbuhos
siya ng handog na inumin at nagbuhos ng langis doon. 15
Pinangalanan ni Jacob ang lugar kung saan nangusap sa kanya
ang Diyos, na Betel. 16 Naglakbay pa sila mula sa Betel. Habang
may kalayuan pa sila mula Eprath, nakaramdam na si Raquel
ng panganganak. 17 Nakaranas siya ng matinding hirap sa
panganganak. Habang siya ay nasa pinakamatinding kahirapan
sa panganganak, sinabi ng hilot sa kanya "Huwag kang matakot,
dahil ngayon magkakaroon ka ng isa pang anak na lalaki. 18
Habang naghihingalo siya, kasabay ng kanyang huling hininga
pinangalanan niya siyang Benoni, ngunit ang kaniyang ama
ay tinawag siyang Benjamin. 19 Namatay si Raquel at inilibing

sa daan papunta sa Eprat (iyon ay, Betlehem). 20 Nagtayo si
Jacob ng isang haligi sa ibabaw ng kanyang libingan. Iyon ang
palatandaan ng libingan ni Raquel hanggang sa araw na ito. 21
Si Israel ay naglakbay pa at itinayo ang kaniyang tolda sa ibayo
ng Migdal Eder. 22 Habang nakatira si Israel pa sa lupaing iyon,
sumiping si Reuben kay Bilha na ibang asawa kanyang ama, at
narinig ito ni Israel. Ngayon si Jacob ay may labindalawang
anak na lalaki. 23 Ang kanyang mga anak na lalaki kay Lea
ay sina Reuben, panganay ni Jacob, at si Simeon, Levi, Juda,
Isacar, at Zebulun. 24 Ang kanyang mga anak na lalaki kay
Raquel ay sina Jose at Benjamin. 25 Ang kanyang mga anak na
lalaki kay Bilha, na babaeng lingkod ni Raquel, ay sina Dan at
Neftali. 26 Ang mga anak na lalaki ni Zilpa, na babaeng lingkod
ni Lea, ay sina Gad at Asher. Lahat ng mga ito ay mga anak na
lalaki ni Jacob na ipinanganak sa kanya sa Paddan Aram. 27
Si Jacob ay pumunta kay Isaac, na kanyang ama, sa Mamre
sa Kiriath Arba (pareho sa Hebron), kung saan nanirahan sina
Abraham at Isaac. 28 Nabuhay si Isaac sa loob ng isandaan
at walumpung taon. 29 Inihinga ni Isaacs ang kanyang huli
at siya ay namatay, at tinipon siya sa kanyang mga ninuno,
isang matandang lalaking ganap ang mga araw. Inilibing siya ng
kanyang mga anak na sina Esau at Jacob.

36 Ito ang mga kaapu-apuhan ni Esau (tinatawag ding Edom).
2 Kinuha ni Esau ang kanyang mga asawa mula sa mga
Cananeo. Ito ang mga asawa niya: Si Ada na anak na babae
ni Elon na Heteo; si Aholibama na anak na babae ni Ana, na
apong babae ni Zibeon na Hivita; 3 at Basemat, anak na babae
ni Ismael, na kapatid na babae ni Nebayot. 4 Isinilang ni Ada si
Elifaz kay Esau, at si Basemat ay isinilang si Reuel. 5 Isinilang ni

Aholibama sina Jeus, Jalam at Korah. Ito ang mga anak na lalaki
ni Esau na ipinanganak sa kanya sa lupain ng Canaan. **6** Dinala
ni Esau ang kanyang mga asawa, mga anak na lalaki, mga
anak na babae, lahat ng mga kabilang sa kanyang sambahayan,
kanyang mga alagang hayop—lahat ng kanyang mga hayop, at
lahat ng kanyang mga ari-arian, na tinipon niya sa lupain ng
Canaan, at pumunta sa lupaing malayo sa kanyang kapatid na si
Jacob. **7** Ginawa niya ito dahil ang ari-arian nila ay napakarami
para manatili silang magkasama. Ang lupain kung saan sila
nanirahan ay hindi sila kayang itaguyod dahil sa kanilang mga
alagang hayop. **8** Kaya nga si Esau, na tinatawag ding Edom,
ay nanirahan sa bansang burol ng Seir. **9** Ang sumusunod ay
ang mga kaapu-apuhan ni Esau, ang ninuno ng mga Edomita
sa bansang burol ng Seir. **10** Ito ang mga pangalan ng mga
lalaking anak ni Esau: Si Elifaz na lalaking anak ni Ada, asawa
ni Esau; Si Reuel na lalaking anak ni Basemat, asawa ni Esau.
11 Ang mga lalaking anak ni Elifaz ay sina Teman, Omar, Zefo,
Galam, at Kenaz. **12** Ipinanganak si Amalek ni Timna, na ibang
asawa ni Elifaz, na lalaking anak ni Esau. Ito ang mga lalaking
apo ni Ada, asawa ni Esau. **13** Ito ang mga lalaking anak
ni Reuel: Sina Nahat, Zera, Shammah, at Miza. Ito ang mga
lalaking apo ni Basemat, asawa ni Esau. **14** Ito ang mga lalaking
anak ni Aholibama, asawa ni Esau, na babaeng anak ni Ana at
babaeng apo ni Zibeon. Ipinanganak niya para kay Esau sina
Jeus, Jalam, at Korah. **15** Ito ang mga angkan kasama sa mga
kaapu-apuhan ni Esau: ang mga kaapu-apuhan ni Elifaz, na
panganay na anak ni Esau: sina Teman, Omar, Zefo, Kenaz, **16**
Korah, Gatam, at Amalek. Ito ang mga angkang nanggaling
kay Elifaz sa lupain ng Edom. Mga apo sila ni Ada. **17** Ito ang

mga angkang mula kay Reuel, anak ni Esau: sina Nahat, Zera,
Shammah, Miza. Ito ang mga angkang mula kay Reuel sa lupain
ng Edom. Sila ang mga lalaking apo ni Basemat, asawa ni Esau.
18 Ito ang mga angkan ni Aholibama, asawa ni Esau: sina Jeus,
Jalam, Kora. Ito ang mga angkang nagmula sa asawa ni Esau
na si Aholibama, babaeng anak ni Ana. 19 Ito ang mga lalaking
anak ni Esau, at ito ang kanilang mga angkan. 20 Ito ang mga
lalaking anak ni Seir na Horeo, na mga naninirahan sa lupain:
sina Lotan, Sobal, Zibeon, Ana, 21 Dishon, Ezer, at Disan. Ito
ay mga angkan ng mga Horeo, na mga naninirahan sa Seir
sa lupain ng Edom. 22 Ang mga lalaking anak ni Lotan ay
sina Hori at Heman, at si Timna ang babaeng kapatid ni Lotan.
23 Ito ang mga lalaking anak ni Sobal: sina Alvan, Manahat,
Ebal, Zefo, at Onam. 24 Ito ang mga lalaking anak ni Zibeon: si
Aya at Ana. Ito ang Ana na nakahanap sa mainit na bukal sa
kagubatan, habang nagpapastol siya ng mga asno ni Zibeon
na kanyang ama. 25 Ito ang mga anak ni Ana: Sina Dishon at
Aholibama, na babaeng anak ni Ana. 26 Ito ang mga lalaking
anak ni Dishon: Sina Hemdan, Esban, Itran, at Keran. 27 Ito ang
mga lalaking anak ni Ezer: sina Bilhan, Zaavan, at Akan. 28 Ito
ang mga lalaking anak ni Dishan: sina Uz at Aran. 29 Ito ang
mga angkan ng mga Horeo: ang Lotan, Shobal, Zibeon, at Ana,
30 Dishon, Ezer, Dishan: ito ang mga angkan ng mga Horeo,
ayon sa kanilang mga talaan ng angkan sa lupain ng Seir. 31 Ito
ang mga hari na namahala sa lupain ng Edom bago pa man
mamahala ang sinumang hari sa mga Israelita: 32 Si Bela na
lalaking anak ni Beor, ay namahala sa Edom, at ang pangalan
ng kanyang siyudad ay Dinaba. 33 Nang mamatay si Bela, saka
naman si Jobab lalaking anak ni Zerah ng Bozra, ang namahala

bilang kahalili niya. **34** Nang namatay si Jobab, si Husham na
mula sa lupain ng mga Temaneo ang nagharing kahalili niya. **35**
Nang mamatay si Husham, si Hadad na lalaking anak ni Bedad,
na tumalo sa mga Midianita sa lupain ng Moab, ang nagharing
kahalili niya. Ang pangalan ng kanyang siyudad ay Avit. **36** Nang
namatay si Hadad, si Samla naman ng Masreka ang nagharing
kahalili niya. **37** Nang mamatay si Samla, si Saul ng Rehobot
na tagatabing-ilog ang naghari kahalili niya. **38** Nang mamatay
si Saul, si Baal Hanan naman na lalaking anak ni Acbor ang
nagharing kahalili niya. **39** Nang si Baal Hanan na lalaking anak
ni Acbor, ay mamatay, si Hadar naman ang nagharing kahalili
niya. Ang pangalan ng kanyang siyudad ay Pau. Ang pangalan
ng kanyang asawa ay Mehetabel, babaeng anak ni Matred,
na babaeng apo ni Me Zahab. **40** Ito ang mga pangalan ng
mga pinuno ng mga angkang nagmula sa lahi ni Esau, ayon sa
kanilang mga angkan at kanilang mga rehiyon, sa kanilang mga
pangalan: sina Timna, Alva, Jetet, **41** Aholibama, Ela, Pinon, **42**
Kenaz, Teman, Mibzar, **43** Magdiel, at Iram. Ito ang mga pangulo
ng angkan ng Edom, ayon sa kanilang pamayanan sa lupaing
inagkin nila. Ito si Esau, ang ama ng mga Edomita.

37 Nanirahan si Jacob sa lupain kung saan naroon ang
kanyang ama, sa lupain ng Canaan. **2** Ito ang mga pangyayari
tungkol kay Jacob. Nang labimpitong taong gulang pa lang
si Jose, nagbabantay siya ng kawan kasama ang kanyang
mga kapatid. Kasama niya ang mga anak na lalaki ni Bilhah at
mga anak na lalaki ni Zilpah, mga asawa nang kanyang ama.
Nagdala si Jose ng hindi kanais-nais na balita tungkol sa kanila
sa kanilang ama. **3** Minahal ni Israel si Jose nang mas higit
sa lahat ng kanyang anak na lalaki dahil siya ang anak niya

sa katandaan. Ginawan siya nang isang magandang damit. **4**
Nakita ng kanyang mga kapatid ang pagmamahal ng kanilang
ama na mas higit kaysa sa lahat niyang kapatid na lalaki. Siya
ay kinamuhian nila at hindi nakikipag-usap nang maayos. **5**
Nanaginip si Jose ng isang panaginip, at sinabi niya sa kanyang
mga kapatid ang tungkol dito. Lalo pa nila siyang kinamuhia. **6**
Sinabi niya sa kanila, "Pakiusap makinig kayo sa panaginip na
aking napanaginipan. **7** Masdan ninyo, itinatali natin ang mga
bigkis ng mga butil sa bukid at masdan ninyo, tumayo ang aking
bigkis at tumuwid, at masdan ninyo, pumalibot ang inyong mga
bigkis at yumuko sa aking bigkis. **8** Sinabi sa kanya ng kanyang
mga kapatid, "Magiging hari ka ba talaga namin? Mamumuno
ka sa amin? "Lalo siyang kinamuhian dahil sa kanyang mga
panaginip at sa kanyang mga salita. **9** Nanaginip siya ulit ng
panaginip at sinabi niya ito sa kanyang mga kapatid. Sinabi niya,
"Tingnan ninyo, nanaginip ako ng ibang panaginip: Ang araw at
ang buwan at labing-isang bituin ay yumuko pababa sa akin." **10**
Sinabi niya ito sa kanyang ama pati sa kanyang mga kapatid, at
pinagsabihan siya ng kanyang ama. Sinabi niya sa kanya, "Ano
itong panaginip na napaginipan mo? Talaga bang lalapit ang
iyong ina, ako at ang mga kapatid mo para yumuko sa iyo sa
lupa?" **11** Nainggit sa kanya ang kanyang mga kapatid, pero
ang kanyang ama ay itinago ang bagay sa kanyang isip. **12**
Umalis ang mga kapatid ni Jose upang magpastol ng kawan
ng kanilang ama sa Sechem. **13** Sinabi ni Jacob kay Jose,
"Hindi ba nagpapastol ng kawan ang iyong mga kapatid sa
Sechem? Halika, at ipapadala kita sa kanila." Sinabi ni Jose sa
kanya, "Nakahanda ako." **14** Sinabi niya sa kanya, "Umalis ka
na ngayon, tingnan mo kung maayos ang mga kapatid mo at

maayos ang mga kawan, at balitaan mo ako.” Kaya pinadala
siya ni Jacob sa lambak ng Hebron, at nagpunta si Jose sa
Sichem. **15** May isang taong nakakita kay Jose. Masdan mo, si
Jose ay pagala-gala sa isang bukid. Tinanong siya ng isang
lalaki, “Ano ang hinahanap mo?” **16** Sinabi ni Jose, “Hinahanap
ko ang aking mga kapatid. Pakiusap, sabihin mo sa akin kung
saan nila nagpapastol ang kawan.” **17** Sinabi ng lalaki, “Umalis
na sila sa lugar na ito, narinig ko silang nagsabi na, “Pumunta
tayo sa Dotan. Pinuntahan ni Jose ang kanyang mga kapatid
at natagpuan sila sa Dotan. **18** Nakita nila si Jose mula sa di
kalayuan, at bago siya makalapit sa kanila, nakapagplano na sila
laban sa kanya para patayin siya. **19** Sinabi ng kanyang mga
kapatid sa bawat isa, “Tingnan niyo, Papalapit na ang taong
mapanaginipin. **20** Halikayo, kung ganon, patayin na natin siya
at ihulog siya sa isa sa mga balon. Sabihin natin, 'Sinakmal
siya ng isang mabangis na hayop.' Tingnan natin kung anong
mangyayari sa kanyang mga panaginip.” **21** Narinig ito ni Reuben
at iniligtas siya mula sa kanilang kamay. Sinabi niya, “Huwag
nating kunin ang kanyang buhay.” **22** Sinabi ni Reuben sa kanila,
“Huwag magpadanak ng dugo. Itapon siya sa balong ito sa
deserto, ngunit huwag ninyo siyang hawakan”— upang mailigtas
niya siya sa kanilang kamay para maibalik siya sa kanyang ama.
23 Nangyari na nang dumating si Jose sa kanyang mga kapatid,
hinubad sa kaniya ang magandang damit. **24** Dinala siya at
itinapon siya sa loob ng balon. Walang laman ang balon ni wala
itong tubig. **25** Umupo sila para kumain ng tinapay. Tumingala
sila at tumingin, at masdan, may paparating na isang karawan
ng mga Ismaelita mula sa Gilead, kasama ang kanilang mga
kamelyo na may dala-dalang mga sahog at balsamo at mira.

Naglalakbay sila ay para dalhin ang mga iyon pababa sa Ehipto.
26 Sabi ni Juda sa kanyang mga kapatid, “Anong pakinabang
nito kung papatayin ang ating kapatid at pagtakpan ang kanyang
dugo? **27** Halina kayo, at ipagbili natin siya sa mga Ismaelita, at
huwag natin siyang pagbuhatan ng kamay. Dahil siya ay ating
kapatid, ating laman. Pinakinggan siya ng kanyang mga kapatid.
28 Dumaan ang mga mangangalakal na Midianita. Inihaon si
Jose ng kanyang mga kapatid at iniakyat pataas mula sa balon.
Ipinagbili nila si Jose sa mga Ismaelita para sa dalawampung
pirasong pilak. Dinala si Jose ng mga Ismaelita sa Ehipto. **29**
Bumalik si Reuben sa balon, at masdan, wala na si Jose sa loob
ng balon. Pinunit niya ang kanyang damit. **30** Bumalik siya sa
kanyang mga kapatid at sinabi, “Nasaan na ang bata? At ako,
saan ako paparoon?” **31** Kumatay sila ang isang kambing at
pagkatapos kinuha nila ang damit ni Jose at sinawsaw ito sa
dugo. **32** Pagkatapos, dinala nila ito sa kanilang ama at sinabi,
“Nakita namin ito. Pakiusap tingnan mo kung ito ang damit ng
inyong anak o hindi?” **33** Nakilala ito ni Jacob at sinabi, “Ito
ay damit ng aking anak. Sinakmal siya ng isang mabangis na
hayop. Tiyak na nagkawasak-wasak ang katawan ni Jose.” **34**
Pinunit ni Jacob ang kanyang mga damit at naglagay siya ng
sako sa kanyang balakang. Nagluksa siya para sa kanyang
anak ng maraming araw. **35** Ang lahat ng kanyang mga anak na
lalaki at babae ay pumunta para aliwin siya ngunit tumanggi
siyang magpaaliw. Sabi niya, “Talagang bababa ako sa sheol na
nagluluksa para sa aking anak.” Nanangis ang kanyang ama
para kanya. **(Sheol h7585)** **36** Ipinagbili siya ng mga Midianita
sa Ehipto kay Potipar, isang opisyal ni Paraon, na kapitan ng
bantay.

38 Dumating ang panahon na iniwan ni Juda ang kanyang
mga kapatid na lalaki at tumira sa isang Adullamita, na ang
pangalan ay Hira. **2** Nakilala niya si Sua na anak ng Cananeo na
lalaki na ang pangalan ay Sua. Pinakasalan niya at sinipingan
niya. **3** Siya ay nabuntis at nagkaroon ng anak na lalaki. Siya ay
pinangalanan Er. **4** Nabuntis ulit siya at nagkaroon ng isang
anak na lalaki. Tinawag niya siyang Onan. **5** Nagkaroon ulit siya
ng isang anak at tinawag siya sa pangalang Selah. Ito ay sa
Kizib kung saan siya ipinanganak. **6** Nakahanap si Juda ng
isang asawa para kay Er, panganay niya. Ang pangalan niya ay
Tamar. **7** Ang panganay niyang anak na si Er ay napakasama
sa paningin ni Yahweh. Pinatay siya ni Yahweh. **8** Sinabi ni Juda
kay Onan, "Sumiping ka kasama ng asawa ng iyong kapatid na
lalaki. Gawin mo ang tungkulin bilang isang kapatid na lalaki,
at palakihin mo ang isang bata para sa iyong kapatid. **9** Alam
na ni Onan na ang bata ay hindi kanya. Kapag sumisiping
siya kasama ng asawa ng kanyang kapatid na lalaki, tinatapon
niya sa lupa ang kanyang semilya upang hindi siya magkaroon
ng anak para sa kanyang kapatid na lalaki. **10** Ang ginawa
niya ay naging masama sa paningin ni Yahweh. Pinatay din
siya ni Yahweh. **11** Pagkatapos sinabi ni Juda kay Tamar, na
kanyang manugang, "Manatili kang biyuda sa bahay ng iyong
ama hanggang sa lumaki si Selah na aking anak." Dahil sa isip
niya, "Baka mamatay din siya katulad ng kanyang mga kapatid."
Umalis si Tamar at nanirahan sa bahay ng kanyang ama. **12**
Pagkatapos ng mahabang panahon, ang anak na babae ni Sua
na asawa ni Juda ay namatay. Si Juda ay naaliw at pumunta
pataas sa kanyang mga manggugupit ng balahibo ng tupa
sa Timnat, siya at ang kanyang kaibigan na si Hira na isang

Adullamita. 13 Nasabihan si Tamar, “Tingnan mo, ang iyong biyenan na lalaki ay pupunta pataas sa Timnat upang gupitan ang balahibo ng kanyang mga tupa.” 14 Hinubad niya ang damit sa pagkabalo at tinakpan ang kanyang sarili ng isang belo at ibinalot ang sarili. Umupo siya sa tarangkahan ng Enaim, sa tabi ng daan patungong Timnat. Dahil nakita niyang si Selah ay lumaki na ngunit hindi siya binigay bilang asawa niya. 15 Nang makita siya ni Juda naisip niya na siya ay isang babaeng bayaran dahil tinakpan niya ang kanyang mukha. 16 Pumunta siya sa kanya sa tabing daan at sinabi, “Halika, pakiusap hayaan mo akong sumiping sa iyo.”- Dahil di niya alam na siya ang manugang niya- at sinabi niya, “Anong ibibigay mo sa akin para sipingan kita?” 17 Sinabi niya, “Papadalhan kita ng isang batang kambing na mula sa kawan.” Sinabi niya, “Maaari mo ba akong bigyan ng isang sangla hanggang maipadala mo ito?” 18 Sinabi niya, “Anong sangla ang maaari kong ibigay sa iyo?” At sinabi niya, “Ang inyong selyo at kordon, at ang tungkod na nasa iyong kamay.” Ibinigay ito sa kanya at sinipingan siya. Siya ay nabuntis sa pamamagitan niya. 19 Tumindig si Tamar at umalis palayo. Inalis niya ang kanyang belo at isinuot ang damit sa kanyang pagkabalo. 20 Ipinadala ni Juda ang batang kambing mula sa kawan kasama ang kanyang kaibigan na Adullamita para tanggapin ang sangla na mula sa kamay ng babae, ngunit hindi na niya siya nakita. 21 Pagkatapos nito ay tinanong ng Adullamita ang mga lalaki sa lugar, “Nasaan na ang kultong babaeng bayaran na nasa Enaim sa tabing daan? “Sinabi nila, wala namang kultong babaeng bayaran dito.” 22 Bumalik siya kay Juda at sinabi, “Hindi ko siya nakita. Maging ang mga lalaki sa lugar ay nagsabi, 'Walang naging kultong

babaeng bayaran dito. 23 Sinabi ni Juda, “Hayaan mong itago
niya ang mga bagay, baka malagay tayo sa kahihiyan. Totoo
nga, ipinadala ko ang batang kambing, ngunit hindi mo siya
natagpuan.” 24 Dumating ang panahon, pagkalipas ng tatlong
buwan na sinabi kay Juda, “Ang iyong manugang na si Tamar
ay naging babaeng bayaran, at totoo nga, siya ay nabuntis sa
dahil doon.” Sinabi ni Juda, “Siya'y ilabas upang sunugin.” 25
Nang siya ay dinala palabas, nagpadala siya ng mensahe para
sa kanyang biyenan na lalaki, “Dahil sa lalaking nagmamay-
ari nito nabuntis ako.” Sabi niya, “Pakiusap alamin ninyo kung
kaninong selyo, mga kordon at tungkod ito.” 26 Nakilala ni Juda
ang mga ito at sinabi, “Siya ay mas matuwid kaysa sa akin, dahil
hindi ko siya ibinigay bilang isang asawa kay Selah, na aking
anak na lalaki.” Siya ay hindi na muling sumiping sa kanya.
27 Nang siya ay manganganak na, masdan, kambal ang nasa
kanyang sinapupunan. 28 Nang nanganganak na siya, may
isang naglabas ng kamay, at kinuha ng komadrona ang isang
pulang sinulid at itinali ito sa kanyang kamay at sinabi, “Ito ang
unang lumabas.” 29 nang inurong niya ang kanyang kamay,
at masdan, ang kapatid niyang lalaki ay unang lumabas. Ang
komandrona ay nagsabi, “Paano ka nakalabas!” At pinangalanan
siyang Perez. 30 Pagkatapos ang kapatid niya ay lumabas,
na mayroong pulang sinulid sa kanyang kamay, at Zera ang
ipinangalan sa kanya.

39 Dinala si Jose pababa sa Ehipto. Binili siya ni Potipar, na
isang opisyal at kapitan ng mga bantay ni Paraon at isang taga-
Ehipto, mula sa mga Ismaelita, na nagdala sa kanya doon. 2 Si
Yahweh ay kasama ni Jose at siya'y naging mayamang tao.
Nanirahan siya sa bahay ng kanyang amo na taga-Ehipto. 3

Nakita ng kanyang amo na kasama niya si Yahweh at lahat
ng ginawa niya ay pinasagana ni Yahweh. 4 Nakitaan si Jose
ng pabor sa kanyang paningin. Pinaglingkuran niya si Potipar.
Ginawa ni Potipar na tagapangasiwa si Jose ng kanyang bahay,
at lahat ng nasa kanya, nilagay niya lahat sa ilalim ng kanyang
pangangalaga. 5 Dumating ang panahon na ginawa siyang
tagapangasiwa ng kanyang bahay at sa lahat ng kanyang
pagmamay-ari, kaya pinagpala ni Yahweh ang buong bahay ng
taga-Ehipto dahil kay Jose. Ang pagpapala ni Yahweh ay nasa
lahat ng bagay na pagmamay-ari ni Potipar sa kanyang bahay at
sa kanyang bukid. 6 Inilagay ni Potipar ang lahat ng nasa kanya
sa ilalim ng pangangalaga ni Jose. Hindi na niya kailangan
mag-isip tungkol sa anumang bagay maliban sa pagkain na
kinakain niya. Ngayon si Jose ay matipuno at kaakit-akit. 7
Dumating ang panahon na pinagnanasaan si Jose ng asawa
ng kanyang amo. Sinabi niya, "Sumiping ka sa akin". 8 Ngunit
tinanggihan niya ito at sabay sabi sa asawa ng kanyang amo,
"Tingnan mo, ang amo ko ay di-nagbigay pansin sa kung ano
ang pinaggagawa ko dito sa bahay, at nilagay niya lahat ng
kanyang pag-aari sa ilalim ng aking pangangalaga. 9 Walang
mas nakakataas sa pamamahay na ito maliban sa akin. Wala
siyang anumang pinagkait sa akin maliban sa iyo, dahil ikaw
ang asawa niya. Paano ko kaya magagawa itong malaking
kasamaan at magkakasala laban sa Diyos?" 10 Kinausap niya si
Jose sa bawat araw, ngunit tumanggi pa rin siya na sipingan
siya o para makasama siya. 11 Dumating ang isang araw na
pumunta siya sa bahay para gawin ang kanyang gawain. Walang
sinuman sa mga lalaki sa bahay ang naroon sa bahay. 12
Siya ay hinablot niya sa pamamagitan ng kanyang damit at

sinabi, “Sipingan mo ako.” Naiwanan niya ang kanyang damit sa
kanyang kamay, lumayo, at nagpunta sa labas. 13 Dumating ang
panahon, nang makita niya na naiwanan ni Jose ang kanyang
damit sa kanyang kamay at lumayo palabas, 14 tinawag niya
ang mga lalaki sa kanyang bahay at sinabi sa kanila, “Tingnan
ninyo, nagdala si Potipar ng isang Hebreo para hamakin tayo.
Pinuntahan niya ako para sipingan ako, at ako ay sumigaw.
15 Dumating ang panahon nang marinig niya akong sumigaw,
naiwan niya ang kanyang damit sa akin, lumayo, at pumunta
sa labas.” 16 Tinabi niya ang damit hanggang sa makauwi
ang kanyang amo sa bahay. 17 Sinabi niya sa kanya ang
paliwanag na ito, “Ang lingkod na Hebreo na dinala mo sa amin
ay nagpunta sa akin para hamakin ako. 18 Nang sumigaw ako,
iniwan niya ang kanyang damit sa akin at lumayo palabas.” 19
Dumating ang panahon, nang marinig ng kanyang amo ang
pagpapaliwanag ng kanyang asawa sa kanya, “Ito ang ginawa
ng iyong lingkod sa akin,” siya ay naging labis na galit. 20 Kinuha
si Jose ng kanyang amo at siya ay nilagay sa bilangguan, ang
lugar na kung saan nakakulong ang mga bilanggo ng hari. Siya
ay naroon sa bilangguan. 21 Ngunit si Yahweh ay kasama ni
Jose at siya ay nagpakita katapatan sa tipan sa kanya. Siya
ay binigyan niya ng kagandahang-loob sa paningin ng bantay
ng kulungan. 22 Binigay ng bantay ng kulangan sa kamay ni
Jose ang pamamahala sa lahat ng bilanggo sa kulungan. Kahit
anong gawin nila roon, si Jose ang namamahala. 23 Wala ng
inaalalang anuman ang bantay ng kulungan na nasa kamay ni
Jose, dahil si Yahweh ay kasama niya. Kahit anong gawin niya,
pinasagana siya ni Yahweh.

40 Dumating ang panahon pagkatapos ng mga bagay na ito,
ang tagahawak ng saro at ang panadero ng hari ng Ehipto ay
nagkasala sa kanilang amo, na hari ng Ehipto. 2 Galit si Paraon
sa dalawa niyang mga opisyal, ang punong tagahawak ng saro
at ang punong panadero. 3 Sila ay nilagay niya sa kulungan sa
pangangasiwa ng kapitan ng mga bantay, sa parehong kulungan
kung saan nakabilanggo si Jose. 4 Tinalaga ng kapitan ng mga
bantay si Jose na maging tagapaglingkod nila. Nananatili silang
nakabilanggo sa kaunting panahon. 5 Pareho silang nanaginip
ng isang panaginip—ang tagahawak ng saro at ang panadero
ng hari ng Ehipto na nakakulong sa bilangguan—bawat isa ay
may sariling panaginip sa parehong gabi, at bawat panaginip ay
mayroong sariling paliwanag. 6 Kinaumagahan, dumating si
Jose sa kanila at sila ay nakita niya. Masdan, sila ay malungkot.
7 Tinanong niya ang mga opisyal ni Paraon na kasama niya sa
pagbabantay sa bahay ng kanyang amo, nagsasabing, "Bakit
kayo labis na malungkot ngayong araw na ito?" 8 Sinabi nila sa
kanya, "Pareho kaming nanaginip ng isang panaginip at wala ni
isa ang makapagpaliwanag nito." Sinabi ni Jose sa kanila, "Hindi
ba ang mga pagpapaliwanag ay nabibilang sa Diyos? Pakiusap,
sabihin niyo sa akin." 9 Sinabi ng punong tagahawak ng saro
kay Jose ang kanyang panaginip. Sinabi niya sa kanya, "Sa
aking panaginip, narito, isang puno ng ubas ay nasa harapan ko.
10 Sa puno ng ubas ay may tatlong mga sanga. Habang ito ay
sumisibol, ang mga bulaklak nito ay lumabas at ang mga buwig
ng ubas ay nahinog. 11 Nasa kamay ko ang saro ni Paraon.
Kinuha ko ang mga ubas at piniga ko ito sa saro ni Paraon, at
nilagay ko ang saro sa kamay ni Paraon." 12 Sinabi ni Jose
sa kanya, "Ito ang paliwanag nito. Ang tatlong mga sanga ay

tatlong mga araw. **13** Sa loob ng tatlong mga araw, itataas ni
Paraon ang iyong ulo at ibabalik ka niya sa iyong katungkulan.
Ilalagay mo ang saro ni Paraon sa kanyang kamay, katulad
noong ikaw pa ang kanyang tagahawak ng saro. **14** Ngunit isipin
mo ako kung ikaw ay mapabuti na, at pakiusap pakitaan mo
ako ng kagandahang loob. Banggitin mo ako kay Paraon at
palabasin ako sa bilangguang ito. **15** Dahil ang totoo ako ay
inagaw palabas sa lupain ng mga Hebreo. Dito naman ay wala
akong ginawa para ilagay nila ako sa bartolinang ito." **16** Nang
makita ng punong panadero na ang paliwanag ay kaaya-aya,
sinabi niya kay Jose, "Nagkaroon din ako ng panaginip at narito,
tatlong mga sisidlan ng tinapay ang nasa aking ulo. **17** Ang
nasa taas na sisidlan ay lahat ng mga uri ng mga pagkain na
naluto para kay Paraon, ngunit kinain ito ng mga ibon palabas
ng sisidlan na nasa aking ulo." **18** Sumagot si Jose at sinabi, "Ito
ang paliwanag. Ang tatlong mga basket ay tatlong mga araw. **19**
Sa loob ng tatlong mga araw ay itataas ni Paraon ang iyong ulo
at bibitayin ka sa puno. Kakainin ng mga ibon ang iyong laman."
20 Dumating ang panahon sa ikatlong araw ay ang kaarawan ni
Paraon. Gumawa siya ng salu-salo para sa lahat ng kanyang
mga lingkod. Siya ay nagbigay ng natatanging pansin sa punong
tagahawak ng saro at sa punong panadero, na mas higit sa
lahat ng iba niyang mga lingkod. **21** Binalik niya ang punong
tagahawak ng saro sa kanyang pananagutan, at muli niyang
nilagay ang saro sa kamay ni Paraon. **22** Ngunit binitay niya
ang punong panadero gaya ng paliwanag ni Jose sa kanila. **23**
Ganoon pa man ay hindi naalala ng punong tagahawak ng saro
na tulungan si Jose. Sa halip, kinalimutan niya ang tungkol sa
kanya.

41 Nangyari na pagkatapos ng dalawang buong taon, na
nagkaroon si Paraon ng panaginip. Masdan, nakatayo siya
sa tabi ng Ilog Nilo. 2 Masdan, may pitong bakang kanais-
nais at matataba ang umahon mula sa Nilo, at nanginain sila
sa mga tambo. 3 Masdan, may pitong iba pang mga bakang
hindi kanais-nais at payat ang umahon kasunod nila sa Nilo.
Tumayo sila katabi ng ibang mga baka sa pampang ng ilog.
4 Pagkatapos, kinain ng pitong hindi kanais-nais at payat na
baka ang pitong kanais-nais at matabang baka. Pagkatapos,
nagising si Paraon. 5 Natulog siya at nanaginip sa pangalawang
pagkakataon. Masdan, pitong uhay ng butil ang tumubo sa isang
tangkay, malulusog at mabubuti. 6 Masdan, pitong uhay, payat
at nilanta ng silangang hangin ang umusbong kasunod nila. 7
Nilunok ng mga payat na uhay ang pitong malulusog at buong
uhay. Gumising si Paraon at masdan, iyon ay panaginip. 8
Kinaumagahan ay nabagabag ang kaniyang espiritu. Pinapunta
niya at pinatawag ang lahat ng mga salamangkero at mga
pantas ng Ehipto. Sinabi sa kanila ni Paraon ng kaniyang mga
panaginip, pero walang ni isa ang makapagpaliwanag ng mga
iyon kay Paraon. 9 Pagkatapos sinabi ng punong tagahawak ng
saro kay Paraon, "Ngayon naiisip ko ang aking mga pagkukulang.
10 Nagalit si Paraon sa kaniyang mga lingkod, at inilagay ako sa
pangangalaga sa bahay ng kapitan ng mga bantay, ang punong
panadero at ako. 11 Nanaginip kami ng isang panaginip sa
parehong gabi, siya at ako. Nanaginip kami bawat tao ayon
sa paliwanag ng kaniyang panaginip. 12 Doon kasama namin
ang isang binatang Hebreo, na isang lingkod ng kapitan ng
mga bantay. Sinabi namin sa kaniya at pinaliwanag niya sa
amin ang aming mga panaginip. Ipinaliwanag niya sa bawat

isa sa amin na ayon sa aming panaginip. **13** Nangyari na kung
ano ang ipinaliwanag niya sa amin, iyon ang nangyari. Binalik
ako ni Paraon sa aking tungkulin, pero ang isa ay kaniyang
binitay." **14** Pagkatapos pinadala at pinatawag ni Paraon si
Jose. Mabilis nila siyang inilabas mula sa piitan. Inahitan niya
ang kaniyang sarili, pinalitan ang kaniyang damit, at pumunta
kay Paraon. **15** Sinabi ni Paraon kay Jose, "Mayroon akong
panaginip pero walang tagapagpaliwanag nito. Pero narinig
ko ang tungkol sa iyo, na kapag makarinig ka ng panaginip
ay maipapaliwanag mo ito." **16** Sinagot ni Jose si Paraon,
sinabing, "Hindi ito nasa akin. Ang Diyos ang sasagot kay
Paraon na may kagandahang loob." **17** Nagsalita si Paraon kay
Jose, "Sa panaginip ko, masdan, nakatayo ako sa pampang
ng Nilo. **18** Masdan, pitong mga bakang matataba at kanais-
nais ang umahon mula sa Nilo at nanginain sila sa mga tambo.
19 Masdan, pitong ibang mga bakang mahihina, hindi kanais-
nais at payat ang umahon kasunod nila. Hindi kailanman ako
nakakita sa buong lupain ng Ehipto ng ganoong pagka hindi
kanais-nais na katulad nila. **20** Kinain ng payat at hindi kanais-
nais na mga baka ang unang pitong matatabang mga baka.
21 Nang matapos nilang kainin ang mga ito, hindi malalamang
sila ay kinain nila, dahil sa sila ay nanatiling hindi kanais-nais
tulad ng dati. Pagkatapos nagising ako. **22** Tumingin ako sa
aking panaginip at masdan, pitong uhay ang umusbong sa isang
tangkay, puno at mabubuti. **23** Masdan, pito pang mga uhay,
lanta, payat at nilanta ng silangang hangin, ang umusbong
kasunod nila. **24** Nilunok ng mga payat na uhay ang pitong
mabubuting uhay. Sinabi ko itong mga panaginip na ito sa mga
salamangkero, pero walang ni isa ang makapagpaliwanag nito

sa akin." **25** Sinabi ni Jose kay Paraon, "Ang mga panaginip
ni Paraon ay magkatulad. Kung ano ang gagawin ng Diyos,
ipinahayag na niya kay Paraon. **26** Ang pitong mga mabubuting
baka ay pitong taon at ang pitong mga mabubuting uhay ay
pitong taon. Ang mga panaginip ay magkatulad. **27** At ang pitong
payat at hindi kanais-nais na mga baka na umahon kasunod nila
ay pitong taon, at saka ang pitong payat na uhay na nilanta ng
silangang hangin ay magiging pitong taon ng taggutom. **28** Iyon
ang bagay na sinabi ko kay Paraon. Kung ano ang gagawin
ng Diyos ipinakita na niya kay Paraon. **29** Tingnan mo, pitong
taon ng dakilang kasaganahan ang darating sa buong lupain ng
Ehipto. **30** Pitong taon ng taggutom ay darating pagkatapos nila
at lahat ng kasaganahan ay makakalimutan sa lupain ng Ehipto
at ang taggutom ay wawasak sa lupain. **31** Ang kasaganahan
ay hindi na maaalala sa lupain dahil sa taggutom na susunod,
dahil ito ay magiging napakalala. **32** Ang panaginip ay inulit kay
Paraon sa kadahilanang ang mga bagay ay itinatag na ng Diyos
at hindi magtatagal ay gagawin ito ng Diyos. **33** Ngayon hayaang
maghanap si Paraon ng taong marunong at matalino, at ilagay
siya sa pamamahala sa lupain ng Ehipto. **34** Hayaan si Paraon
na gawin ito: hayaan siyang humirang ng mga tagapangasiwa
sa lupain. Hayaan silang kumuha ng ikalima sa mga pananim ng
Ehipto sa pitong saganang taon. **35** Hayaan silang tipunin lahat
ng pagkain ng mga paparating na mabubuting taon. Hayaan
silang mag-imbak ng mga butil sa ilalim ng kapangyarihan
ni Paraon para sa pagkain sa mga siyudad. Hayaan silang
bantayan ito. **36** Ang pagkain ay magiging panustos sa lupain
para sa pitong taong taggutom na mangyayari sa lupain ng
Ehipto. Sa ganitong paran ang lupain ay hindi mawawasak dahil

sa taggutom." **37** Ang payong ito ay mabuti sa mga mata ni
Paraon at sa mga mata ng lahat ng kaniyang mga lingkod. **38**
Sinabi ni Paraon sa kaniyang mga lingkod, "Makakasumpong
kaya tayo ng ganitong tao, na kinakasihan ng Espiritu ng Diyos?"
39 Kaya sinabi ni Paraon kay Jose, "Dahil pinakita ng Diyos
ang lahat ng ito sa iyo, wala ng ibang marunong at matalinong
tulad mo. **40** Mangingibabaw ka sa aking bahay at ayon sa
salita mo pamamahalaan ang lahat ng tauhan ko. Tanging sa
trono lamang ako ay magiging higit na mataas kaysa sa iyo. **41**
Sinabi ni Paraon kay Jose, "Tingnan mo, inilagay kita sa itaas ng
buong lupain ng Ehipto." **42** Tinanggal ni Paraon ang kaniyang
singsing na pantatak mula sa kaniyang kamay at nilagay niya
ito sa kamay ni Jose. Binihisan niya siya ng mga damit na
pinong lino at nilagyan ng gintong kuwintas sa kaniyang leeg.
43 Pinasakay niya siya sa ikalawang karo na pag-aari niya.
Sumigaw ang mga lalaki sa harapan niya, "Ibaluktot ang tuhod."
Nilagay siya ni Paraon sa itaas ng lupain ng Ehipto. **44** Sinabi
ni Paraon kay Jose, "Ako si Paraon at maliban sa iyo, walang
taong magtataas ng kaniyang kamay o kaniyang paa sa lahat
ng lupain ng Ehipto." **45** Tinawag ni Paraon ang pangalan ni
Jose na "Zafenat-panea." Binigay niya si Asenat, ang anak
na babae ni Potifera na pari ng On, para maging asawa. Ang
kapangyarihan ni Jose ay nasa itaas ng buong Ehipto. **46** Si
Jose ay tatlumpung taong gulang nang tumayo siya sa harap ni
Paraon, hari ng Ehipto. Lumabas si Jose mula sa presensya ni
Paraon at pumunta sa buong lupain ng Ehipto. **47** Sa pitong
mabiyayang taon ang lupain ay nagbunga nang masagana. **48**
Tinipon niya lahat ng pagkaing nasa lupain ng Ehipto ng pitong
taon at inilagay ang pagkain sa mga siyudad. Inilagay niya sa

bawat siyudad ang pagkain galing sa mga bukid na nakapaligid
dito. **49** Inimbak ni Jose ang mga butil na parang buhangin ng
dagat, na sa kalabisan ay tumigil na siya sa pagbilang dahil
ito ay hindi mabilang. **50** May dalawang anak na lalaki si Jose
bago dumating ang mga taon ng taggutom, na isinilang para
sa kaniya ni Asenat, ang anak na babae ni Potifera na pari ng
On. **51** Tinawag ni Jose ang pangalan ng kaniyang panganay
na Manases, at sinabi niya, "Ginawa ng Diyos na makalimutan
ko ang lahat ng aking mga bagabag at lahat ng sambahayan
ng aking ama." **52** Tinawag niya ang pangalan ng kaniyang
pangalawang anak na Efraim, dahil sinabi niya, "Ginawa akong
mabunga ng Diyos sa lupain ng aking dalamhati." **53** Ang pitong
saganang mga taon na nasa lupain ng Ehipto ay natapos na. **54**
Ang pitong taon ng taggutom ay nagsimula, ayon sa nasabi ni
Jose. Mayroong taggutom sa lahat ng mga lupain, pero sa lahat
ng lupain ng Ehipto ay mayroong pagkain. **55** Nang ang buong
lupain ng Ehipto ay gutom na gutom na, tumawag ng malakas
ang mga tao kay Paraon para sa pagkain. Sinabi ni Paraon sa
lahat ng mga taga Ehipto, "Pumunta kayo kay Jose at gawin ang
anumang sabihin niya." **56** Ang taggutom ay nasa buong lupain.
Binuksan ni Jose ang lahat ng mga kamalig at nagbenta sa mga
taga-Ehipto. Ang taggutom ay napakatindi sa lupain ng Ehipto.
57 Ang buong mundo ay pumupunta sa Ehipto upang bumili ng
butil kay Jose dahil ang taggutom ay matindi sa buong mundo.
42 Ngayon, napagalaman ni Jacob na may butil sa Ehipto.
Sinabi niya sa kanyang mga anak na lalaki, "Bakit kayo nakatingin
sa isa't isa?" **2** Sinabi niya, "Tingnan niyo ito, narinig kong
mayroong butil sa Ehipto. Bumaba kayo doon at bumili para sa
atin mula doon para tayo ay mabuhay at hindi mamatay." **3** Ang

sampung lalaking kapatid ni Jose ay bumaba para bumili ng butil
mula sa Ehipto. **4** Ngunit si Benjamin, na kapatid ni Jose, ay
hindi ipinasama ni Jacob sa kaniyang mga lalaking kapatid, dahil
sinabi niya, "Baka may kapahamakang maaaring mangyari sa
kanya." **5** Ang mga lalaking anak ni Israel ay dumating para
bumili kasama ng mga dumating, dahil ang taggutom ay nasa
lupain ng Canaan. **6** Ngayon si Jose ang gobernador sa buong
lupain. Siya ang nagbebenta sa lahat ng tao sa lupain. Dumating
ang mga lalaking kapatid ni Jose at nagpatirapa sila sa kanyang
harapan. **7** Nakita ni Jose ang kanyang mga lalaking kapatid at
nakilala niya ang mga ito, ngunit nagpanggap siya sa kanila at
nagsalita ng marahas sa kanila. Sinabi niya sa kanila, "Saan
kayo nanggaling?" Sinabi nila, "Mula po sa lupain ng Canaan
para bumili ng pagkain." **8** Nakilala ni Jose ang kanyang mga
lalaking kapatid ngunit siya ay hindi nila nakilala. **9** Naalala ni
Jose ang mga naging panaginip niya patungkol sa kanila. Sinabi
niya sa kanila, "Kayo ay mga ispiya. Dumayo kayo para tingnan
ang mga bahagi ng lupain na hindi nababantayan." **10** Sinabi
nila sa kanya, "Hindi po, aking panginoon. Ang inyong mga
lingkod ay dumating para bumili ng pagkain. **11** Kaming lahat ay
mga lalaking anak ng iisang tao. Kami ay tapat na mga lalaki.
Ang mga lingkod po ninyo ay hindi mga ispiya." **12** Sinabi niya
sa kanila, "Hindi, kayo ay dumating para tingnan ang mga hindi
nababantayang mga bahagi ng lupain. **13** Sinabi nila, "Kami na
iyong mga lingkod ay labindalawang magkakapatid na lalaki,
mga anak ng isang tao sa lupain ng Canaan. Makikita ninyo,
ang bunso ngayong araw ay kapiling ng aming ama, at isang
kapatid na lalaki ay hindi na nabubuhay." **14** Sinabi ni Jose sa
kanila. "Iyon na nga ang sinasabi ko sa inyo; kayo'y mga ispiya.

15 Sa pamamagitan nito kayo ay masusubok. Sa pamamagitan
ng buhay ni Paraon, hindi kayo aalis dito, maliban na lang kung
pupunta rito ang bunso ninyong kapatid na lalaki 16 Ipadala
ninyo ang isa sa inyo at hayaan ninyong kunin niya ang inyong
kapatid. Mananatili kayo sa kulungan, upang masubukan ang
inyong mga salita, kung mayroon bang katotohanan sa inyo, o
sa buhay ni Paraon tiyak na mga ispiya kayo." 17 Silang lahat ay
isinailalim niya sa pagkakabilanggo sa loob ng tatlong araw.
18 Sinabi sa kanila ni Jose sa ikatlong araw. "Gawin ninyo ito
at mabuhay, dahil takot ako sa Diyos. 19 Kung kayo ay mga
lalaking tapat, hayaan ang isa sa inyong mga lalaking kapatid na
makulong sa bilangguang ito, ngunit pumunta kayo, magdala
kayo ng butil para sa taggutom ng inyong mga tahanan. 20
Dalhin ninyo ang inyong bunsong kapatid na lalaki sa akin para
ang inyong salita ay mapatunayan at hindi kayo mamamatay."
Kaya ginawa nga nila ito. 21 Sinabi nila sa isa't-isa, "Tayo ay
tunay na nagkasala tungkol sa ating lalaking kapatid dahil nakita
natin ang paghihinagpis ng kanyang kaluluwa nang siya ay
magmakaawa sa atin at hindi tayo nakinig. Dahil doon ang
kabalisahan ay dinaranas natin." 22 Sinagot sila ni Reuben,
"Hindi ba sinabi ko sa inyo, 'Huwag magkasala laban sa bata,'
ngunit hindi kayo nakinig? Tingnan ninyo ngayon, ang kanyang
dugo ay hinihingi sa atin." 23 Hindi nila alam na naiintindihan
sila ni Jose, dahil may isang tagapagsalin na namamagitan sa
kanila. 24 Siya ay tumalikod sa kanila at nanangis. Bumalik siya
at nagsalita sa kanila. Kinuha niya si Simeon mula sa piling nila
at iginapos siya habang sila ay nakatingin. 25 Pagkatapos ay
inutusan ni Jose ang kanyang mga lingkod na punuin ng butil
ang mga bayong ng kaniyang mga kapatid, at ilagay ang pera ng

bawat lalaki pabalik sa kanilang mga sako, at bigyan sila ng mga
kakailanganin para sa paglalakbay. Ginawa ito para sa kanila.
26 Pinasanan ng mga magkakapatid ng butil ang kanilang mga
asno at sila'y umalis na roon. **27** Habang ang isa sa kanila ay
nagbubukas ng kanyang sako para ipakain sa kanyang asno sa
isang lugar-panuluyan, nakita niya ang kanyang pera. At narito,
nasa bukana ito ng kanyang sako. **28** Sinabi niya sa kanyang
mga lalaking kapatid, “Ang aking salapi ay naibalik sa akin.
Tingnan ninyo itong nasa aking sako.” At ang kanilang mga puso
ay nangabagabag at ang lahat ay nanginig. Sinabi nila, “Ano
itong ginawa sa atin ng Diyos?” **29** Pumunta sila kay Jacob, na
kanilang ama sa lupain ng Canaan at sinabi nila ang lahat ng
nangyari sa kanila. Sinabi nila, **30** “Ang lalaking panginoon ng
lupain ay marahas na nagsalita sa amin at inisip niyang kami ay
mga tiktik sa lupain. **31** Sinabi namin sa kanya, 'Kami po ay
mga lalaking tapat. Hindi po kami mga tikitk. **32** Kami po ay
labindalawang magkakapatid, mga lalaking anak ng aming ama.
Ang isa ay hindi na po nabubuhay, at ang bunso ay kapiling ng
aming ama ngayong araw sa lupain ng Canaan.' **33** Sinabi sa
amin ng lalaking panginoon ng lupain, 'Sa pamamagitan nito
malalaman ko na kayo ay mga lalaking tapat. Iwan ninyo sa akin
ang isa sa inyong kapatid na lalaki, kumuha kayo ng butil para
sa tag-gutom sa inyong mga tahanan, at humayo na kayo sa
inyong daan. **34** Dalhin ninyo ang inyong bunsong kapatid sa
akin. Pagkatapos nito ay malalaman ko na hindi nga kayo mga
tiktik, ngunit mga taong tapat. Pagkatapos ay papalayain ko
ang inyong lalaking kapatid, at maaari na kayong mangalakal
sa lupain.” **35** Dumating ang panahon habang inaalis nila ang
laman ng kanilang mga sako, at narito nga, ang mga lalagyan

ng pilak ng bawat isa ay nasa kanilang sako. Nang makita nila
at ng kanilang ama ang mga lalagyan ng pilak, sila ay natakot.
36 Sinabi sa kanila ni Jacob na kanilang ama sa, “Inialis ninyo
sa akin ang aking mga anak. Hindi na nabubuhay si Jose, si
Simeon ay wala na, at kukunin pa ninyo si Benjamin palayo.
Lahat ng ito ay laban sa akin.” **37** Si Reuben ay nagsalita
sa kanyang ama, na nagsasabing. “Maaari mong patayin ang
dalawa kong anak kung hindi ko maibalik sa iyo si Benjamin.
Ilagay mo siya sa aking mga kamay, at muli ko siyang dadalhin
sa iyo.” **38** Sinabi ni Jacob, “Ang aking anak ay hindi pupunta
pababa kasama ninyo. Dahil ang kanyang kapatid na lalaki ay
patay na at siya na lamang ang mag-isang naiwan. Kapag may
kapahamakang nangyari sa kanya sa daan kung saan kayo
pupunta, tuluyan mo nang ibababa ang pagka-abo ng aking
buhok kasama ng kalungkutan sa sheol.” **(Sheol h7585)**

43 Matindi na ang taggutom sa lupain. **2** Dumating ang
panahon nang maubos na nilang kainin ang butil na kinuha nila
mula sa Ehipto, sinabi ng kanilang ama, “Humayo kayong muli
at bumili ng pagkain natin. **3** Sinabi sa kanya ni Juda “Mahigpit
kaming binalaan ng lalaki, 'Hindi ninyo makikita ang aking mukha
maliban na lamang kung kasama ninyo ang iyong kapatid. **4**
Kung hahayaan mong isama namin ang aming kapatid, bababa
kami at bibili ng pagkain para sa iyo. **5** Ngunit kung hindi mo siya
ipapasama, hindi kami bababa. Dahil sinabi ng lalaki sa amin,
“Hindi ninyo makikita ang aking mukha maliban na lamang kung
kasama ninyo ang inyong kapatid. **6** Sinabi ni Israel, “Bakit mo
ako pinakikitunguhan ng masama sa pamamagitan ng pagsasabi
sa taong iyon na meron pa kayong isang kapatid?” **7** Sinabi
nila, “Nagtanong ang lalaki ng mga bagay tungkol sa amin at

sa ating pamilya. Sinabi niya, 'Buhay pa ba ang iyong ama?
Mayroon pa ba kayong ibang kapatid?' Sinagot namin siya ayon
sa mga tanong na ito. Paano namin malalaman na sasabihin
niyang, “Dalhin mo dito ang iyong kapatid?” **8** Sinabi ni Judah sa
kanyang ama, “Ipadala mo ang batang lalaki sa amin. Tatayo
kami at aalis upang mabuhay kami at hindi mamatay, kapwa
kami, ikaw, at ang aming mga anak. **9** Ako ang mananagot sa
kanya. Ako ang pananagutin mo. Kung hindi ko siya maibabalik
sa iyo at maihaharap sa iyo hayaan mong ako ang masisi
habang buhay. **10** Kung hindi kami maaantala, sigurado ngayon
nakabalik na kami dito nang pangalawang beses”. **11** Sinabi
ng kanilang ama na si Israel, “Kung ganoon, gawin ninyo ito
ngayon. Kumuha kayo ng mga pinaka magandang produkto sa
ating lupain sa inyong mga sisidlan. Magdala kayo ng regalo
sa taong iyon: tulad ng balsamo at pulot-pukyutan, pabango
at mirra, pili at almendra. **12** Doblehin ninyo ang perang dala
ninyo. Ang perang naisuli mula sa pagbukas ng inyong mga
sako, dalhin ninyo ulit sa inyong mga kamay. Baka isa lang
itong pagkakamali. **13** Dalhin rin ang inyong kapatid na lalaki.
Tumayo at pumunta kayo ulit sa taong iyon. **14** Nawa'y kaawaan
kayo ng Makapangyarihang Diyos sa harap ng taong iyon,
upang palayain niya sa inyo ang iba niyong mga kapatid at si
Benjamin. Kung ako'y nagdadalamhati sa aking mga anak, ako'y
nagdadalamhati. **15** At dinala ng mga lalaki ang regalong iyon.
Kumuha sila ng dobleng salapi sa kanilang mga kamay at si
Benjamin. Tumayo sila, pumunta pababa sa Ehipto, at tumayo
sa harapan ni Jose. **16** Nang makita ni Jose na kasama nila si
Benjamin, sinabi niya sa katiwala ng kanyang bahay, “Dalhin mo
ang mga lalaki sa bahay, kumatay kayo ng hayop at ihanda ito,

dahil ang mga lalaki ay kakain kasama ko ngayong tanghalian.
17 Ginawa ng katiwala ang sinabi ni Jose. Dinala niya ang mga
lalaki sa bahay ni Jose. 18 Natakot ang mga lalaki dahil sila ay
dinala sa bahay ni Jose. Sinabi nila, “Ito ay dahil sa perang
isinauli sa aming mga sako sa unang pagkakataon na pumunta
kami dito, para makahanap siya ng pagkakataon laban sa amin.
Maaari niya kaming hulihin at gawin lipin, at kunin ang aming mga
asno. 19 Nilapitan nila ang katiwala ng bahay ni Jose, at siya ay
kinausap nila sa may pintuan ng bahay, 20 sinabing, “Aking
amo, noong unang pagkakataon na pumunta kami dito ay para
bumili ng pagkain. 21 Nangyari na, nang makarating na kami sa
lugar kung saan kami ay pansamantalang nakatira, na binuksan
namin ang aming mga sako, at, tingnan, ang bawat pera ng
tao ay nandoon sa bukasan ng kanilang sako, ang aming pera
na sakto ang halaga. Ibinalik namin ito sa aming mga kamay.
22 Ang ibang pera ay dinala rin namin sa aming kamay para
bumili ng pagkain. Hindi namin alam kung sino ang naglagay
ng pera sa aming mga sako.” 23 Sinabi ng katiwala, “Ang
kapayapaan ay sumainyo, huwag kayong matakot. Ang inyong
Diyos at ang Diyos ng inyong ama ang maaaring naglagay ng
pera sa inyong mga sako. Natanggap ang iyong pera.” Inilabas
naman ng katiwala si Simeon sa kanila. 24 Dinala ng katiwala
ang mga lalaki sa bahay ni Jose. Binigyan niya ito ng tubig, at
hinugasan nila ang kanilang mga paa. Binigyan niya ng mga
pagkain ang kanilang mga asno. 25 Inihanda nila ang mga
regalo sa pagdating ni Jose sa tanghali, sapagkat narinig nila na
sila ay kakain doon. 26 Nang dumating si Jose sa bahay, dinala
nila ang mga regalo na nasa kamay nila doon sa bahay, at sila'y
yumuko sa harapan niya sa sahig. 27 Tinanong niya sila tungkol

sa kanilang kalagayan at nagsabing, “Mabuti ba ang kalagayan
ng inyong ama, ang matanda na inyong binabanggit? Buhay pa
ba siya?” **28** Sila ay nagsalita, “Ang iyong lingkod ang aming
ama ay mabuti naman. Siya ay buhay pa.” Sila ay dumapa at
yumuko. **29** Itinuon niya ang kanyang mga mata pataas at nakita
si Benjamin ang kanyang kapatid na lalaki, ang anak ng kanyang
ina, na nagsasabing, “Ito ba ang sinasabi mong nakababatang
kapatid mo na iyong binabanggit sa akin? Sinabi niya, “Ang
Diyos ay maging maawain sa iyo, aking anak”. **30** Nagmamadali
si Jose na lumabas sa loob, dahil labis siyang naantig tungkol
sa kanyang kapatid na lalaki. Naghanap siya ng lugar upang
iyakan. Pumunta siya sa kanyang silid at doon umiyak. **31**
Naghilamos siya at lumabas. Pinigilan niya ang kanyang sarili,
na nagsasabing “Ihain na ang pagkain”. **32** Pinagsilbihan ng
mga lingkod si Jose na siya lang at ang kanyang mga kapatid
na lalaki na sila lang. Ang mga taga-Ehipto ay kumain doon
kasama niya ng sila-sila lang dahil ang taga-Ehipto ay hindi
kumakain ng tinapay kasama ng mga Hebreo, dahil ito ay hindi
katanggap-tanggap sa mga taga-Ehipto. **33** Ang mga kapatid
niya ay umupo sa tapat niya, ang panganay ayon sa kanyang
karapatan, at ang pinaka bata ayon sa kanyang pagkabata.
Ang mga lalaki ay sama-samang namangha. **34** Nagpadala si
Jose ng mga parte sa kanila mula sa pagkain na nasa harapan
niya. Pero ang parte ng kay Benjamin ay limang beses ang
dami kaysa sa kanyang mga kapatid. Sila'y nag inuman at
nagpakasaya na kasama niya.

44 Inatasan ni Jose ang katiwala ng kanyang bahay, sinabing,
“Punuin mo ang sako ng mga lalaki ng pagkain, hangga't sa
makakaya nilang buhatin, at ilagay ang bawat pera ng lalaki

sa ibabaw ng kanyang sako. **2** Ilagay ang aking baso, ang
pilak na baso, sa ibabaw ng sako ng bunso, at ganoon din ang
kanyang pera para sa butil." Ginawa ng katiwala ang sinabi
ni Jose. **3** Nang nagbubukang-liwayway na, at ang mga lalaki
ay pinaalis na, sila at ang kanilang mga asno. **4** Nang sila ay
nakalabas sa lungsod subalit hindi pa nakakalayo, sinabi ni
Jose sa kanyang katiwala, "Tumayo ka, sundan mo ang mga
lalaki, at kung maabutan mo sila, sabihin mo sa kanila, 'Bakit
ninyo sinuklian ng kasamaan ang kabutihan? **5** Hindi ba ito
ang baso mula sa iniinuman ng aking amo, at ang baso na
ginagamit niya para sa kanyang panghuhula? Gumawa kayo ng
masama, ang bagay na ito na inyong ginawa.'" **6** Naabutan
sila ng katiwala at sinabi ang mga salitang ito sa kanila. **7**
Sinabi nila sa kanya, "Bakit po sinasabi ng aking amo ang
ganitong mga salita? Malayong gawin ng inyong mga lingkod
ang bagay na iyan. **8** Tingnan ninyo, ang pera na nakita sa
aming mga sako, ay muli naming dinala sa inyo sa labas ng
lupain ng Canaan. Paano naman namin nanakawin mula sa
tahanan ng inyong amo ang pilak o ginto? **9** Kung sinuman sa
inyong lingkod ang makitaan, hayaan mo siyang mamatay, at
kami rin ay magiging mga alipin ng aming amo." **10** Sinabi ng
katiwala, "Ngayon rin hayaang magkaganoon ayon sa iyong
mga salita. Siya na mahanapan ng baso ay magiging alipin
ko, at ang iyong mga kapatid ay mapapawalangsala." **11** At
nagmamadali ang bawat lalaki at dinala ang kanilang sako
pababa sa lupa, at binuksan ng bawat lalaki ang kanilang mga
sako. **12** Naghanap ang katiwala. Nagsimula siya sa pinaka-
panganay at natapos sa bunso, at nahanap ang baso sa sako ni
Benjamin. **13** Pagkatapos pinunit nila ang kanilang mga damit.

Nilagay ng bawat lalaki ang kanilang asno at bumalik sa lungsod.
14 Si Juda at ang kanyang mga kapatid ay pumunta sa tahanan
ni Jose. Siya ay nanatili pa roon, at sila'y yumuko sa lupa sa
harapan nito. 15 Sinabi ni Jose sa kanila, “Ano itong ginagawa
ninyo? Hindi ba ninyo alam na ang lalaking tulad ko ay bihasa sa
panghuhula?” 16 Sinabi ni Juda, “Ano ang maari naming sabihin
sa inyo aming amo? O kaya, paano namin maipagtatanggol ang
aming sarili? Nalaman ng Diyos ang kasalanan ng iyong mga
lingkod. Tingnan ninyo, kami ay alipin na ng aming amo, kami at
siyang nahanapan ng baso.” 17 Sinabi ni Jose, “Malayong gawin
ko iyan. Ang lalaking nahanapan ng baso sa kanyang kamay,
ang lalaking iyon rin ang magiging alipin ko, subalit ang mga iba
ay makakauwi na ng mapayapa sa inyong ama.” 18 Pagkatapos
lumapit si Juda sa kanya at sinabing, “Aking amo pakiusap,
pahintulutan po ninyo akong makapagsalita sa pandinig ng aking
amo, at huwag hayaang umapoy sa galit laban sa iyong alipin,
sapagkat katulad ka ni Paraon. 19 Ang aking amo ay nagtanong
sa kanyang mga lingkod, sinasabing, 'Mayroon pa ba kayong
ama o kapatid? 20 At sinabi namin sa aming amo, 'Mayroon
kaming matandang ama, at anak niya sa kanyang katandaan,
isang bunso. At patay na ang kanyang kuya, at siya ay nag-iisa
na lamang na naiwan mula sa kanyang ina, at mahal na mahal
siya ng kanyang ama.' 21 At sinabi mo sa iyong mga lingkod,
'Dalhin ninyo siya rito sa akin para makita ko siya.' 22 At sinabi
namin sa aming amo, 'Hindi kayang iwan ng bata ang kanyang
ama. Sapagkat kung iiwan niya ang kaniyang ama ikamamatay
ito ng kanyang ama.' 23 At sinabi mo sa iyong mga lingkod,
'Kung hindi ninyo kasama pababa ang bunso ninyong kapatid,
hindi na ninyo muli makikita ang aking mukha.' 24 At nangyari

nga nang kami ay nakabalik sa aking ama na iyong mga lingkod,
isinalaysay namin sa kanya ang mga salita ng aming amo. **25** At
sinabi ng aming ama, 'Umalis kayo muli, bumili kayo ng ilang
makakain.' **26** At sinabi namin, 'Hindi na kami makabababa.
Kung kasama namin ang aming nakababatang kapatid, kami
ay makakaalis pababa, sapagkat hindi na kami hahayaan na
makita pa muli ang mukha ng lalaki kung hindi namin kasama
ang bunso naming kapatid.' **27** Sinabi ng aking ama na iyong
lingkod, 'Alam ninyong dalawa lamang ang ipinanganak ng aking
asawa. **28** At ang isa ay nawala mula sa akin at sinabi ko.
“Talaga ngang siya ay nagkapira-piraso, at hindi ko na siya
nakita mula noon.” **29** At kung kukunin rin ninyo itong isa sa akin
at muling mapahamak, dadalhin ninyo ako sa katandaan na
puno ng dalamhati sa kamatayan.' **(Sheol h7585)** **30** Kaya ngayon,
kung pupunta ako sa aking ama na inyong alipin, at hindi ko
kasama ang bata, sapagkat ang kanyang buhay ay karugtong
na ng buhay ng batang lalaki, **31** kapag ito ay nangyari, na hindi
niya makita na kasama namin ang bata siguradong ikamamatay
niya ito. At ang iyong alipin ay magiging dahilan ng pagdurusa
ng ama ng iyong alipin sa kamatayan. **(Sheol h7585)** **32** Sapagkat
ang iyong alipin ang katiyakan sa bata para sa aking ama at
sinabi kong, 'Kung hindi ko madadala ang bata sa iyo, papasanin
ko ang kasalanan magpakailanman sa aking ama. **33** Kaya
ngayon, ako po ay nagmamakaawa hayaang manatili ang iyong
lingkod sa halip na ang bata ang maging alipin ng aking amo, at
hayaang makabalik ang bata kasama ng kanyang mga kapatid.
34 Sapagkat paano ako makakabalik sa aking ama kung hindi
ko kasama ang bata? Natatakot akong makita ang masamang
mangyayari sa aking ama.”

45 Pagkatapos hindi nakapagpigil si Jose sa kanyang sarili
sa harapan ng lahat ng mga lingkod na nakatayo sa kanyang
tabi. Sinabi niya ng malakas, “Iwanan ninyo akong lahat.” Kaya
walang lingkod na nakatayo sa tabi niya nang siya ay nagpakilala
sa kanyang mga kapatid na lalaki. **2** Umiyak siya ng malakas,
narinig ito ng mga taga-Ehipto at ang tahanan ng Paraon ay
nakarinig ito. **3** Sinabi ni Jose sa kanyang mga kapatid na lalaki,
“Ako si Jose. Buhay pa ba ang aking ama?” Ang kanyang mga
kapatid na lalaki ay hindi makasagot sa kanya, sapagkat sila ay
nabigla sa kanyang presensiya. **4** Pagkatapos sinabi ni Jose
sa kanyang mga kapatid na lalaki, “Pakiusap, lumapit kayo
sa akin.” Lumapit sila. Sinabi niya, “Ako si Jose ang inyong
kapatid na lalaki, na inyong ipinagbili sa Ehipto. **5** At ngayon
huwag kayong magdalamhati o magalit sa inyong mga sarili na
ipinagbili ninyo ako dito, sapagkat nauna na akong ipinadala ng
Diyos sa inyo upang pangalagaan ang buhay ninyo. **6** Nasa
tagtuyot ang lupain nitong mga dalawang taon at magkakaroon
pa nang limang dagdag na mga taon na walang pag-aararo
o walang ani. **7** Nauna na akong ipinadala ng Diyos sa inyo
upang pangalagaan kayo bilang mga nalalabi dito sa mundo at
nang mapanatili kayong buhay sa pamamagitan ng dakilang
kaligtasan. **8** Kaya ngayon, hindi kayo ang nagpadala sa akin
dito kung hindi ang Diyos, at ginawa niya akong ama ng Paraon,
amo ng lahat ng kanyang tahanan, at pinuno ng lahat ng lupain
sa Ehipto. **9** Magmadali kayo at umakyat patungo sa aking ama
at sabihin sa kanya 'Ito ang sinabi ng inyong anak na si Jose,
ginawa ako ng Diyos na amo ng buong Ehipto. Bumaba ka dito
sa akin at huwag mag-atubili. **10** Maninirahan ka sa lupain ng
Gosen at nang ikaw ay mapalapit sa akin, ikaw at ang iyong

mga anak at ang mga anak ng iyong mga anak, at ang iyong
mga hayop at ang iyong mga baka, at ang lahat ng nasa iyo. 11
Tutustusan kita doon sapagkat mayroon pang limang mga taon
na tagtuyot upang hindi ka humantong sa kahirapan, ikaw, ang
iyong tahanan, at ang lahat ng nasa iyo.' 12 Tingnan ninyo,
nakikita ng inyong mga mata, at mga mata ng aking kapatid
na lalaki na si Benjamin, na itong aking bibig ang nakikipag-
usap sa inyo. 13 Sasabihin ninyo sa aking ama ang tungkol
sa lahat ng aking kapangyarihan sa Ehipto, at ang lahat ng
inyong mga nakita. Magmamadali kayo at dalhin ang aking ama
dito." 14 Niyakap niya ang kanyang kapatid na si Benjamin sa
leeg at umiyak, at si Benjamin ay umiyak sa kanyang leeg. 15
Hinagkan niya ang lahat ng kanyang mga lalaking kapatid at
umiyak sa kanila. Pagkatapos noon nakipag-usap sa kanya ang
kanyang mga kapatid na lalaki. 16 Ang balita tungkol dito ay
sinabi sa bahay ng Paraon: "Dumating ang mga lalaking kapatid
ni Jose." Ito ay labis na ikinalugod ng Paraon at ng kanyang
mga lingkod. 17 Sinabi ng Paraon kay Jose, "Sabihin mo sa
iyong mga lalaking kapatid, 'Gawin ito: lagyan ninyo ang inyong
mga hayop at pumunta sa lupain ng Canaan. 18 Kunin ninyo
ang inyong ama at ang inyong mga sambahayan at pumunta
sa akin. Ibibigay ko sa inyo ang kasaganahan ng lupain ng
Ehipto, at kakainin ninyo ang taba ng lupain.' 19 Kayo ngayon
ay inuutusan ko kayo 'Gawin ninyo ito, kumuha kayo ng mga
karitela mula sa lupain ng Ehipto para sa inyong mga anak
at mga asawa. Kunin ninyo ang inyong ama at pumarito. 20
Huwag na kayong mag-alala tungkol sa inyong mga ari-arian,
sapagkat sa inyo na ang kasaganahan ng lahat ng lupain sa
Ehipto.'" 21 Ginawa ito ng mga anak ni Israel. Binigayan sila ni

Jose ng mga karitela, ayon sa utos ng Paraon at binigyan sila
ng mga panustos para sa paglalakbay. 22 Sa kanilang lahat
nagbigay siya sa bawat tao ng mga pampalit na damit, ngunit
kay Benjamin nagbigay siya ng tatlong daang mga piraso ng
pilak at limang mga pampalit na damit. 23 Ito ang kanyang
ipinadala para sa kanyang ama: Sampung mga asno na may
kargang magandang mga kagamitan ng Ehipto, at sampung
babaeng mga asno na may karga na mga butil, tinapay, at iba
pang mga gamit para sa kanilang ama para sa paglalakbay.
24 Kaya pinadala niya ng papalayo ang kanyang mga lalaking
kapatid at sila ay umalis. Sinabi niya sa kanila, “Tiyakin ninyo
na huwag kayong mag-aaway sa paglalakbay”. 25 Umalis sila
mula sa Ehipto at dumating sa lupain ng Canaan, kay Jacob na
kanilang ama. 26 Sinabi nila sa kaniya, “Buhay pa si Jose at siya
ang namumuno sa buong lupain ng Ehipto”. At ang kanyang
puso ay namangha, sapagkat hindi niya sila pinaniniwalaan.
27 Sinabi nila sa kanya ang lahat ng mga salita ni Jose na
kanyang sinabi sa kanila. Muling nabuhay ang espiritu ni Jacob
na kanilang ama nang makita ni Jacob ang mga karitela na
ipinadala ni Jose na magdadala sa kanya, 28 Sinabi ni Israel,
“Sapat na ito. Buhay pa ang aking anak na si Jose. Pupunta ako
at makikipagkita sa kanya bago ako mamatay.”

46 Naglakbay si Israel dala lahat ng mayroon siya at nagtungo
sa Beer-seba. Nag-alay siya roon ng mga handog sa Diyos ng
kanyang amang si Isaac. 2 Nangusap ang Diyos kay Israel
sa pamamagitan ng pangitain sa gabi, na sinasabing, “Jacob,
Jacob.” Sinabi niya, “Narito ako.” 3 Sinabi niya, “Ako ang Diyos,
ang Diyos ng iyong ama. Huwag kang matakot na bumaba
patungong Ehipto, dahil doon kita gagawing isang dakilang

bansa. **4** Bababa ako kasama mo sa Ehipto at tunay na ibabalik
kitang muli. Isasara ni Jose ang iyong mga mata sa pamamagitan
ng kanyang sariling kamay.” **5** Bumangon si Jacob mula sa
Beer-seba. Isinakay ng mga anak na lalaki ni Israel si Jacob na
kanilang ama, ang kanilang mga anak, at ang kanilang mga
asawa sa mga kariton na ipinadala ng Paraon para magdala sa
kanya. **6** Dinala nila ang kanilang mga alagang hayop at mga
ari-arian na naipon nila sa lupain ng Canaan. Pumunta si Jacob
sa Ehipto at ang lahat ng kanyang mga kaapu-apuhan kasama
niya. **7** Dinala niya kasama sa Ehipto ang kanyang mga anak
na lalaki, at kanyang mga apong lalaki, kanyang mga anak na
babae at kanyang mga apong babae, at lahat ng kanyang mga
kaapu-apuhan. **8** Ito ang mga pangalan ng mga anak ni Israel
na dumating sa Ehipto, si Jacob at ang kanyang mga anak
na lalaki: si Ruben, panganay na anak ni Jacob; **9** mga anak
na lalaki ni Ruben na sina Enoc, Fallu, Hezron at Carmi; **10**
mga anak ni Simeon sina Jemuel, Jamin, Ohad, Jaquin, Zohar
at Saul, na mga anak na lalaki ng babaeng taga-Canaan; **11**
mga anak na lalaki ni Levi na sina Gershon, Coat at Merari;
12 mga anak na lalaki ni Juda: sina Er, Onan, Sela, Fares at
Zara, (pero namatay si Er at Onan sa lupain ng Canaan. At ang
mga anak na lalaki ni Fares, sina Hezron at Hamul); **13** Ang
mga anak na lalaki ni Isacar: sina Tola, Pua, Job, at Simron;
14 Ang mga anak na lalaki ni Zabulun: sina Sered, Elon, at
Jahleel **15** (ito ang mga anak na lalaki ni Lea na ipinanganak
kay Jacob sa Paddan Aram, kabilang ang anak niyang babae na
si Dina. Ang bilang ng lahat ng kanyang mga anak na lalaki at
mga anak na babae ay tatlumpu't tatlo); **16** ang mga anak na
lalaki ni Gad, sina Zifion, Hagui at Suni, Ezbon, Eri, Arodi, at

Areli; **17** ang mga anak na lalaki ni Aser, sina Jimna at Isua,
Isui at Beria, at si Sera na kanilang kapatid na babae; ang
mga anak na lalaki ni Beria, sina Heber at Malquiel **18** (ito ang
mga anak na lalaki ni Zilpa, na ibinigay ni Laban sa kanyang
anak na babae na si Lea. Ito ang mga ipinanganak niya kay
Jacob— labing-anim lahat); **19** ang mga anak na lalaki ni Jacob
kay Raquel na kanyang asawa—sina Jose and Benjamin. **20**
(sa Ehipto ipinanganak sina Manases at Efraim kay Jose at
Asenath, anak na babae ni Potifera na pari ng On); **21** ang
mga anak na lalaki ni Benjamin, sina Bela, Bequer, Ashbel,
Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim, at Ard **22** (ito ang mga
anak na lalaki ni Raquel na ipinanganak kay Jacob. Ang mga
taong ito ay labing-apat lahat); **23** Ang anak na lalaki ni Dan,
si Husim; **24** ang mga anak na lalaki ni Neftali, sina Jahzeel,
Guni, Jeser, and Silem **25** (ito ang mga anak na lalaki ni Jacob
kay Bilha na ibinigay ni Laban kay Raquel na kanyang anak
na babae. Ang mga taong ito ay pito lahat. **26** Lahat ng mga
taong dumating kasama ni Jacob sa Ehipto na kanyang mga
kapu-apuhan, bukod sa kanyang mga manugang na babae ay
animnapu't anim lahat. **27** Ang dalawang lalaking anak ni Jose
na ipinanganak sa kanya sa Ehipto ay dalawa. Lahat ng tao sa
bahay ni Jacob na pumunta sa Ehipto ay pitumpo lahat. **28**
Naunang ipinadala ni Jacob si Juda papunta kay Jose upang
ituro sa kanya ang daan patungong Gosen at sila ay pumunta sa
lupain ng Gosen. **29** Inihanda ni Jose ang kanyang karwahe at
umakyat para salubungin si Israel na kanyang ama sa Gosen.
Siya ay nakita niya, niyapos ang kanyang leeg at humagulgol sa
kanyang leeg ng matagal. **30** Sinabi ni Israel kay Jose, “Ngayon
hayaan mo na akong mamatay, yamang nakita ko na ang iyong

mukha, na ikaw ay buhay pa." **31** Sinabi ni Jose sa kanyang
mga kapatid na lalaki at sa bahay ng kanyang ama, "Aakyat ako
at sasabihin kay Paraon na, 'Ang aking mga lalaking kapatid
at ang tahanan ng aking ama na nasa lupain ng Canaan ay
pumunta sa akin. **32** Ang mga lalaki ay mga pastol dahil sila ay
tagapag-alaga ng kanilang mga alagang hayop. Dinala nila ang
kanilang mga kawan, mga baka at lahat ng mayroon sila.' **33**
Darating ang oras, kapag tinawag at tinanong kayo ng Paraon,
'Ano ang inyong hanap-buhay?' **34** sabihin ninyo dapat na, 'Ang
inyong mga lingkod ay tagapag-alaga ng mga hayop mula sa
aming kabataan hanggang ngayon, kami at ang aming mga
ninuno.' Gawin ninyo ito para kayo ay maaring manirahan sa
lupain ng Gosen, dahil ang bawat pastol ay kasuklam-suklam sa
mga taga-Ehipto."

47 Pagkatapos pumasok si Jose at sinabi sa Paraon, "Ang
aking ama at ang aking mga kapatid na lalaki, ang kanilang
mga hayop, ang kanilang mga alagang kawan, at ang lahat
ng kanilang pagmamay-ari, ay dumating na galing sa lupain
ng Canaan. Tingnan mo, sila ay nasa lupain na ng Gosen. **2**
Sinama niya ang lima sa kanyang mga kapatid na lalaki at
ipinakilala sila sa Paraon. **3** Sinabi ng Paraon sa kanyang mga
kapatid na lalaki, "Ano ang hanapbuhay ninyo?" Sinabi nila sa
Paraon, "Ang iyong mga lingkod ay mga pastol, katulad ng aming
mga ninuno. **4** Pagkatapos sinabi nila kay Paraon, "Pumunta
kami bilang pansamantalang mamamayan sa lupain. Wala ng
pastulan para sa mga hayop ng inyong mga lingkod, dahil
malubha na ang taggutom sa lupain ng Canaan. Kaya ngayon,
pakiusap hayaan niyo ang iyong mga lingkod na manirahan sa
lupain ng Gosen." **5** Pagkatapos nagsalita ang Paraon kay Jose,

at sinabing, “Ang iyong ama at ang iyong mga kapatid na lalaki
ay pumunta sa iyo,
6 Ang lupain ng Ehipto ay nasa harapan
mo. Patirahin mo ang iyong ama at ang iyong mga kapatid
na lalaki sa pinakamainam na rehiyon, sa lupain ng Gosen.
Kung may kakilala kang mga lalaki mula sa kanila na may
kakayahan, ilagay mo sila bilang tagapamahala sa aking mga
alagang hayop.”
7 Pagkatapos dinala ni Jose ang kanyang ama
na si Jacob at ipinakilala siya sa Paraon. Pinagpala ni Jacob si
Paraon.
8 Sinabi ng Paraon kay Jacob, “Gaano ka na katagal
nabubuhay?”
9 Sinabi ni Jacob kay Paraon, “Ang mga taon ng
aking mga paglalakbay ay isandaan at tatlumpu. Ang mga taon
ng aking buhay ay maikli at masakit. Hindi ito kasintagal ng aking
mga ninuno.”
10 Pagkatapos pinagpala ni Jacob ang Paraon at
umalis mula sa kanyang harapan.
11 Pagkatapos pinatira ni
Jose ang kanyang ama at ang kanyang mga kapatid na lalaki.
Binigyan niya sila ng lupain sa Ehipto, ang pinakamainam na
lupain, sa lupain ng Rameses, ayon sa utos ng Paraon.
12
Binigyan ni Jose ng pagkain ang kanyang ama, mga kapatid,
at lahat ng sambahayan ng kanyang ama, ayon sa bilang ng
kanilang kasama sa bahay.
13 Ngayon wala ng pagkain sa lahat
ng lupain; dahil malubha na ang taggutom. Ang lupain ng Ehipto
at ang lupain ng Canaan ay nakatiwangwang dahil sa taggutom.
14 Naipon ni Jose ang lahat ng salaping nasa lupain ng Ehipto at
sa lupain ng Canaan, sa pamamagitan ng pagbebenta ng butil
sa mga mamamayan. Pagkatapos dinala ni Jose ang salapi sa
palasyo ng Paraon.
15 Nang naubos na ang lahat ng salapi sa
mga lupain ng Ehipto at Canaan, lahat ng mga taga-Ehipto ay
pumunta kay Jose at sinabing, “Bigyan mo kami ng pagkain!
Bakit kami mamamatay sa iyong harapan dahil ubos na ang

aming salapi? **16** Sinabi ni Jose, “Kung wala na kayong salapi,
dalhin ninyo ang inyong mga hayop at bibigyan ko kayo ng
pagkain bilang kapalit ng inyong mga alagang hayop.” **17** Kaya
dinala nila ang kanilang mga alagang hayop kay Jose. Binigyan
sila ni Jose ng pagkain bilang kapalit ng kanilang mga kabayo,
mga hayop, mga kawan, at mga asno. Pinakain niya sila ng
tinapay kapalit ng kanilang mga hayop sa taon na iyon. **18** Nang
natapos ang taong iyon, pumunta sila sa kanya nang sumunod
na taon at sinabi sa kanya, “Hindi kami magtatago sa aming amo
na ubos na ang lahat ng aming salapi, at ang mga baka pag-aari
na ng aming amo. Wala ng natira pa sa paningin ng aming amo,
maliban sa aming katawan at ang aming lupain. **19** Bakit kami
mamamatay sa harap ng iyong mga mata, kami at ang aming
lupain? Bilhin mo kami at ang aming lupain kapalit ng pagkain,
at kami at ang aming lupain ay magiging mga lingkod ni Paraon.
Bigyan mo kami ng binhi para mabuhay kami at hindi mamatay,
at ang aming lupain ay hindi mapababayan. **20** Kaya nabili ni
Jose ang buong lupain ng Ehipto para sa Paraon. Ibinenta ng
bawat mamamayan ng Ehipto ang kanilang mga bukid, dahil
napakalubha na ng taggutom. Sa paraang ito, ang lupain ay
naging pag-aari na ng Paraon. **21** Tungkol naman sa mga tao,
ginawa niya silang alipin mula sa dulong hangganan ng Ehipto
hanggang sa kabilang dulo. **22** Ang lupain lamang ng mga pari
ang hindi nabili ni Jose dahil ang mga pari ay binibigyan ng
rasyon. Kumakain sila mula sa rasyon na ibinibigay ng Paraon
sa kanila. Kaya hindi nila ipinagbili ang kanilang lupain. **23**
Pagkatapos sinabi ni Jose sa mga tao, “Masdan ninyo, binili
ko kayo at ang inyong lupain sa araw na ito para sa Paraon.
Ngayon narito ang mga binhi para sa inyo, at tatamnan niyo ang

lupain. **24** Sa anihan, magbigay kayo ng ikalimang bahagi sa
Paraon, at ang apat na bahagi ay para sa inyong sarili, para sa
binhi ng lupain at para pagkain ng inyong sambahayan at inyong
mga anak." **25** Sinabi nila, "Iniligtas mo ang buhay namin. Sana
ay maging kalugod-lugod kami sa iyong mga mata. Kami ay
magiging mga alipin ng Paraon." **26** Kaya ginawa itong kautusan
ni Jose na umiiral pa rin sa lupain ng Ehipto hanggang sa araw
na ito, na ang ikalimang bahagi ay magiging pag-aari ng Paraon.
Ang lupain lang ng mga pari ang hindi napunta sa Paraon. **27**
Kaya si Israel ay nanirahan sa lupain ng Ehipto, sa lupain ng
Goshen. Ang kanyang mga tao roon ay nakakuha ng mga ari-
arian. Sila ay mabunga at dumami ng lubos. **28** Si Jacob ay
tumira sa Ehipto ng labimpitong taon, kaya ang mga taon ng
buhay ni Jacob ay isandaan at apatnapu't pitong taon. **29** Nang
malapit na ang oras ng kamatayan ni Israel, tinawag niya ang
kanyang anak na si Jose at sinabihan siyang, "Kung ngayon
ako ay kalugod-lugod sa iyong paningin, ilagay mo ang iyong
kamay sa ilalim ng aking hita, at pakitaan mo ako ng katapatan
at pagiging mapagkakatiwalaan. Pakiusap huwag mo akong
ilibing sa Ehipto." **30** Pagtulog ko kasama ng aking mga ama,
ilabas mo ako sa Ehipto at ilibing sa libingan ng aking mga
ninuno." Sinabi ni Jose, "Gagawin ko ang sinabi mo." **31** Sinabi
ni Israel, "Mangako ka sa akin," at si Jose ay nangako sa kanya.
Pagkatapos yumuko si Israel sa ulunan ng kanyang higaan.

48 At nangyari na pagkatapos ng mga bagay na ito, may
nagsabi kay Jose, "Tingnan mo, maysakit ang iyong ama."
Kaya kinuha niya ang kanyang dalawang anak na lalaki, sina
Manasses at Efraim. **2** Nang sinabihan si Jacob, "Tingnan mo,
ang iyong anak na si Jose ay dumating para makita ka," Nag-

ipon ng lakas si Israel at umupo sa kanyang higaan. **3** Sinabi ni
Jacob kay Jose, “Nagpakita sa aking ang makapangyarihang
Diyos sa Luz sa lupain ng Canaan. Binasbasan niya ako **4** at
sinabi sa akin, 'Tingnan mo, palalaguin kita, at pararamihin kita.
Gagawin kitang kapulungan sa mga bansa. Ibibigay ko ang
lupaing ito sa iyong mga kaapu-apuhan bilang isang walang
hanggang pag-aari.' **5** At ngayon ang dalawa mong anak na
lalaki na ipinanganak sa iyo mula sa lupain ng Ehipto bago
ako dumating dito, sila ay akin. Sina Efraim at Manasses ay
magiging akin, tulad nina Ruben at Simeon na akin. **6** Ang
susunod na mga anak mo pagkatapos nila ay magiging iyo; sila
ay nakalista sa ilalim ng mga pangalan ng kanilang mga kapatid
sa kanilang mana. **7** Pero para sa akin, nang dumating ako mula
sa Paddan, sa aking kalungkutan namatay si Raquel sa lupain
ng Canaan sa daan nang ako ay pabalik, habang may kaunting
kalayuan pa papunta sa Efrata. Inilibing ko siya roon sa daanan
patungo sa Efrata (ito ay Bethlehem).” **8** Nang nakita ni Israel
ang mga anak na lalaki ni Jose, sinabi niya. “Kanino ang mga
ito?” **9** Sinabi ni Jose sa kanyang ama, “Sila ang mga anak kong
lalaki, na ibinigay sa akin ng Diyos dito.” Sinabi ni Israel, “Dalhin
mo sila sa akin para mabasbasan ko sila.” **10** Ngayon ang
mga mata ni Israel ay malabo na dahil sa kanyang katandaan,
kaya hindi na siya nakakakita. Kaya dinala sila ni Jose malapit
sa kanya, at hinagkan sila at niyakap. **11** Sinabi ni Israel kay
Jose, “Hindi ko kailanman inasahang makikitang muli ang iyong
mukha, pero ipinahintulot pa ng Diyos na makita ko ang iyong
mga anak.” **12** Kinuha sila ni Jose mula sa pagitan ng mga tuhod
ni Jacob, at saka yumuko na nakasayad ang mukha sa lupa. **13**
Kapwa sila kinuha ni Jose, si Efraim sa kanyang kanang kamay

sa may bandang kaliwang kamay ni Israel, at si Manasses sa
kanyang kaliwang kamay sa may bandang kanang kamay ni
Israel, at dinala sila malapit sa kanya. **14** Inabot ni Israel ang
kanyang kanang kamay at inilagay sa ulo ni Efraim, na siyang
mas bata, at ang kanyang kaliwang kamay sa ulo ni Manasses.
Pinagsalungat niya ang kanyang mga kamay, dahil si Manasses
ang panganay. **15** Binasbasan ni Israel si Jose, na nagsasabing,
“And Diyos na kasama ng aking amang si Abraham at si Isaac,
ang Diyos na nag-alaga sa akin sa araw na ito, **16** ang anghel
na nagbantay sa akin mula sa lahat ng kapahamakan, nawa ay
pagpalain niya ang mga kabataang ito. Nawa ang pangalan ko
ay ipangalan sa kanila, at ang pangalan ng aking amang sina
Abraham at Isaac. Nawa lumago sila at maging napakarami sa
mundo.” **17** Nang nakita ni Jose ang kanyang ama na nilagay
ang kanyang kanang kamay sa ulo ni Efraim, ikinasama niya ng
loob ito. Kinuha niya ang kamay ng kanyang ama upang ilipat
mula sa ulo ni Efraim sa ulo ni Manasses. **18** Sinabi ni Jose sa
kanyang ama, “Hindi aking ama; ito po ang panganay. Ilagay
mo ang iyong kanang kamay sa kanyang ulo.” **19** Tumanggi
ang kanyang ama at nagsabi, “Alam ko, anak, alam ko, siya
ay magiging isang lahi, at siya rin ay magiging dakilang mga
lahi. Pero ang kanyang nakababatang kapatid ay magiging mas
dakila pa kaysa sa kanya, at ang kanyang mga kaapu-apuhan
ay magiging maraming mga bansa.” **20** Binasbasan sila ni Israel
sa araw na iyon sa mga salitang ito, “Ang mga mamamayan sa
Israel ay magpapahayag ng pagpapala sa pamamagitan ng
inyong mga pangalan na nagsasabing, 'Nawa gawin ng Diyos na
maging tulad ni Efraim at Manasses'.” Sa ganitong paraan, inuna
ni Israel si Efraim bago si Manasses. **21** Sinabi ni Israel kay

Jose, “Tingnan mo, malapit na akong mamatay, pero kasama
ninyo ang Diyos, at dadalhin kayo pabalik sa lupain ng inyong
mga ama. **22** Sa iyo, bilang isang nakahihigit sa iyong mga
kapatid, ibibigay ko ang bundok na libis na nakuha ko mula sa
Amoreo sa pamamagitan ng aking tabak at aking pana.”

49 Pagkatapos tinawag ni Jacob ang kanyang mga anak na
lalaki, at sinabi: “Magsama-sama kayo, para sabihin ko kung
ano ang mangyayari sa inyo sa hinaharap. **2** Magpulong kayo at
makinig, kayong mga anak na lalaki ni Jacob. Makinig kayo kay
Israel, ang inyong ama. **3** Ruben, ikaw ang aking panganay,
aking lakas, at ang simula ng aking kalakasan, katangi-tangi ang
dangal at katangi-tangi ang kapangyarihan. **4** Katulad ng hindi
mapipigilan na matuling agos ng tubig, hindi ka magkakaroon
ng katanyagan, dahil sumampa ka sa kama ng iyong ama.
Dinungisan mo ito; sumampa ka sa aking higaan. **5** Sina Simeon
at Levi ay magkapatid. Mga armas na marahas ang kanilang mga
tabak. **6** O aking kaluluwa, huwag kayong pumunta sa kanilang
konseho, huwag kayong makiisa sa kanilang pagpupulong, dahil
labis ang karangalan ng aking puso para dito. Papatay sila ng
mga tao dahil sa kanilang galit. Pipilayan nila ang baka para sa
kanilang kasiyahan. **7** Nawa sumpain ang kanilang galit, dahil
ito ay mabagsik—at ang kanilang matinding galit, dahil ito ay
malupit. Hahatiin ko sila kay Jacob at ikakalat ko sila sa Israel. **8**
Juda, pupurihin ka ng iyong mga kapatid na lalaki. Ang iyong
kamay ay nasa leeg ng iyong mga kaaway. Yuyuko sa iyo ang
mga anak na lalaki ng iyong ama. **9** Si Juda ay isang batang
leon. Anak ko, tapos ka na sa iyong mga biktima. Yumuko
siya, yumukod siya katulad ng leon, katulad ng leona. Sino ang
hahamon na gisingin siya? **10** Hindi mawawala ang setro sa

Juda, kahit ang tungkod ng pinuno mula sa pagitan ng kanyang
mga paa, hanggang dumating ang Silo. Susunod ang mga bansa
sa kanya. **11** Pagkatali ng kanyang batang kabayo sa puno ng
ubas at ng batang asno sa piling puno ng ubas, nilabhan niya
ang kanyang mga kasuotan ng alak at ang kanyang balabal
sa dugo ng mga ubas. **12** Ang mata niya ay magiging kasing
itim ng alak, at ang kanyang ngipin ay kasing puti ng gatas.
13 Titira si Zebulon sa tabing-dagat. Magiging daungan siya
ng mga barko at aabot ang kanyang hangganan sa Sidon. **14**
Malakas na asno si Isacar na nakahiga sa gitna ng tupahan. **15**
Nakakakita siya ng mabuting lugar na pagpahingahan at kaaya-
ayang lupain. Iyuyukod niya ang kanyang balikat para pumasan
at naging isang alipin para sa tungkulin. **16** Hahatulan ni Dan ang
kanyang mga tao bilang isa sa mga lipi ng Israel. **17** Magiging
tulad ng ahas si Dan sa gilid ng daan, isang nakalalasong ahas
sa daan na nanunuklaw ng mga sakong ng kabayo, upang
mahulog ng patalikod ang kanyang sakay. **18** Maghihintay ako
sa iyong pagliligtas, Yahweh. **19** Si Gad—lulusubin siya ng mga
mananalakay, pero sasalakay siya sa kanilang mga sakong. **20**
Magiging masagana ang pagkain ni Aser, at magbibigay siya ng
mga pagkain sa maharlika. **21** Si Nephtali ay isang malayang
babaeng usa; magkakaroon siya ng magandang mumunting
mga usa. **22** Si Jose ay magiging mabungang sanga, isang
mabungang sanga malapit sa batis at aakyat sa pader ang
mga sanga. **23** Lulusubin siya, papanain at guguluhin ng mga
namamana. **24** Pero mananatili ang kanyang pana, at magiging
dalubhasa ang kanilang mga kamay dahil sa mga kamay ng
Makapangyarihan kay Jacob, dahil sa pangalan ng Pastol,
at ang Bato ng Israel. **25** Dahil ang Diyos ng iyong ama, na

siyang tutulong sa iyo, at dahil sa makapangyarihang Diyos
na siyang magbabasbas sa iyo ng pagpapala sa kalangitan,
mga pagpapala sa kailaliman na nasa ibaba, mga pagpapala
sa mga dibdib at sinapupunan. **26** Mas malaki pa ang mga
pagpapala ng iyong ama kaysa sa mga sinaunang bundok o
kanais-nais na mga bagay ng walang hanggang mga burol. Sila
ay nasa ulo ni Jose, pagpapala na kokorona sa ulo ng isang
prinsipe na nakakataas sa kanyang mga kapatid. **27** Gutom
na lobo si Benjamin. Lalamunin niya ang kanyang nahuli sa
umaga, at hahatiin niya ang mga nakaw sa gabi." **28** Ito ang
mga labindalawang lipi ng Israel. Ito ang sinabi ng kanilang ama
nang sila ay pinagpala niya. Bawat isa ay pinagpala niya ng
nararapat na pagpapala. **29** Tinuruan niya sila at sinabihang,
"Ako nga ay pupunta na sa aking mga tao. Ilibing ninyo ako
kasama ng aking mga ninuno sa kuweba na nasa bukid ni Efron
ang Heteo, **30** sa kuweba na nasa bukid ng Macpela, na malapit
sa Mamre sa lupain ng Canaan, ang bukid na binili ni Abraham
kay sa Efron ang Heteo para maging libingan. **31** Doon inilibing
si Abraham at Sara na kanyang asawa; inilibing nila roon si
Isaac at Rebeca na kanyang asawa; at inilibing ko roon si Lea.
32 Binili ang bukid at ang kuweba rito mula sa mga Heth." **33**
Nang matapos ni Jacob ang kanyang mga tagubilin sa kanyang
mga anak na lalaki, iniunat niya ang kanyang mga paa sa kama
at inihinga ang huling hininga, at pumunta sa kanyang mga tao.

50 Pagkatapos niyakap ni Jose ang mukha ng kaniyang ama,
nagdalamhati siya at hinalikan niya siya. **2** Inutusan ni Jose ang
kanyang mga lingkod na manggagamot na embalsamuhin ang
kanyang ama. Kaya inembalsamo ng mga manggagamot si
Israel. **3** Ginawa nila ito ng apatnapung araw, dahil iyon ang

ganap na panahon ng pag-eembalsamo. Umiyak ang mga taga-
Ehipto ng pitumpung araw. **4** Nang matapos ang mga araw
ng pag-iyak, nakipag-usap si Jose sa hukuman ng Paraon at
sinabing, “Kung ngayon may nahanap akong pabor sa iyong mga
mata, pakiusap, kausapin mo si Paraon, sabihing, **5** 'Pinanumpa
ako sa aking ama, sinabing, “Tingnan mo, malapit na akong
mamatay, Ilibing mo ako sa aking libingan na hinukay ko doon
sa lupain ng Canaan. Doon mo ako ilibing.” Ngayon hayaan
ninyo akong umakyat at ilibing ang aking ama, at pagkatapos ay
babalik din ako.” **6** Sumagot ang Paraon, “Lumakad ka at ilibing
ang iyong ama, tulad ng ipinanumpa niya sa iyo.” **7** Umakyat si
Jose para ilibing ang kanyang ama. Kasama niyang umakyat ang
lahat ng mga opisyal ng Paraon, ang mga tagapayo sa kanyang
sambahayan, at ang lahat ng mga nakakatandang opisyal sa
lupain ng Ehipto, **8** kasama lahat ng sambahayan ni Jose at
kanyang mga kapatid, at sambahayan ng kanyang ama. Pero
iniwan nila ang mga bata, kanilang mga kawan, at ang kanilang
mga kalipunan, sa lupain ng Gosen. **9** Pumunta kasama niya ang
mga karwahe at mga mangangabayo. Ito ay isang napakalaking
pulutong ng tao. **10** Nang sila ay dumating sa giikan ni Atad na
nasa kabilang dako ng Jordan, sila ay nagluksa ng napakatindi
at napakalungkot na pagdadalamhati. Doon si Jose ay nagluksa
ng pitong araw para sa kanyang ama. **11** Nang nakita ng mga
nananahan sa lupaing yaon, ng mga Cananeo, ang pagluluksa
sa giikan ni Atad, kanilang sinabi, “Ito ay isang napakalungkot
na pagluluksa ng mga Ehipto.” Kaya ang pangalang itinawag sa
lugar na iyon ay Abel-Mizraim, na nasa kabilang dako ng Jordan.
12 Kaya ginawa ng kanyang mga anak kay Jacob ang ayon sa
inihabilin niya sa kanila. **13** Dinala siya ng kanyang mga anak

sa lupain ng Canaan at inilibing siya sa kuweba sa bukid ng
Macpela, malapit sa Mamre. Binili ni Abraham ang kuweba na
may bukid para maging lugar na paglilibingan. Binili niya ito kay
Ephron na Hetheo. **14** Matapos niyang ilibing ang kanyang ama,
bumalik si Jose patungong Ehipto, siya, kasama ang kanyang
mga kapatid na lalaki, siya, at lahat ng sumama sa kaniya sa
paglilibing sa kanyang ama. **15** Nang nakita ng mga kapatid
na lalaki ni Jose na ang kanilang ama ay patay na, sinabi nila,
“Paano kung si Jose ay may dinadala pang sama ng loob at
nais niyang pagbayarin tayo ng buo para sa lahat ng kasamaan
na ginawa natin sa kanya?” **16** Kaya nagpadala sila ng mensahe
kay Jose, na nagsasabing, “Nagbigay ng mga tagubilin ang
iyong ama bago siya mamatay, na nagsasabing. **17** 'Ganito ang
sabihin ninyo kay Jose, “Pakiusap patawarin mo ang kasalanan
ng iyong mga kapatid at ang kamalian na kanilang nagawa nang
pinagmalupitan ka nila.” Ngayon pakiusap patawarin mo ang
mga lingkod ng Diyos ng iyong ama. Si Jose ay umiyak nang
dinala ang mensahe sa kanila. **18** Nagpunta rin ang kanyang
mga kapatid na lalaki at nagpatirapa sa harap niya. Sinabi nila,
“Tingnan mo, kami ay iyong mga lingkod.” **19** Pero sinagot sila
ni Jose, “Huwag kayong matakot. Nasa lugar ba ako ng Diyos?
20 At para sa inyo, ninais niyo na ipahamak ako, pero ninais ng
Diyos ito para sa kabutihan, para pag-ingatan ang buhay ng
maraming tao, gaya ng nakikita ninyo ngayon. **21** Kaya ngayon
huwag kayong matakot. Paglalaanan ko kayo at ang inyong mga
anak.” Inaliw niya sila sa paraang ito at nakipag-usap ng may
kagandahang-loob sa kanila. **22** Nanirahan si Jose sa Ehipto,
kasama ng sambahayan ng kanyang ama. Nabuhay siya ng
isandaan at sampung taon. **23** Nakita ni Jose ang mga anak

ni Efraim hanggang sa ikatlong salinlahi. Nakita niya rin ang
mga anak ni Makir na anak ni Manases. Sila ay “ipinanganak sa
kanyang mga tuhod.” **24** Sinabi ni Jose sa kanyang mga kapatid,
“Malapit na akong mamatay; pero tiyak na pupuntahan kayo ng
Diyos at pangungunahan kayo palabas ng lupaing ito papunta
sa lupain na kanyang ipinangakong ibibigay kay Abraham, kay
Isaac at kay Jacob.” **25** Pagkatapos ipinasumpa ni Jose ang
mga anak ni Israel. Sinabi niya, “Tiyak na pupuntahan kayo ng
Diyos. Sa panahong iyon kailangan ninyong dalhin ang aking
mga buto mula rito.” **26** Kaya namatay si Jose sa gulang na
isandaan at sampung taon. Pagkatapos siyang embalsamuhin,
siya ay inilagay nila sa isang kabaong sa Ehipto.

Exodo

1 Ito ang mga pangalan ng mga anak na lalaki ni Israel na
sumama kay Jacob sa Ehipto, bawat isa sa kanilang sambahayan
ay: **2** Ruben, Simeon, Levi at Juda. **3** Isacar, Zebulun, at
Benjamin, **4** Dan, Neftali, Gad at Asher. **5** Lahat ng ipinanganak
mula kay Jacob ay pitumpu ang bilang. Si Jose ay nasa Ehipto.
6 Pagkatapos si Jose, lahat ng kaniyang mga lalaking kapatid,
at lahat ng salinlahing iyon ay namatay. **7** Ang mga Israelita
ay naging mabunga, lubhang dumami ang bilang at naging
napakalakas; ang lupain ay napuno nila. **8** Pagkatapos isang
bagong hari ang namahala sa Ehipto, na walang pakialam sa
alaala ni Jose. **9** Sinabi niya sa kaniyang bayan "Tingnan ninyo
ang mga Israelita; mas marami pa sila at malalakas pa kaysa sa
atin. **10** Tara na, makipag-ugnayan tayo nang may karunungan
sa kanila. Kundi patuloy silang dadami, at kung magkaroon ng
digmaan, sasama sila sa ating mga kaaway, makikipaglaban sa
atin at aalis sa lupain." **11** Kaya naglagay sila ng mahihigpit
na tagapangasiwa sa kanila para apihin sila ng mabibigat na
trabaho. Nagtayo ang mga Israelita ng lungsod imbakan para
kay Paraon: Pitom at Rameses. **12** Habang inaapi sila ng mga
taga-Ehipto, mas dumarami ang bilang ng mga Israelita at
kumakalat. Kaya sinimulan ng mga taga-Ehipto para mangamba
ang mga Israelita. **13** Pinagtatrabaho ng mabagsik ng mga
taga-Ehipto ang mga Israelita. **14** Ginawa nilang masaklap ang
kanilang buhay na may kasamang mabibigat na paglilingkod sa
tisa at laryo, at sa lahat ng uri ng gawain sa mga bukid. Lahat na
kailangan nilang gawain ay mahirap. **15** Pagkatapos ang hari
ng Ehipto ay nakipag-usap sa Hebreong mga komadrona; ang
pangalan ng isa ay si Sifra, at ang isa ay si Pua. **16** Sinabi niya,

“Kung tutulong kayo sa mga Hebreong babae sa paanakan,
pagmasdan ninyo kapag sila ay manganganak. Kapag ang
sanggol ay lalaki, patayin ninyo; pero kung ito ay babae, siya ay
mabubuhay.” **17** Pero ang mga hilot ay natakot sa Diyos at hindi
nila ginawa ang iniutos ng hari ng Ehipto; sa halip, pinabayaan
nilang mabuhay ang mga lalaking sanggol. **18** Pinatawag ng
hari ng Ehipto ang mga komadrona at sinabi sa kanila, “Bakit
pinabayaan ninyo na mabuhay ang mga lalaking sanggol?” **19**
Sumagot ang mga hilot kay Paraon, “Ang mga babaeng Hebreo
ay hindi tulad ng mga babaeng taga-Ehipto; sila ay masigla
at tapos nang manganak bago dumating ang komadrona.” **20**
Pinangalagaan ng Diyos ang mga komadrona. Ang mga tao ay
dumarami ang bilang at naging napakalakas. **21** Dahil may takot
ang mga komadrona sa Diyos, binigyan sila ng kanilang sariling
pamilya. **22** Inutusan ni Paraon ang lahat ng kaniyang mga tao,
“Kailangan ninyong itapon sa ilog bawat lalaki na ipinanganak,
pero pabayaan ninyong mabuhay ang bawat babae.”

2 Ngayon isang lalaki sa lipi ng mga Levi ang nakapag-asawa
ng isang babaeng Levi. **2** Nabuntis ang babae at nagsilang
ng isang anak na lalaki. Nang makita niya na malusog ang
bata, itinago niya ito ng tatlong buwan. **3** Pero nang hindi na
siya maitago nila, kumuha siya ng isang basket na papirus
at sinelyohan ito ng aspalto at alkitran. Pagkatapos nilagay
niya dito ang bata at inilagay ito sa mga tambo sa tubig sa
tabi ng ilog. **4** Ang kaniyang kapatid na babae ay nakatayo
sa may hindi kalayuan para tingnan kung anong mangyayari
sa kaniya. **5** Ang anak na babae ni Paraon ay nagpunta sa
ilog para maligo doon habang naglalakad ang kaniyang mga
katulong sa tabing ilog. Nakita niya ang basket kasama ng mga

tambo at pinapuntahan niya sa kaniyang katulong para kunin ito.
6 Nang buksan niya ito, nakita niya ang bata. Masdan ito, ang
bata ay umiiyak. Siya ay nahahabag sa kaniya at sinabing, "Ito ay
tiyak na isa sa mga sanggol ng mga Hebreo." 7 Pagkatapos
sinabi ng kapatid na babae ng bata sa anak na babae ni Paraon,
"Maaari ba akong pumunta at kumuha ng isang babaeng Hebreo
para alagaan ang sanggol para sa iyo?" 8 Sinabi ng anak na
babae ni Paraon sa kaniya, "Pumunta ka". Kaya nagpunta ang
batang babae at kinuha ang ina ng sanggol. 9 Sinabi ng anak
na babae ni Paraon sa ina ng bata, "Kunin mo ang sanggol na
ito at alagaan mo siya para sa akin, at bibigyan kita ng mga
kabayaran." Kaya kinuha ng babae ang sanggol at inalagaan
siya. 10 Nang lumaki na ang sanggol, siya ay dinala niya sa
anak na babae ni Paraon, at siya ay naging lalaking anak niya.
Pinangalanan niya siyang Moises at sinabing, "Dahil inahon
kita mula sa tubig" 11 Nang lumaki na si Moises, pumunta siya
sa kaniyang bayan at inobserbahan ang kanilang mahirap na
gawain. Nakita niya ang isang taga-Ehipto na sinasaktan ang
isang Hebreo, isa sa kaniyang sariling bayan. 12 Lumingon
siya sa magkabilang banda, at nang makita niya na walang
tao doon, pinatay niya ang taga-Ehipto at tinago ang kaniyang
katawan sa buhangin. 13 Lumabas siya nang sumunod na araw,
at, nakita ang dalawang Hebreo na nag-aaway. Sinabi niya sa
isang may sala, "Bakit mo sinasaktan ang iyong kasamahan?"
14 Pero sinabi ng lalaki "Sino ang gumawa sa iyong pinuno at
hatulan kami? Pinaplano mo ba akong patayin gaya ng iyong
pagpatay sa taga-Ehipto?" Pagkatapos natakot si Moises at
sinabing, "Anuman ang ginawa ko ay tiyak na nalaman ng iba."
15 Ngayon nang marinig ni Paraon ang tungkol dito, sinubukan

niyang patayin si Moises. Pero tumakas si Moises mula kay
Paraon at nanatili sa lupain ng Midian. Umupo siya doon sa tabi
ng isang balon. **16** Ngayon ang pari ng Midian ay mayroong
pitong anak na babae. Dumating sila, umigib ng tubig, at pinuno
ang mga labangan para painumin ang kawan ng kanilang ama.
17 Dumating ang mga pastol at sinubukang palayasin sila, pero
lumapit si Moises at tinulungan sila. Pagkatapos pinainom niya
ang kanilang mga kawan. **18** Nang pumunta ang mga babae
kay Reuel na kanilang ama, sinabi niya, “Bakit maaga kayong
nakauwi ngayong araw?” **19** Sinabi nila, “Tinulungan kami ng
isang taga-Ehipto mula sa mga pastol. Ipinag-igib pa nga niya
kami ng tubig at pinainom ang mga kawan.” **20** Sinabi niya sa
kaniyang mga anak na babae, “Kaya nasaan siya? Bakit ninyo
iniwan ang lalaki? Tawagin ninyo siya para makasabay natin
siyang kumain.” **21** Sumang-ayon si Moises na manatili siya
kasama ang lalaki, na binigay rin ang kaniyang anak na babae
na si Zipora para mapangasawa. **22** Siya ay nagsilang ng anak
na lalaki, at pinangalanan siya ni Moises na Gersom; sinabi niya,
“Ako ay naging isang mamamayan sa isang dayuhang lupain.”
23 Lumipas ang isang mahabang panahon, ang hari ng Ehipto
ay namatay. Ang mga Israelita ay dumaing dahil sa kanilang
pagkaalipin. Sila ay humingi ng tulong, at ang kanilang daing
ay nakarating sa Diyos dahil sa kanilang pagkaalipin. **24** Nang
marinig ng Diyos ang kanilang mga daing, inalala ng Diyos ang
kaniyang tipan kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob. **25** Nakita
ng Diyos ang mga Israelita, at naunawaan niya ang kanilang
kalagayan.

3 Ngayon si Moises ay nagpapastol pa rin ng kawan ng biyenan
niyang si Jetro, ang pari ng Midian. Pinangunahan ni Moises ang

kawan sa malayong dako ng ilang at dumating sa Horeb, ang
bundok ng Diyos. **2** Doon ang anghel ni Yahweh ay nagpakita
sa kaniya sa isang nagliliyab na apoy sa mababang puno.
Tumingin si Moises at nakita na nagliliyab ang puno pero ito ay
hindi nasusunog. **3** Sinabi ni Moises, “Lilingon ako at titingnan
ang kahanga-hangang bagay na ito, bakit ang puno ay hindi
nasusunog.” **4** Nang makita ni Yahweh na lumingon si Moises
para tingnan, tumawag ang Diyos sa kaniya mula sa mababang
puno at sinabi, “Moises, Moises.” Sinabi ni Moises, “Narito po
ako.” **5** Sinabi ng Diyos, “Huwag kang lumapit! Hubarin mo ang
sapatos sa iyong mga paa, dahil ang lugar na kinatatayuan
mo ay lupang inilaan sa akin.” **6** Dagdag pa niya, “Ako ang
Diyos ng iyong ama, ang Diyos ni Abraham, ang Diyos ni
Isaac, at ang Diyos ni Jacob.” Pagkatapos tinakpan ni Moises
ang kaniyang mukha, dahil takot siyang tumingin sa Diyos. **7**
Sinabi ni Yahweh, “Tunay na nakita ko ang pagdurusa ng aking
bayan na nasa Ehipto. Narinig ko ang kanilang pagsigaw dahil
sa kanilang mahihigpit na tagapangasiwa, dahil alam ko ang
tungkol sa kanilang pagdurusa. **8** Bumaba ako para palayain sila
mula sa kapangyarihan ng mga taga-Ehipto at dalhin sila mula
sa lupaing iyon patungo sa mabuti at malawak na lupain, sa
isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot; sa rehiyon ng mga
Cananeo, Heteo, Amoreo, Perezeo, Hivita, at mga Jebuseo. **9**
Ngayon ang mga pagsigaw ng bayan ng Israel ay nakarating
sa akin. Bukod dito, nakita ko ang pagmamalupit na dulot ng
mga taga-Ehipto. **10** Kaya ngayon, ipapadala kita kay Paraon
para dalhin mo ang aking bayan, ang mga Israelita, palabas
mula sa Ehipto.” **11** Pero sinabi ni Moises sa Diyos, “Sino ba
ako, na dapat akong magpunta kay Paraon at dalhin ang mga

Israelita mula sa Ehipto?" **12** Sumagot ang Diyos, "Ako ay tiyak
na makakasama mo. Ito ang magiging palatandaan na pinadala
kita. Kapag nailabas mo ang bayan mula sa Ehipto, sasambahin
ninyo ako sa bundok na ito." **13** Sinabi ni Moises sa Diyos,
"Pagpunta ko sa mga Israelita at sabihin sa kanilang, 'Ang Diyos
ng inyong mga ninuno ay pinadala ako sa inyo,' at kung sabihin
nila sa akin, 'Ano ang pangalan niya?' ano ang dapat kong
sabihin sa kanila?" **14** Sinabi ng Diyos kay Moises, "AKO AY SI
AKO." Sabi ng Diyos, "Dapat mong sabihin sa mga Israelita, 'SI
AKO ang nagpadala sa akin sa inyo.'" **15** Sinabi rin ng Diyos
kay Moises, "Dapat mong sabihin sa mga Israelita, 'Si Yahweh,
ang Diyos ng inyong mga ninuno, ang Diyos ni Abraham, ang
Diyos ni Isaac, ang Diyos ni Jacob, ay nagpadala sa akin sa
inyo. Ito ang aking pangalan magpakailanman, at ganito ako
mapapanatili sa isipan ng lahat ng mga salinlahi.' **16** Lumakad
ka at sama-samang tipunin ang mga nakatatanda ng Israel.
Sabihin sa kanila, 'si Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno,
ang Diyos ni Abraham, ni Isaac, at ni Jacob, ay nagpakita sa
akin at nagsabi, "Tunay ngang napagmasdan ko kayo at nakita
ang ginawa sa inyo sa Ehipto. **17** Nangako akong kukunin kayo
mula sa pagmamalupit sa Ehipto patungo sa lupain ng mga
Cananeo, Heteo, Amoreo, Perezeo, Hivita, at mga Jebuseo,
isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot. **18** Makikinig sila sa
iyo. Ikaw at ang mga nakatatanda ng Israel ay dapat pumunta
sa hari ng Ehipto, at dapat mong sabihin sa kaniya, 'Si Yahweh,
ang Diyos ng mga Hebreo ay kinatagpo kami. Kaya ngayon
hayaan mo kaming maglakbay ng tatlong araw sa ilang, para
makapaghandog kami kay Yahweh, na aming Diyos.' **19** Pero
nalalaman ko na ang hari ng Ehipto ay hindi kayo papayagang

umalis, maliban na ang kamay niya ay pilitin. **20** Iaabot ko ang
kamay ko at sasalakayin ang mga taga-Ehipto ng mga himalang
gagawin ko sa gitna nila. Pagkatapos niyon, papayagan niya
kayong umalis. **21** Bibigyan ko ang mga taong ito ng pabor
mula sa mga taga-Ehipto, kaya sa pag-alis ninyo, hindi kayo
aalis na walang dala. **22** Bawat babae ay hihingi ng pilak at
gintong alahas at mga damit mula sa kapitbahay na taga-Ehipto
at sinumang babaeng nanatili sa bahay ng mga kapitbahay niya.
Ilalagay ninyo ang mga iyon sa inyong mga anak na lalaki at
babae. Sa paraang ito ay lolooban ninyo ang mga taga-Ehipto."

4 Sumagot si Moises, "Pero paano kung hindi sila maniwala o
makinig sa akin pero sa halip na sabihin, 'Si Yahweh ay hindi
nagpakita sa iyo'?" **2** Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Ano iyang
nasa kamay mo?" Sinabi ni Moises, "Isang tungkod." **3** Sinabi ni
Yahweh, "Ihagis mo ito sa lupa." Inihagis ito ni Moises sa lupa,
at ito ay naging isang ahas. Tumakbo si Moises palayo dito. **4**
Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Damputin mo at hawakan ito sa
buntot." Kaya dinampot niya at hinawakan ang ahas. Naging
tungkod ito muli sa kaniyang kamay. **5** "Ito ay para maniwala sila
na si Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno, ang Diyos
ni Abraham, ang Diyos ni Isaac, at ang Diyos ni Jacob, ang
nagpakita sa iyo." **6** Sinabi rin ni Yahweh sa kaniya, "Ngayon
ilagay mo ang iyong kamay sa loob ng iyong balabal." Kaya
inilagay ni Moises ang kaniyang kamay sa loob ng kaniyang
balabal. Nang ilabas niya ito, namasdan, na ang kaniyang kamay
ay naging ketong, kasing puti ng niyebe. **7** Sinabi ni Yahweh,
"Ilagay mo ulit ang iyong kamay sa loob ng iyong balabal." Kaya
inilagay ni Moises ang kaniyang kamay sa loob ng kaniyang
balabal, at ng inilabas niya ito, nakita niya na naging malusog ito

muli, tulad ng kaniyang ibang laman. **8** Sinabi ni Yahweh, “Kung
hindi sila maniniwala sa iyo—kung hindi nila bibigyang pansin
ang unang palatandaan ng aking kapangyarihan o maniniwala
dito, pagkatapos paniniwalaan nila ang ikalawang palatandaan.
9 At kung hindi sila maniniwala kahit sa dalawang palatandaan
ng aking kapangyarihan, o makikinig sa iyo, pagkatapos kumuha
ka ng kaunting tubig mula sa ilog at ibuhos ito sa tuyong lupa.
Ang tubig na iyong kinuha ay magiging dugo sa tuyong lupa.” **10**
Pagkatapos sinabi ni Moises kay Yahweh, “Panginoon, hindi ako
naging magaling manalita, kahit pa noong nakaraan o ni mula
ng nakipag-usap ka sa iyong lingkod. Mahina ako sa pananalita
at mahina ang dila.” **11** Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Sino ba
itong gumawa ng bibig ng tao? Sino bang gumawa sa taong
pipi o bingi, nakakakita o bulag? Hindi ba ako, si Yahweh? **12**
Kaya ngayon lumakad ka at kasama mo ako sa iyong pananalita
at tuturuan kita kung ano ang sasabihin.” **13** Pero sinabi ni
Moises, “Panginoon, pakiusap magpadala ka nalang ng iba,
sinuman ang gusto mong ipadala.” **14** Pagkatapos nagalit si
Yahweh kay Moises. Sinabi niya, “Ano kaya kung si Aaron,
ang iyong kapatid na Levita? Alam ko na nakakapagsalita siya
ng maayos. Bukod dito, paparating siya para makipagkita sa
iyo, at kapag nakita ka niya, magsasaya ang kaniyang puso.
15 Makikipag-usap ka sa kaniya at ilalagay mo sa kaniyang
bibig ang mga salita na dapat sabihin. Ako ay mapapasa iyong
bibig at sa kaniyang bibig, at ipapakita ko sa inyo kung ano
ang gagawin. **16** Magsasalita siya sa mga tao para sa iyo.
Siya ang magiging tagapagsalita mo, at ikaw sa kaniya ay
magiging tulad ko, parang Diyos. **17** Dadalhin mo ang tungkod
na ito sa iyong kamay. Sa pamamagitan nito gagawin mo ang

mga palatandaan." 18 Kaya bumalik si Moises kay Jetro ang
kaniyang biyenang lalaki, at sinabi sa kaniya, "Payagan mo
akong umalis para makabalik sa aking mga kamag-anak na
nasa Ehipto at makita ko kung buhay pa ba sila." Sinabi ni Jetro
kay Moises, "Lumakad ka nang may kapayapaan." 19 Sinabi ni
Yahweh kay Moises sa Midian, "Lumakad ka, bumalik ka sa
Ehipto, dahil lahat ng mga taong nagnanais kunin ang iyong
buhay ay patay na." 20 Dinala ni Moises ang kaniyang asawa at
mga anak na lalaki at isinakay niya sila sa asno. Bumalik siya
sa lupain ng Ehipto, at dinala niya ang tungkod ng Diyos na
nasa kaniyang kamay. 21 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Kung
babalik ka sa Ehipto, siguraduhin mong gawin sa harapan ni
Paraon ang lahat ng mga kababalaghan na inilagay ko sa iyong
kapangyarihan. Pero patitigasin ko ang kaniyang puso, at hindi
niya paaalisin ang mga tao. 22 Kailangan mong sabihin kay
Paraon, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: ang Israel ay aking anak,
ang aking panganay, 23 At sasabihin ko sa iyo, "Payagan mo
ang aking anak na umalis, kaya siya ay sasamba sa akin." Pero
dahil ikaw ay tumangging paalisin siya, tiyak na papatayin ko
ang iyong anak, ang iyong panganay."' 24 Ngayon habang nasa
daan, nang huminto sila para sa gabi, si Yahweh ay nakipagkita
kay Moises at sinubukang patayin siya. 25 Pagkatapos kumuha
si Zepora ng batong matulis at pinutol niya ang unahang balat
ng kaniyang anak na lalaki, at inilapat ito sa paa ni Moises.
Pagkatapos sinabi niya, "Sigurado ako na ikaw ang lalaking
ikakasal sa akin sa pamamagitan ng dugo." 26 Kaya hinayaan
siya ni Yahweh na mag-isa. Sinabi niya, "Ikaw ang lalaking
ikakasal sa dugo" dahil sa pagtutuli. 27 Sinabi ni Yahweh kay
Aaron, "Pumunta ka doon sa ilang para makipagkita kay Moises."

Pumunta si Aaron, at nakipagkita sa kaniya sa bundok ng Diyos,
at hinalikan siya. **28** Sinabi ni Moises kay Aaron ang lahat ng
mga salita ni Yahweh na ipinadala niya para sabihin at tungkol
sa lahat ng mga palatandaan ng kapangyarihan ni Yahweh na
iniutos niya na kaniyang gagawin. **29** Pagkatapos pumunta at
tinipon nina Moises at Aaron ang lahat ng mga nakatatanda
ng mga Israelita. **30** Sinabi ni Aaron ang lahat ng mga salita
na sinabi ni Yahweh kay Moises. Ipinakita niya rin ang mga
palatandaan ng kapangyarihan ni Yahweh sa paningin ng mga
tao. **31** Naniwala ang mga tao. Nang marinig nila na si Yahweh
ay nag-oobserba sa mga Israelita at nakita niya ang kanilang
pagkaalipin, pagkatapos iniyuko nila ang kanilang mga ulo at
sinamba siya.

5 Nang matapos ang mga bagay na ito, pumunta sina Moises at
Aaron kay Paraon at sinabi, "Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel, sinabing: 'Pabayaan mong umalis ang aking bayan,
para magkaroon sila ng pagdiriwang para sa akin doon sa ilang."
2 Sinabi ni Paraon, "Sino si Yahweh? Bakit ako makikinig sa
kaniyang tinig at hahayaang umalis ang Israel? Hindi ko kilala si
Yahweh; bukod dito, hindi ko papayagang umalis ang Israel." **3**
Sinabi nila. "Ang Diyos ng mga Hebreo ay nakipagkita sa amin.
Payagan mo kaming umalis at maglakbay ng tatlong araw doon
sa ilang at mag-alay kay Yahweh na aming Diyos para hindi niya
kami salakayin ng salot o may espada." **4** Pero sinabi ng hari ng
Ehipto sa kanila, "Moises at Aaron, bakit ninyo pinapaalis ang
mga tao sa kanilang gawain? Bumalik kayo sa inyong gawain."
5 Sinabi rin niya, "Marami ng mga taong Hebreo ngayon sa
aming lupain, at papatigilin mo sila sa kanilang gawain." **6** Sa
araw ding iyon, nagbigay ng utos si Paraon sa mga katiwala at

mga mahihigpit na tagapangasiwa. Sinabi niya, **7** “Hindi tulad
noon, hindi na ninyo kailanman bibigyan ang mga tao ng dayami
para gawing mga laryo. Pabayaan ninyong magtipon ng para sa
kanilang sarili. **8** Gayun pa man, dapat pa rin ninyong hihingiin
sa kanila ang parehong bilang ng mga laryo na ginawa nila noon.
Huwag ninyong tanggapin ang anumang kakaunti, dahil sila ay
tamad. Kaya nga sila ay tumatawag at sinasabing, 'Payagan
ninyo kaming umalis at mag-alay sa aming Diyos.' **9** Dagdagan
pa ang mga gawain ng mga kalalakihan para magpatuloy sila
rito at hindi na papansinin ang mapanlinlang na mga salita.”
10 Kaya ang mga mahihigpit na tagapangasiwa at katiwala ay
lumabas at pinaalam sa mga tao. Sinabi nila, "Ito ang sinasabi ni
Paraon: 'Hindi na ako kailanman magbibigay ng kahit anong
dayami sa inyo. **11** Kayo na sa inyong sarili ang umalis at
kumuha ng dayami kahit saan ninyo ito mahahanap, pero ang
inyong gawain ay hindi mababawasan.'" **12** Kaya ang bayan ay
nagsikalat sa buong lupain ng Ehipto para maka-ipon ng mga
pinagputulan para sa dayami. **13** Palagi silang hinihimok ng
mahihigpit na tagapangasiwa at sinasabing, “Tapusin ninyo ang
inyong trabaho, sa panahon na maibigay ang dayami sa inyo.'"
14 Binubugbog ng mga mahihigpit na tagapangasiwa ni Paraon
ang mga katiwala na Israelita, iyon ding taong nilalagay nila
bilang pinuno sa mga manggagawa. Palaging tinatanong ng
mga mahihigpit na tagapangasiwa sa kanila, “Bakit hindi ninyo
naibibigay ang lahat ng hinihinging laryo sa inyo, maski kahapon
at ngayon, na dati ninyong ginagawa?” **15** Kaya pumunta ang
mga Israelitang katiwala kay Paraon at tumawag sa kaniya.
Sinabi nila, “Bakit sa ganitong paraan ang pakikitungo mo sa
iyong mga lingkod? **16** Wala nang dayaming binibigay sa iyong

mga lingkod, pero sinasabi pa rin nila sa amin, 'Gumawa kayo ng mga laryo!' Kami, ang iyong mga lingkod, ay binubugbog maski ngayon, pero kagagawan ito ng sarili mong bayan." **17**
Pero sinabi ni Paraon, "Kayo ay mga tamad! Kayo ay mga tamad! Sabi niyo, 'Payagan mo kaming umalis para makapag-
alay kay Yahweh.' **18** Kaya ngayon bumalik na kayo sa trabaho. Wala nang dayami ang ibibigay sa inyo, pero gagawa pa rin
kayo ng parehong bilang ng mga laryo." **19** Nakita ng mga Israelitang katiwala na sila ay nasa panganib nang sinabihan silang, "Hindi ninyo babawasan ang araw-araw na bilang ng mga
laryo." **20** Nakipagkita sila kina Moises at Aaron na nakatayo
sa labas ng palasyo, papalayo kay Paraon. **21** Sinabi nila kina Moises at Aaron, "Nawa tingnan kayo ni Yahweh at paparusahan kayo, dahil ginawa ninyo kaming maging hindi kanais-nais sa paningin ni Paraon at sa kaniyang mga lingkod. Inilagay ninyo
ang espada sa kanilang kamay para patayin kami." **22** Bumalik si Moises kay Yahweh at sinabi, "Panginoon, bakit mo idinulot ang panganib sa mga taong ito? Bakit mo pala ako ipinadala?
23 Sa simula pa lang na pumunta ako kay Paraon para magsalita sa kaniya sa iyong pangalan, idinulot niya ang panganib para sa mga taong ito, at hindi mo pinalaya ang iyong bayan."

6 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Ngayon makikita mo kung ano ang gagawin ko kay Paraon. Makikita mo ito, dahil hahayaan niya na sila ay umalis dahil sa aking malakas na kamay. Dahil sa kamay kong makapangyarihan, sila ay
kaniyang palalayasin sa kaniyang lupain." **2** Kinausap ng Diyos
si Moises at sinabi sa kaniya, "Ako si Yahweh. **3** Nagpakita ako kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob bilang Diyos na Makapangyarihan; pero sa pamamagitan ng aking pangalang

Yahweh, ay hindi ako nahayag sa kanila. **4** Itinatag ko rin sa
kanila ang aking tipan, para ibigay sa kanila ang lupain ng
Canaan, ang lupain na kung saan sila ay nanirahan bilang
hindi mamamayan, ang lupain kung saan sila ay lumibot. **5**
Dagdag pa doon, narinig ko ang mga daing ng mga Israelita
na siyang inalipin ng mga taga-Ehipto, at inalala ko ang aking
tipan sa kanila. **6** Kaya, sabihin sa mga Israelita, 'Ako si
Yahweh. Dadalhin ko kayo palabas mula sa pagkaalipin sa ilalim
ng mga taga-Ehipto, at palalayain ko kayo mula sa kanilang
kapangyarihan. Kayo ay aking ililigtas sa pagpapakita ng aking
kapangyarihan, at makapangyarihang mga gawa ng paghatol. **7**
Dadalhin ko kayo sa aking sarili bilang aking bayan, at ako ay
inyong magiging Diyos. Malalaman ninyo na ako si Yahweh, ang
inyong Diyos, na nagdala sa inyo palabas mula sa pagkaalipin
sa ilalim ng mga taga-Ehipto. **8** Dadalhin ko kayo sa lupain
na aking sinumpaan para ibigay kay Abraham, kay Isaac, at
kay Jacob. Ibibigay ko ito sa inyo bilang isang pag-aari. Ako si
Yahweh.'” **9** Nang sinabi ito ni Moises sa mga Israelita, ayaw
nilang makinig sa kaniya dahil sa pagkasira ng kanilang loob
dahil sa lupit ng kanilang pagkaalipin. **10** Kaya nakipag-usap si
Yahweh kay Moises at sinabing, **11** “Pumunta ka at sabihan
si Paraon, ang hari ng Ehipto, na hayaang umalis ang bayan
ng Israel mula sa kaniyang lupain.” **12** Sinabi ni Moises kay
Yahweh, “Kung ang mga Israelita ay hindi nakinig sa akin,
bakit makikinig si Paraon sa akin, gayong hindi ako magaling
sa pagsasalita?” **13** Nagsalita si Yahweh kay Moises at kay
Aaron. Nagbigay siya ng kautusan para sa mga Israelita at para
kay Paraon, ang hari ng Ehipto, na dalahin ang mga Israelita
palabas sa lupain ng Ehipto. **14** Ito ay ang mga pinuno sa mga

bahay ng kanilang mga ama. Mga anak na lalaki ni Ruben,
ang panganay ni Israel, sina Hanoch, si Phallu, si Hezron, at si
Carmi. Ang mga ito ay ang angkan ng mga ninuno ni Ruben. **15**
Ang mga anak na lalaki ni Simeon ay sina Jemuel, si Jamin, si
Ohad, si Jachin, si Zohar, at si Shaul—ang anak na lalaki sa
isang babaeng Cananeo. Ang mga ito ay ang angkan ng mga
ninuno ni Simeon. **16** Narito ang naitalang mga pangalan ng
mga anak na lalaki ni Levi, kasama ng kanilang mga kaapu-
apuhan. Sila ay sina Gerson, Kohath, at Merari. Nabuhay si
Levi hanggang siya ay 137 taong gulang. **17** Ang mga anak
na lalaki ni Gerson ay sina Libni at Shimi. **18** Ang mga anak
na lalaki ni Kohath ay sina Amram, Izhar, Hebron at Uzziel.
Si Kohath ay nabuhay hanggang siya ay 133 taong gulang.
19 Ang mga anak na lalaki ni Merari ay sina Mahali at Musi.
Ang mga ito ang naging mga ninunong angkan ng mga Levita,
kasama ng kanilang mga kaapu-apuhan. **20** Napangasawa ni
Amram si Jochebed, ang kapatid na bababe ng kaniyang ama.
Ipinanganak niya sina Aaron at Moises. Si Amram ay nabuhay
ng 137 taon at pagkatapos ay namatay. **21** Ang mga anak na
lalaki ni Izhar ay sina Korah, Nepheg, at Zithri. **22** Ang mga anak
na lalaki ni Uzziel ay sina Misael, si Elzaphan, at si Zithri. **23**
Napangasawa ni Aaron si Elisheba, anak na babae ni Aminadab,
na kapatid na babae ni Naashon. Ipinanganak niya sina Nadab
at Abiu, si Eleazar at Ithamar. **24** Ang mga anak na lalaki ni
Cora ay sina, Assir, Elcana, at Abiasaph. Ito ang mga ninunong
angkan ng mga Corita. **25** Si Eleazar, na anak na lalaki ni Aaron,
ay napangasawa ang isa sa mga anak na babae ni Putiel.
Ipinanganak niya si Finehas. Ito ang mga pinuno sa bahay ng
mga ama sa gitna ng mga Levita, kabilang ng kanilang mga

kaapu-apuhan. **26** Ang dalawang lalaking ito ay sina Aaron at
Moises kung kanino sinabi ni Yahweh, “Dalhin palabas ang mga
Israelita mula sa lupain ng Ehipto, sa pamamagitan ng kanilang
mga pangkat ng mga lalaking mandirigma.” **27** Nakipag-usap
si Aaron at si Moises kay Paraon, ang hari ng Ehipto, para
pahintulutan silang mailabas ang mga Israelita mula sa Ehipto.
Ang mga ito pa rin ay sina Moises at Aaron. **28** Nang nagsalita
si Yahweh kay Moises sa lupain ng Ehipto, **29** sinabi niya sa
kaniya, “Ako si Yahweh. Sabihin mo kay Paraon, ang hari ng
Ehipto, lahat ng sasabihin ko sa iyo.” **30** Pero sinabi ni Moises
kay Yahweh, “Hindi ako magaling sa pagsasalita, kaya bakit
makikinig si Paraon sa akin?”

7 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Tingnan mo, ginawa kitang
parang isang diyos kay Paraon. Si Aaron na iyong kapatid ang
magiging propeta mo. **2** Sasabihin mo ang lahat ng inutos kong
sabihin mo. Ang kapatid mong si Aaron ay makikipag-usap
kay Paraon para payagan niya ang bayan ng Israel na umalis
mula sa kaniyang lupain. **3** Pero patitigasin ko ang puso ni
Paraon, at magpapakita ako ng maraming palatandaan ng aking
kapangyarihan, maraming kamangha-mangha, sa lupain ng
Ehipto. **4** Pero si Paraon ay hindi makikinig sa iyo, kaya ilalagay
ko ang kamay ko sa Ehipto at ilalabas ang aking mga pangkat
ng mandirigmang kalalakihan, aking bayan, ang mga kaapu-
apuhan ni Israel, palabas sa lupain ng Ehipto sa pamamagitan
ng dakilang mga gawa ng pagpaparusa. **5** Malalaman ng mga
taga-Ehipto na ako si Yahweh kapag iniabot ko ang aking kamay
sa Ehipto at inilabas ang mga Israelita mula sa kanila.” **6** Ginawa
iyon nina Moises at Aaron; ginawa nila tulad ng inutos ni Yahweh
sa kanila. **7** Si Moises ay walumpung taong gulang, at si Aaaron

ay walumpu't tatlong taong gulang nang nakipag-usap sila kay
Paraon. **8** Sinabi ni Yahweh kina Moises at Aaron, **9** “Kapag
sinabi ni Paraon sa inyo, 'Gumawa kayo ng isang himala,' sa
gayon sasabihin mo kay Aaron, 'Kunin mo ang iyong tungkod at
itapon sa harap ni Paraon, para ito ay maging isang ahas.'”
10 Pagkatapos pumunta sina Moises at Aaron kay Paraon,
at ginawa nila ayon sa inutos ni Yahweh. Tinapon ni Aaron
ang kaniyang tungkod sa harapan ni Paraon at kaniyang mga
lingkod, at ito ay naging isang ahas. **11** Pagkatapos tinawag
din ni Paraon ang kaniyang mga matatalino at salamangkero.
Gumawa sila ng kaparehong bagay sa kanilang salamangka. **12**
Bawat isang lalaki ay itinapon ang kaniyang tungkod at ang
mga tungkod ay naging mga ahas. Pero ang tungkod ni Aaron
ay nilamon ng kanilang mga ahas. **13** Ang puso ni Paraon ay
tumigas, at hindi siya nakinig, tulad ng naunang pinahayag
ni Yahweh. **14** Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Matigas ang
puso ni Paraon, at tumatanggi siyang payagang umalis ang
ang mga tao. **15** Pumunta ka kay Paraon sa umaga kapag
lumabas siya papunta sa tubig. Tumayo ka sa pampang ng
ilog para salabungin siya, at hawakan ang tungkod na naging
ahas sa iyong kamay. **16** Sabihin mo sa kaniya, 'Si Yahweh,
ang Diyos ng mga Hebreo ay pinadala ako sa iyo para sabihin,
“Payagan mong umalis ang aking bayan, para sambahin nila ako
sa ilang. Hanggang ngayon ay hindi ka nakikinig.” **17** Sinasabi
ito ni Yahweh: “Sa pamamagitan nito ay makikilala mong ako si
Yahweh. Hahampasin ko ang tubig ng Ilog Nilo ng tungkod na
nasa kamay ko, at ang tubig ay magiging dugo. **18** Ang mga isda
na nasa ilog ay mamamatay, at ang ilog ay mangangamoy. Ang
mga taga-Ehipto ay hindi makakainom ng tubig mula sa ilog.”

19 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Sabihin mo kay
Aaron, 'Kunin mo ang iyong tungkod at iabot mo ang kamay mo
sa dako ng mga tubig ng Ehipto, sa dako ng kanilang mga ilog,
mga batis, mga lawa, at lahat ng mga tubigan, para ang kanilang
tubig ay maging dugo. Gawin mo ito para magkaroon ng dugo
sa lahat ng buong lupain ng Ehipto, kahit na sa lalagyang kahoy
at bato.'” 20 Ginawa nina Moises at Aaron ayon sa inutos ni
Yahweh. Itinaas ni Aaron ang tungkod at hinampas ang tubig
sa ilog, sa paningin nina Paraon at ng kaniyang mga lingkod.
Lahat ng tubig sa ilog ay naging dugo. 21 Ang mga isda sa
ilog ay namatay, at ang ilog ay nagsimulang mangamoy. Hindi
makainom ang mga taga-Ehipto ng tubig mula sa ilog, at ang
dugo ay nasa lahat ng dako sa lupain ng Ehipto. 22 Pero ang
mga salamangkero ng Ehipto ay gumawa ng kaparehong bagay
sa kanilang salamangka. Kaya ang puso ni Paraon ay tumigas,
at tumanggi siyang makinig kay Moises at Aaron, tulad ng sinabi
ni Yahweh na mangyayari. 23 Pagkatapos tumalikod si Paraon at
nagpunta sa kaniyang bahay. Hindi man lamang niya binigyang
pansin ito. 24 Lahat ng mga taga-Ehipto ay naghukay sa palibot
ng ilog para sa tubig na maiinom, pero hindi nila mainom ang
mismong tubig ng ilog. 25 Pitong araw ang lumipas matapos
salakayin ni Yahweh ang ilog.

8 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Puntahan mo si
Paraon at sabihin mo sa kaniya, 'Ito ang sinabi ni 'Yahweh:
“Hayaan mong umalis ang aking bayan para sila ay sumamba
sa akin. 2 Kung tatanggi ka na paalisin sila, pararanasin ko ang
iyong buong bansa ng mga salot na palaka. 3 Mapupuno ang
ilog ng mga palaka. Aahon sila at papasok sa iyong bahay, sa
iyong silid tulugan, at sa iyong higaan. Pupunta sila sa mga

bahay ng iyong mga lingkod. Sila ay pupunta sa iyong bayan,
sa iyong mga hurno, sa iyong mga masahang mangkok. **4**
Sasalakay ang mga palaka sa iyo, sa iyong mga tauhan, at sa
lahat ng iyong mga lingkod.'"" **5** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
"Sabihin mo kay Aaron, 'Iunat mo ang iyong kamay at ang iyong
tungkod sa ibabaw ng mga ilog, sa mga sapa at sa mga tubigan
at dalhin mo ang mga palaka doon sa lupain ng Ehipto.'" **6**
Inunat ni Aaron ang kaniyang kamay sa ibabaw ng mga tubig ng
Ehipto, at nagsilabasan ang mga palaka at linukob ang lupain ng
Ehipto. **7** Pero ang mga salamangkero ay gumawa ng katulad
din nito gamit ang kanilang mga salamangka: nagdala rin sila
ng mga palaka sa lupain ng Ehipto. **8** Pagkatapos tinawag ni
Paraon sina Moises at Aaron at sinabi, "Manalangin kayo kay
Yahweh para paalisin niya ang mga palaka mula sa akin at sa
aking bayan. Pagkatapos hahayaan ko ang mga tao na umalis,
para maghandog sa kaniya." **9** Sinabi ni Moises kay Paraon,
"Maaari kang magkaroon ng pribilehiyo na sabihan ako kung
kailan ako magdasal para sa iyo, sa iyong mga lingkod at sa
iyong bayan, para ang mga palaka ay mawala mula sa iyo
at sa iyong mga bahay at manatili lamang doon sa ilog." **10**
Sinabi ni Paraon, "Bukas." Sinabi ni Moises, "Mangyayari ayon
sa sinabi mo, para malaman mo na walang ibang katulad ni
Yahweh, ang aming Diyos. **11** Aalis ang mga palaka mula sa
iyo, sa iyong mga bahay, sa iyong mga lingkod, at sa iyong
bayan. Mananatili lamang ang mga ito sa ilog." **12** Umalis sina
Moises at Aaron mula kay Paraon. Pagkatapos tumawag si
Moises kay Yahweh tungkol sa mga palaka na dinala niya roon
kay Paraon. **13** Ginawa ni Yahweh ang hiningi ni Moises: ang
mga palaka ay namatay sa loob ng mga bahay, mga patyo,

at sa mga parang. **14** Tinipon ito ng mga tao sa tambakan
at nangamoy ang lupain. **15** Pero nang nakita ni Paraon na
mayroon doong kaginhawahan, pinatigas niya ang kaniyang
puso at hindi siya nakinig kina Moises at Aaron, tulad ng kung
ano ang sinabi ni Yahweh na gagawin niya. **16** Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Sabihin mo kay Aaron, 'Iunat mo ang iyong tungkod
at hampasin mo ang alikabok sa lupa, para ito ay maging niknik
sa lahat ng lupain ng Ehipto.'” **17** Ginawa nila ito: Iniunat ni
Aaron ang kaniyang kamay at ang kaniyang tungkod. Hinampas
niya ang alikabok sa lupa. Dumating ang mga niknik sa mga tao
at sa mga hayop. Lahat ng mga alikabok sa lupa ay naging
niknik sa buong lupain ng Ehipto. **18** Ang mga salamangkero ay
nagsubok gamit ang kanilang salamangka para makagawa ng
niknik, pero hindi sila nakagawa. May mga niknik sa mga tao
at mga hayop. **19** Pagkatapos sinabi ng mga salamamgkero
kay Paraon, “Ito ang daliri ng Diyos” Pero ang puso ni Paraon
ay pinatigas, kaya tumanggi siyang makinig sa kanila. Tulad
ito ng sinabi ni Yahweh na gagawin ni Paraon. **20** Sinabi ni
Yahweh kay Moises, “Gumising ka ng maaga at tumayo sa
harapan ni Paraon habang siya ay papunta ng ilog. Sabihin
mo sa kaniya, 'Ito ang sinabi ni Yahweh: “Hayaan mong umalis
ang aking bayan para sila ay sumamba sa akin. **21** Pero kung
hindi mo paaalisin ang aking bayan, magpapadala ako ng mga
kuyog ng langaw sa iyo, sa iyong mga lingkod, at sa iyong mga
tauhan, at sa iyong mga bahay. Ang mga bahay ng mga taga-
Ehipto ay mapupuno ng mga kuyog ng langaw, at kahit sa lupa
kung saan sila nakatayo ay mapupuno ng mga langaw. **22** Pero
sa araw na iyon ituturing kong kakaiba ang lupain ng Gosen,
ang lupain kung saan naninirahan ang aking bayan, para walang

mga kuyog ng langaw ang paparoon. Ito ay mangyayari para
iyong malaman na ako si Yahweh sa kalagitnaan ng lupaing
ito. **23** Gagawa ako ng pagkakakilanlan sa pagitan ng aking
bayan at ng iyong bayan. Itong tanda ng aking kapangyarihan
ay magaganap bukas."" **24** Ginawa nga ito ni Yahweh, at ang
makakapal na mga kuyog ng langaw ay dumating sa bahay ni
Paraon at sa mga bahay ng kaniyang mga lingkod. Sa buong
lupain ng Ehipto, ang lupain ay nasalanta dahil sa mga kuyog ng
langaw. **25** Tinawag ni Paraon sina Moises at Aaron at sinabi,
"Lumakad kayo, mag-alay kayo sa inyong Diyos dito sa aming
sariling lupa." **26** Sinabi ni Moises, "Hindi tama sa amin na
gawin iyan, dahil ang mga handog na aming ginagawa para kay
Yahweh na aming Diyos ay karumal-dumal para sa mga taga
Ehipto. Kapag gumawa kami ng pag-aalay na karumal-dumal sa
paningin ng mga taga-Ehipto, hindi ba nila kami babatuhin?
27 Hindi, ito ay tatlong araw na paglalakbay patungong ilang
na aming gagawin, para makapag-alay kay Yahweh na aming
Diyos, ayon sa kaniyang iniutos sa amin." **28** Sinabi ni Paraon,
"Papayag ako na umalis kayo at maghandog kay Yahweh na
inyong Diyos doon sa ilang. Huwag lamang kayong pumunta sa
napakalayo. At ipanalangin ninyo ako." **29** Sinabi ni Moises,
"Pagkaalis na pagkaalis ko mula sa iyo, mananalangin ako kay
Yahweh na ang mga kuyog ng langaw ay aalis mula sa inyo,
Paraon, at sa iyong mga lingkod at sa bayan mo bukas. Pero
ikaw ay hindi na dapat manlinlang sa pamamagitan ng hindi
pagpaalis sa aking bayan para maghandog kay Yahweh." **30**
Umalis si Moises mula kay Paraon at nanalangin kay Yahweh.
31 Ginawa ni Yahweh ang hiniling ni Moises: Inalis niya ang mga
kuyog ng langaw mula kay Paraon, sa kaniyang mga lingkod, at

sa kaniyang bayan. Wala ni isa ang natira. **32** Pero sa panahong
ito pinatigas pa rin ni Paraon ang kaniyang puso, at hindi niya
pinayagang umalis ang bayan.
9 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Pumunta ka kay
Paraon at sabihin sa kaniya, 'ang sabi ni Yahweh, ang Diyos ng
mga Hebreo: “Hayaang umalis ang aking bayan, para sila ay
sumamba sa akin”. **2** Pero kung ikaw ay tatanggi na paalisin sila,
kung patuloy mo silang panatilihin, **3** pagkatapos ang kamay ni
Yahweh ay nasa inyong mga baka na nasa bukirin at sa mga
kabayo, mga asno, mga kamelyo, mga kawan at mga tupa at
magdudulot ito ng isang matinding sakit. **4** Ituturing ni Yahweh
na magkaiba ang mga baka ng mga Israelita at ang mga baka
ng taga-Ehipto: walang hayop na pag-aari ng mga Israelita
ang mamamatay. **5** Nagtakda si Yahweh ng isang panahon;
kaniyang sinabi, “Gagawin ko bukas ang bagay na ito sa lupain.
6 Ito ang ginawa ni Yahweh sa sumunod na araw: namatay
ang lahat ng mga baka sa Ehipto. Pero wala ni isa sa mga
hayop ng mga Israelita ang namatay, wala ni isang hayop. **7**
Nagsaliksik si Paraon, at nakita, wala ni isang hayop ng mga
Israelita ang namatay. Pero matigas ang kaniyang puso, kaya
hindi niya hinayaang umalis ang bayan. **8** Pagkatapos sinabi ni
Yahweh kay Moises at kay Aaron, “Kumuha kayo ng ilang dakot
ng mga abo mula sa isang hurno. Ikaw, Moises, dapat mong
ihagis ang mga abo sa hangin habang nanonood si Paraon. **9**
Magiging pinong alikabok na kakalat sa buong lupain ng Ehipto.
Magdudulot ng mga pigsa at pamamaga na siyang kakalat sa
mga tao at mga hayop sa buong lupain ng Ehipto. **10** Kaya
kumuha si Moises at Aaron ng mga abo na mula sa isang hurno
at tumayo sa harapan ni Paraon. Pagkatapos, inihagis ni Moises

ang mga abo sa hangin. Nagdulot ang mga abo ng pigsa at
pamamaga na siyang kumalat sa mga tao at mga hayop. **11**
Hindi mapigilan ng mga salamangkero si Moises dahil sa mga
pigsa; dahil nagkaroon din sila ng mga pigsa maging ang lahat
ng ibang mga taga-Ehipto. **12** Pinatigas ni Yahweh ang puso ni
Paraon, kaya hindi nakinig si Paraon kina Moises at Aaron. Ito
mismo ang sinabi ni Yahweh kay Moises na gagawin ng Paraon.
13 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Gumising ka ng
maaga, tumayo ka sa harapan ni Paraon, at sabihin sa kaniya,
'si Yahweh, ang Diyos ng mga Hebreo, sinasabi ito: "Hayaan
mong umalis ang aking bayan para maari silang sumamba sa
akin. **14** Sa oras na ito ipapadala ko ang lahat ng mga salot sa
iyo mismo, sa iyong mga lingkod at sa iyong bayan. Gagawin ko
ito para malaman mo na walang sinuman ang katulad ko dito
sa buong mundo. **15** Sa ngayon maaari kung iunat ang aking
kamay at lusubin ka at ang iyong bayan ng sakit, at kayo ay
lipulin mula sa lupain. **16** Pero sa ganitong kadahilanan hinayaan
ko kayong makaligtas: para maipakita ang aking kapangyarihan,
nang sa ganoon maipahayag ko sa lahat ng panig ng mundo
ang aking pangalan. **17** Patuloy mong itinataas ang iyong sarili
laban sa aking bayan sa pamamagitan ng hindi mo pagpayag na
paalisin sila. **18** Makinig! Bukas sa ganito ring oras magdadala
ako ng isang napakalakas na ulang may yelo, pangyayari na
hindi pa nakikita sa Ehipto mula sa unang araw nito hanggang
ngayon. **19** Kaya ngayon, magpadala ka ng mga lalaki at ipunin
sa ligtas na lugar ang iyong mga baka at ang lahat ng mayroon
ka sa iyong bukid sa ligtas na lugar. Ang bawat tao at hayop
na nasa bukid at hindi dinala sa bahay—babagsak sa kanila
ang ulang may yelo, at mamamatay sila."'" **20** Pagkatapos ang

mga lingkod ni Paraon na naniwala sa mensahe ni Yahweh,
ay nagmadali na dalhin ang kanilang mga alipin at mga baka
sa kanilang mga bahay. **21** Pero ang mga hindi magseryoso
ng mensahe ni Yahweh ay iiwan ang kanilang mga alipin at
mga baka sa mga bukid. **22** Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay
Moises, “Iunat mo ang iyong kamay patungo sa kalangitan para
magkaroon ng ulang may yelo sa lahat ng lupain ng Ehipto, sa
bayan, sa mga hayop at sa lahat ng mga halaman sa mga bukid
sa buong lupain ng Ehipto.” **23** Iniunat ni Moises ang kaniyang
tungkod patungo sa kalangitan, at nagpadala si Yahweh ng
kulog, ulang may yelo at kidlat sa lupa. Pinaulanan din niya ng
yelo ang lupain ng Ehipto. **24** Kaya nagkaroon ng ulan at kidlat
na may kasamang yelong ulan, napakalubha, bagay na hindi pa
nangyayari sa buong lupain ng Ehipto mula nang ito ay maging
isang bansa. **25** Sa buong lupain ng Ehipto, tumama ang ulang
ay yelo sa lahat ng bagay na nasa mga bukid, sa kapwa mga
tao at mga hayop. Tumama ito sa bawat halaman na nasa mga
bukid at sinira ang bawat punongkahoy. **26** Doon lamang sa
lupain ng Gosen, kung saan nakatira ang mga Israelita, hindi
umulan ng yelo. **27** Pagkatapos nagpadala ang Paraon ng mga
tao para ipatawag sina Moises at Aaron. Sinabi niya sa kanila,
“Nagkasala ako sa oras na ito. Si Yahweh ay matuwid at ako at
ang aking bayan ay masasama. **28** Magdasal kayo kay Yahweh,
dahil ang napakalakas na mga kidlat at ulang may yelo ay sobra
na. Papaalisin ko na kayo at hindi na kayo titira dito. **29** Sinabi ni
Moises sa kaniya, “Sa oras na umalis ako sa lungsod, ilalatag ko
ang aking mga kamay kay Yahweh. Titigil na ang kulog at wala
ng anumang ulang may yelo. Sa ganitong paraan malalaman
mo na pag-aari ni Yahweh ang mundo. **30** Pero para sa iyo at sa

iyong mga lingkod, alam ko na hindi niyo talaga ginagalang si
Yahweh na Diyos." **31** Ngayon ang mga lino at sebada ay nasira,
dahil ang uhay magulang na sa tangkay at namumulaklak na
ang lino. **32** Pero ang trigo at ang espelta ay hindi nasalanta
dahil huli itong tumubo. **33** Nang umalis si Moises kay Paraon at
sa lungsod, inilatag niya ang kaniyang mga kamay kay Yahweh;
tumigil ang kulog at ulang may yelo, at ang ulan ay hindi na
bumuhos pa. **34** Nang nakita ni Paraon na ang ulan, ang ulang
may yeloo at kulog ay humupa na, muling nagkasala siya at
pinatigas ang kaniyang puso, kasama ang kaniyang mga lingkod.
35 Pinatigas ang puso ni Paraon, kaya hindi niya pinayagang
umalis ang bayan ng Israel. Ito ang paraan na sinabi ni Yahweh
kay Moises na ito ang gagawin ni Paraon.

10 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Puntahan mo ang Paraon,
dahil pinatigas ko ang kaniyang puso at ang mga puso ng
kaniyang mga lingkod. Ginawa ko ito para maipakita ang mga
palatandaan ng aking kapangyarihan sa kanila. **2** Ginawa ko rin
ito para maikuwento mo sa iyong mga anak at mga apo ang mga
bagay na ginawa ko, kung paano ko pinagmalupitan ang Ehipto,
at kung paano ko binigay ang iba't-ibang mga palatandaan ng
aking kapangyarihan sa kanila. Sa ganitong paraan malalaman
mo na ako si Yahweh." **3** Kaya pumunta sina Moises at Aaron
sa Paraon at sinabi sa kaniya, "Sinabi ito ni Yahweh, ang
Diyos ng mga Hebreo: 'Hanggang kailan mo tatanggihan ang
pagpapakumbaba ng iyong sarili sa aking harapan? Hayaan
mo nang umalis ang aking bayan para sumamba sila sa akin.
4 Pero kung tatanggihan mo na paalisin ang aking bayan,
makinig ka, bukas magpapadala ako ng mga balang sa iyong
lupain. **5** Tatakpan nila ang ibabaw ng lupain nang wala ni isang

makakakita ng lupa. Kakainin nila ang mga tira ng anumang
nakaligtas mula sa ulang may yelo. Kakainin din nila ang bawat
puno na tumutubo para sa inyo sa mga bukid. **6** Pupunuin nila
ang inyong mga tahanan, iyong lahat ng mga lingkod, at lahat ng
mga taga-Ehipto—bagay na hindi pa kailanman nakita ng iyong
ama maging ng iyong lolo, hindi pa kailanman nasaksihan mula
noong araw na nasa mundo na sila hanggang sa kasalukuyan.'"
Pagkatapos umalis si Moises at lumabas mula sa harap ni
Paraon. **7** Sinabi ng mga lingkod ni Paraon sa kaniya, "Gaano
ba katagal na magiging pahamak ang taong ito sa atin? Hayaan
mo nang umalis ang mga Israelita para makasamba kay Yahweh
na kanilang Diyos. Hindi mo pa ba napagtanto na wasak na
ang Ehipto?" **8** Muling dinala sina Moises at Aaron sa Paraon,
na siyang nagsabi sa kanila, "Sige, sambahin ninyo si Yahweh
na inyong Diyos. Pero anong klaseng mga tao ba ang aalis?"
9 Sinabi ni Moises, "Aalis kami na kasama ang aming mga
kabataan at ang aming mga matatanda, kasama ang aming mga
anak na lalaki at mga anak na babae. Dadalhin din namin ang
mga kawan at mga baka, dahil kailangan naming magdiwang
para kay Yahweh." **10** Sinabi ng Paraon sa kanila, "Nawa'y
samahan nga kayo ni Yahweh, kung sakali na paaalisin ko
kayo at ang inyong maliliit na mga bata. Tingnan niyo, may sa
kasamaan kayong iniisip. **11** Hindi! Lumakad kayo, ang mga
lalaki lamang na nasa inyo at sambahin si Yahweh, dahil iyan
ang gusto ninyo." Pagkatapos pinaalis sina Moises at Aaron
sa harapan ni Paraon. **12** Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay
Moises, "Iunat mo ang iyong mga kamay at ituon sa buong
lupain ng Ehipto, at sa mga balang para lusubin nila ang lupain
ng Ehipto at kainin ang bawat tanim na naroroon, lahat ng

mga natira mula sa ulang may yelo." **13** Iniunat ni Moises ng
kaniyang tungkod sa buong lupain ng Ehipto, at nagdala si
Yahweh ng silangang hangin sa lupain sa buong araw na iyon at
sa buong gabi. Kinaumagahan, nagdala ang silangang hangin
ng mga balang. **14** Pumunta ang mga balang sa buong lupain
ng Ehipto at pinugaran ang lahat ng bahagi nito. Napakaraming
mga balang na kailanman ay hindi pa nakarating sa lupain at
hindi na mauulit pa. **15** Tinakpan nila ang ibabaw ng buong
lupain sa gayon nagdilim ito. Kinain nila ang bawat halaman na
nasa lupain at ang lahat ng bunga ng mga punongkahoy na
natira ng ulang may yelo. Walang natirang buhay na berdeng
halaman o anumang punongkahoy o halaman sa mga bukid sa
lahat ng lupain ng Ehipto. **16** Pagkatapos mabilis na pinatawag
ng Paraon sina Moises at Aaron at sinabing, "Nagkasala ako
laban kay Yahweh na inyong Diyos at laban sa inyo. **17** Kaya
ngayon, patawarin ninyo ako sa aking kasalanan sa oras na ito,
at idalangin ninyo kay Yahweh na inyong Diyos na kaniyang
alisin ang kamatayang ito mula sa akin." **18** Kaya lumabas si
Moises mula sa harap ng Paraon at nanalangin kay Yahweh. **19**
Dinala ni Yahweh ang napakalakas na kanlurang hangin na
dumampot sa mga balang at itinangay sila patungo sa Dagat ng
mga Tambo; Wala ni isang balang ang natira sa buong lupain ng
Ehipto. **20** Pero pinatigas ni Yahweh ang puso ni Paraon, at
hindi pinaalis ni Paraon ang mga Israelita. **21** Pagkatapos sinabi
ni Yahweh kay Moises, "Iunat mo ang iyong kamay patungo sa
kalangitan, para magkaroon ng kadiliman sa buong lupain ng
Ehipto, kadiliman na maaaring madama." **22** Iniunat ni Moises
ang kaniyang kamay patungo sa kalangitan at nagkaroon ng
makapal na kadiliman sa buong lupain ng Ehipto sa loob ng

tatlong araw. 23 Wala ni isang nakakakita ng sinuman; wala
ni isang lumisan sa kanilang mga tirahan sa loob ng tatlong
araw. Pero, mayroong ilaw ang lahat ng mga Israelita, sa lugar
kung saan sila nakatira. 24 Pinatawag ng Paraon si Moises at
sinabing, "Lumakad kayo at sambahin si Yahweh. Maaari na
ring sumama sa inyo maging ang inyong mga pamilya, pero
dapat maiwan ang inyong mga kawan at mga grupo ng mga
hayop." 25 Pero sinabi ni Moises, "Kailangan mo rin magbigay
ng mga hayop para sa mga alay at sunog na mga handog para
maihandog namin kay Yahweh na aming Diyos. 26 Kailangan din
naming isama ang aming mga baka; wala ni isang paa nila ang
maiiwan, dahil kailangan namin silang dalhin para sa pagsamba
kay Yahweh na aming Diyos. Dahil hindi namin alam kung ano
ang aming kakailanganin sa pagsamba kay Yahweh hanggang
sa makarating kami roon." 27 Pero pinatigas ni Yahweh ang
puso ng Paraon at hindi niya sila hinayaang umalis. Sinabi ng
Paraon kay Moises, 28 "Lumayo kayo sa akin! Mag-ingat sa
isang bagay, nang hindi mo na ako muling makita, dahil sa araw
na makita mo ang aking mukha, mamamatay ka." 29 Sinabi
ni Moises, "Ikaw na mismo ang nagsalita. Hindi ko na muling
makikita ang iyong mukha."

11 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Mayroon pa
rin akong isang salot na dadalhin kay Paraon at sa Ehipto.
Pagkatapos niyan, papayagan na niya kayong makaalis mula
rito. Kapag ganap na pinayagan na niya kayong makaalis,
itataboy niya kayo ng tuluyan. 2 Turuan mo ang mga tao na ang
bawat mga lalaki at babae ay humingi sa kanilang kapitbahay ng
mga hiyas na pilak at mga hiyas na ginto." 3 Ngayon ginawang
masabik ni Yahweh ang mga taga-Ehipto para malugod ang mga

Israelita. Bukod dito, ang tauhan ni Moises ay talagang kahanga-
hanga sa paningin ng mga alipin ni Paraon at mga tao sa Ehipto.
4 Sinabi ni Moises. “Ito ang mga sinabi ni Yahweh: 'Pupunta ako
sa buong Ehipto ng hating gabi. 5 Mamamatay ang lahat ng
panganay sa lupain ng Ehipto, mula sa panganay ni Paraon, na
nakaupo sa kaniyang trono, hanggang sa panganay ng aliping
babae na siyang nasa likod ng gilingan ng trigo nito, at sa lahat
ng panganay ng mga baka. 6 Pagkatapos magkakaroon ng
isang matinding iyakan sa buong lupain ng Ehipto, tulad ng hindi
pa kailanman nangyari at hindi na kailanman mangyayaring muli.
7 Pero kahit hindi tumahol ang isang aso laban sa alinmang
taga-Israel, sinuman laban sa tao o hayop. Sa ganitong paraan
malalaman ninyo ang pagkakaiba ng pagtrato ko sa mga taga-
Ehipto at sa mga Israelita.' 8 Lahat ng mga alipin mong ito,
Paraon ay magpapakumbaba at luluhod sa akin. Sasabihin
nila, 'Umalis na kayo at sa lahat ng mga taong sumusunod sa
iyo!' Pagkatapos lalabas ako.” Pagkatapos umalis siya mula
kay Paraon na may matinding galit. 9 Sinabi ni Yahweh kay
Moises, “Hindi makikinig si Paraon sa iyo. Ito ay mangyari para
makagawa ako ng maraming kamangha-manghang mga bagay
sa lupain ng Ehipto.” 10 Ginawa lahat nina Moises at Aaron ang
mga kababalaghan sa harapan ni Paraon. Pero pinatigas ni
Yahweh ang puso ni Paraon, at hindi pinayagan ni Paraon na
makaalis ang mga Israelita sa kaniyang lupain.

12 Nakipag-usap si Yahweh kina Moises at Aaron sa lupain
ng Ehipto. Sinabi niya, 2 “Para sa inyo, ang buwan na ito ay
magiging simula ng mga buwan, ang unang buwan ng taon sa
inyo. 3 Sabihan ang kapulungan ng Israel, 'Sa ikasampung araw
ng buwan na ito dapat kumuha ang bawat isa ng isang tupa o

batang kambing para sa kanilang mga sarili, gagawin ito ng
bawat pamilya, isang tupa para sa bawat sambahayan. 4 Kung
ang sambahayan ay napakaliit para sa isang tupa, ang tao at
sa kaniyang kapitbahay ay kukuha ng tupa o karne ng batang
kambing na sapat para sa bilang ng tao. Dapat ito ay sapat para
sa bawat isa na kakain, kaya kailangan nilang kumuha ng sapat
na karne para ipakain sa kanilang lahat. 5 Ang inyong tupa o
batang kambing ay dapat walang kapintasan, isang taong gulang
na lalaki. Maaari ninyong kunin ang isa sa tupa o mga kambing.
6 Kailangan ninyong ingatan ito hanggang sa ikalabing-apat na
araw sa buwan na iyon. Pagkatapos kailangang papatayin ang
mga hayop na ito ng buong kapulungan ng Israel sa takip-silim. 7
Kailangan ninyong kumuha ng ilang dugo at ipahid sa dalawang
magkabilang poste ng pintuan at sa itaas ng balangkas ng
pintuan ng mga bahay na kung saan kakainin ninyo ang karne.
8 Dapat ninyong kainin ang karne sa gabing iyon, pagkatapos na
ihawin ito sa apoy. Kainin ninyo ito ng may tinapay na walang
lebadura, kasama ang mga mapapait na damong-gamot. 9
Huwag ninyong kainin itong hilaw o pinakuluan sa tubig. Sa
halip, ihawin ninyo ito sa apoy kasama ang ulo, mga binti at ng
lamang-loob. 10 Huwag ninyong hayaan na may matira nito
hanggang umaga. Dapat ninyong sunugin ito anuman ang natira
sa umaga. 11 Ganito dapat kung paano ninyo ito kakainin:
Suot ang inyong sinturon sa inyong baywang, ang inyong mga
sapatos sa inyong paa, at inyong tungkod sa kamay. Kailangan
ninyong kainin ito ng mabilisan. Ito ang Paskua ni Yahweh. 12
Sinabi ito ni Yahweh: Pupunta ako sa buong lupain ng Ehipto
sa gabing iyon at sasalakayin ang lahat ng mga panganay
na anak ng tao at ng hayop sa lupain ng Ehipto. Dadalhin ko

ang kaparusahan sa lahat ng mga diyos ng Ehipto. Ako ay si
Yahweh. **13** Ang dugo ay magiging isang palatandaan sa inyong
mga tahanan para sa pagdating ko sa inyo. Kapag nakita ko ang
dugo, lalagpasan ko lang kayo kapag sinalakay ko ang lupain ng
Ehipto. Ang salot na ito ay hindi dadapo sa inyo at wawasak sa
inyo. **14** Ang araw na ito ay magiging araw ng pag-alaala para
sa inyo, kung saan dapat ninyong sundin bilang isang pista para
kay Yahweh. Ito ay mananatiling isang batas para sa inyo, sa
lahat ng inyong mga salinlahi, na dapat ninyong sundin ngayong
araw. **15** Kakain kayo ng tinapay na walang lebadura sa loob
ng pitong araw. Sa unang araw aalisin ninyo ang lebadura
mula sa inyong mga tahanan. Ang sinumang kakain ng may
lebadurang tinapay mula sa unang araw at hanggang sa ika-
pitong araw, ang taong ito ay dapat itiwalag mula sa Israel.
16 Sa unang araw magkakaroon ng isang pagpupulong para
ilaan sa akin, at sa ika-pitong araw magkakaroon ng ibang
ganoong pagtitipon. Walang trabahong gagawin sa mga araw
na ito, maliban sa pagluluto para sa makakain ng lahat. Iyon
lang dapat ang trabaho na maaari ninyong gawin. **17** Dapat
ninyong pagmasdan ang Pista ng Tinapay na walang Lebadura
dahil sa araw na ito dadalhin ko ang inyong bayan, armadong
grupo sa armadong grupo, palabas sa lupain ng Ehipto. Kaya
dapat ninyong sundin ang araw na ito sa lahat ng salinlahi ng
inyong bayan. Ito ay mananatiling isang batas para sa inyo.
18 Dapat kayong kumain ng tinapay na walang lebadura mula
sa takipsilim ng ikalabing-apat na araw ng unang buwan ng
taon, hanggang sa takipsilim ng ikadalawampu't isang araw ng
buwan. **19** Sa loob ng pitong araw na ito, dapat walang lebadura
ang makikita sa loob ng inyong mga tahanan. Kung sinuman

ang kakain ng tinapay na may lebadura ay dapat itiwalag sa
komunidad ng Israel, kahit na ang taong iyon ay isang dayuhan
o isang taong ipinanganak sa inyong lupain. **20** Dapat kayong
kumain ng walang lebadura. Saanman kayo manirahan, dapat
kayong kumain ng tinapay na walang lebadura.'" **21** Pagkatapos
ipinatawag lahat ni Moises ang mga matatanda sa Israel at sinabi
sa kanila, "Lumakad kayo at pumili ng mga tupa o mga maliliit
na kambing na sapat para maipakain sa inyong mga pamilya at
papatayin ang Paskuang tupa. **22** Pagkatapos kumuha ng isang
bigkis ng hisopo at isawsaw sa dugo na nasa isang palanggana.
Ipahid ang dugo na nasa palanggana sa itaas ng balangkas ng
pinto sa dalawang magkabilang poste. Wala sa inyo ni isa ang
lalabas ng pintuan ng kaniyang tahanan hanggang sa umaga. **23**
Dahil si Yahweh ay dadaan para salakayin ang mga taga-Ehipto.
Kapag nakita niya ang dugo sa itaas ng inyong balangkas at
sa dalawang magkabilang poste, lalagpasan niya lamang ang
inyong pintuan at hindi niya pahihintulutan ang tagawasak na
makapasok sa inyong tahanan para kayo ay salakayin. **24** Dapat
ninyong ipagdiwang ang pangyayaring ito. Ito ay mananatiling
isang batas para sa inyo at sa inyong mga kaapu-apuhan. **25**
Kung kayo ay papasok sa lupain na ibibigay ni Yahweh sa inyo,
tulad ng ipinangako niyang gagawin, dapat ninyong sundin ang
pagsambang gawain na ito. **26** Kapag nagtanong ang inyong
mga anak, 'Ano ang ibig sabihin ng kilos na pag-sambang ito?'
27 At dapat ninyong sabihin, 'Ito ay sakripisyo sa Paskua ni
Yahweh, dahil nilagpasan lang ni Yahweh ang mga tahanan
ng mga Israelita sa Ehipto nang sinalakay niya ang mga taga-
Ehipto. Pinalaya niya ang aming sambahayan.'" Pagkatapos
ang bayan ay yumuko at sumamba kay Yahweh. **28** Umalis

ang mga Israelita at ganap na ginawa kung ano ang iniutos ni
Yahweh kina Moises at Aaron. **29** Ito ay nangyari ng hatinggabi
ng sinalakay ni Yahweh ang lahat ng panganay sa lupain ng
Ehipto, mula sa panganay ni Paraon, na nakaupo sa kaniyang
trono, hangang sa panganay ng taong nasa kulungan at sa lahat
ng panganay ng mga baka. **30** Nagising si Paraon sa gabing
iyon—siya, at ang lahat ng kaniyang alipin, at lahat ng mga taga-
Ehipto. Nagkaroon ng malakas na pagdadalamhati sa Ehipto,
dahil wala ni isang tahanan ang naroroon ang walang namatay.
31 Pinatawag ni Paraon sina Moises at Aaron sa gabing iyon at
sinabing, "Tumayo kayo at lumayas mula sa bayan ko, kayo at
ang mga Israelita. Umalis na kayo, at sumamba kay Yahweh,
gaya ng sinabi ninyo na nais ninyong gawin. **32** Kunin na ninyo
ang mga alagang hayop at mga kawan, tulad ng sinabi ninyo, at
alis na, at pagpalain ninyo rin ako." **33** Ang mga taga-Ehipto ay
nasa isang matinding pagmamadali para ipadala sila palabas ng
lupain, dahil sinabi nila, "Lahat tayo ay taong patay na." **34** Kaya
kinuha ng mga tao ang kanilang masa na walang idinagdag na
lebadura. Ang kanilang pinagmamasahang mangkok ay binalot
nila sa kanilang mga damit na nakalagay sa kanilang mga
balikat. **35** Ginawa ngayon ng bayang Israelita ang ayon sa
sinabi ni Moises sa kanila. Humingi sila sa mga taga-Ehipto
ng mga hiyas na pilak, ginto at damit. **36** Ginawang sabik ni
Yahweh ang mga taga-Ehipto para malugod ang mga Israelita.
Kaya binigay ng mga taga-Ehipto ang anumang hingin nila. Sa
ganitong paraan, nakuha ng mga Israelita ang yaman ng mga
taga-Ehipto. **37** Naglakbay ang mga Israelita mula sa Rameses
hanggang Sucot. Ang kanilang bilang ay 600, 000 na mga lalaki,
dagdag pa rito ang mga babae at mga bata. **38** Isang halu-

halong pangkat ng hindi Israelita ay sumama rin sa kanila,
kasama ang kanilang mga alagang hayop at mga kawan, isang
malaking bilang ng mga baka. **39** Naghurno sila ng tinapay
na walang lebadura sa ilalim ng masa na dinala nila mula sa
Ehipto. Ito ay walang lebadura dahil sila ay pinalayas sa Ehipto
at hindi maaaring ipagpaliban ang paghahanda ng pagkain. **40**
Ang mga Israelita ay nanirahan sa Ehipto sa loob ng 430 na
taon. **41** Matapos ang 430 na taon, sa araw ding iyon, lahat
ng mga armadong grupo ni Yahweh ay umalis palabas mula
sa lupain ng Ehipto. **42** Ito ay isang gabing dapat manatiling
gising, para ilabas sila ni Yahweh mula sa lupain ng Ehipto.
Ito ay gabi ni Yahweh na dapat ipagdiwang ng lahat ng mga
Israelita sa lahat ng salinlahi ng kanilang bayan. **43** Sinabi ni
Yahweh kina Moises at Aaron, "Ito ang mga alituntunin para sa
Paskua: walang dayuhan ang maaaring makibahagi sa pagkain
na ito. **44** Kahit na, ang bawat alipin ng mga Israelita, na binili ng
pera, ay maaaring makakain nito matapos ninyo silang tuliin.
45 Hindi makakain ang mga dayuhan at upahang lingkod ng
alinmang pagkain. **46** Dapat kainin ang pagkain sa isang bahay.
Huwag kayong magdadala ng anumang karne sa labas ng
inyong bahay, at hindi ninyo dapat baliin ang kahit anumang
buto nito. **47** Dapat obsebahan ng lahat ng mga komunidad
ng Israel ang pagdiriwang. **48** Kapag maninirahan ang isang
dayuhan sa inyo at gustong obserbahan ang Paskua para kay
Yahweh, lahat ng kaniyang lalaking kamag-anak ay dapat tuliin.
Pagkatapos siya ay maaaring dumating at sundin ito. Siya ay
magiging katulad ng mga taong ipinanganak sa lupain. Ganun
pa man, walang sinumang taong hindi tuli ang makakakain ng
anumang pagkain. **49** Parehong batas ang siyang gagamitin sa

kapwa katutubo o dayuhan na naninirahan kasama ninyong
lahat." 50 Kaya sinunod ng lahat ng mga Israelita nang lubusan
ang iniutos ni Yahweh kina Moises at Aaron. 51 Dumating ang
araw na iyon na dinala ni Yahweh ang Israel palabas sa lupain
ng Ehipto sa pamamagitan ng kanilang mga armadong grupo.

13 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabing, 2 "Ilaan sa
akin ang lahat ng mga panganay, ang bawat panganay na lalaki
ng mga Israelita, kapwa mula sa mga tao at sa mga hayop.
Pagmamay-ari ko ang mga panganay." 3 Sinabi ni Moises sa
mga tao, "Alalahanin ninyo ang araw na ito, ang araw kung saan
kayo nakalabas mula sa Ehipto, nakalabas mula sa bahay ng
pagkakaalipin, dahil nakalabas kayo mula sa lugar na ito sa
pamamagitan ng malakas na kamay ni Yahweh. Walang tinapay
na may halong lebadura ang kakainin. 4 Lalabas kayo mula
sa Ehipto sa araw na ito, sa buwan ng Abib. 5 Dapat ninyong
sundin ang ganitong pamamaraan ng pagsamba sa buwan na
ito kapag dinala na kayo ni Yahweh sa lupain ng mga Cananeo,
Heteo, Amoreo, Hivita at Jebuseo, ang lupain na kaniyang
ipinangako na ibibigay sa inyong mga ninuno, isang lupain na
umaagos ng gatas at pulot. 6 Sa loob ng pitong araw dapat
kayong kumain ng tinapay na walang lebadura; Sa ikapitong
araw magkakaroon ng pista sa karangalan ni Yahweh. 7 Tinapay
na walang lebadura ang dapat kainin sa loob ng pitong araw;
dapat walang tinapay na may lebadura ang makikita sa gitna
ninyo. Dapat walang lebadurang makikita sa inyo sa loob ng
inyong mga kinasasakupan. 8 Sa araw na iyon sasabihan ninyo
ang inyong mga anak, 'Dahil ito ang ginawa ni Yahweh para
sa akin nang lumabas ako mula sa Ehipto.' 9 Magsisilbi itong
paalala para sa inyo sa inyong kamay, at isang paalala sa inyong

noo. Para mapasainyong bibig itong batas ni Yahweh, dahil
nakalabas kayo mula sa Ehipto sa pamamagitan ng malakas na
kamay ni Yahweh. **10** Kaya dapat ninyong sundin ang batas na
ito sa itinakdang panahon taun-taon. **11** Kapag dadalhin na kayo
ni Yahweh sa lupain ng Cananeo, na kaniyang ipinangako sa
inyo at sa inyong mga ninuno, at kapag ibinigay niya na ang
lupain sa inyo, **12** kinakailangan ninyong ilaan sa kaniya ang
lahat ng inyong mga panganay na anak at ang lahat ng mga
unang ipinanganak ng inyong mga hayop. Kay Yahweh ang
mga lalaki. **13** Kailangan mong bilhin pabalik ang bawat unang
ipinanganak na asno kasama ang isang tupa. Kapag hindi mo ito
bibilhin pabalik, dapat mong baliin ang leeg nito. Pero ang bawat
panganay sa inyong mga lalaki sa lahat ng inyong mga anak na
lalaki—kailangan ninyo silang bilhin pabalik. **14** Sa darating na
panahon, kapag nagtanong ang iyong anak na lalaki, “Ano ang
ibig sabihin nito?' pagkatapos sabihin mo sa kaniya, 'Nakalabas
tayo mula sa Ehipto sa pamamagitan ng lakas ng kamay ni
Yahweh, mula sa bahay ng pagkaalipin. **15** Nang nagmamatigas
na tinanggihan ng Paraon ang pagpapaalis sa amin, pinatay ni
Yahweh ang lahat ng mga panganay sa buong lupain ng Ehipto,
kapwa panganay na anak ng mga tao at ang panganay na anak
ng mga hayop. Kung kaya bakit ako nag-aalay kay Yahweh ng
mga panganay ng bawat hayop, at kung kaya bakit ko binibili
pabalik ang aking mga panganay na lalaki.' **16** Magiging paalala
ito sa iyong mga kamay, at paalala sa iyong noo, dahil nakalabas
tayo mula sa Ehipto sa pamamagitan ng lakas ng kamay ni
Yahweh.” **17** Nang pinayagan ni Paraon na umalis ang mga tao,
hindi sila pinangunahan ng Diyos sa landas patungo sa lupain
ng mga Palestina, kahit pa malapit ang lupain. Dahil sinabi ng

Diyos, “Marahil magbabago ang mga tao ng kanilang mga isipan
kapag nakaranas sila ng digmaan at pagkatapos babalik sa
Ehipto. 18 Kaya pinatnubayan ng Diyos ang mga tao paikot
sa may ilang patungo sa Dagat ng mga Tambo. Umakyat ang
mga Israelita papalabas mula sa Ehipto na armado para sa
pakikipaglaban. 19 Dinala ni Moises ang mga buto ni Jose, dahil
taimtim na pinanumpa ni Jose ang mga Israelita at sinabing,
“Siguradong ililigtas kayo ng Diyos, at kailangan ninyong dalhin
papalayo ang aking mga buto kasama ninyo.” 20 Naglakbay ang
mga Israelita mula sa Sucot at nagkampo sa Etam sa paligid ng
ilang. 21 Sumabay si Yahweh sa kanila bilang isang haligi na
ulap sa umaga para manguna sa kanilang landas. At sa gabi
bilang isang haligi na apoy para bigyan sila ng ilaw. 22 Hindi
inaalis ni Yahweh mula sa harapan ng mga tao ang pang-araw
na haligi na ulap maging ang pang-gabi na haligi na apoy.

14 Kinausap ni Yahweh si Moises: 2 “Sabihin mo sa mga
Israelita na sila ay bumalik at magkampo sa Pi Hahirot, sa
pagitan ng Migdol at ng dagat, bago ang Baal Zefon. Kayo
ay magkakampo sa tabing dagat at sa tapat ng Pi Hahirot. 3
Sasabihin ni Paraon ang tungkol sa mga Israelita, 'Naliligaw sila
sa mga lupain. Sinara sila ng ilang. 4 Papatigasin ko ang puso
ni Paraon, at hahabulin ko sila. Makakakuha ako ng parangal
dahil kay Paraon at sa kaniyang mga hukbo. Malalaman ng mga
taga-Ehipto na ako ay si Yahweh.” Kaya ang mga Israelita ay
nagkampo dahil sa iniutos sa kanila. 5 Nang sinabihan ng hari ng
Ehipto na ang mga Israelita ay nakatakas, ang isipan ni Paraon
at ng kaniyang mga lingkod ay bumaliktad laban sa bayan. Sinabi
nila, “Anong ginawa natin at hinayaan nating makalaya ang mga
Israelita mula sa pagtrabaho para sa atin?” 6 Pagkatapos kinuha

ni Paraon ang kaniyang karwahe at kasama niya ang kaniyang
mga hukbo. **7** Isinama niya ang piniling animnaraang karwahe at
ang lahat ng ibang mga karwahe ng Ehipto, ang lahat ng mga
pinuno sa kanila. **8** Pinatigas ni Yahweh ang puso ni Paraon, hari
ng Ehipto, at hinabol niya ang mga Israelita. Ngayon nakaalis
ang mga Israelita nang matagumpay. **9** Pero hinabol sila ng mga
taga-Ehipto kasama ng kanilang mga kabayo at mga karwahe,
mga nangangabayo at ang kaniyang mga hukbo. Inabutan nila
ang mga Israelita na nagkakampo sa tabing dagat ng Pi Hahirot,
bago ang Baal Zefon. **10** Nang malapit na si Paraon, ang mga
Israelita ay tumingala at nabigla. Naglalakad ang mga taga-
Ehipto patungo sa kanila at sila ay natakot. Umiyak ang mga
Israelita kay Yahweh. **11** Sinabi nila kay Moises, “Dahil wala na
bang mapaglilibingan sa amin sa Ehipto kaya mo kami dinala sa
ilang para dito mamatay? Bakit itinuring mo kami ng ganito,
dinala mo kami palabas sa Ehipto? **12** Hindi ba ito ang sinabi
namin sa iyo sa Ehipto? Sinabi namin sa iyo, 'Iwanan kami dito,
para makapagtrabaho kami sa mga taga-Ehipto. Mas mabuti pa
sa amin ang magtrabaho para sa kanila kaysa kami ay mamatay
dito sa ilang.'” **13** Sinabi ni Moises sa mga tao, “Huwag kayong
matakot. Manatili at tingnan ninyo ang pagliligtas ni Yahweh
na ibibigay sa inyo ngayon. Dahil hindi ninyo na makikita muli
ang mga taga-Ehipto na nakikita ninyo ngayon. **14** Si Yahweh
ay makikipaglaban para sa inyo, at kailangan lang ninyong
manatili. **15** Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Bakit
ikaw, Moises, patuloy na tumatawag sa akin? Sabihan mo ang
mga Israelita na magpatuloy sa pagsulong. **16** Itaas mo ang
iyong tungkod, iunat mo sa pamamagitan ng iyong kamay sa
ibabaw ng dagat at hatiin mo ito sa dalawa, para ang bayan

ng Israel ay makarating sa dagat sa tuyong lupa. **17** Tandaan
mo na patitigasin ko ang puso ng mga taga-Ehipto para sila ay
tugisin. Makakakuha ako ng parangal dahil kay Paraon at sa
lahat ng kaniyang hukbo, mga karwahe at ang kaniyang mga
nangangabayo. **18** Pagkatapos malalaman ng mga taga-Ehipto
na ako ay si Yahweh at makakakuha ako ng karangalan nang
dahil kay Paraon, sa kaniyang mga karwahe at sa kaniyang
mga nangangabayo.” **19** Ang anghel ng Diyos, ang siyang
pumunta sa mga Israelita, kumilos at nagpunta sa kanilang
likuran. Ang haligi ng ulap ay kumilos mula sa kanila at pumunta
at tumayo sa kanilang likuran. **20** Dumating ang ulap sa pagitan
ng kampo ng Ehipto at sa kampo ng Israel. Isang madilim na
ulap sa mga taga-Ehipto pero inilawan naman ang gabi para sa
mga Israelita. Kaya hindi nakalapit ang isang panig sa kabila
buong gabi. **21** Iniunat ni Moises ang kaniyang kamay sa ibabaw
ng dagat. Pinabalik ni Yahweh ang dagat sa pamamagitan ng
isang malakas na hanging silangan sa buong gabing iyon at
ginawang tuyong lupa. Sa ganitong paraan nahati ang tubig.
22 Ang mga Israelita ay pumunta sa gitna ng dagat sa tuyong
lupa. Ang tubig ay nag-anyong pader para sa kanila sa kanilang
kanang kamay at sa kanilang kaliwa. **23** Tinugis sila ng mga
taga-Ehipto. Pinuntahan sila sa gitna ng dagat—lahat ng mga
kabayo ni Paraon, mga karwahe at mga nangangabayo. **24**
Pero kinaumagahan, si Yahweh ay tumingin mula sa ibaba sa
mga hukbo ng Ehipto sa pamamagitan ng haligi ng apoy at
ulap. Nagdulot siya ng pagkabahala sa mga taga-Ehipto **25**
Ang gulong ng kanilang mga karwahe ay nabaon, at ang mga
nangangabayo ay nahirapang magpatakbo. Kaya sinabi ng mga
taga-Ehipto, “Tumakas na tayo mula sa Israel, dahil si Yahweh

ay lumalaban para sa kanila laban sa atin. 26 Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Iunat mo ang iyong kamay sa ibabaw ng dagat
para ang tubig ay bumalik sa mga taga-Ehipto, kanilang mga
karwahe at sa kanilang mga nangangabayo. 27 Kaya iniunat
ni Moises ang kaniyang kamay sa ibabaw ng dagat at ito ay
bumalik sa dating anyo bago lumitaw ang umaga. Ang mga
taga-Ehipto ay tumakas sa dagat, at dinala sila ni Yahweh sa
gitna nito. 28 Bumalik ang tubig at bumalot sa mga karwahe
ni Paraon, mga nangangabayo at ang lahat ng kaniyang mga
hukbo na sumunod sa mga karwahe papuntang dagat. Wala ni
isa ang nakaligtas. 29 Gayunman, naglakad ang mga Israelita
sa tuyong lupa sa gitna ng dagat. Ang tubig ay naging isang
pader para sa kanila sa kanang kamay at sa kanilang kaliwa. 30
Iniligtas ni Yahweh ang Israel sa araw na iyon sa kamay ng
mga taga-Ehipto, at nakita ng Israel ang mga patay na mga
taga-Ehipto sa dalampasigan. 31 Nang makita ng Israel ang
kapangyarihan ni Yahweh na ginamit laban sa mga taga-Ehipto,
pinarangalan ng mga tao si Yahweh, at sila ay nagtiwala kay
Yahweh at sa kaniyang lingkod na si Moises.

15 Pagkatapos inawit nina Moises at ng bayan ng Israel ang
awiting ito para kay Yahweh. Inawit nila, “Umaawit ako kay
Yahweh, dahil sa maluwalhating tagumpay; ang kabayo at ang
tagasakay nito ay itinapon sa dagat. 2 Si Yahweh ang aking
lakas at awitin, at siya ang aking naging kaligtasan. Ito ang aking
Diyos, at siya ay aking pupurihin, Diyos ng aking ama, at siya ay
aking dadakilain. 3 Si Yahweh ay isang mandirigma; Yahweh
ang pangalan niya. 4 Ang mga karwahe at hukbo ng Paraon, sa
dagat ay kaniyang itinapon. Ang mga piniling opisyal ni Paraon,
sa Dagat ng mga Tambo sila ay nalunod. 5 Sila ay tinabunan

ng kailaliman; sila ay tumungo sa kailaliman na tulad ng isang
bato. 6 Ang iyong kanang kamay, Yahweh, ay maluwalhati sa
kapangyarihan; ang iyong kanang kamay, Yahweh, ang dumurog
sa mga kaaway. 7 Sa dakilang kaluwalhatian iyong ibinabagsak
ang mga bumabangon laban sa iyo. Inilabas mo ang iyong poot;
tinupok mo sila gaya ng pinaggapasan. 8 Sa pamamagitan ng
bugso ng butas ng iyong ilong ang mga tubig ay nagtipon; ang
mga dumadaloy na tubig ay tumayong matuwid na isang bunton;
ang malalim na tubig ay namuo sa puso ng dagat. 9 Sinabi
ng kaaway, 'Hahabol ako, mangunguna ako, ipamamahagi ko
ang nasamsam ko; masisiyahan sila sa ang aking ninanais;
Bubunutin ko ang aking espada; ang aking kamay ang sisira sa
kanila.' 10 Pero ipinaihip mo ang iyong hangin at tinakpan sila
ng dagat; at sa malakas na mga tubig lumubog sila na parang
tingga. 11 Sino ang katulad mo, Yahweh, sa mga diyos? Sino
ang katulad mo, maluwalhati sa kabanalan, sa mga pagpupuri
pinaparangalan, na gumagawa ng mga himala? 12 Iniunat mo
ang iyong kanang kamay, at sila ay nilamon ng lupa. 13 Sa
iyong katapatan sa tipan pinangunahan mo ang mga tao na
iyong sinagip. Sa iyong kalakasan sila ay iyong pinangunahan
patungo sa banal na lugar kung saan ka naninirahan. 14 Narinig
ng bayan, at sila ay nanginginig; takot ang babalot sa mga
naninirahan sa Filistia. 15 Pagkatapos ang mga pinuno ng Edom
ay matatakot; ang mga sundalo ng Moab ay mayayanig; lahat
ng naninirahan sa Canaan ay maglalaho. 16 Ang kilabot at
pangamba ay mapapasakanila. Dahil sa kapangyarihan ng iyong
bisig, sila ay hindi iimik na parang bato hanggang sa makaraan
ang iyong bayan, Yahweh— hanggang sa makaraan ang sinagip
mong bayan. 17 Dadalhin mo sila at itatanim sila sa bundok

na iyong pinamana, ang lugar, Yahweh, na iyong ginawa para
manirahan, ang santuwaryo, aming Panginoon, na itinayo ng
iyong mga kamay. **18** Maghahari si Yahweh sa magpakailanman
pa man." **19** Dahil lumakad ang mga kabayo ni Paraon kasama
ng kaniyang mga karwahe at mga mangangabayo sa dagat.
Dinala pabalik ni Yahweh ang mga tubig ng dagat sa kanila.
Pero ang mga Israelita ay naglakad sa gitna ng dagat sa mga
tuyong lupa. **20** Si Miriam, ang babaeng propeta, na kapatid na
babae ni Aaron, ay dumampot ng tamburin, at lumabas ang
lahat ng mga kababaihan na may mga tamburin, sabay na
sumasayaw kasama niya. **21** Inawit ni Miriam sa kanila: "Umawit
kay Yahweh, dahil siya ay maluwalhating nagtagumpay. Itinapon
niya sa dagat ang kabayo at ang kaniyang mangangabayo." **22**
Pagkatapos pinangunahan ni Moises ang Israel pasulong mula
dagat ng mga Tambo. Lumabas sila sa ilang ng Shur. Naglakbay
sila ng tatlong araw sa loob ng ilang at walang nahanap na tubig.
23 Pagkatapos nakarating sila sa Mara, pero hindi nila mainom
ang tubig doon dahil mapait ito. Kaya tinawag nilang Mara ang
lugar na iyon. **24** Kaya nagreklamo ang mga tao kay Moises at
sinabing, "Ano ang aming iinumin?" **25** Umiyak si Moises kay
Yahweh at may ipinakitang puno si Yahweh sa kaniya. Hinagis
ito ni Moises sa tubig at naging matamis na maiinom ang tubig.
Sa lugar na iyon nagbigay si Yahweh sa kanila ng mahigpit na
kautusan at doon din niya sila sinubukan. **26** Sinabi niya, "Kung
papakinggan ninyong mabuti ang tinig ni Yahweh na inyong
Diyos, at gagawin kung ano ang tama sa aking mga mata, at
kung makikinig kayo sa mga kautusan ko at susundin ang lahat
ng mga batas ko—hindi ako maglalagay sa inyo ng anumang
mga sakit na inilagay ko sa mga taga-Ehipto, dahil ako ay si

Yahweh na nagpapagaling sa inyo." 27 Pagkatapos dumating
ang mga tao sa Elim, kung saan mayroong labing-dalawang
bukal ng tubig at pitumpung puno ng palma. Nagkampo sila
doon sa may tubig.

16 Naglakbay ang mga tao mula sa Elim, at ang lahat ng
komunidad ng mga Israelita ay nakarating sa ilang ng Sin, na
nasa gitna ng Elim at Sinai, sa ikalabinlimang araw ng ikalawang
buwan pagkatapos ng kanilang pag-alis sa lupain ng Ehipto. 2
Ang buong komunidad ng mga Israelita ay nagreklamo laban kina
Moises at Aaron sa ilang. 3 Sinabi sa kanila ng mga Israelita,
"Kung namatay na lang sana kami sa kamay ni Yahweh sa
lupain ng Ehipto nang kami ay nakaupo sa tabi ng mga palayok
ng karne at kumakain ng tinapay hanggang sa mabusog. Pagkat
dinala ninyo kami palabas dito sa ilang para patayin sa gutom
ang aming buong komunidad." 4 Pagkatapos sinabi ni Yahweh
kay Moises, "Magpapaulan ako ng tinapay mula sa langit para sa
inyo. Ang mga tao ay lalabas at magtitipon ng pang isang araw
na bahagi sa bawat araw para masubukan ko sila para makita
kung sila ay lalakad o hindi sa aking batas. 5 Mangyayari na sa
ikaanim na araw, na magtitipon sila ng makalawang dami ng kung
ano ang tinipon nila sa bawat naunang araw, at lulutuin nila kung
ano ang dala nila." 6 Pagkatapos ay sinabi nina Moises at Aaron
sa lahat ng bayan ng Israel, "Sa gabi ay malalaman ninyong si
Yahweh ang siyang nagdala sa inyo palabas mula sa lupain ng
Ehipto. 7 Sa umaga ay makikita ninyo ang kaluwalhatian ni
Yahweh, dahil naririnig niya ang inyong pagrereklamo laban
sa kaniya. Sino ba kami para kayo ay magreklamo laban sa
amin?" 8 Sinabi rin ni Moises, "Malalaman ninyo ito kapag
binigyan kayo ni Yahweh ng karne sa gabi at tinapay sa umaga

na sagana—dahil narinig niya ang mga reklamo na sinabi ninyo
laban sa kanya. Sino ba si Aaron at ako? Ang inyong mga
reklamo ay hindi laban sa amin; ang mga iyon ay laban kay
Yahweh." **9** Sinabi ni Moises kay Aaron, "Sabihin mo sa lahat
ng komunidad ng bayan ng Israel, 'Lumapit kayo kay Yahweh,
dahil narinig niya ang inyong mga reklamo.'" **10** Nangyari na
habang nagsasalita si Aaron sa buong komunidad ng bayan
ng Israel, tumingin sila sa dako ng ilang, at pagmasdan, ang
kaluwalhatian ni Yahweh ay lumitaw sa ulap. **11** Pagkatapos
sinabi ni Yahweh kay Moises, **12** "Narinig ko ang mga reklamo
ng bayan ng Israel. Kausapin mo sila at sabihin, 'Sa gabi ay
kakain kayo ng karne, at sa umaga ay mabubusog kayo ng
tinapay. Pagkatapos malalaman ninyong ako ay si Yahweh,
na inyong Diyos.'" **13** Nangyari sa gabi na may dumating na
mga pugo at natabunan ang kampo. Sa umaga ang hamog ay
nalatag sa palibot ng kampo. **14** Pagkawala ng hamog, doon sa
ibabaw ng ilang ay may mga manipis na mumunting piraso na
parang namuong hamog sa lupa. **15** Nang makita iyon ng bayan
ng Israel, sinabi nila sa isa't isa, "Ano ito?" Hindi nila alam kung
ano iyon. Sinabi ni Moises sa kanila, "Iyan ang tinapay na bigay
ni Yahweh sa inyo para kainin. **16** Ito ang utos na ibinigay ni
Yahweh sa inyo: 'Kayo ay dapat magtipon, bawat isa sa inyo, ng
dami na kailangan ninyong kainin, isang omer sa bawat tao
mula sa bilang ng inyong mga tao. Ganito ninyo titipunin iyon:
Magtipon ng tama lang para kainin ng bawat taong naninirahan
sa inyong tolda.'" **17** Ginawa iyon ng bayan ng Israel. Ang ilan
ay nagtipon ng mas marami, ang ilan ay nagtipon ng mas kaunti.
18 Nang sukatin nila iyon sa sukat ng omer, ang mga nagtipon
ng mas marami ay walang anumang natira, ang mga nagtipon

ng mas kaunti ay hindi nagkulang. Bawat tao ay nagtipon ng
tama lamang para mapunan ang kanilang pangangailangan. **19**
Pagkatapos sinabi ni Moises sa kanila, “Walang isa sa inyo ang
dapat magtira ng anuman niyon hanggang umaga. **20** “Pero
hindi sila nakinig kay Moises. Ang ilan sa kanila ay nagtira ng
kaunti nito hanggang umaga, pero ito ay inuod at bumaho. Kaya
nagalit sa kanila si Moises. **21** Sila ay nagtipon niyon kada
umaga. Bawat tao ay nagtipon ng tama lang kainin para sa araw
na iyon. Nang uminit ang araw, ito ay natunaw. **22** Nangyari na
sa ikaanim na araw nagtipon sila ng dobleng dami ng tinapay,
dalawang omer para sa bawat tao. Lahat ng mga pinuno ng
komunidad ay pumunta at sinabi ito kay Moises. **23** Sinabi niya
sa kanila, “Ito ang sinabi ni Yahweh: 'Bukas ay isang taimtim na
pamamahinga, isang banal na Araw ng Pamamahinga para
sa karangalan ni Yahweh. Maghurno kayo ng gusto ninyong
hurnuin at maglaga ng gusto ninyong ilaga. Ang lahat nang
matira, itabi ninyo para sa inyong mga sarili hanggang umaga.'”
24 Kaya itinabi nila ito hanggang umaga, katulad ng tagubilin ni
Moises. Ito ay hindi bumaho ni nagkaroon ng anumang uod.
25 Sinabi ni Moises, “Kainin ang pagkaing ito ngayon, pagkat
ngayon ay isang araw na inilaan bilang Araw ng Pamamahinga
para parangalan si Yahweh. Ngayon hindi kayo makakahanap
nito sa mga bukid. **26** Magtitipon kayo nito sa loob ng anim na
araw, pero ang ikapitong araw ay Araw ng Pamamahinga. Sa
Araw ng Pamamahinga ay walang manna.” **27** Nangyari na sa
ikapitong araw may ilan sa mga tao ang lumabas para magtipon
ng manna, pero wala silang nahanap. **28** Pagkatapos sinabi ni
Yahweh kay Moises, “Gaano katagal kayong tatangging sundin
ang aking mga kautusan at mga batas? **29** Tingnan ninyo, Ako,

si Yahweh ang nagbigay ng Araw ng Pamamahinga sa inyo.
Kaya sa ikaanim na araw ay binibigyan ko kayo ng tinapay
para sa dalawang araw. Bawat isa sa inyo ay dapat manatili sa
kanyang sariling lugar; walang dapat lumabas mula sa kaniyang
lugar sa ikapitong araw." **30** Kaya nagpahinga ang mga tao sa
ikapitong araw. **31** Tinawag ng mga tao ng Israel ang pagkaing
iyon na "manna." Ito ay maputi tulad ng buto ng kulantro at ang
lasa ay parang apa na ginawang may pulot. **32** Sinabi ni Moises,
"Ito ang inutos ni Yahweh: 'Hayaang itago ang isang omer na
manna para sa kabuuan ng salinlahi ng inyong bayan para ang
inyong mga kaapu-apuhan ay maaring makita ang tinapay na
pinakain ko sa inyo sa ilang, matapos na ilabas ko kayo mula sa
lupain ng Ehipto.'" **33** Sinabi ni Moises kay Aaron, "Kumuha ka
ng palayok at maglagay ng isang omer ng manna sa loob nito.
Panatilihin ito sa harap ni Yahweh para itago para sa buong
salinlahi ng bayan. **34** Katulad ng inutos ni Yahweh kay Moises,
itinago iyon ni Aaron katabi ng mga kautusang tipan sa loob ng
kaban. **35** Kumain ng manna ang bayan ng Israel sa loob ng
apatnapung taon hanggang sa makarating sila sa lupaing may
naninirahan. Kumain sila nito hanggang sa makarating sila sa
mga hangganan ng lupain ng Canaan. **36** Ngayon ang omer ay
ikasampung bahagi ng epa.

17 Naglakbay ang buong komunidad ng mga Israelita mula
sa ilang ng Sin, ayon sa mga tagubilin ni Yahweh. Nagkampo
sila sa Rephidim, pero walang tubig na maiinom para sa mga
tao. **2** Kaya sinisi ng mga tao si Moises dahil sa kanilang
kalagayan at sinabing, "Bigyan mo kami ng tubig na maiinom."
Sinabi ni Moises, "Bakit kayo makikipagtalo sa akin?" Bakit
sinusubok ninyo si Yahweh?" **3** Labis na nauuhaw ang mga tao,

at nagreklamo laban kay Moises. Sinabi nila, “Bakit dinala mo
kami palabas sa Ehipto? Para patayin kami at ang aming mga
anak pati mga baka sa pagkauhaw?” **4** Kaya dumaing si Moises
kay Yahweh, “Ano ba ang dapat kong gawin sa mga taong ito?
Halos handa na silang batuhin ako.” **5** Sinabi ni Yahweh kay
Moises, “Mauna ka sa mga tao at magdala ka ng ilan sa mga
nakatatanda ng Israel. Dalhin mo ang tungkod na inihampas
mo sa ilog at umalis ka. **6** Tatayo ako sa harapan mo doon sa
ibabaw ng bato sa Horeb, at papaluin mo ang bato. Lalabas ang
tubig mula dito para inumin ng mga tao. Pagkatapos ginawa
ito ni Moises sa paningin ng mga nakatatanda ng Israel. **7**
Tinawag niya ang lugar na iyon na Massah at Meribah dahil sa
pagrereklamo ng mga Israelita at dahil sinubukan nila ang Diyos
sa pamamagitan ng pagsabing, “Kasama ba natin si Yahweh o
hindi?” **8** Pagkatapos dumating at nilusob ng isang hukbo ng
mga Amalekita ang Israel sa Rephidim. **9** Kaya sinabi ni Moises
kay Josue, “Pumili ka ng ilan sa mga lalaki at umalis ka. Labanan
mo si Amalek. Tatayo ako bukas sa ibabaw ng burol na hawak
ang tungkod ng Diyos sa aking kamay.” **10** Kaya nakipaglaban si
Josue sa Amalek ayon sa tagubilin ni Moises sa kaniya, habang
sina Moises, Aaron at Hur ay umakyat sa ibabaw ng burol. **11**
Nananalo ang mga Israelita, habang itinataas ni Moises ang
kaniyang mga kamay, kapag ipinagpapahinga niya ang kaniyang
mga kamay, nagsisimulang manalo ang mga Amalek. **12** Nang
bumigat na ang mga kamay ni Moises, kumuha sina Aaron at
Hur ng bato at inilagay ito sa ilalim niya para makaupo siya.
Sa parehong pagkakataon, itinaas ni Aaron at Hur ang mga
kamay ni Moises, isang tao ang nasa tabi niya at ang isa naman
ay nasa kabilang banda niya. Kaya nanatiling nakataas ang

mga kamay ni Moises hanggang sa palubog na ang araw. 13
Kaya natalo ni Josue ang mga Amalekita sa pamamagitan ng
espada. 14 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Isulat mo ito sa
isang libro at basahin mo na naririnig ni Josue dahil ganap kong
tatanggalin ang alaala ng Amalek mula sa ilalim ng kalangitan.”
15 Pagkatapos gumawa si Moises ng altar at tinawag niya
itong “Si Yahweh ang aking bandila.” 16 Ginawa niya ito, dahil
sinabi niya, “Pinangako ni Yahweh na makikipaglaban siya kay
Amalek mula sa mga salinlahi hanggang sa mga susunod pang
salinlahi.”

18 Narinig ni Jetro na pari ng Midian, na biyenan na lalaki ni
Moises ang lahat ng ginawa ng Diyos kay Moises at sa mga
Israelita na kaniyang bayan. Narinig niya na dinala ni Yahweh
palabas sa Ehipto ang Israel. 2 Kinuha ni Jetro na biyenan ni
Moises si Zippora na asawa ni Moises, matapos niyang pabalikin
sa kanilang tahanan. 3 At ang kaniyang dalawang anak na
lalaki; Ang Pangalan ng isa niyang anak ay si Gersom, dahil
sinabi ni Moises, “Naging dayuhan ako sa isang dayuhang
lupain.” 4 Ang isa niyang anak ay pinangalanang Eliezer, dahil
sinabi ni Moises, “Ang Diyos ng aking ninuno ay aking saklolo.
Niligtas niya ako mula sa espada ni Paraon.” 5 Dumating si
Jetro, na biyenan ni Moises, kasama ang mga anak na lalaki at
asawa ni Moises sa ilang kung saan sila nagkampo sa bundok
ng Diyos. 6 Sinabi niya kay Moises, “Ako na iyong biyenan na
si Jetro, kasama ang iyong asawa at ang kaniyang dalawang
anak na lalaki ay pupunta sa iyo.” 7 Lumabas si Moises para
salubungin ang kaniyang biyenan na lalaki, yumuko at hinalikan
siya. Nagtanungan sila tungkol sa kapakanan ng isa't-isa at
pagkatapos pumasok sila sa tolda. 8 Isinalaysay ni Moises

sa kaniyang biyenan na lalaki ang lahat ng ginawa ni Yahweh
kay Paraon at sa mga taga-Ehipto alang-alang sa kapakanan
ng Israel, tungkol sa lahat ng mga paghihirap na dumating sa
kanilang paglalakbay, at kung paano sila niligtas ni Yahweh.
9 Nagalak si Jetro sa kabila ng lahat ng mabuting nagawa ni
Yahweh para sa Israel, dahil niligtas sila ni Yahweh mula sa
kamay ng mga taga-Ehipto. **10** Sinabi ni Jetro, “Purihin nawa si
Yahweh, dahil niligtas niya kayo mula sa kamay ng mga taga-
Ehipto at mula sa kamay ng Paraon, at pinalaya niya ang bayan
mula sa kamay ng mga taga-Ehipto. **11** Ngayon alam ko na si
Yahweh ay dakila kaysa lahat ng mga diyos, dahil niligtas ng
Diyos ang kaniyang bayan nang pinagmalupitan ng mga taga-
Ehipto ang mga Israelita. **12** Nagdala si Jetro, na biyenan na
lalaki ni Moises, ng sinunog na handog at alay para sa Diyos.
Nagpunta si Aaron at lahat ng mga nakatatanda ng Israel para
kumain kasama ang biyenan na lalaki ni Moises sa harap ng
Diyos. **13** Kinabukasan umupo si Moises para hatulan ang mga
tao. Tumayo ang mga tao sa palibot ni Moises, mula umaga
hanggang gabi. **14** Nang nakita ni Jetro ang lahat ng ginawa ni
Moises para sa bayan, sinabi niya, “Ano ba itong ginawa mo
sa bayan? Bakit nauupo kang mag-isa at ang lahat ng tao ay
nakatayo na nakapalibot sa iyo mula umaga hanggang gabi?”
15 Sinabi ni Moises sa kaniyang biyenan na lalaki, “Lumapit
ang mga tao sa akin para hingin ang direksyon ng Diyos. **16**
Pumupunta sila sa akin kapag nagtatalo sila. Hinahatulan ko ang
pagitan ng bawat isa, at itinuturo ko sa kanila ang mga kautusan
at mga batas ng Diyos.” **17** Sinabi ni Jetro kay Moises, “Hindi
mabuti ang iyong ginagawa. **18** Tiyak na manghihina ka, ikaw at
ang lahat ng taong pumupunta sa iyo, dahil ang pasanin na ito

ay labis na napakabigat para sa iyo. Hindi mo ito kayang gawin
sa pamamagitan ng iyong sarili. **19** Makinig ka sa akin. Bibigyan
kita ng payo, at sumaiyo ang Diyos, dahil ikaw ang kinatawan ng
tao sa Diyos, at ikaw ang nagdadala ng kanilang mga pagtatalo
sa kaniya. **20** Dapat mong ituro sa kanila ang kaniyang mga
kautusan at mga batas. Dapat mong ipakita sa kanila ang daang
nararapat lakaran at gawain ang nararapat. **21** At saka, dapat
pumili ka ng mga lalaking bihasa mula sa lahat ng mga tao,
mga lalaking may takot sa Diyos, mga lalaking mapagpatotoo
na napopoot sa hindi makatarungan. Dapat ilagay mo sila sa
mga tao para maging mga pinuno na nangangasiwa sa libu-
libo, daan-daan, lima-limampu at sampu-sampo. **22** Hahatulan
nila ang mga tao sa lahat ng kaugaliang pamamaraan na mga
kaso, pero dadalhin nila ang mga mabibigat na mga kaso sa iyo.
Sila na ang hahatol sa mga maliliit na mga kaso. Sa ganyang
paraan, magiging magaan para sa iyo, at dadalhin nila ang
pasanin kasama mo. **23** Kung gagawin mo ito, at kung inatasan
ka ng Diyos na gawin ito, hindi ka mahihirapan at makakauwi na
nasisiyahan ang bayan sa kanilang tahanan." **24** Kaya nakinig si
Moises sa mga salita ng kaniyang biyenan na lalaki at ginawa
ang lahat ng kaniyang sinabi. **25** Pinili ni Moises ang mga
lalaking bihasa mula sa lahat ng Israel at ginawa silang mga
pinuno ng mga taong, tagapangasiwa sa libu-libo, daan-daan,
lima-limampu, at sampu-sampo. **26** Hinatulan nila ang mga tao
sa mga karaniwang pangyayari. Dinala nila kay Moises ang
mabigat na mga kaso, pero sila na mismo ang humahatol sa
mga maliliit na mga kaso. **27** Pagkatapos hinayaan ni Moises na
umalis ang kaniyang biyenan na lalaki, at bumalik si Jetro sa
kaniyang sariling lupain.

19 Sa ikatlong buwan, pagkatapos lumabas ang bayan ng
Israel mula sa lupain ng Ehipto, sa parehong araw, nakarating
sila sa ilang ng Sinai. **2** Pagkatapos nilang lisanin ang Rephidim
at pumunta sa ilang ng Sinai, nagkampo sila sa ilang sa harapan
ng bundok. **3** Umakyat si Moises sa Diyos. Tinawag siya ni
Yahweh mula sa bundok at sinabi, “Kailangan mong sabihin
sa bahay ni Jacob, sa bayan ng Israel: **4** Nakita mo ang
aking ginawa sa mga taga-Ehipto, kung paano ko kayo inakay
sa pakpak ng agila at dinala kayo para sa akin. **5** Ngayon
pagkatapos, kung susundin at pakikinggan ninyo ang aking tinig
at iingatan ang aking kasunduan, kung gayon, magiging katangi-
tanging pag-aari kita mula sa lahat ng mga tao, dahil ang buong
daigdig ay akin. **6** Ikaw ay magiging kaharian ng mga pari at
isang banal na bayan para sa akin. Ito ang mga salitang dapat
mong sabihin sa bayan ng Israel.” **7** Kaya bumaba si Moises
at ipinatawag ang mga nakatatanda ng Israel. Itinakda niya
sa kanila ang lahat ng salita ni Yahweh na inutos sa kaniya.
8 Lahat ng tao ay magkakasabay na sumagot at sinabing,
“Gagawin namin ang lahat ng sinabi ni Yahweh.” Pagkatapos
ipinarating ni Moises ang mga salita ng mga tao kay Yahweh.
9 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Lalapit ako sa iyo sa isang
makapal na ulap para maaaring marinig ng mga tao kapag ako
ay nakikipag-usap sa iyo at maaari ring maniwala sila sa iyo
habang panahon.” Pagkatapos, inilahad ni Moises ang salita
ng mga tao kay Yahweh. **10** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
“Puntahan mo ang mga tao. Ngayon at bukas kailangan mong
ihandog sila sa akin at hugasan nila ang kanilang mga damit. **11**
Maging handa sa ikatlong araw, dahil sa ikatlong araw Ako, si
Yahweh ay bababa sa Bundok Sinai. **12** Dapat kang maglagay

ng hangganan sa palibot ng bundok para sa mga tao. Sabihin sa
kanila, "Mag-ingat na hindi sila aakyat ng bundok o hahawakan
ang hangganan. Siguradong mailalagay sa kamatayan ang
sinumang hahawak sa bundok.' **13** Walang sinumang hahawak
sa ganoong tao. Kundi, kailangan siyang batuhin o panain. Kahit
ito man ay isang tao o isang hayop, dapat siyang mailagay
sa kamatayan. Kapag tumunog na ang trumpeta ng isang
mahabang tunog maaari na silang lumapit pataas sa paanan
ng bundok. **14** Pagkatapos bumaba si Moises mula sa bundok
patungo sa mga tao. Inihandog niya ang mga tao kay Yahweh,
at hinugasan nila ang kanilang mga damit. **15** Sinabi niya sa
mga tao, "Maging handa sa ikatlong araw; huwag kayong lalapit
sa inyong mga asawa." **16** Sa ikatlong araw, nang umagang
iyon, mayroon kulog at kidlat at isang makapal na ulap sa itaas
ng bundok at ang tunog ng isang napakalakas na trumpeta.
Nanginig ang lahat ng tao na nasa kampo. **17** Dinala ni Moises
palabas sa kampo ang lahat ng tao para makipagkita sa Diyos at
nakatayo sila sa paanan ng bundok. **18** Lubusang nababalutan
ng usok ang Bundok ng Sinai dahil kay Yahweh na bumaba
doon na may apoy at usok. Pumaitaas ang usok katulad ng usok
ng isang pugon at marahas na nabulabog ang buong bundok.
19 Nang palakas ng palakas ang tunog ng trumpeta, nagsalita si
Moises, at sinagot siya ng Diyos sa isang boses. **20** Bumaba
si Yahweh sa Bundok ng Sinai, mula sa tuktok ng bundok at
kaniyang tinawag si Moises sa tuktok. Kaya umakyat si Moises.
21 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Bumaba ka at balaan mo ang
mga tao na huwag sumuway sa akin para tumingin, o marami sa
kanila ang mamamatay. **22** Hayaan ang mga pari na lumapit din
sa akin at itakda ang kanilang sarili na humiwalay, ihanda ang

kanilang sarili sa aking pagdating para hindi ko sila salakayin.”
23 Sinabi ni Moises kay Yahweh, “Hindi makakaakyat ang mga
tao sa bundok, ito ang inutos mo sa amin: 'Maglagay ng mga
hangganan sa palibot ng bundok at ihandog ito kay Yahweh.'"
24 Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Lakad ka, bumaba sa bundok,
at isama mo paakyat si Aaron na kasama mo, pero huwag mong
payagan ang mga pari at ang mga tao na tanggalin ang bakod
para pumunta sa akin, kung hindi sasalakayin ko sila. 25 Kaya
bumaba si Moises sa mga tao at nakipag-usap sa kanila.

20 Sinabi ng Diyos ang mga salitang ito: 2 “Ako ay si Yahweh,
inyong Diyos, ang naglabas sa inyo mula sa lupain ng Ehipto,
mula sa labas ng bahay ng pagkaalipin. 3 Dapat wala kang
ibang diyos sa harapan ko. 4 Huwag dapat kayong gumawa
para sa sarili ninyo ng isang inukit na larawan ni kahalintulad
ng anumang bagay na nasa itaas ng langit, o sa lupa na nasa
ilalim, o sa tubig na nasa ibaba. 5 Huwag dapat kayong yuyukod
sa kanila o sambahin sila, dahil Ako, si Yahweh na inyong Diyos,
ay selosong Diyos. Paparusahan ko ang kasamaan ng mga
ninuno sa pamamagitan ng pagpapadala ng kaparusahan sa
mga kaapu-apuhan, patungo sa ikatlo at ikaapat na salinlahi sa
mga galit sa akin. 6 Pero magpapakita ako ng katapatan sa tipan
sa libu-libong mga nagmamahal sa akin at susunod sa aking
mga utos. 7 Hindi ninyo dapat kunin ang pangalan ko, si Yahweh
ang inyong Diyos, sa walang kabuluhan, dahil hindi ko ituturing
na walang pagkakakasala ang sinumang kukuha ng pangalan
ko sa walang kabuluhan. 8 Alalahanin ninyo ang Araw ng
Pamamahinga, ihandog ninyo ito sa akin. 9 Dapat magtrabaho
kayo at gawin ang lahat ng gawain sa loob ng anim na araw.
10 Pero ang ikapitong araw, ay isang Araw ng Pamamahinga

para sa akin, si Yahweh ang inyong Diyos. Dito dapat walang
gagawa ng anumang gawain, ikaw, ni ang iyong anak na lalaki,
ni ang iyong anak na babae, ni iyong lalaking lingkod, ni iyong
babaeng lingkod, ni iyong baka, ni ang dayuhan na nasa loob
ng iyong mga tarangkahan. **11** Dahil sa ikaanim na araw Ako,
si Yahweh, ang lumikha ng langit, lupa at dagat at lahat ng
bagay na nasa loob nito at nagpahinga sa ikapitong araw. Kaya
nga Ako, si Yahweh, ay pinagpala ang Araw ng Pamamahinga
at inihandog ito sa aking sarili. **12** Igalang ninyo ang inyong
ama at inyong ina, para maaari kang manirahanng mahabang
panahon sa lupain na ibibigay ko sa inyo Ako, si Yahweh, ang
inyong Diyos. **13** Hindi kayo dapat pumatay ng sinuman. **14**
Hindi kayo dapat mangalunya. **15** Hindi kayo dapat magnakaw
mula kaninuman. **16** Hindi kayo dapat magbigay ng maling
patotoo laban sa iyong kapwa. **17** Hindi ninyo dapat kainggitan
ang bahay ng iyong kapwa; hindi ninyo dapat kainggitan ang
asawa ng iyong kapwa, ang kaniyang lingkod na lalaki, ang
kaniyang lingkod na babae, ang kaniyang baka, kaniyang asno
o anumang bagay na pag-aari ng kapwa mo.” **18** Nakita ng
mga tao ang pagkulog at ang pagkidlat at narinig ang tunog ng
trumpeta at nakitang umuusok ang bundok. Nang makita ito ng
mga tao, nanginig sila at tumayo sa malayo. **19** Sinabi nila kay
Moises, “Makipag-usap ka sa amin at kami'y makikinig; pero
huwag mong payagan makipag- usap sa amin ang Diyos, o
lahat kami ay mamamatay.” **20** Sinabi ni Moises sa mga tao,
“Huwag kayong matakot, dahil bumaba ang Diyos para kayo ay
subukin para ang karangalan na nasa kaniya ay mapasainyo at
para hindi kayo magkasala.” **21** Kaya ang mga tao ay tumayo sa
malayo at lumapit si Moises tungo sa makapal na kadiliman

kung saan naroon ang Diyos. **22** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
“Ito ang sasabihin mo sa mga Israelita: 'Nakita mo na nakipag-
usap ako sa iyo mula sa langit. **23** Huwag kang gagawa para sa
sarili mo ng anumang mga diyos kasama ko, mga diyos ng pilak
o diyos ng ginto. **24** Kailangan gumawa ka ng isang makalupang
altar para sa akin at kailangang ihain mo itong mga handog na
susunugin, mga handog ng pagtipon-tipon, tupa at mga baka.
Sa bawat lugar na kung saan pararangalan ang pangalan ko,
pupuntahan at pagpapalain kita. **25** Kung igagawa mo ako ng
isang altar mula sa bato, huwag mong itatayo mula sa hinati
na mga bato, kapag ginamit mo ang iyong mga kasangkapan
para dito, dinumihan mo ito. **26** Huwag kang aakyat sa mga
baitang patungo sa aking altar; ito ay hahadlang sa iyo mula sa
paglantad ng pribadong bahagi ng iyong katawan.'”

21 “Ngayon ito ang mga kautusan na dapat mong igawad sa
harapan nila: **2** Kung bibili ka ng isang lingkod na Hebreo,
maninilbilhan siya sa iyo sa loob ng anim na taon at sa ikapitong
taon makakaalis siya nang malaya at walang babayaran na
anumang bagay. **3** Kung dumating siyang mag-isa, aalis siyang
malaya mag-isa; kung siya ay may asawa, aalis kasama niyang
malaya ang kaniyang asawa. **4** Kung ang kaniyang amo ang
siyang nagbigay ng asawa para sa kaniya at nagkaanak sila ng
mga lalaki o mga babae, ang asawa at ang kaniyang mga anak
ay pag-aari ng kaniyang amo at dapat umalis siyang malaya
mag-isa. **5** Pero kung malinaw na sinasabi ng lingkod, “Mahal ko
ang aking amo, aking asawa at aking mga anak; hindi ako aalis
na malaya,” **6** pagkatapos dadalhin siya ng kaniyang amo sa
Diyos. Dadalhin siya ng kaniyang amo sa pintuan o sa haligi ng
pintuan at kailangang butasan ang kaniyang tainga ng kaniyang

amo gamit ang isang pambutas. Pagkatapos ang lingkod ay
maninilbihan sa kaniya ng buong buhay niya. **7** Kung ipinagbili
ng isang lalaki ang kaniyang anak na babae na maging lingkod
na babae, hindi siya makakaalis na malaya gaya ng mga lingkod
na lalaki. **8** Kung hindi malulugod ang kaniyang amo, na siyang
nagtalaga para sa kaniyang sarili, kinakailangan na ipatubos
niya siya. Wala siyang karapatan na ipagbili ito sa mga taong
dayuhan. Siya ay walang ganoong karapatan, yamang siya ay
tinatrato niya ng pandaraya. **9** Kung itatalaga siya ng kaniyang
amo bilang asawa para sa kaniyang anak na lalaki, dapat ituring
niya siya na parang anak niya rin na babae. **10** Kung kukuha ng
isa pang asawa ang amo para sa kaniyang sarili, hindi niya
dapat bawasan ang kaniyang pagkain, damit o ang kaniyang
karapatan bilang asawa. **11** Pero kung hindi niya maibibigay
ang tatlong bagay na ito para sa kaniya, makakaalis siyang
malaya at walang babayaran na anumang pera. **12** Sinumang
manakit ng isang tao at ito ay namatay, ang taong iyon ay
siguraduhing malalagay sa kamatayan. **13** Kung hindi ito ginawa
ng tao na may paghahanda, sa halip hindi ito sinadya, pipili
ako ng lugar kung saan maaari siyang tumakas. **14** Kung ang
isang tao ay sinadyang lusubin ang kaniyang kapitbahay para
patayin siya sa mapanlinlang, pagkatapos dapat mo siyang
kunin, kahit kung siya ay nasa altar ng Diyos, kaya maaari
siyang mamatay. **15** Sinumang manakit sa kaniyang ama o
ina ay dapat siguradong malagay sa kamatayan. **16** Sinumang
dumukot ng isang tao at ito ay kaniyang ipinagbili, o ang tao ay
natagpuan sa kaniyang pangangalaga, ang taong dumukot ay
dapat siguradong malagay sa kamatayan. **17** Sinumang sumpain
ang kaniyang ama o kaniyang ina ay dapat siguradong malagay

sa kamatayan. **18** Kung mag-aaway ang mga lalaki at may isang
taong manakit ng iba tao na gamit ang bato o ang kaniyang
kamao, at ang taong iyon ay hindi namatay, pero nanatiling
nakahiga; **19** pagkatapos kung ito'y gumaling na at maaring
makalakad gamit ang kaniyang tungkod, ang taong nanakit sa
kaniya ay dapat magbayad sa nasayang nitong panahon; dapat
din itong magbayad para sa kaniyang ganap na gagaling. Pero
ang taong iyon ay mapapawalang-sala. **20** Kung sinaktan ng
isang tao ang kaniyang lingkod na lalaki o ang kaniyang lingkod
na babae gamit ang kaniyang tungkod, at kung ang lingkod
ay namatay dahil sa pagkakapalo, ang taong iyon ay dapat
siguradong maparusahan. **21** Gayunpaman, kung ang lingkod
ay nabuhay ng isang araw o dalawa, ang amo ay hindi na
dapat maparusahan, dahil siya rin ang magdurusa sa kawalan
ng lingkod. **22** Kung nag-aaway ang mga lalaki at makasakit
ng isang babaeng buntis at nakunan siya, pero wala nang
ibang sugat sa kaniya, pagkatapos ang taong salarin ay dapat
magmulta; kung may mga hinihingi ang asawa ng babae mula
sa kaniya, dapat siyang magbayad ayon sa napagpasyahan
ng mga hukom. **23** Pero kung mayroong malubhang sugat,
pagkatapos kailangan mong magbigay ng buhay para sa buhay,
24 mata para sa mata, ngipin para sa ngipin, kamay para sa
kamay, paa para sa paa, **25** paso para sa paso, sugat para sa
sugat o pasa para sa pasa. **26** Kung suntukin ng isang lalaki ang
mata ng kaniyang lingkod na lalaki o lingkod na babae at nasira
ito, dapat palayain niya ang lingkod katumbas para sa kaniyang
mata. **27** Kung suntukin niya at nabunutan ng isang ngipin ang
kaniyang lingkod na lalaki o lingkod na babae, dapat palayain
niya ang lingkod bilang bayad para sa ngipin. **28** Kung suwagin

ng baka ang isang lalaki o isang babae at namatay ito, dapat
batuhin ang baka, at hindi dapat kainin ang laman nito; pero
mapapawalang sala ang may-ari ng baka. **29** Pero kung may
ugaling pagsuwag dati pa ang baka at binigyan ng babala ang
may-ari nito, at hindi niya ito ikinulong, at nakapatay ang baka
ng isang lalaki o isang babae, kinakailangang batuhin ang baka.
Dapat ding patayin ang may-ari nito. **30** Kung kinakailangan ang
kabayaran para sa kaniyang buhay, dapat niyang bayaran ang
anumang kailangan niyang bayaran. **31** Kung sinuwag ng baka
ang anak na lalaki o anak na babae ng isang lalaki, dapat gawin
ng may-ari ng baka ang hinihingi ng kautusang ito. **32** Kung
sinuwag ng baka ang isang lingkod na lalaki o lingkod na babae,
dapat magbayad ang may-ari ng baka ng tatlumpung sekel na
pilak, at dapat batuhin ang baka. **33** Kung magbubukas ng isang
hukay ang isang lalaki, o kung humukay ng isang hukay ang
isang lalaki, at hindi niya ito tinakpan at may nahulog na baka o
asno sa loob nito, **34** kailangan bayaran ng may-ari ng hukay
ang nawala. Kailangan magbigay siya ng pera sa may-ari ng
namatay na hayop at magiging kaniya ang namatay na hayop.
35 Kung saktan ng baka ng isang tao ang baka ng ibang tao
kaya namatay ito, kailangan nilang ipagbili ang buhay na baka at
paghatian nila ang halaga nito, kailangan din nilang paghatian
ang patay na baka. **36** Pero kung nalaman na ang baka ay may
ugaling nanunuwag sa nakaraan, at hindi ito kinulong ng may-
ari, dapat siguraduhin siyang magbayad ng baka para sa baka
at ang namatay na hayop ay magiging kaniyang pag-aari.

22 Kung magnakaw ang isang lalaki ng isang baka o isang
tupa at pinatay niya o ipinagbili ito, pagkatapos dapat siyang
magbayad ng limang baka para sa isang baka, at apat na tupa

para sa isang tupa. **2** Kung ang magnanakaw ay natagpuang
naninira, at kung nasaktan at siya ay namatay, sa ganoong
kaso walang sinuman ang ituturing na may sala sa kaniyang
kamatayan. **3** Pero kung sumikat ang araw bago niya sinira,
salang pagpatay ng tao ang ipapataw sa taong pumatay sa
kaniya. Ang magnanakaw ay dapat gumawa ng pagbabayad-
pinsala. Kung wala siyang pag-aari, pagkatapos dapat siyang
ipagbili dahil sa kaniyang pagnanakaw. **4** Kung ang ninakaw
na hayop ay natagpuang buhay sa kaniyang pag-aari, maging
ito ay isang asno, o isang tupa, dapat siyang magbayad ng
doble. **5** Kung magpapastol ang isang lalaki ng kaniyang mga
baka sa isang bukid o sa ubasan at hinayaang nakakawala ang
kaniyang hayop, at kumain ito sa bukid ng ibang tao, dapat
siyang gumawa ng pagbabayad-pinsala mula sa pinakamainam
sa kaniyang sariling bukid at mula sa pinakamainam sa kaniyang
sariling ubasan. **6** Kung kumalat ang apoy at kumalat sa mga
tinik kaya ang mga nakasalansan na butil, o nakatayo na
butil, o ang bukid ay natupok, siya na nagsimula ng apoy ay
dapat siguraduhing gumawa ng pagbabayad-pinsala. **7** Kung
magbibigay ng pera o ari-arian ang isang lalaki sa kaniyang
kapitbahay para sa ligtas na pag-iingat, at kung ito ay ninakaw
mula sa bahay ng lalaki, kung natagpuan ang magnanakaw,
ang magnanakaw na iyon ay dapat magbayad ng doble. **8**
Pero kung ang magnanakaw ay hindi natagpuan, pagkatapos
ang may-ari ng bahay ay dapat humarap sa mga hukom para
tingnan kung nilagay niya ang kaniyang sariling kamay sa pag-
aari ng kaniyang kapitbahay. **9** Sa bawat pagtatalo tungkol sa
isang bagay, maging ito ay baka, asno, tupa, damit o anumang
nawawalang bagay tungkol sa kung alin ang sinasabi ng isa,

“Kabilang ito sa akin,” ang pag-aangkin ng dalawang panig
ay kailangang humarap sa mga hukom. Ang taong makitaan
ng mga hukom na siyang may sala ay dapat magbayad ng
doble sa kaniyang kapitbahay. **10** Kung magbibigay ng isang
asno, isang baka, isang tupa o anumang hayop ang isang
lalaki sa kaniyang kapitbahay para pangalagaan, at kung ito
ay namatay o nasaktan o natangay ito nang walang sinumang
nakakita, **11** isang panunumpa kay Yahweh ang dapat nilang
gawin, kung walang isang tao na naglagay sa kaniyang kamay
sa pagmamay-ari ng kaniyang kapitbahay. Kailangang tanggapin
ng may-ari ito at ang isa ay hindi na kailangang gumawa ng
pagbabayad-pinsala. **12** Pero kung ninakaw ito mula sa kaniya,
ang isa ay dapat gumawa ng pagbabayad-pinsala sa may-ari
para dito. **13** Kung ang hayop ay nagkagutay-gutay, hayaan
na dalhin ng isang tao ang hayop bilang katibayan. Hindi siya
kailangang magbayad kung anuman ang nasira. **14** Kung hihiram
ang isang tao ng anumang hayop mula sa kaniyang kapitbahay
at ang hayop ay nasaktan o namatay na hindi ito kasama
ng may-ari, ang ibang tao ay dapat siguraduhing gumawa ng
pagbabayad-pinsala. **15** Pero kung ang may-ari ay kasama nito,
ang ibang tao ay hindi na kailangan magbayad; kung inupahan
ang hayop, ito ay babayaran sa pamamagitan ng kaniyang
bayad paupahan. **16** Kung inaakit ng isang lalaki ang isang
babaeng birhen na wala pang kasunduang magpakasal at kung
siya ay kaniyang sinipingan, dapat siguraduhin niyang gawing
asawa ang babae sa pamamagitan ng pagbabayad ng kasal-
kayamanan na kinakailangan para dito. **17** Kung ang kaniyang
ama ay ganap na tumangging ibigay siya sa lalaki, ang lalaki ay
dapat magbayad ng pera katumbas sa bayad-kayamanan ng

mga birhen. 18 Hindi ninyo dapat hayaang mabuhay ang isang
babaeng mangkukulam. 19 Sinumang sumiping sa isang hayop
ay dapat siguradong malalagay sa kamatayan. 20 Sinumang
magsasakripisyo sa anumang diyos maliban kay Yahweh ay
dapat ganap na wasakin. 21 Huwag dapat ninyong gawan
ng masama ang isang dayuhan o pagmalupitan siya, dahil
naging mga dayuhan din kayo sa lupain ng Ehipto. 22 Huwag
dapat ninyong apihin ang sinumang balo o mga batang ulila sa
ama. 23 Kung sasaktan ninyo sila, at kung tumawag sila sa
akin, na si Yahweh, siguradong pakikinggan ko ang kanilang
tawag. 24 Magliliyab ang aking galit, at papatayin ko kayo sa
pamamagitan ng espada; ang inyong mga asawa ay magiging
balo, at ang inyong mga anak ay magiging ulila sa ama. 25
Kung magpapahiram kayo ng pera sa sinuman sa aking mga
tao sa gitna ninyo na mga mahihirap, hindi kayo dapat matulad
sa isang nagpapatubo sa kaniya o singilin siya ng may tubo.
26 Kung kukunin ninyo ang damit ng inyong kapitbahay bilang
pangako, dapat ninyong isauli ito sa kaniya bago lumubog ang
araw, 27 dahil iyon lamang ang kaniyang tanging pantakip;
ito ay ang kaniyang damit para sa kaniyang katawan. Ano
pa ang kaniyang ipangtutulog? Kapag tumawag siya sa akin,
pakikinggan ko siya, dahil ako ay mahabagin. 28 Hindi dapat
ninyo ako nilalapastangan, ako na inyong Diyos, ni sumpain ang
namumuno sa inyong bayan. 29 Hindi dapat ninyo ipagkait ang
inyong mga handog mula sa inyong ani o sa inyong pisaan ng
ubas. Dapat ninyong ibigay sa akin ang panganay ng inyong
mga anak na lalaki. 30 Dapat din ninyong gawin sa inyong mga
baka at sa inyong tupa. Dahil sa loob ng pitong araw mananatili
sila sa kanilang mga ina, pero sa loob ng ikawalong araw dapat

ninyong ibigay sila sa akin. 31 Kayo ay magiging bayan na
ibubukod para sa akin. Kaya huwag dapat kayong kumain ng
anumang karne na ginutay-gutay ng mga hayop sa bukid. Sa
halip, dapat ninyong itapon ito sa mga aso.

23 Hindi ka dapat magbigay ng isang maling ulat tungkol sa
sinuman. Huwag makianib sa taong masama para maging
saksi na hindi tapat. 2 Hindi mo dapat sundin ang karamihan
ng tao para gumawa ng kasamaan, ni maaari kang sumaksi
habang pumapanig kasama ang karamihan ng tao para ilihis
ang katarungan. 3 Hindi ka dapat sumang-ayon sa isang taong
dukha sa kaniyang kaso sa batas. 4 Kung makasalubong mo
ang naligaw na baka ng iyong kaaway o ang kaniyang asno,
dapat mo itong ibalik sa kaniya. 5 Kung makita mo ang asno ng
sinumang napopoot sa iyo na bumagsak sa lupa ang karga nito,
hindi mo dapat iwanan ang taong iyon. Dapat siguraduhin mong
tulungan siya kasama ang kaniyang asno. 6 Hindi mo dapat ilihis
ang katarungan kapag ito ay dapat pumunta sa iyong bayan sa
isang lalaking dukha na may kaso. 7 Huwag kang makianib
sa iba na gumagawa ng maling mga paratang, at huwag kang
pumatay ng inosente o banal, dahil hindi ko ipapawalang sala
ang masama. 8 Huwag kumukuha ng suhol, dahil ang suhol ang
bumubulag sa mga taong nakakakita, at inililihis ang mga salita
ng mga taong tapat. 9 Huwag mo dapat apihin ang dayuhan,
dahil alam mo ang buhay ng isang dayuhan, dahil naging mga
dayuhan kayo sa lupain ng Ehipto. 10 Sa loob ng anim na taon
magtatanim ka ng buto sa iyong lupain at iipunin ang mga naani.
11 Pero sa ikapitong taon lilinangin mo ito nang walang araro
at hahayaan, para ang mahihirap sa gitna ninyo ay makakain.
Kung ano ang kanilang iniwan, ang mga mababangis na hayop

ang kakain. Gagawin mo rin ito sa iyong ubasan at sa iyong
halamanang olibo. **12** Sa loob ng anim na araw magtatrabaho
ka, pero sa ikapitong araw dapat kang magpahinga. Gawin mo
ito para makapagpahinga ang iyong baka at asno, at para ang
iyong anak na lalaki ng lingkod na babae at anumang dayuhan
ay maaaring makapagpahinga at maging masigla. **13** Bigyang-
pansin ang lahat ng bagay na aking sinabi sa iyo. Huwag mong
banggitin ang mga pangalan ng ibang mga diyos, o ni hayaang
marinig ang kanilang mga pangalan mula sa iyong bibig. **14**
Dapat kang maglakbay para magdaos ng isang pista para sa
akin tatlong beses sa bawat taon. **15** Ipagdiwang mo ang Pista
ng Tinapay na Walang Lebadura. Bilang aking utos sa iyo, kakain
ka ng tinapay na walang lebadura sa loob ng pitong araw. Sa
panahong iyon, magpapakita ka sa aking harapan sa buwan ng
Abib, na itinakda para sa layuning ito. Sa buwang ito lumabas ka
galing Ehipto. Pero hindi ka dapat magpakita sa aking harapan
na walang-dala. **16** Dapat ipagdiwang mo ang Pista ng Pag-aani,
ang unang mga bunga ng iyong pinagtrabahuhan nang nagtanim
ka ng buto sa iyong bukirin. At saka dapat mong ipagdiwang ang
Pista ng Pagtitipon sa katapusan ng taon, kapag nalikom ninyo
ang iyong inani mula sa bukirin. **17** Dapat magpakita ang lahat
ng iyong mga kalalakihan sa harapan ko, si Yahweh, tatlong
beses sa bawat taon. **18** Dapat huwag mong ialay ang dugo na
galing sa mga handog na ginawa para sa akin kasama ang
tinapay na may lamang lebadura. Ang taba na galing sa mga
handog ng aking mga kapistahan ay hindi dapat manatili ng
buong gabi hanggang sa kinaumagahan. **19** Dapat ninyong
dalhin ang unang mga prutas na piling-pili galing sa inyong
lupain sa aking bahay, ang templo ni Yahweh na inyong Diyos.

Dapat huwag mong ilalaga ang batang kambing sa gatas ng
kaniyang ina. 20 Magpapadala ako ng anghel sa unahan mo
para bantayan ka sa iyong landas, at para dalhin ka sa lugar na
aking inihanda. 21 Maging mapagmatyag ka sa kaniya at sundin
mo siya. Huwag mo siyang galitin, dahil hindi ka niya patatawarin
sa iyong mga pagsuway. Ang pangalan ko ay nasa kaniya.
22 Kung talagang susundin mo ang kaniyang tinig at gagawin
ang lahat ng bagay na sinabi ko sa iyo, sa gayon magiging
kaaway ko ang iyong mga kaaway at kalaban para sa iyong mga
kalaban. 23 Pangungunahan ka ng aking anghel at dadalhin ka
niya sa mga Amoreo, Perezeo, Cananeo, Heveo at Jebuseo.
Wawasakin ko sila. 24 Hindi ka dapat yumuko sa kanilang mga
diyos, sambahin sila, o gawin ang tulad ng kanilang ginagawa.
Sa halip, dapat mong tuluyang patalsikin sila at basagin ang
kanilang sagradong batong mga haligi ng pira-piraso. 25 Dapat
sambahin ninyo ako, si Yahweh na iyong Diyos. Kung gagawin
mo, pagpapalain ko ang iyong tinapay at tubig. Aalisin ko ang
karamdaman mula sa inyo. 26 Walang babae na magiging baog
o makukunan sa iyong lupain. Bibigyan kita ng mahabang buhay.
27 Ako mismo ang magpapadala ng takot sa akin para sa mga
taong naroon sa lupain kung saan ka susulong. Papatayin ko
lahat ang mga taong makakasalubong mo. Gagawin ko ang
lahat mong mga kaaway na babalik sa kanilang landas na may
takot. 28 Magpapadala ako ng mga putakti sa unahan mo para
palayasin ang mga Heveo, Cananeo, at ang mga Heteo sa
harapan mo. 29 Hindi ko sila itataboy mula sa harapan mo sa
loob ng isang taon, o ang lupain ay magiging napabayaan, at
ang mga mababangis na hayop ay magiging napakarami para
sa iyo. 30 Sa halip, palalayasin ko sila ng paunti-unti mula sa

harapan mo hanggang ikaw ay maging mabunga at manahin
ang lupain. 31 Itatakda ko ang iyong mga hangganan mula sa
Dagat ng mga Tambo patungo sa Dagat ng Palestina, at mula sa
ilang patungo sa Ilog Eufrates. Ibibigay ko sa iyo ang tagumpay
laban sa mga naninirahan sa lupain. Palalayasin mo sila sa
harapan mo. 32 Huwag kang gumawa ng kasunduan sa kanila
o sa kanilang diyos. 33 Hindi sila dapat manirahan sa iyong
lupain o gagawin ka nilang makasalanan laban sa akin. Kung
sambahin mo ang kanilang diyos, siguradong ito ay magiging
bitag para sa iyo."

24 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Umakyat ka
papunta sa akin- ikaw, Aaron, Nadab, Abihu, at pitumpung mga
nakatatanda ng Israelita, at sambahin ako sa kalayuan. 2 Si
Moises lamang ang maaring lumapit sa akin. Ang iba ay hindi
dapat lumapit, ni maaring sumama paakyat ang mga tao sa
kaniya." 3 Pumunta si Moises sa mga tao at sinabi ang lahat ng
mga salita ni Yahweh at mga palatuntunan. Sumagot ang lahat
ng mga tao na may isang tinig at sinabing, "Gagawin namin ang
lahat ng mga salita na sinabi ni Yahweh. 4 Pagkatapos sinulat ni
Moises ang lahat ng mga salita ni Yahweh. Umagang-umaga,
nagtayo si Moses ng altar sa paanan ng bundok at inayos ang
labing dalawang mga haligi na bato, kaya ang mga batong
iyon ang siyang kumatawan sa labing dalawang lipi ng Israel.
5 Nagpadala siya ng ilang mga binatang Israelita para mag-
alay ng mga sinunog na handog at mag-alay ng sama-samang
handog na mga baka para kay Yahweh. 6 Kinuha ni Moises
ang kalahati ng dugo at nilagay sa loob ng mga palanggana,
iniwisik ang natirang kalahati sa ibabaw ng altar. 7 Kinuha
niya Ang Aklat ng Tipan at binasa ito ng malakas sa mga tao.

Sinabi nila, “Gagawin namin ang lahat ng sinabi ni Yahweh.
Magiging masunurin kami.” 8 Pagkatapos kinuha ni Moises ang
dugo at iniwisik ito sa mga tao. Sinabi niya, “Ito ang dugo ng
tipan na ginawa ni Yahweh para sa inyo sa pamamagitan ng
pagbibigay sa inyo ng pangakong ito kasama ang lahat ng mga
salitang ito. 9 Pagkatapos sina Moises, Aaron, Nadab, Abihu, at
pitumpu sa mga nakatatanda ng Israel ay umakyat sa bundok.
10 Nakita nila ang Diyos ng Israel. Sa ilalim ng kaniyang mga paa
mayroong semento na gawa sa sapirong bato, na kasing linaw
ng mismong langit. 11 Hindi inilagay ng Diyos isang kamay sa
galit sa mga pinuno ng Israelita. Nakita nila ang Diyos, at kumain
at uminom sila. 12 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Umakyat ka
papunta sa akin sa bundok at manatili ka doon. Ibibigay ko sa
iyo ang mga tipak ng bato at ang batas at mga utos na aking
sinulat, para ituro mo sa kanila.” 13 Kaya lumakad si Moises
kasama ang kaniyang utusan na si Josue at inakyat ang bundok
ng Diyos. 14 Sinabi ni Moises sa mga nakatatanda, “Manatili
kayo dito at hintayin ninyo kami hanggang makabalik kami sa
inyo. Sina Aaron at Hur ay kasama ninyo. Kung sinuman ang
mayroong pagtatalo, hayaan mo siyang pumunta sa kanila.” 15
Kaya umakyat si Moises papunta sa bundok, at tinakpan ito
ng ulap. 16 Nanahan ang kaluwalhatian ni Yahweh sa Bundok
ng Sinai, at tinakpan ito ng ulap sa loob ng anim na araw. Sa
ikapitong araw tinawag niya si Moises mula sa loob ng ulap.
17 Ang anyo ng kaluwalhatian ni Yahweh ay katulad ng isang
apoy na tumutupok sa ibabaw ng bundok sa mga mata ng mga
Israelita. 18 Pumasok si Moises sa ulap at umakyat sa bundok.
Naroon siya sa ibabaw ng bundok nang apatnapung araw at
apatnapung gabi.

25 Sinabi ni Yahweh kay Moises, **2** “Sabihin sa mga Israelita
na kumuha ng isang handog para sa akin mula sa bawat tao na
hinikayat ng maluwag sa kalooban. Dapat ninyong tanggapin
ang mga handog na ito para sa akin. **3** Ito ang mga handog na
dapat ninyong tanggapin mula sa kanila: ginto, pilak, at tanso; **4**
asul, lila, at matingkad na pulang lana; pinong lino; mga buhok
ng kambing; **5** mga tininang pulang balat ng lalaking tupa at
balat ng hayop na nakatira sa dagat; kahoy ng akasya; **6** langis
para sa mga ilawan ng santuwaryo; pampalasa para sa langis na
pangpahid at ang mahalimuyak na insenso; **7** mga oniks na bato
at ibang mga mamahaling bato na ilalagay sa epod at baluti. **8**
Hayaan silang gumawa ng isang santuwaryo para manirahan
ako sa gitna nila. **9** Dapat ninyong gawin ito ng ganap habang
ipinapakita ko sa iyo ang mga plano para sa tabernakulo at sa
lahat nitong kagamitan. **10** Sila ay gagawa ng isang kaban ng
kahoy na akasya. Ang haba dapat nito ay dalawa at kalahating
mga kubit; ang lapad nito ay magiging isang kubit at kalahati; at
ang taas nito ay magiging isang kubit at kalahati. **11** Dapat mo
itong balutin sa loob at labas sa purong ginto, at dapat mo itong
gawan ng isang hangganang ginto sa paligid ng ibabaw nito. **12**
Dapat kayong magmolde ng apat na gintong argolya para rito, at
ilagay sila sa apat na paanan ng kaban, kasama ang dalawang
argolya sa isang gilid nito, at dalawang argolya sa ibang gilid. **13**
Dapat kayong gumawa ng mga baras ng kahoy na akasya at
balutan ito ng ginto. **14** Dapat ninyong ilagay ang mga baras
doon sa mga argolya sa mga gilid ng kaban, para madala ang
kaban. **15** Ang mga baras ay dapat manatili sa mga argolya ng
kaban; hindi dapat sila kunin mula rito. **16** Dapat ninyong ilagay
sa kaban ang tipan ng kautusan na ibibigay ko sa inyo. **17** Dapat

kayong gumawa ng takip ng isang luklukan ng awa ng purong
ginto. Ang haba nito ay dapat dalawa at kalahating mga kubit,
at ang lapad nito ay dapat isang kubit at kalahati. **18** Dapat
kayong gumawa ng dalawang kerubin ng gintong pinanday para
sa dalawang mga dulo ng takip ng luklukan ng awa. **19** Gumawa
ng isang kerubin para sa isang dulo ng takip ng luklukan ng
awa, at ang ibang kerubin para sa kabilang dulo. Sila ay dapat
maging gawa bilang isang baluti kasama ang takip ng luklukan
ng awa. **20** Nakabuka dapat ang mga pakpak ng kerubin pataas
at nilukuban ang takip ng luklukan ng awa sa pagitan nila. Ang
kerubin ay dapat nakaharap sa isat-isa at nakatingin patungo
sa gitna ng takip ng luklukan ng awa. **21** Dapat ninyong ilagay
ang takip ng luklukan ng awa sa ibabaw ng kaban, at dapat
ninyong ilagay sa kaban ang tipan ng kautusan na ibibigay ko sa
iyo. **22** Ito ang kaban na kung saan ako ay makikipagkita sa
iyo. Makikipag-usap ako sa iyo mula sa aking kinalalagyan sa
ibabaw ng takip ng luklukan ng awa. Ito ay magmula sa pagitan
ng dalawang kerubin sa ibabaw ng kaban ng patunay na ako ay
makikipag-usap sa iyo tungkol sa lahat ng mga utos na ibibigay
ko sa iyo para sa mga Israelita. **23** Dapat kayong gumawa
ng isang mesa ng kahoy na akasya. Ang haba nito ay dapat
dalawang kubit; ang lapad nito ay dapat isang kubit, at ang taas
nito ay dapat isang kubit at kalahati. **24** Dapat balutan ninyo ito
ng purong ginto at lagyan ng gintong dulo sa paligid ng ibabaw.
25 Dapat kayong gumawa ng isang kalakip na balangkas para
dito na may isang dangkal ang lapad, kasama ng kalakip na
hangganan na ginto para sa balangkas. **26** Dapat gumawa
kayo para dito ng apat na argolya na ginto at ikabit ang mga
argolya sa apat na kanto, na kung saan ang apat na paa ay

naroon. 27 Ang mga argolya ay dapat nakakabit sa gilid para
magbigay ng mga lugar para sa mga baras, nang sa gayon ay
mabubuhat ang mesa. 28 Dapat kayong gumawa ng mga baras
galing sa kahoy na akasya at balutan sila ng ginto para ang
mesa ay maaaring buhatin nila. 29 Dapat kayong gumawa ng
mga pinggan, mga kutsara, mga pitsel, at mga mangkok para
gamitin sa pagbuhos ng inuming mga handog. Dapat gawin
ninyo sila ng purong ginto. 30 Dapat palagi ninyong ilagay ang
tinapay ng presensya sa mesa na nasa harapan ko. 31 Dapat
kayong gumawa ng isang ilawan ng purong gintong pinanday.
Ang ilawan ay gagawin na may paanan at poste. Ang mga tasa
nito, ang mga madahong paanan, at ang mga bulaklak nito ay
gawa lahat sa isang pirasong kalakip nito. 32 Anim na mga
sanga na dapat pahabain palabas mula sa mga gilid nito-tatlong
mga sanga na dapat pahabain mula sa isang gilid, at tatlong
mga sanga ng ilawan ay dapat pahabain mula sa kabilang
gilid. 33 Ang unang sanga ay dapat may tatlong mga tasa na
ginawa katulad ng almendro na mga bulaklak, kasama ang isang
madahong paanan at isang bulaklak, at tatlong mga tasa ginawa
na katulad ng almendro na mga bulaklak na nasa ibang sanga,
kasama ang isang madahong paanan at isang bulaklak. Dapat
kapareho ito sa lahat ng anim na sanga na hahaba palabas
mula sa ilawan. 34 Sa sariling ilawan, ang gitnang katawan ng
poste, apat dapat ang mga tasang gawa tulad ng almendro na
mga bulaklak, kasama ng kanilang madahong paanan at ang
mga bulaklak. 35 Dapat may isang madahong paanan sa unang
pares ng mga sanga—gawa bilang isang piraso na kasama nito,
at ang isang madahong paanan sa ilalim ng pangalawang pares
ng mga sanga—ginawa rin bilang isang piraso kasama nito. Sa

parehong paraan dapat mayroong isang madahong paanan sa
ilalim ng pangatlong pares ng mga sanga, ginawa bilang isang
piraso na kasama nito. Ito ay dapat kapareho ng lahat ng anim
na sanga na palabas mula sa ilawan. **36** Ang kanilang mga
madahong paanan at mga sanga ay dapat maging isang piraso
kasama nito, isang piraso ng pinalong yari sa purong ginto. **37**
Dapat kayong gumawa ng ilawan at ang pitong ilaw nito, at
ilagay ang mga ilaw nito para sila ay magbigay ng liwanag mula
dito. **38** Ang mga sipit at ang kanilang mga bandeha ay dapat
ginawa sa purong ginto. **39** Gumamit ng isang talentong purong
ginto na ang timbang ay 34 kilo sa paggawa ng ilawan at mga
kagamitan nito. **40** Siguraduhin na gagawin sila mula sa modelo
na ipinapakita sa inyo sa ibabaw ng bundok.

26 Dapat gumawa ka ng tabernakulo na may sampung kurtina
na yari sa pinong lino na kulay asul, lila, at matingkad na pulang
lana na may disenyong kerubin. Gagawin ito ng mahusay na
manggagawang lalaki. **2** Ang haba ay dalawampu't walong
kubit, ang lapad ay apat na kubit. Dapat magkaparehong sukat
ang lahat ng mga kurtina. **3** Dapat pagdugtungin ang limang
kurtina, at ang ibang limang kurtina ay dapat idugtong sa bawat
isa. **4** Dapat gumawa ka ng asul na silo sa labas ng gilid ng
kurtina sa isang pangkat. Gayundin, dapat kang gumawa ng
pareho ng gilid sa dulo ng kurtina sa pangalawang pangkat.
5 Dapat kang gumawa ng limampung silo sa unang kurtina,
at dapat kang gumawa ng limampung silo sa dulo ng kurtina
sa pangalawang pangkat. Gawin ito para ang mga silo ay
maging magkasalungat sa bawat isa. **6** Dapat kang gumawa
ng limampung panghawak na ginto at pagdugtungin ang mga
kurtina kasama ito kaya ang tabernakulo ay magiging buo. **7**

Dapat kang gumawa ng mga kurtinang balahibo ng kambing
para sa isang tolda na pantakip sa itaas ng tabernakulo. Dapat
kang gumawa ng labing-isa sa mga kurtinang ito. **8** Ang haba
ng bawat kurtina ay dapat tatlumpung kubit, at ang lapad ng
bawat kurtina ay dapat apat na kubit. Dapat parehong sukat
ang bawat isa sa labing-isang kurtina. **9** Dapat pagdugtungin
mo ang limang kurtina at ang ibang anim na kurtina sa bawat
isa. Dapat doblehin mo ang ikaanim na kurtina sa harap ng
tolda. **10** Dapat kang gumawa ng limampung silo sa gilid ng
dulo ng kurtina sa unang pangkat at limampung silo sa gilid
ng dulo na magdugtong sa pangalawang pangkat. **11** Dapat
kang gumawa ng limampung tansong panghawak at ilagay ang
mga ito sa mga silo. Pagkatapos dapat mong pagdugtungin
ng magkakasama ang mga tolda na pantakip para maging
isa. **12** Ang naiwang kalahating kurtina, iyan ay, ang naiwang
nakalaylay na bahagi galing sa mga kurtina ng tolda, dapat
nakasabit sa likod ng tabernakulo. **13** Dapat magkaroon ng isang
kubit sa isang bahagi ng kurtina, at sa isang kubit din sa ibang
bahaging kurtina—na ang naiwang haba ng toldang kurtina ay
dapat lumaylay sa mga gilid ng tabernakulo sa isang gilid at
sa kabilang gilid, para takpan ito. **14** Dapat kang gumawa ng
pantakip sa tabernakulo ng balat ng lalaking tupa na kinulayan
ng pula, at ibang pantakip na yari sa balat para sa itaas nito. **15**
Dapat kang gumawa ng mga patayong tabla na yari sa akasyang
kahoy para sa tabernakulo. **16** Ang haba ng bawat tabla ay
dapat sampung kubit, at ang lapad ay dapat isa at kalahating
kubit. **17** Dapat may dalawang nakausli sa bawat tabla para
maidugtong ang mga tabla sa bawat isa. Gagawin mo ang lahat
ng mga tabla sa tabernakulo sa ganitong pamamaraan. **18**

Kapag gagawa ka ng mga tabla para sa tabernakulo, dapat kang
gumawa ng dalawampung tabla sa bawat timog na bahagi. **19**
Dapat kang gumawa ng apatnapung pilak na mga pundasyon sa
dalawampung tabla. Dapat may dalawang pundasyon sa isang
tabla na may dalawang patungan, at ganoon din ang dalawang
pundasyon sa ilalim ng bawat ibang tabla na may dalawang
patungan. **20** Para sa pangalawang gilid ng tabernakulo, sa
hilagang bahagi, dapat kang gumawa ng dalawampung tabla
21 at apatnapung pilak na pundasyon. Dapat may dalawang
pundasyon sa unang tabla at dalawang pundasyon sa sumunod
na tabla at sa susunod pa. **22** Dapat kang gumawa ng anim na
tabla, para sa dakong likuran ng kanlurang gilid ng tabernakulo.
23 Dapat kang gumawa ng dalawang tabla sa likuran ng mga
sulok ng tabernakulo. **24** Dapat magkahiwalay ang mga tablang
ito sa ilalim, pero magkadugtong sa itaas sa parehong bilog na
metal. Dapat sa ganitong paraan sa parehong likuran ng mga
sulok. **25** Dapat may walong tabla, kasama ng mga pilak na
pundasyon. Dapat mayroong labing-anim sa lahat ng pundasyon,
dalawang pundasyon sa unang tabla, dalawang pundasyon sa
ilalim ng sunod na tabla, at ganoon din sa susunod. **26** Dapat
kang gumawa ng mga pahalang na haligi na yari sa akasyang
kahoy—lima para sa mga tabla ng isang gilid ng tabernakulo, **27**
limang pahalang na haligi sa kabilang gilid ng tabernakulo, at
limang pahalang na haligi para sa dakong likuran ng kanluran ng
tabernakulo. **28** Ang pahalang na haligi sa gitna ng mga tabla,
iyan ay, kalagitnaang pataas, dapat umabot sa magkabilang
dulo. **29** Dapat mong balutin ng ginto ang mga tabla. Dapat kang
gumawa ng kanilang mga gintong bilog na metal, para ang mga
ito ay magsilbing hawakan para sa mga pahalang na haligi, at

dapat balutin mo ng ginto ang mga baras. 30 Dapat mong itayo
ang tabernakulo sa pamamagitan ng pagsunod sa plano na
pinakita sa iyo sa bundok. 31 Dapat kang gumawa ng kurtina na
may asul, lila at matingkad na pulang lana, na may disenyong
kerubin, gawa ito ng mahusay na manggagawang lalaki. 32
Dapat isabit mo ito sa limang poste ng akasya na kahoy na
binalot ng ginto. Dapat ang mga poste ay may mga kawit na
gintong pangkat sa apat na pundasyong pilak. 33 Dapat isabit
mo ang kurtina sa mga panghawak, at dapat mong dalhin ang
kautusang tipan ng kaban. Ihihiwalay ng kurtina ang banal na
lugar sa kabanal-banalang lugar. 34 Dapat mong ilagay ang
takip ng luklukan ng awa sa kautusang tipan ng kaban, na
makikita sa kabanal-banalang lugar. 35 Dapat mong ilagay ang
mesa sa labas ng kurtina. Dapat mong ilagay ang ilawan na
kasalungat ng mesa sa timog na bahagi ng tabernakulo. Ang
mesa ay dapat nasa hilagang bahagi. 36 Dapat kang gumawa
ng pabitin sa pasukan ng tabernakulo. Dapat mong gawing asul,
lila, matingkad na pulang bagay, at pinong pinulupot ng lino, ang
gawa ng taga-burda. 37 Dapat kang gumawa ng mga limang
poste ng akasya at balutin ito ng ginto. Ang kanilang mga kawit
ay ginto at limang tansong pundasyon para sa mga ito.

27 Dapat kang gumawa ng altar mula sa kahoy ng akasya,
limang kubit ang haba at limang kubit ang luwag. Dapat ang
altar ay parisukat na may tatlong kubit na taas. 2 Dapat kang
gumawa ng karugtong na apat na mga sulok ng parisukat na
mga anyong sungay. Gagawin ang mga sungay bilang isang
bahagi ng altar, at dapat mong balutin ito ng tanso. 3 Dapat
kang gumawa ng kasangkapan para sa altar, mga palayok para
sa abo at gayundin ang mga pala, mga palanggana, mga tinidor

para sa karne at mga lalagyan ng apoy. Dapat mong gawin ang
lahat ng mga kagamitan mula sa tanso. **4** Dapat kang gumawa
ng rehas na bakal para sa altar, tanso ang sangkap. Gumawa ng
tansong argolya sa bawat apat na mga sulok ng rehas na bakal.
5 Dapat kang maglagay ng rehas sa ilalim ng pasamano ng
altar, kalahatian pababa hanggang ilalim. **6** Dapat kang gumawa
ng mga poste para sa altar, mga poste na kahoy ng akasya, at
dapat mong balutin ang mga ito ng tanso. **7** Dapat mailagay ang
mga poste sa mga argolya, at ang mga poste ay dapat nasa
dalawang tagiliran ng altar, para madala ito. **8** Dapat mong gawin
ang altar na may guwang, na yari sa mga makapal na tabla.
Dapat mong gawin ito sa paraan na ipinakita sa iyo sa bundok. **9**
Dapat kang gumawa ng isang patyo para sa tabernakulo. Dapat
may mga nakasabit sa bahaging timog ng patyo, mga nakasabit
na pinong pinulupot na lino na isang daang kubit ang haba. **10**
Dapat ang mga nakasabit ay may dalawampung mga poste, na
may dalawampung tansong mga pundasyon. Dapat mayroon
ding mga kawit na nakadugtong sa mga poste, at gayundin sa
pilak na mga baras. **11** Gayundin naman sa tabi ng hilagang
bahagi, dapat mayroong mga nakasabit na isang daang kubit ang
haba na may dalawampung mga poste, dalawampung tansong
mga pundasyon, mga kawit na nakadugtong sa mga poste, at
pilak na mga baras. **12** Sa tabi ng patyo sa kanlurang bahagi
dapat mayroong kurtinang limampung kubit ang haba. Dapat
mayroong sampung mga poste at sampung mga pundasyon. **13**
Ang patyo ay dapat ding limampung kubit ang haba sa silangang
bahagi. **14** Ang mga nakasabit para sa isang dako ng pasukan
ay dapat labinlimang kubit ang haba. Dapat mayroon silang
tatlong mga poste na may tatlong mga pundasyon, **15** Ang ibang

bahagi rin ay dapat mayroong mga nakasabit na labinlimang
kubit ang haba. Dapat mayroon silang tatlong mga poste at
tatlong mga pundasyon. 16 Ang tarangkahan ng patyo ay dapat
mayroong isang kurtina na dalawampung kubit ang haba. Ang
kurtina ay dapat ginawa sa asul, lila at matingkad na pulang
bagay at pinong pinulupot na lino, ang gawa ng isang taga-
burda. Dapat mayroong apat na mga poste na may apat na
mga pundasyon. 17 Ang lahat ng mga poste ng patyo ay dapat
mayroong pilak na mga baras, pilak na mga kalawit at tansong
mga pundasyon. 18 Ang haba ng patyo ay dapat isang daang
kubit, ang lapad ay limampung kubit at ang taas ay limang kubit
na may pinong pinulupot na lino ang lahat ng mga nakasabit sa
tabi at ang mga pundasyon ay tanso. 19 Lahat ng kasangkapan
na gagamitin sa tabernakulo at ang lahat ng mga tulos ng
tolda para sa tabernakulo at patyo ay dapat gawa sa tanso. 20
Dapat mong utusan ang mga Israelita na magdala ng purong
langis ng pinisang olibo para sa ilawan para magpapatuloy itong
masunog. 21 Sa tolda ng pagpupulong, sa labas ng kurtina na
nasa harapan ng tipan ng kautusan, si Aaron at kaniyang mga
anak na lalaki ay dapat panatilihin ang mga ilawan mula sa gabi
hanggang sa umaga sa harapan ni Yahweh. Ang utos na ito ay
magiging isang walang hanggang kautusan magpakailanman sa
buong mga salinlahi sa bansa ng Israel.

28 Tawagin mo ang iyong kapatid na si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki na sina Nadab, Abihu, Eleazar, at Itamar
mula sa mga Israelita para maglingkod sila sa akin bilang mga
pari. 2 Dapat kang gumawa ng kasuotan para kay Aaron, na
iyong kapatid, na inihandog para sa akin. Ang kasuotang ito ay
magiging kaniyang karangalan at kagandahan. 3 Dapat mong

sabihin sa lahat ng mga tao nang may katalinuhan sa puso,
pinuno ko sila ng espiritu ng karunungan, para makagawa sila
ng mga kasuotan ni Aaron para itakda siyang nakahiwalay para
maglingkod sa akin bilang pari. **4** Ang mga kasuotan na dapat
nilang gawin ay isang baluti, isang efod, isang balabal, isang
kasuotang gawa sa habi, isang turbante at isang sintas. Dapat
nilang gawin ang mga kasuotang ito para ihandog sa akin.
Ito ay para sa iyong kapatid na si Aaron at sa kaniyang mga
anak na lalaki para maaari silang maglingkod sa akin bilang
mga pari. **5** Dapat gumamit ang mga manggagawang lalaki ng
pinong lino na ginto, asul, lilak at matingkad na pula. **6** Dapat
silang gumawa ng efod na ginto, asul, lilak at matingkad na
pulang lana, at ng pinulupot na pinong lino. Dapat gawa ito
ng isang bihasang manggagawang lalaki. **7** Dapat mayroon
itong dalawang pirasong pambalikat na nakakabit sa itaas ng
dalawang sulok. **8** Ang makinis na habing sinturon ay dapat
kagaya ng efod; dapat gawa ito sa isang piraso kasama ng efod,
na gawa sa nakapilipit na pinong lino na ginto, asul, lilak, at
matingkad na pula. **9** Dapat kang kumuha ng dalawang batong
oniks at iukit dito ang mga pangalan ng labindalawang anak na
lalaki ni Israel. **10** Anim sa kanilang mga pangalan ay dapat
nasa isang bato, at ang anim na pangalan dapat ay nasa ibang
bato, ayon sa kanilang kapanganakan. **11** Sa pamamagitan
ng gawa ng mang-uukit ng bato, kagaya ng pag-ukit sa isang
selyo, dapat mong ipaukit ang dalawang bato kasama ng mga
pangalan ng labindalawang anak na lalaki ni Israel. Dapat mong
ilagay ang mga bato sa lalagyang ginto. **12** Dapat mong ilagay
ang dalawang bato sa mga pirasong pambalikat ng efod, para
maging mga bato para magpapaalala kay Yahweh sa mga anak

na lalaki ni Israel. Si Aaron ang magdadala ng kanilang mga
pangalan sa harap ni Yahweh sa kaniyang dalawang balikat
bilang isang paalala sa kaniya. **13** Dapat kang gumawa ng mga
lalagyang ginto **14** at dalawang mga tinirintas na kadena sa
purong ginto kagaya ng mga tali, at dapat mong ikabit ang mga
kadena sa mga lalagyan. **15** Dapat kang gumawa ng isang baluti
para sa paggawa ng desisyon, ang gawa ng isang bihasang
manggagawang lalaki, gaya ng pagkakagawa ng efod. Gawin
ito sa ginto, sa asul, lilak, at matingkad na pulang lana, at sa
pinong lino. **16** Ito ay parisukat. Dapat mong tiklupin ng doble
ang baluti. Dapat isang dangkal ang haba at isang dangkal
ang lapad nito. **17** Dapat mong ilagay ito sa apat na hanay ng
mahalagang mga bato. Ang unang hanay ay dapat may isang
rubi, isang topaz, at isang karbungko. **18** Ang ikalawang hanay
ay dapat may isang esmeralda, isang sapiro, at isang dyamante.
19 Ang pangatlong hanay ay dapat may isang hasinto, isang
agata, at isang amatista. **20** Ang pang-apat na hanay ay dapat
may isang berilo, isang oniks, at isang haspe. Dapat nakakabit
ito sa mga lalagyang ginto. **21** Dapat ang mga bato ay nakaayos
ayon sa mga pangalan ng labindalawang anak na lalaki ni
Israel, bawat pangalan na magkakasunod-sunod. Dapat katulad
sila sa nakaukit ng isang selyong singsing, bawat pangalan
ay tumatayo bilang isa sa mga labindalawang lipi. **22** Dapat
kang gumawa sa baluti ng mga kadena kagaya ng mga tali,
tinirintas na gawa sa purong ginto. **23** Dapat kang gumawa ng
dalawang singsing na ginto para sa baluti at kailangang ikabit
ang mga ito sa dalawang dulo ng baluti. **24** Dapat mong ikabit
ang dalawang kadenang ginto sa dalawang kanto ng baluti.
25 Dapat ikabit mo ang kabilang dulo ng dalawang kadenang

tinirintas sa dalawang lalagyan. Pagkatapos dapat ikabit mo ang
mga ito sa dalawang pambalikat sa harap ng efod. **26** Dapat
kang gumawa ng dalawang singsing na ginto, at dapat ilagay
mo ang mga ito sa kabila ng dalawang kanto ng baluti, sa dulo
ito bago sa panloob na hangganan. **27** Dapat kang gumawa
ng dalawa pang singsing na ginto, at dapat mong ikabit ito sa
ilalim ng dalawang pambalikat sa harap ng efod, malapit ito sa
pinagtahian sa itaas ng pinong habing sintas sa baywang ng
efod. **28** Dapat talian ang baluti sa bawat mga singsing nito
patungo sa mga singsing ng epod sa pamamagitan ng isang
asul na tali, para ito ay maikabit sa itaas lamang ng habing
sinturon sa baywang ng efod. Para hindi na matanggal ang baluti
mula sa efod. **29** Kapag si Aaron ay papasok sa banal na lugar,
dapat dalhin niya ang mga pangalan ng mga labindalawang
anak na lalaki ni Israel sa baluti para gumawa ng mga desisyon
sa kaniyang puso. Magsisilbi ito bilang isang palagiang paalala
kay Yahweh. **30** Dapat ang Urim at Tummim ay ilagay sa baluti
para sa paggawa ng mga desisyon. Ang mga ito ay dapat nasa
dibdib ni Aaron kapag siya ay pupunta sa harap ni Yahweh,
dapat palaging dala ni Aaron sa kaniyang dibdib ang paggawa
ng mga desisyon para sa mga Israelita sa harap ni Yahweh. **31**
Dapat kang gumawa ng balabal ng epod na lahat ay galing sa
telang lilak. **32** Dapat mayroon itong isang bukasan sa gitna
para sa ulo. Dapat habiin ang gilid ng bukasan paikot para
hindi ito mapunit. Dapat gawa ito ng isang manghahabi. **33**
Sa dulo ng laylayan, dapat kang gumawa ng mga granada na
asul, lilak, at matingkad na pulang tali sa lahat ng palibot. Mga
gintong kampanilya ay dapat paikot sa pagitan nila. **34** Dapat
mayroong isang gintong kampanilya at isang granada, isang

gintong kampanilya at isang granada na magkakasunod-sunod
sa palibot ng laylayan ng balabal. **35** Dapat isuot ni Aaron ang
balabal kapag maglilingkod siya, para marinig ang tunog nito
kapag papasok siya sa banal na lugar sa harap ni Yahweh at
kapag aalis siya. Nang sa gayon, hindi siya mamamatay. **36**
Dapat kang gumawa ng plato sa purong gintong at iukit dito,
katulad ng nakaukit sa isang selyo, HANDOG KAY YAHWEH.
37 Dapat mong ikabit ang plato na ito sa isang asul na tali
patungo sa harap ng turbante. **38** Dapat nasa noo ito ni Aaron;
dapat palaging siyang magdadala ng anumang pagkakasala na
nakakabit sa pag-aalay ng banal na mga regalo ng mga Israelita
na handog kay Yahweh. Dapat ang turbante ay palaging nasa
noo niya para tanggapin ni Yahweh ang kanilang mga regalo. **39**
Dapat kang gumawa ng kasuotang gawa sa pinong lino, at dapat
kang gumawa ng isang turbante na pinong lino. Dapat ka ring
gumawa ng isang sintas, na gawa ng isang taga-burda. **40** Para
sa mga anak na lalaki ni Aaron gumawa ka ng mga kasuotan,
mga sintas, at mga bandana, para sa kanilang karangalan at
kagandahan. **41** Dapat mong damitan si Aaron na iyong kapatid,
at ang kaniyang mga anak na lalaki na kasama niya. Dapat
mo silang buhusan ng langis, italaga sila, at ihandog sila sa
akin, para maglingkod sila sa akin bilang mga pari. **42** Dapat
mo silang igawa ng mga linong salawal para matakpan ang
kanilang mga pribadong parte, salawal para takpan sila mula sa
baywang hanggang sa mga hita. **43** Dapat isuot ito ni Aaron at
ng kaniyang mga anak na lalaki kapag papasok sila sa tolda ng
pagpupulong o kapag lalapit sila sa altar para maglingkod sa
banal na lugar. Dapat nila itong gawin para hindi sila magdala ng

pagkakasala at mamatay. Mananatili itong isang alituntunin para
kay Aaron at sa kaniyang mga kaapu-apuhan kasunod niya.

29 Ngayon ito ang dapat mong gawin sa pagtatalaga sa kanila
sa akin para sila ay makapaglingkod bilang mga pari. Kumuha
ka ng isang batang toro at dalawang lalaking tupa na walang
bahid, **2** tinapay na walang lebadura, at mamon na walang
lebadurang hinalong langis. At saka kumuha ka ng apa na
walang lebadurang pinahiran ng langis. Gawin mo ang mga apa
gamit ang pino na trigong harina. **3** Dapat mo itong ilagay sa
isang buslo, dalhin ang mga ito sa buslo, at ihandog mo kasama
ang toro at dalawang lalaking tupa. **4** Dapat mong iharap si
Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki sa pasukan ng tolda
ng pagpupulong. Dapat mong paliguan si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki sa tubig. **5** Dapat kang kumuha ng mga
damit at damitan si Aaron kasama ang kapa, ang balabal ng
efod, ang efod, at ang baluti, kabitan ng makinis na habing
sinturon ng efod na nakapalibot sa kaniya. **6** Dapat mong itakda
ang turbante sa kaniyang ulo at ilagay ang banal na korona sa
turbante. **7** Pagkatapos kumuha ng pambasbas na langis at
ibuhos sa kaniyang ulo, at sa ganitong paraan siya babasbasan.
8 Dapat mong dalhin ang kaniyang mga anak na lalaki at ilagay
ang mga kapa sa kanila. **9** Dapat mong damitan si Aaron at ang
kaniyang mga anak na lalaki na may kasamang mga sintas at
ilagay ang kanilang pamigkis sa ulo. Ang gawain ng pagkapari
ay mabibilang na sa kanila sa pamamagitan ng palagiang batas.
Sa ganitong paraan dapat mong gawing banal si Aaron at ang
kaniyang mga anak na lalaki para sa kanilang paglilingkod sa
akin. **10** Dapat mong dalhin lahat ng toro sa harap ng tolda ng
pagpupulong, at ipatong ang kamay ni Aaron at ang kamay

ng kaniyang mga anak na lalaki sa ulo nito. **11** Dapat mong
patayin ang mga toro sa aking harapan, si Yahweh, sa pasukan
ng tolda ng pagpupulong. **12** Dapat mong kunin ang ilang dugo
ng toro at ilagay mo ito sa sungay ng altar gamit ang iyong
daliri, at dapat mong ibuhos ang natirang dugo sa paanan ng
altar. **13** Dapat mong kunin ang lahat ng taba na nakatakip sa
mga lamang-loob, at saka kumuha ng panakip sa atay at sa
dalawang lapay na may kasamang taba na nasa kanila; sunugin
ang lahat ng ito sa altar. **14** Pero ang laman ng mga toro, at ang
balat at dumi, sunugin mo ito sa labas ng kampo. Ito ay handog
para sa kasalanan. **15** Dapat mo ring kunin ang isang lalaking
tupa, at ipatong ang kamay ni Aaron at ang mga kamay ng
kaniyang mga anak na lalaki sa ulo nito. **16** Dapat mong patayin
ang lalaking tupa. Pagkatapos kunin ang dugo at isaboy ito sa
magkabilang gilid ng altar. **17** Dapat mong hiwain ang lalaking
tupa na pira-piraso at hugasan ang mga lamang-loob at ang
mga binti, at ilagay mo ang lamang-loob, sabay ng pira-piraso
at kasama ang ulo nito, **18** sa altar. Pagkatapos sunugin ang
buong lalaking tupa. Ito ay maging sinunog na handog sa akin, si
Yahweh. Ito ay magdudulot ng matamis na halimuyak sa akin; ito
ay magiging isang handog sa pamamagitan ng apoy. **19** Dapat
mong kunin ang iba pang lalaking tupa, at ipatong ang kamay ni
Aaron at ang mga kamay ng kaniyang mga anak na lalaki sa
ulo nito. **20** Pagkatapos dapat mong patayin ang lalaking tupa
at kunin ang ilan sa dugo nito. Ilagay ito sa dulo ng kanang
tainga ni Aaron, at sa dulo ng kanang tainga ng kaniyang mga
anak na lalaki, sa hinlalaki ng kanilang kanang kamay, at sa
hinlalaki ng kanilang kanang paa. Pagkatapos isaboy ang dugo
sa magkabilang gilid ng altar. **21** Dapat mong kunin ang ilan sa

mga dugo na nasa altar at ilan sa binasbasang langis, at isaboy
ang lahat ng ito kay Aaron at sa kaniyang mga damit, at saka sa
kaniyang mga anak na lalaki at sa kanilang mga damit. Ilalaan si
Aaron para sa akin, at ang kaniyang mga damit, kasama niya
ang kaniyang mga anak na lalaki at mga damit ng kaniyang mga
anak na lalaki. **22** Dapat mong kunin ang mga lalaking tupa,
ang taba ng buntot, ang taba na nakatakip sa lamang-loob, ang
panakip sa atay, ang dalawang lapay, at ang kanang hita—dahil
ang lalaking tupang ito ay para sa pagtatalaga sa mga pari para
sa akin. **23** Kumuha ng isang tinapay, isang mamon ng tinapay
na gawa sa langis, at isang apa sa labas ng buslo ng tinapay na
walang lebadura na sa aking harapan, si Yahweh. **24** Dapat
mong ilagay ang mga ito sa kamay ni Aaron at sa kamay ng
kaniyang mga anak na lalaki. Dapat nilang itaas ito sa aking
harapan, si Yahweh, at ipapakita nila ito bilang paghahandog
sa akin. **25** Dapat mong kunin ang mga pagkain galing sa
kanilang mga kamay at sunugin ito sa altar kasama ang handog
na susunugin. Ito ay magbibigay ng matamis na halimuyak sa
akin; ito ay handog na gawa sa apoy. **26** Dapat kang kumuha
ng dibdib ng lalaking tupa na handog ni Aaron at itaas ito at
ipapakita ito bilang handog para sa akin, si Yahweh. Pagkatapos
ito ang bahagi na inyong kakainin. **27** Dapat mong ihandog sa
akin ang dibdib ng paghahandog na itinaas na matayog at ang
hita ng paghahandog na ipinapakita— dibdib na itinaas at ang
hita na ipinakita, kapwa nanggaling sa lalaking tupa para sa
pagpapatunay kay Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki sa
akin. **28** Ang mga bahagi ng laman na ito, na ibinigay ng mga
Israelita, ay kailangang mabibilang kay Aaron at sa kaniyang
mga kaapu-apuhan magpakailanman. Sa pamamalakad para

sa mga handog sa pagtitipon, ito ay maging handog para sa
mga pari na kinuha mula sa mga handog ng mga Israelita na
mga handog na ipinakita sa akin, si Yahweh. **29** Ang banal na
mga damit ni Aaron ay dapat na isantabi para sa kaniyang mga
anak na lalaki na susunod sa kaniya. Dapat silang basbasan at
italaga ang mga ito sa akin. **30** Ang pari na susunod sa kaniya
mula sa kaniyang mga anak na lalaki, na nanggaling sa tolda ng
pagpupulong para ako ay paglingkuran sa banal na lugar, ay
kanilang isuot ang ganoong mga damit sa loob ng pitong araw.
31 Dapat mong kunin ang lalaking tupa para sa pagtatalaga sa
mga pari para sa akin at pakuluan ang laman nito sa banal na
lugar. **32** Kakainin ni Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki
ang laman ng lalaking tupa at tinapay na nakalagay sa buslo sa
pasukan ng tolda ng pagpupulong. **33** Dapat nilang kainin ang
laman at tinapay na binigay para pambayad ng kasalanan nila
at sa pagtatalaga sa kanila, para ilaan sa akin. Walang ibang
kakain ng pagkain, dahil dapat nila itong ituring na banal at ilaan
para sa akin. **34** Kung alinman sa laman ng itinalagang handog,
o alinman sa tinapay ay maiwan sa susunod na umaga, dapat
sunugin na ninyo ito. Hindi ito dapat kainin dahil ito ay itinalaga
na sa akin. **35** Sa ganitong paraan, sa pagsunod sa lahat ng
iniutos ko sa iyo na gawin, dapat mong pakitunguhan si Aaron
at ang kaniyang mga anak na lalaki. Dapat kang kumuha ng
pitong araw para italaga sila sa akin. **36** Bawat araw dapat kang
maghandog ng toro bilang isang handog pambayad para sa
kasalanan. Dalisayin mo ang altar sa pamamagitan ng paggamit
ng pambayad para sa kasalanan nito, at kailangan mo itong
buhusan ng langis para sa pagtatalaga sa akin. **37** Sa pitong
araw dapat kang gumawa ng pambayad para sa kasalanan para

sa altar at italaga ito kay Yahweh. Pagkatapos ang altar ay
ganap na italaga sa akin. Anumang paghahawak sa altar ay
ibubukod para kay Yahweh. **38** Dapat kang maghandog palagi
ng dalawang tupa na isang taon ang gulang doon sa altar araw-
araw. **39** Dapat kang maghandog ng isang tupa sa umaga, at
ang isang tupa ay ihandog mo sa paglubog ng araw. **40** Kasama
ang unang tupa, maghandog ng ikasampu ng epa ng pinong
harina na hinaluan ng ikaapat na bahagi ng hin ng langis galing
sa pinigang olibo, at ang ikaapat na bahagi ng hin ng alak bilang
inuming handog. **41** Dapat kang maghandog ng pangalawang
tupa sa paglubog ng araw. Dapat kang maghandog ng pagkaing
butil sa umaga at parehong inuming handog. Ang mga ito ay
magdudulot ng matamis na halimuyak sa akin; ito ang magiging
handog na gawa para sa akin sa apoy. **42** Ang mga ito ay
magiging palagiang handog na susunugin sa buong salinlahi ng
inyong bayan. Dapat mong gawin ang mga ito sa pasukan ng
tolda ng pagpupulong sa aking harapan, si Yahweh, kung saan
ako makikipagkita para makipag-usap sa iyo. **43** Doon kung
saan ako makikipagkita sa mga Israelita; ang tolda ay ihihiwalay
para sa akin sa aking kaluwalhatian. **44** Itatalaga ko ang tolda
ng pagpupulong at ang altar para ang mga ito ay mabilang sa
akin lamang. Itatalaga ko rin si Aaron at ang kaniyang mga
anak na lalaki para maglingkod sa akin bilang mga pari. **45**
Maninirahan ako kasama ng mga Israelita at kanilang magiging
Diyos. **46** Malalaman nila na ako si Yahweh, ang kanilang Diyos,
na kumuha sa kanila palabas mula sa lupain ng Ehipto kaya ako
ay maninirahan kasama nila. Ako si Yahweh, kanilang Diyos.
30 Dapat kang gumawa ng altar para magsunog ng insenso.
Dapat mong gawin ito sa kahoy ng akasya. **2** Ang haba nito ay

dapat isang kubit, at ang lapad nito ay isang kubit. Ito ay dapat
maging parisukat, at ang taas nito ay dapat dalawang kubit. Ang
mga sungay nito ay dapat gawin bilang kaisang piraso nito. **3**
Dapat mong balutin ang altar ng insenso sa purong ginto—ang
tuktok nito, ang mga gilid nito, at ang mga sungay nito. Dapat
kang gumawa ng isang hangganang ginto sa palibot para dito. **4**
Dapat kang gumawa ng dalawang argolyang ginto para maisama
dito sa ibaba ng hangganan nito sa dalawang magkabilang
bahagi nito. Ang mga argolya ay dapat maging mga lalagyan ng
mga baras para madala ang altar. **5** Dapat ninyong gawin ang
mga baras sa kahoy ng akasya, at dapat ninyong balutin ang
mga ito sa ginto. **6** Dapat ninyong ilagay ang altar ng insenso
bago sa kurtina na nasa kaban ng mga kautusang tipan. Ito ay
bago sa takip ng luklukan ng awa na nasa ibabaw ng kaban ng
mga kautusang tipan, kung saan ako ay makikipagtagpo sa inyo.
7 Dapat si Aaron ang magsunog ng mabangong insenso sa
tuwing umaga. Dapat niyang sunugin ito kapag inaayos niya ang
mga lampara. **8** Kapag sisindihan ni Aaron ang mga lampara
muli sa gabi, dapat siyang magsunog ng insenso sa altar ng
insenso. Dapat itong maging isang palagiang pagsusunog ng
insenso sa harap ko, si Yahweh, sa buong salinlahi ng inyong
bayan. **9** Pero kayo ay mag-aalay ng walang ibang insenso sa
altar ng insenso, o anumang pagsusunog ng alay o handog
na pagkaing butil. Dapat mong buhusan ng walang inuming
handog dito. **10** Dapat si Aaron ay gumawa ng luklukan ng
awa sa mga sungay ng altar ng insenso minsan sa isang taon.
Dapat niyang gawin ito gamit ang dugo ng handog para sa
pagbayad ng kasalanan. Ang punong pari ang siyang dapat na
gumawa nito sa buong salinlahi ng inyong lahi. Ang pag-aalay

na ito ay ganap na ilaan sa akin, si Yahweh." **11** Nagsalita si
Yahweh kay Moises at sinabing, **12** "Kapag kumuha ka ng isang
talaan ng mga Israelita, pagkatapos ang bawat tao ay dapat
magbigay ng pangtubos para sa kaniyang buhay kay Yahweh.
Dapat mong gawin ito pagkatapos mo silang bilangin, para
walang maging salot sa kanila kapag binibilang mo sila. **13** Ang
bawat isa na nabilang sa talaan ay magbabayad ng kalahating
pilak na sekel, ayon sa timbang ng sekel ng santuwaryo (isang
sekel ay kapareho ng dalawampung gera). Itong kalahating
sekel ay magiging alay sa akin, si Yahweh. **14** Ang bawat isa
na nabilang, mula dalawampung taong gulang at pataas, ay
dapat magbigay nitong alay sa akin. **15** Kapag magbibigay ang
mga tao nitong alay sa akin para gumawa ng pambayad sa
kasalanan para sa kanilang mga buhay, ang mayayaman ay
hindi dapat magbigay ng higit pa sa kalahating sekel, at ang
mga mahihirap ay hindi dapat magbigay ng kulang. **16** Dapat
mong tanggapin itong perang pambayad sa kasalanan mula sa
mga Israelita at dapat mong ilaan ito para sa gawain sa tolda
ng pagpupulong. Ito ay dapat maging isang paalala sa mga
Israelita sa akin, para gumawa ng pangtubos ng kasalanan para
sa inyong mga buhay." **17** Nagsalita si Yahweh kay Moises at
sinabi, **18** "Dapat ka ring gumawa ng isang malaking tansong
palanggana na mayroong tansong tuntungan, isang palanggana
para hugasan. Dapat mo itong ilagay sa pagitan ng tolda ng
pagpupulong at ng altar, at kailangan mo itong lagyan ng tubig.
19 Si Aaron at kaniyang mga anak na lalaki ay dapat maghugas
ng kanilang mga kamay at kanilang mga paa ng tubig nito. **20**
Kapag pumasok sila sa tolda ng pagpupulong o kapag lumalapit
sila sa altar para maglingkod sa akin sa pagsusunog ng handog,

dapat silang maghugas ng tubig sa gayon ay hindi sila mamatay.
21 Dapat nilang hugasan ang kanilang mga kamay at paa para
hindi sila mamatay. Dapat itong maging palagiang batas para
kay Aaron at sa kaniyang mga kaapu-apuhan sa buong salinlahi
ng kanilang bayan." **22** Nagsalita si Yahweh kay Moises at
sinabi, **23** "Kunin mo itong mga pinong pampalasa: limandaang
sekel ng umaagos na mira, 250 sekel ng matamis na halimuyak
na kanela, 250 sekel ng matamis na halimuyak na tubo, **24**
limandaang sekel ng kassia, sinukat sa timbang ng sekel ng
santuwaryo, at isang hin ng langis ng olibo. **25** Dapat kang
gumawa ng banal na langis ng pagpapahid kasama ang mga
sangkap na ito, ang gawa ng tagapagpabango. Ito ay magiging
banal na langis ng pagpapahid, inilaan para sa akin. **26** Dapat
mong basbasan ang tolda ng pagpupulong ng langis na ito,
gayon din sa kaban ng kautusang tipan, **27** ang mesa at ang
lahat ng mga kasangkapan nito, ang tuntungan ng ilaw at ng
kasangkapan nito, ang altar ng insenso, **28** ang altar para sa
sinunog na mga alay kasama ng lahat ng mga kasangkapan
nito, at ang palanggana kasama ng kaniyang tuntungan. **29**
Dapat mong ilaan ang mga ito sa akin para ang mga ito ay
ganap na mailaan sa akin. Ang anumang humawak sa kanila
ay ibubukod din para sa akin. **30** Dapat mong basbasan si
Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki at ilaan mo sila
sa akin para sila ay maglingkod sa akin bilang mga pari. **31**
Dapat mong sabihin sa mga Israelita, 'Ito dapat ang langis ng
pagpapahid na inilaan kay Yahweh sa buong salinlahi ng iyong
bayan. **32** Ito ay hindi dapat mailapat sa balat ng mga tao, o
gumawa man lang kayo sa alinmang langis na kaparehong
sangkap, dahil inilaan ito kay Yahweh. Dapat mong isaalang-

alang ito sa ganitong paraan. 33 Ang sinumang gumawa ng
pabango gaya nito, o kung sinumang maglagay ng alinman
nito sa isang tao, ang taong iyon ay dapat alisin sa kaniyang
bayan." 34 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Kumuha ng mga
pampalasa—estacte, onycha, at galbano—matamis na mga
pampalasa kasama ng purong kamanyang, ang bawat isa ay
magsindami. 35 Gawin ito sa paraan ng insenso, hinalo ng isang
tagapagpabango, pinalasa ng asin, puro at inilaan sa akin. 36
Gigilingin mo ito sa napakapinong paghalo. Maglagay ng bahagi
nito sa harap ng kaban ng mga kautusang tipan, na nasa tolda
ng pagpupulong, kung saan ako ay makikipagtagpo sa inyo.
Ituturing mo ito bilang ganap na pag-aalay sa akin. 37 Bilang
para sa insensong ito na iyong gagawin, hindi ka dapat gumawa
ng anumang kaparehong mga sangkap para sa iyong sarili. Ito
ay dapat maging pinakabanal sa iyo. 38 Ang sinumang gumawa
ng anumang gaya nito para gamitin bilang pabango ay dapat
alisin mula sa kaniyang bayan."

31 Nagsalita si Yahweh kay Moises, 2 "Tingnan mo, tinawag
ko sa pangalan si Bezalel anak na lalaki ni Uri na anak na
lalaki ni Hur, mula sa lipi ni Juda. 3 Pinuno ko si Bezalel ng
aking Espiritu, para bigyan siya ng karunungan, pang-unawa,
at kaalaman, para sa lahat ng uri ng gawain, 4 para gumawa
ng pang-sining na mga disenyo at para sa paggawa sa ginto,
pilak, at tanso; 5 para rin sa pagputol at paglagay ng mga bato
at para sa pang-ukit ng kahoy-para gawin ang lahat ng uri ng
gawain. 6 Bukod sa kaniya, hinirang ko si Oholiab anak na lalaki
ni Ahisamach, mula sa lipi ni Dan. Nilagyan ko ng kasanayan
ang mga puso ng mga matalinong tao kaya magagawa nila
ang lahat ng pag-uutos ko sa iyo. Kabilang dito 7 ang tolda ng

pagpupulong, ang kaban ng tipan ng kautusan, ang takip ng
luklukan ng awa na nasa kaban, at ang lahat na kasangkapan
ng tolda- **8** ang mesa at ang mga kagamitan nito, ang purong
ilawan kasama ang mga kagamitan nito, ang altar ng incenso, **9**
ang altar para sa mga sinunog na handog kasama ang lahat
ng kasangkapan nito, at ang malaking palanggana kasama
ang paanan nito. **10** Kabilang din dito ang hinabing pinong
pananamit, ang mga banal na pananamit para kay Aaron ang
pari at sa kaniyang mga anak na lalaki, na nakalaan para sa
akin kaya sila ay maglilingkod bilang mga pari. **11** Kabilang
din ang langis na pangpahid at ang mabangong insenso para
sa banal na lugar. Gagawin ng mga manggagawang ito ang
lahat ng bagay na aking inutos sa iyo.” **12** Nagsalita si Yahweh
kay Moises, **13** “Sabihin mo sa mga Israelita: 'Dapat ninyong
panatilihing tiyak ang mga Araw ng Pamamahinga ni Yahweh,
dahil ito ang magiging tanda sa pagitan niya at sa inyo sa buong
salinlahi ng iyong bayan kaya malalaman ninyo na siya ay
si Yahweh, siyang nagtakda sa iyo para sa kaniya. **14** Kaya
dapat ninyong panatiliin ang Araw ng Pamamahinga, para dapat
ninyong ituring ito bilang banal, na nakalaan para sa kaniya.
Bawat isa na dumungis dito ay dapat talagang mamatay. Kung
sinuman ang gumagawa sa Araw ng Pamamahinga, ang taong
iyan ay tiyak na dapat putulin mula sa kaniyang bayan. **15**
Ang gawain ay natapos ng anim na araw, pero ang ikapitong
araw ay magiging isang Araw ng Pamamahinga ng ganap na
pamamahinga, banal, nakalaan para sa karangalan ni Yahweh.
Sinuman ang gumagawa ng kahit anong gawain sa Araw ng
Pamamahinga ay dapat siguraduhing malagay sa kamatayan.
16 Kaya ang mga Israelita ay dapat panatilihin ang Araw ng

Pamamahinga. Dapat nilang suriin ito saanman sa salinlahi ng
kanilang bayan bilang isang palagiang batas. **17** Ang Araw ng
Pamamahinga ay laging magiging isang tanda sa pagitan ni
Yahweh at ng mga Israelita, dahil sa anim na araw na ginawa
ni Yahweh ang langit at lupa, at sa ikapitong araw siya ay
nagpahinga at naginhawaan.'" **18** Nang matapos makipag-usap
ni Yahweh kay Moises sa bundok ng Sinai, binigyan niya siya ng
dalawang tipak ng bato ng tipan ng mga kautusan, gawa sa
bato, nakasulat sa pamamagitan ng kaniyang sariling kamay.

32 Nang makita ng mga tao na si Moises ay natagalang
bumaba sa bundok, nagtipon sila sa paligid ni Aaron at sinabi sa
kaniya, "Halika, igawa mo kami ng diyos-diyosan na mangunguna
sa amin. Dahil itong si Moises, ang taong nagdala sa amin
palabas sa lupain ng Ehipto, hindi namin alam kung ano ang
nangyari sa kaniya." **2** Kaya sinabi ni Aaron sa kanila, "Kunin
ninyo ang mga gintong hikaw sa mga tainga ng inyong mga
asawa at sa mga tainga ng inyong mga anak na lalaki at sa
mga anak na babae at dalhin ang mga ito sa akin. **3** Kinuhang
lahat ng mga tao ang mga gintong hikaw na nasa kanilang mga
tainga at dinala ang mga ito kay Aaron. **4** Natanggap niya ang
ginto mula sa kanila, niyari ito sa isang molde, at ginawa ito sa
isang minoldeng guya. Pagkatapos sinabi ng mga tao, "Israel,
ito ang inyong diyos na nagdala sa inyo palabas sa lupain ng
Ehipto." **5** Nang nakita ito ni Aaron, nagtayo siya ng isang altar
sa harap ng guya at ginawa sa isang pagpapahayag, sinabi
niya, "Bukas magkakaroon ng pagdiriwang sa karangalan ni
Yahweh. **6** Kinabukasan gumising ng maaga ang mga tao at
nag-alay ng mga sinunog na handog at sama-samang nagdala
ng mga alay. Pagkatapos sila ay umupo para kumain at uminom,

at pagkatapos tumindig para makipag-inuman sa mahalay na
pagdiriwang. 7 Pagkatapos nagsalita si Yahweh kay Moises,
“Umalis ka agad, dahil sa iyong bayan, na nagdala palabas
sa lupain ng Ehipto, naging masama ang kanilang mga sarili.
8 Mabilis silang umalis sa daan na aking inutos sa kanila.
Nagmolde sila para sa kanilang sarili ng isang guya at sumamba
dito at naghandog dito. Sinabi nila, 'Israel, “Ito ang inyong diyos
na nagdala palabas sa lupain ng Egipto.” 9 Pagkatapos sinabi ni
Yahweh kay Moises, “Nakita ko ang bayang ito. Tingnan mo,
sila ay mga taong mapagmatigas. 10 Kaya pagkatapos, huwag
mong subukang pigilan ko. Ang aking galit ay sisiklab laban
sa kanila, kaya wawasakin ko sila. “Pagkatapos gagawa ako
ng isang dakilang bansa mula sa iyo.” 11 Pero sinubukang
huminahon ni Moises si Yahweh na kaniyang Diyos. Sinabi
niya, “Yahweh, bakit ang inyong galit ay sumiklab laban sa
iyong bayan, na nagdala palabas sa lupain ng Ehipto na may
dakilang kapangyarihan at may malakas na kamay? 12 Bakit
kailangang sabihin ng mga taga-Ehipto, “Pinangunahan niya sila
nang may masamang layunin, para patayin sila sa mga bundok
at para wasakin sila sa ibabaw ng mundo? Magbalik ka mula sa
iyong nagsusumiklab na galit at mahabag ang loob mula sa
kaparusahan ng iyong bayan. 13 Alalahanin mo sina Abraham
at Isaac at Israel, iyong mga lingkod, na siyang sumumpa sa
pamamagitan ng iyong sarili mismo at sinabi sa kanila, “Gagawin
ko ang iyong mga kaapu-apuhan na kasing dami ng mga bituin
sa kalangitan, at bibigyan ko ang iyong mga kaapu-apuhan lahat
ng lupaing aking sinabi. Mamanahin nila ito magpakailanman.”
14 Pagkatapos nahabag si Yahweh mula sa kaparusahan na
kaniyang sinabi na dapat pahirapan ang kaniyang bayan. 15

Pagkatapos tumalikod si Moises at bumaba sa bundok, dala-dala
ang dalawang tipak ng bato ng tipan ng kautusan sa kaniyang
kamay. Ang mga tipak ng bato ay may nakasulat sa magkabilang
gilid, sa harap at sa likuran. **16** Ang mga tipak ng bato ay sariling
gawa ng Diyos, at ang mga sulat ay sariling sulat ng Diyos,
inukit sa mga tipak ng bato. **17** Nang marinig ni Josue ang ingay
ng mga tao na humihiyaw, sinabi niya kay Moises, “May ingay
ng labanan doon sa kampo.” **18** Pero sinabi ni Moises, “Hindi
ito tunog ng isang tagumpay at hindi tunog ng natatalong mga
tao, pero ang tunog ng umaawit ang aking naririnig.” **19** Nang
dumating si Moises sa kampo, nakita niya ang guya at ang mga
taong nagsasayawan. Siya ay lubhang nagalit. Itinapon niya ang
mga tipak ng bato na nasa kaniyang mga kamay, at nabiyak ang
mga ito sa ibaba ng bundok. **20** Kinuha niya ang guya na ginawa
ng mga tao, sinunog ito, dinurog ito para maging abo at ibinuhos
ito sa tubig. Pagkatapos ipinainom niya ito sa bayan ng Israel.
21 Pagkatapos sinabi ni Moises kay Aaron, “Ano ang ginawa
ng mga taong ito sa iyo, na dinala mo ang ganyang dakilang
kasalanan sa kanila?” **22** Sinabi ni Aaron, “Huwag mong hayaan
ang iyong galit ay sumiklab, aking panginoon. Alam mo ang
mga taong ito, kung paano sila gumagawa ng kasamaan. **23**
Sinabi nila sa akin, igawa mo kami ng diyos na mangunguna sa
amin. Dahil itong si Moises, ang taong nagdala palabas sa amin
sa lupain ng Ehipto. hindi namin alam kung ano ang nangyari
sa kaniya.' **24** Kaya sinabi ko sa kanila, 'Kung sinuman ang
mayroong anumang ginto, hayaang tanggalin niya ito. Binigay
nila sa akin ang ginto at itinapon ko ito sa apoy, at ito ay naging
isang guya.” **25** Nakita ni Moises ang mga tao ay tumatakbo ng
marahas, dahil hinayaan ni Aaron sila ay mawalan ng pagpipigil,

para tuksuhin ang kanilang mga kaaway. 26 Pagkatapos tumayo
si Moises sa pasukan ng kampo at sinabi, “Sinuman ang nasa
panig ni Yahweh, pumunta sa akin.” Lahat ng mga Levita ay
nagtipon sa paligid niya, 27 Sinabi niya sa kanila, “Yahweh, ang
Diyos ng Israelita, sanasabi ito, 'Hayaang ang bawat lalaki ay
ikabit ang kaniyang espada sa kaniyang gilid at magbalik at
bumalik mula sa pasukan hanggang pasukan ng buong kampo,
at patayin ang kaniyang kapatid na lalaki, kaniyang kasamahan
at kaniyang kapitbahay.” 28 Ginawa ng mga Levita ang inutos ni
Moises. Sa araw na iyon ay mahigit tatlong libong lalaki mula
sa bayan ang namatay, 29 Sinabi ni Moises sa mga Levita,
“Itinalaga kayo sa paglilingkod kay Yahweh sa araw na ito,
dahil bawat isa sa inyo ay kumilos laban sa kaniyang anak na
kaniyang kapatid na lalaki, kaya bibigyan kayo ni Yahweh ng
pagpapala sa araw na ito.” 30 Kinabukasan sinabi ni Moises
sa mga tao, “Nakagawa kayo ng isang dakilang kasalanan.
Ngayon aakyat ako kay Yahweh. Marahil maari akong gumawa
ng pambayad sa inyong pagkakasala.” 31 Bumalik si Moises kay
Yahweh at sinabing, “Naku, ang mga taong ito ay nakagawa ng
malaking kasalanan at gumawa ng kanilang mga sariling gintong
diyos-diyosan. 32 Pero ngayon, pakiusap patawarin mo ang
kanilang kasalanan; pero kung hindi ninyo gagawin, pawiin mo
ako sa aklat na iyong isinulat.” 33 Sinabi ni Yahweh kay Moises,
“Kung sinuman ang nagkasala laban sa akin, ang taong iyon
ay papawiin ko sa aking aklat. 34 Kaya ngayon lumakad ka,
pangunahan mo ang bayan papunta sa lugar na sinabi ko sa
iyo. Tingnan, ang aking anghel ang mangunguna sa inyo. Pero
sa araw na parusahan ko sila, paparusahan ko sila dahil sa
kanilang pagkakasala. 35 Pagkatapos nagpadala si Yahweh ng

salot sa bayan dahil gumawa sila ng guya, ang isa na ginawa ni
Aaron.

33 Kinausap ni Yahweh si Moises, “Umalis ka rito, kayo at ang
bayan na dinala mo palabas mula sa lupain ng Ehipto. Puntahan
mo ang lupain na kung saan ipinangako ko kina Abraham,
Isaac, at Jacob, nang aking sinabi, 'Ibibigay ko ito sa inyong
mga kaapu-apuhan.' **2** Ipapadala ko ang isang anghel sa inyo,
at itataboy ko palabas ang mga Cananaeo, Amoreo, Heteo,
Perezeo, Hivita, at Jebuseo. **3** Puntahan mo ang lupain na iyon,
kung saan dumadaloy ang gatas at pulot, pero hindi ako sasama
sa inyo, dahil kayo ay isang bayang matitigas ang ulo. Baka lang
wasakin kayo sa daan.” **4** Nang marinig ng mga tao ang mga
nakakagambalang salitang ito, sila ay nagluksa, at walang ni isa
man ang nagsuot ng anumang alahas. **5** Sinabi ni Yahweh kay
Moises, “Sabihin mo sa mga Israelita, 'Kayo ay isang bayang
matitigas ang ulo. Kung sasama ako sa inyo kahit sandali
lamang, wawasakin ko kayo. Kaya ngayon, alisin ninyo ang
inyong mga alahas kaya makakapagpasya ako kung ano ang
gagawin ko sa inyo.'" **6** Kaya walang suot na alahas ang mga
Israelita pasulong mula sa Bundok Horeb. **7** Kinuha ni Moises
ang isang tolda at itinayo ito sa labas ng kampo, nang may
kalayuan sa kampo. Tinawag niya itong tolda ng pagpupulong.
Ang sinumang magtanong kay Yahweh ng anumang bagay ay
lalabas ng tolda ng pagpupulong, sa labas ng kampo. **8** Sa
tuwing lalabas si Moises sa tolda, lahat ng tao ay tumatayo sa
harap ng pasukan ng kanilang tolda at tinitingnan si Moises
hanggang siya ay makapasok sa loob. **9** Kapag pumapasok si
Moises sa tolda, ang haliging ulap ay bumababa at nananatili
sa labas ng tolda, at nagsasalita si Yahweh kay Moises. **10**

Kapag nakita ng mga tao ang haliging ulap na nananatili sa
pasukan ng tolda, sila ay tumatayo at sumasamba, bawat lalaki
sa kanilang sariling pasukan ng tolda. **11** Kinakausap ni Yahweh
si Moises ng harap-harapan, tulad ng isang lalaking nakikipag-
usap sa kaniyang kaibigan. Pagkatapos bumabalik si Moises sa
kampo, pero ang kaniyang lingkod na si Josue anak ni Nun,
isang binata, ay nananatili sa tolda. **12** Sinabi ni Moises kay
Yahweh, "Tingnan mo, sinasabi mo sa akin, 'Dalhin mo ang mga
taong ito sa kanilang paglalakbay,' pero hindi mo pinaalam sa
akin kung sino ang ipapadala mo na kasama ko. Sinabi mo,
'Nakikilala mo ako sa pangalan, at ikaw din ang nakatagpo ng
pabor sa aking paningin.' **13** Ngayon kung ako ay nakatagpo
ng pabor sa iyong paningin, ipakita mo sa akin ang iyong mga
paraan nang sa ganon ay makilala kita at patuloy na makatagpo
ng pabor sa iyong paningin. Tandaan mo ang bayang ito ay
iyong bayan. **14** Sumagot si Yahweh, "Ang sarili kong presensiya
ay sasama sa iyo, at bibigyan kita ng pahinga." **15** Sinabi ni
Moises sa kaniya, "Kung ang inyong presensiya ay hindi sasama
sa amin, huwag mo kaming alisin mula rito. **16** Dahil kung hindi,
paano malalaman na ako ay nakatagpo ng pabor sa iyong
paningin, ako at ang inyong bayan? Hindi ba nararapat lamang
na sumama ka sa amin para ako at ang iyong bayan ay maiba
mula sa lahat ng ibang bayan na nasa ibabaw ng mundo? **17**
Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Gagawin ko din ang bagay na ito
na iyong hiniling, dahil ikaw ang nakatagpo ng pabor sa aking
paningin, at nakikilalamo ako sa pangalan." **18** Sinabi ni Moises,
"Pakiusap ipakita mo sa akin ang inyong kaluwalhatian." **19**
Sinabi ni Yahweh, "Gagawin ko ang lahat ng aking kabutihan sa
inyo, at ipapahayag ko ang aking pangalang 'Yahweh' sa inyo.

Magiging maawain ako sa kaninoman na magiging maawain, at
magpapakita ako ng habag sa kaninoman na magpapakita ng
habag." **20** Pero sinabi ni Yahweh, "Hindi mo maaring makita
ang aking mukha, dahil walang sinuman ang maaaring makakita
sa akin at mabuhay." **21** Sinabi ni Yahweh, "Tingnan mo, dito
ang isang lugar sa pamamagitan ko; tatayo ka sa batong ito. **22**
Habang dumaraan ang aking kaluwalhatian, ilalagay kita sa
siwang ng bato at tatakpan kita gamit ang kamay ko hanggang
sa makaraan ako. **23** Pagkatapos aalisin ko ang aking kamay, at
makikita mo ang aking likuran, pero hindi mo makikita ang aking
mukha.

34 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Pumutol ka ng dalawang
tipak ng bato katulad ng mga naunang tipak. Isusulat ko sa mga
tipak na ito ang mga salita na nasa mga naunang tipak, ang
tipak na iyong binasag. **2** Maghanda ka sa umaga at umakyat
ka sa Bundok ng Sinai, at ipakita mo roon ang iyong sarili sa
akin sa tuktok ng bundok. **3** Walang sinumang aakyat kasama
mo. Huwag mong hayaang kahit sino na makita kahit saan sa
bundok. Walang mga kawan o pangkat ng mga hayop ang dapat
manginain sa harap ng bundok". **4** Kaya pumutol si Moises
ng dalawang tipak ng bato katulad sa mga nauna, at maaga
siyang bumangon sa umaga at umakyat sa Bundok Sinai, ayon
sa tagubilin ni Yahweh sa kaniya. Kinarga ni Moises ang mga
tipak ng bato na nasa kaniyang kamay. **5** Bumaba si Yahweh sa
ulap at tumayo doon kasama si Moises, at binigkas niya ang
pangalang "Yahweh." **6** Dumaan si Yahweh sa kaniya at inihayag,
"Yahweh, Yahweh, ang Diyos ay maawain at mapagbigay-
loob, hindi madaling magalit, at nag-uumapaw sa katapatan ng
tipan at mapagkakatiwalaan, **7** pinananatili ang katapatan ng

tipan para sa libu-libong mga salinlahi, nagpapatawad sa mga
kasamaan, mga pagsuway at mga pagkakasala. Pero gagawin
niyang walang kasalanan ang nagkasala. Magdadala siya ng
parusa sa kasalanan ng ama sa kanilang mga anak at anak
ng kanilang mga anak, hanggang sa pangatlo at pang-apat na
salinlahi." **8** Iniyuko agad ni Moses ang kaniyang ulo sa lupa at
sumamba. **9** "Pagkatapos sinabi niya, "Kung ako ngayon ay
nakatagpo ng pabor sa inyong paningin, Panginoon ko, pakiusap
sumama kayo sa amin, dahil ang mga taong ito ay matigas ang
ulo. Ipagpaumanhin ang aming kalapastanganan at ang aming
kasalanan, at dalhin mo kami bilang iyong pamana. **10** Sabi
ni Yahweh, "Tingnan mo, gagawa ako ng tipan. Sa harap ng
lahat ng iyong bayan, gagawa ako ng kamangha-mangha na
hindi pa nagagawa sa buong sanlibutan o kahit sa anumang
bansa. Ang lahat ng tao na kasama mo ay makakakita ng aking
mga gawa, dahil ito ay nakakatakot na bagay na ginagawa
ko kasama kayo. **11** Sundin ninyo kung ano ang iuutos ko sa
inyo ngayon. Palalayasin ko sa harap ninyo ang mga Amoreo,
Cananeo, Heteo, Perezeo, Hivita, at mga Jebuseo. **12** Mag-
ingat kayo na hindi makagawa ng tipan sa mga naninirahan sa
lupain kung saan kayo ay pupunta, o magiging patibong sila sa
inyo. **13** Sa halip, dapat ninyong sirain ang kanilang mga altar,
wasakin ang kanilang mga banal na haliging bato at putulin
ang mga poste ni Asera. **14** Hindi kayo dapat sumamba ng
ibang diyos, dahil ako lang, si Yahweh, ang may pangalang
'Mapanibugho,' ako ang mapanibughong Diyos. **15** Mag-ingat
kayo na hindi makagawa ng tipan sa mga naninirahan sa lupain,
nang ginawa nilang bayaran ang kanilang mga sarili sa kanilang
mga diyos at maghandog sa kanilang diyos, at sinuman ang

magyaya sa inyo at kakainin niyo ang ilan sa knailang handog.
16 Kahit kunin ninyo ang ilan sa kanilang mga anak na babae
para sa inyong mga anak na lalaki, at ang kaniyang mga anak
na babae ay gawing bayaran ang kanilang sarili sa kanilang
mga diyos, at ang inyong mga anak na lalaki ay gagawin nilang
bayaran ang kanilang sarili para sa kanilang diyos. 17 Huwag
kayong gumawa ng mga diyus-diyosan para sa inyong sarili na
gawa sa tinunaw na metal. 18 Dapat ninyong ipagdiwang ang
Pista ng Walang Lebadurang Tinapay. Tulad ng aking iniutos sa
inyo, kailangan ninyong kainin ang tinapay na walang lebadura
sa loob ng pitong araw at sa takdang panahon sa buwan ng
Abib, dahil sa buwan ng Abib kayo ay lumabas mula Ehipto. 19
Ang lahat ng panganay ay akin, bawat panganay ng inyong
mga toro, maging ang mga baka at tupa. 20 Dapat ninyong
bilhin muli ang panganay na asno kasama ang kordero, pero
kung hindi ninyo ito bibilhin ulit, kailangan baliin ninyo ang leeg
nito. Dapat ninyong bilhin muli ang lahat ng panganay ninyong
anak na lalaki. Walang haharap sa akin kahit isa na walang
dala. 21 Maaari kayong magtrabaho sa loob ng anim na araw,
pero sa ikapitong araw kailangan ninyong magpahinga. Kahit na
sa panahon ng pagbubungkal ng lupa at pag-aani, kailangan
ninyong magpahinga. 22 Dapat ninyong ipagdiwang ang Pista
ng mga linggo kasama ang unang pag-aani ng trigo, at dapat
ninyong ipagdiwang ang Pista ng Pagtitipon sa huling araw ng
taon. 23 Dapat haharap sa akin ang lahat ng inyong lalaki, si
Yahweh na Diyos ng Israel, tatlong beses sa bawat taon. 24 Dahil
palalayasin ko ang mga bansa sa harap ninyo at palalawakin
ang inyong hangganan. Walang sinumang maghahangad na
sakupin ang inyong lupain at kukuha nito kapag kayo ay haharap

sa akin, Yahweh, ang inyong Diyos, tatlong beses sa bawat
taon. **25** Hindi ninyo dapat ialay ang dugo ng aking handog nang
may anumang lebadura, ni anumang karne mula sa handog sa
Pista ng Paskua ang matira sa umaga. **26** Dapat ninyong dalhin
sa aking bahay ang pinakamagandang unang aning prutas
mula sa inyong mga bukid. Hindi ninyo dapat ilaga ang batang
kambing sa gatas ng ina nito." **27** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
"Isulat mo itong mga salita dahil ipinapangako ko ang aking
sarili ng mga salitang ito na aking sinabi, at gumawa ng tipan
sa inyo at sa Israel." **28** Naroon si Moises kasama si Yahweh
ng apatnapung araw at gabi; hindi siya kumain ng kahit anong
pagkain o uminom ng tubig. Isinulat niya sa mga tipak ang
mga salita ng tipan, ang Sampung Utos. **29** Nang makababa
si Moises galing sa Bundok ng Sinai dala ang dalawang tipak
ng mga utos ng tipan sa kaniyang kamay, hindi niya alam na
ang balat ng kaniyang mukha ay lumiwanag habang nakikipag-
usap siya sa Diyos. **30** Nang makita ni Aaron at ng mga Israelita
si Moises, ang balat ng kaniyang mukha ay lumiliwanag, at
natakot silang lumapit sa kaniya. **31** Pero tinawag sila ni Moises,
at si Aaron at ang lahat ng pinuno sa komunidad ay lumapit
sa kaniya. Pagkatapos nakipag-usap si Moises sa kanila. **32**
Pagkatapos nito, ang lahat ng mga tao sa Israel ay lumapit kay
Moises, at sinabi niya sa kanila ang lahat ng utos na ibinigay
ni Yahweh sa kaniya sa Bundok ng Sinai. **33** Nang natapos
makipag-usap ni Moises sa kanila, naglagay siya ng takip sa
kaniyang mukha. **34** Sa tuwing pupunta si Moises kay Yahweh
para kausapin siya, inaalis niya ang takip. Pagkatapos ibabalik
niya ang takip sa tuwing siya ay aalis. Lalabas siya sa kaniyang
tolda at sasabihin sa mga Israelita kung ano ang mga naging

tagubilin sa kaniya. 35 Nakita ng mga Israelita ang mukha ni
Moises na nagliliwanag. Pagkatapos ilalagay niya muli ang takip
sa kaniyang mukha hanggang sa bumalik siya sa loob para
makipag-usap kay Yahweh.

35 Tinipon ni Moises ang lahat ng mga mamamayang Israelita
at sinabi sa kanila, "Ito ang mga bagay na iniutos ni Yahweh na
gagawin ninyo. 2 Sa ikaanim na araw ang lahat ng gawain ay
maaaring nagawa na, ngunit sa inyo, ang ikapitong araw ay
dapat na banal na araw, ang Araw ng Pamamahinga ng ganap
na pamamahinga, na banal kay Yahweh. Ang sinumang gagawa
ng anumang gawain sa araw na iyon ay papatayin. 3 Hindi kayo
dapat magsisindi ng apoy saan man sa inyong mga tahanan sa
Araw ng Pamamahinga." 4 Nangusap si Moises sa lahat ng mga
mamamayang Israelita, sinabing, "Ito ang bagay na iniutos ni
Yahweh. 5 Magdala ng handog para kay Yahweh, lahat kayo na
may bukas na puso. Magdala ng handog kay Yahweh—ginto,
pilak, tanso, 6 asul, lila, at pulang tela at pinong lino; balahibo
ng kambing; 7 balat ng lalaking tupa na kinulayan ng pula,
balat ng dugong; kahoy na akasya; 8 langis para sa ilawan
ng santuwaryo, panghalo para sa langis na pampahid at ang
mabangong insenso, 9 batong onise at iba pang mahalagang
bato na ilalagay sa efod at baluting pangdibdib. 10 Bawat
bihasang lalaki sa inyo ay pumunta at gawin ang lahat na iniutos
ni Yahweh— 11 ang tabernakulo kasama ng tolda nito, ang
pantakip nito, mga kawit nito, mga tabla, mga tukod, mga haligi
at mga tuntungan; 12 gayundin ang kaban kasama ng mga haligi
nito, ang takip ng luklukan ng awa, at ang kurtina para matakpan
ito. 13 Dinala nila ang mesa kasama ng mga haligi nito, lahat ng
mga kagamitan nito at ang tinapay ng presensya; 14 ang ilawan

para sa mga ilaw, mga palamuti nito, mga ilaw nito, at ang langis
para sa mga ilaw; **15** ang altar ng insenso at ang mga haligi
nito, ang pampahid na langis at ang mabangong insenso; ang
pambitin para sa pasukan ng tabernakulo; **16** ang altar para sa
sinunog na handog na may rehas na bakal na tanso at ang haligi
nito at mga kagamitan, at ang malaking palanggana kasama ng
tuntungan nito. **17** Dinala nila ang mga pambitin para sa patyo
kasama ng kaniyang mga haligi at mga tuntungan, at ang kurtina
para sa pasukan ng patyo; **18** at ang mga tulos ng tolda para sa
tabernakulo at patyo kasama ang mga lubid nito. **19** Dinala nila
ang mga mainam na hinabing kasuotan para sa paglilingkod
sa banal na lugar, ang banal na kasuotan para kay Aaron na
pari at kaniyang mga anak na lalaki para sila ay maglingkod
bilang pari." **20** Pagkatapos ang lahat ng mga lipi ng Israel
ay umalis mula sa harapan ni Moises. **21** Bawat isa na ang
puso ay napukaw at ang kaniyang espiritu ay naging handang
pumunta at nagdala ng handog kay Yahweh para sa paggawa
ng tabernakulo, lahat ng bagay na gagamitin sa paglilingkod
nito, at para sa banal na kasuotan. **22** Pumunta sila kasama
ang mga lalaki at mga babae, lahat na may pusong handa.
Nagdala sila ng mga panusok, mga hikaw, mga singsing, at mga
palamuti, lahat ng uri ng gintong alahas. Iniharap nilang lahat
ang mga alay na ginto kay Yahweh. **23** Bawat isa na may asul,
lila, o pulang tela, pinong lino, balahibo ng kambing, mga balat
ng lalaking tupa na kinulayan ng pula o mga balat ng dugong ay
dinala nila. **24** Gumagawa ang bawat isa ng handog na pilak o
tanso at dinala ito bilang handog kay Yahweh, at bawat isa na
may kahoy na akasya para magamit sa anumang gawain ay
dinala ito. **25** Ang bawat bihasang babae ay naghabi gamit ang

kaniyang mga kamay at dinala ang kaniyang hinabi—asul, lila, o
pulang sinulid, o pinong lino. **26** Lahat ng babae na ang mga
puso ay pumukaw sa kanila at may kahusayan ay naghabi ng
buhok ng kambing. **27** Ang mga pinuno ay nagdala ng batong
oniks at iba pang mahalagang bato para ilagay sa epod at sa
baluti; **28** Nagdala sila ng panghalo at langis para sa ilawan,
para sa pangpahid na langis, at para sa mabangong insenso. **29**
Ang mga Israelita ay kusang-loob na nagdala ng handog kay
Yahweh; ang bawat lalaki at babae na may pusong handa ay
nagdala ng mga kagamitan para sa lahat ng gawain na iniutos ni
Yahweh sa pamamagitan ni Moises na gagawin. **30** Sinabi ni
Moises sa mga Israelita, "Tingnan ninyo, tinawag ni Yahweh sa
pangalan si Bezalel na anak ni Uri, anak na lalaki ni Hur, mula
sa lipi ni Juda. **31** Pinuspos niya si Bezalel ng kaniyang Espiritu,
para bigyan siya ng karunungan, pang-unawa at kaalaman sa
lahat ng gawaing pansining, **32** para gumawa ng masining na
disenyo na gawa sa ginto, pilak at tanso; **33** gayundin ang
pagputol at paglagay ng mga bato at pag-ukit sa kahoy—sa
paggawa ng lahat ng uri ng disenyo at gawaing pansining. **34**
Inilagay niya sa kaniyang puso para magturo, siya at si Oholiab
na anak ni Ahisamac, mula sa lipi ni Dan. **35** Sila ay pinuspos
niya ng kakayahan para gumawa ng lahat ng uri ng gawain, para
maging taga-gawa ng sining, mga mag-uukit, tagaburda ng asul,
lila at pinong lino, at bilang manghahabi. Sila ay manggagawa
ng sining sa lahat ng uri ng gawain at sila ay masining na mga
taga-disenyo.

36 Kaya si Bezalel at Oholiab ay magtatrabaho, gayundin ang
bawat pusong may karunungan na ipinagkalooban ni Yahweh ng
kakayahan at pang-unawa na malaman kung paano gumawa ng

banal na lugar, na sumusunod sa mga tagubilin na ibinigay sa
inyo na gagawin." **2** Tinawag ni Moises sina Bezalel, Oholiab,
at ang lahat ng taong bihasa na sa kaniyang pag-iisip ay
pinagkalooban ni Yahweh ng kahusayan, at ang kanilang puso
na napukaw ang kalooban na lumapit at gumawa ng gawain. **3**
Tinanggap nila mula kay Moises ang lahat ng handog na dinala
ng mga Israelita sa paggawa ng banal na lugar. Patuloy ang
mga tao sa pagdadala ng mga handog na kusang-loob sa bawat
umaga. **4** Kaya ang lahat ng mga taong bihasa na gumagawa
sa banal na lugar ay lumapit kay Moises mula sa paggawa ng
kanilang mga gawain. **5** Sinabi ni Moises, "Ang mga tao ay
nagdadala ng labis sa paggawa ng gawain ayon sa iniutos ni
Yahweh na ating gagawin." **6** Kaya ang tagubilin ni Moises na
wala ni isa sa kampo ang magdala ng anumang mga handog
para sa paggawa ng banal na lugar. Kaya ang mga tao ay
huminto na sa pagdadala ng mga handog. **7** Mayroon na silang
labis-labis na mga kagamitan para sa lahat ng gawain. **8** Kaya
ang lahat ng manggagawa sa gitna nila ay itinayo ng tabernakulo
na may sampung kurtina na gawa sa pinong lino at asul, lila,
at matingkad na pulang lana na may disenyong kerubin. Ito
ang ginawa ni Bezalel, ang napakahusay na manggagawa. **9**
Ang haba ng bawat kurtina ay dalawampu't walong kubit, ang
lapad ay apat na kubit. Lahat ng mga kurtina ay magkakatulad
ang sukat. **10** Pinagsama ni Bezalel ang limang kurtina sa
bawat isa, at ang lima pa ay pinagsama din sa bawat isa. **11**
Gumawa siya ng mga silong asul sa sidsid ng bawat piraso
ng kurtina, at ganon din sa sidsid ng ikalawang piraso ng
kurtina. **12** Gumawa siya ng limampung silo sa naunang kurtina
at limampung silo sa sidsid ng ikalawang kurtina. Kaya ang

dalawang kurtina ay magkasalungat sa bawat isa. **13** Gumawa
siya ng limampung gintong kawit at pinagsama ang mga kurtina
kaya ang tabernakulo ay nabuo. **14** Gumawa si Bezalel ng
kurtina na gawa sa buhok ng kambing para sa tolda sa ibabaw
ng tabernakulo; gumawa siya ng labing isang kurtinang kagaya
nito. **15** Ang haba ng bawat kurtina ay tatlumpung kubit, at ang
lapad ng bawat kurtina ay apat na kubit. Bawat isa sa labing-
isang kurtina ay magkapareho ang sukat. **16** Pinagsama niya
ang limang kurtina sa bawat isa at gayundin ang iba pang anim
na kurtina sa bawat isa. **17** Gumawa siya ng limampung silo sa
sidsid ng dulong kurtina sa naunang piraso, at limampung silo sa
bandang sidsid ng dulong kurtina na pinagsama ng ikalawang
piraso. **18** Gumawa si Bezalel ng limampung tansong kawit para
pagsamahin ang mga tolda para ito ay maging isa. **19** Gumawa
siya ng pantakip sa tabernakulo na gawa sa balat ng lalaking
tupa na kinulayan ng pula, isa pang pantakip na mainam na
balat para sa ibabaw niyon. **20** Gumawa si Bezalel ng patayong
tabla na gawa sa kahoy na akasya para sa tabernakulo. **21** Ang
haba ng bawat tabla ay sampung kubit, at ang lapad ng mga
ito ay isa't kalahating kubit. **22** May dalawang usli sa bawat
tabla para pagsamahin ang bawat isa. Ginawa niya ang lahat
ng tabla ng tabernakulo sa pamamagitan nito. **23** Sa paraang
ito ginawa niya ang mga tabla para sa tabernakulo. Ginawa
niya ang dalawampung tabla para sa timog na bahagi. **24**
Gumawa si Bezalel ng apatnapung pilak na tuntungan na suotan
ng dalawampung tabla. May dalawang patungan sa ilalim ng
naunang tabla na maging dalawang tuntungan, at gayundin
ang dalawang tuntungan sa ilalim ng bawat iba pang tabla
para sa kanilang dalawang tuntungan. **25** Para sa ikalawang

gilid ng tabernakulo, sa silangang bahagi, gumawa siya ng
dalawampung tabla. **26** At ang kanilang apatnapung pilak na
tuntungan. May dalawang tuntungan sa ilalim ng naunang
tabla, dalawang tuntungan sa ilalim ng kasunod na tabla, at
sa sumunod pa. **27** Para sa bandang likuran ng tabernakulo
sa gawing kanluran, gumawa si Bezalel ng anim na tabla. **28**
Gumawa siya ng dalawang tabla para sa likurang sulok ng
tabernakulo. **29** Ang mga tabla ay nahiwalay sa ilalim, pero
pinagsama sa itaas sa iisang argolya. Ganito ginawa ang para
sa dalawang sulok na nasa likuran. Mayroong walong tabla,
kasama ng kanilang pilak na tuntungan. **30** Mayroong bilang na
labing anim na tuntungan lahat, dalawang tuntungan sa ilalim ng
naunang tabla, dalawang tuntungan sa ilalim ng kasunod na
tabla, at sa kasunod pa. **31** Gumawa si Bezalel ng pahalang na
haligi na gawa sa kahoy ng akasya—lima para sa mga tabla
sa isang gilid ng tabernakulo, **32** limang pahalang na haligi
para sa mga tabla sa kabilang gilid ng tabernakulo, at limang
mga pahalang na haligi para sa mga tabla ng likurang gilid ng
tabernakulo patungong kanluran. **33** Ginawa niya ang pahalang
na haligi sa gitna ng mga tabla, iyon ay, kalahati pataas, para
umabot sa dulo hanggang dulo. **34** Tinakpan niya ang mga
tabla ng ginto. Ginawa niya ang kanilang mga gintong argolya,
para ang mga ito ay magsilbing panghawak ng mga tubo, at
kaniyang binalot ng ginto ang mga rehas. **35** Gumawa si Bezalel
ng kurtinang asul, lila, at pulang lana, at pinong lino na may mga
disenyo ng kerubim, ang gawa ng mahusay na manggagawa.
36 Gumawa siya ng apat na haligi ng kahoy na akasya para sa
kurtina, at tinakpan niya ang mga ito ng ginto. Gumawa rin siya
ng mga gintong kawit para sa mga haligi, at kaniyang ipinagbubo

ng apat na tuntungang pilak. 37 Gumawa siya ng pabitin para
sa pasukan ng tolda. Gawa ito sa asul, lila, at pulang lana, na
ginagamitan ng pinong lino, na gawa ng isang magbuburda. 38
Gumawa din siya ng limang mga haligi na may mga kawit na
may pabitin. Tinakpan niya ang ibabaw at ang mga dulo nito ng
ginto. Ang limang tuntungan ng mga ito ay gawa sa tanso.
37 Gumawa si Bezalel ng kaban sa kahoy ng akasya. Ang
haba nito ay dalawa at kalahating kubit; ang lapad nito ay isa at
kalahating kubit at ang taas nito ay isa at kalahating kubit. 2
Binalutan niya ang loob at labas nito ng purong ginto at ginawan
niya ito ng gintong hangganan na nakapalibot sa ibabaw nito. 3
Siya ay naghulma ng apat na mga singsing na ginto para sa
apat na paa nito, na mayroong dalawang singsing sa isang gilid
nito, at dalawang singsing sa kabilang gilid. 4 Gumawa siya ng
mga poste sa kahoy ng akasya at binalutan ang mga ito ng
ginto. 5 Nilagay niya ang mga poste sa mga singsing na nasa
mga gilid ng kaban, para mabuhat ang kaban. 6 Gumawa siya
ng takip ng luklukan ng awa na purong ginto. Ang haba nito ay
dalawa at kalahating kubit at ang lapad ay isa at kalahating kubit.
7 Gumawa si Bezalel ng dalawang kerubim na minartilyong
ginto para sa dalawang dulo ng takip ng luklukan ng awa. 8
Isang kerubim ay para sa isang dulo ng takip ng luklukan ng
awa, at ibang kerubin ay para sa ibang dulo. Ginawa sila bilang
isang piraso kasama ng takip ng luklukan ng awa. 9 Binuka ng
kerubim ang kanilang mga pakpak pataas at nagbibigay lilim sa
takip ng luklukan ng awa kasama nila. Nakaharap ang kerubim
sa bawat isa at nakatingin patungo sa gitna ng takip ng luklukan
ng awa. 10 Gumawa si Bezalel ng mesa sa kahoy ng akasya.
Ang haba nito ay dalawang kubit, ang lapad nito ay isang kubit at

ang taas nito ay isa at kalahating kubit. 11 Binalutan niya ito ng
purong ginto at nilagyan ng isang hangganan na purong ginto sa
paligid ng ibabaw. 12 Gumawa siya ng nakapaligid na balangkas
nito na isang dapal ang lapad na mayroong kalapit na gintong
hangganan para sa balangkas. 13 Nagmolde siya ng apat na
singsing na ginto at ikinabit ang mga singsing sa apat na sulok,
kung saan naroon ang apat na mga paa. 14 Ang mga singsing
ay nakakabit sa balangkas para magbigay ng lugar para sa mga
poste, para mabuhat ang mesa. 15 Ginawa niya ang mga poste
mula sa kahoy ng akasya at binalutan ang mga ito ng ginto, para
mabuhat ang mesa. 16 Gumawa siya ng mga bagay na dapat
nasa mesa—ang mga pinggan, mga kutsara, ang mga mangkok
at mga pitsel na gagamitin para ibuhos ang mga handog. Ginawa
niya ang mga ito ng purong ginto. 17 Gumawa siya ng ilawan na
purong minartilyong ginto. Gumawa siya ng ilawan kasama ng
tuntungan at baras nito. Ang mga baso nito, ang madahong
tuntungan nito at mga bulaklak nito ay ginawa lahat sa isang
piraso na kasama nito. 18 Anim na mga sanga ang pinahaba
mula sa gilid nito—tatlong mga sanga ang pinahaba sa isang
gilid at tatlong sanga ng ilawan ang pinahaba mula sa kabilang
gilid. 19 Ang unang sanga ay may tatlong baso na ginawa gaya
ng bulaklak ng almendra, mayroong madahong tuntungan at
bulaklak, at tatlong baso na ginawa katulad ng bulaklak ng
almendra sa kabilang sanga na may madahong tuntungan at
isang bulaklak. Ito ay katulad sa lahat ng anim na mga sangang
pinahaba mula sa ilawan. 20 Sa mismong ilawan, ang gitnang
baras, mayroong apat na baso ginawa katulad ng mga bulaklak
ng almendra kasama ng kanilang mga madahong tuntungan at
ang mga bulaklak. 21 Mayroong madahong tuntungan sa ilalim

ng unang pares ng mga sanga—ginawang isang piraso ito,
at isang madahong tuntungan sa pangalawang pares ng mga
sanga—ginawa ring isang piraso ito. Sa parehong paraan ay
mayroong madahong tuntungan sa ilalim ng pangatlong pares
ng mga sanga, ginawang isang piraso ito. Magkatulad ito sa
lahat ng anim na mga sangang pinahaba mula sa ilawan. **22**
Ang kanilang mga madahong tuntungan at mga sanga lahat ay
isang piraso ito, isang bahaging pinalong trabaho ng purong
ginto. **23** Gumawa si Bezalel ng ilawan at pitong mga ilawan
nito, mga panipit nito at kanilang mga bandeha ng purong ginto.
24 Ginawa niya ang ilawan at mga kagamitan sa isang talento ng
purong ginto. **25** Gumawa si Bezalel ng altar ng insenso. Ginawa
niya ito mula sa kahoy ng akasya. Ang haba nito ay isang kubit,
at ang lapad ay isang kubit. Iyon ay parisukat at ang taas nito ay
dalawang kubit. Ang mga sungay nito ay ginawa bilang isang
piraso na kasama nito. **26** Binalutan niya ang altar ng insenso ng
purong ginto—ang ibabaw, mga gilid nito, at mga sungay nito.
Gumawa rin siya ng nakapalibot na gintong hangganan para
dito. **27** Gumawa siya ng dalawang gintong mga singsing para
isama ito sa ilalim ng hangganan sa dalawang magkabilang mga
gilid nito. Ang mga singsing ay tagahawak sa mga poste para
mabuhat ang altar. **28** Gumawa siya ng mga poste sa kahoy ng
akasya at binalutan niya sila ng ginto. **29** Ginawa niya ang banal
na pangpahid na langis at ang purong pabango ng insenso, ang
trabaho ng tagapagpabango.

38 Gumawa si Bezalel ng altar para sa mga handog na
susunugin sa kahoy ng akasya. Iyon ay limang kubit ang haba at
limang kubit ang lapad—isang parisukat—at tatlong kubit ang
taas. **2** Ginawan niya ng mga karugtong sa apat nitong kanto na

kahugis ng mga sungay ng kapong baka. Ang mga sungay ay
ginawa sa isang piraso na kasama ang altar at binalutan niya
ito ng tanso. **3** Ginawa niya ang lahat na kagamitan para sa
altar—palayok para sa mga abo, mga pala, mga palanggana,
mga tinidor ng karne, at mga lalagyan ng apoy. Ginawa niya ang
lahat ng kagamitang ito sa tanso. **4** Gumawa siya ng rehas na
bakal para sa altar, isang naayos na nagkakabit-kabit na tanso
na ilalagay sa ilalim ng baytang, kalagitnaan pababa sa ilalim. **5**
Nagmolde siya ng apat na singsing para sa apat ng mga kanto
ng tanso na rehas na bakal, bilang tagahawak sa mga poste.
6 Gumawa si Bezalel ng mga poste sa kahoy ng akasya at
binalutan ang mga ito ng tanso. **7** Nilagay niya ang mga poste sa
mga singsing sa mga gilid ng altar, para buhatin ito. Ginawa niya
ang altar na banal, mula sa makapal na mga tabla. **8** Gumawa
si Bezalel ng malaking palangganang tanso kasama ng tansong
patungan. Ginawa niya ang palanggana mula sa mga salamin
na pag-aari ng mga babaeng naglingkod sa pasukan sa tolda ng
pagpupulong. **9** Ginawa rin niya ang patyo. Ang mga nakabitin
sa timog na bahagi ng patyo ay pinong lino, isandaang kubit
ang haba. **10** Ang mga nakabitin ay mayroong dalawampung
mga poste, kasama ng dalawampung mga tuntungang tanso.
Mayroong mga kawit na nakadikit sa mga poste, at gayundin
ang mga pilak na baras. **11** Gayundin naman sa bandang
hilagang bahagi, mayroong mga nakabiting isandaang kubit ang
haba kasama ng dalawampung mga poste, dalawampung mga
tungtungang tanso, dinikit ang mga kawit sa mga poste, at mga
pilak na baras. **12** Ang mga nakabitin sa kanlurang bahagi ay
limampung kubit ang haba, kasama ng sampung mga poste
at mga tuntungan. Ang mga kawit at mga baras ng poste ay

pilak. **13** Ang patyo rin ay limampung kubit ang haba sa silangan
bahagi. **14** Ang mga nakabitin sa isang bahagi ng pasukan
ay labinlimang kubit ang haba. Mayroon silang tatlong mga
poste kasama ng tatlong mga tuntungan. **15** Sa kabilang bahagi
ng pasukan ng hukuman ay may nakabitin ding labinlimang
kubit ang haba, kasama ng tatlong mga poste at tatlong mga
tuntungan. **16** Lahat ng mga nakabitin sa palibot ng patyo ay
gawa sa pinong lino. **17** Ang mga tuntungan para sa mga poste
ay gawa sa tanso. Ang mga kawit at mga baras para sa mga
poste ay gawa sa pilak, at ang tabing para sa mga ibabaw ng
mga poste ay gawa rin sa pilak. Ang lahat ng mga poste ng
patyo ay binalutan ng pilak. **18** Ang kurtina ng tarangkahan ng
patyo ay dalawampung kubit ang haba. Ang kurtina ay gawa sa
asul, lila, at matingkad na pulang lino, pinong pinulupot na lino,
at dalawampung kubit ang haba. Iyon ay dalawampung kubit ang
haba at limang kubit ang taas, katulad ng mga kurtina ng patyo.
19 Ito ay mayroong apat na tansong mga tuntungan at mga kawit
na pilak. Ang tabing ng kanilang ibabaw at ang mga baras nito
ay gawa sa pilak. **20** Ang lahat ng mga tulos ng tolda para sa
tabernakulo at patyo ay gawa sa tanso. **21** Ito ang talaan ng pag-
aari ng tabernakulo, ang tabernakulo ng kautusang kasunduan,
gaya ng ito ay kinuha sa pagsunod sa mga tagubilin ni Moises.
Iyon ay ang trabaho ng mga Levita sa ilalim ng pamamahala
ni Itamar na anak na lalaki ni Aaron na pari. **22** Si Bezalel na
anak na lalaki ni Uri, na anak na lalaki ni Hur, mula sa lipi ng
Juda, ang gumawa ng lahat na iniutos ni Yahweh kay Moises.
23 Si Oholiab na anak na lalaki ni Ahisamach, mula sa lipi ni
Dan, nagtrabaho kasama ni Bezalel bilang tagapag-ukit, bilang
isang bihasang manggagawa at bilang mangbuburda ng asul,

lila, matingkad na pulang lana, at pinong lino. **24** Ang lahat
ng ginto na ginamit para sa proyekto, sa lahat ng trabaho na
karugtong sa banal na lugar—ang ginto na mula sa handog
na tinanghal—ay dalawampu't siyam na talento at 730 sekel,
sinukat ng pamantayan ng sekel ng santuwaryo. **25** Ang pilak na
binigay ng kumunidad ay nagtitimbang ng isandaang talento at 1,
775 sekel, ayon sa sekel ng santuwaryo, **26** o isang beka bawat
lalaki, na kalahati ng sekel, sinukat ng sekel ng santuwaryo.
Ang bilang na ito ay umabot sa batayan na ang bawat tao na
nabilang sa sensus, ang mga dalawampung taong gulang at
nakatatanda—603, 550 kalalakihan lahat. **27** Isandaang talento
ng pilak ay minolde para sa tuntungan ng banal na lugar at ang
tuntungan ng mga kurtina: isandaan tuntungan, isang talento sa
bawat tuntungan. **28** Sa natitirang 1, 775 sekel ng pilak, ginawa
ni Bezalel ang mga kawit at ginawa ang mga baras para sa
kanila. **29** Ang mga tanso na galing sa handog ay nagtitimbang
ng pitumpong mga talento at 2, 400 mga sekel. **30** Gamit nito
ginawa niya ang mga tuntungan para sa pasukan papunta sa
tolda ng pagpupulong, ang tansong altar, tansong rehas na bakal
nito, lahat ng kagamitan para sa altar, **31** ang mga tuntungan
para sa patyo, ang mga tuntungan sa pasukan ng patyo, lahat
ng mga tulos ng tolda para sa tabernakulo, at lahat ng mga tulos
ng tolda para sa patyo.

39 Gamit ang asul, lila at pulang tela, sila ay nakagawa ng mga
pinong hinabing kasuotan para sa paglilingkod sa banal na lugar.
Ginawa nila ang mga kasuotan ni Aaron para sa banal na lugar,
ayon sa iniutos ni Yahweh kay Moises. **2** Ginawa ni Bezalel ang
efod na ginto, na asul, lila, at matingkad na pulang lana, at ng
pinong pinulupot na lino. **3** Nagpanday sila ng mga pinanipis na

ginto at ginupit nila ang mga alambre, para magawa ito sa asul,
lila at matingkad na pulang lana, at para sa pinong lino, ang
trabaho ng isang mahusay na manggagawa. **4** Gumawa sila
ng mga pang-balikat na piraso para sa efod, na nakakabit sa
dalawang itaas na kanto nito. **5** Ang pinong nahabing sinturon
nito ay katulad ng efod; gawa ito sa isang piraso kasama ang
efod, na gawa sa pinong pinulupot na linong ginto, asul, lila,
at pula, katulad ng inutos ni Yahweh kay Moises. **6** Inukit nila
ang mga batong oniks, na kalakip sa lagayan ng ginto, iniayos
kasama ang inukitan na parang nasa isang pantatak, at inukitan
ng mga pangalan ng labing-dalawang anak na lalaki ni Israel. **7**
Inilagay ito ni Bezalel sa balikat na piraso ng efod, bilang mga
bato para alalahanin ni Yahweh ang labing-dalawang anak na
lalaki ni Israel, ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. **8** Ginawa
niya ang baluti, gawain ng bihasang manggagawa, inihugis
katulad ng efod. Ginawa ito sa pamamagitan ng ginto, asul, lila at
pulang tela, at ng pinong lino. **9** Ito ay parisukat. Itiniklop nila ang
baluti ng dalawang ulit. Ito ay isang dipang haba at isang dipang
lapad. **10** Iniayos nila ito sa apat na hanay ng mahahalagang
mga bato. Ang unang hanay ay may isang rubi, isang topaz, at
isang garnet. **11** Ang ikalawang hanay ay may isang esmeralda,
isang safira, at isang dyamante. **12** Ang ikatlong hanay ay may
jacinto, isang agate, at isang ametista. **13** Ang ikaapat na hanay
ay may beryl, isang oniks, at isang jasper. Ang mga bato ay
ikinabit sa may gintong lalagyan. **14** Ang mga bato ay nakaayos
ayon sa mga pangalan ng labindalawang anak na lalaki ni Israel,
ang bawat isa ay inayos ayon sa pangalan. Ang mga ito ay
mistulang mga inukit na nakalagay sa pangselyong singsing,
bawat pangalan ay kumakatawan para sa isa sa labindalawang

lipi. **15** Sa baluti gumawa sila ng mga kadena na katulad ng tali,
tinirintas ng purong ginto. **16** Gumawa sila ng dalawang lalagyan
ng ginto at dalawang singsing na ginto, at nagkabit sila ng
dalawang singsing sa dalawang sulok ng baluti. **17** Inilagay nila
ang dalawang tinirintas na kadenang ginto sa dalawang singsing
sa bawat gilid ng baluti. **18** Ikinabit nila ang ibang dalawang dulo
ng tinirintas na mga kadena sa dalawang lalagyan. Ikinabit nila
ito sa pang-balikat na piraso ng efod sa may harapan nito. **19**
Gumawa sila ng dalawang mga singsing na ginto at inilagay nila
ang mga ito sa dalawang sulok ng baluti, sa may gilid katabi
ng panloob na hangganan. **20** Gumawa sila ng dalawa pang
singsing na ginto at ikinabit ang mga ito sa ibaba ng dalawang
pang-balikat na piraso ng harap ng efod, malapit sa tahi nito sa
itaas ng pinong nahabing sinturon ng efod. **21** Itinali nila ang
baluti gamit ang singsing nito sa singsing ng efod na may asul
na tali, kaya ito ay maidugtong sa bandang taas ng mainam na
tinahing sinturon ng efod. Ito rin ang baluti na hindi matanggal
sa pagkakadugtong mula sa efod. Ginawa ito ayon sa inutos ni
Yahweh kay Moises. **22** Si Bezalel ay gumawa ng balabal ng efod
na tunay na gawa sa telang lila, ginawa ng isang manghahabi.
23 Sa gitna ay mayroon itong bukasan para sa ulo. Ang bukasan
ay may hinabing gilid na paikot para hindi ito mapunit. **24** Sa
may ilalim na tupi, gumawa sila ng pomegranteng asul, lila at
pulang tali at pinong lino. **25** Gumawa sila ng mga kampananilya
sa purong ginto, at inilagay nila ang mga kampanilya sa pagitan
ng mga prutas na granada sa paligid ng ilalim na dulo ng gilid
ng balabal, sa pagitan ng mga prutas na granada— **26** isang
kampanilya at isang prutas na granada, isang kampanilya at
isang prutas na granada—sa gilid ng balabal para kay Aaron na

paglilingkuran niya. Ito ay ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises.
27 Ginawa nila ang mahabang panlabas na kasuotan para kay
Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki. 28 Gumawa sila ng
turbante na yari sa pinong lino, mga ginayak na pamigkis sa ulo
na gawa sa pinong lino, ang linong damit pang-ilalim na pinong
lino, 29 at ang sintas naman sa baywang na yari sa pinong
lino at ng asul, lila, at matingkad na pulang tali, gawa ng isang
tagaburda. Ito ay ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. 30
Ginawa nila ang plaka ng banal na korona na purong ginto;
inukit nila ito, katulad ng pag-ukit sa isang selyo, INILAAN KAY
YAHWEH. 31 Ikinabit nila sa turbante ang isang asul na tali sa
taas ng turbante. Ito ay ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises.
32 Kaya ang gawain sa tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong,
ay natapos. Ginawa ng bayan ng Israel ang lahat ng bagay.
Sumunod sila sa lahat ng tagubilin na ibinigay ni Yahweh kay
Moises. 33 Dinala nila ang tabernakulo kay Moises- ang tolda at
lahat ng mga kagamitan nito, mga kawit, mga tabla, mga tubo,
mga poste, at mga tuntungan; 34 ang pantakip na mga balat
ng kambing na pinapula, pantakip na balat ng dugong, at ang
kurtina na tatabingan 35 ang mga kaban ng kautusang tipan,
ganoon din ang mga baras at ng takip na lulukan ng awa. 36
Dinala nila ang mesa, lahat ng mga kagamitan nito, at tinapay
ng presensya; 37 ang ilawang purong ginto at mga ilawan na
nakahanay, kasama ng mga kagamitan nito at ang langis para
sa mga ilawan; 38 ang gintong altar, ang pangpahid na langis at
ang mabangong insenso; ang nakabitin para sa pasukan ng
tabernakulo; 39 ang tansong altar kasama ng tansong parilya at
mga baras at kagamitan at ang malaking palanggana kasama
ng patungan nito. 40 Dinala nila ang mga pangsabit para sa

patyo kasama ng mga poste at patungan, at ng kurtina para sa
pasukan ng bulwagan; ang mga tali nito at mga pako ng tolda;
at lahat ng mga kagamitan para sa paglilingkod sa tabernakulo,
ang tolda ng pagpupulong. **41** Dinala nila ang mga pinong
natahing kasuotan para sa paglilingkod sa banal na lugar, ang
banal na kasuotan para kay Aaron na pari at kaniyang mga
anak na lalaki, para sila ay maglingkod bilang mga pari. **42** Kaya
nagawa ng bayan ng Israel ang lahat ng gawain ayon sa inutos
ni Yahweh kay Moises. **43** Pinagmasdan lahat ni Moises ang
mga nagawa, at, masdan ito, nagawa nila ito. Ayon sa inutos ni
Yahweh, sa pamamaraang iyon nagawa nila ito. Pagkatapos sila
ay pinagpala ni Moises.

40 At nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, **2** “Sa unang
araw ng unang buwan ng bagong taon dapat mong itayo ang
tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. **3** Dapat mong ilagay
doon ang kaban ng mga tipan ng kautusan, at dapat mong
tabingan ang kaban gamit ang kurtina. **4** Dapat mong dalhin
ang mesa at ilagay ng maayos ang mga bagay na nakapaloob
doon. Pagkatapos dapat mong ipasok ang ilawan at isaayos ang
mga lampara. **5** Dapat mong ilagay ang gintong insenso sa
altar s harap ng kaban ng tipan ng kautusan, at dapat mong
ilagay ang kurtina sa pasukan ng tabernakulo. **6** Dapat mong
ilagay ang altar para sa mga sinunog na alay sa harapan ng
pasukan ng tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. **7** Dapat
mong ilagay ang malaking palanggana sa pagitan ng tolda ng
pagpupulong at altar, at dapat mong lagyan ng tubig iyon. **8**
Dapat mong ayusin ang patyo sa palibot nito, at dapat mong
ibitin ang kurtina sa pasukan ng patyo. **9** Dapat mong kunin ang
pangpahid na langis at pahiran ang tabernakulo at ang lahat ng

bagay na naroon. Dapat mong ilaan ito at ang lahat ng mga
kagamitan para sa akin; pagkatapos ito ay magiging banal. **10**
Dapat mong pahiran ang altar para sa sinunog na handog at
lahat ng mga kagamitan nito. Dapat mong ilaan ang altar sa akin,
at ito ay magiging buong ilaan sa akin. **11** Dapat mong pahiran
ang tansong palanggana at ang patungan nito, at ilaan ito sa
akin. **12** Dapat mong dalhin si Aaron at ang kaniyang mga anak
na lalaki sa pasukan ng tolda ng pagpupulong, at dapat mong
hugasan sila ng tubig. **13** damitan mo si Aaron ng mga kasuotan
na nailaan sa akin, pahiran mo siya, at ilaan mo siya sa akin ng
sa ganoon siya ay makapaglingkod sa akin bilang aking pari. **14**
Dadalhin mo ang kaniyang mga anak na lalaki at dadamitan mo
sila ng balabal. **15** Dapat mong pahiran sila gaya ng pangpahid
mo sa kanilang ama kaya makapaglilingkod sila sa akin bilang
mga pari. Ang pagpapahid sa kanila ay magdudulot sa kanila na
maging palagian ang kanilang pagpapari sa buong salinlahi ng
kanilang bayan." **16** Ito ang ginawa ni Moises; sumunod siya sa
lahat ng iniutos ni Yahweh. Ginawa niya ang lahat ng mga ito. **17**
Kaya ang tabernakulo ay naitayo noong unang araw ng unang
buwan ng ikalawang taon. **18** Itinayo ni Moises ang tabernakulo,
inilagay ang mga tuntungan nito sa kanilang mga lugar, inilagay
ang mga tabla, ikinabit ang mga tubo, at itinayo ang mga haligi
at poste. **19** Inilatag niya ang pantakip sa ibabaw ng tabernakulo
at naglagay ng tolda sa ibabaw nito, ayon sa inutos ni Yahweh.
20 Kinuha niya ang mga tipan ng kautusan at inilagay ito sa loob
ng kaban. Inilagay niya din ang mga baras sa kaban at inilagay
ang takip ng luklukan ng awa doon. **21** Dinala niya ang kaban
sa loob ng tabernakulo. Iniayos niya ang kurtina para ito ay
magtabing sa kaban ng mga tipan ng kautusan, ayon sa inutos

ni Yahweh sa kaniya. **22** Inilagay niya ang mesa papasok sa
tolda ng pagpupulong, sa may hilagang bahagi ng tabernakulo,
sa labas ng kurtina. **23** Inilagay niya sa ayos tinapay sa mesa sa
tapat ni Yahweh, ayon sa inutos ni Yahweh sa kaniya. **24** Inilagay
niya ang ilawan sa loob ng tolda ng pagpupulong, sa kabila mula
sa mesa, sa gawing timog ng tabernakulo. **25** Sinindihan niya
ang mga ilaw sa tapat ni Yahweh, ayon sa inutos ni Yahweh sa
kaniya. **26** Inilagay niya ang gintong altar ng insenso sa loob
ng tolda ng pagpupulong sa harap ng kurtina. **27** Nagsunog
siya doon ng pabangong insenso, ayon sa inutos ni Yahweh sa
kaniya. **28** Isinabit niya ang kurtina sa pasukan ng tabernakulo.
29 Inilagay niya ang altar para sa sinunog na handog sa pasukan
ng tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. Inihandog niya doon
ang sinunog na handog at butil na handog, ayon sa inutos ni
Yahweh sa kaniya. **30** Inilagay niya ang palanggana sa gitna ng
tolda ng pagpupulong at ng altar, at naglagay siya ng tubig dito
para sa paghuhugas. **31** Si Moises, Aaron at kaniyang mga anak
ay naghugas ng kanilang mga kamay at kanilang mga paa sa
palanggana. **32** Sa tuwing sila ay papasok sa tolda ng pagtitipon
at sa tuwing pupunta sila pataas ng altar. Hinuhugasan nila ang
kanilang mga sarili, ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. **33**
Iniayos ni Moises ang patyo sa paligid ng tabernakulo at ng
altar. Iniayos niya ang kurtina sa pasukan ng patyo. Sa paraang
ito, tinapos ni Moises ang mga gawa. **34** Pagkatapos binalot ng
ulap ang tolda ng pagpupulong, at napuno ng kaluwalhatian ni
Yahweh ang tabernakulo. **35** Hindi makapasok si Moises sa
tolda ng pagpupulong dahil ang ulap ay palaging naroon, at dahil
pinuno ng kaluwalhatian ni Yahweh ang tabernakulo. **36** Kahit na
ang ulap ay umalis sa ibabaw ng tabernakulo, ang bayan ng

Israel ay magpapatuloy sa kanilang paglalakbay. 37 Pero kung
hindi tumaas ang ulap mula sa tabernakulo, pagkatapos ang
bayan ay hindi makakapaglakbay. Sila ay mananatili hanggang
sa ito ay tumaas. 38 Dahil ang ulap ni Yahweh ay nasa taas
ng tabernakulo kapag umaga, at ang kaniyang apoy ay nasa
itaas nito kapag gabi, sa patag na tanawin ng lahat ng bayan ng
Israel sa buo nilang paglalakbay.

Levitico

1 Tinawag ni Yahweh si Moises at kinausap siya mula sa tolda
ng pagpupulong, sinasabing, **2** “Kausapin mo ang bayan ng
Israel at sabihin sa kanila, 'Kapag sinumang tao mula sa inyo
ang magdadala ng isang handog kay Yahweh, dalhin bilang
inyong handog ang isa sa inyong mga hayop, alinman mula sa
pangkat ng mga hayop o mula sa kawan. **3** Kung ang kaniyang
handog ay isang handog na susunugin mula sa pangkat ng
mga hayop, dapat niyang ihandog ang isang lalaking hayop
na walang dungis. Ihahandog niya ito sa pasukan ng tolda
ng pagpupulong, para maaari itong tanggapin sa harapan ni
Yahweh. **4** Ipapatong niya ang kaniyang kamay sa ulo ng
handog na susunugin, at pagkatapos tatanggapin ito sa ngalan
niya para gawing kabayaran ng kasalanan para sa kanyang
sarili. **5** Pagkatapos dapat niyang patayin ang toro sa harapan
ni Yahweh. Ang mga anak na lalaki ni Aaron, ang mga pari,
ihahandog ang dugo at isasaboy ito sa altar na nasa pasukan ng
tolda ng pagpupulong. **6** Pagkatapos dapat niyang balatan ang
handog na susunugin at pagpira-pirasuhin ito. **7** Pagkatapos
ilalagay ng mga anak na lalaki ni Aaron na pari ang apoy sa
ibabaw ng altar at maglalagay ng kahoy para palakasin ang
apoy. **8** Ilalagay ng mga anak na lalaki ni Aaron, na mga pari,
ang mga piraso, ang ulo at ang taba nang maayos sa kahoy
na nasa apoy na nasa altar. **9** Pero dapat niyang hugasan ng
tubig ang mga lamang-loob at ang mga binti nito. Pagkatapos
susunugin ng pari ang lahat ng bagay sa altar bilang isang
handog na susunugin. Magbibigay ito sa akin ng mabangong
halimuyak; magiging isang handog ito na ginawa sa akin sa
pamamagitan ng apoy. **10** Kung mula sa kawan ang kaniyang

handog para sa handog na susunugin, isa sa mga tupa o isa
sa mga kambing, isang lalaking walang kapintasan ang dapat
niyang ihandog. **11** Dapat niya patayin ito sa hilagang dako ng
altar sa harapan ni Yahweh. Isasaboy ng mga anak na lalaki ni
Aaron, na mga pari, ang dugo nito sa bawat gilid ng altar. **12**
Pagkatapos dapat niyang pagpira-pirasuhin ito, kasama ang
ulo at ang taba nito, at ilalatag ang mga iyon ng pari sa kahoy
na nasa apoy, na nasa altar, **13** subalit dapat niyang hugasan
ng tubig ang mga lamang-loob at ang mga binti. Pagkatapos
ihahandog ng pari ang kabuuan, at susunugin ito sa altar. Ito ay
isang handog na susunugin, at magbibigay ito ng mabangong
halimuyak para kay Yahweh; isang handog ito na ginawa sa
kanya sa pamamagitan ng apoy. **14** Kung ang handog niya kay
Yahweh ay isang sinunog na handog na mga ibon, sa gayon
dapat niyang dalhin bilang kaniyang handog ang alinman sa
isang kalapati o batang ibon. **15** Dapat itong dalhin ng pari sa
altar, pilipitin ang ulo nito, at sunugin ito sa altar. Pagkatapos
dapat patuluin lahat ng dugo nito sa gilid ng altar. **16** Dapat
niyang alisin ang balun-balunan kasama ang mga laman nito, at
itapon ito sa tabi ng altar sa silangang dako, sa lugar para sa
mga abo. **17** Dapat niyang biyakin ito hawak ang mga pakpak,
pero hindi niya ito dapat hatiin sa dalawang bahagi. Pagkatapos
susunugin ito ng pari sa altar, sa kahoy na nasa apoy. Magiging
isang handog na susunugin ito, at magbibigay ito ng mabangong
halimuyak para kay Yahweh; magiging isang handog ito na
ginawa sa kanya sa pamamagitan ng apoy.

2 Kapag magdadala ang sinuman ng isang butil na handog
kay Yahweh, dapat pinong harina ang kaniyang handog, at
bubuhusan niya ito ng langis at lalagyan ito ng insenso. **2**

Dadalhin niya ang handog sa mga anak na lalaki ni Aaron ang
mga pari, at doon kukuha ang pari ng isang dakot ng pinong
harina kasama ang langis at ang insensong naroon. Pagkatapos
susunugin ng pari ang handog sa altar para alalahaning
may pagpapasalamat ang tungkol sa kabutihan ni Yahweh.
Magbibigay ito ng mabangong halimuyak para kay Yahweh;
magiging isang handog ito na ginawa sa kanya sa pamamagitan
ng apoy. **3** Mabibilang kina Aaron at sa kaniyang mga anak
na lalaki ang anumang natirang butil na handog. Ganap na
inilaan ito kay Yahweh mula sa mga handog kay Yahweh na
ginawa sa pamamagitan ng apoy. **4** Kapag naghahandog kayo
ng isang butil na handog na walang pampaalsa na hinurno sa
isang pugon, dapat malambot na tinapay ito na gawa sa pinong
harinang hinaluan ng langis, o matigas na tinapay na walang
pampaalsa, na pinahiran ng langis. **5** Kung hinurno ang inyong
butil na handog sa isang lapad na kawaling bakal, dapat gawa ito
sa pinong harina na walang pampaalsang hinaluan ng langis. **6**
Hahatiin ninyo ito sa pira-piraso at bubuhusan ito ng langis. Isang
butil na handog ito. **7** Kung niluto sa isang kawali ang inyong
butil na handog, dapat gawa ito sa pinong harina at langis. **8**
Dapat ninyong dalhin kay Yahweh ang butil na handog na ginawa
mula sa mga bagay na ito, at idudulog ito sa pari, na siyang
magdadala nito sa altar. **9** Pagkatapos kukuha ang pari ng ilan
mula sa butil na handog upang alalahaning may pagpapasalamat
ang tungkol sa kabutihan ni Yahweh, at susunugin niya ito sa
altar. Magiging isang handog ito sa pamamagitan ng apoy, at
magbibigay ito ng mabangong halimuyak para kay Yahweh.
10 Mabibilang kina Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki
ang anumang natira sa butil na handog. Ganap na inilaan ito

kay Yahweh mula sa mga handog kay Yahweh na ginawa sa
pamamagitan ng apoy. **11** Walang butil na handog na inyong
ihahandog kay Yahweh ang gagawing may pampaalsa, dahil
hindi kayo dapat magsunog ng pampaalsa, ni anumang pulot,
bilang handog na ginawa kay Yahweh sa pamamagitan ng apoy.
12 Ihahandog ninyo ang mga ito kay Yahweh bilang isang handog
ng unang mga bunga, pero hindi gagamitin ang mga iyon upang
magbigay ng mabangong halimuyak sa altar. **13** Dapat ninyong
timplahan ng asin ang bawat butil ninyong handog. Hindi ninyo
kailanman dapat hayaang mawala ang asin ng kasunduan ng
inyong Diyos mula sa inyong butil na handog. Kasama ng lahat
ng inyong mga handog dapat maghandog kayo ng asin. **14** Kung
maghahandog kayo kay Yahweh ng unang mga bunga ng isang
butil na handog, maghandog ng sariwang butil na sinangag
sa apoy at pagkatapos dinurog upang maging pagkain. **15**
Pagkatapos dapat ninyong lagyan ito ng langis at insenso. Isang
butil na handog ito. **16** Pagkatapos susunugin ng pari ang bahagi
ng dinurog na butil at langis at insenso para alalahaning may
pagpapasalamat ang tungkol sa kabutihan ni Yahweh. Isang
handog ito na ginawa kay Yahweh sa pamamagitan ng apoy.

3 Kung mag-alay ang isang tao ng isang handog para sa
pagtitipon-tipon ng isang hayop mula sa grupo ng mga hayop,
maging lalaki o babae, dapat siyang mag-alay ng isang hayop
na walang kapintasan sa harapan ni Yahweh. **2** Ipapatong niya
ang kaniyang kamay sa ulo ng kaniyang handog at papatayin
ito sa pintuan ng tolda ng pagpupulong. Pagkatapos isasaboy
ng mga anak ni Aaron na lalaki na mga pari ang dugo nito sa
mga gilid ng altar. **3** Iaalay ng lalaki ang handog kay Yahweh
na isang alay para sa pagtitipon-tipon sa pamamagitan ng

apoy. Ang tabang bumabalot o nakadikit sa lamang-loob, **4** at
ang dalawang bato at ang tabang nasa mga puson, at ang
taba ng atay, kasama ang mga bato—aalisin niya ang lahat
ng ito. **5** Susunugin iyon ng mga anak ni Aaron na lalaki sa
ibabaw ng altar kasama ang handog na susunugin, na naroon
sa kahoy na nasa apoy. Magbibigay ito ng mabangong samyo
para kay Yahweh; magiging handog ito na gawa para sa kanya
sa pamamagitan ng apoy. **6** Kapag ang alay na handog ng
lalaki sa isang pagtitipon-tipon para kay Yahweh ay mula sa
kawan; lalaki o babae, dapat siyang maghandog ng isang alay
na walang kapintasan. **7** Kapag maghandog siya ng isang tupa
para sa kaniyang alay, pagkatapos dapat niyang ihandog ito
sa harapan ni Yahweh. **8** Ipapatong niya ang kaniyang kamay
sa ulo ng kaniyang alay at papatayin ito sa harapan ng tolda
ng pagpupulong. Pagkatapos isasaboy ng mga anak na lalaki
ni Aaron ang dugo nito sa mga gilid ng altar. **9** Maghahandog
ang lalaki ng alay ng mga handog para sa pagtitipon-tipon
bilang isang handog na gawa sa pamamagitan ng apoy kay
Yahweh. Aalisin ang taba, ang buong taba ng buntot hanggang
sa gulugod, at ang tabang bumabalot sa lamang-loob at ang
lahat ng tabang malapit sa lamang-loob, **10** at ang dalawang
bato at ang tabang nasa mga ito, na nasa mga puson at ang
taba ng atay, kasama ang mga bato— aalisin niya ang lahat ng
ito. **11** At susunugin ng pari ang lahat ng ito sa altar bilang isang
pagkaing handog na gawa sa apoy kay Yahweh. **12** At kung ang
handog ng lalaki ay isang kambing, kung gayon ihahandog niya
ito sa harapan ni Yahweh. **13** Dapat niyang ipatong ang kaniyang
kamay sa ulo ng kambing at patayin ito sa harapan ng tolda ng
pagpupulong. Pagkatapos isasaboy ng mga anak na lalaki ni

Aaron ang dugo nito sa mga gilid ng altar. 14 Ihahandog ng
lalaki ang kaniyang alay kay Yahweh na gawa sa pamamagitan
ng apoy. Aalisin niya ang tabang bumabalot sa lamang-loob, at
ang lahat ng tabang malapit sa lamang-loob. 15 Aalisin niya rin
ang dalawang bato at ang taba na nasa mga ito, na nasa mga
puson at ang taba ng atay kasama ang mga bato. 16 Susunugin
ng pari ang lahat ng iyon bilang isang pagkaing handog na gawa
sa pamamagitan ng apoy, para magbigay ng isang mabangong
samyo. Pag-aari ni Yahweh ang lahat ng taba. 17 Magiging isang
permanenteng batas ito sa lahat ng mga salinlahi ng inyong
bayan sa bawat lugar na gagawan ninyo ng inyong bahay, na
dapat hindi kayo kakain ng taba o dugo.'"

4 Nagsalita si Yahweh kay Moises, sinasabing, 2 "Sabihin mo
sa bayan ng Israel, 'Kapag nagkasala ang sinuman na hindi
sinasadyang magkasala, sa paggawa ng alinmang bagay na
inutos ni Yahweh na huwag gawin, at kung nakagawa siya ng
isang bagay na ipinagbabawal, dapat gawin ang sumusunod. 3
Kung ang punong pari ang siyang nagkasala para magdala ng
kasalanan sa mga tao, sa gayon hayaan siyang maghandog
para sa kasalanang ginawa niya ng isang batang toro na
walang kapintasan kay Yahweh bilang isang handog para sa
kasalanan. 4 Dapat niyang dalhin ang toro sa pasukan ng tolda
ng pagpupulong sa harapan ni Yahweh, ipatong ang kaniyang
kamay sa ulo nito, at patayin ang toro sa harapan ni Yahweh.
5 Kukuha ang hinirang na pari ng kaunting dugo ng toro at
dadalhin ito sa tolda ng pagpupulong. 6 Isasawsaw ng pari ang
kanyang daliri sa dugo at iwiwisik ang kaunti nito ng pitong
beses sa harapan ni Yahweh, sa harap ng kurtina ng kabanal-
banalang lugar. 7 At ilalagay ng pari ang kaunting dugo sa mga

sungay ng altar ng mabangong insenso sa harapan ni Yahweh,
na nasa tolda ng pagpupulong, at ibubuhos niya ang lahat ng
natirang dugo ng toro sa paanan ng altar para sa mga handog
na susunugin, na nasa pasukan ng tolda ng pagpupulong. **8**
Aalisin niya ang lahat ng taba sa torong panghandog para sa
kasalanan; ang tabang bumabalot sa mga lamang loob, lahat ng
tabang nakadikit sa mga panloob na bahagi, **9** ang dalawang
bato at ang taba na nasa mga ito, na nasa puson, at ang umbok
ng atay, kasama ang mga bato— aalisin niya itong lahat. **10**
Aalisin niya ang lahat ng ito, gaya ng kaniyang pag-alis nito mula
sa torong alay ng handog para sa kapayapaan. Pagkatapos
susunugin ng pari ang mga bahaging ito sa altar para sa mga
handog na susunugin. **11** Ang balat ng toro at anumang natirang
laman, kasama ang ulo at ang mga binti at ang mga panloob
na bahagi at ang dumi nito, **12** ang lahat ng natirang bahagi
ng toro—bibitbitin niya ang lahat ng bahaging ito sa labas ng
kampo sa isang lugar na nilinis nila para sa akin, kung saan nila
binubuhos ang mga abo; susunugin nila ang mga bahaging iyon
doon sa kahoy. Dapat nilang sunugin ang mga bahaging iyon
kung saan nila binubuhos ang mga abo. **13** Kung nagkasala ang
buong kapulungan ng Israel nang hindi sinasadya, at hindi alam
ng kapulungan na nagkasala sila at nakagawa ng anumang mga
bagay na inutos ni Yahweh na huwag gawin, at kung nagkasala
sila, **14** pagkatapos, kapag naging hayag ang kasalanang ginawa
nila, sa gayon dapat maghandog ang kapulungan ng isang
batang toro bilang isang handog para sa kasalanan at dalhin
ito sa harap ng tolda ng pagpupulong. **15** Ipapatong ng mga
nakatatanda ng kapulungan ang kanilang mga kamay sa ulo ng
toro sa harap ni Yahweh, at papatayin ang toro sa harapan ni

Yahweh. 16 Dadalhin ng hinirang na pari ang kaunting dugo ng
toro sa tolda ng pagpupulong, 17 at isasawsaw ng pari ang
kaniyang daliri sa dugo at iwiwisik ito nang pitong beses sa
harapan ni Yahweh, sa harap ng kurtina. 18 Maglalagay siya
ng kaunting dugo sa mga sungay ng altar na nasa harapan
ni Yahweh, na nasa tolda ng pagpupulong, at ibubuhos niya
ang lahat ng dugo sa paanan ng altar para sa mga handog
na susunugin, na nasa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 19
Aalisin niya ang lahat ng taba mula rito at susunugin ito sa
altar. 20 Ganyan ang dapat niyang gawin sa toro. Gaya ng
kaniyang ginawa sa torong handog para sa kasalanan, gayon
din ang kaniyang gagawin sa torong ito, at gagawa ang pari ng
pambayad ng kasalanan para sa mga tao, at papatawarin sila.
21 Bubuhatin niya ang toro sa labas ng kampo at susunugin ito
gaya ng pagsunog niya sa unang toro. Ito ang handog para sa
kasalanan para sa kapulungan. 22 Kapag nagkasala ang isang
namumuno nang hindi sinasadya, sa paggawa ng anuman sa
lahat ng mga bagay na inutos ni Yahweh na kanyang Diyos
na huwag gawin, at kung nagkasala siya, 23 pagkatapos kung
ipinaalam sa kaniya ang kasalanang kaniyang ginawa, dapat
siyang magdala para sa kaniyang alay ng isang kambing, isang
lalaking walang kapintasan. 24 Ipapatong niya ang kaniyang
kamay sa ulo ng kambing at papatayin ito sa lugar kung saan
nila pinapatay ang mga handog na susunugin sa harapan ni
Yahweh. Isa itong handog para sa kasalanan. 25 Kukunin ng
pari ang dugo ng handog para sa kasalanan sa pamamagitan ng
kaniyang daliri at ilalagay ito sa mga sungay ng altar para sa
mga handog na susunugin, at ibubuhos niya ang dugo nito sa
paanan ng altar ng handog na susunugin. 26 Susunugin niya ang

lahat ng taba sa altar, gaya ng taba ng alay ng mga handog para
sa kapayapaan. Gagawa ang pari para sa ikapagpapatawad ng
namumuno patungkol sa kaniyang kasalanan, at papatawarin
ang namumuno. **27** Kung nagkasala ang sinuman sa mga
karaniwang tao nang hindi sinasadya, sa paggawa ng anumang
mga bagay na inutos ni Yahweh na huwag gawin, at kung
nagkasala siya, **28** pagkatapos kung alam niya ang kasalanang
nagawa niya, sa gayon magdadala siya ng isang kambing para
sa kaniyang alay, isang babaeng walang kapintasan, para sa
kasalanang ginawa niya. **29** Ipapatong niya ang kaniyang kamay
sa ulo ng handog para sa kasalanan at papatayin ang handog
para sa kasalanan sa lugar ng susunuging handog. **30** Kukuha
ang pari ng kaunting dugo gamit ang kaniyang daliri at ilalagay
ito sa mga sungay ng altar para sa mga handog na susunugin.
Ibubuhos niya ang lahat ng natirang dugo sa paanan ng altar. **31**
Aalisin niya ang lahat ng taba, gaya ng pag-alis ng taba mula
sa alay ng mga handog para sa kapayapaan. Susunugin ito
ng pari sa altar upang magdulot ng isang matamis na samyo
para kay Yahweh. Gagawa ang pari ng kabayaran ng kasalanan
para sa tao, at papatawarin siya. **32** Kung magdadala ang isang
tao ng isang kordero bilang alay niya para sa isang handog sa
kasalanan, dadalhin niya ang isang babaeng walang kapintasan.
33 Ipapatong niya ang kaniyang kamay sa ulo ng handog para sa
kasalanan at papatayin ito para sa isang handog sa kasalanan
sa lugar kung saan nila pinapatay ang handog na susunugin. **34**
Kukuha ang pari ng kaunting dugo sa handog para sa kasalanan
gamit ang kaniyang daliri at ilalagay ito sa mga sungay ng altar
bilang mga handog na susunugin, at ibubuhos niya ang lahat ng
dugo nito sa paanan ng altar. **35** Aalisin niya ang lahat ng taba,

gaya ng ang taba ng kordero ay inalis mula sa alay ng mga
handog para sa kapayapaan, at susunugin ito ng pari sa altar sa
ibabaw ng mga handog ni Yahweh na gawa sa apoy. Gagawa
ang pari ng pambayad ng kasalanan para sa kaniya para sa
kasalanang ginawa niya, at papatawarin ang tao.

5 Kung magkasala ang sinuman dahil tumanggi siyang
magpatotoo nang nakasaksi siya tungkol sa isang bagay na
kung saan kinakailangan niyang magpatotoo, kahit na nakita
niya ito o narinig ang tungkol dito, mayroon siyang pananagutan.
2 O kung sinuman ang makakahipo ng anumang bagay na
itinalaga ng Diyos bilang marumi, maging patay na katawan ito
ng isang marumi na mabangis na hayop o katawan ng anumang
mga hayop na patay, o gumagapang na hayop, kahit na hindi
sinasadyang mahipo ito ng tao, siya ay marumi at nagkasala. **3**
O kung makakahawak siya ng karumihan ng isang tao, kung
anumang karumihang iyon, at kung hindi niya alam ito, sa gayon
magkakasala siya kapag nalaman niya ang tungkol dito. **4** O
kung sinuman ay sumumpa nang padalus-dalos sa pamamagitan
ng kaniyang mga labi upang gumawa ng masama, o gumawa
ng mabuti, anumang sumpa ang binitiwan ng isang tao nang
padalus-dalos ng may isang panunumpa, kahit na hindi niya
alam ito, kapag nalaman niya ang tungkol dito, kung gayon ay
magkakasala siya, sa anumang mga bagay na ito. **5** Kapag
nagkasala ang isang tao sa anumang mga bagay na ito, dapat
ipagtapat niya ang anumang kasalanan na kaniyang nagawa.
6 Pagkatapos dapat niyang dalhin kay Yahweh ang kaniyang
handog na pambayad sa kasalanan para sa kasalanang nagawa
niya, isang babaeng hayop mula sa kawan, alinman sa isang
tupa o isang kambing, para sa isang handog para sa kasalanan,

at gagawa ang pari para sa ikapapatawad niya ukol sa kaniyang
kasalanan. **7** Kung hindi niya kayang bumili ng isang tupa, kung
gayon maaari niyang dalhin kay Yahweh bilang kaniyang handog
na pambayad sa kasalanan ang dalawang kalapati o dalawang
batang kalapati, isa para sa handog para sa kasalanan at ang
isa para sa isang handog na susunugin. **8** Dapat niyang dalhin
ang mga ito sa pari, na ihahandog ang isa para sa isang handog
para sa kasalanan—pipilipitin niya ang ulo nito mula sa leeg
pero hindi niya tuluyang tatanggalin ito mula sa katawan. **9**
Pagkatapos isasaboy niya sa gilid ng altar ang kaunting dugo ng
handog pambayad para sa kasalanan, at ibubuhos niya ang
natitirang dugo sa pundasyon ng altar. Ito ay isang handog
para sa kasalanan. **10** Pagkatapos dapat niyang ihandog ang
pangalawang ibon bilang isang handog na susunugin, gaya ng
inilarawan sa mga tagubilin, at gagawa ang pari ng kabayaran ng
kasalanan para sa kaniya para sa nagawa niyang kasalanan, at
patatawarin ang tao. **11** Ngunit kung hindi niya kayang bumili ng
dalawang kalapati o dalawang batang kalapati, kung gayon dapat
dalhin niya bilang kaniyang alay para sa kaniyang kasalanan ang
isang ikasampu ng isang epa ng pinong harina para sa handog
para sa kasalanan. Hindi niya dapat lagyan ito ng langis o kahit
anong insenso, dahil ito ay isang handog para sa kasalanan. **12**
Dapat niya dalhin ito sa pari, at kukuha ang pari ng isang dakot
nito para isipin nang may pasasalamat tungkol sa kabutihan ni
Yahweh at pagkatapos sunugin ito sa ibabaw ng altar, sa ibabaw
ng mga handog na gawa sa pamamagitan ng apoy para kay
Yahweh. Ito ay isang handog para sa kasalanan. **13** Gagawa
ang pari sa ikapapatawad ng anumang kasalanan na nagawa ng
tao, at ang taong iyon ay patatawarin. Magiging pag-aari ng pari

ang mga natira mula sa handog, gaya din ng handog na butil.'"
14 Pagkatapos nagsalita si Yahweh kay Moises, na nagsasabing,
15 "Kung sinuman ay lumabag sa isang utos at nagkasala laban
sa mga bagay na pagmamay-ari ni Yahweh, ngunit nagawa
nang hindi sinasadya, kung gayon dapat dalhin niya kay Yahweh
ang kaniyang handog na pambayad kasalanan. Dapat isang
lalaking tupa na walang dungis mula sa kawan ang handog na
ito; dapat tasahin ang halaga nito sa pilak na sekel—ang sekel
ng santuwaryo—bilang handog na pambayad sa kasalanan. 16
Dapat niya bigyan ng kasiyahan si Yahweh para sa kaniyang
nagawang mali kaugnay sa kung ano ang banal, at dapat niya
itong dagdagan ng ikalima at ibigay ito sa pari. Pagkatapos
gagawa ang pari ng kabayaran sa kasalanan para sa kanya
kasama ang lalaking tupa na handog na pambayad kasalanan,
at patatawarin ang taong iyon. 17 Kung nagkasala ang isang tao
at gumawa ng anumang bagay na iniutos ni Yahweh na hindi
dapat gawin, kahit na hindi niya alam ito, nagkasala pa rin siya at
dapat niya dalhin ang kaniyang sariling pagkakasala. 18 Dapat
niyang dalhin ang isang lalaking tupa na walang kapintasan
mula sa kawan, katumbas ng kasalukuyang halaga, bilang isang
handog na pambayad sa kasalanan sa pari. Pagkatapos gagawa
ang pari ng pambayad sa kasalanan para sa kanya ukol sa
kanyang nagawang kasalanan, na kung saan hindi niya alam,
at siya ay papatawarin. 19 Isang handog ito na pambayad sa
kasalanan, at tiyak na nagkasala siya sa harap ni Yahweh."

6 Nagsalita si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, 2 "Kung
sinuman ang nagkasala at lumabag sa isang utos laban kay
Yahweh, tulad ng sinungaling na pakikitungo sa kaniyang
kapwa hinggil sa isang bagay na ipinagkatiwala sa kaniya,

o kung nililinlang o ninanakawan niya, o pinahihirapan ang
kaniyang kapwa, **3** o nakakita ng isang bagay na nawala ng
kaniyang kapwa at nagsinungaling tungkol dito, at nanumpa sa
pagsisinungaling, o sa mga bagay na katulad nito na nagkasala
ang mga tao, **4** kung gayon, mangyayari na kung nagkasala
siya at may kasalanan, na dapat niyang ibalik anuman ang
kaniyang kinuha sa pamamagitan ng pagnanakaw o pang-aapi
o pagkuha ng kung ano ang ipinagkatiwala sa kaniya o ang
nawalang bagay na nakita niya. **5** O kung nagsinungaling siya
tungkol sa anumang bagay, dapat niyang ibalik ito nang buo at
dapat dagdagan ng ikalima para bayaran siya na kung kanino
ito inutang, sa araw na nakitaan siya na may kasalanan. **6**
Pagkatapos dapat niya dalhin kay Yahweh ang kaniyang handog
na pambayad para sa kasalanan: isang lalaking tupa mula sa
kawan na walang dungis na nagkakahalaga ng kasalukuyang
halaga, bilang isang handog na pambayad para sa kasalanan sa
pari. **7** Para sa kaniya ay gagawa ang pari ng isang pambayad
para sa kasalanan sa harap ni Yahweh, at patatawarin siya ukol
sa anumang kasalanang ginawa niya." **8** Pagkatapos nagsalita
si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, **9** "Utusan mo si Aaron
at ang kaniyang mga anak na lalaki, at sabihin mo, 'Ito ang batas
ng handog na susunugin: Dapat nasa ibabaw ng dapog ng altar
ang handog na susunugin sa buong gabi hanggang umaga, at
pananatilihing umaapoy ang apoy ng altar. **10** Isusuot ng pari
ang kaniyang linong mga damit, at isusuot niya ang kaniyang
linong mga damit na panloob. Kukunin niya ang naiwang mga
abo pagkatapos na natupok ng apoy ang handog na pambayad
para sa kasalanan sa ibabaw ng altar, at ilalagay niya ang mga
abo sa gilid ng altar. **11** Huhubarin niya ang kaniyang mga

damit at isusuot ang ibang mga damit para dalhin ang mga
abo sa labas ng kampo patungo sa isang lugar na malinis. **12**
Pananatilihing umaapoy ang apoy sa ibabaw ng altar. Hindi ito
dapat mamatay, at ang pari ay magsusunog ng kahoy sa ibabaw
nito tuwing umaga. Aayusin niya ang handog na pambayad
para sa kasalanan ayon sa pangangailangan nito, at kaniyang
susunugin dito ang taba ng mga handog pangkapayapaan. **13**
Dapat patuloy na panatilihing umaapoy ang apoy sa ibabaw
ng altar. Hindi ito dapat mamatay. **14** Ito ang batas ng handog
na pagkaing butil. Ihahandog ito ng mga anak na lalaki ni
Aaron sa harap ni Yahweh sa harapan ng altar. **15** Kukuha ang
pari ng isang dakot ng pinong harina sa handog na pagkaing
butil at sa langis at sa insenso na nasa handog na pagkaing
butil, at susunugin niya ito sa altar para magpalabas ng isang
mabangong samyo para isipin at magpasalamat tungkol sa
kabutihan ni Yahweh. **16** Kakainin ni Aaron at ng kaniyang mga
anak na lalaki ang anumang natira sa handog. Dapat ito kainin
nang walang pampaalsa sa isang banal na lugar. Kakainin nila ito
sa patyo ng tolda ng pagpupulong. **17** Hindi ito dapat ihurno nang
may pampaalsa. Ibinigay ko ito bilang kanilang bahagi sa aking
mga handog na gawa sa pamamagitan ng apoy. Pinakabanal ito,
gaya ng handog para sa kasalanan at ng handog na pambayad
para sa kasalanan. **18** Para sa lahat na panahong darating sa
lahat ng mga salinlahi ng iyong bayan, maaaring makakain nito
bilang kaniyang bahagi ang anumang lalaki na nagmumula kay
Aaron, kinuha mula sa mga handog kay Yahweh na gawa sa
pamamagitan ng apoy. Magiging banal ang sinumang humipo
ng mga ito.'" **19** Kaya muling nagsalita si Yahweh kay Moises,
na nagsasabing, **20** "Ito ang handog ni Aaron at ng kaniyang

mga anak na lalaki, na kanilang ihahandog kay Yahweh sa araw
na kung kailan papahiran ng langis ang bawat anak na lalaki:
isang ikasampung bahagi ng isang ephah ng pinong harina
bilang isang karaniwang handog na pagkaing butil, kalahati nito
sa umaga at kalahati nito sa gabi. **21** Gagawin ito sa isang
panghurnong kawali na may langis. Kapag nababad na ito,
dadalhin mo ito sa loob. Sa inihurnong pira-piraso ihahandog mo
ang handog na pagkaing butil para magpalabas ng mabangong
samyo para kay Yahweh. **22** Ang anak na lalaki ng punong
pari na siyang magiging bagong punong pari mula sa kaniyang
mga anak na lalaki ang siyang mag-aalay nito. Gaya ng iniutos
magpakailanman, susunugin ang lahat ng mga ito para kay
Yahweh. **23** Lubusang susunugin ng pari ang bawat handog
na pagkaing butil. Hindi ito dapat kainin." **24** Muling nagsalita
si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, **25** "Kausapin mo si
Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki, na nagsasabing, 'Ito
ang batas ng handog para sa kasalanan: Dapat patayin ang
handog para sa kasalanan sa lugar na kung saan pinatay ang
handog na susunugin sa harap ni Yahweh. Ito ay pinakabanal.
26 Kakainin ito ng pari na naghandog nito para sa kasalanan.
Dapat ito kainin sa isang banal na lugar sa patyo ng tolda ng
pagpupulong. **27** Magiging banal ang anumang makakahawak
ng mga karneng ito, at kung naiwisik ang dugo sa anumang
damit, dapat ninyong labahan ito, ang bahagi na tinilamsikan, sa
isang banal na lugar. **28** Pero dapat basagin ang kaldero na
pinakuluan nito. Kung pinakuluan ito sa isang tansong kaldero,
dapat kuskusin ito at hugasan sa malinis na tubig. **29** Maaaring
kainin ng sinumang lalaki mula sa mga pari ang ilan sa mga ito
dahil ito ay pinakabanal. **30** At walang handog para sa kasalanan

ang dapat kainin mula sa kung saan anumang dugo ay dinala sa
loob ng tolda ng pagpupulong para makagawa sa ikapapatawad
ng kasalanan sa banal na lugar. Dapat itong sunugin.
7 Ito ang batas ng handog na pambayad para sa kasalanan.
Pinakabanal ito. **2** Dapat nila patayin ang handog na pambayad
para sa kasalanan sa lugar ng pagpatay dito, at dapat isaboy
nila ang dugo nito sa bawat gilid ng altar. **3** Ihahandog ang lahat
ng taba nito: ang taba ng buntot, ang taba na nasa panloob
na mga bahagi, **4** ang dalawang bato at ang taba na nasa
mga ito, na kasunod sa mga puson, at ang bumalot sa atay,
kasama ang mga bato—dapat tanggalin ang lahat ng ito. **5**
Dapat sunugin ng pari ang mga bahagi sa altar bilang isang
handog na sinunog sa apoy para kay Yahweh. Ito ang handog
na pambayad para sa kasalanan. **6** Bawat lalaki na kabilang
sa mga pari ay maaaring kumain ng bahagi ng handog na ito.
Dapat kainin ito sa isang banal na lugar dahil pinakabanal ito.
7 Ang handog para sa kasalanan ay katulad ng handog na
pambayad para sa kasalanan. Parehong batas ang ginagamit sa
dalawang ito. Nabibilang ang mga ito sa pari na siyang gumawa
ng pambayad para sa kasalanan sa kanila. **8** Ang pari na siyang
naghahandog ng kanino mang handog na sinunog ay maaaring
ilaan para sa kaniyang sarili ang balat ng handog na iyon. **9**
Bawat handog na pagkaing butil na inihurno sa isang hurno, at
ang bawat handog na niluto sa isang kawali o sa isang kawaling
panghurno ay mabibilang sa pari na siyang naghahandog nito.
10 Bawat handog na pagkaing butil, kahit tuyo o hinaluan ng
langis, parehong mabibilang sa lahat ng mga kaapu-apuhan ni
Aaron. **11** Ito ang batas ng alay na handog para sa kapayapaan
na ihahandog ng mga tao kay Yahweh. **12** Kung sinuman ang

maghahandog nito para magbigay ng mga pasasalamat, kung
gayon dapat niya ihandog ito kasama ng isang alay na mga
tinapay na ginawa na walang pampaalsa, ngunit hinaluan ng
langis, mga tinapay na ginawa na walang pampaalsa, ngunit
pinahiran ng langis, at ang mga tinapay na ginawa gamit ang
pinong harina na hinaluan ng langis. **13** Pati rin ang para sa
layunin ng pagbibigay ng mga pasasalamat, dapat ihandog niya
kasama ang kaniyang handog na para sa kapayapaan ang mga
tinapay na niluto na may pampaalsa. **14** Ihahandog niya ang isa
sa bawat uri ng mga alay bilang isang handog na idudulog kay
Yahweh. Magiging pag-aari ito ng mga pari na siyang nagsaboy
ng dugo ng mga handog para sa kapayapaan sa altar. **15** Ang
taong naghahandog ng isang handog para sa kapayapaan
para sa layunin ng pagbibigay ng mga pasasalamat ay dapat
kainin ang karne na kanyang handog sa araw ng pag-alay.
Wala siyang dapat itira na anuman nito hanggang sa susunod
na umaga. **16** Ngunit kung ang alay na kaniyang handog ay
para sa layunin ng isang panata, o para sa isang layunin ng
pagkukusang-loob na handog, kakainin dapat ang karne sa araw
na kaniyang ihahandog ang kanyang alay, pero kung anuman
ang natira nito ay maaaring kainin kinabukasan. **17** Subalit,
kung anumang karne ng alay na natira sa ikatlong araw ay
dapat sunugin. **18** Kung anuman sa karne ng alay ng tao na
handog para sa kapayapaan ay kinain sa ikatlong araw, hindi
ito tatanggapin, ni bibigyang pagkilala ang taong naghandog
nito. Ito ay magiging isang kasuklam-suklam na bagay, at ang
tao na siyang kumain nito ay dadalhin ang pagkakasala ng
kaniyang kasalanan. **19** Anumang karne na madikit sa maruming
bagay ay hindi dapat kainin. Dapat itong sunugin. Ganoon din sa

natirang karne, sinuman ang malinis ay maaaring kumain nito.
20 Subalit, ang taong marumi na kumain sa anumang karne mula
sa alay ng isang handog para sa kapayapaan na pag-aari ni
Yahweh—dapat itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang mga
kababayan. 21 Kung sinuman ang makahahawak ng anumang
bagay na marumi—kahit ang taong walang kalinisan, o hayop
na hindi malinis, o alin mang hindi malinis at nakapandidiring
bagay, at kung kinain niya ang ilan sa karne na isang alay na
handog para sa kapayapaan na pag-aari ni Yahweh, dapat
itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang mga kababayan.'"
22 Pagkatapos nangusap si Yahweh kay Moises, sinasabing,
23 "Kausapin mo ang bayan ng Israel at sabihin, 'Hindi kayo
dapat kumain ng taba ng isang baka o tupa o kambing. 24
Ang taba ng isang hayop na namatay na hindi naalay, o ang
taba ng isang hayop na nilapang mga mababangis na hayop,
maaaring gamitin para sa ibang mga layunin, pero tiyak na hindi
ninyo dapat kainin ito. 25 Sinuman ang kumain ng taba ng isang
hayop na maaaring ihandog ng mga lalaki bilang isang alay na
susunugin sa apoy para kay Yahweh, dapat itiwalag ang taong
iyon mula sa kaniyang mga lahi. 26 Hindi dapat kayo kumain ng
anumang dugo sa anuman sa inyong mga bahay, mula man ito
sa isang ibon o sa isang hayop. 27 Sinuman ang kumain ng
anumang dugo, dapat itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang
mga kababayan.'" 28 Kaya nangusap si Yahweh kay Moises
at sinabi, 29 "Kausapin mo ang bayan ng Israel at sabihin,
'Sino man ang maghandog ng alay ng isang handog para sa
kapayapaan para kay Yahweh ay dapat magdala ng bahagi
ng kaniyang alay para kay Yahweh. 30 Ang handog para kay
Yahweh na susunugin sa apoy, dapat ang kaniyang sariling mga

kamay ang magdala nito. Dapat niya dalhin ang taba kasama
ang dibdib, para ang dibdib ay maging isang handog na maitaas
sa harapan ni Yahweh at idulog sa kaniya. **31** Dapat sunugin ng
pari ang taba sa altar, pero ang dibdib ay ikakaloob kay Aaron at
sa kaniyang mga kaapu-apuhan. **32** Dapat ibigay ninyo ang
kanang hita sa pari bilang isang handog na idinulog mula sa
alay ng inyong handog para sa kapayapaan. **33** Ang pari, isa sa
mga kaapu-apuhan ni Aaron, ang naghandog ng dugo ng mga
handog para sa kapayapaan at ang taba—magkakaroon siya ng
kanang hita bilang kaniyang bahagi sa handog. **34** Dahil kinuha
ko ang handog na dibdib at hita na itinaas at idinulog sa akin, at
ibinigay ko ang mga ito kay Aaron, ang pinakapunong pari at sa
kaniyang mga kaapu-apuhan; patuloy itong magiging kanilang
bahagi mula sa mga alay na handog para sa kapayapaan na
ginawa ng bayan ng Israel. **35** Ito ay bahagi para kay Aaron
at sa kaniyang mga kaapu-apuhan mula sa mga handog para
kay Yahweh na sinunog sa apoy, sa araw na iniharap sila ni
Moises para maglingkod kay Yahweh sa gawain ng pari. **36**
Ito ang mga bahagi na iniutos ni Yahweh na ibigay sa kanila
mula sa bayan ng Israel, sa araw na kaniyang hinirang ang mga
pari. Patuloy itong magiging kanilang bahagi sa lahat ng mga
salinlahi. **37** Ito ang batas ng sinunog na handog, handog na
pagkaing butil, handog para sa kasalanan, handog na pambayad
para sa kasalanan, handog na pagpapabanal, at alay na handog
para sa kapayapaan, **38** kung saan ibinigay ni Yahweh ang mga
utos kay Moises sa Bundok Sinai sa araw na kaniyang iniutusan
ang bayan ng Israel na maghandog ng kanilang mga alay kay
Yahweh sa ilang g Sinai.'"

8 Nagsalita si Yahweh kay Moises, sinasabing, 2 “Isama mo si
Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki, ang mga kasuotan at
ang langis na pampahid, ang toro para sa mga paghahandog sa
kasalanan, ang dalawang lalaking tupa, at ang basket ng tinapay
na walang pampaalsa. 3 Tipunin ang lahat ng kapulungan sa
pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong.” 4 Kaya ginawa ni
Moises ang ipinag-utos ni Yahweh sa kaniya, at sama-samang
dumating ang kapulungan sa pasukan patungo sa tolda ng
pagpupulong. 5 Pagkatapos sinabi ni Moises sa kapulungan, “Ito
ang ipinag-utos ni Yahweh na dapat gawin.” 6 Dinala ni Moises
si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki at hinugasan
sila ng tubig. 7 Inilagay niya kay Aaron ang tunika at itinali
ang kabitan sa palibot sa kaniyang baywang, binihisan siya ng
kasuotan at inilagay ang efod sa kaniya, at pagkatapos itinali
niya ang efod sa palibot niya kasama ng kabitan na hinabi
nang pino at itinali ito sa kaniya. 8 Inilagay niya ang baluti sa
kaniya, at sa baluti inilagay niya ang Urim at Tummim. 9 Inilapat
niya ang turbante sa ibabaw ng kaniyang ulo, at sa ibabaw
ng turbante, sa harapan, inilagay niya ang gintong plato, ang
banal na korona, ayon sa ipinag-utos ni Yahweh sa kaniya.
10 Kinuha ni Moises ang pampahid na langis, pinahiran ang
tabernakulo at ang lahat ng bagay sa loob nito, at inihandog ang
mga ito kay Yahweh. 11 Winisikan niya ng langis ang ibabaw ng
altar ng pitong ulit, at pinahiran ang altar at ang lahat nitong
kagamitan, at ang panghugas na palanggana at ang patungan
nito, para ihandog ang mga ito kay Yahweh. 12 Binuhusan niya
ng kaunting pampahid na langis ang ulo ni Aaron at pinahiran
siya para ihandog siya kay Yahweh. 13 Dinala ni Moises ang
mga anak na lalaki ni Aaron at binihisan sila ng mga tunika;

itinali niya ang mga kabitan sa palibot ng kanilang mga baywang
at ibinalot ng lino na damit sa palibot ng kanilang mga ulo, ayon
sa ipinag-utos ni Yahweh sa kaniya. **14** Dinala ni Moises ang
torong handog para sa kasalanan, at si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki ay ipinatong ang kanilang mga kamay sa ulo
ng toro na kanilang dinala para ihandog para sa kasalanan. **15**
Pinatay niya ito, at kinuha niya ang dugo at inilagay niya ito sa
mga sungay ng altar gamit ang kaniyang daliri, nilinisan ang
altar, binuhusan ng dugo ang patungan ng altar, at ibinukod ito
para sa Diyos para sa kabayaran ng kasalanan para dito. **16**
Kinuha niya ang lahat ng taba sa laman-loob, ang bumabalot sa
atay, at ang dalawang bato at ang kanilang taba, at sinunog ni
Moises ang lahat ng ito sa ibabaw ng altar. **17** Pero ang toro,
balat nito, karne nito, at dumi nito ay sinunog niya sa labas
ng kampo, gaya ng iniutos ni Yahweh sa kaniya. **18** Inalay
ni Moises ang lalaking tupa para sa handog na susunugin,
at ipinatong ni Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki ang
kanilang mga kamay sa ulo ng lalaking tupa. **19** Pinatay niya ito
at isinaboy ang dugo nito sa bawat gilid ng altar. **20** Hiniwa niya
ang lalaking tupa nang pira-piraso at sinunog ang ulo at ang
mga piraso at ang taba. **21** Hinugasan niya ang laman loob at
ang mga binti sa pamamagitan ng tubig, at kaniyang sinunog
ang isang buong lalaking tupa sa ibabaw ng altar. Ito ay isang
handog na susunugin at naglalabas ng mabangong halimuyak,
isang paghahandog na gawa sa pamamagitan ng apoy para kay
Yahweh inutos ni Yahweh kay Moises. **22** Pagkatapos iniharap
ni Moises ang ibang tupa, ang tupang lalaki ng pagtatalaga,
at ipinatong ni Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki ang
kanilang mga kamay sa ibabaw ng ulo ng lalaking tupa. **23**

Pinatay ito ni Aaron at kumuha si Moises ng kaunting dugo nito
at inilagay ito sa dulo ng kanang tainga ni Aaron, sa hinlalaki ng
kaniyang kanang kamay at sa hinlalaki ng kaniyang kanang
paa. **24** Dinala niya ang mga anak na lalaki ni Aaron, at inilagay
niya ang kaunting dugo sa ibabaw ng dulo ng kanilang kanang
tainga, sa hinlalaki ng kanilang kanang kamay, at sa hinlalaki ng
kanilang kanang paa. Pagkatapos isinaboy ni Moises ang dugo
nito sa bawat gilid ng altar. **25** Kinuha niya ang taba, ang taba ng
buntot, ang lahat ng taba sa mga laman-loob, ang bumabalot sa
atay at ang dalawang bato at ang kanang hita. **26** Mula sa basket
ng tinapay na walang na walang pampaalsa at isang nilangisan
na tinapay at isang barkilyos, at inilagay ang mga ito sa ibabaw
ng taba at sa kanang hita. **27** Inilagay niya ang lahat ng ito sa
mga kamay ni Aaron at sa mga kamay ng kaniyang mga anak
na lalaki, itinaas ang mga ito bilang isang paghahandog sa
harapan ni Yahweh. **28** Kaya kinuha ni Moises ang mga ito mula
sa kanilang mga kamay at sinunog ang mga ito sa ibabaw ng
altar para sa mga handog na susunugin. Ang mga ito'y isang
handog ng pagtatalaga at naglabas ng mabangong halimuyak.
Ito ay isang paghahandog na ginawa sa pamamagitan ng apoy
para kay Yahweh. **29** Kinuha si Moises ang dibdib at itinaas ito
bilang isang handog kay Yahweh. Ito ang bahagi ni Moises sa
tupang lalaki para sa pantalaga sa pari, ayon sa ipinag-utos ni
Yahweh sa kaniya. **30** Kumuha si Moises ng kaunting pampahid
na langis at dugo na nasa ibabaw ng altar; iwinisik niya ang
mga ito kay Aaron, sa kaniyang mga damit, sa kaniyang mga
anak na lalaki, at sa mga damit ng kaniyang mga anak na lalaki.
Sa ganitong paraan inihandog niya si Aaron at ang kaniyang
mga damit, at kaniyang mga anak na lalaki at ang kanilang mga

damit kay Yahweh. **31** Kaya sinabi ni Moises kay Aaron at sa
kaniyang mga anak na lalaki, “Pakuluan ninyo ang karne sa
pasukan ng tolda ng pagpupulong, at doon kainin ito at ang
tinapay na nasa basket ng pagtatalaga, ayon sa aking ipinag-
utos, na nagsasabing, 'Sina Aaron at ang kaniyang mga anak na
lalaki ang kakain nito. **32** Kung anuman ang matitira sa karne
at sa tinapay dapat mo itong sunugin. **33** At hindidapat kayo
lumabas mula sa pasukan ng tolda ng pagpupulong sa loob ng
pitong araw, hanggang sa matapos ninyo ang mga araw ng
inyong pagtatalaga. Dahil itatalaga kayo ni Yahweh sa loob ng
pitong araw. **34** Kung anuman ang nagawa sa araw na ito -Si
Yahweh ang nag-utos na gawin para pantubos para sa inyo. **35**
Mananatili kayo araw at gabi sa pasukan ng tolda ng pagtitipon
sa loob ng pitong araw at susundin ang utos ni Yahweh, para
hindi kayo mamatay, dahil ito ang ipinag-utos sa akin. **36** Kaya
sinunod ni Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki ang lahat ng
mga bagay na ipinag-utos ni Yahweh sa kanila sa pamamagitan
ni Moises.

9 Sa ikawalong araw tinawag ni Moises si Aaron at kaniyang
mga anak na lalaki at ang mga nakatatanda ng Israel. **2** Sinabi
niya kay Aaron, “Kumuha ka ng isang guya mula sa kawan para
sa handog para sa kasalanan, at isang tupang lalaki na walang
dungis para sa handog na susunugin, at ialay ang mga ito sa
harap Yahweh. **3** Dapat makipag-usap ka sa bayan ng Israel at
sabihin, 'Kumuha kayo ng isang lalaking kambing bilang isang
handog para sa kasalanan at isang guya at isang tupa, parehong
isang taong gulang at walang kapansanan, para sa isang handog
na susunugin; **4** kumuha rin ng isang bakang lalaki at isang
tupang lalaki para sa mga handog para sa kapayapaan para

ialay sa harapan ni Yahweh, at isang handog na pagkaing butil
na hinaluan ng langis, dahil sa araw na ito magpapakita sa inyo
si Yahweh.'" **5** Kaya dinala nila ang lahat ng iniutos ni Moises
sa tolda ng pagpupulong, at lumapit ang buong kapulungan
ng Israel at tumayo sa harap ni Yahweh. **6** Pagkatapos sinabi
ni Moises, "Ito ang iniutos ni Yahweh na inyong gawin, para
maihayag sa inyo ang kaniyang kaluwaltian." **7** Sinabi ni Moises
kay Aaron, "Lumapit ka sa altar at ialay ang iyong handog para
sa kasalanan at handog na susunugin, at gumawa ng kabayaran
sa kasalanan para sa iyong sarili at para sa mga tao, at ihandog
ang alay para sa mga tao bilang kabayaran ng kasalanan para
sa kanila, tulad ng iniutos ni Yahweh." **8** Kaya lumapit si Aaron
sa altar at pinatay ang guya bilang handog para sa kasalanan,
na para sa kaniyang sarili. **9** Dinala ng mga lalaking anak ni
Aaron ang dugo sa kaniya, at isinawsaw niya ang kaniyang
daliri dito at inilagay ito sa mga sungay ng altar; pagkatapos
ibinuhos niya ang dugo sa paanan ng altar. **10** Gayunman,
sinunog niya ang taba, ang mga bato, at ang balot ng atay
sa ibabaw ng altar bilang isang handog para sa kasalanan,
tulad ng iniutos ni Yahweh kay Moises. **11** At sinunog niya ang
laman at ang balat sa labas ng kampo. **12** Pinatay ni Aaron ang
handog na susunugin, at ibinigay sa kaniya ng kaniyang mga
anak na lalaki ang dugo, na kaniyang iwinisik sa bawat gilid
ng altar. **13** Pagkatapos ibinigay nila sa kaniya ang handog na
susunugin, piraso bawat piraso, kasama ang ulo, at sinunog
niya ang mga ito sa ibabaw ng altar. **14** Hinugasan niya ang
mga panloob na bahagi at ang mga binti at sinunog ang mga
ito sa ibabaw ng handog na susunugin sa altar. **15** Idinulog ni
Aaron ang alay ng mga tao-isang kambing, pagkatapos kinuha

ito bilang alay para sa kanilang kasalanan at pinatay ito; inialay
niya ito para sa kasalanan, gaya ng kaniyang ginawa sa unang
kambing. **16** Idinulog niya ang handog na susunugin at inihandog
ito ayon sa iniutos ni Yahweh. **17** Idinulog niya ang handog na
pagkaing butil; pinuno niya ang kaniyang kamay nito at sinunog
ito sa ibabaw ng altar, kasama ang pang-umagang handog
na susunugin. **18** Pinatay niya rin ang kapong baka at ang
tupang lalaki, ang alay bilang handog para sa kapayapaan,
na para sa mga tao. Ibinigay ng mga anak na lalaki ni Aaron
ang dugo sa kaniya, na iwinisik niya sa bawat gilid ng altar. **19**
Gayunman, ang taba ng toro at ang tupang lalaki, ang taba ng
buntot, ang taba na nakabalot sa mga laman loob, ang mga
bato, at ang balot sa atay— **20** inilagay nila ang mga ito sa
mga dibdib, at pagkatapos sinunog ni Aaron ang taba sa altar.
21 Itinaas ni Aaron ang mga dibdib at ang kanang hita bilang
isang handog sa harapan ni Yahweh at idinulog ang mga ito
sa kaniya, tulad ng iniutos ni Moises. **22** Pagkatapos itinaas ni
Aaron ang kaniyang mga kamay sa mga tao at pinagpala sila;
pagkatapos bumaba siya mula sa paghahandog ng handog para
sa kasalanan, ang handog na susunugin, at ang handog para sa
kapayapaan. **23** Pumasok sina Moises at Aaron sa loob ng tolda
ng pagpupulong, pagkatapos lumabas ulit at pinagpala ang mga
tao, at nagpakita ang kaluwalhatian ni Yahweh sa lahat ng mga
tao. **24** Lumabas ang apoy mula kay Yahweh at tinupok ang
handog na susunugin at ang taba sa altar. Nang makita ito ng
lahat ng mga tao, sumigaw sila at nagpatirapa.

10 Kumuha ng kani-kaniyang insensaryo sina Nadab at Abihu
na mga anak ni Aaron, nilagyan ito ng apoy at saka insenso.
Pagkatapos naghandog sila ng hindi karapat-dapat na apoy sa

harapan ni Yahweh na hindi niya iniutos sa kanila na ihandog. **2**
Kaya lumabas ang apoy mula sa harapan ni Yahweh at sila ay
nilamon at namatay sa harapan ni Yahweh. **3** Pagkatapos sinabi
ni Moises kay Aaron, “Ito ang tinutukoy ni Yahweh nang sinabi
niyang, 'Ihahayag ko ang aking kabanalan sa sinumang lalapit
sa akin. Luluwalhatiin ako sa harapan ng lahat ng mga tao.'”
Walang kahit anong sinabi si Aaron. **4** Tinawag ni Moises sina
Misael at Elzafan na mga anak na lalaki ni Uziel na tiyuhin ni
Aaron at sinabi sa kanilang, “Halikayo rito at dalhin ang inyong
mga kapatid palabas ng kampo mula sa tabernakulo.” **5** Kaya
lumapit sila at binuhat sila, na suot pa rin ang kanilang pang
paring tunika, palabas ng kampo ayon sa iniutos ni Moises. **6**
Pagkatapos sinabi ni Moises kay Aaron at kay Eleazar at kay
Itamar na kaniyang mga anak na lalaki, “Huwag ninyong hayaan
ang buhok sa inyong mga ulo na nakalugay, at huwag punitin
ang inyong mga damit, para hindi kayo mamatay at para hindi
mapoot si Yahweh sa buong kapulungan. Pero hayaan ninyo
ang inyong mga kamag-anak, ang buong bahay ng Israel ang
magluksa para sa mga sinunog ng apoy ni Yahweh. **7** Hindi kayo
maaaring lumabas mula sa pasukan ng tolda ng pagpupulong o
kayo ay mamamatay, dahil ang pambasbas na langis ni Yahweh
ay nasa inyo.” Kaya sumunod sila ayon sa mga iniutos ni Moises.
8 Nangusap si Yahweh kay Aaron, sinabing, **9** “Huwag uminom
ng alak o matapang na inumin, ikaw, ni ang iyong mga anak na
lalaki na natitirang kasama mo, para kapag pumasok ka sa tolda
ng pagpupulong hindi kayo mamatay. Ito ay permanenteng batas
sa buong salinlahi ng iyong mga mamamayan, **10** para maibukod
ang banal sa pangkaraniwan, at ang marumi sa malinis, **11**
para maituro mo sa mga mamamayan ng Israel ang lahat ng

batas na iniutos ni Yahweh sa pamamagitan ni Moises." 12
Nakipag-usap si Moises kay Aaron at kay Eleazar at kay Itamar, na kaniyang natitirang mga anak na lalaki, "Kunin ang mga handog na pagkaing butil na natira mula sa mga handog kay Yahweh na ginawa sa pamamagitan ng apoy, at kainin ito nang walang pampaalsa sa tabi ng altar, dahil ito ang pinakabanal. 13
Dapat ninyong kainin ito sa isang banal na lugar, dahil ito ay bahaging para sa iyo at bahagi ng iyong mga anak na lalaki sa mga handog para kay Yahweh na ginawa sa pamamagitan ng apoy, dahil ito ang iniutos sa akin na sabihin sa inyo. 14
Ang dibdib na itinaas bilang handog at ang hita na idinulog kay Yahweh—ang mga ito ay dapat ninyong kainin sa isang malinis na lugar na katanggap-tanggap sa Diyos. Dapat kainin mo at ng iyong mga anak na lalaki at mga anak na babae ang mga bahaging iyon, dahil ibinigay ang mga iyon bilang iyong bahagi at bahagi ng iyong mga anak na lalaki mula sa mga alay ng handog sa pagtitipon-tipon ng bayan ng Israel. 15 Ang
hita na isang handog na inialay kay Yahweh at ang dibdib na bahagi na itinaas bilang isang handog—dapat nilang dalhin ang mga iyon kasama ng mga handog na taba na ginawa sa pamamagitan ng apoy, para itaas ang mga ito at idulog bilang isang handog kay Yahweh. Magiging sa iyo at sa iyong mga anak na lalaki na kasama mo ang mga ito bilang isang bahagi magpakailanman ayon sa iniutos ni Yahweh." 16 Pagkatapos
tinanong ni Moises ang tungkol sa kambing na handog para sa kasalanan, at nalaman na ito ay nasunog na. Kaya nagalit siya kina Eleazar at Itamar, ang mga natitirang anak na lalaki ni Aaron; sinabi niya, 17 "Bakit hindi ninyo kinain ang handog
para sa kasalanan sa lugar ng tabernakulo, yamang ito ang

pinakabanal, at ibinigay ito ni Yahweh para maalis ang kasalanan
ng buong kapulungan, na maging kabayaran para sa kanilang
kasalanan sa kaniyang harapan? **18** Tingnan ninyo, ang dugo
nito ay hindi dinala sa loob ng tabernakulo, kaya dapat talagang
kinain ninyo ito sa lugar ng tabernakulo, ayon sa iniutos ko." **19**
Pagkatapos sumagot si Aaron kay Moises, "Tingnan mo, ngayon
ginawa nila ang kanilang handog para sa kasalanan at handog
na susunugin sa harapan ni Yahweh, at ang bagay na ito ay
nangyari sa akin ngayon. Kung kinain ko ang handog para sa
kasalanan ngayon, magiging kaaya-aya ba ito sa paningin ni
Yahweh?" **20** Nang marinig iyon ni Moises, siya ay nasiyahan.

11 Nagsalita si Yahweh kay Moises at kay Aaron, nagsasabing,
2 "Magsalita kayo sa bayan ng Israel, sabihin ninyo, ' ito ang
mga bagay na buhay na maaari ninyong kainin sa lahat ng mga
hayop na nasa ibabaw ng lupa. **3** Maaari ninyong kainin ang
alinmang hayop na hati ang kuko at gayundin ang ngumunguya
ng pagkain. **4** Gayunman, ang ilang mga hayop maging ang
ngumunguya ng pagkain o may hati ang kuko, hindi ninyo
dapat kainin ang mga ito, mga hayop tulad ng kamelyo, dahil
ngumunguya ito ng pagkain ngunit hindi hati ang kuko. Kaya
marumi ang kamelyo para sa inyo. **5** Gayundin ang liebre na
nakatira sa batuhan: dahil ngumunguya ito ng pagkain ngunit
hindi hati ang kuko, marumi rin ito para sa inyo. **6** At ang kuneho:
dahil ngumunguya ito ng pagkain ngunit hindi hati ang kuko,
marumi ito para sa inyo. **7** At ang baboy kahit hati ang kuko,
hindi ito ngumunguya, kaya marumi ito para sa inyo. **8** Hindi
ninyo dapat kainin alinman sa kanilang karne, ni hawakan ang
kanilang patay na katawan. Marumi ang mga ito para sa inyo.
9 Ang mga hayop na nabubuhay sa tubig na maaari ninyong

kainin ay iyong may mga palikpik at may mga kaliskis, maging
nasa karagatan man o nasa mga ilog. 10 Ngunit lahat ng mga
nabubuhay na nilikha na walang mga palikpik at kaliskis na nasa
karagatan o mga ilog, kasama ang lahat ng mga gumagalaw
na nasa tubig at lahat ng mga nabubuhay na nilikha na nasa
tubig—maging kasuklam-suklam ang mga ito para sa inyo. 11
Dahil ang mga ito ay dapat kasuklaman, hindi ninyo dapat kainin
ang kanilang laman; gayundin, dapat kasuklaman ang mga patay
na katawan ng mga ito. 12 Anumang mga walang mga palikpik o
mga kaliskis na nasa tubig ay dapat ninyong kasuklaman. 13
Ito ang mga ibong dapat ninyong kasuklaman at hindi dapat
kainin: ang agila, ang buwitre. 14 ang halkon, anumang uri ng
palkon, 15 bawat uri ng uwak, 16 ang kuwagong may sungay
at ang malaking kuwago, ang tagak at ang anumang uri ng
lawin. 17 Dapat din ninyong kasuklaman ang maliit na kuwago
at ang malaking kuwago, ang maninisid-isda, 18 ang puting
kuwago at kuwagong kamalig, ang ibong ospri, 19 ang tagak,
anumang uri ng bakaw, ang ubabila at gayundin ang paniki. 20
Dapat ninyong kasuklaman ang lahat ng lumilipad na kulisap na
lumalakad gamit ang mga paa. 21 Gayunman maaari ninyong
kainin alinman sa lumilipad na mga kulisap na lumalakad din
gamit ang paa, kung may mga binti sila sa itaas ang kanilang
mga paa, na ginagamit upang tumalon sa lupa. 22 At maaari
rin ninyong kainin ang anumang uri ng balang, lukton, kuliglig
o tipaklong. 23 Ngunit dapat ninyong kasuklaman ang lahat
ng lumilipad na mga kulisap na may apat na paa. 24 Magiging
marumi kayo hanggang sa gabi kung hahawakan ninyo ang
patay na katawan ng isa sa mga ito. 25 Dapat labhan ang
damit ng sinumang pumulot ng isa sa mga patay na katawan ng

mga ito at manatiling marumi hanggang sa gabi. **26** Marumi
para sa inyo ang bawat hayop na hindi ganap na nahati ang
kuko o hindi ngumunguya ng pagkain. Magiging marumi ang
bawat isa na hahawak sa kanila. **27** Marumi para sa inyo ang
anumang naglalakad sa mga pangamot nito sa lahat ng hayop
na lumalakad gamit ang lahat na apat na paa. Magiging marumi
hanggang sa gabi ang sinumang humawak sa ganoong patay na
katawan. **28** Dapat labhan ang kaniyang mga damit at maging
marumi hanggang sa gabi ang sinumang pumulot sa ganoong
patay na katawan. Marumi para sa inyo ang mga hayop na
ito. **29** Sa mga hayop na gumagapang sa lupa, ito ang mga
hayop na magiging marumi para sa inyo: ang bubuwit, ang
daga, bawat uri ng malalaking butiki, **30** ang tuko, ang bayawak,
ang butiki, ang bubuli at ang hunyango. **31** Sa lahat ng mga
hayop na gumagapang, ito ang mga hayop na magiging marumi
para sa inyo. Sinumang humawak sa mga ito kapag namatay,
magiging marumi hanggang sa gabi. **32** At kung alinman sa
mga ito ang namatay at nahulog sa anumang bagay, magiging
marumi ang bagay na iyon, kahit gawa ito sa kahoy, tela, balat
o telang magaspang. Anuman ito at anuman ang mga gamit
nito, dapat itong ilagay sa tubig; magiging marumi ito hanggang
sa gabi. Pagkatapos magiging malinis na ito. **33** Sapagka't
bawat palayok na mahulugan ng anumang maruming hayop,
magiging marumi anuman ang nasa palayok, at dapat ninyong
wasakin ang palayok na iyon. **34** Lahat ng malinis na pagkain at
pinahihintulutang kainin, ngunit kung nabuhusan ng tubig mula
sa isang maruming palayok, sa gayon magiging marumi ito. At
anumang bagay na maaaring maiinom mula sa bawat palayok
ay magiging marumi. **35** Magiging marumi ang lahat ng bagay

na mabagsakan ng anumang bahagi ng patay na katawan ng
maruming hayop, kahit isang pugon ito o mga lutuang palayok.
Dapat itong basagin sa pira-piraso. Marumi ito at dapat maging
marumi para sa inyo. **36** Mananatiling malinis ang Isang bukal o
hukay kung saan naiipon ang inuming tubig kung mahulog ang
ganoong mga nilalang dito. Ngunit kung sinumang humawak sa
patay na katawan ng isang maruming hayop sa tubig, magiging
marumi siya. **37** Kung anumang bahagi ng isang maruming patay
na katawan ang nahulog sa mga butong itatanim, mananatiling
malinis ang mga butong iyon. **38** Ngunit kung nabasa ng tubig
ang mga buto at kung anumang bahagi ng isang maruming
patay na katawan ang nahulog doon, sa gayon magiging marumi
ang mga ito para sa inyo. **39** Kung mamamatay ang anumang
hayop na maaari ninyong kainin, sa gayon ay magiging marumi
hanggang sa gabi ang sinumang humawak sa katawan ng patay
na hayop. **40** At kung sinuman ang kumain sa katawan ng
patay na hayop na iyon ay lalabhan niya ang kaniyang damit at
magiging marumi hangggang gabi. At sinumang pumulot sa
gayong patay na hayop ay dapat niyang labhan ang kaniyang
mga damit at magiging marumi hanggang sa gabi. **41** Ang bawat
hayop na gumagapang sa lupa ay kasuklaman ninyo, hindi ito
dapat kainin. **42** Anumang gumagapang gamit ang kanilang
tiyan at anumang lumalakad gamit ang kanilang apat na paa
o anumang may maraming paa—ang lahat ng mga hayop na
gumagapang sa lupa, hindi ninyo dapat kainin ang mga ito, dahil
sila ay kinasusuklaman. **43** Hindi ninyo dapat gawing marumi
ang inyong sarili sa anumang nabubuhay na mga nilalang na
gumapang; hindi ninyo dapat gawing marumi ang inyong sarili
dahil sa kanila, na dapat kayong gawing marumi sa pamamagitan

nila. **44** Dahil ako si Yahweh na inyong Diyos. Samakatuwid
ialay ang inyong sarili sa akin at magpakabanal dahil ako ay
banal. Hindi ninyo dapat dungisan ang inyong sarili sa anumang
uri ng hayop na gumagalaw sa lupa. **45** Dahil ako si Yahweh, na
naglabas sa inyo mula sa lupain ng Ehipto, para maging inyong
Diyos. Samakatuwid dapat kayong maging banal, dahil ako ay
banal. **46** Ito ang batas tungkol sa mga hayop, sa mga ibon,
bawat nabubuhay na nilalang na gumagalaw sa mga tubig at
ang bawat nilalang na mga gumagapang sa lupa, **47** kung saan
gagawa ng pagkakaiba sa pagitan ng marumi at ng malinis, at
sa pagitan ng nabubuhay na mga bagay na maaaring kainin at
ang nabubuhay na mga bagay na hindi maaaring kainin"

12 Sinabi ni Yahweh kay Moises, **2** "Kausapin ang mga tao ng
Israel, sabihin, 'kung nabuntis ang isang babae at nanganak
ng isang batang lalaki, sa gayon siya ay magiging marumi sa
loob ng pitong araw, halos katulad ng siya'y marumi noong
mga araw ng kaniyang buwanang pagdurugo. **3** Sa ikawalong
araw dapat tuliin ang laman na natatakpan ng balat ng isang
sanggol na lalaki. **4** Pagkatapos magpapatuloy ang paglilinis ng
ina mula sa kaniyang pagdurugo sa loob ng tatlumput-tatlong
araw. Dapat hindi siya hahawak ng anumang banal na bagay o
pupunta sa loob ng tabernakulo habang hindi tapos ang mga
araw ng kaniyang paglilinis. **5** Ngunit kung manganganak siya
ng isang sanggol na babae, sa gayon magiging marumi siya sa
loob ng dalawang linggo, gaya nang siya ay nasa panahon ng
kaniyang pagdurugo. Pagkatapos magpapatuloy ang paglilinis
ng ina sa loob ng animnaput-anim na araw. **6** Kapag natapos
ang mga araw ng kanyang paglilinis, para sa isang anak na
lalaki o isang anak na babae, dapat siyang magdala ng isang

taong gulang na tupa bilang isang handog na susunugin at
isang batang batu-bato o kalapati bilang isang handog para sa
kasalanan, sa pasukan ng tolda ng pagtitipon, para sa pari. 7
Pagkatapos ay ihahandog niya ito sa harapan ni Yahweh at
gagawa ng pambayad ng kasalanan para sa kaniya at malilinis
siya mula sa kaniyang pagdurugo. Ito ay ang batas tungkol sa
isang babae na magsisilang sinuman sa dalawa isang lalaki o
isang batang babae. 8 Kung siya ay walang kakayahang bumili
ng isang tupa, kung gayon dapat siyang kumuha ng dalawang
kalapati o dalawang batang batu-bato, isa bilang isang handog
na susunugin at ang iba bilang isang handog para sa kasalanan,
at ang pari gagawa ng pambayad ng kasalanan para sa kaniya;
pagkatapos magiging malinis siya.'"

13 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises at kay Aaron, na
nagsasabing, 2 "Kung sinuman ang may pamamaga o galis
o maputing batik sa balat ng kanyang katawan, at naging
nakakahawa at may isang sakit sa balat ang kanyang katawan,
sa ganun kailangan siyang dalhin kay Aaron ang punong pari, o
sa isa sa kaniyang mga anak na lalaking mga pari. 3 Pagkatapos
ay susuriin ng pari ang sakit sa balat ng kanyang katawan. Kung
ang buhok sa bahaging may sakit ay naging puti, at kung ang
sakit ay makikitang malalim kaysa balat lang, sa ganun iyon ay
isang nakakahawang sakit. Pagkatapos siyang suriin ng pari,
kailangan niyang ipahayag na siya ay marumi. 4 Kung ang
maliwanag na batik sa kanyang balat ay puti, at ang itsura nito ay
hindi mas malalim kaysa balat, at kung ang buhok sa bahaging
may sakit ay hindi maging puti, kung gayon kailangang ilayo ng
pari ang may sakit sa loob ng pitong araw. 5 Sa ikapitong araw,
kailangan siyang suriin ng pari upang makita kung sa palagay

niya ay hindi malala ang sakit, at kung ito ay hindi kumalat sa
balat. Kapag wala siya nito, kung gayon kailangan siyang ilayo
ng pari ng karagdagang pitong araw. **6** Susuriin ulit siya ng pari
sa ikapitong araw upang makita kung ang karamdaman ay mas
bumuti at hindi kumalat ng mas malawak sa balat. Kapag wala
siya nito, kung gayon sasabihin ng pari na siya ay malinis. Ito ay
isang pantal. Kailangan niyang labhan ang kanyang mga damit,
at pagkatapos siya ay malinis na. **7** Pero kung ang pantal ay
kumalat sa balat pagkatapos niyang ipakita ang kanyang sarili sa
pari para sa kanyang paglilinis, kailangan niya muling ipakita ang
kanyang sarili sa pari. **8** Susuriin siya ng pari para makita kung
ang pantal ay kumalat ng mas malawak sa balat. Kung kumalat
ito, kung gayon ay dapat siyang ipahayag ng pari na marumi. Ito
ay isang nakakahawang sakit. **9** Kapag ang nakakahawang
sakit sa balat ay nasa sinuman, kung gayon ay kailangan siyang
dalhin sa pari. **10** Susuriin siya ng pari upang makita kung may
puting pamamaga sa balat, kung ang buhok ay naging puti,
o kung may hilaw na laman sa pamamaga. **11** Kung naroon
iyon, sa gayon ito ay isang malubhang sakit sa balat, at dapat
ipahayag ng pari na siya ay marumi. Hindi na siya ihihiwalay,
dahil siya ay marumi na. **12** Kung ang sakit ay malawak na ang
pagkalat sa balat at natatakpan na ang buong balat ng taong
may sakit mula sa kanyang ulo hanggang sa kanyang paa,
hangga't nakikita iyon ng pari, **13** kung gayon kailangang suriin
siya ng pari upang makita kung ang sakit ay bumalot sa buo
niyang katawan. Kapag mayroon nito, kung gayon ay dapat
ipahayag ng pari na ang taong may sakit ay malinis. Kung lahat
ng ito ay naging puti, kung gayon ay malinis siya. **14** Ngunit kung
hilaw na laman ang makita sa kanya, siya ay magiging marumi.

15 Dapat tingnan ng pari ang hilaw na laman at ipahayag siyang
marumi dahil ang hilaw na laman ay marumi. Iyon ay isang
nakakahawang sakit. 16 Ngunit kung ang hilaw na laman ay
maging puti muli, kung gayon ay dapat pumunta ang tao sa pari.
17 Susuriin siya ng pari para makita kung ang laman ay naging
puti. Kung nagkagayon ipapahayag ng pari na ang taong iyon ay
malinis. 18 Kung ang tao ay may pigsa sa balat at gumaling
ito, 19 at sa bahagi ng pigsa ay mayroong puting pamamaga
o isang malinaw na batik, namumulang-puti, kung gayon ay
kailangan itong ipakita sa pari. 20 Susuriin ito ng pari upang
makita kung ito ay mas malalim sa balat, at kung ang buhok
doon ay naging puti. Kung gayon, dapat ipahayag ng pari na
siya ay marumi. Ito ay isang nakakahawang sakit, kapag ito ay
namuo sa bahagi kung nasaan ang pigsa. 21 Ngunit kung sinuri
ng pari ito at makita na walang puting buhok dito, at iyon ay
wala sa ilalim ng balat kundi kumupas na, sa ganun kailangang
ihiwalay siya ng pari sa loob ng pitong araw. 22 Kapag kumalat
iyon sa balat, kung gayon ay dapat siyang ipahayag ng pari
na marumi. Ito ay isang nakakahawang sakit. 23 Ngunit kapag
nanatili ang malinaw na batik sa bahagi nito at hindi kumalat,
kung gayon ito ay peklat ng pigsa, at dapat siyang ipahayag
ng pari na malinis. 24 Kapag ang balat ay may paso at ang
hilaw na laman ng paso ay maging isang namumulang-puti o
puting batik, 25 kung ganun susuriin ito ng pari para makita
kung ang buhok sa batik na iyon ay naging puti, at kung ito ay
nagpapakitang mas malalim kaysa sa balat. Kapag mayroon
nito, sa ganun iyon ay nakakahawang sakit. Kumalat na ito
palabas sa paso, at dapat ipahayag siya ng pari na marumi. Ito
ay isang nakakahawang sakit. 26 Ngunit kung susuriin iyon ng

pari at makitang walang puting buhok sa batik, at iyon ay wala
sa ilalim ng balat ngunit kumupas, kung gayon ay dapat siyang
ihiwalay ng pari sa loob ng pitong araw. **27** Pagkatapos ay dapat
siyang suriin ng pari sa ikapitong araw. Kung iyon ay kumalat ng
malawak sa balat, kung gayon ay dapat ipahayag ng pari na
siya na siya ay marumi. Ito ay isang nakakahawang sakit. **28**
Kung ang batik ay manatili sa bahaging iyon at hindi kumalat
sa balat ngunit kumupas, kung gayon ito ay isang pamamaga
mula sa paso, at dapat siyang ipahayag ng pari na malinis,
dahil hindi ito mas higit sa peklat ng paso. **29** Kung ang isang
lalaki o babae ay may nakakahawang sakit sa ulo o baba, **30**
kung gayon kailangang suriin ng pari ang tao para sa isang
nakakahawang sakit upang makita kung ito ay nagmimistulang
mas malalim kaysa balat, at kung mayroong dilaw, manipis
na buhok dito. Kung mayroon, kung gayon kailangan siyang
ipahayag ng pari na marumi. Ito ay isang pangangati, isang
nakakahawang sakit sa ulo o sa baba. **31** Kung ang pari ay
susuriin ang pangangating sakit at makitang wala ito sa ilalim
ng balat, at kung walang itim na buhok doon, kung gayon ang
pari ay ihihiwalay ang taong may pangangating sakit sa loob ng
pitong araw. **32** Susuriin ng pari ang sakit sa ikapitong araw
upang makita kung kumalat ito. Kung walang dilaw na buhok, at
kung ang sakit ay lumilitaw na hanggang balat lang ang lalim, **33**
kung gayon kailangan siyang ahitan, ngunit ang may sakit na
bahagi ay hindi dapat ahitan, at kailangang ihiwalay ng pari
ang tao na may pangangating sakit sa loob ng karagdagang
pitong araw. **34** Susuriin ng pari ang sakit sa ikapitong araw para
makita kung ito ay huminto na sa pagkalat sa balat. Kung ito
ay lumilitaw na hindi mas malalim kaysa balat, kung gayonn

kailangan siyang ipahayag ng pari na malinis. Kailangang labhan
ng tao ang kanyang mga damit, at sa gayon siya ay magiging
malinis. **35** Ngunit kung ang pangangating sakit ay kumalat ng
malawak sa balat pagkatapos na ang pari ay sabihin na siya ay
malinis, **36** kung ganun kailangan siyang suriin ulit ng pari. Kung
ang sakit ay kumalat sa balat, ang pari ay hindi na kailangang
humanap ng dilaw na buhok. Ang tao ay marumi. **37** Ngunit kung
sa tingin ng pari ang pangangating sakit ay huminto sa pagkalat
at maitim na buhok ay tumubo sa bahagi, kung gayon ang sakit
ay gumaling. Siya ay malinis, at kailangan siyang ipahayag ng
pari na malinis. **38** Kung isang lalaki o isang babae ay mayroong
puting mga batik sa balat, **39** kung gayon ay dapat suriin ng pari
ang tao para makita kung ang mga batik ay kulay abo, na kung
saan isa lamang itong pantal na kumalat mula sa balat. Siya ay
malinis. **40** Kung ang buhok ng isang lalaki ay nalagas mula sa
kanyang ulo, siya ay kalbo, ngunit siya ay malinis. **41** At kung
ang kanyang buhok ay nalagas mula sa harapang bahagi ng
kanyang ulo, at kung ang kanyang noo ay kalbo, siya ay malinis.
42 Ngunit kung mayroon isang namumulang-puting sugat sa
kanyang kalbong ulo o noo, ito ay isang nakakahawang sakit na
lumitaw. **43** Kung gayon ay dapat siyang suriin ng pari para
makita kung ang pamamaga ng maysakit na bahagi sa kanyang
kalbong ulo o noo ay namumulang-puti, kagaya ng itsura ng
isang nakakahawang sakit sa balat. **44** Kapag mayroon nito,
kung gayon ay mayroon siyang nakakahawang sakit at siya ay
marumi. Dapat siguraduhin ng pari na ipahayag na marumi siya
dahil sa kanyang sakit sa kanyang ulo. **45** Ang tao na mayroong
nakakahawang sakit ay kailangang magsuot ng mga punit na
damit, ang kanyang buhok ay kailangang nakalugay, at dapat

niyang takpan ang kanyang mukha hanggang sa kanyang ilong
at sumigaw, 'Marumi, marumi.' **46** Sa lahat ng araw na siya ay
mayroong nakakahawang sakit siya ay magiging marumi. Dahil
siya ay marumi na may isang sakit na maaaring makahawa,
siya ay dapat mamuhay ng mag-isa. Dapat siyang mamuhay sa
labas ng kampo. **47** Ang isang kasuotang narumihan ng amag,
maging ito ay lana o linong kasuotan, **48** o anumang bagay na
lana o sinulsing mula sa lana o lino, o balat o alinmang bagay
na gawa sa balat— **49** kung may isang maberde o namumulang
dumi sa kasuotan, ang balat, ang hinabi o sinulsing bagay, o
anumang bagay na gawa sa balat, kung ganun ito ay isang
amag na kumalat; dapat itong ipakita sa pari. **50** Dapat suriin
ng pari ang bagay para sa amag; dapat niyang ihiwalay ang
anuman na mayroong amag sa loob ng pitong araw. **51** Dapat
niya muling suriin ang amag sa ikapitong araw. Kapag ito ay
kumalat sa kasuotan o anumang hinabi o sinulsing gawa sa
lana o linong bagay, o balat o alinmang bagay na kung saan
balat ang ginagamit, kung gayon ito ay mapanganib na amag, at
ang bagay ay marumi. **52** Dapat niyang sunugin ang kasuotan,
o anumang bagay na hinabi o sinulsi mula sa lana o linong
bagay, o balat o alinmang bagay na gawa sa balat, anuman na
kung saan ang mapanganib na amag ay makita, dahil ito ay
magdadala ng sakit. Ang bagay ay dapat lubusang sunugin.
53 Kung sinuri ng pari ang bagay at makita na ang amag ay
hindi kumalat sa kasuotan o bagay na hinabi o sinulsi mula
sa lana o lino, o balat na mga bagay, **54** kung gayon iuutos
niya sa kanila na labahan ang bagay kung saan nakita ang
amag, at dapat niya itong ihiwalay sa loob ng karagdagang
pitong araw. **55** Pagkatapos ay susuriin ng pari ang bagay na

inamag pagkatapos itong malabhan. Kung ang amag ay hindi
nagbago ng kulay, kahit na hindi ito kumalat, ito ay marumi.
Dapat mong sunugin ang bagay, maging saan ito nahawaan ng
amag. **56** Kung sinuri ng pari ang bagay, at kung ang amag
ay kumupas pagkatapos itong malabhan, kung gayon dapat
niyang punitin ang nahawahang bahagi mula sa kasuotan o
mula sa balat, o mula sa hinabi o sinulsing bagay. **57** Kapag ang
amag ay makita parin sa kasuotan, sa hinabi man o sa sinulsing
bagay, o sa kahit anong bagay na balat, kumakalat ito. Dapat
mong sunugin ang anumang bagay na mayroong amag. **58** Ang
kasuotan o anumang bagay na hinabi o sinulsing mula sa lana o
linong bagay, o balat o anumang bagay na gawa sa balat—kung
lalabhan mo ang bagay at ang amag ay mawala, kung gayon
ang bagay ay kailangang malabhan sa ikalawang pagkakataon,
at ito ay magiging malinis. **59** Ito ang batas tungkol sa amag sa
isang kasuotan ng lana o lino, o anumang hinabi o sinulsing
mula sa lana o linong bagay, o balat o anumang gawa sa balat,
para maaari ninyong ipahayag na ito ay malinis o marumi."

14 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises, nagsasabing, **2** "Ito
ang magiging batas para sa may sakit na tao sa araw ng
kanyang paglilinis. Dapat siyang dalhin sa pari. **3** Lalabas ang
pari sa kampo para suriin ang isang tao para makita kung ang
nakakahawang sakit sa balat ay gumaling. **4** Pagkatapos ay
iuutos ng pari sa taong lilinisin na dapat kumuha ng dalawang
buhay na ibon, kahoy na cedar, matingkad na pulang sinulid, at
isopo. **5** Uutusan siya ng pari na patayin ang isa sa mga ibon sa
ibabaw ng tubig-tabang na nasa isang palayok. **6** Pagkatapos
ay kukunin ng pari ang buhay na ibon at ang kahoy na cedar,
at ang matingkad na pulang sinulid at ang isopo, at kanyang

isasawsaw ang lahat ng mga bagay na ito, kasama ang buhay
na ibon, sa dugo ng ibon na pinatay sa ibabaw ng tubig-tabang.
7 Pagkatapos ay iwiwisik ng pari ang tubig na ito nang pitong
beses sa taong lilinisin mula sa sakit, at pagkatapos ay ihahayag
ng pari na siya ay maging malinis. Pagkatapos ay pakakawalan
ng pari ang buhay na ibon sa mga lantad na kabukiran. **8**
Ang taong nilinis ay lalabhan ang kanyang mga damit, aahitin
lahat ng kanyang buhok, at paliliguan ang kanyang sarili sa
tubig, at pagkatapos siya ay magiging malinis. Pagkatapos ay
kailangan niyang pumasaok sa loob ng kampo, pero siya ay
titira sa labas ng kanyang tolda sa loob ng pitong araw. **9** Sa
ikapitong araw kailangan niya ring ahitin ang kanyang balbas at
mga kilay. Kailangan niyang ahitan ang lahat ng kanyang buhok,
at kailangan niyang labhan ang kanyang mga damit at paliguan
ang kanyang sarili sa tubig; sa gayon magiging malinis siya. **10**
Sa ikawalong araw dapat siyang kumuha ng dalawang lalaking
tupa na walang kapintasan, isang babaeng tupa na isang taon
na walang kapintasan at tatlong ikasampung bahagi ng isang
epa ng pinong harina na hinaluan ng langis bilang isang handog
na pagkaing butil, at isang sisidlan na may langis. **11** Ang pari na
naglinis sa kanya ay patatayuin ang taong lilinisin, kasama ng
mga bagay na iyon, sa harap ni Yahweh sa pasukan ng tolda ng
pagpupulong. **12** Kukunin ng pari ang isa sa mga lalaking tupa
at iaalay ito bilang isang paghahandog sa pagkakasala, kasama
ang lalagyan na may langis; itataas niya ang mga ito bilang isang
handog sa harap ni Yahweh at iaalay ang mga ito sa kanya. **13**
Dapat niyang patayin ang lalaking tupa sa lugar na kung saan
nila pinatay ang handog para sa kasalanan at ang mga handog
na susunugin, sa lugar ng tabernakulo, sapagkat ang handog

para sa kasalanan ay pag-aari ng pari, pati na ang handog para
sa kasalanan, dahil ito ay pinakabanal. **14** Kukuha ang pari ng
kaunting dugo sa alay ng pagkakasala at ilalagay ito sa dulo
ng kanang tainga ng taong lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang
kanang kamay, at sa malaking daliri ng kanyang kanang paa. **15**
Pagkatapos ay kukuha ang pari ng langis mula sa sisidlan na
may langis at ibubuhos ito sa palad ng kanyang kaliwang kamay,
16 at isasawsaw ang kanyang kanang daliri sa langis na nasa
kanyang kaliwang kamay, at iwiwisik ang kaunting langis gamit
ang kanyang daliri ng pitong ulit sa harap ni Yahweh. **17** Ilalagay
ng pari ang natitirang mga langis sa kanyang kamay sa dulo ng
kanang tainga ng taong lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang
kamay, at sa malaking daliri ng kanyang kanang paa. Kailangan
niyang ilagay ang langis na ito sa ibabaw ng dugo na mula sa
handog na pambayad ng kasalanan. **18** At sa natitirang langis
na nasa kamay ng pari, ilalagay niya ito sa ulo ng tao na lilinisin,
at gagawa ang pari ng pambayad kasalanan sa kanya sa harap
ni Yahweh. **19** Pagkatapos ihahandog ng pari ang handog para
sa kasalanan at gagawa ng pambayad kasalanan para sa kanya
na lilinisin dahil sa kanyang karumihan, at pagkatapos papatayin
niya ang handog na susunugin. **20** Pagkatapos ihahandog ng
pari ang handog na susunugin at ang handog na pagkaing butil
sa altar. Gagawa ang pari ng pambayad kasalanan para sa
tao, at pagkatapos magiging malinis siya. **21** Gayunman, kung
ang tao ay mahirap at walang kakayahang makakuha ng mga
alay na ito, maaari siyang kumuha ng isang lalaking tupa bilang
isang alay sa pagkakasala para itataas at iaalay kay Yahweh
upang gawing kabayaran sa kanyang sarili, at isang ikasampung
bahagi ng isang epa ng pinong harina na hinaluan ng langis

bilang isang handog na pagkaing butil, at isang sisidlan na may
langis, 22 kasama ng dalawang kalapati, at dalawang mga
batang kalapati, na kaya niyang kunin; ang isang ibon ay maging
isang handog para sa kasalanan at ang isa ay isang handog
ng susunugin. 23 Sa ikawalong araw kailangan niyang dalhin
ang mga ito para sa kanyang paglilinis sa pari, sa pasukan ng
tolda ng pagpupulong, sa harap ni Yahweh. 24 Pagkatapos
kukunin ng pari ang tupa para sa pag-aalay ng pagkakasala
at sisidlan na may langis, at itataas niya ang mga ito bilang
isang handog kay Yahweh at iaalay ang mga ito sa kanya.
25 Papatayin niya ang tupa para sa handog na pambayad ng
kasalanan, at kukuha siya ng kaunting dugo sa pag-aalay ng
pagkakasala at ilalagay ito sa dulo ng kanang tainga ng isang
lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang kamay, at sa malaking
daliri ng kanyang kanang paa. 26 Pagkatapos magbubuhos ang
pari ng kaunting langis sa palad ng kanyang kaliwang kamay,
27 at kanyang iwiwisik gamit ang kanyang kanang kamay ang
kaunting langis na nasa kanyang kaliwang kamay ng pitong
beses sa harap ni Yahweh. 28 Pagkatapos maglalagay ang pari
ng kaunting langis na nasa kanyang kamay doon sa dulo ng
tainga ng isang lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang kamay,
at sa malaking daliri ng kanyang kanang paa, parehong mga
lugar kung saan niya inilagay ang dugo ng alay ng pagkakasala.
29 Ilalagay niya ang natitirang langis na nasa kanyang kamay sa
ulo ng taong lilinisin, para gumawa ng pambayad kasalanan
para sa kanya sa harapan ni Yahweh. 30 Dapat niyang ihandog
ang isa sa mga kalapati o mga batu-bato, na nakayang kunin ng
tao— 31 isa bilang isang handog para sa kasalanan at ang isa
ay bilang isang handog na pambayad ng kasalanan, kasama ng

handog na pagkaing butil. Pagkatapos gagawa ng pambayad
kasalanan ang pari para sa isang lilinisin sa harap ni Yahweh.
32 Ito ang batas para sa isang tao na kung saan ay mayroong
nakakahawang sakit sa balat, siyang hindi makayanan ang mga
pamantayan sa paghahandog para sa kanyang paglilinis.” **33**
Nakipag-usap si Yahweh kay Moises at kay Aaron, nagsasabing,
34 “Nang nagpunta kayo sa lupain ng Canaan kung saan ibinigay
ko sa inyo bilang isang pag-aari, at kung maglalagay ako ng
amag na kakalat sa isang bahay sa lupain ng inyong pag-aari,
35 sa gayon ang nagmamay-ari ng bahay ay kailangang pumunta
at sabihin sa pari. Dapat niyang sabihin, 'Tila mayroon isang
bagay na katulad ng amag sa aking bahay.' **36** Sa gayon ay
iuutos ng pari na lisanin nila ang bahay bago siya pumasok
upang makita ang katunayan ng amag, upang walang anumang
bagay sa bahay ang magiging marumi. Pagkatapos kailangan
pumasok ng pari upang makita ang bahay. **37** Kailangan niyang
suriin ang amag upang makita kung ito ay nasa mga pader
ng bahay, at upang makita kung ito ay lumalabas na maberde
o mamula-mula sa mga lubak sa mga ibabaw ng pader. **38**
Kung ang bahay ay mayroong amag, lalabas ng bahay ang pari
at sasarhan ang pinto ng bahay sa loob ng pitong araw. **39**
Pagkatapos babalik uli ang pari sa ikapitong araw at susuriin
ito para makita kung kumalat ang amag sa mga dingding ng
bahay. **40** Kung mayroon ito, iuutos ng pari na tatanggalin nila
ang mga bato na kung saan nakita ang amag at itapon ang mga
ito sa isang maruming lugar sa labas ng lungsod. **41** Iuutos
niya na dapat kukuskusin lahat ng mga dingding na nasa loob
ng bahay, at kailangan nilang kunin ang nahawaang gamit na
kinuskos palabas ng lungsod at itambak ito sa maruming lugar.

42 Kailangan nilang kunin ang ibang mga bato at ilagay ang mga
ito sa lugar ng mga bato na tinanggal, at dapat silang gumamit
ng bagong luad upang tapalan ang bahay. 43 Kung bumalik ulit
ang amag at kumalat sa bahay na kung saan tinanggal ang
mga bato at kinuskos ang mga dingding at pagkatapos muling
tinapalan, 44 kung gayon ang pari ay kailangan pumasok at
suriin ang bahay upang makita kung ang amag ay kumalat sa
bahay. Kung mayroon ito, kung gayon ito ay mapaminsalang
amag, at ang bahay ay marumi. 45 Dapat gibain ang bahay.
Ang mga bato, troso, at lahat ng mga panapal ng bahay ay
kailangan dalhin palabas ng lungsod papunta sa maruming
lugar. 46 Bilang karagdagan, sinumang pupunta sa bahay sa
panahong sinarhan ito ay magiging marumi hanggang gabi. 47
Sinuman ang matutulog sa bahay ay kailangan niyang labhan
ang kanyang mga damit, ang sinuman ang kumain sa bahay
ay kailangan niyang labhan ang kanyang mga damit. 48 Kung
papasok ang pari sa bahay upang suriin ito para makita kung
ang amag ay kumalat sa bahay matapos tapalan ang bahay,
pagkatapos, kung ang amag ay nawala, ihahayag niya na ang
bahay ay malinis. 49 Pagkatapos ang pari ay dapat kumuha ng
dalawang ibon upang linisan ang bahay, at kahoy na cedar, at
matingkad na pulang sinulid, at isopo. 50 Papatayin niya ang isa
sa mga ibon sa ibabaw ng tubig-tabang sa isang palayok. 51
Kukunin niya ang kahoy na cedar, ang hisopo, ang matingkad
na pulang sinulid, at ang buhay na ibon, at isasawsaw ang mga
ito sa dugo ng pinatay na ibon, patungo sa tubig-tabang, at
wiwisikan ang bahay ng pitong beses. 52 Lilinisin niya ang bahay
sa pamamagitan ng dugo ng ibon at ng tubig-tabang, kasama ng
buhay na ibon, kahoy na cedar, ang isopo, at ang matingkad

na pulang sinulid. **53** Pero hahayaan niya ang buhay na ibon
na lumabas ng lungsod papunta sa mga lantad na bukirin.
Sa ganitong paraan kailangan niyang gumawa ng pambayad
kasalanan para sa bahay, at ito ay magiging malinis. **54** Ito
ang batas sa lahat ng uri ng nakakahawang sakit sa balat at
mga bagay na nagdudulot ng ganoong sakit, at para sa isang
pangangati, **55** at para sa amag sa damit at sa loob ng isang
bahay, **56** para sa pamamaga, para sa isang pantal, at para sa
isang makintab na batik, **57** upang malaman kapag alin man sa
mga ito ay marumi o kapag ito ay malinis. Ito ang batas para sa
mga nakakahawang sakit sa balat at amag."

15 Kinausap ni Yahweh sina Moises at Aaron, sinabing, **2**
"Kausapin ang mga mamamayan ng Israel, at sabihin sa
kanila, 'Kapag sinumang lalaki na nagkaroon ng isang likidong
may impeksyon na lumabas sa kaniyang katawan, siya ay
nagiging marumi. **3** Ang kaniyang karumihan ay dahil sa likidong
mayroong impeksyon na ito. Kahit ang kaniyang katawan ay
dinadaluyan ng likido, o tumigil na, ito ay marumi. **4** Bawat
higaan na kaniyang hinigaan ay magiging marumi, at lahat ng
bagay na kaniyang inupuan ay magiging marumi. **5** Sinuman
ang humawak sa kaniyang higaan ay dapat niyang labhan ang
kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig,
at maging marumi hanggang gabi. **6** Sinuman ang umupo sa
anumang bagay na inuupuan ng lalaking dinadaluyan ng likidong
mayroong impeksyon, dapat labhan ng taong iyon ang kaniyang
mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig, at siya ay
magiging marumi hanggang gabi. **7** At sinumang humawak sa
katawan ng isang may tumutulong likidong may impeksyon ay
dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan ang

kaniyang sarili ng tubig, at maging marumi hanggang gabi. **8**
Kapag ang taong mayroong tumutulong likido ay dumura sa
sinumang malinis, kung gayon dapat labhan ng taong iyon ang
kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig, at
siya ay magiging marumi hanggang gabi. **9** Alinmang upuan
sa likod ng kabayo na sinakyan ng mayroong isang daloy ay
magiging marumi. **10** Ang sinumang humawak sa anumang
bagay na napasailalim ng taong iyon ay magiging marumi
hanggang gabi, at sinumang magdala ng mga bagay na iyon ay
dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan ang
kaniyang sarili ng tubig; siya ay magiging marumi hanggang gabi.
11 Ang sinuman na nagkaroon ng ganoong tulo ay humawak na
hindi muna niya hinugasan ang kaniyang mga kamay ng tubig,
dapat labahan ng taong hinawakan ang kaniyang mga damit at
paliguan ang kaniyang sarili ng tubig at siya ay magiging marumi
hanggang gabi. **12** Anumang palayok na luad na hinawakan
ng may tulo na likido ay dapat basagin, at dapat hugasan ng
tubig ang bawat sisidlang kahoy. **13** Kapag siya na nagkatulo ay
nilinis na mula sa kaniyang tulo, kung gayon ay dapat siyang
bumilang ng pitong araw para sa kaniyang paglilinis; pagkatapos
dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan
ang kaniyang sarili ng umaagos na tubig. Pagkatapos siya ay
magiging malinis. **14** Sa ikawalong araw dapat siyang kumuha
ng dalawang kalapati o dalawang batu-batoi at dapat siyang
pumunta kay Yahweh sa pasukan ng tolda ng pagpupulong;
doon ay dapat niyang ibigay ang mga ibon sa pari. **15** Dapat
ihandog ng pari ang mga ito, ang isa bilang handog para sa
kasalanan at ang isa bilang handog na susunugin, at ang pari
ang dapat gumawa ng pambayad ng kasalanan sa harap ni

Yahweh para sa kanyang tulo. **16** Kung ang similya ng sinumang
lalaki ay kusang lumabas mula sa kaniya, sa gayon ay dapat
niyang paliguan ang kaniyang buong katawan sa tubig; siya
ay magiging marumi hanggang gabi. **17** Dapat malabhan ng
tubig ang bawat kasuotan o balat ng hayop na nagkaroon ng
similya; ito ay magiging marumi hanggang gabi. **18** At kapag
ang isang babae at isang lalaki ay nagsiping at nagkaroon ng
paglilipat ng similya sa babae, dapat paliguan nila pareho ang
kanilang mga sarili ng tubig; sila ay magiging marumi hanggang
gabi. **19** Kapag dinudugo ang isang babae, magpapatuloy ang
kaniyang karumihan ng pitong araw, at sinumang gumalaw sa
kaniya ay magiging marumi hanggang gabi. **20** Bawat bagay
na kaniyang hinigaan sa loob ng kaniyang kabuwanang dalaw
ay magiging marumi; lahat ng bagay na kaniyang inupuan ay
magiging marumi din. **21** Sinumang humawak ng kaniyang
higaan ay dapat labhan ang kaniyang mga damit at paliguan
ang kaniyang sarili sa tubig; magiging marumi hanggang gabi
ang taong iyon. **22** Sinumang makahawak sa anumang bagay
na kanyang inupuan ay dapat niyang labhan ang kaniyang mga
damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig; ang taong iyon ay
magiging marumi hanggang gabi. **23** Kahit ito ay sa higaan o sa
alinmang bagay na kaniyang inupuan, kung hawakan niya ito,
ang taong iyon ay magiging marumi hanggang gabi. **24** Kung
sinumang lalaki ang sumiping sa kanya, at kung ang kaniyang
maruming daloy ay mapasayad sa kaniya, magiging marumi
siya ng pitong araw. Bawat higaan na kaniyang hinigaan ay
magiging marumi. **25** Kung ang isang babae ay nagkaroon
ng pagdurugo ng maraming araw na hindi sa panahon ng
kaniyang kabuwanang dalaw, o kapag siya ay mayroong siyang

pagdurugo na lagpas pa sa kaniyang kabuwanang dalaw, sa
panahon ng mga araw ng pag-agos ng kaniyang karumihan,
siya ay parang nasa panahon ng kaniyang kabuwanang dalaw.
Siya ay marumi. **26** Ang bawat higaan na kaniyang hinigaan sa
panahon ng kaniyang pagdurugo ay magiging kagaya ng higaan
na kaniyang hinigaan sa panahon ng kaniyang kabuwanang
dalaw para sa kaniya, at bawat bagay na kaniyang inupuan ay
magiging marumi, tulad ng karumihan ng kaniyang kabuwanang
dalaw. **27** At sinumang gumalaw ng alinmang mga bagay na
iyon ay magiging marumi; dapat niyang labhan ang kaniyang
mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig, at siya ay
magiging marumi hanggang gabi. **28** Pero kung siya ay nalinisan
mula sa kaniyang pagdurugo, kung gayon siya ay magbilang
ng pitong araw at pagkatapos nito siya ay magiging malinis.
29 Sa ikawalong araw ay kukuha siya ng dalawang kalapati o
dalawang batu-bato at dadalhin ang mga ito sa pari sa pasukan
ng tolda ng pagpupulong. **30** Iaalay ng pari ang isang ibon
bilang handog para sa kasalanan at ang isa bilang handog na
susunugin, at siya ay gagawa ng pambayad para sa kanyang
kasalanan sa harap ni Yahweh para sa maruming pag-agos ng
dugo. **31** Ganito dapat kung paano ninyo ihiwalay ang mga taong
Israelita mula sa kanilang karumihan, nang sa gayon ay hindi
sila mamatay sanhi ng kanilang karumihan, sa pamamagitan
ng pagdungis ng aking tabernakulo, kung saan ako nanirahan
sa piling nila. **32** Ito ang mga alituntunin para sa sinumang
mayroong tulo ng likido, para sa sinumang lalaki na nilalabasan
ng kanyang similya at nagdulot sa kanyang maging marumi, **33**
para sa sinumang babaeng mayroong kabuwanang dalaw, para

sa sinumang nilalabasan ng likido, kahit pa lalaki o babae, at
para sa sinumang lalaki na sumiping sa maruming babae.'"

16 Nakipagusap si Yahweh kay Moises—pagkatapos ito ng
kamatayan ng dalawang anak na lalaki ni Aaron, kung saan
lumapit sila kay Yahweh at namatay. **2** Sinabi ni Yahweh kay
Moises, "Kausapin mo si Aaron na iyong kapatid at sabihin
na huwag siyang pumunta kahit anong oras patungo sa loob
ng pinakabanal na lugar sa loob ng kurtina, sa harapan ng
takip na luklukan ng awa na nasa kaban. Kapag ginawa niya,
mamamatay siya, sapagkat magpapakita ako sa ulap sa ibabaw
ng takip ng luklukan ng awa. **3** Kaya ganito dapat pumunta si
Aaron sa loob ng pinakabanal na lugar. Dapat siyang pumasok
na may isang batang toro bilang isang handog para sa kasalanan
at isang lalaking tupa bilang isang handog na susunugin. **4**
Dapat siyang magsuot ng banal na linong tunika, at dapat siyang
magsuot ng linong mga damit pangloob sa kanyang sarili, at
dapat siyang magsuot ng linong sintas sa baywang at linong
turbante. Ito ay mga banal na damit. Dapat niyang paliguan ang
kanyang katawan sa tubig at damitan ang kanyang sarili ng mga
damit na ito. **5** Dapat siyang kumuha mula sa kapulungan ng
mga tao ng Israel ng dalawang lalaking kambing bilang isang
handog para sa kasalanan at isang lalaking tupa bilang isang
handog na susunugin. **6** Sa gayon ay dapat ipakita ni Aaron
ang toro bilang handog para sa kasalanan, kung saan maging
para sa kanya, sa pambayad ng kasalanan para sa kanya at
sa kaniyang pamilya. **7** Pagkatapos ay dapat niyang kunin
ang dalawang kambing at ilagay sila sa harapan ni Yahweh
sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. **8** Pagkatapos ay dapat
magpalabunutan si Aaron para sa dalawang kambing, ang isang

mabubunot para kay Yahweh, at ang ibang mabubunot ay para
sa hantungan ng sisi. **9** Dapat iharap ni Aaron ang kambing
kung saan nahulog ang palabunutan para kay Yahweh, at
ihandog ang kambing bilang isang handog para sa kasalanan. **10**
Subalit ang kambing na kung saan tumapat ang palabunutan ay
dapat dalhing buhay kay Yahweh, upang gawing pambayad sa
kasalanan sa pamamagitan ng pagpapadala nito palayo bilang
isang hantungan ng sisi patungong ilang. **11** Kung ganoon dapat
iharap ni Aaron ang toro para sa handog para sa kasalanan,
na kung alin ay magiging para sa kanyang sarili. Dapat siyang
gumawa ng pambayad sa kasalanan para sa kanyang sarili
at sa kanyang pamilya, kung gayon dapat niyang patayin ang
toro bilang isang handog para sa kasalanan para sa kanyang
sarili. **12** Dapat kumuha si Aaron ng isang sensaryo na puno ng
mga uling na may apoy mula sa altar sa harapan ni Yahweh,
na puno ng giniling na pinong-pinong mabangong insenso ang
mga kamay niya, at dadalhin ang mga bagay na ito sa loob ng
kurtina. **13** Dapat niyang ilagay doon ang insenso sa ibabaw
ng apoy sa harapan ni Yahweh upang maaaring tumakip ang
ulap mula sa insenso sa luklukan ng awa sa ibabaw ng tipan ng
mga batas. Dapat niya itong gawin upang hindi siya mamatay.
14 Pagkatapos dapat siyang kumuha ng konting dugo ng toro
at iwisik ito gamit ang kanyang daliri sa harapan ng takip ng
luklukan ng awa. Dapat niyang iwisik ang konting dugo gamit
ang kanyang daliri ng pitong beses sa harapan ng takip ng
luklukan ng awa. **15** Pagkatapos ay dapat niyang patayin ang
kambing para sa handog para sa kasalanan na para sa mga tao
at dalhin ang dugo nito sa loob ng kurtina. Doon dapat niyang
gawin sa dugo katulad ng ginawa niya sa dugo ng toro: dapat

niya itong iwisik sa takip ng luklukan ng awa at sa harapan ng
takip ng luklukan ng awa. 16 Dapat gumawa siya ng pambayad
kasalanan para sa banal na lugar dahil sa maruming mga gawain
ng mga tao ng Israel, at dahil sa kanilang paghihimagsik at lahat
ng kanilang mga kasalanan. Dapat din niyang gawin ito para sa
tolda ng pagpupulong, kung saan namumuhay si Yahweh sa
kanilang kalagitnaan, sa harap ng kanilang maruruming mga
gawain. 17 Walang sinuman ang dapat nasa loob ng tolda
ng pagpupulong kapag papasok si Aaron upang gumawa ng
pambayad kasalanan sa pinakabanal na lugar, at hanggang sa
lumabas siya at matapos ang paggawa ng pambayad kasalanan
sa kaniyang sarili at sa kaniyang pamilya, at para sa lahat ng
kapulungan ng Israel. 18 Dapat siyang lumabas sa altar na nasa
harapan ni Yahweh at gawin ang pambayad kasalanan para dito,
at dapat siyang kumuha ng kaunting dugo ng toro at kaunting
dugo ng kambing at ilagay ito sa mga sungay ng altar sa lahat ng
palibot. 19 Dapat niyang wisikan ng kaunting dugo ang ibabaw
nito gamit ang kanyang daliri ng pitong beses upang malinisan
ito at maialay ito kay Yahweh, palayo mula sa maruming mga
gawain ng mga tao ng Israel. 20 Kapag natapos na niya ang
pagbabayad kasalanan para sa pinakabanal na lugar, ang tolda
ng pagpupulong, ang altar, dapat niyang ipakita ang buhay
na kambing. 21 Kailangang ipatong ni Aaron ang kaniyang
dalawang kamay sa ulo ng buhay na kambing at ipagtapat sa
kaniya ang lahat ng kasamaan ng mga tao sa Israel, lahat ng
kanilang paghihimagsik, at lahat ng kanilang mga kasalanan.
Pagkatapos ay dapat niyang ilagay ang pagkakasalang iyon sa
ulo ng kambing at ipadala ang kambing sa pangangalaga ng
isang tao na handang akayin ang kambing sa ilang. 22 Dapat

dalhing mag-isa ng kambing ang kasalanan ng mga tao patungo
sa isang liblib na lugar. Doon sa ilang, dapat pakawalan ng
tao ang kambing. **23** Pagkatapos ay dapat bumalik si Aaron
sa tolda ng pagpupulong at hubarin ang linong mga damit na
kanyang isinuot bago pumunta sa pinaka banal na lugar, at
kailangan niyang iwanan ang mga damit na iyon doon. **24**
Kailangan niyang paliguan ang kanyang katawan sa tubig sa
isang banal na lugar, at magbihis ng kanyang pangkaraniwang
kasuotan; pagkatapos ay kailangan niyang lumabas at ialay ang
kanyang handog na susunugin at ang handog na susunugin
para sa mga tao, at sa ganitong paraan ay makagawa ng
pambayad kasalanan sa kanyang sarili at para sa mga tao. **25**
Dapat niyang sunugin ang taba ng handog ng kasalanan sa
altar. **26** Ang lalaking nagpalaya sa kambing na pakakawalan
ay kailangang labhan ang kanyang mga damit at paliguan ang
kanyang katawan sa tubig; pagkatapos niyon, maaari na siyang
bumalik sa kampo. **27** Ang toro para sa handog sa kasalanan
at ang kambing para sa handog ng kasalanan, na ang dugo
nito ay dinala sa loob para gawing pambayad kasalanan sa
banal na lugar, ay dapat dalhin sa labas ng kampo. Doon
kailangan nilang sunugin ang kanilang mga balat, laman, at
dumi nito. **28** Kailangang labhan ng taong nagsunog ng mga
bahaging iyon ang kanyang mga damit at paliguan ang kanyang
katawan sa tubig; pagkatapos niyon; maaari na siyang bumalik
sa kampo. **29** Palaging magiging isang tuntunin ito para sa inyo
na sa ikapitong buwan, sa ikasampung araw ng buwan, dapat
niyong magpakumbaba at walang gagawing trabaho, maski
isang katutubo o isang dayuhan na namumuhay sa inyo. **30**
Dahil ang araw na ito ang pambayad kasalanan na gagawin para

sa inyo, para kayo ay malinisan mula sa lahat ng inyong mga
kasalanan nang sa gayon kayo ay maging malinis sa harapan
ni Yahweh. **31** Ito ay isang dakilang Araw ng Pamamahinga
para sa inyo, at kailangan ninyong magpakumbaba sa inyong
mga sarili at walang gagawing trabaho. Ito ay palaging magiging
isang tuntunin sa inyo. **32** Ang punong pari, ang isang papahiran
at itatalagang maging punong pari sa lugar ng kanyang ama,
ay kailangang gawin ang pambayad kasalanan nito at isusuot
ang linong mga damit, iyon ay, ang banal na mga damit. **33**
Kailangan niyang gumawa ng pambayad kasalanan para sa
pinaka banal na lugar; kailangan niyang gumawa ng pambayad
kasalanan para sa tolda ng pagpupulong at para sa altar, at
kailangan niyang gumawa ng pambayad kasalanan para sa
mga pari at para sa lahat ng mga tao ng kapulungan. **34** Ito ay
palaging magiging isang tuntunin para sa inyo, para gawing
pambayad kasalanan para sa mga tao ng Israel ng dahil sa
lahat ng kanilang mga kasalanan, isang beses sa bawat taon."
At ginawa ito gaya ng utos ni Yahweh kay Moises.

17 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinabing, **2** Makipag usap
kay Aaron at kanyang mga anak na lalaki, at sa lahat ng
mamamayan ng Israel. Sabihin sa kanila kung ano ang inutos ni
Yahweh: **3** 'Ang sinumang tao na mula sa Israel na pumatay ng
isang lalaking baka, tupa, o kambing sa loob ng kampo, o sa
labas ng kampo, upang ialay ito— **4** kung hindi niya ito dadalhin
sa pasukan ng tolda ng pagpupulong upang ihandog bilang isang
alay para kay Yahweh sa harap ng kanyang tabernakulo, ang
taong iyon ay nagkasala na sa pagdanak ng dugo. Pinadanak
niya ang dugo, at dapat ng itiwalag ang taong iyon mula sa
kanyang bayan. **5** Ang layunin ng kautusang ito ay upang dalhin

ng mga mamamayan ng Israel ang kanilang mga alay para kay
Yahweh sa pasukan ng tolda ng pagpupulong, upang ialay ng
pari bilang handog ng pagtitipon-tipon para kay Yahweh, sa halip
na mag handog ng mga alay sa isang lantad na bukid. **6** Isasaboy
ng pari ang dugo sa altar ni Yahweh sa pasukan ng tolda ng
pagpupulong; susunugin niya ang taba nito para makagawa ng
isang mahalimuyak na amoy para kay Yahweh. **7** Hindi na dapat
maghandog ang mga tao ng kanilang mga alay sa kambing na
mga diosdiosan, kung saan kumikilos sila tulad ng mga bayarang
babae. Ito ay magiging isang permanenteng batas para sa
kanila hanggang sa katapusan ng kanilang salinlahi.' **8** Dapat
mong sabihin sa kanila, 'Sinumang tao ng Israel, o sinumang
dayuhang nakatira sa kanila, na maghahandog ng isang alay
na susunugin bilang handog. **9** at hindi ito dinala sa pasukan
ng tolda ng pagpupulong upang ihandog ito para kay Yahweh,
dapat na itiwalag ang taong iyon mula sa kanyang bayan. **10**
At sinuman sa Israel, o sinumang dayuhang naninirahan sa
kanila, na kumain ng kahit anong dugo, itatalikod ko ang aking
mukha laban sa mga taong iyon, sa sinumang kumain ng dugo;
ititiwalag ko siya mula sa kanyang bayan. **11** Sapagkat ang
buhay ng isang hayop ay nasa dugo nito. Ibinigay ko ang dugo
nito sa inyo upang gawing pambayad ng kasalanan sa altar para
sa inyong mga buhay, dahil ang dugong ito ang ginagawang
pambayad ng kasalanan, sapagkat ang dugo ay pambayad
ng kasalanan para sa buhay. **12** Kaya sinabi ko sa bayan ng
Israel na walang sinuman sa inyo ang dapat kumain ng dugo, ni
sinumang dayuhan na naninirahan kasama ninyo ang maaaring
kumain nito. **13** At sinumang mamamayan ng Israel, o sinumang
mga dayuhang naninirahan sa kanila, na nangaso at pumatay

ng isang hayop o ibon na maaaring kainin, dapat patuluin ng
taong iyon ang dugo nito at takpan ng lupa. **14** Sapagkat ang
buhay ng bawat nilalang ay ang dugo nito. Kaya sinabi ko sa
bayan ng Israel, “Hindi ninyo dapat kainin ang dugo ng anumang
nilalang, sapagkat ang buhay ng bawat nilalang ay ang dugo
nito. Dapat na itiwalag ang sinumang kumain nito.” **15** Bawat
tao na kumain ng isang patay na hayop o ginutay-gutay ng
mga mababangis na hayop, maging ang taong iyon ay katutubo
o isang dayuhang naninirahan kasama ninyo, dapat niyang
labahan ang kanyang mga damit at paliguan ang kanyang sarili
sa tubig, at patuloy siyang marumi hanggang gabi. Pagkatapos
nito magiging malinis na siya. **16** Subalit kung hindi niya nilabhan
ang kanyang mga damit o pinaliguhan ang kanyang katawan,
kung gayon dapat siyang managot sa kanyang kasalanan.'”

18 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinabing, **2** “Kausapin
mo ang bayan ng Israel at sabihin sa kanila, 'Ako si Yahweh
na inyong Diyos. **3** Hindi ninyo dapat gawin ang mga bagay
na ginagawa ng mga tao sa Ehipto, kung saan dati kayong
nanirahan. At hindi ninyo dapat gawin ang mga bagay na
ginagawa ng mga tao sa Canaan, sa lupain na pagdadalhan ko
sa inyo. Huwag ninyong sundin ang kanilang mga kaugalian. **4**
Ang aking mga batas ang dapat ninyong gawin, at ang aking
mga kautusan ang dapat ninyong sundin, para lumakad kayo
dito, dahil Ako si Yahweh ang inyong Diyos. **5** Kaya dapat
ninyong sundin ang aking mga utos at aking mga batas. Kung
susunod ang isang tao sa mga ito, mabubuhay siya dahil sa mga
ito. Ako si Yahweh. **6** Walang sinuman ang dapat na sumiping sa
malapit na kamag-anak niya. Ako si Yahweh. **7** Huwag ninyong
lapastanganin ang inyong ama sa pagsiping sa inyong ina.

Siya ay inyong ina! Hindi ninyo siya dapat lapastanganin. **8**
Huwag kayong sumiping sa alinmang mga asawa ng inyong
ama; hindi ninyo dapat lapastanganin ang inyong ama tulad
nito. **9** Huwag sumiping sa sinuman sa inyong mga kapatid
na babae, maging siya ay anak na babae ng inyong ama o
anak na babae ng inyong ina, maging siya ay lumaki sa inyong
tahanan o malayo mula sa inyo. Hindi dapat kayo sumiping sa
inyong mga kapatid na babae. **10** Huwag kayong sumiping sa
anak na babae ng inyong anak na lalaki o sa anak na babae
ng inyong anak na babae. Magiging sarili ninyong kahihiyan
iyon. **11** Huwag kayong sumiping sa babaeng anak ng asawa
ng inyong ama. Siya ay inyong kapatid, at hindi dapat kayo
sumiping sa kanya. **12** Huwag sumiping sa babaeng kapatid ng
inyong ama. Siya ay isang malapit na kamag-anak ng inyong
ama. **13** Huwag kayong sumiping sa babaeng kapatid ng inyong
ina. Siya ay malapit na kamag-anak ng inyong ina. **14** Huwag
ninyong alisan ng dangal ang kapatid na lalaki ng inyong ama sa
pagsiping sa kanyang asawa. Huwag ninyo siyang lapitan para
sa ganoong layunin; siya ay inyong tiyahin. **15** Huwag kayong
sumiping sa inyong manugang na babae. Siya ay asawa ng
inyong anak na lalaki; huwag siyang sipingan. **16** Huwag kayong
sumiping sa asawa ng inyong kapatid na lalaki; huwag ninyo
siyang lapastanganin sa ganitong paraan. **17** Huwag kayong
sumiping sa isang babae at sa kanyang anak na babae, o sa
babaeng anak ng kanyang anak na lalaki o sa babaeng anak ng
kanyang anak na babae. Malapit na mga kamag-anak niya ang
mga ito, at ang pagsiping sa kanila ay masama. **18** Hindi ninyo
dapat pakasalan ang kapatid na babae ng inyong asawa bilang
pangalawang asawa at sumiping sa kanya habang buhay pa ang

una ninyong asawa. 19 Huwag kayong sumiping sa isang babae
habang siya ay may regla. Siya ay marumi sa panahong iyon.
20 Huwag kayong sumiping sa asawa ng inyong kapit-bahay
at dungisan ang inyong sarili sa kanya sa ganitong paraan.
21 Hindi ninyo dapat ibigay ang sinuman sa inyong mga anak
upang idaan sa apoy, upang ialay ninyo sila kay Molec, sapagkat
hindi ninyo dapat lapastanganin ang pangalan ng inyong Diyos.
Ako si Yahweh. 22 Huwag sumiping sa ibang kalalakihan gaya
sa isang babae. Napakasama nito. 23 Huwag kayong sumiping
sa alinmang hayop at dungisan ang inyong sarili dahil dito.
Walang babae ang dapat na mag-isip na sumiping sa alinmang
hayop. Ito ay kabuktutan. 24 Huwag ninyong dungisan ang
inyong mga sarili sa mga paraang ito, sapagkat sa lahat ng
mga paraang ito nadungisan ang mga bansa, mga bansang
itataboy ko mula sa inyong harapan. 25 Naging marungis ang
lupain, kaya pinarusahan ko ang kanilang kasalanan, at isinuka
ng lupain ang mga naninirahan dito. 26 Kaya, dapat kayong
sumunod sa aking mga utos at mga batas, at hindi ninyo dapat
gawin ang alinman sa mga kasuklam-suklam na mga bagay
na ito, maging katutubong Israelita o dayuhang naninirahan
kasama ninyo. 27 Sapagkat ito ang mga kasamaang ginawa
ng mga tao sa lupain, mga dating nanirahan dito bago kayo,
at ngayon marungis na ang lupain. 28 Kaya mag-ingat kayo
para hindi rin isuka kagaya ng mga taong nauna sa inyo. 29
Ititiwalag sa kanilang mga tao ang sinumang gumawa ng mga
kasuklam-suklam na mga bagay na ito. 30 Kaya dapat ninyong
ingatan ang aking kautusan upang hindi makagawa ng alinmang
kasuklam-suklam na mga kaugalian na ginawa nila dito bago

kayo, upang hindi ninyo madungisan ang inyong mga sarili dahil
sa mga iyon. Ako si Yahweh na inyong Diyos."
19 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinabing, **2** "Makipag-usap
sa lahat ng kapulungan ng mga tao ng Israel at sabihin sa kanila,
'Kailangan ninyong maging banal, sapagkat ako ay banal, ako si
Yahweh na inyong Diyos. **3** Dapat gumalang ang bawat isa sa
kanyang ina at kanyang ama, at dapat ninyong panatiliin ang
araw ng aking pamamahinga. Ako si Yahweh na inyong Diyos. **4**
Huwag ng bumaling sa mga walang kuwentang diyus-diyosan,
ni gumawa ng diyus-diyosan na gawa sa metal para sa inyong
sarili. Ako si Yahweh na inyong Diyos. **5** Kapag kayo ay nag-
alay ng handog para sa pagtitipon kay Yahweh, dapat ninyong
ihandog ito upang maaari kayong tanggapin. **6** Dapat itong kainin
sa mismong araw nang ito ay inihandog, o sa susunod na araw.
Kung may matira hanggang sa ikatlong araw, dapat na itong
sunugin. **7** Marumi na ito kung kakainin sa ikatlong araw. Hindi
na dapat ito maaring tanggapin, **8** ngunit kung sinuman ang
kumain nito ay dapat managot sa kanyang kasalanan sapagkat
dinungisan niya ang inihandog kay Yahweh. Dapat na itiwalag
ang taong iyon mula sa kanyang bayan. **9** Kapag inani ninyo
ang mga pananim sa inyong lupain, hindi ninyo dapat anihin ang
lahat ng sulok ng inyong bukirin, ni ipunin ang lahat ng bunga ng
inyong ani. **10** Hindi ninyo dapat ipunin ang bawat ubas mula sa
inyong ubasan, ni ipunin ang mga ubas na nahulog sa lupa
sa inyong ubasan. Dapat ninyong iwan ang mga ito para sa
mahihirap at para sa dayuhan. Ako si Yahweh na inyong Diyos.
11 Huwag magnakaw. Huwag magsinungaling. Huwag linlangin
ang bawat isa. **12** Huwag manumpa ng kasinungalingan gamit
ang aking pangalan at huwag lapastanganin pangalan ng inyong

Diyos. Ako si Yahweh.
13 Huwag ninyong apihin ang inyong
kapit-bahay o pagnakawan sila. Ang bayad ng isang inupahang
tagapaglingkod ay hindi dapat manatili sa inyo ng buong gabi
hanggang umaga.
14 Huwag isumpa ang bingi o lagyan ng
isang harang sa harapan ng bulag. Sa halip, dapat ninyong
katakutan ang inyong Diyos. Ako si Yahweh.
15 Huwag idulot na
ang paghataol ay maging kasinungalingan. Hindi dapat kayo
magpakita ng pagtatangi sa sinuman dahil siya ay mahirap, at
hindi dapat kayo magpakita ng pagtatangi sa sinuman sapagkat
siya ay mahalaga. Sa halip, maghusga ng matuwid sa inyong
kapwa.
16 Huwag maglibot sa pagkalat ng maling tsismis sa
inyong mga bayan, nguni't protektahan ang buhay ng inyong
kapwa. Ako si Yahweh.
17 Huwag kamuhian ang inyong kapatid
sa inyong puso. Dapat ninyong pagsabihan nang tapat ang
inyong kapwa upang hindi kayo magkasala dahil sa kanya.
18 Huwag maghiganti o magtanim ng sama ng loob laban sa
sinuman sa inyong kapwa, nguni't sa halip mahalin ninyo ang
inyong kapwa gaya ng inyong sarili. Ako si Yahweh.
19 Dapat
ninyong ingatan ang aking mga utos. Huwag subukang palahian
ang inyong mga hayop ng iba't ibang uri ng mga hayop. Huwag
ihalo ang dalawang magkaibang uri ng buto kapag nagtatanim
sa inyong kabukiran. Huwag magsuot ng damit na gawa sa
dalawang uri ng materyal na magkasama.
20 Ang sinumang
sumiping sa isang aliping babae na nakapangako ng ikasal sa
isang lalaki, subalit hindi pa natubos o naibigay ang kanyang
kalayaan, sila ay dapat maparusahan. Hindi dapat sila ipapatay
sapagkat hindi siya malaya.
21 Dapat dalhin ng lalaking iyon ang
kanyang handog na pambayad ng kasalanan kay Yahweh sa
pasukan ng tolda ng pagtitipon—isang lalaking tupa bilang isang

alay na pambayad ng kasalanan. **22** Pagkatapos gagawa ng
pambayad ng kasalanan ang pari para sa kanya sa papamagitan
ng lalaking tupa sa harapan ni Yahweh, para sa kasalanan
na nagawa niya. Pagkatapos mapapatawad ang kasalanan
na kanyang nagawa. **23** Kapag pumunta kayo sa lupain at
magtanim ng lahat ng uri ng mga puno para makain, kung
gayon dapat ninyong ituring ang bunga na kanilang nakuha
bilang pinagbabawal na kainin. Dapat ipagbawal ang bunga
sa inyo ng tatlong taon. Hindi dapat itong kainin. **24** Subalit sa
ikaapat na taon lahat ng bunga ay magiging banal, na isang
papuring handog kay Yahweh. **25** Sa ikalimang taon maaari na
ninyong kainin ang bunga, kinakailangang maghintay upang
higit pang magbunga ang puno. Ako si Yahweh na inyong
Diyos. **26** Huwag kumain ng anumang karne na may dugo pa
nito. Huwag yayong sumangguni sa mga espiritu tungkol sa
hinaharap, at huwag kayong maghangad na makontrol ang iba
sa pamamagitan ng mga kahima-himalang kapangyarihan. **27**
Huwag sumunod sa mga gawain ng pagano tulad ng pag-ahit sa
kanilang magkabilaang ulo o pagputol sa kanilang gilid mula sa
kanilang balbas. **28** Huwag ninyong sugatan ang inyong katawan
para sa patay o maglagay ng tatu sa inyong katawan. Ako si
Yahweh. **29** Huwag ninyong idulot sa kahihiyan ang inyong
anak na babae para maging babaeng bayaran, o babagsak
sa prostitusyon ang bansa ay mapupuno ng kasamaan. **30**
Dapat ninyong panatiliin ang araw ng aking pamamahinga at
igalang ang santuwaryo ng aking tabernakulo. Ako si Yahweh.
31 Huwag bumaling sa mga nakikipag usap sa mga patay o sa
mga espiritu. Huwag hanapin ang mga ito, o dudungisan lang
nila kayo. Ako si Yahweh na inyong Diyos. **32** Dapat kayong

tumayo sa harapan ng taong may puting buhok at igalang ang
presensiya ng isang matandang tao. Dapat ninyong katakutan
ang inyong Diyos. Ako si Yahweh. **33** Kung naninirahan ang
isang dayuhan sa inyong lupain, huwag dapat kayong gumawa
ng anumang mali sa kanya. **34** Ang naninirahang dayuhan sa
inyo ay dapat maging tulad ninyong katutubong Israelita na
kasama ninyong naninirahan, at dapat ninyo siyang mahalin
tulad ng inyong sarili, sapagkat naging mga dayuhan kayo sa
lupain ng Ehipto. Ako si Yahweh na inyong Diyos. **35** Huwag
gumamit ng mga maling sukatan kapag nagsusukat ng haba,
bigat, o dami. **36** Dapat gumamit lamang kayo ng mga tamang
timbangan, mga tamang pabigat, isang tamang epa, at isang
tamang hin. Ako si Yahweh na inyong Diyos, na siyang nagdala
sa inyo palabas sa lupain ng Ehipto. **37** Dapat ninyong sundin
ang lahat ng aking mga kautusan at lahat ng aking mga batas,
at gawin ang mga ito. Ako si Yahweh.""

20 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises, na sinasabing, **2**
"Sabihin sa bayan ng Israel, 'Sinuman sa mga mamamayan
ng Israel, o sinumang dayuhan na namumuhay sa Israel na
magbigay ng sinuman sa kanyang mga anak kay Molec, ay
tiyak na papatayin. Dapat siyang batuhin ng mga tao sa lupain
gamit ang mga bato. **3** Haharap din ako laban sa taong iyon
at tatanggalin siya mula sa kanyang mga tao dahil ibinigay
niya ang kanyang anak kay Molec, upang dungisan ang aking
banal na lugar at lapastanganin ang aking banal na pangalan.
4 Kung ipipikit ng mga tao sa lupain ang kanilang mga mata
sa lalaking iyon kapag ibinigay ang sinuman sa kanyang mga
anak kay Molec, kung hindi nila pinatay, **5** sa gayon ako mismo
ang haharap laban sa taong iyon at sa kanyang angkan, at

tatanggalin ko siya at bawat isa pang gagamitin sa masama ang
kanyang sarili para gumanap bilang isang babaeng bayaran
kay Molec. **6** Ang isang taong pumupunta sa mga nakikipag-
usap sa patay, o sa mga nakikipag-usap sa mga espiritu para
isama ang kanilang sarili ssa kanila, haharap ako laban sa taong
iyon; tatanggalin ko siya mula sa kanyang bayan. **7** Kaya ialay
ninyo ang inyong mga sarili kay Yahweh at maging banal, dahil
ako si Yahweh ang inyong Diyos. **8** Dapat ninyong sundin ang
aking mga utos at isagawa ang mga ito. Ako si Yahweh, na
siyang nagtatalaga sa inyo para sa aking sarili. **9** Ang lahat
na sumusumpa sa kanyang ama o sa kanyang ina ay tiyak na
papatayin. Isinumpa niya ang kanyang ama o ang kanyang ina,
kaya siya ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. **10** Ang taong
gumagawa ng pangangalunya sa asawa ng ibang lalaki, iyon ay,
sinumang gumagawa ng pangangalunya sa asawa ng kanyang
kapitbahay—ang nakikiapid na lalaki at ang nakikiapid na babae
ay tiyak na kapwa papatayin. **11** Ang lalaking sumisiping sa
asawa ng kanyang ama para makipagtalik sa kanya ay nagdulot
ng kahihiyan sa kanyang sariling ama. Kapwa ang anak na
lalaki at ang asawa ng kanyang ama ay tiyak na papatayin.
Sila ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. **12** Kung sipingan
ng isang lalaki ang kanyang manugang na babae, tiyak na
kapwa silang dapat patayin. Nakagawa sila ng kabuktutan. Sila
ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. **13** Kapag sumiping
ang isang lalaki sa kapwa lalaki, tulad ng sa isang babae,
pareho silang nakagawa ng kasuklam-suklam na bagay. Tiyak
na dapat silang patayin. Sila ay nagkasala at karapat-dapat
mamatay. **14** Kung pakasalan ng isang lalaki ang isang babae
at pakasalan din ang kanyang ina, ito ay kasamaan. Dapat

silang sunugin, kapwa siya at ang mga babae, upang hindi
magkaroon ng kasamaan sa inyo. **15** Kung sumiping ang isang
lalaki sa isang hayop, tiyak na dapat siyang patayin, at dapat
ninyong patayin ang hayop. **16** Kung lumapit ang isang babae
sa anumang hayop para sipingan ito, dapat ninyong patayin
ang babae at ang hayop. Tiyak na dapat silang patayin. Sila
ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. **17** Kung sumiping
ang isang lalaki sa kanyang kapatid na babae, alinman sa anak
na babae ng kanyang ama o alinman sa anak na babae ng
kanyang ina—kung sumiping siya sa babae at ang babae sa
kanya, ito ay isang kahiya-hiyang bagay. Dapat silang alisin
mula sa presensiya ng kanyang mga tao, dahil sumiping siya sa
kanyang kapatid na babae. Dapat niyang dalhin ang kanyang
kasalanan. **18** Kung sipingan ng isang lalaki ang isang babae
sa panahon ng kanyang pagreregla at nakipagtalik sa kaniya,
binuksan niya ang agusan ng kanyang dugo, ang pinagmumulan
ng kanyang dugo. Kapwa ang lalaki at babae ay dapat alisin
mula sa kanilang bayan. **19** Hindi ninyo dapat sipingan ang
kapatid na babae ng inyong ina, ni kapatid na babae ng inyong
ama, dahil ipapahiya ninyo ang inyong malapit na kamag-anak.
Dapat ninyong dalhin ang sarili ninyong kasalanan. **20** Kung
sipingan ng isang lalaki ang asawa ng kanyang tiyuhin, ipinahiya
niya ang kanyang tiyuhin. Dapat nilang dalhin ang sarili nilang
kasalanan at mamatay ng walang anak. **21** Kung pakasalan
ng isang lalaki ang asawa ng kanyang kapatid na lalaki, ito ay
kalaswaan dahil nagkaroon siya ng kaugnayang lumalabag sa
kasal ng kanyang kapatid na lalaki, at hindi sila magkakaanak.
22 Kaya dapat ninyong sundin ang lahat ng aking mga batas
at lahat ng aking mga utos; dapat ninyong sundin ang mga

ito sa gayon hindi kayo isusuka ng lupain kung saan ko kayo
dadalhin para manirahan. 23 Hindi kayo dapat mamuhay sa mga
kaugalian ng mga bansang itataboy ko sa harapan ninyo, dahil
ginawa nila ang lahat ng mga bagay na ito, at kinamumuhian
ko ang mga ito. 24 Sinabi ko sa inyo, “Mamanahin ninyo ang
kanilang lupain; ibibigay ko ito sa inyo para angkinin, isang
lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot. Ako si Yahweh na inyong
Diyos, na siyang naghiwalay sa inyo mula sa ibang mga tao. 25
Kaya dapat ninyong kilalanin ang kaibahan ng malinis na mga
hayop at ng marumi, at kaibahan ng maruming mga ibon at
ang malinis. Huwag dapat ninyong dungisan ang inyong mga
sarili ng mga maruming hayop o mga ibon o anumang nilikhang
gumagapang sa lupa, na inihiwalay ko bilang marumi mula sa
inyo. 26 Kayo ay dapat maging banal, dahil Ako, si Yahweh, ay
banal, at ibinukod ko kayo mula sa ibang mga tao, dahil kayo ay
aking pag-aari. 27 Tiyak na dapat patayin ang isang lalaki o
isang babaeng nakikipag-usap sa patay o nakikipag-usap sa
mga espiritu. Dapat silang batuhin ng mga tao gamit ang mga
bato. Sila ay nagkasala at nararapat mamatay.”'

21 Sinabi ni Yahweh kay Moises: “Nagsalita sa mga pari, ang
mga anak na lalaki ni Aaron, at kanilang sinabi, 'Walang isa sa
inyo ang gagawing hindi malinis ang kaniyang sarili para sa mga
namatay sa kaniyang mga tao, 2 maliban para sa isang malapit
na kamag-anak—para sa kaniyang ina at ama, para sa kaniyang
anak na lalaki at babae, o para sa kaniyang kapatid 3 o para
sa isang birheng kapatid na babae na nasa kaniyang bahay
at walang asawa. Para sa kaniya maari niyang gawing hindi
malinis ang kaniyang sarili. 4 Ngunit hindi niya dapat gawing
hindi malinis ang kanyang sarili dahil sa ibang kamag-anak,

upang dungisan ang kanyang sarili. 5 Hindi dapat mag-ahit
ang mga pari ng kanilang mga ulo o ahitin ang mga gilid ng
kanilang balbas, o sugatan ang kanilang katawan. 6 Dapat silang
ibukod para sa kanilang Diyos, at hindi ipahiya ang pangalan ng
kanilang Diyos, dahil ang mga pari ang naghahandog ng mga
alay kay Yahweh sa pamamagitan ng apoy, ang “pagkain” ng
kanilang Diyos. Kaya dapat silang ibukod. 7 Hindi sila dapat
mag-asawa ng sinumang babaeng bayaran at nadungisan, at
hindi sila dapat mag-asawa ng isang babaeng hiwalay mula
sa kaniyang asawa, sapagkat ibinukod sila para sa kanilang
Diyos. 8 Dapat mo siyang ihandog sapagkat nag-aalay siya ng
“pagkain” mula sa inyong Diyos. Dapat siyang maging banal sa
iyong paningin, dahil Ako, si Yahweh, na siyang naghandog sa
inyo sa aking sarili, ay banal din. 9 Sinumang anak na babae ng
pari ang dudungis sa kanyang sarili sa pamamagitan ng pagiging
isang babaeng bayaran ay ipinapahiya ang kaniyang ama.
Dapat siyang sunugin. 10 Siya na punong pari sa kanyang mga
kapatid na lalaki, kung kaninong ulo ibinuhos ang panghirang na
langis, at ginawang banal upang magsuot ng mga natatanging
kasuotan ng punong pari, ay hindi dapat guluhin ang kanyang
buhok o punitin ang kanyang mga damit. 11 Hindi siya dapat
pumunta kahit saan na mayroong isang patay na katawan at
dungisan ang kanyang sarili, kahit para sa kanyang ama o sa
kanyang ina. 12 Hindi dapat iiwan ng punong pari ang dako ng
santuwaryo ng tabernakulo o lapastanganin ang santuwaryo
ng kaniyang Diyos, dahil ginawa siyang banal bilang punong
pari sa pamamagitan ng panghirang na langis ng kanyang
Diyos. Ako si Yahweh. 13 Dapat mag-asawa ang punong pari ng
isang birhen bilang kanyang asawa. 14 Hindi siya dapat mag-

asawa ng isang balo, isang babaeng hiwalay sa asawa, o isang
babaeng bayaran. Hindi siya dapat mag-asawa ng ganitong mga
uri ng babae. Maaari lang siyang mag-asawa ng isang birhen
mula sa kaniyang sariling lahi. **15** Dapat niyang sundin ang mga
patakarang ito, upang hindi niya madungisan ang kaniyang mga
anak sa kaniyang lahi, sapagkat Ako si Yahweh, na naghandog
sa kaniya para sa aking sarili.'" **16** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
sinasabi, **17** "sabihin kay Aaron at sabihin niya, 'Sinuman sa
iyong mga kaapu-apuhan hanggang sa buong salinlahi nila ang
may kapansanan sa katawan, hindi siya dapat lumapit upang
ihandog ang 'pagkain' ng kanyang Diyos. **18** Hindi dapat lumapit
kay Yahweh ang sinumang taong may kapansanan sa katawan,
gaya ng isang taong bulag, isang taong pilay, isa na ang anyo
ay nasira o pumangit, **19** isang taong pilay ang kamay o paa, **20**
kuba o taong unano, o isang taong may kapansanan sa kanyang
mga mata, o may isang sakit, pamamaga, galis, o napinsala
ang mga pribadong bahagi. **21** Walang tao sa mga kaapu-
apuhan ni Aaron na pari na may kapansanan ang katawan na
maaaring lumapit upang magsagawa ng mga paghahandog sa
pamamagitan ng apoy para kay Yahweh. Ang isang taong iyon
ay may kapansanan sa katawan; hindi siya dapat lumapit upang
ihandog ang 'pagkain' ng kanyang Diyos. **22** Maaari niyang
kainin ang pagkain ng kanyang Diyos, maging ang ilan sa mga
kabanalbanalan o ilan sa banal. **23** Gayunman, hindi siya dapat
pumasok sa loob ng kurtina o lumapit sa altar, dahil siya ay
may kapansanan sa katawan, upang hindi niya madungisan
ang aking banal na lugar, dahil ako si Yahweh, ang siyang
naghandog sa kanila para sa aking sarili.'" **24** Kaya sinabi ni

Moises ang mga salitang ito kay Aaron, sa kanyang mga anak
na lalaki, at sa lahat ng mga tao ng Israel.

22 Sinabi ni Yahweh kay Moises, sinasabi, **2** “Sabihin kay
Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki, pagsabihan silang
lumayo mula sa mga bagay na banal ng mga tao ng Israel, na
inihahandog nila sa akin. Hindi nila dapat lapastanganin ang
aking banal na pangalan. Ako si Yahweh. **3** Sabihin sa kanila,
'Sinuman sa inyong mga kaapu-apuhan sa buong angkan ng
inyong mga tao na marumi kapag lumapit siya sa mga banal na
bagay na inihandog ng mga tao ng Israel kay Yahweh, dapat
ihiwalay ang taong iyon mula sa harap ko. Ako si Yahweh. **4**
Wala sa mga kaapu-apuhan ni Aaron na may nakakahawang
sakit sa balat, o isang impeksiyong dumadaloy mula sa kaniyang
katawan, ang maaaring kumain ng alinman sa mga alay na
ginawa para kay Yahweh hanggang siya ay malinis. Sinuman
ang hahawak sa anumang bagay na marumi sa pamamagitan
ng paghawak sa patay, o sa pamamagitan ng paghawak sa
isang lalaking may daloy ng semilya, **5** o sinumang hahawak ng
anumang hayop na gumagapang na nagpaparumi sa kaniya, o
sinumang tao na nagpaparumi sa kanya, maging anumang uri
ng karumihang ito— **6** pagkatapos ang pari na hahawak sa
anumang marumi ay magiging marumi hanggang gabi. Hindi
siya dapat kumain ng anumang mga banal na bagay, maliban
lang kung pinaliguan niya ang kanyang katawan sa tubig. **7**
Kapag lumubog na ang araw, magiging malinis siya. Maaari
siyang kumain mula sa banal na mga bagay pagkatapos ng
paglubog ng araw, dahil ang mga ito ay kaniyang pagkain. **8**
Hindi siya dapat kumain ng anumang bagay na natagpuang
patay o pinatay ng mga mababangis na hayop, kung saan

madudungisan niya ang kanyang sarili. Ako si Yahweh. **9** Dapat
sumunod ang mga pari sa mga tagubilin ko, o magkakasala sila
at maaaring mamatay dahil sa paglapastangan sa akin. Ako si
Yahweh, na siyang naghahandog sa kanila sa aking sarili. **10**
Walang sinumang hindi kapamilya ng pari, maging ang mga
bisita ng isang pari o kaniyang mga inupahang tagapaglingkod
ang maaaring kumain ng anumang bagay na banal. **11** Ngunit
kung bumili ang isang pari ng alipin sa kaniyang sariling pera,
maaaring kumain ang aliping iyan mula sa mga bagay na
inihiwalay para kay Yahweh. At ang mga miyembro sa pamilya
ng pari at mga aliping ipinanganak sa kaniyang bahay, maaari
din silang kumain kasama niya mula sa mga bagay na iyon. **12**
Kung ikinasal sa isang hindi pari ang anak na babae ng isang
pari, hindi siya maaaring kumain ng anumang banal na ambag
na mga handog. **13** Ngunit kung isang balo ang anak na babae
ng pari, o hiwalay, at kung wala siyang anak, at kung babalik
siya upang manirahan sa bahay ng kanyang ama gaya noong
kanyang kabataan, maaari siyang kumain mula sa pagkain ng
kanyang ama. Ngunit walang sinumang hindi pamilya ng pari
ang maaaring kumain mula sa pagkain ng pari. **14** Kung kumain
ang isang tao ng isang banal na pagkain na hindi ito nalalaman,
dapat niyang bayaran ang pari para rito; dapat niyang dagdagan
ng ikalimang bahagi ito at ibalik ito sa pari. **15** Hindi dapat
bastusin ng mga tao ng Israel ang mga bagay na banal na
itinaas at inihandog kay Yahweh, **16** at idudulot ang kanilang
sarili upang dalhin ang kasalanang gagawin silang may sala sa
pagkain ng banal na pagkain, dahil ako si Yahweh, na siyang
naghahandog sa kanila sa aking sarili.'" **17** Sinabi ni Yahweh
kay Moises, sinasabi, **18** "Sabihin kay Aaron at sa kaniyang

mga anak na lalaki, at lahat ng mga tao ng Israel. Sabihin sa
kanila, 'Sinumang Israelita, o isang banyaga na naninirahan
sa Israel, kapag maghahandog sila ng isang alay— kahit na
ito ay para tuparin ang isang panata o kahit na ito ay isang
kusang handog, o maghahandog sila kay Yahweh ng isang
handog na susunugin, **19** kung ito ay tatanggapin, dapat silang
maghandog ng isang lalaking hayop na walang kapintasan
mula sa baka, tupa, o mga kambing. **20** Pero hindi ninyo dapat
ialay ang anumang may kapintasan. Hindi ko ito tatanggapin
sa ngalan ninyo. **21** Sinumang maghandog ng alay para sa
pagtitipon-tipon ng handog mula sa maraming tao o sa kawan ni
Yahweh para tuparin ang isang panata, o bilang isang kusang
handog, dapat wala itong kapintasan para tanggapin. Dapat
walang depekto ang hayop. **22** Hindi kayo dapat maghandog
ng mga hayop na bulag, baldado, o lumpo, o mayroong mga
kulugo, mga sugat, o mga galis. Hindi ninyo dapat ihandog ang
mga ito kay Yahweh bilang alay sa pamamagitan ng apoy sa
altar. **23** Maaari ninyong ihandog bilang kusang handog ang
isang lalaking baka o kordero na sira ang anyo o maliit, ngunit
ang isang handog na katulad niyan ay hindi tatanggapin para
sa isang panata. **24** Huwag maghandog kay Yahweh ng mga
hayop na may bugbog, durog, sira o hiwa sa mga pampaanak
na bahagi. Huwag ihandog ang mga ito sa inyong lupain, **25** at
huwag tanggapin ang mga ito mula sa kamay ng isang dayuhan
bilang pagkaing inihandog sa Diyos, dahil may mga depekto
o kapintasan sa mga ito. Hindi ko tatanggapin ang mga ito
sa ngalan ninyo. **26** Nakipag-usap si Yahweh kay Moises at
sinabi, **27** "Kapag ipinanganak ang isang guya o isang tupa o
isang kambing, dapat itong manatili sa kaniyang ina ng pitong

araw. Pagkatapos mula sa walong araw, maaaring tanggapin ito
bilang isang alay para sa isang handog na gawa sa apoy kay
Yahweh. **28** Huwag pumatay ng isang baka o tupang babae
kasama ang kaniyang anak, sa ganitong araw. **29** Kapag mag-
aalay kayo ng isang handog ng pasasalamat kay Yahweh, dapat
kayong mag-alay nito sa isang katanggap-tanggap na paraan.
30 Dapat itong kainin sa ganitong araw na inihandog ito. Hindi
kayo dapat magtira nito hanggang sa susunod na umaga. Ako si
Yahweh. **31** Kaya dapat ninyong sundin ang aking mga kautusan
at tuparin ang mga ito. Ako si Yahweh. **32** Huwag dapat ninyong
ilagay sa kahihiyan ang aking banal na pangalan. Dapat akong
kilalanin bilang banal ng mga bayan ng Israel. Ako si Yahweh na
inaalay ko sa inyong sarili. **33** na siyang naglabas sa inyo sa
lupain ng Ehipto, upang maging inyong Diyos. Ako si Yahweh."

23 Kinausap ni Yahweh si Moises: **2** "Kausapin mo ang bayan
ng Israel, at sabihin sa kanila, 'Ang itinalagang mga pista para
kay Yahweh, kung saan dapat ninyong ipahayag bilang banal na
mga pagpupulong, ay karaniwang mga pista sa akin. **3** Maaari
kayong magtrabaho sa loob ng anim na araw, ngunit sa ikapitong
araw ay isang ganap na Araw ng Pamamahinga, isang banal na
pagpupulong. Dapat hindi kayo magtatrabaho sapagkat ito ay
isang Araw ng Pamamahinga para kay Yahweh sa lahat ng mga
lugar kung saan kayo nakatira. **4** Ito ay ang mga itinalagang
pista ni Yahweh, ang banal na mga pagpupulong na dapat
ninyong ipahayag ayon sa kanilang itinalagang mga panahon:
5 Sa unang buwan, sa ikalabing-apat na araw ng buwan sa
takipsilim, ay Paskuwa ni Yahweh. **6** Sa ikalabing-limang araw sa
parehong buwan ay ang Pista ng Tinapay na Walang Lebadura
para kay Yahweh. Dapat ninyong kainin ang tinapay na walang

lebadura sa loob ng pitong araw. **7** Sa unang araw mayroon
kayong isang pagpupulong na inihandog kay Yahweh, dapat
hindi kayo gagawa ng karaniwang trabaho. **8** Dapat kayong
mag-alay ng isang handog na gawa sa pamamagitan ng apoy
para kay Yahweh sa loob ng pitong araw. Ang ikapitong araw ay
isang pagpupulong na inihandog para kay Yahweh na kung saan
dapat hindi kayo gagawa ng karaniwang trabaho.'" **9** Kinausap
ni Yahweh si Moises, sinasabi, **10** "Kausapin mo ang mga bayan
ng Israelita at sabihin sa kanila, 'Kapag dumating kayo sa loob
ng lupain na ibibigay ko sa inyo, at kapag ginapas ninyo ang ani
nito, sa gayon dapat dalhin ninyo sa pari ang isang tali ng mga
unang prutas nito. **11** Itataas niya ang tali sa harap ni Yahweh
at idulog ito kay Yahweh, upang tanggapin ito para sa ngalan
mo. Ito ay sa araw pagkatapos ng Araw ng Pamamahinga na
itataas ito ng pari at idudulog ito sa akin. **12** Kapag sa araw
na itinaas ninyo ang tali at idinulog ito sa akin, dapat ninyong
ihandog ang isang taong gulang na lalaking tupa at walang
dungis bilang isang handog na susunugin para kay Yahweh. **13**
Dapat ang handog na pagkaing butil dalawang ikapu ng isang
epah ng pinong harina na hinaluan ng langis, isang handog
na ginawa sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh, para
magpalabas ito ng isang mabangong amoy, at kasama dito ang
isang inuming handog na alak, sa ikaapat na bahagi ng isang
hin. **14** Dapat hindi kayo kakain ng tinapay, ni inihaw o sariwang
butil, hanggang sa parehong araw ng inyong pagdadala itong
handog sa inyong Diyos. Magiging isang permanenteng batas
ito hanggang sa katapusan ng inyong mga angkan, sa bawat
lugar ng inyong titirhan. **15** Magbibilang kayo kinabukasan
mula sa Araw ng Pamamahinga, mula sa araw ng dinala ninyo

ang tali na paghahandog para itaas at idinulog, pitong buong
linggo, pitong Araw ng Pamamahinga, **16** hanggang ang araw
pagkatapos ang ikapitong Araw ng Pamamahinga. Iyon ay,
dapat kayong bumilang ng limampung araw. Pagkatapos dapat
ninyong ialay ang isang handog ng bagong butil kay Yahweh.
17 Dapat ninyong ilabas sa inyong mga bahay ang dalawang
tinapay na ginawa mula sa dalawang ikapu ng isang epah.
Dapat ginawa ang mga ito mula sa pinong harina at inihurno
kasama ang lebadura; isang paghahandog ang mga ito mula
sa unang mga prutas na itataas at idinulog kay Yahweh. **18**
Dapat ninyong idulog kasama ang tinapay, pitong tupa isang
taong gulang at walang dungis, isang batang toro, at dalawang
lalaking tupa. Dapat itong maging isang handog na susunugin
para kay Yahweh, kasama ang kanilang handog ng pagkaing
butil at kanilang mga inuming handog, isang paghahandog
na ginawa sa pamamagitan ng apoy at maglalabas ng isang
mabangong amoy para kay Yahweh. **19** Maghahandog kayo ng
isang lalaking kambing para sa isang handog para sa kasalanan,
at dalawang tupang lalaki na isang taong gulang para isang
alay, bilang mga handog ng pagtitipon-tipon. **20** Dapat itataas ng
pari ang mga ito sa harapan ni Yahweh, kasama ang tinapay
sa unang mga prutas, at idulog ang mga ito sa kanya bilang
isang paghahandog kasama ang dalawang tupa. Mga banal na
handog ito kay Yahweh para sa pari. **21** Dapat gumawa kayo
ng isang pahayag sa parehong araw na iyon. Magkakaroon
ng isang banal na pagpupulong, at dapat hindi kayo gagawa
ng karaniwang trabaho. Magiging isang permanenteng batas
ito hanggang sa katapusan ng inyong mga salinlahi sa lahat
ng mga lugar kung saan kayo nakatira. **22** Kapag gagapasin

ninyo ang ani ng inyong lupain, dapat hindi ninyo gagapasin
nang lubos ang mga sulok ng inyong mga bukirin, at dapat
hindi ninyo iipunin ang mga naipon ninyong ani. Dapat ninyong
iwanan ang mga ito para sa mga mahihirap at para sa mga
dayuhan. Ako ay Yahweh na inyong Diyos.'" **23** Kinausap ni
Yahweh si Moises, sinasabi, **24** "Kausapin ang bayan ng Israel
at sabihin, 'Sa ikapitong buwan, ang unang araw ng buwan
na iyon magiging isang mataimtim na pahinga para sa inyo,
isang alaala sa pamamagitan ng pag-ihip ng mga trumpeta, at
isang banal na pagpupulong. **25** Dapat hindi kayo gagawa ng
karaniwang trabaho, at dapat ninyong ialay ang isang handog na
ginawa sa pamamagitan ng apoy kay Yahweh.'" **26** Pagkatapos
kinausap ni Yahweh si Moises, sinasabi, **27** "Ngayon ang ika-
sampung araw ng ikapitong buwan magiging Araw ng Pambayad
ng Kasalanan. Dapat magiging isang pagpupulong na inilaan
kay Yahweh, dapat magpakumbaba kayo at gumawa ng isang
handog na inialay sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh.
28 Dapat hindi kayo magtatrabaho sa araw na iyon sapagkat
ito ay ang Araw ng Pambayad ng Kasalanan, upang gawin
ang pambayad ng kasalanan para sa inyong mga sarili sa
harapan ni Yahweh na inyong Diyos. **29** Ang sinumang hindi
magpapakumbaba ng kaniyang sarili sa araw na iyon dapat
ihiwalay mula sa kaniyang mga tao. **30** Ang sinumang gagawa
ng trabaho sa araw na iyon, Ako, Yahweh, lilipulin ko siya mula
sa kanyang mga tao. **31** Dapat hindi kayo gagawa ng kahit
anong trabaho sa araw na iyon. Magiging isang permanenteng
batas ito hanggang sa katapusan ng inyong mga salinlahi sa
lahat ng mga lugar kung saan kayo nakatira. **32** Dapat ang araw
na ito ay maging isang mataimtim na Araw ng Pamamahinga

para sa inyo, at magpakumbaba kayo sa ikasiyam na buwan.
Mula sa gabi hanggang sa susunod na gabi dapat ninyong
panatilihin ang Araw ng inyong Pamamahinga.' **33** Kinausap ni
Yahweh si Moises, sinasabi, **34** “Kausapin ang mga bayan ng
Israel, sinasabi, 'Sa ikalabing-limang araw ng ikapitong buwan
magiging Pista ng mga Kanlungan para kay Yahweh. Magtatagal
ito ng pitong araw. **35** Dapat magkaroon ng isang banal na
pagpupulong sa unang araw. Dapat hindi kayo gagawa ng
karaniwang trabaho. **36** Sa loob ng pitong araw dapat kayong
maghandog ng isang alay na ginawa sa pamamagitan ng apoy
para kay Yahweh. Sa ikawalong araw dapat magkaroon ng
isang banal na pagpupulong, at dapat kayong gumawa ng isang
alay na ihahandog sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh.
Ito ay isang mataimtin na pagpupulong, at hindi kayo gagawa
kahit anong karaniwang trabaho. **37** Ito ay ang itinalagang mga
pista para kay Yahweh, na dapat ninyong ipahayag bilang banal
na mga pagpupulong para maghandog ng alay na ginawa sa
pamamagitan ng apoy para kay Yahweh, isang handog na
susunugin at isang handog na pagkaing butil, mga alay at mga
inuming handog, isa sa bawat araw nito. **38** Mga pistang ito'y
magiging dagdag sa mga Araw ng Pamamahinga para kay
Yahweh at inyong mga regalo, lahat ninyong mga panata at lahat
ninyong kusang loob na mga handog na inyong ibibigay kay
Yahweh. **39** Tungkol sa Pista ng mga Kanlungan, sa ikalabing-
limang araw ng ikapitong buwan, kapag inipon ninyo ang mga
prutas ng mga lupain, dapat ninyong panatilihin ang pista ni
Yahweh sa loob ng pitong araw. Ang unang araw magiging isang
mataimtim na pahinga, at ang ikawalong araw magiging isa ring
mataimtim na pahinga. **40** Sa unang araw dapat magdala kayo

ng pinakamainam na prutas mula sa mga puno, mga sanga ng
mga puno ng palma, at madahong mga sanga na mayabong sa
mga puno, at mga puno mula sa batis, at magsasaya kayo sa
harapan ni Yahweh na inyong Diyos sa pitong araw. **41** Sa pitong
araw ng bawat taon, dapat ninyong ipagdiwang itong pista para
kay Yahweh. Magiging permanenteng batas ito hanggang sa
katapusan ng inyong mga salinlahi sa lahat ng mga lugar kung
saan kayo nakatira. Dapat ninyong ipagdiwang itong pista sa
ikapitong buwan. **42** Dapat kayong manirahan sa maliliit na mga
kanlungan sa loob ng pitong araw. Lahat ng likas na ipinanganak
na mga Israelita dapat tumira sa maliliit na mga kanlungan sa
loob ng pitong araw, **43** para ang inyong mga kaapu-apuhan,
angkan sa mga angkan, maaaring malaman kung papaano ko
ginawa ang mga bayan ng Israel na manirahan sa ganoong
mga kanlungan nang inilabas ko sila sa lupain ng Ehipto. Ako si
Yahweh ang inyong Diyos,'" **44** Sa ganitong paraan, ipinahayag
ni Moises sa mga bayan ng Israel ang itinalagang kapistahan
para kay Yahweh.

24 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinasabi, **2** "Utusan ang
mga bayan ng Israel para magdala sa iyo ng dalisay na langis
na hinalo mula sa mga olibo para sa langis ng inyong mga
lampara, para laging nasusunog ang mga ito at magbigay ng
liwanag. **3** Sa labas ng kurtina bago ang mga tipan ng kautusan
sa tolda ng pagpupulong, si Aaron ay dapat tuloy-tuloy, mula
gabi hanggang umaga, panatilihing naka-ilaw ang lampara sa
harap ni Yahweh. Ito ay laging magiging isang batas sa buong
angkan ng iyong mga tao. **4** Ang punong pari ang dapat na
magpanatiling nakailaw ang mga lampara sa harap ni Yahweh,
ang mga lampara sa ilawan ng gintong dalisay. **5** Dapat kang

kumuha ng pinong harina at magluluto ng labindalawang tinapay
dito. Dapat na maging dalawang ikasampung ephah sa bawat
tinapay. **6** Pagkatapos dapat mong ayusin ang mga ito sa
dalawang linya, anim sa bawat linya, sa mesa ng gintong dalisay
sa harap ni Yahweh. **7** Dapat maglagay ng isang purong insenso
sa tabi ng bawat linya ng mga tinapay bilang isang simbolo ng
mga tinapay. Susunugin ang insensong ito para kay Yahweh. **8**
Bawat Araw ng Pamamahinga ang punong pari ang dapat na
palaging maglagay ng tinapay sa harap ni Yahweh, sa ngalan ng
mga tao ng Israel. Bilang isang tanda ng walang hanggang tipan.
9 Ang pag-aalay na ito ay para kay Aaron at ng kanyang mga
anak na lalaki. Dapat nilang kainin ito sa isang lugar na banal,
dahil ganap na inilaan ito sa kanya, yamang kinuha ito mula
sa mga alay para kay Yahweh na gawa sa apoy." **10** Ngayon
nangyari na ang anak na lalaki ng isang babaeng Israelita, na
ang ama ay isang taga-Ehipto, sumama sa mga bayan ng Israel.
Itong anak na lalaki ng isang babaeng Israelita ay nakipag-away
sa isang lalaking Israelita sa kampo. **11** Ang anak na lalaki ng
babaeng Israelita ay nilapastangan ang pangalan ni Yahweh at
nilait ang Diyos, kaya dinala siya ng mga tao kay Moises. Ang
pangalan ng kanyang ina ay Shelomith, ang anak na babae ni
Dibri, mula sa lipi ni Dan. **12** Ikinulong siya hanggang ang hatol ni
Yahweh ay ipahayag sa kanilang pasya. **13** Pagkatapos kinausap
ni Yahweh si Moises, sinabi, **14** "Dalhin sa labas ng kampo ang
taong nilait ang Diyos. Lahat ng nakarinig sa kaniya ay dapat
ipatong ang kanilang kamay sa kanyang ulo, at pagkatapos
dapat siyang batuhin ng buong kapulungan. **15** Dapat mong
ipaliwanag sa mga tao ng Israel at sabihin, 'Sinumang lumait
sa kaniyang Diyos ay dapat dalhin ang kaniyang pagkakasala.

16 Siya na nilapastanganan ang pangalan ni Yahweh ay tiyak
na malalagay sa kamatayan. Lahat ng kapulungan ay tiyak na
dapat siyang batuhin, kahit pa nga siya ay isang dayuhan o
isang dayuhang Israelita. Kung sinuman ang lumapastangan sa
pangalan ni Yahweh, dapat siyang malagay sa kamatayan. 17 At
ang sinomang pumatay ng isang tao ay tiyak na dapat ilagay
sa kamatayan. 18 Siya na pumatay ng hayop ng iba ay dapat
bayaran ito, buhay sa buhay. 19 Kapag sinugatan ng isang
tao ang kaniyang kapit-bahay, dapat din gawin sa kaniya ang
ginawa niya sa kanyang kapit-bahay: 20 bali sa bali, mata sa
mata, ngipin sa ngipin. Bilang siya ay nakagawa ng pinsala sa
isang tao, iyon din ang dapat gawin sa kaniya. 21 Sinuman ang
pumatay ng isang hayop ay dapat itong bayaran, at sinuman
ang pumatay ng isang tao ay dapat malagay sa kamatayan. 22
Dapat kang magkaroon ng magkatulad na batas para sa kapwa
dayuhan at dayuhang Israelita, dahil ako si Yahweh na inyong
Diyos.'" 23 Kaya kinausap ni Moises ang mga tao ng Israel,
at dinala ng mga tao ang lalaki sa labas ng kampo, na siyang
lumait kay Yahweh. Binato nila siya ng mga bato. Sinunod ng
mga tao ng Israel ang utos ni Yahweh kay Moises.

25 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises sa Bundok Sinai,
na sinasabing, 2 "Makipag-usap ka sa mga tao ng Israel at
sabihin sa kanila, 'Kapag dumating kayo sa lupaing ibibigay ko
sa inyo, sa gayon dapat na magpatupad ang lupain ng isang
Araw ng Pamamahinga para kay Yahweh. 3 Dapat ninyong
taniman ang inyong bukid sa loob ng anim na taon, at sa loob
ng anim na taon dapat ninyong putulan ang ubasan at tipunin
ang mga bunga. 4 Subalit sa ikapitong taon, isang Araw ng
Pamamahinga ng taimtim na pahinga para sa lupa ang dapat

ipatupad, isang Araw ng Pamamahinga para kay Yahweh. Hindi
ninyo dapat taniman ang inyong bukid o putulan ang inyong
ubasan. **5** Hindi kayo dapat magsagawa ng isinaayos na pag-
aani ng anumang tumutubong mag-isa, at hindi kayo dapat
magsagawa ng isinaayos na pag-aani ng anumang ubas na
tumutubo sa mga hindi pinutulang baging ninyo. Ito ay magiging
isang taon ng taimtim na pahinga para sa lupa. **6** Anuman ang
tumubo sa hindi sinakang lupa sa panahon ng taon ng Araw ng
Pamamahinga ay magiging pagkain para sa inyo. Kayo, ang
inyong mga lalaki at babaeng lingkod, ang inyong mga upahang
lingkod at ang mga dayuhang naninirahan kasama ninyo ay
maaaring magtipon ng pagkain. **7** At ang inyong mga alagang
hayop at saka mga mababangis na hayop ay maaaring kainin
anuman ang tumubo sa lupa. **8** Dapat kayong bumilang ng
pitong taon ng mga Araw ng Pamamahinga, iyon ay, pitong
ulit na pitong taon, upang magkaroon ng pitong mga Araw ng
Pamamahingang taon, na binubuo ng apatnapu't siyam na taon.
9 Pagkatapos dapat kayong umihip ng maingay na trumpeta
sa lahat ng dako sa ikasampung araw ng ikapitong buwan.
Sa Araw ng Pagbabayad ng Kasalanan dapat kayong umihip
ng isang trumpeta sa kabuuan ng lahat ng inyong lupain. **10**
Dapat ninyong italaga ang ikalimampung taon kay Yahweh at
magpahayag ng kalayaan sa buong lupain para sa lahat ng
naninirahan dito. Magiging isang Paglaya ito para sa inyo, kung
saan dapat ibalik ang mga ari-arian at mga alipin sa kanilang
mga pamilya. **11** Ang ikalimampung taon ay magiging isang
Paglaya para sa inyo. Hindi kayo dapat magtanim o gumawa ng
isinaayos na pag-aani. Kainin anuman ang tumutubong mag-
isa, at tipunin ang mga ubas na tumutubo sa hindi pinutulang

mga baging. 12 Dahil isang Paglaya iyon, na magiging banal
para sa inyo. Dapat ninyong kainin ang bungang tumutubong
mag-isa mula sa kabukiran. 13 Dapat ninyong ibalik ang bawat
isa sa kanyang sariling ari-arian sa Taon ng Paglaya. 14 Kung
magbebenta kayo ng anumang lupa sa inyong kapit-bahay
o bibili ng anumang lupa mula sa inyong kapit-bahay, hindi
ninyo dapat dayain o gawan ng masama ang isa't isa. 15 Kung
bibili kayo ng lupa mula sa inyong kapit-bahay, isaalang-alang
ang bilang ng mga taon at mga pananim na maaaring anihin
hanggang sa susunod na Paglaya. Dapat din iyong isaalang-
alang ng inyong kapit-bahay na nagbebenta ng lupa. 16 Ang
higit na malaking bilang ng taon hanggang sa susunod na
Paglaya ay magdaragdag sa halaga ng lupa, at ang higit na
maliit na bilang ng taon hanggang sa susunod na Paglaya
ay magbabawas sa halaga, dahil ang bilang ng pag-aani na
idudulot ng lupa para sa bagong may-ari ay may kaugnayan sa
bilang ng mga taon bago ang susunod na Paglaya. 17 Hindi
ninyo dapat dayain o gawan ng masama ang isa't isa; sa halip,
dapat ninyong parangalan ang inyong Diyos, sapagkat ako ay
Yahweh, na inyong Diyos. 18 Kaya nga dapat ninyong sundin
ang aking mga kautusan, ingatan ang aking mga batas, at
tuparin ang mga iyon. Sa gayon ligtas kayong mamumuhay sa
lupain. 19 Mamumunga ang lupain, at kakain kayo hanggang
mabusog at ligtas na mamumuhay roon. 20 Maaaring sabihin
ninyo, “Anong kakainin namin sa panahon ng ikapitong taon?
Masdan, hindi kami makakapagtanim o makakapagtipon ng
bunga.” 21 Iuutos kong dumating sa inyo ang aking pagpapala
sa ikaanim na taon, at magbibigay ito ng aning sapat para sa
tatlong taon. 22 Magtatanim kayo sa ikawalong taon at patuloy

na kakain mula sa bunga ng mga nakaraang taon at mga
itinagong pagkain. Hanggang sa dumating ang ani ng ikasiyam
na taon, makakakain kayo mula sa mga pagkaing itinago sa
mga nakaraang taon. **23** Hindi dapat ipagbili ang lupa sa bagong
permanenteng may-ari, dahil sa akin ang lupa. Kayong lahat ay
mga dayuhan at pansamantalang naninirahan sa aking lupain.
24 Dapat ninyong sundin ang karapatan ng pagtubos para sa
lahat ng lupang makamtan ninyo; dapat ninyong payagang
muling bilhin ang lupa ng pamilya ng kung kanino ninyo ito
binili. **25** Kung naging mahirap ang kapwa ninyo Israelita at
dahil doon ipinagbili ang ilan sa kanyang ari-arian, sa gayon
maaaring bilhin muli ng pinakamalapit niyang kamag-anak ang
ari-ariang ipinagbili niya sa inyo. **26** Kung ang isang tao ay
walang kamag-anak para tumubos ng kanyang ari-arian, subalit
kung umunlad siya at may kakayahang tubusin ito, **27** sa gayon
maaari niyang kuwentahin ang mga taon mula nang ipinagbili
ang lupa at bayaran ang nalalabi sa tao na kung kanino niya
ito ipinagbili. Pagkatapos maaari siyang bumalik sa kanyang
sariling ari-arian. **28** Subalit kung hindi niya kayang bawiin ang
lupa para sa kanyang sarili, sa gayon mananatili ang lupang
ipinagbili niya sa pagmamay-ari ng bumili nito hanggang sa Taon
ng Paglaya. Sa Taon ng Paglaya, ibabalik ang lupa sa taong
nagbenta nito, at babalik ang tunay na may-ari sa kanyang ari-
arian. **29** Kung ang isang tao ay magbebenta ng isang bahay sa
isang pinaderang siyudad, sa gayon maaari niya itong bilhin muli
sa loob ng isang buong taon matapos na ipagbili ito. Sa loob na
isang buong taon magkakaroon siya ng karapatan ng pagtubos.
30 Kung hindi matubos ang bahay sa loob ng isang buong taon,
sa gayon ang bahay na nasa pinaderang siyudad ay magiging

permanenteng ari-arian ng taong bumili nito, sa kabuuan ng mga
salinhlahi ng kanyang mga kaapu-apuhan. Hindi na ibabalik ang
bahay na iyon sa Paglaya. **31** Subalit ang mga bahay sa mga
bayan na walang pader sa palibot ng mga iyon ay magiging ari-
ariang may kaugnayan sa mga bukirin ng bansa. Maaaring bilhin
muli ang mga iyon, at dapat ibalik ang mga iyon sa panahon ng
paglaya. **32** Gayunman, ang mga bahay na pagmamay-ari ng
mga Levita sa kanilang mga siyudad ay maaaring tubusin sa
anumang oras. **33** Kung hindi tutubusin ng isa sa mga Levita
ang bahay na ipinagbili niya, sa gayon dapat ibalik ang bahay na
ipinagbili sa siyudad kung saan ito naroon sa Paglaya, dahil ang
mga bahay sa mga siyudad ng mga Levita ay ari-arian nila sa
gitna ng mga tao ng Israel. **34** Subalit hindi maaring ipagbili
ang mga bukid sa palibot ng kanilang mga siyudad dahil ang
mga iyon ay permanenteng ari-arian ng mga Levita. **35** Kung
naging mahirap ang kapwa kababayan ninyo, kung kaya hindi
na niya kayang itaguyod ang kanyang sarili, sa gayon dapat
ninyo siyang tulungan tulad ng tutulungan ang isang dayuhan o
sino pa mang naninirahan bilang tagalabas na kasama ninyo.
36 Huwag siyang singilin ng tubo o subukang kumita mula
sa kanya sa anumang paraan, ngunit parangalan ang inyong
Diyos upang ang kapatid ninyo ay makapanatiling namumuhay
kasama ninyo. **37** Hindi ninyo siya dapat bigyan ng pautang na
pera at patawan ng tubo, ni pagbilhan ng iyong pagkain upang
kumita. **38** Ako ay Yahweh na inyong Diyos na naglabas sa inyo
mula sa lupain ng Ehipto, upang ibigay ko sa inyo ang lupain
ng Canaan, at upang ako ay maging Diyos ninyo. **39** Kung
maging mahirap ang kapwa kababayan ninyo at ipagbili ang
kanyang sarili sa inyo, hindi ninyo siya dapat pagtrabahuhin

tulad ng isang alipin. **40** Ituring siyang isang upahang lingkod.
Dapat siyang maging tulad ng isang taong pansamantalang
naninirahan kasama ninyo. Maglilingkod siya sa inyo hanggang
sa Taon ng Paglaya. **41** Pagkatapos aalis siya mula sa inyo, siya
at ang kanyang mga anak na kasama niya, at babalik siya sa
kanyang sariling pamilya at sa ari-arian ng kanyang ama. **42**
Sapagkat mga lingkod ko sila na inilabas ko mula sa lupain ng
Ehipto. Hindi sila ipagbibili bilang mga alipin. **43** Hindi ninyo sila
dapat pamunuan nang malupit, subalit dapat ninyong parangalan
ang inyong Diyos. **44** Para sa inyong mga aliping lalaki at babae,
na maaari ninyong makuha mula sa mga bansang naninirahan
sa palibot ninyo, maaari kayong bumili ng mga alipin mula
sa kanila. **45** Maaari rin kayong bumili ng mga alipin sa mga
dayuhang naninirahan kasama ninyo, iyon ay, mula sa kanilang
mga pamilyang kasama ninyo, mga batang ipinanganak sa
inyong lupain. Maaari ninyo silang maging ari-arian. **46** Maaari
ninyong ibigay ang ganyang mga alipin bilang isang pamana sa
inyong mga anak na kasunod ninyo, para panghawakan bilang
ari-arian. Mula sa kanila ay maaari kayong palaging bumili ng
inyong mga alipin, ngunit hindi ninyo dapat pamunuan ang mga
tao ng Israel nang may pagmamalupit. **47** Kung isang dayuhan o
isang taong pansamantalang naninirahan kasama ninyo ang
naging mayaman, at kung isa sa mga kapwa ninyo Israelita
ang naging mahirap at ipagbili ang kanyang sarili sa dayuhang
iyon, o sa isang tao sa pamilya ng isang dayuhan, **48** matapos
na ang inyong kapwa Israelita ay nabili, maaari siyang muling
bilhin. Isang tao sa kanyang pamilya ang maaaring tumubos sa
kanya. **49** Marahil ang tiyuhin ng tao o anak ng kanyang tiyuhin
ang siyang tutubos sa kanya, o sinumang malapit na kamag-

anak niya mula sa kanyang pamilya. O, kung naging maunlad
siya, maaari niyang tubusin ang kanyang sarili. **50** Dapat siyang
makipagtawaran sa taong bumili sa kanya; dapat niyang bilangin
ang mga taon mula sa taong ipinagbili niya ang kanyang sarili sa
nakabili sa kanya hanggang sa Taon ng Paglaya. Ang halaga ng
kanyang katubusan ay dapat kuwentahin alinsunod sa halagang
ibabayad sa isang upahang lingkod, para sa bilang ng mga taon
na maaari siyang patuloy na magtrabaho para sa bumili sa
kanya. **51** Kung may maraming taon pang natitira hanggang
sa Paglaya, dapat siyang magbalik bayad bilang halaga para
sa kanyang katubusan ng isang katumbas na dami ng perang
angkop sa bilang ng mga taong iyon. **52** Kung may ilang taon
na lamang tungo sa Taon ng Paglaya, sa gayon ay dapat
siyang makipagtawaran sa nakabili sa kanya upang ipakita ang
bilang ng mga taong natitira bago ang Paglaya, at dapat siyang
magbayad para sa kanyang katubusan alinsunod sa bilang ng
mga taon. **53** Dapat siyang ituring bilang isang taong inuupahan
taun-taon. Dapat ninyong tiyaking hindi siya mapagmalupitan.
54 Kung hindi siya matutubos sa mga paraang ito, dapat siyang
maglingkod hanggang sa Taon ng Paglaya, siya at ang kanyang
mga anak na kasama niya. **55** Para sa akin ang mga tao ng
Israel ay mga lingkod. Mga lingkod ko sila na inilabas ko mula
sa lupain ng Ehipto. Ako ay Yahweh na inyong Diyos.'"

26 "Dapat huwag kayong gumawa ng mga rebulto, ni hindi kayo
magtatayo ng mga nililok na mga larawan o isang sagradong
batong haligi at dapat huwag kayong maglagay sa inyong lupain
ng anumang hinulma na imaheng bato na inyong yuyukudan,
sapagkat ako si Yahweh na inyong Dios. **2** Dapat ninyong
isagawa ang aking mga Araw ng Pamamahinga at parangalan

ang aking santuwaryo. Ako si Yahweh. **3** Kung lalakad kayo sa
aking mga batas at isaisip ang aking mga utos at susundin ang
mga ito, **4** Sa gayon bibigyan ko kayo ng ulan sa kapanahunan
nito; mapapakinabangan ang lupain at magbibigay ang mga
punong kahoy sa bukid ng kanilang mga bunga. **5** Magpapatuloy
ang inyong paggiik hanggang sa panahon ng aning ubas at
aabot ang aning ubas hanggang sa panahon ng pagtatanim.
Kakainin ninyo ang inyong tinapay ng sagana at mamumuhay
ng ligtas sa ginawa ninyong tahanan sa lupain; **6** Magbibigay
ako ng kapayapaan sa lupain; hihiga kayo ng walang kahit na
anong kinatatakutan. Aalisin ko ang mga mababangis na hayop
mula sa lupain at hindi dadaan ang espada sa inyong lupain.
7 Hahabulin ninyo ang inyong mga kaaway at babagsak sila
sa inyong harapan sa pamamagitan ng espada. **8** Hahabulin
ng lima sa inyo ang isang daan at hahabulin ng isang daan
sa inyo ang sampung libo; babagsak ang inyong mga kaaway
sa inyong harapan sa pamamagitan ng espada. **9** Titingnan
ko kayo ng may pagkampi at gagawin ko kayong mabunga
at pararamihin kayo; Itatatag ko ang aking tipan sa inyo. **10**
Kakain kayo ng pagkaing inimbak ng mahabang panahon.
Kakailanganin ninyong ilabas ang inyong inimbak na pagkain
dahil kakailanganin ninyo ng lugar para sa bagong ani. **11**
Ilalagay ko ang aking tabernakulo sa inyo at hindi ko kayo
itatakwil. **12** Maglalakad ako kasama ninyo, magiging Diyos
ninyo at magiging bayan ko kayo. **13** Ako si Yahweh na inyong
Dios na nagdala sa inyo palabas mula sa lupain ng Ehipto, nang
sa ganoon hindi na nila kayo magiging mga alipin. Winasak ko
ang mga rehas ng inyong yugo at pinalakad kayo ng matuwid.
14 Pero kung hindi kayo makikinig sa akin at hindi sumunod sa

lahat ng mga utos na ito, **15** at kung tatanggihan ninyo ang
aking mga kautusan at kung kamumuhian ang aking mga batas,
na hindi ninyo susundin ang lahat ng aking mga utos, pero
susuwayin ko ang tipan— **16** —kung gagawin ninyo ang mga
bagay na ito, ay gagawin ko ito sa inyo: pahihirapan ko kayo
ng katakot-takot, sisirain ang mga mata at unti-unting uubusin
ang inyong buhay ng mga sakit at lagnat. Magtatanim kayo ng
inyong mga binhi para sa wala, dahil ang inyong mga kaaway
ang kakain ng bunga ng mga ito. **17** Tatalikuran ko kayo at
dadaigin kayo ng inyong mga kaaway. Pamumunuan kayo ng
mga taong galit sa inyo at tatakas kayo kahit walang humahabol
sa inyo. **18** Kung hindi kayo makikinig sa aking mga utos, ay
paparusahan ko kayo ng pitong beses ang tindi para sa inyong
mga kasalanan. **19** Babaliin ko ang inyong pinagmamalaking
kapangyarihan. Gagawin ko ang langit sa inyong itaas na parang
bakal at ang inyong lupain na parang tanso. **20** Mauubos ang
inyong lakas para sa wala, sapagkat hindi magkakaroon ang
inyong lupa ng ani at hindi mamumunga ang inyong mga punong
kahoy na nasa lupain. **21** Kung maglalakad kayo laban sa akin
at hindi makikinig sa akin, magdadala ako sa inyo ng pitong
beses pang palo na katumbas ng inyong mga kasalanan. **22**
Magpapadala ako ng mapanganib na mga hayop laban sa
inyo na magnanakaw ng inyong mga anak, lilipol ng inyong
mga baka at magpapakaunti ng inyong bilang. Kaya magiging
pinabayaan ang inyong mga daanan. **23** Kung sa lahat ng
ito, hindi niyo pa rin tinatanggap ang aking pagtuturo, sa halip
nagpatuloy na lumakad laban sa akin, **24** Pagkatapos lalakad
din ako laban sa inyo. Ako mismo ang magpapatama sa inyo
ng pitong beses na palo para sa inyong mga kasalanan. **25**

Magdadala ako ng espada sa inyo na gagawa ng paghihiganti
dahil sa pagsuway sa aking mga utos. Maiipon kayo sa loob ng
inyong mga siyudad at magpapadala ako ng mga sakit sa inyo
doon at matatalo kayo sa pamamagitan ng kapangyarihan ng
inyong kaaway. **26** Kapag puputulin ko ang tustos ng inyong
pagkain, sampung mga kababaihan ang makakaluto ng inyong
tinapay sa isang hurnohan, at ipamamahagi nila ang inyong
tinapay ayon sa timbang. Kakain kayo ngunit hindi mabubusog.
27 Kung hindi kayo makikinig sa akin kahit pa na may mga
ganitong bagay, at sa halip patuloy na lumakad laban sa akin,
28 ay lalakad ako laban sa inyo sa galit at paparusahan ko
kayo ng kahit pitong beses pang ulit na katumbas ng inyong
mga kasalanan. **29** Kakainin ninyo ang laman ng inyong mga
anak na lalaki; kakainin ninyo ang laman ng inyong mga anak
na babae. **30** Gigibain ko ang inyong mga altar, puputulin ko
ang inyong mga altar ng insenso, at itatapon ang inyong mga
bangkay sa ibabaw ng bangkay ng inyong mga diyos-diyosan,
at ako mismo, kasusuklaman kayo. **31** Gagawin kong sira-
sirang lugar ang inyong mga lungsod at sisirain ang inyong mga
santuwaryo. Hindi ako malulugod sa samyo ng inyong mga
handog. **32** Sisirain ko ang lupain. Sobrang mabibigla ang inyong
mga kaaway na naninirahan doon sa pagkakasira. **33** Ikakalat
ko kayo sa mga bansa, at bubunutin ko ang aking espada at
susundan kayo. Pababayaan ang inyong lupain at magiging sira-
sira inyong mga lungsod. **34** Pagkatapos magsasaya ang lupain
sa mga Araw ng Pamamahinga nito hangga't nananatili itong
pinabayaan at nasa lupain kayo ng inyong mga kaaway. Sa
panahong iyon, mamamahinga ang lupain at magpapakasaya sa
mga Araw ng Pamamahinga nito. **35** Hangga't nananatili itong

pinabayaan, maangkin nito ang pamamahinga, pamamahinga
na hindi nito naangkin sa inyong mga Araw ng Pamamahinga,
noong nanirahan kayo sa lupaing iyon. **36** At para doon sa mga
natira sa inyo sa mga lupain ng mga kaaway, magpapadala
ako ng takot sa inyong mga puso na kahit pa na sa tunog
ng isang dahon na hinihipan sa hangin, magugulantang kayo
at tatakas kayo na parang tinatakasan ninyo ang espada.
Babagsak kayo kahit na wala namang humahabol sa inyo. **37**
Madadaganan ninyo ang isa't isa na parang tinatakbuhan ninyo
ang espada, kahit na wala namang humahabol sa inyo. Hindi
kayo magkakaroon ng kapangyarihan na tumayo sa harap ng
inyong mga kaaway. **38** Maglalaho kayo sa mga nabibilang na
mga bansa, at ang lupain mismo ng inyong mga kaaway ang
lalamon sa inyo. **39** 'Yung mga natitira sa inyo, mabubulok sa
kanilang mga kasalanan doon sa mga lupain ng inyong mga
kaaway, at dahil sa kasalanan ng kanilang mga ama, mabubulok
din sila. **40** Ngunit kung aamin sila sa kanilang mga kasalanan at
sa kasalanan ng kanilang mga ama, at sa kanilang kataksilan na
pagiging hindi tapat sa akin at sa kanilang paglalakad laban sa
akin— **41** na nagdulot sa akin upang talikuran sila at ibigay sila
sa lupain ng kanilang mga kaaway—kung magpapakumbaba
ang kanilang hindi pa tuli na mga puso, at kung tatanggapin nila
ang kaparusahan ng kanilang mga kasalanan, **42** ay isasaisip
ko ang aking kasunduan kay Jacob, aking kasunduan kay
Isaac, at ang aking kasunduan kay Abraham; gayun din, na
isasaisip ko ang lupain. **43** Pinabayaan nila ang lupain, nang
sa ikalugod nito ang mga Araw ng Pamamahinga hangga't
nananatili itong pinabayaan nila. Kinailangan nilang pagbayaran
ang kaparusahan para sa kanilang mga kasalanan sapagkat

sila mismo ang tumanggi sa aking mga iniatas at namuhi sa
aking mga batas. **44** Pero sa kabila ng lahat ng ito, kapag nasa
lupain sila ng kanilang mga kaaway, hindi ko sila kamumuhian
na tuluyan silang lipulin at hindi puputulin ang aking tipan sa
kanila, sapagkat ako si Yahweh na kanilang Diyos. **45** Pero para
sa kanilang kapakanan isasaisip ko ang tipan sa kanilang mga
ninuno, na siyang aking dinala palabas mula sa lupain ng Ehipto
na nasaksihan ng mga bansa, upang ako ay maging Diyos nila.
Ako si Yahweh." **46** Ito ang mga utos, kautusan, at mga batas na
ginawa ni Yahweh sa pagitan ng kanyang sarili at ng mga tao ng
Israel sa Bundok Sinai sa pamamagitan ni Moises.

27 Nangusap si Yahweh kay Moises at sinabi, **2** "Magsalita ka
sa mga tao ng Israel at sabihin sa kanila, 'Kapag gagawa ang
isang tao ng isang natatanging panata na nangangailangang
gumamit siya ng isang pamantayang halaga ng isang tao na
ilalaan niya kay Yahweh, gamitin ang sumusunod na mga
halaga. **3** Ang inyong pamantayang halaga para sa isang lalaki
mula dalawampu hanggang animnapung taong gulang ay dapat
limampung siklo ng pilak, batay sa siklo ng santuwaryo. **4** Ang
inyong pamantayang halaga para sa isang babae sa parehong
gulang ay dapat tatlumpung siklo. **5** Mula limang taon hanggang
dalawampung taong gulang ang inyong pamantayang halaga
ay dapat dalawampung siklo para sa lalaki, at sampung siklo
para sa babae. **6** Mula isang buwang gulang hanggang limang
taon ang inyong pamantayang halaga ay dapat limang siklo
ng pilak para sa isang lalaki, at tatlong siklo ng pilak para sa
isang babae. **7** Mula animnapung taong gulang pataas ang
inyong pamantayang halaga para sa isang lalaki ay dapat labin
limang siklo, at sampung siklo para sa isang babae. **8** Pero

kung ang taong gumawa ng panata ay hindi makabayad ng
pamantayang halaga, kung gayon dapat iharap sa pari ang
taong ibinigay, at bibigyang halaga ng pari ang taong iyon sa
pamamagitan ng halagang makakaya ng isang gumagawa ng
panata. **9** Kung gusto ng isang tao na mag-alay ng isang hayop
kay Yahweh, at kung tatanggapin ito ni Yahweh, sa gayon ang
hayop na iyon ay ilalaan sa kanya. **10** Hindi dapat baguhin o
palitan ng isang tao ang isang hayop na iyon, isang mabuti para
sa isang masama o isang masama para sa isang mabuti. Kung
gagawin niyang baguhin ang isa para sa iba, sa gayon parehong
mga hayop at ang isa na ipinagpalit ay magiging banal. **11**
Gayunman, kung ang panunumpa ng isang tao na ibigay kay
Yahweh ay totoong marumi, kung kaya hindi ito tatanggapin ni
Yahweh, sa gayon dapat dalhin ng tao ang hayop sa isang pari.
12 Bibigyang halaga ito ng pari, sa pamamagitan ng halaga ng
hayop sa pamilihan. Anuman ang halaga na ibinigay ng pari sa
hayop, iyon ang magiging halaga nito. **13** At kung nais ng may-
ari na tubusin ito, ang ikalima ng halaga nito ay idadagdag sa
pantubos na presyo nito. **14** Kung ninanais ng isang tao na ilaan
ang kaniyang bahay para ibukod para kay Yahweh, sa gayon
tatantiyahin ng pari ang halaga nito. Anuman ang ibibigay na
halaga ng pari dito, iyon ang magiging halaga nito. **15** Pero kung
ilalaan ng may-ari ang kaniyang tahanan at katagalan ninais na
tubusin ito, ang ikalima ng halaga nito ay idadagdag sa pantubos
na presyo, at pagkatapos magiging kaniyang muli ang bahay.
16 Kung ninanais ng isang tao na ilaan kay Yahweh ang ilan
sa kaniyang lupa, sa gayon ang pagtataya ng halaga nito ay
gagawin alinsunod sa halaga ng binhing kinakailangan upang
itanim dito. Magkakahalaga ng limampung siklo ng pilak ang

isang homer ng sebada. 17 Kung ilalaan niya ang kaniyang
bukid sa panahon ng Taon ng Paglaya, ang tinatayang halaga
ay mananatili. 18 Pero kung ilalaan niya ang kaniyang bukid
pagkatapos ng Paglaya, sa gayon dapat kwentahin ng pari
ang halaga ng lupa ayon sa bilang ng mga taon na natitira
hanggang sa susunod na Taon ng Paglaya, at dapat bawasan
ang tinatayang halaga. 19 Kung ang taong naglaan ng bukid ay
nagnanais na tubusin ito, sa gayon dapat siyang magdagdag ng
ikalima sa tinatayang halaga, at ito ay magiging kaniyang muli.
20 Kung hindi niya tutubusin ang bukid, o kung ipagbili niya ang
bukid sa ibang tao, hindi na ito matutubos kailanman. 21 Sa
halip, ang bukid, kapag ibinalik ito sa Paglaya, magiging isang
banal na regalo kay Yahweh, katulad ng bukid na ganap na
ibinigay kay Yahweh. Mabibilang ito sa pari. 22 Kung ilalaan ng
isang tao kay Yahweh ang bukid na kanyang binili, pero ang
bukid na iyon ay hindi bahagi ng lupain ng kanyang pamilya, 23
pagkatapos aalamin ng pari ang tinatayang halaga hanggang
sa Taon ng Paglaya, at dapat bayaran ng tao ang halaga sa
araw na iyon bilang isang banal na regalo kay Yahweh. 24
Sa Taon ng Paglaya, ibabalik ang bukid sa tao kung kanino
ito binili, sa may-ari ng lupa. 25 Dapat na itakda ang lahat ng
mga tinatayang mga halaga ayon sa timbang ng santuwaryong
siklo. Dalawampung gera ang dapat na katumbas ng isang siklo.
26 Pero ang unang anak ng mga hayop ay nabibilang na kay
Yahweh at walang tao ang maaaring maglaan nito—maging
lalaking baka o tupa—sapagkat ito ay nabibilang kay Yahweh.
27 Kung ito ay isang maruming hayop, maaaring bilhin itong
muli ng may-ari sa tinatayang halaga, at dapat na idagdag ang
ikalima sa halagang iyon. Kung hindi tinubos ang hayop, sa

gayon ipagbibili ito sa itinakdang halaga. **28** Gayunman, walang
taong maglalaan kay Yahweh mula sa anumang bagay na
mayroon siya, maging tao o hayop, o lupa ng kanyang pamilya,
na maaaring ipagbili o tinubos. Bawat inilaan na bagay ay banal
kay Yahweh. **29** Walang pantubos ang maaaring ibayad para
sa taong ibinukod para patayin. Dapat patayin ang taong iyon.
30 Lahat ng ikapu ng lupain, maging tumubong butil sa lupa o
bunga mula sa mga puno, ay kay Yahweh. Banal ito kay Yahweh.
31 Kung tutubusin ng isang tao ang alinman sa kanyang ikapu,
dapat siyang magdagdag ng ikalima sa halaga nito. **32** Para sa
lahat ng ikapu ng grupo ng mga hayop o ang kawan, anuman
ang dumaan sa ilalim ng tungkod ng pastol, dapat ilaan kay
Yahweh ang ikasampu. **33** Hindi dapat humanap ang pastol ng
higit na mabuti o higit na masamang mga hayop, at hindi niya
maaaring ipagpalit ang isa para sa iba. Kung papalitan man niya
ito, magiging banal ang parehong mga hayop at iyon na kung
saan ito ipinagpalit. Hindi ito matutubos.'" **34** Ito ang mga utos
na ibinigay ni Yahweh kay Moises sa Bundok Sinai para sa mga
bayan ng Israel.

Mga Bilang

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa tolda ng pagpupulong sa
ilang ng Sinai. Nangyari ito sa unang araw ng ikalawang buwan
sa loob ng ikalawang taon matapos na makalabas ang mga
tao ng Israel mula sa lupain ng Ehipto. Sinabi ni Yahweh, 2
“Magsagawa ka ng isang pagbibilang sa lahat ng kalalakihan
ng Israel sa bawat angkan, sa mga pamilya ng kanilang mga
ama. Bilangin mo sila ayon sa kanilang mga pangalan. Bilangin
mo ang bawat lalaki, ang bawat lalaking 3 dalawampung taong
gulang pataas. Bilangin mo ang lahat ng maaaring makipaglaban
bilang mga kawal para sa Israel. Dapat ninyong itala ni Aaron
ang bilang ng mga kalalakihan sa kanilang armadong mga
grupo. 4 Ang isang lalaki mula sa bawat tribu, ang isang ulo
ng angkan ay dapat maglingkod sa iyo bilang pinuno ng tribu.
Dapat pangunahan ng bawat pinuno ang mga kalalakihang
makikipaglaban para sa kaniyang tribu. 5 Ito ang mga pangalan
ng mga pinunong dapat makipaglaban na kasama mo: Mula sa
tribu ni Ruben, si Elizur na anak na lalaki ni Sedeur; 6 sa tribu ni
Simeon, si Selumiel na anak na lalaki ni Zurisaddai; 7 mula sa
tribu ni Juda, si Naason na anak na lalaki ni Aminadab; 8 mula
sa tribu ni Isacar, si Natanael na anak na lalaki ni Zuar; 9 mula
sa tribu ni Zebulon, si Eliab na anak na lalaki ni Helon; 10 mula
sa tribu ni Efraim na anak na lalaki ni Jose ay si Elisama na anak
na lalaki ni Ammiud; mula sa tribu ni Manases, si Gamaliel na
anak na lalaki ni Pedasur; 11 mula sa tribu ni Benjamin na anak
na lalaki ni Jose ay si Abidan na anak na lalaki ni Gideon; 12
mula sa tribu ni Dan, si Ahiezer na anak na lalaki ni Ammisaddai;
13 mula sa tribu ni Aser, si Pagiel na anak na lalaki ni Okran; 14
mula sa tribu ni Gad, si Eliasaf na anak na lalaki ni Deuel; 15 at

mula sa tribu ni Neftali, si Ahira na anak na lalaki ni Enan. **16** Ito
ang mga lalaking pinili mula sa mga tao. Pinangunahan nila
ang mga tribu ng kanilang mga ninuno. Sila ang mga pinuno
ng mga angkan sa Israel. **17** Ang mga lalaking ito ay kinuha
nina Moises at Aaron, na kanilang naitala sa pamamagitan ng
pangalan, **18** at sa tabi ng mga lalaking ito, tinipon nila ang
lahat ng mga kalalakihan ng Israel sa unang araw ng ikalawang
buwan. At bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas ay
kinilala ang kaniyang kanunu-nunuan. Dapat niyang pangalanan
ang mga angkan at ang mga pamilyang nagmula sa kaniyang
mga ninuno. **19** Pagkatapos, itinala ni Moises ang kanilang mga
bilang sa ilang ng Sinai, gaya ng inuutos ni Yahweh na kaniyang
gawin. **20** Mula sa mga kaapu-apuhan ni Ruben, panganay
na anak ni Israel, binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng
lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. **21** 46, 500 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Ruben. **22** Mula sa mga kaapu-apuhan
ni Simeon ay binilang nila ang lahat ng pangalan ng bawat
lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. **23** 59, 300 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Simeon. **24** Mula sa mga kaapu-apuhan
ni Gad ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat
lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. **25** 45, 650 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Gad. **26** Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Juda ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat

lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. **27** 74, 600 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Juda. **28** Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Isacar ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat
lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. **29** 54, 400 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Isacar. **30** Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Zebulon ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat
lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. **31** 57, 400 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Zebulon. **32** Mula sa mga kaapu-apuhan
ni Efraim na anak na lalaki Jose ay binilang nila ang lahat ng
mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang
pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng
mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. **33** 40, 500 na
kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Efraim. **34** Mula sa
mga kaapu-apuhan ni Manases ay binilang nila ang lahat ng
mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang
pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng
mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. **35** 32, 200
na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Manases. **36**
Mula sa mga kaapu-apuhan ni Benjamin ay binilang nila ang
lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong
gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga
talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya.
37 35, 400 na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni

Benjamin. **38** Mula sa mga kaapu-apuhan ni Dan ay binilang nila
ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung
taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa
mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya.
39 62, 700 ang nabilang nila mula sa tribu ni Dan. **40** Mula
sa mga kaapu-apuhan ni Aser ay binilang nila ang lahat ng
mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang
pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng
mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. **41** , 500 na
kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Aser. **42** Mula sa
mga kaapu-apuhan ni Neftali ay binilang nila ang lahat ng mga
pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas
na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga
angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. **43** 53, 400 ang
nabilang nila mula sa tribu ni Neftali. **44** Binilang nina Moises at
Aaron ang lahat ng mga lalaking ito, kasama ang labindalawang
kalalakihang namumuno sa labindalawang tribu ng Israel. **45**
Kaya lahat ng kalalakihan sa Israel mula sa dalawampung taong
gulang pataas, lahat nang maaaring makipaglaban sa digmaan
ay binilang nila sa bawat kanilang mga pamilya. **46** 603, 550 na
kalalakihan ang nabilang nila. **47** Ngunit hindi na nila binilang
ang mga kalalakihang nagmula kay Levi, **48** dahil sinabi ni
Yahweh kay Moises, **49** “Hindi mo dapat bilangin ang tribu ni
Levi o isama sila sa kabuuang bilang ng mga tao sa Israel. **50**
Sa halip, italaga mo ang mga Levita na ingatan ang tabernakulo
ng toldang tipanan, at ingatan ang buong kagamitan sa loob ng
tabernakulo at sa lahat ng kagamitang naroon. Dapat buhatin ng
mga Levita ang tabernakulo at dapat nilang dalhin ang mga
kagamitan sa nito. Dapat nilang ingatan ang tabernakulo at itayo

ang kanilang kampo sa paligid nito. 51 Kapag ang tabernakulo
ay ililipat na sa ibang lugar, dapat itong ibaba ng mga Levita.
Kapag ang tabernakulo ay itatayo, dapat itong itayo ng mga
Levita. At ang sinumang dayuhang lalapit sa tabernakulo ay
dapat patayin. 52 Kapag itatayo ng mga tao ng Israel ang
kanilang mga tolda, dapat itong gawin ng bawat lalaki malapit sa
bandilang nabibilang sa kaniyang armadong grupo. 53 Gayon
pa man, dapat itayo ng mga Levita ang kanilang mga tolda sa
paligid ng tabernakulo ng toldang tipanan upang hindi bumaba
ang aking galit sa mga tao ng Israel. Dapat ingatan ng mga
Levita ang tabernakulo ng toldang tipanan." 54 Ginawa ng mga
tao ng Israel ang lahat ng mga bagay na ito. Ginawa nila ang
lahat na inutos ni Yahweh sa pamamagitan ni Moises.

2 Muling nagsalita si Yahweh kina Moises at Aaron. Kaniyang
sinabi, 2 "Ang bawat kaapu-apuhan ng mga Israelita ay dapat
magkampo sa palibot ng bandila ng kaniyang armadong grupong
nabibilang sa hukbo at sa palibot ng pinakamaliit na watawat na
palatandaan sa kaniyang tribu. Ang kanilang mga kampo ay
dapat nakaharap sa tolda ng pagpupulong. 3 Dapat magkampo
ang mga lalaking nabibilang sa kampo ni Juda kasama ang
kanilang armadong grupo sa palibot ng bandila ni Juda, sa
silangan ng tolda ng pagpupulong, kung saan sumisikat ang
araw. Si Naason na anak ni Amminadab ang dapat mamuno
sa hukbo ni Juda. 4 Ang hukbo ni Juda ay may 74, 600 na
kalalakihan. 5 Dapat magkampo ang tribu ni Isacar kasunod ni
Juda. Si Nethanael na anak ni Zuar ang dapat mamuno sa hukbo
ni Isacar. 6 Ang hukbo ni Isacar ay may 54, 400 na kalalakihan.
7 Dapat magkampo ang tribu ni Zebulon kasunod ng kampo
ni Isacar. Si Eliab na anak ni Helon ang dapat mamuno sa

hukbo ni Zebulun. **8** Ang hukbo ni Zebulon ay may 57, 400
na kalalakihan. **9** Ang lahat ng hukbong nagkampo kasama
si Juda ay 186, 400 na kalalakihan. Sila ang dapat maunang
lumabas mula sa kampo. **10** Dapat magkampo ang mga hubo
sa katimugang bahagi sa palibot ng bandila ni Ruben. Si Elizur
na anak ni Shedeur ang dapat mamuno sa hukbo ni Ruben. **11**
Ang hukbo ni Ruben ay may 46, 500 na kalalakihan. **12** Dapat
magkampo ang tribu ni Simeon kasunod ni Ruben. Si Selumiel
na anak ni Zurisaddai ang dapat mamuno sa hukbo ni Simeon.
13 Ang hukbo ni Simeon ay may 59, 300 na kalalakihan. **14**
Sumunod ang tribu ni Gad. Si Eliasaf na anak ni Deuel ang
dapat mamuno sa hukbo ni Gad. **15** Ang hukbo ni Gad ay may
45, 650 na kalalakihan. **16** Ang lahat ng mga hukbong dapat
magkampong kasama ni Ruben ay may bilang na 151, 450
na kalalakihan. Sila ang dapat pangalawang lumabas mula
sa kampo. **17** Susunod, dapat lumabas mula sa kampo ang
tolda ng pagpupulong kasama ng mga Levita sa gitna ng lahat
ng kampo. Dapat lalabas sila mula sa kampo sa parehong
pagkakaayos gaya ng kanilang pagpasok sa loob ng kampo.
Ang bawat lalaki ay dapat nasa kaniyang kinalalagyan, sa tabi
ng kaniyang bandila. **18** Dapat magkampo ang hukbo ng Efraim
sa dakong kanluran ng tolda ng pagpupulong. Si Elishama na
anak ni Ammiud ang dapat mamuno sa hukbo ng Efraim. **19**
Ang hukbo ng Efraim ay may 40, 500 na kalalakihan. **20** Dapat
ang tribu ni Manases ang magkampong kasunod ng Efraim.
Si Gamaliel na anak ni Pedasur ang dapat mamuno sa hukbo
ni Manases. **21** Ang hukbo ng Manases ay may 32, 200 na
kalalakihan. **22** Susunod ang tribu ni Benjamin. Si Abidan na
anak ni Gideon ang dapat mamuno sa hukbo ni Benjamin. **23**

Ang hukbo ni Manases ay may 35, 400 na kalalakihan. **24** Lahat
ng mga hukbong nagkampong kasama ni Efraim ay may bilang
na 108, 100 na kalalakihan. Sila ang pangatlong dapat lumabas
mula sa kampo. **25** Dapat magkampo ang hukbo ni Dan sa
palibot ng kaniyang bandila sa dakong hilaga ng tabernakulo. Si
Ahieser na anak ni Ammisaddai ang dapat mamuno sa mga
kaapu-apuhan ni Dan. **26** Ang hukbo ni Dan ay may 62, 700 na
kalalakihan. **27** Dapat magkampo ang tribu ni Aser kasunod ni
Dan. Si Pagiel na anak ni Okran ang dapat mamuno sa mga
kaapu-apuhan ni Aser. **28** Ang hukbo ni Aser ay may 41, 500 na
kalalakihan. **29** Ang sumunod ay ang tribu ni Neftali. Si Ahira
na anak ni Enan ang dapat mamuno sa mga kaapu-apuhan ni
Neftali. **30** Ang hukbo ni Neftali ay may 53, 400 na kalalakihan.
31 Lahat ng mga hukbong nagkampong kasama ni Dan ay may
bilang na 157, 600 na kalalakihan. Sila ang dapat mahuling
lumabas mula sa kanilangkampo kasama ang kanilang bandila."
32 Naibilang nina Moises at Aaron ayon sa mga angkan ng
kanilang ninuno ang 603, 550 na kalalakihan sa mga hukbo ng
mga Israelita. **33** Ngunit hindi naibilang nina Moises at Aaron
ang mga Levita sa mga tao ng Israel. Ito ay ayon sa iniutos ni
Yahweh kay Moises. **34** Ginawa ng mga Israelita ang lahat ng
bagay na ipinag-utos ni Yahweh kay Moises. Nagkampo sila sa
tabi ng kanilang mga bandila. Lumabas sila mula sa kampo
ayon sa kanilang mga angkan, batay sa pagkakasunod ng mga
angkan nga kanilang mga ninuno.

3 Ngayon ito ang kasaysayan ng mga kaapu-apuhan nina
Aaron at Moises nang kausapin ni Yahweh si Moises sa Bundok
Sinai. **2** Ang mga pangalan ng mga Anak na lalaki ni Aaron ay
sina Nadab ang panganay, at Abihu, Eleazar, at Itamar. **3** Ito

ang mga pangalan ng mga anak na lalaki ni Aaron, ang mga
paring pinahiran ng langis at siyang itinalaga upang maglingkod
bilang mga pari. **4** Ngunit namatay sa harapan ni Yahweh sina
Nadab at Abihu nang naghandog sila kay Yahweh ng hindi
katanggap-tanggap na apoy sa ilang ng Sinai. Walang mga
anak sina Nadab at Abihu, kaya sina Eleazar at Itamar lamang
ang naglingkod bilang mga pari kasama ni Aaron na kanilang
ama. **5** Nagsalita si Yahweh kay Moises Moises. Sinabi niya, **6**
"Dalhin mo ang tribu ni Levi at iharap sila kay Aaron na pari para
matulungan nila siya. **7** Dapat nilang isagawa ang tungkulin sa
pangalan ni Aaron at ang buong sambayanan sa harap ng tolda
ng pagpupulong. Dapat silang maglingkod sa tabernakulo. **8**
Dapat nilang ingatan ang lahat ng mga kasangkapan sa tolda ng
pagpupulong, at dapat nilang tulungan ang mga tribu ng Israel
upang isagawa ang paglilingkod sa tabernakulo. **9** Dapat mong
ibigay ang mga Levita kay Aaron at sa kaniyang mga anak na
lalaki. Ganap silang ibinigay upang tulungan siyang maglingkod
sa mga tao ng Israel. **10** Dapat mong hirangin sina Aaron at ang
kaniyang mga anak na lalaki bilang mga pari, ngunit sinumang
dayuhang lalapit ay dapat patayin." **11** Nagsalita si Yahweh kay
Moises. Sinabi niya, **12** "Tingnan mo, kinuha ko ang mga Levita
mula sa mga tao ng Israel. Ginawa ko ito sa halip na kunin ang
bawat panganay na lalaki na ipinanganak mula sa mga tao ng
Israel. Pag-aari ko ang mga Levita. **13** Pag-aari ko ang lahat
ng mga panganay. Sa araw na sasalakayin ko ang lahat ng
panganay sa lupain ng Ehipto, inilaan ko para sa aking sarili ang
lahat ng panganay sa Israel, kapwa mga tao at mga hayop. Sila
ay pag-aari ko. Ako si Yahweh." **14** Nagsalita si Yahweh kay
Moises sa ilang ng Sinai. Sinabi niya, **15** "Bilangin mo ang mga

kaapu-apuhan ni Levi sa bawat pamilya, sa mga tahanan ng
kanilang mga ninuno. Bilangin mo ang bawat lalaki na isang
buwang gulang at pataas." **16** Sila ay binilang ni Moises, bilang
pagsunod sa atas na ibinigay sa kanila ng salita ni Yahweh, gaya
ng iniutos sa kaniya ni Yahweh. **17** Ang mga pangalan ng mga
anak na lalaki ni Levi ay sina Gerson, Kohat, at Merari. **18** Ang
mga angkan na nagmumula sa mga anak na lalaki ni Gerson
ay sina Libni at Shimei. **19** Ang mga angkan na nagmumula
sa mga anak na lalaki ni Kohat ay sina, Amram, Izar, Hebron,
at Uziel. **20** Ang mga angkan na nagmumula sa mga anak na
lalaki ni Merari ay sina Mahali at Musi. Ito ang mga angkan
ng mga Levita, na nakatala angkan sa angkan. **21** Ang mga
angkan ng mga Libnita at ng mga Shimeita ay nagmula kay
Gerson. Ito ang mga angkan ng mga Gersonita. **22** Lahat ng
mga lalaki mula sa isang buwang gulang at pataas ay binilang,
na may kabuuang bilang na 7, 500. **23** Dapat magkampo ang
angkan ng mga Gersonita sa dakong kanluran ng tabernakulo.
24 Dapat pangunahan ni Eliasaf na anak na lalaki ni Lael ang
angkan ng kaapu-apuhan ng mga Gersonita. **25** Dapat ingatan
ng pamilya ni Gerson ang mga kurtina ng tabernakulo sa ilalim
ng panlabas na mga takip ng tolda ng pagpupulong. Dapat
nilang ingatan ang tolda, ang mala-toldang pantakip, at ang
kurtina para sa pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong. **26**
Dapat nilang ingatan ang mga tabing sa patyo, ang kurtina sa
pasukan ng patyo—ang patyo na nakapalibot sa santuwaryo
at ang altar. Dapat nilang ingatan ang mga lubid ng tolda ng
pagpupulong at para sa lahat ng bagay na nasa loob nito. **27**
Ang mga angkan na ito ay nagmula kay Kohat: ang angkan ng
mga Amramita, ang angkan ng mga Izarita, ang angkan ng mga

Hebronita, at ang angkan ng mga Uzielita. Ang mga angkan na
ito ay nabibilang sa mga Kohatita. **28** 8, 600 na mga lalaki ang
nabilang na may edad isang buwang gulang at pataas upang
mag-ingat sa mga bagay na pag-aari ni Yahweh. **29** Dapat
magkampo ang mga pamilya ng mga kaapu-apuhan ni Kohat sa
dakong timog ng tabernakulo. **30** Dapat pangunahan ni Elizafan
na anak na lalaki ni Uziel ang mga angkan ng mga Kohatita. **31**
Dapat nilang ingatan ang kaban, ang mesa, ang ilawan, ang
mga altar, ang mga sagradong bagay na ginagamit sa kanilang
paglilingkod, ang kurtina, at ang lahat ng gawain sa palibot
nito. **32** Dapat pangunahan ni Eleazar na anak na lalaki ni
Aaron na pari ang mga kalalakihang namumuno sa mga Levita.
Dapat niyang pangasiwaan ang mga lalaking nag-iingat sa banal
na lugar. **33** Dalawang angkan ang nagmula kay Merari: ang
angkan ng mga Mahlita at ang angkan ng mga Musita. Ang mga
angkan na ito ay nagmula kay Merari. **34** 6, 200 na mga lalaki
ang nabilang na may edad isang buwang gulang at pataas. **35**
Dapat pangunahan ni Zuriel na anak na lalaki ni Abihail ang mga
angkan ni Merari. Dapat silang magkampo sa dakong hilaga ng
tabernakulo. **36** Dapat ingatan ng mga kaapu-apuhan ni Merari
ang mga tabla ng tabernakulo, ang mga pahalang na haligi,
mga poste, mga patungan, lahat ng mga kagamitang metal, at
lahat ng bagay na kaugnay sa mga ito, kabilang **37** ang mga
haligi at mga poste ng patyo na nakapalibot sa tabernakulo,
kasama ang mga patungan ng poste ng mga ito, mga tulos, at
mga lubid. **38** Dapat magkampo sina Moses at Aaron at ang
kaniyang mga anak na lalaki sa dakong silangan ng tabernakulo,
sa harapan ng tolda ng pagpupulong, sa dakong sinisikatan
ng araw. Sila ang mamahala para sa katuparan ng kanilang

mga tungkulin sa santuwaryo at sa mga tungkulin ng mga tao
ng Israel. Dapat patayin ang sinumang dayuhan na lalapit sa
santuwaryo. **39** Binilang nina Moises at Aaron ang lahat ng mga
lalaki sa mga angkan ni Levi na may edad isang buwang gulang
at pataas, gaya ng iniutos ni Yahweh. Dalawampu't dalawang
libong kalalakihan ang nabilang nila. **40** Sinabi ni Yahweh kay
Moises, “Bilangin mo ang lahat ng panganay na mga lalaki sa
mga tao ng Israel na may edad isang buwang gulang at pataas.
Ilista mo ang kanilang mga pangalan. **41** Dapat mong kunin ang
mga Levita para sa akin sa halip na ang lahat ng mga panganay
ng mga tao ng Israel. Ako si Yahweh. At dapat mong kunin
ang alagang hayop ng mga Levita sa halip na ang lahat ng
panganay na alagang hayop ng mga kaapu-apuhan ni Israel.”
42 Binilang ni Moises ang lahat ng panganay na mga tao ng
Israel gaya ng iniutos ni Yahweh na gawin niya. **43** Binilang niya
ang lahat ng mga panganay na mga lalaki ayon sa kanilang
pangalan, na may edad isang buwang gulang at pataas. 22,
273 na kalalakihan ang nabilang niya. **44** Muling nagsalita si
Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **45** “Kunin mo ang mga Levita
sa halip na ang lahat ng panganay sa mga tao ng Israel. At
kunin mo ang alagang hayop ng mga Levita sa halip na ang
alagang hayop ng mga tao. Ang mga Levita ay pag-aari ko. Ako
si Yahweh. **46** Dapat kang mangolekta ng limang siklo para sa
pantubos ng bawat isa sa 273 panganay ng mga tao ng Israel
na humigit sa bilang ng mga Levita. **47** Dapat mong gamitin ang
siklo ng santuwaryo bilang iyong pamantayang timbang. Ang
siklo ay katumbas ng dalawampung gera. **48** Dapat mong ibigay
ang halaga ng pantubos na iyong binayaran kay Aaron at sa
kanyang mga anak na lalaki.” **49** Kaya tinipon ni Moises ang

pambayad ng pantubos mula sa mga taong humigit sa bilang ng
mga natubos ng mga Levita. **50** Tinipon ni Moises ang mga pera
mula sa panganay na anak ng mga tao ng Israel. Nakaipon
siya ng 1, 365 na siklo, na tumitimbang sa siklo ng santuwaryo.
51 Ibinigay ni Moises ang pantubos na pera kay Aaron at sa
kanyang mga anak na lalaki. Ginawa ni Moises ang lahat ng
bagay na sinabi sa kanya upang gawin sa pamamagitan ng mga
salita ni Yahweh, gaya ng iniutos sa kanya ni Yahweh.

4 Nagsalita si Yahweh kina Moises at Aaron. Sinabi niya, **2**
"Magsagawa kayo ng isang pagtatala sa mga lalaking kaapu-
apuhan ni Kohat na nagmula sa mga Levita, sa pamamagitan ng
kanilang mga angkan at ng mga pamilya ng kanilang ninuno. **3**
Bilangin ninyo ang lahat ng kalalakihan na tatlumpu hanggang
limampung taong gulang. **4** Dapat sumali ang kalalakihang
ito sa samahan para maglingkod sa tolda ng pagpupulong.
Dapat pangalagaan ng mga kaapu-apuhan ni Kohat ang
pinakasagradong mga bagay na inilaan para sa akin sa tolda ng
pagpupulong. **5** Kapag naghahanda ang kampo para umabante,
dapat pumunta si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki sa
tolda, ibaba ang kurtina na naghihiwalay sa pinakabanal na lugar
mula sa banal na lugar, at itakip ito sa kaban ng tipan. **6** Dapat
nilang takpan ang kaban ng mga balat ng dugong. Dapat silang
maglatag ng asul na tela sa taas nito. Dapat nilang ilagay ang
mga pasanan sa pagbubuhat nito. **7** Dapat silang maglatag ng
isang asul na tela sa mesa ng tinapay ng presensya. Sa ibabaw
nito, dapat nilang ilagay ang mga pinggan, mga kutsara, mga
mangkok, at mga banga para sa pagbubuhos. Dapat palaging
nasa mesa ang tinapay. **8** Dapat nilang takpan ang mga ito ng
isang matingkad na pulang tela at muli ng mga balat ng dugong.

Dapat nilang ilagay ang mga pasanan sa pagbubuhat sa mesa.
9 Dapat silang kumuha ng isang asul na tela at takpan ang
patungan ng ilawan, kasama ng mga ilawan nito, mga sipit, mga
sisidlan ng abo, at lahat ng mga banga ng langis para sa mga
ilawan. **10** Dapat nilang takpan ang patungan ng ilawan at ang
lahat ng mga kasangkapan nito ng mga balat ng dugong, at
dapat nilang ilagay ito sa balangkas na binubuhat. **11** Dapat
nilang ilatag ang isang asul na tela sa gintong altar. Dapat nilang
takpan ito ng mga balat ng dugong, at pagkatapos ay ilagay ang
mga pasanan sa pagbubuhat. **12** Dapat nilang dalhin ang lahat
ng kasangkasapan para sa gawain sa loob ng banal na lugar
at balutin ito ng isang asul na tela. Dapat nilang takpan ito ng
mga balat ng dugong at ilagay ang kasangkapan sa balangkas
na binubuhat. **13** Dapat nilang alisin ang mga abo mula sa
altar at maglatag ng isang lilang tela sa altar. **14** Dapat nilang
ilagay ang lahat ng kasangkapan sa balangkas na binubuhat
na ginagamit nila sa paggawa ng altar. Ang mga bagay na ito
ay ang mga kawali, mga tinidor, mga pala, mga mangkok, at
lahat ng ibang kasangkapan para sa altar. Dapat nilang takpan
ang altar ng mga balat ng dugong at pagkatapos ay ilagay ang
mga pasanan sa pagbubuhat. **15** Kapag ganap na natakpan ni
Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki ang banal na lugar at
lahat ng mga kasangkapan nito, at kapag umabante ang kampo,
dapat pumunta ang mga kaapu-apuhan ni Kohat upang dalhin
ang banal na lugar. Kapag hinawakan nila ang mga sagradong
kasangkapan, dapat silang mamatay. Ito ang gawain ng mga
kaapu-apuhan ni Kohat, upang dalhin ang mga gamit sa tolda
ng pagpupulong. **16** Dapat pangalagaan ni paring Eleazar na
anak na lalaki ni Aaron ang langis para sa ilaw. Dapat niyang

pangasiwaan ang pangangalaga ng matamis na insenso, ang
palagiang handog na butil, ang pampahid na langis, ang buong
tabernakulo at lahat ng narito, ang sagradong mga kagamitan at
mga artikulo." **17** Nagsalita si Yahweh kina Moises at Aaron.
Sinabi niya, **18** "Huwag hayaan ang mga angkan ng mga tribu ni
Kohat na maalis mula sa mga Levita. **19** Ipangtanggol ninyo sila
sa paggawa nito, upang sila ay mabuhay at hindi mamamatay.
Kapag nilapitan nila ang pinakabanal na mga bagay **20** hindi
sila dapat pumasok upang tingnan ang banal na lugar kahit
sandali, kasi kung gagawin nila, dapat silang mamatay. Dapat
pumasok sina Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki at
pagkatapos, dapat italaga nina Aaron at ng kaniyang mga anak
na lalaki ang bawat Kohatita sa kaniyang gawain, sa kaniyang
natatanging mga tungkulin." **21** Nagsalita muli si Yahweh kay
Moises. Sinabi niya, **22** "Gumawa ka rin ng isang pagtatala ng
mga kaapu-apuhan ni Gerson, ayon sa mga pamilya ng kanilang
ninuno, ayon sa kanilang mga angkan. **23** Bilangin mo iyong
mga tatlumpu hanggang limampung taong gulang. Bilangin mo
silang lahat na sasali sa samahan upang maglingkod sa tolda ng
pagpupulong. **24** Ito ay ang gawain ng mga angkan ng Gersonita,
kapag sila ay naglilingkod at anuman ang kanilang binubuhat.
25 Dapat nilang dalhin ang mga kurtina ng tabernakulo, ang
tolda ng pagpupulong, ang mga pantakip nito, ang pantakip
na balat ng dugong na nakalagay dito, at ang mga kurtina
para sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. **26** Dapat nilang
dalhin ang mga kurtina ng patyo, ang kurtina para sa daanan sa
tarangkahan ng patyo, na malapit sa tabernakulo at malapit sa
altar, ang mga lubid nito, at lahat ng mga kasangkapan para sa
kanilang paglilingkod. Anuman ang kailangang gawin sa mga

bagay na ito, dapat nilang gawin ito. **27** Dapat pamahalaan
nila Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki ang lahat ng
paglilingkod ng mga kaapu-apuhan ng mga Gersonita, sa bawat
bagay na kanilang ililipat, at sa lahat ng kanilang paglilingkod.
Dapat mo silang italaga sa lahat ng kanilang mga tungkulin. **28**
Ito ay ang paglilingkod ng mga angkan ng mga kaapu-apuhan
ng mga Gersonita para sa tolda ng pagpupulong. Ang pari na
si Itamar na anak na lalaki ni Aaron ang dapat na manguna
sa kanilang paglilingkod. **29** Dapat mong bilangin ang mga
kaapu-apuhan ni Merari ayon sa kanilang mga angkan, at
iayos mo sila ayon sa mga pamilya ng kanilang ninuno, **30**
mula tatlumpung taong gulang pataas hanggang limampung
taong gulang. Bilangin mo bawat isa na sasali sa samahan at
maglilingkod sa tolda ng pagpupulong. **31** Ito ay ang kanilang
tungkulin at kanilang gawain sa lahat ng kanilang paglilingkod
para sa tolda ng pagpupulong. Dapat nilang pangalagaan ang
pagbabalangkas ng tabernakulo, mga pahalang na haligi nito,
mga poste, at mga patungan, **32** kasama ng mga poste ng patyo
sa palibot ng tabernakulo, ang mga patungan ng mga ito, mga
tulos na pako, at ang mga lubid nito, kasama ang mga metal ng
mga ito. Itala sa kanilang pangalan ang mga bagay na dapat
nilang dalhin. **33** Ito ay ang paglilingkod ng mga angkan ng mga
kaapu-apuhan ni Merari, anuman ang kanilang gagawin para sa
tolda ng pagpupulong, sa ilalim ng pamamahala n paring Itamar
na anak na lalaki ni Aaron." **34** Binilang nina Moises, Aaron at
ng mga pinuno ng mga sambayanan ang mga kaapu-apuhan ng
mga Kohatita ayon sa mga angkan ng mga pamilya ng kanilang
ninuno. **35** Binilang sila mula tatlumpung taong gulang pataas
hanggang limampung taong gulang. Binilang nila ang bawat isa

na sasali sa samahan para maglingkod sa tolda ng pagpupulong.
36 Binilang nila ang 2, 750 na kalalakihan ayon sa kanilang
mga angkan. **37** Binilang nina Moises at Aaron ang lahat ng
kalalakihan sa mga angkan at mga pamilya ng mga Kohatita
na siyang naglilingkod sa tolda ng pagpupulong. Sa pag-gawa
nito, sinunod nila ang iniutos ni Yahweh na kanilang gawin sa
pamamagitan ni Moises. **38** Binilang ang mga kaapu-apuhan
ni Gerson sa kanilang mga angkan, ayon sa mga pamilya ng
kanilang ninuno, **39** mula tatlumpu hanggang limampung taong
gulang, bawat isa na sasali sa samahan para maglingkod sa
tolda ng pagpupulong. **40** Lahat ng kalalakihan, binilang ayon sa
kanilang mga angkan at mga pamilya ng kanilang ninuno, sa
bilang na 2, 630. **41** Binilang nina Moises at Aaron ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Gerson na maglilingkod sa
tolda ng pagpupulong. Sa paggawa nito, sinunod nila ang iniutos
ni Yahweh sa kanila na gawin sa pamamagitan ni Moises. **42**
Binilang ang mga kaapu-apuhan ni Merari sa kanilang angkan
ayon sa mga pamilya ng kanilang ninuno, **43** mula tatlumpu
hanggang limampung taong gulang, bawat isa na sasali sa
samahan para maglingkod sa tolda ng pagpupulong. **44** Lahat
ng kalalakihan, nabilang ayon sa kanilang mga angkan at mga
pamilya ng kanilang mga ninuno, sa bilang na 3, 200. **45** Binilang
nina Moises at Aaron ang lahat ng kalalakihang ito, ang mga
kaapu-apuhan ni Merari. Sa paggawa nito, sinunod nila ang
iniutos ni Yahweh sa kanila na gawin sa pamamagitan ni Moises.
46 Kaya binilang nina Moises, Aaron, at ng mga pinuno ng Israel
ang lahat ng Levita ayon sa kanilang angkan sa mga pamilya ng
kanilang ninuno **47** mula tatlumpu hanggang limampung taong
gulang. Binilang nila ang bawat isa na gagawa ng mga gawain

sa tabernakulo, at sinumang magdadala at mamamahala ng
mga kagamitan sa tolda ng pagpupulong. **48** Nabilang nila ang
8, 580 na kalalakihan. **49** Sa utos ni Yahweh, binilang ni Moises
ang bawat lalaki, patuloy na bilang ang bawat-isa ayon sa uri ng
gawaing naitilaga sa kaniya upang gawin niya. Binilang niya ang
bawat-isa sa uri ng tungkulin na kanyang pasanin. Sa paggawa
nito, sinunod nila ang utos ni Yahweh na kanilang gawin sa
pamamagitan ni Moises.

5 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **2** "Utusan
mo ang mga tao ng Israel na paalisin mula sa kampo ang
lahat ng may nakakahawang sakit sa balat, at lahat ng may
tumutulong sugat, at ang sinumang marumi sa pamamagitan
ng paghawak ng isang patay na katawan. **3** Maging lalaki o
babae, dapat paalisin ninyo sila sa kampo. Hindi nila dapat
dungisan ang kampo, dahil naninirahan ako dito." **4** Kaya ginawa
ito ng mga tao ng Israel. Pinaalis nila sila sa kampo, gaya ng
inutos ni Yahweh kay Moises. Sinunod ng mga tao ng Israel si
Yahweh. **5** Muling nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya,
6 "Magsalita ka sa mga tao ng Israel. Kapag nakagawa ang
isang lalaki o babae ng anumang kasalanang tulad ng ginagawa
ng mga tao sa isa't isa, at hindi tapat sa akin, ang taong iyon ay
nagkasala. **7** Kung gayon, dapat niyang aminin ang kasalanang
kaniyang nagawa. Dapat niyang ganap na bayaran ang halaga
ng kaniyang pagkakasala at dagdagan ang halaga ng higit
sa ikalimang bahagi. Dapat niyang ibigay ito sa isang taong
nakagawan niya ng kamalian. **8** Ngunit kung ang taong nagawan
niya ng kamalian ay walang malapit na kamag-anak upang
tumanggap ng bayad, dapat niyang bayaran ang halaga para sa
kaniyang pagkakasala sa akin sa pamamagitan ng isang pari,

kasama ang isang lalaking tupa upang pambayad sala para sa
kaniyang sarili. 9 Bawat handog na idinulog sa isang pari mula
sa lahat ng sagradong bagay, ang mga bagay na inilaan ng mga
tao ng Israel para sa akin ay mapapabilang sa paring iyon. 10
Mapapabilang sa pari ang bawat sagradong bagay na pag-aari
ng mga tao. Mapapabilang sa paring iyon ang anumang ibibigay
ng isang tao sa pari." 11 Muling nagsalita si Yahweh kay Moises.
Sinabi niya, 12 "Magsalita ka sa mga tao ng Israel. Sabihin mo
sa kanila, 'Ipagpalagay na tumalikod ang isang asawang babae
at nagkasala laban sa kaniyang asawang lalaki. 13 Pagkatapos,
ipagpalagay na ang isang lalaki ay nakipagtalik sa kaniya. Sa
ganitong kalagayan, nadungisan siya. Kahit na hindi ito nakita
ng kaniyang asawang lalaki o nalaman ang tungkol dito, at kahit
wala ni isa ang nakahuli sa kaniya sa kaganapan at wala ni
isa ang makapagpatotoo laban sa kaniya, 14 gayon pa man,
maaaring ipaalam ng isang espiritu ng pagseselos sa asawang
lalaki na ang kaniyang asawang ay nadungisan. Gayunman, ang
espiritu ng pagseselos ay maaaring iparating sa isang lalaki
na ang kaniyang asawa ay hindi nadungisan. 15 Sa ganitong
mga kalagayan, dapat dalhin ng lalaki ang kaniyang asawa sa
pari. Dapat magdala ng isang inuming handog ang asawang
lalaki para sa kaniyang asawa. Dapat magdala siya ng isang
ikasampu ng isang epa ng sebadang harina. Dapat hindi niya
ito buhusan ng langis o kamanyang dahil ito ay isang handog
na butil ng pagseselos, isang handog na butil na maaaring
tagaturo ng kasalanan. 16 Ang pari ay dapat ilapit ang babae
at iharap siya kay Yahweh. 17 Dapat kumuha ang pari ng
isang tapayan ng banal na tubig at kumuha ng alikabok mula
sa sahig ng tabernakulo. Dapat niyang ilagay ang alikabok sa

tubig. **18** Dapat iharap ng pari ang babae kay Yahweh. Dapat
alisin ng babae ang takip ng kaniyang ulo at alisin ang tali ng
kaniyang buhok. Dapat ilagay ng pari sa kaniyang mga kamay
ang handog na butil bilang isang pahiwatig. Ito ang handog
na butil ng pagseselos. Dapat hawakan ng pari sa kaniyang
kamay ang mapait na tubig na may alikabok na magdadala
ng isang sumpa sa kaniya. **19** Dapat panumpain siya ng pari
ng isang panunumpa. Dapat niyang sabihin sa babae, "Kung
walang lalaking nakipagtalik sa iyo, at kung hindi ka naligaw at
nakagawa ng kalaswaan, tiyak na ikaw ay magiging malaya
mula sa mapait na tubig na ito na magdadala ng isang sumpa.
20 Ngunit kung ikaw ay isang babae na nasa ilalim ng kaniyang
asawa, naligaw, kung nadungisan ka, at kung nakipagtalik sa iyo
ang ilang lalaki..." **21** Dapat panumpain ng pari ang babae ng
isang panunumpa na magdadala ng isang sumpa sa kaniya, at
pagkatapos, dapat siyang patuloy na kausapin ang babae,"... at
gagawin kang isang isinumpa ni Yahweh na ipapakita sa iyong
mga tao na maging ganoon. Mangyayari ito kung pahihintulutan
ni Yahweh ang iyong hita na mabulok at mamaga ang iyong
tiyan. **22** Ang tubig na ito na nagdadala ng sumpa ay pupunta
sa iyong tiyan, mamaga ang iyong tiyan, at mabubulok ang
iyong mga hita." Isasagot dapat ng babae, "Oo, mangyari nawa
ito kung ako ay nagkasala." **23** Dapat Isulat ng pari ang mga
sumpang ito sa isang kasulatang binalumbon, at pagkatapos,
dapat niyang hugasan ang mga sumpang isinulat sa mapait na
tubig. **24** Ipapainom ng pari ang mapait na tubig sa babaeng
magdadala ng sumpa. Papasok sa kaniya at magiging mapait
ang tubig na magdadala ng sumpa. **25** Dapat kumuha ang
pari ng handog na butil ng pagseselos mula sa kamay ng

babae. Dapat niyang itaas ang handog na butil sa harap ni
Yahweh at dalhin ito sa altar. **26** Dapat kumuha ng isang dakot
ng handog na butil, isang bahagi nito, at sunugin ito sa altar.
Pagkatapos, dapat niyang ibigay sa babae ang mapait na tubig
upang inumin. **27** Kapag bibigyan niya ang babae ng tubig
upang inumin, kung nadungisan siya dahil nakagawa siya ng
isang kasalanan laban sa kaniyang asawang lalaki, ang tubig na
magdadala ng sumpa ay papasok sa kaniya at magiging mapait.
Mamamaga ang kaniyang tiyan at mabubulok ang kaniyang hita.
Isusumpa ang babae sa gitna kaniyang mga tao. **28** Ngunit kung
hindi nadungisan ang babae at kung malinis siya, dapat siyang
maging malaya. Maaari siyang magkaroon ng mga anak. **29** Ito
ay ang batas ng pagseselos. Ito ay ang batas para sa isang
babaeng lumayo mula sa kaniyang asawa at nadungisan. **30** Ito
ang batas para sa isang lalaki na may espiritu ng pagseselos
kapag nagseselos siya sa kaniyang asawa. Dapat niyang dalhin
ang babae sa harap ni Yahweh, at dapat gawin ng pari sa
kaniya ang lahat ng bagay na inilalarawan ng batas na ito ng
pagseselos. **31** Magiging malaya ang lalaki mula sa pagkakasala
sapgkat dinala niyaang kaniyang asawa sa pari. Ang babae ay
dapat niyang dalhin ang anumang kasalanang maaaring nasa
kaniya.'"

6 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **2** "Magsalita
ka sa mga tao ng Israel. Sabihin mo sa kanila, "Kapag ang
isang lalaki o isang babae ay ibinukod niya ang kaniyang sarili
kay Yahweh kasama ang isang natatanging panata ng isang
Nazareo, **3** dapat niyang ilayo ang kaniyang sarili mula sa alak
at matapang na inumin. Dapat hindi siya iinom ng suka na gawa
mula sa alak o mula sa matapang na inumin. Dapat hindi siya

iinom ng anumang katas ng ubas o kakain ng sariwang mga
ubas o mga pasas. **4** Sa lahat ng araw na siya ay ibinukod sa
akin, dapat wala siyang kakaining anumang bagay na gawa
mula sa mga ubas, kabilang ang lahat ng bagay na gawa mula
sa mga buto hanggang sa kanilang mga balat. **5** Sa buong
panahon ng kaniyang panata ng pagbubukod, walang labaha
ang gagamitin sa kaniyang ulo hanggang sa mga araw ng
kaniyang pagbubukod kay Yahweh ay matupad. Dapat siyang
ihandog kay Yahweh. Dapat niyang hayaang humaba ang buhok
sa kaniyang ulo. **6** Sa buong panahon na ibubukod niya ang
kaniyang sarili kay Yahweh, dapat hindi siya lalapit sa isang
patay na katawan. **7** Dapat hindi niya dudumihan ang kaniyang
sarili kahit na para sa kaniyang ama, ina, kapatid na lalaki,
o sa kapatid na babae, kung sila ay namatay. Ito ay dahil
ibinukod siya para sa Diyos, gaya ng maaaring makita ng lahat
sa pamamagitan ng kaniyang mahabang buhok. **8** Sa buong
panahon ng kaniyang pagbubukod siya ay banal, nakalaan para
kay Yahweh. **9** Kung biglang namatay ang isang tao sa tabi niya
at dudungisan ang kaniyang naibukod na pagkatao, sa gayon,
dapat niyang ahitan ang kaniyang ulo sa araw ng kaniyang
paglilinis na kung saan dapat pagkatapos ng pitong araw. Sa
araw na iyon, dapat niyang ahitan ang kaniyang ulo. **10** Sa
ikawalong araw, dapat niyang dalhin ang dalawang kalapati o
dalawang batang kalapati sa pari sa pasukan patungo sa tolda
ng pagpupulong. **11** Ang pari ay dapat maghandog ng isang ibon
bilang handog sa kasalanan at ang isang ibon bilang handog na
susunugin. Ito ay pambayad para sa kaniya dahil nagkasala
siya sa pamamagitan ng pagiging malapit sa patay na katawan.
Dapat muli niyang ihandog ang kaniyang sarili kay Yahweh sa

araw ding iyon. 12 Dapat muli niyang ihandog ang kaniyang
sarili kay Yahweh sa panahon ng kaniyang pagbubukod. Dapat
niyang dalhin ang isang lalaking tupa na isang taong gulang
bilang isang pag-aalay sa pagkakasala. Hindi dapat ibilang
ang mga araw bago niya nadungisan ang kanyiang sarili, dahil
nadungisan siya habang siya ay ibinukod para sa Diyos. 13
Ito ang batas tungkol sa Nazareo para kapag natapos na ang
panahon ng kaniyang pagbubukod. Dapat siyang dalhin sa
pasukan sa tolda ng pagpupulong. 14 Dapat niyang idulog ang
kaniyang handog kay Yahweh. Dapat niyang ialay bilang isang
handog na susunugin ang isang lalaking tupa na isang taong
gulang at walang kapintasan. Dapat magdala siya ng isang
babaeng tupa bilang handog para sa kasalanan na isang taong
gulang at walang kapintasan. Dapat magdala siya ng isang
lalaking tupa na walang dungis bilang handog para sa pagtitipon-
tipon. 15 Dapat magdala rin siya ng isang buslo ng tinapay na
ginawa na walang pampaalsa, mga tinapay ng pinong harina na
hinaluan ng langis, mga wafer na tinapay na walang pampaalsa
na pinahiran ng langis, kasama ang kanilang handog na butil at
mga handog na inumin. 16 Dapat idulog ng pari ang mga ito sa
harap ni Yahweh. Dapat niyang ialay ang kaniyang handog para
sa kasalanan at handog na susunugin. 17 Kasama ang buslo
ng tinapay na walang lebadura, dapat niyang idulog ang isang
lalaking tupa bilang isang alay, ang handog sa pagtitipon-tipon
kay Yahweh. Dapat idulog din ng pari ang handog na butil at ang
handog na inumin. 18 Dapat ahitan ng Nazareo ang kaniyang
ulo na nagpapahiwatig ng kaniyang pagkabukod sa Diyos sa
pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong. Dapat niyang kunin
ang buhok mula sa kaniyang ulo at ilagay ito sa apoy sa ilalim

ng paghahandog ng mga handog sa pagtitipon-tipon. **19** Dapat
kunin ng pari ang pinakuluang balikat ng lalaking tupa, isang
tinapay na walang pampaalsa mula sa buslo, at isang wafer na
tinapay na walang pampaalsa. Dapat niyang ilagay ang mga ito
sa kamay ng Nazareo pagkatapos niyang ahitan ang kaniyang
ulo na nagpapahiwatig ng pagkabukod. **20** Dapat itaas ng pari
ang mga ito bilang isang handog sa harap ni Yahweh at idulog
ang mga ito sa kaniya. Ito ay banal na pagkain na nakalaan para
sa pari, kasama ang dibdib na itinaas at ang hita na inihandog.
Pagkatapos nito, maaari nang uminom ng alak ang Nazareo. **21**
Ito ang batas para sa Nazareo na nagpapanata ng kaniyang
alay kay Yahweh para sa kaniyang pagkabukod. Kahit ano pa
ang maaari niyang ibigay, dapat niyang panatilihin ang kaniyang
tungkulin ng panata na kaniyang kinuha, upang panatilihin
ang pangakong nakalakip sa pamamagitan ng batas para sa
Nazareo.'" **22** Muling nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi
niya, **23** "Kausapin mo si Aaron at ang kaniyang mga anak na
lalaki. Sabihin mo, 'Dapat ninyong pagpalain ang mga tao ng
Israel sa ganitong paraan. Dapat ninyong sabihin sa kaniya,
24 "Pagpalain ka nawa ni Yahweh at ingatan. **25** Pasisikatin
nawa ni Yahweh ang kaniyang liwanag sa iyo, titingin sa iyo, at
mahabag sa iyo. **26** Tingnan ka nawa si Yahweh nang may
kabutihang loob at bigyan ka ng kapayapaan.'" **27** Sa ganitong
paraan dapat nilang ibigay ang aking pangalan sa mga tao ng
Israel. At pagpapalain ko sila."

7 Sa araw na natapos ni Moises ang tabernakulo, binuhusan
niya ito ng langis at itinalaga ito kay Yahweh, kasama ang lahat
kagamitan. Ganoon din ang ginawa niya sa altar at lahat ng
kagamitan nito. Binuhusan niya ng langis ang mga ito at itinalaga

kay Yahweh. 2 Sa araw na iyon, nag-alay ng mga handog ang
mga pinuno ng Israel, ang mga pangulo ng mga pamilya ng
kanilang ninuno. Ang mga taong ito ang nangunguna sa mga
tribu. Pinamahalaan nila ang pagbibilang ng mga kalalakihan sa
sensus. 3 Dinala nila ang kanilang mga handog sa harapan
ni Yahweh. Nagdala sila ng anim na karitong may takip at
labindalawang lalaking baka. Nagdala sila ng isang kariton para
sa bawat dalawang pinuno, at nagdala ang bawat pinuno ng
isang lalaking baka. Idinulog nila ang mga bagay na ito sa
harapan ng tabernakulo. 4 Pagkatapos, kinausap ni Yahweh
si Moises. Sinabi niya, 5 "Tanggapin mo ang mga handog
mula sa kanila at gamitin ang mga handog para sa gawain
sa tolda ng pagpupulong. Ibigay mo ang mga handog sa mga
Levita, sa bawat isa ayon sa kailangan ng kaniyang gawain." 6
Kinuha ni Moises ang mga kariton at ang mga lalaking baka, at
ibinigay niya ang mga ito sa mga Levita. 7 Ibinigay niya ang
dalawang kariton at apat na lalaking baka sa mga kaapu-apuhan
ni Gerson, dahil sa kailangan ng kanilang gawain. 8 Ibinigay
niya ang apat na kariton at walong lalaking baka sa mga kaapu-
apuhan ni Merari, sa pangangalaga ni Itamar na anak na lalaki
ni Aaron na pari. Ginawa niya ito dahil sa kailangan ng kanilang
gawain. 9 Ngunit wala siyang ibinigay sa mga bagay na iyon sa
mga kaapu-apuhan ni Kohat, dahil sa kanila ang mga gawaing
nauukol sa mga bagay na nabibilang kay Yahweh na kanilang
papasanin sa kanilang mga balikat. 10 Inialay ng mga pinuno ang
kanilang mga handog para sa pagtatalaga ng altar sa araw na
binuhusan ni Moises ng langis ang altar. Inialay ng mga pinuno
ang kanilang mga handog sa harapan ng altar. 11 Sinabi ni
Yahweh kay Moises, "Dapat ialay ng bawat pinuno ang kaniyang

handog sa kaniyang sariling araw para sa pagtatalaga ng altar."
12 Sa unang araw, inihandog ni Naason na anak ni Aminadab
mula sa tribu ni Juda ang kaniyang handog. 13 Ang kaniyang
handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo
at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo,
ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog
na butil ang mga bagay na ito. 14 Nagbigay din siya ng isang
gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng
insenso. 15 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking
tupa at isang taong gulang na lalaking kordero bilang alay na
susunugin. 16 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang
handog para sa kasalanan. 17 Nagbigay siya ng dalawang
lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing,
at limang lalaking kordero na isang taong gulang, bilang alay
na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Naason
na anak ni Amminadab. 18 Sa ikalawang araw, inihandog ni
Nathanael na anak ni Zuar na pinuno ng tribu ni Isacar ang
kaniyang handog. 19 Inialay niya bilang kaniyang handog ang
isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang
mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon
sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno
ang mga ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa
handog na butil. 20 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan
na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso. 21
Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang
taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin. 22
Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa
kasalanan. 23 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang

lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na
isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-
tipon. Ito ang alay ni Nethanael na anak ni Zuar. **24** Sa ikatlong
araw, nag-alay ng kaniyang handog si Eliab na anak ni Helon,
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Zebulon. **25** Ang kaniyang
handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo
at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo
ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng
langis para sa handog na butil. **26** Nagbigay din siya ng isang
gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng
insenso. **27** Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking
tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang isang alay
na susunugin. **28** Nagbigay siya ng isang lalaking kambing
bilang alay para sa kasalanan. **29** Nagbigay siya ng dalawang
lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing,
at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na
handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Eliab na anak ni
Helon. **30** Sa ikaapat na araw, nag-alay ng kaniyang handog
si Elizur na anak ni Sedeur, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni
Ruben. **31** Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan
na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na
tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang
ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng
pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil. **32**
Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang
ng sampung siklo, na puno ng insenso. **33** Nagbigay siya ng
isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na
lalaking tupa bilang alay na susunugin. **34** Nagbigay siya ng

isang lalaking kambing bilang handog para sa kasalanan. **35**
Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa,
limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong
gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang
alay ni Elizur na anak ni Sedeur. **36** Sa ikalimang araw, nag-alay
ng kaniyang handog si Shelumiel na anak ni Zurisaddai, pinuno
ng mga kaapu-apuhan ni Simeon. **37** Ang kaniyang handog ay
isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang
mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon
sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno
ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis
para sa handog na butil. **38** Nagbigay din siya ng isang gintong
pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso.
39 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at
isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin.
40 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa
kasalanan. **41** Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang
lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na
isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-
tipon. Ito ang alay ni Selumiel na anak ni Zurisaddai. **42** Sa
ikaanim na araw, nag-alay ng kaniyang handog si Eliasaf na anak
ni Deuel, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Gad. **43** Ang kaniyang
handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo
at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo,
ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng
langis para sa handog na butil. **44** Nagbigay din siya ng isang
gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng
insenso. **45** Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking

tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na
susunugin. **46** Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang
handog para sa kasalanan. **47** Nagbigay siya ng dalawang
lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at
limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay para sa
handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Eliasaf na anak
ni Deuel. **48** Sa ikapitong araw, nag-alay ng kaniyang handog si
Elishama na anak ni Ammiud, pinuno ng mga kaapu-apuhan
ni Efraim. **49** Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan
na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na
tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang
ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng
pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil. **50**
Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang
ng sampung siklo, na puno ng insenso. **51** Nagbigay siya ng
isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang
na lalaking tupa bilang alay na susunugin. **52** Nagbigay siya
ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan. **53**
Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa,
limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong
gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang
alay ni Elishama na anak ni Ammiud. **54** Sa ikawalong araw,
nag-alay ng kaniyang handog si Gamaliel na anak ni Pedasur,
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Manases. **55** Ang kaniyang
handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo
at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo,
ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng
langis para sa handog na butil. **56** Nagbigay din siya ng isang

gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, puno ng
insenso. 57 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking
tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na
susunugin. 58 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang
alay para sa kasalanan. 59 Nagbigay siya ng dalawang lalaking
baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang
lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog
para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Gamaliel na anak ni
Pedahzur. 60 Sa ikasiyam na araw, nag-alay ng kaniyang
handog si Abidan na anak ni Gideon, pinuno ng mga kaapu-
apuhan ni Benjamin. 61 Ang kaniyang handog ay isang pilak
na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na
pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang
timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na
ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na
pagkaing butil. 62 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na
tumitimbang ng sampung siklo, puno ng insenso. 63 Nagbigay
siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong
gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin. 64 Nagbigay
siya ng isang lalaking kambing bilang handog para sa kasalanan.
65 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking
tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang
taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito
ang alay ni Abidan na anak ni Gideon. 66 Sa ikasampung araw,
nag-alay ng kaniyang handog si Ahiezer na anak ni Ammisaddai,
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Dan. 67 Ang kaniyang handog
ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang
mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon
sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno

ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis
para sa handog na pagkaing butil. **68** Nagbigay din siya ng
isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, puno
ng insenso. **69** Nagbigay siya ng isang batang toro, isang
lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay
na susunugin. **70** Nagbigay siya ng isang lalaking kambing
bilang alay para sa kasalanan. **71** Nagbigay siya ng dalawang
lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing,
at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na
handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Ahiezer na
anak ni Ammisaddai. **72** Sa ikalabing isang araw, nag-alay ng
kaniyang handog si Pagiel na anak ni Okran, pinuno ng mga
kaapu-apuhan ni Aser. **73** Ang kaniyang handog ay isang pilak
na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na
pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang
timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay
na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog
na butil. **74** Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na
tumitimbang ng sampung siklo, puno ng insenso. **75** Nagbigay
siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong
gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin. **76** Nagbigay
siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan. **77**
Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa,
limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong
gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang
alay ni Pagiel na anak ni Okran. **78** Sa ikalabindalawang araw,
nag-alay ng kaniyang handog si Ahira na anak ni Enan, pinuno
ng mga kaapu-apuhan ni Neftali. **79** Ang kaniyang handog ay
isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang

mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon
sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno
ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis
para sa handog na butil. **80** Nagbigay din siya ng isang gintong
pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso.
81 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at
isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin.
82 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para
sa kasalanan. **83** Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka,
limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking
tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa
pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Ahira na anak ni Enan. **84**
Itinalaga ng mga pinuno ng Israel ang lahat ng bagay na ito sa
araw na binuhusan ni Moises ng langis ang altar. Naglaan sila
ng labindalawang pilak na pinggan, labindalawang mangkok
na pilak at labindalawang gintong pinggan. **85** Bawat pilak na
pinggan ay tumitimbang ng 130 siklo at bawat mangkok ay
tumitimbang ng pitumpung siklo. Tumitimbang ng 2, 400 siklo
ang lahat ng lalagyang pilak, ayon sa pamantayang timbang ng
santuwaryong siklo. **86** Bawat isa sa labindalawang gintong
pinggan, na puno ng insenso ay tumitimbang ng sampung siklo
ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Lahat ng
gintong pinggan ay tumitimbang ng 120 siklo. **87** Itinalaga nila
ang labindalawang batang toro, labindalawang lalaking tupa
at labindalawang lalaking tupa na isang taong gulang bilang
alay na susunugin. Ibinigay nila ang kanilang handog na butil.
Ibinigay nila ang labindalawang lalaking kambing bilang alay
para sa kasalanan. **88** Mula sa lahat ng kanilang mga alagang
hayop, nagbigay sila ng dalawampu't apat na toro, animnapung

lalaking tupa, animnapung lalaking kambing at animnapung
lalaking tupang isang taong gulang, bilang alay na handog
para sa pagtitipon-tipon. Para ito sa paglalaan ng altar, nang
binuhusan ito ng langis. **89** Nang pumasok si Moises sa tolda ng
pagpupulong upang makipag-usap kay Yahweh, narinig niya ang
kaniyang tinig na kinakausap siya. Kinausap siya ni Yahweh
mula sa itaas ng takip ng luklukan ng awa na nasa kaban ng
tipan, mula sa gitna ng dalawang kerubim. Nakipag-usap siya sa
kaniya.
8 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **2** "Kausapin mo
si Aaron. Sabihin mo sa kaniya, 'Dapat magbigay ng liwanag ang
pitong ilawan sa harapan ng patungan ng ilaw kapag sinindihan
mo ang mga ito.'" **3** Ginawa ito ni Aaron. Sinindihan niya ang
mga ilawan na nasa patungan ng ilawan upang magbigay ng
liwanag sa harapan nito, gaya ng inutos ni Yahweh kay Moises.
4 Ginawa ang patungan ng ilawan sa ganitong paraan: Ipinakita
ni Yahweh kay Moises ang huwaran para rito: pinanday na
ginto mula sa paanan hanggang sa itaas nito, kasama ang mga
basong pinanday na parang mga bulaklak. **5** Muling nagsalita si
Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **6** "Kunin mo ang mga Levita
mula sa mga tao ng Israel at gawin mo silang dalisay. **7** Gawin
mo ito sa kanila upang gawin silang malinis: Iwisik mo sa kanila
ang tubig na panlinis ng kasalanan. Paahitan mo sa kanila ang
kanilang buong katawan, palabhan mo ang kanilang mga damit,
at sa ganitong paraan gawing malinis ang kanilang sarili. **8**
Pagkatapos pakuhain mo sila ng isang batang toro at ng handog
butil ng pinong harinang hinaluan ng langis. Pakuhain mo sila
ng isa pang batang toro bilang handog para sa kasalanan. **9**
Idulog mo ang mga Levita sa harapan ng tolda ng pagpupulong,

at tipunin mo ang buong sambayanan ng Israel. **10** Idulog mo
ang mga Levita sa aking harapan, ni Yahweh. Dapat ipatong
ng mga tao ng Israel ang kanilang mga kamay sa mga Levita.
11 Dapat ihandog ni Aaron ang mga Levita sa aking harapan,
idulog mo sila na para bang itinaas sila sa kaniyang harapan, sa
ngalan ng mga tao ng Israel. Dapat niyang gawin ito upang
makapaglingkod sa akin ang mga Levita. **12** Dapat ipatong ng
mga Levita ang kanilang mga kamay sa ulo ng mga toro. Dapat
kang maghandog ng isang toro bilang alay para sa kasalanan at
ang ibang toro bilang alay na susunugin sa akin, upang ibayad
sa kasalanan ng mga Levita. **13** Idulog mo ang mga Levita
sa harapan ni Aaron at sa harapan ng kaniyang mga anak, at
itaas mo sila sa akin bilang handog. **14** Sa ganitong paraan
dapat mong ihiwalay ang mga Levita mula sa mga tao ng Israel.
Mapapabilang sa akin ang mga Levita. **15** Pagkatapos nito,
dapat pumasok ang mga Levita upang maglingkod sa tolda ng
pagpupulong. Dapat gawin mo silang dalisay. Dapat mo silang
itaas sa akin bilang handog. **16** Gawin mo ito, dahil akin silang
lahat mula sa mga tao ng Israel. Sila ang magiging kapalit ng
bawat batang lalaking unang ipapanganak, ang panganay sa
lahat ng kaapu-apuhan ng Israel. Kinuha ko ang mga Levita para
sa aking sarili. **17** Sa akin ang lahat ng panganay mula sa mga
tao ng Israel, kapwa mga tao at mga hayop. Sa araw na kinuha
ko ang mga buhay ng lahat ng panganay sa lupain ng Ehipto,
inilaan ko sila para sa aking sarili. **18** Kinuha ko ang mga Levita
mula sa mga tao ng Israel sa halip na ang lahat ng panganay.
19 Ibinigay ko ang mga Levita bilang isang regalo kay Aaron at
sa kaniyang mga anak na lalaki. Kinuha ko sila mula sa mga tao
ng Israel upang gawin ang gawain ng mga tao ng Israel sa tolda

ng pagpupulong. Ibinigay ko sila upang magbayad ng kasalanan
para sa mga tao ng Israel upang walang salot ang pipinsala sa
mga tao kapag lumapit sila sa banal na lugar." **20** Ginawa ito
nina Moises, Aaron, at ng buong sambayanan ng Israel kasama
ang mga Levita. Ginawa nila ang lahat ng bagay na inutos ni
Yahweh kay Moises ukol sa mga Levita. Ginawa ito ng mga
tao ng Israel na kasama nila. **21** Ginawang dalisay ng mga
Levita ang kanilang sarili mula sa kasalanan sa pamamagitan
ng paglalaba ng kanilang mga damit. Idinulog sila ni Aaron
bilang isang handog kay Yahweh at ibinayad sila sa kasalanan
para sa kanila, upang gawin silang dalisay. **22** Pagkatapos
nito, pumasok ang mga Levita upang isagawa ang kanilang
paglilingkod sa tolda ng pagpupulong sa harapan ni Aaron at
sa harapan ng kaniyang mga anak na lalaki. Ito ang inutos ni
Yahweh kay Moises tungkol sa mga Levita. Pinakitunguhan
nila ang mga Levita sa ganitong paraan. **23** Muling nagsalita si
Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **24** "Ang lahat ng ito ay para sa
mga Levitang dalawampu't-limang taong gulang pataas. Dapat
silang sumama sa mga samahan upang maglingkod sa tolda ng
pagpupulong. **25** Dapat silang tumigil sa paglilingkod sa paraang
ganito sa gulang na limampung taon. Sa edad na iyan, hindi
na sila dapat maglingkod pa. **26** Maaari nilang tulungan ang
kanilang mga kapatid na patuloy na gumagawa sa tolda ng
pagpupulong, ngunit hindi na sila dapat maglingkod pa. Dapat
mong atasan ang mga Levita sa lahat ng bagay na ito."

9 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa ilang ng Sinai, sa unang
buwan ng ikalawang taon matapos silang makalabas mula sa
lupain ng Ehipto. Sinabi niya, **2** "Hayaan mong panatilihin ng
mga tao ng Israel ang Paskua sa nakatakdang panahon nito

sa bawat taon. **3** Sa paglubog ng araw sa ikalabing-apat na
araw ng buwang ito, dapat ninyong ipagdiwang ang Paskua
sa nakatakdang panahon nito sa bawat taon. Dapat ninyong
panatilihin ito, sundin ang lahat ng alituntunin at sumunod sa
lahat ng utos na kaugnay rito." **4** Kaya sinabi ni Moises sa
mga tao ng Israel na dapat nilang panatilihin ang Pagdiriwang
ng Paskua. **5** Kaya ipinagdiwangi nila ang Paskua sa unang
buwan, sa gabi ng ikalabing-apat na araw ng buwan, sa ilang
ng Sinai. Sinunod ng mga tao ng Israel ang lahat ng bagay
na iniutos ni Yahweh kay Moises na kaniyang gawin. **6** May
ilang kalalakihang naging marumi sa pamamagitan ng patay
na katawan ng isang tao. Hindi nila magawang ipagdiwang
ang Paskua sa araw ding iyon, pinuntahan nila sina Moises
at Aaron sa parehong araw na iyon. **7** Sinabi ng mga lalaking
iyon kay Moises, "Marumi kami dahil sa patay na katawan ng
isang tao. Bakit mo kami pinipigilan sa pag-aalay ng handog kay
Yahweh sa panahon panahon ng bawat taon sa mga tao ng
Israel?" **8** Sinabi ni Moises sa kanila, "Hintayin ninyo na marinig
ko kung ano ang itatagubilin ni Yahweh tungkol sa inyo." **9**
Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **10** Magsalita ka sa
mga tao ng Israel. Sabihin mo, ''Kung sinuman sa inyo o sa
inyong mga kaapu-apuhan ay marumi dahil sa isang patay na
katawan, o nasa isang mahabang paglalakabay, maaari pa rin
niyang ipagdiwang ang Paskua para kay Yahweh.' **11** Dapat
nilang ipagdiwang ang Paskua sa ikalawang buwan sa gabi
ng ikalabing-apat na araw. Dapat nilang kainin ito kasama ng
tinapay na walang pampaalsa at mga gulay na mapait. **12** Wala
silang dapat ititira nito hanggang sa umaga, ni dapat nilang baliin
ang isang buto ng mga hayop. Dapat nilang sundin ang lahat ng

alituntunin para sa Paskua. 13 Ngunit sinumang taong malinis at
wala sa isang paglalakbay, ngunit nabigong ipagdiwang ang
Paskua, dapat itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang mga
tao dahil hindi siya nag-alay ng handog na inatas ni Yahweh sa
nakatakdang panahon ng bawat taon. Dapat dalhin ng taong
iyon ang kaniyang kasalanan. 14 Kung nakikitira ang isang
dayuhan sa inyo at ipinagdiriwang ang Paskua sa karangalan ni
Yahweh, dapat niyang panatilihin ito at gawin lahat ng kaniyang
iniuutos, sinusunod ang mga alituntunin ng Paskua at sinusunod
ang mga batas para rito. Dapat kayong magkaroon ng parehong
batas para sa dayuhan at para sa lahat ng ipinanganak sa
lupain." 15 Sa araw na itinayo ang tabernakulo, binalot ng ulap
ang tabernakulo, ang tolda ng kautusang tipan. Sa gabi nasa
itaas ng tabernakulo ang ulap. Nagpakita ito na parang apoy
hanggang sa umaga. 16 Nagpatuloy ito sa paraang ganito.
Binalot ng ulap ang tabernakulo at nagpakita na parang apoy
sa gabi. 17 Sa tuwing tumataas ang ulap mula sa ibabaw ng
tolda, naghahanda sa paglalakbay ang mga tao ng Israel. Sa
tuwing titiigil ang ulap, nagkakampo ang mga tao. 18 Sa utos ni
Yahweh, naglalakbay ang mga tao ng Israel, at sa kaniyang
utos, nagkakampo sila. Habang nakatigil ang ulap sa ibabaw
ng tabernakulo, nananatili sila sa kanilang kampo. 19 Kapag
nananatili ang ulap sa tabernakulo ng maraming araw, maaaring
sundin ng mga tao ng Israel ang mga tagubilin ni Yahweh at
huwag maglakbay. 20 Minsan nananatili ang ulap ng kaunting
araw sa tabernakulo. Sa panahong iyon, susundin nila ang
utos ni Yahweh—magkakampo sila at maglalakbay muli sa
kaniyang utos. 21 Minsan naroroon ang ulap sa kampo mula
gabi hanggang sa umaga. Kapag tumataas ang ulap sa umaga,

maglalakbay sila. Kung magpapatuloy ito ng isang araw at isang
gabi, kapag tumaas lamang ang ulap na sila ay magpapatuloy
sa paglalakbay. **22** Kahit nananatili ang ulap sa tabernakulo ng
dalawang araw, isang buwan o isang taon, habang nananatili ito
roon, mananatili ang mga tao ng Israel sa kanilang kampo at
hindi maglalakbay. Ngunit kapag tumaas ang ulap, nagpapatuloy
sila sa kanilang paglalakbay. **23** Maaari silang magkampo sa
utos ni Yahweh at maglalakaby sa kaniyang utos. Sinusunod
nila ang utos ni Yahweh sa pamamagitan ni Moises.
10 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, **2** “Gumawa
ka ng dalawang trumpetang pilak. Pandayin mo ang pilak upang
makagawa ng mga ito. Dapat gamitin mo ang mga trumpeta
upang tawagin ang sambayanan nang sama-sama at upang
sabihin sa sambayanang ilipat ang kanilang mga kampo. **3**
Dapat hipan ng mga pari ang mga trumpeta upang tipunin ang
buong sambayanan sa iyong harapan sa pasukan ng tolda ng
pagpupulong. **4** Kung isang trumpeta lamang ang hihipan ng
mga pari, ang mga pinuno, ang mga pangulo ng mga angkan
ng Israel ay dapat magkatipon sa iyo. **5** Kapag humihip ka ng
isang malakas na hudyat, ang mga kampo sa silangang dako ay
dapat nilang simulan ang paglalakbay. **6** Kapag humihip kayo
ng isang malakas na hudyat sa pangalawang pagkakaton, ang
mga kampo sa katimugang dako ay dapat nilang simulan ang
kanilang paglalakbay. Dapat humihip sila ng isang malakas na
hudyat para sa kanilang mga paglalakbay. **7** Kapag nagtitipun-
tipon ang sambayanan, hipan mo ang mga trumpeta, ngunit
mahina. **8** Dapat hipan ng mga lalaking anak ni Aaron na mga
pari, ang mga trumpeta. Palagi itong magiging isang kautusan
para sa inyo sa kabuuan ng salinlahi ng inyong mga tao. **9** Kapag

pumunta kayo sa digmaan sa inyong lupain laban sa isang
kaaway na nagmamalupit sa inyo, dapat kayong magpatunog ng
isang hudyat gamit ang mga trumpeta. Ako, si Yahweh, ang
inyong Diyos, aalalahanin ko kayo at ililigtas mula sa inyong
mga kaaway. **10** Gayundin, sa oras ng pagdiriwang, kapwa ang
inyong karaniwang mga pagdiriwang at sa simula ng mga buwan,
dapat hipan ninyo ang mga trumpeta sa karangalan ng inyong
mga alay na susunugin at sa mga alay para sa inyong handog
para sa pagtitipon-tipon. Magsisilbi itong alaala ninyo sa akin, na
inyong Diyos. Ako si Yahweh, na inyong Diyos." **11** Sa ikalawang
taon, sa ikalawang buwan, sa ikadalawampung araw ng buwan,
ang ulap ay tumaas mula sa tabernakulo ng toldang tipanan. **12**
Patuloy ang mga tao ng Israel sa kanilang paglalakbay mula sa
ilang ng Sinai. Huminto ang ulap sa ilang ng Paran. **13** Nagawa
nila ang kanilang unang paglalakbay, sinusunod nila ang utos
ni Yahweh na kaniyang ibinigay sa pamagitan ni Moises. **14**
Ang kampong nasa ilalim ng bandila ng mga kaapu-apuhan
ni Juda ang unang lumabas, inilabas nila ang kani-kanilang
mga hukbo. Si Naason na anak ni Aminadab ang nanguna sa
hukbo ni Juda. **15** Si Nathanel na anak ni Zuar ang nanguna sa
hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Isacar. **16** Si Eliab na
anak ni Helon ang nanguna sa hukbo ng tribui ng mga kaapu-
apuhan ni Zebulun. **17** Ang mga kaapu-apuhan nina Gerson
at Merari, na siyang nangalaga sa tabernakulo, ang kumuha
sa tabernakulo at inihanda para sa kanilang paglalakbay. **18**
Sumunod, ang mga hukbo na nasa ilalim ng bandila ng kampo
ni Ruben ang humayo sa kanilang paglalabay. Si Elizur na anak
ni Seduer ang nanguna sa hukbo ni Ruben. **19** Si Selumiel na
anak ni Zurisaddai ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga

kaapu-apuhan ni Simeon. **20** Si Eliasaf na anak ni Deuel ang
nanguna sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Gad. **21**
Humayo ang mga tribu ni Kohatita. Dinala nila ang kagamitan ng
banal na santuwaryo. Nagtayo ang iba ng kanilang tabernakulo
bago dumating ang mga Kohatita sa kasunod na kampo. **22** Ang
mga hukbo na nasa ilalim ng bandila ng mga kaapu-apuhan ni
Efraim ang sumunod na humayo. Si Elisama na lalaking anak
ni Ammiud ang nanguna sa hukbo ni Efraim. **23** Si Gamaliel
na lalaking anak ni Pedasur ang nanguna sa hukbo ng tribu
ng mga kaapu-apuhan ni Manases. **24** Si Abidan na lalaking
anak ni Gideon ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-
apuhan ni Benjamin. **25** Ang mga hukbong nagkampo sa ilalim
ng bandila ng kaapu-apuhan ni Dan ang huling lumabas. Si
Ahieser na lalaking anak ni Amisaddai ang nanguna sa hukbo
ni Dan. **26** Si Pagiel na lalaking anak ni Okran ang nanguna
sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Aser. **27** Si Ahira
na lalaking anak ni Enan ang nanguna sa hukbo ng tribu ng
mga kaapu-apuhan ni Neftali. **28** Ito ang paraan ng mga hukbo
ng mga tao ng Israel sa paghayo sa kanilang paglalakbay. **29**
Nagsalita si Moises kay Hobab na lalaking anak ni Ruel na
Medianita. Si Ruel ay ama ng asawa ni Moises. Nagsalita si
Moises kay Hobab at sinabi, “Maglalakbay kami sa isang lugar
na inilarawan ni Yahweh. Sinabi ni Yahweh, 'Ibibigay ko ito sa
inyo.' Sumama ka sa amin at gagawan ka namin ng mabuti.
Ipinangako ni Yahweh na gagawa siya ng mabuti sa Israel.”
30 Ngunit sinabi ni Hobab kay Moises, “Hindi ako sasama sa
inyo. Pupunta ako sa aking sariling lupain at sa aking sariling
mga tao.” **31** At sumagot si Moises, “Pakiusap, huwag mo
kaming iwan. Alam mo kung paano magkampo sa ilang. Dapat

bantayan mo kami. 32 Kung sasama ka sa amin, gagawin namin
sa iyo ang parehong kabutihang ginawa ni Yahweh sa amin."
33 Naglakbay sila sa loob ng tatlong araw mula sa bundok
ni Yahweh. Nauna sa kanila ang kaban ng tipan ni Yahweh
nang tatlong araw upang maghanap ng lugar na maaari nilang
mapagpahingahan. 34 Nasa itaas nila ang ulap ni Yahweh sa
araw habang naglalakbay sila. 35 Sa tuwing ilalabas ang kaban,
sasabihin ni Moises, "Tumindig ka, Yahweh. Ikalat mo ang iyong
mga kaaway. Palayasin mo ang mga taong napopoot sa iyo." 36
Sa tuwing hihinto ang kaban, sasabihin ni Moises, "Bumalik ka,
Yahweh, sa libu-libong Israelita."

11 Ngayon nagreklamo ang mga tao tungkol sa kanilang mga
kabalisahan habang nakikinig si Yahweh. Narinig ni Yahweh ang
mga tao at nagalit. Nagliyab sa kanila ang apoy na mula kay
Yahweh at tinupok ang ilang bahagi ng kampo sa mga gilid nito. 2
Pagkatapos tumawag ang mga tao kay Moises, kaya nanalangin
si Moises kay Yahweh, at huminto ang apoy. 3 Pinangalanan
ang lugar na iyon na Tabera, sapagkat nagliyab ang apoy ni
Yahweh sa kanila. 4 Ilang dayuhan ang nagsimulang magkampo
kasama ang mga kaapu-apuhan ng Israel. Gusto nilang kumain
ng masasarap na pagkain. Pagkatapos nagsimulang umiyak
ang mga tao ng Israel at sinabi, "Sino ang magbibigay sa atin
ng karne na kakainin? 5 Naaalala namin ang isda na kinain
namin nang libre sa Ehipto, ang mga pipino, mga pakwan, mga
dahon ng sibuyas o lasuna, ang mga sibuyas, at bawang. 6
Ngayon nanghihina kami. Wala kaming makitang makakain
kundi manna." 7 Ang manna ay kahalintulad ng buto ng kulantro.
Ito ay parang dagta. 8 Ang mga tao ay naglalakad sa paligid at
tinitipon ito. Ginigiling nila ito sa mga gilingan, binabayo ito sa

mga bayuhan, pinakukuluan ito sa mga palayok, at ginagawang
keyk. Ang lasa nito ay parang sariwang langis ng olibo. **9** Kapag
bumaba ang hamog sa kampo sa gabi, bumabagsak din ang
manna. **10** Narinig ni Moises ang iyakan ng mga tao sa kanilang
mga pamilya, at ang bawat lalaki ay naroon sa pasukan sa
kaniyang tolda. Labis na nagalit si Yahweh, at sa mga mata
ni Moises ang pagrereklamo nila ay mali. **11** Sinabi ni Moises
kay Yahweh, "Bakit mo pinakitunguhan ang iyong lingkod ng
masama? Bakit hindi ka nasisiyahan sa akin? Ipinapasan mo
sa akin ang pasanin ng lahat ng taong ito. Ipinagbuntis ko ba
ang lahat ng mga taong ito? **12** Ako ba ang nagsilang sa kanila
upang sabihin mo sa akin, 'Dalhin mo sila sa iyong kandungan
tulad ng pagdadala ng isang ama sa isang sanggol?' Kailangan
ko ba silang dalhin sa lupain na iyong ipinangako sa kanilang
mga ninuno upang ibigay sa kanila? **13** Saan ako makakahanap
ng karne na ibibigay ko sa lahat ng taong ito? Umiiyak sila
sa aking harapan at sinasabin, 'Bigyan mo kami ng karneng
kakainin.' **14** Hindi ko na madalang mag-isa ang mga taong ito.
Sobra na sila para sa akin. **15** Yamang pinakikitunguhan mo ako
sa ganitong paraan, patayin mo na ako ngayon, kung mabait ka
sa akin, at alisin ang aking paghihirap." **16** Sinabi ni Yahweh
kay Moises, "Dalhin mo sa akin ang pitumpung nakakatanda
ng Israel. Tiyaking sila ang mga nakakatanda at mga opisyal
ng mga tao. Dalhin mo sila sa tolda ng pagpupulong upang
tumayo roong kasama mo. **17** Bababa ako at kakausapin ko
kayo roon. Kukunin ko ang ilan sa Espiritu na nasa iyo at ilalagay
ko ito sa kanila. Dadalhin nila ang pagpapahirap ng mga tao
kasama mo. Hindi mo na dadalhin itong mag-isa. **18** Sabihin mo
sa mga tao, 'Italaga ninyo ang inyong mga sarili kay Yahweh

bukas. Tunay na kakakain kayo ng karne, sapagkat umiyak kayo
sa pandinig ni Yahweh. Sinabi ninyo, “Sino ang magbibigay
sa atin ng karne upang ating kainin? Naging mabuti ito para
sa atin sa Ehipto.” Kaya bibigyan kayo ni Yahweh ng karne,
at kakainin ninyo ito. **19** Hindi lamang kayo kakain ng karne
sa loob ng isang araw, sa dalawang araw, sa limang araw,
sa sampung araw, o sa dalawampung araw, **20** ngunit kakain
kayo ng karne sa loob ng buong isang buwan hanggang sa
ito ay lumabas sa inyong mga ilong. Ito ang magpapadiri sa
inyo dahil itinakwil ninyo si Yahweh, na siyang kasama ninyo.
Umiyak kayo sa kaniyang harapan. Sinabi ninyo, “Bakit pa natin
iniwan ang Ehipto?"''" **21** Pagkatapos sinabi ni Moises, “Kasama
ko ang 600, 000 na katao, at sinabi mo, 'Bibigyan ko sila ng
karne sa loob ng isang buong buwan.' **22** Papatay ba kami ng
kawan ng mga tupa at kawan ng mga baka upang magkasya
sa kanila? Huhulihin ba namin ang lahat ng isda sa karagatan
upang magkasya sa kanila?" **23** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
“Maiksi ba ang kamay ko? Ngayon makikita mo kung totoo ang
aking salita." **24** Lumabas si Moises sa tolda at sinabi niya sa
mga tao ang mga salita ni Yahweh. Tinipon niya ang pitumpu sa
mga nakakatanda ng mga tao at pumalibot sila sa tolda. **25**
Bumaba si Yahweh sa ulap at nagsalita kay Moises. Kinuha ni
Yahweh ang ilan sa Espiritu na naroon kay Moises at nilagay
ito sa pitumpung nakakatanda. Nang tumahan ang Espiritu sa
kanila, nagpahayag sila, ngunit sa pagkakataong iyon lamang at
hindi na naulit pa. **26** Dalawang lalaking nagngangalang Eldab
at Medad ang naiwan sa kampo. Tumahan din sa kanila ang
Espiritu. Nakasulat ang kanilang pangalan sa listahan, ngunit
hindi sila lumabas sa tolda. Gayon pa man, nagpahayag sila sa

kampo. 27 Isang binatang nasa kampo ang tumakbo at sinabi
kay Moises, “Sina Eldad at Medad ay nagpapahayag sa kampo.”
28 Si Josue na lalaking anak ni Nun, ang tagapangasiwa ni
Moises, ang isa sa mga lalaking pinili ang nagsabi kay Moises,
“Aking among Moises, pigilan mo sila.” 29 Sinabi ni Moises
sa kaniya, “Naninibugho ka ba para sa kapakanan ko? Nais
kong lahat ng tao ni Yahweh ay mga propeta at ilagay niya ang
kaniyang Espiritu sa kanilang lahat!" 30 At bumalik sa kampo
si Moises at ang mga nakakatanda ng Israel. 31 Pagkatapos,
isang hangin ang dumating mula kay Yahweh at nagdala ng
pugo mula sa dagat. Bumagsak ang mga ito malapit sa kampo,
na may isang araw na paglalakbay sa isang dako at isang araw
na paglalakbay sa kabilang dako. Pumalibot ang mga pugo sa
kampo na may dalawang siko ang taas mula sa lupa. 32 Ang
mga tao ay abala sa paghuhuli sa mga pugo ng buong araw,
buong gabi, at sa sumunod na araw. Walang nanghuli ng mas
kaunti sa sampung homer ng pugo. Ibinahagi nila ang mga pugo
sa buong kampo. 33 Habang nasa pagitan pa ng kanilang ngipin
ang karne, habang nginunguya nila ito, nagalit si Yahweh sa
kanila. Pinadalhan niya ang mga tao ng isang napakatinding
sakit. 34 Pinangalanan ang lugar na iyon na Kibrot-hataava dahil
doon nila inilibing ang mga taong nanabik sa karne. 35 Mula sa
Kibrot-hataava, naglakbay ang mga tao patungong Hazerot,
kung saan sila nanatili.

12 Pagkatapos, nagsalita sina Miriam at Aaron laban kay
Moises dahil sa isang babaeng taga-Cus na napangasawa niya.
2 Sinabi nila, “Kay Moises lamang ba nagsalita si Yahweh? Hindi
rin ba siya nagsalita sa amin?” Ngayon narinig ni Yahweh kung
ano ang kanilang sinabi. 3 Ngayon ang lalaking si Moises ay

lubos na mapagpakumbaba, higit pa sa sinuman sa mundo. **4**
Agad-agad nagsalita si Yahweh kay Moises, Aaron at Miriam:
“Lumabas kayong tatlo, sa tolda ng pagpupulong.” Kaya lumabas
silang tatlo. **5** Pagkatapos, bumaba si Yahweh sa isang haligi ng
ulap. Tumayo siya sa pasukan ng tolda at tinawag sina Aaron
at Miriam. Kapwa sila lumapit. **6** Sinabi ni Yahweh, “Ngayon
makinig kayo sa aking mga salita. Kapag kasama ninyo ang
aking propeta, inihahayag ko ang aking sarili sa kaniya sa mga
pangitain at nagsasalita ako sa kaniya sa mga panaginip. **7**
Hindi ganyan ang aking lingkod na si Moises. Matapat siya
sa lahat ng aking sambahayan. **8** Tuwiran akong nagsasalita
kay Moises, hindi sa pamamagitan ng mga pangitain o mga
bugtong. Nakikita niya ang aking anyo. Kaya bakit hindi kayo
takot na magsalita laban sa aking lingkod, laban kay Moises?” **9**
Nag-alab ang galit ni Yahweh laban sa kanila at iniwan niya
sila. **10** Pumaitaas ang ulap mula sa ibabaw ng tolda, at biglang
naging ketongin si Miriam—pumuti siya kagaya ng niyebe. Nang
lumingon si Aaron kay Miriam, nakita niya na nagkaroon siya ng
ketong. **11** Sinabi ni Aaron kay Moises, “Oh aking panginoon,
pakiusap, huwag mong ipataw ang kasalanang ito laban sa
amin. Nagsalita kami nang may kahangalan, at nagkasala kami.
12 Pakiusap huwag siyang hayaang matulad sa isang patay na
bagong silang na naubos ang kalahati ng laman nang lumabas
mula sa sinapupunan ng kaniyang ina.” **13** Kaya tumawag si
Moises kay Yahweh. Sinabi niya, “Pakiusap pagalingin mo siya,
oh Diyos, pakiusap.” **14** Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Kung
duraan ng kaniyang ama ang kaniyang mukha, mapapahiya
siya sa loob ng pitong araw. Huwag ninyo siyang papasukin
sa kampo sa loob ng pitong araw. Pagkatapos nito, papasukin

siyang muli." 15 Kaya pinanatili si Miriam sa labas ng kampo sa
loob ng pitong araw. Hindi naglakbay ang mga tao hanggang sa
makabalik siya sa kampo. 16 Pagkatapos nito, naglakbay ang
mga tao mula Hazerot at nagkampo sa ilang ng Paran.

13 Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya,
2 "Magpadala ka ng ilang kalalakihan upang suriin ang lupain ng
Canaan na aking ibinigay sa mga tao ng Israel. Magpadala ka ng
isang lalaki mula sa bawat tribu ng kanilang mga ninuno. Dapat
pinuno ang bawat lalaki sa kanilang mga grupo." 3 Ipinadala
sila ni Moises mula sa ilang ng Paran, upang masunod nila
ang utos ni Yahweh. Lahat sila ay mga pinuno sa mga tao ng
Israel. 4 Ito ang kanilang mga pangalan: mula sa tribu ni Ruben,
Sammua na lalaking anak ni Zaccur. 5 Mula sa tribu ni Simeon,
si Safat na lalaking anak ni Hori. 6 Mula sa tribu ni Juda, si
Caleb na lalaking anak ni Jefune. 7 Mula sa tribu ni Isacar, si
Igal na lalaking anak ni Jose. 8 Mula sa tribu ni Efraim, si Hosea
na lalaking anak ni Nun. 9 Mula sa tribu ni Benjamin, si Palti
na lalaking anak ni Rafu. 10 Mula sa tribu ni Zebulon, Gadiel
na lalaking anak ni Sodi. 11 Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Jose na nagngangalang: Gaddi na anak ni Susi mula sa tribu ni
Manases, 12 Mula sa tribu ni Dan, si Ammiel na lalaking anak ni
Gemalli. 13 Mula sa tribu ni Aser, si Setur na lalaking anak ni
Micael. 14 Mula sa tribu ni Neftali, si Nahabi na lalaking anak ni
Vapsi. 15 Mula sa tribu ni Gad, si Geuel na lalaking anak ni
Maki. 16 Ito ang mga pangalan ng mga lalaking ipinadala ni
Moises upang suriin ang lupain. Tinawag ni Moises si Hosea
na lalaking anak ni Nun sa pangalang Josue. 17 Ipinadala sila
ni Moises upang suriin ang lupain ng Canaan. Sinabi niya sa
kanila, "Pumunta kayo sa Negev at umakyat kayo sa maburol na

lugar. **18** Suriin ninyo ang lupain upang makita kung ano ang
katulad nito. Matiyagan ninyo ang mga taong nakatira roon,
kung malakas o mahihina sila, at kung kaunti o marami sila. **19**
Tingnan kung anong uri ng lupain ang kanilang tinitirhan. Ito ba
ay maganda o hindi? Anong klase ng mga lungsod ang naroon?
Tulad ba ito ng mga kampo o ang mga ito ba ay pinatibay na
lungsod? **20** Tingnan kung anong uri ng lupa, kung ito ba ay
mainam para sa pagpapalago ng pananim o hindi, at kung may
mga puno roon o wala. Maging matapang at mag-uwi kayo ng
mga bunga ng lupa." Ngayon ay panahon para sa mga unang
hinog na ubas. **21** Kaya umakyat ang mga kalalakihan at sinuri
ang lupain mula sa ilang ng Sin hanggang Rehob, malapit sa
Lebo Hamat. **22** Umakyat sila mula sa Negev at dumating sa
Hebron. Naroon ang mga Ahiman, Sesai, at Talmai, mga angkan
na nagmula kay Anak. Ngayon, ang Hebron ay itinayo, pitong
taon na bago ang Zoan sa Ehipto. **23** Nang dumating sila sa
lambak ng Escol, pumutol sila ng isang sangang may kumpol ng
ubas. Pinasan nila ito sa isang tungkod sa pagitan ng dalawa sa
kanilang pangkat. Nagdala rin sila ng mga bunga ng granada at
igos. **24** Pinangalanan ang lugar na iyon na lambak ng Escol,
dahil sa kumpol ng ubas na pinutol ng mga Israelita doon. **25**
Bumalik sila pagkalipas ng apatnapung araw mula sa pagsusuri
sa lupain. **26** Bumalik sila kina Moises, Aaron at sa buong
sambayanan ng Israel sa ilang ng Paran sa Kades. Nagdala sila
ng ulat sa kanila at sa buong sambayanan, at ipinakita sa kanila
ang bunga na nagmula sa lupain. **27** Sinabi nila kay Moises,
"Narating namin ang lupain kung saan mo kami ipinadala.
Tunay na dinadaluyan ito ng gatas at pulot-pukyutan. Narito ang
ilan sa mga bunga mula roon. **28** Gayunman, ang mga taong

nagtayo ng kanilang tahanan doon ay malalakas. Pinatibay at
napakalawak ng kanilang mga lungsod. Nakita rin namin doon
ang mga kaapu-apuhan ni Anak. Nakatira ang mga Amalekita sa
Negev. **29** Naroon ang mga tahanan ng mga Hiteo, Jebuseo, at
mga Amoreo sa burol na lugar. Naninirahan ang mga Cananeo
malapit sa dagat at sa tabi ng Ilog Jordan." **30** Sinubukan ni
Caleb na palakasin ang loob ng mga taong nakapalibot kay
Moises. Sinabi niya, "Lusubin natin nang minsanan at kunin
ito, dahil kayang-kaya nating sakupin ito." **31** Ngunit sinabi ng
ibang kalalakihang pumunta kasama niya, "Hindi natin kayang
lusubin ang mga tao dahil mas malakas sila kaysa sa atin." **32**
Kaya ikinalat nila ang nakakapanghina ng loob na ulat sa mga
tao ng Israel tungkol sa lupain na kanilang sinuri. Sinabi nila,
"Ang lupain na aming tiningnan ay isang lupaing umuubos ng
mga mamamayan nito. Matatangkad ang lahat ng mga taong
nakita namin doon. **33** Nakita namin doon ang mga higante, mga
kaapu-apuhan ni Anak, mga taong nagmula sa mga higante.
Para kaming mga tipaklong sa aming paningin kung ihambing sa
kanila, at maaaring ganoon din kami sa kanilang paningin."
14 Umiyak nang malakas ang sambayanan sa gabing iyon. **2**
Pinuna ng lahat ng mga tao ng Israel sina Moises at Aaron.
Sinabi ng buong sambayanan sa kanila, "Nais naming kami
ay namatay na lang sa lupain ng Ehipto, o dito sa ilang! **3**
Bakit tayo dinala ni Yahweh sa lupaing ito upang mamatay
sa pamamagitan ng espada? Ang ating mga asawa at mga
maliliit na anak ay magiging mga biktima. Hindi ba mas mabuti
para sa atin na bumalik sa Ehipto?" **4** Sinabi nila sa bawat isa,
"Pumili tayo ng isa pang pinuno at bumalik tayo sa Ehipto."
5 At nagpatirapa sina Moises at Aaron sa harapan ng buong

kapulungan ng sambayanan ng mga tao ng Israel. **6** Si Josue
na anak na lalaki ni Nun at si Caleb na anak na lalaki ni Jefune
ay pinunit ang kanilang mga damit, ang ilan sa mga ipinadala
upang suriin ang lupain. **7** Nagsalita sila sa buong sambayanan
ng mga tao ng Israel. Sinabi nila, "Isang napakabuting lupain
ang aming dinaanan at siniyasat. **8** Kung nalulugod si Yahweh
sa atin, sa gayon dadalhin niya tayo sa lupaing ito at ibibigay ito
sa atin. Dinadaluyan ang lupain ng gatas at pulot-pukyutan.
9 Ngunit huwag kayong maghimagsik laban kay Yahweh at
huwag kayong matakot sa mga tao ng lupain. Uubusin natin sila
na kasindali ng pagkain. Maaalis mula sa kanila ang kanilang
pananggalang, dahil kasama natin si Yahweh. Huwag ninyo
silang katakutan." **10** Ngunit tinangka ng buong sambayanan na
pagbabatuhin sila hanggang mamatay. Pagkatapos, lumitaw
ang kaluwalhatian ni Yahweh sa tolda ng pagpupulong sa
lahat ng mga tao ng Israel. **11** Sinabi ni Yahweh kay Moises,
"Hanggang kailan ba ako kamumuhian ng mga taong ito?
Hanggang kailan sila mabibigong magtiwala sa akin, sa kabila
ng lahat ng palatandaan ng aking kapangyarihan na aking
ginawa sa kanila? **12** Lulusubin ko sila ng salot, hindi ko sila
pamamanahan at gagawa ako mula sa iyong angkan ng isang
bansa na magiging higit na dakila at mas malakas kaysa sa
kanila." **13** Sinabi ni Moises kay Yahweh, "Kung gagawin mo ito,
maririnig ng mga taga-Ehipto ang tungkol dito, dahil sinagip
mo ang mga tao mula sa kanila sa pamamagitan ng iyong
kapangyarihan. **14** Sasabihin nila ito sa mga naninirahan sa
lupain. Maririnig nila na ikaw, Yahweh ay kapiling ng mga taong
ito, dahil nakita ka nila nang harapan. Nasa itaas ng iyong mga
tao ang iyong ulap. Pinangungunahan mo sila sa isang haligi

ng ulap sa araw at isang haligi ng apoy sa gabi. **15** Ngayon,
kung papatayin mo ang mga taong ito gaya ng isang tao, ang
mga bansang nakarinig sa iyong katanyagan ay magsasalita at
sasabihin, **16** 'Dahil hindi magawang dalhin ni Yahweh ang mga
taong ito sa lupaing kaniyang ipinangakong ibigay sa kanila,
pinatay niya sila sa ilang.' **17** Ngayon, nagmamakaawa ako sa
iyo, gamitin mo ang iyong dakilang kapangyarihan. Sapagkat
sinabi mo, **18** banayad si Yahweh kung magalit at sagana
sa tipan ng katapatan. Pinapatawad niya ang kasamaan at
pagsuway. Hindi siya magpapawalang sala kapag dadalhin niya
ang parusa ng kasalanan ng mga ninuno sa kanilang mga
kaapu-apuhan, hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi.' **19**
Patawad, nakikiusap ako sa iyo, itong kasalanan ng mga tao
dahil sa kadakilaan ng iyong tipan ng katapatan, tulad ng palagi
mong pagpapatawad sa mga taong ito mula sa panahong nasa
Ehipto sila hanggang ngayon." **20** Sinabi ni Yahweh, "Pinatawad
ko na sila ayon sa iyong kahilingan, **21** ngunit totoo, habang
nabubuhay ako at habang napupuno ang buong mundo ng aking
kaluwalhatian, **22** lahat ng mga taong iyon na nakakita ng aking
kaluwalhatian at sa mga palatandaan ng aking kapangyarihang
ginawa ko sa Ehipto at sa ilang—tinutukso pa rin nila ako ng
sampung beses at hindi nakinig sa aking tinig. **23** Kaya sinabi
kong tiyak na hindi nila makikita ang lupaing aking ipinangako sa
kanilang mga ninuno. Wala ni isa sa kanilang namuhi sa akin
ang makakakita nito, **24** maliban kay Caleb na aking lingkod,
dahil mayroon siyang ibang espiritu. Sinunod niya ako ng ganap;
Dadalhin ko siya sa lupaing kaniyang pinuntahan upang suriin.
Aangkinin ito ng kaniyang mga kaapu-apuhan. **25** (Ngayon
nakatira ang mga Amalekita at mga Cananeo sa lambak.) Bukas

lumiko kayo at pumunta sa ilang sa pamamagitan ng daan ng
Dagat ng mga Tambo." **26** Nagsalita si Yahweh kay Moises
at kay Aaron. Sinabi niya, **27** "Hanggang kailan ko ba dapat
tiisin itong masamang sambayanang bumabatikos sa akin?
Narinig ko ang mga pagrereklamo ng mga tao ng Israel laban sa
akin. **28** Sabihin mo sa kanila, 'Dahil ako ay buhay,' sinabi ni
Yahweh, 'ayon sa sinabi mo sa aking pandinig, gagawin ko ito
sa inyo: **29** Babagsak ang inyong mga patay na katawan sa
ilang na ito, lahat kayong nagreklamo laban sa akin, kayong
nabilang na sa sensus, ang kabuoang bilang ng mga tao mula sa
dalawampung taon pataas. **30** Tiyak na hindi kayo makakapunta
sa lupaing aking ipinangako upang gawin ninyong tahanan,
maliban kay Caleb na lalaking anak ni Jefune at Josue na
lalaking anak ni Nun. **31** Ngunit ang inyong mga maliliit na anak
na sinasabi ninyong magiging mga biktima, dadalhin ko sila sa
lupain. Mararanasan nila ang lupaing inyong tinanggihan! **32** At
para sa inyo, babagsak sa ilang na ito ang mga patay ninyong
katawan. **33** Magiging pagala-gala ang inyong mga anak sa ilang
sa loob ng apatnapung taon. Dapat nilang dalhin ang bunga
ng inyong paghihimagsik hanggang sa patayin ng ilang ang
inyong mga katawan. **34** Tulad ng bilang ng mga araw na sinuri
ninyo ang lupain—apatnapung araw, dapat din ninyong dalhin
ang bunga ng inyong mga kasalanan sa loob ng apatnapung
taon—isang taon sa bawat araw at dapat ninyong malaman kung
ano ang katulad ng maging aking kaaway. **35** Akong, si Yahweh,
ang nagsalita. Tiyak na gagawin ko ito sa buong masamang
sambayanang ito na nagtipun-tipon laban sa akin. Mauubos
sila sa ilang na ito. Dito sila mamamatay.'" **36** Kaya namatay
lahat ng lalaking ipinadala ni Moises upang tingnan ang lupain

sa pamamagitan ng salot sa harapan ni Yahweh. Ito ang mga
lalaking bumalik at nagdala ng isang masamang ulat tungkol sa
lupain. Sila ang nagdulot sa buong sambayanan na magreklamo
laban kay Moises. **38** Mula sa mga lalaking pumunta upang
tingnan ang lupain, tanging si Josue na anak na lalaki ni Nun at
si Caleb na anak na lalaki ni Jefune ang natirang buhay. **39** Nang
iulat ni Moises ang mga salitang ito sa lahat ng tao ng Israel,
nagluksa sila ng napakatindi. **40** Bumangon sila nang maaga at
pumunta sa tuktok ng bundok at sinabi, "Tingnan mo, narito kami
at pupunta kami sa lugar na ipinangako ni Yahweh, sapagkat
nagkasala kami." **41** Ngunit sinabi ni Moises, "Bakit sinusuway
ninyo ngayon ang utos ni Yahweh? Hindi kayo magtatagumpay.
42 Huwag kayong umalis, dahil hindi ninyo kasama si Yahweh
upang pigilan kayo mula sa pagkakatalo sa pamamagitan ng
inyong mga kaaway. **43** Nandoon ang mga Amalekita at mga
Cananeo at mamamatay kayo sa pamamagitan ng espada dahil
tumalikod kayo mula sa pagsunod kay Yahweh. Kaya hindi
niya kayo sasamahan." **44** Ngunit nagpumilit silang umakyat sa
maburol na lugar; gayunpaman, hindi umalis si Moises ni ang
kaban ng tipan ni Yahweh mula sa kampo. **45** Bumaba ang mga
Amalekita at gayundin ang mga Cananeo na nakatira sa mga
burol na iyon. Nilusob nila ang mga Israelita at tinalo silang lahat
hanggang sa daan patungo ng Horma.

15 Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya,
2 "Magsalita ka sa mga tao ng Israel at sabihin mo sa kanila,
'Kapag pumasok kayo sa lupain kung saan kayo maninirahan,
na ibibigay ni Yahweh sa inyo— **3** at kapag maghandog kayo ng
isang handog sa pamamagitan ng apoy para sa kaniya—maging
isang alay na susunugin, o isang alay para sa isang panata

o isang kusang handog, o isang handog sa inyong mga
pagdiriwang, upang magdulot ng isang mabangong halimuyak
para kay Yahweh mula sa kawan o pangkat ng hayop— **4** dapat
maghandog kay Yahweh ang isang taong nagdadala ng alay ng
isang handog na butil ng ikasampu na epa ng pinong harinang
hinaluan ng ikaapat na hin ng langis. **5** Dapat din kayong
maghanda ng ikaapat na hin ng alak bilang inuming handog.
Gawin ninyo ito kasama ang alay na susunugin o kasama ang
alay ng bawat batang tupa. **6** Kung maghahandog kayo ng
isang lalaking tupa, dapat kayong maghanda ng isang handog
na butil ng dalawang ikasampu ng isang epa ng pinong harinang
hinaluan ng ikatatlo ng isang hin ng langis bilang handog. **7**
Para sa inuming handog, dapat kayong maghandog ng ikatlo
ng isang hin ng alak. Magdudulot ito ng isang mabangong
halimuyak para kay Yahweh. **8** Kapag maghanda kayo ng isang
toro bilang alay na susunugin o bilang isang alay upang tuparin
ang isang panata, o alay para sa pagtitipon-tipon kay Yahweh, **9**
sa gayon dapat kayong maghandog kasama ng toro ang isang
handog na butil ng tatlong ikasampu ng isang epa ng pinong
harinang hinaluan ng kalahating hin ng langis. **10** Dapat kayong
maghandog bilang inuming handog ng kalahating hin ng alak,
bilang isang handog na pinaraan sa apoy, upang magdulot ng
mabangong halimuyak para kay Yahweh. **11** Dapat mangyari ito
sa ganitong paraan para sa bawat toro, para sa bawat lalaking
tupa, at para sa bawat lalaking batang mga tupa o mga batang
kambing. **12** Ang bawat alay na inyong ihahanda at ihahandog
ay dapat ninyong gawin ayon sa inilarawan dito. **13** Dapat
gawin ng lahat ng katutubong Israelita ang mga bagay na ito
sa ganitong paraan, kapag nagdadala ang sinuman ng isang

handog na pinaraan sa apoy, upang magdulot ng mabangong
halimuyak na kalugud-lugod kay Yahweh. **14** Kung naninirahan
ang isang dayuhan kasama ninyo, o sinumang nakikitira sa inyo
sa buong salinlahi ng inyong mga tao, dapat siyang maghandog
ng isang handog na pinaraan sa apoy, upang magdulot ng
isang mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat siyang
kumilos gaya ng inyong pagkilos. **15** Dapat may parehong batas
lamang para sa sambayanan at para sa dayuhang nakikitira
sa inyo, isang palagiang batas sa buong salinlahi ng inyong
mga tao. Kung ano kayo, gayundin dapat ang mga manlalakbay
na naninirahan kasama ninyo. Dapat siyang kumilos gaya ng
inyong pagkilos sa harapan ni Yahweh. **16** Ang parehong batas
at kautusan ang dapat masunod sa inyo at sa mga dayuhang
naninirahang kasama ninyo.'" **17** Muling nagsalita si Yahweh kay
Moises. Sinabi niya, **18** "Magsalita ka sa mga tao ng Israel at
sabihin mo sa kanila, 'Kapag dumating kayo sa lupain kung
saan ko kayo dadalhin, **19** kapag kakainin ninyo ang pagkaing
nagmula sa lupain, dapat kayong maghandog ng isang handog
at idulog ito sa akin. **20** Mula sa una ng inyong masang harina,
dapat kayong maghandog ng isang tinapay upang itaas ito bilang
isang itinaas na handog mula sa giikang palapag. Dapat ninyong
itaas ito sa ganitong paraan. **21** Dapat kayong magbigay sa akin
ng isang itinaas na handog sa buong salinlahi ng inyong mga tao
mula sa una ng inyong masang harina. **22** Minsan magkakasala
kayo nang hindi sinasadya, kapag hindi ninyo sinunod ang
lahat ng utos na ito na sinabi ko kay Moises— **23** lahat ng
bagay na inutos ko sa inyo sa pamamagitan ni Moises mula sa
araw na sinimulan kong bigyan kayo ng mga utos at hanggang
sa buong salinlahi ng inyong mga tao. **24** Patungkol sa hindi

sinasadyang kasalanan na hindi alam ng buong sambayanan,
dapat maghandog ang buong sambayanan ng isang batang toro
bilang alay na susunugin upang magdulot ng isang mabangong
halimuyak para kay Yahweh. Kalakip nito, dapat maghandog
ng isang handog na butil at inuming handog, ayon sa iniutos
ng batas, at isang lalaking kambing bilang isang handog para
sa kasalanan. **25** Dapat gumawa ang pari ng pagbabayad ng
kasalanan para sa lahat ng sambayanan ng Israel. Patatawarin
sila dahil ang kasalanan ay isang pagkakamali. Dinala nila ang
kanilang alay, ang isang handog para sa akin na pinaraan sa
apoy. Dinala nila ang kanilang handog para sa kasalanan sa
aking harapan para sa kanilang pagkakamali. **26** At patatawarin
ang lahat ng sambayanan ng Israel, at ang mga dayuhang
naninirahan kasama nila, dahil nagkasala ang lahat ng tao nang
hindi sinasadya. **27** Kung nagkakasala ang isang tao nang
hindi sinasadya, dapat siyang maghandog ng isang babaeng
kambing na isang taong gulang bilang handog para sa kaniyang
kasalanan. **28** Dapat maghandog ang pari ng pambayad ng
kasalanan sa harapan ni Yahweh para sa taong nagkasala nang
hindi sinasadya. Patatawarin ang taong iyon kapag maghandog
ng pambayad ng kasalanan. **29** Dapat magkaroon kayo ng
parehong batas para sa isang nakagawa ng anumang bagay
nang hindi sinasadya, ang parehong batas para sa taong
katutubo sa mga tao ng Israel at para sa mga dayuhang
naninirahan sa kanila. **30** Ngunit ang taong nakagawa ng
anumang bagay sa pagsuway, maging katutubo siya o isang
dayuhan, nilalapastangan niya ako. Dapat itiwalag ang taong
iyon mula sa kaniyang mga tao. **31** Dahil sinuway niya ang
aking salita at nilabag ang aking utos, dapat itiwalag nang

ganap ang taong iyon. Nasa kaniya ang kasalanan." **32** Habang
nasa ilang ang mga tao ng Israel, nakasumpong sila ng isang
lalaking namumulot ng kahoy sa araw ng Pamamahinga. **33**
Dinala siya ng mga taong nakakita sa kaniya kina Moises,
Aaron, at sa buong sambayanan. **34** Ibinilanggo nila siya dahil
hindi pa naipahayag kung ano ang dapat gawin sa kaniya. **35**
Pagkatapos, sinabi ni Yahweh kay Moises, "Dapat patayin ang
lalaki. Dapat siyang batuhin ng buong sambayanan sa labas ng
kampo." **36** Kaya dinala siya ng buong sambayanan sa labas
ng kampo at pinagbababato siya hanggang mamatay gaya ng
inutos ni Yahweh kay Moises. **37** Muling nagsalita si Yahweh kay
Moises. Sinabi niya, **38** "Magsalita ka sa mga kaapu-apuhan
ng Israel at utusan silang gumawa ng mga palawit para sa
kanilang mga sarili upang isabit mula sa mga dulo ng kanilang
mga damit, upang isabit ang mga ito mula sa bawat dulo sa
pamamagitan ng isang taling asul. Dapat nilang gawin ito sa
kabuuan ng salinlahi ng kanilang mga tao. **39** Magiging isang
natatanging paalala ito sa inyo, kapag makita ninyo ito, sa lahat
ng aking mga utos, upang tuparin ang mga ito para hindi ninyo
sundin ang inyong sariling puso at sariling mga mata, na kung
saan kumilos kayo dati tulad ng mga mangangalunya. **40** Gawin
ninyo ito upang maisaisip ninyo at masunod ang lahat kong
utos, at upang maaari kayong maging banal, inilaan para sa
akin, ang inyong Diyos. **41** Ako si Yahweh ang inyong Diyos,
na siyang naglabas sa inyo mula sa lupain ng Ehipto, upang
maging Diyos ninyo. Ako si Yahweh ang inyong Diyos."

16 Ngayon si Korah na anak na lalaki ni Izar na anak na
lalaki ni Kohat na anak na lalaki ni Levi, kasama ni Datan at
Abiram na mga anak na lalaki ni Eliab, at si On na anak na

lalaki ni Pelet, ang mga kaapu-apuan ni Ruben ay tinipon ng
ilang kalalakihan. 2 Tumindig sila laban kay Moises, kasama ng
ibang kalalakihan mula sa mga tao ng Israel, dalawang daan at
limampung pinuno ng sambayanan na mga tanyag na kasapi
sa sambayanan. 3 Nagkatipon sila upang harapin sina Moises
at Aaron. Sinabi nila sa kanila, “Kumukuha kayo nang labis
para sa inyong mga sarili. Ang buong sambayanan ay banal,
inilaan kay Yahweh, ang bawat isa sa kanila, at si Yahweh ay
kasama nila. Bakit ninyo inaangat ang inyong mga sarili sa
ibabaw ng natitirang sambayanan ni Yahweh?” 4 Nang marinig
iyon ni Moises, nagpatirapa siya. 5 Nagsalita siya kay Korah at
sa lahat ng kaniyang pangkat; sinabi niya, “Sa kinaumagahan,
ipapakita ni Yahweh kung sino ang kaniya, at kung sino ang
inilaan kay Yahweh. Dadalhin niya sa kaniya ang taong pipiliin
niya. Dadalhin siya ni Yahweh sa kaniyang sarili. 6 Gawin ninyo
ito, Korah at lahat ng iyong pangkat. Kumuha kayo ng mga
insensaryo 7 bukas at lagyan ninyo ng apoy at insenso ang mga
ito sa harap ni Yahweh. Ang taong pipiliin ni Yahweh, ang taong
iyon ay ilalaan kay Yahweh. Malayo na ang inyong narating,
kayong mga kaapu-apuan ni Levi.” 8 Muli, sinabi ni Moises kay
Korah, “Ngayon ay makinig kayo, kayong mga kaapu-apuan ni
Levi: 9 ito ba ay isang maliit na bagay para sa inyo na inilaan
kayo ng Diyos ng Israel mula sa sambayanan ng Israel, upang
palapitin kayo sa kaniya, upang magtrabaho sa tabernakulo ni
Yahweh, at upang tumayo sa harapan ng sambayanan para
maglingkod sa kanila? 10 Dinala niya kayo ng malapitan, at
lahat ng inyong mga kamag-anak, ang mga kaapu-apuan ni Levi
ay kasama ninyo, ngunit ninanasa din ninyo ang pagkapari! 11
Iyon ang dahilan kung bakit ikaw at lahat ng iyong pangkat ay

nagkatipon laban kay Yahweh. Kaya bakit kayo nagrereklamo
tungkol kay Aaron, na sumusunod kay Yahweh?" **12** Pagkatapos
ipinatawag ni Moises sina Datan at Abiram, ang mga anak na
lalaki ni Eliab, subalit sinabi nila, "Hindi kami pupunta. **13** Ito ba
ay isang maliit na bagay na dalhin mo kami sa isang lupain na
dinadaluyan ng gatas at pulot-pukyutan, upang patayin kami sa
ilang? Ngayon nais mong maging tagapangasiwa namin! **14**
Bilang karagdagan, hindi mo kami dinala sa isang lupain na
umaagos sa gatas at pulot-pukyutan, o binigyan ng mga bukid
at mga ubasan bilang isang mana. Ngayon nais mo kaming
bulagin sa pamamagitan ng mga walang lamang pangako? Hindi
kami pupunta sa iyo." **15** Galit na galit si Moises at sinabi kay
Yahweh, "Huwag mong galangin ang kanilang mga handog.
Hindi ako kumuha ng isang asno mula sa kanila, at wala akong
sinaktang sinuman sa kanila." **16** Pagkatapos, sinabi ni Moises
kay Korah, "Bukas ikaw at lahat ng iyong kasamahan ay dapat
pumunta sa harap ni Yahweh, ikaw, sila, at si Aaron. **17** Bawat
isa sa inyo ay dapat dalhin niya ang kaniyang insensaryo at
lagyan ito ng insenso. Pagkatapos, dapat dalhin ng bawat tao sa
harap ni Yahweh ang kaniyang insensaryo, dalawang daan at
limampung insensaryo. Kayo at si Aaron rin ay dapat ninyong
dalhin ang inyong mga insensaryo." **18** Kaya kinuha ng bawat
lalaki ang kaniyang insensaryo, nilagyan ito ng apoy, nilatagan
ito ng insenso, at tumayo sa pasukan patungo sa tolda ng
pagpupulong kasama ni Moises at Aaron. **19** Tinipon ni Korah
ang buong sambayanan laban kina Moises at Aaron sa pasukan
ng tolda ng pagpupulong, at nagpakita ang kaluwalhatian ni
Yahweh sa buong sambayanan. **20** At nagsalita si Yahweh kay
Moises at kay Aaron: **21** "Ihiwalay ninyo ang inyong mga sarili

mula sa sambayanang ito upang lipulin ko sila agad-agad.” 22
Nagpatirapa sila Moises at Aaron at sinabi, “Diyos, ang Diyos ng
mga espiritu ng buong sangkatauhan, kung nagkakasala ang
isang tao, dapat kabang magalit sa buong sambayanan?” 23
Sumagot si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 24 “Magsalita ka
sa buong sambayanan. Sabihin mo, 'Umalis kayo mula sa mga
tolda nila Korah, Datan, at Abiram.'” 25 Pagkatapos, bumangon
si Moises at pumunta kina Datan at Abiram; sinundan siya ng
mga nakakatanda ng Israel. 26 Nagsalita siya sa sambayanan
at sinabi, “Ngayon iwanan ang mga tolda ng mga masamang
lalaking ito at huwag humawak ng anumang bagay na nabibilang
sa kanila, o malilipol kayo sa pamamagitan ng lahat ng kanilang
kasalanan.” 27 Kaya ang sambayanan sa magkabilaan ay iniwan
ang mga tolda nina Korah, Datan, at Abiram. Lumabas sila
Datan at Abiram at tumayo sa pasukan ng kanilang mga tolda,
kasama ng kanilang mga asawa, mga anak, at kanilang mga
maliliit. 28 At sinabi ni Moises, “Sa pamamagitan nito malalaman
ninyong isinugo ako ni Yahweh upang gawin ang lahat ng mga
gawaing ito, sapagkat hindi ko ginawa ang mga ito sa aking
sariling pagsang-ayon. 29 Kung mamamatay ang mga lalaking
ito nang karaniwang kamatayan gaya ng karaniwang nangyayari,
kung gayon hindi ako isinugo ni Yahweh. 30 Ngunit kung gagawa
si Yahweh ng isang butas sa lupa na lalamon sa kanila tulad
ng isang malaking bibig, kasama ng kanilang mga pamilya, at
kapag bababa sila ng buhay sa lugar ng mga patay ay dapat
ninyong unawain na kinamuhian ng mga lalaking ito si Yahweh.
(Sheol h7585) 31 Pagkatapos sabihin ni Moises ang lahat ng
salitang ito, bumukas ang lupang sa ilalim ng mga lalaking ito.
32 Ibinukas ng lupa ang bibig nito at nilamon sila, ang kanilang

mga pamilya, at lahat ng mga taong nabibilang kay Korah,
pati na rin ang kanilang mga ari-arian. **33** Sila at ang lahat sa
kanilang mga pamilya ay pumunta ng buhay sa lugar ng mga
patay. Nagsara ang lupa sa ibabaw nila, at sa pamamagitan
nito nalipol sila sa kalagitnaan ng sambayanan. **(Sheol h7585)** **34**
Ang buong Israel na nakapalibot sa kanila ay tumakas mula sa
kanilang hiyaw. Sinigaw nila, "Baka lamunin din tayo ng lupa!" **35**
Pagkatapos kumislap ang apoy mula kay Yahweh at nilamon ang
250 kalalakihan na naghandog ng insenso. **36** Muling nagsalita
si Yahweh kay Moises at sinabi, **37** "Magsalita ka kay Eleazar na
anak na lalaki ni Aaron na pari at sabihan siya na kunin ang mga
insensaryo mula sa mga nagbabagang tira, sapagkat ang mga
insensaryo ay idinulog sa akin. Pagkatapos, kailangan nilang
ikalat ang mga baga. **38** Kunin ang mga insensaryo sa mga
namatay dahil sa kanilang mga kasalanan. Gawing minartilyong
pingngan ang mga ito bilang isang takip sa ibabaw ng altar.
Ang mga lalaking iyon ang naghandog ng mga ito sa harap ko,
kaya naihandog sa akin ang mga ito. Magiging isang tanda ang
mga ito ng aking presensya sa mga tao ng Israel." **39** Kinuha
ni Eleazar na pari ang mga tansong insensaryo na ginamit ng
mga lalaking nasunog, at ang mga ito ay minartilyo na maging
isang takip para sa altar, **40** upang maging isang paalala sa
mga tao ng Israel, na ang mga nagmula lamang kay Aaron
ang maaaring pumuntang magsunog ng insenso sa harap ni
Yahweh, para hindi sila magiging katulad ni Korah at ng kaniyang
pangkat—gaya ng iniutos ni Yahweh sa pamamagitan ni Moises.
41 Ngunit sa sumunod na umaga ang lahat ng sambayanan
ng mga tao ng Israel ay nagreklamo laban kina Moises at
Aaron. Sinabi nila, "Pinatay ninyo ang mga tao ni Yahweh."

42 At nangyari, nang nagkatipon ang sambayanan laban kina
Moises at Aaron, na tumingin sila sa tolda ng pagpupulong at,
tingnan mo, tinatakpan ito ng ulap. Nagpakita ang kaluwalhatian
ni Yahweh, 43 at pumunta sina Moises at Aaron sa harapan
ng tolda ng pagpupulong. 44 Pagkatapos, nagsalita si Yahweh
kay Moises. Sinabi niya, 45 "Lumayo ka mula sa harapan ng
sambayanang ito upang malipol ko sila agad-agad." Pagkatapos
nagpatirapa sina Moises at Aaron. 46 Sinabi ni Moises kay
Aaron, "Kunin ninyo ang insensaryo, lagyan ito ng apoy mula sa
altar, lagyan ito ng insenso, dalhin agad ito sa sambayanan, at
gumawa ng pambayad ng kasalanan para sa kanila, dahil ang
galit ay paparating mula kay Yahweh. Nagsimula na ang salot."
47 Kaya ginawa ni Aaron ang gaya ng sinabi ni Moises. Tumakbo
siya papunta sa gitna ng sambayanan. Mabilis na nagsimulang
kumalat ang salot sa mga tao, kaya inilagay niya ang insenso
at gumawa ng pambayad ng kasalanan para sa mga tao. 48
Tumayo si Aaron sa pagitan ng mga patay at mga nabubuhay;
sa pamamagitan nito natigil ang salot. 49 Yaong mga namatay
sa pamamagitan ng salot ay 14, 700 ang bilang, bukod sa mga
namatay dahil sa ginawa ni Korah. 50 Bumalik si Aaron kay
Moises sa pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong, at ang
salot ay nagwakas.

17 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 2 "Magsalita
ka sa mga tao ng Israel. Kumuha ka ng mga tungkod mula
sa kanila, isa para sa bawat tribu ng mga ninuno. Kumuha
ng labindalawang tungkod, isa mula sa bawat pinunong napili
mula sa bawat tribu. Isulat mo ang pangalan ng bawat lalaki
sa kaniyang tungkod. 3 Dapat mong isulat ang pangalan ni
Aaron sa tungkod ni Levi. Kailangang may isang tungkod para

sa bawat pinuno mula sa lipi ng kaniyang mga ninuno. 4 Dapat
mong ilagay ang mga tungkod sa tolda ng pagpupulong sa
harapan ng tipan ng mga kautusan, kung saan ako nakikipagkita
sa iyo. 5 At mangyayaring ang tungkod ng taong aking pipiliin ay
uusbong. Patitigilin ko ang mga reklamo ng mga tao ng Israel,
mga sinasabi nila laban sa iyo." 6 Kaya nagsalita si Moises sa
mga tao ng Israel. Lahat ng mga katutubong pinuno ay binigyan
siya ng mga tungkod, isang tungkod mula sa bawat pinuno, na
pinili mula sa bawat isa sa mga ninuno ng tribu, labindalawang
tungkod lahat. Kasali na sa mga iyon ang tungkod ni Aaron. 7
Pagkatapos inilagak ni Moises ang mga tungkod sa harap ni
Yahweh sa toldang tipanan. 8 Sa sumunod na araw, pumunta
si Moises sa toldang tipanan at, pagmasdan, ang tungkod ni
Aaron para sa mga tribu ni Levi ay umusbong. Tumubo ang mga
usbong at naglabas ng mga bulaklak at hinog na almonte! 9
Inilabas ni Moises ang lahat ng mga tungkod mula sa harap
ni Yahweh patungo sa lahat ng mga tao ng Israel. Hinanap
ng bawat tao ang kaniyang tungkod at kinuha ito. 10 Sinabi
ni Yawheh kay Moises, "Ilagay mo ang tungkod ni Aaron sa
harapan ng mga toldang tipanan. Panatilihin mo ito bilang isang
palatandaan ng kasalanan laban sa mga taong nag-aklas upang
mawakasan mo ang mga reklamo laban sa akin, o sila ay
mamamatay." 11 Ginawa ni Moises ang iniutos ni Yahweh sa
kaniya. 12 Nagsalita ang mga tao ng Israel kay Moises at sinabi,
"Mamamatay kami rito. Malilipol kaming lahat! 13 Mamamatay
ang bawat isang umaakyat, na lumalapit sa tabernakulo ni
Yahweh. Dapat ba kaming mamatay lahat?"

18 Sinabi ni Yahweh kay Aaron, "Ikaw at ang iyong mga anak
na lalaki, at ang mga angkan ng iyong mga ninuno ang may

pananagutan sa lahat ng kasalanang kanilang nagawa laban sa
santuwaryo. Ngunitt ikaw lamang at ang iyong mga anak na
lalaking kasama mo ang may pananagutan sa lahat ng mga
kasalanang nagawa ng sinuman sa pagkapari. **2** Para sa kapwa
mo miyembro ng tribu ni Levi, tribu ng iyong ninuno, dapat mo
silang isama upang makasali sila sa iyo at tulungan ka kapag
naglilingkod ka at ng iyong mga anak na lalaki sa harap ng
toldang tipanan. **3** Dapat silang maglingkod sa iyo at sa buong
tolda. Gayunpaman, hindi sila dapat lumapit sa anumang bagay
sa banal na lugar o may kaugnayan sa altar, o sila at ikaw rin ay
mamamatay. **4** Dapat silang sumali sa inyo at pangalagaan ang
tolda ng pagpupulong, sa lahat ng gawain na may kaugnayan sa
tolda. Hindi dapat lumapit sa inyo ang isang dayuhan. **5** Dapat
ninyong kunin ang tungkulin na ito nang sa gayon, hindi muling
dumating ang aking galit sa mga tao ng Israel. **6** Tingnan ninyo,
ako mismo ang pumili sa inyong kapwa miyembro ng mga Levita
mula sa mga kaapu-apuhan ng Israel. Sila ay isang regalo sa
inyo, ibinigay sa akin para gawin ang gawaing may kaugnayan
para sa tolda ng pagpupulong. **7** Subalit ikaw lamang at ang
iyong mga anak na lalaki ang maaaring gumanap ng pagkapari
tungkol sa bawat bagay na may kaugnayan sa altar at sa bawat
bagay na nasa loob ng kurtina. Ikaw mismo ang dapat gumawa
sa mga tungkuling iyon. Ibinibigay ko sa iyo ang pagkapari
bilang isang regalo. Bawat dayuhan na lalapit ay dapat malagay
sa kamatayan." **8** Pagkatapos, sinabi ni Yahweh kay Aaron,
"Tingnan mo, ibinigay ko sa iyo ang tungkulin sa pag-iingat
ng mga handog na itinaas sa akin, at lahat ng mga banal na
handog na ibinigay sa akin ng mga tao ng Israel. Ibinigay ko
ang mga handog na ito sa iyo, at sa iyong mga anak na lalaki

bilang iyong patuloy na bahagi. **9** Ang mga bagay na ito mula
sa mga ganap na inialay na handog kay Yahweh, subalit ang
hindi ganap na nasunog ay magiging sa iyo. Bawat alay na
dinadala ng mga tao, kalakip ng bawat handog na butil, bawat
handog para sa kasalanan, at bawat handog na pambayad para
sa kasalanan—lahat nitong mga napakabanal na handog—na
inilaan nila para sa akin at dinala sa akin ay magiging para sa
iyo at para sa iyong mga anak na lalaki. **10** Ito ay ganap na
inilaan para sa akin, na dapat mong kainin ang mga handog na
ito. Bawat lalaking kasama mo ay dapat kumain ng mga handog
na ito. Dapat mo silang isaalang-alang bilang inilaan para sa
akin. **11** Ito ang mga handog na mapapabilang sa iyo: kanilang
mga regalo na itinabi mula sa lahat ng itinaas na mga handog ng
mga tao ng Israel, mga handog na tinaas nang mataas sa harap
ko at dinala sa akin. Ibinibigay ko ang mga ito sa iyo, sa iyong
mga anak na lalaki, at sa iyong mga anak na babae, bilang
iyong patuloy na bahagi. Bawat isang malinis sa pamamagitan
ng ritwal sa iyong pamilya ay maaaring kumain ng kahit ano
mula sa mga handog na ito. **12** Lahat ng mainam na langis, lahat
ng mainam na bagong alak at butil, ang unang mga prutas na
ibinigay ng mga tao sa akin—lahat ng mga ito ay ibinibigay ko
sa inyo. **13** Ang lahat ng bungang unang hinog na nasa kanilang
lupain, na dinala nila sa akin ay magiging sa inyo. Bawat isang
malinis sa iyong pamilya ay maaaring kumain ng mga bagay na
ito. **14** Bawat bagay na inilaan sa Israel ay magiging sa iyo.
15 Bawat bagay na nagpapabukas ng sinapupunan, lahat ng
panganay na hinandog ng mga tao kay Yahweh, kapwa tao
at hayop, magiging sa iyo. Gayunpaman, dapat tiyak na bilhin
muli ng mga tao ang bawat panganay na anak na lalaki, at

dapat nilang bilhin muli ang panganay na lalaki ng maruming
mga hayop. **16** Iyong mga dapat bibilhin muli ng mga tao ay
dapat bilhin muli pagkatapos na maging isang buwang gulang.
Pagkatapos ay maaari na silang bilhin muli ng mga tao, sa
halagang limang siklo, ayon sa pamantayang timbang na siklo
ng santuwaryo, na kapantay ng dalawampung gera. **17** Subalit
ang panganay ng isang baka, o ang panganay ng isang tupa,
o ang panganay ng isang kambing ay hindi mo dapat bilhin
muli ang mga hayop na ito; sila ay inilaan sa akin. Dapat mong
isaboy ang dugo nito sa altar at sunugin ang kanilang taba
bilang isang alay na pinaraan sa apoy, upang magdulot ng
mabangong halimuyak para sa akin. **18** Magiging sa iyo ang
karne ng mga ito. Gaya ng itinaas na dibdib at kanang hita,
magiging sa iyo ang karne ng mga ito. **19** Lahat ng dinalang
handog ng banal na mga bagay na inalay ng mga tao ng Israel
sa akin ay ibinibigay ko ang mga ito sa iyo, sa iyong mga anak
na lalaki, sa iyong mga anak na babae bilang patuloy na bahagi.
Tumatayo sila para sa isang tipan ng asin, isang umiiral na tipan
magpakailanman, sa harap ko kasama mo at ng iyong mga
kaapu-apuhan." **20** Sinabi ni Yahweh kay Aaron, "Hindi ka dapat
magkaroon ng mana sa lupain ng mga tao, ni dapat magkaroon
ng bahagi sa mga ari-arian ng mga tao. Ako ang iyong magiging
bahagi at mana sa piling ng mga tao ng Israel. **21** Sa mga
kaapu-apuhan ni Levi, tingnan mo, ibinigay ko ang lahat ng mga
ikapu bilang kanilang mana kapalit ng kanilang paninilbihan na
kanilang ibinibigay sa pagtatrabaho sa tolda ng pagpupulong. **22**
Simula ngayon hindi dapat lumapit ang mga tao ng Israel sa
tolda ng pagpupulong, o sila ay magkakaroon ng pananagutan
sa kasalanang ito at mamatay. **23** Dapat gawin ng mga Levita

ang mga gawain na may kaugnayan sa tolda ng pagpupulong.
Sila ang may pananagutan para sa anumang kasalanan tungkol
dito. Ito ang magiging isang palagiang batas sa lahat ng salinlahi
ng iyong mga tao. At hindi sila dapat magkaroon ng mana sa
piling ng mga tao ng Israel. **24** Sapagkat ang mga ikapu ng
mga tao ng Israel, na kanilang inialay bilang handog para sa
akin—ito ang mga ibinibigay ko sa mga Levita bilang kanilang
mana. Ito ang dahilan kung bakit sinabi ko sa kanila, 'Hindi sila
dapat magkaroon ng mana sa piling ng mga tao ng Israel.'" **25**
Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, **26** "Dapat mong
kausapin ang mga Levita at sabihin sa kanila, 'Kapag matanggap
mo mula sa mga tao ng Israel ang ikasampu na ibinibigay ni
Yahweh sa iyo bilang iyong mana ay dapat mong ihandog ang
isang inalay na handog mula sa ikasampung iyon sa kaniya,
ang ikasampu mula sa ikapu. **27** Dapat mong isaalang-alang
ang iyong inalay na handog na para itong ikasampu ng butil
mula sa giikang palapag o produkto mula sa pigaan ng ubas. **28**
Kaya dapat ka ring mag-alay ng handog kay Yahweh mula sa
ikapu na iyong natanggap mula sa mga tao ng Israel. Dapat
mong ibigay mula sa kanila ang kaniyang inalay na handog
kay Aaron na pari. **29** Mula sa lahat ng mga inalay na iyong
natanggap, dapat kang maghandog ng bawat inalay na handog
kay Yahweh. Dapat mong gawin ito mula sa lahat ng mainam at
pinaka-banal na mga bagay na ibinigay sa iyo.' **30** Kaya dapat
mong sabihin sa kanila, 'Kapag mag-alay kayo ng mainam ng
kahit ano sa inyong tinanggap ay dapat itong isaalang-alang ng
mga Levita gaya ng nailabas mula sa giikang palapag at sa
pigaan ng ubas. **31** Maaari ninyong kainin ang natirang mga
regalo sa alinmang lugar, kayo at ang inyong mga pamilya, dahil

ito ay inyong kabayaran kapalit ng inyong pagtatrabaho sa tolda
ng pagpupulong. 32 Hindi kayo magkakasala sa pagkain at pag-
inom nito, kapag inyong ialay kay Yahweh ang pinakamainam
ng kahit anong inyong tinanggap. Subalit hindi ninyo dapat
lapastanganin ang banal na mga handog ng mga tao ng Israel, o
kayo ay mamamatay."
19 Nagsalita si Yahweh kay Moises at Aaron. Sinabi niya,
2 "Ito ay isang batas, isang batas na aking iniuutos sa inyo:
Sabihin ninyo sa mga tao ng Israel na dapat nilang dalhin sa
iyo ang isang pulang dumalagang baka na walang depekto o
kapintasan, at hindi pa nakapagpasan ng pamatok. 3 Ibigay
ninyo ang dumalagang baka kay Eleazar na pari. Dapat niyang
dalhin ito sa labas ng kampo, at dapat patayin ito ng isang tao sa
kaniyang harapan. 4 Dapat kumuha si Eleazar na pari ng kaunti
sa mga dugo nito gamit ang kaniyang daliri at iwisik ito ng pitong
beses sa harapan ng tolda ng pagpupulong. 5 Isa pang pari ang
dapat sumunog sa dumalagang baka sa kaniyang paningin.
Dapat niyang sunugin ang mga balat nito, laman, at mga dugo
nito kasama ang mga dumi nito. 6 Dapat kumuha ang pari ng
kahoy na sedro, isopo, at ng lanang matingkad na pula, at ihagis
itong lahat sa gitna ng nasusunog na dumalagang baka. 7
Pagkatapos, dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at
maligo sa tubig. At makakapasok siya sa kampo, kung saan
siya mananatiling marumi hanggang sa gabi. 8 Dapat labhan
ng taong sumunog sa dumalagang baka ang kaniyang mga
damit at maligo sa tubig. Mananatili siyang marumi hanggang sa
gabi. 9 Dapat tipunin ng isang taong malinis ang mga abo ng
dumalagang baka at ilagay ang mga ito sa labas ng kampo sa
isang malinis na lugar. Dapat itago ang mga abong ito para sa

sambayanan ng Israel. Ihahalo nila ang mga abo sa tubig para
sa paglilinis mula sa pagkakasala, sapagkat ang mga abo ay
galing sa isang handog para sa kasalanan. **10** Ang isang taong
tumipon sa mga abo ng dumalagang baka ay dapat niyang
labhan ang kaniyang mga damit. Mananatili siyang marumi
hanggang sa gabi. Ito ay magiging palagiang batas para sa
mga tao ng Israel at sa mga dayuhang naninirahan kasama
nila. **11** Sinuman ang humipo sa bangkay ng kahit na sinong
tao ay magiging marumi sa loob ng pitong araw. **12** Dapat
linisin ng taong iyon ang kaniyang sarili sa ikatlong araw at
sa ikapitong araw. At siya ay magiging malinis. Ngunit kung
hindi niya nilinis ang kaniyang sarili sa ikatlong araw, hindi siya
magiging malinis sa ikapitong araw. **13** Sinumang humipo sa
isang patay na tao, ang katawan ng taong namatay, at hindi
niya nilinis ang kaniyang sarili—dinudungisan ng taong ito ang
tabernakulo ni Yahweh. Dapat itiwalag ang taong iyon mula sa
Israel dahil hindi naiwisik sa kaniya ang tubig para sa karumihan.
Mananatili siyang marumi; mananatili sa kaniya ang kaniyang
pagkamarumi. **14** Ito ang batas kapag mamamatay ang isang
tao sa loob ng isang tolda. Bawat taong papasok sa loob ng
tolda at bawat isang nasa loob ng tolda ay magiging marumi
sa loob ng pitong araw. **15** Bawat nakabukas na lalagyan na
walang takip ay magiging marumi. **16** Katulad nang sinumang
nasa labas ng tolda na humipo sa isang taong pinatay gamit
ang isang espada, anumang bangkay, buto ng tao, o isang
puntod—magiging marumi ang taong iyon sa loob ng pitong
araw. **17** Gawin ninyo ito sa taong marumi: Kumuha kayo ng
kaunting abo mula sa sinunog na handog para sa kasalanan at
ihalo ang mga ito sa isang banga na may sariwang tubig. **18**

Dapat kumuha ang isang taong malinis ng isopo, isawsaw ito
sa tubig at iwisik ito sa tolda, sa lahat ng lalagyang nasa loob
ng tolda, sa mga taong naroon, at sa isang taong humipo sa
buto, sa pinatay na tao, sa namatay na tao, o sa puntod. **19**
Sa ikatlong araw at sa ikapitong araw, dapat wisikan ng taong
malinis ang taong marumi. Dapat maglinis ng kaniyang sarili
ang taong marumi sa ikapitong araw. Dapat niyang labhan ang
kaniyang mga damit at maligo sa tubig. At sa gabi ay magiging
malinis siya. **20** Ngunit ang sinumang mananatiling marumi,
na tumatangging magpalinis ng kaniyang sarili—ititiwalag ang
taong iyon mula sa sambayanan—dahil dinungisan niya ang
santuwaryo ni Yahweh. Hindi pa naiwisik sa kaniya ang tubig
para sa karumihan; mananatili siyang marumi. **21** Ito ay magiging
isang patuloy na batas patungkol sa mga kalagayang ganito.
Dapat labhan ng taong nagwiwisik sa tubig para sa karumihan
ang kaniyang mga damit. Ang taong humawak sa tubig para sa
karumihan ay magiging marumi hanggang sa gabi. **22** Anuman
ang hahawakan ng taong marumi ay magiging marumi. Ang
taong hahawak nito ay magiging marumi hanggang gabi."

20 Kaya ang mga tao ng Israel, ang buong sambayanan ay
pumunta sa ilang ng Sin sa unang buwan; nanatili sila sa Kades.
Doon namatay at inilibing si Miriam. **2** Walang tubig para sa
sambayanan, kaya nagtipun-tipon sila laban kina Moises at
Aaron. **3** Nagreklamo ang mga tao laban kay Moises. Sinabi
nila, "Mas mabuti pa ngang namatay nalang kami nang mamatay
ang kasamahan naming mga Israelita sa harap ni Yahweh! **4**
Bakit mo dinala ang sambayanan ni Yahweh sa ilang na ito para
mamatay dito, kami at ang aming mga hayop? **5** At bakit mo
kami inilabas sa Ehipto para dalhin kami sa nakakakilabot na

lugar na ito? Walang butil dito, mga igos, mga puno ng ubas,
o mga granada. At walang tubig na maiinom." **6** Kaya umalis
sina Moises at Aaron mula sa harap ng kapulungan. Pumunta
sila sa pasukan ng tolda ng pagpupulong at nagpatirapa. Doon
nagpakita ang makinang na kaluwalhatian ni Yahweh sa kanila.
7 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabin, **8** "Kunin mo ang
iyong tungkod at tipunin ang sambayanan, ikaw at si Aaron na
iyong kapatid. Magsalita ka sa bato sa kanilang paningin, at
utusan mo ang bato na magpadaloy ng tubig. Makakakuha ka
ng tubig para sa kanila mula sa batong iyan, at dapat mong
ibigay ito sa sambayanan at sa kanilang mga baka para inumin."
9 Kinuha ni Moises ang kaniyang tungkod sa harap ni Yahweh
gaya ng iniutos ni Yahweh na kaniyang gawin. **10** At tinipong
magkakasama nina Moises at Aaron ang kapulungan sa harap
ng bato. Sinabi ni Moises sa kanila, "Makinig kayo ngayon,
kayong mga mapaghimagsik. Dapat ba kaming magpadaloy ng
tubig mula sa batong ito para sa inyo?" **11** Pagkatapos, itinaas ni
Moises ang kaniyang kamay at hinampas ng dalawang beses
ang bato sa pamamagitan ng kaniyang tungkod, at lumabas
ang maraming tubig. Uminom ang sambayanan at ang kanilang
mga baka. **12** Pagkatapos sinabi ni Yahweh kina Moises at
Aaron, "Dahil hindi kayo nagtiwala sa akin o inilaan ako na
maging banal sa mga mata ng mga tao ng Israel, hindi ninyo
madadala ang kapulungang ito sa lupain na ibinibigay ko sa
kanila." **13** Tinawag ang lugar na ito na mga tubig ng Meriba dahil
nakipagtalo ang mga tao ng Israel kay Yahweh doon, at ipinakita
niya ang kaniyang sarili sa kanila bilang banal. **14** Nagpadala ng
mga mensahero si Moises mula Kades sa hari ng Edom: Ito
ang sinabi ng iyong kapatid na si Israel: "Alam mo ang lahat ng

paghihirap na nangyari sa amin. **15** Alam mo na pumunta sa
Ehipto ang aming mga ninuno at nanirahan sa Ehipto ng isang
mahabang panahon. Tinuring kaming napakasama ng mga taga-
Ehipto gayon din ang aming mga ninuno. **16** Nang tumawag
kami kay Yahweh, dininig niya ang aming mga tinig at nagpadala
siya ng isang anghel at inilabas kami sa Ehipto. Tingnan mo,
narito kami sa Kades, isang lungsod sa hangganan ng iyong
lupain. **17** Hinihiling kong pahintulutan mo kaming maadaan sa
iyong lupain. Hindi kami dadaan sa bukirin o ubasan, ni iinom
ng tubig sa iyong mga balon. Dadaan kami sa maluwang na
daanan ng hari. Hindi kami liliko sa kanan o sa kaliwa hanggang
makalampas kami sa iyong hangganan." **18** Subalit tumugon
ang hari ng Edom sa kaniya, "Hindi ka maaaring dumaan dito.
Kapag ginawa mo iyon, darating ako nang may espada upang
salakayin ka." **19** At sinabi ng mga tao ng Israel sa kaniya,
"Dadaan kami sa maluwang na daanan. Kung uminom kami o
ang aming mga alagang hayop ng iyong tubig, babayaran namin
ito. Pabayaan mo lang kaming makadaan sa aming paa, wala
kaming ibang gagawin." **20** Subalit sumagot ang hari ng Edom,
"Hindi kayo maaring dumaan." Kaya dumating ang hari ng Edom
laban sa Israel nang may isang malakas na kamay kasama
ang maraming kawal. **21** Hindi pumayag ang hari ng Edom na
makatawid ang Israel sa kanilang hangganan. Dahil dito, lumayo
ang Israel sa lupain ng Edom. **22** Kaya naglakbay ang mga tao
mula Kades. Ang mga tao ng Israel, ang buong sambayanan ay
dumating sa Bundok Hor. **23** Nagsalita si Yahweh kina Moises at
Aaron sa Bundok Hor, sa hangganan ng Edom. Sinabi niya,
24 "Dapat maitipon si Aaron sa kaniyang mga tao, sapagkat
hindi siya papasok sa lupain na ibinibigay ko sa mga tao ng

Israel. Ito ay dahil lumabag kayong dalawa sa aking salita sa
mga tubig ng Meribah. **25** Kunin mo si Aaron at si Eleazar na
kaniyang anak na lalaki at dalhin mo sila sa Bundok Hor. **26**
Alisin mo kay Aaron ang mga kasuotang pangpari at isuot ito kay
Eleazar na kaniyang anak na lalaki. Dapat mamatay si Aaron at
mmaitipon sa kaniyang mga tao doon." **27** Ginawa ni Moises ang
inutos ni Yahweh. Umakyat sila sa Bundok Hor sa paningin ng
sambayanan. **28** Tinanggal ni Moises kay Aaron ang kaniyang
kasuotang pangpari at isinuot kay Eleazar na kaniyang anak na
lalaki. Namatay si Aaron doon sa tuktok ng bundok. Pakatapos,
bumaba si Moises at Eleazar. **29** Nang makita ng sambayanang
patay na si Aaron. Nagluksa ang buong bansa para sa kaniya
ng tatlumpung araw.

21 Nang marinig ng Cananeong hari ng Arad, na siyang
naninirahan sa Negev na naglalakbay ang Israel sa daan ng
Atarim, nakipaglaban siya laban sa Israel at kumuha siya ng
ilang bihag mula sa kanila. **2** Nangako ang Israel kay Yahweh at
sinabi, "Kung bibigyan mo kami ng tagumpay sa mga taong
ito, lubos na wawasakin namin ang kanilang mga lungsod." **3**
Nakinig si Yahweh sa tinig ng Israel at binigyan sila ng tagumpay
laban sa mga Cananeo. Lubusan silang winasak at ang kanilang
mga lungsod. Tinawag na Horma ang lugar na iyon. **4** Naglakbay
sila mula sa Bundok ng Hor sa daan ng Dagat ng mga Tambo
upang lumiko sa lupain ng Edom. **5** Lubos na napanghinaan ng
loob sa paglalakbay ang mga tao. Nagsalita ang mga tao laban
sa Diyos at kay Moises: "Bakit mo kami pinalabas sa Ehipto
upang mamatay sa ilang? Walang tinapay, walang tubig, at
ayaw namin ang nakakasawang pagkaing ito." **6** At nagpadala si
Yahweh ng mga makamandag na ahas sa mga tao. Tinuklaw

ng mga ahas ang mga tao; maraming tao ang namatay. 7
Lumapit ang mga tao kay Moises at sinabin, “Nagkasala kami
dahil nagsalita kami laban kay Yahweh at sa iyo. Magdasal ka
kay Yahweh upang ilayo niya ang mga ahas mula sa amin.”
Kaya nagdasal si Moises para sa mga tao. 8 Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Gumawa ka ng isang ahas at ikabit mo ito sa
isang poste. At mangyayari na ang bawat isang natuklaw ay
makaliligtas, kung titingnan niya ito.” 9 Kaya gumawa si Moises
ng isang tansong ahas at ikinabit ito sa isang poste. Kapag
natuklaw ng isang ahas ang sinumang tao, kung titingin siya
sa tansong ahas, makaliligtas siya. 10 PAt nagpatuloy ang
mga tao ng Israel sa kanilang paglalakbay at nagkampo sila
sa Obot. 11 Naglakbay sila mula sa Obot at nagkampo sila
sa Lye Abarim sa ilang na nakaharap sa Moab sa dakong
silangan. 12 Mula roon naglakbay sila at nagkampo sa lambak
ng Zered. 13 Mula roon naglakbay sila at nagkampo sa kabilang
bahagi ng Ilog Arnon, na nasa ilang na lpatungo sa hangganan
ng mga Amoreo. Ang Ilog Arnon ang nagsisilbing hangganan
ng Moab, sa pagitan ng Moab at ng mga Amoreo. 14 Kaya
nga sinasabi sa kasulatang binalumbon ng Mga Digmaan ni
Yahweh, “Waheb sa Sufa, at ang mga lambak ng Arnon, 15
ang libis ng mga lambak na patungo sa bayan ng Ar at pababa
patungo sa hangganan ng Moab.” 16 Mula roon naglakbay sila
patungo sa Beer, na kung saan ay naroon ang balon na sinabi
ni Yahweh kay Moises, “Sama-sama mong tipunin ang mga
tao upang bigyan ko sila ng tubig.” 17 At inawit ng Israel ang
awiting ito: “Bumukal ka, balon. Awitin ang tungkol dito. 18 Ang
balong hinukay ng ating mga pinuno, ang balong hinukay ng
mga taong marangal sa pamamagitan ng setro at kanilang mga

baston.” Pagkatapos mula sa ilang naglakbay sila patungong
Matana. **19** Mula sa Matana naglakbay sila patungong Nahaliel,
at mula sa Nahaliel patungong Bamot, **20** at mula sa Bamot
patungo sa isang lambak sa lupain ng Moab. Iyon ay kung
saan ang tuktok ng Bundok Pisga na natatanaw sa ilang. **21**
Pagkatapos, nagpadala ang Israel ng mga mensahero kay Sihon
na hari ng mga Amoreo na nagsasabi, **22** “Hayaan mo kaming
dumaan sa iyong lupain. Hindi kami liliko sa anumang bukirin o
ubasan. Hindi kami iinom ng tubig mula sa iyong mga balon.
Maglalakbay kami sa pamamagitan ng maluwang na daanan ng
hari hanggang makatawid kami sa kanilang hangganan.” **23**
Ngunit hindi pinayagan ni Haring Sihon ang Israel na dumaan
sa kanilang hangganan. Sa halip, sama-samang tinipon ni
Sihon ang lahat ng kaniyang hukbo at sinalakay ang Israel
sa ilang. Nakarating siya sa Jahaz, kung saan nakipaglaban
siya sa Israel. **24** Sinalakay ng Israel ang hukbo ni Sihon sa
pamamagitan ng talim ng espada at kinuha nila ang lupain
mula sa Arnon patungong ilog ng Jabok, hanggang sa lupain
ng mga tao ng Ammon. Ngayon ay pinatibay ang hangganan
ng mga tao ng Ammon. **25** Kinuha ng Israel ang lahat ng mga
lungsod ng Amoreo at tinirhan nilang lahat, kasama ang Hesbon
at lahat ng mga nayon nito. **26** Ang Hesbon ay ang lungsod
ni haring Sihon ng mga Amoreo, na siyang nakipaglaban sa
dating hari ng Moab. Kinuha ni Sihon ang lahat ng kaniyang
lupain mula sa kaniyang sinasakupan hanggang sa Ilog Arnon.
27 Kaya sinabi ng mga nagsalita sa kawikaan, “Pumunta kayo
sa Hesbon. Hayaan ninyo ang lungsod ng Sihon na muling
maitayo at maitatag. **28** Isang apoy na umaalab mula sa Hesbon,
isang ningas ng apoy mula sa lungsod ng Sihon na lumamon

sa Ar ng Moab, at mga nagmamay-ari ng mga burol sa tabi
ng Arnon. **29** Aba sa iyo, Moab! Napuksa ka, mga tao ng
Cemos. Pinabihag niya ang kaniyang mga anak na lalaki at
pinabilanggo niya ang kaniyang mga anak na babae kay Sihon
na hari ng mga Amoreo. **30** Ngunit nasakop namin si Sihon.
Nawasak ang Hesbon hanggang sa Dibon. Tinalo namin sila
hanggang sa dulo ng Nofa, na umaabot sa Medeba." **31** Kaya
nagsimulang manirahan ang Israel sa lupain ng mga Amoreo.
32 At ipinadala ni Moises ang mga lalaki upang tingnan ang
Jazer. Kinuha nila ang mga nayon nito at pinaalis ang mga
Amoreong naroon. **33** Pagkatapos tumalikod sila at umakyat sa
daan ng Bashan. Lumabas si Og na hari ng Bashan laban sa
kanila, siya at ang lahat niyang hukbo, upang labanan sila sa
Edrei. **34** Pagkatapos, sinabi ni Yahweh kay Moises, "Huwag
kang matakot sa kaniya, dahil binigyan ko kayo ng tagumpay
laban sa kaniya, lahat ng kaniyang hukbo at ng kaniyang lupain.
Gawin ninyo sa kaniya ang tulad ng ginawa ninyo kay Sihon na
hari ng mga Amoreo, na nanirahan sa Hesbon." **35** Kaya pinatay
nila siya, ang kaniyang mga anak na lalaki, at lahat ng kaniyang
hukbo, hanggang walang natirang buhay sa kaniyang mga tao.
Pagkatapos, kinuha nila ang kaniyang lupain.

22 Nagpatuloy sa paglalakbay ang mga tao ng Israel hanggang
sa magkampo sila sa mga kapatagan ng Moab malapit sa Jerico,
sa ibayo ng Ilog Jordan mula sa lungsod. **2** Nakita ni Balak na
lalaking anak ni Zippor ang lahat ng ginawa ng Israel sa mga
Amoreo. **3** Labis na natakot si Moab sa mga tao dahil sila ay
marami, at matindi ang takot ni Moab sa mga tao ng Israel. **4**
Sinabi ng hari ng Moab sa nakakatanda ng Midian, "Kakainin
nitong napakaraming ang lahat ng nakapaligid sa atin gaya ng

panginginain ng isang kapong baka sa mga damo sa isang
bukirin." Ngayon si Balak na lalaking anak ni Zippor ang hari ng
Moab sa panahong iyon. **5** Nagpadala siya ng mga mensahero
kay Balaam na lalaking anak ni Beor, sa Petor na nasa tabi ng
Ilog Eufrates, sa lupain ng kaniyang bansa at kaniyang mga
tao. Tinawag niya siya at sinabi, "Tingnan mo, isang bansa ang
dumating dito mula sa Ehipto. Kanilang sinakop ang buong
lupain at sila ay narito na malapit sa akin. **6** Kaya pakiusap
pumunta ka na ngayon at isumpa ang bayang ito para sa akin,
dahil sila ay napakalakas para sa akin. Marahil kung gayon,
maaari ko na silang salakayin at palayasin palabas sa lupain.
Alam ko na ang sinumang pinagpapala mo ay pagpapalain,
at ang sinumang isusumpa mo ay susumpain." **7** Kaya umalis
ang mga nakakatanda ng Moab at ng Midian, dala nila ang
pambayad para sa panghuhula. Nagpunta sila kay Balaam at
sinabi sa kaniya ang mga salita ni Balak. **8** Sinabi ni Balaam sa
kanila, "Mamalagi kayo rito ngayong gabi. Sasabihin ko sa inyo
kung ano ang sasabihin sa akin ni Yahweh." Kaya nanatili ang
mga pinuno ng Moab kay Balaam sa gabing iyon. **9** Nagpunta
ang Diyos kay Balaam, at sinabi, "Sino ang mga lalaking ito na
nagpunta sa iyo?" **10** Sumagot si Balaam, "Ipinadala sila sa
akin ni Balak na lalaking anak ni Zippor, hari ng Moab. Sinabi
niya, **11** 'Tingnan mo, ang mga taong nanggaling mula sa Ehipto
ay sinakop ang aking lupain. Ngayon, pumarito ka at sumpain
sila para sa akin. Marahil, maaari ko na silang kalabanin at
palayasin.'" **12** Tumugon ang Diyos kay Balaam, "Hindi ka dapat
sumama sa mga lalaking iyon. Hindi mo dapat isumpa ang mga
tao ng Israel dahil pinagpala sila." **13** Kinaumagahan tumayo si
Balaam at sinabi sa mga pinuno ni Balak, "Bumalik na kayo sa

inyong lupain dahil hindi ako pinayagan ni Yahweh na sumama
sa inyo." **14** Kaya umalis ang mga pinuno ng Moab at bumalik
kay Balak. Sinabi nila, "Tumanggi si Balaam na sumama sa
amin." **15** Muling nagpadala si Balak ng mas maraming pinuno
na mas iginagalang kaysa sa mga naunang grupo. **16** Nagpunta
sila kay Balaam at sinabi sa kaniya, "Ito ang sinasabi ni Balak
na anak ni Zippor, 'Pakiusap, wala nawang anumang bagay
na hahadlang sa iyo sa pagparito sa akin, **17** dahil babayaran
pa kita nang labis at bibigyan kita ng dakilang karangalan,
at gagawin ko anuman ang sasabihin mong gawin ko. Kaya
pakiusap pumunta ka at isumpa mo ang mga taong ito para sa
akin.'" **18** Sumagot si Balaam at sinabi sa mga tauhan ni Balak,
"Kahit na ibibigay sa akin ni Balak ang kaniyang palasyong
puno ng pilak at ginto, hindi ako pwedeng sumuway sa mga
salita ni Yahweh, ang aking Diyos, at gawin nang walang labis
o walang kulang kung ano ang sinabi niya sa akin. **19** Kung
gayon, pakiusap manatili rin kayo rito ngayong gabi, upang
pag-isipan kong mabuti ang anumang sinasabi ni Yahweh sa
akin." **20** Pinuntahan ng Diyos si Balaam sa gabi at sinabi sa
kaniya, "Yamang nagpunta ang mga lalaking ito para ipatawag
ka, tumayo ka at sumama sa kanila. Ngunit gagawin mo lamang
kung ano ang aking sinabing gagawin mo." **21** Kinaumagahan
tumayo si Balaam, nilagyan niya ng upuan ang kaniyang asno at
sumama sa mga pinuno ng Moab. **22** Ngunit dahil sumama siya,
ang galit ni Yahweh ay sumiklab. Inilagay ng anghel ni Yahweh
ang kaniyang sarili sa daanan bilang isang taong hadlang kay
Balaam, na nakasakay sa kaniyang asno. Ang dalawang alipin
ni Balaam ay kasama din niya. **23** Nakita ng asno ang anghel ni
Yahweh na nakatayo sa daraanan na hawak niya ang kaniyang

nakalabas na tabak. Lumihis ang asno sa kalsada at pumunta
sa loob ng isang bukirin. Hinampas ni Balaam ang asno upang
ipaharap sa kalsada. **24** At tumayo ang anghel ni Yahweh sa
isang makipot na bahagi ng kalsada sa pagitan ng ilang ubasan,
na mayroong isang pader sa kaniyang kanang bahagi at isa pang
pader sa kaniyang kaliwang bahagi. **25** Nakita muli ng asno ang
anghel ni Yahweh. Sumiksik siya sa pader at naipit ang paa ni
Balaam laban dito. Muli siyang hinampas ni Balaam. **26** Pumunta
sa mas malayo ang anghel ni Yahweh at tumayo sa isa pang
makipot na lugar kung saan ay walang paraan para makaiwas
sa kahit sa anumang bahagi. **27** Nakita ng asno ang anghel ni
Yahweh, at humiga siya sa ilalim ni Balaam. Sumiklab ang galit
ni Balaam at kaniyang hinampas ng baston ang kaniyang asno.
28 Pagkatapos, binuksan ni Yahweh ang bibig ng asno para
magsalita siya. Sinabi niya kay Balaam, "Ano ang aking ginawa
sa iyo na nag-udyok sa iyo na hampasin ako nitong makaikatlo
beses?" **29** Sumagot si Balaam, "Dahil ikaw ay kumilos nang
may kahangalan sa akin. Sana ay mayroong isang espada sa
aking kamay. Kung mayroon, sa ngayon pinatay na kita." **30**
Sinabi ng asno kay Balaam, "Hindi ba ako ang iyong asno na
sinasakyan mo sa buong buhay mo hanggang sa mga araw na
ito? Ugali ko bang gawin ang mga ganitong bagay sa iyo dati?"
Sinabi ni Balaam, "Hindi." **31** Pagkatapos, binuksan ni Yahweh
ang mga mata ni Balaam, at nakita niya ang anghel ni Yahweh
na nakatayo sa daraanan na nakalabas ang kaniyang espadang
nasa kaniyang kamay. Iniyuko ni Balaam ang kaniyang ulo at
nagpatirapa. **32** Sinabi ng anghel ni Yahweh sa kaniya, "Bakit
mo hinampas nitong tatlong beses ang iyong asno? Tingnan mo,
naparito ako bilang isang taong galit sa iyo dahil masama ang

mga ikinikilos mo sa harapan ko. **33** Nakita ako ng iyong asno at
iniwasan niya ako ng tatlong beses. Kung hindi siya umiwas sa
akin, siguradong napatay kita at nailigtas ko ang buhay niya." **34**
Sinabi ni Balaam sa anghel ni Yahweh, "Nagkasala ako. Hindi
ko alam na nakatayo ka sa kalsada laban sa akin. Ngayon kung
ganoon, kung hindi katanggap-tanggap sa iyo ang paglalakbay
na ito, babalik ako sa aking pinanggalingan." **35** Ngunit sinabi ng
anghel ni Yahweh kay Balaam, "Magpatuloy ka kasama ng mga
lalaki. Ngunit dapat sabihin mo lamang ang mga salita na sinabi
ko sa iyo." Kaya sumama si Balaam sa mga pinuno ni Balak. **36**
Nang marinig ni Balak na dumating na si Balaam, lumabas siya
upang salubungin siya sa isang lungsod ng Moab sa Arnon,
na nasa hangganan. **37** Sinabi ni Balak kay Balaam, "Hindi
ba ako nagpadala ng mga tauhan upang ipatawag ka? Bakit
hindi ka pumunta sa akin? Wala ba akong kakayahan na bigyan
ka ng karangalan?" **38** At sumagot si Balaam, "Tingnan mo,
naparito na ako para sa iyo. Mayroon na ba akong karapatang
magsabi ng anumang bagay? Sasabihin ko lamang ang mga
salita ni Yahweh na ilagay niya sa aking bibig." **39** Sumama
si Balaam kay Balak, at nakarating sila sa Kiriat Husot. **40** At
inialay ni Balak ang mga kapong baka at tupa at binigyan niya
ng kaunting karne si Balaam at ang mga pinunong kasama niya.
41 Kinaumagahan, dinala ni Balak si Balaam sa itaas sa mga
dambana ni Baal. Mula roon makikita lamang ni Balaam ang
maliit na bahagi ng mga Israelita sa kanilang kampo.

23
Sinabi ni Balaam kay Balak, "Gumawa ka ng pitong altar dito
para sa akin at maglaan ka ng pitong toro at pitong lalaking tupa.
2 Kaya ginawa ni Balak ayon sa hiniling ni Balaam. Pagkatapos,
naghandog si Balak at Balaam ng isang toro at isang lalaking

tupa sa bawat altar. **3** Pagkatapos, sinabi ni Balaam kay Balak,
“Tumayo ka malapit sa handog na susunugin at pupunta ako.
Marahil darating si Yahweh upang makipagkita sa akin. Anuman
ang ipapakita niya sa akin sasabihin ko sa iyo.”Kaya umalis siya
patungo sa isang burol na walang mga puno. **4** Nakipagkita ang
Diyos sa kaniya, at sinabi ni Balaam sa kaniya, “Gumawa ako
ng pitong altar, at nag-alay ako ng isang toro at isang lalaking
tupa sa bawat isa”. **5** Naglagay ng isang mensahe si Yahweh sa
bibig ni Balaam at sinabi, “Bumalik ka kay Balak at magsalita ka
sa kaniya.” **6** Kaya bumalik si Balaam kay Balak, na nakatayo
sa tabi ng kaniyang handog na susunugin, at lahat ng mga
pinuno ng Moab na kasama niya. **7** At nagsimulang sabihin
ni Balaam ang kaniyang propesiya at sinabi, “Dinala ako ni
Balak mula sa Aram. Ang hari ng Moab mula sa mga bundok
sa silangan. 'Halika, isumpa mo si Jacob para sa akin,' sinabi
niya. 'Halika, labanan mo ang Israel.' **8** Paano ko isusumpa
ang mga taong hindi isinumpa ng Diyos? Paano ko lalabanan
ang mga hindi nilabanan ni Yahweh? **9** Sapagkat nakikita ko
siya mula sa tuktok ng mga bato; mula sa mga burol tinitingnan
ko siya. Tingnan mo, may mga taong naninirahang mag-isa
at hindi itinuturing ang kanilang sarili bilang isang karaniwang
bansa. **10** Sino ang makakapagbilang sa alikabok ni Jacob
o makakapagbilang kahit na ang ikaapat lamang ng Israel?
Hayaan akong akong mamatay sa kamatayan ng isang matuwid
na tao, at hayaang maging katulad niya ang wakas ng aking
buhay!” **11** Sinabi ni Balak kay Balaam, “Anong ginawa mo
sa akin? Dinala kita upang isumpa ang aking mga kalaban,
ngunit tingnan mo, pinagpala mo sila.” **12** Sumagot si Balaam
at sinabi, “Hindi ba dapat akong maging maingat na sabihin

lamang kung ano ang inilagay ni Yahweh sa aking bibig?" 13
Kaya sinabi ni Balak sa kaniya, "Pakiusap sumama ka sa akin
sa isang lugar kung saan makikita mo sila. Makikita mo lamang
ang pinakamalapit sa kanila, hindi silang lahat. Doon isusumpa
mo sila para sa akin." 14 Kaya dinala niya si Balaam sa bukid ng
Zopim, sa tuktok ng Bundok Pisga, at gumawa ng pito pang altar.
Naghandog siya ng isang toro at isang lalaking tupa sa bawat
altar. 15 Pagkatapos, sinabi ni Balaam kay Balak, "Tumayo ka
rito sa tabi ng iyong handog na susunugin, habang nakikipagkita
ako kay Yahweh doon." 16 Kaya nakipagkita si Yahweh kay
Balaam at inilagay ang isang mensahe sa kaniyang bibig.
Sinabi niya, "Bumalik ka kay Balak at ibigay mo sa kaniya ang
aking mensahe." 17 Bumalik si Balaam sa kaniya, at masdam,
nakatayo siya sa tabi ng kaniyang handog na susunugin, at
kasama niya ang mga pinuno ng Moab. At sinabi ni Balak sa
kaniya, "Ano ang sinabi ni Yahweh?" 18 Sinimulan ni Balaam
ang kaniyang propesiya. Sinabi niya, "Tumayo ka, Balak, at
dinggin mo. Makinig ka sa akin, ikaw na anak ni Zippor. 19 Hindi
isang tao ang Diyos, na kailangan niyang magsinungaling, o
isang tao, na kailangang magbago ang kaniyang isip. Nangako
ba siya ng anumang bagay na hindi ito ginagawa? Nagsabi ba
siyang gagawin niya ang isang bagay na hindi niya ito tinutupad?
20 Tingnan mo, inutusan ako upang magpala. Binigyan ako
ng Diyos ng isang biyaya, at hindi ko kayang baliktarin ito. 21
Wala siyang nakikitang paghihirap kay Jacob o kaguluhan sa
Israel. Kasama nila si Yahweh na kanilang Diyos, at sumisigaw
sapagkat kasama nila ang kanilang hari. 22 Inilabas sila ng
Diyos mula sa Ihipto nang may lakas katulad ng isang mabangis
na kapong baka. 23 Walang kulam ang tatalab laban kay Jacob,

at walang panghuhula ang makakapinsala sa Israel. Sa halip,
dapat itong sabihin tungkol kay Jacob at kay Israel, 'Tingnan mo
kung ano ang ginawa ng Diyos!' **24** Tingnan mo, tumayo ang
mga tao katulad ng isang babaeng leon, gaya ng isang leong
lumabas at sumalakay. Hindi siya humihiga hanggang sa makain
niya ang kaniyang biktima at inumin ang dugo ng kaniyang
napatay." **25** Pagkatapos sinabi ni Balak kay Balaam, "Huwag
mo silang isumpa o pagpalain." **26** Ngunit sumagot si Balaam
at sinabi kay Balak, "Hindi ko ba sinabi sa iyo na dapat kong
sabihin ang lahat ng sinabi ni Yahweh na sasabihin ko?" **27** Kaya
sumagot si Balak kay Balaam, "Pumarito ka ngayon, dadalhin
kita sa ibang lugar. Marahil makakalugod ito sa Diyos para
isumpa mo sila roon para sa akin." **28** Kaya dinala ni Balak si
Balaam sa tuktok ng Bundok Peor, na natatanawan ang ilang sa
ibaba. **29** Sinabi ni Balaam kay Balak, "Magtayo ka para sa akin
ng pitong altar dito at maghanda ng pitong toro at pitong lalaking
tupa." **30** Kaya ginawa ni Balak ayon sa sinabi ni Balaam; nag-
alay siya ng isang toro at isang lalaking tupa sa bawat altar.

24 Nang makita ni Balaam na kinalugdanito ni Yahweh na
pagpalain ang Israel, hindi na siya umalis, gaya nang una, upang
gumamit ng pangkukulam. Sa halip, tumingin siya sa ilang. **2**
Itinaas niya ang kaniyang mga mata at nakita niya na nagkampo
ang Israel, bawat isa sa kanilang tribu, at pumasok sa kaniya ang
Espiritu ng Diyos. **3** Natanggap niya itong propesiya at sinabi,
"Magsasalita na si Balaam na anak ni Beor, ang taong malawak
na nakamulat ang kaniyang mga mata. **4** Nagsalita siya at
narinig ang mga salita ng Diyos. Nakita niya ang isang pangitain
mula sa Makapangyarihan, Sa harapan niya, siya ay nagpatirapa
pababa kalakip ang kaniyang mga matang nakamulat. **5** Anong

ganda ng iyong mga tolda, o Jacob, ang lugar na kung saan ka
nakatira, Israel! 6 Katulad ng mga lambak sila'y inilatag, katulad
ng mga hardin sa tabing ilog, katulad ng mga mabangong
punong itinanim ni Yahweh, katulad ng mga sedar sa gilid ng
mga tubig. 7 Ang mga tubig na dumadaloy sa kanilang mga
lalagyan, at ang kanilang mga binhi ay saganang-natubigan. Ang
kanilang hari ay mas mataas kaysa kay Agag, at pararangalan
ang kanilang kaharian. 8 Ilalabas siya ng Diyos sa Ehipto.
Mayroon siyang lakas katulad ng isang mabangis na baka.
Uubusin niya ang mga bansa na lalaban sa kaniya. Babaliin niya
ang kanilang mga buto sa pira-piraso. Tutudlain niya sila ng
kaniyang mga palaso. 9 Yuyuko siya katulad ng isang leon,
katulad ng isang babaeng leon. Sino ang mangangahas na
gambalain siya? Nawa, ang lahat na magpapala sa kaniya ay
pagpalain; nawa, ang lahat na sumumpa sa kaniya ay sumpain."
10 Ang galit ni Balak laban kay Balaam ay sumiklab at hinampas
niya ang kaniyang mga kamay sa galit. Sinabi ni Balak kay
Balaam, "Ipinatawag kita upang isumpa ang aking mga kaaway,
ngunit tingnan mo, pinagpala mo sila ng tatlong beses. 11 Kaya
iwan mo ako ngayon at umuwi ka na. Sinabi ko na labis kitang
gagantimpalaan, ngunit pinigilan ka ni Yahweh na makakuha
ng anumang gantimpala." 12 At sumagot si Balaam, "Sinabi
ko sa mga mensaherong ipinadala mo sa akin, 13 'Kahit na
ibibigay ni Balak sa akin ang kaniyang palasyo na puno ng
pilak at ginto, hindi ako susuway sa mga salita ni Yahweh at
anumang bagay na masama o mabuti, o lahat ng bagay na
gusto ko sanang gawin. Sasabihin ko lamang kung ano ang
gusto ni Yahweh na sabihin ko.' Hindi ko ba nasabi ito sa
kanila? 14 Kaya ngayon, tingnan mo, babalik ako sa aking mga

tao. Ngunit binabalaan muna kita kung ano ang gagawin ng
mga taong ito sa iyong mga tao sa darating na mga araw." **15**
Sinimulan ni Balaam itong propesiya. Sinabi niya, "Magsasalita
si Balaam na anak ni Beor, Ang taong mulat ang kaniyang mga
mata. **16** Ito ay isang propesiya ng isang taong nakaririnig ng
mga salita mula sa Diyos, na may kaalaman mula sa Kataas-
taasan, na may mga pangitain mula sa Makapangyarihan sa
lahat, Sa harapan niya na siyang nagpatirapang mulat ang
kaniyang mga mata. **17** Nakita ko siya, ngunit siya ay wala
ngayon dito. Tiningnan ko siya, ngunit hindi siya malapit. Isang
tala ang lalabas mula kay Jacob, at lilitaw ang isang setro
mula sa Israel. Dudurugin niya ang mga pinuno ng Moab at
lilipulin lahat ng mga kaapu-apuhan ni Set. **18** At ang Edom ay
magiging pag-aari ng Israel, at ang Seir ay magiging pag-aari
rin nila, ang mga kaaway ng Israel, na masasakop ng Israel
sa pamamagitan ng dahas. **19** Mula kay Jacob darating ang
isang hari na mayroong kapangyarihan, at kaniyang lilipulin ang
mga nakaligtas sa kanilang lungsod." **20** At tiningnan ni Balaam
si Amalek at sinimulan ang kaniyang propesiya. Sinabi niya,
"Si Amalek ay minsang naging pinakadakila sa mga bansa,
ngunit pagkawasak ang kaniyang magiging huling hantungan."
21 At tumingin si Balaam sa mga Cineo at sinimulan niya ang
kaniyang propesiya. Sinabi niya, "Ang lugar kung saan kayo
nakatira ay matibay, at ang inyong mga pugad ay nasa loob ng
mga bato. **22** Gayon pa man, si Kain ay mawawasak kapag
binihag kayo ng Asiria." **23** Pagkatapos, sinimulan ni Balaam
ang kaniyang pangwakas na propesiya. Sinabi niya, "Aba! Sino
ang makakaligtas kapag ginawa ito ng Diyos? **24** Darating ang
mga barko mula sa baybayin ng Kitim; Sasalakayin nila ang

Asiria at sasakupin ang Eber, ngunit sila rin ay hahantong sa
pagkawasak sa katapusan." 25 Pagkatapos tumayo si Balaam at
umalis. Bumalik siya sa kanyang tahanan at umalis din si Balak.
25 Nanatili ang Israel sa Sitim, at nagsimulang makipagtalik ang
mga lalaki sa mga babae ng Moab, 2 sapagkat inaanyayahan
ng mga Moabita ang mga tao sa mga pag-aalay sa kanilang
mga diyos. Kaya kumain at yumukod ang mga tao sa mga
diyos ng Moabita. 3 Sumali ang mga kalalakihan ng Israel sa
pagsamba kay Baal ng Peor, at sumiklab ang galit ni Yahweh
laban sa Israel. 4 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Patayin mo
ang lahat ng pinuno ng mga tao at bitayin sila sa aking harapan
upang ilantad sila sa liwanag ng araw, upang maalis ang aking
matinding galit mula sa Israel." 5 Kaya sinabi ni Moises sa
mga pinuno ng Israel, "Dapat patayin ang bawat isa sa inyo
ang kaniyang mga taong sumama sa pagsamba kay Baal ng
Peor." 6 Pagkatapos, dumating ang isa sa mga lalaki ng Israel
at dinala sa mga miyembro ng kaniyang pamilya ang isang
babaeng Midianita. Nangyari ito sa paningin ni Moises at sa
lahat ng sambayanan ng Israel, habang umiiyak sila sa pasukan
ng tolda ng pagpupulong. 7 Nang makita iyon ni Finehas na
lalaking anak ni Eleazar na lalaking anak naman ni Aaron,
na pari, tumayo siya mula sa sambayanan at humawak ng
isang sibat. 8 Sinundan niya ang lalaking Israelita sa tolda
at isinaksak ang sibat sa kapwa nilang katawan, sa lalaking
Israelita at sa babae. Kaya natigil ang salot na ipinadala ng
Diyos sa mga tao ng Israel. 9 Dalawampu't apat na libo ang
bilang ng mga namatay sa pamamagitan ng salot. 10 Nagsalita
si Yahweh kay Moises at sinabi, 11 "Inalis ni Finehas na lalaking
anak ni Eleazar na lalaking anak naman ni Aaron, na pari, ang

aking galit sa mga tao ng Israel dahil mapusok siya sa aking
adhikain sa kanila. Kaya hindi ko nilipol ang mga tao ng Israel
sa aking matinding galit. 12 Kaya sabihin mo, 'sabi ni Yahweh,
“Tingnan mo, ibinibigay ko kay Finehas ang aking kasunduan ng
kapayapaan. 13 Para sa kaniya at sa kaniyang mga kaapu-
apuhang kasunod niya, ito ang magiging isang kasunduan ng
isang walang hanggang pagkapari dahil masigasig siya para
sa akin, na kaniyang Diyos. Nagbayad siya ng kasalanan para
sa mga tao ng Israel.”' 14 Ngayon ang pangalan ng lalaking
Israelitang napatay kasama ng babaeng Midianita ay si Zimri na
anak ni Salu, isang pinuno ng isang pamilya mula sa ninuno
ng mga Simeonita. 15 Si Cozbi ang pangalan ng babaeng
Midianitang pinatay na babaeng anak ni Zur, pangulo ng isang
tribu at pamilya sa Midian. 16 Kaya nagsalita si Yahweh kay
Moises at sinabi, 17 “Ituring mong kaaway ang mga Midianita at
lusubin sila, 18 sapagkat itinuring nila kayong katulad ng mga
kaaway sa pamamagitan ng kanilang panlilinlang. Pinangunahan
nila kayo sa kasamaan tungkol kay Peor at tungkol sa kanilang
kapatid na babaeng si Cozbi, ang babaeng anak ng isang pinuno
sa Midian, na pinatay sa araw ng salot dahil kay Peor.”

26 At nangyari na pagkatapos ng salot, nagsalita si Yahweh
kay Moises at kay Eleazar na anak ni Aaron na pari. Sinabi
niya, 2 “Bilangin ninyo ang buong sambayanan ng Israel, mula
labindalawang taong gulang pataas, ayon sa pamilya ng kanilang
mga ninuno, lahat ng may kakayahang makipagdigma para sa
Israel.” 3 Kaya nagsalita sina Moises at Eleazar na pari sa
kanila sa mga kapatagan ng Moab sa tabi ng Jordan at Jerico at
sinabi, 4 “Bilangin ninyo ang mga tao, mula labindalawang taong
gulang pataas, ayon sa iniutos ni Yahweh kay Moises at sa mga

tao ng Israel, na lumabas mula sa lupain ng Ehipto." **5** Si Ruben
ay ang panganay ni Israel. Mula sa kaniyang anak na si Hanoc
nagmula ang angkan ng mga Hanocitas. Mula kay Palu nagmula
ang mga angkan ng mga Paluita. **6** Mula kay Hesron nagmula
ang angkan ng mga Hesronita. Mula kay Carmi nagmula ang
angkan ng mga Carmita. **7** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-
apuhan ni Ruben, na may bilang 43, 730 na kalalakihan. **8** Si
Eliab ay isang anak ni Palu. **9** Ang mga anak na lalaki ni Eliab
ay sina Nemuel, Datan at Abiram. Ito ay ang parehong Datan
at Abiram na sumunod kay Kora nang subukin nila si Moises
at umaklas laban kay Yahweh. **10** Ibinuka ng lupa ang bibig
nito at nilamon sila kasama si Kora nang mamatay ang lahat
na kaniyang tagasunod. Sa panahong iyon, nilamon ng apoy
ang 250 na kalalakihan, na naging isang babalang tanda. **11**
Ngunit hindi namatay ang kaapu-apuhan ni Kora. **12** Ito ang
mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Simeon: Kay Nemuel,
ang angkan ng mga Nemuelita, kay Jamin, ang angkan ng mga
Jaminita, kay Jaquin, ang angkan ng mga Jaquinita, **13** kay
Zerah, ang angkan ng mga Zeraita, kay Saul, ang angkan ng
mga Saulita. **14** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni
Simeon, na may bilang 22, 200 na kalalakihan. **15** Ito ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Gad: kay Zefon, ang angkan
ng mga Zefonita, kay Hagai, ang angkan ng mga Hagaita, kay
Suni na angkan ng mga Sunita, **16** kay Ozni na angkan ng mga
Oznita, kay Eri, ang angkan ng mga Erita, **17** kay Arod, ang
angkan ng mga Arodita, kay Areli, ang angkan ng mga Arelita.
18 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Gad, na may
bilang 40, 500 na kalalakihan. **19** Sina Er at Onan ang mga
anak na lalaki ni Juda, ngunit namatay ang mga lalaking ito sa

lupain ng Canaan. **20** Ito ang mga angkan ng ibang mga kaapu-
apuhan ni Juda: kay Sela, ang angkan ng mga Selanita, kay
Perez, ang angkan ng mga Perezita, at kay Zera, ang angkan
ng mga Zeraita. **21** Ito ang mga kaapu-apuhan ni Perez: kay
Hezron, ang angkan ng mga Hesronita, kay Hamul, ang angkan
ng mga Hamulita. **22** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan
ni Juda, na may bilang 76, 500 na kalalakihan. **23** Ito ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Isacar: kay Tola, ang angkan
ni Tolaita, kay Pua, ang angkan ni Puanita, **24** kay Jasub, ang
angkan ng mga Jasubita, kay Simron, ang angkan ng mga
Simronita. **25** Ito ang mga angkan ni Isacar, na may bilang 64,
300 na kalalakihan. **26** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-
apuhan ni Zebulon: kay Sered, ang angkan ng mga Seredita,
kay Elon, ang angkan ng mga Elonita, kay Jaleel, ang angkan
ng mga Jalelita. **27** Ito ang mga angkan ng mga Zaebulonita,
na may bilang 60, 500 na kalalakihan. **28** Ang mga angkan ng
mga kaapu-apuhan ni Jose ay sina Manases at Efraim. **29** Ito
ang mga kaapu-apuhan ni Manases: kay Maquir, ang angkan
ng mga Maquirita (si Maquir ang ama ni Galaad), kay Galaad,
ang angkan ng mga Galaadita. **30** Ito ang mga kaapu-apuhan
ni Galaad: kay Iezer, ang angkan ng mga Iezerita, kay Helec,
ang angkan ng mga Helecita, **31** kay Asriel, ang angkan ng
mga Asrielita, kay Shekem, ang angkan ng mga Shekemita, **32**
kay Semida, ang angkan ng mga Semidaita, kay Hefer, ang
angkan ng mga Heferita. **33** Si Zelofehad na anak na lalaki
ni Hefer ay walang anak na lalaki, kundi mga anak na babae
lamang. Ang pangalan ng kaniyang mga anak na babae ay
sina Mahla, Noe, Hogla, Milca at Tirza. **34** Ito ang mga angkan
ni Manases, na may bilang na 52, 700 na kalalakihan. **35** Ito

ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Efraim: kay Sutela,
ang angkan ng mga Sutelita, kay Bequer, ang angkan ng mga
Bequerita, kay Tahan, ang angkan ng mga Tahanita. **36** Ang
mga kaapu-apuhan ni Sutela ay sina, kay Eran, ang angkan ng
mga Eranita. **37** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan
ni Efraim, na may bilang 32, 500 na kalalakihan. Ito ang mga
kaapu-apuhan ni Jose, na naibilang sa kanilang bawat angkan.
38 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Benjamin: kay
Bela, ang angkan ng mga Belaita, kay Asbel, ang angkan ng
mga Asbelita, kay Ahiram, ang angkan ng mga Ahiramita, **39** kay
Sufam, ang angkan ng mga Sufamita, kay Hufam, ang angkan
ng mga Hufamita. **40** Ang mga anak na lalaki ni Bela ay sina Ard
at Naaman. Mula kay Ard nagmula ang angkan ng mga Ardita,
at mula kay Naaman nagmula ang angkan ng mga Naamita. **41**
Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Benjamin. Sila ay
may bilang na 45, 600 na kalalakihan. **42** Ito ang mga angkan
ng mga kaapu-apuhan ni Dan, kay Suham, ang mga angkan ng
mga Suhamita. Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni
Dan. **43** Lahat ng mga angkan ng Suhamita, na may bilang na
64, 400 na kalalakihan. **44** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-
apuhan ni Aser: kay Imna, ang angkan ng mga Imnita, kay Isvi,
ang angkan ng mga Isvita, kay Beria, ang angkan ng mga Berita.
45 Ang mga kaapu-apuhan ni Beria ay ang mga ito: kay Heber,
ang angkan ng mga Heberita, kay Malquiel, ang angkan ng mga
Malquielita. **46** Ang pangalan ng anak na babae ni Aser ay si
Sera. **47** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Aser,
na may bilang 53, 400 na kalalakihan. **48** Ito ang mga angkan
ng mga kaapu-apuhan ni Neftali: kay Jahzeel, ang angkan ng
mga Jahzeelita, kay Guni, ang angkan ng mga Gunita, **49** kay

Jezer, ang angkan ng mga Jezerita, kay Silem, ang angkan ng
mga Silemita. **50** Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan
ni Neftali, na may bilang 45, 400 na kalalakihan. **51** Ito ang
kabuuang bilang ng mga kalalakihan ng mga tao ng Israel:
601, 730. **52** Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, **53**
“Dapat ninyong hatiin ang lupain sa mga kalalakihang ito bilang
mana ayon sa bilang ng kanilang mga pangalan. **54** Sa mas
malaking mga angkan day apat mong bigyan ng mas malaking
mana, at sa mas maliit na mga angkan dapat mong bigyan ng
mas maliit na mana. Dapat mong bigyan ng isang mana ang
bawat pamilya ayon sa bilang ng mga kalalakihan na nabilang.
55 Gayunpaman, dapat hatiin ang lupain sa pamamagitan ng
palabunutan. Dapat nilang manahin ang lupain habang hinahati
ito sa mga tribu ng kanilang mga ninuno. **56** Dapat hatiin ang
kanilang mana sa mas malaki at mas maliit na angkan, na
ipamamahagi sa kanila sa pamamagitan ng palabunutan.” **57** Ito
ang mga angkan ng Levita na nabilang angkan sa angkan: kay
Gerson, ang angkan ng mga Gersonita, kay Kohat, ang angkan
ng mga Kohatita, kay Merari, ang angkan ng mga Merarita. **58**
Ito ang mga angkan ni Levi: ang angkan ng mga Libnita, ang
angkan ng mga Hebronita, ang angkan ng mga Mahlita, ang
angkan ng mga Musita, at ang angkan ng mga Koraita. Si Kohat
ang ninuno ng Amram. **59** Ang pangalan ng asawa ni Amram ay
si Jocebed, isang kaapu-apuhan ni Levi, na ipinanganak sa mga
Levita sa Ehipto. Isinilang niya kay Amram ang kanilang mga
anak na sina Aaron, Moises at Miriam na kanilang kapatid na
babae. **60** Kay Aaron ipinanganak si Nadab at Abihu, Eleazar at
Itamar. **61** Namatay sina Nadab at Abihu nang maghandog sila
sa harap ni Yahweh ng hindi katanggap-tanggap na apoy. **62**

Ang mga lalaking nabilang sa nila ay may bilang na 23, 000,
lahat ng mga lalaking isang buwang gulang pataas. Ngunit hindi
sila kabilang sa mga kaapu-apuhan ng Israel sapagkat walang
pamana na ibinigay sa kanila ng mga tao ng Israel. **63** Ito ang
mga taong nabilang nina Moises at Eleazar na Pari. Binilang
nila ang mga tao ng Israel sa mga kapatagan ng Moab sa
tabi ng Jordan sa Jerico. **64** Ngunit sa mga ito walang taong
nabilang sina Moises at Aaron na pari nang bilangin nila ang
mga kaapu-apuhan ng Israel sa ilang ng Sinai. **65** Sapagkat
sinabi ni Yahweh na ang lahat ng mga taong iyon ay tiyak na
mamamatay sa ilang. Walang isang taong natira kasama nila,
maliban kina Caleb na anak ni Jefune at Josue na anak ni Nun.

27 At nagpunta kay Moises ang mga anak na babae ni
Zelofehad na anak na lalaki ni Hefer na anak na lalaki ni Galaad
na anak na lalaki ni Maquir na anak na lalaki ni Manases, mula
sa mga angkan ni Manases na anak na lalaki ni Jose. Ito ang
mga pangalan ng kaniyang mga anak na babae: Mahla, Noe,
Hogla, Milca, at Tirsa. **2** Tumayo sila sa harapan nina Moises,
Eleazar na pari, sa mga pinuno, at sa harapan ng lahat ng mga
komunidad sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. Sinabi nila, **3**
“Namatay ang aming ama sa ilang. Hindi siya kasama sa mga
nagtipun-tipon laban kay Yahweh sa samahan ni Kora. Namatay
siya sa kaniyang sariling kasalanan; ang kasalanan niya ang
dahilan kung bakit siya namatay. **4** Bakit kailangang mawala ang
pangalan ng aming ama mula sa buong miyembro ng kaniyang
angkan, dahil ba wala siyang anak na lalaki? Bigyan mo kami ng
lupain mula sa mga kamag-anak ng aming ama.” **5** Kaya dinala
ni Moises kay Yahweh ang kanilang kahilingan. **6** Nagsalita si
Yahweh kay Moises at sinabi, **7** “Tama ang sinasabi ng mga anak

na babae ni Zelofehad. Dapat mo silang bigyan ng lupain bilang
isang mana mula sa lahat ng kamag-anak ng kanilang ama, at
dapat mong tiyakin na ang mana ng kanilang ama ay maipapasa
sa kanila. **8** Dapat kang magsalita sa mga tao ng Israel at
sabihin, 'Kung mamatay man ang isang tao at walang anak na
lalaki, dapat ninyong ipasa ang kaniyang mana sa kaniyang anak
na babae. **9** Kung wala siyang anak na babae, dapat ninyong
ibigay ang kaniyang mana sa kaniyang mga kapatid na lalaki. **10**
Kung wala siyang mga kapatid na lalaki, dapat ninyong ibigay
ang kanyang mana sa mga lalaking kapatid ng kaniyang ama. **11**
Kung walang kapatid na lalaki ang kaniyang ama, dapat ninyong
ibigay ang kaniyang mana sa kaniyang malapit na kamag-anak
sa kaniyang angkan, at dapat niya itong kunin para sa kaniyang
sarili. Ito ay magiging isang batas na itatatag para sa mga tao ng
Israel, ayon sa iniutos ni Yahweh sa akin.'" **12** Sinabi ni Yahweh
kay Moises, "Akyatin mo ang mga bundok ng Abarim at tingnan
ang lupain na ibinigay ko sa mga tao ng Israel. **13** Pagkatapos
mong makita ito, ikaw din ay dapat maitipon sa iyong mga tao,
tulad ng iyong kapatid na si Aaron. **14** Mangyayari ito sapagkat
kayong dalawa ay naghimagsik laban sa aking utos sa ilang
ng Sin. Nang umapaw ang tubig mula sa bato roon, dahil sa
iyong galit, nabigo kang igalang ako bilang isang banal sa harap
ng mga mata ng buong sambayanan." Ito ang mga tubig sa
Meriba ng Kades sa ilang ng Sin. **15** Pagkatapos, nagsalita si
Moises kay Yahweh at sinabi, **16** "Nawa, Yahweh, ang Diyos ng
espiritu ng lahat ng sangkatauhan, magtalaga ka ng isang tao sa
buong sambayanan, **17** isang taong maaaring makalabas at
makapasok sa harap nila at pangunahan sila palabas at dalhin
sila papasok, upang hindi matulad ang iyong sambayanan sa

isang tupang walang pastol." 18 Sinabi ni Yahweh kay Moises,
"Kunin mo si Josue na anak na lalaki ni Nun, isang lalaking
pinananahan ng aking Espiritu at ipatong mo ang iyong kamay
sa kaniya. 19 Dalhin mo siya sa harapan ni Eleazar na pari at
sa harap sa lahat ng sambayanan at utusan siya sa harap ng
kanilang mga mata na pangunahan sila. 20 Dapat mong ilagay
sa kaniya ang ilan sa iyong kapangyarihan, upang ang lahat ng
sambayanan ng mga tao ng Israel ay susunod sa kaniya. 21
Pupunta siya sa harapan ni Eleazar na pari upang hingin ang
aking kalooban sa mga desisyon sa Urim para sa kaniya. Ito
ay magiging kaniyang mga utos na ang mga tao ay lalabas at
papasok, siya at ang lahat ng mga tao ng Israel na kasama niya,
ang buong sambayanan." 22 Kaya sumunod ni Moises ayon
sa utos sa kaniya ni Yahweh. Kinuha niya si Josue at dinala
sa harapan ni Eleazar na pari at sa lahat ng sambayanan. 23
Ipinatong niya ang kaniyang kamay sa kaniya at inutusan siyang
manguna, ayon sa iniutos sa kaniya ni Yahweh na gawin niya.

28 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 2 "Utusan mo
ang mga tao ng Israel at sabihin sa kanila, 'Dapat ninyong ialay
ang inyong mga handog sa akin sa mga itinakdang panahon,
ang pagkain ng aking mga handog na ipinaraan sa apoy upang
magbigay ng isang mabangong halimuyak para sa akin.' 3
Dapat mo ring sabihin sa kanila, 'Ito ang alay na ipinaraan sa
apoy na dapat mong ihandog kay Yahweh—mga lalaking tupa
na isang taong gulang na walang kapintasan, dalawa bawat
araw, bilang isang karaniwang alay na susunugin. 4 Dapat mong
ihandog ang isang tupa sa umaga, at dapat mong ihandog ang
ibang tupa sa gabi. 5 Dapat mong ihandog ang ikasampu ng
epa ng pinong harina bilang isang handog na butil, hinaluan ng

ikaapat ng isang hin ng hinalong langis. **6** Ito ay karaniwang
alay na susunugin na inutos sa Bundok Sinai upang magbigay
ng isang matamis na halimuyak, isang handog na ipinaraan sa
apoy para kay Yahweh. **7** Ang inuming handog na kasama nito
ay dapat maging ika-apat ng isang hin para sa isa sa mga tupa.
Dapat ninyong ibuhos sa banal na lugar ang inuming handog ng
matapang na inumin kay Yahweh. **8** Dapat ninyong ihandog
ang isang tupa sa gabi kasama ang iba pang handog na butil
tulad ng isang inihandog sa umaga. Dapat ninyong ihandog
din ang isa pang inuming handog kasama nito, isang handog
na ipinaraan sa apoy, upang magbigay ng isang mabangong
halimuyak para kay Yahweh. **9** Sa Araw ng Pamamahinga dapat
ninyong ihandog ang dalawang lalaking tupa, bawat isang taong
gulang na walang kapintasan, at dalawa sa ikasampu ng isang
epa ng pinong harina bilang isang handog na pagkaing butil, na
hinaluan ng langis, at ang inuming handog kasama nito. **10** Ito ay
ang alay na susunugin para sa bawat Araw ng Pamamahinga,
bilang karagdagan sa karaniwang alay na susunugin at ang
inuming handog na kasama nito. **11** Sa simula ng bawat buwan,
dapat kayong mag-alay ng isang handog na susunugin kay
Yahweh. Dapat kayong mag-alay ng dalawang batang toro,
isang tupang lalaki, at pitong lalaking tupa na isang taong gulang
na walang kapintasan. **12** Dapat din kayong maghandog ng
tatlo sa ikasampu ng isang epa ng pinong harina bilang isang
handog na butil na hinaluan ng langis para sa bawat toro, at
dalawa sa ikasampu ng pinong harina bilang isang handog na
butil na hinaluan ng langis para sa bawat lalaking tupa. **13**
Dapat din ninyong ihandog ang isang ikasampu ng isang epa ng
pinong harina na hinaluan ng langis bilang isang handog na butil

para sa bawat tupa. Ito ay magiging alay na susunugin, upang
magbigay ng isang mabangong halimuyak, isang handog na
ipinaraan sa apoy para kay Yahweh. **14** Dapat maging kalahati
ng isang hin ng alak ang mga inuming handog ng mga tao para
sa isang toro, ang ikatlo ng isang hin para sa isang lalaking
tupa, at ikaapat ng isang hin para sa isang batang tupa. Ito ay
magiging alay na susunugin para sa bawat buwan sa bawat
buwan ng taon. **15** Isang lalaking kambing bilang isang alay
para sa kasalanan ang dapat ihandog kay Yahweh. Magiging
karagdagan ito sa karaniwang alay na susunugin at ang inuming
handog na kasama nito. **16** Sa unang buwan, sa ikalabing-apat
na araw ng buwan, dumadating ang Paskua ni Yahweh. **17**
Idinadaos ang pista sa ikalabing limang araw ng buwang ito.
Sa loob ng pitong araw, dapat kainin ang tinapay na walang
lebadura. **18** Sa unang araw, dapat magkaroon ng isang banal
na pagpupulong upang parangalan si Yahweh. Hindi ninyo dapat
gawin ang karaniwang gawain sa araw na iyon. **19** Gayunman,
dapat kayong mag-alay ng isang handog na ipinaraan sa apoy,
isang alay na susunugin para kay Yahweh. Dapat kayong mag-
alay ng dalawang batang toro, isang lalaking tupa, at pitong
lalaking tupa na isang taong gulang, na walang kapintasan. **20**
Kasama ng toro, dapat kayong mag-alay ng isang handog na
butil ng tatlo sa ikasampu ng epa ng pinong harina na hinaluan
ng langis, at kasama ng lalaking tupa, ang dalawa sa ikasampu.
21 Sa bawat pitong tupa, dapat kayong maghandog ng isang
ikasampu ng isang epa ng pinong harina na hinaluan ng langis,
22 at isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan
upang maging pambayad sa kasalanan para sa inyong sarili.
23 Dapat ninyong ihandog ang mga ito bilang karagdagan

sa karaniwang alay na susunugin na kinakailangan sa bawat
umaga. **24** Gaya ng nailarawan dito, dapat kayong mag-alay ng
mga handog na ito araw-araw, para sa pitong araw ng Paskua,
ang pagkaing inihahandog ninyong ipinaraan sa apoy, isang
mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat itong ihandog
bilang karagdagan sa karaniwang alay na susunugin at inuming
handog kasama nito. **25** Sa ika-pitong araw, dapat kayong
magkaroon ng isang banal na pagpupulong upang parangalan si
Yahweh, at hindi ninyo dapat gawin ang karaniwang gawain sa
araw na iyon. **26** At saka sa araw ng mga unang bunga, kapag
maghandog kayo ng isang bagong handog na butil kay Yahweh
sa inyong Pagdiriwang ng mga Linggo, dapat magkaroon kayo
ng isang banal na pagpupulong upang parangalan si Yahweh, at
hindi ninyo dapat gawin ang karaniwang gawain sa araw na
iyon. **27** Dapat kayong mag-alay ng isang handog na susunugin
upang magbigay ng isang mabangong halimuyak para kay
Yahweh. Dapat kayong mag-alay ng dalawang batang toro,
isang lalaking tupa, at pitong lalaking tupang isang taong gulang.
28 Maghandog din kayo ng handog na butil kasama ng mga
ito: pinong harina na hinaluan ng langis, tatlo sa ikasampu
ng isang epa ng pinong harinang hinaluan ng langis para sa
bawat toro at dalawa sa ikasampu para sa isang lalaking tupa.
29 Mag-alay kayo ng isang ikasampu ng isang epa ng pinong
harinang hinaluan ng langis para sa bawat pitong tupa, **30** at
isang lalaking kambing upang maging pambayad kasalanan para
sa inyong mga sarili. **31** Kapag mag-aalay kayo ng ganitong
mga hayop na walang kapintasan, kasama ng kanilang inuming
handog, dapat itong maging karagdagan sa karaniwang alay na
susunugin at ang handog na butil kasama nito.”

29 “Sa ikapitong buwan, sa unang araw ng buwan, dapat
magkaroon kayo ng isang banal na pagpupulong upang
parangalan si Yahweh. Hindi kayo dapat gumawa ng karaniwang
gawain sa araw na iyon. Ito ay magiging isang araw kung
kailan hihipan ninyo ang mga trumpeta. 2 Dapat kayong mag-
alay ng isang susunuging handog upang magbigay ng isang
mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat kayong mag-
alay ng isang batang toro, isang lalaking tupa, at pitung lalaking
tupa tig-iisang taong gulang, bawat isang walang kapintasan.
3 Dapat kayong mag-alay kasama ng mga iyon ng kanilang
handog na butil, pinong harinang hinaluan ng langis, tatlo sa
sampung bahagi ng isang epa para sa toro, dalawa sa sampung
bahagi para sa lalaking tupa, 4 at isa sa sampung bahagi ng
bawat tupa sa pitong tupa. 5 At dapat kayong mag-alay ng
isang lalaking kambing para sa handog ng pambayad ng inyong
sariling kasalanan. 6 Ialay ninyo ang mga handog na ito sa
ikapitong buwan bilang karagdagan sa lahat ng mga alay na
inyong iaalay sa unang araw ng bawat buwan: ang natatanging
alay na susunugin at ang handog na butil kasama nito. Dapat
karagdagan ang mga ito sa karaniwang alay na susunugin,
ang mga handog na butil nito, at ang mga inuming handog.
Habang ginagawa ninyo ng mga handog na ito, susundin
ninyo kung ano ang inatas sa inyo upang magbigay ng isang
mabangong halimuyak, isang handog na ipinaraan sa apoy
para kay Yahweh. 7 Sa ikasampung araw ng ikapitong buwan,
dapat magkaroon kayo ng isang banal na pagpupulong upang
parangalan si Yahweh. Dapat kayong magpakumbaba at hindi
magtrabaho. 8 Dapat kayong maghandog ng isang alay na
susunugin upang magbigay ng isang mabangong halimuyak

para kay Yahweh. Dapat kayong maghandog ng isang batang
toro, isang lalaking tupa, at pitong lalaking tupa na tig-iisang
taong gulang. Dapat walang kapintasan ang mga ito. **9** Dapat
kayong maghandog kasama ng mga iyon ng isang handog na
butil, pinong harinang hinaluan ng langis, tatlo sa sampung
bahagi ng isang epa para sa toro, dalawa sa sampung bahagi
para sa isang lalaking tupa, **10** at isa sa sampung bahagi ng
isang epa para sa bawat isa sa pitong tupa. **11** Dapat kayong
mag-alay ng isang lalaking kambing bilang isang handog para
sa kasalanan. Bukod pa ito sa handog para sa kasalanan ng
pagbabayad kasalanan, ang karaniwang handog na susunugin,
at ang mga handog na butil, at mga inuming handog. **12** Sa ika
labing limang araw ng ikapitong buwan dapat magkaroon kayo
ng isang banal na pagpupulong upang parangalan si Yahweh.
Hindi kayo dapat gumawa ng karaniwang gawain sa araw na
iyon, at dapat ninyong ipagpatuloy ang pagdiriwang sa loob
ng pitong araw para sa kaniya. **13** Dapat kayong maghandog
ng isang handog na susunugin, isang alay na ipinaraan sa
apoy para magbigay ng isang mabangong halimuyak para kay
Yahweh. Dapat maghandog kayo ng labing tatlong batang toro,
dalawang lalaking tupa, at labing-apat na lalaking tupa na tig-
iisang taong gulang. Dapat walang kapintasan ang bawat isa.
14 Dapat kayong maghandog kasama ng mga iyon ng isang
handog na butil, pinong harina na hinaluan ng langis, tatlo sa
sampung bahagi ng isang epa para sa bawat toro ng labing
tatlong toro, dalawa sa sampung bahagi para sa bawat lalaking
tupa ng dalawang lalaking tupa, **15** at isa sa sampung bahagi ng
isang epa para sa bawat isa sa labing apat na mga tupa. **16**
Dapat maghandog kayo ng isang lalaking kambing bilang isang

alay para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang handog na susunugin, mga handog na butil, at inuming handog kasama nito.
17 Sa ikalawang araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo ng labindalawang batang toro, dalawang lalaking tupa, at labing apat na tupa na tig-iisang taong gulang bawat isa, na walang kapintasan.
18 Dapat gumawa kayo kasama ng mga iyon ng isang handog na butil at ang mga inuming handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng inutos.
19 Dapat kayong mag-handog ng isang lalaking kambing bilang isang handog para sa kasalananbukod pa sa karaniwang alay na susunugin, handog na butil, at kanilang mga inuming handog.
20 Sa ikatlong araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo ng labing-isang toro, dalawang lalaking tupa, at labing apat na lalaking tupang tig-iisang taong gulang, walang kapintasan ang bawat isa.
21 Dapat gawin kasama ng mga iyon ang isang handog na butil at mga inuming handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng inutos.
22 Dapat mag-handog kayo ng isang lalaking kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang handog na susunugin, handog na butil, at mga inuming handog.
23 Sa ikaapat na araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo ng sampung toro, dalawang lalaking tupa, at labing apat na lalaking tupa na tig-iisang taong gulang, walang kapintsan ang bawat isa.
24 Dapat gumawa kayo kasama ng mga iyon ng isang handog na butil at mga inuming handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng inutos.
25 Dapat kayong maghandog ng isang

kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa
karaniwang handog na susunugin, mga handog na butil, at
mga inuming handog. **26** Sa ikalimang araw ng pagpupulong,
dapat maghandog kayo ng siyam na toro, dalawang lalaking
tupa, at labing apat na lalaking tupang tig-iisang taong gulang,
walang kapintasan ang bawat isa. **27** Dapat gumawa kayo
kasama ng mga iyon ng isang handog na butil at ang inuming
handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para
sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng
inutos. **28** Dapat maghandog kayo ng isang lalaking kambing
bilang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang
handog na susunugin, mga handog na butil, at kanilang mga
inuming handog. **29** Sa ikaanim na araw ng pagpupulong, dapat
maghandog kayo ng walong toro, dalawang lalaking tupa, at
labing-apat na lalaking tupa na tig-iisang taong gulang, walang
kapintasan ang bawat isa. **30** Dapat gumawa kayo kasama nila
ng isang handog na butil at mga inuming handog para sa mga
toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa,
gagawa ng maraming handog gaya ng inutos. **31** Dapat kayong
maghandog ng isang lalaking kambing bilang isang handog para
sa kasalanan bukod pa sa karaniwang handog na susunugin,
mga handog na butil, at mga inuming handog. **32** Sa ikapitong
araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo ng pitong toro,
dalawang lalaking tupa, at labing apat na lalaking tupa na tig-
iisang taong gulang, walang kapintasan ang bawat isa. **33** Dapat
gumawa kayo kasama ng mga iyon ng isang handog na butil at
inuming handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa,
at para sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog
gaya ng inutos. **34** Dapat maghandog kayo ng isang lalaking

kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa
karaniwang handog na susunugin, mga butil ng handog, at
kanilang mga inuming handog. **35** Sa ikawalong araw dapat
magkaroon kayo ng isa pang mataimtim na pagpupulong. Hindi
kayo dapat gumawa ng karaniwang gawain sa araw na iyon. **36**
Dapat mag-alay kayo ng isang handog na susunugin, isang
handog naipinaraan sa apoy upang magbigay ng mabangong
halimuyak para kay Yahweh. Dapat kayong mag-alay ng isang
toro, isang lalaking tupa, at pitong lalaking tupa na tig-iisang
taong gulang, walang kapintasan ang bawat isa. **37** Dapat
ninyong ihandog ang kanilang handog na butil at kanilang mga
inuming handog para sa toro, para sa lalaking tupa, at para
sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng
inutos. **38** Dapat maghandog kayo ng isang lalaking kambing
bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang
handog na susunugin, at kanilang mga inuming handog. **39**
Ito ang dapat ninyong ihandog kay Yahweh sa inyong mga
itinakdang pagdiriwang. Dapat ay karagdagan ang mga ito sa
inyong mga panata at mga kusang handog. Dapat ihandog ninyo
ang mga ito bilang inyong handog na susunugin, mga handog
na butil, mga inuming handog, at handog para sa pagtitipon-
tipon." **40** Sinabi ni Moises sa mga tao ng Israel ang lahat ng
bagay na inutos ni Yahweh na kaniyang sabihin.

30 Nagsalita si Moises sa mga pinuno ng mga tribu ng mga
tao ng Israel. Sinabi niya, "Ito ang inutos ni Yahweh. **2** Kapag
gumawa ng panata ang sinuman kay Yahweh, o sumumpa ng
isang panunumpa upang itali ang kaniyang sarili sa pamamagitan
ng isang pangako, hindi niya dapat sirain ang kaniyang salita.
Dapat niyang tuparin ang kaniyang pangako na gawin ang lahat

ng bagay na lumabas sa kaniyang bibig.
3 Kapag gumawa ng isang panata kay Yahweh ang isang dalagang naninirahan sa bahay ng kaniyang ama at itali niya ang kaniyang sarili sa pamamagitan ng isang pangako,
4 kung marinig ng kaniyang ama ang panata at pangako kung saan itinali niya sa kaniyang sarili, at kung wala siyang sasabihin para baligtarin ito, ang lahat niyang panata ay mananatiling mabisa. Mananatiling mabisa ang bawat pangako kung saan itinali niya sa kaniyang sarili.
5 Subalit kung marinig ng kaniyang ama ang tungkol sa kaniyang panata at pangako, at kung wala siyang sasabihin sa kaniya, ipapatupad ang lahat ng panata at pangakong itinali niya sa kaniyang sarili.
6 Gayunman, kung marinig ng kaniyang ama ang lahat ng panatang ginawa niya at ang mga taimtim na pangako niya kung saan ibinigkis niya sa kaniyang sarili, at kung mananaig siya sa kaniya sa araw ding iyon, hindi ipapatupad ang mga iyon. Patatawarin siya ni Yahweh dahil nanaig sa kaniya ang kaniyang ama.
7 Kung magpapakasal siya sa isang lalaki habang nasa ilalim ng mga panatang iyon, o kung gumawa siya ng mga mapangahas na pangako kung saan pinananagot niya ang kaniyang sarili, ipapatupad ang mga pananagutang iyon.
8 Subalit kung pipigilan siya ng kaniyang asawa sa araw na narinig niya ang tungkol dito, at pinapawalang bisa niya ang panatang ginawa niya, ang mapangahas na pananalita ng kaniyang labi kung saan ibinigkis niya sa kaniyang sarili. Palalayain siya ni Yahweh.
9 Subalit para sa isang balo o babaeng hiniwalayan ng asawa, lahat ng bagay kung saan ibinigkis niya ang kaniyang sarili ay ipapatupad laban sa kaniya.
10 At kung gumawa ng panata ang isang babaeng nasa pamilya ng kaniyang asawa—kung ibigkis niya ang kaniyang sarili sa

pamamagitan ng pangakong may panunumpa, **11** at marinig ito
ng kaniyang asawa ngunit walang sasabihin sa kaniya—kung
hindi niya ipapawalang bisa ang kaniyang panata, dapat ipatupad
ang lahat ng panata niya. Ipapatupad ang bawat pangako
kung saan ibinigkis niya ang kaniyang sarili. **12** Subalit kung
ipapawalang bisa ng kaniyang asawa ang mga iyon sa araw
na narinig niya ang tungkol sa mga iyon, hindi ipapatupad
anuman ang lalabas sa kaniyang bibig tungkol sa mga panata o
pangako niya. Pinawalang bisa ng kanyang asawa ang mga iyon.
Palalayain siya ni Yahweh. **13** Bawat panata o panunumpang
ginagawa ng isang babae na nagbibigkis sa kaniya upang
pagkaitan ang kaniyang sarili ng isang bagay ay maaaring
pagtibayin or ipawalang bisa ng kaniyang asawa. **14** Subalit kung
wala siyang sinabing anuman sa kaniya sa paglipas ng mga
araw, pinagtitibay niya ang lahat niyang panata at nagbibigkis na
mga pangakong ginawa niya. Pinagtibay niya ang mga iyon dahil
wala siyang sinabi sa oras na narinig niya ang tungkol sa mga
iyon. **15** At kung susubuking ipawalang bisa ng kaniyang asawa
ang panata ng asawang babae paglipas ng mahabang panahon
matapos niyang marinig ang tungkol dito, mananagot siya para
sa kaniyang kasalanan." **16** Ito ang mga batas na inutos ni
Yahweh na ipahayag ni Moises—mga batas sa pagitan ng isang
lalaki at kaniyang asawa at sa pagitan ng ama at kaniyang anak
na babae kapag nasa kabataan siya sa pamilya ng kaniyang
ama.

31 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, **2** "Ipaghiganti mo
ang mga tao ng Israel laban sa mga Midianita. Matapos mong
gawin iyon, mamamatay ka at maititipon sa iyong mga tao." **3**
Kaya nagsalita si Moises sa mga tao. Sinabi niya, "Bigyan ng

sandata ang ilan sa inyong kalalakihan para sa digmaan upang
lumaban sa Midian at ipatupad ang paghihiganti ni Yahweh
rito. 4 Dapat magpadala ang bawat tribu sa buong Israel ng
isang libong kawal sa digmaan." 5 Kaya mula sa libu-libong
kalalakihan ng Israel, nagpadala ng isang libo mula sa bawat
tribu para sa digmaan, labindalawang libong kalalakihan lahat.
6 Pagkatapos, ipinadala sila ni Moises sa labanan, isang libo
mula sa bawat tribu, kasama si Finehas na anak ni Eleazar
na pari, at ilang kagamitan mula sa banal na lugar at mga
trumpetang pag-aari niya para sa pagpapatunog ng mga hudyat.
7 Nakipaglaban sila sa Midian, ayon sa inutos ni Yahweh kay
Moises. Pinatay nila ang bawat lalaki. 8 Pinatay nila ang mga
hari ng Midian kasama ng ibang mga napatay nila: sina Evi,
Rekem, Zur, Hur, at Reba, ang limang hari ng Midian. Pinatay rin
nila si Balaam na anak ni Beor, sa pamamagitan ng espada. 9
Binihag ng hukbo ng Israel ang mga kababaihan ng Midian,
kasama ang kanilang mga anak, lahat ng baka, lahat ng kawan,
at lahat ng kanilang mga kagamitan. Kinuha nila ang mga
ito bilang pandarambong. 10 Sinunog nila ang lahat nilang
lungsod kung saan sila nanirahan at lahat ng kanilang kampo.
11 Dinala nila lahat ng kanilang nadambong at mga bihag, kapwa
mga tao at mga hayop. 12 Dinala nila ang mga bilanggo, ang
dambong, at ang mga nakuhang bagay kay Moises, kay Eleazer
na pari, at sa sambayanan ng mga tao ng Israel. Dinala nila ang
mga ito sa kampo sa kapatagan ng Moab, sa bandang Jordan
malapit sa Jerico. 13 Sinalubong sila nina Moises, Eleazar na
pari at ng lahat ng mga pinuno ng sambayanan sa labas ng
kampo. 14 Subalit nagalit si Moises sa mga opisyal ng hukbo at
sa mga mga pinuno ng libu-libo at kapitan ng daan-daan, na

nanggaling sa labanan. **15** Sinabi ni Moises sa kanila, “Hinayaan
ba ninyong mabuhay ang mga babae? **16** Masdan ninyo, ang
mga babaeng ito, sa pamamagitan ng payo ni Balaam, ang
nagdulot sa mga tao ng Israel na magkasala laban kay Yahweh
sa usapin ng Peor, nang lumaganap ang salot sa sambayanan ni
Yahweh. **17** Kaya ngayon, patayin ninyo ang mga batang lalaki,
at patayin ang bawat babaeng nakipagtalik na sa isang lalaki. **18**
Ngunit kunin para sa inyong sarili ang mga dalagang hindi pa
nakipagtalik sa isang lalaki. **19** Dapat kayong magkampo sa
labas ng kampo ng Israel sa loob ng pitong araw. Lahat kayong
nakapatay ng sinuman o nakahawak ng anumang patay na
tao—dapat gawing dalisay ang inyong sarili sa ikatlo at ikapitong
araw—kayo at ang mga bihag ninyo. **20** At gawing dalisay para
sa inyong sarili ang bawat kasuotan, lahat ng bagay na gawa sa
balat ng hayop at balahibo ng kambing, at lahat ng bagay na
gawa sa kahoy.” **21** Pagkatapos sinabi ni Eleazar na pari sa
mga kawal na nagpunta sa digmaan, “Ito ang mga batas na
ibinigay ni Yahweh kay Moises: **22** Ang ginto, pilak, tanso, bakal,
lata, at tingga, **23** at lahat ng bagay na hindi nasusunog sa
apoy, dapat ninyong padaanin sa apoy, at magiging mailinis ito.
Dapat ninyong gawing dalisay ang mga ito sa tubig na panlinis.
Anumang hindi makakaraan sa apoy ay dapat ninyong linisin
sa pamamagitan ng tubig na iyon. **24** At dapat ninyong labhan
ang inyong mga damit sa ikapitong araw at sa gayon magiging
malinis kayo. Pagkatapos nito, maaari na kayong pumasok sa
kampo ng Israel.” **25** Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay
Moises at sinabi, **26** “Bilangin mo ang lahat ng kinuhang bagay
na dinambong, kapwa mga tao at mga hayop. Ikaw, si Eleazar
na pari, at ang mga pinuno ng sambayanan ng mga angkan

ng mga ninuno **27** dapat ninyong hatiin ang mga dinambong
sa dalawang bahagi. Hatiin ang mga iyon sa pagitan ng mga
kawal na pumunta sa labanan at sa buong sambayanan. **28** At
magpataw ng buwis para ibigay sa akin mula sa mga kawal
na nagpunta sa labanan. Ang buwis na ito ay dapat isa sa
bawat limandaan, maging mga tao, baka, asno, tupa o kambing.
29 Kunin ang buwis na ito mula sa kanilang bahagi at ibigay
ito kay Eleazar na pari bilang isang handog na idudulog sa
akin. **30** Gayundin mula sa bahagi ng mga tao ng Israel, dapat
kayong kumuha ng isa sa bawat limampu—mula sa mga tao,
baka, asno, tupa, at kambing. Ibigay ninyo ang mga ito sa mga
Levitang nangangalaga ng aking tabernakulo." **31** Kaya ginawa
nina Moises at Eleazar ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. **32**
Ngayon, ang natirang dambong na kinuha ng mga kawal ay 675,
000 na tupa, **33** 72, 000 na lalaking baka, **34** 61, 000 na asno, at
35 32, 000 na kababaihang hindi pa kailanman nakipagtalik sa
sinumang lalaki. **36** Ang hating itinabi para sa mga sundalo ay
may bilang na 337, 000 na tupa. **37** Ang bahagi ng tupa para
kay Yahweh ay 675. **38** Talumpu't anim na libo ang lalaking
baka kung saan 72 ang buwis ni Yahweh. **39** Ang mga asno ay
30, 500 mula sa 61 na bahagi ni Yahweh. **40** Ang mga tao ay
labing-anim na libong kababaihan kung saan 32 ang buwis ni
Yahweh. **41** Kinuha ni Moises ang buwis na magiging handog na
idudulog kay Yahweh. Ibinigay niya ito kay Eleazar na pari, ayon
sa inutos ni Yahweh kay Moises. **42** Para sa hati ng mga tao ng
Israel na kinuha ni Moises mula sa mga kawal na nakapunta sa
digmaan— **43** ang hati ng sambayanan ay 337, 500 na tupa, **44**
talumpu't anim na libong lalaking baka, **45** 30, 500 na asno,
46 at labing-anim na libong kababaihan. **47** Mula sa hati ng

mga tao ng Israel, kumuha si Moises ng isa sa bawat limampu,
kapwa mga tao at mga hayop. Ibinigay niya ang mga iyon sa
mga Levitang nangangalaga sa tabernakulo ni Yahweh, gaya
ng inutos ni Yahweh na gawin niya. **48** Pagkatapos, lumapit
kay Moises ang mga opisyal ng hukbo, mga pinuno ng libu-
libo at mga kapitan ng daan-daan. **49** Sinabi nila sa kaniya,
"Binilang ng iyong mga lingkod ang mga kawal na nasa ilalim ng
aming pamumuno, at walang isa mang nawawala. **50** Dinala
namin ang mga handog ni Yahweh, kung ano ang natagpuan ng
bawat lalaki, mga ginintuang bagay, mga pansuot sa braso,
mga pulseras, mga singsing na may selyo, mga hikaw at mga
kuwintas, upang gumawa ng pambayad ng kasalanan para sa
aming sarili sa harapan ni Yahweh." **51** Tinanggap ni Moises at ni
Eleazar na pari mula sa kanila ang ginto at mga binuong bagay.
52 Lahat ng ginto sa handog na ibinigay nila kay Yahweh—ang
mga handog mula sa mga pinuno ng libu-libo, at mula sa mga
kapitan ng daan-daan—ay tumitimbang ng 16, 750 siklo. **53**
Kumuha ng dambong ang bawat kawal, ang bawat lalaki para sa
kaniyang sarili. **54** Kinuha ni Moises at ni Eleazar na pari ang
ginto mula sa mga pinuno ng libu-libo at mga kapitan ng daan-
daan. Dinala nila ito sa tolda ng pagpupulong bilang paalala sa
mga tao ng Israel para kay Yahweh.

32 Ngayon ang mga kaapu-apuhan ni Ruben at Gad ay may
napakalaking bilang ng mga alagang hayop. Nang nakita nila
ang lupain ni Jazer at Galaad, ang lupain ay isang mainam na
lugar para sa mga alagang hayop. **2** Kaya ang mga kaapu-
apuhan ni Gad at Ruben ay dumating at nagsalita kay Moises,
kay Eleazar na pari, at sa mga pinuno ng sambayanan. Sinabi
nila, **3** "Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Hesbon, Eleale, Sebam,

Nebo, at Beon, **4** ang mga lupaing sinalakay ni Yahweh sa harap
ng mamamayan ng Israel ay magandang mga lugar para sa
mga alagang hayop. Kaming mga lingkod mo ay may maraming
alagang hayop." **5** Sinabi nila, "Kung kami ay naging kalugud-
lugod sa inyong paningin, hibigay mo sa amin ang lupaing ito,
samga lingkod mo, bilang isang ari-arian. Huwag mo kaming
hayaang tumawid sa Jordan." **6** Sumagot si Moises sa mga
kaapu-apuhan ni Gad at Ruben, "Kailangan bang pumunta
ang inyong mga kapatid na lalaki sa digmaan habang kayo ay
nananatili dito? **7** Bakit ninyo pinahihina ang puso ng mga tao
ng Israel sa pagpunta sa lupaing ibinigay sa kanila ni Yahweh?
8 Ganoon din ang ginawa ng inyong mga ama nang ipadala ko
sila mula sa Kades Barnea upang suriin ang lupain. **9** Umakyat
sila sa lambak ng Escol. Nakita nila ang lupain at pagkatapos ay
pinahina ang loob ng mga tao ng Israel kaya tumanggi silang
pumasok sa lupaing ibinigay sa kanila ni Yawheh. **10** Nag-alab
ang galit ni Yawheh ng araw na iyon. Nanumpa siya at sinabi,
11 'Tiyak na wala sa mga kalalakihang umalis mula Ehipto,
mula dalawampung taong gulang pataas, ang makakakita sa
lupaing aking ipinangako kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob,
dahil hindi nila ako lubusang sinunod, maliban kay **12** Caleb
na lalaking anak ni Jefune na Cenizita, at Josue na anak ni
Nun. Tanging si Caleb at Josue ang lubusang sumunod sa akin.'
13 Kaya nag-alab ang galit ni Yahweh laban sa Israel. Idinulot
niyang magpaga-gala sila sa ilang sa loob ng apatnapung taon
hanggang sa ang lahat ng salinlahing gumawa ng masama sa
kaniyang paningin ay nalipol. **14** Tingnan mo, humalili kayo sa
lugar ng inyong mga ama, tulad ng mas makasalanang mga tao,
upang dumagdag sa nag-aalab na galit ni Yahweh sa Israel. **15**

Kung tatalikod kayo mula sa pagsunod sa kaniya, iiwan niya
muli ang Israel sa ilang at lilipulin ninyo ang lahat ng mga taong
ito." **16** Kaya lumapit sila kay Moises at sinabi, "Payagan mo
kaming magtayo ng mga bakod dito para sa aming mga baka
at mga lungsod para sa aming mga pamilya. **17** Gayunman,
kami mismo ay magiging handa at nakasandatang sasama sa
hukbo ng Israel hanggang sa mapangunahan namin sila sa
kanilang lugar. Ngunit maninirahan ang aming mga pamilya sa
mga pinagtibay na lungsod dahil sa ibang mga taong nananatili
pa ring nakatira sa lupaing ito. **18** Hindi kami babalik sa aming
mga tahana hangga't ang mga tao ng Israel, ang bawat lalaki ay
magkaroon ng mana. **19** Hindi namin mamanahin ang lupain
kasama nila sa ibang panig ng Jordan, dahil ang aming mana ay
narito sa dakonhg silangan ng Jordan." **20** Kaya sumagot si
Moises sa kanila, "Kung gagawin ninyo ang inyong sinabi, kung
sasandatahan ninyo ang inyong mga sarili sa harap ni Yahweh
upang makidigma, **21** ang bawat isa sa inyong mga armadong
lalaki ay kinakailangang tumawid sa Jordan sa harap ni Yahweh,
hanggang sa mapaalis niya ang kaniyang mga kaaway mula
sa harap niya **22** at naangkin ang lupain sa harap niya. Kung
ganoon matapos iyon makakabalik na kayo. Mapapawalang-sala
kayo kay Yahweh at sa Israel. Magiging inyong ari-arian ang
lupaing ito sa harapan ni Yahweh. **23** Ngunit kung hindi ninyo
gagawin ito, tingnan ninyo, magkakasala kayo kay Yahweh.
Tiyakin ninyong ang inyong kasalanan ay hahanapin kayo. **24**
Magtayo kayo ng mga lungsod para sa inyong mga pamilya at
mga kulungan para sa inyong tupa; at gawin ninyo ang inyong
sinabi." **25** Ang mga kaapu-apuhan ni Gad at Ruben ay nagsalita
kay Moises at sinabi, "Ang inyong mga lingkod ay gagawin ang

mga inutos mo, aming amo. 26 Ang aming mga paslit, ang aming
mga asawa, ang aming mga kawan, at ang lahat ng aming
alagang hayop ay mananatili doon sa mga lungsod ng Galaad.
27 Ganoon pa man, kami na inyong mga lingkod, ay tatawid
sa harapan ni Yahweh upang makipaglaban, bawat lalaking
armado para sa digmaan, gaya ng sinabi mo, aming amo." 28
Kaya nagbigay ng mga tagubilin si Moises tungkol sa kanila kay
Eleazar na pari, kay Josue na anak na lalaki ni Nun, at sa mga
pinuno ng mga angkan ng mga ninuno sa mga tribu ng mga
tao ng Israel. 29 Sinabi ni Moises sa kanila, "Kung ang mga
kaapu-apuhan ni Gad at Ruben ay tatawid sa Jordan kasama
ninyo, bawat lalaking armado upang makipaglaban sa harapan
ni Yahweh, at kung ang lupain ay nilupig sa harap ninyo, ibibigay
ninyo sa kanila ang lupain ng Galaad bilang isang ari-arian. 30
Ngunit kung hindi sila tatawid kasama ninyong armado, kukunin
nila ang kanilang mga ari-arian sa piling ninyo sa lupain ng
Canaan." 31 Kaya ang mga kaapu-apuhan ni Gad at Ruben ay
sumagot at sinabi, "Ayon sa sinabi ni Yahweh sa amin, na inyong
mga lingkod, ito ang gagawin namin. 32 Kami ay tatawid na
nakasandata sa harap ni Yahweh sa lupain ng Canaan, ngunit
mananatili sa amin ang aming inangking mana sa bahaging ito
ng Jordan." 33 Kaya ang mga kaapu-apuhan nina Gad at Ruben
at pati na rin ang kalahati sa tribu ni Manases na anak na lalaki
ni Jose, ibinigay ni Moises ang kaharian ni Sihon, na hari ng mga
Amoreo, at Og, na hari ng Bashan. Ibinigay sa kanila ang lupain,
at ibinahagi sa kanila ang lahat ng mga lungsod nito kasama
ang mga hangganan, ang mga lungsod ng lupaing nakapaligid
sa mga ito. 34 Muling itinayo ng mga kaapu-apuhan ni Gad ang
Dibon, Atarot, Aroer, 35 Atrot Sopan, Jazer, Jogbeha, 36 Bet

Nimra, at Bet Haran bilang mga pinatibay na lungsod na may
mga kulungan para sa tupa. **37** Muling itinayo ng mga kaapu-
apuhan ni Ruben ang Hesbon, Eleale, Kiriatim, **38** Nebo, Baal
Meon—na pinalitan kalaunan ang kanilang mga pangalan, at
Sibma. Nagbigay sila ng ibang mga pangalan sa mga lungsod
na kanilang muling itinayo. **39** Nagpunta ang mga kaapu-apuhan
ni Maquir na anak na lalaki ni Manases sa Galaad at kinuha
ito mula sa mga Amoreong naroon. **40** Pagkatapos ibinigay ni
Moises ang Galaad kay Maquir anak na lalaki ni Manases, at
ang kaniyang mga tao ay nanirahan doon. **41** Nagpunta si Jair
na anak na lalaki ni Manases at sinakop ang mga nayon nito
at tinawag ang mga itong Havot Jair. **42** Nagpunta si Noba at
sinakop ang Kenat at mga kanayunan nito, at tinawag niya itong
Noba, sunod sa kaniyang sariling pangalan.

33 Ito ang mga pagkilos ng mga tao ng Israel matapos nilang
lisanin ang lupain ng Ehipto ayon sa kanilang mga armadong
pangkat sa ilalim ng pamumuno ni Moises at Aaron. **2** Isinulat ni
Moises ang mga lugar mula sa pinanggalingan nila hanggang
sa pinuntahan nila ayon sa inutos ni Yahweh. Ito ang kanilang
mga pagkilos, mula sa paglisan tungo sa sunod na paglisan. **3**
Naglakbay sila mula sa Rameses sa unang buwan, umalis sila
sa ikalabing limang araw ng unang buwan. Sa umaga matapos
ang Paskua, hayagang umalis ang mga tao ng Israel sa paningin
ng lahat ng mga taga-Ehipto. **4** Nangyari ito habang inililibing
ng mga taga-Ehipto ang lahat ng kanilang mga panganay,
iyong mga pinatay ni Yahweh sa kanila, sapagkat nagpataw
din siya ng parusa sa kanilang mga diyos. **5** Naglakbay ang
mga tao ng Israel mula sa Rameses at nagkampo sa Sucot.
6 Naglakbay sila mula sa Succot at nagkampo sa Etam sa

dulo ng ilang. **7** Naglakbay sila mula sa Etam at bumalik sa Pi
Hahirot na kasalungat ng Baal-zefon, kung saan sila nagkampo
kasalungat ng Migdol. **8** Pagkatapos, naglakbay sila mula sa
kasalungat ng Pi Hahirot at dumaan sila sa gitna ng dagat
tungo sa ilang. Naglakbay sila ng tatlong araw tungo sa ilang ng
Etam at nagkampo sa Mara. **9** Naglakbay sila mula sa Mara at
dumating sa Elim. May labindalawang bukal at pitumpung puno
ng palmera sa Elim. Doon sila nagkampo. **10** Naglakbay sila
mula sa Elim at nagkampo sa tabi ng Dagat ng mga Tambo. **11**
Naglakbay sila mula sa Dagat ng mga Tambo at nagkampo sa
ilang ng Sin. **12** Naglakbay sila mula sa ilang ng Sin at nagkampo
sa Dofca. **13** Naglakbay sila mula sa Dofca at nagkampo sa
Alus. **14** Naglakbay sila mula sa Alus at nagkampo sila sa
Refidim, kung saan walang matagpuang tubig upang mainom
ng mga tao. **15** Naglakbay sila mula sa Refidim at nagkampo
sa ilang ng Sinai. **16** Naglakbay sila mula sa ilang ng Sinai at
nagkampo sa Kibrot Hataava. **17** Naglakbay sila mula sa Kibrot
Hattaava at nagkampo sa Hazerot. **18** Naglakbay sila mula sa
Hazerot at nagkampo sa Ritma. **19** Naglakbay sila mula sa Ritma
at nagkampo sa Rimmon Perez. **20** Naglakbay sila mula sa
Rimmon Perez at nagkampo sa Libna. **21** Naglakbay sila mula
sa Libna at nagkampo sa Risa. **22** Naglakbay sila mula sa Risa
at nagkampo sa Cehelata. **23** Naglakbay sila mula sa Cehelata
at nagkampo sila sa Bundok ng Sefer. **24** Naglakbay sila mula
sa Bundok ng Sefer at nagkampo sa Harada. **25** Naglakbay
sila mula sa Harada at nagkampo sa Macelot. **26** Naglakbay
sila mula sa Macelot at nagkampo sa Tahat. **27** Naglakbay sila
mula sa Tahat at nagkampo sa Tera. **28** Naglakbay sila mula sa
Tera at nagkampo sa Mitca. **29** Naglakbay sila mula sa Mitca at

nagkampo sa Hasmona. 30 Naglakbay sila mula sa Hasmona at
nagkampo sa Moserot. 31 Naglakbay sila mula sa Moserot at
nagkampo sa Bene Jaakan. 32 Naglakbay sila mula sa Bene
Jaakan at nagkampo sa Hor Hagidgad. 33 Naglakbay sila mula
sa Hor Hagidgad at nagkampo sa Jotbata. 34 Naglakbay sila
mula sa Jotbata at nagkampo sa Abrona. 35 Naglakbay sila
mula sa Abrona at nagkampo sa Ezion Geber. 36 Naglakbay sila
mula sa Ezion Geber at nagkampo sa ilang ng Sin sa Kades. 37
Naglakbay sila mula sa Kades at nagkampo sa Bundok ng Hor,
sa dulo ng lupain ng Edom. 38 Umakyat ang paring si Aaron sa
Bundok Hor ayon sa utos ni Yahweh at doon namatay sa ika-
apatnapung taon matapos lumabas ang mga tao ng Israel sa
lupain ng Ehipto, sa ikalimang buwan, sa unang araw ng buwan.
39 123 taong gulang si Aaron nang mamatay siya sa Bundok Hor.
40 Narinig ng hari ng Arad na Cananeo, na nakatira sa timugang
ilang sa lupain ng Canaan ang pagdating ng mga tao ng Israel.
41 Naglakbay sila mula sa Bundok Hor at nagkampo sa Zalmona.
42 Naglakbay sila mula sa Zalmona at nagkampo sa Punon.
43 Naglakbay sila mula sa Punon at nagkampo sa Obot. 44
Naglakbay sila mula sa Obot at nagkampo sa Iye Abarim, sa
hangganan ng Moab. 45 Naglakbay sila mula sa Iye Abarim at
nagkampo sa Dibon Gad. 46 Naglakbay sila mula sa Dibon
Gad at nagkampo sa Almon Diblataim. 47 Naglakbay sila mula
sa Almon Diblataim at nagkampo sa kabundukan ng Abarim,
salungat ng Nebo. 48 Naglakbay sila mula sa mga kabundukan
ng Abarim at nagkampo sa mga kapatagan ng Moab sa tabi ng
Jordan sa Jerico. 49 Nagkampo sila sa tabi ng Jordan, mula Bet
Jesimot hanggang Abel Siitim sa mga kapatagan ng Moab. 50
Nagsalita si Yahweh kay Moises sa mga kapatagan ng Moab sa

tabi ng Jordan sa Jerico at sinabi, **51** “Magsalita ka sa mga
tao ng Israel at sabihin mo sa kanila, 'Kapag tumawid kayo
sa Jordan sa lupain ng Canaan, **52** dapat ninyong itaboy ang
lahat ng mga naninirahan sa lupain sa inyong harapan. Dapat
ninyong sirain ang lahat ng kanilang inukit na mga anyo. Dapat
ninyong wasakin ang lahat ng kanilang mga hinubog na anyo at
gibain ang lahat ng kanilang mga dambana. **53** Dapat ninyong
angkinin ang lupain at manirahan doon, sapagkat ibinigay ko sa
inyo ang lupain upang angkinin. **54** Dapat ninyong manahin
ang lupain sa pamamagitan ng palabunutan, ayon sa bawat
angkan. Dapat ninyong ibigay ang mas malaking bahagi ng lupa
sa mas malaking angkan, at dapat ninyong ibigay ang mas
maliit na bahagi ng lupa sa mas maliit na angkan. Saan man
tumapat ang palabunutan sa bawat angkan, ang lupaing iyon ay
mapapabilang dito. Mamanahin ninyo ang lupa ayon sa tribu ng
inyong mga ninuno. **55** Subalit kung hindi ninyo itataboy ang
mga naninirahan sa lupain sa harapan ninyo, sa gayon ang
mga taong pinayagan ninyong manatili ay magiging parang mga
muta sila sa inyong mga mata at magiging tinik sa inyong mga
tagiliran. Gagawin nilang mahirap ang inyong buhay sa lupain
kung saan kayo maninirahan. **56** At mangyayari na kung ano
ang binabalak ko ngayong gawin sa mga taong iyon, gagawin ko
rin sa inyo.'”

34 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, **2** “Utusan mo
ang mga tao ng Israel at sabihin sa kanila, “Kapag papasok kayo
sa lupain ng Canaan, ang lupain na mapapasainyo, ang lupain
ng Canaan at mga hangganan nito, **3** ang inyong hangganan
sa timog ay aabot mula sa ilang ng Sin sa may hangganan ng
Edom. Ang silangang dulo ng timog na hangganan ay magiging

nasa isang linya na magtatapos sa gawing hangganan ng
timog ng Dagat Asin. 4 Ang inyong hangganan ay liliko sa
timog mula sa burol ng Akrabim at tatawid hanggang sa ilang
ng Sin. Mula doon, aabot ito sa timog ng Kades Barnea at
hanggang sa Hazar Adar at hanggang Azmon. 5 Mula roon, ang
hangganan ay liliko mula Azmon patungo sa batis ng Ehipto at
susundan ito hanggang sa dagat. 6 Ang kanlurang hangganan
ay magiging sa baybayin ng Malaking Dagat. Ito ang magiging
kanluraning hangganan ninyo. 7 Ang inyong hilagang hangganan
ay aabot hanggang sa linya na dapat ninyong markahan mula sa
Malaking Dagat hanggang sa Bundok Hor, 8 at mula sa Bundok
Hor hanggang sa Lebo Hamat, at magpapatuloy sa Zedad. 9
At magpapatuloy ang hangganan sa Zefron at matatapos sa
Hazar Enan. Ito ang inyong magiging hilagang hangganan. 10
Pagkatapos, dapat ninyong markahan ang inyong silangang
hangganan mula sa Hazar Enan sa timog hanggang Sefam. 11
Pagkatapos bababa ang silangang hangganan mula sa Sefam
hanggang sa Ribla, sa silangang dako ng Ain. Magpapatuloy
ang hangganan sa silangang dako ng Dagat Cineret. 12 At
magpapatuloy ang hangganan sa timog sa may Ilog Jordan
hanggang sa Dagat Asin at magpapatuloy pababa sa silangang
hangganan ng Dagat Asin. Ito ang inyong magiging lupain, na
alinsunod sa mga hangganan sa buong palibot.'" 13 Pagkatapos,
inutusan ni Moises ang mga tao ng Israel at sinabi, "Ito ang
lupaing matatanggap ninyo sa pamamagitan ng palabunutan,
na ipinangako ni Yahweh na ibibigay sa siyam na tribu at
sa kalahating tribu. 14 Ang tribu ng kaapu-apuhan ni Ruben,
alinsunod sa itinakdang ari-arian sa tribu ng kanilang mga
ninuno, at sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Gad, alinsunod

sa itinakdang ari-arian sa mga tribu ng kanilang mga ninuno,
at sa kalahati ng tribu ni Manases ay natanggap ang lahat ng
kanilang mga lupain. **15** Ang dalawang tribu at ang kalahating
tribu ay nakatanggap ng kanilang bahagi sa lupain sa ibayo
ng Jordan sa silangang Jerico, patungo sa harap sa sikatan
ng araw." **16** Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, **17** "Ito
ang mga pangalan ng mga kalalakihang maghahati sa lupain
para sa inyong mana: Si Eleazar na pari at Josue na anak na
lalaki ni Nun. **18** Kailangan mong pumili ng isang pinuno mula
sa bawat tribu na maghahati sa lupain para sa kanilang mga
angkan. **19** Ito ang mga pangalan ng mga kalalakihan: Mula sa
tribu ni Juda, si Caleb anak na lalaki ni Jefune. **20** Mula sa tribu
ng mga kaapu-apuhan ni Simeon, si Semuel na anak na lalaki
ni Amiud. **21** Mula sa tribu ng Benjamin, si Elidad na anak na
lalaki ni Kislon. **22** Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Dan
isang pinunog si Bukki na anak na lalaki ni Jogli. **23** Mula sa
mga kaapu-apuhan ni Jose, sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni
Manases isang pinunong si Haniel na anak na lalaki ni Efod. **24**
Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Efraim isang pinunong si
Kemuel na anak na lalaki ni Siftan. **25** Mula sa tribu ng mga
kaapu-apuhan ni Zebulun isang pinunong si Elizafan na anak
na lalaki ni Parnac. **26** Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni
Isacar isang pinunong si Paltiel na anak na lalaki ni Azan. **27**
Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Aser isang pinunong si
Ahiud na anak na lalaki ni Selomi. **28** Mula sa tribu ng mga
kaapu-apuhan ni Neftali isang pinunong si Pedahel na anak na
lalaki ni Amiud." **29** Inutusan ni Yahweh ang mga lalaking ito na
hatiin ang lupain ng Canaan at ibigay sa bawat isa sa mga tribu
ng Israel ang kanilang parte.

35 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa mga kapatagan ng
Moab sa tabi ng Jordan sa Jerico at sinabi, 2 “Utusan mo
ang mga tao ng Israel na magbigay ng ilan sa kanilang mga
bahagi ng lupain sa mga Levita. Dapat nila silang bigyan ng mga
lungsod upang tirahan at lupaing pastulan sa palibot ng mga
lungsod na iyon. 3 Kukunin ng mga Levita ang mga lungsod na
ito para panahanan. Ang lupaing pastulan ay magiging para
sa kanilang mga baka, sa kanilang mga kawan, at sa lahat ng
kanilang mga hayop. 4 Ang mga lupaing pastulan sa palibot ng
mga lungsod na inyong ibibigay sa mga Levita ay dapat isang
libong kubit sa bawat panig mula sa mga pader ng lungsod. 5
Dapat kang sumukat ng dalawang libong kubit mula sa labas
ng lungsod sa silangang bahagi, at dalawang libong kubit sa
timugang bahagi, at dalawang libong kubit sa kanlurang bahagi,
at dalawang libong kubit sa hilagang bahagi. Ito ang magiging
lupaing pastulan para sa kanilang mga lungsod. Ang mga
lungsod ay magiging nasa gitna. 6 Anim sa mga lungsod na
iyong ibibigay sa mga Levita ay dapat magsilbing mga lungsod
ng kanlungan. Dapat mong ilaan ang mga ito bilang mga lugar
na maaaring matakasan ng mga akusadong mamamatay-tao.
Maglaan ka rin ng ibang apatnapu't dalawang lungsod. 7 Ang
mga lungsod na ibibigay mo sa mga Levita ay may kabuuang
apatnapu't walo. Dapat mong ibigay ang kanilang mga lupaing
pastulan kasama ng mga ito. 8 Ang mga malalaking tribu ng
mga tao ng Israel, ang mga tribu na may maraming lupain, ang
dapat magbigay ng maraming lungsod. Ang mga tribu na mas
maliit ay magbibigay ng kaunting lungsod. Bawat tribu ay dapat
magbigay para sa mga Levita ayon sa bahaging natanggap
nito.” 9 Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi,

10 “Magsalita ka sa mga tao ng Israel at sabihin mo sa kanila,
'Kapag tumawid kayo sa Jordan patungo sa lupain ng Canaan,
11 dapat kayong pumili ng mga lungsod na magsisilbing mga
lungsod ng kublihan para sa inyo, upang sinumang tao ang
makapatay ng isang tao nang hindi sinasadya ay maaaring
tumakas sa mga ito. 12 Ang mga lungsod na ito ang dapat
magiging inyong kublihan mula sa tagapaghiganti, upang ang
akusadong tao ay hindi mapapatay na walang unang paglilitis
sa harap ng sambayanan. 13 Dapat kayong pumili ng anim
na lungsod bilang mga lungsod ng kublihan. 14 Dapat kayong
magbigay ng tatlong lungsod sa labas ng Jordan at tatlo sa
lupain ng Canaan. Ang mga ito ang magiging mga lungsod ng
kublihan. 15 Para sa mga tao ng Israel, para sa mga dayuhan,
para sa sinumang naninirahan sa piling ninyo, ang anim na
lungsod na ito ay magsisilbing isang kublihan na maaaring
matakasan ng sinumang makapatay ng isang tao nang hindi
sinasadya. 16 Subalit kung hinampas ng isang akusadong tao
ang kaniyang biktima gamit ang isang kasangkapang bakal, at
kung mamamatay ang kaniyang biktima, ang akusado ay tunay
ngang isang mamamatay-tao. Dapat tiyakin siyang patayin. 17
Kung hinampas ng isang akusadong tao ang kaniyang biktima
gamit ang isang bato sa kanyang kamay na maaaring makapatay
sa biktima, at kung mamamatay ang kaniyang biktima, ang
akusado ay tunay ngang isang mamamatay-tao. Dapat tiyakin
siyang patayin. 18 Kung hinampas ng isang akusadong tao ang
kaniyang biktima gamit ang isang sandatang kahoy na maaaring
makapatay sa biktima, at kung mamamatay ang biktima, ang
akusado ay tunay ngang isang mamamatay-tao. Dapat tiyakin
siyang patayin. 19 Ang kadugong tagapaghiganti ay maaari

niyang patayin ang isang mamamatay-tao. Kapag makatagpo siya, maaari niyang patayin. **20** At kung pagbuhatan ng kamay ng isang akusadong tao ang sinuman sa galit o maghagis ng isang bagay sa kaniya, habang nagtatago upang tambangan siya, para mamatay ang biktima, **21** o kung hinampas siya sa galit gamit ang kaniyang kamay upang mamatay ang biktima, ang akusadong humampas sa kaniya ay tiyak na papatayin. Isang siyang mamamatay-tao. Ang kadugong tagapaghiganti ay maaaring patayin ang mamamatay-tao kapag siya ay makasalubong niya. **22** Subalit kung biglang pinalo ng isang akusadong tao ang isang biktima nang walang galit o maghagis ng isang bagay na makatama sa biktima nang hindi inaasahan **23** o kung maghahagis ng bato na makakapatay sa isang biktima nang hindi nakikita ang biktima, ang akusado ay hindi kaaway ng biktima, hindi niya sinasadyang saktan ang biktima. Gayon pa man, kung mamamatay ang biktima, **24** sa ganoong kalagayan, dapat maghusga ang sambayanan sa pagitan ng inaakusahan at ng kadugong tagapaghiganti sa batayan ng mga batas na ito. **25** Dapat iligtas ng sambayanan ang inaakusahan mula sa kapangyarihan ng kadugong tagapaghiganti. Dapat ibalik ng sambayanan ang inaakusahan sa lungsod ng kublihan kung saan siya dating tumakas. Dapat siyang mamuhay doon hanggang sa mamatay ang kasalukuyang pinakapunong pari, ang siyang pinahiran ng banal na langis. **26** Subalit kung pumunta ang akusadong tao sa anumang oras sa lampas ng hangganan ng lungsod ng kublihan kung saan siya tumakas, **27** at kung makita siya ng kadugong tagapaghiganti sa labas ng hangganan ng kaniyang lungsod ng kublihan, at kung mapatay niya ang akusadong tao, ang kadugong tagapaghiganti ay hindi

magkakasala ng pagpatay. **28** Ito ay dahil ang akusadong tao ay
dapat nanatili sa kaniyang lungsod ng kublihan hanggang sa
mamatay ang pinakapunong pari. Pagkatapos ng kamatayan ng
pinakapunong pari, ang akusadong tao ay maaaring bumalik
sa lupain kung saan ang kaniyang sariling ari-arian. **29** Ang
mga batas na ito ay dapat maging mga kautusan para sa inyo
sa buong salinlahi ng mga tao sa lahat ng lugar kung saan
kayo nakatira. **30** Kung sinuman ang pumatay ng sinumang
tao, dapat patayin ang mamamatay-tao, ayon sa patotoo sa
pamamagitan ng mga salita ng mga saksi. Ngunit ang salita ng
isang saksi lamang ay hindi magdudulot sa sinumang tao upang
patayin. **31** Gayundin, dapat huwag kayong tumanggap ng
pantubos para sa buhay ng isang mamamatay-tao na nagkasala
ng pagpatay. Dapat tiyakin siyang patayin. **32** At dapat huwag
kayong tumanggap ng pantubos para sa isang tumakas papunta
sa lungsod ng kublihan. Dapat huwag ninyong gagawin ang
ganitong pamamaraan, pahintulutan siyang tumira sa kaniyang
sariling ari-arian hanggang sa mamatay ang pinakapunong pari.
33 Huwag ninyong dumihan sa ganitong pamamaraan ang lupain
kung saan kayo namumuhay, dahil ang dugo mula sa pinatay
ay dinudumihan ang lupain. Walang pambayad kasalanan ang
maaaring gawin sa lupain kapag ang dugo ay dumanak dito,
maliban sa pamamagitan ng dugo ng isang dumanak dito.
34 Kaya dapat huwag ninyong dungisan ang lupaing inyong
pinamumuhayan dahil ako ay namumuhay dito. Akong si Yahweh
ay namumuhay kasama ng mga tao ng Israel.'"

36 Pagkatapos, ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang
ninuno sa angkan na itinatag ni Galaad na anak ni Maquir na
anak ni Manases—ang mga pinuno ng mga angkan ng mga

kaapu-apuhan ni Jose ay lumapit at nagasalita sa harap ni
Moises at sa harap ng mga pinunong pangulo ng mga pamilya
ng mga ninuno ng mga tao ng Israel. **2** Sinabi nila, “Inutusan ka
ni Yahweh, aming amo, na bigyan mo ng kabahagi ng lupa ang
mga tao ng Israel sa pamamagitan ng palabunutan. Inutusan
ka ni Yahweh na ibigay ang kabahagi ng kapatid naming si
Zelofehad sa kaniyang mga anak na babae. **3** Subalit kung
mag-aasawa ang kaniyang mga anak na babae ng mga lalaki
sa ibang tribu ng mga tao ng Israel, aalisin ang kabahagi ng
lupa nila mula sa kabahagi ng aming mga ninuno. Idaragdag
ito sa kabahagi ng mga tribu na sinalihan nila. Sa ganitong
usapin, aalisin ito sa itinakdang kabahagi ng aming mana. **4** Sa
pagkakataong iyon, kapag dumating ang Paglaya ng mga tao ng
Israel, ang kabahagi nila ay masasama sa kabahagi ng tribung
sinalihan nila. Sa ganitong paraan, ibabawas ang kabahagi
nila mula sa kabahagi ng tribu ng aming mga ninuno.” **5** Kaya
nagbigay si Moises ng isang utos sa mga tao ng Israel, ayon sa
salita ni Yahweh. Sinabi niya, “Tama ang sinabi ng tribu ng mga
kaapu-apuhan ni Jose. **6** Ito ang inuutos ni Yahweh patungkol
sa mga anak na babae ni Zelofehad. Sinabi niya, 'Hayaan silang
magpakasal sa sinumang inaakala nilang pinakamabuti, subalit
dapat lamang silang magpakasal sa loob ng lipi ng kanilang
ama.' **7** Walang kabahagi ng mga tao ng Israel ang dapat lumipat
mula sa isang tribu tungo sa iba. Dapat magpatuloy ang bawat
isa sa mga tao ng Israel sa kabahagi ng tribu ng kaniyang mga
ninuno. **8** Bawat babae sa mga tao ng Israel na nagmamay-ari
ng kabahagi sa kaniyang tribu ay dapat mag-asawa mula sa
angkang nabibilang sa tribu ng kaniyang ama. Ito ay upang
bawat isa sa mga tao ng Israel ay magmay-ari ng pamana mula

sa mga ninuno niya. 9 Walang kabahagi ang dapat magpalipat-
lipat mula sa isang tribu tungo sa iba. Bawat isa sa mga tribu ng
mga tao ng Israel ay dapat panatilihin ang kaniyang sariling
mana." 10 Kaya ginawa ng mga anak na babae ni Zelofehad
ang gaya ng inutos ni Yahweh kay Moises. 11 Sina Mahla, Tirza,
Hogla, Milca, at Noe, mga anak na babae ni Zelopfehad ay nag-
asawa ng mga kaapu-apuhan ni Manases. 12 Nagsipag-asawa
sila sa mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Manases na anak
ni Jose. Sa ganitong paraan, mananatili ang mga mana nila sa
tribu na nabibilang sa angkan ng kanilang ama. 13 Ito ang mga
utos at kautusan na ibinigay ni Yahweh kay Moises para sa mga
tao ng Israel sa kapatagan ng Moab sa tabi ng Jordan sa Jerico.

Deuteronomio

1 Ito ang mga salita na sinabi ni Moises sa lahat ng mga Israelita
sa ibayo ng Jordan sa ilang, sa patag na lambak ng Ilog Jordan
sa tapat ng Suf, sa pagitan ng Paran, Tofel, Laban, Hazerot
at Di Zahab. 2 Ito ay labing isang araw na paglalakbay mula
sa Horeb sa daanan sa Bundok ng Seir hanggang sa Kades
Barnea. 3 Nangyari ito nang ikaapatnapung taon, ng ikalabing
isang buwan, sa unang araw ng buwan, na nagsalita si Moises
sa bayan ng Israel, sinasabi sa kanila ang lahat ng iniutos sa
kaniya ni Yahweh na ukol sa kanila. 4 Ito ay matapos lusubin ni
Yahweh si Sihon na hari ng mga Amoreo, na nakatira sa Hesbon
at Og na hari ng Bashan, na nakatira sa Astarot at Edrei. 5
Sa ibayo ng Jordan, sa lupain ng Moab, sinimulang ihayag ni
Moises ang mga tagubiling ito, na nagsasabing, 6 "Nagsalita
sa atin si Yahweh na ating Diyos sa Horeb, na nagsasabing,
'Namuhay na kayo ng sapat na haba sa maburol na bansang
ito. 7 Umikot at maglakbay kayo at pumunta sa maburol na
bansa ng mga Amoreo at sa lahat ng mga lugar na malapit
doon sa patag na lambak ng Ilog Jordan, sa maburol na bansa,
sa mababang lupain, sa Negev at sa baybayin—sa lupain ng
mga Cananeo, at sa Lebanon hanggang sa malaking ilog ng
Eufrates. 8 Masdan ito, inilagay ko ang lupain sa harapan ninyo;
pumaroon at angkinin ang lupaing ipinangako ni Yahweh sa
inyong mga ama—kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob—para
ibigay sa kanila at sa kanilang mga kaapu-apuhang susunod
sa kanila.' 9 Nagsalita ako sa inyo nang panahong iyon, na
nagsasabing, 'Hindi ko kayang dalhin kayo ng mag-isa. 10
Pinarami kayo ni Yahweh na inyong Diyos, masdan ninyo, sa
araw na ito kayo ay gaya ng mga bituin sa langit sa dami. 11

Nawa'y si Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ama, ay gawin
kayong makalibo pa sa dami ninyo ngayon at pagpalain kayo,
gaya ng ipinangako niya sa inyo! **12** Pero paano ko dadalhing
mag-isa ang inyong mga pasanin, inyong mga kabigatan at ang
inyong mga pagtatalo? **13** Kumuha ng mga lalaking matalino,
mapag-unawang mga lalaki at mga lalaking may magandang
kalooban mula sa bawat lipi at gagawin ko silang mga pangulo
ninyo.' **14** Sinagot ninyo ako at sinabing, 'Ang bagay na iyong
sinabi ay mabuti naming gawin.' **15** Kaya kinuha ko ang mga
pinuno ng inyong mga lipi, mga matatalinong lalaki at mga
lalaking may magandang kalooban at ginawa silang mga pinuno
ninyo, mga punong kawal ng libu-libo, mga punong kawal ng
daan-daan, mga punong kawal ng lima-limampu, mga punong
kawal ng sampu-sampu at mga pinuno, lipi sa lipi. **16** Inutusan ko
ang inyong mga hukom nang panahong iyon, na nagsasabing,
'pakinggan ninyo ang mga pagtatalo sa pagitan ng inyong mga
kapatid, at hatulan ng matuwid ang pagitan ng isang lalaki at
kaniyang kapatid, at ang dayuhang kasama niya. **17** Hindi kayo
magpapakita ng pagtatangi sa sinumang nasa isang pagtatalo,
maririnig ninyo ng magkatulad ang maliit at malaking bagay.
Hindi dapat kayo matakot sa mukha ng tao, dahil ang kahatulan
ay sa Diyos. Ang pagtatalo na sobrang mahirap para sa inyo,
dadalhin ninyo ito sa akin at pakikinggan ko ito.' **18** Iniutos ko
sa inyo ng panahong iyon ang lahat ng mga bagay na dapat
ninyong gawin. **19** Naglakbay tayo palayo mula sa Horeb at
dumaan sa malawak at kakila-kilabot na ilang na inyong nakita,
sa ating daan patungo sa maburol na bansa ng mga Amoreo,
gaya ng iniutos ni Yahweh na ating Diyos sa atin; at tayo ay
dumating sa Kades Barnea. **20** Sinabi ko sa inyo, 'Narating na

ninyo ang maburol na bansa ng mga Amoreo, na ibinibigay sa
atin ni Yahweh na ating Diyos. 21 Masdan, itinakda ni Yahweh
na inyong Diyos ang lupain sa inyong harapan; umakyat kayo, at
angkinin ito, gaya ng sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng inyong
mga ama, huwag matakot, ni panghinaan ng loob.' 22 Lumapit
sa akin sa akin ang bawat isa sa inyo at sinabing, 'Magpadala
tayo ng mga lalaki na mauna sa atin, para kanilang siyasatin
ang lupaing para sa atin, at ipagbigay alam sa atin ang tungkol
sa daan na dapat nating lusubin, at ang tungkol sa mga lungsod
kung saan tayo pupunta.' 23 Ang bagay na labis na nagpalugod
sa akin; kumuha ako ng labindalawang mga lalaki sa inyo,
isang lalaki sa bawat lipi. 24 Umikot at umakyat sila patungo sa
maburol na bansa at dumating sa lambak ng Escol at sinuri ito.
25 Kumuha sila ng ilan sa mga bunga ng lupain sa kanilang mga
kamay at ibinaba nila ito sa atin. Dinala din nila sa atin ang salita
at sinabing, 'Ito ay isang magandang lupain na ibinibigay sa
atin ni Yahweh na ating Diyos.' 26 Pero tumanggi parin kayong
lumusob, pero nagrebelde laban sa mga utos ni Yahweh na
inyong Diyos. 27 Nagreklamo kayo sa inyong mga tolda at
sinabing, "Ito ay dahil napopoot sa atin si Yahweh kaya dinala
niya tayo palabas sa lupain ng Ehipto, para talunin tayo sa
pamamagitan ng kapangyarihan ng mga Amoreo, at para sirain
tayo. 28 Saan tayo maaaring pumunta ngayon? Pinanghinaan
tayo ng loob ng ating mga kapatid, na nagsasabing, 'Ang mga
taong iyon ay malalaki at matataas kaysa sa atin; ang kanilang
mga lungsod ay malaki at pinagtibay hanggang kalangitan; higit
pa rito, nakita natin doon ang mga anak na lalaki ng Anakim.' 29
Pagkatapos sinabi ko sa inyo, 'Huwag matakot, ni matakot sa
kanila. 30 Si Yahweh na inyong Diyos na nanguna sa inyo, siya

ay makikipaglaban para sa inyo, tulad ng lahat ng bagay na
ginawa niya sa inyo sa Ehipto sa harap ng inyong mga mata, **31**
at gayundin sa ilang, kung saan nakita ninyo kung paano kayo
dinala ni Yahweh na inyong Diyos, na gaya ng isang lalaking na
daladala ang kaniyang anak, kahit saan kayo pumunta hanggang
sa dumating kayo sa lugar na ito.' **32** Pero sa bagay na ito hindi
kayo naniwala kay Yahweh na inyong Diyos— **33** na nanguna
sa inyo sa daan para maghanap ng mga lugar para itayo ang
inyong tolda, at ng apoy sa gabi at ulap sa umaga, para ituro sa
inyo ang landas na dapat ninyong daanan. **34** Narinig ni Yahweh
ang tinig ng inyong mga salita at ito ay galit, nangako siya at
sinabi, **35** 'Tunay na walang isa sa mga taong ito ang masamang
salinlahing ito na makakakita ng magandang lupain na aking
ipinangako na ibibigay sa inyong mga ninuno, **36** maliban kay
Caleb na anak na lalaki ni Jefune; makikita niya ito. Sa kanya ko
ibibigay ang lupain na kanyang tinungtungan at sa kanyang mga
anak, dahil lubos siyang sumunod kay Yahweh.' **37** Gayundin si
Yahweh ay galit sa akin para sa inyong mga kapakanan, na
nagsasabing, 'Ikaw man ay hindi papasok doon; **38** si Josue
na anak na lalaki ni Nun, na nakatayo sa harap mo bilang
iyong lingkod, ay siyang makakapasok doon; palakasin ang
kaniyang kalooban, sapagkat pamumunuan niya ang Israel at
mamanahin ito. **39** Bukod dito, ang inyong mga maliliit na bata,
na inyong sinasabing magiging mga biktima, na sa araw na ito ay
walang kaalaman sa kung ano ang mabuti at masama—sila ay
makakapasok doon. Ibibigay ko ito sa kanila at sila ang aangkin
nito. **40** Pero para sa inyo, bumalik at maglakbay kayo sa ilang
na patungo sa Dagat ng mga Tambo.' **41** Pagkatapos kayo ay
sumagot at sinabi sa akin, 'Nagkasala tayo laban kay Yahweh;

aakyat tayo at makipaglaban at susundin natin ang lahat ng
iniutos ni Yahweh na ating Diyos.' Bawat lalaki sa inyo ay ilagay
ang kaniyang mga sandatang pandigma at tayo'y handa para
lusubin ang maburol na bansa. **42** Sinabi sa akin ni Yahweh,
'Sabihin sa kanila, “Huwag lumusob at huwag makipaglaban,
dahil hindi ninyo ako makakasama at kayo ay matatalo ng inyong
mga kaaway.' **43** Nagsalita ako sa inyo sa ganitong paraan, pero
hindi kayo nakinig. Kayo ay sumuway laban sa mga utos ni
Yahweh; kayo ay mayabang at nilusob ang maburol na bansa.
44 Pero ang mga Amoreo, na nakatira sa maburol na bansa ay
dumating laban sa inyo at hinabol kayo tulad ng mga bubuyog at
tinalo kayo sa Seir, hanggang sa Horma. **45** Bumalik kayo at
umiyak sa harapan ni Yahweh; pero hindi dininig ni Yahweh
ang inyong tinig, ni hindi niya kayo binigyang pansin. **46** Kaya
nanirahan kayo ng maraming araw sa Kadesh, ang lahat ng
mga araw na kayo ay nanatili doon.

2 Pagkatapos lumiko kami at naglakbay papunta sa ilang sa
daan na patungo sa Dagat ng mga Tambo, gaya ng sinabi ni
Yahweh sa akin; umikot tayo sa Bundok ng Seir sa loob ng
maraming araw. **2** Nagsalita sa akin si Yahweh, at sinabing,
3 “Kayo ay matagal nang nagpapaikut-ikot sa bundok na ito;
pumunta kayo pahilaga. **4** Utusan ang mga tao, sa pagsasabing,
“Kayo ay dadaan sa hangganan ng lupain ng inyong mga
kapatid, sa mga kaapu-apuhan ni Esau, na naninirahan sa Seir;
sila ay matatakot sa inyo. Kaya mag-iingat na **5** huwag kayong
makikipag-away sa kanila, dahil hindi ko ibibigay ang anumang
lupain nila sa inyo, hindi, ni hindi sapat sa lupa na tumapak
ang inyong paa; dahil ibinigay ko ang Bundok ng Seir kay Esau
bilang isang pag-aari. **6** Kayo ay bibili sa kanila ng pagkain para

sa pera, para kayo ay makakain; bibili rin kayo sa kanila ng
tubig para sa pera, para makainom kayo. 7 Dahil pinagpala
kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng gagawin ng inyong
kamay; alam niya ang inyong paglalakbay sa malawak na ilang
na ito. Dahil sa loob ng apatnapung mga taon na ito si Yahweh
na inyong Diyos ay kasama ninyo, at hindi kayo nagkulang sa
anumang bagay.'" 8 Kaya tayo ay dumaan sa ating mga kapatid,
ang mga kaapu-apuhan ni Esau, na naninirahan sa Seir, malayo
mula sa daan ng Araba, mula sa Elat at mula sa Ezion Geber. At
tayo ay lumiko at dumaan sa ilang ng Moab. 9 Sinabi sa akin ni
Yahweh, "Huwag ninyong guguluhin ang Moab, at huwag kayong
makikipag-away sa kanila sa labanan. Dahil hindi ko ibibibay ang
kaniyang lupain sa inyo para inyong pag-arian, dahil ibinigay
ko ang Ar sa mga kaapu-apuhan ni Lot, para sa kanilang pag-
aari." 10 (Ang Emim ang dating nanirahan doon, isang lahing
kasindakila gaya ng karamihan, at kasintaas gaya ng Anakim; 11
ang mga ito ay itinuring din bilang Refaim, tulad ng Anakim; pero
tinawag silang Emim ng mga Moabita. 12 Ang mga taga-Hor ay
dati ring naninirahan sa Seir, pero ang mga kaapu-apuhan ni
Esau ang pumalit sa kanila. Sila ay pinuksa nila mula sa kanila
at nanirahan sa kanilang lugar, gaya ng ginawa ng Israel sa
lupain na kaniyang pag-aari na binigay ni Yahweh sa kanila.)
13 "'Ngayon tumayo ka at pumunta sa batis ng Zered,' Kaya
nagpunta tayo sa batis ng Zered. 14 Ngayon ang mga araw
mula ng dumating tayo sa Kadesh Barnea hanggang tayo ay
makatawid sa batis ng Zered, ay tatlumpu't-walong taon. Ito ay
ang mga panahon na ang lahat ng salinlahi ng mga kalalakihan
na angkop sa pakikipag-digma ay pumanaw mula sa mga tao,
gaya ng ipinangako ni Yahweh sa kanila. 15 Higit pa rito, ang

kamay ni Yahweh ay laban sa salinlahing iyan para sila ay
puksain mula sa mga tao hanggang sila ay mawala. **16** Kaya
nangyari ito, nang ang lahat ng mga kalalakihan na akma sa
pakikipag-digma ay namatay at nawala mula sa mga tao, **17** na
sinabi ni Yahweh sa akin, **18** 'Dadaan kayo ngayon sa Ar, ang
hangganan ng Moab. **19** Kapag kayo ay papalapit sa kabila ng
mga lipi ng Ammon, huwag ninyo silang guguluhin ni huwag
kayong makikipag-away sa kanila; dahil hindi ko ibibigay sa inyo
ang alinman sa mga lupain ng mga lahi ng Ammon bilang isang
pag-aari; dahil ibinigay ko ito sa mga kaapu-apuhan ni Lot bilang
isang pag-aari.'" **20** (Itinuring din iyon na maging isang lupain ng
Refaim. Ang Refaim ay dating nanirahan doon—pero tinawag
sila ng mga Ammonita na Zamzumim— **21** isang dakilang lipi na
gaya ng karamihan, at kasintaas ng Anakim. Pero pinuksa sila ni
Yahweh sa harap ng mga Ammoneo, at sila ay pinalitan nila
at nanirahan sa kanilang lugar. **22** Gaya din ito ng ginawa ni
Yahweh para sa bayan ni Esau, na nanirahan sa Seir, nang
winasak niya ang mga Horeo mula sa kanila, ang mga kaapu-
apuhan ni Esau ang pumalit sa kanila at sila ay nanirahan sa
kanilang lugar hanggang ngayon. **23** At ang taga-Awim, na
nanirahan sa mga nayon hanggang sa layo ng Gaza—ang
taga-Caftor na lumabas sa Caftor, ay winasak sila at nanirahan
sa kanilang lugar.) **24** "'Ngayon tumayo kayo, magpatuloy sa
inyong paglalakbay, at tumawid sa lambak ng Arnon; tingnan
ninyo, ibinigay ko sa inyong kamay si Sihon ang Amoreo, ang
hari ng Hesbon, at ang kaniyang lupain. Simulang sakupin
ito, at makipaglaban kayo sa kaniya sa labanan. **25** Ngayon
uumpisahan kong lagyan ng takot at sindak sa inyo ang mga tao
na nasa ilalim ng buong kalangitan; maririnig nila ang mga balita

tungkol sa inyo at manginginig at magdadalamhati dahil sa inyo.'
26 Nagpadala ako ng mga mensahero mula sa ilang ng Kedemot
kay Sihon, ang hari ng Hesbon, ng may salita ng kapayapaan,
na nagsasabing, 27 'Hayaan mo na dumaan ako sa iyong lupain;
dadaan ako sa malapad na daan; hindi ako liliko ni hindi sa
bandang kanan o sa kaliwa. 28 Magbebenta ka sa akin ng
pagkain para sa pera, para ako ay makakain; bigyan mo ako ng
tubig para sa pera, para ako ay makainom; paraanin mo lang
ako gamit ng aking mga paa; 29 gaya ng ginawa para sa akin ng
mga kaapu-apuhan ni Esau na naninirahan sa Seir, at sa mga
Moabita na nanirahan sa Ar, hanggang sa ako ay makalagpas
sa Jordan sa lupaing ibinibigay sa amin ni Yahweh na ating
Diyos.' 30 Pero si Sihon, ang hari ng Hesbon, ay hindi kami
hinayaang makalagpas sa kaniya; dahil si Yahweh na inyong
Diyos ay pinatigas ang kaniyang isipan at ginawang matigas ang
kaniyang puso, na maaari niyang matalo sila sa pamamagitan
ng inyong lakas, na ginawa niya sa araw na ito. 31 Sinabi ni
Yahweh sa akin, 'Tingnan mo, Sinimulan ko na ibigay si Sihon at
ang kaniyang lupain sa inyong harapan; simulan ninyong pag-
arian ito, nang sa gayon maari ninyong manahin ang kaniyang
lupain.' 32 Pagkatapos nakipaglaban si Sihon sa atin, siya at
lahat ng kaniyang mga tao, para makipaglaban sa Jahaz. 33 Si
Yahweh na ating Diyos ay ibinigay siya sa atin at tinalo natin
siya; hinampas natin siya hanggang sa mamatay, ang kaniyang
mga anak na lalaki, at lahat ng kaniyang mamamayan. 34
Kinuha natin ang lahat ng kaniyang mga lungsod nang oras
na iyon, at winasak natin ng ganap ang bawat lungsod na
pinamumuhayan, kasama ng mga kababaihan at mga batang
maliliit, wala tayong itinira. 35 Ang mga baka lamang na ating

kinuha bilang samsam para sa ating mga sarili, kasama ng
mga sinasamsam sa mga lungsod na ating kinuha. **36** Mula
Aroer, na nasa gilid ng lambak ng Arnon, at mula sa lungsod
na nasa lambak, patungong Galaad, walang isang lungsod na
masyadong mataas para sa atin. Si Yahweh na ating Diyos ang
siyang nagbigay sa atin ng tagumpay sa ating mga kalaban. **37**
Doon lamang sa lupain ng mga kaapu-apuhan ni Ammon kayo
hindi pumunta, pati sa lahat ng mga gilid ng Ilog Jabbok, at mga
lungsod ng maburol na bansa—saan man tayo pinagbawalan ni
Yahweh na ating Diyos na puntahan.

3 Pagkatapos umikot tayo at umakyat papuntang Bashan. Si
Og, ang hari ng Bashan, ay dumating at sinalakay tayo, siya at
ang lahat kaniyang mamamayan, para lumaban sa Edrei. **2**
Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Huwag mo siyang katakutan; dahil
binigyan ko kayo ng tagumpay sa kaniya at inilagay ang lahat
ng kaniyang mga tao at kaniyang lupain sa ilalim ng inyong
pangangasiwa. Gagawin ninyo sa kaniya ang ginawa ninyo kay
Sihon, hari ng mga Amoreo, na namuhay sa Hesbon.' **3** Kaya
binigyan din tayo ni Yahweh na ating Diyos ng tagumpay laban
kay Og, at ang hari ng Bashan, at inilagay ang lahat ng kaniyang
mga tao sa ilalim ng ating pangangasiwa. At pinatay natin siya
hanggang walang ni isa sa mga tao niya ang natira. **4** Kinuha
natin ang lahat ng kaniyang mga lungsod nang panahong iyon;
walang ni isang lungsod ang hindi natin kinuha mula sa kanila:
animnapung mga lungsod—lahat ng rehiyon ng Argob, ang
kaharian ni Og sa Bashan. **5** Ito ang lahat ng mga lungsod na
pinatibay na may matataas na mga pader, mga tarangkahan,
at mga rehas; maliban pa dito ang mga napakaraming hindi
nababakuran na mga nayon. **6** Ganap natin silang winasak,

kagaya ng ginawa natin kay Sihon hari ng Hesbon, ganap nating
winasak ang bawat tinirahang lungsod, kasama ng mga babae
at mga bata. 7 Pero lahat ng baka at mga sinamsam sa mga
lungsod, ay kinuha natin bilang samsam para sa ating mga sarili.
8 Nang panahong iyon kinuha natin ang lupain mula sa kamay
ng dalawang hari ng mga Amoreo na nasa ibayo ng Jordan,
mula sa lambak ng Arnon hanggang sa Bundok Hermon 9 (ang
Bundok Hermon na ang tawag ng mga Sidoneo ay Sirion, at ang
mga Amoreo ay tinawag itong Senir); 10 at lahat ng mga lungsod
ng kapatagan, buong Galaad, at buong Bashan, hanggang Salca
at Edrei, mga lungsod ng kaharian ni Og sa Bashan. 11 (Para sa
mga natira sa Refaim, tanging si Og na hari ng Bashan ang
naiwan; tumingin kayo, sa kaniyang higaan ay isang higaang
bakal; hindi ba ito sa Rabba, kung saan ang mga kaapu-apuhan
ni Ammon naninirahan? Siyam na kubito ang haba nito at apat
na kubit ang lawak, sa paraan ng pag-sukat ng mga tao.) 12
Ang lupaing ito na ating kinuhang pag-aari nang panahong
iyon—mula sa Aroer, na nasa lambak ng Arnon, at kalahati ng
burol na bayan ng Galaad, at mga lungsod nito—ibinigay ko sa
lipi ni Ruben at sa lipi ni Gad. 13 Ang ibang lupain sa Galaad at
lahat ng Bashan, ang kaharian ni Og, ibinigay ko sa kalahati ng
lipi ni Manases: lahat ng rehiyon ng Argob, at lahat ng Bashan.
(Ang parehong teritoryo ay tinawag na lupain ng Refaim.) 14 Si
Jair, kaapu-apuhan ni Manases, ay kinuha ang lahat ng rehiyon
ng Argob hanggang sa hangganan ng lipi ng Gesureo at ng lipi
ng Maacateo. Tinawag niya ang rehiyon, kahit ang Bashan,
sa kaniyang sariling pangalan, Havvot Jair, hanggang sa araw
na ito.) 15 Ibinigay ko ang Galaad kay Maquir. 16 Sa mga
lipi ni Ruben at sa lipi ni Gad ibinigay ko ang teritoryo mula

Galaad sa lambak ng Arnon—ang kalagitnaan ng lambak ay ang
hangganan ng teritoryo—at sa Ilog Jabok, na hangganan ng
mga kaapu-apuhan ni Ammon. **17** Isa pa sa mga hangganan
nito ay ang kapatagan din ng lambak ng Ilog Jordan, mula sa
Cineret hanggang sa Dagat ng Araba (iyon ay, ang Dagat Asin),
hanggang sa mga matarik na bundok ng Pisga na pasilangan.
18 Inutusan ko kayo nang panahong iyon, na nagsasabing, 'Si
Yahweh na inyong Diyos ay ibinigay sa inyo ang lupaing ito para
angkinin ito; kayo, lahat ng tao ng digmaan, ay dadaan sa ilalim
ng armado sa harapan ng inyong mga kapatid, ang bayan ng
Israel. **19** Pero ang inyong mga asawa, mga maliliit na anak, at
mga baka (alam ko na mayroon kayong maraming baka), ay
mananatili sa lungsod na ibinigay ko sa inyo, **20** hanggang si
Yahweh ay magbigay ng kapahingahan sa inyong mga kapatid,
gaya ng ginawa niya sa inyo, hanggang sa maging pag-aari na
din nila ang lupain na ibibigay sa kanila ni Yahweh na inyong
Diyos sa ibayo ng Jordan; pagkatapos ay babalik kayo, bawat isa
sa inyo, sa mga sarili ninyong pag-aari na ibinigay ko sa inyo.'
21 Inutusan ko si Josue nang panahong iyon sa pagsasabing,
'Nakita ng inyong mga mata ang lahat ng nagawa ni Yahweh na
inyong Diyos sa dalawang haring ito; Gagawin ni Yahweh ang
katulad sa lahat ng mga kaharian kung saan kayo pupunta.
22 Hindi ninyo sila katatakutan, dahil si Yahweh na inyong
Diyos ang siyang lalaban para sa inyo.' **23** Pinakiusapan ko si
Yahweh nang panahong iyon sa pagsasabing, **24** 'O Panginoong
Yahweh, sinimulan mong ipakita sa iyong lingkod ang iyong
kadakilaan at malakas mong kamay; anong diyos ba ang nasa
langit o nasa lupa ang makakagawa ng katulad ng mga ginawa
mo, at katulad ng matitinding mga gawa? **25** Hayaan mo akong

makapunta, nagmamakaawa ako, at makita ang masaganang
lupain na nasa ibayo ng Jordan, iyong masaganang burol na
bansa, at pati na rin ang Lebanon.' 26 Pero galit sa akin si
Yahweh dahil sa inyo; hindi siya nakinig sa akin. Sinabi ni
Yahweh sa akin, 'Hayaang maging sapat ito para sa iyo—huwag
nang magsalita sa akin tungkol sa bagay na ito: 27 umakyat
ka sa itaas ng Pisga at ituon ang iyong mga mata pakanluran,
pahilaga, patimog, at pasilangan; tingnan ng iyong mga mata,
dahil hindi ka makakapunta sa Jordan. 28 Sa halip, atasan si
Josue at palakasin ang loob at palakasin siya, dahil pupunta
siya doon kasama ng mga taong ito, at siya ang magdudulot na
mamana nila ang lupain na makikita mo.' 29 Kaya nanatili kami
sa lambak na kasalungat ng Beth Peor.

4 Ngayon, Israel, makinig kayo sa mga batas at mga panuntunan
na ituturo ko sa inyo, gawin ang mga ito; ng sa gayon maaari
kayong mabuhay at makapasok at angkinin ang lupain na
ibibigay sa inyo ni Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ama. 2
Hindi ninyo dagdagan ang mga salita na iniutos ko sa inyo, ni
bawasan ang mga ito, sa gayon maaari ninyong sundin ang
tungkol sa mga kautusan ni Yahweh na inyong Diyos na iniutos
ko sa inyo 3 Nakita ng inyong mga mata kung ano ang ginawa ni
Yahweh dahil sa Baal Peor; dahil lahat ng mga tao na sumunod
kay Baal Peor, winasak sila ni Yahweh na inyong Diyos mula sa
inyo. 4 Pero kayong kumapit kay Yahweh na inyong Diyos ay
buhay sa araw na ito, bawat isa sa inyo. 5 Tingnan ninyo, tinuro
ko sa inyo ang mga batas at panuntunan, gaya ng iniutos ni
Yahweh na aking Diyos, na dapat ninyong gawin sa kalagitnaan
ng lupain kung saan kayo patungo para maangkin ninyo ito.
6 Kaya panatilihin at gawin ang mga ito; dahil ito ay inyong

karunungan at inyong kaunawaan sa paningin ng mga tao na
makakarinig ng tungkol sa lahat ng mga kautusang ito at sabihin,
'Siguradong itong napakalaking bansa ay isang matalino at
may kaunawaang mga tao.' **7** Dahil ano pang napakalaking
bansa na mayroong isang diyos na malapit sa kanila, gaya ni
Yahweh na ating Diyos na kapag siya ay ating tatawagin? **8**
Anong napakalaking bansa na mayroong mga batas at mga
panuntunan na napakatuwid gaya ng lahat nitong batas na aking
itinatatag sa harapan ninyo sa araw na ito? **9** Bigyang pansin
lamang at bantayang maigi ang inyong sarili, nang sa gayon ay
hindi ninyo malimutan ang mga bagay na nakita ng inyong mga
mata, nang sa gayon hindi mawala sa inyong puso ang mga ito
sa bawat araw ng inyong buhay. Sa halip, ipaalam ang mga ito
sa inyong mga anak at sa kanilang magiging mga anak— **10**
sa araw na kayo ay tumayo sa harapan ni Yahweh na inyong
Diyos sa Horeb, nang sinabi sa akin ni Yahweh, 'Tipunin mo
ang mamamayan, at ipaparinig ko sa kanila ang aking mga
salita, na maaaring nilang matutunang matakot sa akin sa lahat
ng mga araw na sila ay nabubuhay sa mundo, at nang ito ay
maaari nilang ituro sa kanilang mga anak.' **11** Lumapit kayo
at tumayo sa paanan ng bundok. Ang bundok ay nagniningas
sa apoy hanggang sa puso ng langit, na may kadiliman, ulap,
at makapal na kadiliman. **12** Nagsalita si Yahweh sa inyo sa
kalagitnaan ng apoy; narinig ninyo ang kaniyang boses na may
mga salita, pero wala kayong nakitang anyo; boses lamang ang
narining ninyo. **13** Ipinahayag niya sa inyo ang kaniyang tipan
na kaniyang iniutos sa inyo na inyong gampanan, ang Sampung
Utos. Sinulat niya ang mga ito sa dalawang tipak na bato. **14**
Inutos sa akin ni Yahweh nang panahong iyon para ituro sa inyo

ang mga batas at mga ordenansa, para maaari niyong magawa
ito sa lupain kung saan kayo pupunta para angkinin ito. **15** Kaya
maging maingat sa inyong mga sarili, dahil wala kayong nakitang
anumang anyo nang araw na iyon na nagsalita si Yahweh sa
Horeb sa kalagitnaan ng apoy. **16** Mag-ingat na huwag pasamain
ang inyong mga sarili at gumawa ng isang inukit na anyo na
kahawig ng anumang nilalang, na anyo ng isang lalaki o isang
babae, **17** o ang kahawig ng anumang hayop na nasa ibabaw
ng lupa, o ang kahawig ng anumang ibong may pakpak na
lumilipad sa kalangitan, **18** o ang kahawig sa anumang bagay
na gumagapang sa ibabaw ng lupa, o ang kahawig ng anumang
isda na nasa tubig sa ilalim ng mundo. **19** Maging maingat kayo
kapag titingala kayo sa kalangitan at titingnan sa araw, buwan,
o mga bituin—lahat ng mga hukbo sa kalangitan— maging
maingat kayo na hindi mapalayo para sumamba at pakamahalin
ang mga ito—ang mga bagay na iyon na itinalaga ni Yahweh na
inyong Diyos doon para sa lahat ng mga tao na nasa ilalim ng
buong himpapawid. **20** Pero kinuha kayo ni Yahweh at dinala
kayo palabas sa pugon na bakal, palabas ng Ehipto, para
maging mga tao niya sa kaniyang sariling pamana, gaya ninyo
sa araw na ito. **21** Bukod pa dito, galit sa akin si Yahweh dahil sa
inyo; nangako siyang hindi ako makapunta sa ibayo ng Jordan,
at hindi ako dapat pumunta sa loob ng masaganang lupaing
iyon, ang lupain na ibinibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa
inyo bilang isang pamana. **22** Sa halip, dapat akong mamatay
sa lupaing ito; Hindi dapat ako pumunta sa ibayo ng Jordan;
pero kayo ay makakapunta at maaangkin ang masaganang
lupaing iyon. **23** Bigyan ninyo ng pansin ang inyong mga sarili,
nang sa gayon hindi ninyo makalimutan ang tipan ni Yahweh

na inyong Diyos, na ginawa niya sa inyo, at ang pagggawa ng
diyus-diyosan sa anyo ng anumang bagay na ipinagbabawal ni
Yahweh na inyong Diyos na inyong gawin. **24** Dahil si Yahweh
na inyong Diyos ay isang apoy na lumalamon, isang selosong
Diyos. **25** Kapag kayo ay nagkaanak at ang mga anak ng inyong
mga anak, at kapag kayo ay naroon na sa lupain sa mahabang
panahon, at kung naging masama kayo at gumawa ng isang
inukit na hugis sa anyo ng anumang bagay, at gumawa ng kung
ano ang masama sa paningin ni Yahweh na inyong Diyos, para
galitin siya— **26** tatawagin ko ang langit at lupa para maging
saksi laban sa inyo sa araw na ito para kayo ay mamamatay
sa madaling panahon mula sa lupain na inyong pupuntahan
sa ibayo ng Jordan para angkinin; Hindi ninyo mapapahaba
ang inyong mga araw sa loob nito, pero kayo ay ganap niyang
wawasakin. **27** Ikakalat kayo ni Yahweh sa mga tao, at magiging
kunti na lamang ang matitira sainyo sa mga bansa, kung saan si
Yahweh ay pangungunahan kayo papalayo. **28** Doon kayo ay
maglilingkod sa ibang mga diyos, ang gawa ng mga kamay
ng tao, kahoy at bato, kung saan alinma'y hindi nakakakita,
nakakarinig, nakakakain, ni nakakaamoy. **29** Pero mula doon
hahanapin ninyo si Yahweh na inyong Diyos, at matatagpuan
ninyo siya, kapag hinanap ninyo siya ng inyong buong puso at
ng inyong buong kaluluwa. **30** Kapag kayo ay nababalisa, at
kapag ang lahat ng mga bagay na ito ay dumating sa inyo, sa
mga darating na araw na iyon kayo ay babalik kay Yahweh na
inyong Diyos at makinig sa kaniyang boses. **31** Dahil si Yahweh
na inyong Diyos ay isang maawaing Diyos; hindi niya kayo
bibiguin ni wawasakin, ni hindi kakalimutan ang tipan ng inyong
mga ama na ipinangako niya sa kanila. **32** Itanong ngayon ang

tungkol sa mga araw na nakaraan, na nauna sa inyo: mula
noong araw na nilikha ng Diyos ang tao sa lupa, at mula sa
dulo ng langit patungo sa kabila, itanong kung nagkaroon na ba
ng anumang bagay na katulad nitong napakalaking bagay, o
mayroong bang bagay tulad nito ang narinig? **33** Narinig na
ba ng mga tao ang boses ng Diyos na nagsasalita mula sa
kalagitnaan ng apoy, na gaya ng narinig ninyo, at nanatiling
buhay? **34** O ang Diyos ba ay tinangkang pumunta at kunin
ang isang bansa mula sa kalagitnaan ng ibang bansa, sa
pamamagitan ng mga pagsubok, sa pamamagitan ng mga tanda,
at sa pamamagitan ng mga kababalaghan, at sa pamamagitan
ng digmaan, at sa pamamagitan ng isang napakalakas na
kamay, at sa pamamagitan ng sa isang pagpapakita ng dakilang
kapangyarihan, at sa pamamagitan ng matinding mga pananakot,
gaya ng lahat ng ginawa ni Yahweh na inyong Diyos para sa
inyo sa Ehipto sa harapan ng inyong mga mata? **35** Sa inyo
ipinakita ang mga bagay na ito, para malaman ninyo na si
Yahweh ay Diyos, at walang iba pa maliban sa kaniya. **36** Mula
sa langit ginawa niyang iparinig ang kaniyang boses, nang
sa gayon ay maaari niya kayong turuan; sa mundo ginawa
niyang makita ninyo ang kaniyang malaking apoy; narinig ninyo
ang kaniyang mga salita sa kalagitnaan ng apoy. **37** Dahil
minahal niya ang inyong mga ama, pinili niya ang kanilang
kaapu-apuhang kasunod nila, at dinala kayo palabas ng Ehipto
kasama ng kaniyang presenya, kasama ng kaniyang dakilang
kapangyarihan; **38** para mapapaalis kayo mula sa harapan ng
mga bansa na mas malaki at mas malakas kaysa sa inyo, para
dalhin kayo, para ibigay sa inyo ang kanilang lupain bilang isang
pamana, gaya sa araw na ito. **39** Kaya alamin sa araw na ito, at

ilagay ito sa inyong puso, na si Yahweh ay Diyos sa ibabaw ng
langit at sa ilalim ng lupa; walang iba pa.
40 Susundin ninyo
ang kaniyang mga batas at ang kaniyang mga kautusan na
aking iniutos sa araw na ito, para makabuti sa inyo at sa inyong
mga anak kasunod ninyo, at nang mapahaba ninyo ang inyong
mga araw sa lupain na ibibigay ni Yahweh magpakailanman."
41 Pagkatapos tatlong mga lungsod sa silangang bahagi ng
Jordan ang pinili ni Moises,
42 Para makatakas ang sinuman sa
isa sa mga iyon kung siya ay nakapatay ng ibang tao ng hindi
sinasadya, na hindi niya naging dating kaaway. Sa pagtakas sa
isa sa mga lungsod nito, siya ay maaaring makaligtas.
43 Ito ay:
Bezer sa ilang, bansang patag, para sa lipi ni Ruben; Ramot sa
Galaad, para sa lipi ni Gad; Golan sa Basan, para sa lipi ni
Manases.
44 Ito ang batas na inilagay ni Moises sa harapan
ng mga Israelita;
45 ito ang mga tipan ng mga panuntunan,
mga batas, at ibang mga panuntunan na kaniyang sinabi sa
mga tao sa Israel nang sila ay nakalabas sa Ehipto,
46 nang
sila ay nasa silangan ng Jordan, sa lambak sa kabila ng Beth
Peor, sa lupain ng Sihon, hari ng mga Amoreo, na nanirahan sa
Hesbon, na tinalo ni Moises at ng mga Israelita nang sila ay
lumabas sa Ehipto.
47 Kinuha nila ang kaniyang lupain bilang
isang pag-aari, at ang lupain ni Og hari ng Bashan— ang mga
ito, ang dalawang hari sa mga Amoreo, na nasa lampas ng
Jordan patungong silangan.
48 Itong kalupaan ay nagsimula sa
Aroer, sa dulo ng lambak ng Arnon, tungo sa Bundok Sion (o
Bundok Hermon),
49 at kasali ang lahat ng kapatagan ng Ilog
lambak Jordan, patungong silangan lampas ng Jordan, sa Dagat
ng Araba, sa gulod ng Bundok Pisga.

5 Tinawag ni Moises ang lahat ng Israelita at sinabihan sila,
“Makinig sa akin, Israel, sa mga batas at mga kautusan na aking
sasabihin sa inyong mga tainga ngayon, para pag-aralan at
panatilihin ito. 2 Gumawa si Yahweh na ating Diyos ng isang
tipan sa atin sa Horeb. 3 Hindi ginawa ni Yahweh ang tipan na
ito para sa ating mga ninuno, pero para sa atin, sa ating lahat
na nabubuhay dito ngayon. 4 Nagsalita si Yahweh sa inyong
harapan sa ibabaw ng bundok mula sa gitna ng apoy 5 (Tumayo
ako sa pagitan ni Yahweh at sa inyo ng panahong iyon, para
ihayag sa inyo ang kaniyang salita; dahil takot kayo dahil sa
apoy, at hindi kayo umakyat sa bundok). Sinabi ni Yahweh, 6
'Ako si Yahweh na inyong Diyos, ang siyang nagdala sa inyo
palabas sa lupain ng Ehipto, mula sa bahay ng pagkakaalipin.
7 Hindi dapat kayo magkaroon ng ibang mga diyos sa aking
harapan. 8 Huwag kayong gumawa ng isang inukit na larawan
para sa inyong sarili na kahintulad ng anumang bagay na nasa
ibabaw ng langit, o na nasa ilalim ng mundo, o nasa ilalim
ng tubig. 9 Huwag kayong yuyukod sa kanila o paglingkuran
sila, sapagkat ako, si Yahweh, na inyong Diyos, ako ang isang
Diyos na mapanibughuin. Parurusahan ko ang kasamaan ng
mga ninuno sa pamamagitan ng pagdadala ng kaparusahan sa
mga anak, hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi ng mga
yaong napupuot sa akin, 10 at pinapakita ang tipan ng katapatan
sa mga libu-libo sa kanila na siyang nagmamahal sa akin at
sumusunod sa aking mga utos. 11 Huwag ninyong gamitin ang
pangalan ni Yahweh na inyong Diyos sa walang kabuluhan,
sapagkat hindi siya ituturing ni Yahweh na walang kasalanan
na gumagamit sa kaniyang pangalan sa walang kabuluhan.
12 Sundin ang Araw ng Pamamahinga para mapanatili itong

banal, bilang utos ni Yahweh sa inyo. 13 Para sa anim na araw
magtatrabaho kayo at gawin lahat ang inyong trabaho; 14 pero
ang ikapitong araw ay ang Araw ng Pamamahinga para kay
Yahweh na inyong Diyos. Sa araw na ito hindi na kayo gagawa
ng anumang trabaho, ikaw, ni inyong anak na lalaki, ni inyong
anak na babae, ni inyong lalaking tagapaglingkod, ni inyong
babaeng tagapaglingkod, ni inyong baka, ni inyong asno, ni
alinman sa inyong kawan, ni sino mang dayuhan na nasa loob
ng mga tarangkahan. Para ang iyong lalaking tagapaglingkod at
babaeng tagapaglingkod ay maaaring makapagpahinga ganoon
din kayo. 15 Isasaisip ninyo na kayo ay naging isang lingkod sa
lupain ng Ehipto, at si Yahweh na inyong Diyos ang nagdala sa
inyo palabas mula doon sa pamamagitan ng isang malakas na
kamay at sa pamamagitan ng pagpapakita ng kapangyarihan.
Kaya si Yahweh na inyong Diyos ang nagutos sa inyo na sundin
ang Araw ng Pamamahinga. 16 Igalang ang inyong ama at
inyong ina, ayon sa iniutos ni Yahweh na inyong Diyos na
gawin ninyo, para mabuhay kayo ng mahabang panahon sa
lupain na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos, at para maging
maayos ito para sa inyo. 17 Huwag kayong papatay. 18 Huwag
kayong mangangalunya. 19 Huwag kayong magnakaw. 20
Huwag mabigay ng maling testigo laban sa inyong kapit-bahay.
21 Huwag ninyong pagnasaan ang asawa ng inyong kapit-
bahay, huwag ninyong pagnasaan ang bahay ng inyong kapit-
bahay, kaniyang bukid, o kaniyang lalaking tagapaglingkod, o
kaniyang babaeng tagapaglingkod, kaniyang baka, o kaniyang
asno, o anumang bagay na pag-aari ng inyong kapit-bahay.' 22
Sinabi ni Yahweh ang mga salitang ito sa isang napakalakas
na boses sa buong kapulungan ninyo sa ibabaw ng bundok

mula sa gitna ng apoy, ng ulap, at sa makapal na kadiliman;
hindi na siya dumagdag ng anumang mga salita. At sinulat niya
sa dalawang tipak na bato at ibinigay ang mga ito sa akin. **23**
Nangyari ito, nang marinig ninyo ang boses mula sa gitna ng
kadiliman, habang nasusunog ang bundok, dumating kayo sa
akin—lahat ng iyong mga nakatatanda at ang mga pinuno ng
inyong mga lipi. **24** Sinabi niya, 'Tingnan mo, ipinakita ni Yahweh
na ating Diyos sa atin ang kanyang kaluwalhatian at kaniyang
kadakilaan, at ating napakinggan ang kaniyang boses mula sa
gitna ng apoy; nakita natin ngayon na nagsasalita ang Diyos
kasama ang mga tao, at maaari silang mabuhay. **25** Pero bakit
kailangan naming mamatay? Sapagkat itong dakilang apoy ang
tutupok sa atin; kapag narinig natin ang boses ni Yahweh na
ating Diyos nang matagal, mamamatay tayong lahat. **26** Sino
pa bang tao maliban sa atin ang nakarinig sa boses ng Diyos
na buhay na nagsasalita sa gitna ng apoy at nabuhay, katulad
sa ginawa namin? **27** Para sa iyo, kailangan mong umalis at
makinig sa lahat ng bagay na sasabihin ni Yahweh na ating
Diyos; sabihing muli sa amin ang lahat ng bagay na sinabi ni
Yahweh; makikinig kami at susundin ito.' **28** Narinig ni Yahweh
ang inyong boses nang mangusap kayo sa akin. Sinabi niya sa
akin, 'Narinig ko ang mga salita ng mga taong ito, kung ano ang
kanilang sinabi sa iyo. Mabuti ang sinabi nila sa iyo. **29** O, na
ipagpatuloy nawa nila ang ganitong puso na nasa kanila, na
parangalan nila ako at patuloy na sundin ang aking mga utos,
nawa ay makabuti ito para sa kanila at sa kanilang mga anak
magpakailanman! **30** Humayo ka at sabihin sa kanila, "Bumalik
kayo sa inyong mga tolda." **31** Pero para sa iyo, tumayo ka dito
sa aking tabi, at sasabihin ko sa iyo ang lahat ng mga utos, ang

mga batas, at ang mga panuntunan na ituturo mo sa kanila, para
kanilang sundin ang mga ito sa lupain na ibibigay ko sa kanila
para ariin.' **32** Kaya, susundin ninyo, kung ano ang iniutos ni
Yahweh na inyong Diyos; huwag kayong liliko sa kanang kamay
o sa kaliwa. **33** Maglalakad kayo sa lahat ng kaparaanan na
iniutos ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo, para mabuhay kayo,
at para makabuti ito para sa inyo, at nang sa ganoon hahaba
ang inyong mga araw sa lupain na inyong aariin.

6 Ngayon ito ang mga utos, mga batas, at mga panuntunan na
iniutos sa akin ni Yahweh na inyong Diyos para ituro sa inyo,
para sundin ninyo ang mga ito sa lupain na inyong pupuntahan
sa Jordan para angkinin; **2** para maparangalan ninyo si Yahweh
na inyong Diyos, para sundin ang lahat ng kaniyang mga batas
at mga utos na ipinapagawa ko sa inyo—kayo, inyong mga anak
na lalaki, at anak na lalaki ng inyong mga anak, sa lahat ng
mga araw ng inyong mga buhay, para ang inyong mga araw ay
humaba. **3** Kaya, makinig sa mga ito, Israel, at sundin, para
makabuti ito sa inyo, para kayo ay labis na dumami, sa lupain na
dinadaluyan ng gatas at pulot, gaya ng ipinangako ni Yahweh,
ang Diyos ng inyong mga ama, na gagawin sa inyo. **4** Makinig
kayo, Israel: Si Yahweh na ating Diyos ay iisa. **5** Mahalin ninyo
si Yahweh na inyong Diyos ng inyong buong puso, ng inyong
buong kaluluwa, at sa buo ninyong kalakasan. **6** Ang mga salita
na aking iniutos sa inyo ngayon ay nasa inyong puso; **7** at
matiyaga ninyong ituturo ang mga ito sa inyong mga anak; pag-
uusapan ninyo ang mga ito kung kayo ay nakaupo sa inyong
bahay, kapag naglalakad kayo sa daan, kapag kayo ay nakahiga,
at kapag kayo ay babangon. **8** Itali ninyo ang mga ito bilang
isang palatandaan sa inyong kamay, at magsisilbi ang mga ito

bilang gasa sa pagitan ng inyong mga mata. 9 Isusulat ninyo ang
mga ito sa mga haligi ng pintuan ng inyong bahay at sa inyong
mga tarangkahan. 10 Kapag dadalhin kayo ni Yahweh na inyong
Diyos doon sa lupaing ipinangako niya sa inyong mga ama, kay
Abraham, kay Isaac, at kay Jacob, ibibigay niya sa inyo, ang
malawak at ang mga napakagandang lungsod na hindi ninyo
itinayo, 11 at mga bahay na puno sa lahat ng uri ng mabubuting
mga bagay na hindi mo ginawa, mga balon na hindi ninyo
hinukay, at mga ubasan at kahoy ng mga olibo na hindi ninyo
itinanim, makakakain kayo at masisiyahan— 12 pagkatapos
mag-ingat para hindi ninyo malimutan si Yahweh, na siyang
nagdala sa inyo palabas sa lupain ng Ehipto, mula sa bahay ng
pagkaalipin. 13 Pararangalan ninyo si Yahweh na inyong Diyos;
sasambahin ninyo siya, at mangangako kayo ayon sa kaniyang
pangalan. 14 Hindi kayo susunod sa ibang mga diyos, ang mga
diyos ng mga taong nakapaligid sa inyo— 15 dahil si Yahweh na
nasa kalagitnaan ninyo ay isang mapanibughuing Diyos —baka
ang galit ni Yahweh na inyong Diyos ay magpaningas laban sa
inyo at wasakin kayo mula sa ibabaw ng mundo. 16 Huwag
ninyong subukin si Yahweh na inyong Diyos kagaya ng pagsubok
ninyo sa kaniya sa Masa. 17 Matiyaga ninyong susundin ang
mga utos ni Yahweh na inyong Diyos, kaniyang mataimtim na
mga utos, at kaniyang mga batas, na kaniyang iniutos sa inyo.
18 Gagawin ninyo kung ano ang tama at mabuti sa paningin
ni Yahweh, para makabuti ito sa inyo, para inyong mapasok
at angkinin ang mabuting lupain na ipinangako ni Yahweh sa
inyong mga ama, 19 palayasin ang lahat ng inyong mga kaaway
na nasa inyong harapan, gaya ng sinabi ni Yahweh. 20 Kung
tatanungin kayo ng inyong mga anak pagdating ng panahon, sa

pagsasabing, 'Anong ibig sabihin sa mga bagay na ito—ang
tipan ng mga kautusan, ang mga batas, at ang ibang mga
kautusan na iniutos ni Yahweh na ating Diyos?' **21** pagkatapos
sasabihin ninyo sa inyong mga anak, 'Kami ay naging mga
alipin ng Paraon sa Ehipto; dinala kami ni Yahweh palabas sa
Ehipto sa pamamagitan ng makapangyarihang kamay, **22** at
nagpakita siya ng mga tanda at kamangha-manghang bagay,
dakila at malubha, sa Ehipto, kay Paraon, at sa kaniyang buong
sambahayan, sa harap ng ating mga mata; **23** at dinala niya
tayo palabas mula roon, para madala niya tayo sa loob, para
ibigay sa atin ang lupain na kaniyang ipinangako sa ating mga
ama. **24** Inutusan tayo ni Yahweh na palaging sundin ang lahat
ng mga batas na ito, na matakot sa kaniya na ating Diyos para
sa ating kabutihan, para mapanatili niya tayong buhay, tulad
ngayon. **25** Kung ating susundin ang lahat ng mga utos na ito sa
harapan ni Yahweh na ating Diyos, ayon sa mga iniutos sa atin,
ito ay magiging katuwiran natin.'

7 Kapag dinala kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lupain na
inyong pupuntahan para angkinin at paalisin ang maraming
mga bansa sa inyong harapan - ang mga anak ni Heth, ang
mga Gergeseo, ang mga Amoreo, ang mga Canaaneo, ang
mga Perezeo, ang mga Heveo at ang mga Jebuseo-pitong
bansang lalong malaki at malalakas kaysa sa inyo; **2** at kapag
bibigyan kayo ni Yahweh na inyong Diyos ng katagumpayan sa
kanila kapag nakita ninyo sila sa digmaan, dapat ninyo silang
salakayin, pagkatapos dapat ganap ninyo sila wasakin. Hindi
kayo gagawa ng tipan sa kanila, ni magpakita ng awa sa kanila.
3 Ni naisin ninyo na makipag-ayos ng kasal sa kanila; hindi
ninyo ibibigay ang inyong mga anak na mga babae sa kanilang

mga anak na lalaki, at hindi ninyo kukunin ang kanilang mga
anak na babae para sa inyong mga anak na lalaki. 4 Dahil
ilalayo nila ang inyong mga anak na lalaki mula sa pagsunod
sa akin, para sambahin nila ang ibang mga diyos. Kaya ang
galit ni Yahweh ay magsisiklab laban sa inyo at wawasakin niya
kayo agad. 5 Ganito kayo makikipagkasundo sa kanila: Sisirain
ninyo ang kanilang mga altar, pagputul-putulin ang kanilang
sagradong poste ng pira-piraso, ibagsak ang kanilang mga
posteng Asera at sunugin ang kanilang hinulmang mga diyus-
diyosan. 6 Dahil kayo ang isang bansa na hiniwalay ni Yahweh
na inyong Diyos. Pinili niya kayo para maging isang lahi para sa
kaniya para angkinin, higit pa sa lahat na mukha ng ibabaw
ng lupa. 7 Hindi itinakda ni Yahweh ang pagmamahal niya sa
inyo o pinili niya kayo dahil mas marami ang bilang ninyo kaysa
sinuman sa mga tao- dahil kayo ang pinaka-konti sa lahat—
8 pero dahil minamahal niya kayo at ninais niya na manatili
ang pangako niya sa inyong mga ama. Ito ang dahilan kung
bakit si Yahweh ay inilabas kayo sa isang makapangyarihang
kamay at itinubos kayo palabas sa bahay ng pagkakaalipin,
mula sa kamay ng Paraon, hari ng Ehipto. 9 Kaya kilalanin si
Yahweh na inyong Diyos— siya ay Diyos, ang tapat na Diyos, na
nagpapanatili ng mga tipan at katapatan sa isang libong salinlahi
sa mga nagmamahal sa kaniya at nagpapanatili ng kaniyang
mga utos, 10 pero pagbabayarin silang mga nagagalit sa kaniya
sa kanilang harapan, para wasakin sila; hindi siya magiging
maawain sa sinumang galit sa kaniya; gagantihan niya sila sa
harapan niya. 11 Kaya susundin ninyo ang kaniyang mga utos,
ang mga batas, at ang mga kautusan na inuutos ko sa inyo sa
araw na ito, para gawin ninyo ang mga ito. 12 Kung pakikinggan

ninyo mga kautusang ito at susundin at gawin ang mga ito,
pananatilihin ni Yahweh na inyong Diyos ang kaniyang tipan sa
inyo at ang katapatan na ipinangako niya sa inyong mga ama. **13**
Mamahalin, pagpapalain, at pararamihin niya kayo; pagpapalain
niya rin ang bunga ng inyong mga katawan at bunga ng inyong
lupain, inyong butil, inyong bagong alak, at ang inyong langis,
ang pagpaparami ng inyong mga baka at ang inyong mga batang
kawan, sa lupain na ipinangako niya sa inyong mga ama na
ibibigay niya sa inyo. **14** Pagpapalain kayo ng higit pa sa lahat
ng iba mga tao; Wala isa mang lalaki na walang anak o isang
baog na babae sa inyo o sa inyong mga hayop. **15** Tatanggalin
ni Yahweh ang lahat ng sakit; walang masasamang mga sakit na
mula sa Ehipto ang mailalagay niya sa inyo, pero ilalagay niya ito
sa kanila na galit sa inyo. **16** Uubusin ninyo ang lahat ng mga lahi
na binigay ni Yahweh na inyong Diyos na mapagtagumpayan,
at sa inyong mata hindi ninyo sila kakaawaan. At hindi ninyo
sasambahin ang kanilang mga diyos, dahil iyon ay magiging
isang bitag sa inyo. **17** Kung sasabihin ninyo sa inyong puso,
'Itong mga bansa ay mas marami kaysa sa akin, papaano
ko sila maaaring tatalunin?'— **18** huwag kayong matakot sa
kanila; alalahanin ninyo sa inyong isipan kung ano ang ginawa
ni Yahweh na inyong Diyos kay Paraon at sa buong Ehipto; **19**
ang mga matinding paghihirap na nakita ng inyong mga mata,
ang mga palatandaan, ang mga kababalaghan, ang kamay na
makapangyarihan, at ang pagpapakita ng kapangyarihan sa
pamamagitan ni Yahweh sa pamamagitan ng pagpapalabas sa
inyo. Gagawin ulit ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng mga
taong kinakatakutan ninyo. **20** Bukod pa dito, si Yahweh na
inyong Diyos ay magpapadala ng putakti sa kanila hanggang

sa sinumang maiwan at kung sino sa kanila ang nagtatago ay
masasawi mula sa inyong presensya. **21** Huwag ninyo silang
katakutan sapagkat si Yahweh ay kasama ninyo, isang dakila
at kinakatakutang Diyos. **22** Si Yahweh na inyong Diyos ay
aalisin ang mga bansa sa harapan ninyo ng unti-unti. Hindi ninyo
matatalo silang lahat ng mabilisan, o ang mga mabangis na mga
hayop na lalong darami sa palibot ninyo. **23** Pero si Yahweh na
inyong Diyos ay bibigyan kayo ng katagumpayan kapag nakita
ninyo sila sa labanan; labis niya sila lilinlangin hanggang sila ay
mawasak. **24** Ilalagay niya ang kanilang mga hari sa ilalim ng
inyong kapangyarihan, at buburahin ang kanilang pangalan mula
sa ilalim ng langit. Walang sinuman ang maaaring tumayo sa
harapan ninyo, hanggang sa mawasak ninyo sila. **25** Susunugin
ninyo ang mga inukit na hugis ng kanilang diyos; huwag ninyong
naisin ang pilak o ginto na nakabalot dito na gusto ninyong
makuha para sa inyong sarili, at mabibitag kayo sa pamamagitan
nito; dahil kamuhi-muhi ito kay Yahweh na inyong Diyos. **26**
Wala kayong dadalhin na anumang nakakasuklam na bagay
sa loob ng inyong bahay at simulang sambahin ito. Tiyak na
kamumuhian at kasusuklaman ninyo ito, dahil ito ay inihiwalay
para wasakin.

8 Dapat ninyong sundin ang lahat ng mga utos na ibibigay ko
sa inyo ngayon, para mabuhay kayo at lumago, at pasukin at
ariin ang lupain na ipinangako ni Yahweh sa inyong mga ama.
2 Isasa-isip ninyo ang lahat ng mga kaparaanan ni Yahweh
na inyong Diyos na nagdala sa inyo ng apatnapung taon sa
ilang, para kayo ay ibaba niya, para subukin niya kayo para
malaman kung ano ang nasa inyong puso, kung susundin ninyo
ang kaniyang mga utos o hindi. **3** Ibinaba niya kayo, at ginutom,

at pinakain kayo ng manna, na hindi ninyo alam kung ano, ni ng
inyong mga ninuno, ni ng inyong mga ama. Ginawa niya ang
mga iyon para malaman ninyo na ang mga tao ay hindi lamang
nabubuhay sa tinapay, kung hindi, ito ay sa pamamagitan ng
bawat salita na nagmumula sa bibig ni Yahweh kaya nabubuhay
ang mga tao. **4** Ang inyong kasuotan ay hindi naluluma sa inyo,
at hindi namaga ang inyong mga paa sa loob ng apatnapung
taong iyon. **5** Pag-isipan ninyo sa inyong puso, kung paano,
bilang isang amang tinutuwid ang kaniyang anak, kaya tinutuwid
kayo ni Yahweh na inyong Diyos. **6** Susundin ninyo ang mga
utos ni Yahweh na inyong Diyos, para kayo ay lumakad sa
kaniyang mga pamamaraan at parangalan siya. **7** Dahil dadalhin
kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa mabuting lupain, isang
lupain ng mga batis ng tubig, ng mga bukal at mga talon, na
umaagos sa mga lambak at sa mga burol; **8** isang lupain ng
trigo at sebada, ng mga puno ng ubas, mga puno ng igos, at
mga granada; isang lupain ng mga punong olibo at pulot. **9**
Ito ay isang lupain kung saan makakakain kayo ng tinapay
nang hindi nagkukulang, at kung saan walang magkukulang sa
inyo; isang lupain na ang mga bato ay gawa sa bakal, at mula
sa kaniyang mga burol maaari kayong makahukay ng tanso.
10 Makakakain kayo at mabubusog, at pagpapalain ninyo si
Yahweh na inyong Diyos dahil sa mabuting lupain na ibinigay
niya sa inyo. **11** Maging maingat na hindi ninyo makalimutan
si Yahweh na inyong Diyos, at para hindi ninyo ipagwalang
bahala ang kaniyang mga utos, at kaniyang mga alituntunin,
at kanyang mga batas na aking iniutos sa inyo ngayon. **12**
Para hindi ito mangyari na, kapag kumain kayo at mabusog, at
kapag magtatayo kayo ng maayos na mga bahay at manirahan

dito, 13 at kapag dumami ang inyong mga alagang hayop at
mga kawan, at kapag dumami na ang inyong pilak at ginto, at
kapag ang lahat ng nasa inyo ay dumami— 14 na pagkatapos
ang inyong puso ay maaaring magmataas, at maaari ninyong
makalimutan si Yahweh na inyong Diyos, na nagpalabas sa inyo
mula sa lupain ng Ehipto, mula sa tahanan ng pagkakaalipin. 15
Maaaring makalimutan ninyo siya na pumatnubay sa inyo sa
malaki at kakila-kilabot na ilang, kung saan may nag-aapoy na
mga ahas at mga alakdan, at sa uhaw na lupa na walang tubig;
si Yahweh, na nagpalabas ng tubig sa batong pingkian para sa
inyo; 16 si Yahweh, na nagpakain sa inyo ng manna sa ilang na
hindi nakilala ng inyong mga ninuno, para kayo ay ibaba niya,
at para kayo ay subukin niya, para gawan kayo ng kabutihan
hanggang katapusan; 17 kung hindi, maaari ninyong sabihin
sa inyong puso, 'Sa aking kapangyarihan at sa lakas ng aking
kamay natamo ko ang lahat ng kayamanang ito.' 18 Pero isa-isip
ninyo si Yahweh na inyong Diyos, dahil siya ang nagbibigay sa
inyo ng kapangyarihan para makakuha ng kayamanan; para
maitatag ang kaniyang tipan na kaniyang pinangako sa inyong
mga ama, gaya sa araw na ito. 19 Ito ay mangyayari na, kung
inyong kalilimutan si Yahweh na inyong Diyos at sumunod sa
ibang mga diyos, sambahin sila, at gagalangin sila, patutunayan
ko laban sa inyo ngayon na kayo'y tunay na mapupuksa. 20
Tulad ng mga bansa na pinuksa ni Yahweh sa harapan ninyo,
kaya magihihirap kayo, dahil hindi ninyo ninais makinig sa boses
ni Yahweh na inyong Diyos.

9 Makinig, Israel; malapit na kayong tumawid sa Jordan sa araw
na ito, pasukin para agawin ang mga bansang higit na malaki
at higit na malakas kaysa sa inyong sarili, at mga lungsod na

pinatibay pataas hanggang sa langit, 2 isang malalakas na mga
tao at matatangkad, ang mga anak na lalaki ng Anakim, na kilala
ninyo, at siyang narinig ninyong sinabi ng mga tao, 'Sino ang
makakapanindigan sa harapan ng mga anak na lalaki ni Anak?'
3 Kaya alamin sa araw na ito, na si Yahweh na inyong Diyos
ang siyang mangunguna sa harapan ninyo katulad ng isang
lumalamong apoy; wawasakin niya sila, at sila ay ibabagsak
niya sa inyong harapan; para palayasin ninyo sila palabas at
agad silang mamatay, gaya ng sinabi ni Yahweh sa inyo. 4
Huwag sabihin sa inyong puso, matapos silang itulak palabas ni
Yahweh na inyong Diyos mula sa inyong harapan, 'dahil ako ay
matuwid kaya dinala ako ni Yahweh para angkinin ang lupang
ito,' dahil ito sa kasamaan nitong mga bansa kaya't pinaaalis sila
ni Yahweh palabas mula sa harapan ninyo. 5 Hindi ito dahil
sa inyong pagkamatuwid o sa kabutihan ng inyong puso na
makakapasok kayo para angkinin ang kanilang lupain; pero
dahil sa kasamaan ng mga bansang ito kaya't papaalisin sila ng
inyong Diyos palabas mula sa inyong harapan, at para magawa
niyang tuparin ang salita na pinangako niya sa inyong mga
ninuno, kay Abraham, Isaac, at Jacob. 6 Kaya alamin ninyo,
na hindi nagbigay si Yahweh na inyong Diyos sa inyo nitong
masaganang lupain para angkinin dahil sa inyong pagkamatuwid,
sapagkat kayo'y suwail na sangkatauhan. 7 Alalahanin ninyo at
huwag kalimutan kung paano ninyo ginalit si Yahweh na inyong
Diyos sa ilang; mula sa araw na iniwan ninyo ang lupain ng
Ehipto hanggang sa nakarating kayo sa lugar na ito, naging
suwail kayo laban kay Yahweh. 8 Pati sa Horeb ginalit ninyo
si Yahweh, at nagalit si Yahweh sa inyo na sapat para lipulin
kayo. 9 Nang umakyat ako sa bundok para tanggapin ang mga

tipak na bato, ang mga tipak ng tipan na ginawa ni Yahweh
kasama ninyo, nanatili ako sa bundok ng apatnapung araw at
apatnapung gabi; ni hindi ako kumain ng tinapay o uminom ng
tubig. **10** Ibinigay ni Yahweh sa akin ang dalawang tipak na
batong sinulatan gamit ang kaniyang daliri; nasusulat sa mga ito
ang lahat ng bagay gaya ng lahat ng mga salitang ipinahayag ni
Yahweh sa inyo sa bundok mula sa gitna ng apoy noong araw
ng pagtitipon. **11** Nangyari ito sa matapos ang apatnapung araw
at apatnapung gabing iyon ng ibinigay ni Yahweh sa akin ang
dalawang tipak na bato, ang mga tipak ng kautusan. **12** Sinabi
ni Yahweh sa akin, 'Tumayo ka, agad na bumaba mula rito,
dahil dinungisan ng iyong mga tao na dinala mo palabas ng
Ehipto ang kanilang mga sarili. Agad silang lumihis sa landas na
aking iniutos sa kanila. Gumawa sila para sa kanilang sarili ng
isang hinulmang hugis.' **13** Dagdag pa rito, nagsalita si Yahweh
sa akin at sinabing, 'Nakita ko ang mga taong ito; mga taong
matitigas ang ulo. **14** Hayaan mo akong mag-isa, para mawasak
ko sila at burahin ang kanilang pangalan mula sa silong ng
langit, at gagawin kitang isang bansang higit na malakas at higit
na dakila kaysa sa kanila'. **15** Kaya tumalikod ako at bumaba sa
bundok, at ang bundok ay nasusunog. Nasa aking mga kamay
ang dalawang tipak ng tipan. **16** Tumingin ako, at nakitang,
nagkasala kayo laban kay Yahweh na inyong Diyos. Naghulma
kayo para sa inyong sarili ng isang guya. Lumihis kayo mula sa
daang iniutos ni Yahweh sa inyo. **17** Kinuha ko ang dalawang
tipak at tinapon ang mga ito mula sa aking mga kamay. Binasag
ko ang mga ito sa harapan ng inyong mga mata. **18** Muli akong
nagpatirapa sa harapan ni Yahweh ng apatnapung araw at
apatnapung gabi; hindi ako kumain ng tinapay ni uminom ng

tubig, dahil sa lahat kasalanang ginawa ninyo, sa paggawa ng
kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, para galitin siya.
19 Dahil natakot ako sa galit at sa mainit na pagkayamot na
kung saan galit si Yahweh laban sa inyo para wasakin kayo.
Pero nakinig din si Yahweh sa akin ng oras na iyon. 20 Galit
na galit si Yahweh kay Aaron para patayin siya; nanalangin
din ako para kay Aaron ng oras na iyon. 21 Kinuha ko ang
inyong kasalanan, ang guya na ginawa ninyo, at sinunog ito,
hinampas ito, at dinurog ito nang napakaliit, hanggang sa naging
pino ito tulad ng alikabok. Tinapon ko ang alikabok nito sa
tubig na dumadaloy pababa mula sa bundok. 22 Sa Tabera, sa
Massa, at sa Kibrot Hataava, ginalit ninyo si Yahweh ng matindi.
23 Nang ipinadala kayo ni Yahweh mula sa Kades Barnea at
sinabing, 'Humayo at angkinin ang lupain na ibinigay ko sa
inyo,' pagkatapos naghimagsik kayo laban sa utos ni Yahweh
na inyong Diyos, at hindi kayo naniwala o nakinig sa kaniyang
boses. 24 Naging suwail kayo laban kay Yahweh mula sa araw
na nakilala ko kayo. 25 Kaya nagpatirapa ako sa harapan ni
Yahweh ng apatnapung wawasakin niya kayo. 26 Nagdasal
ako kay Yahweh at sinabing, 'O Panginoong Yahweh, huwag
mong wasakin ang iyong mga tao o ang iyong pamana na iyong
iniligtas sa pamamagitan ng iyong kadakilaan, na dinala mo
palabas ng Ehipto gamit ang isang makapangyarihang kamay.
27 Isipin ang inyong mga lingkod, na sina Abraham, Isaac, at
Jacob; huwag tumingin sa katigasan ng ulo mga taong ito, ni
sa kanilang kasamaan, ni sa kanilang kasalanan, 28 para ang
lupain mula sa kung saan mo kami dinala ay dapat sabihing,
“Dahil hindi sila dadalhin ni Yahweh sa lupang ipinangako niya sa
kanila, at dahil kinasuklaman niya sila, dinala niya sila palabas

para patayin sila sa ilang.” 29 Gayun pa man sila ay iyong mga
tao at iyong pamana, na dinala mo palabas sa pamamagitan ng
iyong dakilang lakas at sa pamamagitan ng pagpapakita ng
iyong kapangyarihan.'

10 Nang panahong iyon sinabi ni Yahweh sa akin, 'Umukit
ka ng dalawang tipak na bato katulad ng una, at umakyat ka
sa akin sa bundok, at gumawa ka ng isang kaban na kahoy.
2 Isusulat ko sa mga tipak na bato ang mga salita na nasa
unang mga tipak, na iyong binasag at ilalagay mo sila kahoy
na baul.' 3 Kaya gumawa ako ng baul sa kahoy ng akasya,
at umukit ako ng dalawang tipak na bato katulad ng nauna,
at umakyat ako sa bundok, dala ang dalawang tipak na bato
sa aking kamay. 4 Isinulat niya sa mga tipak na bato, tulad sa
unang nakasulat, ang Sampung Utos na sinabi ni Yahweh sa iyo
sa bundok mula sa gitna ng apoy sa araw ng pagpupulong;
pagkatapos ibinigay sila ni Yahweh sa akin. 5 Bumalik ako at
bumaba mula sa bundok, at inilagay ang mga tipak na bato sa
baul na ginawa ko; naroon sila, gaya ng inutos ni Yahweh sa
akin.” 6 (Naglakbay ang mga tao sa Israel mula Beerot Bene
Jaakan patungong Mosera. Doon namatay si Aaron, at doon siya
inilibing; si Eleazar na kaniyang anak na lalaki, ay naglingkod
sa tanggapan ng pari kapalit niya. 7 Mula doon naglakbay sila
patungong Gudgoda, at mula Gudgoda patungong Jotbata,
isang lupain ng mga batis ng tubig. 8 Nang panahong iyon
pinili ni Yahweh ang lipi ni Levi para dalhin ang kasunduan ni
Yahweh, para tumayo sa harapan ni Yahweh para maglingkod
sa kaniya, at pagpalain ang mga tao sa kaniyang pangalan, sa
araw na iyon 9 Kaya walang bahagi si Levi ni pamanang lupain
kasama ang kaniyang mga kapatid na lalaki; si Yahweh ang

kaniyang pamana, gaya ng sinabi sa kaniya ni Yahweh na inyong
Diyos.) 10 Nanatili ako sa bundok gaya ng unang pagkakataon,
apatnapung araw at apatnapung gabi. Nakinig si Yahweh sa
akin sa panahon ding iyon; hindi ninais ni Yahweh na wasakin
kayo. 11 Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Bumangon ka, mauna
kang umalis sa mga tao para pangunahan sila sa kanilang
paglalakbay; papasok sila at angkinin ang lupaing ipinangako
ko sa kanilang mga ninuno na ibibigay sa kanila.' 12 Ngayon,
Israel, ano ang kailangan ni Yahweh na inyong Diyos, maliban
sa matakot kay Yahweh na inyong Diyos, para lumakad sa lahat
ng kaniyang kaparaanan, para ibigin siya, at para sambahin si
Yahweh na inyong Diyos ng buong puso at buong kaluluwa, 13
para sundin ang mga utos ni Yahweh, at ang kaniyang mga
batas, na inuutos ko sa inyo ngayon para sa inyong kabutihan?
14 Tingnan ninyo, pag-aari ni Yahweh na inyong Diyos ang
langit ng kalangitan, ang sanlibutan, kasama ang lahat na nasa
kanila. 15 Si Yahweh lamang ang nasiyahan sa inyong mga
ama para ibigin sila, at pinili niya kayo, na kanilang mga kaapu-
apuhan, na kasunod nila, kaysas sa sa ibang mga tao, gaya ng
ginagawa niya ngayon. 16 Kaya nga tuliin ang masamang balat
ng inyong puso at huwag maging suwail. 17 Dahil si Yahweh na
inyong Diyos, siya ay Diyos ng mga diyos at Panginoon ng mga
panginoon, ang dakilang Diyos, ang tanging makapangyarihan
at ang tanging kinatatakutan, na siyang walang itinatanging
sinuman at hindi tumatanggap ng mga suhol. 18 Nagpapatupad
siya ng katarungan para sa ulila at balo, at ipinapakita niya
ang pagmamahal para sa mga dayuhan sa pamamagitan ng
pagbibigay sa kanila ng pagkain at kasuotan. 19 Kaya mahalin
ang dayuhan; dahil naging dayuhan kayo sa lupain ng Ehipto.

20 Katatakutan ninyo si Yahweh na inyong Diyos; siya ang
inyong sasambahin. Kailangan ninyong kumapit sa kaniya, at
mangangako kayo sa pamamagitan ng kaniyang pangalan. 21
Siya ang inyong papuri, at siya ay inyong Diyos, na siyang
gumawa para sa inyo ng makapangyarihan at nakakatakot na
mga bagay na ito, na nakita ng inyong mga mata. 22 Bumaba
ang inyong mga ama sa Ehipto bilang pitumpung tao; ngayon
ginawa kayo ni Yahweh na inyong Diyos na kasindami ng mga
bituin sa kalangitan.

11 Sa gayon ay iibigin ninyo si Yahweh na inyong Diyos at
palaging susundin ang kaniyang mga tagubilin, kaniyang mga
batas, kaniyang mga panuntunan at kaniyang mga utos. 2
Pansinin na hindi ako nakikipag-usap sa inyong mga anak, na
hindi nakaalam o nakakita sa mga parusa ni Yahweh na inyong
Diyos, kaniyang kadakilaan, kaniyang malakas na kamay, ang
pagpapakita ng kaniyang kapangyarihan, 3 ang mga tanda at
mga gawa na ginawa niya sa gitna ng Ehipto, kay Paraon, hari
ng Ehipto, at sa lahat ng lupain niya. 4 Ni nakita nila kung ano
ang ginawa niya sa hukbo ng Ehipto, sa kanilang mga kabayo, o
sa kanilang mga karrwaheng pandigma; kung paano niya ginawa
na ang tubig sa Dagat na Pula ay tabunan sila habang hinahabol
nila kayo, at kung paano sila sinira ni Yahweh hanggang ngayon;
5 o kung ano ang ginawa niya para sa inyo sa ilang hanggang
sa makarating kayo sa lugar na ito. 6 Hindi nila nakita ang
ginawa ni Yahweh kina Datan at Abiram, mga anak na lalaki ni
Eliab na anak na lalaki ni Ruben; kung paano bumuka ang bibig
ng mundo at nilulon sila, ang sambahayan, ang mga tolda, at
bawat nabubuhay na bagay na nakasunod sa kanila, sa gitna ng
buong Israel. 7 Pero nakita ng inyong mga mata ang lahat ng

mga dakilang gawa ni Yahweh na ginawa niya. **8** Kaya nga
sundin ninyong lahat ang mga utos na pinapagawa ko sa inyo
ngayon, para maging malakas kayo, at pumasok at angkinin
ang lupain, kung saan kayo papunta para angkinin iyon; **9** at
mapapahaba ninyo ang mga araw ninyo sa lupaing pinangako ni
Yahweh sa inyong mga ama na ibigay sa kanila at sa kanilang
mga kaapu-apuhan, isang lupaing dinadaluyan ng gatas at
pulot. **10** Para ang lupain, kung saan kayo papasok para inyong
angkinin, ay hindi tulad ng lupain ng Ehipto, kung saan kayo
nanggaling, kung saan nagtanim kayo ng buto at diniligan iyon
gamit ang inyong paa, tulad ng hardin ng mga damong-gamot;
11 pero ang lupain, kung saan kayo patungo para angkinin iyon,
ay isang lupain ng mga burol at mga lambak, at umiinom ng
tubig ng ulan ng kalangitan, **12** isang lupaing inaalagaan ni
Yahweh; ang mga mata ni Yahweh ay palaging naroon, mula
sa simula hanggang sa katapusan ng taon. **13** Mangyayari
ito, kung masigasig kayong makikinig sa aking mga utos na
sinasabi ko sa inyo ngayon para mahalin si Yahweh na inyong
Diyos, at paglingkuran siya ng inyong buong puso at ng inyong
buong kaluluwa, **14** na ibibigay ko ang ulan ng inyong lupain
sa kapanahunan nito, ang paunang ulan at ang panghuling
ulan, para matipon ninyo ang inyong mga butil, ang inyong
bagong alak, at inyong langis. **15** Magbibigay ako ng damo sa
inyong mga bukid para sa inyong mga baka, at kakain kayo at
mabubusog. **16** Bigyang pansin ang inyong mga sarili, para
hindi malinlang ang inyong puso, at kayo'y lumihis at sumamba
sa ibang mga diyus-diyosan, at yumukod sa kanila; **17** para ang
galit ni Yahweh ay hindi mag-alab laban sa inyo, at para hindi
niya isara ang kalangitan, para hindi magkaroon ng ulan, at ang

lupa ay hindi magbigay ng kaniyang bunga, at para hindi kayo
madaling mamatay mula sa masaganang lupaing ibinibigay sa
inyo ni Yahweh. **18** Kaya nga ilagay ang mga salita kong ito sa
inyong puso at kaluluwa; itali ang mga ito bilang isang tanda sa
inyong kamay, at hayaan ang mga ito na maging gasa sa pagitan
ng inyong mga mata. **19** Ituturo ninyo ang mga ito sa inyong
mga anak at pag-usapan ang tungkol sa mga ito kapag nakaupo
kayo sa bahay ninyo, kapag naglalakad kayo sa daan, kapag
humihiga at bumabangon kayo. **20** Isusulat ninyo ang mga ito sa
mga haligi ng pinto ng inyong bahay at sa mga tarangkahan ng
inyong lungsod, **21** para dumami ang inyong mga araw, at ang
mga araw ng inyong mga anak, sa lupaing ipinangako ni Yahweh
sa inyong mga ama na ibibigay niya sa kanila, na maging tulad
ang dami ng araw na gaya ng kalangitan ay mataas sa ibabaw
ng mundo. **22** Dahil kung masigasig ninyong susundin ang
lahat ng mga utos na ito na sinasabi ko sa inyo, para gawin
ang mga iyon, ibigin si Yahweh na inyong Diyos, lumakad sa
lahat ng kaniyang mga kaparaanan, at kumapit sa kaniya, **23**
at itataboy ni Yahweh ang lahat ng mga bansang ito mula sa
harapan ninyo, at aagawan ninyo ang mga bansang higit na
malaki at higit na malakas kaysa sa inyong sarili. **24** Bawat lugar
na lalakaran ng inyong mga talampakan ay mapapasa inyo;
mula sa ilang hanggang sa Lebanon, mula sa ilog, ang Ilog
Eufrates, hanggang sa kanlurang dagat ay magiging hangganan
ninyo. **25** Walang sinumang tao ang makakatayo sa harapan
ninyo; maglalagay si Yahweh na inyong Diyos ng takot at ng
kilabot sa lahat ng mga lupaing lalakaran ninyo, tulad ng sinabi
niya sa inyo. **26** Masdan, itinakda ko sa inyo ngayon ang isang
pagpapala at isang sumpa; **27** ang pagpapala, kung makikinig

kayo sa mga utos ni Yahweh na inyong Diyos na sinasabi ko
sa inyo ngayon; **28** at ang sumpa, kung hindi kayo makikinig
sa mga utos ni Yahweh na inyong Diyos, pero lumihis palayo
mula sa daan na sinasabi ko sa inyo ngayon, para sumunod sa
ibang mga diyus-diyosan na hindi ninyo nakilala. **29** Mangyayari
ito, kapag si Yahweh na inyong Diyos ay dinala kayo sa lupain
kung saan kayo papunta para angkinin, na itatakda ninyo ang
pagpapala sa Bundok Gerizim, at ang sumpa sa Bundok Ebal.
30 Hindi ba ang mga iyon ay nasa kabila ng Jordan, sa kanluran
ng kanluraning daan, sa lupain ng mga Cananeo na nakatira sa
Araba, sa itaas salungat sa Gilgal, sa tabi ng mga kakahuyan
ng More? **31** Dahil tatawid kayo sa Jordan para makapasok at
angkinin ang lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong
Diyos, at aangkinin ninyo iyon at maninirahan doon. **32** Susundin
ninyo ang lahat ng mga batas at mga panuntunang itinakda ko
sa inyo ngayon.

12 Ito ang mga batas at ang mga panuntunan na pananatilihin
ninyo sa lupain na si Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ama,
ang nagbigay sa inyo para inyong angkinin sa lahat ng araw na
kayo ay nabubuhay sa mundo. **2** Tiyak na wawasakin ninyo
ang lahat ng mga lugar kung saan ang mga bansa na inyong
tatanggalan ng karapatan na sumamba sa kanilang mga diyus-
diyosan, sa matataas na mga bundok, sa mga burol, at sa
ilalim ng bawat luntiang puno; **3** at sisirain ninyo ang kanilang
mga altar, pagpipira-pirasuhin ninyo ang kanilang banal na mga
batong haligi, at susunugin ang kanilang mga posteng Asera;
puputulin ninyo ang inukit na mga larawan ng kanilang mga
diyus-diyosan at sisirain ang kanilang pangalan mula sa lugar na
iyon. **4** Hindi ninyo sasambahin si Yahweh na inyong Diyos tulad

niyan. 5 Pero sa lugar na pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos mula
sa lahat ng inyong mga lipi para ilagay ang kaniyang pangalan,
na magiging lugar kung saan siya titira, at doon kayo pupunta. 6
Dadalhin ninyo roon ang inyong mga handog na susunugin, ang
inyong mga alay, ang inyong mga ikapu, at ang mga handog
na inihandog ng inyong kamay, ang inyong mga handog para
sa mga panata, ang inyong kusang loob na mga handog, at
ang panganay ng inyong mga hayop at mga kawan. 7 Kakainin
ninyo roon sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos at magsasaya
tungkol sa lahat ng mga bagay na inyong ginagawa, kayo at
ang inyong mga sambahayan, kung saan kayo ay pinagpala ni
Yahweh na inyong Diyos. 8 Hindi ninyo gagawin ang lahat ng
mga bagay na ginagawa natin dito ngayon; gumawa ngayon ang
bawat isa ng anumang bagay na tama sa kanilang sariling mga
mata; 9 dahil hindi pa kayo nakarating sa kapahingahan, sa mga
mamanahin na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo. 10
Pero kapag tatawid na kayo sa Jordan at maninirahan sa lupain
na idinulot ni Yahweh na inyong Diyos na inyong mamanahin, at
kapag binibigyan niya kayo ng kapahingahan mula sa lahat ng
inyong mga kaaway na nakapalibot, nang sa gayon manirahan
kayo ng ligtas, 11 pagkatapos mangyayari ito sa lugar kung
saan piliin ni Yahweh na inyong Diyos doon na manirahan ang
kaniyang pangalan, doon dalhin ninyo ang lahat ng iniutos ko
sainyo: ang inyong mga sinunog na handog, ang inyong mga
alay, ang inyong mga ikapu, at ang mga handog na inihandog
ng inyong kamay, at lahat ng inyong piling handog para sa mga
panata na inyong ipapangako kay Yahweh. 12 Magsasaya kayo
sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos—kayo, ang inyong mga
anak na lalaki, ang inyong mga anak na babae, ang inyong

mga lingkod na lalaki at ang inyong mga lingkod na babae at
ang mga Levita na nasa loob ng inyong tarangkahan, dahil
wala siyang bahagi o pamana sa inyo. **13** Bigyang pansin ang
inyong sarili na hindi kayo magsusunog ng handog sa bawat
lugar na inyong makikita; **14** pero ito ay sa lugar na pipiliin ni
Yahweh na mula sa isa sa inyong mga lipi na ang inyong mga
handog ay susunugin, at gagawin ninyo doon ang lahat ng
bagay na sinabi ko sa inyo. **15** Gayon pa man, maaari kayong
pumatay at kumain ng mga hayop na nasa loob ng lahat ng
inyong mga tarangkahan, gaya ng nais ninyo, pagtanggap sa
mga pagpapala ni Yahweh na inyong Diyos para sa lahat nang
ibinigay niya sa inyo; ang marurumi at ang malilinis na mga tao
ay parehong makakakain nitong mga hayop tulad ng gasela at
usa. **16** Pero hindi ninyo kakainin ang dugo, ibubuhos ninyo
ito sa lupa na parang tubig. **17** Hindi kayo maaaring kumain
sa loob ng inyong mga tarangkahan mula sa ikapu ng inyong
butil, ang inyong bagong alak, inyong langis, o ang panganay
ng inyong hayop o kawan; at hindi kayo maaaring kumain ng
anuman sa laman na inyong inialay kasama ng anumang mga
panata na inyong ginawa, ni hindi ang inyong kusang-loob
na mga handog, o ang mga handog na inihandog ng inyong
kamay. **18** Sa halip, kakainin ninyo ang mga ito sa harapan
ni Yahweh na inyong Diyos sa lugar na pipiliin ni Yahweh na
inyong Diyos—kayo, ang inyong anak na lalaki, anak na babae,
ang mga lingkod na lalaki, mga lingkod na babae, at ang mga
Levita na nasa loob ng inyong tarangkahan; magsasaya kayo sa
harapan ni Yahweh na inyong Diyos tungkol sa lahat ng bagay
kung saan inilagay ninyo ang inyong kamay. **19** Bigyang pansin
ang inyong sarili na hindi ninyo pababayaan ang mga Levita

hangga't naninirahan kayo sa inyong lupain. **20** Kapag pinalawak
ni Yahweh na inyong Diyos ang inyong mga hangganan, tulad
ng ipinangako niya sa inyo, at sinabi ninyo, 'Kakain ako ng
laman,' dahil sa inyong pagnanais na kumain ng laman, maaari
kayong kumain ng laman, gaya ng inyong pagnanais. **21** Kung
masyadong malayo mula sa inyo ang lugar na pipiliin ni Yahweh
na inyong Diyos na lagyan ng kaniyang pangalan, sa gayon
papatay kayo ng ilan sa inyong mga hayop o inyong mga kawan
na ibinigay ni Yahweh sa inyo, katulad ng sinabi ko sa inyo;
maaari kayong kumain sa loob ng inyong mga tarangkahan,
ayon sa inyong pagnanais. **22** Tulad ng ang gasela at ang usa
ay kinakain, kakain din kayo nito; maaaring kumain nito ang
magkatulad na marurumi at malilinis na mga tao. **23** Tiyakin
lamang na huwag ninyong kakainin ang dugo, dahil ang dugo ay
ang buhay; hindi ninyo kakainin ang buhay kasama ang laman.
24 Hindi ninyo ito kakainin; ibubuhos ninyo ito sa lupa na parang
tubig. **25** Hindi ninyo ito kakainin, para lahat ay maging mabuti
sa inyo, at ng inyong mga anak na susunod sa inyo, kapag
ginawa ninyo kung ano ang tama sa mga mata ni Yahweh. **26**
Pero ang mga bagay na nabibilang kay Yahweh na mayroon
kayo at ang mga handog para sa inyong mga panata—kukunin
ninyo ang mga ito at pupunta sa lugar na pipiliin ni Yahweh. **27**
Ihahain ninyo ang inyong mga sinunog na handog, ang laman
at ang dugo, sa altar ni Yahweh na inyong Diyos; ang dugo
ng inyong mga alay ay ibubuhos sa altar ni Yahweh na inyong
Diyos, at kakainin ninyo ang laman. **28** Magmasid at makinig sa
lahat ng mga salitang ito na sinasabi ko sa inyo, na maaaring
makabuti ito sa inyo at sa inyong mga anak na susunod sa inyo
magpakailanman, kapag ginawa ninyo kung ano ang mabuti

at tama sa mga mata ni Yahweh na inyong Diyos. 29 Kapag
winasak ni Yahweh ang mga bansa mula sa harapan ninyo,
kapag pumasok kayo para alisan sila ng karapatan, at mapaalis
ninyo sila, at maninirahan sa kanilang lupain, 30 bigyan pansin
ang inyong sarili na hindi kayo mabibitag sa pagsunod sa kanila,
pagkatapos silang mawasak mula sa harapan ninyo—mabitag
sa pagsisiyasat sa kanilang mga diyos, sa pagtatanong, 'Paano
sumasamba ang mga bansang ito sa kanilang mga diyus-
diyosan? Ganoon din ang gagawin ko.' 31 Hindi ninyo iyan
gagawin sa paggalang kay Yahweh na inyong Diyos, dahil ang
lahat ng bagay na kasuklam-suklam kay Yahweh, ang mga
bagay na kinasusuklaman niya—ginawa nila ang mga ito sa
kanilang diyus-diyosan; sinunog nila kahit pa ang kanilang mga
anak na lalaki at kanilang mga anak na babae sa apoy para sa
kanilang mga diyus-diyosan. 32 Anuman ang sinabi ko sa inyo
ay sundin ito. Huwag itong dagdagan o bawasan.

13 Kung may lilitaw sa inyo na isang propeta o isang nagbibigay
kahulugan sa mga panaginip, at kung siya ay magbibigay sa
inyo ng isang palatandaan o isang himala, 2 at kung darating
ang tanda o ang himala, kung saan siya ay nagsalita sa inyo at
sinabing, 'Sumunod tayo sa ibang mga diyus-diyosan, na hindi
ninyo kilala, at sambahin natin sila,' 3 huwag makinig sa mga
salita ng propetang iyon, o ng mga nagbibigay kahulugan sa
mga panaginip; dahil sinusubukan kayo ni Yahweh na inyong
Diyos para malaman kung mahal ninyo si Yahweh na inyong
Diyos ng inyong buong puso at buong kaluluwa. 4 Maglalakad
kayo kasunod ni Yahweh na inyong Diyos, parangalan siya,
susundin ang kaniyang mga kautusan, at sumunod sa kaniyang
boses, at sambahin ninyo siya at kumapit sa kaniya. 5 Ilalagay

sa kamatayan ang propeta o nagbibigay kahulugan sa mga
panaginip na iyon, dahil nagsasalita siya ng paghihimagsik
laban kay Yahweh na inyong Diyos, ang siyang nagdala sa
inyo palabas sa lupain ng Ehipto, at ang siyang tumubos sa
inyo palabas sa bahay ng pagkaalipin. Gusto kayong ilayo ng
propetang iyon sa daan kung saan kayo inutusang lumakad ni
Yahweh na inyong Diyos. Kaya alisin ninyo ang kasamaan mula
sa inyo. **6** Ipagpalagay na ang inyong kapatid na lalaki, na anak
na lalaki ng inyong ina, o ang inyong anak na lalaki o inyong
anak na babae, o ang asawa ng inyong sinapupunan, o ang
inyong kaibigan na sa inyo ay parang sarili ninyong kaluluwa, na
palihim na umaakit sa inyo at sinasabing, 'Tayo'y pumunta at
sumamba sa ibang mga diyus-diyosan na hindi ninyo kilala,
maging kayo o ng inyong mga ninuno— **7** alinman sa mga
diyus-diyosan ng mga tao na nakapalibot sa inyo, malapit sa
inyo, o malayo mula sa inyo, mula sa isang dulo ng mundo
hanggang sa ibang dulo ng mundo.' **8** Huwag sumang-ayon o
makinig sa kaniya. Ni dapat siyang kaawaan ng inyong mata,
ni papatawarin o itago siya. **9** Sa halip, siguraduhin ninyong
papatayin siya; ang inyong kamay ang mauun para patayin
siya, at pagkatapos ang kamay na ng lahat ng mga tao. **10**
Babatuhin ninyo siya hanggang sa kamatayan sa pamamagitan
ng mga bato, dahil sinubukan niyang hilain kayo palayo mula kay
Yahweh na inyong Diyos, na nagdala sa inyo palabas sa lupain
ng Ehipto, palabas sa bahay ng pagkaalipin. **11** Makikinig at
matatakot ang buong Israel, at hindi magpapatuloy sa paggawa
ng ganitong uri ng kasamaan sa inyo. **12** Kung marinig ninyo sa
sinuman na nagsasabi tungkol sa isa sa inyong mga lungsod na
binigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo para tirahan: **13**

Ang ilan sa masamang mga kasamahan ay umalis mula sa inyo
at lumayo ang naninirahan sa kanilang lungsod at sinabing,
'Tayo na at sumamba sa ibang mga diyus-diyosan na hindi ninyo
kilala.' 14 Pagkatapos suriin ninyo ang katibayan, gumawa ng
pagsasaliksik, at siyasatin ito ng mabuti. Kung ito ay totoo at
tiyak na isang kasuklam-suklam na bagay na nagawa sa inyo—
15 pagkatapos siguraduhing lumusob sa mga naninirahan sa
lungsod sa pamamagitan ng talim ng tabak, ganap itong wasakin
at ang lahat ng mga tao na narito, kasama ng alagang hayop, sa
pamamagitan ng talim ng tabak. 16 pagsama-samahin ninyo ang
lahat ng natirang mapapakinabangan pa mula rito sa gitna ng
daan, at sunugin ang lungsod, gayon din ang lahat ng natirang
mapapakinabangan rito— para kay Yahweh na inyong Diyos.
Magiging isang bunton ng mga pagkasira magpakailanman ang
lungsod; hindi na ito dapat pang maitayong muli. 17 Wala ni isa
sa mga bagay na iyon na inihiwalay para wasakin ang dapat
manatili sa inyong kamay. Ito ang dapat na kalagayan, nang sa
gayon tatalikod si Yahweh mula sa kabagsikan ng kaniyang galit,
pakitaan kayo ng awa, may kahabagan sa inyo, at paparamihin
ang inyong mga bilang, na ayon sa kaniyang isinumpa sa inyong
mga ama. 18 Gagawin niya ito dahil nakikinig kayo sa boses ni
Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang lahat ng kaniyang
mga kautusan na sinabi ko sa inyo ngayon, para gawin iyon na
siyang tama sa mga mata ni Yahweh na inyong Diyos.

14 Kayo ang mga tao ni Yahweh na inyong Diyos. Huwag
ninyong putulan ang inyong mga sarili, ni ahitan ang anumang
bahagi ng inyong mukha para sa patay. 2 Dahil kayo ang isang
bansa na inilaan para kay Yahweh na inyong Diyos, at pinili kayo
ni Yahweh na maging mga tao para sa kaniyang sariling pag-

aari, higit pa sa lahat ng mga tao na nasa ibabaw ng mundo. 3
Hindi ninyo dapat kainin ang anumang kasuklam-suklam na
bagay. 4 Ito ang mga hayop na maaari ninyong kainin: ang
lalaking baka, ang tupa, at ang kambing, 5 ang usa, ang gasel,
ang usang lalaki, ang mabangis na kambing, at aybeks, at ang
antilope, at ang tupang bundok. 6 Maaari ninyong kainin ang
anumang mga hayop na nakabahagi ang kuko, iyon ay, yung
ang kuko na nahahati sa dalawa, at ngumunguya ng nginuyang
pagkain ng hayop. 7 Gayon pa man, may ilang mga hayop na
hindi ninyo dapat kainin na ngumunguya ng nginuyang pagkain
ng hayop o yaong mayroong kukong nahahati sa dalawa: ang
kamelyo, ang kuneho, at ang kuneho sa batuhan; dahil ang mga
ito ay ngumunguya ng nginuyang pagkain ng hayop pero hindi
hiwalay ang kuko, marumi sila para sa inyo. 8 Marumi rin para
sa inyo ang baboy dahil siya ay hiwalay ang kuko pero hindi
ngumunguya ng nginuyang pagkain ng hayop; marumi siya para
sa inyo. Huwag kainin ang karne ng baboy, at huwag hawakan
ang kanilang mga bangkay. 9 Maaari ninyong kainin ang mga
bagay na ito na nasa tubig: kahit anong may mga palikpik at mga
kaliskis; 10 pero hindi dapat ninyong kainin ang mga walang
palikpik at kaliskis; marumi sila para sa inyo. 11 Makakain ninyo
ang lahat ng malilinis na mga ibon. 12 Pero ito ang mga ibon na
hindi dapat ninyo kainin: ang agila, ang buwitre, ang ospri, 13
ang pulang halkon at itim na halkon, anumang uri ng palkon, 14
anumang uri ng uwak, 15 at ang ostrits, at ang gabing lawin,
ang tagak, anumang uri ng lawin, 16 ang munting kuwago, ang
malaking kuwago, ang puting kuwago, 17 ang pelikano, ang
buwitreng carrion, ang maninisid-isda, 18 at ang tagak, anumang
uri ng kanduro, ang hoopoe, at ang paniki. 19 Lahat ng may

pakpak, kumukuyog na mga bagay ay marumi para sa inyo;
hindi dapat sila kainin. **20** Maaari ninyong kainin ang lahat ng
mga malinis na bagay na lumilipad. **21** Hindi ninyo dapat kainin
ang anumang hayop na kusang namatay; maaari ninyo itong
ibigay sa dayuhan na nasa inyong mga tarangkahan, na maaari
niyang kainin ito; o maaari ninyo itong ipagbili sa isang dayuhan.
Sapagka't kayo ay isang bansa na inilaan para kay Yahweh
na inyong Diyos. Dapat huwag ninyong pakuluan ang isang
batang kambing sa gatas ng ina nito. **22** Dapat ninyong tiyakin
ang ikapu sa lahat ng bunga ng inyong pinunla, na kung saan
lalabas mula sa bukid taon taon. **23** Dapat kayong kumain sa
harapan ni Yahweh na inyong Diyos, sa lugar na kaniyang pipiliin
na kaniyang maging santuwaryo, ang ikapu ng inyong butil, ng
inyong bagong alak, at ng inyong langis, at ang unang anak ng
inyong mga hayop at inyong kawan; nang matutunan ninyong
palaging parangalan si Yahweh na inyong Diyos. **24** Kung ang
paglalakbay ay napakahaba para sa inyo na hindi na ninyo
makayanan na dalhin ito, dahil ang lugar na pipiliin ni Yahweh
na inyong Diyos na kaniyang santuwaryo ay napakalayo mula
sa inyo, pagkatapos, kapag pagpapalain na kayo ni Yahweh na
inyong Diyos, **25** ipagpapalit ninyo ang alay sa pera, itatali ang
pera sa inyong kamay, at pumunta sa lugar na pipiliin ni Yahweh
na inyong Diyos. **26** Doon gagastusin ninyo ang pera para sa
anumang ninais ninyo: para sa mga baka, o para sa tupa, o para
sa alak, o para sa matapang na inumin, o para sa anumang nais
ninyo; kakain ka doon sa harap ni Yahweh na inyong Diyos,
at magsasaya kayo, kayo at ang inyong sambahayan. **27** Ang
Levita na nasa loob ng inyong mga tarangkahan— huwag siyang
kalimutan, dahil wala silang bahagi ni pamana na nasa inyo. **28**

Sa katapusan ng bawat tatlong taon ay ibibigay ninyo ang lahat
na ikapu ng inyong bunga sa parehong taon, at iimbakin ninyo
ito sa loob ng inyong mga tarangkahan; 29 at ang Levita, dahil
wala silang bahagi ni pamana na nasa inyo, at ang dayuhan, at
ang ulila, at ang balo na nasa loob ng inyong mga tarangkahan,
pupunta at kakain at mabusog. Gawin ito para pagpapalain kayo
ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng gawain ng inyong kamay
na inyong gagawin.

15 Sa katapusan ng bawat pitong taon, dapat ninyong
kanselahin ang mga utang. 2 Ito ang paraan ng pagpapalaya: ang
lahat ng nagpapautang ay kanselahin ang alinmang pinautang sa
kaniyang kapitbahay o kaniyang kapatid; hindi na niya ito hihigin
dahil ang pagkakansela ni Yahweh ng mga utang ay nahayag
na. 3 Maaari ninyong hingin ito mula sa isang dayuhan; pero
anuman ang nasa inyong kapatid na inyong pag-aari ay dapat ng
bitawan ng inyong kamay. 4 Ganoon pa man, wala dapat sa inyo
ang mahirap (sapagkat tiyak na pagpapalain kayo ni Yahweh
sa lupain na ibibigay niya sa inyo bilang isang pamana para
angkinin), 5 kung masigasig lamang kayong makinig sa boses ni
Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang lahat ng mga kautusan
na ito na aking sinasabi sa inyo sa araw na ito. 6 Pagpapalain
kayo ni Yahweh na inyong Diyos, ayon sa ipinangako niya
sa inyo; magpapautang kayo sa maraming mga bansa, pero
hindi kayo hihiram; mamumuno kayo sa maraming mga bansa,
pero hindi nila kayo pamumunuan. 7 Kung may isang taong
mahirap sa inyo, isa sa inyong mga kapatid, saanman sa loob
ng inyong mga tarangkahan sa lupain na ibinibigay sa inyo
ni Yahweh na inyong Diyos, hindi dapat ninyo patigasin ang
inyong mga puso ni isara ang inyong kamay mula sa inyong

mahirap na kapatid; **8** pero dapat ninyong tiyakin na bukas ang
inyong kamay sa kaniya at tiyaking pautangin siya ng sapat para
sa kaniyang kailangan. **9** Mag-ingat kayo sa pagkakaroon ng
isang masamang pag-iisip sa inyong puso, sa pagsasabing,
'Ang ikapitong taon, ang taon ng pagpapalaya, ay malapit na,'
para hindi kayo maging maramot patungkol sa mahirap ninyong
kapatid at walang maibigay sa kaniya; baka siya ay umiyak kay
Yahweh tungkol sa inyo, at maging kasalanan ito para sa inyo.
10 Dapat ninyong tiyaking magbigay sa kaniya, at hindi dapat
magdamdam ang inyong puso kapag magbibigay sa kaniya,
dahil ang kapalit nito ay pagpapalain kayo ni Yahweh na inyong
Diyos sa lahat ng inyong mga gawain at sa lahat ng paglalagyan
ng inyong kamay. **11** Dahil hindi kailanman mawawala ang
mahihirap sa lupain; kaya sinasabi ko ito sa inyo, 'Dapat ninyong
tiyaking bukas ang inyong kamay sa inyong kapatid, sa mga
nangangailangan sa inyo, at sa mga mahihirap sa inyong lupain.'
12 Kung ang inyong kapatid, ay isang Hebreong lalaki, o isang
Hebreong babae, ay binenta sa inyo at pinaglingkuran kayo
nang anim na taon, kung gayon sa ikapitong taon dapat ninyo
siyang palayain. **13** Kapag hinayaan ninyo siyang makalaya,
huwag ninyo dapat siyang hayaan na makaalis na walang dala.
14 Dapat magbigay kayo ng masagana sa kaniya mula sa inyong
kawan, mula sa inyong giikan ng palapag, at mula sa inyong
pigaan ng ubas. Dahil pinagpala kayo ni Yahweh na inyong
Diyos, dapat kayong magbigay sa kaniya. **15** Dapat ninyong
alalahanin na kayo ay mga alipin sa lupain ng Ehipto, at si
Yahweh na inyong Diyos ang tumubos sa inyo; kaya sinasabi ko
sa inyo ngayon na gawin ito. **16** Mangyayari ito kung sinabi
niya sa inyo, 'hindi ako lalayo sa inyo; dahil minamahal niya

kayo at ang inyong tahanan, at dahil siya ay nasa mabuting
kalagayan kasama ninyo, **17** kung gayon dapat kayong kumuha
ng isang pambutas at itusok ito sa kaniyang tainga sa isang
pintuan, at siya ay magiging lingkod ninyo habang buhay. At
gagawin rin ninyo ito sa inyong aliping babae. **18** Hindi dapat
maging mahirap para sa inyo na siya ay palayain mula sa inyo,
dahil pinagsilbihan niya kayo ng anim na taon at binigyan ng
dobleng halaga ang inupahang tao. Pagpapalain kayo ni Yahweh
na inyong Diyos sa lahat ng inyong mga gagawin. **19** Dapat
ninyong ihandog kay Yahweh na inyong Diyos ang lahat ng mga
panganay na lalaki sa inyong mga alagang hayop at sa inyong
kawan; hindi kayo magtatrabaho gamit ang inyong panganay
na alagang hayop, ni gupitan ang panganay sa inyong kawan.
20 Dapat ninyong kainin ang panganay na lalaki sa harapan
ni Yahweh na inyong Diyos taon-taon sa lugar na pipiliin ni
Yahweh, kayo at ng inyong sambahayan. **21** Kung ito ay may
anumang kapintasan—halimbawa, kung ito ay pilay o bulag, o
mayroon kahit anong kapintasan—hindi ninyo dapat ito ialay
kay Yahweh na inyong Diyos. **22** Kakainin ninyo ito sa loob ng
inyong mga tarangkahan; dapat itong kainin ng taong marumi at
malinis, tulad ng pagkain ninyo sa isang gasel o isang usa. **23**
Huwag ninyo kainin ang dugo nito; kailangan ninyong ibuhos
ang dugo nito sa lupa tulad ng tubig.

16 Tandaan ang buwan ng Abib, at panatilihin ang Paskua
para kay Yahweh na inyong Diyos, sapagka't sa buwan ng Abib
dinala kayo ni Yahweh na inyong Diyos palabas ng Ehipto sa
gabi. **2** Iaalay ninyo ang Paskua para kay Yahweh na inyong
Diyos gamit ang ilan sa mga kawan at mga alagang hayop sa
lugar na pipiliin ni Yahweh bilang kaniyang santuwaryo. **3** Kakain

kayo ng tinapay na walang lebadura kasama nito; pitong araw
kakain kayo ng tinapay na walang lebadura kasama nito, ang
tinapay ng dalamhati; dahil mabilis kayong lumabas mula sa
lupain ng Ehipto. Gawin ninyo ito sa lahat ng araw ng inyong
buhay para inyong maisip ang araw na kayo ay nakalabas mula
sa lupain ng Ehipto. **4** Dapat walang makitang lebadura sa inyo
sa bawat hangganan sa ikapitong araw; ni kahit anong karne
na inyong ialay sa gabi sa unang araw na manatili hanggang
umaga. **5** Hindi ninyo maaaring ialay ang Paskua sa loob ng alin
man sa inyong mga tarangkahan ng inyong lungsod na ibibigay
ni Yahweh na inyong Diyos. **6** Sa halip, mag-alay sa lugar
na pipiliin ni Yahweh bilang kaniyang santuwaryo. Doon ninyo
isasagawa ang pag-aalay ng paskua sa gabi at sa paglubog ng
araw, sa panahon ng taon na kayo ay nakalabas ng Ehipto. **7**
Dapat ninyo itong ihawin at kainin sa lugar na pipiliin ni Yahweh
na inyong Diyos; kinaumagahan kayo ay babalik at pupunta sa
inyong mga tolda. **8** Sa loob ng anim na araw kayo ay kakain ng
tinapay na walang lebadura; sa ika pitong araw magkaroon ng
isang taimtim na pagtitipon para kay Yahweh na inyong Diyos;
sa araw na iyon hindi kayo dapat magtrabaho. **9** Bibilang kayo
ng pitong linggo para sa inyong sarili; dapat ninyong simulan ang
pagbibilang ng pitong linggo sa oras na inyong simulang ilagay
ang karit sa nakatayong butil. **10** Dapat ninyong ipagdiwang
ang Pista ng mga Linggo para kay Yahweh na inyong Diyos
kasama ang inyong ambag para sa kusang-loob na handog
mula sa iyong kamay na inyong ibibigay, ayon sa pagpapala sa
inyo ni Yahweh na inyong Diyos. **11** Kayo ay magsasaya sa
harapan ni Yahweh na inyong Diyos—kayo, inyong anak na
lalaki, inyong anak na babae, inyong lalaking tagapaglingkod,

inyong babaing tagapaglingkod, ang Levita na nasa loob ng
mga tarangkahan ng inyong lungsod, at ang mga dayuhan, ang
mga ulila, at ang mga balo na nasasakupan ninyo, doon sa
lugar na pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos para sa kaniyang
santuwaryo. **12** Isaisip ninyo na kayo ay naging isang alipin
sa Ehipto; Dapat ninyong sundin at gawin ang mga batas na
ito. **13** Dapat ninyong ipagdiwang ang Pista ng mga Kanlungan
ng pitong araw matapos ninyong malikom ang ani mula sa
inyong giikang palapag at mula sa pigaan ng ubas. **14** Kayo ay
magagalak sa panahon ng pista—kayo, inyong anak na lalaki,
inyong anak na babae, inyong lalaking tagapaglingkod, inyong
babaing tagapaglingkod, ang Levita, ang mga dayuhan, ang
mga ulila at ang mga balo na nasa inyo, na nasa loob ng inyong
mga tarangkahan. **15** Sa loob ng pitong araw dapat ninyong
sundin ang Pista para kay Yahweh na inyong Diyos sa lugar na
pipiliin ni Yahweh, dahil pagpapalain kayo ni Yahweh na inyong
Diyos sa lahat ng inyong ani at sa lahat ng gawain ng inyong
mga kamay, at dapat kayo ay lubusang masiyahan. **16** Tatlong
beses sa isang taon, ang lahat ng inyong kalalakihan ay dapat
magpakita sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos sa lugar na
kaniyang pipiliin: sa Pista ng Tinapay na walang Lebadura, sa
Pista ng mga Linggo, at sa Pista ng mga Kanlungan; at hindi sila
makikita sa harapan ni Yahweh na walang dala; **17** sa halip, ang
bawat tao ay magbibigay ayon sa kaniyang kakayahan, para
malaman ninyo ang pagpapalang ibinigay sa inyo ni Yahweh na
inyong Diyos. **18** Dapat gumawa kayo ng mga hukom at mga
opisiyal sa loob ng lahat ng inyong mga tarangkahan ng lungsod
na ibibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos; sila ay kukunin
mula sa bawat mga lipi ninyo, at dapat sila ay humatol sa mga

tao ng may matuwid na paghatol. 19 Hindi ninyo dapat pilitin ang
katarungan; hindi dapat kayo magpakita ng pagpanig ni kumuha
ng suhol, dahil ang isang suhol ay bumubulag sa mga mata ng
matalino at sumisira sa mga salita ng matuwid. 20 Dapat ninyong
sundin ang katarungan, sa katarungan lamang, para kayo ay
maaaring mamuhay at manahin ang lupaing ibinibigay sa inyo ni
Yahweh na inyong Diyos. 21 Dapat hindi kayo magtayo para sa
iyong mga sarili ng isang Asera, anumang uri ng baras, katabi
ng altar ni Yahweh na inyong Diyos na inyong gagawin para
sa inyong sarili. 22 Ni magtayo kayo para sa inyong sarili ng
anumang banal na batong haligi, na kinasusuklaman ni Yahweh
na inyong Diyos.

17 Hindi kayong dapat maghandog kay Yahweh na inyong
Diyos ng isang baka o tupa na may kapintasan o kapansanan
dahil kasuklam-suklam iyon sa harapan ni Yahweh na inyong
Diyos. 2 Kung mayroong matagpuan sa inyo, kahit saan sa loob
ng tarangkahan ng inyong mga lungsod na ibibigay ni Yahweh
na inyong Diyos, sinumang lalaki o babae na gumagawa ng
masama sa paningin ni Yahweh na inyong Diyos at lumalabag
sa kaniyang kautusan— 3 sinuman ang mawala at sumamba sa
ibang mga diyus-diyosan at lumuhod sa kanila, kahit na ang
araw, ang buwan o anumang nasa langit—na wala sa aking
sinabi 4 at kung sinabi sa iyo ang tungkol dito o kung maririnig
mo ito—pagkatapos ay dapat kang gumawa ng isang maingat na
pagsusuri. Kung totoo at tiyak ito na isang kasuklam-suklam na
bagay na natapos gawin sa Israel— 5 —pagkatapos dapat mong
dalhin ang lalaki o babae iyon, na nakagawa ng masamang
bagay sa tarangkahan ng inyong mga lungsod, na ang lalaki o
babaeng iyon, ay dapat batuhin hanggang sa mamatay. 6 Sa

bibig ng dalawang o tatlong mga saksi, ang dapat mamatay ay
hatulan ng kamatayan, pero sa bibig ng isang saksi ay hindi siya
dapat hatulan ng kamatayan. **7** Ang kamay ng mga saksi ay
dapat unang maglagay sa kaniya sa kamatayan at pagkatapos
ang kamay ng lahat ng mga tao; at alisin mo ang kasamaan
mula sa inyo. **8** Kung magkaroon ng napakahirap na bagay sa
iyo sa paghatol—marahil ang isang katanungan ng pagpatay o
aksidenteng kamatayan, ng karapatan ng isang tao at karapatan
ng ibang tao o isang natatanging katanungan na masakit na
nagawa o ibang uri ng bagay—mga bagay na pagtatalo sa loob
ng tarangkahan ng inyong mga lungsod, pagkatapos dapat
kayong umakyat doon sa lugar na pinili ni Yahweh na inyong
Diyos bilang kaniyang santuwaryo. **9** Dapat kang pumunta sa
mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni Levi at sa mga hukom na
naging tagasilbi ng panahong iyon, hahanapin mo ang kanilang
mga payo at ibibigay nila sa inyo ang paghatol. **10** Dapat mong
sundin ang batas na ibinigay sa inyo, sa lugar na pinili ni Yahweh
bilang kaniyang santuwaryo. Mag-iingat kayo sa paggawa ng
lahat ng bagay na kanilang pinapagawa sa inyo. **11** Sundin
ninyo ang batas na kanilang tinuro sa inyo at gawin ayon sa
mga pasya na kanilang ibibigay sa inyo. Huwag kayong lumihis
mula sa kung ano ang sasabihin nila sa inyo, sa kanang kamay
o sa kaliwa. **12** Sinuman sa inyo ang nagmamayabang, sa
hindi pakikinig sa pari na tumatayo para magsilbi sa harapan ni
Yahweh na inyong Diyos, o sa hindi nakikinig sa hukom—ang
taong iyon ay mamamatay; aalisin ninyo ang masama mula
sa Israel. **13** Dapat makarinig at matakot ang lahat ng mga
tao at hindi na magmayabang kailanman. **14** Kapag dumating
kayo sa lupain na ibibigay sa inyo ni Yahweh na iyong Diyos, at

kapag aangkinin ninyo ito at magsimulang manirahan dito at
pagkatapos sinabi ninyo, 'Magtatakda ako ng isang hari para sa
aking sarili, tulad ng lahat ng mga bansa na nakapalibot sa akin,'
15 pagkatapos dapat ninyong tiyakin na magtakda bilang isang
hari para sa inyong sarili, isang tao na siyang pipiliin ni Yahweh
na inyong Diyos. Dapat kayong magtakda ng isang hari para sa
inyong sarili, isang tao na mula sa inyong mga kapatid. Nawa'y
hindi ka magtakda ng isang dayuhan, na hindi ninyo kapatid,
para sa inyong sarili. **16** Pero hindi dapat siya magparami ng
mga kabayo para sa kaniyang sarili o magdulot sa mga tao na
bumalik sa Ehipto para sila ay magparami ng mga kabayo, dahil
sinabi ni Yahweh sa inyo, 'Mula ngayon hindi na dapat kayo
bumalik sa daang iyon.' **17** At hindi siya dapat magdagdag ng
mga asawa para sa kaniyang sarili, para ang kaniyang puso ay
hindi na tumalikod kay Yahweh; ni paramihin ng lubusan ng
pilak o ginto. **18** Kapag siya ay nakaupo sa trono ng kaniyang
kaharian, dapat siyang sumulat para sa kaniyang sarili sa isang
balumbon ng isang kopya ng batas na ito, mula sa batas na
mula sa mga pari, na mga Levita. **19** Ang balumbon ay dapat
nasa kaniya at dapat niyang basahin ang laman nito sa lahat ng
araw ng kaniyang buhay, para matutunan niyang parangalan
si Yahweh na kaniyang Diyos, nang sa gayon mapanatili ang
lahat ng mga salita ng kautusan at mga batas, para isagawa
ang mga ito. **20** Dapat niyang gawin ito para hindi magmataas
ang kaniyang puso sa kaniyang mga kapatid at para hindi siya
lilihis mula sa mga kautusan, sa kanan man o sa kaliwa, para
sa layunin na humaba ang kaniyang mga araw sa kaniyang
kaharian, siya at kaniyang mga anak, sa Israel.

18 Ang mga pari, na mga Levita, at ang lahat ng lipi ni Levi, ay
walang bahagi ni pamana sa Israel; dapat nilang kainin ang mga
handog kay Yahweh na gawa sa apoy bilang kanilang pamana.
2 Dapat wala silang pamana kasama ng kanilang mga kapatid
na lalaki; si Yahweh ang kanilang pamana, gaya ng sinabi niya
sa kanila. **3** Ito ang magiging bahagi ng mga nakatakdang pari
mula sa mga tao, mula sa kanila na naghahandog ng isang
alay, maging ito ay mga baka o tupa: dapat nilang ibigay sa pari
ang balikat, ang dalawang pisngi, at ang mga lamanloob. **4**
Ang mga unang bunga ng inyong butil, ng inyong bagong alak,
at ng inyong langis, at ang unang balahibo ng inyong tupa,
dapat ninyong ibigay sa kaniya. **5** Dahil pinili siya ni Yahweh
na inyong Diyos mula sa lahat ng inyong lipi para tumayong
maglingkod sa pangalan ni Yahweh, siya at ang kaniyang mga
anak na lalaki magpakailanman. **6** Kung may isang Levita
na dumating mula sa alinman sa inyong mga bayan na mula
sa buong Israel kung saan siya namumuhay, at nagnanais
ng buong kaluluwa na siya'y pumunta sa lugar na pipiliin ni
Yahweh, **7** sa gayon dapat siyang maglingkod sa pangalan
ni Yahweh na kaniyang Diyos gaya ng ginagawa ng lahat ng
kaniyang kapatid na Levita, na siyang tumayo roon sa harapan
ni Yahweh. **8** Dapat silang magkaroon ng parehong bahagi para
kainin, bukod sa kung ano ang dumating mula sa pinagbilhan
ng pamana ng kaniyang pamilya. **9** Kapag nakarating kayo
sa lupaing ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo, hindi
ninyo dapat matutunan ang mga kasuklam-suklam na bagay
ng mga bansang iyon. **10** Walang dapat na makitang isa sa
inyo na ginagawang padaanin ang kaniyang anak na lalaki o
kaniyang anak na babae sa apoy, sinumang gumagawa ng

panghuhula, sinumang nagsasanay ng hula, o alinmang mang-
aakit, o alinmang mangkukulam, **11** alinmang manggagayuma,
sinumang nakipag-usap sa patay, o sinumang nakikipag-usap sa
mga espiritu. **12** Dahil ang sinumang gumagawa ng mga bagay
na ito ay kasuklam-suklam kay Yahweh; dahil sa mga kasuklam-
suklam na bagay na ito palalayasin sila ni Yahweh na inyong
Diyos mula sa inyong harapan. **13** Wala dapat kayong bahid ng
kasalanan sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos. **14** dahil
ang mga bansang ito na inyong sasakupin ay nakikinig sa mga
taong gumagawa ng pangkukulam at panghuhula; pero para
sa inyo, hindi kayo pinayagan ni Yahweh na inyong Diyos na
gawin iyon. **15** Magtatatag si Yahweh na inyong Diyos ng isang
propeta para sa inyo na mula sa inyo, isa sa inyong mga kapatid,
katulad ko. Dapat kayong makinig sa kaniya. **16** Ito ang inyong
hiningi mula kay Yahweh na inyong Diyos sa Horeb ng araw ng
pagpupulong, sa pagsasabing, 'Huwag nating hayaang marinig
muli ang boses ni Yahweh na ating Diyos, ni makita pa man
ang malaking apoy na ito, o tayo ay mamamatay.' **17** Sinabi ni
Yahweh sa akin, 'Ang kanilang sinabi ay mabuti. **18** Magtatatag
ako ng isang propeta para sa kanila mula sa kanilang mga
kapatid, na katulad mo. Ilalagay ko ang aking mga salita sa
kaniyang bibig, at sasabihin niya sa kanila ang lahat ng iniutos
ko sa kanila. **19** Mangyayari ito kung mayroong hindi makikinig
sa aking mga salita na sinasabi niya sa aking pangalan, hihingin
ko ito sa kaniya. **20** Pero ang propetang magsasalita nang may
kayabangan sa aking pangalan, isang salita na hindi ko iniutos
sa kaniya na sabihin, o magsalita sa pangalan ng ibang mga
diyus-diyosan, ang propetang iyan ay dapat na mamatay.' **21**
Kung sasabihin ninyo sa inyong puso, 'Paano natin makikilala

ang isang mensahe na hindi sinabi ni Yahweh?'— 22 kapag
magsasalita ang isang propeta sa pangalan ni Yahweh, kung
ang bagay na iyon ay hindi maganap ni mangyari, kung gayon
iyon ay isang bagay na hindi sinabi ni Yahweh; sinasabi ito ng
propeta ng may kayabangan, at hindi kayo dapat matakot sa
kaniya.

19 Kapag hiniwalay ni Yahweh na inyong Diyos ang mga bansa,
iyong mga lupain na ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong
Diyos, at kapag kayo ay dumating kasunod nila at nanirahan sa
kanilang mga lungsod at mga bahay, 2 dapat kayong pumili
ng tatlong lungsod para sa inyong sarili sa gitna ng inyong
lupain na ibibigay ni Yahweh sa inyo para angkinin. 3 Dapat
kayong gumawa ng isang daanan at hatiin ang mga hangganan
ng inyong lupain sa tatlong bahagi, ang lupain na gagawin ni
Yahweh na inyong Diyos na inyong manahin, para ang bawat
isang nakapatay ng ibang tao ay maaaring tumakas doon. 4
Ito ang batas para sa isang nakapatay ng kapwa at siyang
tumakas doon para mabuhay: sinumang nakapatay ng kaniyang
kapitbahay ng hindi sinasadya, na hindi niya dating kinamuhian—
5 gaya nang isang taong pumunta sa kagubatan kasama ang
kaniyang kapitbahay para pumutol ng kahoy, at ipapalo ang
kaniyang kamay gamit ang palakol para pumutol ng isang puno,
at nadulas ang ulo mula sa hawakan at tinamaan ang kaniyang
kapitbahay kung kaya't namatay siya— kaya dapat na tumakas
ang taong iyon sa isa sa mga lungsod na iyon at mabuhay. 6
Kung hindi maaaring habulin ng tagapaghiganti sa dugo kung
sino ang kumitil sa buhay, at sa matinding galit maabutan siya
dahil isang mahabang paglalakbay ito. At hinampas niya siya at
pinatay, kahit na hindi karapat-dapat na mamatay ang taong

iyon; at kaya't hindi siya karapat-dapat sa parusang kamatayan
dahil hindi niya kinamuhian ang kaniyang kapit-bahay bago pa
ito nangyari. **7** Kaya inuutos ko sa inyo na pumili ng tatlong
lungosod para sa inyong sarili. **8** Kapag pinalawak ni Yahweh na
inyong Diyos ang inyong mga hangganan, gaya ng kaniyang
ipinangakong gagawin sa inyong mga ninuno, at ibibigay sa inyo
ang lahat ng lupain na ipinangako niyang ibibigay sa inyong mga
ninuno; **9** kung pananatilihin ninyo ang lahat ng mga utos na ito
para gawin ang mga ito, na inuutos ko sa inyo ngayon—mga
utos na ibigin si Yahweh na inyong Diyos at lumakad palagi sa
kaniyang mga kaparaanan, sa gayon dapat kayong magdagdag
ng tatlo pang lungsod para sa inyong sarili, bukod sa tatlong
ito. **10** Gawin ito para hindi dumanak ang walang salang dugo
sa gitna ng lupain na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa
inyo bilang isang pamana, para walang dugo ng pagkakasala
ang mapunta sa inyo. **11** Pero kung sinuman ang nagagalit
sa kaniyang kapit-bahay, inabangan siya, mangibabaw laban
sa kaniya, at malubha siyang sinugatan kung kaya't namatay
siya, at kung tatakas siya papunta sa isa sa mga lungsod na
iyon— **12** dapat magpadala ang mga nakatatanda ng kaniyang
lungsod at dalhin siya pabalik mula roon, at ibigay siya sa kamay
ng mapagkakatiwalaang kamag-anak, para mamatay siya. **13**
Hindi dapat maawa ang inyong mata sa kaniya; sa halip, dapat
ninyong pawiin ang dugo ng pagkakasala mula sa Israel, sa
ikakabuti ninyo. **14** Hindi dapat ninyo alisin ang mga palatandaan
sa lupa ng inyong kapitbahay na inilagay nila sa lugar ng
mahabang panahon na ang nakalipas, sa inyong pamana na
inyong mamanahin, sa lupaing ibibigay sa inyo ni Yahweh na
inyong Diyos para angkinin. **15** Hindi dapat mangibabaw laban

sa isang tao ang isang tanging saksi para sa anumang kasalan,
sa anumang bagay siya nagkasala; sa bibig ng dalawang saksi,
o sa bibig ng tatlong saksi, dapat mapatunayan ang anumang
bagay. **16** Ipagpalagay na nangibabaw ang hindi matuwid na
saksi laban sa sinumang tao para magpatotoo laban sa kaniyang
maling gawain. **17** Pagkatapos silang dalawa, kung sino sa
pagitan nila ang may umiiral na pagtatalo, ay dapat tumayo sa
harapan ni Yahweh, sa harapan ng mga pari at ng mga hukom
na naglilingkod sa mga araw na iyon. **18** Dapat na gumawa ang
mga hukom ng masigasig na pagtatanong; tingnan, kung ang
saksi ay isang bulaang saksi at nagpahayag ng hindi totoo laban
sa kaniyang kapatid, **19** kung gayon dapat ninyong gawin sa
kaniya, ang nais niyang gawin sa kaniyang kapatid; at maaalis
ninyo ang kasamaan mula sa inyo. **20** Pagkatapos silang mga
naiwan ay makakarinig at matatakot, at mula sa panahong iyon
hindi na gagawa pa ng anumang kasamaan sa gitna ninyo. **21**
Hindi dapat maawa ang inyong mga mata; buhay ang ibabayad
para sa buhay, mata para sa mata, ngipin para sa ngipin, kamay
para sa kamay, paa para sa paa.

20 Kapag martsa na kayo para makipagdigma laban sa inyong
mga kaaway, at nakakita ng mga kabayo, mga karwaheng
pandigma, at maraming bilang ng tao kaysa inyo, hindi dapat
kayo matakot sa kanila; dahil si Yahweh na inyong Diyos ay
kasama ninyo, na siyang nagdala sa inyo palabas sa lupain
ng Ehipto. **2** Kapag kayo ay malapit na sa digmaan, dapat na
lumapit ang pari at magsalita sa mga tao, **3** at sabihin sa kanila,
'Makinig kayo, Israel, malapit na kayo ngayon sa digmaan laban
sa inyong mga kaaway; huwag kayong panghinaan ng loob;
huwag kayong matakot, ni manginig, ni matakot sa kanila; **4**

dahil si Yahweh na inyong Diyos ang siyang sasama sa ninyo
para ipaglaban kayo laban sa inyong mga kaaway at para
kayo ay iligtas.' **5** Dapat makipag usap ang mga opisyal sa
mga tao at sabihing, 'Anong lalaki ang naroon na nagtayo
ng isang bagong bahay at hindi ito inihinandog? Hayaan mo
siyang umalis at bumalik sa kaniyang tahanan, para hindi siya
mamatay sa labanan at ibang tao ang maghandog nito. **6** Anong
lalaki ang naroon na siyang nagtanim ng isang ubasan at hindi
nagamit ang bunga nito? Hayaan mo siyang umalis at bumalik
sa kaniyang bahay, para hindi siya mamatay sa labanan at ibang
lalaki ang gagamit ng bunga nito. **7** Anong lalaki ang naroon na
siyang nakatakdang ipakasal sa isang babae pero hindi pa niya
pinakasalan? Hayaan mo siyang umalis at bumalik sa kaniyang
bahay para hindi siya mamatay sa labanan at ibang lalaki ang
mapangasawa niya.' **8** Ang mga opisyal ay dapat pang magsalita
sa mga tao at sabihing, 'Anong lalaki ang naroon na siyang
natatakot o naduduwag? Hayaan siyang umalis at bumalik sa
kaniyang bahay, para ang puso ng kaniyang kapatid ay hindi
matunaw tulad ng kaniyang sariling puso.' **9** Kapag natapos ng
magsalita ang mga opisyal sa mga tao, dapat silang magtalaga
ng mga mamumuno sa kanila. **10** Kapag kayo ay nagmartsa
para salakayin ang isang lungod, gumawa ng isang handog ng
pangkapayapaan sa mga taong iyon. **11** Kung tanggapin nila ang
inyong alok at buksan ang kanilang mga tarangkahan, lahat ng
mga taong matagpuan rito ay dapat sapilitang magtrabaho para
sa inyo at dapat na maglingkod sa inyo. **12** Pero kung walang
mag-alok ng kapayapaan sa inyo, sa halip ay makipagdigmaan
laban sa inyo, kung ganun dapat ninyo itong salakayin, **13**
at kapag ibinigay na sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos ang

tagumpay at ilagay sila sa ilalim ng inyong pamamahala, dapat
ninyong patayin ang bawat lalaki sa bayan. **14** Pero ang mga
kababaihan, ang mga bata, mga baka, at lahat ng bagay na
nasa lungsod, at lahat ng mapapakinabangan nito, kunin bilang
inyo samsam ang lahat ng ito para sa iyong sarili. Gamitin
ninyo ang nasamsam mula sa inyong mga kaaway, na siyang si
Yahweh na inyong Diyos ang nagbigay sa inyo. **15** Dapat kayong
kumilos sa ganitong paraan tungo sa lahat ng mga lungsod na
sadyang malayo mula sa inyo, mga lungsod na hindi nabibilang
sa mga lungsod na sumusunod sa mga bansang ito. **16** Sa mga
lungsod ng mga taong ito na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos
bilang isang pamana, wala dapat kayong ililigtas ng buhay sa
mga humihinga. **17** Sa halip, ganap ninyo silang wasakin: ang
Heteo, ang Amoreo, ang Cananeo, ang Perezeo, Heviteo, at
ang Jebuseo, tulad ng inutos ni Yahweh na inyong Diyos. **18**
Gawin ninyo ito para hindi nila kayo turuang kumilos sa alinmang
mga kasuklam-suklam na paraan, na ginawa nila sa kanilang
mga diyus-diyusan. Kung gagawin ninyo, magkakasala kayo
laban kay Yahweh na inyong Diyos. **19** Kapag sasalakayin ninyo
ang isang lungsod sa mahabang panahon, sa pakikipaglaban
ninyo dito para makuha ito, hindi ninyo dapat sirain ang mga
puno nito sa pagputol gamit ang palakol laban sa kanila. Dahil
maaari kayong kumain mula sa mga ito, kaya hindi ninyo dapat
sila putulin. Dahil ang puno ba sa bukid ay ang taong dapat
ninyong salakayin? **20** Ang mga puno lamang na alam ninyong
punong hindi makakain, ang maaari ninyong wasakin at putulin;
magtatayo kayo ng mga kuta laban sa lungsod na nakikipag
digma sa inyo, hanggang ito ay bumagsak.

21 Kung may isang taong natagpuang pinatay sa lupain na
ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo para angkinin, na
nakahiga sa bukid, at hindi matukoy kung sino ang sumalakay sa
kaniya; **2** sa gayon dapat lumabas ang inyong mga nakatatanda
at inyong mga hukom, at dapat silang mag sukat sa mga lungsod
na nakapalibot sa kaniya na siyang pinatay. **3** At ang lungsod
na pinakamalapit sa taong pinatay—dapat kumuha ang mga
nakatatanda nito ng isang dumalagang baka mula sa mga
hayop, isa na hindi pa pinagtrabaho, na hindi pa nalagyan ng
pamatok. **4** Dapat magdala ang mga nakatatanda ng lungod
na iyon ng dumalagang baka pababa sa isang lambak na
may umaagos na tubig, isang lambak na hindi pa na aararo
ni tinaniman, at dapat baliin ang leeg ng dumalagang baka
doon sa lambak. **5** Dapat lumapit ang mga pari, mga kaapu-
apuhan ni Levi, dahil sila ang pinili ni Yahweh na inyong Diyos
para paglingkuran siya at para pagpalain ang mga tao sa
pangalan ni Yahweh; makinig sa kanilang mga payo, dahil ang
kanilang salita ang magiging pasya sa bawat pagtatalo at kaso
ng pagsalakay. **6** Dapat hugasan ng lahat ng nakatatanda ng
lungsod na pinakamalapit sa taong pinatay ang kanilang mga
kamay sa ibabaw ng dumalagang baka na binali ang leeg sa
may lambak; **7** at dapat silang sumagot sa kaso at sabihin,
'Hindi ang aming mga kamay ang nagpadanak ng dugong ito, ni
hindi ito nakita ng aming mga mata. **8** Yahweh, Patawarin mo
ang iyong mga tao sa Israel na iyong iniligtas, at ipawalang sala
para sa inosenteng pagdanak ng dugo sa kalagitnaan ng iyong
bayang Israel.' Pagkatapos papatawarin sila sa pagdanak ng
dugo. **9** Sa ganitong paraan aalisin mo ang inosenteng dugo
mula sa inyong kalagitnaan, kung gagawin ninyo kung ano ang

tama sa mga mata ni Yahweh. **10** Kapag kayo ay lalabas para
makipagdigma laban sa inyong mga kaaway at ibinigay sa inyo
ni Yahweh na inyong Diyos ang tagumpay at inilagay sila sa
ilalim ng inyong pamamahala, dapat ninyo silang dalhin bilang
mga bihag. **11** Kung may makita kayo sa mga bihag na isang
magandang babae, at nagkagusto kayo sa kaniya at ninais ninyo
siyang kunin para maging sarili ninyong asawa, **12** pagkatapos
iuuwi ninyo siya sa inyong bahay, aahitan niya ang kaniyang ulo
at puputulin ang kaniyang mga kuko. **13** Huhubarin niya ang
suot-suot niyang mga damit nang siya ay bihagin, at siya ay
mananatili sa inyong tahanan at magluluksa para sa kaniyang
ama at kaniyang ina ng isang buong buwan. Pagkatapos nito
maaari ka nang matulog kasama niya at magiging kaniyang
asawa, at siya ay magiging iyong asawa. **14** Pero kung hindi ka
nalugod sa kaniya, hayaan ninyo nalang siyang pumunta kung
saan niya hilingin. Pero hindi ninyo siya dapat na ipagbili para
lamang sa pera, at huwag ninyo siyang ituring na parang isang
alipin, dahil ipinahiya ninyo siya. **15** Kung ang isang lalaki ay may
dalawang asawa, isang minamahal at isang kinasusuklaman, at
pareho silang may mga anak sa kaniya— pareho sa minamahal
na asawa at ang kinasusuklamang asawa—kung ang panganay
na lalaking anak ay sa nasa kinasusuklaman, **16** sa gayon sa
araw na ang lalaki ay magbibigay ng pamana sa kaniyang mga
anak na lalaki na kanilang magiging pag-aari, hindi niya maaring
gawin ang anak na lalaki sa minamahal na asawa na maging
panganay na anak bago ang anak na lalaki sa kinasusuklamang
asawa, ang siyang tunay na panganay na anak na lalaki. **17** Sa
halip, dapat niyang kilalanin ang panganay, ang anak na lalaki
ng asawang kinasusuklaman, sa pamamagitan ng pagbibigay sa

kaniya ng dobleng bahagi ng lahat ng kaniyang pag-aari; dahil
ang anak na lalaking iyon ang simula ng kaniyang lakas; ang
karapat ng unang anak ay pag aari niya. **18** Kung ang isang
lalaki ay may isang anak na lalaki na matigas ang ulo at suwail
na hindi sumusunod sa boses ng kaniyang ama o sa boses ng
kaniyang ina, at sinuman, kahit na siya ay kanilang itinutuwid,
hindi nakikinig sa kanila; **19** sa gayon dapat lamang siyang
pigilan ng kaniyang ama at kaniyang ina at dalhin siya palabas
sa mga nakatatanda ng kaniyang lungsod at sa tarangkahan ng
kaniyang siyudad. **20** Dapat nilang sabihin sa mga nakatatanda
sa kaniyang lungsod, 'Ang aming anak na lalaking ito ay matigas
ang ulo at suwail; hindi siya sumusunod sa aming boses; siya ay
isang matakaw at isang lasenggo.' **21** Pagkatapos ang lahat ng
kalalakihan sa kaniyang lungsod ay dapat batuhin siya hanggang
mamatay gamit ang mga bato; at maaalis ninyo ang kasamaan
mula sa inyo. Maririnig ito ng buong Israel at matatakot. **22** Kung
ang isang tao ay nakagawa ng isang kasalanan na karapat
dapat para sa kamatayan at patayin siya, at ibitin ninyo siya sa
isang puno, **23** sa gayon ang kaniyang katawan ay hindi dapat
manatili ng buong gabi sa puno. Sa halip, dapat ninyo tiyakin at
ilibing siya sa araw ding iyon; sapagka't sinumang ibinitin ay
isinumpa ng Diyos. Sundin ang kautusang ito ng sa ganoon
hindi ninyo madungisan ang lupain na ibinigay ni Yahweh na
inyong Diyos bilang isang pamana.

22 Hindi dapat ninyo pabayaan ang lalaking baka ng inyong
kapwa Israelita o ang kaniyang tupa ay naligaw at itago ang
inyong sarili mula sa kanila; dapat tiyakin ninyong isauli ito sa
kaniya. **2** Kung ang kapwa ninyo Israelita ay hindi malapit sa
inyo, o hindi ninyo siya kilala, kung gayon iuwi ninyo ang hayop

sa inyong tahanan, at ito ay dapat nasa sa inyo hanggang
hanapin niya ito, at pagkatapos ito ay dapat ibalik ninyo sa
kaniya. **3** Kailangan gawin din ninyo ito sa kaniyang asno;
kailangan gawin rin ninyo ito sa kaniyang damit; kailangan gawin
rin ninyo ito sa bawat nawawalang bagay ng inyong kapwa
Israelita, anumang bagay na kaniyang nawala at inyong nakita;
hindi ninyo maaaring itago sa inyong sarili. **4** Hindi ninyo dapat
masdan lang ang asno ng inyong kasamahang Israelita o ang
kaniyang natumbang lalaking baka sa daan at itago ang inyong
sarili mula sa kanila; dapat tiyakin ninyong tulungan siya para
muling ibangon ito. **5** Ang isang babae ay hindi dapat magsuot
ng kung anong may kinalaman sa isang lalaki, at ni ang isang
lalaki ay magsuot ng pambabaeng kasuotan; dahil kung sinuman
ang gagawa ng mga bagay na ito ay isang bagay na kasuklam-
suklam para kay Yahweh na inyong Diyos. **6** Kung ang isang
pugad ng ibon ay mangyaring nasa inyong harapan sa daanan,
sa anumang punong kahoy sa lupa, na may mga inakay o mga
itlog sa loob nito, at ang inang ibon na naglilimlim sa inakay
o sa ibabaw ng mga itlog, hindi ninyo dapat kunin ang inang
ibon kasama ang inakay. **7** Dapat tiyakin ninyong pakawalan
ang inang ibon, pero ang inakay ay maaring ninyong kunin sa
inyong sarili. Sundin ang utos na ito para maging mabuti sa
inyo, at para mapahaba ninyo ang inyong mga araw. **8** Kapag
kayo ay nagpatayo ng isang bagong bahay, kung gayon dapat
gumawa kayo ng isang barandilya para sa inyong bubong, para
hindi kayo magdala ng dugo sa inyong bahay, kung sinuman
ang mahuhulog mula doon. **9** Dapat hindi kayo magtanim sa
inyong ubasan ng dalawang uri ng buto, para ang buong ani ay
hindi kunin ng banal na lugar, ang buto na inyong hinasik at ang

bunga ng ubasan. **10** Hindi dapat kayo mag-araro kasama ang
isang lalaking baka at isang asno ng magkasama. **11** Hindi dapat
kayo magsuot ng tela na gawa sa lana at lino ng magkasama.
12 Dapat gawan ninyo ang inyong sarili ng mga palawit sa apat
na mga sulok ng balabal na inyong isusuot. **13** Ipagpalagay
na ang isang lalaki ay kumuha ng isang asawa, at sinipingan
niya, **14** at pagkatapos ay kinamuhian niya, at pinaratangan niya
ng nakakahiyang mga bagay at naglagay ng isang masamang
reputasyon sa kaniya, at sasabihing, 'Kinuha ko itong babae,
pero nang sinipingan ko siya, natuklasan kong wala siyang
katibayan sa kaniyang pagkabirhen' **15** Pagkatapos ang ama at
ina ng babae ay dapat magpakita ng katunayan ng kaniyang
pagkabirhen sa mga nakatatanda sa lungsod. **16** Ang ama ng
dalaga ay dapat magsalita sa mga nakatatanda, 'Ibinigay ko ang
aking anak na babae sa lalaking ito bilang isang asawa, at siya
ay kinamuhian niya. **17** Tingnan ninyo, siya ay pinaratangan niya
ng nakakahiyang mga bagay at sinabi, “Wala akong nakitang
katibayan sa pagkabirhen ng inyong anak na babae”—gayon pa
man ito ay nagpapatunay sa pagkabirhen ng aking anak na
babae.' At pagkatapos ilalatag nila palabas ang damit sa harapan
ng mga nakatatanda ng lungsod. **18** Ang mga nakatatanda
sa lungsod na iyon ay dapat kunin ang lalaking iyon at siya
ay parusahan; **19** at pagmultahin ng isang daang shekel ng
pilak, at ibigay ang mga ito sa ama ng babae, dahil nilagyan ng
lalaki ng isang masamang kapurihan ang isang birhen ng Israel.
Dapat siya ay maging kaniyang asawa; hindi niya maaaring
palayasin siya sa buong buhay niya. **20** Pero kung ang bagay na
ito ay totoo, na ang katibayan ng pagkabirhen ay hindi nakita
sa babae, **21** kung gayon kailangan nilang dalhin palabas ang

babae sa pintuan ng bahay ng kaniyang ama, at ang mga lalaki
ng kaniyang lungsod ay dapat siyang batuhin, hanggang siya
ay mamatay, dahil siya ay gumawa ng isang nakakahiyang
asal sa Israel, na umasal gaya ng isang bayarang babae sa
bahay ng kaniyang ama; at aalisin ninyo ang kasamaan mula sa
inyo. **22** Kung ang isang lalaki ay nakitang sumiping sa isang
babae na kasal na sa ibang lalaki, kung gayon silang dalawa
ay dapat mamatay, ang lalaking sumiping sa babae, at ang
babae mismo; dapat alisin ninyo ang kasamaan mula sa inyo.
23 Kung may isang dalagang isang birhen, may kasunduang
ipakakasal sa isang lalaki, at may ibang lalaking nakakita sa
kaniya sa lungsod at sumiping sa kaniya, **24** dalhin silang dalawa
sa tarangkahan ng lungsod, at sila ay babatuhin hanggang
mamatay. Dapat ninyong batuhin ang babae, dahil hindi siya
sumigaw, kahit siya ay nasa lungsod. Dapat ninyong batuhin
ang lalaki, dahil nilapastangan niya ang asawa ng kaniyang
kapwa; at aalisin ninyo ang kasamaan na mula sa inyo. **25** Pero
kung makita ng lalaki sa bukid ang babae na may kasunduan
ikakasal, at sinunggaban niya ito at sinipingan, kung gayon
tanging ang lalaking sumiping sa kaniya ang dapat mamatay. **26**
Pero sa dalaga, wala kayong dapat gawin; walang kasalanan
na kamatayan ang nararapat sa dalaga. Dahil ang kasong ito
ay katulad nang isang lalaking umatake sa kaniyang kapwa at
pinatay niya. **27** Dahil siya ay nakita niya sa bukid; sumigaw
ang babaeng may kasunduang ipakakasal, pero wala doon ni
isa para siya ay iligtas. **28** Kung makakita ang isang lalaki ng
isang dalaga na isang birhen pero walang pang kasunduang
ipakakasal, at kung siya ay sinunggaban niya at sinipingan, at
kung sila ay natuklusan, **29** sa gayon ang lalaking sumiping sa

kaniya ay dapat magbigay ng limampung mga shekel na pilak sa
ama ng babae, at siya ay dapat maging kaniyang asawa, dahil
ipinahiya niya siya. Hindi niya maaaring palayasin siya sa buong
buhay niya. 30 Hindi dapat kunin ng isang lalaki ang asawa
ng kaniyang ama bilang sa kaniya; hindi niya dapat kunin ang
karapatan ng pag-aasawa ng kaniyang ama.

23 Sinumang lalaki na ang kanilang mga pribadong bahagi ay
nadurog o naputol ay hindi maaaring mapabilang sa kapulungan
ni Yahweh. 2 Walang anak sa labas ang maaaring mapabilang
sa kapulungan ni Yahweh; hanggang sa ikasampung salinlahi
ng kaniyang mga kaapu-apuhan, wala sa kanila ang maaaring
mapabilang sa kapulungan ni Yahweh. 3 Isang Ammonita o
isang Moabita ay hindi maaaring mapabilang sa kapulungan ni
Yahweh; hanggang sa ikasampung salinlahi ng kaniyang mga
kaapu-apuhan, wala sa kanila ang maaaring mapabilang sa
kapulungan ni Yahweh. 4 Ito ay dahil hindi nila kayo sinalubong
ng may tinapay at tubig sa daan, noong kayo ay lumabas sa
Ehipto, at dahil inupahan nila laban sa inyo si Balaam ang
anak na lalaki ni Beor mula Petor sa Aram Naharaim, para
sumpain kayo. 5 Pero si Yahweh na inyong Diyos ay hindi
nakinig kay Balaam; sa halip, si Yahweh na inyong Diyos ay
ginawa pagpapala ang mga sumpa para sa inyo, dahil si Yahweh
na inyong Diyos ay minahal kayo. 6 Hindi ninyo dapat hanapin
ang kanilang kapayapaan o kaunlaran, sa lahat ng inyong
araw. 7 Hindi ninyo dapat kamuhian ang isang Edomita, dahil
siya ay kapwa ninyo Israelita; hindi ninyo dapat kasuklaman
ang isang taga-Ehipto, dahil kayo ay dating isang dayuhan sa
kaniyang lupain. 8 Ang mga kaapu-apuhan ng ikatlong salinlahi
na isinilang sa kanila ay maaaring mapabilang sa kapulungan ni

Yahweh. 9 Kapag kayo ay maglalakad bilang isang hukbo laban
sa inyong mga kaaway, dapat ninyong bantayan ang inyong
mga sarili mula sa masasamang bagay. 10 Kung mayroon man
sa inyong isang lalaki na marumi dahil sa nangyari sa kaniya
kinagabihan, dapat siyang lumabas sa kampo ng mga sundalo;
hindi siya dapat bumalik sa kampo. 11 Kapag sumapit na ang
gabi, dapat niyang paliguan ang kaniyang sarili sa tubig, kapag
lumubog na ang araw, maaari na siyang bumalik sa loob ng
kampo. 12 Dapat kayong magkaroon ng isang lugar sa labas ng
kampo kung saan maaari kayong pumunta; 13 at magkaroon
kayo sa inyong mga kagamitan ng magagamit panghukay; kapag
kayo ay tumingkayad para maginhawaan ang inyong sarili, dapat
kayong maghukay gamit ito at pagkatapos ay lagyan muli ng
lupa para takpan ang anumang lumabas mula sa inyo. 14 Dahil
si Yahweh na inyong Diyos ay naglalakad sa gitna ninyo para
bigyan kayo ng tagumpay at ibigay ang inyong mga kalaban
sa inyo. Kaya dapat ninyong gawing banal ang kampo, nang
sa ganun wala siyang makitang maruming bagay sa inyo at
tumalikod mula sa inyo. 15 Hindi ninyo dapat ibalik sa kaniyang
amo ang isang alipin na tumakas mula sa kaniyang amo. 16
Hayaan ninyo siyang manirahan kasama ninyo, sa anumang
bayan na kaniyang pipiliin. Huwag ninyo siyang pahirapan. 17
Hindi dapat magkaroon ng bayarang babae sa sinuman sa mga
anak na babae ng Israel, ni hindi dapat magkaroon ng bayarang
lalaki sa mga anak na lalaki ng Israel. 18 Hindi dapat kayo
magdala ng mga kabayaran sa isang bayarang babae, o mga
kabayaran sa isang bayarang lalaki, sa bahay ni Yahweh na
inyong Diyos sa anumang panata; dahil ang dalawang bagay
na ito ay kasuklamsuklam kay Yahweh na inyong Diyos. 19

Hindi dapat kayo magpahiram ng may tubo sa kapwa ninyo
Israelita—tubo sa pera, tubo sa pagkain, o tubo sa kahit na
anong pinapahiram na may tubo. **20** Sa isang dayuhan ay
maaari kayong magpahiram ng may tubo; pero sa inyong kapwa
Israelita ay hindi kayo dapat magpahiram ng mayroong tubo,
para pagpalain kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng
paglagyan ng inyong kamay, sa lupain kung saan ay inyong
aangkinin. **21** Kapag kayo ay gumawa ng panata kay Yahweh na
inyong Diyos, hindi dapat kayo matagal sa pagtupad nito, dahil si
Yahweh na inyong Diyos ay tiyak hihingiin ito sa inyo; magiging
kasalanan ito kapag hindi ninyo ito tutuparin. **22** Pero kung
pipigilan ninyo ang inyong sarili sa pag-gawa ng isang panata,
ito ay hindi na magiging kasalanan sa inyo. **23** Ang lumabas sa
inyong mga labi ay dapat ninyong tuparin at gawin; ayon sa
inyong naipanata kay Yahweh na inyong Diyos, anumang bagay
na malaya ninyong naipangako sa pamamagitan ng inyong bibig.
24 Kapag kayo ay pumunta sa ubasan ng inyong kapitbahay,
maaari kayong kumain ng dami ng mga ubas hanggang sa nais
ninyo, Pero huwag kayong maglagay ng ilan man sa inyong
buslo. **25** Kapag kayo ay pumunta sa hinog na bunga ng inyong
kapitbahay, maaari ninyong pitasin ang mga ulo ng butil sa
pamamagitan ng inyong kamay, pero huwag ninyong lagyan ng
karit sa hinog na butil ng inyong kapitbahay.

24 Kapag ang isang lalaki ay kumuha ng isang asawa at
pinakasalan niya, kung wala siyang nakitang pabor sa kaniyang
mga mata dahil nakakita siya ng hindi angkop na bagay sa
kaniya, dapat siyang sumulat ng liham ng pagkakahiwalay, ilagay
ito sa kaniyang kamay at palabasin siya sa kaniyang bahay. **2**
Kapag siya umalis sa kaniyang bahay, maaari siyang umalis

at maging asawa ng ibang lalaki. **3** Kung ang pangalawang
asawang lalaki ay napoot sa kaniya at sinulatan siya ng isang
kasulatan ng paghihiwalay, inilalagay ito sa kaniyang kamay
at pinaalis niya sa kaniyang bahay; o kung namatay ang
pangalawang asawang lalaki, ang lalaking kumuha sa kaniya
para magiging kaniyang asawa— **4** pagkatapos ang kaniyang
dating asawa na unang nagpalayas sa kaniya, maaaring hindi
niya ito tanggapin na kaniyang asawa, matapos na siya'y maging
marumi, dahil iyon ay hindi kalugod-lugod sa harapan ni Yahweh.
Hindi ka dapat na magdulot sa lupain na maging makasalanan,
ang lupain na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos bilang isang
pamana. **5** Kapag ang lalaki ay kumuha ng bagong asawa,
hindi siya sasama sa labanan kasama ang hukbo, ni utusan ng
sapilitang tungkulin; siya ay malaya na nasa kaniyang bahay
sa loob ng isang taon at magpapasaya sa kaniyang asawa
na kaniyang kinuha. **6** Walang tao ang maaaring kumuha ng
gilingan o sa mataas na gilingang bato bilang isang sangla,
dahil iyon ay pagkuha ng buhay ng taoo bilang kasunduan. **7**
Kung ang isang tao ay natagpuang dinudukot ang sinuman sa
kaniyang mga kapatid mula sa bayan ng Israel at pinakitunguhan
niya bilang isang alipin at binenta siya, ang magnanakaw na
iyon ay dapat mamatay; at alisin ninyo ang kasamaan sa inyo. **8**
Pakinggang mabuti ang tungkol sa anumang sakit ng ketong, sa
gayon bigyan ninyo ng mainamn na pansin at sumunod sa bawat
tagubilin sa inyo ng mga pari, na mga levita, na nagturo sa inyo;
ayon sa iniutos ko sa kanila, para kayo ay kumilos. **9** Isaisip kung
ano ang ginawa ni Yahweh na iyong Diyos kay Miriam, nang
kayo'y lumabas sa Ehipto. **10** Kapag ikaw ay magpapahiram sa
inyong kapitbahay ng anumang uri ng utang, huwag kayong

papasok sa kaniyang bahay para kunin ang kaniyang inutang.
11 Ikaw ay tatayo sa labas at ang taong inyong pinahiram ay
dadalhin sa labas ang uinutang niya sa inyo. **12** Kung siya ay
isang taong mahirap, huwag kayong matulog sinangla niya na
nasa inyong pag-aari. **13** Kapag lumubog ang araw, siguraduhing
isuli sa kaniya ang sinangla niya sa paglubog ng araw, para
siya ay makatulog sa kaniyang balabal at pagpalain ka, ito ay
magiging matuwid sa harapan ni Yahweh na iyong Diyos. **14**
Hindi dapat ninyo pahirapan ang isang inuupahang lingkod na
mahirap at nangangailangan, maging siya ay kapwa mong mga
Israelita, o mga dayuhan na nasa inyong lupain sa loob ng
tarangkahan ng inyong lungsod; **15** Bawat araw dapat ninyo
ibigay sa kaniya ang kaniyang sahod, dapat hindi lulubog ang
araw na hindi siya mabayaran, dahil siya ay mahirap at umaasa
dito. Gawin ito para hindi siya dumaing kay Yahweh laban sa
inyo at hindi ito magiging kasalanan na iyong nagawa. **16** Hindi
dapat patayin ang mga magulang para sa kanilang mga anak, ni
ang mga anak ay papatayin para sa kanilang mga magulang;
sa halip, bawat isa ay dapat patayin para sa sariling nilang
kasalanan. **17** Huwag ninyong piliting ilayo ang hustisya na
nararapat sa dayuhan o as ulila, o kunin ang damit ng balo
bilang kabayaran sa utang. **18** Sa halip, dapat ninyong isaisip na
kayo ay isang alipin sa Ehipto at si Yahweh na inyong Diyos ay
iniligtas kayo mula doon. Samakatuwid, tinuturuan ko kayo na
sumunod sa utos na ito. **19** Kapag kayo ay mag-aani sa inyong
bukid at nakalimot kayo ng isang bigkis sa bukid, hindi na dapat
ninyo kunin ito, para na ito sa mga dayuhan, sa mga ulila, o sa
balo, para pagpalain kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat
ng gawain ng inyong mga kamay. **20** Kapag inalog niyo ang

puno ng olibo, dapat hindi na ninyo babalikang muli ang mga
sanga, para na ito sa mga dayuhan, sa mga ulila, o sa balo. 21
Kapag pinagtipon-tipon ninyo ang mga ubas sa inyong ubasan,
hindi mo na dapat pulutin ang nasa likuran mo, ito ay para na sa
dayuhan, sa mga ulila, o sa balo. 22 Dapat ninyong isaisip na
kayo ay naging isang alipin sa lupain ng Ehipto; kaya't itinuturo
ko sa inyo na sundin ang utos na ito.

25 Kung may pagtatalo sa pagitan ng mga tao at pumunta
sila sa hukuman, at hinatulan sila ng mga hukom, sa gayon
ay pawawalang sala nila ang matuwid at parurusahan ang
masama. 2 Kung ang maysala ay nararapat hampasin, sa
gayon padadapain siya ng hukom at hahampasin sa kanilang
presensya sa dami ng iniutos na palo, ayon sa kaniyang krimen.
3 Maaari siyang bigyan ng hukom ng apatnapung palo, pero hindi
siya dapat lumampas sa bilang na iyon; dahil kung lalampas siya
sa bilang na iyon at hampasin siya ng higit na maraming palo,
sa gayon ay mapapahiya ang kapwa ninyo Israelita sa inyong
harapan. 4 Hindi dapat ninyo busalan ang lalaking baka kapag
siya ay naggigiik ng butil. 5 Kung ang magkapatid na lalaki ay
magkasamang namumuhay at namatay ang isa sa kanila, na
hindi nagkaroon ng anak, sa gayon ang asawa ng namatay na
lalaki ay hindi dapat ipakasal sa ibang tao sa labas ng pamilya.
Sa halip, ang kapatid ng kaniyang asawa ay dapat siyang
sipingan at kunin siya sa kaniyang sarili bilang kaniyang asawa,
at gawin ang tungkulin ng kaniyang kapatid bilang asawa niya. 6
Para ang unang niyang ipanganak ang papalit sa pangalan ng
namatay na kapatid ng lalaking iyon, para ang pangalan niya ay
hindi maglaho mula sa Israel. 7 Pero kung ang lalaki ay hindi
nais kunin ang asawa ng kaniyang kapatid para sa kaniyang

sarili, kung gayon ang asawa ng kapatid ay dapat umakyat
sa tarangkahan sa mga nakatatanda at sabihin, 'Ang kapatid
ng aking asawa ay tumatangging tumayo para sa pangalan
ng kaniyang kapatid sa Israel; ayaw niyang gampanan ang
tungkulin ng isang kapatid ng asawa para sa akin.' **8** Pagkatapos
ang mga nakatatanda ng kaniyang lungsod ay dapat siyang
tawagin at kausapin siya. Pero ipagpalagay na magpumilit siya
at sabihin, Hindi ko nais na kunin siya.' **9** Sa gayon ang asawa
ng kapatid niya ay dapat pumunta sa kaniya sa presensya ng
mga nakatatanda, hubarin ang kaniyang sandalyas mula sa
kaniyang paa, at duraan ang kaniyang mukha. Dapat niya siyang
sagutin at sabihan, 'Ito ang ginagawa sa lalaking hindi itataguyod
ang bahay ng kaniyang kapatid.' **10** Ang kaniyang pangalan
ay tatawagin sa Israel, 'Ang bahay niya na ang sandalyas ay
hinubad.' **11** Kung ang mga lalaki ay mag-away, at ang asawa
ng isa ay dumating para ipagtanggol ang kaniyang asawa mula
sa kamay niya na humampas sa kaniya, at kung iunat niya ang
kaniyang kamay at hawakan siya sa mga pribadong bahagi,
12 sa gayon ay dapat ninyong putulin ang kaniyang kamay;
ang inyong mata ay hindi dapat maawa. **13** Hindi dapat kayo
magkaroon sa inyong lalagyan ng magkakaibang timbangan,
isang malaki at isang maliit. **14** Hindi dapat kayo magkaroon sa
inyong bahay ng magkakaibang sukatan, isang malaki at isang
maliit. **15** Isang ganap at tapat na timbangan ang dapat mayroon
kayo; isang ganap at tapat na sukatan ang dapat mayroon kayo,
para humaba ang inyong mga araw sa lupaing ibinibigay sa inyo
ni Yahweh. **16** Dahil ang lahat ng gumagawa ng mga bagay na
iyon, lahat ng kumikilos nang hindi matuwid, ay isang kasuklam-
suklam kay Yahweh na inyong Diyos. **17** Isaisip kung ano ang

ginawa sa inyo ng taga-Amalek sa daan habang palabas kayo
mula sa Ehipto, **18** kung paano niya kayo sinalubong sa daan at
sinalakay kayo sa likuran, lahat na mahina sa inyong likuran,
nang kayo ay nanghina at pagod; hindi niya pinarangalan ang
Diyos. **19** Kaya, kapag binigyan kayo ni Yahweh na inyong Diyos
ng pahinga mula sa lahat ng inyong mga kaaway na nakapalibot,
sa lupain na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyo para angkinin
bilang isang pamana, hindi dapat ninyo kalimutan na dapat
ninyong pawiin ang alaala ng taga-Amalek mula sa silong ng
langit.

26 Kapag dumating kayo sa lupaing ibinibigay sa inyo ni
Yahweh na inyong Diyos bilang pamana, at naangkin na ninyo
iyon at nanirahan doon, **2** sa gayon dapat ninyong kunin ang
ilan sa lahat ng mga naunang ani sa lupain na dinala ninyo mula
sa lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos. Dapat
ninyong ilagay iyon sa basket at pumunta sa lugar na pipiliin
ni Yahweh na inyong Diyos na kaniyang santuwaryo. **3** Dapat
kayong pumunta sa pari na naglilingkod sa mga araw na iyon
at sabihin sa kaniya, 'Kinikilala ko ngayon si Yahweh na iyong
Diyos kaya pumarito ako sa lupaing ipinangako ni Yahweh sa
ating mga ninuno na ibibigay sa atin.' **4** Kukunin ng pari ang
basket mula sa inyong kamay at ilalagay ito sa harapan ng
altar ni Yahweh na inyong Diyos. **5** Dapat ninyong sabihin sa
harapan ni Yahweh na inyong Diyos, 'Ang aking ninuno ay isang
pagala-galang Arameo. Bumaba siya sa Ehipto at nanatili roon,
at ang kaniyang lahi ay kakaunti ang bilang. Doon siya ay naging
dakila, malakas at mataong bansa. **6** Ang mga taga-Ehipto ay
pinakitunguhan kami ng masama at pinahirapan kami. Pinagawa
nila sa amin ang gawain ng mga alipin. **7** Humingi kami ng tulong

kay Yahweh, ang Diyos ng aming mga ama, at narinig niya ang
aming boses at nakita ang aming paghihirap, ang aming trabaho,
at ang aming pagtitiis sa hirap. **8** Inilabas kami ni Yahweh mula
sa Ehipto na may makapangyarihang kamay, nang pagpapakita
ng kaniyang kapangyarihan, na labis na nakakatakot, na may
mga tanda, at mga kamangha-manghang bagay; **9** at dinala
kami sa lugar na ito at ibinigay sa amin ang lupaing ito, isang
lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot. **10** Ngayon tingnan, dinala
ko ang unang ani ng lupain sa iyo Yahweh, na nagbigay sa akin.'
Dapat ninyong ilagay ito sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos
at siya'y sambahin sa kaniyang harapan; **11** at dapat kayong
magsaya sa lahat ng mabuting ginawa ni Yahwen na inyong
Diyos para sa inyo, para sa inyong tahanan—kayo, at ang Levita,
at ang dayuhang kasama ninyo. **12** Kapag natapos kayo sa
pagbibigay ng lahat ng ikapu ng inyong ani sa ikatlong taon, iyon
ay, ang taon ng pag-iikapu, kung gayon dapat ninyong ibigay ito
sa Levita, sa dayuhan, sa ulila, at sa balo, para makakain sila sa
loob ng mga tarangkahan ng inyong lungsod at mabusog. **13**
Dapat ninyong sabihin sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos,
'Inilabas ko mula sa aking tahanan ang mga bagay na nabibilang
kay Yahweh, at ibinigay ang mga iyon sa Levita, sa dayuhan,
sa ulila, at sa balo, ayon sa lahat ng mga utos na ibinigay mo
sa akin. Hindi ako sumuway sa anuman sa iyong mga utos, ni
kalimutan ang mga ito. **14** Hindi ko kinain ang anuman sa mga
ito sa aking pagluluksa, ni inilagay ito sa ibang lugar nang ako
ay marumi, hindi ko ibinigay ang anuman nito sa karangalan ng
patay. Nakinig ako sa boses ni Yahweh na aking Diyos; sinunod
ko lahat ng bagay na inutos mong gawin ko. **15** Tumingin pababa
mula sa banal na lugar kung saan ka nakatira, mula sa langit, at

pagpalain ang iyong bayang Israel, at ang lupaing ibinigay mo sa
amin, tulad ng ipinangako mo sa aming mga ama, isang lupaing
dinadaluyan ng gatas at pulot.' 16 Sa araw na ito si Yahweh na
inyong Diyos ay inuutusan kayong sundin ang mga batas at
panuntunang ito; sa gayon panatilihin ninyo ang mga ito at gawin
ng inyong buong puso at inyong buong kaluluwa. 17 Kinilala
ninyo ngayon na si Yahweh ay inyong Diyos, at lalakad kayo sa
kaniyang mga kaparaanan at susundin ang kaniyang mga batas,
kaniyang mga utos, at kaniyang mga panuntunan, at makikinig
kayo sa kaniyang boses. 18 At sa araw na ito kayo ay kinilala ni
Yahweh na mga taong kaniyang pag-aari, tulad ng pinangako
niyang gawin sa inyo, at ndapat ninyong sundin ang lahat ng
kaniyang mga utos. 19 Si Yahweh ay kinilala ngayon na ilalagay
niya kayo ng mataas sa ibabaw ng lahat ng ibang mga bansang
ginawa niya, sa respeto para papurihan, para sa pagkakilala, at
para prangalan. Kayo ay magiging mga taong ibinukod para kay
Yahweh na inyong Diyos, gaya ng sinabi niya."

27 Inutusan ni Moises at ng mga nakatatanda ng Israel ang
mga tao at sinabi, "Sundin ang lahat ng mga utos na sinasabi
ko sa inyo ngayon. 2 Sa araw na inyong tatawirin ang Jordan
patungo sa lupain na ibibigay sa inyo ni Yahweh na inyong
Diyos, dapat maglagay kayo ng ilang malalaking mga bato at
ito'y palitadahan ang ito ng palitada. 3 Dapat ninyong isulat ang
lahat ng mga salita ng kautusang ito kapag nakatawid na kayo;
upang makapunta kayo sa lupain na ibibigay sa inyo ni Yahweh
na inyong Diyos, isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot,
tulad ng ipinangako ni Yahweh sa inyo, ang Diyos ng inyong mga
ninuno. 4 Kapag nakatawid na kayo ng Jordan, ilagay ninyo ang
mga batong ito sa Bundok Ebal na iniutos ko sa inyo ngayon, at

ito'y palitadahan ito ng palitada. **5** Doon dapat kayong magtayo
ng altar para kay Yahweh na inyong Diyos, isang altar ng mga
bato; pero hindi ninyo dapat gagamitan ng kasangkapang bakal
ang pagtatayo ng mga bato. **6** Dapat magtayo kayo ng altar ni
Yahweh na inyong Diyos ng mga hindi hinugisang bato; dapat
ninyong ialay doon ang mga handog na susunugin para kay
Yahweh na inyong Diyos, **7** at mag-aalay kayo ng mga handog
para sa pagtitipon-tipon at kumain doon; magdiriwang kayo sa
harap ni Yahweh na inyong Diyos. **8** Isusulat ninyo sa mga
bato ang lahat ng mga salita ng kautusang ito ng malinaw." **9**
Nagsalita si Moises at ang mga pari, ang mga Levita, sa buong
Israel at sinabing, "Kayo ay tumahimik at makinig, Israel: Ngayon
naging lahi na kayo ni Yahweh na inyong Diyos. **10** Sa gayon,
Dapat ninyong sundin ang boses ni Yahweh na inyong Diyos at
sundin ang kaniyang mga utos at mga batas na sinasabi ko sa
inyo ngayon." **11** Sa araw ding iyon inutusan ni Moises ang mga
tao at sinabi, **12** "Pagkatapos ninyong tawirin ang Jordan, dapat
tumayo ang mga liping ito sa Bundok Gerizim para pagpalain
ang mga tao: sina Simeon, Levi, Juda, Isacar, Jose, at Benjamin.
13 At dapat tumayo ang mga liping ito sa Bundok ng Ebal para
bigkasin ang mga sumpa: sina Ruben, Gad, Aser, Zabulon, Dan,
at Naftali. **14** Ang mga Levita ay sasagot at sasabihin sa lahat
ng mga kalalakihan ng Israel sa malakas na boses: **15** 'Nawa'y
isumpa ang taong gumagawa ng isang inukit o hinulmang anyo,
isang bagay na nakasusuklam kay Yahweh, ang gawa ng mga
kamay ng isang manggagawa lalaki, at siyang naglagay nito ng
palihim.' At lahat ng mga tao ay dapat sumagot at magsabi ng,
'Amen.' **16** 'Nawa'y isumpa ang taong hind pinaparangalan ang
kaniyang ama o sa kaniyang ina.' At lahat ng mga tao ay dapat

magsabing, 'Amen.' **17** 'Nawa'y isumpa ang taong magtatanggal
ng palatandaan sa lupa ng kaniyang kapitbahay.' At lahat ng
mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **18** 'Nawa'y isumpa ang
taong inililigaw ang bulag mula sa daan.' At lahat ng mga tao
ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **19** 'Nawa'y isumpa ang taong
nagkakait ng katarungan na nararapat sa isang dayuhan, ulila, o
balo.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **20**
'Nawa'y isumpa ang taong sumiping sa asawa ng kaniyang ama,
dahil kinuha niya ang karapatan ng kaniyang ama.' At lahat ng
mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **21** 'Nawa'y isumpa ang
taong sumiping sa anumang uri ng hayop.' At lahat ng mga tao
ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **22** 'Nawa'y isumpa ang taong
sumiping sa kaniyang kapatid na babae, ang anak na babae ng
kaniyang ama, o sa anak na babae ng kaniyang ina.' At lahat
ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **23** 'Nawa'y isumpa
ang taong sumiping sa kaniyang biyenang babae.' At lahat ng
mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **24** 'Nawa'y isumpa ang
taong lihim na pinatay ang kaniyang kapwa.' At lahat ng mga tao
ay dapat magsabi ng, 'Amen.' **25** 'Nawa'y isumpa ang taong
tumatanggap ng isang suhol para pumatay ng taong walang
kasalanan.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.'
26 'Nawa'y isumpa ang taong hindi magpatunay sa mga salita ng
kautusang ito, para sundin ang mga ito.' At lahat ng mga tao ay
dapat magsabi ng, 'Amen.'

28 Kung makikinig kayo ng mabuti sa boses ni Yahweh na
inyong Diyos para sundin ang lahat ng kaniyang mga kautusan
na sinasabi ko ngayon sa inyo, Itataas kayo ni Yahweh na
inyong Diyos mula sa lahat ng ibang mga bansa sa mundo. **2**
Lahat ng mga biyayang ito ay dadating sa inyo at aabutan kayo,

kung makinig kayo sa boses ni Yahweh na inyong Diyos. 3
Pagpapalain kayong nasa lungsod at pagpapalain kayong nasa
kabukiran. 4 Pagpapalain ang bunga ng inyong katawan, at
ang bunga ng inyong lupa, at ang bunga ng inyong mga hayop,
ang pagdami ng inyong mga baka, at ang mga guya ng inyong
kawan. 5 Pagpapalain ang inyong buslo at ang inyong labangan
ng pagmamasa. 6 Pagpapalain kayo kapag kayo ay pumasok,
at pagpapalain kayo kapag kayo ay lumabas. 7 Dudulutin ni
Yahweh sa ang inyong mga kaaway na kumakalaban sa inyo na
mapabagsak sa inyong harapan; lalabas sila laban sa inyo sa
isang daanan, pero tatakasan kayo sa pitong mga daanan. 8
Uutusan ni Yahweh ang biyaya na pumunta sa inyo sa inyong
mga kamalig at sa lahat ng madapuan ng inyong mga kamay;
bibiyayaan niya kayo sa lupain na ibibigay niya sa inyo. 9 Itatatag
kayo ni Yahweh bilang mga tao na nakalaan para sa kaniya,
gaya ng ipinangako niya sa inyo, kung susundin ninyo ang mga
kautusan ni Yahweh na inyong Diyos, at lalakad sa kaniyang
mga pamamaraan. 10 Lahat ng mga tao sa mundo ay makikitang
kayo ay tinawag sa pangalan ni Yahweh, at matatakot sila sa
inyo. 11 Gagawin kayo ni Yahweh na maging labis na masagana
sa bunga ng inyong katawan, sa bunga ng inyong baka, sa
bunga ng inyong lupa, sa lupain na kaniyang ipinangako sa
inyong mga ama na ibibigay sa inyo. 12 Bubuksan ni Yahweh
para sa inyo ang kaniyang bahay-imbakan ng kalangitan para
magbigay ng ulan para sa inyong lupain sa tamang panahon, at
pagpapalain lahat ng gawa ng inyong kamay; magpapahiram
kayo sa maraming bansa, pero hindi kayo manghihiram. 13
Gagawin kayo ni Yahweh na ulo at hindi buntot, magiging
nasa itaas lamang kayo at kailanman hindi mapapasailalim,

kung makikinig kayo sa mga kautusan ni Yahweh na inyong
Diyos na sinasabi ko sa inyo ngayon, para gunitain at gawin
ang mga ito, 14 at kung hindi kayo tataliwas palayo mula sa
kahit na anong mga salita na sinasabi ko sa inyo ngayon,
sa kanan o kaliwa, para sumunod sa ibang mga diyos para
paglingkuran sila. 15 Pero kung hindi kayo makikinig sa boses ni
Yahweh na inyong Diyos, at sundin ang lahat ng kaniyang mga
kautusan at kaniyang mga batas na sinasabi ko sa inyo ngayon,
darating ang mga sumpang ito sa inyo at matatabunan kayo.
16 Isusumpa kayong mga nasa lungsod, at isusumpa kayong
mga nasa kabukiran. 17 Isusumpa ang inyong mga buslo at
ang inyong labangan ng pagmamasa. 18 Isusumpa ang bunga
ng inyong katawan, ang bunga ng inyong lupa, ang paglago
ng inyong mga baka, at anak ng inyong kawan. 19 Isusumpa
kayo kapag kayo ay pumasok, at isusumpa kayo kapag kayo ay
lumabas. 20 Magpapadala si Yahweh sa inyo ng mga sumpa,
pagkalito, at mga pagtutuwid sa lahat ng bagay na gagamitan
ninyo ng inyong kamay, hanggang sa kayo ay mawasak, at
hanggang sa kayo ay mabilis na mapuksa dahil sa inyong mga
masasamang mga gawain kung saan itinakwil ninyo ako. 21
Hindi aalisin ni Yahweh ang mga salot sa inyo hanggang sa
madurog niya kayo mula sa labas ng lupain na inyong papasukin
para angkinin. 22 Sasalakayin kayo ni Yahweh sa pamamagitan
ng mga nakakahawang karamdaman, ng lagnat, ng pamamaga,
at ng tagtuyot at sobrang kainitan, at ng mga malalakas na
hangin at amag. Hahabulin nila hanggang kayo ay mapuksa. 23
Magiging tanso ang kalangitan na nasa itaas ng inyong mga ulo
at magiging bakal ang mundo na nasa ilalim ninyo. 24 Gagawing
pulbos at alikabok ni Yahweh ang ulan sa inyong lupain; mula sa

kalangitan babagsak ito sa inyo, hanggang sa kayo ay madurog.
25 Si Yahweh ang magdudulot na pabagsakin kayo sa harapan
ng inyong mga kaaway; lalabas kayo sa isang daanan laban
sa kanila, at tatakas sa pitong mga daanan sa harapan nila.
Pagpapasa-pasahan kayo doon at saanman sa lahat ng kaharian
ng mundo. **26** Magiging pagkain ang inyong patay na katawan
ng lahat ng mga ibon ng kalangitan at ng mga mababangis na
hayop ng mundo; wala ni isang mananakot sa kanila papalayo.
27 Sasalakayin kayo ni Yahweh sa pamamagitan ng mga pigsa
ng Ehipto at ng mga sakit sa tiyan, sakit sa balat, at pangangati,
kung saan hindi kayo mapapagaling. **28** Sasalakayin kayo ni
Yahweh sa pamamagitan ng kalungkutan, ng pagkabulag, at
ng pagkalito ng kaisipan. **29** Kakapit kayo sa tanghali tulad ng
pagkapit ng bulag sa kadiliman at hindi kayo sasagana sa inyong
mga daan; lagi kayong aapihin at nanakawan, at wala ni isang
magliligtas sa inyo. **30** Ipagkakasundo kayo sa isang babae,
pero kukunin siya ng ibang lalaki at pipilitin siyang sumiping sa
kaniya. Magtatayo kayo ng isang bahay pero hindi maninirahan
doon; magtatanim kayo ng isang ubasan pero hindi matatamasa
ang bunga nito. **31** Papatayin ang inyong lalaking baka sa
harapan ng inyong mga mata, pero hindi ninyo kakainin ang
karne nito; sapilitang kukunin ang inyong asno papalayo mula sa
inyong harapan, at hindi na maibabalik sa inyo. Ibibigay ang
inyong mga tupa sa inyong mga kaaway, at walang sinuman ang
makakatulong sa inyo. **32** Ibibigay sa ibang tao ang inyong mga
anak na lalaki at inyong mga anak na babae; buong araw silang
hahanapin ng inyong mga mata, pero mabibigo sa pag-aasam sa
kanila. Walang magiging kalakasan ang inyong kamay. **33** Ang
ani ng inyong lupain at lahat ng inyong mga pinaghirapan—isang

bansa na hindi ninyo kilala ang kakain nito; lagi kayong aapihin
at dudurugin, **34** sa gayon masiraan kayo ng ulo sa mga nakikita
ninyo na nangyayari. **35** Sasalakayin kayo ni Yahweh sa mga
tuhod at mga binti sa pamamagitan ng matinding mga pigsa
na kung saan hindi ninyo mapapagaling, mula sa ibaba ng
inyong mga paa hanggang sa itaas ng inyong ulo. **36** Dadalhin
kayo ni Yahweh at ang hari na ilalagay ninyo sa inyong itaas
sa isang bansa na hindi ninyo kilala, kahit kayo ni ng inyong
mga ninuno; sasambahin ninyo doon ang ibang mga diyus-
diyosan na kahoy at bato. **37** Pagmumulan kayo ng matinding
takot, isang kawikaan, at isang tampulan ng galit, sa gitna
ng mga tao kung saan kayo daldalhin ni Yahweh. **38** Kukuha
kayo ng maraming binhi mula sa kabukiran, pero kakaunting
binhi lamang ang madadala ninyo, dahil kakainin ito ng mga
balang. **39** Magtatanim kayo ng ubasan at aalagaan ang mga
ito, pero hindi kayo makakainum ng alinman sa mga alak, ni
makakatipon ng mga ubas, dahil kakainin ito ng mga uod. **40**
Magkakaroon kayo ng mga puno ng olibo sa loob ng inyong
nasasakupan, pero hindi kayo makakapahid ng alinmang langis
sa inyong sarili, dahil ihuhulog ng inyong mga puno ng olibo ang
mga bunga nito. **41** Magkakaroon kayo ng mga anak na lalaki
at mga anak na babae, pero hindi sila mananatiling sa inyo,
dahil sila ay mabibihag. **42** Lahat ng inyong mga puno at mga
bunga ng inyong lupa—lilipulin ang mga ito ng mga balang. **43**
Aangat mula sa inyo ang dayuhang kapiling ninyo na pataas ng
pataas; kayo mismo ang bababa na pailalim ng pailalim. **44**
Papahiramin nila kayo, pero hindi kayo magpapahiram sa kanila;
sila ang magiging ulo, at kayo ang magiging buntot. **45** Dadating
sa inyo lahat ng mga sumpang ito at hahabulin at sasakupin

kayo hanggang sa kayo ay mawasak. Mangyayari ito dahil
hindi kayo nakinig sa boses ni Yahweh na inyong Diyos, kahit
sundin ang kainyang mga kautusan at mga batas na sinasabi ko
niya sa inyo. **46** Mapapasainyo ang mga sumpang ito bilang
mga tanda at kababalaghan, at sa inyong mga kaapu-apuhan
magpakailanman. **47** Dahil hindi ninyo sinamba si Yahweh na
inyong Diyos ng may kasiyahan at kagalakan ng puso nang
kayo ay nasa kasaganahan, **48** kaya magsisilbi kayo sa mga
kalaban na ipinadala ni Yahweh laban sa inyo; pagsisislbihan
ninyo sila sa gutom, sa uhaw, sa pagkahubad, at sa kahirapan.
Maglalagay siya ng pamatok na bakal sa inyong mga leeg
hanggang sa mawasak niya kayo. **49** Magdadala si Yahweh ng
bansa laban sa inyo mula sa malayo, mula sa dulo ng mundo,
tulad ng isang agila na lumilipad papunta sa kaniyang biktima,
isang bansa na hindi ninyo naiintindihan ang wika; **50** isang
bansa na mayroong mabangis na mga pagpapakilala na walang
paggalang sa mga matatanda, ni kabutihang-asal para sa mga
bata. **51** Kakainin nila ang anak ng inyong baka at ng bunga
ng inyong lupain hanggang hanggang sa kayo ay mawasak.
Wala silang ititirang butil para sa inyo, bagong alak, o langis,
walang mga anak ng inyong kawan, hanggang sa maidulot
nila sa inyo ang pagkakapuksa. **52** Sasalakayin nila kayo sa
lahat ng tarangkahan ng inyong mga lungsod, hanggang sa
bumagsak ang inyong mga matataas at pinatibay na mga pader
saan man sa inyong lupain, mga pader na pinagkakatiwalaan
ninyo. Sasalakayin nila kayo sa loob ng lahat ng inyong mga
tarangkahan ng lungsod sa buong lupain na ibinigay sa inyo
ni Yahweh na inyong Diyos. **53** Kakainin ninyo ang bunga ng
sarili ninyong katawan, ang laman ng inyong mga anak na

lalaki at ng inyong mga anak na babae, na ibinigay sa inyo
ni Yahweh na inyong Diyos, sa pagsalakay at sa paghihirap
kung saan ang inyong kalaban ang maglalagay sa inyo. **54** Ang
taong malambot at makinis na kasama ninyo—siya ay magiging
mainggit sa kaniyang mga kapatid na lalaki at sa kaniyang
sariling mahal na asawa, at sa mga anak na naiwan niya. **55**
Kaya hindi niya ibibigay sa kahit sino sa kanila ang laman ng
sarili niyang mga anak na kaniyang kakainin, dahil wala nang
matitira para sa kaniyang sarili sa pagsalakay at sa paghihirap
na inilagay ng inyong kalaban sa loob ng lahat ng inyong mga
tarangkahan sa lungsod. **56** Ang babaeng malambot at makinis
na kasama ninyo, na hindi susubukang ipatong ang ilalim ng
paa sa lapag para sa kalambutan at pagkamaselan—magiging
mainggitin siya sa kaniyang sariling mahal na asawa lalaki, sa
kaniyang anak na lalaki, at sa kaniyang anak na babae, **57** at ng
kaniyang sariling bagong panganak na lumabas mula sa gitna
ng kaniyang binti, at ng mga anak na kaniyang ipagbubuntis.
Kakainin niya sila ng pribado dahil sa kakulangan ng kahit na
ano, sa panahon ng pagsalakay at pagdurusa na inilagay ng
inyong kalaban sa loob ng inyong mga tarangkahan ng lungsod.
58 Kung hindi niyo susundin ang lahat ng mga salita ng batas na
ito na nasusulat sa librong ito, ganun din na parangalan itong
maluwalhati at nakatatakot na pangalan ni Yahweh na inyong
Diyos, **59** papatindihin pa ni Yahweh ang mga salot ninyo, at
ng inyong mga kaapu-apuhan; magiging dakilang salot ang
mga iyon ng mahabang panahon at matinding karamdaman ng
mahabang panahon. **60** Dadalhin niya ulit sa inyo ang lahat ng
mga karamdaman ng Ehipto na kinatatakutan ninyo; kakapit
sila sa inyo. **61** Pati na rin ang bawat sakit at salot na hindi

nasusulat sa libro ng batas na ito, Iyon ding ang mga dadalhin
ni Yawheh sa inyo hanggang sa kayo ay mawasak. **62** Kayo
ay maiiwang kakaunti ang bilang, kahit na tulad kayo ng mga
bituin ng kalangitan sa bilang, dahil hindi kayo nakinig sa boses
ni Yahweh na inyong Diyos. **63** Kagaya ng pagkagalak noong
una ni Yahweh sa inyo sa paggawa ninyo ng mabuti, at sa
pagpaparami sa inyo, kaya siya din ay magagalak na kayo
ay mapuksa at mawasak. Bubunutin kayo paalis sa lupain na
inyong papasukin para angkinin. **64** Ikakalat kayo ni Yahweh
sa gitna ng lahat ng mga tao mula sa isang dulo ng mundo
hanggang sa ibang dulo ng mundo; doon sasamba kayo sa
ibang mga diyus-diyosan na hindi ninyo nakilala, ni ng inyong
mga ninuno, mga diyus-diyosan na kahoy at bato. **65** Sa mga
bansang ito hindi kayo makakahanap ng kaluwagan, at walang
magiging kapahingahan para sa mga talampakan ng inyong
mga paa; sa halip, bibigyan kayo ni Yahweh doon ng takot sa
puso, lumalabong mga mata, at isang kaluluwang nagluluksa.
66 Mananatiling may pagdududa ang inyong buhay; matatakot
kayo tuwing gabi at araw at tiyak nga na walang magiging
kasiguraduhan ang inyong buhay. **67** Sa umaga sasabihin
ninyong, 'sana ay gabi na!' at sa gabi ay sasabihin ninyong,
'sana ay umaga na!' dahil sa takot sa inyong mga puso at
sa mga bagay na kailangan makita ng inyong mga mata. **68**
Dadalhin kayo ulit ni Yahweh sa Ehipto sa pamamagitan ng
mga barko, sa daan kung saan sinabi ko sa inyo, 'Hindi na
ninyo muling makikita ang Ehipto.' Doon iaalok ninyo ang inyong
sarili para ipagbili sa inyong mga kaaway bilang mga lalaki at
babaeng alipin, pero wala ni isa ang bibili sa inyo."

29 Ito ang mga salita na inutos ni Yahweh kay Moises na
sabihin sa mga tao ng Israel sa lupain ng Moab, mga salita na
idinagdag sa tipan na kaniyang ginawa sa kanila sa Horeb. 2
Ipinatawag ni Moises ang lahat ng mga Israelita at sinabi sa
kanila, “Nakita ninyo ang lahat ng bagay na ginawa ni Yahweh sa
harap ng inyong mga mata sa lupain ng Ehipto kay Paraon, sa
lahat ng kaniyang mga lingkod, at sa lahat ng kanyang lupain—
3 ang matinding paghihirap na nakita ng inyong mga mata,
ang mga pangitain, at yaong mga dakilang kababalaghan. 4
Pero hanggang ngayon hindi kayo binigyan ni Yahweh ng isang
puso para makaalam, mga mata para makakita, o mga tainga
para makarinig. 5 Pinamunuan ko kayo sa loob ng apatnapung
taon sa ilang; ang inyong mga damit ay hindi naluma, at ang
inyong mga sandalyas ay hindi napudpod sa inyong mga paa.
6 Hindi kayo kumain ng kahit na anong tinapay ni uminom
ng kahit na anong alak o nakakalasing na mga inumin, para
inyong malaman na ako si Yahweh na inyong Diyos. 7 Nang
dumating kayo sa lugar na ito, si Sihon, ang hari ng Heshbon,
at si Og, ang hari ng Bashan, ay lumabas laban sa atin para
lumaban, at tinalo natin sila. 8 Kinuha natin ang kanilang lupain
at binigay ito bilang pamana sa mga lipi ni Reuben, sa mga lipi
ni Gad, at sa kalahating lipi ni Manasses. 9 Kaya sundin ang
mga salita ng tipang ito at gawin, para kayo ay sumagana sa
lahat ng bagay na inyong gagawin. 10 Nakatayo kayo ngayong
araw, kayong lahat, sa harapanni Yahweh na inyong Diyos;
ang mga nangunguna sa inyo, ang inyong mga lipi, ang inyong
mga nakatatanda, at ang inyong mga opisiyal—lahat ng mga
kalalakihan ng Israel, 11 ang inyong mga anak, ang inyong mga
asawa, at ang dayuhan na kasama ninyo sa inyong kampo, mula

sa mga tagaputol ng inyong kahoy hanggang sa mga tagasalok
ng inyong tubig. 12 Narito kayong lahat para pumasok sa tipan
ni Yahweh na inyong Diyos at sa pangakao na ginagawa ni
Yahweh na inyong Diyos sa inyo ngayon, 13 para ngayon ay
maaari niya kayong gawing isang bayan para sa kaniyang sarili,
at sa ganoon siya ay maging Diyos para sa inyo, gaya ng sinabi
niya sa inyo, at gaya ng sinumpa niya sa inyong mga ninuno,
kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob. 14 At hindi ko lamang
ginagawa para inyo ang tipang ito at itong panunumpa, 15
—kasama ng lahat ng nakatayo ngayon na narito kasama natin
sa harapan ni Yahweh na ating Diyos, pero pati narin sa mga
kasama natin na wala rito ngayon. 16 Alam ninyo kung paano
tayo namuhay sa lupain ng Ehipto, at kung paano tayo pumasok
sa gitna ng mga bansa na inyong dinaanan. 17 Nakita ninyo
ang kanilang mga nakasusuklam na mga bagay: kanilang mga
diyus-diyosan na kahoy at bato, pilak at ginto, na nabibilang sa
kanila, 18 kung kaya't marapat na wala sinumang sa inyo, lalaki,
babae, pamilya, o lipi na ang puso ay tatalikod ngayon mula kay
Yahweh na ating Diyos, para sumamba sa mga diyus-diyosan ng
mga bansang iyon—kung kaya't marapat na wala sa inyo ang
anumang ugat na nagbubunga ng apdo at halamang mapait, 19
para kapag marinig ng taong iyon ang mga salita ng sumpang
ito, hindi niya dapat basbasan ang kaniyang sarili sa kaniyang
puso at sabihing, 'magkakaroon ako ng kapayapaan, kahit na
maglalakad ako sa katigasan ng aking puso.' Sisirain nito ang
basa kasama ang tuyo. 20 Hindi siya papatawarin ni Yahweh,
pero sa halip, ang galit ni Yahweh at kanyang pagseselos ay
mag-iinit laban sa taong iyon, at ang lahat ng mga sumpa na
nakasulat sa aklat na ito ay mapapasakanya, at tatanggalin ni

Yahweh ang kanyang pangalan mula sa ilalim ng langit. **21**
Ibubukod siya ni Yahweh para sa sakuna na mula sa lahat ng
mga lipi ng Israel, sa pagsunod sa lahat ng mga sumpa ng
tipan na nakasulat sa aklat ng batas na ito. **22** Ang darating na
salinlahi, ang mga anak ninyo na lilitaw pagkatapos ninyo, at ang
dayuhan na nagmula sa isang malayong lupain, ay magsasalita
kapag nakita nila ang mga salot sa lupaing ito at ang mga
karamdaman na ginawa ni Yahweh — **23** at kapag nakita nila
ang buong lupain na naging asupre at nasusunog na asin, kung
saan walang ipinunla ni namumunga, kung saan walang mga
halaman ang tumutubo, katulad ng pagkabagsak ng Sodom at
Gomorra, Adma at Zeboiim, na winasak ni Yahweh sa kaniyang
galit at matinding poot— **24** sasabihin nilang lahat kasama
ng lahat ng ibang mga bansa, 'Bakit ito ginawa ni Yahweh sa
lupaing ito? Ano ang kahulugan ng init ng labis na galit na ito?'
25 Pagkatapos sasabihin ng mga tao, 'Ito ay dahil pinabayaan
nila ang tipan ni Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno, na
ginawa niya sa kanila noong sila ay inilabas niya mula sa lupain
ng Ehipto, **26** at dahil sila ay pumunta at sumamba sa ibang
diyus-diyosan at yumukod sa kanilang, diyus-diyosan na hindi
nila kilala at ang mga hindi niya binigay sa kanila. **27** Kaya ang
galit ni Yahweh ay sumiklab laban sa lupaing ito, para magdala
doon ng lahat ng mga sumpa na nasusulat sa aklat na ito. **28**
Binunot sila ni Yahweh mula sa kanilang lupain sa galit, sa poot,
at sa matinding galit, at itinapon sila sa ibang lupain, gaya ng
ngayon.' **29** Ang mga bagay na lihim ay nabibilang lamang kay
Yahweh na ating Diyos; pero ang mga bagay na inihayag ay
nabibilang magpakailanman sa atin at sa ating mga kaapu-

apuhan, para gawin natin ang lahat ng mga salita ng batas na
ito.
30 Kapag ang lahat ng mga bagay na ito ay nakarating sa
inyo, ang mga pagpapala at ang mga sumpa na itinalaga ko sa
harapan ninyo, at kapag isinaisip ninyo ito kasama ang lahat ng
ibang mga bansa kung saan si Yahweh ang inyong Diyos ay
dinala kayo, **2** at kapag bumalik kayo kay Yahweh na inyong
Diyos at sumunod sa kaniyang boses, susundin ang lahat ng
mga sinasabi ko sa inyo sa araw na ito— kayo at inyong mga
anak— ng inyong buong puso at inyong buong kaluluwa, **3**
kung gayon babaligtarin ni Yahweh na inyong Diyos ang inyong
pagkakabihag at magkakaroon ng habag sa inyo, babalik siya at
titipunin kayo mula sa lahat ng mga tao kung saan si Yahweh
ang inyong Diyos ay ikinalat kayo. **4** Kung mayroon sa mga lahi
ninyo ang ipinatapon sa pinaka-malalayong mga lugar mula
sa ilalim ng kalangitan, mula kung saan si Yahweh na inyong
Diyos ay titipunin kayo, at magmula doon dadalhin niya kayo.
5 Si Yahweh na inyong Diyos ay dadalhin kayo sa lupain na
pagmamay-ari ng inyong mga ninuno, at magiging sa inyo ulit
ito; Gagawan ka niya ng kabutihan at pararamihin kayo higit pa
sa ginawa niya sa inyong mga ninuno. **6** Tutuliin ni Yahweh
na inyong Diyos ang inyong puso at ang puso ng inyong mga
kaapu-apuhan para mamahalin ninyo si Yahweh na inyong Diyos
ng inyong buong puso at inyong buong kaluluwa, para kayo
ay mabuhay. **7** Ilalagay ni Yahweh na inyong Diyos itong mga
sumpa sa inyong mga kaaway at sa mga galit, at sa sinumang
nagpapahirap sa inyo. **8** Babalik kayo at susunod sa boses ni
Yahweh, at gagawin ninyo ang lahat ng kaniyang mga utos na
inuutos ko sa inyo sa araw na ito. **9** Si Yahweh na inyong Diyos

ay gagawing masagana ang lahat ng ginawa ng inyong kamay sa
bunga ng inyong katawan, sa bunga ng inyong mga baka, at sa
bunga ng inyong mga pananim, para sa kasaganahan, para kay
Yahweh muling masisiyahan ulit siya sa inyo sa kasaganahan,
gaya ng pagkalugod niya sa inyong mga ninuno. **10** Gagawin
niya ito kung susundin ninyo ang salita ni Yahweh na inyong
Diyos, para panatilihin ang kaniyang mga kautusan at mga
batas na nasusulat sa aklat ng kautusan, kung babalik kayo kay
Yahweh na inyong Diyos ng inyong buong puso at inyong buong
kaluluwa. **11** Dahil itong utos na sinasabi ko sa inyo sa araw na
ito ay hindi lubhang mahirap para sa inyo, ni ito ay napakalayo
sa inyo para abutin, **12** hindi ito nasa langit, para sabihin ninyo,
“Sinong nais umakyat sa atin sa langit at dalhin ito pababa sa
atin at maaari nating marinig ito, para magawa natin ito?' **13**
Maging ito ay sa ibayo ng dagat, para inyong masabi, 'Sino sa
atin ang pupunta sa ibayong dagat para dalhin ito sa atin at
marinig natin, at para magawa natin ito?' **14** Pero ang salita ay
napakalapit sa inyo, nasa inyong bibig at nasa inyong puso,
para inyong magawa ito. **15** Tingnan ninyo, inilagay ko sa araw
na ito sa inyong harapan ang buhay at kabutihan, kamatayan
at kasamaan. **16** Kung susundin ninyo ang mga panuntunan
ni Yahweh na inyong Diyos, na sinasabi ko sa inyo sa araw
na ito na mahalin si Yahweh na inyong Diyos, para mamuhay
ng naaayon sa kaniyang paraan, at sundin ang kaniyang mga
kautusan, ang kaniyang mga batas at kaniyang mga ordenansa,
mabubuhay kayo at paparamihin, at pagpalain kayo ni Yahweh
na inyong Diyos sa lupain na inyong pupuntahan para angkinin.
17 Pero kung ang inyong puso ay tumalikod at hindi kayo nakinig
sa halip ay lumayo at nagpatirapa pababa sa ibang mga diyus-

diyosan at sasambahin sila, **18** kung gayon, sasabihin ko sa inyo
sa araw na ito siguradong mamamatay kayo, hindi tatagal ang
inyong buhay sa lupain na inyong dadaanan sa kabila ng Jordan
para puntahan at angkinin. **19** Tinatawag ko ang langit at ang
lupa para maging saksi laban sa inyo sa araw na ito, itinalaga ko
sa inyo ang buhay at kamatayan, ang mga pagpapala at mga
sumpa, kaya piliin ninyo ang buhay para kayo at ang inyong
lahi ay mamuhay ng matagal. **20** Gawin ito para mahalin si
Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang kaniyang salita, at
para kumapit sa kaniya. Dahil siya ang inyong buhay at ang
haba ng inyong mga araw, gawin ninyo ito para maaari kayong
mamuhay sa lupain na ipinangako ni Yahweh sa inyong mga
ninuno, kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob, na ibibigay sa
kanila."

31 Nagpunta si Moises at sinabi ang mga salitang ito sa buong
Israel. **2** Sinabi niya sa kanila, "Isang daan at dalawampung
taong gulang na ako; hindi na ako maaaring makalabas at
makakpasok; Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Hindi ka na tatawid
sa Jordan.' **3** Si Yahweh na inyong Diyos, sasama siya sa
inyo; wawasakin niya ang mga bansa mula sa inyong harapan,
at babawiin ninyo ito. Si Josue, ang mangunguna sa inyong
harapan, tulad ng sinabi ni Yahweh. **4** Gagawin ni Yahweh sa
kanila kung ano kay Sihon at Og, sa mga hari ng Amoreo, at sa
kanilang lupain, kung saan kaniyang winasak. **5** Bibigyan kayo
ni Yahweh ng tagumpay laban sa kanila kapag nakaharap na
ninyo sila sa digmaan, at gagawin ninyo sa kanila ang lahat
ng sinasabi ko sa inyo. **6** Magpakatatag at magpakatapang,
huwag matakot, at huwag matakot sa kanila; sapagkat si Yahweh
na inyong Diyos, ang siyang sasama sa inyo; hindi niya kayo

bibiguin ni pababayaan." 7 Tinawag ni Moises si Josue at
sinabi sa kaniya sa harapan ng buong Israel, "Magpakatatag at
magpakatapang, sapagkat sasamahan mo itong lahi papunta sa
lupain na ipinangako ni Yahweh sa inyong mga ninuno para
ibigay sa kanila; Ikaw ang magdudulot sa kanila para manahin
ito. 8 Si Yahweh, ang siyang mangunguna sa inyong harapan;
sasama siya sa inyo; hindi niya kayo bibiguin ni iiwan; huwag
matakot, huwag mapanghinaan ng loob." 9 Isinulat ni Moises ang
kautusang ito at ibinigay ito sa mga pari, sa mga anak na lalaki
ni Levi, na nagdala sa kaban ng tipan ni Yahweh; binigay din
niya ang mga kopya nito sa lahat ng mga nakatatanda ng Israel.
10 Inutusan sila ni Moises at sinabi, "Sa katapusan ng bawat
pitong taon, sa panahon na ipapawalang-bisa ang mga utang, sa
oras ng Pagdiriwang ng mga Kanlungan, 11 kapag ang buong
Israelita ay dumating para magpakita sa harapan ni Yahweh na
inyong Diyos sa lugar na kaniyang pipiliin para sa kaniyang
santuwaryo, babasahin mo itong batas sa harapan ng buong
Israel kanilang pandinig. 12 Tipunin ang mga tao, ang mga
kalalakihan, ang mga kababaihan, ang mga kabataan, at inyong
dayuhan na nasa loob ng tarangkahan ng inyong lungsod, para
makarinig sila at matuto, at para maaari nilang parangalan si
Yahweh na inyong Diyos at sundin ang lahat ng mga salita nitong
kautusan. 13 Gawin ito para sa kanilang mga anak, na walang
alam, maaaring makarinig at matuto para parangalan si Yahweh
na inyong Diyos, habang nabubuhay kayo sa lupain na inyong
pupuntahan ang Jordan para angkinin." 14 Sinabi ni Yahweh
kay Moises, "Masdan mo, ang araw ay paparating na ikaw ay
dapat ng mamatay; tawagin si Josue at ipakita ang inyong
mga sarili sa loob ng tolda ng pagpupulong, para mabigyan

ko siya ng utos.” Pumunta sina Moises at Josue at ipinakita
ang kanilang mga sarili sa loob ng tolda ng pagpupulong. 15
Nagpakita si Yahweh sa loob ng tolda sa isang haliging ulap;
nakatayo ang haligi ng ulap sa ibabaw ng pintuan ng tolda.
16 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Masdan mo, matutulog ka
kasama ang iyong mga ama; babangon itong mga lahi at kikilos
katulad ng mga bayarang babae na sumusunod sa masamanag
mga diyus-diyosan ng lupain, ang lupain na kanilang pupuntahan
para maging kasamahan nila. Iiwanan nila ako at sisirain ang
kasunduang ginawa ko kasama sila. 17 Pagkatapos, sa araw na
iyon, ang aking galit ay sisiklab laban sa kanila, at iiwanan ko
sila, ikukubli ko ang aking mukha mula sa kanila, at sasakmalin
sila. Maraming mga sakuna at kaguluhan ang mapapa sa kanila,
para kanilang sabihin sa araw na iyon, 'Ang mga sakuna ba
ito ay natagpuan ako dahil ang ating Diyos ay wala sa aming
kalagitnaan?' 18 Sisiguraduhin ko na ikukubli ang aking mukha
mula sa kanila sa araw na iyon dahil ang lahat ng kasamaan ay
kanilang gagawin, sapagkat bumaling sila sa ibang mga diyus-
diyosan. 19 Kaya ngayon isulat mo itong awitin para sa iyong
sarili at ituro ito sa bayan ng Israel. Ilagay ito sa kanilang mga
bibig, para ang awiting ito ay maging isang saksi para sa akin
laban sa bayan ng Israel. 20 Kapag dinala ko sila dito sa loob
ng lupain na aking ipinangako upang ibigay sa kanilang mga
ninuno, ang lupaing umaapaw sa gatas at pulot, at nang sila ay
nakakain at nabusog at tumaba, pagkatapos babaling sila sa
ibang mga diyos at sasamba sa kanila; kamumuhian nila ako at
sisirain ang kasunduan. 21 Kapag maraming kasamaan at mga
kaguluhan ang mayroon ang mga tao na ito, ang awiting ito ang
magpapatunay bilang isang saksi; dahil ito ay hindi malilimutan

mula sa mga bibig ng kanilang mga kaapu-apuhan; dahil alam
ko ang mga plano na kanilang binubuo ngayon, kahit bago ko
pa sila dinala dito sa lupain na aking ipinangako." **22** Kaya
isinulat ni Moises ang awiting ito ng araw ding iyon at itinuro
sa bayan ng Israel. **23** Binigyan ni Yahweh ng utos si Josue
na anak ni Nun, at sinabi, "Magpakatatag at Magpakatapang;
sapagkat dadalhin mo ang bayan ng Israel papasok sa lupain na
ipinangako ko sa kanila, at ako ay sasainyo." **24** Nangyari ito
nang matapos ni Moises ang pagsusulat ng mga salita nitong
kautusan sa isang aklat, **25** ibinigay niya ang isang utos sa mga
Levita ang siyang nagdala ng kaban ng tipan ni Yahweh; sinabi
niya, **26** "Dalhin mo itong aklat ng kautusan at ilagay ito sa
gilid ng kaban ng tipan ni Yahweh na inyong Diyos, para ito ay
naroroon bilang isang saksi laban sa inyo. **27** Dahil alam ko
ang inyong mga paghihimagsik at inyong katigasan; tingnan
ninyo, habang patuloy akong nabubuhay kasama ninyo kahit
sa araw na ito, kayo ay naging mapanghimagsik laban kay
Yahweh; paano pa pag ako ay patay na? **28** Magtipon sa akin
ang lahat ng nakatatanda ng inyong mga lipi, at inyong mga
opisyal, para masabi ang mga salita sa kanilang mga tainga at
tatawag sa langit at lupa para maging saksi laban sa kanila. **29**
Dahil alam ko na pag patay na ako lubusan ninyong sisirain ang
inyong mga sarili at lumiko palayo sa daanan na aking iniutos sa
inyo; kapahamakan ay darating sa inyo sa susunod na mga
araw. Mangyayari ito dahil gagawa kayo ng masama sa mata ni
Yahweh, para galitin siya sa pamamagitan ng mga gawa ng
inyong mga kamay." **30** Umawit si Moises sa mga tainga ng mga
pinagtipon sa Israel ang mga salita ng awiting ito hanggang sa
matapos

32 Ibigay ang inyong mga tainga, kayong kalangitan, at hayaan
akong magsalita. Hayaan ang mundo na makinig sa mga salita
ng aking bibig. **2** Hayaan ang aking katuruan ay pumatak na
parang ulan, hayaan ang aking talumpati ay dumalisay na
parang hamog, gaya ng mahinang ulan sa malambot na damo,
at gaya ng ulan sa mga halaman. **3** Dahil ipapayahag ko ang
pangalan ni Yahweh, at ang tungkol ang kadakilaan sa ating
Diyos. **4** Ang Batong tanggulan, ang kaniyang ganap na gawa;
dahil ang lahat ng kaniyang landas ay husto. Siya ang matapat
na Diyos na siyang walang kasamaan. Siya ay makatarungan at
matuwid. **5** Kumilos sila ng masama laban sa kaniya. Sila ay
hindi niya mga anak. Ito ay kanilang kahihiyan. Sila ay isang
makasalanan at manlilinlang na salinlahi. **6** Gagantimpalaan
ba ninyo si Yahweh sa ganitong paraan, kayong mga hangal
at walang damdaming mga tao? Hindi ba siya ang inyong
ama, ang nag-iisang lumikha sa inyo? Na siyang lumikha sa
inyo? **7** Isaisip ang mga araw ng sinaunang panahon, isipin
ang tungkol sa maraming taong lumipas. Tanungin ang inyong
ama at ipapakita niya sa inyo, ang inyong mga nakakatanda at
sasabihin nila sa inyo. **8** Nang ibinigay ng Kataastaasan sa mga
bansa ang kanilang pamana—nang hinati niya ang lahat ng
sangkatauhan, at itinakda niya ang mga hangganan ng mga tao,
itinakda rin niya ang bilang ng kanilang mga diyus-diyosan. **9**
Dahil ang bahagi ni Yahweh ay ang kaniyang mga tao; si Jacob
ang kaniyang bahaging mana. **10** Siya ay natagpuan niya sa
isang disyertong lupain, at sa tigang at humahagulhol na ilang;
ipinagtanggol at inalagaan niya, siya ay binantayan niya na tulad
ng pag-iingat sa mata. **11** Gaya ng isang agila na nagbabantay
ng kaniyang pugad at pumapagaspas sa ibabaw ng kaniyang

mga inakay, ibinuka ni Yahweh ang kaniyang mga pakpak at
kinuha sila, at dinala sila sa kaniyang mga likuran. **12** Si Yahweh
lamang ang pumatnubay sa kaniya; walang dayuhang diyus-
diyosan ang kasama niya. **13** Hinayaan niya kayong sumakay
sa tayog ng lupain, at siya ay pinakain niya ng mga bunga
ng bukid; kayo ay pinalusog niya ng pulut na mula sa bato,
at langis na mula sa matigas na matarik na bato. **14** Kumain
kayo ng mantikilya na mula sa grupo ng mga hayop at uminom
ng gatas na mula sa kawan, kasama ng taba ng mga tupa,
mga lalaking tupa ng Bashan, at mga kambing, kasama ng
pinakamainam ng trigo— at ininum ninyo ang bumubulang alak
na gawa mula sa katas ng mga ubas. **15** Pero lumaki si Jeshurun
na mataba at sumisipa, puno ng taba, matipuno, at makinis.
Tinalikuran nila ang Diyos na gumawa sa kanila, at itinanggi
nila ang Bato ng kaniyang kaligtasan. **16** Pinagselos nila si
Yahweh sa pamamagitan ng kanilang mga kakaibang diyus-
diyosan; at ginalit siya ng kanilang mga kasuklam-suklam na
diyus-diyosan. **17** Nagsakripisyo sila sa mga demonyo, na hindi
Diyos—mga diyos na hindi nila kilala, mga diyos na bago pa
lang lumitaw, mga diyos na hindi kinakatakutan ng inyong mga
ama. **18** Pinabayaan ninyo ang Bato, na naging ama ninyo, at
inyong kinalimutan ang Diyos na nagsilang sa inyo. **19** Nakita
ito ni Yahweh at sila ay tinanggihan niya, dahil lubha siyang
ginalit ng kaniyang mga anak na lalaki at kaniyang mga anak
na babae. **20** "Itatago ko ang aking mukha mula sa kanila,"
sinabi niya, "at makikita ko kung ano ang kanilang magiging
katapusan; dahil sila ay isang napakasamang salinlahi, mga
anak na hindi tapat. **21** Pinagselos nila ako sa pamamagitan
diyos na hindi totoo at ginalit ako ng kanilang mga walang

halagang diyus-diyosan. Papainggitin ko sila sa pamamagitan ng
hindi ko bayan, gagalitin ko sila sa pamamagitan ng isang bansa
na walang pang-unawa. 22 Dahil isang apoy ang nag-aalab
sa pamamagitan ng aking galit at sumusunog hanggang sa
pinakamalalim na lugar ng mga patay; kinakain nito ang mundo
at ang ani nito; sinusunog nito ang mga pundasyon ng mga
bundok. **(Sheol h7585)** 23 Bubuntunan ko sila ng kapahamakan;
ipapatama ko sa kanila ang lahat ng aking mga palaso; 24
Mamamatay sila sa gutom at lalamunin ng nag-aapoy na init
at mapait na pagkawasak; ipapadala ko sa kanila ang mga
ngipin ng mga mababangis na hayop, gamit ang lason ng mga
bagay na gumagapang sa alikabok. 25 Sa labas ng espada
ay mamimighati, at kilabot ay ganoon din sa mga silid-tulugan.
lilipol ito sa parehong binata at dalaga, ang sumususong bata,
at ang lalaking may kulay-abong mga buhok. 26 Sinabi ko na
ikakalat ko sila ng malayo, para mapawi ang kanilang alaala
mula sa sangkatauhan. 27 Kung hindi lang sa pagmamayabang
ng kaaway, at baka ang kanilang kaaway ay magkamali, at
kanilang sasabihin, 'Itaas ang ating kamay,' Nagawa ko na sana
ang lahat ng mga ito. 28 Dahil ang Israel ay isang bansa na
walang karunungan, at walang pang-uunawa sa kanila. 29 O, na
sila ay matatalino, na naunawaan nila ito, na isaalang-alang nila
ang kanilang parating na kapalaran! 30 Paano ba hahabulin ng
isa ang isang libo, at papaliparin ng dalawa ang sampung libo,
maliban kung ipinagbili sila ng kanilang Bato, at isinuko sila
ni Yahweh? 31 Dahil ang bato ng ating mga kaaway ay hindi
katulad ng ating Bato, gaya ng pag-amin ng ating mga kaaway.
32 Dahil ang kanilang mga puno ng ubas ay nagmula sa puno
ng ubas ng Sodoma, at mula sa mga bukid ng Gomorra; ang

kanilang mga ubas ay mga ubas ng lason; ang kanilang mga
kumpol ay mapait. **33** Ang kanilang alak ay ang lason ng mga
ahas at ang mabagsik na kamandag ng mga maliliit na ahas. **34**
Hindi ba ito binalak ng palihim na aking tinago, na natatakan
kabilang ng aking mga kayamanan? **35** Ako ang magbibigay
ng paghihiganti, at kabayaran, sa panahon na madudulas ang
kanilang paa; dahil ang araw ng kapahamakan para sa kanila ay
nalalapit, at ang mga bagay na darating sa kanila ay mabilis
na mangyayari." **36** Dahil si Yahweh ang magpapasya para
sa kaniyang mga tao, at kakaawaan niya ang kaniyang mga
lingkod. Makikita niya na ang kanilang kapangyarihan ay nawala,
at wala ni isang matitira, kahit mga alipin o malayang mga
tao. **37** Pagkatapos sasabihin niya, "Nasaan ang kanilang mga
diyos, ang bato na siyang kanilang kanlungan? — **38** Ang mga
diyos na kumain ng mga taba ng kanilang mga sakripisyo at
uminom ng alak na kanilang mga handog na inumin? Hayaan
silang bumangon at tulungan kayo; hayaan sila ang mag-ingat
ninyo. **39** Tingnan ninyo ngayon ako, kahit ako, ang Diyos,
at walang nang diyos maliban sa akin; ako'y pumapatay, at
ako'y bumubuhay; ako'y sumusugat, at ako'y nagpapagaling,
at walang ni isa na makakapagligtas sa inyo mula sa aking
lakas. **40** Dahil itinaas ko ang aking kamay sa langit at sinabing,
'Habang ako ay nabubuhay magpakailanman, ako ay kikilos. **41**
Kapag hinahasa ko ang aking makintab na espada, at kapag
nagsimula na ang aking kamay na magdala ng katarungan,
maghihiganti ako sa aking mga kaaway, at gagantihan ko yaong
mga napopoot sa akin. **42** Lalasingin ko ang aking mga palaso
ng dugo, at ang aking espada ay lalamunin ang laman kasama
ng dugo ng mga pinatay at ng mga bihag, at mula sa mga ulo ng

mga pinuno ng kaaway.'" **43** Magdiwang, kayong mga bansa,
kasama ng mga tao ng Diyos, dahil ipaghihiganti niya ang dugo
ng kaniyang mga lingkod; Maghihiganti siya sa kaniyang mga
kaaway, at gagawa siya ng kabayaran ng kasalanan para sa
kaniyang lupain, para sa kaniyang mga tao. **44** Dumating si
Moises at inawit ang lahat ng mga salita ng awiting ito sa tainga
ng mga tao, siya, at si Josue na anak na lalaki ni Nun. **45** At
natapos ni Moises na awitin ang lahat ng mga salitang ito sa
buong Israel. **46** Sinabi niya sa kanila, "Ituon ang inyong mga
isipan sa lahat ng mga salita na aking pinatunayan sa inyo
ngayon, para mautusan ninyo ang inyong mga anak na sundin
ang mga ito, ang lahat ng mga salita ng batas na ito. **47** Dahil ito
ay hindi balewalang bagay para sa inyo, dahil ito ang inyong
buhay, at sa pamamagitan ng bagay na ito ay papahabain ninyo
ang inyong mga araw sa lupain na inyong pupuntahan sa ibayo
ng Jordan para angkinin." **48** Nagsalita si Yahweh kay Moises sa
parehong araw at sinabing, **49** "Umakyat ka sa bandang ito
ng mga bundok ng Abarim, itaas ng Bundok Nebo, na nasa
lupain ng Moab, kabila ng Jerico. Mapagmamasdan mo ang
lupain ng Canaan, na ibibigay ko sa bayan ng Israel bilang
kanilang pag-aari. **50** Mamamatay ka sa bundok na pupuntahan
mo at Matitipon kasama ng iyong mga tao, gaya ni Aaron na
kapwa mong Israelita na namatay sa Bundok Hor at tinipon ng
kaniyang mga tao. **51** Ito ay mangyayari dahil hindi ka tapat sa
akin kabilang sa bayan ng Israel sa tubigan ng Meriba sa Kades,
sa ilang ng Sin; **52** dahil hindi mo ako pinakitunguhan ng may
dangal at Dahil makikita mo ang lupain sa harapan mo, pero
hindi ka makakapunta roon, sa lupain na ibibigay ko sa bayan
ng Israel."

33 Ito ang pagpapala kung saan pinagpala ni Moises na tao ng
Diyos ang bayan ng Israel bago ang kaniyang kamatayan. **2**
Sinabi niya: Mula si Yahweh sa Sinai at nagpakita sa kanila mula
Seir. Nagliwanag siya mula sa Bundok ng Paran, at dumating
siya kasama ang sampung libong mga banal na pinili. Sa
kaniyang kanang kamay ay mayroong kumikislap na kidlat. **3**
Tunay nga, mahal niya ang mga tao; lahat ng kaniyang mga
banal na pinili ay nasa inyong kamay, at nagpatirapa siya sa
inyong mga paa; nakatanggap ang bawat isa ng inyong mga
salita. **4** Ako, si Moises, nag-utos sa inyo ng isang batas, isang
pamana para sa kapulungan ni Jacob. **5** Pagkatapos naging
hari si Yahweh sa Jesurun, kapag ang mga pinuno ng mga tao
ay nagtipun-tipon, nagkasama-sama ang lahat ng mga lipi ng
Israel. **6** Hayaang mabuhay si Ruben at hindi mamatay; pero
nawa ang kaniyang mga tauhan ay maging iilan lamang. **7** Ito
ang pagpapala para kay Juda. Sinabi ni Moises: Makinig ka,
Yahweh, sa boses ng Juda, at dalhin siyang muli sa kaniyang
mga tao. Makipaglaban para sa kaniya; maging tulong laban sa
kaniyang mga kaaway. **8** Tungkol kay Levi, sinabi ni Moises:
Ang iyong Tummim at iyong Urim ay napapabilang sa iyong
kinasisiyahan, ang iyong sinubukan doon sa Masa, kung saan
kayo nakipagburo sa tubig ng Meriba. **9** Ang taong nagsasabi
tungkol sa kaniyang ama at ina,” Hindi ko sila nakita.” Ni hindi
niya kinilala ang kaniyang mga kapatid, ni hindi niya inangkin ang
kaniyang sariling mga anak. Dahil binabantayan niya ang inyong
salita at sinunod ang iyong tipan. **10** Itinuro niya kay Jacob ng
inyong mga panuntunan, at mga batas sa Israel. Maglalagay siya
ng insenso sa iyong harapan, at ang buong sinunog na mga alay
sa inyong altar. **11** Pagpalain, Yahweh, ang kaniyang mga pag-

aari, at tanggapin ang gawa ng kaniyang mga kamay. Durugin
ang mga balakang ng sinumang bumangon laban sa kaniya, at
sa mga taong galit sa kaniya, para hindi sila ulit makabangon.
12 Tungkol kay Benjamin, sinabi ni Moises: Ang isang minahal ni
Yahweh ay namumuhay ng matiwasay sa tabi niya; iniingatan
siya ni Yahweh sa mahabang panahon, at nabubuhay siya sa
pagitan ng mga braso ni Yahweh. **13** Tungkol kay Jose, sinabi
ni Moises: Nawa'y pagpalain ni Yahweh ang kaniyang lupain
at ng kaniyang mahahalagang mga bagay sa langit, kasama
ang hamog, At ng nakapaloob sa ilalim nito. **14** Na mayroong
mahahalagang mga bagay sa pag-aani na ginawa sa tulong ng
araw, kasama ang mga mahahalagang bagay sa paglipas ng
mga buwan, **15** Na mayroong magagandang mga bagay mula
sa napakatandang mga bundok, at na mayroong mahahalagang
mga bagay ng walang katapusang mga burol. **16** Mayroong mga
pinakamahalagang bagay sa mundo at ng kasaganahan nito, at
kasama ang mabuting kalooban niya para sa sinumang nasa
palumpong. Hayaang dumating ang pagpapala mula sa ulo ni
Jose, at sa noo niya na siyang naging prinsipe sa kaniyang
mga kapatid. **17** Ang unang anak ng isang toro, maluwalhati
siya, at kaniyang mga sungay ay ang mga sungay ng isang
mabangis na toro. Kasama nilang itutulak niya ang mga tao,
lahat sila, sa katapusan ng mundo. Ito ang mga sampung
libo ng Efraim; ito ang mga libu-libo ni Manases. **18** Tungkol
kay Zebulun, sinabi ni Moises: Magsaya, Zebulun, sa iyong
paglabas, at ikaw, Isacar, sa inyong mga tolda. **19** Tatawagin nila
ang mga tao sa mga bundok. Doon iaalay nila ang mga alay ng
pagkamatuwid. Dahil sisipsipin nila ang kasaganahan ng mga
karagatan, at mula sa buhangin ng dalampasigan. **20** Tungkol

kay Gad, sinabi ni Moises: Pagpalain ang siyang magpapalawak
kay Gad. Maninirahan siya doon katulad ng isang babaeng leon,
at sisirain niya ang braso o ang isang ulo. **21** Naglaan siya ng
kaniyang pinakamahalagang bahagi para sa kaniyang sarili,
dahil mayroong nakalaang bahagi ng lupain para sa mga pinuno.
Dumating siya kasama ang pinuno ng mga tao. Ipinatupad
niya ang katarungan ni Yahweh at ang kaniyang mga kautusan
kasama ng Israel. **22** Tungkol kay Dan, sinabi ni Moises: Si
Dan ay isang batang leon na lumundag mula sa Bashan. **23**
Tungkol kay Neftali, sinabi ni Moises: Neftali, nasisiyahan sa
mga pabor, at puno ng pagpapala ni Yahweh, dalhin ang pag-
aari ng lupain tungo sa kanluran at timog. **24** Tungkol kay Aser,
sinabi ni Moises: Pagpalain si Aserng higit pa sa ibang mga
anak na lalaki; hayaan siyang maging katanggap-tanggap sa
kaniyang mga kapatid, at hayaang malubog sa langis ng olibo
ang kaniyang mga paa. **25** Nawa'y ang rehas ng iyong lungsod
ay maging bakal at tanso; hangga't kayo ay nabubuhay, ganun
din kahaba ang iyong magiging kaligtasan. **26** Walang sinumang
katulad ng Diyos, Jesurun— isang matuwid, na nakasakay sa
kalangitan para tulungan ka, at sa kaniyang kaluwalhatian sa
mga ulap. **27** Ang walang hanggang Diyos ay isang kublihan
para sa kaniyang mga tao, at sa ilalim ay ang walang hanggang
mga braso. Itutulak niya palabas ang kaaway mula sa harapan
ninyo, at sasabihin niya, “Wasakin!” **28** Nawa'y ang Israel ay
mamumuhay na may kaligtasan. Ang bukal ni Jacob ay ligtas
sa isang lupain ng butil at bagong alak; tunay nga, hayaan
ang langit na bumagsak ang hamog sa kaniya. **29** Pinagpala
kayo, Israel! Sino ang katulad ninyo, mga tao na iniligtas ni
Yahweh, ang sanggalan ng inyong tulong, at ang espada ng

inyong kaluwalhatian? Ang inyong mga kaaway ay darating na
nanginginig sa inyo; tatapakan ninyo ang kanilang matataas na
mga lugar.
34 Umakyat si Moises mula sa mga kapatagan ng Moab
patungong Bundok ng Nebo, hanggang sa tuktok ng Pisga,
na nasa tapat ng Jerico. At ipinakita ni Yahweh sa kaniya
ang lahat ng lupain ng Galaad hanggang Dan, **2** at lahat ng
Neftali at ang lahat ng lupain ng Efraim at Manases, at lahat ng
lupain ng Juda, hanggang sa kanlurang karagatan, **3** at ang
Negev, at ang patag sa lambak ng Jerico, ang Lungsod ng mga
Palmera, hanggang Zoar. **4** Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Ito
ang lupain na ipinangako ko kay Abraham, kay Isaac, at kay
Jacob, na sinasabing, 'Ibibigay ko ito sa inyong mga kaapu-
apuhan.' Pinayagan kitang tingnan iyon sa iyong mga mata, pero
hindi ka makakapunta roon.” **5** Kaya si Moises ang lingkod ni
Yahweh ay namatay doon sa lupain ng Moab, gaya ng salitang
ipinangako ni Yahweh. **6** Inilibing siya ni Yahweh sa lambak ng
lupain ng Moab sa tapat ng Beth Peor, pero walang nakakaalam
kung saan ang kaniyang libingan hanggang sa araw na ito. **7**
Isang daan at dalawampung taong gulang si Moises ng namatay
siya; hindi lumabo ang kaniyang mata, ni humina ang kaniyang
likas na lakas. **8** nagluksa ng tatlumpung araw ang mga tao
ng Israel sa mga kapatagan ng Moab para kay Moises, at ang
mga araw ng pagluluksa para kay Moises ay natapos. **9** Si
Josue na anak ni Nun, ay puno ng espiritu ng kaalaman, dahil
ipinatong ni Moises ang kaniyang kamay sa kaniya. Nakinig
ang mga Israelita sa kaniya at ginawa kung ano ang iniutos ni
Yahweh kay Moises. **10** Walang ibang tumayong propeta sa
Israel tulad ni Moises, na siyang kilala ni Yahweh mukha sa

mukha. 11 Walang ibang propeta na tulad niya sa lahat ng mga palatandaan at mga kababalaghan na ipinadala ni Yahweh sa kaniya para gawin sa lupain ng Ehipto, kay Faraon, at sa lahat ng kaniyang mga lingkod, at sa lahat ng kaniyang lupain. 12 Hindi pa nagkaroon ng sinumang propetang tulad niya sa lahat ng mga dakila, nakakatakot na gawa na ginawa ni Moises sa paningin ng buong Israel.

Josue

1 Ngayon ito ang nangyari pagkatapos mamatay si Moises,
ang lingkod ni Yahweh, na nangusap si Yahweh kay Josue ang
anak ni Nun, punong pumapangalawa kay Moises, sinasabing,
2 “Namatay na si Moises na aking lingkod. Kaya ngayon,
magbangon, tawirin ang Jordang ito, ikaw at lahat ng mga
bayang ito, sa lupaing ibinibigay ko sa kanila—sa mga bayan ng
Israel. 3 Ibinigay ko sa inyo ang bawat lugar na lalakaran ng
talampakan ng inyong paa. Ibinigay ko na ito sa inyo, gaya ng
ipinangako ko kay Moises. 4 Magiging lupain ninyo, mula sa
ilang at Lebanon hanggang sa malawak na ilog, ang Eufrates,
lahat ng lupain ng mga Heteo, at sa Malawak na Dagat, kung
saan lumulubog ang araw. 5 Walang sinumang makakatayo sa
harap ninyo sa lahat ng araw ng inyong buhay. Sasamahan
kita tulad ng pagsama ko kay Moises. Hindi kita pababayaan
o iiwan kita. 6 Maging malakas at matapang. Idudulot mong
manahin ng mga taong ito ang lupaing ipinangako ko sa kanilang
mga ninunong ibibigay ko sa kanila. 7 Maging malakas at
napakatapang. Maging maingat na sundin ang lahat ng batas na
iniutos sa inyo ng aking lingkod na si Moises. Huwag kayong
lilihis mula rito sa kanan o sa kaliwa, para maging matagumpay
kayo saan man kayo pupunta. 8 Palagi kang magsasalita tungkol
sa aklat ng batas na ito. Pagbubulay-bulayan mo ito sa araw at
gabi para masunod mo ang lahat na nakasulat dito. Sa gayon
magiging maunlad ka at matagumpay. 9 Hindi ba iniutos ko sa
iyo? Maging malakas at matapang! Huwag matakot. Huwag
matakot. Kasama mo si Yahweh na iyong Diyos saan ka man
pupunta.” 10 Pagkatapos inutusan ni Josue ang mga pinuno
ng bayan, 11 “Lumibot kayo sa kampo at utusan ang mga tao,

'Maghanda ng makakain para sa inyong sarili. Sa loob ng tatlong
araw tatawirin ninyo ang Jordang ito at papasukin at aangkinin
ang lupain na ibinibigay ni Yahweh inyong Diyos sa inyo para
angkinin.'" **12** Sinabi ni Josue sa mga lipi ni Reubenita, mga
lipi ni Gadita at sa kalahating lipi ni Manases, **13** "Alalahanin
ang salitang iniutos sa inyo ni Moises na lingkod ni Yahweh
nang sinabi niyang, 'Binibigyan kayo ng pahinga ni Yahweh
na inyong Diyos, at ibinibigay niya sa inyo ang lupaing ito.'
14 Mananatili sa lupaing ibinigay sa inyo ni Moises sa kabila
ng Jordan ang inyong mga asawa, inyong mga maliliit, at ang
inyong mga alagang hayop. Pero ang inyong mga mandirigma
ay tatawid kasama ng inyong mga kapatid na lalaki at tutulungan
sila **15** hanggang ipagkaloob ni Yahweh sa inyong mga kapatid
na lalaki ang kapahingahan tulad ng ibinigay niya sa inyo. At
aangkinin din nila ang lupaing ibinibigay sa kanila ni Yahweh na
inyong Diyos. Pagkatapos babalik kayo sa sarili ninyong lupain
at angkinin ito, ang lupaing ibinigay ni Moises na lingkod ni
Yahweh sa kabila ng Jordan, kung saan sumisikat ang araw." **16**
At sumagot sila kay Josue, sinabing, "Gagawin namin ang lahat
ng iniutos mo sa amin, at pupunta kami saan mo man kami
ipapadala. **17** Susundin ka namin tulad ng pagsunod namin kay
Moises. Nawa'y samahan ka ni Yahweh, tulad ng pagsama niya
kay Moises. **18** Malalagay sa kamatayan ang sinumang susuway
sa iyong mga utos at hindi susunod sa iyong mga salita. Maging
malakas lamang at matapang."

2 Pagkatapos palihim na ipinadala ni Josue anak ni Nun ang
dalawang lalaki mula sa Sittim bilang mga espiya. Sinabi niya,
"Lumakad kayo, manmanan ang buong lupain, lalung-lalo na
ang Jerico." Umalis sila at dumating sa bahay ng isang bayarang

babae na nagngangalang Rahab, at nanatili sila doon. 2 Sinabi
ito sa hari ng Jerico, “Tingnan ninyo, dumating ang mga lalaki
ng Israel para magmanman sa lupain.” 3 Ang hari ng Jerico
ay nagpasabi kay Rahab at sinabi, “Ilabas ang mga lalaking
pumunta sa iyo na tumuloy sa iyong bahay, dahil naparito sila
para magmanman sa buong lupain.” 4 Pero pinapasok ng
babae ang dalawang lalaki at itinago sila. At sinabi niya, “Oo,
pumunta ang mga lalaki sa akin, pero hindi ko alam kung saan
sila galing. 5 Umalis sila nang takipsilim, oras iyon para isara
ang tarangkahan ng lungsod. Hindi ko alam kung saan sila
pumunta. Marahil maaabutan ninyo sila kung magmamadali
kayong sundan sila.” 6 Pero dinala niya sila sa bubong at itinago
sila gamit ang mga tangkay ng lino na kaniyang nilatag sa
bubong. 7 Kaya sinundan sila ng mga lalaki sa daang papunta
sa mga tawiran ng Jordan. At isinara ang mga tarangkahan
pagkalabas ng mga humahabol. 8 Hindi pa nakakahiga ang mga
lalaki para sa gabi, nang umakyat siya sa kanila sa bubong. 9
Sinabi niya, “Alam ko na ibinigay ni Yahweh sa inyo ang lupain at
ang takot sa inyo ay dumating sa amin. Ang lahat ng naninirahan
sa lupain ay manghihina sa inyong harapan. 10 Nabalitaan
namin kung paano pinatuyo ni Yahweh ang tubig ng Dagat na
Pula para sa inyo noong lumabas kayo sa Ehipto. At nabalitaan
namin kung ano ang ginawa ninyo sa dalawang hari ng mga
Amoreo sa kabilang dako ng Jordan—Sihon at Og—na winasak
ninyong ganap. 11 Sa pagkarinig namin nito, natunaw ang aming
mga puso at walang tapang ang naiwan sa sinuman—dahil si
Yahweh na inyong Diyos, siya ang Diyos sa langit sa itaas at sa
lupa sa ibaba. 12 Kaya ngayon, pakiusap mangako ka sa akin
sa pamamagitan ni Yahweh na, katulad ng aking kabutihan sa

inyo, pakitunguhan rin ninyo ng may kabutihan ang sambahayan
ng aking ama. Bigyan ninyo ako ng isang tiyak na palatandaan
13 na ililigtas ninyo ang buhay ng aking ama, ina, mga kapatid
na lalaki at babae, at ang kanilang buong pamilya, at sa gayon
ililigtas ninyo kami mula sa kamatayan." 14 Sinabi ng mga
lalaki sa kaniya, "Buhay namin para sa inyong buhay, kahit
hanggang kamatayan! Kung hindi mo sasabihin ang aming
pakay, kaya, kapag ibinigay ni Yahweh ang lupaing ito magiging
mahabagin kami at matapat sa iyo." 15 Kaya pinalabas niya sila
sa bintana gamit ang isang lubid. Ang bahay kung saan siya
nanirahan ay itinayo sa loob ng pader ng lungsod. 16 Sinabi
niya sa kanila, "Pumunta kayo sa mga burol at magtago o ang
mga humahabol ay makikita kayo. Magtago kayo doon sa loob
ng tatlong araw hanggang ang mga humahabol ay makabalik.
Pagkatapos magpatuloy na sa inyong landas." 17 Sinabi ng mga
lalaki sa kaniya, "Wala kaming pananagutan sa mga pangakong
ipinagawa mo sa aming sumpaan, kung hindi mo gagawin ito: 18
Kapag pumasok kami sa lupain, dapat itali mo itong matingkad
na pulang lubid sa bintana na siyang pinagbabaan mo sa amin,
at magtitipon kayo sa bahay ng iyong ama at ina, iyong mga
lalaking kapatid at ang buong sambahayan ng iyong ama. 19
Sinuman ang lalabas sa mga pintuan ng iyong bahay patungo
sa lansangan, ang kanilang dugo ay nasa kanilang sariling mga
ulo at wala kaming pananagutan. Pero kung may isang kamay
na manakit sa sinumang kasama mo sa bahay, ang kaniyang
dugo ay nasa aming mga ulo. 20 Pero kung ipagsasabi mo
itong aming pakay, kung gayon wala kaming pananagutan sa
pangakong aming sinumpaan sa iyo, sa pangakong pinagawa
mong aming sumpaan." 21 Sumagot si Rahab, "Matupad nawa

ang inyong sinabi." Pinaalis niya sila at umalis sila. Pagkatapos
itinali niya ang matingkad na pulang lubid sa bintana. 22 Umalis
at umakyat sila sa mga burol at nanatili sila doon ng tatlong
araw hanggang sa makabalik ang mga humahabol sa kanila.
Naghanap ang mga humahabol sa kahabaan ng daanan at wala
silang natagpuan. 23 Bumalik ang dalawang lalaki at tumawid at
nagbalik kay Josue anak ni Nun, at isinalaysay nila sa kaniya
ang lahat ng bagay na nangyari sa kanila. 24 At sinabi nila kay
Josue, "Totoong ibinigay ni Yahweh ang lupaing ito. Natatakot
ang lahat ng mga naninirahan sa lupain dahil sa atin.

3 Maagang bumangon si Josue, at umalis sila mula sa Sittim.
Dumating sila sa Jordan, siya at ang lahat ng bayan ng Israel, at
nagkampo sila roon bago sila tumawid. 2 Pagkaraan ng tatlong
araw, naglibot ang mga opisyales sa gitna ng kampo; 3 inutusan
nila ang mga tao, "Kapag nakita ninyo ang kaban ng tipan ni
Yahweh na inyong Diyos, at ang mga Levitang paring binubuhat
ito, dapat kayong umalis sa lugar na ito at sundan iyon. 4 Dapat
may pagitan ito ng dalawang libong kubit sa inyo. Huwag kayong
lalapit dito, para makita ninyo kung alin ang daraanan, dahil
hindi pa ninyo dinaanan ang daang ito dati." 5 Sinabi ni Josue
sa mga tao, "Ihandog ang inyong mga sarili kay Yahweh bukas,
dahil gagawa si Yahweh ng mga kababalaghan sa inyo." 6
Pagkatapos sinabi ni Josue sa mga pari, "Buhatin ang kaban ng
tipan, at dumaan sa harapan ng mga tao." Kaya binuhat nila ang
kaban ng tipan at pumunta sa harapan ng mga tao. 7 Sinabi ni
Yahweh kay Josue, "Sa araw na ito gagawin kitang dakila sa
mga mata ng buong Israel. Malalaman nila na gaya ng ako ay
kasama ni Moises, ako ay makakasama mo. 8 Utusan mo ang
mga pari na nagdala ng kaban ng tipan, 'Kapag nakarating na

kayo sa gilid ng tubig ng Jordan, dapat muna kayong huminto sa
Ilog Jordan.'" **9** Pagkatapos sinabi ni Josue sa mga Israelita,
"Pumarito kayo, at pakinggan ang mga salita ni Yahweh na
inyong Diyos. **10** Sa pamamagitan nito malalaman ninyo na
kasama ninyo ang buhay na Diyos at paaalisin mula sa inyong
harapan ang mga Cananaeo, ang mga Heteo, ang mga Hivita,
ang mga Perezeo, ang mga Gergeseo, ang mga Amoreo, at
ang mga Jebuseo. **11** Tingnan ninyo! Ang kaban ng tipan ng
Panginoon ng buong mundo ay mauunang itatawid sa inyo sa
Jordan. **12** Ngayon pumili ng labindalawang kalalakihan mula sa
mga lipi ng Israel, isang lalaki sa bawat isa. **13** Kapag nakaapak
na sa tubig ng Jordan ang mga talampakan ng mga paring may
dala ng kaban ng tipan ni Yahweh, ang Panginoon ng buong
mundo, mahahati ang tubig ng Jordan, at kahit na ang daloy ng
tubig na salungat sa agos ay hihinto sa pagdaloy at mananatili
sila sa isang tambakan. **14** Kaya nang umalis ang mga tao para
tumawid sa Jordan, ang mga pari na may dala ng kaban ng tipan
ay pinangunahan ang bayan. **15** Sa sandaling sumapit na sa
Jordan ang may dala ng kaban, at ang paa ng mga iyon na may
dala ng kaban ay lumubog sa gilid ng tubig (ngayon umaapaw
ang Jordan sa lahat ng pangpang sa buong panahon ng pag-
ani), **16** ang daloy ng tubig na salungat sa agos ay nanatili
sa isang tambakan. Tumigil sa pagdaloy ang tubig mula sa
malalayong lugar. Tumigil sa pagdaloy ang tubig mula sa Adam,
ang lungsod na nasa tabi ng Zaretan, pababa sa karagatan ng
Negeb, ang Dagat na Asin. At tumawid ang mga tao malapit
sa Jerico. **17** Nakatayo sa tuyong lupa sa gitna ng Jordan ang
mga paring nagbuhat ng kaban ng tipan ni Yahweh hanggang
nakatawid na ang lahat ng bayan ng Israel sa tuyong lupa.

4 Nang nakatawid ang lahat ng mga tao sa Jordan, sinabi ni
Yahweh kay Josue, **2** “Pumili ng labindalawang lalaki para
sa inyong mga sarili mula sa inyong bayan, isang lalaki mula
sa bawat lipi. **3** Ibigay sa kanila ang kautusang ito: 'Kumuha
ng labindalawang bato mula sa gitna ng Jordan kung saan
nakatayo ang mga pari sa tuyong lupa, at dalhin ninyo ang mga
iyon at ilapag ang mga iyon sa lugar kung saan kayo ngayon
magpapalipas ng gabi.'” **4** Pagkatapos tinawag ni Josue ang
labindalawang lalaki na kaniyang pinili mula sa mga lipi ng Israel,
isa sa bawat lipi. **5** Sinabi ni Josue sa kanila, “Pumunta sa
kalagitnaan ng Jordan sa unahan ng kaban ni Yahweh inyong
Diyos, bawat isa sa inyong na may isang bato sa kaniyang
balikat—labindalawang bato, itayong katulad ng bilang ng mga
lipi ng bayan ng Israel. **6** Magiging isa itong palatandaan sa
inyong kalagitnaan para sa inyo kapag nagtanong ang inyong
mga anak sa mga darating na mga araw, 'Ano ang kahulugan
ng mga batong ito sa inyo?' **7** Kaya sasabihin ninyo sa kanila,
'Nahati ang tubig ng Jordan sa harap ng kaban ng tipan ni
Yahweh. Nang makatawid ito sa Jordan, nahati ang tubig ng
Jordan. Kaya ang mga batong ito ay magiging isang alaala sa
bayan ng Israel magpakailanman.'” **8** Ginawa ng bayan ng Israel
gaya ng iniutos ni Josue, at namulo sila ng labindalawang bato
mula sa kalagitnaan ng Jordan, gaya ng sinabi ni Yahweh kay
Josue, inayos silang katulad ng bilang ng mga lipi ng bayan ng
Israel. Binuhat nila ang mga ito sa lugar kung saan nagpalipas
sila ng gabi at itinayo nila ang mga ito roon. **9** Pagkatapos
nagtayo si Josue ng labindalawang bato sa kalagitnaan ng
Jordan, sa lugar kung saan ang mga paa ng mga pari na
nagbuhat ng kaban ng tipan ay tumayo. At ang bantayog ay

naroon hanggang sa araw na ito. **10** Tumayo ang mga paring
nagbuhat ng kaban sa kalagitnaan ng Jordan hanggang ang
lahat ng iniutos ni Yahweh kay Josue para sabihin sa bayan
ay masunod, ayon sa lahat ng iniutos ni Moises kay Josue.
Nagmadali tumawid ang mga tao. **11** Nang matapos na sa
pagtawid ang lahat ng mga tao, ang kaban ni Yahweh at ang
mga pari ay tumawid sa harap ng mga tao. **12** Ang lipi ni Ruben,
ang lipi ni Gad, at kalahating lipi ng Manases ay tumawid sa
unahan ng bayan ng Israel nakahanay bilang isang hukbo, gaya
ng sinabi ni Moises sa kanila. **13** Humigit-kumulang apatnapung
libong kalalakihang nakahandang makipagdigma ay tumawid sa
harap ni Yahweh, para sa labanan sa mga kapatagan ng Jerico.
14 Sa araw na iyon ginawang dakila ni Yahweh si Josue sa
mga paningin ng buong Israel. Pinarangalan nila siya—gaya ng
pagparangal nila kay Moises—sa lahat ng kaniyang mga araw.
15 Pagkatapos nagsalita si Yahweh kay Josue, **16** "Utusan ang
mga paring nagbubuhat ng kaban ng tipan ng mga kautusan
na umahon mula sa Jordan." **17** Kaya, inutusan ni Josue ang
mga pari, "Umahon mula sa Jordan." **18** Nang umahon ang
mga paring nagbubuhat ng kaban ng tipan ni Yahweh mula sa
kalagitnaan ng Jordan, at ang mga talampakan nila ay inahon sa
tuyong lupa, tapos nanumbalik ang mga ang tubig ng Jordan
at umapaw sa mga pampang nito, gaya noong apat na araw
na ang nakakalipas. **19** Umahon ng Jordan ang mga tao sa
ikasampung araw ng unang buwan. Nanatili sila sa Gilgal,
silangan ng Jerico. **20** Ang labindalawang bato na kanilang
kinuha sa Jordan, itinayo ni Josue sa Gilgal. **21** Sinabi niya
sa bayan ng Israel, "Kapag tinanong ng inyong mga kaapu-
apuhan ang kanilang mga ama sa darating na mga panahon,

'Ano ang mga batong ito?' **22** Sabihin sa inyong mga anak,
'Dito ay kung saan pinatawid ang Israel sa tuyong lupa sa
Jordan.' **23** Pinatuyo ni Yahweh na inyong Diyos ang tubig sa
Jordan para sa inyo, hanggang sa makatawid kayo, gaya ng
ginawa ni Yahweh inyong Diyos sa Dagat ng mga Tambo, na
kaniyang tinuyo para sa atin hanggang tayo ay makatawid, **24**
para malaman ng lahat ng mga tao sa mundo na ang kamay ni
Yahweh ay makapangyarihan, at paparangalan ninyo si Yahweh
ang inyong Diyos magpakailanman."

5 Pagkarinig ng lahat ng hari ng mga Amoreo sa kanlurang
dako ng Jordan, at lahat ng hari ng mga Cananaeo, na nasa
baybayin ng Malaking Dagat, na pinatuyo ni Yahweh ang tubig
sa Jordan hanggang nakatawid ang bayan ng Israel, natunaw
ang kanilang mga puso, at walang anumang espiritu sa kanila
dahil sa mga Israelita. **2** Sa panahong iyon sinabi ni Yahweh kay
Josue, "Gumawa ka ng mga kutsilyo mula sa matigas na bato at
tuliin minsan pa ang lahat ng lalaki ng Israel." **3** Pagkatapos
gumawa mismo si Josue ng mga kutsilyo mula sa matigas na
bato at tinuli ang lahat ng lalaki ng Israel sa Gibeat Haaralot. **4** At
ito ang dahilan na tinuli sila ni Josue: lahat ng lalaking lumabas
sa Ehipto, kasama ang lahat ng kalalakihang mandirigma, ay
namatay sa ilang habang daan, pagkatapos nilang lumabas
sa Ehipto. **5** Kahit tinuli na ang lahat ng lalaking lumabas sa
Ehipto, gayon man, walang batang lalaking ipinanganak sa ilang
habang daang palabas ng Ehipto ay tinuli. **6** Naglakbay ang
bayan ng Israel sa loob ng apatnapung taon sa ilang hanggang
ang lahat ng tao, iyon ay, lahat ng kalalakihang mandirigma na
nakalabas sa Ehipto ay namatay, dahil hindi nila sinunod ang
tinig ni Yahweh. Ipinangako ni Yahweh sa kanila na hindi niya

sila hahayaang makita ang lupaing ipinangako niya sa kanilang
mga ninuno na ibibigay sa amin, isang lupaing umaapaw ang
gatas at pulot. **7** Ang kanilang mga anak na inalagaan ni Yahweh
kapalit nila na silang tinuli ni Josue, dahil hindi pa sila tinuli sa
daan. **8** Nang tinuli silang lahat, nanatili sila sa kampo kung saan
sila naroroon hanggang gumaling sila. **9** At sinabi ni Yahweh kay
Josue, "Sa araw na ito inalis ko ang kahihiyan ng Ehipto mula
sa inyo." Kaya tinawag ang lugar na iyon sa pangalang Gilgal
hanggang sa araw na ito. **10** Nagkampo ang bayan ng Israel
sa Gilgal. Ipinagdiwang nila ang Paskua sa ikalabing apat na
araw ng buwan, sa gabi, sa mga kapatagan ng Jerico. **11** At
kinabukasan ng Paskua, sa araw mismong iyon, kinain nila ang
ilan sa bunga ng lupain, tinapay na walang lebadura, at inihaw
na butil. **12** Tumigil ang manna sa araw matapos nilang kainin
ang bunga ng lupain. Wala ng manna para sa bayan ng Israel,
pero kinain nila ang bunga ng lupain ng Canaan sa taong iyon.
13 Nang malapit na si Josue sa Jerico, tumingala siya at nakita,
at masdan ito, isang lalaki ang nakatayo sa kaniyang harapan;
hinugot niya ang kaniyang espada at ito at nasa kamay niya.
Lumapit si Josue sa kaniya at sinabing, "Ikaw ba ay sa amin
o para sa aming kaaway?" **14** Sinabi niya, "Wala sa alinman.
Dahil ako ang pinuno ng hukbo ni Yahweh. Ngayon naparito
ako." Pagkatapos nagpatirapa si Josue sa lupa para sumamba
at sinabi sa kaniya, "Ano ang sinasabi ng aking panginoon sa
kaniyang lingkod?" **15** Sinabi ng pinununo ng hukbo ni Yahweh
kay Josue, "Hubarin mo ang iyong sandalyas mula sa iyong mga
paa, dahil banal ang lugar na iyong kinatatayuan." At ginawa
iyon ni Josue.

6 Ngayon nakasara lahat ang mga pasukan ng Jerico dahil sa
hukbo ng Israel. Walang sinuman ang lumalabas at pumapasok.
2 Sinabi ni Yahweh kay Josue, "Tingnan mo, ibinigay ko sa inyo
ang Jerico, ang hari nito at mga sundalong sinanay nito. 3 Dapat
kayong magmartsa sa palibot ng lungsod, lahat ng kalalakihan sa
digmaan ay lilibutin ang lungsod nang minsanan. Dapat ninyong
gawin ito sa loob ng anim na araw. 4 Dapat dalhin ng pitong
pari ang pitong trumpetang gawa sa mga sungay ng lalaking
tupa sa harapan ng kaban. Sa ikapitong araw, dapat kayong
magmartsa ng pitong beses palibot ng lungsod at patunugin
ng malakas ang mga trumpeta ng mga pari. 5 Dapat silang
magpatunog ng isang mahabang tunog gamit ang sungay ng
lalaking tupa at kapag marinig ninyo ang tunog ng trumpeta
dapat sumigaw ng napakalakas ang lahat ng mga tao at guguho
ang pader ng lungsod. Dapat lumusob ang mga sundalo, bawat
isa ng deretso lang." 6 Pagkatapos tinawag ni Josue na anak
na lalaki ni Nun, ang mga pari at sinabi sa kanila, "Buhatin
ninyo ang kaban ng tipan, at hayaang dalhin ng pitong pari ang
pitong trumpetang gawa sa mga sungay ng lalaking tupa sa
harapan ng kaban ni Yahweh." 7 At sinabi niya sa mga tao,
"Lumakad kayo at magmartsa sa palibot ng lungsdo at ang mga
armadong kalalakihan ay mauuna sa kaban ni Yahweh." 8 Tulad
ng sinabi ni Josue sa bayan, dinala ng pitong pari ang pitong
trumpetang gawa sa mga sungay ng lalaking tupa sa harapan
ni Yahweh. Habang nauuna sila, pinatunog nila nang malakas
ang mga trumpeta. Sumunod sa kanila ang Kaban ng Tipan ni
Yahweh. 9 Lumakad ang mga armadong kalalakihan sa harapan
ng mga pari, at gumawa sila ng isang malakas na tunog sa
kanilang mga trumpeta, pero pagkatapos ang hulihang bantay

ay sumusunod sa likod ng kaban, at tuluy-tuloy na hinipan ng
mga pari ang kanilang mga trumpeta. **10** Pero inutos ni Josue
sa bayan, sinabing, “Huwag kayong sumigaw. Dapat walang
tunog ang lalabas sa inyong mga bibig hanggang sa araw na
sabihin kong sumigaw kayo. Sa pagkakataong iyon lamang
kayo dapat sumigaw.” **11** Kaya idinulot niya na ang Kaban ni
Yahweh ay ilibot nang minsan sa lungsod sa araw na iyon.
Pagkatapos pumasok sila sa kanilang mga kampo at nanatili
sila sa kanilang kampo sa gabing iyon. **12** Kaya gumising ng
maaga si Josue at binuhat ng mga pari ang Kaban ni Yahweh.
13 Ang pitong paring may dala ng pitong trumpetang gawa sa
mga sungay ng lalaking tupa sa harapan ng Kaban ni Yahweh
at matatag na naglalakad, hinipan nilang malakas ang mga
trumpeta. Naglalakad sa kanilang harapan ang mga armadong
sundalo. Pero nang ang hulihang bantay ay naglakad sa likod
ng Kaban ni Yahweh, saka hinipang malakas ng tuluy-tuloy ang
mga trumpeta. **14** Nagmartsa sila sa palibot ng lungsod nang
minsan sa pangalawang araw at bumalik sa kampo. Ginawa nila
ito sa loob ng anim na araw. **15** Maaga silang gumising nang
magbubukang liwayway nang ikapitong araw at nagmartsa sila
palibot ng lungsod ayon sa nakasanayan nila, sa pagkakataong
ito pitong ulit. Sa araw na ito sila nagmartsa palibot ng slungsod
nang pitong ulit. **16** Ito ay nasa ikapitong araw nang pinatunog
nang malakas ng mga pari ang mga trumpeta, at iniutos ni Josue
sa mga tao, “Sumigaw! Dahil ibinigay sa inyo ni Yahweh ang
lungsod. **17** Inilaan ni Yahweh para wasakin ang lungsod at ang
lahat ng nasa loob nito. Tanging si Rahab ang bayarang babae
ang mabubuhay—siya at lahat ng kaniyang sambahayan—dahil
itinago niya ang mga lalaking ipinadala natin. **18** Pero para sa

inyo, mag-ingat kayo tungkol sa mga bagay na itinakda para
wasakin, kaya pagkatapos ninyo silang tandaan para wasakin
huwag ninyong kunin ang kahit ano sa mga iyon. Kung gagawin
ninyo ito, gagawin ninyong isang bagay na dapat wasakin
ang kampo ng Israel at magdadala kayo ng kaguluhan dito.
19 Lahat ng pilak, ginto, at mga bagay na gawa sa tanso at
bakal ay nakalaan kay Yahweh. Dapat dalhin ang mga ito sa
ingatang yaman ni Yahweh." **20** Kaya sumigaw ang mga tao
at pinatunog nila nang malakas ang mga trumpeta. Nangyari
ito nang narinig ng mga tao ang tunog ng trumpeta, sumigaw
sila nang napakalakas na sigaw at gumuho ang pader kaya
umakyat ang mga tao sa lungsod, sumugod ang bawat isa.
At nabihag nila ang lungsod. **21** Winasak nila ng ganap ang
lahat ng nasa lungsod gamit ang talim ng espada—lalaki at
babae, bata at matanda, lalaking baka, tupa at mga asno. **22**
Pagkatapos sinabi ni Josue sa dalawang lalaking nagmanman
sa lupain, "Puntahan ang bahay ng bayarang babae. Dalhin
palabas ang babae at lahat ng kasama niya, ayon sa inyong
sumpa sa kaniya." **23** Kaya ang kabataang lalaki na nagmanman
ay pumasok at inilabas si Rahab. Nilabas nila ang kaniyang
ama, ina, mga kapatid at lahat ng kamag-anak na kasama niya.
Dinala nila sila sa isang lugar sa labas ng kampo ng Israel. **24** At
sinunog nila ang lungsod at lahat ng naririto. Tanging pilak, ginto
at mga sisidlang tanso at bakal ang inilagay sa ingatang yaman
ng bahay ni Yahweh. **25** Pero pinahintulutan ni Josue si Rahab
ang bayarang babae, ang sambahayan ng kaniyang ama, at
lahat ng kasama niya na mabuhay. Nanirahan siya sa Israel
hanggang sa araw na ito, dahil itinago niya ang mga lalaking
ipinadala ni Josue para magmanman sa Jerico. **26** Pagkatapos

sa pagkakataong iyon inutusan sila ni Josue kasama ng isang
panunumpa at sinabi niya, “Sumpain ang tao sa paningin ni
Yahweh na magtatayong muli ng lungsod na ito, ang Jerico.
Sa ikapapahamak ng kaniyang panganay na anak na lalaki,
ilalatag niya ang pundasyon at sa ikapapahamak ng kaniyang
bunsong anak na lalaki, itatayo niya ang mga tarangkahan nito.”
27 Kaya kasama ni Josue si Yahweh at kumalat ang kaniyang
katanyagan sa buong lupain.

7 Pero kumilos ng hindi tapat ang bayan ng Israel tungkol sa
mga bagay na inilaan para sa pagkawasak. Si Acan na anak
na lalaki ni Carmi na anak na lalaki ni Zimri na anak na lalaki
ni Zera, mula sa lipi ni Juda, ay kumuha ng ilang bagay na
inilaan para sa pagkawasak, at sumiklab ang galit ni Yahweh
laban sa bayan ng Israel. **2** Nagpadala ng mga kalalakihan si
Josue mula sa Jerico sa Ai, malapit sa Beth Aven, silangan
ng Bethel. Sinabi niya sa kanila, “Umakyat kayo at manmanan
ang lupain.” Kaya lumakad ang mga kalalakihan at minanman
ang Ai. **3** Nang bumalik sila kay Josue, sinabi nila sa kaniya,
“Huwag mong ipadala ang lahat ng tao sa Ai. Magpadala ka
lamang ng dalawa o tatlong libong kalalakihan para pumunta
at lusubin ang Ai. Huwag mong ipadala ang lahat ng tao sa
labanan, dahil kakaunti lamang sila sa bilang.” **4** Kaya mahigit
tatlong libong kalalakihan lamang ang pumunta mula sa hukbo,
pero tumakas ang mga ito mula sa mga kalalakihan ng Ai. **5**
Nakapatay ng mahigit tatlumpu't-anim na kalalakihan ang mga
kalalakihan ng Ai habang tinugis nila sila mula sa tarangkahan ng
lungsod hanggang sa tibagang bato, at pinatay nila sila habang
bumababa sila sa isang burol. At natakot ang mga puso ng mga
tao at iniwan sila ng kanilang tapang. **6** Pagkatapos pinunit ni

Josue ang kaniyang mga kasuotan. Siya at mga nakatatanda ng
Israel ay naglagay ng alikabok sa kanilang ulo at iniyuko ang
mukha sa lupa sa harapan ng kaban ni Yahweh, nanatili sila roon
hanggang gabi. **7** Pagkatapos sinabi ni Josue, “Ah Panginoong
Yahweh, bakit mo dinala ang bayang ito sa kabila ng Jordan?
Para ibigay kami sa mga kamay ng mga Amoreo para lipulin
kami? Kung gagawa lamang kami ng magkakaibang desisyon at
manatili sa ibayong dako ng Jordan! **8** Panginoon, ano ang
maaari kong sabihin, pagkatapos tumakas ang mga Israel sa
harapan ng kanilang mga kaaway! **9** Dahil ang mga Cananaeo
at lahat ng mga naninirahan sa lupain ay narinig ito. Nakapalibot
sila sa amin at ginawang makalimutan ng bayan sa mundo ang
aming pangalan. At kaya anong gagawin mo para sa iyong
dakilang pangalan?” **10** Sinabi ni Yahweh kay Josue, “Bumangon
ka! Bakit ka nakadapa diyan? **11** Nagkasala ang Israel. Nilabag
nila ang aking tipan na aking iniutos sa kanila. Ninakaw nila ang
ilan sa mga bagay na inilaan. Ninakaw nila at pagkatapos itinago
rin nila ang kanilang kasalanan sa pamamagitan ng paglalagay
kung ano ang kanilang kinuha sa kanilang sariling mga pag-aari.
12 Bilang bunga, hindi nakatayo ang bayan ng Israel sa harap
ng kanilang mga kaaway. Tinalikuran nila ang kanilang mga
kaaway dahil sila mismo sa kanilang sarili ay inilaan para sa
pagkawasak. Hindi na ako sasama sa inyo kahit kailan maliban
kung wawasakin ninyo ang mga bagay na dapat wasakin, pero
nasa inyo pa rin. **13** Bumangon ka! Ilaan ang bayan sa akin at
sabihin sa kanila, 'Ilaan ninyo ang inyong mga sarili kay Yahweh
para bukas. Dahil si Yahweh, ang Diyos ng Israel ay sinasabi,
“Mayroong mga bagay na inilan para wasakin na nananatili
sa inyo, Israel. Hindi kayo makakatayo laban sa inyong mga

kaaway hanggang tanggalin ninyo mula sa inyo ang lahat ng
bagay na ibinukod para wasakin." **14** Sa umaga, dapat ninyong
ipakita ang inyong sarili sa pamamagitan ng inyong mga lipi.
Ang lipi na pinili ni Yahweh ay manggagaling malapit sa kanilang
mga angkan. Dapat lumapit ang angkan na pinili ni Yahweh sa
bawat sambahayan. Dapat lumapit ang sambahayan na pinili ni
Yahweh. **15** Mangyayari ito na ang isang taong nahuli at kung
sino ang may mga bagay na ibinukod para sa pagkawasak,
susunugin siya, siya at lahat ng mayroon siya, dahil winasak
niya ang tipan ni Yahweh at dahil nakagawa siya ng isang
kahiya-hiyang bagay sa Israel.'" **16** Kaya, bumangon ng maaga
kinaumagahan si Josue at inilapit ang Israel, lipi sa lipi, at ang
lipi ni Juda ang napili. **17** Inilapit niya ang mga angkan ni Juda,
at ang angkan ng Zerahita ang napili. Inilapit niya ang angkan
ng mga Zerahita tao sa tao, at si Zabdi ang napili. **18** Inilapit
niya ang kaniyang sambahayan, tao sa tao, at si Achan na anak
na lalaki ni Carmi na anak na lalaki ni Zabdi na anak na lalaki ni
Zerah, ang napili mula sa lipi ni Juda. **19** Pagkatapos sinabi ni
Josue kay Achan, "Aking anak, sabihin mo ang katotohanan sa
harap ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, at ibigay mo ang iyong
pagtatapat sa kaniya. Pakiusap sabihin mo sa akin kung ano
ang iyong nagawa. Huwag mo itong itago sa akin." **20** Sumagot
si Achan kay Josue, "Tunay nga, nagkasala ako laban kay
Yahweh, ang Diyos ng Israel. Ganito ang aking ginawa: **21** Nang
nakita ko sa mga manloloob ang isang magandang balabal mula
sa Babylon, dalawan-daang sekel ng pilak, at isang bar ng ginto
na nagtitimbang ng limampung sekel, aking ninais at kinuha ko
ang mga ito. Nakatago sila sa ilalim ng lupa sa gitna ng aking
tolda, at ang pilak ay nasa ilalim nito." **22** Nagpadala si Josue ng

mga mensahero, na siyang pumunta sa tolda at naroon ang
mga bagay. Nang tiningnan nila, natagpuan nila ang mga ito
na nakatago sa kaniyang sariling tolda, at ang mga pilak na
nasa ilalim ng mga ito. **23** Kinuha nila ang mga bagay mula sa
gitna ng tolda at dinala nila ang mga ito kay Josue at sa lahat
ng bayan ng Israel. Ibinuhos nila ang mga ito sa harapan ni
Yahweh. **24** Pagkatapos kinuha ni Josue, at buong Israel na
kasama niya, si Achan na anak na lalaki ni Zerah, at ang pilak,
ang balabal, ang bar ng ginto, kaniyang mga anak na lalaki at
babae, kaniyang mga baka, kaniyang mga asno, kaniyang tupa,
kaniyang tolda, at lahat ng mayroon siya, at dinala nila sila sa
lambak ng Achor. **25** Pagkatapos sinabi ni Josue, "Bakit mo kami
ginulo? Guguluhin ka ni Yahweh sa araw na ito." Binato siya ng
buong Israel. At sinunog nila silang lahat, at binato nila sila. **26**
Naglagay sila sa kaniyang ibabaw ng isang malaking bunton ng
mga bato na narito hanggang sa araw na ito. Pinawi ni Yahweh
ang kaniyang lumalagablab na galit. Kaya ang pangalan ng lugar
ay ang lambak ng Achor hanggang sa ngayong araw na ito.

8 Sinabihan ni Yahweh si Josue, "Huwag matakot; huwag
mapanghinaan ng loob. Dalhin mo ang lahat ng mga tao sa
digmaan. Pumunta sa Ai. Tingnan mo, ang ibinibigay ko sa
iyong kamay ang hari ng Ai, kaniyang bayan, kaniyang siyudad,
at kaniyang lupain. **2** Gagawin mo sa Ai at sa kaniyang hari
gaya ng ginawa mo sa Jerico at sa kaniyang hari, maliban na
kunin mo ang panloloob at ang mga baka para sa iyong sarili.
Magtakda ng isang pananambang sa likod ng lungsod." **3** Kaya
tumayo si Josue at kinuha ang mga kalalakihan sa digmaan
patungong Ai. Pagkatapos pumili si Josue ng tatlumpung
libong kalalakihan—malakas, matapang na mga kalalakihan—at

pinadala niya sila sa gabi. 4 Inutusan niya sila, “Masdan ito,
maglalagay kayo ng tambangan laban sa lungsod, sa likod
nito. Huwag masyadong lumayo mula sa lungsod, pero maging
handa kayong lahat. 5 Lalapit ako at lahat ng mga kalalakihan
na kasama ko sa lungsod. At kapag lumabas sila para salakayin
tayo, lalayo tayo mula sa kanila gaya ng dati. 6 Lalabas sila
pagkatapos natin hanggang ilayo natin sila mula sa lungsod.
Sinasabi nila, 'Lumalayo sila sa atin gaya ng ginawa nila noong
una.' Kaya lalayo tayo mula sa kanila. 7 Pagkatapos lalabas
kayo sa lugar ng inyong pinagtataguan, at huhulihin ninyo ang
lungsod. Ibibigay ito sa inyong kamay ni Yahweh na inyong
Diyos. 8 Kapag nahuli ninyo ang lungsdo, susunugin ninyo ito.
Gagawin ninyo ito kapag susundin ninyo ang utos na ibinigay sa
salita ni Yahweh. Tingnan mo, inutusan ko kayo.” 9 Ipinadala
sila ni Josue, at pumunta sila sa lugar ng tambangan, at nagtago
sila sa pagitan ng Bethel at Ai sa kanluran ng Ai. Pero natulog si
Josue sa gabing iyon kasama ng mga tao. 10 Bumangon ng
madaling araw si Josue at inihanda ang kaniyang mga sundalo,
si Josue at ang mga nakatatanda ng Israel, at sinalakay nila ang
bayan ng Ai. 11 Lahat ng lumalaban na kalalakihan ay umakyat
at nilapitan ang lungsod. Lumapit sila sa lungsod at nagkampo sa
hilagang dako ng Ai. Ngayon mayroong isang lambak sa pagitan
nila at Ai. 12 Kinuha niya ang humigit-kumulang ng limang libong
kalalakihan at itinakda sila sa pananambang sa kanlurang dako
ng lungsod sa pagitan ng Bethel at Ai. 13 Ipinuwesto nila ang
lahat ng sundalo, ang mga pangunahing hukbo sa hilagang
dako ng lungsod, at ang likurang bantay sa kanlurang dako
ng lungsod. Nagpalipas ng gabing si Josue sa lambak. 14
Nangyari ito nang nakita ng hari ng Ai, siya at kaniyang hukbo

ay bumangon ng maaga at nagmadaling lumabas para salakayin
ang Israel sa lugar na nakaharap patungo sa lambak ng Ilog
Jordan. Hindi niya alam na naghihintay ang isang pananambang
para sumalakay mula sa likuran ng lungsod. **15** Si Josue at lahat
ng Israel ay hinayaan ang kanilang sarili na matalo sa kanilang
harapan, at tumakas sila patungo ng ilang. **16** Lahat ng mga
tao na nasa loob ng lungsod ay sama-samang tinawag para
sumunod sa kanila, at sumunod sila kay Josue at lumayo sila
mula sa lungsod. **17** Walang lalaki ang umalis sa Ai at Bethel
na siyang hindi lumabas para tugisin ang Israel. Pinabayaan
nila ang lungsod at iniwan itong bukas habang tinutugis nila
ang Israel. **18** Sinabi ni Yahweh kay Josue, "Itutok ang sibat
na iyon sa iyong kamay patungong Ai, dahil ibibigay ko ang Ai
sa iyong kamay." Itinutok ni Josue ang sibat na nasa kaniyang
kamay patungo ng lungsod. **19** Ang mga sundalong nagtatago
sa pananambang ay nagmadaling lumabas sa kanilang lugar
nang inabot niya ang kaniyang kamay. Tumakbo at pumasok sila
ng lungsod at hinuli ito. Mabilis nilang sinunog ang lungsod. **20**
Lumiko at lumingon ang mga kalalakihan ng Ai. Nakita nila ang
usok mula sa lungsod na tumataas sa himpapawid, at hindi sila
makatakas sa paraang ito o iyon. Dahil ang mga sundalong
Israelita na siyang tumakas sa ilang ngayon ay bumalik para
harapin ang mga tumutugis sa kanila. **21** Nang nakita ni Josue
at lahat ng Israel na nabihag ang siyudad ng pananambang
na may tumataas na usok, umikot sila at pinatay ang mga
kalalakihan ng Ai. **22** At ang ibang mga sundalo ng Israel, ang
mga umalis ng lungsod, lumabas para salakayin sila. Kaya
hinuli ang kalalakihan ng Ai sa pagitan ng mga hukbo ng Israel,
sa ilang bahagi nito at sa ilang bahagi na iyon. Sinalakay ng

Israel ang kalalakihan ng Ai; wala sa kanila ang nakaligtas o
nakatakas. **23** Itinago nila ang hari ng Ai, na siyang binihag
nilang buhay, at dinala nila siya kay Josue. **24** Nangyari ito nang
natapos patayin ng Israel ang lahat ng mga naninirahan ng Ai sa
lupaing malapit sa ilang kung saan tinugis nila sila, at nang lahat
sa kanila, sa isang kahuli-hulihan, na natalo sa pamamagitan ng
talim ng espada, bumalik ang lahat ng Israel sa Ai. Sinalakay nila
ito sa pamamagitan ng talim ng espada. **25** Lahat ng natalo sa
araw na iyon, kapwa mga lalaki at babae, ay labindalawang libo,
lahat ng bayan ng Ai. **26** Hindi ibinalik ni Josue ang kaniyang
kamay na inabot niya, habang hinahawakan ang kaniyang sibat,
hanggang tuluyang nawasak niya ang lahat ng bayan ng Ai. **27**
Kinuha lamang ng Israel ang mga alagang hayop at ang ninakaw
mula sa lungsod para sa kanilang sarili, tulad ng inutos ni
Yahweh kay Josue. **28** Sinunog ni Josue ang Ai at ginawa itong
isang tambakan ng mga nawasak magpakailanman. Ito ay isang
lugar na pinabayaan sa araw na ito. **29** Ibinitin niya ang hari ng
Ai sa isang puno hanggang gabi. Nang palubog na ang araw,
nagbigay ng utos si Josue at kinuha nila ang katawan ng hari
pababa mula sa puno at itinapon ito sa harap ng tarangkahan ng
lungsod. Nagtayo sila roon ng isang malaking tambakan ng mga
bato sa ibabaw nito. Nanatili ang tambakan na iyon doon sa
araw na ito. **30** Pagkatapos itinayo ni Josue ang isang altar para
kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, sa Bundok Ebal, **31** gaya ni
Moises ang lingkod ni Yahweh na inutusan ang bayan ng Israel,
ayon sa nakasulat sa aklat ng batas ni Moises: “Isang altar mula
sa hindi nahating mga bato, na walang ni isa ang makahawak sa
isang bakal na kagamitan.” At naghandog siya rito ng handog na
susunugin kay Yahweh, at nag-alay sila ng mga handog para

sa kapayapaan. 32 At doon sa presensya ng bayan ng Israel,
isinulat niya sa mga bato ang isang kopya ng batas ni Moises.
33 Lahat ng Israel, kanilang nakatatanda, mga opisyales, at
kanilang mga hukom ay tumayo sa magkabilang bahagi ng
kaban sa harap ng mga pari at mga Levita na nagdala ng kaban
ng tipan ni Yahweh—ang dayuhan gayundin ang ipinanganak na
katutubo—nakatayo sa harap ng Bundok Gerizim ang kalahati sa
kanila at nakatayo sa harap ng Bundok Ebal ang ibang kalahati.
Pinagpala nila ang bayan ng Israel, gaya ng iniutos ni Moises na
lingkod ni Yahweh sa kanila sa simula. 34 Pagkatapos, binasa ni
Josue ang lahat ng mga salita sa batas, ang mga pagpapala at
ang mga sumpa, gaya ng kanilang isinulat sa aklat ng batas. 35
Walang isang salita mula sa lahat na inutos ni Moises na hindi
binasa ni Josue sa harap ng pagpupulong ng Israel, kasama ang
mga kababaihan, ang maliliit na mga bata, at ang mga dayuhan
na siyang nanirahan sa kanila.

9 Pagkatapos ang lahat ng haring nanirahan sa kabila ng Jordan
sa maburol na lupain, at sa mga mababang lupain ng baybayin
ng Malawak na Dagat patungong Lebanon—ang mga Heteo,
Amoreo, Cananaeo, Perizeo, Hivita, at ang mga Jebuseo— 2
nagsama-sama ang mga ito sa ilalim ng isang pamumuno, para
magkipagdigma laban kay Josue at Israel. 3 Nang nabalitaan ng
mga naninirahan sa Gabaon ang ginawa ni Josue sa Jerico
at Ai, 4 gumawa sila ng isang tusong plano. Tinustusan nila
ang kanilang sarili ng mga pagkain at kumuha ng mga lumang
sako at nilagay nila ang kanilang mga asno. Kumuha rin sila ng
mga lumang sisidlang balat ng alak, gutay-gutay, at inayos. 5
Inilagay nila ang luma at sira-sirang mga sandalyas sa kanilang
mga paa, at nagsuot ng luma, sira-sirang kasuotan. Lahat ng

kanilang pagkaing panustos ay tuyo at inaamag. **6** Pagkatapos
pumunta sila kay Josue sa kampo sa Gilgal at sinabi sa kaniya
at sa mga kalalakihan ng Israel, “Naglakbay kami mula sa isang
napakalayong bansa, kaya ngayon gumawa kayo ng isang
kasunduan sa amin.” **7** Sinabi ng mga kalalakihan ng Israel sa
mga Hivita, “Marahil kayo ay naninirahan sa malapit sa amin.
Paano kami gagawa ng isang kasunduan sa inyo?” **8** Sinabi
nila kay Josue, Kami ay inyong mga lingkod.” Sinabi ni Josue
sa kanila, “Sino kayo? Saan kayo nagmula?” **9** Sinabi nila
sa kaniya, “Naparito ang inyong mga lingkod mula sa isang
napakalayong lupain, dahil sa pangalan ni Yahweh na inyong
Diyos. Narinig namin ang isang ulat tungkol sa kaniya at tungkol
sa lahat ng bagay na ginawa niya sa Ehipto— **10** at lahat ng
bagay na ginawa niya sa dalawang hari ng mga Amoreo sa
kabilang dako ng Jordan—kay Sihon hari ng Hesbon, at kay Og
hari na Bashan na naroon sa Astarot. **11** Sinabi sa amin ng
aming nakatatanda at lahat ng naninirahan sa aming bansa,
'Magdala kayo ng mga pagkain sa inyong mga kamay para sa
paglalakbay. Lumakad kayo at salubungin sila at sabihin sa
kanila, “Kami ay inyong mga lingkod. Gumawa kayo ng isang
kasunduan sa amin.” **12** Ito ang aming tinapay, mainit pa ito nang
kinuha namin sa aming mga bahay sa araw na aming itinakdang
pumunta rito sa inyo. Pero ngayon, tingnan ninyo, tuyo na ito at
inaamag. **13** Itong mga sisidlang balat ay bago nang napuno
ang mga ito, at tumingin ka, nasira na ang mga ito. Ang aming
mga kasuotan at aming mga sandalyas ay naluma sa isang
napakahabang paglalakbay.”' **14** Kaya kinuha ng mga Israelita
ang ilan sa kanilang mga pagkain, pero hindi sila sumangguni
kay Yahweh para sa patnubay. **15** Gumawa ng kapayapaan si

Josue sa kanila at gumawa ng isang taimtim na pangakong
pinagtibay ng dugo, para hayaan silang mabuhay. Gumawa
rin ng isang panata ang mga pinuno ng mga tao sa kanila. **16**
Pagkalipas ng tatlong araw matapos gawin ng mga Israelita
ang kasunduang ito sa kanila, nalaman nilang sila ay kanilang
kapitbahay at nanirahan sila sa malapit. **17** Pagkatapos lumabas
ang bayan ng Israel at pumunta sa kanilang mga lungsod ng
ikatlong araw. Ang kanilang mga lungsod ay Gabaon, Caphira,
Beerot, at Kiriat Jearim. **18** Hindi sila sinalakay ang bayan ng
Israel dahil gumawa ang kanilang mga pinuno ng isang panata
tungkol sa kanila sa harapan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel.
Nagmamaktol ang buong mga Israelita laban sa kanilang mga
pinuno. **19** Pero sinabi ng lahat ng mga pinuno sa buong bayan,
“Gumawa kami ng isang panata sa kanila tungkol sa kanila sa
pamamagitan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, at ngayon hindi
namin sila maaaring saktan. **20** Ito ang gagawin natin sa kanila:
Para maiwasan ang anumang galit na maaaring dumating sa
atin dahil sa panatang isinumpa namin na sa kanila, hahayaan
natin silang mabuhay.” **21** Sinabi ng mga pinuno sa kanilang
bayan, “Hayaan silang mabuhay.” Kaya, naging mamumutol
ng kahoy at mga mananalok ng tubig ang mga Gabaonita
para sa lahat ng mga Israelita, tulad ng sinabi ng mga pinuno
tungkol sa kanila. **22** Ipinatawag sila ni Josue at sinabi, “Bakit
nilinlang ninyo kami nang inyong sinabi, 'Napakalayo namin
mula sa inyo', samantalang naninirahan kayo rito mismo kasama
namin? **23** Ngayon, dahil dito, isinumpa kayo at ilan sa inyo ay
palaging magiging mga alipin, iyong mga pumuputol ng kahoy at
sumasalok ng tubig para sa bahay ng aking Diyos.” **24** Sumagot
sila kay Josue at sinabi, “Dahil sinabi ito sa inyong mga lingkod

na inutusan ni Yahweh na inyong Diyos ang kaniyang lingkod na
si Moises na ibigay sa inyo ang buong lupain, at wasakin ang
lahat ng naninirahan sa lupain sa iyong harapan—kaya labis
kaming natakot para sa aming mga buhay dahil sa inyo. Kaya
iyan ang dahilan kung bakit ginawa namin ang bagay na ito. **25**
Ngayon, tumingin ka, hawak mo kami sa iyong kapangyarihan.
Anuman ang palagay ninyong mabuti at tama para gawin ninyo
sa amin, gawin ito." **26** Kaya ginawa ito ni Josue para sa kanila:
tinanggal niya sila sa pamamahala ng bayan ng Israel, at hindi
nila pinatay ng mga Israelita. **27** Sa araw na iyon ginawa ni
Josue ang mga Gabaonita na mga pamumutol ng kahoy at
mananalok ng tubig para sa komunidad, at para sa altar ni
Yahweh, hanggang sa araw na ito, sa lugar na pinili ni Yahweh.

10 Ngayon narinig ni Adoni-sedec, hari ng Jerusalem na
nasakop ni Josue ang Ai at tuluyang winasak ito, gaya ng ginawa
niya sa Jerico at sa hari nito. At narinig nila kung paano gumawa
ng kapayaapan ang bayan ng Gabaon sa Israel at namumuhay
na kasama nila. **2** Ang bayan ng Jerusalem ay matindi ang takot
dahil ang Gibeon ay isang napakalaking lungsod, gaya ng isa sa
mga maharlikang mga lungsod. Ito ay mas malaki kaysa sa Ai,
at ang lahat ng kalalakihan nito ay magigiting na mandirigma.
3 Kaya si Adoni-sedec, hari ng Jerusalem, ay nagpadala ng
isang mensahe kay Oham, hari ng Hebron, kay Piram, hari
ng Jarmuth, kay Japhia, hari ng Lachish, at kay Debir, hari ng
Eglon: **4** Umakyat kayo sa akin at tulungan ako. Salakayin natin
ang Gabaon dahil gumawa sila ng kapayapaan kay Josue at sa
bayan ng Israel." **5** Ang limang hari ng Amoreo, ang hari ng
Jerusalem, ang hari ng Hebron, ang Hari ng Jarmuth, ang hari
ng Lachish, at hari ng Eglon ay umakyat, sila at lahat ng kanilang

mga hukbo. Pinaghandaan nila ang kanilang kinalalagyan laban
sa Gabaon, at sinalakay nila ito. **6** Ang bayan ng Gabaon ay
nagpadala ng isang mensahe kay Josue at sa mga hukbo sa
Gilgal. Sinabi nila, “Magmadali kayo! Huwag ninyong alisin ang
inyong mga kamay sa inyong mga alipin. Umakyat kayo rito ng
mabilisan at iligtas kami. Tulungan ninyo kami, dahil ang lahat
ng hari ng mga Amoreo na nakatira sa maburol na bansa ay
nagtipon ng sama-sama para salakayin kami.” **7** Umakyat si
Josue mula sa Gilgal, siya at ang mga lalaking mandirigma,
at lahat ng lumalaban na kalalakihan. **8** Sinabi ni Yahweh kay
Josue, “Huwag kang matakot sa kanila. Ibinigay ko sila sa
inyong mga kamay. Wala isa sa kanila na makakapigil sa inyong
pagsalakay.” **9** Madaling nakarating si Josue sa kanila, naglakad
ng buong magdamag mula sa Gilgal. **10** At nilito ni Yahweh
ang mga kaaway sa harap ng Israel— na kung saan napatay
sila sa isang malawakang pagpatay sa Gabaon, at tinugis sila
sa daan paakyat ng Beth Horon, at pinatay sila sa daan ng
Azeka at Maceda. **11** Habang tumatakbo sila mula sa Israel,
pababa sa burol ng Beth Horon, hinulog ni Yahweh sa kanila
ang mga malalaking bato mula sa langit hanggang sa Azeka,
at namatay sila. Mas marami ang namatay dahil sa mga bato
kaysa sa mga napatay sa pamamagitan ng mga espada sa mga
kalalakihan ng Israel. **12** Pagkatapos nakipag-usap si Josue kay
Yahweh sa araw na iyon na binigyan ni Yahweh ng tagumpay
ang kalalakihan ng Israel laban sa mga Amoreo. Ito ang sinabi
ni Josue kay Yahweh sa harap ng Israel, “Araw, manatili sa
Gabaon, at buwan, sa lambak ng Ajalon.” **13** Ang araw ay
nanatili pa rin, at ang buwan tumigil sa paggalaw hanggang
ang bansa ay naghiganti sa kanilang mga kaaway. Hindi ba ito

nakasulat sa Ang Aklat ni Jashar? Nanatili ang araw sa gitna ng
langit; hindi ito bumaba sa isang buong araw. **14** Wala pang
nangyari sa anumang araw gaya ng pangyayaring ito dati o
pagkatapos nito, nang sinunod ni Yahweh ang salita ng isang
tao. Dahil si Yahweh ay nakikipagdigmaan sa kapakanan ng
Israel. **15** Si Josue at ang buong Israel na kasama niya ay
bumalik sa kampo ng Gilgal. **16** Ngayon nakatakas ang limang
hari at nagtago sila sa loob ng kuweba sa Maceda. **17** Sinabi
ito kay Josue, "Natagpuan sila! —ang limang hari na nagtago
sa loob ng kuweba sa Maceda!" **18** Sinabi ni Josue, "Igulong
ang malaking mga bato sa bukana ng kuweba at maglagay
ng mga sundalo roon para bantayan sila. **19** Huwag kayong
manatili roon. Tugisin ang inyong mga kaaway at salakayin
sila mula sa likuran. Huwag silang pahintulutang makapasok
sa loob ng kanilang mga lungsod dahil si Yahweh ang inyong
Diyos ibinigay na sila sa inyong mga kamay." **20** Si Josue at
ang mga anak ni Israel ay tinapos ang pagpatau sa kanila sa
isang napakatinding pagpatay, hanggang sila ay halos tuluyan
ng mawasak; ilan lamang ang nakaligtas na tumakas sa mga
pinatibay na mga lungsod. **21** Pagkatapos bumalik ang buong
hukbo ng mapayapa kay Josue sa mga kampo sa Maceda. At
walang sinuman ang nangahas magsalita ng isang salita laban
sa sinumang bayan ng Israel. **22** Pagkatapos sinabi ni Josue,
"Buksan ang bukana ng kuweba at mula sa kuweba dalhin sa
akin ang limang haring ito." **23** Ginawa nila gaya ng sinabi niya.
Dinala nila sa kaniya ang limang hari mula sa kuweba—ang hari
ng Jerusalem, ang hari ng Hebron, ang hari ng Jarmuth, ang hari
ng Lachish, at ang hari ng Eglon. **24** At nang dinala nila ang mga
hari kay Josue, ipinatawag niya ang bawat kalalakihan ng Israel,

at sinabi niya sa mga pinuno ng mga sundalo na nakasama niya
sa labanan, “Ilagay ninyo ang inyong mga paa sa kanilang mga
leeg.” Kaya lumapit sila at inilagay ang kanilang mga paa sa
kanilang mga leeg. **25** Pagkatapos sinabi niya sa kanila, “Huwag
kayong matakot at huwag kayong mabagabag. Maging malakas
at matapang. Ito ang gagawin ni Yahweh sa lahat ng inyong
mga kaaway na kakalabanin ninyo.” **26** Pagkatapos sinalakay at
pinatay ni Josue ang mga hari. Ibinitin niya sila sa ibabaw ng
limang puno. Nakabitin sila sa mga puno hanggang gabi. **27**
Nang palubog na ang araw, nagbigay ng mga utos si Josue,
at ibinaba sila mula sa mga puno at inihagis sila sa loob ng
kuweba kung saan sila nagtago. Nilagyan nila ng malalaking
bato ang bukana ng kuweba. Ang mga batong iyon nanatili pa
rin hanggang sa araw na ito. **28** Sa ganitong paraan, nasakop ni
Josue ang Maceda sa araw na iyon at pinatay ang bawat isa
gamit ang espada, kasama ang hari nito. Tuluyan niya silang
winasak at bawat nabubuhay na nilalang doon. Wala siyang
itinirang mga nakaligtas. Ginawa niya ito sa hari ng Maceda
gaya ng ginawa niya sa hari ng Jerico. **29** Dumaan si Josue at
buong Israel mula sa Maceda patungong Libna. Pumunta siya
sa labanan sa Libna. **30** Ibinigay din ni Yahweh ito sa kamay ng
Israel—kasama ang kanilang hari. Sinalakay ni Josue ang bawat
nabubuhay na nilalang sa loob nito gamit ag espada. Wala
siyang iniwang nakaligtas na buhay sa loob nito. Ginawa niya
sa hari gaya ng ginawa niya sa hari ng Jerico. **31** Pagkatapos
dumaan si Josue at ang buong Israel mula sa Libna patungong
Lachish. Nagkampo siya dito at nakipagdigmaan laban dito. **32**
Ibinigay ni Yahweh ang Lachish sa kamay ng Israel. Nasakop ni
Josue ito ng ikalawang araw. Sinalakay niya gamit ang kaniyang

espada bawat nabubuhay na nilalang na nasa loob nito, gaya ng
ginawa niya sa Libna. **33** Pagkatapos dumating si Horam, hari
ng Gezer para tulungan ang Lachish. Sinalakay siya ni Josue at
ang kaniyang hukbo hanggang walang nakaligtas na naiwan. **34**
Pagkatapos dumaan si Josue at buong Israel mula sa Lachish
patungong Eglon. Nagkampo sila rito at nakipagdigmaan laban
dito, **35** at nasakop ito ng parehong araw. Sinalakay nila ito
gamit ang espada at tuluyan nilang winasak ang lahat dito,
gaya ng ginawa ni Josue sa Lachish. **36** Pagkatapos dumaan
si Josue at buong Israel mula sa Eglon patungong Hebron.
Nakipagdigmaan sila laban dito. **37** Nasakop nila ito at sinalakay
gamit ang espada ang lahat dito, kasama ang hari at ang lahat
ng mga nayon na nakapalibot dito. Tuluyan nilang winasak ang
bawat buhay na nilalang dito, walang iniwang nakaligtas, gaya
ng ginawa ni Josue sa Eglon. Tuluyan niyang winasak ito, at ang
bawat buhay na nilalang dito. **38** Pagkatapos bumalik si Josue,
at ang buong hukbo ni Israel na kasama niya, at dumaan sila sa
Debir at nakipagdigmaan laban dito. **39** Nasakop niya ito at
ang hari, at ang lahat ng mga katabing nayon nito. Sinalakay
nila ang mga ito gamit ang espada at tuluyang winasak ang
bawat nabubuhay na nilalang dito. Hindi nag-iwan ng mga
nakaligtas si Josue, gaya ng ginawa niya sa Hebron at ang
hari nito, gaya ng ginawa niya sa Libnah at ang hari nito. **40**
Nasakop ni Josue ang lahat ng lupain, ang maburol na bansa,
ang Negev, ang mga kapatagan, at ang mga mababang burol.
Sa lahat ng kanilang mga hari wala siyang iniwang nakaligtas.
Tuluyan niyang winasak ang bawat nabubuhay na bagay, gaya
ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, na iniutos. **41** Sinalakay sila ni
Josuegamit ang espada mula Kades Barnea hanggang Gaza, at

lahat ng bansa sa Gosen hanggang Gabaon. **42** Nasakop ni
Josue ang lahat ng mga haring ito at ang kanilang lupain sa
isang iglap dahil si Yahweh, ang Diyos ng Israel, nakipaglaban
para sa Israel. **43** Pagkatapos si Josue, at ang lahat ng Israel
kasama niya, ay bumalik kampo sa Gilgal.

11 Nang narinig ito ni Jabin, hari ng Hazor, nagpadala siya ng
isang mensahe kay Jobab, hari ng Madon, sa hari ng Shimron,
at sa hari ng Acsap. **2** Nagpadala rin siya ng mensahe sa mga
hari na nasa hilagang maburol na bansa, sa Ilog Jordan lambak
sa katimugan ng Cinneret, sa mga kapatagan, at sa maburol
ng bansa ng Dor sa kanluran. **3** Nagpadala rin siya ng isang
mensahe sa mga Cananaeo sa silangan at kanluran, ang mga
anak ni Het, ang mga Perezeo, ang mga Jebuseo sa maburol
na bansa, at ang mga Hivita sa Bundok Hermon sa lupain ng
Mispa. **4** Lahat ng kanilang hukbo ay dumating kasama nila,
isang malaking bilang ng mga sundalo, sa bilang na gaya ng
mga buhangin sa dalampasigan. Mayroon silang napakalaking
bilang ng mga kabayo at mga karwahe. **5** Nagkita ang lahat ng
mga haring ito sa itinakdang oras, at nagkampo sila sa mga tubig
ng Merom para makipaglaban sa Israel. **6** Sinabi ni Yahweh
kay Josue, "Huwag kang matakot sa kanilang harapan, dahil
bukas sa oras na ito ibibigay ko silang lahat sa Israel bilang
patay na kalalakihan. Pipilayin mo ang kanilang mga kabayo,
at susunugin mo ang kanilang mga karwahe." **7** Dumating si
Josue at lahat ng mga lalaking mandirigma. Dumating silang
bigla sa mga tubig ng Merom, at nilusob ang mga kaaway. **8**
Ibinigay ni Yahweh ang kaaway sa kamay ng Israel, at sinaksak
nila sila ng espada at hinabol sila sa Sidon, Misrepot Maim, at
sa lambak ng Mispa sa silangan. Sinalakay nila sila gamit ang

espada hanggang walang nakaligtas sa kanila ang natira. 9
Ginawa ni Josue sa kanila gaya ng sinabi sa kaniya ni Yahweh.
Pinilayan niya ang mga kabayo at sinunog ang mga karwahe. 10
Bumalik si Josue sa oras na iyon at binihag ang Hazor. Sinaksak
niya ang hari gamit ang espada. (Naging pinuno ang Hazor ng
lahat ng mga kahariang ito.) 11 Sinalakay nila gamit ang espada
ang lahat ng buhay na nilalang ang naroroon, at hiniwalay niya
sila para wasakin, kaya walang buhay na nilalang ang natirang
buhay. Pagkatapos sinunog niya ang Hazor. 12 Binihag ni Josue
lahat ng mga lungsod ng mga haring ito. Binihag din niya ang
lahat ng kanilang mga hari at nilusob sila gamit ang espada,
gaya ng inutos ni Moises na lingkod ni Yahweh. 13 Hindi sinunog
ng Israel ang mga lungsod na ginawa sa mga tambak, maliban
sa Hazor. Si Josue lamang ang nagsunog nito. 14 Kinuha ng
hukbo ng Israel ang lahat ng ninakaw mula sa mga lungsod na
ito kasama ng mga alagang hayop para sa kanilang mga sarili.
Pinatay nila ang bawat tao gamit ang espada hanggang ang
lahat ay namatay. Wala silang itinirang buhay na nilalang. 15
Gaya ng inutos ni Yahweh sa kianyang lingkod na si Moises, sa
parehong paraan, inutos ni Moises kay Josue. At kaya walang
iniwan si Josue na hindi tapos sa anumang bagay sa lahat
ng inutos na iyon ni Yahweh kay Moises na gawin. 16 Kinuha
ni Josue ang lahat ng lupaing iyon, ang maburol na bansa,
lahat ng Negev, lahat ng lupain ng Goshen, ang mga mababang
burol, ang lambak Ilog Jordan, ang maburol na bansa ng Israel,
at ang mga mababang lupain. 17 Mula sa Bundok Halak na
malapit sa Edom, at papuntang hilaga gaya sa layo ng Baal Gad
sa lambak malapit sa Lebanon sa ibaba ng Bundok Hermon,
binihag niya lahat ng kanilang mga hari at pinatay sila. 18

Nakipaglaban si Josue ng isang mahabang panahon sa lahat ng
mga hari. 19 Walang isang lungsod ang gumawa ng kapayapaan
sa mga hukbo ng Israel maliban sa mga Hivita na naninirahan
sa Gabaon. Binihag ng Israel lahat ng natitirang mga lungsod
sa digmaan. 20 Dahil si Yahweh ang nagpatigas sa kanilang
mga puso para sila ay pumunta at makipaglaban sa Israel, kaya
ganap niyang winasak sila, at hindi nagpapakita ng awa sa
kanila, gaya sa itinuro niya kay Moises. 21 Pagkatapos dumating
si Josue sa panahong iyon at winasak niya ang Anakim. Ginawa
niya ito sa maburol na bansa, sa Hebron, Debir, Anab, at sa
lahat ng maburol na bansa ng Juda, at sa lahat ng maburol na
bansa ng Israel. Ganap na winasakl ni Josue sila at kanilang
mga lungsod. 22 Wala sa mga Anakim ang natira sa lupain
ng Israel maliban sa Gaza, Gat, at Asdod. 23 Kaya binihag ni
Josue ang buong lupain, gaya ng sinabi ni Yahweh kay Moises.
Ibinigay ni Josue ito bilang isang pamana ng Israel, itinalaga sa
bawat lipi nila. Pagkatapos nagkaroon ng pahinga ang lupain
mula sa mga digmaan.

12 Ngayon ito ang mga hari ng lupain, na siyang lumupig ng
kalalakihan ng Israel. Inangkin ng mga Israelita ang lupa sa
silangang bahagi ng Jordan kung saan sumisikat ang araw, mula
sa lambak ng Ilog Arnon patungo sa Bundok Hermon, at lahat
ng Araba sa silangan. 2 Si Sihon ay hari ng mga Amoreo, na
nakatira sa Hesbon. Namuno siya mula sa Aroer, kung saan
nasa gilid ng bangin ng Arnon mula sa gitna ng lambak, at
kalahati ng Galaad pababa sa Ilog Jabbok sa hangganan ng
mga Ammonita. 3 Pinamunuan din ni Sihon ang Araba patungo
sa Dagat ng Cinneret, sa silangan, patungo sa Dagat ng Araba
(ang Dagat ng Asin) patungong silangan, hanggang sa Beth

Jesimot at patungong timog, patungo sa paanan ng mga libis
ng Bundok Pisga. 4 Si Og, hari ng Bashan, isa sa natira ng
Rephaim, na nanirahan sa Astarot at Edrei. 5 Namuno siya
sa Bundok Hermon, Saleca, at lahat ng Bashan, patungo sa
hangganan ng bayan ng Gesur at mga Maacateo, at kalahati ng
Galaad, patungo sa hangganan ni Sihon, hari ng Hesbon. 6
Tinalo sila ni Moises na lingkod ni Yahweh, at ng bayan ng Israel,
at ibinigay ni Moises na lingkod ni Yahweh ang lupain bilang
pag-aari sa mga Rubenita, ng mga Gadita, at sa kalahating lipi ni
Manases. 7 Ito ang mga hari ng lupain na siyang tinalo ni Josue
at ng bayan ng Israel sa kanlurang bahagi ng Jordan, mula sa
Baal Gad sa lambak malapit sa Lebanon patungo sa Bundok
Halak malapit sa Edom. Ibinigay ni Josue ang lupain sa mga
lipi ng Israel para sa kanila para angkinin. 8 Ibinigay niya ang
maburol na bansa, ang mga mababang lupain, ang Araba, ang
mga gilid ng mga bundok, ang ilang, at ang Negeb—ang lupain
ng mga Heteo, mga Amoreo, mga Cananaeo, mga Perezeo,
mga Hivita, at mga Jebuseo. 9 Ang mga hari kabilang ang hari
ng Jerico, ang hari ng Ai na nasa tabi ng Bethel, 10 ang hari ng
Jerusalem, ang hari ng Enaim, 11 ang hari ng Jarmut, ang hari
ng Lachish, 12 ang hari ng Eglon, ang hari ng Gezer, 13 ang hari
ng Debir, ang hari ng Geder, 14 ang hari ng Horma, ang hari ng
Arad, 15 ang hari ng Libna, ang hari ng Adulam, 16 ang hari ng
Maceda, ang hari ng Bethel, 17 ang hari ng Tappua, ang hari ng
Hepher, 18 ang hari ng Apek, ang hari ng Lasaron, 19 ang hari
ng Madon, ang hari ng Hasor, 20 ang hari ng Simron-Meron, ang
hari ng Acsap, 21 ang hari ng Taanac, ang hari ng Megiddo, 22
ang hari ng Kedes, ang hari ng Jocneam sa Carmel, 23 ang hari

ng Dor sa Napat Dor, ang hari ng Goyim sa Gilgal, 24 at ang hari
ng Tirsa. Ang kabuuang bilang ng mga hari ay tatlumpu't isa.

13 Ngayon matanda na si Josue at nasa ganap ng mga taon
nang sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Matanda ka na at marami
ng taon ang iyong dinaanan, pero napakarami pa ring lupain
ang bibihagin. 2 Ito pa rin ang lupaing natitira: lahat ng mga
rehiyon ng mga Palestina, at lahat ng mga Gessureo, 3 (mula sa
Sihor, na nasa silangan ng Ehipto, at pahilaga sa hangganan ng
Ekron, na itinuring na ari-arian ng mga Cananaeo; ang limang
namumuno ng Palestina, ng mga Gazeo, Asdodeo, Ashkelon,
Gath, at Ekron—ang nasasakupan ng mga Awites). 4 Doon sa
timog, mayroon pa rin lahat ng mga lupain ng mga Cananaeo, at
Meara na pag-aari ng mga taga-Sidon, sa Apek, sa hangganan
ng mga Amoreo; 5 ang lupain ng mga Gebalita, ang buong
Lebanon patungo sa sikat ng araw, mula sa Baal Gad sa ibaba
ng Bundok Hermon hanggang Lebo Hamat. 6 Gayon din, lahat
ng mga naninirahan sa maburol na lupain mula sa Lebanon
hanggang sa Misrepot Maim, kabilang ang buong bayan ng
Sidon. Itataboy ko sila sa harapan ng mga hukbo ng Israel.
Tiyaking italaga ang lupain sa Israel bilang isang pamana, ayon
sa inutos ko sa iyo. 7 Hatiin ang lupaing ito bilang isang pamana
para sa siyam na lipi at para sa kalahating lipi ni Manases.” 8
Kasama ang ibang kalahating lipi ni Manases, ang mga Rubenita
at ang mga Gadita ay nakatanggap ng kanilang mga mana na
ibinigay ni Moises sa kanila sa bandang silangan ng Jordan, 9
mula sa Aroer, na nasa gilid ng bangin sa ilog Arnon (kabilang
ang lungsod na nasa gitna ng bangin), sa lahat ng kapatagan
ng Medeba hanggang sa Dibon; 10 lahat ng mga lungsod
ng Sihon, hari ng mga Amoreo, na namuno sa Hesbon, sa

hangganan ng mga Ammonita; **11** Galaad, at ang rehiyon ng
mga Gesurita at mga Maacateo, buong Bundok Hermon, buong
Basan hanggang Saleca; **12** ang buong kaharian ng Og sa
Basan, na naghari sa Astarot at Edrei—ito ang mga naiwan sa
labi ng Rephaim—sinalakay sila ni Moises gamit ang espada at
itinaboy sila. **13** Pero hindi pinalayas ng bayan ng Israel ang
mga Gesurita o ang mga Maacateo. Sa halip, nanirahan ang
Gesur at Maacat sa Israel hanggang sa araw na ito. **14** Ang
lipi lamang ni Levi ang hindi binigyan ni Moises ng pamana.
"Ang mga handog kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, gumawa
sa pamamagitan ng apoy," ang kanilang pamana, tulad ng
sinabi ng Diyos kay Moises. **15** Binigyan ni Moises ng isang
pamana ang lipi ni Ruben, angkan sa angkan. **16** Ang kanilang
nasasakupan ay mula sa Aroer, sa gilid ng bangin ng Ilog Arnon,
at ang lungsod na nasa gitna ng lambak, at buong kapatagan
sa Medeba. **17** Tinanggap din ni Ruben ang Hesbon, at ang
lahat ng mga lungsod nito na nasa kapatagan, Dibon, at Bamoth
Baal, at Beth Baalmeon, **18** at Jahaz, at Kademot, at Mepaat,
19 at Kiriataim, at Sibma, at Zeretsahar sa burol ng lambak.
20 Tinanggap din ni Ruben ang Beth Peor, ang mga libis ng
Pisga, Beth Jeshimot, **21** lahat ng mga lungsod ng kapatagan,
at ang buong kaharian ni Sihon na hari ng mga Amoreo, na
naghari sa Hesbon, na magkasamang tinalo ni Moises kasama
ang mga pinuno ng Midian, Evi, Rekem, Zur, Hur at Reba, ang
mga prinsipe ni Sihon, na nanirahan sa lupain. **22** Pinatay din ng
bayan ng Israel si Balaam na anak na lalaki ni Beor gamit ang
espada, na nagsanay sa paghula, kasama ang ibang pinatay
nila. **23** Ang hangganan ng lipi ni Ruben ay ang Ilog Jordan;
ito ang kanilang hangganan. Ito ang pamana ng lipi ni Ruben,

ibinigay sa bawat mga angkan nila, kasama ng kanilang mga
lungsod at mga nayon. 24 Ito ang ibinigay ni Moises sa lipi
ni Gad, angkan sa angkan: 25 Ang kanilang nasasakupan ay
Jacer, lahat ng mga lungsod ng Galaad at kalahati ng lupa ng
mga Ammonita, hanggang Aroer, na nasa silangan ng Rabba,
26 mula sa Hesbon hanggang sa Ramath Mizpeh at Betonim,
mula sa Mahanaim hanggang sa nasasakupan ng Debir. 27
Doon sa lambak, binigay sa kanila ni Moises ang Beth Haram,
Beth Nimra, Sucot, at Zapon, ang natitirang kaharian ni Sihon na
hari ng Hesbon, kasama ang Jordan bilang isang hangganan,
hanggang sa ibabang dulo ng dagat ng Cinneret, pasilangan sa
ibayo ng Jordan. 28 Ito ang pamana ng lipi ni Gad, angkan sa
angkan, kasama ang kanilang mga lungsod at mga nayon. 29
Nagbigay ng pamana si Moises sa kalahating lipi ni Manases.
Itinalaga ito sa kalahating lipi ng bayan ni Manases, ibinigay sa
bawat mga lipi nila. 30 Ang kanilang nasasakupan ay mula sa
Mahanaim, buong Basan, buong kaharian ni Og hari ng Basan,
at sa buong bayan ng Jair, na nasa Basan, animnapung lungsod;
31 kalahati ng Galaad, at Astarot at Edrei (ang mga maharlikang
lungsod ng Og sa Basan). Ito ang mga itinalaga sa angkan
ni Machir na anak na lalaki ni Manases—kalahati ng bayan
ni Machir, na ibinigay sa bawat mga pamilya nila. 32 Ito ang
pamana na itinalaga ni Moises sa kanila sa mga kapatagan ng
Moab, sa ibayo ng Jordan silangan ng Jerico. 33 Hindi binigyan
ni Moises ng pamana ang lipi ng Levi. Yahweh, ang Diyos ng
Israel ang kanilang pamana, tulad ng sinabi niya sa kanila.

14 Ito ang mga lugar ng lupain na tinanggap ng bayan ng
Israel bilang kanilang mana sa lupain ng Canaan, na nakalaan
para sa kanila ni Eleazar na pari, ni Josue na anak na lalaki

ni Nun, at ng mga pinuno ng mga lipi ng mga pamilya ng
kanilang mga ninuno sa loob ng bayan ng Israel. **2** Ang kanilang
pamana ay pinili sa pamamagitan ng palabunutan para sa siyam
at kalahating mga lipi, gaya lamang ng iniutos ni Yahweh sa
pamamagitan ng kamay ni Moises, **3** Dahil ibinigay ni Moises
ang pamana sa dalawa at kalahating mga lipi sa ibayong Jordan,
pero sa mga Levita, wala siyang pamana. **4** Ang lipi ni Jose
ay talagang dalawang lipi, Manases at Ephraim. At walang
bahagi ng pamana ang ibinigay sa mga Levita doon sa lupain,
pero may mga lungsod lamang para matirahan, kasama ang
kanilang mga lupang-pastulan para sa kanilang alagang baka
at para sa kanilang sariling materyal na pangangailangan. **5**
Ginawa ng bayan ng Israel ang iniutos ni Yahweh kay Moises,
kaya naitalaga nila ang lupain. **6** Pagkatapos nagpunta ang
lipi ni Juda kay Josue sa Gilgal. Sinabi ni Caleb na anak ni
Jepunne na Canezeo, sinabi sa kaniya, “Alam mo kung ano ang
sinabi ni Yahweh kay Moises na lingkod ng Diyos tungkol sa
iyo at sa akin sa Kades Barnea. **7** Apatnapung taong gulang
ako nang isinugo ako ni Moises na lingkod ni Yahweh mula
sa Kades Barnea para magmanman sa lupain. Muli akong
nagdala nang isang ulat sa kaniya na parang ito ay nasa puso
ko para gawin. **8** Pero ang aking mga kapatid ay sumama sa
akin na nagawang matakot ang puso ng bayan. Pero lubos
akong sumunod kay Yahweh na aking Diyos. **9** Sumumpa si
Moises sa araw na iyon na sinasabing, 'Tiyak na ang lupang
nilakaran mo ay magiging isang pamana para sa iyo at para sa
iyong mga anak magpakailanman, dahil lubos kang sumunod
kay Yahweh na aking Diyos.' **10** Ngayon, tingnan mo! Pinanatili
akong buhay ni Yahweh nitong apatnapu't limang taon, gaya

ng kaniyang sinabi—mula sa panahon nang sinabi ni Yahweh
ang salitang ito kay Moises, habang naglalakad ang Israel sa
ilang. Ngayon, tingnan mo! Walumpu't limang taong gulang na
ako. 11 Malakas pa rin ako ngayon gaya noong araw na isinugo
ako ni Moises. Ang lakas ko ngayon ay katulad ng lakas ko
noon, para sa digmaan at para sa pag-alis at sa pagdating. 12
Kaya ngayon ibigay mo sa akin ang maburol na bansang ito, na
ipinangako sa akin ni Yahweh ng araw na iyon. Dahil narinig mo
sa araw na iyon ang Anakim ay mayroong malalaking pinagtibay
na mga lungsod. Maaaring si Yahweh ay magiging kasama ko at
paalisin ko sila, gaya nang sinabi ni Yahweh." 13 Pagkatapos
pinagpala siya ni Josue at ibinigay ang Hebron bilang isang
pamana kay Caleb na lalaking anak ni Jepunne. 14 Kaya naging
pamana ang Hebron kay Caleb na lalaking anak ni Jepunne na
Cenezeo hanggang sa araw na ito, dahil lubos siyang sumunod
kay Yahweh, ang Diyos ng Israel. 15 Ngayon, Kiriat Arba ang
dating pangalan ng Hebron. (Si Arba ang pinakadakilang lalaki
sa mga Anakim). Pagkatapos nagkaroon ng kapahingahan ang
lupain mula sa digmaan.

15 Ang pagtatakda ng lupain para sa lipi ng bayan ng Juda,
ibinigay sa kanilang mga angkan, pinalawak ang timog hanggang
sa hangganan ng Edom, kasama ang ilang ng Sin bilang pinaka-
malayong dako sa timog. 2 Ang kanilang hangganan sa timog
ay sinimulan sa dulo ng Dagat ng Asin, mula sa dalampasigan
na nakaharap sa timog. 3 Ang sumunod na kanilang hangganan
ay lumabas sa timog ng kaburulan ng Akrabbim at dumaan
sa Sin, at umahon sa timog ng Kades Barnea, sa Hezron, at
hanggang sa Addar, kung saan lumiko patungong Karka. 4
Dumaan ito patungong Azmon, nagdaan sa batis ng Ehipto, at

dumating ito sa dulo ng dagat. Ito ang kanilang hangganan sa
timog. 5 Ang silangang hangganan ay ang Dagat ng Asin, na
nasa bibig ng Jordan. Ang hangganan sa hilaga ay nagsisimula
sa dalampasigan ng dagat sa bibig ng Jordan. 6 Umahon ito
sa Beth Hogla at dumaan patungong timog ng Beth Araba.
Pagkatapos umahon ito sa Bato ng Bohan (si Bohan ang anak
na lalaki ni Reuben). 7 Pagkatapos ang hangganang paahon sa
Debir mula sa lambak ng Achor, at gayon din pahilaga, lumiliko
patungong Gilgal, na kasalungat sa kaburulan ng Adummim, na
nasa katimugang bahagi ng ilog. Pagkatapos ang hangganan
na dinaanan sa mga bukal ng En Shemes at papuntang En
Rogel. 8 Pagkatapos ang hangganang paahon sa lambak
ng Ben Hinnom patungo sa bahaging timog ng lungsod ng
Jebuseo (iyon ay, Jerusalem). Pagkatapos paahon ito sa tuktok
ng kaburulan na nasa lambak ng Hinnom, sa kanluran, na nasa
dulo ng hilagang parte ng lambak ng Rephaim. 9 Pagkatapos
umabot sa hangganan mula sa tuktok ng mga burol papunta
sa bukal ng Neptoa, at lumabas mula doon papunta sa mga
lungsod ng Bundok Efron. Pagkatapos lumiko ang hangganan
paikot sa Baala (pareho sa Kiriat Jearim). 10 Pagkatapos
umikot ang hangganan sa kanluran ng Baala sa Bundok Seir,
at dumaan sa gilid ng Bundok Jearim sa Hilaga (pareho sa
Kesalon), bumaba sa Beth Shemes, at dumaan sa Timna.
11 Lumabas ang hangganan sa gilid ng pahilagang burol ng
Ekron, at pagkatapos lumiko paikot sa Sikeron at dumaan sa
Bundok Baala, mula sa kung saan papunta hanggang Jabneel.
Nagtapos ang hangganan sa dagat. 12 Ang Malaking Dagat ang
hangganan ng pakanluran at ng mga dalampasigan nito. Ito ang
hangganang paikot sa lipi ni Juda, angkan sa angkan. 13 Sa

pagsunod ng utos ni Yahweh kay Josue, Binigyan ni Josue si
Caleb na anak na lalaki ni Jepunne ng isang itinalagang lupain
sa kalagitnaan ng lipi ng Juda, Kiriat, Arba, iyon ay Hebron.
(Si Arba ang ama ni Anak.) **14** Pinalayas ni Caleb mula doon
ang tatlong lipi ng mga kaapu-apuhan ni Anak: Sesai Aiman at
Talmai, mga kaapu-apuhan ni Anak. **15** Umakyat siya mula doon
laban sa mga naninirahan sa Debir (ang pangalang Debir ay
karaniwang tinawag na Kiriat Seper). **16** Sinabi ni Caleb, "Ang
lalaking lulusob sa Kiriat Seper at bibihagin ito, ibibigay ko sa
kaniya si Acsa ang aking anak na babae bilang isang asawa."
17 Si Otniel anak na lalaki ni Kenaz, kapatid na lalaki ni Caleb,
ang bumihag dito. Kaya ibinigay ni Caleb sa kanya si Acsa
na kaniyang anak na babae bilang isang asawa. **18** Nangyari
ito nang pumunta si Acsa sa kaniya, pilit siyang humingi sa
kaniyang ama ng isang bukid. At nang bumaba siya sa kaniyang
asno, sinabi ni Caleb sa kaniya, "Ano ang nais mo?" **19** Sumagot
si Acsa, "Gumawa ka sa akin ng isang natatanging pabor.
Yamang ibinigay mo sa akin ang lupain ng Negev, bigyan mo
rin ako ng ilang mga bukal ng tubig." At ibinigay ni Caleb sa
kanya ang mataas na bahagi ng mga bukal at mababang bahagi
ng mga bukal. **20** Ito ay ang minana ng lipi ng bayan ng Juda,
na ibinigay sa kanilang mga angkan. **21** Ang mga lungsod na
kabilang sa lipi ng Juda na nasa pinaka-timog, patungo sa
hangganan ng Edom, ay ang mga Kabzeel, Eder, Jagur, **22** Kina,
Dimona, Adada, **23** Kedes, Hazor, Itnan, **24** Zip, Telem, Bealot.
25 Hazor Hadatta, Keriot Hezron (Ito rin ay kilala bilang Hazor),
26 Amam, Sema, Molada, **27** Hazar, Gadda, Hesmon, Beth
Pelet, **28** Hazar Sual, Beerseba, Bizotia. **29** Baala, Iyim, Ezem,
30 Eltolad, Cesil, Horma, **31** Siclag, Madmanna, Sansanna, **32**

Lebaot, Silim, Ain, at Rimmon. Ang mga ito ay dalawamput-
siyam na mga lungsod lahat, hindi kabilang ang kanilang mga
nayon. **33** Sa babang bahagi ng maburol na bansa sa kanluran,
naroon ang mga Estaol, Zora, Asna, **34** Sanoa, En Gannim,
Tappua, Enam, **35** Jarmut, Adullam, Soco, Azeka, **36** Saaraim,
Aditaim, at Gedera (ito ay Gederotaim). Ang mga ito ay labing-
apat na lungsod sa bilang, hindi kabilang ang kanilang mga
nayon. **37** Zenan, Hadasa, Migdalgad, **38** Dilean, Mispa, Jokteel,
39 Lachis, Bozkat, Eglon. **40** Cabbon, Lamam, Citlis, **41** Gederot,
Beth Dagon, Naama, Maceda. Ang mga ito ay labing-anim na
lungsod sa bilang, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. **42**
Libna, Ether, Asan, **43** Ipta, Asna, Nezib, **44** Keila, Achzib,
Maresa, Ang mga ito ay siyam na lungsod, hindi kabilang ang
kanilang mga nayon. **45** Ang Ekron, kasama ang nakapaligid
na mga bayan at mga nayon dito; **46** mula Ekron hanggang
sa Malaking Dagat, lahat ng mga pamayanan na malapit sa
Asdod, kasama ang kanilang mga nayon. **47** Ang Asdod, ang
nakapaligid na mga bayan at mga nayon dito; Ang Gaza, ang
nakapaligid na mga bayan at mga nayon dito; hanggang sa batis
ng Ehipto, at sa Malaking Dagat kasama ng dalampasingan nito.
48 Sa kaburulang bansa, Samir, Jattir, Soco, **49** Danna, Kiriat
Sanna (ito ay Debir), **50** Anab, Estemo, Anim, **51** Gosen, Holon,
at Gilo. Ang mga ito ay labing-isang lungsod, hindi kabilang
ang kanilang mga nayon. **52** Arab, Duma, Esan, **53** Janim,
Beth Tappua, Apeka, **54** Humta, Kiriat Arba (ito ay Hebron),
at Zior. Ito ang siyam na lungsod, hindi kabilang ang kanilang
mga nayon. **55** Maon, Carmel, Zip, Jutta, **56** Jezreel, Jokdeam,
Zanoa, **57** Kain, Gibea, at Timna. Ang mga ito ay sampung mga
lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. **58** Halhul,

Beth Zur, Gedor, **59** Maarat, Beth Anot, at Eltekon. Ang mga
ito ay anim na mga lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga
nayon. **60** Kiriat Baal, (ito ay Kiriat Jearim), at Rabba. Ito ang
dalawang lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. **61**
Sa ilang, naroroon ang Beth Araba, Middin, Secaca, **62** Nibsan,
ang Lungsod ng Asin, at En Gedi. Ito ang anim na lungsod,
hindi kabilang ang kanilang mga nayon. **63** Pero para sa mga
Jebuseo, hindi mapaalis ang mga naninirahan sa Jerusalem, ng
lipi ni Juda, kaya nanirahan doon ang mga Jebuseo kasama ang
lipi ni Juda hanggang sa araw na ito.

16 Umabot mula Jordan sa Jerico ang pagtatalaga ng lupain
para sa lipi ni Jose, sa silangan ng mga bukal ng Jerico, sa
ilang, paakyat mula sa Jerico patungo sa maburol na bansa ng
Bethel. **2** Pagkatapos papunta ito mula sa Bethel hanggang sa
Luz at dumaan patungong Atarot, ang lupain ng mga Arkita. **3**
Pagkatapos bumaba ito pakanluran sa lupain ng mga Jaflatita,
hanggang sa kalayuan ng lupain ng babang Beth Horon, at
pagkatapos patungo sa Gezer; at nagtapos ito sa dagat. **4** Sa
ganitong paraan natanggap ng mga lipi ni Jose, Manases at
Efraim ang kanilang pamana. **5** Ang lupain ng lipi ni Efraim
na itinalaga sa kanilang mga angkan ay ang sumusunod: ang
hangganan ng kanilang minana sa silangan mula Atarot Addar
hanggang sa kalayuan ng Mataas ng Beth Horon, **6** at mula
roon nagpatuloy ito patungong dagat. Mula sa Micmetat sa
hilaga lumiko ito pasilangan tungo sa Taanat Silo at lampas na
dumaan ito sa silangan tungo sa Janoa. **7** Pagkatapos bumaba
ito mula sa Janoa patungong Atarot at patungong Naara, at
pagkatapos nakarating sa Jerico at nagtapos sa Jordan. **8** Mula
sa hangganan ng Tappua nagpunta nang pakanluran patungo

sa bukal ng Kana at nagtapos sa dagat. Ito ang minana ng lipi ni
Efraim, na itinalaga sa kanilang mga angkan, **9** kasama ang
mga lungsod na pinili para sa lipi ni Efraim sa loob ng minana ng
lipi ni Manases—lahat ng mga lungsod, gayundin ang kanilang
mga nayon. **10** Hindi nila pinaalis ang mga Cananaeo na
naninirahan sa Gezer, kaya ang mga Cananaeo ay nanirahan sa
Efraim hanggang ngayon, pero ang mga taong ito ay sapilitang
pinagtrabaho.

17 Ito ang lupaing itinalaga para sa lipi ng Manases (panganay
na anak na lalaki ni Jose) —iyon ay, para kay Makir, na panganay
ni Manases na siya mismong ama ng Galaad. Itinalaga ang
lupain ng Galaad at Basan sa mga kaapu-apuhan ni Makir, dahil
naging mandirigma si Makir. **2** Ang lupain itinalaga sa natirang
lipi ni Manases, ibinigay sa kanilang mga angkan—Abiezer,
Helek, Asriel, Secem, Heper, at Semida. Ito ang mga lalaking
kaapu-apuhan ni Manases anak na lalaki ni Jose, iniharap sa
kanilang mga angkan. **3** Ngayon si Zelopehad na anak na lalaki
ni Heper na anak na lalaki ni Galaad anak na lalaki ni Makir anak
na lalaki ni Manases ay walang mga anak na lalaki, pero mga
anak na babae lamang. Ito ang mga pangalan ng kaniyang mga
anak na babae: Mala, Noe, Hogla, Milka, and Tirza. **4** Nilapitan
nila si Eleazar na pari, Josue anak na lalaki ni Nun at ang mga
pinuno, at kanilang sinabi, "Iniutos ni Yahweh kay Moises na
ibigay sa amin ang isang pamana kasama ng aming mga kapatid
na lalaki." Kaya, sa pagsunod sa kautusan ni Yahweh, binigyan
niya ang mga kababaihang iyon ng isang pamana kasama ng
mga kapatid na lalaki ng kanilang ama. **5** Itinalaga ang sampung
piraso ng lupa kay Manases sa Galaad at Basan, na nasa
kabilang dako ng Jordan, **6** dahil nakatanggap ng pamana ang

mga anak na babae ni Manases kasama ng kaniyang mga anak
na lalaki. Itinalaga ang lupain ng Galaad sa natitirang lipi ni
Manases. **7** Umabot mula Aser hanggang Micmetat ang lupain ni
Manases, na nasa silangan ng Secem. Pagkatapos umabot ang
hangganan patimog sa mga naninirahan na malapit sa bukal ng
Tappua. **8** (Ang lupain ng Tappua ay pag-aari ng Manases, pero
ang bayan ng Tappua sa hangganan ng Manases ay pag-aari ng
lipi ni Efraim.) **9** Nagtuloy ang hangganan sa batis ng Kana. Ang
mga katimugang lungsod ng batis na ito kasama ng mga bayan
ni Manases ay pag-aari ni Efraim. Ang hangganan ng Manases
na nasa tagiliran ng hilagang batis, at nagtapos ito sa dagat.
10 Ang lupain sa timog ay pag-aari ni Efraim, at ang lupain
sa hilaga ay kay Manases; ang dagat ay ang hangganan. Sa
hilagang dako mararating ang Aser, at sa silangan, ang Isacar.
11 Gayundin sa Isacar at sa Aser, Inangkin ni Manases ang Beth
San at nayon nito, Ibleam at nayo nito, ang mga maninirahan
sa Dor at nayon nito, ang mga naninirahan sa Endor at nayon
nito, ang mga naninirahan sa Taanac at nayon nito, ang mga
naninirahan sa Megiddo at nayon nito (at ang ikatlong lungsod ay
Napet). **12** Gayon pa man hindi maangkin ng lipi ni Manases ang
mga lungsod na iyon, dahil patuloy na naninirahan sa lupaing ito
ang mga Cananaeo. **13** Nang lumakas ang bayan ng Israel,
pinagtrabaho nila nang sapilitan ang mga Cananaeo, pero hindi
sila ganap na napaalis. **14** Pagkatapos sinabi ng mga kaapu-
apuhan ni Jose kay Josue, sinabing, “Bakit isang lupain lamang
ang iyong itinalaga sa amin at isang bahagi bilang pamana,
yamang kami ay isang bayang marami ang bilang at sa lahat
ng pagkakataon kami ay pinagpala ni Yahweh?” **15** Sinabi ni
Josue sa kanila, “Kung kayo ay isang bayan na marami ang

bilang, umakyat kayo mismo sa kagubatan at doon linisin ang
lupa para sa inyong mga sarili sa lupain ng mga Perezeo at ng
Rephaim. Gawin ito, yamang napakaliit ng maburol na lupain ng
Efraim para sa inyo." **16** Sinabi ng mga kaapu-apuhan ni Jose,
"Hindi sapat para sa amin ang maburol na lupain. Pero may mga
karwaheng bakal ang lahat ng Cananaeo na naninirahan sa
lambak, kapwa ang nasa Beth San at mga nayon nito at ang
mga nasa lambak ng Jezreel." **17** Pagkatapos sinabi ni Josue sa
sambahayan ni Jose—para kay Efraim at Manases, "Kayo ay
isang bayan na marami ang bilang, at may malakas kayong
kapangyarihan. Hindi dapat isang pirasong lupain lamang ang
italaga sa inyo. **18** Magiging inyo rin ang maburol na lupaing
ito. Kahit na kagubatan ito, lilinisin ninyo ito at aangkinin ito
hanggang sa pinakamalayong hangganan nito. Palalayasin
ninyo ang mga Cananaeo, kahit sila ay may mga karwaheng
bakal at kahit na malakas sila."

18 Pagkatapos sama-samang nagtipon ang buong kapulungan
ng bayan ng Israel sa Silo. Itinayo nila ang tolda ng pagpupulong
doon at sinakop nila ang lupain sa kanilang harapan. **2** Mayroon
pang pitong lipi sa kalagitnaan ng bayan ng Israel na ang pamana
ay hindi pa naitatalaga. **3** Sinabi ni Josue sa bayan ng Israel,
"Hanggang kailan ninyo ipagpapaliban ang pagpunta sa lupain
na ibinigay sa inyo ni Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno?
4 Maghirang kayo para sa inyong sarili ng ng tatlong lalaki mula
sa bawat lipi, at ipapadala ko sila. Pupunta sila at susuriin ang
itaas at ibaba ng lupain. Susulat sila ng isang paglalarawan
nito kasama ng isang tanawin sa kanilang mga mamanahin, at
pagkatapos babalik sila sa akin. **5** Hahatiin nila ito sa pitong
bahagi. Mananatili ang Juda sa kanilang lupain sa dakong timog,

at ang sambahayan ni Jose ay magpapatuloy sa kanilang lupain
sa dakong hilaga. **6** Ilalarawan ninyo ang lupain sa pitong bahagi
at dadalhin ang paglalarawan dito sa akin. Magpapalabunutan
ako para sa inyo dito sa harapan ni Yahweh na aming Diyos. **7**
Walang kabahagi ang mga Levita sa inyo, dahil ang pagkapari
mula kay Yahweh ang kanilang minana. Tinanggap na ng Gad,
Ruben at ang kalahating lipi ni Manases ang kanilang minana,
lampas ng Jordan. Ito ang pamana na ibinigay sa kanila ni
Moises na lingkod ni Yahweh." **8** Kaya tumayo ang mga lalaki
at umalis. Inutusan ni Josue ang mga pumunta para isulat
ang paglarawan ng lupain, sinabing, "Umakyat at bumaba sa
lupain at sumulat ng isang paglalarawan nito at bumalik sa akin.
Magpapalabunutan ako para inyo dito sa harapan ni Yahweh
sa Silo." **9** Umalis ang mga lalaki at umakyat at bumabang
lumakad sa lupain at isinulat ang isang paglalarawan nito sa
isang balumbon ng kasulatan sa pamamagitan ng pitong bahagi
ng lungsod, nagtatala ng mga lungsod sa bawat bahagi sa bawat
bahagi. Pagkatapos bumalik sila kay Josue sa kampo sa Silo. **10**
Pagkatapos nagpalabunutan si Josue para sa kanila sa harapan
ni Yahweh sa Silo. At doon itinalaga ni Josue ang lupain sa
bayan ng Israel—ibinigay sa bawat isa ang kaniyang kabahagi
ng lupa. **11** Ang pagtatalaga ng lupa para sa lipi ni Benjamin ay
ibinigay sa bawat mga angkan nila. Matatagpuan sa pagitan ng
mga kaapu-apuhan ni Juda at sa mga kaapu-apuhan ni Jose
ang nasasakupan ng kanilang nakatalagang lupa. **12** Sa dakong
hilaga, nagsimula ang kanilang hangganan sa Jordan. Umabot
ang hangganan sa hilagang gulod ng Jerico, at pagkatapos
hanggang sa pakanlurang maburol na lupain. Umabot ito doon
sa ilang ng Beth Aven. **13** Mula roon dumaan ang hangganan

sa timog sa dako ng Luz (parehong lugar tulad ng Betel).
Pagkatapos bumaba ang hangganan sa Atarot Adar, sa tabi
ng bundok na naroon sa timog ng Bet Horon. **14** Pagkatapos
nagpatuloy ang hangganan sa ibang direksyon: sa dakong
kanluran, lumiko ito patungong timog, patungo sa bundok sa
ibayo mula sa Bet Horon. Nagtapos ang hangganang ito sa
Kiriat Baal (iyon ay, Kiriat Jearim), isang lungsod na pag-aari
sa lipi ni Juda. Bumuo ito ng hangganan sa dakong kanluran.
15 Nagsimula sa labas ng Kiriat Jearim ang timog na dako.
Nagmula roon ang hangganan patungong Epron, hanggang
sa bukal na mga tubig ng Neptoa. **16** Pagkatapos bumaba
ang hangganan sa bundok na kasalungat ng lambak ng Ben
Hinnom, na nasa hilagang dulo ng lambak ng Rephaim. Bumaba
ito sa lambak ng Hinnom, timog ng libis ng mga Jebuseo, at
nagpatuloy pababa sa En Rogel. **17** Lumiko ito pahilaga, papunta
sa direksyon ng En Semes, at mula roon lumabas ito sa Gelilot,
na kasalungat sa paakyat ng Adummim. Pagkatapos bumaba
ito sa Bato ni Bohan (anak na lalaki ni Ruben si Bohan). **18**
Dumaan ito sa hilaga sa gilid ng daan ng Bet Araba at pababa
sa Araba. **19** Dumaan ang hangganan sa hilaga sa gilid ng daan
ng Bet Hogla. Nagtapos ang hangganan sa hilagang look ng
Dagat ng Asin, sa timugang dulo ng Jordan. Ito ang hangganan
sa timog. **20** Nabuo nito ang hangganan ng Jordan sa silangang
bahagi. Ito ang pamana sa lipi ni Benjamin, at ibinigay ito sa
bawa't isa sa kanilang mga angkan, hangganan pagkatapos ng
hangganan, sa buong palibot. **21** Ngayon ang mga lungsod
ng lipi ni Benjamin ayon sa kanilang mga angkan ay Jerico,
Bet Hogla, Emek Keziz, **22** Bet Araba, Zemaraim, Betel, **23**
Avvim, Para, Opra, **24** Kepar Ammoni, Opni, at Geba. May

labindalawang lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon.
25 Naroon din ang mga lungsod ng Gibeon, Rama, Beerot, 26
Mizpe, Kepira, Moza, 27 Rekem, Irpeel, Tarala, 28 Zela, Haelep,
Jebus (pareho sa Jerusalem), Gibea, at Kiriat. Mayroong labing-
apat na mga lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon.
Ito ang pamana ni Benjamin para sa kanilang mga angkan.
19 Tumapat ang ikalawang palabunutan kay Simeon at itinalaga
ito sa bawat mga angkan nila. Ang minana nila ay nasa gitna
ng pamana na pag-aari ng lipi ni Juda. 2 Napunta sa kanila
bilang pamana ang Beer-seba, Seba, Molada, 3 Hazar, Sual,
Bala, Ezem, 4 Eltolad, Betul, at Horma. 5 May Ziklag din si
Simeon, Bet Marcabot, Hazar Susa, 6 Bet Labaot, at Saruhen.
Labing tatlong lungsod ang mga ito, hindi kabilang ang kanilang
mga nayon. 7 Si Simeon ay mayroon ding Ain, Rimmon, Eter,
at Asan. Apat na lungsod ang mga ito, hindi kabilang ang
kanilang mga nayon. 8 Kasama ang mga ito sa mga nayong
nakapalibot sa mga lungsod na ito hanggang sa Baalat Beer
(pareho gaya ng Rama sa Negev). Ito ang pamana ng lipi ni
Simeon, na ibinigay sa kanilang mga angkan. 9 Ang pamana
ng lipi ni Simeon ay bumuo ng bahagi sa lupain ng lipi ni
Juda. Dahil napakalawak para sa kanila ang bahagi ng lupaing
itinalaga sa lipi ni Juda, tinanggap ng lipi ni Simeon ang kanilang
pamana mula sa gitna ng kanilang bahagi. 10 Tumapat ang
ikatlong palabunutan sa lipi ni Zebulon, at ibinigay ito sa kanilang
mga angkan. Nagsimula ang hangganan ng kanilang minana
sa Sarid. 11 Umakyat pakanluran ang kanilang hangganan
patungong Marala at dumikit sa Dabbeset; pagkatapos umabot
ito sa batis na katapat ng Jokneam. 12 Mula sa Sarid lumiko
ang hangganan pasilangan patungo sa silangan at tumungo sa

hangganan ng Kislot Tabor. Mula roon tumungo ito sa Daberat at
pagkatapos pataas hanggang sa Japia. **13** Mula roon dumaan
pasilangan sa Gat Heper, at pagkatapos sa Etkazin; sunod
nagpunta ito sa Rimmon at lumiko patungo sa Nea. **14** Lumiko
ang hangganan sa hilaga patungong Hannathn at nagtapos
sa lambak ng Ipta El. **15** Kasama sa rehiyong ito ang mga
lungsod ng Kattat, Naalal, Simron, Idala, at Betlehem. Mayroong
labindalawang lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon.
16 Ito ang minana ng lipi ni Zebulon, na ibinigay sa kanilang mga
angkan—ang mga lungsod, kasama ang kanilang mga nayon.
17 Tumapat ang ikaapat na palabunutan kay Isacar, at ibinigay
ito sa kanilang mga angkan. **18** Kasama sa kanilang lupain
ang Jezreel, Kesulot, Sunem, **19** Hafaraim, Sion, at Anaharat.
20 Kasama rin dito ang Rabbit, Kision, Ebez, **21** Remet, En-
gannim, En-hadda, at Beth-passes. **22** Dumikit din ang kanilang
hangganan sa Tabor, Sahasim, at Beth-semes, at nagtapos sa
Jordan. Mayroong labing-anim na lungsod, hindi kabilang ang
kanilang mga nayon. **23** Ito ang minana ng lipi ni Isacar, at
ibinigay ito sa kanilang mga angkan—ang mga lungsod, kasama
ang kanilang mga nayon. **24** Tumapat ang ikalimang palabunutan
sa lipi ni Aser, at ibinigay ito sa kanilang mga angkan. **25**
Kasama sa kanilang lupain ang Helka, Hali, Beten, Acsap, **26**
Alamelek, Amad, at Misal. Sa kanluran umabot ang hangganan
sa Carmel at Sihor Libnat. **27** Pagkatapos lumiko ito pasilangan
sa Bet Dagon at umabot hanggang kasing layo ng Zebulon, at
pagkatapos sa lambak ng Iphta-el, pahilaga sa Beth-emec at
Nehiel. Pagkatapos nagpatuloy ito sa Kabul patungong hilaga.
28 Pagkatapos nagpatuloy ito sa Ebron, Rehob, Hammon, at
Kana, hanggang kasing layo ng Pinakamalaking Sidon. **29**

Bumalik ang hangganan sa Rama, at pagkatapos sa pinatibay
na lungsod ng Tiro. Pagkatapos lumiko ang hangganan sa
Hosa at nagtapos sa dagat, sa rehiyon ng Aczib, **30** Umma,
Apek, at Rehob. Mayroong dalawampu't dalawang lungsod, hindi
kabilang ang kanilang mga nayon. **31** Ito ang minana ng lipi ni
Aser, at ibinigay ito sa kanilang mga angkan—ang mga lungsod,
kasama ang kanilang mga nayon. **32** Tumapat ang ikaanim na
palabunutan sa lipi ni Neftali, at ibinigay ito sa kanilang mga
angkan. **33** Ang kanilang hangganan ay matatagpuan mula sa
Helep, mula sa ensena sa Saananim, hanggang patungo sa
Adamineceb at Jabneel, hanggang kasing layo ng Lakkum;
nagtapos ito sa Jordan. **34** Lumiko ang hangganan pakanluran
sa Aznot-tabor at hanggang patungo sa Hukkok; at dumikit
ito sa Zebulon sa timog, at nakarating sa Aser sa kanluran at
Juda sa silangan sa Ilog Jordan. **35** Ang mga pinatibay na
lungsod ay Zidim, Zer, Hammat, Rakkat, Cinneret, **36** Adama,
Rama, Hazor, **37** Kedes, Edrei, at En Hazor. **38** Naroon din ang
Yiron, Migdalel, Horem, Beth-anat, at Beth-semes. Mayroong
labinsiyam na lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon.
39 Ito ang minana ng lipi ni Neftali, at ibinigay ito sa kanilang mga
angkan—ang mga lungsod, kabilang ang kanilang mga nayon.
40 Tumapat ang ikapitong palabunutan sa lipi ni Dan, at ibinigay
ito sa kanilang mga angkan. **41** Kabilang sa minana nito ang
Zora, Estaol, Ir Semes, **42** Saalabin, Ajalon, at Itla. **43** Kabilang
rin dito ang Elon, Timna, Ekron, **44** Elteke, Gibbethon, Baalat,
45 Jehud, Bene Berak, Gat Rimmon, **46** Me-Jarkon, at Rakkon
kasama ang lupain sa ibayo mula sa Joppa. **47** Nang mawala sa
kanila ang lupain ng lipi ni Dan, nilusob ng Dan ang Lesem,
nilabanan ito, at binihag ito. Pinatay nila ang bawat isa gamit ang

espada, inangkin ito, at nanirahan dito. Muli nilang pinangalanan
ang Lesem, tinawag itong Dan kasunod sa kanilang ninuno. **48**
Ito ang minana ng lipi ni Dan, at ibinigay ito sa kanilang mga
angkan—ang mga lungsod, kasama ang kanilang mga nayon.
49 Nang matapos nila ang paglalaan ng lupain bilang pamana,
ibinigay ng bayan ng Israel ang isang pamana kasama ang
kanilang sarili para kay Josue na anak ni Nun. **50** Sa utos ni
Yahweh ibinigay nila sa kanya ang lungsod na hiningi niya, ang
Timnat Sera sa maburol na bansa ng Efraim. Muli niyang itinayo
ang lungsod at nanirahan doon. **51** Ito ang mga pamana na
itinalaga ni Eleazar na pari, ni Josue na anak ni Nun, at ng mga
panliping pinuno ng mga pamilya ng mga ninuno ng Israel sa
pamamagitan ng palabunutan sa Silo, sa harapan ni Yahweh,
sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. Kaya natapos nila ang
pagtatalaga ng lupain.

20 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Josue, **2** "Sabihin mo
sa bayan ng Israel, na sinasabing, 'Pumili ng mga lungsod ng
kanlungan na sinabi ko sa inyo sa pamamagitan ng kamay
ni Moises. **3** Gawin ito para makapunta doon ang isang tao
na nakapatay nang hindi sinasadya. Ang mga lungsod na
ito ay magiging isang lugar ng kanlungan mula sa sinumang
naghahangad para sa paghihiganti sa dugo ng isang tao na
pinatay. **4** Siya ay tatakbo isa sa mga lungsod na iyon at
tatayo sa pasukan ng lungsod ng tarangkahan, at ipinaliwanag
ang kaniyang kaso sa mga nakatatanda ng lungsod na iyon.
Pagkatapos siya ay dadalhin nila sa loob ng lungsod at bibigyan
siya ng isang lugar na matitirahan kasama nila. **5** At kapag
dumating ang isang maghihiganti ng dugo, pagkatapos ang
bayan ng lungsod ay hindi dapat isuko para sa kapangyarihan

na siyang pumatay sa kaniya. Hindi dapat nilang gawin ito, dahil
pinatay niya ang kaniyang kapitbahay nang hindi inaasahan at
hindi nasuklam sa kaniya sa simula pa. **6** Dapat siyang manatili
sa lungsod hanggang tumayo siya sa harap ng kapulungan
para sa paghatol, hanggang sa kamatayan ng naglilingkod
bilang punong pari sa mga araw na iyon. Pagkatapos ang
isang sadyang nakapatay sa tao ay maaaring bumalik sa
kaniyang sariling bayan at kaniyang sariling tahanan, sa bayan
na kaniyang tinakasan. **7** Kaya pinili ng mga Israelita ang Kades
sa Galilea sa maburol na lugar ng Neftali, Secem sa maburol na
lugar ng Efraim at ang Kiriat Arba (pareho gaya ng Hebron) sa
bansang burol ni Juda. **8** Lampas ng Jordan sa silangan ng
Jerico, pinili nila ang Bezer sa ilang na nasa talampas mula sa
lipi ni Ruben; Ramot Galaad, mula sa lipi ni Gad; at Golan sa
Bashan, mula sa lipi ni Manases. **9** Ito ang mga piniling lungsod
para sa buong bayan ng Israel at para sa mga dayuhan na
naninirahan kasama nila, para sinuman na makapatay ng isang
tao nang hindi sinasadya ay maaaring makatakbo sa kanila
para sa kanilang kaligtasan. Hindi maaaring mamamatay ang
taong ito sa pamamagitan ng kamay ng maghihiganti ng dugo,
hanggang humarap muna sa kapulungan ang napagbintangan.

21 Pagkatapos pumunta ang mga pinuno ng mga angkan ng
mga Levita kina Eleazar na pari, Josue na anak ni Nun, at sa
mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang mga ninuno sa loob ng
bayan ng Israel. **2** Sinabi nila sa kanila sa Silo sa lupain ng
Canaan, "Inutusan kayo ni Yahweh sa pamamagitan ng kamay
ni Moises na bigyan kami ng mga lungsod para manirahan,
kasama ang mga lupang pastulan para sa aming mga alagang
hayop." **3** Kaya sa pamamagitan ng utos ni Yahweh, ibinigay

ng bayan ng Israel sa mga Levita mula sa kanilang minana
ang mga sumusunod na lungsod, kabilang ang kanilang mga
lupang pastulan, para sa mga Levita. **4** Ibinigay ang resulta
ng palabunutang ito para sa mga angkan ng mga Kohatita:
ang mga pari— ang mga kaapu-apuhan ni Aaron na mula sa
mga Levita— tumanggap ng labing tatlong lungsod na ibinigay
mula sa lipi ni Juda, mula sa lipi ni Simeon, at mula sa lipi
ni Benjamin. **5** Ang mga natirang angkan ng mga Kohatita
ay tumanggap ng sampung lungsod sa pamamagitan ng mga
palabunutan ng sampung lungsod mula sa mga angkan ng mga
lipi ni Efraim, Dan, at mula sa kalahating lipi ni Manases. **6**
At binigyan ang mga taong mula sa Gerson sa pamamagitan
ng palabunutan ng labintatlong lungsod mula sa mga angkan
ng mga lipi nina Isacar, Aser, Neftali, at sa kalahating lipi ni
Manases sa Bashan. **7** Ang bayan na mga kaapu-apuhan ni
Merari ay tumanggap ng labindalawang lungsod mula sa mga
lipi nina Ruben, Gad, at Zebulon. **8** Kaya ibinigay ng bayan ng
Israel ang mga lungsod na ito, kasama ang kanilang mga lupang
pastulan, sa mga Levita sa pamamagitan ng mga palabunutan,
gaya ng inutos ni Yahweh sa pamamagitan ng kamay ni Moises.
9 Mula sa mga lipi ng Juda at Simeon, nagtalaga sila ng lupain
sa mga sumusunod na mga lungsod, nakalista rito ang bawat
pangalan. **10** Ibinigay ang mga lungsod na ito sa mga kaapu-
apuhan ni Aaron, na kabilang sa mga angkan ng mga Kohatita,
na nagmula naman sa lipi ni Levi. Dahil natapat sa kanila ang
unang mga palabunutan. **11** Ibinigay ng mga Israelita sa kanila
ang Kiriat Arba (si Arba ang naging ama ni Anak), ang parehong
lugar gaya ng Hebron, sa maburol na lupain ng Juda, kasama
ang mga lupang pastulan sa paligid nito. **12** Pero ibinigay na

kay Caleb na anak ni Jepunne ang mga bukid ng lungsod
at ang mga nayon nito, bilang pag-aari niya. **13** Ibinigay nila
ang Hebron sa mga kaapu-apuhan ni Aaron na pari kasama
ang mga lupang pastulan nito—na isang kanlungang lungsod
para sa sinuman na nakapatay sa iba ng hindi sinasadya—at
Libna kasama ang mga lupang pastulan nito, **14** Jattir kasama
ang mga lupang pastulan nito, at Estemoa kasama ang mga
lupang pastulan nito. **15** Ibinigay din nila ang Holon kasama
ang mga lupang pastulan nito, Debir kasama ang mga lupang
pastulan nito, **16** Ain kasama ang mga lupang pastulan nito,
Jutta kasama ang mga lupang pastulan nito, at Bet-Semes
kasama ang mga lupang pastulan nito. Mayroong siyam na
lungsod na ibinigay mula sa dalawang liping ito. **17** Mula sa
lipi ni Benjamin ibinigay ang Gabaon kasama ang mga lupang
pastulan nito, ang Geba kasama ang mga lupang pastulan nito,
18 Anatot kasama ang mga lupang pastulan nito, at Almon
kasama ang mga karatig-pook nito—apat na lungsod. **19** Ang
mga lungsod na ibinigay sa mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni
Aaron, ay labintatlong lungsod lahat, kasama ang kanilang mga
lupang pastulan. **20** Para sa natirang pamilya ng Kohat—ang
mga Levitang kabilang sa pamilya ng Kohat—mayroon silang
mga lungsod na ibinigay sa kanila mula sa lipi ni Efraim sa
pamamagitan ng mga palabunutan. **21** Sa kanila ibinigay ang
Secem kasama ang mga lupang pastulan nito sa maburol na
lupain ng Efraim—isang kanlungang lungsod para sa sinumang
nakapatay ng isang tao nang hindi sinasadya—Gezer kasama
ang mga lupang pastulan nito, **22** Kibzaim kasama ang mga
lupang pastulan nito, at Bet Horon kasama ang mga lupang
pastulan nito—apat na lungsod lahat. **23** Mula sa lipi ni Dan,

ibinigay sa angkan ng Kohat ang Elteke kasama ang mga lupang
pastulan nito, Gibbeton kasama ang mga lupang pastulan nito,
24 Ajalon kasama ang mga lupang pastulan nito, Gatrimon
kasama ang mga lupang pastulan nito—apat na lungsod lahat.
25 Mula sa kalahating lipi ni Manases, ibinigay ang Taanac sa
angkan ng Kohat kasama ang mga lupang pastulan nito at
Gatrimon kasama ang mga lupang pastulan nito—dalawang
lungsod. 26 May sampung lungsod lahat para sa mga natirang
mga angkan ng Kohatita, kasama ang kanilang mga lupang
pastulan. 27 Mula sa kalahating lipi ni Manases, hanggang
sa angkan ng Gerson, ito ang ibang mga angkan ng Levita,
at ibinigay nila ang Golan sa Basan kasama ang mga lupang
pastulan nito—isang kanlungang lungsod para sa sinumang
nakapatay ng isa pa nang hindi sinasadya, kasama ang Beestera
at ang mga lupang pastulan nito—dalawang lungsod lahat. 28
Sa mga angkan ng Gerson ibinigay din nila ang Kision mula sa
lipi ni Isacar, kasama ang mga lupang pastulan nito, Daberet
kasama ang mga lupang pastulan nito, 29 Jarmut kasama
ang mga lupang pastulan nito, at ang Engannim kasama ang
mga lupang pastulan nito—apat na lungsod. 30 Mula sa lipi ni
Aser, ibinigay nila ang Misal kasama ang mga lupang pastulan
nito, Abdon kasama ang mga lupang pastulan nito, 31 Helkat
kasama ang mga lupang pastulan nito, at Rehob kasama ang
mga lupang pastulan nito—apat na lungsod lahat. 32 Mula
sa lipi ni Neftali, ibinigay nila sa mga angkan ng Gerson ang
Kedes sa Galilea kasama ang mga lupang pastulan nito—isang
kanlungang lungsod para sa sinumang nakapatay ng isa pa nang
hindi sinasadya; Hammotdor kasama ang mga lupang pastulan
nito, at Kartan kasama ang mga lupang pastulan nito—tatlong

lungsod lahat. **33** Mayroong labintatlong lungsod lahat, mula
sa mga angkan ng Gerson, kasama ang kanilang mga lupang
pastulan. **34** Sa natirang mga Levita— ang mga angkan ni
Merari—ay ibinigay mula sa lipi ni Zebulon: Jokneam kasama
ang mga lupang pastulan nito, Karta kasama ang mga lupang
pastulan nito, **35** Dimna kasama ang mga lupang pastulan nito,
at Nahalal kasama ang mga lupang pastulan nito—apat na
lungsod lahat. **36** Ibinigay sa mga angkan ni Merari mula sa
lipi ni Ruben: Bezer kasama ang mga lupang pastulan nito,
Jahaz kasama ang mga lupang pastulan nito, **37** Kedemot
kasama ang mga lupang pastulan nito, at Mepaat kasama ang
mga lupang pastulan nito—apat na lungsod. **38** Mula sa lipi
ni Gad ibinigay sa kanila ang Ramot sa Galaad kasama ang
mga lupang pastulan nito—isang kanlungang lungsod para
sa sinumang nakapatay ng isa pa nang hindi sinasadya—at
Mahanaim kasama ang mga lupang pastulan nito. **39** Ibinigay
din sa mga angkan ni Merari ang Hesbon kasama ang mga
lupang pastulan nito, at Jazer kasama ang mga lupang pastulan
nito. Apat na lungsod itong lahat. **40** Lahat ng mga ito ang mga
lungsod na may maraming angkan ni Merari, na mula sa lipi ni
Levi—labindalawang lungsod lahat ang ibinigay sa kanila sa
pamamagitan ng mga palabunutan. **41** Ang mga lungsod ng
mga Levita na kinuha sa gitna ng lupaing inangkin ng bayan
ng Israel ay apatnapu't walong lungsod, kasama ang kanilang
mga lupang pastulan. **42** Mayroong nakapaligid na mga lupang
pastulan ang bawat siyudad na ito. Ganito sa lahat ng mga
lungsod na ito. **43** Kaya ibinigay ni Yahweh sa Israel ang lahat
ng lupaing ipinangako niyang ibibigay sa kanilang mga ninuno.
Inangkin ito ng mga Israelita at nanirahan doon. **44** Pagkatapos

binigyan sila ni Yahweh ng pahinga sa bawat dako, gaya ng
kanyang ipinangako sa kanilang mga ninuno. Walang isa sa
kanilang kaaway ang maaaring tumalo sa kanila. Ibinigay ni
Yahweh ang lahat ng kanilang kaaway sa kanilang mga kamay.
45 Walang isang bagay sa lahat ng mga mabuting pangako
na sinabi ni Yahweh sa bahay ng Israel ang hindi nagkatotoo.
Natupad ang lahat ng ito.

22 Sa panahong iyon tinawag ni Josue ang mga Reubenita,
ang mga Gadita, at ang kalahating lipi ni Manases. **2** Sinabi niya
sa kanila, "Nagawa ninyo ang lahat ng bagay na iniutos sa inyo
ni Moises, ang lingkod ni Yahweh; Sinunod ninyo ang aking tinig
sa lahat ng iniutos ko sa inyo. **3** Hindi ninyo iniwan ang inyong
mga kapatid na lalaki sa maraming araw na ito o hanggang
sa araw na ito. Sa halip, naging maingat kayo na sumunod
sa mga itinagubilin ng mga kautusan ni Yahweh na inyong
Diyos. **4** Ngayon si Yahweh na inyong Diyos ang nagbigay
ng kapahingahan sa inyong mga kapatid na lalaki, gaya ng
ipinangako niya sa kanila. Kaya bumalik kayo at pumunta sa
inyong mga tolda sa lupaing pag-aari ninyo, na ibinigay sa inyo
ni Moises na lingkod ni Yahweh sa kabilang bahagi ng Jordan. **5**
Lubos na maging maingat lamang na sundin ang mga kautusan
at batas na iniutos sa inyo ni Moises na lingkod ni Yahweh, na
mahalin si Yahweh na inyong Diyos, na lumakad sa lahat ng
kaniyang mga pamamaraan, na panatilihin ang mga kautusan,
at kumapit sa kaniya at sambahin siya ng buong puso ninyo
at ng buo kaluluwa ninyo." **6** Kaya pinagpala sila ni Josue at
pinaalis sila, at bumalik sila sa kanilang mga tolda. **7** Ngayon sa
kalahati ng lipi ni Manases, binigyan sila ni Moises ng isang
pamana sa Bashan, pero sa isa pang kalahati, binigyan ni Josue

ng isang pamana katabi ng kanilang mga kapatid na lalaki
sa lupain sa kanluran ng Jordan. Pinabalik sila ni Josue sa
kanilang mga tolda; pinagpala niya sila **8** at sinabi sa kanila,
“Bumalik sa inyong mga tolda na may maraming salapi, at may
napakaraming alagang hayop, at ng pilak at ginto, at ng tanso at
bakal, at ng napakaraming mga kasuotan. Hatiin ninyo ang mga
ninakaw mula sa inyong mga kaaway kasama ng inyong mga
kapatid na lalaki.” **9** Kaya ang mga kaapu-apuhan ni Ruben, ang
mga kaapu-apuhan ni Gad, at ang kalahati ng lipi ni Manases ay
bumalik sa tahanan, na iniwan ang bayan ng Israel sa Silo, na
nasa lupain ng Canaan. Umalis sila para magtungo sa rehiyon
ng Galaad, sa sarili nilang lupain, na sila mismo ang nagmamay-
ari, alinsunod sa kautusan ni Yahweh, sa pamamagitan ng
kamay ni Moises. **10** Nang makarating sila sa Jordan na nasa
lupain ng Canaan, ang mga lahi ni Ruben at mga lahi ni Gad at
ang kalahating lipi ni Manases ay nagtayo ng isang altar katabi
ng Jordan, isang napakalaki at tanyag na altar. **11** Narinig ng
bayan ng Israel ang tungkol dito at sinabi, “Tingnan mo! Nagtayo
ng isang altar ang bayan ng Ruben, Gad at kalahating lipi ni
Manases sa harap ng lupain ng Canaan, sa Gelilot, sa rehiyong
malapit sa Jordan, sa tabi na pag-aari ng bayan ng Israel.” **12**
Nang marinig ito ng bayan ng Israel, ang buong kapulungan ng
bayan ng Israel ay sama-samang nagtipon sa Silo para umakyat
para makipagdigma laban sa kanila. **13** Pagkatapos nagpadala
ng mga mensahero ang bayan ng Israel sa mga lahi ni Ruben,
mga lahi ni Gad, at kalahating lipi ni Manases, sa lupain ng
Galaad. Ipinadala rin nila si Finehas anak na lalaki ni Eleazar,
ang pari, **14** at kasama niya ang sampung pinuno, isa sa bawat
mga pamilyang minamana ng Israel, at bawat isa sa kanila ay

mga pinuno ng isang angkan sa loob ng bayan ng Israel. **15**
Dumating sila sa mga tao ng Ruben, Gad, at ng kalahating lipi
ni Manases, sa lupain ng Galaad, at nagsalita sila sa kanila:
16 “Ang buong kapulungan ni Yahweh ay sinasabi ito, “Ano
itong kataksilang nagawa ninyo laban sa Diyos ng Israel, sa
pamamagitan ng pagsunod kay Yawheh simula sa araw na ito
sa pamamagitan ng pagtatayo para sa inyong sarili ng isang
altar sa araw na ito sa paghihimagsik laban kay Yahweh? **17**
Hindi pa ba sapat ang kasalanan natin sa Peor? Gayunman
hindi pa nga natin nalinisan ang ating mga sarili mula rito. Dahil
sa kasalanan na iyon dumating ang isang salot sa kapulungan ni
Yahweh. **18** Dapat din kayong tumalikod mula sa pagsunod
kay Yahweh sa kasalukuyang ito? Kung maghihimagsik din
kayo laban kay Yahweh ngayon, bukas magagalit siya sa buong
kapulungan ng Israel. **19** Kung ang lupain na inyong pag-aari
ay nadungisan, pagkatapos dapat kayong dumaan sa lupain
na kinatatayuan ng tabernakulo ni Yahweh at kumuha kayo ng
isang ari-arian para sa inyong mga sarili sa kalagitnaan namin.
Huwag lamang maghimagsik laban kay Yahweh, ni maghimagsik
laban sa amin sa pamamagitan ng pagtatayo ng isang altar
para sa inyong mga sarili maliban sa altar ni Yahweh na aming
Diyos. **20** Hindi ba si Acan anak na lalaki ni Zera, ang sumira
ng pananampalataya sa kahalagahan ng mga bagay na iyon
na nakalaan para sa Diyos? At hindi ba bumagsak ang poot
sa buong bayan ng Israel? Hindi lamang ang lalaking iyon
ang mag-isang napahamak dahil sa kaniyang kasamaan.'” **21**
Pagkatapos ang mga lipi ni Ruben, Gad, at ang kalahating lipi
ni Manases ay sumagot sa mga pinuno ng mga angkan ng
Israel: **22** “Ang Makapangyarihan, Diyos, Yahweh! Ang Isang

Makapangyarihan, Diyos, Yahweh! —Alam niya, at hayaang
malaman ng Israel! Kung ito ay sa paghihimagsik o sa paglabag
ng pananampalataya laban kay Yahweh, huwag kaming iligtas
sa araw na ito **23** sa pagtatayo namin ng altar para ilayo ang
aming mga sarili mula sa pagsunod kay Yahweh. Kung itinayo
namin ang altar na iyon para maghandog doon ng mga handog
na susunugin, mga butil na handog, o mga pangkapayapaang
handog, sa gayon hayaang pagbayarin kami ni Yahweh para
rito. **24** Hindi! Ginawa namin iyon dahil sa takot na sa pagdating
ng panahon ang inyong mga anak ay maaaring magsabi sa
aming mga anak, "Ano ang kinalaman ninyo kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel? **25** Dahil ginawa ni Yahweh ang Jordan na
isang hangganan sa pagitan namin at ninyo. Kayong bayan
ng Ruben at bayan ng Gad, wala kayong anumang bagay na
ginawa kay Yahweh.' Kaya ang inyong mga anak ay maaaring
gawing patigilin ang aming mga anak para sambahin si Yahweh.
26 Kaya sinabi namin, "Tayo ay magtayo ng isang altar, hindi
para sa mga handog na susunugin ni para sa anumang mga
alay, **27** pero para maging isang saksi sa pagitan namin at ninyo,
at sa pagitan ng aming mga salinlahi pagkatapos namin, na
gagampanan namin ang paglilingkod kay Yahweh sa harap
niya, kasama ng aming mga handog na susunugin at ng aming
mga alay at kasama ng aming mga handog pangkapayapaan,
sa gayon hindi kailanman magsasabi ang inyong mga anak
sa aming mga anak sa panahon na darating, "Wala kayong
bahagi kay Yahweh." **28** Kaya sinabi namin, 'Kung dapat itong
sabihin sa amin o sa aming mga kaapu-apuhan sa panahon na
darating, sasabihin naming, "Pagmasdan ninyo! Ito ang isang
kopya ng altar ni Yahweh, na ginawa ng aming mga ninuno,

hindi para sa mga handog na sinunog, ni para sa mga alay,
pero bilang isang saksi sa pagitan namin at ninyo." **29** Huwag
nawa mangyari sa amin ito na kami ay maghimagsik laban kay
Yahweh, at tumalikod ngayon mula sa pagsunod sa kaniya sa
pamamagitan ng pagtatayo ng isang altar para sa handog na
sinunog, para sa handog na butil, o para sa alay, maliban sa
isang altar ni Yahweh aming Diyos na nasa harap ng kaniyang
tabernakulo.'" **30** Nang si Finehas na pari at ang mga pinuno
ng mga tao, iyon ay, ang mga ulo ng mga angkan ng Israel
na kasama niya, ay narinig ang mga salita na sinabi ng bayan
ng Ruben, Gad, at Manases, na mabuti ito sa kanilang mga
paningin. **31** Sinabi ni Finehas anak na lalaki ni Eleazar na pari
sa bayan ng Ruben, Gad at Manases, "Ngayon alam namin
na si Yahweh ay kasama namin, dahil hindi ninyo nagawa ang
paglabag sa pananampalatayang ito laban sa kaniya. Ngayon
sinagip ninyo ang bayan ng Israel mula sa kamay ni Yahweh."
32 Pagkatapos bumalik sina Finehas anak na lalaki ni Eleazar na
pari, at ang mga pinuno mula sa mga lahi ni Ruben at mga
lahi ni Gad, palabas ng lupain ng Galaad, pabalik sa lupain ng
Canaan, patungo sa bayan ng Israel, at nagbalik ng mensahe sa
kanila. **33** Ang kanilang ulat ay mabuti sa paningin ng bayan
ng Israel. Pinagpala ng bayan ng Israel ang Diyos at hindi na
nagsalita tungkol sa paggawa ng digmaan laban sa mga lahi
ni Ruben at mga lahi ni Gad, para wasakin ang lupain kung
saan sila nanirahan. **34** Ang mga Reubenita at ang Gadita ay
pinangalanan ang altar na "Saksi" dahil sinabi nila na "Ito ay
isang saksi sa pagitan namin na si Yahweh ay Diyos."

23 At pagkatapos ng maraming araw, nang mabigyan ni
Yahweh ng kapahingahan ang Israel mula sa lahat ng kanilang

mga kaaway na nakapalibot sa kanila, napakatanda na ni
Josue. **2** Tinawag ni Josue ang buong Israel—ang kanilang mga
matatanda, ang kanilang mga pinuno, ang kanilang mga hukom,
at ang kanilang mga opisiyal—at sinabi sa kanila, “Napakatanda
ko na. **3** Nakita ninyo ang lahat ng bagay na nagawa ni Yahweh
na inyong Diyos sa lahat ng mga bansang ito para sa inyong
kapakanan, dahil si Yahweh na inyong Diyos ang nakipaglaban
para sa inyo. **4** Masdan ninyo! Itinalaga ko sa inyo ang mga
bansa na natira para sakupin bilang isang pamana para sa
inyong mga lipi, kasama ang lahat ng mga bansang winasak ko
na, mula sa Jordan patungo sa Malaking Dagat sa kanluran. **5**
Paaalisin sila ni Yahweh na inyong Diyos. Itutulak siya niya mula
sa inyo. Sasakupin niya ang kanilang lupain, at aariin ninyo
ang kanilang lupain, gaya ng ipinangako sa inyo ni Yahweh na
inyong Diyos. **6** Kaya maging matatag kayo, kaya mapapanatili
ninyo at magagawa ang lahat ng nakasulat sa Aklat ng Batas
ni Moises, hindi kayo lilihis mula rito sa kanan o sa kaliwa, **7**
kaya hindi kayo maisasama sa mga bansang ito na nananatiling
kasama ninyo o babanggitin ang mga pangalan ng kanilang
mga diyos, sumumpa sa kanila, sambahin sila, o yumukod sa
kanila. **8** Sa halip, dapat kayong kumapit kay Yahweh na inyong
Diyos gaya ng nagawa ninyo hanggang sa araw na ito. **9** Dahil
pinaalis ni Yahweh sa harap ninyo ang malaki, malakas na mga
bansa. Para sa inyo, walang isa man ang nakatayo sa harapan
ninyo hanggang sa kasalukuyan. **10** Sinumang nag-iisang lalaki
sa inyong bilang ay gagawang patakasin ang isang libo, para
kay Yahweh na inyong Diyos, ang tanging lumalaban para sa
inyo, gaya ng ipinangako niya sa inyo. **11** Bigyan ng kaukulang
pansin, para mahalin ninyo si Yahweh na inyong Diyos. **12**

Pero kung tatalikod kayo at kakapit sa mga nakaligtas sa mga
bansang ito nanatiling kasama ninyo, o kung kumuha ng asawa
mula sa kanila, o kung makikisama kayo sa kanila at sila sa
inyo, **13** pagkatapos tiyak na malalaman na hindi na palalayasin
ni Yahweh na inyong Diyos ang mga bansang ito mula sa inyo.
Sa halip, magiging isang patibong sila at isang bitag para sa
inyo, pamalo sa inyong likuran at mga tinik sa inyong mga mata,
hanggang sa mamatay kayo mula sa mabungang lupaing ito na
binigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo. **14** At ngayon lalakad
ako sa daan sa buong lupa, at malalaman ninyo ng buong puso
at kaluluwa na walang isang salitang hindi nagkatotoo sa lahat
ng mga mabubuting bagay na ipinangako ni Yahweh na inyong
Diyos tungkol sa inyo. Lahat ng mga bagay na ito ay nangyari
para sa inyo. Walang isa sa kanila ang nabigo. **15** Pero gaya ng
bawat salitang ipinangako ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo ay
natupad, kaya magdadala si Yahweh sa inyo ng lahat ng mga
masasamang bagay hanggang sa mawasak niya kayo mula sa
mabuting lupain na ito na ibinigay ni Yahweh na inyong Diyos
sa inyo. **16** Gagawin niya ito kung sisirain ninyo ang tipan ni
Yahweh na inyong Diyos, na iniutos niya sa inyo para sundin.
Kung pupunta kayo at sasamba sa ibang mga diyos at yumukod
sa kanila, sa gayon mag-aalab ang galit ni Yahweh laban sa
inyo, at mabilis kayong mamamatay mula sa mabuting lupain na
ibinigay niya sa inyo."

24 Pagkatapos tinipon ni Josue ang lahat ng mga lipi ng Israel
sa Secem at ipinatawag ang mga nakatatanda ng Israel, ang
kanilang mga pinuno, ang kanilang mga hukom, at ang kanilang
mga opisyal, at ipinakita ang kanilang mga sarili sa harap ng
Diyos. **2** Sinabi ni Josue sa buong bayan, "Ito ang sinasabi

ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, 'Nanirahan ang inyong mga
ninuno noong unang panahon sa ibayo ng Ilog Eufrates—si
Tera, ang ama ni Abraham at ang ama ni Nahor—at sinamba
nila ang ibang mga diyos. **3** Pero kinuha ko ang inyong ama
mula sa ibayo ng Eufrates at pinangunahan siya sa lupain ng
Canaan, at binigyan ko siya ng maraming kaapu-apuhan sa
pamamagitan ng kaniyang anak na si Isaac. **4** At kay Isaac
ibinigay ko sina Jacob at Esau. Ibinigay ko kay Esau ang
maburol na lugar ng Seir para ariin, pero bumaba si Jacob at
kaniyang mga anak sa Ehipto. **5** Pinadala ko sina Moises at
Aaron, at pinahirapan ko ang mga taga-Ehipto sa pamamagitan
ng mga salot. Pagkatapos noon, inilabas Ko kayo. **6** Inilabas
ko ang inyong mga ninuno sa Ehipto, at nakarating kayo sa
dagat. Tinugis sila ng mga taga-Ehipto sa pamamagitan ng
mga karwahe at mga mangangabayo hanggang sa kalayuan ng
Dagat ng mga Tambo. **7** Nang tumawag ang inyong mga ninuno
kay Yahweh, nagdulot siya ng kadiliman sa pagitan ninyo at ng
mga taga-Ehipto. Pinagsama niya ang tubig ng dagat at sila ay
natabunan. Nakita ninyo kung ano ang ginawa ko sa Ehipto.
Pagkatapos namuhay kayo sa ilang ng mahabang panahon.
8 Dinala ko kayo sa lupain ng mga Amoreo, na nanirahan sa
ibang bahagi ng Jordan. Nakipaglaban sila sa inyo, at ibinigay
ko sila sa inyong kamay. Inangkin ninyo ang kanilang lupain,
at winasak ko sila sa harap ninyo. **9** Pagkatapos tumayo si
Balak na anak na lalaki ni Zippor, hari ng Moab, at nilusob ang
Israel. Ipinadala at ipinatawag niya si Balaam na anak na lalaki
ni Beor, para sumpain kayo. **10** Pero hindi ako nakinig kay
Balaam. Sa katunayan, pinagpala niya kayo. Kaya iniligtas ko
kayo mula sa kaniyang kamay. **11** Tumawid kayo sa Jordan at

nakarating sa Jericho. Nakipaglaban ang mga pinuno ng Jerico
laban sa inyo, kasama ang mga Amoreo, ang mga Perizeo,
ang mga Cananaeo, ang mga Heteo, ang mga Girgaseo, ang
mga Hivita, at ang mga Jebuseo. Pinagtagumpay ko kayo
sa kanila at nilagay sila sa ilalim ng inyong pamamahala. **12**
Ipinadala ko ang putakti sa harap ninyo, na paalis sa kanila at
sa dalawang hari ng mga Amoreo sa harapan ninyo. Ito ay hindi
nangyari sa pamamagitan ng inyong espada o sa pamamagitan
ng inyong pana. **13** Binigyan ko kayo ng lupain na hindi ninyo
pinagtrabahuhan at mga lungsod na hindi ninyo itinayo, at
ngayon kayo ay naninirahan sa mga ito. Kinakain ninyo ang mga
bunga ng mga ubasan at mga halamanang olibo na hindi ninyo
itinanim.' **14** Ngayon ang pagkatakot kay Yahweh at sambahin
siya ng boung karangalan at katapatan; alisin ang mga diyos na
sinamba ng inyong mga ninuno sa dako ng Eufrates at sa Ehipto,
at sambahin si Yahweh. **15** Kung tila mali ito sa inyong mga
paningin para sambahin ninyo si Yahweh, kayo na mismo ang
pumili ngayong araw na ito kung sino ang inyong paglilingkuran,
kung ang mga diyos na sinamba ng inyong mga ninuno sa ibayo
ng Eufrates o ang mga diyos ng mga Amoreo, kung saang lupain
kayo naninirahan. Pero para sa akin at sa aking sambahayan,
sasambahin namin si Yahweh." **16** Sumagot ang bayan at sinabi,
"Hindi namin kailanman pababayaan si Yahweh para maglingkod
sa ibang mga diyos, **17** dahil si Yahweh na aming Diyos ang
naglabas sa amin at sa aming mga ninuno mula sa lupain ng
Ehipto, mula sa pagkaalipin, at siyang gumawa ng mga dakilang
palatandaan sa aming paningin, at siyang nagpanatili sa amin
sa lahat ng mga daan na aming pupuntahan, at kasama ng lahat
ng mga bansa na aming dinaanan. **18** At pinaalis ni Yahweh sa

harap namin ang lahat ng mga mamamayan, ang mga Amoreo
na nanirahan sa lupaing ito. Sa gayon sasambahin rin namin si
Yahweh, dahil siya ang aming Diyos." **19** Pero sinabi ni Josue sa
bayan, "Hindi ninyo maaaring paglingkuran si Yahweh, dahil siya
ay isang banal na Diyos; siya ay isang selosong Diyos; hindi
niya papatawarin ang inyong mga paglabag at mga kasalanan.
20 Kung iiwan ninyo si Yahweh at sasamba sa mga dayuhang
diyos, sa gayon siya ay tatalikod at pipinsalain kayo. Tutupukin
niya kayo, pagkatapos niyang makagawa ng mabuti sa inyo." **21**
Pero sinabi ng bayan kay Josue, "Hindi, sasambahin namin
si Yahweh." **22** Pagkatapos sinabi ni Josue sa bayan, "Kayo
ang mga saksi laban sa inyong mga sarili na kayo mismo ang
pumili kay Yahweh, para sambahin siya." Sinabi nila, "Kami
ay mga saksi." **23** Ngayon itapon ninyo ang mga dayuhang
diyos na nasa inyo, at ibaling ang inyong puso kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel." **24** Sinabi ng bayan kay Josue, "Sasambahin
namin si Yahweh na aming Diyos. Makikinig kami sa kaniyang
tinig." **25** Gumawa si Josue ng isang tipan sa bayan sa araw na
iyon. Inilagay niya sa lugar ang mga kautusan at mga batas
sa Sechem. **26** Sinulat ni Josue ang mga salitang ito sa Ang
Aklat ng Batas ng Diyos. Kumuha siya ng isang malaking bato
at inilagay ito doon sa ilalim ng punong ensena sa tabi ng
santuwaryo ni Yahweh. **27** Sinabi ni Josue sa lahat ng mga
tao, "Tingnan mo, ang batong ito ay magiging isang patotoo
laban sa amin. Narinig nito ang lahat ng mga salita na sinabi ni
Yahweh sa amin. Kaya ito ay magiging isang saksi laban sa
inyo, kung ninyo ipagkakaila ang inyong Diyos." **28** Kaya pinaalis
ni Josue ang bayan, bawa't isa kaniyang sariling pamana. **29**
Pagkatapos ng mga bagay na ito si Josue na anak na lalaki ni

Nun, ang lingkod ni Yahweh, ay namatay, na nabuhay ng 110
taong gulang. **30** Siya ay inilibing nila sa loob ng hangganan ng
kaniyang sariling pamana, sa Timnat Sera, na nasa maburol na
lugar ng Efraim, hilaga ng Bundok Gaash. **31** Sinamba ng Israel
si Yahweh sa buong buhay ni Josue, at sa buong buhay ng mga
matatanda na nabuhay ng mas matagal kay Josue, ang mga
nakaranas sa lahat ng bagay na nagawa ni Yahweh para sa
Israel. **32** Ang mga buto ni Jose, na dinala palabas ng bayan ng
Israel mula Ehipto—inilibing nila ang mga ito sa Sechem, sa
kapirasong lupain na binili ni Jacob mula sa mga anak na lalaki
ni Hamor, ang ama ni Sechem. Binili niya ito sa halagang isang
daang pirasong pilak, at ito ay naging isang pamana para sa
mga kaapu-apuhan ni Jose. **33** Si Eleazar na anak na lalaki ni
Aaron ay namatay din. Inilibing nila siya sa Gibeah, ang lungsod
ni Finehas na kaniyang anak na lalaki, na ibinigay sa kaniya.
Iyon ay nasa maburol na lugar ng Efraim.

Mga Hukom

1 Pagkatapos mamatay ni Josue, ang mga Israelita ay nagtanong
kay Yahweh, sa pagsasabing, “Sino ang mamumuno sa amin
kapag kami ay sumalakay at nakipaglaban sa mga Cananeo?” **2**
Sinabi ni Yahweh, “ang tribo ng Juda ang mamumuno sainyo.
Tingnan ninyo, binigyan ko sa sila ng kontrol sa lupaing ito.” **3**
Sinabi ng pangkat ng mga tao ng Juda sa pangkat ng mga tao
ng Simeon, kanilang mga kapatid, “Sumama kayo sa amin sa
teritoryong itinalaga sa amin, para sama-sama tayong lumaban
sa mga Cananeo. At kami din ay sasama sa inyo, sa teritoryong
itinalaga sa inyo.” Kaya ang lipi ni Simeon ay sumama sa
kanila. **4** Sumalakay ang mga tao ng Juda, at binigyan sila
ng katagumpayan ni Yahweh laban sa mga Cananeo at mga
Ferezeo. Pinatay nila ang sampung libo sa kanila sa Bezek. **5**
Natagpuan nila si Adoni Bezek sa Bezek, at nakipaglaban sila
sa kaniya at tinalo ang mga Cananeo at mga Pherezeo. **6** Pero
tumakas si Adoni Bezek, siya ay hinabol nila at nahuli, at pinutol
nila ang kaniyang mga hinlalaki sa kamay at mga malalaking
daliri sa paa **7** Sinabi ni Adoni Bezek, “Pitumpung hari, na ang
may hinlalaki sa kamay at mga malalaking dalari sa paa ang
pinutol, na nag-iipon ng kanilang pagkain mula sa ilalim ng aking
mesa. Gaya ng aking ginawa, ganun din ang ginawa ng Diyos sa
akin.” Siya ay dinala nila sa Jerusalem, at doon siya namatay. **8**
Ang mga tao ng Juda ay nakipaglaban sa lungsod ng Jerusalem
at kinuha ito. Sinalakay nila ito sa pamamagitan ng talim ng
espada at ang lungsod ay sinunog nila. **9** Pagkatapos noon,
bumaba ang mga lalaki ng Juda para makipaglaban sa mga
Cananeo na naninirahan sa burol na bansa, sa Negev, at sa mga
mababang burol ng katimugan. **10** Sumalakay ang Juda laban

sa mga Cananeo na naninirahan sa Hebron (ang pangalan ng
Hebron noong una ay Kiriat Arba), at tinalo nila si Sesai, Ahiman,
at Talmai. **11** Mula roon sumalakay ang mga lalaki ng Juda laban
sa mga naninirahan ng Debir (Kiriat Sefer ang dating pangalan
ng Debir) **12** Sinabi ni Caleb, “Sinuman ang sumalakay sa Kiriat
Sefer at kunin ito, ibibigay ko sa kaniya si Acsa, ang aking anak
na babae, para kaniyang maging asawa.” **13** Si Otniel na anak
na lalaki ni Kinaz (nakababatang kapatid ni Caleb) ay binihag
ang Debir, kaya binigay ni Caleb si Acsa, ang kaniyang anak na
babae, para maging asawa niya. **14** Di nagtagal ay lumapit si
Acsa kay Otniel, at hinimok niya si Otniel na hilingin sa kaniyang
ama na bigyan siya ng isang bukirin. Habang pababa siya sa
kaniyang asno, tinanong siya ni Caleb, “Ano ang maaari kong
gawin para sa iyo?” **15** Sinabi niya sa kaniya, “Bigyan mo ako
ng biyaya. Buhat ng paglagay mo sa akin sa lupain ng Negeb,
bigyan mo rin ako ng mga bukal ng tubig.” Kaya binigay ni Caleb
sa kaniya ang mga bukal sa itaas at mga bukal sa ibaba. **16**
Umakyat sa Lungsod ng mga Palmera ang mga kaapu-apuhan
ng Cineong biyenan ni Moises kasama ang bayan ng Juda, sa
ilang saJuda, na nasa Negeb, para manirahan kasama ng mga
tao ng Juda na malapit sa Arad. **17** At sumama ang mga lalaki
ng Juda sa mga kalalakihan sa Simeon na kanilang mga kapatid
at sinalakay ang mga Cananeo na sumakop sa Sefat at winasak
ito ng husto. Ang pangalan ng lungsod ay tinawag na Horma.
18 Sinakop din ng mga tao ng Juda ang Gaza at ang lupaing
nasa paligid nito, Ashkelon at ang lupaing nasa paligid nito, at
Ekron at ang lupaing nasa paligid nito. **19** Si Yahweh ay kasama
ng mga tao ng Juda at inangkin nila ang bulubundukin, pero
hindi nila napalayas ang mga naninirahan sa mga kapatagan

dahil mayroon silang mga bakal na karwaheng pandigma. **20**
Ibinigay kay Caleb ang Hebron (gaya ng sinabi ni Moises), at
pinalayas niya roon ang tatlong anak na lalaki ni Anak. **21** Pero
hindi pinalayas ang mga tao ng Benjamin ang mga Jebuseong
naninirahan sa Jerusalem. Kaya nanirahan sa Jerusalem ang
mga Jebuseo kasama ang mga tao ng Benjamin sa araw na ito.
22 Naghahanda ang sambahayan ni Jose para salakayin ang
Betel, at kasama nila si Yahweh. **23** Nagpadala sila ng mga
lalaki para magmanman sa Betel (ang lungsod na tinawag dating
Luz). **24** Nakakita ang mga espiya ng isang taong lumabas sa
lungsod, at sinabi nila sa kaniya, "Pakiusap, ipakita sa amin
kung paano makakapunta sa lungsod, at magiging mabuti kami
sa iyo. **25** Ipinakita niya sa kanila ang isang daan patungo sa
lungsod. At kanilang sinalakay ang lungsod sa pamamagitan
ng talim ng espada, pero hinayaan nila ang lalaki at lahat ng
kaniyang pamilya na makalayo. **26** At ang lalaki ay pumunta
sa lupain ng mga anak ni Het at nagtayo ng isang lungsod at
tinawag itong Luz, na pangalan nito sa araw na ito. **27** Hindi
pinalayas ng mga tao ng Manases ang mga taong naninirahan
sa mga lungsod ng Bet San at ang mga nayon nito, o Taanac at
ang mga nayon nito, o ang mga naninirahan sa Dor at ang mga
nayon nito, o ang mga naninirahan sa Ibleam at ang mga nayon
nito, o ang mga naninirahan sa Megido at ang mga nayon nito,
dahil determinado ang mga Cananeo na manirahan sa lupaing
iyan. **28** Nang maging malakas ang Israel, pinilit nila ang mga
Cananeo na paglingkuran sila sa pamamagitan ng mahirap na
trabaho, pero hindi nila kailanman sila ganap na pinalayas. **29**
Hindi pinalayas ng Efraim ang mga Cananeong naninirahan sa
Gezer, kaya patuloy na nanirahan ang mga Cananeo sa Gezer

kasama nila. **30** Hindi pinalayas ng Zabulun ang mga taong
naninirahan sa Kitron, o ang mga taong naninirahan sa Nahalol,
kaya patuloy na nanirahan ang mga Cananeo kasama nila, pero
pinilit ng Zabulun ang mga Cananeo na paglingkuran sila sa
pamamagitan ng mabigat na trabaho. **31** Hindi pinalayas ng
Aser ang mga taong naninirahan sa Acco, o ang mga taong
naninirahan sa Sidon, o ang mga naninirahan sa Alab, Aczib,
Helba, Apik, o Rehob. **32** Kaya naninirahan ang lipi ng Aser
kasama ang mga Cananeo (ang mga nanirahan sa lupain), dahil
sila'y hindi nila pinalayas. **33** Hindi pinalayas ng lipi ni Neftali
ang mga naninirahan sa Bet-semes, o ang mga naninirahan
sa Bet Anat. Kaya nanirahan ang lipi ni Neftali kasama ang
mga Cananeo (ang mga taong naninirahan sa lupaing iyon).
Gayunpaman, ang mga naninirahan sa Bet-semes at Bet Anat
ay sapilitang pinagtrabaho ng mabigat para sa Neftali. **34** Pinilit
ng mga Amoreo ang lipi ni Dan na manirahan sa burol na bansa,
sila ay hindi pinahihintulutang bumaba sa kapatagan. **35** Kaya
nanirahan ang mga Amoreo sa Bundok ng Heres, sa Aijalon,
at sa Shaalbim, pero sinakop sila ng lakas ng mga hukbo ng
sambahayan ni Jose, at sila ay sapilitang naglingkod sa kanila
ng pagtatrabaho ng mabigat. **36** Umabot ang hangganan ng
mga Amoreo mula sa burol ng Akrabbim sa Sela pataas sa
bulubundukin.

2 Umakyat ang anghel ni Yahweh mula sa Gilgal patungo
Bochim at sinabing, “Kinuha ko kayo mula sa Ehipto, at dinala
kayo sa lupaing ipinangako kong ibibigay sa inyong mga ama.
Sinabi ko na, 'hindi ko kailanman sisirain ang aking tipan sa inyo.
2 Hindi kayo dapat gumawa ng kasunduan sa mga naninirahan
sa lupaing ito. Dapat ninyong wasakin ang kanilang mga altar.'

Subalit hindi kayo nakinig sa aking tinig. Ano itong ginawa ninyo?
3 Kaya sinasabi ko ngayon, 'Hindi ko itataboy ang mga Cananeo
sa harapan ninyo, pero sila ay magiging mga tinik sa inyong
tagiliran, at ang kanilang mga diyus-diyosan ay magiging bitag
para sa inyo.'" 4 Nang sinabi ng anghel ni Yahweh ang mga
salitang ito sa lahat ng bayan ng Israel, sumigaw at nanangis
ang mga tao. 5 Tinawag nilang Bochim ang lugar na iyon.
Doon ay naghandog sila ng mga alay kay Yahweh. 6 Ngayon
nang pinahayo ni Josue ang mga tao sa kanilang landas, ang
bayan ng Israel ay pumunta sa lugar na itinalaga, para ariin ang
kanilang lupain. 7 Naglingkod kay Yahweh ang bayan sa buong
buhay ni Josue at ng mga nakakatanda na namuhay nang higit
na matagal kaysa sa kaniya, silang mga nakakita ng lahat na
dakilang gawa ni Yahweh para sa Israel. 8 Si Josue na anak ni
Nun na lingkod ni Yahweh, ay namatay sa gulang na 110 taon.
9 Inilibing nila si Josue sa hangganan ng lupaing nakatalaga
sa kaniya sa Timnat Heres, sa bulubundukin ng Efraim, hilaga
ng Bundok Gaas. 10 Ang buong salinlahi ay nagtipon din sa
kanilang mga ama. At ang isa pang salinlahing nagsitanda
pagkatpos nilang hindi makakilala kay Yahweh o sa mga ginawa
niya para sa Israel. 11 Ginawa ng bayan ng Israel ang masama
sa paningin ni Yahweh at sila'y naglingkod sa mga Baal. 12
Humiwalay sila kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ama, na
naglabas sa kanila sa lupain ng Ehipto. Sumunod sila sa ibang
diyus-diyosan, sa mga diyus-diyosan ng mga taong nasa palibot
nila, at nagpatirapa sila sa kanila. Kanilang ginalit si Yahweh
dahil 13 humiwalay sila kay Yahweh at sumamba kay Baal at sa
mga Ashtoret. 14 Nag-alab ang galit ni Yahweh sa Israel, at
ibinigay sila sa mga sumalakay na nagnakaw ng kanilang mga

ari-arian mula sa kanila. Sila ay kaniyang ipinagbili bilang mga
aliping hawak ng lakas ng kanilang mga kaaway na nakapalibot
pa sa kanila, para hindi na nila maipatanggol ang kanilang mga
sarili laban sa kanilang mga kaaway. **15** Saanman magtungo
ang Israel para lumaban, ang kamay ni Yahweh ay laban sa
kanila para matalo sila, gaya ng kaniyang isinumpa sa kanila. At
sila'y nasa matinding kapighatian. **16** Si Yahweh ay nagtaas ng
mga hukom, na nagligtas sa kanila mula sa kapangyarihan ng
mga nagnanakaw ng kanilang mga ari-arian. **17** Gayunma'y
hindi sila nakinig sa kanilang mga hukom. Sila ay hindi tapat
kay Yahweh at ibinigay ang kanilang mga sarili tulad ng mga
bayarang babae sa ibang mga diyus-diyosan at sumamba sa
kanila. Sa madaling panahon ay lumihis sila mula sa paraan ng
pamumuhay ng kanilang mga ama—iyong mga sumunod sa mga
utos ni Yahweh—pero sila mismo ay hindi ito ginawa. **18** Nang
magtaas si Yahweh ng mga hukom para sa kanila, tinulungan ni
Yahweh ang mga hukom at iniligtas sila mula sa kapangyarihan
ng kanilang mga kaaway sa buong buhay ng hukom. Dahil
nahabag si Yahweh sa kanila nang dumaing sila dahil sa mga
umapi at nagpahirap sa kanila. **19** Pero kapag namatay ang
hukom, tatalikod sila at gagawa ng mga bagay na higit na
masahol kaysa sa ginawa ng kanilang mga ama. Susunod sila
sa ibang mga diyus-diyosan para paglingkuran at sambahin sila.
Tumanggi silang isuko ang anumang masasamang gawi nila
o ang kanilang mga suwail na paraan. **20** Nag-alab ang galit
ni Yahweh laban sa Israel; kaniyang sinabi, “Dahil sinuway ng
bansang ito ang mga alituntunin ng aking tipang itinatag ko para
sa kanilang mga ama—dahil hindi sila nakinig sa aking tinig—
21 mula ngayon, hindi ko na itataboy mula sa harapan nila ang

alinman sa mga bansang iniwan ni Josue nang namatay siya.
22 Gagawin ko ito para subukin ang Israel, kung susunod sila sa
paraan ni Yahweh at lalakad dito o hindi, tulad ng pagsunod dito
ng kanilang mga ama." 23 Iyan ang dahilan kung bakit itinira ni
Yahweh ang mga bansang iyon at hindi niya sila itinaboy agad,
at kung bakit hindi niya pinayagang sakupin sila ni Josue.

3 Ngayon ay hinayaan ni Yahweh ang mga bansa na subukin
ang Israel, lalo na ang lahat sa Israel na hindi nakaranas ng
anumang digmaan sa Canaan. 2 (ginawa niya ito para ituro ang
pakikipagdigma sa bagong salinlahi ng mga Israelita na hindi
pa nakakaalam nito noong una.): 3 ang limang hari mula sa
Palestina, lahat ng mga Cananeo, ang mga Sidoneo, at ang
mga Heveo na naninirahan sa kabundukan ng Lebanon, mula
sa Bundok Baal Hermon patungong Pasong Hamat. 4 Ang mga
bansang ito ay inawanan para masubok ni Yahweh ang Israel,
para patunayang kung susundin nila ang mga utos na ibinigay
niya sa kanilang mga ninuno sa pamamagitan ni Moises. 5
Kaya namuhay ang bayan ng Israel kasama ang mga Cananeo,
ang mga Heteo, ang Amoreo, ang Ferezeo, ang Heveo, at
ang mga Jebuseo. 6 Kinuha nila ang kanilang mga anak na
babae para maging asawa nila, at ang kanilang sariling anak na
mga babae ay ibinigay nila sa kanilang mga anak na lalaki, at
pinaglingkuran nila ang kanilang mga diyus-diyosan. 7 Ginawa
ng bayan ng Israel ang masama sa paningin ni Yahweh at
kinalimutan si Yahweh na kanilang Diyos. Sinamba nila ang mga
Baal at ang mga Asera. 8 Kaya ang galit ni Yahweh ay nag-alab
sa Israel, at sila'y ipinagbili niya sa kamay ni Cushanrishataim
ang hari ng Aram Naharaim. Naglingkod nang walong taon ang
bayan ng Israel kay Cushan Rishathaim. 9 Nang ang bayan ng

Israel ay tumawag kay Yahweh, nagtalaga si Yahweh ng isang
tao para tulungan ang bayan ng Israel, at siyang sasagip sa
kanila: Si Otniel anak na lalaki ni Kenaz (Nakababatang kapatid
na lalaki ni Caleb). **10** Siya ay binigyan ng kapangyarihan ng
Espiritu ni Yahweh, pinangunahan niya ang Israel at siya ay
nakipagdigma. Binigyan siya ni Yahweh ng tagumpay laban
kay Cushanrishataim na hari ng Aram. Ito ang kapangyarihan
ni Otniel na tumalo kay Cushanrishataim. **11** Nagkaroon ng
kapayayapaan ang lupain ng apatnapung taon. Pagkatapos si
Otniel na anak na lalaki ni Kenaz ay namatay. **12** Muling
sumuway ang bayan ng Israel kay Yahweh sa pamamagitan
ng paggawa ng mga masasamang bagay, at nakita niya ang
kanilang ginawa. Kaya binigyan ni Yahweh ng lakas si Eglon
ang hari ng Moab sa kaniyang pagsalakay laban sa Israel,
dahil nakagawa ang Israel ng mga bagay na masama gaya ng
napansin ni Yahweh. **13** Sumali si Eglon sa mga Ammonita at
mga Amalekita at nagpunta sila at tinalo ang Israel, at inangkin
nila ang Lungsod ng mga Palma. **14** Naglingkod ang bayan
ng Israel kay Eglon na hari ng Moab sa loob ng walumpung
taon. **15** Pero nang tumawag ang bayan ng Israel kay Yahweh,
nagtalaga ng isang tao si Yahweh na tutulong sa kanila, si Ehud
na anak na lalaki ni Gera, isang Benjamita, at kaliwete. Ipinadala
siya ng bayan ng Israel, kasama ang pugay na pambayad, kay
Eglon na hari sa Moab. **16** Gumawa ng isang espadang may
dalawang talim si Ehud para sa kaniyang sarili, isang kubit sa
haba; itinali niya ito sa ilalim ng kaniyang damit sa kanang hita.
17 Ibinigay niya ang pugay na pambayad kay Haring Eglon
ng Moab. (Ngayon si Eglon ay isang napakatabang tao.) **18**
Matapos ihandog ni Ehud ang pugay na pambayad, umalis siya

kasama ang mga nagdala nito. **19** Gayunman, para kay Ehud
nang marating niya ang lugar kung saan ginawa ang mga inukit
na larawan malapit sa Gilgal, siya ay bumalik at sinabi, “Mayroon
akong lihim na mensahe para sa iyo, aking hari.” Sinabi ni Eglon,
“Tumahimik ka” Kaya umalis sa silid ang lahat ng naglilingkod
sa kaniya. **20** Lumapit sa kaniya si Ehud. Nakaupong mag-
isa ang hari, nag-iisa sa katiwasayan ng silid sa itaas. Sinabi
ni Ehud, “Mayroon akong mensahe mula sa Diyos para sa
iyo.” Tumayo ang hari mula sa kaniyang upuan. **21** Si Ehud ay
bumunot gamit ang kaliwang kamay at kinuha ang espada mula
sa kaniyang kanang hita, at isinaksak ito sa katawan ng hari. **22**
At bumaon pati ang hawakan ng espada kasunod ng talim, na
ang dulo ay tumagos sa kaniyang likuran, at sumara ang taba sa
talim, dahil hindi binunot ni Ehud ang espada mula sa kaniyang
katawan. **23** Pagkatapos lumabas si Ehud sa balkonahe at
isinara ang mga pintuan ng silid sa itaas sa kaniyang likuran at
kinandado ang mga ito. **24** Matapos umalis ni Ehud, dumating
ang mga tagapaglingkod ng hari; nakita nila na nakakandado
ang mga pintuan ng silid sa itaas, kaya inisip nila, “Tiyak na
pinagiginhawa niya ang kaniyang sarili sa katiwasayan sa silid
sa itaas.” **25** Lubha silang nag-alala hanggang sa naramdaman
nilang nagpapabaya sila sa kanilang tungkulin kapag hindi parin
bubuksan ng hari ang mga pintuan ng silid sa itaas. Kaya kinuha
nila ang susi at binuksan ang mga ito, at doon nakahiga ang
kanilang amo, nakahandusay sa sahig, patay na. **26** Habang
naghihintay ang mga lingkod, nag-iisip kung ano ang kanilang
gagawin, tumakas si Ehud at dumaan sa ibayo ng lugar kung
saan may inukit na larawan ng mga diyus-diyosan, at siya ay
tumakas patungong Seira. **27** Nang dumating siya, hinipan

niya ang isang trumpeta sa mga burol ng Efraim. Pagkatapos
bumaba ang bayan ng Israel kasama niya mula sa mga burol, at
sila'y pinamumunuan niya. **28** Sinabi niya sa kanila, “Sumunod
kayo sa akin, dahil malapit nang talunin ni Yahweh ang inyong
mga kaaway, ang mga Moabita.” Sumunod sila sa kaniya at
binihag ang mga mababaw na bahagi ng Jordan sa kabila mula
sa mga Moabita, at hindi nila pinahihintulan ang sinuman na
tumawid sa ilog. **29** Nang panahong iyon nakapatay sila ng
humigit kumulang sa sampung libong kalalakihan ng Moab, at
ang lahat ay malakas at mahuhusay na mga lalaki. Walang
isa mang nakatakas. **30** Kaya nang araw na iyon napasuko
ang Moab sa pamamagitan ng lakas ng Israel. At nagkaroon
ng kaginhawaan ang lupain sa loob ng walumpung taon. **31**
Pagkatapos ni Ehud ang sumunod na hukom ay si Shamgar
anak na lalaki ni Anat na pumatay ng 600 kalalakihan ng mga
Filisteo sa pamamagitan ng isang tungkod na ginagamit para
magtaboy ng mga baka. Iniligtas din niya ang Israel mula sa
panganib.

4 Matapos mamatay ni Ehud, muling sinuway ng bayan ng
Israel si Yahweh sa pamamagitan ng paggawa ng masasamang
bagay, at nakita niya kung ano ang ginawa nila. **2** Ibinigay
sila ni Yahweh sa kapangyarihan ni Jabin na hari ng Canaan
na naghahari sa Hazor. Ang pinuno ng kaniyang hukbo ay
nagngangalang Sisera, at naninirahan siya sa Haroshet ng
mga Hentil. **3** Tumawag ang bayan ng Israel kay Yahweh para
sa tulong, dahil mayroong siyamnaraang bakal na karwaheng
pandigma si Sisera at inapi niya ang bayan ng Israel sa loob
ng dalawampung taon. **4** Ngayon si Debora, isang babaeng
propeta (asawa ni Lappidot), ay isang nangungunang hukom

sa Israel nang panahong iyon. 5 Madalas siyang nakaupo sa
ilalim ng palmera ni Debora sa pagitan ng Rama at Betel sa
bulubundukin ng Efraim, at lumalapit sa kaniya ang mga tao
ng Israel para lutasin ang kanilang mga alitan. 6 Ipinatawag
niya si Barak na anak ni Abinoam mula sa Kedes sa Neftali.
Sinabi niya sa kaniya, "Inuutusan ka ni Yahweh, ang Diyos ng
Israel, 'Pumunta ka sa Bundok Tabor, at magsama ng sampung
libong kalalakihan mula sa Neftali at Zebulun. 7 Palalabasin
ko si Sisera, na pinuno ng hukbo ni Jabin, para salubungin
kayo sa ilog ng Kison, kasama ang kaniyang mga karwaheng
pandigma at kaniyang hukbo, at bibigyan ko kayo ng tagumpay
laban sa kaniya.'" 8 Sinabi ni Barak sa kaniya, "Kung sasama
ka sa akin, pupunta ako, pero kung hindi ka sasama sa akin,
hindi ako pupunta." 9 Sinabi niya, "Talagang sasama ako sa iyo.
Gayunman, ang landas na dadaanan mo ay hindi maghahatid sa
iyong karangalan, dahil gagawin ni Yahweh na talunin si Sisera
ng isang babae sa pamamagitan ng kaniyang lakas." Pagkatapos
tumayo si Debora at sumama kay Barak sa Kedes. 10 Tinawag
ni Barak ang mga kalalakihan ng Neftali para magtipon sa
Kedes. Sampung libong kalalakihan ang sumama sa kaniya, at
sumama sa kanya si Debora. 11 Ngayon hiniwalay ni Heber
(ang Kenita) ang kaniyang sarili mula sa mga Kenita—sila ay
mga kaapu-apuhan ni Hobab (biyenan ni Moises) —at nagtayo
ng kaniyang tolda sa may kakahuyan ng Zaananim malapit sa
Kedes. 12 Nang sinabihan nila si Sisera na umakyat si Barak sa
Bundok Tabor, 13 tinipon ni Sisera ang kaniyang mga karwaheng
pandigma, siyamnaraang bakal na karwaheng pandigma, at
lahat ng mga sundalong kasama niya, mula sa Haroset ng mga
Hentil patungo sa Ilog Kison. 14 Sinabi ni Debora kay Barak,

“Humayo ka! Dahil ito ang araw na ibinigay sa iyo ni Yahweh
ang tagumpay laban kay Sisera. Hindi ba pinangungunahan ka
ni Yahweh?” Kaya bumaba si Barak mula sa Bundok Tabor na
may sampung libong kalalakihang sumusunod sa kaniya. **15**
Ginawa ni Yahweh na malito ang hukbo ni Sisera, ang lahat
ng kaniyang mga karwaheng pandigma, at lahat ng kaniyang
hukbo. Sinalakay sila ng mga tauhan ni Barak at bumaba si
Sisera sa kaniyang karwaheng pandigma at tumakbo. **16** Pero
tinugis ni Barak ang mga karwaheng pandigma at ang hukbo
patungo sa Haroset ng mga Hentil, at ang buong hukbo ni
Sisera ay namatay sa pamamagitan ng talim ng espada, at
wala ni isa mang nakaligtas. **17** Pero tumakbo palayo si Sisera
patungo sa tolda ni Jael, na asawa ni Heber na Kenita, dahil
mayroong kapayapaan sa pagitan ni Jabin na hari ng Hazor at
ng sambahayan ni Heber na Kenita. **18** Lumabas si Jael para
salubungin si Sisera at sinabi sa kaniya, “Lumapit ka, aking
panginoon; lumapit ka patungo sa akin at huwag matakot.” Kaya
lumapit si Sisera patungo sa kaniya at pumasok sa kaniyang
tolda at siya ay tinakpan niya ng isang kumot. **19** Sinabi niya sa
kaniya, “Pakiusap bigyan mo ako ng kaunting tubig na maiinom,
dahil ako ay nauuhaw.” Binuksan niya ang isang balat na supot
ng gatas at binigyan siya ng inumin, at siya'y tinakpan niyang
muli. **20** Sinabi niya sa kaniya, “Tumayo ka sa bungad ng tolda
at kung may dumating at magtanong sa iyo, 'May tao ba riyan?'
sabihing, 'Wala'.” **21** Pagkatapos nagdala si Jael (ang asawa ni
Heber) ng isang pakong kahoy ng tolda at martilyo sa kaniyang
kamay at palihim na pumunta sa kaniya, dahil siya ay nasa
mahimbing na pagtulog, at ipinukpok niya ang pakong kahoy sa
tagiliran ng kaniyang ulo at ito ay tumusok patagos sa kaniya at

bumaba sa lupa. At siya ay namatay. 22 Habang hinahabol ni
Barak si Sisera, lumabas si Jael para salubungin siya at sinabi
sa kaniya, “Halika, ipapakita ko sa iyo ang taong hinahanap mo.”
Kaya sumama siya sa kaniya, at naroon nakabulagtang patay
si Sisera, na ang pakong kahoy ng tolda ay nasa tagiliran ng
kaniyang ulo. 23 Kaya sa araw na iyon tinalo ng Diyos si Jabin,
ang hari ng Canaan, sa harapan ng mga tao ng Israel. 24 Ang
lakas ng mga tao ng Israel ay tumindi nang tumindi laban kay
Jabin ang hari ng Canaan, hanggang sa siya ay wasakin nila.

5 Sa araw na inawit ni Debora at Barak anak ni Abinoam ang
awiting ito: 2 “Kapag nanguna ang mga pinuno sa Israel, kapag
masayang nagkusa sumama ang mga tao para sa digmaan—
pinupuri namin si Yahweh! 3 Makinig sa akin, kayo mga hari!
Magbigay pansin, kayong mga pinuno, ako ay aawit kay Yahweh;
aawit ako ng mga papuri kay Yahweh, ang Diyos ng Israel.
4 Yahweh, nang lumisan ka mula sa Seir, nang lumakad ka
mula sa Edom, nayanig ang mundo, at nanginig ang kalangitan;
nagbuhos din ng tubig ang ulap. 5 Nayanig ang mga bundok
sa harapan ng mukha ni Yahweh; kahit ang Bundok ng Sinai
ay nayanig sa harapan ng mukha ni Yahweh, ang Diyos ng
Israel. 6 Sa kapanahunan ni Shamgar (anak na lalaki ni Anat),
sa kapanahunan ni Jael, napabayaan ang mga pangunahing
kalsada, at ang mga lumalakad ay ginagamit lamang ang
mga liko-likong daan. 7 Walang mga manggagawa sa Israel,
hanggang sa Ako, si Debora, ang nag-uutos— nag-uutos ang
isang ina sa Israel! 8 Pinili nila ang bagong mga diyus-diyosan,
at nagkaroon ng labanan sa mga tarangkahan ng lungsod; ni
walang mga kalasag o sibat ang makikita sa apatnapung libo
sa Israel. 9 Nakikiisa ang aking puso sa mga namumuno ng

Israel, kasama ang mga tao na masayang nagkusang loob—
pinuri namin si Yahweh para sa kanila! **10** Pag-isipan ninyo
ang tungkol dito—kayong sumasakay sa mga puting asno na
nakaupo sa mga mamahaling piraso ng tela para upuan, at
kayong naglalakad sa daan. **11** Pakinggan ang mga tinig ng
mga umaawit sa igiban ng tubig. Doon sinabi nilang muli ang
makatuwirang mga ginawa ni Yahweh, at ang matuwid na mga
kinikilos ng kaniyang mga mandirigma sa Israel. Pagkatapos
bumaba ang mga tao ni Yahweh sa mga tarangkahang lungsod.
12 Gising, gising, Debora! Gising, gising, umawit ng isang awitin!
Bangon, Barak, at bihagin ang iyong mga bilanggo, ikaw anak
ni Abinoam. **13** Pagkatapos bumaba ang mga nakaligtas sa
mga maharlika— bumaba ang mga tao ni Yahweh sa akin
kasama ng mga mandirigma. **14** Dumating sila mula sa Efraim,
na ang pinagmulan ay nasa Amalec; sumunod ang mga tao
ng Benjamin sa inyo. Bumaba ang mga namumuno mula sa
Macir, at ang mga nagbitbit ng isang tungkod ng opisyal mula
sa Zebulun. **15** At kasama ni Debora ang aking mga prinsipe
sa Isacar, at kasama ni Isacar si Barak na nagmamadaling
sumunod sa kaniya patungo sa lambak sa ilalim ng kaniyang
utos. May matinding pagsasaliksik ng puso sa mga angkan
ni Ruben. **16** Bakit kayo umupo sa pagitan ng mga pugon,
nakikinig sa mga pastol na tumutugtog ng kanilang mga tipano
para sa kanilang mga kawan? Para sa mga angkan ni Ruben ay
may dakilang pagsasaliksik ng puso. **17** Nanatili si Galaad sa
kabilang dako ng Jordan; at Dan, bakit siya lumibot gamit ang
mga barko? Nanatili si Aser sa baybayin at nanirahan malapit sa
kaniyang mga daungan. **18** Isang lipi si Zebulun na inilagay sa
panganib ang kanilang buhay na halos dumating sa kamatayan,

at si Nephtali, rin, sa larangan ng digmaan. 19 Dumating
ang mga hari at nakipaglaban, pagkatapos nakipaglaban ang
mga hari ng Canaan, sa Taanac sa pamamagitan ng mga
tubig sa Megido. Pero hindi sila nakakuha ng pilak bilang
manloloob. 20 Nakipaglaban ang mga bituin mula sa langit, mula
sa kanilang landas sa ibayo ng mga kalangitan nakipaglaban
sila laban kay Sisera. 21 Tinangay sila ng Ilog Kison palayo,
ang matandang ilog na iyan, ang Ilog Kison. Magmartsa ka
aking kaluluwa, maging matatag! 22 At ang tunog ng paa ng
mga kabayo— pumapadyak, ang pagpadyak ng kaniyang mga
makapangyarihan. 23 'Isumpa ang Meroz!' sinasabi ng anghel
ni Yahweh. 'Tiyaking isumpa ang mga nanirahan dito! — dahil
hindi sila dumating para tulungan si Yahweh— para tulungan si
Yahweh sa digmaan laban sa malakas na mga mandirigma.'
24 Pinagpala si Jael higit sa lahat ng mga babae, si Jael (ang
asawa ni Heber ang Cineo), mas pinagpala siya kaysa sa lahat
ng ibang babaeng nanirahan sa mga tolda. 25 Humingi ang
lalaki ng tubig, at siya ay binigyan niya ng gatas; dinalhan niya
ng mantikilya sa isang pinggan para sa mga prinsipe. 26 Inilagay
niya ang kaniyang kamay sa pakong kahoy ng tolda, at ang
kaniyang kanang kamay sa martilyo ng mga manggagawa, sa
pamamagitan ng martilyo pinalo niya si Sisera, dinurog niya
ang kaniyang ulo. Pinalo niya ang kaniyang bungo hanggang
magkapira-piraso nang pinalo niya ang gilid ng kaniyang ulo. 27
Bumagsak siya sa pagitan ng kaniyang paa, natumba siya at
nahiga siya roon. Sa pagitan ng kaniyang paa naramdaman
niya ang pamamanhid. Ang lugar na kaniyang pinagbagsakan
ay kung saan marahas siyang pinatay. 28 Sa labas ng isang
bintana tumingin siya — tumingin ang ina ni Sisera mula sa sala-

sala at sumigaw siya sa lubos na kalungkutan 'Bakit napakatagal
dumating ng kaniyang karwahe? Bakit natagalan ang tunog ng
mga paa ng mga kabayong humihila ng kaniyang mga karwahe?'
29 Sumagot ang kaniyang mga pinakamatalinong prinsesa, at
ibinigay niya ang kaniyang parehong sagot: **30** 'Hindi ba nila
natagpuan at hinati ang mga nakuha sa panloloob? —Ang
sinapupunan, ang dalawang sinapupunan para sa bawat lalaki;
ang nakuha sa panloloob na tininang damit para kay Sisera,
ang nadarambong na tininang damit na burdado, ang dalawang
tininang damit na burdado para sa mga leeg ng manloloob?' **31**
Kaya nawa'y mamatay ang lahat inyong kaaway, Yahweh! Pero
hayaan ang umibig sa kaniya na maging katulad ng araw kapag
sumikat ito sa kaniyang lakas.” At may kapayapaan sa lupain sa
loob ng apatnapung taon.

6 Ang bayan ng Israel ay gumawa ng kasamaan sa paningin ni
Yahweh, at sila'y inilagay niya sa ilalim ng kapangyarihan ng
Midianita ng pitong taon. **2** Ang kapangyarihan ng Midianita
ang nagpahirap sa Israel. Dahil sa Midianita, gumawa ang
bayan ng Israel ng makukublihan para sa kanilang sarili mula sa
mga yungib sa mga burol, sa mga kuweba, at mga matibay na
tanggulan. **3** Nangyari na kapag ang mga Israelita ay nagtanim
ng kanilang mga pananim, ang mga Midianita at ang mga
Amalekita at ang mga taong mula sa silangan ay sasalakay sa
mga Israelita. **4** Inilalagay nila ang kanilang mga sundalo sa
lupain at winawasak ang mga pananim, hanggang sa Gaza. Wala
silang itinitirang pagkain sa Israel, walang tupa, ni mga baka, o
mga asno. **5** Sa tuwing sila at kanilang mga alagang hayop at
mga tolda ay dadating, darating sila na gaya ng pulutong ng mga
balang, at ito ay hindi kayang bilangin maging ang mga tao o ang

kanilang mga kamelyo. Sinakop nila ang lupain para wasakin ito.
6 Pinahina ng Midianita ang mga Israelita ng napakatindi na ang
bayan ng Israel ay tumawag kay Yahweh. **7** Nang tumawag ang
mga tao ng Israel kay Yahweh dahil sa Midian, **8** nagpadala ng
isang propeta si Yahweh sa mga tao ng Israel. Sinabi ng propeta
sa kanila, “Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: 'Dinala
ko kayo mula Ehipto, inalis ko kayo mula sa tahanan pagkaka-
alipin. **9** Sinagip ko kayo mula sa kapangyarihan ng mga taga
Ehipto, at mula sa kapangyarihan ng lahat ng mga nagpapahirap
sa inyo. Pinalayas ko sila sa inyong harapan, at ibinigay ko sa
inyo ang kanilang lupain. **10** Sinabi ko sa inyo, “Ako si Yahweh
na inyong Diyos; inutusan ko kayo na huwag sambahin ang
mga diyus-diyosan ng mga Amoreo, na ang lupain ay inyong
tinirahan.” Pero hindi ninyo sinunod ang tinig ko.'” **11** Ngayon
ang anghel ni Yahweh ay dumating at umupo sa ilalim ng igos
sa Ofra, na pag-aari ni Joas (ang Abiezrita), habang si Gideon,
anak na lalaki ni Joas, ay hinihiwalay ang trigo sa pamamagitan
ng paghampas nito sa sahig, sa pigaan ng ubas—para itago ito
mula sa mga Midianita. **12** Ang anghel ni Yahweh ay nagpakita
sa kaniya at sinabi sa kaniya, “Si Yahweh ay kasama mo, ikaw
na malakas na mandirigma!” **13** Sinabi ni Gideon sa kaniya,
“O, aking panginoon, kung si Yahweh ay kasama namin, bakit
nagyayari ang lahat ng ito sa amin? Nasaan na ang lahat ng
kaniyang mga dakilang gawa na sinabi sa amin ng aming mga
ama, nang sinabi nilang, 'Hindi ba si Yahweh ang nag-alis sa
atin mula sa Ehipto?' Pero ngayon pinabayaan kami at ibinigay
kami ni Yahweh sa kapangyarihan ng Midian.” **14** Tumingin
si Yahweh sa kaniya at sinabing, “Pumunta ka sa lakas na
mayroon ka. Iligtas ang Israel mula sa kapangyarihan ng mga

Midianita. Hindi kita ipinadala?" 15 Sinabi ni Gideon sa kaniya,
"Pakiusap, Panginoon, paano ko maliligtas ang Israel? Tingnan
mo, ang aking pamilya ang pinakamahina sa Manases, at ako
ang pinaka hindi mahalaga sa sambahayan ng aking ama." 16
Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Ako ay sasama sa iyo, at iyong
matatalo ang buong hukbo ng Midianita." 17 Sinabi ni Gideon sa
kaniya, "Kung ikaw ay nasisiyahan sa akin, kung gayon bigyan
mo ako ng isang palatandaan na ikaw ang siyang nakikipag-
usap sa akin. 18 Pakiusap, huwag kang umalis dito, hanggang
ako ay pumunta sa iyo at mag-dala ng aking handog at inilagay
ito sa harapan mo." Sinabi ni Yahweh, "Ako ay maghihintay
hanggang ikaw ay makabalik." 19 Pumunta si Gideon at nag-
handa ng isang batang kambing at mula sa isang epha ng harina
gumawa siya ng tinapay na walang lebadura. Nilagay niya ang
karne sa isang basket, at nilagay niya ang sabaw sa isang
palayok at dinala ang mga ito sa kaniya sa ilalim ng punong
igos, at inihandog ang mga ito. 20 Sinabi ng anghel ng Diyos sa
kaniya, "Dalhin ang karne at ang tinapay na walang lebadura
at ilagay ang mga ito sa batong ito, at ibuhos ang sabaw sa
ibabaw ng mga ito." At ginawa iyon ni Gideon. 21 Pagkatapos
ang anghel ni Yahweh ay iniabot ang dulo ng tungkod na nasa
kaniyang kamay. Sa pamamagitan nito dinampian ang laman at
ang tinapay na walang lebadura; lumabas ang isang apoy mula
sa bato at tinupok ang karne at ang tinapay na walang lebadura.
Pagkatapos ang anghel ni Yahweh ay umalis palayo at hindi na
siya makita ni Gideon. 22 Naintindihan ni Gideon na ito ang
anghel ni Yahweh. Sinabi ni Gideon, "O, Panginoong Yahweh,
Dahil nakita ko ang anghel ni Yahweh na mukha sa mukha!" 23
Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Sa iyo ang kapayapaan! Huwag

kang matakot, hindi ka mamamatay." **24** Kaya gumawa doon si
Gideon ng isang altar para kay Yahweh. Tinawag niya itong, "Si
Yahweh ay Kapayapaan." Hanggang sa araw na ito nakatayo
parin ito sa Ofra ng lahing Abiezrita. **25** Nang gabing iyon sinabi
ni Yahweh sa kaniya, "Kunin ang toro ng iyong ama, at ang
pangalawang toro na labimpitung taong gulang, at tanggalin ang
altar ni Baal na pag-aari ng iyong ama, at putulin ang Asera
na nasa tabi nito. **26** Gumawa ng isang altar kay Yahweh na
iyong Diyos sa tuktok ng lugar ng kanlungan na ito, at gawin ito
sa tamang paraan. Ialay ang pangalawang toro bilang isang
handog na susunugin, gamit ang kahoy mula sa Asera na iyong
pinutol." **27** Kaya si Gideon ay kumuha ng sampu sa kaniyang
mga lingkod at ginawa kung ano ang sinabi ni Yahweh sa kaniya.
Dahil masyado siyang natakot sa sambahayan ng kaniyang
ama at ang kalalakihan ng bayan para gawin ito sa umaga,
ginawa niya ito sa gabi. **28** Kinabukasan nang bumangon ang
kalalakihan ng bayan, ang altar ni Baal ay nawasak, at ang
Asera na nasa tabi nito ay nabuwal, at ang pangalawang toro
na inalay sa altar na naisagawa. **29** Sinabi ng kalalakihan ng
lungsod sa isa't-isa, "Sino ang gumawa nito?" Nang kinausap
nila ang iba at naghanap ng kasagutan, sinabi nila, "Si Gideon
na anak ni Joas ang gumawa ng bagay na ito." **30** Pagkatapos
sinabi ng mga kalalakihan ng bayan kay Joas, "Dalhin palabas
ang iyong anak na lalaki para siya ay mailagay sa kamatayan,
dahil winasak niya ang altar ni Baal, at binuwal niya ang Asera
sa tabi nito." **31** Sinabi ni Joas sa lahat ng tumututol sa kaniya,
"Pakikiusapan ba ninyo ang kaso para kay Baal? Kayo ba ang
magliligtas sa kaniya? Sinuman ang magmaka-awa sa kaso para
sa kaniya, hayaan siyang malagay sa kamatayan habang umaga

pa. Kung si Baal ay isang diyos, hayaan siyang ipagtanggol ang
kaniyang sarili kapag winasak ng sinuman ang kaniyang altar."
32 Kaya sa araw na iyon si Gideon ay binigyan ng pangalang,
"Jeru Baal", dahil sinabi niya, "Hayaang ipagtanggol ni Baal
ang kaniyang sarili laban sa kaniya," dahil winasak ni Gideon
ang kaniyang altar. **33** Ngayon ang lahat ng mga Midianita,
ang mga Amalekita, at ang mga tao sa silangan ay nagtipon
ng magkakasama. Tumawid sila ng Jordan at nag-kampo sa
lambak ng Jezreel. **34** Pero binalot si Gideon ng Espiritu ni
Yahweh. Hinipan ni Gideon ang isang trumpeta, tinawag ang
angkan ng Abiezrita, para sila ay maaaring sumunod sa kaniya.
35 Nagpadala siya ng mga sugo sa buong Manases, at sila rin,
ay tinawag para sumunod sa kanya. Siya rin ay nagpadala ng
mga sugo sa Asher, Zebulun, at Neftali, at pumunta sila para
makipagkita sa kaniya. **36** Sinabi ni Gideon sa Diyos, "Kung
binabalak mo akong gamitin para iligtas ang Israel, gaya ng
sinabi mo— **37** Tingnan mo, inilalagay ko ang isang tela na
gawa sa balahibo ng tupa sa giikang palapag. Kapag merong
hamog sa balahibo ng tupa lamang, at tuyo sa lahat ng lupa,
kung gayon malalaman ko na gagamitin mo ako para iligtas ang
Israel, gaya ng sinabi mo." **38** Ito ang nangyari—Bumangon si
Gideon ng maaga nang sumunod na araw, piniga niyang sabay
ang balahibo ng tupa, at piniga ang hamog mula sa balahibo ng
tupa, tama lamang para punuin ang isang mangkok ng tubig. **39**
Pagkatapos sinabi ni Gideon sa Diyos, "Huwag kang magalit sa
akin, magsasalita ako ng isa pang beses. Pakiusap pahintulutan
mo ako ng isa pang pagsubok gamit ang balahibo ng tupa. Sa
pagkakataong ito gawing tuyo ang balahibo ng tupa, at hayaang
mayroong hamog sa lahat ng lupa sa palibot nito." **40** Ginawa ng

Diyos ang anumang kaniyang hiningi para sa gabing iyon. Ang
balahibo ng tupa ay tuyo, at mayroong hamog sa lahat ng lupa
sa palibot nito.
7 Pagkatapos si Jerub Baal (iyon ay, si Gideon) bumangon
nang maaga at lahat ng mga taong kasama niya at nagkampo
sila sa tabi ng bukal ng Harod. Ang kampo ng Midian ay nasa
hilaga nila sa lambak na malapit sa burol ng More. **2** Sinabi
ni Yahweh kay Gideon, “Napakaraming sundalo sa akin para
mabigyan kita ng tagumpay laban sa mga Midianita. Tiyaking
hindi magmamayabang ang Israel laban sa akin, sa pagsasabing,
'Iniligtas tayo ng ating sariling kapangyarihan.' **3** Kaya ngayon,
ihayag sa mga tainga ng mga tao at sabihin, 'Sinuman ang takot,
sinuman ang nanginginig, hayaan siyang bumalik at umalis mula
sa Bundok ng Galaad.” Kaya dalawampu't dalawang libong tao
ang umalis at sampung libo ang nanatili. **4** Sinabi ni Yahweh kay
Gideon, “Napakarami pa rin ng mga tao. Dalhin sila pababa
sa tubig at gagawin kung mas kaunti ang kanilang bilang para
sa iyo roon. Kung sabihin ko sa iyo. 'Sasama sa iyo itong isa,'
sasama siya sa iyo; pero kung sasabihin ko, 'Hindi sasama
sa iyo ang isang ito,' hindi siya sasama.” **5** Kaya dinala ni
Gideon ang mga tao sa tubig at sinabi ni Yahweh sa kaniya,
“Ihiwalay ang bawat isang sumalok ng tubig at uminom, gaya
ng pagdila ng isang aso, mula sa sinumang lumuhod para
uminom.” **6** Tatlong daang kalalakihan ang dumila. Ang natirang
mga kalalakihan ay lumuhod para uminom ng tubig **7** Sinabi
ni Yahweh kay Gideon, “Sa pamamagitan ng tatlong daang
kalalakihan sumalok at uminom, ililigtas ko kayo at bibigyan ng
tagumpay laban sa mga Midianita. Hayaang bumalik ang ibang
mga kalalakihan sa kani-kanilang lugar.” **8** Kaya ang mga napili

ay kumuha ng kanilang mga pangangailangan at kanilang mga
trumpeta. Pinauwi ni Gideon ang mga lalaki ng Israel, bawat
lalaki sa kaniyang tolda, pero pinanatili niya ang tatlong daang
kalalakihan. Ngayon ang kampo ng Midianita ay nasa baba niya
sa lambak. **9** Sa parehong gabing iyon sinabi ni Yahweh sa
kaniya, "Bangon! Lusubin ang kampo, dahil ibibigay ko sa iyo
ang tagumpay laban dito. **10** Pero kung natatakot kang bumaba,
bumaba ka sa kampo kasama si Pura na iyong lingkod **11** at
makinig sa kanilang sinasabi at mapapalakas ang iyong loob
para lusubin ang kampo. "Kaya pumunta si Gideon kasama si
Purah na kaniyang lingkod, pababa sa puwesto ng tagabantay
ng kampo. **12** Nanatili sa tabi ng lambak ang mga Midianita, ang
mga Amalekita at lahat ng tao ng silangan, singkapal ng ulap
ng mga balang. Higit pa sa kayang bilangin ang kanilang mga
kamelyo; higit na marami ang bilang nila kaysa sa mga butil
ng buhangin sa baybayin. **13** Nang dumating si Gideon doon,
isang lalaki ang nagsasabi ng isang panaginip sa kaniyang
kasama. Sinabi ng lalaki, "Tingnan mo! mayroon akong isang
panaginip at nakita ko ang isang bilog na piraso ng tinapay
na sebada ang gumugulong papunta sa kampo ng Midianita.
Dumating ito sa tolda at tumama nang napalakas, bumagsak at
natiwarik ito, kaya lumagapak ito." **14** Sinabi ng ibang lalaki,
"Walang iba ito kundi ang espada ni Gideon (anak na lalaki
ni Joas), ang Israelita. Binigyan siya ng Diyos ng tagumpay
laban sa Midian at sa lahat ng kanilang mga hukbo." **15** Nang
marinig ni Gideon ang muling pagsasalaysay ng panaginip at
ang kahulugan nito, nagpatirapa siya sa pagsamba. Bumalik
siya sa kampo ng Israel at sinabi, "Bumangon kayo! Binigyan
kayo ni Yahweh ng tagumpay laban sa mga hukbo ng Midian."

16 Hinati niya ang tatlong daang kalalakihan sa tatlong pangkat
at ibinigay sa kanila ang lahat ng mga trumpeta at ang mga
tapayang walang laman, na may sulo sa loob ng bawat tapayan.
17 Sinabi niya sa kanila, “Tumingin kayo sa akin at sundin kung
ano ang aking gagawin. Masdan ninyo! Kapag dumating ako
sa dulo ng kampo, dapat ninyong gawin kung ano ang aking
gagawin. 18 Kapag hihipan ko ang trumpeta, ako at ang lahat
ng aking kasama, sa gayon hihipan ninyo rin ang inyong mga
trumpeta sa bawat sulok ng buong kampo at sumigaw, 'Para kay
Yahweh at kay Gideon!'” 19 Kaya dumating si Gideon at ang
isandaang lalaki na kasama niya sa bawat sulok ng kampo, sa
pagsisimula ng kalagitnaang pagbabantay. Habang nagpapalit
ng mga tagabantay ang mga Midianita, hinipan nila ang mga
trumpeta at binasag ang mga tapayang nasa kanilang mga
kamay. 20 Hinipan ng tatlong pangkat ang mga trumpeta at
binasag ang mga tapayan. Hinawakan nila ang mga sulo sa
kanilang kaliwang kamay at mga trumpeta sa kanang kamay
para hipan ang mga ito. Sumigaw sila, “Ang espada ni Yahweh
at ni Gideon,” 21 Tumayo ang bawat lalaki sa kaniyang lugar sa
palibot ng kampo at nagsitakbuhan ang lahat ng mga hukbo ng
Midianita. Sumigaw sila at tumakbo palayo. 22 Nang hinipan
nila ang tatlong daang mga trumpeta, itinakda ni Yahweh ang
espada ng bawat Midianita laban sa kaniyang kasama at laban
sa lahat ng kanilang mga hukbo. Tumakbo palayo ang hukbo
hanggang sa layo ng Beth Sita patungong Zerera, kasing layo
ng hangganan ng Abel Meholah na malapit sa Tabata. 23
Nagtipon ang mga kalalakihan ng Israel mula sa Neftali, Asher
at buong Manases at hinabol nila ang Midian. 24 Nagpadala si
Gideon ng mga mensahero sa lahat ng mga burol ng Efraim,

sa pagsasabing, “Bumaba laban sa Midian at pigilan ang Ilog
Jordan, hanggang sa layo ng Beth Bara, para pigilan sila.
Kaya sama-samang nagtipon ang mga kalalakihan ng Efraim at
pinigilan ang mga tubig, hanggang sa layo ng Beth Bara at ng
Ilog Jordan. **25** Nabihag nila ang dalawang prinsipe ng Midian,
sina Oreb at Zeeb. Pinatay nila si Oreb sa bato ng Oreb, at
pinatay nila si Zeeb sa pigaan ng ubas ng Zeeb. Hinabol nila
ang mga Midianita at dinala nila ang mga ulo nina Oreb at Zeeb
kay Gideon, na nasa kabilang ibayo ng Jordan.

8 Sinabi ng mga kalalakihan ng Efraim kay Gideon, “Ano
ba itong ginawa mo sa amin? Hindi mo kami tinawag nang
nakipaglaban ka sa mga Midian.” At marahas na nakipagtalo sila
sa kaniya. **2** Sinabi niya sa kanila, “Ano ba ang aking ginawa
ngayon na maihahambing na ikukumpara sa inyo? Hindi ba na
ang tinipong mga ubas ng Efraim ay mas mabuti sa inaning ubas
ni Abiezer? **3** Ibinigay ng Diyos sa inyo ang tagumpay laban
sa mga prinsipe ng Midian—Oreb at Zeeb! Ano ba ang aking
napagtagumpayan na maikukupara sa inyo?” Ang kanilang galit
laban sa kaniya ay humupa sa sinabi niya. **4** Dumating si Gideon
sa Jordan at tumawid dito, siya at ang tatlong daang kalalakihang
kasama niya. Sila ay pagod na pagod, pero nagpatuloy pa rin
sila sa pagtugis. **5** Sinabi niya sa mga kalalakihan ng Sucot,
“Pakiusap bigyan mo ng tinapay ang mga taong sumusunod
sa akin, dahil sila ay pagod na pagod at tinutugis ko sina
Zeba at Zalmunna, ang mga hari ng Midinanita.” **6** At sinabi
ng mga pinuno ng Suco, “Ang mga kamay ba nina Zeba at
Zalmuna ay nasa inyong mga kamay ngayon? Hindi ko alam
kung magbibigay kami ng tinapay sa iyong mga hukbo” **7** Sinabi
ni Gideon, “Kapag ibinigay ni Yahweh sa amin ang tagumpay

laban kay Zeba at Zalmunna, pupunitin ko ang inyong laman
gamit ang tinik sa disyerto at dawag." **8** Umakyat siya mula roon
patungong Penuel at nagsalita sa mga tao roon sa parehong
paraan, pero sumagot ang mga kalalakihan ng Penuel gaya ng
pagsagot ng mga kalalakihan ng Sucot sa kaniya. **9** Nagsalita
rin siya sa mga tao ng Penuel at sinabi, "Kapag dumating ako na
may kapayapaan, pababagsakin ko ang toreng ito." **10** Ngayon
sina Zeba at Zalmuna ay nasa Karkor, kasama nila ang kanilang
mga hukbo, mga labinlimang libong kalalakihan, lahat ng mga
nanatili mula sa buong hukbo ng mga tao ng silangan. Dahil
doon 120, 000 ang bumagsak na kalalakihan na sinanay para
lumaban gamit ang espada. **11** Umakyat si Gideon sa kampo
ng kaaway at tinahak ang Daan ng Nomad, lagpas Noba at
Jogbeha. Tinalo niya ang hukbo ng kaaway, dahil hindi nila
inaasahan ang paglusob. **12** Tumakas sina Zeba at Zalmuna,
habang hinahabol sila ni Gideon, nahuli niya ang dalawang hari
ng Midian—sina Zeba at Zalmuna—at nagkagulo ang buong
hukbo nila. **13** Bumalik mula sa labanan si Gideon, anak na
lalaki ni Joas papunta sa pasong Heres. **14** Nakasalubong niya
ang isang binata sa bayan ng Sucot at humingi ng payo mula sa
kaniya. Inilarawan sa kaniya ng binata ang mga pinuno ng Sucot
at mga nakatatanda, pitumpu't pitong kalalakihan. **15** Dumating
si Gideon sa mga kalalakihan ng Sucot at sinabing, "Tingnan
sina Zeba at Zalmuna, sa kanilang ninyo ako kinutya at sa
pagsasabing, 'Nalupig na ba ninyo sina Zeba at Zalmunna? Hindi
namin alam na dapat kaming magbigay ng tinapay sa inyong
hukbo.'" **16** Kinuha ni Gideon ang mga nakatatanda ng lungsod
at pinarusahan ang mga kalalakihan ng Sucot sa pamamagitan
ng disyertong mga tinik at mga dawag. **17** At pinabagsak niya

ang tore ng Penuel at pinatay ang mga kalalakihan ng lungsod
na iyon. **18** Pagkatapos sinabi ni Gideon kina Zeba at Zalmuna,
“Anong uri ng mga lalaki ang inyong pinatay sa Tabor?” Sumagot
sila, “Gaya mo, gayon din sila. Bawat isa sa kanila ay tulad
ng anak na lalaki ng isang hari.” **19** Sinabi ni Gideon, “Sila ay
aking mga kapatid na lalaki, ang mga anak na lalaki ng aking
ina. Habang nabubuhay si Yahweh, kung iniligtas ninyo sila
ng buhay, hindi ko kayo papatayin.” **20** Sinabi niya kay Jeter
(kaniyang panganay na anak), “Bumangon ka at patayin sila!”
Pero ang binata ay hindi bumunot ng kaniyang espada dahil
takot siya, dahil siya ay bata pa lamang. **21** Pagkatapos sinabi
nina Zeba at Zalmunna, “Bumangon ka at patayin kami! Dahil
gaya ng kung ano ang isang lalaki, ganoon din ang kaniyang
lakas.” Bumangon si Gideon at pinatay sina Zeba at Zalmuna.
Kinuha din niya ang gasuklay na hugis na mga palamuti, na nasa
leeg ng kanilang mga kamelyo. **22** Pagkatapos sinabi ng mga
kalalakihan ng Israel kay Gideon, “Pamunuan mo kami—ikaw, at
iyong mga anak na lalaki at iyong lalaking apo—dahil iniligtas mo
kami mula sa kapangyarihan ng Midian.” **23** Sinabi ni Gideon sa
kanila, “Hindi ako ang mamumuno sa inyo, ni ang aking anak na
lalaki, si Yahweh ang mamumuno sa inyo.” **24** Sinabi ni Gideon
sa kanila, “Hayaan mo akong gumawa ng isang kahilingan sa
inyo: ang bawat isa sa inyo ay magbibigay sa akin ng mga hikaw
mula sa kaniyang nakuha sa panloloob.” (Ang mga Midianita
ay may mga gintong hikaw dahil sila ay mga Ishmaelita). **25**
Sumagot sila, “Kami ay nagagalak na ibigay ang mga iyon sa
iyo.” Naglatag sila ng isang balabal at bawat tao ay nagtapon
doon ng mga hikaw mula sa kaniyang nakuha sa panloloob.
26 Ang bigat ng mga gintong hikaw na kaniyang hiningi ay 1,

700 siklo ng ginto. Itong nakuha nila sa panloloob ay dagdag
sa gasuklay na hugis na mga palamuti, ang mga palawit, ang
kulay ube na kasuotan na sinusuot ng mga hari ng Midian at
karagdagan sa mga kadena na nakapalibot sa leeg ng kanilang
mga kamelyo. **27** Gumawa si Gideon ng efod mula sa mga
hikaw at inilagay ito sa kaniyang lungsod, sa Ofra at ipinagbili ng
buong Israel ang kanilang sarili sa pamamagitan ng pagsamba
nito roon. Ito'y naging bitag kay Gideon at para sa mga nasa
kaniyang bahay. **28** Kaya ang mga Midian ay malupig sa harap
ng mga taong Israel at hindi na nila muling itinaas ang kanilang
mga ulo. At ang lupain ay nagkaroon ng kapayapaan sa loob
ng apatnapung taon sa panahon ni Gideon. **29** Si Jerub Baal,
na anak na lalaki ni Joas ay umuwi at nanirahan sa kaniyang
sariling bahay. **30** Naging ama si Gideon ng pitumpung anak
na lalaki, dahil nagkaroon siya ng maraming asawa. **31** Ang
kaniyang iba pang asawa, na nasa Shekem, ay nagsilang din
sa kanya ng anak na lalaki at binigyan niya ng pangalang
Abimelec. **32** Si Gideon, na anak na lalaki ni Joas, ay namatay
sa mabuting katandaan at inilibing sa Ofra sa kuweba ng ama ni
Joas, ng angkan ni Abiezer. **33** At nangyari na pagkamatay na
pagkamatay ni Gideon ang mga tao ng Israel ay tumalikod muli
at ipinagbili ang kanilang sarili sa pamamagitan ng pagsamba sa
mga Baal. Ginawa nilang diyos si Baal Berith. **34** Hindi naalala
ng mga tao ng Israel na parangalan si Yahweh na kanilang
Diyos na nagligtas sa kanila mula sa kapangyarihan ng lahat ng
kanilang mga kaaway sa bawat dako. **35** Hindi nila tinupad ang
kanilang pangako sa bahay ni Jerub Baal (ang ibang pangalan ni
Gideon), kapalit ng lahat ng kabutihan na ginawa niya sa Israel.

9 Nagpunta si Abimelec na anak ni Jerub Baal sa mga kamag-
anak ng kaniyang ina sa Shekem at sinabi niya sa kanila at sa
buong angkan ng pamilya ng kaniyang ina, 2 “Pakiusap sabihin
mo ito, para makarinig ang lahat ng mga pinuno ng Shekem,
'Ano ang mas mabuti para sa inyo: maghari sa inyo ang lahat ng
pitumpung anak na lalaki ni Jerub Baal, o isa lang ang maghari
sa inyo?' Alalahaning ako ay inyong buto at inyong laman.” 3
Nagsalita para sa kaniya ang mga kamag-anak ng kaniyang ina
sa mga pinuno ng Shekem, at napagkasunduan nilang sundan
si Abimelec, dahil sinabi nila, “Kapatid natin siya.” 4 Binigyan
nila siya ng pitumpung piraso ng pilak mula sa bahay ni Baal
Berit, at ginamit ito ni Abimelec para kumuha ng mga lalaking
lumalabag sa batas at walang pag-iingat na asal, na sumunod
sa kaniya. 5 Pumunta siya sa bahay ng kaniyang ama sa Ofra
at sa isang bato pinatay niya ang pitumpung kapatid niyang
lalaki, mga anak na lalaki ni Jerub Baal. Tanging si Jotam ang
naiwan, ang pinakabatang anak na lalaki ni Jerub Baal, dahil
itinago niya ang kaniyang sarili. 6 Nagsama-samang dumating
lahat ng mga pinuno ng Shekem at Betmilo at nagtungo sila at
ginawang hari si Abimelec, sa tabi ng kahoy na puno malapit sa
haliging nasa Shekem. 7 Nang sabihan si Jotam tungkol dito,
pumunta siya at tumayo sa tuktok ng Bundok Gerizim. Sumigaw
siya at sinabi sa kanila, “Makinig kayo sa akin, kayong mga
pinuno ng Shekem, para pakinggan kayo ng Diyos. 8 Minsang
lumabas ang mga puno para magpahid sa isang hari sa ibabaw
nila. At sinabi nila sa puno ng olibo, 'Maghari ka sa amin.' 9
Pero sinabi ng puno ng olibo sa kanila, 'Dapat ko bang bitawan
ang aking langis, na ginagamit para parangalan ang mga diyos
at sangkatauhan, para umalis ako pabalik, para lang umuyog sa

ibabaw ng ibang mga puno?' 10 Sinabi ng mga puno sa puno
ng igos, 'Halika at maghari sa amin.' 11 Pero sinabi ng puno
ng igos sa kanila, 'Dapat ko bang bitawan ang aking tamis at
aking maayos na bunga, para lang makabalik ako at umuyog sa
ibabaw ng ibang mga puno?' 12 Sinabi ng mga puno sa puno
ng ubas, 'Halika at maghari sa amin.' 13 Sinabi ng puno ng
ubas sa kanila, 'Dapat ko bang bitawan ang aking bagong alak,
na nagpapaligaya sa mga diyos at sangkatauhan, at bumalik
at umuyog sa ibabaw ng ibang mga puno?' 14 Pagkatapos
sinabi ng lahat ng mga puno sa palumpong na tinik, 'Halika at
maghari sa amin.' 15 Sinabi ng palumpong na tinik sa mga puno,
'Kung tunay na gusto ninyong pahiran ako bilang hari sa inyo, sa
gayon pumunta sa akin at maging ligtas sa ilalim ng aking lilim.
Kung hindi, hayaang lumabas ang apoy sa palumpong na tinik
at hayaan itong sumunog sa mga sedar ng Lebanon.' 16 Kaya
ngayon, kung kumilos kayo sa katotohanan at katapatan, nang
ninyong ginawang hari si Abimelec, at kung nakagawa kayo
ng mabuti tungkol kay Jerub Baal at kaniyang bahay, at kung
nagparusa kayo sa kaniya ng karapat-dapat— 17 —at para isipin
na lumaban ang aking ama para sa inyo, ipinagsapalaran ang
kaniyang buhay, at iniligtas kayo mula sa kamay ng Midian— 18
pero sa araw na ito nag-alsa kayo laban sa bahay ng aking
ama at pinatay ang kaniyang mga anak na lalaki, pitumpung
tao, sa ibabaw ng isang bato. At ginawa ninyo si Abimelec ang
lalaking anak ng kaniyang babaeng lingkod, na hari sa lahat ng
mga pinuno ng Shekem, dahil kamag-anak ninyo siya. 19 Kung
kumilos kayo ng may katapatan at karangalan kay Jerub Baal
at sa kaniyang bahay, dapat kayong magalak kay Abimelec,
at hayaan siyang magalak din sa inyo. 20 Pero kung hindi,

hayaan na lumabas ang apoy mula kay Abimelec at sunugin
ang mga kalalakihan ng Shekem at bahay ng Millo. Hayaang
lumabas ang apoy mula sa mga kalalakihan ng Shekem at Bet
Millo, para sumunod kay Abimelec." **21** Tumakas si Jotam at
tumakbo palayo, At nagtungo siya sa Beer. Nanirahan siya doon
dahil malayo iyon mula kay Abimelec, na kaniyang kapatid. **22**
Namuno si Abimelec sa buong Israel sa loob ng tatlong taon.
23 Nagpadala ang Diyos ng masamang espiritu sa pagitan ni
Abimelec at mga pinuno ng Shekem. Pinagtaksilan ng mga
pinuno ng Sechem ang tiwalang mayroon sila kay Abimelec.
24 Ginawa ito ng Diyos para mapaghigantihan ang karahasan
na nagawa sa pitumpung anak na lalaki ni Jerub Baal, at si
Abimelec ang managot sa pagpatay sa kanila, at managot ang
mga kalalakihan ng Shekem dahil tinulungan nilang patayin ang
kaniyang mga kapatid na lalaki. **25** Kaya nagtalaga ang mga
pinuno ng Shekem ng mga kalalakihan na mag-aabang sa mga
tuktok ng mga burol para tambangan nila siya, at ninakawan
nila lahat ng dumaan sa kanila sa tabi ng daan. Ibinalita ito kay
Abimelec. **26** Dumating si Gaal anak na lalaki ni Ebed kasama
ng kaniyang mga kamag anak at pumunta sila sa Shekem.
Nagkaroon ng lakas ng loob ang mga pinuno ng Shekem sa
kaniya. **27** Lumabas sila sa bukirin at nagtipon ng mga ubas
mula sa mga ubasan, at tumapak sa mga ito. Nagdaos sila ng
pagdiriwang sa bahay ng kanilang diyos, kung saan kumain
sila at uminom, at isinumpa nila si Abimelec. **28** Si Gaal anak
ni Ebed ay nagsabing, "Sino si Abimelec, at sino si Shekem,
na dapat natin siyang paglingkuran? hindi ba siya ang anak ni
Jerub Baal? At hindi ba opisyal niya si Zebul? Paglingkuran ang
mga kalalakihan ng Hamor, ama ng Shekem! Bakit kailangan

natin siyang paglingkuran? **29** Hiling kong ang mga taong ito
ay nasa ilalim ng aking kautusan! Pagkatapos aalisin ko si
Abimelec. Sasabihin ko kay Abimelec, 'Tawagin mo ang lahat
ng iyong mga hukbo.'" **30** Nang marinig ni Zebul, opisyales ng
lungsod, ang mga salita ni Gaal anak ni Ebed ang kaniyang
galit ay nag-alab. **31** Nagpadala siya ng mga mensahero kay
Abimelec para manlinlang, sa pagsasabing, "Tingnan, parating
sa Shekem si Gaal anak ni Ebed at kaniyang mga kamag-anak,
at pinupukaw ang lungsod laban sa iyo. **32** Ngayon, tumayo ka
sa gabi, ikaw at ang mga sundalong kasama mo, at maghanda
ng isang pananambang sa mga bukirin. **33** Pagkatapos sa
umaga, sa sandaling sumikat ang araw, bumangon ng maaga at
maglunsad ng isang pagsalakay sa lungsod. At kapag siya at
ang mga taong kasama niya ay lumabas laban sa iyo, gawin ang
anumang bagay na magagawa mo sa kanila." **34** Kaya tumayo si
Abimelec sa gabi, siya at lahat ng kalalakihan na kasama niya,
at naglunsad sila ng pananambang laban sa Shekem—hinati sa
apat na pangkat. **35** Lumabas si Gaal anak ni Ebed at tumayo
sa pasukan ng tarangkahan ng lungsod. Lumabas sa kanilang
pinagtataguan sina Abimelec at mga kalalakihang kasama niya.
36 Nang makita ni Gaal ang mga kalalakihan, sinabi niya kay
Zebul, "Tingnan, bumababa ang mga kalalakihan mula sa tuktok
ng mga burol!" Sinabi ni Zebul sa kaniya, "Nakikita mo ang
mga anino sa mga burol na para bang sila ay mga lalaki." **37**
Nagsalita ulit si Gaal at sinabing, "Tingnan mo, bumababa ang
mga lalaki sa gitna ng lupain, at ang isang pangkat ay padating
sa daan ng kahoy ng mga manghuhula." **38** Pagkatapos sinabi
ni Zebul sa kaniya, "Nasaan na ang iyong mapagmalaking
mga salita ngayon, ikaw na nagsabing, 'Sino si Abimelec na

dapat namin paglingkuran?' Hindi ba ito ang mga lalaking
kinamumuhian mo? Lumabas ka ngayon at makipaglaban sa
kanila." **39** Lumabas si Gaal at pinangungunahan niya ang
mga lalaki ng Shekem, at nakipag-away siya kay Abimelec.
40 Hinabol siya ni Abimelec, at tumakas si Gaal sa kaniya. At
marami ang bumagsak sa pasukan ng tarangkahan ng lungsod.
41 Nanatili si Abimelec sa Aruma. Pinilit ni Zebul si Gaal at
kaniyang mga kamag-anak palabas ng Shekem. **42** Sa sumunod
na araw lumabas ang mga tao ng Shekem sa kabukiran, at
ibinalita ito kay Abimelec. **43** Dinala niya ang kaniyang mga
tao, inihanay sila sa tatlong mga pangkat, at naglagay sila ng
pananambang sa bukirin. Tumingin siya at nakitang parating ang
mga tao mula sa lungsod. At sinalakay niya sila at pinatay sila.
44 Sumalakay sina Abimelec at ang mga pangkat na kasama
niya at hinarang ang pasukan ng tarangkahan ng lungsod.
Sumalakay ang iba pang dalawang mga pangkat sa lahat ng
nasa bukirin at pinatay sila. **45** Lumaban si Abimelec sa lungsod
sa buong araw na iyon. Binihag ang lungsod, at pinatay ang
mga tao na naroon. Giniba niya ang mga pader ng lungsod at
nagkalat ng asin sa ibabaw nito. **46** Nang marinig ng lahat ng
mga pinuno ng tore ng Shekem iyon, pumasok sila sa matibay
na tanggulan ng bahay ng El Berit. **47** Sinabihan si Abimelec na
magkakasamang nagtipon ang lahat ng mga pinuno sa tore ng
Shekem. **48** Umakyat si Abimelec sa Bundok ng Zalmon, siya at
lahat ng lalaking kasama niya. Kumuha si Abimelec ng palakol
at pumutol ng mga sanga. Inilagay niya ito sa kaniyang balikat at
inutusan ang mga lalaking kasama niya, "Kung ano ang nakita
ninyong ginagawa ko, bilisan at gawin gaya ng ginawa ko."
49 Kaya nagputol ang bawat isa ng mga sanga at sinunod si

Abimelec. Pinagpatong-patong nila sa ibabaw ng pader ng tore,
at niliyaban nila ito, paramamatay din ang mga tao ng tore ng
Shekem, humigit-kumulang sa isang libong lalaki at babae. **50**
Pagkatapos nagtungo si Abimelec sa Tebez, at nagkampo siya
laban sa Tebez at binihag ito. **51** Pero may matibay na tore sa
lungsod, at lahat ng mga lalaki at mga babae at lahat ng mga
pinuno ng lungsod ay tumakas papunta roon at ikinulong ang
kanilang sarili. Pagkatapos umakyat sila sa bubong ng tore. **52**
Dumating si Abimelec sa tore at nakipaglaban dito, at umakyat
siya malapit sa pinto ng tore para sunugin ito. **53** Pero isang
babae ang naghulog ng batong pang-giling sa ulo ni Abimelec
at nabiyak nito ang kaniyang bungo. **54** Pagkatapos madalian
siyang tumawag sa batang lalaking taga-dala ng kaniyang baluti,
at sinabi sa kaniya, "Ilabas mo ang iyong espada at patayin ako,
para walang magsalita tungkol sa akin na, 'Isang babae ang
pumatay sa kaniya.'" Kaya sinaksak siya ng kaniyang batang
lalaki, at namatay siya. **55** Nang makita ng mga kalalakihan ng
Israel na patay na si Abimelec, umuwi na sila. **56** At sa ganun
napaghigantihan ng Diyos ang kasamaan ni Abimelec na ginawa
niya sa kaniyang ama sa pamamagitan ng pagpatay sa kaniyang
pitumpung kapatid na lalaki. **57** Ibinalik ng Diyos ang lahat ng
kasamaan ng mga tao ng Shekem sa kanilang sarili at dumating
sa kanila ang sumpa ni Jotam anak na lalaki ni Jerub Baal.

10 Matapos kay Abimelec, si Tola na anak na lalaki ni Pua na
anak ni Dodo, isang tao na mula kay Issacar na nakatira sa
Samir, sa burol ng Efraim, ay tumayo para iligtas ang Israel.
2 Pinamunuan niya ang Israel ng dalawampu't tatlong taon.
Namatay at inilibing siya sa Samir. **3** Sinundan siya ni Jair
ang Galaadita. Pinamunuan niya ang Israel ng dalawamput-

dalawang taon. 4 Nagkaroon siya ng tatlumpung anak na lalaki
na nakasakay sa tatlumpung asno at mayroon silang tatlumpung
lungsod, na tinatawag na Havot Jair hanggang sa araw na ito, na
nasa lupain ng Galaad. 5 Namatay si Jair at inilibing sa Kamon.
6 Dinagdagan ng bayan ng Israel ang kasamaan na kanilang
ginawa sa harapan ni Yahweh at sinamba ang mga Baal, ang
Astorot, ang mga diyus-diyosan ng Aram, ang mga diyus-diyosan
ng Sidon, ang mga diyus-diyosan ng Moab, ang mga diyus-
diyosan ng bayan ng Amon at ang mga diyus-diyosan ng mga
Filisteo. Pinabayaan nila at hindi na sinamba si Yahweh. 7 Si
Yahweh ay nag-alab sa galit tungo sa Israel at ibinigay sila sa
mga Filisteo at sa mga Amonita, para sila ay sakupin. 8 Dinurog
at inapi nila ang bayan ng Israel nang taong iyon at sa loob ng
labingwalong taon inapi nila ang bayan ng Israel na nasa ibayo
ng Jordan sa lupain ng mga Amoreo, na nasa Galaad. 9 At ang
mga Amonita ay tumawid sa Jordan para makipaglaban sa Juda,
laban sa Benjamin at laban sa sambahayan ni Efraim, kaya
ang Israel ay lubhang naglamhati. 10 Pagkatapos tumawag ang
bayan ng Israel kay Yahweh, sinabing, “Nagkasala kami laban
sa iyo, dahil iniwan namin ang aming Diyos at sinamba ang mga
Baal.” 11 Sinabi ni Yahweh sa bayan ng Israel, “Hindi ko ba kayo
iniligtas mula sa mga taga-Ehipto, ang mga Amoreo, ang mga
Amonita, ang mga Filisteo 12 at gayundin mula sa mga Sidonia?
Inapi kayo ng mga Amalekita at mga Maonita; tumawag kayo
sa akin, at iniligtas ko kayo mula sa kanilang kapangyarihan.
13 Pero iniwan ninyo akong muli at sumamba sa ibang mga
diyus-diyosan. kaya, hindi ako patuloy na magdadagdag sa mga
panahon na iniligtas ko kayo. 14 Humayo at tawagin ninyo ang
ibang mga diyus-diyosan na inyong sinamba. Hayaan silang

magligtas sa inyo kapag kayo ay nagkaroon ng gulo." 15 Sinabi
ng bayan ng Israel kay Yahweh, "Nagkasala kami. Gawin sa
amin anuman ang mabuti para sa iyo. Tangi naming pakiusap,
iligtas mo kami sa araw na ito." 16 Lumayo sila mula sa mga
dayuhang diyus-diyosan na pag-aari nila at sinamba si Yahweh.
At hindi na niya matiis ang paghihirap ng Israel. 17 Pagkatapos
sama-samang nagtipon ang mga Amonita at nagtayo ng kampo
sa Galaad. Sama-samang dumating ang mga Israelita at nagtayo
ng kanilang kampo sa Mizpa. 18 Sinabi ng mga pinuno ng mga
tao ng Galaad sa bawat isa, "Sino ang taong magpapasimula ng
pakikipaglaban sa mga Amonita? Magiging pinuno siya sa lahat
ng naninirahan sa Galaad."

11 Ngayon si Jefta na taga-Galaad ay isang matapang na
mandirigma, pero siya ay lalaking anak ng isang bayarang
babae. Si Galaad ang kaniyang ama. 2 Nagsilang din ang asawa
ni Galaad ng iba pang mga lalaking anak. Nang lumaki na ang
mga lalaking anak ng kaniyang asawa, pinilit nilang paalisin
ng bahay si Jefta at sinabi sa kaniya, "Wala kang mamanahin
na anumang bagay mula sa aming pamilya. Anak ka sa ibang
babae." 3 Kaya si Jefta ay umalis mula sa kaniyang mga kapatid
at namuhay sa lupain ng Tob. Sumama kay Jefta ang mga
lalaking lumalabag sa batas at dumating sila at sumama sa
kaniya. 4 Lumipas ang mga araw, nakipagdigmaan ang mga tao
sa Ammon laban sa Israel. 5 Nang nakipagdigmaan ang mga tao
sa Ammon laban sa Israel, pumunta ang mga nakatatanda ng
Galaad kay Jefta para dalhin siya pabalik mula sa lupain ng Tob.
6 Sinabi nila kay Jefta, "Sumama ka at maging aming pinuno
para lumaban sa mga tao ng Ammon." 7 Sinabi ni Jefta sa mga
pinuno ng Galaad, "Kinasuklaman ninyo ako at pinilit akong

umalis sa bahay ng aking ama. Bakit ngayon nandito kayo akin
kapag nasa kaguluhan kayo?" **8** Sinabi ng mga nakatatanda sa
Galaad kay Jefta, "Iyan ang dahilan kung bakit bumalik kam sa
iyo ngayon; sumama ka sa amin at labanan natin ang mga tao
sa Ammon, at magiging pinuno ka ng lahat na siyang nanirahan
ng Galaad." **9** Sinabi ni Jefta sa mga nakatatanda ng Galaad,
"Kung dadalhin niyo ako muli ating lugar para makipaglaban sa
mga tao sa Ammon, at kung bibigyan tayo ng katagumpayan ni
Yahweh laban sa kanila, ako ang magiging pinuno ninyo." **10**
Sinabi ng mga nakatatanda ng Galaad kay Jefta, "Nawa'y si
Yahweh ang maging saksi sa pagitan natin kung hindi namin
gagawin kung ano ang aming sinabi!" **11** Kaya pumunta si Jefta
sa mga nakatatanda ng Galaad, at ginawa siya ng mga tao
na kanilang pinuno at kumander. Nang nasa harapan siya ni
Yahweh sa Mizpa, inulit ni Jefta ang lahat ng kaniyang mga
ipinangako. **12** Pagktapos nagpadala ng mga mensahero si
Jefta sa hari ng mga taga-Ammon, na nagsasabing, "Ano itong
alitan sa pagitan natin? Bakit kayo ppunta at sapilitang kukunin
ang aming lupain?" **13** Sumagot ang hari ng mga taga-Ammon
sa mga mensahero ni Jefta, "Dahil, nang lumabas ang mga
Israelita mula sa Ehipto, kinuha nila ang aking lupain mula sa
Arnon sa Jabbok, hanggang sa Jordan. Ngayon ibalik ninyo ang
mga lupaing iyon ng mapayapa." **14** Muling ipinadala ni Jefta
ang mga mensahero sa hari ng mga tao ng Amon, **15** at sinabi
niya, "Ito ang pinapasabi ni Jefta: Hindi kinuha ng mga Israelita
ang lupain ng Moab at ang lupain ng mga taga-Ammon, **16** pero,
nang lumabas sila mula sa Ehipto, at nagpunta ang mga Israelita
sa ilang patungong Dagat Pula at sa Kadesh, **17** Nagpadala
ang mga Israelita ng mga mensahero sa hari ng Edom, na

nagsasabing, 'Pakiusap pahintulatan kaming tumawid sa inyong
lupain,' pero hindi nakinig ang hari ng Edom. Nagpadala rin sila
ng mga mensahero sa hari ng Moab, pero tumanggi siya. Kaya
nanatili ang mga Israelita sa Kades. **18** Pagkatapos pumunta
sila sa ilang at lumayo mula sa lupain ng Edom at sa lupain
ng Moab, at nagpunta sila sa silangang bahagi ng lupain ng
Moab at nagkampo sila sa kabilang bahagi ng Arnon. Pero
hindi sila pumunta sa teritoryo ng Moab, dahil ang arnon ay
hangganan ng Moab. **19** Nagpadala ng mga mensahero ang
mga Israelita sa Sihon, sa hari ng mga Amoreo, na namuno
sa Hesbon; sinabi sa kaniya ng Israel, 'Pakiusap, pahintulutan
kaming kaming tumawid sa inyong lupain papunta sa aming
lugar.' **20** Pero hindi nagtiwala si Sihon sa Israel para tumawid sa
kanyang teritoryo. Kaya tinipon ni Sihon ang lahat ng kanyang
hukbo at pumunta sila sa Jahaz, at doon nakipag-away sila
laban sa Israel. **21** At si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ang
nagbigay ng katagumapayan sa mga Israelita laban kay Sihon
at inilagay ang lahat ng kaniyang mga tao sa ilalim ng kanilang
pamumuno. Kaya kinuha ng Israel ang buong lupain ng mga
Amoreo, na nanirahan sa bansang iyon. **22** Kinuha nila ang
lahat ng bagay na nakapaloob sa teritoryo ng mga Amoreo,
mula sa Arnon patungong Jabbok, at mula sa ilang hanggang sa
Jordan. **23** Kaya pagkatapos si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay
pinaalis ang mga Amoreo sa harapan sa kaniyang bayan ng
Israel, at ngayon dapat ba ninyong angkinin ang kanilang lupain?
24 Hindi ninyo kukunin ang lupain ng Cemos, na ibinigay, na
inyong diyos? Kaya kung anumang lupain na ibinigay sa atin
ni Yahweh, ating kukunin. **25** Ngayon mas magaling ba kayo
kaysa kay Balac na anak na lalaki ni Zippor, na hari ng Moab?

Naglakas-loob ba siyang magkaroon ng pagtatalo sa Israel?
Nagdeklara ba siya ng digmaan laban sa kanila? **26** Habang
nanirahan ang mga Israelita ng tatlong daang taon sa Hesbon at
sa mga nayon nito, at sa Aroer at sa mga nayon nito, at sa
buong mga lungsod na kabilang sa mga ilog ng Arnon—bakit
hindi ninyo kinuha ang mga ito ng panahon na iyon? **27** Wala
akong ginawang mali sa inyo, pero gumagawa ka ng mali sa
akin sa pamamagitan ng pagsalakay sa akin. Si Yahweh, ang
hukom, ang magpapasya sa araw na ito sa pagitan ngbayan ng
Israel at sa bayan ng Ammon." **28** Pero ang hari ng mga tao
ng Ammon ay tinalikuran ang babala na ipinadala sa kaniya
ni Jefta. **29** Pagkatapos dumating kay Jefta ang Espiritu ni
Yahweh, at dumaan siya sa Galaad at Manases, at dumaan
sa Mizpa ng Galaad, at mula sa Mizpa ng Galaad kaniyang
nadaanan ang mga tao ng Ammon. **30** Gumawa si Jefta ng
isang panata kay Yahweh at sinabing, "Kung bibigyan mo ako
ng tagumpay laban sa mga tao ng Ammon, **31** at kung anuman
ang lumabas sa mga pintuan ng aking bahay para salubungin
ako kapag bumalik ako ng mapayapa mula sa bayan ng Ammon
na pag-aari ni Yahweh, at ihahandog ko ito bilang isang sinunog
na handog." **32** Kaya dumaan si Jefta sa bayan ng Ammon
para makipaglaban sa kanila, at ibinigay sa kaniya ni Yahweh
ang tagumpay. **33** Sinalakay niya sila at nagdulot na maraming
mapatay mula sa Aroer ganoon din sa Minit—dalawampung mga
lungsod—at sa Abelqueramim. Kaya ang bayan ng Ammon ay
inilagay sa ilalim ng pamumuno ng bayan ng Israel. **34** Dumating
si Jefta sa kaniyang tahanan sa Mizpa, at doon lumabas ang
kaniyang anak na babae para salubungin siya ng mga tamburin
na mayroong kasamang sayaw. Siya lamang ang nag-iisa niyang

anak, at maliban sa kaniya wala na siyang anak na lalaki ni anak
na babae. 35 Nang makita niya ang kaniyang anak na babae,
pinunit niya ang kaniyang mga damit at sinabi, “O! Aking anak!
dinurog mo ako ng kalungkutan, at naging isa ka sa magdudulot
sa akin ng sakit! Sapagkat gumawa ako ng isang panata kay
Yahweh, at hindi ko na mababawi ang aking panata.” 36 Sinabi
niya sa kaniya, “Aking ama, gumawa ka ng isang panata kay
Yahweh, gawin mo sa akin ang lahat ng iyong ipinangako,
dahil si Yahweh ang nagsagawa ng paghihiganti laban sa iyong
mga kaaway, ang mga Amoreo.” 37 Sinabi niya sa kaniyang
ama, “Hayaan ang pangakong ito na maitago para sa akin.
Iwan akobng mag-isa sa loob ng dalawang buwan, para ako ay
makaalis at bumababa sa mga burol at magdalamhati sa aking
pagkabirhen, ako at ang aking mga kasamahan.” 38 Sinabi niya,
“Umalis ka na.” Pinaalis niya ang kaniyang anak na babae ng
dalawang buwan. Siya ay Iniwan niya, siya at ang kaniyang
mga kasamahan, at nagdalamhati sila sa kaniyang pagkabirhen
sa burol. 39 Pagkatapos ng dalawang buwan bumalik siya sa
kaniyang ama, na ginawa sa kaniya ang ayon sa panata na
kaniyang ginawa. Ngayon hindi siya kailanman sumiping sa
isang lalaki, at naging kaugalian ito ng Israel 40 na ang mga
babaeng anak ng Israel sa bawat taon, sa loob ng apat na araw,
ay ipapaulit ang kwento tungkol sa babaeng anak ni Jefta na
Galaadita.

12 Isang panawagan ang lumabas para sa kalalakihan ng
Efraim; dumaan sila sa Zafon at sinabi kay Jefta, “Bakit ka
dadaan para makipaglaban sa mga tao ng Ammon at hindi
kami tinawag para sumama sa iyo? Susunugin namin ang iyong
bahay kasama ka.” 2 Sinabi ni Jefta sa kanila, “Ako at ang

aking mga tao ay nasa isang matinding alitan sa mga tao ng
Ammon. Nang tinawag ko kayo, hindi ninyo ako iniligtas mula sa
kanila. 3 Nang makita ko na hindi ninyo ako iniligtas, inilagay ko
ang aking buhay sa aking sariling lakas at dumaan laban sa
mga tao ng Ammon, at binigyan ako ni Yahweh ng tagumpay.
Bakit kayo dumating para makipaglaban sa akin ngayon?" 4
Sama-samang tinipon ni Jefta ang lahat ng kalalakihan ng
Galaad at nakipaglaban sa Efraim. Sinalakay ng kalalakihan ng
Galaad ang kalalakihan ng Efraim dahil sinabi nila, "Kayong
mga taga-Galaad ay mga pugante sa Efraim—sa Efraim at
Manases." 5 Nabihag ng mga taga-Galaad ang mga tawiran ng
Jordan na patungong Efraim. Kapag sinabi ng sinumang mga
nakaligtas ng Efraim, "Hayaan mo akong tumawid sa ibayo ng
ilog," sasabihin ng kalalakihan ng Galaad sa kaniya, "Isa ka ba
sa mga taga-Efraim?" Kung sinabi niyang, "Hindi," 6 Sa ganun
sasabihin nila sa kaniya, "Sabihing: "Shibolet." At kung sinabi
niyang "Sibolet" (dahil hindi niya mabigkas ang salita ng tama),
huhulihin at papatayin siya ng mga taga-Galaad sa tawiran ng
Jordan. Apatnapu't dalawang libong taga-Efraim ang namatay
sa panahong iyon. 7 Naglingkod si Jefta bilang isang hukom sa
buong Israel sa loob ng anim na taon. Pagkatapos namatay
si Jefta na taga-Galaad at inilibing sa isa sa mga lungsod sa
Galaad. 8 Pagkatapos niya, naglingkod bilang isang hukom
sa buong Israel si Ibzan ng Bethlehem. 9 Nagkaroon siya ng
tatlumpung anak na lalaki. Pinamigay niya ang tatlumpung anak
na babae sa pag-aasawa, at nagdala siya ng tatlumpung anak
na babae ng ibang kalalakihan para sa kaniyang mga anak na
lalaki, mula sa labas. Naging hukom siya sa Israel sa loob ng
pitong taon. 10 Namatay si Ibzan at inilibing sa Bethlehem. 11

Pagkatapos niya, naglingkod bilang hukom sa buong Israel si
Elon na taga-Zebullun. Naging hukom siya sa Israel sa loob ng
sampung taon. **12** Namatay si Elon ang Zabulonita at inilibing sa
Ayalon sa lupain ng Zabulun. **13** Pagkatapos niya, naglingkod
bilang isang hukom sa buong Israel si Abdon na anak ni Hillel
na taga-Piraton. **14** Mayroon siyang apatnapung anak na lalaki
at tatlumpung apong lalaki. Sumakay sila sa pitumpung asno,
at naging hukom siya sa Israel sa loob ng walong taon. **15**
Namatay si Abdon na anak na lalaki ni Hillel na taga-Piraton at
inilibing sa Piraton sa lupain ng Efraim ang burol na bansa ng
mga Amalekita.

13 Muling gumawa ng kasamaan sa paningin ni Yahweh ang
bayan ng Israel, at pinahintulutan niya sila na pamunuan ng mga
Palestina sa loob ng apatnapung taon. **2** Mayroong isang lalaki
na mula sa Zora, sa pamilya ng mga Danita, na ang pangalan
ay Manoa. Walang kakayahang magbuntis ang kaniyang asawa
kaya hindi siya magkaanak. **3** Nagpakita ang anghel ni Yahweh
sa babae at sinabi sa kaniya, "Tingnan mo ngayon, walang kang
kakayahang magbuntis, at hindi ka magkaanak, pero mabubuntis
ka at manganganak ng isang batang lalaki. **4** Ngayon maging
maingat, huwag uminom ng alak o matapang na inumin, at
huwag kakain ng anumang maruming pagkain na inihayag ng
batas na madumi. **5** Masdan, mabubuntis ka at manganganak ng
isang batang lalaki. Walang labaha ang gagamitin sa kaniyang
ulo, sapagkat magiging Nazareo ang bata na inihandog para sa
Diyos mula sa sinapupunan. Sisimulan niyang iligtas ang Israel
mula sa kamay ng mga Palestina." **6** Pagkatapos dumating ang
babae at sinabi sa kaniyang asawa. "Nagpakita sa akin ang
isang tao ng Diyos, at ang itsura ay katulad ng isang anghel

ng Diyos, nagdulot siya sa akin ng labis na takot. Hindi ko
tinanong kung saan siya galing, at hindi niya sinabi sa akin
ang kaniyang pangalan. **7** Sinabi niya sa akin, 'Masdan mo!
Mabubuntis ka, at manganganak ng isang batang lalaki. Kaya
hindi ka iinom ng alak o matapang na inumin, at huwag kakain
ng anumang pagkain na hinayag ng batas na marumi, dahil
magiging isang Nazareo sa Diyos ang bata mula sa araw na
nasa sinapupunan mo siya hanggang sa araw ng kaniyang
kamatayan.'" **8** Pagkatapos nanalangin si Manoa kay Yahweh at
sinabi, "O, Panginoon, pakiusap hayaan na muling bumalik ang
tao ng Diyos para matuuruan niya kami kung ano ang aming
gagawin para sa bata na ipapanganak sa madaling panahon." **9**
Sumagot ang Diyos sa panalangin ni Manoa, at muling dumating
sa babae ang anghel ng Diyos nang nakaupo siya sa bukid.
Pero hindi niya kasama si Manoa na kaniyang asawa. **10** Kaya
agad na tumakbo ang babae at sinabi sa kaniyang asawa,
"Tingnan mo! Ang tao na nagpakita sa akin—ang nagpunta sa
akin noong isang araw!" **11** Tumayo si Manoa at sumunod sa
kaniyang asawa. Nang lumapit siya sa tao, sinabi niya, "Ikaw
ba iyong tao na naka-usap ng aking asawa?" Sinabi ng tao,
"Ako nga." **12** Kaya sinabi ni Manoa, "Ngayon nawa ang iyong
salita ay magkatotoo. Pero ano ang alintuntun para sa bata, at
ano ang kaniyang magiging tungkulin?" **13** Sinabi ng anghel ni
Yahweh kay Manoa, dapat maingat niyang gawin ang lahat ng
mga bagay na sinabi ko sa kaniya. **14** Huwag siyang kakain ng
anumang bagay na nagmumula sa puno ng ubas, at huwag
hayaang uminom ng alak o matapang na inumin; huwag siyang
hayaang kumain ng anumang pagkain na hinayag ng batas na
marumi. Dapat niyang sundin ang lahat ng bagay na sinabi kong

gawin niya. **15** Sinabi ni Manoa sa anghel ni Yahweh, “Pakiusap
manatili ka muna ng sandali, para bigyan kami ng panahon para
maghanda ng isang batang kambing para sa iyo.” **16** Sinabi
ng anghel ni Yahweh kay Manoa, “Kahit na manatili ako, hindi
ko kakainin ang iyong pagkain. Pero kung maghahanda ka ng
isang handog na susunugin, ihandog ito kay Yahweh.” (Hindi
alam ni Manoa na siya ang anghel ni Yahweh.) **17** Sinabi ni
Manoa sa anghel ni Yahweh, “Ano ang iyong pangalan, para
maparangalan kita kapag nagkatotoo ang iyong mga salita?” **18**
Sinabi ng anghel ni Yahweh sa kaniya, “Bakit mo tinatanong
ang aking pangalan? Ito ay kahanga-hanga!” **19** Kaya kinuha ni
Manoa ang batang kambing kasama ang handog na pagkaing
butil at inihandog ang mga ito para kay Yahweh sa ibabaw
ng bato. Gumawa siya ng isang bagay na kamangha-mangha
habang nanunuod si Manoa at ang kaniyang asawa. **20** Nang
magliyab na ang apoy mula sa altar patungong langit, umakyat
ang anghel ni Yahweh sa nagliliyab na apoy ng altar. Nakita ito
ni Manoa at ng kaniyang asawa at nagpatirapa sila sa lupa. **21**
Hindi na muling nagpakita ang anghel ni Yahweh kay Manoa o
sa kaniyang asawa. Pagkatapos malaman ni Manoa na siya
ang anghel ni Yahweh. **22** Sinabi ni Manoa sa kaniyang asawa,
“Tiyak na mamamatay tayo, dahil nakita natin ang Diyos!” **23**
Pero sinabi sa kaniya ng kaniyang asawa, “Kung nais tayong
patayin ni Yahweh, hindi niya tatanggapin ang ating sinunog na
handog at handog na pagkaing butil na ibinigay natin sa kaniya.
Hindi niya ipapakita sa atin ang lahat ng mga bagay na ito, ni sa
panahong ito na hayaan niya tayong marinig ang ganoong mga
bagay.” **24** Dumating ang araw na nanganak ang babae sa isang
batang lalaki, at tinawag siya sa pangalang Samson. Lumaki

ang bata at pinagpala ni Yahweh. 25 Nagsimulang kumilos sa
kaniya ang Espiritu ni Yahweh sa Mahane Dan, sa pagitan ng
Zora at Estaol.
14 Bumaba si Samson sa Timna, at doon nakita niya ang
isang babae, isa sa mga dalagang babae ng mga Palestina. 2
Nang bumalik siya, sinabihan niya ang kaniyang ama at ina,
"May nakita akong isang dalaga sa Timna, isa sa mga dalagang
babae ng mga Filestia. Ngayon kunin ninyo siya para sa maging
aking asawa." 3 Sinabi sa kaniya ng kaniyang ina at ama, "Wala
na bang ibang mga babae na kabilang sa iyong mga kamag-
anak, o kabilang sa ating mga tao? Kukuha ka ba ng isang
asawa mula sa mga filisteo na hindi tuli?" Sinabi ni Samson sa
kaniyang ama, "Kunin mo siya para sa akin, habang tinitignan ko
siya, napapasaya niya ako." 4 Pero hindi alam ng kaniyang
ama at ina na ang bagay na ito ay nagmula kay Yahweh, dahil
ninais niyang magkaroon ng alitan ang mga Palestino (sapagkat
sa panahon na iyon ang mga Palestino ang namumuno sa
Israel). 5 Pagkatapos bumaba si Samson sa Timna kasama
ang kaniyang ama at ina, at dumating sila sa ubasan malapit
sa Timna. At mayroong isa sa mga batang leon ang dumating
at umatungal sa kaniya. 6 Biglang pumaloob sa kaniya ang
Espiritu ni Yahweh, at doon dinurog niya ang leon ng pira-
piraso na kasing dali ng pagdurog sa isang maliit na kambing,
at walang anumang bagay sa kaniyang kamay. Pero hindi
niya sinabi sa kaniyang ama o sa kaniyang ina kung ano ang
kanyang ginawa. 7 Pumunta siya at nakipag-usap sa babae,
at nang tumingin siya sa kaniya, napahanga niya si Samson.
8 Lumipas ang mga araw, nang bumalik siya para pakasalan
siya, lumiko siya ng daanan para tingnan ang patay na katawan

ng leon, At mayroong isang kumpol ng mga pukyutan at pulot
ang naiwan sa patay na katawan ng leon. **9** Tinipon niya ang
pulot sa kaniyang mga kamay at umalis, kumakain siya habang
naglalakad. Nang dumating siya sa kaniyang ama at ina, ibinigay
niya sa kanila ang ilan sa mga ito, at kinain nila. Pero hindi
niya sinabi sa kanila na kinuha niya ang pulot mula sa naiwang
patay na katawan ng leon. **10** Bumaba ang ama ni Samson sa
lugar kung saan nakatira ang babae, at nagbigay si Samson ng
isang kapistahan doon, dahil kaugalian ito ng mga binatang
kalalakihan. **11** Pagkakita ng mga kamag-anak niya sa kaniya,
nagdala sila sa kaniya ng kanilang tatlumpung mga kaibigan
para dumalo sa kaniya. **12** Sinabi ni Samson sa kanila, “Hayaan
ninyo na magsabi ako ng isang bugtong. Kung isa sa inyo ang
makaalam nito at sabihin sa akin ang sagot sa loob ng pitong
araw ng kapistahan, magbibigay ako ng tatlumpung mga linong
balabal at tatlumpung mga hanay ng mga damit. **13** Pero kung
hindi ninyo maibigay sa akin ang sagot, kung ganoon kayo ang
magbibigay sa akin ng tatlumpung linong balabal at tatlumpung
mga hanay ng mga damit.” Sinabi nila sa kaniya, “Sabihin mo sa
amin ang iyong bugtong, para aming marinig ito.” **14** Sinabi niya
sa kanila, “Mula sa kumakain mayroong bagay na makakain;
mula sa lakas mayroong bagay na sobrang matamis.” Pero hindi
natukoy ng kaniyang mga panauhin ang sagot sa pangatlong
araw. **15** Sa ika-apat na araw sinabi nila sa asawa ni Samson,
“Linlangin mo ang iyong asawa para maibigay niya sa amin ang
sagot sa bugtong, o susunugin ka namin at ang bahay ng iyong
ama. Inimbita mo ba kami dito para gawin kaming mahirap?
16 Nagsimulang umiyak ang asawa ni Samson sa kaniyang
harapan; sinabi niya, “Lahat ng ginagawa mo ay galit sa akin!

Hindi mo ako mahal. Nagsabi ka ng bugtong sa ilan kong mga
kaibigan, pero hindi mo sinabi sa akin ang sagot." Sinabi ni
Samson sa kaniya, "Tumingin ka sa akin, kung hindi ko sinabi sa
aking ama o sa aking ina, dapat ko bang sabihin sa iyo?" **17**
Umiyak siya sa loob ng pitong araw hanggang sa natapos ang
kanilang kapistahan. Sa ikapitong araw sinabi niya sa kaniya
ang sagot dahil pinilit niya siya ng labis. Sinabi niya ang sagot sa
mga kamag-anak ng kaniyang bayan. **18** At sinabi sa kaniya ng
mga kalalakihan sa lungsod, sa ikapitong araw bago lumubog
ang araw, "Ano ang mas matamis kaysa sa pulot? Ano ang mas
malakas kaysa sa leon?" Sinabi ni Samson sa kanila, "Kung hindi
kayo nag-araro gamit ang aking dumalagang baka, hindi sana
ninyo malalaman ang sagot sa aking bugtong." **19** Pagkatapos
biglang pumaloob ang Espiritu ni Yahweh kay Samson na may
kapangyarihan. Bumaba si Samson sa Ashkelon at pinatay niya
ang tatlumpung lalaki na kabilang sa mga tao roon. Sapilitang
niyang kinuha ang kanilang mga gamit, at ibinigay niya ang mga
hanay ng kasuotan sa mga nakasagot sa kaniyang bugtong.
Matindi ang kaniyang galit at umuwi siya sa bahay ng kaniyang
ama. **20** At ibinigay ang kaniyang asawa sa kaniyang matalik na
kaibigan.

15 Pagkatapos ng ilang mga araw, sa panahon ng pag-aani ng
trigo, kumuha si Samson ng isang batang kambing at umalis
para bisitahin ang kaniyang asawa. Sinabi niya sa kaniyang
sarili, "Pupunta ako sa kuwarto ng aking asawa." Pero hindi siya
pinayagang pumasok ng ama ng kaniyang asawa. **2** Sinabi ng
ama ng kaniyang asawa, "Akala ko galit ka sa kaniya, kaya
ibinigay ko siya sa kaibigan mo. Ang kaniyang nakababatang
kapatid na babae ay mas maganda kaysa sa kaniya, hindi ba?

Siya nalang ang kunin mo." **3** Sinabi ni Samson sa kanila, sa
oras na ito hindi ako magkakasala patungkol sa mga Palestina
kapag sinaktan ko sila. **4** Kaya umalis si Samson at humuli ng
tatlong daang soro at kaniyang itinali ng sama-sama ang bawat
pares, buntot sa buntot. Pagkatapos kumuha siya ng mga sulo at
itinali niya ang mga ito sa gitna ng bawat pares ng mga buntot.
5 Nang inihanda niyang sunugin ang mga sulo, hinayaan niyang
ang mga sorong magpuntahan sa mga nakatayong butil ng mga
Palestina, at sinimulan nilang sunugin ang bawat nakasalansan
na butil at ang mga butil na nakatayo sa bukid, kasama ng mga
ubasan at ang mga halamanan ng olibo. **6** Tinanong ng mga
Palestina, "Sino ang gumawa nito?" Sinabi nila, "Si Samson,
ang manugang ng taga-Timna, ginawa niya ito dahil kinuha ng
taga-Timna ang asawa ni Samson at ibinigay siya sa kaniyang
kaibigan. Pagkatapos nagpunta ang mga Palestina at sinunog
siya at ang kaniyang ama. **7** Sinabi ni Samson sa kanila, "Kung
ito ang ginawa ninyo, maghihiganti ako laban sa inyo, at pag
nangyari na ito, hihinto na ako. **8** Pagkatapos hiniwa niya
sila ng pira-piraso, balakang at hita sa pamamagitan ng isang
matinding pagpatay. Pagkatapos bumaba siya at nanirahan sa
isang kuweba sa talampas ng Etam. **9** Pagkatapos umakyat
ang mga Palestina at naghanda sila para sa pakikipaglaban sa
Juda at nagtalaga ng kanilang mga hukbo sa Lehi. **10** Sinabi ng
mga kalalakihan ng Juda, "Bakit kayo umakyat para salakayin
kami?" Sinabi nila, "Sasalakay kami para mabihag si Samson,
at gawin sa kaniya ang ginawa niya sa amin." **11** Pagkatapos
tatlong libong kalalakihan ng Juda ang bumaba sa kuweba sa
talampas ng Etam, at sinabi nila kay Samson, "Hindi mo ba
alam na ang mga Palestina ay naghahari sa amin?" Ano itong

ginawa mo sa amin?” Sinabi ni Samson sa kanila, “Ginawa nila
sa akin, ang ginawa ko sa kanila.” **12** Sinabi nila kay Samson,
“Bumaba kami para talian ka at ipaubaya ka sa kapangyarihan
ng mga Palestina.” Sinabi ni Samson sa kanila, “Ipangako ninyo
sa akin na hindi ninyo ako papatayin.” **13** Sinabi nila sa kaniya,
“Hindi, tatalian ka lang namin sa pamamagitan ng mga lubid
at ibibigay sa kanila. Ipinapangako namin na hindi ka namin
papatayin.” Pagkatapos siya ay tinalian nila sa pamamagitan ng
dalawang bagong lubid at dinala paakyat mula sa bato. **14** Nang
makarating siya sa Lehi, nagsisigawang papalapit ang mga
Palistana ng makita siya. Pagkatapos pumasok ang Espiritu ni
Yahweh sa kaniya ng may kapangyarihan. Ang mga lubid na
nasa kaniyang mga braso ay naging katulad ng nasunog na lino
at bumagsak ang mga ito sa kaniyang mga kamay. **15** Nakakita
si Samsom ng isang sariwang panga ng isang asno, pinulot niya
ito at pinatay ang isang libong kalalakihan sa pamamagitan nito.
16 Sinabi ni Samson, “Sa pamamagitan ng panga ng isang asno,
mga tambak sa ibabaw ng mga tambak, sa pamamagitan ng
isang panga ng asno pinatay ko ang isang libong kalalakihan.”
17 Nang matapos magsalita si Samson, itinapon niya ang panga
ng asno at tinawag niya ang lugar na ito na Ramat-Lehi. **18**
Uhaw na uhaw si Samson at tumawag kay Yahweh at sinabing,
“Ibinigay mo itong dakilang tagumpay sa iyong lingkod, pero
ngayon mamamatay ako sa pagka-uhaw at babagsak sa mga
kamay ng mga hindi tuli?” **19** At biniyak ng Diyos ang hukay sa
lugar iyon ng Lehi at lumabas ang tubig. Pagkatapos niyang
uminom, nanumbalik ang kaniyang lakas at sumigla siya. Kaya
tinawag niyang En Hakkore ang lugar na iyon, at ito ay nasa

Lehi sa araw na ito. 20 Hinukuman ni Samson ang Israel sa mga
panahon ng mga Palestina sa loob ng dalawangpung taon.
16 Pumunta si Samson sa Gaza at nakita siya doon ng isang
babaeng bayaran at sumama siya kasama ng babae sa kama. 2
Sinabi sa mga taga-Gaza “nagpunta dito si Samson.” Pinaligiran
ng mga taga-Gaza ang lugar at lihim na naghintay sila sa kaniya
ng buong magdamag sa tarangkahan ng lungsod. Wala silang
gianwang pagkilos nang gabing iyon. Sinabi nila, “Maghintay tayo
hanggang sa lumiwanag ang araw, at pagkatapos patayin natin
siya.” 3 Nakahiga si Samson sa kama hanggang hatinggabi.
Nang hatinggabi tumayo siya at kaniyang hinawakan ang
tarangkahan ng lungsod at ang dalawang poste nito. Binunot
niya ang mga ito sa ilalim ng lupa, ang rehas at ang lahat,
inilagay niya ang mga ito sa kaniyang mga balikat, at dinala
ang mga ito paakyat sa itaas ng burol, sa harap ng Hebron.
4 Pagkatapos nito, napaibig si Samson sa isang babae na
naninirahan sa lambak ng Sorek. Ang kaniyang pangalan ay
Delilah. 5 Pinuntahan siya ng mga pinuno ng mga Palestina, at
sinabi sa kaniya, “Linlangin mo si Samson para makita kung
saan nanggagaling ang kaniyang matinding lakas at sa anong
paraan maaari natin siyang matatalo, para maaaring natin siyang
maigapos para alipustahin siya. Gawin ito, at bawat isa sa amin
ng ay bibigyan kayo ng 1, 100 piraso ng pilak” 6 At sinabi ni
Delilah kay Samson, “Pakiusap, sabihin mo sa akin kung bakit
napakalakas mo, at kung papaano ka matatalian ng sinuman,
para mapigilan ka?” 7 Sinabi ni Samson sa kaniya, “Kung
tatalian nila ako sa pamamagitan ng pitong sariwang tali ng
pana na hindi pa natutuyo, sa gayon magiging mahina ako
at magiging tulad ng sinumang tao. 8 Pagkatapos nagdala

ang mga pinuno ng Palestina kay Delilah ng pitong sariwang
tali ng pana na hindi pa natutuyo at tinalian niya si Samson
sa pamamagitan nito. **9** Ngayon mayroong mga lalaking lihim
niyang itinatago, namamalagi sa sulok ng kaniyang kuwarto.
Sinabi niya sa kaniya, "Ang mga Palestina ay papunta sa iyo
Samson!" Pero naputol niya ang mga tali ng pana katulad ng
isang sinulid ng estambre kapag nadikit sa apoy. At hindi nila
nalaman ang lihim ng kaniyang lakas. **10** Pagkatapos sinabi ni
Delilah kay Samson, "Sa ganitong paraan mo ako nilinlang at
nagsabi sa akin ng mga kasinungalingan. Pakiusap, sabihin mo
sa akin kung papaano ka maaaring malupig." **11** Sinabi niya sa
kaniya, "Kung tatalian nila ako sa pamamagitan ng mga bagong
lubid na hindi pa nagagamit sa trabaho, magiging mahina ako at
gaya ng sinumang tao." **12** Kaya kumuha si Delilah ng dalawang
sariwang lubid at tinalian siya sa pamamagitan ng mga ito,
at sinabi sa kaniya, "Ang mga Palestina ay patungo sa iyo,
Samson!" Nakahiga ang mga lalaki na naghihintay sa sulok ng
kuwarto. pero natanggal ni Samson ang mga lubid mula sa
kaiyang mga braso na para lamang isang sinulid ang mga ito.
13 Sinabi ni Delilah kay Samson, "Hanggang ngayon nilinlang
mo ako at nagsabi sa aking nga kasinungalingan. Sabihin mo sa
akin kung papaano ka malulupig." Sinabi ni Samson sa kaniya,
"Kapag tinirintas mo ang pitong hibla ng aking buhok sa isang
tela na nasa isang panghabi, at pagkatapos ipinulupot ito sa
panghabi, magiging katulad ako ng sinumang tao." **14** Habang
natutulog siya, pinag isa ang pitong tirintas ng kaniyang buhok
ni Delilah sa isang tela sa loob ng panghabi at ipinulupot ito
sa panghabi, at sinabi sa kaniya, "Papunta sa iyo ang mga
Palestina, Samson!" Pero gumising siya mula sa pagkakatulog

at kaniyang hinila ang tela at ang aspile mula sa panghabi. 15
Sinabi niya sa kaniya, “Papaano mo nasasabing, 'Mahal mo
ako,' Hindi mo nga ibinabahagi ang mga lihim mo sa akin?
Hinamak mo ako ng mga tatlong beses at hindi mo sinabi sa
akin kung papaano ka nagkaroon ng matinding lakas. 16 Araw-
araw pinipilit niya siya sa pamamagitan ng kaniyang mga salita,
at pinipilit niya siya nang lubusan na hiniling niyang siya ay
mamatay na. 17 Kaya sinabi ni Samson sa kaniya ang lahat
ng bagay at sinabi sa kaniya, “Hindi pa kailanman naaahitan
ng labaha ang buhok sa aking ulo dahil naging isang Nazareo
ako para sa Diyos mula sa sinapupunan ng aking ina. Kung
ang aking ulo ay aahitan, sa gayon mawawala ang aking lakas,
at magiging mahina ako tulad ng ibang tao. 18 Nang makita
ni Delilah na nagsabi siya ng katotohanan tungkol sa lahat ng
bagay, ipinadala at pinatawag niya ang mga pinuno ng mga
Palestina, na nagsasabing, “Umakyat kayong muli, dahil sinabi
na niya ang lahat ng bagay sa akin.” Pagkatapos umakyat ang
mga pinuno ng Palestina sa kaniya, dala-dala ang mga pilak na
nasa kanilang mga kamay. 19 Pinatulog niya siya sa kaniyang
kandungan. Tumawag siya ng isang lalaki para ahitin ang pitong
tirintas sa kaniyang ulo, at sinimulan niya para paamuhin siya,
dahil nawala ang kaniyang lakas. 20 Sinabi niya, “Patungo sa
iyo ang mga Palestina, Samson!” Gumising siya sa kaniyang
pagkakatulog at sinabi, “Makakawala ako gaya ng dati at aalugin
ang aking sarili na malaya. “Pero hindi niya alam na iniwan na
siya ni Yahweh. 21 Binihag siya ng mga Palestina at tinanggal
ang kaniyang mga mata. Dinala nila siya pababa sa Gaza at
tinalian siya ng mga tansong kadena. Ipinapaikot niya ang
gilingang nasa mga kulungang bahay. 22 Pero nagsimulang

tumubo ulit ang mga buhok sa kaniyang ulo pagkatapos itong
ahitan. **23** Nagtipon-tipon ang mga pinuno ng Palestina para
mag-alay ng dakilang handog para kay Dagon na kanilang diyos,
at para magsaya. Sinabi nila, “Natalo ng ating diyos si Samson,
ang ating kaaway at inilagay siya sa ating pamamahala. **24** Nang
makita siya ng mga tao, pinuri nila ang kanilang diyos, dahil
sinabi nila, “Tinalo ng ating diyos ang ating kaaway at ibinigay
siya sa atin—ang maninira ng ating bansa, na pinatay ang
marami sa atin.” **25** Nang nagdiriwang sila, sinabi nila, “Ipatawag
si Samson, na maaari niya tayong patawanin.” Tinawag nila si
Samson mula sa kulungan at pinatawa niya sila. Pinatayo nila
siya sa gitna ng mga haligi. **26** Sinabi ni Samson sa batang lalaki
na nakahawak sa kaniyang kamay, “Pahintulutan mo akong
hawakan ang mga haligi kung saan nakasandig ang gusali, ng
sa gayon makakasandal ako laban sa mga ito.” **27** Ngayon ang
bahay ay punung-puno ng mga lalaki at mga babae. Naroon
ang lahat ng pinuno ng mga Palestina. Sa itaas ng bubong
humigit kumulang na tatlong libong mga lalaki at mga babae,
na nanunuod habang sila ay inaaliw ni Samson. **28** Tinawag
ni Samson si Yahweh at sinabi, Panginoong Yahweh, isipin
mo ako! Pakiusap palakasin mo akong muli ngayon, O Diyos,
para makapaghiganti ako sa isang ihip sa Palestina sa pagkuha
nila sa aking dalawang mata.” **29** Hinawakan ni Samson ang
gitna ng dalawang haligi kung saan nakasandig ang gusali at
sumandal siya laban sa mga ito, isang haligi sa kaniyang kanang
kamay, at ang isa sa kaniyang kaliwang kamay. **30** Sinabi ni
Samson, “Hayaan akong mamatay kasama ng mga Palestina!”
Itinulak niya sa pamamagitan ng kaniyang lakas, at bumagsak
ang gusali sa mga pinuno at ang mga tao na nasa loob nito.

Kaya ang mga tao na kaniyang napatay nang namatay siya ay
mas marami kumpara doon sa kaniyang napatay sa panahon ng
nabubuhay pa siya. **31** Pagkatapos bumaba ang kaniyang mga
kapatid at ang lahat na kasama sa bahay ng kaniyang ama, at
siya ay Kinuha nila, at dinala siya pabalik at inilibing sa gitna ng
Zora at Estaol, sa lugar ng libingan ng Manao, na kaniyang ama.
Humatol si Samson sa Israel sa loob ng dalawangpung taon.

17 May isang lalaki sa burol sa bansang Efraim, na ang
pangalan ay Mica. **2** Sinabi niya sa kaniyang ina "Ang 1, 100
mga pirasong pilak na kinuha mula sa iyo, narinig ko ang tungkol
sa sinabi mong isang sumpa, —tumingin dito! Nasa akin ang
pilak. Ninakaw ko ito." Sinabi ng kaniyang ina, "Pagpalain ka
nawa ni Yahweh, aking anak!" **3** Binalik niya ang 1, 100 pirasong
pilak sa kaniyang ina at sinabi ng kaniyang ina, "Ibinukod ko
ang pilak na ito kay Yahweh, para sa aking anak na lalaki para
gumawa ng isang inukit na anyo ng kahoy at isang hinulmang
anyo ng metal. Kaya ngayon, ibinabalik ko ito sa iyo." **4** Nang
ibinalik niya ang pera sa kaniyang ina, kumuha ng dalawang
daang pirasong pilak ang kaniyang ina at ibinigay sa isang
manggagawa ng metal na nag-uukit ng anyo ng kahoy at isang
hinulmang anyo ng metal. Nakalagay ito sa bahay ni Mica. **5**
Mayroong mga diyus-diyosan ang lalaking si Mica sa kaniyang
bahay at gumawa siya ng isang epod at sambahayan ng diyus-
diyosan, at inihandog niya ang isa sa kaniyang mga anak na
lalaki para maging kaniyang pari. **6** Nang panahong iyon walang
hari sa Israel, at ginagawa ng bawat isa kung ano ang sa
paningin nila ay tama. **7** Ngayon may isang binata sa Bethlehem
ng Juda, sa pamilya ng Juda, na isang Levita. Nanatili siya roon
para tapusin ang kaniyang mga tungkulin. **8** Iniwan ng binata

ang Bethlehem sa Juda para pumunta at maghanap ng lugar
para matirahan. Sa kaniyang paglalakbay, nagtungo siya sa
bahay ni Mica sa burol na bansang Efraim. **9** Sinabi ni Mica sa
kaniya, “Saan ka nanggaling?” Sinabi ng binata sa kaniya, “Ako
ay isang Levita ng Bethlehem sa Juda, at naglalakbay ako para
makahanap ng lugar na maaari kong matirahan.” **10** Sinabi sa
kaniya ni Mica, “Mamuhay kasama ko at maging isang tagapayo
at pari para sa akin. Bibigyan kita ng sampung mga pirasong
pilak sa bawat taon, isang magarang mga kasuotan, at iyong
pagkain.” Kaya nagtungo ang Levita sa kaniyang tahanan. **11**
Nakuntento ang Levita na manirahan sa kaniya, at naging isa
sa mga anak na lalaki ni Mica ang binata. **12** Inilaan ni Mica
ang Levita para sa banal na mga tungkulin, at naging pari niya
ang binata, at nanirahan siya sa bahay ni Mica. **13** Pagkatapos
sinabi ni Mica, “Ngayon alam kong may gagawing maganda para
sa akin si Yahweh, dahil naging mga pari ko ang Levitang ito.”

18 Sa panahong iyon walang hari sa Israel. Naghahanap ang
tribo ng mga kaapu-apuhan ni Dan ng isang teritoryo para
tirahan, hanggang sa araw na iyon hindi sila nakatanggap ng
anumang pamana mula sa mga lipi ng Israel. **2** Ang bayan ng
Dan ay nagpadala ng limang kalalakihan mula sa kabuuang
bilang ng kanilang lipi, kalalakihan na bihasang mandirigma mula
sa Zora at mula sa Estaol, para manmanan ang lupain habang
naglalakad, at titingnan ito. Sinabi nila sa kanila, “Humayo at
tingnan ang lupain.” Nakarating sila sa burol na bansa ng Efraim,
hanggang sa bahay ni Mikias, at nagpalipas sila ng gabi roon.
3 Nang malapit na sila sa bahay ni Mikias, nakilala nila ang
pananalita ng binatang Levita. Kaya huminto sila at nagtanong
sa kaniya, “Sino ang nagdala sa iyo dito? Ano ang ginagawa mo

sa lugar na ito? Bakit ka nandito?" 4 Sinabi niya sa kanila, "Ito
ang ginawa ni Mikias sa akin: Inupahan niya ako para maging
kaniyang pari." 5 Sinabi nila sa kaniya, "Pakiusap alamin ang
payo ng Diyos, para malaman namin kung magtatagumpay
ba kami sa pupuntahang paglalakbay. 6 Ang sinabi ng pari
sa kanila, "Umalis kayo nang payapa. Papatnubayan kayo ni
Yahweh sa landas na dapat ninyong lakaran." 7 Kaya umalis ang
limang kalalakihan at nakarating sa Lais, at nakita nila ang mga
tao na naninirihan doon ng ligtas—katulad din sa pamamaraan
ng mga Sidoneo na naninirahang matiwasay at ligtas. Wala ni
isa ang siyang sumakop sa kanila sa lupain, o gumulo sa kanila
sa anumang paraan. Nanirahan sila ng malayo mula sa mga
Sidoneo, at hindi sila nakipag-ugnayan kaninuman. 8 Bumalik
sila sa kanilang lipi sa Zora at Estaol. Tinanong sila ng kanilang
mga kamag-anak, "Ano ang inyong balita?" 9 Sinabi nila, "Halina!
salakayin natin sila! Nakita namin ang lupain at ito'y napakabuti.
Wala ba kayong ginagawa? Huwag bagalan ang pagsalakay at
pagsakop sa lupain. 10 Kapag pupunta kayo, makakarating kayo
sa mga taong nag-iisip na ligtas sila, at malawak ang lupain!
Ibinigay ito sa inyo ng Diyos— isang lugar na hindi nagkukulang
sa anumang bagay sa mundo." 11 Anim na raang kalalakihan
ng lipi ng Dan, mga armado ng mga pandigmang sandata, na
umalis mula sa Zora at Estaol. 12 Umakyat sila at nagkampo
sa Kiriath Jearim, sa Juda. Ito ang dahilan kung bakit tinawag
ng mga tao ang lugar na Mahaneh Dan hanggang sa araw na
ito; nasa kanluran ito ng Kiriath Jearim. 13 Umalis sila mula sa
burol na bansa ng Efraim at nakarating sa bahay ni Mikias. 14
Pagkatapos ang limang kalalakihang nagmamanman sa bansa
ng Lais ay nagsabi sa kanilang kamag-anak, "Alam ba ninyo na

sa mga bahay na ito ay may isang epod, mga sambahayan ng
diyos, isang inukit na anyo, at isang hinulmang metal na anyo?
Magpasya na ngayon kung ano ang inyong gagawin." **15** Kaya
bumalik sila roon at nakarating sa bahay ng binatang Levita,
sa bahay ni Mikias, at kanilang binati siya. **16** Ngayon ang
anim na raang Daneo, armado ng mga sandatang pandigma,
nakatayo sa pasukan ng tarangkahan. **17** Pumunta doon ang
limang kalalakihan na nagmanman sa lupain at kinuha nila ang
inukit na anyo, ang epod, at ang mga pansambahayang diyos,
at ang hinulmang metal na anyo, habang nakatayo ang pari sa
bungad ng tarangkahan kasama ang anim na raang armadong
kalalakihan ng mga sandatang pandigma. **18** Nang ang mga ito
ay pumunta sa bahay ni Mikias at kinuha ang inukit na anyo,
ang epod, mga pansambahayang diyos, at hinulmang metal
na anyo, sinabi ng pari sa kanila, "Ano ang ginagawa ninyo?"
19 Sinabi nila sa kaniya, "Tumahimik kayo! Ilagay ang iyong
kamay sa iyong bibig at sumama sa amin, at maging ama at pari
sa amin. Mas mabuti ba sa iyo na maging pari sa bahay ng
isang lalaki, o maging pari para sa isang lipi at isang angkan sa
Israel?" **20** Nagalak ang puso ng pari. Kinuha niya ang epod,
mga sambahayan ng diyos at ang inukit na anyo, at sumama sa
mga tao. **21** Kaya tumalikod sila at umalis. Nilagay nila ang maliit
na mga bata sa kanilang harapan, pati na rin ang mga baka
at ang kanilang mga ari-arian. **22** Nang malayo na sila mula
sa bahay ni Mikias, ang mga kalalakihan na nasa mga bahay
na malapit sa bahay ni Mikias ay magkasamang pinatawag, at
inabutan nila ang mga Daneo. **23** Sumigaw sila sa mga Daneo,
at tumalikod sila at sinabi kay Mikias, "Bakit kayo magkasamang
pinatawag?" **24** Sinabi niya, "Ninakaw ninyo ang mga diyos na

ginawa ko, kinuha ninyo ang aking pari at aalis kayo. Ano pa
ang maiiwan sa akin? Bakit ninyo ako tinatanong, 'Ano ang
gumugulo sa iyo?'" **25** Sinabi ng mga tao ng Dan sa kaniya,
“Hindi mo kami dapat hayaang marinig ka naming magsabi
ng anumang bagay, o sasalakayin ka ng ilang galit na galit
na mga kalalakihan at ikaw at iyong pamilya ay mapapatay.”
26 Pagkatapos nagpatuloy ang mga tao ng Dan sa kanilang
pinaroroonan. Nang nakita ni Mikias na sila ay napakalakas
para sa kaniya, tumalikod siya at bumalik sa kaniyang bahay.
27 Kinuha ng bayan ng Dan kung ano ang ginawa ni Mikias,
kasama rin pati ang kaniyang pari, at nakarating sila sa Lais, sa
mga tao na siyang panatag at ligtas at pinatay nila sila gamit ang
espada at sinunog ang lungsod. **28** Wala ni isang naligtas sa
kanila dahil malayo pa ito mula sa Sidon, at hindi sila nagkaroon
ng pakikipag-ugnayan sa kaninuman. Nasa lambak ito malapit
sa Beth-Rehob. Ipinatayong muli ng mga Daneo ang lungsod at
nanirahan doon. **29** Pinangalanan nila ang lungsod ng Dan, ang
pangalan ni Dan na kanilang ninuno, na siyang isa sa mga anak
na lalaki ng Israel. Pero ang dating pangalan ng lungsod ay
Lais. **30** Inilagay ng bayan ng Dan ang inukit na anyo para sa
kanilang sarili. At si Jonatan, anak ni Gersom, anak ni Moises,
siya at ang kaniyang mga anak na lalaki ay mga pari sa mga lipi
ng Daneo hanggang sa araw ng pagbihag sa lupain. **31** Kaya
sinamba nila ang inukit na anyo na ginawa ni Mikias hangga't
ang bahay ng Diyos ay nasa Silo.

19 Sa mga araw na iyon, nang walang hari sa Israel, mayroong
isang lalaki, isang Levita, na pansamantalang naninirahan sa
pinakamalayong bahagi ng burol na bansa ng Efraim. Kumuha
siya ng isang babae para sa kaniyang sarili, isa pang asawa

mula sa Bethlehem sa Juda. 2 Pero ang isa pa niyang asawa ay
taksil sa kaniya; iniwanan siya at bumalik sa bahay ng kaniyang
ama sa Bethlehem ng Juda. Nanatili siya roon sa loob ng
apat na buwan. 3 Pagkatapos tumayo ang kaniyang asawa
at pumunta sa kaniya para hikayatin siyang bumalik. Kasama
niya ang kaniyang tagapaglingkod, at isang pares ng mga asno.
Dinala niya siya sa bahay ng kaniyang ama. 4 Nang nakita siya
ng ama ng babae, nagalak siya. Ang kaniyang biyenan, ang
ama ng babae, ay hinikayat siyang manatili sa loob ng tatlong
araw. Kumain sila at uminom, at nagpalipas sila ng gabi roon. 5
Sa ika-apat na araw maaga silang bumangon at naghanda siya
para umalis, pero sinabihan ng ama ng babae ang kaniyang
manugang, "Palakasin mo ang iyong sarili sa pamamagitan ng
kaunting tinapay, pagkatapos maaari kanang umalis." 6 Kaya
ang dalawa sa kanila ay umupo para kumain at uminom na
magkasama. Pagkatapos sinabi ng ama ng babae, "Pakiusap
pumayag na magpalipas ng gabi at magpakasaya." 7 Nang
gumising ng maaga ang Levita para umalis, hinimok siya ng ama
ng dalagang babae na manatili, kaya binago niya ang kaniyang
binalak at muling nagpalipas ng gabi roon. 8 Sa ika-limang araw
gumising siya ng maaga para umalis, pero sinabi ng ama ng
babae, "Palakasin mo ang iyong sarili, maghintay hanggang
hapon." Kaya kumain silang dalawa. 9 Nang ang Levita at ang
kaniyang isa pang asawa at ang kaniyang tagapaglingkod ay
bumangon para umalis, ang kaniyang biyenan, ang ama ng
babae ay sinabi sa kaniya, "Tingnan, malapit ng gumabi ngayon.
Pakiusap manatili kayo ng isa pang gabi, at magpakasaya.
Maaari kang gumising nang maaaga bukas at umuwi." 10
Pero hindi na ninanais ng Levita na magpalipas pa ng gabi.

Bumangon siya at umalis. Pumunta siya patungong Jebus (iyon
ay Jerusalem). Mayroon siyang isang pares ng mga sasakyang
asno —at kasama niya ang kaniyang isa pang asawa. **11** Nang
malapit na sila sa Jebus, malapit nang matapos ang araw, at
sinabi ng tagapaglingkod sa kaniyang amo, “Halina, lumihis
tayo patungo sa lungsod ng Jebuseo at magpalipas ng gabi
roon.” **12** Sinabi ng kaniyang amo sa kaniya, “Hindi tayo lilihis
patungo sa isang lugnsod ng mga dayuhan na hindi kabilang sa
bayan ng Israel. Pupunta tayo sa Gabaa.” **13** Sinabi ng Levita sa
kaniyang binata, “Halina, pumunta tayo sa isa sa mga ibang
lugar na iyon, at magpalipas ng gabi sa Gabaa o Rama.” **14**
Kaya nagpatuloy sila, at lumubog ang araw habang papalapit
sila sa Gabaa, sa nasasakupan ng Benjamin. **15** Lumihis sila
roon para magpalipas ng gabi sa Gabaa. At pumasok siya
at umupo sa plasa ng lungsod, sapagka't walang isa mang
nagpatuloy sa kanila sa kaniyang bahay para sa gabi. **16** Pero
pagkatapos dumating ang isang matandang lalaki mula sa
kaniyang trabaho sa bukid ng gabing iyon. Siya ay mula sa burol
na bansa ng Efraim, at panandalian siyang nakatira sa Gabaa.
Pero ang mga kalalakihang naninirahan sa lugar na iyon ay
mga Benjamita. **17** Tumingin siya at nakita ang manlalakbay
sa plasa ng lungsod. Sinabi ng matandang lalaki, “Saan ka
pupunta? Saan ka nanggaling?” **18** Sinabi ng Levita sa kaniya,
“Kami ay naglalakbay mula sa Bethlehem sa Juda patungo sa
pinakamalayong bahagi ng burol na bansa ng Efraim, na kung
saan ako nagmula. Pumunta ako sa Bethlehem sa Juda, at
papunta ako sa bahay ni Yahweh, pero wala ni isang magdadala
sa akin sa kaniyang bahay. **19** Mayroon kaming dayami at pakain
para sa aming mga asno, at mayroong tinapay at alak para sa

akin at sa iyong babaeng lingkod dito, at para sa binatang ito na
kasama ng iyong mga lingkod. Wala kaming kakulangan." **20**
Binati sila ng matandang lalaki, "Sumainyo ang kapayapaan! Ako
ang bahala sa lahat ng inyong mga pangangailangan. Huwag
lamang magpalipas ng gabi sa plasa." **21** Kaya dinala ng lalaki
ang Levita sa kaniyang bahay at nagbigay ng pakain para sa
mga asno. Hinugasan nila ang kanilang mga paa at kumain
at uminom. **22** Nagsasaya sila, nang ang mga kalalakihan
sa lungsod, masasamang lalaki, ay pinalibutan ang bahay,
hinahampas ang pinto. Nakipag-usap sila sa matandang lalaki,
ang amo ng bahay, at sinabing, "Palabasin ang lalaking dumating
sa iyong bahay, para makilala namin siya." **23** Ang lalaki, ang
amo ng bahay, lumabas at sinabi sa kanila, "Huwag, mga
kapatid ko, pakiusap huwag gawin ang masamang bagay na
ito! Sapagka't bisita sa aking bahay ang lalaking ito, huwag
gawin ang masamang bagay na ito! **24** Tingnan ninyo, narito ang
aking birheng anak na babae at ang isa pang asawa. Hayaang
ilabas ko sila ngayon. Lapastanganin sila at gawin sa kanila
ang anumang nais ninyo. Pero huwag gumawa ng masamang
bagay sa lalaking ito!" **25** Pero ayaw makinig sa kaniya ng mga
kalalakihan, kaya kinuha ng lalaki ang kaniyang isa pang asawa
at inilabas siya sa kanila. Kinuha siya nila, ginahasa siya, at
inabuso siya nang buong magdamag, at hinayaan nila siyang
umalis ng madaling araw. **26** Sa madaling araw dumating ang
babae at bumagsak sa pinto ng bahay ng lalaki kung saan
naroon ang kaniyang amo, at nahiga siya roon hanggang sa
magliwanag. **27** Bumangon ang kaniyang amo sa umaga at
binuksan ang mga pinto ng bahay at umalis papunta sa kainyang
paroroonan. Nakikita niya ang kaniyang isa pang asawa na

nakahiga roon sa pintuan, na ang mga kamay ay nasa bungad.
28 Sinabi ng Levita sa kaniya, “Bumangon ka. Umalis na tayo.”
Pero walang sagot. Isinakay niya siya sa asno at umalis ang
lalaki para umuwi. **29** Nang makarating ang Levita sa kaniyang
bahay, kumuha siya ng isang kutsilyo, at hinawakan niya ang
kaniyang isa pang asawa, at pinagputul-putol siya, biyas sa
biyas, sa labing dalawang piraso, at pinadala ang mga piraso sa
lahat ng dako ng Israel. **30** Sinabi ng lahat ng nakakita nito,
“Hindi pa nangyari ang bagay o nakita mula sa araw na lumabas
ang mga tao ng Israel mula sa lupain ng Ehipto hanggang sa
araw na ito. Isipin ang bagay na ito! Bigyan kami ng payo!
Sabihin sa amin kung ano ang gagawin!”
20 Pagkatapos lumabas ang lahat ng mga tao ng Israel bilang
iisang tao, mula Dan hanggang Beer-seba, kasama rin ang
lupain ng Galaad, at nagtipon sila ng magkakasama sa harapan
ni Yahweh sa Mizpa. **2** Ang mga pinuno ng lahat ng mga tao,
ng lahat ng mga lipi ng Israel, kinuha ang kanilang mga lugar
sa pagpupulong ng mga tao ng Diyos—400, 000 kalalakihang
naglalakad, na nakahandang lumaban gamit ang espada. **3**
Ngayon narinig ng lipi ng Benjamin na umakyat ang bayan Israel
sa Mizpa. Sinabi ng mga tao ng Israel, “Sabihin sa amin kung
paano nangyari itong masamang bagay.” **4** Ang Levita, ang
asawang ng babaeng pinatay, ay sumagot, “Ako ay dumating sa
Gibea sa teritoryo na nabibilang kay Benjamin, ako at aking isa
pang asawa, para magpalipas ng gabi. **5** Nang gabing iyon,
nilusob ako ng mga pinuno ng Gidea, pinalibutan ang bahay at
tinangkang patayin ako. Sinunggaban at ginahasa ang aking
isa pang asawa, at siya ay namatay. **6** Kinuha ko ang aking
isa pang asawa at pinagpira-piraso ang kaniyang katawan,

at ipinadala ang mga ito sa bawat rehiyon na ipinamana sa
Israel, dahil nakagawa sila ng kasamaan at kalapastanganan sa
Israel. 7 Ngayon, lahat kayong mga Israelita, magsalita at ibigay
ang inyong payo at pansin dito!" 8 Tumayo ng magkakasama
ang lahat ng mga tao bilang isa, at sinabi nila, "Wala sa atin
ang pupunta sa kaniyang tolda at wala sa atin ang babalik sa
kaniyang bahay! 9 Pero ngayon ito ang dapat nating gawin
sa Gibea: sasalakayin natin ito alinsunod sa makuha sa ating
palabunutan. 10 Kukuha tayo ng sampung kalalakihan ng isang
daan sa buong mga lipi ng Israel, at isang daan ng isang libo, at
isang libo ng sampung libo, para kumuha ng panustos para sa
mga taong ito, para kapag dumating sila ng Gibea sa Benjamin,
maaari nila silang parusahan dahil sa kasamaan na nagawa
nila sa Israel." 11 Kaya lahat ng mga sundalo ng Israel ay
nagtipon laban sa lungsod, nagkaisa nang may isang layunin.
12 Nagpadala ng kalalakihan ang mga lipi ng Israel sa buong lipi
ng Benjamin, sa pagsasabing, "Ano itong kasamaan na nagawa
ninyo? 13 Kaya, ibigay sa amin ang masamang kalalakihan
ng Gibea, para maaari namin silang patayin, at para ganap
naming matatanggal itong kasamaan mula sa Israel. Pero ang
mga Benjamita ay hindi nakikinig sa tinig ng kanilang mga
kapatid, ang mga tao ng Israel. 14 Pagkataos dumating ng
magkakasama ang mga tao ng Benjamin mula sa mga lungsod
patungong Gibea para maghandang sa pakikipaglaban sa mga
tao ng Israel. 15 Sama-samang dinala ang mga tao ni Benjamin
mula sa kanilang mga lungsod para lumaban sa araw na iyon
na 26, 000 sundalo ang tinuruang lumaban gamit ang espada;
karagdagan sa bilang na iyon ay pitong daan ng kanilang piniling
kalalakihan na mula sa mga naninirahan ng Gibea. 16 Kabilang

sa lahat ng mga sundalo ay pitong daang piniling kalalakihan
na mga kaliwete. Bawat isa sa kanila ay kayang tumirador ng
isang bato sa isang hibla ng buhok at hindi papalya. **17** Ang mga
sundalo ng Israel, hindi kasama ang bilang mula kay Benjamin,
umabot sa 400, 000 kalalakihan, na tinuruang lumaban gamit
ang espada. Ang lahat sa kanila ay mga lalaking mandirigma. **18**
Bumangon ang bayan ng Israel, pumunta ng Bethel, at humingi
ng payo mula sa Diyos. Hiniling nila, “Sino ang unang sasalakay
sa mga tao ng Benjamin para sa amin?” Sinabi ni Yahweh,
“Unang sasalakay ang Juda.” **19** Bumabangon ang bayan ng
Israel sa umaga at, nakaharap sa Gibea, naghanda sila para
sa labanan. **20** Lumabas ang bayan ng Israel para lumaban
sa pangkat ng Benjamin. Inihanay nila ang kanilang pwestong
pandigma laban sa kanila sa Gibea. **21** Lumabas ang mga tao
ng Benjamin mula sa Gibea, at nakapatay sila ng dalawampu't
dalawang libong kalalakihan nag hukbo ng Israel sa araw na
iyon. **22** Pero pinatatag ng bayan ng Israel ang kanilang mga
sarili, at binuo nila ang hanay pangdigma sa parehong lugar
kung saan sila nakahany nang unang araw. **23** At umakyat ang
bayan ng Israel at sila ay umiyak sa harap ni Yahweh hanggang
gabi. At humingi sila ng gabay mula kay Yahweh: “Dapat ba
kaming bumalik muli para lumaban sa aming mga kapatid, ang
mga tao ng Banjamin?” At sinabi ni Yahweh, “Lusubin sila!” **24**
Kaya pumunta ang bayan ng Israel laban sa mga sundalo ng
Benjamin sa pangalawang araw. **25** Sa panagalawang araw,
lumabas ang Benjamin laban sa kanila mula Gibea at pinatay
nila ang 18, 000 kalalakihan mula sa bayan ng Israel. Lahat
ay kalalakihan na tinuruang lumaban gamit ang espada. **26**
Pagkatapos ang lahat mga sundalo ng Israel at lahat ng mga

tao ay pumunta ng Bethel at umiyak, at doon sila ay umupo
sa harapan ni Yahweh at sila ay nag-ayuno sa araw na iyon
hanggang gabi at nag handog ng mga handog na susunugin
at mga handog pangkapayapaan sa harapan ni Yahweh. **27**
Tinanong ng bayana ng Israel si Yahweh—dahil ang kaban
ng tipan ng Diyos ay naroon sa mga araw na iyon, **28** at si
Finehas, anak na lalaki ni Eleazar na anak na lalaki ni Aaron, ay
naglilingkod sa harapan ng kaban sa mga araw na iyon—"Dapat
ba tayong lumabas para muling makipagdigma laban sa mga tao
ng Benjamin, ating mga kapatid, o tumigil?" Sinabi ni Yahweh,
"Lusubin, dahil bukas tutulungan ko kayong talunin sila." **29**
Kaya nagtalaga ang mga Israelita ng kalalakihan sa mga lihim
na mga lugar sa palibot ng Gibea. **30** Nakipaglaban ang bayan
ng Israel laban sa mga tao ng Benjamin sa pangatlong araw, at
binuo nila ang kanilang hanay na pangdigma laban sa Gibea
gaya ng nakaraan nilang ginawa. **31** Pumunta ang mga tao ng
Benjamin at nakipaglaban laban sa mga tao, at napalayo sila
mula sa lungsod. Nagsimula na silang pumatay ng ilan sa mga
tao. May halos tatlumpong kalalakihan ng Israel ang namatay sa
mga bukid at sa mga daan. Isa sa mga daan ay papunta ng
Bethel, ang iba ay papunta ng Gibea. **32** Pagkatapos sinabi
ng mga tao ng Benjamin, "Sila ay natalo at sila ay tumatakbo
palayo mula sa atin, gaya ng nauna." Pero sinabi ng mga
sundalo ng Israel, "Tayo ay tumakbo pabalik at ilayo sila mula
sa lungsod papunta sa mga daan." **33** Bumangon ang lahat
ng mga tao ng Israel mula sa kanilang mga lugar at binuo ang
kanilang mga sarili sa hanay para makipagdimaan sa Baal
Tamar. Pagkatapos ang mga sundalo ng Israel na nagtatago
sa mga lihim na mga lugar ay lumabas sa kanilang mga lugar

mula sa Maare Gibea. **34** Doon lumabas laban sa Gibea ang
sampung libong napiling kalalakihan na mula sa buong Israel, at
ang labanan ay napakatindi, pero hindi alam ng mga Benjamita
na ang kapahamakan ay malapit sa kanila. **35** Tinalo ni Yahweh
ang Benjaminita sa harap ng Israel. Sa araw na iyon, nakapatay
ang mga sundalo ng Israel ng 25, 100 kalalakihan ng Benjamin.
Lahat ng kanilang napatay ay mga tinuruang lumaban gamit
ang espada. **36** Kaya nakita ng mga sundalo ng Benjamin na
sila ay natalo. Nagbigay ang kalalakihan ng Israel ng lupa sa
Benjamin, dahil umasa sila sa kalalakihan na inilagay nila sa
mga lihim na pwesto sa labas ng Gibea. **37** Pagkatapos ang
kalalakihan na nagtatago ay bumangon at nagmadali at sinugod
nila ang Gibea, at gamit ang kanilang mga espada pinatay nila
ang lahat ng mga naninirahan sa lungsod. **38** Ang inayos na
hudyat sa pagitan ng mga sundalo ng Israel at kalalakihan na
nagtatago ng palihim ay ang isang malaking ulap ng usok na
tataas mula sa lungsod— **39** —at maaaring aatras ang mga
sundalo ng Israel sa labanan malayo mula sa laban. Ngayon
nagsimula ng lumusob ang Benjamin at pinatay nila ang halos
tatlumpung kalalakihan ng Israel, at sinabi nila, "Sigurado ito
na matatalo natin sila sa harapan natin, gaya ng naunang
labanan." **40** Pero nang magsimula na ang haligi ng usok na
tumaas mula sa lungsod, bumalik ang mga Benjamita at nakita
ang usok na tumataas sa himpapawid mula sa buong lungsod.
41 Pagkatapos bumalik ang bayan ng Israel laban sa kanila.
Natakot ang kalalakihan ng Benjamin, dahil nakita nila ang
kapahamakan ay dumating sa kanila. **42** Kaya lumayo sila mula
sa mga tao ng Israel, tumakas sa daan papuntang ilang. Pero
naabutan sila ng labanan. Lumabas ang mga sundalo ng Israel

mula sa lungsod at pinatay sila kung saan sila nakatayo. **43**
Pinalibutan nila ang mga Benjaminita at nilusob nila; At kanilang
niyurakan sila sa Nohah, at pinatay sila papuntang silangang
bahagi ng Gibea. **44** Mula sa lipi ng Benjamin, 18, 000 sunadol
tao ang namatay, lahat sila ay kalalakihan na tanyag sa labanan.
45 Bumalik sila at tumakas patungo sa ilang papunta sa bato
ng Rimon. Pinatay ng mga Israelita ang karagdagang limang
libo sa kanila sa gilid ng mga daan. Patuloy silang sumunod sa
kanila, sinusundan sila ng malapitan hanggang Gidom, at doon
pinatay nila ang karagdagang dalawang libo. **46** Ang lahat ng
mga sundalo ng Benjamin na pinatumba sa araw na iyon ay 25,
000—kalalakihan na tinuruan para lumaban gamit ang espada;
lahat sila ay tanyag sa labanan. **47** Pero anim na daang sundalo
ang umatras at tumakas papunta sa ilang, sa dako ng bato ng
Rimon. At nanatili sila sa bato ng Rimmon sa loob ng apat na
buwan. **48** Bumalik ang mga sundalo ng Israel laban sa mga tao
ng Benjamin at inatake at pinatay sila—ang buong lungsod, ang
mga baka, at lahat ng mga bagay na kanilang makikita. Sinunog
din nila ang bawat bayan sa kanilang madaanan.

21 Ngayon gumawa ng isang pangako ang mga kalalakihan ng
Israel sa Mizpa, “Wala sa amin ang magbibigay ng kaniyang anak
na babae para ipakasal sa isang Benjaminita.” **2** Pagkatapos
nagpunta ang mga tao sa Bethel at umupo sa harapan ng Diyos
hanggang gabi, at labis silang umiyak na may malakas na tinig.
3 Sinigaw nila, “Bakit, nangyari ito sa Israel, Yahweh, Diyos ng
Israel, dapat bang mawala ang isa sa aming mga lipi sa araw na
ito?” **4** Nagising ng maaga ang mga tao nang sumunod araw
at nagtayo ng isang altar doon at naghandog ng susunuging
alay at mga handog ng pangkapayapaan. **5** Sinabi ng mga tao

ng Israel, “Alin sa lahat ng lipi ng Israel ang hindi dumalo sa
pagpupulong para kay Yahweh?” Dahil gumawa sila ng isang
mahalagang pangako tungkol sa sinumang hindi nagpakita
kay Yahweh sa Mizpa. Sinabi nila, “Tiyak na ipapapatay siya.”
6 May malasakit ang mga tao ng Israel sa kapatid nilang si
Benjamita. Sinabi nila, “Ngayong araw isang lipi ang ititiwalag
mula sa Israel. **7** Sino ang magbibigay ng mga asawang babae
para sa mga naiwan, dahil mayroon tayong ginawang isang
pangako kay Yahweh na hindi natin hahayaan ang sinuman
sa kanila na maipakasal sa ating mga anak na babae?” **8**
Sinabi nila, “Alin sa mga lipi ng Israel ang hindi nagpakita
kay Yahweh sa Mizpa?” Nakitang wala ni isa ang pumunta sa
kapulungan mula sa Jabes Galaad. **9** Dahil nang binilang ng
mga tao sa isang maayos na paraan, masdan ninyo, wala sa
mga naninirahan sa Jabes Galaad ang naroon. **10** Nagpadala
ang kapulungan ng 12, 000 sa kanilang pinakamatatapang na
tauhan at inutusang magtungo sa Jabes Galaad at salakayin at
patayin sila, kahit ang mga kababaihan at mga bata. **11** “Gawin
ito: Dapat ninyong patayin ang bawat lalaki at bawat babaeng
nakipagsiping sa isang lalaki.” **12** Nakita ng mga kalalakihan ang
apat na daang kababaihan na naninirahan sa Jabes Galaad na
hindi pa nasipingan ng isang lalaki, at dinala sila sa kampo ng
Silo, sa Canaan. **13** Nagpadala ng isang mensahe ang buong
kapulungan at sinabi sa mga tao ng Benjamin na naroon sa
bato ng Rimon na sila ay nag-handog ng kapayapaan. **14** Kaya
bumalik ang Benjaminita sa panahon na iyon at binigyan sila ng
kababaihan sa Jabesh Gilead. Dahil hindi sapat ang kababaihan
para sa kanilang lahat. **15** Nalungkot ang mga tao sa nangyari
kay Benjamin, dahil gumawa si Yahweh ng isang pagkakahati-

hati sa pagitan ng mga lipi ng Israel. **16** Pagkatapos sinabi ng
mga namumuno ng kapulungan, “Paano natin aayusin ang mga
asawang babae para sa mga Benjamita na naiwan, simula nang
pinatay ang mga kababaihan ni Benjamin?” **17** Sinabi nila,”
Dapat na mayroong isang pamana para sa mga nakaligtas na
Benjaminta, para hindi mawasak ang isang lipi mula sa Israel.
18 Hindi namin sila mabibigyan ng mga asawa mula sa aming
mga anak na babae. Dahil gumawa ng isang pangako ang tao
ng Israel, 'Sumpain ang sinumang magbigay ng asawa sa lipi
ng Benjamin.'” **19** Kaya sinabi nila, “Alam ninyong may isang
pista para kay Yahweh sa bawat taon sa Silo (na nasa hilaga
ng Betel, silangan ng daan na nagdudugtong mula sa Betel
hanggang Sechem, at timog ng Lebona).” **20** Binigyan nila ng
tagubilin mga kalalakihan ni Benjamin, sinasabing, “Humayo at
magtago ng palihim at maghintay sa mga ubasan. **21** Bantayan
ang pagkakataon kapag lumabas na ang mga kababahan para
sumayaw mula sa Silo, magmadaling pumunta sa mga ubasan
at dapat na kumuha ng isang asawa mula sa mga kababahan
ng Silo ang bawat isa sa inyo, pagkatapos bumalik sa lupain ng
Benjamin. **22** Kapag pumunta ang kanilang mga ama o kanilang
mga kapatid na lalaki para tumutol sa amin, sasabihin namin sa
kanila, 'Bigyan ninyo kami ng pabor! Hayaan silang manatili sa
amin dahil hindi kami nakakuha ng mga asawa sa panahon ng
digmaan. At wala kayong kasalanan hinggil sa isang pangako,
dahil hindi ninyo ibinigay sakanila ang inyong mga anak na
babae.'” **23** Iyon nga ang ginawa ng mga tao ni Benjamin, kinuha
nila ang bilang ng mga asawang kinakailangan nila mula sa mga
kababaihan na sumasayaw, at sila ay dinala nila palayo para
maging kanilang mga asawa. Sila ay umalis at bumalik sa lugar

na kanilang minana; muli nilang itinayo ang mga bayan, at doon
sila namuhay. **24** Pagkatapos iniwan ng mga tao ng Israel ang
lugar at umuwi, bawat isa sa kaniyang sariling lipi at angkan, at
bawat isa sa kaniyang sariling mana. **25** Sa mga panahon na
iyon walang hari sa Israel. Ginawa ng bawat isa kung ano ang
tama sa kanilang sariling mga paningin.

Ruth

1 Nangyari ito noong mga araw nang ang mga hukom ay
namahala na nagkaroon ng taggutom doon, at isang tiyak na
lalaki ng Bethlehem ng Juda ang pumunta sa bansa ng Moab
kasama ang kaniyang asawa at kaniyang dalawang anak na
lalaki. 2 Elimelek ang pangalan ng lalaki at Naomi ang pangalan
ng kaniyang asawa. Ang pangalan ng kaniyang dalawang anak
na lalaki ay sina Mahlon at Quelion, na mga Efrateo na taga-
Bethlehem-Juda. Nakarating sila sa bansa ng Moab at nanirahan
doon. 3 Pagkatapos namatay si Elimelek na asawa ni Naomi, at
naiwan siyang kasama ng kaniyang dalawang anak na lalaki.
4 Itong mga anak na lalaki ay kumuha ng mga asawa mula
sa mga kababaihan ng Moab; ang pangalan ng isa ay Orpa
at ang pangalan ng isa pa ay Ruth. Nanirahan sila roon nang
halos sampung taon. 5 Pagkatapos parehong namatay sina
Mahlon at Quelion, kaya naiwan si Naomi wala ang kaniyang
asawa at wala ang kaniyang dalawang anak. 6 Pagkatapos
nagpasya si Naomi na umalis ng Moab kasama ang kaniyang
mga manugang at bumalik sa Juda dahil narinig niya sa rehiyon
ng Maob na tinulungan ni Yahweh ang kaniyang bayan na
nangangailangan at binigyan sila ng pagkain. 7 Kaya umalis
siya sa lugar kung saan siya naroon kasama ang kaniyang
mga manugang na babae at naglakad sila pababa sa daan
para bumalik sa lupain ng Juda. 8 Sinabi ni Naomi sa kaniyang
dalawang manugang na babae, “Lumakad, bumalik, kayo bawat
isa sa inyo, sa bahay ng inyong ina. Nawa ipakita ni Yahweh
ang kabaitan sa inyo, tulad ng pagpapakita ninyo ng katapatan
sa namatay at sa akin. 9 Nawa idulot sa inyo ng Panginoon ang
pahinga, bawat isa sa inyo sa bahay ng panibagong asawa.”

Pagkatapos hinalikan niya sila at nagtaas sila ng mga boses at
umiyak. **10** Sinabi nila sa kaniya, “Hindi! Babalik kami kasama
mo sa iyong lahi.” **11** Pero sinabi ni Naomi, “Bumalik kayo, aking
mga anak! Bakit kayo sasama sa akin? May mga anak pa ba ako
sa aking sinapupunan para sa inyo, para maging asawa ninyo?
12 Bumalik kayo, aking mga anak, lumakad sa sarili ninyong
landas dahil ako ay napakatanda na para magkaroon ng asawa.
Kung sabihin ko, “Umaasa akong makakuha ako ng asawa
ngayong gabi,' at pagkatapos magsilang ng mga anak na lalaki,
13 kung gayon maghihintay pa ba kayo hanggang lumaki sila?
Maghihintay pa ba kayo at hindi magpapakasal sa mga lalaki
ngayon? Huwag, mga anak ko! Ito ay higit na magpapahirap
sa akin kaysa magpapahirap sa inyo, dahil bumaling laban
sa akin ang kamay ni Yahweh. **14** Pagkatapos ang kaniyang
mga manugang ay nagtaas ng kanilang mga boses at muling
umiyak. Hinalikan ni Orpah ang kaniyang biyenan nang may
pamamaalam, pero si Ruth ay nanatili sa kaniya. **15** Sinabi ni
Naomi, “Makinig ka, ang hipag mo ay bumalik na sa kaniyang
bayan at sa kaniyang mga diyos! Bumalik ka kasama ang iyong
hipag.” **16** Pero sinabi ni Ruth, “Huwag mo akong palayuin mula
sa iyo, sapagkat kung saan ka pupunta, doon ako pupunta; kung
saan ka titira, doon ako titira; ang iyong bayan ay magiging aking
bayan, at ang iyong Diyos ay magiging aking Diyos. **17** Kung
saan ka mamamatay, doon ako mamamatay at doon din ako
ililibing. Nawa parusahan ako ni Yahweh, at kahit higit pa, kung
anuman pero kamatayan kailanman ang magpahiwalay sa atin.
18 Nang makita ni Naomi na nagpasya nang sumama si Ruth
sa kanya, tumigil na siyang makipagtalo sa kaniya. **19** Kaya
naglakbay ang dalawa hanggang makarating sila sa bayan ng

Bethlehem. Nangyari ito nang dumating sila sa Bethlehem, ang
buong bayan ay sobrang nagulat tungkol sa kanila. Sinabi ng
mga kababaihan, “Ito ba si Naomi?” **20** Pero sinabi niya sa kanila,
“Huwag ako tawaging Naomi. Tawagin akong Maramdamin,
dahil ang Maykapal ay sobrang nagdaramdam sa akin. **21**
Lumabas akong puno pero muli akong ibinalik ni Yahweh sa
bahay ng walang dala. Kaya bakit tinatawag ninyo akong Naomi,
nakikitang hinatulan ako ni Yahweh, na pinahirapan ako ng
Maykapal?” **22** Kaya sina Naomi at Ruth na Moabita, na kaniyang
manugang, ay bumalik mula sa bansa ng Moab. Dumating sila
sa Bethlehem sa simula ng pag-aani ng sebada.

2 Ngayon ang asawa ni Naomi, si Elimelek, ay may kamag-
anak, si Boaz, na isang mayaman, maimpluwensiyang tao. **2**
Sinabi ni Ruth, na Moabita, kay Naomi, “Ngayon hayaan mo
akong umalis at mamulot ng mga uhay ng natitirang butil sa mga
bukid. Susunod ako sa kahit kaninong mga mata ako makatagpo
ng pabor.” Kaya sinabi ni Naomi sa kaniya, “Pumunta ka, aking
anak.” **3** Si Ruth ay nagpunta at namulot sa bukid kasunod
ng mga mang-aani. Nangyaring napunta siya sa bahagi ng
bukiring nabibilang kay Boaz, na may kaugnayan kay Elimelek.
4 Masdan, si Boaz ay dumating mula Betlehem at sinabi sa
mga mang-aani, “Sumainyo nawa si Yahweh.” Sumagot sila
sa kaniya, “Pagpalain kayo nawa ni Yahweh”. **5** Pagkatapos,
sinabi ni Boaz sa kaniyang lingkod na nangangasiwa sa mga
mang-aani,” Kanino nabibilang ang kabataang babaeng ito?”
6 Sumagot ang lingkod na nangangasiwa sa mga mang-aani
at sinabi, “Iyan ang kabataang babaeng Moabitang bumalik
kasama ni Naomi mula sa lupain ng Moab. **7** Sinabi niya sa akin,
'Pakiusap hayaan mo akong mamulot at magtipon ng mga uhay

habang sumusunod ako sa mga nag-aani.' Kaya dumating siya
rito at nagpapatuloy mula umaga hanggang ngayon, maliban na
nagpahinga siya nang kaunti sa bahay." **8** Pagkatapos sinabi ni
Boaz kay Ruth, "Nakikinig ka ba sa akin, aking anak? Huwag
kang pumaroon at mamulot sa ibang bukid; huwag mong iwan
ang aking bukid. Sa halip, manatili ka rito at magtrabaho kasama
ng aking mga kabataang babaing manggagawa. **9** Panatilihin
mo lang na nakatuon ang iyong mga mata sa bukid kung saan
ang mga lalaki ay nag-aani at sumusunod sa likod ng ibang
kababaihan. Hindi ko ba tinagubilinan ang mga kalalakihan na
huwag kang galawin? Kapag nauuhaw ka, maaari kang pumunta
sa mga banga ng tubig at inumin ang tubig na naigib ng mga
kalalakihan." **10** Pagkatapos yumuko siya sa harap ni Boaz,
na nakasayad ang ulo sa lupa. Sinabi niya sa kaniya, "Bakit
ako nakatagpo ng pabor sa iyong paningin, dapat ka bang
magmalasakit sa akin, isang dayuhan?" **11** Sumagot si Boaz
at sinabi sa kaniya," Naibalita sa akin, lahat ng nagawa mo
simula nang mamatay ang iyong asawa. Iniwan mo ang iyong
ama, ina, at ang lupain ng iyong kapanganakan para sundan
ang iyong biyenang babae at para pumunta sa isang bayang
hindi mo kilala. **12** Gantimpalaan ka nawa ni Yahweh dahil sa
iyong ginawa. Makatanggap ka nawa ng buong kabayaran mula
kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, sa ilalim ng mga pakpak
na nahanap mo ang kanlungan." **13** Pagkatapos sinabi niya,
"Hayaan mong makatagpo ako ng pabor sa inyong paningin,
aking panginoon, dahil inaliw mo ako, at nakipag-usap kang may
kagandahang-loob sa akin, kahit na hindi ako isa sa inyong mga
babaeng lingkod." **14** Nang oras na ng kainan sinabi ni Boaz kay
Ruth, "Pumarito ka, at kumain ng kaunting tinapay, at isawsaw

mo ang iyong pagkain sa sukang alak.” Umupo siya sa gilid ng
mga mang-aani, at inalok niya siya ng kaunting inihaw na butil.
Kumain siya hanggang sa mabusog siya at iniwan ang natira
nito. **15** Nang tumindig siya para mamulot, inutusan ni Boaz
ang kaniyang mga kabataang lalaki, sinasabing, “Hayaan ninyo
siyang mamulot kahit sa mga binigkis, at huwag magsasabi
ng kahit anong masama sa kaniya. **16** At dapat hilain ninyo
palabas ang ilang mga binigkis para sa kaniya mula sa mga
bigkis, at iwan ang mga ito para pulutin niya. Huwag ninyo
siyang sasawayin.” **17** Kaya namulot siya sa bukid hanggang
gabi. Pagkatapos giniik niya ang mga uhay ng butil na kaniyang
napulot, at ang butil ay halos isang salop ng sebada. **18** Binuhat
niya ito at nagtungo ng lungsod. Pagkatapos nakita ng kaniyang
biyenan ang kaniyang napulot. Dinala din ni Ruth ang inihaw
na butil na natira mula sa kaniyang pagkain at ibinigay ito sa
kaniya. **19** Sinabi ng kaniyang biyenan sa kaniya, “Saan ka
namulot ngayong araw? Saan ka pumunta para magtrabaho?
Pagpalain nawa ang lalaking tumulong sa iyo.” Pagkatapos
sinabi ni Ruth sa kaniyang biyenan ang tungkol sa lalaking
nagmamay-ari ng bukid kung saan siya nagtrabaho. Sinabi niya,”
Ang pangalan ng lalaking nagmamay-ari ng bukid kung saan ako
nagtrabaho ngayon ay Boaz.” **20** Sinabi ni Naomi sa kaniyang
manugang,” Pagpalain nawa siya ni Yahweh, na hindi itinigil
ang kaniyang katapatan sa buhay at sa mga patay.” Sinabi ni
Naomi sa kaniya,” Ang lalaking iyon ay malapit na kamag-anak
natin; isa sa mga tagasagip na kamag-anak natin.” **21** Sinabi ni
Ruth na Moabita, “Tunay nga, sinabi niya sa akin, 'Dapat kang
manatiling malapit sa aking mga kabataang lalaki hanggang
matapos nilang lahat ang aking ani.” **22** Sinabi ni Naomi kay

Ruth na manugang niya, “Mabuti iyon, aking anak, lumabas ka
kasama ng kaniyang mga kabaatang babaeng manggagawa,
para hindi ka mapahamak alinman sa ibang bukid.” **23** Kaya
nanatili siyang malapit sa mga babaing manggagawa ni Boaz
para mamulot hanggang matapos ang pag-aani ng sebada at
pag-aani ng trigo. Nakatira siya kasama ng kaniyang biyenan.
3 Sinabi sa kaniya ni Naomi, na kaniyang biyenan, “Aking anak,
hindi ba dapat na humanap ako ng lugar para makapagpahinga
ka, kaya maging maayos ang mga bagay para sa iyo? **2** Ngayon
si Boaz, ang lalaki na ang mga kabataang babaing manggagawa
ay nakasama mo, hindi ba kamag-anak natin siya? Tingnan mo,
magtatahip siya ng sebada mamayang gabi sa giikang palapag.
3 Kaya, maglinis, maglagay ka ng pabango, magpalit ka ng
damit, at bumaba sa giikan. Pero huwag ka munang magpakilala
sa lalaki hanggang matapos siyang kumain at uminom. **4** At
tiyakin mo, kapag humiga siya, na matandaan mo ang lugar
kung saan siya nakahiga para mamaya ay maaari kang pumunta
sa kaniya, alisin ang takip ng kaniyang mga paa, at humiga
roon. Pagkatapos sasabihin niya sa iyo ang iyong gagawin.” **5**
Sinabi ni Ruth kay Naomi, “Gagawin ko ang lahat ng bagay na
sasabihin ninyo.” **6** Kaya bumaba siya sa giikan, at sumunod
siya sa mga tagubiling ibinigay sa kaniya ng kaniyang biyenan.
7 Nang si Boaz ay makakain at makainom at ang kaniyang
puso ay masigla, pumunta siya para humiga sa dulo ng tumpok
ng butil. Pagkatapos siya ay dahan-dahang lumapit, inalis ang
takip ng kaniyang mga paa, at nahiga. **8** Nangyari ito noong
hatinggabi na ang lalaki ay nagulat. Bumalikwas siya, at naroon
ang isang babae na nakahiga sa kaniyang paanan. **9** Sinabi
niya, “Sino ka?” Sumagot siya, “Ako si Ruth, ang iyong babaeng

lingkod. Ilatag mo ang inyong balabal sa iyong babaeng lingkod,
dahil ikaw ay isang malapit na kamag-anak." **10** Sinabi ni Boaz,
"Aking anak, pagpalain ka nawa ni Yahweh. Nagpakita ka ng
higit na kabaitan sa huli kaysa sa simula, dahil hindi ka humabol
alinman sa mga binata, maging mahirap man o mayaman. **11** At
ngayon, aking anak, huwag kang matakot! Gagawin ko para sa
iyo ang lahat ng sabihin mo, dahil ang buong lungsod ng aking
bayan ay nalalaman na ikaw ay isang karapat-dapat na babae.
12 Ngayon ito ay totoo na ako ay isang malapit na kamag-anak;
sa gayon, may isang kamag-anak na mas malapit kaysa akin. **13**
Manatili ka rito ngayong gabi, at sa umaga, kung gagampanan
niya para sa iyo ang tungkulin ng isang kamag-anak, mabuti,
hayaang gawin niya ang tungkulin ng isang kamag-anak. Pero
kung hindi niya gagawin ang tungkulin ng isang kamag-anak
para sa iyo, pagkatapos ako ang gagawa nito, sa pamamagitan
ng buhay ni Yahweh. Mahiga ka hanggang sa umaga." **14**
Kaya nahiga siya sa kaniyang paanan hanggang umaga. Pero
bumangon siya bago pa man may sinumang makakilala ng ibang
tao. Dahil sinabi ni Boaz, "Huwag hayaang malaman na pumarito
ang babae sa giikan." **15** Pagkatapos sinabi ni Boaz, "Dalhin mo
ang iyong balabal at hawakan mo ito." Nang gawin niya iyon,
nakasukat siya ng anim na malalaking sukat ng sebada sa loob
nito at pinasan niya. Pagkatapos nagtungo siya sa lungsod.
16 Nang dumating si Ruth sa kaniyang biyenan, sinabi niya,
"Kamusta ang iyong ginawa, aking anak?" Pagkatapos sinabi ni
Ruth sa kaniya ang lahat ng nagawa ng lalaki para sa kaniya.
17 Sinabi niya, "Itong anim na sukat ng sebada ay kung ano
ang ibinigay niya sa akin, dahil sinabi niya, 'Huwag kang umalis
na walang dala sa iyong biyenan.'" **18** Pagkatapos sinabi ni

Naomi, “Manatili ka rito, aking anak, hanggang malaman mo
kung anong mangyayari sa bagay na ito, dahil hindi titigil ang
lalaki hanggang matapos niya ang bagay na ito ngayon.”

4 Ngayon umakyat si Boaz sa tarangkahan at umupo roon.
Maya-maya, dumaan ang malapit na kamag-anak na nabanggit
ni Boaz. Sinabi ni Boaz sa kaniya, “Aking kaibigan, lumapit ka at
maupo rito.” Lumapit ang lalaki at umupo. **2** Pagkatapos nagdala
si Boaz ng sampung lalaki na mga nakatatanda sa lungsod
at sinabing, “Umupo kayo rito.” Kaya umupo sila. **3** Sinabi
ni Boaz sa malapit na kamag-anak, “Si Naomi, na nagbalik
mula sa bansa ng Moab, ay ipinagbibili ang kapiraso ng lupain
na noon ay sa ating kapatid na si Elimelek. **4** Iniisip kong
ipagbigay-alam at sabihin sa iyo, 'Bilhin mo ito sa harapan ng
mga nakaupo rito, at sa harapan ng mga nakatatanda ng aking
bayan.' Kung nais mong tubusin ito, tubusin mo. Pero kung
hindi mo gustong tubusin ito, sabihin mo sa akin para malaman
ko, dahil wala ni isang tutubos nito maliban sa iyo, at ako ang
kasunod mo.” Pagkatapos, sinabi ng ibang lalaki, “Tutubusin
ko ito.” **5** Pagkatapos sinabi ni Boaz, “Sa araw na bilhin mo
ang bukid mula sa kamay ni Naomi, kailangan mo ring kunin
si Ruth na Moabita, ang asawa ng namatay na lalaki, sa utos
para maitaas ang pangalan ng namatay sa kaniyang pamana.”
6 Pagkatapos sinabi ng malapit na kamag-anak, “Hindi ko ito
matutubos para sa aking sarili nang hindi masisira ang aking
sariling pamana. Kunin mo ang aking karapatan ng pagtubos
para sa iyong sarili, dahil hindi ko ito matutubos.” **7** Ngayon ito
ang kaugalian sa Israel sa mga naunang panahon patungkol
sa pagtubos at pagpalit ng mga ari-arian. Para patunayan ang
lahat ng mga bagay, hinuhubad ng isang tao ang kaniyang

sapatos at ibinibigay ito sa kaniyang kapitbahay; ito ang paraan
sa paggawa ng ayon sa batas na mga kasunduan sa Israel. **8**
Kaya sinabi ng malapit na kamag-anak kay Boaz, “Bilhin ito
para sa iyong sarili.” At hinubad niya ang kaniyang sapatos. **9**
Pagkatapos sinabi ni Boaz sa mga nakatatanda at sa lahat ng
mga tao, “Kayo ang mga saksi sa araw na ito na nabili ko ang
lahat ng dating kay Elimelek at lahat ng dating kay Quelion at
Mahlon mula sa kamay ni Naomi. **10** Bukod dito tungkol kay
Ruth na Moabita, ang asawa ni Mahlon: nakuha ko rin siya na
maging aking asawa, sa utos para maitaas ko ang pangalan
ng namatay na lalaki sa kaniyang pamana, kaya ang kaniyang
pangalan ay hindi mapuputol mula sa gitna ng kaniyang mga
kapatid at mula sa tarangkahan ng kaniyang lugar. Kayo ang
mga saksi ngayon.” **11** Sinabi ng lahat ng mga tao na nasa
tarangkahan at mga nakatatanda, “Kami ang mga saksi. Gawin
nawa ni Yahweh ang babae na pumasok sa iyong bahay tulad
nina Raquel at Lea, ang dalawa na nagtayo ng bahay sa Israel.
Magtagumpay ka nawa sa Efrata at maging kilala sa Betlehem.
12 Nawa ang iyong bahay ay maging tulad ng bahay ni Fares, na
ipinanganak ni Tamar kay Juda, sa pamamagitan ng anak na
ibibigay sa iyo ni Yahweh sa dalagang ito.” **13** Kaya kinuha ni
Boaz si Ruth, at siya ay naging asawa niya. Sinipingan niya
ito, at pinahintulutan ni Yahweh na mabuntis siya at nagsilang
siya ng isang anak na lalaki. **14** Sinabi ng mga babae kay
Naomi, “Pagpalain ka nawa ni Yahweh, na hindi ka iniwan sa
araw na ito na walang isang malapit na kamag-anak, itong
sanggol. Nawa maging kilala ang kaniyang pangalan sa Israel.
15 Nawa maging isa siyang tagapagpanumbalik ng buhay, at
isang tagapagpalusog sa iyong katandaan, dahil isinilang siya

ng iyong manugang, na nagmahal sa iyo, na mas mabuti sa iyo
kaysa pitong anak na lalaki.” **16** Pagkatapos kinuha ni Naomi
ang bata, pinahiga niya siya sa kaniyang dibdib at inalagaan
siya. **17** At ang mga babae, kaniyang mga kapitbahay, binigyan
siya ng pangalan, sinasabing, “Isang bata ang ipinanganak
kay Naomi.” Pinangalanan nila siyang Obed. Naging ama siya
ni Jesse, na naging ama ni David. **18** Ngayon ito ang mga
kaapu-apuhan ni Fares: si Fares ang naging ama ni Hezron, **19**
si Hezron ang naging ama ni Ram, si Ram ang naging ama
ni Aminadab, **20** si Aminadab ang naging ama ni Naason, si
Naason ang naging ama ni Salmon, **21** si Salmon ang naging
ama ni Boaz, si Boaz ang naging ama ni Obed, **22** si Obed ang
naging ama ni Jesse, at si Jesse ang naging ama ni David.

1 Samuel

1 Mayroong isang tao ng Romataim-Zofim, sa maburol na lupain
ng Efraim; ang kanyang pangalan ay si Elkana na anak na lalaki
ni Jeroham na anak na lalaki ni Elihu na anak na lalaki ni Tohu na
anak na lalaki ni Zuf, isang Efrateo. **2** Mayroon siyang dalawang
asawa; ang pangalan ng unang asawa ay si Ana at ang pangalan
ng pangalawa ay si Penina. Nagkaroon ng mga anak si Penina,
ngunit hindi nagkaanak si Ana. **3** Umaalis ang taong ito mula sa
kanyang siyudad taon-taon upang sumamba at mag-alay kay
Yahweh ng mga hukbo sa Shilo. Naroon ang dalawang anak na
lalaki ni Eli, sina Hofni at Pinehas, na mga pari kay Yahweh. **4**
Kapag dumarating ang araw para kay Elkana para mag-alay
bawat taon, palagi niyang binibigyan ng mga bahagi ng karne si
Penina na kanyang asawa at lahat ng kanyang anak na lalaki at
babae. **5** Ngunit para kay Ana binibigyan niya palagi ng dobleng
bahagi si Ana, dahil minahal niya si Ana, kahit na isinara ni
Yahweh ang kanyang sinapupunan. **6** Lubos siyang ginalit ng
kanyang karibal upang mainis siya, dahil isinara ni Yahweh
ang kanyang sinapupunan. **7** Kaya taon-taon, kapag umaakyat
siya sa bahay ni Yahweh kasama ang kanyang pamilya, palagi
siyang ginagalit ng kanyang karibal. Kaya umiiyak na lang
siya at hindi na kumakain. **8** Palaging sinasabi sa kanya ng
kanyang asawa na si Elkana, “Ana, bakit ka umiiyak? Bakit
hindi ka kumakain? Bakit malungkot ang iyong puso? Hindi ba
ako mas mabuti sa iyo kaysa sampung anak na lalaki?” **9** Sa
isa sa mga pagkakataong ito, tumayo si Ana matapos silang
kumain at uminom sa Shilo. Ngayon nakaupo si Eli na pari
sa kanyang upuan sa tapat ng pintuan patungo sa bahay ni
Yahweh. **10** Labis ang kanyang pagdadalamhati; nanalangin

siya kay Yahweh at umiyak nang matindi. 11 Gumawa siya
ng isang panata at sinabi niya, “Yahweh ng mga hukbo, kung
titingin ka sa dalamhati ng iyong lingkod at iisipin ako, at huwag
mong kalimutan ang iyong lingkod, ngunit bigyan mo ng anak
na lalaki ang iyong lingkod, pagkatapos ibibigay ko ang buong
buhay niya kay Yahweh, at walang labaha ang dadampi sa
kanyang ulo.” 12 Habang patuloy siyang nagdadasal sa harapan
ni Yahweh, pinagmasdan ni Eli ang kanyang bibig. 13 Nangusap
si Ana sa kanyang puso. Gumalaw ang kanyang mga labi,
ngunit hindi narinig ang kanyang boses. Kaya inakala ni Eli na
siya ay lasing. 14 Sinabi ni Eli sa kanya, “Gaano katagal kang
magiging lasing? Itapon mo ang iyong alak.” 15 Sumagot si
Ana, “Hindi, aking amo, ako ay isang babaeng nagdadalamhati
ang kalooban. Hindi ako nakainom ng alak o matapang na
inumin, ngunit ibinubuhos ko ang aking kaluluwa sa harapan
ni Yahweh.” 16 “Huwag mong ituring na ang iyong lingkod
ay isang nakahihiyang babae; nagsasalita ako mula sa aking
matinding pag-aalala at pagkagalit.” 17 Pagkatapos sumagot
si Eli at sinabing, “Umalis ka ng mapayapa; ipagkaloob nawa
ng Diyos ng Israel ang iyong kahilingan na iyong hiniling sa
kanya.” 18 Sinabi niya, “Hayaang makasumpong ng biyaya ang
iyong lingkod sa iyong paningin.” Pagkatapos umalis ang babae
at kumain; hindi na malungkot ang kanyang mukha. 19 Sila'y
bumangon nang maaga sa araw na iyon at sumamba sa harapan
ni Yahweh, at pagkatapos bumalik sila sa kanilang bahay sa
Ramah. Sinipingan ni Elkana si Ana na kanyang asawa, at
inalala siya ni Yahweh. 20 Nang dumating ang panahon, nabuntis
si Ana at nagsilang ng isang batang lalaki. Tinawag niya ang
kanyang pangalan na Samuel, sinasabing, “Dahil hiningi ko

siya mula kay Yahweh." **21** Muli, umakyat sina Elkana at ang
kanyang buong bahay upang maghandog ng taunang pag-aalay
at tuparin ang kanyang panata. **22** Ngunit hindi sumama si Ana;
sinabi niya sa kanyang asawa, "Hindi ako sasama hanggang
sa hindi na sumususo ang bata; pagkatapos dadalhin ko siya,
upang maipakita siya sa harapan ni Yahweh at manirahan siya
doon magpakailanman." **23** Sinabi ni Elkana na kanyang asawa
sa kanya, "Gawin mo kung ano ang pasya mong mabuti sa
iyo. Maghintay ka hanggang sa hindi mo na siya pinapasuso;
pagtibayin lamang nawa ni Yahweh ang kanyang salita." Kaya
nanatili ang babae at pinasuso ang kanyang anak hanggang sa
hindi na siya sumususo. **24** Nang hindi na niya siya pinapasuso,
isinama niya siya kasama ang tatlong taong gulang na toro,
isang epa ng pagkain at isang bote ng alak, at dinala niya siya
sa bahay ni Yahweh sa Shilo. Ngayon ang anak niya ay bata pa.
25 Pinatay nila ang toro, at dinala nila ang bata kay Eli. **26** Sinabi
niya, "O aking panginoon! Habang buhay ka, aking panginoon,
ako ang babaeng tumayo rito sa tabi mo na nananalangin kay
Yahweh. **27** Sapagkat ang batang ito ang aking ipinanalangin at
ibinigay sa akin ni Yahweh ang aking kahilingan na aking hiniling
sa kanya. **28** Ibinibigay ko siya kay Yahweh; habang nabubuhay
siya ipapahiram ko siya kay Yahweh." At sinamba ni Elkana at
kanyang pamilya si Yahweh doon.

2 Nanalangin si Ana at sinabing, "Nagsasaya ang aking puso kay
Yahweh. Itinaas ni Yahweh ang aking tambuli. Nagmamayabang
ang aking bibig sa aking mga kaaway, dahil nagagalak ako sa
iyong pagliligtas. **2** Wala ng banal tulad ni Yahweh, sapagka't
walang iba maliban sa iyo; walang ibang bato tulad ng ating
Diyos. **3** Huwag nang magmataas ng buong kapurihan; huwag

hayaang maglabas ng kahambugan ang iyong bibig. Sapagka't
si Yahweh ay Diyos ng kaalaman; sa pamamagitan niya
tinitimbang ang mga kilos. **4** Nasira ang mga pana ng mga
makapangyarihang kalalakihan, ngunit iyong mga nadapa ay
nagsuot ng kalakasan tulad ng isang sinturon. **5** Ipinaupa
ng mga busog ang kanilang sarili para sa tinapay; sa mga
gutom sila ay hindi na naging gutom. Kahit na ang isang
baog ay magsisilang ng pito, ngunit mananamlay ang babaeng
maraming anak. **6** Pumapatay si Yahweh at bumubuhay. Siya
ang nagbababa sa Sheol at nagtataas. **(Sheol h7585)** **7** Si
Yahweh ang nagpapadukha, at siya ang nagpapayaman. Siya
ang nagpapababa, ngunit siya rin naman ang nagpapataas. **8**
Ibinabangon niya ang mahirap mula sa alabok. Itinataas niya
ang mga nangangailangan mula sa tambak ng abo upang
paupuin sila kasama ang mga prinsipe at manahin ang upuan ng
karangalan. Sapagka't ang mga haligi ng mundo ay kay Yahweh
at kanyang ipinatong sa kanila ang sanlibutan. **9** Gagabayan
niya ang mga paa ng kanyang mga tapat, ngunit patatahimikin
ang mga makasalanan sa kadiliman, sapagka't walang ni isa
ang mananaig sa pamamgitan ng lakas. **10** Magkakapira-piraso
ang mga sumasalungat kay Yahweh; magpapakulog siya mula
sa langit laban sa kanila. Si Yahweh ang huhusga sa mga dulo
ng mundo. Bibigyan niya ng kalakasan ang kanyang hari at
itataas niya ang sungay ng kanyang hinirang.” **11** Pagkatapos
pumunta si Elkana sa Rama, sa kanyang bahay. Naglingkod ang
bata kay Yahweh sa harapan ni Eli na pari. **12** Ngayon ang mga
anak na lalaki ni Eli ay mga walang kabuluhang kalalakihan.
Hindi nila nakikilala si Yahweh. **13** Ang kaugalian ng mga pari
kapag naghandog ang sinumang tao ng isang alay, pupunta

ang lingkod ng pari na may dalang tatlong tulis na tinidor sa
kanyang kamay, habang kumukulo ang karne. **14** Itusok niya ito
sa loob ng kawali, o takure, o kaldero, o palayok. Lahat nang
nakuha ng tinidor ay kukunin ng pari para sa kanyang sarili.
Ginawa nila ito sa Shilo kasama ang lahat ng mga Israelita
na pumunta roon. **15** Sa halip, bago nila sunugin ang taba,
dumating ang lingkod ng pari, at sinabi sa taong nag-aalay,
"Magbigay ka ng karne upang ihawin para sa pari; sapagka't
hindi niya tatanggapin ang pinakuluang karne mula sa iyo, ngunit
hilaw lamang." **16** Kung sasabihin ng tao sa kanya, "Dapat nilang
sunugin muna ang taba, at pagkatapos kumuha ka ng hangga't
gusto mo." Pagkatapos sasabihin niyang, "Hindi, ibigay mo ito
sa akin ngayon; kung hindi, kukunin ko ito ng sapilitan." **17** Ang
kasalanan ng mga binatang ito ay napakalaki sa harapan ni
Yahweh, sapagka't inalipusta nila ang handog ni Yahweh. **18**
Ngunit naglingkod si Samuel kay Yahweh bilang isang batang
dinamitan ng isang linong epod. **19** Ginagawan siya ng kanyang
ina ng isang maliit na balabal at dinadala ito sa kanya taon-
taon, kapag umaakyat siya kasama ang kanyang asawa upang
maghandog ng taunang alay. **20** Pinagpapala ni Eli si Elkana
at kanyang asawa at sinasabing, "Bigyan nawa ka ni Yahweh
ng maraming anak sa pamamagitan ng babaeng ito dahil sa
kahilingan na kanyang ginawa kay Yahweh." Pagkatapos babalik
sila sa kanilang sariling tahanan. **21** Tinulungan muli ni Yahweh
si Ana, at nabuntis siya ulit. Nagsilang siya ng tatlong anak na
lalaki at dalawang anak na babae. Samantala, lumaki ang batang
si Samuel sa harapan ni Yahweh. **22** Ngayon napakatanda na
ni Eli; narinig niya ang lahat ng ginagawa ng kanyang mga
anak na lalaki sa buong Israel, at kung paano nila sinipingan

ang mga kababaihan na naglilingkod sa pasukan patungo sa
tolda ng pagpupulong. **23** Sinabi niya sa kanila, “Bakit ninyo
ginawa ang ganoong mga bagay? Sapagka't narinig ko ang
inyong mga masamang gawa mula sa lahat ng mga taong
ito.” **24** Hindi, mga anak ko; sapagka't hindi magandang balita
ang aking naririnig. Dinulot ninyong sumuway ang mga tao ni
Yahweh. **25** “Kung magkakasala ang isang tao laban sa iba,
hahatulan siya ng Diyos; ngunit kung magkakasala ang isang
tao laban kay Yahweh, sino ang magsasalita para sa kanya?”
Ngunit ayaw nilang makinig sa boses ng kanilang ama, dahil
nilalayon ni Yahweh na patayin sila. **26** Lumaki ang batang si
Samuel, at kinalugdan ni Yahweh at ng mga kalalakihan. **27**
Ngayon dumating ang isang lingkod ng Diyos kay Eli at sinabi sa
kanya, “Sinasabi ni Yahweh, 'Hindi ko ba inihayag ang aking
sarili sa bahay ng iyong ninuno, nang naroon sila sa Ehipto
sa pagkakaalipin sa bahay ni Paraon? **28** Pinili ko siya mula
sa lahat ng mga lipi ng Israel upang maging aking pari, para
umakyat sa aking altar, at para magsunog ng insenso, para
magsuot ng isang epod sa aking harapan. Ibinigay ko sa bahay
ng iyong ninuno ang lahat ng handog ng mga tao ng Israel na
ginawa sa apoy. **29** Sa gayon, bakit ninyo hinahamak ang aking
mga alay at mga handog na aking kinakailangan sa lugar kung
saan ako naninirahan? Bakit ninyo pinarangalan ang inyong mga
anak na lalaki na higit sa akin sa pamamagitan ng pagpapataba
ng inyong sarili ng mga mainam ng bawat handog ng aking
bayang Israel?' **30** Sapagka't si Yahweh, ang Diyos ng Israel,
nagsasabing, 'Nangako ako na ang inyong bahay, at ang bahay
ng inyong ninuno, ay lalakad sa harap ko magpakailanman.'
Ngunit ngayon sinasabi ni Yahweh, 'Malayong gawin ko ito,

sapagka't pararangalan ko yaong nagpaparangal sa akin, ngunit
yaong mga humahamak sa akin ay hindi papahalagahan. **31**
Tingnan mo, paparating na ang mga araw na puputulin ko ang
iyong lakas at ang lakas ng bahay ng iyong ama, upang wala
ng sinumang matandang lalaki sa iyong bahay. **32** Makikita
mo ang pagdadalamhati sa lugar kung saan ako naninirahan.
Kahit na ibibigay ang kabutihan sa Israel, wala nang sinumang
matandang lalaki sa iyong bahay. **33** Sinuman sa inyo na hindi ko
puputulin mula sa aking altar, idudulot kong lumabo ang inyong
mga mata, at magdudulot ako ng kapighatian para sa inyong
buhay. Mamamatay ang lahat ng kalalakihang ipapanganak sa
inyong pamilya. **34** Ito ang magiging palatandaan para sa iyo na
darating sa iyong dalawang anak na lalaki, kay Hofni at Pinehas:
Mamamatay silang dalawa sa parehong araw. **35** Magtataas ako
para sa aking sarili ng isang tapat na pari na gagawa kung ano
ang nasa aking puso at nasa aking kaluluwa. Gagawan ko siya
ng isang tiyak na bahay; at lalakad siya sa harapan ng aking
hinirang na hari magpakailanman. **36** Paparoon ang bawat isa
na naiwan sa iyong bahay at yuyukod sa taong iyon, hihingi
para sa isang pirasong ng pilak at isang putol ng tinapay, at
magsasabing, "Pakiusap italaga mo ako sa isa sa mga tungkulin
ng pari upang makakain ako ng piraso ng tinapay.'""

3 Naglingkod kay Yahweh ang batang si Samuel na nakapailalim
kay Eli. Madalang ang mga salita ni Yahweh sa mga panahong
iyon; walang madalas na pangitain. **2** Sa panahong iyon, nang
si Eli, na ang paningin ay nagsimulang lumabo kaya hindi na
siya makakita nang mabuti, ay nakahiga sa kanyang sariling
higaan. **3** Hindi pa namamatay ang ilawan ng Diyos, at nakahiga
si Samuel upang matulog sa bahay ni Yahweh, kung saan

naroon ang kaban ng Diyos. **4** Tumawag si Yahweh kay Samuel,
na nagsabing, “Narito ako.” **5** Tumakbo si Samuel kay Eli at
sinabing, “Narito ako, dahil tinawag mo ako.” Sinabi ni Eli, “Hindi
kita tinawag; humiga ka ulit.” Umalis si Samuel at humiga. **6**
Tumawag muli si Yahweh, “Samuel.” Bumangon muli si Samuel
at nagtungo kay Eli at sinabing, “Narito ako, dahil tinawag mo
ako.” Sumagot si Eli, “Hindi kita tinawag, aking anak; humiga
ka muli.” **7** Ngayon wala pang anumang karanasan si Samuel
kay Yahweh, ni nagkaroon ng anumang mensahe mula kay
Yahweh na naibunhayag sa kanya. **8** Tinawag muli ni Yahweh si
Samuel sa ikatlong pagkakataon. Muling bumangon si Samuel
at nagtungo kay Eli at sinabing, “Narito ako, sapagka't tinawag
mo ako.” Pagkatapos napagtanto ni Eli na tinawag ni Yahweh
ang bata. **9** Pagkatapos sinabi ni Eli kay Samuel, “Umalis ka at
humigang muli; kung tatawagin ka niya muli, dapat mong sabihin,
'Magsalita ka, Yahweh, sapagka't nakikinig ang iyong lingkod.'"
Kaya umalis si Samuel at minsan pang humiga sa kanyang
sariling lugar. **10** Dumating si Yahweh at tumayo; tumawag siya
tulad ng ibang mga pagkakataon, “Samuel, Samuel.” Pagkatapos
sinabi ni Samuel, “Magsalita ka, sapagka't nakikinig ang iyong
lingkod.” **11** Sinabi ni Yahweh kay Samuel, “Tingnan mo, gagawa
akong ng isang bagay sa Israel kung saan manginginig ang
mga tainga ng lahat ng makakarinig nito. **12** Sa araw na iyon
tutuparin ko ang lahat ng bagay na aking sinabi kay Eli tungkol sa
kanyang bahay, mula simula hanggang sa katapusan. **13** Sinabi
ko na sa kanya na hahatulan ko ang kanyang sambahayan
minsan para sa lahat ng kasalanang kanyang nalaman, dahil
nagdala ng sumpa sa kanilang sarili ang kanyang mga anak
na lalaki at hindi niya sila pinigilan. **14** Dahil dito naipangako

ko sa sambahayan ni Eli na ang mga kasalanan ng kanyang
sambahayan ay hindi kailanman mapapawi sa pamamagitan
ng alay o handog." 15 Nakahiga si Samuel hanggang umaga;
pagkatapos binuksan niya ang mga pintuan ng bahay ni Yahweh.
Ngunit natakot si Samuel na sabihin kay Eli ang tungkol sa
pangitain. 16 Pagkatapos tinawag ni Eli si Samuel at sinabing,
"Samuel, anak ko." Sinabi ni Samuel, "Narito ako." 17 Sinabi
niya, "Ano ang salitang kanyang sinabi sa iyo? Pakiusap huwag
mo itong itago mula sa akin. Gawin nawa sa iyo ng Diyos, at
higit pa, kung itatago mo ang anumang bagay mula sa akin
anuman sa lahat ng salitang sinabi niya sa iyo." 18 Sinabi ni
Samuel sa kanya ang lahat; wala siyang tinago mula sa kanya.
Sinabi ni Eli, "Si Yahweh iyon. Hayaan mong gawin niya anuman
ang sa tingin niya ay mabuti sa kanya." 19 Lumaki si Samuel, at
kasama niya si Yahweh at wala sa kanyang mga salitang inihula
ang nabigong magkatotoo. 20 Nalaman ng buong Israel mula
Dan hanggang Beer-seba na hinirang si Samuel upang maging
isang propeta ni Yahweh. 21 Nagpakita muli si Yahweh sa Shilo,
sapagka't ibinunyag niya ang kanyang sarili kay Samuel sa Shilo
sa pamamagitan ng kanyang salita.

4 Dumating ang salita ni Samuel sa buong Israel. Ngayon
umalis ang Israel upang makipaglaban sa mga Filisteo. Nagtayo
sila ng kampo sa Ebenezer, at nagtayo ng kampo ang mga
Felisteo sa Afek. 2 Humanay ang mga Filisteo para labanan
ang Israel. Lumaganap ang labanan, natalo ang Israel ng mga
Filisteo, na pumatay ng halos apat na libong kalalakihan sa lugar
ng labanan. 3 Nang dumating ang mga tao sa kampo, sinabi ng
nakakatanda ng Israel, "Bakit tayo pinatalo ni Yahweh ngayon
sa mga Filisteo? Dalhin natin ang kaban ng tipan ni Yahweh dito

mula sa Silo, upang makasama natin iyon dito, para panatilihin
tayong ligtas mula sa kapangyarihan ng ating mga kaaway." **4**
Kaya nagpadala ang mga tao ng kalalakihan sa Silo; mula roon
dinala nila ang kaban ng tipan ni Yahweh ng mga hukbo, na
nakaupo sa itaas ng querobin. Ang dalawang anak na lalaki ni
Eli na sina Hofni at Finehas ay naroon kasama ang kaban ng
tipan ng Diyos. **5** Nang dumating ang kaban ng tipan ni Yahweh
sa kampo, sumigaw nang malakas ang lahat ng mga tao ng
Israel, at umugong ang mundo. **6** Nang narinig ng mga Filisteo
ang ingay ng hiyawan, sinabi nila, "Ano ang kahulugan nitong
malakas na hiyawan sa kampo ng mga Hebreo?" Pagkatapos
napagtanto nila na dumating ang kaban ni Yahweh sa kampo. **7**
Natakot ang mga Filisteo; sinabi nila, "Dumating ang Diyos sa
kampo." Sinabi nila, "Kapighatian sa atin!" Hindi pa nangyayari
ito noon! **8** Kapighatian sa atin! Sino ang magtatanggol sa atin
mula sa lakas nitong makapangyarihang Diyos? Ito ang Diyos
na sumalakay sa mga taga-Ehipto sa pamamagitan ng marami
at iba't ibang uri ng salot sa ilang. **9** Lakasan ninyo ang loob
ninyo, at magpakalalaki kayo, kayong mga Filisteo, o magiging
mga alipin kayo para sa mga Hebreo, gaya ng naging mga alipin
sila sa inyo. Magpakalalaki kayo, at lumaban." **10** Nakipaglaban
ang mga Filisteo, at natalo ang Israel. Tumakas ang bawat isa
sa kanyang bahay, at ang patayan ay napakalawak; sapagka't
natalo ang tatlumpung libong sundalo mula sa Israel. **11** Nakuha
ang kaban ng Diyos at namatay ang dalawang lalaking anak ni
Eli, na sina Hofni at Finehas. **12** Tumakbo ang isang lalaki ng
Benjamin mula sa hanay ng labanan at nakarating sa Silo sa
parehong araw, dumating na punit ang kanyang mga damit at
may lupa sa kanyang ulo. **13** Nang nakarating siya, nakaupo si

Eli sa kanyang upuan na nakatingin sa daan dahil kumabog ang
kanyang puso na may pag-aalala para sa kaban ng Diyos. Nang
pumasok ang lalaki sa lungsod at sinabi ang balita, umiyak ang
buong lungsod. **14** Nang narinig ni Eli ang ingay ng iyakan, sinabi
niya, “Ano ang kahulugan nitong hiyawan?” Biglang dumating
ang lalaki at sinabi kay Eli. **15** Ngayon siyamnapu't walong taong
gulang na si Eli; malabo ang kanyang mga mata, at hindi siya
makakita. **16** Sinabi ng lalaki kay Eli, “Ako ang isang nanggaling
mula sa hanay ng labanan. Tumakas ako mula sa labanan sa
araw na ito.” At sinabi niya, “Ano ang nangyari, anak ko?” **17**
Sumagot at nagsabi ang lalaking nagdala ng balita, “Tumakas
ang Israel mula sa mga Filisteo. Mayroon ding isang malaking
pagkatalo sa mga tao. Ang iyong dalawang anak na lalaki, na
sina Hofni at Finehas ay patay na, at nakuha ang kaban ng
Diyos.” **18** Nang nabanggit niya ang kaban ng Diyos, natumba
patalikod si Eli mula sa kanyang upuan sa gilid ng tarangkahan.
Nabali ang kanyang leeg, at namatay siya, dahil matanda na siya
at mabigat. Naging hukom siya ng Israel sa loob ng apatnapung
taon. **19** Ngayon ang kanyang manugang na babae, asawa ni
Finehas, ay buntis at malapit ng manganganak. Nang narinig
niya ang balita na nakuha ang kaban ng Diyos at ang kanyang
biyenang lalaki at ang kanyang asawa ay patay na, lumuhod siya
at nanganak, ngunit nagpahina sa kanya ang hirap ng kanyang
panganganak. **20** Sinabi sa kanya ng babaeng nagpapaanak sa
oras na malapit na siyang mamatay, “Huwag kang matakot,
dahil nanganak ka ng isang lalaki.” Ngunit hindi siya sumagot o
isinapuso kung ano ang kanilang sinabi. **21** Pinangalanan niya
ang bata ng Icabod, na nagsasabing, “Nawala ang kaluwalhatian
mula sa Israel!” dahil nakuha ang kaban ng Diyos, at dahil sa

kanyang biyenan at kanyang asawa. 22 At sinabi niya, “Nawala
ang kaluwalhatian mula sa Israel, dahil nakuha ang kaban ng
Diyos.”
5 Ngayon nakuha na ng mga Filisteo ang kaban ng Diyos, at
dinala nila ito mula sa Ebenezer patungo sa Asdod. 2 Kinuha ng
mga Filisteo ang kaban ng Diyos, dinala nila ito sa bahay ng
Dagon, at inilagay sa tabi ng Dagon. 3 Nang nagising nang
maaga sa sumunod na araw ang mga tao ng Asdod, tingnan
ninyo, natumba paharap sa lupa ang Dagon sa harapan ng
kaban ni Yahweh. Kaya kinuha nila ang Dagon at inilagay siyang
muli sa kanyang lugar. 4 Ngunit nang nagising sila nang maaga
ng sumunod na umaga, tingnan ninyo, natumba paharap sa lupa
ang Dagon sa harapan ng kaban ni Yahweh. Ang ulo ng Dagon
at kanyang dalawang kamay ay putol na naroon sa pintuan.
Katawan lamang ng Dagon ang naiwan. 5 Ito ang dahilan, kahit
sa araw na ito, ang mga pari ng Dagon at sinumang dumating
sa bahay ng Dagon ay hindi umaapak sa pintuan ng Dagon
sa Asdod. 6 Napakabigat ng kamay ni Yahweh sa mga tao ng
Asdod. Winasak niya sila at pinahirapan sila ng mga bukol,
kapwa sa Asdod at nasasakupan nito. 7 Nang napagtanto ng
mga kalalakihan ng Asdod kung ano ang nangyayari, sinabi nila,
“Hindi dapat manatili ang kaban ng Diyos ng Israel sa atin, dahil
mabigat ang kanyang kamay laban sa atin at laban kay Dagon
na ating diyos.” 8 Kaya ipinadala nila at sama-samang tinipon
ang lahat ng mga namumuno ng mga Filisteo; sinabi nila sa
kanila, “Ano ang gagawin namin sa kaban ng Diyos ng Israel?”
Sumagot sila, “Hayaang dalhin ang kaban ng Diyos ng Israel sa
palibot ng Gat.” At dinala nila ang kaban ng Diyos ng Israel
doon. 9 Ngunit pagkatapos nilang madala ito sa palibot, ang

kamay ni Yahweh ay laban sa lungsod, na nagdudulot ng isang
napakalaking kalituhan. Pinahirapan niya ang mga kalalakihan
ng lungsod, kapwa maliit at malaki; at ang mga bukol ay kumalat
sa kanila. **10** Kaya ipinadala nila ang kaban ng Diyos sa Ekron.
Ngunit pagdating mismo ng kaban ng Diyos sa Ekron, sumigaw
ang mga taga-Ekron, nagsasabing, "Dinala nila sa atin ang
kaban ng Diyos ng Israel upang patayin tayo at ang ating mga
tao." **11** Kaya pinatawag nila at sama-samang tinipon ang lahat
ng mga namumuno ng mga Filisteo; sinabi nila sa kanila, "Ilayo
ninyo ang kaban ng Diyos ng Israel, at hayaang bumalik ito sa
sariling lugar nito, upang hindi tayo nito patayin at ating mga
tao." Dahil nagkaroon na ng isang nakamamatay na takot sa
buong siyudad; napakabigat ng kamay ng Diyos doon. **12** Ang
mga kalalakihang hindi namatay ay pinahirapan ng mga bukol,
at umabot ang iyak ng siyudad sa kalangitan.

6 Ngayon nasa bansa ng mga Filisteo ang kaban ni Yahweh sa
loob ng pitong buwan. **2** Pagkatapos pinatawag ng mga tao
ng Filisteo ang mga pari at ang mga manghuhula; sinabi nila
sa kanila, "Ano ang dapat nating gawin sa kaban ni Yahweh?
Sabihin mo sa amin kung paano namin dapat ipadala ito pabalik
sa sariling bansa nito." **3** Sinabi ng mga pari at mga manghuhula,
"Kung ibabalik ninyo ang kaban ng Diyos ng Israel, huwag itong
ibalik na walang regalo; sa ano mang paraan padalhan siya
ng isang handog pambayad para sa kasalanan. Pagkatapos
gagaling kayo, at malalaman ninyo kung bakit hindi inalis ang
kanyang kamay sa inyo hanggang ngayon." **4** Pagkatapos sinabi
nila, "Ano ang dapat na handog pambayad para sa kasalanan
na ibabalik namin sa kanya?" Sumagot sila, "Limang ginintuang
bukol at limang ginintuang daga, lima bilang pareho sa bilang

ng mga namumuno ng mga Filisteo. Para sa parehong salot
na nagpahirap sa inyo at sa inyong mga namumuno. **5** Kaya
dapat gumawa kayo ng inyong mga hugis ng mga bukol, at
mga hugis ng inyong daga na puminsala sa lupain, at bigyan
ng kaluwalhatian ang Diyos ng Israel. Marahil aalisin niya ang
kanyang kamay mula sa inyo, mula sa inyong mga diyos, at
mula sa inyong lupain. **6** Bakit ninyo papatigasin ang inyong
mga puso, gaya ng mga taga-Ehipto at ni Paraon na pinatigas
ang kanilang mga puso? Iyon ay nang matindi silang pinahirapan
ng Diyos; hindi ba pinaalis ng mga taga-Ehipto ang mga tao, at
umalis sila? **7** Pagkatapos ngayon, maghanda kayo ng isang
bagong kariton na may dalawang nagpapasusong baka, na hindi
pa nasingkawan. Itali ang mga baka sa kariton, ngunit dalhin
ang kanilang guya pauwi, malayo mula sa kanila. **8** Pagkatapos
dalhin ang kaban ni Yahweh at ilagay ito sa kariton. Ilagay ang
mga ginintuang anyo na ibabalik sa kanya bilang isang handog
para sa kasalanan sa isang kahon sa isang gilid nito. Pagkatapos
pakawalan ito at hayaang umalis. **9** Pagkatapos masdan ninyo;
kung pupunta ito sa daan patungo sa sarili nitong lupain sa
Beth-semes, kung gayon si Yahweh ang nagpatupad nitong
malaking sakuna. Ngunit kung hindi, saka natin malalaman na
hindi ang kanyang kamay ang nagpahirap sa atin; sa halip,
malalaman nating nagkataon lang na nangyari ito sa atin."
10 Ginawa ito ng mga kalalakihan gaya ng sinabi sa kanila;
kumuha sila ng dalawang nagpapasusong baka, tinali nila sa
kariton, at ikinulong ang kanilang mga guya sa tahanan. **11**
Inilagay nila ang kaban ni Yahweh sa kariton, kasama ng isang
kahon na naglalaman ng mga ginintuang daga at ang kanilang
hinulmang mga bukol. **12** Tumuloy ang mga baka sa dako ng

Beth-semes. Pumunta sila sa tabi ng isang malapad na daan,
umuungal sila habang lumalakad, at hindi sila lumihis patabi
maging sa kanan o sa kaliwa. Sinundan sila ng mga namumuno
ng Felisteo sa hangganan ng Beth-semes. **13** Ngayon nag-
aaniang mga tao ng Beth-semes sa kanilang trigo sa lambak.
Nang tumingin sila sa itaas at nakita ang kaban, nagalak sila. **14**
Dumating ang kariton sa bukirin ni Josue mula sa Beth-semes at
huminto roon. Naroon ang isang malaking bato, at biniyak nila
ang kahoy mula sa kariton, at hinandog ang mga baka bilang
isang handog na susunugin kay Yahweh. **15** Ibinaba ng mga
Levita ang kaban ni Yahweh at kahon na kasama nito, kung
saan naroon ang mga ginintuang anyo, at inilagay ang mga ito
sa malaking bato. Inihandog ng mga kalalakihan ng Beth-semes
ang handog na susunugin at gumawa ng mga alay sa parehong
araw kay Yahweh. **16** Nang nakita ito ng limang namumuno sa
mga Filisteo, bumalik sila sa araw na iyon sa Ekron. **17** Ito ang
mga ginintuang bukol na ibinalik ng mga Filisteo para sa isang
handog pambayad para sa kasalanan kay Yahweh: isa para
sa Asdod, isa para sa Gaza, isa para sa Ashkelon, isa para
sa Gat at isa para sa Ekron. **18** Parehong bilang ang limang
ginintuang daga sa bilang ng lahat ng lungsod ng Filisteo pag-
aari ng limang namumuno, kapwa matibay na mga lungsod at
mga panlalawigang nayon. Ang malaking bato, na nasa tabi nito
inilagay nila ang kaban ni Yahweh, ay nanatiling isang saksi
hanggang sa araw na ito sa bukirin ni Josue na Beth-semita. **19**
Sinalakay ni Yahweh ang ilang kalalakihan ng Beth-semes dahil
tumingin sila sa kanyang kaban. Pinatay niya ang pitumpung
kalalakihan. Nagluksa ang mga tao, dahil binigyan ni Yahweh
ang mga tao ng isang malaking dagok. **20** Sinabi ng mga

kalalakihan ng Beth-semes, “Sino ang makakatayo sa harapan ni
Yahweh, ang banal na Diyos na ito? At kanino siya aakyat mula
sa atin?” **21** Nagpadala sila ng mga mensahero na naninirahan
sa Kiriath Jearim, sinasabing, “Ibinalik ng mga Filisteo ang kaban
ni Yahweh; bumaba at dalhin ninyo ito pabalik.”

7 Dumating ang mga kalalakihan ng Kiriat-Jearim, kinuha ang
kaban ni Yahweh, at dinala ito sa bahay ni Abinadab sa burol.
Itinalaga nila ang kanyang anak na lalaking si Eleazar para
mangalaga sa kaban ni Yahweh. **2** Mula nang araw na manatili
ang kaban sa Kiriat-Jearim, lumipas ang mahabang panahon,
dalawampung taon. Nanaghoy ang buong bahay ng Israel at
ninais nilang bumaling kay Yahweh. **3** Sinabi ni Samuel sa lahat
ng tao ng Israel, “Kung babalik kayo kay Yahweh nang inyong
buong puso, alisin ninyo ang mga dayuhang diyos at ang Astarot
mula sa inyo, ibaling ang inyong mga puso kay Yahweh, at
siya lamang ang sambahin, sa gayon ililigtas niya kayo mula
sa kamay ng mga Filisteo.” **4** Pagkatapos inalis ng mga tao
ng Israel ang mga Baal at mga Astarot, at sinamba lamang
si Yahweh. **5** Pagkatapos, sinabi ni Samuel, “Dalahin ninyo
ang buong Israel sa Mizpa at mananalangin ako kay Yahweh
para sa inyo.” **6** Nagtipon sila sa Mizpa at sumalok ng tubig at
ibinuhos ito sa harapan ni Yahweh. Nag-ayuno sila sa araw na
iyon at sinabing, “Nagkasala kami laban kay Yahweh.” Doon
pinagpasiyahan ni Samuel ang mga alitan ng mga tao ng Israel
at pinangunahan ang mga tao. **7** Ngayon nang marining ng mga
Filisteo na nagtipon ang mga tao ng Israel sa Mizpa, sinalakay
ng mga namumuno ng Filisteo ang Israel. Pagkarinig ng mga
tao ng Israel nito, natakot sila sa mga Palestina. **8** Pagkatapos
sinabi ng bayan ng Israel kay Samuel, “Huwag kang tumigil sa

pagtawag kay Yahweh na ating Diyos para sa amin, upang iligtas
niya kami mula sa kamay ng mga Filisteo." 9 Kumuha si Samuel
ng isang pinapasusong kordero at inihandog ito bilang isang
buong sinunog na handog kay Yahweh. Pagkatapos patuloy na
tumawag si Samuel kay Yahweh para sa Israel, at sinagot siya
ni Yahweh. 10 Habang inihahandog ni Samuel ang sinunog na
handog, lumapit ang mga Filisteo para salakayin ang Israel.
Subalit nagpakulog si Yahweh ng isang malakas na tunog sa
araw na iyon laban sa mga Filisteo at nagkagulo sila, at napuksa
sila sa harapan ng Israel. 11 Pumunta ang mga kalalakihan ng
Israel mula sa Mizpa, at tinugis nila ang mga Filisteo at pinatay
sila hanggang sa ibaba ng Betcar. 12 Pagkatapos kumuha si
Samuel ng isang bato at itinayo ito sa pagitan ng Mizpa at Shen.
Pinangalanan niya itong Ebenezer, sinasabing, "Hanggang sa
ngayon tinulungan pa rin kami ni Yahweh." 13 Kaya nag-api
ang mga Filisteo at hindi sila pumasok sa hangganan ng Israel.
Laban sa mga Filisteo ang kamay ni Yahweh sa lahat ng araw ni
Samuel. 14 Naibalik sa Israel ang mga bayang kinuha ng mga
Filisteo mula sa Israel, mula sa Ekron hanggang sa Gat; binawi
ng Israel ang kanilang nasasakupan mula sa mga Filisteo.
Pagkatapos nagkaroon ng kapayapaan sa pagitan ng Israel
at mga Amoreo. 15 Hinatulan ni Samuel ang Israel sa lahat
ng araw ng kanyang buhay. 16 Bawat taon lumilibot siya sa
Bethel, sa Gilgal at sa Mizpa. Pinagpapasiyahan niya ang mga
alitan para sa Israel sa lahat ng mga lugar na ito. 17 Pagkatapos
babalik siya sa Rama, sapagkat naroon ang bahay niya; at
doon pinagpapasiyahan din niya ang mga alitan para sa Israel.
Gumawa rin siya ng altar doon kay Yahweh.

8 Nang matanda na si Samuel, ginawa niyang mga hukom sa
Israel ang mga anak niyang lalaki. **2** Joel ang pangalan ng
panganay niya at Abija ang pangalan ng pangalawa niyang anak
na lalaki. Mga hukom sila sa Beer-seba. **3** Hindi lumakad sa mga
paraan niya ang kanyang mga anak, sa halip naghabol sila sa
hindi tapat na tubo. Tumanggap sila ng mga suhol at binaluktot
ang katarungan. **4** Pagkatapos sama-samang nagtipon ang
mga nakakatanda ng Israel at pumunta sila kay Samuel sa
Rama. **5** Sinabi nila sa kanya, "Tingnan mo, matanda ka na at
hindi lumalakad ayon sa mga paraan mo ang iyong mga anak.
Pumili ka para sa amin ng isang hari na hahatol sa amin tulad
ng lahat ng mga bansa." **6** Subalit hindi nalugod si Samuel
nang sabihin nilang, "Bigyan mo kami ng haring hahatol sa
amin." Kaya nanalangin si Samuel kay Yahweh. **7** Sinabi ni
Yahweh kay Samuel, "Sundin mo ang boses ng mga tao sa
lahat ng bagay na sasabihin nila sa iyo; sapagkat hindi ikaw
ang tinanggihan nila, ngunit ako ang tinanggihan nila mula sa
pagiging hari nila. **8** Kumikilos sila ngayon tulad ng ginawa nila
mula noong araw na inilabas ko sila mula sa Ehipto, pinabayaan
ako, at naglingkod sa ibang mga diyos, at kaya ginagawa rin
nila sa iyo. **9** Ngayon makinig sa kanila; ngunit taimtim na
balaan sila at ipaalam sa kanila ang paraan na mamahala sa
kanila ang hari." **10** Kaya sinabi ni Samuel ang lahat ng salita ni
Yahweh sa mga taong humihingi ng hari. **11** Sinabi niya, "Ganito
kung paano mamumuno ang hari sa inyo. Kukunin niya ang
inyong mga anak na lalaki at itatalaga sila sa kanyang mga
karo at para maging mga mangangabayo niya, at para tumakbo
sa harapan ng kanyang mga karo. **12** Hihirang siya para sa
kanyang sarili ng mga kapitan ng libu-libong sundalo, at mga

kapitan ng limampung sundalo. Pagbubungkalin niya ang ilan ng
kanyang lupa, gagapas ang ilan ng kanyang ani, at ang ilan
ay gagawa ng kanyang mga sandata para sa digmaan at mga
kagamitan para sa kanyang mga karo. **13** Kukunin din niya ang
inyong mga anak na babae para maging mga tagagawa ng
pabango, tagapagluto at babaeng magtitinapay. **14** Kukunin
niya ang pinakamainam sa mga bukid ninyo, ang inyong mga
ubasan at mga taniman ng olibo at ibibigay ang mga iyon sa
mga lingkod niya. **15** Kukunin niya ang ikasampu ng inyong butil
at ng inyong mga ubasan at ibibigay sa kanyang mga opisyal at
mga lingkod. **16** Kukunin niya ang inyong mga lalaki at babaeng
lingkod at ang pinakamagaling sa mga binata ninyo at inyong
mga asno; pagtatrabahuhin niya silang lahat para sa kanya. **17**
Kukunin niya ang ikasampu ng inyong mga kawan at magiging
mga alipin niya kayo. **18** Pagkatapos sa araw na iyon, tatangis
kayo dahil sa haring pinili ninyo para sa inyong sarili; ngunit
hindi kayo sasagutin ni Yahweh sa araw na iyon." **19** Subalit
tumangging makinig ang mga tao kay Samuel; sinabi nila, "Hindi!
Dapat mayroon kaming hari **20** upang maging tulad kami ng
lahat ng ibang bansa, at upang hatulan kami ng aming hari at
manguna sa amin at makipaglaban sa aming mga labanan."
21 Nang marinig ni Samuel ang lahat ng salita ng mga tao,
inulit niya ang mga iyon sa mga tainga ni Yahweh. **22** Sinabi ni
Yahweh kay Samuel, "Sundin mo ang boses nila at gawan sila
ng hari." Kaya sinabi ni Samuel sa mga kalalakihan ng Israel,
"Dapat pumunta ang bawat lalaki sa kanyang sariling lungsod."

9 May isang lalaki mula sa Benjamin, isang lalaking
maimpluwensiya. Kish ang pangalan niya, anak na lalaki ni Abiel
na anak na lalaki ni Zeror ng Becorat na anak na lalaki ni Afia,

na anak na lalaki na taga-Benjamin. 2 Mayroon siyang isang
anak na lalaki na nagngangalang Saul, isang makisig na binata.
Walang sinumang lalaki sa bayan ng Israel ang mas makisig
kaysa kanya. Mula balikat niya pataas mas matangkad siya
sa lahat ng tao. 3 Ngayon nawala ang mga asno ni Kish, na
ama ni Saul. Kaya sinabi ni Kish sa anak niyang si Saul, “Isama
mo ang isa sa mga lingkod; bumangon at hanapin ang mga
asno.” 4 Kaya dumaan si Saul sa maburol na lugar ng Efraim at
nagtungo sa lupain ng Salisa, ngunit hindi nila natagpuan ang
mga iyon. Dumaan sila sa lupain ng Shaalim, pero wala roon
ang mga iyon. Pagkatapos dumaan sila sa lupain ng mga taga-
Benjamin, ngunit hindi nila natagpuan ang mga iyon. 5 Nang
dumating sila sa lupain ng Zuf, sinabi ni Saul sa kanyang lingkod
na kasama niya, “Halika, bumalik na tayo, at baka tumigil na
mag-alala ang aking ama sa mga asno at magsimulang mag-
alala tungkol sa atin.” 6 Subalit sinabi sa kanya ng lingkod,
“Makinig ka, may lingkod ng Diyos sa lungsod na ito. Siya ay
isang lalaking iginagalang; nagkakatotoo ang lahat ng bagay na
sabihin niya. Pumunta tayo roon; maaaring masabi niya sa atin
kung aling daan ang dapat nating tahakin sa ating paglalakbay.”
7 Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang lingkod, “Subalit kung
pupunta tayo, anong madadala natin sa lalaki? Dahil ubos na
ang tinapay sa ating supot, at walang handog na madadala
para sa tao ng Diyos. Anong mayroon tayo?” 8 Sumagot ang
lingkod kay Saul, “Mayroon ako ritong ikaapat na siklo ng pilak
na ibibigay ko sa lingkod ng Diyos, para sabihin sa atin kung
saan tayo dapat tumungo.” 9 (Dati sa Israel, kapag hahanapin
ng isang tao ang kaalaman ng kalooban ng Diyos, sinasabi
niya, “Halika, pumunta tayo sa manghuhula.” Dahil ang propeta

ngayon ay dating tinatawag na manghuhula.) 10 Pagkatapos
sinabi ni Saul sa kanyang lingkod, “Mabuting pagkasabi. Halika,
tayo na.” Kaya pumunta sila sa lungsod kung saan naroon ang
lingkod ng Diyos. 11 Habang paakyat sila sa burol patungo
sa lungsod, nakasalubong sila ng mga babaeng palabas para
sumalok ng tubig; sinabi ni Saul at ng kanyang lingkod sa kanila,
“Narito ba ang manghuhula?” 12 Sumagot sila at sinabi, “Narito
siya; tingnan ninyo, nauna lang siya sa inyo. Magmadali kayo,
dahil pupunta siya sa lungsod ngayon, sapagkat mag-aalay ang
mga tao ngayon sa mataas na lugar. 13 Pagpasok na pagpasok
ninyo sa lungsod matatagpuan ninyo siya bago siya umakyat
sa mataas na lugar para kumain. Hindi kakain ang mga tao
hanggang sa dumating siya dahil babasbasan niya ang alay;
pagkatapos kakain ang mga inanyayahan. Ngayon, umakyat na
kayo dahil matatagpuan ninyo siya kaagad.” 14 Kaya umakyat
sila sa lungsod. Habang papasok sila sa lungsod, nakita nila si
Samuel na patungo sa kanila para umakyat sa mataas na lugar.
15 Ngayon, sa araw bago dumating si Saul, ibinunyag ni Yahweh
kay Samuel: 16 “Bukas sa mga ganitong oras ipapadala ko sa
iyo ang isang lalaki mula sa lupain ng Benjamin, at papahiran
mo siya ng langis para maging prinsipe ng aking bayang Israel.
Ililigtas niya ang bayan ko mula sa kamay ng mga Filisteo. Dahil
naawa ako sa aking bayan sapagkat nakarating sa akin ang
paghinigi nila ng tulong sa akin.” 17 Nang makita ni Samuel si
Saul, sinabi ni Yahweh sa kanya, “Siya ang lalaking sinabi ko sa
iyo! Siya ang mamamahala sa aking bayan.” 18 Pagkatapos
lumapit si Saul kay Samuel sa tarangkahan at sinabing, “Sabihin
mo sa akin kung saan ang bahay ng manghuhula?” 19 Sinagot ni
Samuel si Saul at sinabing, “Ako ang manghuhula. Mauna kang

umakyat sa akin sa mataas na lugar, dahil ngayon kakain kang
kasama ko. Sa umaga hahayaan kitang umalis, at sasabihin ko
sa iyo ang lahat ng bagay na nasa isip mo. **20** Para sa iyong mga
asnong nawala tatlong araw na ang nakalipas, huwag mabahala
tungkol sa mga iyon, dahil natagpuan na ang mga iyon. At para
kanino nakatuon ang lahat ng naisin ng Israel? Hindi ba sa iyo at
sa buong bahay ng iyong ama?" **21** Sumagot si Saul at sinabing,
"Hindi ba ako taga- Benjamin, mula sa pinakamaliit na lipi ng
Israel? Hindi ba ang aking angkan ang pinakamaliit sa lahat
ng angkan ng lipi ni Benjamin? Bakit ka nagsalita sa akin sa
ganitong paraan?" **22** Kaya isinama ni Samuel si Saul at kanyang
lingkod, dinala sila sa bulwagan, at pinaupo sila sa pang-ulong
dako ng mga inanyayahan, na mga tatlumpung tao. **23** Sinabi ni
Samuel sa tagapagluto, "Dalhin mo ang bahaging ibinigay ko sa
iyo, kung alin sinabi sa iyong, 'Itabi mo ito.'" **24** Kaya kinuha ng
tagapagluto ang hitang itinaas sa pag-aalay at kung ano ang
kasama nito, at inilagay ito sa harapan ni Saul. Pagkatapos
sinabi ni Samuel, "Tingnan kung ano ang itinabi ko para sa iyo!
Kainin mo ito, dahil itinabi ko ito hanggang sa itinakdang oras
para sa iyo. Sa ngayon masasabi mong, 'Inanyayahan ko ang
mga tao.'" Kaya kumain si Saul kasama ni Samuel sa araw na
iyon. **25** Nang makababa sila mula sa mataas na lugar patungo
sa lungsod, nakipag-usap si Samuel kay Saul sa ibabaw ng
bubong. **26** Pagkatapos sa bukang-liwayway, tinawag ni Samuel
si Saul sa ibabaw ng bubong at sinabing, "Bumangon ka, upang
maihatid kita paalis sa iyong patutunguhan." Kaya bumangon
si Saul, at kapwa siya at si Samuel ay lumabas sa kalye. **27**
Habang patungo sila sa dakong labas ng lungsod, sinabi ni
Samuel kay Saul, "Sabihan mo ang lingkod na mauna sa atin

(at nauna siya), ngunit dapat kang manatili rito sandali, upang
maipahayag ko ang pasabi ng Diyos sa iyo."
10 Pagkatapos kumuha si Samuel ng isang bote ng langis at
ibinuhos ito sa ulo ni Saul, at hinalikan siya. Sinabi niya, "Hindi
ba pinahiran ka ng langis ni Yahweh para maging tagapamahala
ng kanyang pamana? **2** Kapag iniwan mo ako ngayon, may
matatagpuan kang dalawang lalaki sa puntod ni Raquel, sa
nasasakupan ng Benjamin at Zelza. Sasabihin nila sa iyo,
'Natagpuan na ang hinahanap mong mga asno. Ngayon, tumigil
ang iyong ama sa pag-aalala tungkol sa mga asno, at nababalisa
na tungkol sa iyo, sinasabing, "Ano ang dapat kong gawin
sa anak ko?"' **3** Pagkatapos magpapatuloy ka mula roon, at
makakarating ka sa owk ng Tabor. Sasalubungin ka roon ng
tatlong lalaking papunta sa Diyos sa Bethel, ang isa ay may
dalang tatlong batang kambing, ang isa ay may dalang tatlong
pirasong tinapay at ang isa ay may dalang isang balat na
sisidlan ng alak. **4** Babatiin ka nila at bibigyan ng dalawang
pirasong tinapay, na kukunin mo mula sa kanilang mga kamay. **5**
Matapos iyon, paroroon ka sa burol ng Diyos, kung saan naroon
ang kuta ng mga Filisteo. Kapag nakarating ka sa lungsod,
makakasalubong ka ng isang pangkat ng propetang pababa
mula sa mataas na lugar na may alpa, panderetas, plauta, at lira
sa harapan nila; magsisipanghula sila. **6** Agad na darating sa iyo
ang Espiritu ni Yahweh at huhula ka kasama nila, at mababago
ka sa isang kakaibang lalaki. **7** Ngayon, kapag dumating sa iyo
ang mga palatandaang ito, gawin mo anumang masumpungang
gawin ng iyong kamay, sapagkat kasama mo ang Diyos. **8**
Mauna ka sa aking bumaba sa Gilgal. Pagkatapos bababa ako
sa iyo para maghandog ng mga sinunog na handog at mag-alay

ng mga handog pangkapayapaan. Maghintay ng pitong araw
hanggang sa dumating ako at ipakita sa iyo kung ano ang dapat
mong gawin." 9 Nang tumalikod si Saul para iwan si Samuel,
binigyan siya ng Diyos ng panibagong puso. Pagkatapos lahat
ng mga palatandaang ito ay nangyari sa araw na iyon. 10 Nang
dumating sila sa burol, sinalubong siya ng isang pangkat ng mga
propeta, at agad na dumating sa kanya ang Espiritu ng Diyos
kaya nanghula siya kasama nila. 11 Nang makita siya ng lahat
ng taong dating nakakakilala sa kanya na nanghuhula kasama
ng mga propeta, sinabi ng mga tao sa isa't isa, "Anong nangyari
sa anak ni Kish? Isa na ba ngayon si Saul sa mga propeta?"
12 Isang lalaki mula sa parehong lugar ang sumagot, "At sino
ang kanilang ama?" Dahil dito, naging kasabihan, "Isa rin ba si
Saul sa mga propeta?" 13 Nang matapos niyang manghula,
pumaroon siya sa mataas na lugar. 14 Pagkatapos sinabi ng tiyo
ni Saul sa kanya at kanyang lingkod, "Saan kayo nagpunta?"
At sumagot siya, "Para hanapin ang mga asno; nang hindi
namin matagpuan ang mga iyon, pumunta kami kay Samuel." 15
Sinabi ng tiyo ni Saul, "Pakiusap, sabihin sa akin kung anong
sinabi sa iyo ni Samuel." 16 Sumagot si Saul sa kanyang tiyo,
"Sinabi niya sa amin nang tapatan na natagpuan na ang mga
asno." Ngunit hindi niya sinabi sa kanya ang bagay patungkol sa
kaharian na sinabi ni Samuel. 17 Ngayon sama-samang tinawag
ni Samuel ang mga tao sa harapan ni Yahweh sa Mizpa. 18
Sinabi niya sa mga tao ng Israel, "Ito ang sinasabi ni Yahweh,
na Diyos ng Israel: 'Dinala ko ang Israel palabas ng Ehipto, at
iniligtas kayo mula sa kamay ng mga taga-Ehipto, at mula sa
kamay ng lahat ng kahariang umapi sa inyo.' 19 Subalit ngayon
tinanggihan ninyo ang inyong Diyos na nagliligtas sa inyo mula

sa lahat ninyong kalamidad at dalamhati; at sinabi ninyo sa
kanya, 'Maglagay ng hari sa amin.' Ngayon idulog ang inyong
mga sarili sa harapan ni Yahweh ayon sa inyong mga lipi at
angkan." **20** Kaya dinala ni Samuel palapit ang lahat ng lipi ng
Israel, at napili ang lipi ni Benjamin. **21** Pagkatapos dinala niya
palapit ang lipi ni Benjamin ayon sa kanilang mga angkan; at
napili ang angkan ng mga Matrites; at napili si Saul na anak ni
Kish. Subalit nang siya ay hinahanap nila, hindi siya matagpuan.
22 Pagkatapos gustong magtanong ng mga tao sa Diyos ng
karagdagang tanong, "May ibang lalaki pa bang darating?"
Sumagot si Yahweh, "Itinago ni Saul ang kanyang sarili sa mga
kargada." **23** Pagkatapos tumakbo sila at kinuha si Saul mula
roon. Nang tumayo siya kasama ng mga tao, mas matangkad
siya kaysa sinumang tao mula sa kanyang balikat pataas. **24**
Pagkatapos sinabi ni Samuel sa mga tao, "Nakikita ba ninyo ang
lalaking pinili ni Yahweh?" Walang isa mang katulad niya sa
lahat ng tao!" Sumigaw ang lahat ng tao, "Mabuhay ang hari!" **25**
Pagkatapos sinabi ni Samuel sa mga tao ang mga kaugalian at
panuntunan ng paghahari, isinulat ang mga iyon sa isang aklat
at inilagay ito sa harapan ni Yahweh. Pagkatapos pinaalis ni
Samuel ang mga tao, bawat lalaki sa kanyang bahay. **26** Umuwi
rin si Saul sa tahanan niya sa Gibea, at sumama sa kanya ang
ilang malalakas na tauhan na hinipo ng Diyos ang mga puso. **27**
Subalit ilang walang kabuluhang lalaki ang nagsabi, "Paano tayo
maililigtas ng lalaking ito?" Inalipusta ng mga taong ito si Saul at
hindi siya dinalhan ng anumang regalo. Subalit nanahimik lang
si Saul.

11 Pagkatapos nilusob ni Nahas na Ammonita ang Jabes
Gilead. Sinabi ng lahat ng kalalakihan ng Jabes kay Nahas,

“Gumawa ng isang kasunduan sa amin at maglilingkod kami
sa iyo.” 2 Sumagot si Nahas na taga-Ammon, “Sa kondisyong
ito gagawa ako ng kasunduan sa inyo, na dudukutin ko ang
lahat ng kanang mata ninyo, at sa paraang ito, magdadala ng
kahihiyan sa buong Israel.” 3 Sumagot ang mga nakatatanda
ng Jabes, “Iwan muna kami sa loob ng pitong araw para
makapagpadala kami ng mga sugo sa buong nasasakupan ng
Israel. Pagkatapos, kung walang magliligtas sa amin, susuko
kami sa iyo.” 4 Dumating ang mga sugo sa Gibea, kung saan
nakatira si Saul, at sinabi nila sa mga tao kung ano ang nangyari.
Umiyak nang malakas ang lahat ng tao. 5 Ngayon sinusundan
ni Saul ang mga lalaking baka sa bukid. Sinabi ni Saul, “Anong
problema ng mga tao na umiiyak sila?” Sinabi nila kay Saul kung
ano ang sinabi ng mga kalalakihan ng Jabes. 6 Nang marinig ni
Saul ang sinabi nila, agad na dumating ang Espiritu ng Diyos sa
kanya, at galit na galit siya. 7 Kumuha siya ng magkasingkaw
na lalaking baka at pinagpira-piraso ang mga iyon. Pinadala niya
ang mga iyon sa mga sugo sa buong nasasakupan ng Israel.
Sinabi niya, “Sinuman ang hindi lumabas kasunod ni Saul at
kasunod ni Samuel, ito ang gagawin sa kanyang lalaking baka.
Dumating sa mga tao ang takot kay Yahweh at lumabas silang
magkakasama bilang isang lalaki. 8 Nang tinipon niya sila sa
Bezek, ang mga tao ng Israel ay tatlondaang libo, at tatlumpung
libo ang kalalakihan ng Juda. 9 Sinabi nila sa mga dumating na
mga mensahero, “Sabihin sa mga kalalakihan ng Jabes Gilead,
'Bukas, sa oras na mainit ang araw, ililigtas ko kayo.'” Kaya
umalis ang mga mesahero at sinabihan ang mga kalalakihan ng
Jabes at natuwa sila. 10 Pagkatapos sinabi ng mga kalalakihan
ng Jabes kay Nahas, “Bukas susuko kami sa iyo, at magagawa

mo sa amin anuman ang mukhang mabuti sa iyo." **11** Sumunod
na araw, hinati ni Saul ang mga tao sa tatlong pangkat. Dumating
sila sa gitna ng kampo sa oras ng pang-umagang tanod at
sinalakay at tinalo nila ang mga Ammonita hanggang sa kainitan
ng araw. Kumalat ang mga nakaligtas, at walang dalawa sa
kanila ang naiwang magkasama. **12** Pagkatapos sinabi ng mga
tao kay Samuel, "Sino iyong nagsabing, 'Maghahari ba sa atin si
Saul?' Dalhin ang mga lalaki upang mapatay namin sila." **13**
Subalit sinabi ni Saul, "Walang dapat patayin sa araw na ito
dahil ngayon, iniligtas ni Yahweh ang Israel." **14** Pagkatapos
sinabi ni Samuel sa mga tao, "Halikayo, pumunta tayo sa Gilgal
at baguhin ang kaharian doon." **15** Kaya pumunta sa Gilgal ang
lahat ng tao at ginawang hari si Saul sa harapan ni Yahweh sa
Gilgal. Nag-alay sila roon ng mga handog pangkapayapaan sa
harapan ni Yahweh at lubos na nagalak si Saul at lahat ng mga
kalalakihan ng Israel.

12 Sinabi ni Samuel sa buong Israel, "Nakinig ako sa lahat ng
bagay na sinabi ninyo sa akin, at nagtalaga ako ng isang hari sa
inyo. **2** Ngayon, narito ang hari lumakakad sa harapan ninyo; at
ako ay matanda na at puti na ang buhok; at ang aking mga anak
na lalaki ay kasama ninyo. Lumakad ako sa harapan ninyo mula
sa aking kabataan hanggang ngayon. **3** Narito ako; magpatotoo
laban sa akin sa harapan ni Yahweh at sa harapan ng kanyang
hinirang. Kaninong lalaking baka ang kinuha ko? Kaninong asno
ang kinuha ko? Sino ang aking dinaya? Sino ang aking inapi?
Mula kaninong kamay ako kumuha ng isang suhol upang bulagin
ang aking mga mata? Magpatotoo laban sa akin, at ibabalik
ko ito sa inyo." **4** Sinabi nila, "Hindi mo kami dinaya, inapi, o
ninakawan ng anumang bagay mula sa kamay ng sinuman." **5**

Sinabi niya sa kanila, “Saksi si Yahweh laban sa inyo, at ang
kanyang hinirang ay saksi ngayon, na wala kayong nakita sa
aking kamay.” At sumagot sila, “Saksi si Yahweh.” **6** Sinabi
ni Samuel sa mga tao, “Si Yahweh ang siyang humirang kina
Moises at Aaron, at ang siyang nagdala palabas sa inyong mga
ama mula sa lupain ng Ehipto. **7** Kaya ngayon, ihandog ang
inyong mga sarili, upang maaari akong makiusap kasama ninyo
sa harapan ni Yahweh tungkol sa lahat ng mga makatarungang
gawain ni Yahweh, na ginawa niya sa inyo at sa inyong mga
ama. **8** Nang dumating si Jacob sa Ehipto, at umiyak ang inyong
mga ninuno kay Yahweh. Ipinadala ni Yahweh sina Moises at
Aaron, siyang nanguna sa inyong mga ninuno palabas ng Ehipto
at nanirahan sila sa lugar na ito. **9** Subalit kinalimutan nila si
Yahweh na kanilang Diyos; ipinagbili niya sila sa kamay ni Sisera,
kapitan ng mga hukbo ni Hazor, sa kamay ng mga Filisteo, at sa
kamay ng hari ng Moab; nakigpaglaban silang lahat sa inyong
mga ninuno. **10** Umiyak sila kay Yahweh at sinabi, “Nagkasala
kami, dahil tinalikuran namin si Yahweh at naglingkod sa mga
Baal at sa mga Astoret. Subalit iligtas kami ngayon mula sa
kamay ng aming mga kaaway, at paglilingkuran ka namin.' **11**
Kaya ipinadala ni Yahweh sina Jerub Baal, Bedan, Jepta, at
Samuel, at binigyan kayo ng tagumpay sa inyong mga kaaway
sa buong palibot ninyo, upang ligtas kayong manirahan. **12** Nang
nakita ninyo na dumating si Nahas ang hari ng bayan ng Ammon
laban sa inyo, sinabi ninyo sa akin. 'Hindi! Sa halip, isang hari
dapat ang mamuno sa amin'—kahit na si Yahweh, ang inyong
Diyos, ang hari ninyo. **13** Ngayon narito ang hari na inyong pinili,
na inyong hiningi at siyang hinirang ngayon ni Yahweh bilang
hari ninyo. **14** Kung takot kayo kay Yahweh, paglingkuran siya,

sundin ang kanyang boses, at huwag maghimagsik laban sa
mga utos ni Yahweh, pagkatapos kapwa kayo at ang haring
namamahala sa inyo ay magiging tagasunod ni Yahweh na
inyong Diyos. **15** Kapag hindi ninyo sinunod ang boses ni
Yahweh, subalit maghimagsik laban sa mga utos ni Yahweh,
kung gayon ang kamay ni Yahweh ay magiging laban sa inyo,
tulad ng ito ay laban sa inyong mga ninuno. **16** Kahit na ngayon
idulog ang inyong sarili at masdan ang dakilang bagay na ito na
gagawin ni Yahweh sa harapan ng inyong mga mata. **17** Hindi ba
ngayon ang pag-aani ng trigo? Tatawag ako kay Yahweh, upang
magpapadala siya ng kulog at ulan. Pagkatapos malalaman
ninyo at makikita na matindi ang inyong kasamaan, na inyong
ginawa sa paningin ni Yahweh, sa paghingi ng isang hari para
sa inyong mga sarili." **18** Kaya tumawag si Samuel kay Yahweh;
at sa parehong araw na iyon nagpadala si Yahweh ng kulog at
ulan. Pagkatapos labis na natakot ang lahat ng mga tao kina
Yahweh at Samuel. **19** Pagkatapos sinabi ng lahat ng mga tao
kay Samuel, "Manalangin para sa iyong mga lingkod kay Yahweh
na iyong Diyos, upang hindi kami mamatay. Sapagkat idinagdag
namin sa lahat ng aming mga kasalanan itong kasamaan sa
paghingi ng isang hari para sa aming mga sarili." **20** Sumagot si
Samuel, "Huwag kayong matakot. Nagawa ninyo ang lahat ng
kasamaang ito, subalit huwag tumalikod mula kay Yahweh, sa
halip paglingkuran si Yahweh ng inyong buong puso. **21** Huwag
kayong tumalikod pagkatapos ng mga walang kabuluhang bagay
na hindi mapapakinabangan o makakapagligtas sa inyo, dahil
ang mga ito ay walang silbi. **22** Para sa kapakanan ng kanyang
dakilang pangalan, hindi tatanggihan ni Yahweh ang kanyang
mga tao, dahil nasiyahan si Yahweh na gawin kayong isang mga

tao para sa kanyang sarili. 23 Para sa akin, huwag nawang
ipahintulot na magkasala ako laban kay Yahweh sa pamamagitan
ng pagtigil sa pananalangin para sa inyo. Sa halip, ituturo ko sa
inyo ang daang mabuti at tama. 24 Katakutan lamang si Yahweh
at paglingkuran siya sa katotohanan ng inyong buong puso.
Isaalang-alang ang mga dakilang bagay na nagawa niya para sa
inyo. 25 Subalit kung magpumilit kayo sa paggawa ng masama,
kapwa kayo at inyong hari ay mamamatay."

13 Tatlumpong taong gulang si Saul nang nagsimula siyang
mamuno; nang namuno siya sa loob ng apatnapung taon sa
Israel, 2 pumili siya ng tatlong libong kalalakihan ng Israel.
Dalawang libo ang kasama niya sa Micmas at sa maburol na
lugar ng Bethel, habang isang libo ang kasama ni Jonatan sa
Gibea ng Benjamin. Pinauwi niya ang mga natitirang sundalo,
bawat lalaki sa kanyang tolda. 3 Tinalo ni Jonatan ang kuta
ng mga Filisteo na nasa Geba at narinig ito ng mga Filisteo.
Pagkatapos hinipan ni Saul ang trumpeta sa buong lupain,
nagsasabing, "Hayaang marinig ng mga Hebreo." 4 Narinig ng
buong Israel na tinalo ni Saul ang kuta ng mga Filisteo, at naging
isang bulok na amoy din ang Israel sa mga Filisteo. Pagkatapos
sama-samang pinatawag ang mga sundalo upang sumama kay
Saul sa Gilgal. 5 Nagtipon ng magkakasama ang mga Filisteo
upang makipaglaban sa Israel: tatlong libong karo, anim na
libong kalalakihan upang patakbuhin ang mga karo, at mga
hukbo na kasindami ng buhangin sa baybayin. Dumating sila at
nagkampo sa Micmas, silangan ng Beth-aven. 6 Nang makita ng
mga kalalakihan ng Israel na sila ay nasa panganib—sapagkat
ang mga tao ay namimighati, nagtago ang mga tao sa mga
kuweba, sa damuhan, sa mga bato, sa mga balon, at sa mga

hukay. 7 Ang ilan sa mga Hebreo ay pumunta sa ibayo ng
Jordan sa lupain ni Gad at Galaad. Subalit naroon pa rin si Saul
sa Gilgal, at nanginginig ang lahat ng mga tao na sumusunod
sa kanya. 8 Naghintay siya ng pitong araw, ang itinakdang
panahon ni Samuel. Subalit hindi pumunta si Samuel sa Gilgal,
at naghiwa-hiwalay ang mga tao mula kay Saul. 9 Sinabi ni
Saul, “Dalhin ninyo sa akin ang handog na susunugin at ang
mga handog pangkapayapaan” Pagkatapos inihandog niya ang
handog na susunugin. 10 Nang matapos siyang maghandog ng
handog na susunugin dumating si Samuel. Lumabas si Saul
upang salubungin siya at upang batiin siya. 11 Pagkatapos sinabi
ni Samuel, “Ano itong nagawa mo?” Sumagot si Saul, “Nang
nakita ko na iniwanan na ako ng mga tao, at hindi ka dumating
sa loob ng itinakdang panahon, at nagtipon ang mga Filisteo sa
Micmas, 12 sinabi ko, 'Bababa ngayon ang mga Filisteo laban
sa akin sa Gilgal, at hindi ko hinanap ang pabor ni Yahweh.'
Kaya pinilit ko ang aking sarili na ihandog ang handog na
susunugin.” 13 Pagkatapos sinabi ni Samuel kay Saul, “Kumilos
ka ng may kahangalan. Hindi mo sinunod ang utos ni Yahweh
na iyong Diyos na ibinigay niya sa iyo. Sa gayon itinatag sana ni
Yahweh ang iyong pamumuno sa Israel magpakailanman. 14
Subalit ang iyong pamumuno ngayon ay hindi na magpapatuloy.
Humanap si Yahweh ng isang taong masunurin sa kanya, at
hinirang siya ni Yahweh upang maging prinsipe ng kanyang
mga tao, dahil hindi mo sinunod kung ano ang kanyang inutos
sa iyo.” 15 Pagkatapos bumangon si Samuel at pumunta sa
Gilgal patungong Gibea ng Benjamin. Pagkatapos binilang ni
Saul ang mga tao na naroon kasama niya, halos anim na raang
kalalakihan. 16 Si Saul, kanyang anak na lalaking si Jonatan,

at ang mga tao na naroon kasama nila, ay nanatili sa Geba
ng Benjamin. Subalit nagkampo ang mga Filisteo sa Micmas.
17 Dumating ang mga mananalakay mula sa kampo ng mga
Filisteo sa tatlong pangkat. Isang pangkat ay patungong Ofra, sa
lupain ng Sual. 18 Ang ibang pangkat ay patungong Beth-horon,
at ang ibang pangkat ay patungo sa hangganan na nakatanaw
sa lambak ng Zeboim patungo sa ilang. 19 Walang mahanap na
panday sa buong Israel, dahil sinabi ng mga Filisteo, "Kung hindi
gagawa ang mga Hebreo ng mga espada o mga sibat para sa
kanilang mga sarili." 20 Subalit ang lahat ng kalalakihan ng Israel
ay sanay na bumaba sa mga Filisteo, bawat isa upang hasain
ang tulis ng kanyang arado, kanyang asarol, kanyang palakol, at
kanyang karit. 21 Ang bayad ay ikadalawang bahagi ng isang
sekel para sa tulis ng arado, at sa mga asarol, at isangkatlo
ng isang sekel para sa paghahasa ng mga palakol at para sa
pagpapatuwid ng mga pantaboy. 22 Kaya sa araw ng labanan,
walang mga espada o mga sibat na makikita sa mga kamay ng
alinmang sundalo na kasama nina Saul at Jonatan; sina Saul at
kanyang anak na lalaki na si Jonatan lamang ang mayroon nito.
23 Ang kuta ng mga Filisteo ay pumunta sa lagusan ng Micmas.

14 Isang araw, sinabi ni Jonatan na anak na lalaki ni Saul
sa kanyang batang tagapagdala ng baluti, "Halika, pumunta
tayo sa kuta ng mga Filisteo sa kabilang panig." Subalit hindi
niya sinabihan ang kanyang ama. 2 Nanatili si Saul sa dakong
labas ng bayan ng Gibea sa ilalim ng punong granada na nasa
Migron. Mga anim na raang kalalakihan ang kasama niya, 3
kasama si Ahias anak na lalaki ni Ahitob (kapatid na lalaki ni
Icabod) anak na lalaki ni Pinehas na anak na lalaki ni Eli, ang
pari ni Yahweh sa Shilo, na nakasuot ng isang epod. Hindi

alam ng mga tao na nawala si Jonatan. **4** Sa pagitan ng mga
lagusan, na nilalayon ni Jonatan na tawirin papunta sa kuta ng
mga Filisteo, may isang mabatong talampas sa isang bahagi, at
isang mabatong talampas sa isa pang bahagi. Ang pangalan ng
isang talampas ay Bozez, at ang pangalan ng isa pa ay Sene. **5**
Ang isang matarik na talampas ay pumaitaas sa hilaga sa harap
ng Micmas, at ang isa sa timog sa harap ng Geba. **6** Sinabi
ni Jonatan sa kanyang batang tagapagdala ng baluti, “Halika,
tumawid tayo papunta sa kuta nitong mga taong di tuli. Maaring
kumilos si Yahweh sa ngalan natin, sapagkat walang makakapigil
kay Yahweh mula sa pagligtas sa pamamagitan ng marami o
kaunting tao.” **7** Sumagot ang kanyang tagapagdala ng baluti,
“Gawin mo ang lahat ng bagay na nasa puso mo. Sige, tingnan
mo, kasama mo ako upang sundin ang lahat ng mga iniutos
mo.” **8** Pagkatapos sinabi ni Jonatan, “Tatawid tayo papunta sa
mga kalalakihan, at ilalantad natin ang ating mga sarili sa kanila.
9 Kapag sasabihin nila sa atin, “Maghintay kayo diyan hanggang
sa dumating kami sa inyo'—kung gayon mananatili tayo sa ating
lugar at hindi tatawid papunta sa kanila. **10** Subalit kung sasagot
sila, 'Pumunta kayo dito sa amin,' kung gayon tatawid tayo;
dahil ibinigay sila ni Yahweh sa atin. Ito ang magiging tanda sa
atin.” **11** Kaya pareho nilang inilantad ang kanilang mga sarili
sa kuta ng mga Filisteo. Sinabi ng mga Palestina, “Masdan
ninyo, ang mga Hebreo ay lumalabas sa mga butas kung saan
sila nagtatago.” **12** Pagkatapos tumawag ang kalalakihan ng
kampo kina Jonatan at sa kanyang tagapagdala ng baluti, at
sinabi, “Umakyat kayo dito sa amin, at papakitaan namin kayo
ng isang bagay.” Sinabi ni Jonatan sa kanyang tagapagdala ng
baluti, “Sumunod ka sa akin, dahil ibinigay sila ni Yahweh sa

kamay ng Israel." 13 Umakyat si Jonatan gamit ang kanyang
mga kamay at paa, at sumunod sa kanyang likuran ang kanyang
tagapagdala ng baluti. Pinatay ni Jonatan ang mga Filisteo
sa harapan, at pinatay ng kanyang tagapagdala ng baluti sa
kanyang likuran. 14 Iyan ang unang pagsalakay na ginawa
nina Jonatan at kanyang tagapagdala ng baluti, nakapatay ng
halos dalawampung kalalakihan sa loob ng halos kalahati ng
haba ng isang tudling sa isang ektarya ng lupa. 15 May isang
kaguluhan sa kampo, sa bukid, at sa mga tao. Kahit na ang kuta
at ang mananalakay ay nagkagulo. Lumindol ang mundo, at
may isang malawakang kaguluhan. 16 Pagkatapos tumingin ang
mga bantay ni Saul sa Gibea ng Benjamin; ang pangkat ng
mga ni Jonatan ay naghiwa-hiwalay, at sila ay nagpaparoon at
parito. 17 Pagkatapos sinabi ni Saul sa mga tao na kasama niya,
"Magbilang kayo at hanapin ninyo kung sino ang nawawala sa
atin." Nang mabilang nila, si Jonatan at ang kanyang tagapagdala
ng baluti ang mga nawawala. 18 Sinabi ni Saul kay Ahias,
"Dalhin ang epod ng Diyos dito"—sapagkat isinuot ni Ahias ang
epod nang araw na iyon kasama ng mga sundalo ng Israel. 19
Habang nagsasalita si Saul sa pari, ang kaguluhan sa kampo
ng mga ni Filisteo ay nagpatuloy at lumalawak. Pagkatapos
sinabi ni Saul sa pari, "Alisin ang iyong kamay." 20 Nagsama-
sama si Saul at lahat ng mga taong kasama niya at pumunta sa
labanan. Ang bawat espada ng ni Jonatan ay laban sa kanyang
kapwa tao, at nagkaroon ng matinding kalituhan. 21 Ngayon
iyong mga Hebreo na dati ay kasama ng mga ni Filisteo at iyong
kasama nila sa kampo, kahit sila ay umanib sa mga Israelita
na kasama nila Saul at Jonatan. 22 Nang tinago ng lahat ng
kalalakihan ng Israel ang kanilang sarili sa mga burol malapit

sa Efraim narinig nila na tumatakas ang mga Filisteo, kahit na
hinabol sa nila sila sa labanan. **23** Kaya iniligtas ni Yahweh
ang Israel nang araw na iyon, at lumagpas ang labanan sa
dako ng Beth-aven. **24** Sa araw na iyon ang kalalakihan ng
Israel ay nabalisa dahil inilagay ni Saul ang mga tao sa ilalim
ng isang panunumpa at sinabi, “Susumpain ang taong kakain
ng anumang pagkain hanggang gabi at naipaghiganti ako sa
aking mga kaaway.” Kaya wala sa mga hukbo ang tumikim
ng pagkain. **25** Pagkatapos pumasok ng kagubatan ang lahat
ng mga tao at may mga pulot sa ibabaw ng lupa. **26** Nang
pumasok ang mga tao sa kagubatan, dumaloy ang pulot, subalit
wala ni isa ang naglagay ng kanyang kamay sa kanyang bibig
dahil kinatakutan ng mga tao ang panunumpa. **27** Subalit hindi
narinig ni Jonatan na binigkis ng kanyang ama ang mga tao sa
isang panunumpa. Inabot niya ang dulo ng kanyang tungkod na
nasa kanyang kamay at inilublob ito sa pulot-pukyutan. Itinaas
niya ang kanyang kamay sa kanyang bibig, at lumiwanag ang
kanyang mga mata. **28** Pagkatapos sumagot ang isa sa mga
tao, “Mahigpit na binilinan ng iyong ama ang mga tao ng may
panunumpa, sa pagsasabing, 'Susumpain ang tao na kakain ng
pagkain sa araw na ito,' kahit na mahina na ang mga tao mula
sa gutom.” **29** Pagkatapos sinabi ni Jonatan, “Gumawa ang
ama ko ng gulo sa lupain. Masdan kung paano lumiwanag ang
aking mga mata dahil tumikim ako ng kaunti ng pulot na ito.
30 Ano pa kaya kung malayang kumain ang mga tao ngayon
sa pandarambong mula sa kanilang mga kaaway na kanilang
natagpuan? Subalit ngayon ang patayan ay hindi matindi sa mga
Filisteo.” **31** Sinalakay nila ang mga Filisteo sa araw na iyon mula
Micmas hanggang Ahilon. Pagod na pagod ang mga tao. **32**

Sumugod nang may kasakiman ang mga tao sa pandarambong
at kumuha ng mga tupa, mga baka at mga bisiro, at pinatay
ang mga ito sa lupa. Kinain ng mga tao ang mga ito kasama
ang dugo. **33** Pagkatapos sinabihan nila si Saul, “Tingnan mo,
nagkakasala ang mga tao laban kay Yahweh sa pamamagitan
ng pagkain na may dugo.” Sinabi ni Saul, “Kumilos kayo ng
hindi tapat. Ngayon, magpagulong kayo ng isang malaking bato
dito sa akin.” **34** Sinabi ni Saul, “Pumunta kayo sa mga tao,
at sabihan sila, 'Hayaang dalhin ng bawat tao ang kanyang
kapong baka at kanyang mga tupa, patayin ang mga ito dito, at
kainin. Huwag magkasala laban kay Yahweh sa pamamagitan
ng pagkain kasama ang dugo.'” Kaya dinala ng bawat tao ang
kanyang sariling kapong baka kasama niya nang gabing iyon at
pinatay ang mga ito roon. **35** Gumawa si Saul ng isang altar kay
Yahweh, na naging unang altar na ginawa niya kay Yahweh.
36 Pagkatapos sinabi ni Saul, “Habulin natin ang mga Filisteo
sa gabi at dambungan sila hanggang umaga; huwag tayong
magtira ng buhay sa isa sa kanila.” Sumagot sila, “Gawin kung
anong sa tingin mo ay mabuti.” Subalit sinabi ng pari, “Lapitan
natin ang Diyos dito.” **37** Tinanong ni Saul ang Diyos, “Dapat ko
bang habulin ang mga Filisteo? Ibibigay mo ba sila sa kamay ng
Israel?” Subalit hindi siya sinagot ng Diyos nang araw na iyon.
38 Pagkatapos sinabi ni Saul, “Pumarito kayo, lahat kayong mga
pinuno ng mga tao; matuto kayo at tingnan kung paano nangyari
ang kasalanang ito ngayon. **39** Sapagkat, habang nabubuhay si
Yahweh, siyang nagligtas sa Israel, kahit na ito ay si Jonatan
na anak kong lalaki, siya ay tiyak na mamamatay.” Subalit
wala sa kalalakihan sa mga tao ang sumagot sa kaniya. **40**
Pagkatapos sinabi niya sa buong Israel, “Dapat kayong tumayo

sa isang panig, at ako at si Jonatan na aking anak ay sa kabila."
Sinabi ng mga tao kay Saul, "Gawin mo kung ano ang mukhang
mabuti para sa iyo." **41** Kaya nga sinabi ni Saul kay Yahweh,
ang Diyos ng Israel, "Ipakita ang ginamit sa palabunutan." Sina
Jonatan at Saul ang nakuha sa palabunutan, subalit nakaligtas
ang mga tao mula sa pagpili. **42** Pagkatapos sinabi ni Saul,
"Magpalabunutan tayo sa pagitan ko at sa aking anak na si
Jonatan." Pagkatapos nakuha si Jonatan sa palabunutan. **43**
Pagkatapos sinabi ni Saul kay Jonatan, "Sabihan mo ako kung
ano ang nagawa mo." Sinabihan siya ni Jonatan, "Tumikim ako
ng kaunting pulot gamit ang dulo ng bara na nasa aking kamay.
Narito ako; mamamatay ako." **44** Sinabi ni Saul, "Gawin ng
Diyos at higit din sa akin, kung hindi ka mamatay, Jonatan." **45**
Pagkatapos sinabi ng mga tao kay Saul, "Dapat bang mamatay
si Jonatan, na siyang nagdala nitong dakilang tagumpay para
sa Israel? Higit pa rito! Habang nabubuhay si Yahweh, walang
isang buhok sa kanyang ulo ang mahuhulog sa lupa, dahil
kumilos siya kasama ang Diyos ngayon." Kaya iniligtas ng mga
tao si Jonatan kaya hindi siya namatay. **46** Pagkatapos pinatigil
ni Saul ang pagtugis sa mga Filisteo, at pumunta ang mga
Filisteo sa kanilang sariling lugar. **47** Nang magsimula si Saul
na mamuno sa Israel, nakipaglaban siya sa lahat ng kanyang
mga kaaway sa bawat panig. Nakipaglaban siya sa Moab, sa
mga tao ng Ammon, Edom, sa mga hari ng Zobah, at sa mga
Filisteo. Saan man siya bumaling, nagpatupad siya ng parusa sa
kanila. **48** Kumilos siya na may kagitingan at tinalo ang mga
Amalekita. Iniligtas niya ang Israel mula sa mga kamay ng mga
dumambong sa kanila. **49** Ang mga anak na lalaki ni Saul ay
sina Jonatan, Isui, at Melquisua. Ang mga pangalan ng kanyang

dalawang anak na babae ay Merab, ang panganay, at Mical, ang
nakababata. **50** Ang pangalan ng asawa ni Saul ay Ahinoam;
siya ang anak na babae ni Ahimaaz. Ang pangalan ng kapitan
ng kanyang hukbo ay Abner anak na lalaki ni Ner, tiyuhin ni
Saul. **51** Si Kish ang ama ni Saul; at si Ner, ang ama ni Abner,
na anak na lalaki ni Abiel. **52** May matinding labanan laban sa
mga Filisteo sa lahat ng araw ni Saul. Kapag makakita si Saul
ng sinumang malakas na tao, o sinumang matapang na tao,
inilalapit niya ang kanyang sarili.

15 Sinabi ni Samuel kay Saul, "Ipinadala ako ni Yahweh upang
buhusan ka ng langis para maging hari sa kanyang bayang
Israel. Ngayon makinig ka sa mga salita ni Yahweh. **2** Ito ang
sinabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Natandaan ko kung ano ang
ginawa ng Amalek sa Israel sa paglaban sa kanila sa daan,
nang lumabas sila sa Ehipto. **3** Ngayo'y humayo at lusubin ang
Amalek at ganap na lipulin ang lahat ng meron sila. Huwag
silang paligtasin subalit patayin ang kapwa lalaki at babae,
bata at sanggol, lalaking baka at tupa, kamelyo at asno." **4**
Ipinatawag ni Saul ang mga tao at binilang sila sa lungsod ng
Telem: dalawang daang libong naglalakad, at sampung libong
kalalakihan ng Juda. **5** Pagkatapos dumating si Saul sa lungsod
ng Amalek at naghintay sa lambak. **6** Pagkatapos sinabi ni Saul
sa mga Kenita, "Humayo, umalis, lumabas mula sa mga Amalek,
upang hindi ko kayo lipulin kasama nila. Sapagkat nagpakita
kayo ng kagandahang-loob sa lahat ng tao sa Israel, nang
dumating sila mula Ehipto." Kaya lumayo ang mga Kenita mula
sa mga Amalek. **7** Pagkatapos nilusob ni Saul ang mga Amalek,
mula Avila hanggang sa layo ng Shur, na nasa silangan ng
Ehipto. **8** Pagkatapos dinala niyang buhay si Agag ang hari ng

mga Amalek; tuluyan niyang nilipol ang lahat ng mga tao gamit
ang talim ng espada. **9** Subalit itinira ni Saul at ng mga tao si
Agag, pati na rin ang pinakamabuti sa mga tupa, mga baka, mga
pinatabang bisiro, at ang mga tupa. Lahat ng bagay na mabuti,
hindi nila winasak. Sapagkat ganap nilang winasak ang anumang
bagay na kinasuklaman at walang halaga. **10** Pagkatapos
dumating ang salita ni Yahweh kay Samuel, nagsasabing, **11**
"Nalulungkot akong ginawa kong hari si Saul, dahil tumalikod siya
sa pagsunod sa akin at hindi tinupad ang aking mga kautusan."
Galit si Samuel; buong gabi siyang umiyak kay Yahweh. **12**
Bumangon ng maaga si Samuel upang puntahan si Saul.
Sinabihan si Samuel, "Dumating si Saul sa Carmel at nagtayo
siya ng isang bantayog sa kanyang sarili, pagkatapos lumihis
at nagpatuloy pababa sa Gilgal." **13** Pagkatapos dumating si
Samuel kay Saul, at sinabi ni Saul sa kanya, "Pinagpala ka sa
pamamagitan ni Yahweh! Natupad ko na ang utos ni Yahweh."
14 Sinabi ni Samuel, "Ano pala itong pag-unga ng mga tupa sa
aking mga tainga, at ang ungal ng mga baka na aking narinig?"
15 Sumagot si Saul, "Dinala nila ang mga ito mula sa mga
Amalek. Sapagkat itinira ng mga tao ang pinakamabuti sa mga
tupa at sa mga baka, upang ialay kay Yahweh na iyong Diyos.
Ang natitira ay ganap naming winasak." **16** Pagkatapos sinabi ni
Samuel kay Saul, "Sandali lang, at sasabihin ko sa iyo kung ano
ang sinabi ni Yahweh sa akin ngayong gabi." Sinabi ni Saul
sa kanya, "Magsalita!" **17** Sinabi ni Samuel, "Kahit na ikaw ay
maliit sa sarili mong paningin, hindi kaba naging pinuno ng mga
lipi ng Israel? At hinirang ka ni Yahweh bilang hari ng Israel;
18 Ipinadala ka ni Yahweh sa iyong sariling paraan at sinabi,
"Humayo at ganap na lipulin ang mga taong makasalanan,

ang mga Amalek, at makipaglaban sa kanila hanggang sila
ay malipol.' **19** Bakit hindi mo sinunod ang boses ni Yahweh,
subalit sa halip sinamsam mo ang nadambong at gumawa ng
masama sa paningin ni Yahweh? **20** Pagkatapos sinabi ni Saul
kay Samuel, "Sa katunayan ay sinunod ko ang boses ni Yahweh,
at pumunta sa daan na ipinadala ako ni Yahweh. Nabihag ko si
Agag, ang hari ng Amalek, at ganap na nilipol ang mga Amalek.
21 Subalit kumuha ang mga tao ng ilan sa nadambong—mga
tupa at mga lalaking baka, ang pinakamabuti sa mga bagay na
itinalaga sa pagkawasak, upang ialay kay Yahweh na inyong
Diyos sa Gilgal." **22** Sumagot si Samuel, "Mas nagagalak ba
si Yahweh sa mga handog na susunugin at mga alay, kaysa
sa pagsunod sa boses ni Yahweh? Ang pagsunod ay maigi
kaysa sa alay, at ang pakikinig ay maigi kaysa sa taba ng
mga lalaking tupa. **23** Sapagkat ang paghihimagsik ay tulad ng
kasalanan ng panghuhula, at pagkasutil at tulad ng kasamaan
at katampalasan. Dahil tinanggihan mo ang salita ni Yahweh,
tinanggihan ka rin niya mula sa pagiging hari." **24** Pagkatapos
sinabi ni Saul kay Samuel, "Nagkasala ako; dahil binali ko ang
kautusan ni Yahweh at ang iyong mga salita, dahil takot ako sa
mga tao at sinunod ang kanilang boses. **25** Ngayon, pakiusap
patawarin ang aking kasalanan, at bumalik kasama ko upang
maaari kong sambahin si Yahweh." **26** Sinabi ni Samuel kay
Saul, "Hindi ako babalik kasama mo; dahil tinanggihan mo ang
salita ni Yahweh, at tinanggihan ka ni Yahweh mula sa pagiging
hari sa Israel." **27** Habang patalikod si Samuel upang umalis,
hinawakan ni Saul ang tupi ng kanyang damit at napunit ito. **28**
Sinabi ni Samuel sa kanya, "Kinuha ni Yahweh ang kaharian ng
Israel mula sa iyo ngayon at ibinigay ito sa isang kapwa mo,

isa na mas mabuti kaysa sa iyo. **29** Gayundin, ang Lakas ng
Israel ay hindi magsisinungaling ni babaguhin ang kanyang isip;
sapagkat siya ay hindi isang tao, na dapat niyang baguhin ang
kanyang isip." **30** Pagkatapos sinabi ni Saul, "Nagkasala ako.
Subalit pakiusap parangalan mo ako ngayon sa harapan ng
mga nakakatanda ng aking mga tao at sa harapan ng Israel.
Bumaling ka muli kasama ko, para masamba ko si Yahweh
na iyong Diyos." **31** Kaya bumaling muli si Samuel kay Saul,
at sinamba ni Saul si Yahweh. **32** Pagkatapos sinabi ni Saul,
"Dalhin si Agag ang hari ng mga Amalek dito sa akin." Pumunta
si Agag sa kanya na nakagapos sa mga kadena at sinabi, "Tiyak
na lumipas na ang pait ng kamatayan." **33** Sumagot si Samuel,
"Sa pamamagitan ng iyong espada ginawang walang anak
ang mga babae, kaya ang iyong ina ay magiging walang anak
kasama ng mga kababaihan." Pagkatapos tinadtad ni Samuel
si Agag ng pira-piraso sa harapan ni Yahweh sa Gilgal. **34**
Pumunta si Samuel sa Rama at umakyat si Saul sa kanyang
bahay sa Gibea ni Saul. **35** Hindi nakita ni Samuel si Saul
hanggang sa araw ng kanyang kamatayan, sapagkat nagluksa
siya kay Saul. At nalungkot si Yahweh na kanyang ginawang
hari si Saul ng Israel.

16 Sinabi ni Yahweh kay Samuel, "Hanggang kailan ka
magluluksa para kay Saul, yamang tinanggihan ko siya mula
sa pagiging hari sa Israel? Punuin mo ng langis ang iyong
sungay na sisidlan at umalis. Ipapadala kita kay Jesse na taga-
Bethlehem, sapagkat pumili ako para sa aking sarili ng isang hari
sa kanyang mga anak na lalaki." **2** Sinabi ni Samuel, "Paano
ako pupunta? Kung marinig ito ni Saul, papatayin niya ako."
Sinabi ni Yahweh, "Magdala ka ng dumalagang baka at sabihin,

'Pumarito ako para mag-alay kay Yahweh.' **3** Tawagin mo si
Jesse para mag-alay, at ipapakita ko sa iyo kung ano ang iyong
gagawin. Bubuhusan mo ng langis para sa akin ang isa na
sasabihin ko sa iyo.” **4** Ginawa ni Samuel ang sinabi ni Yahweh
at pumunta sa Bethlehem. Nanginginig ang mga nakakatanda
ng lungsod habang sinasalubong siya at sinabi, “Pumarito ka ba
para sa kapayapaan?” **5** Sinabi niya, “Sa kapayapaan; naparito
ako upang mag-alay kay Yahweh. Italaga ang iyong sarili kay
Yahweh para sa alay at sumama kayo sa akin.” At itinalaga niya
si Jesse at ang kanyang mga anak na lalaki kay Yahweh, at
pagkatapos tinawag niya sila sa pag-aalay. **6** Nang dumating
sila, tumingin siya kay Eliab at sinabi niya sa kanyang sarili na
ang pinili ni Yahweh ay tunay na nakatindig sa harapan niya. **7**
Ngunit sinabi ni Yahweh kay Samuel, “Huwag kang tumingin
sa kanyang panlabas na anyo, o sa taas ng kanyang tindig;
dahil tinanggihan ko siya. Sapagka't hindi tumitingin si Yahweh
katulad nang pagtingin ng tao; sa panlabas na anyo tumitingin
ang tao, ngunit sa puso tumitingin si Yahweh.” **8** Pagkatapos
tinawag ni Jesse si Abinadab at pinaraan sa harapan ni Samuel.
At sinabi ni Samuel, “Hindi rin siya ang pinili ni Yahweh.” **9**
Pagkatapos pinaraan ni Jesse si Samma. At sinabi ni Samuel,
“Hindi rin siya ang pinili ni Yahweh.” **10** Pinaraan ni Jesse ang
pito sa kanyang mga anak na lalaki sa harapan ni Samuel. At
sinabi ni Samuel kay Jesse, “Hindi pinili ni Yahweh ang sinuman
sa mga ito.” **11** Pagkatapos sinabi ni Samuel kay Jesse, “Narito
ba lahat ng iyong mga anak na lalaki?” Sumagot siya, “Natitira
pa ang bunso, ngunit nagpapastol siya ng mga tupa.” Sinabi ni
Samuel kay Jesse, “Ipasundo siya; sapagka't hindi tayo uupo
hanggang sa dumating siya rito.” **12** Nagpadala si Jesse at

ipinasundo siya. Ngayon ang binatilyong ito ay malusog at may
magandang mga mata at makisig na anyo. Sinabi ni Yahweh,
“Tumayo ka, buhusan mo siya ng langis; sapagka't siya na
iyon.” **13** Pagkatapos kinuha ni Samuel ang sungay ng langis at
binuhusan siya sa gitna ng kanyang mga kapatid na lalaki. Mula
sa araw na iyon lumukob ang Espiritu ni Yahweh kay David.
Pagkatapos bumangon si Samuel at pumunta sa Rama. **14**
Ngayon ang Espiritu ni Yahweh ay umalis na kay Saul, at sa halip
isang masamang espiritu na mula kay Yahweh ang bumagabag
sa kanya. **15** Sinabi ng lingkod ni Saul sa kanya, “Tingnan mo,
isang masamang espiritu mula sa Diyos ang bumabagabag sa
iyo. **16** Hayaang mo na ang aming panginoon ang mag-utos sa
iyong mga alipin na nasa iyong harapan na humanap ng isang
taong may kasanayang tumugtog ng alpa. At kapag nasa iyo
ang masamang espiritu na mula sa Diyos, patutugtugin niya ito
at bubuti ang pakiramdam mo.” **17** Sinabi ni Saul sa kanyang
mga lingkod, “Maghanap kayo para sa akin ng makakatugtog
nang mabuti at dalhin siya sa akin.” **18** Pagkatapos isa sa
mga binata ang sumagot, at sinabi, “Nakita ko ang anak na
lalaki ni Jesse na taga-Bethlehem, na bihasa sa panunugtog,
isang malakas, matapang na lalaki, isang lalaking mandirigma,
matalino sa pananalita, isang makisig na lalaki; at kasama niya
si Yahweh.” **19** Kaya't nagpadala ng mga mensahero si Saul kay
Jesse, at sinabi, “Ipadala mo sa akin ang anak mong si David,
na kasama ng mga tupa.” **20** Kumuha si Jesse ng isang asnong
may kargang tinapay, isang sisidlan ng alak, at isang batang
kambing, at ipinadala sila sa pamamagitan ng kanyang anak na
si David kay Saul. **21** Pagkatapos pumunta si David kay Saul at
naglingkod sa kanya. Labis siyang minahal ni Saul, at siya ay

naging tagadala ng kanyang baluti. **22** Ipinasabi ni Saul kay
Jesse, “Hayaang mong tumayo si David sa harapan ko, sapagkat
nakasumpong siya ng biyaya sa aking paningin.” **23** Sa tuwing
na kay Saul ang masamang espiritu na mula sa Diyos, kinukuha
ni David ang alpa at tinutugtog ito. Kaya nagiginhawahan si Saul
at bumubuti, at aalis sa kanya ang masamang espiritu.

17 Ngayon tinipon ng mga Filisteo ang kanilang mga hukbo
para sa labanan. Nagtipon sila sa Soco, na nabibilang sa Juda.
Nagkampo sila sa pagitan ng Soco at Azeka, sa Epesdammim.
2 Nagtipon at nagkampo si Saul at ang kalalakihan ng Israel
sa lambak ng Ela, at nagsihanay upang makipaglaban sa mga
Filisteo. **3** Nakatayo ang mga Filisteo sa isang bundok sa
kabilang dako at nakatayo naman ang mga Israelita sa isang
bundok sa kabilang dako na may isang lambak ang nakapagitan
sa kanila. **4** Isang malakas na tao ang lumabas mula sa kampo
ng mga Filisteo, isang taong nagngangalang Goliat na mula
sa Gat, na ang tangkad ay anim na kubit at isang dangkal.
5 Mayroon siyang isang salakot na tanso sa kanyang ulo, at
nasusuutan siya ng isang baluti sa katawan. Tumitimbang ang
baluti ng limang libong siklong tanso. **6** Mayroon siyang tansong
baluti sa kanyang mga binti at isang sibat na tanso sa pagitan
ng kanyang mga balikat. **7** At ang hawakan ng kanyang sibat ay
malaki, na may isang silong panghabi para sa paghahagis nito
gaya ng tali sa isang panghabi ng manghahabi. Tumitimbang
ang ulo ng kanyang sibat ng anim na raang siklong bakal. Ang
kanyang tagadala ng kalasag ay nauuna sa kanya. **8** Tumayo
siya at sumigaw sa mga hukbo ng Israel, “Bakit kayo lumabas
para humanay sa pakikipaglaban? Hindi ba ako isang Filisteo,
at hindi ba kayo mga lingkod ni Saul? Pumili kayo ng isang

lalaki para sa inyong sarili at hayaan siyang bumaba rito sa
akin. **9** Kung kaya niya akong labanan at mapatay ako, sa
gayon magiging mga alipin ninyo kami. Ngunit kung matalo at
mapatay ko siya, sa gayon magiging mga lingkod namin kayo at
maglingkod sa amin." **10** Muling sinabi ng Filisteo, "Hinahamon
ko ang mga hukbo ng Israel ngayon. Bigyan ninyo ako ng isang
tao para makapaglaban kami." **11** Nang marinig ni Saul at ng
buong Israel ang sinabi ng Filisteo, pinanghinaan sila ng loob
at labis na natakot. **12** Ngayon si David ay anak ng Efrateo
ng Betlehem sa Juda, na nagngangalang Jesse. Mayroong
siyang walong anak na lalaki. Isang matandang lalaki si Jesse
sa panahon ni Saul, higit sa gulang sa mga kalalakihan. **13**
Sumunod ang tatlong anak ni Jesse kay Saul sa pakikipaglaban.
Ang pangalan ng tatlong anak niyang lalaki na sumama sa
labanan ay sina Eliab ang panganay, pangalawa sa kanya si
Abinadab, at ang pangatlo ay si Shamma. **14** Si David ang bunso.
Sumunod kay Saul ang tatlong pinakamatanda. **15** Ngayon
nagpapabalik-balik si David sa pagitan ng hukbo ni Saul at ng
mga tupa ng kanyang ama sa Betlehem, upang pakainin ang
mga ito. **16** Lumalapit sa umaga at gabi ang malakas na taong
Filisteo sa loob ng apatnapung araw upang iharap ang kanyang
sarili sa labanan. **17** Pagkatapos sinabi ni Jesse sa kanyang
anak na si David, "Dalahan mo ang iyong mga kapatid ng epa ng
butil na sinangag at itong sampung tinapay at dalhin agad ang
mga ito sa kampo para sa iyong mga kapatid mo. **18** Dalahin mo
din ang sampung kesong ito sa kapitan ng kanilang libo. Tingnan
mo kung ano ang kalagayan ng iyong mga kapatid na lalaki at
magdala ka pabalik ng ilang patunay na mabuti ang kanilang
kalagayan. **19** Kasama ni Saul ang iyong mga kapatid at lahat

ng kalalakihan ng Israel sa lambak ng Ela, na nakikipaglaban sa
mga Filisteo." **20** Bumangon si David ng maaga kinaumagahan
at iniwan ang kawan ng tupa sa pangangalaga ng isang pastol.
Kinuha niya ang mga gamit at umalis, gaya ng iniutos ni Jesse
sa kanya. Pumunta siya sa kampo habang lumalabas ang hukbo
sa larangan ng digmaan na isinisigaw ang sigaw pandigma. **21**
At nagsihanay ang Israel at mga Filisteo para sa labanan, hukbo
laban sa hukbo. **22** Iniwan ni David ang kanyang mga dala sa
tagapag-ingat ng mga gamit, tumakbo sa mga hukbo, at binati
ang kanyang mga kapatid. **23** Habang nakikipag-usap siya sa
kanila, lumabas mula sa hukbo ng Filisteo ang isang malakas na
tao, ang taga-Filisteo ng Gat, na Goliat ang pangalan, at sinabi
ang ganoon ding mga salita. **24** At narinig ni David ang mga
ito. Nang makita ng lahat ng kalalakihan ng Israel ang lalaki,
tumakas sila mula sa kanya at takot na takot sila. **25** Sinabi ng
mga kalalakihan ng Israel, "Nakita ba ninyo ang taong dumating
dito? Naparito siya upang hamunin ang Israel. At bibigyan
ng hari ng maraming kayamanan ang taong makakapatay sa
kanya, ibibigay sa kanya ang kanyang anak na babae para
mapangasawa, at hindi na pababayarin ang sambahayan ng
kanyang ama mula sa pagpapabuwis sa Israel." **26** Sinabi ni
David sa mga kalalakihang nakatayo sa tabi niya, "Ano ang
gagawin sa taong makakapatay sa Filisteong ito at mag-aalis ng
kahihiyan mula sa Israel? Sino ang hindi tuling Filisteo ito na
humahamon sa mga hukbo ng buhay na Diyos?" **27** Pagkatapos
inulit ng mga tao kung ano ang kanilang sinasabi at sinabihan
siya, "Ganito ang gagawin sa taong makakapatay sa kanya." **28**
Narinig ng kanyang pinakamatandang kapatid na si Eliab nang
nakipag-usap siya sa mga kalalakihan. Nag-alab ang galit ni

Eliab laban kay David, at sinabi niya, “Bakit ka pumunta dito?
Kanino mo iniwan ang ilang tupa na nasa desyerto? Alam ko
ang iyong pagmamataas, at ang katusuhan sa iyong puso; dahil
pumunta ka dito upang makita mo ang labanan.” **29** Sinabi ni
David, “Ano ang nagawa ko ngayon? Hindi ba isang tanong lang
iyon?” **30** Tumalikod siya sa kanya tungo sa iba, at nagsalita
sa ganoon ding paraan. Sumagot ang mga tao ng parehong
bagay gaya ng kanina. **31** Nang marinig ang mga salitang
sinabi ni David, inulit ng mga sundalo ang mga ito kay Saul, at
ipinatawag niya si David. **32** Pagkatapos sinabi ni David kay
Saul, “Hayaang walang puso ang mabigo dahil sa Filisteong
iyon; pupunta ang iyong lingkod at makikipaglaban sa Filisteong
ito.” **33** Sinabi ni Saul kay David, “Hindi mo kayang pumunta sa
Filisteong iyon para makipaglaban sa kanya; sapagkat isang
kabataan ka lamang, at isa siyang taong mandirigma mula sa
kanyang kabataan.” **34** Pero sinabi ni David kay Saul, “Isang
tagapangalaga ng tupa ng kanyang ama ang iyong lingkod.
Kapag dumating ang isang leon o oso at kinuha ang isang
kordero sa kawan, **35** hinahabol ko ito at sinasalakay ito, at
inililigtas ito mula sa kanyang bibig. At kapag lumaban ito sa
akin, hinuhuli ko ito sa kanyang balbas, hinahampas at pinapatay
ito. **36** Parehong pinatay ng iyong lingkod ang isang leon at
isang oso. Ang hindi tuling Filisteong ito ay magiging tulad ng isa
sa kanila, yamang hinahamon niya ang mga hukbo ng buhay
na Diyos.” **37** Sinabi ni David, “Iniligtas ako ni Yahweh mula
sa pangalmot ng leon at mula sa pangalmot ng oso. Ililigtas
niya ako mula sa kamay ng Filisteong ito.” Pagkatapos sinabi ni
Saul kay David, “Humayo ka, at sumaiyo nawa si Yahweh.” **38**
Dinamitan ni Saul si David ng kanyang baluti. Inilagay niya ang

isang turbanteng tanso sa kanyang ulo, at dinamitan niya siya
ng isang baluti sa katawan. **39** Ibinigkis ni David ang kanyang
espada sa kanyang baluti. Pero hindi na siya makalakad, dahil
hindi siya nasanay sa mga ito. Pagkatapos sinabi ni David kay
Saul, “Hindi ako makakalaban gamit ang mga ito, sapagka't
hindi ako nasanay sa mga ito.” Kaya hinubad ni David ang
mga ito. **40** Kinuha niya ang kanyang tungkod at pumili ng
limang makinis na bato mula sa batis; inilagay niya ang mga
ito sa kanyang supot pangpastol. Nasa kanyang kamay ang
kanyang tirador habang lumalapit siya sa Filisteo. **41** Dumating
ang Palestina at lumapit kay David, kasama ang tagadala ng
kanyang kalasag sa kanyang harapan. **42** Nang tumingin sa
palibot ang Palestina at nakita si David, kinamuhian niya siya,
sapagka't isa lamang siyang bata, at malusog na may isang
magandang anyo. **43** Pagkatapos sinabi ng Palestina kay David,
“Isa ba akong aso, na pumarito kang may dalang tungkod?” At
isinumpa ng Palestina si David sa pamamagitan ng kanyang
mga diyos. **44** Sinabi ng Filisteo kay David, “Lumapit ka sa akin,
at ibibigay ko ang iyong laman sa mga ibon sa kalangitan at sa
mga mababanigs na hayop ng parang.” **45** Sumagot si David
sa Filisteo, “Pumarito ka sa akin na may isang espada, isang
sibat, at isang mahabang sibat. Ngunit pumarito ako sa iyo sa
pangalan ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng mga hukbo
ng Israel, na iyong kinamumuhian. **46** Ngayon, bibigyan ako ni
Yahweh ng tagumpay laban sa iyo, at papatayin kita at aalisin
ang iyong ulo mula sa iyong katawan. Ngayon ibibigay ko ang
mga patay na katawan ng hukbong Filisteo sa mga ibon ng
kalangitan at sa mababangis na mga hayop ng mundo, upang
malaman ng lahat ng mundo na may Diyos ang Israel, **47** at

upang malaman ng lahat ng nagtitipong ito na hindi nagbibigay
ng tagumpay si Yahweh gamit ang espada o sibat. Sapagka't
ang pakikipaglaban ay kay Yahweh, at ibibigay niya kayo sa
aming mga kamay." **48** Nang tumayo ang Filisteo at lumapit kay
David, sa gayon tumakbo ng mabilis si David patungo sa hukbo
ng mga kaaway upang salubungin siya. **49** Isinuot ni David
ang kanyang kamay sa kanyang supot, kumuha ng isang bato
mula rito, tinirador ito, at tinamaan ang Filisteo sa kanyang noo.
Bumaon ang bato sa noo ng Filisteo, at sumubsob ang kanyang
mukha sa lupa. **50** Tinalo ni David ang ang Palestina gamit ang
isang tirador at isang bato. Tinamaan niya ang ang Palestina at
pinatay siya. Walang espada sa kamay ni David. **51** Pagkatapos
tumakbo si David at tumayo sa ibabaw ng Palestina at kinuha
ang kanyang espada, binunot sa lagayan ng kaniyang espada,
pinatay siya, at pinugot ang kanyang ulo gamit ito. Nang makita
ng mga Filisteo na patay na ang kanilang malakas na lalaki,
tumakas sila. **52** Pagkatapos sumigaw ang mga kalalakihan ng
Israel at Juda, at hinabol nila ang mga Filisteo hanggang sa
lambak at mga tarangkahan ng Ekron. Nakahandusay ang mga
patay na Filisteo sa daan patungong Shaaraim, hanggang sa
Gat at sa Ekron. **53** Bumalik ang mga tao ng Israel mula sa
pagtugis sa mga Filisteo, at ninakawan ang kanila kampo. **54**
Kinuha ni David ang ulo ng Filisteo at dinala ito sa Jerusalem,
ngunit nilagay niya ang kanyang baluti sa kanyang tolda. **55**
Nang makita ni Saul si David na lumabas laban sa mga Filisteo,
sinabi niya kay Abner, ang kapitan ng hukbo, "Abner, kaninong
anak ang binatang ito?" Tumugon si Abner, "Habang nabubuhay
ka, hari, hindi ko alam." **56** Sinabi ng hari, "Tanungin ninyo
kung sino ang maaaring nakakaalam, kung kaninong anak ang

binata." 57 Nang makabalik si David mula sa pagpatay sa
Filisteo, pinuntahan siya ni Abner at dinala sa harapan ni Saul na
dala ang ulo ng Palestina sa kanyang kamay. 58 Sinabi ni Saul
sa kanya, "Kaninong anak ka, binata?" At sumagot si David,
"Anak ako ng iyong lingkod na si Jesse na taga-Bethlehem."

18 Nang matapos siyang makipag-usap kay Saul, ibinigkis ang
kaluluwa ni Jonatan sa kaluluwa ni David, at minahal ni Jonatan
si David bilang kanyang sariling kaluluwa. 2 Kinuha ni Saul si
David na maglingkod sa kanya sa araw na iyon; hindi niya siya
hinayaang bumalik sa bahay ng kanyang ama. 3 Pagkatapos
gumawa ng pakikipagkaibigang kasunduan sina Jonatan at
David dahil minahal siya ni Jonatan na parang kanyang sariling
kaluluwa. 4 Hinubad ni Jonatan ang kanyang balabal na kanyang
isinuot at ibinigay ito kay David kasama nang kanyang sandata,
kanyang espada, pana at sinturon. 5 Pumupunta si David saan
man siya ipadala ni Saul at nagtatagumpay siya. Itinalaga siya ni
Saul bilang pinuno sa kalalakihang mandirigma. Nakakalugod
ito sa paningin ng lahat ng tao at sa paningin din ng mga
lingkod ni Saul. 6 Sa kanilang pag-uwi mula sa pagtalo sa
mga Filisteo, pumunta ang mga kababaihang nagmula sa lahat
ng lungsod ng Israel, na nag-aawitan at nagsasayawan, para
salubungin si Haring Saul, na may tamburin, kagalakan, at mga
instrumentong pangmusika. 7 Nag-aawitan ang kababaihan
habang tumutugtog; inawit nila: "Pinatay ni Saul ang kanyang
libu-libo, at si David ang kanyang sampung libo." 8 Galit na
galit si Saul at hindi nakalugod sa kanya ang awiting ito. Sinabi
niya, "Ipinagpalagay nila kay David ang sampung libo, pero
ang ipinagpalagay nila sa akin ay libu-libo lamang. Ano pa
ang kanyang makukuha kundi ang kaharian?" 9 At patuloy na

minasdan ni Saul si David na may paghihinala mula sa araw
na iyon. **10** Kinabukasan sumugod ang mapanirang espiritu
kay Saul mula sa Diyos. At nagsisigaw siya sa loob ng bahay.
Kaya tumugtog si David ang kaniyang instrumento, gaya ng
kanyang ginagawa bawat araw. Hawak ni Saul ang sibat sa
kanyang kamay. **11** Inihagis ni Saul ang sibat, sapagkat iniisip
niya, "Aking itutusok si David sa dingding." Ngunit tumakas si
David mula sa presensiya ni Saul dalawang ulit sa ganitong
paraan. **12** Natakot si Saul kay David, dahil kasama niya si
Yahweh, ngunit hindi na kasama ni Saul. **13** Kaya pinaalis siya
ni Saul mula sa kanyang presensiya at hinirang siya na isang
kumander ng isang libo. Sa ganitong paraan, lumalabas si
David at pumupunta sa mga tao. **14** Sumasagana si David sa
lahat ng kanyang paraan, sapagkat kasama niya si Yahweh.
15 Nang makita ni Saul na sumagana siya, tumayo siya nang
may pagkamangha sa kanya. **16** Pero minahal ng buong Israel
at Juda si David dahil lumalabas siya at pumunta sa kanilang
harapan. **17** Pagkatapos sinabi ni Saul kay David, "Narito ang
aking panganay na anak na babae, si Merab. Ibibigay ko siya
sa iyo bilang asawa. Magpakatapang ka lamang para sa akin
at lumaban sa labanan ni Yahweh." Sapagkat inisip ni Saul,
"Huwag hayaang pagbuhatan ko siya ng kamay, ngunit hayaang
pagbuhatan siya ng kamay ng mga taga-Filisteo." **18** Sinabi ni
David kay Saul, "Sino ako? At ano ang aking buhay, o pamilya
ng aking ama sa Israel, na dapat akong maging manugang ng
hari?" **19** Ngunit sa panahon nang si Merab, ang anak na babae
ni Saul, ay dapat ibinigay sana kay David, ibinigay siya bilang
asawa kay Adreil na taga-Meholat. **20** Pero minahal ni Mical,
na anak na babae ni Saul si David. Sinabihan nila si Saul at

nakalugod ito sa kanya. **21** Pagkatapos inisip ni Saul, “Ibibigay
ko siya sa kanya, upang siya'y maging bitag sa kanya, at upang
ang kamay ng mga taga-Filisteo ay maging laban sa kanya.”
Kaya sinabi ni Saul kay David sa pangalawang pagkakataon,
“Ikaw ang aking magiging manugang na lalaki.” **22** Inutusan
ni Saul ang kanyang mga lingkod, “Palihim ninyong kausapin
si David at sabihin, 'Tingnan mo, kinasisiyahan ka ng hari, at
mahal ka ng lahat niyang mga lingkod. Ngayon nga, magiging
manugang na lalaki ka ng hari.'” **23** Kaya sinabi ng mga lingkod
ni Saul kay David ang mga salitang ito. At sinabi ni David,
“Maliit na bagay lang ba sa inyo ang maging manugang ng hari,
yamang isa akong dukha, at kaunti ang kabuluhan?” **24** Iniulat
ng mga lingkod ni Saul ang mga salitang ito na sinabi ni David.
25 At sinabi ni Saul, “Ganito ang inyong sasabihin kay David,
'Hindi naghahangad ang hari ng anumang dote, isang daang
pinagtulian ng mga Filisteo lamang, upang mapaghigantihan
ang mga kaaway ng hari.'” Ngayon iniisip ni Saul na mahulog si
David sa kamay ng mga Filisteo. **26** Nang sinabi ng mga lingkod
ang mga salitang ito kay David, nakalugod ito kay David na
maging manugang ng hari. **27** Bago lumipas ang mga araw
na iyon, humayo si David kasama ang kanyang mga tauhan
at pumatay ng dalawang daang Filisteo. Dinala ni David ang
kanilang pinagtulian, at ibinigay ang mga ito ng buong bilang sa
hari, upang maging manugang siya ng hari. Kaya ibinigay ni
Saul ang kanyang anak na si Mical sa kanya bilang asawa.
28 At nakita at nalaman ni Saul na si Yahweh ay kasama ni
David. Minahal siya ni Mical, ang anak na babae ni Saul. **29** Mas
lalong natakot si Saul kay David. Patuloy na naging kaaway ni
Saul si David. **30** Kaya lumabas ang mga prinsipe ng Filisteo

para sa digmaan, at sa tuwing lumalabas sila, nagtatagumpay si
David kaysa sa lahat na mga lingkod ni Saul, kaya ang kanyang
pangalan ay binigyan ng mataas na paggalang.
19 Sinabi ni Saul sa kanyang anak na si Jonatan at sa lahat ng
kanyang mga lingkod na kailangan nilang patayin si David. Pero
nalugod ng labis si Jonatan kay David, anak na lalaki ni Saul.
2 Kaya sinabi ni Jonatan kay David, "gusto kang patayin ng
aking amang si Saul. Kaya maging handa sa umaga at magtago
sa isang lihim na lugar. **3** Lalabas ako at tatayo sa tabi ng
aking ama sa bukirin kung nasaan ka, at makikipag-usap ako sa
aking ama tungkol sa iyo. Kung may malaman akong anumang
bagay, sasabihin ko sa iyo." **4** Nagsalita ng magandang bagay
si Jonatan patungkol kay David sa kanyang ama na si Saul
at sinabi sa kanyang, "Huwag mong hayaang magkasala ang
hari laban sa kanyang lingkod na si David. Sapagkat hindi
siya nagkasala laban sa iyo, at nagdala ng kabutihan sa iyo
ang kanyang mga gawa. **5** Sapagkat ipinagsapalaran niya
ang kanyang buhay at pinatay ang taga-Filisteo. Nagdala ng
malaking tagumpay si Yahweh para sa buong Israel. Nakita mo
ito at nagalak ka. Bakit ka magkakasala laban sa walang salang
dugo sa pamamagitan ng pagpatay kay David nang walang
dahilan?" **6** Nakinig si Saul kay Jonatan. Sumumpa si Saul,
"Habang nabubuhay si Yahweh, hindi ko siya papatayin." **7**
Pagkatapos tinawag ni Jonatan si David, sinabi ni Jonatan ang
lahat ng mga bagay na ito. Dinala ni Jonatan si David kay Saul,
at nasa piling niya siya tulad ng dati. **8** At may digmaan muli.
Humayo si David at nakipaglaban sa mga Filisteo at tinalo sila
sa isang matinding patayan. Tumakas sila sa kanya. **9** Isang
mapaminsalang espiritu mula kay Yahweh ang pumunta kay

Saul habang nakaupo siya sa kanyang tahanan na may sibat sa
kanyang kamay, at habang nagpapatugtog si David ng kanyang
panugtog. **10** Sinubukang itusok ni Saul si David sa pader gamit
ang sibat, ngunit nakaalis siya mula sa presensiya ni Saul, kaya
naitusok ni Saul ang sibat sa pader. Lumayo at tumakas si David
ng gabing iyon. **11** Nagpadala si Saul ng mga mensahero sa
sambahayan ni David upang bantayan siya ng sa ganun maaari
niya siyang mapatay sa umaga. Sinabi sa kanya ni Mical, asawa
ni David, "Kung hindi mo ililigtas ang iyong sarili ngayong gabi,
bukas mapapatay ka." **12** Kaya pinababa ni Mical si David sa
bintana. Umalis siya at lumayo at tumakas. **13** Kumuha si Mical
ng isang sambahayang diyus-diyosan at nilagay ito sa kama.
Pagkatapos naglagay siya ng isang unan na gawa sa buhok ng
kambing sa ulunan nito, at tinakpan ito gamit ang mga damit.
14 Nang magpadala si Saul ng mga mensahero para kunin si
David, sinabi niyang, "May sakit siya." **15** Pagkatapos nagpadala
si Saul ng mga mensahero upang tingnan si David; sinabi niya,
"Dalhin ninyo siya sa akin sa kama, upang mapatay ko siya."
16 Nang pumasok ang mga mensahero, masdan, nasa kama
ang sambahayang diyus-diyosan kasama ng unan na buhok
ng kambing sa uluhan nito. **17** Sinabi ni Saul kay Mical, "Bakit
mo ako nilinlang at hinayaang umalis ang aking kaaway, kaya
nakatakas siya?" Sinagot ni Mical si Saul, "Sinabi niya sa akin,
'Hayaan akong makaalis. Bakit kailangan kitang patayin?'" **18**
Ngayon lumayo si David at tumakas, at nagtungo kay Samuel
sa Rama at sinabi sa kanya ang lahat ng ginawa ni Saul sa
kanya. Pagkatapos nagtungo at nanatili siya at si Samuel sa
Naiot. **19** Sinabi ito kay Saul, na sinasabing, "Tingnan mo,
nasa Naiot si David sa Rama." **20** Pagkatapos nagpadala si

Saul ng mga mensahero upang hulihin si David. Nang makita
nila ang samahan ng mga propetang nanghuhula, at tumatayo
si Samuel bilang kanilang pinuno, nagtungo ang Espiritu ng
Diyos sa mga mensahero ni Saul, at nanghula din sila. **21**
Nang masabihan si Saul nito, nagpadala siya ng ibang mga
mensahero at nanghula din sila. Kaya nagpadala muli si Saul
ng mga mensahero sa ikatlong pagkakataon, at nanghula din
sila. **22** Pagkatapos nagtungo din siya sa Rama at dumating
sa malalim na balon na nasa Secu. Tinanong niya, "Nasaan
sina Samuel at David?" Mayroong nagsabing, "Tingnan, nasa
Naiot sila sa Rama." **23** Nagpunta si Saul sa Naiot sa Rama.
At dumating din ang Espiritu ng Diyos sa kanya, at nanghula
siya sa pagpunta niya, hanggang sa makabalik siya sa Naiot sa
Rama. **24** At inalis niya din ang kanyang mga damit, at nanghula
din siya sa harapan ni Samuel at humigang hubad sa buong
araw at buong gabing iyon. Dahil dito sinabi nilang, "Kabilang na
din ba si Saul sa mga propeta?"

20 Pagkatapos tumakas si David mula Naiot sa Rama at
dumating at sinabi kay Jonatan, "Ano ang nagawa ko? Ano ang
aking kasamaan? Ano ang kasalanan ko sa harap ng iyong
ama, na gustong kunin ang aking buhay?" **2** Sinabi ni Jonatan
kay David, "Malayong mangyari iyon; hindi ka mamamatay.
Walang ginawa ang aking ama malaki man o maliit na hindi
sinasabi sa akin. Bakit kailangang itago ng aking ama ang bagay
na ito mula sa akin? Hindi ganoon." **3** Gayunman nangako
muli si David at sinabing, "Alam na alam ng iyong ama na
nakasumpong ako ng pabor sa iyong paningin. Nasabi niyang,
'Huwag hayaang malaman ito ni Jonatan, o magluluksa siya.'
Ngunit tunay nga na habang nabubuhay si Yahweh, at habang

nabubuhay ka, may isang hakbang lamang sa pagitan ko at
ng kamatayan." **4** Pagkatapos sinabi ni Jonatan kay David,
Anuman ang sabihin mo, gagawin ko para sa iyo." **5** Sinabi ni
David kay Jonatan, "Bukas ang bagong buwan at kailangan
kong umupo para kumain kasama ng hari. Ngunit hayaan mo
akong makaalis upang makapagtago ako sa bukirin hanggang
sa ikatlong araw nang gabi. **6** Kung talagang nangungulila ang
ama mo sa akin, sa gayon, sabihin mo, 'Taimtim na humingi ng
pahintulot na umalis si David sa akin upang makatakbo siya sa
Bethlehem na kanyang lungsod; dahil taon ng pag-aalay ngayon
doon para sa buong pamliya.' **7** Kung sasabihin niyang, 'Mabuti
iyon,' magkakaroon ng kapayapaan ang iyong lingkod. Ngunit
kung sobrang galit siya, kung ganoon, nakapagpasiya na siya sa
kasamaan. **8** Kaya makitungo ka ng may kabutihan sa iyong
lingkod sa tipan ni Yahweh sa iyo. Pero kung may kasalanan ka
sa akin, ikaw mismo ang pumatay sa akin; sapagkat bakit mo
naman ako dadalhin sa iyong ama?" **9** Sinabi ni Jonatan, "Malayo
nawa ito sa iyo! Kung malalaman kong ipinasya ng aking ama
na dumating sa iyo ang kapahamakan, hindi ko ba sasabihin sa
iyo?" **10** Pagkatapos sinabi ni David kay Jonatan, "Sino ang
magsasabi sa akin kung may pagkakataon na sagutin ka ng
iyong ama ng magaspang?" **11** Sinabi ni Jonatan kay David,
"Halika, magtungo tayo palabas ng bukirin." At sabay silang
lumabas ng bukirin. **12** Sinabi ni Jonatan kay David, "Maging
saksi nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel. Kapag tinanong ko
ang aking ama sa mga panahong ito bukas o sa ikatlong araw,
kung may magandang kalooban kay David, hindi ko ipapadala at
ipaalam ito sa iyo? **13** Kung makakalugod sa aking ama na
saktan ka, gawin nawa ni Yahweh kay Jonatan at mas higit pa

din kung hindi ko ipapaalam ito sa iyo at papaalisin kita, upang
makahayo ka nang payapa. Sumaiyo nawa si Yahweh, gaya ng
kasama niya ang aking ama. **14** Kung buhay pa rin ako, hindi
mo ba ipapakita sa akin ang tipan ng katapatan ni Yahweh,
upang hindi ako mamatay? **15** At huwag mong tuluyang putulin
ang iyong tipan ng katapatan mula sa aking bahay, nang dapat
pinutol na ni Yahweh ang bawat isa sa mga kalaban ni David
mula sa balat ng lupa." **16** Kaya gumawa si Jonatan ng isang
tipan sa bahay ni David at sinabing, "Mangailangan nawa si
Yahweh ng isang pagtatala mula sa kamay ng mga kalaban ni
David." **17** Ipinagawa muli ni Jonatan si David ng pangako dahil
sa pagmamahal na mayroon siya sa kanya, dahil minahal niya
siya gaya ng pagmamahal niya sa kanyang sariling kaluluwa. **18**
Pagkatapos sinabi ni Jonatan sa kanya, "Bagong buwan bukas.
Hahanapin ka dahil walang uupo sa iyong upuan. **19** Kapag
nakapanatili ka na ng tatlong araw, bumaba ng mabilisan at
pumunta sa lugar kung saan ka nagtago noong nangyari ang
usapin at manatili sa may bato ng Ezel. **20** Papana ako ng
tatlong palaso sa gilid nito, na para bang pumapana ako sa
isang patamaan. **21** At ipapadala ko ang aking binata at sabihin
sa kanyang, 'Humayo kayo at hanapin ang mga palaso.' Kung
sasabihin ko sa binatang, 'Tingnan ninyo, nasa gilid mo ang mga
palaso; kunin ang mga ito," pagkatapos pumarito kayo; dahil
magkakaroon ng kaligtasan para sa iyo at hindi kapahamakan,
habang nabubuhay si Yahweh. **22** Ngunit kung sasabihin ko
sa binatang, 'Tingnan mo, nasa likod mo ang mga palaso,'
kung ganoon humayo sa iyong pupuntahan, dahil pinaalis ka
ni Yahweh. **23** Para naman sa usapang nagsalita ka at ako,
tingnan mo, nasa pagitan natin si Yahweh magpakailanman."'

24 Kaya itinago ni David ang kanyang sarili sa bukirin. Noong
dumating ang bagong buwan, umupo ang hari para kumain
ng pagkain. 25 Umupo ang hari sa kanyang upuan, gaya ng
dati, sa upuan sa may pader. Tumayo si Jonatan at umupo
si Abner sa tabi ni Saul. Ngunit walang nakaupo sa lugar ni
David. 26 Gayunman walang sinabing anumang bagay si Saul
sa araw na iyon dahil inisip niyang, “May nangyari sa kanya.
Hindi siya malinis; tiyak na hindi siya malinis.” 27 Ngunit sa
ikalawang araw, ang araw matapos ang bagong buwan, walang
nakaupo sa upuan ni David. Sinabi ni Saul sa kanyang anak na
lalaking si Jonatan, “Bakit hindi dumating sa kainan ang anak
na lalaki ni Jesse, maging kahapon o ngayon?” 28 Sumagot si
Jonatan kay Saul, “taimtim na humingi ng pahintulot si David
mula sa akin na makapunta sa Bethlehem. 29 Sinabi niya,
'Pakiusap hayaan akong makaalis. Dahil may pag-aalay ang
aming pamilya sa lungsod at inutusan ako ng aking kapatid
na lalaki na pumaroon. Ngayon, kung nakasumpong ako ng
pabor sa iyong paningin, pakiusap hayaan akong makaalis at
makita ang aking mga kapatid na lalaki.' Sa kadahilanang ito
hindi siya pumunta sa mesa ng hari.” 30 Pagkatapos nag-alab
ang galit ni Saul laban kay Jonatan at sinabi niya sa kanya,
“Ikaw na anak ng isang tampalasan, suwail na babae! Hindi ko
ba alam na pinili mo ang anak na lalaki ni Jesse sa sarili mong
kahihiyan at sa kahihiyan ng kahubaran ng iyong ina? 31 Dahil
habang nabubuhay sa mundo ang anak na lalaki ni Jesse, hindi
ikaw ni ang iyong kaharian ang maitatatag. Ngayon, ipadala mo
siya at dalhin mo siya sa akin sapagkat tiyak na dapat siyang
mamatay.” 32 Sinagot ni Jonatan si Saul na kanyang ama, “Sa
anong kadahilanan dapat siyang ipapatay? Ano ang kanyang

nagawa?” **33** Pagkatapos hinagis ni Saul ang kanyang sibat
upang patayin siya. Kaya alam ni Jonatan na gustong-gustong
ipapatay ng kanyang ama si David. **34** Tumayo si Jonatan sa
mesa na sobrang galit at hindi kumain ng pagkain sa ikalawang
araw ng buwan dahil nagluksa siya para kay David dahil hindi
siya ginalang ng kanyang ama. **35** Kinaumagahan, lumabas si
Jonatan papunta sa bukirin sa tipanan kay David at isang binata
ang kasama niya. **36** Sinabi niya sa kanyang binata, “Tumakbo
ka at hanapin ang mga palasong ipinana ko.” At sa pagtakbo
ng binata, pumana siya ng isang palaso sa unahan niya. **37**
Nang dumating ang binata sa lugar kung saan nahulog ang
palaso na pinana ni Jonatan, tinawag ni Jonatan ang binata at
sinabing, “Hindi ba nasa unahan mo ang palaso?” **38** At tinawag
ni Jonatan ang binata, “Magmadali ka, bilisan mo, huwag kang
tumigil!” Kaya tinipon ng binata ni Jonatan ang mga palaso at
pumunta sa kanyang panginoon. **39** Ngunit walang alam ang
binata sa anumang bagay. Tanging sina Jonatan at David ang
nakakaalam ng bagay. **40** Binigay ni Jonatan ang kanyang mga
sandata sa kanyang binata at sinabi sa kanyang, “Humayo ka,
dalhin ang mga ito sa lungsod.” **41** Pagkaalis na pagkaalis ng
binata, tumayo si David mula sa likod ng isang tambak ng lupa,
nagpatirapa sa lupa at yumuko ng tatlong beses. Hinalikan nila
ang isa't-isa at magkasamang umiyak, na si David ang mas
malakas ang pag-iyak. **42** Sinabi ni Jonatan kay David, “Humayo
ka ng payapa, dahil pareho tayong nangako sa pangalan ni
Yahweh at sinabing, 'Pumagitna nawa si Yahweh sa iyo at sa
akin at sa pagitan ng aking mga kaapu-apuhan at iyong mga
kaapu-apuhan, magpakailanman.'” Pagkatapos tumayo si David
at umalis at bumalik si Jonatan sa lungsod.

21 Pagkatapos dumating si David sa Nob upang makita si
Ahimelec na pari. Dumating si Ahimelec upang makipagkita
kay David na nanginginig at sinabi sa kanyang, “Bakit ka nag-
iisa at walang kasama?” **2** Sinabi ni David kay Ahimelec na
pari, “Ipinadala ako ng hari para sa misyon at sinabi sa akin,
'Huwag hayaang malaman ninuman ang kahit anong tungkol sa
bagay na ipapadala ko sa iyo at kung ano ang iniutos ko sa iyo.'
Inutusan ko ang mga binata sa isang tiyak na lugar. **3** Ngayon
sa gayon anong mayroon sa iyong kamay? Bigyan mo ako ng
limang hati ng tinapay o kahit anong narito.” **4** Sinagot ng pari
si David at sinabing, “Walang karaniwang tinapay sa ngayon
pero mayroong banal na tinapay—kung iningatan ng mga binata
ang kanilang sarili mula sa mga babae.” **5** Sinagot ni David
ang pari, “Tiyak na iniwas ang mga babae mula sa amin sa
loob ng tatlong araw na ito. Nang lumabas ako, inihandog kay
Yahweh ang mga katawan ng mga binata, kahit na karaniwang
paglalakbay iyon. Paano pa kaya ngayon maihahandog pa ba
ang mga katawan nila kay Yahweh?” **6** Kaya ibinigay ng pari sa
kanya ang tinapay na inilaan kay Yahweh. Dahil walang tinapay
doon, tanging ang tinapay lang ng presensiya, na inalis mula sa
harapan ni Yahweh, upang makapaglagay ng mainit na tinapay
kapalit nito kapag inalis na ito. **7** Ngayon naroon ang isa sa mga
lingkod ni Saul sa araw na iyon, katanggap-tanggap siya sa
harap ni Yahweh. Si Doeg na taga-Edom ang pangalan niya, ang
pinuno ng mga pastol ni Saul. **8** Sinabi ni David kay Ahimelec,
“Ngayon wala bang alinmang sibat o espada dito? Sapagkat
hindi ko dinala ang aking espada ni aking mga sandata dahil
mabilisan ang usapin ng hari.” **9** Sinabi ng pari, “Ang espada ni
Goliat na Pelistina, na pinatay mo sa lambak ng Ela, ay narito

na nakabalot sa isang tela sa likod ng efod. Kung gusto mong
kunin iyon, kunin mo, dahil wala ng ibang sandata dito." Sinabi
ni David, "Wala ng ibang espada tulad ng isang iyon; ibigay mo
ito sa akin." **10** Tumayo si David at tumakas ng araw na iyon
mula kay Saul at nagpunta kay Aquis na hari ng Gat. **11** Sinabi
ng mga lingkod ni Aquis sa kanya, "Hindi ba si David ito, ang
hari ng lupain? Hindi ba kumakanta sila sa isa't-isa tungkol sa
kanya sa mga sayawan, 'Pinatay ni Saul ang kanyang libo-libo,
at pinatay ni David ang kanyang sampung libo?'" **12** Isinapuso ni
David ang mga salitang ito at sobrang natakot kay Aquisna hari
ng Gat. **13** Binago niya ang kanyang pag-uugali at nagkunwaring
baliw sa harap nila; gumawa siya ng mga palatandaan sa mga
pintuan ng tarangkahan at hinayaan ang kanyang laway na
tumulo sa kanyang balbas. **14** Pagkatapos sinabi ni Aquis sa
kanyang mga lingkod, "Tingnan ninyo, makikita ninyong baliw
ang lalaki. Bakit ninyo siya dinala sa akin? **15** Kulang na ba
ako sa mga taong baliw, kaya dinala ninyo ang taong ito upang
umastang kagaya nitong nasa piling ko? Talaga bang papasok
ang taong ito sa aking bahay?"

22 Kaya umalis si David doon at tumakas papunta sa kuweba
ng Adulam. Nang marinig ito ng kanyang mga kapatid na lalaki
at lahat ng nasa bahay ng kanyang ama, bumaba sila roon sa
kanya. **2** Ang bawat isang naghihirap, bawat isang may nasa
pagkakautang, at bawat isang hindi kuntento—nagtipon silang
lahat sa kanya. Naging kapitan si David sa kanila. Mayroong
halos apat na raang kalalakihang kasama niya. **3** Pagkatapos
pumunta si David mula roon patungo sa Mizpe sa Moab. Sinabi
niya sa hari ng Moab, "Pakiusap hayaan mo ang aking ama at
aking inang lumabas kasama mo hanggang sa malaman ko

kung ano ang gagawin ng Diyos para sa akin." 4 Iniwan niya sila
kasama ang hari ng Moab. Nanatili ang kanyang ama at ina
na kasama niya sa buong panahon na nasa kanyang malakas
na tanggulan si David. 5 Pagkatapos sinabi ng propetang Gad
kay David, "Huwag manatili sa iyong malakas na tanggulan.
Umalis ka at pumunta sa lupain ng Juda." Kaya umalis doon si
David at pumunta sa kagubatan ng Heret. 6 Narinig ni Saul
na natagpuan na si David, kasama ang mga lalaking kasama
niya. Ngayon nakaupo si Saul sa Gibea sa ilalim ng puno ng
tamariska sa Rama na may sibat sa kanyang kamay at nakatayo
ang lahat ng kanyang mga lingkod sa paligid niya. 7 Sinabi
ni Saul sa kanyang mga lingkod na nakatayo sa paligid niya,
"Makinig kayo ngayon, bayan ng Benjamin! Makakapagbigay
ba ang bawat isa sa inyong anak na lalaki ni Jesse ng mga
bukirin at mga ubasan? Magagawa ba niyang gawin kayong
lahat na mga kapitan ng libo-libo at kapitan ng daan-daan, 8
kapalit ninyong lahat na nagbabalak ng masama laban sa akin?
Wala sa inyo ang nagbalita sa akin nang gumawa ng tipan ang
anak kong lalaki sa anak na lalaki ni Jesse. Wala sa inyo ang
nalulungkot para sa akin. Wala sa inyo ang nagbalita sa akin na
inudyukan ng aking anak ang aking lingkod na si David laban sa
akin. Ngayon nagtatago siya at naghihintay para sa akin para
masalakay niya ako." 9 Pagkatapos si Doeg na taga-Edom ay
tumayo sa tabi ng mga lingkod ni Saul, sumagot siya, "Nakita ko
ang anak na lalaki ni Jesse na pumunta sa Nob kay Ahimelec
na anak na lalaki ni Ahitub. 10 Nanalangin siya kay Yahweh na
tulungan niya siya at binigyan niya siya ng mga pangangailangan
at ang espada ni Goliat na Filisteo." 11 Pagkatapos nagpadala
ang hari ng isang tao upang ipatawag ang paring si Ahimelec

anak na lalaki ni Ahitub at ng buong sambahayan ng kanyang
ama, ang mga paring nasa Nob. Lahat sila ay nagtungo sa
hari. **12** Sinabi ni Saul, “Makinig ka ngayon, anak na lalaki ni
Ahitub.” Sumagot siya, “Narito ako, aking panginoon.” **13** Sinabi
ni Saul sa kanya, “Bakit ka nagtangka laban sa akin, ikaw at
ang anak na lalaki ni Jesse, sa ginawa mong pagbibigay sa
kanya ng tinapay at isang espada at nanalangin sa Diyos na
tulungan nawa siya para lumaban sa akin para magtago sa
lihim gaya ng ginawa niya ngayon?” **14** Pagkatapos sumagot
si Ahimelec sa hari at sinabing, “Sino sa inyong lahat na mga
lingkod ang pinakamatapat gaya ni David na manugang ng
hari at nasa ibabaw ng iyong mga bantay at pinararangalan sa
inyong bahay? **15** Ito ba ang unang pagkakataon na nanalangin
ako sa Diyos upang tulungan siya? Malayo nawa ito mula sa
akin! Huwag ninyo hayaan ang haring magpasa ng kahit anong
bagay sa kanyang lingkod o sa lahat ng nasa bahay ng aking
ama. Sapagkat walang alam ang iyong lingkod sa mga bagay na
ito.” **16** Sumagot ang hari, “Tiyak na mamamatay ka, Ahimelec,
ikaw at ang buong bahay ng iyong ama.” **17** Sinabi ng hari sa
bantay na nakatayo sa paligid niya, “Bumalik kayo at patayin ang
mga pari ni Yahweh. Dahil na kay David din ang kanilang kamay
at dahil alam nilang tumakas siya ngunit hindi ito sinabi sa akin.”
Ngunit hindi mailabas ng mga lingkod ng hari ang kanilang
kamay upang patayin ang mga pari ni Yahweh. **18** Pagkatapos
sinabi ng hari kay Doeg, “Bumalik at patayin ang mga pari.”
Kaya bumalik si Doeg na taga-Edom at sinalakay ang mga pari;
nakapatay siya ng walumpu't-limang mga tao na nakasuot ng
isang telang efod sa araw na iyon. **19** Sa pamamagitan ng dulo
ng espada sinalakay niya ang Nob, ang lungsod ng mga pari,

kapwa mga lalaki at mga babae, mga bata at mga sanggol at
mga lalaking baka at mga asno at mga tupa. Pinatay niya silang
lahat gamit ang talim ng espada. **20** Ngunit isa sa mga anak na
lalaki ni Ahimelec anak na lalaki ni Ahitub, na nagngangalang
Abiatar, ang nakatakas at tumakbo kay David. **21** Sinabihan ni
Abiatar si David na pinatay ni Saul ang mga pari ni Yahweh.
22 Sinabi ni David kay Abiatar, "Alam kong sa araw na iyon,
noong naroon si Doeg na taga-Edom, na siguradong sasabihin
niya kay Saul. May pananagutan ako para sa bawat kamatayan
ng pamilya ng iyong ama! **23** Manatili ka kasama ko at huwag
matakot. Dahil ang nagtatangka sa buhay mo ay nagtatangka
din sa buhay ko. Magiging ligtas ka kasama ako."

23 Sinabihan nila si David, "Tingnan mo, nakikipaglaban ang
mga Filisteo laban sa Keila at ninakaw nilavang mga giikang
sahig." **2** Kaya nanalangin si David kay Yahweh para sa tulong,
at tinanong niya siya, "Dapat ba akong pumunta at salakayin
ang mga Filisteong ito?" Sinabi ni Yahweh kay David, "Pumunta
ka at salakayin ang mga Filisteo at iligtas ang Keila." **3** Sinabi ng
mga tauhan ni David sa kanya, "Tingnan mo, natatakot kami
dito sa Juda. Ano pa kaya kung pupunta tayo sa Keila laban
sa mga hukbo ng mga Filisteo?" **4** Pagkatapos nanalangin
pang muli si David kay Yahweh para sa tulong. Sinagot siya ni
Yahweh, "Tumayo ka, bumaba ka sa Keila. Dahil bibigyan kita
ng tagumpay laban sa mga Filisteo." **5** Pumunta sina David
at mga tauhan niya sa Keila at nakipaglaban sa mga Filisteo.
Tinangay nila ang kanilang mga baka at sinalakay nila sila
ng may matinding patayan. Kaya iniligtas ni David ang mga
naninirahan sa Keila. **6** Nang nakatakas papunta kay David si
Abiatar na anak na lalaki ni Ahimelech sa Keila, bumaba siya na

may isang epod sa kanyang kamay. 7 Sinabihan si Saul na
pumunta si David sa Keila. Sinabi ni Saul, "Ibinigay siya ng Diyos
sa aking kamay. Dahil nakulong siya sapagkat pumasok siya
sa isang lungsod na may mga tarangkahan at mga rehas." 8
Ipinatawag ni Saul ang lahat ng kanyang hukbo para sa labanan,
para bumaba sa Keila, upang lusubin si David at kanyang mga
tauhan. 9 Nalaman ni David na may masamang balak si Saul
laban sa kanya. Sinabi niya kay Abiatar na pari, "Dalhin mo rito
ang epod." 10 Pagkatapos sinabi ni David, "Yahweh, ang Diyos
ng Israel, tunay nga na narinig ng iyong lingkod na hinangad ni
Saul na pumunta sa Keila, upang wasakin ang lungsod alang-
alang sa akin. 11 Maaari bang hulihin ako ng mga kalalakihan ng
Keila at isusuko ako sa kanyang kamay? Maaari bang bumaba
si Saul, gaya ng narinig ng iyong lingkod? Yahweh, ang Diyos
ng Israel, nagmamakaawa ako sa iyo, pakiusap sabihan mo ang
iyong lingkod." Sinabi ni Yahweh, "Bababa siya." 12 Pagkatapos
sinabi ni David, "Isusuko ba ako ng mga kalalakihan ng Keila at
ang aking mga tauhan sa kamay ni Saul?" Sinabi ni Yahweh,
"Isusuko ka nila." 13 Pagkatapos bumangon si David at ang
kanyang halos anim na raang mga tauhan at umalis mula sa
Keila, at pumunta sila mula sa isang lugar patungo sa ibang
lugar. Sinabihan si Saul na nakatakas si David mula sa Keila,
at tumigil siya sa pagtugis. 14 Nanatili si David sa matibay na
mga tanggulan sa ilang, sa maburol na lugar sa ilang ng Zip.
Hinahanap siya ni Saul araw-araw, ngunit hindi siya ibinigay
ng Diyos sa kanyang kamay. 15 Nakita ni David na paparating
si Saul para kunin ang kanyang buhay; ngayon nasa ilang ng
Zip sa Hores si David. 16 Sa gayon bumangon at pinuntahan
ni Jonatan na anak na lalaki ni Saul si David sa Hores, at

pinalakas ang kanyang kamay sa Diyos. **17** Sinabi niya sa
kanya, “Huwag kang matakot. Dahil hindi ka mahahanap ng
kamay ni Saul na aking ama. Magiging hari ka sa Israel, at ako
ang susunod sa iyo. Alam din ito ni Saul na aking ama.” **18**
Gumawa sila ng isang kasunduan sa harap ni Yahweh. Nanatili
si David sa Hores, at umuwi si Jonatan sa kanyang tahanan. **19**
Pagkatapos pumunta ang mga lahi ni Zip kay Saul sa Gibea at
sinabing, “Hindi ba nagtatago si David sa matibay na tanggulan
sa Hores, sa kaburulan ng Haquila, na nasa timog ng Jesimon?
20 Ngayon, bumaba ka, hari! Ayon sa iyong ninanais, bumaba
ka! Tungkulin naming isuko siya sa kamay ng hari.” **21** Sinabi ni
Saul, “Pagpalain nawa kayo ni Yahweh. Dahil nahahabag kayo
sa akin. **22** Umalis kayo, at siguraduhing mabuti. Pag-aralan
at alamin kung saang lugar siya nagtatago at kung sino ang
nakakita sa kanya roon. Sinabi ito sa akin na napakatuso niya.
23 Kaya tingnan ninyo, at alamin ang lahat ng lugar kung saan
mismo siya nagtatago. Bumalik kayo sa akin na may tiyak na
kaalaman, at pagkatapos babalik ako kasama ninyo. Kung nasa
lupain siya, hahanapin ko siya kasama ang lahat ng libu-libo ng
Juda.” **24** Pagkatapos nauna silang umakyat kay Saul sa Zip.
Ngayon si David at kanyang mga tauhan ay nasa ilang ng Maon,
sa Araba ng timog ng Jesimon. **25** Pumunta si Saul at kanyang
mga tauhan upang hanapin siya. At sinabihan si David tungkol
dito, kaya bumaba siya sa isang mabatong burol at nanirahan sa
ilang ng Maon. Nang narinig ito ni Saul, tinugis niya si David sa
ilang ng Maon. **26** Pumunta si Saul sa isang panig ng bundok,
at pumunta si David at ang kanyang mga tauhan sa kabilang
panig ng bundok. Nagmadaling tumakas si David mula kay Saul.
Habang nakapalibot sina Saul at kanyang mga tauhan kay David

at kanyang mga tauhan upang dakpin sila, 27 pumunta ang
isang mensahero kay Saul at sinabing, “Bilisan mo at pumarito
dahil gumawa ng pagsalakay ang mga Filisteo laban sa lupain.”
28 Kaya bumalik si Saul mula sa pagtugis niya kay David at
nilabanan ang mga Filisteo. Kaya nga ang lugar na iyon ay
tinawag na Bato ng Pagtakas. 29 Umakyat si David mula roon at
namuhay sa matibay na mga tanggulan ng Engedi.

24 Nang bumalik si Saul mula sa pagtugis sa mga Filisteo,
sinabihan siya, “Si David ay nasa desyerto ng Engedi.” 2
Pagkatapos kumuha si Saul ng tatlong libong piling kalalakihan
mula sa buong Israel at umalis para hanapin si David at kanyang
mga tauhan sa mga Bato ng mga Ligaw na Kambing. 3 Dumating
siya sa tabi ng kulungan ng mga tupa, na kung saan may isang
kuweba. Pumasok si Saul sa loob upang paginhawahin ang
kanyang sarili. 4 Sinabi ng mga tauhan ni David sa kanya, “Ito
ang araw na sinabi ni Yahweh na sinabi niya sa iyo, 'Ibibigay ko
sa iyong kamay ang iyong kaaway, upang gawin mo ang nais
mong gawin sa kanya.'” Pagkatapos umakyat si David at tahimik
na gumapang pasulong at pinutol ang gilid ng balabal ni Saul. 5
Pagkatapos bumigat ang damdamin ni David dahil pinutol niya
ang gilid ng balabal ni Saul. 6 Sinabi niya sa kanyang mga
tauhan, “Huwag nawang ipahintulot ni Yahweh na gawin ko ang
bagay na ito sa aking panginoon, na hinirang ni Yahweh, para
iunat ko ang aking kamay laban sa kanya, sapagkat hinirang
siya ni Yahweh.” 7 Kaya pinagsabihan ni David ang kanyang
mga tauhan ng mga salitang ito, at hindi sila pinahintulutang
salakayin si Saul. Tumayo si Saul, iniwan ang kuweba, at umalis.
8 Pagkatapos, tumayo rin si David, iniwan ang kuweba, at
tinawag si Saul: “Aking panginoong hari.” Nang tumingin si Saul

sa kanyang likuran, nagpatirapa si David sa lupa at nagpakita
sa kanya ng paggalang. 9 Sinabi ni David kay Saul, “Bakit ka
nakikinig sa mga kalalakihan na nagsabing, “Tingnan mo, gusto
kang saktan ni David?' 10 Ngayon nakita ng iyong mga mata
kung paano ka inilagay ni Yahweh sa aking kamay nang nasa
kuweba pa tayo. Sinabi ng ilan sa akin na patayin kita, ngunit
kinaawaan kita. Sinabi ko, 'Hindi ko iuunat ang aking kamay
laban sa aking panginoon; dahil hinirang siya ni Yahweh.' 11
Tingnan mo, aking ama, tingnan mo ang gilid ng iyong balabal
sa aking kamay. Sapagkat ang katotohanan kung bakit ko pinutol
ang gilid ng iyong balabal at hindi kita pinatay, para malaman mo
at makita mo na walang masama o pagtataksil sa aking kamay,
at hindi ako nagkasala laban sa iyo, kahit na tinutugis mo ang
aking buhay para makuha. 12 Nawa'y humatol si Yahweh sa
pagitan mo at sa akin, at nawa'y si Yahweh ang maghiganti para
sa akin laban sa iyo, ngunit hindi magiging laban sa iyo ang
kamay ko. 13 Gaya ng sinabi ng lumang kasabihan, 'Mula sa
makasalanan lumalabas ang kasamaan.' Ngunit hindi magiging
laban sa iyo ang kamay ko. 14 Mula kanino sumunod ang
hari ng Israel? Mula kanino ka humahabol? Sa isang patay na
aso! Sa isang pulgas! 15 Nawa'y maging hukom si Yahweh
at magbigay ng hatol sa pagitan natin, at tiyakin, at ipakiusap
ang layunin ko at pahintulutan akong makatakas mula sa iyong
kamay.” 16 Nang matapos sabihin ni David ang mga salitang ito
kay Saul, Sinabi ni Saul, “Boses mo ba ito, David, aking anak?”
Nagtaas ng kanyang boses si Saul at umiyak. 17 Sinabi niya
kay David, “Mas matuwid ka kaysa sa akin. Dahil sinuklian mo
ako nang mabuti, kung saan sinuklian kita ng kasamaan. 18
Ipinahayag mo ngayong araw na ito kung paano ka gumawa

nang mabuti sa akin, dahil hindi mo ako pinatay nang nilagay
ako ni Yahweh sa iyong habag. **19** Dahil kung matatagpuan ng
isang tao ang kanyang kaaway, hahayaan ba niya siyang umalis
ito nang ligtas? Nawa'y gantimpalaan ka ni Yahweh ng mabuti
para sa nagawa mo sa akin ngayon. **20** Ngayon alam kong tiyak
na magiging tapat na hari ka at itatatag ang kaharian ng Israel
sa iyong kamay. **21** Ipangako mo sa akin sa pamamagitan ni
Yahweh na hindi mo puputulin ang aking mga kaapu-apuhan
kasunod ko, at hindi mo sisirain ang aking pangalan sa bahay
ng aking ama." **22** Kaya gumawa si David ng isang panunumpa
kay Saul. Pagkatapos umuwi si Saul, pero umakyat sina David
at kanyang mga tauhan sa matibay na tanggulan.

25 Ngayon namatay na si Samuel. Sama-samang nagtipon
ang lahat ng Israelita at nagluksa para sa kanya, at inilibing
nila siya sa kanyang bahay sa Rama. Pagkatapos tumayo at
bumaba si David sa desyerto ng Paran. **2** Mayroong isang
lalaki sa Maon, na may mga pag-aari sa Carmel. Napakayaman
ng lalaki. Mayroon siyang tatlong libong tupa at isang libong
kambing. Naggugupit siya ng kanyang tupa sa Carmel. **3** Nabal
ang pangalan ng lalaki, at ang pangalan ng kanyang asawa
ay Abigail. Matalino at may kahali-halinang anyo ang babae.
Pero malupit at masama ang lalaki sa kanyang pakikitungo. Isa
siyang kaapu-apuhan sa sambahayan ni Caleb. **4** Narinig ni
David sa ilang na si Nabal ay naggugupit ng kanyang tupa. **5**
Kaya nagpadala ng sampung kalalakihan si David. Sinabi ni
David sa binatang kalalakihan. "Umakyat sa Carmel, pumunta
kay Nabal, at batiin siya sa aking pangalan. **6** Sasabihin ninyo
sa kanya 'Mamuhay sa karangyaan. Kapayapaan para sa iyo at
kapayapaan sa iyong bahay, at kapayapaan sa lahat ng mayroon

ka. 7 Narinig ko na mayroon kang mga manggugupit. Nasa amin
ang iyong mga pastol, at hindi namin sila sinaktan at walang
nawala sa kanila sa buong panahon na sila ay nasa Carmel. 8
Tanungin ang iyong kabataang kalalakihan, at sasabihin nila sa
iyo. Ngayon hayaang makasumpong ng biyaya ang binatang
kalalakihan sa iyong mga mata, dahil pupunta kami sa araw ng
isang pagdiriwang. Pakiusap magbigay ka anuman ang mayroon
ka sa iyong kamay sa iyong mga lingkod at sa iyong anak
na lalaking si David.'" 9 Nang dumating ang mga kabataang
kalalakihan ni David, sinabi nila itong lahat kay Nabal sa ngalan
ni David at pagkatapos naghintay. 10 Sumagot si Nabal sa
mga lingkod ni David, "Sino si David? At sino ang anak na
lalaki ni Jesse? Maraming mga lingkod sa araw na ito ang
sumusuway sa kanilang mga amo. 11 Kailangan ko bang kunin
ang aking tinapay, aking tubig at aking karne na kinatay ko
para sa aking mga manggugupit at ibigay ito sa kalalakihang
dumating mula sa hindi ko alam kung saan nanggaling?" 12
Kaya umalis at bumalik ang kabataang kalalakihan ni David, at
sinabi sa kanya ang lahat nang bagay na sinabi. 13 Sinabi ni
David sa kanyang tauhan, "Itali nang bawat lalaki ang kanyang
espada." At itinali ng bawat lalaki ang kanyang espada. Itinali rin
ni David ang kanyang espada. Halos apat na daang kalalakihan
ang sumunod kay David, at naiwan ang dalawang daan sa dala-
dalahan. 14 Pero sinabihan ng isa sa kabataang kalalakihan si
Abigail, asawa ni Nabal; sinabi niya, "Nagpadala si David ng
mga mensahero sa labas ng ilang upang batiin ang ating amo, at
ininsulto niya sila. 15 Yamang napakabait ng kalalakihan sa atin.
Hindi tayo sinaktan at walang anumang bagay na nawala sa atin
hanggat kasama natin sila nang nasa mga bukirin tayo. 16 Isang

pader sila sa atin sa araw man o sa gabi, kasama namin sila
sa pagbabantay ng mga tupa. **17** Samakatuwid alamin ito at
isaalang-alang kung ano ang iyong magagawa, sapagka't may
balak na kasamaan laban sa ating amo, at laban sa kanyang
buong sambahayan. Siya ay napakasamang tao na walang
isa na makapagdahilan sa kanya." **18** Pagkatapos nagmadali
si Abigail at kumuha ng dalawang daang tinapay, dalawang
boteng alak, limang tupang nakahanda na, limang sukob ng
sinangag na butil, isang daang tungkos ng pasas, at dalawang
daang mamon ng igos at ikinarga ang mga ito sa mga asno. **19**
Sinabi niya sa kanyang kabataang kalalakihan, "Mauna kayo
sa akin at susunod ako sa inyo." Ngunit hindi niya sinabihan
ang kanyang asawang si Nabal. **20** Habang nakasakay siya sa
kanyang asno at bumaba sa pamamagitan ng bundok, bumaba
si David at kanyang tauhan papunta sa kanya at sinalubong niya
sila. **21** Ngayon sinabi ni David, "Tiyak na walang kabuluhan
ang lahat ng pagbabantay ko sa lahat ng mayroon ang taong
ito sa ilang, kaya wala ni isang nawawala na lahat ng nasa
kanya, at ibinalik niya sa akin ang masama para sa mabuti. **22**
Nawa gawin ng Diyos ito sa akin, David, at marami pa, kung
sa umaga wala akong ititirang isang lalaki sa lahat na nasa
kanya." **23** Nang nakita ni Abigail si David, nagmadali siyang
bumaba mula sa kanyang asno at lumuhod sa harapan ni David
at nagpatirapa sa kanyang sarili sa lupa. **24** Lumuhod siya sa
kanyang paa at sinabi, "Ako lang mag-isa, aking panginoon, na
mayroong pagkakasala. Pakiusap hayaan mong kausapin ka ng
iyong lingkod, at makinig sa mga salita ng iyong lingkod. **25**
Huwag mong hayaan aking panginoon na pansinin ang walang
halangang taong ito, Nabal ang kanyang pangalan, at ang

kahangalan ay nasa kanya. Ngunit ako na iyong lingkod ay
hindi nakita ang kabataang kalalakihan ng aking panginoon,
na iyong ipinadala. **26** Pagkatapos ngayon, aking panginoon,
habang nabubuhay si Yahweh, at habang nabubuhay ka, buhat
ng pinigilan ka ni Yahweh mula sa pagdaloy ng dugo, at mula sa
paghihiganti ng iyong sarili sa sariling mong kamay, ngayon
hayaan mo ang iyong mga kaaway, at sa mga naghahanap
gumawa ng kasamaan sa aking panginoon, ay magiging kagaya
ni Nabal. **27** At ngayon, hayaan sanang madala ng iyong lingkod
ang regalong ito para sa aking panginoon, hayaang ibigay ito sa
kabataang kalalakihan na sumunod sa aking panginoon. **28**
Pakiusap patawarin ang pagkakasala ng iyong lingkod, dahil
tiyak na gagawan ni Yahweh ang aking panginoon ng isang
bahay, dahil nakikipaglaban ang aking panginoon sa labanan
ni Yahweh, at hindi makikita ang kasamaan sa iyo habang
nabubuhay ka. **29** At kahit na tugisin ka ng mga kalalakihan
para kunin ang iyong buhay, gayon pa man ang buhay ng aking
panginoon ay matatali sa mga nabubuhay sa pamamagitan ni
Yahweh na inyong Diyos, at aalisin niya ang mga buhay ng
iyong mga kaaway, gaya ng nasa bulsa ng isang tirador. **30**
At mangyari ito, nang matapos gawin ni Yahweh ang lahat ng
mabuting mga bagay para sa aking panginoon na kanyang
ipinangako sa iyo, at nang ginawa ka niyang pinuno sa buong
Israel, **31** hindi magiging pahirap ang bagay na ito sa iyo, ni
masasaktan ang aking panginoon, dahil hindi mo ibinuhos ang
iyong dugo ng walang dahilan, at hindi mo ipinaghiganti ang
iyong sarili. At kapag nagdala ng tagumpay si Yahweh sa aking
panginoon, alalahanin mo ang iyong lingkod." **32** Sinabi ni David
kay Abigail, "Nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel, na pinagpala,

ang siyang nagpadala sa iyo upang makipagkita sa akin sa araw
na ito. **33** At ang iyong kaalaman ay pinagpala, at pinagpala ka,
dahil pinanatili mo ako sa araw na ito mula sa pagkakasala sa
pagdanak ng dugo at mula sa paghihiganti ko para sa aking
sariling gamit ang aking kamay. **34** Para sa katotohanan, ayon
kay Yahweh, ang Diyos ng Israelm ma nabubuhay, na pinigilan
ako na saktan ka, maliban lamang kung nagmadali ka para
makipagkita sa akin, tiyak na walang matitira kay Nabal kahit
isang sanggol na lalaki kinaumagahan." **35** Kaya tinanggap ni
David mula sa kanyang kamay kung ano ang kanyang dinala sa
kanya, sinabi niya sa kanya, "Umakyat ka ng may kapayapaan
sa iyong bahay; tingnan mo, nakinig ako sa iyong boses at
tinanggap kita." **36** Bumalik si Abigail kay Nabal; masdan mo,
siya ay nagdadaos ng isang pagdiriwang sa kanyang bahay,
tulad ng pagdiriwang ng isang hari; at maligaya ang puso ni
Nabal sa kalooban niya, dahil lasing na lasing siya. Kaya hindi
niya sinabi ang lahat hanggang sa magbukang-liwayway. **37** At
nangyari kinaumagahan, nang hindi na lasing si Nabal, na sinabi
ng kanyang asawa sa kanya ang mga bagay na ito, inatake siya
sa puso, at naging tulad siya ng isang bato. **38** At dumating
matapos ang sampung araw na sinalakay ni Yahweh si Nabal
kaya namatay siya. **39** At nang narinig ni David na namatay na
si Nabal, sinabi niya, "Nawa pagpalain si Yahweh, na siyang
kumuha ng dahilan ng pang-iinsulto sa akin mula sa kamay ni
Nabal, at sa pag-iingat ng kanyang lingkod mula sa kasamaan.
At ibinalik niya ang masamang kilos ni Nabal sa kanyang sarili."
Pagkatapos nagpadala si David ng mga lingkod at kinausap
si Abigail, para kunin siya bilang kaniyang asawa. **40** Nang
dumating ang mga lingkod ni David kay Abigail sa Carmel,

nakipag-usap sila sa kanya at sinabi, “Ipinadala kami ni David sa
iyo upang kunin ka para sa kaniya bilang kanyang asawa.” **41**
Tumayo siya, niyuko ang kanyang sarili kasama ang kanyang
mukha sa lupa, at sinabi, “Tingnan ninyo, ang iyong lingkod na
babae ay isang lingkod para maghugas ng mga paa ng mga
lingkod ng aking panginoon.” **42** Nagmadali si Abigail at tumayo,
at sumakay sa isang asno na may limang lingkod na babae
na sumunod sa kanya, at sumunod siya sa mga mensahero
ni David at naging kanyang asawa. **43** Kinuha rin ni David si
Ahinoam ng Jezreel bilang isang asawa, kapwa sila ay naging
kanyang mga asawa. **44** Ngayon ibinigay ni Saul si Mical na
kanyang anak na babae, asawa ni David, kay Palti anak ni Lais,
na nasa Gallim.

26 Dumating ang mga Zipiteo kay Saul sa Gibea at sinabing,
“Hindi ba nagtatago si David sa burol ng Hacila, na bago ang
desyerto?” **2** Pagkatapos tumayo si Saul at bumaba sa ilang ng
Zip, na may tatlong libong piling kalalakihan ng Israel na kasama
niya, upang hanapin si David sa desyerto ng Zip. **3** Nagkampo
si Saul sa burol ng Hacila, na bago sa desyerto, na malapit
sa daanan. Ngunit si David ay nanatili sa desyerto, at nakita
niya na paparating si Saul kasunod niya sa desyerto. **4** Kaya
nagpadala si David ng mga espiya at napag-alaman niyang
totoong dumating si Saul. **5** Tumayo si David at pumunta sa
lugar kung saan nagkampo si Saul; nakita niya ang lugar kung
saan nagpapahinga si Saul, at si Abner anak na lalaki ni Ner, ang
heneral ng kanyang hukbo; Nagpapahinga si Saul sa kampo, at
nagkampo ang mga tao palibot sa kanya, natutulog ang lahat. **6**
Pagkatapos sinabi ni David kay Ahimelec na Hiteo, at kay Abisai
anak na lalaki ni Zeruia, ang lalaking kapatid ni Joab, “Sino ang

sasama sa akin pababa sa kampo ni Saul?" sinabi ni Abisai,
"Sasama ako pababa sa iyo." 7 Kaya pumunta si David at Abisai
sa hukbo nang gabi. At nandoon si Saul na natutulog sa loob
ng kampo, kasama ang kanyang sibat na nakatusok sa lupa
sa tabi ng kanyang ulo. Nagpapahinga si Abner at kanyang
mga sundalo sa palibot niya. 8 Pagkatapos sinabi ni Abisai kay
David, "Sa araw na ito inilagay ng Diyos sa iyong kamay ang
iyong kaaway. Ngayon pakiusap hayaan mong itusok ko siya sa
lupa sa pamamagitan ng sibat sa isang bagsak lamang. Hindi ko
siya hahampasin ng pangalawang pagkakataon." 9 Sinabi ni
David kay Abisai, "Huwag mo siyang patayin, sapagkat sino ang
mag-aabot ng kanyang kamay laban sa hinirang ni Yahweh at
hindi magkakasala?" 10 Sinabi ni David, "Habang nabubuhay
si Yahweh, papatayin siya ni Yahweh, o darating ang araw na
mamamatay siya, o pupunta siya sa labanan at mamamatay. 11
Nawa'y ipagbawal ni Yahweh na dapat kong iunat ang aking
kamay laban sa kanyang tinalaga, kaya ngayon, kunin mo ang
sibat na nasa kanyang ulo at ang banga ng tubig, at umalis na
tayo." 12 Kaya kinuha ni David ang sibat at ang banga ng tubig
mula sa ulo ni Saul at umalis na sila. Walang ni isang nakakita
sa kanila o nakaalam tungkol dito, ni isang tao ang nagising,
dahil nakatulog silang lahat, dahil mahimbing na pagtulog ang
ibinigay ni Yahweh sa kanila. 13 Pagkatapos pumunta si David
sa kabilang dako at tumayo sa tuktok ng bundok sa malayo,
isang malayong pagitan ang nasa kanila. 14 Sumigaw si David
sa mga tao at kay Abner anak na lalaki ni Ner, sinabi niya,
"Hindi ka ba sasagot, Abner?" Pagkatapos sumagot at sinabi ni
Abner, "Sino kang sumisigaw sa hari?" 15 Sinabi ni David kay
Abner, "Hindi ka ba isang taong matapang? Sino ang katulad

mo sa Israel? Bakit hindi ka nagbantay sa iyong panginoon
na hari? Dahil may ibang taong dumating upang patayin ang
hari na iyong panginoon. **16** Hindi maganda ang bagay na ito
na iyong ginawa. Habang nabubuhay si Yahweh, nararapat
kang mamatay dahil hindi mo binantayan ang iyong panginoon
na hinirang ni Yahweh. At ngayon tingnan mo kung nasaan
ang sibat ng hari, at ang banga ng tubig na nasa kanyang
ulonan." **17** Nakilala ni Saul ang boses ni David at sinabi,
"Boses mo ba iyan, anak kong David?" sinabi ni David, "Ito ang
aking boses, aking panginoong hari." **18** Sinabi niya, "Bakit
tinutugis ng hari ang kanyang lingkod? Ano ang aking nagawa?
Anong kasamaan ang nasa aking kamay? **19** Samakatuwid
ngayon, nagmakaawa ako sa iyo, hayaang pakinggan ng aking
panginoon na hari ang mga salita ng kanyang lingkod. Kung
si Yahweh na nag-udyok sa iyo laban sa akin, hayaan siyang
tumanggap ng isang handog; ngunit kung mga tao ito, nawa'y
isumpa sila sa paningin ni Yahweh, dahil sa araw na ito inilayo
nila ako, na hindi dapat ako kumapit sa pamana ni Yahweh, na
kanilang sinabi sa akin, "Sumamba ka sa ibang mga diyos."
20 Samakatuwid ngayon, huwag hayaang dumanak ang aking
dugo sa lupa mula sa presensya ni Yahweh, para sa hari ng
Israel na dumating at humanap sa isang pulgas, bilang isang
naghahanap ng ibon sa mga bundok." **21** Pagkatapos sinabi ni
Saul, "Nagkasala ako. Bumalik ka, David, anak ko, hindi na
kita kailanman sasaktan, dahil natatangi ang aking buhay sa
iyong mga mata ngayon. Tingnan mo, naging mangmang ako at
lubusang nagkamali." **22** Sumagot si David at sinabi, "Tingnan
mo, aking hari, narito ang iyong sibat! Hayaan mong lumapit ang
isa sa iyong batang kalalakihan at kunin ito at dalhin ito sa iyo.

23 Nawa pagbayarin ni Yahweh ang bawat tao para sa kanyang
kadakilaan at kanyang katapatan, dahil inilagay ito ni Yahweh sa
araw na ito, ngunit hindi ko sasaktan ang kanyang tinalaga. 24
At tingnan mo, tulad ng buhay mong katangi-tangi sa aking mga
mata sa araw na ito, kaya nawa maging mas mahalaga ang
buhay ko sa mga mata ni Yahweh, at nawa iligtas niya ako mula
sa lahat ng kaguluhan." 25 Pagkatapos sinabi ni Saul kay David,
"Nawa pagpalain ka, anak kong David, upang makagawa ka ng
mga dakilang bagay, at tunay na magtatagumpay ka." Kaya
lumakad si David, at bumalik si Saul sa kanyang lugar.

27 Sinabi ni David sa kanyang puso, "Mawawala ako nang
isang araw sa pamamagitan ng kamay ni Saul; wala nang mas
mabuti para sa akin kung hindi ang tumakas sa lupain ng mga
Filisteo; titigil na si Saul sa paghahanap sa akin kahit saan sa
lahat ng hangganan ng Israel; sa paraang ito makakatakas ako
sa kanyang kamay." 2 Bumangon si David at tumawid, siya at
ang anim na daang kalalakihang na kasama niya, kay Aquis
anak na lalaki ni Maoc, ang hari ng Gat. 3 Nanirahan si David
kasama nina Aquis sa Gat, siya at ang kanyang tauhan, bawat
tao sa kanyang sariling sambahayan, at si David kasama ang
kanyang dalawang asawa, Ahinoam na Jezreelita, at Abigail na
Carmelita, asawa ni Nabal. 4 Sinabihan si Saul na tumakas si
David patungo sa Gat, kaya hindi na niya siya hinanap. 5 Sinabi
ni Aquis kay David, "Kung kinakitaan niya ako ng kagandahang
loob sa iyong mga mata, hayaan silang bigyan ako ng isang
lugar sa isa sa mga lungsod ng bansa, upang manirahan ako
doon: para saan pa na titira ang iyong lingkod sa maharlikang
siyudad na kasama mo?" 6 Kaya ibinigay ni Aquis sa kanya
ang Ziklag nang araw na iyon; kaya nabibilang ang Ziklag

sa hari ng Juda hanggang sa araw na ito. 7 Ang bilang ng
mga araw ni David na namuhay sa lupain ng mga Filisteo ay
isang buong taon at apat na buwan. 8 Nilusob ni David at
kanyang mga tauhan ang iba't-ibang mga lugar, sinalakay ang
Gesurita, ang Girziteo, at ang Amalekita, sa mga bayan na
iyon na namumuhay sa lupaing iyon, habang papunta kayo sa
Sur, hanggang sa layo ng lupain ng Ehipto. Naninirahan sila
sa lupaing iyon mula pa sa sinaunang kapanahunan (Paalala:
Sa halip ng "Gizrita, na makikita sa sulat ng Hebreo, ilang
bagong mga bersyon ay ang Girzita, na makikita sa sulat ng
Hebreo) 9 Sinalakay ni David ang lupain at walang tinirang mga
lalaki ni mga babaeng buhay, kinuha niya ang mga tupa, ang
baka, ang mga asno, ang mga kamelyo, at ang mga pananamit;
bumalik siya at pumunta muli kay Aquis. 10 Sinasabi ni Aquis,
"Laban kanino ang inyong ginawang pagsalakay sa araw na ito?
Baka isasagot ni David, "Laban sa timog ng Juda," o "Laban sa
timog ng Jerameelita," o "Laban sa timog ng Kenita." 11 Baka
bubuhayin ni David ang lalaki ni ang babae upang dalhin sila sa
Gat, nagsasabing, "Para wala silang masabi tungkol sa atin,
Ginawa ni David ang nararapat." Ginawa niya itong lahat habang
nakatira siya sa bansa ng mga Filisteo. 12 Naniwala si Aquis
kay David, sinasabing, "Ginawa niyang lubos na mapoot ang
bayan ng Israel sa kanya, samakatuwid magiging lingkod ko
siya magpakailanman."

28 At nangyari na sa mga araw na iyon na tinipon ng mga
Filisteo ang kanilang mga hukbo para sa digmaan upang
makipaglaban sa Israel. Sinabi ni Aquis kay David, "Tiyak
mong alamin na lalabas ka kasama ko sa mga hukbo, ikaw at
ang iyong mga tauhan." 2 Sinabi ni David kay Aquis, "Upang

malaman mo kung ano ang magagawa ng iyong lingkod." Sinabi
ni Aquis kay David, "para gawin kitang palagiang tagapagbantay
ko." **3** Namatay si Samuel; pinagluksa siya ng buong Israel at
inilibing siya sa Rama, sa kanyang lungsod. Ngayon ipinagbawal
ni Saul sa lupain sa sinumang nakikipag-usap sa mga patay
o sa mga espiritu. **4** Sama-samang tinipon ng mga Filisteo
ang kanilang sarili at dumating at nagkampo sa Shunem; at
sama-samang tinipon ni Saul ang buong Israel, at nagkampo
sila sa Gilboa. **5** Nang makita ni Saul ang mga hukbo ng
mga Filisteo, natakot siya, at labis na lumakas ang tibok ng
kanyang puso. **6** Nanalangin si Saul kay Yahweh para tulungan
siya, ngunit hindi sumagot sa kanya si Yahweh—maging sa
panaginip, ni sa pamamagitan ng Urim, ni sa pamamagitan ng
mga propeta. **7** Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang mga
lingkod, "Hanapan ninyo ako ng babaeng umaangking nakikipag-
usap sa mga patay, upang makapunta ako sa kanya at hingin
ang kanyang payo." Sinabi ng kanyang mga lingkod sa kanya,
"Tingnan mo, mayroong isang babae sa Endor na umaaangking
nakikipag-usap sa mga patay." **8** Ikinubli ni Saul ang kanyang
sarili, nagsuot ng ibang kasuotan, at pumunta siya kasama ang
dalawang tauhan; pinuntahan nila ang babae sa gabi. Sinabi
niya, "Manghula ka para sa akin, nagmamakaawa ako sa iyo
sa pamamagitan ng pakikipag-usap sa patay, at dalhin sa akin
ang sinumang pangangalanan ko sa iyo." **9** Sinabi ng babae
sa kanya, "Tingnan, alam mo ang ginawa ni Saul, kung paano
niya ipinagbawal sa lupain ang sinumang nakikipag-usap sa
mga patay o sa mga espiritu. Kaya bakit ka naglalagay ng
bitag para sa aking buhay, para mamatay ako?" **10** Nanumpa
si Saul sa kanya sa pamamagitan ni Yahweh, at sinabing,

“Habang nabubuhay si Yahweh, walang anumang parusa ang
mangyayari sa iyo para sa bagay na ito.” **11** Pagkatapos sinabi
ng babae, “Sino ang dapat kong papuntahin sa iyo?” Sinabi ni
Saul, “Papuntahin mo sa akin si Samuel.” **12** Nang makita ng
babae si Samuel, sumigaw siya nang malakas at nangusap
kay Saul, sinabing, “Bakit mo ako nilinlang? Sapagkat ikaw si
Saul.” **13** Sinabi sa kanya ng hari, “Huwag kang matakot. Anong
nakikita mo?” Sinabi ng babae kay Saul, “Nakita ko ang isang
diyos na umaakyat mula sa lupa.” **14** Sinabi niya sa kanya, “Ano
ang kamukha niya? Sinabi niya, “Isang matandang lalaki ang
umaakyat; nakasuot siya ng balabal.” Nadama ni Saul na si
Samuel iyon, at yumukod siya na ang kanyang mukha ay nasa
lupa at nagpakita ng paggalang. **15** Sinabi ni Samuel kay Saul,
“Bakit mo ako ginambala at pinabalik?” Sumagot si Saul, “Labis
akong namimighati, dahil ang mga Filisteo ay naghahandang
makipagdigma laban sa akin, at iniwan na ako ng Diyos at
hindi na sumasagot sa akin, maging sa pamamagitan ng mga
propeta, ni sa mga panaginip. Kaya tumawag ako sa iyo para
ipaalam mo sa akin kung ano ang aking gagawin.” **16** Sinabi
ni Samuel, “Ano ngayon ang kahilingan mo sa akin, yamang
iniwan ka na ni Yahweh, at naging kaaway mo siya? **17** Ginawa
ni Yahweh sa iyo ang sinabi niyang gagawin niya. Kinuha ni
Yahweh ang kaharian sa ilalim ng iyong mga kamay at ibinigay
ito sa iba—kay David. **18** Dahil hindi mo sinunod ang boses ni
Yahweh at hindi mo ipinatupad ang kanyang matinding galit
sa Amalek, kaya ginawa niya ito ngayon sa iyo. **19** Higit pa
rito, ibibigay ka ni Yahweh at ang Israel sa kamay ng mga
Filisteo. Bukas makakasama kita at ang iyong mga anak na
lalaki. Ibibigay din ni Yahweh ang hukbo ng Israel sa kamay ng

mga Filisteo." 20 Pagkatapos biglang bumagsak ang buong
katawan ni Saul sa lupa at takot na takot dahil sa mga salita
ni Samuel. Wala na siyang lakas, dahil wala siyang kinain na
anumang pagkain sa buong araw na iyon, maging sa buong
gabi. 21 Lumapit ang babae kay Saul at nakita niyang labis
siyang naguguluhan, sinabi niya sa kanya, "Tingnan mo, nakinig
ang iyong babaeng lingkod sa iyong boses; Inilagay ko ang aking
buhay sa aking kamay at nakinig sa mga salitang sinabi mo sa
akin. 22 Kaya ngayon, nagmamakaawa ako sa iyo, makinig
ka rin sa boses ng iyong babaeng lingkod at hayaan mong
maghain ako ng kaunting pagkain sa harap mo. Kumain ka para
makaipon ka ng lakas para sa iyong paglalakbay." 23 Ngunit
tumanggi si Saul at sinabing, "Hindi ako kakain." Ngunit pinilit
siya ng kanyang mga lingkod kasama ng babae at nakinig siya
sa kanilang boses. Kaya bumangon siya at umupo sa higaan.
24 Mayroon pinatabang guya ang babae sa kanyang bahay;
nagmadali siya at pinatay ito; kumuha siya ng harina, minasa ito
at naghurno ng tinapay na walang lebadura gamit ito. 25 Dinala
niya ito sa harapan ni Saul at kanyang mga lingkod, at kumain
sila. Pagkatapos bumangon sila at umalis sa gabing iyon.

29 Ngayon sama-samang tinipon ng mga Filisteo ang lahat ng
kanilang hukbo sa Aphek; nagkampo ang mga Israelita sa tabi
ng bukal na nasa Jezreel. 2 Dumaan ang mga prinsipe ng mga
Filisteo nang daan-daan at nang libu-libo; dumaan si David at
ang kanyang mga tauhan sa hulihang bantay kasama ni Aquis.
3 Pagkatapos sinabi ng mga prinsipe ng mga Filisteo, "Ano ang
ginagawa ng mga Hebreong ito dito?" Sinabi ni Aquis sa mga
prinsipe ng mga Filisteo, "Hindi ba ito si David, ang lingkod ni
Saul na hari ng mga Israelita na naging kasama ko sa mga araw

na ito, o sa mga taon na ito, at wala akong nakitang kapintasan
sa kanya mula nang dumating siya sa akin hanggang sa araw na
ito?" **4** Ngunit galit sa kanya ang mga prinsipe ng mga Filisteo;
sinabi nila sa kanya, "Paalisin mo ang taong iyan, para bumalik
siya sa kanyang lugar na ibinigay mo sa kanya; huwag mo
siyang hayaang sumama sa atin sa digmaan, upang hindi siya
maging kaaway natin sa digmaan. Dahil paano pa ba gagawa
ng kapayapaan ang taong ito sa kanyang panginoon? Hindi ba
sa pamamagitan ng mga ulo ng ating mga tauhan? **5** Hindi ba
ito ang David na inawitan nila sa isa-isa sa pamamagitan ng
mga sayaw, sinasabing: 'Pinatay ni Saul ang kanyang libu-libo,
At si David ang kanyang sampung libo?'" **6** Pagkatapos tinawag
ni Aquis si David at sinabing, "Habang nabubuhay si Yahweh,
naging mabuti ka, at ang iyong paglabas at pagpasok sa akin
sa hukbo ay naging mabuti sa aking pananaw; sapagkat wala
akong nakitang kasalanan sa iyo simula ng araw na dumating ka
sa akin hanggang sa araw na ito. Gayon pa man, hindi sang-
ayon sa iyo ang mga prinsipe. **7** Kaya ngayon bumalik ka at
umalis na may kapayapaan, upang hindi ka kagalitan ng mga
prinsipe ng mga Filisteo." **8** Sinabi ni David kay Filisteo, "Subalit
ano ba ang nagawa ko? Ano ang nakita mo sa iyong lingkod
habang kasama mo ako hanggang sa araw na ito, na hindi ako
makakapunta at makipagdigma laban sa mga kaaway ng aking
panginoong hari?" **9** Sumagot si Aquis at sinabi kay David,
"Alam kong kasinlinis ka ng isang anghel ng Diyos sa aking
paningin; gayunpaman, sinabi ng mga prinsipe ng mga Filisteo,
'Hindi siya maaaring umakyat kasama natin sa labanan.' **10**
Kaya ngayon bumangon nang maaga ang mga lingkod ng iyong
panginoon na sumama sa iyo; pagkagising ninyo sa madaling

araw at may liwanag na, umalis na kayo.” **11** Kaya bumangon si
David nang maaga, siya at ang kanyang mga tauhan upang
umalis ng umaga, para bumalik sa lupain ng mga Filisteo. Ngunit
umakyat ang mga Filisteo sa Jezreel.

30 At nangyari na nang bumalik sa Ziklag si David at ng
kanyang mga tauhan sa ikatlong araw, na gumawa ng pagsalakay
ang mga Amalekita sa Negev at sa Ziklag. Linusob nila ang
Ziklag, sinunog ito, **2** at binihag ang mga kababaihan at bawat
isang naroroon, kapwa maliliit at malalaki. Wala silang pinatay,
ngunit dinala sila habang papaalis sila. **3** Nang dumating sina
David at ang kanyang mga tauhan sa lungsod, nasunog na
ito—at binihag ang kanilang mga asawa, kanilang mga anak na
lalaki, at kanilang mga anak na babae. **4** Pagkatapos nagtaas
ng boses sina David at mga taong kasama niya at umiyak sila
hanggang wala na silang kakayahang umiyak. **5** Binihag ang
dalawang asawa ni David na sina Ahinoam na taga-Jezreel,
at si Abigail na asawa ni Nabal na taga-Carmelo. **6** Labis na
namighati si David, sapagkat nag-uusap ang mga tao tungkol
sa pagbato sa kanya, dahil ang mga espiritu ng lahat ng tao
ay nagdadalamhati, bawat tao para sa kanyang mga anak na
lalaki at mga anak na babae; subalit pinalakas ni David ang
kanyang sarili kay Yahweh, na kanyang Diyos. **7** Sinabi ni David
kay Abiathar na anak ni Ahimelec na pari, “Nagmamakaawa
ako sa iyo, dalhin mo dito ang epod para sa akin.” Dinala ni
Abiathar ang epod kay David. **8** Nanalangin si David kay Yahweh
ng gabay, sinasabing, “Kung tutugisin ko ang hukbong ito,
maaabutan ko ba sila? Sumagot si Yahweh sa kanya, “Tugisin
mo sila dahil tiyak na maaabutan mo sila, at tiyak na mababawi
mo ang lahat.” **9** Kaya umalis si David, siya at ang anim na

raang tauhang kasama niya; nakarating sila sa batis Besor, kung
saan nanatili ang mga lalaking naiwan. **10** Ngunit patuloy si
David sa pagtugis, siya at ang apat na raang tauhan; sapagkat
dalawang daang tauhan ang naiwan na mahinang mahina na
kaya hindi na makatawid sa batis ng Besor. **11** Natagpuan nila
sa bukid ang isang taga-Ehipto at dinala kay David; binigyan
nila ng tinapay, at kinain niya ito; binigyan nila ng tubig na
maiinom; **12** at binigyan nila ng isang pirasong mamon na
gawa sa igos at dalawang kumpol ng pasas. Nang nakakain
na siya, bumalik na muli ang kanyang lakas, sapagkat hindi
siya kumain ng tinapay ni uminom ng tubig sa loob ng tatlong
araw at tatlong gabi. **13** Sinabi ni David sa kanya, "Kanino ka
nabibilang? Saan ka nagmula?" Sinabi niya, isa akong binata
ng Ehipto, lingkod ng isang Amalekita; iniwan ako ng aking
amo, dahil tatlong araw na ang nakakaraan nagkasakit ako.
14 Gumawa kami ng pagsalakay sa Negev ng mga Chereteo,
at kung ano ang nabibilang sa Juda, at sa Negev ng Caleb,
at sinunog namin ang Ziklag." **15** Sinabi sa kanya ni David,
"Maaari mo ba akong dalhin pababa sa mga pangkat na ito
na sumalakay?" Sinabi ng taga-Ehipto, "Sumumpa ka sa akin
sa Diyos na hindi mo ako papatayin o ipagkakanulo sa mga
kamay ng aking panginoon, at dadalhin ko kayo pababa sa mga
sumalakay na pangkat na ito." **16** Nang dinala si David ang
taga-Ehipto pababa, ang mga sumalakay ay nagkalat sa buong
paligid, nagkakainan at nag-iinuman, at nagsasayawan, dahil sa
lahat ng mga nanakaw nila mula sa lupain ng Filisteo at mula
sa lupain ng Juda. **17** Nilusob sila ni David mula sa takip-silim
hanggang sa gabi ng sumunod na araw. Wala ni isang lalaki
ang nakatakas maliban sa apat na raang binatang sumakay

sa mga kamelyo at tumakas. **18** Nabawi ni David ang lahat ng
kinuha ng mga Amalekita; at nailigtas ni David ang kanyang
dalawang asawa. **19** Wala ni isang nawala, maging maliliit man
ni malalaki, maging anak na mga lalaki ni anak na mga babae,
maging ang nanakaw, ni anumang bagay na kinuha sa kanila
ng mga sumalakay para sa kanilang sarili. Dinala ni David
pabalik ang lahat. **20** Kinuha ni David ang lahat ng kanilang mga
kawan at mga pangkat ng hayop, na itinaboy ng mga tauhan
sa unahan ng ibang baka. Sinabi nila, “Ito ang nanakaw ni
David.” **21** Pumunta si David sa kanyang dalawandaang tauhang
naiwan na mahinang mahina para sumunod sa kanya, iyong
mga pinaiwan ng iba upang manatili sa batis Besor. Ang mga
tauhang ito ang naunang pumunta para salubungin si David
at mga taong kasama niya. Nang pumunta si David sa mga
taong ito, binati niya sila. **22** Pagkatapos sinabi ng lahat ng
masasamang lalaki at mga walang kabuluhang taong sumama
kay David, “Dahil hindi sumama sa atin ang mga kalalakihang
ito, hindi natin sila bibigyan ng anumang nanakaw na nabawi
natin. Maliban na maaaring isama ng bawat lalaki ang kanyang
asawa at mga anak, pangunahan sila palayo, at umalis.” **23**
Kaya sinabi ni David, “Hindi kayo dapat kumilos ng ganito sa
mga ibinigay sa atin ni Yahweh, mga kapatid. Iningatan niya
tayo at ibinigay sa ating kamay ang mga sumalakay laban sa
atin. **24** Sinong makikinig sa inyo sa bagay na ito? Dahil gaya
ng kabahagi ay para sa sinumang pumunta sa labanan, kaya
ganundin ang kabahagi para sa sinumang nagbantay sa mga
gamit; makikibahagi sila at magkakapareho bawat kabahagi.” **25**
Naging ganoon na mula sa araw na iyon hanggang sa araw na
ito, sapagkat ginawang batas iyon ni David at isang kautusan

para sa Israel. 26 Nang pumunta si David sa Ziklag ipinadala
niya ang ilan sa mga nanakaw sa mga nakakatanda ng Juda, sa
kanyang mga kaibigan, sinabing, “Tingnan ninyo, narito ang
isang handog para sa inyo mula sa nanakaw mula sa mga
kaaway ni Yahweh.” 27 Sa mga nakakatanda na nasa Betuel,
at sa mga nasa Ramot sa Timog, at sa mga nasa Jattir, 28 at
sa mga nasa Aroer, at sa mga nasa Sifmot, at sa mga nasa
Estemoa. 29 At ganun din sa mga nakakatandang nasa Racal,
at sa mga nasa lungsod ng mga Jerahmeelita, at sa mga nasa
siyudad ng mga Cineo, 30 at sa mga nasa Horma, at sa mga
nasa Borasan, at sa mga nasa Athac, 31 at sa mga nasa
Hebron, at sa lahat ng lugar kung saan palaging pumupunta
mismo si David at ng kanyang mga tauhan.

31 Ngayon nakipaglaban ang mga Filisteo laban sa Israel.
Nagsitakas ang mga kalalakihan ng Israel mula sa harap ng
mga Filisteo at patay na bumagsak sa bundok Gilboa. 2 Tinugis
ng malapitan ng mga Filisteo si Saul at ang kanyang anak na
mga lalaki. Napatay ng mga Filisteo si Jonatan, Abinadab, at
Malquisua, at ang kanyang mga anak na lalaki. 3 Nagpatuloy
ang matinding labanan laban kay Saul, at nasukol siya ng mga
mamamana. Siya ay nakaranas ng malubhang sugat dahil sa
kanila. 4 Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang tagadala ng
baluti, “Hugutin mo ang iyong espada at isaksak mo ito sa akin.
Kung hindi, darating itong hindi mga tuli at lalapastanganin
ako.” Ngunit ayaw gawin ng kanyang tagadala ng baluti, dahil
takot na takot siya. Kaya kinuha ni Saul ang kanyang sariling
espada at pinatay nito ang kanyang sarili. 5 Nang nakita ng
tagadala ng baluti na patay na si Saul, gayon din pinatay niya
ang kanyang sarili ng kanyang sariling espada at namatay

nagmagkasama. **6** Kaya namatay si Saul, ang kanyang tatlong
anak na lalaki, at kanyang tagadala ng baluti— sama-samang
namatay ang mga kalalakihang ito nang araw na iyon. **7** Habang
nasa kabilang bahagi ng lambak ang mga kalalakihan ng Israel,
at sa mga nasa ibayo ng Jordan, nakita nila na nagsitakas ang
mga kalalakihan ng Israel, at nang si Saul at ang kanyang mga
anak na lalaki ay patay na, iniwan nila ang kanilang mga lungsod
at nagsitakas, at dumating ang mga Filisteo at nanirahan sa
lugar nila. **8** Dumating ang sumunod na araw, nang dumating
ang mga Filisteo upang tanggalin ang mga patay, na nakita nila
si Saul at ang kanyang tatlong anak na lalaki na patay na sa
Bundok Gilboa. **9** Pinutol nila ang kanyang ulo at tinanggal
ang kanyang mga pananggang baluti, at nagpadala ng mga
mensahero sa lupain ng mga Filisteo sa lahat ng dako upang
dalhin ang balita sa kanilang diyus-diyosan sa templo at sa mga
tao. **10** Inilagay nila ang kanyang baluti sa loob ng templo ni
Astare, at ang kanilang itinali ang kanyang katawan sa pader
ng lungsod sa Bethsan. **11** Nang nabalitaan ng mga nakatira
sa Jabes Galaad kung ano ang ginawa ng mga Filisteo kay
Saul, **12** tumayo ang lahat ng mandirigmang mga kalalakihan at
lumakad ng magdamag at kinuha ang katawan ni Saul at ang
mga katawan ng kanyang mga anak na lalaki mula sa pader ng
Bethsan. Pumunta sila sa Jabesh at doon nila sinunog ang mga
ito. **13** Pagkatapos kinuha nila ang kanilang mga buto at inilibing
ang mga ito sa ilalim ng isang puno ng tamarisko sa Jabes, at
nag-ayuno sa loob ng pitong araw.

2 Samuel

1 Nang namatay si Saul, bumalik si David galing sa pagsalakay
sa bayan ng Amalek at nanatili sa Ziklag ng dalawang araw.
2 Sa ikatlong araw, mayroong isang taong dumating mula sa
kampo ni Saul na sira ang kaniyang mga damit at may dumi
sa kaniyang ulo. Nang nakarating siya kay David yumuko siya
sa lupa at siya ay nagpatirapa. 3 Sinabi ni David sa kaniya,
"Saan ka nanggaling? Sagot niya, "Nakatakas ako mula sa
kampo ng Israel." 4 Sinabi ni David sa kaniya, "Pakiusap sabihin
mo sa akin kung ano ang mga bagay na nangyari." sumagot
siya, "Nagsitakas ang mga tao mula sa labanan. Marami ang
bumagsak at marami ang namatay. Si Saul at Jonatan na
kaniyang anak na lalaki ay namatay din." 5 Sinabi ni David
sa binatang lalaki, "Papaano mo nalaman na si Saul at si
Jonatan na kaniyang anak na lalaki ay namatay?" 6 Sumagot
ang binata, "Nagkataon na naroon ako sa Bundok Gilboa, at
doon nakasandal siya sa kaniyang sibat, at ang mga karwaheng
pandigma at ang mga nangangabayo ay halos malapit na sa
kaniya. 7 Tumalikod si Saul at nakita ako at tinawag niya ako.
Sumagot ako, 'Nandito ako.' 8 Sinabi niya sa akin, 'Sino ka?'
Sinagot ko siya, 'Ako ay taga-Amalek.' 9 Sinabi niya sa akin,
'Pakiusap tumayo ka sa harapan ko at patayin mo ako, dahil
matinding paghihirap ang nararanasan ko, pero nanatili pa rin
akong buhay. 10 Kaya tumayo ako sa ibabaw niya at pinatay ko
siya, dahil alam ko na hindi na siya mabubuhay pagkatapos
niyang bumagsak. At kinuha ko ang kaniyang korona na nasa
kaniyang ulo at ang pulseras na nasa kaniyang kamay, at dinala
ang mga ito dito para sa iyo, aking panginoon." 11 Pagkatapos
pinunit ni David ang kaniyang mga damit, at ginawa rin ito ng

lahat ng mga kalalakihan na kasama niya. 12 Sila'y nanangis,
umiyak, at nag-ayuno hanggang gabi para kay Saul, para
kay Jonatan na kaniyang anak na lalaki, para sa mga tao ni
Yahweh, at para sa tahanan ng Israel dahil bumagsak sila sa
pamamagitan ng espada. 13 Sinabi ni David sa binata, “Saan ka
nanggaling? Sumagot siya, “Ako ay anak na lalaki ng isang
dayuhan sa lupain, isang taga- Amalek.” 14 Sinabi ni David sa
kaniya, “Bakit hindi ka natakot na patayin ang hari na hinirang ni
Yahweh sa pamamagitan ng iyong sariling kamay?” 15 Tinawag
ni David ang isa sa mga binata at sinabi, “Kunin at patayin siya.”
Kaya kinuha ang lalaki at pinatay siya, at namatay ang taga-
Amalek. 16 Pagkatapos sinabi ni David sa namatay na taga-
Amalek, “Ang iyong dugo ay nasa iyong ulo dahil ang iyong
sariling bibig ay naging saksi laban sa iyo at sa sinabi mo,
'Pinatay ko ang hinirang na hari ni Yahweh.'” 17 Pagkatapos
inawit ni David ang panlibing na awiting ito tungkol kay Saul
at Jonatan na kaniyang anak na lalaki. 18 Ipinag-utos niya
sa mga tao na ituro itong Awit ng Pananangis sa mga anak
lalaki ng Juda, na naisulat sa Ang Aklat ni Jaser. 19 Ang iyong
niluwalhati, Israel, ay namatay, pinatay sa inyong mga bundok!
Papaano ang magiting ay napatumba! 20 Huwag itong sabihin
kay Gath, Huwag itong ipahayag sa mga kalye ng Askelon para
hindi magsaya ang mga anak na babae ng mga taga-Filisteo,
para hindi magdiwang ang mga anak na babae ng mga hindi
tuli. 21 Mga Bundok ng Gilboa, huwag na hayaang magkaroon
ng hamog o ulan sa inyo, ni mga kabukirin na magbibigay ng
butil para sa mga alay, dahil doon ang panangga ng magiting
ay nadungisan. Ang panangga ni Saul ay hindi na kailanman
pinahiran sa pamamagitan ng langis. 22 Mula sa mga dugo sa

mga namatay na iyon, mula sa mga katawan ng mga magigiting,
ang pana ni Jonatan ay hindi na bumalik, at ang espada ni Saul
ay hindi bumalik ng walang saysay. **23** Si Saul at Jonatan ay
minahal at mapagmahal sa buhay, at sa kanilang kamatayan
sila ay hindi ipinaghiwalay. Sila ay mas mabilis kaysa sa mga
agila, mas malakas kaysa sa mga leon. **24** Kayong mga anak na
babae ng Israel, umiyak sa ibabaw ni Saul, na siyang nagbihis
sa inyo ng pulang kasuotan, na naglagay ng palamuti ng ginto sa
inyong mga kasuotan. **25** Paano napabagsak ang isang magiting
sa gitna ng labanan! Si Jonatan ay pinatay sa inyong mataas
mga lugar. **26** Ako ay namimighati para sa iyo, aking kapatid na
Jonatan. Ikaw ay minahal ko ng lubusan. Ang pagmamahal mo
sa akin ay kahanga-hanga, higit pa sa pagmamahal ng mga
kababaihan. **27** Paano napabagsak ang magigiting, at ang mga
sandata sa digmaan ay nasira!"

2 Pagkaraan nito nagtanong si David kay Yahweh at sinabi,
"Pupunta ba ako sa isa sa mga lungsod sa Juda?" Sumagot si
Yahweh sa kaniya, "Pumunta ka." Sabi ni David, "Sa anong
lungsod ako pupunta?" Sumagot si Yahweh, "Sa Hebron." **2**
Kaya umalis si David kasama ang kaniyang dalawang asawa, si
Ahinoam mula sa Jezreel, at Abigail mula sa Carmel, ang biyuda
ni Nabal. **3** Isinama ni David ang mga kalalakihan na kasama
niya, na ang bawat isa ay isinama ang kanilang pamilya, sa mga
lungsod ng Hebron, kung saan nagsimula silang manirahan.
4 Pagkatapos dumating ang mga kalalakihan mula sa Juda
at hinirang si David na hari sa buong sambahayan ng Juda.
Sinabi nila kay David, "Ang mga kalalakihan sa Jabes Galaad
ang naglibing kay Saul. **5** Kaya nagpadala si David ng mga
mensahero sa mga kalalakihan ng Jabes Galaad at sinabi sa

kanila, “Kayo ay pinagpala ni Yahweh, dahil sa ipinakita ninyo
na katapatan sa inyong panginoong si Saul at inilibing siya.
6 Ngayon nawa'y magpakita si Yahweh sa inyo ng tapat na
kasunduan at katapatan. Magpapakita rin ako sa inyo nitong
kabutihan dahil ginawa ninyo ang bagay na ito. 7 Kaya ngayon,
hayaang maging malakas ang inyong mga kamay; maging
matapang dahil si Saul na inyong panginoon ay namatay, at
buong sambahayan ng Juda ay hinirang ako mag hari sa kanila.”
8 Pero si Abner anak na lalaki ni Ner, pinuno ng hukbo ni
Saul, kinuha ang anak ni Saul na si Isobet at dinala siya sa
Mahanaim; 9 ginawa niya si Isobet na hari sa buong Galaad,
Asureo, Jezreel, Efraim, Benjamin, at sa buong Israel. 10 Si
Isobet anak na lalaki ni Saul, ay apatnapung-taong gulang nang
mag-umpisa siyang maghari sa buong Israel, at naghari siya ng
dalawang taon. Peroo ang sambahayan ng Juda ay sumunod
kay David. 11 Ang panahon na si David ay naging hari sa
Hebron sa buong sambahayan ni Juda ay pitong taon at anim
na buwan. 12 Si Abner anak na lalaki ni Ner, at ang mga lingkod
ni Isobet anak na lalaki ni Saul, ay umalis mula sa Mahanaim
patungo sa Gibeon. 13 Si Joab anak na lalaki ni Zeruias at ang
mga lingkod ni David ay lumabas at nakipagkita sa kanila sa
lawa ng Gibeon. Umupo sila doon, isang grupo sa isang panig
ng lawa at ang iba sa kabilang panig. 14 Sinabi ni Abner kay
Joab, “Hayaan ang mga binata ay tumayo at makipaglaban
sa ating harapan.” Pagkatapos sinabi ni Joab, “Hayaan silang
tumayo.” 15 Pagkatapos nagsitayuan ang mga binata at sama-
samang nagtipon, labingdalawa para kay Benjamin at Isobet
anak na lalaki ni Saul, at labingdalawa mula sa mga lingkod ni
David. 16 Sinunggaban ng bawat lalaki ang ulo ng kaniyang

kaaway at sinaksak ang kaniyang espada sa gilid ng kaniyang
kalaban, at pareho silang nagsibagsakan. Kaya ang lugar na
iyon ay tinawag sa Hebreo, “Helkat Hazzurim,” o “Bukid ng
mga Espada,” na nasa Gibeon. **17** Ang labanan ay masyadong
marahas ng araw na iyon at si Abner at ang mga kalalakihan
ng Israel ay natalo sa harapan ng mga lingkod ni David. **18**
Ang tatlong anak na lalaki ni Zeruias ay naroon: Si Joab, at
Abisai, at Asahel. Si Asahel ay napakabilis ng mga paa gaya
ng isang gasel. **19** Tinutugis ng malapitan ni Asahel si Abner
at sinusundan siya na hindi lumilihis sa anumang dako. **20**
Lumingon si Abner sa kaniyang likuran, at sinabi, “Ikaw ba iyan
Asahel?” Sumagot siya, “Ako nga ito.” **21** Sinabi ni Abner sa
kaniya, “Lumihis ka sa kanan o sa iyong kaliwa, at sunggaban
mo ang isa sa binata at kunin ang kaniyang baluti.” Pero hindi
lumihis si Asahel. **22** Kaya sinabi ulit ni Abner kay Asahel, Tigilan
mo na ang pagtugis sa akin. Bakit kita pababagsakin sa lupa?
Anong mukhang ihaharap ko kay Joab, na iyong kapatid na
lalaki?” **23** Pero tumangging lumihis si Asahel at sinaksak siya
ni Abner sa katawan sa pamamagitan ng mapurol na dulo ng
kaniyang sibat, kaya ang sibat ay tumagos sa kabilang gilid.
Bumagsak si Asahel at namatay doon. Kaya ang sinuman ang
dumating sa lugar kung saan bumagsak at namatay si Asahel, ay
huminto at nanatiling nakatayo. **24** Pero tinugis ni Joab at Abisai
si Abner. Nang palubog na ang araw, pumunta sila sa burol ng
Amma, na malapit sa Giah sa pamamagitan ng daan patungo
sa kagubatan ng Gibeon. **25** Nagtipon ang mga kalalakihan ni
Benjamin ng sama-sama sa likuran ni Abner at tumayo sa itaas
ng burol. **26** Pagkatapos tinawag ni Abner si Joab at sinabi,
“Dapat bang magpatayan tayo habang buhay? Hindi mo ba alam

lalo lang itong lulubha sa katapusan? Gaano katagal bago mo
sasabihin sa iyong mga kalalakihan na tigilan na ang pagtugis sa
inyong mga kapatid na lalaki? **27** Sumagot si Joab, "Hanggang
sa nabubuhay ang Diyos, kung hindi mo sinabi iyan, ang aking
mga tauhan ay patuloy na tutugisin ang kanilang mga kapatid
na lalaki hanggang umaga!" **28** Kaya pinatunog ni Joab ang
trumpeta, at ang lahat ng kaniyang tauhan ay tumigil at hindi na
tinugis kailanman ang Israel, ni hindi na sila naglaban kailanman.
29 Si Abner at ang kaniyang mga tauhan ay naglakbay nang
buong magdamag patungong Araba. Tumawid sila sa Jordan,
naglakad silang lahat ng sumunod na umaga, at pagkatapos
nakarating sa Mahanaim. **30** Bumalik si Joab galing sa pagtugis
kay Abner. Tinipon niya ang lahat ng kaniyang tauhan, kung
saan nawawala si Asahel at ang labing-siyam na mga sundalo ni
David. **31** Pero ang mga tauhan ni David ay nakapatay ng 360
tauhan ni Benjamin sa pamamagitan ni Abner. **32** Pagkatapos
kinuha nila si Asahel at inilibing siya sa loob ng libingan ng
kaniyang ama, na nasa Bethlehem. Naglakbay si Joab at ang
kaniyang mga tauhan ng buong magdamag, at inabutan na sila
ng maagang pagsikat ng araw sa Hebron.

3 Ngayon ay mayroong isang mahabang digmaan sa pagitan ng
tahanan ni Saul at ng tahanan ni David. Patuloy na lumalakas
ng lumakas si David pero ang tahanan ni Saul ay patuloy na
humihina ng humihina. **2** Ang mga anak na lalaki ay ipinanganak
kay David sa Hebron. Ang kaniyang panganay ay si Amnon,
kay Anihoam mula sa Jezreel. **3** Ang kaniyang pangalawang
anak, ay si Quileb, ay ipinanganak kay Abigail, ang biyuda ni
Nabal mula sa Carmel. Ang pangatlo, ay si Absalom, anak ni
Maaca, anak na babae ni Talmai, hari ng Gesur. **4** Si Adonias,

ang ikaapat na anak na lalaki ni David, na anak na lalaki ni Haggit. Ang ikalima ay si Sheftias, anak na lalaki ni Abital, 5
at ang ika-anim, si Itream, anak na lalaki ng asawa ni David na si Egla. Ang mga anak na lalaki na to ay ipinanganak kay
David sa Hebron. 6 Nangyari ito sa panahon ng digmaan sa pagitan sa tahanan ni Saul at sa tahanan ni David na si Abner
ay nagawang palakasin ang tahanan ni Saul. 7 May isang kerida si Saul na ang pangalan ay Rizpa, ang anak na babae ni Aya. Sinabi ni Isobet kay Abner, "Bakit mo sinipingan ang kerida ng
aking ama?" 8 Pagkatapos si Abner ay galit na galit sa mga salita ni Isobet at sinabi, "Ako ba ay ulo ng aso na pag-aari ng Juda? Sa araw na ito ay ipinapakita ko ang katapatan sa tahanan ni Saul, ang iyong ama, sa kaniyang mga kapatid na lalaki, at sa kaniyang mga kaibigan sa hindi ko pagbibigay sa iyo sa kamay ni David. At ngayon pinaparatangan mo ako sa
araw na ito tungkol sa babaeng ito. 9 Nawa gawin sa akin ng Diyos, Abner, at mas masama pa, kung hindi ko gagawin para
kay David ang gaya ng ipinangako ni Yahweh sa kaniya, 10 na
ilipat ang kaharian mula sa tahanan ni Saul at itayo ang trono ni David sa buong Israel at sa buong Juda, mula Dan hanggang
Beerseba." 11 Hindi makasagot si Isobet kay Abner ng iba pang
salita, dahil natakot siya sa kaniya. 12 Pagkatapos nagpadala
ng mga mensahero si Abner kay David, para kausapin siya sa pagsasabing, "Kaninong lupa ito?" Gumawa ka ng isang kasunduan sa akin, at makikita mo na ang aking kamay ay
nasa iyo, dalhin ang buong Israel sa iyo." 13 Sumagot si David,
"Mabuti, gagawa ako ng isang kasunduan sa iyo. Pero isang bagay ang hihingin ko mula sa iyo na hindi mo makikita ang aking mukha maliban na dalhin mo muna si Mical, ang anak na

babae ni Saul, kapag nakipagkita ka sa akin." 14 Pagkatapos
nagpadala ng mga mensahero si David kay Isobet, anak na lalaki
ni Saul, na nagsasabing, "Ibigay mo sa akin ang aking asawa na
si Mical, na aking binayaran na nagkakahalaga ng isangdaang
balat ng mga taga-Filisteo." 15 Kaya ipinakuha ni Isobet si Mical
at kinuha siya sa kaniyang asawa, na si Patiel anak na lalaki
ni Lais. 16 Sumama ang kaniyang asawa sa kaniya, umiiyak
habang papaalis, at sinundan siya sa Bahurim. Pagkatapos
sinabi ni Abner sa kaniya, "Bumalik sa bahay mo ngayon." Kaya
nagbalik siya. 17 Kinausap ni Abner ang mga nakatatanda sa
Israel sa pagsasabing, "Nang nakaraan sinusubukan ninyo na
mag hari si David sa inyo. 18 Ngayon gawin ito. Dahil nakipag-
usap si Yahweh kay David sinasabing, 'Sa pamamagitan ng
kamay ng aking lingkod na si David ililigtas ko ang aking mga
tao ang Israel mula sa kapangyarihan ng mga Filisteo at sa lahat
ng kanilang mga kaaway.'" 19 Kinausap din mismo ni Abner ang
bayan ng Benjamin. Pagkatapos pumunta rin si Abner upang
makipag-usap kay David sa Hebron para ipaliwanag ang lahat
ng bagay na ninanais ng Israel at ng buong sambahayan ni
Benjamin na nais tapusin. 20 Nang dumating sa Hebron si Abner
at ang dalawampu sa kaniyang mga tauhan para makipagkita
kay David, naghanda si David ng isang piging para sa kanila. 21
Ipinaliwanag ni Abner kay David, "Ako ay aalis at titipunin ang
buong Israel para sa iyo, aking panginoon ang hari, nang sa
gayon gagawa sila ng isang kasunduan sa iyo, nang sa gayon
maaari kang maghari sa lahat ng nanaisin mo." Kaya pinaalis
ni David si Abner, at umalis si Abner ng may kapayapaan. 22
Pagkatapos dumating ang mga sundalo ni David at Joab galing
sa pagsalakay at may dalang maraming mga bagay na kanilang

nakuha sa panloloob. Pero si Abner ay hindi kasama ni David
sa Hebron. Pinaalis siya ni David, at umalis si Abner ng may
kapayapaan. **23** Nang si Joab at lahat ng hukbo na kasama
niya ay dumating, sinabi nila kay Joab, “Si Abner anak na lalaki
ni Ner ay nagpunta sa hari, at ang hari ay pinaalis na siya, at
umalis si Abner ng may kapayapaan.” **24** Pagkatapos pumunta
si Joab sa hari at sinabi, “Ano ang ginawa mo? Tingnan mo,
pumunta si Abner sa iyo! Bakit mo siya pinaalis, at siya ay
nakaalis na? **25** Hindi mo ba alam na pumunta si Abner anak na
lalaki ni Ner para lokohin ka, at alamin ang iyong mga plano at
malaman ang lahat ng bagay na gagawin mo?” **26** Nang iniwan
ni Joab si David, nagpadala siya ng mga mensahero kay Abner,
at dinala siya pabalik mula sa balon ng Sira, pero hindi alam ito
ni David. **27** Nang makabalik si Abner sa Hebron, dinala siya ni
Joab sa isang tabi sa gitna ng tarangkahan para kausapin siya
ng tahimik. Doon sinaksak siya ni Joab sa tiyan at pinatay siya.
Sa ganitong paraan, naipaghiganti ni Joab ang dugo ni Asahel
na kaniyang kapatid na lalaki. **28** Nang marinig ni David ang
tungkol dito, sinabi niya, “Ako at ang aking kaharian ay inosente
sa harapan ni Yahweh magpakailanman hinggil sa dugo ni Abner
anak na lalaki ni Ner. **29** Hayaan ang kasalanan sa pagkamatay
ni Abner ay bumagsak sa ulo ni Joab at sa lahat ng sambahayan
ng kaniyang ama. Nawa'y hindi ito maalis sa pamilya ni Joab
isang tao na mayroong tumutulong sugat o sakit sa balat o isang
pilay at dapat lumakad na mayroong isang tungkod o pinatay
sa pamamagitan ng espada o umaalis na walang pagkain. **30**
Kaya si Joab at Abisai ang kaniyang kapatid na lalaki ay pinatay
si Abner, dahil pinatay niya sa labanan ang kanilang kapatid
na lalaki na si Asahel sa Gibeon. **31** Sinabi ni David kay Joab

at sa lahat ng tao na kasama niya, “Punitin ninyo ang inyong
mga damit, maglagay ng telang magaspang, at manangis sa
harapan ng bangkay ni Abner.” At si Haring David ay lumakad
sa likod ng bangkay sa paghahatid sa libingan. **32** Inilibing nila
si Abner sa Hebron. Umiyak ang hari at nanangis ng malakas
sa puntod ni Abner, at lahat din ng tao ay nag iyakan. **33** Ang
hari ay nanangis para kay Abner, at umawit. “Kailangan bang
mamatay ni Abner gaya sa pagkamatay ng isang mangmang?
34 Ang iyong mga kamay ay hindi nakatali. Ang iyong mga paa
ay hindi nakakadena. habang ang isang lalaki ay bumabagsak
sa harapan ng mga anak na lalaki ng walang hustisya, kaya ikaw
ay bumagsak. “Muli ang lahat ng tao ay nagsiiyakan sa kaniya.
35 Lumapit ang lahat ng tao kay David para pakainin habang
may araw pa, pero nangako si David, “Nawa'y gawin sa akin
ng Diyos, at ng mas matindi pa, kung titikim ako ng tinapay o
anumang bagay bago lumubog ang araw.” **36** Kaya napansin ng
lahat ng tao ang pighati ni David, at nalugod sila, gaya ng ginawa
ng hari na nakalulugod sa kanila. **37** Kaya naintindihan ng lahat
ng tao at ng buong Israel nang araw na iyon na hindi ito nais ng
hari na patayin si Abner anak na lalaki ni Ner. **38** Sinabi ng hari
sa kanyang mga lingkod, “Hindi ba ninyo alam na isang prinsipe
at dakilang lalaki ang bumagsak sa araw na ito sa Israel? **39** At
ako ay mahina sa araw na ito, kahit na ako ang nahirang na
hari. ang mga kalalakihang ito, ang anak na lalaki ni Zeruias, ay
napakalupit para sa akin. Nawa'y si Yahweh ang magbayad sa
masamang tao, sa pamamagitan ng pagpaparusa sa kaniya
para sa kaniyang kasamaan, gaya ng nararapat sa kaniya.”

4 Nang nabalitaan ni Isboset, lalaking anak ni Saul, na namatay
si Abner sa Hebron, nanghina ang kaniyang mga kamay, at

nagkagulo ang buong Israel. 2 Ngayon ang lalaking anak ni Saul
ay mayroong dalawang tauhan na mga kapitan ng mga pangkat
sundalo. Baana ang pangalan ng isa at Recab ang isa, mga
lalaking anak ni Rimon na taga-Beerot na mga tao ni Benjamin
(dahil ang Beerot ay itinuring na bahagi ng Benjamin, 3 at
tumakas ang mga taga-Beerot putungong Gittaim at naninirahan
sila roon hanggang sa panahong ito). 4 Ngayon si Jonatan,
lalaking anak ni Saul, ay mayroong isang lalaking anak na lumpo
sa kaniyang mga paa. Limang taon gulang siya nang nabalitaan
niya ang tungkol kina Saul at Jonatan na nagmula sa Jezreel.
Binuhat siya ng kaniyang tagapangalaga para tumakas. Pero
habang tumatakbo siya, natumba ang lalaking anak ni Jonatan
at naging lumpo. Mefiboset ang kanyang pangalan. 5 Kaya ang
mga anak na lalaki ni Rimon na taga-Beerot, na sina Recab
at baana ay naglakbay ng ang panahon ay mainit papunta sa
tahanan ni Isboset, habang siya ay nagpapahinga sa tanghali.
6 Nakatulog ang babaeng nagbabantay sa pintuan habang
sinasala ang trigo, at pumasok sina Recab at Baana nang
tahimik at dinaanan siya. 7 Kaya pagkatapos nilang pumasok ng
bahay, sinalakay nila siya at pinatay habang nakahiga siya sa
kaniyang higaan sa kaniyang silid. Pagkatapos pinugutan nila
siya ng ulo at dinala ito palayo, buong gabi silang naglalakbay
sa daan patungong Araba. 8 Dinala nila ang ulo ni Isboset kay
David sa Hebron, at sinabi nila sa hari, “Tingnan mo, ito ang
ulo ni Isboset na lalaking anak ni Saul, ang iyong kaaway, na
nagbabanta sa iyong buhay. Sa araw na ito pinaghigantihan ni
Yahweh na ating panginoon si haring si Saul at kaniyang mga
kaapu-apuhan.” 9 Sinagot ni David sina Recab at Baana na
kaniyang kapatid, ang mga lalaking anak ni Rimon na taga-

Beerot; sinabi niya sa kanila, “Habang nabubuhay si Yahweh,
ang nagligtas sa aking buhay mula sa bawat kaguluhan, **10**
nang sinabihan ako ng isang tao, 'Tingnan mo, patay na si Saul,'
iniisip ko na nagdadala siya ng mabuting balita, hinuli ko siya at
pinatay sa Himat Ziklag. Iyon ang gantimpala na ibinigay ko
sa kaniya para sa kaniyang balita. **11** Gaano pa kaya, kapag
pinatay ng mga masasamang lalaki ang isang taong walang
kasalanan sa kaniyang sariling bahay sa kaniyang higaan, hindi
ko ba dapat hingin ang kaniyang dugo ngayon mula sa inyong
kamay, at aalisin kayo sa mundo?” **12** Pagkatapos nagbigay si
David ng utos sa mga binata, at pinatay nila sila at pinutol ang
kanilang mga kamay at paa at isinabit sila sa tabi ng lawa sa
Hebron. Pero kinuha nila ang ulo ni Isboset at inilibing ito sa
libingan ni Abner sa Hebron.

5 Pagkatapos pumunta ang lahat ng lipi ng Israel kay David sa
Hebron at sinabi, “Tingnan mo, kami ay iyong laman at buto.
2 Sa nakaraang panahon, nang si Saul pa ang hari sa ating
lahat, ikaw itong nangunguna sa hukbo ng Israelita. Sinabi ni
Yahweh sa iyo, 'Magiging pastol ka ng aking bayan ng Israel, at
magiging pinuno ka ng buong Israel.'" **3** Kaya dumating ang
lahat na nakatatanda ng Israel sa hari ng Hebron, at gumawa
si Haring David ng isang kasunduan sa kanila sa harapan ni
Yahweh. Hinirang nila si David na maging hari ng buong Israel.
4 Tatlumpung taong gulang si David nang nagsimula siyang
maghari, at naghari siya ng apatnapung taon. **5** Sa Hebron
naghari siya sa buong Juda ng pitong taon at anim na buwan, at
sa Jerusalem naghari siya ng tatlumpu't tatlong taon sa buong
Israel at Juda. **6** Pumunta ang hari at ang mga tauha niya sa
Jerusalem laban sa mga Jebuseo, ang mga mamamayan ng

lupain. Sinabi nila kay David, “Huwag kang babalik dito maliban
kung papaalisin ka sa pamamagitan ng mga bulag at lumpo.
Hindi makakapunta dito si David.” **7** Gayunpaman, nasakop ni
David ang kuta ng Sion, na ngayon ay lungsod na ni David. **8** Sa
oras na iyon sinabi ni David, 'Sinuman ang sasalakay sa mga
taga-Jebus ay kailangang pumunta sa pamamagitan ng tubig at
aabutin nila ang 'lumpo at bulag,' ang mga galit kay David.” kaya
sinabi ng mga tao iyan, “Hindi makakapunta ang 'bulag at lumpo'
sa palasyo.” **9** Kaya nanirahan si David sa kuta at tinawag itong
siyudad ni David. Pinatibay niya ang palibot nito, mula sa terasa
patungong loob. **10** Naging lubos na makapangyarihan si David
dahil kay Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo, ay kasama niya. **11**
Pagkatapos nagpadala ng mga mensahero si Hiram hari ng
Tyre kay David, at mga punong sedro, karpintero, at mason.
Nagtayo sila ng bahay para kay David. **12** Alam ni David na
itinalaga siya ni Yahweh bilang hari sa buong Israel, at sa gayon
naging dakila ang kaniyang kaharian para sa kapakanan ng
kaniyang bayang Israel. **13** Pagkatapos nilisan ni David ang
Hebron at pumunta sa Jerusalem, kumuha siya ng maraming
kerida at mga asawa sa Jerusalem, at maraming mga lalaking
anak at mga babaeng anak ang ipinanganak sa kaniya. **14** Ito
ang mga pangalan ng mga bata na ipinanganak sa kaniya sa
Jerusalem: Sammua, Sobab, Natan, Solomon, **15** Ibhar, Elisua,
Nefeg, Jafia, **16** Elisama, Eliada, at Elifelet. **17** Ngayon nang
mabalitaan ng mga Filisteo na nahirang na si David bilang hari
ng buong Israel, lumabas silang lahat para makita siya. Pero
nabalitaan ni David ito at bumaba siya sa kuta. **18** Ngayon
dumating ang mga Filisteo at nagsikalat sa lambak ng Refaim.
19 Pagkatapos humingi si David ng tulong mula kay Yahweh.

Sinabi niya, “Kailangan ko bang salakayin ang Filisteo? Bibigyan
mo ba ako ng tagumpay laban sa kanila?” Sinabi ni Yahweh
kay David, “Salakayin mo, dahil siguradong bibigyan kita ng
tagumpay laban sa Filisteo.” **20** Kaya sinalakay ni David ang
Baal Perazim, at doon tinalo niya sila. Sinabi niya, “Pinatumba ni
Yahweh ang aking mga kalaban sa aking harapan katulad ng
isang rumaragasang tubig baha.” Kaya naging Baal Perazim
ang pangalan ng lugar na iyon. **21** Iniwan ng mga taga-Filisteo
ang kanilang mga diyus-diyosan doon, at dinala ni David at
kaniyang mga tauhan ang mga ito. **22** Pagkatapos umakyat
muli ang mga taga-Filisteo at nagsikalat sa lambak ng Refaim.
23 Kaya muling humingi si David ng tulong mula kay Yahweh,
at sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Hindi mo dapat salakayin ang
kanilang harapan, pero palibutan mo ang likuran nila at lapitan
mo sila sa pamamagitan ng mga kahoy ng balsam. **24** Kapag
narinig mo ang tunog ng pag-ihip ng hangin sa itaas ng mga
punong balsam, salakayin mo sila nang may lakas. Gawin mo ito
dahil pangungunahan ka ni Yahweh para salakayin ang hukbong
ng mga taga-Filisteo." **25** Kaya ginawa ni David ang inutos ni
Yahweh sa kaniya. Pinatay niya ang mgataga-Filisteo mula sa
Geba hanggang sa Gezer.

6 Ngayon sama-samang tinipon muli ni David ang lahat ng mga
kalalakihan ng Israel na pinili niya, na tatlumpung libo. **2** Tumayo
si David at umalis kasama ang lahat niyang mga kalalakihan
na sumama sa kaniya mula sa Baala sa Juda para dalhin ang
kaban ng Diyos, na tinawag sa pamamagitan ng pangalan ni
Yahweh ng mga hukbo, na nakaupo sa kadakilaan ng buong
kerubin. **3** Nilagay nila ang kaban ng Diyos sa isang bagong
kariton. Inilabas nila ito sa bahay ni Abinadab, na naroon sa

isang burol. Pinapatnubayan nina Uzza at Ahio, kaniyang mga
lalaking anak, ang bagong kariton. **4** Inilabas nila ang kariton
sa bahay ni Abinadab sa ibabaw ng burol kasama ang kaban
ng Diyos nito. Naglalakad si Ahio sa harapan ng kaban. **5**
Pagkatapos nagsimulang magdiwang si David at ang buong
sambahayan ng Israel sa harapan ni Yahweh, nagdiriwang gamit
ang mga instrumentong gawa sa pinong kahoy, mga alpa, mga
kudyapi, mga tamburin, mga kalansing, at mga pompyang. **6**
Nang dumating sila sa giikang sahig ni Nacon, natumba ang
mga toro, at inabot ni Uzza ang kaniyang kamay para damputin
ang kaban ng Diyos, at nakuha niya ito. **7** Pagkatapos ang galit
ni Yahweh ang sumunog kay Uzza. Sinunog siya ng Diyos doon
dahil sa kaniyang kasalanan. Namatay si Uzza roon sa tabi ng
kaban ng Diyos. **8** Nagalit si David dahil pinarusahan ni Yahweh
si Uzza, at tinawag niya ang pangalan ng lugar na iyon na Perez
Uzza. Hanggang sa araw na ito tinatawag ang lugar na iyon na
Perez Uzza. **9** Sa araw na iyon natakot si David kay Yahweh.
Sinabi niya, "Paano mapupunta sa akin ang kaban ni Yahweh?"
10 Kaya hindi pumayag si David na dalhin niya ang kaban ni
Yahweh papasok sa lungsod ni David. Sa halip, inilagay niya ito
sa tabi ng bahay ni Obed Edom na taga-Gat. **11** Nanatili ang
kaban ni Yahweh sa bahay ni Obed Edom na taga-Gat nang
tatlong buwan. Kaya pinagpala siya ni Yahweh at ang kaniyang
buong sambahayan. **12** Ngayon sinabihan si Haring David,
"Pinagpala ni Yahweh ang bahay ni Obed Edom at lahat ng
bagay na pag-aari niya dahil sa kaban ng Diyos." Kaya pumunta
si David at dinala ang kaban ng Diyos mula sa bahay ni Obed
Edom patungo sa lungsod ni David nang may kagalakan. **13**
Nang nakaanim na hakbang ang mga nagdadala ng kaban ni

Yahweh, nag-alay siya ng isang toro at isang matabang baka.
14 Sumayaw si David sa harapan ni Yahweh nang ng kaniyang
buong kalakasan; nagsuot lamang siya ng isang linong epod.
15 Kaya dinala ni David at ng buong kabahayan ng Israel ang
kaban ni Yahweh na may sigawan at tunog ng mga trumpeta. 16
Ngayon pagdating ng kaban ni Yahweh sa loob ng lungsod ni
David, dumungaw sa labas ng bintana si Mical, na babaeng
anak ni Saul. Nakita niya si Haring David na tumatalon at
sumasayaw sa harapan ni Yahweh. Pagkatapos kinamuhian
niya siya sa kaniyang puso. 17 Dinala nila sa loob ang kaban ni
Yahweh at inilagay ito sa kaniyang lugar, sa gitna ng tolda na
ipinatayo ni David para dito. Pagkatapos naghandog si David ng
mga sinunog na handog at handog para sa pagtitipon-tipon sa
harapan ni Yahweh. 18 Nang matapos si David sa pag-aalay ng
sinunog na mga handog at mga handog para sa pagtitipon-
tipon, pinagpala niya ang mga tao sa pangalan ni Yahweh
ng mga hukbo. 19 Pagkatapos namahagi siya sa mga tao,
sa kabuuang dami ng Israel, sa mga lalaki at mga babae, ng
isang buong tinapay, isang piraso ng karne, at isang mamong
pasas. Pagkatapos umalis ang lahat ng mga tao; at bumalik ang
bawat isa sa kanilang sariling bahay. 20 Pagkatapos bumalik si
David para pagpalain ang kaniyang pamilya. Dumating si Mical,
ang babaeng anak ni Saul, para salubungin si David at sinabi,
“Labis na pagpaparangal ang hari ng Israel sa araw na ito, na
hinubaran ang kaniyang sarili sa harapan ng mga mata ng mga
babaeng alipin na kaniyang mga lingkod, katulad ng isang taong
walang hiya na hindi nahihiyang hubaran ang kaniyang sarili!”
21 Sumagot si David kay Mical, “Ginawa ko iyon sa harapan
ni Yahweh, na pinili niya ako na mas mataas sa iyong ama at

mataas sa lahat ng kaniyang pamilya, na itinalaga ako maging
pinuno ng buong tao ni Yahweh, sa buong Israel. Sa harapan ni
Yahweh magagalak ako! **22** Magiging higit pa akong 'hubad' higit
pa dito. Mapapahiya ako sa sarili kong mga mata, pero sa lahat
mga babaeng alipin na sinasabi mo, magiging marangal ako."
23 Kaya si Mical, ang babaeng anak ni Saul, ay hindi nagkaroon
ng mga anak hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan.
7 Nangyari ito matapos manirahan ng hari sa kaniyang bahay,
at matapos siyang binigyan ng kapahingahan ni Yahweh mula sa
lahat ng kaniyang nakapalibot na mga kaaway, **2** sinabi ng hari
kay Natan na propeta, "Tingnan mo, naninirahan ako sa isang
tahanang cedar, pero nananatili sa gitna ng isang tolda ang
kaban ng Diyos." **3** Pagkatapos sinabi ni Natan sa hari, "Humayo
ka, gawin mo kung ano ang nasa iyong puso, dahil kasama mo
si Yahweh." **4** Pero nang gabi ring iyon, dumating ang salita ni
Yahweh kay Natan at sinabi, **5** "Pumunta ka, at sabihin kay
David na aking lingkod, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Gagawan
mo ba ako ng isang bahay na matitirahan? **6** Dahil hindi ako
tumira sa isang bahay simula ng araw na dinala ko ang mga tao
ng Israel palabas ng Ehipto hanggang sa kasalukuyan; sa halip,
palagi akong lumilipat sa isang tolda, isang tabernakulo. **7** Sa
lahat ng lugar kung saan lumilipat ako kasama ang lahat ng tao
ng Israel, may nasabi ba akong anumang bagay sa sinuman
sa mga pinuno ng Israel na hinirang ko para pangalagaan
ang aking mga lahing Israel, sinasabing, "Bakit hindi mo ako
ginawan ng isang bahay na cedar?"'" **8** Sa gayon, sabihin mo sa
aking lingkod na si David, "Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga
hukbo: 'Kinuha kita mula sa pastulan, mula sa pagsunod sa
mga tupa, para maging pinuno ka ng Israel aking mga tao. **9**

Sasamahan kita saan ka man pumunta at tinalo ko ang lahat ng
iyong mga kaaway mula sa iyong harapan. At gagawa ako ng
isang dakilang pangalan para sa iyo, kagaya ng pangalan ng
mga dakilang nasa sanlibutan. **10** Pipili ako ng isang lugar para
sa Israel na aking mga tao at ilalagay sila roon, para mamuhay
sila sa kanilang sariling lugar at hindi na muling guguluhin. Wala
ng mga masasamang tao ang magpapahirap sa kanila, gaya ng
dating ginawa sa kanila, **11** gaya nang ginagawa nila mula sa
mga araw na inutusan ko ang aking mga hukom na maging
pinuno sa aking lahing Israel. At bibigyan kita ng kapahingahan
mula sa lahat ng iyong mga kaaway. Karagdagan pa, Ako si
Yahweh, ipinapahayag ko sa iyo na gagawin kitang tahanan.
12 Kapag ang iyong mga araw ay natupad na at mamahinga
kasama ng iyong mga ama, magtatatag ako ng isang kaapu-
apuhan kasunod mo, isa na manggagaling sa iyong katawan, at
itatatag ko ang kaniyang kaharian. **13** Gagawa siya ng isang
tahanan para sa aking pangalan, at itatatag ko ang trono ng
kaniyang kaharian magpakailanman. **14** Magiging isang ama
ako sa kaniya, at magiging anak ko siya. Kapag magkasala
siya, parurusahan ko siya ng pamalo ng mga kalalakihan at
may kasamang paghagupit sa mga anak ng tao. **15** Pero hindi
siya iiwan ng aking tipan ng katapatan, gaya ng pagkuha nito
kay Saul, na inalis ko mula sa harapan mo. **16** Pagtitibayin
ang iyong tahanan at kaharian magpakailanman sa harapan
mo. Itatatag ang iyong trono magpakailanman.'" **17** Nagsalita si
Natan kay David at ibinalita sa kaniya ang lahat ng mga salitang
ito, at sinabi niya sa kaniya ang tungkol sa buong pangitain. **18**
Pagkatapos pumasok at umupo si haring David sa harapan ni
Yahweh; sinabi niya, "Sino ako, Yahweh O'Diyos, at sino ang

aking pamilya na dinala mo sa puntong ito? 19 At ito ay maliit
na bagay sa iyong paningin, Panginoong Yahweh. Nagsalita
ka tungkol sa lingkod ng iyong pamilya para sa isang dakilang
sandali, at ipinakita sa akin ang mga hinaharap na salinlahi,
Panginoong Yahweh! 20 Ano pa ang maaaring sabihin ko, na si
David, sa iyo? Pinarangalan mo ang iyong lingkod, Panginoong
Yahweh. 21 Alang-alang sa iyong salita, at para tuparin ang
iyong sariling layunin, ginawa mo ang dakilang bagay na ito at
ibinunyag ito sa iyong lingkod. 22 Kaya dakila ka, Panginoong
Yahweh. Dahil wala kang katulad, at walang ibang Diyos maliban
sa iyo, gaya ng narinig ng aming mga sariling tainga. 23 At
anong bansa ang katulad ng iyong lahing Israel, na nag-iisang
bansa sa sanlibutan na pinuntahan at iniligtas mo, O' Diyos,
para sa iyong sarili? Ginawa mo ito para maging isang lahi sila
para sa iyong sarili, para gumawa ng pangalan para sa iyong
sarili, at gumawa ng dakila at nakakatakot na gawain para sa
iyong lupain. Pinalayas mo ang mga bansa at kanilang mga
diyus-diyosan mula sa harapan ng iyong mga tao, na iniligtas mo
mula sa Ehipto. 24 Itinatag mo ang Israel bilang iyong sariling
lahi magpakailanman, at ikaw Yahweh, ang naging kanilang
Diyos. 25 Kaya ngayon, Yahweh O'Diyos, nawa'y itatag ang
iyong ginawang pangako hinggil sa iyong lingkod at kaniyang
pamilya magpakailanman. Gawin mo gaya ng iyong sinabi. 26
Nawa'y maging dakila ang iyong pangalan magpakailanman,
para sabihin ng mga tao, 'Si Yahweh ng mga hukbo ay Diyos ng
Israel,' habang ang tahanan ko, David, na iyong lingkod, ay
itatag sa harapan mo. 27 Para sa iyo, Yahweh ng mga hukbo,
ang Diyos ng Israel, ibinunyag mo sa iyong lingkod na gagawan
mo siya ng isang tahanan. Kaya nga ako, na iyong lingkod,

nakatagpo ng lakas ng loob para manalangin sa iyo. 28 Ngayon,
Panginoong Yahweh, ikaw ay Diyos, at mapagkakatiwalaan ang
iyong mga salita, at ginawa mo ang mabuting pangakong ito sa
iyong lingkod. 29 Kaya ngayon, malugod mong pagpalain ang
bahay ng iyong lingkod, para magpatuloy ito magpakailanman
sa harapan mo. Dahil ikaw, Panginoong Yahweh, ang nagsabi
ng mga bagay na ito, at sa iyong pagpapala ang bahay ng iyong
lingkod ay pagpapalain magpakailanman."

8 Matapos mangyari ito sinalakay ni David ang Filisteo at tinalo
sila. Kaya nakuha ni David ang Gat at mga nayon nito mula sa
pamamahala ng mga taga-Filisteo. 2 Pagkatapos tinalo niya ang
Moab at sinukat ang kanilang mga kalalakihan gamit ang isang
tali sa pamamagitan ng pagpapahiga sa kanila sa lupa. Sinukat
niya ng dalawang tali para ipapatay, at ang isang buong tali ay
para panatilihing buhay. Kaya naging mga lingkod ni David ang
mga taga-Moab at sinumulan siyang bigyan ng pagkilala. 3
Pagkatapos tinalo ni David si Hadadezer lalaking anak ni Rehob,
na hari ng Soba, habang naglalakbay para bawiin ang kaniyang
pamumuno sa Ilog ng Eufrates. 4 Binihag ni David mula sa
kaniya ang 1, 700 karwahe at 20, 000 kalalakihang naglalakad.
Pinilay lahat ni David ang mga kabayo ng karwaheng pandigma,
pero naglaan siya ng isandaang karwahe na sapat para sa kanila.
5 Nang dumating ang mga Arameo ng Damasco para tulungan si
Hadadezer na hari ng Soba, pinatay ni David ang dalawampu't
dalawang libong kalalakihan ng Arameo. 6 Pagkatapos inilagay
ni David ang mga kuta sa Aram ng Damasco, at naging mga
lingkod niya ang mga Arameo at siya ay kinilala. Ibinigay ni
Yahweh ang tagumpay kay David saan man siya magtungo. 7
Kinuha ni David ang mga gintong kalasag na nasa mga lingkod

ni Hadadezer at dinala ang mga ito sa Jerusalem. **8** Kinuha ni
Haring David ang napakaraming tanso, mula sa Betaat Berotai,
mga lungsod ni Hadadezer. **9** Nang narinig ni Toi, hari ng Hamat
na tinalo ni David ang buong hukbo ni Hadadezer, **10** pinadala
ni Toi ang kaniyang anak na lalaki na si Hadoram kay Haring
David para batiin at purihin siya, dahil nakipaglaban si David
kay Hadadezer at tinalo niya ito, at dahil nakipagdigmaan si
Hadadezer laban kay Toi. Kasamang daladala ni Hadoram ang
pilak, ginto at tanso. **11** Hinandog ni Haring David ang mga
bagay na ito kay Yahweh, kasama ang pilak at ginto mula sa
lahat ng mga bansa na kaniyang nasakop— **12** mula sa Aram,
Moab, mga bayan ng Ammon, mga taga-Filisteo, at Amalek,
kasama ang lahat ng mga gamit na nakuha sa panloloob ni
Hadadezer na anak na lalaki ni Rehob, ang hari ng Soba. **13**
Naging tanyag ang pangalan ni David nang bumalik siya mula
sa pananakop sa mga Arameo sa lambak ng Asin, kasama
ang kanilang labing walong libong tauhan. **14** Inilagay niya ang
mga kuta sa buong Edom, at naging lingkod niya ang lahat ng
mga taga-Edom. Ibinigay ni Yahweh ang tagumpay kay David
saan man siya nagtungo. **15** Naghari si David sa buong Israel,
at ipinatupad niya ang katarungan at katuwiran sa lahat ng
kaniyang mga tao. **16** Naging pinuno ng hukbo si Joab anak na
lalaki ni Zeruias, at naging tagapagtala si Jehoshafat anak na
lalaki ni Ahilud. **17** Naging pari sina Zadok anak na lalaki ni
Ahitub at Ahimelec anak na lalaki ni Abiatar, at naging manunulat
si Seraya. **18** Namuno si Benaias anak na lalaki ni Joaida sa
mga Kereteo at mga Peleteo, at naging punong tagapayo ng
hari ang mga anak na lalaki ni David.

9 Sinabi ni David, “Mayroon pa bang natitira sa pamilya ni
Saul na maaari kong mapakitaan ng kagandahang loob alang-
alang kay Jonatan?” 2 May isang lingkod sa pamilya ni Saul
na ang pangalan ay Siba, at ipinatawag siya para kay David.
Sinabi ng hari sa kaniya, “Ikaw ba si Siba?” Tumugon siya, “Oo.
Ako ang inyong lingkod.” 3 Kaya sinabi ng hari, “Mayroon pa
bang natitira sa pamilya ni Saul na maaari kong mapakitaan ng
kagandahang loob sa Diyos?” Tumugon si Siba sa hari, “May
nalalabi pang anak na lalaki si Jonatan, na pilay ang paa.” 4
Sinabi ng hari sa kaniya, “Nasaan siya?” Tumugon si Siba sa
hari, “Nasa bahay siya ni Maquir anak na lalaki ni Ammiel sa Lo
Debar.” 5 Pagkatapos ipinasundo at ipinakuha siya ni Haring
David sa bahay ni Maquirr anak na lalaki ni Ammiel mula sa
Lo Debar. 6 Kaya nagtungo si Mefibosheth kay David anak
na lalaki ni Jonatan na anak na lalaki ni Saul at iniyuko ang
kaniyang mukha sa lupa para gumalang kay David. Sinabi ni
David, “Mefiboshet.” Sumagot siya, “Ako ang inyong lingkod!” 7
Sinabi ni David sa kaniya, Huwag kang matakot, dahil titiyakin
kong kagandahang-loob ang ipapakita ko sa iyo alang-alang kay
Jonatan na iyong ama at ibabalik ko sa iyo ang lahat ng lupain
ni Saul na iyong lolo, at lagi kang kakain sa aking lamesa.” 8
Yumuko si Mefiboset at sinabing, “Ano ba ang iyong lingkod, na
dapat mong pakitaan ng pabor ang tulad kong isang patay na
aso?” 9 Pagkatapos tinawag ng hari si Siba, lingkod ni Saul at
sinabi sa kaniya, “Ibinigay ko sa anak na lalaki ng iyong amo
ang lahat ng mga ari-arian ni Saul at ng kaniyang pamilya. 10
Ikaw ang mag-aararo ng lupa para sa kaniya, ikaw at iyong mga
anak na lalaki at iyong mga lingkod, at dapat anihin ninyo ang
mga pananim para ang apo ng iyong amo ay magkaroon ng

makakain. Pero si Mefisobet lalaking apo ng iyong amo ay laging
kakain sa aking lamesa." Mayroong labing limang anak na lalaki
at dalawampung lingkod si Siba. 11 Pagkatapos sinabi ni Siba sa
hari, "Gagawin lahat ng iyong lingkod ang mga iniuutos ng aking
among hari sa kaniyang lingkod." Idinagdag ng hari, "Tungkol
naman kay Mefisobet siya ay kakain sa aking lamesa, tulad ng
isa sa mga anak na lalaki ng hari. 12 May isang binatang anak
na lalaki si Mefisobet na ang pangalan ay Mica. At ang lahat ng
nakatira sa bahay ni Siba ay naging mga lingkod ni Mefisobet.
13 Kaya nanirahan si Mefisobet sa Jerusalem, at lagi siyang
kumakain sa lamesa ng hari, kahit pilay ang pareho niyang paa.

10 Dumating ang panahon na namatay ang hari ng mga
Ammon, at ang anak niyang si Hanun ang naging hari kapalit
niya. 2 Sinabi ni David, "Magpapakita ako ng kagandahang-loob
kay Hanun na anak ni Nahas, tulad ng kabutihang ipinakita ng
kaniyang ama sa akin." Kaya ipinadala ni David ang kaniyang
mga lingkod para makiramay kay Hanun tungkol sa kaniyang
ama. Pumasok ang kaniyang mga lingkod sa lupain ng mga lahi
ng Ammon. 3 Pero ang sinabi ng mga pinuno ng lahi ng Ammon
kay Hanun na kanilang amo, "Sa palagay mo ba talagang
ginagalang ni David ang iyong ama dahil nagpadala siya ng mga
tauhan para makiramay sa iyo? Hindi ba ipinadala ni David ang
kaniyang mga lingkod sa iyo para tingnan ang lungsod, para
magmanman at para pabagsakin ito?" 4 Kaya kinuha ni Hanun
ang mga lingkod ni David at inahitan ang kanilang mga balbas,
pinutulan ang kanilang mga damit hanggang sa kanilang mga
puwitan, at pinaalis. 5 Nang ipinaliwanag nila ito kay David,
ipinatawag niya ang mga ito para sila ay makita, dahil hiyang-
hiya ang mga kalalakihan. Sinabi ng hari, "Manatili kayo sa

Jerico hanggang tumubo muli ang inyong balbas, at bumalik
pagkatapos." **6** Nang makita ng mga tao ng Ammon na sila
ay naging isang masangsang na amoy kay David, nagpadala
ng mga sugo ang mga tao ng Ammon at inupahan ang mga
Arameo sa Bet Rehob at Soba, mga dalawampung libong
sundalong naglalakad, at kasama ni haring Maaca ang isang
libong kalalakihan, at mga tauhan ni Tob na may labindalawang
libong kalalakihan. **7** Nang marinig ito ni David, ipinadala niya si
Joab at ang buong hukbo ng mga sundalo. **8** Lumabas ang
mga taga-Ammon at bumuo ng isang hanay ng pandigma sa
pasukan ng kanilang tarangkahan, habang nakatayo sa bukirin
ang mga Arameo sa Soba at sa Rehob, at mga tauhan ni Tob
at si Maaca. **9** Nang makita ni Joab ang pandigmang mga
hanay sa kaniyang harapan at likod, pinili niya ang ilan sa mga
magagaling na mandirigma ng Israel at hinanda sila laban sa
mga Arameo. **10** Ibinigay niya ang pamumuno sa kapatid niyang
lalaki na si Abisai ang mga nalalabing hukbo, at inilagay sila sa
mga hanay ng pandigma laban sa hukbo ng Ammon. **11** Sinabi
ni Joab, "Kung mas malalakas ang mga Arameo para sa akin,
kung gayon ikaw Abisai ang dapat magligtas sa akin. Pero kung
mas malalakas ang hukbo ng Ammon para sa iyo, sa gayon
pupunta ako at ililigtas ka. **12** Magpakatatag ka, at ipakitang
malakas tayo para sa ating mga tao at para sa mga lungsod ng
ating Diyos, dahil gagawin ni Yahweh kung ano ang mabuti para
sa kaniyang layunin." **13** Kaya sumulong si Joab at ang mga
sundalo ng kaniyang hukbo sa digmaan laban sa mga Arameo,
na napilitang tumakas mula sa hukbo ng Israel. **14** Nang nakita
ng hukbo ng Ammon na tumakas ang mga Arameo, tumakas din
sila mula kay Abisai at bumalik papasok ng lungsod. Pagkatapos

nagbalik si Joab mula sa mga tao ng Ammon at bumalik ng
Jerusalem. **15** At nang nakita ng mga Arameo na sila ay natalo
ng Israel, muli silang nagtipon-tipon. **16** Pagkatapos pinatawag
ni Hadadezer ang hukbo ng mga Arameo mula sa dulo ng Ilog
Eufrates. Nagtungo sila sa Helam kasama si Sobac, ang pinuno
ng hukbo ni Hadarezer na nasa kanilang unahan. **17** Nang
sinabi ito kay David, pinagsama-sama niya ang buong Israel,
tinawid ang Jordan, at dumating sa Helam. Hinanda ng mga
Arameo ang kanilang sarili sa pandigmang mga hanay laban kay
David at nilabanan siya. **18** Tumakas ang mga Arameo mula sa
Israel. Pinatay ni David ang pitong daang sundalong Arameo na
sakay sa karwahe at apatnapung libong sundalong nakakabayo.
Nasugatan at namatay doon si Sobac ang pinuno ng kanilang
hukbo. **19** Nang makita ng lahat ng mga hari na mga lingkod ni
Hadadezer na tinalo sila ng Israel, nakipagkasundo sila sa Israel
at sila ay naging mga bihag. Kaya natakot ang mga Arameo na
tulungan pa ang mga tao ng Ammon.

11 Dumating ang panahon ng tagsibol, ng panahong iyon
karaniwang pumupunta ang mga hari sa digmaan, ipinadala
ni David si Joab at ang kaniyang mga lingkod, at ang buong
hukbo ng Israel. Winasak nila ang hukbo ng Ammon at kinubkob
ang Rabba. Pero si David ay nanatili sa Jerusalem. **2** Kaya
isang gabi nang bumangon si David mula sa kaniyang higaan
at naglakad-lakad sa bubong ng kaniyang palasyo. Mula roon
nagkataong nakita niya ang isang babaeng naliligo, at sadyang
napakagandang pagmasdan. **3** Kaya nagpatawag si David ng
mga tao at tinanong kung sino ang nakakakilala sa babaeng
iyon. May isang nagsabi, “Hindi ba ito si Batsheba, ang anak
na babae ni Eliam, hindi ba asawa siya ni Urias na anak na

Heteo?” 4 Nagpadala si David ng mga sugo at siya ay ipinakuha;
nagtungo ang babae sa kaniya, at sinipingan siya ni David
(kakatapos lamang niyang gawing dalisay ang kaniyang sarili
mula sa pagreregla). Pagkatapos bumalik siya sa kaniyang
bahay. 5 Nabuntis ang babae, at pinasabi niya kay David; sinabi
niyang, “Buntis ako.” 6 Pagkatapos nagpadala ng liham si David
kay Joab, na nagsasabing, “Ipadala si Urias na isang Heteo.”
Kaya ipinadala ni Joab si Urias kay David. 7 Nang dumating si
Urias, tinanong siya ni David kung kumusta si Joab, kamusta
ang ginagawa ng mga hukbo, at kumusta ang nangyayaring
digmaan. 8 Sinabi ni David kay Urias, “Umuwi ka sa iyong
bahay, at hugasan mo ang iyong paa.” Kaya umalis si Urias sa
palasyo ng hari, at nagpadala ng isang regalo ang hari para
kay Urias matapos siyang umalis. 9 Pero natulog si Urias sa
pintuan ng palasyo ng hari kasama ang lahat ng mga lingkod ng
kaniyang amo, at hindi siya umuwi sa kaniyang bahay. 10 Nang
sinabi nila kay David, “Hindi umuwi si Urias sa kaniyang bahay,”
Sinabi ni David kay Urias, “Hindi ba galing ka sa paglalakbay?
Bakit hindi ka umuwi sa iyong bahay? 11 Sumagot si Urias kay
David, “Ang kaban, at ang Israel at Juda ay nananatili sa mga
tolda, at nakakampo ang aking amo na si Joab at kaniyang mga
lingkod sa isang hayag na bukid. Paano ako mamakapunta
sa aking bahay para kumain at uminom at sumiping sa aking
asawa? Titiyakin kong habang ikaw ay nabubuhay, hindi ko
ito gagawin.” 12 Kaya sinabi ni David kay Urias, “Manatili ka
rin ngayon dito, at bukas hahayaan kitang makaalis.” Kaya
nanatili si Urias sa Jerusalem sa araw na iyon at sa sumunod na
araw. 13 Nang pinatawag siya ni David, kumain siya at uminom
kasama niya, at nilasing siya ni David. Kinagabihan lumabas

si Urias para matulog sa kaniyang higaan kasama ang mga
lingkod ng kaniyang amo; hindi siya umuwi sa kaniyang bahay.
14 Kaya kinabukasan sumulat si David ng isang liham kay Joab,
at pinadala ito sa kamay ni Urias. **15** Sumulat si David ng liham
na nagsasabing, “Ilagay si Urias sa pinaka harap ng matinding
labanan, at pagkatapos pabayaan siya, para matamaan at
mamatay.” **16** Kaya habang pinapanood ni Joab ang paglusob
sa lungsod, itinalaga niya si Urias sa lugar na kung saan alam
niyang malalakas ang mga sundalong kaaway na kaniyang
masasagupa. **17** Nang lumabas ang mga kalalakihan sa lungsod
at nakipaglaban sa hukbo ni Joab, napatumba ang ilan sa mga
sundalo ni David, at namatay rin doon si Urias na isang Heteo.
18 Nang nagpadala ng liham si Joab kay David tungkol sa lahat
ng bagay na nauukol sa digmaan, **19** inutusan niya ang sugo,
sa pagsasabing, “Kapag matapos mong sabihin ang lahat ng
mga bagay tungkol sa digmaan sa hari, **20** mangyayari na
magalit ang hari, at sasabihin niya sa iyo, 'Bakit kayo lumapit
nang husto sa lungsod para lumaban? Hindi ninyo ba alam
na nagpapatama sila ng palaso mula sa pader? **21** Sino ang
pumatay kay Abimelec anak na lalaki Jerubeset? Hindi ba isang
babae ang naghagis ng isang gilingang pang-ibabaw sa kaniya
mula sa pader, kaya namatay siya sa Tebez? Bakit kayo lumapit
ng husto sa pader?' Kung gayon ang dapat mong isagot, 'Ang
lingkod mong si Urias na isa Heteo ay patay na rin.'” **22** Kaya
umalis ang ipinadalang mensahero at nagtungo kay David at
sinabi sa kaniya ang lahat ng bagay na ipinasasabi ni Joab sa
kaniya. **23** At sinabi ng mensahero kay David, “Higit na malakas
ang mga kaaway kaysa sa amin sa simula pa lang; kami ay
sinalakay nila sa bukid, pero napaatras namin sila sa pasukan

ng tarangkahan. 24 At tinamaan ng kanilang mga tagapana ang
inyong mga sundalo mula sa pader, at ilan sa mga lingkod ng
hari ay napatay, at napatay rin ang iyong lingkod na si Urias na
isang Heteo." 25 Pagkatapos sinabi rin ni David sa mensahero,
"Sabihin mo ito kay Joab, 'Huwag mo itong ikalungkot, dahil
nasasakmal ng espada ang kahit sino. Gawin mong higit na
mas malakas ang iyong pakikipagdigmaan laban sa lungsod, at
pabagsakin ito.' At palakasin mo ang loob ni Joab." 26 Kaya
nang marinig ng asawa ni Urias na patay na ang kaniyang
asawa, siya ay lubos na nanangis para sa kaniyang asawa.
27 Nang lumipas ang kaniyang kalungkutan, ipinakuha siya ni
David at dinala siya sa kaniyang palasyo, at naging asawa niya
ito at nagkaroon sila ng anak na lalaki. Pero ang ginawa ni David
ay hindi kalugud-lugod kay Yahweh.

12 Pagkatapos ipinadala ni Yahweh si Natan kay David.
Pumunta siya sa kaniya at sinabi, "May dalawang lalaki sa
isang lungsod. Mayaman ang isang lalaki at mahirap ang isa. 2
Maraming bakahan at kawan ang mayamang lalaki, 3 pero ang
mahirap na lalaki ay wala maliban sa isang maliit na babaeng
tupa na binili niya at pinakain at pinalaki. Lumaki iyon kasama
niya at kasama ng kaniyang mga anak. Kumakain ang tupa
kasama niya at umiinom mula sa kaniyang sariling tasa at
natutulog iyon sa kaniyang mga bisig at parang isang anak
na babae sa kaniya. 4 Isang araw may isang panauhin ang
dumating sa mayamang lalaki, pero ayaw ng mayamang lalaki
na kumuha ng isang hayop mula sa kaniyang sariling bakahan
at mga kawan para magbigay ng pagkain para sa kaniya. Sa
halip kinuha niya ang babaeng tupa ng mahirap na lalaki at
niluto ito para sa kaniyang panauhin." 5 Nag-aapoy sa galit si

David laban sa mayamang lalaki at nagalit siya ng labis kay
Natan, “Habang si Yahweh ay nabubuhay, dapat patayin ang
lalaking gumawa nito. **6** Dapat niyang bayaran ang tupa ng
apat na beses dahil ginawa niya ang ganoong bagay at dahil
wala siyang awa sa mahirap na lalaki.” **7** Pagkatapos sinabi ni
Nathan kay David, “Ikaw ang lalaking iyon! Sinabi ni Yahweh,
ang Diyos ng Israel, 'Pinahiran kita ng langis para maging hari
ng buong Israel at iniligtas kita mula sa kamay ni Saul. **8** Ibinigay
ko sa iyo ang bahay ng iyong amo at ang mga asawa ng iyong
amo sa iyong mga bisig. Ibinigay ko rin sa iyo ang bahay ng
Israel at Juda. At kung kulang pa iyon, ibibigay ko pa sana sa
iyo ang maraming bagay bilang karagdagan. **9** Kaya bakit mo
inalipusta ang mga utos ni Yahweh, para gumawa ng masama
sa kaniyang paningin? Pinatay mo si Urias ang Heteo sa
pamamagitan ng espada at kinuha ang kaniyang asawa upang
maging iyong sariling asawa. Pinatay mo siya sa pamamagitan
ng espada ng hukbo ng Ammon. **10** Kaya ngayon hindi aalis ang
espada sa iyong bahay, dahil inalipusta mo ako at kinuha ang
asawa ni Urias ang Heteo bilang iyong asawa.' **11** Sinabi ni
Yahweh, 'Tingnan, ibabangon ko ang kapahamakan laban sa
iyo mula sa iyong sariling bahay. Sa harapan ng iyong mga
mata, kukunin ko ang iyong mga asawa at ibibigay sila sa iyong
kapwa at sisipingan niya ang iyong mga asawa sa maliwanag na
araw. **12** Dahil palihim mong ginawa ang iyong kasalanan, pero
gagawin ko ang bagay na ito sa harapan ng buong Israel, sa
tanghaling-tapat.'” **13** Pagkatapos sinabi ni David kay Natan,
“Nagkasala ako laban kay Yahweh.” Sumagot si Natan kay
David, “Pinatawad na rin ni Yahweh ang iyong kasalanan. Hindi
ka papatayin. **14** Gayunman, dahil sa gawaing ito inalipusta

mo si Yahweh, tiyak na mamamatay ang batang isisilang sa
iyo." **15** Pagkatapos umalis si Natan at umuwi. Sinaktan ni
Yahweh ang anak ng asawa ni Urias kay David at lubha siyang
nagkasakit. **16** Pagkatapos nagsumamo si David sa Diyos para
sa bata. Nag-ayuno si David at pumunta sa loob at buong gabing
humiga sa sahig. **17** Bumangon at tumayo sa tabi niya ang mga
nakatatanda sa kaniyang bahay, para ibangon siya mula sa
sahig, pero hindi siya bumangon at hindi siya kumain kasama
nila. **18** Nangyari na sa ika-pitong araw namatay ang bata.
Natakot ang mga lingkod ni David na sabihin sa kaniya na patay
na ang bata, dahil sinabi nila, "Tingnan mo, habang buhay pa
ang bata kinausap natin siya at hindi siya nakinig sa ating boses.
Baka kung ano gawin niya sa kanyang sarili kung sasabihin
natin sa kaniyang patay na ang bata?!" **19** Pero nang makita ni
David na nagbubulungan ang kaniyang mga lingkod, naghinala
si David na patay na ang bata. Sinabi niya sa kaniyang mga
lingkod, "Patay na ba ang bata?" Sumagot sila, "Patay na siya."
20 Pagkatapos bumangon si David mula sa sahig at hinugasan
ang kaniyang sarili, pinahiran ng langis ang kaniyang sarili at
pinalitan ang kaniyang mga damit. Pumunta siya sa tabernakulo
ni Yahweh at sumamba doon at pagkatapos bumalik sa kaniyang
sariling palasyo. Nang hilingin niya ito, naghanda sila ng pagkain
sa kanyang harapan at kumain siya. **21** Pagkatapos sinabi ng
kaniyang mga lingkod sa kaniya, "Bakit mo ginawa ito? Nag-
ayuno ka at umiyak para sa bata habang nabubuhay pa siya,
pero nang namatay ang bata, bumangon ka at kumain." **22**
Sumagot si David, "Habang buhay pa ang bata nag-ayuno ako
at umiyak. Sinabi ko, 'Sinong nakakaalam kung kaaawaan ako
ni Yahweh o hindi na maaaring mabuhay ang bata?' **23** Pero

ngayon patay na siya, bakit pa ako mag-ayuno? Maibabalik ko
ba siyang muli? Pupunta ako sa kaniya, pero hindi siya babalik
sa akin." **24** Inaliw ni David ang kaniyang asawang si Batsheba
at pumunta sa kaniya at sumiping sa kaniya. Kaya nagkaanak
siya ng isang batang lalaki at pinangalanang Solomon ang bata.
Mahal siya ni Yahweh, **25** kaya nagpadala siya ng salita sa
pamamagitan ni Natan ang propeta para pangalanan siyang
Jedidias, dahil mahal siya ni Yahweh. **26** Ngayon, nakipaglaban
si Joab sa Rabba, ang maharlikang lungsod ng mga tao ng
Ammon at nabihag niya ang kuta nito. **27** Kaya nagpadala si
Joab ng mga mensahero kay David at sinabi, "Nakipaglaban ako
sa Rabba at nakuha ko ang ipunan ng tubig ng lungsod. **28**
Ngayon samakatwid sama-samang ipunin ang natitirang hukbo
at magkampo laban sa lungsod at kunin ito, dahil kung kukunin
ko ang lungsod, ipapangalan ito sa akin." **29** Kaya sama-samang
tinipon ni David ang lahat ng kaniyang mga hukbo at pumunta sa
Rabba; nakipaglaban siya sa lungsod at nabihag ito. **30** Kinuha
ni David ang korona mula sa ulo ng kanilang hari—tumitimbang
ito ng isang talentong ginto at may isang mamahaling bato rito.
Inilagay ang korona sa sariling ulo ni David. Pagkatapos inilabas
niya ang nakuha sa panloloob ng lungsod na may malalaking
kabuuan. **31** Inilabas niya ang mga tao na nasa lungsod at pinilit
silang magtrabaho gamit ang mga lagari, mga suyod na bakal at
mga palakol; pinagtrabaho din niya sila sa tapahan ng laryo.
Inatasan ni David ang lahat ng mga lungsod ng mga tao ng
Ammon na gawin ang mga trabahong ito. Pagkatapos bumalik si
David at ang buong hukbo sa Jerusalem.

13 Nangyari na pagkatapos nito labis na naakit si Amnon anak
na lalaki ni David, kay Tamar na kaniyang kapatid na babae sa

ama na kapatid na babaeng buo ni Absalom, isa pa sa mga
anak na lalaki ni David. 2 Bigong-bigo si Amnon na nagkasakit
siya dahil sa kaniyang kapatid na babae sa ama na si Tamar. Isa
siyang birhen at tila malayong makagawa ng anumang bagay
si Amnon sa kaniya. 3 Pero may kaibigan si Amnon na ang
pangalan ay si Jonadab anak na lalaki ni Simea, kapatid na lalaki
ni David. Isang tusong lalaki si Jonadab. 4 Sinabi ni Jonadab
kay Amnon, “Bakit, nalulumbay ka bawat umaga, anak ng hari?
Hindi mo ba sasabihin sa akin?” Kaya sumagot si Amnon sa
kaniya, “Umiibig ako kay Tamar, kapatid na babae ng aking
kapatid na si Absalom.” 5 Pagkatapos sinabi ni Jonadab sa
kaniya, “Humiga ka sa iyong higaan at magkunwaring may sakit.
Kapag dumating ang iyong ama para makita ka, hingin sa kanya,
'Pakiusap, maaari mo bang papuntahin ang aking kapatid na
babaeng si Tamar para bigyan ako ng isang bagay na makakain
at lutuin ito sa aking harapan, para maaari ko itong makita at
kainin mula sa kaniyang kamay?'” 6 Kaya humiga si Amnon at
nagkunwaring may sakit. Nang dumating ang hari para makita
siya, sinabi ni Amnon sa hari, “Pakiusap, papuntahin mo ang
aking kapatid na babaeng si Tamar para maghanda ng pagkain
sa aking harapan para sa aking sakit upang makakain ako mula
sa kaniyang kamay.” 7 Pagkatapos nagpadala ng salita si David
kay Tamar sa kaniyang palasyo na nagsasabing, “Pumunta
ka ngayon sa bahay ng iyong kapatid na lalaking si Amnon
at maghanda ng pagkain para sa kaniya.” 8 Kaya pumunta
si Tamar sa bahay ng kaniyang kapatid na lalaking si Amnon
kung saan siya nakahiga. Kumuha siya ng masa at minasa
ito at hinulmang tinapay sa kaniyang paningin at pagkatapos
hinurno niya ito. 9 Kinuha niya ang kawali at ibinigay ang tinapay

sa kaniya, pero tumanggi siyang kumain. Pagkatapos sinabi
ni Amnon sa ibang nandoon, “Palabasin ang lahat, palayo sa
akin.” Kaya umalis ang lahat mula sa kaniya. **10** Kaya sinabi
ni Amnon kay Tamar, “Dalhin ang pagkain sa loob ng aking
silid para makakain ako mula sa iyong kamay.” Kaya kinuha ni
Tamar ang tinapay na kaniyang ginawa at dinala ito sa loob ng
silid ni Amnon na kaniyang kapatid. **11** Nang dinala niya ang
pagkain sa kanya, siya'y hinawakan niya at sinabi sa kaniya,
“Halika, sumiping sa akin, aking kapatid.” **12** Sumagot siya
sa kaniya, “Hindi, aking kapatid, huwag mo akong pilitin, dahil
walang dapat mangyaring gantong bagay sa Israel. Huwag mong
gawin itong nakapanlulumong bagay! **13** Saan ako maaaring
pumunta para makatakas sa kahihiyang idudulot nito sa aking
buhay? At tatatakan ka ng gawaing ito bilang isang hangal na
walang kahihiyan sa buong Israel. Pakiusap, hinihiling kong
kausapin mo ang hari. Papayagan ka niyang pakasalan ako.”
14 Pero, hindi nakinig si Amnon sa kaniya. Yamang malakas
siya kaysa kay Tamar, siya'y sinunggaban niya at sumiping siya
sa kaniya. **15** Pagkatapos kinapootan ni Amnon si Tamar ng
matinding pagkapoot. Siya'y kinapootan niya ng higit pa kaysa
kaniyang paghahangad sa kaniya. Sinabi ni Amnon sa kaniya,
“Bumangon ka at umalis.” **16** Pero sumagot siya sa kaniya.
“Hindi! Dahil ang malaking kasamaang ito na pagpapaalis mo
sa akin ay mas masama pa sa kung ano ang ginawa mo sa
akin!” Pero hindi nakinig si Amnon sa kaniya. **17** Sa halip,
tinawag niya ang kaniyang pansariling lingkod at sinabi, “Dalhin
mo ang babaeng ito palayo sa akin at ikandado ang pintuan
pagkaalis niya.” **18** Pagkatapos dinala siya palabas ng kaniyang
lingkod at kinandado ang pintuan pagkalabas niya. Suot-suot ni

Tamar ang isang ginayakang balabal dahil sa ganoong paraan
nagbibihis ang mga anak na babae ng hari na siyang mga
birhen. **19** Naglagay si Tamar ng mga abo sa kaniyang ulo
at pinunit ang kaniyang balabal. Nilagay niya ang kaniyang
mga kamay sa kaniyang ulo at lumakad papalayo, umiiyak ng
malakas habang umaalis. **20** Sinabi sa kaniya ng kapatid niyang
si Absalom, "Kinasama mo ba si Amnon ang iyong kapatid?
Pero ngayon manatiling tahimik, aking kapatid. Siya ay iyong
kapatid. Huwag isapuso ang bagay na ito." Kaya mag-isang
nanatili si Tamar sa bahay ni Absalom na kaniyang kapatid. **21**
Pero nang marinig ni David ang lahat ng mga bagay na ito,
labis siyang nagalit. **22** Walang anumang sinabi si Absalom kay
Amnon, dahil kinapootan siya ni Absalom dahil sa kaniyang
ginawa at kung papaano niya pinahiya ang kaniyang kapatid na
babaeng si Tamar. **23** Nangyari pagkatapos ng dalawang buong
taon si Absalom ay nagtrabaho bilang manggugupit ng tupa sa
Baal Hazor na malapit sa Efraim at inanyayahan ni Absalom
ang lahat ng mga anak na lalaki ng hari para bumisita roon. **24**
Pumunta si Absalom sa hari at sinabi, "Tingnan mo ngayon,
may mga manggugupit ng tupa ang iyong lingkod. Pakiusap,
nawa'y ang hari at kaniyang mga lingkod ay sumama sa akin,
iyong lingkod." **25** Sumagot ang hari kay Absalom. "Hindi, aking
anak, kaming lahat ay hindi dapat pumunta dahil magiging
pabigat kami sa iyo." Pinilit ni Absalom ang hari, pero ayaw
niyang pumunta, gayun pa man pinagpala niya si Absalom. **26**
Pagkatapos sinabi ni Absalom, "Kung hindi, pakiusap hayaang
sumama sa amin ang aking kapatid na si Amnon." Kaya sinabi
ng hari sa kaniya, "Bakit dapat sumama si Amnon sa iyo?" **27**
Pinilit ni Absalom si David, kaya hinayaan niyang sumama sa

kaniya si Amnon at ang lahat ng anak na lalaki ng hari. **28**
Inutusan ni Absalom ang kaniyang mga lingkod na nagsasabing,
"Makinig nang mabuti. Kapag nagsimula ng malasing si Amnon
sa alak at kapag sinabi ko sa inyo na, 'Salakayin si Amnon,'
patayin siya. Huwag matakot. Hindi ba't inutusan ko kayo?
Maging magiting at matapang." **29** Kaya ginawa ng mga lingkod
ni Absalom kay Amnon ang iniutos niya sa kanila. Pagkatapos
tumayo ang lahat ng anak na lalaki ng hari at sumakay ang
bawat lalaki sa kaniyang mola at tumakas. **30** Kaya nangyari na,
habang nasa daan sila, nakarating na kay David ang balita na
nagsasabing, "Pinatay ni Absalom ang lahat ng anak na lalaki
ng hari at walang ni isang natira sa kanila." **31** Pagkatapos
tumayo ang hari at pinunit ang kaniyang mga damit at humiga
sa sahig; nakiisa ang lahat ng kaniyang mga lingkod na pinunit
ang kanilang mga damit. **32** Sumagot at sinabi ni Jehonadab
anak na lalaki ni Simea, kapatid na lalaki ni David, "Huwag
hayaan maniwala ang aking amo na pinatay nila ang lahat ng
binatang anak ng hari, dahil si Amnon lamang ang namatay.
Binalak ito ni Absalom mula sa araw na nilapastangan ni Amnon
ang kaniyang kapatid na babaeng si Tamar. **33** Kaya huwag
hayaan ang aking panginoon na hari na isapuso ang balitang ito,
na maniniwalang namatay ang lahat ng anak na lalaki ng hari,
dahil si Amnon lamang ang namatay." **34** Tumakas si Absalom.
Itinaas ng isang lingkod na nagbabantay ang kaniyang mga
mata at nakita ang maraming taong paparating sa daan sa burol
sa kanluran niya. **35** Pagkatapos sinabi ni Jehonadab sa hari,
"Tingnan mo, paparating ang mga anak na lalaki ng hari. Kagaya
ng sinabi ng iyong lingkod." **36** Kaya nangyari na pagkatapos
na pagkatapos niyang magsalita dumating ang mga anak na

lalaki ng hari at tumaas ang kanilang mga boses at umiyak. At
ang hari at lahat ng kaniyang mga lingkod ay lubhang umiyak.
37 Pero tumakas si Absalom at pumunta kay Talmai anak na
lalaki ni Amihud, ang hari ng Gesur. Nagluksa si David para
sa kaniyang anak na lalaki bawat araw. 38 Kaya tumakas si
Absalom at pumunta sa Gesur, kung saan siya nanatili sa loob
ng tatlong taon. 39 Nananabik si Haring David na lumabas para
makita si Absalom, dahil naglubag na ang kalooban niya tungkol
kay Amnon at sa kaniyang pagkamatay.
14 Ngayon, nahalata ni Joab anak na lalaki ni Zeruias na
naghahangad ang puso ng hari na makita si Absalom. 2 Kaya
nagpadala ng salita si Joab sa Tekoa at nagpadala ng isang
matalinong babae sa kaniya. Sinabi niya sa kaniya, “Pakiusap
magkunwaring ikaw ay isang taong nagdadalamhati at magsuot
ng damit panluksa. Pakiusap huwag pahiran ang iyong sarili ng
langis, pero maging katulad ng isang babaeng nagluluksa ng
magtagal na panahon para sa patay. 3 Pagkatapos pumunta
sa hari at sabihin sa kaniya ang tungkol sa kung ano ang
aking ilalarawan.” Kaya sinabi ni Joab sa kaniya ang mga salita
kaniyang sasabihin sa hari. 4 Nang makipag-usap sa hari ang
babaeng mula sa Tekoa, nagpatirapa siya sa lupa at sinabi,
“Tulungan mo ako, hari.” 5 Sinabi ng hari sa kaniya, “Anong
problema?” Sumagot siya, “Ang katotohanan isa akong balo at
patay na ang aking asawa. 6 Ako na iyong lingkod ay nagkaroon
ng dalawang anak na lalaki, nag-away silang dalawa sa bukid
at walang sinumang umawat sa kanila. Pinalo ng isa ang isa
at pinatay siya. 7 At ngayon nag-alsa laban sa iyong lingkod
ang buong angkan at sinabi nila, “Isuko ang lalaking pumalo
sa kaniyang kapatid, para mapatay namin siya, para bayaran

ang buhay ng kaniyang kapatid na kaniyang pinatay.' At kaya
sisirain din nila ang tagapagmana. Samakatwid papawiin nila
ang nagliliyab na uling na natitira sa akin at walang iiwan para
sa aking asawa maging pangalan ni kaapu-apuhan sa ibabaw
ng mundo." 8 Kaya sinabi ng hari sa babae, "Umuwi ka sa iyong
bahay at mag-uutos ako ng isang bagay na gagawin para sa
iyo." 9 Sumagot sa hari ang babae ng Tekoa, "Aking panginoon,
hari, nawa'y sa akin at sa pamilya ng aking ama ang kasalanan.
Walang kasalanan ang hari at kaniyang trono." 10 Sumagot ang
hari, "Sinuman ang magsasabi ng anumang bagay sa iyo, dalhin
mo siya sa akin at hindi ka niya mahahawakan kailanman."
11 Pagkatapos sinabi niya, "Pakiusap, nawa'y isipin ng hari si
Yahweh na iyong Diyos, para hindi na makasira ng sinuman
ang tagapaghiganti ng dugo, para hindi nila wasakin ang aking
anak." Sumagot ang hari, "Habang nabubuhay si Yahweh,
walang isang buhok ng iyong anak ang mahuhulog sa lupa."
12 Pagkatapos sinabi ng babae, "Pakiusap hayaang magsalita
pa ang iyong lingkod sa aking panginoon na hari." Sinabi niya,
"Magsalita ka." 13 Kaya sinabi ng babae, "Sa gayon bakit ka
nag-iisip ng ganoong bagay laban sa mga tao ng Diyos? Dahil sa
pagsasabi ng bagay na ito, ang hari ay katulad ng isang tao na
makasalanan, dahil hindi na ibinalik pauwi ng hari ang pinalayas
niyang anak. 14 Dahil dapat mamatay tayong lahat at katulad ng
tubig na natapon sa lupa na hindi na maaaring matipong muli.
Pero hindi kumukuha ng buhay ang Diyos; sa halip, hahanap
siya ng isang paraan para ibalik ang isang pinaalis mula sa
kaniyang sarili. 15 Pagkatapos ngayon, sa pagkakakita na
pumarito ako para sabihin ang bagay na ito sa panginoon ko na
hari, Ito ay dahil tinakot ako ng mga tao. Kaya sinabi ng iyong

lingkod sa kaniyang sarili, 'Makikipag-usap ako ngayon sa hari.
Marahil gagawin ng hari ang kahilingan ng kaniyang lingkod. **16**
Dahil pakikinggan ako ng hari, para iligtas ang kaniyang lingkod
mula sa kamay ng lalaki na sisira sa akin at sa aking anak
ng sama-sama, mula sa pamana ng Diyos.' **17** Pagkatapos
nanalangin ang iyong lingkod, “Yahweh, pakiusap hayaang
magbigay ginhawa sa akin ang salita ng aking amo na hari, dahil
gaya ng isang anghel ng Diyos, gayon din ang aking amo na
hari sa pagsasabi ng mabuti mula sa masama.' Makasama mo
nawa si Yahweh na iyong Diyos.” **18** Pagkatapos sumagot ang
hari at sinabi sa babae, “Pakiusap huwag itago mula sa akin
ang anumang bagay na aking tinatanong sa iyo.” Sumagot ang
babae, “Hayaang magsalita ngayon ang aking panginoon na
hari.” **19** Sinabi ng hari, “Kasama mo ba ang kamay ni Joab sa
lahat ng ito?” Sumagot ang babae at sinabi, “Habang buhay
ka, aking panginoon na hari, walang isa mang makakatakas sa
iyong kanang kamay o sa kaliwa mula sa anumang bagay na
sinabi ng aking panginoon na hari. Ang iyong lingkod na si Joab
ang siyang nag-utos sa akin at sinabi sa akin ang mga bagay na
ito na sinabi ng iyong lingkod. **20** Ang iyong lingkod na si Joab
ang gumawa nito para palitan ang takbo ng pangyayari. Matalino
ang aking panginoon, katulad ng katalinuhan ng isang anghel
ng Diyos at alam niya ang lahat ng bagay na nangyayari sa
lupain.” **21** Kaya sinabi ng hari kay Joab, “Tingnan mo ngayon,
gagawin ko ang bagay na ito. Pagkatapos pumunta ka at isama
pabalik ang binatang si Absalom.” **22** Kaya nagpatirapa si Joab
sa lupa bilang paggalang at pasasalamat sa hari. Sinabi ni
Joab, “Ngayon alam ng iyong lingkod na nakasumpong ako ng
kabutihang-loob sa iyong paningin, aking panginoon na hari na

ginawa ng hari ang kahilingan ng kaniyang lingkod." **23** Kaya
tumayo si Joab, pumunta sa Gesur at dinala si Absalom pabalik
sa Jerusalem. **24** Sinabi ng hari, “Maaari siyang bumalik sa
kaniyang sariling bahay, pero hindi niya maaaring makita ang
aking mukha.” Kaya bumalik si Absalom sa kaniyang sariling
bahay, pero hindi nakita ang mukha ng hari. **25** Ngayon, walang
sinuman sa buong Israel ang pinuri para sa kaniyang kakisigan
na higit pa kay Absalom. Walang kapintasan sa kaniya mula sa
talampakan ng kaniyang paa hanggang sa tuktok ng kaniyang
ulo. **26** Kapag ginugupit niya ang buhok sa kaniyang ulo sa
katapusan ng bawat taon, dahil mabigat ito sa kaniya, tinitimbang
niya ang kaniyang buhok; tumitimbang ito ng dalawang daang
sekel na sinusukat sa pamamagitan ng pamantayang timbang
ng hari. **27** Isinilang kay Absalom ang tatlong anak na lalaki at
isang anak na babae na ang pangalan ay Tamar. Isa siyang
magandang babae. **28** Nanirahan si Absalom sa Jerusalem
ng dalawang buong taon na hindi nakikita ang mukha ng hari.
29 Pagkatapos nagpadala ng salita si Absalom kay Joab para
ipadala siya sa hari, pero hindi pumunta sa kaniya si Joab. Kaya
nagpadala ng salita si Absalom sa pangalawang pagkakataon,
pero hindi parin pumunta si Joab. **30** Kaya sinabi ni Absalom sa
kaniyang mga lingkod, “Tingnan, malapit sa akin ang bukid ni
Joab at mayroon siyang sebada roon. Puntahan ninyo at sunugin
ito.” Kaya sinunog ng mga lingkod ni Absalom ang bukid. **31**
Pagkatapos tumayo si Joab at pumunta sa bahay ni Absalom
at sinabi sa kaniya, “Bakit sinunog ng iyong mga lingkod ang
aking bukid?” **32** Sumagot si Absalom kay Joab, “Tingnan,
nagpadala ako ng salita sa iyo na nagsasabing, 'Pumarito ka
para maaaring maipadala kita sa hari para sabihin na, “Bakit pa

ako pumarito mula sa Gesur? Mas mabuti pang nanatili ako
roon. Kaya ngayon hayaan akong makita ang mukha ng hari at
kung nagkasala ako, hayaan siyang patayin ako."”' **33** Kaya
pumunta si Joab sa hari at sinabihan siya. Nang pinatawag ng
hari si Absalom, pumunta siya sa hari at yumukod nang mababa
sa lupa sa harapan ng hari at hinagkan ng hari si Absalom.
15 Pagkatapos nito naghanda si Absalom ng isang karo at mga
kabayo para sa kaniyang sarili, kasama ang limampung tauhan
para tumakbo sa kaniyang unahan. **2** Babangon ng maaga si
Absalom at tatayo sa tabi ng daang papasok sa tarangkahan
ng lungsod. Kapag pumunta sa hari ang sinumang may isang
alitan para sa paghahatol, sa gayon tatawagin siya ni Absalom
at sasabihing, “Mula sa anong lungsod ka galing?” At sasagot
ang lalaki, “Nanggaling ang iyong lingkod sa isa sa mga lipi ng
Israel.” **3** Kaya sasabihin ni Absalom sa kaniya, “Tingnan mo,
mabuti at tama ang iyong kaso, pero walang isang binigyan ang
hari ng kapangyarihan para dinggin ang iyong kaso.” **4** Idinagdag
ni Absalom, “Nais kong maging hukom ako sa lupain, para
ang bawat taong may anumang alitan o dahilan ay maaaring
makalapit sa akin at bibigyan ko siya ng katarungan!” **5** Nangyari
ito ng may papalapit na isang tao kay Absalom para parangalan
siya, iaabot ni Absalom ang kaniyang kamay at hahawakan siya
at hahalikan siya. **6** Kumilos si Absalom sa ganitong paraan sa
buong Israel na pumupunta sa hari para sa paghahatol. Kaya
nakuha ni Absalom ang mga puso ng kalalakihan ng Israel. **7**
Pagkatapos ng apat na taon sinabi ni Absalom sa hari, “Pakiusap
pahintulutan mo akong umalis at tuparin ang isang panatang
aking ginawa kay Yahweh sa Hebron. **8** Dahil gumawa ang
iyong lingkod ng isang panata habang naninirahan ako sa Gesur

sa Aram, sa pagsasabing; “Kung talagang dadalhin ulit ako ni
Yahweh sa Jerusalem, sa gayon sasambahin ko si Yahweh.”' **9**
Kaya sinabi ng hari sa kaniya, “Umalis nang mapayapa.” Kaya
tumayo si Absalom at pumunta sa Hebron. **10** Pero pagkatapos
nagpadala si Absalom ng mga espiya sa lahat ng mga lipi ng
Israel, na nagsasabing, “Sa sandaling marinig ninyo ang tunog
ng trumpeta, sa gayon dapat ninyong sabihin, 'Si Absalom
ay hari sa Hebron.'” **11** Kasama ni Absalom na pumunta ang
dalawang-daang kalalakihang mula sa Jerusalem, na kaniyang
inanyayahan. Pumunta sila nang walang kamalayan, walang
nalalaman sa anumang bagay na binalak ni Absalom. **12** Habang
naghahandog si Absalom ng mga alay, ipinatawag niya si Ahitofel
mula sa kaniyang bayang pinagmulan sa Gilo. Tagapayo siya ni
David. Matindi ang pakikipagsabwatan ni Absalom, dahil patuloy
na dumadami ang mga taong sumusunod kay Absalom. **13**
Isang mensahero ang dumating kay David na nagsasabing,
“Sumusunod kay Absalom ang mga puso ng kalalakihan ng
Israel.” **14** Kaya sinabi ni David sa lahat ng kaniyang lingkod na
kasama niya sa Jerusalem, “Tumayo at tumakas tayo, o walang
isa sa atin ang makakaligtas mula kay Absalom. Maghanda para
makaalis agad, o mabilis niya tayong maaabutan at magdadala
siya ng kapahamakan sa atin at sasalakayin ang lungsod sa
pamamagitan ng talim ng espada.” **15** Sinabi ng mga lingkod
sa hari, “Tingnan, handa ang iyong mga lingkod na gawin ang
anumang ipasya ng aming panginoong hari.” **16** Umalis ang hari
kasunod ang pamilya niya ay kasunod niya, pero iniwan ng hari
ang sampung babae na mga kerida, para pangalagaan ang
palasyo. **17** Pagkatapos makaalis ng hari at ng lahat ng taong
kasunod niya, huminto sila sa huling bahay. **18** Lumakad kasama

niya ang kaniyang buong hukbo at nauna sa kaniya ang lahat ng
mga taga-Ceret, at lahat ng taga-Pelet, at lahat ng taga-Gat
ang lahat ng Peletheo at ang lahat ng Getheo—animnaraang
kalalakihang sumunod sa kaniya ay mula sa Gat. **19** Pagkatapos
sinabi ng hari kay Itai ang taga- Gat, “Bakit sumama ka rin sa
amin? Bumalik at manatili kasama ni Haring Absalom, dahil isa
kang dayuhan at isang pinalayas. Bumalik sa iyong sariling lugar.
20 Yamang kahapon ka lang umalis, bakit maglalakbay kami
kasama ka? Hindi ko alam kung saan ako pupunta. Kaya bumalik
at isama ang iyong kababayan pabalik. Nawa'y mapasaiyo ang
katapatan at pagkamatapat.” **21** Pero sinagot ni Itai ang hari at
sinabing, “Habang nabubuhay si Yahweh at habang nabubuhay
ang aking among hari, tunay na kahit sa anumang lugar pumunta
ang aking among hari, doon din pupunta ang iyong lingkod kahit
mangahulugan ito ng buhay o kamatayan.” **22** Kaya sinabi ni
David kay Itai, “Mauna at magpatuloy kasama namin.” Kaya
naglakbay si Itai na taga-Gat kasama ang hari, kasama ang lahat
ng kaniyang tauhan at ang lahat ng pamilyang kasama niya.
23 Umiyak ng malakas ang buong bansa habang dumadaan
ang lahat ng tao sa Lambak Kidron at habang tumatawid din
mismo ang hari. Naglakbay ang lahat ng tao sa daan patungong
ilang. **24** Kahit si Zadok kasama ang lahat ng Levita, dala-dala
ang kaban ng kautusan ng Diyos, ay naroon. Ibinaba nila ang
kaban ng Diyos at sumama sa kanila si Abiatar. Naghintay sila
hanggang sa makaraan ang lahat ng tao palabas ng lungsod. **25**
Sinabi ng hari kay Zadok, “Dalhin ang kaban ng Diyos pabalik sa
lungsod. Kung makakasumpong ako ng biyaya sa mga mata
ni Yahweh, dadalhin niya ako pabalik dito at ipapakitang muli
sa akin ang kaban at ang lugar kung saan siya naninirahan.

26 Pero kung sasabihin niyang, 'Hindi ako nasisiyahan sa iyo;
tingnan, narito ako, hayaan siyang gawin sa akin kung ano ang
mabuti sa kaniya." 27 Sinabi rin ng hari kay Zadok na pari, "Hindi
kaba isang manghuhula?" Bumalik lungsod nang mapayapa at
ang dalawa mong anak na lalaking kasama mo, sina Ahimaaz na
anak mo at Jonatan na anak ni Abiatar. 28 Tingnan, maghihintay
ako sa mga tawiran ng Araba hanggang sa dumating ang salita
mula sa iyo para sabihan ako." 29 Kaya dinala ni Zadok at
Abiatar ang kaban ng Diyos pabalik sa Jerusalem at nanatili
sila roon. 30 Pero umakyat si David nang nakapaa at umiiyak
paakyat sa Bundok ng mga Olibo, at tinakpan niya ang kaniyang
ulo. Tinakpan ng bawat isang mga taong kasama niya ang
kanilang ulo at umakyat silang umiiyak habang naglalakad. 31
May isang taong nakapagsabi kay David na, "Si Ahitofel ay
kasama sa mga kasabwat ni Absalom." Kaya nanalangin si
David, "O Yahweh, pakiusap gawin mong kahangalan ang payo
ni Ahitofel." 32 Nang nakarating si David sa tuktok ng daan,
kung saan nakagawiang sambahin ang Diyos, dumating si Cusai
na Arkita para salubungin siya na punit ang kaniyang damit at
may lupa sa kaniyang ulo. 33 Sinabi ni David sa kaniya, "Kung
maglalakbay ka kasama ko, sa gayon magiging isang pabigat ka
sa akin. 34 Pero kung babalik ka sa lungsod at sasabihin kay
Absalom, 'Magiging lingkod mo ako, hari, gaya ng paglilingkod
ko dati sa iyong ama,' kaya magiging lingkod mo ako ngayon;
pagkatapos guguluhin mo ang payo ni Ahitofel para sa akin. 35
Hindi mo ba makakasama roon si Abiatar at Zadok na mga pari?
Kaya kahit ano ang marinig mo sa palasyo ng hari, dapat mong
sabihin ito kina Zadok at Abiatar na mga pari. 36 Makikita mo na
kasama nila roon ang kanilang dalawang anak, sina Ahimaaz,

anak na lalaki ni Zadok at Jonatan, anak na lalaki ni Abiatar.
Dapat mong ipadala sa akin sa pamamagitan ng kanilang kamay
ang lahat ng bagay na marinig mo." 37 Kaya pumunta si Cusai,
kaibigan ni David sa lungsod habang dumating at pumasok si
Absalom sa Jerusalem.

16 Nang makaalis si David nang di kalayuan sa tuktok ng
burol, sinalubong siya ni Ziba ang lingkod ni Mefiboset na may
dalawang upuang asno; may dalawandaang tinapay sa mga ito
at sandaang kumpol ng mga pasas at sandaang buwig ng igos
at isang balat na sisidlang alak. 2 Sinabi ng hari kay Ziba, "Bakit
mo dinala ang mga bagay na ito?" Sumagot si Ziba, "Ang mga
asno ay para sa sambahayan ng hari para sakyan at ang mga
tinapay at mga mamon na igos ay para sa iyong mga tauhan
para kainin at ang alak ay para sa sinumang mahihilo sa ilang
para inumin." 3 Sinabi ng hari, "At nasaan ang apo ng iyong
panginoon?" Sumagot si Ziba sa hari, "Tingnan, nagpaiwan
siya sa Jerusalem, dahil sinabi niya, 'Ngayon ang tahanan ng
Israel ay ipanunumbalik ang kaharian ng aking ama sa akin.'"
4 Pagkatapos sinabi ng hari kay Ziba, "Tingnan mo, lahat ng
nabibilang kay Mefiboset ay nabibilang na sa iyo ngayon."
Sumagot si Ziba, "Yumuyukod akong may pagpapakumbaba sa
iyo, aking panginoon, ang hari. Hayaan mo akong makasumpong
ng biyaya sa iyong paningin." 5 Nang lumapit si Haring David sa
Bahurim, may lumabas mula roon na isang lalaki mula sa angkan
ni Saul na ang pangalan ay Simei anak ni Gera. Lumabas
siyang nagmumura habang naglalakad. 6 Binato niya si David at
ang lahat ng mga opisyal ng hari, kahit na may hukbo at mga
bantay na nasa kanan at kaliwa ng hari. 7 Sumigaw si Simei na
nagmumura, "Umalis ka, lumayas mula rito, masamang tao ka,

tao ng dugo! 8 Pinaghigantihan kayong lahat ni Yahweh para
sa dugo ng pamilya ni Saul na pinalitan ninyo sa pamumuno.
Ibinigay ni Yahweh ang kaharian sa kamay ni Absalom ang
iyong anak. At ngayon sira ka na dahil isa kang tao ng dugo." 9
Pagkatapos sinabi ni Abisai anak na lalaki ni Zeruias sa hari,
"Bakit kailangang murahin ng patay na asong ito ang aking
panginoong hari? Pakiusap pahintulutan mo akong pumaroon at
pugutan siya ng ulo." 10 Pero sinabi ng hari, "Ano ang gagawin
ko sa inyo, mga anak ni Zeruias? Marahil minumura niya ako
dahil sinabi ni Yahweh sa kainya, 'Sumpain si David.' Sino sa
gayon ang magkapagsabi sa kaniya, 'Bakit mo isinusumpa ang
hari?'" 11 Kaya sinabi ni David kay Abisai at sa lahat ng kaniyang
lingkod, "Tingnan niyo, ang aking anak na lalaki na ipinanganak
mula sa aking katawan ay gustong kunin ang aking buhay.
Paano pa kaya ang pagnanais na sirain ang lipi ng Benjamin?
Iwan siyang mag-isa at hayaan siyang magmura, dahil inutusan
siya ni Yahweh na gawin ito. 12 Marahil mamasdan ni Yahweh
ang kapighatiang ipinataw sa akin at gantihan ako ng mabuti
dahil sa pagmumura niya sa akin ngayon." 13 Kaya naglakbay si
David at ang kaniyang mga tauhan sa daan, samantalang si
Simei ay sumabay sa kaniyang tabi paakyat sa dalisdis ng burol,
nagmumura at naghahagis sa kaniya ng lupa at mga bato. 14
Pagkatapos napagod ang hari at ang lahat ng taong kasama
niya at nagpahinga siya nang huminto sila nang gabi na. 15
Si Absalom naman at ang lahat ng kalalakihan ng Israel na
kasama niya, dumating sila sa Jerusalem at kasama niya si
Ahitofel. 16 Nang dumating kay Absalom si Cusai na Arkite, ang
kaibigan ni David, na sinabi ni Cusai kay Absalom, "Mabuhay ng
mahaba ang hari! Mabuhay ng mahaba ang hari!" 17 Sinabi

ni Absalom kay Cusai, “Ito ba ang katapatan mo sa iyong
kaibigan? Bakit hindi ka sumama sa kaniya?” **18** Sinabi ni Cusai
kay Absalom, “Hindi! Sa halip, ang isang pinili ni Yahweh at
ang mga tao ito at ang lahat ng kalalakihan ng Israel, sa mga
taong ito ako napapabilang, at mananatili ako kasama niya.
19 At saka, anong tao ang dapat kong paglingkuran? Hindi
ba ako dapat maglingkod sa presensiya ng kaniyang anak na
lalaki? Gaya ng paglilingkod ko sa presensiya ng iyong ama,
maglilingkod ako sa iyong presensiya.” **20** Pagkatapos sinabi ni
Absalom kay Ahitofel, “Ibigay sa amin ang iyong payo tungkol sa
dapat naming gawin.” **21** Sumagot si Ahitopel kay Absalom,
“Sumiping sa mga asawang alipin ng iyong ama na iniwan niya
para pangalagaan ang palasyo at maririnig ng buong Israel na
naging isa kang mabahong amoy sa iyong ama. Pagkatapos
magiging malakas ang mga kamay ng lahat ng kasama mo. **22**
Kaya naglatag sila ng isang tolda para kay Absalom sa ibabaw
ng palasyo at sumiping si Absalom sa mga asawang alipin ng
kaniyang ama sa paningin ng buong Israel. **23** Ngayon ang payo
ni Ahitofel na ibinigay niya sa mga araw na iyon ay para bang
narinig ng isang tao ito mula mismo sa bibig ng Diyos. Ganyang
paraan tiningnan nina David at Absalom ang payo ni Ahitofel.

17 Pagkatapos sinabi ni Ahitofel kay Absalom, “Ngayon
hayaan mo akong pumili ng labindalawang libong kalalakihan at
babangon ako at tutugisin si David ngayong gabi. **2** Pupunta ako
sa kaniya habang pagod siya at nanghihina at gugulatin ko siya
sa takot. Tatakas ang mga taong kasama niya at ang hari lamang
ang aking sasalakayin. **3** Ibabalik ko sa iyo ang lahat ng tao,
tulad ng isang babaeng ikakasal na papunta sa kaniyang asawa
at ang lahat ng taong nasasakupan mo ay magiging mapayapa.”

4 Kasiya-siya kay Absalom at sa lahat ng mga nakatatanda ng
Israel kung ano ang sinabi ni Ahitofel. 5 Pagkatapos sinabi ni
Absalom, “Ngayon tawagin din si Cusai ang Arkite at pakinggan
natin kung ano ang kaniyang sasabihin.” 6 Nang dumating si
Cusai kay Absalom, ipinaliwanag ni Absalom sa kaniya kung ano
ang sinabi ni Ahitofel at pagkatapos tinanong si Cusai, “Dapat
ba naming gawin ang anumang sabihin ni Ahitofel? Kung hindi,
sabihan kami kung ano ang payo mo.” 7 Kaya sinabi ni Cusai
kay Absalom, “Hindi mabuti ang ibinigay na payo ni Ahitofel sa
panahong ito.” 8 Idinagdag ni Cusai, “Alam mong malakas na
mga mandirigma ang iyong ama at ang kaniyang mga tauhan at
mabangis sila at katulad sila ng isang osong ninakawan ng mga
anak sa isang bukid. Ang iyong ama ay isang taong mandirigma;
hindi siya matutulog kasama ang hukbo ngayong gabi. 9 Tingnan
mo, marahil ngayon ay nagtatago siya sa isang hukay o sa
ibang lugar. Mangyayari ito kapag napatay ang ilan sa iyong
tauhan sa simula ng isang pagsalakay na sasabihin ng sinumang
makarinig nito, “Isang malupit na pagpatay ang naganap sa
mga sundalong sumunod kay Absalom.' 10 Pagkatapos kahit na
siguro ang matatapang na mandirigma, na ang mga puso ay
katulad ng puso ng Leon, ay matatakot dahil alam ng buong
Israel na isang magiting na tao ang iyong ama at napakalakas
ng kalalakihang kasama niya. 11 Kaya pinapayuhan kita na
dapat sama-samang magtipon ang buong Israel sa iyo, mula
sa Dan hanggang Beer-seba, kasindami ng buhangin na nasa
tabing-dagat at pupunta ka mismo sa labanan. 12 Pagkatapos
pupunta tayo sa kaniya kahit saan man siya matagpuan at
lulukuban natin siya tulad ng hamog na nuhuhulog sa lupa.
Wala tayong ititira kahit isa sa kaniyang tauhan, o siya mismo

na buhay. 13 Kung tatakas siya sa isang lungsod, sa gayon
magdadala ang buong Israel sa lungsod na iyan ng mga lubid at
hihilain natin ito sa ilog, hanggang sa wala nang kahit isang
maliit na bato ang matatagpuan doon." 14 Pagkatapos sinabi ni
Absalom at ng kalalakihan ng Israel, "Mas mabuti ang payo
ni Cusai ang Arkite kaysa kay Ahitofel." Itinalaga ni Yahweh
ang pagtanggi sa mabuting payo ni Ahitofel para magdala ng
kapahamakan kay Absalom. 15 Pagkatapos sinabi ni Cusai
kina Zadok at Abiatar na mga pari, "Pinayuhan ni Ahitofel sina
Absalom at ang mga nakatatanda ng Israel sa gayon at sa
gayong paraan, pero nagpayo ako ng ibang bagay. 16 Kaya
ngayon, magmadaling umalis at ibalita kay David; sabihin sa
kaniya, 'Huwag magkampo ngayong gabi sa mga tawiran ng
Araba, pero tiyaking tumawid sa lahat ng paraan, o masasakmal
ang hari kasama ang lahat ng taong kasama niya.'" 17 Ngayon
si Jonatan at Ahimaaz ay nananatili sa balon ng Rogel; madalas
pumunta ang isang babaeng lingkod at nagdadala ng mga
mensahe sa kanila. Pagkatapos aalis sila at sasabihin kay
Haring David, para hindi sila makita na pumupunta sa lungsod.
18 Pero nakita sila ng isang binata at sinabi kay Absalom. Kaya
nagmadaling umalis sina Jonatan at Ahimaaz at dumating sa
bahay ng isang tao sa Bahurim, na may isang balon sa kaniyang
patyo, kung saan sila bumaba. 19 Kinuha ng asawa ng lalaki
ang pantakip ng balon at inilatag ito sa bukana ng balon at
hinagisan ito ng trigo, kaya walang isa ang nakakaalam na
nasa balon sina Jonatan at Ahimaaz. 20 Dumating ang mga
tauhan ni Absalom sa bahay ng babae at sinabing, "Nasaan sina
Ahimaaz at Jonatan?" Sinabi sa kanila ng babae, "Tumawid
sila sa ilog." Kaya pagkatapos nilang maghanap sa paligid at

hindi sila natagpuan, bumalik sila sa Jerusalem.
21 Pagkapos
nang umalis sila umakyat sina Jonatan at Ahimaaz mula sa balon. Nagtungo sila kay haring David para mag-ulat; sinabi nila sa kaniya, “Bumangon ka at magmadaling tumawid sa tubig dahil nagbigay si Ahitofel ng gayon at gayong payo tungkol sa iyo.”
22 Pagkatapos bumangon si David at ang lahat ng taong kasama niya, at tumawid sila sa Jordan. Pagliwanag ng umaga walang isa sa kanila ang nabigong tumawid sa Jordan.
23 Nang
makita ni Ahitofel na hindi sinunod ang kaniyang payo, nilagyan niya ng upuan ang kaniyang asno at umalis. Umuwi siya sa kaniyang sariling lungsod, inayos ang kaniyang mga bagay-bagay at nagbigti siya. Sa ganitong paraan namatay siya at inilibing sa libingan ng kaniyang ama.
24 Pagkatapos dumating
si David sa Mahanaim. Samantalang si Absalom, tumawid siya sa Jordan, siya at ang lahat ng kalalakihan ng Israel na kasama niya.
25 Pagkatapos ginawang pinuno ni Absalom si Amasa
sa hukbo sa halip na si Joab. Si Amasa ay anak na lalaki ni Jeter na Israelita na sumiping kay Abigail, anak na babae ni Nahas at kapatid ni Zeruias, ang ina ni Joab.
26 Pagkatapos
nagkampo ang Israel at si Absalom sa lupain ng Galaad.
27
Nang dumating si David sa Mahanaim, sina Sobi anak na lalaki ni Nahas mula sa Rabba na mga taga-Ammon at Maquir anak na lalaki ni Ammiel mula sa Lo Debar at Barzilai na taga-Galaad na mula sa Rogelim,
28 nagdala ng mga tulugang banig at mga
kumot, mga mangkok at mga banga, mga trigo at harinang sebada, sinangag na butil, mga patani, mga lentil,
29 pulot,
mantikilya, tupa at keso. Kaya maaaring kumain si David at ang mga taong kasama niya. Sinabi ng mga lalaking ito, “Gutom ang mga tao, pagod at uhaw sa ilang.”

18 Binilang ni David ang mga sundalong kasama niya at
nagtalga ng mga kapitan ng libu-libo at mga kapitan ng daan-
daan. 2 Pagkatapos ipinadala ni David ang hukbo, isang-katlo
sa ilalim ng pamumuno ni Joab, isa pang katlo sa ilalim ng
pamumuno ni Abisai anak ni Zeruias, kapatid ni Joab at isa pa
ring katlo sa ilalim ng pamumuno ni Itai na taga-Gat. Sinabi
ng hari sa hukbo, "Titiyakin kong sasama rin ako sa inyo." 3
Pero sinabi ng kalalakihan, "Hindi ka dapat pumunta sa labanan,
dahil kung tatakas kami hindi sila mag-aalala sa amin, o kung
mamatay ang kalahati sa amin wala silang pakialam. Pero
kasing halaga mo ang sampung libo sa amin! 4 Kaya mas
mabuting maghanda kang tulungan kami mula sa lungsod." Kaya
sinagot sila ng hari, "Gagawin ko anuman ang pinakamabuti
para sa inyo." Tumayo ang hari sa tarangkahan ng lungsod
habang lumabas ang buong hukbo nang daan-daan at libu-libo.
5 Inutusan ni David sina Joab, Abisai at Itai sa pagsasabing,
"Makitungo nang malumanay alang-alang sa akin sa binata, kay
Absalom." Narinig ng lahat ng tao na ibinigay ng hari sa mga
kapitan ang utos na ito tungkol kay Absalom. 6 Kaya lumabas
ang hukbo sa kabukiran laban sa Israel; umabot ang labanan sa
kagubatan ng Efraim. 7 Natalo roon ang hukbo ng Israel sa
harapan ng mga sundalo ni David; may isang matinding patayan
doon sa araw na iyon nang dalawampung libong kalalakihan. 8
Umabot ang labanan hanggang sa buong kabukiran at mas
maraming kalalakihan ang nilamon ng kagubatan kaysa ng
espada. 9 Nagkataong nakasalubong ni Absalom ang ilan sa
mga sundalo ni David. Nakasakay si Absalom sa kaniyang mola
at napadaan ang mola sa ilalim ng makakapal na sanga ng
isang malaking punong kahoy at sumabit ang kaniyang ulo sa

mga sanga ng puno. Naiwan siyang nakabitin sa pagitan ng
lupa at ng langit habang nagpatuloy sa pagtakbo ang kaniyang
sinasakyang mola. **10** Nakita ito ng isang tao at sinabihan si
Joab, “Tingnan, nakita kong nakabitin si Absalom sa isang
punong kahoy!” **11** Sinabi ni Joab sa taong nagsabi sa kaniya
tungkol kay Absalom, “Tingnan mo! Nakita mo siya! Bakit hindi
mo siya hinampas pababa sa lupa? Bibigyan sana kita ng
sampung siklong pilak at isang sinturon.” **12** Sumagot ang lalaki
kay Joab, “Kahit na makatanggap ako ng isanglibong siklong
pilak, hindi ko pa rin iaabot ang aking kamay laban sa anak ng
hari, dahil narinig naming lahat na inutusan ka ng hari, si Abisai
at si Itai, sa pagsasabing, 'Walang isa mang dapat gumalaw sa
binatang si Absalom.' **13** Kung inilagay ko sa panganib ang aking
buhay sa pamamagitan ng isang kasinungalingan (at walang
makukubli mula sa hari), pinabayaan mo nalang sana ako.” **14**
Pagkatapos sinabi ni Joab, “Hindi na ako maghihintay sa iyo.”
Kaya nagdala si Joab ng tatlong sibat sa kaniyang kamay at
isinaksak ang mga ito sa puso ni Absalom, habang buhay pa
siya at nakabitin mula sa kahoy. **15** Pagkatapos pumaligid ang
sampung binatang kalalakihang tagadala ng sandata ni Joab
kay Absalom, sinalakay siya at pinatay. **16** Pagkatapos hinipan
ni Joab ang trumpeta at bumalik ang hukbo mula sa pagtugis
sa Israel, dahil pinabalik ni Joab ang hukbo. **17** Kinuha nila si
Absalom at itinapon siya sa isang malaking hukay sa kagubatan;
inilibing nila ang kaniyang katawan sa ilalim ng isang malaking
tumpok ng mga bato, habang tumatakas ang buong Israel, ang
bawat tao sa kanilang sariling tahanan. **18** Ngayon si Absalom,
Nang buhay pa siya, nagtayo siya para sa kaniyang sarili ng
isang malaking haliging bato sa Lambak ng Hari, dahil sinabi

niya, “Wala akong anak na lalaki para ipagpatuloy ang alaala
ng aking pangalan.” Pinangalanan niya ang haligi kasunod
sa kaniyang sariling pangalan, kaya tinawag itong Bantayog
ni Absalom hanggang sa araw na ito. **19** Pagkatapos sinabi
ni Ahimaaz anak na lalaki ni Zadok, “Pahintulutan mo akong
tumakbo ngayon sa hari dala ang mabuting balita, kung paano
siya iniligtas ni Yahweh mula sa kaniyang mga kaaway.” **20**
Sinagot siya ni Joab, “Hindi ka magiging tagapagdala ng balita
ngayon; dapat mong gawin ito sa ibang araw. Ngayon hindi ka
magdadala ng balita dahil patay ang anak na lalaki ng hari.”
21 Pagkatapos sinabi ni Joab sa isang Cusita, “Humayo ka,
sabihin sa hari kung ano ang iyong nakita.” Yumukod ang Cusita
kay Joab at tumakbo. **22** Pagkatapos sinabing muli ni Ahimaaz
anak na lalaki ni Zadok kay Joab, “Kahit anuman ang mangyari,
pakiusap pahintulutan mo rin akong tumakbo at sundan ang
Cusita.” Sumagot si Joab, “Bakit gusto mong tumakbo, anak ko,
nakikitang wala kang gantimpala para sa balita?” **23** “Anuman
ang mangyayari,” sabi ni Ahimaaz, “Tatakbo ako.” Kaya sinagot
siya ni Joab, “Takbo.” Pagkatapos tumakbo si Ahimaaz sa daan
ng kapatagan at naunahan ang Cusita. **24** Ngayon nakaupo si
David sa pagitan ng mga panloob at panlabas ng tarangkahan.
Umakyat ang bantay sa bubong ng tarangkahan sa pader at
itinaas ang kaniyang mata. Habang nakatingin siya, nakakita siya
ng isang taong papalapit, mag-isang tumatakbo. **25** Sumigaw
ang bantay at sinabihan ang hari. Pagkatapos sinabi ng hari,
“Kung nag-iisa siya, may balita sa kaniyang bibig.” Dumating
ang mananakbo at lumapit sa lugnsod. **26** Pagkatapos napansin
ng bantay ang isa pang taong tumatakbo at tinawag ng bantay
ang bantay ng tarangkahan; sinabi niya, “Tingnan mo, may isa

pang lalaking mag-isang tumatakbo." Sinabi ng hari, "Nagdadala
rin siya ng balita." **27** Kaya sinabi ng bantay, "Sa palagay ko ang
pagtakbo ng lalaking nasa harapan ay katulad ng pagtakbo ni
Ahimaaz anak na lalaki ni Zadok." Sinabi ng hari, "Mabuti siyang
tao at parating siya na may mabuting balita." **28** Pagkatapos
sumigaw si Ahimaaz at sinabi sa hari, "Mabuti ang lahat." At
iniyukod niya ang kaniyang sarili sa harapan ng hari na nakadikit
ang kaniyang mukha sa lupa at sinabing, "Pagpalain si Yahweh
na iyong Diyos, na siyang nagbigay sa mga lalaking nagtaas
ng kanilang kamay laban sa aking panginoong hari." **29** Kaya
sumagot ang hari, "Nasa mabuting kalagayan ba ang binatang si
Absalom? Sumagot si Ahimaaz, "Nang pinadala ako ni Joab,
ang lingkod ng hari, sa iyo, hari, nakita ko ang isang malaking
kabalisahan, pero hindi ko alam kung ano ito." **30** Pagkatapos
sinabi ng hari, "Lumihis at tumayo rito." Kaya lumihis si Ahimaaz,
at nanatiling nakatayo. **31** Pagkatapos kaagad namang dumating
ang Cusita at sinabing, "May mabuting balita para sa aking
panginoong hari, dahil ipinaghiganti ka ni Yahweh sa araw na
ito mula sa lahat ng nag-alsa laban sa iyo." **32** Pagkatapos
sinabi ng hari sa Cusita, "Nasa mabuting kalagayan ba ang
binatang si Absalom?" Sumagot ang Cusita, "Ang mga kaaway
ng aking panginoong hari at ang lahat nang nag-alsa laban sa
iyo, ay dapat matulad pinsala na nangyari sa binatang iyon." **33**
Pagkatapos kinabahan nang matindi ang hari at umakyat siya
sa silid sa itaas ng tarangkahan at umiyak. Habang lumalakad
nagdalamhati siya, "Absalom anak ko, anak ko, anak kong
si Absalom! Ako nalang sana ang namatay sa halip na ikaw,
Absalom, anak ko, anak ko!"

19 Sinabihan si Joab, “Tingnan mo, humagulgol ang hari at
nagluksa para kay Absalom.” 2 Kaya ang tagumpay ng araw
na iyon ay naging pagluluksa sa lahat ng hukbo, dahil narinig
ito ng hukbo nang sinabi ng araw na iyon, “Nagluksa ang hari
para sa kaniyang anak na lalaki.” 3 Kinailangang patagong
maglakad ng tahimik ang mga sundalo sa lungsod ng araw na
iyon, katulad ng mga taong nahihiyang tumatakbo palayo mula
sa labanan. 4 Tinakpan ng hari ang kaniyang mukha at umiyak
sa isang malakas na tinig, “Anak kong Absalom, Absalom, anak
ko, anak ko!” 5 Pagkatapos pumasok sa loob ng bahay ang hari
si Joab at sinabi sa kaniya, “Pinahiya mo ang mga mukha ng
lahat ng iyong mga sundalo sa araw na ito, na nagligtas ng
iyong buhay sa araw na ito, at ang buhay ng iyong mga anak na
lalaki at ng iyong mga anak na babae, at ang buhay ng iyong
mga asawa, at ang buhay ng iyong mga asawang alipin, 6 dahil
minahal mo galit sa iyo, at galit ka sa mga nagmamahal sa
iyo. Dahil sa araw na ito ipinakita mo na ang mga pinuno at
mga sundalo ay baliwala sa iyo. Naniniwala ako sa araw na ito
kung nabuhay si Absalom, at tayong lahat ay namatay, iyon
siguro ang makapagpapasaya sa iyo. 7 Kaya ngayon tumayo
ka at lumabas, magsalita ng mabuti sa iyong mga sundalo,
dahil ipinapangako ko kay Yahweh, kapag hindi ka pumunta,
wala ni isang taong mananatili sa iyo mamayang gabi. Iyon ay
magiging masama para sa iyo kaysa sa lahat ng kapahamakang
nangyari sa iyo mula ng iyong kabataan hanggang ngayon.” 8
Kaya tumayo ang hari at umupo sa tarangkahan ng lungsod, at
sinabi ito sa lahat ng kalalakihan, “Tingnan, nakaupo ang hari sa
tarangkahan.” Kaya pumunta ang lahat ng mga tao sa harap ng
hari. Samantala, sa Israel, tumakas ang bawat tao sa kaniyang

tahanan. 9 Nagtatalo ang lahat ng mga tao sa lahat ng lipi sa
buong Israel sinasabing, “Iniligtas tayo ng hari mula sa kamay
ng ating mga kaaway. Iniligtas niya tayo mula sa kamay ng mga
Filisteo at ngayon naubusan siya ng lungsod mula kay Absalom.
10 At si Absalom, na ating hinirang para sa atin, ay namatay sa
labanan. Kaya bakit hindi natin pag-usapan ang pagbabalik muli
ng hari?” 11 Nagpadala si Haring David kay Zadok at kay Abiatar
ng mga pari na sinasabing, “Kausapin ang mga pinuno ng Juda
sabihin na, 'Bakit huli kayo sa pagpapabalik sa hari sa kaniyang
palasyo, yamang ang usapin sa buong Israel pinapaboran ang
hari, para dalhin siya pabalik sa kaniyang palasyo? 12 Kayo
ang aking mga kapatid na lalaki, aking laman at buto. Bakit
kayo ang huling magdadala sa hari pabalik?' 13 At sabihin kay
Amasa, 'Hindi ba ikaw ang aking laman at aking buto? Gagawin
sa akin ng Diyos, ng higit pa, kapag hindi ikaw ang kapitan
ng aking hukbo mula ngayon sa lugar ni Joab.'” 14 At nakuha
niya ang mga puso ng lahat ng tao sa Juda, na parang sila
ay puso ng isang tao, nang sa gayon nagpadala sila sa hari
sinasabing, “Bumalik ka, ikaw at lahat ng iyong kalalakihan.” 15
Kaya bumalik ang hari at dumating sa Jordan. At dumating ang
kalalakihan ng Juda sa Gilgal para makipagkita sa hari, para
samahan ang hari sa Jordan. 16 Si Simei anak na lalaki ni Gera,
ang lahi ni Benjamin, na nagmula sa Bahurim, ay nagmadaling
bumaba kasama ng kalalakihan ng Juda para makipagkita kay
Haring David. 17 Mayroong isang libong kalalakihan mula kay
Benjamin na kasama niya, at si Ziba ang lingkod ni Saul, at
kaniyang labinlimang anak na lalaki at dalawampung lingkod
na kasama niya. 18 Tumawid sila sa Jordan sa harap ng hari.
Tumawid sila para dalhin ang pamilya ng hari at para gawin ang

anumang inisip niyang mabuti. Yumuko si Simei anak na lalaki ni
Gera sa hari bago palang niya simulang tawirin ang Jordan. 19
Sinabi ni Simei sa hari, “Huwag, aking panginoon, na hanapin
ang pagkakasala at isaisip kung ano ang katigasan ng ulo na
ginawa ng iyong lingkod ng araw na umalis sa Jerusalem ang
aking panginoon, ang hari. pakiusap, nawa'y hindi isapuso ito
ng hari. 20 Dahil alam ng iyong lingkod na ako ay nagkasala.
Tingnan mo, kaya pumunta ako sa araw na ito bilang una
mula sa lahat ng pamilya ni Jose para pumunta pababa para
makipagkita sa aking panginoong hari.” 21 Pero sumagot si
Abisai anak na lalaki ni Zeruias at sinabing, “Hindi ba kailangang
malagay sa kamatayan si Simei dahil dito, dahil nilapastangan
niya ang hinirang ni Yahweh?” 22 Pagkatapos sinabi ni David,
“Ano ba ang dapat kong gawin sa inyo, kayo na mga anak na
lalaki ni Zeruias, na kayo ay maging kaaway ko sa araw na
ito? Maaari bang malagay ng sinumang lalaki sa kamatayan
sa araw na ito sa Israel? Dahil hindi ko alam na sa araw na
ito ako ang hari ng Israel?” 23 Kaya sinabi ng hari kay Simei,
“Hindi ka mamamatay.” Kaya nangako ang hari sa kaniya ng
isang sumpa. 24 Pagkatapos bumaba si Mefiboset anak na
lalaki ni Saul para makipag-kita sa hari. Hindi niya sinuotan ang
kaniyang mga paa, o pinutulan ang kaniyang balbas, o nilabhan
ang kaniyang mga damit simula ng araw na umalis ang hari
hanggang sa araw na dumating siya ng bahay ng mapayapa.
25 At nang dumating siya mula Jerusalem para makipag-kita
sa hari, sinabi ng hari sa kaniya, “Bakit hindi ka sumabay sa
akin, Mefiboset?” 26 Sumagot siya, “Aking panginoong hari,
nilinlang ako ng aking lingkod, dahil sinabi ko, 'uupo ako sa
isang asno para maaari kong sakyan iyon at sumabay sa hari,

dahil ang iyong lingkod ay lumpo.' 27 Siniraan ako ng aking
lingkod na si Ziba, ang iyong lingkod, sa aking panginoong hari.
Pero ang aking panginoong hari ay gaya ng isang anghel ng
Diyos. Sa gayon, gawin ang anumang mabuti sa iyong paningin.
28 Dahil ang lahat ng sambahayan ng aking ama ay mga patay
na tao sa harapan ng aking panginoong hari, pero ginawa mo
ang iyong lingkod kasama mong kumakain sa iyong mesa.
Anong karapatan meron ako para umiyak pa rin ako sa hari?" 29
Pagkatapos sinabi sa kaniya ng hari, "Bakit nagpapaliwanag pa?
Napagpasyahan ko na ikaw at si Ziba ang maghahati sa mga
lupain." 30 Kaya sumagot si Mefiboset sa hari, "Oo, hayaan
na makuha niya ang lahat ng ito, yamang dumating ng ligtas
ang aking panginoong hari sa kaniyang sariling tahanan." 31
Pagkatapos bumaba si Barzilai ang lahi ng Galaad mula Rogelim
para tumawid sa Jordan kasama ng hari, at sinamahan niya ang
hari sa Jordan. 32 Ngayon si Barzilai ay isang napakatandang
lalaki, walumpung taong gulang. 33 Pinagkalooban niya ang hari
ng pangangailangan habang nanatili siya sa Mahanaim, dahil
siya ay isang napakayamang tao. Sinabi ng hari kay Barzilai,
"Pumunta ka sa akin, at ako ang magbibigay para sa iyo ng
matitirahan kasama ko sa Jerusalem." 34 Sumagot si Barzilai sa
hari, "Ilang mga araw nalang ang natitira sa mga taon ng aking
buhay, dapat umakyat ako kasama ng hari sa Jerusalem? 35 Ako
ay walumpung taong gulang. Malalaman ko paba ang kaibahan
sa pagitan ng mabuti at masama? Malalasahan paba ng iyong
lingkod ang aking kakainin o anuman iinumin ko? Makakarinig
pa ba ako ng ibang boses ng kumakantang kalalakihan at
kumakantang kababaihan? Bakit pa kailangan ng iyong lingkod
na maging isang pasanin ng aking panginoong hari? 36 Nanaisin

nalang ng iyong lingkod na pumunta sa Jordan kasama ng hari.
Bakit pa kailangan bayaran ako ng hari ng isang gantimpala? **37**
Pakiusap hayaan ang iyong lingkod na bumalik sa tahanan,
nang sa gayon ako ay mamatay sa aking sariling lungsod sa
libingan ng aking ama at aking ina. Pero tingnan mo, narito ang
aking lingkod na si Camaam. Hayaan siyang tumawid kasama
ang aking panginoong hari, at gawin sa kaniya anuman sa tingin
mo ay mabuti." **38** Sumagot ang hari, "Aalis si Camaam kasama
ko, at gagawin ko para sa kaniya anumans sa tingin mo ay
mabuti, at anuman ang nanaisin mo mula sa akin, gagawin
ko iyon para sa iyo." **39** Pagkatapos tumawid ang lahat ng
mga tao sa Jordan, at tumawid ang hari, at hinalikan ng hari si
Barzilai at pinagpala siya. Pagkatapos bumalik si Barzilai sa
kaniyang sariling tahanan. **40** Kaya tumawid ang hari patungong
Gilgal, at tumawid kasama niya si Camaam. Lahat ng hukbo
ng Juda ay dinala ang hari, at kalahati rin ng hukbo ng Israel.
41 Sa madaling panahon lahat kalalakihan ng Israel ay nag-
umpisang pumunta sa hari at sinabi sa hari, "Bakit ang mga
kapatid naming lalaki, ang kalalakihan ng Juda, ninakaw kayo
palayo at dinala ang hari at kaniyang pamilya sa Jordan, at lahat
ng kalalakihan ni David kasama niya?" **42** Kaya sumagot ang
kalalakihan ng Israel, "Ito ay dahil mas malapit na kamag-anak
ang hari sa amin. Kung kaya bakit kayo magagalit tungkol dito?
Kinain ba namin ang anumang bagay na kailangan bayaran
ng hari? Binigyan ba niya kami ng anumang mga regalo? **43**
Sumagot ang kalalakihan ng Israel sa kalalakihan ng Juda,
"Mayroon kaming sampung liping kamag-anak ng hari, kaya mas
may karapatan kami kay David kaysa sa inyo. Kung kaya bakit
ninyo kami nilinlang? Hindi ba ang aming mungkahi na ibalik

ang aming hari ang unang pinakinggan?” Pero ang mga salita
ng kalalakihan ng Juda ay naging mas marahas kaysa sa mga
salita ng kalalakihan ng Israel.
20 Mayroon ding nangyari sa parehong lugar isang basagulero
na ang pangalan ay Seba anak na lalaki ni Bicri, isang lahi
ni Benjamin. Hinipan niya ang trumpeta at sinabing, “Wala
kaming kinuhang bahagi kay David, ni nakuhang pamana sa
anak na lalaki ni Jesse. Hayaan ang bawat lalaking bumalik sa
kaniyang tahanan, sa Israel.” **2** Kaya iniwan si David ng lahat ng
kalalakihan ng Israel at sumunod kay Seba na anak na lalaki ni
Bicri. Pero sumunod ng mas malapit ang kalalakihan ng Juda
sa kanilang hari, mula Jordan hanggang Jerusalem. **3** Nang
dumating si David sa kaniyang palasyo sa Jerusalem, kinuha niya
ang sampung asawang lingkod na iniwan niya para pangalagaan
ang palasyo, at inilagay niya sila sa isang bahay na may mga
bantay. Naglaan siya para sa kanilang pangangailangan, pero
hindi na siya sumiping sa kanila kailanman. Kaya kinulong sila
hanggang sa araw ng kanilang kamatayan, namuhay na parang
sila ay mga balo. **4** Pagkatapos sinabi ng hari kay Amasa,
“Tawagin ang kalalakihan ng Juda ng magkasama sa loob ng
tatlong araw; dapat narito karin.” **5** Kaya pumunta si Amasa
para tawagin ang kalalakihan ng Juda ng magkasama, pero
nanatili siya ng higit pa sa itinakdang oras na inutos sa kaniya
ng hari. **6** Kaya sinabi ni David kay Abisai, “Ngayon si Seba
anak na lalaki ni Bicri ay gagawan tayo ng mas maraming
pinsala kaysa sa ginawa ni Absalom. Kunin ang mga lingkod ng
iyong panginoon, aking mga sundalo, at tugisin siya o baka
makahanap siya ng pinatibay na mga lungsod at makawala sa
ating paningin.” **7** Pagkatapos lumabas ang kalalakihan ni Joab

at hinabol siya, kasama ng mga lahi ni Kereteo at ang mga
lahi ni Pelet at lahat ng malalakas na mandirigma. Umalis sila
sa Jerusalem para habulin si Seba anak na lalaki ni Bicri. **8**
Nang nasa dakilang bato na sila na nasa Gibeon, Dumating
si Amasa para salubungin sila. Nakasuot si Joab ng baluting
pandigma na kaniyang isinuot, na kalakip ang isang sinturon
palibot sa kaniyang baywang na mayroong nakalagay na isang
espadang may lalagyan nito. Sa kaniyang paglalakad, nahulog
ang espada. **9** Kaya sinabi ni Joab kay Amasa, “Mabuti ba ang
lagay mo, aking pinsan?” Magiliw ni Joab na kinuha ang balbas
ni Amasa ng kaniyang kanang kamay para halikan siya. **10**
Hindi napansin ni Amasa ang punyal na nasa kaliwang kamay
ni Joab. Sinaksak ni Joab si Amasa sa tiyan at nahulog sa
lupa ang kaniyang mga bituka. Hindi na siya hinampas muli ni
Joab, at namatay si Amasa. Kaya si Joab at Abisai kaniyang
kapatid na lalaki ay hinabol si Seba anak na lalaki ni Bicri.
11 Pagkatapos isa sa kalalakihan ni Joab ay tumayo sa gilid
ni Amasa, at sinabi ng lalaki, “Siya na pumapanig kay Joab,
at siya na kay David, hayaan silang sumunod kay Joab.” **12**
Nakahiga si Amasa na naliligo sa kaniyang dugo sa gitna ng
daan. Nang nakita ng lalaki na lahat ng tao'y nanatiling nakatayo,
kinuha niya si Amasa paalis sa daan at inilagay sa isang bukirin.
Tinapon niya ang isang tela kay Amasa dahil nakita niya na ang
bawat isa na dumating kasama niya ay nanatiling nakatayo. **13**
Pagkatapos nang inalis si Amasa sa daan, sumunod ang lahat
ng kalalakihan kay Joab sa paghabol kay Seba na anak na lalaki
ni Bicri. **14** Nakalagpas si Seba sa lahat ng lipi ng Israel sa
Abel, sa Bet Maaca, at sa lahat ng lupain ng mga lahi ni Beri, na
nagtipong magkakasama at tinugis rin si Seba. **15** Nahuli nila

siya at nakulong siya sa Abel ng Bet Maaca. Gumawa sila ng
isang panlusob na dahilig laban sa lungsod laban sa pader.
Lahat ng hukbo na kasama ni Joab ay hinampas ang pader para
patumbahin ito. **16** Pagkatapos isang matalinong babae ang
sumigaw sa labas ng lungsod, “Makinig kayo, pakiusap makinig
ka, Joab! Lumapit ka sa akin para maaari akong makipag-
usap sa iyo.” **17** Kaya lumapit si Joab sa kaniya, at sinabi ng
babae, “Ikaw ba si Joab?” Sumagot siya, “Ako nga.” Pagkatapos
sinabi niya sa kaniya, “Makinig sa mga salita ng iyong lingkod.”
Sumagot siya, “Nakikinig ako.” **18** Pagkatapos sinabi niya,
“Sinasabi nila sa sinaunang panahon, 'Siguraduhing humingi ng
payo sa Abel,' at ang payong iyon ang tatapos sa bagay. **19**
Kami ang lungsod na isa sa mga pinaka-mapayapa at tapat sa
Israel. Sinusubukan ninyong sirain ang isang lungsod na ina sa
Israel. Bakit ninyo gustong lunukin ang mana ni Yahweh?” **20**
Kaya sumagot si Joab at sinabing, “Huwag sanang pahintulatan,
huwag sanang pahintulatan mula sa akin, na lunukin ko o sirain.
21 Hindi iyan totoo. Pero isang lalaki mula sa burulang bansa ng
Efraim, na ang pangalan ay Seba anak na lalaki ni Bicri, itinaas
niya ang kaniyang kamay laban sa hari, laban kay David. Ibigay
ninyo siyang mag-isa, at aalis ako mula sa lungsod.” Sinabi ng
babae kay Joab, “Itatapon ang kaniyang ulo sa iyo sa ibabaw
ng pader.” **22** Pagkatapos pumunta ang babae sa lahat ng tao
sa kaniyang karunungan. Pinutol nila ang ulo ni Seba anak na
lalaki ni Bicri, at itinapon ito palabas kay Joab. Pagkatapos
hinipan niya ang trumpeta at nilisan ng mga tauhan ni Joab
ang lungsod, bawat lalaki sa kaniyang tahanan. At bumalik si
Joab sa Jerusalem sa hari. **23** Ngayon si Joab ay nasa lahat
ng hukbo ng Israel, at si Benaias anak na lalaki ni Joaida ay

nasa mga lahi ni Ceret at sa mga lahi ni Pelet. **24** Si Adoram
ay nasa kalalakihan na gumagawa ng sapilitang trabaho, at si
Jehoshafat anak na lalaki ni Ahilud ay ang tagatala. **25** Si Seva
ay tagasulat at si Zadok at Abiatar ang mga pari. **26** Si Ira ang
lahi ni Jair ang pangulong ministro ni David.

21 May taggutom ng panahon ni David ng tatlong taon na
magkakasunod, at hinanap ni David ang mukha ni Yahweh.
Kaya sinabi ni Yahweh, "Kaya may taggutom sa iyo dahil kay
saul at sa mapanganib niyang pamiya, dahil inilagay niya ang
mga lahi ni Gibeon sa kamatayan." **2** Ngayon hindi nagmula ang
mga lahi ni Gibeon sa Israel; nagmula sila sa anumang natira
ng mga Amoreo. Sumumpa ang mga tao ng Israel na hindi
sila papatayin, subalit gayunpaman sinubukan silang lahat na
patayin ni Saul sa kanyang kasigasig sa mga tao ng Israel at sa
Judah. **3** Kaya tinawag ni Haring David ang mga lahi ni Gibeon
at sinabi sa kanila, "Ano ang kailangan kong gawin para sa inyo?
Paano ako makagagawa ng pambayad sa kasalanan, nang sa
gayun maaari ninyong pagpalain ang mga tao ni Yahweh, na
nagmana ng kanyang kabutihan at mga pangako?" **4** Sumagot
ang mga lahi ni Gibeon sa kaniya, "Hindi ito tungkol sa pilak o
ginto sa pagitan namin at kay Saul o sa kaniyang pamilya. At
hindi para ilagay namin ang sinumang tao sa kamatayan sa
Israel." Sumagot si David, "Anuman ang hilingin ninyo, iyon ang
gagawin ko para sa inyo." **5** Sumagot sila sa hari, "Ang taong
sumubok na patayin kaming lahat, na nagbalak ng masama
laban sa amin, para mawasak kami ngayon at mawalan lugar
sa loob ng mga hangganan ng Israel— **6** hayaang ibigay sa
amin ang pitong kalalakihan mula sa kaniyang kaapu-apuhan, at
bibitayin namin sila sa harapan ni Yahweh sa Gibea ni Saul,

ang isang pinili ni Yahweh." Kaya sumagot ang hari, "Ibibigay
ko sila sa inyo." 7 Pero iniligtas ng hari si Mefiboset anak na
lalaki ni Jonatan anak na lalaki ni Saul, dahil sa sinumpaan ni
Yahweh sa pagitan nila, sa pagitan ni David at Jonatan anak na
lalaki ni Saul. 8 Pero kinuha ng hari ang dalawang anak na
lalaki ni Rizpa anak na babae ni Aya, mga anak na lalaki na
kaniyang ipinanganak kay Saul—pinangalanan ang dalawang
anak na lalaking Armoni at Mefiboset; at kinuha rin ni David
ang limang anak na lalaki ni Mical na anak na babae ni Saul,
na kaniyang iniluwal kay Adriel anak na lalaki ni Barzilai ang
taga-Mehola. 9 Ibinigay niya sila sa mga kamay ng mga lahi ni
Gibeon. Binitay nila sila sa bundok sa harapan ni Yahweh, at
silang pito ay namatay lahat ng magkakasama. Nilagay sila sa
kamatayan sa panahon ng ani, sa panahon ng mga unang araw
sa umpisa ng ani ng sebada. 10 Pagkatapos si Rizpa, ang anak
na babae ni Aya, kumuha ng telang magaspang at nilatag sa
kaniyang sarili sa bundok sa tabi ng patay na mga katawan,
mula sa simula ng ani hanggang bumuhos ang ulan sa kanila
galing sa langit. Hindi niya hinayaan ang mga ibon sa langit na
galawin ang mga katawan sa araw o mga mababangis na hayop
sa gabi. 11 Sinabi kay David ang anumang ginawa ni Rizpa,
anak na babae ni Aya, ang asawang alipin ni Saul. 12 Kaya
pumunta si David at kinuha ang mga buto ni Saul at mga buto ni
Jonatan kaniyang anak na lalaki mula sa kalalakihan ng Jabes
Galaad, na nagnakaw sa kanila mula sa plasa ng Beth San,
kung saan sila binitay ng mga Palestina, pagkatapos mapatay
ng mga Palestina si Saul sa Gilboa. 13 Kinuha ni David mula
doon ang mga buto ni Saul at Jonatan na kaniyang anak, at
tinipon rin niya ang mga buto ng pitong kalalakihan na binitay.

14 Inilibing nila ang mga buto ni Saul at Jonatan na kaniyang
anak na lalaki sa bansa ni Benjamin sa Zela, sa libingan ni Kish
na kaniyang ama. Isinagawa nila ang lahat ng inutos ng hari.
Pagkatapos sinagot ng Diyos ang kanilang mga panalangin
sa lupain. 15 Pagkatapos pumunta ang mga taga-Filisteo sa
digmaan kasama ng Israel. Kaya bumaba si David kasama ng
kaniyang hukbo at nakipaglaban sa Filisteo. Napagtagumapayan
ni David ang nakakapagod na labanan. 16 Si Esbibenob, isang
kaapu-apuhan ng mga higante, na ang sibat na pilak ay may
bigat sa tatlung daang siklo, at armado ng isang bagong espada,
inilaan para patayin si David. 17 Pero iniligtas si David ni Abisai
anak na lalaki ni Zeruias, sinalakay ang Filisteo, at pinatay siya.
Pagkatapos sumumpa ang kalalakihan ni David, sinabing, “Hindi
kana dapat pumunta sa digmaan kasama namin, para hindi mo
mapatay ang lampara ng Israel.” 18 Nangyari pagkatapos nito
nagkaroon uli ng isang labanan kasama ng mga taga-Filisteo sa
Gob, nang pinatay ni Sibecai na Husatita si Saf, na isa sa lahi
ni Hus, na isa sa mga kaapu-apuhan ng Refaim. 19 Nangyari
uli sa isang labanan kasama ng mga taga-Filisteo sa Gob, na
si Elhanan anak na lalaki ni Jair ang Betlehemita na pinatay
si Goliat ang Geteo, ang tungkod ng sibat ay gaya ng isang
sinag ng panghabi. 20 Nangyari sa isa pang labanan sa Gat na
mayroong isang tao na napakataas na mayroong anim na daliri
sa bawat kamay at anim na daliri sa bawat paa, dalawampu't-
apat sa bilang. Siya rin ay naggaling sa Refaim. 21 At nang
hinamon niya ang Israel, si Jonatan anak na lalaki ni Simea,
kapatid na lalaki ni David, ay pinatay siya. 22 Ito ang mga kaapu-
apuhan ng Refaim ng Gat, at pinatay sila sa pamamagitan ng
kamay ni David at sa kamay ng kaniyang mga sundalo.

22 Umawit si David kay Yahweh ng mga salita ng kantang
ito sa araw na iniligtas siya ni Yahweh palabas sa kamay
ng lahat ng kaniyang mga kaaway, at palabas sa kamay ni
Saul. **2** Nanalangin siya, “Si Yahweh ay aking bato, ang aking
tanggulan, ang siyang nagliligtas sa akin. **3** Ang Diyos ang
aking muog. Kumukuha ako ng kanlungan sa kaniya. Siya
ang aking panangga, ang sungay ng aking kaligtasan, aking
matibay na tanggulan, at aking kanlungan, ang siyang nagliligtas
sa akin mula sa karahasan. **4** Tatawag ako kay Yahweh, na
karapatdapat purihin, at maliligtas ako mula sa aking mga
kaaway. **5** Dahil nakapalibot sa akin ang mga alon ng kamatayan.
Ang walangsaysay na bugso ng mga tubig tumabon sa akin. **6**
Ang mga gapos ng sheol nakapalibot sa akin; binibihag ako ng
patibong ng kamatayan. **(Sheol h7585)** **7** Sa aking pagkabalisa
tumawag ako kay Yahweh; Tumawag ako sa aking Diyos; dininig
niya ako sa aking boses mula sa kaniyang templo, at ang aking
tawag para sa tulong nakarating sa kaniyang mga tainga. **8**
Pagkatapos naalog ang mundo at nayanig. Nangatog ang mga
pundasyon ng kalangitan at inalog, dahil galit ang Diyos. **9**
Lumabas ang usok mula sa mga butas ng kaniyang ilong, at
lumabas ang nagliliyab na apoy sa kaniyang bibig. Umapoy ang
mga uling sa pamamagitan nito. **10** Binuksan niya ang kalangitan
at bumaba, at makapal na dilim ang nasa ibaba ng kaniyang
mga paa. **11** Sumakay siya sa isang anghel at lumipad. Nakita
siyang lumilipad sa mga pak-pak ng hangin. **12** At gumawa siya
ng kadiliman sa toldang nakapalibot sa kaniya, nag-iipon ng
mga mabibigat na ulap ulan sa himpapawid. **13** Mula sa kidlat
sa harapan niya nahulog ang mga uling ng apoy. **14** Kumulog
si Yahweh mula sa kalangitan. Sumigaw ang Kataas-taasan.

15 Nagpatama siya ng mga pana at kinalat ang kaniyang mga
kaaway — mga boltahe ng kidlat at ikinalat ito. 16 Pagkatapos
nagkaroon ng mga daluyan ng tubig; ang mga pundasyon ng
mundo ay nagkalat sa sigaw ng digmaan ni Yahweh, sa bugso
ng hininga ng mga butas ng kaniyang ilong. 17 Inabot niya
pababa mula sa itaas; hinawakan niya ako! Hinila niya ako
palabas ng umaalon na tubig. 18 Iniligtas niya ako mula sa
malakas kong kaaway, mula doon sa napopoot sa akin, dahil
masyado silang malakas sa akin. 19 Dumating sila laban sa akin
sa araw ng aking pagkabalisa, pero si Yahweh ang umalalay sa
akin. 20 Dinala rin niya ako sa isang malawak na lugar. Iniligtas
niya ako dahil nasiyahan siya sa akin. 21 Ginantimpalaan ako ni
Yahweh sa sukat ng aking katuwiran; binalik niya ako sa sukat
ng kalinisan ng aking mga kamay. 22 Dahil pinanatili ko ang
mga kaparaanan ni Yahweh at hindi gumawa ng kasamaan sa
pamamagitan ng pagtalikod mula sa aking Diyos. 23 Dahil ang
lahat ng kaniyang matuwid na mga utos ay nasa harapan ko;
para sa kaniyang mga batas, hindi ako tumalikod palayo sa
mga ito. 24 Naging walang sala rin ako sa harapan niya, at
pinanatili kong malayo ako mula sa kasalanan. 25 Kaya ibinalik
ako ni Yahweh sa sukat ng aking katuwiran, sa antas ng aking
kalinisan sa kaniyang paningin. 26 Sa isang tapat, ipinakita mo
ang iyong sarili na maging tapat; sa isang tao na walang sala,
ipinakita mo ang iyong sarili na maging walang sala. 27 Sa mga
dalisay ipinakita mo ang iyong sariling dalisay, pero ikaw ay
matigas sa baluktot. 28 Iniligtas mo ang mga taong nasaktan,
pero laban ang iyong mga mata sa mayayabang, at ibinababa
mo sila. 29 Dahil ikaw ang aking lampara, Yahweh. Inilawan ni
Yahweh ang aking kadiliman. 30 Dahil sa pamamagitan kaya

kong tumakbo sa ibabaw ng barikada; sa pamamagitan ng aking
Diyos makakatalon ako sa ibabaw ng isang pader. **31** Para sa
Diyos, ang kaniyang paraan ay tama. Ang salita ni Yahweh ay
dalisay. Siya ay isang panangga sa bawat taong nagkukubli
sa kaniya. **32** Dahil sino ang Diyos maliban kay Yahweh? At
sino ang isang bato maliban sa ating Diyos? **33** Ang Diyos ay
aking kanlungan, at pinamunuan niya ang walang salang tao
sa kaniyang daraanan. **34** Ginawa niyang matulin ang aking
mga paa gaya ng isang usa at inilagay ako sa mga bundok. **35**
Sinanay niya ang aking mga kamay para sa digmaan, at ang
aking mga braso para iyuko ang isang tanso na pana. **36** Ibinigay
mo sa akin ang panangga ng iyong kaligtasan, at ang iyong
biyaya ay gumawa sa akin ng dakila bagay. **37** Gumawa ka ng
isang malapad na lugar para sa aking mga paa na tinatapakan
ko, para hindi dumulas ang aking mga paa. **38** Hinabol ko
ang aking mga kaaway at winasak sila. Hindi ako tumalikod
hanggang sila ay mawasak. **39** Nilamon ko sila at binasag sila;
hindi sila makakabangon. Bumagsak sila sa ilalim ng aking mga
paa. **40** Nilagyan mo ako ng lakas gaya ng isang sinturon para
sa labanan; inilagay mo ako sa ibaba sa mga lumalaban sa akin.
41 Binigay mo sa akin ang likod ng aking mga kaaway; Winasak
ko ang mga galit sa akin. **42** Umiyak sila para tulungan, pero
walang isang naligtas sa kanila; umiyak sila kay Yahweh, pero
hindi siya sumagot sa kanila. **43** Hinampas ko sila hanggang
maging mga piraso tulad ng alikabok sa lupa, pinulbos ko sila
gaya ng putik sa mga kalye. **44** Iniligtas mo rin ako mula sa mga
alitan ng sarili kong mga tao. Pinanatili mo ako bilang ulo ng
mga bansa. Sa mga tao na hindi ko alam kung pinaglilingkuran
ako. **45** Pinilit ang mga dayuhan na yumuko sa akin. Nang

panahon na narinig nila ako, sinunod nila ako. 46 Dumating na
nanginginig ang mga dayuhan palabas sa kanilang mga kuta.
47 Buhay si Yahweh! Nawa'y purihin ang aking bato. Nawa'y
maitaas ang Diyos, ang bato ang aking kaligtasan. 48 Ito ang
Diyos na nagsasagawa ng paghihiganti para sa akin, ang siyang
nagdadala pababa sa mga tao sa ilalim ko. 49 Ginawa niya
akong malaya mula sa aking mga kaaway. Sa katunayan, itinaas
mo ako sa ibabaw ng mga lumalaban sa akin. Iniligtas mo ako
mula sa marahas na kalalakihan. 50 Kung kaya magbibigay ako
ng pasasalamat sa iyo, Yahweh, sa piling ng mga bansa; Aawit
ako ng mga pasasalamat sa iyong pangalan. 51 Nagbibigay ng
dakilang tagumpay ang Diyos sa kaniyang hari, at ipinapakita
niya ang kaniyang katapatang tipan sa kaniyang hinirang, kay
David at sa kaniyang kaapu-apuhan magpakailanman."

23 Ngayon, ito ang mga huling sinabi ni David—David na
lalaking anak ni Jesse, ang taong mataas na kinikilala, ang
siyang pinahiran ng langis ng Diyos ni Jacob, ang matamis na
manunulat ng awit ng Israel. 2 "Nangusap sa pamamagitan
ko ang Espiritu ni Yahweh at nasa aking dila ang kaniyang
salita. 3 Sinabi ng Diyos ng Israel, sinabi ng Bato ng Israel sa
akin, 'Ang isang namumuno nang makatarungan sa mga tao,
namumuno ng may takot sa Diyos. 4 Siya ay magiging tulad
ng liwanag sa umaga sa pagsikat ng araw, isang umaga na
walang mga ulap, sa pag-usbong ng malambot na mga damo
mula sa lupa sa pamamagitan nang maliwanag na sinag ng
araw pagkatapos ng ulan. 5 Tunay nga, hindi ba gaya nito ang
aking sambahayan sa harapan ng Diyos? Hindi ba gumawa siya
ng tipan sa akin na walang hanggan, maayos at tiyak sa kahit
na anong paraan? Hindi ba pinalago niya ang aking kaligtasan

at tinupad ang aking bawat naisin? **6** Pero ang lahat ng mga
walang kabuluhan, magiging katulad ng mga tinik na itatapon,
dahil walang mga kamay ang makakapagtipon sa kanila. **7** Ang
taong gagalaw sa kanila, kailangang gumamit ng kasangkapang
bakal o tungkod ng sibat. Kailangan silang tupukin kung saan
sila nakakalat.'" **8** Ito ang mga pangalan ng mga magigiting
na kawal ni David: Jesbaal na Hacmonita na naging pangulo
ng mga magiting na kawal. Nakapatay siya ng walong daang
tao sa isang pagkakataon. **9** Sumunod sa kaniya si Eleazar
na lalaking anak ni Dodo, lalaking anak ng isang Ahohita, isa
sa tatlong magigiting na mga tauhan ni David. Naroon siya
nang nilabanan nila ang mga taga-Filisteo na sama-samang
nagtipon para makipagdigmaan, at nang umurong ang mga
tauhan ng Israel. **10** Nanatili si Eleazar at nilabanan ang mga
taga-Filisteo hanggang sa napagod ang kaniyang kamay at
nanigas ang kaniyang kamay sa mahigpit na pagkakahawak sa
kaniyang espada. Nagdala ng tagumpay si Yahweh sa araw
na iyon. Bumalik ang hukbo pagkatapos ni Eleazar, para lang
hubaran ang mga katawan. **11** Sumunod sa kaniya si Samma na
lalaking anak ni Age, isang Hararita. Sama-samang nagtipon
ang mga taga-Filisteo kung saan may bukid ng mga lentil, at
tinakasan sila ng hukbo. **12** Pero tumayo si Samma sa gitna ng
bukid at ipinagtanggol ito. Napatay niya ang mga taga-Filisteo at
nagdala ng isang dakilang tagumpay kay Yahweh. **13** Tatlo sa
tatlumpung tauhan ang bumaba papunta kay David sa panahon
ng ani, sa kuweba ng Adullam. Nakakampo ang hukbo ng mga
taga-Filisteo sa lambak ng Refaim. **14** Si David noon ay nasa
kaniyang tanggulan, isang yungib, habang nagtatag ang mga
taga-Filisteo sa Bethlehem. **15** Nagnais si David ng tubig at

sinabing, “Kung mayroon lamang magbibigay sa akin ng tubig
na maiinom mula sa balon ng Bethlehem, ang balon na nasa
tarangkahan!” **16** Kaya sinira ng tatlong magigiting na lalaki
ang hukbo ng mga taga-Filisteo at sumalok ng tubig sa balon
ng Betlehem, ang balon na nasa tarangkahan. Kumuha sila
ng tubig at dinala ito kay David, pero hindi niya ininom ito. Sa
halip, ibinuhos niya ito kay Yahweh. **17** Pagkatapos sinabi niya,
“Huwag nawa pahintulutan, Yahweh, na inumin ko ito. Iinumin ko
ba ang dugo ng mga taong nagbuwis ng kanilang mga buhay?”
Kaya tumanggi siyang ininumin ito. Ito ang mga bagay na ginawa
ng tatlong magigiting na lalaki. **18** Si Abisai, lalaking kapatid ni
Joab at lalaking anak ni Zeruias, ang kapitan ng tatlo. Minsan
na siyang nakipaglaban sa tatlong daang kalalakihan gamit
ang kaniyang sibat at pinatay sila. Madalas siyang banggitin
kasama ng tatlong kawal. **19** Hindi ba mas kilala siya kaysa
tatlong kawal? Ginawa nila siyang kapitan. Gayunman, hindi
napantayan ng kaniyang katanyagan ang katanyagan ng tatlong
pinakakilalang mga kawal. **20** Si Benaias, mula sa Kabzeel, ay
lalaking anak ni Joaida; siya ang malakas na lalaki na gumawa
ng mga dakilang gawa. Pinatay niya ang dalawang lalaking anak
ni Ariel ng Moab. Bumaba rin siya sa loob ng isang hukay at
pinatay ang leon habang nagniniyebe. **21** At pinatay niya ang
isang napakalaking lalaking taga-Ehipto. May hawak na sibat
ang taga-Ehipto, pero nakipaglabanan si Benaias sa kaniya
gamit lamang ang isang tungkod. Inagaw niya mula sa kamay
ng taga-Ehipto at pinatay siya gamit ang kaniyang sariling
sibat. **22** Ginawa ni Benaias anak na lalaki ni Joaida itong
mga kahanga-hangang gawa, at pinangalanan siya kasama
ng tatlong magigiting na lalaki. **23** Labis siyang hinangaan

kaysa sa tatlumpung kawal sa pangkalahatan, pero hindi siya
labis na hinahangaan gaya ng tatlong pinaamahusay na kawal.
Pero ginawa siya ni David na tagapamahala ng kaniyang mga
tagabantay. **24** Kasali sa tatlumpu ang mga sumusunod na
lalaki: Asahel lalaking kapatid ni Joab, Elhanan lalaking anak
ni Dodo na mula sa Betlehem, **25** Samma na Horodita, Elika
na Harodita, **26** Helez na Paltita, Ira na lalaking anak ni ekis
na taga-Tekoa, **27** Abi Ezer na taga-Anatot, Mebunai na taga-
Husa, **28** Zalmon na taga-Aho, Maharai na Netofa; **29** Heleb
lalaking anak ni Baana, taga-Netofa, Itai lalaking anak ni Ribai
na mula sa Gibea ng mga lahi ni Benjamin, **30** Benaias ang
Piraton, Hidai ng mga lambak ng Gaas. **31** Abialbon na Araba,
Azmavet na Bahurim, **32** Eliahba na taga-Saalbon, mga lalaking
anak ni Jasen, Jonatan; **33** Samma na taga-Arar, Ahiam anak ni
Sharar na taga-Arar, **34** Elifelet lalaking anak ni Ahasbai na
taga-Maaca, Eliam lalaking anak ni Ahithofel na taga-Gilo, **35**
Hezro na taga-Carmel, Paarai ang Arab **36** Igal lalaking anak ni
Natan mula sa Zoba, Bani mula sa lipi ni Gad, **37** Zelek na taga-
Ammon, Naharai na taga-Beerot, tagadala ng baluti kay Joab
lalaking anak ni Zeruias, **38** Ira na taga-Jatir, Gareb taga-Jatir,
39 Urias ang Heteo— tatlumpu't pito lahat.

24 Muling sumiklab ang galit ni Yahweh laban sa Israel at
pinakilos niya si David laban sa kanila sa pagsasabi, “Bilangin
ang Israel hanggang Juda”. Pagkatapos sinabi ni David “Sige,
bilangin ang Israel at Juda.” **2** Sinabi ng hari kay Joab na
pinuno ng hukbo na kasama niya, “Puntahan ang lahat ng
mga lipi ng Israel, mula Dan hanggang Beer-seba at bilangin
ang lahat ng mga tao, para malaman ko ang buong bilang ng
mga kalalakihang akma para sa digmaan.” **3** Sinabi ni Joab

sa hari, “Paramihin nawa ni Yahweh ang bilang ng mga tao
ng sandaang ulit at makita nawa'y makita nga mga mata nag
aking panginoon ang hari ang katuparan. Pero bakit kaya ito
ang nais ng aking hari?” **4** Gayunman, tapos na ang salita ng
hari laban kay Joab at laban sa mga pinuno ng hukbo. Kaya
umalis si Joab at ang mga pinuno mula sa harapan ng hari
para bilangin ang mga tao ng Israel. **5** Tumawid sila ng Jordan
at nagkampo malapit sa Aroer, timog sa lungsod sa lambak.
Pagkatapos dumaan sila sa Gad patungong Jazer. **6** Dumating
sila sa Galaad at sa lupain ng Tatim Hodsi, pagkatapos sa Dan
Jaan at paikot papuntang Sidon. **7** Narating nila ang tanggulan
ng Tiro at ang lahat ng lungsod ng mga Hivita at mga Cananeo.
Pagkatapos lumabas sila ng Negev sa Juda sa Beer-seba. **8**
Nang malagpasan sa buong lupain, bumalik sila sa Jerusalem
matapos nilang malibot ang buong lupain pagkalipas ng siyam
na buwan at dalawampung araw. **9** Pagkatapos inulat ni Joab sa
hari ang kabuuan ng bilang ng mga lalaking nakikipaglaban.
Sa Israel, mayroong 800, 000 na matatapang na kalalakihang
bumunot ng espada at ang mga tauhan sa Juda, 500, 000
kalalakihan. **10** Pagkatapos nagdalamhati ang puso ni David
matapos niyang bilangin ang mga kalalakihan. Kaya sinabi niya
kay Yahweh, “Nagkasala ako nang matindi sa paggawa nito.
Ngayon, Yahweh, alisin mo ang pagkakasala ng iyong lingkod,
sapagkat kumilos ako nang may labis na kahangalan.” **11** Nang
bumangon si David kinaumagahan, ang salita ni Yahweh ay
dumating kay propetang Gad na tagahatid ng pangitain ni David
na nagsasabing, **12** “Sabihan si David: 'Ito ang sinasabi ni
Yahweh: “Bibigyan kita ng tatlong pagpipilian, pumili ka ng isa sa
mga iyon.”'” **13** Kaya pumunta si Gad kay David at sinabi sa

kaniya, “Tatlong taon ba na taggutom ang darating sa iyo sa
iyong lupain? O tatakas ka ng tatlong buwan mula sa iyong mga
kaaway habang hinahabol ka nila? O magkakaroon ng salot sa
iyong lupain sa loob ng tatlong araw? Pag-isipan mo ngayon
anong sagot ang ibabalik sa kaniya na nagpadala sa akin.” **14**
Pagkatapos sinabi ni David kay Gad, “Hirap na hirap ang aking
kalooban. Hayaang mahulog tayo sa kamay ni Yahweh kaysa
mahulog sa mga kamay ng mga tao, napakadakila ng kaniyang
mga mahabaging gawa.” **15** Kaya nagpadala si Yahweh ng salot
mula umaga hanggang sa taning na oras, at pitumpung libong
tao ang namatay mula Dan hanggang Beer-seba. **16** Nang
inabot ng anghel ang kaniyang kamay sa dako ng Jerusalem
para wasakin ito, nagbago ang ang isip ni Yahweh tungkol
sa kapahamakan, at sinabi sa anghel na pumupuksa sa mga
tao, “Tama na! Iatras mo ngayon ang iyong kamay.” Nakatayo
noon ang anghel ni Yahweh sa giikan ni Arauna na Jebuseo.
17 At nakipag-usap si David kay Yahweh nang makita niya
ang anghel na sumugod sa mga tao at sinabing, “Nagkasala
ako” at “labis akong nagkamali. Pero itong mga tupa, ano ang
kanilang nagawa? Pakiusap, hayaang ako at ang sambahayan
ng aking ama ang parusahan ng inyong kamay!” **18** Pagkatapos
pumunta si Gad nang araw na iyon kay David at sinabi sa
kaniya, “Umakyat ka at gumawa ng altar para kay Yahweh sa
giikan ni Arauna na Jebuseo.” **19** Kaya umakyat si David gaya
ng itinagubilin ni Gad na gawin niya, gaya ng inutos ni Yahweh.
20 Tumingin sa labas si Arauna at nakitang papalapit na ang
hari at ang kaniyang mga lingkod. Kaya lumabas si Arauna at
yumukod sa hari na ang kaniyang mukha ay nasa lupa. **21**
Pagkatapos sinabi ni Arauna, “Bakit narito ang aking panginoon

ang hari sa aking harapan, na kaniyang lingkod?” Sumagot si
David, “Para bilhin ang iyong giikan, para makagawa ako ng
altar para kay Yahweh, para maalis ang salot mula sa mga
tao.” **22** Sinabi ni Arauna kay David, “Kunin mo ito bilang sa
iyo, aking panginoon ang hari. Gawin mo rito kung ano ang
tama sa iyong paningin. Tingnan mo, narito ang mga lalaking
baka para sa sinunog na handog at mga kareta ng giikan at
mga pamatok ng lalaking baka para panggatong. **23** Ako, si
Arauna, ibibigay ang lahat ng ito sa iyo, aking hari.” Pagkatapos
sinabi niya sa hari, “Tanggapin ka nawa ni Yahweh na iyong
Diyos.” **24** Sinabi ng hari kay Arauna, “Hindi, pinipilit kong bilhin
ito sa halaga nito. Hindi ako mag-aalay ng sinunog na handog
kay Yahweh na walang halaga sa akin.” Kaya binili ni David
ang giikan at lalaking baka sa halagang limampung piraso ng
pilak. **25** Gumawa roon ng altar si David para kay Yahweh at
naghandog doon ng mga sinunog na handog at mga handog ng
pagtitipon-tipon. Kaya nasiyahan si Yahweh para sa lupain at
nahinto ang salot sa Israel.

1 Mga Hari

1 Matandang-matanda na si Haring David. Binalutan nila siya
ng mga damit, pero hindi siya naiinitan. **2** Kaya sinabi sa kaniya
ng kaniyang mga lingkod, “Hayaan mo kaming maghanap ng
dalagang birhen para sa aming hari. Paglingkuran niya ang
hari at alagaan siya. Hihiga siya sa iyong mga bisig upang
maiinitan ang aming panginoon na hari.” **3** Kaya naghanap sila
ng isang magandang babae sa loob ng mga hangganan ng
Israel. Nahanap nila si Abisag na taga-Sunem at dinala siya
sa hari. **4** Siya ay napakagandang babae. Pinaglingkuran niya
ang hari at inalagaan siya, pero hindi sumiping ang hari sa
kaniya. **5** Sa panahong iyon, itinaas ni Adonias na anak ni
Haguit ang kaniyang sarili, sinasabing, “Ako ang magiging hari.”
Kaya naghanda siya para sa kaniyang sarili ng mga karwahe
at mga mangangabayo na kasama ang limampung tao para
mauna sa kaniya. **6** Hindi siya ginambala ng kaniyang ama, na
nagsabing, “Bakit mo ginawa ito o iyan?” Si Adonias ay isa ring
napakakisig na lalaki, sumunod na ipinanganak kay Absalom.
7 Kinausap niya sila Joab na anak ni Zeruias at si Abiatar na
pari. Sumunod sila kay Adonias at tinulungan siya. **8** Ngunit sila
Sadoc na pari, Benaias na anak ni Joiada, Nathan na propeta,
Semei, Rei, at ang mga magigiting na mga taong sumusunod
kay David ay hindi sumunod kay Adonias. **9** Si Adonias ay nag-
alay ng mga tupa, mga lalaking baka, at mga pinatabang baka
sa bato ng Zoholete na katabi ng En-rogel. Inanyayahan niya
ang lahat ng kaniyang kapatid na lalaki, mga anak na lalaki ng
hari, at lahat ng kalalakihan sa Juda na mga lingkod ng hari. **10**
Ngunit hindi niya inanyayahan sila Nathan na propeta, Benaias,
ang mga magigiting na lalaki, o ang kaniyang kapatid na si

Solomon. 11 Pagkatapos, kinausap ni Nathan si Batsheba na
ina ni Solomon, sinasabing, “Hindi mo ba narinig na si Adonias
na anak ni Haguit ay naging hari, at hindi ito alam ni David na
ating panginoon? 12 Kaya ngayon, payuhan kita, para maligtas
mo ang sarili mong buhay at ang buhay ng iyong anak na si
Solomon. 13 Pumunta ka kay Haring David; sabihin mo sa
kaniya, 'Aking panginoong hari, hindi ba't sumumpa ka sa iyong
lingkod na iyong sinasabi, “Tiyak na si Solomon na iyong anak
ang maghahari pagkatapos ko, at uupo siya sa aking trono?”
Kung ganon, bakit naghahari si Adonias?' 14 Habang kinakausap
mo ang hari, papasok ako pagkatapos mo at patutuhanan ko
ang iyong mga salita.” 15 Kaya pumunta si Batsheba sa silid
ng hari. Napakatanda na ng hari, at pinaglilingkuran siya ni
Abisag na taga-Sunem. 16 Yumuko si Batseba at nagpatirapa
sa harap ng hari. At sinabi ng hari, “Ano ang iyong nais?” 17
Sinabi niya sa kaniya, “Aking panginoon, sumumpa ka sa iyong
lingkod kay Yahweh na iyong Diyos, na iyong sinabi, 'Tiyak na
si Solomon na iyong anak ang maghahari pagkatapos ko, at
uupo siya sa aking trono.' 18 Ngayon, tingnan mo, si Adonias
ang hari, at ikaw, aking panginoong hari, ay hindi mo alam ito.
19 Nag-alay siya ng mga lalaking baka, pinatabang baka, at
maraming mga tupa at inanyayahan ang lahat ng mga anak
na lalaki ng hari, si Abiatar na pari, at si Joab na kapitan ng
hukbo, pero hindi niya inanyayahan si Solomon na iyong lingkod.
20 Aking panginoong hari, ang mga mata ng buong Israel ay
nasa iyo, naghihintay sila na sabihin mo sa kanila kung sino
ang uupo sa trono pagkatapos mo, aking panginoon. 21 Kung
hindi, mangyayari ito, kapag nahimlay na ang aking panginoon
ang hari kasama ng kaniyang mga ninuno, ako at ang aking

anak na si Solomon ay ituturing na mga kriminal." **22** Habang
kinakausap niya ang hari, pumasok si Nathan na propeta. **23**
Sinabi ng mga lingkod sa hari, "Nandito si Nathan na propeta."
Nang pumunta siya sa harapan ng hari, nagpatirapa siya na ang
kaniyang mukha ay nasa sahig. **24** Sinabi ni Nathan, "Aking
panginoong hari, sinabi mo bang, 'Si Adonias ang maghahari
pagkatapos ko, at uupo siya sa aking trono?' **25** Dahil bumaba
siya ngayon at nag-alay siya ng maraming mga lalaking baka,
mga pinatabang baka at mga tupa, at inanyayahan ang lahat ng
mga anak na lalaki ng hari, ang mga kapitan ng mga hukbo, at
si Abiatar na pari. Kumakain at umiinom sila sa harapan niya, at
isinasabi nilang, 'Mabuhay si Haring Adonias!' **26** Pero ako na
iyong lingkod, si Sadoc na pari, si Benaias na anak ni Joiada, at
ang iyong lingkod na si Solomon, ay hindi niya inanyayahan. **27**
Ginawa ba ito ng aking panginoong hari nang hindi mo sinasabi
sa amin na iyong mga lingkod, kung sino ang dapat na maupo
sa trono pagkatapos niya?" **28** Pagkatapos, sumagot si Haring
David at sinabi, "Pabalikin mo sa akin si Batsheba." Pumunta
siya sa harap ng hari at tumayo sa harap niya. **29** Gumawa ng
panata ang hari at sinabi, "Buhay si Yahweh, na tumubos sa akin
mula sa lahat ng kaguluhan, **30** tulad ng panunumpa ko sa iyo
kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, sinasabi ko, 'Ang iyong anak
na si Solomon ang maghahari pagkatapos ko, at uupo siya sa
aking trono kapalit ko,' gagawin ko ito ngayon." **31** Pagkatapos,
yumuko si Batseba na ang kaniyang mukha ay nasa sahig
at nagpatirapa sa harap ng hari at sinabi, "Nawa ang aking
panginoon na si Haring David ay mabuhay magpakailanman!" **32**
Sinabi ni Haring David, "Papuntahin mo sa akin si Sadoc na pari,
si Nathan na propeta, at si Benaias na anak ni Joiada." Kaya

pumunta sila sa hari. **33** Sinabi ng hari sa kanila, “Magsama
kayo ng mga lingkod ko na inyong panginoon, at pasakayin
ninyo si Solomon na aking anak sa aking sariling mola at dalhin
ninyo siya sa Gihon. **34** Pahiran siya ng langis nila Sadoc na pari
at Nathan na propeta bilang hari ng buong Israel at hipan ang
trumpeta at sabihi, 'Mabuhay si Haring Solomon!' **35** Pagkatapos
ay susundan ninyo siya, at pupunta siya at mauupo sa aking
trono; dahil siya ang magiging hari kapalit ko. Itinalaga ko siya
para maging pinuno ng buong Israel at Juda.” **36** Sumagot si
Benaias na anak ni Joiada sa hari, at sinabi, “Nawa'y ito nga
ang mangyari! Nawa'y si Yahweh, na Diyos ng aking hari, ang
magpatibay nito. **37** Kung paano sinamahan ni Yahweh ang
aking panginoong hari, nawa'y ganoon din kay Solomon, at
gawing mas dakila ang kaniyang trono kaysa sa trono ng aking
panginoong si Haring David.” **38** Kaya sila Sadoc na pari, Nathan
na propeta, Benaias na anak ni Joiada, at ang mga Kereteo at
Peleteo ay bumaba at pinasakay si Solomon sa mola ni Haring
David; dinala nila siya sa Gihon. **39** Kinuha ni Sadoc na pari
ang sungay na lalagyan ng langis mula sa tolda at pinahiran ng
langis si Solomon. Pagkatapos ay hinipan nila ang trumpeta,
at sinabi ng lahat ng tao, “Mabuhay si Haring Solomon!” **40**
Pagkatapos, sumunod ang lahat ng tao sa kaniya, at tumugtog
ng mga plauta at nagsaya nang may buong kagalakan, na ang
lupa ay nayanig sa kanilang tunog. **41** Narinig ito nila Adonias at
ng lahat ng kaniyang mga panauhin habang patapos na sila sa
pagkain. Nang narinig ni Joab ang tunog ng trumpeta, sinabi
niya, “Bakit napakaingay ng lungsod?” **42** Habang nagsasalita
siya, dumating si Jonatan na anak ni Abiatar na pari. Sinabi ni
Adonias, “Pumasok ka, dahil karapat-dapat ka at nagdadala ka

ng magandang balita.” 43 Sumagot si Jonatan at sinabi kay
Adonias, “Ang aming panginoong si Haring David ay ginawang
hari si Solomon. 44 At pinadala ng hari sila Sadoc na pari,
Nathan na propeta, Benaias na anak ni Joiada, at ang mga
Kereteo at Peleteo na kasama niya. Pinasakay nila si Solomon
sa mola ng hari. 45 Pinahiran siya ng langis bilang hari nila
Sadoc na pari at Nathan ang propeta sa Gihon, at nagsaya mula
roon, kaya napakaingay ng lungsod. Ito ang ingay na narinig mo.
46 Nakaupo rin si Solomon sa trono ng kaharian. 47 Dagdag pa
rito, ang mga lingkod ng hari ay dumating para pagpalain ang
ating panginoong si Haring David, sinasabi nila, 'Nawa'y gawing
mas dakila ng iyong Diyos ang pangalan ni Solomon kaysa
sa iyong pangalan, at gawing mas dakila ang kaniyang trono
kaysa sa iyong trono.' At iniyuko ng hari ang kaniyang sarili sa
higaan. 48 Sinabi rin ng hari, 'Pagpalain nawa si Yahweh, na
Diyos ng Israel, na nagbigay ng isang tao na mauupo sa aking
trono balang-araw, at makita ito ng sarili kong mga mata.'” 49
Pagkatapos, ang lahat ng mga panauhin ni Adonias ay natakot;
tumayo sila at kani-kaniyang umalis. 50 Takot si Adonias kay
Solomon at tumayo siya, umalis, at kinuha ang mga sungay
sa altar. 51 Pagkatapos ay sinabi ito kay Solomon, sinasabi,
“Tingnan mo, si Adonias ay takot kay Haring Solomon, dahil
kinuha niya ang mga sungay sa altar, sinasabi, 'Manumpa muna
sa akin si Haring Solomon na hindi niya papatayin ang kaniyang
lingkod gamit ang espada.'” 52 Sinabi ni Solomon, “Kung ipakikita
niya na siya ay isang taong karapat-dapat, kahit ang isang hibla
ng kaniyang buhok ay hindi malalagas sa lupa, ngunit kung
kasamaan ang makikita sa kaniya, mamamatay siya.” 53 Kaya
nagsugo si Haring Solomon ng mga kalalakihan, na nagbaba

kay Adonias pababa ng altar. Pumunta at yumuko siya kay
Haring Solomon, at sinabi ni Solomon sa kaniya, “Umuwi ka na.”
2 Sa pagdating ng araw ng malapit nang mamatay si David,
inutusan niya si Solomon na kaniyang anak, sinabi niya, **2**
“Papunta na ako sa lupa. Kaya maging malakas ka at ipakita
mong lalaki ka. **3** Sundin mo ang mga utos ni Yahweh na
iyong Diyos na lumakad sa kaniyang mga pamamaraan, na
sumunod sa kaniyang mga alituntunin, kautusan, desisyon, at
mga kautusan sa tipan, maging maingat na gawin kung ano ang
nakasulat sa batas ni Moises, sa gayon magtatagumpay ka sa
lahat ng gagawin mo, saan ka man pumunta, **4** upang tuparin ni
Yahweh ang kaniyang salita na sinabi niya tungkol sa akin, na
sinasabi niyang, 'Kung maingat na binabantayan ng mga anak
mong lalaki ang kanilang pag-uugali, na lalakad nang matapat
sa harapan ko nang kanilang buong puso at kaluluwa, hindi
titigil kailanman na magkaroon ka ng isang lalaki sa trono ng
Israel.' **5** Alam mo rin kung ano ang ginawa sa akin ni Joab
na anak ni Zeruias, at kung ano ang ginawa niya sa dalawang
kumander ng mga hukbo ng Israel, kay Abner na anak ni Ner,
at kay Amasa na anak ni Jeter, na pinatay niya. Pinadanak
niya ang dugo ng digmaan sa panahon ng kapayapaan at
inilagay ang dugo ng digmaan sa sinturon sa palibot ng kaniyang
baywang at sa mga sapatos niya sa kaniyang mga paa. **6**
Pakitunguhan mo si Joab gamit ang karunungan na natutunan
mo, pero huwag mong hayaang ang kaniyang kulay abong ulo
ay mapunta sa libingan nang may kapayapaan. **(Sheol h7585)**
7 Subalit, magpakita ka ng kabaitan sa mga anak na lalaki
ni Barsilai na taga-Galaad, at hayaan mo silang makasama
sa mga kumakain sa iyong mesa, dahil pumunta sila sa akin

noong tumakas ako sa kapatid mong si Absalom. **8** Tingnan
mo, kasama mo si Semei na anak ni Gera, ang Benjaminita
ng Bahurim, na sinumpa ako ng isang napakasamang sumpa
noong araw na pumunta ako sa Mahanaim. Bumaba si Semei
para salubungin ako sa Jordan, at sumumpa ako sa kaniya kay
Yahweh, sinasabi ko, 'Hindi kita papatayin gamit ang espada.' **9**
Kaya ngayon, huwag mo siyang hayaang makawala mula sa
kaparusahan. Isa kang matalinong tao, at malalaman mo kung
ano ang dapat mong gawin sa kaniya. Dadalhin mo ang kaniyang
kulay abong ulo sa libingan nang may dugo.” **(Sheol h7585)** **10**
Pagkatapos, nahimlay na si David kasama ang kaniyang mga
ninuno at inilibing sa lungsod ni David. **11** Ang mga araw na
naghari si David sa Israel ay apatnapung taon. Naghari siya sa
Hebron ng pitong taon at sa Jerusalem ng tatlumpu't tatlong
taon. **12** Pagkatapos naupo si Solomon sa trono ng kaniyang
ama na si David, at ang kaniyang pamumuno ay naging matatag.
13 Pagkatapos, pumunta si Adonias na anak ni Haguit kay
Batsheba na ina ni Solomon. Sinabi niya, “Pumunta ka ba
dito nang may kapayapaan?” Sinagot niya, “Mapayapa.” **14**
Pagkatapos ay sinabi niya, “Mayroon akong nais sabihin sa iyo.”
Kaya sumagot siya, “Magsalita ka.” **15** Sinabi ni Adonias, “Alam
mo na ang kaharian ay sa akin, at inasahan akong maging hari
ng buong Israel. Gayunpaman, bumaliktad ang naganap sa
kaharian at napunta sa aking kapatid, dahil ito ay sa kaniya mula
kay Yahweh. **16** Ngayon mayroon akong isang kahilingan sa iyo.
Huwag mo akong tanggihan.” Sinabi sa kaniya ni Batsheba,
“Magsalita ka.” **17** Sinabi niya, “Pakiusap, kausapin mo si
Solomon na hari, dahil hindi ka niya tatanggihan, para ibigay
niya sa akin si Abisag na taga-Sunem bilang aking asawa.” **18**

Sinabi ni Batsheba, “Kung ganoon, kakausapin ko ang hari.” **19**
Kaya pumunta si Batsheba kay Haring Solomon para kausapin
siya para kay Adonias. Tumayo ang hari para salubungin siya at
yumuko siya sa kaniya. Pagkatapos ay naupo siya sa kaniyang
trono at nagpakuha ng trono para sa ina ng hari. Naupo siya
sa bandang kanang kamay niya. **20** Pagkatapos, sinabi niya,
“Gusto kong humiling ng isang maliit na kahilingan sa iyo; huwag
mo akong tanggihan.” Sinagot siya ng hari, “Humiling ka, aking
ina, dahil hindi kita tatanggihan.” **21** Sinabi niya, “Ibigay mo si
Abisag na taga-Sunem kay Adonias na iyong kapatid bilang
kaniyang asawa.” **22** Sumagot si Haring Solomon at sinabi sa
kaniyang ina, “Bakit mo hinihingi si Abisag na taga-Sunem para
kay Adonias? Bakit hindi mo rin hingin ang kaharian para sa
kaniya, dahil siya ang aking nakatatandang kapatid—para sa
kaniya, para kay Abiatar na pari, at para kay Joab na anak ni
Zeruias?” **23** Pagkatapos ay sumumpa si Haring Solomon kay
Yahweh, sinasabi niya, “Nawa'y gawin sa akin ng Diyos, at mas
higit pa, kung hindi ito sinabi ni Adonias laban sa kaniyang
sariling buhay. **24** Kaya ngayon sa kay Yahweh na buhay, na
nagtatag at naglagay sa akin sa trono ni David na aking ama, at
ang gumawa ng sambahayan sa akin tulad ng ipinangako niya,
tiyak na papatayin si Adonias ngayon.” **25** Kaya pinadala ni
Haring Solomon si Benaias na anak ni Joiada at nahanap ni
Benaias si Adonias at pinatay siya. **26** At kay Abiatar na pari,
sinabi ng hari, “Pumunta ka sa Anatot, sa sarili mong bukirin.
Dapat kang patayin, pero hindi kita papatayin sa oras na ito,
dahil binuhat mo ang kaban ng tipan ng Panginoong si Yahweh
sa harap ni David na aking ama at kasama kang naghirap sa
bawat paghihirap ng aking ama.” **27** Kaya inalis ni Solomon si

Abiatar mula sa pagiging pari ni Yahweh, para matupad niya ang
salita ni Yahweh, na sinabi niya tungkol sa sambahayan ni Eli
sa Silo. **28** Dumating ang balita kay Joab, dahil sinuportahan
ni Joab si Adonias, pero hindi niya sinuportahan si Absalom.
Kaya pumunta si Joab sa tolda ni Yahweh at kinuha ang mga
sungay sa altar. **29** Sinabi kay Haring Solomon na si Joab ay
tumakas papunta sa tolda ni Yahweh at ngayo'y nasa tabi ng
altar. Kaya sinugo ni Solomon si Benaias na anak ni Joiada,
sinasabi niya, “Humayo ka, patayin mo siya.” **30** Kaya pumunta
si Benaias sa tolda ni Yahweh at sinabi sa kaniya, “Ang sabi ng
hari, 'Lumabas ka.'” Sumagot si Joab, “Hindi, mamamatay ako
dito.” Kaya bumalik si Benaias sa hari, sinasabi niya, “Sinabi ni
Joab na gusto niyang mamatay sa altar.” **31** Sinabi sa kaniya
ng hari, “Gawin mo kung ano ang sinabi niya. Patayin mo siya
at ilibing, para maalis mo mula sa akin at sa sambahayan ng
aking ama ang dugo na pinadanak ni Joab nang walang dahilan.
32 Nawa'y ibalik ni Yahweh ang dugo sa kaniyang sarili, dahil
nilusob niya ang dalawang lalaking mas matuwid at mas mabuti
kaysa sa kaniya at pinatay sila gamit ang espada, sila Abner na
anak ni Ner, ang kapitan ng hukbo ng Israel, at Amasa na anak
ni Jeter, ang kapitan ng hukbo ng Juda, nang hindi nalalaman
ng aking amang si David. **33** Kaya nawa ang dugo nila ay
bumalik sa ulo ni Joab at sa ulo ng kaniyang mga kaapu-apuhan
magpakailanman. Pero kay David at sa kaniyang mga kaapu-
apuhan, at kaniyang sambahayan, at sa kaniyang trono, nawa'y
magkaroon ng kapayapaan mula kay Yahweh magpakailanman.”
34 Pagkatapos, umalis si Benaias na anak ni Joiada at sinalakay
si Joab at pinatay siya. Inilibing siya sa kaniyang sariling bahay
sa ilang. **35** Nilagay ng hari si Benaias na anak ni Joiada sa

hukbo kapalit niya, at nilagay niya si Sadoc na pari kapalit ni
Abiatar. **36** Pagkatapos ay pinadala at pinatawag niya si Semei,
at sinabi sa kaniya, “Magtayo ka ng bahay sa Jerusalem at
manirahan doon, at huwag kang lalabas mula doon papunta
kahit saang lugar. **37** Dahil sa araw na umalis ka, at dumaan
sa Lambak ng Kidron, dapat mong malaman na tiyak kang
mamamatay. Ang dugo ay mapupunta sa iyong sarili.” **38** Kaya
sinabi ni Semei sa hari, “Ang sinasabi mo ay mabuti. Tulad ng
sinabi ng aking panginoon na hari, gagawin ng iyong lingkod.”
Kaya nanirahan si Semei sa Jerusalem nang maraming araw. **39**
Pero sa pagtatapos ng tatlong taon, dalawa sa mga lingkod ni
Semei ay tumakas papunta kay Achish na anak ni Maaca na
hari ng Gat. Kaya sinabi nila kay Semei, “Tingnan mo, ang mga
lingkod mo ay nasa Gat.” **40** At tumayo si Semei, inihanda niya
ang kaniyang asno, at pumunta kay Achish sa Gat para hanapin
ang kaniyang mga lingkod. Umalis siya at kinuha ang kaniyang
mga lingkod mula sa Gat. **41** Nang sinabihan si Solomon na
umalis si Semei mula sa Jerusalem papuntang Gat at bumalik,
42 nagsugo ang hari at pinatawag si Semei at sinabi sa kaniyang,
“Hindi ba kita pinanumpa kay Yahweh, at nagpatotoo sa iyo,
sinasabi ko, 'Dapat mong malaman na sa araw na aalis ka at
pupunta sa ibang lugar, tiyak na mamamatay ka?' Pagkatapos
ay sinabi mo sa akin, 'Ang sinabi mo ay mabuti.' **43** Kaya bakit
hindi mo iningatan ang iyong panunumpa kay Yahweh, at ang
utos na binigay ko sa iyo?” **44** Sinabi rin ng hari kay Semei,
“Alam mo sa iyong puso ang lahat ng kasamaan na ginawa
mo sa aking ama na si David. Kaya ibabalik ni Yahweh ang
kasamaan mo sa iyong sarili. **45** Pero pagpapalain si Haring
Solomon, at matatatag ang trono ni David sa harap ni Yahweh

magpakailanman." **46** Kaya inutusan ng hari si Benaias na anak
ni Joiada na umalis at patayin si Semei. Kaya ang pamumuno
ay matibay na naitatag sa kamay ni Solomon.

3 Kumampi si Solomon sa Paraon na hari ng Ehipto sa
pamamagitan ng pagpapakasal. Kinuha niya ang anak na babae
ng Paraon at dinala siya sa lungsod ni David hanggang sa
matapos niya ang pagtatayo ng kaniyang sariling tahanan, ang
tahanan ni Yahweh, at ang pader sa paligid ng Jerusalem. **2**
Nag-aalay ang mga tao sa mga dambana, dahil wala pang
tahanan ang naitayo para sa pangalan ni Yahweh. **3** Minahal ni
Solomon si Yahweh, lumalakad sa mga alituntunin ni David na
kaniyang ama, maliban na nag-alay siya at nagsunog ng insenso
sa mga dambana. **4** Pumunta ang hari sa Gibeon para mag-alay
doon, dahil iyon ang malaking dambana. Naghandog si Solomon
ng isang libong susunuging handog sa altar na iyon. **5** Nagpakita
si Yahweh sa Gibeon kay Solomon sa isang panaginip isang
gabi; sinabi niya, "Humiling ka! Ano ang ibibigay ko sa iyo?" **6**
Kaya sinabi ni Solomon, "Nagpakita ka ng dakilang katapatan sa
tipan sa iyong lingkod, si David, aking ama, dahil lumakad siya
sa harap mo nang may pagtitiwala, katuwiran, at kabutihan ng
puso. Iningatan mo ang dakilang katapatan sa tipan na ito para
sa kaniya at binigyan mo siya ng anak na lalaki para maupo sa
trono niya ngayon. **7** At ngayon, Yahweh na aking Diyos, ginawa
mong hari ang iyong lingkod kapalit ni David na aking ama, kahit
na isa lamang akong bata. Hindi ko alam kung paano lumabas o
pumasok. **8** Ang iyong lingkod ay nasa kalagitnaan ng mga
taong pinili mo, dakilang bayan, masyadong marami para itala o
bilangin. **9** Kaya bigyan mo ang iyong lingkod ng maunawaing
puso para hatulan ang iyong bayan, para malaman ko ang

mabuti at masama. Dahil sino ang may kakayahang hatulan ang
dakilang bansa mo na ito?" 10 Ang kahilingan na ito ni Solomon
ay ikinalugod ng Panginoon. 11 Kaya sinabi sa kaniya ng Diyos,
"Dahil hiniling mo ang bagay na ito at hindi ka humiling para
sa sarili mo ng mahabang buhay o kayamanan o ang buhay
ng iyong mga kalaban, pero humiling ka para sa sarili mo ng
kaunawaan para malaman ang katarungan. 12 Tingnan mo,
ngayon gagawin ko ang lahat ng hiniling mo sa akin. Bibigyan
kita ng may karunungan at maunawaing puso, sa gayon wala ng
katulad mo na nauna sa iyo, at walang katulad mo ang mas
hihigit na susunod sa iyo. 13 Binigay ko rin sa iyo ang hindi mo
hiniling, ang parehong kayamanan at karangalan, para walang
magiging katulad mo sa mga hari sa lahat ng iyong mga araw.
14 Kung lalakad ka sa aking mga paraan para sundin ang aking
mga alituntunin at utos, tulad ng paglakad ng iyong ama na si
David, pahahabain ko ang iyong mga araw." 15 Pagkatapos ay
nagising si Solomon, masdan ito, isa iyong panaginip. Pumunta
siya sa Jerusalem at tumayo sa harap ng kaban ng tipan ng
Panginoon. Nag-alay siya ng mga handog na susunugin at
handog para sa kapayapaan, at nagdaos ng isang handaan para
sa lahat ng kaniyang mga lingkod. 16 May dalawang bayarang
babae ang pumunta sa hari at tumayo sa harap niya. 17 Sinabi
ng isang babae, "O, aking panginoon, ako at ang babaeng ito ay
naninirahan sa iisang bahay, at nanganak ako kasama siya sa
bahay na iyon. 18 Nangyari na sa ikatlong araw matapos kong
manganak ay nanganak din ang babaeng ito. Magkasama kami.
Wala na kaming kasama sa bahay, pero kami lamang dalawa
ang nasa bahay. 19 Isang gabi ay namatay ang kaniyang anak
na lalaki, dahil nahigaan niya ito. 20 Kaya tumayo siya nang

hatinggabi at kinuha ang aking anak na lalaki sa tabi ko, habang
natutulog ang iyong lingkod, at inihiga siya sa kaniyang dibdib,
at inihiga ang kaniyang patay na anak sa aking dibdib. **21** Nang
tumayo ako kinaumagahan para pasusuin ang aking anak, patay
na siya. Pero nang tinignan ko siya nang mabuti kinaumagahan,
hindi siya ang aking anak, na ipinanganak ko." **22** Pagkatapos
ay sinabi ng isa pang babae, "Hindi, ang nabubuhay ang aking
anak, at ang patay ay ang iyong anak." Sinabi ng unang babae,
"Hindi, ang patay ay ang iyong anak, at ang nabubuhay ay
ang aking anak." Ganito sila nag-usap sa harap ng hari. **23**
Pagkatapos ay sinabi ng hari, "Ang isa sa inyo ay sinasabi, 'Ito
ang aking anak na nabubuhay, at ang iyong anak ay patay
na,' at sinasabi ng isa pa, 'Hindi, ang anak mo ay ang patay
na, at ang anak ko ay ang nabubuhay pa.'" **24** Sinabi ng hari,
"Magdala kayo sa akin ng espada." Kaya nagdala sila ng espada
sa hari. **25** Pagkatapos ay sinabi ng hari, "Hatiin ninyo ng dalawa
ang nabubuhay na bata, at ibigay ang kalahati sa babaeng ito,
at ang kalahati sa isa pa." **26** At ang babae na ang anak ay
buhay pa ay nagsalita sa hari, dahil ang kaniyang puso ay puno
ng pagmamahal para sa kaniyang anak, "O, aking panginoon,
ibigay mo na lang sa kaniya ang nabubuhay na bata, at huwag
mo siyang patayin sa anumang paraan." Pero sinabi ng isa pang
babae, "Hindi siya mapupunta sa akin o sa iyo. Hatiin ninyo
siya." **27** Pagkatapos ay sumagot ang hari at sinabi, "Ibigay
niyo sa unang babae ang nabubuhay na bata, at huwag ninyo
siyang patayin sa anumang paraan. Siya ang kaniyang ina." **28**
Nang narinig ng buong Israel ang paghahatol na ginawa ng hari,
natakot sila sa hari, dahil nakita nila ang karunungan ng Diyos
ay nasa kaniya sa pagbibigay ng hatol.

4 Si Haring Solomon ay hari sa buong Israel. 2 Ito ang
kaniyang mga opisyal: si Azarias, anak ni Zadok, ay ang pari. 3
Sina Elihoref at Ahias, mga anak ni Sisa, ay mga kalihim. Si
Jehoshafat, anak ni Ahilud, ay ang tagapagtala. 4 Si Benaias,
anak ni Joiada, ay pinakamataas na pinuno ng hukbo. Sina
Zadok at Abiatar ay mga pari. 5 Si Azarias, anak ni Natan, ay
tagapamahala ng mga pinuno. Si Zabud, anak ni Natan, ay
isang pari at kaibigan ng hari. 6 Si Ahisar ay aang namamahala
sa sambahayan. Si Adoniram, anak ni Abda, ay namamahala
ng mga kalalakihan na sakop sa sapilitang paggawa. 7 May
labingdalawang mga pinuno si Solomon sa buong Israel, na
nagbibigay ng pagkain para sa hari at sa kaniyang sambahayan.
Bawat lalaki ay kailangang maglaan para sa isang buwan sa
loob ng isang taon. 8 Ito ang kanilang mga pangalan: Si Benhur,
para sa kaburolang bansa ng Ephraim; 9 Si Bendequer para
sa Macaz, Saalbim, Beth-semes, at sa Elon-behanan, 10 si
Ben-hessed, para sa Arubot (sa kaniyang pag-aari ang Socoh
at ang buong lupain ng Hefer) 11 Si Ben-abinadab, para sa
lahat ng distrito ng Dor (asawa niya si Tafath, ang anak na
babae ni Solomon); 12 Si Baana, anak ni Ahilud, para sa
Taanac at Megido, at ang buong Beth-sean na nasa tabi ng
Zaretan sa ibaba ng Jezreel, mula sa Beth-sean hanggang
sa Abel-mehola kasing layo ng kabilang bahagi ng Jokmeam;
13 Si Ben-geber ang sa Ramot-Gilead. (sa kaniyang pag-aari
ang mga bayan ni Jair, anak ni Manases, na nasa Galaad,
at ang rehiyon ng Argob ay pag-aari niya, na nasa Bashan,
animnapung malalaking mga lungsod na may mga pader at
mga tansong rehas na tarangkahan); 14 Si Ahinadab na anak
ni Iddo para sa Mahanaim; 15 Si Ahimaaz, para sa Neftali

(pinakasalan niya rin si Basemat na anak na babae ni Solomon);
16 Si Baana na anak ni Husai, para sa Asher at Alot, at 17 si
Jehoshafat na anak ni Parua, para sa Isacar; 18 Si Simei, anak
ni Ela, para sa Benjamin; 19 at si Geber, anak ni Uri, para sa
lupain ng Galaad, ang bayan ni Sihon, hari ng mga Amoreo
at ni Og, hari ng Bashan, at siya lamang ang opisyal na nasa
lupain. 20 Kasing dami ng buhangin sa tabing-dagat ang Juda at
Israel. Sila ay kumakain at umiinum at masasaya. 21 Naghari si
Solomon sa buong kaharian mula sa Ilog hanggang sa lupain
ng mga Filisteo at sa hangganan ng Ehipto. Nagdala sila ng
parangal at naglingkod kay Solomon sa buong buhay niya.
22 Ang pangangailangan ni Solomon para sa isang araw ay
tatlumpung kor ng pinong harina at animnapung kor ng pagkain,
23 sampung matatabang baka, dalawampung baka galing sa
pastulan, at isang daang tupa, bukod pa sa usa, mga gasel,
mga usang lalaki at mga pinatabang ibon. 24 Dahil siya ang may
kapangyarihan sa buong rehiyon sa bahagi ng Ilog, mula sa Tifsa
hanggang sa Gaza, sa lahat ng mga hari dito sa bahagi ng Ilog,
at siya ay may kapayapaan sa lahat ng panig ng nakapaligid
sa kanya. 25 Ang Juda at Israel ay namuhay sa kaligtasan,
bawat lalaki nasa ilalim ng kaniyang puno ng ubas at ilalim ng
kaniyang punong igos, mula sa Dan hanggang sa Beer-seba, sa
buong buhay ni Solomon. 26 Si Solomon ay may apatnapung
libong kuwadra ng kabayo para sa kanyang mga karwahe, at
labingdalawang libong mangangabayo. 27 Ang mga opisyal na
iyon ay nagbigay ng pagkain para kay Haring Solomon at para
sa lahat ng pumunta sa hapag-kainan ni Haring Solomon, bawat
lalaki sa kanyang buwan. Hindi nila hinahayaang magkaroon ng
pagkukulang. 28 Sila rin ay nagdala sa tamang lugar ng senada

at dayami para sa mga kabayong pangkarwahe at sinasakyan,
bawat isa nagdadala kung ano ang kaniyang nakayanan. **29**
Binigyan ng Diyos si Solomon ng kahanga-hangang karunungan
at pag-unawa, at malawak na pag-unawa gaya ng mga buhangin
sa dalampasigan. **30** Ang karunungan ni Solomon ay higit pa
sa karunungan ng lahat ng bayan ng silangan at sa lahat ng
karunungan ng Ehipto. **31** Mas matalino pa siya kaysa sinumang
tao-kaysa kay Etan na Ezrahita, Heman, Calcol, at Darda, mga
anak na lalaki ni Machol-at ang kaniyang katanyagan ay umabot
sa lahat ng nakapaligid na mga bansa. **32** Siya ay nagsasalita ng
tatlong libong kawikaan, at ang kaniyang mga awit ay isang libo't
lima ang bilang. **33** Isinalarawan niya ang mga halaman, mula
sa sedar na nasa Lebanon hanggang sa hisopong tumutubo sa
pader. Pinaliwanag niya rin ang tungkol sa mga hayop, mga
ibon, mga bagay na gumagapang, at isda. **34** Dumating ang
mga taong galing sa lahat ng mga bansa para pakinggan ang
karunungan ni Solomon, pinadala mula sa mga hari ng daigdig
na nakarinig ng kaniyang karunungan.

5 Ipinadala ni Hiram, hari ng Tiro, ang kaniyang mga lingkod
kay Solomon, dahil narinig niya na siya ay hinirang na hari
kapalit ng kaniyang ama; dahil sa noon pa man ay mahal na ni
Hiram si David. **2** Nagpadala ng salita si Solomon kay Hiram,
nagsasabing, **3** “Alam mo na ang aking amang si David ay
hindi maaring magtayo ng isang templo sa pangalan ni Yahweh
ang kaniyang Diyos dahil sa mga digmaan na pumaligid sa
kaniya, dahil sa kaniyang buong buhay inilalagay ni Yahweh sa
ilalim ng kaniyang talampakan ang kaniyang mga kaaway. **4**
Pero ngayon, si Yahweh na aking Diyos ay nagbigay sa akin
ng kapahingan sa lahat ng dako. Walang sinumang kalaban ni

anumang sakuna. 5 Kaya binabalak kong magtayo ng isang
templo para sa pangalan ni Yahweh na aking Diyos, gaya ng
sinabi ni Yahweh kay David na aking ama, nagsasabing, 'Ang
iyong anak, na siyang iluluklok ko sa iyong trono kapalit mo, ang
magtatayo ng templo para sa aking pangalan.' 6 Kaya ngayon
utusan mo sila na magputol ng mga sedar mula sa Lebanon
para sa akin. At ang aking mga lingkod ay tutulong sa iyong
mga lingkod, at babayaran kita para sa iyong mga lingkod sa
gayon bayad ka ng patas sa lahat ng bagay na sinang-ayunan
mong gawin. Dahil alam mo na walang sinuman sa amin ang
nakakaalam kung paano magputol ng troso gaya ng mga taga-
Sidon." 7 Nang marinig ni Hiram ang mga salita ni Solomon,
siya ay nagalak ng labis at nagsabi, "Nawa mapapurihan si
Yahweh sa araw na ito, na siyang nagbigay kay David ng isang
matalinong anak na mamamahala sa kaniyang dakilang bayan"
8 Nagpadala ng salita si Hiram kay Solomon na nagsasab,
"Narinig ko ang mensahe na ipinadala mo sa akin. Gagawin
ko ang lahat ng nais mo patungkol sa mga troso ng sedar at
saypres. 9 Ibababa ng aking mga lingkod ang mga puno buhat
sa Lebanon hanggang sa dagat, at gagawin kong balsa ang
mga ito para makarating sa pamamagitan ng dagat sa lugar
na iniatas mo sa akin. Ang mga ito ay paghihiwa-hiwalayin
doon at ito ay inyong mahahakot. Matutupad mo ang aking
hangarin sa pamamagitan ng pagbibigay ng pagkain para sa
aking sambahayan." 10 Kaya ibinigay ni Hiram kay Solomon
ang lahat ng troso ng sedar at pir na gusto niya. 11 Binigyan ni
Solomon si Hiram ng dalawampung libong takal ng trigo para
sa pagkain ng kaniyang sambahayan at dalawampung galon
ng purong langis. Ibinigay ito ni Solomon kay Hiram taon-taon.

12 Binigyan ni Yahweh si Solomon ng katalinuhan, gaya ng
kaniyang ipinangako sa kaniya. May kapayapaan sa pagitan nila
Hiram at Solomon, at silang dalawa ay gumawa ng isang tipan.
13 Sapilitang pinagtrabaho ni Haring Solomon ang buong Israel;
ang bilang ng sapilitang mga manggagawa ay tatlumpong libong
kalalakihan. 14 Sila ay pinadala niya sa Lebanon, sampung libo
isang buwan ng halinhinan. Isang buwan sila nasa Lebanon
at dalawang buwan sa kanilang tahanan. Si Adoniram ang
namahala sa mga pinilit na manggagawa. 15 Si Solomon ay may
pitumpung libong taga-buhat ng mga mabibigat at walumpong
libong taga-tibag ng mga bato sa mga bundok, 16 bukod sa mga
3, 300 na punong opisyal na namamahala sa mga gawain at
nangangasiwa sa mga manggagawa. 17 Sa utos ng hari sila
ay nagtibag ng malalaking mga bato na mataas ang kalidad
para sa paglatag ng pundasyon ng templo. 18 Kaya ang mga
tagapagpatayo nila Solomon at Hiram at ang mga Gibalita ang
gumawa ng pagpuputol at naghanda ng troso at ng mga bato
para sa pagpapatayo ng templo.

6 Kaya inumpisahan itayo ni Solomon ang templo ni Yahweh.
Ito ay nangyari sa ika-480 taon pagkatapos lumabas ng lupain
ng Ehipto ang bayan ng Israel, sa ika-apat na taon ng paghahari
ni Solomon sa buong Israel, sa buwan ng Ziv, na ikalawang
buwan. 2 Ang templo na itinayo ni Haring Solomon para kay
Yahweh ay may animnapung kubit na haba, dalawampung kubit
na lawak, at tatlumpong kubit na taas. 3 Ang portiko sa harapan
ng pangunahing bulwagan ng templo ay dalawampung kubit ang
haba, kasing lapad ng templo, at sampung kubit na lalim sa
harapan ng templo. 4 Para sa bahay gumawa siya ng bintana
na may balangkas na mas makitid sa labas kaysa sa loob. 5 Sa

gilid ng mga pader ng pangunahing silid siya ay nagtayo ng mga
silid sa paligid nito, sa paligid ng parehong panlabas na silid at
panloob na silid. Siya ay nagtayo ng mga silid sa paligid ng lahat
ng panig. **6** Ang pinakamababang palapag ay limang kubit ang
lawak, ang gitna ay anim na kubit ang lawak, at ang ikatlo ay
pitong kubit ang lawak. Para sa labas gumawa siya ng ungos sa
mga pader ng templo sa lahat ng paligid para ang mga biga ay
hindi maaring maisingit sa mga pader ng templo. **7** Ang templo
ay itinayo ng mga batong inihanda sa tibagan; walang martilyo,
palakol, o anumang kagamitan gawa sa bakal ang narinig sa
templo habang ito ay itinatayo. **8** Sa timog na bahagi ng templo
ay may pasukan sa ibabang palapag, at maaaring aakyat sa
hagdan patungo sa gitnang palapag, at mula sa gitna patungo
sa ikatlong palapag. **9** Kaya itinayo ni Solomon ang templo
at tinapos ito; binubungan niya ang templo sa pamamagitan
ng mga biga at mga makakapal na tablang sedar. **10** Itinayo
niya ang mga silid sa gilid salungat sa panloob na mga silid ng
templo, bawat panig ay limang kubit ang taas, ito ay nakakabit
sa templo sa pamamagitan ng bigang sedar. **11** Ang salita ni
Yahweh ay nakarating kay Solomon, nagsasabi " **12** Tungkol
dito sa templo na iyong itinatayo, kung ikaw ay lalakad ayon sa
aking mga alituntunin at gagawa ng katarungan, pananatilihin
ang lahat ng aking kautusan at sumunod sa mga ito, pagtitibayin
ko ang aking pangako sa iyo na aking ginawa kay David na
iyong ama. **13** Ako ay mananahan sa bayan ng Israel at hindi ko
sila tatalikdan. **14** Kaya itinayo ni Solomon ang templo at tinapos
ito. **15** Pagkatapos itinayo niya ang mga panloob na pader ng
templo sa pamamagitan ng mga tablang sedar. Mula sa sahig ng
templo hanggang sa kisame, tinakpan niya ang mga ito sa loob

sa pamamagitan ng kahoy, at tinakpan niya ang sahig ng templo
sa pamamagitan ng mga tablang saypres. 16 Nagtayo siya
ng dalawampung kubit sa likuran ng templo sa pamamagitan
ng tablang sedar mula sa sahig hanggang sa kisame. Itinayo
niya ang silid na ito para maging panloob na silid, ang kabanal-
banalang lugar. 17 Ang pangunahing bulwagan, na banal na
lugar na nasa harap ng kabanal-banalang lugar, ay apatnapung
kubit ang haba. 18 May sedar sa loob ng templo, inukit sa hugis
ng mga gurd at mga nakabukang bulaklak. Lahat ay sedar sa
loob. Walang makikitang gawa sa bato doon. 19 Ihihanda ni
Solomon ang panloob na silid sa loob ng templo para ilagay
doon ang arko ng tipan ni Yahweh. 20 Ang panloob na silid ay
dalawampung kubit ang haba, dalawampung kubit ang lapad, at
dalawampung kubit ang taas; nilatagan ni Solomon ang mga
pader ng purong ginto at tinakpan ang altar ng sedar na kahoy.
21 Nilatagan ni Solomon ang loob ng templo ng purong ginto. At
nilagyan niya ng tanikalang ginto ang kabilang panig na harap
ng panloob na silid, at nilatagan niya ng ginto ang harapan. 22
Nilatagan niya ang buong panloob ng ginto hanggang ang lahat
ng templo ay matapos. Nilatagan niya rin ng ginto ang buong
altar na nabibilang sa panloob na silid. 23 Gumawa si Solomon
ng dalawang kerubin na kahoy mula sa puno ng olibo, ang
bawat isa ay sampung kubit ang taas. 24 Ang isang pakpak ng
unang kerubin ay limang kubit ang haba at ang isa pang pakpak
nito ay limang kubit din ang haba. Kaya mula sa dulo ng isang
pakpak hanggang sa kabilang dulo ng ikalawang pakpak ay
mayroong sampung kubit ang agwat. 25 Ang lapad ng pakpak
ng isang kerubin ay mayroon din sampung kubit. Kapwa kerubin
ay mayroon parehong sukat at hugis. 26 Ang taas ng isang

kerubin ay sampung kubit at ganoon din ang isa pang kerubin.
27 Inilagay ni Solomon ang mga kerubin sa pinakaloob na silid.
Ang mga pakpak ng mga kerubin ay iniunat para ang pakpak
ng isa ay madikit sa isang pader, at ang pakpak ng isa pang
kerubin ay madikit sa isa pang pader. Ang kanilang mga pakpak
ay nakadikit sa isa't isa sa gitna ng kabanal-banalang lugar. 28
Nilatagan ni Solomon ang mga kerubin ng ginto. 29 Inukitan
niya ang lahat ng pader sa paligid ng templo ng mga hugis ng
kerubin, mga puno ng palma, at mga nakabukang bulaklak, sa
panlabas at panloob na mga silid. 30 Nilatagan ni Solomon ng
ginto ang sahig ng templo, sa panlabas at panloob na mga silid.
31 Si Solomon ay nagpaggawa ng mga pintong gawa sa punong
olibo para sa pasukan papunta sa panloob na silid. Ang hamba
at mga poste ng pinto ay mayroon limang bahagi na may mga
puwang. 32 Kaya nagpagawa siya ng dalawang pinto na gawa
sa puno ng olibo, at gumawa siya sa mga ito ng mga ukit ng
kerubin, mga puno ng palma, at mga nakabukang bulaklak.
Binalutan niya ang mga ito ng ginto, at kanyang ikinalat ang
mga ginto sa kerubin at mga puno ng palma. 33 Sa ganitong
paraan, gumawa rin si Solomon para sa pasukan ng templo ng
poste ng pinto na gawa sa puno ng olibo na mayroong apat
na bahagi na may mga puwang 34 at dalawang pinto gawa
sa kahoy ng puno ng saypres. Ang dalawang panel ng isang
pinto ay natitiklop, at ang dalawang panel ng isa pang pinto ay
natitiklop. 35 Inukitan niya ang mga ito ng mga kerubin, mga
puno ng palma, at mga nakabukang bulaklak, at pantay niyang
nilatagan ng ginto ang inukit na ginawa. 36 Itinayo niya ang
panloob na patyo ng may tatlong hanay ng mga tabas na bato at
isang hanay ng mga bigang sedar 37 Ang pundasyon ng templo

ni Yahweh ay inilatag sa ika-apat na taon, sa buwan ng Ziv.
38 Sa ika-labing-isang taon, sa buwan ng Bul, na ika-walong
buwan, ang templo ay natapos sa lahat ng mga bahagi nito at
umayon sa lahat ng mga detalye nito. Inabot ng pitong taon si
Solomon para maitayo ang templo.

7 Inabot ng labing tatlong taon si Solomon para makapagtayo ng
sarili niyang palasyo. 2 Itinayo niya ang Palasyo sa Kagubatan
ng Lebanon. Ang haba nito ay isang daang kubit, ang lapad nito
ay limampung kubit, at ang taas nito ay tatlumpung kubit. Ang
palasyo ay itinayo nang may apat na hanay ng haliging sedar
na may bigang sedar sa ibabaw ng mga poste. 3 Ang bubong
ay gawa sa sedar; ito ay binubungan ng higit sa apatnapu't
limang biga na nasa mga poste, labing lima sa isang hanay.
4 Doon ay may biga sa tatlong hanay, at bawat bintana ay
katapat ng isa pang bintana sa tatlong pangkat. 5 Lahat ng
mga pinto at mga poste ay ginawang mga parisukat na may
biga, at ang bintana ay may katapat na bintana sa tatlong
pangkat. 6 Doon ay may isang bulwagan na limampung kubit
ang haba at tatlumpung kubit ang lapad, na may isang portiko sa
harap at mga poste at isang bubong. 7 Itinayo ni Solomon ang
bulwagan ng trono kung saan siya maghuhukom, ang bulwagan
ng katarungan. Ang bawat palapag ay nababalutan ng sedar. 8
Ang tahanan ni Solomon kung saan siya maninirahan, sa ibang
patyo sa loob ng palasyo, ay katulad din ang disenyo. Siya rin
ay nagtayo ng tahanang tulad nito para sa anak na babae ng
Paraon, na kaniyang ginawang asawa. 9 Ang mga gusaling ito
ay pinalamutian ng mamahalin na batong natagpas, sinukat
nang maagi at hinati ng lagari at pinakinis sa lahat ng panig.
Ang mga batong ito ay ginamit mula sa pundasyon hanggang

sa mga bato sa itaas at sa labas din ng malaking patyo. 10
Ang pundasyon ay itinayo gamit ang napakalaki, mamahaling
bato na walo at sampung kubit ang haba. 11 Nasa itaas ang
mamahaling mga batong natagpas nang wasto sa sukat, at
mga bigang sedar. 12 Ang malaking patyo na nasa paligid ng
palasyo ay may tatlong hanay ng tinagpas na bato at isang
hanay ng bigang sedar tulad sa loob ng templo ni Yahweh at ng
portiko ng templo. 13 Pinasundo ni Haring Solomon si Hiram at
dinala siya mula sa Tiro. 14 Si Hiram ay anak na lalaki ng isang
balo ng tribo ng Nephtali; ang kaniyang ama ay lalaking taga-
Tiro, isang mahusay na manggagawa ng tanso. Si Hiram ay
puno ng karunungan at kaalaman at kahusayan sa malaking
gawain gamit ang tanso. Pumunta siya kay Haring Solomon
para gumawa ng lahat ng kagamitan na yari sa tanso para sa
hari. 15 Hinugis ni Hiram ang dalawang poste ng tanso, bawat
isa ay labing walong kubit ang taas at labing dalawang kubit ang
palibot. 16 Siya ay gumawa ng dalawang kapitel ng makintab na
tanso para ilagay sa taas ng poste. Ang taas ng bawat kapitel ay
limang siko. 17 May mga mahahaba't makitid na mga metal na
nilmabat at mga tinirintas na mga tanikala para sa mga kapitel
na ginawang mga palamuti sa taas ng mga haligi, pito sa bawat
kapitel. 18 Kaya si Hiram ay gumawa ng dalawang hanay ng
mga granada sa paligid ng bawat poste para palamutian ang
kanilang mga kapitel. 19 Ang mga kapitel sa itaas ng poste
ng portiko ay may palamuti ng mga liryo, apat na kubit ang
taas. 20 Kasama din ang kapitel sa dalawang haligi, malapit sa
kanilang tuktok, ay nakapalibot ang dalawang daang nakahanay
na granada. 21 Kaniyang itinayo ang mga poste sa portiko ng
templo. Ang poste sa kanan ay pinangalanang Jakin, at ang

poste sa kaliwa ay Boaz. **22** Sa itaas ng mga haligi ay mga
palamuti tulad ng mga liryo. Ang paghuhugis ng mga haligi ay
natapos sa ganitong paraan. **23** Naghulma ng pabilog na dagat
na bakal si Hiram, sampung kubit mula sa labi't labi. Ang taas
nito ay limang kubit, at ang dagat ay tatlumpung kubit ang palibot
na sukat. **24** Sa ilalim ng labi ay nakapalibot sa dagat ay bunga
ng halamang gumagapang, sampu sa bawat kubit, hinulma lahat
kasabay ng hinulmang dagat. **25** Ang dagat ay nakapatong sa
labing dalawang hinulmang baka, tatlong nakaharap sa hilaga,
tatlong nakaharap sa kanluran, tatlong nakaharap sa timog,
at tatlong nakaharap sa silangan. Ang dagat ay nakapatong
sa kanila, at ang lahat ng kanilang puwitan ay nakapwesto sa
bandang loob. **26** Ang dagat ay kasing kapal ng isang kamay, at
ang labi nito ay hinulma tulad ng labi ng isang tasa, tulad ng
isang bulaklak na liryo. Ang dagat ay naglalaman ng dalawang
libong bat na tubig. **27** Gumawa si Hiram ng sampung patungan
na tanso. Bawat isang patungan ay apat na kubit ang haba
at apat na kubit ang lapad, at tatlong kubit ang taas. **28** Ang
pagkakagawa ng patungan ay tulad nito. Mayroon silang mga
mahahabang tabla na nakatayo sa pagitan ng mga balangkas,
29 at sa mga tabla at mga balangkas ay mga leon, mga baka, at
mga kerubin. Sa itaas at sa ibaba ng mga leon at mga baka ay
mga koronang pinanday. **30** Ang bawat patungan ay may apat
na tansong gulong at ehe, at ang apat na sulok nito ay may
suporta sa ilalim para sa kawa. Ang mga suporta ay hinulma sa
korona sa gilid ng bawat isa. **31** Ang bukana ay bilog tulad ng
isang patungan, isang kubit at kalahating lawak, at nasa loob
ng korona na nakaangat ang isang kubit. Sa bukana ay mga
inukit na bagay, at ang kanilang mga tabla ay parisukat, hindi

bilog. 32 Ang apat na gulong ay nakapailalam sa mga tabla, at
ang mga ehe ng mga gulong at ang kanilang mga bahay ay
nasa patungan. Ang taas ng isang gulong ay isa't kalahating
kubit. 33 Ang mga gulong ay pinanday tulad ng mga gulong ng
mga karwaheng pandigma. Ang kanilang bahay, mga gilid, mga
rayos ng gulong at boha ay hinulmang bakal. 34 Mayroong apat
na hawakan sa apat na sulok ng bawat tuntungan, ipinanday
mismo sa tuntungan. 35 Sa itaas ng mga tuntungan ay may
isang nakapalibot na tali na kalahating kubit ang lalim, at sa itaas
ng tuntungan ang mga suporta nito at ang mga mahabang tabla
nito ay nakakabit. 36 Sa ibabaw ng mga suporta at sa mga tabla
si Hiram ay umukit ng mga kerubin, mga leon, at mga puno ng
palma na nagtakip ng puwang, at sila ay napapalibutan ng mga
korona. 37 Ginawa niya ang sampung patungan sa ganitong
paraan. Ang lahat ng iyon ay hinulma sa iisang hulmahan, at
mayroon silang isang sukat, at kaparehang hugis. 38 Si Hiram
ay gumawa ng sampung hugasang tanso. Ang isang hugasan ay
kayang humawak ng apatnapung bat na tubig. Bawat hugasan
ay apat na mga kubit ang lapad, at mayroong isang hugasan sa
bawat sampung mga patungan. 39 Gumawa siya ng limang mga
patungan na nakaharap sa bahaging timog ng templo at lima sa
hilagang bahagi ng templo. Nilagay niya ang dagat sa silangang
sulok, nakaharap sa bahaging timog ng templo. 40 Ginawa
ni Hiram ang mga hugasan at ang mga pala at patubigang
mangkok. Pagkatapos kaniyang natapos ang lahat ng kaniyang
ginawa para kay Haring Solomon sa templo ni Yahweh: 41
ang dalawang poste, at ang tulad-mangkok na mga kapitel na
nasa itaas ng dalawang poste, at ang dalawang pangkat ng
palamuting lambat para takpan ang dalawang tulad mangkok

na mga kapitel na nasa itaas ng mga poste. 42 Ginawa niya
ang apat na daang granada para sa dalawang pangkat ng
palamuting nilambat: dalawang hanay ng granada para sa bawat
pangkat ng palamuting nilambat para takpan ang dalawang tulad
mangkok ng mga kapitel na nasa mga poste, 43 at ang sampung
mga patungan, at ang sampung hugasan sa mga patungan. 44
Ginawa niya ang dagat at ang labing dalawang mga bakang
nasa ilalim nito; 45 gayun din ang mga kaldero, mga pala, mga
kawa, at lahat ng iba pang kasangkapan — ang mga ito ay
ginawa ni Hiram mula sa makintab na tanso, para kay Haring
Solomon, para sa templo ni Yahweh. 46 Pinahulma ito ng Hari
sa kapatagan ng Jordan, sa isang maputik na lupain sa pagitan
ng Succoth at Sarthan. 47 Hindi tinimbang ni Solomon ang lahat
ng mga kasangkapan dahil masyadong marami para timbangin,
kaya ang timbang ng tanso ay hindi malalaman. 48 Pinagawa ni
Solomon ang lahat ng kasangkapan na nasa loob ng templo ni
Yahweh mula sa ginto: ang gintong dambana at ang lamesa kung
saan ilalagay ang tinapay na handog. 49 Ang patungan ng ilaw,
lima sa kanan at lima sa kaliwa, sa harap ng panloob na silid ay
gawa sa purong ginto, at ang mga bulaklak, ang mga ilawan, at
ang mga pang-ipit ay ginto. 50 Ang mga saro, ang panggupit ng
ilawan, mga mangkok, mga kutsara, at mga pansindi ng insenso
ay nilikha mula sa purong ginto. Gayundin ang mga bisagra ng
pinto ng panloob na silid, na siyang kabanal-banalang lugar,
at ang mga pintuan ng pangunahing bulwagan ng templo ay
gawa din sa ginto. 51 Sa ganitong paraan, ang lahat ng gawain
ni Haring Solomon sa tahanan ni Yahweh ay tapos na. Kaya
ipinasok ni Solomon ang mga bagay na inihandog ni David, na

kaniyang ama, kay Yahweh, at ang pilak, ang ginto, at ang mga
kasangkapan, at nilagay ito sa bodega sa tahanan ni Yahweh.
8 Pagkatapos ay tinipon ni Solomon ang mga nakatatanda ng
Israel, ang lahat ng pinuno ng mga tribo, at mga pinuno ng
mga pamilya ng bansang Israel, sa harap ng kaniyang sarili sa
Jerusalem, upang dalhin ang arko ng tipan ni Yahweh mula
sa lungsod ni David, na ang, Zion. **2** Ang lahat ng kalalakihan
ng Israel ay nagtipon sa harapan ni Haring Solomon sa pista,
sa buwan ng Etanim, ng ika-pitong buwan. **3** Ang lahat ng
nakatatanda ng Israel ay dumating, at ang mga pari ang kumuha
ng arko. **4** Dinala nila ang arko ni Yahweh, ang tolda ng
pagpupulong, at lahat ng banal na kagamitan na nasa loob ng
tolda. Ang mga pari at mga Levita ang dinala ang mga bagay na
ito. **5** Si Haring Solomon at lahat ng kapulungan ng Israel ay
magkakasamang dumating sa harap ng arko, naghahandog ng
tupa at mga baka na hindi mabilang. **6** Dinala ng mga pari ang
arko ng tipan ni Yahweh sa lugar nito, hanggang sa pinakaloob
na silid ng tahanan, sa kabanal-banalang lugar, sa ilalim ng mga
pakpak ng kerubin. **7** Sapagkat inunat ng kerubin ang kanilang
mga pakpak sa lugar ng arko, at tinakpan nila ang arko at ang
poste na pambuhat nito. **8** Ang mga poste ay sobrang haba na
ang kanilang dulo ay nakita mula sa kabanal-banalang lugar sa
harap ng pinakaloob na silid, pero hindi ito makikita mula sa
labas. Sila ay nandoon hanggang sa araw na ito. **9** Ang arko ay
walang laman maliban sa dalawang tapyas na bato na nilagay ni
Moises dito sa Horeb, nang gumawa si Yahweh ng tipan sa mga
Israelita noong makalabas sila sa lupain ng Ehipto. **10** Ito ang
nangyari nang ang mga pari ay lumabas mula sa banal na lugar,
napuno ng ulap ang templo ni Yahweh. **11** Hindi na kayang

manatili ng mga pari para maglingkod dahil sa ulap, sapagkat
ang kaluwalhatian ni Yahweh ang nagpuno sa kaniyang tahanan.
12 Pagkatapos ay sinabi ni Solomon, “sinabi ni Yahweh na
siya ay mamumuhay sa makapal na kadiliman, **13** pero ako
ay nagtayo ng matayog na tirahan, isang lugar para ikaw ay
manirahan magpakailanman.” **14** Pagkatapos humarap ang hari
at pinagpala ang kapulungan ng Israel, habang ang kapulungan
ng Israel ay nakatayo. **15** Kaniyang sinabi, “Nawa si Yahweh,
ang Diyos ng Israel, ay mapapurihan, ang nangusap kay David,
na aking ama, at nakapagtupad nito gamit ang kaniyang sariling
mga kamay, na nagsabi, **16** 'Simula nung araw na inalis ko ang
aking bayan ng Israel mula sa Ehipto, ako ay walang napiling
lungsod mula sa lahat ng mga tribo ng Israel para pagtayuan ng
tahanan, para ang aking ngalan ay nandoon. Ganunpaman,
pinili ko si David na mamuno sa aking bayan ng Israel.' **17**
Ngayon nasa puso ng aking ama na si David na magtayo ng
tahanan para sa ngalan ni Yahweh, ang na Diyos ng Israel.
18 Pero sinabi ni Yahweh kay David na aking ama, 'ninais ng
iyong puso ang gumawa ng tahanan para sa aking pangalan,
mabuti na ito ay nasa iyong puso. **19** Gayon pa man hindi mo
itatayo ang tahanan, sa halip, ang iyong anak, ang ipapanganak
mula sa iyong laman, ang magtatayo ng bahay para sa aking
pangalan.' **20** Tinupad ni Yahweh ang salitang kaniyang sinabi,
sapagkat ako ay nagmula sa lugar ni David, na aking ama, at
ako ay umupo sa trono ng Israel, gaya ng pinangako ni Yahweh.
Ako ay nagtayo ng tahanan para sa ngalan ni Yahweh, na
Diyos ng Israel. **21** Naglaan ako ng isang lugar para sa arko
doon, na kung saan naroon ang tipan ni Yahweh, na kaniyang
pinangako sa ating mga ama nang kaniyang inilabas sila mula sa

Ehipto." 22 Tumayo si Solomon sa harap ng altar ni Yahweh, sa
harap ang kapulungan ng Israel, at nag-unat ng kaniyang mga
kamay sa kalangitan. 23 Kaniyang sinabi, "Yahweh, na Diyos ng
Israel, walang diyos ang gaya mo sa itaas ng kalangitaan o
sa kailaliman ng mundo, na tumupad ng kaniyang katapatan
sa tipan sa iyong mga lingkod na naglalakad kasama mo ng
kanilang buong puso; 24 ikaw na tumupad sa iyong lingkod na
si David, na aking ama, ng mga pangako mo sa kaniya. Oo,
nangusap ka gamit ang iyong bibig at tinupad ito gamit ang iyong
kamay, tulad ng sa ngayon. 25 Kaya ngayon, Yahweh, Diyos ng
Israel, isagawa mo ang iyong ipinangako sa iyong lingkod na si
David, na aking ama, noong iyong sinabi, "Hindi ka magkulang
na magkaroon ng isang lalaki sa paningin ko na uupo sa trono
ng Israel, kung ang iyong kaapu-apuhan ay maingat lamang na
lalakad sa aking harapan, gaya ng iyong paglakad sa aking
harapan.' 26 Kaya ngayon, Diyos ng Israel, pinapanalangin
ko na ang ipinangako mo sa iyong lingkod na si David, aking
ama, ay magkatotoo. 27 Ngunit ang Diyos ba ay talagang
maninirahan sa mundo? Masdan ito, ang buong sansinukob at
kalangitan mismo ay hindi ka kayang ilulan — paano pa kaya
ang templo na aking tinayo! 28 Gayon pa man, pakiusap ay
ituring mo ang panalanging ito ng iyong lingkod at ang kaniyang
hiling, Yahweh aking Diyos; makinig ka sa iyak at panalangin
ng iyong lingkod na nananalangin sa harapan mo ngayon. 29
Nawa ang iyong mga mata ay nakatuon patungo sa templong ito
sa gabi at araw, sa lugar kung saan ay sinabi mo, 'ang Aking
pangalan at aking prisensya ay nandoon' — para marining ang
panalangin na ipagdarasal ng iyong lingkod sa lugar na ito. 30
Kaya makinig ka sa hiling ng iyong lingkod at ng iyong bayan ng

Israel kapag nanalangin kami sa lugar na ito. Oo, makinig ka
mula sa lugar kung saan ka nakatira, mula sa mga kalangitan; at
kapag ika'y nakinig, ikaw ay magpatawad. **31** Kung may taong
nagkasala sa kaniyang kapit-bahay at kailangang manumpa, at
kung siya ay dumating at sumumpa sa harap ng iyong dambana
sa tahanang ito, **32** makinig ka mula sa kalangitan at kumilos at
hatulan ang iyong mga lingkod, hatulan ang masasama, para
ibalik ang kaniyang asal sa sarili niyang ulo. At ipahayag na
ang matuwid ay walang kasalanan, para mabigyan siya ng
karangalan para sa kaniyang katuwiran. **33** Kapag ang iyong
bayang Israel ay natalo ng kaaway dahil sila ay nagkasala laban
sa iyo, kapag nanumbalik sila sa iyo pinapahayag ang iyong
pangalan, manalangin at humiling ng kapatawaran sa iyo sa
templong ito — **34** kung ganun ay pakiusap makinig ka mula sa
kalangitan at patawarin ang kasalanan ng iyong bayang Israel;
ibalik mo sila mula sa lupain na iyong binigay sa kanilang mga
ninuno. **35** Kapag tahimik ang kalangitan at walang ulan dahil
ang bayan ay nagkasala laban sa iyo — kung sila ay nanalangin
sa lugar na ito, ipahayag nila ang iyong pangalan, at tumalikod
sa kanilang kasalanan kapag napahirapan mo sila — **36** makinig
ka sa kalangitan at patawarin ang kasalanan ng iyong mga
lingkod at ng iyong bayan ng Israel, kung iyong ituturo sa kanila
ang tamang bagay kung saan sila dapat lumakad. Magpadala ka
ng ulan sa iyong lupain, kung saan mo ibinigay sa iyong bayan
bilang pamana. **37** Ipagpalagay na mayroon taggutom sa lupain,
o ipagpalagay na mayroon sakit, pagkalanta o pagkabulok, mga
balang o mga uod; o ipalagay na ang tarangkahan ng lungsod sa
kanilang lupain ay sinugod ng kaaway, o mayroong kahit anong
salot o pagkakasakit — **38** ipagpalagay na ang mga panalangin

at mga kahilingang ay gawin ng isang tao o ng iyong bayan na
Israel — bawat isa ay nalalaman ang salot sa kaniyang sariling
puso habang inuunat niya ang kaniyang mga kamay sa templong
ito. **39** Pagkatapos ay makinig ka mula sa kalangitan, ang lugar
kung saan ka naninirahan, magpatawad at kumilos, at bigyan ng
gantimpala ang bawat tao sa kaniyang ginagawa; alam mo ang
kaniyang puso, dahil ikaw at ikaw lamang ang nakakaalam ng
puso ng lahat ng tao. **40** Gawin mo ito para sila ay matakot sa iyo
sa lahat ng araw na sila ay mabubuhay sa lupain na ibinigay mo
sa aming mga ninuno. **41** Karagdagan dito, tungkol sa dayuhan
na hindi nabibilang sa iyong bayan ng Israel: kapag siya ay
nanggaling mula sa malayong bansa dahil sa iyong pangalan —
42 sapagkat maririnig nila ang iyong dakilang pangalan, ang
iyong makapangyarihang kamay, at iyong nakataas na kamay
— kapag siya ay dumating at nanalangin sa templong ito, **43**
pakiusap na makinig ka mula sa kalangitan, ang lugar kung saan
ka naninirahan, at gawin mo ang kahit anong hingin sa iyo ng
dayuhan. Gawin mo iyon para ang mga grupo ng tao sa mundo
ay malaman ang iyong pangalan at matakot sa iyo, gaya ng iyong
sariling bayan ng Israel. Gawin mo ito para malaman nila na ang
tahanang ito na aking binuo ay tinawag sa iyong pangalan. **44**
Ipagpalagay na ang iyong bayan ay makikipaglaban sa kaaway,
sa kahit anong paraan mo sila ipapadala, at ipagpalagay na
sila ay mananalangin sa iyo, Yahweh, sa lungsod na iyong
pinili sa tahanang aking itinayo sa ngalan mo. **45** Kung ganoon
makinig ka sa kalangitan sa kanilang mga panalangin, kanilang
kahilingan, at tulungan mo sila sa kanilang pinaglalaban. **46**
Ipagpalagay na sila ay nagkasala laban sa iyo, yamang walang
sinuman ang hindi nagkakasala, at ipagpalagay na ikaw ay

galit sa kanila at ibinigay sila sa mga kaaway upang dalhin
silang bihag sa kanilang lupain, maging malayo o malapit. **47**
At ipagpalagay na kanilang napagtanto na sila ay nasa lugar
kung saan sila ipinatapon, at ipagpalagay na sila ay nagsisi at
humanap ng pabor sa iyo mula sa lupain ng mga humuli sa
kanila. Ipagpalagay na kanilang sinabi, 'Kami ay kumilos ng
hindi tama at nagkasala. Kami ay nag-asal ng masama.' **48**
Ipagpalagay na sila ay bumalik sa iyo nang kanilang buong puso
at nang kanilang buong kaluluwa sa lupain ng kanilang mga
kaaway na humili sa kanila, at ipagpalagay na sila ay nanalangin
sa iyo sa gawing kanilang lupain, kung saan ay ibinigay mo sa
kanilang mga ninuno, at tungo sa lungsod na iyong pinili, at
tungo sa tahanan na aking itinayo para sa ngalan mo. **49** Kung
gayon ay makinig ka sa kanilang mga panalangin, kanilang
mga hiling sa kalangitan, ang lugar kung saan ka nakatira, at
tulungan sila sa kanilang pinaglalaban. **50** Patawarin ang iyong
bayan, na nagkasala laban sa iyo, at lahat ng kanilang mga
kasalanan kung saan ay sumuway laban sa iyong mga utos.
Kahabagan sila sa harap ng kanilang mga kaaway na bumihag
sa kanila, para ang kanilang mga kaaway ay magkaroon din ng
habag sa iyong bayan. **51** Sila ang iyong bayan na iyong pinili,
na sinagip mo palabas ng Ehipto na parang nasa gitna ng pugon
kung saan ang bakal ay pinanday. **52** Panalangin ko na ang
iyong mga mata ay mabuksan sa mga hiling ng iyong bayan
ng Israel, na makinig ka sa kanila sa tuwing sila'y tumatawag
sa iyo. **53** Sapagkat hiniwalay mo sila sa lahat ng mga tao sa
mundo upang mapabilang sa iyo at makatanggap ng iyong mga
pangako, tulad ng paliwanag ni Moises na iyong lingkod, nang
iyong inilabas ang aming mga ama mula sa Ehipto, Panginoong

Yahweh." 54 Kaya nang matapos ipanalangin ni Solomon ang
lahat ng panalanging ito at kahilingan kay Yahweh, siya ay
tumayo mula sa harap ng altar ni Yahweh, mula sa pagkakaluhod
habang ang kaniyang kamay ay nakaunat sa kalangitan. 55
Siya ay tumayo at pinagpala ang lahat ng kapulungan ng Israel
na may malakas na boses na sinasabi, 56 "Nawa si Yahweh
ay mapapurihan, na nagbigay ng kapahingahan sa kaniyang
bayang Israel, na tumutupad ng lahat ng kaniyang mga pangako.
Wala ni isang salita ang nabigo sa lahat ng mabuting pangako
ni Yahweh na ginawa niya kay Moises na kaniyang lingkod.
57 Nawa si Yahweh na ating Diyos ay makasama natin, gaya
kung paano siya ay nasa ating mga ninuno. 58 Nawa hindi
niya tayo iwan o pabayaan, na maaari niyang ibaling ang ating
puso sa kaniya, para mamuhay sa lahat ng kaniyang paraan
at ingatan ang kaniyang mga kautusan at ang kaniyang mga
tuntunin at kaniyang mga batas, na kaniyang inutos sa ating
mga ama. 59 At hayaan ang mga salitang aking sinabi, na
aking hiniling sa harap ni Yahweh, ay mapalapit kay Yahweh
ating Diyos umaga at gabi, para maaari siyang makatulong sa
pinaglalaban ng kaniyang lingkod at kaniyang bayan ng Israel,
na kailangan araw-araw; 60 na ang lahat ng tao dito sa mundo
ay malaman na si Yahweh, siya ay Diyos at wala ng iba pang
Diyos! 61 Kung gayon, hayaang ang iyong puso na maging totoo
kay Yahweh ating Diyos, para lumakad sa kaniyang alituntunin
at pagkaingatan ang kaniyang mga kautusan, mula sa araw
na ito. 62 Kaya ang hari at lahat ng Israelitang kasama niya
ay naghandog ng mga alay kay Yahweh. 63 Si Solomon ay
naghandog ng alay para sa pagtitipon, na ginawa niya para
kay Yahweh: dalawampu't dalawang libong baka at 120, 000

tupa. Kaya ang hari at mga Israelita ay inialay ang tahanan ni
Yahweh. **64** Sa araw ding iyon itinalaga ng hari ang gitna ng
patyo na nasa harap ng templo ni Yahweh, doon niya inialay ang
mga sinunog na handog, ang handog ng butil, at ang taba ng
handog para sa pagtitipon-tipon, dahil ang altar na tanso na
nasa harapan ni Yahweh ay napakaliit para tanggapin ang pag-
aalay ng sinunog na handog, handog ng butil at ang taba ng
handog ng pagtitipon-tipon. **65** Kaya si Solomon ang nagdaos
ng handaan sa oras na iyon, at lahat ng Israelita ay kasama
niya, isang malaking kapulungan, mula Lebo Hamat hanggang
sa batis ng Ehipto, sa harap ni Yahweh ating Diyos sa loob ng
pitong araw at sa pito pang araw, sa kabuuan ng labing apat na
mga araw. **66** Sa ika-walong araw, pinauwi niya ang mga tao, at
kanilang pinagpala ang hari at umuwi sila sa kanilang tahanan
ng may kagalakan at masayang mga puso dahil sa lahat ng
kabutihan na pinakita ni Yahweh kay David, na kaniyang lingkod,
at sa Israel, na kaniyang bayan.

9 Pagkatapos maitayo ni Solomon ang templo ni Yahweh at ang
palasyo ng hari, at pagkatapos niyang magawa ang lahat ng
ninais niyang gawin, **2** nangyaring nagpakita muli si Yahweh kay
Solomon sa ikalawang pagkakataon, kagaya ng pagpapakita sa
kaniya sa Gabaon. **3** At sinabi sa kaniya ni Yahweh, “Narinig ko
ang iyong panalangin at ang iyong kahilingan sa akin. Itinalaga
ko ang templong ito, na iyong itinayo, para sa akin, para doon ko
ilagay ang aking pangalan magpakailanman, at ang aking mga
mata at ang aking puso ay mananatili doon sa lahat ng panahon.
4 Para naman sa iyo, kung ikaw ay lalakad sa harapan ko gaya
ng ama mong si David na lumakad ng may matapat na puso at
sa pagiging matuwid, at kung susundin mo ang lahat na iniutos

ko at iniingatan ang aking mga kautusan at aking mga tuntunin,
5 itatatag ko ang trono ng iyong kaharian sa buong Israel
magpakailanman, gaya nang ipinangako ko sa iyong amang
si David, na sinasabing, 'Isa sa iyong lahi ay hindi kailaman
mabibigong lumuklok sa trono ng Israel.' **6** Pero kung kayo ay
tatalikod, ikaw at ang at iyong mga anak, at hindi iingatan ang
aking mga kautusan na aking inilagay sa harapan ninyo, at kung
pupunta at sasamba kayo sa ibang mga diyos at yuyukod sa
kanila, **7** kung gayon ay palalayasin ko ang Israel mula sa lupain
na ibinigay ko sa kanila; at ang templong ito na inilaan ko para
sa aking pangalan—iwawaksi ko ito sa aking paningin. At ang
pangalang “Israel” ay magiging para na lamang isang kawikaan
at isang katatawanan sa lahat ng mga tao. **8** At kahit na ang
templong ito ay napakatayog ngayon, bawat isang mapapadaan
dito ay mangingilabot at susutsot. Sasabihin nila, “Bakit nagawa
ni Yahweh ang ganito sa lupain at sa templong ito? **9** Sasagot
ang iba, “dahil tinalikuran nila si Yahweh, na kanilang Diyos, na
siyang naglabas sa kanilang mga ninuno sa lupain ng Ehipto, at
pinaglingkuran nila ang ibang mga diyos at yumukod sila sa
mga ito at sumamba sila sa kanila. Iyon ang dahilan kung bakit
dinala ni Yahweh ang lahat ng mga sakunang ito sa kanila.”” **10**
At5 nangyari sa pagsapit ng katapusan ng dalawampung taon,
natapos ni Solomon ang pagpapatayo ng dalawang gusali, ang
templo ni Yahweh at ang palasyo ng hari. **11** Si Hiram, ang hari
ng Tiro, ay nagbigay kay Solomon ng mga kahoy na sedar, mga
kahoy na pino, at ginto, lahat ng hinangad ni Solomon. Kaya
binigyan ni Haring Solomon si Hiram ng dalawampung lungsod
sa lupain ng Galilea. **12** Lumabas si Hiram mula sa Tiro para
tingnan ang mga lungsod na ibinigay sa kaniya ni Solomon, pero

hindi siya nasiyahan sa mga iyon. 13 Kaya sinabi ni Hiram, “Ano
ba itong mga lungsod na ibinigay mo sa akin, aking kapatid?”
Kaya tinawag ni Hiram ang mga iyon na Lupain ng Cabul, kung
saan ganoon pa rin ang tawag sa kanila hanggang ngayon.
14 Nagpadala si Hiram sa hari ng 120 talentong ginto. 15 Ang
sumusunod ay ang dahilan na ipinataw ni Haring Solomon na
magtrabaho ang mga tao: upang itayo ang templo ni Yahweh at
ang kaniyang sariling palasyo, upang itayo ang Millo at ang
pader ng Jerusalem, at upang itayo ang mga tanggulan ng
Hazor, Megido, at Gezer. 16 Ang haring Paraon ng Ehipto ay
nagpunta at sinakop ang Gezer, sinunog niya ito, at pinatay ang
mga taga Canaan sa loob ng lungsod. Pagkatapos ay ibinigay
ng Paraon ang lungsod sa kaniyang anak na babae, na asawa ni
Solomon, bilang regalo sa kanilang kasal. 17 Kaya muling itinayo
ni Solomon ang Gezer at Beth-Horon sa bandang Ibaba, 18 ang
Baalat at Tadmor sa ilang sa lupain ng Juda, 19 at sa lahat ng
mga imbakang lungsod na pag-aari niya, at mga lungsod para
sa kaniyang mga karwahe at mga lungsod para sa kaniyang
mangangabayo, at anumang mga hinangad niyang itayo para sa
kanyang kasiyahan sa Jerusalem, sa Lebanon, at sa lahat ng
mga lupain na nasa ilalim ng kaniyang pamumuno. 20 Sa lahat
ng mga tao na natira sa mga Amoreo, sa mga Heteo, Perezeo,
Hivita at Jebuseo, na hindi kabilang sa bayan ng Israel, 21 ang
kanilang mga kaapu-apuhan na naiwan nila sa lupain, mga
taong hindi lubusang napuksa ng mga mamamayan ng Israel—
ginawa sila ni Solomon bilang mga sapilitang manggagawa,
kung saan ganoon pa rin sila hanggang sa araw na ito. 22
Gayon man, hindi ginawang mga sapilitang manggagawa ang
mga Israelita. Sa halip, naging mga sundalo sila at kaniyang

mga lingkod, at kaniyang mga opisyales at kaniyang mga pinuno
at mga pinuno ng kaniyang hukbo ng karwahe at kaniyang
mga mangangabayo. **23** Ito ang mga pangunahing pinuno na
namahala sa mga tagapangsiwa ng mga gawain ni Solomon,
550 katao, na nangasiwa sa mga taong gumawa ng gawain.
24 Lumipat ang anak na babae ng Paraon mula sa lungsod ni
David patungo sa bahay na itinayo ni Solomon para sa kanya.
Kinalaunan, itinayo ni Solomon ang Millo. **25** Tatlong beses
sa isang taon na nag- aalay si Solomon ng mga handog na
susunugin at mga handog pangkapayapaan sa altar na itinayo
niya para kay Yahweh, nagsusunog ng insenso kasama nito
sa altar sa harap ni Yahweh. Kaya tinapos niya ang templo at
ginagamit na ito ngayon. **26** Nagpagawa si Solomon ng malaking
grupo ng mga barko sa Ezion-Geber, kung saan malapit sa Elat,
na nasa dalampasigan ng Dagat na pula, sa lupain ng Edom.
27 Pinadalhan ni Hiram ang mga grupo ng barko ni Solomon
ng mga tauhan, mga bihasang mandaragat, kasama ang mga
sariling tauhan ni Solomon. **28** Pumunta sila sa Ofir kasama
ang mga tauhan ni Solomon. Mula roon ay nag-uwi sila ng 420
talentong ginto para kay Haring Solomon.

10 Nang mabalitaan ng reyna ng Seba ang katanyagan ni
Solomon tungkol sa pangalan ni Yahweh, pumunta siya para
subukin si Solomon sa pamamagitan ng mga mahihirap na
tanong. **2** Dumating siya sa Jerusalem kasama ang isang
napakahabang karawan, mga kamelyo na punong-puno ng mga
pabango, maraming ginto, at maraming mga mamahaling bato.
Nang siya ay dumating, sinabi niya kay Solomon lahat ng nasa
loob ng kaniyang puso. **3** Sinagot ni Solomon lahat ng kaniyang
mga katanungan. Wala ni isa man na kaniyang mga tanong

ang hindi sinagot ng hari. 4 Nang makita ng reyna ng Seba
ang lahat ng karunungan ni Solomon, ang palasyo na kaniyang
itinayo, 5 ang pagkain sa kaniyang hapag-kainan at mga tirahan
ng kaniyang mga lingkod at kanilang mga gawain at kanilang
mga kasuotan, at saka mga taga-silbi niya ng inumin at ang
paraan kung paano siya nag-alay ng mga handog na susunugin
sa templo ni Yahweh, wala ng espiritu sa kaniya. 6 Sinabi niya
sa hari, "Totoo nga, ang balita na aking narinig sa sarili kong
lupain tungkol sa iyong mga salita at iyong karunungan. 7 Hindi
ko mapaniwalaan ang aking narinig hanggang sa dumating ako
rito, at ngayon ay nakita ito ng aking mga mata. Wala pa pala sa
kalahati ang nasabi sa akin tungkol sa iyong karunungan at
kayamanan! Nahigitan mo ang katanyagan na aking nabalitaan.
8 Pinagpala ang iyong bayan, at pinagpala ang iyong mga
lingkod na palaging nasa iyong harapan, dahil naririnig nila ang
iyong karunungan. 9 Nawa ay purihin si Yahweh ang inyong
Diyos, na nalulugod sa iyo, na siyang naglagay sa iyo sa trono
ng Israel. Dahil walang hanggang minahal ni Yahweh ang Israel,
ginawa ka niyang hari, para gumawa ka ng katarungan at
katuwiran. 10 Binigyan niya ang hari ng 120 talentong ginto at
malaking halaga ng mga pabango at mga mamahaling mga
bato. Wala nang mas higit pang halaga ng mga pabango tulad
nitong mga ibinigay ng reyna ng Seba kay Haring Solomon ay
kailanman naibigay pa muli sa kaniya. 11 Ang mga barko ni
Hiram, na nagdala ng ginto mula sa Ofir, ay nagdala rin mula
sa Ofir ng napakaraming kahoy na algum at mga mamahaling
bato. 12 Gumawa ang hari ng mga haligi gamit ang kahoy na
algum para sa templo ni Yahweh at para sa palasyo ng hari, at
mga alpa at mga lira para sa mga mang-aawit. Wala nang mas

madami pang bilang ng kahoy na algum ang dumating o nakita
pa muli hanggang sa araw na ito. **13** Ibinigay lahat ni Haring
Solomon ang lahat ng maibigan ng reyna ng Seba, anuman ang
hiniling niya, karagdagan sa mga ibinigay ni Solomon ayon sa
kaniyang maharlikang kabutihang-loob. Kaya bumalik siya sa
kaniyang sariling lupain kasama ang kaniyang mga lingkod. **14**
Ngayon ang timbang ng ginto na dumating kay Solomon sa loob
ng isang taon ay 666 talento ng ginto, **15** bukod sa mga ginto na
dinala ng mga mangangalakal at mga negosyante. Lahat ng mga
hari na taga-Arabia at mga gobernador sa bansa ay nagdala rin
ng ginto at pilak kay Solomon. **16** Si Solomon ay nagpagawa ng
dalawang-daang malalaking kalasag na binalutan ng ginto. Anim
na raang siklo ng ginto ang napunta sa bawat isa. **17** Nagpagawa
rin siya ng tatlong-daang kalasag na binalutan ng ginto. Tatlong
mina ng ginto ang napunta sa bawat kalasag; inilagay ang mga
ito ng hari sa loob ng Palasyo ng Kagubatan ng Lebanon. **18**
Pagkatapos ay nagpagawa ang hari ng isang malaking trono
na gawa sa garing at nilatagan ito ng pinakamataas na uri ng
ginto. **19** May anim na baytang papunta sa trono, at ang likod
nito ay may pabilog na tuktok. May mga dantayan ng bisig sa
magkabilang gilid ng upuan, at dalawang leon ang nakatayo sa
tabi ng mga dantayan. **20** Labingdalawang leon ang nakatayo sa
mga baytang, isa sa bawat magkabilang gilid sa bawat anim
na baytang. Walang anumang trono kagaya nito sa alinmang
kaharian. **21** Lahat ng iniinumang tasa ni Haring Solomon ay
ginto, at lahat ng mga iniinumang tasa sa Palasyo ng Kagubatan
ng Lebanon ay purong ginto. Walang pilak, dahil ang pilak ay
hindi itinuturing na mahalaga noong panahon ni Solomon. **22**
Ang hari ay may mga grupo ng barko sa dagat na pumapalaot

sa karagatan, kasama ang mga barko ni Hiram. Isang beses
sa bawat tatlong taon ang mga barko ay nagdadala ng ginto,
pilak, garing, gayundin ng mga bakulaw at mga malalaking
unggoy. **23** Kaya nahigitan ni Haring Solomon ang lahat ng hari
sa mundo sa kayamanan at karunungan. **24** Sinadya ng buong
mundo ang presensiya ni Solomon para mapakinggan ang
kaniyang karunungan, na inilagay ng Diyos sa kaniyang puso.
25 Ang mga bumisita sa kaniya ay nagdala ng pagpaparangal,
mga sisidlang gawa sa pilak at gawa sa ginto, mga damit,
mga armas, pampalasa, gayundin ng mga kabayo at mga
asno, taon taon. **26** Sama-samang tinipon ni Solomon ang mga
karwahe at mga mangangabayo. Mayroon siyang 1, 400 na mga
karwahe at labing dalawang libong mangangabayo na inihimpil
niya sa mga lungsod ng mga karwahe at sa kaniyang sarili
sa Jerusalem. **27** Napakaraming pilak ang hari sa Jerusalem,
kasing dami ng mga bato sa lupa. Ginawa niyang sagana ang
mga kahoy na cedar gaya ng mga punong sikamoreng igos
na nasa mababababang lupain. **28** Nagmamay-ari si Solomon
ng mga kabayo na nanggaling sa Ehipto at Cilicia. Ang mga
mangangalakal ng hari ay binili ang mga iyon sa kawan, bawat
isang kawan ay may halaga. **29** Ang mga karwahe ay binili
sa labas ng Ehipto sa halagang animnaraang siklo ng pilak
bawat isa, at mga kabayo ng 150 siklo bawat isa. Pagkatapos
karamihan sa mga ito ay ipinagbili sa lahat ng mga hari ng mga
Heteo at Arameo.

11 Ngayon nagmahal si Solomon ng maraming dayuhang
babae: ang anak na babae ng Paraon, mga babaeng Moabita,
Ammonita, Edomita, Sidomita at mga babaeng Heteo— **2** mga
bansang nauukol kung saan sinabi ni Yahweh sa bansang Israel,

“Huwag kayong pupunta sa kanila para mag-asawa o ni isa
sa kanila ay pupunta sa inyo, dahil tiyak na ibabaling nila ang
inyong puso sa kanilang mga diyos.” Pero minahal ni Solomon
ang mga babaeng ito. **3** Nagkaroon si Solomon ng pitong-daang
maharlikang asawa at tatlong-daang iba pang kinakasama.
Inilayo ng kaniyang mga asawa ang kaniyang puso. **4** Dahil
noong tumanda si Solomon, iniligaw ng kaniyang mga asawa
ang kaniyang puso sa ibang diyos; ang kaniyang puso ay hindi
niya lubos na isinuko kay Yahweh na kaniyang Diyos, gaya ng
kaniyang amang si David. **5** Sinunod ni Solomon si Astarte,
ang diyosa ng mga Sidonio, at sumunod siya kay Milcom, ang
kasuklam-suklam na diyus-diyosan ng mga Amonita. **6** Gumawa
si Solomon ng kasamaan sa paningin ni Yahweh; hindi siya
lubusang sumunod kay Yahweh, tulad nang nagawa ng kaniyang
amang si David. **7** Pagkatapos nagpatayo si Solomon ng isang
dambana para kay Cemos, ang kasuklam-suklam na diyus-
diyosan ng Moab, sa burol na nasa silangan ng Jerusalem, at
para din kay Molec, ang kasuklam-suklam na diyus-diyosan
ng mga Ammonita. **8** Nagtayo rin siya ng mga dambana para
sa lahat ng kaniyang mga dayuhang asawa, na nagsunog ng
mga insenso at nag-alay para sa kanilang mga diyos. **9** Nagalit
si Yahweh kay Solomon, dahil tumalikod ang kaniyang puso
sa kaniya, na Diyos ng Israel, kahit na nagpakita sa kaniya ng
dalawang ulit **10** at nag-utos sa kaniya tungkol sa mismong
bagay na ito, na hindi siya dapat maglingkod sa ibang diyos.
Subalit hindi sinunod ni Solomon kung ano ang inutos ni Yahweh.
11 Kaya sinabi ni Yahweh kay Solomon, “Dahil nagawa mo ito at
hindi mo sinunod ang aking tipan at aking mga alituntunin na
inutos ko sa iyo, tiyak na pipilasin ko ang kaharian mula sa iyo

at ibibigay ko ito sa iyong lingkod. **12** Subalit, alang-alang sa
iyong amang si David, hindi ko ito gagawin habang ikaw ay
nabubuhay, pero sisirain ko ito sa kamay ng iyong anak na lalaki.
13 Gayon man, hindi ko sisirain ang buong kaharian; Ibibigay ko
ang isang lipi sa iyong anak alang-alang sa aking lingkod na si
David, at para sa kapakanan ng Jerusalem, na aking pinili." **14**
Pagkatapos ay nagtayo si Yahweh ng kakalaban kay Solomon,
si Hadad na Idumeo. Siya ay nagmula sa maharlikang angkan
ng Edom. **15** Noong si David ay nasa Edom, si Joab na pinuno
ng mga kawal ay nagpunta para ilibing ang mga patay, bawat
taong napatay sa Edom. **16** Si Joab at ang buong Israel ay
nanatili doon ng anim na buwan hanggang sa mapatay niya
ang bawat kalalakihan sa Edom. **17** Ngunit si Hadad ay dinala
ng mga lingkod ng kaniyang ama sa Ehipto kasama ng iba
pang mga Idumeo, dahil si Hadad ay isa pa lamang maliit na
bata. **18** Umalis sila sa Midian at nagpunta sa Paran, mula kung
saan kasama nilang dinala ang mga kalalakihan patungo sa
Ehipto, sa Paraon na hari ng Ehipto, na nagbigay sa kaniya
ng isang bahay, lupa at pagkain. **19** Nalugod ang Paraon kay
Hadad kaya binigyan siya ng Paraon ng asawa, ang kapatid
ng sarili niyang asawa, ang kapatid na babae ng reyna na si
Tapenes. **20** Isinilang ng kapatid ni Tapenes ang anak na lalaki
ni Hadad; Pinangalanan nila siyang Genubat; Siya ay pinalaki
ni Tapenes sa palasyo ng Paraon. Kaya namuhay si Genubat
sa palasyo ng Paraon kasama ang mga anak ng Paraon. **21**
Noong mabalitaan ni Hadad na tulog na si David kasama ang
kaniyang mga ninuno, at si Joab na pinuno ng hukbo ay patay
na, sinabi ni Hadad sa Paraon, "Pahintulutan mo akong umalis
para pumunta sa aking sariling bansa." **22** At sinabi sa kaniya

ng Paraon, “Pero ano pa ang kulang mo sa akin na gustuhin
mo pang bumalik sa iyong sariling bansa?” Sumagot si Hadad,
“Wala, hayaan mo lang akong umalis.” **23** Nagtayo muli ang
Diyos ng isa pang katunggali kay Solomon, si Rezon na anak
na lalaki ni Eliada, na tumakas mula sa kaniyang panginoon
na si Hadadezer, hari ng Zoba. **24** Nagtipon si Rezon ng mga
kalalakihan at naging kapitan ng isang maliit na puwersa, noong
tinalo ni David ang mga kalalakihan ng Zoba. Nagpunta ang mga
tauhan ni Zoba sa Damasco at nanirahan doon, at napailalim
kay Rezon ang Damasco. **25** Siya ay naging kaaway ng Israel
sa lahat ng panahon ng paghahari ni Solomon, kasama ng mga
kaguluhan na idinulot ni Hadad. Kinasuklaman ni Rezon ang
Israel at naghari siya sa Aram. **26** At si Jeroboam na anak na
lalaki ni Nebat, isang Efraimita na taga Sereda, isang opisyal ni
Solomon, na ang pangalan ng kaniyang ina ay Serua, isang
babaeng balo, ay nagtaas din ng kaniyang kamay laban sa hari.
27 Ang dahilan kung bakit nagrebelde siya laban sa hari ay
dahil itinayo ni Solomon ang Millo at inayos ang lagusan ng
pader sa lungsod ni David na kaniyang ama. **28** Si Jeroboam ay
isang lalaking malakas at matapang. Nakita ni Solomon ang
binata na masipag, kaya ibinigay sa kaniya ang pamamahala
sa lahat ng gawain sa tahanan ni Jose. **29** Sa panahong iyon,
nang lumabas si Jeroboam sa Jerusalem, natagpuan siya ni
propetang Ahias sa daan. Ngayon nagbihis si Ahias ng bagong
kasuotan, at ang dalawang lalaki ang tanging nasa bukid. **30**
Pagkatapos ay dinakma ni Ahias ang bagong kasuotan na nasa
kaniya, at pinunit ito ng labing-dalawang piraso. **31** Sinabi niya
kay Jeroboam, “kumuha ka ng sampung piraso, dahil si Yahweh
na Diyos ng Israel, sinasabi niya, 'Pagmasdan mo, pipilasin ko

ang kaharian at aalisin sa kamay ni Solomon, at ibibigay ko
ang sampung lipi sa iyo **32** (subalit magkakaroon si Solomon
ng isang lipi, alang-alang sa lingkod kong si David at alang-
alang sa Jerusalem, ang lungsod na aking pinili mula sa lahat
ng lipi ng Israel), **33** dahil iniwanan nila ako at sinamba nila
si Astarte, ang babaeng diyus-diyosan ng mga Sidonita, kay
Cemos ang diyos ng mga Moabita, at kay Milcom ang diyos ng
mga mamamayan ng mga Ammonita. Hindi sila lumakad ayon
sa aking kaparaanan, para gawin ang mabuti sa aking paningin,
at para sundin ang aking mga utos at mga tuntunin gaya ng
ginawa ng kaniyang ama na si David. **34** Ngunit, hindi ko aalisin
ang buong kaharian sa kamay ni Solomon. Sa halip, gagawin ko
siyang hari sa lahat ng araw ng kaniyang buhay, alang-alang sa
aking lingkod na si David na aking pinili, na siyang nag-ingat sa
aking mga kautusan at mga tuntunin. **35** Ngunit kukunin ko ang
kaharian mula sa kamay ng kaniyang anak, at ibibigay ko ito sa
iyo, ang sampung mga lipi. **36** Ibibigay ko ang isang lipi sa anak
na lalaki ni Solomon, para ang aking lingkod na si David ay
magkakaroon lagi ng ilaw sa harapan ko sa Jerusalem, ang
lungsod kung saan pinili kong ilagay ang aking pangalan. **37**
Kukunin kita, at ikaw ay mamumuno at tutupad sa lahat ng
hangarin mo, at ikaw ay magiging hari ng buong Israel. **38** Kung
pakikinggan mo ang lahat na aking ipag-uutos sa iyo, at kung
lalakad ka sa aking mga landas, at kung gagawin mo kung ano
ang mabuti sa aking paningin, para ingatan ang mga tuntunin at
mga kautusan, gaya ng ginawa ng aking lingkod na si David, sa
gayon ay sasamahan kita at ipagtatayo kita ng totoong tahanan,
gaya ng itinayo ko para kay David, at ang Israel ay ibibigay ko
sa iyo. **39** Paparusahan ko ang mga kaapu-apuhan ni David,

pero hindi habang panahon." 40 Kaya pinagsikapang patayin ni
Solomon si Jeroboam, ngunit tumindig si Jeroboam at tumakas
papuntang Ehipto, kay Shishak, hari ng Ehipto, at nanatili siya sa
Ehipto hanggang sa pagkamatay ni Solomon. 41 Para sa ibang
mga bagay tungkol kay Solomon, lahat ng kaniyang mga ginawa
at ang kaniyang karunungan, hindi ba nakasulat ang mga ito sa
Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ni Solomon? 42 Naghari
si Solomon sa buong Israel sa loob ng apatnapung taon. 43
Natulog siya kasama ang kaniyang mga ninuno, at inilibing siya
sa lungsod ng kaniyang amang si David. Ang kaniyang anak na
lalaki na si Rehoboam ang humalili sa kaniya bilang hari.

12 Nagpunta si Rehoboam sa Shekem, dahil ang buong Israel
ay darating sa Shekem para gawin siyang hari. 2 Ito ay nangyari
nang marinig ito ni Jeroboam anak ni Nebat (dahil siya ay nasa
Ehipto pa, kung saan siya ay tumakas mula sa kinaroroonan
ni Haring Solomon; Si Jeroboam ay nanirahan sa Ehipto). 3
Kaya siya ay isinugo at tinawag nila, at dumating si Jeroboam at
buong kapulungan ng Israel; sila ay nagsalita kay Rehoboam at
sinabi, "ginawang mahirap ng iyong ama ang aming pasanin. 4
Ngayon, gawin mong madali ang mahirap na trabahong ibinigay
ng iyong ama, at pagaanin mo ang mabigat na pasanin na
inilagay niya sa amin, at paglilingkuran ka namin." 5 Sinabi ni
Rehoboam sa kanila, "Umalis kayo ng tatlong araw; pagkatapos
bumalik kayo sa akin." Kaya umalis ang mga tao. 6 Sumangguni
si Haring Rehoboam sa mga matatandang lalaki na tumayo
sa harapan ni Solomon na kaniyang ama habang siya ay
nabubuhay; sinabi niya, "Paano ninyo ako papayuhan upang
sagutin ang mga taong ito?" 7 Sila ay nagsalita sa kaniya at
sinabi, "Kung ikaw ay magiging isang lingkod ngayon sa mga

taong ito at paglilingkuran sila, at sasagutin sila sa pamamagitan
ng mabubuting mga salita, palagi silang magiging mga lingkod
mo." **8** Subalit binalewala ni Rehoboam ang ibinigay na payo
ng mga matatandang lalaki sa kaniya, at sumangguni sa mga
kabataan na lumaking kasama niya, na tumayo sa harapan
niya. **9** Sinabi niya sa kanila, "Anong payoang maibibigay
ninyo sa akin, upang maaari nating masagot ang mga tao na
nagsalita sa akin at nagsabing, "Pagaanin ninyo ang pasanin na
inilagay sa amin ng inyong ama?" **10** Ang mga kabataan na
lumaking kasama ni Rehoboam ay nagsalita sa kaniya, nagsabi,
"Magsalita ka sa mga taong ito na nagsabi sa iyo na ang iyong
amang si Solomon ang nagpabigat ng kanilang pasanin pero
dapat mo itong pagaanin. Dapat mong sabihin sa kanila, "Ang
hinliliit kong daliri ay makapal kaysa sa baywang ng aking ama.
11 Kaya ngayon, kahit na pinahirapan kayo ng aking ama sa
pamamagitan ng isang mabigat na pasanin, magdadagdag
ako sa inyong pasanin. Pinarusahan kayo ng aking ama sa
pamamagitan ng mga latigo, ngunit parurusahan ko kayo sa
pamamagitan ng mga alakdan." **12** Kaya dumating si Jeroboam
at ang lahat ng bayan kay Rehoboam sa ikatlong araw, gaya ng
itinagubilin ng hari noong sinabi niyang, "Bumalik kayo sa akin
sa ikatlong araw." **13** Marahas na tinugon ng hari ang bayan at
binalewala ang payo na ibinigay sa kaniya ng mga matatandang
lalaki. **14** Siya ay nagsalita sa kanila bilang pagsunod sa payo
ng mga nakababatang lalaki; sabi niya, "Pinagpasan kayo ng
aking ama sa pamamagitan ng mabibigat na pasanin, pero
magdadagdag ako ng pasanin sa inyo. Pinarusahan kayo ng
aking ama sa pamamagitan ng mga latigo, pero parurusahan
ko kayo sa pamamagitan ng mga alakdan." **15** Kaya hindi nga

pinakinggan ng hari ang mga tao, dahil ito ay isang pagbabago
ng mga pangyayari na ginawa ni Yahweh, upang maaari niyang
tuparin ang kaniyang salita na kaniyang sinabi kay Ahias na
taga-Silo kay Jeroboam na anak ni Nebat. **16** Nang makita ng
buong Israel na hindi sila pinakinggan ng hari, sinagot siya ng
mga tao at sinabi, “Anong bahagi mayroon kami kay David? Wala
kaming mana sa anak ni Jesse! Umuwi kayo sa inyong mga
tolda, Israel. Ngayon pangalagaan mo ang sarili mong bahay,
David.” Kaya nagbalik ang Israel sa kanilang mga tolda. **17** Pero
para sa bayang Israel na nanirahan sa mga lungsod ng Juda,
si Rehoboam ang naghari sa kanila. **18** Pagkatapos ipinadala
ni Haring Rehoboam si Adoram, na siyang namamahala sa
mga pinilit na mga manggagawa, pero pinagbabato siya ng
buong Israel hanggang mamatay. Mabilis na tumakas si Haring
Rehoboam sa kaniyang karwahe patungong Jerusalem. **19**
Kaya ang Israel ay naging rebelde laban sa angkan ni David
hanggang sa araw na ito. **20** Nangyari ito nang mabalitaan
ng buong Israel na bumalik na si Jeroboam, ipinadala nila at
tinawag siya sa kanilang kapulungan at ginawa siyang hari
sa buong Israel. Walang isa man ang sumunod sa pamilya ni
David, maliban lamang sa lipi ni Juda. **21** Nang dumating si
Rehoboam sa Jerusalem, tinipon niya ang lahat ng lipi ni Juda at
ang lipi ni Benjamin; mayroong piniling 180, 000 kalalakihan na
mga sundalo, para labanan ang lipi ng Israel, para ibalik muli
ang kaharian kay Rehoboam na anak ni Solomon. **22** Ngunit
dumating ang salita ng Diyos kay Semaias, ang lingkod ng
Diyos; ito ang sinabi, **23** “Sabihin kay Rehoboam na anak ni
Solomon, hari ng Juda, sa lahat ng lipi ni Juda at Benjamin, at
sa natitirang mga tao; sabihing, **24** 'Ito ang sinasabi ni Yahweh:

Hindi ninyo dapat nilulusob o nilalabanan ang inyong mga
kapatid na bayang Israel. Bawat lalaki ay dapat magbalik sa
kaniyang tahanan, dahil kalooban ko na mangyari ang bagay
na ito.'" Kaya nakinig sila sa salita ni Yahweh at bumalik at
nagpunta sa kani-kanilang daan, at sinunod nila ang kaniyang
salita. **25** Pagkatapos itinayo ni Jeroboam ang Shekem sa burol
ng bansang Efraim, at nanirahan doon. Lumipat siya mula doon
at itinayo ang Penuel. **26** Inaakala ni Jeroboam sa kaniyang
puso, "Ngayon manunumbalik ang kaharian sa bahay ni David.
27 Kung aakyat ang bayang ito para mag-alay ng mga handog
sa templo ni Yahweh sa Jerusalem, sa gayon, ang puso ng mga
taong ito ay manunumbalik muli sa kanilang panginoon, kay
Rehoboam hari ng Juda. Papatayin nila ako at babalik sila kay
Rehoboam hari ng Juda." **28** Kaya naghanap ng payo si Haring
Jeroboam at gumawa ng dalawang guyang ginto; sinabi niya sa
mga tao, "Labis-labis ito para sa inyo na umakyat sa Jerusalem.
Masdan ninyo, ito ang inyong mga diyos bayang Israel, na
naglabas sa inyo sa lupain ng Ehipto. **29** Naglagay siya ng isa
sa Bethel at ang isa sa Dan. **30** Kaya naging isang kasalanan
ang pagkilos na ito. Ang mga tao ay nagpunta sa isa o sa kabila,
hanggang makarating sa Dan. **31** Gumawa si Jeroboam ng mga
Templo sa mga dambana; naghirang din siya ng mga pari sa
kalagitnaan ng buong bayan, na hindi mga anak na lalaki ni
Levi. **32** Nagtalaga si Jeroboam ng isang pista sa ika-walong
buwan, sa ika-labing limang araw ng buwan, tulad ng pista na
nasa Juda, at umakyat siya sa altar. Ginawa niya ito sa Bethel,
naghahandog sa mga guya na kaniyang ginawa, at naglagay
siya sa Bethel ng mga pari sa mga dambana na kaniyang
ginawa. **33** Umakyat si Jeroboam sa altar na kaniyang ginawa

sa Bethel sa ika-labing limang araw ng ika-walong buwan, sa
buwan na binalak niya sa sarili niyang isipan; nagtalaga siya ng
isang pista para sa bayan ng Israel at umakyat sa altar para
magsunog ng insenso.

13 Isang lingkod ng Diyos ang lumabas sa Juda sa
pamamagitan ng salita ni Yahweh para sa Bethel. Nakatayo
si Jeroboam sa may altar para magsunog ng insenso. 2
Ang lingkod ng Diyos ay sumigaw sa harapan ng altar sa
pamamagitan ng salita ni Yahweh at sinabi, "Altar, o altar,
sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan, isang anak na lalaki ang isisilang
sa pamilya ni David, sa pangalang Josias, at maghahandog
siya sa iyo ng mga pari ng mga dambana na nagsusunog ng
insenso sa iyo; susunugin nila ang mga buto ng kalalakihan sa
iyo'." 3 Pagkatapos nagbigay ng isang palatandaan ang lingkod
ng Diyos sa araw ding iyon, sinasabi, "Ito ang katunayan na
nagsalita si Yahweh: "Masdan ito, ang altar ay mahahati, at ang
mga abo na naririto ay ibubuhos." 4 Nang marinig ng hari kung
ano ang sinabi ng lingkod ng Diyos, na siya ay nagsalita laban
sa altar ng Bethel, itinaas ni Jeroboam ang kaniyang kamay
mula sa altar, na sinasabi, "Hulihin siya." Pagkatapos ang kamay
na itinuro niya laban sa lalaki ay natuyo, sa gayon hindi niya ito
maibalik sa kaniyang sarili. 5 Nahati din ang altar, at ibinuhos
ang mga abo mula sa altar, tulad ng inilarawan sa pamamagitan
ng palatandaan na ibinigay ng lingkod ng Diyos sa pamamagitan
ng salita ni Yahweh. 6 Sumagot si Haring Jeroboam at sinabi sa
lingkod ng Diyos, "Makiusap ka para sa pabor ni Yahweh na
iyong Diyos at ipanalangin ako, sa gayon maaaring maibalik
muli sa dating kalagayan ang aking kamay." Kaya nanalangin
ang lingkod ng Diyos kay Yahweh, at muling naibalik sa dating

kalagayan ang kamay ng hari. **7** Sinabi ng hari sa lingkod ng
Diyos, “Sumama ka sa aking tahanan at magpalakas, at bibigyan
kita ng isang gantimpala.” **8** Sinabi ng lingkod ng Diyos sa hari,
“Kahit ibigay mo sa akin ang kalahati ng iyong mga pag-aari,
hindi ako sasama sa iyo, ni kakain o iinom sa lugar na ito, **9**
dahil inutos sa akin ni Yahweh sa pamamagitan ng kaniyang
salita, “Hindi ka kakain ng tinapay ni iinom ng tubig, ni babalik
sa iyong dinaanan.” **10** Kaya nag-iba ng daanan ang lingkod
ng Diyos at hindi nagbalik sa kaniyang tahanan sa daan na
kaniyang dinaanan patungo sa Bethel. **11** Ngayon mayroong
isang matandang propeta na naninirahan sa Bethel, at isa sa
mga anak niyang lalaki ay dumating at sinabi sa kaniya ang lahat
ng nagawa ng lingkod ng Diyos nang araw na iyon sa Bethel.
Sinabi rin ng kaniyang mga anak na lalaki sa kaniya ang mga
salita na sinabi ng lingkod ng Diyos sa hari. **12** Sinabi ng kanilang
ama sa kanila, “Saang daan siya nagpunta?” Ngayon itinuro ng
mga anak na lalaki ang dinaanan ng lingkod ng Diyos mula sa
Juda na pinanggalingan. **13** Kaya sinabi niya sa kaniyang mga
anak na lalaki, “Ihanda ang asnong sasakyan ko.” Kaya inihanda
nila ang asno at sinakyan niya ito. **14** Sinundan ng matandang
propeta ang lingkod ng Diyos at inabutan siyang nakaupo sa
ilalim ng puno ng ensena; at sinabi niya sa kaniya, “Ikaw ba
ang lingkod ng Diyos na nanggaling mula sa Juda?” Sumagot
siya, “Ako nga.” **15** Pagkatapos sinabi sa kaniya ng matandang
propeta, “Sumama ka sa aking tahanan at kumain ka.” **16**
Sumagot ang lingkod ng Diyos, “Hindi ako maaaring sumama sa
iyo pabalik ni magpunta sa inyo, hindi rin ako maaaring kumain
ni uminom sa inyo sa lugar na ito, **17** dahil ito ay iniutos sa
akin sa pamamagitan ng salita ni Yahweh, “Hindi ka kakain ni

iinom nang tubig doon, ni magbabalik sa iyong dinaanan." 18
Kaya sinabi ng matandang propeta sa kaniya, "Ako ay isa ring
propetang tulad mo, at isang anghel ang nagsalita sa akin sa
pamamagitan ng salita ni Yahweh, sinasabing, "Isama mo siya
pabalik sa iyong bahay, para maaari siyang kumain at uminom
ng tubig." Pero siya ay nagsisinungaling sa lingkod ng Diyos. 19
Kaya sumama ang lingkod ng Diyos sa matandang propeta at
kumain sa kaniyang tahanan at uminom ng tubig. 20 Habang sila
ay nakaupo sa hapagkainan, ang salita ni Yahweh ay dumating
sa propeta na nagdala sa kaniya, 21 at sumigaw siya sa lingkod
ng Diyos na nanggaling mula sa Juda, sinasabing, "Pinasasabi
ni Yahweh, "Dahil sinuway mo ang salita ni Yahweh at hindi
sinunod ang utos na ibinigay sa iyo ni Yahweh na iyong Diyos,
22 pero bumalik ka at kumain at uminom ng tubig sa lugar na
sinabi niya sa iyo na huwag kang kakain at iinom ng tubig, hindi
maililibing ang iyong katawan sa libingan ng iyong mga ninuno."
23 Pagkatapos niyang kumain at uminom, inihanda ng propeta
ang asno ng lingkod ng Diyos, ang lalaking bumalik kasama
niya. 24 Nang makaalis na ang lingkod ng Diyos, isang leon ang
nasalubong niya sa daan at pinatay siya, at ang katawan niya ay
naiwan sa daanan. Pagkatapos nakatayo ang asno sa tabi nito
at nakatayo din ang leon sa katawan nito. 25 Nang napadaan
ang mga tao at nakita ang naiwang katawan sa daanan, at
ang nakatayong leon sa tabi ng katawan, sila ay dumating at
ibinalita ito sa lungsod kung saan nanirahan ang matandang
propeta. 26 Nang marinig ito ng propeta na nagdala pabalik
sa kaniya mula sa daanan, sinabi niya, "Ito ang lingkod ng
Diyos na lumabag sa salita ni Yahweh. Kaya siya ay ibinigay
ni Yahweh sa leon, na nilapa ng pira-piraso at pinatay siya,

tulad lamang ng salita ni Yahweh na nagbabala sa kaniya. **27**
Kaya nagsalita ang matandang propeta sa mga anak niyang
lalaki, na sinasabing, “Ihanda ang aking asno,” at inihanda nila
ito. **28** Siya ay nagpunta at nakitang naiwan ang katawan sa
daanan, at nakabantay ang asno at leon sa tabi ng bangkay.
Hindi kinain ng leon ang bangkay, ni sinaktan ang asno. **29**
Kinuha ng propeta ang bangkay ng lingkod ng Diyos, isinakay
ito sa asno at dinala ito pabalik. Dumating siya sa sarili niyang
lungsod para magluksa at para siya ay ilibing. **30** Inilibing niya
ang bangkay sa sarili niyang libingan, at sila ay nagluksa sa
kaniya, na sinasabing, “Kaawa-awa ka, aking kapatid na lalaki!”
31 Nang siya ay mailibing na niya, nagsalita ang matandang
propeta sa kaniyang mga anak na lalaki, na sinasabing, “Kapag
ako ay namatay ilibing ninyo ako sa libingan kung saan inilibing
ang lingkod ng Diyos. Ilagay ninyo ang aking mga buto sa tabi
ng kaniyang mga buto. **32** Dahil kung ano ang kaniyang sinabi
nang siya ay nagpahayag ng salita ni Yahweh laban sa altar sa
Bethel, at laban sa lahat ng templo sa mga dambana sa mga
lungsod ng Samaria, ay siguradong matutupad.” **33** Pagkatapos
nito hindi nagbago si Jeroboam mula sa kaniyang masasamang
gawain, pero patuloy pa rin siyang naghirang ng mga pari para
sa mga dambana mula sa kalagitnaan ng buong bayan. Ginawa
niyang banal ang sinumang nais maglingkod, na maaaring
maging mga pari sa mga dambana. **34** Ang bagay na ito ay
naging kasalanan sa pamilya ni Jeroboam at naging dahilan na
maputol at mawasak ang mga ito sa ibabaw ng daigdig.

14 Nang panahon na iyon ang anak ni Jeroboam na si Abias ay
nagkasakit. **2** Sinabi ni Jeroboam sa kaniyang asawa, “Pakiusap
bumangon ka at magkunwari, para hindi ka makilala bilang

asawa ko, at pumunta ka sa Silo, dahil ang propetang si Ahias
ay naroroon; siya ang nagsalita tungkol sa akin, na sinasabing
ako ay magiging hari sa bayang ito. 3 Magdala ka ng sampung
tinapay, ilang mga keyk, at isang garapong pulot, at pumunta
ka kay Ahias. Sasabihin niya sa iyo kung ano ang mangyayari
sa bata." 4 Ganoon nga ang ginawa ng asawa ni Jeroboam;
umalis siya at nagpunta sa Silo at dumating sa bahay ni Ahias.
Ngayon hindi na nakakakita si Ahias, siya ay bulag na dahil sa
kaniyang edad. 5 Sinabi ni Yahweh kay Ahias, "Masdan mo,
darating ang asawa ni Jeroboam para humingi ng payo mula
sa iyo tungkol sa kaniyang anak na lalaki, dahil siya ay may
sakit. Sabihin mo sa kaniya ang ganoon at ganito, dahil kapag
siya ay dumating, magkukunwari siyang parang siya ay ibang
babae." 6 Nang marinig ni Ahias ang tunog ng kaniyang yapak
habang siya ay pumapasok sa pintuan, sabi niya, "Pumasok ka,
asawa ni Jeroboam. Bakit ka nagkukunwari na maging isang
tao na hindi naman ikaw iyon? Isinugo ako sa iyo na may mga
masamang balita. 7 Umalis ka, sabihin mo kay Jeroboam na
si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay nagsasabing, "Itinaas kita
mula sa kalagitnaan ng bayan para gawin kang pinuno ng aking
bayang Israel. 8 Inalis ko ang kaharian mula sa pamilya ni David
at ibinigay ko sa iyo, gayon man hindi ka naging tulad ni David
na aking lingkod, na tumupad sa aking mga utos at sumunod
sa akin ng buong puso niya, at gawin lamang kung ano ang
matuwid sa aking mga paningin. 9 Sa halip, ginawa mo ang
kasamaan, higit sa lahat ng nauna sa iyo. Gumawa ka ng ibang
mga diyos, at hinulmang mga imaheng bakal para galitin ako, at
sinaksak mo ako sa aking likuran. 10 Kaya, pagmasdan mo,
magpapadala ako ng kapahamakan sa iyong pamilya; puputulin

ko mula sa iyo ang bawat batang lalaki sa Israel, maging alipin o
malaya, at ganap na tatanggalin ang iyong pamilya, tulad ng
isang tao na nagsusunog ng dumi hanggang ito ay maglaho na.
11 Sinuman na kabilang sa iyong pamilya na namatay sa lungsod
ay kakainin ng mga aso, at sinumang mga namatay sa bukid ay
kakainin ng mga ibon ng mga kalangitan, dahil ako, si Yahweh,
ang nagsabi nito. 12 Kaya tumindig ka, asawa ni Jeroboam, at
bumalik ka sa iyong tahanan, kapag pumasok ka sa lungsod,
ang anak mong si Abias ay mamamatay. 13 Ipagluluksa siya ng
buong Israel at siya ay ililibing. Siya lamang ang tanging mula sa
pamilya ni Jeroboam ang mapupunta sa isang libingan, dahil
sa kaniya lamang, mula sa sambahayan ni Jeroboam, ay may
mabubuting bagay na natagpuan sa paningin ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel. 14 Gayundin, si Yahweh ay magtatalaga ng
isang hari ng Israel na magpuputol sa pamilya ni Jeroboam sa
araw na iyon. Ngayon na ang araw na iyon, ngayon na. 15 Dahil
lilipulin ni Yahweh ang Israel tulad ng isang halamang tambo na
nililiglig sa tubig, at bubunutin niya ang Israel sa masaganang
lupain na ito na ibinigay niya sa kanilang mga ninuno. Sila ay
kaniyang ikakalat sa kabila ng ilog Eufrates, dahil gumawa sila
ng mga poste ni Asera at ginalit nila si Yahweh. 16 Pababayaan
niya ang Israel dahil sa mga kasalanan ni Jeroboam, ang
mga kasalanan na kaniyang ginawa, at sa pamamagitan na
nagdulot ng kasalanan sa bayang Israel para magkasala." 17
Kaya tumindig at umalis ang asawa ni Jeroboam, at dumating
sa Tirsa. Pagdating niya sa bungad ng pintuan ng kaniyang
bahay, namatay ang bata. 18 Inilibing siya ng buong bayan
ng Israel at ipinagluksa siya, tulad lamang ng pagkakasabi sa
kanila sa pamamagitan ng salita ni Yahweh na kaniyang sinabi

sa pamamagitan ng lingkod niyang si propeta Ahias. **19** Sa
iba pang mga bagay tungkol kay Jeroboam, kung paano siya
nakipagdigma at paano siya naghari, tingnan, sila ay nakasulat
Sa Aklat ng mga Kaganapan ng mga Hari ng Israel. **20** Naghari
si Jeroboam ng dalawampu't-dalawang taon at pagkatapos
humimlay siyang kasama ang kaniyang mga ninuno, at si Nadab
na kaniyang anak na lalaki ang naging hari na humalili sa kaniya.
21 Ngayon si Rehoboam na anak ni Solomon ang naghahari sa
Juda. Si Rehoboam ay apatnapu't-isang taong gulang noong
siya ay naging hari, at siya ay labing pitong taong naghari sa
Jerrusalem, ang lungsod na pinili ni Yahweh sa lahat ng mga lipi
ng Israel para ilagay ang kaniyang pangalan. Ang pangalan
ng kaniyang ina ay Naama na taga-Ammon. **22** Gumawa ng
kasamaan ang Juda sa paningin ni Yahweh; nagbunsod sa
kaniya para siya ay magselos sa mga kasalanang ginawa nila,
higit pa sa lahat ng bagay na nagawa ng kanilang ninuno. **23**
Dahil sila ay nagtayo rin ng mga dambana, mga sagradong
haliging bato, at poste ni Asera sa bawat matataas na burol
at sa ilalim ng bawat luntiang puno. **24** Mayroon ding mga
kultong bayarang lalaki at babae sa lupain. Ginawa din nila ang
mga kasuklam-suklam na bagay na ginawa ng mga bansa, na
pinalayas ni Yahweh sa harapan ng bayang Israel. **25** Nangyari
nang ika-limang taon ng paghahari ni Haring Rehoboam na
sinalakay ni Shishak hari ng Ehipto ang Jerusalem. **26** Kinuha
niya ang mga kayamanan sa bahay ni Yahweh, at ang mga
kayamanan sa bahay ng hari. Sinamsam niya ang lahat ng
bagay; kinuha niya rin ang lahat ng mga gintong kalasag na
ginawa ni Solomon. **27** Gumawa ng mga tansong kalasag si
Haring Rehoboam kapalit nila at ipinagkatiwala sila sa mga

kamay ng mga pinuno ng bantay, na nagbabantay ng pintuan sa
bahay ng hari. **28** Ito ay nangyayari kapag pumapasok ang hari
sa bahay ni Yahweh, dala-dala ito ng mga bantay; pagkatapos
sila ay ibabalik nila sa himpilan ng bantay. **29** Para sa iba pang
mga bagay tungkol kay Rehoboam, at sa lahat ng ginawa niya,
hindi ba nasusulat sila sa Ang Aklat ng mga Kaganapan ng mga
Hari ng Juda? **30** Mayroong patuloy na digmaan sa pagitan ng
sambahayan ni Rehoboam at sa sambahayan ni Jeroboam. **31**
Kaya humimlay si Rehoboam kasama ng kaniyang mga ninuno
at inilibing kasama nila sa lungsod ni David. Ang pangalan ng
kaniyang ina ay Naama na Ammonita. Si Abias na kaniyang
anak na lalaki ang naging hari na kaniyang kahalili.

15 Sa ika labing-walong taon ng paghahari ni Haring Jeroboam
anak ni Nebat, si Abiam ay nagsimulang maghari sa Juda. **2** Siya
ay naghari sa Jerusalem sa loob ng tatlong taon. Ang pangalan
ng kanyang ina ay Maaca, ang anak ni Absalom. **3** Lumakad
siya ayon sa mga kasalanan ng mga nauna sa kaniya; ang
kaniyang puso ay hindi nakalaan kay Yahweh na kaniyang Diyos
na tulad ng puso ni David, na kaniyang ninuno. **4** Ganumpaman,
alang-alang kay David, binigyan siya ni Yahweh ng ilawan sa
Jerusalem sa pamamagitan ng pagtataguyod sa kaniyang anak
para palakasin ang Jerusalem. **5** Ginawa ito ng Diyos dahil
ginawa ni David ang tama sa kaniyang paningin; sa buong buhay
niya hindi siya tumalikod sa anumang inutos sa kaniya, maliban
na lang sa ginawa niya kay Urias na Hiteo. **6** Sa kasalukuyan,
may digmaan sa pagitan nila Rehoboam at Jeroboam sa buong
buhay ni Abiam. **7** At sa iba pang mga bagay tungkol kay Abiam,
ang lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba naisulat ang mga ito sa
Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Judah?

Nagkaroon ng digmaan sa pagitan ni Abiam at Jeroboam. 8
Nahimlay si Abiam sa piling ng kaniyang mga ninuno, at inilibing
siya sa lungsod ni David. Si Asa na kaniyang anak ang naging
hari kapalit niya. 9 Sa ika-dalawampung taon ni Jeroboam, hari
ng Israel, si Asa ay nagsimulang mamuno sa Juda. 10 Siya
ay namuno sa loob ng apatnapu't isang taon sa Jerusalem.
Ang pangalan ng kaniyang lola ay Maaca, na siyang anak ni
Absalom. 11 Ginawa ni Asa ang tama sa paningin ni Yahweh, na
tulad ng ginawa ni David, na kaniyang ninuno. 12 Pinalayas niya
ang mga lalakeng bayaran sa mga dambana mula sa lupain at
tinanggal ang lahat ng mga diyus-diyosan na ginawa ng kaniyang
mga ninuno. 13 Tinanggal niya rin si Maaca, ang kaniyang lola
sa pagiging reyna dahil gumawa ito ng isang kasuklam-suklam
na rebulto mula sa poste ni Asera. Pinutol ni Asa ang kasuklam-
suklam na rebulto at saka sinunog sa Lambak ng Kidron. 14
Pero ang mga dambana ay nanatiling nakatayo. Ganumpaman,
ang puso ni Asa ay ganap na nakalaan kay Yahweh sa buong
buhay niya. 15 Dinala niya sa tahanan ni Yahweh ang lahat ng
mga bagay na inihandog ng kaniyang ama at ang kaniyang mga
handog kay Yahweh, mga bagay na gawa sa ginto at pilak. 16
May digmaan sa pagitan nila Asa at Baasa na hari ng Israel, sa
buong buhay nila. 17 Mapangahas na kumilos si Baasa na hari
ng Israel laban sa Juda at itinayo ang Rama, para mapigilan
niya ang sinuman na makapasok o makalabas sa lupain ni Asa
hari ng Juda. 18 Kaya kinuha ni Asa ang lahat ng mga pilak at
ginto sa taguan ng mga kayamanan ng templo at ng palasyo
ng hari. Inabot niya ito sa kamay ng kaniyang mga lingkod at
inutusan silang dalhin ito kay Ben Hadad, anak ni Tabrimon anak
ni Hezion, ang hari ng Aram na nakatira sa Damasco. 19 Sinabi

niya, “Magkaroon tayo ng kasunduan, na tulad ng kasunduan na
mayroon ang mga ama natin. Tingnan mo, pinadalhan kita ng
mga pilak at ginto. Putulin mo na ang kasunduan mo kay Baasa
na Hari ng Israel, para hayaan na niya ako.” **20** Nakinig si Ben
Hadad kay Haring Asa at ipinadala ang mga pinuno ng kaniyang
mga hukbo, at kanilang sinalakay ang mga lungsod sa Israel.
Sinalakay nila ang Ijon, Dan, Abel Bet Maaca, at ang buong
Cineret, kasama ng lahat ng lupain ng Neftali. **21** Nang marinig
ito ni Haring Baasa, itinigil niya ang pagtayo ng Rama at bumalik
sa Tirza. **22** At gumawa ng proklamasyon para sa buong Juda si
Haring Asa. Walang sinuman ang hindi sakop nito. Dinala nila
ang lahat ng mga troso at mga bato na ginagamit ni Haring
Baasa para itayo ang Rama. Ginamit ni Haring Asa ang mga
ito para itayo ang Geba ng Benjamin at Mizpah. **23** At sa iba
pang mga bagay tungkol kay Asa, ang kaniyang kadakilaan,
ang lahat ng kaniyang ginawa, ang lahat ng mga lungsod na
kaniyang itinayo, hindi ba naisulat ang mga ito sa Aklat ng mga
Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? Pero nang siya
ay tumanda na, nagkaroon siya ng sakit sa paa. **24** At si Asa
ay nahimlay kasama ang kaniyang mga ninuno at inilibing sa
lungsod ni David na kaniyang ama. Si Jehosafat na kaniyang
anak ang naging hari kapalit niya. **25** Si Nadab na anak ni
Jeroboam ang naging hari ng Israel noong ikalawang taon ng
paghahari ni Asa sa Juda; naghari siya sa Israel ng dalawang
taon. **26** Ginawa niya ang masama sa paningin ni Yahweh at
sumunod sa yapak ng kaniyang ama, at sa kaniyang sariling
kasalanan, na humikayat sa buong Israel para magkasala. **27**
Nagplano ng pagtataksil laban kay Nadab si Baasa na anak ni
Ahias na mula sa pamilya ni Isacar; pinatay siya ni Baasa sa

Gibeton, na sakop ng Filisteo, dahil sina Nadab at ang buong
Israel ay lumusob sa Gibeton. **28** Sa ikatlong taon ni haring Asa
ng Juda, pinatay ni Baasa si Nadab at naging hari kapalit niya.
29 At nang siya ay naging hari, pinatay ni Baasa ang lahat ng
pamilya ni Jeroboam. Wala siyang iniwang humihinga sa mga
kaapu-apuhan ni Jeroboam; sinira niya ang lipi ng mga hari sa
paraang ito, ayon sa sinabi ni Yahweh kay Ahias ang taga-Shilo
na kaniyang lingkod, **30** para sa mga kasalanan ni Jeroboam at
ang kaniyang pangunguna sa buong Israel sa pagkakasala dahil
ginalit niya si Yahweh, ang Diyos ng Israel. **31** At sa iba pang
mga bagay tungkol kay Nadab, ang kaniyang mga nagawa,
hindi ba ito nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng
mga Hari ng Israel? **32** May digmaan sa pagitan ni Haring Asa
at Haring Baasa ng Israel sa buong buhay nila. **33** Sa ikatlong
taon ni Asa hari ng Judah, nagsimulang maghari sa Israel si
Baasa anak ni Ahias sa Tirza sa loob ng dalwampu't apat na
taon. **34** Ginawa niya ang masama sa paningin ni Yahweh at
lumakad sa yapak ni Jeroboam at sa kaniyang kasalanan na
humikayat sa buong Israel para magkasala.

16 Dumating ang mensahe ni Yahweh kay Jehu na anak
ni Hanani laban kay Baasa, at nagsabing, **2** "Sa kabila ng
pag-angat ko sa iyo mula sa alikabok at paghirang ko sa iyo
bilang pinuno ng aking bayang Israel, lumakad ka sa yapak ni
Jeroboam at hinimok ang aking bayang Israel para magkasala,
upang magalit ako dahil sa kanilang mga kasalanan. **3** Tingnan
mo, tuluyan kong itataboy si Baasa at ang kaniyang pamilya,
at itutulad ko ang iyong pamilya sa pamilya ni Jeroboam na
anak ni Nebat. **4** Kakainin ng mga aso ang sinumang nabibilang
kay Baasa na mamamatay sa lungsod, at ang mga ibon sa

himpapawid ay kakainin ang sinumang mamamatay sa mga
parang.
5 At sa iba pang mga bagay tungkol kay Baasa, ang
kaniyang mga ginawa, ang kaniyang kadakilaan, hindi ba ito
nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng
Israel?
6 Nahimlay si Baasa kasama ng kaniyang mga ninuno at
inilibing sa Tirza, at ang kaniyang anak na si Ela ang naging hari
kapalit niya.
7 Kaya dumating ang mensahe ni Yahweh laban kay
Baasa at sa buo niyang pamilya sa pamamagitan ni propetang
Jehu na anak ni Hanani dahil sa mga masasamang bagay na
ginawa ni Baasa sa paningin ni Yahweh, na nagpagalit sa kaniya
sa pamamagitan ng kaniyang mga ginawa na tulad ng pamilya
ni Jeroboam, at dahil sa pagpatay niya sa buong pamilya ni
Jeroboam.
8 Sa ika-dalawampu't anim na taon ni Asa, hari ng
Juda, si Ela na anak ni Baasa ay nagsimulang maghari sa buong
Israel sa Tirza; siya ay naghari sa loob ng dalawang taon.
9 Ang
kaniyang lingkod na si Zimri, ang pinuno ng kalahati ng kaniyang
mga karuwaheng pandigma, ay nagbalak ng masama laban sa
kaniya. Sa panahong iyon si Ela ay nasa Tirza, na nilalasing ang
sarili sa bahay ni Arza, na namamahala sa buong sambahayan
sa Tirza.
10 Pumasok sa loob si Zimri, sinalakay at pinatay niya
si Ela, at naging hari kapalit niya sa ika-dalawampu't pitong taon
ni Asa hari ng Juda.
11 Noong nagsimulang maghari si Zimri,
pagka-upo niya sa kaniyang trono, pinatay niya ang lahat ng
pamilya ni Baasa. Hindi siya nag-iwan ng buhay, kahit na isang
batang lalaki, maging kamag-anak o kaibigan ni Baasa.
12 Kaya
winasak ni Zimri ang lahat ng pamilya ni Baasa, na gaya ng
sinabi sa kanila ni Yahweh sa pamamagitan ni Jehu na propeta,
13 dahil sa lahat ng mga nagawang kasalanan ni Baasa at ng
kaniyang anak na si Ela, at ng dahil sa hinikayat din din nila ang

Israel para magkasala at galitin si Yahweh, ang Diyos ng Israel,
nang dahil sa kanilang mga diyus-diyosan. **14** At sa iba pang
mga bagay tungkol kay Ela, ang lahat ng kaniyang ginawa, hindi
ba naisulat ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay
ng mga Hari ng Israel? **15** Noong ika-dalawampu't pitong taon ni
Asa hari ng Judah, naghari lamang si Zimri sa loob ng pitong
araw sa Tirzah. Ngayon ang hukbo ay nagkampo sa Gibeton, na
nasa teritoryo ng mga Filisteo. **16** Narinig ng hukbo na nasa
kampo doon na, “Nagtaksil si Zimri at pinatay niya ang hari.”
Kaya sa araw na iyon sa kampo, ang buong Israel ay idineklara
si Omri, ang pinuno ng hukbo, bilang hari sa buong Israel. **17**
Pumunta paakyat si Omri kasama ang buong Israel mula sa
Gibeton, at nilusob ang Tirza. **18** Kaya nang makita ni Zimri
na ang lungsod ay nasakop na, pumunta siya sa tanggulan na
nakadugtong sa palasyo ng hari at sinilaban ang gusali kung
nasaan siya, sa paraang ito namatay siya sa sunog. **19** Ito ay
para sa mga kasalanan na kaniyang ginawa sa paningin ni
Yahweh, sa paglakad sa yapak ni Jeroboam at sa kasalanang
kaniyang mga nagawa, at sa paghimok niya na magkasala ang
Israel. **20** At para naman sa iba pang bagay patungkol kay Zimri,
at sa pag-aklas na ginawa niya, hindi ba nakasulat ang mga iyon
sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? **21**
Pagkatapos ang bayan ng Israel ay nahati sa dalawang bahagi.
Sumunod ang kalahati kay Tibni na anak ni Ginat para gawin
siyang hari at ang kalahati ay sumunod kay Omri. **22** Pero ang
mga taong sumunod kay Omri ay mas malakas kaysa sa mga
sumunod kay Tibni na anak ni Ginat. Kaya namatay si Tibni
at si Omri ang naging hari. **23** Nagsimulang maghari si Omri
sa buong Israel noong ika tatlumpu't isang taon ni haring Asa

sa Juda, at siya ay naghari ng labindalawalang taon. Naghari
siya sa Tirza ng anim na taon. **24** Binili niya ang bulubundukin
ng Samaria kay Semer sa halagang dalawang talentong pilak.
Nagtayo siya ng lungsod sa bulubundukin at tinawag niya itong
Samaria, ayon sa pangalan ni Semer, ang dating may-ari ng
bulubundukin. **25** Ginawa ni Omri ang masamang bagay sa
paningin ni Yahweh at naging masahol pa sa mga nauna sa
kaniya. **26** Dahil sa pagsunod niya sa yapak ni Jeroboam na
anak ni Nebat at sa kasalanan nito, hinikayat niya ang Israel sa
kasalanan na gumalit kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, dahil sa
kanilang mga diyus-diyosan. **27** At para sa iba pang mga bagay
na ginawa ni Omri, at ang lakas ng puwersa na pinakita niya,
hindi ba nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa
Buhay ng mga Hari ng Israel? **28** Pagkatapos, nahimlay si Omri
kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing sa Samaria, si Ahab
na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari. **29** Sa ika-
tatlumpu't walong taon ng pamumuno ni Haring Asa ng Juda, si
Ahab na anak ni Omri ay naging hari sa buong Israel. **30** Naghari
si Ahab na anak ni Omri sa buong Israel nang dalawampu't
dalawang taon. Gumawa ng masama si Ahab sa paningin ni
Yahweh, na mas masahol pa sa mga nauna sa kaniya. **31** Bale
wala lang sa kaniya ang paglakad sa yapak ni Jeroboam na
anak ni Nebat, kaya ginawa niyang asawa si Jezebel na anak
ni Etbaal, hari ng mga taga-Sidon; pumunta siya at sinamba
si Baal at yumukod sa kaniya. **32** Nagtayo siya ng altar para
kay Baal sa tahanan ni Baal, na itinayo niya sa Samaria. **33**
Nagtayo si Ahab ng poste para kay Asera. Gumawa si Ahab
ng mga bagay na mas masahol pa sa mga nauna sa kaniya
na mas lalong ikinagalit ni Yahweh, na Diyos ng Israel. **34** Sa

kaniyang panahon, tinayo muli ni Hiel ang Jerico. Tinayo niya ito
kapalit ang buhay ng kaniyang panganay na anak na si Abiram
at ginawa ang mga tarangkahan kapalit ang buhay ni Segub,
ang kaniyang bunso. Ginawa nila ito dahil sinunod nila ang salita
ni Yahweh na sinabi noong panahon ni Josue anak ni Nun.

17 Sinabihan ni Elias na taga-Tisbe sa Galaad si Ahab,
"Habang si Yahweh, na Diyos ng Israel na aking kinakatawan,
ay totoong buhay, hindi magkakaroon ng hamog o kaya ulan
sa mga susunod na taon hanggang hindi ko sinasabi." **2** Ang
mensahe ng Diyos ay dumating kay Elias, na nagsasabing, **3**
"Lisanin mo ang lugar na ito at pumunta ka pasilangan; magtago
ka sa batis ng Kerit sa silangan ng Jordan. **4** Mangyayari na
iinom ka sa tubig mula sa batis at inutusan ko ang mga uwak na
pakainin ka doon. **5** Kaya umalis si Elias at ginawa ang inutos
ni Yahweh. Pumunta siya para mamuhay sa batis ng Kerit sa
silangan ng Jordan. **6** Dinalhan siya ng mga uwak ng tinapay
at karne sa umaga at sa gabi, at uminom siya mula sa batis.
7 Pero hindi katagalan natuyo ang batis dahil hindi umuulan
sa lupain. **8** Dumating ang mensahe ng Diyos sa kaniya na
nagsasabing, **9** "Bumangon ka, pumunta ka sa Sarepta na sakop
ng Sidon, at doon ka manahan. Tingnan mo, inutusan ko ang
isang balo para alagaan ka. **10** Kaya bumangon siya at pumunta
sa Sarepta, at nang makarating siya sa tarangkahan ng lungsod
isang balo ang namumulot ng mga kahoy. Kaya tinawag niya ito
at sinabi, "Pakidalhan mo naman ako ng kaunting tubig na nasa
banga para maka-inom ako." **11** Habang siya ay papunta para
kumuha ng tubig tinawag siya ni Elias at sinabi, "Pahingi naman
ng tinapay na nasa kamay mo." **12** Sumagot siya, "Si Yahweh
na iyong Diyos ay buhay, wala na akong tinapay, maliban na

lang sa isang dakot ng harina at kaunting mantika sa lalagyan.
Tingnan mo, namulot ako ng dalawang kahoy para lutuin ito para
sa akin at sa anak ko, para kami makakain, at mamatay." **13**
Sinabi ni Elias sa kaniya, "Huwag kang matakot. Pumunta ka at
gawin ang sinabi mo pero magluto ka muna ng maliit na tinapay
at dalhin mo sa akin. At pagkatapos magluto ka na ng para sa
inyo ng anak mo. **14** Dahil sinabi ni Yahweh, na Diyos ng Israel,
"Hindi mauubusan ng laman ang banga ng harina, maging ang
lalagyan ng mantika ay hindi hihinto sa pagdaloy, hanggang sa
magpadala si Yahweh ng ulan sa buong lupain." **15** Pagkatapos,
ginawa niya ang sinabi ni Elias, at siya, si Elias at ang bata ay
kumain nang maraming araw. **16** Hindi naubos ang harina sa
banga maging ang mantika sa lalagyan ay hindi huminto sa
pagdaloy, na siyang sinabi ni Yahweh sa pamamagitan ni Elias.
17 Pagkatapos ng mga pangyayaring ito, nagkasakit ang lalaking
anak ng babae, ang babaeng may-ari ng bahay. Napakalubha
ng kaniyang karamdaman na kaniyang ikinamatay. **18** Kaya
sinabi ng kaniyang ina, "Ano ba ang dinala mo laban sa akin,
lingkod ng Diyos? Pumunta ka ba rito para ipaalala ang aking
kasalanan at patayin ang aking anak?" **19** Pagkatapos sinabi sa
kaniya ni Elias, "Ibigay mo sa akin ang iyong anak." Kinuha ni
Elias ang kaniyang anak at dinala sa taas ng bahay kung saan
siya namamalagi, at inilapag ang bata sa higaan. **20** Tumawag
siya kay Yahweh, "Yahweh aking Diyos, nagdala ka rin ba ng
kapahamakan sa balo na aking tinutuluyan, at pinatay mo ang
kaniyang anak?" **21** At inunat ni Elias nang tatlong beses ang
kaniyang sarili sa bata; tumawag siya kay Yahweh at sinabi,
"Yahweh na aking Diyos, nagmamaka-awa ako sa iyo, ibalik
mo ang buhay ng batang ito." **22** Pinakinggan ni Yahweh ang

tinig ni Elias; ang hininga ng bata ay bumalik sa kanya, at siya
ay nabuhay muli. **23** Kinuha niya ang bata at binaba sa bahay
mula sa silidat sinabi, “Tingnan mo, buhay ang iyong anak.” **24**
Sumagot ang babae kay Elias, “Alam ko na ngayon na ikaw ay
lingkod ng Diyos, at ang salita ni Yahweh mula sa iyong bibig ay
totoo.”
18 Kaya pagkalipas ng maraming araw ang salita ni Yahweh ay
nakarating kay Elias sa ikatlong taon ng tagtuyot nagsasabing,
“Elias ipakita mo ang iyong sarili kay Ahab, at magpapadala ako
ng ulan sa lupain.” **2** At pumunta si Elias at siya ay nagpakita kay
Ahab; ngayon malubha ang taggutom sa Samaria. **3** Tinawag ni
Ahab si Obadias, ang taga pangasiwa ng palasyo. Sa panahong
iyon labis na pinarangalan ni Obadias si Yahweh, **4** dahil
nang ipinapapatay ni Jezebel ang mga propeta ni Yahweh,
sinama ni Obadias ang isandaang propeta at itinago niya sila
ng tig limampo sa isang kuweba, at pinakain niya sila ng
tinapay at tubig. **5** Sinabi ni Ahab kay Obadias, “Lumibot ka sa
lupain sa lahat ng mga bukal ng tubig at batis. Marahil tayo
ay makakahanap ng damo at maililigtas ang mga kabayo at
mga asno para hindi tayo maubusan ng lahat ng hayop.” **6**
Kaya hinati nila ang lupaing kanilang lalakaran at humanap ng
tubig. Si Ahab ay naglakad mag isa, at si Obadias ay umiba
ng daan. **7** Habang si Obadias ay nasa daan, hindi inaasahan
nasalubong siya ni Elias. Nakilala siya ni Obadias at nagpatirapa
sa lupa. Kaniyang sinabi, “ikaw ba ito, ang panginoon kong si
Elias?” **8** Sumagot si Elias, “Ako nga ito. Pumunta ka at sabihin
mo sa iyong panginoon, 'Masdan narito, si Elias.'” **9** Sumagot
si Obadias, “Paano ako nagkasala upang ibibigay ang iyong
lingkod sa kamay ni Ahab, para patayin niya ako? **10** Si Yahweh

ang iyong Diyos ay buhay, walang bansa o kaharian na kung
saan ang aking panginoon ay hindi nagsugo ng kalalakihan para
hanapin ka. Kapag ang isang bansa o kaharian ay nagsasabi,
'Wala rito si Elias,' pinasusumpa sila ni Ahab na hindi ka nila
mahanap. **11** Pero ngayon iyong sinasabi, 'Pumunta ka, at
sabihin mo sa panginoon mo na narito si Elias.' **12** Sa sandaling
ako ay mawalay sa iyo, ikaw ay kaagad daldalhin ng Espiritu ni
Yahweh sa isang lugar na hindi ko alam. Kapag ako ay pumunta
at sabihin kay Ahab, at kung hindi ka niya makita, papatayin
niya ako. Subalit ako, iyong lingkod, ay sumamba kay Yahweh
mula pa sa aking kabataan. **13** Hindi ba sinabi sa inyo, aking
panginoon, kung ano ang aking ginawa nang patayin ni Jezebel
ang mga propeta ni Yahweh, kung paanong tinago ko ang
isang daan na propeta ni Yahweh, tiglampu sa isang kuweba
at pinakain ko sila ng tinapay at tubig? **14** At ngayon sinasabi
mo, 'Pumunta ka at sabihin mo sa iyong panginoon na narito si
Elias', kaya papatayin niya ako.” **15** Sumagot si Elias, “Buhay
si Yahweh ng mga hukbo, sa harapan niya ako ay nakatayo,
tinitiyak ko na ipapakita ko ang aking sarili kay Ahab ngayon.”
16 Kaya si Obadias ay nagpunta para makipagkita kay Ahab;
sinabi niya sa kaniya, at nagpunta si Ahab para makipagkita kay
Elias. **17** Nang makita ni Ahab si Elias, sinabi niya sa kaniya,
“ikaw ba ito, ikaw na gumagawa ng kaguluhan sa Israel?” **18** At
sumagot si Elias, “Hindi ko ginulo ang Israel, pero ikaw at ang
sambahayan ng iyong ama ang nanggugulo sa pamamagitan
ng pagtalikod sa mga utos ni Yahweh at sa pagsunod sa mga
diyus-diyosan ni Baal. **19** Kaya ngayon, magpasabi ka at tipunin
sa akin ang buong Isarel sa Bundok Carmelo, kasama ang 450
propeta ni Baal at apat na raang propeta ni Asera, na kumakain

sa lamesa ni Jezebel." **20** Kaya nagpasabi si Ahab sa lahat ng
tao sa Israel at tinipon ang mga propetang magkakasama sa
Bundok Carmelo. **21** Si Elias ay lumapit sa lahat ng tao at sinabi
niya, "Gaano katagal ninyong babaguhin ang inyong kaisipan?
Kung si Yahweh ay Diyos, sumunod kayo sa kaniya. Ngunit kung
si Baal ay Diyos, sundin siya." Subalit ang mga tao ay hindi
sumagot sa kaniya kahit isang salita. **22** Pagkatapos sinabi ni
Elias sa mga tao, "Ako, ako lamang, ang natitira bilang propeta
ni Yahweh, pero ang mga propeta ni Baal ay 450 kalalakihan.
23 Kaya hayaang bigyan nila tayo ng dalawang toro. Hayaan
silang pumili ng isang toro para sa kanilang sarili at putulin ito
ng pira-piraso, at ilalatag sa kahoy, pero huwag lalagyan ng
apoy sa ilalim nito. Pagkatapos ihahanda ang isang pang toro at
ilalatag sa kahoy, at huwag lalagyan ng apoy sa ilalim nito. **24**
Pagkatapos tatawagin ninyo ang pangalan ng inyong diyos,
at ako ay tatawag sa pangalan ni Yahweh, at ang Diyos na
sasagot sa pamamagitan ng apoy, siya ang magiging Diyos."
Kaya ang lahat ng tao ay sumagot, at sinabi, "Mabuti ito." **25**
Kaya sinabi ni Elias sa mga propeta ni Baal, "Pumili kayo ng
isang toro para sa inyo at mauna na itong ihanda, dahil kayo
ay marami. Pagkatapos tumawag kayo sa inyong diyos, pero
huwag ninyong lagyan ng apoy ang ilalim ng toro." **26** At kanilang
kinuha ang toro na nakalaan sa kanila at inihanda ito, at tinawag
ang pangalan ni Baal mula umaga hanggang sa katanghaliang
tapat, sinasabi, "Baal, pakinggan mo kami. "Pero walang tinig,
o sinumang sumagot. Sila ay nagsayaw sa paligid ng altar
na kanilang ginawa. **27** Sa kinatanghalian tapat kinutya sila
ni Elias at sinabi, "Sumigaw kayo ng malakas! Siya ay diyos!
Marahil siya ay nagiisip, o siya ay nasa palikuran, o siya ay

nasa isang paglalakbay, o marahil siya ay natutulog at dapat
siyang gisingin. 28 “Kaya sila ay sumigaw pa ng mas malakas,
at hiniwa nila ang kanilang sarili, tulad ng kanilang ginagawa,
gamit ang mga espada at mga sibat, hanggang sa umagos ang
dugo sa kanilang sarili. 29 Lumipas ang tanghaling tapat, at sila
ay nahihibang pa rin hanggang sa oras ng pag-aalay handog na
pang gabi, pero walang boses o sinumang sumasagot; wala
kahit sino ang nagbigay pansin sa kanilang mga pagsusumamo.
30 Pagkatapos sinabi ni Elias sa lahat ng tao, “Lumapit kayo sa
akin,” at ang lahat ng tao ay lumapit sa kaniya. Pagkatapos
kaniyang inayos ang altar ni Yahweh na nasira. 31 Kumuha si
Elias ng labing dalawang bato, ang bawat bato na kumakatawan
sa mga lipi ng mga anak ni Jacob — ito ay kay Jacob na ang
salita ni Yahweh ay dumating, sinasabi, Israel ang magiging
iyong pangalan.” 32 Sa pamamagitan ng mga bato ay kaniyang
tinayo ang altar sa pangalan ni Yahweh, at humukay siya ng
isang kanal sa palibot ng altar na ang laki tama lang para
magkasya ang dalawang salop na mga binhi. 33 Pagkatapos
kaniyang inilagay ang kahoy para sa apoy at ang toro ay pinutol
sa piraso, at ipinatong ang mga pira-piraso sa ibabaw ng kahoy.
At kaniyang sinabi,”Punuin ninyo ang apat na tapayan ng tubig
at ibuhos ninyo sa handog na susunugin at sa kahoy.” 34
At kaniyang sinabi, “Gawin ninyo ito ng pangalawang ulit,” at
kanilang ginawa ito sa pangalawang ulit, pagkatapos sinabi niya,
“Gawin ninyo ito sa pangatlong ulit,” at kanilang ginawa ito sa
pangatlong ulit. 35 Ang tubig ay umagos sa palibot ng altar at
napuno ang kanal. 36 Ito ang naganap sa oras ng pag-aalay ng
pang gabing handog, si Elias na propeta ay lumapit at sinabi,
“Yahweh, na Diyos ni Abraham, ni Isaac, at ng Israel, hayaang

malaman sa araw na ito na ikaw ang Diyos sa Israel, at ako ang
iyong lingkod, at aking ginagawa ang lahat ng bagay sa iyong
salita. **37** Pakinggan mo ako, O Yahweh, pakinggan mo ako,
para malaman ng mga tao na ikaw, Yahweh, ay Diyos, at iyong
ibabalik muli ang kanilang puso sa iyong sarili." **38** Pagkatapos
kaagad ang apoy ni Yahweh ay bumaba, at tinupok ang handog
na susunugin, maging ang kahoy, ang mga bato, at ang lupa,
at tinuyo ang tubig na nasa kanal. **39** Nang makita ng buong
bayan ito, sila ay nagpatirapa sa lupa at sinabi, "Si Yahweh, siya
ay Diyos! Si Yahweh, siya Diyos!" **40** Kaya sinabi ni Elias sa
kanila, "Dalhin ninyo ang mga propeta ni Baal. Huwag hayaang
makatakas ni isa sa kanila"' Kaya kinuha sila, at dinala ni Elias
ang mga propeta ni Baal sa ibaba ng batis ng Cison at pinatay
sila roon. **41** Sinabi ni Elias kay Ahab, "Bumangon ka, kumain at
uminom, sapagkat may ingay ng malakas na ulan. **42** Kaya si
Ahab ay bumangon para kumain at para uminom. Pagkatapos si
Elias ay nagpunta sa tuktok ng Carmelo, siya ay yumukod sa
lupa, at inilagay ang kaniyang mukha sa pagitan ng kaniyang
mga tuhod. **43** Kaniyang sinabi sa kaniyang lingkod, "Pumanhik
ka ngayon, tumingin ka sa gawing dagat." Ang kaniyang lingkod
ay pumanhik at tumingin at sinabi, "Wala naman." Kaya sinabi
ni Elias, "Pumunta ka muli, ng pitong ulit." **44** Sa ikapitong ulit
sinabi ng lingkod, "Tingnan mo, may isang ulap na umakyat
mula sa dagat, na kasingliit ng kamay ng isang tao." Sumagot si
Elias, "Pumunta ka at sabihin mo kay Ahab, 'Ihanda mo ang
iyong karwahe, at bumaba bago ka mapigilan ng ulan.'" **45** Di
nagtagal ito ay nangyari na ang kalangitan ay nagdilim sa mga
ulap at hangin, at bumuhos ng napakalakas na ulan. Sumakay si
Ahab at nagpunta kay Jezreel, **46** pero ang kamay ni Yahweh ay

na kay Elias. Sinuksok niya ang kaniyang balabal sa kaniyang
sinturon at naunang tumakbo kay Ahab sa pasukan ng Jezreel.

19 Sinabi ni Ahab kay Jezebel ang lahat ng ginawa ni Elias,
at kung paano niya pinatay ang lahat ng mga propeta sa
pamamagitan ng espada. **2** Pagkatapos nagpadala si Jezebel
ng isang mensahero kay Elias, na nagsasabing, "Nawa'y gawin
sa aking ng mga diyos, ang higit pang masama, kung hindi ko
gagawin ang buhay mo tulad ng buhay ng isa sa mga patay na
propeta sa ganitong oras bukas." **3** Nang marinig iyon ni Elias,
bumangon siya at umalis para sa kaniyang buhay at pumuta sa
Beer-seba, na bahagi ng Juda, at iniwan ang kaniyang mga
lingkod doon. **4** Pero mag-isa lamang siyang naglakbay ng
isang araw patungo sa ilang, at dumating at umupo siya sa
ilalim ng isang puno ng retama. Hiniling niya para sa kaniyang
sarili na maaari na siyang mamatay, at sinabing, "Sobra na ito,
Yahweh; kunin mo na ang aking buhay, dahil hindi ako higit
kaysa sa aking mga patay na ninuno" **5** Kaya humiga siya at
natulog sa ilalim ng puno ng retama; sa hindi inaasahan isang
anghel ang humawak sa kaniya at sinabi sa kaniya, "Bumangon
ka at kumain." **6** Tumingin si Elias, at malapit sa kaniyang
ulunan ay mayroong tinapay na niluto sa uling at isang pitsel
ng tubig. Kaya kinain niya ito at ininom at muling humiga. **7**
Sa pangalawang pagkakataon muling bumalik ang anghel ni
Yahweh at hinawakan siya at sinabi, "Bumangon ka at kumain,
dahil ang iyong paglalakbay ay higit na mas mahirap para sa iyo."
8 Kaya siya ay tumayo at kumain at uminom, at naglakbay siya
sa lakas na mula sa pagkain sa apatnapung araw at apatnapung
gabi sa Horeb, na bundok ng Diyos. **9** Nagpunta siya sa kuweba
doon at nanatili roon. Pagkatapos dumating ang salita ni Yahweh

sa kaniya at sinabi sa kaniya, “Ano ang ginagawa mo dito Elias?”
10 Sumagot si Elias, “Naging napakamasigasig ako para sa
iyo Yahweh, Diyos ng mga hukbo, para sa bayan ng Israel na
tinalikuran ang iyong tipan, sinira ang iyong mga altar, at pinatay
ang iyong mga propeta sa pamamagitan ng espada. Ngayon
ako, ako nalang, ang natira at gusto nila akong patayin.” 11
Sumagot si Yahweh, “Lumabas ka at tumayo sa bundok sa aking
harapan.” Pagkatapos dumaan si Yahweh, at isang napakalakas
na hangin ang humampas sa mga bundok at pinagpira-piraso
ang mga bato sa harapan ni Yahweh, pero si Yahweh ay wala
sa hangin. Pagkatapos ng malakas na hangin, isang lindol ang
dumating, pero wala si Yahweh sa lindol. 12 Pagkatapos ng
lindol isang apoy ang dumating, pero si Yahweh ay wala sa
apoy. Pagkatapos ng apoy, isang maliit na boses ang dumating.
13 Nang marinig ni Elias ang boses, binalot niya ang kaniyang
mukha ng kaniyang balabal, lumabas, at tumayo sa pasukan ng
kuweba. Pagkatapos isang boses ang dumating sa kaniya na
nagsabing, “Ano ang ginagawa mo dito Elias?” 14 Sumagot si
Elias, “Naging napakamasigasig ako para sa iyo Yahweh, Diyos
ng mga hukbo, dahil ang bayan ng Israel ay tinalikuran ang
iyong tipan, sinira ang iyong mga altar, at pinatay ang iyong mga
propeta sa pamamagitan ng espada. Ngayon mag-isa nalang
akong natira at gusto nilang akong patayin.” 15 Pagkatapos
sinabi sa kaniya ni Yahweh, “Bumalik ka sa daan patungo sa
ilang ng Damasco, at kapag nakarating ka doon itatalaga mo si
Hazael bilang hari ng Aram, 16 at itatalaga mo si Jehu anak ni
Nimshi na maging hari sa Israel, at itatalaga mo si Eliseo anak
na lalaki ni Shafat ng Abel Mehola na maging propeta kapalit mo.
17 Mangyayari na papatayin ni Jehu ang sinumang makakatakas

mula sa espada ni Hazael, at papatayin ni Eliseo ang sinumang
makakatakas mula sa espada ni Jehu. **18** Pero mag-iiwan ako
para sa aking sarili ng pitong libong mamamayan ng Israel, na
ang mga tuhod ay hindi pa lumuluhod kay Baal, at ang mga
bibig ay hindi pa humahalik sa kaniya." **19** Kaya umalis si Elias
mula roon at natagpuan si Eliseo anak na lalaki ni Shafat, na
nag-aararo ng labindalawang pamatok na mga baka sa kaniyang
harapan, at siya ang nag-aararo sa ika-labindalawang pamatok.
Lumakad si Elias papalapit kay Eliseo at binalot ang dulo ng
kaniyang balabal sa kaniya. **20** Pagkatapos iniwan ni Eliseo ang
mga baka at sumunod kay Elias; sinabi niya, "Pakiusap hayaan
mong humalik ako sa aking ama at aking ina, at pagkatapos
ako ay susunod sa iyo." Pagkapos sinabi ni Elias sa kaniya,
"Bumalik ka, pero isipin mo kung ano ang ginawa ko sa iyo."
21 Kaya bumalik si Eliseo mula kay Elias at inalis ang ang
pamatok ng mga baka, pinatay ang mga hayop, niluto ang
karne sa pamamagitan ng kahoy mula sa pamatok ng baka
at pagkatapos binigay niya ito sa mga tao at kanilang kinain.
Pagkatapos tumayo siya, at sumunod kay Elias, at naglingkod
siya sa kaniya.

20 Sama-samang tinipon ni Ben Hadad ang hari sa Aram
ang kaniyang buong hukbo; kung saan tatlumput dalawang
mababababang hari na kasama niya, at mga kabayo at mga
karwaheng pandigma. Siya ay nagpunta, at kinubkob ang
Samaria, at nakipaglabanan dito. **2** Siya ay nagpadala ng mga
mensahero sa lungsod kay Ahab sa hari ng Israel, at sinabi sa
kaniya, "Sinasabi ito ni Ben Hadad: **3** Ang iyong pilak at ang
iyong ginto ay akin. Gayon din ang iyong asawa at ng inyong mga
anak, ang mga pinakamahusay, ay akin na ngayon.'" **4** Ang hari

ng Israel ay sumagot at sinabi, “Ito ay ayon sa iyong sinasabi,
panginoon ko, aking hari. Ako at lahat ng akin ay sa iyo.” **5** Ang
mga mensahero ay bumalik at sinabi, “Sinasabi ito ni Ben Hadad,
'Nagpadala ako ng liham sa iyo na nagsasabing kailangang
ibigay mo sa akin ang iyong mga pilak, iyong mga ginto, ang
iyong mga asawa, at iyong mga anak. **6** Pero ipadadala ko sa iyo
ang aking mga lingkod kinabukasan sa ganitong oras, at kanilang
hahalughugin ang iyong bahay at ang mga bahay ng iyong
mga lingkod. Kukunin nila sa sarili nilang mga kamay at aalisin
anuman ang magustuhan ng kanilang mga mata.'” **7** Sama-
samang tinawag ng hari ng Israel ang lahat ng mga nakatatanda
sa lupain at sinabi, “Pakiusap pansinin at tingnan kung paano
ang taong ito ay humahanap ng gulo. Siya ay nagpasabi sa akin
para kunin aking mga asawa, mga anak, at pilak at ginto, at
hindi ako tumatanggi sa kaniya.” **8** Lahat ng mga nakatatanda at
lahat ng tao sinabi kay Ahab, Huwag mong siyang pakinggan o
pag bigyan sa kanilang mga hinihingi.” **9** Kaya sinabi ni Ahab sa
mga mensahero ni Ben Hadad, “Sabihin sa aking panginoon
ang hari, ''Sang-ayon sa lahat ng sinabi na iyong lingkod ng
una, pero hindi ko matatanggap itong pangalawang hinihiling.'”
Kaya ang mensahero ay umalis at ibinalik ang sagot kay Ben
Hadad. **10** Pagkatapos si Ben Hadad ay nagpadala ng kaniyang
sagot kay Ahab, at sinabi, “Gawin nawa ng mga diyos ito sa
akin at mas higit pa, kahit na ang mga abo ng Samaria ay
magiging sapat para sa lahat ng tao na susunod sa akin upang
magkaroon ang bawat isa ng isang dakot.” **11** Ang hari ng Israel
ay sumagot at sinabi, “Sabihin ninyo kay Ben Hadad, 'Walang
sinuman ang nagsusuot ng baluti ang kailangan magyabang na
para itong kaniya nang hinuhubad.'” **12** Narinig ni Ben Hadad

ang mensaheng ito habang sila ay nag-iinuman, siya at ang mga
hari sa ilalim niya na nasa kanilang mga tolda. Inutusan ni Ben
Hadad ang kaniyang mga tauhan, “Ihanay ninyo ang inyong
mga sarili sa pakikidigma.” Kaya inihannda nila ang kanilang
sarili sa pakikidigma para lusubin ang lungsod. **13** Masdan,
isang propeta ay lumapit kay Ahab hari ng Israel at sinabi,
“sinasabi ni Yahweh, 'Nakita mo ba ang lubhang napakaraming
hukbo? Tingnan mo, aking ibibigay ito sa iyong kamay sa araw
na ito, at iyong makikilala na ako si Yahweh.” **14** Sumagot si
Ahab, “Sa pamamagitan nino?” Sumagot at sinasabi ni Yahweh,
“Sa pamamagitan ng mga batang opisyal na naglingkod sa
gobernador sa mga lalawigan.” Pagkatapos sinabi ni Ahab,
“Sino ang magsisimula ng labanan? Sumagot si Yahweh, “Ikaw.”
15 Pagkatapos tinipon ni Ahab ang mga batang pinuno na
naglilingkod sa gobernador sa mga lalawigan. Sila ay 232.
Pagkatapos ay kaniyang tinipon ang lahat ng mga sunadalo, ang
lahat ng hukbo ng Israel, na may bilang na pitong libo. **16** Sila ay
umalis ng tanghaling tapat. Si Ben Hadad ay umiinom at lasing
sa loob ng kaniyang tolda, siya at ang tatlongput dalawang mas
mababang mga hari na tumutulong sa kaniya. **17** Ang mga
batang pinuno na naglilingkod sa gobernador sa mga lalawigan
ang unang lumusob. Pagkatapos ipinaalam kay Ben Hadad ng
mga taga-manman na kaniyang ipinidala, “May mga lalaking
dumarating mula sa Samaria.” **18** Sinabi ni Ben Hadad, “Maging
sila ay lalabas para sa kapayapaan o digmaan, kunin sila ng
buhay.” **19** Kaya ang mga batang pinuno na naglilingkod sa
lalawigan ng gobernador ay lumabas ng lungsod, at ang mga
hukbo ay sumunod sa kanila. **20** Pinatay ng bawat isa ang
kaniyang kalaban, at ang mga Aramina ay tumakas; Hinabol

sila ng Israel. Si Ben Hadad ang hari ng Aram ay tumakas na
nakasakay ng kabayo kasama ang mga ilang mangangabayo.
21 Pagkatapos ang hari ng Israel ay lumabas at sinalakay ang
mga kabayo at mga karwaheng pandigma at pinatay ang mga
maraming Aramean. 22 Kaya ang propeta ay lumapit sa hari ng
Israel at sinabi sa kaniya, “Umalis ka, at palakasin ang iyong
sarili, at unawain at planuhin ano ang iyong ginagawa, dahil
sa pagbabalik ng taon ang hari ng Aram ay babalik muli laban
sa iyo.” 23 Sinabi ng mga lingkod ng hari ng Aram sa kaniya,
“Ang kanilang diyos ay isang diyos sa mga burol. Kaya sila
ay malakas kaisa sa atin. Pero ngayon labanan natin sila sa
kapatagan, at sigurado doon magiging mas malakas tayo sa
kanila. 24 At gawin mo din ito, alisin mo ang mga hari ang bawat
isa sa kanilang pinamumunuan, sa kani-kaniyang tungkulin, at
maglagay ka ng kapitan ng hukbo na kapalit nila. 25 Mag-ipon
ka ng isang hukbo gaya ng hukbo mong nawala, kabayo para sa
kabayo at karwaheng pandigma para sa karwaheng pandigma,
at tayo ay lalaban sa kanila sa kapatagan. kaya sigurado tayo
ay magiging malakas kaysa sa kanila.” Kaya si Ben Hadad ay
nakinig sa kanilang payo at ginawa niya ang minungkahi nila. 26
Makaraan ang simula ng bagong taon, Tinipon ni Ben Hadad ang
mga Aramean at nagpunta sa Aphek para labanan ang Israel.
Ang bayan ng Israel ay tinipon at inarmasan para kalabanin
sila. 27 Ang bayan ng Israel ay nag-kampo sa harapan nila
gaya ng dalawang kawan ng kambing, pero ang kabukiran ay
napuno ng mga Aramean. 28 Pagkatapos isang lingkod ng Diyos
ang lumapit at nagsalita sa hari ng Israel at sinabi, “Sinasabi
ni Yahweh: 'Dahil sinabi ng mga Aramean na si Yahweh ay
diyos ng mga burol, pero hindi siya ang diyos sa mga lambak,

ilalagay ko sa iyong kamay ang malakas na hukbong ito, at
inyong malalaman na ako si Yahweh.'" **29** Kaya ang mga hukbo
ay nagkampo ng magkatapat ng pitong araw. Pagkatapos sa
ikapitong araw ay sinimulan ang labanan. Ang bayan ng Israel
ay pumatay ng isang daang libong hukbo ng Aramea sa loob
ng isang araw. **30** Ang natira ay tumakas sa Aphek, sa loob
ng lungsod, at nabagsakan ng pader ang dalawangput pitong
libong sundalo na natira. At tumakas si Ben Hadad at nagpunta
sa loob ng lungsod, sa loob ng isang silid. **31** Sinabi ng mga
lingkod kay Ben Hadad, "Tingnan mo ngayon, narinig namin na
ang mga hari ng sambahayan ng Israel ay maawaing mga hari.
Pakiusap hayaan ninyo kaming maglagay ng sako sa aming
mga baywang at lubid sa aming mga ulo at pumunta sa hari ng
Israel. Marahil maari ka pa niyang buhayin. **32** Kaya naglagay
sila ng sako sa kanilang baywang at lubid sa kanilang mga ulo
at pagkatapos pumunta sila sa hari ng Israel at sinabi, "Sinabi
ng iyong lingkod na si Ben Hadad, 'Pakiusap hayaan mo akong
mabuhay.'" Sinabi ni Ahab, "Siya ba ay buhay pa? Siya ay aking
kapatid." **33** Ngayon ang mga lalaki ay nakikinig sa anumang
palatandaan mula kay Ahab, kaya sila ay mabilis na sumagot
sa kaniya, "Oo, ang iyong kapatid na si Ben Hadad ay buhay
pa." Pagkatapos sinabi ni Ahab, "Umalis ka at dalhin siya."
Pagkatapos si Ben Hadad pumunta sa kaniya, at pinasakay
siya ni Ahab sa kaniyang karwahe. **34** Sinabi ni Ben Hadad kay
Ahab, "Aking ibabalik sa iyo ang lungsod na kinuha ng aking
ama mula sa iyong ama, at ikaw ay maaring gagawa para sa
iyong sarili ng mga pamilihan sa Damasco, gaya ng ginagawa
ng aking ama sa Samaria." Sumagot si Ahab, "Hahayan kitang
lumaya dahil sa kasunduang ito." Kaya gumawa ng kasunduan si

Ahab sa kaniya at hinayaan siyang umalis. **35** May isang lalaki,
isa sa mga anak ng propeta, sinabi sa kaniyang kapwa propeta
sa pamamagitan ng salita ni Yahweh, “Pakiusap saktan mo
ako.” Pero ang lalaki ay tumangging saktan siya. **36** Pagkatapos
sinabi ng propeta sa kaniyang kapwa propeta, “Dahil hindi mo
sinunod ang tinig ni Yahweh, sa sandaling iwanan mo ako,
isang leon ang papatay sa iyo.” At sandaling iniwan siya ng
lalaking iyon, isang leon ang nakatagpo sa kaniya at pinatay
siya. **37** Pagkatapos nakatagpo ang propeta ng isa pang lalaki
at sinabi, “Pakiusap saktan mo ako.” Kaya sinaktan siya ng
lalaki at sinugatan siya. **38** Pagkatapos ang propeta ay umalis at
hinintay ang hari sa daan; siya ay nagpanggap na may isang
benda sa kaniyang mga mata. **39** At nang dumaan ang hari,
sinigawan ng propeta ang hari at sinabi, “Ang iyong lingkod ay
nagmula sa kainitan ng labanan, at isang sundalo ang huminto
at nagdala ng isang kalaban sa akin at sinabi, 'Bantayan mo
ang taong ito. Kung sa anumang paraan ay makatakas siya,
sa gayon ang iyong buhay ay magiging kapalit ng kaniyang
buhay, kung hindi magbabayad ka ng isang talentong pilak.' **40**
Pero dahil ang iyong lingkod ay abala parito at paroon, ang
iyong kalabang sundalo ay nakatakas.” Pagkatapos sinabi ng
hari ng Israel sa kaniya, ito ang iyong magiging kaparusahan -
ikaw mismo ang nagtakda nito. **41** Pagkatapos nagmamadaling
inalis ng propeta ang benda ng kaniyang mga mata, at nakilala
siya ng hari ng Israel na siya ay isa sa mga propeta. **42** Sinabi
ng propeta sa hari, “Sinasabi ni Yahweh, 'Dahil nakawala sa
iyong kamay ang lalake na aking hinatulan ng kamatayan, ang
iyong buhay ay magiging kapalit ng kaniyang buhay, at ang
iyong bayan para sa kaniyang bayan.'” **43** Kaya ang hari ng

Israel ay umuwi sa kaniyang bahay ng nagdaramdam at galit, at
nagpunta sa Samaria.

21 Dumating ang araw na si Nabot ang taga-Jezreel ay
nagkaroon ng ubasan sa Jezreel, malapit sa palasyo ni Ahab,
hari ng Samaria. 2 Nakipag-usap si Ahab kay Nabot, sinasabing,
“Ibigay mo sa akin ang iyong ubasan, para magkaroon ako ng
hardin para sa gulay, dahil malapit ito sa aking bahay. Bilang
kapalit, bibigyan kita ng mas magandang ubasan, o, kung gusto
mo, babayaran ko ang halaga nito sa pera.” 3 Sumagot si Nabot
kay Ahab, “Nawa'y ipagbawal ni Yahweh na dapat kong ibigay
sa iyo ang lupain na ipinamana ng aking mga ninuno.” 4 Kaya
umuwi si Ahab sa kaniyang palasyo nagdadamdam at galit
dahil sa sagot na ibinigay sa kaniya ni Nabot na taga-Jezreel,
“Hindi ko ibibigay sa iyo ang ipinamana ng aking mga ninuno.”
Humiga siya sa kaniyang higaan, ibinaling ang kaniyang mukha,
at tumangging kumain ng kahit anong pagkain. 5 Pinuntahan
siya ng kaniyang asawang si Jezebel at sinabi sa kaniya, “Bakit
napaka lungkot ng iyong puso, kaya ba hindi ka kumain ng
pagkain?” 6 Sumagot siya sa kaniya, “Nakipag-usap ako kay
Nabot na taga-Jezreel at sinabi ko sa kaniya, 'Ibigay mo sa
akin ang iyong ubasan kapalit ng pera, o kung ikalulugod mo,
bibigyan kita ng ibang ubasan na magiging iyo.' At sumagot siya,
'Hindi ko ibibigay sa iyo ang aking ubasan.'” 7 Kaya sumagot
ang kaniyang asawang si Jezebel, “Hindi ba't pinamumunuan
mo pa rin ang kaharian ng Israel? Bumangon ka at kumain;
hayaan mo ang iyong puso na magsaya. Kukunin ko ang
ubasan ni Nabot na taga-Jezreel para sa iyo.” 8 Kaya sumulat si
Jezebel ng mga liham sa pangalan ni Ahab, sinelyuhan ito ng
kaniyang mga selyo, at pinadala ito sa mga nakatatanda at sa

mayayaman na nakaupo na kasama niya sa mga pagpupulong,
at sa naninirahan malapit kay Nabot. **9** Kaniyang isinulat sa
liham, “Maghayag ng isang pag-aayuno at iupo si Nabot ng
mataas sa mga tao. **10** Maglagay ng dalawang lalaking hindi
tapat kasama niya at hayaan silang tumestigo laban sa kaniya,
na magsasabing, 'Sinumpa mo ang Diyos at ang hari.'” At ilabas
ninyo siya at pagbabatuhin hanggang mamatay. **11** Kaya ang
mga tao sa kaniyang lungsod, ang mga nakatatanda at ang
mayayaman na naninirahan sa kaniyang lungsod, ay ginawa ang
inilarawan ni Jezebel sa kanila, gaya ng nasusulat sa mga liham
na kaniyang pinadala sa kanila. **12** Naghayag sila ng isang pag-
aayuno at inupo si Nabot ng mataas sa mga tao. **13** Dumating
ang dalawang lalaki at umupo sa harapan ni Nabot; tumestigo
sila laban kay Nabot sa presensya ng mga tao, na nagsasabing,
“Isinumpa ni Nabot ang Diyos at ang hari.” Pagkatapos siya
ay nilabas nila sa lungsod at pinagbabato hangggang siya ay
mamatay. **14** Pagkatapos ang mga nakatatanda ay nagpadala
ng ulat kay Jezebel na nagsasabing, “Pinagbabato si Nabot at
ngayon ay patay na. **15** At nang marinig ni Jezebel na si Nabot
ay pinagbabato at patay na, sinabi niya kay Ahab, “Bumangon
ka at kunin ang ubasan ni Nabot na taga-Jezreel, na kaniyang
tinangging ibigay sa iyo kapalit ng pera, dahil si Nabot ay hindi
na buhay, pero patay na.” **16** Nang marinig ni Ahab na patay
na si Nabot, bumangon siya at bumaba sa ubasan ni Nabot
na taga-Jezreel at kinuha ito. **17** Pagkatapos ang salita ni
Yahweh ay dumating kay Elias na taga-Tisbe, na nagsasabing,
18 “Bumangon ka at makipagkita kay Ahab na hari ng Israel, na
naninirahan sa Samaria. Siya ay nasa ubasan ni Nabot, kung
saan siya nagpunta para kunin ito. **19** Dapat kang makipag-

usap sa kaniya at sabihin na sinasabi ni Yahweh, 'Pumatay ka
ba at nagkamkam ng ari-arian?' At sasabihin mo sa kaniya na
sinasabi ni Yahweh, 'Sa lugar kung saan dinilaan ng mga aso
ang dugo ni Nabot, didilaaan ng mga aso ang iyong dugo, oo,
ang iyong dugo.' **20** Sinabi ni Ahab kay Elias, “Natagpuan mo
ba ako, aking kaaway?” Sumagot si Elias, “Natagpuan kita,
dahil ipinagbili mo ang iyong sarili para gumawa ng kung ano
ang masama sa paningin ni Yahweh. **21** Sinasabi ito sa iyo ni
Yahweh: 'Masdan mo, magdadala ako sa iyo ng sakuna at lubos
na uubusin at kukunin mula sa iyo ang bawat batang lalaki
at alipin at malayang lalaki sa Israel. **22** Ang pamilya mo ay
gagawin kong tulad sa pamilya ni Jeroboam anak ni Nebat, at
tulad ng pamilya ni Baasa anak ni Ahias, dahil ginalit mo ako at
inakay ang Israel na magkasala.' **23** Nagsalita rin si Yahweh
ukol kay Jezebel, na nagsasabing, 'Kakainin ng mga aso si
Jezebel sa pader ng Jezreel.' **24** Sinumang nabibilang kay Ahab
at ang mamamatay sa lungsod—kakainin ng aso ang taong
iyon. At sinumang mamamatay sa bukid—kakainin ang taong
iyon ng mga ibon sa himpapawid.” **25** Walang katulad si Ahab,
na ibinenta ang kaniyang sarili para gumawa ng kasamaan
sa paningin ni Yahweh, na kaniyang asawa na si Jezebel ay
inudyukan na magkasala. **26** Gumawa si Ahab ng nakasusuklam
na mga gawain para sa mga diyus-diyosang kaniyang sinundan,
tulad nalang ng ginawa ng mga taga-Amoreo, silang mga inalis
ni Yahweh sa harapan ng bayan ng Israel. **27** Nang marinig ni
Ahab ang mga salitang ito, pinunit niya ang kaniyang kasuotan
at nagsuot ng damit na sako sa kaniyang katawan at nag-
ayuno, at nahiga na nakadamit ng sako at naging labis na
malungkot. **28** Pagkatapos ang salita ni Yahweh ay dumating

kay Elias na taga-Tisbe, na nagsasabing, 29 “Nakita mo ba kung
paano ibinaba ni Ahab ang kaniya sarili sa aking harapan? Dahil
ibinaba niya ang kaniyang sarili sa aking harapan, hindi ko na
dadalhin ang darating na sakuna sa kaniyang panahon; dadalhin
ko ang sakunang ito sa panahon ng kaniyang anak na lalaki at
sa kaniyang pamilya.”
22 Lumipas ang tatlong taon na walang digmaan sa pagitan ng
Aram at Israel. 2 Pagkatapos nangyari ito sa ikatlong taon, si
Jehoshafat hari ng Judah ay pumunta sa hari ng Israel. 3 Ngayon
sinabi ng hari ng Israel sa kaniyang mga lingkod, “Alam ba ninyo
na sa atin ang Ramot Galaad, pero wala tayong ginagawa para
makuha ito mula sa kamay ng hari ng Aram?” 4 Kaya sinabi
niya kay Jehoshafat, “Sasama ka ba sa akin sa pakikidigma
sa Ramot Galaad?” Sumagot si Jehoshafat sa hari ng Israel,
“Ako ay tulad mo, ang aking bayan ay tulad ng iyong bayan, at
aking mga kabayo ay tulad ng iyong mga kabayo. 5 Sinabi ni
Jehoshafat sa hari ng Israel, “Pakiusap humingi ka ng gabay
mula sa salita ni Yahweh kung ano ang dapat mong unang
gawin.” 6 Pagkatapos pinagtipon-tipon ng hari ng Israel ang
mga propeta, na apat na daang mga lalaki, at sinabi sa kanila,
“Dapat ba akong pumunta sa Ramot Galaad para makipaglaban,
o hindi dapat?” Sinabi nila, “Lumusob tayo, dahil ilalagay ito ng
Panginoon sa kamay ng hari.” 7 Pero sinabi ni Jehoshafat “Wala
na bang iba pang propeta ni Yahweh kung saan maaaring tayo
makakuha ng payo?” 8 Sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat,
“Mayroon pang isang tao na maaari tayong manghingi ng payo
mula kay Yahweh para tulungan tayo, si Micaya anak ni Imla,
pero ayoko sa kaniya dahil hindi siya nagpropesiya ng kahit
anong magandang bagay tungkol sa akin, kundi mga kahirapan

lamang.” Pero sinabi ni Jehoshafat, “Nawa'y hindi ito sabihin ng
hari” **9** Pagkatapos ang hari ng Israel ay tumawag ng opisyal
at nag-utos na “Ngayon din ay dalhin si Micaya anak ni Imla.”
10 Ngayon si Ahab na hari ng Israel at si Jehoshafat na hari
ng Juda ay nakaupo sa kanilang trono, nakasuot ng kanilang
kasuotang pang hari, sa isang malawak na lugar sa tarangkahan
ng Samaria, at lahat ng mga propeta ay nagsasabi ng hula sa
kanilang harapan. **11** Gumawa si Zedekias anak na lalaki ni
Caanana ng mga sungay na bakal at sinabi, “Ito ang sinasabi
ni Yahweh: 'Sa pamamagitan ng mga ito mapapaatras ninyo
ang mga Arameo hanggang sila ay maubos.” **12** At pareho ang
ipinahayag ng lahat ng mga propeta na sinasabi, “Lusubin natin
ang Ramot Galaad at mananalo, dahil ibinigay ito ni Yahweh sa
kamay ng hari.” **13** Ang mensahero na nagpunta para tawagin si
Micaya ay sinabi sa kaniya, “Ngayon masdan mo, ang mga salita
ng mga propeta ay naghahayag ng magagandang bagay sa hari
sa iisang bibig. Hayaan ang iyong mga salita ay maging tulad ng
isa sa kanila at magsabi ng magagandang bagay.” **14** Sumagot
si Micaya, “Habang nabubuhay si Yahweh, ito ang sinasabi niya
sa akin na aking sasabihin.” **15** Nang lumapit siya sa hari, sinabi
sa kaniya ng hari, “Micaya, dapat ba kaming pumunta sa Ramot
Galaad upang makipaglaban, o hindi?' Sumagot si Micaya,
“Lumusob tayo at manalo. Ilalagay ito ni Yahweh sa kamay ng
hari.” **16** Pagtapos sinabi sa kaniya ng hari, “Gaano karaming
beses ko ba dapat ipag-utos sa iyo na katotohanan lamang
ang sasabihin sa akin sa pangalan ni Yahweh?” **17** Kaya sinabi
ni Micaya, “Nakita ko ang lahat ng mga Israelita na nagkalat
sa mga kabundukan, tulad ng mga tupa na walang pastol, at
sinabi ito ni Yahweh, 'Walang pastol ang mga ito. Pabakilin ang

bawat tao sa kanilang mga tahanan ng payapa.'" 18 Kaya sinabi
ng hari ng Israel kay Jehoshafat, “Hindi ba't sinabi ko na sa
iyo na hindi siya magsasabi ng magandang pahayag tungkol
sa akin, puro kapahamakan lamang?” 19 Pagkatapos sinabi ni
Micaya, “Gayuman pakinggan ang salita ni Yahweh: Nakita ko
si Yahweh na nakaupo sa kaniyang trono, at lahat ng hukbo
sa langit ay nakatayo sa tabi niya sa kaniyang kanang kamay
at sa kaniyang kaliwa. 20 Sinabi ni Yahweh, 'Sino ang mag-
uudyok kay Ahab, para siya ay maaaring lumusob at matalo sa
Ramot-Galaad?' at may isang sumagot sa ganitong paraan, at
sumagot ang isa pa sa ganoong paraan. 21 Pagkatapos isang
espiritu ang lumapit, tumayo sa harapan ni Yahweh, at sinabi,
'Ako ang mag-uudyok sa kaniya.' Sinabi sa kaniya ni Yahweh,
'Paano?' 22 Sumagot ang espiritu, 'Lalabas ako at magiging
isang mapanlinlang na espiritu sa bibig ng lahat ng kaniyang
mga propeta.' Sumagot si Yahweh, 'Uudyukan mo siya, at ikaw
rin ay magtatagumpay. Pumunta ka na ngayon at gawin iyon.'
23 Ngayon masdan mo, inilagay ni Yahweh ang mapanlinlang
na espiritu sa lahat ng bibig nitong mga propeta mong ito,
at si Yahweh ay naghanda ng pagkawasak para sa iyo.” 24
Pagkatapos si Zedekias anak na lalaki ni Cananaa, ay umakyat,
sinampal si Micaya sa pisngi, at sinabi, “Aling daan ang tinahak
ng Espiritu ni Yahweh para umalis sa akin upang magsalita
sa iyo?” 25 Sumagot si Micaya, “Masdan ito, malalaman mo
sa araw na iyon, kapag tumakbo ka papunta sa isang kaloob-
loobang kwarto para magtago.” 26 Sinabi ng hari ng Israel sa
kaniyang lingkod, “Hulihin si Micaya at dalhin siya kay Amon,
ang gobernador sa lungsod, at kay Joas, aking anak na lalaki.
Sabihin sa kaniya, 27 'Sinabi ng hari, ilagay ang lalaking ito sa

bilangguan at pakainin ng kaunting tinapay at kaunting tubig,
hanggang sa makarating akong ligtas.'" **28** Pagkatapos sinabi
ni Micaya. "Kung makakabalik ka ng ligtas, hindi nangusap
sa akin si Yahweh," at dinagdag pa niya, "Pakinggan niyo ito,
lahat kayong mga tao." **29** Kaya si Ahab, ang hari ng Israel, at
Jehoshafat, ang hari ng Juda, ay pumunta sa Ramot Galaad. **30**
Sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat, "Magbabalatkayo ako at
pupunta sa isang labanan, pero isuot mo ang iyong pangharing
kasuotan." Kaya nagbalatkayo ang hari at nagpunta sa labanan.
31 Ngayon inutusan ng hari ng Aram ang tatlumpu't dalawang
mga kapitan ng mga karwaheng pandigma, na nagsasabi,
"Huwag niyong lusubin ang hindi mahalaga o mahalagang mga
kawal. Sa halip, ang hari ng Israel lamang ang lusubin ninyo."
32 Nang makita ng mga kapitan ng mga karwaheng pandigma si
Jehoshafat sinabi nila, "Siguradong iyon ang hari ng Israel."
Lumiko sila at nilusob siya, kaya sumigaw si Jehoshafat. **33**
Nang makita ng mga pinuno ng mga karwaheng pandigma
na hindi iyon ang hari ng Israel, huminto sila sa pagtugis sa
kaniya. **34** Ngunit isang lalaki ang basta nalang nagpalipad ng
kaniyang palaso at tinamaan ang hari ng Israel sa pagitan ng
dugtungan ng kaniyang mga baluti. Pagkatapos sinabi ni Ahab
sa nagpapatakbo ng kaniyang karwaheng pandigma, "Umikot at
dalhin ako palabas sa labanang ito, dahil lubha akong sugatan."
35 Lalong sumidhi ang labanan nang araw na iyon, at ang hari
ay nanatili sa kaniyang karwaheng pandigma laban sa mga
Arameo. Namatay siya ng gabing iyon. dumaloy ang dugo sa
kaniyang sugat hanggang sa ilalim ng kaniyang karwaheng
pandigma. **36** Pagkatapos ng paglubog ng araw, isang sigaw ang
narinig ng buong hukbo, na nagsasabing, "Bawat lalaki ay dapat

bumalik sa kaniyang lungsod, at bawat lalaki ay bumalik na sa
kaniyang rehiyon!" **37** Kaya si haring Ahab ay namatay at dinala
sa Samaria, at inilibing nila siya sa Samaria. **38** Hinugasan nila
ang karwaheng pandigma sa paliguan ng Samaria, at ang mga
aso ay dinilaan ang kaniyang dugo (Ito ay kung saan naliligo ang
mga babaeng bayaran), gaya ng inihayag na salita ni Yahweh.
39 Para sa ibang bagay na ukol kay Ahab, lahat ng kaniyang
ginawa, ang bagay na garing na kaniyang itinayo, at lahat ng
mga lungsod na kaniyang itinatag, hindi ba nakasulat ito sa
Ang Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel?
40 Kaya natulog si Ahab kasama ng kaniyang mga ninuno,
at si Ahazias kaniyang anak ay naging hari kapalit niya. **41**
Pagkatapos si Jehoshafat anak na lalaki ni Asa ay nagsimulang
maghari sa Juda sa ikaapat na taon ni Ahab hari ng Israel.
42 Si Jehoshafat ay tatlumpu't limang taon nang magsimula
siyang maghari, at namuno siya sa Jerusalem nang dalawampu't
limang taon. Ayuba ang pangalan ng kaniyang ina, na anak na
babae ni Silhi. **43** Lumakad siya sa kaparaanan ni Asa, kaniyang
ama; hindi niya sila tinalikuran; ginawa niya kung ano ang tama
sa paningin ni Yahweh. Gayunman, ang mga dambana ay
hindi parin inalis. Patuloy na nag-aalay at nagsusunog ng mga
insenso ang mga tao sa mga dambana. **44** Nakipagkasundo si
Jehoshafat sa hari ng Israel. **45** Para sa ibang bagay na ukol
kay Jehoshafat, at ang kalakasan na kaniyang ipinakita, at kung
paano niya pinagtagumpayan ang digmaan, hindi ba ang mga
ito ay nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga
Hari ng Juda? **46** Inalis niya mula sa lupain ang mga natirang
mga lalaki at babaeng bayaran sa sagradong lugar na nanatili
sa mga araw ng kaniya Amang si Asa. **47** Walang hari sa Edom,

pero isang pumapangalawa ang namuno doon. 48 Gumawa ng
pangkaragatang barko si Jehoshafat; Pupunta sila sa Ofir para
sa ginto, pero hindi sila natuloy dahil ang mga barko ay nawasak
sa Ezion Geber. 49 Pagkatapos sinabi ni Ahazias anak na lalaki
ni Ahab kay Jehoshafat, “Hayaan ang aking mga lingkod na
maglayag kasama ng iyong mga lingkod sa mga barko.” Pero
hindi ito pinayagan ni Jehoshafat. 50 Natulog si Jehoshafat
kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing kasama nila sa
lungsod ni David, na kaniyang ninuno; si Jehoram ang kaniyang
anak na lalaki ang naging hari kapalit niya. 51 Nagsimulang
maghari si Ahazias sa Israel sa Samaria nang ika-labing pitong
taon ni Jehoshafat hari ng Juda, at naghari siya ng dalawang
taon sa Israel. 52 Ginawa niya kung ano ang masama sa
paningin ni Yahweh at lumakad sa kaparaanan ng kaniyang
ama, sa paraan ng kaniyang ina, at sa paraan ng anak na lalaki
ni Jeroboam na anak na lalaki ni Nebat, na nagdala sa Israel
para magkasala. 53 Pinaglingkuran niya at sinamba si Baal at
kaniyang ginalit si Yahweh, na Diyos ng Israel, ginalit, gaya ng
ginawa ng kaniyang ama.

2 Mga Hari

1 Nang namatay si Ahab, nagrebelde ang Moab laban sa Israel.
2 Pagkatapos, nahulog si Ahazias sa balkonahe sa taas ng
kaniyang tulugan sa Samaria, at nagkaroon ng malubhang
karamdaman. Kaya nagpadala siya ng mga mensahero at sinabi
sa kanila, “Pumunta kayo at tanungin si Baal-zebub, ang diyos
ng Ekron, kung gagaling pa ako sa karamdamang ito.” **3** Pero
sinabi ng anghel ni Yahweh kay Elias ang taga-Tisbe, “Tumayo
ka at puntahan ang mga mensahero ng hari ng Samaria, at
tanungin mo sila, 'Dahil ba walang Diyos sa Israel kaya kayo
pupunta para sumangguni kay Baal-zebub ang diyos ng Ekron?
4 Dahil dito, ito ang sabi ni Yahweh, “Hindi ka na makakabangon
sa higaan kung saan ka bumabangon; sa halip, tiyak kang
mamamatay.” Pagkatapos umalis si Elias. **5** Nang bumalik ang
mga mensahero kay Ahazias, sinabi niya sa kanila, “Bakit kayo
bumalik?” **6** Sinabi nila sa kaniya, “Isang lalaki ang lumapit
sa amin na nagsabi, 'Bumalik kayo sa haring nagpadala sa
inyo, at sabihin sa kaniya, “Sinabi ito ni Yahweh: 'Dahil ba
walang Diyos sa Israel kaya kayo pupunta para sumangguni
kay Baal-zebub ang diyos ng Ekron? Dahil dito, hindi ka na
makakabangon sa hingaan kung saan ka bumabangon; sa halip,
tiyak kang mamamatay.” **7** Sinabi ni Ahazias sa kaniyang mga
mensahero, “Anong klaseng tao siya, ang taong lumapit sa
inyo at sinabi ang mga salitang ito? **8** Sumagot sila sa kaniya,
“Nakasuot siya ng damit na gawa sa buhok at mayroong balat
na sinturon na nakasuot sa kaniyang baywang.” Kaya sumagot
ang hari, “Si Elias iyon na taga-Tisbe.” **9** Pagkatapos nagpadala
ang hari ng kapitan kasama ang limampung sundalo para kay
Elias. Nagpunta ang kapitan kay Elias kung saan nakaupo siya

sa tuktok ng burol. Nagsalita ang kapitan sa kaniya, ikaw na
lingkod ng Diyos, sinabi ng hari, 'Bumaba ka.'" **10** Sumagot
si Elias at sinabi sa kapitan, “kung ako ay lingkod ng Diyos,
bumaba sana ang apoy mula sa kalangitan at sunugin ka at
ang limampung sundalo mo.” Pagkatapos bumaba ang apoy
mula sa kalangitan at sinunog siya at kaniyang limampung
sundalo. **11** Muling nagpadala si Haring Ahazias ng isa pang
kapitan na may kasamang limampung sundalo para kay Elias.
Sinabi ng kapitan kay Elias, “Ikaw na lingkod ng Diyos, sabi ng
hari, 'Magmadali kang bumaba.'" **12** Sumagot si Elias at sinabi
sa kanila, “Kung ako ay lingkod ng Diyos, bumaba sana ang
apoy mula sa kalangitan at sunugin ka at iyong limampung
sundalo.” Muli, bumaba ang apoy ng Diyos mula sa kalangitan
at sinunog siya at kaniyang limampung sundalo. **13** Ganun pa
man, nagpadala muli ang hari ng ikatlong grupo ng limampung
mandirigma. Umakyat ang kapitan, lumuhod sa harap ni Elias, at
nagmakaawa sa kaniya at sinabi, “Ikaw na lingkod ng Diyos,
nagmamakaawa ako na ang buhay ko at buhay ng limampung
alipin mo ay maging mahalaga sa iyong paningin. **14** Tunay
nga na bumaba ang apoy mula sa kalangitan at sinunog ang
unang dalawang kapitan kasama ng kanilang mga tauhan, pero
ngayon hayaan mo sana na maging mahalaga ang buhay ko
sa iyong paningin.” **15** Kaya nagsabi ang anghel ni Yahweh
kay Elias, “Bumaba ka kasama niya. Huwag kang matakot sa
kaniya.” Kaya tumayo si Elias at bumaba kasama niya papunta
sa hari. **16** Pagkatapos, sinabi ni Elias kay Ahazias, “Ito ang
sinabi ni Yahweh, 'Nagpadala ka ng mga mensahero para
sumangguni kay Baal-zebub ang diyos ng Ekron? Dahil ba
walang Diyos sa Israel na maaari mong tanungan ng kaalaman?

Kaya ngayon, hindi ka na makakabangon sa hingaan kung saan
ka bumabangon; sa halip, tiyak kang mamamatay." **17** Kaya
namatay si Haring Ahazias ayon sa mga salita ni Yahweh na
binanggit ni Elias. Nagsimulang maghari si Joram kapalit niya,
sa ikalawang taon, si Jehoram anak ni Jehoshafat ang naging
hari ng Juda, dahil walang anak si Ahazias. **18** Para sa ibang
mga bagay na tungkol kay Ahazias, hindi ba sila nakasulat sa
Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga Hari ng Israel?

2 At nangyari, nang kukunin na ni Yahweh si Elias paakyat sa
langit sa pamamagitan ng ipu-ipo, umalis si Elias kasama si
Eliseo sa Gilgal. **2** Sinabi ni Elias kay Eliseo, "Pakiusap, manatili
ka rito dahil pinapadala ako ni Yahweh sa Bethel." Sumagot
si Eliseo, "Hanggang nabubuhay si Yahweh at hanggang
nabubuhay ka, hindi kita iiwan." Kaya pumunta sila sa Bethel. **3**
Pumunta ang mga anak ng mga propeta na nasa Bethel kay
Eliseo at sinabi sa kaniya, "Alam mo ba na kukunin ni Yahweh
ang panginoon mo ngayong araw na ito?" Sumagot si Eliseo,
"Oo, alam ko, pero huwag ninyo ng banggitin iyon." **4** Sinabi
ni Elias sa kaniya, "Eliseo, pakiusap, manatili ka rito, dahil
pinapadala ako ni Yahweh sa Jerico." At sumagot si Eliseo,
"Hanggang nabubuhay si Yahweh at hanggang nabubuhay ka,
hindi kita iiwan." Kaya nagpunta sila sa Jerico. **5** Pagkatapos
pumunta ang mga anak ng mga propeta kay Eliseo na nasa
Jerico at sinabi sa kaniya, "Alam mo ba na kukunin ni Yahweh
ang panginoon mo ngayong araw na ito?" Sumagot si Eliseo,
"Oo, alam ko, pero huwag ninyo ng banggitin iyon." **6** Pagkatapos
sinabi ni Elias sa kaniya, "Eliseo, pakiusap, manatili ka rito, dahil
pinapadala ako ni Yahweh sa Jordan." At sumagot si Eliseo,
"Hanggang nabubuhay si Yahweh at hanggang nabubuhay ka,

hindi kita iiwan." Kaya nagtungo ang dalawa. **7** Kinalaunan,
limampung anak ng mga propeta ang tumayo sa harap ng dalawa
habang nakatayo sa kabilang dako ng Jordan. **8** Hinubad ni Elias
ang kaniyang balabal, tinupi, at hinampas ang tubig gamit ito.
Nahati sa dalawang bahagi ang ilog kaya nakalakad ang dalawa
sa tuyong lupa. **9** At iyon nga ang nangyari pagkatapos nilang
tumawid sa kabila, sinabi ni Elias kay Eliseo, "Hilingin mo sa akin
ang ibig mong gawin ko para sa iyo bago ako kunin sa piling
mo." Sumagot si Eliseo, "Kung maaari hayaan mong mapunta
sa akin ang dalawang ulit ng iyong espiritu." **10** Sumagot si
Elias, "Humihiling ka ng mahirap na bagay. Gayun pa man, kung
makikita mo ako kapag kinuha ako mula sa iyo, mangyayari
ito sa iyo, pero kung hindi, hindi mangyayari iyon." **11** Habang
naglalakad sila at nag-uusap, biglang may isang karwahe ng
apoy at mga kabayong apoy ang lumitaw, na nagpahiwalay sa
kanila, at nilipad pataas si Elias sa pamamagitan ng ipu-ipo sa
langit. **12** Nakita iyon ni Eliseo at nanangis, "Ama ko, ama ko,
ang mga karwahe ng Israel at kanilang kabalyero!" Hindi na niya
nakita si Elias, at hinawakan ang kaniyang damit at pinunit sa
dalawang bahagi. **13** Dinampot niya ang nahulog na balabal
mula kay Elias, at bumalik sa pampang ng Jordan para tumayo
roon. **14** Hinampas niya ang tubig gamit ang nahulog na balabal
ni Elias at sinabi, "Nasaan si Yahweh, ang Diyos ni Elias?" Nang
hinampas niya ang tubig, nahati ito sa dalawalang bahagi at
tumawid si Eliseo. **15** Nang nakita ng mga anak ng mga propeta
na mula sa Jerico na nakatawid siya, sinabi nila, "Napunta ang
espiritu ni Elias kay Eliseo!" Kaya nagpunta sila para salubungin
siya, at iniyuko ang kanilang mga sarili sa lupa sa kaniyang
harapan. **16** Sinabi nila sa kaniya, "Tingnan mo, may limampung

malalakas na lalaki mula sa iyong mga alipin. Hinihiling namin
na ipadala mo sila para hanapin ang iyong panginoon, kung
sakali na kinuha siya ng Espiritu ni Yahweh at hinagis sa ilang
bundok o ilang lambak." Sumagot si Eliseo, "Hindi, huwag ninyo
silang ipadala." **17** Pero nang napilit nila si Eliseo hanggang sa
mahiya na siya, sinabi niya, "Ipadala ninyo na sila." Pagkatapos
nagpadala sila ng limampung kalalakihan, at naghanap sila
ng tatlong araw, pero hindi siya nahanap. **18** Bumalik sila kay
Eliseo, habang nanatili siya sa Jerico, at sinabi niya sa kanila,
"Hindi ba sinabi ko na sa inyo, 'Huwag na kayong pumunta'?" **19**
Sinabi ng mga lalaki sa lungsod kay Eliseo, "Nagmamakaawa
kami sa iyo, nakikita mo na mabuti ang kalagayan ng lungsod na
ito, gaya ng nakikita ng panginoon ko, pero madumi ang tubig at
hindi mabunga ang lupain." **20** Sumagot si Eliseo, "Magdala
kayo sa akin ng bagong mangkok at lagyan ito ng asin," kaya
dinala nila iyon sa kaniya. **21** Nagpunta si Eliseo sa bukal ng
tubig at tinapon ang asin doon; at kaniyang sinabi, "Sinabi ito ni
Yahweh, 'Pinagaling ko na ang tubigang ito. Mula sa oras na
ito, walang ng kamatayan at lupaing hindi mamumunga,'" **22**
Kaya gumaling ang tubigan sa araw ding iyon, sa pamamagitan
ng mga salita na sinabi ni Eliseo. **23** Pagkatapos pumunta si
Eliseo mula roon hanggang sa Bethel. Habang papunta siya sa
kaniyang daraanan, may mga batang lalaki ang lumabas mula
sa lungsod at hinamak siya; sinabi nila sa kaniya," Umakyat
ka, kalbo! Umaakyat ka, kalbo!" **24** Tumingin si Eliseo sa
kaniyang likuran at nakita sila; tumawag siya kay Yahweh para
sumpain sila. Pagkatapos dalawang babaeng oso ang lumabas
sa kakahuyan at sinugod ang apatnapu't dalawang bata. **25**

Pagkatapos pumunta si Eliseo mula roon sa Bundok Carmel, at
mula roon bumalik siya sa Samaria.

3 Ngayon sa ikalabing walong taon na paghahari ni haring
Jehosafat hari ng Juda, si Joram anak ni Ahab ay nagsimulang
maghari sa buong Israel sa Samaria; naghari siya ng
labindalawang taon. **2** Gumawa siya ng kasamaan sa paningin ni
Yahweh, pero hindi gaya ng kaniyang ama at ina; dahil tinanggal
niya ang sagradong posteng bato ni Baal na ginawa ng kaniyang
ama. **3** Gayun pa man, sumunod siya sa mga kasalanan ni
Jeroboam anak ni Nebat, na nagsanhi sa Israel na magkasala;
hindi siya lumayo sa kanila. **4** Ngayon, nagparami ng tupa si
Mesa hari ng Moab. Kailangan niyang magbigay sa hari ng
Israel ng 100, 000 kordero at 100, 000 ng balahibo ng tupa. **5**
Pero pagkatapos mamatay ni haring Ahab, nagrebelde ang hari
ng Moab laban sa hari ng Israel. **6** Kaya sa oras na iyon, iniwan
si Haring Joram ang Samaria para tipunin ang mga Israelita
para sa digmaan. **7** Nagpadala siya ng mensahe kay Jehosafat
hari ng Juda, nagsasabing, “nagrebelde ang hari ng Moab laban
sa akin. Sasamahan mo ba ako sa labanan sa Moab?” Sumagot
si Jehosafat, “Pupunta ako. Ikaw at ako ay iisa, ang aking bayan
ay iyong bayan, ang aking mga kabayo ay iyong mga kabayo.”
8 Pagkatapos kaniyang sinabi, “Saang daanan tayo lulusob?”
sumagot si Jehosafat, “Sa daanan sa disyerto ng Edom.” **9** Kaya
ang mga hari ng Israel, Juda, at Edom ay naglakad nang halos
paikot ng pitong araw. Walang tubig ang matagpuan para sa
mga hukbo, ni para sa mga kabayo o ibang mga hayop. **10** Kaya
sinabi ng hari ng Israel, “Ano ito? Tinawag ba ni Yahweh ang
tatlong hari ng magkakasama para talunin ng Moab?” **11** Pero
sinabi ni Jehosafat, “Wala ba ritong propeta ni Yahweh, para

makapagsangguni tayo kay Yahweh sa pamamagitan niya?” Isa
sa mga alipin ng hari ng Israel ang sumagot at sinabi, “Nandito
si Eliseo anak ni Safat, ang nagbuhos ng tubig sa mga kamay
ni Elias.” **12** Sinabi ni Jehosafat, “Nasasakaniya ang salita ni
Yahweh.” Kaya pinuntahan siya ni Jehosafat hari ng Israel, at ng
hari ng Edom. **13** Sinabi ni Eliseo sa hari ng Israel, “Ano ang
kinalaman ko sa iyo? Pumunta ka sa mga propeta ng iyong ama
at ina.” Kaya sinabi ng hari ng Israel sa kaniya, “Hindi, dahil
tinawag kaming tatlong hari ni Yahweh, para matalo kami ng
Moab.” **14** Sumagot si Eliseo, “Hanggang nabubuhay si Yahweh
ng mga hukbo, na siyang aking pinanaligan, kung hindi ko lang
totoong ginagalang ang presensya ni Jehosafat hari ng Juda,
ni hindi kita papansinin, o titingnan. **15** Pero magdala kayo
ngayon ng isang manunugtog.” At nang tapos na ang pagtugtog
ng manunugtog ng alpa, lumapit ang kamay ni Yahweh kay
Eliseo. **16** Sinabi niya, “Sinabi ito ni Yahweh, 'Gawan ninyo ang
tuyong ilog na ito ng maraming kanal.' **17** Dahil sinabi ito ni
Yahweh, 'Hindi kayo makakakita ng hangin, ni makakakita ng
ulan, pero mapupuno ng tubig ang ilog na ito, at iinom kayo,
ikaw at inyong mga baka at lahat ng inyong mga alagang hayop.'
18 Madaling bagay lamang ito sa paningin ni Yahweh. Bibigyan
niya din kayo ng tagumpay laban sa mga Moabita. **19** Lulusob
kayo sa bawat matitibay na lungsod at magagandang lungsod,
puputulin ang bawat magagandang puno, ihihinto ang lahat ng
tubig na bukal, at sisirain ang bawat magagandang bahagi ng
lupain sa pamamagitan ng bato.” **20** Kaya kinaumagahan, nang
halos oras na ng paghahandog ng alay, dumating ang tubig
sa direksyon ng Edom; napuno ang bansa ng tubig. **21** Nang
narinig ng lahat ng Moabita na dumating ang mga hari para

lumaban sa kanila, tinipon nila ang kanilang mga sarili, lahat
nang may kakayahan na magsuot ng baluti, at tumayo sila sa
hangganan. **22** Gumising sila nang maaga at sumalamin ang
araw sa tubig. Nang nakita ito ng mga Moabita, ang tubig sa
kanilang banda, mukhang kasing pula ng dugo. **23** Sumigaw sila,
"Dugo ito! Tiyak na nawasak na ang mga hari, at pinatay nila ang
isa't-isa! Kaya ngayon, Moab, Nakawan na natin sila!" **24** Nang
dumating sila sa kampo ng Israel, binigla sila ng mga Israelita at
nilusob ang mga Moabita, na tumakas mula sa kanila. Hinabol
ng mga hukbo ng Israel ang mga Moabita sa kabilang lupain
at pinatay sila. **25** Winasak ng Israel ang mga lungsod, at sa
bawat magagandang bahagi ng lupain, naghahagis ang bawat
tao ng bato at napuno ng bato ang mayabong na mga sakahan.
Pinahinto nila ang lahat ng bukal ng tubig at pinutol ang lahat
ng magagandang puno, maliban lamang sa Kir-Haseret, kung
saan iniwan nila ang mga bato sa lugar. Pero inatake ito ng mga
sundalong may tirador. **26** Nang nakita ni Haring Mesa ng Moab
na natalo na sila sa laban, sinama niya ang pitong-daan na mga
lalaking gumagamit ng espada para lusubin ang hari ng Edom,
pero nabigo sila. **27** Pagkatapos, sinama niya ang kaniyang
panganay, na maghahari sana pagkatapos niya, hinandog niya
ito bilang susunuging alay sa pader. Kaya nagkaroon ng labis na
galit laban sa Israel, at iniwan ng hukbo ng Israelita si Haring
Mesa at bumalik sa kanilang sariling lupain.

4 Ngayon, nagpuntang umiiyak ang isa sa mga asawa ng mga
anak ng mga propeta kay Eliseo, sinabing, "Ang iyong lingkod
na aking asawa ay patay na, at alam mo na may takot ang iyong
lingkod kay Yahweh. Ngayon pumunta ang nagpapautang para
kunin ang aking dalawang anak para maging mga alipin niya." **2**

Kaya sinabi ni Eliseo sa kaniya, “Ano ang magagawa ko para sa
iyo?” Sinabi niya, “Ang iyong lingkod ay walang kahit ano sa
bahay, maliban sa palayok ng langis.” **3** Pagkatapos, sinabi ni
Eliseo, “Umalis ka para manghiram ng mga tapayan na walang
laman sa iyong mga kapit-bahay. Manghiram ka ng marami
hangga't maaari. **4** Pagkatapos kailangan mo pumunta sa loob
ng bahay mo at isara ang pinto sa likod mo at ng iyong mga
anak, at ibuhos ang langis sa mga tapayan na iyon; itabi mo ang
mga tapayan na napuno.” **5** Kaya iniwan niya si Eliseo at sinara
ang pinto sa likod niya at kaniyang mga anak. Nagdala sila ng
mga tapayan para sa kaniya, at pinuno ang mga ito ng langis. **6**
Nang napuno na ang mga lagayan, sabi niya sa kaniyang mga
anak, “Magdala pa kayo ng isa pang tapayan.” Pero ang sabi
ng anak niya sa kaniya, “Wala ng mga tapayan.” Pagkatapos,
huminto na sa pagdaloy ng langis. **7** Pagkatapos, bumalik siya
at sinabi sa lingkod ng Diyos. Sabi niya, “Pumunta ka roon,
ibenta mo ang langis; bayaran mo ang iyong utang, at mamuhay
kasama ng iyong mga anak sa mga natira.” **8** Isang araw,
naglakad si Eliseo sa Sunem kung saan nakatira ang isang
mahalagang babae; pinilit niyang kumain sila ng magkasama.
Kaya sa madalas na pagdaan ni Eliseo, siya ay humihinto para
kumain doon. **9** Sinabi ng babae sa kaniyang asawa, “Tingnan
mo, nalaman ko na ang lalaking ito na laging dumadaan dito
ay lingkod ng Diyos. **10** Gumawa tayo ng maliit na silid sa
bubungan para kay Eliseo, at maglagay tayo ng higaan, upuan,
at lampara. Pagkatapos, kapag pumunta siya sa atin, mananatili
na siya roon.” **11** Kaya nang dumating ang araw na bumalik si
Eliseo para huminto roon, nanatili siya sa silid at nagpahinga
roon. **12** Sinabi ni Eliseo sa kaniyang lingkod na si Gehazi,

“Tawagin mo ang Sunamita.” Nang tinawag niya ito, tumayo ang
babae sa harap niya. **13** Sinabi ni Eliseo sa lingkod, “Sabihin mo
sa babae na, 'Ginawa mo ang lahat ng abalang ito para alagaan
kami. Ano ang maaari kong gawin para sa iyo? Gusto mo bang
kausapin namin ang hari para sa iyo o sa pinuno ng hukbo?'”
Sumagot siya, 'Namuhay ako kasama ang aking sariling bayan.”
14 Kaya sinabi ni Eliseo, “Ano pala ang maaari nating gawin
para sa kaniya?” Sumagot si Gehazi, “Tunay nga, wala siyang
anak, at matanda na ang kaniyang asawa.” **15** Kaya sumagot si
Eliseo, “Tawagin mo siya.” Nang siya ay tinawag niya, tumayo
siya sa pintuan. **16** Sinabi ni Eliseo, “Sa parehong oras ng taong
ito, pagkatapos ng isang taon, makakahawak ka ng isang anak.”
Sinabi niya, “Hindi, aking panginoon at lingkod ng Diyos, huwag
kang magsinungaling sa iyong alipin.” **17** Pero nagdalang-tao
ang babae at nanganak ng isang lalaki sa parehong panahon ng
sumunod na taon, tulad ng sinabi ni Eliseo sa kaniya. **18** Nang
lumaki na ang bata, pumunta siya sa kaniyang ama, na kasama
ng mga taga-ani. **19** Sinabi niya sa kaniyang ama, “Ang ulo ko,
ang ulo ko.” Sabi ng kaniyang ama sa kaniyang alipin, “Buhatin
mo siya sa kaniyang ina.” **20** Nang binuhat siya at dinala ang
bata sa kaniyang ina, umupo ang bata sa tuhod ng kaniyang
ina hanggang tanghali at pagkatapos ay namatay. **21** Kaya
tumayo ang babae at hiniga ang bata sa higaan ng lingkod ng
Diyos, sinara ang pinto, at umalis. **22** Tinawag niya ang kaniyang
asawa, at sinabi, “Pakiusap magpadala ka sa akin ng isa sa
mga alipin at isa sa mga asno para ako ay makapagmadali
sa lingkod ng Diyos at makabalik agad.” **23** Sinabi ng asawa
niya, “Bakit gusto mong pumunta sa kaniya ngayong araw na
ito? Hindi naman Kapistahan ng Bagong Buwan o Araw ng

Pamamahinga." Sumagot siya. "Magiging maayos din ang lahat."
24 Pagkatapos, sinakyan niya ang asno at sinabi sa kaniyang
alipin, "Bilisan mo ang pagmamaneho; huwag kang babagal
hangga't hindi ko sinasabi." 25 Kaya pumunta siya sa lingkod ng
Diyos sa Bundok Carmel. Nang nakita siya ng lingkod ng Diyos
sa malayo, sinabi niya kay Gehazi kaniyang alipin, "Tingnan mo,
paparating na ang Sunamita. 26 Pakiusap, tumakbo ka para
salubungin siya at sabihin mo sa kaniya, 'Maayos ba ang lahat
sa iyo at iyong asawa at anak'" Sumagot siya, "Maayos naman."
27 Nang pumunta siya sa lingkod ng Diyos sa bundok, hinawakan
niya ang paa ng lingkod ng Diyos. Lumapit si Gehazi para ilayo
siya pero sinabi ng lingkod ng Diyos, "Pabayaan mo siya, dahil
siya ay malungkot, at tinago ni Yahweh ang problema sa akin, at
walang siyang sinabi sa akin." 28 Pagkatapos kaniyang sinabi,
"Humingi ba ako sa iyo ng anak, aking panginoon? Hindi ba
sinabi ko sa iyo na, 'Huwag mo akong linlangin'?" 29 Pagkatapos
sinabi ni Eliseo kay Gehazi, "Magdamit ka para sa paglalakbay
at kunin mo ang aking tungkod. Pumunta ka sa bahay niya. Kung
may makakasalubong ka, huwag mo siyang batiin, at kung may
babati sa iyo, huwag mo siyang sagutin. Ilagay mo ang tungkod
ko sa mukha ng bata." 30 Pero sinabi ng ina ng bata, "Hanggang
nabubuhay si Yahweh, at hanggang nabubuhay ka, hindi kita
iiwan." Kaya tumayo si Eliseo at sinundan siya. 31 Nagmadaling
nauna sa kanila si Gehazi at nilagay ang tungkod sa mukha ng
bata, pero hindi ito nagsalita o nakarinig. Kaya bumalik si Gehazi
para salubungin si Eliseo at sinabi sa kaniya, "Hindi nagising ang
bata." 32 Nang dumating si Eliseo sa bahay, patay na ang bata
at nasa higaan pa rin. 33 Kaya pumasok si Eliseo at sinara ang
pinto at nanalangin kay Yahweh. Umakyat siya at dinapaan ang

bata; 34 nilagay ang bibig niya sa bibig ng bata, kaniyang mata
sa mata ng bata, at kaniyang kamay sa kamay ng bata. Inunat
niya ang kaniyang sarili sa bata, at nag-init ang katawan ng bata.
35 Pagkatapos tumayo si Eliseo at naglakad sa silid at umakyat
muli at inunat ang kaniyang sarili sa bata. Bumahing ang bata
ng pitong beses at binuksan ang kaniyang mga mata! 36 Kaya
tinawag ni Eliseo si Gehazi, "Tawagin mo ang Sunamita!" Kaya
tinawag niya ito, at nang pumunta siya sa silid, sabi ni Eliseo,
"Kunin mo ang iyong anak." 37 Pagkatapos nagpatirapa siya sa
lupa at yumuko sa lupa, at pagkatapos kinuha ang kaniyang
anak at umalis. 38 Pagkatapos pumunta muli si Eliseo sa Gilgal.
Mayroong taggutom doon sa lupain, at umupo sa kaniyang tabi
ang mga anak ng mga propeta. Sinabi niya sa mga alipin, "Ilagay
ninyo ang malaking palayok sa apoy at magluto ng nilaga para
sa mga anak ng mga propeta." 39 Ang isa sa kanila ay pumunta
sa sakahan para maglikom ng mga gulay. Nakahanap siya ng
ligaw na punong ubas at nakalikom ng sapat na ligaw na mga
gulay para punuin ang tupi ng kaniyang balabal. Hiniwa nila ang
mga ito at nilagay sa nilaga, pero hindi nila alam kung anong uri
ang mga iyon. 40 Kaya binuhos nila ang nilaga para kainin ng
mga tao. Kinalaunan, habang kumakain sila, sumigaw sila at
sinabi, "Lingkod ng Diyos, may kamatayan sa palayok!" At hindi
na sila makakain. 41 Pero sinabi ni Eliseo, "Magdala ng ilang
harina." Hinagis niya ito sa palayok at sinabi, "Ibuhos ninyo ito
para sa mga tao, para makakain sila." At wala ng anumang
bagay ang nakakasakit sa loob ng palayok. 42 Isang lalaking
taga-Baal-salisa ang lumapit sa lingkod ng Diyos at nagdala
ng labingdalawang trigong tinapay sa kaniyang sako mula sa
bagong ani, at sariwang aning butil. Sinabi niya, "Ibigay mo ito sa

mga tao para makakain sila.” 43 Sinabi ng kaniyang alipin, “Ano,
dapat ko ba itong ihain sa harapan ng isang-daang lalaki?” Pero
sinabi ni Eliseo, “Ibigay mo ito sa mga tao, para makakain sila,
dahil sinabi ito ni Yahweh, 'Kakain sila at magkakaroon pa ng
tira.'” 44 Kaya hinain ito ng kaniyang alipin sa kanilang harapan;
kumain sila, at may mga natira pa, gaya ng pinangakong salita
ni Yahweh.

5 Ngayon si Naaman, pinuno ng hukbo ng hari ng Aram, ay
magiting at marangal sa paningin ng kaniyang panginoon, dahil
sa pamamagitan niya, binigyan ng tagumpay ni Yahweh ang
Aram. Malakas din siya at matapang pero isa siyang ketongin. 2
Lumusob ang mga Aramean nang grupo grupo at dinakip ang
isang batang babae mula sa lupain ng Israel. Pinaglingkuran
niya ang asawa ni Naaman. 3 Sinabi ng dalaga sa kaniyang
madrasta, “Sana kasama ng amo ko ang propeta na nasa
Samaria! Tiyak pagagalingin niya ang ketong ng panginoon ko.”
4 Kaya sinabi ni Naaman sa hari ang sinabi ng dalaga mula sa
lupain ng Israel. 5 Kaya sinabi ng hari ng Aram, “Lumakad ka, at
magpapadala ako ng liham sa hari ng Israel.” Umalis si Naaman
na may baong sampung talentong pilak, anim na libong piraso ng
ginto, at sampung pamalit na damit. 6 Dinala rin niya ang liham
sa hari ng Israel na nagsasabing, “Kapag dumating ang sulat
na ito sa iyo, makikita mong pinadala ko si Naaman na aking
lingkod sa iyo para pagalingin mo siya sa kaniyang ketong.” 7
Nang mabasa ng hari ng Israel ang liham, pinunit niya ang damit
niya at sinabing, “Diyos ba ako, para pumatay at magbigay ng
buhay kaya nais ng lalaking ito na pagalingin ko ang isang tao
sa kaniyang ketong? Mukhang naghahamon siya ng away.” 8
Kaya nang marinig ni Eliseo, ang lingkod ng Diyos, na pinunit ng

hari ng Israel ang kaniyang damit, nagpadala siya ng mensahe
sa hari nagsasabing, “Bakit mo pinunit ang iyong mga damit?
Papuntahin mo siya sa akin at malalaman niyang may propeta
sa Israel.” **9** Kaya dumating si Naaman kasama ng kaniyang
mga kabayo at karwahe at tumayo sa pinto ng bahay ni Eliseo.
10 Nagpadala si Eliseo ng mensahero sa kaniya, sinasabing,
“Lumublob ka sa Jordan ng pitong beses, at maibabalik ang
kutis mo; ikaw ay magiging malinis.” **11** Pero nagalit si Naaman
at umalis, sinasabing, “Tingnan mo, akala ko siguradong lalabas
siya para sa akin at tatayo at tatawag sa pangalan ni Yahweh
na kaniyang Diyos, at ikukumpas ang kamay niya sa buong
katawan ko para pagalingin ako sa aking ketong. **12** Hindi ba't
ang Abana at Farfar, mga ilog ng Damasco, ay mas malinis
kaysa lahat ng tubig sa Israel? Hindi ba pwedeng doon ako
maligo para maging malinis?” Kaya tumalikod siya at umalis
nang galit na galit. **13** Pagkatapos lumapit ang mga lingkod ni
Naaman at kinausap siya, “Ama, kung inutusan ka ng propeta
ng isang mahirap na bagay, hindi mo ba gagawin ito? Paano pa
kaya kung magsabi siya sa iyo ng isang simpleng bagay gaya
ng, 'Lumublob ka para maging malinis ka?'” **14** Kaya nagpunta
siya at lumublob ng pitong beses sa Jordan bilang pagsunod sa
mga tagubilin ng lingkod ng Diyos. Bumalik ang kaniyang kutis,
tulad ng kutis ng isang maliit na bata, at siya ay gumaling. **15**
Bumalik si Naaman sa lingkod ng Diyos, siya at ang lahat ng
kaniyang kasama, at lumapit sila sa harap niya. Sinabi niya,
“Alam kong wala nang ibang diyos sa buong mundo maliban sa
Israel. Kaya pakiusap, tanggapin mo ang regalong ito mula sa
iyong lingkod.” **16** Pero tumugon si Eliseo, “Hangga't nabubuhay
si Yahweh na aking pinaglilingkuran, hindi ako tatanggap ng

anumang bagay.” Pinilit ni Naaman si Eliseo na tanggapin ang
regalo pero tumanggi ito. **17** Kaya sinabi ni Naaman, “Kung
hindi, maaari mo ba akong bigyan ng lupa na kayang dalhin ng
dalawang mola, dahil simula ngayon, ang iyong lingkod ay hindi
na maghahandog, ni mag-aalay sa sinumang diyos maliban kay
Yahweh. **18** Pero patawarin sana ni Yahweh ang iyong lingkod
sa isang bagay na ito, iyon ay, kapag pumunta ang hari sa
tahanan ni Rimmon para sumamba roon, at kumapit siya sa
kamay ko, at yumuko ako sa tahanan ni Rimmon. Patawarin
nawa ni Yahweh ang iyong lingkod sa bagay na ito.” **19** Sinabi ni
Eliseo sa kaniya, “Humayo ka nang mapayapa.” Kaya umalis si
Naaman. **20** Hindi pa siya nakakalayo sa kaniyang paglalakbay
nang si Gehazi lingkod ni Eliseo na lingkod ng Diyos ay sinabi
sa kaniyang sarili, “Kinaawaan ng panginoon ko si Naaman na
Aramean sa pamamagitan ng hindi pagtanggap ng mga regalo
mula sa kamay niya na kaniyang dinala. Hangga't nabubuhay si
Yahweh, hahabulin ko siya at tatanggap ako ng anumang bagay
mula sa kaniya.” **21** Kaya sumunod si Gehazi kay Naaman.
Nang nakita ni Naaman na may taong sumusunod sa kaniya,
bumaba siya mula sa kaniyang karwahe para salubungin siya at
sinabing, “Maayos lang ba ang lahat?” **22** Sinabi ni Gehazi,
“Maayos naman ang lahat. Pinadala ako ng aking panginoon,
sinasabing, 'May lumapit sa akin mula sa bansa sa burol ng
Efraim, dalawang lalaki na anak ng mga propeta. Pakiusap
bigyan mo sila ng isang talentong pilak at dalawang pamalit
na damit.” **23** Tumugon si Naaman, “Masaya akong bigyan
ka ng dalawang talento.” Hinimok ni Naaman si Gehazi at
nagtali ng dalawang talentong pilak sa dalawang sisidlan, na
may dalawang pamalit na damit, at ipinapasan ito sa kaniyang

dalawang lingkod na nagdala ng mga sisidlan ng pilak para kay
Gehazi. 24 Nang dumating si Gehazi sa burol, kinuha niya ang
sisidlan ng pilak mula sa mga kamay nila at tinago ang mga
ito sa bahay; pinaalis niya ang mga lingkod at umalis sila. 25
Nang pumasok si Gehazi at humarap sa kaniyang amo, sinabi ni
Eliseo, “Saan ka nanggaling, Gehazi?” Tumugon siya, “Diyan-
diyan lang nagpunta ang iyong lingkod.” 26 Sinabi ni Eliseo kay
Gehazi, “Hindi ba kasama mo ang espiritu ko nang huminto ang
karwahe ng lalaking iyon para salubungin ka? Ito ba ang oras
para tumanggap ng pera, damit, mga olibong halamanan at
mga ubasan, mga tupa, mga baka, at mga lingkod na lalaki at
babae? 27 Kaya ang ketong ni Naaman ay papasa-iyo at iyong
mga kaapu-apuhan magpakailanaman.” Kaya umalis si Gehazi
sa kaniyang harapan, isang ketongin na kasing puti ng bulak.

6 Sinabi ng mga anak ng mga propeta kay Eliseo, “Ang
lugar kung saan kami nakatira kasama ka ay masyadong
maliit para sa ating lahat. 2 Hayaan mo kaming pumunta sa
Jordan, at magputol ng puno roon at magtayo ng matitirahan.”
Tumugon si Eliseo sinabing, “Sige.” 3 Sinabi ng isa sa kanila,
“Pakiusap samahan mo ang iyong mga lingkod.” Sumagot si
Eliseo, “Sasama ako.” 4 Kaya sumama siya sa kanila, at nang
makarating sila sa Jordan, nag-umpisa silang magputol ng mga
puno. 5 Pero habang nagpuputol ang isa sa kanila, nalaglag
ang ulo ng palakol sa tubig; sumigaw siya at sinabinig, “Naku,
panginoon, hiniram ko lang iyon!” 6 Kaya sinabi ng lingkod
ng Diyos, “Saan ito nahulog?” Tinuro ng lalaki kay Eliseo ang
lugar. Pumutol siya ngayon siya ng isang patpat, tinapon ito
sa tubig at pinalutang ang palakol. 7 Sinabi ni Eliseo, “Kunin
mo.” Kaya inabot ito ng lalaki ng kaniyang kamay. 8 Ngayon

nakikipagdigma ang hari ng Aram laban sa Israel. Sumangguni
siya sa kaniyang mga lingkod, sinasabing, “Ang kampo ko ay
nasa ganitong lugar.” **9** Kaya nagpunta ang lingkod ng Diyos sa
hari ng Israel, sinasabing, “Sikapin ninyong hindi dumaan sa
lugar na iyon, dahil ang mga Aramean ay bababa roon.” **10**
Pagkatapos nagpadala ang hari ng Israel ng mga tauhan sa
lugar na iyon kung saan binalaan siya ng lingkod ng Diyos.
Iniligtas siya ng babalang iyon ng ilang beses. **11** Gulong-gulo
ang isip ng hari ng Aram dahil sa babalang ito, at tinawag niya
ang kaniyang mga lingkod at sinabi sa kanila, “Wala ba sa
inyo ang magsasabi kung sino sa inyo ang pumapanig sa hari
ng Israel?” **12** Kaya sinabi ng isa sa kaniyang mga lingkod,
“Hindi, panginoong hari, dahil si Eliseo na propeta ng Israel
ang nagsasabi sa hari ng Israel ng mga sinasabi mo sa iyong
silid!” **13** Tumugon ang hari, “Humayo kayo at tingnan ninyo
kung nasaan si Eliseo nang makapagpadala ako ng mga tauhan
para dakpin siya.” At sinabi sa kaniya, “Nasa Dotan siya.” **14**
Kaya nagpadala ang hari ng mga kabayo, mga karwahe at
isang malaking hukbo sa Dotan. Dumating sila nang gabi at
pinalibutan ang lungsod. **15** Nang ang alipin ng lingkod ng Diyos
ay maagang bumangon at lumabas, pagmasdan mo, isang
malaking hukbo at mga kabayo ang nakapaligid sa lungsod.
Sinabi ng kaniyang alipin sa kaniya, “Panginoon! Anong gagawin
natin?” **16** Sumagot si Eliseo, “Huwag kang matakot, dahil
ang mga kasama natin ay higit na mas marami kumpara sa
kanila.” **17** Nanalangin si Eliseo at sinabing, “Yahweh, Nakiki-
usap ako na buksan mo ang mga mata niya nang makakita
siya.” Kaya't binuksan ni Yahweh ang mga mata ng kaniyang
alipin at nakakita siya. Ang bundok ay puno ng mga kabayo at

karwahe na nag-aapoy sa paligid ni Eliseo! **18** Nang bumaba
ang mga Aramean sa kaniya, nanalangin si Eliseo kay Yahweh
at sinabing, “Hinihiling kong bulagin mo sila.” Kaya't binulag sila
ni Yahweh, gaya ng hiling ni Eliseo. **19** Pagkatapos sinabi ni
Eliseo sa mga Aramean, “Hindi ito ang daan, ni ito ang lungsod.
Sumunod kayo sa akin at dadalhin ko kayo sa taong hinahanap
ninyo.” At dinala niya sila sa Samaria. **20** Nang dumating sila
sa Samaria, sinabi ni Eliseo, “Buksan mo ang mga mata nila,
Yahweh, nang makakita sila.” Binuksan ni Yahweh ang mga
mata nila at nakakita sila, at nakita nilang nasa gitna sila ng
lungsod ng Samaria. **21** Nang makita sila ng hari ng Israel,
sinabi niya kay Eliseo, “Ama, dapat ko na ba silang patayin?
Papatayin ko na ba sila?” **22** Sumagot si Eliseo, “Huwag mo
silang patayin. Papatayin mo ba silang mga kinuha mong bihag
gamit ang espada at pana mo? Maghain ka ng tinapay at tubig
sa kanila para makakain at makainom sila at makapunta sa
kanilang panginoon.” **23** Kaya't naghain ng pagkain ang hari
para sa kanila, at nang nakakain at nakainom sila, pinalaya
niya sila at pinabalik sa kanilang panginoon. Ang mga grupo
ng sundalong Aramean na iyon ay hindi bumalik sa lupain ng
Israel nang mahabang panahon. **24** Matapos nito, tinipon ni Ben
Hadad, hari ng Aram, ang lahat ng kaniyang hukbo at lumusob
sa Samaria at binihag ito. **25** Kaya't nagkaroon ng matinding
taggutom sa Samaria. Binihag nila ito hanggang ang isang asno
ay maibenta sa halagang walumpung pirasong pilak, at ikaapat
na bahagi ng isang kab ng dumi ng kalapati sa halagang limang
pirasong pilak. **26** Habang dumadaan ang hari ng Israel sa
may pader, isang babae ang umiyak sa kaniya, sinasabing,
“Tulungan mo ako, panginoong hari.” **27** Sinabi niya, “Kung hindi

ka tinutulungan ni Yahweh, paano kita matutulungan? Mayroon
bang nanggagaling sa giikan o pigaan ng alak?" **28** Sinabi pa ng
hari, "Ano ang bumabagabag sa iyo?" Tumugon siya, "Sinabi
ng babeng ito sa akin, 'Ibigay mo sa akin ang iyong anak para
kainin natin ngayon, at bukas kakainin natin ang anak ko.'"
29 Kaya't nilaga namin ang anak ko at kinain ito, at sinabi ko
sa kaniya kinabukasan, "'Ibigay mo sa akin ang iyong anak
para kainin natin, pero tinago niya ito." **30** Kaya nang narinig
ng hari ang sinabi ng babae, pinunit niya ang kaniyang damit
(dumadaan siya sa may pader), at tumingin ang mga tao at
nakita na mayroon siyang sako bilang panloob na kasuotan. **31**
Sinabi niya, "Parusahan nawa ako ng Diyos, at lalong higit pa,
kung matatapos ang araw na nananatili pa rin ang ulo ni Eliseo
sa kaniya, anak ni Safat." **32** Pero nakaupo si Eliseo sa kaniyang
bahay kasama ng mga nakatatanda. Nagpadala ng tao ang hari
pero nang dumating ang mensahero kay Eliseo, sinabi niya sa
mga nakatatanda, "Tingnan ninyo kung paanong nagpadala
ng tao ang anak ng mamamatay-tao na ito para patayin ako?
Kapag dumating siya, isara ninyo ang pinto at pigilan ninyong
mabuksan niya ito. Hindi ba't kasunod niya ay ang mga yapak
ng kaniyang panginoon?" **33** Habang nakikipag-usap siya sa
kanila, dumating ang mensahero sa kaniya. Sinabi ng hari, "Ang
suliraning ito ay galing kay Yahweh. Bakit kailangan ko pang
maghintay kay Yahweh?"

7 Sinabi ni Eliseo, "Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh.
Ito ang sinasabi niya: 'Bukas, sa ganitong oras, isang takal
ng mainam na harina ang ipagbibili kapalit ng isang sekel, at
dalawang takal ng sebada ang ipagbibili kapalit ng isang sekel
sa tarangkahan ng Samaria.'" **2** Pagkatapos ang kapitan na

kanang kamay ng hari ay sumagot sa lingkod ng diyos, at sinabi,
“Masdan mo, kahit na gumawa si Yahweh ng bintana sa langit,
maaari bang mangyari ito?” Tumugon si Eliseo, “Masasaksihan
mo itong mangyari gamit ang sarili mong mga mata, pero hindi
ka makakakain mula dito.” **3** Ngayon, mayroong apat na lalaking
may ketong sa labas ng tarangkahan ng lungsod. Sinabi nila sa
isa't isa, “Bakit tayo mauupo rito hanggang mamatay tayo? **4**
Kung sabihin nating papasok tayo sa lungsod, ang taggutom
ay nasa lungsod, at mamamatay tayo roon. Pero kung uupo
pa rin tayo dito, mamamatay pa rin tayo. Kaya ngayon, halika,
pumunta tayo sa hukbo ng mga Aramean. Kung pananatilihin
nila tayong buhay, mabubuhay tayo, at kung papatayin nila tayo,
mamamatay lang tayo.” **5** Kaya tumayo sila nang mag-gagabi
na para pumunta sa kampo ng mga Aramean; nang dumating
sila sa pinakalabas na bahagi ng kampo, walang naroon. **6**
Dahil pinarinig ng Panginoon sa mga Aramean ang ingay ng
mga karwahe, at ang ingay ng mga kabayo —ang ingay ng
isang malaking hukbo, at sinabi nila sa isa't isa, “Inupahan
ng hari ng Israel ang mga hari ng mga Hiteo at mga taga-
Ehipto para pumunta laban sa amin.” **7** Kaya tumayo ang
mga sundalo at tumakas nang mag-gagabi na; iniwan nila ang
kanilang mga tolda, mga kabayo, mga asno, at ang kampo
sa lagay nito, at tumakas para sa mga buhay nila. **8** Nang
dumating sa pinakalabas na bahagi ng kampo ang mga lalaking
may ketong, pumasok sila sa loob ng isang tolda at kumain at
uminom, at tinangay ang pilak at ginto at mga damit at tinago ito.
Bumalik sila at pumasok sa isa pang tolda at tinangay ang mga
nasamsam nila mula roon at tinago itong muli. **9** Pagkatapos
sinabi nila sa isa't isa, “Hindi tama ang ginagawa natin. Ang

araw na ito ay araw ng magandang balita, pero nananahimik
tayo patungkol dito. Kung maghihintay tayo hanggang bukang-
liwayway, parurusahan tayo. Kaya, halina at sabihin natin ito
sa sambahayan ng hari." **10** Kaya't pumunta sila at tinawag
ang mga tagabantay ng tarangkahan ng lungsod. Sinabi nila
sa kanila, "Nagpunta kami sa kampo ng mga Aramean, pero
walang naroon, wala ni tunog ninuman, pero naroon ang mga
kabayo nila, at ang mga asnong nakatali, at ang mga tolda sa
lagay nito." **11** At isinigaw ng mga bantay ng tarangkahan ang
balita, at pagkatapos sinabi ito sa loob ng sambahayan ng hari.
12 Pagkatapos bumangon ang hari kinagabihan at sinabi sa
kaniyang mga lingkod, "Sasabihin ko sa inyo ngayon ang ginawa
ng mga Aramean sa atin. Alam nilang gutom tayo, kaya umalis
sila ng kampo para magtago sa mga bukirin. Sinasabi nila, "Sa
oras na lumabas sila sa lungsod, kukunin natin sila nang buhay,
at papasok tayo sa lungsod.'" **13** Sumagot ang isa sa mga
lingkod ng hari at sinabing, "Pakiusap, hayaan mong kunin ng
ilan sa mga tauhan ang limang kabayong natitira sa lungsod.
Tulad sila ng lahat ng natitira sa mga mamamayan ng Israel
—karamihan ay patay na; hayaan mong ipadala namin sila at
tingnan ito." **14** Kaya kumuha sila ng dalawang karwahe na may
mga kabayo, at sinugo sila ng hari sa hukbo ng mga Aramean,
sinasabing, "Tingnan ninyo iyon." **15** Sinundan nila sila hanggang
sa Jordan, at ang lahat ng daanan ay puno ng mga damit
at gamit na iniwan ng mga Aramean sa pagmamadali. Kaya
bumalik ang mga mensahero at sinabi sa hari." **16** Lumabas
ang mga tao at sinamsam ang mga gamit sa kampo ng mga
Aramean. Kaya ang takal ng mainam na harina ay ipinagbili
sa halagang isang sekel at ang dalawang takal ng sebada ay

kapalit ng isang sekel, tulad ng sinabi ni Yahweh. **17** Inutusan ng
hari ang kapitan, ang kaniyang kanang kamay, para mangasiwa
sa tarangkahan, at tinapak-tapakan siya ng mga tao sa daan
ng tarangkahan. Namatay siya gaya ng sinabi ng lingkod ng
Diyos nang bumaba ang hari sa kaniya. **18** Kaya nangyari iyon
gaya ng sinabi ng lingkod ng Diyos sa hari, sinasabing, "Sa
oras na ito sa tarangkahan ng Samaria, ang dalawang takal
ng sebada ay ipagbibili sa halagang isang sekel, at ang isang
takal ng mainam na harina para sa isang sekel." **19** Sinagot ng
kapitang iyon ang lingkod ng Diyos at sinabing, "Kahit gumawa
si Yahweh ng bintana sa langit, maaari bang mangyari ito?"
Sinabi ni Eliseo, "Makikita mong mangyari ito nang sarili mong
mga mata, pero hindi ka kakain mula rito." **20** At nangyari ito sa
kaniya sa ganoong paraan, dahil tinapak-tapakan siya ng mga
tao sa tarangkahan, at namatay siya.

8 Ngayon nagsalita si Eliseo sa babae na ang anak ay kaniyang
binuhay. Sinabi niya sa kaniya, "Bumangon ka, at pumunta sa
iyong sambahayan, at manatili ka sa ibang lupain kung saan
maaari, dahil magpapadala si Yahweh ng taggutom na darating
sa lupaing ito ng pitong taon." **2** Kaya bumangon ang babae at
sinunod niya ang salita ng lingkod ng Diyos. Nagpunta siya sa
kaniyang sambahayan at nanirahan sa lupain ng Filisteo ng
pitong taon. **3** Pagkatapos ng pitong taon bumalik ang babae
mula sa lupain ng mga Filisteo, at siya ay pumunta sa hari
para magmakaawa sa kaniya para sa kaniyang bahay at lupain.
4 Ngayon ang hari ay nakikipag-usap kay Gehazi na lingkod
ng Diyos, sinasabing, "Pakiusap sabihin sa akin ang lahat ng
dakilang bagay na nagawa ni Eliseo." **5** Pagkatapos habang
sinasabi niya sa hari kung paano binuhay ni Eliseo ang patay na

anak, dumating ang babaeng ang anak ay kaniyang binuhay na
nagmakaawa sa hari para sa kaniyang bahay at lupain. Sinabi
ni Gehazi, “Aking panginoong, hari, ito ang babae, at ito ang
kaniyang anak na lalaki, na binuhay ni Eliseo.” **6** Nang tanungin
ng hari ang babae tungkol sa kaniyang anak, ipinaliwanag niya
ito sa kaniya. Kaya iniutos ng hari sa isang opisyal para sa
kaniya, sinasabing, “Ibalik sa kaniya ang lahat ng pag-aari niya
at lahat ng mga ani ng kaniyang bukid mula nang araw na
iniwan niya ang lupain hanggang ngayon.” **7** Nagpunta si Eliseo
sa Damasco kung saan si Ben-Hadad ang hari ng Aram ay
may sakit. Sinabi sa hari, “Ang lingkod ng Diyos ay naparito.”
8 Sinabi ng hari kay Hazael, “Magdala ka ng isang regalo at
salubungin ang lingkod ng Diyos, at sumangguni kay Yahweh sa
pamamagitan niya, sinasabing, 'Gagaling ba ako mula sa sakit
na ito?” **9** Kaya nagpunta si Hazael para salubungin siya at
dala niya ang isang regalo ng bawat uri ng mabubuting bagay
sa Damasco, na dala ng apatnapung kamelyo. Kaya nagpunta
si Hazael at tumayo sa harap ni Eliseo at sinabi, “Ipinadala
ako sa iyo ng iyong anak na si Ben-Hadad hari ng Aram,
tinatanong kung, 'Gagaling ba ako mula sa sakit na ito?” **10**
Sinabi ni Eliseo sa kaniya, “Lumakad ka, sabihin kay Ben-Hadad,
'Siguradong gagaling ka,' pero ipinakita sa akin ni Yahweh na
siya ay siguradong mamamatay.” **11** Pagkatapos tumitig si Eliseo
kay Hazael hanggang siya ay mapahiya, at ang lingkod ng
Diyos ay umiyak. **12** Tinanong ni Hazael, “Bakit ka umiiyak,
aking panginoon?” Kaniyang sinagot, “Dahil nalalaman ko ang
kasamaan na iyong gagawin sa bayan ng Israel. Susunugin
mo ang kanilang mga kutang tanggulan, at papatayin mo ang
kanilang mga kabataang lalaki gamit ang espada, dudurugin

ang kanilang mga maliliit na bata, at bibiyakin ang tiyan ng
kanilang babaeng buntis." 13 Tumugon si Hazael, "Sino ang
iyong lingkod, na dapat gumawa nitong dakilang bagay? Siya
ay isang aso lamang." Sumagot si Eliseo, "Ipinakita sa akin
ni Yahweh na ikaw ang maghahari sa Aram," 14 Pagkatapos
iniwan ni Hazael si Eliseo at nagpunta sa kaniyang panginoon,
na sinabi sa kaniya, "Ano ang sinabi ni Eliseo sa iyo?" Sumagot
siya, "Sinabi niya sa akin na ikaw ay tiyak na gagaling." 15
Nang sumunod na araw kinuha Hazael ang kumot at nilublob
ito sa tubig, at inilatag ito sa mukha ni Ben-Hadad kaya siya
ay namatay. Pagkatapos si Hazael ay naging hari na kapalit
niya. 16 Sa ikalimang taon ni Joram anak ni Ahab, hari ng Israel,
nagsimulang maghari si Jehoram. Siya ang anak ni Jehosafat
hari ng Juda. Nagsimula siyang maghari nang si Jehoshafat
ay hari ng Juda. 17 Si Jehoram ay tatlumput-dalawang taong
gulang nang siya ay magsimulang maghari, at naghari siya
ng walong taon sa Jerusalem. 18 Lumakad si Jehoram sa
mga pamamaraan ng mga hari ng Israel, tulad ng ginawa ng
sambahayan ni Ahab; dahil ang anak na babae ni Ahab ay
kaniyang asawa, at ginawa niya kung ano ang masama sa
paningin ni Yahweh. 19 Gayunman, dahil sa kaniyang lingkod na
si David, hindi nais ni Yahweh na wasakin ang Juda, dahil sinabi
niya sa kaniya na bibigyan siya lagi ng mga kaapu-apuhan. 20
Sa mga panahon ni Jehoram, naghimagsik ang Edom mula
sa ilalim ng kamay ng Juda, at nagtayo sila ng isang hari para
manguna sa kanila. 21 Pagkatapos tumawid si Jehoram kasama
ang kaniyang mga pinuno at lahat ng kaniyang mga karwahe.
Nangyari ito nang siya ay nagising sa gabi at sinalakay at tinalo
ang mga Edomita, na pumaligid sa kaniya at ang mga pinuno

ng mga karwahe. Pagkatapos tumakas ang hukbo ni Jehoram
papunta sa kanilang mga tahanan. 22 Kaya naghihimagsik ang
Edom mula sa kapangyarihan ng Juda hanggang sa araw na ito.
Naghihimagsik din ang Libna sa panahon ding iyon. 23 Gaya ng
ibang mga bagay tungkol kay Jehoram, ang lahat niyang ginawa,
hindi ba nakasulat ang mga ito sa Ang Aklat ng mga Kaganapan
sa buhay ng mga Hari ng Juda? 24 Namatay si Jehoram at
nahimlay kasama ang kaniyang mga ninuno, at inilibing kasama
ang kaniyang mga ninuno sa lungsod ni David. Pagkatapos
ang anak ni Ahazias ang naging hari na kapalit niya. 25 Nang
ikalabindalawang taon ni Joram anak ni Ahab, hari ng Israel,
si Ahazias anak ni Jehoram, hari ng Juda, ay nagsimulang
maghari. 26 Si Ahazias ay dalawamput-dalawang taong gulang
nang magsimulang maghari; naghari siya ng isang taon sa
Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay si Atalia; siya ay
anak na babae ni Omri, hari ng Israel. 27 Lumakad si Ahazias
sa pamamaraan ng sambahayan ni Ahab; ginawa niya kung
ano ang masama sa paningin ni Yahweh, gaya ng ginagawa ng
sambahayan ni Ahab, dahil si Ahazias ay isang manugang na
lalaki sa sambahayan ni Ahab. 28 Pumunta si Ahazias kasama
si Joram anak ni Ahab, para makipaglaban kay Hazael, hari ng
Aram, sa Ramoth-galaad. Sinugatan ng mga Aramean si Joram.
29 Nagbalik si Haring Joram para magpagaling sa Jezreel sa
mga sugat na ginawa ng mga Aramean sa kaniya sa Rama,
nang nakipaglaban siya kay Hazael hari ng Aram. Kaya si
Ahazias anak ni Jehoram, hari ng Juda, ay bumababa sa Jezreel
para makita si Joram anak ni Ahab, dahil siya ay nasugatan.

9 Tinawag ni Eliseo na propeta ang isa sa mga anak ng mga
propeta at sinabi sa kaniya, “Magbihis ka para maglakbay,

pagkatapos dalhin ang maliit na bote ng langis na ito sa iyong
kamay at pumunta sa Ramoth-galaad. 2 Kapag dumating ka,
hanapin mo si Jehu anak ni Jehosafat anak ni Nimsi, at pumasok
ka at patayuin siya sa gitna ng kaniyang mga kasama, at
samahan siya sa loob ng isang silid. 3 Pagkatapos kunin ang
bote ng langis at ibuhos ito sa kaniyang ulo at sabihing, 'Sinasabi
ito ni Yahweh: "Hinirang kita para maging hari ng Israel,"
Pagkatapos buksan ang pinto, at tumakbo; huwag patagalin." 4
Kaya ang binata, ang batang propeta, ay nagpunta sa Ramot-
galaad. 5 Nang dumating siya, namasdan niya ang mga kapitan
ng hukbo ay nakaupo. Kaya sinabi ng batang propeta, "Ako ay
may isang sadya sa iyo, kapitan." Sumagot si Jehu, "Kanino sa
amin?" Sumagot ang batang propeta, "Sa iyo, kapitan." 6 Kaya
tumayo si Jehu at pumasok sa bahay, at ibinuhos ng propeta
ang langis sa kaniyang ulo at sinabi kay Jehu, "sinasabi ito ni
Yahweh, ang Diyos ng Israel: 'Hinirang kita para maging hari sa
bayan ni Yahweh, sa Israel. 7 Dapat mong patayin ang pamilya
ni Ahab na iyong panginoon, kaya ipaghihiganti ko ang dugo ng
aking mga lingkod na mga propeta, at ang dugo ng lahat ng mga
lingkod ni Yahweh, na pinatay sa pamamagitan ng kamay ni
Jezabel. 8 Dahil ang buong pamilya ni Ahab ay mapaparusahan,
at puputulin ko mula kay Ahab ang bawat batang lalaki, maging
siya ay isang alipin o isang taong malaya. 9 Gagawin ko sa
sambahayan ni Ahab gaya ng sa sambahayan ni Jeroboam
anak ni Nebat at gaya ng sa sambahayan ni Baasa anak ni
Ahias. 10 Kakainin ng mga aso si Jezabel sa Jezreel, at walang
sinuman doon ang maglilibing sa kaniya." Pagkatapos binuksan
ng propeta ang pintuan at tumakbo. 11 Pagkatapos lumabas
si Jehu sa mga lingkod ng kaniyang panginoon, at sinabi sa

kaniya ng isa, “Mabuti ba ang lahat ng bagay? Bakit pumunta sa
iyo ang baliw na taong ito?” Sumagot si Jehu sa kanila, “Kilala
ninyo ang lalaki at ang mga uri ng bagay na sinasabi niya.”
12 Sinabi nila, “Isang kasinungalingan iyon. Sabihin sa amin.”
Sumagot si Jehu, “Sinabi niya ito at iyon sa akin, at sinabi niya
rin, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Hinirang kita bilang hari ng
Israel.” **13** Pagkatapos bawat isa sa kanila ay mabilis na hinubad
ang kaniyang panlabas na damit at inilagay ito sa paanan ni
Jehu para lakaran. Hinipan nila ang trumpeta at sinabi, “Si Jehu
ay hari.” **14** Sa pamamaraang ito nakipagsabwatan si Jehu
anak ni Jehosafat anak ni Nimsi laban kay Joram. Ngayon
pinagtatanggol ni Joram ang Ramot-galaad, siya at lahat ng
Israel, dahil kay Hazael hari ng Aram, **15** pero nagbalik si Haring
Joram sa Jezreel para pagalingin ang sugat na ginawa ng mga
Aramean sa kaniya, nang nakipaglaban siya kay Hazael hari ng
Aram. Sinabi ni Jehu sa mga lingkod ni Joram, “Kung ito ang
iyong palagay, sa gayon huwag hayaang may isang makatakas
at makalabas sa lungsod, para sabihin ang mga balitang ito sa
Jezreel.” **16** Kaya sumakay si Jehu sa isang karwahe patungong
Jezreel; dahil doon nagpapahinga si Joram. Ngayon si Ahazias
hari ng Juda ay bumaba para makita si Joram. **17** Ang bantay ay
nakatayo sa tore sa Jezreel, at nakita niya ang kasama ni Jehu
habang siya ay dumating sa kalayuan; sinabi niya, “Nakikita
ko ang isang pangkat ng kalalakihan na dumarating,” Sinabi ni
Joram, 'Kumuha ka ng isang mangangabayo, at ipadala siya
para salubungin sila; sabihin sa kaniya para sabihing, 'Ikaw
ba ay dumating para sa kapayapaan?” **18** Kaya ipinadala ang
isang lalaki sa mangangabayo para salubungin sila, sinabi niya,
“Sinabi ito ng hari: 'Ikaw ba ay dumating para sa kapayapaan?”

Kaya sinabi ni Jehu, “Ano ang magagawa mo sa kapayapaan?
Bumalik ka at sumunod sa akin.” Pagkatapos sinabi ng bantay
sa hari, “Sinalubong sila ng mensahero, pero hindi siya babalik.”
19 Pagkatapos nagpadala siya ng pangalawang lalaki na
nakakabayo, na pumunta sa kanila at sinabi, “Sinasabi ito ng
hari: 'Ikaw ba ay dumating para sa kapayapaan? “Sumagot
si Jehu, “Ano ang magagawa mo sa kapayapaan? Bumalik
ka at sumunod sa akin.” **20** Muling nag-ulat ang bantay, “Siya
ay sinalubong nila, pero hindi siya babalik. At ang paraan ng
pagpapatakbo ng karwahe ay gaya ng pagpapatakbo ni Jehu
anak ni Nimsi, dahil nagpapatakbo siya ng matulin.” **21** Kaya
sinabi ni Joram, “Ihanda mo ang aking karwahe.” Inihanda nila
ang kaniyang karwahe, at si Joram hari ng Israel at Ahazias
hari ng Juda ay sumakay, bawat isa sa kaniyang karwahe, para
salubungin si Jehu. Siya ay natagpuan nila sa lupain ni Nabot na
Jezreelita. **22** Nang nakita ni Joram si Jehu, sinabi niya, 'Ikaw ba
ay dumating para sa kapayapaan, Jehu?” Sumagot siya, “Anong
kapayapaan ang naroroon, kung napakaraming pagsamba sa
diyus-diyusan na mayroong prostitusyon at pangkukulam ng
iyong inang si Jezabel?” **23** Kaya pabalik na tumakas si Joram
sa kaniyang karwahe at sinabi kay Ahazias, “Pagtataksil ito,
Ahazias.” **24** Pagkatapos nilabas ni Jehu ang kaniyang pana na
buong lakas niyang pinana si Joram sa pagitan ng kaniyang mga
balikat; tumagos ang palaso sa kaniyang puso, at nalaglag siya
sa kaniyang karwahe. **25** Pagkatapos sinabi ni Jehu kay Bidkar
na kaniyang kapitan, “Damputin at itapon siya sa bukid ni Nabot
na Jezreelita. Isipin kung paano ako at ikaw ay magkasamang
sumakay pagkatapos ni Ahab na kaniyang ama, inilagay ni
Yahweh ang propesiyang ito laban sa kaniya: **26** 'Totoong nakita

ko kahapon ang dugo ni Nabot at ang dugo ng kaniyang mga
anak na lalaki, sinasabi ni Yahweh, at gagantihan kita sa bukid
na ito,' sinasabi ni Yahweh. Kaya ngayon, kunin at itapon siya sa
lugar, sa bukid na iyon, para maganap kung ano ang sinabi sa
atin na mangyayari sa salita ni Yahweh." **27** Nang makita ito
ni Ahazias ang hari ng Juda, tumakas siya sa daan ng Beth
Haggan. Pero sumunod si Jehu sa kaniya, at sinabi, "Patayin
din siya sa karwahe," at siya ay pinana nila pag-ahon sa Gur,
na nasa Ibleam. Tumakas si Ahazias patungo sa Meggido
at namatay doon. **28** Binuhat ng kaniyang mga lingkod ang
kaniyang katawan sa isang karwahe tungo sa Jerusalem at
inilibing siya sa kaniyang puntod kasama ang kaniyang mga
ninuno sa lungsod ni David. **29** Ngayon nasa ikalabing-isang
taon ni Joram anak ni Ahab na sinimulan ni Ahazias maghari
sa Juda. **30** Nang dumating si Jehu sa Jezreel, narinig ito ni
Jezabel, at pinintahan niya ang kaniyang mga mata, inayos
ang kaniyang buhok, at dumungaw sa bintana. **31** Habang
pumapasok si Jehu sa tarangkahan, sinabi niya sa kaniya, Ikaw
ba ay dumating para sa kapayapaan", ikaw Zimri, mamamatay-
tao ng iyong panginoon?" **32** Tumingala si Jehu sa bintana at
sinabi, "Sino ang sa aking panig? Sino?" Pagkatapos dalawa o
tatlong eunuko ang dumungaw. **33** Kaya sinabi ni Jehu, "Ihagis
ninyo siya." Kaya inihagis nila si Jezabel, at tumilamsik ang
kaniyang dugo sa mga pader at sa mga kabayo, tinapakan siya
ni Jehu. **34** Nang pumasok si Jehu sa palasyo, siya ay kumain at
uminom. Pagkatapos sinabi niya, "Asikasuhin ninyo ngayon ang
sinumpang babaeng ito at ilibing siya, dahil siya ay isang anak
na babae ng hari." **35** Pumunta sila para ilibing siya, pero wala
na ang natagpuan sa kaniya kundi bungo na lamang, ang mga

paa, at ang mga palad ng kaniyang kamay. 36 Kaya bumalik sila
at sinabi kay Jehu. Sinabi niya, “Ito ang salita ni Yahweh na
sinabi niya sa pamamagitan ng kaniyang lingkod na si Elias na
Tisbita, sinasabing, 'Sa lupain ng Jezreel kakainin ng mga aso
ang laman ni Jezabel, 37 at ang katawan ni Jezabel ay magiging
tulad ng dumi sa mga bukid sa lupain ng Jezreel, kaya walang
makapagsasabing, “Ito ay si Jezabel.”

10 Ngayon si Ahab ay may pitumpung kaapu-apuhan sa
Samaria. Sumulat si Jehu ng mga liham at ipinadala nila sa
Samaria, sa mga namumuno sa Jezreel, kabilang ang mga
matatanda at tagapag-alaga ng mga kaapu-apuhan ni Ahab,
sinasabing, 2 “Ang mga kaapu-apuhan ng iyong panginoon
ay kasama ninyo, at kayo ay mayroon ding mga karwahe at
kabayo at isang pinagtibay na lungsod at armas. Kung gayon,
sa sandaling dumating ang liham na ito sa inyo, 3 piliin ang
pinakamabuti at pinakanararapat sa mga kaapu-apuhan ng
iyong panginoon at ilagay siya sa trono ng kaniyang ama, at
ipaglaban ang maharlikang lahi ng iyong panginoon.” 4 Pero sila
ay natakot at sinabi sa kanilang mga sarili, “Tingnan ninyo, hindi
makatayo ang dalawang hari sa harap ni Jehu. Kaya paano
kami tatayo?” 5 Pagkatapos ang lalaki na tagapamahala sa
palasyo, at lalaki na naroroon sa lungsod, at pati rin ang mga
matatanda, at sila na nagpalaki sa mga bata, ay nagpasabi
kay Jehu, sinasabing, “Kami ang inyong mga lingkod. Gagawin
namin ang lahat ng bagay na inuutos ninyo sa amin. Hindi
namin gagawing hari ang sinumang lalaki. Gawin kung ano ang
mabuti sa inyong paningin.” 6 Pagkatapos sumulat si Jehu ng
isang liham sa kanila sa ikalawang pagkakataon, sinasabing,
“Kung kayo ay nasa aking panig, at kung kayo ay makikinig

sa aking tinig, dapat ninyong kunin ang ulo ng mga lalaki na
mga kaapu-apuhan ng inyong panginoon, at pumunta kayo
sa akin sa Jezreel bukas sa ganitong oras." Ngayon ang mga
kaapu-apuhan ng hari, pitumpu ang bilang, ay kasama ang
mahahalagang lalaki ng lungsod, siyang nagpapalaki sa kanila.
7 Kaya nang dumating ang liham sa kanila, kinuha nila ang
mga anak na lalaki ng hari at pinatay sila, pitumpung katao,
inilagay ang kanilang mga ulo sa mga basket, at ipinadala nila
kay Jehu sa Jezreel. **8** Isang mensahero ang dumating kay
Jehu, sinasabing, "Dinala nila ang mga ulo ng mga anak na
lalaki ng hari." Kaya sinabi niya, "Ilagay ang mga ito ng dalawang
tumpok sa pasukan ng tarangkahan hanggang sa umaga." **9**
Nang umaga lumabas at tumayo si Jehu, at sinabi sa lahat ng
tao, "Kayo ay walang malay. Tingnan ninyo, nagbanta ako laban
sa aking panginoon at pinatay siya, pero sinong pumatay sa
lahat ng mga ito? **10** Ngayon dapat tiyak ninyong malaman
na wala sa bahagi ng salita ni Yahweh, ang salita na sinabi
niya tungkol sa pamilya ni Ahab, ay babagsak sa lupa, dahil
ginawa ni Yahweh ang kaniyang sinabi sa pamamagitan ng
kaniyang lingkod na si Elias." **11** Kaya pinatay ni Jehu ang lahat
ng natitira sa pamilya ni Ahab sa Jezreel, at lahat ng kaniyang
mahahalagang tauhan, kaniyang malapit na mga kaibigan, at
kaniyang mga pari, hanggang wala nang matira sa kanila.
12 Pagkatapos tumindig at umalis si Jehu; nagpunta siya sa
Samaria. Habang siya ay parating sa Beth Eked ng pastulan, **13**
nakasalubong niya ang mga kapatid na lalaki ni Ahazias hari ng
Juda. Sinabi ni Jehu sa kanila, "Sino kayo?" Sumagot sila, "Kami
ang mga kapatid na lalaki ni Ahazias, at bababa kami para batiin
ang mga anak ng hari at mga anak ni Reyna Jezabel." **14** Sinabi

ni Jehu sa sarili niyang mga tauhan, “Hulihin silang buhay.” Kaya
hinuli nila silang buhay at pinatay sila sa balon ni Beth Eked,
lahat ng apatnapu't dalawang kalalakihan. Hindi siya nagtira
ng sinumang buhay sa kanila. **15** Nang umalis doon si Jehu,
nakasalubong niya si Jonadab anak na lalaki ni Rechab na
dumarating para makipagkita sa kaniya. Binati siya ni Jehu at
sinabi sa kaniya, “Buong puso ka bang makikiisa sa akin, gaya
ng pagiging matapat ko sa iyo? Sumagot si Jonadab, “Oo” Sabi
ni Jehu, kung ganoon nga, iabot mo sa akin ang iyong kamay”.
At iniabot ni Jonadab ang kaniyang kamay, kaya pinasakay siya
ni Jehu sa kaniyang karwahe. **16** Sinabi ni Jehu, sumama ka sa
akin at tingnan mo ang aking kasigasigan para kay Yahweh.”
Kaya sumakay si Jonadab sa kaniyang karwahe. **17** Nang
dumating siya sa Samaria, pinatay ni Jehu ang lahat ng natitira
mula sa mga kaapu-apuhan ni Ahab sa Samaria, hanggang
mawasak niya ang maharlikang angkan ni Ahab, gaya lamang
ng sinabi sa kanila dati sa pamamagitan ng salita ni Yahweh, na
sinabi niya kay Elias. **18** Pagkatapos sama-samang tinipon ni
Jehu ang lahat ng tao at sinabi sa kanila, “naglingkod si Ahab
kay Baal ng sandali, pero naglilingkod si Jehu sa kaniya nang
higit pa. **19** Kaya ngayon ipadala sa akin ang lahat na propeta
ni Baal, at lahat ng mga sumasamba sa kaniya, at lahat ng
kaniyang mga pari. Huwag ninyong hayaang may maiwan, dahil
mayroong akong isang dakilang handog para ialay kay Baal.
Sinumang hindi dumating ay hindi mabubuhay.” Pero ginawa ito
ni Jehu nang may pandaraya, nang may layunin para patayin
ang mga sumasamba kay Baal. **20** Sinabi ni Jehu, “Italaga ang
isang mataimtim na kapulungan para kay Baal, at magbukod ng
isang araw para dito.” Kaya ipinahayag nila ito. **21** Pagkatapos

nagpadala si Jehu sa buong Israel at dumating ang lahat ng mga
sumasamba kay Baal, kaya walang isang lalaki ang naiwan doon
na hindi dumating. Nagpunta sila sa templo ni Baal, at napuno
nito ang dulo hanggang kabila. **22** Sinabi ni Jehu sa mga lalaki
na nag-iingat sa lalagyan ng damit ng mga pari, “Ilabas ang mga
damit para sa lahat ng sumasamba kay Baal.” Kaya inilabas
ng mga lalaki ang mga damit sa kanila. **23** Kaya nagpunta si
Jehu kasama si Jonadab anak na lalaki ni Rechab sa bahay ni
Baal, at sinabi niya sa mga sumasamba kay Baal, “Hanapin at
siguraduhin na wala isa man dito na kasama ninyo mula sa
mga lingkod ni Yahweh, pero ang mga sumasamba lamang kay
Baal.” **24** Pagkatapos nagpunta sila sa loob para maghandog
ng mga alay at magsunog ng mga handog. Ngayon pumili si
Jehu ng walumpung kalalakihan na nakatayo sa labas, at sinabi
sa kanila, “Kung tumakas ang sinuman sa mga kalakihan na
dinala ko sa inyo, sinuman ang nagpatakas sa lalaking iyon ay
papatayin bilang kapalit ng buhay ng tumakas” **25** Sa sandaling
natapos ni Jehu ang sinunog na handog, sinabi niya sa bantay
at sa mga kapitan, “Pumasok at patayin sila. Huwag hayaang
lumabas ang isa man.” Kaya pinatay nila sila gamit ang talim ng
espada, at itinapon sila ng bantay at ng mga kapitan at nagpunta
sa loob ng silid ng bahay ni Baal. **26** At kinaladkad nila ang banal
na mga posteng bato na nasa loob ng bahay ni Baal, at sinunog
nila ito. **27** Sinira nila ang poste, at winasak ang bahay ni Baal
at ginawa itong isang palikuran, hanggang sa araw na ito. **28**
Ganoon winasak ni Jehu si Baal at tinanggal ang pagsamba nito
mula sa Israel. **29** Pero hindi iniwan ni Jehu ang mga kasalanan
ni Jeroboam anak ni Nebat, na ginawa niyang kasalanan sa
Israel- iyon ay, ang pagsamba sa mga gintong guya sa Bethel

at Dan. 30 Kaya sinabi ni Yahweh kay Jehu, “Dahil nagawa
mong mabuti ang pagsasagawa kung ano ang matuwid sa aking
paningin, at nagawa sa bahay ni Ahab ayon sa buong kalooban
ng aking puso, ang inyong mga kaapu-apuhan ay uupo sa trono
ng Israel hanggang sa apat na salinlahi.” 31 Pero hindi nag-ingat
si Jehu na lumakad sa batas ni Yahweh, ang Diyos ng Israel,
nang kaniyang buong puso. Hindi siya tumalikod mula sa mga
kasalanan ni Jeroboam, sa pamamagitan nito ay ginawa niyang
magkasala ang Israel. 32 Sa mga araw na iyon sinimulang
tanggalin ni Yahweh ang mga rehiyon mula Israel, at tinalo ni
Hazael ang mga Israelita sa mga hangganan ng Israel, 33 mula
pasilangan ng Jordan, lahat ng lupain ng Galaad, ang mga
Gadita, at ang mga Rubenita, at ang mga Manasita, mula Aroer,
na nasa lambak ng Arnon, mula Galaad hanggang Bashan.
34 Para sa ibang mga bagay na ginawa ni Jehu, at lahat ng
kaniyang ginawa, at lahat ng kaniyang kapangyarihan, hindi ba
ito nakasulat sa Ang Aklat ng Kaganapan sa buhay ng mga
Hari ng Israel? 35 Nahimlay si Jehu kasama ang kaniyang mga
ninuno, at inilibing siya sa Samaria. Pagkatapos si Jehoahas na
kaniyang anak ay naging hari na kapalit niya. 36 Dalawampu't
walong taong naghari si Jehu sa Israel sa Samaria.

11 Ngayon, nang nakita ni Atalia, ang ina ni Ahazias, na patay
na ang kaniyang anak, tumayo siya at pinatay ang lahat ng mga
anak ng hari. 2 Pero kinuha ni Jehoseba, anak na babae ni
Haring Joram at kapatid ni Ahazias, si Joas anak ni Ahazias, at
itinago siya malayo sa mga anak ng hari na pinatay, kasama
ang kaniyang tagapag-alaga; itinago niya sila sa silid. Itinago
nila siya mula kay Atalia para hindi siya mapatay. 3 Kasama
niya si Jehoseba sa pagtatago sa tahanan ni Yahweh sa loob ng

anim na taon, habang si Atalia ang naghahari sa lupain. **4** Nang
ikapitong taon, nagpadala ng mensahe si Jehoiada at pinapunta
ang mga pinuno ng daan-daang taga-Karito at tagapagbantay
sa kaniya patungo sa templo ni Yahweh. Nakipagtipan siya
sa kanila, at ipinanumpa sa tahanan ni Yahweh. Pagkatapos
ipinakita niya sa kanila ang anak ng hari. **5** Inutusan niya sila at
sinabing, "Ito ang dapat ninyong gawin. Ang ikatlong bahagi
ninyo na pumupunta sa Araw ng Pamamahinga ay magbantay
sa tahanan ng hari, ang ikatlo ay sa Tarangkahan ng Sur, **6** at
ang ikatlo ay sa tarangkahan sa likod ng himpilan ng bantay."
7 At ang dalawa pang grupo, kayo na hindi naglilingkod sa
Araw ng Pamamahinga, ay bantayan ang tahanan ni Yahweh
para sa hari. **8** Paligiran ninyo ang hari, lahat ng may sandata
sa kaniyang kamay. Sinuman ang pumasok mula sa inyong
hanay, patayin ninyo siya. Samahan ninyo ang hari kapag siya
ay lumalabas at pumapasok. **9** At sinunod ng mga pinuno
ng daan-daan ang lahat ng inutos ni Joiada ang pari. Ang
bawat pinuno ay isinama ang kanilang mga tauhan, ang mga
naglilingkod tuwing Araw ng Pamamahinga pati na ang mga
hindi naglilingkod; at pumunta sila kay Jehoiada, ang pari. **10**
Pagkatapos ibinigay ni Jehoiada ang pari, sa mga pinuno ng
daan-daan ang mga sibat at panangga na pag-aari noon ni
Haring David, na nakatabi sa tahanan ni Yahweh. **11** Kaya ang
mga tagapagbantay ay tumayo, ang bawat isa na may hawak
na sandata, mula sa kanang bahagi ng templo hanggang sa
kaliwang bahagi nito, sa paligid ng altar at templo, na nakapalibot
sa hari. **12** Pagkatapos inilabas ni Jehoiada si Joas ang anak ng
hari, ipinatong ang korona sa kaniya, at ibinigay sa kaniya ang
tipan ng mga utos. Ginawa nila siyang hari at pinahiran siya ng

langis. Nagpalakpakan sila at sinabing, “Mabuhay ang hari!” **13**
Nang narinig ni Atalia ang ingay ng mga tagapagbantay at ng
mga tao, pumunta siya sa tahanan ni Yahweh. **14** Tiningnan
niya, at nakita ang hari na nakatayo sa gilid ng mga poste, gaya
ng nakaugalian, at ang mga pinuno at manunugtog ng trumpeta
ay kasama ng hari. Lahat ng tao sa lupain ay nagdiriwang
at hinihipan ang trumpeta. Pagkatapos pinunit ni Atalia ang
kaniyang damit at sumigaw, “Taksil! Taksil!” **15** At inutusan ni
Jehoiada ang pari, ang mga pinuno ng daan-daan na kasama
ng mga sundalo; sinabi niya sa kanila, “Ilabas ninyo siya sa
gitna ng mga hanay. Sinuman ang sumunod sa kaniya, patayin
sila gamit ang espada.” Dahil sinabi ng pari, “Huwag ninyong
hayaang mapatay siya sa tahanan ni Yahweh. **16** Kaya nagbigay
daan sila sa kaniya, at pumunta siya sa tarangkahan ng kabayo
patungo sa tahanan ng hari, at doon siya pinatay. **17** Kaya
gumawa ng tipan si Jehoaida para kay Yahweh, kay Haring
Joas at sa mga mamamayan, na sila ay dapat maging bayan ni
Yahweh, at gumawa rin siya ng tipan sa pagitan ng hari at ng
mga mamamayan. **18** Kaya lahat ng mamamayan sa lupain ay
pumunta sa tahanan ni Baal at winasak ito. Pinagpira-piraso nila
ang altar ni Baal at ang kaniyang imahe, at pinatay nila si Matan,
ang pari ni Baal, sa harap ng mga altar na iyon. Pagkatapos
nagtalaga ng mga tagapagbantay ang pari sa templo ni Yahweh.
19 Isinama ni Jehoiada ang mga pinuno ng daan-daan, ang
mga Karito, ang tagapagbantay, at ang lahat ng mamamayan
sa lupain. Ibinaba nila ang hari mula sa tahanan ni Yahweh at
dumaan sa tarangkahan ng tagapagbantay patungo sa palasyo
ng hari. **20** Kaya si Joas ay umupo sa trono. Lahat ng tao sa
lupain ay nagdiwang, at ang lungsod ay tahimik. Tungkol naman

kay Atalia, siya ay pinatay nila gamit ang espada sa palasyo ng
hari. 21 Si Joas ay pitong taon nang magsimula siyang maghari.

12 Sa ikapitong taon ni Jehu, nagsimulang maghari si Joas;
naghari siya sa loob ng apatnapung taon sa Jerusalem. Ang
pangalan ng kaniyang ina ay si Sibia, na taga-Beerseba. 2
Ginawa ni Joas kung ano ang matuwid sa mga mata ni Yahweh
sa lahat ng oras dahil tinuturuan siya ni Jehoiada ang pari. 3
Pero ang mga dambana ay hindi niya pinagiba. Ang mga tao
ay patuloy pa ring naghahandog at nagsusunog ng insenso
roon. 4 Sinabi ni Joas sa mga pari, “Lahat ng salapi para sa
mga kagamitan na nabibilang kay Yahweh at ang mga dinala sa
tahanan ni Yahweh, ang buwis na naitala, at lahat ng salapi na
ibinigay para sa templo ng mga taong inudyukan ni Yahweh na
magbigay— 5 ang mga salaping ito ay iipunin ng mga pari,
bawat isa sa kanila mula sa nagbabayad ng buwis, at gagamitin
nila ito para ayusin ang templo kapag may kailangang ayusin. 6
Pero sa dalawampu't tatlong taon na paghahari ni Haring Joas,
wala pang kahit anong naipaaayos ang mga pari sa templo.
7 Kaya tinawag ni Haring Joas si Jehoiada at ang ibang mga
pari; sinabi niya sa kanila, “Bakit wala pa kayong naipaaayos sa
templo? Ngayon hindi na kayo ang kukuha ng salapi sa mga
nagbabayad ng buwis, pero kunin ninyo ang mga nakolekta
para sa pagpapaayos ng templo at ibigay ninyo ito sa mga
makakapag-ayos. 8 Kaya sumang-ayon ang mga pari na hindi
na sila tatanggap ng salapi mula sa mga tao at hindi na rin sila
ang mag-aayos ng templo. 9 Sa halip, kumuha si Joiada ang
pari ng isang baul, binutasan niya ang takip nito, at inilagay
ito sa gilid ng altar, sa kanang bahagi kung saan dumaraan
ang tao patungo sa tahanan ni Yahweh. Lahat ng mga paring

nagbabantay sa pasukan sa templo ay inilagay dito ang lahat
ng salapi na dinala sa tahanan ni Yahweh. **10** Kapag nakikita
nila na marami ng laman ang baul, lalapit ang mga eskriba ng
hari at punong pari at ilalagay sa mga lalagyan ang salapi at
bibilangin ito, ang salaping nakuha nila sa templo ni Yahweh. **11**
Ibinigay nila ang salaping tinimbang sa mga kamay ng mga
kalalakihang nangalaga sa templo ni Yahweh. Ibinayad nila
ito sa mga karpentero at mga manggagawa na nagtatrabaho
sa templo ni Yahweh, **12** at sa mga mason at nagtatapyas ng
bato para ipambili ng kahoy at batong tinapyas para ayusin
ang templo ni Yahweh, at para sa lahat ng dapat bayaran para
maayos ito. **13** Pero ang mga salaping dinala sa tahanan ni
Yahweh ay hindi ginamit para sa paggawa ng mga kopang
pilak, mga pantabas ng mitsa, mga mangkok, mga trumpeta o
anumang kasangkapan na gawa sa ginto o pilak. **14** Binigay
nila ang salapi para sa mga nag-aayos ng tahanan ni Yahweh.
15 Bilang karagdagan, hindi na nila hinihingan ng ulat tungkol
sa salapi na pampaggawa ang mga taong nakatanggap at
nagbayad nito sa mga manggagawa, dahil ang mga taong ito
ay matatapat. **16** Pero ang mga handog para pambayad sa
kasalanan at ang handog para sa kapatawaran ng kasalanan ay
hindi dinala sa templo ni Yahweh, dahil ang mga ito ay para sa
mga pari. **17** Sa panahong iyon, nilusob at nilabanan ni Hazael
hari ng Aram ang Gat, at sinakop ito. Pagkatapos tinangkang
lusubin ni Hazael ang Jerusalem. **18** Kaya kinuha ni Joas hari
ng Juda ang lahat ng kasangkapan na itinalaga nina Jehosafat
at Joram at Ahazias, ang kaniyang mga ninuno, mga hari ng
Juda, para kay Yahweh, ang kaniyang sariling mga banal na
kasangkapan, at lahat ng ginto na makikita sa mga imbakan

sa tahanan ni Yahweh at ng hari; ipinadala niya ang mga ito
kay Hazael ang hari ng Aram. Pagkatapos umalis na si Hazael
mula sa Jerusalem. **19** Ang iba pang bagay tungkol kay Joas,
lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba nasusulat sa Aklat ng mga
Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? **20** Nag-alsa at
sama-samang nagplano ang kaniyang mga lingkod; nilusob
nila si Joas sa tahanan sa Millo, sa daan papunta ng Sila. **21**
Si Josacar, anak ni Semiat, at Jehozabad anak ni Somer, na
kaniyang lingkod, ay sinalakay siya at siya ay namatay. Inilibing
nila si Joas kasama ng kaniyang mga ninuno sa lungsod ni
David, at si Amasias, na kaniyang anak, ang naging hari kapalit
niya.

13 Sa ikadalawampu't tatlong taon na paghahari ni Joas, anak
ni Ahasias hari ng Juda, si Jehoahas ay nagsimulang maghari
sa Israel sa Samaria; naghari siya sa loob ng labimpitong taon.
2 Ginawa niya ang masama sa paningin ni Yahweh at sinundan
niya ang mga kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na nagdulot
sa Israel na magkasala; at hindi tumalikod si Jehoahas mula rito.
3 Dahil dito, nagsiklab ang galit ni Yahweh laban sa Israel at
paulit-ulit niya silang pinasakop kay Hazael hari ng Aram at Ben
Hadad anak ni Hazael. **4** Kaya nagsumamo si Jehoahas kay
Yahweh, at pinakinggan siya ni Yahweh dahil nakita niya ang
pang-aapi sa Israel, kung paano sila inaaapi ng hari ng Aram. **5**
Kaya binigyan ni Yahweh ang Israel ng isang tagapagligtas, at
sila ay nakatakas sa ilalim ng kapangyarihan ng mga Aramean, at
ang bayan ng Israel ay nagsimulang mamuhay sa kani-kanilang
tahanan gaya ng dati. **6** Gayunpaman, hindi nila tinalikuran
ang mga kasalanan ni Jeroboam, na nagdulot sa Israel na
magkasala, at nagpatuloy sila sa paggawa nito. At nanatili ang

diyus-diyosang Asera sa Samaria. **7** Nagtira ang mga Amarean
kay Jehoahas ng limampung mangangabayo lamang, sampung
karwahe, at sampung libong kawal, dahil winasak sila ng hari ng
Aram at ginawang tulad ng ipa sa panahon ng anihan. **8** Ang iba
pang bagay tungkol kay Jehoahas, at ang lahat ng kaniyang
ginawa at kaniyang kapangyarihan, hindi ba nasusulat sa Aklat
ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? **9** Kaya
nahimlay si Jehoahas kasama ng kaniyang mga ninuno, at siya
ay inilibing nila sa Samaria. Si Joas na kaniyang anak ang naging
hari kapalit niya. **10** Sa ikatatlumpu't pitong taon ng paghahari ni
Joas hari ng Juda, nagsimula ang paghahari ni Jehoas anak
ni Jehoahas sa Samaria; naghari siya sa loob ng labing-anim
na taon. **11** Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin
ni Yahweh. Hindi niya tinalikuran ang kasalanan ni Jeroboam
anak ni Nebat, kung saan nagdulot sa Israel na magkasala,
at namuhay siya sa mga ito. **12** Ang iba pang bagay tungkol
kay Joas, at lahat ng kaniyang ginawa, at kaniyang katapangan
kung saan nakipaglaban siya kay Amasias hari ng Juda, hindi
ba ito nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga
Hari ng Israel? **13** Nakahimlay si Joas kasama ng kaniyang mga
ninuno, at si Jeroboam ang umupo sa kaniyang trono. Inilibing si
Joas sa Samaria kasama ng mga hari ng Israel. **14** Ngayon, si
Eliseo ay nagkasakit na kaniyang ikinamatay kalaunan, kaya si
Joas ay bumaba at nanangis sa kaniya. Sinabi niya, “Ama ko,
ama ko, ang mga karwahe ng Israel at mga mangangabayo ay
kinukuha ka palayo!” **15** Sinabi ni Eliseo, “Kumuha ka ng pana at
ilang palaso,” kaya si Joas ay kumuha ng isang pana at ilang
mga palaso. **16** Sinabi ni Eliseo sa hari ng Israel, “Hawakan mo
ang pana,” kaya hinawakan niya ito. Pagkatapos, ipinatong ni

Eliseo ang kaniyang kamay sa mga kamay ng hari. **17** Sinabi ni
Eliseo, “Buksan mo ang bintanang nakaharap sa silangan,” kaya
binuksan niya ito. Pagkatapos sinabi ni Eliseo, “Pumana ka!”, at
pumana siya. Sinabi ni Eliseo, “Ito ang palaso ng katagumpayan
ni Yahweh, palaso ng katagumpayan laban sa Aram, dahil
lulusubin mo ang mga Aramean sa Afec hanggang matalo
ninyo sila.” **18** Pagkatapos sinabi ni Eliseo, “Kunin mo ang mga
palaso,” kaya kinuha ito ni Joas. Sinabi niya sa hari ng Israel,
“Ipana mo ito sa lupa,” at pinana niya ito sa lupa nang tatlong
beses, pagkatapos tumigil siya. **19** Pero ang lingkod ng Diyos ay
nagalit sa kaniya at sinabing, “Dapat pinana mo ang lupa ng lima
o anim na beses. Pagkatapos lulusubin mo ang Aram hanggang
maubos mo sila, pero ngayon, lulusubin mo lang sila ng tatlong
beses.” **20** Pagkatapos namatay si Eliseo, at siya ay inilibing.
Ngayon sumalakay ang pangkat ng mga Moabita sa pagsisimula
ng taon. **21** Habang inililibing nila ang isang lalaki, nakita nila
ang isang pangkat ng Moabita, kaya inihagis nila ang katawan
sa libingan ni Eliseo. Pagkadikit na pagkadikit ng lalaki sa mga
buto ni Eliseo, nabuhay siya at tumayo. **22** Inapi ni Hazael hari
ng Aram ang Israel sa panahon ng paghahari ni Jehoahas. **23**
Pero mahabagin si Yahweh sa Israel at mayroon siyang awa at
malasakit sa kanila, dahil sa kaniyang tipan kay Abraham, Isaac
at Jacob. Kaya hindi sila winasak ni Yahweh, at hindi niya pa rin
sila inilayo sa kaniyang presensiya. **24** Namatay si Hazael hari
ng Aram, at si Ben Hadad na kaniyang anak ang naging hari
kapalit niya. **25** Binawi ni Jehoas anak ni Joacaz mula kay Ben
Hadad anak ni Hazael ang mga lungsod na kinuha mula kay
Joacaz na kaniyang ama noong digmaan. Nilusob siya ni Joas
tatlong beses, at nabawi niya ang mga lungsod ng Israel.

14 Sa ikalawang taon ng paghahari ni Jehoas anak ni Jehoahas,
hari ng Israel, si Amasias anak ni Joas, hari ng Juda ay
nagsimulang maghari. **2** Dalawampu't limang taong gulang siya
nang magsimula siyang maghari; naghari siya sa Jerusalem sa
loob ng dalawampu't siyam na taon. Ang pangalan ng kaniyang
ina ay Jehoadan, taga-Jerusalem. **3** Ginawa niya kung ano ang
matuwid sa mga mata ni Yahweh, pero hindi katulad ng kaniyang
ninunong si David. Ginawa niya ang lahat ng ginawa ni Joas na
kaniyang ama. **4** Pero ang mga dambana ay hindi winasak. Ang
mga tao ay patuloy na nag-aalay at nagsusunog ng insenso sa
mga dambana. **5** Dumating ang pagkakataon nang tumatag
na ang kaniyang paghahari, pinatay niya ang mga lingkod na
pumatay sa kaniyang ama, ang hari. **6** Pero hindi niya ipinapatay
ang mga anak ng mga mamamatay-tao; sa halip, kumilos siya
ayon sa sinasabi ng Kasulatan, sa Aklat ni Moises, gaya ng
iniutos ni Yahweh, na nagsasabing, "Ang mga ama ay hindi
dapat patayin dahil sa kaniyang mga anak, ni ang mga anak
dahil sa kanilang mga magulang. Sa halip, bawat tao ay dapat
patayin dahil sa sarili niyang kasalanan." **7** Pinatay niya ang
sampung libong sundalo sa Edom sa lambak ng Asin; sinakop
niya rin ang Sela sa digmaan at tinawag itong Jokteel, kung saan
ito pa rin ang tawag hanggang sa araw na ito. **8** Pagkatapos
nagpadala si Amasias ng mga tagapagbalita para kay Jehoas
anak ni Jehoahas anak ni Jehu hari ng Israel, na nagsasabing,
"Halikayo, magkita-kita tayo ng harapan sa digmaan." **9** Pero
nagpadala ng tagapagbalita si Jehoas hari ng Israel pabalik
kay Amasias hari ng Juda, na sinasabing, "Ang matinik na
halaman na nasa Lebanon ay nagpadala ng mensahe sa sedar
sa Lebanon, nagsasabing, "Ibigay mo ang iyong anak na babae

sa anak kong lalaki para maging asawa,' pero isang mabangis
na hayop sa Lebanon ang dumaan at inapakan ang matinik na
halaman. 10 Tunay nga na nilusob mo ang Edom, at itinaas
ka ng iyong puso. Ipagmalaki mo ang iyong katagumpayan,
pero manatili ka sa iyong tahanan, dahil bakit mo pa ilalagay sa
kaguluhan at ibabagsak ang iyong sarili, ikaw pati na ang Juda?
11 Pero si Amasias ay hindi nakinig. Kaya lumusob si Jehoas,
hari ng Israel; siya at si Amasias hari ng Juda ay nagkita ng
harap-harapan sa Beth-semes, na pag-aari ng Juda. 12 Natalo
ang Juda ng Israel, at ang bawat isa ay tumakas pauwi. 13
Nabihag ni Jehoas hari ng Israel, si Amasias hari ng Juda na
anak ni Jehoas na anak ni Ahasias, sa Beth-semes. Pumunta
siya sa Jerusalem at ibinagsak niya ang pader ng Jerusalem
mula sa Tarangkahan ng Efraim hanggang Tarangkahan ng
Sulok, apat na raang kubit ang layo. 14 Kinuha niya lahat ng
ginto at pilak, lahat ng mga kagamitan na nakita sa tahanan ni
Yahweh, at ang mga mahahalagang bagay sa palasyo ng hari,
na may kasama ring bihag, at bumalik na sa Samaria. 15 Tungkol
sa iba pang bagay kay Jehoas, lahat ng kaniyang ginawa,
ang kaniyang kapangyarihan, at kung paano niya nilabanan
si Amasias hari ng Juda, hindi ba nasusulat sa Aklat ng mga
Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 16 Pagkatapos
nahimlay si Jehoas kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing
sa Samaria kasama ng mga hari ng Israel, at si Jeroboam, ang
kaniyang anak, ang naging hari ng Israel. 17 Si Amasias na
anak ni Joas, hari ng Juda, ay nabuhay ng labinlimang taon
pagkatapos ng kamatayan ni Jehoas anak ni Jeoahas, hari
ng Israel. 18 Tungkol sa iba pang mga bagay kay Amasias,
hindi ba nasusulat ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan

sa Buhay ng mga Hari ng Juda? 19 Nagsabwatan sila laban
kay Amasias sa Jerusalem, at tumakas siya papuntang Laquis.
Tumakas siya sa Laquis, pero nagpadala sila ng mga tauhan sa
Laquis at pinatay siya roon. 20 Dinala nila siya pabalik sakay ng
kabayo, at siya ay ibinurol kasama ng kaniyang mga ninuno sa
lungsod ni David. 21 Kinuha ng mga tao si Uzias, na labing-
anim na taong gulang, at ginawa siyang hari kapalit ng kaniyang
amang si Amasias. 22 Si Uzias ang muling nagpatayo ng Elat
at ibinalik ito sa Juda nang hinimlay si Amasias kasama ng
kaniyang mga ninuno. 23 Nang ikalabinlimang taon ng paghahari
ni Amasias anak ni Joas hari ng Juda, si Jeroboam anak ni
Jehoas hari ng Israel, ay nagsimulang maghari sa Samaria;
naghari siya ng apatnapu't isang taon. 24 Ginawa niya kung ano
ang masama sa paningin ni Yahweh. Hindi siya tumalikod sa
anumang kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na nagdulot
para magkasala ang Israel. 25 Ibinalik niya ang hangganan ng
Israel mula sa Lebo Hamat hanggang dagat ng Araba, bilang
katuparan sa salita ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, na kaniyang
sinabi sa pamamagitan ng kaniyang lingkod na si Jonas anak ni
Amitai, ang propeta, na nagmula sa Gat-hefer. 26 Dahil nakita
ni Yahweh ang paghihirap ng Israel, na napakapait para sa
lahat, alipin man o malaya, at walang magliligtas sa Israel. 27
Kaya sinabi ni Yahweh na hindi niya buburahin ang pangalan
ng Israel sa ilalim ng kalangitan; sa halip, niligtas niya sila sa
pamamagitan ng kamay ni Jeroboam anak ni Jehoas. 28 Tungkol
sa iba pang mga bagay kay Jeroboam, lahat ng kaniyang
ginawa, kaniyang kapangyarihan, paano siya nakipagdigma at
nabawi ang Damasco at Hamat, na pag-aari noon ng Juda,
para sa Israel, hindi ba nasusulat ang mga ito sa Aklat ng mga

Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 29 Nahimlay si
Jeroboam kasama ng kaniyang mga ninuno, kasama ang mga
hari ng Israel, at si Zecarias ang kaniyang anak ang naging hari
kapalit niya.

15 Sa ika-dalawampu't pitong taon ni Jeroboam hari ng Israel,
nagsimula ang paghahari ni Uzzias anak ni Amazias hari ng
Juda. 2 Labing anim na taon si Uzzias ng magsimulang maghari.
Naghari siya ng limampu't dalawang taon sa Jerusalem. Si
Jecilias ng Jerusalem ang pangalan ng kaniyang ina. 3 Ginawa
niya ang matuwid sa mata ni Yahweh, sinunod ang halimbawa ng
kaniyang ama, at gumawa tulad ng ginawa ni Amazias. 4 Subalit,
ang mga dambana ay hindi inalis. Patuloy na nag-aalay ang mga
tao at nagsusunog ng insenso sa mga dambana. 5 Hinayaang
magkaketong ni Yahweh ang hari hanggang sa araw ng kaniyang
kamatayan at nanirahan sa isang nakahiwalay na tahanan. Si
Jotam, ang anak ng hari, ang namahala sa sambahayan at
naghari sa mga mamamayan ng lupain. 6 Ang iba pang mga
bagay tungkol kay Uzzias, lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba't
ang mga ito ay nakasulat sa Ang Aklat ng Mga Kaganapan ng
mga Buhay ng Hari ng Juda? 7 Kaya nahimlay si Uzzias kasama
ng kaniyang mga ninuno; inilibing siya kasama ng kaniyang mga
ninuno sa lungsod ni David. Si Jotam, kaniyang anak ay naging
hari kapalit niya. 8 Sa ika tatlumpu't walong taon ni Uzzias hari
ng Juda, si Zacarias anak ni Jeroboam ang naghari ng Israel
sa Samaria sa loob ng anim na buwan. 9 Ginawa niya ang
masama sa harapan ni Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang
ama. Hindi niya nilisan ang mga kasalanan ni Jeroboam anak ni
Nebat, na siyang naging dahilan para magkasala ang Israel.
10 Naghimagsik si Sallum anak ni Jabes laban kay Zacarias,

nilusob siya sa harap ng mga tao at pinaslang siya. Pagkatapos
siya ang pumalit na hari kapalit niya. **11** Sa iba pang mga bagay
tungkol kay Zacarias, ang mga ito ay nakasulat sa Aklat ng Mga
Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Israel. **12** Ito ang mga
salita ni Yahweh na sinabi niya kay Jehu, sinasabing, "Ang iyong
kaapu-apuhan ay mauupo sa trono ng Israel hanggang sa ika-
apat na salin lahi." At kaya ito ang naganap. **13** Nagsimulang
maghari si Sallum anak ni Jabes sa ika-tatlumpu't siyam na
taon ni Uzzias hari ng Juda, at siya naghari sa loob lamang ng
isang buwan sa Samaria. **14** Mula sa Tirza si Menahem anak
ni Gadi ay nagtungo sa Samaria. Doon nilusob niya si Sallum
anak ni Jabes, sa Samaria. Pinatay niya siya at naging hari
kapalit niya. **15** Sa iba pang mga bagay tungkol kay Sallum at
ang paghihimagsik na kaniyang ginawa, nakasulat ang mga
ito sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng
Israel. **16** Pagkatapos nilusob ni Menahem si Tipsa at lahat ng
naroon, at ang mga hangganang palibot ng Tirza, dahil hindi
nila ibinukas ang lungsod sa kaniya. Kaya nilusob niya ito, at
nilaslas niya ang tiyan ng mga babaeng buntis sa nayon na
iyon. **17** Sa ika-tatlumpu't siyam na taon ni Uzzias hari ng Juda
nagsimulang maghari si Menahem anak ni Gadi sa Israel; siya
ay naghari ng sampung taon sa Samaria. **18** Ginawa niya ang
masama sa harapan ni Yahweh. Kaya sa buong buhay niya,
hindi niya nilisan ang mga kasalan ni Jeroboam anak ni Nebat,
na siyang nagdulot sa Israel na magkasala. **19** Pagkatapos si
Pul ang hari ng Asiria ay dumating laban sa lupain at nagbigay si
Menahem kay Pul ng isang libong talentong pilak, para siya ay
tulungan ni Pul na palakasin ang kaharian ng Israel sa kaniyang
pangunguna. **20** Siningil ni Menahem ang halagang ito mula

sa Israel sa pag-uutos sa bawat mayayaman na magbayad ng
limampung sekel ng pilak sa kaniya para ibigay sa hari ng Asiria.
Kaya ang hari ng Asiria ay umuwi at hindi namalagi roon sa
lupain. **21** Sa iba pang mga bagay tungkol kay Menahem, at ang
lahat ng ginawa niya, hindi ba sila ay nakasulat sa Aklat ng Mga
Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Israel? **22** Kaya nahimlay
si Menahen kasama ng kaniyang mga ninuno, at si Pekakias
kaniyang anak ay naging hari kapalit niya. **23** Sa ika-limampung
taon ni Uzzias hari ng Juda, si Pekakias anak ni Menahem
ay nagsimulang maghari sa Israel sa Samaria; dalawang taon
siyang naghari. **24** Ginawa niya ang masama sa harapan ni
Yahweh. Hindi niya iniwan ang mga kasalanan ni Jeroboam anak
ni Nebat, na siyang nagdulot sa Israel na magkasala. **25** Si Peka
anak ni Remalias, isang kapitan na naglilingkod kay Pekakias,
ay nakipagsabwatan kina Argob at Aries laban sa kaniya at
pinaslang siya sa tanggulan ng palasyo ng hari sa Samaria.
Kasama niya ang limampung kalalakihang taga-Galaad. Pinatay
niya siya at naging hari kapalit niya. **26** Sa iba pang mga bagay
tungkol kay Pekakias, lahat ng ginawa niya, ang mga ito ay
nakasulat sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari
ng Israel. **27** Sa ika-limapu't dalawang taon ni Uzzias hari ng
Juda, si Peka anak ni Remalias ay nagsimulang maghari sa
Isarel sa Samaria; dalawampung taon siya naghari. **28** Ginawa
niya ang masama sa harapan ni Yahweh. Hindi niya nilisan ang
mga kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na siyang nagdulot
na magkasala ang Israel. **29** Sa mga panahon na si Peka ay
hari ng Israel, si Tiglat Pileser hari ng Asiria ay dumating at
sinakop ang Ijon, Abelbetmaaca, Janoas, Kades, Hazor, Galaad,
Galilee, at lahat ng lupain ng Naftali. Tinangay niya ang mga

mamamayan sa Asiria. 30 Kaya si Hosea anak ni Ela ay nagbuo
ng isang sabwatan laban kay Peka anak ni Remalias. Nilusob
niya at pinatay siya. Pagkatapos siya ay naghari kapalit niya, sa
ika-dalawampung taon ni Jotam anak ni Uzzias. 31 Sa iba pang
mga bagay tungkol kay Peka, lahat ng ginawa niya, ang mga ito
ay nakasulat sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng
Hari ng Israel. 32 Sa ikalawang taon ni Peka anak ni Remalias,
hari ng israel, nagsimulang maghari si Jotam anak ni Uzzias,
hari ng Juda. 33 Dalawampu't limang taon gulang siya nang
magsimula siyang maghari; labing anim na taon siyang naghari
sa Jerusalem. Jerusa ang pangalan ng kaniyang ina; siya ay
anak ni Zadok. 34 Matuwid ang ginawa ni Jotam sa paningin ni
Yahweh. Sinunod niya ang halimbawang ginawa ng kaniyang
amang si Uzzias. 35 Subalit, ang mga dambana ay hindi inalis.
Nag-aalay pa rin at nagsusunog ng insenso ang mga tao sa
mga dambana. Ipinagawa ni Jotam ang tarangkahan sa gawing
itaas ng tahanan ni Yahweh. 36 Sa iba pang mga bagay tungkol
kay Jotam, lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba ang mga ito ay
nakasulat sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari
ng Juda? 37 Sa panahong iyon sinimulang isugo ni Yahweh
sina Rezin hari ng Aram, at Peka anak ni Remalias laban sa
Juda. 38 Nahimlay si Jotam kasama ng kaniyang mga ninuno
at inilibing kasama ng kaniyang ninuno sa lungsod ni David.
Pagkatapos si Ahaz, kaniyang anak, ay naging hari kapalit niya.

16 Sa ika-labing pitong taon ni Peka anak ni Remalias, si
Ahaz anak ni Jotam hari ng Juda ay nagsimulang maghari. 2
Dalampung taong gulang si Ahaz nang magsimulang maghari,
at siya ay labing anim na taong naghari sa Jerusalem. Hindi niya
ginawa ang matuwid sa paningin ni Yahweh kaniyang Diyos,

tulad sa ginawa ni David kaniyang ninuno. **3** Sa halip, nilakaran
niya ang landas ng mga hari ng Israel; sa katunayan, sinunog
niya ang kaniyang anak bilang isang handog na sinusunog, ayon
sa nakasusuklam na mga kaugalian ng mga bansa, na itinaboy ni
Yahweh sa harapan ng mamamayan ng Israel. **4** Naghandog siya
ng mga alay at nagsunog ng insenso sa matataas na lugar, sa
tuktok ng burol, at sa lilim ng bawat luntiang puno. **5** Pagkatapos
si Rezin, hari ng Aram at Peka anak ni Remalias, hari ng Israel,
ay dumating at sinalakay ang Jerusalem. Napalibutan nila si
Ahaz, pero hindi siya magapi. **6** Sa panahong iyon, si Rezin hari
ng Aram ay nabawi ang Elat para sa Aram at itinaboy ang mga
taga-Juda mula sa Elat. Pagkatapos dumating ang mga taga-
Aram sa Elat kung saan sila ay naninirahan hanggang sa mga
araw na ito. **7** Kaya nagsugo ng mga tagapagbalita si Ahaz kay
Tiglat Pileser hari ng Asiria, sinasabing, "Ako ay iyong lingkod at
iyong anak. Lumapit ka at iligtas ako mula sa kamay ng hari
ng Aram at mula sa kamay ng hari ng Israel, na lumusob sa
akin." **8** Kaya kinuha ni Ahaz ang pilak at gintong mayroon sa
tahanan ni Yahweh at kasama ng mga yaman ng palasyo ng
hari at ipinadala ito bilang isang handog sa hari ng Asiria. **9**
Pagkatapos pinakinggan siya ng hari ng Asiria, at dumating ang
hari ng Asiria laban sa Damasco, sinakop ito at ibinilanggo ang
kanilang mamamayan sa Kir. Pinaslang din niya si Rezin ang
hari ng Aram. **10** Nagtungo sa Damasco si Haring Ahaz para
makipagkita kay Tiglat Pileser hari ng Asiria. Sa Damasco nakita
niya ang isang altar. Pinadala niya kay Urias ang pari ang isang
modelo ng altar at pagpaparisan nito at ang plano ng lahat ng
kailangang gawin. **11** Kaya si Urias ang pari ay nagtayo ng altar
ayon sa plano na ipinadala ni Haring Ahaz mula sa Damasco.

Ito ay natapos bago bumalik si Haring Ahaz mula sa Damasco.
12 Nang dumating ang hari mula sa Damasco nakita niya ang
altar; lumapit ang hari sa altar at nag-alay dito. 13 Inalay niya
ang kaniyang handog na susunugin, at handog na butil, ibinuhos
niya ang kaniyang handog na iinumin, at iwinisik ang dugo ng
handog ng pakikisama sa altar. 14 Ang tansong altar na nasa
harap ni Yahweh - inilipat niya ito mula sa harap ng templo, mula
sa pagitan ng kaniyang altar at templo ni Yahweh at nilipat ito sa
gawing hilaga ng kaniyang altar. 15 Pagkatapos inutusan ni
Haring Ahaz si Urias ang pari, sinasabing, " Sa malaking altar
sunugin ang pang-umagang handog na susunugin at sa gabi
ang handog na butil, at ang handog na susunugin ng hari at
kaniyang handog na butil, kasama ang handog na susunugin ng
lahat ng mga tao sa lupain, at ang kanilang handog na butil at
kanilang handog na iinumin. Wisikan itong lahat ng dugo ng
handog na susunugin at lahat ng dugo ng iaalay. Pero ang
tansong altar ay para sa aking paghingi ng tulong ng Diyos.
16 Ginawa nga ni Urias ang pari kung ano ang pinag-utos ni
Haring Ahaz. 17 Pagkatapos inalis ni Haring Ahaz ang mga
balangkas at palanggana mula sa mga nalilipat na patungan;
inalis din niya ang dagat mula sa bakang tanso na nasa ilalim
nito at inilapag sa batong nakalatag. 18 Inalis din niya ang may
bubong na daanan na kanilang itinayo sa templo para sa araw
ng Pamamahinga, kasama ang pasukan ng hari sa labas ng
templo, lahat dahil sa hari ng Asiria. 19 Sa iba pang mga bagay
tungkol kay Ahaz at kung ano ang kaniyang ginawa, hindi ba
ang mga ito ay nakasulat sa Ang Aklat ng mga Kaganapan ng
mga Buhay ng Hari ng Juda? 20 Nahimlay si Ahaz kasama ng
kaniyang ninuno at inilibing kasama ang mga ninuno niya sa

lungsod ni David. Si Hezekias kaniyang anak ay naging hari
kapalit niya.

17 Sa ika-labindalawang taon ni Ahaz hari ng Juda, nagsimula
ang paghahari ni Hosea anak ni Ela. Siyam na taon niyang
pinamunuan ang buong Israel sa Samaria. **2** Ginawa niya ang
masama sa paningin ni Yahweh, gayon man hindi katulad ng
mga nakaraang hari ng Israel. **3** Nilusob siya ni Salmaneser
hari ng Asiria, at naging lingkod niya si Hosea at nagbigay sa
kaniya ng buwis. **4** Pagkatapos nabatid ng hari ng Asiria na si
Hoesa ay nagbabalak laban sa kaniya, dahil nagsugo ng mga
mensahero si Hosea kay So hari ng Ehipto; gayundin, hindi siya
nagbibigay ng buwis sa hari ng Asiria, tulad ng ginagawa niya
taon-taon. Kaya ang hari ng Asiria ay iginapos at ikinulong siya.
5 Pagkatapos nilusob ng hari ng Asiria ang buong lupain, at
nilusob ang Samaria at sinakop ito sa loob ng tatlong taon. **6**
Sa ika-siyam na taon ni Hosea, sinakop ng hari ng Asiria ang
Samaria at dinalang bihag ang Israel sa Asiria. Dinala niya sila
sa Hala, sa Ilog Habor sa Gozan, at sa mga lungsod ng Medes.
7 Ang pagkakabihag na ito ay naganap dahil ang mga Israelita ay
nagkasala laban kay Yahweh ang kanilang Diyos, na naglabas
sa kanila mula sa lupain ng Egipto, mula sa kapangyarihan ng
Faraon hari ng Egipto. Ang mga tao ay sumasamba sa ibang
mga diyos at **8** sinusundan ang mga kaugalian ng mga bansang
itinaboy ni Yahweh sa harapan ng mga Israelita, at sa mga
kaugalian ginagawa ng mga hari ng Israel. **9** Ang mga Israelita
ay palihim na gumawa ng mga bagay na hindi matuwid laban
kay Yahweh ang kanilang Diyos. Nagtayo sila ng mga dambana
sa lahat ng lungsod, mula sa tore ng tagabantay hanggang sa
pinagtibay na lungsod. **10** Nagtayo rin sila ng mga banal na

batong poste at poste ni Asera sa bawat burol at lilim ng luntiang
puno. 11 Nagsunog sila ng insenso roon sa mga dambana, tulad
ng mga ginagawa ng mga bansa, silang mga itinaboy ni Yahweh
sa kanilang harapan. Nagsagawa ang mga Israelita ng mga
masasamang bagay na nagpagalit kay Yahweh; 12 sumamba
sila sa diyus-diyosan, na sinabi ni Yahweh sa kanila, "huwag
ninyo itong gagawin." 13 Gayon man si Yahweh ay nagpahayag
sa Israel at sa Juda sa bawat propeta at sugo, sinasabing,
"Talikuran ang inyong masasamang gawa at sundin aking mga
utos at aking mga bilin, at maingat na sundin lahat ng batas
aking pinag-utos sa inyong mga ama, at aking ipinabatid sa inyo
sa pamamagitan ng aking mga lingkod ang mga propeta." 14
Pero hindi sila nakikinig; sa halip sila ay nagmamatigas tulad
ng kanilang mga ninuno na hindi nagtiwala kay Yahweh ang
kanilang Diyos. 15 Tinanggihan nila ang kaniyang kautusan at
ang tipang ginawa sa pagitan niya at kanilang mga ninuno, at
mga utos sa tipan na kaniyang binigay sa kanila. Sinunod nila
ang mga walang kabuluhang kaugalian at maging sila mismo ay
naging walang kabuluhan. Sinundan nila ang mga paganong
bansang nakapaligid sa kanila, silang pinag-utos na Yahweh na
huwag gagayahin. 16 Sinuway nilang lahat ang mga utos ni
Yahweh na kanilang Diyos. Gumawa sila ng imahe ng dalawang
batang baka mula sa hinulmang bakal para sambahin. Gumawa
sila ng poste ni Asera, at sinamba lahat ng bituin sa langit at si
Baal. 17 Inalay nila ang kanilang mga anak na lalaki at babae sa
apoy bilang mga handog na susunugin, gumamit ng panghuhula
at panggagayuma, pinagbili kanilang mga sarili para gawin ang
masama sa paningin ni Yahweh, at siya ay galitin. 18 Kaya galit
na galit sa Israel si Yahweh at inalis sila sa kaniyang paningin.

Walang ibang natira maliban sa lipi ni Juda. **19** Kahit ang Juda
ay hindi sinunod ang mga utos ni Yahweh ang kanilang Diyos,
pero sa halip ay sinundan din ang mga kaugaliang sinusunod ng
Israel. **20** Kaya tinanggihan ni Yahweh lahat ng lahi ng Israel;
pinahirapan niya sila at ibinigay sila sa kamay ng mga taong
aako sa kanila bilang bagay na samsam, hanggang itinaboy
niya sila sa kaniyang harapan. **21** Pinilas niya ang Israel sa
maharlikang angkan ni David, at ginawa nilang hari si Jeroboam
anak ni Nebat. Nilihis ni Jeroboam ang Israel mula sa pagsunod
kay Yahweh at hinayaan gumawa ng isang malaking kasalanan.
22 Sinunod ng mga Israelita lahat ng pagkakasala ni Jeroboam
at hindi nilisan ang mga ito, **23** kaya inalis ni Yahweh ang Israel
sa kaniyang paningin, gaya ng sinabi niya sa lahat ng kaniyang
mga lingkod ang mga propeta na gagawin niya. Kaya ang Israel
ay tinanggay sa Asiria mula sa sarili niyang lupain, at ito ang
kalagayan hanggang sa araw na ito. **24** Nagdala ng mga tao
ang hari ng Asiria mula Babilonia at mula Cuta, at mula Avva,
at mula Hamat at Separvaim, at inilagay sila sa mga lungsod
ng Samaria kapalit ng mga Israelita. Pinamahalaan nila ang
Samaria at nanirahan sa mga lungsod nito. **25** Naganap ito sa
simula ng kanilang paninirahan doon na hindi nila pinarangalan
si Yahweh. Kaya nagsugo ng mga leon si Yahweh sa kalagitnaan
nila na pumatay ng ilan sa kanila. **26** Kaya sila ay nakipag-
usap sa hari ng Asiria, nagsabing, "Ang bansang dinala mo at
inilagay sa mga lungsod ng Samaria ay walang alam sa mga
kaugaliang hinihingi ng diyos ng lupain. Kaya siya ay nagsugo
ng mga leon sa aming kalagitnaan, at, tingnan mo, pinapatay
ng mga leon ang mga tao dahil hindi nila alam ang kaugaliang
hinihingi ng diyos ng lupain. **27** Pagkatapos pinag-utos ng hari

ng Asiria, sinasabing, '"Kunin ang isa sa mga pari na dinala mo
mula roon, at pakawalan siya at hayaang mamuhay doon, at
hayaang siyang turuan sila ng kaugaliang hinihingi ng diyos
ng lupain." **28** Kaya ang isang pari na kanilang dinala mula sa
Samaria ay dumating at namuhay sa Bethel; sila ay tinuruan niya
kung paano nila dapat pararangalan si Yahweh. **29** Ang bawat
katutubo ay gumagawa ng kanilang sariling diyos, at nilalagay
sila sa mga dambana na ginawa ng mga Samaritano - bawat
katutubo sa mga lungsod kung saan sila naninirahan. **30** Ginawa
ng taga-Babilonia si Succot Benot; ginawa ng taga-Cut si Nergal;
ginawa ng taga-Hamat si Asima; **31** ginawa ng mga Awites si
Nibhaz at Tartak; at sinunog ng mga Sefarvita ang kanilang
mga anak kay Adrammelek at Anammelek, ang mga diyos ng
mga Sefarvita. **32** Pinarangalan din nila si Yahweh, at nagtalaga
mula sa kanilang sarili ng mga pari sa mga matataas na lugar,
na nag-aalay para sa kanila sa templo sa mga dambana. **33**
Pinarangalan nila si Yahweh at sumamba rin sa kanilang mga
diyos, sa kaugalian ng mga bansa pinanggalingan nila. **34** Sa
mga araw na ito nanatili sila sa kanilang sinaunang kaugalian.
Hindi nila pinararangalan si Yahweh, ni sundin nila ang mga
bilin, atas, ang batas, o ang utos na ibinigay ni Yahweh sa
bayan ni Jacob - na siyang pinangalanang Israel - **35** at sa
kanila nakipagtipan si Yahweh at inutusan sila, "Huwag ninyong
katatakutan ang ibang mga diyos, ni yuyukod sa mga iyon, ni
sasambahin sila, ni mag-aalay sa kanila. **36** Pero si Yahweh, na
naglabas sa inyo mula sa lupain ng Egipto nang may dakilang
kapangyarihan at isang nakataas na kamay, ay siyang ninyong
pararangalan; sa kaniya kayo magpapatirapa, at mag-aalay. **37**
Ang mga kautusan at mga atas, ang batas at ang mga utos na

sinulat niya sa inyo, ay dapat ninyong sundin magpakailanman.
Kaya hindi ninyo dapat katakutan ang ibang mga diyos, **38** at
ang tipang ginawa ko sa inyo, ay hindi ninyo makalilimutan;
at hindi ninyo pararangalan ang ibang mga diyos. **39** Pero si
Yahweh inyong Diyos ay siyang ninyong pararangalan. Siya
ang magliligtas sa iyo mula sa kapangyarihan ng inyong mga
kaaway." **40** Hindi sila makikinig, dahil patuloy nilang ginagawa
ang ginawa nila dati. **41** Kaya may takot ang mga bansang ito
kay Yahweh at sinamba rin ang kanilang mga inukit na imahe, at
ganoon din ang ginawa ng kanilang mga anak - tulad ng ginawa
ng kanilang mga apo. Nagpapatuloy sila sa ginawa ng kanilang
ninuno, hanggang sa araw na ito.

18 Ngayon sa pangatlong taon ni Hosea na anak ni Ela, hari
ng Israel, nagsimulang maghari si Hezekias na anak ni Ahaz,
hari ng Juda. **2** Dalawampu't limang taong gulang siya nang
magsimula siyang maghari; naghari siya ng dalawampu't siyam
na taon sa Jerusalem. Abija ang pangalan ng kaniyang ina;
na anak ni Zecarias. **3** Ginawa niya ang tama sa paningin ni
Yahweh, sinunod ang lahat ng halimbawa na ginawa ni David, na
kaniyang ninuno. **4** Tinanggal niya ang mga dambana, winasak
ang mga sagradong poste na gawa sa bato, at pinutol ang mga
poste ni Asera. Pinagpira-piraso niya ang tansong ahas na
ginawa ni Moises, dahil sa mga panahon na iyon nagsusunog
dito ng insenso ang bayan ng Israel; tinawag itong “Nehustan”.
5 Nagtiwala si Hezekias kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, na
walang katulad sa lahat ng mga haring sumunod sa kaniya, ni sa
mga haring sinundan niya. **6** Dahil nanindigan siya kay Yahweh.
Hindi siya tumigil sa pag-sunod sa kaniya pero iningatan niya
ang lahat ng kaniyang mga kautusan, na inutos ni Yahweh kay

Moises. 7 Kaya sinamahan ni Yahweh si Hezekias, at saanman
siya pumunta siya ay sumagana. Naghimagsik siya laban sa
hari ng Asiria at hindi siya pinaglingkuran. 8 Nilusob niya ang
mga taga-Filisteo patungong Gaza at ang mga hangganang
nasa paligid, mula sa tore ng bantay hanggang sa matibay na
lungsod. 9 Sa ika-apat na taon ni Haring Hezekias, na ika-pitong
taon ni Haring Hosea na anak ni Ela hari ng Israel, nilusob ni
Salmaneser na hari ng Asiria ang Samaria at pinalibutan ito.
10 Sa katapusan ng ikatlong taon ay kinuha nila ito, sa ika-
anim na taon ni Hezekias, na ika-siyam na taon ni Hoshea na
hari ng Israel; sa ganitong paraan ay nasakop ang Samaria.
11 Kaya dinala ng hari ng Asiria ang mga Israelita papuntang
Asiria at nilagay sila sa Hala, at sa Ilog Habor sa Gozan, at
sa mga lungsod ng Medes. 12 Ginawa niya ito dahil hindi nila
sinunod ang tinig ni Yahweh na kanilang Diyos, pero nilabag ang
kaniyang tipan, lahat ng inutos ni Moises ang lingkod ni Yahweh.
Tinanggihan nilang makinig dito o gawin ito. 13 Pagkatapos sa
ika-labing apat na taon ni Haring Hezekias, nilusob ni Senaquerib
na hari ng Asiria ang lahat ng matitibay na lungsod ng Juda
at sinakop sila. 14 Kaya nagpadala si Hezekias hari ng Juda
ng mensahe sa hari ng Asiria, na nasa Lacis, sinasabing,
"Nasaktan ko ang iyong kalooban. Lumayo ka mula sa akin.
Titiisin ko kung anuman ang ipataw mo sa akin." Hiningi ng hari
ng Asiria kay Hezekias na hari ng Juda na magbayad ng tatlong
daang talento ng pilak at tatlumpung talento ng ginto. 15 Kaya
binigay sa kaniya ni Hezekias ang lahat ng pilak na natagpuan
sa tahanan ni Yahweh at sa mga pananalapi sa palasyo ng
hari. 16 Pagkatapos pinutol ni Hezekias ang ginto mula sa mga
pinto ng templo ni Yahweh at mula sa mga poste na kaniyang

pinagpatungan; binigay niya ang ginto sa hari ng Asiria. 17
Pero pinakilos ng hari ng Asiria ang kaniyang dakilang hukbo,
pinadala si Tartan at Rabsaris at ang punong tagapag-utos mula
sa Lacis kay Haring Hezekias sa Jerusalem. Naglakbay sila
sa kalsada at dumating sa labas ng Jerusalem. Nilapitan nila
ang padaluyan ng tubig sa itaas na tubigan, sa malawak na
daanan ng mga naglalaba, at tumayo dito. 18 Nang nanawagan
sila kay Haring Hezekias, sina Eliakim na anak ni Hilkias, na
namamahala ng sambahayan, at Sebna ang eskriba, at Joas
anak ni Asaf, ang tagapagtala, ay lumabas para katagpuin sila.
19 Kaya sinabi sa kanila ng punong tagapag-utos na sabihin kay
Hezekias kung ano ang sinabi ng dakilang hari, ang hari ng
Asiria: “Ano ang pinanggagalingan ng iyong kapanatagan? 20
Nagsasalita ka lang ng mga walang kabuluhang mga salita,
sinasabi mong may mga alyansa at lakas para sa digmaan.
Ngayon sino ang iyong pinagkakatiwalaan? Sino ang nagbigay
sa iyo ng tapang na maghimagsik laban sa akin? 21 Tingnan
mo, nagtitiwala ka sa tungkod na panglakad ng bugbog na
tambo ng Ehipto, pero kapag sinandalan ito ng isang tao tutusok
ito sa kaniyang kamay at bubutasin ito. Iyon ang Paraon hari
ng Ehipto sa sinumang nagtitiwala sa kaniya. 22 Pero kapag
sinabi mo sa akin, 'Nagtitiwala kami kay Yahweh aming Diyos',
hindi ba't siya ang tinaggalan ni Hezekias ng mga dambana at
mga altar, at sinabi sa Juda at sa Jerusalem, 'Dapat kayong
magsamba sa altar na ito sa Jerusalem'? 23 Kaya ngayon, nais
kong gumawa ka ng magandang alok mula sa aking panginoon
ang hari ng Asiria. Bibigyan kita ng dalawang libong kabayo,
kung makakahanap ka ng mga sasakay sa kanila. 24 Paano
mo malalabanan kahit ang isang kapitan ng mahihina sa mga

lingkod ng aking panginoon? Pinagkatiwalaan mo ang Ehipto
para sa mga karwahe at mangangabayo! 25 Naglakbay ba ako
dito nang wala si Yahweh para labanan at wasakin ang lugar
na ito? Sinabi sa akin ni Yahweh, 'Lusubin mo ang lupain at
wasakin ito.'" 26 Pagkatapos sinabi nila Eliakim na anak ni
Hilkias, ni Sebna, at ni Joas sa punong tagapag-utos, "Pakiusap,
kausapin mo ang iyong mga lingkod sa wikang Aramaic, dahil
naiintindihan namin ito. Huwag mo kaming kausapin sa wika
ng Juda sa tainga ng mga mamamayang nasa pader." 27
Pero sinabi ng punong tagapag-utos sa kanila, "Pinadala ba
ako ng aking panginoon para sabihin sa inyong panginoon
at sa inyo ang mga salitang ito? Hindi ba niya ako pinadala
para sa mga taong nakaupo sa pader, ang kakain ng kanilang
sariling mga dumi at iinumin ang kanilang mga ihi kasama
ninyo?" 28 Pagkatapos tumayo ang punong tagapag-utos at
sumigaw nang may malakas na tinig sa wikang Judio, "Makinig
sa salita ng dakilang hari, ang hari ng Asiria. 29 Sinasabi ng hari,
"Huwag ninyong hayaang linlangin kayo ni Hezekias, dahil hindi
niya kayo maliligtas mula sa aking kapangyarihan. 30 Huwag
ninyong hayaang pilitin kayo ni Hezekias na pagkatiwalaan si
Yahweh, na sinasabing, "Siguradong ililigtas tayo ni Yahweh;
hindi mapapasakamay ang lungsod na ito sa hari ng Asiria.'" 31
Huwag kayong makinig kay Hezekias, dahil ito ang sinasabi ng
hari ng Asiria: 'Makipagpayapaan kayo sa akin at lumabas kayo
at pumunta sa akin. Pagkatapos ang bawat isa sa inyo ay kakain
sa sarili niyang ubasan at mula sa sarili niyang puno ng igos, at
iinom ng tubig mula sa sarili niyang balon. 32 Gagawin ninyo ito
hanggang sa dumating ako at dalhin kayo sa lupaing gaya ng
inyong sariling lupain, isang lupain ng butil at bagong alak, isang

lupain ng tinapay at ubasan, isang lupain ng mga puno ng olibo
at pulot, para mabuhay kayo at hindi mamatay.' Huwag kayong
makinig kay Hezekias kapag sinubukan niya kayong pilitin, na
sinasabing, 'Sasagipin tayo ni Yahweh.' **33** Mayroon ba sa mga
diyos ng mga tao ang sumagip sa kanila mula sa kapangyarihan
ng hari ng Asiria? **34** Nasaan na ang mga diyos ng Hamat at
Arpad? Nasaan na ang mga diyos ng Sefarvaim, Hena, at Iva?
Sinagip ba nila ang Samaria mula sa aking kamay? **35** Sa lahat
ng mga diyos sa lupain, mayroon bang diyos na nakapagsagip
ng kaniyang lupain mula sa aking kapangyarihan? Paano ililigtas
ni Yahweh ang Jerusalem mula sa aking kapangyarihan?" **36**
Pero nanatiling tahimik ang mga mamamayan at hindi sumagot,
dahil sinabi sa kanila ng hari, "Huwag ninyo siyang sasagutin."
37 Pagkatapos sina Eliakim na anak ni Hilkias, ang pinuno ng
sambahayan; si Sebna ang eskriba; at Joas ang anak ni Asaf,
ang tagapagtala, ay pinuntahan si Hezekias nang may mga
punit na damit, at inulat sa kaniya ang mga sinabi ng punong
tagapag-utos.

19 Nangyari nga nang malaman ni Haring Hezekias ang ulat,
pinunit niya ang kaniyang damit, binalutan ang kaniyang sarili
ng magaspang na tela, at nagpunta sa tahanan ni Yahweh. **2**
Pinadala niya si Eliakim, na tagapamahala ng sambahayan,
at Sebna ang eskriba, at ang mga nakatatanda sa mga pari,
na binabalutan ng magaspang na tela, kay Isaias ang anak
ni Amoz, ang propeta. **3** Sinabi nila sa kaniya, "Sinasabi ni
Hezekias, 'Ang araw na ito ay araw ng kabalisaan, pagsaway, at
kahihiyan, dahil dumating na ang panahon ng pagpapanganak
sa mga sanggol, pero walang lakas para isilang sila. **4** Maaaring
pakikinggan ni Yahweh ang inyong Diyos ang lahat ng mga

sinabi ng punong tagapag-utos, na pinadala ng hari ng Asiria
na kaniyang panginoon para labanan ang buhay na Diyos,
at sasawayin ang mga salitang narinig ni Yahweh na inyong
Diyos. Ngayon ay itaas ninyo ang inyong mga panalangin para
sa mga nalalabing naririto pa." **5** Kaya pumunta ang mga
lingkod ni Haring Hezekias kay Isaias, **6** at sinabi sa kanila ni
Isaias, "Sabihin ninyo sa inyong panginoon: 'Sinasabi ni Yahweh,
"Huwag kang matakot sa mga salitang narinig mo, kung saan
kinutya ako ng mga lingkod ng hari ng Asiria. **7** Tingnan mo,
maglalagay ako sa kaniya ng espiritu, at makaririnig siya ng
isang ulat at babalik siya sa sarili niyang lupain. Dudulutin
ko siyang malaglag sa espada sa sarili niyang lupain." **8**
Pagkatapos bumalik ang punong tagapag-utos at natagpuan
ang hari ng Asiria na nakikipagdigmaan laban sa Libna, dahil
narinig niyang umalis ang hari mula sa Lacis. **9** Pagkatapos
narinig ni Senaquerib na kumilos si Tirhaka ang hari ng Etiopia
at ang Ehipto para kalabanin siya, kaya muli siyang nagpadala
ng mensahero kay Hezekias na may mensaheng: **10** "Sabihin
mo kay Hezekias hari ng Juda, 'Huwag mong hayaang linlangin
ka ng Diyos na siyang pinagkakatiwalaan mo, na sinasabing,
"Hindi mapapasakamay ng hari ng Asiria ang Jerusalem. **11**
Tingnan mo, narinig mo ang ginawa ng mga hari ng Asiria sa
lahat ng mga lupain sa pamamagitan ng ganap na pagwawasak
sa kanila. Kaya masasagip ka ba? **12** Niligtas ba sila ng mga
diyos ng mga bansa, ang mga bansang winasak ng aking mga
ama: Gozan, Haran, Rezef, at ang mga mamamayan ng Eden
sa Telasar? **13** Nasaan ang mga hari ng Hamat, ang hari ng
Arpad, ang hari ng mga lungsod ng Sefarvaim, ng Hena, at
Iva?" **14** Natanggap ni Hezekias ang liham na ito mula sa mga

mensahero at binasa ito. Umakyat siya sa tahanan ni Yahweh
at nilatag ito sa kaniyang harapan. **15** Pagkatapos nanalangin
si Hezekias sa harapan ni Yahweh at sinabing, “Yahweh ng
mga hukbo, Diyos ng Israel, ikaw na nakaluklok sa ibabaw ng
kerubim, ikaw lang ang Diyos sa lahat ng mga kaharian sa
buong mundo. Nilikha mo ang langit at ang lupa. **16** Ibaling mo
ang iyong tainga, Yahweh, at makinig. Buksan mo ang iyong
mga mata, Yahweh, at tingnan, at pakinggan ang mga salita ni
Senaquerib, na kaniyang pinadala para kutyain ang buhay na
Diyos. **17** Tunay nga, Yahweh, winasak ng mga hari ng Asiria
ang mga bansa at ang kanilang mga lupain. **18** Nilagay nila ang
kanilang mga diyos sa apoy, dahil hindi sila mga diyos pero
gawa ng mga kamay ng mga tao, kahoy lamang at bato. Kaya
winasak sila ng mga taga-Asiria. **19** Kaya ngayon, Yahweh aming
Diyos, iligtas mo kami, nagmamakaawa ako, mula sa kaniyang
kapangyarihan, para malaman ng lahat ng mga kaharian sa
mundo na ikaw, Yahweh, ang nag-iisang Diyos.” **20** Pagkatapos
nagpadala si Isaias na anak ni Amoz ng mensahe kay Hezekias,
sinasabing, “Sinasabi ni Yahweh ang Diyos ng Israel, 'Dahil
nanalangin ka sa akin tungkol kay Senaquerib ang hari ng Asiria,
narinig kita. **21** Ito ang mensahe na sinabi ni Yahweh tungkol
sa kaniya: “Kinamumuhian ka ng birheng anak na babae ng
Sion at pinagtatawanan ka para hamakin ka. Iniiling ng anak
na babae ng Jerusalem ang kaniyang ulo sa iyo. **22** Sino ang
iyong sinuway at kinutya? At sino ang iyong pinagtaasan ng
boses at itinaas ang iyong mata nang may pagmamataas?
Laban sa Banal ng Israel! **23** Nilabanan mo ang Panginoon sa
pamamagitan ng iyong mga mensahero, at sinabing, “Kasama
ng daan-daang kong mga karwahe ay umakyat ako sa kataasan

ng mga kabundukan, sa pinakamataas na tuktok ng Lebanon.
Puputulin ko ang matatayog na sedar at mainam na mga puno
ng igos doon. At papasukin ko ang pinaka malalayong bahagi
nito, ang pinaka masagana nitong gubat. **24** Humukay ako
ng mga balon at uminom ng mga tubig mula sa mga ibang
bansa. Tinuyot ko ang lahat ng mga ilog ng Ehipto sa ilalim
ng aking talampakan.' **25** Hindi mo pa ba naririnig kung paano
ko ito itinakda noon pa man, at ginawa ito noong sinaunang
panahon? Ngayon ay tinutupad ko na ito. Narito ka para tibagin
ang matitibay na lungsod at maging tumpok ng mga durog na
bato. **26** Ang kanilang mga mamamayan, na kaunti ang lakas, ay
nawasak at napahiya. Sila ay mga halaman sa bukirin, luntiang
mga damo, ang damo sa bubungan o sa bukirin, na sinunog
bago pa man ito lumaki. **27** Pero alam ko ang iyong pag-upo,
paglabas, pagdating, at ang iyong matinding galit laban sa akin.
28 Dahil sa matinding galit mo sa akin, at dahil umabot sa aking
pandinig ang iyong kayabangan, ilalagay ko ang aking kawit sa
iyong ilong, at ang aking lubid sa iyong bibig; ibabalik kita sa
paraan kung paano ka dumating." **29** Ito ang magiging tanda
para sa iyo: Sa taon na ito ay kakainin mo ang mga ligaw na
halaman, at sa pangalawang taon ang tutubo mula roon. Pero sa
pangatlong taon ay dapat kang magtanim at umani, magtanim
ng ubasan at kainin ang kanilang bunga. **30** Ang mga natira sa
angkan ni Juda na mabubuhay ay muling uugat at mamumunga.
31 Dahil mula sa Jerusalem ay may lalabas na nalabi, mula sa
Bundok Sion ay darating ang mga naligtas. Gagawin ito ng
kasigasigan ni Yahweh ng mga hukbo. **32** Kaya ito ang sinasabi
ni Yahweh tungkol sa hari ng Asiria: "Hindi siya papasok sa
lungsod na ito ni papana ng palaso rito. Hindi siya makakalapit

dito ng may kalasag ni magtatayo ng tungtungang panglusob
dito. **33** Ang daan na kaniyang tinahak para makarating ang
magiging parehong daanan sa kaniyang pag-alis; hindi siya
papasok sa lungsod na ito. Ito ang kapahayagan ni Yahweh." **34**
Dahil ipagtatanggol ko ang lungsod na ito at sasagipin ito, para
sa sarili kong kapakanan at para sa kapakanan ng lingkod kong
si David." **35** Nang gabing iyon lumabas ang anghel ng Diyos at
nilusob ang kampo ng mga taga-Asiria, pinatay ang 185, 000
na mga sundalo. Nang bumangon ang mga lalaki ng madaling
araw, nagkalat ang mga bangkay sa paligid. **36** Kaya umalis si
Senaquerib na hari ng Asiria sa Israel at umuwi at nanatili sa
Ninive. **37** Kinalaunan, habang sumasamba siya sa tahanan ni
Nisroc ang kaniyang diyos, pinatay siya ng kaniyang mga anak
na sina Adramelec at Sarezer gamit ang espada. Pagkatapos
tumakas sila sa lupain ng Ararat. Pagkatapos ang kaniyang
anak na si Esarhadon ang pumalit sa kaniya bilang hari.

20 Sa mga panahon na iyon ay may sakit si Hezekias na
maaari niyang ikamatay. Kaya pinuntahan siya ni Isaias ang
anak ni Amoz, at sinabi sa kaniya, "Sinasabi ni Yahweh, 'Ihanda
mo ang iyong sambahayan; dahil mamamatay ka na, at hindi na
mabubuhay.'" **2** Pagkatapos humarap si Hezekias sa pader at
nanalangin kay Yahweh, na sinasabing, **3** "Pakiusap, Yahweh,
alalahanin mo kung paano ako buong pusong lumakad ng
tapat sa iyong harapan, at kung paano ko ginawa ang tama sa
iyong paningin." At tumangis ng malakas si Hezekais. **4** Bago
lumabas si Isaias sa gitnang patyo, dumating sa kaniya ang
mensahe ni Yahweh, na sinasabing, **5** "Bumalik ka, at sabihin
kay Hezekias, ang pinuno ng aking bayan, 'Ito ang sinasabi ni
Yahweh, ang Diyos ni David na inyong ninuno: "Narinig ko ang

iyong panalangin, at nakita ko ang iyong mga luha. Pagagalingin
na kita sa ikatlong araw, at aakyat ka sa tahanan ni Yahweh. 6
Dadagdagan ko ng labinlimang taon ang iyong buhay, at ililigtas
kita at ang lungsod na ito mula sa kapangyarihan ng hari ng
Asiria, at ipagtatanggol ko ang lungsod na ito para sa sarili kong
kapakanan at para sa kapakanan ng aking lingkod na si David.'"
7 Kaya sinabi ni Isaias, "Kumuha kayo ng tumpok ng mga igos."
Ginawa nila ito at pinatong sa kaniyang pigsa, at gumaling siya.
8 Sabi ni Hezekias kay Isaias, "Ano ang magiging tanda na
pagagalingin ako ni Yahweh, at dapat akong umakyat sa templo
ni Yahweh sa ikatlong araw?" 9 Sumagot si Isaias, "Ito ang
magiging tanda para sa iyo mula kay Yahweh, na gagawin ni
Yahweh ang bagay na kaniyang sinabi. Dapat bang humakbang
ang anino ng sampung hakbang pasulong, o sampung hakbang
pabalik?" 10 Sumagot si Hezekias, "Madali lang para sa anino
na humakbang ng sampung beses pasulong. Hindi, hayaang
humakbang ang anino ng sampung hakbang pabalik." 11 Kaya
tumawag si Isaias kay Yahweh, at dinulot niya ang anino na
humakbang ng sampung beses pabalik, mula sa pinanggalingan
nito sa hagdan ni Ahaz. 12 Sa panahon na iyon si Berodac
Baladan na anak ni Baladan hari ng Babilonia ay nagpadala ng
mga liham at isang kaloob kay Hezekias, dahil narinig niya na
nagkaroon ng karamdaman si Hezekias. 13 Nakinig si Hezekias
sa mga liham na iyon, at pinakita niya sa mga mensahero ang
buong palasyo at ang kaniyang mahahalagang mga gamit, ang
pilak, ang ginto, ang mga sangkap at mahalagang langis, at ang
imbakan ng kaniyang mga sandata, at lahat ng matatagpuan sa
kaniyang mga imbakan. Walang natira sa kaniyang bahay, ni sa
lahat ng kaniyang kaharian, ang hindi pinakita ni Hezekias sa

kanila. 14 Pumunta si propeta Isaias kay Haring Hezekias at
tinanong siya, “Anong sinabi ng mga lalaking ito sa iyo? Saan
sila nagmula?” Sinabi ni Hezekias, “Nagmula sila sa malayong
bansa ng Babilonia.” 15 Tinanong ni Isaias, “Ano ang nakita
nila sa bahay mo?” Sumagot si Hezekias, “Nakita nila lahat
ng bagay sa aking bahay. Wala sa mga mahahalaga kong
mga gamit ang hindi ko ipinakita sa kanila.” 16 Kaya sinabi
ni Isaias kay Hezekias, “Makinig sa mensahe ni Yahweh: 17
'Tingnan mo, paparating na ang araw nang lahat ng nasa iyong
palasyo, ang mga bagay na inimbak ng iyong mga ninuno
hanggang sa araw na ito, ay dadalhin sa Babilonia. Walang
matitira, sabi ni Yahweh. 18 At ang mga anak na lalaki na
nanggaling sa iyo, na ikaw mismo ang nag-alaga—dadalhin
nila palayo, at sila ay magiging mga eunoko sa palasyo ng hari
ng Babilonia.'” 19 Pagkatapos sinabi ni Hezekias kay Isaias,
“Mabuti ang mensahe ni Yahweh na iyong sinabi.” Dahil inisip
niya, “Hindi ba magkakaroon ng kapayapaan at katatagan sa
aking panahon?” 20 Para sa ibang mga bagay tungkol kay
Hezekias, at lahat ng kaniyang kapangyarihan, at kung paano
niya itinayo ang tubigan at ang padaluyan ng tubig, at paano
niya dinala ang tubig sa lungsod—hindi ba nakasulat ang mga
ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga Hari ng Juda?
21 Nahimlay si Hezekias kasama ng kaniyang mga ninuno, at si
Manasses na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

21 Labingdalawang taong gulang si Manasses nang magsimula
siyang maghari; naghari siya ng limampu't limang taon sa
Jerusalem. Hefzibas ang pangalan ng kaniyang ina. 2 Ginawa
niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, gaya ng
mga nakapandidiring mga bagay ng mga bansa na pinalayas ni

Yahweh sa harapan ng bayan ng Israel. **3** Dahil itinayo niya muli
ang mga dambana na winasak ng kaniyang ama na si Hezekias,
at nagtayo siya ng mga altar para kay Baal, gumawa ng poste ni
Asera, gaya ng ginawa ni Ahab na hari ng Israel, at lumuhod
siya sa lahat ng mga bituin ng langit at sinamba ang mga ito. **4**
Nagtayo si Manasses ng paganong mga altar sa tahanan ni
Yahweh, bagaman inutos ni Yahweh, "Sa Jerusalem mananatili
ang aking pangalan magpakailanman." **5** Nagtayo siya ng mga
altar para sa lahat ng mga bituin ng kalangitan sa dalawang
patyo ng tahanan ni Yahweh. **6** Hinandog niya ang kaniyang
anak bilang sinunog na handog sa apoy, nagsagawa siya ng
panghuhula at salamangka, at kumonsulta sa mga nakipagusap
sa mga patay at sa mga nakipagusap sa mga espiritu. Gumawa
siya ng labis na kasamaan sa paningin ni Yahweh, at pinukaw
niya ang Diyos na magalit. **7** Ang inukit niyang imahe ni Asera
na ginawa niya, ay inilagay niya sa tahanan ni Yahweh. Ang
tahanan na ito ang lugar kung saan nangusap si Yahweh kay
David at Solomon na kaniyang anak; na sinasabing, "Sa tahanan
na ito at sa Jerusalem, na aking pinili mula sa lahat ng mga
tribo ng Israel, mananatili ang aking pangalan magpakailanman.
8 Hindi ko hahayaang maligaw ang landas ng Israel mula sa
lupain na aking binigay sa kanilang mga ninuno, kung susundin
lang nila ng mabuti ang lahat ng inutos ko sa kanila, at sundin
ang lahat ng batas na inutos sa kanila ng aking lingkod na si
Moises." **9** Pero hindi nakinig ang mga tao, at inakay sila ni
Manasses na gumawa ng higit pang kasamaan kaysa sa mga
bansa na winasak ni Yahweh sa harapan ng bayan ng Israel. **10**
Kaya nangusap si Yahweh sa pamamagitan ng kaniyang mga
lingkod na mga propeta, na sinasabing, **11** "Dahil gumawa ng

karumal-dumal na mga bagay si Manasses ang hari ng Juda, at
kumilos ng may kasamaan na higit pa sa lahat ng ginawa ng
mga Amorita na kaniyang sinundan, at dinulot ding magkasala
ang Juda kasama ng kaniyang mga diyus-diyosan," **12** kaya
sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, "Tingnan ninyo, malapit
na akong magpadala ng labis na kapahamakan sa Jerusalem
at Juda na kung sinuman ang makarinig nito, kikilabutan ang
pareho niyang tainga. **13** Ilalatag ko sa ibabaw ng Jerusalem ang
panukat na linya na ginamit laban sa Samaria, at ang panghulog
na ginamit laban sa bahay ni Ahab; pupunasan at lilinisin ko
ang Jerusalem, gaya ng pagpupunas ng pinggan ng isang tao,
pinupunasan ito at pagkatapos ay itinataob ito. **14** Itatapon ko
ang mga nalalabi ng aking mana at ibibigay sila sa kamay ng
kanilang mga kaaway. Magiging biktima sila ng pandarambong
para sa lahat ng kanilang mga kaaway, **15** dahil ginawa nila
kung ano ang masama sa aking paningin, at pinukaw ako para
magalit, simula nang lumabas ang kanilang mga ninuno sa
Ehipto, hanggang sa araw na ito." **16** Higit pa roon, nagpadanak
si Manasses ng labis na inosenteng dugo, pinuno niya ng
kamatayan ang magkabilang dulo ng Jerusalem. Karagdagan pa
ito sa kasalanan na pinilit niyang gawin ng Juda, sa paggawa
ng masama sa paningin ni Yahweh. **17** Para sa iba pang mga
bagay tungkol kay Manasses, lahat ng kaniyang ginawa, at ang
kasalanan na kaniyang ginawa, hindi ba nakasulat ang mga ito
sa Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga Hari ng Juda?
18 Nahimlay si Manasses kasama ng kaniyang mga ninuno at
inilibing sa hardin ng sarili niyang bahay, sa hardin ni Uza. Ang
kaniyang anak na si Amon ang pumalit sa kaniya bilang hari. **19**
Dalawampu't dalawang taong gulang si Amon nang magsimula

siyang maghari; naghari siya ng dalawang taon sa Jerusalem.
Meshulemet ang pangalan ng kaniyang ina, na anak ni Haruz ng
Jotba. **20** Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni
Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang ama na si Manasses. **21**
Sinunod ni Amon ang lahat ng landas na tinahak ng kaniyang
ama at sinamba ang mga diyus-diyosan na sinamba ng kaniyang
ama, at lumuhod sa kanila. **22** Iniwan niya si Yahweh, ang Diyos
ng kaniyang mga ama, at hindi lumakad sa daan ni Yahweh. **23**
Nagbanta ang mga lingkod ni Amon laban sa kaniya at pinatay
ang hari sa sarili niyang tahanan. **24** Pero pinatay ng mga
mamamayan ng lupain ang lahat ng nagkaisa laban kay Haring
Amon, at ginawa nilang hari si Josias ang anak ng hari bilang
kaniyang kapalit. **25** Para sa iba pang mga bagay tungkol sa
ginawa ni Amon, hindi ba nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga
Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? **26** Nilibing siya ng
mga tao sa kaniyang puntod sa hardin ni Uza, at si Josias na
kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

22 Si Josias ay walong taong gulang nang magsimula siyang
maghari; naghari siya nang tatlumpu't isang taon sa Jerusalem.
Ang pangalan ng kaniyang ina ay Jedida (siya ang anak ni
Adaya na taga-Boskat). **2** Ginawa niya kung ano ang tama
sa mata ni Yahweh. Lumakad siya sa lahat ng pamamaraan
ni David ang kaniyang ninuno, at hindi siya lumiko sa kanan
man o sa kaliwa. **3** Nangyari ito sa ika-labing walong taon ni
Haring Josias, nang isinugo niya si Safan anak na lalaki ni
Azalias anak na lalaki ni Mesulam, ang eskriba, sa tahanan ni
Yahweh, na sinasabing, **4** Pumunta ka kay Hilkias ang punong
pari at sabihin sa kaniyang bilangin ang pera na dinala sa
tahanan ni Yahweh, na nalikom ng mga bantay ng templo mula

sa bayan. 5 Ipadala mo ito sa kanila sa mga manggagawa na
namamahala sa tahanan ni Yahweh at ipabigay mo ito sa mga
manggagawa na nasa tahanan ni Yahweh, para kumpunihin ang
mga sira sa templo. 6 Magpabigay ka sa kanila ng pera sa mga
karpintero, mga nagtatayo, at mga mason, at para bumili rin ng
troso at magtabas ng bato para kumpunihin ang templo." 7 Pero
hindi kinailangan ang pagbibigay-sulit para sa pera na ibinigay
sa kanila, dahil tapat nila itong pinanghawakan. 8 Sinabi ng
punong pari na si Hilkias kay Safan, ang eskriba, "Natagpuan
ko ang Aklat ng Batas sa tahanan ni Yahweh. Kaya ibinigay ni
Hilkias ang aklat kay Safan, at binasa niya ito. 9 Pumunta si
Safan at dinala ang aklat sa hari, at nag-ulat din sa kaniya, na
nagsasabing, "Nagastos na ng inyong mga lingkod ang pera na
natagpuan sa templo at ibinigay ito sa mga tagapangsiwa na
nangalaga sa tahanan ni Yahweh." 10 Pagkatapos sinabi ni
Safan ang eskriba sa hari, "Binigyan ako ni Hilkias ang pari
ng isang aklat." Pagkatapos binasa ito ni Safan sa hari. 11
Noong marinig ng hari ang mga salita ng batas, pinunit niya ang
kaniyang mga damit. 12 Inutusan ng hari sina Hilkias ang pari,
Ahikam na anak ni Safan, Akbor na anak ni Mikaias, Safan ang
eskriba, at Asaias, ang kaniyang sariling lingkod, na sinasabing,
13 "Pumunta kayo at sumangguni kay Yahweh para sa akin, at
para sa bayan at para sa lahat ng Juda, dahil sa mga salita ng
aklat na ito na natagpuan. Dahil labis ang galit ni Yahweh na
nag-alab laban sa atin. Labis ito, dahil hindi nakinig ang ating
mga ninuno sa mga salita ng aklat na ito para sundin ang lahat
na isinulat tungkol sa atin." 14 Kaya pumunta sina Hilkias ang
pari, Ahikam, si Akbor, Safan at Asaias kay Hulda ang babaeng
propeta, ang asawa ni Sallum anak ni Tikva anak ni Harhas,

tagapag-ingat ng mga kasuotan ng mga pari (nanirahan siya sa
Jerusalem sa ikalawang purok), at nagsalita sila sa kaniya. **15**
Sinabi niya sa kanila, “Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng
Israel: “Sabihin mo sa lalaking nagsugo sa iyo sa akin, **16** “Ito
ang kung ano ang sinasabi ni Yahweh: “Masdan mo, malapit na
akong magdala ng sakuna sa lugar na ito at sa mga naninirahan
dito, lahat ng mga salita ng aklat na nabasa ng hari ng Juda. **17**
Dahil tinalikuran nila ako at nagsunog ng insenso sa ibang mga
diyus-diyosan, para galitin nila ako sa lahat ng kanilang mga
ginawa - kaya ang aking galit ay nag-alab laban sa lugar na ito,
at hindi ito mapapawi.'” **18** Pero sa hari ng Juda, na nagsugo sa
iyo para tanungin ang kalooban ni Yahweh, ito ang kung ano ang
sasabihin ninyo sa kaniya: ' Sinasabi ito ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel: Tungkol sa mga salita na iyong narinig: **19** dahil ang
iyong puso ay malambot, at dahil nagpakumbaba ka sa harap ni
Yahweh, nang marinig mo ang kung ano ang aking sinabi laban
sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito, na sila ay pababayaan
at magiging isang sumpa, at dahil sa pinunit mo ang iyong mga
damit at nanangis sa harap ko, nakinig din ako sa iyo' - ito ang
pahayag ni Yahweh. **20** Masdan mo, isasama kita sa iyong mga
ninuno; maisasama ka sa iyong libingan nang may kapayapaan,
ni makikita ng iyong mga mata ang anuman sa mga sakuna na
dadalhin ko sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito.” Kaya
bumalik sa hari ang mga lalaki dala-dala ang mensaheng ito.

23
Kaya nagpadala ng mga sugo ang hari na tinipon sa kaniya
lahat ng mga nakatatandang pinuno ng Juda at ng Jerusalem. **2**
Pagkatapos pumunta ang hari sa tahanan ni Yahweh, at kasama
niya ang lahat ng mga lalaki ng Juda at lahat ng mga naninirahan
sa Jerusalem, at ang mga pari, mga propeta, at lahat ng mga

tao, mula sa hamak hanggang sa dakila. Pagkatapos binasa
niya sa kanilang pandinig lahat ng mga salita ng aklat ng tipan
na natagpuan sa tahanan ni Yahweh. **3** Tumayo ang hari sa
tabi ng haligi at gumawa ng tipan sa harap ni Yahweh, na
susunod kay Yahweh, at susundin ang kaniyang mga utos, mga
batas ng tipan, at mga tuntunin, nang kaniyang buong puso at
buong kaluluwa, para pagtibayin ang mga salita ng tipang ito na
nakasulat sa aklat na ito. Kaya sumang-ayon ang lahat ng mga
tao na panindigan ang tipan. **4** Inutusan ng hari ang punong pari
na si Hilkias, ang mga pari sa ilalim niya, at ang mga bantay ng
tarangkahan, na ilabas mula sa templo ni Yahweh lahat ng mga
sisidlan na ginawa para kay Baal at Asera, at para sa lahat ng
mga bituin ng langit. Sinunog niya ang mga iyon sa labas ng
Jerusalem sa mga bukid sa Lambak ng Kidron at dinala ang
kanilang abo sa Bethel. **5** Inalis niya ang mga pari ng mga
diyus-diyosan na pinili ng mga hari ng Juda para magsunog
ng insenso sa mga dambana sa mga lungsod ng Juda at sa
mga lugar sa palibot ng Jerusalem - ang mga nagsunog ng
insenso para kay Baal, para sa araw at sa buwan, para sa
mga planeta at sa lahat ng mga butuin ng langit. **6** Inilabas
niya ang poste ni Asera mula sa templo ni Yahweh, sa labas ng
Jerusalem sa Lambak ng Kidron at sinunog ito roon. Ipinadurog
niya ito at itinapon ang mga abo na iyon sa mga libingan ng mga
karaniwang tao. **7** Inalis niya ang mga gamit sa mga silid ng
mga gumagawa ng mahahalay na ritwal bilang pagsamba, sa
templo ni Yahweh, kung saan humabi ang mga babae ng mga
kasuotan para kay Asera. **8** Inilabas ni Josias ang lahat ng mga
pari mula sa mga lungsod ng Juda at nilapastangan ang mga
dambana kung saan nagsunog ng insenso ang mga pari, mula

Geba hanggang Beerseba. Winasak niya ang mga dambana sa
mga tarangkahan, ang mga dambana na nasa pasukan patungo
sa Tarangkahan ni Josue, na itinayo ng isang gobernador ng
lungsod na nagngangalang Josue. Ang mga dambanang ito ay
nasa gawing kaliwa ng tarangkahan ng lungsod sa pagpasok
ng lungsod. **9** Kahit na hindi pinapayagan ang mga pari ng
mga dambanang iyon na paglingkuran ang altar ni Yahweh sa
Jerusalem, pinayagan sila na kumain ng tinapay na walang
pampaalsa, tulad ng mga kapwa nila pari. **10** Nilapastangan ni
Josias ang Tofet, na nasa lambak ng Ben Hinom, para walang
makapaghandog ng kaniyang anak na lalaki o kaniyang anak na
babae bilang isang sinunog na handog sa apoy para kay Molec.
11 Inalis niya ang mga kabayo na ibinigay ng mga hari ng Juda
sa araw. Nasa isang lugar ang mga iyon sa pasukan patungo sa
templo ni Yahweh, malapit sa silid ni Natan Melec, ang katiwala.
Sinunog ni Josias ang mga karwahe ng araw. **12** Winasak ng
haring si Josias ang mga altar na nasa bubong ng kaitaasang
silid ni Ahaz, na ginawa ng mga hari ng Juda, at ang mga altar
na ginawa ni Manases sa dalawang patyo ng templo ni Yahweh.
Winasak ni Josias ang mga ito sa maraming piraso at tinapon
ang mga ito sa Lambak ng Kidron. **13** Hinamak ni Josias ang
mga dambana na nasa silangan ng Jerusalem, sa katimugan ng
Bundok ng Katiwalian na itinayo ni Solomon ang hari ng Israel
para kay Astoret, ang kasuklam-suklam na diyus-diyosan ng
mga Sidonio, para kay Quemos, ang kasuklam-suklam na diyus-
diyosan ng Moab; at para kay Milcom, ang kasuklam-suklam na
diyus-diyosan ng mga mamamayan ng Ammon. **14** Binasag ni
Haring Josias ang mga sagradong batong haligi, giniba ang mga
poste ni Asera, at pinuno ang kanilang mga lugar ng mga buto

ng tao. **15** Giniba rin ni Josias ang altar na nasa Bethel at ang
dambana na itinayo ni Jeroboam, anak na lalaki ni Nebat, na
nanguna sa Israel para magkasala. Sinunog niya ang altar sa
dambana at dinurog ito; sinunog niya rin ang poste ni Asera.
16 Nang makita ni Josias ang lugar, napansin niya ang mga
libingan na nasa gilid ng burol. Ipinadala niya ang mga lalaki
para kunin ang mga kalansay mula sa mga libingan; pagkatapos
sinunog niya ang mga iyon sa altar, na lumapastangan nito. Ito
ay sang-ayon sa salita ni Yahweh na sinabi ng lingkod ng Diyos,
ang lalaki na sa simula pa ay nagsabi ng mga bagay na ito.
17 Pagkatapos sinabi niya, "Anong bantayog iyon na nakikita
ko?' Sinabi sa kaniya ng mga lalaki ng lungsod, "Iyon ay ang
libingan ng lingkod ng Diyos na nanggaling sa Juda at nagsalita
tungkol sa mga bagay na ito na kagagawa mo lamang laban
sa altar ng Bethel." **18** Kaya sinabi ni Josias, "Pabayaan ninyo
ito. Walang dapat gumalaw ng kaniyang kalansay." Kaya hindi
nila ginalaw ang kaniyang kalansay, kasama ng kalansay ng
propeta na nanggaling sa Samaria. **19** Ang lahat ng mga templo
at dambana na nasa mga lungsod ng Samaria, na dinulot ng
mga hari ng Israel na pumukaw ng galit ni Yahweh - ipinagiba
ni Josias ang mga iyon. Ginawa niya sa kanila eksakto kung
ano ang nagawa sa Bethel. **20** Pinatay rin niya ang lahat ng
mga pari ng mga dambana sa mga altar doon, at sinunog ang
mga kalansay ng tao sa mga iyon. Pagkatapos bumalik siya
sa Jerusalem. **21** Pagkatapos inutos ng hari sa lahat ng mga
tao, na sinasabing, "Ipagdiwang ang Paskwa para kay Yahweh
ang inyong Diyos, tulad ng nasusulat sa aklat ng tipan na ito."
22 Ang gayong pagdiriwang ng Paskwa ay hindi kailanman
idinaos mula pa sa mga araw ng mga hukom na namuno sa

Israel ni sa loob ng lahat ng mga araw ng mga hari ng Israel o
Juda. 23 Ngunit ang Paskwang ito ay tunay na ipinagdiwang
noong ika-labing walong taon ni Haring Josias; ito ay para
kay Yahweh sa Jerusalem. 24 Pinaalis din ni Josias ang mga
nakipag-usap sa mga patay o sa mga espiritu. Pinaalis din niya
ang mga anti-anting, ang mga diyus-diyosan, at ang lahat ng
mga nakasusuklam na mga bagay na nakita sa lupain ng Juda
at sa Jerusalem, para pagtibayin ang mga salita ng batas na
nasusulat sa aklat na natagpuan ng paring si Hilkias sa tahanan
ni Yahweh. 25 Bago kay Josias, walang naging hari na tulad
niya, na nagtalaga ng sarili kay Yahweh nang kaniyang buong
puso, buong kaluluwa at buong lakas, na sinunod ang lahat
ng batas ni Moises. Ni walang sinumang haring kasunod na
katulad ni Josias. 26 Pero hindi bumaling si Yahweh mula sa
bangis ng kaniyang matinding galit, na nag-alab laban sa Juda
dahil sa lahat ng pagsambang pagano na kung saan inudyok
siya ni Manases. 27 Kaya sinabi ni Yahweh, "Aalisin ko rin ang
Juda mula sa aking paningin, tulad ng pag-aalis ko sa Israel, at
itatapon ko ang lungsod na ito na aking pinili, Jerusalem, ang
tahanan na sinabi kong, 'Malalagay doon ang aking pangalan.'"
28 Tungkol sa ibang mga bagay hinggil kay Josias, lahat ng
kaniyang ginawa, hindi ba't nasusulat ang mga iyon sa Ang
Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? 29
Sa panahon na siya ang hari ng Ehipto, nilabanan ni Faraon
Neco ang hari ng Asiria sa Ilog Eufrates. Pumunta si Haring
Josias para harapin si Neco sa labanan, at pinatay siya ni Neco
sa Megido. 30 Binuhat siyang patay ng mga lingkod ni Josias
sa isang karwahe mula sa Megido, dinala siya sa Jerusalem,
at inilibing siya sa kaniyang sariling puntod. Pagkatapos pinili

ng mga mamamayan ng lupain si Jehoahas, anak ni Josias,
pinahiran siya ng langis at ginawa siyang hari kapalit ng kaniyang
ama. **31** Si Jehoahas ay dalawampu't tatlong taong gulang
nang nagsimula siyang maghari, at siya ay naghari nang tatlong
buwan sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Hamutal;
siya ang anak na babae ni Jeremias ng Libna. **32** Ginawa ni
Jehoahas kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, tulad
ng lahat ng ginawa ng kaniyang mga ninuno. **33** Ikinadena siya
ni Faraon Neco sa Ribla sa lupain ng Hamat, para hindi siya
makapaghari sa Jerusalem. Pagkatapos minultahan ni Neco ang
Juda ng isang daang talento ng pilak at isang talento ng ginto.
34 Ginawang hari ni Faraon Neco si Eliakim anak ni Josias,
bilang kapalit ng kaniyang amang si Josias, at pinalitan ang
kaniyang pangalan sa Jehoiakim. Pero dinala niyang palayo si
Jehoahas sa Ehipto, at namatay doon si Jehoahas. **35** Ibinayad
ni Johoiakim kay Faraon ang pilak at ginto. Binuwisan niya ang
lupain para ibayad ang pera, para sundin ang utos ni Faraon.
Pinilit niya ang bawat isang lalaki sa mga mamamayan ng lupain
na magbayad ng pilak at ng ginto para ibigay ito kay Faraon
Neco. **36** Si Jehoiakim ay dalawamput limang taong gulang
nang nagsimula siyang maghari, at naghari siya ng labing isang
taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Zebida;
siya ay ang anak ni Pedaias ng Ruma. **37** Ginawa ni Jehoiakim
kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, tulad ng lahat ng
ginawa ng kaniyang mga ninuno.

24 Sa panahon ng paghahari ni Jehoiakim, nilusob ni
Nebucadnezar hari ng Babilonia ang Juda; naging lingkod niya
si Jehoiakim sa loob ng tatlong taon. Pagkatapos nagtaksil
si Jehoiakim at naghimagsik laban kay Nebucadnezar. **2**

Nagpadala si Yahweh laban kay Jehoiakim ng mga pangkat ng
mga Caldean, Aramean, Moabita, at Ammonita; ipinadala niya
sila laban sa Juda para wasakin ito. Ito ay naaayon sa salita ni
Yahweh na sinabi sa pamamagitan ng kaniyang mga lingkod
na mga propeta. **3** Tiyak na nangyari ito sa Juda sa utos ni
Yahweh, para alisin sila mula sa kaniyang paningin, dahil sa
mga kasalanan ni Manases, lahat ng kaniyang mga ginawa, **4**
at dahil din sa mga inosenteng dugo na kaniyang pinadanak,
dahil pinuno niya ang Jerusalem ng inosenteng dugo. Hindi
mapapatawad ni Yahweh ang mga iyon. **5** Sa ibang mga bagay
patungkol kay Johoiakim, at lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba
nasusulat ang mga iyon sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay
ng mga Hari ng Juda? **6** Humimlay si Johoiakim kasama ng
kaniyang mga ninuno, at ang kaniyang anak na si Jehoiakin
ang naging hari kapalit niya. **7** Hindi na muling sumalakay ang
hari ng Ehipto sa labas ng kaniyang lupain, dahil sinakop na ng
hari ng Babilonia ang lahat ng mga lupain na hawak ng hari ng
Ehipto, mula sa batis ng Ehipto hanggang sa Ilog Eufrates. **8** Si
Johoiakin ay labing walong taong gulang nang nagsimula siyang
maghari; naghari siya sa Jerusalem sa loob ng tatlong buwan.
Ang pangalan ng kaniyang ina ay Nehusta. Siya ay ang anak na
babae ni Elnatan ng Jerusalem. **9** Ginawa niya kung ano ang
masama sa paningin ni Yahweh - ginawa niya lahat ng nagawa
ng kaniyang ama. **10** Nang panahong iyon sinalakay ng hukbo
ni Nebucadnezar hari ng Babilonia ang Jerusalem at pinaligiran
ang lungsod. **11** Dumating sa lungsod si Nebucadnezar hari ng
Babilonia habang pinaliligiran ito ng kaniyang mga kawal, **12**
at si Jehoiakin ang hari ng Juda ay lumabas patungo sa hari
ng Babilonia, siya, ang kaniyang ina, mga lingkod, prinsipe, at

opisyal. Binihag siya ng hari ng Babilonia sa ika-walong taon ng
kaniyang paghahari. **13** Kinuha mula roon ni Nebucadnezar
ang lahat ng mga mahahalagang bagay sa tahanan ni Yahweh,
at ang mga nasa palasyo ng hari. Pinira-piraso niya ang lahat
ng mga gintong bagay na ginawa ni Solomon hari ng Israel sa
templo ni Yahweh, gaya ng sinabi ni Yahweh na mangyayari. **14**
Dinala niyang bihag ang lahat ng Jerusalem, mga pinuno at
mga mandirigma, sampung libong mga bihag, at lahat ng mga
mahuhusay na manggagawa at mga panday. Walang naiwan
kung hindi ang mga pinakamahihirap na mga tao sa lupain.
15 Itinapon ni Nebucadnezar si Jehoiakin sa Babilonia, pati
na ang ina ng hari, mga asawa, opisyal, at ang pangunahing
mga lalaki ng lupain. Ipinatapon niya sila sa Babilonia mula
sa Jerusalem. **16** Lahat ng mga kawal, pitong libo ang bilang,
at isang libong mahuhusay na mangagawa at mga panday,
lahat sa kanila may kakayahang lumaban - itinapon ng hari
ng Babilonia ang mga lalaking ito sa Babilonia. **17** Ginawa ng
hari ng Babilonia si Matanias, ang kapatid na lalaki ng ama ni
Jehoiakin, na hari kapalit niya, at pinalitan sa Zedekias ang
kaniyang pangalan. **18** Si Zedekias ay dalawampu't isang taong
gulang nang nagsimula siyang maghari; naghari siya nang labing
isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay
Hamutal; siya ay anak ni Jeremias na taga-Libna. **19** Ginawa
niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh - ginawa
niya ang lahat ng bagay na nagawa ni Jehoiakim. **20** Dahil sa
galit ni Yahweh, nangyari sa Jerusalem at Juda ang lahat ng
mga kaganapang ito, hanggang sa mapalayas niya sila mula sa
kaniyang presensya. Pagkatapos naghimagsik si Zedekias laban
sa hari ng Babilonia.

25 Nangyari ito na sa ika-siyam na taon ng paghahari ni Haring
Zedekias, sa ika-sampung buwan, at sa ika- sampung araw ng
buwan, dumating si Nebucadnezar hari ng Babilonia kasama ng
lahat ng kaniyang hukbo laban sa Jerusalem. Nagkampo siya sa
harap nito, at nagtambak ng lupa sa paligid ng mga pader. 2
Kaya kinubkob nila ang lungsod hanggang sa ika-labing isang
taon ng paghahari ni Haring Zedekias. 3 Sa ika-siyam na araw
ng ika-apat na buwan ng taong iyon, napakatindi ng taggutom sa
lungsod kung kaya't walang pagkain para sa mga mamamayan
ng lupain. 4 Pagkatapos pinasok ang lungsod, at kinagabihan
tumakas ang lahat ng mga lumalaban na kalalakihan sa gabi sa
pamamagitan ng tarangkahan sa pagitan ng dalawang pader, sa
may hardin ng hari, kahit na nasa buong paligid ng lungsod
ang mga Caldean. Pumunta ang hari patungo sa Araba. 5
Pero hinabol ng hukbo ng mga Caldean si Haring Zedekias
at inabutan siya sa mga kapatagan ng lambak ng Ilog Jordan
malapit sa Jerico. Lahat ng kaniyang hukbo ay nagkaniya-
kaniyang takas palayo mula sa kaniya. 6 Binihag nila ang hari at
dinala siya sa hari ng Babilonia sa Ribla, kung saan hinatulan
siya nila. 7 Tungkol sa mga anak na lalaki ni Zedekias, pinatay
nila sila sa harap ng kaniyang paningin. Pagkatapos dinukot
niya ang kaniyang mga mata, ginapos sa mga tansong tanikala,
at dinala siya sa Babilonia. 8 Ngayon sa ika-limang buwan, sa
ika-pitong araw ng buwan, na nasa ika-labing siyam na taon
ng paghahari ni Nebucadnezar hari ng Babilonia at pinuno ng
kaniyang mga tanod, dumating sa Jerusalem si Nebuzaradan,
isang lingkod ng hari ng Babilonia. 9 Sinunog niya ang tahanan
ni Yahweh, ang palasyo ng hari, at ang lahat ng mga bahay
sa Jerusalem; sinunog din niya ang bawat mahalagang gusali

sa lungsod. 10 Tungkol sa lahat ng mga pader na nakapaligid
sa Jerusalem, winasak ang mga iyon ng lahat ng hukbo ng
mga taga-Babilonia na nasa ilalim ng pinuno ng mga tanod. 11
Tungkol sa nalalabing mga tao na naiwan sa lungsod, ang mga
sumuko sa hari ng Babilonia, at ang nalalabi sa populasyon -
itinapon sila ni Nebuzaradan, ang pinuno ng tanod. 12 Pero
iniwan ng pinuno ng tanod ang ilan sa pinakamahihirap ng bayan
para gumawa sa mga ubasan at mga bukirin. 13 Tungkol sa
mga haliging tanso na nasa tahanan ni Yahweh, at ang mga
patungan at ang tansong dagat na nasa tahanan ni Yahweh,
pinagpira-piraso ang mga iyon ng mga Caldean at dinala ang
tanso sa Babilonia. 14 Ang mga palayok, pala, lalagyan ng abo,
kutsara, at lahat ng mga kagamitang tanso na ginamit ng mga
pari para maglingkod sa templo - tinangay rin ng mga Caldean
lahat ng mga iyon. 15 Ang mga palayok para alisin ang mga abo
at ang mga hugasan na gawa sa ginto, at ang mga gawa sa
pilak - kinuha rin ang mga iyon ng kapitan ng bantay ng hari.
16 Ang dalawang haligi, ang dagat, at ang mga patungan na
ginawa ni Solomon para sa tahanan ni Yahweh ay naglalaman
ng tanso na higit pa kaysa kayang timbangin. 17 Ang taas ng
isang haligi ay labing walong siko, at isang tansong kapitel sa
ibabaw nito. Ang kapitel ay tatlong siko ang taas, na may mga
sala-salang palamuti at mga granada sa paligid ng kapitel -
lahat gawa sa tanso. Ang ikalawang haligi at ang sala-salang
palamuti nito ay kapareho ng una. 18 Binihag ng pinuno ng
tanod si Seraya, ang punong pari, kasama ni Zefanias, ang
ikalawang pari, at ang tatlong bantay ng tarangkahan. 19 Mula
sa lungsod, binihag niya ang isang opisyal na tagapamahala
ng mga sundalo, at limang lalaki sa mga tagapayo ng hari, na

nasa lungsod pa. Binihag niya rin ang opisyal ng hukbo ng hari
na namamahala sa pangangalap ng mga lalaking papasok sa
hukbo, kasama ang animnapung mahahalagang lalaki mula sa
lupain na nasa lungsod. **20** Pagkatapos kinuha sila at dinala
ni Nebuzaradan, ang pinuno ng tanod, sa hari ng Babilonia
sa Ribla. **21** Ipinapatay sila ng hari ng Babilonia sa Ribla sa
lupain ng Hamat. Sa ganitong paraan, naitinapon ang Juda
mula sa lupain nito. **22** Tungkol sa mga natirang mamamayan
sa lupain ng Juda, ang mga iniwan ni Nebucadnezar hari ng
Babilonia, itinalaga niya si Gedalias na anak ni Ahikam na anak
ni Safan, para mamahala sa kanila. **23** Ngayon nang marinig ng
mga pinuno ng mga kawal, sila at ang kanilang mga tauhan, na
ginawang gobernador ng hari ng Babilonia si Gedalias, pumunta
sila kay Gedalias sa Mizpa. Ang mga lalaking ito ay sina Ismael
na anak ni Netanias, Johanan na anak ni Karea, Seraias na anak
ni Tanhumet ang Netofatita at Jaazanias na anak ng Maacateo -
sila at ang kanilang mga tauhan. **24** Nanumpa si Gedalias sa
kanila at sa kanilang mga tauhan, at sinabi sa kanila, “Huwag
kayong matakot sa mga opisyal na Caldean. Mamuhay kayo sa
lupain at paglingkuran ang hari ng Babilonia, at mapapabuti
kayo.” **25** Pero nangyari ito nang sa ika-pitong buwan dumating
si Ismael na anak ni Netanias na anak ni Elisama, mula sa
maharlikang pamilya, na may kasamang sampung lalaki, at
nilusob si Gedalias. Namatay si Gedalias, pati na ang mga
kalalakihan ng Juda at ang mga taga-Babilonia na kasama niya
sa Mizpa. **26** Pagkatapos lahat ng mga tao, mula sa pinakaaba
hanggang sa pinakadakila, at ang mga pinuno ng mga kawal,
ay tumakas patungong Ehipto, dahil takot sila sa mga taga-
Babilonia. **27** Kinalaunan nang ika-tatlumpu't pitong taon ng

pagkapatapon ni Jehoiakin hari ng Juda, sa ika-labing dalawang
buwan, sa ika-dalawampu't pitong araw ng buwan, na pinalaya
ni Evil Merodac hari ng Babilonia si Jehoiakin hari ng Juda mula
sa bilangguan. Nangyari ito sa taon na nagsimulang maghari si
Evil Merodac. **28** Maayos siyang nakipag-usap sa kaniya at
binigyan siya ng isang puwesto na mas marangal kaysa sa
ibang mga hari na kasama niya sa Babilonia. **29** Hinubad ni Evil
Merodac ang mga damit pang bilangguan ni Jehoiakin, at regular
na kasalo sa hapag kainan ng hari si Jehoiakin habang siya ay
nabubuhay. **30** At araw-araw binigyan siya ng regular na rasyon
ng pagkain para sa nalalabing bahagi ng kaniyang buhay.

1 Mga Cronica

1 Si Adan, Set, Enos, **2** Kenan, Mahalalel, Jared, **3** Enoc,
Matusalem, Lamec, **4** Noe, Shem, Ham, at Jafet. **5** Ang mga
anak na lalaki ni Jafet ay sina Gomer, Magog, Madai, Javan,
Tubal, Meshec, at Tiras. **6** Ang mga anak na lalaki ni Gomer ay
sina Askenaz, Difat at Togarma. **7** Ang mga anak na lalaki ni
Javan ay sina Elisha, Tarsis, Kitim, at Dodanim. **8** Ang mga
anak na lalaki ni Ham ay sina Cus, Misraim, Phuth at Canaan. **9**
Ang mga anak na lalaki ni Cus ay sina Seba, Habila, Sabta,
Raama, at Sabteca. Ang mga anak na lalaki ni Raama ay sina
Sheba at Dedan. **10** Si Cus ay naging ama ni Nimrod, na
unang mananakop sa lupa. **11** Si Misraim ay ninuno ni Ludim,
Ananim, Lehabim at Naftuhim, **12** Patrusim, Casluhim (kung
saan nagmula ang mga taga-Filisteo), at ang Caftorim. **13** Si
Canaan ay ama ni Sidon, ang kaniyang panganay na anak, at ni
Het. **14** Siya din ang naging ninuno ng mga Jeboseo, Amoreo,
Gergeseo, **15** Hivita, Arkita, Sinita, **16** Arvadita, Zemareo, at
Hamateo. **17** Ang mga anak ni Shem ay sina Elam, Asur,
Arfaxad, Lud, Aram, Uz, Hul, Geter at Meshec. **18** Si Arfaxad
ang ama ni Selah at si Selah ang ama ni Eber. **19** Nagkaroon
si Eber ng dalawang anak na lalaki. Ang pangalan ng isa ay
Peleg, sapagkat sa mga panahon niya ay nahati ang lupa.
Joctan ang pangalan ng kaniyang kapatid. **20** Si Joctan ang
ama ni Almodad, Selef, Hazarmavet, Jerah, **21** Hadoram, Uzal,
Dicla, **22** Ebal, Abimael, Sheba, **23** Ofir, Havila, at Jobab. Ito ang
lahat ng mga anak na lalaki ni Joctan. **24** Sina Shem, Arfaxad,
Selah, **25** Eber, Peleg, Reu, **26** Serug, Nahor, Terah, **27** at
Abram, na si Abraham. **28** Ang mga anak ni Abraham ay sina
Isaac at Ismael. **29** Ito ang kanilang mga anak na lalaki: ang

panganay na anak ni Ismael ay sina Nebayot, Kedar, Adbeel, at
Mibsam, **30** Misma, Duma, Massa, Hadad, Tema, **31** Jetur, Nafis
at Kedema. Ito ang mga anak na lalaki ni Ismael. **32** Ang mga
anak na lalaki ni Ketura, ang babae ni Abraham, ay sina Zimran,
Jocsan, Medan, Midian, Isbak at Sua. Ang mga anak na lalaki
ni Jocsan ay sina Sheba at Dedan. **33** Mga anak na lalaki ni
Midian ay sina Efa, Efer, Hanoc, Abida, at Eldaa. Ang lahat ng
mga ito ay kaapu-apuhan ni Ketura. **34** Si Abraham ang ama ni
Isaac. Ang mga anak na lalaki ni Isaac ay sina Esau at Israel.
35 Ang mga anak na lalaki ni Esau ay sina Elifaz, Reuel, Jeus,
Jalam, at Korah. **36** Ang mga anak na lalaki ni Elifas ay sina
Teman, Omar, Zefi, Gatam, Kenaz, Timna, at Amalek. **37** Ang
mga anak na lalaki ni Reuel ay sina Nahat, Zera, Sammah, at
Miza. **38** Ang mga anak na lalaki ni Seir ay sina Lotan, Sobal,
Zibeon, Ana, Dison, Eser at Disan. **39** Ang mga anak na lalaki ni
Lotan ay sina Hori at Homam, at si Timna ay kapatid na babae
ni Lotan. **40** Ang mga anak na lalaki ni Sobal ay sina Alian,
Manahat, Ebal, Sefi, at Onam. Ang mga anak na lalaki ni Zibeon
ay sina Aias at Ana. **41** Ang anak na lalaki ni Ana ay si Dison.
Ang mga anak na lalaki ni Dison ay sina Hamram, Esban, Itran,
at Keran. **42** Ang mga anak na lalaki ni Eser ay sina Bilhan,
Zaavan, at Jaacan. Ang mga anak na lalaki ni Disan ay sina Hus
at Aran. **43** Ito ang mga hari na naghari sa lupain ng Edom
bago naghari ang kahit sinong hari sa mga Israelita: Si Bela na
anak na lalaki ni Beor, at ang pangalan ng kaniyang lungsod
ay Dinhaba. **44** Nang mamatay si Bela, si Jobab na anak na
lalaki ni Zera na taga-Bosra ang pumalit sa kaniya bilang hari.
45 Nang mamatay si Jobab, si Husam na mula sa lupain ng
Temaneo ang pumalit sa kaniya bilang hari. **46** Nang mamatay si

Husam, si Hadad na anak na lalaki ni Bedad, na tumalo sa mga
Midian sa lupain ng Moab, ang pumalit sa kaniya bilang hari.
Avit ang pangalan ng kaniyang lungsod. **47** Nang mamatay si
Hadad, si Samla na taga-Masreca ang pumalit sa kaniya bilang
hari. **48** Nang mamatay si Samla, si Saul na taga-Rehobot na
nanirahan sa Ilog Eufrates ang pumalit sa kaniya bilang hari.
49 Nang mamatay si Saul, si Baal-Hanan na anak na lalaki ni
Acbor ang pumalit sa kaniya bilang hari. **50** Nang mamatay si
Baal-Hanan na anak na lalaki ni Acbor, si Hadad ang pumalit
sa kaniya bilang hari. Pai ang pangalan ng kaniyang lungsod.
Mehetabel ang pangalan ng kaniyang asawa, na anak ni Matred
at babaeng apo ni Mezahab. **51** Namatay si Hadad. Ang mga
pinuno ng mga angkan sa Edom ay sina Timna, Alian, Jetet, **52**
Aholibama, Ela, Pinon, **53** Kenaz, Teman, Mibzar, **54** Magdiel, at
Iram. Ito ang mga pinuno ng mga angkan sa Edom.

2 Ito ang mga anak na lalaki ni Israel: sina Ruben, Simeon,
Levi, Juda, Isacar, Zebulun, **2** Dan, Jose, Benjamin, Neftali,
Gad, at Asher. **3** Ang mga lalaking anak ni Juda ay sina Er,
Onan, at Sela, na mga anak niya sa babaeng anak ni Bat-sua,
na isang Canaanita. Si Er na panganay na anak ni Juda ay
masama sa paningin ni Yahweh, at pinatay siya ni Yahweh. **4**
Sina Peres at Zera ang naging mga anak niya kay Tamar, na
kaniyang manugang. Si Juda ay nagkaroon ng limang anak na
lalaki. **5** Ang mga anak na lalaki ni Peres ay sina Hezron at
Hamul. **6** Ang mga anak na lalaki ni Zera ay sina Zimri, Etan,
Heman, Calcol, at Dara, lima silang lahat. **7** Si Acan ang anak
na lalaki ni Carmi na nagdala ng gulo sa Israel, nang nakawin
niya ang nakalaan para sa Diyos. **8** Si Azarias ang anak na
lalaki ni Etan. **9** Ang mga anak na lalaki ni Hezron ay sina

Jerameel, Ram, at Chelubai. 10 Si Ram ang ama ni Aminadab,
at si Aminadab ang ama ni Naason, isang pinuno sa mga kaapu-
apuhan ni Juda. 11 Si Naason ang ama ni Salma, at si Salma
ang ama ni Boaz. 12 Si Boaz ang ama ni Obed, at si Obed
ang ama ni Jesse. 13 Si Jesse ang ama ng panganay niyang
anak na si Eliab, si Abinadab ang pangalawa, si Simea ang
pangatlo, 14 si Netanel ang pang-apat, panglima si Radai, 15
pang-anim si Ozem, at pang-pito si David. 16 Sina Zervias at
Abigail ang kanilang dalawang kapatid na babae. Ang mga anak
na lalaki ni Zervias ay sina Abisai, Joab, at Asahel, tatlo silang
lahat. 17 Ipinanganak ni Abigail si Amasa na ang ama ay si
Jeter na Ismaelita. 18 Si Caleb na anak na lalaki ni Hezron ang
ama ni Jeriot kay Azuba, na kaniyang asawa. Ang kaniyang
mga anak na lalaki ay sina Jeser, Sobab, at Ardon. 19 Namatay
si Azuba, at napangasawa ni Caleb si Efrata, na nagsilang
Hur. 20 Si Hur ang ama ni Uri, at si Uri ang ama ni Bezalel.
21 Pagkatapos, nang si Hezron ay animnapung taong gulang,
napangasawa niya ang anak ni Maquir, na ama ni Gilead.
Ipinanganak niya si Segub. 22 Si Segub ang ama ni Jair, na
namahala sa dalawampu't tatlong mga lungsod sa lupain ng
Gilead. 23 Kinuha nina Gesur at Aram ang mga bayan nina
Jair at Kenat, pati na rin ang animnapung nakapalibot na mga
bayan. Ang lahat ng mga naninirahang ito ay kaapu-apuhan ni
Maquir, na ama ni Gilead. 24 Pagkatapos mamatay ni Hezron,
sinipingan ni Caleb si Efrata, na asawang babae ng kaniyang
amang si Hezron. Ipinanganak niya si Asur, ang ama ni Tekoa.
25 Ang mga anak na lalaki ni Jerameel, na panganay ni Hezron
ay sina Ram na panganay, Buna, Orem, Ozem, at Ahias. 26
May iba pang asawa si Jerameel na nagngangalang Atara. Ina

siya ni Onam. 27 Ang mga anak na lalaki ni Ram na panganay
ni Jerameel, ay sina Maaz, Jamin, at Equer. 28 Ang mga anak
na lalaki ni Onam ay sina Samai at Jada. Ang mga anak na
lalaki ni Samai ay sina Nadab at Abisur. 29 Abihail ang pangalan
ng asawa ni Abisur; ipinanganak niya sina Ahban at Molid. 30
Ang mga anak na lalaki ni Nadab ay sina Seled at Apaim, ngunit
namatay si Seled ng hindi nagkaanak. 31 Si Ishi ang anak ni
Apaim. Ang anak na lalaki ni Isi ay si Sesan. Ang anak na lalaki
ni Sesan ay si Ahlai. 32 Ang mga anak na lalaki ni Jada, na
kapatid na lalaki ni Samai ay sina Jeter at Jonatan. Namatay si
Jeter na walang anak. 33 Ang mga anak na lalaki ni Jonatan ay
sina Pelet at Zaza. Ito ang mga kaapu-apuhan ni Jerameel. 34
Ngayon hindi nagkaroon ng mga lalaking anak si Sesan, mga
anak na babae lamang. Mayroong utusan si Sesan, na isang
taga-Egipto na ang pangalan ay Jarha. 35 Ibinigay ni Sesan
ang kaniyang anak na babae kay Jarha na kaniyang utusan
upang maging kaniyang asawa. Ipinanganak niya si Atai. 36
Si Atai ang ama ni Natan, at si Natan ang ama ni Zabad. 37
Si Zabad ang ama ni Eflal, at si Eflal ang ama ni Obed. 38 Si
Obed ang ama ni Jehu, at si Jehu ang ama ni Azarias. 39 Si
Azarias ang ama ni Helez, at si Helez ang ama ni Eleasa. 40 Si
Eleasa ang ama ni Sismai, at si Sismai ang ama ni Sallum. 41
Si Sallum ang ama ni Jecamias, at si Jecamias ang ama ni
Elisama. 42 Ang mga anak na lalaki ni Caleb, ang kapatid na
lalaki ni Jerameel ay sina Mesa na panganay, na ama ni Zif.
Ang kaniyang pangalawang anak, si Maresa na ama ni Hebron.
43 Ang mga anak na lalaki ni Hebron ay sina Korah, Tapua,
Requem, at Sema. 44 Si Sema ang ama ni Raham na ama ni
Jorqueam. Si Requem ang ama ni Samai. 45 Ang anak na lalaki

ni Samai ay si Maon, at si Maon ang ama ni Beth-sur. **46** Si Efa,
na asawang alipin ni Caleb, ay ipinanganak sina Haran, Moza,
at Gasez. Si Haran ang ama ni Gasez. **47** Ang mga anak na
lalaki ni Jahdai ay sina Regem, Jotam, Gesam, Pelet, Efa, at
Saaf. **48** Si Maaca, na asawang alipin ni Caleb ay ipinanganak
sina Seber at Tirhana. **49** Ipinanganak din niya si Saaf na ama
ni Madmana, si Seva na ama ni Macbena at ama ni Gibea. Si
Acsa na anak na babae ni Caleb. Ito ang mga kaapu-apuhan
ni Caleb. **50** Ito ang mga anak na lalaki ni Hur, ang kaniyang
panganay kay Efrata: si Sobal, na ama ng Chiriath Jearim, **51** Si
Salma na ama ni Betlehem, at si Hareph na ama ni Beth-gader.
52 Si Sobal na ama ng Chiriath Jearim ay may mga kaapu-
apuhan: si Haroe, at kalahati ng mga tao ng Menuho, **53** at ang
mga angkan ng Chiriath Jearim—ang mga Itrita, mga Putita,
mga Sumatita, at mga Misraita. Ang mga Zorita at mga Estaolita
ay nagmula sa mga ito. **54** Ang mga angkan ni Salma ay ang
mga sumusunod: ang mga taga-Bethlehem, mga Netofatita,
mga taga-Atrot-bet-joab, at ang kalahati ng mga Manahatita—na
mga Zorita, **55** ang mga angkan ng mga eskriba na nakatira sa
Jabes: ang mga Tiratita, mga Simatita, at mga Sucatita. Ito ang
mga Kenita na nagmula kay Hamat, na ninuno ng mga Recab.

3 Ngayon ito ang mga anak ni David na ipinanganak sa kaniya
sa Hebron: Si Amnon ang panganay, na anak niya kay Ahinoam
na taga-Jezreel; si Daniel, ang pangalawa, na anak niya kay
Abigail na taga-Carmel; **2** si Absalom ang pangatlo, at si Maaca
ang kaniyang ina, na anak ni Talmai na hari ng Gesur. Si Adonias
ang pang-apat na anak niya kay Haguit; **3** si Sefatias ang pang-
lima na anak niya kay Abital; si Itream ang pang-anim na anak
niya kay Egla na asawa niya. **4** Ang anim na ito ay mga anak ni

David na ipinanganak sa Hebron, kung saan naghari siya nang
pitong taon at anim na buwan. At pagkatapos noon naghari
siya nang tatlumpu't tatlong taon sa Jerusalem. **5** Ang apat
na lalaking ito ay anak niya kay Bathseba na babaeng anak
ni Amiel, ipinanganak ang mga ito sa Jerusalem sina: Simea,
Sobab, Natan, at si Solomon. **6** Ang iba pang siyam na anak ni
David ay sina Ibaar, Elisama, Elifelet, **7** Noga, Nefeg, Jafia,
8 Elisama, Eliada at si Elifelet. **9** Ito ang mga anak ni David,
hindi kabilang ang mga anak niya sa kaniyang mga asawang
alipin. Si Tamar ay kanilang kapatid na babae. **10** Ang anak ni
Solomon ay si Rehoboam. Ang anak ni Rehoboam ay si Abia.
Ang anak ni Abia ay si Asa. Ang anak ni Asa ay si Jehoshafat.
11 Ang anak ni Jehoshafat ay si Joram. Ang anak ni Joram ay
si Ahazias. Ang anak ni Ahazias ay si Joas. **12** Ang anak ni
Joas ay si Amasias. Ang anak ni Amasias ay si Azarias. Ang
anak ni Azarias ay si Jotam. **13** Anak ni Jotam si Ahaz. Anak ni
Ahaz si Ezequias. Anak ni Ezequias si Manases. **14** Anak ni
Manases si Amon. Anak ni Amon si Josias. **15** Ang mga lalaking
anak ni Josias: ang kaniyang panganay ay si Johahan, ang
pangalawa ay si Jehoiakim, ang pangatlo ay si Sedecias, at
ang pang-apat ay si Sallum. **16** Ang anak ni Jehoiakim ay si
Jeconias. Ang huling hari ay si Zedekias. **17** Ang mga anak
ni Jeconias, na bihag, ay sina Selatiel, **18** Machiram, Pedaya,
Senazar, Jacamias, Hosama, at si Nedabias. **19** Ang mga anak
na lalaki ni Pedaya ay sina Zerubabel at si Simei. Ang mga anak
naman ni Zerubabel ay sina Mesulam at si Hananias; si Selomit
naman ang kapatid nilang babae. **20** Ang lima pa niyang mga
anak ay sina Hasuba, Ohel, Berequias, Hasadias, at si Jusab
Hesed. **21** Ang mga anak naman ni Hananias ay sina Pelatias at

si Jesaias. Ang kaniyang anak ay si Rephaias, at ang iba pang
mga kaapu-apuhan ay sina Arnan, Obadias, at Secanias. **22**
Ang anak na lalaki ni Secanias ay si Semaias. At ang mga anak
ni Semaias ay sina Hatus, Igeal, Barias, Nearias, at si Safat. **23**
Ang tatlong anak na lalaki ni Nearias ay sina Elioenai, Ezequias,
at si Azricam. **24** Ang pitong anak na lalaki ni Elioenai ay sina
Odabias, Eliasib, Pelaias, Akub, Johanan, Delaias, at si Anani.

4 Ang mga anak ni Juda ay sina Peres, Hezron, Carmi, Hur, at
si Sobal. **2** Si Sobal ang ama ni Reaias. Si Reaias ang ama
ni Jahat: At si Jahat ang ama ni Ahumai at ni Laad. Ito ang
mga pinagmulan ng mga angkan ng Zorita. **3** Ito ang mga
pinagmulan ng mga angkan sa lungsod ng Etam: si Jezreel,
Isma, at si Idbas. Ang pangalan ng kanilang kapatid na babae
ay Hazzalelponi. **4** Si Penuel ang pinagmulan ng mga angkan
sa lungsod ng Gedor. At si Ezer ang pinagmulan ng mga angkan
sa Husa. Ito ang mga kaapu-apuhan ni Hur, na panganay ni
Efrata at nagtatag ng Bethlehem. **5** May dalawang asawa si
Asur na ama ni Tekoa, sina Helea at Naara. **6** Ipinanganak sa
kaniya ni Naara si Auzam, Heper, Temeni at si Haahastari. Ito
ang mga anak ni Naara. **7** Ang mga anak ni Helea ay sina Zeret,
Jesohar, Etnan, **8** at si Kuz, na ama ni Anob, at Zobeba, at ang
mga angkan na nagmula kay Aharhel na anak ni Arum. **9** Higit
na iginagalang si Jabes kaysa kaniyang mga kapatid na lalaki.
Tinawag siya ng kaniyang ina na Jabes. Sinabi niya, “Sapagkat
nahirapan ako nang ipinanganak ko siya.” **10** Nanalangin si
Jabes sa Diyos ng Israel at nagsabi, “Pagpalain mo nawa
ako, at palawakin ang aking nasasakupan. Nawa ang iyong
kamay ay suma akin; ilayo mo ako sa kasamaan upang hindi ko
na kailangang makaranas ng hirap!” At sinagot ng Diyos ang

kaniyang panalangin. **11** Si Celub na kapatid ni Sua ang naging
ama ni Mehir na ama ni Eston. **12** Si Eston ang ama ni Beth-
rafa, Pasea, at ni Tehina na nagtatag sa lungsod ng Nahas. Ito
ang mga lalaki na nakatira sa Reca. **13** Ang mga anak ni Kenaz
ay sina Otniel at Seraias. Ang mga anak ni Otniel ay sina Hatat
at Meonotai. **14** Si Meonatai ang ama ni Ofra, at si Seraias ang
ama ni Joab, na pinagmulan ng Geharasim, kung saan ang mga
tao roon ay mga mahuhusay na manggagawa. **15** Ang mga
anak ni Caleb na anak ni Jefone ay sina Iru, Ela at Naam. Ang
anak ni Ela ay si Kenaz. **16** Ang mga anak ni Jehalelel ay sina
Zif, Sifa, Tirias, at si Asarel. **17** Ang mga anak na lalaki ni Ezra
ay sina Jeter, Mered, Efer, at si Jalon. Ipinanganak ng taga-
Egiptong asawa ni Mered si Miriam, Samai, at si Isba na ama ni
Estemoa. **18** Ito ang mga anak na lalaki ni Bitia na anak na
babae ni Faraon, na naging asawa ni Mered. Ipinanganak ng
Judiong asawa ni Mered si Jered, na ama ni Gedor, si Heber na
ama ni Soco at si Jecutiel na ama ni Zanoa. **19** Sa dalawang
anak na lalaki ng asawa ni Hodias, na kapatid na babae ni
Naham, ang isa sa kanila ay naging ama ni Keila na Garmita.
Ang isa pa ay si Estemoa na Maacateo. **20** Ang mga anak na
lalaki ni Simon ay sina Amnon, Rina, Benhanan, at si Tilon. Ang
mga anak na lalaki ni Isi ay sina Zohet at si Ben-zohet. **21** Ang
mga anak ni Sela, na anak ni Juda ay sina Er na ama ni Leca, si
Laada na ama ni Maresa at siyang pinagmulan ng mga angkan
ng mga gumagawa ng lino sa Beth-asbea, **22** si Jokim, ang mga
lalaki ng Cozeba, si Joas at Saraf, na may ari-arian sa Moab,
ngunit bumalik sa Bethlehem. (Ang kaalamang ito ay galing sa
sinaunang mga talaan.) **23** Magpapalayok ang ilan sa mga taong
ito na nakatira sa Netaim at Gedera at nagtrabaho para sa hari.

24 Ang mga anak ni Simeon ay sina Nemuel, Jamin, Jarib, Zera,
at si Saul. 25 Si Salum ay anak ni Saul, si Mibsam ay anak ni
Sallum, at si Misma na anak ni Mibsam. 26 Ang mga kaapu-
apuhan ni Misma ay sina Hamuel na kaniyang anak, si Zacur na
kaniyang apo, at si Simei na anak ni Zacur. 27 Nagkaroon ng
labing-anim na lalaking anak si Simei at may anim na babaeng
anak. Hindi nagkaroon ng maraming anak ang kaniyang mga
kapatid, kaya hindi dumami ang bilang ng kanilang angkan tulad
ng lahi ni Juda. 28 Nanirahan sila sa Beerseba, sa Molada,
at sa Hasar-shaul. 29 Nanirahan din sila sa Bilha, sa Ezem,
sa Tolad, 30 sa Bethuel, sa Horma, sa Siclag, 31 sa Beth-
marcabot, sa Hazar-susim, sa Beth-biri, at sa Saaraim. Ito ang
kanilang mga lungsod hanggang sa paghahari ni David. 32 Ang
kanilang limang mga nayon ay ang Etam, Ain, Rimon, Toquen,
at Asan, 33 kanila rin ang malalayong mga nayon hanggang
sa Baal. Ito ang kanilang mga tinirhan, at iniingatan nila ang
talaan ng kanilang lahi. 34 Ang pinuno ng mga angkan ay sina
Mesobab, si Jamlec, at si Josias na anak ni Amasias, 35 si
Joel, at Jehu na anak ni Josibias na anak ni Seraias, na anak ni
Asiel, 36 si Elioenai, Jaacoba, Jesohaia, Asaias, Adiel, Jesimiel,
Benaias, 37 at si Ziza na anak ni Sifi, na anak ni Allon na
anak ni Jedaias na anak ni Simri na anak ni Semaias. 38 Ang
binanggit na pangalan ay mga pinuno sa kanilang mga angkan,
at labis na dumami ang kanilang mga angkan. 39 Pumunta
sila malapit sa Gador, sa dakong silangan ng lambak, upang
humanap ng mapagpapastulan para sa kanilang mga kawan. 40
Nakatagpo sila ng sagana at mabuting pastulan. Malawak ang
lupain, tahimik at payapa. Dating nanirahan ang mga Hamita
doon. 41 Ang itinalang mga pangalan na ito ay dumating sa mga

panahon na si Ezequias ang hari ng Juda, at nilusob ang mga
tirahan ng mga Hamita at ang mga Meunim, na naroon din.
Lubos nilang winasak ang mga naroon at nanirahan doon dahil
nakatagpo sila ng pastulan ng kanilang kawan. **42** Limang daang
kalalakihan mula sa tribu ni Simeon ang nagtungo sa bundok
ng Seir, kasama ang kanilang mga pinuno na sina Pelatias,
Nearias, Refaias at si Uziel na mga anak na lalaki ni Isi. **43**
Tinalo nila ang iba pang mga Amalekitang takas na naroon, at
nanirahan sila doon hanggang ngayon.

5 Ito ang mga anak ni Ruben na panganay ni Israel—ngayon si
Ruben ang panganay na anak ni Israel, ngunit ang kaniyang
karapatan bilang panganay ay ibinigay sa mga anak ni Jose
na anak ni Israel dahil dinungisan ni Ruben ang higaan ng
kaniyang ama. Kaya hindi siya itinala bilang panganay na anak.
2 Pinakamalakas sa kaniyang mga kapatid si Juda, at ang
pinuno ay manggagaling sa kaniya. Ngunit ang karapatan ng
pagkapanganay ay kay Jose— **3** ang mga anak ni Ruben, na
panganay ni Israel ay sina Hanoc, Pallu, Hezron, at si Carmi.
4 Ito ang mga lalaking kaapu-apuhan ni Joel: anak ni Joel si
Semaias. Anak ni Semaias si Gog. Anak ni Gog si Simei. **5**
Anak ni Simei si Mica. Anak ni Mica si Reaias. Anak ni Reaias
si Baal. **6** Anak ni Baal si Beera, na dinalang bihag ni Tilgat
Pileser na hari ng Asiria. Si Beera ay pinuno sa tribu ni Ruben.
7 Ang mga kamag-anak ni Beera sa kanilang mga angkan ay
ang mga sumusunod, na nakatala sa mga talaan ng kanilang
angkan: Si Jeiel na panganay, Zacarias, **8** at si Bela na anak ni
Azaz na anak ni Sema na anak ni Joel. Nanirahan sila sa Aroer,
hanggang sa Nebo at Baal-meon, **9** at pasilangan sa simula ng
ilang na hanggang sa Ilog Eufrates. Ito ay dahil marami silang

baka sa lupain ng Gilead. 10 Sa panahon ni Saul, nilusob ng
tribu ni Ruben ang mga Hagrita at tinalo sila. Nanirahan sila
sa mga tolda ng mga Hagrita sa buong lupain sa silangan ng
Gilead. 11 Nakatira malapit sa kanila ang tribu ni Gad, sa lupain
ng Bashan hanggang sa Saleca. 12 Si Joel ang kanilang pinuno,
na pangulo ng angkan, at si Safam naman ang pangulo ng isa
pang angkan, at si Janai at si Safat sa Bashan. 13 Ang kanilang
kamag-anak sa mga pamilya ng kanilang mga ama ay sina
Micael, Mesulam, Sheba, Jorai, Jacan, Zia, at si Eber—pito
silang lahat. 14 Ang mga taong ito na nabanggit ay mga anak ni
Abihail, at si Abihail ay anak ni Huri. Si Huri ay anak ni Jaroa.
Si Jaroa ay anak ni Gilead. Si Gilead ay anak ni Micael. Si
Micael ay anak ni Jesisai. Si Jesisai ay anak ni Jaddo. Si Jahdo
ay anak ni Buz. 15 Si Ahi na anak ni Abdiel na anak ni Guni,
ay pinuno ng pamilya ng kanilang ama. 16 Nanirahan sila sa
Gilead, sa Basan, sa mga bayan nito, at sa lahat ng lupaing
pastulan ng Saron hanggang sa mga hangganan nito. 17 Lahat
ng mga ito ay nakatala sa talaan ng mga angkan sa mga araw ni
Jotam na hari ng Juda at ni Jeroboam na hari ng Israel. 18 Ang
mga Rubenita, ang mga Gadita, at kalahati ng tribu ni Manases
ay mayroong apatnapu't apat na libong mga kawal na sinanay
para sa digmaan, na may dalang kalasag at espada, at kayang
humugot ng pana. 19 Nilusob nila ang mga Hagrita, Jetur, Nafis,
at Nodab. 20 Nakatanggap sila ng tulong mula sa Diyos laban
sa kanila. Sa ganitong paraan, ang mga Hagrita at ang lahat ng
kasama nila ay natalo. Ito ay dahil nanalangin ang mga Israelita
sa Diyos sa digmaan, at tumugon siya sa kanila, dahil nagtiwala
sila sa kaniya. 21 Hinuli nila ang kanilang mga alagang hayop
kabilang ang limampung libong mga kamelyo, 250, 000 mga

tupa, dalawang libong mga asno at 100, 000 mga kalalakihan.
22 Sapagkat nakipaglaban ang Diyos para sa kanila, napatay nila
ang marami sa mga kaaway. Nanirahan sila sa kanilang lupain
hanggang sa pagkabihag. 23 Nanirahan ang kalahating tribu
ni Manases sa lupain ng Basan hanggang sa Baal Hermon at
Senir (iyon ay, ang Bundok Hermon). 24 Ito ang mga pinuno ng
kanilang mga pamilya: na sina Epher, Isi, Eliel, Azriel, Jeremias,
Hodavias at si Jahdiel. Malalakas at matatapang silang mga
kalalakihan, tanyag na mga kalalakihan, mga pinuno sa kanilang
mga pamilya. 25 Ngunit hindi sila naging tapat sa Diyos ng
kanilang mga ninuno. Sa halip, sinamba nila ang mga diyos
ng mga tao sa lupaing iyon, na nilipol ng Diyos sa kanilang
harapan. 26 Hinimok ng Diyos ng Israel si Pul na hari ng Asiria
(na tinawag din na Tilgat Pileser, hari ng Asiria). Dinala niyang
bihag ang mga Rubenita, mga Gadita at kalahati ng tribu ni
Manases. At dinala niya sila sa Hala, sa Habor, sa Hara, at sa
ilog ng Gozan, kung saan sila ay nananatili hanggang ngayon.

6 Ang mga anak na lalaki ni Levi ay sina Gerson, Kohat at
Merari. 2 Ang mga anak na lalaki ni Kohat ay sina Amram, Izar,
Hebron at Uziel. Ang mga anak ni Amram ay sina Aaron, Moises
at Miriam. 3 Ang mga anak na lalaki ni Aaron ay sina Nadab,
Abihu, Eleazar at Itamar. 4 Si Eleazar ang ama ni Finehas, at
si Finehas ang ama ni Abisua. 5 Si Abisua ang ama ni Buki,
at si Buki ang ama ni Uzi. 6 Si Uzi ang ama ni Zerahias at si
Zeraias ang ama ni Meraiot. 7 Si Meraiot ang ama ni Amarias, si
Amarias ang ama ni Ahitob. 8 Si Ahitob ang ama ni Zadok, at si
Zadok ang ama ni Ahimaaz. 9 Si Ahimaaz ang ama ni Azarias,
at si Azarias ang ama ni Johanan. 10 Si Johanan ang ama ni
Azarias na naglingkod sa templo na ipinatayo ni Solomon sa

Jerusalem. 11 Si Azarias ang ama ni Amarias, at si Amarias
ang ama ni Ahitob. 12 Si Ahitob ang ama ni Zadok na ama ni
Sallum. 13 Si Sallum ang ama ni Hilkias, at si Hilkias ang ama ni
Azarias. 14 Si Azarias ang ama ni Seraya, at si Seraya ang
ama ni Jehozadak. 15 Nabihag si Jehozadak nang ipinatapon
ni Yahweh ang Juda at Jerusalem sa pamamagitan ng kamay
ni Nebucadnezar. 16 Ang mga anak na lalaki ni Levi ay sina
Gerson, Kohat at Merari. 17 Ang mga anak na lalaki ni Gerson
ay sina Libni at Simei. 18 Ang mga anak na lalaki ni Kohat ay
sina Amram, Izar, Hebron at Uziel. 19 Ang mga anak na lalaki
ni Merari ay sina Mahli at Musi. Sila ang mga naging angkan
ng mga Levita ayon sa pamilya ng kanilang ama. 20 Ang mga
kaapu-apuhan ni Gerson ay nagmula sa kaniyang anak na si
Libni. Ang anak ni Libni ay si Jahat. Ang anak ni Jahat ay si
Zima. 21 Ang anak ni Zima ay si Joah. Ang anak ni Joah ay
si Iddo. Ang anak ni Iddo ay si Zara. Ang anak ni Zara ay si
Jeatrai. 22 Nagmula ang kaapu-apuhan ni Kohat sa kaniyang
anak na lalaki na si Aminadab. Ang kaniyang anak ay si Korah.
Ang anak ni Korah ay si Asir. 23 Ang anak ni Asir ay si Elkana.
Ang anak ni Elkana ay si Ebiasaf. 24 Ang anak ni Asir ay si
Tahat. Ang anak ni Tahat ay si Uriel. Ang anak ni Uriel ay si
Uzias. Ang anak ni Uzias ay si Shaul. 25 Ang mga anak na
lalaki ni Elkana ay sina Amasai, Ahimot at Elkana. 26 Ang anak
na lalaki ng ikalawang Elkana na ito ay si Zofar. Ang kaniyang
anak ay si Nahat. 27 Ang anak ni Nahat ay si Eliab. Ang anak ni
Eliab ay si Jeroham. Ang anak ni Jehoram ay si Elkana. 28
Ang mga anak na lalaki ni Samuel ay si Joel na panganay at
si Abija ang pangalawa. 29 Ang anak na lalaki ni Merari ay si
Mahli. Ang kaniyang anak ay si Libni. Ang anak ni Libni ay si

Simei. Ang anak ni Simei ay si Uza. 30 Ang anak ni Uza ay si
Simea. Ang anak ni Simea ay si ni Hagia. Ang anak ni Hagia
ay si Asaya. 31 Ang mga sumusunod ay mga pangalan ng
mga lalaking itinalaga ni David na mamahala sa musika sa
tahanan ni Yahweh, matapos na ilagay doon ang kaban ng tipan.
32 Naglingkod sila sa pamamagitan ng pag-awit sa harap ng
tabernakulo, ang toldang tipanan, hanggang sa maipatayo ni
Solomon ang tahanan ni Yahweh sa Jerusalem. Tinupad nila
ang kanilang mga tungkulin na sinusunod ang mga panuntunang
ibinigay sa kanila. 33 Ito ang mga naglingkod kasama ang
kanilang mga anak na lalaki. Mula sa angkan ng mga Kohat
ay si Heman na manunugtog. Kung babalikan ang nakaraang
panahon, ito ang kaniyang mga lalaking ninuno: si Heman ay
anak ni Joel na anak ni Samuel. 34 Si Samuel ay anak ni Elkana
na anak ni Jeroham na anak ni Eliel na anak ni Toah. 35 Si Toah
ay anak ni Zuf na anak ni Elkana na anak ni Mahat. Si Mahat ay
anak ni Amasai na anak ni Elkana. 36 Si Elkana ay anak ni Joel
na anak ni Azarias na anak ni Zefanias. 37 Si Zefanias ay anak
ni Tahat na anak ni Asir na anak ni Ebiasaf na anak ni Korah 38
Si Korah ay anak ni Izar na anak ni Kohat na anak ni Levi. Si
Levi ay anak ni Israel. 39 Ang kasamahan ni Heman ay si Asaf
na nakatayo sa kaniyang kanan. Si Asaf ay anak na lalaki ni
Berequias na anak na lalaki ni Simea. 40 Si Simea ay anak na
lalaki ni Micael na anak na lalaki ni Baaseias na anak na lalaki ni
Malquias. 41 Si Malquias ay anak na lalaki ni Etni na anak na
lalaki ni Zera na anak na lalaki ni Adaias. 42 Si Adaias ay anak
na lalaki ni Etan na anak na lalaki ni Zima na anak na lalaki
ni Simei. 43 Si Simei ay anak na lalaki ni Jahat na anak na
lalaki ni Gerson na anak na lalaki ni Levi. 44 Sa gawing kaliwa

ni Heman ay ang kaniyang mga kasamahan na mga anak na
lalaki ni Merari. Isinama nila si Etan na anak na lalaki ni Quisi na
anak na lalaki ni Abdi na anak na lalaki ni Malluc. **45** Si Malluc
ay anak na lalaki ni Hashabias na anak na lalaki ni Amazias
na anak na lalaki ni Hilkias. **46** Si Hilkias ay anak na lalaki ni
Amzi na anak na lalaki ni Bani na anak na lalaki ni Semer. **47**
Si Semer ay anak na lalaki ni Mahli na anak na lalaki ni Musi.
Si Musi ay anak na lalaki ni Merari na anak na lalaki ni Levi.
48 Ang kanilang mga kasamahang Levita ay itinalaga upang
gawin ang lahat ng mga gawain sa tabernakulo na tahanan ng
Diyos. **49** Si Aaron at ang kaniyang mga anak ang gumagawa
ng lahat ng gawain na may kinalaman sa kabanal-banalang
lugar. Ginagawa nila ang mga paghahandog sa altar para sa
mga alay na susunugin. Ginagawa nila ang paghahandog sa
altar ng insenso. Ang lahat ng ito ay upang mabayaran ang
mga kasalanan ng Israel. Sinunod nila ang lahat ng mga iniutos
ni Moises na lingkod ng Diyos. **50** Ang mga sumusunod ay
kaapu-apuhan ni Aaron. Anak ni Aaron si Eleazar na ama ni
Finehas na ama ni Abisua. **51** Anak ni Abisua si Buki na ama
ni Uzi na ama ni Zerahias. **52** Anak ni Zerahias si Meraiot
na ama ni Amarias na ama ni Ahitob. **53** Anak ni Ahitob si
Zadok na ama ni Ahimaaz. **54** Ang mga sumusunod ay ang
mga lugar na itinalaga sa mga kaapu-apuhan ni Aaron. Sa mga
angkan ni Kohat (sila ang unang itinalaga sa pamamagitan ng
palabunutan). **55** Itinalaga sila sa Hebron sa lupain ng Juda at
sa mga pastulan nito. **56** Ngunit ang mga bukirin ng lungsod
at ang mga nayon na nakapalibot dito ay ibinigay kay Caleb
na anak na lalaki ni Jefune. **57** Ibinigay sa mga kaapu-apuhan
na ito ni Aaron ang Hebron na siyang lungsod-kanlungan, ang

Libna kasama ang mga pastulan nito, Jatir, Estemoa kasama
ang mga pastulan ng mga ito. **58** Ang Hilen at Debir kasama
ang mga pastulan ng mga ito. **59** Ibinigay din sa mga kaapu-
apuhan na ito ni Aaron ang Asan at Beth-semes kasama ang
mga pastulan ng mga ito. **60** Mula sa tribu ni Benjamin, ibinigay
sa kanila ang Geba, Alemet, Anatot kasama ang mga pastulan
ng mga ito. Labintatlong lungsod ang lahat ng natanggap ng
mga angkan ni Kohat. **61** Sa pamamagitan ng palabunutan,
ibinigay ang sampung lungsod sa mga natitirang kaapu-apuhan
ni Kohat mula sa kalahating tribu ni Manases. **62** Ibinigay sa
mga kaapu-apuhan ni Gerson ayon sa iba't iba nilang angkan
ang labintatlong lungsod mula sa mga tribu ni Isacar, Asher,
Neftali at ang kalahating tribu ni Manases sa Bashan. **63** Ibinigay
sa mga kaapu-apuhan ni Merari ang labindalawang lungsod sa
pamamagitan ng palabunutan ayon sa iba't iba nilang angkan
mula sa mga tribu ni Ruben, Gad at Zebulun. **64** Kaya ibinigay ng
mga Israelita ang mga lungsod na ito kasama ang mga pastulan
ng mga ito sa mga Levita. **65** Itinalaga nila sa pamamagitan
ng palabunutan ang mga bayang unang nabanggit mula sa
mga tribu ni Juda, Simeon at Benjamin. **66** Ibinigay sa ilang
mga angkan ni Kohat ang mga lungsod mula sa tribu ni Efraim.
67 Ibinigay sa kanila ang Shekem (isang lungsod-kanlungan)
kasama ang mga pastulan nito sa kaburulan ng bansang Efraim,
Gezer kasama ang mga pastulan nito, **68** Jocmeam, Beth-horon
kasama ang mga pastulan ng mga ito, **69** Ayalon at Gat-rimon
kasama ang mga pastulan ng mga ito. **70** Ibinigay sa mga mula
sa kalahating tribu ni Manases ang Aner at Bilean kasama ang
mga pastulan ng mga ito. Naging pag-aari ito ng mga natitirang
angkan ni Kohat. **71** Ibinigay sa mga kaapu-apuhan ni Gerson,

mula sa mga angkan ng kalahating tribu ni Manases ang Golan
sa Bashan at Astarot kasama ang mga pastulan ng mga ito. **72**
Mula sa tribu ni Isacar, natanggap ng mga kaapu-apuhan ni
Gerson ang Kades, Daberat kasama ang mga pastulan ng mga
ito, **73** pati na rin ang Ramot at Anem kasama ang mga pastulan
ng mga ito. **74** Mula sa tribu ni Asher, natanggap nila ang Masal,
Abdon kasama ang mga pastulan ng mga ito, **75** ang Hucoc at
Rehob kasama ang mga pastulan ng mga ito. **76** Mula sa tribu ni
Neftali natanggap nila ang Kades sa Galilea, Hamon kasama
ang mga pastulan nito, at Kiryataim kasama ang mga pastulan
nito. **77** Ibinigay sa mga natitirang Levita na kaapu-apuhan
ni Merari ang Rimono at Tabor kasama ang mga pastulan ng
mga ito mula sa tribu ni Zebulun. **78** Ibinigay din sa kanila ang
kabilang bahagi ng Jordan at Jerico, sa gawing silangan ng ilog,
ang Bezer na nasa ilang kasama ang mga pastulan nito, ang
Jaza, **79** Kedemot, Mefaat kasama ang mga pastulan ng mga
ito. Ibinigay ang mga ito mula sa tribu ni Ruben. **80** Mula sa tribu
ni Gad, ibinigay sa kanila ang Ramot sa Gilead, ang Mahanaim
kasama ang mga pastulan ng mga ito, **81** ang Hesbon at Hazer
kasama ang mga pastulan ng mga ito.

7

Ang apat na anak na lalaki ni Isacar ay sina Tola, Pua, Jasub
at Simron. **2** Ang mga anak na lalaki ni Tola ay sina Uzi, Refaya,
Jeriel, Jahmai, Ibsam at Samuel. Sila ang pinagmulan ng mga
angkan na nagmula sa kanilang mga ninuno, ang mga angkan
ni Tola. Sila ay mga malalakas at matatapang na lalaki. Ayon
sa kanilang mga talaan, ang kanilang bilang ay 22, 600 noong
panahon ni David. **3** Ang anak na lalaki ni Uzi ay si Izrahias.
Ang kaniyang mga anak na lalaki ay sina Micael, Obadias, Joel
at Isaias, ang mga pinuno ng limang angkan. **4** Ayon sa talaan

ng mga angkan ng kanilang mga ninuno, mayroon silang 36,
000 na mga hukbong pandigma sapagkat marami silang mga
asawa at mga anak na lalaki. **5** Ang kanilang mga kapatid, ang
mga tribu ni Isacar ay mayroong 87, 000 na mga mandirigma
ayon sa talaan na pag-aari ng mga angkan ng kanilang mga
ninuno. **6** Ang tatlong anak na lalaki ni Benjamin ay sina Bela,
Bequer at Jediael. **7** Ang limang anak na lalaki ni Bela ay sina
Esbon, Uzi, Uziel, Jeremot at Iri. Sila ay mga mandirigma at
pinagmulan ng mga angkan. Ayon sa mga talaan na pag-aari ng
mga angkan ng kanilang mga ninuno, nasa 22, 034 ang bilang
ng mga mandirigma ng kanilang hukbo. **8** Ang mga anak na
lalaki ni Bequer ay sina Zemira, Joas, Eliezer, Elionai, Omri,
Jeremot, Abias, Anatot at Alamet. Ang lahat ng ito ay kaniyang
mga anak. **9** Ayon sa mga talaan ng kanilang angkan, nasa 20,
200 ang bilang ng mga pinuno ng pamilya at mga mandirigma.
10 Ang anak ni Jediael ay si Bilhan. Ang mga anak ni Bilhan ay
sina Jehus, Benjamin, Aod, Canaana, Zetan, Tarsis at Ahisahar.
11 Ang lahat ng ito ay mga anak ni Jediael. Ang nakasulat sa
mga talaan ng kanilang mga angkan ay 17, 200 na mga pinuno
at mga mandirigmang nababagay maglingkod sa militar. **12** (Si
Supim at Hupim ay mga anak ni Ir at si Husim naman ay anak ni
Aher.) **13** Ang mga anak na lalaki ni Neftali ay sina Jahzeel,
Guni, Jezer at Sallum. Sila ang mga apo ni Bilha. **14** Si Manases
ay may anak na lalaki na nagngangalang Azriel na anak niya
sa kaniyang asawang alipin na Aramea. Isinilang din niya si
Maquir na ama ni Gilead. **15** Nakapangasawa si Maquir mula
sa angkan nina Hupim at Supim. Ang pangalan ng kapatid na
babae ay Maaca. Isa pa sa kaapu-apuhang lalaki ni Manases ay
si Zelofehad na mayroon lamang mga anak na babae. **16** Si

Maaca na asawa ni Maquir ay nagsilang ng isang batang lalaki
at tinawag siyang Peres. Ang pangalan ng kaniyang kapatid na
lalaki ay Seres na ang mga anak ay sina Ulam at Requem. **17**
Ang anak na lalaki ni Ulam ay si Bedan. Ito ang mga kaapu-
apuhan ni Gilead na anak ni Maquir na anak ni Manases. **18**
Isinilang ng kapatid na babae ni Gilead na si Hamolequet sina
Ishod, Abiezer at Mahla. **19** Ang mga anak na lalaki naman ni
Semida ay sina Ahian, Shekem, Likhhi at Aniam. **20** Ang mga
sumusunod ay ang mga kaapu-apuhan ni Efraim. Ang anak na
lalaki ni Efraim ay si Sutela. Ang anak na lalaki ni Sutela ay si
Bered. Ang anak na lalaki ni Bered ay si Tahat. Ang anak na
lalaki ni Tahat ay si Elada. Ang anak na lalaki ni Elada ay si
Tahat. **21** Ang anak na lalaki ni Tahat ay si Zabad. Ang anak
na lalaki ni Zabad ay si Sutela. (Si Ezer at Elad ay pinatay
ng mga tao sa Gat nang pumunta sila upang nakawin ang
kanilang mga baka. **22** Si Efraim na kanilang ama ay nagluksa
para sa kanila sa loob ng maraming araw at dumating ang
kaniyang mga kapatid upang aliwin siya. **23** Sinipingan niya ang
kaniyang asawa. Nabuntis siya at nagsilang ng isang batang
lalaki. Tinawag siya ni Efraim na Beria dahil sa kasawiang
dumating sa kaniyang pamilya. **24** Ang kaniyang anak na babae
ay si Sera na siyang nagpatayo ng Beth-Horong Ibaba at Beth-
Horong Itaas at Uzeensera.) **25** Ang kaniyang anak na lalaki
ay si Refa. Ang anak na lalaki ni Refa ay si Resef. Ang anak
na lalaki ni Resef ay si Tela. Ang anak na lalaki ni Tela ay si
Tahan. **26** Ang anak na lalaki ni Tahan ay si Ladan. Ang anak na
lalaki ni Ladan ay si Amihud. Ang anak na lalaki ni Amihud ay si
Elisama. **27** Ang anak na lalaki ni Elisama ay si Nun. Ang anak
na lalaki ni Nun ay si Josue. **28** Ang kanilang mga ari-arian

at mga tirahan ay sa Bethel at sa mga nayon sa paligid nito.
Nakaabot pa sila pasilangan sa Naaran at pakanluran sa Gezer
at sa mga nayon nito at sa Shekem at sa mga nayon nito sa
Ayyah at sa mga nayon nito. **29** Sa hangganan na sakop ni
Manases ay ang Beth-sean at ang mga nayon nito, ang Taanach
at ang mga nayon nito, ang Megido at ang mga nayon nito at
ang Dor at ang mga nayon nito. Sa mga bayang ito naninirahan
ang mga kaapu-apuhan ni Jose na anak ni Israel. **30** Ang mga
anak na lalaki ni Aser ay sina Imna, Isva, Isvi at Berias. Si Sera
ang kanilang kapatid na babae. **31** Ang mga anak na lalaki ni
Berias ay sina Heber at Malquiel na ama ni Birzavit. **32** Ang mga
anak na lalaki ni Heber ay sina Jaflet, Somer, at Jotam. Si Sua
ang kanilang kapatid na babae. **33** Ang mga anak ni Jaflet ay
sina Pasac, Bimhal at Asvat. Ito ang mga anak ni Jaflet. **34** Ito
naman ang mga anak na lalaki ni Somer na kapatid ni Jaflet,
sina Rohga, Jehuba at Aram. **35** Ito ang mga anak na lalaki ni
Helem na kapatid ni Shemer, sina Zofa, Imna, Seles at Amal. **36**
Ang mga anak na lalaki ni Zofa ay sina Suah, Harnnefer, Sual,
Beri, Imra, **37** Bezer, Hod, Samna, Silsa, Itran at Beera. **38** Ang
mga anak na lalaki ni Jeter ay sina Jefune, Pispa at Ara. **39** Ang
mga anak na lalaki ni Ula ay sina Ara, Haniel at Rizia. **40** Sila
ang mga kaapu-apuhan ni Aser, mga pinuno ng kanilang mga
pamilya, mga kilalang tao, mga mandirigma at mga pangunahin
sa mga pinuno. Ayon sa nakasulat sa talaan, mayroong 26, 000
na mga lalaki ang nababagay na maglingkod sa militar.

8 Ang limang anak na lalaki ni Benjamin ay sina Bela na
kaniyang panganay, sina Asbel, Ahara, **2** Noha at Rafa. **3**
Ang mga anak na lalaki ni Bela ay sina Adar, Gera, Abihud, **4**
Abisua, Naaman, Ahoa, **5** Gera, Shefupan at Huram. **6** Ito ang

mga kaapu-apuhan ni Ehud na mga pinuno ng mga angkan
na naninirahan sa Geba, na napilitang lumipat sa Manahat: 7
sina Naaman, Ahias at Gera. Si Gera ang panghuli na nanguna
sa kanilang paglipat. Siya ang ama nina Uza at Ahihud. 8 Si
Saaraim ang naging ama ng mga taong nasa lupain ng Moab,
matapos niyang hiwalayan ang kaniyang mga asawang sina
Husim at Baara. 9 Ang mga anak ni Saarim sa asawa niyang si
Hodes ay sina Jobab, Sibia, Mesa, Malcam, 10 Jeuz, Sachia at
Mirma. Ito ang kaniyang mga anak na lalaki na mga pinuno sa
kanilang mga angkan. 11 Anak niya rin sina Ahitob at Elpaal kay
Husim. 12 Ang mga anak na lalaki ni Elpaal ay sina Eber, Misam
at Semed (siya ang nagtayo sa Ono at Lod kasama ang mga
nayon sa paligid nito). 13 Anak niya rin sina Berias at Sema. Sila
ang mga pinuno ng mga angkan na naninirahan sa Ayalon na
nagpalayas sa mga naninirahan sa Gat. 14 Ito ang mga anak na
lalaki ni Beria: sina Ahio, Sasac, Jeremot, 15 Zebadias, Arad,
Eder, 16 Micael, Ispa at Joha. 17 Ito ang mga anak na lalaki ni
Elpaal: sina Zebadias, Mesulam, Hizki, Heber, 18 Ismerai, Izlia
at Jobab. 19 Ito ang mga anak na lalaki ni Simei: sina Jaquim,
Zicri, Zabdi, 20 Elienai, Zilletai, Eliel, 21 Adaya, Beraya at Simrat.
22 Ito ang mga anak na lalaki ni Sasac: sina Ispan, Eber, Eliel,
23 Abdon, Zicri, Hanan, 24 Hananias, Elam, Anatotias, 25 Ifdaya
at Penuel. 26 Ito ang mga anak na lalaki ni Jeroham: sina
Samserai, Seharia, Atalia, 27 Jaaresias, Elias at Zicri. 28 Sila
ang mga pinuno ng mga angkan at mga pinuno na nanirahan
sa Jerusalem. 29 Si Jeiel na ama ni Gibeon ay nanirahan sa
Gibeon. Ang pangalan ng kaniyang asawa ay Maaca. 30 Si
Abdon ang panganay niyang anak na sinundan nina Sur, Kish,
Baal, Nadab, 31 Gedor, Ahio at Zequer. 32 Ang iba pang anak ni

Jeiel ay si Miclot na ama ni Simea. Nanirahan din sila malapit sa
kanilang mga kamag-anak sa Jerusalem. **33** Si Ner ang ama ni
Kish na ama ni Saul. Si Saul ang ama nina Jonatan, Melquisua,
Abinadab at Esbaal. **34** Ang anak ni Jonatan ay si Merib-baal na
ama ni Mica. **35** Ang mga anak ni Mica ay sina Piton, Melec,
Tarea at Ahaz. **36** Si Ahaz ang ama ni Joada. Si Joada ang ama
nina Alemet, Azmavet at Zimri, na ama naman ni Moza. Si Zimri
ang ama ni Moza. **37** Si Moza ang ama ni Binea na ama ni
Rafa na ama ni Elasa na ama ni Azel. **38** May anim na anak si
Azel: sina Azrikam, Bocru, Ismael, Searias, Obadias at Hanan.
Silang lahat ay mga anak na lalaki ni Azel. **39** Ang mga anak ni
Esec na kaniyang kapatid ay si Ulam na panganay, si Jeus ang
pangalawa at si Elifelet ang pangatlo. **40** Ang mga anak ni Ulam
ay magigiting na mandirigma at mahuhusay gumamit ng pana.
Nagkaroon sila ng maraming anak at mga apo na binubuo ng
150. Kabilang silang lahat sa kaapu-apuhan ni Benjamin.

9 Kaya, naitala ang lahat ng Israelita sa talaan ng mga angkan.
Naitala sila sa Aklat ng mga Hari ng Israel. Sa mga taga-Juda,
dinala silang bihag sa Babilonia dahil sa kanilang kasalanan. **2**
Ang unang bumalik sa kanilang mga lungsod ay ilan sa mga
Israelita, mga pari, mga Levita at mga tagapaglingkod sa templo.
3 Ang ilan sa mga kaapu-apuhan nina Juda, Benjamin, Efraim,
at Manases ay nanirahan sa Jerusalem. **4** Kabilang sa mga
nanirahan doon ay si Utai na lalaking anak ni Amihod na anak ni
Omri na anak ni Imri na anak ni Bani na isa sa mga kaapu-
apuhan ni Peres na anak ni Juda. **5** Kabilang sa mga Silonita ay
si Asaya na panganay at ang kaniyang mga anak na lalaki. **6**
Kabilang sa kaapu-apuhan ni Zera si Jeuel. Mayroong bilang
na 690 ang kanilang mga kaapu-apuhan. **7** Kabilang sa mga

kaapu-apuhan ni Benjamin si Sallu na anak ni Mesulam na anak
ni Hodavias na anak ni Asenua. 8 Kabilang din si Ibnias na
lalaking anak ni Jeroham, si Elah na anak ni Uzi na anak ni Micri
at si Mesulam na anak ni Sefatias na anak ni Reuel na anak
ni Ibnia. 9 Ang bilang ng kanilang kamag-anak na nakasulat
sa listahan ng talaan ng mga angkan ay 956. Ang lahat ng
mga kalalakihang ito ay pinuno sa angkan ng kanilang ninuno.
10 Ang mga pari ay sina Jedaias, Joiarib, at Jaquin. 11 At si
Azarias na anak ni Hilkias na anak ni Mesalum na anak ni Zadok
na anak na Meraiot na anak ni Ahitob, na tagapangasiwa sa
tahanan ng Diyos 12 Kabilang rin si Adaya na anak ni Jeroham
na anak ni Pashur na anak ni Malquias. Kabilang din si Masai
na anak ni Adiel na anak ni Jazera na anak ni Mesulam na
anak ni Mesilemit na anak ni Imer. 13 Mayroong bilang na
1, 760 ang kanilang mga kamag-anak na pinuno ng angkan
ng kanilang ninuno. May kakayahan ang mga kalalakihang ito
para sa mga gawain sa tahanan ng Diyos. 14 Sa mga Levita
naman, kabilang si Semaya na anak ni Hasub na anak ni
Azrikam na anak ni Hashabias sa mga kaapu-apuhan ni Merari.
15 Kabilang din sina Bacbacar, Heres, Galal, at Matanias na
anak ni Mika na anak ni Zicri na anak ni Asaf. 16 Kabilang din
si Obadias na anak ni Semaya na anak ni Galal na anak ni
Jeduthun at si Berequias na anak ni Asa na anak ni Elkana
na nanirahan sa mga nayon ng Netofatita. 17 Taga-pagbantay
naman ng mga pintuan sina Sallum, Akob, Talmon, Ahiman
at ang kanilang mga kaapu-apuhan. Si Sallum ang kanilang
pinuno. 18 Dati silang nagbabantay sa tarangkahan ng hari sa
silangang bahagi para sa kampo ng mga kaapu-apuhan ni Levi.
19 Tagapamahala sa mga gawain sa templo at nagbabantay sa

bungad ng tolda si Sallum na anak ni Kore na anak ni Ebiasaf
na anak ni Korah, at ang kaniyang mga kamag-anak, sa angkan
ng kaniyang ama, ang angkan ni Korah. Katulad ng kanilang
mga ninuno na tagabantay noon sa pasukan ng lugar kung saan
nananahan si Yahweh. **20** Si Finehas ang tagapangasiwa sa
kanila noon at sinasamahan siya ni Yahweh. **21** Si Zacarias na
anak ni Meselemias ang tagabantay sa pasukan ng Templo, ang
"toldang tipanan." **22** May kabuuang bilang na 212 ang mga
piniling tagapagbantay sa tarangkahan ng pasukan. Naitala ang
kanilang mga pangalan sa talaan ng mga tao sa kanilang mga
nayon. Inilagay sila nina David at propetang si Samuel sa mga
tungkuling iyon dahil mapagkakatiwalaan sila. **23** Kaya sila at
ang kanilang mga anak ang nagbantay sa mga tarangkahan ng
tahanan ni Yahweh, ang tabernakulo. **24** Itinalaga sa apat na
sulok ang mga taga-pagbantay ng mga tarangkahan, sa dakong
silangan, kanluran, hilaga at timog. **25** Ang mga kanilang mga
kapatid na nakatira sa kanilang mga nayon ay darating upang
palitan sila sa loob ng pitong araw **26** Ngunit ang apat na pinuno
ng mga taga-pagbantay ng mga tarangkahan, na mga Levita,
ay itinalaga upang bantayan ang mga silid at silid-imbakan
sa tahanan ng Diyos. **27** Magdamag silang nagbabantay sa
nakatalaga nilang puwesto sa palibot ng tahanan ng Diyos, dahil
tungkulin nilang bantayan ito. Binubuksan nila ito tuwing umaga.
28 Ilan sa kanila ang tagapangasiwa sa mga kagamitan sa
templo. Binibilang nila ang mga kagamitang ito kapag dinadala
ang mga ito sa loob at kapag dinadala sa labas. **29** Ilan din sa
kanila ang itinalaga upang pangalagaan ang mga nailaan na
mga bagay, mga kagamitan at ang mga kasangkapan, kabilang
ang mga magagandang harina, alak, langis, insenso at ang mga

natatanging mga sangkap. 30 Ang ilan sa mga anak ng mga
pari ay naghahalo ng mga natatanging sangkap. 31 Si Matitias
na isang Levita, na panganay ni Sallum na mula sa angkan ni
Korah, ay tagapangasiwa ng paghahanda ng tinapay para sa
paghahandog 32 Ang ilan sa kanilang mga kapatid na kaapu-
apuhan ni Kohat ay tagapangasiwa sa mga tinapay na handog,
upang ihanda ito tuwing Araw ng Pamamahinga. 33 Nanirahan
ang mga mang-aawit at pamilya ng pinuno ng mga Levita sa
mga silid sa templo kapag wala silang gawain, dahil kailangan
nilang gampanan ang kanilang mga naitakdang tungkulin sa
araw at gabi. 34 Ang mga ito ay pinuno ng mga pamilya na
kabilang sa mga Levita, ayon sa nakatala sa talaan ng kanilang
angkan. Nanirahan sila sa Jerusalem. 35 Nanirahan sa Gibeon
si Jelhiel na asawa ni Maaca at ama ni Gibeon. 36 Si Abdon ang
kaniyang panganay na anak at ang iba pa niyang mga anak na
lalaki ay sina Zur, Kish, Baal, Ner, at Nadab, 37 Gedor, Ahio,
Zacarias at Miklot. 38 Si Miclot ang ama ni Simeam. Nakatira rin
sila malapit sa kanilang mga kapatid sa Jerusalem. 39 Si Ner
ang ama ni Kish na ama ni Saul. Si Saul ang ama nina Jonatan,
Malquisua, Abinadab at Esbaal. 40 Anak ni Jonatan si Merib-
baal na ama naman ni Mica. 41 Ang mga lalaking anak ni Mica
ay sina Piton, Melec, Tarea at Ahaz. 42 Si Ahaz ang ama ni
Jara. Si Jara ang ama nina Alemet, Azmavet, at Zimri. Si Zimri
ang ama ni Moza. 43 Si Moza ang ama ni Binea. Si Binea ang
ama ni Refaya. Si Refaya ang ama ni Elasa. Si Elasa ang ama
ni Azel. 44 Ito ang anim na lalaking anak ni Azel: Sina Azrikam,
Bocru, Ismael, Seraya, Obadias, at Hanan.

10 At ngayon, nakipaglaban ang mga Filisteo laban sa Israel.
Tumakas ang bawat Israelita mula sa mga Filisteo at pinatay sa

Bundok ng Gilboa. **2** Nagpatuloy ang mga Filisteo sa pagtugis
kay Saul at sa kaniyang mga anak na lalaki. Pinatay ng mga
Filisteo ang kaniyang mga anak na lalaki na sina Jonatan,
Abinadab at Melquisua. **3** Naging matindi ang digmaan laban
kay Saul at inabutan siya ng mga mamamana. Lubha siyang
nasugatan dahil sa mga mamamana. **4** Pagkatapos nito, sinabi
ni Saul sa tagadala ng kaniyang mga baluti. “Hugutin mo ang
iyong tabak at isaksak mo ito sa akin. Kung hindi, darating ang
mga hindi tuli at aabusuhin ako”. Ngunit ayaw gawin ng tagadala
ng kaniyang mga baluti, sapagkat siya ay takot na takot. Kaya
hinugot ni Saul ang sariling tabak at sinaksak ang kaniyang
sarili. **5** Nang makita ng tagadala ng kaniyang mga baluti na
patay na si Saul, itinusok rin niya ang tabak sa kaniyang sarili
at namatay. **6** Kaya namatay si Saul at ang kaniyang tatlong
anak na lalaki, kaya ang lahat ng kaniyang sambahayan ay
magkakasamang namatay. **7** Nang makita ng bawat Israelitang
nasa lambak na tumakas sila, at patay na si Saul at ang kaniyang
mga anak, iniwan nila ang kanilang mga lungsod at nagsitakas
sila. At dumating ang mga Filisteo at nanirahan doon. **8** At
nangyari nga kinabukasan, nang dumating ang mga Filisteo
upang pagnakawan ang mga patay, natagpuan nilang patay si
Saul at ang kaniyang mga anak na lalaki sa Bundok ng Gilboa.
9 Hinubaran nila si Saul, pinugutan siya ng ulo at kinuha ang
kaniyang baluti. Nagpadala sila ng mga mensahero sa buong
Filistia upang ikalat ang balita sa kanilang mga diyus-diyosan at
sa lahat ng tao. **10** Inilagay nila ang kaniyang baluti sa templo
ng kanilang mga diyus-diyosan at isinabit ang kaniyang ulo sa
templo ni Dagon. **11** Nang marinig ng mga taga-Jabes-Gilead
ang lahat ng ginawa ng mga Filisteo kay Saul, **12** pumunta ang

lahat ng kanilang mandirigma at kinuha ang katawan ni Saul
maging ang kaniyang mga anak at dinala nila ang mga ito sa
Jabes. Inilibing nila ang kanilang mga buto sa ilalim ng puno ng
ensina at nag-ayuno sila ng pitong araw. **13** Namatay si Saul
dahil hindi siya naging tapat kay Yahweh. Hindi siya sumunod sa
mga tagubilin ni Yahweh, sa halip, humingi siya ng payo sa taong
nakikipag-usap sa patay. **14** Hindi siya humingi ng patnubay
mula kay Yahweh, kaya pinatay siya ni Yahweh at ibinigay ang
kaniyang kaharian kay David na anak na lalaki ni Jesse.
11 At nagpunta ang lahat ng Israelita kay David sa Hebron
at sinabi, “Tingnan mo, kami ay iyong laman at dugo. **2** Sa
nakalipas na panahon nang naghari si Saul sa atin, ikaw ang
nanguna sa mga hukbong Israelita. Sinabi sa iyo ni Yahweh
na iyong Diyos, 'Ikaw ang mangangalaga sa aking bayang
Israel at ikaw ang mamumuno sa aking bayang Israel.'” **3**
Kaya lahat ng mga matatanda ng Israel ay pumunta sa hari
sa Hebron at gumawa si David ng kasunduan sa kanila sa
harap ni Yahweh. Binuhusan nila ng langis si David na hari ng
buong Israel. Sa ganitong paraang natupad ang salita ni Yahweh
na ipinahayag ni Samuel. **4** Si David at lahat ng Israelita ay
nagtungo sa Jerusalem (iyan ay Jebus). Ngayon, naroon ang
mga Jebuseo, na naninirahan sa lupain na iyon. **5** Sinabi ng
mga naninirahan sa Jebus kay David, “Hindi ka makakapasok
dito.” Ngunit tinalo ni David ang matibay na tanggulan ng Zion,
iyon ay ang lungsod ni David. **6** Sinabi ni David, “Sinuman ang
unang lulusob sa mga Jebuseo ay magiging pinuno.” Kaya si
Joab na anak ni Zuriah ang unang lumusob, kaya ginawa siyang
pinuno ng hukbo. **7** Pagkatapos, nagsimulang tumira si David
sa matibay na tanggulan. Kaya tinawag nila itong lungsod ni

David. **8** Pinatibay niya ang pader ng lungsod mula sa Millo
at pinalibutan niya ng pader. Pinatibay ni Joab ang natitirang
bahagi ng lungsod. **9** Naging dakila si David sapagkat ang
makapangyarihang si Yahweh ay kasama niya. **10** Ito ang mga
pinuno na mayroon si David na nagpakita na sila ay malalakas
kasama niya sa kaniyang kaharian, kasama ang buong Israel
upang gawin siyang hari, na sinusunod ang salita ni Yahweh
tungkol sa Israel. **11** Ito ang listahan ng mga piling kawal ni
David: Si Jasobeam, na anak ng isang Hacmonita, ay pinuno
ng tatlumpu. Pinatay niya ang tatlongdaang kalalakihan sa
pamamagitan ng kaniyang sibat sa isang pagkakataon. **12**
Sumunod sa kaniya si Eleazar na anak ni Dodo, na Ahohita na
isa sa tatlong malalakas na mga kalalakihan. **13** Kasama niya si
David sa Pas-dammim, at doon nagtipon-tipon ang mga Filisteo
para sa labanan, kung saan may bukid ng sebada at tumakas
ang hukbo ng mga Israelita mula sa mga Filisteo. **14** Tumayo
sila sa gitna ng bukid, ipinagtanggol ito at pinatay ang mga
Filisteo. Iniligtas sila ni Yahweh na may malaking tagumpay. **15**
At tatlo sa tatlumpung mga pinuno ang bumaba patungo kay
David sa malaking bato, sa yungib ng Adullam. Nagkampo ang
mga hukbo ng Filisteo sa lambak ng Rephaim. **16** Sa panahong
iyon, naroon si David sa kaniyang tanggulan, isang yungib,
samantalang nagtatag ang mga Filisteo ng kanilang kampo sa
Betlehem. **17** Nanabik sa tubig si David at sinabi, “Kung may
magbibigay sana sa akin ng tubig upang inumin mula sa balon
ng Betlehem, sa balon na malapit sa tarangkahan!” **18** Kaya
sumugod ang tatlong malalakas na kalalakihan sa hukbo ng
mga Filisteo at kumuha ng tubig mula sa balon ng Betlehem,
ang balon na nasa tarangkahan. Kumuha sila ng tubig at dinala

kay David, ngunit tumanggi siyang inumin ito. Sa halip, ibinuhos
niya ito para kay Yahweh. **19** At sinabi niya, “Huwag mong
ipahintulot, Yahweh, na inumin ko ito. Iinumin ko ba ang dugo ng
mga kalalakihang nagbuwis ng kanilang mga buhay?” Dahil
inilagay nila sa panganib ang kanilang buhay, ayaw niyang
inumin ito. Ito ang mga bagay na ginawa ng tatlong matatapang
na kalalakihan. **20** Si Abisai na kapatid ni Joab ang namuno
sa tatlo. Ginamit niya ng minsan ang kaniyang sibat laban sa
tatlong daan at pinatay sila. Madalas siyang banggitin kasama
ng tatlong kawal. **21** Sa tatlo, siya ay labis na pinarangalan at
naging kanilang pinuno. Gayunman, ang kaniyang katanyagan
ay hindi papantay sa katanyagan ng tatlong mga kawal. **22** Si
Benaias na anak ni Joaida ay malakas na lalaki na gumawa
ng mga kahanga-hangang gawa. Pinatay niya ang dalawang
anak ni Ariel ng Moab. Bumaba din siya sa malalim na hukay at
pinatay ang isang leon habang umuulan ng niyebe. **23** Pinatay
rin niya ang isang lalaking taga-Egipto na may limang kubit
ang taas. Ang taga-Egipto ay may sibat na tulad ng kahoy na
panghabi, subalit pumunta siya sa kaniya na tungkod lamang
ang dala. Inagaw niya ang sibat sa kamay ng taga-Egipto at
pinatay siya gamit ang sarili niyang sibat. **24** Ang mga kahanga-
hangang gawa na ito ay ginawa ni Benaias na anak ni Joaida, at
pinangalanan siya kasama ng tatlong malalakas na kalalakihan.
25 Mas higit siyang iginagalang kaysa sa tatlumpung mga kawal
sa pangkalahatan, ngunit hindi siya iginagalang na katulad ng
tatlong mga piling kawal. Gayunman, inilagay siya ni David na
tagapangasiwa ng kaniyang mga bantay. **26** Ang malalakas na
mga kalalakihan ay sina Asahel na kapatid ni Joab, Elhanan
na anak ni Dodo ng Betlehem, **27** Si Samot na taga-Harod, Si

Helez na taga-Pelet, 28 Si Ira na anak ni Iques na taga-Tekoa, si
Abiezer na taga-Anatot, 29 si Sibecai na taga-Husa, si Ilai na
taga-Aho, 30 si Maharai na taga-Netofa, Heled na anak ni Baana
na taga-Netofa, 31 si Itai na anak ni Ribai na taga-Gibea na mula
sa angkan ni Benjamin, si Benaias na taga-Piraton, 32 si Hurai
na mula sa mga lambak ng Gaas, si Abiel na taga-Arba, 33 si
Azmavet na taga-Behurim, si Eliaba na taga-Saalbon, 34 ang
mga anak ni Hasem na taga-Gizon, si Jonathan na anak ni Sage
na taga-Arar, 35 si Ahiam na anak ni Sacar na taga-Arar, si Elifal
na anak ni Ur, 36 si Hefer na taga-Mequera, si Ahias na taga-
Pelon, 37 si Hezro na taga-Carmel, si Naarai na anak ni Ezbai,
38 si Joel na kapatid ni Nathan, si Mibhar na anak ni Hagri, 39 si
Zelec na taga-Ammon, si Naarai na taga-Berot (tagadala ng
baluti ni Joab na anak ni Zeruiah), 40 si Ira at Gareb na taga-
Jatir, 41 si Urias na Heteo, si Zabad na anak ni Ahlai, 42 si Adina
na anak ni Siza (na pinuno sa angkan ni Ruben) at kasama niya
ang tatlumpung tao, 43 si Hanan anak ni Maaca, at si Josafat na
taga-Mitan, 44 si Uzias na taga-Asterot, Sammah at Jeiel na
mga anak ni Hotam na taga-Aroer, 45 si Jediael na anak ni Simri
at si Joha na kaniyang kapatid na taga-Tiz, 46 si Eliel na taga-
Mahava, si Jeribai at Josavia ang mga anak ni Elnaam, si Itma
na taga-Moab, 47 sina Eliel, Obed, at Jasael na taga-Zoba.

12 Ito ang mga kalalakihang pumunta kay David sa Ziklag,
nang siya ay natatago kay Saul na anak ni Kish. Kasama sila sa
mga kawal, na mga katulong niya sa pakikipaglaban. 2 Sila ay
may dalang mga pana at kaya nilang gamitin ang parehong
kanan at kaliwang kamay sa pagtirador at sa pagpana ng mga
palaso mula sa pana. Sila ay galing sa lahi ni Benjamin, na
kalahi ni Saul 3 Ang pinuno ay si Ahiezer; sumunod si Joas

—sila ay parehong anak ni Semaa na taga-Gibea. Sina Jeziel at
Pelet na mga anak ni Asmavet. Naroon din si Beraca at Jehu na
taga-Anatot, **4** si Ismaias na taga-Gebion na isang sundalo na
kasama sa tatlumpu at siyang namumuno sa tatlumpu, sina
Jeremias, Jahaziel, Johanan, at Jozabad na mga taga-Gedera, **5**
Sina Eluzai, Jerimot, Balias, Semarias at Sefatias na taga-Haruf,
6 ang mga taga-Korah na sina Elkana, Isaias, Azarel, Joezer,
Jesobeam, at **7** Joela, at Zebadias, na mga anak ni Joram na
taga-Gedor. **8** Ilan sa mga taga-Gad ay umanib kay David sa
matibay na tanggulan sa ilang. Sila ay mga mandirigma, mga
kalalakihang sinanay para sa digmaan, na kayang humawak
ng kalasag at sibat; na ang mga mukha ay kasing bangis ng
mga mukha ng leon. Sila ay kasing bilis ng mga gasel sa mga
bundok. **9** Si Ezer ang pinuno, si Obadias ang ikalawa si Eliab
ang ikatlo, **10** si Mismana ang ikaapat, si Jeremias ang ikalima,
11 si Attai ang ikaanim, si Eliel ang ikapito, **12** si Johanan ang
ikawalo, si Elzabad ang ikasiyam, **13** si Jeremias ikasampu,
si Macbanai ang ikalabing-isa. **14** Itong mga anak ni Gad ay
mga pinuno ng hukbo. Ang pinamunuan ng pinakamababa ay
isang daan at ang pinamunuan ng pinakadakila ay isanglibo. **15**
Tinawid nila ang Jordan sa unang buwan, nang umapaw ang
mga pampang nito at pinalayas ang lahat ng mga naninirahan
sa mga kapatagan papuntang silangan at papuntang kanluran.
16 Ang ilan sa mga kalalakihan sa lipi ni Benjamin at Juda ay
pumunta sa matibay na tanggulan ni David. **17** Lumabas si David
upang salubungin sila at sinabi niya: “Kung pumunta kayo na
may kapayapaan upang tulungan ako, maaari kayong sumama
sa akin. Subalit kung kayo ay pumarito upang ipagkanulo ako sa
aking mga kalaban, sawayin nawa kayo ng Diyos ng ating mga

ninuno, sapagkat wala akong ginawang mali." **18** Pagkatapos,
ang Espiritu ay dumating kay Amasai na pinuno ng tatlumpu.
Sinabi niya, "Kami ay sa iyo, David. Kami ay nasa iyong panig,
anak ni Jesse. Kapayapaan, magkaroon nawa ng kapayapaan
sa sinumang tutulong sa iyo. Kapayapaan sa mga tumutulong sa
iyo, sapagkat tinutulungan ka ng Diyos." Pagkatapos, tinanggap
sila ni David at ginawa silang mga pinuno sa kaniyang mga
tauhan. **19** Ang ilan mula sa Manases ay umalis upang sumama
kay David nang dumating siya kasama ang mga Filisteo upang
labanan si Saul. Ngunit hindi nila tinulungan ng mga Filisteo,
sapagkat ang panginoon ng mga Filisteo ay sumangguni sa isa't
isa at pinaalis si David. Sinabi nila, "Iiwan niya tayo at sasama
sa kaniyang panginoon na si Saul at malalagay sa panganib
ang ating buhay." **20** Nang pumunta siya sa Ziklag, ang mga
kalalakihan ng Manases na sumama sa kaniya ay sina Adna,
Jozabad, Jidiael, Micael, Eliu, at Zillettai, na mga kapitan sa
libu-libong mula sa Manases. **21** Tinulungan ng mga lalaking
mandirigma si David na lumaban sa mga lumilibot na pangkat
ng mga magnanakaw. Pagkatapos, naging mga pinuno sila
sa mga hukbo. **22** Araw-araw, may mga lalaking pumupunta
kay David upang tulungan siya hanggang sa magkaroon ng
malaking hukbo tulad ng hukbo ng Diyos. **23** Ito ang talaan
ng mga armadong kawal para sa labanan na nagpunta kay
David sa Hebron upang ibigay ang kaharian ni Saul sa kaniya,
na tumupad sa salita ni Yahweh. **24** Mula sa Juda ang mga
nagdala ng kalasag at sibat ay 6, 800, na armado para sa
digmaan. **25** Mula sa tribu ni Simeon ay may 7, 100 na lalaking
mandirigma. **26** Mula sa mga Levita ay may 4, 600 na mga
lalaking mandirigma. **27** Si Joiada ang pinuno ng mga kaapu-

apuhan ni Aaron at ang kasama niya ay 3, 700. **28** Kasama ni
Zadok, isang binatang malakas at matapang, ang dalawampu't
dalawang pinuno mula sa angkan ng kaniyang ama. **29** Mula
kay Benjamin, na tribu ni Saul ay may 3, 000. Karamihan sa
kanila ay nanatiling tapat kay Saul hanggang ngayon. **30** Mula
sa tribu ni Efraim ay may 20, 800 na lalaking mandirigma, mga
lalaking tanyag sa sambahayan ng kanilang ama. **31** Mula sa
kalahating tribu ni Manases ay may 18, 000 na mga lalaking
tanyag na dumating upang gawing hari si David. **32** Mula kay
Isacar, ay may dalawandaang pinuno na may pag-unawa sa
mga panahon at nalalaman kung ano dapat gawin ng Israel. Ang
lahat ng kanilang kamag-anak ay nasa ilalim ng kanilang utos.
33 Mula kay Zebulun ay may 50, 000 na lalaking mandirigma, na
nakahanda para sa digmaan, na dala ang lahat ng sandata ng
digmaan at handang ibigay ang hindi nahahating katapatan. **34**
Mula kay Neftali ay may isang libong opisyal at kasama nila ang
may 37, 000 na lalaki na may mga kalasag at mga sibat. **35**
Mula sa angkan ni Dan ay may 28, 600 na mga kalalakihan
na nakahanda para sa labanan. **36** Mula kay Asher ay may
apatnapung libong mga kalalakihan na nakahanda para sa
labanan. **37** Mula sa kabilang panig ng Jordan, mula sa tribu ni
Ruben, Gad, at sa kalahating tribu ni Manases ay may 120, 000
na lalaking armado ng lahat ng uri ng sandata para sa labanan.
38 Ang lahat ng mga kawal na ito, na handa para sa labanan, ay
dumating sa Hebron na may matatag na hangarin na gawing
hari si David sa buong Israel. Ang lahat ng iba pang Israelita ay
sumang-ayon na gawing hari si David. **39** Sila ay naroon ng
tatlong araw kasama si David na kumain at uminom, sapagkat
pinadalhan sila ng kanilang mga kamag-anak ng kailangang

pagkain at inumin. 40 Bukod pa rito, ang mga malapit sa kanila,
hanggang Isacar, Zebulun at Neftali, ay nagdala ng tinapay na
isinakay sa mga asno, mga camelyo, mga mola at mga baka, at
tinapay na gawa sa igos, mga kumpol ng pasas, alak, langis,
baka at tupa, sapagkat nagdiriwang ang Israel.

13 Sumangguni si David sa mga pinuno ng libu-libo at daan-
daan, sa bawat pinuno. 2 Sinabi ni David sa buong kapulungan
ng Israel, 'Kung ito ang mabuti para sa inyo at kung ito ay
nagmula kay Yahweh na ating Diyos, magpadala tayo ng mga
mensahero sa lahat ng lugar kung saan naroon ang ating mga
kapatiran na nananatili sa lahat ng mga rehiyon ng Israel at sa
mga pari at mga Levita na nasa kanilang mga lungsod. Sabihan
sila na sumama sila sa atin. 3 Ibalik natin ang kaban ng tipan sa
atin, sapagkat hindi natin sinangguni ang kaniyang kalooban sa
panahon ng paghahari ni Saul.” 4 Sumang-ayon ang buong
kapulungan na gawin ang mga bagay na ito, dahil tila tama ito
sa paningin ng lahat ng mga tao. 5 Kaya, tinipon ni David ang
lahat ng mga Israelita, mula sa ilog ng Sihor sa Egipto hanggang
Lebo Hamat, upang kunin ang kaban ng Diyos mula sa Kiriath
Jearim. 6 Si David at ang lahat ng Israel ay umakyat sa Baala,
iyan ay ang, Kiriath Jearim, na sakop ng Juda, upang kunin doon
ang kaban ng Diyos, na ang tawag ay Yahweh, na nakaupo sa
trono sa ibabaw ng kerubim. 7 Kaya inilagay nila ang kaban
ng Diyos sa bagong kariton. Inilabas nila ito mula sa bahay ni
Abinadab. Sina Uza at Ahio ang umaalalay sa kariton. 8 Si
David at ang lahat ng Israelita ay nagdiriwang sa harapan ng
Diyos ng kanilang buong lakas. Sila ay umaawit na may mga
instrumentong may kuwerdas, mga tamburin, mga pompiyang at
mga trumpeta. 9 Nang makarating sila sa giikan sa Quidon,

biglang hinawakan ni Uza ang kaban, dahil natisod ang baka.
10 Pagkatapos, nagalab ang galit ni Yahweh laban kay Uza at
pinatay siya ni Yahweh dahil hinawakan ni Uza ang kaban.
Namatay siya doon sa harap ng Diyos. 11 Nagalit si David dahil
pinarusahan ni Yahweh si Uza. Ang lugar na iyon ay tinawag na
Perez Uza hanggang sa araw na ito. 12 Natakot si David sa
Diyos sa araw na iyon. Sinabi niya, "Paano ko maiuuwi ang
kaban ng tipan ng Diyos?" 13 Kaya hindi inilipat ni David ang
kaban ng tipan sa lungsod ni David, ngunit inilagak ito sa bahay
ni Obed-edom na taga-Gat. 14 Ang kaban ng Diyos ay nanatili
sa tahanan ni Obed-edom ng tatlong buwan. Kaya pinagpala ni
Yahweh ang kaniyang tahanan at ang lahat ng kaniyang ari-
arian.

14 Pagkatapos, nagpadala si Hiram na hari ng Tiro ng mga
mensahero kay David at cedar na kahoy, mga karpintero at mga
mason. Nagtayo sila ng bahay para sa kaniya. 2 Alam ni David
na hinirang siya ni Yahweh bilang hari sa buong Israel at naitaas
ang kaniyang kaharian para sa kapakanan ng kaniyang bayang
Israel. 3 Nag-asawa pa ng marami si David sa Jerusalem, at
siya ay naging ama ng maraming anak na lalaki at babae. 4 Ito
ang pangalan ng kaniyang mga anak na isinilang sa Jerusalem:
Sina Samua, Sobab, Natan, Solomon, 5 Ibhar, Elisua, Elpelet, 6
Noga, Nefeg, Jafia, 7 Elisama, Beeliada, at Elifelet. 8 Nang
mabalitaan ng mga Filisteo na hinirang si David bilang hari sa
buong Israel, umalis silang lahat upang hanapin siya. Ngunit
nabalitaan ni David ang tungkol dito at umalis upang labanan
sila. 9 Dumating ang mga Filisteo at nilusob ang lambak ng
Refaim. 10 Pagkatapos, humingi si David ng tulong mula sa
Diyos. Sinabi niya, "Dapat ko bang lusubin ang mga Filisteo?

Pagtatagumpayin mo ba ako laban sa kanila?” Sinabi ni Yahweh
sa kaniya, “Lusubin mo sila, sapagkat tiyak na ibibigay ko sila
sa iyo.” **11** Kaya, pumunta sila sa Baal-perazim at tinalo ang
mga Filisteo doon. Sinabi niya, “Nilupig ni Yahweh ang aking
mga kaaway sa pamamagitan ng aking mga kamay tulad ng
rumaragasang tubig baha.” Kaya ang pangalan ng lugar na
iyon ay Baal-perazim. **12** Iniwan ng mga Filisteo ang kanilang
mga diyus-diyosan doon at nagbigay si David ng utos na dapat
sunugin ang mga iyon. **13** Pagkatapos, muling nilusob ng mga
Filisteo ang lambak. **14** Kaya muling humingi si David ng tulong
sa Diyos. Sinabi ng Diyos sa kaniya, “Huwag mong lusubin
ang kanilang harapan, sa halip umikot ka at lusubin mo sila
sa likuran sa tapat ng mga puno ng balsam. **15** Kapag narinig
mo ang tunog ng martsa sa hangin na umiihip sa itaas ng
mga puno ng balsam, lumusob ka nang buong lakas. Gawin
mo ito dahil ang Diyos ay mauuna sa iyo upang lusubin ang
hukbo ng mga Filisteo.” **16** Kaya ginawa ni David ang inutos ng
Diyos sa kaniya. Tinalo niya ang hukbo ng mga Filisteo mula sa
Gibeon hanggang sa Gezer. **17** Pagkatapos, naipamalita ang
katanyagan ni David sa lahat ng lupain at ginawa ni Yahweh na
matakot ang lahat ng bansa kay David.

15 Nagpatayo si David ng mga bahay para sa kaniyang sa
lungsod ni David. Siya ay naghanda ng isang lugar para sa
kaban ng Diyos at nagtayo ng tolda para dito. **2** At sinabi ni
David, “Ang mga Levita lamang ang maaaring magbuhat ng
kaban ng Diyos, sapagkat pinili sila ni Yahweh upang buhatin ito
at upang paglingkuran siya magpakailanman.” **3** Pagkatapos,
ang lahat ng Israel ay tinipon ni David sa Jerusalem upang
dalhin ang kaban ni Yahweh sa lugar na kaniyang inihanda para

dito. 4 Tinipon ni David ang mga kaapu-apuhan ni Aaron at
ang mga Levita. 5 Mula sa kaapu-apuhan ni Kohat, naroon ang
pinuno na si Uriel at ang kaniyang mga kamag-anak na 120 na
kalalakihan. 6 Mula sa kaapu-apuhan ni Merari, naroon ang
pinuno na si Asaias at ang kaniyang mga kamag-anak na 220
na kalalakihan. 7 Mula sa kaapu-apuhan ni Gershom, naroon
ang pinuno na si Joel at ang kaniyang mga kamag-anak na 130
na kalalakihan. 8 Mula sa kaapu-apuhan ni Elizafan, naroon ang
pinuno na si Semaias at ang kaniyang mga kamag-anak na 200
na kalalakihan. 9 Mula sa kaapu-apuhan ni Hebron, naroon
ang pinuno na si Eliel at ang kaniyang mga na kamag-anak na
80 na kalalakihan. 10 Mula sa kaapu-apuhan ni Uziel, naroon
ang pinuno na si Aminadab at ang kaniyang mga na kamag-
anak na 112 na kalalakihan. 11 Ipinatawag ni David ang mga
paring sina Zadok at Abiatar at ang mga Levitang sina Uriel,
Asaias, Joel, Semaias, Eliel at Aminadab. 12 Sinabi niya sa
kanila, “Kayo ang mga pinuno ng pamilya ng mga Levita. Ilaan
ninyo ang inyong sarili kay Yahweh, kayo at ang inyong mga
kapatid na lalaki upang maaari ninyong dalhin ang kaban ni
Yahweh, ang Diyos ng Israel sa lugar na inihanda ko para dito.
13 Hindi ninyo ito binuhat noong una. Kung kaya si Yahweh na
ating Diyos ay nagalit sa atin, sapagkat hindi natin siya hinanap
o sinunod ang kaniyang kautusan.” 14 Kaya ang mga pari at ang
mga Levita ay inilaan ang kanilang mga sarili upang buhatin
ang kaban ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. 15 Kaya pinasan
ng mga Levita ang kaban ng Diyos sa kanilang mga balikat
gamit ang mga pingga, tulad ng iniutos ni Moises na alinsunod
sa tuntuning ibinigay sa pamamagitan ng salita ni Yahweh. 16
Kinausap ni David ang mga pinuno ng Levita upang italaga

ang kanilang mga kapatid na tumugtog ng mga instrumentong
pangmusika, instrumentong may mga kuwerdas, mga alpa at
mga pompiyang, tumugtog ng malakas at masayang itataas
ang kanilang mga tinig. **17** Kaya, itinalaga ng mga Levita si
Heman, ang lalaking anak ni Joel at isa sa kaniyang mga kapatid
na lalaki, si Asaf na anak ni Berequias. At itinalaga din ang
kanilang mga kamag-anak mula sa kaapu-apuhan ni Merari at si
Etan na anak ni Cusaias. **18** Kasama nila ang kanilang mga
kamag-anak na nasa ikalawang katungkulan: sina Zacarias,
Jaazael, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliab, Benaias, Maaseias,
Matitias, Elifelehu, Micneias, Obed-edom, at Jeiel, ang mga
tagapagbantay ng tarangkahan. **19** Ang mga manunugtog na
sina Heman, Asaf at Etan ay itinalaga upang tumugtog ng
mga tansong pompiyang na may malalakas na tunog. **20** Sina
Zacarias, Aziel, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliab, Maasaias, at
Benaias ang tumugtog ng mga instrumentong may kuwerdas na
alinsunod sa Alamot. **21** Ang mga nanguna sa pagtugtog ng
mga alpa ay sina Matitias, Elifelehu, Micneias, Obed-edom, Jeiel
at Azazias na alinsunod sa Seminit. **22** Si Quenanias na pinuno
ng mga Levita sa pag-awit, ang namahala sa pag-awit dahil
mahusay siya. **23** Sina Berequias at Elkana ang tagabantay sa
kaban. **24** Ang mga paring sina Sebanias, Joshafat, Nethanael,
Amazias, Zacarias, Benaias at Eliezer ang iihip ng mga trumpeta
sa harapan ng kaban ng Diyos. Si Obed-edom at Jehias ang
mga tagabantay ng kaban. **25** Kaya pumunta sina David, ang
mga nakatatanda sa Israel at ang mga pinuno sa libu-libo upang
ilabas sa bahay ni Obed-edom ang kaban ng tipan ni Yahweh
na may kagalakan. **26** Sapagkat tinulungan ng Diyos ang mga
Levita na nagbuhat sa kaban ng tipan ni Yahweh, naghandog

sila ng pitong toro at pitong tupa. **27** Nakadamit si David ng
balabal na gawa pinong lino, ganoon din ang mga Levitang
nagbuhat sa kaban, ang mga mang-aawit, at si Kenaniaz, ang
nangunguna sa awit kasama ang mga mang-aawit. Nakasuot si
David ng linong efod. **28** Kaya dinala ng lahat ng Israel ang
kaban ng tipan ni Yahweh na may masayang hiyawan at may
tunog ng mga tambuli, mga pompiyang at mga instrumentong
may kuwerdas at mga alpa. **29** Ngunit nang paparating ang
kaban ng tipan ni Yahweh sa lungsod ni David, dumungaw sa
bintana ang babaeng anak ni Saul na si Mical. Nakita niya si
Haring David na sumasayaw at nagdiriwang. At kinamuhian niya
si Haring David sa kaniyang puso.

16 Ipinasok nila ang kaban ng Diyos at inilagay ito sa gitna ng
tolda na ipinagawa ni David para dito. Pagkatapos, naghandog
sila ng mga alay na susunugin at mga handog pangkapayapaan
sa harap ng Diyos. **2** Nang natapos ni David ihandog ang alay na
susunugin at handog pangkapayapaan, pinagpala niya ang mga
tao sa pangalan ni Yahweh. **3** Nagbahagi siya sa bawat Israelita,
sa mga kalalakihan at kababaihan, ng tinapay, at isang pirasong
karne, at kumpol ng mga pasas. **4** Nagtalaga si David ng ilang
Levita upang maglingkod sa harapan ng kaban ni Yahweh, at
upang magdiwang, magpasalamat at magpuri kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel. **5** Ang mga Levitang ito ay sina Asaf, na pinuno,
at pumapangalawa sa kaniya sina Zacarias, Jeiel, Semiramot,
Jehiel, Matitias, Eliab, Benaias, Obed-edom at Jeiel. Sila ang
tutugtog ng mga instrumentong may kwerdas at mga alpa. Si
Asaf naman ang tutugtog sa mga pompiyang nang malakas. **6**
Ang mga paring sina Benaias at Jahaziel ang palaging iihip sa
mga sungay sa harapan ng kaban ng tipan ng Diyos. **7** At sa

araw na iyon, unang hinirang ni David si Asaf at ang kaniyang
mga kapatid upang awitin ang awit na ito ng pasasalamat kay
Yahweh. **8** Magpasalamat kay Yahweh, tumawag sa kaniyang
pangalan at ipaalam sa lahat ng bansa ang kaniyang mga
gawa. **9** Umawit sa kaniya, umawit ng mga papuri sa kaniya
at ipagsabi ang lahat ng kaniyang kamangha-manghang mga
gawa. **10** Magmayabang kayo sa kaniyang banal na pangalan,
magalak ang puso ng mga naghahanap kay Yahweh. **11** Hanapin
si Yahweh at ang kaniyang kalakasan; patuloy na hanapin
ang kaniyang presensiya. **12** Alalahanin ang kaniyang mga
kamangha-manghang ginawa, ang kaniyang mga himala at mga
utos na nagmula sa kaniyang bibig, **13** kayo na kaapu-apuhan
ng Israel ang kaniyang mga lingkod, kayong mga tao ni Jacob,
ang kaniyang pinili. **14** Siya si Yahweh, ang ating Diyos. Ang
kaniyang mga utos ay nasa buong mundo. **15** Panatilihin ninyo
sa inyong isipan ang kaniyang tipan magpakailanman, ang salita
na kaniyang iniutos sa sanlibong salinlahi. **16** Naaalala niya ang
kasunduan na kaniyang ginawa kay Abraham, at ang kaniyang
sinumpaan kay Isaac. **17** Ito ang kaniyang pinatunayan kay
Jacob bilang isang kautusan, at sa Israel bilang isang walang
hanggang kasunduan. **18** Sinabi niya, “Ibibigay ko sa iyo ang
lupain ng Canaan bilang bahagi ng iyong mamanahin.” **19** Sinabi
ko ito noong kakaunti pa lamang ang inyong bilang, talagang
napakaunti, at mga estranghero sa lupain. **20** Nagpunta sila
mula sa isang bansa patungo sa isang bansa, mula sa isang
kaharian patungo sa iba. **21** Hindi niya hinayaan na apihin sila ng
sinuman, pinarusahan niya ang mga hari alang-alang sa kanilang
kapakanan. **22** Sinabi niya, “Huwag ninyong gagalawin ang aking
mga pinili, at huwag ninyong sasaktan ang aking mga propeta.”

23 Umawit kay Yahweh, buong mundo; ihayag araw-araw ang
kaniyang pagliligtas. 24 Ipahayag ang kaniyang kaluwalhatian sa
mga bansa, ang kaniyang kamangha-manghang mga gawa sa
lahat ng bansa. 25 Sapagkat si Yahweh ay dakila at marapat
na papurihan, at marapat siyang katakutan higit sa lahat ng
ibang diyos. 26 Sapagkat ang lahat ng diyos ng mga bansa
ay mga diyus-diyosan, ngunit si Yahweh ang lumikha ng mga
langit. 27 Ang kaluwalhatian at kamaharlikaan ay nasa kaniyang
presensiya. Ang kalakasan at kagalakan ay nasa kaniyang lugar.
28 Ibigay kay Yahweh ang papuri, kayong mga angkan ng mga
tao, ibigay kay Yahweh ang kaluwalhatian at kalakasan. 29
Ibigay kay Yahweh ang kaluwalhatiang nararapat sa kaniyang
pangalan. Magdala ng handog at lumapit sa kaniyang harapan.
Yumuko kay Yahweh sa kaniyang banal na kaluwalhatian. 30
Manginig sa kaniyang harapan, lahat ng nasa daigdig. Ang
sanlibutan ay matatag at hindi ito mayayanig. 31 Matuwa ang
mga langit at ang daigdig ay magalak; sasabihin nila sa lahat
ng mga bansa, “maghari si Yahweh.” 32 Dadagundong ang
karagatan, at sisigaw ng may kagalakan ang mga pumupuno
nito. Magagalak ang mga parang, at ang lahat ng nandito. 33
Sisigaw ng may kagalakan sa harap ni Yahweh ang mga puno
sa kagubatan, sapagkat darating siya upang hatulan ang mundo.
34 Magpasalamat kay Yahweh, sapagkat siya ay mabuti, at ang
matapat niyang kasunduan ay magtatagal magpakailanman. 35
At sabihing, “Iligtas mo kami, Diyos ng aming kaligtasan. Tipunin
mo kami ng magkakasama at iligtas mo kami mula sa ibang
mga bansa, upang makapagpasalamat kami sa iyong banal
na pangalan at kaluwalhatian sa iyong kapurihan.” 36 Nawa si
Yahweh, ang Diyos ng Israel ay papurihan magpakailanman

hanggang sa magpasawalang-hanggan. Sinabi ng lahat ng tao,
“Amen” at pinuri si Yahweh. **37** Kaya iniwan ni David si Asaf at
ang kaniyang mga kapatid sa harapan ng kaban ng tipan ni
Yahweh, upang patuloy na maglingkod sa harapan ng kaban,
gaya ng kinakailangang gawin araw-araw. **38** Kasama din si
Obed- edom at ang animnapu't walong kamag-anak nito. Si
Obed-edom na anak ni Jeduthun, kasama si Hosa ang magiging
mga tagapagbantay ng tarangkahan. **39** Ang paring si Zadok at
ang kaniyang mga kapwa pari ay maglilingkod sa harapan ng
tabernakulo ni Yahweh sa dambana na nasa Gibeon. **40** Sila ay
patuloy na maghahandog ng mga alay na susunugin para kay
Yahweh sa altar para sa mga alay na susunugin umaga at gabi,
bilang pagsunod sa lahat ng nasusulat sa kautusan ni Yahweh,
na ibinigay niya sa Israel bilang kautusan. **41** Kasama nila sina
Heman at Jeduthun, gayon din ang mga pinili sa pangalan
upang magpasalamat kay Yahweh dahil ang kaniyang matapat
na kasunduan ay magtatagal magpakailanman. **42** Sina Heman
at Jeduthun ang namamahala sa mga nagpapatunog ng mga
trumpeta, mga pompiyang, at ang ibang mga instrumento para
sa sagradong musika. Ang mga anak ni Jeduthun ang nagbantay
sa tarangkahan. **43** Pagkatapos, umuwi ang lahat ng tao sa
kanilang mga tahanan, at umuwi si David upang pagpalain ang
kaniyang sariling sambahayan.

17 At nangyari nang nakatira na ang hari sa kaniyang tahanan,
sinabi niya kay propeta Natan, “Tingnan mo, ako ay nakatira sa
isang tahanan na sedar, ngunit ang kaban ng tipan ni Yahweh
ay nananatili sa ilalim ng isang tolda.” **2** Pagkatapos, sinabi
ni Natan kay David, “Humayo ka, gawin mo kung ano ang
nasa iyong puso, sapagkat ang Diyos ay sumasaiyo.” **3** Ngunit

nang gabing iyon, ang salita ng Diyos ay dumating kay Natan
at sinabi, 4 “Humayo ka at sabihin mo sa lingkod kong si
David, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Hindi mo ako ipagtatayo
ng isang bahay na matitirhan. 5 Sapagkat hindi ako tumira sa
isang bahay mula sa araw na dinala ko ang Israel hanggang
sa kasalukuyang araw na ito. Sa halip, ako ay naninirahan sa
isang tolda, isang tabernakulo, sa iba't ibang lugar. 6 Sa lahat
ng lugar na nilipatan ko kasama ang buong Israel, mayroon
ba akong sinabi na kahit ano sa sinuman sa mga pinuno ng
Israel na pinili kong magpastol sa aking mga tao, nagsasabi,
“Bakit hindi ninyo ako ipinagtayo ng isang tahanan na sedar?”'”
7 “At ngayon, sabihin mo sa aking lingkod na si David, 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh, na pinuno ng hukbo: “Kinuha kita mula sa
pastulan, mula sa pagsunod sa mga tupa, nang sa gayon ikaw
ay maging pinuno ng bayan kong Israel. 8 At kasama mo ako
saan ka man magpunta at nilupig ko ang lahat ng iyong kaaway
sa iyong harapan. At gagawan kita ng isang pangalan, katulad
ng pangalan ng mga dakila na nasa lupa. 9 Ako ay magtatakda
ng isang lugar para sa bayan kong Israelita at patitirahin ko sila
doon, nang sa gayon manirahan sila sa sarili nilang lugar at hindi
na sila magagampala. Hindi na sila aapihin ng mga masasamang
tao, tulad ng ginawa nila noon, 10 tulad ng ginagawa nila mula
sa mga araw na inutusan ko ang mga hukom na pamahalaan
ang bayan kong Israel. At susupilin ko ang lahat ng iyong
kaaway. Gayon din, sinasabi ko sa iyo na ako, si Yahweh ay
magtatayo ng isang tahanan para sa iyo. 11 At mangyayari na
kapag natapos na ang iyong mga araw upang ikaw ay pumunta
sa iyong mga ninuno, gagawin kong tagapamuno ang iyong
kaapu-apuhan na susunod sa iyo, at sa isa sa iyong sariling

kaapu-apuhan, itatatag ko ang kaniyang kaharian. 12 Ipagtatayo
niya ako ng isang tahanan, at itatatag ko ang kaniyang trono
magpakailanman. 13 Ako ay magiging ama sa kaniya, at siya
ay magiging anak ko. Hindi ko babawiin ang matapat kong
kasunduan sa kaniya, tulad ng pagbawi ko nito mula kay Saulo,
na namuno bago ikaw. 14 Itatalaga ko siya sa aking tahanan at
sa aking kaharian magpakailanman, at itatatag ko ang kaniyang
trono magpakailaman.”” 15 Nagsalita si Natan kay David at
ibinalita sa kaniya ang lahat ng mga salitang ito, at sinabi niya
rin ang tungkol sa kabuuang pangitain. 16 Pagkatapos, pumasok
si haring David at umupo sa harapan ni Yahweh, sinabi niya,
“Sino ako, Yahweh na Diyos, at ano ang aking pamilya na ako
ay dinala mo sa kalagayang ito? 17 At ito ay isang maliit na
bagay sa iyong paningin, O Diyos. Ikaw ay nagsalita tungkol sa
pamilya ng iyong lingkod tungkol sa panahon na darating, at
ipinakita mo sa akin ang mga susunod na salinlahi, O Yahweh
na Diyos. 18 Ano pa ang masasabi ko, akong si David, sa iyo?
Pinarangalan mo ang iyong lingkod. Binigyan mo ang iyong
lingkod ng isang natatanging pagkilala. 19 O Yahweh, alang-
alang sa iyong lingkod at upang matupad ang iyong sariling
layunin, ginawa mo ang dakilang bagay na ito upang ihayag
ang lahat ng iyong mga dakilang gawa. 20 O Yahweh, wala
kang katulad, at walang ibang Diyos maliban sa iyo, gaya ng
lagi naming naririnig. 21 At anong bansa sa mundo ang tulad
ng iyong bayang Israel na iniligtas mo O Diyos mula sa Egipto
bilang mga tao para sa iyo, upang gumawa ng pangalan para sa
iyo sa pamamagitan ng mga dakila at mga nakamamanghang
gawa? Pinalayas mo ang mga bansa sa harap ng iyong mga
tao, na iniligtas mo mula sa Egipto. 22 Ginawa mo ang Israel na

iyong sariling mga tao magpakailanman, at ikaw, O Yahweh ang
naging Diyos nila. **23** Kaya ngayon, O Yahweh, nawa manatili
magpakailanman ang ipinangako mo tungkol sa iyong lingkod at
sa kaniyang pamilya. Gawin mo kung ano ang iyong sinabi.
24 Nawa ang iyong pangalan ay manatili magpakailanman at
maging dakila, upang sabihin ng mga tao, 'Si Yahweh, ang
pinuno ng mga hukbong anghel ang Diyos ng Israel,' habang
ang tahanan ko, akong si David na iyong lingkod ay manatili sa
iyong harapan. **25** Sapagkat ipinahayag mo, o aking Diyos, sa
iyong lingkod na ipagtatayo mo siya ng isang tahanan. Kaya ako
na iyong lingkod ay nakatagpo ng tapang upang manalangin
sa iyo. **26** Ngayon, O Yahweh, ikaw ay Diyos, at ginawa mo
ang mabuting pangako na ito sa iyong lingkod: **27** Ngayon,
ikinalugod mo na pagpalain ang tahanan ng iyong lingkod upang
ito ay magpatuloy magpakailanman sa iyong harapan. Pinagpala
mo ito, O Yahweh, at ito ay pagpapalain magpakailanman."

18 Pagkatapos nito, nangyari na sinalakay ni David ang mga
Filisteo at tinalo sila. Kinuha niya ang Gat at ang mga nayon nito
mula sa pamamahala ng mga FIlisteo. **2** Pagkatapos tinalo niya
ang Moab, at naging mga tagapaglingkod ni David ang mga
Moabita at binigyan siya ng parangal. **3** Sunod na tinalo ni David
si Hadadezer, ang hari ng Zoba sa Hamat, habang naglalakbay
si Hadadezer upang itatag ang kaniyang pamumuno sa Ilog
Eufrates. **4** Nabihag ni David mula sa kaniya ang isanlibong
karwahe, pitong libong mangangabayo, at dalawampung libong
kawal na naglalakad. Pinilayan ni David ang mga kabayo ng
mga karwahe, ngunit nagtira siya ng sapat sa kanila para
sa isandaang karwahe. **5** Nang dumating ang mga Arameo
ng Damasco upang tulungan si Hadadezer na hari ng Zoba,

pinatay ni David ang dalawampu't dalawang libong Arameong
kalalakihan. 6 Pagkatapos naglagay si David ng mga kuta sa
Aram ng Damasco, at naging mga alipin niya ang mga Arameo
at nagdala sa kaniya ng parangal. Binigyan ni Yahweh si David
ng katagumpayan saan man siya nagpunta. 7 Kinuha ni David
ang mga gintong panangga na nasa mga alipin ni Hadadezer at
dinala sila sa Jerusalem. 8 Kinuha ni David ang napakaraming
tanso mula sa Tibha at Cun, ang mga lungsod ni Hadadezer. Ito
ang mga tanso na kalaunan ay ginamit ni Solomon sa paggawa
ng tansong dagat, mga haligi, at mga kagamitang tanso. 9 Nang
mabalitaan ni Tou, ang hari ng Hamat, na tinalo ni David ang
lahat ng hukbo ni Hadadezer na hari ng Zoba, 10 ipinadala
ni Tou ang kaniyang anak na si Hadoram kay Haring David
upang batiin at pagpalain, dahil nakipaglaban at tinalo ni David
si Hadadezer, at dahil nagdeklara si Hadadezer ng digmaan
laban kay Tou. Nagdala si Hadoram ng mga kagamitan na pilak,
ginto, at tanso. 11 Inilaan ni Haring David ang mga kagamitang
ito kay Yahweh, kasama ang mga pilak at mga ginto na nakuha
niya sa lahat ng bansa: sa Edom, Moab, sa mga Ammonita,
sa mga Filisteo, at Amalek. 12 Pinatay ni Abisai na anak ni
Zeruias ang 18, 000 na Edomita sa lambak ng Asin. 13 Naglagay
siya ng mga kuta sa Edom, at naging mga tagapaglingkod ni
David ang lahat ng Edomita. Binigyan ni Yahweh si David ng
katagumpayan saan man siya nagpunta. 14 Naghari si David sa
buong Israel, at pinangasiwaan niya nang may katarungan at
katuwiran ang lahat ng kaniyang mamamayan. 15 Si Joab na
anak ni Zeruias ang pinuno ng hukbo, at si Jehosafat na anak
ni Ahilud ang tagapagtala. 16 Si Zadok na anak ni Ahitob at
si Abimelec na anak ni Abiatar ay mga pari, at si Shavsha ay

eskriba. 17 Si Benaias na anak ni Joiada ang tagapangasiwa ng
mga Kereteo at mga Peleteo, at ang mga anak ni David ay ang
mga pangunahing tagapayo ng hari.
19 Hindi nagtagal, namatay ang hari ng mga Ammonita na si
Nahas at ang kaniyang anak ang naging hari kapalit niya. 2
Sinabi ni David, "Magpapakita ako ng kabaitan kay Hanun na
anak ni Nahas sapagkat nagpakita ng kabaitan ang kaniyang
ama sa akin." Kaya nagpadala si David ng mga mensahero
upang damayan siya tungkol sa kaniyang ama. Pumasok ang
mga lingkod ni David sa lupain ng mga Ammonita at pumunta
kay Hanun upang damayan siya. 3 Ngunit sinabi ng mga
pinuno ng mga Ammonita kay Hanun, "Iniisip mo ba talaga na
pinararangalan ni David ang iyong ama dahil nagpadala siya
ng mga kalalakihan upang aliwin ka? Hindi kaya naparito ang
kaniyang mga lingkod sa iyo upang manmanan at suriin ang
lupain upang pabagsakin ito?" 4 Kaya ipinahuli ni Hanun ang
mga lingkod ni David, inahitan sila, pinutol ang kanilang mga
kasuotan mula sa kanilang baywang, hanggang sa puwitan
at saka sila pinaalis. 5 Nang isinalaysay nila ito kay David,
nagpadala siya ng mga sasalubong sa kanila, sapagkat labis na
napahiya ang mga kalalakihan. Sinabi ng hari, "Manatili kayo
sa Jerico hanggang sa muling tumubo ang inyong mga balbas
at saka kayo bumalik dito." 6 Nang nakita ng mga Ammonita
na naging mabaho sila kay David, nagpadala si Hanun at ang
mga Ammonita ng isang libong talentong pilak upang upahan
ang mga karwahe ng Arameo at mga mangangabayo mula sa
Naharaim, Maacah, at Soba. 7 Nakaupa sila ng 32, 000 na
karwahe sa hari ng Maacah at ang kaniyang mga tauhan na
pumunta at nagkampo sa tapat ng Medeba. Nagsama-sama

ang mga Ammonita mula sa kanilang mga lungsod at pumunta
sa digmaan. 8 Nang marinig ito ni David, ipinadala niya si
Joab at ang kaniyang buong hukbo upang salubungin sila. 9
Lumabas ang mga Ammonita at humanay para sa labanan sa
may tarangkahan ng lungsod, samantalang ang mga haring
dumating ay nasa parang na wala silang kasama. 10 Nang
makita ni Joab na ang hanay na kaniyang kakalabanin ay kapwa
sa harapan at likuran, pumili siya ng ilan sa mga pinakamahusay
na mandirigma ng Israel at pinahanay sila laban sa mga Arameo.
11 Samantalang ibinigay niya ang pamumuno sa mga natirang
hukbo sa kaniyang kapatid na si Abisai at inilagay niya sila
sa hanay ng pakikipaglaban sa hukbo ng mga Ammonita. 12
Sinabi ni Joab, "Kung labis na malakas ang mga Arameo para
sa akin, kailangan mo akong iligtas Abisai. Ngunit kung labis na
malakas ang hukbo ng mga Ammonita para sa iyo, darating ako
at ililigtas kita. 13 Maging malakas ka at ipakita natin na tayo
ay malakas alang-alang sa ating bayan at alang-alang sa mga
lungsod ng ating Diyos, sapagkat gagawin ni Yahweh kung ano
ang mabuti para sa kaniyang layunin." 14 Kaya sumulong si
Joab at ang mga kawal ng kaniyang hukbo sa digmaan laban
sa mga Arameo, na sapilitang tumakas sa harap ng hukbo ng
Israel. 15 Nang makita ng hukbo ng mga Ammonita na tumakas
ang mga Arameo, tumakas din sila mula kay Joab na kapatid ni
Abisai at bumalik sa lungsod. Pagkatapos, bumalik si Joab mula
sa mga Ammonita at bumalik sa Jerusalem. 16 At nang nakita
ng mga Arameo na natatalo sila ng Israel, nagpadala sila ng
karagdagang mga kawal mula sa ibayong Ilog Eufrates, kasama
si Sofac, ang pinuno ng hukbo ni Hadadezer. 17 Nang sabihin
ito kay David, tinipon niya ang lahat ng Israel, tumawid sila sa

Jordan, at pumunta sa kanila. Pinahanay niya ang hukbo para
sa digmaan laban sa mga Arameo, at nilabanan nila siya. **18**
Tumakas ang mga Arameo mula sa Israel at nakapatay si David
ng pitong libong nakakarwaheng Arameo at apatnapung libong
mga kawal na naglalakad. Pinatay din niya si Sofac, ang pinuno
ng hukbo. **19** Nang makita ng lahat ng haring tagapaglingkod ni
Hadadezer na tinalo sila ng Israel, nakipagkasundo sila kay
David at naglingkod sa kanila. Kaya hindi na pumayag ang mga
Arameo na tulungan ang mga Ammonita.
20 Nang sumapit ang tagsibol sa panahon na karaniwang
nakikipagdigma ang mga hari. Pinangunahan ni Joab ang hukbo
sa labanan at winasak nila ang lupain ng mga Ammonita.
Pumunta siya at sinalakay ang Rabba, nanatili si David sa
Jerusalem. Nilusob ni Joab ang Rabba at tinalo ito. **2** Kinuha ni
David ang korona ng kanilang hari mula sa ulo nito at nalaman
niya na nagtitimbang ito ng isang talentong ginto at may mga
mamahaling bato. Inilagay ang korona sa ulo ni David at inilabas
niya ang napakalaking bilang na sinamsam sa lungsod. **3**
Pinalabas niya ang mga tao na nasa lungsod at sapilitan silang
pinagtrabaho gamit ang mga lagari, mga matutulis na bakal at
mga palakol. Iniutos ni David sa lahat ng mga lungsod ng mga
Ammonita na gawin ang trabahong ito. Pagkatapos, bumalik
si David at ang lahat ng kaniyang hukbo sa Jerusalem. **4** At
nangyari pagkatapos nito, nagkaroon ng digmaan sa Gezer
laban sa mga Filisteo. Napatay ni Sibecai na Husatita si Sipai,
isa sa mga kaapu-apuhan ng Refaim at nasakop ang mga
Filisteo. **5** At muling nangyari sa digmaan laban sa mga Filisteo
sa Gob, pinatay ni Elhanan na anak ni Jair na taga-Bethlehem si
Lahmi na kapatid ni Goliath na taga-Gat, na ang sibat ay katulad

ng kahoy na ginagamit ng manghahabi. **6** At nangyari na sa isa
pang labanan sa Gat, may isang lalaking sobrang tangkad na
may tig-aanim na daliri sa bawat kamay at tig-aanim na daliri sa
bawat paa. Mula rin siya sa lahi ng Refaim, **7** Nang kutyain
niya ang hukbo ng Israel, pinatay siya ni Jehonadab na anak ni
Simea, na kapatid ni David. **8** Ito ay mga kaapu-apuhan ng
Refaim sa Gat, at sila ay pinatay sa pamamagitan ng kamay ni
David at sa kamay ng kaniyang mga kawal.

21 Lumitaw ang isang kaaway laban sa Israel at inudyukan si
David na bilangin ang mga tao sa Israel. **2** Sinabi ni David kay
Joab at sa mga pinuno ng hukbo, "Pumunta kayo, bilangin ninyo
ang mga tao ng Israel mula Beer-seba hanggang Dan at bumalik
kayo at ibalita ninyo sa akin, upang malaman ko ang bilang nila.
3 Sinabi ni Joab, "Nawa ay paramihin ni Yahweh ang kaniyang
hukbo ng isandaang beses na mas marami kaysa sa kung ano
ito ngayon. Ngunit aking panginoong hari, hindi ba naglilingkod
silang lahat sa aking panginoon? Bakit gusto ito ng aking
panginoon? Bakit ka magdadala ng sanhi ng pagkakasala sa
Israel?" **4** Ngunit nanaig ang utos ng hari kay Joab. Kaya umalis
si Joab at pumunta sa lahat ng dako ng Israel. Pagkatapos
bumalik siya sa Jerusalem. **5** At ibinalita ni Joab ang kabuuang
bilang ng mga kalalakihang mandirigma kay David. Mayroong
1, 100, 000 na mga kalalakihan na bumubunot ng espada sa
Israel. Mayroong 470, 000 na mga kawal sa Juda lamang. **6**
Ngunit hindi kasama sa bilang ang mga tribo ni Levi at Benjamin,
sapagkat namuhi si Joab sa utos ng hari. **7** Nasaktan ang Diyos
sa ginawa niyang ito, kaya sinalakay niya ang Israel. **8** Sinabi
ni David sa Diyos, "Labis akong nagkasala sa paggawa nito.
Ngayon, alisin mo ang kasalanan ng iyong lingkod, sapagkat

ako ay naging napakahangal." **9** Sinabi ni Yahweh kay Gad, na
propeta ni David, **10** "Pumunta ka at sabihin kay David: 'Ito ang
sinabi ni Yahweh: "Binibigyan kita ng tatlong pagpipilian. Pumili
ka ng isa sa mga ito."'" **11** Kaya pumunta si Gad kay David at
sinabi sa kaniya, "Ito ang sinabi ni Yahweh: 'Mamili ka ng isa
sa mga ito: **12** tatlong taon na tag-gutom, tatlong buwan na
pagtugis ng iyong mga kaaway at pagkahuli sa pamamagitan
ng kanilang mga espada, o kaya tatlong araw na espada ni
Yahweh, iyon ay, isang salot sa lupain, wawasakin ng mga
anghel ni Yahweh ang buong lupain ng Israel.' Kaya ngayon,
magpasya ka kung anong sagot ang dadalhin sa nagsugo sa
akin" **13** Pagkatapos, sinabi ni David kay Gad, "Ako ay nasa
mahirap na kalagayan. Hayaan mong mahulog ako sa kamay ni
Yahweh kaysa sa kamay ng mga tao, sapagkat napakadakila ng
kaniyang mahabaging gawa." **14** Kaya nagpadala si Yahweh ng
isang salot sa Israel at pitumpung libong tao ang namatay. **15**
Nagpadala ang Diyos ng isang anghel sa Jerusalem upang sirain
ito. Nang sisirain na niya ito, nanood si Yahweh at nagbago
ang kaniyang isip tungkol sa paninira. Sinabi niya sa naninirang
anghel, "Tama na! Ngayon iurong mo ang iyong kamay." Sa oras
na iyon, nakatayo ang anghel ni Yahweh sa giikan ni Ornan na
Jebuseo. **16** Tumingin sa itaas si David at nakita niya ang anghel
ni Yahweh na nakatayo sa pagitan ng langit at lupa na may
hawak na espada na nakataas sa buong Jerusalem. Pagkatapos
dumapa si David at ang mga nakatatanda na nakadamit ng
pangluksa sa lupa. **17** Sinabi ni David sa Diyos, "Hindi ba ako
ang nag-utos na bilangin ang hukbo? Ginawa ko ang masamang
bagay na ito. Ngunit ang mga tupang ito, ano ang kanilang
ginawa? Pakiusap Yahweh na aking Diyos, hayaan mong ako

at ang aking pamilya ang parusahan ng iyong kamay, ngunit
huwag mong parusahan ang iyong mga tao ng salot na ito."
18 Kaya inutusan ng anghel ni Yahweh si Gad na sabihin kay
David, na kailangang pumunta si David at magtayo ng altar para
kay Yahweh sa giikan ni Ornan na Jabuseo. **19** Kaya pumunta si
David gaya ng itinagubilin sa kaniya ni Gad na gawin sa ngalan
ni Yahweh. **20** Habang naggigiik ng trigo si Ornan, lumingon siya
at nakita ang anghel. Nagtago siya at ang kaniyang apat na
anak na lalaki na kasama niya. **21** Nang dumating si David kay
Ornan, tumingin si Ornan at nakita niya si David. Iniwan niya
ang giikan at yumukod kay David na nasa lupa ang kaniyang
mukha. **22** At sinabi ni David kay Ornan, "Ibenta mo sa akin ang
giikang ito upang makapagtayo ako ng altar para kay Yahweh.
Babayaran ko ang kabuuang halaga upang maalis ang salot
sa mga tao." **23** Sinabi ni Ornan kay David, "Kunin mo ito na
parang pagmamay-ari mo aking panginoon na hari. Gawin mo
dito kung ano ang mabuti sa iyong paningin. Narito, bibigyan
kita ng mga baka para sa mga alay na susunugin, mga kahoy
na kasangkapan sa panggiik para panggatong at trigo para sa
handog na butil; Ibibigay ko ang lahat ng ito sa iyo." **24** Sinabi ni
Haring David kay Ornan, "Hindi, iginigiit kong babayaran ko ang
kabuuang halaga. Hindi ko kukunin ang sa iyo at ihahandog
ito bilang handog na susunugin para kay Yahweh, ng walang
halaga." **25** Kaya nagbayad si David ng animnaraang siklong
ginto para sa lugar. **26** Nagtayo doon si David ng altar para
kay Yahweh at naghandog ng mga alay na susunugin at mga
handog pangkapayapaan. Tinawag niya si Yahweh, na sumagot
sa kaniya sa pamamagitan ng apoy mula sa langit patungo
sa altar para sa mga handog na susunugin. **27** Pagkatapos

nagbigay ng utos si Yahweh sa anghel at ibinalik ng anghel ang
kaniyang espada sa lalagyan nito. **28** Nang makita ni David na
sinagot siya ni Yahweh sa giikan ni Ornan na Jabuseo, ginawa
na niya ang pag-aalay doon sa sandali ring iyon. **29** Sa panahon
iyon, ang tabernakulo ni Yahweh na ginawa ni Moises sa ilang at
ang altar para sa mga alay na susunugin ay nasa banal na lugar
sa Gibeon. **30** Gayun paman, hindi makapunta si David doon
upang humingi ng patnubay sa Diyos, dahil natatakot siya sa
espada ng anghel ni Yahweh.

22 At sinabi ni David, “Dito itatayo ang tahanan ng Diyos na si
Yahweh, kasama ang altar para sa mga handog na susunugin ng
Israel.” **2** Kaya inutosan ni David ang kaniyang mga lingkod na
tipunin ang mga dayuhang nakatira sa lupain ng Israel. Itinalaga
niya sila na maging mga taga-tapyas ng bato, upang tumapyas
ng mga malalaking bato, upang maitayo ang tahanan ng Diyos.
3 Nagbigay si David ng maraming bakal para sa mga pako sa
mga pintuan patungo sa mga daanan at para sa mga bisagra.
Nagbigay rin siya ng maraming tanso na hindi kayang timbangin,
4 at maraming puno ng sedar na hindi mabilang. (Nagdala ng
napakaraming troso ng sedar ang mga taga-Sidon at mga taga-
Tiron na hindi kayang bilangin ni David.) **5** Sinabi ni David, “Ang
aking anak na si Solomon ay bata at wala pang karanasan, at
ang tahanan na itatayo para kay Yahweh ay dapat na bukod-
tanging kahanga-hanga, nang sa gayon ito ay maging tanyag at
maluwalhati sa lahat ng ibang lupain. Kaya maghahanda ako
para sa pagtatayo nito.” Kaya gumawa si David ng malawakang
paghahanda bago ang kaniyang kamatayan. **6** Pagkatapos ay
tinawag niya ang kaniyang anak na si Solomon at inutusan siya
na magtayo ng isang tahanan para kay Yahweh, ang Diyos ng

Israel. 7 Sinabi ni David kay Solomon, “Anak ko, hangarin ko ito
na ako mismo ang magtayo ng tahanan, para sa pangalan ni
Yahweh na aking Diyos. 8 Ngunit dumating si Yahweh sa akin at
sinabi, 'Marami ka ng pinadanak na dugo at nakipaglaban sa
maraming labanan. Hindi ikaw ang magtatayo ng tahanan para
sa aking pangalan, dahil marami ka ng pinadanak na dugo sa
mundo sa aking paningin. 9 Gayunpaman, magkakaroon ka ng
isang anak na lalaki na magiging payapang tao. Bibigyan ko siya
ng kapahingahan mula sa lahat ng kaniyang kaaway sa bawat
panig. Sapagkat Solomon ang kaniyang magiging pangalan,
at bibigyan ko ng kapayapaan at katahimikan ang Israel sa
kaniyang mga araw. 10 Magtatayo siya ng isang tahanan para
sa aking pangalan. Magiging anak ko siya at ako ang magiging
ama niya. Itatatag ko ang trono ng kaniyang kaharian sa buong
Israel magpakailanman.” 11 “Ngayon, aking anak, samahan
ka nawa ni Yahweh at bigyan ka niya ng kakayahan upang
magtagumpay. Maitayo mo nawa ang tahanan ni Yahweh na
iyong Diyos, gaya ng sinabi niya na gagawin mo. 12 Tanging
si Yahweh nawa ang magbigay sa iyo ng kaalaman at pang-
unawa upang masunod mo ang batas ni Yahweh na iyong Diyos,
kapag inilagay ka niyang tagapamahala sa buong Israel. 13
At magtatagumpay ka, kung maingat mong susundin ang mga
tuntunin at mga kautusan na ibinigay ni Yahweh kay Moises
para sa Israel. Maging matatag ka at lakasan mo ang iyong
loob. Huwag kang matakot o panghinaan ng loob. 14 Ngayon,
tingnan mo, buong pagsisikap kong inihanda para sa tahanan ni
Yahweh ang 100, 000 talento ng ginto, isang milyong talento
ng pilak, tanso at maraming bilang ng bakal. Nagbigay rin ako
ng troso at bato. Dapat mo pang dagdagan ang lahat ng mga

ito. 15 Mayroon kang maraming manggagawa na makakasama
mo, mga taga-tapyas ng bato, mga mason, mga karpintero at
mga mahuhusay na manggagawa ng iba't ibang mga bagay na
hindi mabilang, 16 na may kakayahang gumawa sa ginto, pilak,
tanso at bakal. Kaya simulan mo ng magtrabaho at samahan ka
nawa ni Yahweh." 17 Ipinag-utos rin ni David sa lahat ng mga
pinuno ng Israel na tulungan ang kaniyang anak na si Solomon,
sinasabi, 18 "Si Yahweh na inyong Diyos ay kasama ninyo at
binigyan kayo ng kapayapaan sa bawat panig. Ibinigay niya sa
akin ang lahat ng mga nakatira sa rehiyon. Nasakop ni Yahweh
ang rehiyon at ang mga tao nito. 19 Ngayon hanapin ninyo si
Yahweh na inyong Diyos nang buong puso at kaluluwa. Tumayo
kayo at itayo ang banal na lugar ng Diyos na si Yahweh. At
maaari na ninyong dalhin ang kaban ng tipan ni Yahweh at ang
mga bagay na pag-aari ng Diyos sa tahanan na itinayo para sa
pangalan ni Yahweh."

23 Nang matanda na si David at malapit na ang wakas ng
kaniyang buhay, ginawa niyang hari sa buong Israel ang kaniyang
anak na si Solomon. 2 Tinipon niya ang lahat ng mga pinuno ng
Israel, kasama ang mga pari at mga Levita. 3 Binilang ang mga
Levita na nasa tatlumpung taong gulang at higit pa. Tatlumpu't
walong libo ang bilang nila. 4 Sa mga ito, dalawampu't apat na
libo ang mangangasiwa ng trabaho sa tahanan ni Yahweh, at
anim na libo ang mga opisyal at mga hukom. 5 Ang apat na libo
ay mga taga-bantay ng pintuan at apat na libo ang magpupuri
kay Yahweh na may mga instrumento "na ginawa ko para sa
pagsamba" sabi ni David. 6 Hinati sila ni David sa pangkat na
umayon sa mga anak na lalaki ni Levi: Gershon, Kohat at Merari.
7 Mula sa mga angkan na nagmula kay Gershon, si Ladan at

Simei. **8** Mayroong tatlo sa mga lalaking anak ni Ladan: sina
Jehiel na pinuno, Zetam at Joel. **9** Mayroong tatlo sa mga
lalaking anak ni Simei: sina Zelomit, Haziel at Haran. Ito ang
mga pinuno ng mga angkan ni Ladan. **10** Ang apat na anak na
lalaki ni Simei: sina Jahat, Zisa, Jeus at Berias. **11** Si Jahat
ang panganay at si Zisa ang pangalawa ngunit hindi nagkaroon
ng maraming anak na lalaki sina Jeus at Beria, kaya sila ay
binilang na isang angkan na may parehong tungkulin. **12** Ang
apat na anak na lalaki ni Kohat: sina Amram, Izar, Hebron at
Uziel. **13** Ang mga anak ni Amram: sina Aaron at Moises. Napili
si Aaron at ang kaniyang kaapu-apuhan sa isang permanenteng
batayan upang ihandog ang mga bagay na ganap na pag-aari ni
Yahweh, upang maghandog ng insenso kay Yahweh, upang
maglingkod sa kaniya, at upang magbigay ng mga pagpapala
sa kaniyang pangalan magpakailanman. **14** Tungkol naman
kay Moises na lingkod ng Diyos, ang kaniyang mga anak ay
itinuring na mga Levita. **15** Ang mga anak na lalaki ni Moises ay
sina Gershon at Eliezer. **16** Si Sebuel ang pinakamatanda sa
kaapu-apuhan ni Gershon **17** Si Rehabias ang kaapu-apuhan
ni Eliezer. Wala ng ibang anak na lalaki si Eliezer, ngunit si
Rehabias ay maraming mga kaapu-apuhan. **18** Ang anak na
lalaki ni Izar ay si Zelomit na pinuno. **19** Ang kapu-apuhan ni
Hebron ay si Jerias, ang panganay, si Amarias ang pangalawa,
si Jahaziel ang pangatlo, at si Jecamiam ang pang-apat. **20**
Ang mga anak na lalaki ni Uziel ay si Micas na panganay, at si
Isias na ikalawa. **21** Ang mga anak na lalaki ni Merari ay sina
Mahli at Musi. Sina Eleazar at Kis ang mga anak na lalaki ni
Mahli. **22** Namatay si Eleazar na hindi nagkaroon ng mga anak
na lalaki. Mayroon lamang siyang anak na mga babae. Sila ay

naging asawa ng mga anak na lalaki ni Kis. 23 Ang tatlong mga
anak na lalaki ni Musi ay sina Mahli, Eder, at Jeremot. 24 Ito
ang mga kaapu-apuhan ni Levi ayon sa kanilang mga angkan.
Sila ang mga pinuno na binilang at nilista sa pamamagitan ng
pangalan, ng mga angkan na gumawa ng gawain ng paglilingkod
sa tahanan ni Yahweh, mula sa dalampung taong gulang pataas.
25 Sapagkat sinabi ni David, “Si Yahweh, na Diyos ng Israel, ay
nagbigay ng kapahingahan sa kaniyang mga tao. Ginawa niya
ang kaniyang tahanan sa Jerusalem magpakailanman. 26 Hindi
na kinakailangan pang buhatin ng mga Levita ang tabernakulo at
lahat ng kagamitang ginagamit sa paglilingkod dito. 27 Sapagkat
sa huling mga salita ni David, ang mga Levita ay binilang mula
sa gulang na dalampung taon pataas. 28 Ang kanilang tungkulin
ay upang tulungan ang kaapu-apuhan ni Aaron sa paglilingkod
sa tahanan ni Yahweh. Sila ang mangangalaga sa mga patyo,
mga silid, ang seremonya sa paglilinis ng lahat ng mga bagay
na pag-aari ni Yahweh, at iba pang gawain sa paglilingkod sa
tahanan ng Diyos. 29 Sila rin ang mamamahala sa tinapay na
handog, ang pinong harina para sa mga handog na butil, ang
manipis na tinapay na walang pampaalsa, ang inihurnong mga
handog, ang mga handog na hinaluan ng langis, at lahat ng
panukat ng dami at sukat ng mga bagay. 30 Tumatayo rin sila
tuwing umaga upang magpasalamat at magpuri kay Yahweh.
Ginagawa rin nila ito sa gabi 31 at sa tuwing iniaalay ang mga
handog na susunugin kay Yahweh, sa Araw ng Pamamahinga
at sa pagdiriwang ng bagong buwan at mga araw ng pista.
Ang saktong bilang na itinakda sa pamamagitan ng kautusan,
ay kailangan na laging nasa harap ni Yahweh. 32 Sila ang
mamamahala sa tolda ng pagtitipon, sa banal na lugar, at

tutulungan nila ang mga katulad nilang kaapu-apuhan ni Aaron
sa paglilingkod sa tahanan ni Yahweh.
24 Ang mga pangkat ayon sa mga kaapu-apuhan ni Aaron ay
ito: sina Nadab, Abihu, Eleazar at Itamar. **2** Sina Nadab at Abihu
ay namatay bago namatay ang kanilang ama. Wala silang anak,
kaya sina Eleazar at Itamar ay naglingkod bilang mga pari. **3** Si
David kasama si Zadok, na anak ni Eleazar, at si Ahimelec, na
anak ni Itamar ang naghati sa kanila sa grupo para sa kanilang
tungkulin bilang pari. **4** Mas marami ang mga namumunong
kalalakihan mula sa mga kaapu-apuhan ni Eleazar kaysa sa
mga kaapu-apuhan ni Itamar, kaya hinati nila ang mga kaapu-
apuhan ni Eleazar sa labing anim na pangkat. Ginawa nila ito
ayon sa mga pinuno ng mga angkan at ayon sa mga kaapu-
apuhan ni Itamar. Ang mga pangkat na ito ay walo ang bilang na
kumakatawan sa kanilang angkan. **5** Sila ay hinati ng walang
pinapanigan sa pamamagitan ng bunutan sapagkat naroon ang
mga itinalagang tagapangasiwa at mga tagapanguna ng Diyos
mula sa mga kaapu-apuhan ni Eleazar at mga kaapu-apuhan ni
Itamar. **6** Isinulat ni Semaias na anak ni Netanel na eskriba,
na isang Levita, ang kanilang mga pangalan sa harapan ng
hari, ng mga opisyal, ni Zadok na pari, ni Ahimelec na anak ni
Abiatar, at ng mga pinuno ng mga pari at mga Levitang pamilya.
Isang angkan ang napili sa pamamagitan ng palabunutan mula
sa mga kaapu-apuhan ni Eleazar, at ang susunod ay pipiliin
sa pamamagitan ng palabunutan mula sa mga kaapu-apuhan
ni Itamar. **7** Ang unang napili sa pamamagitan ng sapalaran
ay si Jehoiarib, ang pangalawa ay si Jedaias, **8** ang pangatlo
ay si Harim, ang pang-apat ay si Seorim, **9** ang ikalima ay si
Malaquias, ang ikaanim ay si Mijamin, **10** ang ikapito ay si

Hacos, ang ikawalo ay si Abias, **11** ang ikasiyam ay si Jeshua,
ang ikasampu ay si Secanias, **12** ang ikalabing-isa ay si Eliasib,
ang ikalabindalawa ay si Jaquim, **13** ang ikalabintatlo ay si Jupa,
ang ikalabing-apat ay si Jesebeab, **14** ang ikalabinglima ay si
Bilga, ang ikalabing-anim ay si Imer, **15** Ang ikalabingpito ay
si Hezer, ang ikalabingwalo ay si Afses, **16** ikalabinsiyam ay
si Petaya, ang ay si Hazaquiel, **17** ang ikadalawampu't isa ay
si Jaquin, ang ikadalawampu't dalawa ay si Gamul, **18** ang
ikadalawampu't tatlo ay si Delaias, at ang ikadalawampu't apat
ay si Maasias. **19** Ito ang pagkakasunud-sunod ng kanilang
paglilingkod nang pumunta sila sa tahanan ni Yahweh, na
sinusunod ang alituntuning ibinigay sa kanila ni Aaron na
kanilang ninuno, gaya ng iniutos sa kaniya ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel. **20** Ito ang iba pang mga kaapu-apuhan ni Levi:
Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Amram ay si Subael. Kabilang
sa mga kaapu-apuhan ni Subael ay si Jehedias. **21** Kabilang sa
mga kaapu-apuhan ni Amram ay si Isias. **22** Kabilang sa mga
kaapu-apuhan ni Isharita ay si Zelomot. Kabilang sa mga kaapu-
apuhan ni Zelomot ay si Jahat. **23** Kabilang sa mga kaapu-
apuhan ni Hebron ay si Jerias ang pinakamatanda, ikalawa
ay si Amarias, pangatlo ay si Jahaziel, at ang ikaapat ay si
Jecamiam. **24** Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Uziel ay si
Micas. Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Micas ay si Samir. **25**
Ang kapatid na lalaki ni Micas ay si Isias. Kabilang si Zacarias sa
mga anak ni Isias. **26** Kabilang si Mahli at Musi sa mga kaapu-
apuhan ni Merari. Kabilang si Beno sa mga kaapu-apuhan ni
Jaazias. **27** Kabilang din sina Jaazias, Beno, Soham, Zacur at
Ibri sa mga kaapu-apuhan ni Merari. **28** Kabilang si Eleazar na
walang mga anak sa mga kaapu-apuhan ni Mahli. **29** Kabilang si

Jerameel sa mga kaapu-apuhan ni Kish. 30 Kabilang din sina
Mahli, Eder at si Jerimot sa mga kaapu-apuhan ni Musi. Ito
ang mga Levita na itinala ayon sa kanilang mga pamilya. 31
Nagsapalaran din ang mga kalalakihang ito sa harap ng haring
si David, Zadok, Ahimelec, at mga pinuno ng mga pamilya ng
mga pari at mga Levita. Ang mga pamilya ng mga panganay na
lalaki ay nagsapalaran kasama ng mga bunso. Nagsapalaran
sila gaya ng ginawa ng mga kaapu-apuhan ni Aaron.

25 Si David at ang mga pinuno ng manggagawa ng tabernakulo
ay pumili ng ilan sa mga anak nina Asaf, Heman at Jeduthun
para sa ilang mga gawain na ito. Nagpahayag ng propesiya
ang mga kalalakihang ito nang may arpa, mga instrumentong
may kuwerdas at mga pompiyang. Ito ang listahan ng mga
kalalakihang gumawa ng gawaing ito: 2 Mula sa mga anak
ni Asaf ay sina Zacur, Jose, Netanias, at Asarelas, ang mga
anak na lalaki ni Asaf, sa ilalim ng pangunguna ni Asaf, na
nagpapahayag sa ilalim ng pangangasiwa ng hari. 3 Mula naman
sa mga anak na lalaki ni Jeduthun ay: sina Gedalias, Zeri,
Jesaias, Simei, Hashabias at Matitias, anim sa kabuuang bilang,
sa ilalim ng pangunguna ng kanilang amang si Jeduthun, na
siyang tumugtog ng arpa para sa pagpapasalamat at pagpupuri
kay Yahweh. 4 Mula sa mga anak ni Heman ay: sina Bukias,
Matanias, Uziel, Sebuel, Jerimot, Hananias, Hanani, Eliata,
Gedalti, Ramamti-ezer, Josbecasa, Maloti, Hotir at Mahaziot. 5
Lahat sila ay mga anak ni Heman na propeta ng hari. Binigyan
ng Diyos si Heman ng labing-apat na anak na lalaki at tatlong
anak na babae upang siya ay parangalan. 6 Lahat sila ay
nasa patnubay ng kanilang mga ama. Sila ay mga musikero sa
tahanan ni Yahweh, na may mga pompiyang at instrumentong

may kuwerdas habang sila ay naglilingkod sa tahanan ng Diyos.
Sina Asaf, Jeduthun at Heman ay nasa ilalim ng pangangasiwa
ng hari. 7 Sila at ang kanilang mga kapatid na mahusay at
bihasa upang bumuo ng musika para kay Yahweh ay may
bilang na 288. 8 Sila ay nagsapalaran para sa kanilang mga
tungkulin, pantay-pantay ang lahat, ang nakababata maging ang
matatanda, ang guro maging ang mag-aaral. 9 Ngayon tungkol
sa mga anak na lalaki ni Asaf: ang unang napili sa pamamagitan
ng palabunutan ay napunta sa pamilya ni Jose, ang ikalawa
ay napunta sa pamilya ni Gedalia, labindalawang katao ang
bilang. 10 Ang ikatlo ay napunta kay Zacur, sa kaniyang mga
anak at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 11
Ang ikaapat ay napunta kay Izri, sa kaniyang mga anak at ang
kaniyang kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 12 Ang
ikalima ay napunta kay Netanias, sa kaniyang mga anak at mga
kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 13 Ang ikaanim ay
napunta kay Bukias, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga
kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 14 Ang ikapito ay kay
Jesharelah, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-
anak, labindalawang bilang ng tao. 15 Ang ikawalo ay pumunta
kay Jesaias, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-
anak, labindalawang bilang ng tao. 16 Ang ikasiyam ay napunta
kay Matitias, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-
anak, labindalawang bilang ng tao. 17 Ang ikasampu ay napunta
kay Simei, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak,
labindalawang bilang ng tao. 18 Ang ikalabing-isa ay napunta
kay Azarel, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-
anak, labindalawang bilang ng tao. 19 Ang ikalabindalawa ay
napunta kay Hashabias, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga

kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. **20** Ang ikalabintatlo
ay napunta kay Subael, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga
kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. **21** Ang ikalabing-
apat ay napunta kay Matitias, ang kaniyang mga anak na
lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. **22**
Ang ikalabinlima ay kay Jeremot, sa kaniyang mga anak na
lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. **23** Ang
ikalabing-anim ay napunta kay Hananias, sa kaniyang mga anak
na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. **24**
Ang ikalabingpito ay napunta kay Josbecasa, sa kaniyang mga
anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.
25 Ang ikalabingwalo ay napunta kay Hanani, sa kaniyang mga
anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng
tao. **26** Ang ikalabingsiyam ay kay Maloti, sa kaniyang mga
anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng
tao. **27** Ang ikadalawampu ay napunta kay Eliata, sa kaniyang
mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang
ng tao. **28** Ang ikadalawampu't isa ay napunta kay Hotir, sa
kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang
bilang ng tao. **29** Ang ikadalawampu't dalawa ay napunta kay
Gidalti, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak,
labindalawang bilang ng tao. **30** Ang ikadalawampu't tatlo ay kay
Mahaziot, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak,
labindalawang bilang ng tao. **31** Ang ikadalawampu't apat ay
pumunta kay Romamti-Ezer, sa kaniyang mga anak na lalaki at
mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.

26 Ito ang pagkakahati-hati ng mga pangkat ng mga
nagbabantay ng tarangkahan: Mula sa angkan ni Korah, si
Meselemias na anak ni Korah, kaapu-apuhan ni Asaf. **2**

Mayroong mga anak na lalaki si Meselemias: si Zacarias ang
panganay, si Jediael ang ikalawa, si Zebadias ang ikatlo, si
Jatniel ang ikaapat, **3** si Elam ang ikalima, si Jehohanan ang
ikaanim, si Eliehoenai ang ikapito. **4** May mga anak na lalaki
si Obed Edom: Si Semaias ang panganay, si Jehozabad ang
ikalawa, si Joa ang ikatlo, at si Sacar ang ikaapat, at si Natanel
ang ikalima, **5** si Amiel ang ikaanim, si Isacar ang ikapito, si
Peulletai ang ikawalo, sapagkat pinagpala ng Diyos si Obed
Edom. **6** Si Semaias, na kaniyang anak ay nagkaroon ng mga
anak na lalaki na namumuno sa kani-kanilang mga pamilya. Sila
ang mga kalalakihang marami ang kakayahan. **7** Ang mga anak
na lalaki ni Semaias ay sina Otni, Refael, Obed at Elzabad.
Ang mga kamag-anak niya na sina Elihu at Semaquias ay mga
kalalakihang may mga kakayahan rin. **8** Lahat sila ay mga
kaapu-apuhan ni Obed-edom. Sila at ang kanilang mga anak at
mga kamag-anak ay may kakayahang gawin ang kanilang mga
tungkulin sa paglilingkod sa loob ng tabernakulo. Ang animnapu't
dalawa sa kanila ay mga kamag-anak ni Obed-edom. **9** Si
Meselemias ay may mga lalaking anak at kamag-anak, mga
lalaking may kakayahan, labingwalo silang lahat. **10** Si Hosa, na
kaapu-apuhan ni Merari, ay may mga anak na lalaki: si Simri ang
pinuno (ginawa siyang pinuno ng kaniyang ama kahit hindi siya
ang panganay), **11** si Hilkias ang ikalawa, si Tebalias ang ikatlo,
at si Zacarias ang ikaapat. Lahat ng mga anak ni Hosa at mga
kamag-anak ay labintatlo ang bilang. **12** Ang pagkakapangkat-
pangkat na ito ng mga tagapagbantay ng tarangkahan, na ayon
sa kanilang mga pinuno ay may mga tungkulin na tulad ng
kanilang mga kamag-anak, upang maglingkod sa tahanan ni
Yahweh. **13** Nagpalabunutan sila, maging bata at matanda, ayon

sa kanilang mga pamilya, para sa bawat tarangkahan. **14** Nang
nagpalabunutan sila para sa silangang tarangkahan, napunta
ito kay Selemias. Pagkatapos ay nagpalabunutan uli sila para
sa anak niyang si Zacarias, isang matalinong tagapagpayo, at
napunta sa kaniya ang hilagang tarangkahan. **15** Kay Obed-
edom itinalaga ang tarangkahan sa timog, at itinalaga sa
kaniyang mga anak ang mga bahay-imbakan. **16** Itinalaga kina
Supim at Hosa ang kanlurang tarangkahan pati na rin ang
tarangkahan ng Sallequet, na nasa daang paakyat. Itinakda ang
pagbabantay para sa bawat pamilya. **17** Sa bandang silangan
ay may anim na Levita, sa hilaga ay may apat sa isang araw,
sa timog ay may apat sa isang araw at dalawang pares sa
mga bahay-imbakan. **18** Sa kanlurang patyo ay may apat na
nakabantay, may apat din sa daanan, at may dalawa sa patyo.
19 Ito ang mga pagkakapangkat-pangkat ng mga nagbabantay
ng tarangkahan. Marami sa kanila ay mga kaapu-apuhan nina
Korah at Merari. **20** Sa mga Levita, si Ahias ang taga-pangasiwa
ng mga kayamanan sa tahanan ng Diyos, at ang mga bagay na
kayamanan na pag-aari ni Yahweh. **21** Ang mga kaapu-apuhan
ni Ladan na nagmula kay Gershon at mga pinuno ng mga
pamilya ni Ladan na Gersonita, ay sina Jehiel at ang kaniyang
mga anak, **22** si Zetam, at si Joel na kaniyang kapatid, na
nangangasiwa sa mga bahay-imbakan sa tahanan ni Yahweh.
23 May mga bantay din na kinuha mula sa mga angkan nina
Amram, Ishar, Hebron, at Uzziel. **24** Si Sebuel na anak ni
Gershon na anak ni Moises ang nangangangasiwa ng mga
bahay-imbakan. **25** Ang kaniyang mga kamag-anak mula sa
angkan ni Eliezer ay ang anak niyang si Rehabias, ang anak na
lalaki ni Rehabias na si Jesaias, ang anak na lalaki ni Jesaias

na si Joram, ang anak na lalaki ni Joram na si Zicri, at ang anak
na lalaki naman ni Zicri na si Selomit. **26** Sina Selomit at ang
kaniyang mga kamag-anak ang namamahala sa lahat ng mga
bahay-imbakan kung saan nakatago ang mga bagay na pag-aari
ni Yahweh, na inilaan ni Haring David, ng mga pinuno ng mga
pamilya, ng mga pinuno ng libo-libo at daan-daan, at ng mga
pinuno ng mga hukbo kay Yahweh. **27** Inilaan nila ang ilan sa
mga nasamsam sa labanan para sa pagpapaayos ng tahanan ni
Yahweh. **28** Nangangasiwa rin sila sa lahat ng mga bagay na
inilaan ni propeta Samuel kay Yahweh, mga bagay na inilaan ni
Saul na anak ni Kish, ni Abner na anak ni Ner, at ni Joab na
anak ni Zeruias. Ang lahat ng mga inilaan kay Yahweh ay nasa
ilalim ng pag-iingat ni Selomit at ng kaniyang mga kamag-anak.
29 Sa mga kaapu-apuhan ni Ishar, si Kenanias at ang kaniyang
mga anak ang tagapamahala sa mga gawain sa labas ng Israel.
Sila ang mga opisyal at mga hukom. **30** Sa mga kaapu-apuhan
ni Hebron, sina Hashabaias at ang kaniyang mga kapatid, 1,
700 na kalalakihang may kakayahan, ang tagapamahala sa
gawain para kay Yahweh at sa mga gawaing para sa Hari.
Sila ay nasa kanlurang bahagi ng Jordan. **31** Mula sa mga
kaapu-apuhan ni Hebron, si Jerijas ang pinuno ng kaniyang mga
kaapu-apuhan, na kabilang sa listahan ng kanilang mga pamilya.
Sa ika-apatnapung taon ng paghahari ni David sinaliksik nila
ang mga talaan at natagpuan nilang may mga mahuhusay na
kalalakihan sa kanila sa Jazer ng Gilead. **32** Si Jerijas ay may
2, 700 na kamag-anak, na mga pinuno ng pamilya. Ginawa
sila ni David na tagapangasiwa sa tribo ni Ruben at Gad at sa
kalahating tribo ni Manases, para sa lahat ng bagay na may
kinalaman sa Diyos at sa Hari.

27 Ito ang talaan ng mga pinuno ng pamilya ng mga Israelita,
mga pinuno ng libo-libo at daan-daan, gayun din ang mga
pinuno ng hukbo na naglilingkod sa hari sa iba't ibang paraan.
Bawat pangkat ng mga hukbo ay naglilingkod sa bawat buwan
sa buong taon. Sa bawat pangkat ay mayroong 24, 000 na
mga kalalakihan. **2** Ang namahala sa pangkat ng unang buwan
ay si Jasobeam na anak ni Zabdiel. Sa kaniyang pangkat ay
mayroong 24, 000 kalalakihan. **3** Kabilang siya sa mga kaapu-
apuhan ni Peres at nangangasiwa sa lahat ng mga opisyal ng
hukbo para sa unang buwan. **4** Ang namamahala sa pangkat
sa ikalawang buwan ay si Dodai, mula sa angkan na nagmula
sa mga kaapu-apuhan ni Aho. Si Miclot ang nasa ikalawang
tungkulin. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. **5**
Ang pinuno ng hukbo para sa ikatlong buwan ay si Benaias, na
anak ni Joiada, na pari at pinuno. Sa kaniyang pangkat ay may
24, 000 kalalakihan. **6** Ang Benaias na ito ang siyang pinuno ng
tatlumpo at namamahala sa tatlumpo. Si Amizabad na kaniyang
anak ay nasa kaniyang pangkat. **7** Ang pinuno ng mga kawal
para sa ikaapat na buwan ay si Asahel na kapatid ni Joab.
Ang kaniyang anak na si Zebadias ang naging pinuno ng mga
kawal pagkatapos niya. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000
kalalakihan. **8** Ang pinuno ng mga kawal para sa ikalimang
buwan ay si Samhut, isa sa mga kaapu-apuhan ni Ishar. Sa
kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. **9** Ang pinuno
ng mga kawal para sa ikaanim na buwan ay si Ira na mula sa
Tekoa na anak ni Ikes. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000
kalalakihan. **10** Ang pinuno ng mga kawal para sa ikapitong
buwan ay si Helez na Pelonita, mula sa mga tao ng Efraim. Sa
kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. **11** Ang pinuno ng

mga kawal para sa ikawalong buwan ay si Sibecai na Husatita
mula sa angkan ng Zera. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000
kalalakihan. **12** Ang pinuno ng mga kawal para sa ikasiyam na
buwan ay si Abiezer na Anathothita, mula sa tribo ni Benjamin.
Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 mga kalalakihan. **13** Ang
pinuno ng mg kawal para sa ikasampung buwan ay si Maharai
mula sa lungsod ng Netofa mula sa angkan ni Zera. Sa kaniyang
pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. **14** Ang pinuno ng mga
kawal para sa ikalabing isang buwan ay si Benaias mula sa
lungsod ng Piraton, mula sa tribo ni Efraim. Sa kaniyang pangkat
ay may 24, 000 kalalakihan. **15** Ang pinuno ng mga kawal para
sa ikalabing dalawang buwan ay si Heldai na mula sa Netofa
mula sa angkan ni Otniel. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000
kalalakihan. **16** Ito ang mga pinuno ng mga tribo ng Israel: Para
sa tribo ni Ruben, si Eliezer na anak ni Zicri ang pinuno. Para
sa tribo ni Simeon, si Sefatias na anak ni Maaca ang pinuno.
17 Para sa tribo ni Levi, si Hashabias na anak ni Kemuel ang
pinuno at pinangunahan ni Zadok ang mga kaapu-apuhan ni
Aaron. **18** Para sa tribo ni Juda, si Elihu na isa sa mga kapatid
ni David ang pinuno. Para sa tribo ni Isacar, si Omri na anak ni
Micael ang pinuno. **19** Para sa tribo ni Zebulun, si Ismaias na
anak ni Obadias ang pinuno. Para sa tribo ni Neftali, si Jerimot
na anak ni Azriel ang pinuno. **20** Para sa tribo ni Efraim, si
Hosea na anak ni Azarias ang pinuno. Para sa kalahating tribo
ni Manases, si Joel na anak ni Pedaias ang pinuno. **21** Para sa
kalahating tribo ni Manases na nasa Gilead, si Iddo na anak ni
Zacarias ang pinuno. Para sa tribo ni Benjamin, si Jaasiel na
anak ni Abner ang pinuno. **22** Para sa tribo ni Dan, si Azarel
na anak ni Jeroham ang pinuno. Ito ang mga pinuno ng mga

tribo ng Israel. **23** Hindi binilang ni David ang mga may gulang
na dalawampu o mas bata pa, sapagkat nangako si Yahweh
na pararamihin niya ang Israel gaya ng mga bituin sa langit.
24 Sinimulang bilangin ni Joab na anak ni Zeruias ang mga
kalalakihan, ngunit hindi niya natapos. Dumating sa Israel ang
galit dahil dito. Hindi naisulat ang bilang na ito sa Kasaysayan ni
Haring David. **25** Si Azmavet na anak ni Abdiel ang namahala
sa kaban ng yaman ng hari. Si Jonatan na anak ni Uzias ang
namahala sa mga bahay-imbakan sa bukid, sa lungsod, at sa
mga nayon at sa mga pinatibay na mga tore. **26** Si Ezri na anak
ni Kelub ang namahala sa mga magsasakang nag-aararo ng
lupa. **27** Si Simei na mula sa Rama ang namahala ng mga
ubasan, at Si Zabdi na mula sa Sephan ang namahala ng mga
ubas at ang mga imbakan ng alak. **28** Si Baal Hahan na mula
sa Geder ang namahala sa mga punong olibo at mga puno
ng sicamoro na nasa mga mabababang lugar, at si Joas ang
namahala sa mga imbakan ng langis. **29** Pinamahalaan ni Sitrai
na mula sa Saron ang mga kawan na pinapastulan sa Saron,
at pinamahalaan ni Safat na anak ni Adlai ang mga kawan na
nasa mga lambak. **30** Sa mga kamelyo, si Obil na Ismaelita ang
namahala, at si Jedeias na mula sa Meronot ang namahala sa
mga babaeng asno. Si Jaziz na Hagrita ang namahala sa mga
kawan. **31** Lahat ng ito ay mga tagapamahala ng mga pag-aari ni
Haring David. **32** Si Jonatan na tiyo ni David, ay isang tagapayo,
sapagkat isa siyang marunong na tao at isang eskriba. Si Jehiel
na anak ni Hacmoni ang nangalaga sa mga anak na lalaki ng
hari. **33** Si Ahitofel ang tagapayo ng hari, at si Husai na mula sa
mga tao ng Arkita ay sariling taga-payo ng hari. **34** Kinuha ni

Joiada na anak ni Benaias at ni Abiatar ang tungkulin ni Ahitofel.
Si Joab ang pinuno ng hukbo ng mga kawal ng hari.

28 Pinulong ni David ang lahat ng mga pinuno sa Israel at
Jerusalem: ang mga pinuno ng mga tribo, ang mga pinuno ng
bawat pangkat na naglilingkod sa hari sa itinakdang panahon
ng kanilang gawain, mga pinuno ng libo-libo at daan-daang
mga kawal, ang mga namamahala sa lahat ng mga pag-aari
at mga ari-arian ng hari at ng kaniyang mga anak na lalaki, at
ang mga pinuno at mga mandirigmang lalaki, kabilang ang mga
pinakadalubhasa sa kanila. **2** Pagkatapos tumayo si haring
David at sinabi, “Makinig kayo sa akin, mga kapatid at mga
mamamayan. Layunin kong magtayo ng isang templo para sa
kaban ng tipan ni Yahweh; isang tungtungan ng paa ng ating
Diyos, at nakapaghanda na ako sa pagpapatayo nito. **3** Ngunit
sinabi ng Diyos sa akin, 'Hindi ka magtatayo ng isang templo
para sa aking pangalan, sapagkat ikaw ay isang mandirigma at
nagpadanak ng dugo.' **4** Ngunit si Yahweh na Diyos ng Israel,
pinili niya ako sa lahat ng pamilya ng aking ama na maging
hari sa Israel magpakailanman. Pinili niya ang tribo ni Juda
bilang pinuno. Sa tribo ng Juda at sa sambahayan ng aking
ama, sa lahat ng lalaking anak ng aking ama, ako ang pinili
niya na maging hari sa buong Israel. **5** Mula sa maraming
anak na ibinigay ni Yahweh sa akin, pinili niya si Solomon,
na aking anak, na maupo sa trono ng kaharian ni Yahweh
sa buong Israel. **6** Sinabi niya sa akin, 'Ang anak mong si
Solomon ang magtatayo ng aking tahanan at ng aking mga
patyo, sapagkat pinili ko siya upang maging anak ko at ako
ang magiging ama niya. **7** Itatatag ko ang kaniyang kaharian
magpakailanman kung mananatili siyang matapat sa pagsunod

sa aking mga kautusan at mga utos, katulad mo sa araw na ito.'
8 Kaya ngayon, sa harap ng buong Israel, at ng kapulungang ito
para kay Yahweh at sa harapan ng ating Diyos, kailangan na
ingatan at sikapin ninyong isagawa ang lahat ng kautusan ni
Yahweh na inyong Diyos. Gawin ninyo ito upang makamtan
ninyo ang mabuting lupaing ito at maipamana magpakailanman
sa inyong mga anak na susunod sa inyo. 9 At ikaw naman
Solomon na aking anak, sundin mo ang Diyos ng iyong ama, at
paglingkuran mo siya ng buong puso at may isang espiritu na
may pagkukusa. Gawin ito sapagkat sinisiyasat ni Yahweh ang
lahat ng puso at nauunawaan ang bawat pag-uudyok ng kaisipan
ng bawat isa. Kung hahanapin mo siya, matatagpuan mo siya,
ngunit kung iiwan mo siya, itatakwil ka niya magpakilanman. 10
Isipin mo na pinili ka ni Yahweh na magtayo ng templong ito
bilang kaniyang santuwaryo. Magpakatatag ka at gawin ito." 11
Pagkatapos nito ibinigay ni David kay Solomon na kaniyang
anak ang plano para sa portiko ng templo, ng mga gusali ng
templo, ng mga silid imbakan, ng mga silid na nasa itaas, ng
mga silid sa loob, at ang silid kung saan ilalagay ang takip ng
luklukan ng awa. 12 Ibinigay niya ang plano na kaniyang iginuhit
para sa patyo ng bahay ni Yahweh, ang lahat ng nakapalibot na
mga silid, ang silid imbakan sa tahanan ng Diyos, at ang mga
kabang-yaman na pag-aari ni Yahweh. 13 Ibinigay niya ang mga
tuntunin para sa mga gawain ng bawat pangkat ng mga pari at
mga Levita, para sa mga itinalagang responsibilidad para sa
paglilingkod sa tahanan ni Yahweh, at para sa lahat ng mga
bagay sa paglilingkod sa tahanan ni Yahweh. 14 Ibinigay niya
ang timbang ng lahat ng sisidlang ginto, at ng lahat ng sisidlang
pilak, at ng lahat ng mga bagay na kailangan para sa bawat uri

ng paglilingkod. **15** Ibinigay ang mga detalye ng mga ito, ang
timbang, kabilang ang detalye para sa mga ilawang ginto at
para sa mga gintong patungan ng mga ito, ang mga detalye ng
timbang ng bawat isa nito, pati na ang patungang pilak at ang
mga detalye para sa tamang paggamit sa bawat patungan ng
mga ilawan. **16** Ibinigay niya ang timbang ng mga ginto para sa
mga lamesa ng tinapay na handog, para sa bawat lamesa, at
ang timbang ng pilak para sa mga lamesang pilak. **17** Ibinigay
niya ang timbang ng purong ginto para sa mga panusok ng
karne, mga palanggana, at mga tasa. Ibinigay niya ang timbang
para sa bawat gintong mangkok, at ang timbang ng bawat pilak
na mangkok. **18** Ibinigay niya ang timbang ng pinong ginto para
sa altar ng insenso, at ng ginto para sa disenyo ng mga kerubin
na nakabuka ang kanilang mga pakpak at tumatakip sa kaban
ng tipan ni Yahweh. **19** Sinabi ni David, "Isinulat ko ang mga ito
habang pinapatnubayan ako ni Yahweh at ipinaunawa sa akin
ang tungkol sa mga disenyo." **20** Sinabi ni David kay Solomon na
kaniyang anak, "Magpakatatag ka at maging matapang. Gawin
mo ang gawain. Huwag kang matakot o mabalisa, sapagkat
si Yahweh na Diyos na aking Diyos ay kasama mo. Hindi ka
niya iiwan o pababayaan hanggang sa matapos ang lahat ng
gawain para sa paglilingkod sa templo ni Yahweh. **21** Tingnan
mo, narito ang mga pangkat ng mga pari at mga Levita para
sa lahat ng paglilingkod sa templo ng Diyos. Makakasama mo
sila, kasama ng lahat ng mga kalalakihang bihasang at may
kusang loob upang tulungan ka sa gawain at upang gampanan
ang paglilingkod. Ang mga opisyal at ang lahat ng mga tao ay
handang sumunod sa iyong mga utos."

29 Sinabi ni Haring David sa buong kapulungan, “Si Solomon
na aking anak, na tanging pinili ng Diyos ay bata pa at walang
karanasan at malaki ang gawain. Sapagkat hindi para sa mga
tao ang templo ngunit para kay Yahweh na Diyos. 2 Kaya ginawa
ko ang lahat ng aking makakaya na magbigay para sa templo
ng aking Diyos. Ibibigay ko ang ginto para sa mga bagay na
gagawin sa ginto, pilak para sa mga bagay na gagawin sa pilak,
tanso para sa mga bagay na gagawin sa tanso, bakal para sa
mga bagay na gagawin sa bakal, at kahoy para sa mga bagay
na gagawin sa kahoy, Ibinibigay ko rin ang batong onix, mga
batong dapat ilagay, mga bato para ilagay sa disenyo na may
iba't ibang kulay— ang lahat ng uri ng mga mamahaling bato—
at maraming mga batong marmol. 3 Ngayon, dahil sa aking
kagalakan sa tahanan ng aking Diyos, ibinibigay ko ang aking
sariling mga kayamanang ginto at pilak para rito. Ginagawa
ko ang ito na karagdagan sa lahat ng aking inihanda para sa
banal na templo: 4 tatlong libong talentong ginto mula sa Ofir,
at pitong libong talento na pinong pilak upang ilagay sa mga
dingding ng mga gusali. 5 Ipinagkakaloob ko ang mga ginto
para sa mga bagay na gagawin sa ginto, at pilak para sa mga
bagay na gagawin sa pilak, at mga bagay para sa lahat ng uri
ng gawain na gagawin ng mga mahuhusay na manggagawa.
Sino pa ang nais magbigay kay Yahweh ngayon at ibigay ang
kaniyang sarili sa kaniya?” 6 Pagkatapos nagbigay ng kusang-
loob na handog ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang
mga ninuno, ang mga pinuno ng mga tribo sa Israel, ang mga
pinuno ng libo-libo at daan-daang mga kawal at ang mga opisyal
sa mga gawain ng hari. 7 Nagbigay sila para sa paglilingkod sa
tahanan ng Diyos ng limang libong talento at sampung libong

dariko na ginto, sampung libong talento ng pilak, labing walong
libong talento ng pilak, at 100, 000 talento ng bakal. **8** Ang mga
may mahahalagang bato ay nagbigay sa kabang-yaman sa
tahanan ni Yahweh, sa ilalim ng pamamahala ni Jehiel, isang
kaapu-apuhan ni Gershon. **9** Nagalak ang mga tao dahil sa
mga kusang-loob na handog na ito, sapagkat buong puso silang
nagbigay kay Yahweh. Labis ding nagalak si Haring David.
10 Pinapurihan ni David si Yahweh sa harapan ng lahat ng
kapulungan. Sinabi niya, “Papurihan ka nawa, Yahweh, ang
Diyos ni Israel na aming ninuno, magpakailanman. **11** Sa iyo,
Yahweh, ang kadakilaan, ang kapangyarihan, ang kaluwalhatian,
ang katagumpayan, at ang karangalan. Sapagkat sa iyo ang
lahat ng nasa langit at nasa lupa. Sa iyo ang kaharian, Yahweh,
at ikaw ang itinataas bilang tagapamuno ng lahat. **12** Nagmula
sa iyo ang kayamanan at karangalan, at namumuno ka sa lahat
ng mga tao. Nasa iyong kamay ang kapangyarihan at kalakasan.
Taglay mo ang lakas at kalakasan na gawing dakila ang mga
tao at magbigay ng lakas sa sinuman. **13** At ngayon, aming
Diyos, pinasasalamatan ka namin at pinapupurihan ang iyong
maluwalhating pangalan. **14** Ngunit sino ako, at sino ang aking
mga tao, upang maghandog nang kusa ng mga bagay na ito?
Totoong galing sa iyo ang lahat ng mga bagay at ibinabalik
lamang namin sa iyo kung ano ang sa iyo. **15** Sapagkat kami ay
mga dayuhan at mga manlalakbay sa iyong harapan, tulad ng
aming mga ninuno. Tulad ng isang anino ang aming mga araw
sa mundo at walang pag-asa na manatili sa mundo. **16** Yahweh
na aming Diyos, ang lahat ng mga kayamanang ito na aming
tinipon upang magtayo ng isang templo upang parangalan ang
iyong banal na pangalan—nagmula ang mga ito sa iyo at pag-

aari mo. 17 Alam ko rin, aking Diyos, na iyong sinusuri ang puso
at nalulugod sa katuwiran. Para sa akin, sa katapatan ng aking
puso, kusang-loob kong inihandog ang lahat ng mga bagay na
ito at nagagalak akong tumitingin sa iyong mga tao na narito na
kusang-loob na naghahandog sa iyo. 18 Yahweh, ang Diyos nina
Abraham, Isaac, at Israel—na aming mga ninuno—panatilihin
ito magpakailanman sa mga kaisipan ng iyong mga tao. Ituon
ang kanilang mga puso sa iyo. 19 Bigyan mo si Solomon na
aking anak ng buong pusong pagnanais na sundin ang iyong
mga kautusan, ang iyong mga utos sa kasunduan, at ang iyong
mga tuntunin, at isagawa ang lahat ng mga planong ito na
itayo ang palasyo na aking ipinaghanda. 20 Sinabi ni David sa
lahat ng kapulungan, "Papurihan ngayon si Yahweh na inyong
Diyos." Nagpuri ang lahat ng kapulungan kay Yahweh, ang
Diyos ng kanilang mga ninuno, iniyukod ang kanilang mga ulo
at sumamba kay Yahweh at nagpatirapa sila sa harapan ng
hari. 21 Kinabukasan, naghain sila ng mga handog kay Yahweh
at mga handog na susunugin para sa kaniya. Naghandog sila
ng isang libong toro, isang libong lalaking tupa, at isang libong
kordero, kabilang ang mga handog na inumin at mga hain na
masagana para sa buong Israel. 22 Sa araw na iyon, kumain sila
at uminom sa harapan ni Yahweh na may malaking pagdiriwang.
Ginawa nilang hari sa ikalawang pagkakataon si Solomon, na
anak ni David, at hinirang siya sa kapangyarihan ni Yahweh na
maging pinuno. Hinirang din nila si Zadok na maging pari. 23
At umupo si Solomon sa trono ni Yahweh bilang hari sa halip
na si David na kaniyang ama. Pinagpala siya, at sinunod siya
ng buong Israel. 24 Nagpahayag ng katapatan ang lahat ng
mga pinuno, mga kawal, at ang lahat ng mga anak ni David

kay Haring Solomon. **25** Lubos na pinarangalan ni Yahweh si
Solomon sa harap ng buong Israel at ipinagkaloob sa kaniya ang
kapangyarihang higit kaysa sa mga ibinigay niya sa sinumang
hari ng Israel. **26** Naghari si David na anak ni Jesse sa buong
Israel. **27** Naging hari si David sa Israel sa loob ng apatnapung
taon. Namuno siya ng pitong taon sa Hebron at tatlumpu't
tatlong taon sa Jerusalem. **28** Namatay siya na nasa tamang
katandaan, pagkatapos niyang tinamasa ang mahabang buhay,
kayamanan at karangalan. Si Solomon na kaniyang anak ang
pumalit sa kaniya. **29** Nakasulat ang mga nagawa ni Haring
David sa kasaysayan ni Samuel na propeta, sa kasaysayan
ni Natan na propeta, at sa kasaysayan ni Gad na propeta. **30**
Nakatala roon ang mga ginawa niya sa kaniyang pamumuno,
ang kaniyang nagawa at ang mga pangyayari na nakaapekto sa
kaniya, sa Israel, at sa lahat ng mga kaharian sa ibang lupain.

2 Mga Cronica

1 Si Solomon na anak ni David ay naging matatag sa kaniyang
pamumuno, at si Yahweh na kaniyang Diyos ay kasama niya at
ginawa siyang makapangyarihan. **2** At nagsalita si Solomon
sa buong Israel at sa mga pinunong kawal ng libu-libo at sa
daan-daan at sa mga hukom at sa bawat prinsipe sa buong
Israel, sa mga pinuno ng mga ama ng tahanan. **3** Kaya si
Solomon at ang buong kapulungang kasama niya ay pumunta
sa dambana na nasa Gibeon; dahil naroon ang toldang tipanan
ng Diyos na ginawa ni Moises na lingkod ni Yahweh sa ilang. **4**
Ngunit dinala ni David ang kaban ng Diyos mula sa Chiriath
Jearim sa lugar na kaniyang inihanda para rito sapagkat nagtayo
siya ng tolda para dito sa Jerusalem. **5** Sa karagdagan, ang
altar na tanso na ginawa ni Besalel na anak ni Uri na anak
ni Hur ay nasa harapan ng tabernakulo ni Yahweh; pumanta
roon sina Solomon at ang kapulungan. **6** Pumunta si Solomon
doon sa altar na tanso sa harapan ni Yahweh, na naroon sa
toldang tipanan at naghandog dito ng isang libong sinunog
na mga alay. **7** Nagpakita ang Diyos kay Solomon ng gabing
iyon at sinabi sa kaniya, “Humiling ka! Ano ang dapat kong
ibigay sa iyo?” **8** Sinabi ni Solomon sa Diyos, “Nagpakita ka ng
dakilang katapatan sa tipan kay David na aking ama at ginawa
mo akong hari na kahalili niya. **9** Ngayon, Yahweh na Diyos,
isakatuparan mo ang iyong pangako kay David na aking ama,
dahil ginawa mo akong hari sa mga tao na ang bilang ay kasing
dami ng mga alikabok sa lupa. **10** Ngayon bigyan mo ako ng
karunungan at kaalaman upang mapamunuan ko ang mga
taong ito, sapagkat sino ba ang huhukom sa iyong mga tao
na napakarami ang bilang?” **11** Sinabi ng Diyos kay Solomon,

“Dahil ito ang nasa iyong puso at dahil hindi ka humiling ng mga
yaman, kayamanan o karangalan at hindi mo hiningi ang buhay
ng mga may galit sa iyo, o mahabang buhay para sa iyong
sarili—ngunit dahil humiling ka ng karunungan at kaalaman para
sa iyong sarili, upang mapamunuan mo ang aking mga tao
kung saan kita ginawang hari— **12** Ibinibigay ko sa iyo ngayon
ang karunungan at kaalaman; bibigyan din kita ng yaman,
kayamanan, karangalan, higit pa sa nakamtan ng sinumang mga
hari na nauna sa iyo at higit pa sa makakamtan ng sinuman
na susunod sa iyo.” **13** At bumalik si Solomon sa Jerusalem
mula sa dambana na nasa Gibeon, mula sa harapan ng toldang
tipanan; naghari siya sa buong Israel. **14** Nagtipon si Solomon
ng mga karwahe at mangangabayo: at nagkaroon siya ng 1, 400
na mga karwahe at labindalawang libong mangangabayo na
inilagay niya sa lungsod na pinag-iimbakan ng mga karwahe, at
sa kaniya rin, na hari ng Jerusalem. **15** Ginawa ng hari ang pilak
at ginto na pangkaraniwan sa Jerusalem na parang mga bato at
ginawa niyang pangkaraniwan ang sedar na kahoy tulad ng
mga puno ng sikamorong nasa mababang mga lupain. **16** Sa
pag-aangkat ng mga kabayo mula sa Ehipto at Cilicia para kay
Solomon, binili ng kaniyang mga mangangalakal ang mga ito
mula sa Cilicia sa mataas na halaga. **17** Nag-angkat sila ng
karwahe mula sa Ehipto sa halagang anim na raang siklong
pilak at kabayo sa halagang 150 siklo. Iniluluwas din nila ang
mga ito sa mga hari ng Heteo at sa mga Arameo.

2 Ngayon, iniutos ni Solomon ang pagpapatayo ng tahanan
para sa pangalan ni Yahweh at pagpapatayo ng palasyo para
sa kaniyang kaharian. **2** Nagtalaga si Solomon ng pitumpung
libong kalalakihan na tagahakot at walumpung libong kalalakihan

na tagaputol ng mga kahoy sa mga kabundukan at 3, 600
na kalalakihan upang mangasiwa sa kanila. **3** Nagpadala ng
mensahe si Solomon kay Hiram, ang hari ng Tiro, na nagsasabi,
“Tulad ng ginawa mo sa aking amang si David na pinadalhan
mo ng sedar na mga troso upang magpatayo ng tahanan na
matitirahan, gawin mo rin iyon sa akin. **4** Tingnan mo, malapit na
akong magtayo ng isang tahanan para sa pangalan ni Yahweh
na aking Diyos, upang ihandog ito sa kaniya, upang magsunog
sa harap niya ng matatamis na mga sangkap, para sa tinapay
ng presensiya at para sa mga alay na susunugin sa umaga at
gabi, sa Araw ng Pamamahinga, sa mga bagong buwan, at
sa nakatakdang mga kapistahan para kay Yahweh na aming
Diyos. Ito ay batas ng Israel sa lahat ng panahon. **5** Ang itatayo
kong tahanan ay magiging napakalaki, sapagkat mas dakila ang
aming Diyos kaysa sa lahat ng mga diyus-diyosan. **6** Ngunit sino
ang makapagtatayo ng isang tahanan para sa Diyos, gayong
sa buong kalawakan at maging sa kalangitan mismo ay hindi
siya magkasiya? Sino ako upang ipagtayo siya ng tahanan,
maliban na magsunog ng mga alay sa harapan niya? **7** Kaya
padalhan mo ako ng isang tao na dalubhasa sa pagpanday ng
ginto, pilak, tanso, bakal at marunong humabi ng telang kulay
ube, pula at asul, at isang tao na nakakaalam gumawa ng lahat
ng uri ng pag-uukit ng kahoy. Siya ay makakasama ng mga
dalubhasang kalalakihan na kasama ko sa Juda at Jerusalem,
na ibinigay ng aking ama na si David. **8** Padalhan mo rin ako ng
mga puno ng sedar, mga puno ng pir at mga puno ng algum
mula sa Lebanon; sapagkat alam ko na mahusay ang iyong
mga lingkod sa pagputol ng troso sa Lebanon. Sasamahan ng
aking mga lingkod ang iyong mga lingkod, **9** upang ihanda ang

napakaraming troso para sa akin; sapagkat magiging napakalaki
at kahanga-hanga ang tahanan na aking itatayo. **10** Ibibigay ko
sa iyong mga lingkod, na puputol ng kahoy, ang dalawampung
libong sisidlang puno ng binayong trigo, dalawampung libong
sisidlang puno ng sebada, dalawampung libong sisidlang puno
ng alak at dalawampung libong sisidlan na puno ng langis." **11**
At sumagot si Hiram na hari ng Tiro sa liham, na ipinadala niya
kay Solomon: "Sapagkat mahal ni Yahweh ang kaniyang mga
tao, ginawa ka niyang hari sa kanila." **12** Sinabi pa ni Hiram,
"Purihin si Yahweh, Diyos ng Israel, na lumikha ng langit at
lupa, na nagbigay kay haring David ng isang matalinong anak,
pinagkalooban ng mabuting pagpapasiya at karunungan, na
magtatayo ng tahanan para kay Yahweh, at tahanan para sa
kaniyang kaharian. **13** Ngayon nagpadala ako ng bihasang tao,
na pinagkalooban ng karunungan, si Huramabi, **14** na lalaking
anak ng isang babaeng mula sa angkan ni Dan. Ang kaniyang
ama ay mula sa Tiro. Bihasa siyang gumawa gamit ang ginto,
pilak, tanso, bakal, bato at troso at humabi ng telang kulay ube,
pula at asul at pino na lino. Bihasa rin siya sa paggawa ng lahat
ng uri ng pag-uukit at paggawa ng lahat ng uri ng disenyo.
Isamo mo siya sa iyong mga bihasang mangagawa, at sa mga
bihasang mangagawa ng aking panginoong si David na iyong
ama. **15** At ngayon, ang trigo at ang sebada, ang langis at ang
alak na sinabi ng aking panginoon, ipadala ninyo ang mga ito sa
inyong mga lingkod. **16** Puputol kami ng kahoy mula sa Lebanon,
kasindami ng iyong kailangan. Dadalhin namin ito sa iyo sa mga
balsa na idadaan sa dagat patungong Jopa at bubuhatin ninyo
ito patungong Jerusalem." **17** Binilang ni Solomon ang lahat ng
mga dayuhang naroon sa lupain ng Israel, na sinusunod ang

paraan ng pagbilang sa kanila ni David na kaniyang ama. Sila
ay 153, 600. 18 Nagtalaga siya ng pitumpong libo sa kanila
upang magbuhat, walumpong libo na tagaputol ng mga kahoy
sa mga kabundukan at 3, 600 na tagapamahala upang pakilusin
ang mga tao.

3 At sinimulang ipatayo ni Solomon ang tahanan ni Yahweh sa
Jerusalem sa Bundok ng Moria, kung saan nagpakita si Yahweh
kay David na kaniyang ama. Inihanda niya ang lugar na binalak
ni David para rito sa giikan ni Ornan na Jebuseo. 2 Sinimulan
niyang ipatayo sa ikalawang araw ng ikalawang buwan, sa ika-
apat na taon ng kaniyang paghahari. 3 At ganito ang mga sukat
ng pundasyong inilatag ni Solomon para sa tahanan ng Diyos.
Gamit ang sinaunang paraan ng siko, ang haba ay animnapung
siko at ang lapad ay dalawampung siko. 4 Dalawampung siko
ang haba ng portiko sa harapan ng tahanan, kapantay ng lapad
ng mga gusali. Dalawampung siko rin ang taas nito at binalot ni
Solomon ang loob nito ng purong ginto. 5 Ginawa rin niya ang
kisame ng pangunahing bulwagan gamit ang kahoy ng pino, na
kaniyang binalutan ng purong ginto, at inukitan niya ng mga
puno ng palma at mga kadena. 6 Pinalamutian niya ang tahanan
ng mga mamahaling bato; ang ginto ay ginto mula sa Parvaim.
7 Binalot niya rin ng ginto ang mga hamba, mga bungad, mga
dingding at mga pintuan ng ginto; umukit siya ng kerubin sa
mga dingding nito. 8 Ipinatayo niya ang kabanal-banalang lugar.
Kapantay ng haba nito ang lapad ng tahanan, dalawampung
siko at dalawampung siko rin ang lapad nito. Binalutan niya ito
ng purong ginto na nagkakahalaga ng anim na raang talento. 9
Limampung siklo ng ginto ang bigat ng mga pako. Binalot niya
ng ginto ang mga ibabaw nito. 10 Gumawa siya ng dalawang

imahe ng mga kurebin para sa kabanal-banalang lugar; binalot
ito ng ginto ng mga manggagawa. 11 Dalawampung siko ang
haba ng lahat ng mga pakpak ng mga kerubin; limang siko ang
haba ng pakpak ng isang kerubin, na umaabot sa dingding ng
silid; at ang isang pakpak ay limang siko rin na umaabot sa
pakpak ng isa pang kerubin. 12 Ang pakpak ng isang pang
kerubin ay limang siko rin, na umaabot sa dingding ng silid; ang
isang pakpak nito ay limang siko rin, na umaabot sa pakpak ng
naunang kerubin. 13 Ang mga pakpak ng mga kerubin na ito
ay bumubuka na may kabuuang sukat na dalawampung siko.
Nakatayo ang mga kerubin, na nakaharap ang kanilang mga
mukha sa pangunahing bulwagan. 14 Ginawa niyang kulay ube,
asul, at pulang tela at pinong lino ang kurtina at dinisenyuhan
niya ito ng mga kerubin. 15 Gumawa rin si Solomon ng dalawang
haligi, tatlumpu't limang siko ang taas ng bawat isa, para sa
harapan ng tahanan; ang ulunan na nasa tuktok ng mga ito ay
limang siko ang taas. 16 Gumawa siya ng mga kadena para sa
mga haligi at inilagay ang mga ito sa tuktok nito; gumawa rin
siya ng isang daang granada at idinugtong ang mga ito sa mga
kadena. 17 Inilagay niya ang mga haligi sa harapan ng templo,
ang isa sa kanang bahagi at ang isa ay sa kaliwa; pinangalanan
niya ang haliging nasa kanan ng Jaquin at ang haligi sa kaliwa
ay Boaz.

4 Bukod dito, gumawa siya ng isang altar na tanso; ang haba
nito ay dalawampung siko, at ang lapad nito ay dalawampung
siko. Ang taas nito ay sampung siko. 2 Ginawa rin niya ang
lagayan ng tubig na tinawag na bilog na dagat na gawa sa
hinulmang metal, na may sampung siko ang luwang ng labi. Ang
taas nito ay limang siko, at ang dagat ay tatlumpung siko ang

sukat pabilog. 3 Sa ilalim ng labi nito ay mga toro na pumapalibot
sa dagat, sampu sa bawat siko na kasamang hinulma nang
hulmahin ang dagat. 4 Ang lagayan ng tubig na tinawag na dagat
ay nakapatong sa labindalawang toro, ang tatlo ay nakaharap sa
hilaga, ang tatlo ay nakaharap sa timog, ang tatlo ay nakaharap
sa kanluran, at ang tatlo ay nakaharap sa silangan. Ang dagat
ay nakapatong sa mga ito, at lahat ng kanilang mga puwitan ay
nakapaloob. 5 Ang dagat ay kasing kapal ng lapad ng isang
kamay, at ang labi nito ay pinanday gaya ng labi ng kopa, gaya
ng bulaklak na liryo. Ang dagat ay may lamang tatlong libong
baldeng tubig. 6 Gumawa rin siya ng sampung palanggana para
sa paghuhugas ng mga bagay; naglagay siya ng lima sa gawing
kanan, at lima sa kaliwa; ang mga kasangkapang ginamit sa
pagsasagawa ng handog na susunugin ay huhugasan sa mga
ito. Ngunit ang dagat ay paghuhugasan ng mga pari. 7 Ginawa
niya ang gintong patungan ng ilawan na ginawa ayon sa tagubilin
para sa disenyo ng mga ito; inilagay niya ang mga ito sa templo,
lima sa gawing kanan, at lima sa kaliwa. 8 Gumawa siya ng
sampung mesa at inilagay sa templo, lima sa gawing kanan,
at lima sa kaliwa. Gumawa siya ng sandaang palangganang
ginto. 9 Bukod pa rito, ginawa niya ang patyo ng mga pari at
ang malaking patyo, at ang mga pinto ng patyo; binalot niya
ng tanso ang pinto ng mga ito. 10 Inilagay niya ang dagat
sa gawing kanan ng tahanan, sa silangan na nakaharap sa
timog. 11 Ginawa ni Huram ang mga palayok, ang mga pala at
ang mga mangkok na pangwisik. Kaya tinapos ni Hiram ang
trabahong ginawa niya para kay Haring Solomon sa loob ng
tahanan ng Diyos: 12 ang dalawang haligi, at ang tila mangkok
na nasa itaas ng dalawang haligi, at ang dalawang hanay ng

lambat na pandekorasyon upang takpan ang dalawang tila
mangkok na nasa itaas ng mga haligi. **13** Ginawa niya ang
apatnaraang granada para sa dalawang hanay ng lambat na
pandekorasyon: dalawang hilera ng granada para sa bawat
hanay ng lambat upang takpan ang dalawang tila mangkok na
nasa itaas ng mga haligi. **14** Ginawa rin niya ang mga patungan
at ang mga palangganang ipapatong sa patungan; **15** isang
dagat ng maraming tubig at labindalawang toro sa ilalim nito, **16**
maging ang mga palayok, mga pala, mga pantusok ng karne, at
lahat ng iba pang mga kasangkapan—ginawa ni Huramabi ang
mga ito mula sa pinakintab na tanso para kay Haring Solomon,
para sa tahanan ni Yahweh. **17** Hinulma ng hari ang mga ito
sa kapatagan ng Jordan, sa maputik na lupa sa pagitan ng
Sucot at Zaretan. **18** Kaya ginawa ni Solomon ang lahat ng mga
sisidlang ito sa labis na kasaganaan; sa katunayan, ang timbang
ng tanso ay hindi malaman. **19** Ginawa ni Solomon ang lahat ng
mga kasangkapan na nasa loob ng tahanan ng Diyos, maging
ang gintong altar, at ang mga mesa kung saan ilalagay ang
tinapay na handog; **20** ang mga patungan ng ilawan kasama
ang mga ilawan ng mga ito, na dinisenyo upang sindihan sa
harap ng loobang silid—gawa ang mga ito sa purong ginto; **21**
at ang mga bulaklak, ang mga ilawan, at ang mga panipit ay
gawa sa ginto, purong ginto. **22** Maging ang mga sindihan ng
ilawan, mga palanggana, mga panandok, at mga sunugan ng
insenso ay gawa lahat sa purong ginto. Gayon din sa bungad
ng tahanan, ang mga loobang pintuan nito patungo sa dakong
kabanal-banalan at ang mga pintuan ng tahanan, ang templo, ay
gawa sa ginto.

5 Kaya natapos ang lahat ng gawain na ginawa ni Solomon
para sa tahanan ni Yahweh. Dinala ni Solomon ang mga bagay
na inialay ni David na kaniyang ama, kabilang ang pilak, ang
ginto, at ang lahat ng mga kasangkapan, at inilagay ang mga
ito sa mga silid-imbakan ng tahanan ng Diyos. 2 Pagkatapos,
tinipon ni Solomon sa Jerusalem ang mga nakatatanda ng Israel,
ang lahat ng mga pinuno ng mga lipi, at ang mga pinuno ng
mga angkan ng mga tao sa Israel, upang kunin ang kaban ng
tipan ni Yahweh mula sa lungsod ni David, ang Zion. 3 Lahat ng
kalalakihan ng Israel ay nagtipun-tipon sa harapan ng hari sa
pagdiriwang, na ginaganap sa ikapitong buwan. 4 Dumating ang
lahat ng mga nakatatanda ng Israel, at binuhat ng mga Levita
ang kaban. 5 Dinala nila ang kaban, ang toldang tipanan at ang
lahat ng banal na kasangkapan na nasa loob ng tolda. Dinala
ng mga pari na kabilang sa tribu ni Levi ang mga bagay na
ito. 6 Si Haring Solomon at ang buong kapulungan ng Israel ay
nagtipon sa harapan ng kaban, na nag-aalay ng mga tupa at
mga baka na hindi mabilang. 7 Dinala ng mga pari ang kaban
ng tipan ni Yahweh sa lagayan nito, sa loobang silid ng tahanan,
sa dakong kabanal-banalan, sa ilalim ng mga pakpak ng mga
kerubin. 8 Sapagkat nakabuka ang mga pakpak ng mga kerubin
sa kinaroroonan ng kaban, at tinakpan ng mga ito ang kaban at
ang mga pasanan nito. 9 Ang mga pasanan ay napakahaba
at ang mga dulo nito ay nakikita mula sa dakong banal sa
harap ng silid na nasa loob, ngunit hindi nila ito nakikita mula
sa labas. Naroon pa rin ang mga ito hanggang sa araw na ito.
10 Walang laman ang kaban maliban sa dalawang tapyas ng
bato na inilagay roon ni Moises sa Horeb noong si Yahweh ay
gumawa ng kasunduan sa mga tao ng Israel nang makalabas

sila sa Ehipto. 11 Nangyari na ang mga pari ay lumabas mula
sa dakong banal. Inilaan ng lahat ng mga paring naroon ang
kanilang mga sarili kay Yahweh; pinangkat sila ayon sa kanilang
pagkakabaha-bahagi. 12 Maging ang mga Levitang mga mang-
aawit, lahat sila, kabilang sina Asaf, Heman, Jedutun, at ang
kanilang lalaking anak at ang kanilang mga kapatid na lalaki ay
nakadamit ng pinong lino at tumutugtog ng mga pompiyang,
mga alpa, at mga lira, na nakatayo sa silangang dulo ng altar.
Kasama nila ang 120 pari na umiihip ng mga trumpeta. 13
Nangyari na ang mga umiihip ng trumpeta at ang mga mang-
aawit ay sama-samang gumawa ng musika, tumutugtog nang
iisang tunog na maririnig para sa pagpupuri at pagpapasalamat
kay Yahweh. Nilakasan nila ang kanilang mga tinig kasama ng
mga trumpeta at mga pompiyang at iba pang mga instrumento,
at pinuri nila si Yahweh. Umawit sila, “Sapagkat siya ay mabuti,
sapagkat ang kaniyang katapatan sa kaniyang kasunduan ay
nananatili magpakailanman.” At ang tahanan, na tahanan ni
Yahweh ay napuno ng ulap. 14 Ang mga pari ay hindi makatayo
sa loob upang maglingkod dahil sa ulap, sapagkat pinuno ng
kaluwalhatian ni Yahweh ang kaniyang tahanan.

6 At sinabi ni Solomon, “Sinabi ni Yahweh na siya ay titira sa
makapal na kadiliman, 2 ngunit ipinagtayo kita ng isang matayog
na tirahan, isang lugar na titirahan mo magpakailanman.” 3
At humarap ang hari at binasbasan ang buong kapulungan
ng Israel, habang nakatayo ang buong kapulungan ng Israel.
4 Sinabi niya, “Purihin nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel
na nakipag-usap kay David na aking ama, at tinupad ito sa
pamamagitan ng kaniyang sariling mga kamay, sinasabi, 5 'Mula
noong araw na inilabas ko ang aking mga tao mula sa lupain

ng Ehipto, wala akong piniling lungsod mula sa lahat ng lipi
ng Israel kung saan magtatayo ng tahanan, upang naroon ang
aking pangalan. Ni hindi ako pumili ng sinumang tao upang
maging prinsipe sa aking bayang Israel. **6** Gayunpaman, pinili
ko ang Jerusalem, upang naroon ang aking pangalan, at pinili ko
si David upang mamuno sa aking bayang Israel.' **7** Ngayon
nasa puso ni David, na aking ama, na magtayo ng tahanan
para sa pangalan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. **8** Ngunit
sinabi ni Yahweh kay David, na aking ama, 'Yamang nasa iyong
puso ang magtayo ng tahanan para sa aking pangalan, mabuti
ang iyong ginawa na ito ay nasa iyong puso. **9** Gayunpaman,
hindi mo dapat itayo ang tahanan; sa halip, ang iyong anak,
na manggagaling sa iyong puson, ang siyang magtatayo ng
tahanan para sa aking pangalan.' **10** Tinupad ni Yahweh ang
salitang kaniyang sinabi, sapagkat bumangon ako kapalit ni
David na aking ama, at umupo ako sa trono ng Israel, ayon
sa ipinangako ni Yahweh. Ipinatayo ko ang tahanan para sa
pangalan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. **11** Inilagay ko ang
kaban doon, kung saan naroon ang kasunduan ni Yahweh, na
ginawa niya kasama ang mga tao ng Israel." **12** Tumayo si
Solomon sa harap ng altar ni Yahweh sa harapan ng buong
kapulungan ng Israel, at iniunat ang kaniyang mga kamay. **13**
Sapagkat gumawa siya ng tansong entablado, limang siko ang
haba, limang siko ang lapad, tatlong siko ang taas. At inilagay
niya ito sa gitna ng patyo. Tumayo siya rito at lumuhod sa
harapan ng buong kapulungan ng Israel, at itinaas niya ang
kaniyang mga kamay patungo sa kalangitan. **14** Sinabi niya,
"Yahweh, Diyos ng Israel, walang Diyos na katulad mo sa langit
man o sa lupa, na tumutupad sa tipan at sa tipan ng kasunduan

sa iyong mga lingkod na lumalakad sa harap mo nang kanilang
buong puso; **15** tinupad mo ang iyong pangako sa iyong lingkod
na si David na aking ama. Oo, nagsalita ka sa iyong bibig at
tinupad mo ito ng iyong kamay, maging sa araw na ito. **16** Kaya
ngayon, Yahweh, Diyos ng Israel, tuparin mo ang pangako mo
sa iyong lingkod na si David na aking ama, noong sinabi niya,
'Hindi ka magkukulang na magkaroon ng lalaki sa aking paningin
na uupo sa trono ng Israel, kung magiging maingat lang ang
iyong mga kaapu-apuhan na sumunod sa aking kautusan, tulad
ng pagsunod mo sa akin.' **17** Kaya ngayon, Diyos ng Israel,
dalangin ko na ang pangako na ginawa mo sa iyong lingkod na
si David ay matupad. **18** Ngunit talaga bang titira ang Diyos
kasama ng mga tao sa lupa? Tingnan, sa buong kalawakan at
maging sa kalangitan mismo ay hindi ka magkasiya—gaano pa
kaya sa templong ito na aking itinayo! **19** Gayunpaman isaalang-
alang mo ang panalanging ito ng iyong lingkod at ang kaniyang
kahilingan, Yahweh na aking Diyos; pakinggan mo ang iyak
at panalangin na ipinapanalangin ng iyong lingkod sa iyong
harapan. **20** Nawa ay maging bukas ang iyong mga mata sa
templong ito araw at gabi, sa lugar kung saan sinabi mong
paglalagyan mo ng iyong pangalan—upang dinggin ang mga
panalangin na idadalangin ng iyong lingkod sa lugar na ito. **21**
Kaya pakinggan mo ang mga kahilingan ng iyong lingkod at ng
iyong mga taong Israel kapag kami ay mananalangin paharap
sa lugar na ito. Oo, pakinggan mo mula sa lugar kung saan
ka nakatira, mula sa kalangitan; at kapag iyong napakinggan,
patawarin mo. **22** Kung magkasala ang isang tao laban sa
kaniyang kapwa at kailangan na manumpa ng isang panunumpa,
at kung siya ay dumating at manumpa ng isang panunumpa sa

harapan ng iyong altar sa tahanang ito, 23 dinggin mo mula sa
langit at kumilos ka at hatulan mo ang iyong mga lingkod, na
papagbayarin ang masama, upang parusahan siya ng nararapat
sa kaniyang ginawa. At ipahayag mong matuwid ang walang
kasalanan, upang ibigay sa kaniya ang gantimpala dahil sa
kaniyang pagkamatuwid. 24 Kapag matalo ng kaaway ang iyong
mga taong Israel dahil nagkasala sila sa iyo, kung magbabalik-
loob sila sa iyo, at kilalanin ang iyong pangalan, mananalangin,
at hihiling ng kapatawaran sa harapan mo sa templong ito— 25
pakiusap pakinggan mo mula sa kalangitan at patawarin mo ang
kasalanan ng iyong mga taong Israel; ibalik mo sila sa lupaing
ibinigay mo sa kanila at sa kanilang mga ninuno. 26 Kapag
nakasara ang langit at walang ulan dahil nagkasala laban sa iyo
ang mga tao—kung mananalangin sila na nakaharap sa lugar
na ito, kikilalanin ang iyong pangalan, at tatalikod sa kanilang
kasalanan kapag pinahirapan mo sila— 27 dinggin mo sa langit
at patawarin mo ang kasalanan ng iyong mga lingkod at ng iyong
mga taong Israel, kapag pangungunahan mo sila sa mabuting
daang dapat nilang lakaran. Magpadala ka ng ulan sa iyong
lupain na ibinigay mo sa iyong mga tao bilang mana nila. 28
Ipagpalagay na may taggutom sa lupain, o ipagpalagay na may
sakit, tagtuyot o amag, mga balang o mga uod; o ipagpalagay na
sasalakayin ng mga kaaway ang mga tarangkahan ng lungsod
sa kanilang lupain, o na may anumang salot o karamdaman—
29 at ipagpalagay natin na nanalangin at humiling ang isang
tao o ang lahat ng iyong tao sa Israel—na nalalaman ng bawat
isa ang salot at kalungkutan sa kaniyang sariling puso habang
itinataas ang kaniyang mga kamay tungo sa templong ito. 30
Kung gayon, pakinggan mo mula sa langit, ang lugar kung saan

ka nakatira; patawarin mo, at gantimpalaan mo ang bawat tao
sa lahat ng kaniyang kaparaanan; alam mo ang kaniyang puso,
sapagkat tanging ikaw lamang ang nakakaalam sa puso ng mga
tao. **31** Gawin mo ito upang sila ay matakot sa iyo, upang sila ay
lumakad sa iyong mga kaparaanan sa lahat ng araw na sila ay
nabubuhay sa lupain na iyong ibinigay sa aming mga ninuno. **32**
Dagdag pa rito, tungkol sa dayuhang hindi kabilang sa iyong mga
taong Israel: kapag siya ay dumating mula sa malayong bansa
dahil sa iyong dakilang pangalan, sa iyong makapangyarihang
kamay, at sa iyong nakataas na bisig; kapag sila ay dumating at
mananalangin patungo sa tahanang ito— **33** sa panahong iyon
pakiusap pakinggan mo mula sa kalangitan, sa lugar kung saan
ka nakatira, at gawin mo ang anumang hihilingin ng dayuhan
sa iyo, upang malaman ng lahat ng lahi sa mundo ang iyong
pangalan, upang matakot sila sa iyo, katulad ng iyong mga
taong Israel, at upang malaman nila na ang tahanang ito na
itinayo ko ay tinatawag sa iyong pangalan. **34** Ipagpalagay
nating lumabas ang iyong mga tao upang makipagdigma laban
sa kanilang mga kaaway, sa anumang kaparaanang ipadadala
mo sila, at ipagpalagay nating nananalangin sila patungo sa
lungsod na ito na iyong pinili, at patungo sa tahanang itinayo
ko sa iyong pangalan. **35** Sa panahong iyon pakinggan mo
mula sa kalangitan ang kanilang panalangin, ang kanilang
kahilingan, at tulungan sa kanilang layunin. **36** Ipagpalagay na
nagkasala sila laban sa iyo—yamang walang sinuman ang hindi
nagkakasala—at ipagpalagay na galit ka sa kanila at ibibigay
mo sila sa kanilang kaaway, upang dalhin sila ng kaaway at
gawin silang mga bihag sa kanilang lupain, maging malayo
man o malapit. **37** At ipagpalagay na napagtanto nila na sila ay

nasa lupain kung saan sila ay sapilitang dinala, at ipagpalagay
na nagsisi sila at humingi ng pabor mula sa iyo sa lupain ng
kanilang pagkakabihag. Ipagpalagay na sasabihin nila, 'Naging
matigas ang aming ulo at nagkasala kami. Gumawa kami ng
kasamaan.' **38** Ipagpalagay na sila ay magbabalik-loob sa iyo
nang buong puso nila at buong kaluluwa nila sa lupain kung
saan sila binihag, kung saan sila dinala bilang mga bihag, at
ipagpalagay na mananalangin sila tungo sa kanilang lupain, na
ibinigay mo sa kanilang mga ninuno, at tungo sa lungsod na
iyong pinili, at tungo sa tahanan na aking itinayo para sa iyong
pangalan. **39** Sa panahong iyon makinig ka mula sa kalangitan,
sa lugar kung saan ka nakatira, sa kanilang panalangin at
kanilang mga kahilingan, at tulungan sila sa kanilang adhikain.
Patawarin mo ang iyong mga tao, na nagkasala sa iyo. **40**
Ngayon, aking Diyos, nagmamakaawa ako sa iyo, buksan mo
ang iyong mga mata, at ang iyong mga tainga na dinggin ang
panalangin na ginawa sa lugar na ito. **41** Kaya ngayon tumindig,
Yahweh na Diyos, pumunta ka sa iyong lugar ng pahingahan,
ikaw at ang kaban ng iyong lakas, suotan mo ng kaligtasan,
Yahweh na Diyos, ang iyong mga pari, at ang iyong mga banal
ay magalak sa iyong kabutihan. **42** Yahweh na Diyos, huwag
mong italikod ang mukha ng iyong pinili mula sa iyo. Alalahanin
mo ang iyong tipan ng katapatan kay David, na iyong lingkod."

7 Ngayon pagkatapos manalangin ni Solomon, bumaba ang
apoy mula sa langit at nilamon ang mga handog na susunugin
at ang mga Alay, at pinuno ng kaluwalhatian ni Yahweh ang
tahanan. **2** Hindi makapasok ang mga pari sa tahanan ni
Yahweh, dahil pinuno ng kaniyang kaluwalhatian ang kaniyang
tahanan. **3** Tumingin ang lahat ng mga tao ng Israel nang

bumaba ang apoy at ang kaluwalhatian ni Yahweh ay nasa
tahanan. Yumuko sila na nakasayad ang kanilang mga mukha sa
sahig na bato, sumamba, at nagpasalamat kay Yahweh. Sinabi
nila, “Sapagkat siya ay mabuti, sapagkat ang kaniyang tipan ng
katapatan ay magpakailanman.” **4** Kaya naghandog ang hari at
ang lahat ng tao ng mga alay kay Yahweh. **5** Naghandog ng alay
si Haring Solomon ng dalawampung libong mga baka at 120,
000 na mga tupa at mga kambing. Kaya inihandog ng hari at ng
lahat ng mga tao ang tahanan ng Diyos. **6** Tumayo ang mga pari,
nakatayo ang bawat isa kung saan sila naglilingkod; ganoon din
ang mga Levita dala ang mga kagamitan ng musika ni Yahweh
na ginawa ni David sa pagbibigay ng mga pasasalamat kay
Yahweh sa awitin, “Mananatili ang kaniyang tipan ng kasunduan
magpakailanman.” Nagpatunog ng mga trumpeta ang lahat ng
pari sa harap nila; at tumayo ang lahat ng Israelita. **7** Inihandog
ni Solomon ang gitna ng patyo na nasa harap ng tahanan ni
Yahweh. Hinandog niya roon ang mga handog na susunugin at
ang taba ng handog pangkapayapaan, dahil hindi magkasya sa
ginawa niyang altar na tanso ang mga handog na susunudin, ang
mga butil na handog, at ang taba. **8** Kaya idinaos ni Solomon
ang pagdiriwang sa panahong iyon sa loob ng pitong araw,
kasama ang buong Israel, isang napakalaking kapulungan, mula
sa Lebo Hamat hanggang sa batis ng Ehipto. **9** At sa ika-walong
araw nagdaos sila ng taimtim na pagtitipon, sapagkat ginawa
nila ang paghahandog ng altar sa loob ng pitong araw, at ang
pagdiriwang sa loob ng pitong araw. **10** Sa ika- dalawampu't
tatlong araw ng ika-pitong buwan, pina-uwi ni Solomon ang mga
tao sa kanilang mga tahanan na may mga pusong masaya at
nagagalak dahil sa kabutihan na ipinakita ni Yahweh kay David,

kay Solomon, at sa Israel, ang kaniyang mga tao. 11 Sa gayon
natapos ni Solomon ang tahanan ni Yahweh at ang kaniyang
sariling tahanan. Lahat ng nasa puso ni Solomon na gawin sa
tahanan ni Yahweh at sa kaniyang sariling tahanan, matagumpay
niyang nagawa. 12 Nagpakita si Yahweh kay Solomon sa gabi at
sinabi sa kaniya, “Narinig ko ang iyong panalangin, at pinili ko
ang lugar na ito para sa aking sarili bilang isang bahay alayan.
13 Ipagpalagay na isinara ko ang kalangitan upang walang ulan,
o kung utusan ko ang mga balang na lamunin ang lupain, o kung
magpadala ako ng sakit sa aking mga tao. 14 Sa panahong
iyon kung ang aking mga tao na tinawag sa pamamagitan ng
aking pangalan ay magpapakumbaba, mananalangin, hahanapin
ako, at tatalikod sa kanilang masasamang gawain, makikikiibig
ako mula sa langit, patatawarin ko ang kanilang kasalanan, at
pagagalingin ko ang kanilang lupain. 15 Ngayon magiging bukas
ang aking mga mata at makikinig ang aking mga tainga sa mga
panalangin na gagawin sa lugar na ito. 16 Sapagkat pinili ko
ngayon at inilaan ang tahanang ito, upang ang aking pangalan
ay naroon magpakailanman; at ang aking mga mata at puso ay
naroon sa lahat ng panahon. 17 At ikaw, kung lalakad ka sa
harap ko tulad ng iyong amang si David, na sinusunod ang lahat
ng iniutos ko sa iyo at sinusunod ang aking mga panuntunan at
mga kautusan, 18 kung gayon, itatatag ko ang trono ng iyong
kaharian, tulad ng sinabi ko sa isang kasunduan kay David na
iyong ama, noong sinabi ko, 'Hindi mabibigo kailanman ang isa
sa iyong lahi na maging hari ng Israel.' 19 Ngunit kung tatalikod
ka, at iiwanan ang aking mga panuntunan at ang mga kautusan
na aking ibinigay sa iyo, at kung sasamba ka sa ibang mga
diyos at yumuko sa kanila, 20 sa panahong iyon ay bubunutin

ko sila mula sa aking lupain na ibinigay ko sa kanila; at ang
tahanang ito na itinalaga ko sa aking pangalan—palalayasin ko
ito mula sa aking harapan, at gagawin ko itong kawikaan at
isang katatawanan sa gitna ng lahat ng lahi ng tao. **21** At kahit
na ang templong ito sa ngayon ay matayog, magugulat ang
lahat na dadaan dito at susutsut. Tatanungin nila, 'Bakit ginawa
ito ni Yahweh sa lupain ito at sa tahanang ito?' **22** Sasagot ang
iba, 'Dahil tinalikuran nila si Yahweh, ang kanilang Diyos, na
naglabas sa kanilang mga ninuno mula sa lupain ng Ehipto, at
bumaling sila sa ibang diyos at yumuko sa kanila at sinamba
sila. Iyon ang dahilan kung bakit dinala ni Yahweh ang lahat ng
sakunang ito sa kanila."

8 Nangyari na sa pagtatapos ng ika-dalawampung taon ng
pagpapatayo ni Solomon ng tahanan ni Yahweh at ng kaniyang
sariling tahanan, **2** ipinatayo muli ni Solomon ang mga bayan na
ibinigay sa kaniya ni Hiram at pinatira niya ang mga Israelita
doon. **3** Nilusob at tinalo ni Solomon ang Hamat-Zoba. **4**
Ipinatayo niya ang Tadmor sa ilang at ipinatayo niya ang lahat ng
mga lungsod-imbakan sa Hamat. **5** Ipinatayo din niya ang Bet-
horong Itaas at Bet-horong Ibaba, mga lungsod na napapalibutan
ng mga pader at mayroon ding mga tarangkahan at pangharang.
6 Ipinatayo niya ang Baalat at ang lahat ng mga lungsod-imbakan
na pag-aari niya at ang lahat ng mga lungsod para sa kaniyang
mga karwahe, mga mangangabayo at anumang naisin niyang
ipatayo para sa kaniyang kasiyahan sa Jerusalem, sa Lebanon
at sa lahat ng mga lupaing kaniyang pinamumunuan. **7** Tungkol
naman sa lahat ng taong naiwan na Heteo, Amoreo, Perezeo,
Hivita at Jebuseo na hindi kabilang sa Israel, **8** ang kanilang
mga kaapu-apuhan na naiwan sa lupain na hindi nilipol ng

mga Israelita—Sila ay ginawa ni Solomon na mga sapilitang
manggagawa hanggang sa panahong ito. **9** Gayunpaman,
hindi isinama ni Solomon ang mga Israelita sa mga sapilitang
manggagawa. Sa halip, sila ay naging kaniyang mga kawal,
mga pinuno ng kaniyang mga hukbo, mga tagapangasiwa at
pinuno ng kaniyang mga mangangarwahe at kaniyang mga
mangangabayo. **10** Sila rin ang mga punong tagapangasiwa
sa mga namamahala na kabilang kay Haring Solomon, 250 sa
kanila ang namamahala sa mga manggagawa. **11** Dinala ni
Solomon ang anak ng Faraon sa labas ng lungsod ni David, sa
tahanan na ipinatayo niya para rito, sapagkat sinabi niya, "Hindi
maaaring tumira ang aking asawa sa tahanan ni David na hari
ng Israel, sapagkat banal ang lugar kung saan naroroon ang
kaban ni Yahweh." **12** Pagkatapos nito, naghandog si Solomon
ng mga alay na susunugin kay Yahweh sa ipinagawa niyang
altar sa harap ng portiko. **13** Naghandog siya ng mga alay
ayon sa kailangan sa bawat araw, inihandog niya ang mga ito
na sinusunod ang mga alituntuning nakasaad sa kautusan ni
Moises, sa mga Araw ng Pamamahinga, sa bawat paglabas
ng bagong buwan, sa mga itinakdang kapistahan, tatlong
beses sa bawat taon: ang pagdiriwang ng Pista ng Tinapay na
Walang Pampaalsa, Pista ng mga Linggo at ang Pista ng mga
Tolda. **14** Bilang pagsunod sa mga utos ng kaniyang amang
si David, itinalaga ni Solomon ang mga pangkat ng pari sa
kanilang gawain at ang mga Levita sa kanilang mga posisyon
upang purihin ang Diyos at upang maglingkod sa mga pari
ayon sa kailangan sa bawat araw. Itinalaga din niya sa bawat
tarangkahan ang mga tagapagbantay ng mga tarangkahan ayon
sa kanilang pangkat, sapagkat iniutos din ito ni David na lingkod

ng Diyos. **15** Hindi lumabag ang mga taong ito sa mga utos ng
hari sa mga pari at sa mga Levita tungkol sa anumang bagay o
tungkol sa mga silid-imbakan. **16** Ngayon, natapos ang lahat
ng mga gawain ni Solomon, simula sa araw ng pagtatayo ng
pundasyon ng tahanan ni Yahweh hanggang sa matapos ito. Sa
ganitong paraang natapos at nagamit ang tahanan ni Yahweh.
17 Pagkatapos, pumunta si Solomon sa Ezion-geber at Elot
sa baybaying dagat sa lupain ng Edom. **18** Pinadalhan siya
ni Hiram ng mga barko na pinangangasiwaan ng mga opisyal
na may kaalaman tungkol sa karagatan. Pumunta sila sa Ofir
kasama ang mga lingkod ni Solomon. Mula doon, nag-uwi sila
ng 450 talentong ginto para kay Haring Solomon.

9 Nang mabalitaan ng reyna ng Sheba ang katanyagan ni
Solomon, pumunta siya sa Jerusalem upang subukin siya ng mga
mahihirap na tanong. Dumating siya nang may napakaraming
dala at kasama, mga kamelyo na may pasang mga pampalasa,
maraming ginto, at maraming mamahaling bato. **2** Nang pumunta
siya kay Solomon, sinabi niya sa kaniya ang lahat ng nasa
kaniyang puso. Sinagot ni Solomon ang lahat ng kaniyang
tanong; walang mahirap para kay Solomon; walang tanong na
hindi niya nasagot. **3** Nang makita ng reyna ng Sheba ang
karunungan ni Solomon, at ang palasyo na kaniyang itinayo, **4**
ang pagkain sa kaniyang mesa, ang ayos ng kaniyang mga
lingkod, ang mga gawain ng kaniyang mga lingkod at ang
kanilang kasuotan, gayundin ang kaniyang mga tagahawak ng
saro at ang kanilang kasuotan, at ang pamamaraan ng kaniyang
paghahandog ng handog na susunugin sa tahanan ni Yahweh,
nawalan siya ng loob. **5** Sinabi niya sa hari, "Totoo nga ang
balita na narinig ko sa aking sariling lupain tungkol sa iyong mga

salita at karunungan. 6 Hindi ako naniwala sa aking narinig
hanggang sa nakarating ako dito at ngayon, nakita ito ng aking
mga mata. Wala pa sa kalahati ang sinabi sa akin tungkol sa
iyong karunungan at kayamanan! Nahigitan mo ang katanyagan
na aking narinig. 7 Pinagpala ang iyong mga tao at ang iyong
mga tagapaglingkod na palaging nakatayo sa iyong harapan
dahil naririnig nila ang iyong karunungan. 8 Purihin si Yahweh
na iyong Diyos na nalugod sa iyo at naglagay sa iyo sa trono
upang maging hari ni Yahweh na iyong Diyos. Dahil mahal ng
iyong Diyos ang Israel, ginawa ka niyang hari ng lahat upang
patatagin sila magpakailanman upang gawin mo kung ano ang
makatarungan at makatuwiran!" 9 Binigyan niya ang hari ng 120
talento ng ginto at napakaraming sangkap at mga mamahaling
bato. Hindi na nakatanggap si Haring Solomon ng kasing dami
ng mga sangkap na ibinigay sa kaniya ng reyna ng Sheba 10
Ang mga lingkod ni Hiram at ang mga lingkod ni Solomon,
na nag-uwi ng mga ginto mula sa Ofir ay nagdala rin ng mga
kahoy na algum at mga mamahaling bato. 11 Gamit ang kahoy
na algum, gumawa ang hari ng mga hagdan para sa tahanan
ni Yahweh at para sa kaniyang tahanan, at ng mga arpa at
liro para sa mga musikero. Walang pang nakikitang kahoy na
katulad nito nang panahong iyon sa lupain ng Juda. 12 Ibinigay
ni Haring Solomon sa reyna ng Sheba ang lahat ng gusto
niya, anuman ang hiniling niya, na karagdagan sa kaniyang
dinala sa hari. Kaya umalis siya at umuwi sa kaniyang sariling
lupain kasama ang kaniyang mga lingkod. 13 Ang timbang ng
gintong dumadating kay Solomon sa loob ng isang taon ay 666
talento ng ginto, 14 hindi pa kabilang ang ginto na idinadala
sa kaniya ng mga negosyante at mangangalakal. Nagdala rin

ng ginto at pilak kay Solomon ang lahat ng hari sa Arabia at
mga gobernador sa bansa. **15** Gumawa si Haring Solomon
ng dalawang daan na malalaking mga kalasag na gawa sa
pinanday na ginto. Anim na raang siklo ng ginto ang nagamit sa
paggawa sa bawat isa. **16** Gumawa rin siya ng tatlong daang
mga kalasag na gawa sa pinanday na ginto. Tatlong mina ng
ginto ang nagamit sa paggawa sa bawat isa. Inilagay ng hari ang
mga ito sa Palasyo ng Kagubatang Lebanon. **17** At nagpagawa
ang hari ng isang napakalaking trono ng garing at binalot ito ng
pinakamagandang ginto. **18** Mayroon anim na baitang paakyat
sa trono at pabilog ang likod ng tuktok ng trono. May mga
patungan ng kamay sa magkabilang bahagi ng trono at may
dalawang leon na nakatayo sa magkabilang bahagi ng patungan
ng kamay. **19** May labindalawang imahe ng leon ang nakatayo
sa bawat baitang, isa sa bawat gilid ng bawat anim na baitang.
Walang tronong katulad nito sa ibang kaharian. **20** Ang lahat
ng kopang iniinuman ni Haring Solomon ay mga ginto at ang
lahat ng kopang iniinuman sa Palasyo ng Kagubatang Lebanon
ay mga purong ginto. Walang pilak dahil ang pilak itinuturing
na hindi mahalaga sa kapanahunan ni Solomon. **21** Ang hari
ay may pangkat ng mga barko sa karagatan kasama ang mga
barko ni Hiram. Minsan sa bawat ika-tatlong taon, nagdadala
ang pangkat ng mga barko ng ginto, pilak at garing at ng mga
gorilya at malalaking unggoy. **22** Kaya nahigitan ni Haring
Solomon ang lahat ng mga hari sa buong mundo sa kayamanan
at karunungan. **23** Hinahangad ng buong daigdig na makaharap
si Solomon upang mapakinggan ang kaniyang karunungan na
inilagay ng Diyos sa kaniyang puso. **24** Nagdadala ang mga
bumibisita ng mga pagpaparangal, mga sisidlang gawa sa pilak

at ginto, mga damit, baluti at mga sangkap, gayundin ng mga
kabayo at mola. Nagpatuloy ito taun-taon. **25** May apat na libong
kuwadra si Solomon para sa mga kabayo at mga karwahe at
labindalawang libong mangangabayo, na kaniyang inilagay sa
mga lungsod ng mga karwahe at sa kaniya sa Jerusalem. **26**
Pinamumunuan niya ang lahat ng hari mula sa Ilog Eufrates
hanggang sa lupain ng mga Filisteo at sa hangganan ng Ehipto.
27 May pilak ang hari sa Jerusalem, na kasindami ng mga bato
sa lupa. Ginawa niyang sagana ang kahoy na sedar katulad ng
punong sikamoro na nasa mababang lugar. **28** Nagdala sila ng
mga kabayo para kay Solomon galing sa Ehipto at mula sa lahat
ng lupain. **29** Ang iba pang mga pangyayari tungkol kay Solomon
mula sa simula hanggang sa wakas, hindi ba ito nakasulat sa
Kasaysayan ni Propeta Natan at sa Pahayag ni Ahias na taga-
Shilo at sa mga Pangitain ni Propeta Iddo tungkol kay Reboam
na anak ni Nebat? **30** Naghari si Solomon sa Jerusalem sa
buong Israel ng apatnapung taon. **31** At namatay siya at inilibing
ng mga tao sa lungsod ni David na kaniyang ama. Si Rehoboam
na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

10 Pumunta sa Shekem si Rehoboam, dahil darating ang lahat
ng mga taga-Israel sa Shekem upang gawin siyang hari. **2**
Narinig ito ni Jeroboam na anak ni Nebat (dahil nasa Egipto
siya, kung saan siya tumakas mula kay haring Solomon, ngunit
bumalik si Jeroboam mula sa Ehipto). **3** Kaya ipinatawag nila
siya, dumating si Jeroboam at ang lahat ng Israelita. Kinausap
nila si Rehoboam at sinabi, **4** "Ginawang mahirap ng iyong ama
ang aming mga pasanin. Kaya ngayon, gawin mong mas madali
ang mahirap na gawain ng iyong ama, at pagaanin mo ang
mabigat na pasanin na ibinigay niya sa amin at paglilingkuran

ka namin." 5 Sinabi ni Rehoboam sa kanila, "Bumalik kayo sa
akin pagkatapos ng tatlong araw." Kaya, umalis na ang mga
tao. 6 Sumangguni si Haring Rehoboam sa mga matandang
kalalakihan na nagpayo kay Solomon na kaniyang ama noong
nabubuhay pa siya. sinabi niya, "Paano ninyo ako papayuhan
upang mabigyan ng kasagutan ang mga taong ito?" 7 Nakipag-
usap sila sa kaniya at sinabi, "Kung magiging mabuti ka sa
mga taong ito at bibigyang-lugod mo sila at magsasabi ng
mga mabubuting salita sa kanila, magiging alipin mo sila sa
habang panahon. 8 Ngunit hindi pinakinggan ni Rehoboam ang
payo na ibinigay ng mga matandang kalalakihan sa kaniya at
sumangguni siya sa mga kabataang lalaki na kasabayan niyang
lumaki at nagpapayo sa kaniya. 9 Sinabi niya sa kanila, "Ano ang
maibibigay ninyong payo sa akin upang sagutin natin ang mga
taong ito na nakipag-usap sa akin at sinasabi, "Pagaanin mo ang
mga pasanin na ibinigay ng iyong ama sa amin'?" 10 Nagsalita
ang mga kabataang lalaki na kasabayang lumaki ni Rehoboam
na nagsasabi, "Makipag-usap ka sa mga taong nagsabi sa iyo
na ginawang mabigat ng iyong amang si Solomon ang kanilang
mga pasanin, na kailangan mong gawing mas magaan. Dapat
mong sabihin sa kanila, 'Mas makapal ang aking hinliliit kaysa sa
baywang ng aking ama. 11 Kaya ngayon, bagaman pinapasan
kayo ng aking ama ng isang mabigat na pasanin, dadagdagan
ko pa ang inyong mga pasanin. Pinarusahan kayo ng aking ama
ng mga latigo, ngunit parurusahan ko kayo sa pamamagitan ng
mga alakdan."' 12 Kaya pumunta si Jeroboam at ang lahat ng
tao kay Rehoboam sa ikatlong araw, kagaya ng iniutos ng hari
sa kanila ng sabihin niya, "Bumalik kayo sa akin sa ikatlong
araw." 13 Marahas silang sinagot ng hari. Hindi pinansin ni

Haring Rehoboam ang payo ng mga matandang kalalakihan.
14 Nakipag-usap siya sa kanila na sinunod ang payo ng mga
kabataang lalaki at sinabi, “Gagawin kong mas mabigat ang
inyong mga pasanin at dadagdagan ko pa ito. Pinarusahan kayo
ng aking ama ng mga latigo, ngunit parurusahan ko kayo sa
pamamagitan ng mga alakdan.” 15 Hindi nakinig ang hari sa
mga tao, sapagkat ito ang isang pangyayaring pinahintulutan
ng Diyos, upang matupad ni Yahweh ang kaniyang salita na
sinabi niya sa pamamagitan ni Ahias na Silonita kay Jeroboam
na anak ni Nebat. 16 Nang makita ng mga taga-Israel na
hindi nakinig ang hari sa kanila, sinagot siya ng mga tao at
sinabi, “Anong bahagi mayroon kami kay David? Wala kaming
mana sa anak ni Jesse! Bumalik na kayong mga taga-Israel
sa inyong mga tolda. Ngayon David, bahala ka ng tumingin
sa iyong sariling tolda.” Kaya, bumalik na ang bawat isa sa
mga Israelita sa kanilang mga tolda. 17 Ngunit ang mga taga-
Israel na nakatira sa mga lungsod ng Juda, pinamunuan sila ni
Rehoboam. 18 Pagkatapos, ipinadala ni Haring Rehoboam si
Adoram na namumuno sa sapilitang panggawa, ngunit binato
siya ng mga Israelita hanggang sa namatay siya. Kaagad na
tumakas si Haring Rehoboam sakay ng kaniyang karwahe
patungo sa Jerusalem. 19 Kaya, nagrerebelde ang Israel laban
sa sambahayan ni David hanggang sa mga panahong ito.

11 Nang makarating si Rehoboam sa Jerusalem, tinipon niya
ang sambahayan ni Juda at Benjamin, 180, 000 na piling mga
lalaking mandirigma na makikipaglaban sa Israel upang maibalik
kay Rehoboam ang kaharian. 2 Ngunit natanggap ni Semaias na
lingkod ng Diyos ang salita ni Yahweh, na nagsasabi, 3 “Sabihin
mo kay Rehoboam na anak ni Solomon na hari ng Juda at sa

buong Israel na nasa Juda at Benjamin. 4 Sinabi ito ni Yahweh,
'Hindi ninyo dapat salakayin o kalabanin ang inyong mga kapatid.
Dapat bumalik ang bawat isa sa kaniyang tahanan sapagkat ang
bagay na ito ay pinahintulutan kong mangyari.'" Kaya nakinig sila
sa mga salita ni Yahweh at hindi na nila kinalaban si Jeroboam.
5 Nanirahan si Rehoboam sa Jerusalem at nagpatayo ng mga
lungsod sa Juda upang maging pananggalang. 6 Ipinatayo niya
ang Bethlehem, Etam, Tekoa, 7 Beth-sur, Soco, Adullam, 8
Gat, Maresa, Zif, 9 Adoraim, Laquis, Azeka, 10 Zora, Aijalon, at
Hebron. Ito ay mga pinatibay na lungsod sa Juda at Benjamin.
11 Pinatibay niya ang mga tanggulan at naglagay ng mga pinuno
sa mga ito na may kasamang imbakan ng mga pagkain, langis
at alak. 12 Naglagay siya ng mga kalasag at mga sibat sa
bawat lungsod at labis na pinatibay ang mga lungsod. Sakop
niya ang Juda at Benjamin. 13 Pumunta sa kaniya ang mga
pari at ang mga Levitang nasa buong Israel na mula sa loob
ng kanilang hangganan. 14 Sapagkat iniwan ng mga Levita
ang kanilang mga pastulan at mga pag-aari upang pumunta sa
Juda at Jerusalem; sapagkat itinaboy sila ni Jeroboam at ng
kaniyang mga anak, kaya hindi na sila makagagawa pa ng mga
tungkulin ng pari para kay Yahweh. 15 Nagtalaga si Jeroboam
ng mga pari para sa mga dambana at sa mga diyus-diyosang
guya at kambing na kaniyang ipinagawa. 16 Sumunod sa kanila
ang mga tao mula sa lahat ng mga tribu ng Israel na itinuon
ang kanilang puso na hanapin si Yahweh, ang Diyos ng Israel.
Pumunta sila sa Jerusalem upang maghandog kay Yahweh,
ang Diyos ng kanilang mga ninuno. 17 Kaya pinalakas nila
ang kaharian ng Juda at pinatatag sa loob ng tatlong taon si
Rehoboam na anak ni Solomon sapagkat sa loob ng tatlong

taon, sinunod nila ang paraan ng pamumuhay nina David at
Solomon. 18 Napangasawa ni Rehoboam si Mahalat, ang anak
na babae ni Jerimot na anak ni David at ni Abihail na anak ni
Eliab na na anak ni Jesse. 19 Nagsilang siya ng mga batang
lalaki na sina Jeus, Semarias at Zaham. 20 Kasunod ni Mahalat,
napangasawa ni Rehoboam si Maaca na anak ni Absalom.
Isinilang niya sina Abiaz, Atai, Ziza at Selomit. 21 Minahal ni
Rehoboam si Maaca na anak ni Absalom nang higit sa lahat ng
kaniyang ibang mga asawa at sa kaniyang mga asawang alipin
(mayroon siyang labing-walong asawa at animnapung asawang
alipin at naging ama ng labing-walong mga anak na lalaki at
animnapung mga anak na babae). 22 Itinalaga ni Rehoboam si
Abias na anak ni Maaca upang maging pinuno sa kaniyang mga
kapatid. Naisip niyang gawing hari si Abias. 23 Namuno ng may
karunungan si Rehoboam, ikinalat niya ang lahat ng kaniyang
lalaking anak sa buong lupain ng Juda at Benjamin hanggang sa
mga matitibay na lungsod. Binigyan rin niya sila ng saganang
pagkain at naghanap siya ng maraming asawa para sa kanila.

12 Nangyari nang naging matatag na ang paghahari ni
Rehoboam at malakas siya, tinalikuran niya ang mga kautusan
ni Yahweh—kasama ang buong Israel. 2 Nangyari na sa
ikalimang taon ng paghahari ni Haring Rehoboam, sinalakay ni
Shishak na hari ng Ehipto ang Jerusalem dahil hindi naging
tapat ang mga tao kay Yahweh. 3 Kasama niyang dumating ang
kaniyang mga kawal na isang libo at dalawang daang karwahe
at animnapung libong mangangabayo. Kasama niya ang hindi
mabilang na mga kawal mula sa Ehipto: mga taga-Libya, mga
taga-Sukuim at mga taga-Etiopia. 4 Sinakop niya ang mga
matatag na lungsod na pag-aari ng Juda at nakarating siya sa

Jerusalem. 5 Ngayon, pumunta ang propetang si Semaias kay
Rehoboam at sa mga pinuno ng Juda na nagtipun-tipon sa
Jerusalem dahil kay Shishak. Sinabi ni Semaias sa kanila, “Ito
ang sinasabi ni Yahweh. 'Tinalikuran ninyo ako, kaya ibinigay ko
rin kayo sa mga kamay ni Shishak.'” 6 Kaya nagpakumbaba
ang mga prinsipe ng Israel at ang hari at sinabi, “Matuwid si
Yahweh.” 7 Nang makita ni Yahweh na nagpakumbaba sila,
nagsalita si Yaweh sa pamamagitan ni Semaias, sinabi niya
ito, “Nagpakumbaba sila. Hindi ko sila pupuksain. Sasagipin
ko sila sa ganap na kapahamakan at hindi maibubuhos ang
aking poot sa Jerusalem sa pamamagitan ng mga kamay ni
Shishak. 8 Gayon pa man, magiging mga tagapaglingkod niya
sila, upang maunawaan nila kung paano ang maglingkod sa
akin at ang maglingkod sa mga pinuno ng ibang mga bansa.” 9
Kaya nilusob ni Shishak na hari ng Egipto ang Jerusalem at
kinuha ang mga kayamanan sa tahanan ni Yahweh at ang mga
kayamanan sa bahay ng hari. kinuha niya ang lahat, kinuha
rin niya ang mga gintong kalasag na ginawa ni Solomon. 10
Nagpagawa si Haring Rehoboam ng mga tansong kalasag
bilang kapalit ng mga ito at ipinagkatiwala ang mga ito sa mga
kamay ng pinuno ng mga tagabantay, na nagbabantay ng mga
pintuan sa bahay ng hari. 11 Nangyari na sa tuwing pumapasok
ang hari sa tahanan ni Yaweh, binubuhat ng mga tagabantay
ang mga kalasag at pagkatapos ay ibabalik sa silid ng mga
tagabantay. 12 Nang magpakumbaba si Rehoboam, nawala ang
poot ni Yaweh sa kaniya, at hindi na niya pinuksa si Rehoboam
nang lubusan; bukod dito may matatagpuan paring mabuti sa
Juda. 13 Kaya, pinalakas ni Haring Rehoboam ang kaniyang
paghahari sa Jerusalem at nagpatuloy ang kaniyang pagiging

hari. Apatnapu't isang taon si Rehoboam nang magsimula siyang
maghari, at naghari siya ng labing pitong taon sa Jerusalem,
ang lungsod na pinili ni Yaweh sa lahat ng mga lipi ng Israel
upang maipahayag ang kaniyang pangalan doon. Naama ang
pangalan ng kaniyang ina na isang Ammonita. **14** Masama ang
kaniyang ginawa, dahil hindi niya itinuon ang kaniyang puso sa
paghahanap kay Yahweh. **15** Tungkol sa iba pang mga bagay
na may kinalaman kay Rehoboam, mula umpisa at hanggang
sa huli, hindi ba isinulat ang mga ito sa sulat ng propetang
si Semaias at ng propetang si Iddo, na mayroon ding mga
talaan ng mga angkan at ang malimit na digmaan sa pagitan ni
Rehoboam at Jeroboam? **16** Namatay si Rehoboam at inilibing
siyang kasama ang kaniyang mga ninuno sa lungsod ni David.
Si Abija na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

13 Sa ika-labingwalong taon ni Haring Jeroboam, nagsimulang
maghari si Abias sa Judah. **2** Naghari siya ng tatlong taon sa
Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Maacah na anak ni
Uriel na taga-Gibea. Nagkaroon ng digmaan sa pagitan ni Abias
at Jeroboam. **3** Nagtungo si Abias sa digmaan dala ang malakas
na hukbo, magigiting na mga kawal at 400, 000 na piniling mga
kalalakihan. Humanay naman si Jeroboam laban sa kaniya ng
800, 000 na piling mga kalalakihan, malalakas at magigiting
na mga kawal. **4** Tumayo si Abias sa Bundok ng Zemaraim,
sa may lupaing maburol ng Efraim at nagsabi, “Makinig ka sa
akin Jeroboam at lahat ng Israel! **5** Hindi ba ninyo alam na
si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ang nagbigay kay David ng
pamumuno sa buong Israel magpakailanman, sa kaniya at sa
kaniyang mga anak sa pamamagitan ng isang kasunduan? **6**
Ngunit si Jeroboam na anak na lalaki ni Nebat, ang lingkod ni

Solomon na anak ni David ay nakipaglaban at naghimagsik
sa kaniyang panginoon. 7 Mga walang kabuluhang lalaki na
mga hamak na tao ang nakipagtipon sa kaniya. Dumating sila
laban kay Rehoboam na anak ni Solomon, nang bata pa si
Rehoboam at walang pang karanasan at hindi sila kayang
tapatan. 8 Ngayon ay sinasabi ninyo na kaya ninyong labanan
ang makapangyarihang pamumuno ni Yahweh sa kamay ng
mga kaapu-apuhan ni David. Kayo ay isang malaking hukbo at
kasama ninyo ang mga gintuang guya na ginawa ni Jeroboam
bilang mga diyos ninyo. 9 Hindi ba't pinaalis ninyo ang mga
pari ni Yahweh na mga anak ni Aaron at ang mga Levita? Hindi
ba gumawa kayo ng mga pari para sa inyong sarili ayon sa
pamamaraan ng ibang lahi ng ibang lupain? Ang sinumang
dumarating upang italaga ang kaniyang sarili sa pamamagitan
ng isang batang toro at pitong lalaking tupa ay maaaring maging
isang pari sa mga hindi tunay na diyos. 10 Ngunit para sa amin,
si Yahweh ang aming Diyos at hindi namin siya tinalikuran.
Mayroon kaming mga pari na mga anak ni Aaron na naglilingkod
kay Yahweh at ang mga Levita na nasa kanilang mga gawain.
11 Nagsusunog sila sa bawat umaga at gabi ng mga alay na
susunugin at mga mababangong insenso para kay Yahweh.
Sila rin ay naghahanda ng tinapay na handog sa ibabaw ng
dinalisay na hapag. Sinisindihan rin nila ang ilawang gintong
patungan upang ang mga ito ay magliwanag sa bawat gabi.
Sinusunod namin ang mga kautusan ni Yahweh na aming
Diyos, ngunit tinalikuran ninyo siya. 12 Tingnan ninyo, kasama
namin ang Diyos na siyang namumuno at ang kaniyang mga
pari ay narito dala ang mga trumpeta upang magpatunog ng
babala laban sa inyo. Bayang Israel, huwag ninyong labanan si

Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno, sapagkat hindi kayo
magtatagumpay." **13** Ngunit naghanda si Jeroboam ng isang
lihim na pagsalakay sa kanilang likuran. Ang kaniyang hukbo
ay nasa harapan ng Juda at ang lihim na pagsalakay ay nasa
kanilang likuran. **14** Nang lumingon sa likuran ang mga taga-
Juda, nakita nila na ang labanan ay parehong nasa kanilang
harapan at likuran. Sumigaw sila ng malakas kay Yahweh at
hinipan ng mga pari ang mga trumpeta. **15** At sumigaw ang
mga kalalakihan ng Juda at habang sumisigaw sila, nangyari
nga na hinampas ng Diyos si Jeroboam at ang lahat ng Israel
sa harapan ni Abias at ng taga-Juda. **16** Tumakas ang mga
Israelita mula sa Juda at ipinasakamay sila ng Diyos sa mga
taga-Juda. **17** Pinatay sila ni Abias at ng kaniyang hukbo; 500,
000 na piling lalaki ng Israel ang namatay. **18** Sa ganitong
paraan, natalo ang Israel nang panahong iyon. Nagtagumpay
ang mga taga-Juda dahil umasa sila kay Yahweh, ang Diyos ng
kanilang mga ninuno. **19** Tinugis ni Abias si Jeroboam at sinakop
niya ang mga lungsod mula sa kaniya, ang Bethel, Jesana at
Efron, kasama ang mga nayon ng mga ito. **20** Hindi na nabawi
ni Jeroboam ang kapangyarihan sa panahon ng paghahari ni
Abias, hinampas siya ni Yahweh at namatay siya. **21** Subalit
naging makapangyarihan si Abias, nagkaroon siya ng labing-
apat na asawa at naging ama ng dalawampu't dalawang anak na
lalaki at labing-anim na anak na babae. **22** Ang iba pang ginawa
at sinabi ni Abias ay naisulat sa kasaysayan ni proteta Iddo.

14 Namatay si Abias at inilibing siya kasama ng kaniyang mga
ninuno sa lungsod ni David. Ang kaniyang anak na si Asa ang
naging hari. Sa kaniyang kapanahunan, mapayapa ang lupain
nang sampung taon. **2** Ginawa ni Asa ang mabuti at matuwid sa

paningin ni Yahweh na kaniyang Diyos, **3** sapagkat tinanggal
niya ang mga altar ng mga diyus-diyosan at mga dambana.
Giniba niya ang mga sagradong batong poste at binuwal ang
mga imahe ni Ashera. **4** Inutusan niya ang mga taga-Juda na
hanapin si Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno at tuparin
ang kaniyang batas at mga kautusan. **5** Tinanggal din niya sa
lahat ng lungsod ng Juda ang mga dambana at ang mga altar
na sunugan ng insenso. Naging mapayapa ang kaharian sa
kaniyang pamamahala. **6** Nagpatayo siya ng matitibay na pader
sa lungsod ng Juda, sapagkat mapayapa ang lupain at walang
digmaan sa mga panahong iyon dahil binigyan siya ni Yahweh
ng kapayapaan. **7** Sapagkat sinabi ni Asa sa Juda, "Itayo natin
ang mga lungsod na ito at gumawa tayo ng mga pader sa
paligid nito, mga tore, tarangkahan at rehas. Sa atin pa rin ang
lupain dahil hinanap natin si Yahweh na ating Diyos. Hinanap
natin siya at binigyan niya tayo ng kapayapaan sa bawat dako."
Kaya nagtayo sila at nagtagumpay. **8** May mga kawal si Asa
na nagdadala ng mga kalasag at mga sibat. Mula sa tribu ni
Juda ay mayroon siyang 300, 000 na tauhan at mula sa tribu ni
Benjamin ay 280, 000 na tauhan na nagdadala ng mga kalasag
at mga pana. Malalakas at matatapang ang mga kalalakihang
ito. **9** Nilusob sila ni Zera na taga-Etiopia na may hukbong
isang milyong kawal at tatlong daang karwahe at nagtungo siya
sa Maresa. **10** Pagkatapos, lumabas si Asa upang harapin
siya at itinakda nila ang hanay para sa labanan sa lambak ng
Sefata at Maresa. **11** Tumangis si Asa kay Yahweh na kaniyang
Diyos at sinabi, "Yahweh, walang iba kundi ikaw lamang ang
tumutulong sa mga mahihina kapag humaharap sa mga kaaway.
Tulungan mo kami Yahweh na aming Diyos sapagkat umaasa

kami sa iyo at sa iyong pangalan, narito kami laban sa ganito
karaming bilang. Yahweh, ikaw ang aming Diyos, huwag mong
hayaang matalo ka ng tao." **12** Kaya hinampas ni Yahweh
ang mga taga-Etiopia sa harapan ni Asa at ng Juda, tumakas
ang mga taga-Etiopia. **13** Hinabol sila ni Asa at ang kaniyang
mga kawal hanggang Gerar. Kaya marami sa mga taga-Etiopia
ang namatay at ang iba ay hindi na nakabawi pa, dahil lubos
silang nawasak sa harapan ni Yahweh at sa kaniyang hukbo.
Marami ang nasamsam ng hukbo. **14** Winasak ng hukbo ang
lahat ng nayon sa paligid ng Gerar, dahil natakot ang lahat ng
naninirahan doon kay Yahweh. Sinamsam ng hukbo ang lahat
ng nayon at marami silang nakuhang mahahalagang bagay. **15**
Winasak din ng hukbo ang mga toldang tinirhan ng mga pastol
na pagala-gala, kinuha nila ang napakaraming tupa, gayundin
ang mga kamelyo at bumalik na sila sa Jerusalem.

15 Bumaba ang Espiritu ng Diyos kay Azarias na anak na lalaki
ni Oded. **2** Umalis siya upang makipagkita kay Asa at sinabi sa
kaniya, "Makinig ka sa akin Asa at ang lahat ng mga tao sa tribu
nina Juda at Benjamin. Kasama ninyo si Yahweh habang kayo
ay nasa kaniya. Kung siya ay inyong hahanapin, matatagpuan
ninyo siya. Ngunit kung itatakwil ninyo siya, itatakwil rin niya
kayo. **3** Ngayon, sa napakahabang panahon, hindi kasama ng
Israel ang tunay na Diyos, walang nagtuturong pari at wala ang
kautusan ng Diyos. **4** Ngunit sa kanilang kagipitan, nagbalik-
loob sila kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, hinanap nila si
Yahweh at siya ay natagpuan nila. **5** Sa mga panahong iyon,
walang kapayapaan sa taong naglalakbay palayo, ni sa taong
naglalakbay papunta roon. Sa halip, malaki ang kapahamakang
ang nasa lahat ng naninirahan sa mga lupain. **6** Nagkawatak-

watak sila, bansa laban sa bansa at lungsod laban sa lungsod
sapagkat pinahirapan sila ng Diyos ng lahat ng uri ng pagdurusa.
7 Ngunit magpakatatag kayo at huwag kayong panghinaan ng
loob sapagkat gagantimpalaan kayo sa inyong mga gawa." **8**
Nang marinig ni Asa ang mga salitang ito, ang propesiya ni
propeta Oded, lumakas ang kaniyang loob at ipinaalis ang mga
bagay na kasuklam-suklam sa buong lupain ng Juda at Benjamin
at sa mga lungsod na nabihag niya mula sa bayan sa burol ng
Efraim. Muli niyang ipinatayo ang dambana ni Yahweh na nasa
harapan ng portiko ng tahanan ni Yahweh. **9** Tinipon niya ang
lahat ng mga taga-Juda at Benjamin at ang mga naninirahang
kasama nila, mga taong nagmula kay Efraim at Manases at
Simeon. Sapagkat nang makita nila na kasama niya si Yahweh
na kaniyang Diyos, napakarami nilang pumunta sa kaniya na
nagmula sa Israel. **10** Kaya nagtipun-tipon sila sa Jerusalem sa
ikatlong buwan, sa ika-labinlimang taon ng paghahari ni Asa.
11 Nang araw na iyon, inihandog nila kay Yahweh ang ilan sa
kanilang mga nasamsam: pitong daang baka at pitong libong
tupa at mga kambing ang kanilang dinala. **12** Gumawa sila ng
kasunduan na hahanapin nila nang buong puso at kaluluwa si
Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno. **13** Nagkasundo
sila na dapat ipapatay ang sinumang tumangging hanapin si
Yahweh, ang Diyos ng Israel. Hamak man o dakila ang taong
ito, lalaki man o babae. **14** Nangako sila kay Yahweh nang may
malakas na tinig, may sigawan, may mga trumpeta at may mga
tambuli. **15** Nagalak ang buong Juda sa pangako, sapagkat
buong puso silang nangako kay Yahweh at hinanap nila ang
Diyos nang may buong pagnanais at siya ay natagpuan nila.
Binigyan sila ni Yahweh ng kapayapaan sa buong lupain. **16**

Inalis din niya sa pagiging reyna si Maaca na kaniyang lola dahil
gumawa siya ng kasuklam-suklam na imahe ng diyosang si
Ashera. Giniba ni Asa ang kasuklam-suklam na imahe, dinurog
niya iyon at sinunog sa batis ng Kidron. **17** Ngunit hindi tinanggal
ang mga dambana sa Israel. Gayunpaman, naging tapat ang
puso ni Asa noong mga panahong nabubuhay pa siya. **18** Dinala
niya sa tahanan ng Diyos ang mga kagamitan ng kaniyang
ama at ang kaniyang sariling kagamitan na pag-aari ni Yahweh:
mga pilak at mga gintong kagamitan. **19** Wala nang digmaan
hanggang sa ika-tatlumpu't limang taon ng paghahari ni Asa.

16 Sa ikatatlumpu't anim na taon ng paghahari ni Asa,
agrisibong kumilos si Baasa na hari ng Israel laban sa Juda
at itinayo ang Rama upang walang sinumang makalabas o
makapasok sa lupain ni Asa na hari ng Juda. **2** Pagkatapos,
kinuha ni Asa ang pilak at ginto mula sa silid imbakan sa templo
ni Yahweh at sa sambahayan ng hari at ipinadala kay Ben-
hadad, ang hari ng Aram na nakatira sa Damascus. Sinabi niya,
3 “Magkaroon tayo ng kasunduan, gaya ng aking ama at ng
iyong ama. Tingnan mo, pinadalhan kita ng pilak at ginto. Putulin
mo na ang iyong kasunduan kay Baasha na hari ng Israel,
upang ako ay lubayan niya.” **4** Pinakinggan ni Ben-hadad si
Haring Asa at ipinadala niya ang mga pinuno ng kaniyang mga
hukbo laban sa mga lungsod ng Israel. Sinalakay nila ang Ijon,
Dan at Abelmain at ang imbakang lungsod ng Neftali. **5** Nang
mabalitaan ito ni Baasha, itinigil niya ang pagpapatayo sa Rama
at itinigil niya ang kaniyang gawain. **6** Pagkatapos, tinawag ni
haring Asa ang lahat ng Juda. Kinuha nila ang mga bato at mga
troso sa Rama na ginagamit ni Baasha sa pagtatayo ng lungsod.
Pagkatapos, ginamit ni Haring Asa ang mga kagamitang iyon

upang itayo ang Geba at Mizpah. **7** Sa panahong iyon, pumunta
ang manghuhulang si Hanani kay Asa, ang hari ng Juda at
sinabi sa kaniya, “Dahil umasa ka sa hari ng Aram at hindi ka
umasa kay Yahweh na iyong Diyos, ang hukbo ng hari ng Aram
ay nakatakas mula sa iyong mga kamay. **8** Hindi ba malaking
hukbo ang mga taga-Ethiopia at mga taga-Libya na may mga
napakaraming karwahe at mangangabayo? Ngunit, dahil umasa
ka kay Yahweh, pinagtagumpay ka niya laban sa kanila. **9**
Sapagkat nagmamasid si Yahweh sa lahat ng dako ng mundo
upang ipakita niya ang kaniyang kapangyarihan sa ngalan ng
mga buong pusong nagtitiwala sa kaniya. Ngunit ikaw ay naging
hangal sa mga bagay na ito. Mula ngayon, makakaranas ka ng
digmaan.” **10** Pagkatapos, nagalit si Asa sa propeta; ikinulong
niya ito, sapagkat nagalit siya sa kaniya sa mga bagay na ito.
Sa araw na iyon, pinahirapan ni Asa ang ilan sa mga tao. **11**
Ang lahat ng mga ginawa ni Asa mula sa umpisa hanggang
sa wakas, tingnan ninyo, nakasulat ang mga ito sa Aklat ng
mga Hari ng Juda at Israel. **12** Sa ikatatlumpu't siyam na taon
ng kaniyang paghahari, si Asa ay nagkaroon ng sakit sa paa;
napakalubha ng kaniyang sakit. Gayunpaman, hindi siya humingi
ng tulong kay Yahweh, kundi sa mga manggagamot lamang. **13**
Namatay si Asa kasama ang kaniyang mga ninuno; namatay
siya nang ikaapatnapu't isang taon ng kaniyang paghahari. **14**
Inilibing nila siya sa kaniyang sariling libingan, na ipinahukay
niya sa lungsod ni David para sa kaniyang. Inilagay siya sa
kabaong na puno ng mababangong amoy at iba't ibang uri
ng pabango na inihanda ng mga taong mahusay gumawa ng
pabango. Pagkatapos, gumawa sila ng napakalaking apoy bilang
parangal sa kaniya.

17 Si Jehoshafat na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya
bilang hari at nagpakalakas siya laban sa Israel. 2 Naglagay
siya ng mga hukbo sa lahat ng pinatibay na lungsod ng Juda at
naglagay ng mga kampo sa lupain ng Juda at sa mga lungsod
ng Efraim na sinakop ng kaniyang amang si Asa. 3 Kasama ni
Jehoshafat si Yahweh dahil lumakad siya sa unang kaparaanan
ng kaniyang ama na si David at hindi siya bumaling sa mga
Baal. 4 Sa halip, nagtiwala siya sa Diyos ng kaniyang ama, at
lumakad siya ayon sa kaniyang mga kautusan, hindi ayon sa
gawain ng Israel. 5 Kaya itinatag ni Yahweh ang pamamahala
sa kaniyang kamay, nagbigay ng parangal kay Jehoshafat ang
lahat ng Juda. Nagkaroon siya ng napakaraming yaman at
karangalan. 6 Ang kaniyang puso ay nakatuon sa kaparaanan
ni Yahweh. Inalis din niya ang mga altar at imahen ni Ashera
sa Juda. 7 Sa ikatlong taon ng kaniyang paghahari ipinadala
niya ang kaniyang mga opisyal na sina Benhayil, Obadias,
Zecharias, Netanel at Micaias upang magturo sa mga lungsod ng
Judah. 8 Kasama nila ang mga Levita: Sina Semaias, Netanias,
Zebadias, Asahel, Semiramot, Jehonatan, Adonijas, Tobias
at Tobadonijas at kasama nila ang mga paring sina Elisama
at Jehoram. 9 Nagturo sila sa Juda, dala-dala Ang Aklat ng
Kautusan ni Yahweh. Nagtungo sila sa lahat ng lungsod ng Juda
at nagturo sa mga tao. 10 Nagkaroon ng Malaking Takot kay
Yahweh ang lahat ng kaharian ng mga lupaing nasa palibot ng
Juda kaya hindi sila nakipagdigma laban kay Jehoshafat. 11
Nagdala ang ilang mga Palestina kay Jehoshafat ng mga kaloob
at pilak bilang pagkilala. Nagdala din sa kaniya ang mga Arabo
ng mga kawan, 7, 700 na lalaking tupa at 7, 700 na kambing. 12
Naging labis na makapangyarihan si Jehoshafat. Nagpatayo siya

ng mga matibay na tanggulan at imbakang lungsod sa Juda. 13
Nagkaroon siya ng maraming kagamitan sa mga lungsod ng
Juda at mga kawal—malalakas, matatapang na mga lalaki—sa
Jerusalem. 14 Ito ang listahan ng lahat sa kanila, ayon sa
pangalan ng sambahayan ng kanilang ama: Mula sa Juda, ang
mga pinuno ng libo; si Adna ang pinunong kawal at kasama niya
ang 300, 000 na lalaking panglaban; 15 sumunod sa kaniya si
Jehohanan ang pinunong kawal at kasama niya ang 280, 000 na
lalaki; 16 sumunod sa kaniya si Amasias na anak ni Zicri, na
nagkusang-loob upang maglingkod kay Yahweh at kasama niya
ang 200, 000 na lalaking panglaban. 17 Mula sa Benjamin: si
Eliada isang makapangyarihan na lalaking matapang at kasama
niya ang 200, 000 na may dalang mga pana at panangga; 18
sumunod sa kaniya si Jehosabad at kasama niya ang 180, 000
na handa sa pakikipagdigma. 19 Ito ang mga naglingkod sa hari,
maliban pa sa mga inilagay ng hari sa mga pinatibay na lungsod
sa buong Juda.

18 Ngayon, nagkaroon ng maraming kayamanan at karangalan
si Jehoshafat. Umanib siya kay Ahab sa pamamagitan ng
pagpapakasal ng isa sa kaniyang pamilya sa anak na babae ni
Ahab. 2 Pagkatapos ng ilang taon, bumaba siya sa Samaria
kung nasaan si Ahab. Nagkatay si Ahab ng maraming tupa at
mga baka para sa kaniya at para sa mga taong kasama niya.
Hinikayat din siya ni Ahab na lusubin ang Ramot-gilead kasama
niya. 3 Sinabi ni Ahab, na hari ng Israel, kay Jehoshafat, na hari
ng Juda, “Sasama ka ba sa akin sa Ramot-gilead?” Sumagot
si Jehoshafat sa kaniya, “Ako ay gaya mo at ang aking mga
tao ay gaya ng iyong mga tao, sasamahan namin kayo sa
digmaan.” 4 Sinabi ni Jehoshafat sa hari ng Israel, “Pakiusap

alamin mo muna ang salita ni Yahweh para sa kasagutan.” **5**
Pagkatapos, tinipon ng hari ng Israel ang mga propeta, apat
na raang lalaki, at sinabi sa kanila, “Dapat ba tayong pumunta
sa Ramot-gilead upang makipagdigma o hindi dapat?” Sinabi
nila, “Sumalakay kayo, sapagkat ibibigay ng Diyos sa hari ang
tagumpay.” **6** Ngunit sinabi ni Jehoshafat, “Wala na bang ibang
propeta ni Yahweh dito na maaari nating hingian ng payo? **7**
Sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat, “Mayroon pang isang
tao na maaari nating hingian ng payo ni Yahweh, si Micaias na
anak ni Imla ngunit kinamumuhian ko siya dahil kahit kailan ay
hindi siya nagpahayag ng magandang propesiya tungkol sa
akin kundi mga paghihirap lamang.” Ngunit sinabi ni Jehoshafat,
“Huwag naman sanang sabihin ng hari iyan.” **8** Pagkatapos,
tinawag ng hari ng Israel ang isang opisyal at iniutos, “Dalhin
mo dito si Micaias na anak ni Imla, ngayon din.” **9** Ngayon
ang hari ng Israel at si Jehoshafat na hari ng Juda ay nakaupo
sa kani-kanilang trono, suot ang kanilang damit na panghari,
sa lantad na lugar sa pasukan ng tarangkahan ng Samaria,
at lahat ng propeta ay nagpapahayag ng propesiya sa harap
nila. **10** Si Zedekias na anak ni Quenaana ay gumawa ng
mga sungay na bakal at sinabi, “Sinabi ni Yahweh ito: 'Sa
pamamagitan nito itutulak mo ang mga taga-Aram hanggang
sa sila ay maubos.'” **11** At pareho ang ipinahayag ng lahat
ng propeta, sinasabi, “Salakayin ninyo ang Ramot-gilead at
magtagumpay, sapagkat ibinigay ito ni Yahweh sa kamay ng
hari.” **12** Ang mensahero na pumunta upang tawagin si Micaias
ay nagsalita sa kaniya, sinasabi, “Ngayon tingnan mo, ang mga
salita ng mga propeta ay naghahayag ng mabubuting bagay sa
hari na iisa ang sinasabi. Pakiusap hayaan mong ang iyong

salita ay maging tulad ng salita ng isa sa kanila at sabihin mo
ang mabubuting bagay." **13** Sumagot si Micaias, "Sa ngalan ni
Yahweh na buhay magpakailanman, ang sinasabi ng Diyos ang
aking sasabihin." **14** Nang dumating siya sa hari, sinabi ng hari
sa kaniya, "Micaias, dapat ba kaming pumunta sa Ramot-gilead
upang makipagdigma o hindi?" Sumagot si Micaias sa kaniya,
"Sumalakay kayo at maging matagumpay! Sapagkat ito ay
magiging malaking tagumpay." **15** Pagkatapos, sinabi ng hari sa
kaniya, "Ilang beses ba kitang dapat utusan na mangakong wala
kang ibang sasabihin sa akin kundi ang katotohanan sa ngalan
ni Yahweh?" **16** Kaya sinabi ni Micaias, "Nakita ko ang lahat
ng Israel na nagkalat sa mga bundok gaya ng tupa na walang
pastol, at sinabi ni Yahweh, 'Ang mga ito ay walang pastol.
Hayaang umuwi ang bawat tao sa kaniyang bahay ng payapa.'"
17 Kaya sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat, "Hindi ba sinabi
ko sa iyo na hindi siya maghahayag ng magandang propesiya
tungkol sa akin, kundi kapahamakan lamang?" **18** Pagkatapos
ay sinabi ni Micaias, "Kaya dapat pakinggan ninyong lahat ang
salita ni Yahweh: Nakita ko si Yahweh na nakaupo sa kaniyang
trono, at lahat ng hukbo ng langit ay nakatayo sa kaniyang
kanang kamay at sa kaniyang kaliwa. **19** Sinabi ni Yahweh,
"Sino ang mag-uudyok kay Ahab na hari ng Israel upang siya
ay pumunta at bumagsak sa Ramot-gilead?' At sumagot ang
isa sa ganitong paraan, at ang isa pa ay sumagot sa ganoong
paraan. **20** Pagkatapos ay pumunta sa harap ang espiritu,
tumayo sa harap ni Yahweh at sinabi, 'Ako ang mag-uudyok
sa kaniya.' Sinabi ni Yahweh sa kaniya, 'Paano?' **21** Sumagot
ang espiritu, 'Lalabas ako at magiging isang sinungaling na
espiritu sa bibig ng lahat ng kaniyang mga propeta.' Sumagot si

Yahweh, 'Ikaw ang mag-uudyok sa kaniya at magtatagumpay ka.
Pumunta ka na ngayon at gawin mo.' **22** Ngayon tingnan mo,
naglagay si Yahweh ng sinungaling na espiritu sa bibig ng mga
propeta mo, at iniutos ni Yahweh ang kapahamakan para sa
iyo." **23** Pagkatapos, lumapit si Zedekias na anak ni Quenaana
at sinampal sa pisngi si Micaias, at sinabi, "Saan dumaan ang
Espiritu ni Yahweh na umalis mula sa akin upang magsalita sa
iyo?" **24** Sinabi ni Micaias, "Tingnan mo, malalaman mo iyan sa
araw na ikaw ay tatakbo sa pinakaloob na silid upang magtago."
25 Sinabi ng hari ng Israel sa ilang utusan, "Kayong mga tao,
hulihin ninyo si Micaias at dalhin kay Ammon, na gobernador
ng lungsod, at kay Joas na aking anak. **26** Sasabihin ninyo sa
kaniya, 'Sinabi ng hari, Ikulong mo ang lalaking ito at pakainin
siya ng kaunting tinapay at kaunting tubig lamang, hanggang sa
makabalik ako nang ligtas.'" **27** Pagkatapos ay sinabi ni Micaias,
"Kung babalik ka nang ligtas, kung gayon ay hindi nagsalita
si Yahweh sa pamamagitan ko." At idinagdag niya, "Makinig
kayo rito, lahat kayong mga tao." **28** Kaya si Ahab, ang hari
ng Israel, at si Jehoshafat, ang hari ng Juda, ay nakipaglaban
sa Ramot-gilead. **29** Sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat,
"Magbabalatkayo ako at pupunta sa labanan, ngunit isuot mo
ang iyong damit na panghari." Kaya nagbalatkayo ang hari ng
Israel, at pumunta sa labanan. **30** Nagutos ang hari ng Aram sa
mga kapitan ng kaniyang karwahe, sinasabi, "Huwag ninyong
salakayin ang mga hindi mahalaga o mahalagang kawal. Sa
halip, salakayin lamang ninyo ang hari ng Israel." **31** At nangyari,
nang nakita ng mga kapitan ng karwahe si Jehoshafat, sinabi
nila, "Iyon ang hari ng Israel." Umikot sila upang salakayin siya,
ngunit sumigaw si Jehoshafat, at tinulungan siya ni Yahweh.

Pinaalis sila ni Yahweh palayo sa kaniya. 32 At nangyari, nang
nakita ng mga kapitan ng karwahe na hindi iyon ang hari ng
Israel, tumigil sila sa paghahabol sa kaniya. 33 Ngunit may
isang taong humatak sa kaniyang pana nang sapalaran at
tinamaan ang hari ng Israel, sa pagitan ng pinagdugtungan ng
kaniyang baluti. Pagkatapos ay sinabi ni Ahab sa nagpapatakbo
ng kaniyang karwahe, “Lumiko ka at dalhin mo ako palayo sa
labanan, sapagkat malubha akong nasugatan.” 34 Lumala ang
labanan sa araw na iyon, at ang hari ng Israel ay nanatili sa
kaniyang karwahe na nakaharap sa mga taga-Aram hanggang
gabi. Nang lumulubog na ang araw, namatay siya.

19 Bumalik nang ligtas si Jehoshafat na hari ng Juda sa
kaniyang bahay sa Jerusalem. 2 Lumabas si propetang Jehu
na anak ni Hanani upang salubungin siya at sinabi kay Haring
Jehoshafat, “Dapat mo bang tulungan ang masama? Dapat mo
bang mahalin ang mga namumuhi kay Yahweh? Dahil sa ginawa
mong ito, nasa iyo ang galit mula kay Yahweh. 3 Gayon pa man,
may ilang mabuting makikita sa iyo, iyon ay ang pagtanggal
mo ng mga imahen ni Ashera palabas sa lupain, at itinakda
mo ang iyong puso na hanapin ang Diyos.” 4 Sa Jerusalem
tumira si Jehoshafat, at muli niyang pinuntahan ang mga tao,
mula sa Beer-seba hanggang sa burol na lupain ng Efraim at
pinanumbalik sila kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga
ninuno. 5 Naglagay siya ng mga hukom sa lupain, sa bawat
pinatibay na lungsod ng Juda. 6 Sinabi niya sa mga hukom,
“Pag-aralan ninyo ang dapat ninyong gawin, dahil hindi kayo
humahatol para sa mga tao, ngunit para kay Yahweh, siya
ay nasa inyo sa paghahatol. 7 At ngayon, hayaan ninyong
ang takot kay Yahweh ang sumainyo. Maging maingat kapag

kayo ay hahatol, sapagkat walang kawalan ng katarungan kay
Yahweh na ating Diyos, ni walang pinapanigan o pagtanggap ng
suhol." **8** Bukod dito, nagtalaga si Jehoshafat ng ilan sa mga
Levita at mga pari sa Jerusalem, at ilan sa mga pinuno ng mga
sinaunang sambahayan ng Israel, para sa pagsasagawa ng
paghatol para kay Yahweh, at para sa mga pagtatalo. Tumira
sila sa Jerusalem. **9** Tinagubilinan niya sila, sinasabi, "Bilang
paggalang kay Yahweh, ito ang gagawin ninyo nang tapat at may
matuwid na puso: **10** Kapag may dumating na pagtatalo mula sa
inyong mga kapatid na nakatira sa kanilang lungsod, kung dahil
sa pagdanak ng dugo, kung dahil sa mga batas o kautusan,
palatuntunan o utos, dapat ninyo silang balaan upang hindi
sila magkasala laban kay Yahweh, at upang ang galit ay hindi
bumaba sa inyo at sa inyong mga kapatid. Kung kikilos kayo sa
ganitong paraan, hindi kayo magkakasala. **11** Tingnan ninyo, si
Amarias na pinakapunong pari ang siyang mangangasiwa sa
inyo sa lahat ng bagay na nauukol kay Yahweh. Si Zebedias
na anak ni Ismael na pinuno ng sambahayan ng Juda, ang
mamamahala sa lahat ng bagay patungkol sa hari. Gayon din
naman, ang mga Levita ay magiging opisyal na maglilingkod sa
inyo. Kumilos nang may tapang, at manahan nawa si Yahweh sa
mga mabubuti.

20 At nangyari pagkatapos nito, ang mga tao sa Moab at
Ammon, kasama ang ilang mga Meunita ay dumating upang
makipagdigma laban kay Jehoshafat. **2** At may ilang dumating
na nagsabi kay Jehoshafat, "May isang malaking grupo ng mga
tao ang paparating laban sa iyo mula sa ibayo ng Dagat na
Patay, sa Aram. Tingnan mo, sila ay nasa Hazazon-tamar" (ito
ay ang En-gedi). **3** Natakot si Jehoshafat at itinalaga niya ang

kaniyang sarili upang hanapin si Yahweh. Nagpahayag siya ng
pag-aayuno sa buong Juda. **4** Nagtipun-tipon ang Juda upang
hanapin si Yahweh; dumating sila upang hanapin si Yahweh
mula sa lahat ng lungsod ng Juda. **5** Tumayo si Jehoshafat
sa kapulungan ng Juda at Jerusalem, sa tahanan ni Yahweh,
sa harap ng bagong patyo. **6** Sinabi niya, “Yahweh, ang Diyos
ng aming mga ninuno, hindi ba ikaw ang Diyos ng kalangitan?
At hindi ba ikaw ang namumuno sa lahat ng kaharian ng mga
bansa? Ang kapangyarihan at kalakasan ay nasa iyong kamay,
kaya walang sinuman ang makakatalo sa iyo. **7** Aming Diyos,
hindi ba ikaw ang nagpalayas sa mga naninirahan sa lupaing ito
bago ang bayan mong Israel upang ibigay ito magpakailanman
sa mga kaapu-apuhan ni Abraham? **8** Nanirahan sila dito at
ipinagpatayo ka ng isang banal na lugar para sa iyong ngalan,
nagsasabi, **9** “Kung dumating ang sakuna sa amin, ang tabak
ng paghatol, o karamdaman, o tag-gutom, kami ay tatayo sa
harap ng tahanang ito, at sa harap mo (dahil ang iyong ngalan
ay nasa tahanang ito), at kami ay dadaing sa iyo sa aming
mga paghihirap, at maririnig mo kami at ililigtas. **10** Ngayon
tingnan mo, narito ang mga tao ng Ammon, Moab, at Bundok
ng Seir, na hindi mo hinayaang malusob ng Israel nang sila
ay umalis sa lupain ng Ehipto, sa halip, tumalikod sa kanila
ang Israel at hindi sila winasak. **11** Tingnan mo kung paano
nila kami gantihan; sila ay darating upang palayasin kami sa
iyong lupain na ibinigay mo sa amin upang manahin. **12** Aming
Diyos, hindi mo ba sila hahatulan? Dahil wala kaming kakayahan
laban sa malaking hukbo na ito na paparating laban sa amin.
Hindi namin alam kung ano ang aming gagawin, ngunit ang
aming mga mata ay nasa iyo.” **13** Lahat ng Juda ay tumayo

sa harapan ni Yahweh, kasama ang kanilang mga sanggol,
mga asawang babae, at mga anak. **14** At sa kalagitnaan ng
kapulungan, ang espiritu ni Yahweh ay dumating kay Jahaziel
na lalaking anak ni Zacarias na lalaking anak ni Benaias na
lalaking anak ni Jeiel na lalaking anak ni Matanias, na isang
Levita, isa sa mga lalaking anak ni Asaf. **15** Sinabi ni Jahaziel,
"Makinig, lahat ng Juda at kayong lahat na naninirahan sa
Jerusalem, at Haring Jehoshafat: Ito ang sinasabi sa inyo ni
Yahweh: 'Huwag kayong matakot, huwag kayong panghinaan ng
loob dahil sa malaking hukbo na ito. Dahil ang laban ay hindi sa
inyo kundi sa Diyos. **16** Kailangan ninyong bumaba laban sa
kanila bukas. Tingnan ninyo, sila ay paparating mula sa daan ng
Ziz. Makikita ninyo sila sa dulo ng lambak, bago ang ilang sa
Jeruel. **17** Hindi ninyo kailangang makipaglaban sa labanan na
ito. Manatili lamang kayo sa inyong kinatatayuan, manatiling
nakatayo, at makikita ninyo ang pagliligtas ni Yahweh sa inyo,
mga Juda at Jerusalem. Huwag kayong matakot o panghinaan
ng loob. Lumabas kayo laban sa kanila bukas, dahil kasama
ninyo si Yahweh." **18** Yumuko si Jehoshafat na ang kaniyang
mukha ay nasa lupa. At ang lahat ng Judah at mga naninirahan
sa Jerusalem ay lumuhod sa harap ni Yahweh na nagpupuri
sa kaniya. **19** Ang mga Levita, ang mga angkan ni Kohat at
Korah ay tumayo upang papurihan si Yahweh, ang Diyos ng
Israel na may napakalakas na tinig. **20** Kinabukasan, maaga pa
lamang ay gumising na sila at lumabas patungo sa disyerto ng
Tekoa. Sa kanilang pag-alis, si Jehoshafat ay tumayo at nagsabi,
"Makinig kayo sa akin, Juda, at kayo na mga naninirahan sa
Jeruslaem! Magtiwala kayo kay Yahweh, ang inyong Diyos, at
kayo ay tutulungan. Magtiwala kayo sa kaniyang mga propeta,

at kayo ay magtatagumpay." 21 Nang masabihan niya ang mga
tao, itinalaga niya ang mga aawit kay Yahweh at magpupuri
para sa kaniyang banal na kaluwalhatian, na mauuna bago ang
mga hukbo, at magsasabi, "Pasalamatan si Yahweh; dahil ang
kaniyang tipan ng katapatan mananatili magpakailanman." 22
Nang nagsimula silang umawit at magpuri, nagtalaga si Yahweh
ng mga kalalakihang lihim na sasalakay sa mga tao ng Ammon,
Moab, at Bundok ng Seir na paparating laban sa Juda. Sila ay
natalo. 23 Dahil ang mga tao ng Ammon at Moab ay dumating
upang labanan ang mga naninirahan sa Bundok ng Seir, upang
tuluyan silang patayin at wasakin. Nang matapos sila sa mga
naninirahan ng Bundok ng Seir, nagtulungan silang lahat upang
wasakin ang bawat isa. 24 Nang makarating ang Juda sa
isang lugar kung saan natatanaw ang disyerto, nakita nila ang
mga hukbo. Sila ay patay na, nakahandusay sa lupa; walang
nakaligtas. 25 Nang lumapit si Jehoshafat at ang kaniyang mga
tao upang mangsamsam sa kanila, nakita nila ang napakaraming
kayamanan at mahahalagang hiyas na kanilang sinamsam
para sa kanilang mga sarili, higit pa sa kaya nilang buhatin.
Umabot sila ng tatlong araw upang makuha ang mga nasamsam,
napakarami nito. 26 Sa ika-apat na araw, nagtipun-tipon sila sa
lambak ng Beracah. Doon sila nagpuri kay Yahweh, kaya ang
pangalan ng lugar na iyon ay "Lambak ng Beracah" hanggang sa
araw na ito. 27 Pagkatapos, sila ay bumalik, bawat kalalakihan
ng Juda at Jerusalem, at sa pangunguna sa kanila ni Jehoshafat
sila ay bumalik sa Jerusalem ng may galak; sapagkat pinagalak
sila Yahweh sa kanilang mga kaaway. 28 Dumating sila sa
Jerusalem at sa tahanan ni Yahweh na may mga lira, alpa, at
trumpeta. 29 Ang malaking takot sa Diyos ay nasa lahat ng

kaharian ng mga bansa nang kanilang marinig na si Yahweh ang
nakipaglaban sa mga kaaway ng Israel. **30** Kaya ang kaharian
ni Jehoshafat ay tahimik, sapagkat binigyan siya ng Diyos ng
kapayapaan sa palibot niya. **31** Si Jehoshafat ang naghari sa
Juda: siya ay nasa tatlumput' limang taong gulang nang siya ay
nagsimulang maghari, at naghari siya sa Jerusalem sa loob ng
dalawamput' limang taon. Ang pangalan ng kaniyang ina ay
Azuba, ang babaeng anak ni Silhi. **32** Lumakad siya sa mga
kaparaanan ni Asa, ang kaniyang ama; hindi niya tinalikuran
ang mga ito; ginawa niya kung ano ang tama sa paningin ni
Yahweh. **33** Gayunman, ang mga altar ay hindi pa inaalis o ni
hindi pa itinuon ng mga tao ang kanilang mga puso sa Diyos
ng kanilang mga ninuno. **34** Para sa iba pang mga bagay
tungkol kay Jehoshafat, mula una at hanggang sa huli, tingnan,
nakasulat ito sa kasaysayan ni Jehu na lalaking anak ni Hanani,
na nakatala sa Aklat ng mga Hari ng Israel. **35** Pagkatapos nito,
si Jehoshafat, ang hari ng Juda ay nakipagkasundo kay Ahazias,
ang hari ng Israel, na nagsasagawa ng labis na kasamaan. **36**
Nakipagkasundo siya sa kaniya upang gumawa ng mga barkong
pangkaragatan. Ginawa nila ang mga barko sa Ezion-geber.
37 At si Eliezer, ang lalaking anak ni Dodavahu sa Maresa ay
nagpahayag ng propesiya laban kay Jehoshafat; sinabi niya,
“Dahil nakipagkasundo ka kay Ahazias, winasak ni Yahweh ang
inyong mga ginawa.” Winasak ang mga barko kaya hindi sila
nakapaglayag.

21 Si Jehoshafat ay namahinga kasama ang kaniyang mga
ninuno at inilibing kasama nila sa lungsod ni David; si Jehoram,
na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari. **2** Si
Jehoram ay may mga kapatid na lalaki, ang mga lalaking anak ni

Jehoshafat ay sina Azarias, Jehiel, Zacarias, Azarias, Micael at
Sefatias. Ang lahat ng ito ay mga lalaking anak ni Jehoshafat na
hari ng Israel. **3** Binigyan sila ng kanilang ama ng mga malalaking
handog na pilak, ginto, at iba pang mga mahahalagang bagay,
at gayundin ang mga matitibay na lungsod sa Juda; gayunman,
ibinigay niya ang trono kay Jehoram dahil siya ang panganay. **4**
Ngayon, nang si Jehoram ay naghari sa kaharian ng kaniyang
ama at matatag na itinalaga ang kaniyang sarili bilang hari,
pinatay niya ang lahat ng kaniyang mga kapatid na lalaki gamit
ang tabak, at ang lahat din na iba pang mga pinuno ng Israel. **5**
Si Jehoram ay nasa tatlumpu't dalawang taong gulang nang siya
ay nagsimulang maghari, at naghari siya ng walong taon sa
Jerusalem. **6** Siya ay lumakad sa mga kaparaanan ng mga
hari ng Israel gaya ng ginagawa ng sambahayan ni Ahab;
dahil nasa kaniya ang babaeng anak ni Ahab bilang kaniyang
asawa; at ginawa niya kung ano ang masama sa paningin
ni Yahweh. **7** Gayunman, ayaw ni Yahweh na wasakin ang
sambahayan ni David, dahil sa kasunduan na kaniyang ginawa
kay David; siya ay nangako na lagi siyang bibigyan ng buhay at
ang kaniyang mga kaapu-apuhan. **8** Sa mga araw ni Jehoram,
naghimagsik ang Edom mula sa kapangyarihan ng Juda, at
nagtalaga sila ng kanilang sariling hari. **9** At tumawid si Jehoram
kasama ang kaniyang mga pinuno at ang lahat ng kaniyang
karwahe. Nangyari na, siya bumangon nang gabi at sinalakay
ang mga Edom na pumalibot sa kaniya at ang mga pinuno
ng mga karwahe. **10** Kaya nagrebelde ang Edom mula sa
kapangyarihan ng Juda hanggang sa araw na ito. Sumabay ding
naghimagsik ang Libna mula sa kaniyang kapangyarihan, dahil
si Jehoram ay tumalikod kay Yahweh, ang Diyos ng kaniyang

mga ninuno. 11 Dagdag pa nito, nagtayo rin si Jehoram ng mga
dambana sa mga bundok ng Juda; Pinakilos niya ang mga
naninirahan sa Jerusalem na tulad ng isang nagbebenta ng aliw.
Sa ganitong paraan, iniligaw niya ang Juda. 12 Isang liham mula
kay propetang Elias ang dumating para kay Jehoram. Sabi sa
liham, "Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos ni David na iyong
ninuno: Dahil hindi ka lumakad sa kaparaanan ni Jehoshafat
na iyong ama, o sa kaparaanan ni Asa na hari ng Juda, 13
sa halip ay lumakad ka sa kaparaanan ng mga hari ng Israel,
at nagdulot sa Juda at ang mga naninirahan sa Jerusalem
upang kumilos na gaya ng nagbebenta ng aliw, na tulad ng
ginawa ng tahanan ni Ahab, at dahil pinatay mo rin gamit ng
tabak ang iyong mga lalaking kapatid sa pamilya ng iyong ama,
ang mga kalalakihan na mas mabuti kaysa sa iyong sarili, 14
tingnan mo, ipapadanas ni Yahweh ang matinding salot sa iyong
mga tao, mga anak, mga asawa at ang lahat ng iyong mga
kayamanan. 15 Magkakaroon ka ng malubhang sakit dahil sa
isang karamdaman sa iyong bituka, hanggang sa lumabas ang
iyong bituka dahil sa sakit, araw-araw." 16 Inudyukan ni Yahweh
ang mga espiritu ng mga Filisteo at ng mga Arabo na malapit sa
Etiopia upang labanan si Jehoram. 17 Sinalakay nila ang Juda,
nilusob ito at kinuha ang lahat ng kayamanan na natagpuan sa
sambahayan ng hari. Kinuha rin nila ang kaniyang mga anak na
lalaki at ang kaniyang mga asawa. Walang naiwan na lalaking
anak sa kaniya maliban kay Ahazias, ang kaniyang bunsong
anak. 18 Matapos ang lahat ng ito, binigyan siya ni Yahweh ng
isang hindi malunasang karamdaman sa kaniyang bituka. 19
At nangyari na sa takdang panahon, pagkalipas ng dalawang
taon, ang kaniyang bituka ay lumabas dahil sa kaniyang sakit at

namatay siya dahil sa malubhang karamdaman. Ang kaniyang
mga tao ay hindi nagsunog bilang parangal sa kaniya gaya ng
kanilang ginawa para sa kaniyang mga ninuno. **20** Nagsimula
siyang maghari nang siya ay tatlumpu't dalawang taong gulang;
naghari siya sa Jerusalem ng walong taon at namatay siya nang
walang nagdalamhati. Siya ay kanilang inilibing sa lungsod ni
David, ngunit hindi sa mga libingan ng mga hari.
22 Hinirang ng mga naninirahan sa Jerusalem si Ahazias na
bunsong anak ni Jehoram bilang hari kapalit niya; sapagkat
pinatay ng pangkat ng mga kalalakihang dumating sa kampo na
kasama ng mga Arabo ang kaniyang mga nakatatandang anak
na lalaki. Kaya naging hari si Ahazias na anak ni Jehoram na
hari ng Juda. **2** Apatnapu't dalawang taong gulang si Ahazias
nang siya ay nagsimulang maghari; naghari siya ng isang taon
sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Atalia; siya
ang babaeng anak ni Omri. **3** Siya ay lumakad din sa mga
kaparaanan ng sambahayan ni Ahab dahil ang kaniyang ina ang
tagapayo sa paggawa ng mga masasamang bagay. **4** Ginawa ni
Ahazias ang mga masasamang bagay sa paningin ni Yahweh,
tulad ng mga ginagawa ng sambahayan ni Ahab dahil sila ang
kaniyang mga naging tagapayo matapos mamatay ang kaniyang
ama, sa kaniyang pagkawasak. **5** Sinunod din niya ang kanilang
mga payo; sumama siya kay Joram na lalaking anak ni Ahab na
hari ng Israel, upang labanan si Hazael na hari ng Aram, sa
Ramot-gilead. Nasugatan ng mga taga-Aram si Joram. **6** Si
Joram ay bumalik sa Jezreel upang magamot ang kaniyang mga
sugat na kaniyang nakuha sa Ramah, nang lumaban siya kay
Hazael na hari ng Aram. Kaya si Ahazias na lalaking anak ni
Jehoram na hari ng Juda ay bumaba sa Jezreel upang makita si

Joram na lalaking anak ni Ahab, dahil si Joram ay sugatan. **7**
Ngayon, ang pagkawasak ni Ahazias ay kalooban ng Diyos sa
pamamagitan ng pagbisita ni Ahazias kay Joram. Nang siya ay
dumating, pumunta siya kasama ni Jehoram upang salakayin si
Jehu na lalaking anak ni Namsi, ang pinili ni Yahweh upang
wasakin ang sambahayan ni Ahab. **8** Nangyari nga, nang dala-
dala ni Jehu ang kahatulan sa sambahayan ni Ahab, natagpuan
niya ang mga pinuno ng Juda at ang mga lalaking anak ng
kapatid ni Ahazias na naglilingkod kay Ahazias. Sila ay pinatay
ni Jehu. **9** Hinanap ni Jehu si Ahazias; nahuli nilang nagtatago
siya sa Samaria, dinala siya kay Jehu at siya ay pinatay. At
siya ay kanilang inilibing, dahil sinabi nila, "Siya ay anak ni
Jehoshafat, na buong pusong sumunod kay Yahweh." Kaya ang
sambahayan ni Ahazias ay wala nang kapangyarihan upang
mamuno sa kaharian. **10** Ngayon, nang makita ni Atalia, ang ina
ni Ahazias, na patay na ang kaniyang anak, kumilos siya at
pinatay ang lahat ng anak ng hari sa sambahayan ng Juda. **11**
Ngunit si Jehosabet, isang babaeng anak ng hari ay kinuha
si Joas, isang lalaking anak ni Ahazias, at matapang niyang
tinakas mula sa mga anak ng hari na pinatay. Inilagay siya sa
isang silid kasama ang kaniyang tagapag-alaga. Kaya itinago
siya ni Jehosabet, isang babaeng anak ni Haring Jehoram, at
asawa ng paring si Joiada (sapagkat siya ay kapatid ni Ahazias),
mula kay Atalia, kaya hindi siya napatay ni Atalia. **12** Siya ay
kasama nila, nakatago sa bahay ng Diyos sa loob ng anim na
taon, habang si Atalia ang namumuno sa buong lupain.

23 Sa ika-pitong taon, naging makapangyarihan si Joiada.
Nakipagkasundo siya sa mga pinuno ng hukbo ng daan-daan,
sina Azarias na anak na lalaki ni Jeroham, Ismael na anak na

lalaki ni Jehohanan, Azarias na anak na lalaki ni Obed, Maasias
na anak na lalaki ni Adaya at si Elisafat na anak na lalaki ni Zicri.
2 Nilibot nila ang Juda at tinipon ang mga Levita mula sa lahat ng
lungsod ng Juda, gayundin ang mga pinuno ng mga sinaunang
sambahayan ng Israel, at nakarating sila sa Jerusalem. **3**
Nakipagkasundo ang buong kapulungan sa hari sa tahanan ng
Diyos. Sinabi ni Joiada sa kanila," Tingnan ninyo, maghahari
ang anak ng hari, gaya ng sinabi ni Yahweh tungkol sa mga
kaapu-apuhan ni David. **4** Ito ang dapat ninyong gawin: ang
ikatlong bahagi ng mga pari at ng mga Levita na pupunta upang
maglingkod sa Araw ng Pamamahinga ay magiging mga bantay
sa mga pintuan. **5** Ang isa pang ikatlong bahagi ay sa bahay ng
hari; at ang natirang ikatlo ay sa Saligang Tarangkahan. Ang
lahat ng tao ay pupunta sa patyo ng tahanan ni Yahweh. **6**
Walang papasok sa tahanan ni Yahweh, maliban sa mga pari at
mga Levita na naglilingkod; dapat silang pumasok, sapagkat
naitalaga sila para sa kanilang gawain sa ngayon. Dapat nilang
sundin ang lahat ng utos ni Yahweh. **7** Dapat palibutan ng mga
Levita ang hari sa lahat ng mga panig, ang bawat tao ay may
sandata sa kanilang kamay. Patayin ang sinumang papasok
sa tahanan. Samahan ninyo ang hari kapag siya ay papasok
at kapag siya ay lalabas." **8** Kaya naglingkod ang mga Levita
at lahat ng Juda sa bawat kaparaanang iniutos ng pari na si
Joiada. Isinama ng bawat isa ang kanilang mga tauhan, sila
na papasok upang maglingkod sa Araw ng Pamamahinga,
at sila na aalis sa paglilingkod sa Araw ng Pamamahinga;
sapagkat hindi pinauwi ni Joiada ang kanilang mga pangkat. **9**
At binigyan ni Joiada na pari ang mga pinuno ng hukbo ng mga
sibat, at mga maliliit at malalaking panangga, na pag-aari ni

haring David, na nasa tahanan ng Diyos. **10** Inilagay ni Joiada
ang lahat ng kawal, ang bawat isa sa kanila ay may hawak
na sandata, mula sa kanang bahagi ng templo hanggang sa
kaliwang bahagi ng templo, sa tabi ng altar at sa templo, na
pinaliligiran ang hari. **11** Pagkatapos, inilabas nila ang anak
na lalaki ng hari, inilagay ang korona sa kaniya at ibinigay ang
kautusan. At ginawa nila siyang hari, at pinahiran siya ni Joiada
at ng kaniyang mga anak. At sinabi nila, "Mabuhay ang hari." **12**
Nang marinig ni Atalia ang ingay ng mga taong tumatakbo at
nagpupuri sa hari, pumunta siya sa mga tao na nasa tahanan ni
Yahweh. **13** At tumingin siya, at masdan, ang hari ay nakatayo
sa kaniyang haligi sa pasukan, at nasa tabi ng hari ang mga
pinuno at mga taga-ihip ng trumpeta. Nagsasaya at umiihip ng
mga trumpeta ang lahat ng tao sa lupain at ang mga mang-
aawit ay tumutugtog ng mga instrumentong pangmusika at
nangunguna sa pagkanta ng papuri. At pinunit ni Atalia ang
kaniyang damit at sumigaw, "Pagtataksil! Pagtataksil!" **14** At
inilabas ni Joiada na pari, ang mga pinuno ng daan-daan na
namumuno sa hukbo at sinabi sa kanila, "Ilabas siya sa gitna ng
mga hanay, patayin sa pamamagitan ng espada ang sinumang
susunod sa kaniya." Sapagkat sinabi ng pari, "Huwag ninyo
siyang patayin sa tahanan ni Yahweh." **15** Kaya nagbigay daan
sila para sa kaniya, at lumabas siya sa daan na Tarangkahan ng
Kabayo papunta sa tahanan ng hari at doon siya ay pinatay nila.
16 At gumawa si Joiada ng isang kasunduan, sa lahat ng tao at
sa hari, na sila ay dapat maging mga tao ni Yahweh. **17** Kaya
pumunta ang lahat ng tao sa bahay ni Baal at giniba ito. Binasag
nila ang mga altar ni Baal, dinurog ang kaniyang mga imahe at
pinatay nila si Matan, ang pari ni Baal, sa harap ng mga altar na

iyon. 18 Nagtalaga si Joiada ng mga opisyal para sa tahanan ni
Yahweh sa ilalim ng kamay ng mga pari, na mga Levita, na
siyang itinalaga ni David sa tahanan ni Yahweh, upang mag-alay
ng mga handog na susunugin kay Yahweh, gaya ng nasusulat
sa kautusan ni Moises, kasama ng pagsasaya at pag-aawitan,
gaya ng ibinigay na tagubilin ni David. 19 Naglagay si Joiada
ng mga bantay sa mga tarangkahan sa tahanan ni Yahweh,
nang sa gayon ay walang sinumang marumi ang makapasok sa.
20 Isinama ni Joiada ang mga pinuno ng daan-daan, ang mga
mararangal na tao, ang mga gobernador ng mga tao, at lahat ng
mga tao sa lupain. Ibinaba niya ang hari mula sa tahanan ni
Yahweh; pumasok ang mga tao sa Mataas na Tarangkahan sa
bahay ng hari at pinaupo ang hari sa trono ng kaharian. 21
Kaya nagalak ang lahat ng mga tao sa lupain at ang lungsod ay
tumahimik. Tungkol naman kay Atalia, siya ay pinatay nila ng
espada.

24 Pitong taong gulang si Joas nang magsimulang maghari;
naghari siya ng apatnapung taon sa Jerusalem. Sibias ang
pangalan ng kaniyang ina na taga-Beer-seba. 2 Ginawa ni Joas
kung ano ang matuwid sa mata ni Yahweh sa lahat ng araw ni
Joiada na pari. 3 Ikinuha siya ni Joiada ng dalawang asawa at
naging ama siya ng mga anak na lalaki at mga babae. 4 At
nangyari pagkatapos nito, na si Joas ay nagpasya na muling
itayo ang tahanan ni Yahweh. 5 Tinipon niya ang mga pari at
mga Levita at sinabi sa kanila, “Pumunta kayo taun-taon sa
mga lungsod ng Juda at kolektahin ang pera mula sa lahat ng
Israelita upang isaayos ang tahanan ng inyong Diyos. Tiyakin
ninyo na masimulan ninyo kaagad.” Noong una, walang ginawa
ang mga Levita. 6 Kaya ipinatawag ng hari si Joiada, ang

pinakapunong pari, at sinabi sa kaniya, “Bakit hindi mo inatasan
ang mga Levita na kunin mula sa Juda at Jerusalem ang buwis
na ipinataw ni Moises, ang lingkod ni Yahweh, at ng kapulungan
ng Israel, para sa tolda ng tipanan?” **7** Sapagkat giniba ng mga
anak ni Atalia, na masamang babae, ang tahanan ng Diyos
at ibinigay sa mga Baal ang lahat ng kagamitan na inilaan sa
tahanan ni Yahweh. **8** Kaya nag-utos ang hari, at gumawa sila
ng isang kaban at inilagay ito sa labas sa may pasukan sa
tahanan ni Yahweh. **9** At gumawa sila ng proklamasyon sa
buong Juda at Jerusalem, para sa mga tao upang dalhin kay
Yahweh ang buwis na ipinataw ni Moises na lingkod ng Diyos sa
Israel sa ilang. **10** Nagalak ang lahat ng pinuno at lahat ng tao
at dinala ang pera at inilagay sa kaban, hanggang sa napuno
nila ito. **11** At nangyari na sa tuwing dinadala ng mga Levita
ang kaban sa mga opisyal ng hari, at sa tuwing nakikita nila na
maaraming perang nasa loob nito, darating ang mga eskriba
ng hari at ang opisyal ng pinakapunong hari, aalisin nila ang
laman ng kaban at dadalhin nila at ibabalik sa kinalalagyan nito.
Ginagawa nila ito araw-araw, at nakakalikom sila ng malaking
halaga ng pera. **12** Ibinigay ng hari at ni Joiada ang pera sa
mga gumawa ng gawaing paglilingkod sa tahanan ni Yahweh.
Umupa ang mga lalaking ito ng mga kantero at mga karpintero
upang ibalik sa dating kalagayan ang tahanan ni Yahweh, at
maging ang mga gumagawa gamit ang bakal at tanso. **13** Kaya
nagtrabaho ang mga manggagawa, at umusad ang gawaing
pag-aayos sa pamamagitan ng kanilang mga kamay; itinayo nila
ang tahanan ng Diyos sa dati nitong disenyo at pinatibay ito. **14**
Nang kanilang matapos, dinala nila ang natirang pera sa hari at
kay Joiada. Ang perang ito ay ginamit sa paggawa ng muwebles

para sa bahay ni Yahweh, mga kasangkapan sa paglilingkod
at paghahandog, mga sandok at mga kasangkapang ginto at
pilak. Patuloy silang nag-alay ng mga handog na susunugin sa
tahanan ni Yahweh sa lahat ng mga araw ni Joiada. **15** Tumanda
si Joiada at napuspos ng mga araw, at siya ay namatay. Siya
ay 130 taong gulang nang siya mamatay. **16** Siya ay inilibing
nila sa lungsod ni David kasama ng mga hari, dahil mabuti ang
ginawa niya sa Israel, sa Diyos, at sa tahanan ng Diyos. **17**
Ngayon pagkatapos ng kamatayan ni Joiada, nagpunta ang mga
pinuno ng Juda at pinarangalan ang hari. At nakinig sa kanila
ang hari. **18** Pinabayaan nila ang tahanan ni Yahweh, ang Diyos
ng kanilang mga ninuno, at sinamba ang mga diyos na Ashera
at ang mga diyus-diyosan. Dumating ang galit ng Diyos sa Juda
at Jerusalem dahil sa kanilang maling gawain. **19** Gayunman,
nagpadala siya ng mga propeta sa kanila upang muli silang
ibalik sa kaniya, kay Yahweh. Nagpatotoo ang mga propeta
laban sa mga tao, ngunit ayaw nilang makinig. **20** Dumating ang
Espiritu ng Diyos kay Zacarias na anak ng paring si Joiada.
Tumayo si Zacarias sa itaas ng mga tao at sinabi sa kanila, “Ito
ang sinasabi ng Diyos, 'Bakit ninyo nilalabag ang mga kautusan
ni Yahweh, nang sa gayon hindi kayo sumagana? Yamang
tinalikuran na ninyo si Yahweh, tinalikuran rin niya kayo.'” **21**
Ngunit nagsabuwatan sila laban sa kaniya at sa utos ng hari,
siya ay binato nila ng mga bato sa patyo ng tahanan ni Yahweh.
22 Sa paraang ito, pinagsawalang-bahala ni haring Joas ang
kabaitan na ginawa sa kaniya ni Joiada, ang ama ni Zacarias.
Sa halip, pinatay niya ang anak ni Joiada. Nang si Zacarias ay
naghihingalo, kaniyang sinabi, “Makita nawa ito ni Yahweh at
papanagutin ka.” **23** At nangyari, sa katapusan ng taon na ang

hukbo ng Aram ay dumating laban kay Joas. Pumunta sila sa
Juda at Jerusalem, pinatay nila lahat ng mga pinuno ng mga tao
at ipinadala ang lahat ng kanilang ninakaw sa hari ng Damasco.
24 Pumunta ang hukbo ng mga Arameo na may munting bilang,
ngunit ibinigay sa kanila ni Yahweh ang katagumpayan laban
sa isang nakapalaking hukbo dahil tinalikuran ng taga-Juda si
Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno. Sa paraang ito,
ang mga Arameo ang nagdala ng hatol kay Joas. **25** Nang
nakaalis na ang mga Arameo, malubhang nasugatan si Joas.
Nagsabuwatan ang kaniyang sariling mga lingkod laban sa
kaniya dahil sa pagpatay sa mga anak ng paring si Joiada. Siya
ay pinatay nila sa kaniyang higaan, at namatay siya. Siya ay
inilibing nila sa lungsod ni David, ngunit hindi sa mga libingan ng
mga hari. **26** Ito ang mga taong nagsabuwatan laban sa kaniya,
si Sabad na anak ni Simeat na Ammonita at si Jehosabad na
anak ni Simrit na Maobita. **27** Ngayon ang kasaysayan tungkol
sa kaniyang mga anak, ang mahalagang mga propesiya na
sinabi tungkol sa kaniya, at ang muling pagtatayo ng tahanan ng
Diyos, tingnan, nakasulat ang mga ito sa Ang Paliwanag sa
Aklat ng mga Hari. At si Amazias na kaniyang anak ang pumalit
sa kaniya bilang hari.

25 Dalawamput-limang taong gulang si Amazias nang
magsimula siyang maghari. Naghari siya ng dalawamput-siyam
na taon sa Jerusalem. Joadan ang pangalan ng kaniyang ina
na taga-Jerusalem. **2** Ginawa niya kung ano ang matuwid sa
mata ni Yahweh, ngunit hindi niya ginawa ito nang may ganap
na pusong tapat. **3** At nangyari, nang ganap na matatag ang
kaniyang pamumuno, pinatay niya ang mga lingkod na pumatay
sa kaniyang ama na hari. **4** Ngunit hindi niya pinatay ang mga

anak ng mga pumatay sa kaniyang ama, sa halip ginawa niya
kung ano ang nakasulat sa kautusan, sa aklat ni Moises, gaya
ng iniutos ni Yahweh, “Ang mga ama ay hindi dapat mamatay
para sa kanilang mga anak, at hindi rin dapat mamatay ang
mga anak para sa mga ama. Sa halip, ang bawat tao ay dapat
mamatay para sa kaniyang sariling kasalanan.” **5** Bukod dito,
tinipon ni Amazias ang mga taga-Juda at itinala sila ayon sa
mga bahay ng kanilang mga ninuno, sa ilalim ng mga pinuno
ng hukbong libu-libo at mga pinuno ng hukbong daan-daan,
ang lahat ng taga-Juda at taga-Benjamin. Sila ay binilang niya
mula dalawampung taong gulang at pataas at may 300, 000 na
piling lalaki na may kakayahang sumabak sa digmaan, at may
kakayahang humawak ng sibat at panangga. **6** Umupa din siya
ng 100, 000 na mga lalaking mandirigmang mula sa Israel ng
nagkakahalaga ng sandaang talento ng pilak. **7** Ngunit pumunta
sa kaniya ang isang lingkod ng Diyos at sinabi, “Hari, huwag
mong pasamahin sa iyo ang hukbo ng Israel, sapagkat hindi
kasama ng Israel si Yahweh, wala sa mga tao ng Efraim. **8**
Ngunit kahit na pumunta ka nang may katapangan at kalakasan
sa labanan, pababagsakin ka ng Diyos sa harap ng kaaway
sapagkat may kapangyarihan ang Diyos na tumulong at may
kapangyarihang magpabagsak.” **9** Sinabi ni Amazias sa lingkod
ng Diyos, “Ngunit ano ang aming gagawin sa isandaang talento
na aking ibinigay sa hukbo ng Israel?” Sumagot ang lingkod ng
Diyos, “Kaya ni Yahweh na bigyan ka ng higit pa roon.” **10** Kaya
inihiwalay ni Amazias ang hukbong sasama sa kaniya mula
sa Efraim, sila ay muli niyang pinauwi. Kaya lubhang sumiklab
ang kanilang galit laban sa Juda at sila ay umuwi nang may
matinding galit. **11** Tumapang si Amazias at pinangunahan ang

kaniyang mga tao na pumunta sa lambak ng Asin. Doon niya
tinalo ang sampung-libong mga lalaki ng Seir. **12** Dinala ng
hukbo ng Juda ang sampung-libong buhay na lalaki. Sila ay
dinala nila sa tuktok ng bangin at inihulog sila mula doon, at
silang lahat ay nagkabali-bali. **13** Ngunit ang mga lalaki ng
hukbong pinauwi ni Amazias upang hindi sila sumamama sa
kaniya sa labanan, ay nilusob ang mga lungsod ng Juda mula sa
Samaria hanggang sa Bet-horon. Pinatay nila ang tatlong-libong
tao at maraming ninakaw. **14** Ngayon nangyari na pagkatapos
bumalik si Amazias mula sa pagpatay sa mga Edomita, dinala
niya ang mga diyos ng mga tao ng Sier at itinayo niya ang
mga ito upang maging kaniyang mga diyos. Yumuko siya sa
harap ng mga ito at nagsunog ng insenso para sa mga ito.
15 Kaya sumiklab ang galit ni Yahweh laban kay Amazias.
Nagpadala siya ng isang propeta sa kaniya, na nagsabi, “Bakit
mo sinamba ang mga diyos ng mga tao na hindi man lamang
nakapagligtas ng sarili nitong mga tao laban sa iyong mga
kamay?” **16** At nangyari na habang kinakausap siya ng propeta,
sinabi sa kaniya ng hari, “Ginawa ka ba naming tagapayo ng
hari? Tumigil ka. Bakit ka kailangan patayin?” At tumigil ang
propeta at sinabi, “Alam kong nagpasya ang Diyos na wasakin
ka dahil ginawa mo ito at hindi ka nakinig sa aking payo.” **17**
Pagkatapos, sumangguni si Amazias na hari ng Juda sa mga
tagapayo at nagpadala ng mga mensahero kay Joas na hari ng
Israel na anak ni Joahaz na anak ni Jehu, nagsasabi, “Halika,
magharapan tayo sa isang labanan.” **18** Ngunit nagpadala din
ng mga mensahero si Joas na hari ng Israel kay Amazias na
hari ng Juda, nagsasabi, “Nagpadala ang isang dawag na nasa
Lebanon ng isang mensahe sa isang sedar na nasa Lebanon,

nagsasabi, 'Ibigay mo ang iyong anak na babae upang maging
asawa ng aking anak,' ngunit dumaan ang isang mabangis na
hayop sa Lebanon at tinapakan ang dawag. **19** Sinabi mo,
'Tingnan mo, napabagsak ko ang Edom' at itinaas ka ng iyong
puso. Magmalaki ka sa iyong tagumpay ngunit manatili ka sa
tahanan, sapagkat bakit mo ipapahamak at ibabagsak ang iyong
sarili, ikaw at ang Juda na kasama mo?" **20** Ngunit hindi nakinig
si Amazias dahil ang kaganapang ito ay mula sa Diyos, upang
maipasakamay niya ang mga tao ng Juda sa kanilang mga
kaaway dahil humingi sila ng payo sa mga diyos ng Edom. **21**
Kaya lumusob si Joas na hari ng Israel, siya at si Amazias na
hari ng Juda ay nagsagupaan sa Beth-semes na sakop ng Juda.
22 Bumagsak ang Juda sa harap ng Israel at tumakas papunta
sa mga tahanan ang bawat lalaki. **23** Binihag ni Joas na hari ng
Israel si Amazias na hari ng Juda na anak ni Joas, na anak ni
Ahazias, sa Beth-Semes. Siya ay dinala niya sa Jerusalem at
giniba ang pader ng Jerusalem mula sa Tarangkahan ng Efraim
hanggang sa Tarangkahan sa Sulok, apatnaraang kubit ang
layo. **24** Kinuha niya lahat ng ginto at pilak, lahat ng kagamitan
na matatagpuan sa tahanan ng Diyos na kay Obed-Edom, at
ang mahahalagang mga kagamitan sa tahanan ng hari, kasama
ang mga bihag at bumalik sa Samaria. **25** Nabuhay si Amazias
na hari Juda na anak ni Joas, ng labing-limang taon pagkatapos
ng kamatayan ni Joas na hari ng Israel na anak ni Joahas. **26**
Ang ibang mga bagay tungkol kay Amazias sa simula hanggang
sa kahuli-hulihan, hindi ba nakasulat ang mga ito sa Ang Aklat
ng mga Hari ng Juda at Israel? **27** Ngayon, mula sa panahon
na tumalikod si Amazias sa pagsunod kay Yahweh, sinimulan
nilang gumawa ng sabuwatan laban sa kaniya sa Jerusalem.

Tumakas siya patungong Laquis, ngunit nagpadala sila ng mga
tao na susunod sa kaniya sa Laquis at pinatay siya doon. **28**
Siya ay ibinalik nilang nakasakay sa mga kabayo at inilibing siya
kasama ng kaniyang mga ninuno sa Lungsod ng Juda.

26 Kinuha ng lahat ng tao ng Juda si Uzias na labing-anim
na taong gulang, at ginawa siyang hari na kapalit ng kaniyang
ama na si Amazias. **2** Siya ang muling nagtayo ng Elat at
pinanumbalik ito sa Juda. Pagkatapos mamatay ang hari. **3**
Si Uzias ay labing-anim na taong gulang nang magsimula
siyang maghari. Naghari siya ng limampu't dalawang taon sa
Jerusalem. Jecolias ang pangalan ng kaniyang ina, na mula sa
Jerusalem. **4** Ginawa niya kung ano ang matuwid sa mata ni
Yahweh, sinusunod niya ang lahat ng halimbawa ng kaniyang
ama na si Amazias. **5** Inilaan niya ang kaniyang sarili upang
hanapin ang Diyos sa mga araw ni Zacarias, na siyang nagbigay
sa kaniya ng mga tagubilin para sa pagsunod sa Diyos. Habang
hinahanap niya si Yahweh, pinagpala siya ng Diyos. **6** Lumabas
si Uzias at nakipaglaban sa mga Filisteo. Giniba niya ang mga
pader sa lungsod ng Gat, Jabne at Asdod. Nagtayo siya ng mga
lungsod sa bansa ng Asdod at sa mga Filisteo. **7** Tinulungan
siya ng Diyos laban sa mga Filisteo, laban sa mga Arabo na
nakatira sa Gurbaal at laban sa mga Meunita. **8** Nagbigay
ang mga Ammonita ng kayamanang parangal kay Uzias at
lumaganap ang kaniyang katanyagan sa ibang mga lupain,
maging sa hangganan ng Ehipto, sapagkat siya ay naging
lubos na makapangyarihan. **9** Dagdag pa rito, nagtayo si Uzias
ng mga tore sa Jerusalem sa may Tarangkahan sa Sulok, sa
Tarangkahan sa Lambak at sa paikot ng pader at pinatibay ang
mga ito. **10** Nagtayo siya ng mga toreng bantayan sa ilang at

naghukay ng maraming balon, sapagkat marami siyang mga
baka sa mababang lugar gayon din sa mga kapatagan. Mayroon
siyang mga magsasaka at mga nagtatanim ng ubas sa mga
burol sa bansa at sa mabungang mga bukirin, sapagkat mahal
niya ang pagsasaka. **11** Bukod dito, si Uzias ay mayroong isang
hukbo ng mga lalaking mandirigma na nagpunta sa digmaan na
nakapangkat na binuo sa pamamagitan ng kanilang bilang na
binilang ni Jeiel, ang eskriba at Maaseias, ang pinuno, sa ilalim
ng pamumuno ni Hananias, ang isa sa mga tagapag-utos ng
hari. **12** Ang buong bilang ng mga pangulo ng mga sinaunang
sambahayan ay 2, 600 na mandirigmang mga lalaki. **13** Sa ilalim
ng kanilang kamay ay isang hukbong 307, 500 na mga lalaki, na
nakidigma na may malakas na kapangyarihan upang tulungan
ang hari laban sa kaaway. **14** Naghanda si Uzias para sa kanila,
para sa lahat ng hukbo, ng mga panangga, mga sibat, mga
helmet, mga baluti, mga pana at mga bato para sa tirador. **15**
Nagtayo siya sa Jerusalem ng mga makina na inimbento ng
mga bihasang lalaki upang ilagay sa mga tore at sa mga kuta,
kung saan papana ng mga pana at ng mga malalaking bato.
Lumaganap sa malayong mga lupain ang kaniyang katanyagan,
sapagkat siya ay lubos na tinulungan hanggang sa siya ay
naging lubos na makapangyarihan. **16** Ngunit nang naging
makapangyarihan si Uzias, nagmataas ang kaniyang puso kaya
siya gumawa ng masama. Sumuway siya laban kay Yahweh,
ang kaniyang Diyos, sapagkat pumasok siya sa tahanan ni
Yahweh upang magsunog ng insenso sa altar ng insenso. **17**
Sinundan siya ni paring Azarias at kasama niya ang walumpung
matatapang na pari ni Yahweh. **18** Pinigilan nila si haring Uzias
at sinabi sa kaniya, “Hindi ito para sa iyo, Uzias, na magsunog

ng insenso para kay Yahweh, kundi para sa mga pari, ang mga
kaapu-apuhan ni Aaron na siyang itinalaga kay Yahweh na
magsunog ng insenso. Lumabas ka sa banal na lugar, sapagkat
sumuway ka. Dahil dito, wala kang magiging karangalan mula
kay Yahweh na Diyos." **19** At nagalit si Uzias. May hawak siyang
insensaryo sa kaniyang kamay upang magsunog ng insenso.
Habang nagagalit siya sa mga pari, may tumubong ketong sa
kaniyang noo sa harap ng mga pari sa tahanan ni Yahweh sa
tabi ng altar ng insenso. **20** Tiningnan siya ng pinakapunong pari
na si Azarias at ng lahat ng mga pari, at tingnan, siya ay may
ketong sa kaniyang noo. Siya ay agad nilang pinalabas mula
doon. Sa katunayan, nagmadali siyang lumabas dahil hinampas
siya ni Yahweh. **21** Si haring Uzias ay isang ketongin hanggang
sa araw ng kaniyang kamatayan, at tumira sa isang hiwalay na
bahay, sapagkat siya ay isang ketongin, sapagkat pinaalis siya
mula sa tahanan ni Yahweh. Ang kaniyang anak na si Jotam
ang namahala sa tahanan ng hari at namuno sa mga tao sa
lupain. **22** Ang iba pang mga bagay tungkol kay Uzias sa simula
hanggang sa kahuli-hulihan ay isinulat ni propetang Isaias na
anak ni Amos. **23** Namatay si Uzias at inilibing siya kasama ng
kaniyang mga ninuno sa isang lupang libingan na pag-aari ng
mga hari sapagkat sabi nila, "Siya ay ketongin." Si Jotam, ang
kaniyang anak, ang pumalit sa kaniya bilang hari.

27 Si Jotam ay dalawampu't limang taong gulang nang
magsimula siyang maghari at naghari siya sa Jerusalem ng
labing-anim na taon. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Jerusa;
siya ang anak na babae ni Zadok. **2** Ginawa niya ang tama sa
mga mata ni Yahweh, sinusunod ang lahat ng halimbawa ng
kaniyang amang si Uzias. Pinigilan din niyang pumunta sa loob

ng templo ni Yahweh. Ngunit patuloy pa rin ang mga tao sa
kanilang mga masasamang gawain. 3 Itinayo niya ang mataas
na tarangkahan sa tahanan ni Yahweh, at sa burol ng Ofel ay
nagtayo pa siya ng marami. 4 Bukod pa roon, nagtayo siya
ng mga lungsod sa maburol na bahagi ng Juda, at nagtayo
siya ng mga kastilyo at mga tore sa kagubatan. 5 Lumaban
din siya sa hari ng Ammon at tinalo sila. Sa taon ding iyon,
nagbigay sa kaniya ng isandaang talento ng pilak ang mga
Ammonita, sampung libong sukat ng trigo, sampung libong sukat
ng sebada. Patuloy na nagbigay sa kaniya ang mga Ammonita
sa ikalawa at ikatlong taon. 6 Kaya naging makapangyarihan si
Jotam dahil lumakad siya ng may katatagan kay Yahweh na
kaniyang Diyos. 7 At sa iba pang mga bagay tungkol kay Jotam,
lahat ng kaniyang pakikipagdigma at pamumuhay, tingnan ninyo,
nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga Hari ng Israel at Juda. 8
Siya ay dalawampu't limang taong gulang nang magsimulang
maghari at naghari siya sa Jerusalem sa loob ng labing-anim na
taon. 9 Si Jotam ay namatay at siya ay kanilang inilibing sa
lungsod ni David. Si Ahaz, na kaniyang anak ang pumalit sa
kaniya bilang hari.

28 Si Ahaz ay dalawampung taong gulang nang magsimula
siyang maghari at naghari siya sa Jerusalem ng labing-anim
na taon. Hindi niya ginawa ang tama sa mga mata ni Yahweh,
katulad ng ginawa ni David na kaniyang ninuno. 2 Sa halip,
lumakad siya sa mga pamamaraan ng mga hari ng Israel,
gumawa rin siya ng mga metal na imahen para sa mga Baal.
3 Bukod pa roon, nagsunog siya ng insenso sa lambak ng
Ben Hinom at inialay niya ang mga anak niya bilang mga alay
na susunugin, alinsunod sa kalapastanganan ng mga lahing

pinalayas ni Yahweh bago dumating ang mga Israelita. 4 Nag-
alay at nagsunog siya ng insenso sa mga dambana, sa mga
burol, at sa ilalim ng bawat luntiang puno. 5 Kaya ipinasakamay
siya ni Yahweh na Diyos ni Ahaz sa hari ng Aram. Tinalo siya ng
mga Arameo at kinuha mula sa kaniya ang napakalaking bilang
ng mga bilanggo at dinala sila sa Damasco. Napasakamay din si
Ahaz sa hari ng Israel, na tumalo sa kaniya sa isang matinding
labanan. 6 Si Peka na anak ni Remalias ay nakapatay ng 120,
000 na mga kawal sa Juda sa loob ng isang araw, lahat ng
mga matatapang nilang kawal, dahil tinalikuran nila si Yahweh,
ang Diyos ng kanilang mga ninuno. 7 Pinatay ni Zicri na isang
malakas na lalaki mula sa Efraim si Maasias na anak na lalaki
ng hari, si Azrikam na tagapamahala sa palasyo, at si Elkana na
kanang kamay ng hari. 8 Nagdala ng mga bihag ang hukbo ng
Israel mula sa 200, 000 na asawang babae ng kanilang mga
kamag-anak, mga anak na lalaki at babae. Marami rin silang
sinamsam na dinala nila pabalik sa Samaria. 9 Ngunit naroon
ang isang propeta ni Yahweh, Oded ang kaniyang pangalan.
Siya ay lumabas upang salubungin ang hukbo na papasok sa
Samaria. Sinabi niya sa kanila, “Dahil nagalit si Yahweh sa Juda,
ang Diyos ng inyong mga ninuno, ipinasakamay niya sila sa
inyo. Ngunit pinagpapatay ninyo sila sa galit na abot hanggang
langit. 10 At ngayon, gusto pa ninyong gawing alipin ang mga
kalalakihan at kababaihan ng Juda at Jerusalem. Ngunit hindi ba
kayo mismo ay nagkasala kay Yahweh na inyong Diyos? 11
Makinig kayo ngayon sa akin: ibalik ninyo ang mga bilanggo
na inyong binihag mula sa inyong mga kapatid, sapagkat ang
matinding poot ni Yahweh ay nasa inyo.” 12 Pagkatapos, may
ilang pinuno ng Efraim ang tumayo laban sa mga bumalik

mula sa digmaan, ang mga lalaking sina Azarias na anak ni
Johanan, si Berquias na anak ni Mesillemot, si Jehizkias na
anak ni Sallum at si Amasa na anak ni hadlai. **13** Sinabi nila
sa kanila, "Hindi ninyo dapat dalhin ang mga bilanggo rito,
sapagkat ang gusto ninyo ay isang bagay na magdadala sa
atin ng kasalanan laban kay Yahweh na magdaragdag sa ating
mga kasalanan at mga paglabag; sapagkat napakalaki ng ating
paglabag at mayroong matinding poot laban sa Israel." **14** Kaya
iniwan ng mga kawal ang mga bilanggo at ang mga sinamsam
sa harapan ng mga pinuno at sa buong kapulungan. **15** Ang
mga lalaking itinalaga ay tumayo at kinuha ang mga bilanggo at
dinamitan ang mga walang kasuotan mula sa mga nasamsam.
Dinamitan nila sila at binigyan sila ng sandalyas. Binigyan sila
ng makakain at inumin. Ginamot nila ang kanilang mga sugat
at isinakay ang mga nanghihina sa mga asno. Ibinalik sila sa
kanilang mga pamilya sa Jerico, (na tinatawag na lungsod ng
mga Palma). Pagkatapos bumalik sila sa Samaria. **16** Nang mga
panahong iyon, nagpadala si Haring Ahaz ng mga mensahero
sa mga hari ng Asiria upang pakiusapan silang tulungan siya.
17 Sapagkat muling nagbalik ang mga Edomita at sinalakay
ang Juda at kumuha ng mga bilanggo. **18** Sinakop din ng mga
Filisteo ang mga lungsod sa mga mabababang lupain at ang
Negev ng Juda. Kinuha nila ang Beth-semes, Aijalon, Gederot,
Soco kasama ang mga nayon nito, Timna kasama ang mga
nayon nito, at gayon din ang Gimzo kasama ang mga nayon
nito. Nagpunta sila upang manirahan sa mga lugar na iyon. **19**
Sapagkat ibinaba ni Yahweh ang Juda dahil kay Ahaz, ang hari
ng Israel; sapagkat napakasama ng kaniyang ginawa sa Juda at
labis na nagkasala kay Yahweh. **20** Si Tiglat-Pileser, hari ng

Asiria, ay nagpunta at ginulo siya sa halip na palakasin siya. **21**
Sapagkat sinamsam at pinagnakawan ni Ahaz ang tahanan
ni Yahweh at ang mga tahanan ng mga hari at mga pinuno
upang ibigay sa mga hari ng Asiria, ngunit hindi ito nakatulong
sa kaniya. **22** Ang Haring ito na si Ahaz ay nagkasala pa ng mas
matindi laban kay Yahweh sa panahon ng kaniyang pagdurusa.
23 Sapagkat nag-alay siya sa mga diyos ng Damasco, mga
diyos na tumalo sa kaniya. Sinabi niya, "Dahil tinulungan sila
ng mga diyos ng mga hari ng Syria, mag-aalay ako sa kanila,
upang matulungan nila ako." Ngunit sila ang sumira sa kaniya
at sa buong Israel. **24** Tinipon ni Ahaz ang mga kagamitan sa
tahanan ng Diyos at pinagpuputol ang mga ito. Ipinasara niya
ang mga pintuan ng tahanan ni Yahweh at gumawa siya ng
mga altar para sa kaniyang sarili sa bawat sulok ng Jerusalem.
25 Gumawa siya ng mga dambana sa bawat lungsod ng Juda
upang pagsunugan ng mga alay sa ibang mga diyos, at ito ang
naging dahilan upang magalit si Yahweh, ang Diyos ng kaniyang
mga ninuno. **26** Ngayon, ang lahat ng kaniyang mga ginawa
at lahat ng kaniyang kapamaraanan mula umpisa hanggang
wakas, tingnan ninyo, nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga
Hari ng Juda at Israel. **27** Namatay si Ahaz at siya ay kanilang
inilibing sa lungsod sa Jerusalem, ngunit siya ay hindi nila dinala
sa mga libingan ng mga hari ng Israel. Si Ezequias na kaniyang
anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

29 Nagsimulang maghari si Ezequias noong siya ay
dalawampu't limang taong gulang at naghari siya ng dalawampu't
siyam na taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay
Abija na anak ni Zacarias. **2** Ginawa niya ang tama sa mga
mata ni Yahweh at sinusunod ang lahat ng halimbawang ginawa

ni David, na kaniyang ninuno. 3 Sa unang taon ng kaniyang
paghahari, sa unang buwan, binuksan ni Ezequias ang mga
pintuan ng tahanan ni Yahweh at isinaayos ang mga ito. 4 Dinala
niya ang mga pari at mga Levita at tinipon silang lahat sa patyo
sa silangang bahagi. 5 Sinabi niya sa kanila, “Makinig kayo sa
akin, kayong mga Levita! Italaga ninyo ang inyong mga sarili kay
Yahweh, at italaga ninyo ang tahanan ni Yahweh, ang Diyos
ng inyong mga ninuno, at inyong alisin ang karumihan mula
sa banal na lugar. 6 Sapagkat lumabag ang ating mga ninuno
at ginawa nila ang masama sa paningin ni Yahweh na ating
Diyos; siya ay tinalikuran nila, tumalikod sila mula sa lugar na
pinananahanan ni Yahweh. 7 Isinara din nila ang mga pintuan ng
mga portiko at pinatay ang mga lampara; hindi sila nagsunog ng
mga insenso o naghandog ng mga alay na susunugin sa banal
na lugar para sa Diyos ng Israel. 8 Kaya ang poot ng Diyos
ay bumagsak sa Juda at Jerusalem, at sila ay ginawa niyang
halimbawa ng pagkatakot, pagkasindak at kahihiyan, gaya ng
inyong nakikita sa sarili ninyong mga mata. 9 Ito ang dahilan
kung bakit namatay sa tabak ang ating mga ama, at nabihag ang
ating mga anak at mga asawa dahil dito. 10 Ngayon, nasa aking
puso na gumawa ng isang kasunduan kay Yahweh, ang Diyos
ng Israel, nang sa gayon ay maaaring mawala ang kaniyang
matinding galit sa atin. 11 Mga anak ko, huwag na kayong
maging tamad, sapagkat pinili kayo ni Yahweh upang tumayo
sa harapan niya at sumamba, at upang kayo ay maging mga
lingkod niya at magsunog ng insenso.” 12 At nagsitayuan ang
mga Levita, ang mga lalaking sina Mahat na anak ni Amasai,
si Joel na anak ni Azarias, mula sa angkan ni Kohat; at mula
naman sa mga angkan ni Merari, si Kish na anak ni Abdi, at

Azarias na anak ni Jehalelel; at mula sa mga Gershonita, si Joah
na anak ni Zimna at Eden na anak ni Joah; **13** at sa mga anak
naman ni Elizafan, sina Simri at Jeiel; at sa mga anak ni Asaf,
sina Zacarias at Matanias; **14** sa mga anak ni Heman, sina Jehiel
at Simei; at sa mga anak ni Jeduthun, sina Semias at Uziel. **15**
Tinipon nila ang kanilang mga kapatid, itinalaga nila ang mga
sarili nila kay Yahweh at pumasok gaya ng iniutos ng hari, na
sumusunod sa mga salita ni Yahweh upang linisin ang tahanan
ni Yahweh. **16** Pumasok ang mga pari sa kaloob-loobang bahagi
ng tahanan ni Yahweh upang linisin ito, inilabas nila sa may
patyo ng bahay ang lahat ng mga maruruming nakita nila sa
templo ni Yahweh. Kinuha ng mga Levita ang mga ito upang
dalhin sa batis ng Kidron. **17** Ngayon, nagsimula sila sa unang
araw ng unang buwan upang italaga ang tahanan kay Yahweh,
at sa ika-walong araw ng buwan, nagpunta sila sa portiko ni
Yahweh. Itinalaga nila ang tahanan ni Yahweh sa loob ng walong
araw. Natapos sila sa ikalabing-anim na araw ng unang buwan.
18 Pagkatapos nagpunta sila kay haring Ezequias sa loob ng
palasyo at sinabi, “Nalinis na namin ang buong tahanan ni
Yahweh, ang altar para sa mga handog na susunugin kasama
ang lahat ng mga kasangkapan nito, at ang mesa ng tinapay na
handog kasama ang lahat ng mga kasangkapan nito. **19** Higit pa
rito, naihanda at naitalaga na namin kay Yahweh ang lahat ng
bagay na itinapon ni Haring Ahaz nang lumabag siya noong
panahon ng kaniyang paghahari. Tingnan ninyo, nasa harapan
ng altar ni Yahweh ang mga ito.” **20** Pagkatapos, gumising ng
maaga si haring Ezequias at tinipon ang mga pinuno ng lungsod;
pumunta siya sa tahanan ni Yahweh. **21** Nagdala sila ng pitong
lalaking baka, pitong lalaking tupa, pitong kordero, at pitong

lalaking kambing, bilang handog para sa kasalanan ng kaharian,
para sa santuwaryo, at para sa Juda. Inutusan niya ang mga
pari, ang mga anak ni Aaron, na ialay ang mga ito sa altar ni
Yahweh. **22** Kaya kinatay nila ang mga lalaking baka, at kinuha
ng mga pari ang dugo at iwinisik ito sa altar. Kinatay nila ang
mga lalaking tupa at iwinisik ang dugo sa altar; kinatay din nila
ang mga kordero at iwinisik ang dugo sa altar. **23** Dinala nila sa
harapan ng hari at ng kapulungan ang mga lalaking kambing
para sa handog sa kasalanan, ipinatong nila ang kanilang mga
kamay sa mga ito. **24** Pinatay ng mga pari ang mga ito, at
ginawa nila ang handog para sa kasalanan sa pamamagitan
ng dugo ng mga ito sa altar, upang maging kabayaran sa mga
kasalanan para sa buong Israel sapagkat iniutos ng hari na ang
alay na susunugin at handog para sa kasalanan ay dapat gawin
para sa buong Israel. **25** Inilagay ni Ezequias ang mga Levita
sa tahanan ni Yahweh na may mga pompyang, mga alpa at
mga lira, isinasaayos ang mga ito ayon sa utos ni David, ni Gad
na propeta ng hari, at ng propetang si Natan, sapagkat ang
utos ay mula kay Yahweh sa pamamagitan ng kaniyang mga
propeta. **26** Tumayo ang mga Levita na may mga instrumento
ni David at ang mga pari na may mga trumpeta. **27** Inutusan
sila ni Ezequias na ihandog sa altar ang alay na susunugin.
Nang magsimula ang pag-aalay, nagsimula rin ang awit para
kay Yahweh na may kasamang mga trumpeta, kasama ang
mga instrumento ni David na hari ng Israel. **28** Sumamba ang
buong kapulungan, umawit ang mga mang-aawit at tumugtog
ang mga manunugtog ng trumpeta, nagpatuloy ang mga ito
hanggang sa natapos ang pagsusunog ng mga alay. **29** Nang
matapos nila ang mga pag-aalay, yumukod at sumamba ang

hari at ang lahat ng kasama niyang naroon.
30 Bukod pa rito,
inutusan ni haring Ezequias at ng mga pinuno ang mga Levita
na umawit ng mga papuri kay Yahweh gamit ang mga awit ni
David at ng propetang si Asaf. Umawit sila ng mga papuri nang
may kagalakan at nagsiyukod sila at sumamba.
31 At sinabi ni
Ezequias, “Ngayon, pinabanal ninyo ang inyong mga sarili kay
Yahweh. Pumunta kayo rito sa tahanan ni Yahweh at magdala
ng mga alay at handog ng pagpapasalamat.” Nagdala ang
kapulungan ng mga alay at mga handog ng pagpapasalamat,
lahat ng may pusong nagnanais ay nagdala ng mga alay na
susunugin.
32 Ang bilang ng mga handog na susunugin na
dinala ng kapulungan ay pitumpung lalaking baka, isandaang
lalaking tupa at dalawandaang lalaking kordero. Lahat ng mga
ito ay para sa alay na susunugin para kay Yahweh.
33 Ang
mga hayop na itinalaga kay Yahweh ay anim na raang baka
at tatlong libong tupa.
34 Ngunit kakaunti ang bilang ng mga
pari upang balatan ang lahat ng mga alay na susunugin, kaya
tinulungan sila ng mga kapatid nilang mga Levita, hanggang
matapos ang gawain, at hanggang sa maitalaga ng mga pari
ang kanilang mga sarili kay Yahweh, sapagkat higit na maingat
ang mga Levita sa pagtatalaga ng kanilang mga sarili kaysa sa
mga pari.
35 Sa karagdagan, mayroong napakaraming alay na
susunugin; ginawa ang mga ito kasama ang taba ng mga alay
pangkapayapaan, at mayroong inuming handog sa bawat alay
na susunugin. At nagawa nang may kaayusan ang seremonya
sa tahanan ni Yahweh.
36 Nagsaya si Ezequias, gayon din ang
mga tao, dahil sa inihanda ng Diyos para sa mga tao, sapagkat
mabilis na natapos ang gawain.

30 Nagpapunta si Ezequias ng mga mensahero sa buong
Israel at Juda, at sumulat din ng liham sa Efraim at Manases,
na kinakailangan nilang pumunta sa tahanan ni Yahweh sa
Jerusalem, upang ipagdiwang ang Paskwa ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel. **2** Sapagkat ang hari, ang kaniyang mga pinuno,
at ang lahat ng kapulungan sa Jerusalem ay nagsanggunian,
at napagpasiyahang ipagdiwang ang Paskwa sa ikalawang
buwan. **3** Hindi nila ito maipagdiwang kaagad, sapagkat hindi
sapat ang bilang ng mga paring nakapaglaan ng kanilang sarili
para kay Yahweh, at hindi rin nagtipon-tipon ang mga tao sa
Jerusalem. **4** Ang planong ito ay tama sa paningin ng hari at
ng buong kapulungan. **5** Kaya gumawa sila ng kautusan na
kinakailangan ipahayag sa buong Israel, mula sa Beer-seba
hanggang sa Dan, na kinakailangang pumunta ang mga tao sa
Jerusalem upang ipagdiwang ang Paskwa ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel. Sa katunayan, hindi nila ginanap ito sa napakaraming
bilang na gaya ng iniutos sa kasulatan. **6** Kaya pumunta sa
buong Israel at Juda ang tagapagdala ng sulat na dala-dala
ang sulat mula sa hari at sa kaniyang mga pinuno, ayon sa
utos ng hari. Sinabi nila, “Kayong mga taga-Israel, manumbalik
kayo kay Yahweh, ang Diyos ni Abraham, Isaac, at Israel, upang
muli siyang bumalik sa mga nalalabi sa inyo na nakatakas mula
sa kamay ng mga hari ng Asiria. **7** Huwag kayong maging
katulad ng inyong mga ninuno o kaya ng inyong mga kapatid,
na nagkasala laban kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga
ninuno, kaya ibinigay niya sila sa pagkawasak, gaya ng inyong
nakita. **8** Ngayon huwag maging matigas ang inyong ulo, tulad
ng inyong mga ninuno; sa halip, ibigay ninyo ang inyong sarili
kay Yahweh at pumunta kayo sa kaniyang banal na lugar, na

kaniyang itinalaga kay Yahweh magpakailanpaman, at sambahin
ninyo si Yahweh, ang inyong Diyos, upang mawala ang kaniyang
malaking galit sa inyo. **9** Sapagkat kung muli kayong babalik kay
Yahweh, makakatagpo ng kahabagan ang inyong mga kapatid
at mga anak sa harapan ng mga bumihag sa kanila, at muli
silang babalik sa lupaing ito. Sapagkat si Yahweh, ang inyong
Diyos, ay mapagbiyaya at maawain, at hindi niya ibabaling ang
kaniyang mukha palayo sa inyo, kung babalik kayo sa kaniya.
10 Kaya dumaan ang mga tagapagdala ng sulat sa bawat
lungsod sa buong rehiyon ng Efraim at Manases, hanggang
sa Zebulun; ngunit pinagtawanan at kinutya sila ng mga tao.
11 Gayunpaman, may mga kalalakihan sa Aser at Manases
at Zebulun na nagpakumbaba, at pumunta sa Jerusalem. **12**
Nasa Juda rin naman ang kamay ng Diyos, upang bigyan sila
ng isang puso, upang sumunod sa utos ng hari at mga pinuno
ayon sa salita ni Yahweh. **13** Maraming tao, isang napakalaking
kapulungan, ang nagsamasama sa Jerusalem upang ipagdiwang
ang Pista ng Tinapay na Walang Lebadura sa ikalawang buwan.
14 Tumindig sila at inalis ang mga altar na nasa Jerualem at ang
lahat ng mga altar ng insenso; at itinapon ang mga iyon sa batis
ng Kidron. **15** At sa ikalabing-apat na araw ng pangalawang
buwan, pinatay nila ang kordero ng Paskwa. Nahiya ang mga
pari at mga Levita, at inihandog nila ang kanilang mga sarili kay
Yahweh at nagdala sila ng mga handog na susunugin sa tahanan
ni Yahweh. **16** Tumayo sila sa kanilang lugar ayon sa kanilang
pangkat, sinusunod ang utos na nasa kautusan ni Moises, na
lingkod ng Diyos. Iwinisik ng mga pari ang dugo na tinanggap
nila mula sa mga kamay ng mga Levita. **17** Dahil marami ang
naroroon sa kapulungan na hindi itinalaga ang kanilang mga

sarili kay Yahweh, kaya ang mga Levita ang namahala sa
pagkakatay ng korderong pampaskwa para sa lahat ng hindi
nakapaglinis upang ilaan ang kordero kay Yahweh. **18** Sapagkat
marami sa mga tao, ang karamihan sa kanila ay mula sa Efraim,
Manases, Isacar at Zebulun, ang hindi nakapaglinis ng kanilang
sarili, gayon pa man kumain sila ng pagkaing pampaskwa,
labag sa nakasulat na tagubilin. Ipinanalangin sila ni Ezequias,
na nagsasabing, "Patawarin nawa ng mabuting Yahweh ang
bawa't isa **19** na nagtakda ng kanilang mga puso na hanapin
ang Diyos, na si Yahweh, ang Diyos ng kaniyang mga ninuno,
kahit na hindi siya malinis ayon sa pamantayan ng paglilinis ng
banal na lugar." **20** Kaya pinakinggan ni Yahweh si Ezequias at
pinagaling niya ang mga tao. **21** Ipinagdiwang ng mga Israelitang
naroon sa Jerusalem ang pista ng tinapay na walang lebadura
sa loob ng pitong araw na may labis na kagalakan. Araw-araw
nagpuri ang mga Levita at mga pari kay Yahweh, kumakanta
kay Yahweh na may mga instrumentong may malakas na tunog.
22 Kinausap ni Ezequias nang may panghihimok ang mga Levita
na nakauunawa sa paglilingkod kay Yahweh. Kaya kumain
sila sa kabuuan ng pista sa pitong araw, nag-alay sila ng mga
handog na pangkapayapaan, at ipinagtapat nila ang kanilang
kasalanan kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno.
23 Nagpasya ang buong kapulungan na magdiwang ng pitong
araw pa, at ginawa nga nila nang may kagalakan. **24** Sapagkat
nagbigay sa kapulungan si Ezequias na hari ng Juda ng isang
libong toro at pitong libong tupa bilang alay; at nagbigay ang
mga pinuno sa kapulungan ng isang libong toro at sampung
libong tupa at mga kambing. Maraming bilang ng mga pari
ang nagtalaga ng kanilang mga sarili kay Yahweh. **25** Nagalak

ang buong kapulungan ng Juda, kasama ang mga pari at mga
Levita, at ang lahat ng mga taong dumating mula sa Israel, pati
na rin ang mga dayuhan na mula sa lupain ng Israel at ang
mga naninirahan sa Juda. **26** Kaya may labis na kagalakan sa
Jerusalem, sapagkat simula sa panahon ni Solomon na anak ni
David, na hari ng Israel, ay wala pang nangyaring katulad nito
sa Jerusalem. **27** Pagkatapos, tumayo ang mga pari at mga
Levita at pinagpala ang mga tao. Narinig ang kanilang tinig at
umabot ang kanilang dalangin sa kalangitan, ang banal na lugar
kung saan naninirahan ang Diyos.

31 Ngayon nang matapos ang lahat ng ito, pumunta sa lungsod
ng Juda ang lahat ng mga Israelita naroon at dinurog ang
sagradong haliging mga bato, pinutol ang mga imahen ni Ashera,
at giniba ang mga dambana at mga altar sa buong Juda at
Benjamin. Ginawa rin nila ito sa Efraim at Manases, hanggang
sa mawasak nilang lahat ang mga ito. At bumalik ang mga tao
ng Israel, bawat isa sa kaniyang sariling lupain at lungsod. **2**
Itinalaga ni Ezequias ang mga pari sa kanila mga pangkat at
ang mga Levita at isinaayos ayon sa kanilang mga pangkat,
itinalaga ang bawat isa sa kani-kaniyang gawain, ang mga pari
at mga Levita. Itinalaga niya sila upang ihanda ang mga handog
na susunugin at mga handog para sa pangkapayapaan, upang
maglingkod, upang magbigay pasasalamat, at upang magpuri
sa mga tarangkahan ng templo ni Yahweh. **3** Itinalaga rin niya
ang ibabahagi ng hari para sa handog na susunugin mula sa
kaniyang sariling ari-arian, ito ay, para sa umaga at sa gabing
handog na susunugin, at ang mga handog na susunugin para
sa araw ng mga pamamahinga, sa mga bagong buwan, at
sa mga nakatakdang pista, ayon sa nakasulat sa kautusan ni

Yahweh. **4** Bukod dito, inutusan niya ang mga taong nakatira
sa Jerusalem na ibigay ang mga nakalaan para sa mga pari
at sa mga Levita, upang mapag-ukulan nila ng panahon ang
kanilang pagsunod sa kautusan ni Yahweh. **5** Nang mailabas
ang kautusan, nagbigay agad ng masagana ang mga Israelita
ng unang bunga ng butil, bagong alak, langis, pulot, at lahat
ng mula sa kanilang inani sa mga bukirin; at masagana rin
nilang dinala ang ikasampung bahagi ng lahat ng bagay. **6**
Nagdala rin ang mga tao ng Israel at judah na naninirahan sa
lungsod ng Juda ng ikasampung bahagi ng bakahan, kawan ng
tupa, at ang ikasampung bahagi ng mga bagay na nailaan kay
Yahweh na kanilang Diyos, at inilatag ang mga ito sa maraming
bunton. **7** Inumpisahan nilang ilatag ang mga bunton noong
ikatlong buwan at natapos nila sa ikapitong buwan. **8** Nang
pumunta si Ezequias at ang mga namumuno at nakita ang
napakaraming bunton, pinagpala nila si Yahweh at ang mga
taga-Israel. **9** At tinanong ni Ezequias ang mga pari at ang
mga Levita tungkol sa mga napakaraming bunton. **10** Sinagot
siya ni Azarias, ang pinakapunong pari sa tahanan ni Zadok,
at sinabing, “Nang magsimulang magdala ng mga handog sa
tahanan ni Yahweh ang mga tao, nakakain kami ng higit sa
sapat at marami pang natira, sapagkat pinagpala ni Yahweh ang
kaniyang mga tao. At malaking bilang pa rin ang naiwan sa mga
ito.” **11** Pagkatapos, nag-utos si Ezequias na maghanda ng silid
imbakan sa tahanan ni Yahweh, at inihanda ang mga ito. **12** At
tapat silang nagdadala ng mga handog, ng ikapu at ng lahat
ng bagay na para kay Yahweh. Si Conanias, na isang Levita,
ang tagapangasiwa sa mga ito, at si Simie na kaniyang kapatid
ang pumapangalawa sa kaniya. **13** sina Jehiel, Azazias, Nahat,

Asael, Jerimot, Josabad, Eliel, Ismaquias, Mahat, at Benaias
ang mga tagapangasiwa sa ilalim ng pamamahala ni Conanias
at si Simei na kaniyang kapatid, sa pamamagitan ng pagtalaga
ni Ezequias, na hari at si Azarias, na tagapangasiwa sa tahanan
ng Diyos. **14** At si Korah na anak ni Imna na Levita, na bantay sa
silangang tarangkahan, ang namamahala sa mga kusang kaloob
na handog sa Diyos, at siya ang namamahala sa pamamahagi
ng mga handog kay Yahweh at ng mga handog na inilaan kay
Yahweh. **15** Sa ilalim ng kaniyang pamamahala ay sina Eden,
Minyamin, Jeshua, Semaya, Amarias, Semaya, Amarias at si
Secanias sa mga lungsod ng mga pari. Sila ang nasa takdang
katungkulan upang maibigay ang handog na ito sa kanilang mga
kapatid sa bawat pangkat, sa mahalaga at hindi mahalaga. **16**
Nagbigay din sila sa mga lalaking may tatlong gulang at pataas
na kabilang sa talaan ng mga angkan—ang lahat ng pumasok
sa tahanan ni Yahweh, ayon sa nakatakda araw-araw, upang
gawin ang kanilang tungkulin sa bawat pangkat. **17** Nagbigay din
sila sa mga kabilang sa mga talaan ng angkan ng kanilang mga
ninuno, at sa mga Levitang dalawampu at pataas ang gulang,
bawat pangkat ay nabigyan ng kani-kanilang tungkulin. **18**
Nagbigay sila sa mga—kabilang sa talaan ng angkan—kasama
ang kanilang mga maliliit na anak, ang kanilang mga asawa,
kanilang mga anak na lalaki at mga anak na babae, sa lahat
ng kabuuan ng mga tao—sapagkat inilaan nila ang kanilang
mga sarili kay Yahweh upang maging banal para sa kanilang
tungkulin na ipinagkatiwala sa kanila. **19** Ang mga pari na kaapu-
apuhan ni Aaron, na nakatira sa mga bukirin sa mga nayon na
kabahagi ng kanilang mga lungsod, o sa bawat lungsod, doon
ay may pinangalanan na mga kalalakihan na nakatalaga upang

magbigay ng bahagi para sa lahat ng mga kalalakihang kasama
ng mga pari, at ang lahat na kabilang sa talaan ng angkan na
kasama ng mga Levita. **20** Ginawa ni Ezequias ang mga ito sa
buong Juda. Ginawa niya kung ano ang mabuti, tama, at tapat
sa harapan ni Yahweh na kaniyang Diyos. **21** Sa bawat proyekto
na kaniyang sinimulan sa paglilingkod sa tahanan ng Diyos, sa
batas, at sa mga kautusan, upang hanapin ang kaniyang Diyos,
ginawa niya ito nang buong puso, at nagtagumpay siya.

32 Pagkatapos ng mga bagay na ito at ang mga gawaing ito
na nagpapakita ng katapatan, si Sinaquerib, ang hari ng Asiria,
ay dumating at pumasok sa Juda; nagkampo siya upang lusubin
ang mga matitibay na lungsod, na binalak niyang sakupin. **2**
Nang makita ni Ezequias na dumating si Senaquerib at nilalayon
na labanan ang Jerusalem, **3** sumangguni siya sa kaniyang
mga pinuno at sa kaniyang mga makapangyarihang tauhan
upang harangan ang tubig ng mga bukal na nasa labas ng
lungsod; tinulungan nila siyang gawin ito. **4** Kaya maraming tao
ang nagtipon-tipon at hinarangan ang lahat ng mga bukal at
ang sapa na dumadaloy sa kalagitnaan ng lupain. Sinabi nila,
“Bakit paririto ang mga Hari ng Asiria at makakasumpong ng
maraming tubig?” **5** Nagkaroon si Ezequias ng lakas ng loob at
itinayo ang lahat ng mga pader na nasira; pinataas niya ang
mga ito hanggang sa mga tore, gayon din ang iba pang mga
pader na nasa labas. Pinatibay din niya ang Millo sa lungsod ni
David, at gumawa siya ng maraming bilang ng mga sandata
at mga kalasag. **6** Naglagay siya ng mga pinunong kawal na
mangangasiwa sa mga tao. Tinipon niya silang sama-sama
sa kaniyang harapan sa malawak na lugar sa tarangkahan ng
lungsod at pinalakas niya ang kanilang kalooban. Sinabi niya, **7**

“Magpakalakas at magpakatapang kayo. Huwag kayong matakot
o panghinaan ng loob dahil sa hari ng Asiria at sa lahat ng
mga hukbo na kasama niya, Sapagkat kasama natin ang mas
malakas kaysa sa mga kasama niya. **8** Kawal lamang sa laman
ang mga kasama niya, ngunit kasama natin si Yahweh, na ating
Diyos, upang tulungan tayo, at upang makipaglaban para sa
atin.” At pinalakas nila ang loob ng bawat isa ayon sa sinalita ni
Ezequias, na hari ng Juda. **9** Pagkatapos nito, si Sinaquerib,
na hari ng Asiria ay nagpadala ng kaniyang mga lingkod sa
Jerusalem (ngayon siya ay nasa harap na ng Laquis at ang lahat
ng kaniyang mga kawal ay kasama niya), para kay Ezequias, na
hari ng Juda, at sa lahat ng taga-Juda na nasa Jerusalem. Sinabi
niya, **10** “Ito ang sinabi ni Sinaquerib, na hari ng Asiria: 'Sa ano
kayo umaaasa upang mapagtiisan ninyo ang isang nakaambang
paglusob sa Jerusalem? **11** Hindi ba nililinlang kayo ni Ezequias,
upang mamatay kayo sa pamamagitan ng pagkagutom at pagka-
uhaw, nang sinabi niya sa inyo, “Ililigtas tayo ni Yahweh mula sa
kamay ng hari ng Asiria?” **12** Hindi ba ito rin ang Ezequias na
nag-alis sa kaniyang mga dambana at sa kaniyang mga altar, at
inutusan ang Juda at Jerusalem, “sa isang altar kayo sasamba
at dito ninyo susunugin ang inyong mga alay?” **13** Hindi ba ninyo
alam kung ano ang ginawa ko at ng aking mga ninuno sa lahat
ng mga lahi ng ibang mga lupain? Nailigtas ba ng mga diyos ng
mga ibang mga lahi sa anumang paraan ang kanilang lupain
mula sa aking kapangyarihan? **14** Sa lahat ng mga diyos ng
mga bansang iyon na lubusang sinira ng aking mga ninuno,
mayroon bang diyos na may kakayahang iligatas ang kaniyang
bayan mula sa aking mga kamay? Bakit kayo maililigtas ng
inyong Diyos mula sa aking kapangyarihan? **15** Ngayon huwag

ninyong hayaan na linlangin o hikayatin kayo ni Ezequias sa
paraang ito. Huwag kayong maniwala sa kaniya, sapagkat wala
diyos ng anumang bansa o kaharian ang nakapagligtas ng
kaniyang bayan mula sa aking mga kamay, o mula sa kamay ng
aking mga ninuno. Gaano pa kaya kayo ililigtas ng ang inyong
Diyos mula ssa aking kamay?" **16** Nagsalita pa ang mga alipin
ni Sinaquerib ng mas marami laban kay Yahweh na Diyos at
sa lingkod niyang si Ezequias. **17** Sumulat din si Sinaquerib
ng liham upang kutyain si Yahweh, ang Diyos ng Israel, at
upang magsalita ng laban sa kaniya. Sinabi niya, "Gaya ng mga
diyos ng mga tao sa mga lupain na hindi nailigtas ang kanilang
mga tao sa aking mga kamay, gayundin ang Diyos ni Ezequias
na hindi kayang iligtas ang kaniyang mga tao sa aking mga
kamay." **18** Sumigaw sila nang malakas gamit ang salita ng mga
Judio sa mga taga-Jerusalem na nasa pader, upang takutin
at guluhin sila, nang sa gayon, masakop nila ang lungsod.
19 Nagsalita sila sa Diyos ng Jerusalem gaya ng pagsasalita
nila sa diyos ng ibang mga tao sa lupa, na gawa lamang ng
kamay ng tao. **20** Si haring Ezequias, at si propetang Isaias
na anak ni Amos ay nanalangin dahil sa mga pangyayaring
ito at nagmakaawa sa langit. **21** Nagsugo si Yahweh ng isang
anghel, na pumatay sa mga mandirigma, sa mga pinuno ng
kawal, at sa mga pinuno ng hari sa kampo. Kaya kahiya-hiyang
bumalik si haring Senaquerib sa kaniyang sariling lupain. Nang
pumunta siya sa tahanan ng kaniyang diyos, pinatay siya ng ilan
sa kaniyang sariling anak gamit ang espada. **22** Sa ganitong
paraan, iniligtas ni Yahweh si Ezequias at ang mga naninirahan
sa Jerusalem mula sa kamay ni Sinaquerib, ang hari ng Asiria,
at mula sa lahat ng kamay ng iba, at pinatnubayan sila sa lahat

ng paraan. 23 Maraming nagdala ng kaloob kay Yahweh sa
Jerusalem, at mga mahahalagang bagay kay Ezequias, ang
hari ng Judah, kaya naging tanyag siya sa paningin ng lahat
ng bansa mula sa panahong iyon at sa sumunod pang mga
panahon. 24 Sa mga panahong iyon nagkasakit si Ezequias
na halos malapit na niyang ikamatay. Kaya nanalangin siya
kay Yahweh, na nagsalita sa kaniya na nagbigay ng tanda sa
kaniya na siya ay gagaling. 25 Ngunit hindi tumanaw ng utang
na loob si Ezequias kay Yahweh sa tulong na ibinigay sa kaniya,
sapagkat nagmalaki ang kaniyang puso. Kaya dumating ang
galit sa kaniya, sa Judah at sa Jerusalem. 26 Gayunman, sa
bandang huli nagpakumbaba siya sa pagmamataas ng kaniyang
puso, siya at kasama ang mga mamamayan ng Jerusalem, kaya
hindi dumating ang galit ni Yahweh sa kanila sa panahon ng
paghahari ni Ezequias. 27 Nagkaroon ng maraming kayamanan
at karangalan si Ezequias. Nagpagawa siya para sa kaniya
ng silid imbakan para sa mga pilak, ginto, mamahaling mga
bato at para sa mga pampalasa, at para din sa mga kalasag
at para sa lahat ng uri ng mamahaling bagay. 28 Mayroon din
siyang mga bahay imbakan para sa mga inaning butil, bagong
alak, at langis; at kuwadra para sa lahat ng uri ng mga hayop;
mayroon din siyang mga kawan sa kanilang kural. 29 Bukod pa
rito, nagpatayo siya para sa kaniyang sarili ng mga lungsod
at nagkaroon siya ng napakaraming mga tupa at mga kawan,
sapagkat binigyan siya ng Diyos ng napakaraming kayamanan.
30 Si Ezequias din na ito ang nagpatigil sa bukal ng tubig sa itaas
ng Gihon, at pinaagos ito pababa patungo sa gilid ng kanlurang
bahagi ng lungsod ni David. Nagtagumpay si Ezequias sa lahat
ng kaniyang gawain. 31 Gayun pa man, tungkol sa mga sugo

ng mga prinsipe ng Babilonia na pinapunta sa kaniya upang
magtanong tungkol sa mga kamangha-manghang nangyari sa
lupain, hinayaan siya ng Diyos, upang subukin siya, at upang
alamin ang lahat ng nasa kaniyang puso. **32** Sa iba pang mga
bagay tungkol kay Ezequias, kabilang ang kaniyang mga gawa
na nagpapakita ng katapatan, makikita ninyo na nakasulat ang
mga ito sa Pangitain ni Propeta Isaias na Anak ni Amoz, at sa
Aklat ng mga Hari ng Judah at Israel. **33** Namatay si Ezequias
gaya ng kaniyang mga ninuno, at inilibing siya sa burol ng
libingan ng mga kaapu-apuhan ni David. Sa kaniyang burol
pinarangalan siya ng lahat ng mga taga-Juda at lahat ng mga
naninirahan sa Jerusalem. Pumalit sa kaniya bilang hari ang
kaniyang anak na lalaki na si Manases.

33 Labing dalawang taong gulang si Manases nang nagsimula
siyang maghari; naghari siya ng limampu't limang taon sa
Jerusalem. **2** Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni
Yahweh, tulad ng mga kasuklam-suklam na ginawa ng mga tao
na pinalayas ni Yahweh bago dumating ang mga mamamayan
ng Israel. **3** Sapagkat itinayo niyang muli ang dambana na giniba
ni Ezequias, na kaniyang ama, nagpagawa siya ng altar para
kay Baal, at nagtayo siya ng imahen ni Ashera, at lumuhod siya
upang sambahin ang lahat ng mga bituin sa langit. **4** Nagtayo si
Manases ng mga altar ng mga pagano sa tahanan ni Yahweh,
bagaman iniutos ni Yahweh na, “Dito sa Jerusalem sasambahin
ang aking pangalan magpakailanman.” **5** Nagtayo siya ng mga
altar para sa lahat ng bituin sa langit sa dalawang patyo sa
tahanan ni Yahweh. **6** Inihandog niya ang kaniyang mga anak
bilang mga handog na susunugin sa lambak ng Ben Hinnom;
nagsagawa siya ng panghuhula, pangkukulam at salamangka,

at sumangguni sa mga nakikipag-usap sa mga patay at sa
mga nakikipag-usap sa espiritu. Marami siyang isinasagawang
masasama sa paningin ni Yahweh, at ginalit niya ang Diyos. **7**
Ang inukit na imahen ni Ashera na kaniyang pinagawa, inilagay
niya ito sa tahanan ng Diyos. Ang tahanang ito ang tinutukoy ng
Diyos kay David at sa kaniyang anak na si Solomon. Sinabi niya
"Sa bahay na ito at sa Jerusalem, na aking pinili mula sa lahat
ng mga tribo ng Israel, dito sasambahin ang aking pangalan
magpakailanman. **8** Hindi ko palalayasin ang mga Israelita
kailanman sa lupain na aking ibinigay sa kanilang mga ninuno,
kung maingat lamang nilang susundin ang lahat ng iniutos
ko sa kanila, susundin ang lahat ng mga batas, kautusan, at
alituntunin na ibinigay ko sa kanila sa pamamagitan ni Moises."
9 Pinamunuan ni Manases ang mga taga-Judah at ang mga
nakatira sa Jerusalem na gumawa ng masasama ng higit pa sa
ginawa ng mga bansang pinuksa ni Yahweh bago dumating ang
mga mamamayan ng Israel. **10** Nakipag-usap si Yahweh kay
Manases, at sa kaniyang mga tao; ngunit hindi nila pinakinggan.
11 Kaya ipinasalakay sila ni Yahweh sa pinuno ng hukbo ng
Hari ng Asiria, na bumihag kay Manases nang nakakadena, at
nilagyan ng tanikala ang kanyang mga paa, at dinala siya sa
Babilonia. **12** Nang nagdurusa si Manases, nagmakaawa siya
kay Yahweh, na kaniyang Diyos at labis siyang nagpakumbaba
sa Diyos ng kaniyang mga ninuno. **13** Nanalangin siya sa kaniya;
at nagmakaawa siya sa Diyos, at dininig ng Diyos ang kaniyang
pagmamakaawa at dinala siya pabalik sa Jerusalem, sa kaniyang
pagiging hari. At napagtanto ni Manases na Diyos si Yahweh. **14**
Pagkatapos nito, gumawa si Manases ng panlabas na pader sa
lungsod ni David, sa kanlurang bahagi ng Gihon, sa lambak,

hanggang sa pasukan na tinatawag na Isdang Tarangkahan.
Pinalibutan niya ang burol ng Ofel ng mga napakataas na pader.
Naglagay siya ng mga matatapang na pinuno ng kawal sa
lahat ng mga pinagtibay na lungsod ng Juda. **15** Inalis niya
ang mga diyos ng mga dayuhan, inalis niya ang mga diyus-
diyosang mula sa tahanan ni Yahweh at lahat ng altar na itinayo
niya sa bundok ng tahanan ni Yahweh at sa Jerusalem, at
itinapon ang mga ito palabas ng lungsod. **16** Ipinatayo niyang
muli ang altar ni Yahweh at naghandog doon ng mga handog
pangkapayapaan at handog ng pasasalamat; inutusan niya
ang Juda na maglingkod kay Yahweh, ang Diyos ng Israel. **17**
Gayuman nag-alay pa rin ang mga tao sa dambana, ngunit ang
kanilang alay ay kay Yahweh lamang, na kanilang Diyos. **18**
Tungkol naman sa iba pang mga bagay ukol kay Manases,
ang panalangin niya sa kaniyang Diyos, at ang sinabi ng mga
Propetang nakipag-usap sa kaniya sa pangalan ni Yahweh, na
Diyos ng Israel, nakasulat ang mga ito sa mga ginawa ng mga
hari ng Israel. **19** Gayundin, ang kaniyang panalangin at kung
paano siya nagmakaawa sa Diyos, lahat ng kaniyang kasalanan
at paglabag, at ang mga lugar kung saan siya nagtayo ng mga
dambana at naglagay ng mga imahen ni Ashera at ng mga inukit
na imahe bago siya nagpakumbaba—nakasulat ang mga ito
sa Kasayasayan ng mga Propeta. **20** Namatay si Manases
kasama ang kaniyang mga ninuno at inilibing siya sa kaniyang
sariling bahay. Si Ammon, na kaniyang anak, ang pumalit sa
kaniya bilang hari. **21** Dalawampu't dalawang taon si Ammon
nang siya ay nagsimulang maghari; naghari siya ng dalawang
taon sa Jerusalem. **22** Ginawa niya kung ano ang masama
sa paningin ni Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang amang

si Manases. Naghandog siya sa lahat ng inukit na imahe na
ginawa ng kaniyang amang si Manases, at sinamba niya ang
mga ito. **23** Hindi siya nagpakumbaba sa harapan ni Yahweh,
gaya ng ginawa ng kaniyang amang si Manases. Sa halip,
lalo pang nagkasala si Ammon. **24** Ang kaniyang mga lingkod
ay nagsabwatan laban sa kaniya at pinatay siya sa kaniyang
sariling bahay. **25** Ngunit pinatay ng mga tao ang lahat ng mga
nagsabwatan laban kay haring Ammon, at ginawa nila si Josias,
na kaniyang anak, bilang hari na kapalit niya.

34 Walong taong gulang si Josias nang magsimula siyang
maghari. Tatlumpu't isang taon siyang naghari sa Jerusalem.
2 Ginawa niya kung ano ang tama sa mga mata ni Yahweh
at sumunod sa mga yapak ni David na kaniyang ninuno, at
hindi lumingon sa kanan man o sa kaliwa. **3** Dahil sa ikawalong
taon ng kaniyang paghahari, habang siya ay bata pa, sinimulan
niyang hanapin ang Diyos ni David na kaniyang ninuno. Sa
ikalabing dalawang taon, sinimulan niyang linisin ang Juda at
Jerusalem mula sa mga dambana, mga imahen ni Ashera, at
mga inukit na mga imahe, at ang mga molde ng imahe na gawa
sa metal. **4** Giniba ng mga tao ang mga altar ng mga Baal sa
kaniyang harapan. Binasag niya ang mga altar ng insenso na
nasa ibabaw nila. Giniba niya ang mga imahen ni Ashera at
ang mga inukit naimahe sa pira-piraso hanggang sa maging
abo ang mga ito. Ikinalat niya ang abo sa mga libingan ng mga
taong nag-alay sa mga ito. **5** Sinunog niya ang mga buto ng
kanilang mga pari sa kanilang mga altar. Sa ganitong paraan,
nilinis niya ang Juda at ang Jerusalem. **6** Ginawa rin niya ito sa
mga lungsod ng Manases, Efraim, at Simeon, hanggang sa
Neftali, at sa mga nawasak na lugar na nakapalibot sa kanila. **7**

Giniba niya ang mga altar, dinurog ang mga imahen ni Ashera at
ang mga inukit na imahe hanggang sa naging pulbos ang mga
ito, at hinati-hati ang lahat ng altar ng insenso sa lahat ng dako
ng lupain ng Israel. Pagkatapos ay bumalik siya sa Jerusalem.
8 Ngayon sa ikalabing-walong taon ng kaniyang paghahari,
matapos linisin ni Josias ang lupain at ang templo, ipinadala
niya si Safan na anak ni Azalias, si Maasias, ang gobernador
ng lungsod, at si Joas na anak ni Joahaz na nakalihim upang
ipaayos ang tahanan ni Yahweh na kaniyang Diyos. **9** Pumunta
sila kay Hilkias, ang pinakapunong pari at ipinagkatiwala sa
kaniya ang pera na dinala sa tahanan ng Diyos na tinipon ng
mga Levita, ng mga bantay ng mga pintuan mula sa Manases
at Efraim, mula sa lahat ng mga naninirahan sa Israel, mula
sa buong Juda at Benjamin at mula sa mga naninirahan sa
Jerusalem. **10** Ipinagkatiwala nila ang pera sa mga kalalakihang
namamahala sa mga gawain sa templo ni Yahweh. Binayaran
ng mga kalalakihang ito ang mga manggagawang nag-ayos
muli ng templo. **11** Ibinayad nila ito sa mga karpentero at mga
manggagawa, upang bumili ng mga tabas na bato, at mga
kahoy na panghalang at para gumawa ng mga barakilan para sa
mga gusali na pinabayaan ng ilang mga hari na magiba. **12**
Ginawa ng mga kalalakihan ang kanilang trabaho nang tapat.
Ang kanilang mga tagapamahala ay sina Jahat at Obadias,
ang mga Levita, na mga anak ni Merari; at sina Zacarias at
Mesulam, mula sa mga anak ng mga taga-Kohat. Ang ibang
mga Levita, na mahuhusay na manunugtog ay pinamahalaan
ang mga trabahador. **13** Ang mga Levitang ito ang namahala
sa mga nagbuhat ng mga materyales na kinakailangan sa
gawain at sa lahat ng mga kalalakihang nagtrabaho sa kahit na

anong paraan. Mayroon ding mga Levita na mga kalihim, mga
administrador at mga bantay ng tarangkahan. **14** Nang inilabas
nila ang salapi na ipinasok sa tahanan ni Yahweh, natagpuan ni
Hilkias na pari Ang Aklat ng Kautusan ni Yahweh na ibinigay
sa pamamagitan ni Moises. **15** Sinabi ni Hilkias sa eskribang
si Safan, "Natagpuan ko ang Aklat ng Kautusan sa tahanan
ni Yahweh." Dinala ni Hilkias ang aklat kay Safan. **16** Dinala
ni Safan ang aklat sa hari at ibinalita sa kaniya, "Ginagawa
ng inyong mga lingkod ang lahat ng ipinagkatiwala sa kanila.
17 Ibinuhos nila ang salaping natagpuan sa loob ng tahanan
ni Yahweh, at ipinagkatiwala nila ito sa mga tagapamahala at
sa mga trabahador." **18** Sinabi ng eskribang si Safan sa hari,
"Binigyan ako ng paring si Hilkias ng isang aklat." Pagkatapos
ay binasa ito ni Safan sa hari. **19** At nangyari nang marinig ng
hari ang mga salita ng kautusan, pinunit niya ang kaniyang mga
kasuotan. **20** Inutusan ng hari si Hilkias, si Ahikam na anak ni
Safan, si Abdon na anak ni Mica, sa eskribang si Safan, at si
Asias na kaniyang sariling lingkod, sinabi niya, **21** "Pumunta
kayo at itanong ninyo ang kagustuhan ni Yahweh para sa akin at
para sa mga naiwan sa Israel at sa Juda dahil sa mga salita ng
aklat na natagpuan. Sapagkat malaki ang galit ni Yahweh na
ibinuhos sa atin. Dahil ang ating mga ninuno ay hindi nakinig sa
mga salita ng aklat na ito upang sundin ang lahat ng nakasulat
dito." **22** Kaya si Hilkias at ang lahat ng inutusan ng hari ay
pumunta kay Hulda na isang babaeng propeta, ang asawa
ni Sallum na anak ni Tokat na anak ni Hasra, ang tagapag-
ingat ng kasuotan (nanirahan siya sa Jerusalem sa Ikalawang
Distrito) at nakipag-usap sila sa kaniya sa ganitong paraan: **23**
Sinabi niya sa kanila, "Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos

ng Israel: 'Sabihin ninyo sa taong nagpadala sa inyo sa akin,
24 “Ito ang sinasabi ni Yahweh: 'Tingnan ninyo, magpapadala
ako ng sakuna sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito, ang
lahat ng mga sumpang naisulat sa aklat na kanilang nabasa
sa harapan ng hari ng Juda. **25** Dahil tinalikuran nila ako at
nagsunog sila ng insenso sa ibang mga diyos, upang galitin
ako sa lahat ng kanilang mga ginawa—kung gayon ibubuhos
ko ang aking galit sa lugar na ito, at hindi ito mapapawi.”' **26**
Ngunit sa hari ng Juda, na siyang nagpadala sa inyo upang
tanungin ang kagustuhan ni Yahweh, ito ang sasabihin ninyo sa
kaniya: “Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: Tungkol
sa mga salitang narinig mo: **27** 'dahil malambot ang iyong puso
at nagpakumbaba ka sa harapan ng Diyos nang marinig mo ang
kaniyang mga salita laban sa lugar na ito at sa mga naninirahan
dito, at dahil nagpakumbaba ka sa aking harapan at pinunit
mo ang iyong kasuotan at umiyak sa aking harapan, nakinig
din ako sa iyo'—ito ang pahayag ni Yahweh. **28** 'Tingnan mo,
titipunin kita kasama ng iyong mga ninuno at magsasama-sama
kayo sa inyong libingan nang payapa, at hindi mo makikita
ang anuman sa mga sakunang ibibigay ko sa lugar na ito at
sa mga naninirahan dito.'"” Kaya dinala ng mga kalalakihan
ang mensaheng ito sa hari. **29** Pagkatapos nagpadala ng mga
mensahero ang hari at tinipon ang lahat ng mga nakatatanda
ng Juda at Jerusalem. **30** Pagkatapos ay umakyat ang hari sa
tahanan ni Yahweh, at ang lahat ng mga tao sa Juda at ang mga
naninirahan sa Jerusalem, ang mga pari, ang mga Levita, at
ang lahat ng tao mula sa mga dakila hanggang sa mga hamak.
Binasa niya sa kanila ang lahat ng salita ng Aklat ng Kautusan
na natagpuan sa tahanan ni Yahweh. **31** Tumayo ang hari sa

kaniyang lugar at nakipagtipan sa harap ni Yahweh, na susunod
siya kay Yahweh, at susundin niya ang kaniyang mga kautusan,
ang kaniyang tipan ng katapatan, at ang kaniyang mga batas
nang buong puso at kaluluwa, na susundin niya ang mga salita
ng kasunduan na nakasulat sa aklat na ito. **32** Pinanumpa niya
ang lahat ng taong matatagpuan Jerusalem at Benjamin na
sumunod sa kasunduan. Ang mga mamamayan ng Jerusalem
ay sumunod sa kasunduan ng Diyos, ang Diyos ng kanilang
mga ninuno. **33** Tinanggal ni Josias ang lahat ng mga kasuklam-
suklam na bagay mula sa mga lupain na pagmamay-ari ng
mga Israelita. Pinasamba niya ang lahat ng mga Israelita kay
Yahweh, na kanilang Diyos. Sa lahat ng kaniyang mga araw,
hindi sila tumalikod sa pagsunod kay Yahweh, ang Diyos ng
kanilang mga ninuno.

35 Ipinagdiwang ni Josias ang Paskwa para kay Yahweh sa
Jerusalem at pinatay nila ang mga tupang pampaskwa sa
ikalabing apat na araw ng unang buwan. **2** Itinalaga niya ang
mga pari sa kani-kanilang mga posisyon at hinikayat silang
maglingkod sa tahanan ni Yahweh. **3** Sinabi niya sa mga
Levitang nagturo sa buong Israel, na tapat kay Yahweh, “Ilagay
ninyo ang banal na kaban sa bahay na itinayo ni Solomon na
anak ni David, hari ng Israel. Huwag na ninyo itong buhatin
sa inyong mga balikat. Ngayon ay sambahin ninyo si Yahweh,
na inyong Diyos, at paglingkuran ang kaniyang sambayanang
Israel. **4** Ayusin ninyo ang inyong mga sarili ayon sa pangalan ng
inyong mga sambahayan at inyong mga pangkat, na sinusunod
ang mga nakasulat na tagubilin ni David, ang hari ng Israel
at ni Solomon na kaniyang anak. **5** Tumayo kayo sa banal
na lugar, ayon sa inyong posisyon kasama ang inyong mga

pangkat sa loob ng mga sambahayan ng inyong mga kapatid,
ang mga kaapu-apuhan ng mga tao, at ayon sa inyong posisyon
sa inyong mga pangkat sa loob ng sambahayan ng mga Levita.
6 Katayin ninyo ang mga tupang pampaskwa at ilaan ninyo
ang inyong mga sarili kay Yahweh. Ihanda ninyo ang mga tupa
para sa inyong mga kapatid na mga Israelita. Gawin ninyo iyon
bilang pagsunod sa salita ni Yahweh na ibinigay kay Moises." **7**
Nagbigay si Josias sa lahat ng taong naroon ng tatlumpung
libong tupa at mga batang kambing mula sa mga kawan para
sa mga handog para sa Paskwa. Nagbigay din siya ng tatlong
libong toro, ang mga ito ay mula sa mga pagmamay-ari ng hari.
8 Ang kaniyang mga tagapamuno ay nagbigay ng kusang loob
na handog sa mga tao, mga pari, at mga Levita. Sina Hilkias,
Zacarias at Jehiel, ang mga opisyal na namamahala sa bahay ng
Diyos ay nagbigay sa mga pari para sa mga handog sa Paskwa
ng 2, 600 na maliliit na mga kambing at tatlong daang baka. **9**
Gayun din sina Conanias, at Semaya, Natanael, ang kaniyang
mga kapatid, sina Hosabias, Jehiel at Jozabad, ang mga pinuno
ng mga Levita ay nagbigay sa mga Levita ng mga handog sa
Paskwa ng limang libong maliliit na kambing at limang daang
mga baka. **10** Kaya ang paglilingkod ay nakahanda na at tumayo
ang mga pari sa kani-kaniyang mga puwesto, kasama ng mga
Levita sa kani-kanilang mga pangkat bilang pagsunod sa utos ng
hari. **11** Kinatay nila ang mga tupang pampaskwa at isinaboy ng
mga pari ang dugo na kanilang tinanggap mula sa mga kamay
ng mga Levita at binalatan naman ng mga Levita ang mga tupa.
12 Inalis nila ang mga handog na susunugin upang ibigay ito sa
mga pangkat ng mga sambahayan ng mga tao, upang ihandog
ang mga ito kay Yahweh, gaya ng nasusulat sa Aklat ni Moises.

Ganoon din ang ginawa nila sa mga toro. 13 Inihaw nila sa apoy
ang mga tupang pampaskwa gaya ng sinasabi ng tagubilin.
Para naman sa mga handog na nakalaan, pinakuluan nila ito sa
mga palayok, kaldero at mga kawali, at mabilis nila itong dinala
sa mga tao. 14 Hindi nagtagal ay inihanda nila ang mga handog
para sa kanilang mga sarili at para sa mga pari, dahil ang mga
pari, ang mga kaapu-apuhan ni Aaron ay abala sa paghahandog
ng mga handog na susunugin at ang taba hanggang sa gumabi,
kaya inihanda ng mga Levita ang mga handog para sa kanilang
sarili at para sa mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni Aaron.
15 Ang mga mang-aawit, ang mga kaapu-apuhan ni Asaf ay
nasa kanilang mga pwesto, gaya ng iniutos ni David, sina Asaf,
Heman at Jeduthun, ang mga propeta ng hari. Nasa bawat
tarangkahan ang mga bantay, hindi nila kinakailangang umalis
sa kanilang mga pwesto dahil ang kanilang mga kapatid na mga
Levita ang naghanda ng mga handog para sa kanila. 16 Kaya,
sa panahon iyon, ang kabuuan ng paglilingkod kay Yahweh ay
ginawa para sa pagdiriwang ng Paskwa at para maghandog
ng handog na susunugin sa altar ni Yahweh, gaya ng iniutos
ni Haring Josias. 17 Ipinagdiwang ng mga Israelitang naroon
ang Paskwa sa panahong iyon at pagkatapos ay ang Pista
ng Tinapay na Walang Lebadura sa loob ng pitong araw. 18
Hindi pa nagkaroon ng ganitong pagdiriwang ng Paskwa mula
sa panahon ng propetang si Samuel, at hindi ipinagdiwang ng
kahit sino sa mga naging hari ng Israel ang Paskwa na gaya ng
ginawa ni Josias, kasama ang mga pari, ang mga Levita, at lahat
ng mga tao ng Juda at Israel na naroon at ang mga mamamayan
ng Jerusalem. 19 Ipinagdiwang ang Paskwang ito sa ikalabing-
walong taon ng paghahari ni Josias. 20 Pagkatapos ng lahat ng

ito, pagkatapos isaayos ni Josias ang templo, si Neco na hari ng
Ehipto ay pumunta upang makipaglaban sa Carquemis sa ilog
ng Eufrates at pumunta si Josias upang labanan siya. **21** Ngunit
nagpadala ng mga sugo si Neco sa kaniya at sinabing, “Ano
ang gagawin ko sa iyo, hari ng Juda? Hindi ako naparito upang
labanan ka sa araw na ito kundi laban sa sambahayan na aking
kinakalaban. Inutusan ako ng Diyos na magmadali, kaya huwag
mong hadlangan ang Diyos, na siyang kasama ko, kung hindi
ay wawasakin ka niya.” **22** Gayun pa man, ayaw tumalikod ni
Josias sa kaniya. Nagbalatkayo siya upang makipaglaban sa
kaniya. Hindi siya nakinig sa mga salita ni Neco na nagmula
sa bibig ng Diyos, kaya pumunta siya upang makipaglaban sa
lambak ng Megido. **23** Napana ng mga mamamana si Haring
Josias, at sinabi ng hari sa kaniyang mga lingkod, “Ilayo ninyo
ako, dahil malubha akong nasugatan.” **24** Kaya inilabas siya ng
kaniyang mga lingkod sa karwahe at isinakay sa ibang karwahe.
Siya ay dinala sa Jerusalem, kung saan siya namatay. Inilibing
siya sa libingan ng kaniyang mga ninuno. Ang lahat ng Juda at
Jerusalem ay nagluksa para kay Josias. **25** Nagdalamhati si
Jeremias para kay Josias. Nagdadalamhati ang lahat ng mga
lalaki at mga babaeng mang-aawit kay Josias hanggang sa
araw na ito. Naging kaugalian sa Israel ang mga awit na ito
kaya isinulat ang mga ito sa mga awiting pangluksa. **26** Para sa
mga iba pang usapin tungkol kay Josias at ang kaniyang mga
mabubuting gawa bilang pagsunod sa nasusulat sa kautusan ni
Yahweh— **27** at ang kaniyang mga gawain, mula sa umpisa
hanggang sa huli ay nakasulat sa Aklat ng mga Hari ng Juda at
Israel.

36 Pagkatapos ay pinili ng mga tao ng lupain si Jehoahaz na
anak ni Josias at ginawa siyang hari bilang kapalit ng kaniyang
ama sa Jerusalem. **2** Si Jehoahaz ay dalawampu't tatlong
taong gulang nang magsimula siyang maghari, at naghari siya
ng tatlong buwan sa Jerusalem. **3** Tinanggal siya ng hari ng
Ehipto sa Jerusalem at pinagmulta ang lupain ng isang daang
talentong pilak at isang daang talentong ginto. **4** Ginawa ng hari
ng Ehipto si Eliakim, na kaniyang kapatid bilang hari ng Juda
at Jerusalem at binago ang kaniyang pangalan sa Jehoiakim.
Pagkatapos, dinala niya ang kapatid ni Eliakim na si Jehoahaz
at dinala siya sa Ehipto. **5** Dalawampu't limang taong gulang
si Jehoiakim nang magsimula siyang maghari, at labing-isang
taon siyang naghari sa Jerusalem. Ginawa niya kung ano ang
masamang sa paningin ni Yahweh na kaniyang Diyos. **6** At
nilusob siya ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia at iginapos
siya ng kadena upang dalhin sa Babilonia. **7** Dinala rin ni
Nebucadnezar ang ilan sa mga bagay sa tahanan ni Yahweh
sa Babilonia at inilagay ang mga iyon sa kaniyang palasyo sa
Babilonia. **8** Para naman sa mga ibang usapin tungkol kay
Jehoiakim, ang mga kasuklam-suklam na bagay na ginawa niya
at ang mga nalaman laban sa kaniya ay nasusulat sa Aklat ng
mga Hari ng Juda at Israel. Pagkatapos, ang kaniyang anak na
si Jehoiakin ang pumalit sa kaniya bilang hari. **9** Walong taong
gulang si Jehoiakin nang magsimula siyang maghari. Naghari
siya ng tatlong buwan at sampung araw sa Jerusalem. Ginawa
niya kung ano masama sa paningin ni Yahweh. **10** Noong
tagsibol, nagpadala si Haring Nebucadnezar ng mga kalalakihan
at dinala siya sa Babilonia, kasama ng mga mahahalagang
bagay mula sa tahanan ni Yahweh at ginawa niyang hari ng

Juda at Jerusalem ang kaniyang kamag-anak na si Zedekias. 11
Dalawampu't-isang taong gulang si Zedekias nang magsimula
siyang maghari. Naghari siya ng labing-isang taon sa Jerusalem.
12 Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh
na kaniyang Diyos. Hindi siya nagpakumbaba sa harapan ng
propetang si Jeremias, na nagsasalita mula sa bibig ni Yahweh.
13 Naghimagsik din si Zedekias laban kay Haring Nebucadnezar,
na siyang nagpasumpa sa kaniya ng katapatan sa pamamagitan
ng Diyos. Ngunit pinatigas ni Zedekias ang kaniyang ulo at
pinatigas ang kaniyang puso sa pagsunod kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel. 14 Dagdag pa rito, ang lahat ng mga pinuno
ng mga pari at ng mga tao ay nagkasala ng labis, sinusunod
ang mga kasuklam-suklam na mga bagay na ginagawa ng
ibang lahi. Nilapastangan nila ang tahanan ni Yahweh na inilaan
niya para sa kaniyang sarili sa Jerusalem. 15 Si Yahweh, ang
Diyos ng kanilang mga ninuno ay nagpadala ng mensahe sa
kanila sa pamamagitan ng kaniyang mga mensahero nang
paulit-ulit, dahil mayroon siyang habag sa kaniyang mga tao
at sa lugar kung saan siya naninirahan. 16 Ngunit kinutya nila
ang mga mensahero ng Diyos, kinamuhian ang kaniyang mga
salita, at hinamak ang kaniyang mga propeta, hanggang sa
ang galit ni Yahweh ay nagsimula laban sa kaniyang mga tao
hanggang sa ito ay hindi na maiiwasan. 17 Kaya dinala ng
Diyos sa kanila ang hari ng mga Caldeo, na siyang pumatay
sa kanilang mga kabataan sa pamamagitan ng mga tabak sa
santuwaryo at walang habag sa mga kabataang lalaki o mga
birhen, mga matatandang lalaki o ang mga puti na ang buhok.
Ibinigay silang lahat ng Diyos sa kaniyang kamay. 18 Lahat
ng kagamitan ng tahanan ng Diyos, malaki at maliit, ang mga

kayamanan sa tahanan ni Yahweh at ang mga kayamanan ng
hari at kaniyang mga opisyal—ang lahat ng mga ito ay dinala
niya sa Babilonia. **19** Sinunog nila ang tahanan ng Diyos, giniba
nila ang pader ng Jerusalem, sinunog ang lahat ng mga palasyo
nito, at winasak ang mga magagandang bagay sa loob nito. **20**
Dinala ng hari sa Babilonia ang mga nakaligtas sa tabak. Sila
ay naging lingkod niya at ng kaniyang mga anak hanggang sa
nangyari ang pamumuno ng kaharian ng Persia. **21** Nangyari
ito upang maganap ang salita ni Yahweh sa pamamagitan
ng bibig ni Jeremias, hanggang sa masiyahan ang lupain sa
kaniyang Araw ng Pamamahinga. Sapagkat habang ang lupain
ay pinabayaan ipinagdiwang nito ang Araw ng Pamamahinga
sa loob ng pitumpung taon. **22** Ngayon sa unang taon ni Ciro,
ang hari ng Persia, upang maganap ang salita ni Yahweh sa
pamamagitan ng bibig ni Jeremias, inudyukan ni Yahweh ang
espiritu ni Ciro, ang hari ng Persia, kaya gumawa siya ng
pahayag sa lahat ng kaniyang kaharian at isinulat din ang mga
ito. Sinabi niya, **23** "Ito ang sinabi ni Ciro, ang hari ng Persia:
Ibinigay sa akin ni Yahweh na Diyos ng langit ang lahat ng
kaharian sa mundo. Inutusan niya ako na magtayo ng isang
tahanan para sa kaniya sa Jerusalem, na nasa Juda. Kung sino
man sa inyo ang kabilang sa kaniyang mga tao, nawa si Yahweh
na inyong Diyos ay sumainyo. Pinahihintulutan kitang pumunta
sa lupain."

Ezra

1 Noong unang taon ni Ciro, hari ng Persia, tinupad ni Yahweh
ang kaniyang salita na dumating mula sa bibig ni Jeremias at
inudyukan ang espiritu ni Ciro. Ang tinig ni Ciro ay narinig sa
kaniyang buong kaharian. Ito ang nasusulat at nasabi: **2** Sabi ni
Ciro, hari ng Persia: Ibinigay sa akin ni Yahweh, ang Diyos ng
Langit, ang lahat ng mga kaharian sa daigdig, at itinalaga niya
ako na magtayo ng isang templo para sa kaniya sa Jerusalem
na nasa Judea. **3** Sinuman sa inyo na nagmula sa kaniyang
mga tao, sumainyo nawa ang kaniyang Diyos, para kayo ay
umakyat sa Jerusalem at magtayo ng templo para kay Yahweh,
ang Diyos ng Israel, na siyang Diyos ng Jerusalem. **4** Ang mga
tao saanmang bahagi ng kaharian kung saan naninirahan ang
mga nakaligtas sa lupaing iyon ay dapat magbigay sa kanila ng
pilak at ginto, mga ari-arian at mga hayop, gayundin ang kusang-
kaloob na handog para sa templo ng Diyos sa Jerusalem. **5**
Pagkatapos, ang mga pinuno ng mga angkan ng mga ninuno
ng Juda at Benjamin, mga pari at mga Levita, at bawa't isa
na ang espiritu ay ginising ng Diyos na pumunta at magtayo
ng kaniyang tahanan ay tumayo. **6** Ang mga nakapalibot sa
kanila ay tumulong sa kanilang gawain sa pilak at gintong mga
kagamitan, mga ari-arian, mga hayop, mga mahahalagang
bagay, at mga kusang-kaloob na mga handog. **7** Ibinalik din ni
Haring Ciro ang mga kagamitang nabibilang sa templo ni Yahweh
na dinala ni Nebucadnezar mula sa Jerusalem at inilagay sa
tahanan ng kaniyang sariling mga diyos. **8** Ipinagkatiwala lahat
ni Ciro kay Mitredat na tagapag-ingat yaman, na nagbilang ng
mga ito para kay Sesbazar, na tagapamahala ng Judea. **9** Ito
ang kanilang bilang: Tatlumpung gintong palanggana, isang

libong pilak na palanggana, dalawamgpu't siyam na iba pang
palanggana, 10 tatlumpung gintong mangkok, 410 na maliliit na
pilak na mangkok, at isang libong karagdagang kagamitan. 11
Mayroong 5, 400 na ginto at pilak na kagamitan sa lahat. Dinala
ni Sesbazar ang lahat ng mga ito nang ang mga taong tinapon
ay nagpunta sa Jerusalem mula sa Babilonia.

2 Ito ang mga tao sa lalawigan na umakyat mula sa pagkabihag
ni Haring Nebucadnezar, na siyang nagpatapon sa kanila
sa Babilonia, ang mga taong bumalik sa kani-kanilang mga
lungsod sa Jerusalem at sa Judea. 2 Sila ay bumalik kasama
si Zerubabel, Josue, Nehemias, Seraias, Reelaias, Mordecai,
Bilsan, Mispar, Bigvai, Rehum at Baana. Ito ang talaan ng mga
kalalakihan ng mga tao ng Israel. 3 Ang mga kaapu-apuhan ni
Paros: 2, 172. 4 Ang mga kaapu-apuhan ni Sefatias: 372. 5 Ang
mga kaapu-apuhan ni Arah: 775. 6 Ang mga kaapu-apuhan
ni Pahat Moab sa pamamagitan ni Josue at Joab: 2, 812. 7
Ang mga kaapu-apuhan ni Elam: 1, 254. 8 Ang mga kaapu-
apuhan ni Zatu: 945. 9 Ang mga kaapu-apuhan ni Zacai: 760.
10 Ang mga kaapu-apuhan ni Bani: 642. 11 Ang mga kaapu-
apuhan ni Bebai: 623. 12 Ang mga kaapu-apuhan ni Azgad: 1,
222. 13 Ang mga kaapu-apuhan ni Adonikam: 666. 14 Ang mga
kaapu-apuhan ni Bigvai: 2, 056. 15 Ang mga kaapu-apuhan ni
Adin: 454. 16 Ang mga kaapu-apuhan ni Ater sa pamamagitan
ni Ezequias: siyamnapu't walo. 17 Ang mga kaapu-apuhan ni
Bezai: 323. 18 Ang mga kaapu-apuhan ni Jora: 112. 19 Ang mga
kaapu-apuhan ni Hasum: 223. 20 Ang mga kaapu-apuhan ni
Gibar: siyamnapu't lima. 21 Ang mga kalalakihan ng Bethlehem:
123. 22 Ang mga kalalakihan ng Netofa: limampu't anim. 23
Ang mga kalalakihan ng Anatot: 128. 24 Ang mga kalalakihan

ng Azmavet: apatnapu't dalawa. **25** Ang mga kalalakihan ng
Jearim, Cafira at Beerot: 743. **26** Ang mga kalalakihan ng Rama
at Geba: 621. **27** Ang mga kalalakihan ng Micmas: 122. **28** Ang
mga kalalakihan ng Bethel at Ai: 223. **29** Ang mga kalalakihan
ng Nebo: limampu't dalawa. **30** Ang mga kalalakihan ng Magbis:
156. **31** Ang mga kalalakihan ng ibang Elam: 1, 254. **32** Ang
mga kalalakihan ng Harim: 320. **33** Ang mga kalalakihan ng Lod,
Hadid at Ono: 725. **34** Ang mga kalalakihan ng Jerico: 345. **35**
Ang mga kalalakihan ng Senaa: 3, 630. **36** Ang mga pari: Ang
mga kaapu-apuhan ni Jedaias ng tahanan ni Josue: 973. **37** Ang
mga kaapu-apuhan ni Imer: 1, 052. **38** Ang mga kaapu-apuhan
ni Pashur: 1, 247. **39** Ang mga kaaapu-apuhan ni Harim: 1, 017.
40 Ang mga Levita: Ang mga kaapu-apuhan ni Jeshua at Kadmiel
na mga kaapu-apuhan ni Hodavias: pitumpu't apat. **41** Ang mga
mang-aawit sa templo, ang mga kaapu-apuhan ni Asaf: 128. **42**
Ang mga kaapu-apuhan ng mga bantay-pinto, ang mga kaapu-
apuhan ni Salum, Ater, Talmon, Akub, Hatita at Sobai: may
kabuuang 139. **43** Ang mga inatasan na maglingkod sa templo:
Ang mga kaapu-apuhan ni Ziha, Hasufa, Tabaot, **44** Keros,
Siaha, Padon, **45** Lebana, Hagaba, Akub, **46** Hagab, Samlai at
Hanan; **47** ang mga kaapu-apuhan ni Gidel, Gahar, Reaias, **48**
Rezin, Nekoda, Gazam, **49** Uza, Pasea, Besai, **50** Asna, Meunim
at Nefisim; **51** ang mga kaapu-apuhan ni Bakbuk, Hakufa,
Harhur, **52** Bazlut, Mehida, Harsa, **53** Barkos, Sisera, Tema, **54**
Nezias, at Hatifa. **55** Ang mga kaapu-apuhan ng mga alipin ni
Solomon, ang mga kaapu-apuhan ni Sotai, Hasoferet, Peruda,
56 Jaala, Darkin, Gidel, **57** Sefatias, Hatil, Poqueret-hazebaim, at
Ami. **58** 392 ang kabuuang bilang ng mga kaapu-apuhan na
inatasang maglingkod sa templo at ang mga kaapu-apuhan ng

mga alipin ni Solomon. 59 Ang mga lumisan mula sa Tel-mela,
Tel-harsa, Kerub, Addon, at Imer —ngunit hindi napatunayan
ang kanilang kanunu-nunuan mula sa Israel —kabilang ang 60
652 na mga kaapu-apuhan ni Delaia, Tobia at Nekoda. 61 At sa
mga kaapu-apuhan ng mga pari: Ang mga kaapu-apuhan ni
Habaias, Hakoz, Barzilai, (na kinuha ang kaniyang asawa mula
sa mga kababaihan ni Barzilai ng Gilead at tinawag sa kanilang
pangalan). 62 Sinubukan nilang tuklasin ang kanilang tala-
angkanan sa talaan ngunit hindi ito matagpuan dahil dinungisan
nila ang kanilang pagkapari. 63 Kaya sinabi ng gobernador sa
kanila na hindi sila dapat kumain ng anumang mula sa banal na
mga alay hanggang sa pahintulotan sila ng isang pari sa Umim
at Tumim. 64 Ang kabuuang grupo ay may bilang na 42, 360, 65
hindi kabilang ang kanilang mga aliping lalaki at aliping babae
(ito ay 7, 337) at ang kanilang mga lalaki at babaeng mang-
aawit sa templo. 66 Ang kanilang kabayo: 736. Ang kanilang
mola: 245. 67 Ang kanilang kamelyo: 435. Ang kanilang asno: 6,
720. 68 Nang pumunta sila sa tahanan ni Yahweh sa Jerusalem,
ang mga punong matatanda ay naghandog ng mga kusang-loob
na handog upang maipatayo ang tahanan ni Yahweh. 69 Sila
ay nagbigay para sa pondo ayon sa kanilang kakayahan: 61,
000 na gintong darika, 5, 000 pilak na mina at 100 na tunikang
pangpari. 70 Kaya ang mga pari at mga Levita, ang mga tao,
ang mga mang-aawit at mga bantay-pinto ng templo at ang mga
inatasang maglingkod sa templo ay nanirahan sa kanilang mga
lungsod. Lahat ng tao sa Israel ay nasa kanilang mga lungsod.

3 Ito ang ikapitong buwan matapos bumalik ang mga tao ng
Israel sa kanilang mga lungsod, nang magkatipon sila ng sama-
sama bilang isang mamamayan sa Jerusalem. 2 Si Josue na

lalaking anak ni Jozadak at ang kaniyang mga kapatid na mga
pari, at si Zerubabel na lalaking anak ni Sealtiel, at ang kaniyang
mga kapatid ay umakyat at itinayo ang altar ng Diyos ng Israel
upang mag-alay ng mga handog na susunugin tulad ng iniutos
sa kautusan ni Moises, na lingkod ng Diyos **3** Pagkatapos ay
itinatatag nila ang altar sa kinatatayuan nito, sapagkat nasa
kanila ang pangamba dahil sa mga mamamayan sa lupain.
Sila ay nag-alay ng mga handog na susunugin kay Yahweh
sa umaga at gabi. **4** Pinagdiriwang din nila ang Pista ng mga
Tolda ayon sa nasusulat, at nag-alay sila ng mga handog na
susunugin sa bawat araw alinsunod sa kautusan, ang gawain ng
bawat isa sa bawat araw. **5** Bilang karagdagan, mayroon ding
arawan at buwanang mga handog na susunugin, at mga handog
para sa lahat ng nakatalagang mga pista ni Yahweh, kasama sa
lahat ng mga kusang-kaloob na handog. **6** Sila ay nagsimulang
mag-alay ng handog na susunugin kay Yahweh sa unang araw
ng ikapitong buwan, kahit na ang templo ay hindi pa naitatatag.
7 Kaya sila ay nagbigay ng pilak sa mga manlililok ng bato at
mga mahusay na manggagawa; at pagkain, inumin, at langis
sa mamamayan ng Sidon at Tiro, para sila ay magpadala ng
mga puno ng sedar galing sa Lebanon patungo sa Jopa sa
pamamagitan ng dagat, katulad ng pahintulot sa kanila ni Ciro,
hari ng Persia. **8** At sa ikalawang buwan ng ikalawang taon
matapos na magpunta sila sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem,
si Zerubabel, si Josue na lalaking anak ni Jozadak, ang iba
pang mga pari, ang mga Levita, at ang mga nanggaling sa
pagkakabihag pabalik sa Jerusalem ay nagsimula sa paggawa.
Itinalaga nila ang mga Levitang dalawampung taong gulang
pataas upang pangasiwaan ang gawain sa tahanan ni Yahweh.

9 Itinalaga ni Josue ang kaniyang mga anak at ang kaniyang
mga kapatid, si Kadmiel at ang kaniyang mga anak, at ang
mga kaapu-apuhan ni Juda upang pangasiwaan ang mga
taong gumagawa sa gawain sa tahanan ng Diyos. Kasama
sa kanila ang mga kaapu-apuhan ni Henadad, ang kanilang
mga kaapu-apuhan, at ang kanilang kapwa mga Levita din.
10 Ang mga tagapagtayo ay inaglagay ang pundasyon para
sa templo ni Yahweh. Binigyang daan nito ang mga paring
nakatayo na suot ang kanilang mga kasuotan kasama ang mga
trumpeta, at mga Levita, mga anak ni Asaf, upang papurihan si
Yahweh sa pamamagitan ng pompyang, gaya ng iniutos ng mga
kamay ni David, na hari ng Israel. 11 Umawit sila ng papuri
at pasasalamat kay Yahweh, "Siya ay mabuti! ang kaniyang
tipan ng katapatan sa Israel ay mananatili magpakailanman."
Ang lahat ng mamamayan ay humiyaw nang may kagalakan
sa pagpupuri kay Yahweh dahil ang pundasyon ng templo ay
nailagay na. 12 Ngunit marami sa mga pari, mga Levita, mga
punong ama ng lipi, at matatandang mga taong nakakita sa
unang tahanan ang tumangis ng malakas nang mailagay ang
mga pundasyon ng tahanang ito sa harap ng kanilang mga mata.
Ngunit marami ang sumisigaw sa tuwa na may galak at isang
nasasabik na tunog. 13 Ang kinahinatnan, ang mamamayan ay
hindi makilala ang ingay ng nagagalak at masaya sa ingay ng
pagtangis ng mga tao, sapagkat ang mga tao ay umiiyak nang
may malaking tuwa, at narinig ang ingay hanggang sa malayo.

4 Narinig ng mga kaaway ng Juda at Benjamin na ang templo
para kay Yahweh, ang Diyos ng Israel ay itinatayo ng mga
taong galing sa pagkakatapon. 2 Dahil dito, nilapitan nila si
Zerubabel at ang mga pinuno ng bawat angkan. At sinabi sa

kanila, “Hayaan ninyo kaming sumama sa pagtatayo ninyo dahil
katulad ninyo, sinasaliksik din namin ang inyong Diyos at nag-
aalay din kami sa kaniya mula sa panahon ni Esar-haddon, na
hari ng Asiria, na siyang nagdala sa amin sa lugar na ito “ **3**
Ngunit sinabi nina Zerubabel, Josue, at ng mga pinuno ng mga
angkan, “kami dapat ang magtayo ng tahanan ng aming Diyos
at hindi kayo, dahil kami ang magtatayo para kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel, ayon sa iniutos ni Haring Ciro ng Persia.” **4**
Kaya pinahina ng mga tao sa lupain ang mga kamay ng mga
taga-Judea; tinakot nila ang mga taga-Judea sa pagtatayo.
5 Sinuhulan din nila ang mga tagapayo para hadlangan ang
kanilang mga plano. Ginawa nila ito sa buong panahon ni Ciro at
hanggang sa paghahari ni Dario na hari ng Persia. **6** At sa simula
ng paghahari ni Assuero sumulat sila ng paratang laban sa mga
nakatira sa Juda at Jerusalem. **7** Ito ay nangyari sa panahon
ni Assuero na sumulat sina Bislam, Mitredat, Tabeel, at ang
kanilang mga kasamahan kay Assuero. Ang liham ay nakasulat
sa Aramaico at isinalin. **8** Si Rehum na kumander at si Simsai na
eskriba ang sumulat sa ganitong paraan kay Artaxerxes tungkol
sa Jerusalem. **9** Pagkatapos, sumulat ng isang liham sina
Rehum, Simsai at ang kanilang mga kasamahan, na mga hukom
at ibang mga opisyal sa pamahalaan, mula sa Erec, Babilonia,
at Susa sa Elam, **10** at sinamahan sila ng mga taong pinilit
pinatira sa Sarmaria ng dakila at marangal na si Asurbanipal,
kasama ang iba pang nasa Lalawigan lampas ng Ilog. **11** Ito ang
kopya ng liham na kanilang ipinadala kay Artaxerxes: “Ito ang
sinusulat ng iyong mga lingkod, ang mga tao sa ibayo ng ilog:
12 Malaman nawa ng hari na ang mga Judiong nanggaling sa
iyo ay pumunta sila laban sa atin sa Jerusalem para magtayo ng

isang mapaghimagsik na lungsod. Natapos na nila ang mga
pader at inayos na ang mga pundasyon. **13** Ngayon malaman
nawa ng hari na kung ang lungsod na ito ay naitayo at ang pader
ay natapos, hindi sila magbibigay ng kahit na anong pagkilala at
buwis, subalit pipinsalain nila ang mga hari. **14** Siguradong dahil
nakain namin ang asin ng palasyo, hindi ito naaangkop para sa
amin na makita ang kahit na anong kahihiyan na mangyayari
sa hari. Dahil dito kaya ipinababatid namin sa hari **15** upang
hanapin ang talaan ng iyong ama at para mapatunayan na ito ay
isang mapaghimagsik na lungsod na pipinsala sa mga hari at sa
mga lalawigan. Ito ay nagdulot ng maraming suliranin sa mga
hari at sa mga lalawigan. Ito ay naging isang sentro para sa
paghihimagsik noon pa man. Dahil sa kadahilanang ito, nawasak
ang lungsod. **16** Pinababatid namin sa hari na kung ang lungsod
na ito at ang pader ay maitayo, wala nang matitira para sa iyo
sa ibayo ng malaking ilog, ang Eufrates." **17** Kaya ang hari
ay nagpadala ng tugon kay Rehum at Simsai at sa kanilang
mga kasamahan sa Samaria at ang iba pa sa ibayo ng Ilog:
"Sumainyo nawa ang kapayapaan. **18** Ang liham na ipinadala
ninyo sa akin ay naisalin at binasa sa akin. **19** Kaya nag-utos
ako ng isang pagsisiyasat at natuklasan na sila ay naghimagsik
at nag-alsa sa mga hari. **20** Ang mga makapangyarihang hari
ay namuno sa Jerusalem at may kapangyarihan sa lahat ng
bagay hanggang sa ibayo ng Ilog. Kinilala at nagbayad sila ng
mga buwis sa kanila. **21** Ngayon, gumawa kayo ng isang utos
para sa mga taong ito na ihinto at huwag itayo ang lungsod
na ito hanggang ako ay makagawa ng isang utos. **22** Maging
maingat na hindi ito makaligtaan. Bakit kailangang palakihin ang
pinsala para saktan ang mga hari?" **23** Nang binasa ang utos ni

Haring Artaxerxes sa harap nina Rehum, Simsai, at kanilang
mga kasamahan, sila ay mabilis na lumabas sa Jerusalem
at sapilitang pinahinto ang mga Judio sa pagtatayo. **24** Kaya
ang paggawa sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem ay nahinto
hanggang sa ikalawang taon ng paghahari ni Dario na hari ng
Persia.

5 Pagkatapos, si propetang Hagai at si Zacarias na anak ng
propetang si Ido ay nagpropesiya sa mga Judio sa ngalan ng
Diyos ng Israel sa loob ng Juda at Jerusalem. **2** Umakyat si
Zerubabel na anak ni Sealtiel at Josue na anak ni Jozadak at
sinimulang itayo ang tahanan ng Diyos sa Jerusalem kasama
ang mga propeta na nanghikayat sa kanila. **3** At dumating sina
Tatenai na gobernador ng Lalawigan sa ibayo ng Ilog, Setar
Bozenai, at ang kanilang mga kasamahan at sinabi sa kanila,
“Sino ang nag-utos na itayo ninyo ang tahanang ito at ganap na
tapusin ang mga pader na ito?” **4** Sinabi pa nila, “Ano ang mga
pangalan ng mga lalaking gumagawa sa gusaling ito?” **5** Ngunit
ang mata ng Diyos ay nasa mga nakatatanda ng mga Judio, at
hindi sila pinigilan ng kanilang mga kalaway. Naghihintay sila
ng isang liham na ipapadala ng hari at para sa isang utos na
ibabalik sa kanila patungkol dito. **6** Ito ang liham nina Tatenai,
Setar Bozenai, at ang kanilang mga kapwa opisyal kay haring
Dario. **7** Nagpadala sila ng isang ulat, isinusulat ito kay haring
Dario, “Sumainyo nawang lahat ang kapayapaan. **8** Malaman
nawa ng hari na kami ay pumunta ng Juda sa tahanan ng
dakilang Diyos. Ito ay itinatayo sa pamamagitan ng malalaking
bato at ang mga trosong nakalapat sa mga pader. Ang gawaing
ito ay ginagawa ng lubos at umuusad ng mabuti sa kanilang
mga kamay. **9** Tinanong namin ang mga nakatatanda, 'Sino ang

nagbigay sa inyo ng utos para itayo ang tahanang ito at ang mga
pader na ito?' 10 Tinanong pa namin ang kanilang mga pangalan
nang sa gayon ay maaari mong malaman ang mga pangalan ng
bawat taong nanguna sa kanila. 11 Tumugon sila at sinabi, 'Kami
ay mga lingkod ng nag-iisang Diyos ng langit at lupa, at muli
naming itinatayo ang tahanang ito na itinayo ng dakilang hari ng
Israel maraming taon na ang nakalilipas at binubuo namin ito.
12 Gayunman, nang ginalit ng aming mga ninuno ang Diyos ng
langit, ibinigay niya sila sa kamay ni Nebucadnezar na hari ng
Babilonia, na siyang sumira ng bahay na ito at ipinatapon ang
mga tao sa Babilonia. 13 Gayunpaman, sa unang taon nang si
Ciro ay hari ng Babilonia, naglabas si Ciro ng isang utos na
itayong muli ang tahanan ng Diyos. 14 Ibinalik din ni haring Ciro
ang ginto at pilak na nabibilang sa tahanan ng Diyos na kinuha
at dinala ni Nebucadnezar mula sa templo sa Jerusalem tungo
sa templo sa Babilonia. Isinauli niya ang mga ito kay Sesbazar,
na siyang iniluklok niyang gobernador. 15 Sinabi niya sa kaniya,
“Kunin mo ang mga kagamitang ito. Pumunta ka at ilagay ang
mga ito sa templo sa Jerusalem. Nawa maitayong muli ang
tahanan ng Diyos doon.” 16 At dumating itong si Sesbazar at
inilagay ang pundasyon para sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem;
na ginagawa ngayon ngunit hindi pa tapos. 17 Ngayon kung
mainam ito para sa hari, masuri nawa ito sa tahanan ng mga
talaan sa Babilonia kung may isang pasya doon mula kay Haring
Ciro para itayo ang tahanang ito ng Diyos sa Jerusalem. Kung
gayon, maaring ipadala ng hari ang kaniyang pasya sa amin.”

6 Kaya si Haring Dario ay nag-utos ng isang imbestigasyon
sa tahanan ng mga talaan sa Babilonia. 2 Sa tanggulang
lungsod ng Ecbatana sa Media natagpuan ang isang kasulatang

binalumbon; ito ang nakasulat sa talaan: **3** Sa unang taon ni
Haring Ciro, naglabas siya ng isang utos tungkol sa tahanan
ng Diyos sa Jerusalem: 'Maitayo nawa ang tahanan para sa
paghahandog. Maitayo nawa ang mga pader nito na may
animnapung siko ang taas at animnapung siko ang lapad, **4**
na may tatlong patong ng malalaking bato at isang patong ng
bagong troso. At ang tahanan ng hari ang magbabayad ng
gastusin. **5** Ibalik din ninyo ang ginto at pilak na nabibilang sa
tahanan ng Diyos na dinala ni Nebucadnezar mula sa templo ng
Jerusalem patungo sa templo ng Babilonia. Ipadala ninyo ang
mga iyon sa templo ng Jerusalem at ilagay ang mga iyon sa
tahanan ng Diyos.' **6** Ngayon, Tatenai, Setar Bozenai, at ang
iyong mga kapwa opisyal na nasa ibayo ng Eufrates, lumayo
kayo sa lugar na iyon. **7** Pabayaan ninyo ang paggawa sa
tahanan ng Diyos. Ang gobernador at ang mga nakatatandang
Judio ay itatayo ang tahanang ito ng Diyos sa lugar na iyon. **8**
Ipinag-uutos ko sa inyo na dapat ninyong gawin ito para sa mga
nakatatandang Judiong nagtatayo ng tahanan ng Diyos: Ang
mga pondo mula sa pagkilala sa hari sa ibayo ng Eufrates ay
gagamitin para bayaran ang mga lalaking ito na hindi tumitigil sa
kanilang paggawa. **9** Anuman ang kakailanganin—mga batang
toro, mga lalaking tupa, o mga batang tupa para sa mga alay na
susunugin sa Diyos ng Kalangitan, butil, asin, alak, o langis ayon
sa utos ng mga pari sa Jerusalem—ibigay ninyo ang mga bagay
na ito sa kanila araw-araw nang walang palya. **10** Gawin ninyo
ito para sila ay makapagdala ng handog sa Diyos ng Kalangitan
at ipanalangin ako, ang hari, at ang aking mga anak. **11** Ipinag-
uutos ko na kung sinuman ang lalabag sa utos na ito, isang
barakilan ang dapat hilahin mula sa kaniyang bahay at dapat

siyang ituhog dito. Dahil dito, ang kaniyang tahanan ay dapat
gawing isang tambak ng gumuhong mga bato. **12** Nawa ang
Diyos na nabubuhay doon ay ibabagsak ang sinumang hari at
mga tao na lalabag sa tahanang ito ng Diyos sa Jerusalem.
Akong, si Dario, ang siyang nag-uutos nito. Gawin ninyo ito
nang lubusan!" **13** At ginawa nina Tatenai, Setar Bozenai, at
ng kanilang mga kasamahan ang lahat ng bagay na inutos ni
Haring Dario. **14** Kaya ang mga nakatatandang Judio ay nagtayo
sa paraang ipinagbilin nina Hagai at Zacarias sa pamamagitan
ng pagpropesiya. Itinayo nila ito ayon sa utos ng Diyos ng Israel
at ni Ciro, ni Dario, at ni Artaxerxes, mga hari ng Persia. **15** Ang
tahanan ay natapos sa ikatlong araw ng buwan ng Adar, sa
ikaanim na taon ng paghahari ni Haring Dario. **16** Itinalaga ng
mga Israelita, mga pari, mga Levita, at ng iba pang nalalabing
mga bihag ang tahanan ng Diyos nang may kagalakan. **17**
Naghandog sila ng isandaang toro, isandaang lalaking tupa, at
apatnaraang batang tupa para sa pagtatalaga sa tahanan ng
Diyos. Ladindalawang lalaking kambing ay inialay din bilang
isang handog para sa kasalanan ng lahat ng Israelita, isa para
sa bawat tribu ng Israel. **18** Itinalaga rin nila ang mga pari
at mga Levita na gumawa ng kaniya-kaniyang gawain para
sa paglilingkod sa Diyos sa Jerusalem, gaya ng nasusulat sa
Aklat ni Moises. **19** Kaya ang mga galing sa pagkakatapon
ay nagdiwang ng Paskua sa ikalabing-apat na araw ng unang
buwan. **20** Nilinis ng mga pari at mga Levita ang kanilang mga
sarili at kinatay ang mga Pampaskua na mga alay para sa lahat
ng mga nanggaling sa pagkakatapon, kasama ang mga pari
at Levita. **21** Ang mga Israelitang kumain nang ilan sa karne
ng Paskua ay ang mga bumalik galing sa pagkakatapon at

ihiniwalay ang kanilang mga sarili mula sa karumihan ng mga tao
sa lupain at hinanap si Yahweh, ang Diyos ng Israel. 22 Buong
kagalakan nilang ipinagdiwang ang Pista ng Tinapay na Walang
Pampaalsa nang pitong araw, dahil binigyan sila ni Yahweh ng
kagalakan at binago ang puso ng hari ng Asiria upang palakasin
ang kanilang mga kamay sa gawain ng kaniyang tahanan, ang
tahanan ng Diyos ng Israel.

7 Pagkatapos ng mga bagay na ito, sa panahon ng paghahari ni
Haring Artaxerxes, si Ezra, na ang kaniyang mga ninuno ay sina
Seraias, Azarias, Hilcias, 2 Sallum, Sadoc, Ahitub, 3 Amarias,
Azarias, Meraiot, 4 Zeraias, Uzzi, Buki, 5 Abisua, Finehas,
Eleazar, at si Aaron na pinakapunong pari - 6 Umalis si Ezra
mula sa Babilonia. Isa siyang dalubhasang eskriba sa batas ni
Moises na ibinigay ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. Ibinigay
ng hari sa kaniya ang kahit anong bagay na kaniyang hingin
yamang ang kamay ni Yahweh ay kasama niya. 7 Ang ilan sa
mga kaapu-apuhan ng Israel at ng mga pari, mga Levita, mga
mang-aawit sa templo, mga bantay-pinto, at ang mga itinalaga
na maglingkod sa templo ay umakyat sa Jerusalem sa ikapitong
taon ni Haring Artaxerxes. 8 Siya ay dumating sa Jerusalem
sa ikalimang buwan ng parehong taon. 9 Siya ay umalis ng
Babilonia sa unang araw ng unang buwan. Noong unang araw ng
ika-limang buwan nang siya ay dumating sa Jerusalem, yamang
kasama niya ang mabuting kamay ng Diyos. 10 Pinatatag ni
Ezra ang kaniyang puso sa pag-aaral, sa pagsasagawa, at
pagtuturo sa mga alituntunin at mga utos ng batas ni Yahweh. 11
Ito ay ang utos na ibinigay ni Haring Artaxerxes kay Ezra na pari
at eskriba ng mga kautusan at mga alituntunin ni Yahweh para
sa Israel: 12 “Ang Hari ng mga haring si Artaxerxes, kay paring

Ezra, isang eskriba ng kautusan ng Diyos ng langit: **13** Aking
iniuutos na ang sinumang mula sa Israel sa aking kaharian,
kasama ang kanilang mga pari at mga Levita, na nagnanais na
pumunta ng Jerusalem, ay maaring sumama sa iyo. **14** Ako, ang
hari, at ang aking pitong mga tagapayo, ay ipapadala ko kayong
lahat upang siyasatin ang tungkol sa Juda at Jerusalem ayon sa
batas ng Diyos na inyong naunawaan, **15** at upang dalhin sa
Jerusalem, na kaniyang tahanan, ang pilak at ginto na kanilang
malayang ihahandog sa Diyos ng Israel. **16** Ibigay ng libre ang
lahat ng pilak at ginto na binigay ng mga taga-Babilonia kasama
ang anumang malayang inialay sa pamamagitan ng mga tao
at mga pari para sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem. **17** Kaya
bilhin ninyo sa kabuuan halaga ang baka, mga lalaking tupa
at mga batang tupa, at butil at inuming mga handog. Ihandog
ninyo ang mga ito sa altar na nasa tahanan ng inyong Diyos
sa Jerusalem. **18** Gawin ninyo sa natitirang pilak at ginto ang
anumang tingin ninyong mabuti para sa inyo at sa inyong mga
kapatid, upang malugod ninyo ang inyong Diyos. **19** Ilagay ninyo
ang mga bagay na malayang ibinigay sa inyo sa harap niya para
sa paglilingkod sa tahanan ng inyong Diyos sa Jerusalem. **20**
Anumang bagay na kakailanganin sa tahanan ng inyong Diyos,
kunin ninyo ang mga gastos mula sa aking kabang-yaman. **21**
Ako, si Haring Artaxerxes, ang gumagawa ng utos sa lahat ng
mga ingat-yaman sa ibayong Ilog, na ang kahit anong hingin
ni Ezra mula sa inyo ay dapat ninyong maibigay ng buo, **22**
hanggang sa isang daang talentong pilak, isang daang takal ng
butil, isang daang malaking sisidlan ng alak, at isang daang
malaking sisidlan ng langis, pati asin na walang limitasyon. **23**
Anumang nagmula sa utos ng Diyos ng Langit, gawin ninyo

ito nang may malasakit para sa kaniyang tahanan. Sapagkat
bakit kailangang dumating ang kaniyang poot sa aking kaharian
at sa aking mga anak? **24** Ipinababatid namin sa kanila ang
tungkol sa iyo hindi upang magpataw ka ng kahit na anong
pagkilala o mga buwis sa sinuman sa mga pari, mga levita,
mga musikero, mga bantay-pinto, o sa mga taong itinalaga sa
paglilingkod sa templo at sa mga tagapaglingkod sa tahanang
ito ng Diyos. **25** Ezra, sa karunungang ipinagkaloob sa iyo ng
Diyos, ikaw ay dapat magtalaga ng mga hukom at mga lalaking
may mahusay na pagpapasya upang maglingkod sa lahat ng tao
sa ibayong Ilog, at upang maglingkod sa sinumang nakakaalam
sa batas ng Diyos. Ikaw ay dapat ring magturo sa mga hindi pa
nakakaalam sa batas. **26** Parusahan mo ang sinumang hindi
buo ang pagsunod sa batas ng Diyos o sa batas ng hari, maging
sa pamamagitan ng kamatayan, pagpapalayas, pagsamsam ng
kanilang mga kalakal, o pagkakabilanggo." **27** Sinabi ni Ezra,
"Purihin si Yahweh, ang Diyos ng ating mga ninuno, ang siyang
naglagay ng lahat ng ito sa puso ng hari para sa kapurihan
ng tahanan ni Yahweh sa Jerusalem, **28** at siyang nagpaabot
ng tipan ng katapatan sa akin sa harap ng hari, sa kaniyang
mga tagapayo, at sa lahat ng kaniyang makapangyarihang mga
opisyal. Ako ay napalakas sa pamamagitan ng kamay ni Yahweh
na aking Diyos, at ako ay nagkalap ng mga pinuno mula sa
Israel na humayong kasama ko."

8 Ito ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang mga
ninuno na umalis mula sa Babilonia kasama ko sa panahon ng
paghahari ni Haring Artaxerxes. **2** Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Finehas: si Gersom, sa mga kaapu-apuhan ni Itamar: si Daniel,
sa mga kaapu-apuhan ni David: si Hatus. **3** sa mga kaapu-

apuhan ni Secanias, mga kaapu-apuhan ni Paros: si Zacarias,
Kasama niyang nakalista ang 150 na mga lalaki. **4** Mula sa
mga kaapu-apuhan ni Pahat-Moab: si Eliehoenai na anak ni
Zeraias. Kasama niyang nakalista ang dalawandaang lalaki.
5 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Secanias: si Ben Jahaziel.
Kasama niyang nakalista ang tatlong daang lalaki. **6** Mula
sa mga kaapu-apuhan ni Adin: si Ebed na anak ni Jonatan.
Kasama niyang nakalista ang limampung lalaki. **7** Mula sa mga
kaapu-apuhan ni Elam: si Jesaias na anak ni Atalias. Kasama
niyang nakalista ang pitumpung lalaki. **8** Mula sa mga kaapu-
apuhan ni Sefatias: si Zebadias na anak ni Micael. Kasama
niyang nakalista ang walumpung lalaki. **9** Mula sa mga kaapu-
apuhan ni Joab: si Obadias na anak ni Jehiel. Kasama niyang
nakalista ang 218 na lalaki. **10** Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Selomit na anak ni Josifias. Kasama niyang nakalista ang 160
na lalaki. **11** Mula sa mga kaapu-apuhan ni Bebai: si Zacarias
na anak ni Bebai. Kasama niyang nakalista ang dalawampu't
walong lalaki, **12** Mula sa mga kaapu-apuhan ni Azgad: si
Johanan na anak ni Hacatan. Kasama niyang nakalista ang 110
na lalaki, **13** Ang mga kaapu-apuhan ni Adonicam ay huling
dumating. Ito ang kanilang mga pangalan: sina Elifelet, Jeiel,
at Semaias. Kasama nilang dumating ang animnapung lalaki.
14 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Bigvai: sina Utai at Zacur.
Kasama niyang nakalista ang pitumpung lalaki. **15** Sinabi ni
Ezra, “Tinipon ko ang mga manlalakbay sa lagusang papunta sa
Ahava, at nanatili kami roon ng tatlong araw. Sinuri ko ang mga
tao at mga pari, ngunit wala akong nakitang kaapu-apuhan ni
Levi roon. **16** Kaya pinapunta ko sina Eliezer, Ariel, Semaias,
Elnatan, Jarib, at Elnatan at Natan, Zacarias, at Mesulam—na

mga pinuno—at sina Joarib at Elnatan—na mga guro. 17
Sumunod, ipinadala ko sila kay Ido, ang pinuno sa Casifia.
Sinabi ko sa kanila kung ano ang sasabihin nila kay Ido at sa
kaniyang mga kamag-anak, ang mga tagapaglingkod sa templo
na naninirahan sa Casifia, ito ay upang magpadala sa amin
ng mga tagapaglingkod para sa tahanan ng Diyos. 18 Kaya
nagpadala sila sa amin sa pamamagitan ng mabuting kamay ng
ating Diyos ng isang lalaking nagngangalang Serebias, isang
matalinong tao. Siya ay kaapu-apuhan ni Mali na anak ni Levi
na anak ni Israel. Dumating siya kasama ang kaniyang labing
walong mga anak na lalaki at mga kapatid na lalaki. 19 Kasama
niyang dumating si Hasabias. Naroon din sina Jesaias, isa sa
mga anak ni Merari, kasama ang kaniyang mga kapatid na lalaki
at kaniyang mga anak na lalaki, dalawampung lalaki lahat. 20
Mula sa mga itinalagang maglingkod sa templo, na ibinigay ni
David at kaniyang mga opisyal na maglingkod sa mga Levita:
220, ang bawat isa sa kanila ay itinalaga ayon sa kanilang
pangalan. 21 Pagkatapos nagdeklara ako ng pag-aayuno sa
Lagusan ng mga Ahava upang magpakumbaba kami sa harap
ng Diyos, upang humingi ng tuwid na landas mula sa kaniya
para sa amin, sa aming mga anak, at sa lahat ng aming mga
ari-arian. 22 Nahiya akong humingi sa hari ng hukbo o mga
mangangabayo para ipagtanggol kami laban sa mga kaaway sa
aming daraanan, yamang sinabi namin sa hari, 'Ang kamay
ng aming Diyos ay nasa lahat ng humahanap sa kaniya para
sa kabutihan, ngunit ang kaniyang kapangyarihan at poot ay
nasa lahat ng sinumang nakakalimot sa kaniya.' 23 Kaya nag-
ayuno kami at humingi sa Diyos tungkol dito, at nagmakaawa
kami sa kaniya. 24 Sumunod, pumili ako ng labindalawang lalaki

mula sa mga opisyal ng pagkapari: sina Serebias, Hasabias,
at sampu sa kanilang mga kapatid na lalaki. **25** Tumimbang
ako para sa kanila ng pilak, ginto, at ng mga kagamitan at mga
handog para sa tahanan ng Diyos na malayang inihandog ng
hari, ng kaniyang mga tagapayo at mga opisyal, at lahat ng
Israelita. **26** Kaya tinimbang ko sa kanilang mga kamay ang 650
talentong pilak, isandaang talento ng mga kagamitang pilak,
isandaang talentong ginto, **27** dalawampung gintong mangkok
na kapag pinagsama ay nagkakahalaga ng isanlibong darika,
at dalawang makinang na tansong sisidlan na kasinghalaga
ng ginto. **28** Pagkatapos, sinabi ko sa kanila, 'Kayo ay inilaan
para kay Yahweh, maging ang mga kagamitang ito. At ang pilak
at ginto na ito ay kusang-kaloob na handog kay Yahweh, ang
Diyos ng inyong mga ninuno. **29** Bantayan ninyo ang mga ito at
ingatan hanggang matimbang ninyo sa harap ng mga opisyal
sa pagkapari, mga Levita, at mga pinuno ng mga angkan ng
mga ninuno ng Israelita sa Jerusalem sa mga silid ng tahanan
ng Diyos.' **30** Tinanggap ng mga pari at mga Levita ang aking
tinimbang na pilak, ginto, at mga kagamitan upang madala
nila sa Jerusalem, sa tahanan ng ating Diyos. **31** Umalis kami
mula sa Lagusan ng Ahava noong ika-labindalawang araw ng
unang buwan para pumunta sa Jerusalem. Ang kamay ng ating
Diyos ay nasa amin; pinagtanggol niya kami mula sa kamay
ng kaaway at sa sinumang nagnais na lusubin kami habang
nasa daan. **32** Kaya pumasok kami sa Jerusalem at nanatili
roon ng tatlong araw. **33** At noong ikaapat na araw, ang pilak,
ginto, at mga kagamitan ay tinimbang sa tahanan ng aming
Diyos sa kamay ni Meremot na anak ni Urias, na pari. Kasama
niya sina Eleazar na anak ni Finehas, si Jozabad na anak ni

Josue, at Noadias na anak ni Binui na Levita. **34** Ang bilang at
timbang ng bawat isa ay nalaman; lahat ng timbang ay naisulat
sa oras na iyon. **35** Ang mga bumalik mula sa pagkakabihag,
ang mga tao sa pagkakatapon ay nag-alay sila ng mga handog
na susunugin para sa Diyos ng Israel: labindalawang toro para
sa buong Israel, siyamnapu't anim na tupang lalaki, pitumpu't
pitong batang tupa, at labindalawang lalaking kambing bilang
handog sa kasalanan. Lahat ay handog na susunugin para kay
Yahweh. **36** At ibinigay nila ang mga utos ng hari sa matataas
na mga opisyal ng hari at sa mga gobernador sa ibayo ng Ilog,
at tinulungan nila ang mga tao at ang tahanan ng Diyos."

9 "Nang matapos na ang mga bagay na ito, nilapitan ako ng
mga opisyal at sinabi, 'Hindi pa inihihiwalay ng mga tao ng
Israel, mga pari at mga Levita ang kanilang mga sarili mula
sa mga bayan ng iba pang lupain at sa mga karumal-dumal
na gawain: sa mga Cananeo, mga Heteo, mga Perezeo, mga
Jebuseo, mga Amonita, mga Moabita, mga taga-Ehipto at mga
Amoreo. **2** Dinala nila ang ilan sa kanilang mga anak na babae
at anak na lalaki, at pinagsama nila ang mga taong banal sa
mga mamamayan ng ibang mga lupain. At ang mga opisyal at
mga pinuno ang nanguna sa kawalan ng pananampalatayang
ito. **3** Nang marinig ko ito, pinunit ko ang aking damit at balabal
at ginupit ko ang aking buhok at balbas. At umupo ako na
hiyang-hiya. **4** Ang lahat ng mga nanginig sa salita ng Diyos ng
Israel tungkol sa kawalang pananampalatayang ito ay lumapit sa
akin habang ako ay nakaupong hiyang-hiya hanggang sa gabi
ng pag-aalay. **5** Ngunit sa gabi ng pag-aalay tumayo ako mula
sa aking kahiya-hiyang kinalalagyan na suot ang aking mga
gulagulanit na mga damit at balabal, lumuhod ako at itinaas ko

ang aking mga kamay kay Yahweh na aking Diyos. **6** Sinabi
ko, 'Aking Diyos, hiyang-hiya ako at nasa lubos na kahihiyan
upang itingala ang aking mukha sa iyo, sapagkat ang aming
mga kasamaan ay lumagpas na sa aming mga ulo at umabot na
ang aming kasalanan sa kalangitan. **7** Simula noong panahon
ng aming mga ninuno hanggang ngayon kami ay nasa matinding
pagkakasala. Sa aming mga kasamaan, kami, ang aming mga
hari, at mga pari ay ipinasakamay mo sa mga hari ng mundong
ito, sa espada, sa pagkabihag, at pagpagnanakaw at sa mga
mukhang hiyang-hiya, tulad namin ngayon. **8** Subalit ngayon sa
maikling panahon, dumating ang habag mula kay Yahweh na
aming Diyos upang mag-iwan sa amin ng ilang mga nakaligtas at
bigyan kami ng bahagi sa kaniyang dakong banal. Ito ay upang
paliwanagin ng aming Diyos ang aming mga mata at bigyan
kami ng kaunting ginhawa sa aming pagkakaalipin. **9** Sapagkat
kami ay mga alipin, ngunit hindi kami kinalimutan ng aming
Diyos bagkus hinabaan niya ang kaniyang tipan ng katapatan
sa amin. Ginawa niya ito sa harap ng hari ng Persia upang
bigyan niya kami ng kalakasan, upang muli naming maitayo
ang tahanan ng Diyos at buuin ang mga nawasak. Ginawa niya
ito upang mabigyan niya kami ng isang pader ng kaligtasan
sa Juda at Jerusalem. **10** Subalit ngayon, aming Diyos, ano
ang masasabi namin pagkatapos nito? Kinalimutan namin ang
iyong mga utos, **11** ang mga utos na ibinigay mo sa iyong mga
lingkod na mga propeta, nang sabihin mo, “Ang lupaing ito
na inyong papasukin upang ariin ay isang maruming lupain.
Dinumihan ito ng mga tao sa mga lupain sa pamamagitan ng
kanilang mga kasuklam-suklam na mga gawain. Pinuno nila ito
ng kanilang karumihan hanggang sa magkabilang dulo. **12** Kaya

ngayon, huwag ninyong ibigay ang inyong mga anak na babae
sa kanilang mga anak; at huwag ninyong kunin ang kanilang
mga anak na babae para sa inyong mga anak, at huwag ninyong
asamin ang kanilang kasalukayang kapayapaan at mabuting
kalalagayan, upang manatili kayong malakas at makakain ang
bunga ng lupain, upang dulutan ninyo ang inyong mga anak na
magmay-ari nito sa lahat ng panahon." **13** Subalit matapos ang
lahat ng dumating sa amin dahil sa aming mga masasamang
gawain at aming matinding kasalanan—yamang ikaw, aming
Diyos, pinigilan mo ang nararapat sa aming mga kasalanan at
iniwanan kaming mga nakaligtas— **14** susuwayin ba namin muli
ang iyong mga kautusan at makikipag-asawa sa mga kasuklam-
suklam na taong ito? Hindi ka ba magagalit at pupuksain kami
upang wala ni isa ang matira, ni makatakas? **15** Yahweh, Diyos
ng Israel, ikaw ay matuwid, sapagkat nanatili kaming ilan na
makaligtas sa araw na ito. Tingnan mo! Kami ay nasa iyong
harapan sa aming mga kasalanan, sapagkat walang sinuman
ang makakatayo sa iyong harapan dahil dito."

10 Habang si Ezra ay nanalangin at nagtatapat, siya ay
tumangis at nagpatirapa sa harap ng tahanan ng Diyos. Isang
napakalaking kapulungan ng mga Israelitang lalaki, mga babae,
at mga bata ay nagtipon sa kaniya, sapagkat ang mga tao ay
labis na tumatangis. **2** Sinabi ni Secanias na anak ni Jehiel
mula sa kaapu-apuhan ni Elam kay Ezra, "Kami nga mismo
ay nakagawa ng kataksilan laban sa ating Diyos at nanirahan
kasama ng mga dayuhang babae mula sa mga tao ng ibang
mga lupain. Ngunit ngayon ay mayroong pag-asa para sa
Israel patungkol dito. **3** Kaya ngayon gumawa tayo ng isang
tipan sa ating Diyos na palabasin ang lahat ng mga babae at

kanilang mga anak ayon sa mga tagubilin ng Panginoon at sa
mga tagubilin ng mga nanginig sa mga utos ng ating Diyos,
at mangyari nawa ito ayon sa batas. **4** Tumayo ka, sapagkat
ang bagay na ito ay para iyo upang gawin mo, at kasama mo
kami. Magpakatatag ka at gawin ito." **5** Kaya tumayo si Ezra
at ang mga pinakapunong pari, ang mga Levita, at ang lahat
ng mga Israelita ay nanumpa na kumilos sa ganitong paraan.
Sila ay nangako. **6** At tumayo si Ezra mula sa harap ng bahay
ng Diyos at pumunta sa mga silid ni Jehohanan na anak ni
Eliasib. Hindi siya kumain ng anumang tinapay at uminom ng
anumang tubig, yamang siya ay nagluluksa tungkol sa kawalan
ng pananampalataya ng mga nanggaling sa pagkakabihag. **7**
Kaya nagpadala sila ng mensahe sa Juda at Jerusalem sa lahat
ng taong nanggaling sa pagkatapon upang magtipun-tipon sa
Jerusalem. **8** Sinuman ang hindi pumunta sa loob ng tatlong
araw ayon sa tagubilin ng mga opisyal at mga nakatatandang
lalaki ay kukunin ang lahat ng kanilang mga ari-arian at hindi
ibibilang sa napakalaking kapulungan ng mga taong bumalik
mula sa pagkakatapon. **9** Kaya lahat ng mga lalaki ng Juda at
Benjamin ay nagtipun-tipon sa Jerusalem sa loob ng tatlong
araw. Ito ay ang ika-siyam na buwan at ang ika-dalawampung
araw ng buwan. Tumayo ang lahat ng tao sa liwasan sa harap
ng tahanan ng Diyos at nanginig dahil sa salita at sa ulan. **10**
Tumayo ang paring si Ezra at sinabi, "Kayo mismo ay nakagawa
ng kataksilan. Nanirahan kayo kasama ang mga dayuhang
babae kaya pinalaki ninyo ang kasalanan ng Israel. **11** Ngunit
ngayon purihin si Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno,
at gawin ang kaniyang kaloooban. Humiwalay kayo sa mga
tao sa lupain at mula sa mga dayuhang babae. **12** Lahat ng

kapulungan ay sumagot sa malakas na tinig, “Gagawin namin
ang tulad ng iyong sinabi. **13** Gayunpaman, maraming tao, at ito
ay maulan na panahon. Wala kaming lakas para tumayo sa
labas, at ito ay hindi lamang isa o dalawang araw na gawain,
yamang kami ay labis na lumabag sa bagay na ito. **14** Kaya
hayaan natin ang ating mga opisyal na kumatawan sa lahat
ng kapulungan. Hayaan na ang lahat ng nagpahintulot ng mga
dayuhang babaeng tumira sa ating mga lungsod ay lumapit
sa panahong pagtitibayin ng mga nakakatanda sa lungsod at
mga hukom sa lungsod hanggang sa lumayo mula sa atin ang
nagngingitngit na poot ng ating Diyos.” **15** Tumutol dito sina
Jonatan na lalaking anak ni Asahel at Jazeias na lalaking anak
ni Tikva, at sina Mesulam at Sabetai na Levita ay sumang-
ayon sa kanila. **16** Kaya ginawa ito ng mga taong bumalik mula
sa pagkatapon. Ang paring si Ezra ay pumili ng mga lalaki,
ang mga pinuno sa angkan ng kanilang mga ninuno at mga
bahay—lahat sila ayon sa pangalan, at siniyasat nila ang usapin
sa unang araw ng ika-sampung buwan. **17** Sa unang araw
ng unang buwan natapos nilang tuklasin kung sino ang mga
lalaking nanirahan kasama ang mga dayuhang babae. **18** Sa
mga kaapu-apuhan ng mga pari ay mayroong mga nanirahan
kasama ang mga dayuhang babae. Sa mga kaapu-apuhan ni
Josue na anak ni Jehozadak at ng kaniyang mga kapatid na
lalaki ay sina Maaseias, Eliezer, Jarib, at Gedalia. **19** Kaya
nagpasya sila na palayasin ang kanilang mga asawa. Sapagkat
sila ay nagkasala, sila ay naghandog ng tupang lalaki mula sa
kawan para sa kanilang kasalanan. **20** Sa mga kaapu-apuhan
ni Imer: sina Hanani at Zebadias. **21** Sa mga kaapu-apuhan
ni Harim: sina Maaseias, Elias, Semaias, Jehiel, at Uzias. **22**

Sa mga kaapu-apuhan ni Pashur: Elioenai, Maaseias, Ismael,
Netanael, Jozabad, at Elasa. **23** Sa mga Levita: sina Jozabad,
Simei, Kelaias—iyon ay, Kelita, Petahias, Juda, at Eliezer. **24** Sa
mga mang-aawit: si Eliasib. Sa mga bantay-pinto: sina Sallum,
Telem, at Uri. **25** Kabilang sa mga nalabing Israelita —sa mga
kaapu-apuhan ni Paros: Ramias, Izias, Malquijas, Mijamin,
Eleazar, Malquijas, at Benaias. **26** Sa mga kaapu-apuhan ni
Elam: sina Matanias, Zecarias, Jehiel, Abdi, Jeremot, at Elias. **27**
Sa mga kaapu-apuhan ni Zatu: sina Elioenai, Eliasib, Matanias,
Jeremot, Zabad, at Aziza. **28** Sa mga kaapu-apuhan ni Bebai:
sina Jehohanan, Hananias, Zabai, at Atlai. **29** Sa mga kaapu-
apuhan ni Bani: sina Mesulam, Maluc, Adaias, Jasub, at Seal
Jeremot. **30** Sa mga kaapu-apuhan ni Pahat Moab: sina Adna,
Helal, Benaias, Maaseias, Matanias, Bezalel, Binui, at Manases.
31 Sa mga kaapu-apuhan ni Harim: sina Eliezer, Isijas, Malquijas,
Semaias, Simeon, **32** Benjamin, Maluc, at Semarias. **33** Sa
mga kaapu-apuhan ni Hasum: sina Matenai, Matata, Zabad,
Elifelet, Jeremai, Manases, at Simei. **34** Sa mga kaapu-apuhan
ni Bani: sina Maadai, Amram, Uel, **35** Benaias, Bedeias, Heluhi,
36 Vanias, Meremot, Eliasib, **37** Matanias, Matenai, Jaasu, **38**
Bani, Binui, Simei, **39** Selemias, Natan, Adaias, **40** Macnadebai,
Sasai, Sarai, **41** Azarel, Selemias, Semarias, **42** Salum, Amarias
at Jose. **43** Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Nebo: sina Jeiel,
Matitias, Zabad, Zebina, Ido, Joel, at Benaias. **44** Lahat ng mga
ito ay kumuha ng mga dayuhang asawa at nagka-anak sa ilan
sa kanila.

Nehemias

1 Ang mga salita ni Nehemias na anak ni Hacalias: Ngayon
ito ay nangyari sa buwan ng Kislev, sa ikadalawampung taon,
habang ako ay nasa tanggulang lungsod ng Susa, **2** na ang
isa sa aking mga kapatid, na si Hanani, ay dumating kasama
ang ilang mga tao mula sa Juda, at tinanong ko sila tungkol
sa mga Judio na nakatakas, mga natirang Judio, at tungkol sa
Jerusalem. **3** Sinabi nila sa akin, “Silang mga nasa lalawigan
na nakaligtas sa pagkabihag ay nasa matinding kaguluhan at
kahihiyan dahil ang pader ng Jerusalem ay gumuho, at ang
mga tarangkahan nito ay sinunog.” **4** At nang marinig ko ang
mga salitang ito, ako ay umupo at umiyak, at ilang araw akong
patuloy na nagdalamhati at nag-ayuno at nanalangin sa harap
ng Diyos ng langit. **5** Sinabi ko, “Yahweh, ikaw ang Diyos ng
langit, ang Diyos na dakila at kahanga-hanga, na tumutupad
sa kaniyang tipan at kagandahang-loob sa mga umiibig sa
kaniya at tumutupad sa kaniyang mga kautusan. **6** Pakinggan
mo ang aking panalangin at buksan mo ang iyong mga mata,
para marinig mo ang panalangin ng iyong lingkod na aking
ipinanalangin sa harapan mo araw at gabi para sa mga bayan ng
Israel na iyong mga lingkod. Ipinagtatapat ko ang mga kasalanan
ng mga bayan ng Israel, na kami ay nagkasala laban sa iyo. Ako
at ang tahanan ng aking ama ay nagkasala. **7** Kami ay namuhay
ng may labis na kasamaan laban sa iyo, at hindi namin iningatan
ang mga kautusan, mga batas, at ang mga utos na inutos mo
sa iyong lingkod na si Moises. **8** Mangyaring alalahanin mo
ang salita na iyong iniutos sa iyong lingkod na si Moises, 'Kung
kayo ay namumuhay ng hindi tapat, ikakalat ko kayo sa iba't
ibang mga bansa, **9** pero kung kayo ay magbabalik sa akin at

susunod sa aking mga kautusan at gagawin ang mga ito, kahit
na ang iyong bayan ay nagkalat sa ilalim ng pinakamalayong
kalangitan, titipunin ko sila mula doon at dadalhin ko sila sa
lugar na aking pinili para mapanatili ang aking pangalan.' **10**
Ngayon sila ang iyong mga lingkod at iyong bayan, na iyong
iniligtas sa pamamagitan ng iyong dakilang kapangyarihan at sa
pamamagitan ng iyong makapangyarihang kamay. **11** Yahweh,
ako ay nakikiusap sa iyo, pakinggan mo ngayon ang panalangin
ng iyong lingkod at ang panalangin ng iyong mga lingkod na
nasisiyahang parangalan ang iyong pangalan. Ngayon bigyan
mo ng katagumpayan ang iyong lingkod sa araw na ito, at
ipagkaloob mo sa kaniya ang habag sa paningin ng taong ito."
Ako ay naglingkod bilang tagapagdala ng kopa ng hari.

2 Sa buwan ng Nisan, sa ikadalawampung taon ni Haring
Artaxerxes, siya ay pumili ng alak, at kinuha ko ang alak at
ibinigay ito sa hari. Ngayon ako ay hindi kailanman naging
malungkot sa kaniyang harapan. **2** Kaya sinabi sa akin ng hari,
"Bakit malungkot ang iyong mukha? Hindi ka naman mukhang
may sakit. Marahil ito ay kalungkutan ng puso." Pagkatapos nito,
ako ay lubos na natakot. **3** Sinabi ko sa hari, "Nawa mabuhay
ang hari magkailanman! Bakit hindi malulungkot ang aking
mukha? Ang lungsod, ang lugar ng mga libingan ng aking ama,
ay nananatiling giba, at ang mga tarangkahan nito ay winasak
sa pamamagitan ng apoy." **4** Pagkatapos sinabi sa akin ng hari.
"Ano ang gusto mong gawin ko?" Kaya ako ay nanalangin sa
Diyos ng kalangitan. **5** Tumugon ako sa hari, "Kung mabuti ito
para sa hari, at kung ang iyong lingkod ay gumawa ng mabuti sa
iyong paningin, maaari mo akong ipadala sa Juda, sa lungsod
ng libingan ng aking mga ninuno, para maitayo ko itong muli." **6**

Tumugon ang hari sa akin (at ang reyna ay nakaupo rin sa tabi
niya), “Gaano katagal kang mawawala at kailan ka babalik?”
Ang hari ay nagalak na isugo ako matapos kong maibigay sa
kaniya ang mga petsa. **7** Pagkatapos sinabi ko sa hari, “Kung
makalulugod sa hari, nawa bigyan ako ng mga liham para ibigay
sa mga gobernador sa kabilang ilog, para ako ay pahintulutang
makaraan sa kanilang mga lupain sa aking pagpunta sa Juda.
8 Mangyaring mayroon din sanang liham para kay Asaf ang
tagapag-ingat ng kagubatan ng hari, nang sa gayon ay maaaring
niya akong bigyan ng troso para gawing mga biga sa mga
pintuan ng tanggulang kasunod sa templo, at sa pader ng
lungsod, at sa aking bahay na aking pananahanan.” Dahil ang
mabuting kamay ng Diyos ay nasa akin, ipinagkaloob sa akin
ng hari ang aking mga kahilingan. **9** Pumunta ako sa mga
gobernador sa kabilang ilog, at ibinigay sa kanila ang mga liham
ng hari. Ngayon ang hari ay nagpadala ng mga opisyal at mga
mangangabayo para samahan ako. **10** Nang marinig ito nina
Sanballat na Horonita at ni Tobias na lingkod na Ammonita, sila
ay labis na nayamot na may isang taong dumating para tulungan
ang bayan ng Israel. **11** Kaya nagpunta ako sa Jerusalem,
at nanatili roon ng tatlong araw. **12** Bumangon ako ng gabi,
ako at ilan sa mga kalalakihang kasama ko. Hindi ko sinabi
kahit kanino kung ano ang inilagay ng aking Diyos sa aking
puso na gagawin para sa Jerusalem. Wala akong ibang hayop
na kasama, maliban sa isa na aking sinasakyan. **13** Lumabas
ako ng gabi sa Tarangkahan ng Lambak, malapit sa Bukal ng
Dragon at sa Tarangkahan ng Dumi, at siniyasat ang mga pader
ng Jerusalem na nasira at ang mga tarangkahang kahoy na
nawasak ng apoy. **14** Pagkatapos pumunta ako sa Tarangkahan

ng Bukal at sa paliguan ng hari. Napakasikip ng lugar para
daanan ng hayop na aking sinasakyan. **15** Kaya umakyat kami
ng gabing iyon sa lambak at siniyasat ang pader, bumalik ako at
pumasok sa Tarangkahan ng Lambak, gayundin pabalik. **16**
Hindi alam ng mga namumuno kung saan ako pumunta o kung
ano ang ginawa ko, at hindi ko pa ipinaalam sa mga Judio,
maging sa mga pari, mga maharlika, mga namumuno, at maging
sa mga iba pang gumawa ng trabaho. **17** Sinabi ko sa kanila,
“Nakikita ninyo ang kaguluhan kung saan tayo naroroon, kung
paano nananatiling giba ang Jerusalem at ang mga tarangkahan
nito ay winasak ng apoy. Halikayo, itayo nating muli ang pader
ng Jerusalem, para hindi na tayo kailanman mapahiya.” **18**
Sinabi ko sa kanila na ang mabuting kamay ng Diyos ay nasa
akin at tungkol din sa mga salita ng hari na kaniyang sinabi
sa akin. Sinabi nila “Tayo nang bumangon at magtayo.” Kaya
pinalakas nila ang kanilang mga kamay para sa mabubuting
gawain. **19** Pero nang marinig nila Sanballat na Horonita, at
ni Tobias ang Ammonitang lingkod, at Gesem na taga-Arabya
ang tungkol dito, pinagtawanan nila kami at nilait, at sinabi nila,
“Ano ang ginagawa ninyo? Naghihimagsik ba kayo laban sa
hari?” **20** Pagkatapos sinagot ko sila, “Bibigyan kami ng Diyos
ng kalangitan ng katagumpayan. Kami ay kaniyang mga lingkod
at babangon kami at magtatayo. Pero kayo ay walang bahagi,
walang karapatan, at walang kasaysayang pinanghahawakan sa
Jerusalem.”

3 Pagkatapos tumayo si Eliasib ang punong pari kasama ng
kaniyang mga kapatirang pari, at itinayo nila ang Tarangkahan
ng Tupa. Pinagingbanal nila ito at naglagay ng mga pinto.
Pinagingbanal nila ito hanggang sa Tore ng Sandaan at hanggang

sa Tore ng Hananel. 2 Kasunod niyang nagtrabaho ang mga
kalalakihan ng Jerico, at kasunod nilang nagtrabaho si Zacur na
anak ni Imri. 3 Itinayo ng mga anak ni Hasenaa ang Tarangkahan
ng Isda. Inilagay nila ang mga biga sa lugar at inilagay ang
mga pinto nito, mga tornilyo, at mga rehas. 4 Si Meremot ang
nag-ayos ng katabing bahagi. Siya ay anak ni Urias na anak ni
Hakoz. At Si Mesulam ang kasunod nilang nag-ayos. Siya ang
anak ni Berequias na anak ni Mesezabel. Kasunod nilang nag-
ayos ay si Zadok. Siya ang anak ni Baana. 5 Kasunod nilang
nag-ayos ang mga taga-Tekoa, pero ang kanilang mga pinuno ay
tumangging gawin ang inutos ng kanilang mga tagapangasiwa.
6 Sina Joiada anak ni Pasea at Mesullam anak ni Besodeias
ang nag-ayos ng Lumang Tarangkahan. Nilagay nila ng mga
biga, at inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga
rehas. 7 Kasunod nilang nag-ayos sina Melatias na taga-Gibeon,
kasama si Jadon na taga-Meronot. Sila ang namumuno sa
mga kalalakihan ng Gibeon at Mizpa. Ang Mizpa ay tirahan ng
gobernador ng lalawigan sa kabilang Ilog. 8 Kasunod niya na
nag-ayos ang anak ni Harhaia na si Uziel, isa sa mga platero, at
kasunod niya si Hanania, manggagawa ng mga pabango. Itinayo
nilang muli ang Jerusalem hanggang sa Malapad na Pader. 9
Kasunod nilang nag-ayos si Refaias na anak ni Hur. Siya ang
pinuno ng kalahating distrito ng Jerusalem. 10 Kasunod nila si
Jedias anak ni Harumaf na nag-ayos katabi ng kaniyang bahay.
Kasunod niyang nag-ayos si Hatus na anak ni Hasabneias. 11
Sina Malquias anak ni Harim at Hasub anak ni Pahath Moab ang
nag-ayos ng isa pang bahagi sa gawi na Tore ng mga Pugon. 12
Kasunod nila si Sallum anak ni Haloles, pinuno ng kalahating
distrito ng Jerusalem, ang nag-ayos kasama ang kaniyang mga

anak na babae. **13** Sila Hanun at ang mga naninirahan sa Zanoa
ang nag-ayos ng Lambak na Tarangkahan. Itinayo nila ito at
inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga rehas nito. Sila
ang nag-ayos ng isang libong siko hanggang sa Tarangkahan ng
Dumi. **14** Si Malquias anak ni Recab, ang pinuno ng distrito sa
Beth Hakerem, ang nag-ayos ng Tarangkahan ng Dumi. Itinayo
niya ito at inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga
rehas nito. **15** Si Sallun anak ni Col hoze, ang pinuno ng distrito
ng Mizpa, ang nagtayo muli ng Bukal na Tarangkahan. Itinayo
niya ito, at inilagay ang isang takip sa ibabaw nito at at inilagay
ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga rehas nito. Itinayo
niyang muli ang pader ng Paliguan ng Siloam sa hardin ng hari,
hanggang sa hagdan patungo sa ibaba mula sa lungsod ni
David. **16** Si Nehemias anak ni Azbuk, ang pinuno ng kalahating
distrito ng Beth Zur, ang nag-ayos ng lugar sa kabila mula sa
mga libingan ni David, hanggang sa paliguan na gawa ng tao,
at sa bahay ng malalakas na lalaki. **17** Pagkatapos niya ang
mga Levita ang nag-ayos, kasama si Rehum anak ni Bani at
kasunod niya si Hashabias, ang pinuno ng kalahating distrito
ng Keila, para sa kaniyang distrito. **18** Pagkatapos niya ang
kanilang mga kababayan ang nag-ayos, kabilang si Bavai, anak
ni Henadad, pinuno ng kalahating distrito ng Keila. **19** Si Ezer
ang sumunod sa kaniya na nag-ayos. Siya ay anak ni Jeshua,
pinuno ng Mizpa, na nag-ayos sa isa pang bahagi sa kabila
ng paakyat patungo sa taguan ng mga armas, sa tukod. **20**
Pagkatapos niya, si Baruch anak ni Zabai ang buong pusong
nag-ayos ng isa pang bahagi mula sa tukod hanggang sa pinto
ng bahay ng punong paring si Eliasib. **21** Pagkatapos niya, si
Meremot anak ni Urias na anak ni Hakoz ang nag-ayos ng isa

pang bahagi, mula sa pintuan ng bahay ni Eliasib hanggang sa
dulo ng bahay ni Eliasib. **22** Kasunod niya ang mga pari, ang
mga kalalakihan mula sa lugar sa palibot ng Jerusalem ang nag-
ayos. **23** Pagkatapos nila, sina Benjamin at Hassub ang nag-
ayos sa kabila ng kanilang sariling bahay. Pagkatapos nila, si
Azarias anak ni Maaseias na anak ni Ananias ang nag-ayos sa
tabi ng kanilang sariling bahay. **24** Pagkatapos niya, si Binui
anak ni Henadad ang nag-ayos ng isa pang bahagi, mula sa
bahay ni Azarias hanggang sa tukod. **25** Si Palal anak ni Uzai
ang nag-ayos sa itaas salungat sa tukod at toreng aabot pataas
mula sa itaas ng bahay ng hari sa patyo ng mga guwardiya.
Pagkatapos niya, si Pedeias anak ni Paros ang nag-ayos. **26**
Ngayon ang mga lingkod ng templo na naninirahan sa Ofel
ang nag-ayos sa kabilang bahagi ng Tarangkahan ng Tubig
sa silangan ng nakausling tore. **27** Pagkatapos niya ang mga
taga-Tekoa ang nag-ayos ng isa pang bahagi, sa kabila ng
malaking tore na namumukod tangi, hanggang sa pader ng Ofel.
28 Inayos ng mga pari ang ibabaw ng Tarangkahan ng mga
Kabayo, bawat tapat ng sarili nilang bahay. **29** Pagkatapos nila,
si Zadok anak ni Immer ang nag-ayos ng katapat na bahagi ng
sarili niyang bahay. At pagkatapos niya, inayos ni Semias anak
ni Secanias, ang tagapagbantay ng silangang tarangkahan. **30**
Pagkatapos niya, sina Hananias anak ni Selemias, at Hanun
ang ikaanim na anak ni Zalap ang nag-ayos ng kabilang bahagi.
Pagkatapos niya, inayos ni Mesulam anak ni Berequias ang
tapat na kaniyang tinitirahang mga silid. **31** Pagkatapos niya ay
si Malquias, isa sa mga platero, ang nag-ayos hanggang sa
bahay ng mga lingkod sa templo at mga mangangalakal na
nasa kabila ng Tarangkahan ng Tipan at ang silid sa sulok na

tinitirahan sa itaas. **32** Nag-ayos ang mga platero at ang mga
mangangalakal sa gitna ng itaas na silid at ang Tarangkahan ng
mga Tupa.

4 Ngayon nang narinig ni Sanbalat na itinatayo namin ang
pader, ito ay nagpaalab ng kaniyang kalooban, at siya ay galit
na galit, at kinutya niya ang mga Judio. **2** Sa harapan ng
kaniyang mga kapatid at ng hukbo ng Samaria, sinabi niya, "Ano
ang ginagawa ng mga mahihinang Judiong ito? Nais ba nilang
maibalik sa dating kalagayan ang lungsod para sa kanila? Sila ba
ay maghahandog ng mga alay? Matatapos ba nila ang trabaho
sa isang araw? Nais ba nilang buhayin ang mga bato mula sa
mga tumpok ng durog na bato pagkatapos itong masunog? **3** Si
Tobias na Ammonita ay kasama niya, at sinabi niya, "Kung ang
isang asong-gubat ay aakyat sa kanilang itinatayo, maaaring
ikabagsak ito ng kanilang pader na bato!" **4** Makinig ka, aming
Diyos, dahil kami ay hinahamak. Ibalik mo ang kanilang mga
panunuya sa sarili nilang mga ulo at pabayaan mo sila para
nakawan sila sa lupain kung saan mga bilanggo sila. **5** Huwag
mong pagtakpan ang kanilang mabigat na sala at huwag mong
burahin ang kanilang kasalanan mula sa harap mo, dahil ginalit
nila ang mga tagapagtayo. **6** Kaya itinayo namin ang pader at
lahat ng pader ay naitayo hanggang sa kalahating taas nito,
dahil ang mga tao ay may pagnanais na magtrabaho. **7** Pero
nang marinig nina Sanbalat, Tobias, na mga taga-Arabia, ang
mga Ammonita, at ang mga Asdod na nagpapatuloy ang gawain
sa pagsasaayos ng mga pader sa Jerusalem, at isinasara na
ang mga nasirang bahagi ng pader, nag-alab ang matinding
galit sa kanilang kalooban. **8** Silang lahat ay sama-samang
nagsabwatan, at pumunta sila para makipag-away laban sa

Jerusalem at magdulot ng pagkalito rito. **9** Pero nanalangin kami
sa aming Diyos at naglagay ng bantay bilang tagapagtanggol
laban sa kanila araw at gabi dahil sa kanilang pananakot. **10**
Pagkatapos sinabi ng mamamayan ng Juda, “Ang lakas nilang
mga umako ng trabaho ay nanghihina. Napakarami ng durog
na bato, at hindi na namin kayang itayong muli ang pader.”
11 At sinabi ng aming mga kaaway, “Hindi nila malalaman o
makikita hanggang makalapit kami sa kanila at mapatay sila, at
mapatigil ang trabaho.” **12** Sa panahong iyon, ang mga Judiong
naninirahan malapit sa kanila ay dumating mula sa lahat ng
direksiyon at nakipag-usap sa amin ng sampung beses, binalaan
kami tungkol sa mga pamamaraan na kanilang ginagawa laban
sa amin. **13** Kaya naglagay ako ng mga tao sa pinakamababang
bahagi ng pader sa lantad na mga lugar. Nagbigay ako ng
pwesto sa bawat pamilya. Sila ay may kanya-kanyang tabak,
mga sibat, at mga pana. **14** Tumingin ako at tumayo, at sinabi sa
mga maharlika, at sa mga namumuno, at sa natitirang ibang mga
tao, “Huwag kayong matatakot sa kanila. Alalahanin ninyo ang
Panginoon, na dakila at kahanga-hanga. Ipaglaban ninyo ang
inyong mga pamilya, ang inyong mga anak na lalaki at babae,
ang inyong mga asawa, at ang inyong mga tahanan. **15** Nangyari
na nang narinig ng aming mga kalaban na batid na namin ang
kanilang mga balak, at binigo ng Diyos ang kanilang mga balak,
lahat kami ay bumalik sa pader, bawat isa sa kaniyang trabaho.
16 Kaya mula noon kalahati ng aking mga lingkod ay nagtrabaho
lamang sa pagtatayo muli ng pader, at kalahati sa kanila ay
may hawak na mga sibat, panangga, mga pana at nagsuot ng
kalasag, habang ang mga pinuno ay nakatayo sa likuran ng
lahat ng mamamayan sa Juda. **17** Kaya ang parehong mga

manggagawa na nagtatayo ng pader at nagdadala ng mga
pasanin ay nagbabantay din ng kanilang mga kinalalagyan. Ang
bawat isa ay nagtatrabaho sa pamamagitan ng isang kamay, at
sa kabilang kamay naman ay hawak ang kaniyang sandata. **18**
Bawat tagapagtayo ay nagsuot ng kaniyang espada sa kaniyang
tagiliran at ganoon siya nagtatrabaho. At nanatili sa aking tabi
ang nagpapatunog ng trumpeta. **19** Sinabi ko sa mga maharlika
at sa mga opisyales at sa natitirang mga tao, “Ang gawain ay
malaki at malawak, at kami ay napahiwalay doon sa pader,
malayo sa isa't-isa. **20** Bilisan ninyo ang takbo sa lugar kung
saan maririnig ninyo ang trumpeta at kayo ay magtipon doon.
Ang ating Diyos ang lalaban para sa atin.” **21** Kaya ginagawa
namin ang trabaho. Kalahati sa kanila ay may hawak-hawak na
mga sibat mula sa pagsikat ng araw hanggang sa paglabas
ng mga bituin. **22** Sinabi ko rin sa mga tao sa oras na iyon,
“Hayaan ninyo ang bawat lalaki at ang kaniyang lingkod na
magpalipas ng gabi sa kalagitnaan ng Jerusalem, sa gayon sila
ay magiging bantay natin sa gabi at manggagawa sa araw.” **23**
Kaya kahit ako, maging ang aking mga kapatid na lalaki, aking
mga lingkod, mga lalaki na nagbabantay na sumunod sa akin,
ay hindi nagpalit ng aming mga damit, at bawat isa sa amin ay
nagdala ng kaniya-kaniyang sandata, kahit na siya ay kumukuha
ng tubig.

5 Pagkatapos, ang mga lalaki at ang kanilang mga asawa
ay dumaing nang napakalakas laban sa kanilang mga kapwa
Judio. **2** Dahil may mga iba na nagsabi “Kasama ng aming
mga anak na lalaki at babae, kami ay marami. Kaya hayaan
ninyong makakuha kami ng butil para makakain kami at patuloy
na mabuhay.” **3** May mga iba rin na nagsabing, “Sinasanla

namin ang aming mga bukirin, ang aming ubasan, at ang aming
mga bahay para makakuha ng butil sa panahon ng taggutom." **4**
May mga iba rin na nagsabing, "Humiram kami ng pera para
bayaran ang buwis ng hari sa aming mga bukirin at sa aming
mga ubasan. **5** Pero ngayon ang aming laman at dugo ay
pareho na ng sa mga kapatid namin, at ang aming mga anak ay
pareho na ng kanilang mga anak. Napilitan kaming ipagbili ang
aming mga anak na lalaki at babae para maging mga alipin. Ang
iba naming mga anak na babae ay inalipin na. Pero wala sa
aming kapangyarihan na baguhin ito dahil ibang mga tao na
ngayon ang nagmamay-ari ng aming mga bukirin at aming mga
ubasan." **6** Galit na galit ako nang narinig ko ang kanilang daing
at ang mga salitang ito. **7** Pagkatapos ay pinag-isipan ko ito, at
nagharap ng sakdal laban sa mga maharlika at opisyales. Sinabi
ko sa kanila, "Naniningil kayo ng tubo, bawat isa sa kanyang
sariling kapatid." Nagdaos ako ng isang malaking pagpupulong
laban sa kanila **8** at sinabi sa kanila, "Tayo, hangga't makakaya
natin, ay muling binili mula sa pagkaalipin ang ating mga kapatid
na Judio na naipagbili sa mga bansa, pero kayo ipinagbibili pa
ninyo ang inyong mga kapatid na lalaki at babae para muling
maipagbili sa amin!" Tahimik sila at ni minsan ay walang masabi
ni isang salita. **9** Sinabi ko rin, "Hindi mabuti ang ginagawa
ninyo. Hindi ba dapat kayong lumakad na may takot sa ating
Diyos para maiwasan ang paghamak ng mga bansa na mga
kaaway natin? **10** Ako at ang aking mga kapatid at ang mga
lingkod ko ay nagpapautang sa kanila ng pera at butil. Pero
dapat nating itigil ang paniningil ng tubo sa mga pautang na ito.
11 Ibalik sa kanila ngayon mismong araw na ito ang kanilang
mga bukirin, ang kanilang ubasan, at kanilang taniman ng olibo

at ang kanilang mga bahay at ang porsiyento ng pera, ng
butil, ng bagong alak, at ng langis na siningil ninyo mula sa
kanila." **12** Pagkatapos sinabi nila, "Ibabalik namin kung ano ang
kinuha namin sa kanila, at wala kaming hihingin mula sa kanila.
Gagawin namin ang sinabi mo." Pagkatapos tinawag ko ang mga
pari, at pinanumpa sila na gagawin ang kanilang ipinangako. **13**
Ipinagpag ko ang tiklop ng aking kasuotan at sinabi, "Ganito
nawa ipagpag ng Diyos mula sa kanyang bahay at mga ari-arian
ang bawat taong hindi tutupad ng kanyang pangako. Ganito
nawa siya maipagpag at mawalan." Lahat ng kapulungan ay
nagsabing, "Amen," at pinuri nila si Yahweh. At ginawa ng mga
tao ang ipinangako nila. **14** Kaya mula ng pahanon na itinalaga
ako bilang gobernador nila sa lupain ng Juda, mula sa ika-
dalawampung taon hanggang sa ika-tatlumpu't dalawang taon
ni Artaxerxes ang hari, labindalawang taon, hindi ako kumain,
maging ang aking mga kapatid na lalaki, ng pagkain na inilaan
para sa gobernador. **15** Pero ang mga dating gobernador na
nauna sa akin ay nagpatong ng mabibigat na mga pasanin sa
mga tao, at kinuha mula sa kanila ang apatnapung sekel ng pilak
para sa kanilang pang-araw-araw na pagkain at alak. Kahit ang
kanilang mga lingkod ay pinahirapan ang mga tao. Pero hindi ko
ito ginawa dahil sa takot sa Diyos. **16** Patuloy rin akong gumawa
sa pader, at wala kaming biniling lupa. At lahat ng mga lingkod
ko ay nagtipon doon para sa gawain. **17** Sa mesa ko ay mga
Judio at opisyales, 150 lalaki, maliban pa sa mga dumating sa
amin mula sa mga kasamang bansa na nakapaligid sa amin. **18**
Ngayon ang hinanda bawat araw ay isang baka, anim na piling
tupa, at mga ibon din, at sa bawat sampung araw sagana sa
lahat ng uri ng alak. Gayumpaman para sa lahat ng ito hindi ko

hiningi ang nakalaang halaga para sa pagkain ng gobernador,
dahil ang mga hinihingi ay masyadong mabigat sa mga tao. **19**
Alalahanin mo ako, aking Diyos, sa kabutihan, dahil sa lahat ng
aking ginawa para sa mga taong ito.

6 Ngayon nang narinig nila Sanbalat, Tobias, at Gesem ang
taga-Arabia at ng iba pang mga kalaban natin na muli ko
nang naitayo ang pader at wala nang ibang mga bahagi na
nananatiling sira, bagama't hindi ko pa nailalagay ang mga pinto
sa mga tarangkahan, **2** nagpadala sina Sanbalat at Gesem
sa akin na sinasabing, “Halika, sama-sama tayong magpulong
kahit saan sa kapatagan ng Ono.” Pero binalak nila na gawan
ako ng masama. **3** Nagpadala ako ng mga sugo sa kanila,
na nagsasabing, “Gumagawa ako ng mahalagang gawain at
hindi ako makabababa. Bakit kailangang mahinto ang gawain
habang iniiwan ko ito at bumaba sa inyo?” **4** Pinadalhan nila
ako ng parehong mensahe nang apat na beses, at sumagot
ako sa kanila sa parehong paraan sa bawat pagkakataon. **5**
Ipinadala ni Sanbalat ang kanyang lingkod sa akin sa parehong
paraan nang ika-limang beses, na may isang bukas na liham
sa kanyang kamay. **6** Nasusulat dito, “Ito ay nauulat sa mga
bansa, at sinasabi rin ito ni Gesem, na ikaw at ang mga Judio ay
nagbabalak na maghimagsik, iyan ang dahilan kung bakit mo
muling tinatayo ang pader. Mula sa sinasabi ng mga ulat na ito,
ikaw ay malapit ng maging hari nila. **7** At nagtalaga ka rin ng
mga propeta para ipahayag ang tungkol sa iyo sa Jerusalem,
na nagsasabing, 'May isang hari sa Juda!' Matitiyak mong
maririnig ng hari ang mga ulat na ito. Kaya halika, mag-usap
tayo.” **8** Pagkatapos nagpadala ako sa kanya ng kasagutan na
nagsasabing, “Walang ganyang mga bagay ang nangyari gaya

ng sinabi mo, dahil sa loob ng iyong puso gawa-gawa mo lang
ang mga iyan." 9 Dahil gusto nilang lahat na takutin kami, nag-
iisap na, "Bibitiwan ng mga kamay nila ang kanilang trabaho, at
hindi ito magagawa." Pero ngayon, O Diyos, palakasin mo ang
mga kamay ko. 10 Pumunta ako sa bahay ni Semaya anak ni
Delaias anak ni Mehetabel, na nananatili sa kanyang tahanan.
Sinabi niya, "Sama-sama tayong magpulong sa tahanan ng
Diyos, sa loob ng templo, at isara natin ang mga pinto ng templo,
dahil darating sila para patayin ka. Sa gabi, darating sila para
patayin ka." 11 Sumagot ako, "Tatakas ba ang isang lalaking
katulad ko? At ang isa bang lalaking tulad ko ay papasok sa
templo para lang manatiling buhay? Hindi ako papasok." 12
Napag-isip-isip ko na hindi ang Diyos ang nagpadala sa kanya,
kundi nagpropesiya siya laban sa akin. Binayaran siya nina
Tobias at Sanbalat. 13 Binayaran nila siya para takutin ako,
para gawin ko kung ano ang sinabi niya at magkasala, para
mabigyan nila ako ng masamang pangalan para hiyain ako. 14
Alalahanin mo sina Tobias at Sanbalat, aking Diyos, at lahat
ng ginawa nila. Alalahanin mo rin ang babaeng propetang si
Noadias at ang iba pang mga propeta na sinubukan akong
takutin. 15 Ang pader ay natapos sa ika-dalawampu't limang
araw ng buwan ng Elul, pagkaraan ng limampu't dalawang araw.
16 Nang narinig ng lahat ng mga kalaban namin ang tungkol
dito, lahat ng mga bansa na nakapaligid sa amin, natakot sila at
malaki ang nawalang tiwala sa kanilang sarili. Dahil alam nila na
nagawa ang gawain sa tulong ng aming Diyos. 17 Sa panahong
ito nagpadala ang mga maharlika sa Juda ng maraming liham
kay Tobias, at dumating sa kanila ang mga liham ni Tobias. 18
Dahil marami sa Juda ang nakatali sa panunumpa sa kanya

dahil siya ang manugang ni Secanias ni Arah. Ang kanyang
anak na si Jehohanan ay napangasawa ang anak ni Mesulam
anak ni Berequias. **19** Sinabi rin nila sa akin ang tungkol sa
mabubuting mga gawa niya at iniulat ang mga salita ko pabalik
sa kanya. Ang mga liham ay ipinadala sa akin mula kay Tobias
para takutin ako.
7 Nang matapos maitayo ang pader at nailagay ko na ang mga
pinto nito, at naitalaga na ang mga bantay ng mga tarangkahan at
mga mang-aawit at mga Levita, **2** ibinigay ko sa aking kapatid na
si Hanani ang pamamahala sa Jerusalem, kasama ni Hananias
na namuno sa tanggulan, dahil siya ay taong tapat at may takot
sa Diyos higit pa kaysa sa karamihan. **3** At sinabi ko sa kanila,
"Huwag ninyong buksan ang mga tarangkahan ng Jerusalem
hangga't hindi pa tirik ang araw. Habang may nagbabantay sa
tarangkahan, maaari ninyong isara ang mga pinto at lagyan ng
harang ang mga ito. Magtalaga kayo ng mga tagapagbantay
mula doon sa mga naninirahan sa Jerusalem, ang ilan ay italaga
sa kanilang himpilan, at ang ilan sa harap ng kanilang mga
bahay." **4** Ngayon ang lungsod ay malawak at malaki, pero kaunti
lang ang mga taong nasa loob nito, at wala pang mga bahay
ang muling naitatayo. **5** Inilagay ng aking Diyos sa aking puso
na tipunin ang mga maharlika, ang mga opisyales, at ang mga
tao na itala ang kanilang mga pangalan ayon sa kanilang mga
pamilya. Natagpuan ko ang Talaan ng Lahi ng unang pangkat
ng mga bumalik at aking natagpuan ang mga sumusunod na
nakasulat dito. **6** "Ito ang mga mamamayan ng lalawigan na
umakyat mula sa pagkatapon at naging bihag ni Nebucadnezar,
ang hari ng Babilonia. Bumalik sila sa Jerusalem at sa Judah,
ang bawat isa sa kani-kaniyang lungsod. **7** Dumating sila na

kasama sila Zerubabbel, Jeshua, Nehemias, Azarias, Raamias,
Nahamani, Mordecai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum, at Baana.
Ang bilang ng mga kalalakihan ng bayan ng Israel ay kabilang
ang mga sumusunod. **8** Ang mga kaapu-apuhan ni Paros, 2,
172. **9** Ang mga kaapu-apuhan ni Shefatias, 372. **10** Ang mga
kaapu-apuhan ni Arah, 652. **11** Ang mga kaapu-apuhan ni
Pahath Moab, sa pamamagitan ng mga kaapu-apuhan ni Jeshua
at Joab, 2, 818. **12** Ang mga kaapu-apuhan ni Elam, 1, 254. **13**
Ang mga kaapu-apuhan ni Zatu, 845. **14** Ang mga kaapu-apuhan
ni Zacai, 760. **15** Ang mga kaapu-apuhan ni Binui, 648. **16** Ang
mga kaapu-apuhan ni Bebai, 628. **17** Ang mga kaapu-apuhan ni
Azgad, 2, 322. **18** Ang mga kaapu-apuhan ni Adonikam, 667. **19**
Ang mga kaapu-apuhan ni Bigvai, 2, 067. **20** Ang mga kaapu-
apuhan ni Adin, 655. **21** Ang mga kaapu-apuhan ni Ater, ni
Hezekias, 98. **22** Ang mga kaapu-apuhan ni Hasum, 328. **23** Ang
mga kaapu-apuhan ni Bezai, 324. **24** Ang mga kaapu-apuhan ni
Harif, 112. **25** Ang mga kaapu-apuhan ni Gibeon, 95. **26** Ang
mga lalaki mula sa Bethlehem at Netofa, 188. **27** Ang mga lalaki
mula sa Anatot, 128. **28** Ang mga lalaki ng Beth Azmavet, 42.
29 Ang mga lalaki ng Kiriat Jearim, Chephira, at Beerot, 743. **30**
Ang mga lalaki ng Rama at Geba, 621. **31** Ang mga lalaki ng
Micmas, 122. **32** Ang mga lalaki ng Bethel at Ai, 123. **33** Ang
mga lalaki sa iba pang Nebo, 52. **34** Ang mga tao sa iba pang
Elam, 1, 254. **35** Ang mga lalaki ng Harim, 320. **36** Ang mga
lalaki ng Jerico, 345. **37** Ang mga lalaki ng Lod, Hadid, at Ono,
721. **38** Ang mga lalaki ng Senaa, 3, 930. **39** Ang mga pari: Ang
mga kaapu-apuhan ni Jedaias (sa bahay ni Jeshua), 973. **40**
Ang mga kaapu-apuhan ni Imer, 1, 052. **41** Ang mga kaapu-
apuhan ni Pashur, 1, 247. **42** Ang mga kaapu-apuhan ni Harim,

1, 017. **43** Ang mga Levita: ang mga kaapu-apuhan ni Jeshua,
ni Kadmiel, ang kaapu-apuhan ni Hodavias, 74. **44** Ang mga
mang-aawit: ang mga kaapu-apuhan ni Asaf, 148. **45** Ang mga
tagapagbantay ng tarangkahan na kaapu-apuhan ni Sallum, ang
mga kaapu-apuhan ni Ater, ang mga kaapu-apuhan ni Talmon,
ang mga kaapu-apuhan ni Akub, ang mga kaapu-apuhan ni
Hatita, ang mga kaapu-apuhan ni Sobai, 138. **46** Ang mga
lingkod ng templo: ang mga kaapu-apuhan ni Ziha, ang mga
kaapu-apuhan ni Hasufa, ang mga kaapu-apuhan ni Tabaot, **47**
ang mga kaapu-apuhan ni Keros, ang mga kaapu-apuhan ni Sia,
ang mga kaapu-apuhan ni Padon, **48** ang mga kaapu-apuhan ni
Lebana, ang mga kaapu-apuhan ni Hagaba, ang mga kaapu-
apuhan ni Salmai, **49** ang mga kaapu-apuhan ni Hanan, ang
mga kaapu-apuhan ni Gidel, ang mga kaapu-apuhan ni Gahar.
50 Ang mga kaapu-apuhan ni Reaias, ang mga kaapu-apuhan ni
Rezin, ang mga kaapu-apuhan ni Nekoda, **51** ang mga kaapu-
apuhan ni Gazam, ang mga kaapu-apuhan ni Uza, ang mga
kaapu-apuhan ni Pasea, **52** ang mga kaapu-apuhan ni Besai,
ang mga kaapu-apuhan ni Meunim, ang mga kaapu-apuhan ni
Nefusesim. **53** Ang mga kaapu-apuhan ni Bakbuk, ang mga
kaapu-apuhan ni Hakufa, ang mga kaapu-apuhan ni Harhur, **54**
ang mga kaapu-apuhan ni Bazlit, ang mga kaapu-apuhan ni
Mehida, ang mga kaapu-apuhan ni Harsa, **55** ang mga kaapu-
apuhan ni Barkos, ang mga kaapu-apuhan ni Sisera, ang mga
kaapu-apuhan ni Tema, **56** ang mga kaapu-apuhan ni Nezias,
ang mga kaapu-apuhan ni Hatifa. **57** Ang mga kaapu-apuhan
ng mga lingkod ni Solomon: ang mga kaapu-apuhan ni Sotai,
ang mga kaapu-apuhan ni Soferet, ang mga kaapu-apuhan ni
Perida, **58** ang mga kaapu-apuhan ni Jaala, ang mga kaapu-

apuhan ni Darkon, ang mga kaapu-apuhan ni Gidel, **59** ang mga
kaapu-apuhan ni Shefatias, ang mga kaapu-apuhan ni Hatil, ang
mga kaapu-apuhan ni Poqereth Hazebaim, ang mga kaapu-
apuhan ni Amon. **60** Lahat ng mga lingkod ng templo, at lahat ng
mga kaapu-apuhan ng mga lingkod ni Solomon, ay 392. **61** At
ang mga sumusunod ay ang mga pumunta mula sa Tel Mela, Tel
Charsa, Cherub, Adon, at Imer; pero hindi nila mapatunayan na
sila o ang mga pamilya ng kanilang mga ninuno ay mga kaapu-
apuhan mula sa Israel: **62** Ang mga kaapu-apuhan ni Delaias,
ang mga kaapu-apuhan ni Tobias, ang mga kaapu-apuhan ni
Nekoda, 642. **63** At ang mga pari: ang mga kaapu-apuhan ni
Hobaias, ang mga kaapu-apuhan ni Hakoz, ang mga kaapu-
apuhan ni Barzilai na ginawang asawa ang mga anak na babae
ni Barzilai na taga-Galaad at tinawag ayon sa kanilang pangalan.
64 Sinaliksik nila ang pagkakatala ng kanilang pangalan kung
kasama sa mga nakatala ayon sa kanilang lahi, pero hindi nila
matagpuan, kaya sila ay ibinukod mula sa pagkapari bilang
marumi. **65** At sinabi ng gobernador sa kanila na hindi dapat
sila payagan na kumain sa bahagi ng pagkain ng mga pari na
mula sa mga alay hanggang sa pagkakataon na may lumitaw
na pari na may Urim at Tumim. **66** Ang buong kapulungan na
magkakasama ay 42, 360, **67** maliban pa sa kanilang mga
lalaking lingkod at kanilang mga babaeng lingkod, na ang bilang
ay 7, 337. Sila ay mayroong 245 na mang-aawit na mga lalaki at
mga babae. **68** Ang kanilang mga kabayo ay 736, ang kanilang
mga mola, 245, **69** ang kanilang mga kamelyo, 435, at ang
kanilang mga asno, 6, 720. **70** Ang ilan sa mga pinuno ng mga
angkan ng mga ninuno ay nagbigay ng mga kaloob para sa
gawain. Ang gobernador ay nagbigay sa pananalapi ng isang

libong daric ng ginto, 50 mga mangkok, at 530 mga kasuotang
pang-pari. 71 Ang ilan sa mga pinuno ng angkan ng mga ninuno
ay nagbigay sa pananalapi para sa gawain ng 20, 000 mga daric
ng ginto at 2, 200 na mga mina ng pilak. 72 Ang natirang mga
tao ay nagbigay ng 20, 000 na mga daric ng ginto, at 2, 200 na
mga mina ng pilak, at animnapu't pitong mga balabal para sa
mga pari. 73 Kaya ang mga pari, ang mga Levita, ang mga
tagapagbantay ng tarangkahan, ang mga mang-aawit, ang ilan
sa mga mamamayan, ang mga lingkod sa templo, at lahat ng
Israelita ay nanirahan sa kani-kanilang mga lungsod. Nang ika-
pitong buwan ang mga bayan ng Israel ay nanahan sa kanilang
mga lungsod."

8 Ang lahat ng tao ay nagtipon-tipon para sa isang layunin sa
liwasan sa harap ng Tarangkahan ng Tubig. Sinabi nila kay Ezra,
ang eskriba na dalhin ang Aklat na Batas ni Moises, na iniutos ni
Yahweh sa Israel. 2 Sa unang araw ng ika-pitong buwan, si Ezra,
ang pari ay dinala ang batas sa harap ng pagpupulong, sa kapwa
mga lalaki at babae, at sa lahat ng nakakarinig at nakakaunawa.
3 Humarap siya sa liwasan sa harap ng Tarangkahan ng Tubig,
at binasa niya ito mula umaga hanggang tanghali, sa harap ng
mga lalaki at babae, at sinumang nakauunawa. At ang lahat ng
tao ay nakinig nang masigasig sa Aklat ng Batas. 4 At si Ezra,
ang eskriba ay tumayo sa isang mataas na entabladong kahoy
na ginawa ng mga tao para sa layuning iyon. Ang mga nakatayo
sa kaniyang tabi ay sina Matanias, Sema, Anaya, Urias, Hilkias,
at Maaseias, sa kaniyang kanan; at Pedaias, Misael, Malquias,
Hasum, Hasbadana, Zacarias at Mesulam ay nakatayo sa
kaniyang kaliwa. 5 Binuksan ni Ezra ang aklat sa paningin ng
lahat ng mga tao, dahil siya ay nakatayo nang mataas sa mga

tao, at nang binuksan niya ito, ang lahat ng tao ay tumayo. **6** Si
Ezra ay nagbigay ng pasasalamat kay Yahweh, ang dakilang
Diyos, at lahat ng mga tao ay itinaas ang kanilang mga kamay at
sumagot, “Amen, Amen!” Pagkatapos, iniyuko nila ang kanilang
mga ulo at sumamba kay Yahweh na nakasayad ang kanilang
mukha sa lupa. **7** Maging sila Jeshua, Bani, Serebias, Jamin,
Akub, Sabetai, Hodias, Maaseias, Kelita, Azarias, Jozabad,
Hanan, Pelaias at ang mga Levita ay tumulong sa mga tao na
maintindihan ang batas, habang ang mga tao ay nanatili sa
kanilang lugar. **8** At kanilang binasa ang aklat, ang batas ng
Diyos, pinapaliwanag nang malinaw at binibigyan ng kahulugan
para maintindihan nila ang binabasa. **9** Sinabi nina Nehemias,
ang gobernador, at si Ezra, ang pari at eskriba, at ang mga
Levita na nagbibigay-kahulugan sa mga tao sa kanila, “Ang araw
na ito ay banal kay Yahweh na inyong Diyos. Huwag kayong
mamighati at umiyak.” Dahil ang lahat ng tao ay umiyak nang
marinig nila ang mga salita ng batas. **10** Pagkatapos, sinabi ni
Nehemias sa kanila, “Humayo na kayo, kainin ninyo ang taba
at kumuha kayo ng matamis na maiinom, at ipadala ang ilan
nito sa mga walang naihanda, dahil ang araw na ito ay banal
sa ating Panginoon. Huwag kayong magdalamhati, dahil ang
kagalakan ni Yahweh ang inyong lakas.” **11** Kaya pinatahimik ng
mga Levita ang mga tao, na sinasabing, “Tumahimik kayo! Dahil
ang araw na ito ay banal. Huwag kayong magdalamhati.” **12**
At lahat ng tao ay humayo para kumain, uminom, magbahagi
ng pagkain at magdiwang ng may matinding kagalakan dahil
naunawaan nila ang mga salitang ipinahayag sa kanila. **13** Sa
ikalawang araw ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang
mga ninuno mula sa lahat ng tao, ang mga pari at mga Levita,

ay nagpunta nang sama-sama kay Ezra, ang eskriba para
makatanggap ng kaalaman mula sa mga salita ng batas. **14** At
kanilang natagpuan na nakasulat sa batas kung paano iniutos ni
Yahweh sa pamamagitan ni Moises na ang bayan ng Israel ay
kailangan manirahan sa mga kubol sa panahon ng kapistahan
sa ikapitong buwan. **15** Kailangan nilang gumawa ng isang
panukala sa lahat ng kanilang mga lungsod, at sa Jerusalem, na
nagsasabing, "Pumunta kayo sa burol, at magdala kayo ng mga
sanga pabalik mula sa mga puno ng olibo at ligaw na olibo, at
mula sa mirto, mga palma at mayabong na mga puno, para
gumawa ng pansamantalang bahay, katulad nang nasusulat."
16 Kaya ang mga tao ay pumunta at nagdala ng mga sanga
pabalik at ginawan nila ang kanilang mga sarili ng kubol, bawat
isa sa kanilang mga bubong, sa kanilang mga patyo, sa mga
hukuman ng bahay ng Diyos, sa bukas na lugar sa Tarangkahan
ng Tubig, at sa bukas na lugar sa Tarangkahan ng Efraim. **17** At
lahat ng kapulungan ng mga bumalik mula sa pagkabihag ay
gumawa ng mga kubol at tumira doon. Dahil simula noong mga
araw ni Josue, anak na lalaki ni Nun, hanggang sa araw na
iyon, ang bayan ng Israel ay hindi ipinagdiwang ang kapistahang
ito. At ang kagalakan nila ay lubos-lubos. **18** Gayundin araw-
araw, mula sa unang araw hanggang sa huli, si Ezra ay nagbasa
mula sa Aklat ng Batas ng Diyos. Pinanatili nila ang kapistahan
nang pitong araw at sa ikawalong araw ay isang taimtim na
pagpupulong, bilang pagsunod sa kautusan.

9 Ngayon sa ika-dalawampu't-apat na araw ng parehong na
buwan, ang bayan ng Israel ay nagpulong at sila ay nag-ayuno,
at nagsuot sila ng telang sako, at naglagay ng alikabok sa
kanilang mga ulo. **2** Inihiwalay ng mga kaapu-apuhan ng Israel

ang kanilang sarili mula sa lahat ng mga dayuhan. Tumayo sila
at nagtapat ng kanilang sariling mga kasalanan at masasamang
mga gawain ng kanilang mga ninuno. **3** Tumayo sila sa kanilang
mga lugar, at sa ika-apat na araw nagbasa sila mula sa Aklat ng
Batas ni Yahweh na kanilang Diyos. Sa isa pang ika-apat na
araw sila ay nagtatapat at yumuyuko sa harap ni Yahweh na
kanilang Diyos. **4** Ang mga Levita, sila Jeshua, Bani, Kadmiel,
Sebanias, Buni, Serebias, Bani, at Kenani, ay tumayo sa mga
hagdan at sila ay tumawag ng may malakas na tinig kay Yahweh
na kanilang Diyos. **5** Tapos ang mga Levita, Jeshua, at Kadmiel,
Bani, Hasabneias, Serebias, Hodias, Sebanias at Petahias, ay
sinabing, "Tumayo kayo at magbigay ng papuri kay Yahweh
na inyong Diyos magpakailanman." "Nawa pagpalain nila ang
iyong maluwalhating pangalan, at madakila ito nang higit sa
anumang pagpapala at pagpupuri. **6** Ikaw si Yahweh. Ikaw
lamang. Ginawa mo ang langit, ang pinakamataas na kalangitan,
kasama ng lahat ng kanilang mga anghel na nakahanda para sa
digmaan, at ang lupa at lahat nang naroon, at ang mga dagat
at lahat ng nasa kanila. Nagbigay ka ng buhay sa kanilang
lahat, at ang hukbo ng mga anghel ng langit ay sumasamba sa
iyo. **7** Ikaw si Yahweh, ang Diyos na pumili kay Abram, at ang
naglabas sa kaniya sa Ur ng Caldea, at ang nagbigay sa kaniya
ng pangalang Abraham. **8** Natagpuan mong tapat ang kaniyang
puso sa iyong harapan, at gumawa ka ng tipan sa kaniya na
ibibigay mo sa kaniyang mga kaapu-apuhan ang lupain ng
Cananeo, Heteo, Amoreo, Perezeo, Jebuseo at ng Gergeseo.
Pinanatili mo ang iyong pangako dahil ikaw ay matuwid. **9** Nakita
mo ang paghihirap ng aming mga ninuno sa Ehipto at narinig
mo ang kanilang mga hinagpis sa dagat ng mga Tambo. **10**

Nagbigay ka ng mga tanda at kababalaghan laban sa Paraon,
at sa lahat ng kaniyang mga alipin, at sa lahat ng mga tao sa
kaniyang lupain, dahil alam mo na ang mga taga-Ehipto ay
kumilos nang may pagmamataas laban sa kanila. Pero gumawa
ka ng pangalan para sa iyong sarili na nananatili hanggang sa
araw na ito. **11** At hinati mo ang dagat sa kanilang harapan,
kaya dumaan sila sa tuyong lupa sa gitna ng dagat; at tinapon
ang mga humabol sa kanila papunta sa mga kailaliman, gaya ng
isang bato sa malalim na katubigan. **12** Ginabayan mo sila sa
pamamagitan ng isang haliging ulap sa araw, at sa pamamagitan
ng haliging apoy sa gabi, para ilawan ang kanilang daan nang
sa gayon makalakad sila sa liwanag nito. **13** Sa bundok ng Sinai
bumaba ka at kinausap sila mula sa langit at binigyan mo sila ng
makatuwirang mga kautusan at totoong mga batas, mabuting
mga alituntunin at mga kautusan. **14** Pinaalam mo ang iyong
Banal na Pamamahinga sa kanila, at binigyan mo sila ng mga
kautusan at alituntunin at batas sa pamamagitan ni Moises na
iyong lingkod. **15** Binigyan mo sila ng tinapay mula sa langit para
sa kanilang gutom, at tubig mula sa isang bato para sa kanilang
uhaw, at sinabi mo sa kanila na pumunta para angkinin ang
lupain na pinangako mo na ibibigay sa kanila. **16** Pero sila at
ang aming mga ninuno ay kumilos ng may kalapastanganan, at
matigas ang ulo nila, at hindi nakinig sa iyong mga kautusan. **17**
Tumanggi silang makinig, at hindi nila inisip ang tungkol sa mga
kababalaghan na iyong ginawa sa kanilang kalagitnaan, pero
naging mapagmatigas sila, at sa kanilang paghihimagsik sila ay
nagtalaga ng pinuno na magbabalik sa kanila sa pagkakaalipin.
Pero ikaw ang Diyos na puno ng kapatawaran, mapagbigay-loob
at mahabagin, hindi madaling magalit, at sagana sa pag-ibig na

hindi nagbabago. Hindi mo sila iniwan. **18** Hindi mo sila iniwan
kahit na sila ay gumawa ng guya mula sa tinunaw na bakal at
sinabing, 'Ito ang inyong Diyos na nag-alis sa inyo sa Ehipto,'
habang sila ay gumagawa ng labis na mga kalapastanganan. **19**
Ikaw, at ang iyong kahabagan, ay hindi nagpabaya sa kanila
sa ilang. Ang haliging ulap na gagabay sa kanila sa kanilang
daan ay hindi sila iniwan sa araw, maging ang haliging apoy
sa gabi para bigyan ng liwanag ang kanilang daan kung saan
sila maglalakad. **20** Binigay mo ang mabuti mong Espiritu
para turuan sila, at ang iyong manna ay hindi mo ipinagkait
sa kanilang mga bibig, at binigyan mo sila ng tubig para sa
kanilang pagkauhaw. **21** Sa apatnapung taon ibinigay mo ang
kanilang pangangailangan sa ilang, at hindi sila nagkulang. Ang
kanilang mga kasuotan ay hindi nasira at ang kanilang mga
paa ay hindi namaga. **22** Binigyan mo sila ng mga kaharian
at mamamayan, at nagtakda ka sa kanila ng lupain sa bawat
malalayong sulok. Kaya kinuha nila bilang pag-aari ang lupain
ni Haring Sihon ng Hesbon, at ang lupain ng Og na hari ng
Bashan. **23** Ginawa mo ang kanilang mga anak na kasing dami
ng bituin sa langit, at dinala mo sila sa lupain. Sinabi mo sa
kanilang mga ninuno na pumunta at angkinin iyon. **24** Kaya ang
mga tao ay pumunta doon at inangkin ang lupain, at sinakop
mo bago pa man sila manirahan sa lupain, ang mga Cananeo.
Binigay mo sila sa kanilang mga kamay, kasama ng kanilang
mga hari at mga mamamayan ng lupain, para magawa ng Israel
ang anumang naisin nila sa kanila. **25** Nasakop nila ang mga
matatatag na lungsod at masaganang lupain, at nasakop nila
ang mga bahay na puno ng lahat ng mabubuting bagay, ang
mga balon ay nahukay na, ang mga ubasan at halamanan ng

olibo, at punong prutas ay nananagana. Kaya sila ay kumain,
nabusog, nasiyahan, at labis na natuwa sa kanilang mga sarili
dahil sa iyong dakilang kabutihan. **26** Pagkatapos, sila ay naging
suwail at naghimagsik laban sa iyo. Tinapon nila ang iyong
batas sa kanilang likuran. Pinatay nila ang iyong mga propeta
na nagbabala sa kanila na bumalik sa iyo, at gumawa sila
ng matinding mga kalapastanganan. **27** Kaya binigay mo sila
sa kamay ng kanilang mga kaaway, na nagdulot ng kanilang
paghihirap. At sa oras ng kanilang paghihirap, sila ay umiyak sa
iyo at dininig mo sila mula sa langit at maraming beses mo silang
iniligtas sa kamay ng kanilang mga kaaway dahil sa inyong
dakilang awa. **28** Pero pagkatapos nilang makapagpahinga,
gumawa ulit sila ng kasamaan sa harapan mo, at ipinaubaya mo
sila sa kamay ng kanilang mga kaaway, kaya pinamahalaan sila
ng kanilang mga kaaway. Pero nang bumalik sila at umiyak sa
iyo, dininig mo sila mula sa langit, at maraming beses, dahil
sa iyong habag, na iniligtas mo sila. **29** Binalaan mo sila para
manumbalik sila sa iyong batas. Pero kumilos sila nang may
pagmamataas at hindi nakinig sa iyong mga kautusan. Sila ay
nagkasala laban sa iyong mga kautusan na nagbibigay ng buhay
sa sinumang sumusunod dito. Hindi nila sinunod ang mga iyon,
at hindi nila ito binigyan ng pansin, at tinanggihan nilang makinig
sa mga iyon. **30** Sa maraming taon, sila ay pinagtiisan mo at
binalaan ayon sa iyong Espiritu sa pamamagitan ng iyong mga
propeta. Gayumpaman hindi pa rin sila nakinig. Kaya ibinigay mo
sila sa mga kalapit-bansa. **31** Pero sa iyong dakilang habag hindi
mo sila lubusang nilipol, o pinabayaan, dahil ikaw ay mahabagin
at maawain na Diyos. **32** Kaya ngayon, aming Diyos, ang dakila,
ang makapangyarihan, at ang kamangha-manghang Diyos, na

siyang tumutupad sa kaniyang tipan at tapat na pagmamahal,
huwag mong maliitin ang lahat ng paghihirap na dumating sa
amin, sa aming mga hari, sa aming mga prinsipe, sa aming mga
pari, sa aming mga propeta, at sa aming mga ninuno, at sa lahat
na iyong mga tao mula sa araw ng mga hari ng Asiria hanggang
sa araw na ito. **33** Ikaw ay makatuwiran sa lahat ng bagay na
dumating sa amin, dahil matapat mo kaming pinakitunguhan, at
kami ay kumilos nang may kasamaan. **34** Ang aming mga hari,
mga prinsepe, mga pari, at mga ninuno ay hindi pinanatili ang
iyong batas, ni binigyang pansin ang iyong mga kautusan o
ang mga utos mo sa tipan na babala sa kanila. **35** Kahit na sa
kanilang sariling kaharian, habang sila ay nagsasaya sa iyong
dakilang kabutihan sa kanila, sa malaki at masaganang lupain
na hinanda mo sa kanila, hindi sila naglingkod sa iyo o lumayo
mula sa kanilang masasamang gawi. **36** Ngayon sa lupain na
binigay mo sa aming mga ninuno para masiyahan sa mga prutas
at mabubuting kaloob, kami ay mga alipin, tingnan mo, kami
ay mga alipin! **37** Ang masaganang ani mula sa aming mga
lupain ay napupunta sa mga hari na iyong itinakda para sa amin
dahil sa aming mga kasalanan. Sila ang namamahala sa aming
mga katawan at sa aming mga alagang hayop ayon sa kanilang
kagustuhan. Kami ay nasa labis na pagdurusa. **38** Dahil sa lahat
ng ito, kami ay gumawa ng isang matatag na tipan sa kasulatan.
Sa selyadong dokumento ay ang mga pangalan ng aming mga
prinsipe, mga Levita at mga pari."

10 Ang mga naglagay ng mga pangalan nila sa selyadong
kasulatan ay sina: Nehemias anak ni Hachalias, ang gobernador,
at ang mga pari na siyang lumagda ay sila Zedekias, **2** Seraias,
Azarias, Jeremias, **3** Pashur, Amarias, Malchias, **4** Hattus,

Sebanias, Maluch, **5** Harim, Meremot, Obadias, **6** Daniel,
Ginnethon, Baruch, **7** Mesullam, Abias, Miamim, **8** Maazias,
Bilgai, at Semeias. Ito ang mga pari. **9** Ang mga Levita ay sina:
Jeshua anak ni Azanias, Binui mula sa pamilya ni Henadad,
Kadmiel, **10** at ang kapwa nila mga Levita, Sebanias, Hodias,
Kelita, Pelaias, Hanan, **11** Mica, Rehob, Hashabias, **12** Zacur,
Serebias, Sebanias, **13** Hodias, Bani, at Beninu. **14** Ang mga
pinuno ng bayan ay sina: Paros, Pahat-moab, Elam, Zatu, Bani,
15 Bunni, Azgad, Bebai, **16** Adonijas, Bigvia, Adin, **17** Ater,
Hezekias, Azur, **18** Hodias, Hasum, Besai, **19** Hariph, Anathoth,
Nebai, **20** Magpias, Mesulam, Hezir, **21** Mesezabel, Zadok,
Jaddua, **22** Pelatias, Hanan, Anaias, **23** Oseas, Hananias, Hasub,
24 Halohesh, Pilha, Sobek, **25** Rehum, Hasabna, Maaseias, **26**
Ahias, Hanan, Anan, **27** Maluc, Harim, at Baana. **28** At sa mga
natitirang mga tao, na mga pari, Levita, mga tagapagbantay ng
tarangkahan, mga mang-aawit, mga tagapaglingkod sa templo,
at lahat ng binukod ang kanilang mga sarili mula sa mga tao
ng mga kalapit-bayan at ipinangako ang kanilang mga sarili
sa batas ng Diyos, kasama ang kanilang mga asawa, mga
anak na lalaki at babae, lahat ng mayroong kaalaman at pang-
unawa, **29** sumama sila kasama ng kanilang mga kapatid,
mga maharlika, at tinali nila ang kanilang mga sarili sa isang
sumpaan at pangako na lalakad sa batas ng Diyos, na ibinigay
sa pamamagitan ni Moises ang lingkod ng Diyos, at sisiyasatin
at susunod sa lahat ng mga kautusan ni Yahweh na ating
Panginoon at sa kaniyang utos at alintuntunin. **30** Nangako kami
na hindi namin ibibigay ang aming mga anak na babae para sa
mga tao sa lupain o kukuha ng kanilang mga anak na babae
para sa mga anak naming lalaki. **31** Nangako rin kami na kung

ang mga tao sa lupain ay nagdala ng mga kalakal o anumang
butil para itinda sa Araw ng Pamamahinga, hindi kami bibili
sa kanila sa anumang banal na araw. Tuwing ikapitong taon
hahayaan namin ang aming kabukiran na mapahinga, at aalisin
namin ang lahat ng utang na pinagkasunduan ng ibang mga
Judio. **32** Tinanggap namin ang mga utos na magbigay ng ikatlo
ng siklo bawat taon para sa paglilingkod sa tahanan ng ating
Diyos, **33** na magkaloob ng tinapay sa kaniyang presensiya,
at para sa karaniwang handog na butil, ng mga sinusunog na
handog sa mga Araw ng Pamamahinga, para sa pagdiriwang
ng bagong buwan at mga tinakdang kapistahan, at para sa
banal na mga handog, at para sa mga handog sa kasalanan
para mabayaran ang kasalanan ng Israel, gayundin sa lahat ng
gawain sa tahanan ng ating Diyos. **34** At ang mga pari, ang
mga Levita, at ang mga tao ay nagpalabunutan para sa handog
na kahoy. Ang palabunutan ay pipili kung sino sa mga pamilya
ang magdadala ng kahoy sa tahanan ng ating Diyos sa mga
itinalagang panahon bawat taon. Ang kahoy ay susunugin sa
altar ni Yahweh na ating Diyos, katulad ng nasusulat sa batas.
35 Pinangako namin na magdadala sa tahanan ni Yahweh ng
mga unang bunga na tumubo sa aming lupain, at ng unang
bunga ng bawat puno sa bawat taon. **36** At tulad ng nasusulat sa
batas, nangako kami na dadalhin namin sa tahanan ng Diyos at
sa mga pari na siyang naglilingkod doon, ang aming mga anak
na lalaki at ang aming mga kawan at kalupunan. **37** Dadalhin
namin ang unang minasang tinapay at ang aming mga handog
na butil, at ang bunga ng bawat puno, at ang bagong alak at
ang langis na dadalhin namin sa mga pari, sa mga imbakan
sa tahanan ng ating Diyos. Dadalhin namin sa mga Levita

ang mga ikapu mula sa aming lupa dahil ang mga Levita ang
lumilikom ng mga ikapu mula sa lahat ng bayan kung saan kami
naghahanapbuhay. 38 Isang pari, mula sa kaapu-apuhan ni
Aaron, ay kailangan sumama sa mga Levita kapag tumatanggap
sila ng mga ikapu. Ang mga Levita ay kailangang dalhin ang
ikasampu ng mga ikapu sa tahanan ng ating Diyos sa mga
imbakan ng ingat-yaman. 39 Dahil ang bayan ng Israel at ang
mga kaapu-apuhan ni Levi ay magdadala ng ambag na butil,
bagong alak, at langis sa mga imbakan kung saan nilalagay ang
mga kagamitan ng santuwaryo at kung saan nananatili ang mga
pari na naglilingkod, ang mga tagapagbantay ng tarangkahan, at
ang mga mang-aawit. Hindi namin pababayaan ang tahanan ng
ating Diyos.

11 Ang mga pinuno ng bayan ay nanirahan sa Jerusalem,
at ang naiwang mga tao ay nagpalabunutan para dalhin ang
isang pamilya mula sa sampu na manirahan sa Jerusalem,
ang banal na lungsod, at ang iba pang siyam ay nanatili na
sa ibang mga bayan. 2 At pinagpala ng mga tao ang lahat
ng mga nagkusang manirahan sa Jerusalem. 3 Ito ang mga
pinuno sa lalawigan na nanirahan sa Jerusalem. Gayumpaman,
sa mga bayan ng Juda, bawat isa ay nanirahan sa kaniyang
sariling lupa, kasama ang ilang mga Israelita, mga pari, mga
Levita, mga tagapaglingkod sa templo at mga kaapu-apuhan ng
mga lingkod ni Solomon. 4 Nanirahan sa Jerusalem ang ilan
sa mga kaapu-apuhan ni Juda at ilan sa mga kaapu-apuhan
ni Benjamin. Ang mga mamamayan mula sa Juda kasama: si
Ataias na anak ni Uzias na anak ni Zacarias na anak ni Amarias
na anak ni Sefatias na anak ni Mahalael, na kaapu-apuhan
ni Peres. 5 At naroon si Maaseias na anak ni Baruc na anak

Colhoze na anak ni Hazaias na anak ni Adaias na anak ni
Joiarib na anak ni Zacarias, na anak ng Silonita. 6 Lahat ng mga
anak ni Peres na nanirahan sa Jerusalem ay 468. Sila ay mga
tanyag na kalalakihan. 7 Ang mga ito ay mula sa kaapu-apuhan
ni Benjamin: sina Salu na anak ni Mesulam na anak ni Joed na
anak ni Pedaias na anak ni Kolaias na anak ni Maaseias na anak
ni Itiel na anak ni Jesaias. 8 Ang sumunod sa kaniya ay sina
Gabai at Salai, na may kabuuang 928 katao. 9 Si Joel na anak
ni Zicri ay tagapamahala, nila at si Juda na anak ni Hesenua ay
ang pangalawang tagapamahala sa buong lungsod. 10 Mula sa
mga pari: sina Jedaias na anak ni Joiarib, Jaiquin, 11 Seraias na
anak ni Helkias na anak ni Mesulam na anak ni Zadok na anak
ni Meraiot na anak ni Ahitub, ang pinuno sa tahanan ng Diyos,
12 at ang kanilang mga kasamahan na gumawa ng trabaho ng
angkan, 822 na mga kalalakihan, kasama si Adaias na anak
ni Jeroham na anak ni Pelalias na anak ni Amzi na anak ni
Zacarias na anak ni Pashur na anak ni Malquijas. 13 At ito ang
kaniyang mga kasamahan na pinuno ng mga sambahayan, 242
na mga lalaki, at si Amasai ang na anak ni Azarel na anak ni
Azai na anak ni Mesilemot na anak ni Immer, 14 at kanilang
mga kapatid, mga matatapang na mandirigma, ang bilang ay
128; ang kanilang pangunahing pinuno ay si Zabdiel na anak ni
Hagedolim. 15 At mula sa mga Levita: si Semaias na anak ni
Hasub na anak ni Azrikam na anak ni Hashabias na anak ni
Buni, 16 at si Sabitai at Jozabad, na mula sa mga pinuno ng
mga Levita na nakatalaga sa gawaing panlabas ng tahanan
ng Diyos. 17 Doon si Matanias na anak ni Mica na anak ni
Zabdi, mula sa kaapu-apuhan ni Asaf, ang tagapangasiwa na
nanguna sa panalangin ng pagpapasalamat, at si Bakbukuias,

na pangalawa sa kaniyang mga kasamahan, at si Abda na anak
ni Samua na anak ni Galal na anak ni Jeduthun. **18** Sa kabuuan
ng banal na lungsod ay may 284 na mga Levita. **19** Ang mga
tagapagbantay ng tarangkahan: sina Akub, Talmon, at kanilang
mga kasamahan, na nagbabantay ng mga tarangkahan, 172
mga lalaki. **20** At ang natira mula sa Israel at sa mga pari at sa
mga Levita ay naroon sa lahat ng mga bayan ng Juda. Bawat
isa ay nanirahan sa sariling minanang lupain. **21** Ang mga
manggagawa ng templo ay nanirahan sa Ofel, at sina Ziha at
Gispa ang namahala sa kanila. **22** Ang pangunahing pinuno ng
mga Levita na naglilingkod sa Jerusalem ay si Uzi na anak ni
Bani na anak ni Hashabias na anak ni Matanias na anak ni Mica,
mula sa mga kaapu-apuhan ni Asap na mga mang-aawit na
namamahala sa gawain sa tahanan ng Diyos. **23** Sila ay nasa
ilalim ng mga kautusan ng hari at mahigpit na kautusan ang
ibinibigay sa mga mag-aawit na araw-araw kailangang gawin. **24**
At si Petahias na anak ni Mesezabel, mula sa kaapu-apuhan ni
Zera na anak ni Juda, ay palaging nasa tabi ng hari sa lahat
ng usapin tungkol sa mga tao. **25** Tungkol sa mga nayon at
kanilang mga bukirin, ilan sa mga mamamayan ng Juda ay
nanirahan sa Kiriat Arba at sa mga nayo nito, at sa Dibon at
mga nayon nito, at sa Jekabzeel at mga nayon nito. **26** Sila ay
nanirahan din sa Jeshua, Molada, Beth-Pelet, **27** Hazar-shual,
Beer-seba at mga nayon nito. **28** At sila ay nanirahan sa Ziklag,
Mecona, at mga nayon nito, **29** sa En-rimon, Zora, Jarmut, **30**
Zanoa, Adullam, at mga nayon nito, at sa Laquis sa kabukiran
nito at sa Azeka at mga nayon nito. Kaya nanirahan sila mula sa
Beer-seba patungo sa lambak ng ng Ben Hinom. **31** Ang mga
lipi ni Benjamin ay nanirahan din mula at paakyat sa Geba, at

Micmas, at Aija, at sa Bethel at kanilang mga nayon. 32 Sila ay
nanirahan din sa Anatot, Nob, Ananias, 33 Hazor, Rama, Gitaim,
34 Hadid, Zeboim, Nebalat, 35 Lod, at Ono, ang lambak ng mga
manggagawa. 36 Ilan sa mga Levita na nanirahan sa Juda ay
itinalaga sa bayan ni Benjamin.

12 Ito ang mga pari at mga Levita na umakyat kasama sina
Zerubabel na anak ni Sealtiel at kasama ni Josue: sina Sereias,
Jeremias, Ezra, 2 Amarias, Maluc, Hatus, 3 Secanias, Rehum, at
Meremot. 4 Naroon sina Ido, Ginetoi, Abijas, 5 Mijamin, Maadias,
Bilga, 6 Semaias, at Joiarib, Jedaias. 7 Sina Saul, Amok,
Hilkias, at Jedaias. Ito ang mga pinuno ng mga pari at kanilang
mga kasamahan sa mga araw ni Josue. 8 Ang mga Levita ay
sina Josue, Binui, Kadmiel, Serebias, Juda, at Matanias, na
siyang tagapangasiwa sa mga awit ng pasasalamat, kasama
ang kaniyang mga kasamahan. 9 Sina Bakbukuias at Uno, ang
kanilang mga kasamahan, ay nakatayo sa tapat nila habang
may gawain. 10 Si Josue ang ama ni Jehoiakim, si Joiakim
ang ama ni Eliasib, si Eliasib ang ama ni Joiada, 11 si Joiada
ang ama ni Jonatan, at si Jonatan ang ama ni Jadua. 12 Sa
mga araw ni Jehoiakim ito ang mga pari, ang mga pinuno ng
mga ama ng mga pamilya: Si Meraias ang pinuno ni Seraias, si
Hananias ang pinuno ni Jeremias, 13 si Mesulam ang pinuno
ni Ezra, si Jehohanan ang pinuno ni Amarias, 14 si Jonatan
ang pinuno ni Maluqui, at si Jose ang pinuno ni Sebanias.
15 Sa pagpapatuloy, si Adna ang pinuno ni Harim, si Helkai
ang pinuno ni Meraiot, 16 si Zacarias ang pinuno ni Ido, si
Mesulam ang pinuno ni Gineton, at 17 si Zicri ang pinuno ni
Abijas. Mayroon ding pinuno si Miniamin. Si Piltai ang pinuno ni
Moadias. 18 Si Samua ang pinuno ni Bilga, si Jehonatan ang

pinuno ni Semaias, **19** si Matenai ang pinuno ni Joiarib, si Uzi
ang pinuno ni Jedaias, **20** si Kalai ang pinuno ni Salai, si Eber
ang pinuno ni Amok, **21** si Hashabias ang pinuno ni Hilkias, at si
Nathanael ang pinuno ni Jedaias. **22** Sa mga araw ni Eliasib,
ang mga Levitang sina Eliasib, Joiada, Johanan, at Jadua ay
naitala bilang mga pinuno ng mga pamilya, at ang mga pari
ay naitala habang naghahari si Dario ang Persiano. **23** Ang
mga kaapu-apuhan ni Levi at ang mga pinuno ng kanilang mga
pamilya ay naitala sa Aklat ng mga Salaysay hanggang sa mga
araw ni Johanan na anak ni Eliasib. **24** At ang mga pinuno ng
mga Levita ay sina Hashabias, Serabias, at Josue na anak ni
Kadmiel, kasama ang kanilang mga kasamahan na nakatayo sa
tapat nila para magbigay ng papuri at magbigay ng pasasalamat,
tumutugon ng pangkat sa pangkat, bilang pagsunod sa utos ni
David, ang lingkod ng Diyos. **25** Sina Matanias, Bakbukuias,
Obadias, Mesulam, Talmon at Akub ay mga tagapagbantay ng
tarangkahan na nakatayong nagbabantay sa mga bodega ng
mga tarangkahan. **26** Naglingkod sila sa mga araw ni Joiakim
na anak ni Josue na anak ni Jehozadak, at sa mga araw ni
Nehemias ang gobernador at ni Ezra ang pari at eskriba. **27**
Sa pagtatalaga ng pader ng Jerusalem, hinanap ng mga tao
ang mga Levita saanman sila nanirahan, para dalhin sila sa
Jerusalem para magdiwang ng pagtatalaga ng may kagalakan,
may pasasalamat at umaawit na may mga pompiyang, alpa, at
may mga lira. **28** Ang samahan ng mga mang-aawit ay sama-
samang nagtipon mula sa distrito sa paligid ng Jerusalem at
mula sa mga nayon ng mga taga-Netofa. **29** Sila ay nagmula rin
sa Beth Gilgal at mula sa mga kabukiran ng Geba at Azmavet,
dahil ang mga mang-aawit ay gumawa ng mga nayon para

sa kanilang mga sarili sa paligid ng Jerusalem. **30** Ang mga
pari at ang mga Levita ay dinalisay ang kanilang mga sarili, at
pagkatapos ay dinalisay nila ang mga tao, ang mga tarangkahan,
at ang pader. **31** Pagkatapos ay kasama ko ang mga pinuno
ng Juda na umakyat sa taas ng pader, at nagtalaga ako ng
dalawang malaking pangkat ng mang-aawit na magbibigay
pasasalamat. Ang isa ay pumunta sa kanan ng pader patungo
sa Tarangkahan ng Dumi. **32** Si Hoshaias at kalahati ng mga
pinuno ng Juda ay sumunod sa kanila, **33** at pagkatapos nila
ay pumunta sina Azarias, Ezra, Mesulam, **34** Juda, Benjamin,
Semaias, Jeremias, **35** at ilan sa mga anak ng mga pari na
may mga trumpeta, at si Zacarias na anak ni Jonatan na anak
ni Semaias na anak ni Matanias na anak ni Micaias na anak
ni Zacur, ang kaapu-apuhan ni Asaf. **36** Naroon din ang mga
kamag-anak ni Zacarias, sina Semaias, Azarel, Milalai, Gilalai,
Maai, Nathanael, Juda, Hanani, na may instrumento sa musika
ni David ang lingkod ng Diyos. Si Ezra ang eskriba ay nasa
harap nila. **37** Sa pamamagitan ng Tarangkahan ng Bukal, sila
ay pumanhik sa pamamagitan ng mga hagdanan sa lungsod ni
David paakyat ng pader, sa itaas ng palasyo ni David, patungo
sa Tarangkahan ng Tubig sa silangan. **38** At ang ibang pangkat
ng mang-aawit na nagbigay pasasalamat ay pumunta sa ibang
direksiyon. Sinundan ko sila sa pader kasama ang kalahati ng
mga tao, sa itaas ng Tore ng mga Pugon, sa Malapad na Pader,
39 at sa itaas ng Tarangkahan ng Efraim, at sa pamamagitan ng
Lumang Tarangkahan, at sa pamamagitan ng Tarangkahan ng
Isda, at ng Tore ni Hananel at ng Tore ng Sandaan, patungo sa
Tarangkahan ng mga Tupa, at huminto sila sa Tarangkahan
ng Bantay. **40** Kaya ang parehong mga pangkat ng mang-

aawit na nagbigay pasasalamat ay pumunta kung saan sila
nakatalaga sa tahanan ng Diyos, at pumunta rin ako kung saan
ako nakatalaga kasama ang kalahati ng mga pinuno. **41** At
ang mga pari ay pumunta rin kung saan sila nakatalaga: sina
Eliakim, Maaseias, Miniamin, Micaias, Elioenai, Zacarias, at
Hananias, na may mga trumpeta, **42** sina Maaseias, Semaias,
Eleazar, Uzi, Jehohanan, Malquijas, Elam, at Ezer. Ang mga
mang-aawit ay umawit kasama si Jezrahias bilang tagapanguna.
43 At naghandog sila ng maraming mga alay ng araw na iyon,
at nagsaya, dahil dinulot ng Diyos na sila ay magdiwang ng
may labis na kagalakan. Ang mga babae rin at mga bata ay
nagsaya. Kaya ang kagalakan ng Jerusalem ay maririnig mula
sa malayo. **44** Sa araw na iyon ang mga lalaki ay itinalaga
na maging tagapangasiwa sa mga silid-imbakan para sa mga
kontribusyon, mga unang bunga, at mga ikapu, para ipunin nila
ang mga bahagi na hiningi ng kautusan para sa mga pari at
para sa mga Levita. Ang bawat isa ay inatasang magtrabaho sa
mga bukirin malapit sa mga bayan. Dahil ang mga taga-Juda
ay nagsaya para sa mga pari at mga Levita na nakatayo sa
harapan nila. **45** Naisagawa nila ang paglilingkod sa kanilang
Diyos, at sa gawain ng pagdadalisay, bilang pagpapanatili sa
utos ni David at ni Solomon na kaniyang anak, at gayundin
ang mga mang-aawit at mga tagapagbantay ng tarangkahan.
46 Sa mahabang panahon, sa mga araw ni David at Asaf, ay
mayroong mga tagapamahala ng mga mang-aawit, at mayroong
mga awiting papuri at pasasalamat sa Diyos. **47** Sa mga araw ni
Zerubabel at sa mga araw ni Nehemias, lahat ng mga Israelita
ay nagbigay ng kanilang pang-araw-araw na mga bahagi para
sa mga mang-aawit at mga tagapagbantay ng tarangkahan.

Itinabi nila ang bahagi na para sa mga Levita, at ang mga Levita
ay itinabi ang bahagi para sa mga kaapu-apuhan ni Aaron.

13 Nang araw na iyon binasa nila ang Aklat ni Moises na
naririnig ng mga tao. Natuklasan nila na nakasulat doon na
walang Ammonita o Moabita ang dapat sumali sa kapulungan
ng Diyos, magpakailanman. **2** Ito ay dahil hindi sila lumapit sa
mga mamamayan ng Israel nang may tinapay at tubig, sa halip
binayaran nila si Balaam para sumpain ang Israel. Gayumpaman,
ginawa ng ating Diyos na isang pagpapala ang sumpa. **3** Nang
narinig nila ang Batas, pinaalis nila mula sa Israel ang bawat
dayuhan. **4** Bago nito, si Eliasib na pari ay itinalaga sa mga
imbakan ng tahanan ng ating Diyos. Siya ay kamag-anak ni
Tobias. **5** Naghanda si Eliasib ng isang malaking imbakan para
kay Tobias, kung saan pinaglalagyan dati ng mga handog na
pagkaing butil, ng insenso, mga kagamitan, at ng mga ikapu ng
butil, bagong alak, at ng langis, na itinalaga para sa mga Levita,
mga mang-aawit, mga tagapagbantay ng tarangkahan, at ang
mga ambag para sa mga pari. **6** Pero wala ako sa Jerusalem
nang mga panahong ito. Dahil pumunta ako sa hari ng Babilonia
na si Artaxerxes sa kaniyang ika-tatlumpu't dalawang taon.
Pagkatapos ng ilang panahon ay humingi ako ng pahintulot sa
hari para umalis, **7** at bumalik ako sa Jerusalem. Nabatid ko
ang kasamaan na ginawa ni Eliasib sa pagbibigay kay Tobias
ng isang imbakan sa patyo ng bahay ng Diyos. **8** Nagalit ako
nang lubos at itinapon ko ang lahat ng mga kagamitan sa bahay
ni Tobias palabas ng imbakan. **9** Iniutos ko na gawin nilang
dalisay ang mga imbakan, at ibinalik ko sa loob ng mga ito
ang mga kagamitan sa tahanan ng Diyos, ang mga handog na
pagkaing butil, at ang insenso. **10** At nalaman ko na ang mga

bahaging nakatakda para sa mga Levita ay hindi naibigay sa
kanila, kaya naman mabilis nilang nilisan ang templo, ang bawat
isa sa kani-kaniyang bukid, tulad din ng ginawa ng mga mang-
aawit. **11** Kaya hinarap ko ang mga opisyales at sinabi, “Bakit
napabayaan ang bahay ng Diyos?” Tinipon ko sila at inilagay
sila sa kanilang mga puwesto. **12** Pagkatapos, dinala ng buong
Juda ang ikapu ng butil, ng bagong alak, at ng langis sa mga
imbakan. **13** Itinalaga ko bilang mga tagapag-ingat yaman sa
mga kamalig na imbakan si Selemias, ang pari, at si Sadoc, ang
eskriba, at mula sa mga Levita, si Pedaias. Sunod sa kanila ay
si Hanan na anak ni Zacur na anak ni Matanias, dahil itinuring
silang mapagkakatiwalaan. Ang kanilang mga tungkulin ay ang
ibigay ang mga panustos sa kanilang mga kasamahan. **14**
Alalahanin mo ako, aking Diyos, tungkol dito, at huwag niyo ng
burahin ang mga ginawa kong magaganda para sa tahanan ng
aking Diyos at ang mga pakinabang nito. **15** Sa mga araw na
iyon nakita ko sa Juda ang mga taong umaapak sa mga pigaan
ng ubas sa Araw ng Pamamahinga at nagpapasok ng mga
tumpok ng butil at isinasakay ang mga ito sa mga asno, at pati
alak, mga ubas, mga igos, at lahat ng uri ng mga mabibigat na
pasanin, na dinala nila sa Jerusalem sa Araw ng Pamamahinga.
Tinutulan ko sila sa pagtitinda ng pagkain sa araw na iyon.
16 Ang mga lalaking mula sa Tiro na nakatira sa Jerusalem
ay nagdala ng mga isda at lahat ng uri ng mga kalakal, at
itininda nila ang mga iyon sa Araw ng Pamamahinga sa mga
mamamayan ng Juda at sa lungsod! **17** Kaya hinarap ko ang
mga pinuno ng Juda, “Ano itong masamang bagay na inyong
ginagawa, nilalapastangan ninyo ang Araw ng Pamamahinga?
18 Hindi ba ito ang ginawa ng inyong mga ama? At hindi ba

nagdala ang ating Diyos ng lahat ng kasamaang ito sa atin at sa
lungsod na ito? Ngayon nagdadala kayo ng mas higit pang poot
sa Israel dahil sa paglalapastangan ng Araw ng Pamamahinga."
19 Nang dumilim na sa mga tarangkahan ng Jerusalem bago
ang Araw ng Pamamahinga, iniutos ko na ang mga pinto ay
isara at hindi dapat buksan ang mga ito hanggang sa matapos
ang Araw ng Pamamahinga. Inilagay ko ang ilan sa aking mga
lingkod sa mga tarangkahan para walang kargada ang maipasok
sa Araw ng Pamamahinga. **20** Ang mga mangangalakal at
tagapagtinda ng lahat ng uri ng paninda ay nanatili sa labas
ng Jerusalem ng isa o dalawang beses. **21** Pero binalaan ko
sila, "Bakit kayo nananatili sa labas ng pader? Kung uulitin niyo
iyan, pagbubuhatan ko kayo ng kamay!" Mula nang panahong
iyon hindi na sila pumunta sa Araw ng Pamamahinga. **22** At
inutusan ko ang mga Levita na gawing dalisay ang kanilang mga
sarili, at lumapit at bantayan ang mga tarangkahan, para gawing
banal ang Araw ng Pamamahinga. Alalahanin mo rin ako dahil
dito, aking Diyos, at kaawaan mo ako dahil sa katapatan ng
pangako mo na mayroon ka para sa akin. **23** Sa mga araw na
iyon nakita ko rin ang mga Judio na nag-asawa ng mga babae
mula sa Asdod, Ammon, at Moab. **24** Kalahati sa kanilang mga
anak ang nakakapagsalita ng wika ng Asdod, pero hindi sila
makapagsalita ng wika ng Juda, liban sa isang wika ng ibang
mga bansa. **25** Kaya hinarap ko sila, at isinumpa, at sinaktan ko
ang iba sa kanila at sinabunutan ko sila. Pinasumpa ko sila
sa Diyos, na nagsasabing, "Hindi niyo dapat ibigay ang inyong
mga anak na babae sa kanilang mga anak na lalaki, o kunin
ang kanilang mga anak na babae para sa inyong mga anak na
lalaki, o para sa inyong mga sarili. **26** Hindi ba si Solomon na

hari ng Israel ay nagkasala nang dahil sa mga babaeng ito?
Sa maraming mga bansa walang haring tulad niya, at siya ay
minahal ng kaniyang Diyos. At ginawa siya ng Diyos na hari ng
buong Israel. Gayunpaman, ang kaniyang mga dayuhang asawa
ang nagtulak sa kaniyang magkasala. **27** Dapat nga ba kaming
makinig sa inyo at gawin ang lahat ng malaking kasamaang
ito, at kumilos ng may pagtataksil laban sa ating Diyos sa
pamamagitan ng pag-aasawa ng mga dayuhang babae?" **28**
Isa sa mga anak ni Joiada anak ni Eliasib na punong pari ay
manugang na lalaki ni Sanbalat ang Horonita. Kaya, inalis ko
siya sa aking presensya. **29** Alalahanin mo ang mga ito, aking
Diyos, dahil sa nilapastangan nila ang kaparian, at ang tipan
ng kaparian at ang mga Levita. **30** Kaya nilinis ko sila mula sa
lahat ng dayuhan, at itinatag ang mga tungkulin ng mga pari at
ng mga Levita, bawat isa sa kani-kanyang mga tungkulin. **31**
Naglaan ako para sa handog ng mga kahoy sa itinakdang mga
oras at para sa mga unang bunga. Alalahanin niyo ako, aking
Diyos, magpakailanman.

Ester

1 Sa mga araw ni Assuero (ito ang Assuero na naghari mula
India hanggang sa Ethiopia, mahigit 127 lalawigan), **2** sa mga
araw na iyon naupo si Haring Assuero sa kanyang maharlikang
trono sa kuta ng Susa. **3** Sa ikatlong taon ng kanyang paghahari,
nagbigay siya ng isang pista sa lahat ng kanyang mga opisyal
at kanyang mga lingkod. Ang hukbo ng Persia at Media, ang
magigiting na mga lalaki, ang mga gobernador ng mga lalawigan
ay nasa kanyang harapan. **4** Ipinakita niya ang yaman ng
karangyaan ng kanyang kaharian at ang dangal ng kaluwalhatian
ng kanyang kadakilaan nang maraming araw, sa loob ng 180
araw. **5** Nang natapos ang mga araw na ito, nagbigay ang hari
ng pista na tumagal ng pitong araw. Ito ay para sa lahat ng
tao sa palasyo ng Susa, mula sa pinakadakila hanggang sa
pinakahamak. Idinaos ito sa bulwagan ng hardin ng palasyo ng
hari. **6** Ang bulwagan ng hardin ay pinalamutian ng mga kurtina
na kulay puti ang tela at kulay-ube, na may mga tali ng pinong
lino at kulay-ube, ibinitin sa sabitang pilak mula sa mga haliging
marmol. May mga sopang ginto at pilak na nasa bangketang
may dibuhong palamuti na yari sa batong kristal, marmol, ina
ng perlas, at mga batong panlatag na may kulay. **7** Ang mga
inumin ay inihain sa mga gintong tasa. Di-pangkaraniwan ang
bawat tasa, at maraming maharlikang alak na dumating dahil
sa pagiging mapagbigay ng hari. **8** Ang inuman ay isinagawa
alinsunod sa kautusang, “Dapat walang pilitan.” Nagbigay ng
mga utos ang hari sa lahat ng mga tauhan ng kanyang palasyo
na gawin para sa kanila ang anumang naisin ng bawat panauhin.
9 Pati si Reyna Vashti ay nagbigay ng pista para sa mga
kababihan sa maharlikang palasyo ni Haring Assuero. **10** Sa ika-

pitong araw, nang ang puso ng hari ay nasisiyahan dahil sa
alak, sinabihan niya sina Memuhan, Biztha, Harbona, Bigtha,
Abagtha, Zethar at Carcas (ang pitong opisyal na naglilingkod
sa harap niya), 11 na dalahin si Reyna Vashti sa harap niya dala
ang kanyang maharlikang korona. Gusto niyang ipakita sa mga
tao at mga opisyal ang kanyang kagandahan, sapagkat ang
mga katangian niya ay napakaganda. 12 Ngunit tumangging
sumunod si Reyna Vashti sa salita ng hari na ipinadala sa kanya
ng mga opisyal. Pagkatapos labis na nagalit ang hari; nag-alab
ang matinding galit sa kalooban niya. 13 Kaya sumangguni ang
hari sa mga lalaking kilalang matalino, na nakakaintindi sa mga
panahon (dahil ito ang pamamaraan ng hari sa lahat ng mga
bihasa sa batas at paghahatol). 14 Ngayon ang mga taong
malapit sa kanya ay sina Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish,
Meres, Marsena at Memucan, pitong prinsipe ng Persia at Media.
May paraan sila ng paglapit sa hari, at may pinakamataas na
mga katungkulan sa loob ng kaharian. 15 “Alinsunod sa batas,
ano ang gagawin kay Reyna Vashti dahil hindi niya sinunod ang
utos ni Haring Assuero, na dinala sa kanya ng mga opisyal?” 16
Sinabi ni Memucan sa harap ng hari at ng mga opisyal, “Hindi
lamang laban sa Hari nakagawa ng mali si Reyna Vashti, kundi
pati na rin sa lahat ng mga opisyal at lahat ng taong nasa loob
ng lahat ng lalawigan ni Haring Assuero. 17 Dahil ang paksa ng
reyna ay malalaman ng lahat ng kababaihan. Magdudulot ito sa
kanila na ituring nang may paghamak ang kanilang mga asawa.
Sasabihin nilang, 'Inutusan ni Haring Assuero si Vashti ang
reyna na pumunta sa kanyang harapan, ngunit tumanggi siya.'
18 Bago pa matapos ang mismong araw na ito ang mararangal
na mga babae ng Persia at Media na nakarinig sa paksa ng

reyna ay magsasabi ng parehong bagay sa lahat ng mga opisyal
ng hari. Magkakaroon ng matinding paghamak at galit. **19** Kung
ito ay makalulugod sa hari, hayaang isang maharlikang kautusan
ang palabasin mula sa kanya, at hayaan itong maisulat sa mga
batas ng mga Persiano at ng mga Medeo, na hindi na maaaring
pawalang-bisa, upang si Vashti ay hindi na muling makapunta sa
harap niya. Hayaan ang hari na ibigay ang kanyang kalagayan
bilang reyna sa ibang higit na mabuti kaysa kanya. **20** Nang
maihayag na ang utos ng hari sa lahat ng kabuuang lawak
ng kaharian, lahat ng asawa ay pararangalan ang kanilang
mga asawa, mula sa pinakadakila hanggang sa pinakamaliit
ang kahalagahan." **21** Ang hari at kanyang mga marangal na
kalalakihan ay nasiyahan sa kanyang payo, at ginawa ng hari
ang panukala ni Memucan. **22** Nagpadala siya ng mga liham sa
lahat ng maharlikang lalawigan, sa bawat lalawigan sa sarili
nitong pagsulat, at sa bawat tao sa kanilang sariling wika. Iniutos
niya na ang bawat lalaki ay dapat maging amo ng kanyang
sariling sambahayan. Ang utos na ito ay ibinigay sa wika ng
bawat tao sa imperyo.

2 Pagkatapos ng mga bagay na ito, nang humupa ang galit ni
Haring Assuero, naisip niya si Vashti at kung ano ang ginawa
niya. Inisip din niya ang tungkol sa kautusang ginawa niya laban
kay Vashti. **2** Pagkatapos ay sinabi ng mga binatang tauhan
ng Hari na naglilingkod sa kanya, "Hayaang magsagawa ng
paghahanap sa ngalan ng hari para sa mga magagandang
dalagang birhen **3** Hayaang humirang ang hari ng mga opisyal sa
lahat ng mga lalawigan ng kanyang kaharian, upang pagsama-
samahin ang lahat ng magagandang mga dalagang birhen sa
harem sa palasyo ng Susa. Hayaan silang mailagay sa ilalim

ng pangangalaga ni Hegai, ang opisyal ng hari, na siyang
namamahala sa mga babae, at hayaang ibigay niya ang kanilang
mga pampaganda. 4 Hayaan ang sinumang dalagang babaeng
makalugod sa hari na maging reyna kapalit ni Vashti." Naibigan
ng hari ang payong ito at ginawa niya ito. 5 Mayroong isang Judio
na nakatira sa siyudad ng Susa na nagngangalang Mordecai,
anak na lalaki ni Jair na apo ni Simei na anak na lalaki ni Kis
na lipi ni Benjamin. 6 Kinuha siya palayo mula sa Jerusalem
kasama ng mga tinapon pati na mga dinakip na kasama ni
Jehoiakin, hari ng Juda, na tinangay ni Nebuchadezzar na hari
ng Babilonia. 7 Siya ang nag-aalaga kay Hadasa, iyon ay, si
Esther, ang anak na babae ng kanyang tiyo, sapagkat wala
na siyang ama o ina. Ang dalaga ay may magandang hugis
at kaibig-ibig ang panlabas na anyo. Inaruga siya ni Mordecai
na parang sariling anak. 8 Nang pinahayag ang utos at batas
ng hari, maraming dalaga ang dinala sa palasyo ng Susa.
Sila ay inilagay sa ilalim ng pangangalaga ni Hegai. Dinala rin
si Esther papuntang palasyo ng hari at inilagay sa ilalim ng
pangangalaga ni Hegai, ang siyang tagapangasiwa sa mga
dalaga. 9 Ang dalaga ay nakapag-bigay lugod sa kanya, at
nakuha niya ang pabor nito. Agad niya itong binigyan ng mga
pampaganda at bahagi ng pagkain niya. Itinalaga niya sa kanya
ang pitong aliping babae mula sa palasyo ng hari, at siya at
mga aliping babae ay inilipat niya sa pinakamagandang lugar
sa bahay ng mga kababaihan. 10 Walang sinumang sinabihan
si Esther kung sino ang kanyang lahi o mga kamag-anak,
sapagkat sinabihan siya ni Mordecai na huwag sabihin. 11 Araw-
araw naglalakad si Mordecai papunta at pabalik sa harapan ng
patyo sa labas ng bahay ng mga kababaihan, upang malaman

ang tungkol sa kapakanan ni Esther, at tungkol sa kung ano
ang gagawin sa kanya. **12** Nang dumating ang pagkakataon
para sa bawat dalaga upang pumunta kay Haring Assuero—sa
pagsunod ng mga alintuntunin para sa mga babae, ang bawat
babae ay kinakailangang tapusin ang labindalawang buwan ng
pagpapaganda, anim na buwan na may langis ng mira, at anim
na may pabango at pampaganda — **13** Kapag ang dalaga ay
pumunta sa hari, anuman ang kagustuhan nito ay ibinibigay sa
kanya mula sa bahay ng mga kababaihan, para madala niya sa
palasyo. **14** Sa gabi siya ay papasok, at sa umaga siya ay babalik
sa ikalawang tahanan ng mga babae, at sa pangangalaga ni
Saasgaz, ang opisyal ng hari, na siyang namamahala sa ibang
mga asawa. Hindi na siya muling makakabalik sa hari maliban na
lamang kung siya ay malugod sa kanya at ipatawag siyang muli.
15 Ngayon nang dumating ang panahon para kay Esther (anak
na babae ni Abihail, ang tiyo ni Mordecai, na siyang kumuha
sa kanya bilang sariling anak) na pumunta sa hari, hindi siya
humingi ng anumang bagay subalit kung ano ang iminungkahi
ni Hegai na namamahala sa mga babae. Ngayon naibigan si
Esther ng sinumang makakita sa kanya. **16** Dinala si Esther
kay Haring Asssuero sa maharlikang tirahan sa ika-sampung
buwan, ang buwan ng Tebeth, sa ikapitong taon ng kanyang
pamumuno. **17** Higit na minamahal ng hari si Esther sa lahat
ng mga babae, nakuha nito ang pabor at kabaitan sa harapan
niya, higit sa lahat ng ibang mga birhen, kaya ipinatong niya ang
maharlikang korona sa ulo nito at ginawa siyang reyna sa halip
na si Vasthi. **18** Nagbigay ang hari ng isang malaking handaan
para sa lahat ng mga opisyal at mga alipin niya, “Handaan ni
Esther,” at nagbigay siya ng kaluwagan mula sa pagbubuwis

sa mga lalawigan. Nagbigay rin siya ng mga regalo na may
pangmaharlikang pagkabukas-palad. **19** Nang tipunin ang mga
birhen sa ikalawang pagkakataon, si Mordecai ay naka-upo sa
tarangkahan ng Hari. **20** Hindi pa sinabi ni Esther ang tungkol sa
kanyang mga kamag-anak o kanyang lahi, tulad ng tagubilin
ni Mordecai sa kanya. Patuloy niyang sinunod ang payo ni
Mordecai tulad ng ginawa niya nang pinapalaki siya nito. **21** Sa
panahong iyon, habang si Mordecai ay nakaupo sa tarangkahan
ng hari, dalawa sa mga opisyal ng hari na sina Bigtan at Teres,
na nagbabantay sa daanan ng pintuan, ay nagalit at naghanap
ng paraan para gumawa ng masama kay Haring Assuero. **22**
Nang mapag-alaman ni Mordecai ang bagay na ito, sinabihan
niya si Reyna Esther, at kinausap ni Esther ang hari sa ngalan ni
Mordecai. **23** Ang ulat ay siniyasat at napatunayan, kaya binitay
ang dalawang lalaki sa bitayan. Isinulat ang pangyayaring ito sa
Aklat ng mga Alaala sa presensya ng hari.

3 Pagkatapos ng mga bagay na ito, itinaas ni Haring Assuero
ang tungkulin ni Haman na anak na lalaki ni Hammedatha
na Agageo, at inilagay ang sentro ng kanyang kapangyarihan
na mataas sa lahat ng opisyal na kasama niya. **2** Lahat ng
mga lingkod ng hari na nasa tarangkahan ng hari ay palaging
lumuluhod at nagpapatirapa kay Haman tulad ng inutos ng hari
na gawin nila. Ngunit si Mordecai ay hindi lumuhod ni pinatirapa
ang kanyang sarili. **3** Pagkatapos ang mga lingkod ng hari
na nasa tarangkahan ng hari ay sinabihan si Mordecai, “Bakit
mo sinusuway ang utos ng hari?” **4** Kinausap nila siya araw-
araw, ngunit tumanggi siyang sundin ang kanilang kagustuhan.
Kaya kinausap nila si Haman upang alamin kung ang usapin
tungkol kay Mordecai ay mananatiling ganoon, sapagkat sinabi

niya na siya ay isang Judio. 5 Nang makita ni Haman na si
Mordecai ay hindi lumuhod at yumuko sa kanya, napuno si
Haman ng matinding galit. 6 May paghamak na inisip niya
ang pagpatay lamang kay Mordecai, sapagkat sinabi ng mga
lingkod ng hari kung sino ang lahi ni Mordecai. Gustong lipulin
ni Haman lahat ng mga Judio, ang lahi ni Mordecai, na nasa
buong kaharian ni Assuero. 7 Sa unang buwan (iyon ay ang
buwan ng Nisan), sa ikalabindalawang taon ni Haring Assuero,
nagtapon sila ng Pur—iyon ay, nagpalabunutan sila—sa harapan
ni Haman—palabunutan sa bawat araw matapos ang araw at
buwan, upang pumili ng araw at buwan— hanggang mapili
nila ang ikalabindalawang buwan (ang buwan ng Adar). 8
Pagkatapos sinabi ni Haman kay Haring Assuero, “May isang
lahing nagkalat at nakatira sa lahat ng lalawigan ng iyong
kaharian. Ang kanilang mga batas ay iba mula sa ibang mga
tao, at hindi nila sinusunod ang mga batas ng hari, kaya hindi
nararapat para sa hari na hayaan silang manatili. 9 Kung
mamarapatin ng hari, magbigay ng utos upang patayin sila, at
maglalagay ako ng sampung libong talentong pilak sa kamay
ng namamahala sa kalakalan ng hari, upang ilagay nila ito sa
kabang-yaman ng hari.” 10 Pagkatapos ay hinubad ng hari ang
panselyong singsing sa kanyang kamay at ibinigay ito kay Haman
na anak na lalaki ni Hammedatha ng Agageo, ang kaaway ng
mga Judio. 11 Sinabi ng hari kay Haman, “Sisiguraduhin kong
maibalik ang pera sa iyo at sa iyong lahi. Magagawa mo anuman
ang iyong naisin para dito.” 12 Pagkatapos ay pinatawag ang
mga manunulat ng hari sa ikalabintatlong araw ng unang buwan,
at isang utos na naglalaman ng lahat ng iniutos ni Haman ang
sinulat para sa mga panlalawigang gobernador ng hari, iyong

mga namumuno sa lahat ng lalawigan, sa mga gobernador ng
iba't-ibang mga lahi, at sa lahat ng mga opisyal ng lahat ng tao,
sa bawat lalawigan sa sarili nilang pagsulat, at sa bawat tao sa
sarili nilang wika. Ito ay isinulat sa pangalan ni Haring Assuero
at sinelyuhan ng kanyang singsing. **13** Ang mga kasulatan ay
inihatid sa pamamagitan ng tagahatid ng liham sa lahat ng
lalawigan ng hari, upang lipulin, patayin, at wasakin ang lahat ng
Judio, mula bata hanggang matanda, mga bata at kababaihan,
sa isang araw—sa ikalabintatlong araw ng ikalabindalawang
buwan (ang buwan ng Adar) —at samsamin ang kanilang mga
ari-arian. **14** Ang kopya ng liham ay ginawang batas sa bawat
lalawigan. Sa bawat lalawigan ito ay ipinagbigay-alam sa lahat
ng mga tao na dapat silang maghahanda para sa araw na ito.
15 Lumabas ang mga tagahatid at nagmadaling ipinamahagi ang
kautusan ng hari. Ang batas ay ipinamahagi rin sa palasyo ng
Susa. Ang hari at si Haman ay umupo upang uminom, ngunit
ang siyudad ng Susa ay nasa kaguluhan.

4 Nang malaman ni Mordecai ang lahat ng ginawa, pinunit niya
ang kanyang mga damit at isinuot ang telang magaspang at
mga abo. Lumabas siya sa gitna ng siyudad, at umiyak ng isang
malakas at mapait na iyak. **2** Pumunta lamang siya hanggang sa
tarangkahan ng hari, dahil walang sinuman ang pinahihintulutang
makadaan dito na nakadamit ng telang magaspang. **3** Sa
bawat lalawigan, saan man nakarating ang utos at batas ng
hari, mayroong matinding pagluluksa ang mga Judio, may pag-
aayuno, iyakan, at taghuyan. Marami sa kanila ang nakahiga sa
telang magaspang at mga abo. **4** Nang ang mga kabataang
babae ni Esther at kanyang mga lingkod ay dumating at sinabihan
siya, ang reyna ay nagdalamhati. Nagpadala siya ng mga damit

upang damitan si Mordecai (para mahubad niya ang kanyang
telang magaspang), subalit ayaw niyang tanggapin ang mga ito.
5 Pagkatapos pinatawag ni Esther si Hathach, isa sa mga opisyal
ng hari na naatasan para paglingkuran siya. Inutusan niya ito
na pumunta kay Mordecai para alamin kung ano ang nangyari
at ano ang ibig sabihin nito. 6 Kaya nagpunta si Hathach kay
Mordecai sa plasa ng siyudad sa harap ng tarangkahan ng
hari. 7 Iniulat ni Mordecai sa kanya ang lahat ng nangyari sa
kanya, at ang kabuuang halaga ng pilak na pinangako ni Haman
para timbangin at ilagay sa pananalapi ng hari upang ipapatay
ang mga Judio. 8 Binigyan niya rin siya ng kopya ng batas na
nilathala sa Susa para sa pagkawasak ng mga Judio. Ginawa
niya ito upang maipakita ito ni Hathach kay Esther, at mabigyan
niya siya ng pananagutan ng pagpunta sa hari para hingin ang
kanyang pabor, at magmakaawa sa kanya ngalan ng kanyang
lahi. 9 Kaya pumunta si Hathach kay Esther at sinabi sa kanya
kung ano ang sinabi ni Mordecai. 10 Pagkatapos kinausap ni
Esther si Hathach at sinabi sa kanyang bumalik kay Mordecai.
11 Sinabi niya, “Ang lahat ng mga lingkod ng hari at mga tao sa
mga lalawigan ng hari ay nakakaalam na kung sinumang lalaki o
babae ang pumunta sa hari sa panloob na bulwagan nang hindi
pinapatawag, mayroon lamang isang batas: na siya ay dapat
patayin—maliban sa sinuman na iunat ng hari sa kaniya ang
gintong setro upang mabuhay siya. Hindi pa ako pinapatawag
upang pumunta sa hari sa tatlumpung araw na ito.” 12 Kaya
iniulat ni Hathach ang sinabi ni Esther kay Mordecai. 13 Pinabalik
ni Mordecai ang mensaheng ito: “Hindi mo dapat isipin na sa
palasyo ng hari, makakatakas ka higit pa sa ibang mga Judio.
14 Kung mananatili kang tahimik sa oras na ito, ang pagsaklolo

at pagliligtas ay darating para sa mga Judio mula sa ibang lugar,
subalit ikaw at ang sambahayan ng iyong ama ay mamamatay.
Sinong nakakaalam kung dumating ka sa maharlikang kalagayan
para sa panahong tulad nito?” 15 Pagkatapos pinadala ni Esther
ang mensaheng ito kay Mordecai, 16 “Pumunta ka, tipunin mo
ang lahat ng mga Judio na naninirahan sa Susa, at mag-ayuno
kayo para sa akin. Huwag kayong kumain o uminom ng tatlong
araw, gabi o araw. Ako at ang aking mga kabataang babae ay
mag-aayuno sa parehong paraan. Pagkatapos pupunta ako sa
hari, kahit na labag ito sa batas. At kung ako ay mamatay, ako
ay mamamatay.” 17 Pumunta si Mordecai at ginawa ang lahat
ng sinabi ni Esther na kanyang gagawin.

5 Makalipas ng tatlong araw, isinuot ni Esther ang kanyang
damit pangreyna at nagtungo upang tumayo sa panloob na
patyo ng palasyo ng hari, sa tapat ng bahay ng hari. Nakaupo
ang hari sa kanyang trono sa loob ng palasyo, paharap sa
pasukan ng maharlikang tahanan. 2 Nang makita ng hari si
Reyna Esther na nakatayo sa patyo, nakasumpong ito ng pabor
sa kanyang paningin. Itinuro niya sa kanya ang kanyang gintong
setro na nasa kanyang kamay. Kaya lumapit at hinawakan ni
Esther ang dulo ng kanyang setro. 3 Pagkatapos sinabi ng
hari sa kanya, “Ano ang nais mo, Reyna Esther? Ano ang
iyong kahilingan?” Ibibigay sa iyo hanggang sa kalahati ng
aking kaharian.” 4 Sinabi ni Esther, “Kung mamarapatin ng hari,
hayaang dumalo ang hari at si Haman sa handaang inihanda ko
ngayon para sa kanya.” 5 Pagkatapos sinabi ng hari “Dalhin
agad si Haman, upang gawin kung ano ang sinabi ni Esther.”
Kaya pumunta ang hari at si Haman sa handaang inihanda
ni Esther. 6 Nang inihahain na ang alak sa handaan, sinabi

ng hari kay Esther, “Ano ang iyong kahilingan? Ipagkakaloob
sa iyo. Ano ang iyong pakiusap? Hanggang kalahati ng aking
kaharian, ito ay ipagkakaloob.” **7** Sumagot si Esther, “Ito ang
aking kahilingan at pakiusap, **8** kung nakasumpong ako ng
pabor sa paningin ng hari at mamarapatin ng hari na ipagkaloob
ang aking kahilingan, at igalang ang aking pakiusap. Hayaan na
ang hari at si Haman ay dumalo sa ihahanda kong handaan
para sa inyo bukas, at sasagutin ko ang katanungan ng hari.” **9**
Masayang lumabas si Haman nang araw na iyon at may galak sa
puso. Ngunit nang makita ni Haman si Mordecai sa tarangkahan
ng hari na hindi tumayo ni hindi nanginig sa takot sa kanyang
harapan, napuno siya ng matinding galit laban kay Mordecai.
10 Gayunman, nagtimpi si Haman sa kanyang sarili at umuwi
sa kanyang sariling bahay. Pinatawag niya ang kanyang mga
kaibigan at tinipon sila, kasama si Zeresh na kanyang asawa. **11**
Ipinagmalaki ni Haman sa kanila ang karangyaan ng kanyang
kayamanan at ang bilang ng kanyang maraming anak na lalaki,
kung paano siya sumulong angat sa lahat ng mga opisyal at
mga lingkod ng hari. **12** Sinabi ni Haman, “Kahit si Reyna Esther
ay walang ibang inimbita na pumunta maliban sa akin kasama
ng hari sa handaan na kanyang inihanda. Kahit bukas muli niya
akong inimbitahan kasama ang hari. **13** Ngunit lahat ng ito na
aking nararanasan ay walang halaga sa akin, hanggang sa
nakikita ko si Mordecai na Judio na nakaupo sa tarangkahan ng
hari.” **14** Kaya sinabi ni Zeresh kay Haman na kanyang asawa at
sa lahat ng kanyang kaibigan, “Hayaan mo silang gumawa ng
bitayang may taas na limampung kubit. Sa umaga makipag-
usap ka sa hari na ibitay nila roon si Mordecai. Pagkatapos

pumunta kang masaya kasama ng hari sa handaan. Naging
kasiya-siya ito kay Haman, at nagpagawa siya ng bitayan.

6 Nang gabing iyon hindi makatulog ang hari. Inutusan niya
ang kanyang mga lingkod na dalhin ang mga talaan ng mga
pangyayari sa kanyang paghahari, at ito ay basahin nang
malakas sa harap ng hari. **2** At natagpuang nakatala roon na
isinumbong ni Mordecai ang tungkol kina Bigthana at Teres,
dalawa sa mga opisyal ng hari na nagbabantay sa pasukan,
na siyang sinubukang saktan si Haring Assuero. **3** Nagtanong
ang hari, "Anong karangalan at pagkilala ang nagawa kay
Mordecai sa paggawa nito?" Pagkatapos sinabi ng kanyang mga
kabataang lalaki, na lingkod niya, "Walang anumang nagawa
para sa kanya." **4** At sinabi ng hari, "Sino ang nasa patyo?"
Ngayon si Haman ay pumasok sa panlabas na patyo ng bahay
ng hari upang kausapin siya tungkol sa pagbitay kay Mordecai
sa bitayang inihanda niya para sa kanya. **5** Sinabi ng mga
lingkod ng hari sa kanya, "Si Haman ay nakatayo sa patyo."
Sinabi ng hari, "Hayaan siyang pumasok." **6** Nang pumasok
si Haman, sinabi ng hari sa kanya, "Anong dapat gawin sa
lalaki na kinalulugdang parangalan ng hari?" Ngayon sinabi ni
Haman sa kanyang puso, "Sino ang kinalulugdang parangalan
ng hari na higit kaysa sa akin?" **7** Sinabi ni Haman sa hari,
"Sa lalaki na kinalulugdang parangalan ng hari, **8** hayaang
dalhin ang mga maharalikang balabal, mga balabal na isinuot ng
hari, at isang kabayong sinakyan ng hari at sa ulo nito ay ang
sagisag ng hari. **9** Pagkatapos payagang ibigay ang mga balabal
at ang kabayo sa isa sa pinakamarangal na opisyal ng hari.
Hayaan silang bihisan ang lalaking kinalulugdang parangalan
ng hari, at hayaang pasakayin siya sa kabayong lilibot sa mga

lansangan ng bayan. Hayaang ipahayag nila sa harapan niya,
'Ganito ang ginagawa sa kinalulugdang parangalan ng hari!'" **10**
Pagkatapos sinabi ng hari kay Haman, “Magmadali, kunin mo
ang mga balabal at ang kabayo, gaya ng iyong sinabi, at gawin
mo iyon kay Mordecai na Judio na nakaupo sa tarangkahan ng
hari. Huwag mabigo sa isa mang bagay na iyong sinabi.” **11**
Pagkatapos kinuha ni Haman ang mga balabal at ang kabayo.
Binihisan niya si Mordecai at pinasakay sa kabayo patungo
sa mga lansangan ng siyudad. Ipinahayag sa unahan niya,
“Ganito ang ginagawa sa tao na kinalulugdang parangalan ng
hari!” **12** Bumalik si Mordecai sa tarangkahan ng hari. Ngunit
nagmadali si Haman sa kanyang bahay, nagluluksa, na may
takip ang ulo. **13** Sinabi ni Haman kay Zeres na kanyang
asawa at sa lahat niyang mga kaibigan ang lahat ng bagay na
nangyari sa kanya. Pagkatapos sinabi sa kanya ng kanyang mga
kalalakihang kilala sa kanilang karunungan, at Zeres na kanyang
asawa, “Kapag si Mordecai, ang tao na siyang nagsimula kang
bumagsak, ay Judio, hindi mo siya matatalo, ngunit ikaw ay tiyak
na babagsak sa harap niya. **14** Habang nakikipag-usap sila sa
kanya, dumating ang mga opisyal ng hari. Nagmadaling dinala si
Haman sa handaang inihanda ni Esther.

7 Kaya pumunta ang hari at si Haman sa pista kasama ni
Reyna Esther. **2** Sa ikalawang araw na ito, habang nagsisilbi sila
ng alak, sinabi ng hari kay Esther, “Ano ang iyong kahilingan,
Reyna Esther? Ipagkakaloob ito sa iyo. Ano ang iyong pakiusap?
Hanggang sa kalahati ng kaharian, ipagkakaloob ito.” **3**
Pagkatapos ay sumagot si Reyna Esther, “Kung nakasumpong
ako ng kagandahang loob sa iyong mga mata, hari, at kung
ito ay mamarapatin mo, hayaang ibigay sa akin ang aking

buhay—ito ang aking kahilingan, at pakiusap ko rin ito para sa
aking lahi. **4** Dahil kami ay ipinagbili, ako at ang aking lahi, upang
wasakin, patayin, at lipulin. Kung kami ay ipinagbili lamang sa
pagkaalipin, bilang lalaki at babaing alipin, tatahimik na lang
sana ako, sapagkat walang kapighatiang tulad nito na magbigay-
katarungan para gagambalain ang hari." **5** Pagkatapos sinabi
ni Haring Assuero kay Esther na reyna, "Sino siya? Nasaan
ang taong pumuno sa kanyang puso na gumawa ng ganyang
bagay?" **6** Sinabi ni Esther, "Ang taong napopoot, ang kaaway
na iyon, ay itong masamang si Haman!" Pagkatapos lubhang
nasindak si Haman sa harap ng Hari at ng reyna. **7** Tumayo ang
hari sa matinding galit mula sa pag-inom ng alak sa kapistahan
at pumunta sa hardin ng palasyo, ngunit naiwan si Haman
upang magmakaawa para sa kanyang buhay mula kay Reyna
Esther. Nakita niya na ang kapahamakan ay pinagpapasyahan
na ng hari laban sa kanya. **8** Pagkatapos bumalik ang hari mula
sa hardin ng palasyo patungo sa silid kung saan isinilbi ang
alak. Kababagsak lamang ni Haman sa upuang kinaroroonan ni
Esther. Sinabi ng hari, "Pagsasamantalahan ba niya ang reyna
sa aking harapan sa sarili ko pang pamamahay?" Pagkalabas
mismo ng mga salitang ito mula sa bibig ng hari, tinakpan ng
mga lingkod ang mukha ni Haman. **9** Pagkatapos si Harbona,
isa sa mga opisyal na naglilingkod sa hari, ay nagsabing,
"Isang bitayang limampung kubit ang taas ang nakatayo sa
tabi ng bahay ni Haman. Itinayo niya ito para kay Mordecai,
ang nagsalita upang mapangalagaan ang hari." Sinabi ng hari,
"Bitayin siya roon." **10** Kaya binitay nila si Haman sa bitayang
kanyang inihanda para kay Mordecai. Pagkatapos humupa ang
matinding galit ng hari.

8 Sa araw na iyon ibinigay ni Haring Assuero kay Reyna
Esther ang ari-arian ni Haman, na kaaway ng mga Judio. At
nagsimulang maglingkod si Mordecai sa hari, dahil sinabihan
ni Esther ang hari kung ano ang kaugnayan niya sa kanya. 2
Kinuha ng hari ang panselyong singsing, na binawi niya mula
kay Haman, at ibinigay ito kay Mordecai. Itinalaga ni Esther
si Mordecai na maging tagapamahala ng lahat ng ari-arian ni
Haman. 3 Pagkatapos nakipag-usap muli si Esther sa hari.
Iniyuko niya ang kanyang mukha sa lupa at umiyak habang
nagmamakaawa sa kanya na tapusin na ang masamang balak
ni Haman na Agageo, ang pakanang binuo niya laban sa mga
Judio. 4 Pagkatapos itinuro ng hari ang gintong setro kay
Esther; bumangon at tumayo siya sa harap ng hari. 5 Sinabi
niya, “Kung mamarapatin ng hari, at kung nakasumpong ako ng
kagandahang-loob sa iyong paningin, kung ang bagay ay parang
wasto sa harap ng hari, at ako ay kalugud-lugod sa iyong mga
mata, hayaang isang kautusan ang maisulat upang mapawalang-
bisa ang mga liham ni Haman na anak ni Hammedatha na
Agageo, ang mga liham na kanyang sinulat para wasakin ang
mga Judio na nasa lahat ng mga lalawigan ng hari. 6 Sapagkat
paano ko makakayang tingnan ang kapahamakang mangyayari
sa aking lahi? Paano ko matitiis na panoorin ang pagkalipol ng
aking mga kamag-anak? 7 Sinabi ni Haring Assuero kina Esther
at Mordecai na Judio, “Tingnan ninyo, ibinigay ko kay Esther
ang bahay ni Haman, at binitay nila si Haman sa bitayan, dahil
sasalakayin niya ang mga Judio. 8 Sumulat ka ng iba pang
kautusan para sa mga Judio sa pangalan ng hari, at selyuhan ito
sa pamamagitan ng singsing ng hari. Sapagkat ang kautusang
naisulat na sa pangalan ng hari at naselyuhan sa pamamagitan

ng singsing ng hari ay hindi maaaring mapawalang-bisa.” 9
Kaya pinatawag ang mga manunulat ng hari sa oras na iyon, sa
ikatlong buwan, na buwan ng Sivan, sa ikadalawampu't tatlong
araw ng buwan. Isang kautusan ang isinulat na naglalaman ng
lahat ng iniuutos ni Mordecai na may kinalaman sa mga Judio.
Isinulat ito para sa mga panlalawigang gobernador, ang mga
gobernador at mga opisyal ng mga lalawigang matatagpuan
mula India hanggang Ethiopia, 127 na lalawigan, sa bawat
lalawigan ang liham ay isinulat sa kanilang sariling pagsulat, at
sa bawat lahi sa kanilang wika, at sa mga Judio sa kanilang
pagsulat at wika. 10 Sumulat si Mordecai sa pangalan ni Haring
Assuero at sinelyuhan ito ng panselyong singsing ng hari.
Pinadala ang mga kasulatan sa pamamagitan ng mga tagahatid
na nakasakay sa mabibilis na mga kabayo na siyang ginagamit
sa paglilingkod sa hari, pinarami mula sa maharlikang palahiang
hayop. 11 Pinahintulutan ng hari ang mga Judio na nasa bawat
siyudad na magtipun-tipon at gumawa ng paninindigan upang
pangalagaan ang kanilang buhay; upang ubusin, patayin, at
lipulin ang anumang sandatahang lakas mula sa alinmang lahi o
lalawigang gustong sumalakay sa kanila, kasali ang mga bata
at mga kababaihan o dambungin ang kanilang mga ari-arian.
12 Ipapairal ito sa lahat ng lalawigan ni Haring Assuero, sa
ikalabintatlong araw ng ikalabindalawang buwan, na buwan ng
Adar. 13 Ang kopya ng utos ay ilalathala bilang batas at ilalantad
ito sa lahat ng tao. Ang mga Judio ay dapat handa sa araw
na iyon upang maghiganti sa kanilang mga kaaway. 14 Kaya
sumakay ang mga tagahatid sa maharlikang mga kabayong
ginagamit para sa paglilingkod sa hari ang mga tagahatid.
Humayo sila nang walang antala. Ang kautusan ng hari ay

inilathala rin mula sa palasyo ng Susa. 15 Pagkatapos umalis si
Mordecai sa presensya ng hari na nakasuot ng maharlikang
damit na bughaw at puti, na may malaking gintong korona at
kulay-ubeng balabal ng pinong lino. At sumigaw at nagsaya ang
siyudad ng Susa. 16 Nagkaroon ng kaliwanagan, kagalakan,
kasiyahan, at karangalan ang mga Judio. 17 Sa bawat lalawigan
at sa bawat siyudad, saanman makarating ang kautusan ng hari,
may kagalakan at kasiyahan ang mga Judio, isang pagdiriwang
at isang araw ng pangilin. Maraming naging Judio ang nagmula
sa ibat-ibang lahi ng mga tao, dahil ang takot ng mga Judio ay
bumagsak sa kanila.

9 Ngayon sa ikalabindalawang buwan, ang buwan ng Adar, sa
ikalabintatlong araw, nang ang batas ng hari at ang kautusan
ay malapit nang ipatupad, sa araw na ang mga kaaway ng
mga Judio ay umaasang makakuha ng kapangyarihan sa
ibabaw nila, ito ay nabaliktad. Ang mga Judio ang nakakuha ng
kapangyarihan sa ibabaw ng mga galit sa kanila. 2 Nagpulong
ang mga Judio sa kanilang mga siyudad sa kabuuan ng lahat
ng mga lalawigan ni Haring Ahasuerus, upang pagbuhatan ng
kamay ang mga sumubok na magdala ng kapahamakan sa
kanila. Wala ni isa ang makapanindigan laban sa kanila, dahil
ang takot sa kanila ay bumagsak sa lahat ng mga lahi. 3 Lahat
ng mga opisyal ng mga lalawigan, ang mga panlalawigang
gobernador, ang mga gobernador, at ang mga tagapangasiwa
ng hari, tumulong sa mga Judio dahil sa takot kay Mordecai na
bumagsak sa kanila. 4 Dahil si Mordecai ay dakila sa bahay
ng hari, at ang kanyang kasikatan ay kumalat sa kabuuan
ng lahat ng mga lalawigan, dahil ang taong si Mordecai ay
nagiging dakila. 5 Sinalakay ng mga Judio ang kanilang mga

kaaway gamit ang espada, pinagpapatay at pinagwawasak sila,
at ginawa ang anumang naisin nila sa mga galit sa kanila. **6**
Sa mismong kuta ng Susa, pinatay at winasak ng mga Judio
ang limandaang kalalakihan. **7** Pinatay nila sina Parshandatha,
Dalphon, Aspatha, **8** Poratha, Adalia, Aridatha, **9** Parmashta,
Arisai, Aridai, Vaizatha, **10** at ang sampung anak na lalaki ni
Haman na anak na lalaki ni Hammedatha, ang kaaway ng mga
Judio. Ngunit hindi sila kumuha ng kahit anong nakaw. **11** Sa
araw na iyon ang bilang ng namatay sa Susa, ang pinatibay
na siyudad, ay ibinalita sa hari. **12** Sinabi ng hari kay Reyna
Esther, “Pinatay ng mga Judio ang limandaang lalaki sa siyudad
ng Susa, kasama ang sampung anak na lalaki ni Haman.
Pagkatapos ano pa ang ginawa nila sa mga natitirang lalawigan
ng hari? Ngayon ano ang iyong kahilingan? Ito ay ipagkakaloob
sa iyo. Ano ang pakiusap mo? Ito ay ipagkakaloob sa iyo.” **13**
Sinabi ni Esther, “Kung makalulugod ito sa Hari, hayaang ang
mga Judio na nasa Susa ay pahintulutang dalhin ang kautusan
ng araw na ito bukas din, at hayaang bitayin ang katawan ng
mga anak na lalaki ni Haman sa mga bitayan.” **14** Kaya iniutos
ng hari na ito ay gawin. Isang kautusan ang pinalabas sa Susa at
binitay nila ang sampung anak na lalaki ni Haman. **15** Ang mga
Judio na nasa Susa ay dumating na magkakasama sa ikalabing-
apat na araw ng buwan ng Adar, at pumatay ng karagdagang
tatlondaang lalaki sa Susa, ngunit walang gumalaw sa mga
nakaw. **16** Ang natirang mga Judio na nasa mga lalawigan ng
hari ay nagsama-sama upang ipagtanggol ang kanilang mga
buhay, at nagkaroon sila ng kaginhawaan mula sa kanilang mga
kaaway at pumatay ng pitumpu't-limang libo sa mga namumuhi
sa kanila, ngunit hindi nila ginalaw ang mga mahahalagang

bagay ng mga pinatay nila. **17** Sa ikalabintatlong araw ng buwan
ng Adar, sa ikalabing-apat na araw, nagpahinga sila at gumawa
ng isang araw ng kapistahan at pagsasaya. **18** Ngunit ang mga
Judio na nasa Susa ay magkakasamang nagtipon sa ikalabintatlo
at ikalabing-apat na araw. Sa ikalabinlimang araw nagpahinga
sila at ginawa nila itong isang araw ng kapistahan at pagsasaya.
19 Iyan ang dahilan kung bakit ang mga Judio ng mga nayon, na
gumagawa ng kanilang mga tahanan sa mga bayang bukirin, ay
ipinagdiriwang ang ikalabing-apat na araw sa buwan ng Adar
bilang isang araw ng pagsasaya at kapistahan, at bilang isang
araw kung saan nagpapadala sila ng mga regalong pagakain
sa isa't-isa. **20** Itinala ni Mordecai ang mga bagay na ito at
nagpadala ng mga liham sa lahat ng mga Judio na nasa lahat ng
mga lalawigan ni Haring Ahasueros, kapwa malapit at malayo,
21 pinipilit silang tandaan ang ikalabing-apat at ikalabinlimang
araw ng Adar bawat taon. **22** Ito ang mga araw na nakakuha ng
kaginhawaan ang mga Judio mula sa kanilang mga kaaway,
at ang panahon kung kailan ang kanilang pighati ay napalitan
ng kagalakan, at mula sa pagluluksa naging isang araw ng
pangilin. Gagawin nila ang mga iyon na araw ng kapistahan at
pagsasaya, at ng pagpapadala ng mga regalong pagkain sa
isa't-isa at mga regalo para sa mahirap. **23** Kaya nagpatuloy ang
mga Judio sa pagdiriwang ng kanilang nasimulan, paggawa sa
kung ano ang isinulat ni Mordecai sa kanila. **24** At sa panahong
iyon si Haman na anak na lalaki ni Hammedatha na Agageo,
ang kaaway ng lahat ng mga Judio, ay nagpakana laban sa
mga Judio para lipulin sila at nagtapon siya ng Pur (iyon ay,
nagpalabunutan), upang durugin at wasakin sila. **25** Ngunit
nang dumating iyon sa harapan ng Hari, nagbigay siya ng mga

kautusan sa pamamagitan ng mga liham na ang masamang
balak ni Haman na kanyang binuo laban sa mga Judio ay dapat
ibalik sa kanyang sariling ulo at siya at ang kanyang mga anak
na lalaki ay dapat bitayin sa bitayan. **26** Kaya tinawag nila ang
mga araw na ito na Purim, sunod sa pangalan ng Pur. Dahil
sa lahat ng bagay na naitala sa liham na ito at lahat ng bagay
na kanilang nakita at nangyari sa kanila, **27** tinanggap ng mga
Judio ang isang bagong kaugalian at tungkulin. Itong kaugalian
ay para sa kanilang mga sarili, kanilang mga kaapu-apuhan, at
bawat isang sasama sa kanila. Ipagdiriwang nila ang dalawang
araw na ito bawat taon. Ipagdiriwang nila sa tiyak na paraan
at sa parehong panahon bawat taon. **28** Itong mga araw ay
ipagdiriwang at tatandaan ng bawat salinlahi, bawat pamilya,
bawat lalawigan at bawat siyudad. Itong mga Judio at kanilang
mga kaapu-apuhan ay hindi hihinto sa matapat na pagdiriwang
ng mga araw na ito ng Purim, upang hindi nila makalimutan.
29 Si Reyna Esther na anak ni Abihail at Mordecai na Judio,
sumulat na may ganap na kapangyahiran at pinatunayan ang
pangalawang liham na ito patungkol sa Purim. **30** Ipinadala ang
mga liham sa lahat ng mga Judio sa 127 na mga lalawigan ng
kaharian ni Ahasuerus, ninanais ang kaligtasan at katotohanan
ng mga Judio. **31** Ang mga liham na ito ay nagpatunay sa mga
araw ng Purim sa kanilang mga itinakdang panahon, ayon sa
ibinilin sa mga Judio ni Mordecai na Judio at Reyna Esther.
Tinanggap ng mga Judio ang tungkuling ito para sa kanilang
mga sarili at sa kanilang mga kapu-apuhan, katulad din ng
pagtanggap nila sa mga panahon ng pag-aayuno at pagdaing.
32 Ang utos ni Esther ay pinagtibay ang mga alituntuning ito
hinggil sa Purim, at nakasulat ito sa aklat.

10 Pagkatapos nagpataw ng isang buwis sa lupain at sa
mga lupang baybayin sa tabing-dagat si Haring Ahasueros. **2**
Lahat ng mga nagawa ng kanyang kapangyarihan at kalakasan,
kasama ang buong kasaysayan ng kadakilaan ni Mordecai kung
saan inangatan siya ng hari, nakasulat ang mga iyon sa Aklat ng
mga Alaala ng mga Hari ng Media at Persia. **3** Si Mordecai na
Judio ay pangalawa sa antas kay Haring Ahasueros. Siya ay
dakila sa gitna ng mga Judio at tanyag sa kanyang maraming
kapatid na Judio, sapagkat hinahangad niya ang kapakanan ng
kanyang lahi, at siya ay nagsalita para sa kapayapaan ng lahat
ng kanyang lahi.

Job

1 May isang lalaki sa lupain ng Uz na ang pangalan ay Job;
walang maipipintas kay Job at siya ay matuwid, may takot siya
sa Diyos at tumatalikod sa anumang kasamaan. 2 Binigyan
siya ng pitong anak na lalaki at tatlong anak na babae. 3 May
pag-aari siyang pitong libong mga tupa, tatlong libong kamelyo,
limang daang pares ng mga baka, at limang daang mga asno at
napakaraming mga lingkod. Ang lalaking ito ang pinaka-dakila
sa lahat ng tao sa Silangan. 4 Sa bawat araw na may kani-
kaniyang pagdiriwang ang mga anak na lalaki, ipinapatawag
nila ang kanilang tatlong kapatid na babae para kumain at
uminom kasama nila. 5 Pagkatapos ng mga araw ng pista,
sila ay ipinapatawag at muli silang itatalaga ni Job sa Diyos.
Babangon siya nang maagang-maaga at mag-aalay ng sinunog
na handog para sa bawat kaniyang mga anak, dahil iniisip niya
na, "Marahil nagkasala ang aking mga anak at isinumpa ang
Diyos sa kanilang mga puso." Ito ay laging ginagawa ni Job. 6
At dumating naman ang isang araw para humarap ang mga
anak ng Diyos kay Yahweh, at si Satanas ay dumalo kasama
nila. 7 Ang tanong ni Yahweh kay Satanas, "Saan ka naman
nanggaling?" Sumagot si Satanas kay Yahweh, "Galing ako sa
isang paglalakad-lakad sa mundo, nagpabalik-balik ako rito." 8
Nagtanong muli si Yahweh, "Ano naman ang masasabi mo sa
lingkod kong si Job? Dahil wala siyang katulad sa mundong
ito, walang maipipintas at tapat na tao, may takot sa Diyos at
tumatalikod sa lahat ng kasamaan." 9 Saka sumagot si Satanas
kay Yahweh, "Basta na lang ba magkakaroon ng takot sa iyo si
Job nang walang kadahilanan?" 10 Hindi ka ba gumawa ng
bakod sa kaniyang paligid, sa paligid ng kaniyang bahay, at sa

lahat ng kaniyang mga pag-aari? Pinagpala mo ang kaniyang
hanap-buhay at pinarami mo ang kaniyang kayamanan. **11** Pero
iunat mo ang iyong kamay laban sa kaniyang mga pag-aari, at
makikita mo na itatanggi ka niya sa iyong harapan. **12** Sinabi ni
Yahweh sa kaniya, “Makinig ka, ang lahat ng kaniyang pag-
aari ay hawakan mo, pero huwag mo siyang pagbubuhatan ng
kamay.” Saka umalis si Satanas sa presensiya ni Yahweh. **13**
Dumating ang isang araw habang nagkakainan at nag-iinuman
ang kaniyang mga anak sa bahay ng kanilang panganay na
kapatid, **14** isang mensahero ang pumunta kay Job at nagbalita,
“Habang ang mga baka ay nag-aararo at ang mga asno ay
nanginginain sa kanilang tabi; **15** lumusob ang mga Sabano at
tinangay sila. Pinatay nga nila ang ibang mga lingkod gamit
ang espada; ako lang ang nag-iisang nakatakas para ibalita sa
iyo.” **16** Habang siya ay nagsasalita pa, dumating ang isa pang
lingkod at nagbalita. “Umulan ng apoy ng Diyos mula sa langit at
tinupok ang mga tupa kasama na ang mga lingkod; at ako lang
ang tanging nakaligtas para sabihin sa iyo.” **17** Habang siya rin
ay nagsasalita, may dumating pang isang lingkod at nagbalitang
“Gumawa ng tatlong pangkat ang mga Caldea, nilusob ang mga
kamelyo, at tinangay silang lahat. Totoo ito, at pinatay pa nila
ang mga lingkod gamit ang espada, at ako lang ang nakaligtas
para ibalita sa iyo.” **18** Habang siya ay nagsasalita dumating
ang isa pa at nagbalitang, “Nagkakainan at nag-iinuman ng
alak ang iyong mga anak sa bahay ng kanilang panganay
na kapatid. **19** Isang malakas na hangin ang umihip mula sa
disyerto at giniba ang apat na haligi ng bahay, nadaganan nito
ang mga kabataan, at namatay silang lahat, at ako na lang ang
nakatakas para sabihin ito sa iyo.” **20** Napatayo si Job, pinunit

ang kaniyang damit, inahit ang kaniyang buhok, nagpatirapa
sa lupa at sinamba ang Diyos." **21** Sabi niya, "Hubad akong
lumabas sa sinapupunan ng aking ina, hubad din akong babalik
doon. Si Yahweh ang nagbigay, si Yahweh rin ang babawi; ang
pangalan nawa ng Diyos ang mapapurihan." **22** Sa lahat ng mga
pangyayaring ito, hindi nagkasala si Job at hindi siya naging
hangal para akusahan ang Diyos.

2 Muling dumating ang araw para humarap kay Yahweh ang
mga anak ng Diyos, pumunta rin si Satanas para iharap ang
kaniyang sarili kay Yahweh. **2** Tinanong ni Yahweh si Satanas,
"Saan ka naman nanggaling ngayon?" Sumagot si Satanas,
"Galing ako sa paglalakad sa lupa nang pabalik-balik." **3**
Nagtanong muli si Yahweh kay Satanas, "Ano naman ang
masasabi mo sa lingkod kong si Job? Sapagkat wala siyang
katulad sa mundong ito, walang maipipintas at tapat na tao, may
takot sa Diyos at tumatalikod sa lahat ng kasamaan. Nananatili
pa rin siya sa kaniyang integridad kahit na pinilit mo akong
gumawa ng laban sa kaniya, para sirain siya nang walang
dahilan." **4** Sumagot si Satanas kay Yahweh at sinabing, "Balat
sa balat naman; kayang ibigay ng tao ang lahat-lahat ng pag-
aari niya para lamang siya mabuhay. **5** Pero subukan mong
iunat ang iyong kamay at galawin ang kaniyang mga buto at
katawan, tingnan mo kung hindi ka niya isumpa nang harapan."
6 Sinabi ni Yahweh kay Satanas, "Sige, siya ay nasa iyong mga
kamay, pero huwag mo lang siyang babawian ng buhay." **7**
Kaya umalis si Satanas sa presensiya ni Yahweh at nilagyan
ng mga malubhang pigsa si Job mula sa kaniyang talampakan
hanggang sa bumbunan. **8** Pumulot si Job ng isang piraso
ng basag na palayok para kayurin ang sarili gamit nito, saka

siya umupo sa ibabaw ng mga abo. 9 Saka sinabi sa kaniya
ng kaniyang asawa, “Panghahawakan mo pa rin ba ang iyong
integridad? Isumpa mo na ang Diyos at mamatay ka na.” 10
Pero sinabi niya sa kaniyang asawa, “Kung makapagsalita ka
parang wala kang isip, hindi mo ba naisip na hindi lang kabutihan
ang maaari nating maranasan sa kamay ng Diyos at maaari
rin tayong makaranas ng masama?” Sa lahat ng pangyayaring
ito, hindi nagkasala si Job sa kaniyang mga labi. 11 Ngayon
naman, nabalitaan ng tatlong kaibigan ni Job ang lahat ng
masamang nangyari sa kaniya, nilisan nila ang kani-kanilang
lugar para puntahan si Job: Si Eliphaz na Temaneo, Bildad na
Shuhita, at Zophar na Naamita. Naglaan sila ng panahon para
makidalamhati sa kaniya at aliwin siya. 12 Nang tumanaw sila
sa kalayuan, hindi nila agad nakilala si Job, napahiyaw sila at
humagulgol sa iyak; pinunit ng bawat isa ang kani-kaniyang
damit, nagsaboy ng abo sa hangin at sa kanilang mga ulo. 13
Saka sila umupo sa tabi ni Job sa loob ng pitong araw at pitong
gabi, wala ni isa sa kanila ang nangahas magsalita sa kaniya,
dahil nakita nila ang sobrang hirap ni Job.

3 Pagkatapos nito, binuksan ni Job ang kaniyang bibig at
isinumpa ang araw ng kapanganakan niya. 2 Sinabi niya, 3
“Sana napuksa na lang ang araw na ipinanganak ako, ang
gabi na binalitang 'isang sanggol na lalaki ang ipinanganak.' 4
Sana napuno na lang ng kadiliman ang araw na iyon, huwag
na sana itong maalala ng Diyos, o kaya sikatan pa ito ng
araw. 5 Sana angkinin na lang ito ng kadiliman at ng anino ng
kamatayan; balutan na lang ng madilim na ulap at ang lahat
na nagpapadilim sa umaga ay gawing mas kalagim-lagim. 6
At sa gabing iyon, hayaan na lang na makapal na kadiliman

ang bumalot dito: huwag na itong hayaan na magalak sa mga
araw ng taon, huwag na itong paabutin sa hustong bilang ng
mga buwan. 7 Masdan mo, sana naging baog na lang ang
gabing iyon, at walang masayang tinig ang narinig. 8 Hayaan na
lang na isumpa ang araw na iyon ng mga marunong gumising
sa Leviatan. 9 Hayaan na ang mga bituin sa hating-gabi ay
magdilim. Hayaan na maghanap ng liwanag ang araw na iyon
pero walang matagpuan, o kaya ang mga talukap ng mga mata
ay huwag nang makakita ng bukang liwayway, 10 dahil hindi
nito sinara ang pintuan ng sinapupunan ng aking ina, ni itinago
ang kaguluhan mula sa aking mga mata. 11 Bakit hindi pa ako
namatay noong ako ay lumabas sa sinapupunan? Bakit hindi
ko pa isinuko ang aking espiritu noong ako ay ipinagbubuntis
pa lang ng aking ina? 12 Bakit pa ako kinandong sa kaniyang
mga tuhod? O tinanggap ng kaniyang didbdib para ako ay
makasuso? 13 Dapat sana tahimik na akong nakahiga ngayon,
nakatulog na sana ako at namamahinga 14 kasama ng mga
hari at taga-payo sa lupa, na nagtayo ng mga puntod para sa
kanilang mga sarili na ngayon ay gumuho na. 15 O kaya naman
ay nakahiga na kasama ang mga prinsipe na minsan nang
nagkaroon ng maraming ginto, na pinuno ang kanilang mga
bahay ng pilak. 16 O kaya, patay na ako nang ipinanganak, tulad
ng mga sanggol na hindi na nasilayan ang liwanag. 17 Sa lugar
na iyon, ang mga masasama ay wala nang kaguluhan, at ang
mga pagod ay nakakapagpahinga. 18 Na kung saan ang mga
bilanggo ay nagkakasundo, hindi na nila maririnig ang boses ng
mga tagapamahala sa kanila. 19 Ang mga karaniwan at mga
tanyag na tao ay naroroon, ang lingkod doon ay malaya mula sa
kayang amo. 20 Bakit pa ibinigay ang liwanag sa isang taong

naghihirap, bakit pa ibinigay ang buhay sa taong ang kaluluwa
ay puno ng pait; 21 ang taong gusto nang mamatay pero hindi
mamatay-matay, ang taong naghahanap ng kamatayan higit
pa sa paghahanap ng kayamanan? 22 Bakit pa ibinigay ang
liwanag sa isang taong lubos na masaya at nagagalak kung
hinahanap naman niya ay libingan? 23 Bakit ibinibigay ang
liwanag sa isang taong inililihim ang kaniyang pamamaraan,
isang tao kung saan naglagay ang Diyos ng mga bakod? 24
Dahil mas nangyayari ang aking hikbi kaysa kumain; ang aking
panaghoy ay ibinubuhos na parang tubig. 25 Dahil ang bagay
na kinatatakutan ko ay dumating na sa akin; kung ano ang
ikinatatakot ko ay narito na. 26 Wala akong kaginhawaan,
katahimikan at kapahingahan bagkus ang dumating sa akin ay
kabalisahan.

4 Sumagot si Elifaz ang Temaneo at sinabing, 2 “Kung sakaling
may kumausap sa iyo, malulungkot ka ba? Pero sino ba ang
makakapigil sa kaniyang sarili para magsalita? 3 Tingnan mo
nga naman, nagturo ka sa marami, pinalakas mo ang mga
nanghihinang kamay. 4 Inalalayan ng iyong salita ang mga
nahuhulog, at ang mga nanlalambot na tuhod ay pinatigas mo.
5 Pero ngayong ikaw naman ang may kaguluhan, nanghihina ka;
ikaw ay dinapuan ng kaguluhan, at ikaw ay naguluhan. 6 Hindi
ba dapat ang takot mo sa Diyos ang nagbibigay sa iyo ng lakas
ng loob? Hindi ba ang integridad mo sa iyong mga ginagawa
ang nagbibigay sa iyo ng pag-asa? 7 Parang awa mo na, isipin
mo itong mabuti: may inosente bang naghirap? O kaya may
matuwid bang pinalayas? 8 Ayon sa aking natunghayan, siyang
nagbungkal ng kasalanan, at nagtanim ng kaguluhan, ay umani
rin nito. 9 Sila ay mamamatay sa pamamagitan ng hininga ng

Diyos; sa pagsabog ng kaniyang galit sila ay matutupok. 10 Ang
atungal ng mga leon, ang tinig ng mabangis na leon, maging
ang pangil ng mga batang leon—ang lahat ay nabasag. 11
Ang matandang leon ay namatay dahil sa kawalan ng mga
biktima; ang mga batang leon ng inahin ay nagkalat saan mang
lugar. 12 Subalit ngayon, may lihim na dumating sa akin, may
bumulong sa aking tainga tungkol dito. 13 Sa mga kahulugan
ng mga pangitain sa gabi, habang ang mga tao ay natutulog
nang mahimbing. 14 Matinding takot ang siyang lumukob sa
akin, at sa aking mga buto ay nanginig. 15 Pagkatapos isang
espiritu ang dumaan sa aking harapan, at ang mga balahibo ko
ay nagsipagtayuan. 16 Ang espiritu ay tumigil at tumayo, pero di
ko maaninag ang kaniyang anyo. Isang anyo ang nasa aking
harapan, tahimik ang paligid at may bigla akong narinig, 17 "Ang
isang mortal na tao ba ay mas matuwid kaysa sa Diyos? Mas
dalisay ba ang tao kaysa sa kaniyang Manlilikha? 18 Tingnan
mo, kung hindi pinagkakatiwalaan ng Diyos ang kaniyang mga
lingkod, at pinaparatangan ang kaniyang mga anghel nang
kahangalan, 19 ano pa kaya silang mga nakatira sa mga bahay
na gawa sa putik, at ang mga pundasyon ay nasa buhangin,
na mas marupok sa mga kulisap na madaling durugin? 20
Sa pagitan ng umaga at gabi sila ay winasak; naglaho na sila
magpakailanman nang walang nakakapansin sa kanila. 21
Hindi ba nabunot ang tali ng kanilang mga tolda? Namatay sila,
namatay sila nang walang karunungan.

5 Manawagan ka na ngayon, mayroon bang makikinig sa iyo?
Sino sa mga banal ang malalapitan mo? 2 Dahil papatayin ng
galit ang isang hangal, papatayin ng selos ang walang isip. 3
Nakakita na ako ng isang hangal na lumalalim na ang ugat, pero

bigla kong sinumpa ang kaniyang tahanan. **4** Ang kaniyang mga
anak ay malayo sa kaligtasan; naipit sila sa mga tarangkahan ng
lungsod. Wala kahit isa ang magliligtas sa kanila — **5** ang ani nila
ay kinain ng mga nagugutom, ng mga taong kumukuha nito mula
sa mga matinik na lugar; ang mga kayamanan nila ay sinimot
ng mga taong nauuhaw dito. **6** Sapagkat ang mga paghihirap
ay hindi tumutubo mula sa lupa; kahit ang kaguluhan ay hindi
umuusbong mula sa lupa; **7** Pero gumagawa ang sangkatuhan
ng sarili niyang kaguluhan, gaya ng mga apoy na lumilipad
paitaas. **8** Pero ako, sa Diyos ako lalapit, ipagkakatiwala ko sa
Diyos ang aking kalagayan — **9** siya na gumagawa ng mga
dakila at makabuluhang mga bagay, mga kamangha-manghang
bagay na hindi na mabilang. **10** Nagbibigay siya ng ulan sa
lupa, at nagpapadala ng tubig sa mga taniman. **11** Ginawa niya
ito para itaas ang mga mababababa; para ilikas ang mga taong
nagdadalamhati sa mga abo. **12** Binibigo niya ang mga balak
ng mga tuso, para hindi makamit ang mga binalak nila. **13**
Binibitag niya ang mga matatalino sa kanilang katusuhan; ang
mga plano ng matatalino ay matatapos din. **14** Nagpupulong
sila sa dilim tuwing umaga, at nangangapa sa tanghali na
tulad nang sa gabi. **15** Pero inililigtas niya ang mga mahihirap
mula sa mga espada na nasa kanilang mga bibig, at ang mga
nangangailangan mula sa mga mayayaman. **16** Kaya may pag-
asa ang mahihirap, at ang kawalan ng katarungan ay itinitikom
ang kaniyang sariling bibig. **17** Tingnan mo, masaya ang taong
tinutuwid ng Diyos; kaya huwag mong kamuhian ang pagtutuwid
ng Makapangyarihan. **18** Dahil siya ay sumusugat at tumatapal,
sumusugat siya at siya rin ang gumagamot. **19** Ililigtas ka niya
sa anim na kaguluhan; lalo na, sa pitong kaguluhan, walang

anumang masama ang makagagalaw sa iyo. 20 Sa tag-gutom
ikaw ay kaniyang ililigtas mula sa kamatayan; sa digmaan mula
sa kapangyarihan ng espada. 21 Ikukublli ka mula sa latay
ng mga dila; at hindi ka matatakot kapag ang pagkawasak ay
dumating. 22 Tatawanan mo ang pagkawasak at tag-gutom, at
hindi ka matatakot sa mga mababangis na hayop. 23 Sapagkat
may kasunduan ka sa mga bato sa iyong taniman; magiging
mapayapa ka sa mga mababangis na hayop. 24 Matitiyak mo na
ang iyong tolda ay ligtas; dadalawin mo ang iyong kawan at
makikitang hindi ito nabawasan. 25 Matitiyak mo na dadami ang
iyong lahi, na ang iyong mga anak ay matutulad sa mga damo
sa lupa. 26 Uuwi ka sa iyong puntod sa iyong katandaan, tulad
ng mga naipong mga tangkay ng palay na dinadala sa giikan. 27
Tingnan mo, siniyasat namin ang bagay na ito; ganito talaga ito;
pakinggan mo ito at patunayan sa iyong sarili."

6 Pagkatapos sumagot si Job at sinabing, 2 "O, kung titimbangin
lamang ang aking paghihirap, at susukatin ang lahat ng aking
mga sakuna! 3 Sa ngayon mas magiging mabigat pa ito kaysa
sa lahat ng buhangin sa dagat. Kaya nga naging padalos-
dalos ako sa aking mga salita. 4 Dahil ang mga palaso ng
Makapangyarihan ay nakaabang sa akin, ang aking espiritu ay
iniinom ang lason; ang mga kaparusahan ng Diyos ay nagsunod-
sunod laban sa akin. 5 Ang isa bang mabangis na asno ay
uungal kung marami namang damo? O ang mga baka ba ay
uungal kung may dayami naman silang makakain? 6 Ang isang
pagkain ba na walang lasa ay makakain kung walang asin?
O may kung anong lasa ba sa puti ng itlog? 7 Tumatanggi
akong hawakan sila; tulad sila ng mga nakakapandiring pagkain
sa akin. 8 O, sana matanggap ko na ang aking hinihiling, oh,

ibigay na sana ng Diyos ang aking minimithi; **9** na malugod
ang Diyos na durugin niya ako ng isang beses, na bitawan
niya ako at putulin sa buhay na ito. **10** Sana ito na lang ang
aking maging pampalubag-loob—kahit na magsaya ako sa hindi
napapawing hapdi: na hindi ko sinuway ang mga salita ng
Tanging Banal. **11** Ano ba ang aking lakas, na kailangan ko
pang maghintay? Ano ba ang aking katapusan, na kailangan
kong pahabain ang aking buhay? **12** Ang lakas ko ba ay kasing
lakas ng mga bato? O ang aking mga kalamnan ay gawa sa
tanso? **13** Hindi ba totoo na hindi ko kayang tulungan ang aking
sarili, at ang karunungan ay tinanggal sa akin? **14** Para sa
isang taong malapit nang mawalan ng malay, dapat ipakita ng
kaniyang kaibigan ang katapatan; kahit na pinabayaan niya
pa ang kaniyang takot sa Makapangyarihan. **15** Pero naging
matapat ang mga kapatid ko sa akin, na tulad ng mga batis sa
disyerto, na tulad ng mga daluyan ng tubig na natutuyo, **16** na
dumidilim dahil sa mga yelong tumatakip sa mga ito, at dahil
sa mga niyebe na ikinukubli ang sarili sa kanila. **17** Kapag sila
ay natunaw, sila ay mawawala; kapag ang panahon ay mainit,
nalulusaw sila sa kanilang kinalalagyan. **18** Ang mga karawan
ay gumigilid para maghanap ng tubig, nagpapaikot-ikot sila sa
tuyong lupain at saka mamamatay. **19** Ang mga karawan mula
sa Tema ay pinagmamasdan sila, gayun din sa pangkat ng
mga taga-Sheba na umaasa sa kanila. **20** Sila ay nabigo dahil
umaasa sila na makakahanap ng tubig; pumunta sila roon pero
sila ay nilinlang. **21** Kaya ngayon, kayong mga kaibigan ko ay
wala nang halaga sa akin; nakita ninyo ang aking kaawa-awang
kalagayan pero kayo ay natatakot. **22** 'Sinabi ko ba sa inyo na
bigyan ninyo ako ng kahit ano?' 'O, regaluhan ninyo ako mula sa

inyong kayamanan?' 23 O, 'Iligtas ako mula sa kamay ng aking
kalaban?' O, 'Tubusin ako sa kamay ng mga nang-aapi sa akin?'
24 Ituro ninyo sa akin, at ako ay mananahimik, ipaintindi ninyo sa
akin kung saan ako nagkamali. 25 Sadya ngang napakasakit
ng katotohanan! Pero ang inyong mga sinasabi, paano ba nito
ako maitutuwid? 26 Balak ba ninyong hindi pansinin ang aking
mga sinasabi, ituring ito ang salita ng isang tao na parang ito ay
hangin? 27 Totoo nga, pinagpupustahan ninyo ang naulila sa
ama, at pinagtatalunan ang inyong kaibigan na tulad ng isang
kalakal. 28 Subalit ngayon, tingnan ninyo ako at papatunayan
ko sa inyo na hindi ako nagsisinungaling. 29 Pigilan ninyo
ang inyong sarili, parang awa ninyo na; maging makatarungan
kayo, maghunos-dili kayo dahil nasa tamang panig ako. 30 May
kasamaan ba sa aking dila? Hindi ba malalaman ng aking bibig
ang malisyosong mga bagay?

7 Hindi ba't may mabigat na gawain ang bawat isang tao sa
ibabaw ng lupa? 2 Hindi ba na ang kaniyang mga araw ay gaya
ng isang taong upahan? 3 Katulad ng isang alipin na maalab na
ninanais ang mga anino ng gabi, katulad ng isang taong upahan
na naghihintay sa kaniyang mga sahod- kaya nagtiis ako sa mga
buwan ng kahirapan; nagkakaroon ako ng mga gabing punong-
puno ng kaguluhan. 4 Kapag ako ay humihiga, sinasabi ko sa
aking sarili, “Kailan ako babangon at kailan lilipas ang gabi?
Punong-puno ako ng kabalisahan hanggang sa magbukang-
liwayway. 5 Ang aking laman ay nadadamitan ng mga uod at
mga tipak ng alikabok; nanigas na ang mga sugat sa aking balat
at saka malulusaw at mananariwang muli. 6 Ang aking mga
araw ay mas mabilis kaysa sa panghabi; lilipas sila nang walang
pag-asa. 7 Alalahanin mo O Diyos na ang aking buhay ay isa

lamang hininga; ang aking mata ay hindi na makakakita pa ng
kabutihan. 8 Ang mata ng Diyos, na nakikita ako, ay hindi na muli
ako makikita; Ang mga mata ng Diyos ay tutuon sa akin pero
hindi na ako mabubuhay. 9 Gaya ng isang ulap na napapawi at
nawawala, gayon din ang siyang bumababa sa sheol ay hindi
na aahon pa. **(Sheol h7585)** 10 Siya ay hindi na babalik pa sa
kaniyang tahanan; ni makikilala pa siya muli sa kaniyang lugar.
11 Kaya hindi ko pipigilin ang aking bibig; Magsasalita ako sa
kadalamhatian ng aking espiritu; Ako ay dadaing sa kapaitan ng
aking kaluluwa. 12 Ako ba ay isang dagat, o isang halimaw sa
dagat para lagyan mo ng bantay? 13 Kapag sinasabi ko, 'Aaliwin
ako ng aking higaan, at pakakalmahin ng aking upuan ang aking
daing, 14 pagkatapos tinatakot mo ako sa mga panaginip at ako
ay sinisindak sa mga pangitain, 15 kaya pipiliin ko ang magbigti
at kamatayan sa halip na panatilihin pang buhay ang aking
mga buto. 16 Kinasusuklaman ko ang aking buhay; Hindi ko
hinahangad na patuloy akong mabuhay; hayaan mo akong mag-
isa dahil walang silbi ang aking mga araw. 17 Ano ang tao na
dapat bigyan mo ng pansin, na dapat iyong ituon ang isip sa
kaniya, 18 na dapat mong bantayan tuwing umaga at sinusubok
mo siya sa bawat sandali? 19 Gaano katagal bago mo alisin ang
iyong tingin sa akin? bago mo ako hayaang mag-isa nang may
sapat na panahon para lunukin ang aking sariling laway? 20
Kahit ako ay nagkasala, ano ang magagawa nito sa iyo, ikaw
na nagbabantay sa mga tao? Bakit mo ako ginawang isang
pakay, para ba ako ay maging pasanin sa iyo? 21 Bakit hindi
mo mapatawad ang aking mga pagsuway at alisin ang aking
kasamaan? Sa ngayon ako ay hihiga sa alikabok; maingat mo
akong hahanapin, pero wala na ako.”

8 Pagkatapos sumagot si Bildad ang Suhita at nagsabing, 2
“Hanggang kailan mo sasabihin ang mga bagay na ito? Gaano
katagal magiging kagaya ng malakas na hangin ang mga salita
sa iyong bibig? Binabaluktot ba ng Diyos ang katarungan?
3 Maaari bang baluktututin ng Makapangyarihang Diyos ang
katuwiran? 4 Ang iyong mga anak ay nagkasala laban sa
kaniya; Alam namin ito, dahil pinarusahan niya sila sa kanilang
mga kasalanan. 5 Sabihin nating masigasig mong hinanap
ang Diyos at iyong inilahad ang iyong mga kahilingan sa
Makapangyarihan. 6 Sabihin nating ikaw ay dalisay at matuwid;
pagkatapos siguradong gagawa siya para sa iyo at gagantipalaan
ka ng tahanan na tunay mong pag-aari. 7 Kahit na maliit ang
iyong simula, ang iyong huling kalagayan ay magiging mas higit.
8 Para sa kaalaman, nagmamakaawa ako sa iyo, tungkol sa mga
dumaang panahon, ihanda ang iyong sarili para matutunan kung
ano ang mga natuklasan ng ating mga ninuno. 9 (Ipinanganak
lamang tayo kahapon at wala tayong nalalaman sapagkat ang
ating mga araw sa daigdig ay isang anino.) 10 Hindi ba nila
ituturo at sasabihin sa iyo? Hindi ba sila magsasalita mula sa
kanilang mga puso? 11 Maaari bang tumubo ang papirus na
walang lati? Maaari bang tumubo ang tambo na walang tubig?
12 Habang sila ay mga sariwa pa at hindi pinuputol, sila ay
natutuyo bago ang anumang halaman. 13 Kaya gayon din ang
mga landas ng lahat nang nakakalimot sa Diyos, ang pag-asa ng
mga walang diyos ay maglalaho — na ang may pagtitiwala ay
nagkakahiwa-hiwalay, 14 na ang may tiwala ay marupok tulad ng
isang sapot ng gagamba. 15 Ang ganoong tao ay sasandig sa
kaniyang bahay, pero hindi ito magtatagal. Hahawak siya dito,
pero hindi ito mananatili. 16 Siya ay sariwa sa ilalim ng araw, at

ang kaniyang mga sibol ay kumakalat sa kaniyang buong hardin.
17 Ang kaniyang mga ugat ay pumupulupot sa tambak ng bato;
naghahanap sila ng magagandang lugar sa gitna ng batuhan.
18 Pero kung ang taong ito ay sinira sa kaniyang lugar, saka siya
ipagkakaila ng lugar na iyon at sasabihing, 'Hindi kailanman kita
nakita.' 19 Masdan mo, Ito ay ang "kagalakan" ng ganoong pag-
uugali ng isang tao; Sisibol muli ang ibang halaman sa parehong
lupa sa kaniyang lugar. 20 Masdan mo, hindi itatakwil ng Diyos
ang isang taong walang kasalanan; ni aalalayan ang kamay ng
mga gumagawa ng masama. 21 Pupunuin pa niya ang iyong
bibig ng tuwa, at ang iyong mga labi ng sigawan. 22 Sila na mga
napopoot sa iyo ay dadamitan ng kahihiyan; Ang tolda ng mga
masasama ay maglalaho."

9 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, " 2 tunay na alam ko na
ganito nga ito. Pero paano magiging matuwid ang isang tao sa
harap ng Diyos? 3 Kung gusto niyang makipagtalo sa Diyos,
hindi niya siya sasagutin kahit minsan lang sa libong beses.
4 Ang Diyos ay marunong sa puso at makapangyarihan sa
lakas; Sino ang nagmatigas laban sa kaniya ang nagtagumpay
kailanman? — 5 siya na nagtatanggal ng mga bundok na walang
babala sa sinuman kapag pinapataob niya ang mga ito dahil
sa kaniyang galit— 6 siyang yumayanig sa daigdig mula sa
kinalalagyan nito at pinapanginig ang mga sandigan nito. 7 Ito
rin ang Diyos na nagsasabi sa araw na huwag sumikat, at ito
nga ay hindi sumikat, at siyang nagtatakip sa mga bituin, 8 siya
na mismong naglatag ng mga kalangitan at siyang yumuyurak at
sumusupil sa mga alon ng dagat, 9 siya na gumawa sa Oso, sa
Orion, sa Pleyades, at sa kumpol ng mga bituin sa katimugan.
10 Ito rin ang Diyos na gumagawa ng mga dakilang bagay,

mga bagay na hindi kayang maunawaan—sa katunayan, mga
kahanga-hangang bagay na hindi mabibilang. **11** Masdan mo,
sinasamahan niya ako, at hindi ko siya nakikita; Dumadaan din
siya, pero hindi ko siya napapansin. **12** Kung makakahuli siya ng
biktima, sino ang makakapigil sa kaniya? Sino ang magsasabi
sa kaniya, "Ano ang iyong ginagawa?" **13** Hindi babawiin ng
Diyos ang kaniyang galit; ang mga katulong ni Rahab ay yumuko
sa ilalim niya. **14** Paano ako makakasagot sa kaniya, maaari ba
akong mamili ng mga salita para ikatwiran sa kaniya? **15** Kahit
na ako ay matuwid, hindi ko siya kayang sagutin; ang puwede
ko lang gawin ay magmakaawa sa aking hukom. **16** Kahit na
ako ay tumawag at sinagot niya ako, hindi ako naniniwala na
nakikinig siya sa aking tinig. **17** Dahil binabasag niya ako sa
pamamagitan ng bagyo at pinaparami ang aking mga sugat nang
walang dahilan. **18** Hindi man lamang ako hinayaang mahabol
ang aking hininga; sa halip ay pinuno niya ako nang kapaitan.
19 Kung kami ay nagsasalita tungkol sa kalakasan, bakit, siya ay
makapangyarihan! At kung pinag-uusapan natin ang tungkol sa
katarungan, 'Sino,' sabi niya, 'ang magtatanong sa akin?' **20**
Kahit na ako ay matuwid, ang sarili kong bibig ang hahatol sa
akin; kahit na ako ay walang kasalanan, patutunayan pa rin
nito na ako ay may pagkakasala. **21** Ako ay walang kapintasan
pero wala na akong pakialam sa aking sarili; kinasusuklaman
ko ang sarili kong buhay. **22** Wala itong pagkakaiba, kaya ko
sinasabi na magkasama niyang sinisira ang mga taong walang
kasalanan at ang mga masasamang tao. **23** Kung ang isang
salot ay biglang pumatay, tatawanan niya ang mga pagdurusa
ng mga taong walang kasalanan. **24** Ang lupa ay ibinigay sa
kamay ng mga masasamang tao; tinatakpan ng Diyos ang mga

mukha ng mga hukom nito. Kung hindi siya ang gumagawa
nito, kung gayon sino? **25** Ang aking mga araw ay mas matulin
kaysa tumatakbong mensahero; lumilipas ang aking mga araw;
wala silang nakikitang mabuti kahit saan. **26** Sila ay kasing-
bilis ng mga bangkang tambo ng papirus, at kasing-bilis ng
pagsalakay ng agila na dumadagit sa kaniyang biktima. **27** Kung
sinabi kong kakalimutan ko ang aking mga hinaing, na huhubarin
ko ang malungkot kong mukha at magpapakasaya, **28** ako ay
maaring matakot sa lahat ng aking mga kalungkutan dahil alam
ko na hindi mo isaalang-alang na ako ay walang sala. **29** Ako ay
hahatulan; kung gayon, bakit pa ako susubok nang wala namang
kahihinatnan? **30** Kung huhugasan ko ang aking sarili ng tubig-
niyebe at gagawin kong napakalinis ang aking mga kamay, **31**
itutulak ako ng Diyos sa isang hukay, at ang aking mga kasuotan
ay mayayamot sa akin. **32** Dahil ang Diyos ay hindi tao, kagaya
ko, na maaari ko siyang sagutin, na pareho kaming pupunta sa
hukuman. **33** Walang hukom sa pagitan namin na maaaring
magpatong ng kaniyang kamay sa aming dalawa. **34** Walang
ibang hukom na maaring mag-alis ng pamalo ng Diyos sa akin,
na maaaring pumigil sa kaniyang bagsik para hindi ako matakot.
35 Sa gayon magsasalita ako at hindi matatakot sa kaniya. Pero
sa kasalukuyang kalagayan, hindi ko iyon magagawa.

10 Napapagod ako sa aking buhay; magbibigay ako ng
malayang pagpapahayag sa aking hinaing; magsasalita ako
sa kapaitan ng aking kaluluwa. **2** Sasabihin ko sa Diyos,
huwag mo akong basta isumpa; ipakita mo kung bakit mo ako
inaakusahan. **3** Makakabuti ba para sa iyo na ako ay iyong
apihin, na kasuklaman ang mga gawa ng iyong mga kamay
habang ikaw ay nakangiti sa mga plano ng masasama? **4**

Mayroon ka bang mga mata? Nakakakita ka ba kagaya ng
nakikita ng tao? 5 Ang mga araw mo ba ay kagaya ng mga araw
ng sangkatauhan o ang mga taon mo ba ay kagaya ng mga
taon ng mga tao, 6 na nag-uusisa sa aking mga kasamaan at
nagsasaliksik ng aking mga kasalanan, 7 kahit na alam mong
wala akong kasalanan at walang sinumang makakasagip sa
akin mula sa iyong mga kamay? 8 Ang iyong mga kamay ang
nagbalangkas at humubog sa akin, pero sinisira mo ako. 9
Alalahanin mo, nagsusumamo ako sa iyo, na hinubog mo ako
gaya ng putik; ibabalik mo ba muli ako sa alabok? 10 Hindi ba't
ibinuhos mo ako na parang gatas at binuo mo ako na parang
keso? 11 Binihisan mo ako ng balat at laman at hinabi mo akong
magkakasama ng mga buto at mga litid. 12 Pinagkalooban
mo ako ng buhay at katapatan sa tipan; ang tulong mo ang
nagbantay sa aking espiritu. 13 Gayon man itinago mo ang
mga bagay na ito sa iyong puso—alam ko ito ang iyong iniisip:
14 na kung ako ay nagkasala, napapansin mo ito; Hindi mo
ako ipapawalang-sala sa aking mga kasamaan. 15 Kung ako
ay masama, sumpain ako; kahit ako ay matuwid, hindi ko
maaring itaas ang aking ulo, yamang puno ako nang kahihiyan
at pinagmamasdan ang sarili kong paghihirap. 16 Kung titingala
ang aking ulo, hinuhuli mo ako tulad ng isang leon; muli mong
ipinapakita sa akin na ikaw ay makapangyarihan. 17 Nagdadala
ka ng mga bagong saksi laban sa akin at dinadagdagan mo ang
iyong galit sa akin; sinasalakay mo ako ng mga bagong hukbo.
18 Bakit, kung gayon, inilabas mo ako mula sa sinapupunan?
Sana ay isinuko ko na ang aking espiritu para wala ng mata ang
nakakita sa akin kailanman. 19 hindi na sana ako nabuhay;
binitbit na sana ako mula sa sinapupunan diretso sa libingan. 20

Hindi ba kaunti na lang ang aking mga araw? Kung gayon ay
tapusin na, hayaan akong mag-isa, para magkaroon naman ako
ng kaunting pahinga 21 bago ako pumunta kung saan hindi
na ako makakabalik, sa lupain ng kadiliman at sa anino ng
kamatayan, 22 ang lupain na kasing-dilim ng hatinggabi, sa
lupain ng anino ng kamatayan, walang kahit anong kaayusan,
kung saan ang liwanag ay kagaya ng hatinggabi.""

11 Pagkatapos sumagot si Zofar ang Naamita at nagsabi,
2 Hindi ba dapat sagutin ang ganyang napakaraming salita?
Nararapat ba sa taong ito, na puno ng mga salita, na paniwalaan?
3 Nararapat ba na ang iyong pagmamagaling ay nagpapanatili sa
iba na manahimik? Kapag kinutya mo ang aming katuruan, wala
bang sinuman na magpapahiya sa iyo? 4 Dahil sinasabi mo sa
Diyos, 'Ang aking mga paniniwala ay dalisay, ako ay walang
kasalanan sa iyong mga mata. 5 Pero, kung sana lang magsalita
ang Diyos at buksan ang kaniyang bibig laban sa iyo; 6 na ipakita
sa iyo ang mga lihim ng karunungan. Dahil dakila siya sa pang-
unawa. Saka mo alamin na ang hinihingi sa iyo ng Diyos ay mas
magaan sa nararapat sa iyong kasalanan. 7 Maiintindihan mo
ba ang Diyos sa pamamagitan ng paghahanap sa kania? Maaari
mo bang mauunawaan ang Makapangyarihan nang lubusan? 8
Ang mga bagay ay kasing-taas ng langit; ano ang magagawa
mo? Mas malalim pa ito kaysa sa sheol; ano ang malalaman
mo? **(Sheol h7585)** 9 Ang kaniyang sukat ay mas mahaba pa
kaysa daigdig, mas malawak pa kaysa dagat. 10 Kung siya ay
dumadaan at ikinukulong ang sinuman, kung tinatawag ang
sinuman sa hukuman, sa gayon sino ang makakapigil sa kaniya?
11 Sapagkat kilala niya ang mga taong mapagpanggap; kapag
nakakakita ng kasamaan, hindi ba niya napapansin ito? 12 Pero

ang mga taong hangal ay walang pang-unawa; Makukuha nila
ito kapag ang isang ligaw na asno ay magsilang ng isang tao.
13 Pero ipagpalagay na itinakda mong ayusin ang iyong puso at
iniunat ang iyong mga kamay patungo sa Diyos; 14 ipagpalagay
mo na ang kasamaan ay nasa iyong mga kamay, kung gayon
ilayo mo ito mula sa iyo, at hindi hinayaan ang kasamaan na
manahan sa iyong mga tolda. 15 Sa gayon ay tiyak na maitataas
mo ang iyong mukha na walang tanda ng kahihiyan; tunay nga,
magiging matatag ka at hindi matatakot. 16 Makakalimutan
mo ang iyong paghihirap; maaalala mo lamang ito gaya ng
tubig na umagos palayo. 17 Ang iyong buhay ay magiging
mas maliwanag kaysa katanghaliang tapat; kahit na mayroong
kadiliman, ito ay magiging gaya ng umaga. 18 Magiging ligtas ka
dahil may pag-asa; sa katunayan, matatagpuan mo ang iyong
kaligtasan at ikaw ay makapagpapahinga nang ligtas. 19 At
walang pwedeng tumakot sa iyo; tunay, marami ang lalapit sa
iyo para humingi ng pabor. 20 Pero ang mga mata ng mga
masasamang tao ay mabibigo; wala silang paraan para tumakas.
Ang kanilang tanging pag-asa ay ang huling hinga ng buhay."

12 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 walang pag-
aalinlangan na kayo ang bayan; ang karunungan ay mamamatay
na kasama ninyo. 3 Pero mayroon din akong pang-unawa
na kagaya ninyo; Hindi ako mas mababa kaysa sa inyo. Sa
katunayan, sino ang hindi nakaka-alam ng mga bagay na gaya
nito? 4 Ako ay isang katatawanan para sa aking kapwa —ako,
na siyang tumawag sa Diyos at kaniyang sinagot! Ako, isang
taong makatarungan at walang kasalanan—ako ngayon ay isa
nang katatawanan. 5 Sa isip ng isang taong matiwasay, may
paglait para sa kasawian; Iniisip niya sa paraang magdadala

nang mas marami pang kasawian sa mga nadudulas ang paa. 6
Sumasagana ang mga tolda ng mga manloloob, at ang mga
nagpapagalit sa Diyos ay dama ang katiyakan; ang kanilang
mga sariling mga kamay ang kanilang mga diyos. 7 Pero
ngayon tanungin mo ang mga mababangis na hayop; at tuturuan
ka nila; Tanungin mo ang mga ibon sa mga himpapawid at
sasabihin nila sa iyo. 8 O magsalita ka sa lupa, at ikaw ay
tuturuan; Ang mga isda sa dagat ay magpapahayag sa iyo. 9
Alin sa mga hayop ang hindi alam na ang kamay ni Yahweh ang
gumawa nito—ang nagbigay sa kanila ng buhay— 10 Yahweh,
sa kaninong kamay ang bawat bagay na may buhay at ang
hininga ng sangkatauhan? 11 Hindi ba ang tainga ang sumusuri
sa mga salita gaya ng dila na tumitikim sa pagkain? 12 Sa mga
taong may edad ay karunungan; sa kahabaan ng mga araw ay
pang-unawa. 13 Sa Diyos ay may karunungan at kalakasan;
mayroon siyang mabuting kaisipan at pang-unawa. 14 Tingnan
mo, siya ay nasisira, at hindi na ito maitatayong muli; kung
ikinukulong niya ang isang tao, hindi na maaring palayain. 15
Masdan mo, kung pinipigil niya ang mga tubig, natutuyo ang
mga ito, at kung pakakawalan ang mga ito, natatabunan nila ang
lupain. 16 Nasa kaniya ang kalakasan at karunungan; ang mga
taong nilinlang at ang mga luminlang ay parehong nasa ilalim ng
kaniyang kapangyarihan. 17 Pinapangunahan niyang ilayo ang
mga tagapayo ng nakayapak sa kalungkutan; inililiko niya ang
mga hukom para maging hangal. 18 Tinatanggal niya ang hanay
ng kapangyarihan mula sa mga hari; binabalutan niya ng tela
ang kanilang mga baywang. 19 Pinapangunahan niyang ilayo
ang mga pari na nakayapak sa kalungkutan at patalsikin ang
mga makapangyarihang tao. 20 Inalis niya ang pananalita ng

mga taong mapagkakatiwalaan at inaalis niya ang pang-unawa
ng mga matatanda. **21** Ibinubuhos niya ang paghamak sa mga
prinsipe at kinanakalas niya ang sinturon ng mga malalakas na
tao. **22** Inilalantad niya ang mga malalalim na bagay mula sa
kadiliman at inilalabas sa liwanag ang mga anino kung saan
naroon ang mga patay. **23** Ginagawa niyang malakas ang mga
bansa, at winawasak din niya ang mga ito. Pinapalawak niya
ang mga bansa, at dinadadala din niya ang mga ito bilang mga
bihag. **24** Tinatanggal niya ang pang-unawa mula sa mga pinuno
ng mga bayan sa daigdig; Idinudulot niyang magpaikot-ikot sila
sa ilang kung saan walang daan. **25** Nangangapa sila sa dilim
na walang liwanag; Ginagawa silang parang lasing na pasuray-
suray.

13 Tingnan mo, nakikita ko ang lahat; Nakikinig at nauunawaan
ko ito. **2** Kung ano ang alam mo, alam ko rin; hindi ako mas
mababa sa iyo. **3** Gayunman, mas gugustuhin ko na lang
na makipag-usap sa Makapangyarihan; aking hihilingin na
makapagdahilan sa Diyos. **4** Pero inyong pinagtakpan ang
katotohanan ng kasinungalingan; kayo ay manggagamot na
walang silbi. **5** O, nais mo bang hawakang mabuti ang iyong
kapayapaan! Iyon ang inyong karunungan. **6** Pakinggan mo ang
aking mga paliwanag; pakinggan mo ang panawagan ng aking
mga labi. **7** Magsasabi ka ba ng hindi matuwid sa Diyos, at
magsasalita ka ba ng mapanlinlang sa kaniya? **8** Dapat mo
ba talagang ipakita ang kabaitan sa kaniya? Ginusto mo ba
talagang makipagtalo sa hukuman bilang mga manananggol
para sa Diyos? **9** Makabubuti ba talaga sa iyo kung siya na
hukom ay titingnan at suriin ka? O tulad ng ibang nanglologoko
ng iba, talaga bang magiging maling kinatawan sa kaniya sa

hukuman? 10 Siguradong susumbatan ka niya kung lihim mong
ipapakita ang pagtatangi sa kaniya. 11 Hindi ka ba magawang
matakot ng kaniyang kamahalan? Hindi ba babagsak ang
pagkatakot niya sa iyo? 12 Hindi malilimutang kasabihan mo
ay kawikaan na gawa sa mga abo; ang mga panananggol mo
ay panananggol na gawa sa putik. 13 Manahimik ka muna,
hayaan mo muna ako, para makapagsalita ako, dumating na
kung anuman ang nararapat sa akin. 14 Kukunin ko ang sarili
kong laman sa aking ngipin; kukunin ko ang aking buhay sa
aking mga kamay. 15 Tingnan mo, kung papatayin niya ako,
mawawalan ako ng pag-asa; gayon pa man, ipagtatanggol
ko ang aking mga pamamaraan sa harapan mo. 16 Ito ang
magiging dahilan ko para sa aking pagpapawalang-sala, hindi na
ako pupunta sa harapan mo tulad ng isang taong walang diyos.
17 O Diyos, pakinggan ng mabuti ang aking sasabihin; hayaan
mong madinig ng iyong mga tainga ang aking pagpapahayag.
18 Tingnan mo ngayon, inilagay ko ang aking tanggulan sa ayos;
Alam ko na ako ay inosente. 19 Sinong maaaring makipagtalo
sa akin laban sa akin sa hukuman? Kung pupunta ka para
gawin iyon, at kung mapapatunayan mong mali ako, kung gayon
mananahimik at isusuko ko ang aking buhay. 20 O Diyos,
gumawa ka ng dalawang bagay para sa akin, at pagkatapos
hindi ko na itatago ang aking sarili sa iyong mukha: 21 babawiin
mo ang mapang-aping kamay mo, at huwag mong hayaan ang
iyong mga paninindak para takutin ako. 22 Pagkatapos tatawag
ka, at tutugon ako; O hayaan mong ako ay magsalita, at iyong
tugunin. 23 Ilan ang aking mga kasamaan at kasalanan? Hayaan
mong malaman ko ang aking pagsuway at kasalanan. 24 Bakit
mo itinatago ang iyong mukha sa akin at itinuturing mo akong

tulad ng iyong kaaway? **25** Uusigin mo ba ang isang tinangay na
dahon? Hahabulin mo ba ang tuyong dayami? **26** Dahil sumulat
ka ng mga mapapait na mga bagay laban sa akin; ipinamana
mo sa akin ang mga kasamaan ng aking kabataan. **27** Inilagay
mo rin ang aking paa sa mga kandadong kahoy; tinitingnan
mong mabuti ang lahat ng aking mga landas; sinusuri mo ang
lupa kung saan ang mga nilakaran ng talampakan ng aking paa
28 bagaman tulad ako ng isang mabahong bagay na nabubulok,
tulad ng isang damit na kinakain ng gamugamo.

14 Ang mga tao, na ipinanganak ng babae, na nabubuhay
ng kaunting araw at puno ng kaguluhan. **2** Umuusbong siya
mula sa lupa tulad ng isang bulaklak at pinuputol; tumatakas
siya tulad ng isang anino at hindi nagtatagal. **3** Tumitingin
ka ba alinman sa mga ito? Dinadala mo ba ako sa paghatol
kasama mo? **4** Sinong magdadala ng mga bagay na malinis
mula sa mga bagay na marumi? Walang sinuman. **5** Ang mga
araw ng tao ay tiyak; Ang bilang ng kaniyang mga buwan ay
nasa iyo; itinakda mo ang kaniyang mga hangganan para hindi
siya makalampas. **6** Lumayo ka mula sa kaniya para siya ay
maaaring makapahinga, sa gayon siya ay maaaring masiyahan
sa kaniyang araw tulad ng isang inupahang tao kung magagawa
niya. **7** Maaaring magkaroon ng pag-asa roon para sa isang
puno; kung puputulin ito, maaaring sumibol muli, itong sariwang
sanga ay hindi matatapos. **8** Kahit tumanda na ang ugat nito sa
lupa, at ang mga tangkay nito ay mamatay sa lupa, **9** kahit na ito
ay nakakaamoy ng tubig lamang, uusbong ito at magkakasanga
tulad ng isang halaman. **10** Pero ang tao ay namamatay;
nagiging mahina; sa katunayan nga, nalalagutan ng hininga ang
tao, at kung gayon nasaan siya? **11** Gaya ng tubig na nawawala

sa isang lawa, at tulad ng isang ilog na nauubusan ng tubig at
natutuyo, 12 gayundin ang mga tao ay humimlay at hindi na
bumangon muli. Hanggang mawala ang kalangitan, hindi na
sila gigising ni magigising man sa kanilang pagkakatulog. 13
O, nais mo akong itagong palayo sa sheol na malayo mula sa
mga kaguluhan, at nais mo akong panatilihing itago hanggang
matapos ang iyong poot, nais mo akong ilagay sa takdang
panahon para manatili doon at pagkatapos alalahanin mo ako!
(Sheol h7585) 14 Kung ang isang tao ay mamamatay, mabubuhay
ba siyang muli? Kung gayon, hinahangad kong maghintay
sa nakakapagod na panahon doon hanggang dumating ang
aking paglaya. 15 Tatawag ka, at sasagutin kita. Nais mong
magkaroon ng hangarin para sa gawa ng iyong mga kamay. 16
Binilang mo at iningatan ang aking mga yapak; hindi mo nais
panatilihin ang bakas ng aking kasalanan. 17 Ang aking mga
kasalanan ay itinago sa isang lalagyan; nais mong takpan ang
aking kasalanan. 18 Pero kahit ang mga bundok ay gumuguho
at nawawala; kahit ang mga bato ay nilipat sa kanilang lugar; 19
sinisira ng tubig ang mga bato; tinatangay ng mga baha ang
mga alikabok sa lupa. Tulad nito, winawasak mo ang pag-asa ng
tao. 20 Lagi mo siyang tinatalo, at siya ay pumapanaw; pinalitan
mo ang kaniyang mukha at pinalayas mo siya para mamatay. 21
Ang kaniyang mga anak na lalaki ay maaaring dumating para
magparangal, pero hindi niya ito nalalaman; maaari silang ibaba,
pero hindi niya ito nakikitang nangyayari. 22 Nararamdaman
lamang niya ang kirot sa kaniyang sariling katawan, at siya ay
nagdadalamhati para sa kaniyang sarili.

15 Pagkatapos sumagot si Elifaz ang Temanita at sinabi, 2
Nararapat bang sumagot ang isang matalinong tao nang walang

kabuluhang kaalaman at pupunuin ba ng kaniyang sarili ng
hanging silangan? **3** Nararapat ba siyang magdahilan nang
walang pakinabang na pakikipag-usap o mga pananalita na
maaaring hindi makakagawa sa kaniya ng mabuti? **4** Tunay
nga, inalis mo ang paggalang para sa Diyos; pinigilan mo ang
debosyon para sa kaniya, **5** dahil ang iyong kasalanan ang
nagtuturo sa iyong bibig; pinili mong magkaroon ka ng dila
ng isang taong mapanlinlang. **6** Ang sarili mong bibig ang
sumusumpa sa iyo, hindi sa akin; sa katunayan nga, ang sarili
mong mga labi ang nagpapatunay laban sa iyo. **7** Ikaw ba ang
unang taong ipinanganak? Dinala ka ba na mabuhay bago ang
mga burol? **8** Narinig mo ba ang lihim na kaalaman ng Diyos?
Nilimitahan mo ba ang karunungan sa iyong sarili? **9** Anong
nalalaman mo na hindi namin nalalaman? Anong nauunawaan
mo na wala rin sa amin? **10** Kasama namin ang kapwa puti
ang buhok at napakatandang tao na mas matanda pa kaysa sa
iyong ama. **11** Ang mga kaaliwan ba ng Diyos ay napakaliit para
sa iyo, ang mga salitang mahinahon sa iyo? **12** Bakit ka nadaig
ng iyong puso? Bakit ang iyong mga mata ay nanglilisik, **13** sa
gayon ibaling mo ang iyong espiritu laban sa Diyos at maglabas
ka ng ganoong mga salita mula sa iyong bibig? **14** Ano ang
tao na siya ay dapat maging malinis? Ano siya na ipinanganak
ng isang babae na dapat maging matuwid? **15** Tingnan mo,
hindi nagtitiwala ang Diyos kahit sa kaniyang mga hinirang; sa
katunayan nga, ang kalangitan ay hindi malinis sa kaniyang
paningin; **16** gaano kaunti ang isang malinis na karumal-dumal
at makasalanan, isang tao na umiinom ng kasalanan tulad ng
tubig! **17** Ipapakita ko sa iyo; pakinggan mo ako; ipapahayag ko
sa iyo ang mga bagay na aking nakita, **18** ang mga bagay na

ipinasa ng mga taong matatalino mula sa kanilang mga ama,
ang mga bagay na hindi itinago ng kanilang mga ninuno. **19**
Ang mga ito ay kanilang mga ninuno, sa nag-iisang binigyan
ng lupain, at sa kanilang kalagitnaan ay walang dayuhan ang
dumaan. **20** Ang masasamang tao na namimilipit sa sakit sa
lahat ng araw niya, ang bilang ng mga taon na inilaan para
sa taong mapang-api para magdusa. **21** Isang kalila-kilabot
na tunog ay nasa kaniyang mga tainga; habang siya ay nasa
kasaganaan, ang tagapagwasak ay darating sa kanila. **22** Hindi
niya naiisip na babalik siya sa kadiliman; nakaabang ang espada
para sa kaniya. **23** Gumagala siya sa iba-ibang mga lugar dahil
sa tinapay, na sinasabing, 'Nasaan na ito?' Nalalaman niya ang
araw ng kadiliman ay malapit na. **24** Ang pagdadalamhati at
pagkahapis ay ginagawa siyang takot; nagwagi sila laban sa
kaniya, tulad ng isang hari na handa sa labanan. **25** Dahil inabot
niya ng kaniyang kamay laban sa Diyos at kumikilos nang may
pagmamalaki laban sa Makapangyarihan, **26** ang masamang
taong ito na lumalaban sa Diyos na may matigas na leeg, na
may isang makapal na kalasag. **27** Totoo ito, kahit tinakpan
niya ang kaniyang mukha ng kaniyang katabaan at mataba
rin ang kaniyang mga pigi, **28** at nanirahan sa mga wasak na
lungsod; sa mga bahay na walang taong nakatira ngayon at
handa nang maging mga tambakan. **29** Hindi siya magiging
mayaman; hindi magtatagal ang kaniyang yaman; kahit ang
kaniyang anino ay hindi magtatagal sa daigdig. **30** Hindi siya
umalis sa kadiliman; isang apoy ang magtutuyo sa kaniyang
mga sanga; at sa hininga ng bibig ng Diyos siya ay papanaw. **31**
Huwag siyang hayaang magtiwala sa mga walang kabuluhang
bagay, nililinlang niya ang kaniyang sarili; dahil ang walang

pakinabang ang kaniyang magiging gantimpala. 32 Mangyayari
ito bago ang panahon ng kaniyang kamatayan; ang kaniyang
sanga ay hindi magiging luntian. 33 Ihuhulog niya ang kaniyang
mga hilaw na ubas tulad ng puno ng ubas; itatapon niya ang
kaniyang mga bulaklak tulad ng puno ng olibo. 34 Dahil ang mga
kasamahan ng hindi maka-diyos na tao ay hindi mamumunga;
tutupukin ng apoy ang kanilang mga tolda ng panunuhol. 35
Nagbubuntis sila ng kasamaan at nanganganak ng kasalanan;
sa kanilang sinapupunan ay nagbubuntis ng panlilinlang."

16 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 "Narinig ko ang
maraming ganoong mga bagay; kayong lahat ay nakakainis
na mga tagapag-aliw. 3 May katapusan ba ang mga walang
saysay na mga salita? Ano ang nangyayari sa iyo na ganito ang
iyong sagot? 4 Maaari din akong magsalita tulad ng ginagawa
mo, kung ikaw ay nasa aking kinalalagyan; maaari kong tipunin
at pagsama-samahin ang mga salita laban sa iyo at ilingin
ang aking ulo sa iyo nang may pangungutya. 5 O, paano
ko palalakasin ang loob mo gamit ang aking bibig! Paano ko
mapapagaan ang iyong pighati gamit ang aking mga labi! 6
Kung magsasalita ako, ang aking pighati ay hindi mababawasan;
kung hindi ako magsasalita, paano ako matutulungan? 7 Pero
ngayon, O Diyos, pinahirapan mo ako; pinabayaan mo ang
buong pamilya ko. 8 Ginawa mo akong matuyo, na sa sarili nito
ay isang saksi laban sa akin; ang pagpayat ng aking katawan
ay tumatayo laban sa akin, at nagpapatotoo ito laban sa aking
mukha. 9 Sa matinding galit ng Diyos nilupig at inusig niya ako;
nagngangalit siya sa akin gamit ang kaniyang ngipin; ipinako
ng kaaway ang kaniyang paningin sa akin habang sinisira
niya ako. 10 Napanganga sa akin ang mga tao; sinampal niya

ako nang may mapanisi sa pisngi; sila ay nagsama-samang
nagtipon laban sa akin. **11** Ibinigay ako ng Diyos sa taong hindi
maka-diyos, at inihagis ako sa kamay ng masamang tao. **12**
Nasa kaginhawahan ako at sinira niya ako. Tunay nga, hinalbot
ako sa leeg at binasag ako ng pira-piraso; inilagay niya rin
ako bilang kaniyang puntirya. **13** Pinalibutan ako ng kaniyang
tagapana; O Diyos tinusok mo ang aking laman-loob at hindi
ako kinaawaan; pinalabas niya ang aking bituka sa lupa. **14**
Dinurog niya ng paulit-ulit ang aking pader; tumakbo siya tulad
ng isang mandirigma. **15** Tinahi ko ang sako sa aking balat;
sinaksak ko sa lupa ang aking sungay. **16** Mamula-mula ang
aking mukha sa pag-iyak; nasa pilik-mata ko ang anino ng
kamatayan **17** bagaman walang karahasan sa aking mga kamay,
at ang aking panalangin ay dalisay. **18** O lupa, huwag mong
tabunan ang aking dugo; hayaan ang aking iyak ay walang lugar
ng kapahingahan. **19** Kahit ngayon, tingnan mo, ang aking saksi
ay nasa langit; siyang mananagot sa akin ay nasa kaitaasan.
20 Hinahamak ako ng aking mga kaibigan, pero umiiyak ko sa
Diyos. **21** Hiniling ko sa saksi ng kalangitang iyon na makipagtalo
para sa taong ito kasama ang Diyos tulad ng isang tao na
ginagawa sa kaniyang kapwa! **22** Nang lumipas ang ilang taon,
pupunta ako sa isang lugar na hindi na ako babalik.

17 Ang aking espiritu ay naubos, at ang aking mga araw ay
tapos na; handa na ang libingan para sa akin. **2** Tunay nga na
mayroong mangungutyang kasama ko; lagi ko dapat makita
ang kanilang pagtatangka. **3** Ibigay ngayon ang isang pangako,
maging isang tagapanagot para sa akin sa iyong sarili; sino pa
roon ang tutulong sa akin? **4** Dahil sa iyo, O Diyos, iningatan mo
ang kanilang mga puso na maunawaan ito; kaya, hindi mo sila

maitatas nang higit sa akin. 5 Siyang bumabatikos sa kaniyang
mga kaibigan para sa isang gantimpala, sa mata ng kaniyang
mga anak ay hindi magtatagumpay. 6 Pero ginawa niya akong
isang usap-usapan ng mga tao; dinuraan nila ang aking mukha.
7 Malabo na rin ang aking mata dahil sa kalungkutan; payat na
ang buong katawan ko gaya ng mga anino. 8 Sinisindak nito
ang mga matutuwid; ang inosente ay ginugulo ang kaniyang
sarili laban sa taong hindi maka-diyos. 9 Nag-iingat ang taong
matuwid sa kaniyang landas; siyang may malinis na mga kamay
ay lalakas nang lalakas. 10 Pero para sa inyong lahat, halika ka
ngayon; hindi ako makakakita ng matalinong tao sa kalagitnaan
ninyo. 11 Lumipas na ang mga araw ko, tapos na ang mga plano
ko, kahit ang mga kahilingan ng aking puso. 12 Ang mga taong
ito, ang mga mangungutya, pinalitan ang gabi ng araw; ang
liwanag, sinabi nila, malapit na sa kadiliman. 13 Nang tumingin
ako sa sheol bilang aking tahanan; mula nang lumaganap ang
aking higaan sa kadiliman; **(Sheol h7585)** 14 mula nang sinabi ko
sa hukay, 'ikaw ang aking ama,' at sa uod, 'ikaw ang aking ina o
aking kapatid na babae,' 15 nasaan na ngayon ang aking pag-
asa?, dahil sa aking pag-asa, sinong makakakita ng anuman?
16 Ang pag-asa ba ay bababa sa tarangkahan ng sheol kapag
kami ay pumanaog sa alabok? **(Sheol h7585)**

18 Pagkatapos sumagot si Bildad ang Suhita at sinabi, 2 Kailan
ka titigil sa iyong pagsasalita? Pag-isipan mo, at pagkatapos
saka kami magsasalita. 3 Bakit mo pinapalagay na gaya kami
ng mga halimaw; bakit kami naging hangal sa iyong paningin? 4
Ikaw na sinisira ang sarili sa iyong galit, dapat bang pabayaan
ang daigdig para lang sa iyo o dapat bang alisin ang mga bato
mula sa kanilang mga lugar? 5 Tunay nga, ang liwanag ng

masamang tao ay papatayin; ang kislap ng kaniyang apoy ay
hindi magliliwanag. 6 Magdidilim ang liwanag sa kaniyang tolda;
ang kaniyang ilawan sa itaas niya ay papatayin. 7 Ang mga
hakbang ng kaniyang lakas ay magiging maikli; ang kaniyang
sariling mga plano ang magpapabagsak sa kaniya. 8 Dahil
siya ay ihahagis sa isang lambat ng kaniyang sariling mga paa;
lalakad siya sa isang patibong. 9 Isang bitag ang huhuli sa
kaniya sa sakong; isang patibong ang huhuli sa kaniya. 10
Nakatago sa lupa ang isang silo; at isang bitag para sa kaniyang
daraanan. 11 Mga kakila-kilabot ang tatakot sa bawat tabi;
siya ay kanilang hahabulin sa kaniyang mga sakong. 12 Ang
kaniyang kayamanan ay mapapalitan ng kagutuman, at ang
kalamidad ay magiging handa sa kaniyang tabi. 13 Ang mga
bahagi ng kaniyang katawan ay lalamunin; tunay nga, ang
panganay ng kamatayan ang lalamon sa kaniyang mga bahagi.
14 Siya ay tatanggalin sa kaniyang tolda, ang tahanan na ngayon
ay kaniyang pinagkakatiwalaan; dadalhin siya sa kamatayan,
ang hari ng mga takot. 15 Ang mga tao na hindi kaniyang pag-
aari ay maninirahan sa kaniyang tolda pagkatapos nilang makita
na kumalat ang asupre sa loob ng kaniyang tahanan. 16 Ang
kaniyang mga ugat ay matutuyo sa ilalim; sa ibabaw ay puputulin
ang kaniyang mga sanga. 17 Ang kaniyang alaala ay mawawala
sa lupa; mawawalan siya ng pangalan sa lansangan. 18 Itutulak
siya mula sa liwanag patungo sa kadiliman at itatapon sa labas
ng mundong ito. 19 Hindi siya magkakaroon ng anak o apo sa
kalagitnaan ng kaniyang bayan, ni anumang natitirang kaanak
ang mananatili kung saan siya natira. 20 Silang naninirahan sa
kanluran ay nanginig sa takot sa kung ano ang mangyayari sa
kaniya isang araw; silang naninirahan sa silangan ay matatakot

sa pamamagitan nito. **21** Tunay na ganoon ang mga tahanan ng
mga hindi matutuwid na tao, ang mga lugar ng mga taong hindi
nakakakilala sa Diyos."

19 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, **2** "Hanggang kailan
ninyo ako pahihirapan at babasagin ng pira-piraso na may mga
salita? **3** Sampung beses ninyo na akong pinagsasabihan; hindi
kayo nahihiya na pinagmamalupitan ninyo ako. **4** Kung totoo
nga na nagkasala ako, mananatiling panagutan ko ang aking
pagkakamali. **5** Kung totoo nga na magmamalaki kayo laban sa
akin at mapaniwala ang lahat ng mga tao na nagkasala ako, **6**
kung gayon dapat alam ninyo na ginawan ako ng mali ng Diyos
at nahuli ako sa kaniyang lambat. **7** Tingnan ninyo, sumisigaw
ako na ginawan ako ng mali, pero hindi ako narinig; nanawagan
ako ng tulong, pero walang katarungan. **8** Pinaderan niya ang
aking daanan para hindi ako makatawid, at pinadilim niya ang
aking nilalakaran. **9** Hinubad niya ang aking karangalan, at
kinuha niya ang korona mula sa ulo ko. **10** Giniba niya ako sa
bawat dako, at naglaho na ako; binunot niya ang aking mga pag-
asa katulad ng isang puno. **11** Pinasiklab din niya ang kaniyang
galit laban sa akin; tinuturing niya ako bilang isa sa kaniyang
mga kaaway. **12** Nagtitipon ang mga hukbo niya, nagtayo sila ng
tungtungan na panlusob laban sa akin at nagkampo sa paligid
ng aking tolda. **13** Nilayo niya mula sa akin ang mga kapatid ko,
nilayo niya ako mula sa aking mga kakilala. **14** Binigo ako ng
aking mga kamag-anak; kinalimutan na ako ng malapit kong
mga kaibigan. **15** Ang mga taong minsang tumuloy sa bahay
ko bilang panauhin pati na ang mga lingkod kong babae ay
itinuring akong ibang tao; isa akong dayuhan sa paningin nila.
16 Nananawagan ako sa aking lingkod, pero hindi niya ako

tinutugon kahit na nagmamakaawa ako sa pamamagitan ng
aking bibig. **17** Nakasusulasok sa asawa ko ang aking paghinga;
nakapandidiri ang aking panawagan sa sariling kong mga kapatid
na lalaki at babae. **18** Kahit ang mga bata ay kinasusuklaman
ako; kung babangon ako para magsalita, pinagsasalitaan nila
ako. **19** Kinamumuhian ako ng lahat ng aking mga kaibigan;
tinalikuran ako ng lahat ng mga minamahal ko. **20** Nakakapit
ang mga buto ko sa aking balat at laman; buto't balat na lamang
ang natitira sa akin. **21** Maawa kayo sa akin, maawa kayo sa
akin, mga kaibigan ko, dahil hinawakan ako ng kamay ng Diyos.
Bakit ninyo ako inaapi na parang kayo ang Diyos? **22** Bakit hindi
pa kayo nasisiyahan sa pag-ubos ng laman ko? **23** O, sana ay
maisulat na ngayon ang mga sinasabi ko! O, sana maitala sa
aklat ang mga ito! **24** O, sana ay magpakailanmang maiukit ito
ng bakal na panulat at tingga sa isang bato! **25** Pero para sa
akin, alam ko na nabubuhay ang aking Manunubos, at balang
araw ay tatayo siya sa daigdig; **26** pagkatapos mawasak ang
balat ko, iyon ay, ang aking katawan, saka makikita ko ang Diyos
sa aking pangangatawan. **27** Makikita ko siya, ako mismo ang
makakakita sa kaniya sa aking tabi; makikita siya ng aking mga
mata, at hindi bilang isang dayuhan. Bibigay ang lamang-loob
ko. **28** Kung sinasabi ninyo, 'Paano natin siya pahihirapan! Nasa
kaniya ang ugat ng kaniyang mga kaguluhan', **29** matakot kayo
sa espada, dahil ang poot ang nagdadala ng kaparusahan ng
espada, para malaman ninyo na mayroong paghahatol.”

20 Pagkatapos sumagot si Zofar ang taga-Naaman, **2** “Mabilis
akong pinapasagot ng aking kaisipan dahil sa aking pag-aalala.
3 Nakarinig ako mula sa iyo ng isang pagsaway na nagpahiya
sa akin, pero tinutugon ako ng espiritu na higit sa aking pang-

unawa. **4** Hindi mo ba alam ang katotohanan na ito noong
sinaunang panahon, nang nilagay ng Diyos ang tao sa lupa: **5**
saglit lang ang katagumpayan ng masama, at ang kagalakan ng
taong hindi naniniwala diyos ay hindi nagtatagal? **6** Bagaman
umabot sa kalangitan ang tangkad niya, at umabot ang ulo
niya sa kaulapan, **7** pero maglalaho ang taong iyon katulad ng
kaniyang dumi; sasabihin ng mga nakakita sa kaniya, 'Nasaan
siya?' **8** Lilipad siya palayo tulad ng panaginip at hindi na
masusumpungan; itataboy siya palayo katulad ng pangitain sa
gabi. **9** Hindi na siya muling makikita ng mga mata na nakakita
sa kaniya; hindi na siya muling makikita ng pinanggalingan
niya. **10** Hihingi ng kapatawaran ang mga anak niya sa mga
dukha, ibabalik ng mga kamay niya ang kaniyang kayamanan.
11 Puno ng kasiglahan ang kaniyang mga buto, pero kasama
niya itong hihiga sa kaniya sa alabok. **12** Bagaman matamis
ang kasamaan sa kaniyang bibig, bagaman itinatago niya ito sa
ilalim ng kaniyang dila, **13** bagaman pinipigilan niya ito at hindi
pinapakawalan pero pinapanatili pa rin ito sa kaniyang bibig—
14 magiging mapait ang pagkain sa kaniyang bituka, magiging
kamandag ito ng mga ahas sa loob niya. **15** Nilulunok niya ang
kaniyang mga kayamanan, pero isusuka niya ulit ito; palalabasin
ito ng Diyos mula sa kaniyang tiyan. **16** Sisipsipin niya ang
kamandag ng mga ahas; papatayin siya ng dila ng ulupong. **17**
Hindi siya mabubuhay para magalak sa panonood ng mga ilog
at dumadaloy na agos ng pulot at mantikilya. **18** Pagbabayaran
niya ang kaniyang mga pinaghirapan; hindi niya ito lulunukin;
hindi siya magagalak sa kayamanan na nakuha niya. **19** Dahil
inapi niya at pinabayaan ang mga dukha; sapilitan niyang
inagaw ang mga bahay na hindi niya itinayo. **20** Dahil hindi siya

makahanap ng kasiyahan sa kaniyang sarili, hindi niya maliligtas
ang kahit anong bagay na nagbibigay sa kaniya ng kaligayahan.
21 Walang naiwang bagay ang hindi niya nilamon; kaya hindi
magtatagal ang kaniyang kasaganaan. 22 Sa kasaganaan ng
kaniyang kayamanan siya ay mahuhulog sa kaguluhan; darating
sa kaniya ang kamay ng lahat ng nasa kahirapan. 23 Kapag
naghahanda na siyang magpakabusog, ibubuhos ng Diyos ang
bagsik ng kaniyang poot sa taong iyon; papaulanin niya ito
sa kaniya habang kumakain siya. 24 Bagaman tatakas ang
taong iyon sa bakal na sandata, patatamaan siya ng isang
tanso na pana. 25 Tatagos ang palaso mula sa likod niya; tunay
nga, lalabas mula sa atay niya ang kumikinang na dulo nito;
katakot-takot na mga bagay ang darating sa kaniya. 26 Nakalaan
ang ganap na kadiliman para sa kaniyang mga kayamanan;
lalamunin siya ng apoy na hindi naapula; lalamunin nito kung
ano ang nalabi sa kaniyang tolda. 27 Ipapakita ng kalangitan
ang kaniyang mga kasalanan, at babangon ang kalupaan laban
sa kaniya bilang isang saksi. 28 Maglalaho ang kayamanan ng
kaniyang bahay; aanurin ang kaniyang mga kalakal sa araw ng
poot ng Diyos. 29 Ito ang bahagi ng masamang tao mula sa
Diyos, ang pamana ng Diyos na nakalaan para sa kaniya."

21 Pagkatapos sumagot si Job at sinabing, 2 "Pakinggang
mabuti ang aking sasabihin, at hayaan ninyong maging tulong
ninyo ito sa akin. 3 Pagtiisan ako, at magsasalita rin ako;
pagkatapos kong magsalita, ipagpatuloy ninyo ang inyong
panlalait. 4 Para sa akin, sa tao ba dapat ako magreklamo? Bakit
hindi dapat ako mainip? 5 Tingnan ninyo ako at mabigla, at ilagay
ninyo ang inyong mga kamay sa inyong mga bibig. 6 Kapag iniisp
ko ang aking mga paghihirap, ako ay nababagabag, at nananaig

ang takot sa aking laman. **7** Bakit patuloy pang nabubuhay ang
masasamang tao, tumatanda, at umaangat ang antas sa buhay?
8 Natatatag ang mga kaapu-apuhan nila sa kanilang paningin, at
natatatag ang kanilang mga anak sa harap ng kanilang mga
mata. **9** Ligtas ang tahanan nila mula sa takot; kahit sa pamalo
ng Diyos sa kanila. **10** Nanganganak ang kanilang mga toro, at
hindi nabibigo ang mga ito; nanganganak ang kanilang mga
baka at hindi namamatay ang guya nito dahil sa maagang
pagkapanganak nito. **11** Pinapalaya nila ang kanilang mga anak
na parang mga kawan, at sumasayaw ang mga ito. **12** Umaawit
sila sa tamburin at alpa at nagagalak sa tugtog ng plauta. **13**
Lumilipas ang mga araw nila sa kasaganaan, at tahimik silang
bumababa sa sheol. **(Sheol h7585)** **14** Sinasabi nila sa Diyos,
'Lumayo ka sa amin dahil wala kaming nais na malaman sa
pamamaraan mo. **15** Sino ba ang Makapangyarihan, na dapat
namin siyang sambahin? Anong kapakinabangan ang makukuha
namin kung nagdasal kami sa kaniya?' **16** Tingnan ninyo, hindi
ba nasa mga kamay nila ang kanilang kasaganaan? Wala akong
gagawin sa payo ng masasamang tao. **17** Gaano kadalas
pinapatay ang ilawan ng masasamang tao, o dumadating ang
kapahamakan sa kanila? Gaano kadalas kinakalat ng Diyos ang
kalungkutan sa kanila dahil sa kaniyang galit? **18** Gaano sila
kadalas nagiging katulad ng putol na halaman sa hangin o tulad
ng ipa na tinatangay ng bagyo? **19** Sinasabi ninyo, 'Nilalaan ng
Diyos ang kasalanan ng tao para pagbayaran ng kaniyang mga
anak'. Hayaan mo siyang pagbayaran ito mismo, para malaman
niya kung ano ang kasalanan niya. **20** Hayaan mong makita ng
kaniyang mga mata ang sarili niyang pagkawasak, at hayaan
mong inumin niya ang poot ng Makapangyarihan. **21** Dahil

ano ang pakialam niya sa kaniyang pamilya kapag naputol na
ang kaniyang mga araw? **22** Mayroon bang makapagtuturo ng
kaalaman sa Diyos dahil siya ang humahatol kahit ng mga nasa
nakatataas? **23** Namamatay ang isang tao habang malakas pa
siya, nang payapa at panatag. **24** Puno ang katawan niya ng
gatas, at matibay ang kaniyang mga buto at nasa mabuting
kalagayan. **25** Ang iba naman ay namamatay nang may kapaitan
sa kaniyang kaluluwa, ang siyang hindi pa nakararanas ng kahit
anong mabuti. **26** Pareho silang nahihiga sa alikabok; pareho
silang binabalutan ng mga uod. **27** Tingnan ninyo, alam ko ang
nasa isip ninyo, alam ko ang mga paraan kung paano ninyo
ako nais hamakin. **28** Dahil sinasabi ninyo, 'Nasaan na ngayon
ang tahanan ng prinsipe? Nasaan na ang tolda na minsang
pinapamahayan ng masama?' **29** Hindi ninyo pa ba tinatanong
ang mga manlalakbay? Hindi ninyo ba alam ang katibayan na
kaya nilang sabihin, **30** na ang masamang tao ay iniingatan
mula sa araw ng kapahamakan, at nilalayo siya mula sa araw
ng poot? **31** Sino ang hahatol sa kaniya nang harapan dahil
sa masasama niyang pamamaraan? Sino ang maghihiganti sa
kaniya dahil sa kaniyang mga ginawa? **32** Pero ililibing siya;
babantayan ng mga tao ang kaniyang puntod. **33** Magiging
matamis sa kaniya ang mga tipak ng lambak; susundan siya ng
lahat ng mga tao, dahil hindi mabilang ang tao na nauna sa
kaniya. **34** Paano ninyo ako ngayon aaliwin sa pamamagitan ng
walang kabuluhan, dahil walang mabuti sa mga sagot ninyo
kung hindi puro kasinungalingan?"

22 Pagkatapos sumagot si Elifaz ang taga-Teman at sinabing,
2 "Magiging kagamit-gamit ba ang tao sa Diyos? Magiging
kagamit-gamit ba ang matalino sa kaniya? **3** Kasiyahan ba para

sa Makapangyarihan kung ikaw ay matuwid? Kapakinabangan ba
para sa kaniya kung ginawa mong tuwid ang iyong pamamaraan?
4 Dahil ba sa iyong paggalang para sa kaniya kaya ka niya
sinasaway at dinadala sa paghuhukom? **5** Hindi ba napakatindi
ng kasamaan mo? Wala bang katapusan ang mga kasalanan
mo? **6** Dahil naningil ka ng pangseguridad mula sa kapatid
mong lalaki nang walang dahilan; hinubaran mo ang isang tao.
7 Hindi mo binigyan ng tubig na maiinom ang mga nanghihina;
nagdamot ka ng tinapay mula sa mga nagugutom **8** bagaman
ikaw, isang makapangyarihan, ay nagmamay-ari ng mundo,
bagaman ikaw, na taong pinaparangalan, ay namumuhay dito. **9**
Pinaalis mo ang mga balo nang walang dala; nabali ang mga
bisig ng mga walang ama. **10** Kaya, nakapaligid sa iyo ang mga
patibong, at binabagabag ka ng hindi inaasahang mga takot. **11**
Mayroong kadiliman, para hindi ka makakita; binabalutan ka
ng kasaganaan ng mga tubig. **12** Hindi ba't nasa kalangitan
ang Diyos? Pagmasdan mo ang taas ng mga tala, napakataas
nila! **13** Sinasabi mo, 'Ano bang alam ng Diyos? Kaya ba niyang
humatol sa makapal na kadiliman? **14** Binabalutan siya ng
makapal na mga ulap, para hindi niya tayo makita; lumalakad
siya sa ibabaw ng arko ng langit.' **15** Papanatilihin mo ba ang
dating daan kung saan lumakad ang masamang mga tao— **16**
ang mga dinampot palayo sa panahon nila, ang mga tinangay
ang pundasyon katulad ng ilog, **17** ang mga nagsabi sa Diyos,
'Lumayo ka sa amin'; ang mga nagsabing, 'Ano ba ang kayang
gawin ng Makapangyarihan sa atin?' **18** Pero pinuno niya ang
kanilang mga tahanan ng mabubuting bagay; malayo sa akin ang
mga balak ng mga masama. **19** Nakikita ang kanilang kapalaran
ng mga taong tuwid at nagagalak; pinagtatawanan sila ng mga

taong walang sala para hamakin. **20** Sinasabi nila, 'Siguradong
pinuputol ang mga tumayo laban sa atin; tinupok ng apoy ang
kanilang mga pagmamay-ari. **21** Ngayon, sumang-ayon ka sa
Diyos at makipagpayapaan sa kaniya; sa ganoong paraan,
darating sa iyo ang kabutihan. **22** Pakiusap, tanggapin mo ang
tagubilin mula sa kaniyang bibig; ingatan mo ang kaniyang mga
salita sa iyong puso. **23** Kung babalik ka sa Makapangyarihan,
kung itataboy mo ang hindi makatuwiran mula sa iyong mga
tolda, maitatatag ka. **24** Ilatag mo ang iyong mga kayamanan sa
alikabok, ang ginto ng Ofir sa gitna ng mga bato ng batis, **25**
at ang Makapangyarihan ang iyong magiging kayamanan at
mahalagang pilak sa iyo. **26** Dahil sa ganoon masisiyahan ka sa
Makapangyarihan; itataas mo ang iyong mukha sa Diyos. **27**
Mananalangin ka sa kaniya, at diringgin ka niya; tutuparin mo
ang iyong mga pangako sa kaniya. **28** Mag-uutos ka rin ng kahit
ano, at pagtitibayin ito para sa iyo; magliliwanag ang ilaw sa
iyong daan. **29** Binababa ng Diyos ang mga mapagmataas,
nililigtas niya ang mga nakababa ang mga mata. **30** Ililigtas
niya ang taong walang sala; maliligtas ka sa pamamagitan ng
kalinisan ng iyong mga kamay."

23 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, **2** "Kahit ngayon ay
mapait ang aking dinadaing; mas mabigat ang aking paghihirap
kaysa sa aking paghihinagpis. **3** O, sana alam ko kung saan ko
siya matatagpuan! O, sana makalapit ako sa kinaroroonan niya!
4 Ilalatag ko sa kaniyang harapan ang aking kaso at pupunuin
ang aking bibig ng pangangatwiran. **5** Matututunan ko ang mga
salita na isasagot niya at mauunawaan ko ang sasabihin niya
sa akin. **6** Makikipagtalo ba siya laban sa akin sa kadakilaan
ng kaniyang kapangyarihan? Hindi, pakikinggan niya ako. **7**

Doon maaaring makipagtalo sa kaniya ang taong matuwid. Sa
ganitong paraan mapapawalang-sala ako magpakailanman ng
aking hukom. **8** Tingnan ninyo, pumupunta ako pasilangan, pero
wala siya roon, at pumupunta ako pakanluran, pero hindi ko
siya maramdaman. **9** Sa hilaga, kung saan siya gumagawa,
pero hindi ko siya makita, at sa timog, kung saan niya tinatago
ang kaniyang sarili para hindi ko siya makita. **10** Pero alam
niya ang daanan na aking tinatahak; kapag sinubukan na niya
ako, lilitaw ako tulad ng ginto. **11** Nanindigan ang aking mga
paa sa kaniyang mga yapak; pinanatili ko ang pamamaraan
niya at hindi lumihis. **12** Hindi ko tinalikuran ang mga kautusan
ng kaniyang mga labi; iningatan ko sa aking puso ang mga
salita ng kaniyang bibig. **13** Pero kakaiba siya, sino ang kayang
magpatalikod sa kaniya? Kung ano ang ninanais niya, ginagawa
niya. **14** Dahil isinasakatuparan niya ang mga atas niya laban sa
akin; marami ang mga tulad nito. **15** Kaya, natatakot ako sa
kaniyang presensiya; kapag iniisip ko siya, natatakot ako sa
kaniya. **16** Dahil pinahina ng Diyos ang aking puso; sinindak ako
ng Makapangyarihan. **17** Hindi dahil sa pinutol ako ng kadiliman,
ni tinatakpan ng makapal na kadiliman ang aking mukha.

24 Bakit hindi tinakda ng Makapangyarihan ang panahon
ng paghahatol sa masasamang tao? Bakit hindi nakikita ng
mga tapat sa Diyos ang paparating na panahon ng kaniyang
paghuhukom? **2** Mayroong mga masasama na tinatanggal ang
mga hangganan ng tagamarka; mayroong mga masasama na
pilit kinukuha ang mga kawan at nilalagay sa sarili nilang mga
pastulan. **3** Tinataboy nila ang alagang asno ng mga taong
walang ama; kinukuha nila ang kapong baka ng balo bilang
kasiguraduhan. **4** Pinapalayas nila ang mga nangangailangan

sa kanilang dinaraanan; tinatago ng mga mahihirap sa mundo
ang sarili nila mula sa kanila. 5 Tingnan ninyo, pumupunta
ang mga mahihirap na ito sa kanilang trabaho gaya ng mga
ligaw na asno sa ilang, maingat na naghahanap ng pagkain;
marahil pagkakalooban sila ng pagkain ng Araba para sa
kanilang mga anak. 6 Umaani sa gabi ang mga mahihirap
sa palayan ng ibang tao; namumulot sila ng mga ubas mula
sa inani ng mga masasama. 7 Buong gabi silang hubad na
nakahiga nang walang damit; wala silang panakip sa lamig.
8 Basa sila ng mga ambon ng mga bundok; nahihiga sila sa
tabi ng malalaking bato dahil wala silang masisilungan. 9
Mayroong masasama na kinukuha ang mga ulila mula sa dibdib
ng kanilang ina, at masasamang tao na kinukuha ang mga
bata bilang kasiguraduhan mula sa mga mahihirap. 10 Pero
naglilibot ang mga mahihirap nang walang damit; bagaman sila
ay nagugutom, dinadala nila ang bungkos ng mga butil ng iba.
11 Gumagawa ng langis ang mga mahihirap sa loob ng mga
pader ng masasama. Tinatapakan nila ang pampiga ng ubas ng
masasama, pero sila mismo ay nagdudusa ng kauhawan. 12
Dumadaing ang mga tao sa lungsod, umiiyak ang mga sugatan,
pero hindi pinapansin ng Diyos ang kanilang mga panalangin.
13 Ang ilan sa masasama ay naghihimagsik laban sa liwanag;
hindi nila alam ang pamamaraan nito, ni nagpapatuloy sa daan
nito. 14 Bumabangon ang mamamatay-tao kasabay ng liwanag;
pinapatay niya ang mahihirap at nangangailangan; sa gabi ay
tulad siya ng magnanakaw. 15 Gayundin, inaabangan ng mata
ng nakikiapid ang takipsilim, sinasabi niya, 'Walang mata ang
makakakita sa akin'. Tinatago niya ang kaniyang mukha. 16
Sa kadiliman ay nagbubungkal sa loob ng bahay ang mga

masasama; pero kinukulong nila ang kanilang sarili sa araw;
wala silang pakialam sa liwanag. 17 Dahil ang umaga para sa
kanilang lahat ay gaya ng makapal na kadiliman; maginhawa sila
sa mga katakot-takot na mga bagay sa makapal na kadiliman.
18 Pero, mabilis silang lumilipas gaya ng bula sa ibabaw ng
mga tubig; may sumpa ang bahagi ng kanilang lupa; walang
nagtatrabaho sa kanilang ubasan. 19 Tinutupok ng tagtuyot at
init ang tubig ng niyebe; gayundin nilalamon ng sheol ang mga
nagkasala. **(Sheol h7585)** 20 Makakalimutan siya ng sinapupunang
nagdala sa kaniya; matamis siyang kakainin ng mga uod, hindi na
siya maaalala magpakailanman; sa ganitong paraan, mababali
ang kasamaan gaya ng puno. 21 Nilalamon ng masama ang
mga baog na babae na kailanman ay hindi nanganak; wala
siyang ginagawang mabuti sa balo. 22 Pero tinatangay ng
Diyos ang makapangyarihang mga tao sa pamamagitan ng
kaniyang kapangyarihan; bumabangon siya at hindi pinalalakas
ang kanilang buhay. 23 Hinahayaan ng Diyos na isipin nila na
ligtas sila, at masaya sila roon, pero ang mata niya ay nasa
kanilang mga kinikilos. 24 Tinatanghal ang mga taong ito; pero,
sa ilang sandali lamang, maglalaho sila; tunay nga, ibababa sila;
titipunin sila gaya ng ilan; mapuputol sila gaya ng dulo ng butil
ng palay. 25 Kung hindi ito totoo, sino ang makapagpapatunay
na sinungaling ako; sino ang makapagpapawalang-bisa ng aking
mga salita?”

25 Pagkatapos sumagot si Bildad ang Suhita at sinabi, 2 “Nasa
kaniya ang kapangyarihan at takot; nagtatakda siya ng kaayusan
sa kaniyang mga matataas na lugar sa langit. 3 May katapusan
ba sa bilang ng kaniyang mga hukbo? Kanino ba hindi sumisikat
ang kaniyang liwanag? 4 Kung gayon, paano magiging matuwid

ang tao sa Diyos? Paano ba magiging malinis, katanggap-
tanggap sa kaniya, siya na ipinanganak ng isang babae? 5
Masdan mo, kahit na ang buwan ay walang liwanag sa kaniya;
sa kaniyang paningin, ang mga bituin ay hindi dalisay. 6 Gaano
pa kaya ang tao, na isa lamang uod — isang anak ng tao, na
isang uod!"
26 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 Ganoon mo
natulungan ang isang walang kapangyarihan! Ganoon mo
iniligtas ang bisig na walang kalakasan! 3 Ganoon mo pinayuhan
ang isang walang karunungan at ipinahayag sa kaniya ang
tamang kaalaman! 4 Kaninong tulong ang tinutukoy mo?
Kaninong espiritu ang lumabas mula sa iyo? 5 Tumugon si
Bildad, "Ang mga namatay, ang mga kaluluwa, ay nanginginig,
ang mga naninirahan sa ilalim ng karagatan. 6 Hubad ang
Sheol sa harap ng Diyos; mismong ang pagkawasak ay walang
panakip laban sa kaniya. **(Sheol h7585)** 7 Inuunat niya ang hilaga
sa walang laman na kalawakan at ibinibitin ang daigdig sa gitna
ng kawalan. 8 Binibigkis niya ang mga tubig sa kaniyang mga
makapal na ulap, pero hindi sumasabog ang mga ulap sa ilalim
nila. 9 Tinatakpan niya ang mukha ng buwan at inilalatag dito
ang kaniyang mga ulap. 10 Umukit siya ng isang pabilog na
hangganan sa ibabaw ng mga tubig bilang guhit sa pagitan
ng liwanag at kadiliman. 11 Nanginginig ang mga haligi ng
langit at nabibigla sa kaniyang pagsasaway. 12 Pinakalma
niya ang dagat sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan;
sa pamamagitan ng kaniyang pang-unawa, winasak niya si
Rahab. 13 Sa pamamagitan ng kaniyang hininga, pinagliwanag
niya ang kalangitan mula sa mga bagyo; ang mga kalangitan
ay pinagliwanag mula sa mga bagyo; sinaksak ng kaniyang

kamay ang tumatakas na ahas. 14 Tingnan mo, ang mga ito
ay mga palawit lamang ng kaniyang mga pamamaraan; kay
hinang bulong ang naririing natin mula sa kaniya! Sino ang
makakaunawa sa kulog ng kaniyang kapangyarihan?
27 Muling nagsalita si Job at sinabi, 2 Habang nabubuhay
ang Diyos, na siyang nag-alis ng aking katarungan, ang
Makapangyarihan, na may gawa ng kapaitan ko sa aking buhay,
3 na habang nasa akin pa ang aking buhay at ang hininga mula
sa Diyos ay nasa mga butas ng aking ilong, 4 tunay nga hindi
magsasalita ng hindi matuwid ang aking mga labi, ni magsasalita
ng panlilinlang ang aking dila. 5 Hinding-hindi ko matatanggap
na kayo ay tama; hanggang mamatay ako, hindi ko kailanman
itatanggi ang aking dangal. 6 Pinaninindigan ko ang aking
pagkamatuwid at hindi ko ito bibitiwan; hindi ako susumbatan ng
aking mga isipan habang ako ay nabubuhay. 7 Hayaang ang
aking kaaway ay maging tulad ng isang masamang tao; hayaang
ang lumalaban sa akin ay maging tulad ng isang makasalanang
tao. 8 Para saan ang pag-asa ng isang taong walang diyos
kapag kinitil siya ng Diyos, kapag kinuha ng Diyos ang kaniyang
buhay? 9 Maririnig ba ng Diyos ang kaniyang iyak kapag
dumating ang kaguluhan sa kaniya? 10 Kaluluguran ba niya ang
Makapangyarihan at tatawag sa Diyos sa lahat ng oras? 11
Ituturo ko sa inyo ang tungkol sa kamay ng Diyos; hindi ko itatago
ang mga isipan ng Makapangyarihan. 12 Tingnan ninyo, kayong
lahat mismo ang nakakita nito; kung gayon bakit ninyo sinabi
ang lahat ng mga walang katuturan na ito? 13 Ito ang kapalaran
na itatakda ng Diyos para sa isang masamang tao, ang pamana
na tinatanggap ng nang-aapi mula sa Makapangyarihan: 14
Kapag dumami ang kaniyang mga anak, ito ay para sa tabak;

ang kaniyang mga anak ay hindi kailanman magkakaroon ng
sapat na pagkain. 15 Ang mga mananatiling buhay ay ililibing ng
salot, at ang kanilang mga biyuda ay hindi magluluksa para
sa kanila. 16 Kahit na ang masamang tao ay nagtatambak
ng pilak na parang alikabok, at nagtatamabk ng kasuotan na
parang luwad, 17 maaaring magyambak siya ng kasuotan, pero
isusuot ito ng mga matutuwid na tao, at paghahati-hatian ng mga
inosenteng tao ang pilak. 18 Tinatayo niya ang kaniyang bahay
tulad ng isang gagamba, tulad ng isang kubo na ginagawa ng
isang bantay. 19 Mayaman siyang humihiga sa kama, pero
hindi niya laging gagawin ito; imumulat niya ang kaniyang mga
mata, at lahat ng bagay ay wala na. 20 Inaabutan siya ng mga
malalaking takot tulad ng tubig sa baha; tinatangay siya ng
isang bagyo sa gabi. 21 Tinatangay siya ng hanging silangan, at
siya ay nawawala; tinatangay siya nito mula sa kaniyang lugar.
22 Binabayo siya nito nang walang humpay; sinisikap niyang
tumakas mula sa mga kamay nito. 23 Ipinapalakpak nito ang
kaniyang mga kamay sa kaniya sa pangungutya; sinasagitsit
siya nito mula sa kaniyang lugar.

28 Tiyak na mayroong isang mina ng pilak, isang lugar kung
saan dinadalisay nila ang ginto. 2 Hinuhukay ang bakal mula
sa lupa; tinutunaw ang tanso mula sa bato. 3 Nagtatakda ang
tao ng wakas sa kadiliman at hinahanap sa pinakamalayong
hangganan, ang mga bato sa karimlan at makapal na kadiliman.
4 Gumagawa siya ng isang hukay pangminahan malayo sa kung
saan naninirahan ang mga tao, mga lugar na nalimutan ng
kaninumang paa. Naglalambitin siya malayo sa ibang mga tao;
pabalik-balik na umiindayog. 5 Tungkol sa lupa, mula kung saan
nanggagaling ang tinapay, tinutupok ito sa ilalim na parang ng

apoy. 6 Ang mga bato nito ay ang lugar kung saan matatagpuan
ang mga safiro, at ang alabok nito ay naglalaman ng ginto. 7
Walang ibong mahuhuli ang nakakaalam ng landas patungo
rito, ni nakita ito ng mata ng palkon. 8 Hindi pa nalalakaran
ang ganitong landas ng mga mapagmalaking hayop, ni dumaan
na doon ang mabangis na leon. 9 Ipinapatong ng isang tao
ang kaniyang kamay sa matigas na bato; itinataob niya ang
mga bundok sa kanilang mga ugat. 10 Bumubutas siya ng
mga lagusan sa mga bato; nakikita ng kaniyang mata ang
bawat mahahalagang bagay doon. 11 Ginagapos niya ang
mga batis para hindi sila umaagos; anumang nakatago roon
kaniyang dinadala sa liwanag. 12 Saan kaya matatagpuan
ang karunungan? Saan kaya ang lugar ng pang-unawa? 13
Hindi alam ng tao ang halaga nito; ni hindi ito natatagpuan sa
lupain ng mga buhay. 14 Sinasabi ng malalim na mga tubig
sa ilalim ng lupa, “Wala ito sa akin'; Sinasabi ng karagatan,
“Wala ito sa akin.' 15 Hindi ito matatamo kapalit ng ginto;
ni hindi matitimbang ang pilak bilang presyo nito. 16 Hindi
ito matutumbasan ng ginto ng Ofir, ng mahalagang oniks o
safiro. 17 Ang halaga nito ay hindi matutumbasan ng ginto at
kristal; ni hindi ito maipagpapalit sa mga alahas ng mainam
na ginto. 18 Hindi karapat-dapat banggitin ang koral o haspe;
tunay nga, ang presyo ng karunungan ay higit kaysa sa mga
rubi. 19 Hindi ito matutumbasan ng topaz ng Etiopia; ni hindi ito
mapapahalagahan sa purong ginto. 20 Kung gayon, saan nga
nagmumula ang karunungan? Saan ang lugar ng pang-unawa?
21 Natatago ang karunungan mula sa mga mata ng lahat ng
mga buhay na bagay at pinanatiling nakatago mula sa mga ibon
ng mga kalangitan. 22 Sinasabi ng Pagkawasak at Kamatayan,

'Isa lamang sabi-sabi tungkol dito ang narinig ng aming mga
tainga.' 23 Nauunawaan ng Diyos ang landas patungo rito; Alam
niya ang lugar nito. 24 Dahil tumitingin siya hanggang sa mga
pinakadulo ng daigdig at nakikita lahat ng nasa ilalim ng mga
kalangitan. 25 Sa nakaraan, ginawa niya ang pwersa ng hangin
at binaha-bahagi ang mga tubig ayon sa sukat. 26 Gumawa siya
ng isang kautusan para sa ulan at isang landas para sa kidlat ng
kulog. 27 Pagkatapos nakita niya ang karunungan at ipinahayag
ito; tunay nga, itinatag niya ito at sinuri niya ito. 28 Sa mga tao
sinabi niya, 'Tingnan ninyo, ang takot sa Panginoon — iyan ang
karunungan; ang lumayo sa kasamaan ay pang-unawa."

29 Muling nagsalita si Job at sinabi, 2 "O, na ako ay parang
noong mga nakalipas na mga buwan nang pinapangalagaan ako
ng Diyos, 3 nang lumiwanag ang kaniyang ilawan sa aking ulo,
at nang lumakad ako sa kadilimang ginagabayan ng kaniyang
liwanag. 4 O, kung katulad lang sana ako noong nasa kahinugan
pa ng aking mga araw nang ang pagkakaibigan ng Diyos ay nasa
aking tolda, 5 nang kapiling ko pa ang Makapangyarihan, at ang
aking mga anak ay nakapaligid sa akin, 6 nang ang aking landas
ay umaapaw sa gatas, at ibinubuhos sa akin ng bato ang mga
batis ng langis! 7 Nang lumabas ako patungo sa tarangkahan
ng lungsod, nang naupo ako sa aking lugar sa plasa, 8 natanaw
ako ng mga kabataang lalaki at pinanatili ang kanilang distansya
mula sa akin bilang tanda ng paggalang, at ang mga matatanda
ay tumindig at tumayo para sa akin. 9 Dati ay itinitigil ng mga
prinsipe ang kanilang usapan kapag dumadating ako; tinatakpan
nila ng kanilang kamay ang kanilang mga bibig. 10 Tumahimik
ang mga boses ng mga maharlilka, at kumapit ang kanilang
dila sa bubong ng kanilang mga bibig. 11 Dahil matapos akong

marinig ng kanilang mga tainga, pagpapalain nila ako; matapos
akong makita ng kanilang mga mata, nagpapatotoo sila at
sumasang-ayon sa akin **12** dahil dati ay sinasagip ko ang taong
mahirap na sumisigaw, pati na ang lahat ng mga walang ama,
na walang sinumang tutulong sa kaniya. **13** Ang pagpapala ng
taong malapit nang masawi ay dumarating sa akin; dinulot kong
kumanta ang puso ng biyuda dahil sa kagalakan. **14** Sinuot ko
ang katuwiran, at dinamitan ako nito; ang katarungan ko ay tulad
ng isang kasuotan at isang turban. **15** Naging mga mata ako ng
mga bulag; naging mga paa ako ng mga pilay. **16** Naging isang
ama ako ng mga nangangailangan; sinusuri ko ang kaso kahit
na ng isang hindi ko kilala. **17** Binasag ko ang mga panga ng
masama; hinalbot ko ang biktima mula sa pagitan ng kaniyang
mga ngipin. **18** Pagkatapos sinabi ko, "Mamamatay ako sa aking
pugad; pararamihin ko ang aking mga araw tulad ng mga butil
ng buhangin. **19** Umaabot ang aking mga ugat sa mga tubig, at
nasa mga sanga ko ang hamog buong gabi. **20** Ang parangal sa
akin ay laging sariwa, at ang pana ng aking kalakasan ay laging
bago sa aking kamay; **21** Sa akin nakinig ang mga tao; hinintay
nila ako; nanatili silang tahimik para marinig ang aking payo. **22**
Matapos kong sabihin ang aking mga salita, hindi na sila muling
nagsalita; ang aking pananalita ay pumatak sa kanila tulad ng
tubig. **23** Lagi nila akong hinihintay na parang paghintay nila sa
ulan; ibinuka nila nang malaki ang kanilang bibig para inumin
ang aking mga salita, gaya ng ginagawa nila para sa ulan sa
panahon ng tag-araw. **24** Ngumiti ako sa kanila nang hindi nila
ito inasahan; hindi nila tinanggihan ang liwanag ng aking mukha.
25 Pinili ko ang kanilang landas at umupo bilang kanilang hepe;

namuhay akong tulad ng isang hari sa kaniyang hukbo, tulad ng
isang umaaliw sa mga taong nagdadalamhati sa isang libing.
30 Ngayon ang mga mas nakababata sa akin ay walang
maidulot kundi pangungnutya sa akin - ang mga kabataang
lalaking ito na ang mga ama ay gusto kong tanggihang
magtrabaho katabi ng mga aso sa aking kawan. 2 Tunay nga,
ang lakas ng mga kamay ng kanilang mga ama - paano nito ako
matutulungan - mga lalaki na kung saan ang lakas ng kanilang
kaganapan sa gulang ay naglaho na? 3 Sila ay mga payat
dahil sa kahirapan at kagutuman, ngumangatngat sila sa tuyong
lupa sa kadiliman ng ilang at kapanglawan. 4 Namitas sila ng
halaman ng soltwot at mga dahon ng palumpong; ang mga
ugat ng puno ng tambo ang kanilang pagkain. 5 Pinalayas sila
mula sa mga tao na sumigaw sa kanila na parang isang tao na
sinisigawan ang isang magnanakaw. 6 Kaya kinailangan nilang
manirahan sa ilog lambak, sa mga lungga ng lupa at ng mga
bato. 7 Sa mga palumpong, umungal sila tulad ng mga asno; sa
ilalim ng mga palumpong nagtitipon-tipon sila. 8 Sila ay mga
inapo ng mga hangal; tunay nga, na walang kwentang mga tao;
pinalayas sila sa lupain sa pamamagitan ng mga pamalo. 9 Pero
ngayon, para sa kanilang mga anak, naging paksa ako ng isang
kanta ng pangungutya; tunay nga, naging isang katatawanan
ako sa kanila. 10 Kinasusuklaman nila ako at hindi lumalapit sa
akin; hindi sila nag-aatubiling dumura sa aking mukha. 11 Dahil
tinanggal ng Diyos ang lubid ng aking pana at pinahirapan ako,
kaya sa harapan ko ay nawawala ang lahat ng pagpipigil sa sarili
ng mga taong ito. 12 Sa aking kanang kamay naghimagsik ang
magulong pulutong ng mga tao; itinaboy nila ako at itinambak
laban sa akin ang kanilang punso ng paglusob. 13 Sinisira nila

ang aking landas; Itinutulak nila ang kapahamakan para sa akin,
mga lalaki na walang sinumang makapipigil. 14 Sinasalakay nila
ako tulad ng isang hukbo sa pamamagitan ng isang malaking
butas sa pader ng lungsod; sa gitna ng pagkawasak gumulong
sila sa akin. 15 Nilukuban ako ng malaking takot; itinaboy ang
aking karangalan na parang ng hangin; naglaho ang aking
kasaganaan na parang isang ulap. 16 Ngayon ang buhay ko ay
ibinubuhos mula sa akin. Hinawakan ako ng maraming araw ng
pagdurusa. 17 Sa gabi sinasaksak ang aking mga buto sa loob
ng aking katawan; ang mga sakit na nagpapahirap sa akin ay
walang kapahingahan. 18 Hinablot ng malakas na pwersa ng
Diyos ang aking kasuotan; binalutan ako nito tulad ng kwelyo ng
aking tunika. 19 Inihagis niya ako sa putik; Naging tulad ako ng
alabok at mga abo. 20 Umiiyak ako sa iyo, Diyos, pero hindi mo
ako sinasagot; tumatayo ako pero tinitingnan mo lang ako. 21
Nagbago ka na at naging malupit sa akin; sa kapangyarihan ng
iyong kamay ay pinapahirapan mo ako. 22 Itinaas mo ako sa
hangin at dinulot na tangayin ako nito; tinutunaw mo ako sa
bagyo. 23 Dahil alam kong dadalhin mo ako sa kamatayan, sa
bahay na nakatadhana para sa lahat ng mga buhay na bagay. 24
Pero, wala bang umaabot ng kaniyang kamay para humingi ng
tulong kapag siya ay bumabagsak? Wala bang nasa kaguluhan
na nagmakaawa para sa tulong? 25 Hindi ba ako umiyak para sa
kaniya na nasa kaguluhan? Hindi ba ako nagdalamhati para sa
taong nangangailangan? 26 Nang naghanap ako ng kabutihan,
ang dumating ay kasamaan; nang ako ay naghintay para sa
liwanag, sa halip ay dumating ang kadiliman. 27 Naguguluhan
ang aking puso at hindi nagpapahinga; mga araw ng dalamhati
ang dumating sa akin. 28 Patuloy na nangingitim ang aking balat

hindi dahil sa araw; tumatayo ako sa kapulungan at humihingi
ng tulong. 29 Ako ay kapatid ng asong gubat, isang kasama ng
mga ostrich. 30 Maitim ang aking balat at natutuklap; nasunog
sa init ang aking mga buto. 31 Kaya ang aking alpa ay nakatono
para sa mga kanta ng pagluluksa, ang aking plauta para sa
pagkanta ng mga nananaghoy.
31 Gumawa ako ng tipan sa aking mga mata; paano kaya ako
makakatingin nang may pagnanasa sa isang birhen? 2 Dahil
ano ang gantimpala mula sa Diyos sa itaas, ang mana mula sa
Makapangyarihan na nasa itaas? 3 Dati ay iniisip ko na ang
kalamidad ay para sa mga makasalanan, na ang kapahamakan
ay para sa mga gumagawa ng kasamaan. 4 Hindi ba nakikita
ng Diyos ang aking mga pamamaraan at binibilang ang lahat
ng aking mga hakbang? 5 Kung ako ay lumakad nang may
kasinungalingan, kung ang paa ko ay nagmadali patungo sa
panlilinlang, 6 (hayaang ako ay timbangin sa isang parehas na
timbangan para malaman ng Diyos ang aking integridad). 7 kung
nalihis mula sa tamang daan ang aking hakbang, kung sumunod
ang aking puso sa aking mga mata, kung may anumang bahid
ng karumihan ang dumikit sa aking mga kamay, 8 kung gayon
hayaang maghasik ako at hayaang ang iba ang kumain; tunay
nga, hayaang bunutin ang ani mula sa aking bukid. 9 Kung
naakit ang aking puso sa ibang babae, kung ako ay naghintay
sa pinto ng aking kapwa para sa kaniyang asawang babae, 10
kung gayon hayaang gumiling ng butil ang aking asawa para
sa ibang lalaki, at hayaang sumiping ang ibang mga lalaki sa
kaniya. 11 Dahil iyon ay magiging kakila-kilabot na krimen; tunay
nga, iyon ay magiging isang krimen na parurusahan ng mga
hukom. 12 Dahil iyon ay isang apoy na sumusunog sa lahat ng

bagay para sa sheol at susunugin niyon ang lahat ng aking mga
ani. 13 Kung hindi ko pinansin ang pagsamo para sa katarungan
mula sa aking lalaki o babaeng lingkod nang sila ay nakipagtalo
sa akin, 14 ano kung ganoon ang gagawin ko kapag tumayo ang
Diyos para akusahan ako? Kapag dumating siya para husgahan
ako, paano ko siya sasagutin? 15 Hindi ba't ginawa rin sila ng
siyang gumawa sa akin sa sinapupunan? Hindi ba't pareho
ang nag-iisa na bumuo sa ating lahat sa sinapupunan? 16
Kung ipinagkait ko ang mga ninanais ng mga mahihirap, o kung
idinulot ko na lumabo ang mga mata ng mga biyuda dahil sa
pag-iyak, 17 o kung kinain kong mag-isa ang aking pagkain at
hindi pinayagang kumain din nito ang mga walang ama - 18
(sa halip, mula sa aking pagkabata ang ulila ay lumaki kasama
ko parang sa isang ama, at ginabayan ko ang kaniyang ina,
isang biyuda, mula sa sinapupunan ng sarili kong ina) — 19
kung nakita ko ang sinuman na namatay dahil sa kakulangan ng
pananamit, o kung nakita ko ang isang nangangailangang tao na
walang pananamit; 20 o kung hindi ako binasbasan ng kaniyang
puso dahil hindi siya nainitan ng balahibo ng aking tupa, 21 kung
iniamba ko ang aking kamay laban sa mga taong walang ama
dahil nakita ko ang pagsuporta para sa akin sa tarangkahan ng
lungsod — 22 kung ganoon hayaang malaglag ang aking balikat
mula sa paypay, at hayaang ang bisig ko ay mabali mula sa
hugpungan. 23 Dahil ang sakuna mula sa Diyos ay magiging
malaking takot sa akin; dahil sa kaniyang kamahalan, hindi ko
kayang gawin ang mga bagay na ito. 24 Kung ginawa kong
aking pag-asa ang ginto, at kung sinabi ko sa mainam na ginto,
'Sa iyo ako may tiwala;' 25 Kung ako ay nagalak dahil labis ang
aking kayamanan, dahil kinuha ng aking kamay ang maraming

pag-aari; 26 kung nakita ko ang araw nang ito ay lumiwanag, o
ang buwan na naglalakad sa kaniyang kaliwanagan, 27 at kung
lihim na naakit ang aking puso, kaya hinalikan ng aking bibig
ang aking kamay sa pagsamba sa kanila - 28 ito rin ay magiging
isang krimen na paparusahan ng mga hukom, sapagkat ikakaila
ko sana ang Diyos na nasa itaas. 29 Kung nagalak ako sa
pagkasira ng sinumang namumuhi sa akin at binati ang aking
sarili nang inabutan siya ng sakuna — 30 (tunay nga, hindi
ko pinayagan ang aking bibig na magkasala sa pamamagitan
ng paghingi ng kaniyang buhay gamit ang isang sumpa) 31
kung hindi kailanman sinabi ng mga tao sa aking tolda, "Sino
ang makakahanap ng isang hindi nabusog sa pagkain ni Job?"
32 (hindi kailanman kinailangan ng dayuhan na manatili sa
lansangan; sa halip, lagi kong binubuksan ang aking mga pinto
sa manlalakbay) 33 kung, tulad ng sangkatauhan, itinago ko ang
aking mga kasalanan sa pamamagitan ng pagtatago ng aking
kasalanan sa loob ng aking tunika 34 - dahil kinatakutan ko ang
napakaraming tao, dahil lubha akong natakot sa paghamak ng
mga pamilya, kung kaya't nanahimik ako at hindi lumabas ng
aking bahay. 35 O, kung mayroon lang sanang makikinig sa
akin! Tingnan ninyo, narito ang aking lagda; hayaang sagutin
ako ng Makapangyarihan! Kung nasa akin lang sana ang sakdal
na isinulat ng aking kalaban! 36 Tiyak na lantarang dadalhin ko
ito sa aking balikat; isusuot ko ito nang tulad ng isang korona. 37
Magpapahayag ako sa kaniya ng isang pagsusulit ng aking mga
hakbang; gaya ng isang prinsipeng malakas ang loob, lalapitan
ko siya. 38 Kung sakaling sumigaw laban sa akin ang aking
lupain, at ang mga daan ng araro nito ay sama-samang umiyak,
39 kung kinain ko ang ani nito nang hindi ito binabayaran o

naging dahilan na mamatay ang mga may-ari nito, 40 kung
ganoon hayaang tumubo ang mga tinik sa halip na trigo at damo
sa halip na barley.” Tapos na ang mga salita ni Job.
32 Kaya tumigil sa pagsagot kay Job ang tatlong mga lalaking
ito dahil siya ay matuwid sa sarili niyang paningin. 2 Pagkatapos
sumiklab ang galit ni Elihu anak ni Baraquel, apo ni Bus ng
pamilya ni Ram; sumiklab ito laban kay Job dahil binigyang
katwiran niya ang kaniyang sarili sa halip na ang Diyos. 3
Sumiklab din ang galit ni Elihu laban sa tatlo niyang mga kaibigan
dahil wala silang nahanap na sagot kay Job, gayunman hinatulan
nila si Job 4 Ngayon naghintay si Elihu na makapagsalita kay Job
dahil mas matanda sa kaniya ang tatlong ibang lalaki. 5 Pero,
nang nakita ni Elihu na walang sagot sa bibig ng tatlong mga
lalaking ito, sumiklab ang kaniyang galit. 6 Pagkatapos nagsalita
si Elihu na anak ni Baraquel, apo ni Bus at sinabi, “Bata pa ako,
at kayo ay napakatanda na. Iyon ang kung bakit nagpigil ako at
hindi nangahas na sabihin sa inyo ang aking palagay. 7 Sinabi
ko, “Ang haba ng mga araw ay dapat magsalita; ang maraming
mga taon ay dapat magturo ng karunungan. 8 Pero may espiritu
sa isang tao; binibigyan siya ng pang-unawa ng hininga ng
Makapangyarihan. 9 Hindi lamang ang mga dakilang tao ang
marunong, ni ang mga matatanda lamang ang nakakaunawa ng
katarungan. 10 Dahil dito sinasabi ko sa inyo, “Dinggin ninyo ako;
Sasabihin ko rin sa inyo ang aking kaalaman.' 11 Tingnan ninyo,
naghintay ako para sa inyong mga salita; nakinig ako sa inyong
mga pangangatuwiran habang iniisip ninyo tungkol sa ano ang
sasabihin. 12 Tunay nga, nakinig akong mabuti sa inyo, pero,
tingnan ninyo, wala isa man sa inyo ang makakumbinsi kay Job
o makatugon sa kaniyang mga salita. 13 Ingatan ninyong huwag

sabihing, “Natagpuan namin ang karunungan! Kailangang daigin
ng Diyos si Job; hindi ito magagawa ng tao lamang. 14 Dahil
hindi itinuon ni Job ang kaniyang mga salita laban sa akin, kaya
hindi ko siya sasagutin gamit ang inyong mga salita. 15 Hindi
makaimik ang tatlong mga lalaking ito; hindi na nila masagot si
Job; ni isang salita ay wala na silang masabi. 16 Dapat ba akong
maghintay dahil hindi sila nagsasalita, dahil nakatayo sila doon
nang tahimik at hindi na sumasagot? 17 Hindi, sasagot din ako
sa aking panig; sasabihin ko rin sa kanila ang aking nalalaman.
18 Puno ako ng mga salita; itinutulak ako ng espiritung nasa akin.
19 Tingnan ninyo, ang aking dibdib ay tulad ng nangangasim
na alak na walang singawan; tulad ng bagong mga sisidlan ng
alak, handa nang pumutok. 20 Magsasalita ako para ako ay
maginhawahan; ibubuka ko ang aking mga labi at sasagot. 21
Hindi ako magpapakita ng pagtatangi; hindi rin ako magbibigay
kaninuman ng titulo ng panggalang. 22 Dahil hindi ko alam kung
paano magbigay ng ganoong titulo; kung ginawa ko iyon, maaga
akong kukunin ng aking Tagalikha.

33 Kaya ngayon Job, nagmamakaawa ako sa iyo, pakinggan
ang aking sasabihin; makinig ka sa lahat ng aking mga salita. 2
Tingnan mo ngayon, binuksan ko ang aking bibig; nagsalita
na ang aking dila sa aking bibig. 3 Mga salita ko'y magsasabi
ng pagkamatapat ng aking puso; kung ano ang alam ng aking
mga labi, matapat silang magsasabi sa iyo. 4 Ang Espiritu ng
Diyos ang gumawa sa akin; ang hininga ng Makapangyarihan
ang nagbigay buhay sa akin. 5 Kung kaya mo, sagutin mo ako;
ihanda mo ang iyong sasabihin sa harap ko at tumayo ka. 6
Tingnan mo, matuwid din ako tulad mo sa paningin ng Diyos;
hinulma din ako mula sa luwad. 7 Tingnan mo, hindi ka matatakot

sa akin; maging ang aking presensya ay hindi rin magiging
mabigat sa iyo. **8** Sa aking pandinig tiyak kang nagsalita; narinig
ko ang tunog ng iyong mga salita na nagsasabi, **9** “Malinis
ako at walang pagkakasala; ako ay inosente, at ako ay walang
kasalanan. **10** Tingnan mo, naghanap ng pagkakataon ang Diyos
na lusubin ako; tinuring niya akong kaaway. **11** Ginapos niya ang
aking mga paa sa mga kahoy na posas; tinitingnan niya lahat ng
aking daraanan. **12** Tingnan mo, sasagutin kita; nagkakamali
ka sa pagsasabi nito, dahil ang Diyos ay mas higit kaysa sa
tao. **13** Bakit ka nakikibaka sa kaniya? Hindi niya kailangan
ipaliwanag ang lahat ng kaniyang mga ginagawa. **14** Minsan
nang nagsalita ang Diyos - oo, dalawang beses, bagama't hindi
ito napapansin ng tao. **15** Sa panaginip, sa pangitain sa gabi,
kapag mahimbing na natulog ang mga tao ay dumating, sa
pagkakatulog sa higaan - **16** pagkatapos binubuksan ng Diyos
ang mga tainga ng tao, at tatakutin sila ng mga banta, **17** para
hilahin sila mula sa kaniyang makasalanang mga layunin, at
ilayo ang kayabangan sa kaniya. **18** Nilalayo ng Diyos ang
buhay ng tao mula sa hukay, ang buhay niya mula sa pagtawid
sa kamatayan. **19** Pinarurusahan din ang tao ng may kirot sa
kaniyang higaan, na may patuloy na paghihirap sa kaniyang mga
buto, **20** para mapoot ang kaniyang buhay sa pagkain, at mapoot
ang kaniyang kaluluwa sa masasarap na pagkain. **21** Inubos
ang kaniyang laman para hindi na ito makita; ang kaniyang mga
buto na minsan ay hindi na nakikita, ngayon ay nakalitaw na. **22**
Sa katunayan, nalalapit na sa hukay ang kaniyang kaluluwa,
ang kaniyang buhay sa mga humihiling na wasakin ito. **23** Pero
kung mayroong lamang na anghel na maaaring mamagitan
para sa kaniya, isang tagapamagitan mula sa libi-libong mga

anghel, para ipakita kung ano ang tamang gawin, 24 at kung ang
anghel ay mabait sa kaniya at sasabihin sa Diyos na, “Iligtas mo
ang taong ito mula sa pagbaba sa hukay; nakahanap ako ng
pangtubos para sa kaniya, 25 pagkatapos ang kaniyang laman
ay magiging mas sariwa kaysa sa isang bata; babalik siya sa
mga araw ng kalakasan ng kaniyang kabataan. 26 Mananalangin
siya, at magiging mabait ang Diyos sa kaniya, para makita niya
ang mukha ng Diyos nang may kasiyahan at bibigyan siya ng
tagumpay. 27 Pagkatapos aawit ang taong iyon sa harap ng
mga tao at sasabihin, “Nagkasala ako at binaluktot kung alin
ang tama, pero hindi pinarusahan ang aking kasalanan. 28
Iniligtas ng Diyos ang aking kaluluwa mula sa pagpunta sa
hukay; patuloy na makikita ng aking buhay ang liwanag.' 29
Tingnan mo, ginawang lahat ito ng Diyos sa isang tao, dalawang
beses, oo, kahit tatlong beses pa, 30 para makuha ang kaniyang
kaluluwa mula sa hukay, kaya maliliwanagan siya nang liwanag
ng buhay. 31 Bigyang-pansin mo ito Job, at makinig ka sa akin;
tumahimik ka at magsasalita ako. 32 Kung may sasabihin ka,
sagutin mo ako; magsalita ka, dahil hiling ko na mapatunayan na
ikaw ay nasa tama. 33 Kung hindi, makinig ka sa akin; manatili
kang tahimik, at tuturuan kita ng karunungan.”

34 Higit pa rito, nagpatuloy sa pagsasalita si Elihu; 2 “Makinig
ka sa aking mga sasabihin, kayong matatalino; pakinggan ninyo
ako, kayong may kaalaman. 3 Sinusubok ng tainga ang mga
salita, gaya ng dila na tumitikim ng pagkain. 4 Piliin natin para sa
ating sarili kung ano ang matuwid: alamin natin sa ating mga sarili
kung ano ang tama. 5 Dahil sinabi ni Job, “Ako ay matuwid, pero
kinuha ng Diyos ang aking mga karapatan. 6 Sa kabila ng aking
mga karapatan, itinuring akong isang sinungaling. Walang lunas

ang aking sugat, kahit wala naman akong kasalanan.' 7 Sino
ang katulad ni Job, na umiinom ng pangungutya gaya ng tubig,
8 na sumasama sa mga gumagawa ng masama, at lumalakad
kasama ang masasamang tao? 9 Dahil kaniyang sinabi, "walang
pakinabang sa isang tao ang magalak sa paggawa ng nais ng
Diyos." 10 Kaya makinig kayo sa akin, kayong mga matatalino:
malayong gawin ng Diyos na gumawa ng kasamaan; malayong
gawin ng Makapangyarihan na magkasala. 11 Dahil kaniyang
binabayaran ang gawa ng isang tao; pinapatanggap niya sila ng
gantimpala sa kanilang sariling mga pamamaraan. 12 Tunay
nga na hindi gumagawa ng kasamaan ang Diyos, ni hindi
binabaluktot ng Makapangyarihan ang katarungan. 13 Sino ang
nagtalaga sa kaniya na pamahalaan ang buong mundo? Sino
ang naglagay ng buong daigdig sa kaniyang pamamahala? 14
Kung itatakda lamang ng Diyos ang kaniyang layunin para sa
kaniyang sarili, at kung iipunin niya pabalik para sa kaniyang
sarili ang kaniyang espiritu at kaniyang hininga, 15 sama-
samang mawawala ang lahat ng laman; babalik muli sa alabok
ang sangkatauhan. 16 Kung mayroon kayong pang-unawa,
pakinggan ninyo ito; makinig kayo sa tunog ng aking mga
sasabihin. 17 Kaya bang mamahala ng taong namumuhi sa
katarungan? Hahatulan mo ba ang Diyos na siyang matuwid
at makapangyarihan? 18 Ang Diyos, na nagsasabi sa isang
hari, "Ikaw a hamak", o sinasabi sa mga maharlika, 'Ikaw ay
masama"? 19 Hindi nagpapakita ang Diyos ng pagtatangi sa mga
pinuno at hindi niya kinikilala ang mayayaman kaysa sa mahirap,
dahil silang lahat ay ginawa ng kaniyang kamay. 20 Sa isang
sandali sila ay namatay; sa hating-gabi mayayanig ang mga
tao at mamamatay; ang mga taong malalakas ay kukunin, pero

hindi sa pamamagitan ng mga kamay ng tao. **21** Dahil ang mga
mata ni Yahweh ay nakatuon sa pamumuhay ng tao; nakikita
niya ang lahat ng hakbang niya. **22** Walang kadiliman, walang
makapal na karimlan ang makakapagtago sa kanilang sarili sa
mga gumagawa ng kasalanan. **23** Dahil hindi na kailangan ng
Diyos na suriin pa nang maigi ang isang tao; hindi na kailangang
pumunta ng sinuman sa harapan niya para sa paghuhukom.
24 Winawasak niya nang pira-piraso ang mga malalakas na
tao dahil ang kanilang mga pamumuhay ay hindi na kailangan
pang suriin; naglalagay siya ng iba sa kanilang mga lugar. **25**
Sa paraang ito, mayroong siyang kaalaman sa kanilang mga
ginagawa; binabagsak niya ang mga taong ito sa gabi; sila ay
winasak. **26** Sa harapan ng lahat ng tao, pinatay niya sila dahil
sa kanilang masasamang gawa gaya ng mga kriminal **27** dahil
lumayo sila mula sa pagsunod sa kaniya at tumangging kilalanin
ang kaniyang mga pamamaraan. **28** Sa paraang ito, ginawa
nilang ilapit ang iyak ng mahihirap sa kaniya; pinakinggan niya
ang iyak ng mga taong nahihirapan. **29** Kapag siya ay nanatiling
tahimik, sino ang maaring magparatang sa kaniya? Kung itatago
niya ang kaniyang mukha, sino ang maaring makakakilala sa
kaniya? Namamahala siya sa lahat ng bansa at bawat tao, **30**
kaya hindi mamahala ang hindi maka-diyos, kaya walang ni isa
ang mabibitag. **31** Ipagpalagay natin na may taong nagsabi sa
Diyos, "Tiyak akong may sala, pero hindi na ako magkakasala;
32 ituro mo kung ano ang hindi ko nakikita; gumawa ako ng
kasalanan, pero hindi ko na ito gagawin." **33** Sa tingin mo
parurusahan ng Diyos ang kasalanan ng taong iyon, dahil sa
hindi mo gusto ang ginawa ng Diyos? Dapat kang mamili, hindi
ako. Kaya sabihin mo ang iyong nalalaman. **34** Sasabihin sa

akin ng matatalinong tao - tunay nga, na sasabihin sa akin ng
bawat matatalinong tao na nakaririnig sa akin, **35** “Nagsasalita
si Job nang walang kaalaman; walang karunungan ang mga
sinasabi niya.' **36** Dapat mailagay si Job sa paglilitis sa maliliit
na detalye ng kaniyang kaso dahil nagsasalita siya gaya ng
masasamang tao. **37** Dahil nagdadagdag siya ng pagrerebelde
sa kaniyang kasalanan; pinapalakpak niya ang kaniyang mga
kamay para inisin kami sa aming kalagitnaan; nagsasabi siya ng
mga salita laban sa Diyos.”

35 Higit pa rito nagpatuloy si Elihu, sinasabing, “ **2** Sa tingin
mo wala kang sala? Iniisip mo ba na, “Mas matuwid ako kaysa
sa Diyos?” **3** Dahil sabi mo, “Ano pang silbi sakin na matuwid
ako? Anong kabutihan ang maidudulot nito para sa akin, kung
mas mabuti pa kung nagkasala ako?” **4** Sasagutin kita, ikaw at
ang iyong mga kaibigan. **5** Tumingala ka sa himpapawid, at
tingnan mo ito; tingnan mo ang himpapawid, na mas mataas
kaysa sa iyo. **6** Kung nagkasala ka, anong pinsala ang nagawa
mo sa Diyos? Kung maipon ang iyong mga kasalanan, ano ang
ginagawa mo sa kaniya? **7** Kung ikaw ay matuwid, ano ang
maibibigay mo sa kaniya? Ano ang matatanggap niya mula sa
iyong kamay? **8** Maaaring makasakit ang iyong kasamaan sa
tao, na katulad mo at maaring pakinabangan ng ibang mga
anak ng tao ang iyong katuwiran. **9** Dahil sa maraming pang-
aapi, umiiyak ang mga tao; tumawag sila ng tulong mula sa
kamay ng mga malalakas na tao. **10** Pero, walang nagsabi,
“Nasaan ang aking Diyos na aking manlilikha, na nagbibigay
ng mga awitin sa gabi, **11** na nagtuturo sa amin na mas higit
sa pagtuturo niya sa mga hayop sa lupa, at ginagawa kaming
mas matalino kaysa sa mga ibon sa himpapawid?' **12** Doon

umiyak sila, pero hindi nagbigay ang Diyos ng kasagutan dahil
sa pagmamataas ng mga masasamang tao. 13 Tiyak na hindi
pakikinggan ng Diyos ang iyak ng isang hangal; hindi papansinin
ito ng Makapangyarihan. 14 Paano pa kaya siya sasagot sa iyo
kung sinasabi mo na hindi mo siya nakikita, na nasa harapan
niya ang iyong kaso, at naghihintay ka sa kaniya! 15 Paano pa
kaya siya sasagot sa iyo kung sinasabi mo na kailanman hindi
niya pinarurusahan ang sinuman dahil sa galit, at wala siyang
pakialam sa kayabangan ng mga tao. 16 Kaya binubuksan lang
ni Job ang kaniyang bibig para lamang magsalita ng kahangalan;
marami siyang sinasabi na walang kaalaman."

36 Nagpatuloy si Elihu at sinabi, 2 "Hayaan mong magsalita
ako nang kaunti pa, at ipakikita ko sa iyo ang ilang mga bagay
dahil may konti pa akong sasabihin para ipagtanggol ang
Diyos. 3 Marami akong nakuhang karunungan mula sa malayo;
kinilala ko ang katuwiran ng aking Manlilikha. 4 Sigurado, hindi
kasinungalingan ang aking mga sasabihin; kasama mo ang isang
taong matalino. 5 Tingnan mo, ang Diyos ay makapangyarihan,
at hindi namumuhi kaninuman; siya ay makapangyarihan sa
lawak ng kaunawaan. 6 Hindi niya pananatilihin ang buhay ng
masasamang tao sa halip gagawin niya ang nararapat para
sa mga nagdurusa. 7 Hindi niya inaalis ang kaniyang mga
mata sa mga matutuwid na tao sa halip inihahanda sila sa mga
trono gaya ng mga hari, at naitaas sila. 8 Gayunman kapag
nakagapos sila sa kadena, at kung nahuli sila ng mga lubid
ng paghihirap, 9 saka niya ipakikita sa kanila ang kanilang
ginawa - ang kanilang mga kasalanan at kung paano sila kumilos
nang may pagmamataas. 10 Binubuksan din niya ang kanilang
mga tainga para sa kaniyang tagubilin, at inutusan niya sila

na tumalikod mula sa kasalanan. **11** Kung makikinig sila sa
kaniya at sasamba sa kaniya, ilalaan nila ang kanilang mga
araw sa kasaganahan, ang kanilang mga taon sa kaligayahan.
12 Gayon pa man, kung hindi sila makikinig, mamamatay sila sa
pamamagitan ng espada; mamamatay sila dahil wala silang
alam. **13** Ang mga hindi maka-diyos ay nagkikimkim ng galit sa
kanilang puso; hindi sila humihingi ng tulong kahit na tinatali
na sila ng Diyos. **14** Mamamatay sila sa kanilang kabataan;
magtatapos ang kanilang buhay kasama ang kababaihang
sumasamba sa diyus-diyosan. **15** Inililigtas ng Diyos ang mga
taong naghihirap sa pamamagitan ng kahirapan; binubuksan
niya ang kanilang mga tainga sa pamamagitan ng pang-aapi
sa kanila. **16** Tunay nga na gusto niyang tanggalin ka mula
sa pagkabalisa tungo sa malawak na lugar kung saan walang
paghihirap at kung saan nakahanda ang iyong hapag na puno
ng pagkain na maraming taba. **17** Pero puno ka ng paghatol sa
mamasamang tao; hatol at katarungan ang ginawad sa iyo. **18**
Huwag mong hayaan na maakit ka ng kayamanan sa pandaraya;
huwag mong hayaan na malihis ka mula sa katarungan dahil sa
malaking suhol. **19** May pakinabang ba ang kayaman sa iyo,
para hindi ka na mabalisa, o kaya ba ng buong lakas mo na
tulungan ka? **20** Huwag mong naisin ang gabi, para gumawa
ng kasalanan laban sa iba, kapag nawala na ang mga tao sa
kanilang kinalalagyan. **21** Mag-ingat ka na hindi ka magkasala
dahil sinusubukan ka sa pamamagitan ng pagdurusa kaya
manatili kang malayo mula sa pagkakasala. **22** Tingnan mo,
dakila ang kapangyarihan ng Diyos; sinong tagapagturo ang
katulad niya? **23** Sino ang minsang nagturo tungkol sa kaniyang
pamumuhay? Sino ang makapagsasabi sa kaniya, “Nakagawa

ka ng kasamaan?' 24 Alalahanin mo na purihin ang kaniyang
mga ginawa, na kinanta ng mga tao. 25 Tumingin ang lahat ng
tao sa mga ginawa niya, pero nakita lang nila ang mga gawang
ito mula sa malayo. 26 Tingnan mo, dakila ang Diyos, pero hindi
namin siya lubos na maintindihan; hindi mabilang ang kaniyang
mga taon. 27 Dahil kinukuha niya ang mga singaw mula sa mga
patak ng tubig para gawing ulan, 28 na binubuhos ng mga ulap
at bumabagsak nang masagana sa sangkatauhan. 29 Tunay
nga, mayroon bang makauunawa ng paggalaw ng mga ulap
at kidlat mula sa kaniyang tolda? 30 Tingnan mo, kinalat niya
ang kaniyang kidlat sa paligid niya; binalot niya ng kadiliman
ang dagat. 31 Sa pamamagitan nito, pinakain niya ang mga tao
at binigyan sila ng masaganang pagkain. 32 Binalot niya ang
kaniyang kamay ng kidlat hanggang sa inutusan sila na patayin
ang kanilang mga target. 33 Ang kanilang ingay ay naghuhudyat
sa mga tao na paparating na ang bagyo; alam din ng mga baka
ang pagdating nito.

37 Tunay nga, kumakabog dito ang aking dibdib; naalis ito sa
kaniyang kinalalagyan. 2 Pakinggan ang ingay ng kaniyang
tinig, ang tunog na lumalabas mula sa kaniyang bibig. 3
Pinadadala niya ito sa buong himpapawid, pinadadala niya
ang kaniyang kidlat sa lahat ng dako ng mundo. 4 Isang tinig
ang dumadagundong pagkatapos nito; kumulog ang kaniyang
maluwalhating tinig; hindi niya pinipigilan ang mga kidlat kapag
narinig ang kaniyang tinig. 5 Kahanga-hangang kumukulog ang
tinig ng Diyos; gumagawa siya ng mga kadakilaan na hindi natin
maunawaan. 6 Sabi niya sa niyebe, "Mahulog ka sa lupa'; gaya
sa ambon, 'Maging isang malakas na pagbuhos ng ulan.' 7
Pinatigil niya ang bawat kamay ng mga tao sa pagtatrabaho, para

makita sa lahat ng tao na kaniyang nilalang ang kaniyang mga
ginawa. 8 Pagkatapos, pumunta ang mga hayop sa kanilang
taguan at nanatili sa kanilang mga lungga. 9 Sa timog nagmula
ang bagyo at sa hilaga nagmula ang malamig na hangin. 10 Sa
pamamagitan ng hininga ng Diyos ibinigay ang yelo; nanigas ang
tubig gaya ng bakal. 11 Tunay nga, pinupuno niya ang makapal
na ulap ng tubig; kinakalat niya ang kidlat mula sa mga ulap.
12 Pinaikot niya ang mga ulap sa pamamagitan ng kaniyang
gabay, para magawa nila ang kahit anong inuutos niya mula sa
ibabaw ng buong daigdig. 13 Ginawa niya ang lahat ng ito na
mangyari; minsan nangyayari ito para sa pagtatama, minsan
para sa lupain, at minsan bilang mga pagkilos sa katapatan
sa tipan. 14 Makinig ka dito Job; huminto ka at isipin mo ang
kamangha-manghang mga ginawa ng Diyos. 15 Alam mo ba
kung papaano pinilit ng Diyos ang kaniyang kagustuhan sa mga
ulap at pinakislap ang mga kidlat? 16 Naiintindihan mo ba ang
paglutang ng mga ulap, ang kamangha-manghang mga ginawa
ng Diyos, na siyang nakaaalam ng lahat? 17 Naiintindihan mo
ba kung papaano ang iyong mga damit ay natuyo nang walang
mainit na hangin na mula sa timog? 18 Kaya mo bang palawakin
ang himpapawid gaya ng ginawa niya - ang himpapawid, na
kasing tibay ng salaming bakal? 19 Turuan mo kami kung
ano ang sasabihin namin sa kaniya, dahil hindi namin matanto
ang aming mga katuwiran dahil sa kadiliman ng aming mga
pag-iisip. 20 Dapat ko bang sabihin sa kaniya na nais kung
makausap siya? Sinong tao ang nais malulon? 21 Ngayon,
hindi makatingin ang mga tao sa araw kapag nagliliwanag ito sa
himpapawid pagkatapos umihip ng hangin at nagliwanag ang
mga ulap nito. 22 Mula sa hilaga ang gintuang kaluwalhatian -

dahil sa kagila-gilalas na kaningningan ng Diyos. 23 Tungkol sa
Makapangyarihan, hindi namin siya makita; dakila ang kaniyang
kapangyarihan at katuwiran. Hindi siya nang-aapi ng mga tao.
24 Kaya, kinatatakutan siya ng mga tao. Hindi niya pinapansin
ang mga nag-iisip na matalino sila."
38 Pagkatapos tinawag ni Yahweh si Job sa malakas na bagyo
at sinabi, 2 "Sino itong nagdadala ng kadiliman sa aking mga
plano sa pamamagitan ng mga salita na walang kaalaman?
3 Talian mo ang iyong baywang gaya ng isang lalaki dahil
magtatanong ako sa iyo, at kailangan mo akong sagutin. 4
Nasaan ka nang inilatag ko ang pundasyon ng mundo? Sabihin
mo sa akin, kung mayroon kang labis na kaunawaan. 5 Sino
ang nakaaalam ng lawak nito? Sabihin mo sa akin, kung alam
mo. Sino ang nag-unat ng panukat dito? 6 Saan nakalatag ang
mga pundasyon nito? Sino ang naglatag ng mga panulukang-
bato nito 7 nang magkakasamang kumanta ang mga bituin sa
umaga at sumigaw sa galak ang lahat ng mga anak ng Diyos? 8
Sino ang nagsara ng dagat gamit ang pinto kapag bumubulwak
ito, na parang lumabas sa sinapupunan - 9 nang ginawa
ko ang mga ulap bilang damit nito, at makapal na kadiliman
bilang mga bigkis nito? 10 Iyon ay noong nilagyan ko ng tanda
ang hangganan ng dagat, at naglagay ako ng mga rehas at
mga pinto, 11 at nang sinabi ko dito, 'Maari kang pumunta
hanggang dito, pero hanggang dito lamang; dito ko ilalagay ang
hangganan ng pagmamalaki ng iyong mga alon.' 12 Binuksan
mo na ba, buhat noong nagsimula ang iyong mga araw, na
magbigay ng utos na magsimula ang umaga, at idulot ang
bukang-liwayway na malaman ang lugar nito sa takbo ng mundo,
13 para mahawakan nito ang mga dako ng mundo para yanigin

ang mga masasamang tao? 14 Nagbago ang anyo ng mundo
gaya ng luwad na nagbabago sa ilalim ng tatak; nangingibabaw
ang lahat ng naroroon gaya ng mga tiklop na piraso ng damit.
15 Mula sa masasamang tao ang kanilang 'liwanag' ay kinuha;
sinira ang nakataas nilang braso. 16 Nakapunta ka na ba sa
mga pinagmumulan ng tubig sa dagat? Nakapaglakad ka na
ba sa pinakamababang bahagi ng kailaliman? 17 Naipakita na
ba sa iyo ang tarangkahan ng kamatayan? Nakita mo na ba
ang mga tarangkahan ng anino ng kamatayan? 18 Naintindihan
mo ba ang kalawakan ng mundo? Sabihin mo sa akin, kung
alam mo ang lahat ng ito. 19 Nasaan ang daan patungo sa
kinalalagyan ng liwanag - para sa kadiliman, saan ito nakalagay?
20 Kaya mo bang dalahin ang liwanag at kadiliman sa kanilang
pinagtatrabahuhan? Kaya mo bang hanapin ang pabalik sa
bahay nila? 21 Siguradong alam mo, dahil pinanganak ka roon;
ang bilang ng iyong mga araw ay napakahaba! 22 Nakapasok
ka na ba sa mga imbakan ng niyebe, o nakita mo na ba ang
mga imbakan ng yelo, 23 ang mga bagay na itinatago kong ito
ay para sa panahon ng kaguluhan, para sa araw ng labanan
at digmaan? 24 Saang daanan binabahagi ang mga kidlat o
saan kinakalat ang mga hangin mula sa silangan para sa buong
mundo? 25 Sino ang gumawa ng mga agusan ng mga pagbaha
ng ulan, o sino ang gumawa ng mga daanan ng mga dagundong
ng kulog, 26 para idulot ito na umulan sa mga lupain kung
saan walang tao ang nabubuhay, at sa ilang, kung saan walang
ni isang tao, 27 para matugunan ang mga pangangailangan
ng baog at malungkot na mga rehiyon, at para pasibulin ang
sariwang damo? 28 May ama ba ang ulan? Sino ang nagbunga
ng mga patak ng hamog? 29 Kaninong sinapupunan galing ang

yelo? Sino ang nagsilang ng puting hamog ng yelo mula sa
himpapawid? **30** Tinago ng mga tubig ang kanilang mga sarili
at naging gaya ng bato; tumigas ang ibabaw ng kailaliman.
31 Kaya mo bang ikandado ang mga kadena sa Pleyades, o
kalagan ang mga tali ng Orion? **32** Kaya mo bang patnubayan
ang mga bituin para lumitaw sa kanilang nararapat na mga
panahon? Kaya mo bang patnubayan ang Oso sa kaniyang mga
anak? **33** Alam mo ba ang mga batas sa himpapawid? Kaya mo
bang ipatupad ang batas ng himpapawid sa mundo? **34** Kaya
mo bang sumigaw sa mga ulap, para masaganang bumuhos
ang ulan sa iyo? **35** Kaya mo bang ipadala ang mga kidlat para
makalabas sila, na sasabihin nila sa iyo, 'Narito na kami'? **36**
Sino ang naglagay ng karunungan sa mga ulap o nagbigay ng
pang-unawa sa mga ambon? **37** Sino ang makabibilang ng mga
ulap sa pamamagitan ng kaniyang kahusayan? Sino ang kayang
magbuhos ng tubig sa himpapawid **38** kapag nagsama-sama
ang maraming alikabok at nagkumpulan nang magkakasama
ang tipak ng lupa? **39** Kaya mo bang maghanap ng biktima para
sa babaeng leon o pawiin ang gutom ng mga batang leon **40**
kapag yumuyukyok sila sa kanilang mga lungga at nakahigang
naghihintay sa kanilang taguan? **41** Sino ang nagbibigay ng
biktima sa mga uwak kapag umiiyak ang mga batang uwak sa
Diyos at sumusuray dahil sa kakulangan ng pagkain?

39 Alam mo ba kung anong panahon ipinapanganak ng ligaw
na kambing sa mga bato ang kaniyang anak? Kaya mo bang
pagmasdan ang mga usa habang ipinapanganak nila ang mga
batang usa? **2** Kaya mo bang bilangin ang mga buwan na sila
ay nagbubuntis? Alam mo ba ang panahon na kanilang dinadala
ang kanilang mga anak? **3** Yumuyukod sila at pinapanganak ang

kanilang anak, at pagkatapos winawakasan nila ang kanilang
mga sakit sa panganganak. **4** Ang kanilang mga anak ay
lumalakas at lumalaki sa mga damuhan; lumalabas sila at hindi
na bumabalik muli. **5** Sino ang nagpalaya sa ligaw na asno?
Sino ang nagkalag sa mga gapos ng mabilis na asno, **6** na ang
tahanan ay ginawa ko sa Araba, ang kaniyang bahay sa asin
na lupain? **7** Tumatawa siya nang may panghahamak sa mga
ingay sa lungsod; hindi niya naririnig ang mga sigaw ng kutsero.
8 Gumagala siya sa mga bundok bilang kaniyang pastulan;
doon siya humahanap ng mga luntiang halaman para kainin.
9 Masaya bang maglilingkod sa iyo ang mabangis na toro?
Pahihintulutan niya bang manatili sa iyong sabsaban? **10** Gamit
ang lubid, kaya mo bang pasunurin ang mabangis na toro para
mag-araro ng mga tudling? Susuyurin niya ba ang mga lambak
para sa iyo? **11** Magtitiwala ka ba sa kaniya dahil kahanga-
hanga ang kaniyang lakas? Iiwan mo ba sa kaniya para gawin
ang iyong tungkulin? **12** Aasahan mo ba siyang dadalhin sa
bahay ang iyong butil na titipunin para sa iyong giikan? **13** Ang
mga pakpak ng ostrich ay nagmamalaking pumapagaspas, pero
sila ba ang mga pakpak at balahibo ng pag-ibig? **14** Dahil iniiwan
niya ang kaniyang mga itlog sa lupa, at hinahayaan niyang
malimliman sila sa alikabok; **15** nalilimutan niyang maaari silang
madurog ng paa o maapakan ng isang mabangis na hayop. **16**
Magaspang ang kaniyang pakikitungo sa kanila na parang sila
ay hindi kaniya; hindi siya natatakot na ang kaniyang hirap ay
mawalan ng kabuluhan, **17** dahil pinagkaitan siya ng Diyos ng
karunungan at hindi siya binigyan ng anumang pang-unawa. **18**
Kapag mabilis siyang tumatakbo, tumatawa siya sa panlilibak
sa kabayo at sa sakay nito. **19** Binigyan mo ba ng lakas ang

kabayo? Dinamitan mo ba ang leeg niya ng kaniyang malambot
na buhok? 20 Napatalon mo na ba siya na parang balang?
Ang katanyagan ng kaniyang pagsinghal ay nakakatakot. 21
Yumayabag siya sa kapangyarihan at nagagalak sa kaniyang
kalakasan; tumatakbo siya nang mabilis para salubungin ang
mga sandata. 22 Kinukutya niya ang takot at hindi nasisiraan
ng loob; hindi siya umaatras sa espada. 23 Ang suksukan ng
mga palaso ay kumakalampag sa kaniyang tagiliran, kasama
ang kumikintab na sibat at dyabelin. 24 Nilulunok niya ang lupa
nang may bagsik at matinding galit; sa tunog ng trumpeta, hindi
siya makatayo sa isang lugar. 25 Tuwing tutunog ang trumpeta,
sinasabi niyang, 'Aha!' Naaamoy niya ang labanan sa malayo—
ang dumadagundong na mga sigaw ng mga kumander at mga
hiyawan. 26 Sa pamamagitan ba ng karunungan mo nakakalipad
ang lawin, na inuunat niya ang kaniyang mga pakpak papuntang
timog? 27 Sa mga utos mo ba umaakyat ang agila at gumagawa
ng kaniyang pugad sa matataas na lugar? 28 Naninirahan siya
sa mga bangin at ginagawa ang kaniyang tahanan sa mga
tuktok ng mga bangin, isang matibay na tanggulan. 29 Mula
roon naghahanap siya ng mga biktima; nakikita sila ng kaniyang
mga mata mula sa malayo. 30 Ang kaniyang anak ay umiinom
din ng dugo; kung nasaan ang mga taong pinatay, naroon siya."

40 Patuloy na kinausap ni Yahweh si Job; sinabi niya, 2 "Dapat
bang itama ang Makapangyarihan ng sinumang naghahangad
na magbatikos? Siya na nakikipagtalo sa Diyos, hayaan siyang
sumagot." 3 Pagkatapos sumagot si Job kay Yahweh at sinabing,
4 "Tingnan mo, ako ay walang halaga; paano kita sasagutin?
Nilagay ko ang kamay ko sa aking bibig. 5 Minsan akong
nagsalita, at hindi ako sasagot; sa katunayan, dalawang beses,

pero hindi na ako magpapatuloy.” 6 Pagkatapos sumagot si
Yahweh kay Job sa isang malakas na bagyo at sinabing, 7
“Ngayon, bigkisin mo ang iyong damit bilang isang tunay na
lalaki, dahil tatanungin kita, at dapat mo akong sagutin. 8
Sasabihin mo ba talaga na hindi ako makatarungan? Hahatulan
mo ba ako para masabi mong tama ka? 9 Mayroon ka bang
bisig na katulad ng sa Diyos? Kaya mo bang magpakulog sa
boses na katulad ng sa kaniya? 10 Ngayon damitan mo ang
iyong sarili ng kaluwalhatian at dignidad; gayakan mo ang iyong
sarili ng karangalan at karangyaan. 11 Ikalat mo ang labis sa
iyong galit; tingnan mo ang bawat isang mayabang at ibagsak
siya. 12 Tingnan mo ang lahat ng mayabang at pabagsakin mo
siya; tapakan mo ang mga masasamang tao kung saan sila
nakatayo. 13 Sama-sama mo silang ilibing sa lupa; ikulong mo
ang kanilang mga mukha sa isang liblib na lugar. 14 Pagkatapos
kikilalanin ko rin ang tungkol sa iyo na ang iyong sariling kanang
kamay ay kaya kang maligtas. 15 Masdan mo ngayon ang
dambuhalang hayop, na ginawa ko na katulad ng paggawa ko
sa iyo; kumakain siya ng damo katulad ng toro. 16 Tingnan mo
ngayon, ang kaniyang kalakasan ay nasa kaniyang mga hita;
ang kaniyang kapangyarihan ay nasa kalamnan ng kaniyang
tiyan. 17 Ginagalaw niya ang kaniyang buntot na parang sedar;
ang kalamnan ng kaniyang mga hita ay magkakarugtong. 18 Ang
kaniyang mga buto ay parang mga tubo ng tanso; ang kaniyang
mga binti ay parang mga rehas ng bakal. 19 Siya ang puno ng
mga nilikha ng Diyos. Tanging ang Diyos, na gumawa sa kaniya,
ang makatatalo sa kaniya. 20 Dahil ang mga burol ay nagbibigay
sa kaniya ng pagkain; ang mga hayop sa damuhan ay naglalaro
sa malapit. 21 Nahihiga siya sa ilalim ng mga halamang tubig sa

silungan ng mga talahib, sa putikan. 22 Tinatakpan siya ng mga
halamang tubig gamit ang kanilang lilim; ang mga puno sa batis
ay nakapaligid sa kaniya. 23 Tingnan mo, kung umapaw ang ilog
sa mga pampang nito, hindi siya nanginginig; panatag siya, kahit
na ang Ilog Jordan ay umapaw hanggang sa nguso niya. 24
Kaya ba ng sinuman na hulihin siya gamit ang isang kawit, o
butasin ang ilong niya gamit ang patibong?

41 Kaya mo bang palabasin ang leviatan gamit ang kawit sa
pangingisda? O igapos ang mga panga niya gamit ang tali? 2
Kaya mo bang maglagay ng lubid sa ilong niya, o butasin ang
panga niya gamit ang kawit? 3 Magsusumamo ba siya sa iyo
nang paulit-ulit? Magsasabi ba siya ng mga malumanay na
salita sa iyo? 4 Gagawa ba siya ng kasunduan sa iyo, na dapat
mo siyang gawing alipin magpakailanman? 5 Makikipaglaro
ka ba sa kaniya nang katulad sa ibon? Itatali mo ba siya para
sa iyong mga aliping babae? 6 Tatawad ba ang mga pangkat
ng mga mangingisda para sa kaniya? Hahatiin ba nila siya
para makipagkalakalan sa mga mangangalakal? 7 Kaya mo
bang punuin ang tagiliran niya ng mga salapang o ang ulo niya
ng mga sibat sa pangingisda? 8 Ilagay mo ang iyong kamay
sa kaniya minsan lamang, at maaalala mo ang labanan at
hindi na ito gagawin. 9 Tingnan mo, ang pag-asa ng sinumang
ginagawa iyon ay kasinungalingan; hindi ba mapapatirapa sa
lupa sa pagtingin lamang sa kaniya? 10 Walang matapang na
maglalakas-loob na pukawin ang leviatan; sino ngayon, ang
makatatayo sa harap ko? 11 Sino ang unang nagbigay sa
akin ng anumang bagay na dapat ko siyang bayaran pabalik?
Anuman ang nasa ilalim ng buong kalangitan ay sa akin. 12
Hindi ako mananahimik tungkol sa mga binti ng leviatan, maging

ang tungkol sa kaniyang kalakasan, maging ang kaniyang
kaaya-ayang anyo. **13** Sino ang makatatanggal ng kaniyang
panlabas na takip? Sino ang makapapasok sa kaniyang dobleng
baluti? **14** Sino ang makapagbubukas ng mga pinto ng kaniyang
mukha— napalilibutan ng kaniyang mga ngipin na kakila-kilabot?
15 Ang kaniyang likod ay gawa sa mga hanay ng mga kalasag,
magkakalapit na katulad ng saradong selyo. **16** Magkalapit
sila sa isa't isa na walang hangin na nakapapasok sa gitna
nila. **17** Magkadugtong sila; magkadikit sila, para hindi sila
mapaghihiwalay. **18** Kumikislap ang liwanag mula sa kaniyang
pagsinghal; ang kaniyang mga mata ay tulad ng talukap ng
bukang-liwayway. **19** Mula sa bibig niya ay mga nag-aapoy na
sulo, ang mga kislap ng apoy ay nagtatalsikan. **20** Mula sa
mga butas ng kaniyang ilong ay usok katulad ng kumukulong
palayok sa apoy na pinaypayan para maging sobrang init.
21 Ang kaniyang hininga ay sinisindihan ng mga uling para
lumagablab; apoy ang lumalabas sa bibig niya. **22** Kalakasan
ang nasa leeg niya, at sumasayaw ang takot sa harap niya. **23**
Magkakadugtong ang mga tupi ng kaniyang laman; nakakapit
sila sa kaniya; hindi sila magagalaw. **24** Ang kaniyang puso ay
kasing tigas ng bato— sa katunayan, kasing tigas ng batong
gilingan. **25** Kapag tinataas niya ang kaniyang sarili, kahit ang
mga diyos ay natatakot; dahil sa takot, umaatras sila. **26** Kung
tatamaan siya ng espada, wala itong magagawa— at maging
ang sibat, palaso at iba pang matulis na sandata. **27** Ang tingin
niya sa bakal ay parang dayami, at sa tanso ay parang bulok na
kahoy. **28** Hindi siya mapapatakbo ng palaso; sa kaniya ang mga
bato ng tirador ay nagiging ipa. **29** Ang mga pamalo ay parang
dayami; pinagtatawanan niya ang sumusuray na paglipad ng

sibat. **30** Ang kaniyang mga pambabang bahagi ay tulad ng
mga matatalim na piraso ng basag na palayok; iniiwan niya ang
malaking bakas sa putik na para siyang karetang giikan. **31**
Pinabubula niya ang kailaliman katulad ng kumukulong tubig
sa palayok; ginagawa niya ang dagat na parang palayok ng
pamahid. **32** Pinakikinang niya ang landas na dinaanan niya;
iisipin ng isang tao na ang kailaliman ay puti. **33** Sa lupa ay
walang makapapantay sa kaniya, na ginawa para mamuhay
nang walang takot. **34** Nakikita niya ang lahat ng mayabang;
siya ang hari ng lahat ng mga anak ng kayabangan.”

42 Pagkatapos sumagot si Job kay Yahweh at sinabing, **2**
“Alam kong kaya mong gawin ang lahat ng bagay, na wala
kang layunin na mapipigilan. **3** Tinanong mo ako, 'Sino ba itong
walang nalalaman na nagdadala ng kadiliman sa aking mga
plano?' Kaya sinabi ako ang mga bagay na hindi ko naintindihan,
mga bagay na napakahirap para maunawaan ko, na hindi ko
alam. **4** Sinabi mo sa akin, 'Makinig ka, ngayon, at magsasalita
ako; magtatanong ako sa iyo ng mga bagay, at sasabihin mo
sa akin.' **5** Narinig ko na ang tungkol sa iyo sa pandinig ng
aking tainga, pero ngayon nakikita ka na ng aking mata. **6** Kaya
kinamumuhian ko ang sarili ko; nagsisisi ako sa alikabok at
abo.” **7** Mangyaring pagkatapos niyang sabihin ang mga salitang
ito kay Job, sinabi ni Yahweh kay Elifaz ang Temaneo, “Ang
aking poot ay sumiklab laban sa iyo at laban sa dalawa mong
kaibigan dahil hindi ninyo sinabi ang mga katotohanan tungkol
sa akin katulad ng ginawa ng aking lingkod na si Job. **8** Kaya
ngayon, kumuha kayo ng pitong toro at pitong tupa, pumunta
kayo sa aking lingkod na si Job, at mag-alay ng handog na
susunugin. Ang aking lingkod na si Job ay ipapanalangin kayo,

at tatanggapin ko ang kaniyang panalangin, para hindi ko kayo
parusahan dahil sa inyong kamangmangan. Hindi ninyo sinabi
ang totoo tungkol sa akin, katulad ng ginawa ng aking lingkod na
si Job." **9** Kaya sila Elifaz ang Temaneo, Bildad na Suhita, at
Zofar ang Naamita ay umalis at ginawa kung ano ang inutos
ni Yahweh sa kanila, at tinanggap ni Yahweh si Job. **10** Nang
ipinanalangin ni Job ang kaniyang mga kaibigan, ibinalik ni
Yahweh ang yaman niya. Binigay ni Yahweh ang doble ng kung
ano ang pag-aari niya dati. **11** Pagkatapos lahat ng kapatid na
lalaki ni Job, at lahat ng kaniyang kapatid na babae, at lahat
silang naging kasama niya dati—pumunta sila sa kaniya at
kumain sa bahay niya. Nakidalamhati sila sa kaniya at inaliw siya
dahil sa lahat ng mga sakuna na dinala sa kaniya ni Yahweh.
Ang bawat isa ay binigyan si Job ng piraso ng pilak at gintong
singsing. **12** Mas pinagpala ni Yahweh ang huling bahagi ng
buhay ni Job kaysa sa una; nagkaroon siya ng labing-apat na
libong tupa, anim na libong kamelyo, isang libong pamatok ng
baka, at isang libong babaeng asno. **13** Nagkaroon din siya ng
pitong anak na lalaki at tatlong anak na babae. **14** Pinangalanan
niya ang unang anak na babae na Jemima, ang pangalawa
Kezia, at ang pangatlo Keren-hapuc. **15** Sa buong lupain, walang
babae ang matatagpuang kasing ganda ng mga anak ni Job.
Binigyan sila ni Job ng pamana kasama ng kanilang mga kapatid
na lalaki. **16** Pagkatapos nito, nabuhay pa si Job ng 140 taon;
nakita niya ang kaniyang mga anak na lalaki at ang mga anak ng
mga anak niya, hanggang sa apat na salinlahi. **17** Pagkatapos
namatay si Job, sa katandaan at puspos ng mga kaarawan.

Mga Awit

1 Mapalad ang taong hindi lumalakad sa payo ng masama, o
tumatayo sa daanan kasama ang mga makasalanan, o umuupo
sa kapulungan ng mga nangungutya. **2** Pero ang kaniyang
kagalakan ay nasa batas ni Yahweh, at sa kaniyang batas,
nagbubulay-bulay siya araw at gabi. **3** Siya ay matutulad sa
isang puno na nakatanim malapit sa mga batis ng tubig na
namumunga sa panahon nito, na ang mga dahon ay hindi
nalalanta; anuman ang kaniyang gawin ay sasagana. **4** Ang
mga masasama ay hindi katulad nito, sa halip (sila) ay katulad
ng ipa na tinatangay ng hangin. **5** Kaya ang masama ay hindi
makatatayo sa paghahatol, maging ang mga makasalanan sa
kapulungan ng matuwid. **6** Dahil sinasang-ayunan ni Yahweh
ang daanan ng matuwid, pero ang daanan ng masama ay
mapupuksa.

2 Bakit naghihimagsik ang mga bansa, at ang mga tao ay
nagsasabwatan nang walang kabuluhan? **2** Ang mga hari
ng lupa ay nagsasama-sama at ang mga namamahala ay
nagsasabwatan laban kay Yahweh at laban sa kaniyang Mesias,
sinasabing, **3** “Tanggalin natin ang mga posas na nilagay nila sa
atin at itapon ang kanilang mga kadena.” **4** Siya na nakaupo sa
kalangitan ay hahamakin (sila) kinukutya (sila) ng Panginoon. **5**
Pagkatapos, kakausapin niya (sila) sa kaniyang galit at tatakutin
(sila) sa kaniyang poot, sinasabing, **6** “Ako mismo ang naghirang
sa aking hari sa Sion, ang aking banal na bundok.” **7** Ihahayag
ko ang kautusan ni Yahweh. Sinabi niya sa akin, “Ikaw ay aking
anak! Ngayong araw, ako ay naging iyong ama. **8** Hilingin mo sa
akin, at ibibigay ko sa iyo ang mga bansa para sa iyong mana at
ang pinakamalalayong mga bahagi ng lupain para sa iyong pag-

aari. **9** Wawasakin mo (sila) gamit ang isang bakal na setro;
dudurugin mo (sila) tulad ng isang banga ng magpapalayok.” **10**
Kaya ngayon, kayong mga hari, maging maingat; magpatuwid
kayong mga namamahala sa mundo. **11** Sambahin si Yahweh
nang may takot at magdiwang nang may panginginig. **12** Ibigay
ang totoong katapatan sa kaniyang anak para hindi siya magalit
sa inyo, at para hindi kayo mamatay kapag mabilis na sumiklab
ang kaniyang galit. Mapalad ang lahat ng kumukubli sa kaniya.

3 Yahweh, napakarami ng aking mga kaaway! Marami ang
tumalikod at nilusob ako. **2** Maraming nagsasabi tungkol sa
akin, “Walang tulong mula sa Diyos na darating para sa kaniya.”
(Selah) **3** Pero ikaw, Yahweh, ay isang kalasag sa aking paligid,
aking kaluwalhatian, at ang siyang nag-aangat ng aking ulo.
4 Tinataas ko ang aking tinig kay Yahweh, at sinasagot niya
ako mula sa kaniyang banal na burol. (Selah) **5** Nahiga ako at
natulog; nagising ako, dahil inalagaan ako ni Yahweh. **6** Hindi
ako matatakot sa maraming tao sa bawat dako na inihanda ang
kanilang mga sarili laban sa akin. **7** Bumangon ka, Yahweh!
Iligtas mo ako, aking Diyos! Dahil sasaktan mo ang lahat ng
aking mga kalaban sa panga; sisirain mo ang mga ngipin ng
masasama. **8** Ang kaligtasan ay nanggagaling kay Yahweh.
Nawa makamit ang iyong mga pagpapala ng iyong bayan.
(Selah)

4 Tumugon ka kapag ako ay nananawagan, Diyos ng aking
katuwiran; bigyan mo ako ng silid kapag ako ay napapalibutan.
Kaawaan mo ako at makinig ka sa aking panalangin. **2** Kayong
mga tao, gaano ninyo katagal papalitan ang aking karangalan
ng kahihiyan? Gaano ninyo katagal mamahalin ang mga walang
halaga at maghahangad ng mga kasinungalingan? (Selah) **3**

Pero alamin ninyo na hinihiwalay ni Yahweh ang mga maka-Diyos
para sa kaniyang sarili. Didinig si Yahweh kapag tumatawag
ako sa kaniya. **4** Manginig kayo sa takot, pero huwag kayong
magkasala! Magnilay-nilay sa inyong puso sa inyong higaan at
manahimik. (Selah) **5** Ihandog ang mga alay ng katuwiran at
ilagay ang inyong tiwala kay Yahweh. **6** Maraming nagsasabi,
“Sino ang magpapakita ng anumang kabutihan sa atin?” Yahweh,
itaas mo ang liwanag ng iyong mukha sa amin. **7** Binigyan
mo ang aking puso ng higit na kagalakan kaysa sa iba tuwing
sumasagana ang kanilang mga butil at bagong alak. **8** Sa
kapayapaan, ako ay hihiga at matutulog, dahil tanging ikaw,
Yahweh, ang nagliligtas at nagpapatiwasay sa akin.

5 Makinig ka sa aking panawagan sa iyo, Yahweh; isipin mo ang
aking mga daing. **2** Makinig ka sa tunog ng aking panawagan,
aking Hari at aking Diyos, dahil sa iyo ako nananalangin. **3**
Yahweh, sa umaga naririnig mo ang aking iyak; sa umaga
dadalhin ko ang aking kahilingan sa iyo at maghihintay nang may
pananabik. **4** Tiyak ngang hindi ka ang Diyos na pinahihintulutan
ang kasamaan; ang mga masasamang tao ay hindi mo magiging
mga panauhin. **5** Ang mayabang ay hindi tatayo sa harapan mo;
kinamumuhian mo ang lahat nang kumikilos nang masama. **6**
Wawasakin mo ang mga sinungaling; hinahamak ni Yahweh ang
mga mararahas at mandarayang mga tao. **7** Pero para sa akin,
dahil sa iyong dakilang katapatan sa tipan, papasok ako sa iyong
tahanan; sa paggalang, ako ay yuyuko sa dako ng iyong banal
na templo. **8** O Panginoon, akayin mo ako sa iyong katuwiran
dahil sa aking mga kaaway; gawin mong tuwid ang iyong landas
sa harap ko. **9** Dahil walang katotohanan sa kanilang bibig;
ang kanilang panloob na pagkatao ay masama; ang kanilang

lalamunan ay isang bukas na libingan; nang-uuto (sila) gamit
ang kanilang dila. **10** Ihayag mong (sila) ay may sala, O Diyos;
nawa ang kanilang mga balakin ang magpabagsak sa kanila!
Itaboy mo (sila) dahil sa maraming kasalanan nila, dahil (sila) ay
sumuway laban sa iyo. **11** Pero nawa ang lahat ng kumukubli sa
iyo ay magalak; hayaan mo silang laging sumigaw sa galak
dahil ipinagtatanggol mo (sila) hayaan mo silang magalak sa iyo,
(sila) na nagmamahal sa iyong pangalan. **12** Dahil pagpapalain
mo ang matuwid, Yahweh; palilibutan mo (sila) ng pagpapala
tulad ng isang kalasag.

6 Yahweh, huwag mo akong sawayin sa iyong galit o ituwid sa
iyong poot. **2** Maawa ka sa akin, Yahweh, dahil mahina ako;
pagalingin mo ako, Yahweh, dahil nanginginig ang aking mga
buto. **3** Labis ding nababagabag ang aking kaluluwa. Pero ikaw,
Yahweh—hanggang kailan ito magpapatuloy? **4** Bumalik ka,
Yahweh! Sagipin mo ako. Iligtas mo ako dahil sa iyong katapatan
sa tipan! **5** Dahil walang ala-ala tungkol sa iyo sa kamatayan.
Sino ang magbibigay ng pasasalamat sa iyo sa sheol? **(Sheol
h7585)** **6** Pagod na ako sa aking paghihinagpis. Buong gabi kong
binabasa ng luha ang aking higaan; hinuhugasan ko ng luha
ang aking upuan. **7** Lumalabo ang aking mga mata dahil sa
kalungkutan; nanghihina ang mga ito dahil sa aking mga kaaway.
8 Lumayo kayo sa akin, kayo na gumagawa ng kasalanan; dahil
narinig ni Yahweh ang ingay ng aking pagtangis. **9** Narinig ni
Yahweh ang aking pagmamakaawa; tinanggap ni Yahweh ang
aking panalangin. **10** Lahat ng mga kaaway ko ay mapapahiya
at labis na mababalisa. Aatras (sila) at agad silang hahamakin.

7 Yahweh aking Diyos, sa iyo ako kumukubli! Iligtas mo ako
mula sa lahat ng humahabol sa akin, at iyong sagipin. **2** Kung

hindi, gugutay-gutayin nila ako tulad ng leon, luluray-lurayin ako
ng pira-piraso nang walang sinuman ang makakapagligtas sa
akin. **3** Yahweh aking Diyos, kailanman ay hindi ko ginawa
ang ibinibintang sa akin ng mga kaaway ko; walang kawalan
ng katarungan sa mga kamay ko. **4** Hindi ako kailanman
gumawa ng mali sa mga taong may kapayapaan sa akin, o
sinaktan nang walang katuturan ang mga laban sa akin. **5**
Kung hindi ako nagsasabi ng katotohanan hayaan mong habulin
ng aking kaaway ang buhay ko at sagasaan ako; hayaan mo
siyang tapak-tapakan ang katawan ko sa lupa at iwanan akong
nakahiga sa kahihiyan sa alikabok. (Selah) **6** Bumangon ka,
Yahweh, sa iyong galit; tumayo ka laban sa matinding galit
ng mga kaaway ko; gumising ka para sa kapakanan ko at
isakatuparan ang makatuwirang mga kautusan para sa kanila.
7 Ang mga bansa ay nagsama-sama sa paligid mo; bawiin
mong muli mula sa kanila ang lugar na nararapat sa iyo. **8**
Yahweh, hatulan mo ang mga bansa; ipawalang-sala mo ako,
Yahweh, dahil ako ay matuwid at walang kasalanan, Kataas-
taasan. **9** Nawa dumating na sa katapusan ang mga gawain
ng mga masasamang tao, pero patatagin mo ang mga taong
matuwid, makatuwirang Diyos, ikaw na sumisiyasat ng mga
puso at mga isipan. **10** Ang aking kalasag ay nanggagaling
mula sa Diyos, ang nagliligtas ng mga pusong matuwid. **11**
Ang Diyos ay makatuwirang hukom, ang Diyos na galit bawat
araw. **12** Kung hindi magsisisi ang isang tao, hahasain ng Diyos
ang kaniyang espada at ihahanda ang kaniyang pana para sa
labanan. **13** Naghahanda siya para gumamit ng mga sandata
laban sa kaniya; ginagawa niya ang kaniyang umaapoy na
palaso. **14** Isipin mo ang isang buntis na may kasamaan, ang

nag-iisip ng mapanirang mga balak, ang nanganganak ng mga
mapanirang kasinungalingan. **15** Nagbubungkal siya ng hukay,
tatakpan ito at saka mahuhulog siya sa hukay na binungkal
niya. **16** Ang kaniyang sariling mapanirang mga balak ay babalik
din sa kaniya, dahil ang kaniyang kasamaan ay babagsak sa
sarili niyang ulo. **17** Pasasalamatan ko si Yahweh dahil sa
kaniyang katarungan; aawit ako ng papuri kay Yahweh ang
Kataas-taasan.

8 Yahweh aming Panginoon, kahanga-hanga ang pangalan mo
sa buong mundo, hinahayag mo ang iyong kaluwalhatian sa
kalangitan. **2** Mula sa mga bibig ng mga bata at sanggol ay
lumikha ka ng papuri dahil sa mga kaaway mo, para patahimikin
ang kaaway at ang tagapaghiganti. **3** Kapag tumitingin ako
sa iyong mga kalangitan, na ginawa ng iyong mga daliri,
ang buwan at mga tala, na nilagay mo sa lugar, **4** ano ang
halaga ng sangkatauhan na pinapansin mo (sila) o ang mga
tao na pinapakinggan (sila) **5** Gayumpaman ginawa mo (sila)
ng mababa ng kaunti kaysa sa mga nilalang sa kalangitan
at kinoronahan (sila) ng may kaluwalhatian at karangalan. **6**
Ginawa mo siyang tagapamahala ng lahat ng ginawa ng iyong
mga kamay; niligay mo ang lahat ng bagay sa ilalim ng kaniyang
mga paa: **7** lahat ng mga tupa at mga baka, at kahit ang mga
hayop ng bukid, **8** ang mga ibon ng langit, at ang mga isda ng
dagat, lahat ng dumadaan sa mga agos ng dagat. **9** Yahweh
aming Panginoon, kahanga-hanga ang pangalan mo sa buong
mundo!

9 Para sa punong manunugtog; nakatakda sa estilo ng Muth
Laben. Isang awit ni David. Buong puso akong magpapasalamat
kay Yahweh; ihahayag ko ang lahat ng kamangha-mangha mong

mga gawain. 2 Magagalak ako at magsasaya sa iyo; aawit ako
ng papuri sa iyong pangalan, Kataas-taasan! 3 Kapag bumalik
ang mga kaaway ko, madadapa (sila) at mapupuksa sa harapan
mo. 4 Dahil pinagtanggol mo ang aking makatuwirang layunin;
nakaluklok ka sa iyong trono, makatuwirang hukom! 5 Sinindak
mo ang mga bansa sa pamamagitan ng iyong panlabang
sigaw; winasak mo ang masama; binura mo ang kanilang alaala
magpakailanman. 6 Nagiba ang mga kaaway tulad ng mga lugar
na gumuho nang gapiin mo ang kanilang mga lungsod. Lahat
ng alaala tungkol sa kanila ay naglaho. 7 Pero nananatili si
Yahweh magpakailanman; tinatatag niya ang kaniyang trono
para sa katarungan. 8 Hinahatulan niya ang mundo ng pantay.
Gumagawa siya ng makatarungang mga pasya para sa mga
bansa. 9 Magiging matibay na tanggulan din si Yahweh para
sa mga inaapi, isang matibay na tanggulan sa panahon ng
kaguluhan. 10 Nagtitiwala ang nakakakilala ng pangalan mo,
dahil ikaw, Yahweh, ay hindi nang-iiwan ng mga lumalalapit sa
iyo. 11 Umawit ng mga papuri kay Yahweh, ang namumuno sa
Sion; sabihin sa lahat ng bansa ang kaniyang ginawa. 12 Dahil
ang Diyos na naghihiganti sa pagdanak ng dugo ay nakaaalala;
hindi niya nakalilimutan ang daing ng mga inaapi. 13 Maawa ka
sa akin, Yahweh; tingnan mo kung paano ako inaapi ng mga
kinamumuhian ako, ikaw na kayang agawin ako mula sa mga
tarangkahan ng kamatayan. 14 Para maihayag ko ang lahat
ng kapurihan mo. Sa mga tarangkahan ng anak na babae ng
Sion magsasaya ako sa iyong kaligtasan! 15 Lumubog ang mga
bansa sa hukay na ginawa nila; nahuli ang mga paa nila sa
lambat na tinago nila. 16 Hinayag ni Yahweh ang kaniyang
sarili; nagsagawa siya ng paghatol; nahuli sa patibong ang

masama dahil sa sarili niyang mga ginawa. (Selah) **17** Ang mga
masasama ay binalik at pinadala sa sheol, ang patutunguhan ng
mga bansa na lumimot sa Diyos. **(Sheol h7585)** **18** Dahil ang mga
nangangailangan ay hindi kailanman makalilimutan, o itataboy
ang mga pag-asa ng mga inaapi. **19** Bumangon ka, Yahweh;
huwag mo kaming hayaang lupigin ng tao; nawa mahatulan ang
mga bansa sa iyong paningin. **20** Sindakin mo (sila) Yahweh;
nawa malaman ng mga bansa na (sila) ay tao lamang. (Selah)

10 Yahweh, bakit ka nakatayo sa malayo? Bakit tinatago mo
ang iyong sarili sa oras ng kaguluhan? **2** Dahil sa kanilang
kayabangan, hinahabol ng masasamang tao ang mga api;
pero pakiusap hayaan mong mahuli ang mga masasama sa
ginawa nilang sariling mga balakin. **3** Dahil ipinagyayabang ng
masasamang tao ang kaniyang pinakamalalim na mga hangarin;
pinagpapala niya ang sakim at iniinsulto si Yahweh. **4** Ang
masasamang tao ay nakataas-noo; hindi niya hinahanap ang
Diyos. Hindi niya kailanman iniisip ang tungkol sa Diyos dahil
siya ay wala talagang pakialam sa kaniya. **5** Siya ay matatag sa
lahat ng oras, pero ang iyong mga makatuwirang mga kautusan
ay labis na mataas para sa kaniya; sinisinghalan niya ang lahat
ng kaniyang mga kaaway. **6** Sinasabi niya sa kaniyang puso,
“Hindi ako mabibigo; hindi ako makahaharap ng pagkatalo sa
lahat ng salinlahi.” **7** Ang kaniyang bibig ay puno ng pagsusumpa
at mapanlinlang, mapaminsalang mga salita; ang kaniyang
dila ay nakasasakit at nakasisira. **8** Siya ay naghihintay sa
pagtambang malapit sa mga nayon; sa lihim na mga lugar niya
pinapatay ang inosente; ang kaniyang mga mata ay naghahanap
ng ilang biktimang walang laban. **9** Siya ay nagtatago ng palihim
katulad ng leon sa masukal na lugar; siya ay nag-aabang para

humuli ng api. Nahuhuli niya ang api kapag hinihila niya ang
kaniyang lambat. **10** Ang kaniyang mga biktima ay dinudurog
at binubugbog; (sila) ay nahulog sa kaniyang matibay na mga
lambat. **11** Sinasabi niya sa kaniyang puso, “Nakalimot ang
Diyos; tinakpan niya ang kaniyang mukha; hindi siya mag-
aabalang tumingin.” **12** Bumangon ka, Yahweh; itaas mo ang
iyong kamay sa paghatol, O Diyos. Huwag mong kalimutan ang
mga api. **13** Bakit itinatanggi ng masamang tao ang Diyos at
sinasabi sa kaniyang puso, “Hindi mo ako pananagutin”? **14**
Binigyang pansin mo, dahil lagi mong nakikita ang gumagawa ng
paghihirap at kalungkutan. Pinagkakatiwala ng ulila ang kaniyang
sarili sa iyo; inililigtas mo ang mga walang ama. **15** Baliin mo ang
bisig ng masama at buktot na tao; panagutin siya sa kaniyang
mga masasamang gawain, na akala niya hindi mo matutuklasan.
16 Si Yahweh ay Hari magpakailanpaman; ang mga bansa ay
pinalalayas mo sa kanilang mga lupain. **17** Yahweh, narinig mo
ang mga pangangailangan ng mga api; pinalalakas mo ang
kanilang puso, pinakikinggan mo ang kanilang panalangin; **18**
Ipinagtatanggol mo ang walang mga ama at ang mga api para
walang tao sa mundo ang magdudulot muli ng malaking takot.

11 Kumukubli ako kay Yahweh; paano mo sasabihin sa aking,
“Tumakas ka katulad ng isang ibon sa bundok”? **2** Tingnan
mo! Inihahanda ng mga masasama ang kanilang mga pana.
Inihahanda nila ang kanilang mga palaso sa tali para panain sa
dilim ang pusong matuwid. **3** Dahil kung ang mga pundasyon ay
nasira, ano ang kayang gawin ng matuwid? **4** Si Yahweh ay
nasa kaniyang banal na templo; ang kaniyang mga mata ay
nagmamasid, sinusuri ng kaniyang mga mata ang mga anak
ng mga tao. **5** Parehong sinusuri ni Yahweh ang matuwid

at masama, pero kinapopootan niya ang mga gumagawa ng
karahasan. 6 Nagpapaulan siya ng mga nagbabagang uling at
asupre sa mga masasama; nakakapasong hangin ang kanilang
magiging bahagi sa kaniyang kopa! 7 Dahil si Yahweh ay
matuwid, at mahal niya ang katuwiran; makikita ng matuwid ang
kaniyang mukha.

12 Tulong, Yahweh, dahil ang mga maka-diyos ay naglaho;
ang mga matatapat ay nawala. 2 Ang lahat ay nagsasabi ng
walang kabuluhang mga salita sa kaniyang kapwa; ang lahat
ay nagsasalita ng hindi matapat na papuri at may salawahang
puso. 3 Yahweh, putulin mo ang lahat ng labing hindi matapat
ang papuri, bawat dila na nagpapahayag ng dakilang mga
bagay. 4 Ito ang mga nagsabing, “Sa pamamagitan ng ating
dila, tayo ay mangingibabaw. Kapag ang ating mga labi ang
nagsalita, sino ang maaaring maging panginoon sa atin?” 5
“Dahil sa karahasan laban sa mahirap, dahil sa mga daing
ng nangangailangan, ako ay babangon,” sinasabi ni Yahweh.
“Magbibigay ako ng kaligtasan na kanilang hinahangad.” 6 Ang
mga salita ni Yahweh ay dalisay, katulad ng pilak na dinalisay sa
pugon sa lupa, na tinunaw ng pitong beses. 7 Ikaw si Yahweh!
Iniingatan mo (sila) Pinangangalagaan mo ang maka-diyos
mula sa masamang salinlahing ito at magpakailanman. 8 Ang
masasama ay naglalakad sa bawat panig kapag ang masama
ay naitaas sa mga anak ng mga tao.

13 Yahweh, gaano katagal mong kalilimutan ang tungkol
sa akin? Gaano katagal mo itatago ang iyong mukha sa
akin? 2 Gaano katagal ako dapat mag-alala at magkaroon ng
kalungkutan sa aking puso sa buong araw? Gaano katagal
magtatagumpay ang aking mga kaaway? 3 Tumingin ka sa akin

at sagutin mo ako, Yahweh aking Diyos! Paliwanagin ang aking
mga mata, o ako ay matutulog sa kamatayan. 4 Huwag mong
hayaan na sabihin ng aking kaaway, “Natalo ko siya”, para ang
aking kaaway ay hindi magsabing, “Ako ay nanaig sa aking
kalaban”; kung hindi, ang aking mga kaaway ay magdiriwang
kapag ako ay bumagsak. 5 Pero nagtiwala ako sa katapatan
mo sa tipan; ang aking puso ay nagagalak sa iyong kaligtasan.
6 Aawit ako kay Yahweh dahil pinakitunguhan niya ako nang
mabuti.

14 Sinasabi ng mangmang sa kaniyang puso, “Walang Diyos.”
(Sila) ay masama at nakagawa ng kasuklam-suklam na
kasalanan; walang sinuman ang gumagawa ng mabuti. 2 Si
Yahweh ay tumingin sa baba mula sa langit sa mga anak
ng sangkatauhan para makita kung mayroong sinuman ang
nakauunawa, kung sino ang naghahanap sa kaniya. 3 Ang lahat
ay tumalikod; ang lahat ay naging marumi; walang sinuman
ang gumagawa ng mabuti, wala, kahit isa. 4 Hindi ba nila alam
ang kahit na ano, (sila) na nakagawa ng kasalanan, (sila) na
nilalamon ang aking mga tao gaya ng pagkain ng tinapay, pero
hindi tumatawag kay Yahweh? 5 (Sila) ay nanginginig ng may
pangamba, dahil kasama ng Diyos ang matuwid na kapulungan!
6 Gusto mong hiyain ang taong mahirap kahit na si Yahweh
ang kaniyang kanlungan. 7 Oh, ang kaligtasan ng Israel ay
manggagaling mula sa Sion! Kapag binalik ni Yahweh ang
kaniyang bayan mula sa pagkakabihag, magagalak si Jacob at
matutuwa ang Israel!

15 Sinong puwedeng manatili sa iyong tabernakulo, Oh
Yahweh? Sinong maaaring manirahan sa iyong banal na burol?
2 Siya ay lumalakad sa katuwiran at gumagawa ng tama and

nagsasabi ng katotohanan mula sa kaniyang puso. **3** Hindi siya
naninirang-puri gamit ang kaniyang dila, o nananakit ng iba, o
nang-iinsulto ng kaniyang kapwa. **4** Ang taong walang halaga ay
kasuklam-suklam sa kaniyang paningin, pero pinararangalan
niya ang lahat ng may takot kay Yahweh. Sumusumpa siya sa
kaniyang sariling kakulangan at hindi tumatalikod sa kaniyang
mga pangako. **5** Hindi siya naniningil ng tubo sa tuwing siya
ay nagpapautang. Hindi rin siya tumatanggap ng suhol para
tumestigo laban sa walang-sala. Sinumang gumagawa ng mga
bagay na ito ay hindi kailanman mayayanig.

16 Ingatan mo ako, O Diyos, dahil sa iyo ako kumukubli. **2**
Sinasabi ko kay Yahweh, "Ikaw ang aking Diyos; ang kabutihan
ko ay walang saysay nang malayo sa iyo. **3** Para sa mga taong
banal na nasa daigdig, (sila) ay mararangal na tao; ang kasiyahan
ko ay nasa kanila. **4** Ang kanilang kapahamakan ay lalawig,
silang naghahanap ng ibang diyos. Hindi ako magbubuhos ng
inuming handog na dugo sa kanilang mga diyos o magtataas ng
kanilang mga pangalan gamit ang aking mga labi. **5** Ikaw ang
aking bahagi at ang aking kopa, O Yahweh. Hawak mo aking
tadhana. **6** Mga panukat na guhit ay inalagay para sakin sa mga
kalugod-lugod na lugar; tiyak na magandang pamana ang inilaan
para sa akin. **7** Pupurihin ko si Yahweh na naggagabay sa akin;
maging sa gabi, ang isipan ko ay nagtuturo sa akin. **8** Inuuna
ko si Yahweh sa lahat ng oras, kaya't hindi ako mayayanig
mula sa kaniyang kanang kamay! **9** Kaya nga ang puso ko ay
magagalak, ang nagpaparangal kong puso ay magpupuri sa
kaniya; tiyak na mabubuhay ako nang panatag. **10** Dahil hindi mo
iiwan ang aking kaluluwa sa Sheol. Hindi mo pababayaan ang
tapat sa iyo na masilayan ang hukay. **(Sheol h7585)** **11** Tinuturo

mo sa akin ang landas ng buhay; nag-uumapaw na kagalakan
ay nananahan sa iyong piling; labis na tuwa ay nananatili sa
iyong kanang kamay magpakailanman!
17 Pakinggan mo ang pagsamo ko ng katarungan, O Yahweh;
pansinin mo ang aking panawagan ng tulong! Paglaanan mo ng
iyong tainga ang panalangin ko, mula sa mga labi na walang
panlilinlang. **2** Hayaan mong ang pagpapawalang-sala sa
akin ay magmula sa iyon piling; makita nawa ng iyong mga
mata kung ano ang tama! **3** Kung susubukin mo ang puso
ko, kung daratnan mo ako sa gabi, lilinisin mo ako at wala
kang makikitang anumang masamang balakin; ang bibig ko ay
hindi magkakasala. **4** Patungkol sa gawi ng sangkatauhan,
sa salita ng mga labi mo kaya lumayo ako sa kasamaan. **5**
Ang mga yapak ko ay nanatiling nakatuon sa iyong gabay; ang
paanan ko ay hindi lumihis. **6** Nananawagan ako sa iyo, dahil
tinutugon mo ako, O Diyos; ibaling mo ang pandinig mo sa
akin at pakinggan mo ako sa aking sasabihin. **7** Ipakita mo
ang katapatan mo sa tipan sa kaaya-ayang paraan, ikaw na
nagliligtas, sa pamamagitan ng iyong kanang kamay, ng mga
kumukibli sa iyo mula sa kanilang mga kaaway. **8** Ingatan mo
ako tulad ng sinta mong irog; itago mo ako sa ilalim ng anino
ng iyong mga pakpak **9** mula sa presensiya ng masasama na
nananakit sa akin, mga kaaway kong pumapaligid sa akin. **10**
Wala silang awa kaninuman; ang mga bibig nila ay nagsasalita
nang may kayabangan. **11** Pinaligiran nila ang aking mga yapak.
Binabalak nila na pabagsakin ako. **12** Tulad (sila) ng isang leon
na sabik para sa isang biktima, tulad ng isang batang leon na
nakaabang sa mga liblib na lugar. **13** Tumayo ka, O Yahweh!
Lusubin mo (sila) Pabagsakin mo (sila) Iligtas mo ako mula sa

masasama sa pamamagitan ng iyong tabak! 14 Sagipin mo ako
mula sa mga tao sa pamamagitan ng iyong kamay, O Yahweh,
mula sa mga tao ng mundong ito na ang yaman ay sa buhay na
ito lamang! Pupunuin mo ng yaman ang mga tiyan ng iyong
mga pinahahalagahan; magkakaroon (sila) ng maraming anak
at iiwan ang kanilang yaman sa kanilang mga anak. 15 Ako,
makikita ko ang iyong mukha sa katuwiran; masisiyahan ako sa
paggising ko nang ikaw ang aking nakikita.

18 Mahal kita, O Yahweh, ang aking lakas. 2 Si Yahweh ang
aking bato, ang aking tanggulan, ang siyang nagdadala sa
akin sa kaligtasan; siya ang aking Diyos, ang aking bato; sa
kaniya ako kumukubli. Siya ang aking kalasag, ang tambuli ng
aking kaligtasan, at ang aking muog. 3 Mananawagan ako kay
Yahweh na siyang karapat-dapat na purihin, at maliligtas ako
mula sa aking mga kaaway. 4 Nakapalibot sa akin ang mga
lubid ng kamatayan, at inanod ako ng rumaragasang tubig ng
kawalan ng halaga. 5 Nakapaligid sa akin ang mga lubid ng
Sheol; ang patibong ng kamatayan ay binitag ako. **(Sheol h7585)**
6 Sa aking pagkabalisa, tumawag ako kay Yahweh, tumawag
ako para humingi ng tulong sa aking Diyos. Pinakinggan niya
ang tinig ko mula sa kaniyang templo; ang aking panawagan ng
tulong ay nakarating sa kaniyang presensiya; nakarating ito sa
kaniyang tainga. 7 Kaya nayugyog at nayanig ang lupa; maging
ang mga pundasyon ng mga bundok, nayanig at nayugyog
dahil nagalit ang Diyos. 8 Umangat ang usok na lumabas
mula sa kaniyang ilong, at naglalagablab na apoy ang lumabas
mula sa kaniyang bibig. Nagbaga ang mga uling dahil dito. 9
Binuksan niya ang kalangitan at siya ay bumaba, at makapal
na kadiliman ay nasa ilalim na kaniyang paanan. 10 Sumakay

siya sa isang anghel at lumipad; pumagaspas siya sa mga
pakpak ng hangin. **11** Ginawa niyang tolda sa kaniyang paligid
ang kadiliman, mabigat na mga ulap-ulan sa kalangitan. **12**
Mula sa kidlat sa kaniyang harapan, bumagsak ang mga yelo
at nag-aapoy na uling. **13** Dumagundong si Yahweh sa mga
kalangitan! Ang Kataas-taasan ay sumigaw at nagpadala ng
mga yelo at kidlat. **14** Pinana at ikinalat niya ang kaniyang
mga kaaway; pinaghiwa-hiwalay (sila) ng maraming kidlat. **15**
Pagkatapos, ang daluyan ng mga tubig ay lumitaw; ang mga
pundasyon ng mundo ay nahayag sa iyong sigaw na pandigma,
O Yahweh—sa pagbuga ng hininga ng iyong ilong. **16** Bumaba
siya mula sa itaas; hinawakan niya ako! Iniahon niya ako mula sa
rumaragasang tubig. **17** Sinagip niya ako mula sa aking malakas
na kalaban, mula sa mga namumuhi sa akin, dahil (sila) ay higit
na malakas kaysa sa akin. **18** Sinugod nila ako sa araw ng aking
pagdadalamhati pero si Yahweh ang aking tagapagtanggol! **19**
Pinalaya niya ako tungo sa isang malawak na lugar; iniligtas
niya ako dahil siya ay nalulugod sa akin. **20** Ginantimpalaan
ako ni Yahweh dahil sa aking katuwiran; tinulungan niya akong
bumangon dahil ang aking mga kamay ay malinis. **21** Dahil
pinanatili ko ang mga pamamaraan ni Yahweh at hindi tumalikod
sa aking Diyos patungo sa kasamaan. **22** Dahil ang lahat ng
kaniyang makatuwirang mga kautusan ay nanguna sa akin;
maging sa kaniyang mga alintuntunin, hindi ako tumalikod. **23**
Nanatili akong walang-sala sa kaniyang harapan, at lumayo ako
mula sa kasalanan. **24** Kaya tinulungan akong bumangon ni
Yahweh dahil sa aking katuwiran, dahil ang aking mga kamay ay
malinis sa kaniyang paningin. **25** Sa sinumang tapat, ipakita
mo na ikaw ay tapat; sa taong walang-sala, ipakita mo na ikaw

ay walang-sala. **26** Sa sinumang dalisay, ipakita mo na ikaw
ay dalisay; pero ikaw ay tuso sa sinumang baluktot. **27** Dahil
nililigtas mo ang mga hinahamak, pero ibinabagsak mo ang
lahat ng nagyayabang, ang mapagmataas na mga mata! **28**
Dahil nagbibigay ka ng liwanag sa aking ilawan; si Yahweh na
aking Diyos ang nagbibigay liwanag sa aking kadiliman. **29** Sa
pamamagitan mo, kaya kong lampasan ang isang barikada;
sa pamamagitan ng aking Diyos, kaya kong talunan ang isang
pader. **30** Patungkol sa Diyos: ang kaniyang pamamaraan ay
ganap. Ang salita ni Yahweh ay dalisay! Siya ang panangga sa
sinumang kumukubli sa kaniya. **31** Dahil sino ang Diyos maliban
kay Yahweh? Sino ang bato maliban sa ating Diyos? **32** Ang
Diyos ang nagbibigay ng lakas sa akin tulad ng isang sinturon,
na nagdadala sa isang matuwid na tao sa kaniyang landas.
33 Pinabibilis niya ang aking mga paa na parang isang usa at
inilalagay niya ako sa kabundukan! **34** Sinasanay niya ang aking
mga kamay para sa digmaan at ang aking mga braso para
matutong gumamit ng tansong pana. **35** Ibinigay mo sa akin
ang panangga ng iyong kaligtasan. Ang iyong kanang kamay
ay sumusuporta sa akin, at ang pabor mo ay ginawa akong
tanyag. **36** Gumawa ka ng isang malawak na lugar para sa aking
paanan sa ilalim kaya ang aking paanan ay hindi lumihis. **37**
Hinabol ko ang aking mga kaaway at hinuli ko (sila) hindi ako
tumalikod hangga't hindi (sila) nawawasak. **38** Hinambalos ko
(sila) hangga't hindi na nila kayang bumangon; bumagsak (sila)
sa ilalim ng aking paanan. **39** Dahil binigyan mo ako ng lakas
tulad ng sinturon para sa digmaan; inilagay mo ako sa ilalim
ng mga nag-aalsa laban sa akin. **40** Ibinigay mo sa akin ang
batok ng aking mga kaaway; nilipol ko lahat ng namumuhi sa

akin. **41** Humingi (sila) ng tulong pero walang sumagip sa kanila;
tumawag (sila) kay Yahweh, pero hindi niya (sila) pinakinggan.
42 Dinurog ko (sila) tulad ng alikabok sa hangin; itinapon ko
(sila) tulad ng putik sa kalsada. **43** Iniligtas mo ako mula sa
pagtatalo ng mga tao. Ginawa mo akong pinuno sa lahat ng
bansa. Mga taong hindi ko kilala ay naglingkod sa akin. **44**
Sa oras na narinig nila ako, sumunod (sila) sa akin; ang mga
dayuhan ay napilitang yumuko sa akin. **45** Ang mga dayuhan
ay dumating na nanginginig mula sa kanilang mga tanggulan.
46 Buhay si Yahweh; nawa ang aking bato ay purihin. Nawa
ang Diyos ng aking kaligtasan ay maitaas. **47** Ito ang Diyos
na naghihiganti para sa akin, ang nagdudulot sa mga bayan
na sumailalim sa akin. **48** Napalaya ako mula sa aking mga
kaaway! Totoo, itinaas mo ako nang higit sa mga tumuligsa sa
akin. Iniligtas mo ako mula sa mga marahas na kalalakihan.
49 Kaya magpapasalamat ako sa iyo, O Yahweh, sa lahat ng
bansa; aawit ako ng mga papuri sa iyong pangalan! **50** Ang
Diyos ay nagbibigay ng tagumpay sa kaniyang hari, at ipinakikita
niya ang kaniyang katapatan sa tipan sa kaniyang hinirang, kay
David at sa kaniyang kaapu-apuhan magpakailanman.

19 Ang kalangitan ay nagpapahayag ng kaluwalhatian ng
Diyos, at ipinapaalam ng himpapawid ang ginawa ng kaniyang
kamay! **2** Bawat araw ang pananalita ay bumubuhos; bawat
gabi nagpapahayag ito ng kaalaman. **3** Walang pananalita o
salaysay; ni hindi naririnig ang kanilang tinig. **4** Gayumpaman
ang kanilang mga salita ay umaabot sa buong mundo; at ang
kanilang pananalita ay hanggang sa dulo ng mundo. Nagtayo
siya ng tolda para sa araw sa kalagitnaan nila. **5** Ang araw
ay parang lalaking ikakasal na lumalabas sa kaniyang silid at

parang isang lalaking malakas na nagagalak kapag siya ay
tumatakbo sa kaniyang karera. **6** Ang araw ay sumisikat mula
sa isang dako at tumatawid sa himpapawid hanggang sa kabila;
walang makatatakas sa init nito. **7** Ang batas ni Yahweh ay
perpekto, pinasisigla ang kaluluwa; ang patotoo ni Yahweh ay
maaasahan, ginagawang marunong ang payak ang kaisipan.
8 Ang mga tagubilin ni Yahweh ay matuwid, pinasasaya ang
puso; ang kautusan ni Yahweh ay dalisay, nagdadala ng liwanag
sa mga mata. **9** Ang takot kay Yahweh ay dalisay, nananatili
magpakailanman; ang makatuwirang mga kautusan ni Yahweh
ay totoo at matuwid sa kabuuan! **10** Ang mga ito ay mas
mahalaga kaysa ginto, mas higit pa kaysa pinong ginto; mas
matamis kaysa pulot na tumutulo mula sa pulot-pukyutan. **11**
Oo, sa pamamagitan ng mga ito ang iyong lingkod ay binalaan;
sa pagsunod dito ay may malaking gantimpala. **12** Sino ang
makababatid sa lahat ng kaniyang sariling mga kamalian? Linisin
mo ako sa mga lihim na kasalanan. **13** Ingatan mo rin ang iyong
lingkod sa mga kasalanang mapagmataas; huwag mong hayaan
na ang mga ito ay maghari sa akin. Sa gayon ako ay magiging
ganap, at inosente sa maraming kasalanan. **14** Nawa ang mga
salita ng aking bibig at mga saloobin ng aking puso ay maging
katanggap-tanggap sa iyong paningin, Yahweh, aking bato at
aking manunubos.

20 Nawa ay tulungan ka ni Yahweh sa araw ng kaguluhan;
nawa ang pangalan ng Diyos ni Jacob ang mangalaga sa iyo **2**
at magpadala ng tulong mula sa banal na lugar para magtaguyod
sa iyo sa Sion. **3** Nawa maalala niya ang lahat ng iyong mga
alay at tanggapin ang iyong sinunog na handog. (Selah) **4** Nawa
ay ipagkaloob niya sa iyo ang hinahangad ng iyong puso at

tuparin ang lahat ng iyong mga plano. 5 Pagkatapos magagalak
kami sa iyong tagumpay, at, sa pangalan ng ating Diyos, itataas
namin ang mga bandila. Nawa ay ipagkaloob ni Yahweh ang
lahat ng iyong kahilingan. 6 Ngayon alam ko na ililigtas ni
Yahweh ang kaniyang hinirang; sasagutin siya mula sa kaniyang
banal na kalangitan na may lakas ng kaniyang kanang kamay na
maaari siyang sagipin. 7 Nagtitiwala ang ilan sa mga kalesang
pandigma at ang iba ay sa mga kabayo, pero ang tinatawagan
namin ay si Yahweh na aming Diyos. 8 (Sila) ay ibababa at
ibabagsak, pero tayo ay babangon at tatayong matuwid! 9
Yahweh, sagipin mo ang hari; tulungan mo kami kapag kami ay
nananawagan.

21 Nagagalak ang hari sa iyong lakas, Yahweh! Labis siyang
nagagalak sa kaligtasan na iyong ibinibigay! 2 Ibinigay mo sa
kaniya ang inaasam ng kaniyang puso at hindi mo pinigilan ang
kahilingan ng kaniyang mga labi. (Selah) 3 Dahil dinadalhan mo
siya ng mayamang mga pagpapala; inilagay mo sa kaniyang ulo
ang pinakadalisay na gintong korona. 4 Humihiling siya sa iyo ng
buhay; ibinigay mo ito sa kaniya; binigyan mo siya ng mahabang
buhay magpakailanman. 5 Ang kaniyang kaluwalhatian ay
dakila dahil sa iyong tagumpay; iginawad mo sa kaniya ang
kaningningan at pagiging maharlika. 6 Dahil pinagkalooban mo
siya ng mga pangmatagalang pagpapala; hinayaan mo siyang
magalak nang may kasiyahan sa iyong presensya. 7 Dahil ang
hari ay nagtitiwala kay Yahweh; sa pamamagitan ng katapatan
sa tipan ng Kataas-taasan siya ay hindi matitinag. 8 Dadakpin
ng iyong kamay ang lahat ng iyong mga kaaway; dadakpin ng
iyong kanang kamay ang mga napopoot sa iyo. 9 Sa panahon
ng iyong galit; susunugin mo (sila) na parang nasa maalab na

pugon. Lilipulin (sila) ni Yahweh sa kaniyang matinding galit,
at lalamunin (sila) ng apoy. **10** Pupuksain mo ang kanilang
mga anak mula sa lupa at ang kanilang mga kaapu-apuhan na
kabilang sa sangkatauhan. **11** Dahil hinangad nila ang masama
laban sa iyo; bumuo (sila) ng masamang balak na kung saan
hindi (sila) magtatagumpay! **12** Dahil (sila) ay iyong paaatrasin;
(sila) ay iyong papanain. **13** Maitanghal, ka Yahweh, sa iyong
lakas; aawitin at pupurihin namin ang iyong kapangyarihan.

22 Diyos ko, Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan? Bakit
napakalayo mo mula sa pagliligtas sa akin at malayo mula sa
mga salita ng aking paghihirap? **2** Diyos ko, maghapon akong
nananawagan sa iyo, pero hindi ka sumasagot, at maging sa
gabi ako ay walang katahimikan! **3** Pero ikaw ay banal; ikaw
ay nakaupo bilang hari kasama ang mga papuri ng Israel. **4**
Ang aming mga ninuno ay nagtiwala sa iyo; nagtiwala (sila) sa
iyo at (sila) ay niligtas mo. **5** Dumaing (sila) sa iyo at (sila) ay
niligtas mo. Nagtiwala (sila) sa iyo at hindi (sila) nabigo. **6** Pero
ako ay parang isang uod at hindi isang tao, isang kahihiyan
sa sangkatauhan at pinagtatawanan ng mga tao. **7** Silang
lahat na nakakakita sa akin ay kinukutya ako; hinahamak nila
ako; ang kanilang mga ulo ay napapailing sa akin. **8** Sinasabi
nila, “Nagtitiwala siya kay Yahweh, hayaan natin na iligtas siya
ni Yahweh. Hayaan natin na sagipin siya ni Yahweh, dahil
nalulugod siya sa kaniya.” **9** Dahil kinuha mo ako mula sa
sinapupunan; hinayaan mong magtiwala ako sa iyo habang
ako ay nasa dibdib ng aking ina. **10** Ipinagkatiwala na ako sa
iyo mula pa sa sinapupunan; ikaw ang aking Diyos simula pa
ng ako ay nasa sinapupunan ng aking ina! **11** Huwag kang
lumayo mula sa akin dahil malapit lang ang kaguluhan; walang

sinuman ang tutulong. **12** Pinaliligiran ako ng maraming mga
toro; pinapaligiran ako ng malalakas na mga toro ng Bashan.
13 Binubuksan nila ang kanilang bibig para sa akin na parang
isang umaatungal na leon na niluluray ang kaniyang biktima.
14 Ako ay parang natapong tubig, at lahat ng aking mga buto
ay nalinsad. Ang aking puso ay tulad ng pagkit; natutunaw ito
sa kaloob-loobang bahagi ko. **15** Ang aking lakas ay parang
natuyong piraso ng palayukan; ang aking dila ay dumidikit sa
aking ngalangala. Inilagay mo ako sa alabok ng kamatayan. **16**
Dahil pinapaligiran ako ng mga aso; napalibutan ako ng samahan
na mga mapaggawa ng masama; tinusok nila ang aking mga
kamay at mga paa. **17** Nabibilang ko na ang aking mga buto.
Tumitingin at tumititig (sila) sa akin. **18** Pinaghahatian nila ang
aking mga kasuotan sa kanilang mga sarili, pinagpipilian nila ang
aking mga damit. **19** Huwag kang lumayo, Yahweh; hinihiling
kong magmadali ka para tulungan ako, aking kalakasan! **20**
Iligtas mo ang aking kaluluwa mula sa espada, ang tanging
buhay ko mula sa mga kuko ng mabangis na mga aso. **21**
Iligtas mo ako mula sa bibig ng leon; iligtas mo ako mula sa
mga sungay ng mababangis na toro. **22** Ihahayag ko ang iyong
pangalan sa aking mga kapatid; sa gitna ng kapulungan ay
pupurihin kita. **23** Kayo na may takot kay Yahweh, purihin siya!
Kayong lahat na mga kaapu-apuhan ni Jacob, parangalan siya!
Ipakita niyo ang inyong pagkamangha sa kaniya, kayong lahat
na mga kaapu-apuhan ng Israel! **24** Dahil hindi niya hinamak
o pinabayaan ang pagdurusa ng naghihirap; hindi tinago ni
Yahweh ang kaniyang mukha mula sa kaniya; nang umiyak ang
naghihirap sa kaniya, dininig niya. **25** Ang aking pagpupuri ay
dahil sa iyo sa gitna ng napakalaking kapulungan; tutuparin ko

ang aking mga panata sa harap nilang may takot sa kaniya.
26 Ang mga naaapi ay makakakain at mabubusog; (sila) na
naghahanap kay Yahweh ay magpupuri sa kaniya. Nawa ang
inyong mga puso ay mabuhay magpakailanman. 27 Ang lahat
ng mga tao sa lupa ay aalalahanin at babalik kay Yahweh; lahat
ng mga pamilya ng mga bansa ay luluhod sa iyong harapan. 28
Dahil ang kaharian ay kay Yahweh; siya ang namumuno sa mga
bansa. 29 Lahat ng mga mayayaman sa lupa ay magpipista at
sasamba; silang lahat na mapupunta sa alabok ay luluhod sa
harapan niya, (sila) na hindi kayang panatilihin ang kanilang
sariling buhay. 30 Ang isang salinlahi ay darating para siya
ay paglingkuran; sasabihin nila sa susunod na salinlahi ang
tungkol sa Panginoon. 31 Darating (sila) at ipapahayag ang
kaniyang katuwiran; ipamamalita nila sa mga taong hindi pa
naipapanganak kung ano ang kaniyang nagawa!

23 Si Yahweh ang aking pastol; hindi ako magkukulang. 2
Pinahihiga niya ako sa luntiang mga pastulan; inaakay niya
ako sa tabi ng payapang tubigan. 3 Binabalik niya ang aking
buhay; ginagabayan niya ako sa tamang landas alang-alang
sa kaniyang pangalan. 4 Kahit na lumakad ako sa gitna ng
napakadilim na anino ng lambak, hindi ko katatakutan ang
kapahamakan dahil ikaw ang kasama ko; ang iyong pamalo
at iyong tungkod ang nagpapayapa sa akin. 5 Ipinaghahanda
mo ako ng isang hapag sa harapan ng aking mga kaaway;
binuhusan mo ng langis ang aking ulo; ang saro ko ay nag-
uumapaw. 6 Tiyak na kabutihan at katapatan sa tipan ang
hahabol sa akin sa lahat ng mga araw ng aking buhay; at ako ay
mananahanan sa tahanan ni Yahweh habang buhay!

24 Ang buong lupain ay kay Yahweh, ang daigdig at ang
lahat ng naninirahan dito. 2 Dahil itinatag niya ito sa mga
karagatan at itinaguyod sa mga ilog. 3 Sino ang aakyat sa
bundok ni Yahweh? Sino ang tatayo sa kaniyang banal na
lugar? 4 Siya na may malinis na mga kamay at dalisay na puso;
siyang hindi nagtatanghal ng mga kasinungalingan, at hindi
nanunumpa para lang manlinlang. 5 Makatatanggap siya ng
pagpapala mula kay Yahweh at katuwiran mula sa Diyos ng
kaniyang kaligtasan. 6 Iyan ang salinlahi ng mga naghahanap
sa kaniya, (sila) na humahanap sa mukha ng Diyos ni Jacob.
(Selah) 7 Bumukas kayo, kayong mga tarangkahan, bumukas
kayo, kayong walang-hanggang mga pintuan, para ang Hari ng
kaluwalhatian ay makapasok! 8 Sino ang Hari ng kaluwalhatian?
Si Yahweh, ang malakas at makapangyarihan; si Yahweh, ang
makapangyarihan sa digmaan. 9 Bumukas kayo, kayong mga
tarangkahan, bumukas kayo, kayong walang-hanggang mga
pintuan, para ang Hari ng kaluwalhatian ay makapasok! 10 Sino
ang Hari ng kaluwalhatian? Si Yahweh ng mga hukbo, siya ang
Hari ng kaluwalhatian. (Selah)

25 Sa iyo Yahweh, Itinataas ko ang aking buhay! 2 Aking Diyos,
ako ay nagtitiwala sa iyo. Huwag mo akong hayaang mapahiya;
huwag mong hayaan na magalak ng may katagumpayan sa akin
ang aking mga kaaway. 3 Nawa walang sinumang umaasa sa
iyo ang maalipusta; nawa ang mga nagsisigawa ng kataksilan
na walang dahilan ay mapahiya! 4 Ipaalam mo sa akin ang
iyong mga kaparaanan, Yahweh, ituro mo sa akin ang iyong
mga landas. 5 Patnubayan mo ako sa iyong katotohanan at
turuan mo ako, dahil ikaw ang Diyos ng aking kaligtasan; Ako ay
umaasa sa iyo buong araw. 6 Alalahanin mo, Yahweh, ang iyong

mga gawa ng kahabagan at sa katapatan sa tipan; dahil lagi
silang nananatili magpakailanman. **7** Huwag mong alalahanin
ang tungkol sa mga kasalanan ng aking kabataan o ang aking
pagrerebelde; alalahanin mo ako na may katapatan sa tipan
dahil sa iyong kabutihan, Yahweh! **8** Si Yahweh ay mabuti at
matuwid; kaya itinuturo niya ang daan sa mga makasalanan. **9**
Pinapatnubayan niya ang mapagpakumbaba na may katarungan
at itinuturo niya ang kanyang daan sa mga mapagpakumbaba.
10 Ang lahat ng mga landas ni Yahweh ay ginawa mula sa
katapatan sa tipan at pagiging mapagkakatiwalaan sa mga nag-
iingat ng kanyang tipan at kanyang mga tapat na kautusan. **11**
Alang-alang sa iyong pangalan, Yahweh, patawarin mo ang
aking kasalanan, dahil ito ay napakalaki. **12** Sino ang taong may
takot kay Yahweh? Tuturuan siya ng Panginoon sa daan na
dapat niyang piliin. **13** Ang kanyang buhay ay magpapatuloy sa
kabutihan; at ang kanyang mga kaapu-apuhan ay magmamana
ng lupain. **14** Ang pakikipagkaibigan ni Yahweh ay para sa mga
nagbibigay karangalan sa kanya, at pinapahayag ang kanyang
tipan sa kanila. **15** Ang aking mga mata ay laging nakatuon kay
Yahweh, dahil pakakawalan niya ang aking mga paa mula sa
lambat. **16** Bumaling ka sa akin at kaawaan mo ako; dahil ako ay
nag-iisa at nahihirapan. **17** Ang mga kaguluhan ng aking puso
ay lumalawak; hanguin mo ako mula sa aking pagkabalisa. **18**
Masdan mo ang aking paghihirap at mga pasakit; patawarin mo
lahat ng aking mga kasalanan. **19** Masdan mo ang aking mga
kaaway, dahil (sila) ay marami; kinamumuhian nila ako nang
may malupit na pagkagalit. **20** Pangalagaan mo ang aking buhay
at sagipin mo ako; hindi ako mapapahiya, dahil nagkukubli ako
sa iyo! **21** Nawa ingatan ako ng dangal at pagkamakatwiran,

dahil umaasa ako sa iyo. 22 Sagipin mo ang Israel, O Diyos, sa
lahat ng kaniyang mga kaguluhan!

26 Hatulan mo ako, Yahweh, dahil lumakad ako nang may
dangal; Nagtiwala ako kay Yahweh nang walang pag-aalinlangan.
2 Siyasatin mo ako, Yahweh, at ako ay iyong subukin; subukin
mo ang kadalisayan ng aking mga kaloob-looban at ang aking
puso! 3 Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay nasa harap ng
aking mga mata, at ako ay lumalakad sa iyong katotohanan. 4
Hindi ako nakikisama sa mga mandaraya, o nakikisalamuha
sa mga hindi tapat. 5 Napopoot ako sa kapulungan ng mga
gumagawa ng kasamaan, at hindi ako nakikipamuhay sa mga
masasama. 6 Hinuhugasan ko ang aking mga kamay sa kawalan
ng kasalanan, at pumupunta ako sa paligid ng iyong altar,
Yahweh, 7 para umawit ng isang malakas na awitin ng papuri at
ibalita ang lahat ng iyong mga kahanga-hangang mga gawa.
8 Yahweh, mahal ko ang tahanan kung saan ka naninirahan,
ang lugar na pinananahanan ng iyong kaluwalhatian. 9 Huwag
mo akong walisin kasama ng mga makasalanan, o ang aking
buhay kasama ng mga taong hayok sa dugo, 10 kung saan ang
mga kamay ay may masamang balak, at sa kanang kamay ay
puno ng mga suhol. 11 Pero para sa akin, lalakad ako nang
may dangal; tubusin mo ako at maawa ka sa akin. 12 Nakatayo
ang aking paa sa pantay na tuntungan; sa mga kapulungan ay
pupurihin ko si Yahweh!

27 Si Yahweh ang aking liwanag at aking kaligtasan; kanino
ako matatakot? Si Yahweh ang kanlungan ng aking buhay;
kanino ako mangangamba? 2 Nang lumapit sa akin ang mga
gumagawa ng kasamaan para lamunin ang aking laman, ang
aking mga kalaban at ang aking mga kaaway ay nadapa at

nabuwal. 3 Kahit ang isang hukbo ay nagsasama-sama laban
sa akin, ang aking puso ay hindi matatakot; kahit digmaan ay
umusbong laban sa akin, kahit ganoon ay mananatili akong
nagtitiwala. 4 Isang bagay ang aking hiniling kay Yahweh, at
iyon ay aking hahanapin: na ako ay mananahan sa tahanan ni
Yahweh sa lahat ng mga araw ng aking buhay, para makita
ang kagandahan ni Yahweh at para magnilay-nilay sa kanyang
templo. 5 Dahil sa araw ng kaguluhan ay ikukubli niya ako
sa kanyang kubol; sa loob ng kanyang tolda ay itatago niya
ako. Itataas niya ako sa ibabaw ng isang malaking bato! 6
Pagkatapos ay itataas ang aking ulo nang mas angat kaysa
aking mga kaaway na nasa paligid ko, at ako ay maghahain
ng mga handog ng kagalakan sa kanyang tolda! Aawit ako at
gagawa ng mga awitin kay Yahweh! 7 Pakinggan mo, Yahweh,
ang aking tinig kapag ako ay umiiyak! Maawa ka sa akin, at
sagutin mo ako! 8 Sinasabi ng aking puso tungkol sa iyo,
“Hanapin ang kaniyang mukha!” Hahanapin ko ang iyong mukha,
Yahweh! 9 Huwag mong itago ang iyong mukha sa akin; huwag
mong saktan ang iyong lingkod sa galit! Ikaw ang aking naging
katuwang; huwag mo akong pabayaan o iwanan, Diyos ng aking
kaligtasan! 10 Kahit na pabayaan ako ng aking ama o ng aking
ina, si Yahweh ang mag-aaruga sa akin. 11 Ituro mo sa akin ang
iyong daan, Yahweh! Pangunahan mo ako sa patag na landas
dahil sa aking mga kaaway. 12 Huwag mo akong ibigay sa
mga hangarin ng aking mga kaaway, dahil ang mga sinungaling
na saksi ay nagsitindig laban sa akin, at (sila) ay bumuga ng
karahasan! 13 Ano kaya ang nangyari sa akin kung hindi ako
naniwala na makikita ko ang kabutihan ni Yahweh sa lupain ng
mga buhay? 14 Maghintay kayo kay Yahweh; maging matatag,

at hayaan na maging matapang ang inyong puso! Maghintay
kayo kay Yahweh!

28 Sa iyo, Yahweh, ako ay umiiyak; aking malaking Muog,
huwag mo akong pabayaan. Kung hindi mo ako tutugunan,
mabibilang ako sa mga bumababa sa libingan. **2** Dinggin
ang tinig ng aking pagsusumamo kapag ako ay humihingi ng
tulong sa iyo, kapag itinataas ko ang aking mga kamay sa
iyong pinakabanal na lugar! **3** Huwag mo akong kaladkarin
palayo kasama ng masasama, silang gumagawa ng malaking
kasalanan, na nagsasalita ng kapayapaan sa kanilang kapwa
pero may kasamaan sa kanilang mga puso. **4** Ibigay sa kanila
kung ano ang nararapat sa kanilang mga gawa at ibalik sa kanila
kung ano ang hinihingi ng kanilang kasamaan; ibalik sa kanila
ang mga gawa ng kanilang mga kamay; igawad sa kanila ang
nararapat. **5** Dahil hindi nila nauunawaan ang mga paraan ni
Yahweh o ang gawa ng kaniyang mga kamay, (sila) ay kaniyang
pupuksain at hindi kailanman itatayong muli. **6** Pagpalain si
Yahweh dahil dininig niya ang tinig ng aking pagsusumamo!
7 Si Yahweh ang aking kalakasan at ang aking kalasag; ang
puso ko ay nagtitiwala sa kaniya, at tinulungan ako. Kaya labis
na nagagalak ang aking puso, at pupurihin ko siya nang may
pag-awit. **8** Si Yahweh ang kalakasan ng kaniyang bayan, at
kanlungang nagliligtas sa kaniyang hinirang. **9** Iligtas mo ang
iyong bayan at pagpalain ang iyong pamana. kayo ay maging
pastol nila at aalagaan (sila) magpakailanman.

29 Kilalanin na si Yahweh— kayo na mga anak ng
makapangyarihan— kilalanin na si Yahweh ay may kaluwalhatian
at kapangyarihan! **2** Ibigay kay Yahweh ang karangalan na
nararapat sa kaniyang pangalan; sambahin si Yahweh sa

pananamit na naaangkop para sa kaniyang kabanalan. 3 Ang
tinig ni Yahweh ay naririnig sa ibabaw ng mga katubigan;
dumadagundong ang Diyos ng kaluwalhatian, dumadagundong
si Yahweh sa ibabaw ng katubigan. 4 Ang tinig ni Yahweh ay
makapangyarihan; ang tinig ni Yahweh ay kamangha-mangha.
Ang tinig ni Yahweh ay nakawawasak ng mga sedar; 5 Ang tinig
ni Yahweh ay napagpipira-piraso ang mga sedar ng Lebanon. 6
Pinalulukso niya ang Lebanon tulad ng isang guya at ang Sirion
tulad ng isang batang baka. 7 Bumubuga ng lumalagablab na
apoy ang tinig ni Yahweh. 8 Ang tinig ni Yahweh ang yumayanig
sa ilang; si Yahweh ang yumayanig sa ilang ng Kades. 9 Ang
tinig ni Yahweh ang nagdudulot na manganak ang babaeng usa;
kinakalbo nito ang mga gubat; pero sa kaniyang templo ang
lahat ay nagsasabing, "Kaluwalhatian!" 10 Si Yahweh ay umuupo
bilang hari sa ibabaw ng baha; si Yahweh ay umuupo bilang
hari magpakailanman. 11 Si Yahweh ang nagbibigay-lakas sa
kaniyang bayan; Pinagpapala ni Yahweh ng kapayapaan ang
kaniyang bayan.

30 Itinataas kita, Yahweh, dahil ibinangon mo ako at hindi
pinahintulutan ang aking mga kalaban na magalak dahil sa akin.
2 Yahweh aking Diyos, humingi ako sa iyo ng tulong, at pinagaling
mo ako. 3 Yahweh, hinango mo ang aking kaluluwa mula sa
Sheol; pinanatili mo akong buhay mula sa pagbaba sa libingan.
(Sheol h7585) 4 Umawit ng mga papuri kay Yahweh, kayong bayan
niyang matapat! Magbigay ng pasasalamat kapag naalaala ninyo
ang kaniyang kabanalan. 5 Dahil ang kaniyang galit ay isang
saglit lamang; pero ang kaniyang pabor ay panghabangbuhay.
Ang pag-iyak ay dumarating sa gabi, pero ang kagalakan ay
dumarating sa umaga. 6 Buong tiwala kong sinabi, "Hindi ako

kailanman mayayanig.” 7 Yahweh sa pamamagitan ng iyong
pabor ako ay itinatag mo tulad ng isang matatag na bundok; pero
kapag itinago mo ang iyong mukha, ako ay naligalig. 8 Umiyak
ako sa iyo, Yahweh, at naghanap ng pabor mula sa aking
Panginoon! 9 Anong pakinabang mayroon sa aking kamatayan,
kung ako ay bababa sa libingan? Mapapapurihan ka ba ng
alabok? Maipapahayag ba nito na ikaw ay mapagkakatiwalaan?
10 Pakinggan mo, Yahweh, at ako ay kaawaan! Yahweh, ikaw ay
maging katuwang ko. 11 Pinalitan mo ang aking pagluluksa ng
pagsasayaw; hinubad mo ang aking sako at dinamitan ako ng
kagalakan. 12 Kaya ngayon ang naparangalan kong puso ay
aawit nang papuri sa iyo at hindi mananahimik; Yahweh aking
Diyos, magbibigay ako ng pasasalamat sa iyo magpakailanman!
31 Sa iyo, Yahweh, kumukubli ako; huwag mo akong hayaan
na mapahiya. Iligtas mo ako sa iyong katuwiran. 2 Makinig ka
sa akin; sagipin mo ako agad; ikaw ang aking maging bato
ng kanlungan, isang matibay na tanggulan para iligtas ako.
3 Dahil ikaw ang aking bato at aking tanggulan; alang-alang
sa iyong pangalan, gabayan at patnubayan mo ako. 4 Kunin
mo ako sa lambat na kanilang ikinubli para sa akin, dahil ikaw
ang aking kanlungan. 5 Ipinagkakatiwala ko sa iyong mga
kamay ang aking espiritu; tutubusin mo ako, Yahweh, Diyos
ng katapatan. 6 Kinamumuhian ko ang mga naglilingkod sa
mga walang kwentang diyos-diyosan, pero nagtitiwala ako kay
Yahweh. 7 Matutuwa ako at magagalak sa iyong katapatan
sa tipan, dahil nakita mo ang aking kapighatian; alam mo ang
pagkabalisa ng aking kaluluwa. 8 Hindi mo ako isinuko sa
aking mga kaaway. Inilagay mo ang aking mga paa sa isang
malawak na lugar. 9 Maawa ka sa akin, Yahweh, dahil ako

ay nasa kahirapan; ang aking mga mata ay napapagod sa
kalungkutan kasama ang aking kaluluwa at aking katawan.
10 Dahil ang aking buhay ay pagod sa kalungkutan at ang
mga taon ko na puro daing. Ang aking lakas ay nabibigo dahil
sa aking kasalanan, at ang aking mga buto ay unti-unting
nanghihina. **11** Dahil sa lahat ng aking mga kaaway, hinahamak
ako ng mga tao; ang aking mga kapitbahay ay nangingilabot
dahil sa aking kalagayan, at mga taong nakakakilala sa akin
ay nangangamba. Ang mga nakakakita sa akin sa kalye ay
tumatakbo palayo sa akin. **12** Nilimot ako na parang patay
na walang sinuman ang nakakaalala. Ako ay tulad ng isang
basag na palayok. **13** Dahil aking narinig ang bulong-bulungan
ng nakararami, nakakasindak na balita mula sa lahat ng dako
habang ang mga iba ay parang nagpaplano na magkakasama
laban sa akin. (Sila) ay nagpaplanong kunin ang aking buhay.
14 Pero umaasa ako sa iyo, Yahweh; sinasabi ko, “Ikaw ang
aking Diyos.” **15** Ang aking kapalaran ay nasa iyong mga
kamay. Iligtas mo ako sa kamay ng aking mga kaaway at mula
sa mga humahabol sa akin. **16** Paliwanagin mo ang iyong
mukha sa iyong lingkod; iligtas mo ako sa iyong katapatan sa
tipan. **17** Huwag mong hayaan na mapahiya ako, Yahweh; dahil
nananawagan ako sa iyo! Nawa ang masama ay mapahiya!
Nawa (sila) ay mapatahimik sa Sheol. **(Sheol h7585)** **18** Nawa
mapatahimik ang mga sinungaling na labi na nagsasalita ng
suwail laban sa matuwid ng may pagmamataas at paghamak.
19 Napakadakila ng iyong kabutihang hinanda mo para sa mga
sumasamba sa iyo, na tinupad mo para sa mga nagkukubli sa
iyo sa harap ng buong sangkatauhan! **20** Sa kanlungan ng iyong
presensya, ikinukubli mo (sila) mula sa mga balakin ng mga

tao. Ikinukubli mo (sila) sa isang kanlungan mula sa marahas
na mga dila. 21 Purihin si Yahweh, dahil ipinakita niya sa akin
ang kaniyang kagila-gilalas na katapatan sa tipan noong ako
ay nasa isang nilusob na lungsod. 22 Kahit na nabanggit ko
sa aking pagmamadali, “Ako ay napalayo mula sa iyong mga
mata,” gayumpaman dininig mo ang aking pagmamakaawa,
nang ako ay dumaing sa iyo. 23 O, ibigin si Yahweh, kayong
lahat na mga matatapat na tagasunod. Iniingatan ni Yahweh
ang tapat, pero pinagbabayad niya ng buo ang mapagmataas.
24 Maging matatag at panatag, lahat kayo na nagtitiwala kay
Yahweh para sa tulong.

32 Mapalad ang tao na pinatawad ang kaniyang pagsuway,
na tinakpan ang kaniyang kasalanan. 2 Mapalad ang tao na
siyang pinapalagay ni Yahweh na walang pagkakasala at ang
espiritu na walang panlilinlang. 3 Kapag nanatili akong tahimik,
ang aking mga buto ay unti-unting nadudurog habang ako ay
dumadaing buong araw. 4 Dahil araw at gabi ang iyong kamay
ay mabigat sa akin. Nalanta ang aking kalakasan tulad ng
tagtuyot sa tag-araw. (Selah) 5 Pagkatapos inamin ko ang aking
kasalanan sa iyo, at hindi ko na ikinubli ang aking kasamaan.
Sinabi ko, “aaminin ko ang pagsuway ko sa iyo Yahweh,” at
pinatawad mo ang kabigatan ng aking kasalanan. (Selah) 6
Dahil dito, ang lahat ng makadiyos ay dapat manalangin sa
iyo sa oras ng mabigat na paghihirap. Pagkatapos kapag ang
daluyong ng tubig ay umapaw, hindi nila maabot ang mga tao. 7
Ikaw ang aking kublihan; babantayan mo ako sa kaguluhan.
Papalibutan mo ako ng mga awit ng pagtatagumpay. (Selah) 8
Pangangaralan kita at ituturo sa iyo ang daan na dapat mong
lakaran. Pangangaralan kita habang nagmamasid ako sa iyo. 9

Huwag kang tumulad sa isang kabayo o katulad ng isang asno,
na walang pagkakaintindi; dahil lamang sa renda sa bibig kaya
napapasunod (sila) kung saan mo (sila) gustong papuntahin.
10 Ang mga masasama ay maraming kapighatian, pero ang
katapatan sa tipan ni Yahweh ang papalibot sa nagtitiwala sa
kaniya. **11** Magalak kay Yahweh, at magalak kayo, kayong mga
matutuwid; sumigaw sa galak, ang lahat ng pusong matuwid.
33 Magalak kay Yahweh, kayong mga matuwid; ang papuri
ay angkop para sa matuwid. **2** Pasalamatan si Yahweh na
may alpa; awitan siya ng mga papuri niya ng may alpa na
sampung kuwerdas. **3** Awitan siya ng bagong awit; tumugtog
nang mahusay at umawit ng may kagalakan. **4** Dahil ang salita
ni Yahweh ay matuwid, at ang lahat ng kaniyang ginagawa ay
patas. **5** Iniibig niya ang katuwiran at katarungan. Ang lupa ay
puno ng katapatan sa tipan ni Yahweh. **6** Sa pamamagitan ng
salita ni Yahweh ang mga langit ay nalikha, at ang lahat ng mga
bituin ay nagawa sa pamamagitan ng hininga ng kaniyang bibig.
7 Tinitipon niya ang tubig ng dagat na parang isang tumpok;
nilalagay niya ang mga karagatan sa mga imbakan. **8** Hayaan
ang buong mundo na matakot kay Yahweh; hayaan ang lahat ng
nananahan sa mundo ay mamangha sa kanya. **9** Dahil siya
ay nagsalita, at nangyari ito; siya ay nag-utos, at tumayo ng
matayog. **10** Binibigo ni Yahweh ang pagsasanib ng mga bansa;
siya ang nananaig sa mga plano ng mga tao. **11** Ang mga plano
ni Yahweh ay nananatili magpakailanman, ang mga plano ng
kanyang puso para sa lahat ng salinlahi. **12** Mapalad ang bansa
na ang Diyos ay si Yahweh; ang bayan na kaniyang pinili bilang
kanyang sariling pag-aari. **13** Nagmamasid si Yahweh mula
sa kalangitan; nakikita niya ang lahat ng mga tao. **14** Mula sa

lugar kung saan siya nananahan, siya ay tumingin sa lahat ng
nananahan sa lupa. **15** Siya na humuhubog ng mga puso nilang
lahat ay nagmamasid sa lahat ng kanilang mga gawi. **16** Walang
hari ang naligtas sa pamamagitan ng isang malaking hukbo;
ang isang mandirigma ay hindi naligtas sa pamamagitan ng
kanyang dakilang lakas. **17** Ang isang kabayo ay hindi tunay na
kasiguruhan ng tagumpay; sa kabila ng kanyang kalakasan,
ay hindi siya makakapagligtas. **18** Tingnan ninyo, ang mata ni
Yahweh ay nasa kanila na may takot sa kaniya, sa mga taong
umaasa sa kaniyang katapatan sa tipan **19** para mailigtas ang
kanilang mga buhay mula sa kamatayan at panatilihin silang
buhay sa mga panahon ng taggutom. **20** Kami ay naghihintay
kay Yahweh; siya ang aming saklolo at aming kalasag. **21**
Ang aming mga puso ay nagagalak sa kaniya, dahil kami ay
nagtitiwala sa kaniyang banal na pangalan. **22** Hayaan mo ang
iyong katapatan sa tipan, Yahweh, ay mapasaamin habang
nilalagay namin ang aming pag-asa sa iyo.

34 Pupurihin ko si Yahweh sa lahat ng oras; ang kaniyang
kapurihan ay laging mamumutawi sa aking bibig. **2** Pupurihin
ko si Yahweh; nawa marinig ito ng api at (sila) ay matuwa. **3**
Purihin natin si Yahweh; sama-sama nating itaas ang kaniyang
pangalan. **4** Hinanap ko si Yahweh, at tumugon siya, at sa lahat
ng mga takot ko tagumpay ang ibinigay niya. **5** Nagniningning
ang mga tumitingin sa kaniya, at ang kanilang mga mukha ay
hindi nahihiya. **6** Ang inapi ay umiyak, at narinig siya ni Yahweh
at niligtas mula sa lahat ng kaniyang mga kaguluhan. **7** Ang
anghel ni Yahweh ay nagkakampo sa paligid ng may mga takot
sa kaniya, at (sila) ay nililigtas niya. **8** Tikman at masdan na si
Yahweh ay mabuti; mapalad ang taong kumukubli sa kaniya. **9**

Katakutan ninyo si Yahweh, kayo na kaniyang banal na bayan;
hindi nagkukulang ang mga may takot sa kaniya. **10** Ang batang
leon minsan ay nagkukulang sa pagkain at nagugutom; pero
ang mga humahanap kay Yahweh ay hindi magkukukulang ng
anumang bagay na mabuti. **11** Halikayo, mga bata, makinig kayo
sa akin; ituturo ko sa inyo ang takot kay Yahweh. **12** Sinong
naghahangad ng buhay at naghahangad ng mahabang panahon
na mabuhay at magkaroon ng magandang buhay? **13** Kung
ganoon, lumayo kayo sa pagsasabi ng masama, at ilayo ang
inyong mga labi sa pagsasabi ng mga kasinungalingan. **14**
Tumalikod kayo sa kasamaan at gumawa ng mabuti; hangarin
ninyo ang kapayapaan at ito ay palaganapin. **15** Ang mga mata
ni Yahweh ay nasa mga matutuwid, at sa kanilang mga iyak
nakatuon ang kaniyang pandinig. **16** Si Yahweh ay laban sa
mga gumagawa ng masama, para burahin ang kanilang alala sa
mundo. **17** Ang mga matutuwid ay umiiyak, at naririnig ito ni
Yahweh at mula sa lahat ng kanilang mga kaguluhan, nililigtas
(sila) **18** Si Yahweh ay malapit sa mga wasak ang puso, at
inililigtas niya ang mga nadurog ang espiritu. **19** Maraming mga
problema ang mga matutuwid, pero sa lahat ng iyon si Yahweh
ang nagbibigay ng tagumpay. **20** Iniingatan niya ang lahat ng
kaniyang mga buto; ni isa sa kanila ay walang masisira. **21**
Papatayin ng masama ang makasalanan; ang mga galit sa
matutuwid ay mahahatulan. **22** Ang mga kaluluwa ng kaniyang
mga lingkod ay tinutubos ni Yahweh; walang mahahatulan sa
mga kumukubli sa kaniya.

35 Kumilos ka laban sa mga kumikilos laban sa akin O Yahweh;
labanan mo ang mga lumalaban sa akin. **2** Kunin mo ang iyong
maliit na pananggalang at malaking pananggalang; bumangon

ka at ako ay iyong tulungan. 3 Sa mga humahabol sa akin
gamitin mo ang iyong mga sibat at palakol; sa kaluluwa ko ay
iyong sabihin, “Ako ang iyong kaligtasan.” 4 Nawa ang mga
naghahangad sa aking buhay ay mapahiya at masira ang puri.
Nawa ang mga nagbabalak na saktan ako ay tumalikod at
malito. 5 Nawa (sila) ay maging tulad ng hinanging ipa, sa
pagtataboy ng anghel ni Yahweh sa kanila. 6 Nawa ang kanilang
daraanan ay maging madilim at madulas, habang tinutugis (sila)
ng anghel ni Yahweh. 7 Nang walang dahilan, naglagay (sila) ng
lambat para sa akin; nang walang dahilan nagbungkal (sila)
ng hukay para sa aking buhay. 8 Hayaan mo na dumating sa
kanila nang hindi inaasahan ang pagkawasak. Hayaan mo na
mahuli (sila) ng inilagay nilang lambat. Sa kanilang pagkawasak,
hayaan mong (sila) ay bumagsak. 9 Pero magsasaya ako kay
Yahweh at magagalak sa kaniyang kaligtasan. 10 Sa aking
buong lakas sasabihin ko, “Sino ang katulad mo, Yahweh, na
siyang nagliligtas sa mga api mula sa mas malakas kaysa
sa kanila at ang mahihirap at nangangailangan mula sa mga
nagtatangka na nakawan (sila) 11 Dumarami ang masasamang
saksi; pinararatangan nila ako nang hindi totoo. 12 Binayaran nila
ng kasamaan ang aking kabutihan. Ako ay nagdadalamhati. 13
Pero, nang maysakit (sila) nagsuot ako ng sako; nag-ayuno ako
para sa kanila na nakatungo ang aking dibdib. 14 Nagdalamhati
ako para sa aking mga kapatid; lumuhod ako sa pagluluksa
para sa aking ina. 15 Pero nang ako ay natisod, natuwa (sila) at
nagsama-sama; nagsama-sama (sila) laban sa akin, at ako ay
ginulat nila. Winarak nila ako nang walang humpay. 16 Walang
galang nila akong hinamak; nangalit ang kanilang mga ngipin
sa akin. 17 Panginoon hanggang kailan ka titingin? Iligtas mo

ang aking kaluluwa mula sa kanilang mga mapangwasak na
pag-atake, ang buhay ko mula sa mga leon. **18** Pagkatapos
magpapasalamat ako sa iyo sa dakilang pagpupulong; pupurihin
kita sa maraming tao. **19** Huwag mong hayaang magdiwang sa
akin ang mapanlinlang kong mga kaaway; huwag mo silang
hayaang magawa ang kanilang masasamang mga balak. **20** Dahil
hindi (sila) nagsasalita ng kapayapaan, sa halip, nagpaplano
(sila) ng mga salitang mapanlinlang laban sa naninirahan sa
aming lupain na mapayapang namumuhay. **21** Binubuka nila
ng malaki ang kanilang mga bibig laban sa akin; sabi nila,
"Ha, ha, nakita namin ito." **22** Nakita mo ito, Yahweh, huwag
kang manahimik; huwag kang lumayo sa akin Panginoon. **23**
Bumangon ka at gumising para ipagtanggol ako; aking Diyos at
Panginoon, ipagtanggol mo ang aking panig. **24** Ipagtanggol
mo ako, Yahweh aking Diyos, dahil sa iyong katuwiran; huwag
mo silang hayaang magalak sa akin. **25** Huwag mong hayaang
sabihin nila sa kanilang puso na, "Aha, nakuha na namin ang
aming nais." Huwag mong hayaan na sabihin nila, "Nilamon
namin siya." **26** Ilagay mo (sila) sa kahihiyan at lituhin mo silang
nagnanais na saktan ako. Nawa ang mga gustong humamak sa
akin ay mabalot ng kahihiyan at kasiraan. **27** Hayaan mong
ang mga nagnanais ng paglaya ko ay sumigaw sa galak at
matuwa; nawa patuloy nilang sabihin, "Purihin si Yahweh, siya na
nasisiyahan sa kapakanan ng kaniyang lingkod." **28** Pagkatapos
nito ang katarungan mo at kapurihan ay buong araw kong
ihahayag.

36 Nagsasalita ang kasalanan gaya ng mensahe sa puso ng
taong masama; walang pagkatakot sa Diyos sa kaniyang mga
mata. **2** Dahil pinagiginhawa niya ang kaniyang sarili, iniisip na

ang kaniyang kasalanan ay hindi matutuklasan at kasusuklaman.
3 Ang kaniyang mga salita ay makasalanan at mapanlinlang;
ayaw niyang maging matalino at gumawa ng mabuti. 4 Habang
siya ay nakahiga sa kaniyang kama, nagbabalak siya ng mga
paraan para magkasala; siya ay nagtatakda ng masamang
paraan; hindi niya iniiwasan ang kasalanan. 5 Ang iyong
katapatan sa tipan, Yahweh, ay umaabot sa kalangitan; ang
iyong katapatan ay umaabot sa mga kaulapan. 6 Ang iyong
katarungan ay gaya ng pinakamataas na mga bundok; ang
iyong katarungan ay gaya ng pinakamalalim na dagat. Yahweh,
pinangangalagaan mo ang kapwa sangkatauhan at mga hayop.
7 Napakahalaga ng iyong katapatan sa tipan, O Diyos! Ang
sangkatauhan ay kumakanlong sa ilalim ng anino ng iyong mga
pakpak. 8 (Sila) ay masaganang masisiyahan sa kayamanan ng
mga pagkain sa iyong bahay; hahayaan mo silang uminom mula
sa ilog ng iyong mahalagang mga pagpapala. 9 Dahil kasama
mo ang bukal ng buhay; sa iyong liwanag ay aming makikita
ang liwanag. 10 Palawigin mo ang iyong katapatan sa tipan
nang lubusan sa mga na nakakakilala sa iyo, ang pagtatanggol
mo sa matuwid ang puso. 11 Huwag mong hayaan ang paa
ng mayabang na makalapit sa akin. Huwag mong hayaan ang
kamay ng masama na palayasin ako. 12 Doon ang masasama ay
natalo; (sila) ay bumagsak at wala ng kakayahang bumangon.

37 Huwag kang mainis dahil sa masasamang tao; huwag
kang mainggit sa mga umasal nang hindi makatuwiran. 2 Dahil
(sila) ay malapit nang matuyo gaya ng damo at malanta gaya
ng luntiang mga halaman. 3 Magtiwala ka kay Yahweh at
gawin kung ano ang matuwid; tumira ka sa lupain at gawin
mong tungkulin ang katapatan. 4 Pagkatapos hanapin mo ang

kaligayahan kay Yahweh, at ibibigay niya sa iyo ang mga naisin
ng iyong puso. **5** Ibigay mo ang iyong pamamaraan kay Yahweh;
magtiwala ka sa kaniya, at siya ang kikilos para sa iyo. **6**
Itatanghal niya ang iyong katarungan gaya ng liwanag ng araw at
ang iyong kawalang-muwang gaya ng araw sa tanghali. **7** Tumigil
ka sa harap ni Yahweh at matiyagang maghintay sa kaniya.
Huwag kang mag-alala kung may taong mapagtatagumpayan
ang kaniyang masamang balakin kung ang tao ay gumagawa ng
masamang mga plano. **8** Huwag kang magalit at madismaya.
Huwag kang mag-alala, ito ay gumagawa lamang ng problema.
9 Ang mga mapaggawa ng kasamaan ay aalisin, pero ang mga
naghihintay kay Yahweh ay magmamana ng lupain. **10** Sa
maikling panahon ang masama ay mawawala, mamamasdan mo
ang kaniyang kinalulugaran, pero siya ay mawawala. **11** Pero
ang mapagkumbaba ay mamanahin ang lupain at magagalak sa
lubos na kasaganahan. **12** Ang makasalanan ay nagbabalak
laban sa matuwid at nginangalit ang kaniyang ngipin laban sa
kaniya. **13** Ang Panginoon ay tinatawanan siya, dahil nakikita
niya na ang kaniyang araw ay parating na. **14** Binunot ng
masama ang kanilang mga espada at binaluktot ang kanilang
mga pana para ilugmok ang mga naaapi at nangangailangan,
para patayin ang mga matuwid. **15** Ang kanilang mga espada
ang sasaksak sa kanilang mga puso, at ang kanilang mga
pana ay masisira. **16** Mas mabuti ang kaunti na mayroon ang
matuwid kaysa sa kasaganahan ng masasama. **17** Dahil ang
mga bisig ng masasama ay mababali, pero si Yahweh ang
sumusuporta sa mga matutuwid. **18** Binabantayan ni Yahweh
ang mga walang kasalanan araw-araw, at ang kanilang mana ay
mananatili magpakailanman. **19** Hindi (sila) mahihiya sa panahon

ng problema. Sa panahon na dumating ang taggutom, (sila) ay
may sapat na kakainin. **20** Pero ang masasama ay mamamatay.
Ang mga kaaway ni Yahweh ay magiging tulad ng kasaganahan
ng mga pastulan; (sila) ay mawawala at maglalaho sa usok. **21**
Ang masama ay nangungutang pero hindi nagbabayad, pero ang
matuwid ay mapagbigay at nagbibigay. **22** Ang mga pinagpala ni
Yahweh ay mamanahin ang lupain; ang mga isinumpa niya ay
tatanggalin. **23** Sa pamamagitan ni Yahweh naitatag ang mga
hakbang ng isang tao, ang tao na ang balakin ay kapuri-puri
sa paningin ng Diyos. **24** Bagama't siya ay nadapa, siya ay
hindi babagsak, dahil hinahawakan siya ni Yahweh sa kaniyang
kamay. **25** Ako ay naging bata at ngayon ay matanda na; hindi pa
ako nakakakita ng matuwid na pinabayaan o mga anak niyang
nagmamakaawa para sa tinapay. **26** Sa kahabaan ng araw siya
ay mapagbigay-loob at nagpapahiram, at ang kaniyang anak ay
naging isang pagpapala. **27** Tumalikod ka mula sa kasamaan at
gawin mo kung ano ang tama; pagkatapos, magiging ligtas ka
magpakailanman. **28** Dahil iniibig ni Yahweh ang katarungan
at hindi pinababayaan ang kaniyang tapat na mga tagasunod.
(Sila) ay pag-iingatan magpakailanman, pero ang kaapu-apuhan
ng masama ay tatanggalin. **29** Mamanahin ng matuwid ang
lupain at mamumuhay (sila) roon magpakailanman. **30** Ang bibig
ng matuwid ay nagsasalita ng karunungan at nagdaragdag ng
katarungan. **31** Ang batas ng kaniyang Diyos ay nasa kaniyang
puso; ang kaniyang paa ay hindi madudulas. **32** Binabantayan
ng masamang tao ang matuwid at binabalak siyang patayin. **33**
Hindi siya pababayaan ni Yahweh na mapunta sa kamay ng
masama o hatulan kapag siya ay nahusgahan. **34** Maghintay ka
kay Yahweh at panatalihin mo ang kaniyang kaparaanan, at

ikaw ay kaniyang itataas para angkinin ang lupain. Makikita mo
kapag ang masasama ay tatanggalin. **35** Nakita ko ang masama
at nakakikilabot na tao na nagkalat gaya ng luntiang puno sa
likas nitong lupa. **36** Pero nang ako ay dumaan muli, siya ay
wala na roon. Hinanap ko siya, pero hindi na siya matagpuan.
37 Pagmasdan mo ang taong may dangal, at tandaan mo ang
matuwid; mayroong mabuting kinabukasan para sa taong may
kapayapaan. **38** Ang mga makasalanan ay tuluyang mawawasak;
ang kinabukasan para sa masasamang tao ay mapuputol. **39**
Ang kaligtasan ng matutuwid ay nagmumula kay Yahweh; (sila)
ay kaniyang pinangangalagaan sa mga panahon ng kaguluhan.
40 (Sila) ay tinutulungan at sinasagip ni Yahweh. Sinasagip niya
(sila) mula sa masasama at iniligtas (sila) dahil (sila) ay kumubli
sa kaniya.

38 Yahweh, huwag mo akong sawayin sa iyong galit at huwag
akong parusahan sa iyong poot. **2** Dahil tumatagos sa akin ang
iyong mga palaso at ibinabagsak ako ng iyong kamay. **3** May
karamdaman ang aking buong katawan dahil sa iyong galit;
walang kalakasan ang aking mga buto dahil sa aking kasalanan.
4 Dahil nilunod ako ng aking mga kasalanan; napakabigat ng
pasanin na ito para sa akin. **5** Lumala at nangamoy ang aking
mga sugat dahil sa mga hangal kong kasalanan. **6** Tinatapakan
ako at pinahihiya araw-araw; buong araw akong nagluluksa.
7 Dahil dinaig ako ng kahihiyan, may karamdaman ang aking
buong katawan. **8** Manhid na ako at labis na nanlulupaypay;
naghihinagpis ako dahil sa galit ng aking puso. **9** Panginoon,
naiintindihan mo ang masidhing pagnanais ng aking puso at
ang aking mga paghihinagpis ay hindi ko maitatago mula sa
iyo. **10** Kumakabog ang aking puso, naglalaho ang aking lakas,

at nanlalabo ang aking paningin. **11** Iniiwasan ako ng aking
mga kaibigan dahil sa aking kalagayan; nilalayuan ako ng aking
kapwa. **12** Silang mga naghahangad ng masama sa aking buhay
ay naglagay ng mga patibong para sa akin. Silang naghahangad
ng aking kapahamakan ay nagsasabi ng mga mapanira at
mapanlinlang na mga salita buong araw. **13** Pero ako, tulad
ako ng isang bingi na walang naririnig; tulad ako ng isang
pipi na walang sinasabi. **14** Tulad ako ng isang taong hindi
nakaririnig at walang katugunan. **15** Siguradong maghihintay
ako para sa iyo, Yahweh; ikaw ay sasagot, Panginoong aking
Diyos. **16** Sinasabi ko ito para hindi ako maliitin ng aking mga
kaaway. Kung madudulas ang aking paa, gagawan nila ako ng
mga nakakakilabot na mga bagay. **17** Dahil matitisod na ako
at ako ay patuloy na naghihinanakit. **18** Inaamin ko ang aking
pagkakasala; nababahala ako sa aking kasalanan. **19** Pero
napakarami ng aking mga kaaway; ang mga napopoot ng mali
ay marami. **20** Gumaganti (sila) ng masama sa aking kabutihan;
nagbabato (sila) ng paratang sa akin kahit pinagpatuloy ko kung
ano ang mabuti. **21** Huwag mo akong pabayaan, Yahweh; aking
Diyos, huwag kang lumayo sa akin. **22** Magmadali kang pumunta
para tulungan ako, Panginoon, na aking kaligtasan.

39 Napagpasyahan ko, “Iingatan ko kung ano ang aking
sasabihin para hindi magkasala dahil sa aking dila. Bubusalan
ko ang aking bibig habang nasa harapan ng masamang tao.” **2**
Nanatili akong tahimik; pinigilan ko ang aking mga salita kahit
na sa pagsasabi ng mabuti, at ang aking paghihirap ay lalong
lumala. **3** Nag-aalab ang aking puso; kapag iniisip ko ang tungkol
sa mga bagay na ito, nakapapaso ito tulad ng isang apoy. Kaya
sa wakas nagsalita na ako. **4** Yahweh, ipaalam mo sa akin

kung kailan ang katapusan ng aking buhay at ang kahabaan ng
aking mga araw. Ipakita mo sa akin kung paano ako lilipas. 5
Tingnan mo, ginawa mo lamang kasing lapad ng aking kamay
ang aking mga araw, at ang haba ng aking buhay ay balewala
para sa iyo. Tunay na ang bawat tao ay parang isang hininga.
(Selah) 6 Tunay nga na ang bawat tao ay lumalakad tulad ng
isang anino. Tunay nga na ang lahat ng tao ay nagmamadali sa
pag-iipon ng kayamanan kahit na hindi nila alam kung kanino
mapupunta ito. 7 Ngayon, Panginoon, para saan ang aking
paghihintay? Ikaw lamang ang aking pag-asa. 8 Ako ay bigyan
mo ng katagumpayan sa lahat ng aking mga kasalanan: huwag
mo akong gawing paksa ng pangungutya ng mga mangmang. 9
Nananahimik ako at hindi binubuksan ang aking bibig dahil sa
iyong ginawa. 10 Itigil mo na ang pagpapahirap sa akin; nalulula
ako sa pamamagitan ng hampas ng inyong kamay. 11 Kapag
itinutuwid mo ang mga tao dahil sa kasalanan, dahan-dahan
mong inuubos ang kanilang lakas tulad ng isang gamu-gamo;
tunay na balewala ang lahat ng tao tulad ng singaw. (Selah) 12
Pakinggan mo ang aking dalangin, Yahweh, makinig ka sa akin,
makinig ka sa aking pag-iyak! Huwag kang maging bingi sa
akin, dahil tulad ako ng isang dayuhang kasama ninyo, isang
nangibang-bayan tulad ng lahat ng aking mga ninuno. 13 Ibaling
mo ang iyong pagtitig mula sa akin para muli akong makangiti
bago ako mamatay."

40 Matiyaga akong naghintay kay Yahweh; pinakinggan niya
ako at dininig ang aking pag-iyak. 2 Inahon niyo din ako mula sa
kakilakilabot na hukay, mula sa putikan, at itinayo niya ang aking
mga paa sa isang bato at itinatag ang aking paglalakbay. 3 Siya
ang naglagay sa aking mga bibig ng bagong awit, papuri sa ating

Diyos. Marami ang makakaalam nito at pararangalan siya at
magtitiwala kay Yahweh. 4 Mapalad ang taong ginagawa niyang
sandigan si Yahweh at hindi nagpaparangal sa mayayabang o
silang tumalikod mula sa kaniya tungo sa kasinungalingan. 5
Marami, Yahweh aking Diyos, ang kamangha-manghang bagay
na iyong ginawa at hindi mabibilang ang iyong mga iniisip para
sa akin; kung ihahayag ko at sasabihin ang mga ito, higit pa sa
maaaring mabilang ang mga ito. 6 Hindi kayo nagagalak sa pag-
aalay o paghahandog pero binuksan mo ang aking tainga; hindi
mo hiniling ang mga sinunog na alay o mga alay sa kasalanan.
7 Pagkatapos sinabi ko, “Masdan mo, dumating ako; nasusulat
sa balunbon nang kasulatan ang tungkol sa akin. 8 Nalulugod
akong gawin ang iyong kalooban, aking Diyos; ang iyong mga
batas ay nasa aking puso.” 9 Pinahayag ko ang magandang
balita ng iyong katuwiran sa malaking pagtitipon; Yahweh, alam
mong hindi ko mapipigilan ang labi ko sa pagsasabi nito. 10
Hindi ko ikinubli ang iyong katuwiran sa aking puso; inihayag ko
ang iyong katapatan at kaligtasan; hindi ko itinago ang iyong
katapatan sa tipan o iyong pagiging mapagkakatiwalaan sa
malaking pagtitipon. 11 Huwag mong ipagkait ang iyong mga
maawing pagkilos sa akin, Yahweh; hayaan mong ang katapatan
mo sa tipan at ang iyong pagiging mapagkakatiwalaan ay lagi
pag-ingatan ako. 12 Nakapalibot sa akin ang hindi mabilang
na kaguluhan; naipit ako ng aking kasamaan kaya wala na
akong makitang anumang bagay; marami pa (sila) kaysa sa mga
buhok sa aking ulo, at binigo ako ng aking puso. 13 Malugod ka,
Yahweh, na ako ay iyong sagipin; magmadali kang tulungan ako,
Yahweh. 14 Hayaan mo silang mapahiya at ganap na mabigo,
silang mga naghahangad na kunin ang aking buhay. hayaan mo

silang tumalikod at madala sa kahihiyan, silang mga nagagalak
na saktan ako. 15 Hayaan mo silang masindak dahil sa kanilang
kahihiyan, silang mga nagsasabi sa akin ng, “Aha, aha!” 16
Pero magalak nawa silang mga naghahanap sa iyo at sa iyo ay
maging masaya; hayaan mong ang lahat ng nagmamahal sa
iyong pagliligtas ang patuloy na magsabi, “Nawa si Yahweh ay
mapapurihan.” 17 Ako ay mahirap at nangangailangan; pero
iniisip pa rin ako ng Panginoon. Ikaw ang aking katuwang at
dumating ka para sagipin ako; huwag kang magtagal aking
Diyos.

41 Mapalad siya na may malasakit para sa mga mahihina; sa
araw ng kaguluhan, Si Yahweh ang magliligtas sa kaniya. 2
Pangangalagaan siya ni Yahweh at buhay niya ay pananatilihin,
at sa lupa siya ay pagpapalain. Hindi siya ibibigay ni Yahweh
sa kapangyarihan ng kaniyang mga kaaway. 3 Si Yahweh ang
aalalay sa kaniya sa higaan ng paghihirap; gagawin mong
higaan ng kagalingan ang kaniyang higaan ng karamdaman.
4 Sinabi ko, “Yahweh, maawa ka sa akin! Pagalingin mo ako
dahil nagkasala ako laban sa iyo.” 5 Ang mga kaaway ko ay
nagsasalita ng masama laban sa akin, nagsasabing, “Kailan
kaya siya mamamatay at maglalaho ang kaniyang pangalan? 6
Kapag pumupunta ang kaaway ko para makita ako, nagsasabi
siya ng mga bagay na walang kwenta; iniipon ng kaniyang puso
ang aking sakuna para sa kaniyang sarili, kapag lumayo siya
mula sa akin, ipinagsasabi niya sa iba ang tungkol dito. 7 Lahat
ng mga napopoot sa akin ay sama-samang nagbubulungan
laban sa akin; laban sa akin, umaasa (sila) na masaktan ako. 8
“Isang masamang karamdaman,” sinasabi nila, “ang kumakapit
ng mahigpit sa kaniya; ngayon na nakahiga na siya, hindi na

siya makakabangon pa." 9 Sa katunayan, kahit ang sarili kong
malapit na kaibigan na aking pinagkakatiwalaan, ang siyang
kumain ng aking tinapay, ay inangat ang sakong niya laban sa
akin. 10 Pero ikaw, Yahweh, ay naawa sa akin at ibinangon ako
para pagbayarin ko (sila) 11 Sa pamamagitan nito nalaman ko
na nasisiyahan ka sa akin, dahil ang mga kaaway ko ay hindi
nagtatagumpay laban sa akin. 12 Para sa akin, tinulungan mo
ako sa aking katapatan at iingatan ako sa harap ng iyong mukha
magpakailanman. 13 Nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay
purihin magpakailan pa man. Amen at Amen. Ikalawang Aklat

42 Gaya ng usa na hinihingal at nananabik para sa tubig na
umaagos, gayon ang pagkauhaw ko para sa iyo, O Diyos. 2
Nauuhaw ako para sa Diyos, para sa Diyos na buhay; kailan
kaya ako makapupunta at makahaharap sa Diyos? 3 Ang
mga luha ko ang naging pagkain ko araw at gabi, habang
ang mga kaaway ko ay laging nagsasabi sa akin, "Nasaan
ang Diyos mo?" 4 Inaalala ko ang mga bagay na ito habang
binubuhos ko ang aking kaluluwa: kung paano ako pumunta
kasama ang napakaraming tao at pangunahan (sila) patungo sa
tahanan ng Diyos na may tinig ng kagalakan at pagpupuri, ang
napakaraming tao na nagdiriwang ng kapistahan. 5 Bakit ka
yumuyukod, aking kaluluwa, at bakit ka nababalisa sa aking
kalooban? Umasa ka sa Diyos, dahil pupurihin ko siya sa tulong
ng kaniyang presensiya. 6 Diyos ko, ang aking kaluluwa ay
yumuyukod sa aking kalooban, kaya inaalala kita mula sa lupain
ng Jordan, mula sa tatlong tuktok ng Bundok ng Hermon, at mula
sa burol ng Mizar. 7 Tumatawag ang kalaliman sa kalaliman
ng ingay ng iyong mga talon, lahat ng iyong mga alon at mga
nagtataasang alon ay dumating sa akin. 8 Pero uutusan ni

Yahweh ang kaniyang katapatan sa tipan sa umaga; sa gabi
kasama ko ang kaniyang awit, ang panalangin sa Diyos ng
buhay ko. **9** Sasabihin ko sa aking Diyos na aking malaking
bato, “Bakit mo ako kinalimutan? Bakit ako nagluluksa dahil sa
pang-aapi ng aking kaaway? **10** Gaya ng espada sa aking mga
buto, kinukutya ako ng aking mga katunggali habang palagi
nilang sinasabi sa akin, “Nasaan na ang Diyos mo?” **11** Bakit
ka yumuyukod, aking kaluluwa? Bakit ka nababalisa sa aking
kalooban? Umasa ka sa Diyos, dahil magpupuri pa ako sa
kaniya, na saklolo ng aking mukha at aking Diyos.
43 Hatulan mo ako, O Diyos, at ipagtanggol ang aking
kapakanan laban sa makasalanang bansa; **2** Dahil ikaw ang
Diyos ng aking kalakasan; bakit mo ako itinapon palayo? Bakit
ako nagluluksa dahil sa pang-aapi ng kaaway? **3** O, ipadala mo
ang iyong liwanag at katotohanan; hayaan mong pangunahan
nila ako; hayaan mong dalhin ako sa banal mong burol at sa
iyong tabernakulo. **4** Pagkatapos, pupunta ako sa altar ng
Diyos, sa Diyos na aking lubos na kaligayahan; at sa aking alpa
pupurihin kita, O Diyos, aking Diyos. **5** Bakit ka yumuyukod,
aking kaluluwa? Bakit ka nababalisa sa aking kalooban? Umasa
ka sa Diyos; dahil magpupuri pa ako sa kaniya, siya na aking
saklolo at aking Diyos.
44 Narinig ng aming mga tainga, O Diyos, ang sinabi ng aming
mga ninuno sa amin tungkol sa ginawa mo sa kanilang mga
araw, noong unang panahon. **2** Pinalayas mo ang mga bansa
gamit ang iyong kamay, pero itinanim mo ang aming bayan;
pinahirapan mo ang mga tao, pero ikinalat mo ang aming bayan
sa buong lupain. **3** Dahil hindi nila nakuha ang lupain para
maging ari-arian nila sa pamamagitan ng sarili nilang espada;

ni ang kanilang sandata ang nagligtas sa kanila; kundi ang
iyong kanang kamay, ang iyong bisig at ang ningning ng iyong
mukha, dahil sinang-ayunan mo (sila) **4** O Diyos, ikaw ang aking
hari; pamahalaan mo ang tagumpay para kay Jacob. **5** Sa
pamamagitan mo, ibabagsak namin ang aming mga kalaban;
sa pamamagitan ng iyong pangalan, tatapakan namin silang
mga tumitindig laban sa amin. **6** Dahil hindi ako nagtitiwala
sa aking pana, ni sa aking espada na ililigtas ako. **7** Pero
iniligtas mo kami mula sa aming mga kalaban at inilagay sa
kahihiyan ang mga napopoot sa amin. **8** Ang Diyos ang aming
ipinagmamalaki buong araw, at magpapasalamat kami sa iyong
pangalan magpakailanman. (Selah) **9** Pero ngayon, kami ay
iyong itinapon, at dinala kami sa kahihiyan, at hindi mo na
sinasamahan ang aming mga hukbo. **10** Pinaatras mo kami mula
sa aming kalaban; at ang mga napopoot sa amin ay kinamkam
ang yaman para sa kanilang mga sarili. **11** Ginawa mo kaming
tulad ng tupa na nakalaan para kainin at ikinalat kami sa mga
bansa. **12** Ipinagbili mo ang iyong bayan para sa wala; hindi mo
napalago ang iyong kayamanan sa paggawa nito. **13** Ginagawa
mo kaming katawa-tawa sa aming mga kapwa, hinamak at
kinutya kami ng mga taong nakapaligid sa amin. **14** Ginagawa
mo kaming isang panlalait sa kalagitnaan ng mga bansa, isang
pag-iiling sa kalagitnaan ng mga tao. **15** Buong araw nasa
harapan ko ang aking kasiraan, at nabalot ng kahihiyan ang
aking mukha **16** dahil sa tinig niyang nanlalait at nanghahamak,
dahil sa kaaway at naghihiganti. **17** Lahat ng ito ay dumating
sa amin, pero hindi ka namin kinalimutan o pinakitunguhan ng
mali ang iyong tipan. **18** Hindi tumalikod ang aming mga puso;
hindi lumayo ang aming mga hakbang mula sa iyong daan. **19**

Pero lubha mo pa rin kaming pinahirapan sa lugar ng mga aso
at binalot kami ng anino ng kamatayan. **20** Kung nakalimot
kami sa pangalan ng aming Diyos o nag-unat ng aming mga
kamay sa hindi kilalang diyos, **21** hindi kaya ito sisiyasatin ng
Diyos? Dahil nalalaman niya ang mga lihim ng puso. **22** Sa
katunayan, para sa iyong kapakanan, kami ay pinapatay buong
araw; itinuring kaming mga tupa para katayin. **23** Gumising
ka, bakit ka natutulog, Panginoon? **24** Tumindig ka, huwag mo
kaming ilayo ng tuluyan. Bakit mo tinatago ang iyong mukha
at kinakalimutan ang aming paghihirap at kaapihan? **25** Dahil
natunaw kami sa alabok; ang aming mga katawan ay kumakapit
sa lupa. **26** Bumangon ka para sa aming tulong at tubusin kami
alang-alang sa iyong katapatan sa tipan.

45 Nag-uumapaw ang aking puso sa mabuting paksa;
babasahin ko nang malakas ang mga salita na aking isinulat
tungkol sa hari; ang aking dila ang panulat ng isang manunulat
na handa. **2** Ikaw ay mas makisig kaysa mga anak ng tao; biyaya
ay binuhos sa iyong mga labi; kaya alam namin na pinagpala ka
ng Diyos magpakailanman. **3** Ilagay mo ang iyong espada sa
iyong hita, ikaw na makapangyarihan, sa iyong kaluwalhatian at
kamaharlikahan. **4** Sa iyong kamaharlikahan matagumpay kang
sumakay dahil sa pagiging mapagkakatiwalaan, kapakumbabaan
at katuwiran; ituturo ng iyong kanang kamay ang mga katakot-
takot na mga bagay. **5** Ang iyong mga palaso ay matalim; ang
mga tao ay babagsak sa iyong ilalim; ang iyong mga palaso
ay nasa puso ng mga kalaban ng hari. **6** Ang iyong trono,
O Diyos, ay magpakailanpaman; ang setro ng katarungan ay
setro ng iyong kaharian. **7** Minamahal mo ang matuwid at
kinasusuklaman ang kasamaan; kaya O Diyos, ang iyong Diyos,

ay hinirang ka sa pamamagitan ng langis ng kasayahan na
higit sa iyong mga kasamahan. 8 Ang lahat ng iyong kasuotan
ay amoy mira, mga sabila at kasia; mula sa mga palasyong
gawa sa garing pinasasaya kayo ng mga instrumentong may
kwerdas. 9 Ang mga anak na babae ng mga hari ay kabilang sa
mga kagalang-galang na kababaihan; sa iyong kanang kamay
nakatayo ang reyna na nadaramtan ng ginto ng Ophir. 10
Makinig ka, anak na babae, isaalang-alang mo at ikiling ang
iyong pandinig; kalimutan mo ang iyong sariling bayan at ang
tahanan ng iyong ama. 11 Sa ganitong paraan nanaisin ng
hari ang iyong kagandahan; siya ang iyong panginoon; igalang
mo siya. 12 Ang anak na babae ng Tiro ay pupunta na may
dalang isang handog; ang mga mayayaman kasama ng mga
tao ay magmamakaawa ng iyong tulong. 13 Ang maharlika na
anak na babae sa palasyo ay lahat maluwalhati; ang kaniyang
kasuotan ay ginto ang palamuti. 14 Dadalhin siya sa hari na may
binurdahang damit, ang mga birhen, ang mga kasama niyang
sumusunod sa kanya ay dadalhin sa iyo. 15 Pangungunahan
(sila) ng kagalakan at pagsasaya; at sa palasyo ng hari papasok
(sila) 16 Sa lugar ng iyong mga ama naroon ang iyong mga
anak, na siyang gagawin mong mga prinsipe sa buong mundo.
17 Gagawin ko ang lahat para ang iyong pangalan ay maalala
ng lahat ng salinlahi; kaya ang mga tao ay bibigyan ka ng
pasasalamat magpakailanpaman.

46 Ang Diyos ang ating kublihan at kalakasan, ang handang
tumulong kapag may kaguluhan. 2 Kaya nga, hindi kami
matatakot, kahit na ang lupa ay mabago, kahit na ang mga
kabundukan ay mayanig papunta sa puso ng karagatan, 3 kahit
na ang mga tubig nito ay umugong at mangalit, at kahit ang mga

kabundukan ay mayanig sa pagragasa ng tubig. (Selah) 4 Doon
ay may isang ilog, na ang agos ay pinasasaya ang lungsod
ng Diyos, ang banal na lugar ng mga tabernakulo ng Kataas-
taasan. 5 Ang Diyos ay nasa gitna niya; siya ay hindi matitinag;
tutulungan siya ng Diyos, at gagawin niya ito sa pagbubukang-
liwayway. 6 Ang mga bansa ay napoot at ang mga kaharian
ay nayanig; ang tinig niya ay kaniyang itinaas, at ang lupa ay
naagnas. 7 Si Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo ay kasama
natin; ang Diyos ni Jacob na kublihan natin. (Selah) 8 Lumapit
kayo, masdan ang mga ginawa ni Yahweh, ang pagkawasak
na kaniyang idinulot sa mundo. 9 Pinahihinto niya ang mga
digmaan sa dulo ng mundo; binali niya ang mga pana at ang
mga sibat ay pinagpira-piraso; ang mga panangga ay kaniyang
sinunog. 10 Tumahimik kayo at kilalanin ninyo na ako ay Diyos;
itatanghal ako sa ginta ng mga bansa; itatanghal ako sa mundo.
11 Si Yahweh ng mga hukbo ay sasaatin; ang Diyos ni Jacob
ang kublihan natin. (Selah)

47 Kayong lahat na mga tao, ipalakpak ninyo ang inyong
mga kamay; sumigaw kayo sa Diyos sa tunog ng tagumpay. 2
Dahil kasindak-sindak ang Kataas-taasang si Yahweh; sa buong
mundo siya ang dakilang Hari. 3 Nilulupig niya ang mga tao sa
ilalim natin at ang mga bansa sa ilalim ng ating mga paa. 4
Pinipili niya ang ating mamanahin para sa atin, ang kaluwalhatian
ni Jacob na minahal niya. (Selah) 5 Sa pamamagitan ng isang
sigaw ang Diyos ay naitaas, si Yahweh sa pamamagitan ng
tunog ng isang trumpeta. 6 Umawit ng mga papuri sa Diyos,
umawit ng mga papuri; umawit ng mga papuri sa ating Hari,
umawit ng mga papuri. 7 Dahil ang Diyos ang Hari ng buong
mundo; umawit ng papuri na may pang-unawa. 8 Ang Diyos ay

naghahari sa lahat ng mga bansa; ang Diyos ay nakaupo sa
kaniyang banal na trono. 9 Ang mga prinsipe ng mga tao ay
nagtipon-tipon kasama ang bayan ng Diyos ni Abraham; dahil
ang mga pananggalang ng mundo ay pag-aari ng Diyos; siya ay
pinarangalan ng lubos.

48 Dakila si Yahweh at lubos na dakila para purihin, sa lungsod
ng ating Diyos sa kaniyang bundok na banal. 2 Ang pagiging
matayog nito ay kay gandang pagmasdan, ang kagalakan ng
buong mundo, ay ang Bundok ng Sion, sa mga dako ng hilaga,
ang lungsod ng Haring dakila. 3 Nagpakilala ang Diyos sa
kaniyang mga palasyo bilang isang kublihan. 4 Pero, tingnan
niyo, ang mga hari ay pinulong ang kanilang mga sarili; (sila) ay
dumaan nang magkakasama. 5 Nakita nila ito, pagkatapos (sila)
ay namangha, (sila) ay nasiraan ng loob at nagmamadaling
lumayo. 6 Pangangatog ang bumalot sa kanila doon, sakit gaya
ng isang babaeng nanganganak. 7 Sa pamamagitan ng hangin
ng silangan sinira mo ang mga barko ng Tarsis. 8 Gaya ng
aming narinig, ay ganoon din ang aming nakita sa lungsod ni
Yahweh ng mga hukbo, sa lungsod ng ating Diyos; itatatag ito
ng Diyos magpakailanman. (Selah) 9 Naalala namin ang tungkol
sa iyong katapatan sa tipan, O Diyos, sa gitna ng iyong templo.
10 Gaya ng iyong pangalan, O Diyos, gayundin ang papuri sa iyo
hanggang sa mga dulo ng mundo; ang iyong kanang kamay
ay puno ng katuwiran. 11 Hayaan mong ang Bundok ng Sion
ay matuwa, hayaan mong ang mga anak na babae ng Juda
ay magsaya dahil sa iyong makatuwirang mga kautusan. 12
Maglakad sa palibot ng Bundok Sion, umikot ka sa kaniya;
bilangin mo ang kaniyang mga tore, 13 masdan mong mabuti
ang kaniyang mga pader, at tingnan ang kaniyang mga palasyo

nang sa gayon masabi mo ito sa susunod na salinlahi. 14 Dahil
ang Diyos na ito ang ating Diyos magpakailanpaman; siya ang
ating magiging gabay hanggang sa kamatayan.

49 Pakinggan ninyo ito, lahat kayong mga mamamayan;
ibaling ang inyong pandinig, lahat kayong mga naninirahan sa
mundo, 2 kapwa mababa at mataas, mayaman at mahirap na
magkakasama. 3 Magsasabi ang aking bibig ng karunungan
at ang magiging pagbubulay-bulay ng aking puso ay pang-
unawa. 4 Ikikiling ko ang aking pandinig sa isang parabola;
sisimulan ko ang aking parabola gamit ang alpa. 5 Bakit
kailangang matakot ako sa mga araw ng kasamaan, kapag
napapaligiran ako ng kasamaan sa aking mga sakong? 6 Ang
mga nagtitiwala sa kanilang yaman at ipinagmamalaki ang
halaga ng kanilang yaman - 7 tiyak na walang makatutubos sa
kaniyang kapatid o makapagbibigay sa Diyos ng panubos para
sa kaniya, 8 Dahil mahal ang pagtubos ng buhay ng isang tao,
at sa ating pagkakautang walang makakapagbayad. 9 Walang
mabubuhay ng magpakailanman nang hindi mabubulok ang
kanyang katawan. 10 Dahil makararanas siya ng pagkabulok.
Ang mga marurunong ay namamatay; ang mga hangal at
ang mga malupit ay parehong mamamatay at iiwanan nila
ang kanilang kayamanan sa iba. 11 Ang nasa kaloob-looban
ng kaisipan nila ay magpapatuloy ang kanilang mga pamilya
magpakailanman, pati na ang mga lugar kung saan (sila)
naninirahan, sa lahat ng mga salinlahi; tinawag nila ang kanilang
mga lupain ayon sa kanilang mga pangalan. 12 Pero ang tao na
may taglay na yaman ay hindi nananatiling buhay; tulad siya ng
mga hayop na namamatay. 13 Ito, ang kanilang pamamaraan,
ay kanilang kahangalan; pero pagkatapos nila, ang mga tao ay

sumasang-ayon sa kanilang mga sinasabi. (Selah) **14** Itinatalaga
(sila) tulad ng isang kawan na pupunta sa sheol; kamatayan
ang kanilang magiging pastol; ang matuwid ay magkakaroon ng
kapangyarihan sa kanila pagsapit ng umaga; lalamunin ng sheol
ang kanilang mga katawan at wala silang lugar na matitirahan.
(Sheol h7585) **15** Pero tutubusin ng Diyos ang aking buhay
mula sa kapangyarihan ng sheol; ako ay kaniyang tatanggapin.
(Selah) **(Sheol h7585)** **16** Huwag matakot kapag may isang taong
yumayaman, kapag ang kapangyarihan ng kaniyang pamilya
ay lumalawak, **17** dahil kapag siya ay namatay, wala siyang
dadalhin kahit anong bagay; hindi niya kasamang bababa
ang kanyang kapangyarihan. **18** Pinagpala niya ang kaniyang
kaluluwa habang siya ay nabubuhay - at pinupuri ka ng mga tao
kapag namumuhay ka para sa iyong sarili - **19** pupunta siya sa
salinlahi ng kanyang mga ama at hindi nila kailanman makikitang
muli ang liwanag. **20** Ang isang taong may yaman pero walang
pang-unawa ay tulad ng mga hayop na namamatay.

50 Ang Tanging Makapangyarihan, ang Diyos, si Yahweh, ay
nagsalita at tinawag ang daigdig mula sa pagsikat ng araw
hanggang sa paglubog nito. **2** Mula sa Sion, ang kaganapan
ng kagandahan, ang Diyos ay nagningning. **3** Dumarating
ang ating Diyos at hindi nananatiling tahimik; isang apoy ang
lumalamon sa harapan niya, at bumabagyo nang napakalakas
sa kanyang paligid. **4** Nananawagan siya sa kalangitan at sa
lupa para mahatulan niya ang kaniyang bayan: **5** “Tipunin
ang mga matatapat sa akin, ang mga nakipagtipan sa akin sa
pamamagitan ng pag-aalay.” **6** Ipahahayag ng kalangitan ang
kaniyang katuwiran, dahil ang Diyos mismo ay hukom. (Selah) **7**
“Makinig, aking bayan, at ako ay magsasalita; ako ang Diyos,

ang inyong Diyos. 8 Hindi ko kayo susumbatan dahil sa inyong
mga alay; ang sinunog ninyong mga handog ay laging nasa
aking harapan. 9 Wala akong kukuning toro mula sa inyong
bahay, o lalaking mga kambing mula sa inyong mga kawan. 10
Dahil ang bawat hayop sa kagubatan ay sa akin, at ang mga
baka na nasa isang libong burol. 11 Kilala ko ang lahat ng mga
ibon sa mga bundok, at ang mga mababangis na hayop sa
bukid ay sa akin. 12 Kung ako ay nagugutom, hindi ko sa inyo
sasabihin; dahil ang mundo ay sa akin, at ang lahat ng mga
bagay dito, ay sa akin din. 13 Kakainin ko ba ang laman ng
mga toro o iinumin ang dugo ng mga kambing? 14 Maghandog
kayo sa Diyos ng alay ng pasasalamat, at tuparin ninyo ang
inyong mga banal na panata sa Kataas-taasan. 15 Tumawag
kayo sa akin sa araw ng kaguluhan; sasagipin ko kayo, at ako
ay inyong luluwalhatiin." 16 Pero sa mga makasalanan sinasabi
ng Diyos, "Ano ang kinalaman mo sa pagpapahayag ng aking
mga kautusan, at sinasambit mo ang aking tipan, 17 gayong
ang aking tagubilin ay inyong kinamumuhian at ang aking mga
salita ay inyong itinatapon? 18 Kapag nakakakita kayo ng isang
magnanakaw, sumasang-ayon kayo sa kanya; nakikisali kayo
sa mga nangangalunya. 19 Nagsasabi kayo ng kasamaan, at
naghahayag ang inyong dila ng kasinungalingan. 20 Umuupo
kayo at nagsasalita laban sa inyong kapatid; ang anak ng sarili
ninyong ina ay inyong sinisiraang puri. 21 Ginawa ninyo ang
mga bagay na ito, pero nanatili akong tahimik, kaya inisip ninyo
na isa lamang akong katulad ninyo. Pero susumbatan ko kayo at
ipapakita ko ang lahat ng mga bagay na inyong ginawa. 22
Ngayon isaalang-alang niyo ito, kayong nakakalimot sa Diyos;
dahil kung hindi ay dudurugin ko kayo at walang sinumang

darating para tulungan kayo: **23** Sinumang naghahandog ng
alay ng pasasalamat ay nagpupuri sa akin, at sa sinumang
nagpaplano ng kaniyang landas sa tamang paraan, ipakikita ko
sa kaniya ang pagliligtas ng Diyos."
51 Kaawaan mo ako, Diyos, dahil sa iyong katapatan sa
tipan; alang-alang sa iyong mga maawaing gawa, burahin
mo ang aking mga kasalanan. **2** Mula sa aking mabigat na
pagkakasala ako ay hugasan mo nang lubusan at linisin ako
mula sa aking kasalanan. **3** Dahil alam ko ang aking mga
paglabag, at laging naaalala ang aking kasalanan. **4** Laban sa
iyo, sa iyo lamang ako nagkasala at sa iyong paningin ginawa
kung ano ang napakasama; matuwid ka kapag nagsasalita;
tama ka kapag humahatol. **5** Masdan mo, ako ay isinilang sa
malaking kasalanan; nang ipinagdadalang-tao ako ng aking
ina, ako ay naroon na sa kasalanan. **6** Masdan mo, sa aking
puso ang ninanais mo ay ang pagiging-mapagkakatiwalaan;
sa aking puso ipaaalam mo ang karunungan. **7** Dalisayin mo
ako ng isopo, at ako ay magiging malinis; hugasan mo ako
at magiging mas maputi ako kaysa niyebe. **8** Iparinig mo sa
akin ang kasiyahan at kagalakan para magsaya ang mga buto
na iyong binali. **9** Itago mo ang iyong mukha sa aking mga
kasalanan at pawiin ang lahat ng mga nagawa kong kasamaan.
10 Likhain mo sa akin ang isang malinis na puso, Diyos, at
ipanumbalik sa akin ang isang matuwid na espiritu. **11** Sa
iyong presensiya huwag mo akong paalisin, at huwag alisin
ang iyong Banal na Espiritu mula sa akin. **12** Ibalik mo sa akin
ang kagalakan ng iyong pagliligtas, at pagkalooban mo ako ng
espiritung handang sumunod. **13** Pagkatapos ituturo ko sa mga
lumalabag sa iyong mga utos ang iyong mga pamamaraan, at

magbabalik-loob sa iyo ang mga makasalanan. 14 Patawarin mo
ako dahil sa pagdadanak ng dugo, Diyos ng aking kaligtasan,
at sisigaw ako nang buong kagalakan sa iyong katuwiran. 15
Panginoon, buksan mo ang aking mga labi, at ipahahayag ng
aking bibig ang iyong kapurihan. 16 Pero hindi ka nagagalak sa
alay, kundi ito ay aking ibibigay; sa mga sinunog na handog hindi
ka nasisiyahan. 17 Ang mga alay na karapat-dapat sa Diyos
ay isang basag na kalooban. Hindi mo hahamakin, O Diyos,
ang isang basag at nagsisising puso. 18 Gawan mo ng mabuti
ang Sion ayon sa iyong kasiyahan; itayo mong muli ang mga
pader ng Jerusalem. 19 Kung magkagayon ay malulugod ka sa
mga alay ng katuwiran, sa sinunog na mga handog at lubusang
sinunog na mga handog; pagkatapos, ang aming bayan ay
maghahandog ng mga toro sa iyong altar.

52 Bakit mo ipinagyayabang ang iyong panggugulo, ikaw
malakas na lalaki? Ang katapatan ng Diyos sa tipan ay
dumarating araw-araw. 2 Nagbabalak ang iyong dila tulad ng
matalim na labaha na mapandayang gumagawa. 3 Minamahal
mo ang kasamaan kaysa sa kabutihan at kasinungalingan kaysa
sa pagsasabi ng katuwiran. (Selah) 4 Mahal mo ang lahat ng
mga salitang sumisira sa iba, ikaw na mandarayang dila. 5
Kaya wawasakin ka rin ng Diyos magpakailanman; siya ang
mag-aalis sa iyo at hahatakin kang palabas sa iyong tolda at
bubunutin ka mula sa lupain ng mga nabubuhay. (Selah) 6 Ang
matuwid ay makikita rin ito at matatakot; tatawanan siya nila
at sasabihing, 7 “Tingnan mo, ito ang taong hindi ang Diyos
ang ginawang kalakasan pero nagtiwala sa kasaganahan ng
kaniyang kayamanan at pinatunayan ang kaniyang sarili sa
kasamaang kaniyang ginagawa.” 8 Pero para sa akin, katulad

ko ang isang berdeng punong olibo sa tahanan ng Diyos; ako ay
magtitiwala sa katapatan ng Diyos sa tipan magpakailanpaman.
9 Ako ay magbibigay pasasalamat, O Diyos, magpakailanman
dahil sa mga bagay na iyong ginawa. Umaasa ako sa iyong
pangalan, dahil ito ay mabuti sa harapan ng mga matatapat.

53 Sinasabi ng mangmang sa kaniyang puso, "Walang Diyos."
Masama (sila) at gumawa ng kasuklam-suklam na pagkakasala;
walang sinuman ang gumagawa ng mabuti. 2 Mula sa langit
nakatanaw ang Diyos sa mga anak ng tao para tingnan kung
may nakauunawa na naghahanap sa kaniya. 3 Ang bawat isa
sa kanila ay tumalikod; ang lahat ay naging marumi; wala ni
isang gumagawa ng mabuti, wala, wala kahit isa. 4 Wala ba
silang nalalaman, silang gumagawa ng pagkakasala, silang mga
kumakain ng aking bayan gaya ng pagkain ng tinapay pero hindi
tumatawag sa Diyos? 5 (Sila) ay nasa kalagitnaan ng matinding
pagkatakot, kahit na walang dahilan para matakot; dahil ikakalat
ng Diyos ang mga buto ng sinumang nagsasama-sama laban
sa inyo; ang ganiyang mga tao ay ilalagay sa kahihiyan dahil
(sila) ay tinanggihan ng Diyos. 6 O, ang kaligtasan ng Israel ay
darating mula sa Sion! Kapag ibinalik na ng Diyos ang kaniyang
bayan mula sa pagkakabihag, magdiriwang si Jacob at ang
Israel ay magagalak!

54 Iligtas mo ako, O Diyos, sa pamamagitan ng iyong pangalan,
at sa iyong kalakasan, hatulan mo ako. 2 Pakinggan mo ang
aking panalangin, O Diyos; pakinggan mo ang mga salita ng
aking bibig. 3 Dahil ang mga dayuhan ay naghimagsik laban sa
akin, at ang mga walang awang mga lalaki ay pinagtangkaan
ang aking buhay; hindi nila itinakda ang Diyos sa kanilang
harapan. (Selah) 4 Masdan mo, ang Diyos ang tumutulong sa

akin; ang Panginoon ang siyang nagtataas sa akin. 5 Ibabalik
niya sa aking mga kaaway ang kasamaan; sa iyong katapatan,
wasakin mo (sila) 6 Mag-aalay ako ng kusang-loob na handog;
ako ay magbibigay pasasalamat sa iyong pangalan, Yahweh,
dahil ito ay mabuti. 7 Dahil siya ang sumagip sa akin mula sa
bawat kaguluhan; ang aking mata ay nakatingin ng matagumpay
laban sa aking mga kaaway.

55 Pakinggan mo aking panalangin, O Diyos; at huwag mong
itago ang iyong sarili sa aking pagsamo. 2 Pakinggan mo ako
at ako ay iyong sagutin; wala akong kapahingahan sa aking
mga kaguluhan. 3 dahil sa tinig ng aking mga kaaway, dahil
sa pang-aapi ng masasama; dahil nagdala (sila) ng kaguluhan
sa akin at galit akong inuusig. 4 Lubhang nasaktan ang aking
puso, at binagsakan ako ng malaking takot sa kamatayan. 5
Dumating sa akin ang pagkatakot at panginginig, at kilabot
ang nanaig sakin. 6 Aking sinabi, “O, kung mayroon lamang
akong mga pakpak tulad ng kalapati! Kung magkagayon lilipad
akong palayo at magpapahinga. 7 Tingnan, ako ay gagala sa
malayo; doon ako mananahan sa ilang. (Selah) 8 Magmamadali
ako para sumilong mula sa malakas na hangin at unos". 9
Wasakin mo (sila) Panginoon, at guluhin ang kanilang mga
wika, dahil nakita ko ang karahasan at kaguluhan sa lungsod.
10 Lumiligid (sila) araw at gabi sa ibabaw ng kanyang pader,
kasalanan at kalokohan ay nasa kalagitnaan niya. 11 Kasamaan
ang nasa gitna nito; ang pang-aapi at pandaraya sa mga
lansangan nito ay hindi umaalis. 12 Dahil hindi isang kaaway
ang sumasaway sa akin. kaya maaari ko itong tiisin; ni hindi siya
ang napopoot sa akin na itinaas ang kaniyang sarili laban sa
akin, dahil kung hindi itinago ko sana ang aking sarili sa kanya.

13 Pero ikaw iyon, isang lalaking kapantay ko, aking kasama
at aking malapit na kaibigan. 14 Mayroon tayong matamis na
pagsasamahan; naglakad tayo kasama ang maraming tao sa
tahanan ng Diyos. 15 Hayaang mong biglang dumating ang
kamatayan sa kanila; hayaang mo silang bumaba ng buhay sa
Sheol, dahil sa kalagitnaan nila, sa kasamaan (sila) namumuhay.
(Sheol h7585) 16 Para sa akin, tatawag ako sa Diyos, at ililigtas
ako ni Yahweh. 17 Magsusumbong ako at dadaing sa gabi, sa
umaga at sa tanghaling tapat; maririnig niya ang aking tinig. 18
Ligtas niyang sasagipin ang aking buhay mula sa digmaang
laban sa akin, dahil marami silang mga lumaban sa akin. 19
Ang Diyos, ang nananatili mula noon pang unang panahon, ay
makikinig at tumutugon sa kanila. (Selah) Ang mga taong iyon
ay hindi nagbago; (sila) ay hindi natatakot sa Diyos. 20 Itinataas
ng aking kaibigan ang kaniyang mga kamay laban sa kaniyang
mga kasundo; hindi na niya iginalang ang tipan na mayroon siya.
21 Ang kaniyang bibig ay kasindulas ng mantikilya, pero ang
kaniyang puso ay naghamon; mas malambot pa kaysa sa langis
ang kaniyang mga salita, pero ang totoo (sila) ay mga binunot
na espada. 22 Ilagay mo ang iyong pasanin kay Yahweh, at
ikaw ay kaniyang aalalayan; hindi niya papayagang sumuray-
suray sa paglalakad ang taong matuwid. 23 Pero ikaw, O Diyos,
ay dadalhin sa hukay ng pagkawasak ang masama; ang mga
uhaw sa dugo at mandaraya ay hindi mabubuhay kahit kalahati
ng buhay ng iba, pero ako ay sa iyo magtitiwala.

56 Maawa ka sa akin, o Diyos, dahil may naghahangad na
lamunin ako; buong araw ay nilalabanan niya ako at inaapi. 2
Hinahangad ng aking mga kaaway na lamunin ako buong araw;
dahil marami ang mayabang na kumakalaban sa akin. 3 Kapag

ako ay natatakot, magtitiwala ako sa iyo. 4 Sa Diyos, na ang
salita ay aking pinupuri - sa Diyos ako nagtitiwala; hindi ako
matatakot; ano ang magagawa sa akin ng mga pawang tao
lamang? 5 Buong araw, binabaluktot nila ang aking mga salita;
lahat ng kanilang iniisip ay laban sa akin para sa kasamaan.
6 Nagtitipon-tipon (sila) tinatago nila ang kanilang mga sarili,
at tinatandaan ang aking mga hakbang, katulad ng kanilang
paghihintay sa aking buhay. 7 Huwag mo silang hayaang
makatakas na gumagawa ng kasamaan. Pabagsakin mo ang
mga tao sa iyong galit, O Diyos. 8 Binibilang mo ang aking mga
paglalakbay at inilalagay mo ang aking mga luha sa iyong bote;
wala ba ang mga ito sa iyong aklat? 9 Pagkatapos tatalikod ang
aking mga kaaway sa araw ng aking pagtawag sa iyo; ito ang
aking nalalaman, na ang Diyos ay para sa akin. 10 Sa Diyos, na
ang salita ay pinupuri ko - kay Yahweh, na ang salita ay pinupuri
ko - 11 sa Diyos ako nagtitiwala; hindi ako matatakot; ano ang
magagawa sa akin ng pawang tao lamang? 12 Ang tungkulin na
tuparin ang lahat ng panata ko sa iyo ay nasa akin, O Diyos;
magbibigay ako ng mga handog ng pasasalamat sa iyo. 13
Dahil sinagip mo ang aking buhay mula sa kamatayan; pinigilan
mo ang aking mga paa na mahulog, para ako ay makalalakad sa
harapan ng Diyos sa liwanag ng mga nabubuhay.

57 Maging maawain ka sa akin, o Diyos, maging maawain
ka, dahil kumukubli ako sa iyo hanggang matapos ang mga
kaguluhan na ito. Nananatili ako sa ilalim ng iyong mga pakpak
para sa pag-iingat hanggang matapos na ang pagwasak na ito.
2 Mananawagan ako sa Kataas-taasang Diyos, sa Diyos, na
ginagawa ang lahat ng bagay para sa akin. 3 Magpapadala siya
ng tulong mula sa langit at ililigtas ako, kapag ang taong gusto

akong lamunin ay nagagalit sa akin; (Selah) ipadadala ng Diyos
sa akin ang kaniyang katapatan sa tipan at kaniyang pagiging
mapagkakatiwalaan. **4** Ang aking buhay ay nasa kalagitnaan ng
mga leon; ako ay nasa kalagitnaan ng mga handang lumapa sa
akin. Ako ay nasa kalagitnaan ng mga tao na ang mga ngipin
ay mga sibat at palaso, at ang mga dila ay matalim na mga
espada. **5** Maitanghal ka, O Diyos, sa taas ng kalangitan; nawa
ang iyong kaluwalhatian ay maitaas pa sa buong mundo. **6**
Naglalatag (sila) ng isang lambat sa aking mga paa; ako ay
nabagabag. Nagbungkal (sila) ng hukay sa harap ko. (Sila)
mismo ang nahulog sa gitna nito! (Selah) **7** Ang aking puso ay
naninindigan, O Diyos, ang aking puso ay naninindigan; aawit
ako, oo, aawit ako ng mga papuri. **8** Gumising ka, marangal
kong puso; gumising kayo, plauta at alpa; gigisingin ko ang
bukang-liwayway. **9** Magpapasalamat ako sa iyo, Panginoon, sa
gitna ng mga tao; aawit ako sa iyo ng mga papuri sa gitna ng
mga bansa. **10** Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay dakila
sa kalangitan at ang iyong pagiging mapagkakatiwalaan ay
umaabot sa himpapawid. **11** Maitanghal ka, O Diyos, sa taas ng
kalangitan; nawa ang iyong kaluwalhatian ay maitaas pa sa
buong mundo.

58 Nagsasabi ba kayong mga tagapamahala ng katuwiran?
Tuwid ba kayong humatol, kayong mga tao? **2** Hindi, gumagawa
kayo ng kasamaan sa inyong puso; naghahasik kayo ng
karahasan sa buong kalupaan gamit ang inyong mga kamay. **3**
Ihinihiwalay ang mga masasama mula sa sinapupunan; naliligaw
na (sila) simula nang kapanganakan pa lamang, na nagsasabi
ng mga kasinungalingan. **4** Ang kanilang kamandag ay katulad
ng kamandag ng ahas; katulad (sila) ng binging ulupong na

tinatakpan ang kanilang mga tainga, 5 na hindi pinapansin
ang tinig ng mga nang-aamo, kahit gaano pa (sila) kagaling.
6 Sirain mo ang mga ngipin ng kanilang mga bibig, O Diyos;
sirain mo ang mga malalaking ngipin ng mga batang leon,
Yahweh. 7 Hayaan mong matunaw (sila) katulad ng tubig na
dumadaloy; kapag pinapana nila ang kanilang mga palaso,
hayaan mong ang mga ito ay parang walang mga tulis. 8 Hayaan
mo silang maging parang kuhol na natutunaw at namamatay,
katulad ng sanggol na kulang sa buwan na ipinanganak ng isang
babae, na hindi kailanman makikita ang sikat ng araw. 9 Bago
pa maramdaman ng iyong mga paso ang nakakapasong init
ng mga tinik, aalisin niya ang mga iyon sa pamamagitan ng
buhawi, ang parehong luntian at nakakapasong mga tinik. 10
Ang matuwid ay magagalak kapag nakita niya ang paghihiganti
ng Diyos; huhugasan niya ang kaniyang mga paa sa dugo ng
mga masasama, 11 para ang mga tao ay makapagsabing,
"Tunay nga, may gantimpala para sa taong matuwid; tunay
ngang mayroong Diyos na humahatol sa mundo."

59 Sagipin mo ako mula sa aking mga kaaway, aking Diyos;
itaas mo ako na malayo mula sa mga kumakalaban sa akin. 2
Panatilihin mo akong ligtas mula sa mga gumagawa ng malaking
kasalanan, at iligtas mo ako mula sa mga taong uhaw sa dugo.
3 Dahil, tingnan mo, nag-aabang (sila) para kunin ang buhay
ko. Ang mga makapangyarihang gumagawa ng kasamaan
ay nagsasama-sama laban sa akin, pero hindi dahil sa aking
pagsuway o kasalanan, Yahweh. 4 Naghahanda silang tumakbo
tungo sa akin kahit na wala akong kasalanan; gumising ka at
tulungan mo ako at tingnan. 5 Ikaw, Yahweh ang Diyos ng mga
hukbo, ang Diyos ng Israel, bumangon ka at parusahan mo ang

lahat ng mga bansa; huwag kang maging maawain sa sinumang
gumagawa ng masasama. (Selah) 6 Bumabalik (sila) sa gabi,
umalulong (sila) na parang mga aso at lumilibot sa lungsod.
7 Tingnan mo, dumidighay (sila) sa kanilang mga bibig; mga
espada ay nasa kanilang mga labi, dahil sinasabi nila, “Sino
ang nakaririnig sa atin?” 8 Pero ikaw, Yahweh, ay tinatawanan
(sila) kinukutya mo ang mga bansa. 9 O Diyos, aking kalakasan,
magbibigay pansin ako sa iyo; ikaw ang aking matayog na tore.
10 Katatagpuin ako ng Diyos sa kaniyang katapatan sa tipan;
hahayaan ng Diyos na makita ko ang aking nais sa aking mga
kaaway. 11 Huwag mo silang papatayin, o makakalimutan ito ng
aking bayan. Ikalat mo (sila) gamit ang iyong kapangyarihan at
ilaglag (sila) Panginoon na aming kalasag. 12 Dahil sa mga
kasalanan ng kanilang mga bibig at sa mga salita ng kanilang
mga labi, hayaan mo silang madakip ng kanilang kayabangan, at
para sa mga sumpa at kasinungalingan na ipinapahayag nila. 13
Tupukin mo (sila) sa poot, tupukin mo (sila) para (sila) ay mawala
na; hayaan mo silang malaman na namumuno ang Diyos kay
Jacob at sa dulo ng mundo. (Selah) 14 Sa gabi hayaan mo
silang bumalik, hayaan mo silang umalulong na parang mga aso
at lumibot sa lungsod. 15 Maglalakbay (sila) pataas at pababa
para sa pagkain at maghihintay buong gabi kung hindi (sila)
masiyahan. 16 Pero aawit ako tungkol sa iyong kalakasan; dahil
ikaw ang naging matayog kong tore at isang kublihan sa araw
ng aking kapighatian. 17 Sa iyo, aking kalakasan, aawit ako ng
mga papuri; dahil ang aking Diyos ang aking matayog na tore,
ang Diyos ng katapatan sa tipan.

60 O Diyos, itinakwil mo kami; nilupig mo kami; ikaw ay nagalit;
ibalik mo aming muli sa aming kalagayan. 2 Pinayayanig mo ang

lupain; pinaghiwa-hiwalay mo ito; pagalingin mo ang pagkakasira
nito, dahil ito ay nayayanig. **3** Ipinakita mo sa iyong bayan
ang mga matitinding bagay; pinainom mo sa amin ang alak
na nagpapasuray. **4** Nagbigay ka ng isang bandera sa mga
nagpaparangal sa iyo para maipakita ito dahil sa katotohanan.
(Selah) **5** Para silang mga minamahal mo ay masagip, sagipin
mo kami ng iyong kanang kamay at sagutin ako. **6** Ang Diyos ay
nagsalita sa kaniyang kabanalan, "Ako ay nagagalak; hahatiin
ko ang Shekem at ipamamahagi ang lambak ng Sucot. **7** Sa
akin ang Galaad, at sa akin ang Manases; sanggalang ko sa ulo
ang Efraim; setro ko ang Juda. **8** Ang Moab ay aking hilamusan;
sa ibabaw ng Edom ihahagis ko ang aking sapatos; sisigaw
ako sa tagumpay dahil sa Filistia. **9** Sino ang magdadala sa
akin sa malakas na lungsod? Sino ang maghahatid sa akin sa
Edom?" **10** Pero ikaw, O Diyos, hindi mo ba kami itinakwil? Hindi
mo sinamahan sa laban ang aming hukbo. **11** Tulungan mo
kami laban sa kaaway, dahil ang tulong ng tao ay walang silbi.
12 Magtatagumpay kami sa pamamagitan ng tulong ng Diyos;
yuyurakan niya ang aming mga kaaway.

61 O Diyos pakinggan mo ako; pansinin mo ang aking
panalangin. **2** Tumatawag ako mula sa dulo ng daigdig kapag
nagapi ang aking puso; dalhin mo ako sa bato na mataas kaysa
sa akin. **3** Dahil naging kanlungan ka sa akin, isang matatag na
muog mula sa kaaway. **4** Magpakailanman akong mananahan
sa iyong tolda; magtatago ako sa ilalim ng iyong mga pakpak.
(Selah) **5** Dahil narinig mo, O Diyos, ang aking mga panata;
binigyan mo ako ng mana para sa mga nagpaparangal sa
iyong pangalan. **6** Pahahabain mo ang buhay ng hari; ang
kaniyang mga taon ay magiging katulad ng maraming salinlahi.

7 Mananatili siyang nasa harapan ng Diyos magpakailanman; 8
Magpupuri ako sa iyong pangalan magpakailanman para araw-
araw kong magawa ang aking mga panata.
62 Sa Diyos lamang ako naghihintay nang tahimik; magmumula
sa kaniya ang aking kaligtasan. 2 Siya lamang ang aking muog
at aking kaligtasan; siya ang aking mataas na tore; ako ay
hindi matitinag. 3 Hanggang kailan kayong lahat sasalakay
sa isang tao, para pabagsakin siya tulad ng isang pader o
isang maugang bakuran? 4 Sumasangguni (sila) sa kaniya para
ibagsak siya mula sa kaniyang marangal na posisyon; mahilig
silang magsabi ng mga kasinungalingan; siya ay pinagpapala
nila sa kanilang mga bibig, pero sa kanilang mga puso siya ay
kanilang isinusumpa. (Selah) 5 Naghihintay ako nang tahimik
para lamang sa Diyos; dahil nakatuon ang aking pag-asa sa
kaniya. 6 Siya lamang ang aking muog at kaligtasan; siya ang
aking mataas na tore; ako ay hindi matitinag. 7 Sa Diyos ang
aking kaligtasan at kaluwalhatian; nasa Diyos ang saligan ng
aking kalakasan at kanlungan. 8 Magtiwala kayo sa kaniya sa
lahat ng oras, kayong mga tao; ibuhos ninyo ang inyong puso sa
kaniyang harapan; kanlungan natin ang Diyos. (Selah) 9 Tunay
na walang kabuluhan ang mga lalaking mahina ang katayuan,
at kasinungalingan ang mga lalaking mataas ang katayuan;
magaan silang tinimbang sa sukatan; pareho silang tinimbang,
(sila) ay magaan kaysa sa wala. 10 Huwag kang magtitiwala sa
pang-aapi o pagnanakaw; at huwag umasa sa walang kabuluhan
na mga kayamanan, dahil wala itong maibubunga; huwag mong
itutuon ang iyong puso sa mga ito. 11 Minsang nagsalita ang
Diyos, dalawang beses kong narinig ang mga ito: sa Diyos
nauukol ang kapangyarihan. 12 Gayundin sa inyo, Panginoon,

nauukol ang katapatan sa tipan, dahil binabayaran mo ang
bawat tao kung ano ang kaniyang ginawa.

63 O Diyos, ikaw ang aking Diyos! Masigasig kitang hinahanap,
nauuhaw ang aking kaluluwa sa iyo, at nananabik ang aking
laman sa iyo, sa tuyot at tigang na lupa na walang tubig. **2** Kaya
tumingin ako sa iyo sa mga banal na mga tao para makita ko
ang iyong kapangyarihan at kaluwalhatian. **3** Dahil higit pa sa
buhay ang iyong katapatan sa tipan, magpupuri ang aking mga
labi sa iyo. **4** Kaya pagpapalain kita habang ako ay nabubuhay;
itataas ko ang aking mga kamay sa iyong pangalan. **5** Parang
tulad ito ng pagkain ng utak sa buto at mga taba; sa aking mga
labing nagagalak pupurihin ka ng aking bibig. **6** Kapag naiisip
ko ang tungkol sa iyo sa aking higaan at pinagninilay-nilayan
kita sa mga oras ng gabi. **7** Dahil ikaw ang aking tulong, at
magagalak ako sa anino ng iyong mga pakpak. **8** Kumakapit
ako sa iyo; inaalalayan mo ako ng iyong kanang kamay. **9**
Pero mapupunta sa kailaliman ng bahagi ng mundo (sila) na
naghahanap para wasakin ang buhay ko. **10** Ibibigay (sila) sa
ilalim ng kapangyarihan ng espada, at magiging pagkain (sila)
para sa mga asong ligaw. **11** Pero magagalak ang hari sa Diyos;
ang lahat ng nanunumpa sa kaniya ay ipagmamalaki siya, pero
ang bibig ng mga nagsasalita ng kasinungalingan ay mahihinto.

64 Dinggin mo ang aking tinig, O Diyos, pakinggan mo ang
aking daing; ingatan mo ang aking buhay mula sa takot mula sa
aking mga kaaway. **2** Itago mo ako mula sa lihim na pakana
ng mga mapaggawa ng masama, mula sa kaguluhan ng mga
gumagawa ng masama. **3** Hinasa nila ang kanilang mga dila
gaya ng mga espada; itinutok nila ang kanilang mga palaso,
mapapait na mga salita, **4** para panain nila mula sa lihim na mga

lugar ang mga taong walang kasalanan; agad nilang papanain
siya at walang kinatatakutan. 5 Pinalalakas nila ang kanilang loob
sa masamang plano; palihim silang nagpulong para maglagay
ng mga patibong; sinasabi nila, “Sino ang makakikita sa atin?” 6
Lumikha (sila) ng mga planong makasalanan; “Natapos namin,”
sinasabi nila, “ang isang maingat na plano.” Malalim ang saloobin
at puso ng tao. 7 Pero papanain (sila) ng Diyos; kaagad silang
masusugatan ng kaniyang mga palaso. 8 Madarapa (sila) dahil
laban sa kanila ang kanilang mga dila; iiling sa kanilang mga ulo
ang lahat ng makakakita sa kanila. 9 Matatakot ang lahat ng
mga tao at ihahayag ang mga gawa ng Diyos. Pag-iisipan nilang
mabuti ang tungkol sa kaniyang mga ginawa. 10 Magagalak kay
Yahweh ang matuwid at kukubli (sila) sa kaniya; magmamalaki
ang lahat ng matapat sa puso.

65 Dahil sa iyo, Diyos sa Sion, matutupad ang aming mga
panata sa iyo; dadalhin namin ang aming mga panata sa
iyo. 2 Ikaw na dumidinig ng panalangin, sa iyo pupunta ang
lahat ng laman. 3 Nananaig ang kasamaan sa amin; para
sa aming mga kasalanan, patatawarin mo (sila) 4 Mapalad
ang taong pinipili mo para mapalapit sa iyo para manahan
siya sa iyong bakuran. Masisiyahan kami sa kabutihan ng
iyong tahanan, ang iyong banal na templo. 5 Sasagutin mo
kami sa iyong katuwiran sa pamamagitan ng paggawa ng mga
kamangha-manghang mga bagay, Diyos ng aming kaligtasan;
ikaw na siyang pinagtitiwalaan ng lahat sa dulo ng daigdig at sa
malalayong ibayo ng dagat. 6 Dahil ikaw ang siyang nagpapatatag
ng mga kabundukan, ikaw na binabalot ng kalakasan. 7 Ikaw
ang nagpapatahimik sa umaatungal na mga dagat, umaatungal
na mga alon, at kaguluhan ng mga tao. 8 (Sila) na nabubuhay

sa dulong bahagi ng mundo ay matatakot sa katibayan ng iyong
mga gawa; pinapasaya mo ang silangan at kanluran. 9 Pumunta
ka para tulungan ang mundo; dinidiligan mo ito; pinagyayaman
ng lubos; ang ilog ng Diyos ay puno ng tubig; pinagkalooban mo
ng mga butil ang sangkatauhan nang inihanda mo ang daigdig.
10 Tinutubigan mo ang mga bukirin nang masagana; inaayos
mo ang mga taniman; ginagawa mong malambot ang mga ito
sa mga patak ng ulan; pinagpapala mo ang mga tumutubo sa
pagitan nito. 11 Kinokoronahan mo ang taon ng iyong kabutihan;
naghuhulog ng pataba sa lupa ang mga bakas ng iyong karwahe.
12 Nahuhulog ang mga ito sa pastulan sa mga ilang, at ang
mga kaburulan ay sinuotan ng sinturon ng kagalakan. 13 Ang
mga pastulan ay dinamitan ng mga kawan; ang mga lambak ay
nababalutan ng butil; sumisigaw (sila) ng kagalakan, at (sila) ay
umaawit.

66 Mag-ingay sa galak para sa Diyos, lahat ng nilalang; 2 Awitin
ang kaluwalhatian ng kaniyang pangalan; gawing maluwalhati
ang kaniyang kapurihan. 3 Sabihin mo sa Diyos, “Nakakikilabot
ang iyong mga gawa! Sa pamamagitan ng kadakilaan ng iyong
kapangyarihan, magpapasakop sa iyo ang iyong mga kaaway. 4
Sasamba at aawit sa iyo ang lahat ng nasa lupa; aawit (sila) sa
iyong pangalan.” (Selah) 5 Halika at tingnan ang mga gawa ng
Diyos; kinatatakutan siya sa kaniyang mga ginagawa sa mga
anak ng mga tao. 6 Ginawa niyang tuyong lupa ang dagat;
tumawid (sila) sa ilog nang naglalakad; nagalak kami sa kaniya
roon. 7 Namumuno siya magpakailanman sa pamamagitan ng
kaniyang kapangyarihan; pinagmamasdan ng kaniyang mga
mata ang mga bansa; huwag hayaang itaas ng mga suwail ang
kanilang mga sarili. (Selah) 8 Purihin ang Diyos, kayong mga tao,

hayaang marinig ang tinig ng kaniyang kapurihan. 9 Iniingatan
niya tayo sa mga nabubuhay, at hindi pinapahintulutang madulas
ang ating mga paa. 10 Dahil ikaw, O Diyos, ang sumubok sa
amin; sinubok mo kami gaya ng pilak. 11 Dinala mo kami sa
isang lambat; nilagyan mo kami ng matinding pabigat sa aming
mga balakang. 12 Pinasakay mo ang mga tao sa aming mga
ulo; dumaan kami sa apoy at tubig; pero inilabas mo kami sa
malawak na lugar. 13 Pupunta ako sa iyong tahanan na may
mga sinunog na handog; tutuparin ko ang aking mga panata 14
na ipinangako ng aking labi at sinabi ng aking bibig nang ako ay
nasa kahirapan. 15 Magsusunog ako ng taba ng mga hayop
bilang handog na may mabangong samyo ng mga tupa; mag-
aalay ako ng mga toro at kambing. (Selah) 16 Halika at makinig,
lahat kayo na may takot sa Diyos, at ipahahayag ko kung ano
ang ginawa niya para sa aking kaluluwa. 17 Nananawagan
ako sa kaniya gamit ang aking bibig, at pinuri siya ng aking
dila. 18 Kung alam kong may kasalanan sa aking puso, hindi
makikinig ang Diyos sa akin. 19 Pero tunay ngang nakinig ang
Diyos; binigyan niya ng pansin ang tinig ng aking panalangin. 20
Purihin ang Diyos, na hindi itinakwil ang aking panalangin o
kaniyang katapatan sa tipan mula sa akin.

67 Maging maawain nawa ang Diyos sa atin at pagpalain tayo
at pahintulutan na magningning ang kaniyang mukha sa atin 2
nang sa gayon ang iyong mga pamamaraan ay maihayag sa
lupa, ang iyong kaligtasan sa lahat ng mga bansa. 3 Hayaan
mong purihin ka ng mga tao, O Diyos; hayaan mong purihin
ka ng lahat. 4 O, hayaan mong matuwa at umawit sa galak
ang mga bansa para sa iyo, dahil hahatulan mo ang mga tao
nang may katarungan at pamumunuan mo ang mga bansa sa

lupa. (Selah) 5 Hayaan mong purihin ka ng mga tao, O Diyos;
hayaang mong purihin ka ng lahat. 6 Pinalago ng lupa ang
ani nito at ang Diyos, ang ating Diyos, ang nagpala sa atin. 7
Pinagpala tayo ng Diyos, at pinararangalan siya sa lahat ng
sulok ng mundo.

68 Hayaang tumayo ang Diyos; hayaang kumalat ang kaniyang
mga kaaway; hayaan ding magtakbuhan palayo ang mga
napopoot sa kaniya. 2 Kung paano itinaboy ang usok, gayundin
ang pagtaboy mo sa kanila; kung paano natutunaw ang kandila
sa harap ng apoy, hayaang maglaho ang mga masama sa
presensiya ng Diyos. 3 Pero hayaang matuwa ang mga
matutuwid; hayaan silang magpakasaya sa harap ng Diyos;
nawa ay magalak (sila) at maging masaya. 4 Umawit sa Diyos,
umawit ng mga papuri sa kaniyang pangalan; gumawa ng daan
sa kapatagan para sa naglalakbay sa gitna ng lambak sa Ilog
Jordan; Yahweh ang kaniyang pangalan; magalak kayo sa harap
niya. 5 Ang ama ng mga walang ama, ang hukom ng mga
balo, ay Diyos sa banal na lugar kung saan siya nananahan. 6
Inilalagay ng Diyos ang mga nalulungkot na magkaroon ng mga
pamilya; pinalalaya niya ang mga bilanggo na nag-aawitan; pero
maninirahan sa tigang na lupa ang mga suwail. 7 O Diyos, nang
lumabas ka sa harap ng iyong bayan, nang lumakad ka sa ilang,
8 nanginig ang lupa; nagbuhos din ng ulan ang kalangitan sa
presensiya ng Diyos, sa presensiya ng Diyos nang pumunta siya
sa Sinai, sa presensiya ng Diyos, ang Diyos ng Israel. 9 Ikaw, O
Diyos, ay nagpadala ng saganang ulan; pinalakas mo ang iyong
pamana noong nanghina ito. 10 Dito nanirahan ang iyong bayan;
Ikaw, O Diyos, ay nagbigay sa mga mahihirap mula sa iyong
kabutihan. 11 Nag-utos ang Panginoon, at isang malaking hukbo

ang nagpamalita sa mga ito. **12** Nagsitakas ang mga hari ng mga
hukbo, tumakbo (sila) kaya pinaghati-hatian ng mga kababaihan
na naghihintay sa tahanan ang mga nasamsam: **13** mga kalapati
na balot ng pilak na may mga pakpak na ginto. Nang nagpaiwan
kayo sa mga kuwadra, bakit ninyo nagawa ito? **14** Itinaboy ng
Maykapal ang mga hari roon; kagaya nang pag-ulan ng niyebe
sa Bundok ng Salmon! **15** Ang bulubunduking bayan ng Bashan
ay isang matatag na bundok; isang matayog na bundok ang
bulubunduking bayan ng Bashan. **16** Bakit mo pa kinaiinggitan,
ikaw na mataas na bulubunduking bayan ang lugar na nais ng
Diyos na panahanan? Tunay nga na maninirahan si Yahweh
doon magpakailanman. **17** Dalawampung-libo ang karwahe ng
Diyos, libo-libo; kasama nila ang Panginoon sa banal na lugar,
gaya ng sa Sinai. **18** Naitanghal ka; pinalaya mo ang mga bihag;
at tumanggap ka ng mga kaloob mula sa mga tao, maging sa
mga lumaban sa iyo, nang sa gayon ikaw, Panginoong Diyos, ay
manahan doon. **19** Purihin ang Panginoon, siya na bumubuhat
ng ating mga pasanin araw-araw, ang Diyos ng ating kaligtasan.
(Selah) **20** Ang ating Diyos ay ang Diyos na nagliligtas; Si
Yahweh ang Panginoon ang siyang may kakayahang magligtas
sa atin mula sa kamatayan. **21** Pero papaluin ng Diyos ang mga
ulo ng kaniyang mga kaaway, sa anit ng mga nagkasala laban
sa kaniya. **22** Sinabi ng Panginoon, “Ibabalik ko ang aking mga
kaaway mula sa Bashan; ibabalik ko (sila) mula sa kailaliman ng
dagat **23** para madurog mo ang iyong mga kaaway, na parang
sinasawsaw ang iyong paa sa dugo, at para magkaroon ng
bahagi ang mga dila ng iyong mga aso mula sa iyong mga
kaaway. **24** Nakita nila ang iyong mga prusisyon, O Diyos, ang
mga prusisyon ng aking Diyos, aking Hari, tungo sa banal na

lugar. 25 Naunang lumakad ang mga mang-aawit, sumunod ang
mga manunugtog, at sa gitna ang mga dalagang tumutugtog ng
mga tamburin. 26 Purihin ang Diyos sa kapulungan; purihin si
Yahweh, kayong totoong kaapu-apuhan ng Israel. 27 Nauna
roon ang Benjamin, ang pinakamaliit na tribo, pagkatapos ang
mga pinuno ng Juda at kanilang kapulungan, ang mga pinuno
ng Zebulun at ang mga pinuno ng Naptali. 28 Ang iyong Diyos,
Israel, ang nagsaad ng iyong kalakasan; ipakita mo sa amin ang
iyong kapangyarihan, O Diyos, gaya ng ipinakita mo noon. 29
Ipakita mo ang iyong kapangyarihan mula sa iyong templo sa
Jerusalem kung saan nagdadala ng mga kaloob ang mga hari
sa iyo. 30 Sumigaw sa paglaban sa mga mababangis na hayop
sa mga kasukalan, laban sa mga tao, na gaya ng mga toro at
guya. Ipahiya mo (sila) at padalahin mo (sila) ng mga kaloob
sa iyo; ikalat mo ang mga tao na gustong-gusto ang digmaan.
31 Magsisilabas ang mga prinsipe sa Ehipto; magmamadali
ang Etiopia na i-abot ang kaniyang mga kamay sa Diyos. 32
Umawit sa Diyos, kayong mga kaharian sa mundo; Umawit
ng mga papuri kay Yahweh. 33 Sa kaniya na nakasakay sa
langit ng mga kalangitan, na namuhay mula pa noong unang
panahon; tingnan ninyo, itinataas niya ang kaniyang tinig ng may
kapangyarihan. 34 I-ukol ang kalakasan sa Diyos; ang kaniyang
kadakilaan ay nasa Israel; ang kaniyang kalakasan ay nasa
kalangitan. 35 O Diyos, ikaw ay kinatatakutan sa iyong banal na
lugar; ang Diyos ng Israel—nagbibigay siya ng kalakasan at
kapangyarihan sa kaniyang bayan. Purihin ang Diyos.

69 Iligtas mo ako, O Diyos, dahil nilagay ng katubigan ang
buhay ko sa panganib. 2 Lumulubog ako sa malalim na putikan
kung saan walang lugar na matatayuan; pumunta ako sa

malalim na katubigan kung saan rumaragasa ang baha sa
akin. 3 Napapagal ako sa aking pag-iyak; nanunuyo ang aking
lalamunan; nanlalabo ang aking mga mata habang naghihintay
ako sa Diyos. 4 Higit pa sa aking mga buhok sa ulo ang mga
napopoot sa akin ng walang dahilan; ang mga pumapatay sa
akin, ang naging mga kaaway ko dahil sa mga maling dahilan,
ay makapangyarihan; ang mga hindi ko ninakaw ay kailangan
kong ibalik. 5 O Diyos, alam mo ang aking kahangalan, at hindi
nalilihim ang mga kasalanan ko sa iyo. 6 Huwag mong hayaang
malagay sa kahihiyan ang mga naghihintay sa iyo dahil sa
akin, Panginoong Diyos ng mga hukbo; huwag mong hayaang
malagay sa kasiraang-puri ang mga naghahanap sa iyo dahil sa
akin, O Diyos ng Israel. 7 Para sa iyong kapakanan, tinanggap
ko ang panlalait; kahihiyan ang bumalot sa aking mukha. 8
Naging dayuhan ako sa aking mga kapatid, dayuhan sa mga
anak ng aking ina. 9 Dahil nilamon ako ng kasigasigan sa iyong
tahanan, at ang mga lait ng mga nanlalait sa iyo ay bumagsak
sa akin. 10 Noong umiyak ako at hindi kumain, hinamak nila ako.
11 Noong ginawa kong kasuotan ang sako, naging paksa ako ng
kawikaan sa kanila. 12 Pinag-uusapan ako ng mga nakaupo sa
tarangkahan ng lungsod; ako ang awit ng mga manginginom.
13 Pero para sa akin, sa iyo ang aking panalangin, Yahweh,
sa panahon na tatanggap ka; sagutin mo ako sa pagiging
mapagkakatiwalaan ng iyong kaligtasan. 14 Hilahin mo ako mula
sa putikan, at huwag mo akong hayaang lumubog; hayaan mo
akong malayo mula sa napopoot sa akin at sagipin mo mula sa
malalim na katubigan. 15 Huwag mong hayaang tabunan ako
ng baha, ni hayaang lamunin ako ng kalaliman. Huwag mong
hayaang isara ng hukay ang bibig nito sa akin. 16 Sagutin mo

ako Yahweh, dahil mabuti ang iyong katapatan sa tipan; dahil
labis ang iyong kahahabagan sa akin, humarap ka sa akin. 17
Huwag mong itago ang iyong mukha sa iyong mga lingkod, dahil
ako ay nasa kalungkutan; sagutin mo ako agad. 18 Lumapit ka
sa akin at tubusin ako. Dahil sa aking mga kaaway, iligtas mo
ako. 19 Alam mo ang aking paghihirap, kahihiyan at kasiraang-
puri; nasa harap mo ang lahat ng aking mga kalaban. 20
Winasak ng pagtutuwid ang aking puso; punong-puno ako ng
kabigatan; naghahanap ako ng sinumang maaawa sa akin, pero
wala ni isa man. Naghahanap ako ng mga mag-aaliw, pero wala
akong nakita. 21 Binigyan nila ako ng lason para kainin ko; sa
aking pagka-uhaw binigyan nila ako ng suka para inumin. 22
Hayaan mong maging bitag ang mesa sa harap nila; kapag
iniisip nila na ligtas (sila) hayaan mong maging patibong ito. 23
Hayaan mong magdilim ang kanilang mga mata para hindi (sila)
makakita; lagi mong yugyugin ang mga baywang nila. 24 Ibuhos
mo ang iyong labis na galit sa kanila, hayaang mong abutan
(sila) ng bagsik ng iyong galit. 25 Hayaan mong ang kanilang
lugar ay maging kapanglawan; hayaang mong walang sinuman
ang manirahan sa kanilang mga tolda. 26 Dahil inuusig nila
ang siyang sinaktan mo; ibinalita nila sa iba ang hapdi ng mga
sinugatan mo. 27 Isakdal mo (sila) dahil sa paggawa ng sunod-
sunod na kasalanan; huwag mo silang hayaang pumasok sa
matuwid mong katagumpayan. 28 Hayaan mo silang mabura sa
aklat ng buhay at hindi maisulat kasama ng mga matutuwid.
29 Pero ako ay naghihirap at nagdadalamhati; hayaan mo, O
Diyos, na parangalan ako ng iyong kaligtasan. 30 Pupurihin
ko ang pangalan ng Diyos ng may awit at dadakilain siya ng
may pasasalamat. 31 Higit na kalulugdan ito ng Diyos kaysa sa

isang baka o toro na may mga sungay at paa. **32** Nakita ito ng
mga mapagpakumbaba at natuwa; kayo na mga naghahanap
sa Diyos, hayaan niyong mabuhay ang inyong mga puso. **33**
Dahil naririnig ni Yahweh ang mga nangangailangan at hindi
hinahamak ang mga bilanggo. **34** Purihin siya ng langit at lupa,
ng mga dagat at lahat ng mga gumagalaw dito. **35** Dahil ililigtas
ng Diyos ang Sion at itatayong muli ang mga lungsod sa Juda;
maninirahan ang mga tao roon at aangkinin ito. **36** Mamanahin
ito ng mga lingkod ng kaniyang mga kaapu-apuhan; maninirahan
doon silang mga nagmamahal sa kaniyang pangalan.

70 Iligtas mo ako, O Diyos! Yahweh, pumunta ka agad at
tulungan ako. **2** Hayaan mong mapahiya ang mga nagtatangka
sa aking buhay at mapahamak; hayaan mo silang tumalikod
at madala sa kahihiyan, silang nakuhang magsaya sa aking
kalungkutan. **3** Hayaan mo silang tumalikod dahil sa kanilang
kahihiyan, silang mga nagsasabi ng, "Aha, aha." **4** Hayaan mong
ang mga iyon na naghahanap sa inyo ay matuwa at magalak sa
inyo; hayaan mong ang mga umiibig sa iyong kaligtasan na
sabihin lagi, "Purihin nawa ang Diyos." **5** Pero ako ay mahirap at
nangangailangan; magmadali ka sa akin, O Diyos; ikaw ang
tutulong at sasagip sa akin. Yahweh, huwag kang maantala.

71 Sa iyo, Yahweh, ako ay kumukubli; huwag mo ako kailanman
ilagay sa kahihiyan. **2** Sagipin mo ako at iligtas sa iyong
katuwiran; ibaling mo ang iyong tainga sa akin at iligtas ako. **3**
Maging batong kublihan ka para sa akin kung saan man ako
pumunta; nagbigay ka ng utos para iligtas ako, dahil ikaw ang
aking bato at tanggulan. **4** Sagipin mo ako, aking Diyos, mula
sa kamay ng masasama, mula sa kamay ng makasalanan at
malupit. **5** Dahil ikaw ang aking pag-asa, Panginoong Yahweh.

Nagtiwala ako sa iyo mula noong ako ay bata pa. 6 Habang
ako ay nasa sinapupunan, inalalayan mo ako; ikaw ang siyang
kumuha sa akin palabas sa tiyan ng aking ina; ang aking papuri
ay tungkol palagi sa iyo. 7 Isa akong halimbawa sa maraming
tao; ikaw ang aking matibay na kublihan. 8 Ang aking bibig ay
mapupuno ng iyong papuri, na may karangalan mo sa buong
araw. 9 Sa panahon ng aking pagtanda huwag mo akong itapon;
huwag mo akong iwanan kapag ang aking lakas ay manghina.
10 Dahil ang aking mga kaaway ay pinag-uusapan ako, silang
mga nagmamasid sa aking buhay ay sama-samang nagbabalak.
11 Sinasabi nila, “Pinabayaan siya ng Diyos” habulin at kunin
siya, dahil wala ni isa ang magliligtas sa kaniya.” 12 O Diyos,
huwag kang lumayo sa akin; aking Diyos, magmadali ka sa
pagtulong sa akin. 13 Hayaan mo silang mapunta sa kahihiyan
at masira, silang mga laban sa aking buhay; hayaan mo silang
mapuno ng pagsaway at kasiraan, silang naghahangad na ako
ay saktan. 14 Pero lagi akong aasa sa iyo at pupurihin kita
nang higit pa. 15 Buong araw sasabihin ng aking bibig ang
tungkol sa iyong katuwiran at iyong kaligtasan, bagamat hindi
ko ito kayang unawain. 16 Pupunta ako sa kanila kasama ang
mga makapangyarihang gawa ng Panginoong Yahweh; Aking
babanggitin ang iyong katuwiran, ang iyo lamang. 17 O Diyos,
tinuruan mo ako mula pa sa aking pagkabata; kahit ngayon
ihinahayag ko ang iyong mga kahanga-hangang gawa. 18 Tunay
nga, kahit na matanda na ako at maputi na ang buhok, O Diyos,
huwag mo akong pabayaan, dahil ihinahayag ko ang iyong
kalakasan sa susunod na salinlahi, at iyong kapangyarihan para
sa lahat ng darating. 19 Maging ang iyong katuwiran, O Diyos,
ay napakataas; ikaw na gumawa ng mga dakilang bagay, O

Diyos, sino ang katulad mo? 20 Ikaw na nagpakita sa amin ng
mga matitinding suliranin ay bubuhay sa amin at mag-aangat sa
amin mula sa kailaliman ng mundo. 21 Dagdagan mo nawa
ang aking karangalan; bumalik kang muli at aliwin ako. 22
Magpapasalamat din ako sa iyo gamit ang alpa para sa iyong
pagiging mapagkakatiwalaan, aking Diyos; aawit ako sa iyo ng
mga papuri gamit ang alpa, nag-iisang Banal na Diyos ng Israel.
23 Sisigaw sa galak ang aking mga labi habang inaawit ko ang
mga papuri sa iyo, maging ako na iyong tinubos. 24 Sasabihin
rin ng aking dila ang tungkol sa iyong katuwiran buong araw;
dahil inilagay (sila) sa kahihiyan at nilito, (sila) na hinahangad
ang aking kapahamakan.

72 Ibigay mo sa hari ang iyong mga matuwid na mga tuntunin,
O Diyos, ang iyong katuwiran sa anak na lalaki ng hari. 2 Hatulan
niya nawa ang mga tao nang may katuwiran at ang mahihirap
na may katarungan. 3 Magbunga nawa ang mga kabundukan
ng kapayapaan sa bayan; magbunga nawa ng katuwiran ang
mga burol. 4 Hatulan niya nawa ang mahihirap sa bayan; iligtas
niya nawa ang mga anak ng nangangailangan at pira-pirasuhin
ang mga mapang-api. 5 Parangalan nila nawa ikaw habang
nananatili ang araw, at hangga't ang buwan ay nananatili sa
lahat ng salinlahi. 6 Bumaba siya nawa tulad ng ulan sa tuyong
damo, tulad ng ambon na dinidiligan ang mundo. 7 Umunlad
nawa ang matuwid sa kaniyang mga araw at magkaroon nawa
ng kasaganahan ng kapayapaan hanggang sa mawala ang
buwan. 8 Magkaroon nawa siya ng kapangyarihan mula mga
dagat, at mula sa Ilog hanggang sa dulo ng mundo. 9 Yumuko
nawa sa harapan niya silang mga naninirahan sa ilang; dilaan
nawa ng kaniyang mga kaaway ang alikabok. 10 Magbigay

nawa ng handog ang mga mga hari ng Tarsis at ng mga isla;
mag-alay nawa ng mga handog ang mga hari ng Sheba at
Seba. 11 Tunay nga, magsiyuko nawa sa harapan niya ang
lahat ng mga hari; maglingkod nawa sa kaniya ang lahat ng mga
bansa. 12 Dahil tinutulungan niya ang mga nangangailangan na
tumatawag at mahihirap na walang ibang katulong. 13 May awa
siya sa mga mahihirap at nangangailangan, at nililigtas niya ang
buhay ng mga nangangailangan. 14 Tinutubos niya ang mga
buhay nila mula sa pang-aapi at karahasan, at ang kanilang
mga dugo ay mahalaga sa kaniyang paningin. 15 Mabuhay
ang hari! Ipagkaloob nawa sa kaniya ang mga ginto ng Sheba.
Manalangin nawa ang mga tao sa kaniya; pagpalain siya nawa
ng Diyos buong araw. 16 Magkaroon nawa ng kasaganahan
ng binhi sa tuktok ng mga kabundukan ng mundo; kumampay
nawa sa hangin ang kanilang mga ani tulad ng mga puno sa
Lebanon, at ang mga tao sa mga lungsod ay dumami gaya ng
mga damo sa lupa. 17 Manatili nawa ang pangalan ng hari
magpakailanman; nawa tumagal ang pangalan niya gaya ng
araw; pagpalain nawa ang mga tao sa kaniya; nawa ang lahat
ng bansa ay tawagin siyang pinagpala. 18 Pagpalain nawa si
Yahweh, ang Diyos ng Israel, siya lamang na gumagawa ng
mga kahanga-hangang mga bagay. 19 Pagpalain nawa ang
kaniyang maluwalhating pangalan magpakailanaman, at mapuno
nawa ang mundo ng kaniyang kaluwalhatian. Amen at Amen. 20
Ang mga panalangin ni David, na anak ni Jesse, ay tapos na.

Ikatlong Libro

73 Sadyang mabuti ang Diyos sa Israel sa mga may dalisay na
puso. 2 Pero para sa akin, halos dumulas ang aking mga paa;
halos dumulas ang aking mga paa sa aking paghakbang 3 dahil

nainggit ako sa arogante nang makita ko ang kasaganaan ng
masasama. **4** Dahil wala silang sakit hanggang sa kanilang
kamatayan, kundi (sila) ay malakas at nakakakain nang mabuti.
5 Malaya (sila) mula sa mga pasanin tulad ng ibang mga
tao; hindi (sila) nahihirapan katulad ng ibang mga tao. **6** Ang
pagmamalaki ay nagpapaganda sa kanila na tulad ng kwintas na
nakapalibot sa kanilang leeg; dinadamitan (sila) ng karahasan
tulad ng balabal. **7** Mula sa ganoong pagkabulag nagmumula
ang kasalanan; ang masamang mga kaisipan ay tumatagos
sa kanilang mga puso. **8** Nangungutya silang nagsasabi ng
mga masasamang bagay; nagmamalaki silang nagbabanta ng
karahasan. **9** Nagsasalita (sila) laban sa kalangitan, at ang
kanilang mga dila ay gumagala sa daigdig. **10** Kaya, ang bayan
ng Diyos ay nakikinig sa kanila at ninanamnam ang kanilang
mga salita. **11** Sinasabi nila, "Paano nalalaman ng Diyos?
Alam ba ng Diyos kung ano ang nangyayari?" **12** Pansinin
ninyo: ang mga taong ito ay masama; wala silang inaalala, lalo
pa silang nagiging mayaman. **13** Sadyang walang kabuluhan
na bantayan ko ang aking puso at hugasan ang aking mga
kamay sa kawalang-kasalanan. **14** Dahil buong araw akong
pinahirapan at dinisiplina bawat umaga. **15** Kung aking sinabi,
"Sasabihin ko ang mga bagay na ito," parang pinagtaksilan
ko ang salinlahi ng inyong mga anak. **16** Kahit na sinubukan
kong unawain ang mga bagay na ito, napakahirap nito para
sa akin. **17** Pagkatapos pumasok ako sa santuwaryo ng Diyos
at naunawaan ang kanilang kapalaran. **18** Sadyang inilalagay
mo (sila) sa madudulas na mga lugar; dinadala mo (sila) sa
pagkawasak. **19** Paano (sila) naging disyerto sa isang iglap!
Sumapit (sila) sa kanilang wakas at natapos sa kahindik-hindik

na takot. 20 Katulad (sila) ng panaginip matapos magising;
Panginoon, kapag ikaw ay tumindig, wala kang iisiping ganoong
mga panaginip. 21 Dahil nagdalamhati ang aking puso, at ako
ay labis na nasugatan. 22 Ako ay mangmang at kulang sa
pananaw; ako ay katulad ng walang alam na hayop sa harapan
mo. 23 Gayumpaman, ako ay palaging kasama mo; hawak mo
ang aking kanang kamay. 24 Gagabayan mo ako ng iyong payo
at pagkatapos tanggapin mo ako sa kaluwalhatian. 25 Sino ang
hahanapin ko sa langit bukod sa iyo? Walang sinuman na nasa
daigdig ang aking ninanais kundi ikaw. 26 Humina man ang
aking katawan at ang aking puso, pero ang Diyos ang lakas ng
aking puso magpakailanman. 27 Ang mga malayo sa iyo ay
mamamatay; wawasakin mo ang lahat ng mga taksil sa iyo. 28
Pero para sa akin, ang kailangan ko lang gawin ay lumapit sa
Diyos. Ginawa kong kublihan si Yahweh na aking Panginoon.
Ipahahayag ko ang lahat ng iyong mga gawa.

74 O Diyos, bakit mo kami laging tinatanggihan? Bakit ang
iyong galit ay nag-aalab laban sa mga tupa ng iyong pastulan?
2 Alalahanin mo ang iyong bayan, na iyong tinubos noong
sinaunang panahon, na iyong binili para maging sarili mong
pamana, at sa Bundok ng Sion, kung saan ka nananahan. 3
Halika, tingnan mo ang mga lubos na pagkawasak, lahat ng
pininsala na ginawa ng kaaway sa banal na lugar. 4 Ang iyong
mga kalaban ay umatungal sa gitna ng iyong itinakdang lugar;
inilagay nila ang kanilang mga bandila. 5 Sinibak nila gamit
ang mga palakol gaya ng sa makapal na gubat. 6 Dinurog at
sinira nila ang lahat ng mga inukit; sinira nila iyon gamit ang
mga palakol at maso. 7 Sinunog nila ang iyong santuwaryo;
nilapastangan nila kung saan ka naninirahan, at giniba ito. 8

Sinabi nila sa kanilang mga puso, “Wawasakin namin silang
lahat. “Sinunog nila ang lahat ng iyong mga tagpuang lugar sa
lupain. **9** Hindi na kami nakakikita ng anumang mga himala
mula sa Diyos; wala ng propeta, at walang sinuman sa atin ang
nakakaalam kung gaano ito tatagal. **10** O Diyos, gaano katagal
ka lalaitin ng mga kaaway? Lalapastanganin ba ng kaaway ang
iyong pangalan habang panahon? **11** Bakit mo pinipigilan ang
iyong kamay, ang iyong kanang kamay? Gamitin mo ang iyong
kanang kamay mula sa iyong kasuotan at wasakin (sila) **12**
Gayumpaman, ang Diyos ang aking naging hari mula pa noong
sinaunang panahon, na nagdadala ng kaligtasan sa daigdig. **13**
Hinati mo ang dagat sa pamamagitan ng iyong lakas; dinurog
mo ang mga ulo ng halimaw na nasa dagat. **14** Dinurog mo
ang mga ulo ng leviatan; pinakain mo siya sa mga naninirahan
sa ilang. **15** Binuksan mo ang mga bukal at batis; tinuyo mo
ang mga dumadaloy na ilog. **16** Ang araw ay sa iyo, at ang
gabi ay sa iyo rin; nilagay mo ang araw at buwan. **17** Inilagay
mo ang lahat ng mga hangganan sa daigdig; ginawa mo ang
tag-araw at taglamig. **18** Alalahanin mo, Yahweh, kung paano
ka binato ng kaaway ng mga panlalait, at nilapastangan ng
mga hangal ang iyong pangalan. **19** Huwag mong ibigay ang
buhay ng iyong kalapati sa isang mabangis na hayop. Huwag
mong tuluyang kalimutan ang buhay ng iyong inaping bayan
magpakailanman. **20** Alalahanin mo ang iyong tipan, dahil ang
madidilim na mga rehiyon sa daigdig ay puno ng mga lugar
ng karahasan. **21** Huwag mong hayaang maibalik ang mga
inapi sa kahihiyan; nawa purihin ng mahirap at inaapi ang iyong
pangalan. **22** Tumindig ka, O Diyos; ipagtanggol mo ang iyong
sariling karangalan; alalahanin mo kung paano ka nilait ng mga

hangal buong araw. 23 Huwag mong kalimutan ang tinig ng
iyong mga kalaban o sigaw ng mga patuloy na sumasalungat sa
iyo.
75 O Diyos, kami ay magbibigay ng pasasalamat sa iyo;
nagpapasalamat kami sa iyo dahil ipinakita mo ang iyong
presensya; sinasabi ng mga tao ang iyong kahanga-hangang
mga gawa. 2 Sa takdang panahon, hahatol ako ng patas. 3
Kahit na ang mundo at lahat ng mga naninirahan ay nanginginig
sa takot, papanatagin ko ang mga haligi ng daigdig. (Selah) 4
Sinabi ko sa mga arogante, "Huwag kayong maging mayabang,"
at sa masasama, "Huwag kayong magtiwala sa tagumpay. 5
Huwag magpakasiguro na magtatagumpay kayo; huwag kayong
taas-noong magsalita. 6 Hindi dumarating ang tagumpay mula
sa silangan, mula sa kanluran, o mula sa ilang. 7 Pero ang
Diyos ang hukom; binababa niya ang isa at itinataas ang iba. 8
Dahil hawak ni Yahweh ang kopa na may bumubulang alak sa
kaniyang kamay, na may halong mga pampalasa, at ibinubuhos
ito. Tunay nga, ang lahat ng masasama sa daigdig ay iinumin ito
hanggang sa huling patak. 9 Pero patuloy kong sasabihin kung
ano ang iyong nagawa; aawit ako ng papuri sa Diyos ni Jacob.
10 Sinasabi niya, "Aking puputulin ang lahat ng mga sungay ng
masasama, pero ang mga sungay ng matutuwid ay itataas."
76 Ipinakilala ng Diyos ang kaniyang sarili sa Juda; ang
kaniyang pangalan ay dakila sa Israel. 2 Ang kaniyang tolda ay
nasa Salem; ang kaniyang pinananahanan ay nasa Sion. 3
Doon, sinira ang mga palaso ng pana, ang kalasag, ang espada,
at ang ibang mga sandata sa labanan. (Selah) 4 Kumikinang ka
at ipinakita mo ang inyong kaluwalhatian, habang bumababa
ka mula sa mga bundok, kung saan pinatay mo ang iyong

mga biktima. 5 Ang mga matatapang ay nanakawan; nakatulog
(sila) Lahat ng mga mandirigma ay walang nagawa. 6 Sa iyong
pagsaway, Diyos ni Jacob, parehong nakatulog ang kabayo at
ang sakay nito. 7 Totoong ikaw nga ay dapat katakutan; sino
ang makakatagal sa iyong paningin kapag ikaw ay nagalit? 8
Ang iyong paghatol ay nagmula sa langit; ang mundo ay takot
at tahimik. 9 Ikaw, O Diyos, ay tumindig para isagawa ang
paghatol at para iligtas ang lahat ng naapi sa mundo. (Selah)
10 Tunay nga, na ang iyong galit na paghatol sa mga taong
iyon ay magdadala sa iyo ng papuri. Ganap mong ipinakita ang
iyong galit. 11 Gumawa kayo ng mga pangako kay Yahweh na
iyong Diyos at tuparin ang mga ito. Nawa lahat ng nakapaligid
sa kaniya ay magdala ng kaloob, na siyang dapat katakutan.
12 Ibinababa niya ang lakas ng loob ng mga prinsipe; siya ay
kinatatakutan ng mga hari sa mundo.

77 Tatawag ako sa Diyos gamit ang aking tinig; tatawag ako sa
Diyos gamit ang aking tinig, at diringgin ako ng aking Diyos. 2 Sa
mga araw ng aking mga kaguluhan, hinanap ko ang Panginoon;
sa gabi, inunat ko ang aking mga kamay, at hindi nito nagawang
mapagod. Tumanggi akong mapanatag. 3 Inisip ko ang Diyos
habang naghihinagpis ako; inisip ko siya habang nanghihina
ako. (Selah) 4 Binuksan mo ang aking mga mata; labis akong
nababahala para magsalita. 5 Iniisip ko ang nakaraan, tungkol sa
mga panahong matagal nang nakalipas. 6 Sa kahabaan ng gabi
inaalala ko ang awit na minsan kong inawit. Nag-isip akong
mabuti at sinubukang unawain ang nangyari. 7 Tatanggihan
ba ako ng Panginoon habang buhay? Hindi na ba niya muli
ipakikita ang kaniyang tulong? 8 Ang kaniya bang katapatan sa
tipan ay wala na habang buhay? 9 Habangbuhay na bang bigo

ang kaniyang pangako? Nakalimutan na ba ng Diyos na maging
mapagbigay-loob? Napigil na ba ng galit ang kaniyang habag?
(Selah) **10** Sabi ko, “Ito ang aking hinagpis: ang pagbabago ng
kanang kamay ng Makapangyarihang Diyos sa atin.” **11** Pero,
aalalahanin ko ang mga ginawa mo Yahweh; Iisipin ko ang mga
kahanga-hangang mga ginawa mo noon. **12** Pagninilay-nilayan
ko ang lahat ng mga ginawa mo at pagmumuni-munihin ko ang
mga iyon. **13** Ang paraan ninyo O Diyos ay banal; anong diyos-
diyosan ang maihahambing sa aming dakilang Diyos? **14** Ikaw
ang Diyos na gumagawa ng mga kababalaghan; ipinakita mo
ang iyong lakas sa mga tao. **15** Binigyan mo ng tagumpay ang
iyong bayan sa pamamagitan ng iyong dakilang kapangyarihan -
ang mga kaapu-apuhan ni Jacob at Jose. (Selah) **16** Nakita ka
ng katubigan O Diyos; nakita ka ng katubigan, at natakot (sila)
ang kailaliman ng tubig ay nanginig. **17** Nagbuhos ng tubig ang
mga ulap; ang kalangitan ay kumulog; kumikislap ang iyong mga
palaso sa buong paligid. **18** Ang madagundong mong boses ay
narinig sa hangin; inilawan ng kidlat ang mundo; nanginig at
nayanig ito. **19** Papunta sa dagat ang iyong landas at ang iyong
daan ay patungo sa umaalong tubig, pero ang mga bakas ng
iyong mga paa ay hindi nakita. **20** Inakay mo ang iyong bayan
tulad ng isang kawan sa pamamagitan ng mga kamay ni Moises
at Aaron.

78 Dinggin ninyo ang aking mga tinuturo, aking bayan, makinig
kayo sa mga salita ng aking bibig. **2** Bubuksan ko ang aking
bibig sa mga talinhaga; aawit ako tungkol sa mga bagay na
lihim tungkol sa nakaraan. **3** Ito ang mga bagay na narinig
at natutunan natin, mga bagay na sinabi sa atin ng ating
mga ninuno. **4** Hindi natin ito itatago sa kanilang mga kaapu-

apuhan. Sasabihin natin sa susunod na salinlahi ang tungkol sa
kapuri-puring mga bagay na ginawa ni Yahweh, ang kaniyang
kalakasan, at ang mga kababalaghan na kaniyang ginawa. **5**
Dahil tinatag niya ang mga utos sa tipan kay Jacob at nagtalaga
ng batas sa Israel. Inutusan niya ang ating mga ninuno na ituro
ito sa kanilang mga anak. **6** Inutos niya ito para malaman ng
darating na salinlahi ang kaniyang mga tuntunin, ang mga bata
na hindi pa ipinapanganak ay dapat din nilang sabihin ito sa
kanilang mga magiging anak. **7** Pagkatapos, ilalagak nila ang
kanilang pag-asa sa Diyos at hindi kalilimutan ang mga ginawa
niya pero susundin ang kaniyang mga kautusan. **8** Pagkatapos,
hindi (sila) magiging katulad ng kanilang mga ninuno, na matigas
ang ulo at rebeldeng salinlahi, salinlahi na hindi tama ang mga
puso, at hindi mapagkakatiwalaan at hindi tapat sa Diyos. **9** Ang
mga taga-Efraim ay armado ng mga pana, pero umatras (sila)
sa araw ng labanan. **10** Hindi nila iningatan ang tipan sa Diyos,
at tumanggi silang sumunod sa kaniyang batas. **11** Nakalimutan
nila ang kaniyang mga ginawa, ang mga kamangha-manghang
bagay na ipinakita niya sa kanila. **12** Gumawa siya ng kahanga-
hangang mga bagay sa harap ng kanilang mga ninuno sa lupain
ng Ehipto, sa lupain ng Soan. **13** Hinati niya ang dagat at dinala
(sila) sa kabila nito; pinatayo niya ang mga tubig na gaya ng
mga pader. **14** Sa umaga, pinangunahan niya (sila) ng ulap at
sa buong gabi sa liwanag ng apoy. **15** Biniyak niya ang mga
bato sa ilang, at binigyan (sila) ng maraming tubig, sapat para
punuin ang kailaliman ng dagat. **16** Nagpaagos siya ng tubig
mula sa bato at pinadaloy ang tubig gaya ng mga ilog. **17** Pero
pinagpatuloy pa rin nilang magkasala sa inyo, nagrerebelde
laban sa Kataas-taasang Diyos sa ilang. **18** Hinamon nila ang

Diyos sa kanilang mga puso sa pamamagitan ng paghingi ng
pagkain para pawiin ang kanilang gutom. **19** Nagsalita (sila)
laban sa Diyos: Sabi nila, “Kaya ba talaga ng Diyos na maglatag
ng lamesa para sa atin sa ilang? **20** Tingnan ninyo, nang
hinampas niya ang bato, bumulwak ang tubig at nag-umapaw
ang pagdaloy nito. Pero kaya din ba niya na magbigay ng
tinapay? Magbibigay ba siya ng karne para sa kaniyang bayan?
21 Nang narinig ito ni Yahweh, nagalit siya; kaya nag-alab ang
kaniyang apoy laban kay Jacob, nilusob ng galit niya ang Israel,
22 dahil hindi (sila) naniwala sa Diyos at hindi (sila) nagtiwala
sa kaniyang kaligtasan. **23** Gayumpaman, inutusan niya ang
mga kalangitan at binuksan ang pinto nito. **24** Nagpaulan siya
ng manna para sa kainin nila, at binigyan (sila) ng butil mula
sa langit. **25** Kinain ng mga tao ang tinapay ng mga anghel.
Nagpadala siya sa kanila ng masaganang pagkain. **26** Pinaihip
niya ang silangang hangin sa kalangitan, at sa pamamagitan
ng kaniyang kapangyarihan, ginabayan niya ang katimugang
hangin. **27** Nagpaulan siya ng karne para sa kanila gaya ng
alikabok, mga ibon na singdami ng mga buhangin sa dagat. **28**
Nahulog ito sa gitna ng kanilang kampo, sa buong paligid ng
kanilang mga tolda. **29** Kaya kumain (sila) at nabusog. Binigay
niya ang gusto nila. **30** Pero hindi pa rin (sila) nabusog; ang
kanilang pagkain ay nasa mga bibig pa rin nila. **31** Pagkatapos,
nilusob (sila) ng galit ng Diyos at pinatay ang pinakamalalakas
sa kanila. Tinumba niya ang mga batang lalaki ng Israel. **32**
Sa kabila nito, patuloy pa rin silang nagkasala at hindi (sila)
naniwala sa kaniyang kahanga-hangang mga ginawa. **33** Dahil
dito, pinaikli ng Diyos ang kanilang mga araw; ang kanilang
mga taon ay napuno ng takot. **34** Sa tuwing pinapahirapan

(sila) ng Diyos, nagsisimula silang hanapin siya, at babalik (sila)
at masidhing hahanapin siya. **35** Maaalala nila na ang Diyos
ang kanilang bato at ang Kataas-taasang Diyos ang kanilang
tagapagligtas. **36** Pero bobolahin siya nila sa pamamagitan ng
kanilang bibig at magsisinungaling (sila) sa pamamagitan ng
kanilang mga salita. **37** Dahil ang kanilang mga puso ay hindi
matatag na nakatuon sa kaniya, at hindi (sila) tapat sa kaniyang
tipan. **38** Gayumpaman, siya ay naging maawain, pinatawad
niya ang kanilang labis na kasalanan at hindi (sila) winasak.
Oo, maraming beses niyang pinigil ang kaniyang galit at hindi
pinukaw lahat ang kaniyang matinding galit. **39** Inalala niya na
(sila) ay gawa sa laman, isang hangin na umiihip at hindi na
bumalik. **40** Napakadalas nilang nagrebelde laban sa kaniya sa
ilang at pinagdalamhati siya sa tigang na mga rehiyon! **41** Paulit-
ulit nilang sinubok ang Diyos at sinaktan ang Banal ng Israel. **42**
Hindi nila inisip ang kaniyang kapangyarihan, kung paano niya
(sila) niligtas mula sa mga kalaban **43** nang ipinakita niya ang
nakasisindak na mga tanda sa Ehipto at kababalaghan niya
sa rehiyon ng Soan. **44** Ginawa niyang dugo ang mga ilog ng
Ehipto para hindi (sila) makainom mula sa kanilang mga batis.
45 Nagpadala siya ng kulupon ng mga langaw na lumamon sa
kanila at mga palaka na kumalat sa kanilang lupain. **46** Binigay
niya ang kanilang mga pananim sa mga tipaklong at ang trabaho
nila sa mga balang. **47** Winasak niya ang kanilang mga taniman
gamit ang yelo at ang kanilang mga punong sikamore ng mas
maraming pang yelo. **48** Nagpaulan siya ng yelo sa kanilang
mga baka at naghagis ng mga kidlat sa kanilang mga baka. **49**
Ang bagsik ng kaniyang galit ay humagupit laban sa kanila.
Pinadala niya ang kaniyang poot, matinding galit, at kaguluhan

tulad ng mga kinatawan na sinugo para magdala ng sakuna.
50 Itinaas niya ang landas ng kaniyang galit; hindi niya (sila)
niligtas mula sa kamatayan pero ibinigay niya (sila) sa salot. 51
Pinatay niya ang lahat ng panganay sa Ehipto, ang panganay
ng kanilang lakas sa mga tolda ni Ham. 52 Inakay niya ang
sarili niyang bayan gaya ng tupa at ginabayan (sila) mula sa
ilang gaya ng isang kawan. 53 Inakay niya (sila) nang may
kapanatagan at walang takot, pero nagapi ng dagat ang kanilang
mga kaaway. 54 Pagkatapos, dinala niya (sila) sa hangganan ng
kaniyang banal na lupain, sa kaniyang bundok na nakuha ng
kaniyang kanang kamay. 55 Tinaboy niya ang mga bansa sa
kanilang mga harapan at itinalaga (sila) sa kanilang pamana;
pinatira niya ang mga tribu ng Israel sa kanilang mga tolda.
56 Pero hinamon at sumuway (sila) sa Kataas-taasang Diyos
at hindi sinunod ang kaniyang banal na mga kautusan. 57
Hindi (sila) tapat at kumilos (sila) nang may kataksilan gaya ng
kanilang mga ama; hindi (sila) maaasahan tulad ng isang sirang
pana. 58 Dahil siya ay ginalit nila sa kanilang paganong mga
templo at pinukaw siya na magalit dahil sa kanilang mga diyos-
diyosan. 59 Nang marinig ito ng Diyos, nagalit siya at lubusang
itinakwil ang Israel. 60 Iniwan niya ang banal na santuwaryo ng
Shilo, ang tolda kung saan siya naninirahan kasama ng mga tao.
61 Hinayaan niyang mahuli ang kaniyang lakas at ibinigay niya
ang kaniyang kaluwalhatian sa kamay ng kaniyang mga kaaway.
62 Ibinigay niya ang kaniyang bayan sa mga espada, at nagalit
siya sa kaniyang pamana. 63 Nilamon ng apoy ang kanilang
mga binata, at ang mga dalaga nila ay walang mga kantang
pangkasal. 64 Nahulog ang kanilang mga pari sa espada, at ang
kanilang mga balo ay hindi makaiyak. 65 Pagkatapos, gumising

ang Diyos mula sa pagkakatulog, gaya ng isang mandirigma
na sumisigaw dahil sa alak. **66** Pinaatras niya ang kaniyang
mga kaaway; inilagay niya (sila) sa walang hanggang kahihiyan.
67 Tinanggihan niya ang tolda ni Jose, at hindi niya pinili ang
tribu ni Efraim. **68** Pinili niya ang tribu ng Juda at Bundok ng
Sion na iniibig niya. **69** Itinayo niya ang kaniyang banal na
santuwaryo gaya ng langit, gaya ng daigdig na kaniyang itinatag
magpakailanman. **70** Pinili niya si David, ang kaniyang lingkod, at
kinuha siya mula sa kulungan ng mga tupa. **71** Kinuha siya mula
sa pagsunod sa mga babaeng tupa kasama ng mga kanilang
anak, at dinala siya para maging pastol ni Jacob, ng kaniyang
bayan, at ng Israel, na kaniyang pamana. **72** Pinatnubayan (sila)
ni David nang may dangal sa kaniyang puso, at ginabayan (sila)
sa pamamagitan ng kahusayan ng kaniyang mga kamay.

79 O Diyos, ang mga dayuhang bansa ay dumating sa iyong
pamana; dinungisan nila ang iyong banal na templo; ginawa
nilang isang bunton ng pagkawasak ang Jerusalem. **2** Ibinigay
nila ang mga patay na katawan ng iyong mga lingkod bilang
pagkain ng mga ibon sa himpapawid, ang mga katawan ng iyong
tapat na bayan sa mga halimaw ng daigdig. **3** Ibinuhos nila
ang kanilang dugo na parang tubig sa paligid ng Jerusalem, at
walang naglilibing sa kanila. **4** Kami ay naging isang kasiraan
para sa aming mga kapwa para magawan ng panunuya at
pangungutya ng mga nakapaligid sa amin. **5** Gaano katagal,
Yahweh? Mananatili ba ang iyong galit magpakailanman? Gaano
katagal mag-iinit tulad ng apoy ang galit ng iyong pagseselos? **6**
Ibuhos mo ang iyong poot sa mga bansa na hindi nakakakilala sa
iyo at sa mga kaharian na hindi tumatawag sa iyong pangalan.
7 Dahil nilamon nila si Jacob at winasak ang kaniyang mga

nayon. **8** Huwag ibilang ang mga kasalanan ng aming mga
ninuno laban sa amin; dumating nawa ang mga mahabaging
pagkilos mo sa amin, dahil napakahina namin. **9** Tulungan mo
kami, Diyos ng aming kaligtasan, alang-alang sa kaluwalhatian
ng iyong pangalan; iligtas mo kami at patawarin ang aming mga
kasalanan alang-alang sa iyong pangalan. **10** Bakit kailangan
sabihin ng mga bansa, “Nasaan ang kanilang Diyos?” Nawa
ang dugo ng iyong mga lingkod na ibinuhos ay maipaghiganti
sa mga bansang nasa harap ng aming mga mata. **11** Nawa
ang mga pagdaing ng mga bilanggo ay dumating sa harap
mo; sa kadakilaan ng iyong kapangyarihan panatilihin mong
buhay ang mga anak ng kamatayan. **12** Pagbayarin mo sa mga
kandungan ng aming mga karatig- bansa ng pitong beses ang
mga pang-iinsulto sa iyo, Panginoon. **13** Kaya kami na bayan
mo at tupa ng iyong pastulan ay magbibigay ng pasasalamat sa
iyo magpakailanman. Sasabihin namin ang iyong mga papuri sa
lahat ng mga salinlahi.

80 Bigyang pansin mo, Pastol ng Israel, ikaw na nangunguna
kay Jose tulad ng isang kawan; ikaw na nakaupo sa ibabaw ng
kerubin, magliwanag ka sa amin! **2** Sa paningin ni Efraim at
Benjamin at Manases, palakasin mo ang iyong kapangyarihan;
lumapit ka at iligtas kami. **3** O Diyos, panumbalikin mo kaming
muli; pagliwanagin mo ang iyong mukha sa amin, at kami ay
maliligtas. **4** Yahweh Diyos ng mga hukbo, hanggang kailan
ka magagalit sa iyong bayan kapag (sila) ay nananalangin?
5 Pinakain mo (sila) ng tinapay ng luha at binigyan (sila) ng
napakaraming luha para mainom. **6** Ginagawan mo kami ng
bagay para pagtalunan kami ng aming kapwa, at pinagtatawanan
kami ng aming mga kaaway. **7** Diyos ng mga hukbo, panumbalikin

mo kami; pagliwanagin mo ang iyong mukha sa amin, at kami
ay maliligtas. 8 Nagdala ka ng puno ng ubas mula sa Egipto;
pinalayas mo ang mga bansa at itinanim ito sa ibang lugar. 9
Nilinis mo ang lupain para dito; nag-ugat ito at pinuno ang lupain.
10 Ang mga bundok ay natakpan ng lilim nito, ang pinakamataas
na mga puno ng sedar ng Diyos sa mga sanga nito. 11 Umaabot
ang mga sanga nito hanggang sa dagat at mga usbong nito
hanggang sa Ilog Eufrates. 12 Bakit mo winasak ang mga pader
nito para ang lahat ng dumaraan ay pipitas ng bunga nito? 13
Sinisira ito ng mga baboy-ramong nasa gubat, at kinakain ito ng
mga halimaw sa bukid. 14 Bumalik ka, Diyos ng mga hukbo;
pagmasdan mo mula sa langit at pansinin at alagaan ang puno
ng ubas na ito. 15 Ito ang ugat na itinanim ng iyong kanang
kamay, ang usbong na pinalago mo 16 Ito ay sinunog at pinutol;
nawa mapuksa ang iyong mga kaaway dahil sa iyong pagsaway.
17 Nawa ang iyong kamay ay maipatong sa taong iyong kanang
kamay, sa anak ng tao na pinalakas mo para sa iyong sarili.
18 Sa gayon hindi kami tatalikod mula sa iyo; pasiglahin mo
kami, at tatawag kami sa iyong pangalan. 19 Ibalik mo kami,
Yahweh, Diyos ng mga hukbo; magliwanag ka sa amin, at kami
ay maliligtas.

81 Umawit nang malakas sa Diyos ng aming kalakasan;
sumigaw nang may kagalakan para sa Diyos ni Jacob. 2 Umawit
at tumugtog ng tamburin, ng kaaya-ayang lira kasama ng alpa.
3 Hipan ang sungay ng lalaking tupa sa araw ng bagong buwan,
sa araw ng kabilugan ng buwan, kapag nagsimula ang araw ng
aming kapistahan. 4 Dahil ito ay isang batas para sa Israel,
isang kautusan na ibinigay ng Diyos ni Jacob. 5 Nagpalabas siya
nito bilang isang patakaran kay Jose noong siya ay nagtungo sa

lupain ng Ehipto, kung saan nakarinig ako ng wika na hindi ko
naintindihan. **6** “Inalis ko ang pasanin mula sa kaniyang balikat;
ang kaniyang mga kamay ay nakalaya mula sa pagkakahawak
ng basket. **7** Sa iyong pagdadalamhati ikaw ay tumawag, at
tinulungan kita; Tinugon kita mula sa isang madilim na ulap na
may kasamang kulog. Sinubok kita sa mga tubig ng Meriba.
(Selah) **8** Makinig kayo, aking bayan, dahil babalaan ko kayo,
Israel, kung makikinig lamang kayo sa akin! **9** Walang dapat na
maging dayuhang diyos sa inyo; hindi ninyo dapat sambahin
ang anumang dayuhang diyos. **10** Ako si Yahweh na inyong
Diyos, na naglabas sa inyo mula sa lupa ng Ehipto. Ibuka ninyo
nang malaki ang inyong bibig, at pupunuin ko ito. **11** Pero hindi
nakinig ang aking bayan sa aking mga salita; hindi ako sinunod
ng Israel. **12** Kaya hinayaan ko (sila) na sundin ang katigasan
ng sarili nilang pamamaraan para maaari nilang gawin kung
ano sa tingin nila ang tama. **13** O, nawa makinig ang aking
bayan sa akin; O, nawa lumakad sa aking mga landas ang aking
bayan. **14** Pagkatapos agad kong pasusukuin ang kanilang mga
kaaway at ibabaling ko ang aking kamay laban sa mga nang-
aapi sa kanila. **15** Nawa ang mga napopoot kay Yahweh ay
yumuko nang may takot sa harap niya! Nawa (sila) ay mapahiya
magpakailanman. **16** Pakakainin ko ang Israel ng pinakamainam
na trigo; pasisiyahin ko kayo ng pulot na lumalabas mula sa
bato.”

82 Tumatayo ang Diyos sa banal na pagtitipon; sa kalagitnaan
ng mga diyos, nagbibigay siya ng paghatol. **2** Gaano katagal
kang hahatol nang walang katarungan at magpapakita ng
pagtatangi sa masasama? (Selah) **3** Ipagtanggol mo ang
mahihirap at mga ulila sa ama; panatilihin mo ang mga karapatan

ng pinapahirapan at dukha. 4 Sagipin mo ang mahihirap at
nangangailangan; alisin mo (sila) sa kamay ng masasama. 5
Hindi nila nalalaman ni nauunawaan; nagpapalabuy-laboy (sila)
sa kadiliman; lahat ng mga pundasyon ng lupa ay gumuguho. 6
Sinabi ko, “Kayo ay mga diyos, at lahat kayong mga anak ng
Kataas-taasan. 7 Gayumpaman mamamatay kayo tulad ng mga
tao at babagsak tulad ng isa sa mga prinsipe.” 8 Bumangon, O
Diyos, hatulan mo ang daigdig, dahil mamanahin mo ang lahat
ng mga bansa.

83 O Diyos, huwag kang manahimik! Huwag mo kaming
isawalang bahala at manatiling hindi kumikilos, O Diyos. 2
Tingnan mo, ang iyong mga kaaway ay nanggugulo, at ang mga
napopoot sa iyo ay nagmamataas. 3 (Sila) ay nagsasabwatan
laban sa iyong bayan at magkakasamang nagbabalak laban sa
iyong mga pinangangalagaan. 4 Sinabi nila, “Halina, at wasakin
natin (sila) bilang isang bansa. Sa gayon ang pangalan ng Israel
ay hindi na maaalala pa.” 5 Sama-sama silang nagbalak ng
isang mahusay na paraan; gumawa (sila) ng alyansa laban
sa iyo. 6 Kabilang dito ang mga tolda ng Edom at ang mga
Ismaelita, at ang mga mamamayan ng Moab at ang Agarenos,
na nagbalak ng masama kasama nina 7 Gebal, Ammon, Amalek;
kabilang din dito ang Filistia at ang mga nakatira sa Tiro. 8 Ang
Asiria ay kaanib din nila; (sila) ay tumutulong sa kaapu-apuhan
ni Lot. (Selah) 9 Gawin mo sa kanila ang tulad ng ginawa mo
sa Midian, sa Sisera at sa Jabi sa Ilog ng Kison. 10 Namatay
(sila) sa Endor at naging tulad ng pataba sa lupa. 11 Gawin
mong tulad nina Oreb at Zeeb ang kanilang mga maharlika, at
lahat ng kanilang mga prinsipe tulad nina Zeba at Zalmuna. 12
Sinabi nila, “Kunin natin ang mga pastulan ng Diyos.” 13 Aking

Diyos, gawin mo silang tulad ng ipo-ipong alikabok, tulad ng
ipa sa hangin, **14** tulad ng apoy na sumusunog sa gubat, at
tulad ng apoy na sumusunog sa kabundukan. **15** Habulin mo
(sila) ng iyong malakas na hangin, at sindakin (sila) ng iyong
bagyo. **16** Balutan mo ang kanilang mga mukha ng kahihiyan
para hanapin nila ang iyong mukha, Yahweh. **17** Nawa mailagay
(sila) sa kahihiyan at masindak magpakailanman; nawa ay
mamatay (sila) sa kahihiyan. **18** At malalaman nila na ikaw
lamang, Yahweh, ang Kataas-taasan sa buong mundo.
84 Kaibig-ibig ang lugar kung saan kayo nakatira, Yahweh ng
mga hukbo! **2** Nananabik ako sa mga patyo ni Yahweh, pinagod
ako ng aking pagnanais para dito. Ang aking puso at ang buo
kong pagkatao ay tumatawag sa buhay na Diyos. **3** Kahit ang
maya ay nakahanap ng isang tirahan para sa kaniya na maging
ang pugad ng inakay ng layang-layang ay malapit sa inyong
mga altar, Yahweh ng mga hukbo, aking Hari, at aking Diyos. **4**
Pinagpala mo (sila) na nakatira sa inyong tahanan; patuloy ka
nilang pinupuri. (Selah) **5** Pinagpala ang tao na ang lakas ay
nasa iyo, na ang puso ay mga daanan papunta sa Sion. **6** Sa
pagdaan sa lambak ng Pag-iyak, nakahanap (sila) ng bukal ng
tubig para inumin. Ang mga maagang ulan ay tinatakpan ito
ng maraming tubig. **7** (Sila) ay naglalakbay mula sa kalakasan
patungo sa kalakasan; ang bawat isa sa kanila ay humaharap
sa Diyos sa Sion. **8** Yahweh ang Diyos ng mga hukbo, dinggin
mo ang aking panalangin; Diyos ni Jacob, pakinggan mo ang
aking sinasabi! (Selah) **9** O Diyos, bantayan ang aming kalasag;
magpakita ka ng pag-aalala sa inyong hinirang. **10** Dahil ang
isang araw sa iyong patyo ay mas mabuti kaysa isang libo
sa ibang dako. Mas nanaisin kong maging bantay sa pinto

ng tahanan ng aking Diyos, kaysa mabuhay sa tolda ng mga
masasama. 11 Dahil si Yahweh na Diyos ay ang ating araw at
kalasag; si Yahweh ay magbibigay ng biyaya at kaluwalhatian;
hindi niya pinagkakait ang anumang mabuting bagay mula sa
lumalakad na may dangal. 12 Yahweh ng mga hukbo, pinagpala
ang taong nagtitiwala sa inyo.

85 Yahweh, nagpakita ka ng pabor sa iyong lupain; ibinalik
mo ang kagalingan ni Jacob. 2 Pinatawad mo ang kasalanan
ng iyong mamamayan; tinakpan mo ang lahat ng kanilang
kasalanan. (Selah) 3 Binawi mo ang lahat ng iyong poot;
tumalikod ka mula sa iyong galit. 4 Panumbalik mo kami, Diyos ng
aming kaligtasan, at bitawan ang iyong inis sa amin. 5 Magagalit
ka ba sa amin magpakailanman? Mananatili ka bang galit
hanggang sa mga salinlahi sa hinaharap? 6 Hindi mo ba kami
bubuhaying muli? Pagkatapos ang iyong bayan ay magagalak sa
iyo. 7 Ipakita mo sa amin ang iyong katapatan sa tipan, Yahweh,
ipagkaloob mo sa amin ang iyong kaligtasan. 8 Makikinig ako sa
sasabihin ni Yahweh na Diyos, dahil siya ay makikipag-ayos sa
kaniyang bayan, ang kaniyang matapat na tagasunod. Pero
hindi (sila) dapat bumalik sa hangal na pamamaraan. 9 Tiyak
na ang kaniyang kaligtasan ay malapit sa mga may takot sa
kaniya, kaya ang kaluwalhatian ay mananatili sa ating lupain.
10 Ang katapatan sa tipan at pagiging mapagkakatiwalaan ay
nagkatagpo, ang katuwiran at kapayapaan ay hinalikan ang
isa't isa. 11 Ang pagiging mapagkakatiwalaan ay uusbong
mula sa lupa, at ang tagumpay ay dudungaw mula sa langit.
12 Oo, si Yahweh ay magbibigay ng kaniyang mabubuting
pagpapala, at mamumunga ang mga pananim sa ating lupain.

13 Pangungunahan siya ng katuwiran at gagawa ng daan para
sa kaniyang mga yapak.

86 Makinig ka, Yahweh, at sagutin mo ako, dahil ako ay
mahirap at inapi. 2 Pangalagaan mo ako, dahil ako ay matapat;
aking Diyos, iligtas mo ang iyong lingkod na nagtitiwala sa iyo.
3 Maawa ka sa akin, Panginoon, dahil ako ay tumatawag sa
iyo buong araw. 4 Pasayahin mo ang iyong lingkod, dahil sa
iyo, Panginoon, ako nagdarasal. 5 Ikaw, Panginoon, ay mabuti,
at handang magpatawad, at nagpapakita ka ng malaking awa
sa lahat ng tumatawag sa iyo. 6 Yahweh, makinig ka sa aking
panalangin, dinggin mo ang aking pagsamo. 7 Sa araw ng
aking kaguluhan tumatawag ako sa iyo, dahil sasagutin mo ako.
8 Walang sinuman ang maihahambing sa iyo sa mga diyos,
Panginoon. Walang mga gawa ang makakatulad sa mga ginawa
mo. 9 Lahat ng bansa na iyong ginawa ay pupunta at yuyuko
sa iyo, Panginoon. Pararangalan nila ang iyong pangalan. 10
Dahil ikaw ay dakila at gumagawa ng kamangha-manghang
mga bagay, ikaw lamang ang Diyos. 11 Turuan mo ako ng
iyong mga pamamaraan, Yahweh. At ako ay lalakad sa iyong
katotohanan. Pag-isahin mo ang aking puso sa pagsamba sa
iyo. 12 Panginoon aking Diyos, pupurihin kita ng buong puso,
luluwalhatiin ko ang iyong pangalan magpakailanman. 13 Dahil
dakila ang iyong katapatan sa tipan para sa akin, iniligtas mo
ang aking buhay mula sa kailaliman ng sheol. **(Sheol h7585)** 14 O
Diyos, ang mayayabang ay naghihimagsik laban sa akin. Ang
isang pangkat ng marahas na mga lalaki ay nagbabanta sa
aking buhay. Wala silang pagsasaalang-alang para sa iyo. 15
Pero kayo, Panginoon, ay maawain at mabait na Diyos, matagal
magalit, at sagana sa pagiging tapat at mapagkakatiwalaan

sa tipan. 16 Harapin mo ako at maawa ka sa akin, ibigay mo
ang iyong kalakasan sa iyong lingkod; iligtas mo ang anak
ng babaeng lingkod mo. 17 Magpakita kayo sa akin ng tanda
ng iyong pabor. Kung ganoon sinumang napopoot sa akin ay
makikita ito at malalagay sa kahihiyan dahil ikaw, Yahweh, ang
tumulong at umaliw sa akin.
87 Ang lungsod ng Panginoon ay naitatag sa banal na mga
kabundukan. 2 Mas minamahal ni Yahweh ang mga tarangkahan
ng Sion kaysa sa lahat ng mga tolda ni Jacob. 3 Mga
maluwalhating bagay ay sinabi sa iyo, lungsod ng Diyos. (Selah)
4 Binanggit ko ang Rahab at Babilonia sa mga tagasunod ko.
Masdan ninyo, may Filistia, at Tiro, kasama ang Etiopia. Ang
isang ito ay ipinanganak doon. 5 Sa Sion ay sasabihin ito,
"Bawat isa rito ay ipinanganak sa kaniya; at ang Kataas-taasan
mismo ang magtatatag sa kaniya." 6 Tinatandaan ni Yahweh
habang inililista niya ang mga tao, "Ang isang ito ay ipinanganak
doon." (Selah) 7 Kaya sinasabi ng mang-aawit at mananayaw,
"Ang lahat ng aking bukal ng tubig ay nasa iyo."
88 Yahweh, Diyos ng aking kaligtasan, araw at gabi akong
umiiyak sa iyo. 2 Pakinggan mo ang aking panalangin; pansinin
mo ang aking pag-iyak. 3 Dahil puno ako ng mga kaguluhan, at
umabot na ang buhay ko sa Sheol. **(Sheol h7585)** 4 Tinuturing
ako ng mga tao na gaya ng mga bumababa sa hukay; ako
ay isang taong walang lakas. 5 Iniwan ako sa gitna ng mga
patay; katulad ako ng mga patay na nakahimlay sa libingan,
na wala ka nang pakialam dahil naalis na (sila) mula sa iyong
kapangyarihan. 6 Inilagak mo ako sa pinakamalalim na bahagi
ng hukay, sa madilim at malalim na mga lugar. 7 Nakadagan sa
akin ang bigat ng iyong poot, at lahat ng iyong mga alon ay

humahampas sa akin. (Selah) 8 Dahil sa iyo, iniiwasan ako ng
mga kasama ko. Ginawa mo akong katakot-takot na tanawin sa
kanila. Nakagapos ako at hindi ako makatakas. 9 Namamaga
ang mga mata ko dahil sa pighati; Buong araw akong tumatawag
sa iyo, Yahweh; inuunat ko ang aking mga kamay sa iyo. 10
Gagawa ka ba ng mga himala para sa patay? Babangon ba ulit
silang mga namatay para papurihan ka? (Selah) 11 Maihahayag
ba sa libingan ang iyong katapatan sa tipan, ang iyong pagiging
tapat sa lugar ng mga patay? 12 Malalaman ba ang kamangha-
mangha mong mga ginawa sa kadiliman, o ang iyong katuwiran
sa lugar ng pagkamakalimutin? 13 Pero dumadaing ako sa iyo,
Yahweh; sa umaga ay idinudulog ko sa iyong harapan ang aking
mga panalangin. 14 Yahweh, bakit mo ako tinatanggihan? Bakit
mo tinatago ang iyong mukha mula sa akin? 15 Matagal na
akong naghihirap at nasa bingit na ng kamatayan simula pa
nang aking kabataan. Nagdusa na ako sa labis mong galit; wala
na akong magagawa. 16 Dinaanan na ako ng iyong galit, at
pinuksa ako ng katakot-takot mong mga gawain. 17 Buong araw
nila akong pinaligiran katulad ng tubig; pinalibutan nila ako. 18
Tinanggal mo ang bawat kaibigan at kasama mula sa akin. Ang
tanging kasama ko lang ay ang kadiliman.

89 Magpakailanman kong aawitin ang mga ginawa ni Yahweh
sa kaniyang katapatan sa tipan. Ihahayag ko sa mga susunod
na salinlahi ang iyong pagiging totoo. 2 Dahil aking sinabi, “Ang
katapatan sa tipan ay naitatag magpakailanman; itinatag mo
ang iyong pagkamatapat sa kalangitan.” 3 “Nakipagtipan ako
sa aking pinili, nangako ako sa aking lingkod na si David. 4
Itataguyod ko ang iyong mga kaapu-apuhan magpakailanman,
at itataguyod ko ang iyong trono sa bawat salinlahi.” (Selah) 5

Pinupuri ng kalangitan ang iyong kamanghaan, Yahweh; ang
iyong pagiging totoo ay pinupuri sa pagtitipon ng mga banal. **6**
Dahil sino sa kalangitan ang maihahambing kay Yahweh? Sino
sa mga anak ng mga diyos ang katulad ni Yahweh? **7** Siya ay
Diyos na lubos na pinararangalan sa konseho ng mga banal
at ang kamangha-mangha sa gitna ng lahat ng nakapalibot
sa kaniya. **8** Yahweh, Diyos ng mga hukbo, sino ang kasing
lakas mo, Yahweh? Pinapaligiran ka ng iyong katapatan. **9**
Pinaghaharian mo ang nagngangalit na mga dagat; kapag
gumugulong ang mga alon, pinapayapa mo ang mga ito. **10**
Dinurog mo si Rahab katulad ng isang taong pinatay. Kinalat mo
ang mga kaaway mo sa pamamagitan ng malakas mong bisig.
11 Sa iyo ang kalangitan, pati na ang kalupaan. Nilikha mo ang
mundo at lahat ng nilalaman nito. **12** Nilikha mo ang hilaga at
timog. Nagsasaya ang Tabor at Hermon sa pangalan mo. **13**
Mayroon kang makapangyarihang bisig at malakas na kamay, at
nakataas ang iyong kanang kamay. **14** Katuwiran at hustisya
ang saligan ng iyong trono. Katapatan sa tipan at pagiging
mapagkakatiwalaan ang nasa harapan mo. **15** Mapalad ang
mga sumasamba sa iyo! Yahweh, lumalakad (sila) sa liwanag ng
iyong mukha. **16** Buong araw silang nagsasaya sa pangalan
mo, at itinataas ka nila sa katuwiran mo. **17** Ikaw ang kanilang
dakilang kalakasan, at sa iyong pabor kami ay nagtatagumpay.
18 Dahil ang kalasag namin ay pagmamay-ari ni Yahweh; ang
hari namin ay Ang Banal ng Israel. **19** Matagal na ang nakalipas
nang nagsalita ka sa matatapat sa iyo sa pamamagitan ng
pangitain; sinabi mo, “Pinatungan ko ng korona ang isang taong
magiting; humirang ako mula sa mga tao. **20** Pinili ko si David na
aking lingkod; hinirang ko siya gamit ang aking banal na langis.

21 Aalalayan siya ng aking kamay; palalakasin siya ng aking
bisig. 22 Walang kaaway ang makapanlilinlang sa kaniya; walang
anak ng kasamaan ang mang-aapi sa kaniya. 23 Dudurugin
ko ang mga kaaway niya sa kaniyang harapan; papatayin ko
ang mga namumuhi sa kaniya. 24 Makakasama niya ang aking
katotohanan at ang aking katapatan sa tipan; sa pamamagitan
ng pangalan ko siya ay magtatagumpay. 25 Ipapatong ko ang
kaniyang kamay sa ibabaw ng dagat at ang kanang kamay niya
sa ibabaw ng mga ilog. 26 Tatawagin niya ako, 'Ikaw ang aking
Ama, aking Diyos, ang bato ng aking kaligtasan.' 27 Gagawin ko
rin siyang panganay kong anak na lalaki, ang pinaka-tinatanghal
sa mga hari ng lupa. 28 Ipagpapatuloy ko ang aking katapatan
sa tipan sa kaniya magpakailanman; at ang tipan ko sa kaniya ay
magiging matatag. 29 Itataguyod ko ang kaniyang mga kaapu-
apuhan magpakailanman at ang kaniyang trono ay magiging
kasing tatag ng kalangitan. 30 Kung iiwanan ng kaniyang mga
anak ang aking batas at susuwayin ang aking mga kautusan, 31
kung lalabagin nila ang aking mga patakaran at hindi susundin
ang aking mga kautusan, 32 parurusahan ko ang kanilang
paghihimagsik gamit ang isang pamalo at ang kanilang mga
kasalanan ng aking mga suntok. 33 Pero hindi ko aalisin ang
aking katapatan sa tipan mula sa kaniya o hindi magiging totoo
sa aking pangako. 34 Hindi ko puputulin ang aking tipan o
babaguhin ang mga salita ng aking mga labi. 35 Higit kailanman
ako ay nangako sa aking kabanalan - hindi ako magsisinungaling
kay David: 36 ang kaniyang mga kaapu-apuhan at ang kaniyang
trono ay magpapatuloy magpakailanman na kasing tagal ng araw
sa aking harapan. 37 Magiging matatag ito magpakailanman
katulad ng buwan, ang tapat na saksi sa kalangitan. (Selah) 38

Pero itinanggi mo at itinakwil; nagalit ka sa iyong hinirang na hari.
39 Tinalikuran mo ang tipan ng iyong lingkod. Nilapastangan
mo ang kaniyang korona sa lupa. **40** Giniba mo ang lahat ng
kaniyang mga pader. Sinira mo ang kaniyang mga tanggulan. **41**
Ninakawan siya ng lahat ng dumaan sa kaniya. Siya ay naging
kasuklam-suklam sa mga kapitbahay niya. **42** Itinaas mo ang
kanang kamay ng mga kaaway niya; pinasaya mo ang lahat ng
mga kaaway niya. **43** Binaliktad mo ang dulo ng kaniyang espada
at hindi mo siya pinagtatagumpay kapag nasa labanan. **44**
Tinapos mo ang kaniyang karangyaan; giniba mo ang kaniyang
trono. **45** Pinaikli mo ang araw ng kaniyang kabataan. Binihisan
mo siya ng kahihiyan. (Selah) **46** Hanggang kailan, Yahweh?
Itatago mo ba ang iyong sarili, habang buhay? Hanggang kailan
maglalagablab ang iyong galit tulad ng apoy? **47** Isipin mo kung
gaano na lang kaikli ang oras ko, at ang kawalan ng pakinabang
ng lahat ng mga anak ng tao na nilikha mo! **48** Sino ang kayang
mabuhay at hindi mamamatay, o sino ang makapagliligtas ng
kaniyang buhay mula sa kapangyarihan ng sheol? (Selah) **(Sheol
h7585)** **49** Panginoon, nasaan na ang dati mong mga gawain
ng katapatan sa tipan na pinangako mo kay David sa iyong
katotohanan? **50** Alalahanin mo, Panginoon, ang pangungutya
sa iyong mga lingkod at kung paano ko kinikimkim sa aking puso
ang napakaraming panlalait mula sa mga bansa. **51** Nagbabato
ng panlalait ang mga kaaway mo, Yahweh; kinukutya nila ang
mga hakbangin ng iyong hinirang. **52** Pagpalain nawa si Yahweh
magpakailanman. Amen at Amen.

90 Ika-apat na aklat. Isang panalangin ni Moises ang lingkod
ng Diyos. Panginoon, ikaw ang aming kublihan sa mga nakalipas
na mga salinlahi. **2** Bago nahubog ang mga bundok, o hinubog

mo ang lupa at ang mundo, hanggang sa habang panahon,
ikaw ay Diyos. **3** Binabalik mo sa alabok ang tao, at sinasabi
mo, “Bumalik ka, ikaw na lahi ng tao.” **4** Dahil ang isang libong
taon ay parang kahapon na lumipas, na tulad ng hudyat sa
gabi. **5** Tinatangay mo (sila) tulad ng baha at nakakatulog (sila)
sa umaga ay tulad (sila) ng sumisibol na damo. **6** Sa umaga
ito ay namumulaklak at tumutubo; sa gabi ito ay nalalanta at
natutuyot. **7** Tunay nga na nilalamon kami ng iyong galit, at sa
iyong poot kami ay lubhang natatakot. **8** Nilagay mo ang mga
kasalanan namin sa iyong harapan, ang aming mga nakatagong
kasalanan sa liwanag ng iyong presensiya. **9** Lumilipas ang
aming buhay sa ilalim ng iyong poot; ang aming mga taon ay
madaling lumilipas na tulad ng buntong-hininga. **10** Ang aming
mga taon ay pitumpu, walumpu kung kami ay malusog; pero
kahit na ang aming pinakamainam na taon ay may suliranin
at kapighatian. Oo, mabilis itong lumilipas, at tinatangay kami
palayo. **11** Sino ang nakakaalam ng tindi ng iyong galit; ang poot
mo na katumbas sa takot na dinudulot nito? **12** Kaya turuan
mo kaming isaalang-alang ang aming buhay para mamuhay
kami ng may karunungan. **13** Bumalik ka, Yahweh! Gaano pa ba
katagal? Maawa ka sa iyong mga lingkod. **14** Bigyan mo kami sa
umaga ng kasiyahan sa iyong katapatan sa tipan para magsaya
kami at magalak sa lahat ng mga araw namin. **15** Hayaan mo
kaming magalak katumbas ng mga araw nang sinaktan mo kami
at sa mga taon na nakaranas kami ng suliranin. **16** Hayaan
mong makita ng iyong mga lingkod ang iyong mga gawa, at
hayaang makita ng aming mga anak ang iyong kaluwalhatian.
17 Nawa ang pabor ng Panginoon ay mapasaamin; pasaganahin

ang gawa ng aming mga kamay; tunay nga, pasaganahin mo
ang gawa ng aming mga kamay.

91 Siya na nananahan sa kanlungan ng Kataas-taasan ay
mananatili sa lilim ng Makapangyarihan sa lahat. **2** Aking
sasabihin kay Yahweh, "Siya ang aking kanlungan at aking
tanggulan, aking Diyos, na aking pinagkakatiwalaan." **3** Dahil
sasagipin ka niya mula sa patibong ng mangangaso at mula sa
nakamamatay na salot. **4** Tatakpan ka niya ng kaniyang mga
pakpak, at sa ilalim ng kaniyang mga pakpak ay makakatagpo
ka ng kanlungan. Ang kanyang pagiging mapagkakatiwalaan ay
isang kalasag at proteksyon. **5** Hindi ka matatakot sa kilabot ng
gabi, o sa palaso na lumilipad sa araw, **6** o ang salot na gumagala
sa kadiliman, o ang sakit na nanggagaling sa katanghalian. **7**
Libo ang maaaring mabuwal sa iyong tabi, at sampung libo
sa iyong kanang kamay, pero hindi ito makakaabot sa iyo. **8**
Mamamasdan mo lamang at makikita ang mga kaparusahan ng
masasama. **9** Dahil si Yahweh ang aking kanlungan! Gawin
mo ring kanlungan ang Kataas-taasan. **10** Walang kasamaang
makakaabot sa iyo; walang paghihirap ang makakalapit sa
iyong tahanan. **11** Dahil uutusan niya ang kaniyang mga anghel
na protektahan ka, para ingatan ka sa lahat ng iyong mga
kaparaanan. **12** Itataas ka nila gamit ang kanilang mga kamay
para hindi ka madulas at mahulog sa bato. **13** Dudurugin mo
ang mga leon at ulupong sa iyong mga paa; iyong yuyurakan
ang mga batang leon at mga ahas. **14** Dahil matapat siya sa
akin, ililigtas ko siya. Poproktetahan ko siya dahil matapat siya
sa akin. **15** Kapag tumatawag siya sa akin, ako ay tutugon sa
kaniya. Makakasama niya ako sa kaguluhan; bibigyan ko siya
ng katagumpayan at pararangalan siya. **16** Bibigyan ko siya ng

kasiyahan sa mahabang buhay at ipapakita ko sa kaniya ang
aking kaligtasan.

92 Ito ay isang mabuting bagay para magbigay ng pasasalamat
kay Yahweh at para umawit ng papuri sa iyong ngalan, Kataas-
taasan, **2** para ipahayag ang iyong katapatan sa tipan sa umaga
at ang iyong katotohanan tuwing gabi, **3** na may alpa na may
sampung kuwerdas at may himig ng lira. **4** Dahil ikaw, Yahweh,
ay pinasaya mo ako sa pamamagitan ng iyong mga gawa.
Aawit ako sa tuwa dahil sa gawa ng iyong mga kamay. **5**
Napakadakila ng iyong mga gawa, Yahweh! Ang iyong kaisipan
ay napakalalim. **6** Hindi alam ng malupit na tao, ni maiintindihan
ng hangal: **7** Kapag sumisibol ang masasama katulad ng damo,
at kahit ang lahat ng gumagawa ng masama ay magtagumpay,
mananatili silang nasa tiyak na kapahamakan magpakailanman.
8 Pero ikaw, Yahweh, ay maghahari magpakailanman. **9** Sa
katunayan, tingnan mo ang iyong mga kaaway, Yahweh; lahat
ng gumagawa ng masama ay nakakalat. **10** Itinaas mo ang
aking sungay katulad ng sungay ng mabangis na toro; pinahiran
mo ako ng sariwang langis. **11** Nakita ng aking mga mata ang
pagkabagsak ng aking mga kaaway; ang aking mga tainga ay
narinig ang katapusan ng aking mga masasamang kaaway. **12**
Ang mga matutuwid ay yayabong katulad ng puno ng palma;
ito ay lalago katulad ng isang sedar sa Lebanon. **13** (Sila) ay
nakatanim sa tahanan ni Yahweh; (sila) ay yayabong sa patyo
ng ating Diyos. **14** Namumunga (sila) kahit (sila) ay matanda na;
nanatili silang sariwa at luntian, **15** para ihayag na si Yahweh ay
makatuwiran. Siya ang aking bato, at walang hindi matuwid sa
kaniya.

93 Si Yahweh ay naghahari; siya ay binabalutan ng
kamaharlikahan; si Yahweh ay nakadamit ng kalakasan; sinusuot
niya ito na parang isang sinturon. Ang mundo ay matatag na
itinayo; hindi ito matitinag. 2 Ang iyong trono ay naitayo mula
noong unang panahon; ikaw ay mula sa magpakailanman.
3 Tumataas ang karagatan, Yahweh; kanilang itinaas ang
kanilang mga tinig; ang alon ng karagatan ay nagsasalpukan at
dumadagundong. 4 Sa ibabaw ng nagsasalpukang mga alon,
ang mga makapangyarihang naghahati ng dagat, si Yahweh
na kataas-taasan ay makapangyarihan. 5 Ang iyong taos
pusong mga kautusan ay tunay na mapagkakatiwalaan; ang
iyong kabanalan ang nagpapalamuti ng iyong tahanan, Yahweh,
magpakailanman.
94 Yahweh, ang Diyos na naghihiganti, magliwanag ka sa
amin. 2 Bumangon ka, hukom ng mundo, ibigay mo sa
mapagmalaki kung ano ang nararapat sa kanila. 3 Yahweh, gaano
magtatagal ang kasamaan, gaano magtatagal ang kaligayahan
ng masasama? 4 Nagbubuhos (sila) ng pagmamataas at
mapanghamon na mga salita, at nagmamayabang silang lahat.
5 Wawasakin nila ang iyong bayan, Yahweh; sinasaktan nila
ang bansa na nabibilang sa iyo. 6 Pinapatay nila ang balo at
ang dayuhan, at pinapaslang nila ang mga ulila. 7 Sinasabi
nila, “Hindi makikita ni Yahweh, ang Diyos ni Jacob ay hindi
mapapansin ito.” 8 Unawain ninyo, kayong mangmang; kayong
mga hangal, kailan kayo matututo? 9 Siya na lumikha ng
tainga, hindi ba niya naririnig? Siyang naghulma ng mata, hindi
ba siya nakakakita? 10 Siya na dumidisiplina ng mga bansa,
hindi ba niya tinatama? Siya ang nagbigay ng kaalaman sa
tao. 11 Alam ni Yahweh ang isipan ng mga tao, na (sila) ay

masama. 12 Pinagpala siya na iyong tinuruan, Yahweh, siya
na tinuruan mo mula sa iyong batas. 13 Binigyan mo siya ng
kapahingahan sa oras ng kaguluhan hanggang ang isang hukay
ang binungkal para sa masasama. 14 Dahil hindi iiwanan ni
Yahweh ang kaniyang mga tao o pababayaan ang kanyang pag-
aari. 15 Dahil mananaig ang katarungan; at lahat ng matuwid ay
susunod. 16 Sino ang babangon para ipagtanggol ako mula
sa mga gumagawa ng masama? Sino ang tatayo para sa akin
laban sa mga masasama? 17 Maliban na lang kung si Yahweh
ang aking naging tulong, sa kalaunan, ako ay hihiga sa lugar ng
katahimikan. 18 Nang sinabi ko, “Ang aking paa ay nadudulas,”
ang iyong katapatan sa tipan, Yahweh, ay itinaas ako. 19 Kapag
ang mga alalahanin na nasa akin ay nagbabadya na tabunan
ako, ang iyong kaginhawaan ang nagpapasaya sa akin. 20 Kaya
ba ng masasamang mga pinuno na makiisa sa iyo, silang mga
gumawa ng walang katarungan sa pamamagitan ng alituntunin?
21 (Sila) ay magkasama na nagsasabwatan para kunin ang
buhay ng matuwid at kanilang sinsusumpa sa kamatayan ang
walang sala. 22 Pero si Yahweh ang naging matayog kong tore,
at ang aking Diyos ang naging bato sa aking kanlungan. 23
Dadalhin niya sa kanila ang kanilang sariling labis na kasalanan
at puputulin niya ang sarili nilang kasamaan. Si Yahweh ang
ating Diyos ang puputol sa kanila.

95 O halika, tayo ay umawit kay Yahweh; tayo ay umawit ng
may kagalakan para sa bato ng ating kaligtasan. 2 Tayo ay
pumasok sa kaniyang presensya ng may pasasalamat; tayo ay
umawit sa kaniya ng may salmong papuri. 3 Dahil si Yahweh
ay dakilang Diyos at dakilang Hari na nananaig sa lahat ng
diyos. 4 Sa kaniyang kamay ay ang kalaliman ng kalupaan; ang

katayugan ng bundok ay sa kaniya. 5 Ang dagat ay kaniya, dahil
nilikha niya ito, at hinulma ng kaniyang mga kamay ang tuyong
lupa. 6 O halika, tayo ay magpuri at yumukod; tayo ay lumuhod
sa harapan ni Yahweh, ang ating tagapaglikha: 7 Dahil siya ang
ating Diyos, at tayo ang mga tao sa kaniyang pastulan at ang
mga tupa ng kaniyang kamay. Ngayon, marinig niyo nawa ang
kaniyang tinig! 8 "Huwag niyong patigasin ang inyong puso, tulad
sa Meribah, o sa araw ng Masah sa ilang, 9 nang sinubukan
ng inyong ninuno na hamunin ang aking kapangyarihan at
sinubukan ang aking pasensya, kahit na nakita nila ang aking
mga gawa. 10 Sa apatnapung taon ako ay galit sa salinlahi na
iyon at sinabi, 'Ito ang mga tao na ang mga puso ay lumihis ng
landas; hindi nila alam ang aking mga pamamaraan.' 11 Kaya
nga nangako ako sa aking poot na hindi na (sila) kailanman
makakapasok sa aking lugar ng kapahingahan."

96 O, umawit kay Yahweh ng isang bagong awitin; umawit kay
Yahweh, buong daigdig. 2 Umawit kay Yahweh, purihin ang
kanyang pangalan; ipahayag ang kanyang kaligtasan araw-araw.
3 Ipahayag ang kanyang kaluwalhatian sa gitna ng mga bansa,
ang kanyang kahanga-hangang mga gawa sa gitna ng lahat
ng mga bansa. 4 Dahil si Yahweh ay dakila at marapat siyang
papurihan ng lubos. Dapat siyang katakutan higit sa lahat ng
ibang mga diyos. 5 Dahil lahat ng mga diyos ng mga bansa ay
mga diyus-diyosan, pero si Yahweh ang lumikha ng kalangitan.
6 Kaningningan at kamahalan ang nasa kanyang presensiya.
Kalakasan at kagandahan ang nasa kanyang santuwaryo. 7
Iukol kay Yahweh, kayong mga angkan ng mga tao, iukol kay
Yahweh ang kaluwalhatian at kalakasan. 8 Iukol kay Yahweh
ang kaluwalhatiang nararapat sa kanyang pangalan. Magdala ng

handog at magsipasok sa kanyang mga silid. 9 Magbigay galang
kay Yahweh sa kanyang banal na kaningningan. Manginig kayo
sa kanyang harapan, buong daigdig. 10 Sabihin ninyo sa gitna
ng mga bansa, si Yahweh ang naghahari. Ang mundo rin ay
itinatag; hindi ito mayayanig. Hinahatulan niya ang mga tao
nang patas. 11 Hayaang ang kalangitan ay magalak, at ang
daigdig ay magdiwang; hayaang ang dagat ay rumagasa at ang
mga laman nito ay sumigaw nang may kagalakan. 12 Hayaang
magalak ang mga bukirin at lahat ng nasa kanila. Pagkatapos
hayaang ang mga puno sa kagubatan sumigaw sa kagalakan 13
sa harapan ni Yahweh, dahil siya ay darating. Siya ay darating
para hatulan ang daigdig batay sa katuwiran at ang mga tao
batay sa kanyang katapatan.

97 Naghahari si Yahweh; hayaang magalak ang daigdig;
hayaang matuwa ang maraming kapuluan. 2 Pumapalibot sa
kanya ang mga ulap at kadiliman. Katuwiran at katarungan ang
saligan ng kanyang trono. 3 Ang apoy ang nasa kanyang unahan
at tumutupok sa kanyang mga kaaway sa lahat ng dako. 4 Ang
kanyang kidlat ang lumiliwanag sa mundo; nakikita ng daigdig at
nayayanig. 5 Ang mga bundok ay natutunaw gaya ng kandila
sa harapan ni Yahweh, ang Panginoon ng buong daigdig. 6
Ipinapahayag ng kalangitan ang kanyang katarungan, at nakikita
ng lahat ng mga bansa ang kanyang kaluwalhatian. 7 Ang lahat
ng sumasamba sa mga inukit na bagay ay mapapahiya, ang mga
nagyayabang sa mga walang katuturang mga diyos-diyosan—
yumukod kayo sa kanya, kayong lahat na mga diyos! 8 Narinig
ng Sion at natuwa, at ang mga bayan ng Juda ay nagalak dahil
sa iyong matuwid na mga kautusan, Yahweh. 9 Dahil ikaw,
Yahweh, ay kataas-taasan sa buong daigdig. Ikaw ay dinadakila

higit sa lahat ng mga diyos. 10 Kayong mga nagmamahal kay
Yahweh, kamuhian ninyo ang masama! Ipinagtatanggol niya
ang buhay ng kanyang mga banal at inililigtas niya (sila) sa
kamay ng mga masasama. 11 Ang liwanag ay itinatanim para sa
mga matuwid at katuwaan para sa mga may matapat na puso.
12 Magalak kay Yahweh, kayong matutuwid; at magbigay ng
pasasalamat sa kanyang banal na pangalan.

98 O, umawit kay Yahweh ng bagong awitin, dahil gumawa
siya ng mga kahanga-hangang mga bagay; ang kanyang kanang
kamay at ang kanyang banal na bisig, ay nagbibigay sa atin
ng tagumpay. 2 Inihayag ni Yahweh ang kanyang kaligtasan;
hayagan niyang ipinakita ang kanyang katarungan sa lahat ng
mga bansa. 3 Inaalala niya ang kaniyang tipan ng kagandahang
loob at katapatan para sa sambahayan ng Israel; lahat ng
mga hangganan ng daigdig ay makikita ang katagumpayan
ng ating Diyos. 4 Sumigaw kay Yahweh ng may kagalakan,
buong daigdig; isambulat sa awit at umawit ng may kagalakan,
umawit ng mga papuri. 5 Umawit kay Yahweh ng mga papuri sa
pamamagitan ng alpa, sa pamamagitan ng alpa at malambing
na awit. 6 Sa pamamagitan ng mga trumpeta at mga tunog
ng tambuli, mag-ingay kayo na may kagalakan sa harapan ng
Hari, si Yahweh. 7 Hayaang sumigaw ang dagat at ang lahat ng
bagay sa loob nito, ang buong mundo at ang mga naninirahan
dito. 8 Hayaan ang mga ilog na ipalakpak ang kanilang mga
kamay at hayaan ang mga bundok na sumigaw sa kagalakan. 9
Darating si Yahweh para hatulan ang daigdig. Hahatulan niya
ang mundo nang may katuwiran at ang mga bansa nang patas.

99 Naghahari si Yahweh; hayaang manginig ang mga bansa.
Siya ay nakaluklok sa itaas ng mga kerubin; ang daigdig ay

yumayanig. 2 Si Yahweh ay dakila sa Sion; itinataas siya sa
lahat ng mga bansa. 3 Hayaan mong purihin nila ang iyong
dakila at kahanga-hangang pangalan; siya ay banal. 4 Ang
hari ay malakas, at minamahal niya ang katarungan. Itinatag
mo ang pagkakapantay-pantay; nilikha mo ang makatarungang
pamamahala kay Jacob. 5 Purihin si Yahweh ang ating Diyos at
sambahin siya sa kanyang tuntungan. Siya ay banal. 6 Sina
Moises at Aaron ay kabilang sa kanyang mga pari, at si Samuel
ay kabilang sa mga nanalangin sa kanya. Nanalangin (sila) kay
Yahweh, at sinagot niya (sila) 7 Kinausap niya (sila) mula sa
haliging ulap. Iningatan nila ang kanyang tapat na mga kautusan
at mga batas na ibinigay sa kanila. 8 Sinagot mo (sila) Yahweh
na aming Diyos. Ikaw ang Diyos na nagpatawad sa kanila, kahit
na pinarusahan mo ang kanilang mga kasalanan. 9 Purihin si
Yahweh ang ating Diyos, at sambahin siya sa kanyang banal na
burol, dahil si Yahweh ang ating Diyos na banal.

100 Sumigaw na may kagalakan kay Yahweh, buong daigdig.
2 Maglingkod kay Yahweh ng may kasiyahan; magsilapit sa
kanyang presensiya na umaawit nang may kagalakan. 3
Kilalalanin ninyo na si Yahweh ay Diyos; siya ang gumawa sa
atin, at tayo ay sa kanya. Tayo ang kanyang bayan at mga
tupa sa kanyang pastulan. 4 Magsipasok kayo sa loob ng
kanyang mga tarangkahan na may pagpapasalamat at sa loob
ng kanyang mga silid na may pagpupuri. Pasalamatan at purihin
ang kanyang pangalan. 5 Dahil si Yahweh ay mabuti; ang
kanyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman at
ang kanyang pagiging totoo ay magpapatuloy sa lahat ng mga
salinlahi.

101 Aawit ako tungkol sa katapatan sa tipan at katarungan;
sa iyo, Yahweh, ako ay aawit ng mga papuri. **2** Lalakad ako sa
daan ng katapatan. O, kailan ka lalapit sa akin? Lalakad ako ng
may katapatan sa loob ng aking tahanan. **3** Hindi ako gagawa ng
mga pagkakamali sa harapan ng aking mga mata; nasusuklam
ako sa walang katuturang kasamaan. Hindi ito kakapit sa akin. **4**
Iiwanan ako ng mga taong matigas ang ulo; hindi ako tapat sa
kasamaan. **5** Lilipulin ko ang sinumang lihim na naninirang puri
sa kanyang kapwa. Hindi ko papayagan ang sinumang may
mapagmataas at aroganteng pag-uugali. **6** Babantayan ko ang
mga tapat sa kalupaan na uupo sa aking gilid. Ang mga taong
lumalakad na may katapatan ay makakapaglingkod sa akin. **7**
Ang mga mandarayang tao ay hindi mananatili sa loob ng aking
tahanan; ang mga sinungaling ay hindi malugod na tatanggapin
sa aking harapan. **8** Sa bawat umaga ay wawasakin ko ang mga
masasama mula sa lupain. Aalisin ko ang lahat ng masamang
tao mula sa lungsod ni Yahweh.

102 Dinggin mo ang aking panalangin, Yahweh; dinggin mo
ang aking pag-iyak sa iyo. **2** Huwag mong itago ang iyong
mukha mula akin sa oras ng aking kaguluhan. Makinig ka
sa akin. Kapag ako ay nanawagan sa iyo, agad mo akong
sagutin. **3** Dahil lumilipas na parang usok ang aking mga
araw, at nasusunog ang aking mga buto tulad ng apoy. **4**
Nadudurog ang aking puso, at tulad ako ng damo na natutuyo.
Nalilimutan kong kumain ng anumang pagkain. **5** Sa patuloy
kong pagdaing, labis akong pumayat. **6** Tulad ako ng isang
pelikano sa kaparangan; ako ay naging tulad ng isang kwago
sa wasak na lugar. **7** Gising akong nakahiga na parang isang
malungkot na ibon, nag-iisa sa bubungan. **8** Buong araw akong

tinutuya ng aking mga kaaway; ginagamit ang aking pangalan
sa mga pagsumpa ng mga nanlilibak sa akin. **9** Kumakain
ako ng abo tulad ng tinapay at hinahaluan ng mga luha ang
aking inumin. **10** Dahil sa iyong matinding galit, binuhat mo ako
para ibagsak. **11** Ang aking mga araw ay tulad ng isang anino
na unti-unting nawawala, at natutuyo ako tulad ng damo. **12**
Pero ikaw, Yahweh, ay nabubuhay magpakailanman, at ang
katanyagan mo ay para sa lahat ng mga salinlahi. **13** Babangon
ka at maaawa sa Sion. Panahon na ngayon para kaawaan
siya; dumating na ang takdang oras. **14** Dahil minamahal ng
iyong mga lingkod ang kanyang mga bato at nahahabag sa
alikabok ng kanyang pagkawasak. **15** Igagalang ng mga bansa
ang iyong pangalan, Yahweh, at pararangalan ng lahat ng mga
hari sa daigdig ang iyong kaluwalhatian. **16** Muling itatayo ni
Yahweh ang Sion at makikita sa kanyang kaluwalhatian. **17** Sa
oras na iyon, tutugon siya sa panalangin ng dukha; hindi niya
tatanggihan ang kanilang panalangin. **18** Ito ay masusulat para
sa mga darating na salinlahi, at pupurihin si Yahweh ng isang
bayan na hindi pa ipinapanganak. **19** Dahil tumingin siya pababa
mula sa kanyang banal na kaitaasan; mula sa langit tiningnan ni
Yahweh ang daigdig, **20** para dinggin ang pagdaing ng mga
bilanggo, para palayain ang mga nahatulan ng kamatayan. **21**
Pagkatapos ihahayag ng mga tao ang pangalan ni Yahweh sa
Sion at ang kanyang papuri sa Jerusalem **22** sa panahon na
ang mga tao at mga kaharian ay magtitipon para paglingkuran
si Yahweh. **23** Inalis niya ang aking kalakasan sa kalagitnaan
ng aking buhay. Pinaikli niya ang aking mga araw. **24** Sinabi
ko, “Aking Diyos, huwag mo akong kunin sa kalagitnaan ng
aking buhay; naririto ka sa lahat ng mga salinlahi. **25** Nang

mga sinaunang panahon inilagay mo sa lugar ang daigdig;
ang kalangitan ay gawa ng iyong mga kamay. **26** Mawawala
(sila) pero mananatili ka; tatanda silang lahat tulad ng isang
damit; tulad ng pananamit, huhubarin mo (sila) at maglalaho
(sila) **27** Pero wala kang pagbabago, at ang mga taon mo ay
hindi magwawakas. **28** Patuloy na mabubuhay ang mga anak
ng iyong mga lingkod, at ang kanilang mga kaapu-apuhan ay
mabubuhay sa iyong presensya.

103 Binibigyang papuri ko si Yahweh ng buong buhay ko, at
ng lahat ng mayroon ako, binibigyang papuri ko ang kanyang
banal na pangalan. **2** Binibigyang papuri ko si Yahweh ng buong
buhay ko, at naaalala ko ang lahat ng kanyang mga mabubuting
gawa. **3** Pinapatawad niya lahat ng inyong mga kasalanan;
pinapagaling niya lahat ng inyong mga sakit. **4** Tinutubos
niya ang inyong buhay mula sa pagkawasak; kinokoronahan
niya kayo ng kanyang katapatan sa tipan at mga gawain
ng pagkahabag. **5** Binibigyang kasiyahan niya ang inyong
buhay ng mabubuting bagay para mapanumbalik ang inyong
kabataan tulad ng agila. **6** Ginagawa ni Yahweh kung ano ang
makatarungan at gumagawa ng mga gawain ng katarungan
para sa lahat ng mga naaapi. **7** Ipinaalam niya ang kanyang
mga pamamaraan kay Moises, ang kanyang mga gawa sa
mga kaapu-apuhan ng Israel. **8** Si Yahweh ay maawain at
mapagbigay-loob; siya ay mapagpaumanhin; mayroon siyang
labis na katapatan sa tipan. **9** Hindi siya laging magdidisiplina;
hindi siya laging nagagalit. **10** Hindi niya tayo tinatrato ayon
sa nararapat sa ating mga kasalanan o ginagantihan ayon sa
kung ano ang hinihingi ng ating mga kasalanan. **11** Dahil kung
gaano kataas ang kalangitan sa ibabaw ng daigdig, ganoon

kadakila ang kanyang katapatan sa tipan sa mga nagbibigay ng
parangal sa kanya. 12 Kung gaano kalayo ang silangan mula sa
kanluran, ganoon kalayo niya inalis mula sa atin ang ating mga
kasalanan. 13 Kung paanong may pagkahabag ang isang ama
sa kanyang mga anak, gayundin pagkahabag ni Yahweh sa
mga nagbibigay ng parangal sa kanya. 14 Dahil alam niya kung
paano tayo binuo; alam niya na tayo ay alabok. 15 Pero ang tao,
parang damo ang kanyang mga araw; lumalago siya tulad ng
isang bulaklak sa isang bukid. 16 Hinihipan ito ng hangin, at ito
ay naglalaho, at wala man lamang makapagsabi kung saan ito
minsang tumubo. 17 Pero ang katapatan sa tipan ni Yahweh ay
magpasawalang-hanggan sa mga nagbibigay parangal sa kanya.
Ang kanyang katuwiran ay umaabot sa kanilang mga kaapu-
apuhan. 18 Iniingatan nila ang kanyang tipan at tinatandaang
sumunod sa kanyang mga tagubilin. 19 Itinatag ni Yahweh ang
kanyang trono sa mga kalangitan, at pinamamahalaan ang
bawat isa ng kanyang kaharian. 20 Bigyang papuri si Yahweh
kayong mga anghel na napakalakas at sumusunod sa kanyang
salita, na masunurin sa kanyang mga kautusan. 21 Bigyang
papuri si Yahweh lahat ng kanyang hukbo ng mga anghel, kayo
ay kanyang mga lingkod na nagsasagawa ng kanyang kalooban.
22 Bigyang papuri si Yahweh lahat ng kanyang mga nilalang, sa
lahat ng mga lugar kung saan siya naghahari. Pupurihin ko si
Yahweh nang buong buhay ko.

104 Pupurihin ko si Yahweh nang buong buhay ko, Yahweh
aking Diyos, lubhang kahanga-hanga ka; dinadamitan ka ng
kaningningan at kamahalan. 2 Nilulukuban mo ang iyong sarili
ng liwanag gaya ng isang damit; inilalatag mo ang kalangitan na
parang isang kurtina ng tolda. 3 Nilalagay mo ang mga biga ng

iyong mga silid sa ibabaw ng mga ulap; ginagawa mong sariling
karwahe ang mga ulap; lumalakad ka sa ibabaw ng mga pakpak
ng hangin. **4** Ginagawa niyang mensahero niya ang mga hangin,
mga liyab ng apoy ay kanyang mga lingkod. **5** Inilagay niya ang
mga pundasyon ng daigdig, at hindi ito kailanman matitinag. **6**
Binalot mo ang daigdig ng tubig tulad ng isang damit; binalot ng
tubig ang mga bundok. **7** Ang pagsusuway mo ang nagpaurong
ng mga tubig; sa tunog ng iyong dumadagundong na tinig, (sila)
ay lumayo. **8** Lumitaw ang mga bundok, lumatag ang mga
lambak sa mga lugar na itinalaga mo sa kanila. **9** Nagtakda
ka ng isang hangganan para sa kanila na hindi nila tatawirin;
hindi na nila muling babalutin ang daigdig. **10** Pinadaloy niya
ang mga bukal sa mga lambak; Dumadaloy ang mga batis sa
pagitan ng mga bundok. **11** Nagdadala (sila) ng tubig para sa
lahat ng mga hayop sa bukid; napapawi ang pagkauhaw ng
mga maiilap na asno. **12** Sa may tabing-ilog, ginagawa ng mga
ibon ang kanilang mga pugad; umaawit (sila) sa mga sanga.
13 Dinidiligan niya ang mga bundok mula sa kanyang mga
silid ng tubig sa kalangitan. Napupuno ang daigdig ng bunga
ng kanyang mga gawain. **14** Pinapatubo niya ang damo para
sa mga baka at mga halaman para linangin ng tao nang sa
gayon ay makapag-ani ang tao ng pagkain mula sa lupa. **15**
Gumagawa siya ng alak para pasayahin ang tao, langis para
magliwanag ang kanyang mukha, at pagkain para magpatuloy
ang kanyang buhay. **16** Nadidiligan nang mabuti ang mga puno
ni Yahweh; itinanim niya ang mga sedar ng Lebanon. **17** Doon
ginagawa ng mga ibon ang kanilang mga pugad. Ginagawang
tahanan ng tagak ang puno ng pir. **18** Naninirahan sa matataas
na bundok ang mababangis na kambing; ang kaitaasan ng

bundok ay isang kanlungan para sa mga kuneho. 19 Itinalaga
niya ang buwan bilang tanda ng mga panahon; alam ng araw
ang oras ng kanyang paglubog. 20 Ginawa mo ang kadiliman ng
gabi kung kailan lahat ng mga hayop sa gubat ay lumalabas.
21 Umuungol ang mga batang leon para sa kanilang huli at
naghahanap (sila) ng pagkain mula sa Diyos. 22 Sa pagsikat ng
araw, bumabalik at natutulog (sila) sa kanilang mga lungga. 23
Samantala, nagtatrabaho ang mga tao at gumagawa hanggang
gabi. 24 Yahweh, kayrami at iba't iba ang iyong mga gawa!
Ginawa mo ang lahat ng mga iyon nang may karunungan;
umaapaw ang daigdig sa mga gawa mo. 25 Banda roon ay ang
dagat, malalim at malawak, punong-puno ng hindi mabilang na
mga nilalang, kapwa maliit at malaki. 26 Naglalakbay doon ang
mga barko, at naroroon din si Leviatan, na hinubog mo para
maglaro sa dagat. 27 Ang lahat ng mga ito ay tumitingin sa
iyo para bigyan (sila) ng pagkain sa tamang oras. 28 Kapag
nagbibigay ka sa kanila, (sila) ay nagtitipon; kapag binubuksan
mo ang iyong palad, (sila) ay nasisiyahan. 29 Kapag itinatago
mo ang iyong mukha, (sila) ay nababagabag; kapag nilalagot mo
ang kanilang hininga, (sila) ay namamatay at nauuwi sa alabok.
30 Kapag ipinapadala mo ang iyong Espiritu, (sila) ay nalilikha,
at pinapanumbalik mo ang kanayunan. 31 Nawa manatili
magpakailanman ang kaluwalhatian ni Yahweh; masiyahan nawa
si Yahweh sa kanyang nilikha. 32 Pinagmamasdan niya ang
daigdig, at ito ay nayayanig; hinahawakan niya ang kabundukan,
at ang mga iyon ay umuusok. 33 Aawit ako kay Yahweh ng
buong buhay ko; aawit ako ng papuri sa aking Diyos habang
ako ay nabubuhay. 34 Nawa maging matamis ang aking mga
isipan sa kanya; magagalak ako kay Yahweh. 35 Mawala nawa

ang mga makasalanan mula sa daigdig, at ang mga masasama
ay maglaho. Nagbibigay ako ng papuri kay Yahweh ng buong
buhay ko. Purihin si Yahweh.

105 Magpasalamat kayo kay Yahweh, tumawag kayo sa
kaniyang pangalan; ipaalam ninyo ang kaniyang mga gawa
sa mga bansa. **2** Umawit sa kaniya, umawit sa kaniya ng
mga papuri; Ipahayag ang lahat ng kaniyang mga kamangha-
manghang gawa. **3** Magmalaki sa kaniyang banal na pangalan;
hayaang magalak ang puso nilang naghahanap kay Yahweh.
4 Hanapin si Yahweh at ang kaniyang kalakasan; patuloy
na hanapin ang kaniyang presensya. **5** Alalahanin ang mga
kahanga-hangang bagay na kaniyang ginawa, ang kaniyang
mga himala at ang mga kautusan mula sa kaniyang bibig, **6**
kayong mga kaapu-apuhan ni Abraham na kaniyang lingkod,
kayong mga anak ni Jacob, na kaniyang mga pinili. **7** Siya
si Yahweh, ang ating Diyos. Ang kaniyang mga kautusan ay
sumasaklaw sa buong mundo. **8** Inaalala niya ang kaniyang tipan
magpakailanman, ang salita na kaniyang iniutos sa sanlibong
salinlahi. **9** Iniisip niya ang tipan na kaniyang ginawa kasama
ni Abraham at ang kaniyang panunumpa kay Isaac. **10** Ito ay
kung ano ang pinagtibay kay Jacob na alituntunin at sa Israel
na magpasawalang-hanggang tipan. **11** Sinabi niya, “Ibibigay
ko ang lupain ng Canaan bilang bahagi ng iyong mana.” **12**
Sinabi niya ito noong kaunti pa lamang ang bilang nila, labis na
kaunti, at mga dayuhan pa sa lupain. **13** Galing (sila) mula sa
isang bansa tungo sa ibang bansa at mula sa isang kaharian
patungo sa isa pa. **14** Hindi niya ipinahintulutang apihin (sila)
ng sinuman; kaniyang sinuway ang mga hari dahil sa kanilang
kapakanan. **15** Sinabi niya, “Huwag ninyong galawin ang mga

hinirang, at huwag ninyong gawan ng masama ang aking mga
propeta." 16 Nagdala siya ng taggutom sa lupa; pinutol niya
ang lahat ng pinagkukunan ng tinapay. 17 Pinauna niya ang
isang lalaki sa kanila; ipinagbili si Jose bilang isang alipin. 18
Ginapos ang kaniyang mga paa ng kadena; mga bakal na
kadena ang itinali sa kaniya. 19 hanggang sa panahon na ang
kaniyang hula ay nagkatotoo. Pinatunayan ng salita ni Yahweh
na siya ay matuwid. 20 Nagpadala ang hari ng mga lingkod
para pakawalan siya; pinalaya siya ng pinuno ng mga tao. 21
Siya ay itinalagang mamahala sa kaniyang bahay bilang pinuno
ng lahat ng kaniyang mga ari-arian 22 para pangunahan ang
kaniyang mga prinsipe ayon sa kaniyang hiling at para turuan
ang mga nakatatanda ng karunungan. 23 Pagkatapos, dumating
ang Israel sa Ehipto, at si Jacob ay nanirahan ng matagal sa
lupain ng Ham. 24 Pinarami ng Diyos ang kaniyang bayan at
ginawa niyang mas marami kaysa sa kanilang mga kalaban. 25
Siya ang nagdulot sa kanilang mga kaaway na kapootan ang
kaniyang bayan, para abusuhin ang kaniyang mga lingkod. 26
Pinadala niya si Moises, ang kaniyang lingkod, at si Aaron, na
kaniyang pinili. 27 Isinagawa nila ang kaniyang mga himala sa
mga taga-Ehipto, ang kaniyang mga kababalaghan sa lupain ng
Ham. 28 Nagpadala siya ng kadiliman at pinadilim ang lupain,
pero hindi sumunod sa kaniyang mga utos ang mga tao rito. 29
Ginawa niyang dugo ang tubig at pinatay ang kanilang mga isda.
30 Ang kanilang lupain ay napuno ng mga palaka, kahit sa mga
silid ng kanilang mga pinuno. 31 Nagsalita siya, at dumating
ang mga pulutong ng langaw at niknik sa buong bansa nila. 32
Nagpadala siya ng yelo at ulan na may kasamang kidlat at kulog
sa kanilang lupain. 33 Winasak niya ang kanilang ubasan at mga

puno ng igos; at binali niya ang mga puno sa kanilang bansa. **34**
Nagsalita siya, at dumating ang mga balang, napakaraming
mga balang. **35** Kinain ng mga balang ang lahat ng gulayan
sa kanilang lupain; at kinain nila ang lahat ng mga pananim
sa lupa. **36** Pinatay niya ang lahat ng panganay sa kanilang
lupain, ang mga unang bunga ng lahat ng kanilang kalakasan.
37 Inilabas niya ang mga Israelita na may dalang pilak at ginto;
walang sinuman sa kaniyang angkan ang natisod sa daan. **38**
Natuwa ang Ehipto nang (sila) ay umalis, dahil takot sa kanila
ang mga taga-Ehipto. **39** Ikinalat niya ang ulap para maging
takip at gumawa ng apoy para magbigay liwanag sa gabi. **40**
Humingi ng pagkain ang mga Israelita, at nagdala siya ng mga
pugo at binusog (sila) ng tinapay mula sa langit. **41** Biniyak niya
ang malaking bato, at bumulwak ang tubig mula rito; umagos ito
sa ilang tulad ng ilog. **42** Dahil inaalala niya ang kaniyang banal
na pangako na kaniyang ginawa kay Abraham na kaniyang
lingkod. **43** Inilabas niya ang kaniyang bayan na may kagalakan,
ang kaniyang pinili na may sigaw ng katagumpayan. **44** Ibinigay
niya sa kanila ang mga lupain ng mga bansa; inangkin nila ang
mga kayamanan ng mga tao **45** nang sa gayon ay mapanatili
nila ang kaniyang mga alituntunin at sundin ang kaniyang mga
kautusan. Purihin si Yahweh.

106 Purihin si Yahweh. Magpasalamat kay Yahweh, dahil
siya ay mabuti, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman. **2** Sinong makapagsasalaysay ng
mga makapangyarihang gawa ni Yahweh o makapagpapahayag
sa lahat ng kaniyang mga kapuri-puring gawa nang buong-buo?
3 Mapalad silang gumagawa ng tama, at laging makatuwiran ang
mga gawa. **4** Alalahanin mo ako, Yahweh, noong nagpakita ka ng

kabutihang-loob sa iyong bayan; tulungan mo ako kapag iniligtas
mo (sila) **5** Pagkatapos, makikita ko ang kasaganahan ng iyong
hinirang, nagdiriwang ng may katuwaan ang iyong bansa, at
kaluwalhatian sa iyong mana. **6** Nagkasala kami tulad ng aming
mga ninuno; nakagawa kami ng mali, at nakagawa kami ng
kasamaan. **7** Ang aming ama ay hindi pinahalagahan ang iyong
kamangha-manghang mga gawa sa Ehipto; hindi nila pinansin
ang karamihan sa iyong mga ginawa sa katapatan sa tipan;
(sila) ay rebelde sa dagat, sa Dagat ng Tambo. **8** Gayumpaman,
iniligtas niya tayo para sa kapakanan ng kaniyang pangalan para
maihayag ang kaniyang kapangyarihan. **9** Sinuway niya ang
Dagat na Tambo, at natuyo ito. Pagkatapos pinatnubayan niya
(sila) sa mga kalaliman, gaya ng sa ilang. **10** Iniligtas niya (sila)
mula sa kamay ng mga napopoot sa kanila, at iniligtas niya (sila)
mula sa kapangyarihan ng kaaway. **11** Pero tinabunan ng tubig
ang kanilang mga kalaban; walang nakaligtas sa kanila ni isa.
12 Pagkatapos, naniwala (sila) sa kaniyang mga salita, at inawit
nila ang kaniyang papuri. **13** Pero mabilis nilang kinalimutan
ang kaniyang mga ginawa; hindi nila hinintay ang mga tagubilin
niya. **14** Mayroon silang masidhing paghahangad sa ilang, at
sinubok nila ang Diyos sa disyerto. **15** Binigay niya sa kanila
ang kanilang hiling, pero nagpadala siya ng karamdaman na
sumisira sa kanilang mga katawan. **16** Sa kampo, nagselos (sila)
kay Moises at Aaron, ang banal na pari ni Yahweh. **17** Bumuka
ang lupa at nilamon si Dathan at tinakpan ang mga tagasunod
ni Abiram. **18** Nagningas ang apoy sa kanilang kalagitnaan;
sinunog ng apoy ang mga masasama. **19** Gumawa (sila) ng
guya sa Horeb at sumamba sa larawang metal. **20** Ipinagpalit
nila ang kaluwalhatian ng Diyos para sa larawan ng isang toro

na kumakain ng damo. 21 Nilimot nila ang Diyos na kanilang
tagapagligtas, ang gumawa ng mga dakilang gawa sa Ehipto.
22 Gumawa siya ng mga kahanga-hangang bagay sa lupain ng
Ham at makapangyarihang gawa sa Dagat ng Tambo. 23 Ipag-
uutos niya ang kanilang pagkalipol, kung hindi si Moises, na
kaniyang hinirang, ay namagitan sa kaniya sa puwang para
pawiin ang kaniyang galit mula sa pagkakalipol nila. 24 Hinamak
nila ang masaganang lupain; hindi (sila) naniniwala sa kaniyang
pangako, 25 pero nagrereklamo (sila) sa loob ng kanilang mga
tolda, at hindi (sila) sumunod kay Yahweh. 26 Kaya itinaas
niya ang kaniyang kamay at sumumpa sa kanila na hindi niya
hahayaang mamatay (sila) sa disyerto, 27 ikakalat ang mga
kaapu-apuhan sa mga bansa, at ikakalat (sila) sa lupain ng mga
dayuhan. 28 Sumamba (sila) kay Baal sa Peor at kinain ang
mga alay na handog sa mga patay. 29 Siya ay inuudyukan
nila sa kanilang mga gawa, at ang salot ay kumalat sa kanila.
30 Pagkatapos tumayo si Pinehas para mamagitan, at ang
salot ay tumigil. 31 Ibinilang ito sa kaniya na isang matuwid na
gawa sa lahat ng salinlahi magpakailanman. 32 Ginalit nila si
Yahweh sa katubigan ng Meriba, at nagdusa si Moises dahil
sa kanila. 33 Pinasama nila ang loob ni Moises, at nagsalita
siya ng masakit. 34 Hindi nila nilipol ang mga bansa gaya ng
iniutos ni Yahweh sa kanila, 35 pero nakisalamuha (sila) sa
mga bansa at ginaya ang kanilang mga pamamaraan 36 at
sinamba ang kanilang mga diyus-diyosan, na naging patibong
sa kanila. 37 Inalay nila ang kanilang mga anak na lalaki at
babae sa mga demonyo. 38 Dumanak ang dugo ng mga walang
kasalanan, ang dugo ng kanilang mga anak na lalaki at babae,
na kanilang inalay sa diyus-diyosan ng Canaan, at nilapastangan

nila ang lupain sa pagdanak ng dugo. 39 Nadungisan (sila)
dahil sa kanilang mga gawa; sa kanilang mga kilos, katulad
(sila) ng mga babaeng bayaran. 40 Kaya nagalit si Yahweh sa
kaniyang bayan, at hinamak niya ang kaniyang sariling bayan.
41 Ibinigay niya (sila) sa kamay ng mga bansa, at pinamunuan
(sila) ng mga napopoot sa kanila. 42 Inapi (sila) ng kanilang
mga kaaway, at (sila) ay pinasakop sa kanilang kapangyarihan.
43 Maraming beses, pumunta siya para tulungan (sila) pero
nanatili silang naghihimagsik at ibinaba (sila) dahil sa sarili
nilang kasalanan. 44 Gayumpaman, binigyan niya ng pansin ang
kanilang kahirapan nang narinig niya ang kanilang daing para sa
tulong. 45 Inalala niya ang kaniyang pangako at nahabag dahil
sa kaniyang katapatan sa tipan. 46 Dinulot niya na maawa sa
kanila ang lahat ng kanilang mga mananakop. 47 Iligtas mo
kami, Yahweh, aming Diyos. Tipunin mo kami mula sa mga
bansa para magbigay kami ng pasasalamat sa iyong banal
na pangalan at luwalhati sa iyong mga papuri. 48 Si Yahweh
nawa, ang Diyos ng Israel, ay purihin mula sa lahat ng panahon.
Ang lahat ng tao ay sumagot ng, “Amen.” Purihin si Yahweh.

Ikalimang Aklat

107 Magpasalamat kay Yahweh, dahil sa kaniyang kabutihan at
ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman.
2 Hayaang magsalita ang mga tinubos ni Yahweh, ang kaniyang
mga sinagip mula sa kapangyarihan ng kaaway. 3 Tinipon niya
(sila) mula sa ibang mga lupain ng dayuhan, mula sa silangan
at kanluran, mula sa hilaga at mula sa timog. 4 Naligaw (sila)
sa ilang sa disyertong daan at walang lungsod na natagpuan
para matirhan. 5 Dahil gutom at uhaw (sila) nanghina (sila)
sa kapaguran. 6 Pagkatapos tumawag (sila) kay Yahweh sa

kanilang pagkabalisa, at sinagip niya (sila) mula sa kagipitan.
7 Pinangunahan niya (sila) sa tuwid na landas para mapunta
(sila) sa lungsod para manirahan. 8 O papupurihan si Yahweh
ng mga tao dahil sa kaniyang katapatan sa tipan at para
sa mga kamangha-manghang bagay na kaniyang ginawa sa
sangkatauhan! 9 Dahil panapawi niya ang pananabik nilang
mga nauuhaw, at ang mga pagnanasa nilang mga gutom ay
kaniyang pinupuno ng magagandang bagay. 10 Naupo ang ilan
sa kadiliman at sa lumbay, mga bilanggo sa kalungkutan at
pagkagapos. 11 Dahil nagrebelde (sila) laban sa salita ng Diyos
at tinanggihan ang tagubilin ng nasa Kataas-taasan. 12 Ibinaba
niya ang kanilang mga puso sa paghihirap; Natisod (sila) at
wala ni isa ang tumulong sa kanila. 13 Kaya tumawag (sila)
kay Yahweh sa kanilang problema at inalis niya (sila) mula sa
kanilang kagipitan. 14 Inalis niya (sila) mula sa kadiliman at
lumbay at nilagot ang kanilang pagkakatali. 15 Magpupuri ang
mga taong iyon kay Yahweh dahil sa kaniyang katapatan sa tipan
at para sa mga kamangha-manghang bagay na kaniyang ginawa
sa sangkatauhan! 16 Dahil winasak niya ang mga tarangkahan
na tanso at pinutol ang mga bakal na rehas. 17 Hangal (sila)
sa kanilang suwail na mga pamamaraan at naghihirap dahil
sa kanilang mga kasalanan. 18 Nawalan (sila) ng pagnanais
na kumain ng kahit na anong pagkain at napalapit (sila) sa
mga tarangkahan ng kamatayan. 19 Kaya (sila) ay tumawag
kay Yahweh sa kanilang problema at inalis niya (sila) mula sa
kagipitan. 20 Ipinadala niya ang kaniyang salita at pinagaling
(sila) at sinagip niya (sila) mula sa kanilang pagkawasak. 21
Papupurihan nang mga taong iyon si Yahweh dahil sa kaniyang
katapatan sa tipan at dahil sa mga kamangha-manghang bagay

na kaniyang ginawa para sa sangkatauhan! 22 Hayaan mo
silang maghandog ng pasasalamat at magpahayag ng kaniyang
mga ginawa sa pag-aawitan. 23 Naglakbay ang iba sa dagat
sa barko at nagnegosyo sa ibang bansa. 24 Nakita nila ang
mga gawa ni Yahweh at kaniyang kababalaghan sa mga dagat.
25 Dahil ipinag-utos niya at ginising ang hangin ng bagyo na
nagpaalon sa karagatan. 26 Umabot ito sa himpapawid; bumaba
(sila) sa pinakamalalim na lugar. Ang kanilang mga buhay ay
nalusaw ng pagkabalisa. 27 Nayanig (sila) at sumuray-suray
tulad ng mga lasinggero at (sila) ay nasa dulo ng kanilang diwa.
28 At tumawag (sila) kay Yahweh sa kanilang problema at inalis
niya (sila) sa kanilang pagkabalisa. 29 Pinayapa niya ang bagyo
at pinatahimik ang mga alon. 30 Nagdiwang (sila) dahil kumalma
ang dagat at dinala niya (sila) sa nais nilang daungan. 31 Nawa
papupurihan ng mga taong iyon si Yahweh dahil sa kaniyang
katapatan sa tipan at dahil sa mga kamangha-manghang bagay
na kaniyang ginawa para sa sangkatauhan! 32 Hayaan silang
dakilain siya sa pagtitipon ng mga tao at papurihan siya sa
samahan ng mga nakatatanda. 33 Ginagawa niyang ilang ang
mga ilog, tuyong lupa ang mga bukal na tubig, 34 at tigang na
lupa ang matabang lupa dahil sa kasamaan ng mga tao rito. 35
Ginagawa niyang paliguan ang ilang at mga bukal na tubig ang
tuyong lupa. 36 Doon pinapatira niya ang nagugutom at (sila) ay
nagtayo ng isang lungsod para tirahan. 37 Gumagawa (sila)
ng isang lungsod para maglagay ng bukirin para taniman ng
ubasan, at para mamunga ito ng masaganang ani. 38 Pinagpala
niya (sila) para maging napakarami. Hindi niya hinayaan ang
kanilang mga baka na mabawasan ng bilang. 39 Nawala (sila)
at ibinaba sa pamamagitan ng kagipitan at paghihirap. 40

Nagbuhos siya ng galit sa mga pinuno at nagdulot sa kanila
na maligaw sa ilang, kung saan walang mga daan. **41** Pero
iniingatan niya ang nangangailangan mula sa sakit at inilagaan
ang kaniyang mga pamilya tulad ng isang kawan. **42** Makikita ito
ng matuwid at magdiriwang at mananahimik ang kasamaan. **43**
Dapat tandaan ng sinuman ang mga bagay na ito at magnilay-
nilay sa tipan na pagkilos ni Yahweh.

108 Nakatuon ang aking puso, O Diyos; aawit ako, oo, aawit
ako ng mga papuri kasama ng aking naparangalang puso.
2 Gising, lira at alpa; gigisingin ko ang madaling araw. **3**
Magbibigay ako ng pasasalamat sa iyo, Yawheh, sa gitna ng
mamamayan; aawit ako ng mga papuri sa iyo sa mga bansa.
4 Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay dakila sa ibabaw
ng kalangitan; at ang iyong pagiging mapagkakatiwalaan ay
umaabot sa himpapawid. **5** Itanghal ka, O Diyos, sa ibabaw ng
kalangitan, at nawa ang iyong kaluwalhatian ay maparangalan
sa buong mundo. **6** Para ang iyong mga minahal ay maligtas,
sagipin mo kami ng iyong kanang kamay at sagutin kami. **7**
Nagsalita ang Diyos sa kaniyang kabanalan; “Magdiriwang ako;
hahatiin ko ang Shekem at hahatiin ang lambak ng Sucot. **8**
Akin ang Gilead, at akin ang Manases; akin rin ang salakot
ang Efraim; ang Juda ang aking setro. **9** Ang Moab ang aking
palanggana; sa Edom itatapon ko ang aking sapatos; sisigaw
ako sa pagtatagumpay dahil sa Filistia. **10** Sino ang magdadala
sa akin sa matatag na bayan? Sino ang papatnubay sa akin
sa Edom?” **11** O Diyos, hindi mo ba kami tinalikuran? Hindi ka
pumunta sa digmaan kasama ng aming mga sundalo. **12** Bigyan
mo kami ng tulong laban sa kaaway, dahil walang saysay ang

tulong ng tao. 13 Magtatagumpay kami sa tulong ng Diyos;
tatapakan niya ang aming mga kaaway.
109 Diyos na aking pinupuri, huwag kang manahimik, 2 dahil
nilulusob ako ng masasama at mapanlinlang; nagsasabi (sila)
ng mga kasinungalingan laban sa akin. 3 Pinalilibutan nila ako
at nagsasabi nang mga bagay na nakamumuhi, at nilulusob
nila ako nang walang dahilan. 4 Kapalit ng pag-ibig ko ay ang
paninirang-puri nila, pero ipinapanalangin ko (sila) 5 Ginantihan
nila ako ng kasamaan para sa kabutihan at namumuhi (sila) sa
aking pag-ibig. 6 Maghirang ka ng masamang tao sa kaaway
na katulad nila; magtalaga ka ng tagapagbintang para tumayo
sa kaniyang kanang kamay. 7 Kapag siya ay hinatulan, nawa
mapatunayan siyang may-sala; nawa maituring na makasalanan
ang kaniyang panalangin. 8 Nawa umigsi ang kaniyang mga
araw; nawa may ibang kumuha ng kaniyang katungkulan. 9
Nawa ang kaniyang mga anak ay mawalan ng ama, at nawa ang
kaniyang asawang babae ay maging balo. 10 Nawa mahibang
at magmakaawa ang kaniyang mga anak, na nanghihingi ng
limos sa kanilang pag-alis sa kanilang wasak na tahanan. 11
Nawa kunin ng pinagkakautangan ang lahat ng kaniyang pag-
aari; nawa nakawin ng mga dayuhan ang kaniyang kinikita. 12
Nawa walang sinuman ang mag-abot ng kabutihan sa kaniya;
nawa walang sinuman ang magkaroon ng awa sa kaniyang
mga anak na walang ama. 13 Nawa ang kaniyang mga anak
ay mawala; nawa ang kanilang mga pangalan ay mabura sa
susunod na salinlahi. 14 Nawa mabanggit ang kasalanan ng
kaniyang mga ninuno kay Yahweh; at nawa ang kasalanan
ng kaniyang ina ay hindi malimutan. 15 Nawa ang kanilang
pagkakasala ay palaging nasa harapan ni Yahweh; nawa burahin

ni Yahweh ang kanilang alaala mula sa mundong ito. **16** Nawa
gawin ito ni Yahweh dahil ang taong ito ay hindi kailanman nag-
abala na magpakita ng kahit anong katapatan sa tipan, pero
sa halip ay ginugulo ang mga api, mga nangangailangan, at
mga pinanghinaan ng loob sa kamatayan. **17** Inibig niya ang
pagsusumpa; nawa bumalik ito sa kaniya. Kinasusuklaman
niya ang pagpapala; nawa walang pagpapala ang dumating
sa kaniya. **18** Sinuotan niya ang kaniyang sarili ng sumpa
bilang kaniyang damit, at ang kaniyang sumpa ay pumasok sa
kaniyang kalooban gaya ng tubig, gaya ng langis sa kaniyang
mga buto. **19** Nawa ang mga sumpa ay maging gaya ng mga
damit na kaniyang sinusuot para balutan ang kaniyang sarili,
gaya ng sinturon na palagi niyang suot-suot. **20** Nawa ito ang
maging gantimpala ng aking mga tagapagbintang mula kay
Yahweh, mga nagsasabi ng masasamang bagay tungkol sa
akin. **21** Yahweh aking Panginoon, pakitunguhan mo ako nang
mabuti alang-alang sa ngalan mo. Dahil ang iyong katapatan sa
tipan ay mabuti, iligtas mo ako. **22** Dahil sa ako ay naaapi at
nangangailangan, at ang aking puso ay sugatan. **23** Naglalaho
ako gaya ng anino sa gabi; niyugyog ako gaya ng isang balang.
24 Humina ang aking mga tuhod mula sa pag-aayuno; nagiging
balat at buto na ako. **25** Hinamak ako ng mga nagbibintang
sa akin; kapag nakikita nila ako, iniiling nila ang kanilang mga
ulo. **26** Tulungan mo ako, O Yahweh na aking Diyos; iligtas mo
ako sa pamamagitan ng iyong katapatan sa tipan. **27** Nawa
malaman nila na ito ay iyong gawain, na ikaw, Yahweh ang
gumawa nito. **28** Kahit sumpain nila ako, pakiusap pagpalain mo
ako; kapag sinalakay nila ako, nawa (sila) ay mapahiya, pero
nawa ang iyong lingkod ay magalak. **29** Nawa ang mga kaaway

ko ay mabalutan ng kahihiyan; nawa suotin nila ang kanilang
kahihiyan gaya ng isang balabal. **30** Sa pamamagitan ng aking
bibig magbibigay ako ng labis na pasasalamat kay Yahweh;
pupurihin ko siya sa gitna ng maraming tao. **31** Dahil siya ay
tatayo sa kanang kamay ng nangangailangan, para iligtas siya
mula sa mga nanghuhusga sa kaniya.

110 Sinabi ni Yahweh sa aking panginoon, "Umupo ka sa aking
kanang kamay hanggang ang iyong mga kaaway ay gawin kong
iyong tuntungan." **2** Hahawakan ni Yahweh ang setro ng iyong
kalakasan mula sa Sion; mamuno ka sa iyong mga kaaway. **3**
Ang iyong bayan ay susunod sa iyo sa banal na kasuotan ng
kanilang sariling kalooban sa araw ng iyong kapangyarihan;
mula sa sinapupunan ng bukang liwayway ang iyong pagkabata
ay mapapasaiyo gaya ng hamog. **4** Sumumpa si Yahweh, at
hindi magbabago: "Ikaw ay isang pari magpakailanman, ayon sa
paraan ni Melkisedek." **5** Ang Panginoon ay nasa iyong kanang
kamay. Papatayin niya ang mga hari sa araw ng kaniyang galit.
6 Hahatulan niya ang mga bayan; pupunuin niya ang lugar ng
digmaan ng mga bangkay; papatayin niya ang mga pinuno ng
maraming mga bansa. **7** Iinom siya sa batis sa tabi ng daan, at
pagkatapos ay ititingala niya ang kaniyang ulo pagkatapos ng
tagumpay.

111 Purihin si Yahweh. Magbibigay ako ng pasasalamat kay
Yahweh ng buong puso sa kapulungan ng matutuwid, sa kanilang
pagtitipon. **2** Ang mga gawain ni Yahweh ay dakila, nananabik na
hinihintay ng lahat nang nagnanais sa kanila. **3** Ang kaniyang mga
gawain ay dakila at maluwalhati, at ang kaniyang katuwiran ay
mananatili magpakailanman. **4** Gumagawa siya ng mga kahanga-
hangang mga bagay na maaalala; si Yahweh ay mapagbigay-

loob at maawain. 5 Nagbibigay siya ng pagkain sa kaniyang
tapat na mga tagasunod. Palagi niyang inaalala ang kaniyang
tipan. 6 Ipinamalas niya ang kaniyang makapangyarihang mga
gawa sa kaniyang bayan sa pamamagitan ng pagbibigay sa
kanila ng mana sa mga bansa. 7 Ang mga gawain ng kaniyang
mga kamay ay mapagkakatiwalaan at makatarungan; lahat
ng kaniyang mga tagubilin ay maaasahan. 8 Pinatatag (sila)
magpakailanman, para masiyasat nang tapat at nang wasto. 9
Nagbigay siya ng tagumpay sa kaniyang bayan; itinalaga niya
ang kaniyang tipan magpakailanman; banal at kahanga-hanga
ang kaniyang pangalan. 10 Ang parangalan si Yahweh ay simula
ng karunungan; ang mga gumagawa ng kaniyang mga tagubilin
ay mayroong mabuting pang-unawa. Ang kaniyang kapurihan ay
mananatili magpakailanman.

112 Purihin si Yahweh. Mapalad ang tao na sumusunod
kay Yahweh, na siyang labis na nagagalak sa kaniyang mga
kautusan. 2 Ang kaniyang mga kaapu-apuhan ay magiging
makapangyarihan sa mundo; ang salinlahi ng maka-diyos ay
pagpapalain. 3 Kasaganaan at kayamanan ay nasa kaniyang
tahanan; ang kaniyang katuwiran ay mananatili magpakailanman.
4 Nagliliwanag ang ilaw sa kadiliman para sa maka-diyos; siya
ay mapagbigay-loob, maawain, at makatarungan. 5 Umaayos
ang buhay ng taong nakikitungo nang may kahabagan at
nagpapahiram ng salapi, ng nagsasagawa ng kaniyang mga
gawain nang may katapatan. 6 Dahil siya ay hindi kailanman
matitinag; ang matuwid ay maaalala magpakailanman. 7
Hindi siya natatakot sa masamang balita; siya ay panatag at
nagtitiwala kay Yahweh. 8 Mapayapa ang kaniyang puso, walang
takot, hanggang siya ay magtagumpay laban sa kaniyang mga

kaaway. 9 Bukas-palad siyang nagbibigay sa mga mahihirap;
ang kaniyang katuwiran ay nananatili magpakailanman; siya ay
maitataas nang may karangalan. 10 Makikita ito ng masamang
tao at magagalit; magngangalit ang kaniyang mga ngipin at
matutunaw; ang pagnanais ng masasama ay mawawala.

113 Purihin si Yahweh. Purihin siya, kayong mga lingkod ni
Yahweh; purihin ang pangalan ni Yahweh. 2 Pagpalain ang
pangalan ni Yahweh, ngayon at magpakailanman. 3 Mula sa
pagsikat ng araw hanggang sa paglubog nito, ang pangalan ni
Yahweh ay dapat papurihan. 4 Itataas sa lahat ng mga bansa
si Yahweh, at umaabot hanggang kalangitan ang kaniyang
kaluwalhatian. 5 Sino ang katulad ni Yahweh ang ating Diyos, na
nakaupo sa kataas-taasan, 6 na nakatingin sa langit at sa lupa?
7 Ibinabangon niya ang mahihirap mula sa alabok at itinataas
ang nangangailangan mula sa bunton ng abo, 8 para siya ay
makaupo kasama ng mga prinsipe, mga prinsepe ng kaniyang
bayan. 9 Binibigyan niya ng upuan ang babaeng baog na nasa
bahay tulad ng isang masayahing ina ng mga anak. Purihin si
Yahweh.

114 Nang lumabas ang Israel sa Ehipto, ang sambahayan ni
Jacob mula sa mga dayuhan na iyon, 2 ang Juda ang naging
banal niyang lugar, ang Israel ang kaniyang kaharian. 3 Nakita
ito ng dagat, at tumakas ito; umatras ang Jordan. 4 Ang mga
bundok ay lumukso na parang mga tupa, ang mga burol ay
lumukso na parang mga batang tupa. 5 Bakit ka tumakas, O
dagat? Jordan, bakit ka tumakas? 6 Mga bundok, bakit kayo
lumukso na parang mga tupa? Kayong maliliit na burol, bakit
kayo lumukso na parang batang tupa? 7 Mayanig ka, O lupa,
sa harap ng Panginoon, sa presensiya ng Diyos ni Jacob. 8

Ginawa niyang lawa ng tubig ang malaking bato, ginawa niyang
bukal ng tubig ang matigas na bato.
115 Huwag sa amin, O Yahweh, huwag sa amin, pero sa iyong
pangalan maibigay ang karangalan, dahil sa iyong katapatan
sa tipan. **2** Bakit sasabihin ng mga bansa, “Saan naroon ang
kanilang Diyos?” **3** Ang aming Diyos ay nasa langit; ginagawa
niya ang kaniyang maibigan. **4** Ang diyos-diyosan ng mga
bansa' ay pilak at ginto, gawa sa mga kamay ng mga tao.
5 Silang mga diyos-diyosang ay may mga bibig, pero (sila)
ay hindi nagsasalita; mayroon silang mga mata, pero hindi
(sila) nakakakita; **6** mayroong silang mga tainga, pero hindi
(sila) nakakarinig; mayroong silang mga ilong, pero hindi (sila)
nakakaamoy; **7** Mayroon silang mga kamay, pero hindi (sila)
nakakaramdam; mayroon silang mga paa, pero hindi (sila)
nakakalakad; ni hindi nila magawang magsalita sa kanilang mga
bibig. **8** Silang mga gumawa sa kanila ay tulad nila, gaya ng lahat
ng nagtitiwala sa kanila. **9** O Israel, magtiwala kayo kay Yahweh;
siya ang iyong saklolo at kalasag. **10** Ang tahanan ni Aaron,
magtiwala kayo kay Yahweh; siya ang iyong saklolo at kalasag.
11 Kayong gumagalang kay Yahweh, magtiwala sa kaniya; siya
ang iyong saklolo at kalasag. **12** Pinapansin at pagpapalain
tayo ni Yahweh; kaniyang pagpapalain ang sambahayan ng
Israel; kaniyang pagpapalain ang sambahayan ni Aaron. **13**
Kaniyang pagpapalain ang nagpaparangal sa kaniya, kapwa
bata at matanda. **14** Nawa palalaguin ni Yahweh ang inyong
bilang ng higit pa, kayo at ang inyong mga kaapu-apuhan. **15**
Pagpalain kayo ni Yahweh, na siyang gumawa ng langit at lupa.
16 Ang kalangitan ay kay Yahweh; pero ang lupa ay kaniyang
ibinigay sa sangkatauhan. **17** Ang patay ay hindi magpupuri kay

Yahweh, ni sinumang bumaba sa katahimikan; **18** Pero aming
pagpapalain si Yahweh ngayon at magpakailanman. Purihin si
Yahweh.
116 Mahal ko si Yahweh dahil naririnig niya ang aking tinig at
mga pakiusap para sa awa. **2** Dahil siya ay nakinig sa akin, ako
ay tatawag sa kaniya habang ako ay nabubuhay. **3** Ang mga tali
ng kamatayan ay pinaligiran ako, at ang mga patibong ng Sheol
ay nasa harapan ko; aking nadama ang hapis at kalungkutan.
(Sheol h7585) **4** Pagkatapos tumawag ako sa pangalan ni Yahweh:
"Pakiusap O Yahweh, iligtas mo ang buhay ko." **5** Maawain at
makatarungan si Yahweh; ang ating Diyos ay mahabagin. **6**
Pinagtatanggol ni Yahweh ang walang muwang; ako ay ibinaba,
at kaniyang iniligtas. **7** Maaaring bumalik ang aking kaluluwa sa
lugar ng kaniyang kapahingahan, dahil si Yahweh ay naging
mabuti sa akin. **8** Dahil iniligtas mo ang buhay ko mula sa
kamatayan, at ang mata ko mula sa mga luha, at ang mga
paa ko mula sa pagkatisod. **9** Maglilingkod ako kay Yahweh sa
lupain ng mga buhay. **10** Naniwala ako sa kaniya, kahit sinabi
kong "Lubha akong nahirapan. **11** Padalos-dalos kong sinabing,
"Lahat ng tao ay mga sinungaling." **12** Paano ako makakabayad
kay Yahweh sa lahat ng kabutihan niya sa akin? **13** Aking
itataas ang saro ng kaligtasan, at tatawag ako sa pangalan ni
Yahweh. **14** Aking tutuparin ang mga panata ko kay Yahweh sa
harapan ng kaniyang buong bayan. **15** Mahalaga sa paningin ni
Yahweh ang kamatayan ng kaniyang mga santo. **16** O Yahweh,
tunay nga, ako ay iyong lingkod; ako ang iyong lingkod, na
anak ng iyong lingkod na babae; iyong kinalag ang aking mga
pagkakatali. **17** Aking iaalay sa iyo ang handog na pasasalamat
at tatawag sa pangalan ni Yahweh. **18** Aking tutuparin ang mga

panata ko kay Yahweh sa harapan ng kaniyang buong bayan,
19 sa mga silid ng tahanan ni Yahweh, sa inyong kalagitnaan, sa
Jerusalem. Purihin si Yahweh.

117 Purihin si Yahweh, lahat ng bansa; siya ay parangalan,
lahat ng mga tao. 2 Dahil ang kanyang katapatan sa tipan
ay dakila para sa atin, at ang pagiging mapagkakatiwalaan ni
Yahweh ay mananatili magpakailanman. Purihin si Yahweh.

118 Magpasalamat kay Yahweh, dahil siya ay mabuti, ang
kaniyang katapatan sa tipan ay magpakailanman. 2 Hayaangm
magsabi ang Israel, “Ang kaniyang katapatan sa tipan ay
manananatili magpakailanman. 3 Hayaang magsabi ang
sambahayan ni Aaron, “Ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman. 4 Hayaang magsabi ang mga
matapat na tagasunod ni Yahaweh, “Ang kaniyang katapatan sa
tipan ay manananatili magpakailanman.” 5 Sa aking pagdurusa
ay tumawag ako kay Yahweh; sinagot ako ni Yahweh at pinalaya
ako. 6 Si Yahweh ay kasama ko; hindi ako matatakot; anong
magagawa ng tao sa akin? 7 Si Yahweh ay katulong ko sa aking
panig: kaya nakikita ang tagumpay ko sa kanila na napopoot sa
akin. 8 Mas mabuting kumanlong kay Yahweh kaysa magtiwala
sa tao. 9 Mas mabuting magkubli kay Yahweh kaysa magtiwala
sa mga tao. 10 Nakapalibot sakin ang buong bansa; sa pangalan
ni Yahweh ay pinutol ko (sila) 11 Ako ay pinalilibutan nila; oo, ako
ay pinalilibutan nila; sa pangalan ni Yahweh ay pinutol ko (sila) 12
Ako ay pinalibutan nila na parang mga bubuyog; (sila) ay mabilis
na naglaho na parang apoy sa gitna ng mga tinik; sa pangalan ni
Yahweh ay pinutol ko (sila) 13 Nilusob nila ako para patumbahin,
pero tinulungan ako ni Yahweh. 14 Kalakasan at kagalakan
ko si Yahweh, at siya ang nagligtas sa akin. 15 Ang sigaw ng

kagalakan ng tagumpay ay narinig sa mga tolda ng matuwid;
ang kanang kamay ni Yahweh ay nananakop. **16** Ang kanang
kamay ni Yahweh ay itinaas; ang kanang kamay ni Yahweh
ay nananakop. **17** Hindi ako mamamatay, pero mabubuhay at
magpapahayag ako ng mga gawa ni Yahweh. **18** Pinarusahan
ako ng malupit ni Yahweh; pero hindi niya ako inilagay sa
kamatayan. **19** Buksan para sa akin ang mga tarangkahan
ng katuwiran; papasok ako sa kanila at magpapasalamat kay
Yahweh. **20** Ito ang tarangkahan ni Yahweh; ang mga matuwid
ay papasok dito. **21** Ako ay magpapasalamat sa iyo dahil sinagot
mo ako, at ikaw ang naging kaligtasan ko. **22** Ang bato na
tinanggihan ng mga nagtayo ay naging panulukang bato. **23**
Ito ay gawa ni Yahweh; kagila-gilalas ito sa harap ng ating
mga mata. **24** Ito ang araw na kumilos si Yahweh; tayo ay
magalak at magsaya. **25** Pakiusap, O Yahweh, bigyan mo
kami ng tagumpay! Pakiusap, O Yahweh, bigyan mo kami ng
tagumpay! **26** Pagpapalain siyang dumarating sa pangalan ni
Yahweh; pinagpapala ka namin mula sa tahanan ni Yahweh.
27 Si Yahweh ay Diyos, at binigyan niya kami ng liwanag; itali
ninyo ang handog ng mga panali sa mga sungay ng altar. **28**
Ikaw ang aking Diyos, at magpapasalamat ako sa iyo; ikaw ang
aking Diyos, ikaw ang aking itataas. **29** O, magpasalamat kay
Yahweh; dahil siya ay mabuti; ang kaniyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman.

119 Mapalad silang malinis ang mga kaparaanan, silang
lumalakad ayon sa batas ni Yahweh. **2** Mapalad silang pinapanatili
ang kaniyang banal na mga kautusan, silang buong pusong
naghahanap sa kaniya. **3** Wala silang ginagawang kamalian;
lumalakad (sila) sa kaniyang mga kaparaanan. **4** Inutusan mo

kaming ingatan ang iyong mga tagubilin para masunod namin
ito nang mabuti. **5** O, tatatag ako sa pagsunod sa iyong mga
alituntunin! **6** Pagkatapos, hindi ako malalagay sa kahihiyan
kapag iniisip ko ang lahat ng iyong mga kautusan. **7** Taos-
puso akong magpapasalamat sa iyo kapag ang matuwid mong
mga utos ay natutunan ko. **8** Susundin ko ang iyong mga
alituntunin; huwag mo akong iwanang nag-iisa. BETH **9** Paano
pananatilihing dalisay ng isang kabataan ang kaniyang landas?
Sa pamamagitan ng pagsunod sa iyong salita. **10** Busong puso
kitang hahanapin; huwag mo akong hayaang malihis mula sa
iyong mga kautusan. **11** Iningatan ko ang iyong salita sa aking
puso para hindi ako magkasala laban sa iyo. **12** Purihin ka,
O Yahweh; ituro mo sa akin ang iyong mga alituntunin. **13**
Ipinahayag ng aking bibig ang lahat nang matuwid na utos na
ipinakita mo. **14** Nagagalak ako sa paglakad sa mga utos mo sa
tipan higit pa sa lahat ng kayamanan. **15** Pagninilayan ko ang
iyong mga tagubilin at bibigyang-pansin ang mga kaparaanan
mo. **16** Nasisiyahan ako sa iyong mga alituntunin; salita mo
ay hindi ko kalilimutan. GIMEL. **17** Maging mabuti ka sa iyong
lingkod para mabuhay ako at mapanatili ang iyong salita. **18**
Buksan mo ang aking mga mata para makita ko sa batas mo
ang mga kahanga-hangang bagay. **19** Isa akong dayuhan sa
lupain, huwag mong itago ang mga kautusan mo sa akin. **20**
Dinudurog ang mga nasa ko ng pananabik na malaman ang
matuwid mong mga utos sa lahat ng oras. **21** Itinutuwid mo
ang mga mapagmataas, ang mga isinumpa at ang mga naligaw
mula sa iyong mga kautusan. **22** Ilayo mo ako mula sa kahihiyan
at panghahamak dahil sinunod ko ang mga utos mo sa tipan. **23**
Kahit na pinagpaplanuhan ako ng masama at sinisiraan ng mga

namumuno, pinag-iisipan nang mabuti ng lingkod mo ang iyong
mga alituntunin. **24** Ang mga utos mo sa tipan ang kasiyahan
ko, at ito ang aking mga tagapayo. DALETH **25** Nakakapit sa
alabok ang buhay ko! Bigyan mo ako ng buhay sa pamamagitan
ng salita mo. **26** Sinabi ko sa iyo ang aking mga kaparaanan at
tinugon mo ako; ituro mo sa akin ang iyong mga alituntunin. **27**
Ipaunawa mo sa akin ang mga kaparaanan ng mga tagubilin
mo, para mapag-isipan ko nang mabuti ang mga kamangha-
manghang katuruan mo. **28** Tinabunan ako ng kalungkutan!
Palakasin mo ako sa pamamagitan ng iyong salita. **29** Ilayo
mo ako sa landas ng pandaraya; magiliw mong ituro sa akin
ang iyong batas. **30** Pinili ko ang landas ng katapatan; lagi
kong ginagawa ang matuwid mong mga utos. **31** Kumakapit
ako sa mga utos mo sa tipan; huwag mo akong hayaang
mapahiya, Yahweh. **32** Tatakbo ako sa landas ng mga kautusan
mo dahil pinataba mo ang aking puso na gawin ito. HE. **33** Ituro
mo, Yahweh, ang pamamaraan ng iyong mga alituntunin, at
iingatan ko ang mga ito hanggang sa katapusan. **34** Bigyan
mo ako ng pang-unawa at iingatan ko ang iyong utos; buong
puso ko itong susundin. **35** Gabayan mo ako sa landas ng
mga kautusan mo dahil nasisiyahan akong lumakad dito. **36**
Akayin mo ang aking puso sa iyong tipan at ilayo mula sa
mga bagay na hindi makatuwiran. **37** Ibaling mo ang aking
mga mata mula sa pagtingin sa mga bagay na walang halaga;
pasiglahin mo ako sa mga kaparaanan mo. **38** Tuparin mo alang-
alang sa iyong lingkod ang mga pangakong ginawa mo para
sa mga nagpaparangal sa iyo. **39** Alisin mo sa akin ang mga
panlalait na kinatatakutan ko, dahil mabuti ang matuwid mong
paghatol. **40** Tingnan mo, nananabik ako para sa iyong tagubilin;

panatilihin mo akong buhay sa pamamagitan ng iyong matuwid
na pagpapalaya. VAV. **41** Iparanas mo sa akin, Yahweh, ang pag-
ibig mong hindi nagmamaliw— ang kaligtasan mo ayon sa iyong
pangako; **42** para may itutugon ako sa mga nangungutya sa
akin, dahil nagtitiwala ako sa iyong salita. **43** Huwag mong alisin
sa aking bibig ang salita ng katotohanan, dahil naghintay ako
para sa matuwid mong mga utos. **44** Patuloy kong susundin ang
iyong batas magpakailanpaman. **45** Maglalakad ako nang ligtas,
dahil hinahanap ko ang iyong mga tagubilin. **46** Magsasalita
ako tungkol sa mga banal mong utos sa harap ng mga hari at
hindi mahihiya. **47** Nasisiyahan ako sa iyong mga kautusan, na
lubos kong minamahal. **48** Itataas ko ang aking mga kamay sa
iyong mga kautusan, na aking minamahal. Pag-iisipan kong
mabuti ang iyong mga alituntunin. ZAYIN. **49** Alalahanin mo
ang mga ipinangako mo sa iyong lingkod dahil binigyan mo
ako ng pag-asa. **50** Ito ang kaaliwan ko sa aking paghihirap:
na pinapanatili akong buhay ng pangako mo. **51** Hinahamak
ako ng mga mapagmalaki, pero hindi ako tumalikod sa iyong
batas. **52** Inisip ko ang tungkol sa mga matuwid mong utos
noong unang panahon, Yahweh, at inaaliw ko ang aking sarili.
53 Napuno ako ng matinding galit dahil sa mga masasama
na hindi sumusunod sa iyong batas. **54** Ang mga alituntunin
mo ang naging mga awit ko sa bahay na pansamantala kong
tinitirhan. **55** Iniisip ko ang pangalan mo sa gabi, Yahweh, at
iniingatan ang iyong batas. **56** Ito ang naging gawain ko dahil
sinunod ko ang mga tagubilin mo. HETH. **57** Si Yahweh ang
kabahagi ko; napagpasiyahan kong sundin ang kaniyang mga
salita. **58** Buong puso kong hinihiling ang iyong kagandahang-
loob; maging mahabagin ka sa akin gaya ng pinangako ng iyong

salita. **59** Siniyasat ko ang aking mga pamumuhay at binaling ko
ang aking mga paa sa iyong mga utos. **60** Nagmamamadali ako
at hindi ipinagpaliban ang pagsunod sa iyong mga kautusan.
61 Nabitag ako ng lubid ng masasama; hindi ko kinalimutan
ang iyong batas. **62** Bumabangon ako nang hatinggabi para
magpasalamat sa iyo dahil sa matuwid mong mga utos. **63**
Kasamahan ako ng lahat ng mga nagpaparangal sa iyo, ng
lahat ng mga sumusunod sa mga tagubilin mo. **64** Ang mundo,
Yahweh, ay puno ng katapatan mo sa tipan; ituro mo sa akin
ang iyong mga alituntunin. TETH **65** Gumawa ka ng kabutihan
sa iyong lingkod, Yahweh, sa pamamagitan ng iyong salita. **66**
Turuan mo ako ng tamang pagpapasya at pang-unawa, dahil
naniniwala ako sa mga kautusan mo. **67** Bago ako nasaktan,
naligaw ako, pero ngayon, sumusunod ako sa salita mo. **68**
Mabuti ka at ikaw lang ang siyang gumagawa ng kabutihan;
ituro mo sa akin ang iyong alituntunin. **69** Siniraan ako sa
mga kasinungalingan ng mayayabang, pero buong puso kong
pinapanatili ang mga tagubilin mo. **70** Tumigas ang kanilang
mga puso, pero nasisiyahan ako sa batas mo. **71** Nakabubuti
para sa akin na naghirap ako para matutunan ko ang mga
alituntunin mo. **72** Mas mahalaga ang mga tagubilin mula sa
iyong bibig kaysa sa libo-libong piraso ng ginto at pilak. YOD
73 Ang mga kamay mo ang gumawa at humubog sa akin;
bigyan mo ako ng pang-unawa para matutunan ko ang mga
kautusan mo. **74** Matutuwa ang mga nagpaparangal sa iyo
kapag nakikita nila ako dahil nakatagpo ako ng pag-asa sa
iyong salita. **75** Alam ko, Yahweh, na makatarungan ang mga
utos mo, at sa katapatang ito, pinahirapan mo ako. **76** Hayaan
mong aliwin ako ng katapatan mo sa tipan gaya ng ipinangako

mo sa iyong lingkod. 77 Kahabagan mo ako para mabuhay
ako, dahil ang batas mo ang kasiyahan ko. 78 Hayaan mong
malagay sa kahihiyan ang mga mapagmalaki, dahil siniraan
nila ako; pero magninilay ako sa mga tagubilin mo. 79 Nawa
bumalik sa akin ang mga nagpaparangal sa iyo, silang mga
nakakaalam ng mga utos mo sa tipan. 80 Maging malinis nawa
ang aking puso na may paggalang sa mga alituntunin mo para
hindi ako malagay sa kahihiyan. KAPH. 81 Nanghihina ako nang
may pananabik na ako ay iyong sagipin! Umaasa ako sa iyong
salita! 82 Nananabik ang aking mga mata na makita ang iyong
pinangako; kailan mo kaya ako aaliwin? 83 Dahil naging tulad
ako ng pinauusukang sisidlan ng alak; hindi ko kinakalimutan
ang iyong mga alituntunin. 84 Gaano katagal ito pagtitiisan ng
iyong lingkod; kailan mo hahatulan ang mga umuusig sa akin?
85 Naghukay ng malalim ang mga mapagmalaki para sa akin,
na nilalabag ang iyong batas. 86 Lahat ng mga kautusan mo
ay maaasahan; inuusig ako ng mga tao nang may kamalian;
tulungan mo ako. 87 Halos tapusin nila ang buhay ko sa mundo,
pero hindi ko itinakwil ang mga tagubilin mo. 88 Panatilihin mo
akong buhay gaya ng ipinangako ng katapatan mo sa tipan, para
maingatan ko ang sinabi mo sa mga utos mo sa tipan. LAMEDH.
89 Mananatili ang salita mo, Yahweh, magpakailanman; matatag
ang salita mo sa kalangitan. 90 Mananatili ang katapatan mo sa
lahat ng salinlahi; itinatag mo ang mundo, at ito ay mananatili. 91
Nagpapatuloy hanggang ngayon ang lahat ng mga bagay, gaya
ng sinabi mo sa matuwid mong mga utos, dahil mga lingkod mo
ang lahat ng mga bagay. 92 Kung hindi ko naging kasiyahan
ang iyong batas, namatay na sana ako sa aking paghihirap. 93
Hindi ko kailanman makakalimutan ang mga tagubilin mo, dahil

sa pamamagitan nito, pinanatili mo akong buhay. **94** Ako ay
sa iyo; iligtas mo ako, dahil hinahanap ko ang mga tagubilin
mo. **95** Ang mga masasama ay naghahanda para ako ay sirain,
pero uunawain ko ang mga utos mo sa tipan. **96** Nakita ko
na may hangganan ang lahat ng bagay, pero malawak ang
iyong mga kautusan at walang hangganan. MEM. **97** O iniibig
ko ang iyong batas! Ito ang pinagninilayan ko buong araw. **98**
Higit akong pinatatalino ng mga kautusan mo kaysa sa mga
kaaway ko, dahil lagi kong kasama ang mga kautusan mo. **99**
Mayroon akong higit na pang-unawa kaysa sa lahat ng aking
mga guro, dahil pinagninilayan ko ang mga utos mo sa tipan.
100 Higit akong nakauunawa kaysa sa mga nakatatanda sa akin;
dahil ito sa pagsunod ko sa iyong mga tagubilin. **101** Tumalikod
ako mula sa landas ng kasamaan para masunod ko ang salita
mo. **102** Hindi ako tumalikod mula sa matuwid mong mga utos
dahil tinuruan mo ako. **103** Napakatamis sa aking panlasa ang
iyong mga salita, oo, mas matamis kaysa sa pulot sa aking
bibig! **104** Sa pamamagitan ng mga tagubilin mo, natamo ko ang
tamang pagpapasiya; kaya nga kinapopootan ko ang bawat
maling paraan. NUN. **105** Ang salita mo ay ilawan ng aking
mga paa at liwanag para sa aking landas. **106** Nangako ako at
pinagtibay ko ito, na susundin ko ang mga utos mo. **107** Labis
akong nasasaktan; panatilihin mo akong buhay, Yahweh, gaya
ng ipinangako mo sa iyong salita. **108** Pakiusap, tanggapin mo
Yahweh ang kusang-loob na mga alay ng aking bibig, at ituro mo
sa akin ang matuwid mong mga utos. **109** Nasa kamay ko palagi
ang aking buhay, pero hindi ko kinalilimutan ang iyong batas. **110**
Naglagay ng patibong para sa akin ang mga masasama, pero
hindi ako naligaw mula sa mga tagubilin mo. **111** Inaangkin ko

ang mga utos mo sa tipan bilang aking mana magpakailanman,
dahil ito ang kagalakan ng aking puso. **112** Nakalaan ang aking
puso sa pagsunod sa mga alituntunin mo magpakailanman
hanggang sa wakas. SAMEKH. **113** Galit ako sa mga walang
paninindigan, pero mahal ko ang iyong batas. **114** Ikaw ang aking
kublihan at kalasag; naghihintay ako para sa iyong salita. **115**
Lumayo kayo sa akin, kayong mga gumagawa ng masama, para
masunod ko ang mga kautusan ng aking Diyos. **116** Palakasin
mo ako sa pamamagitan ng iyong salita para mabuhay ako at
hindi mapahiya sa aking inaasahan. **117** Tulungan mo ako at
magiging ligtas ako; lagi kong pinagninilayan ang mga alituntunin
mo. **118** Itinatakwil mo ang lahat ng mga nalilihis mula sa iyong
mga alituntunin, dahil mapanlinlang at hindi maaasahan ang mga
taong iyon. **119** Inaalis mo ang lahat ng masasama sa mundo
katulad ng dumi; kaya nga, minamahal ko ang banal mong mga
kautusan. **120** Nanginginig ang aking katawan sa takot sa iyo, at
natatakot ako sa matuwid mong mga utos. AYIN. **121** Ginagawa
ko kung ano ang makatarungan at matuwid; huwag mo akong
iwanan sa mga nang-aapi sa akin. **122** Siguraduhin mo ang
kapakanan ng iyong lingkod, huwag mong hayaang apihin ako
ng mga mapagmalaki. **123** Napapagal ang aking mga mata sa
paghihintay para sa iyong kaligtasan at sa matuwid mong salita.
124 Ipakita mo sa iyong lingkod ang katapatan mo sa tipan, at
ituro mo sa akin ang iyong mga alituntunin. **125** Ako ay iyong
lingkod; bigyan mo ako ng pang-unawa para malaman ko ang
mga utos mo sa tipan. **126** Oras na para kumilos si Yahweh,
dahil nilalabag ng mga tao ang iyong batas. **127** Tunay ngang
minamahal ko ang iyong mga kautusan higit sa ginto, higit sa
purong ginto. **128** Kaya nga, sumusunod ako nang mabuti sa

lahat ng mga tagubilin mo, at napopoot ako sa bawat landas ng
kamalian. PE. **129** Kahanga-hanga ang mga patakaran mo, kaya
nga sinusunod ko ang mga ito. **130** Ang paglalahad ng mga salita
mo ay nagbibigay ng liwanag; nagbibigay ito ng pang-unawa
sa mga hindi naturuan. **131** Binubuksan ko ang aking bibig at
humihingal dahil nananabik ako para sa mga kautusan mo. **132**
Humarap ka sa akin at mahabag, gaya ng lagi mong ginagawa
para sa mga nagmamahal sa iyong pangalan. **133** Akayin mo
ang aking mga yapak sa pamamagitan ng iyong salita; huwag
mong hayaang pamunuan ako ng kahit anong kasalanan. **134**
Tubusin mo ako mula sa pang-aapi ng mga tao para masunod
ko ang mga tagubilin mo. **135** Hayaan mong magliwanag ang
iyong mukha sa iyong lingkod, at ituro mo sa akin ang iyong mga
alituntunin. **136** Napakaraming mga luha ang umaagos mula sa
aking mga mata dahil hindi sinusunod ng mga tao ang iyong
batas. TSADHE. **137** Matuwid ka, Yahweh, at makatarungan ang
mga utos mo. **138** Matuwid at matapat mong ibinigay ang mga
utos mo sa tipan. **139** Winasak ako ng galit dahil kinakalimutan
ng mga kalaban ko ang mga salita mo. **140** Labis nang nasubok
ang iyong salita, at iniibig ito ng iyong lingkod. **141** Ako ay
walang halaga at inalipusta, pero hindi ko pa rin kinalilimutan
ang mga tagubilin mo. **142** Ang katarungan mo ay matuwid
magpakailanman, at ang batas mo ay mapagkakatiwalaan. **143**
Kahit na natagpuan ako ng bagabag at paghihirap, ang kautusan
mo pa rin ang aking kasiyahan. **144** Ang mga utos mo sa tipan
ay matuwid magpakailanman; bigyan mo ako ng pang-unawa
para ako ay mabuhay. QOPH. **145** Nanawagan ako ng buong
puso, “Sagutin mo ako, Yahweh, iingatan ko ang mga alituntunin
mo. **146** Tumatawag ako sa iyo; iligtas mo ako, at susundin

ko ang mga utos mo sa tipan. **147** Bumabangon ako bago
sumikat ang araw at humihingi ng tulong. Umaasa ako sa mga
salita mo. **148** Mulat ang aking mga mata bago magpalit ng
mga yugto ang gabi, para mapagnilayan ko ang mga salita
mo. **149** Dinggin mo ang aking tinig sa katapatan mo sa tipan;
panatilihin mo akong buhay, Yahweh, gaya ng ipinangako mo sa
matuwid mong mga utos. **150** Papalapit nang papalapit sa akin
ang mga umuusig sa akin, pero malayo (sila) sa iyong batas.
151 Ikaw ay malapit, Yahweh, at lahat ng mga kautusan mo ay
mapagkakatiwalaan. **152** Natutunan ko noon mula sa mga utos
mo sa tipan na itinakda mo ang mga ito magpakailanman. RESH
153 Tingnan mo ang aking mga paghihirap at tulungan mo ako,
dahil hindi ko kinalilimutan ang batas mo. **154** Ipagtanggol mo
ang aking kapakanan at tubusin ako; ingatan mo ako gaya ng
ipinangako mo sa iyong salita. **155** Malayo ang kaligtasan mula
sa masasama, dahil hindi nila minamahal ang iyong alituntunin.
156 Dakila ang iyong mahabaging mga gawa, Yahweh; panatilihin
mo akong buhay gaya ng lagi mong ginagawa. **157** Marami
ang aking mga taga-usig at kaaway, pero hindi pa rin ako
tumalikod sa mga utos mo sa tipan. **158** Tinitingnan ko ng may
pagkasuklam ang mga mandaraya dahil hindi nila sinusunod
ang iyong salita. **159** Tingnan mo kung gaano ko minamahal ang
mga tagubilin mo; panatilihin mo akong buhay, Yahweh, gaya ng
ipinangako mo sa pamamagitan ng katapatan mo sa tipan. **160**
Ang diwa ng iyong salita ay mapagkakatiwalaan; bawat isa sa
mga utos mo ay mananatili magpakailanman. SHIN. **161** Inuusig
ako ng mga prinsipe ng walang dahilan; nanginginig ang aking
puso, takot na suwayin ang iyong salita. **162** Nagagalak ako
sa iyong salita tulad ng nakahanap ng malaking gantimpala.

163 Kinapopootan ko at kinasusuklaman ang kasinungalingan,
pero minamahal ko ang iyong batas. 164 Pitong beses sa isang
araw kitang pinupuri dahil sa matuwid mong mga utos. 165
Malaking kapayapaan ang nakakamtan ng mga nagmamahal
sa batas mo, walang makatitisod sa kanila. 166 Naghihintay
ako para sa iyong kaligtasan, Yahweh, at sinusunod ko ang
iyong mga kautusan. 167 Sinusunod ko ang mga banal mong
kautusan at labis ko itong minamahal. 168 Iniingatan ko ang
mga tagubilin mo at banal na kautusan, dahil alam mo ang lahat
ng ginagawa ko. TAV. 169 Pakinggan mo ang aking iyak ng
paghingi ng tulong, Yahweh; bigyan mo ako ng pang-unawa sa
iyong salita. 170 Makarating nawa ang aking pagsamo sa harap
mo; tulungan mo ako gaya ng ipinangako mo sa iyong salita. 171
Nawa ay magbuhos ng papuri ang aking mga labi, dahil itinuro
mo sa akin ang alituntunin mo. 172 Hayaang mong umawit ang
aking dila tungkol sa iyong salita, dahil matuwid lahat ng mga
kautusan mo. 173 Nawa tulungan ako ng iyong kamay, dahil
pinili ko ang mga tagubilin mo. 174 Nananabik ako para sa
pagliligtas mo, Yahweh, at ang batas mo ang aking kasiyahan.
175 Nawa mabuhay ako at mapapurihan ka, at matulungan ako
ng matuwid mong mga utos. 176 Naligaw ako tulad ng nawalang
tupa; hanapin mo ang iyong lingkod, dahil hindi ko kinalimutan
ang mga kautusan mo.

120 Sa aking kahirapan tumawag ako kay Yahweh, at sinagot
niya ako. 2 Iligtas mo ang aking buhay, O Yahweh, mula sa mga
sinungaling na labi at mula sa mandarayang dila. 3 Paano ka
niya parurusahan, at ano pa ang magagawa sa iyo, ikaw na may
sinungaling na dila? 4 Papanain ka niya ng matalim na mga
pana ng mandirigma, kung saan hinulma sa mainit na mga uling

ng puno ng tambo. 5 Kaawaan ako dahil pansamantala akong
naninirahan sa Mesech; nanirahan ako dati sa mga tolda ng
Kedar. 6 Matagal akong nanirahan kasama silang napopoot sa
kapayapaan. 7 Ako ay para sa kapayapaan, pero kapag ako ay
nagsasalita, (sila) ay para sa digmaan.

121 Itataas ko ang aking mga mata sa mga bundok. Mula
saan manggagaling ang aking saklolo? 2 Ang saklolo sa akin ay
nanggagaling kay Yahweh, na gumawa ng langit at lupa. 3 Hindi
niya papayagang madulas ang paa mo; siya na nag-iingat sa iyo
ay hindi iidlip. 4 Tingnan mo, ang tagapangalaga ng Israel ay
hindi kailanman iidlip o matutulog. 5 Tagapangalaga ninyo si
Yahweh; si Yahweh ay lilim sa inyong kanang kamay. 6 Hindi ka
masasaktan ng araw sa umaga, ni ng buwan sa gabi. 7 Iingatan
ka ni Yahweh sa lahat ng kapahamakan, at iingatan niya ang
iyong buhay. 8 Iingatan ni Yahweh ang lahat ng iyong ginagawa
ngayon at magpakailanman.

122 Ako ay nagalak nang kanilang sabihin sa akin, “Tayong
pumunta sa tahanan ni Yahweh.” 2 Ang mga paa natin ay
nakatayo sa loob ng iyong tarangkahan, O Jerusalem. 3 Ang
Jerusalem ay itinayo tulad ng isang lungsod na matatag. 4 Ang
mga angkan ni Yahweh ay umakyat doon, ang mga angkan
ni Yahweh, bilang isang batas para sa Israel para magbigay
pasasalamat sa pangalan ni Yahweh. 5 Doon ang mga pinuno
ay nakaupo sa mga trono para sa hatol ng sambahayan ni
David. 6 Manalangin para sa kapayapaan ng Jerusalem! (Sila)
ay giginhawa na nagmamahal sa inyo. 7 Magkaroon nawa ng
kapayapaan sa loob ng inyong mga pader at kaginhawahan
sa inyong mga tore. 8 Para sa mga kapakanan ng aking mga
kapatid at kasamahan, sasabihin ko ngayon, “Magkaroon nawa

ng kapayapaan sa inyo." 9 Para sa kapakanan ng tahanan
ni Yahweh na ating Diyos, mananalangin ako para sa inyong
ikabubuti.

123 Sa iyo ko itataas ang aking mga mata, ikaw na nakaupo
sa kalangitan. 2 Tingnan mo, kung paanong tumitingin ang mga
mata ng mga alipin sa kamay ng kanilang amo, kung paanong
tumitingin ang mga mata ng isang alilang babae sa kamay ng
kaniyang among babae, gayundin ang pagtingin ng aming mga
mata kay Yahweh na aming Diyos hanggang siya ay magkaroon
ng awa sa amin. 3 Maawa ka sa amin, O Yahweh, maawa
ka sa amin, dahil kami ay puno ng kahihiyan. 4 Kami ay higit
na punong-puno ng pangungutya ng mga walang-galang at
paghamak ng mapagmalaki.

124 "Kung wala si Yahweh sa ating panig," hayaang sabihin
ng Israel ngayon, 2 "kung hindi si Yahweh ang nasa ating panig
nang lumusob ang mga tao laban sa atin, 3 tiyak lalamunin nila
tayo ng buhay nang sumiklab ang kanilang matinding galit laban
sa atin. 4 Tatangayin tayo ng tubig; lalamunin tayo ng malakas
na agos ng tubig. 5 Pagkatapos lulunurin tayo ng rumaragasang
tubig." 6 Purihin si Yahweh, siyang hindi nagpahintulot na
magutay-gutay tayo sa pamamagitan ng kanilang mga ngipin. 7
Nakatakas tayo tulad ng isang ibon mula sa patibong ng mga
manghuhuli; ang patibong ay nasira at tayo ay nakatakas. 8 Ang
ating saklolo ay na kay Yahweh, na siyang gumawa ng langit at
lupa.

125 Silang mga nagtitiwala kay Yahweh ay tulad ng bundok ng
Sion, hindi matitinag, at mananatili magpakailanman. 2 Gaya ng
mga bundok na nakapalibot sa Jerusalem, gayundin nakapalibot
si Yahweh sa kaniyang bayan ngayon at magpakailanman. 3

Ang setro ng kasamaan ay hindi dapat mamuno sa lupain ng
mga matutuwid. Kung hindi, ang mga matutuwid ay maaring
gawin kung ano ang mali. **4** Yahweh, gumawa ka ng mabuti, sa
kanilang mga mabuti at sa mga matuwid sa kanilang mga puso.
5 Pero para naman sa kanilang mga lumilihis para sa kanilang
masasamang pamamaraan, itataboy (sila) ni Yahweh kasama
ang mga gumagawa ng masasama. Kapayapaan nawa ang
makamtan ng Israel.

126 Nang ibinalik ni Yahweh ang magandang kapalaran sa
Sion, tulad kami nilang mga nananaginip. **2** Pagkatapos napuno
ang aming mga bibig ng tawanan at ang aming mga dila ng may
awitan. Pagkatapos sinabi nila sa mga bansa. “Si Yahweh ay
gumawa ng mga dakilang bagay para sa kanila.” **3** Gumawa si
Yahweh ng dakilang bagay para sa atin; labis kaming nagalak!
4 Yahweh, ibalik mo ang aming kayamanan tulad ng batis sa
Negeb. **5** Silang mga naghahasik ng mga luha ay mag-aani
ng sigaw para sa kagalakan. **6** Siyang umiiyak na lumabas,
dala-dala ang binhing ihahasik, babalik muli nang may sigaw ng
kagalakan, dala-dala ang kaniyang mga bungkos.

127 Maliban na lang kung si Yahweh ang magtatayo ng bahay,
walang saysay ang trabaho ng mga nagtayo nito. Maliban
na lang na si Yahweh ang magbabantay ng lungsod, walang
saysay ang pagbabantay ng mga tagapagbantay nito. **2** Walang
saysay na ikaw ay gumising ng maaga at umuwi nang gabing-
gabi, o kainin ang tinapay na pinaghirapan, dahil si Yahweh
ang nagbibigay ng pinakaaasam na tulog. **3** Masdan mo, ang
mga bata ay isang pamana mula kay Yahweh at ang bunga
ng sinapupunan ay isang gantimpala mula sa kaniya. **4** Tulad
ng mga palaso sa kamay ng isang mandirigma, gayundin ang

mga anak ng iyong kabataan. **5** Mapalad ang taong puno ang
kaniyang talangga ng palaso. Hindi siya malalagay sa kahihiyan
kapag hinarap niya ang kaniyang mga kaaway sa tarangkahan.
128 Mapalad ang lahat ng nagpaparangal kay Yahweh, siyang
lumalakad sa kaniyang kaparaanan. **2** Kung ano ang ibinigay ng
iyong mga kamay, ikaw ay masisiyahan; ikaw ay pagpapalain
at mananagana. **3** Ang iyong asawang babae ay tulad ng
mabungang ubasan sa iyong tahanan; at ang iyong mga anak
ay magiging tulad ng tanim ng olibo habang (sila) ay nakaupo
sa palibot sa iyong lamesa. **4** Oo, tunay nga, ang tao ay
pagpapalain, siyang nagpaparangal kay Yahweh. **5** Nawa
pagpalain ka ni Yahweh mula sa Sion; nawa makita mo ang
kasaganahan ng Jerusalem sa lahat ng araw ng iyong buhay. **6**
Nawa mabuhay ka para makita ang anak ng iyong mga anak.
Kapayapaan nawa ang makamtan ng Israel.
129 “Mula pa ng aking kabataan madalas akong lusubin nila,”
hayaang sabihin ng Israel. **2** “Mula pa ng aking kabataan,
nilusob nila ako, pero hindi nila ako natalo. **3** Inararo ng mga
mang-aararo ang aking likuran; gumawa (sila) ng mahabang
ukit na daan. **4** Si Yahweh ay matuwid, pinutol niya ang mga
lubid ng masama.” **5** Nawa malagay silang lahat sa kahihiyan
at tumalikod silang mga napopoot sa Sion. **6** Nawa maging
tulad (sila) ng mga damo na nasa bubungan na nalalanta bago
pa ito lumago, **7** na hindi na maaaring punuin ang kamay ng
manggagapas o ang dibdib nilang nagtatali ng mga bungkos. **8**
Nawa huwag sabihin ng mga dumadaan, “Nawa ang pagpapala
ni Yahweh ay sumainyo; pinagpapala namin kayo sa pangalan
ni Yahweh.”

130 Yahweh, mula sa kailaliman ako ay umiiyak sa iyo. 2
Panginoon, pakinggan mo ang aking boses; hayaan ang iyong
mga tainga na tumuon sa aking mga pagsusumamo ng iyong awa.
3 Yahweh, kung tatandaan mo ang mga kasamaan, Panginoon,
sino ang makatatagal? 4 Pero mayroong kapatawaran sa iyo,
para ikaw ay sambahin. 5 Naghihintay ako para kay Yahweh,
naghihintay ang aking kaluluwa, at sa kaniyang salita ako ay
umaasa. 6 Naghihintay ang aking kaluluwa para sa Panginoon
ng higit kaysa sa tagabantay na naghihintay na mag-umaga. 7
O Israel, umasa ka kay Yahweh. Si Yahweh ay maawain, at
siya ay labis na nagnanais magpatawad. 8 Siya ang tutubos sa
Israel mula sa lahat ng kanilang mga kasalanan.

131 Yahweh, ang aking puso ay hindi nagmamalaki o aking
mga mata ay hindi nagmamataas, wala akong matataas na
pangarap para sa aking sarili o pag-aalala sa mga bagay na
hindi ko naaabot. 2 Tunay nga na pinanatili ko at pinatahimik ang
aking kaluluwa; tulad ng batang nawalay na sa kaniyang ina, ang
aking kaluluwa ay nasa loob ko tulad ng isang batang nawalay
na. 3 Israel, umasa ka kay Yahweh ngayon at magpakailanman.

132 Yahweh, para sa kapakanan ni David alalahanin mo
ang lahat ng kaniyang paghihirap. 2 Alalahanin mo kung
paano siya nangako kay Yahweh, paano siya namanata sa
Makapangyarihang Diyos ni Jacob. 3 Sinabi niya, “Hindi ako
papasok sa aking bahay o pupunta sa aking higaan, 4 hindi
ko bibigyan ng tulog ang aking mga mata o pagpapahingahin
ang aking mga talukap 5 hanggang mahanap ko ang lugar
para kay Yahweh, isang tabernakulo para sa Makapangyarihang
Diyos ni Jacob.” 6 Tingnan mo, narinig namin ang tungkol dito
sa Efrata; natagpuan namin ito sa bukirin ng Jaar. 7 Pupunta

kami sa tabernakulo ng Diyos; sasamba kami sa kaniyang
tuntungan. **8** Bumangon ka Yahweh; pumunta ka sa lugar ng
iyong kapahingahan. **9** Nawa ang iyong mga pari ay madamitan
ng katapatan; nawa ang siyang tapat sa iyo ay sumigaw para
sa kagalakan. **10** Para sa kapakanan ng iyong lingkod na si
David, huwag kang tumalikod mula sa hinirang mong hari. **11**
Nangako si Yahweh na magiging matapat kay David; hindi siya
tatalikod mula sa kaniyang pangako: "Ilalagay ko ang isa sa
iyong mga kaapu-apuhan sa iyong trono. **12** Kung pananatilihin
ng iyong mga anak ang aking tipan at ang mga batas na
ituturo ko sa kanila, ang kanilang mga anak ay mauupo rin sa
iyong trono magpakailanman." **13** Totoong pinili ni Yahweh ang
Sion; siya ay ninais niya para sa kaniyang upuan. **14** Ito ang
aking lugar ng kapahingahan magpakailanman; mamumuhay
ako rito, dahil ninais ko siya. **15** Pagpapalain ko siya ng
masaganang pagpapala; Papawiin ko ang kaniyang kahirapan
sa pamamagitan ng tinapay. **16** Dadamitan ko ang kaniyang
mga pari ng kaligtasan; ang mga tapat sa kaniya ay sisigaw ng
malakas para sa kagalakan. **17** Doon palalakihin ko ang sungay
ni David; inilagay ko ang lampara doon para sa hinirang ko. **18**
Dadamitan ko ang kaniyang mga kaaway na may kahihiyan,
pero ang kaniyang korona ay magniningning.

133 Masdan niyo, napakabuti at kaaya-aya para sa mga
kapatiran na sama-samang manatili ng may pagkakaisa! **2** Tulad
ito ng mamahaling langis sa ulo na dumaloy pababa sa balbas
ni Aaron, na dumaloy sa kaniyang mga kasuotan. **3** Tulad ito ng
hamog sa Hermon, na bumababa sa bundok ng Sion. Dahil doon
nag-utos si Yahweh ng pagpapala, buhay magpakailanman.

134 Halikayo, pagpalain si Yawheh, lahat kayong mga lingkod
ni Yahweh, kayong mga naglilingkod sa tahanan ni Yahweh
tuwing gabi. 2 Itaas ninyo ang inyong mga kamay sa banal na
lugar at pagpalain si Yahweh. 3 Nawa pagpalain kayo ni Yahweh
mula sa Sion, siya na gumawa ng langit at lupa.

135 Purihin si Yahweh. Purihin ang pangalan ni Yahweh,
Purihin siya, kayong mga lingkod ni Yahweh, 2 kayong mga
nakatayo sa tahanan ni Yahweh, sa mga patyo ng tahanan ng
ating Diyos. 3 Purihin si Yahweh, dahil siya ay mabuti; umawit ng
mga papuri sa kaniyang pangalan, dahil ito ay nakalulugod na
gawin. 4 Dahil pinili ni Yahweh si Jacob para sa kaniyang sarili,
ang Israel bilang kaniyang pag-aari. 5 Alam kong si Yahweh ay
dakila, na ang ating Panginoon ay mataas sa lahat ng diyos. 6
Kahit na anong naisin ni Yahweh, ginagawa niya sa langit, sa
lupa, sa dagat at sa kailaliman ng karagatan. 7 Inilagay niya ang
mga ulap mula sa malayo, na gumagawa ng lumiliwanag na
kidlat kasama ng ulan at nagdadala ng hangin mula sa kaniyang
imbakan. 8 Pinatay niya ang panganay na anak ng Ehipto,
maging tao at mga hayop. 9 Nagpadala siya ng mga tanda at
mga kababalaghan sa inyong kalagitnaan, Ehipto, laban sa
Paraon at sa lahat ng kaniyang mga lingkod. 10 Maraming
bansa ang nilusob niya at pinatay ang malalakas na hari, 11 sina
Sihon hari ng Amoreo at Og hari ng Bashan at lahat ng kaharian
sa Canaan. 12 Ibinigay niya ang kanilang mga lupain para
ipamana, isang pamana sa kaniyang bayang Israel. 13 Yahweh,
ang iyong pangalan ay mananatili magpakailanman; Yahweh,
ang iyong katanyagan ay mananatili sa lahat ng henerasyon. 14
Dahil ipinagtatanggol ni Yahweh ang kaniyang bayan at may
habag siya sa kaniyang mga lingkod. 15 Ang mga bansa ng

mga diyos-diyosan ay pilak at ginto, gawa sa kamay ng mga tao.
16 Ang mga diyos-diyosan ay may mga bibig, pero hindi (sila)
nagsasalita; mayroon silang mga mata, pero hindi nakakikita; 17
mayroon silang mga tainga, pero hindi nakaririnig, ni hininga ay
wala sa kanilang mga bibig. 18 Ang mga gumagawa sa kanila
ay tulad din nila, gaya ng lahat ng nagtitiwala sa kanila. 19 Mga
kaapu-apuhan ng Israel, purihin ninyo si Yahweh; mga kaapu-
apuhan ni Aaron, purihin ninyo si Yahweh. 20 Mga kaapu-apuhan
ni Levi, purihin ninyo si Yahweh; kayong nagpaparangal kay
Yahweh, purihin ninyo si Yahweh. 21 Purihin ninyo si Yahweh sa
Sion, siyang naninirahan sa Jerusalem. Purihin si Yahweh.

136 O, magpasalamat kay Yahweh; dahil siya ay mabuti,
dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman. 2 O, magpasalamat sa Diyos ng mga
diyos, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman. 3 O, magpasalamat sa Panginoon ng mga
panginoon, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman. 4 Sa kaniya na nag-iisang gumagawa ng
labis na kamanghaan, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman— 5 sa kaniyang karunungan
ginawa ang kalangitan, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman— 6 sa kaniya na nagkalat ng
lupa sa ibabaw ng katubigan, dahil ang kaniyang katapatan
sa tipan ay mananatili magpakailanman— 7 sa kaniya na
gumawa ng kahanga-hangang mga liwanag, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 8 ng araw
na naghahari sa umaga, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman— 9 ng buwan at bituin na
naghahari sa gabi, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay

mananatili magpakailanman— **10** na siyang pumatay sa mga
panganay na anak ng Ehipto, dahil ang kaniyang katapatan
sa tipan ay mananatili magpakailanman— **11** at naglabas sa
Israel mula sa kanila, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— **12** na may malakas na kamay at
nakataas na braso, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— **13** na siyang naghati sa dagat
na Pula dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman— **14** at nagawang padaanin ang Israelita
sa kalagitnaan nito, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— **15** pero ipinatapon ang Paraon
at ang kaniyang hukbo sa dagat na Pula, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— **16** siya
na nagdala sa kaniyang bayan sa ilang, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— **17** siya na
nagpapatay sa mga dakilang hari, dahil ang kaniyang katapatan
sa tipan ay mananatili magpakailanman— **18** at pinatay ang
tanyag na mga hari, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman— **19** sina Sihon hari ng mga
Amoreo, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman— **20** at Og hari ng Bashan, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— **21** at
binigay ang kanilang lupain bilang pamana, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— **22** isang
pamana sa Israel na kaniyang lingkod, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— **23** siyang
umalala sa atin at tumulong sa ating kahihiyan, dahil ang
kaniyang katapatan sa tipan ay nananatili magpakailanman—
24 at siyang nagbigay sa atin ng katagumpayan sa ating mga

kaaway, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay nananatili
magpakailanman— 25 siyang nagbibigay ng pagkain sa lahat ng
nabubuhay, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay nananatili
magpakailanman. 26 O, magpasalamat sa Diyos sa langit, dahil
ang kaniyang katapatan sa tipan ay nananatili magpakailanman.

137 Kami ay naupo sa tabi ng ilog ng Babilonia at umiyak
nang aming naisip ang tungkol sa Sion. 2 Sa mga puno ng alamo
namin isinabit ang aming mga alpa. 3 Doon ang aming mga
manlulupig ay pinakanta kami, at silang mga nangutya sa amin
ay inatasan kaming maging masaya, sinasabing, "Awitan niyo
kami ng isa sa mga awit ng Sion." 4 Paano kami makakakanta
ng isang awitin tungkol kay Yahweh sa isang dayuhang lupain?
5 Jerusalem, kung aking babalewalain ang alaala mo, hayaan
mo ang aking kanang kamay na makalimutan ang kaniyang
kakayahan. 6 Hayaan mo ang aking dila na kumapit sa aking
ngalangala kung hindi na kita muling iisipin pa, kung hindi ko
gugustuhin na ang Jerusalem ang maging aking pinakadakilang
kasiyahan. 7 Alalahanin mo, Yahweh, kung ano ang ginawa ng
mga Edomita noong araw na bumagsak ang Jerusalem. Sinabi
nila, "Wasakin ito, wasakin ito hanggang sa pundasyon nito." 8
Anak na babae ng Babilonia, na malapit na ang pagkawasak—
nawa ang tao ay pagpalain, kung sinuman ang magbalik ng
kabayaran sa kung ano ang iyong ginawa sa amin. 9 Nawa ang
taong iyon ay pagpalain, sinuman ang kumuha at nagpira-piraso
ng inyong maliliit na anak sa bato.

138 Magpapasalamat ako sa iyo ng buong puso; aawitan kita
ng mga papuri sa harap ng mga diyos-diyosan. 2 Luluhod ako sa
iyong banal na templo at magpapasalamat sa iyong ngalan para
sa katapatan sa tipan at sa iyong pagiging mapagkakatiwalaan.

Dinakila mo ang iyong salita at iyong pangalan higit sa lahat. **3**
Sa araw na tumawag ako sa iyo, sinagot mo ako; pinalakas mo
ang aking loob at ang aking kaluluwa. **4** Yahweh, lahat ng hari
sa mundo ay magpapasalamat sa iyo dahil maririnig nila ang
mga salita ng iyong bibig. **5** Tunay nga na aawitin nila ang mga
ginawa ni Yahweh, dahil dakila ang kaluwalhatian ni Yahweh. **6**
Kahit na mataas si Yahweh, sa mga mabababa siya nag-aaruga,
pero malayo sa kaniya ang mga mapagmalaki. **7** Kahit na
lumakad ako sa kalagitnaan ng kapamahakan, pangangalagaan
mo ang aking buhay; iuunat mo ang iyong kamay laban sa galit
ng aking mga kaaway, at ililigtas ako ng iyong kanang kamay. **8**
Kasama ko si Yahweh hanggang sa huli; Yahweh panatilihin mo
ang iyong katapatan sa tipan magpakailanman; huwag mong
pabayaan ang mga nilikha ng iyong mga kamay.

139 Yahweh, sinayasat mo ako at kilala. **2** Alam mo kung kailan
ako uupo at babangon; kahit malayo ka sa akin nauunawaan mo
ang aking saloobin. **3** Minamasdan mo ang aking daan at kapag
ako ay nahihiga; alam mo ang lahat sa aking pamumuhay. **4**
Yahweh, wala akong sinasabi na hindi mo lubos na alam. **5**
Sa likuran at harapan ay nandoon ang iyong mga kamay sa
akin. **6** Ang ganoong kaalaman ay labis para sa akin; ito ay
labis na mataas at hindi ko ito kayang maunawaan. **7** Saan ako
maaaring pumunta para makatakas mula sa iyong Espiritu?
Saan ako makakalayo mula sa iyong presensiya? **8** Kung aakyat
ako sa kalangitan, naroon ka; kung gagawa ako ng higaan sa
sheol, makikita na naroon ka. **(Sheol h7585)** **9** Kung lilipad ako
palayo sa mga pakpak ng umaga at pupunta para mamuhay sa
pinakamalayong mga bahagi sa kabila ng karagatan, **10** kahit
doon ang iyong kamay ang aakay sa akin, at ang iyong kanang

kamay ang hahawak sa akin. 11 Kung sasabihin ko, “Tiyak
na itatago ako ng kadiliman at ang gabi ang aking magiging
liwanag;” 12 hindi makakapagtago kahit ang kadiliman mula sa
iyo. Lumiliwanag ang gabi tulad ng umaga, dahil ang kadiliman
at liwanag ay magkatulad sa iyo. 13 Ikaw ang humulma sa aking
pagkatao; ikaw ang humulma sa akin sa sinapupunan ng aking
ina. 14 Magpapasalamat ako sa iyo, dahil ang iyong mga gawa
ay kahanga-hanga at kamangha-mangha. Alam na alam mo
ang aking buhay. 15 Ang aking katawan ay hindi naitago mula
sa iyo noong ako ay lihim na binuo, noong ako ay magulong
nilikha sa kailaliman ng mundo. 16 Nakita mo ako sa loob ng
sinapupunan; ang lahat ng araw na nakatalaga para sa akin ay
nakatala sa iyong libro kahit bago pa ito ang unang nangyari. 17
Napakahalaga ng iyong kaisipan sa akin, O Diyos! Napakalawak
ng kanilang kabuuan. 18 Kung susubukan ko itong bilangin,
(sila) ay higit pa sa bilang ng mga buhangin. Sa aking paggising,
ako ay nasa iyo pa rin. 19 Kung iyo lamang papatayin ang
masasama, O Diyos; lumayo sa akin, ikaw na marahas na tao.
20 (Sila) ay naghihimagsik laban sa iyo at kumikilos nang may
pandaraya; ang iyong mga kaaway ay nagsisinungaling. 21
Hindi ko ba kapopootan ang mga napopoot sa iyo, Yahweh?
Hindi ko ba kasusuklaman silang lumalaban sa iyo? 22 Lubos
ko silang kinapopootan; (sila) ay naging mga kaaway ko. 23
Siyasatin mo ako, O Diyos, at kilalanin mo ang aking puso;
subukin mo ako at alamin ang aking saloobin. 24 Tingnan mo
kung mayroong masamang paraan sa akin, at pangunahan mo
ako sa daan ng walang hanggan.

140 Yahweh, sagipin mo ako mula sa masama; pangalagaan
mo ako mula sa mararahas na mga tao. 2 Nagpaplano (sila)

ng kasamaan sa kanilang mga puso; (sila) ang pasimuno
ng hindi pagkakasundo araw-araw. **3** Ang kanilang dila ay
nakakasugat tulad ng mga ahas, ang lason ng ulupong ay nasa
kanilang mga labi. (Selah) **4** Ilayo mo ako sa mga kamay ng
masasama, Yahweh; pangalagaan mo ako sa mararahas na
mga tao na nagpaplano na patumbahin ako. **5** Ang mapagmalaki
ay naghanda ng patibong para sa akin; nagkalat (sila) ng lambat;
naghanda (sila) ng silo para sa akin. (Selah) **6** Sinabi ko kay
Yahweh, "Ikaw ang aking Diyos; makinig ka sa aking mga
paghingi ng awa." **7** Yahweh, aking Panginoon, ikaw ay malakas
para magligtas; sa araw ng labanan nilagyan mo ng panangga
ang aking ulo. **8** Yahweh, huwag mong ipagkaloob ang nais ng
masasama; huwag mong hayaan ang kanilang mga plano na
magtagumpay. (Selah) **9** Silang mga nakapalibot sa akin ay
itiningala ang kanilang mga ulo; hayaan mo silang tabunan ng
kalokohan ng kanilang labi. **10** Hayaan mong bumagsak ang
nagbabagang mga uling sa kanila; itapon mo (sila) sa apoy, sa
napakalalim na hukay, na hindi na kailanman makakabangon. **11**
Nawa ang sinumang nagsasabi ng masasamang mga bagay
tungkol sa iba ay hindi mailigtas sa mundo; nawa hanapin
ng kasamaan ang mararahas para ibagsak siya. **12** Alam
kong si Yahweh ang magpapanatili ng kapakanan ng mga
nasaktan, at siyang magpapatuloy ng katarungan para sa
mga nangangailangan. **13** Tiyak na ang mga makatuwiran ay
magpapasalamat sa ngalan mo; ang matutuwid na mga tao ay
mamumuhay sa iyong presensya.

141 Yahweh, ako ay tumatawag sa iyo; lumapit ka agad sa
akin. Makinig ka sa akin kapag tumawag ako sa iyo. **2** Nawa
ang aking panalangin ay maging gaya ng insenso sa harapan

mo; nawa ang nakataas kong mga kamay ay maging katulad
ng alay sa gabi. **3** Yahweh, maglagay ka ng isang bantay sa
aking bibig; bantayan mo ang pintuan ng aking mga labi. **4**
Huwag mong hayaan ang aking puso na magnais ng kahit
anong masamang bagay o sumama sa makasalanang mga
gawain kasama ang mga taong kumikilos ng masama. Nawa
ang kanilang masarap na pagkain ay hindi ko kainin. **5** Hayaan
mong saktan ako ng taong matuwid; ito ay isang kabutihan
sa akin. Hayaan mo siyang itama ako; ito ay magiging gaya
ng langis sa aking ulo; nawa hindi ito tanggihan ng aking ulo.
Pero ang aking panalangin ay palaging laban sa mga gawa ng
masasama. **6** Ang kanilang mga pinuno ay ihuhulog mula sa
itaas ng bangin; maririnig nila na aking sariling mga salita ay
kaaya-aya. **7** Kanilang sasabihin, “Gaya ng isang nag-aararo at
nagbubungkal ng lupa, gayundin ang ating mga buto na kakalat
sa bibig ng sheol.” **(Sheol h7585)** **8** Tiyak na ang aking mga mata
ay nasa iyo, Yahweh, Panginoon; sa iyo ako nagkukubli; huwag
mong iwanan ang aking kaluluwa ng walang pagtatanggol. **9**
Pangalagaan mo ako mula sa mga bitag na kanilang inilatag
para sa akin, mula sa mga patibong ng mga gumagawa ng
masama. **10** Hayaan mong mahulog ang masasama sa kanilang
sariling lambat habang ako ay tumatakas.

142 Gamit ang aking boses ako ay tumatawag kay Yahweh;
nagsumamo ako gamit ang aking boses kay Yahweh. **2** Ibinuhos
ko ang aking pagdadalamhati sa harap niya; sinabi ko sa kaniya
ang aking mga kaguluhan. **3** Kapag nanghina ang aking espiritu,
alam mo ang aking landas. Sa aking paglalakad (sila) ay nagtago
ng patibong para sa akin. **4** Tumingin ako sa aking kanan at
nakita na walang sinuman ang nagmamalasakit sa akin. Hindi

na ako makakatakas; walang nag-aalala sa aking buhay. 5 Ako
ay tumawag sa iyo, Yahweh; at sinabi, “Ikaw ang aking kublihan,
ang aking bahagi sa lupain ng mga buhay. 6 Makinig ka sa
aking tawag, dahil napakalungkot ko; sagipin mo ako mula sa
aking mga taga-usig, dahil (sila) ay mas malakas kaysa sa akin.
7 Ilabas mo ang aking kaluluwa mula sa kulungan para ako
ay makapagpasalamat sa iyong pangalan. Ang matutuwid ay
magtitipon sa aking paligid dahil ikaw ay naging mabuti sa akin.”

143 Dinggin mo ang aking panalangin, Yahweh; makinig ka sa
aking pagsamo. Dahil sa iyong katapatan at katuwiran, sagutin
mo ako! 2 Huwag mong hatulan ang iyong lingkod, dahil walang
matuwid sa iyong paningin. 3 Hinangad ng kaaway ang aking
kaluluwa; ako ay kaniyang ibinaon sa lupa; pinatira niya ako
sa kadiliman tulad ng mga matagal ng namatay. 4 Ang aking
espiritu ay nanglulupaypay; ang aking puso ay nawalan ng
pag-asa. 5 Inalala ko ang nakalipas, nagnilay ako sa iyong
mga gawa; nagmuni-muni ako sa iyong mga katagumpayan. 6
Itinataas ko ang aking mga kamay sa iyo sa panalangin; ang
aking kaluluwa ay nananabik sa iyo sa isang tuyong lupain.
(Selah) 7 Yahweh, sumagot ka agad sa akin dahil ang aking
espiritu ay nanghihina. Huwag mong itago ang iyong mukha
sa akin, o ako ay magiging gaya ng mga bumaba sa hukay.
8 Hayaan mong marinig ko ang iyong katapatan sa tipan sa
umaga, dahil nagtitiwala ako sa iyo. Ipakita mo sa akin ang daan
kung saan ako dapat lumakad, dahil itinataas ko ang aking
kaluluwa sa iyo. 9 Sagipin mo ako mula sa aking mga kaaway,
Yahweh; ako ay tumakas sa iyo para magtago. 10 Turuan mo
ako na gawin ang iyong kalooban dahil ikaw ang aking Diyos.
Nawa ang iyong mabuting Espiritu ay pangunahan ako sa lupain

ng katuwiran. 11 Yahweh, para sa kapakanan ng ngalan mo,
panatilihin mo akong buhay; sa iyong katuwiran ilayo mo ang
aking kaluluwa sa kaguluhan. 12 Sa iyong katapatan sa tipan
alisin mo ang aking mga kaaway at wasakin ang lahat ng mga
kaaway ng aking buhay dahil ako ay iyong lingkod.

144 Purihin si Yahweh, aking muog, na siyang nagsasanay
ng aking mga kamay para sa digmaan at sa aking mga daliri
para sa labanan. 2 Ikaw ang aking katapatan sa tipan at aking
tanggulan, ang aking matayog na tore at siyang sumasagip sa
akin, ang aking pananggalang at siyang aking kanlungan, na
siyang nagpasuko ng mga bayan sa ilalim ko. 3 Yahweh, ano
ang tao na nakukuha niya ang iyong pansin o sa anak ng tao na
iniisip mo ang tungkol sa kaniya? 4 Ang tao ay gaya ng isang
hininga, ang kaniyang mga araw ay gaya ng isang dumaraang
anino. 5 Yahweh, palubugin mo ang kalangitan at bumaba ka;
hawakan mo ang mga bundok at pausukin (sila) 6 Magpadala ka
ng mga kislap ng kidlat at bulabugin mo ang aking mga kaaway;
pakawalan mo ang iyong palaso at ibalik (sila) sa kaguluhan. 7
Iabot mo ang iyong kamay mula sa itaas, sagipin mo ako sa
maraming tubig mula sa mga kamay ng mga dayuhan. 8 Ang
kanilang mga bibig ay nagsisinungaling, at ang kanilang kanang
kamay ay kabulaanan. 9 Ako ay aawit ng bagong awitin sa iyo,
O Diyos; sa isang alpa na may sampung kwerdas, aawitan
kita ng mga papuri. 10 Nagbigay ka ng kaligtasan sa mga
hari; sinagip mo si David na iyong lingkod mula sa masamang
espada. 11 Sagipin mo ako at palayain mula sa mga kamay ng
mga dayuhan. Ang kanilang mga bibig ay nagsisinungaling, at
ang kanilang kanang kamay ay kabulaanan. 12 Nawa ang aming
mga anak na lalaki ay maging tulad ng halaman na lumago ng

buong laki sa kanilang kabataan at ang mga anak na babae ay
tulad ng inukit na sulok na poste, na may magandang hubog
gaya ng mga nasa palasyo. **13** Nawa ang ating kamalig ay
mapuno ng sari-saring bunga, at ang ating tupa ay manganak
ng libo-libo sa ating mga bukirin. **14** Pagkatapos ang ating mga
baka ay magkakaroon ng maraming anak. Walang sinuman
ang makakasira ng ating mga pader; doon ay walang taong
itatapon at hihiyaw sa aming mga lansangan. **15** Mapalad ang
mga tao na may ganitong mga pagpapala; maligaya ang tao na
ang Diyos ay si Yahweh.

145 Ipagbubunyi kita, aking Diyos na Hari; pupurihin ko ang
iyong pangalan magpakailanman. **2** Araw-araw pupurihin kita,
pupurihin ko ang ngalan mo magpakailanman. **3** Dakila si Yahweh
at karapat-dapat na papurihan; ang kaniyang kadakilaan ay hindi
matatagpuan. **4** Ang isang henerasyon ay papupurihan ang iyong
mga gawa hanggang sa mga susunod at ipahahayag ang iyong
makapangyarihang mga gawa. **5** Magninilay ako sa katanyagan
ng iyong kaluwalhatian at sa iyong kahanga-hangang mga gawa.
6 (Sila) ay magsasalita tungkol sa iyong makapangyarihang mga
gawa; ipahahayag ko ang iyong kaluwalhatian. **7** Ihahayag nila
ang iyong masaganang kabutihan, at (sila) ay aawit tungkol sa
iyong katuwiran. **8** Mapagbigay-loob at maawain si Yahweh,
hindi mabilis magalit at sagana sa katapatan sa tipan. **9** Si
Yahweh ay mabuti sa lahat, ang kaniyang mapagmahal na
awa ay nasa kaniyang mga gawa. **10** Yahweh, ang lahat ng
iyong nilikha ay magpapasalamat sa iyo; silang matatapat
sa iyo ay pagpapalain ka. **11** Silang matatapat sa iyo ay
magsasalita ng kaluwalhatian ng iyong kaharian, at (sila) ay
magsasabi ng iyong kapangyarihan. **12** Kanilang ipapakilala

ang makapangyarihang mga gawa ng Diyos sa sangkatauhan
at ang maluwalhating kadakilaan ng kaniyang kaharian. **13**
Ang iyong kaharian ay walang hanggang kaharian, at ang
iyong kapangyarihan ay mananatili sa lahat ng henerasyon. **14**
Itinataguyod ni Yahweh ang lahat ng bumabagsak at ibinabangon
silang mga nanghihinang loob. **15** Ang mga mata ng lahat
ay naghihintay para sa iyo; ibinigay mo sa tamang oras ang
kanilang pagkain. **16** Binuksan mo ang iyong kamay at pinupunan
ang nais ng bawat may buhay. **17** Si Yahweh ay matuwid sa
lahat ng kaniyang kaparaanan at mapagbigay-loob sa lahat ng
kaniyang ginagawa. **18** Si Yahweh ay malapit sa lahat ng mga
tumatawag sa kaniya, ang lahat ng tumatawag sa kaniya ng may
pagtitiwala. **19** Tinutupad niya ang nais na mga nagpaparangal
sa kaniya; dinidinig niya ang kanilang iyak at inililigtas (sila) **20**
Pinagmamasdan ni Yahweh ang lahat ng nagmamahal sa kaniya,
pero siya ang wawasak sa lahat ng masasama. **21** Sasabihin
ng aking bibig ang papuri kay Yahweh; hayaang pagpalain ng
sanlibutan ang kaniyang banal na pangalan magpakailanman.

146
Purihin si Yahweh. Aking kaluluwa, purihin si Yahweh. **2**
Ako ay magpupuri kay Yahweh habang ako ay nabubuhay; ako ay
aawit ng mga papuri sa aking Diyos habang ako ay nabubuhay.
3 Huwag mong ilagay ang iyong pagtitiwala sa mga prinsipe o
sa sangkatauhan, kung saan walang kaligtasan. **4** Kapag ang
hininga ng isang tao ay huminto, siya ay bumabalik sa lupa; sa
araw na iyon matatapos ang kaniyang mga plano. **5** Mapalad
siya na may Diyos ni Jacob para tulungan siya, na ang pag-
asa ay na kay Yahweh na kaniyang Diyos. **6** Nilikha ni Yahweh
ang langit at lupa, ang dagat, at ang lahat ng mayroon (sila)
kaniyang pinagmamasdan ang pagiging mapagkakatiwalaan

magpakailanman. **7** Siya ang nagpapatupad ng katarungan sa
mga inaapi at nagbibigay ng pagkain sa nagugutom. Pinapalaya
ni Yahweh ang mga bilanggo; **8** minumulat ni Yahweh ang mga
mata ng bulag; ibinabangon ni Yahweh ang mga nalulugmok;
iniibig ni Yahweh ang mga matutuwid. **9** Inaalagaan ni Yahweh
ang mga dayuhan sa lupain; kaniyang pinapasan ang mga
walang ama at mga balo, pero siya ang sumasalungat sa
masasama. **10** Si Yahweh na iyong Diyos, ang maghahari
magpakailanman, Sion, para sa lahat ng henerasyon. Purihin si
Yahweh.

147 Purihin si Yahweh! Mabuting umawit sa ating Diyos.
Kasiya-siya at nararapat lang na gawin ito. **2** Nawasak ang
Jerusalem, pero tinutulungan tayo ni Yahweh na itayo ulit ito. **3**
Ibinabalik niya ang mga taong dinala sa ibang bayan. Pinalalakas
niya ulit ang mga pinanghihinaan ng loob at pinagagaling ang
kanilang mga sugat. **4** Siya ang lumikha ng mga bituin. **5**
Dakila at makapangyarihan si Yahweh, at walang kapantay
ang kaniyang karunungan. **6** Itinataas ni Yahweh ang mga
inaapi, at ibinababa niya ang mga masasama. **7** Umawit kay
Yahweh ng may pasasalamat; gamit ang alpa, umawit ng papuri
para sa ating Diyos. **8** Tinatakpan niya ang kalangitan ng mga
ulap at hinahanda ang ulan para sa lupa, na nagpapalago
ng mga damo sa mga kabunkukan. **9** Binibigyan niya ng
pagkain ang mga hayop at mga inakay na uwak kapag (sila)
ay umiiyak. **10** Hindi siya humahanga sa bilis ng kabayo o
nasisiyahan sa lakas ng binti ng isang tao. **11** Nasisiyahan si
Yahweh sa mga nagpaparangal sa kaniya, sa mga umaasa sa
katapatan niya sa tipan. **12** Purihin niyo si Yahweh, kayong
mga mamamayan ng Jerusalem! Purihin niyo ang inyong Diyos,

Sion. 13 Dahil pinalalakas niya ang rehas ng inyong mga
tarangkahan, pinagpapala niya ang mga batang kasama ninyo.
14 Pinagyayaman niya ang mga nasa loob ng inyong hangganan,
pinasasaya niya kayo sa pamamagitan ng pinakamaiinam na
trigo. 15 Pinadadala niya ang kaniyang kautusan sa mundo,
dumadaloy ito nang maayos. 16 Ginagawa niyang parang nyebe
ang lana, pinakakalat niya ang mga yelo na parang abo. 17
Nagpapaulan siya ng yelo na parang mumo, sinong makatitiis
ng ginaw na pinadala niya? 18 Ipinahahayag niya ang kaniyang
utos at tinutunaw ito, pina-iihip niya ang hangin at pinadadaloy
niya ang tubig. 19 Ipinahayag niya ang kaniyang salita kay
Jacob, ang mga alituntunin niya at makatuwirang mga utos sa
Israel. 20 Hindi niya ginawa ito sa ibang bayan, wala silang alam
sa kaniyang mga utos. Purihin si Yahweh.

148 Purihin si Yahweh. Purihin niyo si Yahweh, kayo na nasa
kalangitan; purihin niyo si Yahweh, kayo na nasa kaitaas-taasan.
2 Purihin niyo siya, lahat kayong mga anghel; purihin niyo siya,
lahat kayong mga hukbo ng anghel. 3 Purihin niyo siya, araw
at buwan; purihin niyo siya, kayong mga nagniningning na
bituin. 4 Purihin niyo siya, kayong pinakamataas na kalangitan
at kayong mga katubigan sa kaulapan. 5 Hayaan silang purihin
ang pangalan ni Yahweh, dahil binigay niya ang utos at (sila) ay
nalikha. 6 Itinatag niya rin (sila) magpakailanman; nagbigay
siya ng utos na hindi magbabago. 7 Purihin si Yahweh mula sa
mundo, kayong mga hayop sa lahat ng karagatan, 8 apoy at
yelo, nyebe at mga ulap, malakas na hangin, sa pagtupad ng
kaniyang salita, 9 mga bundok at mga burol, mga bungang-
kahoy at lahat ng sedar, 10 mga mabangis at maamong hayop,
mga hayop na gumagapang at mga ibon, 11 mga hari sa

mundo at lahat ng bansa, mga prinsipe at lahat ng namamahala
sa lupa, **12** mga binata at dalaga, mga nakatatanda at mga
bata. **13** Hayaang silang purihin ang pangalan ni Yahweh dahil
ang pangalan niya lamang ang itinatanghal at ang kaniyang
kadakilaan ay bumabalot sa buong mundo at kalangitan. **14**
Itinaas niya ang tambuli ng kaniyang bayan para sa pagpupuri
mula sa kaniyang mga tapat na lingkod, mga Israelita, mga
taong malapit sa kaniya. Purihin si Yahweh.

149 Purihin si Yahweh! Umawit ng bagong awit para kay
Yahweh; purihin siya sa pagtitipon ng mga tapat! **2** Hayaang
magdiwang ang Israel sa kaniya na ginawa silang isang bayan;
magdiwang ang mga mamamayan ng Sion sa kanilang hari. **3**
Purihin nila ang kaniyang pangalan na may sayawan; umawit
(sila) ng papuri sa kaniya nang may tamburin at alpa. **4** Dahil
nasisiyahan si Yahweh sa kaniyang bayan; dinadakila niya ang
mapagkumbaba ng kaligtasan. **5** Magdiwang ang mga maka-
diyos sa tagumpay; umawit (sila) sa galak sa kanilang mga
higaan. **6** Nawa mamutawi sa kanilang mga bibig ang mga
papuri para sa Diyos at sa kanilang kamay, isang espadang
may magkabilang-talim, **7** para maghiganti sa mga bayan at
parusahan ang mga tao. **8** Igagapos nila ang mga hari sa
kadena at ang mararangya sa mga bakal na posas. **9** Isasagawa
nila ang hatol na nasusulat. Ito ay magiging karangalan para sa
mga tapat. Purihin si Yahweh.

150 Purihin si Yahweh. Purihin ang Diyos sa kaniyang banal
na lugar; purihin siya sa matataas na kalangitan. **2** Purihin
siya dahil sa kaniyang dakilang mga gawain; purihin siya sa
kaniyang kadakilaang walang katumbas. **3** Purihin siya sa ihip
ng tambuli; purihin siya gamit ang plawta at alpa. **4** Purihin siya

gamit ang tamburin at sayawan; purihin siya gamit ang mga
instrumentong may kuwerdas at mga instrumentong hinihipan.
5 Purihin siya gamit ang maiingay na pompyang; purihin siya
gamit ang matitinis na pompyang. **6** Purihin si Yahweh ng lahat
ng may hininga. Purihin si Yahweh.

Mga Kawikaan

1 Ang kawikaan ni Solomon na anak na lalaki ni David, ang
hari ng Israel. **2** Ang mga kawikaan na ito ay para magturo
ng karunungan at tagubilin, para magturo ng mga salita ng
kaalaman, **3** upang kayo ay makatanggap nang pagtutuwid
para mamuhay kayo sa paggawa ng kung ano ang tama,
makatarungan at patas. **4** Ang mga kawikaan ay para din
magbigay ng karunungan sa mga hindi pa naituro at para
magbigay kaalaman at mabuting pagpapasya sa mga kabataan.
5 Hayaan ang mga matatalinong tao na makinig at dagdagan
ang kanilang nalalaman, at hayaan ang mga nakakaintinding
tao na makakuha ng patnubay, **6** para maunawaan ang mga
kawikaan, mga kasabihan, at mga salita ng matatalinong tao at
kanilang mga palaisipan. **7** Ang pagkatakot kay Yahweh ay ang
simula ng kaalaman - ang mga hangal ay kinamumuhian ang
karunungan at disiplina. **8** Aking anak, pakinggan ang tagubilin
ng iyong ama at huwag isang tabi ang mga utos ng iyong ina; **9**
ito ay magiging kaaya-ayang korona sa iyong ulo at mga palawit
sa iyong leeg. **10** Aking anak, kung sinusubukan kang udyukan
ng mga makasalanan sa kanilang mga pagkakasala, tumangging
sumunod sa kanila. **11** Kung kanilang sasabihin na, “Sumama
ka sa amin, tayo ay mag-abang upang makagawa ng pagpatay,
tayo ay magtago at sugurin ang mga walang malay na mga tao
ng walang kadahilanan. **12** Lunukin natin sila ng buhay, katulad
ng paglayo ng sheol sa mga malulusog at gawin silang katulad
ng mga nahulog sa hukay. **(Sheol h7585)** **13** Dapat nating hanapin
ang lahat ng klaseng mga mahahalagang bagay; pupunuin
natin ang ating tahanan ng mga bagay na ating ninakaw sa
iba, **14** Makipagsapalaran ka sa amin, tayo ay magkakaroon ng

iisang lalagyanan." 15 Aking anak, huwag kang maglalakad sa
daanang iyon kasama nila; huwag mong hayaang dumampi
ang iyong paa kung saan sila naglalakad; 16 ang kanilang mga
paa ay tumatakbo sa kasamaan at sila ay nagmamadali para
sa pagdanak ng dugo. 17 Sapagkat walang saysay na ikalat
ang lambat upang bumitag ng isang ibon habang nanonood
ang ibon. 18 Ang mga lalaking ito ay nag-aabang para patayin
ang kanilang mga sarili - sila ay naglagay ng bitag para sa
kanilang mga sarili. 19 Ganoon din ang mga paraan ng lahat na
nagtamo ng kayaman sa pamamagitan ng hindi makatarungan;
ang hindi makatuwirang pagtamo ay nag-aalis ng buhay sa
mga kumakapit dito. 20 Umiiyak ng malakas sa lansangan ang
karunungan, kaniyang nilalakasan ang kaniyang boses sa isang
liwasang-bayan, 21 sa gitna ng maingay na lansangan siya
ay umiyak, sa pasukan ng lungsod ng tarangkahan siya ay
nagsalita. 22 "Kayong mga walang karunungan, Gaano katagal
ninyo mamahalin ang inyong hindi naiintindihan? Kayong mga
nangungutya, gaano kayo katagal magalak sa pangungutya
at kayong mga hangal, gaano kayo katagal mamumuhi sa
kaalaman? 23 Bigyang pansin ang aking paninita; ibubuhos ko
ang aking saloobin sa inyo, ipapaalam ko ang salita ko sa inyo.
24 Ako ay tumawag, at kayo ay tumangging makinig; inaabot
ko sila ng aking kamay, ngunit walang nagbigay pansin. 25
Ngunit isinawalang bahala ninyo ang aking mga bilin at hindi
ninyo binigyan ng pansin ang aking pagsasaway. 26 Tatawanan
ko kayo sa inyong kapamahakan, kukutyain ko kayo kapag
dumating ang malaking takot — 27 kapag dumating ang inyong
kinakatakutang pangamba tulad ng bagyo at tinangay kayo ng
sakuna na parang buhawi, kapag ang kabalisahan at dalamhati

ay dumating sa inyo. **28** Pagkatapos sila ay tatawag sa akin at
hindi ako sasagot; desperado silang tatawag sa akin, ngunit
hindi nila ako mahahanap. **29** Dahil kanilang kinapopootan
ang karunungan at hindi pinili ang pagkatakot kay Yahweh, **30**
hindi nila susundin ang aking tagubilin, at kanilang kinamuhian
ang aking mga pagtatama. **31** Kakainin nila ang bunga sa
kanilang pamamaraan, at sa bunga ng kanilang mga balak sila
ay maaaring mabusog. **32** Ang mga hindi naturuan ay pinapatay
kapag sila ay umalis, at ang kakulangan ng mga hangal ang
sisira sa kanila. **33** Pero ang sinumang makikinig sa akin ay
mamumuhay nang ligtas at magtatamo ng walang pagkatakot sa
mga sakuna."

2 Anak, kung tatanggapin mo ang aking mga salita at paka-
ingatan ang aking mga kautusan, **2** makinig sa karunungan at
itutuon mo ang iyong puso sa pang-unawa. **3** Kung ikaw ay
magmakaawa para sa kaunawaan at sumigaw para dito, **4** kung
hahanapin mo ito kagaya ng paghahanap ng pilak at hahanapin
mo ang pang-unawa kagaya ng paghahanap mo ng mga
nakatagong kayamanan, **5** saka mo mauunawaan ang pagkatakot
kay Yahweh at matatagpuan mo ang kaalaman ng Diyos. **6**
Sapagkat si Yahweh ang nagbibigay ng karunungan, mula sa
kanyang bibig nanggagaling ang kaalaman at kaunawaan. **7**
Nag-iimbak siya ng tamang karunungan para sa mga taong
nagbibigay kaluguran sa kanya, siya ay kalasag para sa mga
lumalakad na may katapatan **8** binabantayan niya ang mga daan
ng katarungan at pananatilihin niya ang landas ng mga tapat
sa kanya. **9** Pagkatapos ay mauuunawaan mo ang katuwiran,
katarungan, pagkamakatao at bawat mabuting landas. **10**
Sapagkat ang karunungan ay darating sa iyong puso, at ang

kaalaman ay magiging kalugod-lugod sa iyong kaluluwa. **11** Ang
mabuting pagpapasya ang magmamasid sa iyo, at pang-unawa
ang magbabantay sa iyo. **12** Sila ang sasagip sa iyo sa daan
ng masama, mula sa mga taong nagsasalita ng masasamang
bagay, **13** silang mga tumalikod sa mga tamang landas at
lumakad sa mga pamamaraan nang kadiliman. **14** Sila ay
nagagalak kapag gumagawa ng kasamaan at nagagalak sa
katiwalian ng kasamaan. **15** Sila ay sumusunod sa mga maling
landas, at gumagamit nang pandaraya para itago ang kanilang
pinagdaanan. **16** Ang karunungan at mabuting pagpapasya
ang magliligtas sa iyo mula sa imoral na babae, mula sa
babaeng naghahanap ng pakikipagsapalaran at sa kanyang mga
matatamis na pananalita. **17** Siya ay tumalikod sa kasamahan ng
kaniyang kabataan at nakalimutan ang tipan ng kaniyang Diyos.
18 Dahil ang kaniyang tahanan ay sumasamba sa kamatayan at
ang kaniyang mga landas ang maghahatid sa iyo doon sa mga
nasa libingan. **19** Lahat nang pumupunta sa kaniya ay hindi
makakabalik muli at hindi na matatagpuan ang landas ng buhay.
20 Kaya ikaw ay lalakad sa daan ng mga mabubuting tao at
sundin ang mga landas ng mga matutuwid. **21** Magtatayo ng
tahanan sa lupain ang mga gumagawa ng mabuti, at mananatili
doon ang namumuhay nang may katapatan. **22** Ngunit puputulin
sa lupain ang mga masasama, at ang hindi tapat ay aalisin mula
rito.

3 Aking anak, huwag kalimutan ang aking mga utos, at isapuso
ang aking mga katuruan, **2** dahil ang haba ng mga araw at mga
taon ng buhay at kapayapaan ang idadagdag ng mga ito sa
iyo. **3** Huwag hayaang lisanin ka ng pagiging tapat sa tipan at
pagiging katiwa-tiwala, itali ito ng magkasama sa iyong leeg,

isulat ito sa kaloob-looban ng iyong puso. **4** Pagkatapos ikaw ay
makakahanap ng pabor at mabuting reputasyon sa paningin ng
Diyos at ng tao. **5** Magtiwala kay Yahweh ng buong puso at
huwag umasa sa sarili mong pang-unawa; **6** sa lahat ng iyong
ginagawa ay kilalanin siya at gagawin niyang matuwid ang iyong
mga landas. **7** Huwag maging marunong sa iyong sariling mga
mata; matakot kay Yahweh at talikuran ang kasamaan. **8** Ito
ay kagalingan sa iyong laman at inuming makapagpanibagong
sigla para sa iyong katawan. **9** Parangalan si Yahweh ng iyong
kayamanan at ng mga unang bunga ng lahat ng iyong ani, **10**
at ang iyong mga kamalig ay mapupuno at ang iyong mga
bariles ay aapaw, puno ng bagong alak. **11** Aking anak, huwag
hamakin ang disiplina ni Yahweh at huwag mapoot sa kaniyang
pagsaway, **12** dahil dinidisiplina ni Yahweh ang kaniyang mga
minamahal, katulad ng pakikitungo ng ama sa kaniyang anak
na nakalulugod sa kaniya. **13** Siya na nakasusumpong ng
karunungan ay masaya, siya din ay nakakuha ng kaunawaan.
14 Ang matatamo ninyo sa karunungan ay mas mabuti kaysa sa
maibibigay ng pilak at ang pakinabang ay mas mabuti kaysa sa
ginto. **15** Ang karunungan ay mas mahalaga kaysa sa mga hiyas
at wala sa mga ninanais mo ang maikukumpara sa kaniya. **16**
Mayroon siyang haba ng mga araw sa kaniyang kanang kamay;
sa kaniyang kaliwang kamay ay mga kayamanan at karangalan.
17 Ang kaniyang mga daan ay mga daan ng kabaitan at lahat ng
kaniyang mga landas ay kapayapaan. **18** Siya ay isang puno
ng buhay sa mga humahawak dito, ang mga kumakapit dito
ay masasaya. **19** Sa pamamagitan ng karunungan itinatag ni
Yahweh ang mundo, sa pamamagitan ng pang-unawa itinayo
niya ang kalangitan. **20** Sa pamamagitan ng kaniyang kaalaman,

ang mga kailaliman ay bumukas at ibinagsak ng mga ulap ang
kanilang hamog. 21 Aking anak, panatilihin ang mahusay na
pagpapasya at talas ng pag-iisip, at huwag mawala ang paningin
sa mga ito. 22 Ang mga ito ay buhay sa iyong kaluluwa at isang
palamuti ng pabor para isuot sa iyong leeg. 23 Pagkatapos ikaw
ay lalakad sa iyong daan sa kaligtasan at ang iyong paa ay
hindi madarapa; 24 kapag ikaw ay humiga, hindi ka matatakot;
kapag ikaw ay humiga, ang iyong tulog ay magiging mahimbing.
25 Huwag matakot sa biglaang pagkakilabot o pagkawasak na
idinulot ng mga masasama, kapag dumating ang mga ito, 26
dahil si Yahweh ay nasa iyong tabi at iingatan ang iyong paa
na huwag mahuli sa bitag. 27 Huwag ipagkait ang mabuti sa
mga karapat-dapat dito, kapag nasa iyong kapangyarihan upang
kumilos. 28 Huwag sabihin sa iyong kapwa, "pumunta ka, at
bumalik muli at bukas ibibigay ko ito," kapag ang pera ay nasa
iyo. 29 Huwag gumawa ng plano para makasakit ng iyong
kapwa— siya na nakatira sa malapit at nagtitiwala sa iyo. 30
Huwag makipagtalo sa isang tao ng walang dahilan, kapag
wala siyang ginawa para saktan ka. 31 Huwag kainggitan ang
isang marahas na tao o piliin ang kahit na ano sa kaniyang
mga paraan. 32 Dahil ang sinungaling na tao ay kasuklam-
suklam kay Yahweh, nguniit dinadala niya ang matuwid na tao sa
kaniyang pagtitiwala. 33 Ang sumpa ni Yahweh ay nasa tahanan
ng masasamang tao, ngunit pinagpapala niya ang tahanan
ng mga matuwid. 34 Kinukutya niya ang mga nangungutya,
ngunit ibinibigay niya ang kaniyang pabor sa mga taong may
mababang loob. 35 Ang mga marurunong na tao ay nagmamana
nang karangalan, ngunit ang mga hangal ay iaangat sa kanilang
kahihiyan.

4 Makinig, mga anak na lalaki, sa tagubilin ng ama, at bigyang
pansin para malaman ninyo kung ano ang pang-unawa. 2
Ibinibigay ko sa inyo ang mga mabuting tagubilin; huwag ninyong
pabayaan ang aking katuruan. 3 Nung ako ay anak na lalaki
ng aking ama at tanging anak ng aking ina, 4 tinuruan niya
ako at sinabi sa akin, “Panghawakan mong mabuti sa iyong
puso ang aking mga salita; panatilihin ang aking mga utos at
ipamuhay. 5 Pagsumikapan na magkaroon ng karunungan at
kaunawaan; huwag kalilimutan at huwag tatanggihan ang mga
salita sa aking bibig; 6 huwag iiwanan ang karunungan at ikaw
ay kaniyang babantayan; mahalin mo ito at pananatilihin kang
ligtas. 7 Ang karunungan ay ang pinakamahalagang bagay, kaya
pagsumikapan ang karunungan at gamitin lahat ng mayroon
ka para ikaw ay maaaring makakuha nang pang-unawa. 8
Pahalagahan ang karunungan at ikaw ay kaniyang itataas;
pararangalan ka kapag niyakap mo ito. 9 Ito ay maglalagay ng
isang korona ng karangalan sa iyong ulo; bibigyan ka nito ng
isang magandang korona.” 10 Makinig, aking anak, at pansinin
ang aking mga salita, at ikaw ay magkakaroon ng maraming
mga taon sa iyong buhay. 11 Papatnubayan kita sa daan ng
karunungan; pangungunahan kita sa matuwid na mga landas. 12
Kapag ikaw ay lumalakad, walang hahadlang sa iyong daanan
at kapag ikaw ay tatakbo, hindi ka matitisod. 13 Kumapit ka
sa disiplina, huwag itong bibitawan; bantayan ito, dahil ito ay
iyong buhay. 14 Huwag sumunod sa landas ng masama at
huwag sumama sa kaparaanan ng mga gumagawa ng masama.
15 Iwasan ito, ito ay huwag magpatuloy; tumalikod mula dito
at tumungo sa ibang daan. 16 Dahil hindi sila nakakatulog
hanggang sila ay makagawa ng masama at nanakawan sila ng

tulog hanggang sila ay magdulot ng pagkatisod ng isang tao.
17 Dahil sila ay kumakain ng tinapay ng kasamaan at iniinom
ang alak ng karahasan. 18 Ngunit ang landas ng isang tao
na gumagawa ng matuwid ay katulad ng unang liwanag na
patuloy na nagliliwanag; ito ay lalong nagliliwanag hanggang sa
kapunuan ng araw ay dumating. 19 Ang daan ng masama ay
katulad ng kadiliman- hindi nila alam kung ano itong kanilang
kinatitisuran. 20 Aking anak na lalaki, bigyang pansin ang
aking mga salita; makinig sa aking mga kasabihan. 21 Huwag
hayaan silang malayo mula sa iyong paningin; panatilihin sila sa
iyong puso. 22 Dahil ang aking mga salita ay buhay sa mga
nakakatagpo sa kanila at kalusugan sa kanilang buong katawan.
23 Panatilihing ligtas ang iyong puso at bantayan ito nang may
buong sigasig, dahil mula dito dumadaloy ang mga bukal ng
buhay. 24 Ilayo ang baluktot na pananalita mula sa iyo at ilayo
ang maruruming salita mula sa iyo. 25 Hayaan mong tumingin
nang tuwid ang iyong mga mata at ipirmi ng tuwid ang iyong
pagtitig sa harap mo. 26 Gumawa ng isang patag na landas
para sa iyong paa; sa gayon lahat ng iyong mga daraanan ay
magiging ligtas. 27 Huwag kang liliko sa kanan o sa kaliwa; ipihit
ang iyong paa palayo mula sa kasamaan.

5 Aking anak na lalaki, bigyang pansin ang aking karunungan;
makinig mabuti sa aking kaunawaan, 2 upang ikaw ay matuto
tungkol sa mabuting pagpapasya, at ang iyong mga labi ay
maaaring pangalagaan ang kaalaman. 3 Sapagkat ang labi ng
isang nangangalunyang babae ay dinadaluyan ng pulot, at ang
kaniyang bibig ay mas madulas kaysa sa langis, 4 pero sa huli
siya ay katulad ng halamang mapait, humihiwa tulad ng isang
matalim na espada. 5 Ang kaniyang mga paa ay humahakbang

papunta sa kamatayan; at tumutungo papunta sa sheol. **(Sheol
h7585)** **6** Hindi niya binibigyang pansin ang landas ng buhay. Ang
kaniyang mga yapak ay gumagala; hindi niya alam kung saan
siya patungo. **7** At ngayon, aking mga anak, makinig sa akin;
huwag tumalikod mula sa pakikinig sa mga salita ng aking bibig.
8 Lumayo kayo sa kaniyang landas, at huwag kayong lumapit sa
pintuan ng kaniyang bahay. **9** Sa ganoong paraan hindi ninyo
ipamimigay ang inyong karangalan sa iba o ang mga taon ng
inyong buhay sa isang malupit na tao; **10** ang mga taong hindi
kilala ay hindi magdiriwang sa inyong kayamanan; ang inyong
pinaghirapan ay hindi mapupunta sa bahay ng mga taong hindi
kilala. **11** Sa katapusan ng inyong buhay kayo ay dadaing kapag
ang inyong laman at inyong katawan ay nabulok. **12** Sasabihin
ninyo, "Kinapopootan ko ang disiplina at hinamak ng aking puso
ang pagtatama! **13** Hindi ako sumunod sa aking mga guro o
nakinig sa aking mga tagapagturo. **14** Malapit na akong ganap
na masira sa gitna ng kapulungan, sa pagtitipon ng mga tao." **15**
Uminom ng tubig mula sa inyong sariling sisidlan, at uminom ng
bukal na tubig mula sa inyong sariling balon. **16** Dapat bang ang
inyong mga bukal ay umapaw sa lahat ng dako, at ang inyong
mga batis ng tubig ay umagos sa mga liwasang-bayan? **17**
Hayaan na ang mga ito ay sa inyo lamang, at hindi para sa mga
hindi kilalang taong kasama ninyo. **18** Nawa'y ang inyong bukal
ay pagpalain, at nawa'y kayo ay magalak sa asawa sa inyong
kabataan. **19** Sapagkat siya ay isang mapagmahal at kaaya-aya
tulad ng usang babae. Hayaan ninyo ang kaniyang dibdib ay
punuin kayo ng galak sa lahat ng panahon; laging maging bihag
ng kaniyang pag-ibig. **20** Sapagkat bakit ikaw, aking anak, ay
dapat na mabihag ng isang babaeng nangangalunya; bakit mo

kailangang yakapin ang dibdib ng isang hindi kilalang babae?
21 Nakikita ni Yahweh ang lahat ng ginagawa ng isang tao at
pinanonood ang lahat ng landas na kaniyang tinatahak. 22 Ang
isang masamang tao ay mabibitag ng kaniyang sariling mga
kasalanan; ang mga lubid ng kaniyang kasalanan ay pipigilan
siya ng mahigpit. 23 Siya ay mamamatay dahil kulang siya ng
disiplina; siya ay inililigaw ng kaniyang labis na kamangmangan.
6 Anak ko, kapag ikaw ay nagtabi ng pera bilang isang pag-
aako ng pagkakautang ng iyong kapit-bahay, kapag nagbigay ka
ng pangako sa pagkakautang ng isang tao na hindi mo kilala, 2
kung gayon naglatag ka ng isang patibong para sa iyong sarili sa
pamamagitan ng iyong pangako, at ikaw ay nahuli ng mga salita
ng iyong bibig. 3 Kung gayon, anak kong lalaki, gawin mo ito at
iligtas mo ang iyong sarili, dahil sa ikaw ay nasa habag ng iyong
kapitbahay. Pumunta ka at magpakumbaba ka ng iyong sarili at
magsumamo sa iyong kapitbahay na pakawalan ka. 4 Bigyan
mo ang iyong mga mata ng walang tulog at ang iyong talukap
ng walang pagkakaidlip. 5 Iligtas mo ang iyong sarili gaya ng
isang usa mula sa kamay ng mangangaso, katulad ng isang
ibon mula sa kamay ng tagahuli ng hayop. 6 Tingnan mo ang
langgam, ikaw na tamad na tao, pagmasdan mo ang kaniyang
mga pamamaraan, at maging matalino. 7 Wala siyang tagapag-
utos, opisyal, o tagapamahala, 8 gayon pa man ay naghahanda
siya ng pagkain sa tag-init, at habang sa pag-aani ay nagtatabi
ito ng kung ano ang kakainin. 9 Gaano katagal ka matutulog,
ikaw na tamad na tao? Kailan ka babangon mula sa iyong
pagkatulog? 10 “Isa pang kaunting pagtulog, isa pang kaunting
pagkaidlip, isa pang kaunting pagtiklop ng mga kamay upang
magpahinga”— 11 at ang iyong kahirapan ay darating sa iyo

gayang isang magnanakaw at ang iyong pangangailangan gaya
ng isang armadong sundalo. **12** Ang isang walang kwentang
tao— isang masamang tao— namumuhay sa kabaluktutan ng
kaniyang salita, **13** pagkindat ng kaniyang mga mata, gumagawa
ng hudyat gamit ang kaniyang mga paa, at pagturo ng kaniyang
mga daliri. **14** Siya ay may balak na masama na may daya sa
kaniyang puso; palagi siyang nag-uudyok ng pag-aalitan. **15**
Kaya lulupigin siya sa isang iglap ng kaniyang kapahamakan;
sa isang sandali siya ay masisira na higit sa kagalingan. **16**
Mayroong anim na bagay na kinamumuhian ni Yahweh, pito
na kasuklam-suklam sa kaniya: **17** Ang mga mata ng isang
mapagmataas na tao, ang isang dila na nagsisinungaling, ang
mga kamay na nagpapadanak ng dugo ng mga inosenteng
tao, **18** isang puso na lumikha ng mga masasamang balakid,
mga paa na mabilis tumakbo para gumawa ng masama, **19**
isang saksi na nagsasabi ng mga kasinungalingan, at ang isa
na siyang naghahasik ng alitan sa kaniyang mga kapatid. **20**
Aking anak na lalaki, sundin mo ang utos ng iyong ama, at
huwag mong talikdan ang katuruan ng iyong ina. **21** Palagi mong
igapos ang mga ito sa iyong puso; itali mo ang mga ito sa iyong
leeg. **22** Kapag ikaw ay lumakad, papatnubayin ka ng mga ito;
kapag ikaw ay natulog, pagmamasdan ka nila; at kapag ikaw ay
nagising, tuturuan ka nila. **23** Sapagkat ang mga utos ay isang
ilawan, at ang katuruan ay isang liwanag; ang mga pagsaway
ng disiplina ay ang mga daan ng buhay. **24** Iingatan ka nito
mula sa imoral na babae, mula sa mapang-akit na mga salita ng
nangangalunyang babae. **25** Huwag kang magnasa sa iyong
puso sa kaniyang kagandahan, at huwag mo siyang hayaang
mabihag ka ng kaniyang mga pilik mata. **26** Ang pagtulog na

kasama ang isang bayarang babae ay maaaring kabayaran ng
halaga ng tinapay, pero ang babaeng asawa ng iba ay maaaring
kabayaran ng buhay mo mismo. **27** Kaya ba ng isang lalaki
na magbitbit ng apoy sa kaniyang dibdib na hindi nasusunog
ang kaniyang mga damit? **28** Kaya ba ng isang lalake na
lumakad sa ibabaw ng maiinit na mga uling na hindi napapaso
ang kaniyang mga paa? **29** Gayon din sa lalakeng nakikiapid
sa asawang babae ng kaniyang kapwa; ang siyang natutulog
kasama niya ay hindi maparusahan. **30** Hindi hinahamak ng
mga tao na ang isang magnanakaw kung siya ay nagnanakaw
upang mabusog sa panahong gutom siya. **31** Gayon pa man
kapag siya ay nahuli, siya ay magbabayad ng pitong beses
kung ano ang kaniyang ninakaw; kailangan niya isuko ang lahat
ng mahahalagang bagay sa kaniyang tahanan. **32** Ang isa na
nagkasala ng pangangalunya ay walang kaisipan; ang siyang
gumagawa nito ay sinisira ang kaniyang sarili. **33** Sugat at
kahihiyan ay nararapat sa kaniya, at ang kaniyang kasiraang
puri ay hindi maaalis. **34** Dahil ang pagseselos ay ginagawang
galit na galit ang isang lalaki; kapag siya ay gumanti hindi siya
magpapakita ng awa. **35** wala siyang tatanggaping kabayaran,
at hindi siya mabibili, kahit maghandog ka ng maraming regalo
sa kaniya.

7
Aking anak na lalaki, sundin ang aking mga salita at ipunin
ang aking mga utos sa iyong kalooban. **2** Sundin ang aking
mga utos upang mabuhay at sundin ang aking tagubilin tulad ng
mansanas sa iyong paningin. **3** Itali ang mga ito sa iyong mga
daliri; isulat ang mga ito sa talaan ng iyong puso. **4** Sabihin
sa karunungan, “Ikaw ang aking kapatid na babae,” at tawagin
ang kaunawaan na inyong kamag-anak, **5** upang ikaw ay ilayo

mula sa mapanuksong babae, mula sa babaeng mapangalunya
kasama ng kaniyang mapang-akit na mga salita. **6** Sa bintana
ng aking bahay ay tumitingin ako sa pamamagitan ng dungawan
7 at aking nakita ang karamihan ng batang lalaki na hindi pa
natuturuan. Nakita ko sa karamihan ng kabataan ang isang
batang lalaking na wala sa kaisipan. **8** Ang batang lalaking iyon
ay naglalakad sa kalye malapit sa sulok ng kaniyang kalye at
siya ay tumuloy patungo sa kaniyang bahay— **9** iyon ay takip-
silim, sa gabi ng araw na iyon, sa oras ng gabi at kadiliman. **10**
At doon kinatagpo siya ng isang babae, nakadamit tulad ng
isang bayarang babae at alam niya kung bakit siya naroon. **11**
Siya ay maingay at magulo, ang kaniyang mga paa ay hindi
mapanatili sa tahanan— **12** ngayon nasa mga kalye, ngayon
nasa pamilihan, at bawat sulok siya ay nag-aabang. **13** Kaya
siya ay hinawakan niya at pinaghahalikan, na may katapangang
mukha, sinabi niya sa kaniya, **14** natupad ko ang handog ng
kapayapaan ngayon, naibigay ko ang aking mga panata, **15**
kaya lumabas ako para makita ka, kinasasabikan ko na makita
ang iyong mukha, at ikaw ay aking natagpuan. **16** Inilatag ko
ang mga panakip sa aking higaan, mga linong makukulay mula
sa Egipto. **17** Pinabanguhan ko ang aking higaan ng mira,
mga aloe, at kanela. **18** Halina't, hayaang umapaw ang ating
pagmamahalan hanggang umaga; hayaan nating makakuha
tayo ng labis na ligaya sa iba't ibang gawi ng pagtatalik. **19**
Ang aking asawa ay wala sa bahay; siya ay nasa malayo sa
isang matagal na paglalakbay. **20** May dala siyang isang supot
ng pera sa kaniya; siya ay babalik sa araw ng kabilugan ng
buwan." **21** Sa kaniyang mapang-akit na salita ay hinihikayat
siya, at sa kaniyang mahusay na pagsasalita siya ay mapipilit

niya. 22 Sumunod siya sa kaniya na tulad ng isang bakang
lalaki na papunta sa katayan, o tulad ng isang usa na nahuli sa
isang patibong 23 hanggang ang isang palaso ay tumatagos
sa kaniyang atay— o katulad ng ibong sumusugod sa isang
patibong, hindi alam na ito ang magiging kabayaran ng kaniyang
buhay. 24 At ngayon, ang aking mga anak na lalaki, makinig sa
akin; bigyang pansin kung ano ang aking sinasabi. 25 Huwag
ninyong hayaan ang inyong puso na lumihis sa kaniyang mga
kaparaanan; huwag maligaw sa kaniyang mga landas. 26
Maraming biktima ang nadala niya pababa; hindi sila mabilang.
27 Ang kaniyang bahay ay daan patungo sa sheol; ito ay patungo
pababa sa mga silid ng kamatayan. **(Sheol h7585)**

8 Hindi ba nananawagan ang Karunungan? Hindi ba itinataas ng
Pang-unawa ang kaniyang tinig? 2 Sa mga taluktok ng bundok
sa tabi ng daan, sa mga daang nagsasalubong, ang Karunungan
ay naninindigan. 3 Sa tabi ng mga pasukan sa lungsod, malapit
sa tarangkahan ng mga lungsod, siya ay nananawagan. 4
Mga mamamayan, tinatawag ko kayo at itinataas ko ang aking
tinig sa mga anak ng sangkatauhan. 5 Kayong mga hindi
naturuan, dapat ninyong maintindihan ang katalinuhan at kayong
kinasusuklaman ang kaalaman, kayo ay dapat magkaroon ng
isang maunawaing puso. 6 Makinig kayo at magsasalita ako
ng mga mararangal na bagay at kapag bumuka ang aking
mga bibig ay sasabihin ko kung ano ang tama— 7 dahil ang
aking bibig ay nagsasalita kung ano ang mapagkakatiwalan,
at ang aking mga labi ay napopoot sa kasamaan. 8 Lahat ng
mga salita sa aking bibig ay makatarungan; walang baluktot
at nakaliligaw sa kanila. 9 Ang lahat ng aking mga salita ay
matuwid para sa nakakaunawa; ang mga salita ko ay matuwid

sa mga nakatatagpo ng kaalaman. **10** Piliin ninyo ang aking
katuruan kaysa sa pilak at kaalaman kaysa purong ginto. **11**
Dahil ako, ang Karunungan, ay mas mabuti kaysa sa mga hiyas;
wala sa inyong ninanais ang maaaring maihalintulad sa akin. **12**
Ako, ang Karunungan, ay namumuhay nang may Kabaitan, at
aking taglay ang kaalaman at kahinahunan. **13** Ang pagkatakot
kay Yahweh ay para kapootan ang kasamaan — kinapopootan
ko ang pagmamataas at kayabangan, ang masamang paraan,
at malaswang pananalita — kinapopootan ko sila. **14** Mayroon
akong mabuting payo at maayos na karunungan; mayroon
akong mahusay na pananaw, at taglay ko ang kalakasan. **15** Sa
pamamagitan ko, ang mga hari ay naghahari—pati na taong
marangal, at lahat ng mga namumuno ng makatarungan. **16**
Sa pamamagitan ko, ang mga prinsipe ay naghahari at ang
mga marangal at lahat ng namamahala nang may katarungan.
17 Mahal ko silang mga nagmamahal sa akin, at silang mga
masisipag na humahanap sa akin ay matatagpuan ako. **18** Nasa
akin ang mga kasaganaan at karangalan, walang maliw na
kayamanan at katuwiran. **19** Ang aking bunga ay mas mabuti pa
kaysa ginto, mas mabuti pa kahit sa pinong ginto; ang aking
ibinibigay ay mas mabuti pa sa purong pilak. **20** Lumalakad ako
sa daan na matuwid, sa mga landas na patungo sa katarungan,
21 para makapagbigay ako ng pamana sa mga nagmamahal
sa akin at punuin ang kanilang mga imbakan ng yaman. **22**
Nilikha ako ni Yahweh mula pa noong pasimula — ang una sa
kaniyang mga ginawa noong unang panahon. **23** Mula pa noong
unang panahon, inilagay na ako sa pagkalalagyan—mula ng
una, mula pa sa pasimula ng mundo. **24** Bago pa magkaroon ng
mga karagatan, ako ay isinilang na—bago pa magkaroon ng

mga bukal na may masaganang tubig, bago pa ilagay ang mga
bundok, 25 at bago pa ang mga burol, ako ay ipinanganak na.
26 Ipinanganak na ako bago pa likhain ni Yahweh ang lupa o
mga bukirin, o kahit ang unang alikabok sa mundo. 27 Naroon
na ako nang naitatag niya ang kalangitan, nang kaniyang ginuhit
ang hangganan sa ibabaw ng kailaliman. 28 Naroon na ako
nang naitatag niya ang mga kalangitan sa itaas at nang ginawa
niya ang mga bukal sa kalaliman. 29 Naroon na ako nang
ginawa niya ang hangganan para sa dagat, kaya ang katubigan
ay hindi kumalat lagpas kung saan niya iniutos, at kung saan
niya inutos ilagay ang mga pundasyon ng lupa. 30 Ako ay nasa
tabi niya, bilang isang dalubhasang manggagawa, at ako ang
kanyang kasiyahan sa araw araw, laging nagagalak sa harap
niya. 31 Nagagalak ako sa kanyang buong daigdig, at ang
kasiyahan ko ay nasa sangkatauhan. 32 At ngayon, aking mga
anak na lalaki, makinig kayo sa akin, dahil silang mga nananatili
sa aking mga pamamaraan ay magiging masaya. 33 Makinig
kayo sa aking katuruan at maging marunong; huwag kaligtaan
ito. 34 Ang siyang nakikinig sa akin ay magiging masaya —
nagmamasid bawat araw sa aking mga tarangkahan, naghihintay
sa akin sa tabi ng mga pintuan ng aking tahanan. 35 Dahil
ang sinumang nakakatagpo sa akin ay nakakatagpo ng buhay,
at matatagpuan niya ang kagandahang loob ni Yahweh. 36
Pero siya na nabibigong matagpuan ako ay pinapahamak ang
kaniyang sarili; ang lahat ng namumuhi sa akin ay umiibig sa
kamatayan."

9 Ang karunungan ay nagtayo ng kaniyang tahanan; nag-
ukit siya ng pitong mga poste mula sa bato. 2 Hinanda niya
ang mga karne niya para ihain sa hapunan; hinalo niya ang

kaniyang alak; at inihanda niya ang kaniyang hapag-kainan. 3
Nagpadala siya ng mga paanyaya kasama ang mga lingkod
niyang babae at tumatawag siya mula sa pinakamataas na dako
ng lungsod: 4 “Hayaan ang mga hindi naturuan na lumapit dito!”
sinasabi niya roon sa mga walang alam. 5 “Lumapit kayo, kainin
ninyo ang aking pagkain, at inumin ang alak na aking hinalo.
6 Iwanan na ninyo ang mga kaparaanan ng kamangmangan
upang kayo ay mabuhay; lumakad sa daan ng pang-unawa. 7
Kung sinuman ang magtama ng mangungutya ay nag-aanyaya
ng pag-abuso, at kung sinuman ang magtuwid ng masamang
tao ay masasaktan. 8 Huwag sawayin ang mangungutya, o
kamumuhian ka niya; magtuwid ng matalinong tao, at mamahalin
ka niya. 9 Magbigay ng gabay sa matalinong tao, at siya ay
magiging mas matalino; turuan ang matuwid na tao, at dadagdag
ang kaniyang pagkatuto. 10 Ang takot kay Yahweh ang simula
ng karunungan, at ang kaalaman sa Isang Banal ay kaunawaan.
11 Dahil sa pamamagitan ko ang mga araw mo ay dadami, at
dadagdag ang taon ng buhay mo. 12 Kung matalino ka, matalino
ka para sa sarili mo, pero kung mangungutya ka, dadalhin
mo ito nang mag-isa.” 13 Ang isang mangmang na babae ay
maingay— hindi siya naturuan at wala siyang alam. 14 Nauupo
siya sa pinto ng bahay niya, sa upuan ng pinakamataas na lugar
ng bayan. 15 Tinatawag niya ang mga taong dumadaan, ang
mga taong naglalakad ng tuwid sa kanilang daan. 16 “Hayaan
ang mga hindi naturuan na lumapit dito” sinasabi niya doon sa
mga walang alam. 17 “Ang ninakaw na tubig ay matamis, at ang
tinapay na kinain ng palihim ay kaaya-aya.” 18 Pero hindi niya
alam na nandoon ang mga patay, na ang mga panauhin niya ay
nasa kailaliman ng sheol. **(Sheol h7585)**

10 Ang mga kawikaan ni Solomon. Ang isang marunong na
anak ay ikinagagalak ng kaniyang ama ngunit ang isang hangal
na anak ay nagdadala ng pighati sa kaniyang ina. **2** Ang
mga yamang naipon sa pamamagitan ng kasamaan ay walang
halaga, ngunit ang paggawa ng kung ano ang tama ay naglalayo
sa kamatayan. **3** Hindi hinahayaan ni Yahweh na magutom ang
mga gumagawa ng masama, ngunit kaniyang binibigo ang mga
pagnanasa ng masama. **4** Ang kamay na tamad ay nagdudulot
sa isang tao para maging mahirap, ngunit ang kamay ng masipag
na tao ay magtatamo ng kayamanan. **5** Ang marunong na anak
ay magtitipon ng pananim sa tag-araw, ngunit kahihiyan sa
kaniya para matulog habang anihan. **6** Ang mga kaloob mula sa
Diyos ay nasa isipan ng mga gumagawa ng tama, ngunit ang
bibig ng masama ay pinagtatakpan ang karahasan. **7** Ang taong
gumagawa ng tama ay natutuwa tuwing siya ay ating naiisip
ang tungkol sa kaniya, ngunit ang pangalan ng masama ay
mabubulok. **8** Silang mga maunawain ay tumatanggap ng mga
utos, ngunit ang isang madaldal na hangal ay mapapahamak. **9**
Ang siyang lumalakad sa katapatan ay lumalakad sa kaligtasan,
subalit ang isa na gumagawa ng kabuktutan, siya ay malalantad.
10 Siya na kumikindat ang mata ay nagdudulot ng kalungkutan,
ngunit ang isang madaldal na hangal ay masisira. **11** Ang bibig
ng gumagawa ng tama ay isang bukal ng buhay, ngunit ang
bibig ng masama ay nagtatago ng karahasan. **12** Ang galit
ay nagpapasimula ng mga kaguluhan, subalit ang pag-ibig ay
matatakpan ang lahat ng pagkakasala. **13** Ang karunungan
ay matatagpuan sa labi ng isang taong marunong umunawa,
ngunit ang isang pamalo ay para sa likod ng isang walang
pang-unawa. **14** Ang mga taong marunong ay nag-iipon ng

kaalaman, ngunit ang bibig ng isang hangal ay nagpapalapit ng
kapahamakan. 15 Ang kayamanan ng isang mayamang tao ay
ang kaniyang pinatibay na lungsod, ang kasalatan ng mahirap
ay kanilang pagkawasak. 16 Ang kabayaran ng mga gumagawa
ng tama ay patungo sa buhay; ang pakinabang ng masama ay
patungo sa kasalanan. 17 Doon ay may isang daan sa buhay
para sa isang sumusunod sa disiplina, ngunit ang tumatanggi sa
pagpuna ay inaagos sa pagkaligaw. 18 Ang sinumang magtago
ng pagkagalit ay may mga sinungaling na labi, at sinumang
magkalat ng paninirang puri ay isang hangal. 19 Kung maraming
salita, pagkakasala ay hindi nagkukulang, ngunit ang siyang
nag-iingat sa kaniyang sasabihin ay isang matalino 20 Ang dila
na siyang gumagawa nang matuwid ay purong pilak; ito ay may
maliit na halaga sa puso ng masama. 21 Ang mga labi ng isa
na gumagawa ng tama ay nagpapalusog ng marami, ngunit
ang mga mangmang ay mamamatay dahil sa kakulangan ng
kanilang pang-unawa. 22 Ang mga mabuting kaloob ni Yahweh
ay nagdadala ng kayamanan at hindi ito nagdagdag ng sakit. 23
Ang kasamaan ay laro ng isang hangal, ngunit ang karunungan
ay isang kasiyahan para sa isang tao ng may pang-unawa. 24
Ang takot ng masama ay sasaklawan siya, ngunit ang pagnanais
ng isang matuwid ay ibibigay. 25 Ang masama ay tulad ng isang
bagyo na dumadaan, at sila ay wala na, ngunit silang gumagawa
ng tama ay isang pundasyon na magtatagal kailanman. 26 Tulad
ng suka sa ngipin at usok sa mata, ganoon din ang batugan na
nagpadala sa kaniya. 27 Ang takot kay Yahweh nagpapahaba ng
buhay, ngunit ang mga taon ng masama ay mapapaiksi. 28 Ang
pag-asa ng mga gumagawa ng tama ay kanilang kagalakan,
ngunit ang mga taon ng mga masama ay mapapaiksi. 29 Ang

paraan ni Yahweh ay nag-iingat sa kanila na may katapatan,
ngunit ito ay pagkawasak para sa masama. 30 Silang mga
gumagawa ng tama ay hindi kailanman maibabagsak, ngunit ang
masama ay hindi mananatili sa lupain. 31 Mula sa bibig ng mga
gumagawa ng tama ay dumarating ang bunga ng karunungan,
ngunit ang masamang dila ay mapuputol. 32 Alam ng mga labing
gumagawa nang tama kung ano ang katanggap-tanggap, ngunit
ang bibig ng masama ay alam kung ano ang masama

11 Kinapopootan ni Yahweh ang timbangang hindi tama, ngunit
siya ay nagagalak sa wastong timbang. 2 Kapag dumating
ang pagmamataas, saka dumarating ang kahihiyan, pero sa
kapakumbabaan dumarating ang karunungan. 3 Ang katapatan
ng matuwid ay gumagabay sa kanila, pero ang mga baluktot
na pamamaraan ng mga taksil ay sumisira sa kanila. 4 Ang
kayamanan ay walang halaga sa araw nang matinding kapootan,
pero ang paggawa ng matuwid ay maglalayo sa iyo mula sa
kamatayan. 5 Ang matuwid na pag-uugali ng taong walang
kapintasan ay ginagawang matuwid ang kaniyang daan, pero
ang masama ay babagsak dahil sa kaniyang sariling kasamaan.
6 Ang matuwid na pag-uugali ng mga nakalulugod sa Diyos
ang siyang nag-iingat sa kanila, pero ang taksil ay nabitag
ng kanilang sariling mga pagnanasa. 7 Kapag ang taong
masama ay namatay, ang kaniyang pag-asa ay mamamatay,
at ang pag-asa na naging kaniyang kalakasan ay mapupunta
sa wala. 8 Ang isang taong gumagawa ng tama ay laging
nailalayo sa kaguluhan, at sa halip ito ay dumarating sa mga
masasama. 9 Sinisira ng bibig ng mga walang Diyos ang
kaniyang kapwa, ngunit sa pamamagitan ng kaalaman ang
mga gumagawa ng tama ay pinanatiling ligtas. 10 Kapag ang

mga gumagawa ng tama ay sumasagana, ang isang lungsod
ay nagdiriwang; kapag ang masama ay namatay; ay may
mga sigaw ng kagalakan. **11** Sa pamamagitan ng mabubuting
mga kaloob ng mga nakalulugod sa Diyos, ang lungsod ay
magiging tanyag; sa bibig ng mga masasama, ang lungsod
ay mawawasak. **12** Ang taong may paghamak sa kaniyang
kaibigan ay walang ulirat, pero ang isang may pang-unawa ay
tumatahimik. **13** Sinumang tao na patuloy na naninirang puri ay
nagbubunyag ng mga lihim, ngunit ang isang taong tapat ay
laging iniingatang pagtakpan ang isang bagay. **14** Kung saan
walang matalinong direksiyon, ang isang bansa ay bumabagsak,
pero ang tagumpay ay dumarating sa pagsangguni sa maraming
tagapayo. **15** Sinumang mananagot sa utang ng isang hindi
niya kilala ay tiyak na mapapahamak, pero ang isa na siyang
kinapopootang magbigay ng isang garantiya sa ganiyang uri
ng pangako ay ligtas. **16** Makakamit ng isang mahabaging
babae ang karangalan ngunit ang mga taong walang habag ay
mahigpit na kakapit para sa kayamanan. **17** Ang isang mabait
na tao ay makikinabang sa kanyang sarili, pero ang isang taong
malupit ay sinasaktan ang kaniyang sarili. **18** Ang taong masama
ay nagsisinungaling para makuha ang kaniyang kabayaran,
pero ang isang nagtatanim ng kung ano ang tama ay mag-aani
ng kabayaran ng katotohanan. **19** Ang isang taong tapat na
gumagawa kung ano ang tama ay mabubuhay, pero ang isa
na humahabol sa masama ay mamamatay. **20** Si Yahweh ay
napopoot sa mga pusong tiwali, pero siya ay nagagalak sa
kanila na kung saan ang pamamaraan ay walang kapintasan. **21**
Maging tiyak dito—ang mga taong masama ay hindi maaaring
hindi maparusahan, pero ang mga kaapu-apuhan ng mga

gumagawa ng tama ay mananatiling ligtas. 22 Katulad ng isang
gintong singsing sa ilong ng baboy ang isang magandang babae
na walang hinahon. 23 Ang hangarin ng mga yaong gumagawa
ng tama ay nagbubunga ng mabuti, pero ang masamang mga
tao ay makaka-asa lamang sa matinding galit. 24 May isa na
siyang naghahasik ng binhi—siya ay makaiipon nang higit pa;
ang isa pa ay hindi naghahasik—siya ay darating sa kahirapan.
25 Ang taong mapagbigay ay sasagana, at ang isa na siyang
nagbibigay ng tubig sa iba ay magkakaroon ng tubig para sa
kaniyang sarili. 26 Sinusumpa ng mga tao ang taong ayaw
magbenta ng butil, pero ang mabuting mga kaloob ay kumu-
korona sa ulo ng nagbebenta nito. 27 Ang isa na nagsisipag
na hanapin ang mabuti ay naghahanap din ng kagandahang-
loob, pero ang isa na naghahanap sa masama ay makatatagpo
nito. 28 Sila na nagtitiwala sa kanilang kayamanan ay babagsak,
pero tulad ng dahon, sila na gumagawa ng tama ay lalago.
29 Ang isa na siyang nagdadala ng gulo sa kaniyang sariling
sambahayan ay magmamana ng hangin, at ang mangmang ay
magiging isang alipin sa matalinong puso. 30 Sila na gumagawa
ng tama ay tulad ng isang puno ng buhay, pero ang karahasan
ay bumabawi ng mga buhay. 31 Kung sila na gumagawa ng
matuwid ay tumatanggap kung ano ang karapat-dapat sa kanila,
paano pa kaya ang masama at ang makasalanan!

12 Sinumang umiibig sa disiplina ay iniibig ang kaalaman, pero
sinumang namumuhi sa pagtatama ay mangmang. 2 Nagbibigay
si Yahweh ng pabor sa mabuting tao, pero pinarurusahan niya
ang taong gumagawa ng masasamang plano. 3 Ang isang tao
ay hindi tatatag sa pamamagitan ng kasamaan, pero silang
gumagawa ng katuwiran ay hindi mabubunot kailanman. 4

Ang isang karapat-dapat na asawang babae ay korona ng
kaniyang asawang lalaki, ngunit ang babaeng nagdadala nang
kahihiyan ay tulad ng isang sakit na sumisira ng kaniyang
mga buto. **5** Ang mga balakin ng lahat ng gumagawa ng
tama ay makatarungan, ngunit ang payo ng masasama ay
mapanlinlang. **6** Ang mga salita ng masasamang tao ay bitag na
nakaabang ng pagkakataong pumatay, ngunit ang mga salita ng
matutuwid ang siyang nag-iingat sa kanila. **7** Ang masasama
ay bumabagsak at naglalaho, pero ang bahay ng mga taong
gumagawa ng tama ay mananatili. **8** Pinupuri ang isang tao sa
kaniyang karunungan, ngunit sinumang gumagawa ng baluktot
na mga pagpili ay kinamumuhian. **9** Mas mabuti na magkaroon
ng mababang katayuan—ang maging isang lingkod lamang,
kaysa ang magmalaki patungkol sa iyong katayuan ngunit
walang namang makain. **10** Nagmamalasakit ang matuwid sa
pangangailangan ng kaniyang alagang hayop, pero maging ang
habag ng masasama ay kalupitan. **11** Sinumang nagbubungkal
ng kaniyang lupain ay magkakaroon ng kasaganaan ng pagkain,
pero sinumang naghahabol ng mga proyektong walang halaga
ay hindi nag-iisip. **12** Hinahangad ng masama ang mga ninakaw
ng makasalanan mula sa iba, pero ang bunga ng mga matuwid
ay galing sa kanilang mga sarili. **13** Ang masamang tao ay
nabibitag ng kaniyang masamang pananalita, pero ang mga
taong gumagawa ng tama ay nakaliligtas sa kapahamakan. **14**
Mula sa bunga ng kaniyang mga salita, ang tao ay napupuno
ng mabuting mga bagay, tulad ng paggagantimpala ng mga
kamayy niyang nagtatrabaho. **15** Ang kaparaanan ng isang
mangmang ay tama sa kaniyang paningin, pero ang taong
may karunungan, sa payo ay nakikinig. **16** Ang mangmang ay

kaagad nagpapakita ng galit, pero ang nagsasawalang-kibo
sa insulto ay maingat. **17** Sinumang nagsasabi ng totoo ay
nagsasalita ng tama, pero ang bulaang saksi ay nagsasabi
ng kasinungalingan. **18** Ang mga salitang padalos-dalos ay
tulad ng saksak ng isang espada, pero ang dila ng matalino,
kagalingan ang dinadala. **19** Ang makatotohanang mga labi
ay tumatagal habang-buhay, pero ang sinungaling na dila ay
panandalian lamang. **20** Mayroong panlilinlang sa puso ng mga
taong nagbabalak ng kasamaan, pero kagalakan ang dumarating
sa mga tagapagpayo ng kapayapaan. **21** Walang karamdaman
ang dumarating sa mga matuwid, pero ang masasama ay puno
ng paghihirap. **22** Galit si Yahweh sa sinungaling na mga labi,
pero ang mga namumuhay nang tapat ay ang kasiyahan ng
Diyos. **23** Itinatago ng taong maingat ang kaniyang kaalaman,
pero ang puso ng hangal ay sumisigaw ng kamangmangan.
24 Ang kamay ng matiyaga ay maghahari, pero ang tamad ay
sasailalim sa sapilitang pagtatrabaho. **25** Ang pangamba sa
puso ng tao ay nagpapabigat sa kaniya, ngunit nagpapagalak
ang mabuting salita. **26** Ang matuwid ay gabay sa kaniyang
kaibigan, pero ang paraan ng masama ay nag-aakay sa kanila sa
lihis na daan. **27** Ang mga tamad ay hindi niluluto ang kanilang
sariling huli, pero ang matiyaga ay magkakaroon pa ng yamang
natatangi. **28** Ang mga lumalakad sa tamang daan, buhay ang
nasusumpungan at sa kaniyang landas ay walang kamatayan.
13 Ang matalinong anak ay nakikinig sa tagubilin ngunit ang
manunuya ay hindi makikinig sa pagtutuwid. **2** Mula sa bunga
ng kaniyang bibig, sa mga mabubuting bagay ang isang tao ay
nasisiyahan, pero ang gana ng taksil ay para sa karahasan. **3**
Ang binabantayan ang kaniyang bibig ay pinapangalagaan ang

kaniyang buhay, pero sisirain ang sarili nang nagbubukas ng
labi ng maluwang. **4** Ang gana ng taong tamad ay nananabik
nang labis pero walang makukuha, pero ang gana ng mga taong
masisipag ay masisiyahan nang masagana. **5** Napopoot sa
mga kasinungalingan ang siyang gumagawa ng tama, pero ang
isang masamang tao ay ginagawang kamuhi-muhi ang sarili,
at ginagawa niya kung ano ang kahiya-hiya. **6** Silang walang
kapintasan sa kanilang landas ay ipinagtatanggol ng katuwiran,
ngunit ang kasamaan ay inililigaw ang mga gumagawa ng
kasalanan. **7** May isang tao na pinayayaman ang sarili, pero
halos walang-wala, at may isang tao na pinamimigay ang lahat ng
bagay, pero siyang tunay na masagana. **8** Ang taong mayaman
ay maaaring tubusin ang kaniyang buhay sa pamamagitan
ng kaniyang mga ari-arian, pero ang taong mahirap ay hindi
makatatanggap ng ganiyang uri ng pagbabanta kailanman. **9** Ang
ilaw nang gumagawa ng matuwid ay nagsasaya, pero papatayin
ang lampara ng masama. **10** Ang pagmamataas ay nagbubunga
lamang ng pag-aaway-away, pero mayroong karunungan para
sa mga nakikinig ng mabuting payo. **11** Ang kayamanan ay
nauubos kapag mayroong labis na kalayawan, pero ang siyang
kumikita ng salapi sa pamamagitan ng pagtatrabaho gamit ang
kaniyang kamay ay mapapalago ang kaniyang salapi. **12** Kapag
ang pag-asa ay ipinagpaliban, dinudurog nito ang puso, pero
ang isang natupad na pananabik ay isang puno ng buhay. **13**
Ang nagsasawalang-bahala ng tagubilin ay magiging sakop pa
rin nito, pero ang nagpaparangal sa utos ay gagantimpalaan. **14**
Ang katuruan ng isang matalinong tao ay bukal ng buhay, ilalayo
ka mula sa patibong ng kamatayan. **15** Kagandahang-loob ang
tinatamo ng mabuting pananaw, pero ang daan ng taksil ay

walang katapusan. 16 Ang taong marunong ay kumikilos sa
bawat pagpapasya mula sa kaalaman, pero pinapangalandakan
ng isang mangmang ang kaniyang kamangmangan. 17 Ang isang
masamang tagapagbalita ay nahuhulog sa gulo, pero ang isang
tapat na sugo ay nagdadala ng pagkakasundo. 18 Magkakaroon
ng kahirapan at kahihiyan ang hindi pumapansin sa disiplina,
pero karangalan ang darating sa kaniya na natututo mula sa
pagtutuwid. 19 Ang pananabik na nakamit ay matamis sa gana
ng panlasa, pero ang mangmang ay nasusuklam na tumalikod
mula sa masama. 20 Lumakad kasama ang mga matatalinong
tao at ikaw ay magiging matalino, pero ang kasamahan ng mga
mangmang ay magdurusa ng kapamahakan. 21 Sakuna ang
humahabol sa mga makasalanan, pero silang mga gumagawa
ng tama ay gagantimpalaan ng kabutihan. 22 Nag-iiwan ng
mana para sa kaniyang mga apo ang taong mabuti, pero ang
kayamanan ng makasalanan ay inipon para sa gumagawa ng
matuwid. 23 Ang hindi pa nabubungkal na bukirin na pag-aari ng
mahirap ay maaaring magbunga ng maraming pagkain, pero
ito ay natangay dahil sa kawalan ng katarungan. 24 Ang hindi
dinidisiplina ang kaniyang anak ay napopoot dito, pero ang
nagmamahal sa kaniyang anak ay maingat na disiplinahin ito. 25
Ang gumagawa ng tama ay kumakain hanggang masiyahan ang
kaniyang gana, pero laging nagugutom ang tiyan ng masama.

14 Ang marunong na babae ay nagtatayo ng kaniyang bahay,
ngunit ang hangal na babae ay sinisira ito ng kaniyang sariling
mga kamay. 2 Ang lumalakad ng matuwid ay may takot kay
Yahweh, ngunit ang hindi tapat sa kaniyang pamumuhay ay
hinahamak siya. 3 Mula sa bibig ng isang hangal ay lumalabas
ang isang sanga ng kaniyang pagmamataas, ngunit ang mga

labi ng marunong ay iingatan sila. **4** Kung saan walang baka ang
sabsaban ay malinis, ngunit ang isang masaganang pananim
ay maaaring dumating sa pamamagitan ng lakas ng isang
baka. **5** Ang tapat na saksi ay hindi nagsisinungaling, ngunit
ang huwad na saksi ay nabubuhay sa kasinungalingan. **6**
Ang nangungutya ay naghahanap ng karunungan at walang
makita, ngunit ang kaalaman ay madaling dumating sa taong
may pang-unawa. **7** Umiwas mula sa isang taong hangal, dahil
ikaw ay hindi makakakita ng kaalaman sa kaniyang mga labi. **8**
Ang karunungan ng taong maingat ay para maunawaan ang
kaniyang sariling paraan, ngunit ang kamangmangan ng mga
hangal ay panlilinlang. **9** Ang mga hangal ay nangungutya
kapag ang handog sa pagkakasala ay inialay, ngunit sa matuwid
ang kagandahang-loob ay ibinabahagi. **10** Alam ng puso ang
sarili niyang kapaitan, at walang sinuman ang nakikibahagi
sa kagalakan nito. **11** Ang bahay ng mga taong masama ay
wawasakin, ngunit ang tolda ng taong matuwid ay sasagana.
12 Mayroong isang landas na tila tama sa isang tao, ngunit
ang dulo nito ay naghahatid lamang sa kamatayan. **13** Ang
puso ay maaaring tumawa ngunit nananatiling nasasaktan,
at ang kagalakan ay maaaring magtapos sa kapighatian. **14**
Ang hindi tapat ay makukuha kung ano ang karapat-dapat sa
kaniyang pamumuhay, ngunit ang taong mabuti ay makukuha
kung ano ang kaniya. **15** Ang hindi naturuan ay naniniwala sa
lahat ng bagay, ngunit ang taong maingat, iniisip ang kaniyang
mga hakbang. **16** Ang marunong ay may takot at lumalayo
mula sa kasamaan, ngunit ang hangal ay panatag na hindi
pinapansin ang babala. **17** Ang isang madaling magalit ay
nakagagawa ng mga kahangalan, at ang tao na gumagawa ng

masasamang pamamaraan ay kinamumuhian. **18** Ang mga taong
hindi naturuan ay magmamana ng kahangalan, ngunit ang taong
maingat ay napapaligiran ng kaalaman. **19** Ang mga masasama
ay yuyuko sa harap ng mabubuti, at ang mga masama ay
luluhod sa tarangkahan ng mga matuwid. **20** Ang mahihirap ay
kinamumuhian kahit ng kaniyang sariling mga kasamahan, ngunit
ang mga mayayaman ay maraming kaibigan. **21** Ang isang
nagpapakita ng paghamak sa kaniyang kapwa ay nagkakasala,
ngunit ang isang nagpapakita ng kagandahang-loob para sa
mahirap ay masaya. **22** Hindi ba ang mga nagbabalak ng
masama ay naliligaw? Ngunit ang mga nagbabalak na gumawa
ng mabuti ay makatatanggap nang katapatan sa tipan at
pagtitiwala. **23** Sa lahat ng mahirap na gawain ay may darating
na kapakinabangan, ngunit kung puro salita lamang, ito ay
hahantong sa kahirapan. **24** Ang korona ng mga taong marunong
ay ang kanilang kayamanan, ngunit ang kamangmangan ng mga
hangal ay nagdadala ng lalong maraming kahangalan. **25** Ang
matapat na saksi ay naglilitas ng mga buhay, ngunit ang isang
huwad na saksi ay nabubuhay sa kasinungalingan. **26** Kapag
ang isang tao ay takot kay Yahweh, siya rin ay may higit na tiwala
sa kaniya; ang mga bagay na ito ay magiging katulad ng isang
matatag na lugar na proteksyon para sa mga anak ng taong
ito. **27** Ang pagkatakot kay Yahweh ay isang bukal ng buhay,
para ang tao ay makalayo mula sa patibong ng kamatayan.
28 Ang kaluwalhatian ng hari ay matatagpuan sa malaking
bilang ng kaniyang mga tao, ngunit kung walang mga tao ang
prinsipe ay napapahamak. **29** Ang matiyaga ay may malawak na
pang-unawa, ngunit ang taong mabilis magalit ay itinataas ang
kamangmangan. **30** Ang pusong panatag ay buhay para sa

katawan, ngunit ang inggit ay binubulok ang mga buto. **31** Ang
isang nagmamalupit sa mahihirap ay isinusumpa ang kaniyang
Maykapal, ngunit ang isang nagpapakita ng kagandahang-
loob para sa nangangailangan ay pinaparangalan siya. **32** Ang
masama ay ibinagsak sa pamamagitan ng kaniyang masamang
mga gawa, ngunit ang matuwid ay may isang kanlungan kahit sa
kamatayan. **33** Ang karunungan ay nasa puso ng nakakakilala
ng mabuti, ngunit sa kasamahan ng mga hangal ay ibinunyag
niya ng kaniyang sarili. **34** Ang paggawa ng tama ay nagtataas
ng isang bansa, ngunit ang kasalanan ay isang kahihiyan para
sa sinuman. **35** Ang kagandahang-loob ng hari ay para sa
maingat na lingkod, ngunit ang kaniyang galit ay para sa isang
kumikilos nang kahiya-hiya.

15 Ang malumanay na sagot ay nag-aalis ng poot, pero ang
malupit na salita ay nagsasanhi ng galit. **2** Ang dila ng mga
matatalinong tao ay sinasang-ayunan ng kaalaman, pero ang
bibig ng mga mangmang ay nagbubugso nang kamangmangan.
3 Ang mga mata ni Yahweh ay nasa lahat ng dako, patuloy na
nagmamasid sa masama at mabuti. **4** Ang dilang nagpapagaling
ay puno ng buhay, pero ang mapanlinlang na dila ay sumisira ng
kalooban. **5** Hinahamak ng mangmang ang disiplina ng kaniyang
ama, pero ang siyang natututo mula sa pagtatama ay marunong.
6 Sa bahay ng mga gumagawa ng tama ay mayroong labis
na kayamanan, pero ang kinikita ng mga masasamang tao ay
nagbibigay ng gulo sa kanila. **7** Ang labi ng mga matatalinong
tao ay nagbabahagi ng kaalaman, pero hindi ang puso ng
mga mangmang. **8** Kinasusuklaman ni Yahweh ang mga pag-
aalay ng mga masasamang tao, pero kasiyahan sa kaniya
ang panalangin ng mga matuwid na tao. **9** Kinasusuklaman

ni Yahweh ang paraan ng mga masasamang tao, pero mahal
niya ang siyang nanatili sa tama. **10** Ang malupit na disiplina
ay hinihintay ang sinumang tatalikod sa tamang daan at ang
siyang galit sa pagtatama ay mamamatay. **11** Ang Sheol at
pagkawasak ay nasa harap ni Yahweh; gaano pa kaya ang
puso ng mga kaapu-apuhan ng sangkatauhan? **(Sheol h7585)** **12**
Ang mangungutya ay galit sa pagtatama; hindi siya magiging
marunong. **13** Ang pusong nagagalak ay ginagawang maaya
ang mukha, pero ang matinding lungkot ay sumisira ng diwa.
14 Ang puso ng umuunawa ay humahanap ng kaalaman, pero
ang bibig ng mga mangmang ay kumakain ng kahangalan. **15**
Lahat ng araw ng mga taong inaapi ay napakahirap, pero ang
nagagalak na puso ay may piging na walang katapusan. **16** Mas
mabuti ang kaunti na may takot kay Yahweh kaysa sa labis na
kayamanan na may kaguluhan. **17** Mas mabuti ang pagkain
na may mga gulay na may mayroong pag-ibig kaysa sa isang
pinatabang guya na hinain na may galit. **18** Ang galit na tao ay
pumupukaw ng mga pagtatalo, pero ang taong matagal magalit
ay pinapayapa ang isang alitan. **19** Ang daanan ng taong tamad
ay tulad ng isang lugar na may bakod na tinik, pero ang daanan
ng matuwid ay gawa sa daanang tuloy-tuloy. **20** Ang matalinong
anak na lalaki ay nagdadala ng kasiyahan sa kaniyang ama,
pero ang mangmang ay namumuhi sa kaniyang ina. **21** Ang
kahangalan ay kasiyahan ng hindi nag-iisip, pero ang siyang
nakauunawa ay naglalakad sa tuwid na daanan. **22** Ang mga
balak ay namamali kapag walang payo, pero kapag marami ang
tagapayo sila ay nagtatagumpay. **23** Ang tao ay nakakahanap
ng kaligayahan kapag siya ay nagbibigay ng matalinong sagot;
Napakabuti ng napapanahong salita! **24** Ang landas ng buhay

ay gabay pataas para sa marurunong na tao, upang siya nawa
ay makalayo mula sa sheol na nasa ilalim. **(Sheol h7585)** **25**
Winawasak ni Yahweh ang pamana ng mapagmataas, pero
pinapangalagaan niya ang ari-arian ng balo. **26** Kinasusuklaman
ni Yahweh ang mga kaisipan ng mga masasamang tao, pero ang
mga salita ng kagandahang-loob ay busilak. **27** Nagdadala ng
gulo ang magnanakaw sa kaniyang pamilya, pero mabubuhay
ang siyang galit sa mga suhol. **28** Ang pusong gumagawa ng
tama ay nag-iisip bago sumagot, ngunit ang bibig ng masasama
ay ibinubuhos ang lahat ng kasamaan nito. **29** Si Yahweh
ay malayo sa mga masasamang tao, pero naririnig niya ang
panalangin ng mga gumagawa ng tama. **30** Ang ilaw ng mga
mata ay nagdadala ng kasiyahan sa puso, at ang mabuting mga
balita ay mabuti sa katawan. **31** Kung ikaw ay magbibigay ng
pansin sa taong nagtatama sa kung papaano ka mamuhay, ikaw
ay mananatiling kabilang sa mga matatalino. **32** Ang siyang
tumatanggi sa disiplina ay namumuhi sa kaniyang sarili, pero
ang siyang nakikinig sa pagtatama ay nagtatamo ng kaunawaan.
33 Ang takot kay Yahweh ay nagtuturo ng karunungan, at ang
pagpapakumbaba ay nauuna bago ang karangalan.

16 Ang mga balak ng puso ay pag-aari ng isang tao, ngunit
mula kay Yahweh ang sagot mula sa kaniyang dila. **2** Lahat
ng pamamaraan ng isang tao ay dalisay sa kaniyang sariling
paningin, pero tinitimbang ni Yahweh ang mga kalooban.
3 Ipagkatiwala mo ang iyong mga gawain kay Yahweh at
magtatagumpay ang mga balak mo. **4** Ginawa ni Yahweh ang
lahat ng bagay ukol sa kaniyang layunin, maging ang mga
masama para sa araw ng kaguluhan. **5** Kinamumuhian ni
Yahweh ang bawat isa na may mapagmataas na puso, kahit

na tumayo pa sila nang magkahawak, hindi sila maliligtas sa
kaparusahan. 6 Sa pamamagitan ng katapatan sa kasunduan at
pagtitiwala ang pagkakasala ay nabayaran at sa pamamagitan
ng takot kay Yahweh, tinatalikuran ng mga tao ang kasamaan. 7
Kapag ang pamamaraan ng isang tao ay kalugod-lugod kay
Yahweh, ginagawa niya kahit na ang mga kaaway nito ay
makipagbati sa kaniya. 8 Mabuti pa ang may kakaunti nang nasa
tama, kaysa sa malaking kita na may kaakibat na kawalan ng
katarungan. 9 Sa kaniyang puso, ang isang tao ay nagpaplano
ng kaniyang landas, pero si Yahweh ang nagtuturo ng kaniyang
mga hakbang. 10 Ang isang pahayag na may karunungan
ay nasa labi ng isang hari, sa paghahatol ang kaniyang bibig
ay hindi nagsasalita nang may panlilinlang. 11 Ang tapat na
mga timbangan ay nagmumula kay Yahweh; lahat ng mga
pabigat sa sako ay kanyang gawain. 12 Kapag gumagawa
ng napakasamang mga bagay ang mga hari, ito ay isang
bagay na dapat kasuklaman sapagkat ang trono ay itinatag sa
pamamagitan ng paggawa ng kung ano ang tama. 13 Nalulugod
ang isang hari sa mga labi na nagsasabi ng kung ano ang tama
at kinagigiliwan niya ang isang nagsasalita nang tuwiran. 14
Ang matinding galit ng isang hari ay sugo ng kamatayan pero
ang isang marunong na tao ay magsisikap na pahupain ang
kanyang galit. 15 Sa liwanag ng mukha ng isang hari ay buhay,
at ang kanyang pagkiling ay parang isang ulap na nagdadala
ng ulan sa tagsibol. 16 Higit na mainam ang pagtamo ng
karunungan kaysa ginto. Ang pagtamo ng kaunawaan ay dapat
higit na piliin kaysa pilak. 17 Ang daang-bayan ng mga matuwid
na tao ay palayo sa kasamaan; ang taong nangangalaga ng
kanyang buhay ay nag-iingat sa kanyang landas. 18 Nauuna ang

kayabangan bago sa kapahamakan at ang mapagmataas na
kalooban ay nauuna bago sa isang pagbagsak. **19** Mas mabuti
pang maging mapagpakumbaba kasama ng mga mahihirap na
tao kaysa makipaghatian ng mga nasamsam na bagay sa mga
mayayabang na tao. **20** Sinumang pinagninilay-nilayan ang
itinuturo sa kanila ay makakasumpong nang mabuti at iyong mga
nagtitiwala kay Yahweh ay masisiyahan. **21** Ang isang marunong
sa kanyang puso ay tatawaging marunong makita ang kaibhan,
at pinahuhusay ng matamis na pananalita ang kakayahang
magturo. **22** Ang kaunawaan ay isang bukal ng buhay sa isang
mayroon nito, pero ang kaparusahan ng mga hangal ay ang
kanilang kahangalan. **23** Ang puso ng isang marunong na tao ay
nagbibigay ng mahusay na pananaw sa kaniyang bibig at
nagdadagdag ng panghihikayat sa kaniyang mga labi. **24** Ang
kaaya-ayang mga salita ay isang pulot-pukyutan - matamis sa
kaluluwa at kagalingan sa mga buto. **25** May daan na tama
sa tingin ng isang tao ngunit ang dulo nito ay ang daan sa
kamatayan. **26** Ang gana ng isang manggagawa ay kapaki-
pakinabang sa kaniya, ang kanyang gutom ang patuloy na
nagtutulak sa kaniya. **27** Ang isang walang kwentang tao ay
naghuhukay ng kapilyuhan, at ang kaniyang pananalita ay tulad
ng isang nakakapasong apoy. **28** Ang isang napakasamang
tao ay pumupukaw ng pagtatalo at ang isang tsismoso ay
naghihiwalay ng malalapit na magkaibigan. **29** Ang isang
taong marahas ay nagsisinungaling sa kaniyang kapwa at
naghahatid sa kaniya pababa sa isang landas na hindi mabuti.
30 Ang isang kumikindat ay nagbabalak ng napakasamang
mga bagay; iyong mga nagtitikom ng mga labi ay gagawa
ng kasamaan. **31** Ang uban ay isang korona ng karangalan;

nakukuha ito sa pamamagitan ng pamumuhay sa tamang
paraan. 32 Mas mabuting maghinay-hinay sa galit kaysa maging
isang mandirigma; ang isang nagpipigil sa kanyang sarili ay
mas malakas kaysa sa isang sumasakop sa isang lungsod. 33
Ang mga palabunutan ay hinahagis sa kandungan, pero ang
kapasyahan ay nagmumula kay Yahweh.
17 Mas mabuti na magkaroon ng tahimik na may isang subong
tuyong tinapay kaysa sa isang bahay na puno ng kapistahan
na mayroong pagkaka-alitan. 2 Ang isang matalinong alipin
ay mamamahala sa isang anak na gumagawa ng kahihiyan at
makikibahagi ng mana gaya ng isa sa magkakapatid. 3 Ang
tunawan ng metal ay para sa pilak at ang hurno ay para sa
ginto, ngunit dinadalisay ni Yahweh ang mga puso. 4 Ang taong
gumagawa ng masama ay nakikinig sa mga taong nagsasalita
ng kasamaan; Ang sinungaling ay nagbibigay pansin sa mga
taong nagsasalita ng mga masasamang bagay. 5 Ang sinumang
nanglalait sa mahirap ay hinahamak ang kanyang Tagapaglikha,
at ang taong nagagalak sa kasawian ay hindi makakaligtas sa
kaparusahan. 6 Ang mga apo ay korona ng mga matatanda, at
ang mga magulang ay nagbibigay dangal sa kanilang mga anak.
7 Ang mahusay na pananalita ay hindi angkop para sa isang
mangmang; lalong hindi angkop ang mga labing sinungaling
para sa isang maharlika. 8 Ang suhol ay parang isang mahikang-
bato sa isang nagbibigay nito; saan man siya dumako, siya ay
magtatagumpay. 9 Ang sinumang nagpapaumanhin sa paglabag
ay naghahanap ng pagmamahal, pero ang sinumang umuulit sa
isang bagay ay nagpapalayo sa mga malalapit na kaibigan. 10
Ang pagsaway ay taimtim na tumutungo sa isang tao na may
pang-unawa kaysa sa isang daang dagok sa isang hangal. 11

Ang masamang tao ay naghahanap lamang ng himagsikan,
kaya ang isang malupit na mensahero ay ipapadala laban sa
kaniya. **12** Mabuti pa na makasalubong ang isang inahing oso
na ninakawan ng anak kaysa makatagpo ng isang mangmang
sa kanyang kahangalan. **13** Kung ang isang tao ay nagbabalik
ng masama para sa mabuti, hindi kailanman iiwan ng kasamaan
ang kaniyang tahanan. **14** Ang simula ng hindi pagkakasundo
ay gaya ng isang taong nagpapakawala ng tubig sa lahat ng
dako, kaya lumayo ka sa mga pagtatalo bago ito magsimula. **15**
Ang sinumang nagpapawalang-sala sa mga masasamang tao o
humahatol sa mga taong gumagawa ng tama—kapwa ang mga
taong ito ay karumal-dumal kay Yahweh. **16** Bakit kailangang
magbayad ng salapi ang isang mangmang para matuto tungkol
sa karunungan, kung wala naman siyang kakayahang matutunan
ito? **17** Ang kaibigan ay mapagmahal sa lahat ng oras, at ang
kapatid ay isinilang para sa mga oras ng kaguluhan. **18** Ang
taong walang isip ay gumagawa ng mga pangakong kailangang
tuparin at mananagot sa mga utang ng kaniyang kapwa. **19** Ang
sinuman na nagmamahal sa mga hidwaan ay nagmamahal sa
kasalanan; Ang taong gumagawa ng mataas na pintuan ay sanhi
para ang buto ay mapilayan. **20** Ang taong may mandarayang
puso ay walang mabuting bagay na matatagpuan. Ang taong
may napakasamang dila ay nahuhulog sa kapahamakan. **21**
Kung sinumang umanak ng isang hangal ay magdudulot ng
kapighatian sa kanyang sarili; Kung sinumang umaruga ng isang
hangal ay hindi makakapagdiwang. **22** Ang isang masayahing
puso ay mainam na gamot, pero ang mabigat na kalooban ay
nakakatuyo ng mga buto. **23** Ang masamang tao ay tumatanggap
ng suhol na palihim para iligaw ang mga daan ng katarungan.

24 Ang taong mayroong pang-unawa ay itinutuon ang kanyang
mukha sa karunungan, pero ang mga mata ng isang hangal ay
nakatuon sa dulo ng daigdig. **25** Ang isang mangmang na anak
ay pighati sa kanyang ama at kapaitan sa babaeng nagsilang
sa kanya, **26** At saka, hindi kailanman mabuting parusahan
ang sinumang gumagawa ng tama; ni hindi mabuting paluin
ang mga taong marangal na taglay ang katapatan. **27** Ang
isang may kaalaman ay gumagamit ng kaunting mga salita
at ang mahinahon ay may pang-unawa. **28** Kahit ang isang
mangmang ay iisiping marunong kapag siya ay nananahimik;
kung pinapanatili niyang tikom ang kaniyang bibig, siya ay
itinuturing na matalino.

18 Sinumang ihinihiwalay ang kaniyang sarili ay naghahangad
ng sariling kagustuhan at siya ay nakikipagtalo sa lahat ng
kaisipang may katuturan. **2** Hindi nakasusumpong ng kasiyahan
sa pag-unawa ang isang hangal maliban sa paghahayag ng
laman ng kaniyang puso. **3** Sa pagdating ng masama, kasama
niya ay paghamak, kahihiyan at kasiraan. **4** Ang mga salitang
mula sa bibig ng tao ay malalim na katubigan, ang bukal na
pinagdadaluyan ng karunungan. **5** Hindi mabuti na pumanig sa
masama o ang ipagkait ang katarungan sa mga matuwid. **6** Ang
labi ng mangmang ay nagdadala ng alitan at ang kaniyang bibig
ay nag-aanyaya ng kaguluhan. **7** Ang bibig ng mangmang ay
ang kaniyang pagkasira, at ang kaniyang sarili ay nalilinlang
ng kaniyang mga labi. **8** Ang mga salitang tsismis ay tulad
ng masarap na pagkain, bumababa ito sa kaloob-looban ng
katawan. **9** Sinumang tamad sa gawain ay kapatid sa taong
mapanira. **10** Ang pangalan ni Yahweh ay matibay na tore;
ang matuwid na tumatakbo patungo rito ay ligtas. **11** Ang

kayamanan ng mayaman ay ang kaniyang tanggulang-lungsod,
at sa kaniyang imahinasyon ito ay tulad ng isang mataas na
pader. **12** Bago ang kaniyang pagbagsak, ang puso ng tao ay
mapagmataas, pero ang kababaang-loob ay nauuna bago ang
karangalan. **13** Sinumang sumasagot bago pa man makinig ay
mangmang at kahiya-hiya. **14** Ang espiritu ng tao ay mananaig sa
karamdaman, ngunit ang espiritung mahina, sino ang makatitiis?
15 Ang puso ng matalino ay nagkakamit ng kaalaman at ang
pandinig ng marunong ay naghahangad nito. **16** Ang kaloob ng
tao ay maaaring magbukas ng daan para dalhin siya patungo sa
isang mahalagang tao. **17** Ang unang magsumamo ng kaniyang
kaso ay mukhang tama hangga't ang kaniyang kalaban ay
dumating at tanungin siya. **18** Ang palabunutan ay nag-aayos ng
gulo at naghihiwalay ng malalakas na katunggali. **19** Ang kapatid
na nasaktan ang damdamin ay mas mahirap na amuin kaysa
isang matatag na lungsod, at ang pakikipagtalo ay tulad ng mga
harang ng isang kastilyo. **20** Mula sa bunga ng kaniyang bibig,
ang kaniyang tiyan ay napupuno; sa ani ng kaniyang mga labi,
siya ay nasisiyahan. **21** Ang kamatayan at ang buhay ay nasa
kapangyarihan ng dila, at ang mga nagmamahal dito ay kakain
ng bunga nito. **22** Ang sinumang nakatatagpo ng asawang
babae ay nakahahanap ng mabuting bagay at tatanggap ng
pagpapala mula kay Yahweh. **23** Ang mahirap ay nanlilimos ng
awa, pero ang sagot ng mayaman ay magaspang. **24** Sinumang
umaangkin ng maraming kaibigan ay nadadala sa pagkasira
ng mga kaibigang iyon, pero mayroong isang kaibigan na mas
malapit pa sa isang kapatid.

19 Mas mabuti ang isang mahirap na lumalakad nang
may karangalan kaysa sa isang baluktot magsalita at isang

mangmang. **2** Gayon din, hindi mabuting magkaroon ng nais
na walang karunungan at ang tumatakbo nang mabilis ay
lumilihis sa landas. **3** Pinapahamak ng kamangmangan ng tao
ang kaniyang buhay, at ang puso niya ay nagagalit laban kay
Yahweh. **4** Ang kayamanan ay nakadaragdag ng maraming
kaibigan, pero ang mahirap ay hiwalay mula sa kaniyang mga
kaibigan. **5** Ang bulaang saksi ay hindi makakaalis ng hindi
napaparusahan, at hindi makakatakas ang siyang nabubuhay sa
mga kasinungalingan. **6** Maraming hihingi ng tulong mula sa
mapagbigay na tao, at lahat ay kaibigan ng siyang nagbibigay
ng mga regalo. **7** Lahat ng mga kapatid ng mahirap ay napopoot
sa kaniya; paano pa ang kaniyang mga kaibigan na lumalayo
mula sa kaniya! Siya ay nananawagan sa kanila, pero sila ay
naglaho na. **8** Ang nagsisikap na magkaroon ng karunungan
ay nagmamahal sa kaniyang sariling buhay; ang nagpapanatili
sa pang-unawa ay makatatagpo ng kabutihan. **9** Ang bulaang
saksi ay hindi makaaalis ng hindi mapaparusahan, ngunit
mapapahamak ang mga nabubuhay sa kasinungalingan. **10**
Hindi angkop para sa isang mangmang na mamuhay ng may
karangyaan— lalong hindi para sa isang alipin ang mamuno
sa mga prinsipe. **11** Ang pag-iingat ay nagdudulot sa isang
tao na hindi agad magalit at ang kaniyang dangal ay ang
hindi pagpansin sa kasalanan. **12** Ang poot ng hari ay parang
batang leon na umaatungal, pero ang kaniyang kagandahang
loob ay katulad ng hamog sa mga damuhan. **13** Kasiraan sa
kaniyang ama ang isang mangmang na anak at ang mapang-
away na asawang babae ay tulo ng tubig na walang tigil. **14** Ang
bahay at kayamanan ay namamana mula sa mga magulang,
ngunit mula kay Yahweh ang masinop na asawang babae. **15**

Hinahagis ng katamaran ang isang tao sa mahimbing na tulog,
pero magugutom ang isang tao na ayaw maghanapbuhay. **16**
Ang tumutupad ng kautusan ay nag-iingat ng kaniyang buhay,
pero ang hindi pinag-iisipan ang kaniyang mga pamamaraan ay
tiyak na mamamatay. **17** Ang sinumang mabait sa mahihirap
ay nagpapahiram kay Yahweh, at babayaran siya ni Yahweh
dahil sa kaniyang ginawa. **18** Disiplinahin mo ang iyong anak
habang may pag-asa pa, at huwag mong patatagin ang iyong
kagustuhan na ilagay siya sa kamatayan. **19** Ang taong mainitin
ang ulo ay dapat magbayad kung siya ay iyong sinagip, gagawin
mo ito ulit sa pangalawang pagkakataon. **20** Dinggin mo at
sundin ang aking katuruan, at ikaw ay magiging marunong
hanggang sa katapusan ng iyong buhay. **21** Marami ang mga
plano sa puso ng isang tao, pero ang layunin ni Yahweh ang
siyang mananaig. **22** Katapatan ang ninanais ng isang tao, at
higit na mainam ang mahirap kaysa sa isang sinungaling. **23** Ang
paggalang at pagsunod kay Yahweh ay nagbibigay ng buhay;
ang gumagawa nito ay masisiyahan at ligtas sa kapahamakan.
24 Binabaon ng batugan ang kaniyang kamay sa pagkain; hindi
man lamang niya ito maibalik pataas sa kaniyang bibig. **25**
Kapag iyong pinarusahan ang isang mangungutya, matututo pati
ang walang pinag-aralan; itama mo ang may pang-unawa at
lalawak ang kaniyang kaalaman. **26** Ang isang ninanakawan
ang kaniyang ama at pinapalayas ang kaniyang ina ay isang
anak na nagdadala ng kahihiyan at kasiraan. **27** Kung hindi
ka na makikinig sa katuruan, aking anak, ikaw ay mapapalayo
mula sa mga salita ng kaalaman. **28** Ang masamang saksi ay
kinukutya ang katarungan, at ang bibig ng masama ay lumulunok

ng malaking kasalanan. 29 Nakahanda ang paghatol sa mga
mapangutya, at paghahagupit sa likod ng mga mangmang.
20 Ang alak ay mangungutya at ang matapang na inumin ay
basag-ulero; ang sinumang naliligaw sa pamamagitan ng pag-
inom ay hindi matalino. 2 Ang takot sa hari ay katulad ng takot
sa batang leon na umaatungal; ang sinumang maging dahilan
ng kaniyang galit ay itinatapon ang kaniyang buhay. 3 Isang
karangalan para sa sinuman ang umiwas sa hindi pagkakasundo,
ngunit ang bawat hangal ay sumasali sa isang pagtatalo. 4
Ang taong tamad ay hindi nag-aararo sa taglagas; siya ay
naghahanap ng isang bunga sa panahon ng tag-ani ngunit hindi
magkakaroon nang anuman. 5 Ang mga layunin ng puso ng
isang tao ay katulad ng malalim na tubig, ngunit ang isang
taong may pang-unawa ay aalamin ito. 6 Maraming tao ang
nagpapahayag na sila ay tapat, ngunit sino ang makakahanap
ng isang taong matapat? 7 Ang taong gumagawa ng tama ay
naglalakad sa kaniyang dangal, at ang kaniyang mga anak na
lalaki na sumusunod sa kaniya ay masaya. 8 Ang isang hari
na nakaupo sa trono na ginagampanan ang mga tungkulin ng
isang hukom ay pinipili sa kaniyang mga mata ang lahat ng
masasama na nasa harapan niya. 9 Sino ang maaaring magsabi,
"Pinapanatili kong malinis ang aking puso; Ako ay malaya mula
sa aking kasalanan"? 10 Ang magkakaibang timbang at hindi
pantay na mga sukat— parehong kinapopootan ang mga ito
ni Yahweh. 11 Maging ang isang kabataan ay nakikilala sa
kaniyang mga kilos, kung ang kaniyang pag-uugali ay dalisay at
matuwid. 12 Ang mga tainga na nakakarinig at ang mga mata
na nakakakita— parehong ginawa ito ni Yahweh. 13 Huwag
mahalin ang pagtulog o ikaw ay darating sa paghihirap; buksan

mo ang iyong mga mata at ikaw ay magkakaroon ng maraming
kakainin. 14 "'Masama! Masama!" sabi ng mga bumibili, pero
kapag umalis siya, siya ay nagmamayabang. 15 Mayroong ginto
at kasaganaan sa mamahaling mga bato, ngunit ang mga labi
ng kaalaman ay isang mamahaling hiyas. 16 Ang sinumang
nagbibigay ng kasiguruhan para sa utang ng iba, kuhanan
mo ng damit bilang sangla. 17 Ang tinapay na nakamit sa
pamamagitan ng panlilinlang ay matamis sa panlasa, ngunit
pagkatapos ang kaniyang bibig ay mapupuno ng graba. 18
Ang mga plano ay pinagtitibay sa pamamagitan ng payo, at sa
marunong na patnubay lamang ay dapat kang makipaglaban. 19
Ang tsismis ay nagbubunyag ng mga lihim, at kaya hindi ka
dapat makisama sa mga taong nagsasalita ng sobra. 20 Kapag
isinusumpa ng isang tao ang kaniyang ama o kaniyang ina, ang
kaniyang ilawan ay papatayin sa kalagitnaan ng kadiliman. 21
Ang isang mana na madaling nakamit sa simula ay gagawa ng
mas kaunting kabutihan sa bandang huli. 22 Huwag sabihing,
"Gagantihan kita para sa pagkakamaling ito!" Hintayin si Yahweh
at siya ang sasagip sa iyo. 23 Kinamumuhian ni Yahweh ang
mga hindi parehas na timbang, at ang hindi tapat na mga
timbangan ay hindi mabuti. 24 Ang mga hakbang ng isang
tao ay pinapatnubayan ni Yahweh; paano niya mauunawaan
ang kaniyang paraan kung gayon? 25 Isang patibong para
sa isang tao ang pagsasabi nang padalus-dalos, "Ang bagay
na ito ay banal," at iniisip lamang ang kahulugan pagkatapos
niyang masabi ang kaniyang panata. 26 Ang marunong na hari
ay inihihiwalay ang masama, at pagkatapos sinasagasaan ng
panggiik na kariton sa ibabaw nila. 27 Ang espiritu ng isang tao
ay ang ilawan ni Yahweh, hinahanap ang lahat ng kaniyang

kaloob-loobang mga bahagi. **28** Ang tipan ng katapatan at
pagtitiwala ay nangangalaga sa hari; ang kaniyang trono ay
iniingatan sa pamamagitan ng pag-ibig. **29** Ang dangal ng mga
kabataang lalaki ay ang kanilang kalakasan, at ang karangyaan
ng matatanda ay ang kanilang mga uban. **30** Ang mga hampas
na sumusugat, nililinis ang kasamaan, at ang mga palo ay
nililinis ang mga kaloob-loobang mga bahagi.

21 Ang puso ng hari ay isang batis ng tubig sa kamay ni
Yahweh; siya ang pumapatnubay dito kahit saan niya naisin. **2**
Ang bawat pamamaraan ng tao ay maaaring tama sa kaniyang
paningin, ngunit si Yahweh ang sumusukat ng mga puso. **3**
Ang paggawa ng kung ano ang tama at makatarungan ay
mas katanggap-tanggap kay Yahweh kaysa sa sakripisyo. **4**
Ang mapagmalaking mga mata at mapagmataas na puso -
ang ilawan ng masama - ay kasalanan. **5** Ang mga plano ng
masipag ang tanging daan sa kasaganahan, ngunit ang lahat ng
kumikilos ng masyadong mabilis ay sasapit lamang sa kahirapan.
6 Ang pagtamo ng kayamanan ng isang sinungaling na dila
ay panandaliang singaw at isang patibong na nakamamatay.
7 Ang karahasan ng kasamaan ay tatangayin sila palayo,
sapagkat sila ay tumatanggi na gawin kung ano ang patas.
8 Ang paraan ng makasalanang tao ay liku-liko; ngunit ang
taong dalisay ay gumagawa ng tama. **9** Mas mabuti pang
mamuhay sa sulok ng bubungan kaysa sa bahay na kahati
ang palaaway na asawang babae. **10** Ang gana ng masama
ay nagmimithi ng labis na kasamaan; ang kaniyang kalapit-
bahay sa kaniyang mga mata ay walang nakikitang kabaitan. **11**
Kapag ang nangungutya ay naparusahan, ang mangmang ay
nagiging matalino, at kapag ang taong marunong ay naturuan,

nadadagdagan siya ng kaalaman. 12 Ang isang gumagawa
ng tama ay binabantayan ang bahay ng masama; kaniyang
dinadala ang masama sa kasiraan. 13 Ang isa na hindi dininig
ang iyak ng mga mahihirap na tao, kapag siya din ay umiyak,
hindi siya maririnig. 14 Ang lihim na regalo ay nagpapahupa ng
galit at ang isang tagong regalo ay nag-aalis nang matinding
galit. 15 Kapag ang katarungan ay tapos na, nagbibigay ito
ng kagalakan sa gumagawa ng tama, ngunit ito ay nagdadala
ng takot sa mga masasamang tao. 16 Ang siyang naliligaw
sa daan ng pang-unawa, ay mamamahinga sa pagpupulong
ng mga walang buhay. 17 Ang sinumang minamahal ang
aliw ay magiging mahirap, ang taong minamahal ang alak at
langis ay hindi magiging mayaman. 18 Ang masamang tao ay
magiging katubusan sa gumagawa ng tama, at ang hindi tapat ay
katubusan para sa matuwid. 19 Mas mabuti pang mamuhay sa
disyerto kaysa makasama ang babaeng nagdudulot nang alitan
at sobrang makapagreklamo. 20 Ang pinakamahal na yaman at
langis ay nasa tahanan ng matalino, ngunit inaaksaya ito ng
mangmang na lalaki. 21 Ang gumagawa ng tama at mabait—ang
taong ito ay makasusumpong ng buhay, katuwiran at karangalan.
22 Isang matalinong tao ang pumunta laban sa lungsod nang
makapangyarihan, at kaniyang ginigiba ang matibay na moog
na nagtatanggol nito. 23 Sinumang nagbabantay sa kaniyang
bibig at dila ay nag-iingat na hindi makasali sa gulo. 24 Ang
hambog at mapagmataas na tao - “mangungutya” ang kaniyang
pangalan - kumikilos nang may pagmamataas na kayabangan.
25 Ang pagnanais ng tamad ay pumapatay sa kaniyang sarili,
dahil ang kaniyang mga kamay ay tumatanggi sa pagtatrabaho.
26 Buong araw siyang nagmimithi at nagmimithi nang labis,

ngunit ang isang gumagawa ng tama ay nagbibigay at hindi
nagpipigil. 27 Ang alay ng masamang tao ay kasuklam-suklam;
ito ay mas kasuklam-suklam pa kapag dinala niya ito ng may
masasamang motibo. 28 Ang hindi totoong saksi ay mamamatay,
ngunit ang isang nakikinig ay magsasalita sa lahat ng oras. 29
Ang masamang lalaki ay ginagawa ang sarili na tila malakas,
pero ang matuwid na tao ay maingat sa kaniyang mga kilos. 30
Walang karunungan, pag-unawa o payo na kayang makatalo
kay Yahweh. 31 Ang kabayo ay handa para sa araw ng labanan,
ngunit kay Yahweh ang tagumpay ay nabibilang.

22 Ang isang magandang pangalan ay dapat piliin higit pa sa
labis na kayamanan, at mas mainam ang kagandahan ng loob
kaysa sa pilak at ginto. 2 Ang mayaman at mahirap na mga
tao ay mayroong pagkakatulad— si Yahweh ang tagapaglikha
nilang lahat. 3 Ang isang marunong na tao ay nakikita ang
kaguluhan at itinatago ang kaniyang sarili, pero ang walang
karanasan na mga tao ay magpapatuloy at magdurusa dahil dito.
4 Ang gantimpala sa pagpapakumbaba at takot kay Yahweh
ay kayamanan, karangalan at buhay. 5 Ang mga tinik at mga
patibong ay nakalatag sa daan ng sutil; kung sino man ang
mag-ingat ng kaniyang buhay ay papanatilihing malayo mula
sa kanila. 6 Turuan ang isang bata sa daan kung saan siya
nararapat pumunta, at kapag siya ay matanda na hindi siya
tatalikod mula sa bilin na iyon. 7 Ang mayayamang tao ay
pinamumunuan ang mahihirap na tao, at ang isa na siyang
humihiram ay isang alipin sa isa na siyang nagpapahiram. 8
Siyang naghahasik ng kasamaan ay mag-aani ng kaguluhan, at
ang pamalo ng kaniyang matinding galit ay magiging walang
pakinabang. 9 Ang isang mapagbigay na mata ay pagpapalain,

sapagkat siya ay nagbabahagi ng kaniyang tinapay sa mahihirap.
10 Itaboy ang mangungutya at aalis ang alitan; ang mga hindi
pagkakaunawaan at mga panlalait ay matitigil. 11 Ang siyang
nagmamahal ng isang busilak na puso at ang salita ay magiliw,
siya ay magiging kaibigan ng hari. 12 Ang mga mata ni Yahweh
ay nanatiling nakamasid sa kaalaman, ngunit ibabagsak niya ang
mga salita ng taksil. 13 Sinasabi ng tamad na tao, "Mayroong
isang leon sa lansangan! Ako ay mapapatay sa mga hayag na
lugar." 14 Ang bibig ng isang babaeng nangangalunya ay isang
malalim na hukay; ang galit ni Yahweh ay sumiklab laban sa
sinuman na mahulog dito. 15 Ang kahangalan ay nasa puso ng
isang bata, pero ang pamalo ng pagdisiplina ay nagpapaalis
dito. 16 Ang isa na siyang nagpapahirap sa mahihirap na tao
para lumago ang kaniyang karangyaan, o nagbibigay para sa
mayayamang tao, ay magiging isang mahirap. 17 Magbigay
pansin at pakinggan ang mga salita ng mga matalino at idulog
ang iyong puso sa aking kaalaman, 18 dahil magiging kaaya-
aya ito para sa iyo kung panatilihin mo ang mga ito sa iyo,
kung lahat ng ito ay handa sa iyong mga labi. 19 Sa gayon,
mailagak kay Yahweh ang iyong tiwala, ituturo ko ang mga ito
sa inyo ngayon— maging sa iyo. 20 Hindi ko ba naisulat sa
iyo ang tatlumpung kasabihan ng tagubilin at kaalaman, 21
para ituro sa iyo ang katotohanan sa mga mapagkakatiwalaang
mga salitang ito, sa gayon maaaring kang makapagbigay ng
mapagkakatiwalaang mga sagot sa mga nagpadala sa iyo?
22 Huwag mo pagnakawan ang mahirap na tao, dahil siya ay
mahirap, o wasakin ang nangangailangang tao sa tarangkahan,
23 dahil si Yahweh ang mangangatwiran sa kanilang kaso, at
nanakawin niya ang buhay na siyang nagnakaw sa kanila. 24

Huwag ka makipagkaibigan sa isang tao na siyang pinamumuan
ng galit, at huwag kang sumama sa isang nagagalit nang
labis, **25** o matututunan mo ang kaniyang mga pamamaraan,
at papaluputan mo ang iyong sarili sa isang patibong. **26**
Huwag kang makiisa sa nagbibigay ng nakakagapos na mga
panunumpa tungkol sa pera, at huwag kang magbibigay ng
kasiguraduhan para sa mga pagkakautang ng iba. **27** Kung
kulang ka ng pamamaraan para magbayad, ano ang makakapigil
sa isang tao mula sa pagkuha ng iyong higaan mula sa iyo?
28 Huwag mong alisin ang sinaunang batong nagtatakda ng
hangganan na inalagay ng iyong mga ama. **29** Nakikita mo
ba ang isang bihasang lalaki sa kaniyang gawain? Siya ay
tatayo sa harapan ng mga hari; hindi siya tatayo sa harapan ng
pangkaraniwang mga tao.

23 Kapag ikaw ay umupo para kumain kasama ang isang
pinuno, magmasid ng mabuti kung ano ang nasa harap mo, **2** at
maglagay ng isang kutsilyo sa iyong lalamunan kung ikaw ay
isang tao na gustong kumain ng maraming mga pagkain. **3**
Huwag naisin ang kaniyang napakasarap na pagkain, dahil ito ay
pagkain nang kasinungalingan. **4** Huwag magtrabaho ng sobrang
hirap para lang ikaw ay maging mayaman; maging marunong
para malaman kung kailan titigil. **5** Kapag ang iyong mga mata ay
nagliliwanag sa pera, nawala na ito, at bigla itong nagkakaroon
ng mga pakpak at lumilipad sa himpapawid tulad ng isang agila.
6 Huwag kakainin ang pagkain ng isang masamang tao- isang
tao na nakatingin nang napakatagal sa iyong pagkain- at huwag
naisin ang kaniyang masarap na mga pagkain, **7** sapagkat siya
ang uri ng tao na inaalam ang halaga ng pagkain. “Kumain at
uminom!” sabi niya sa iyo, pero ang kaniyang puso ay wala sa

iyo. 8 Iyong isusuka ang kakaunting kinain mo, at sasayangin
mo ang iyong mga mabubuting sasabihin. 9 Huwag magsasalita
na naririnig ng isang mangmang, sapagkat kaniyang hahamakin
ang karunungan ng iyong mga salita. 10 Huwag mong aalisin
ang sinaunang hangganang bato o angkinin ang mga bukirin ng
mga ulila, 11 sapagkat ang kanilang Tagapagligtas ay malakas,
at ipangangatuwiran niya ang kanilang kapakanan laban sa iyo.
12 Ilagay ang iyong puso sa pagtuturo at buksan ang iyong
mga tainga sa mga salita ng karunungan. 13 Huwag pigilin ang
disiplina sa isang bata, 14 dahil kung siya ay iyong papaluin,
siya ay hindi mamamatay. Kung siya ay iyong papaluin, iyong
ililigtas ang kaniyang kaluluwa mula sa sheol. **(Sheol h7585)** 15
Aking anak, kung ang iyong puso ay marunong, sa gayon ang
aking puso ay magiging masaya rin; 16 ang aking kaloob-
looban ay magagalak kapag ang iyong labi ay magsasalita ng
nang matuwid. 17 Huwag mong hayaang mainggit ang iyong
puso sa mga makasalanan, pero magpatuloy sa takot kay
Yahweh sa buong araw. 18 Siguradong may kinabukasan at ang
iyong pag-asa ay hindi mapuputol. 19 Makinig, aking anak, at
maging matalino at patnubayan ang iyong puso sa daan. 20
Huwag makikisama sa mga lasenggero, o sa mga matatakaw na
kumakain ng karne, 21 dahil ang lasenggero at ang matakaw
ay nagiging mahirap, at ang naiidlip ay madadamitan ng mga
basahan. 22 Makinig sa iyong ama na nag-alaga sa iyo at huwag
hamakin ang iyong ina kung matanda na siya. 23 Bilhin ang
katotohanan, ngunit huwag itong ipagbili; bilhin ang karunungan,
disiplina at pang-unawa. 24 Ang ama ng isang gumagawa ng
matuwid ay labis na magagalak at siya na nag-alaga sa isang
matalinong bata ay matutuwa sa kaniya. 25 Hayaang matuwa

ang iyong ama at ang iyong ina at hayaang magsaya ang
siyang nagsilang sa iyo. **26** Aking anak, ituon mo sa akin ang
iyong puso, at hayaan mong mamasdan ng iyong mga mata
ang aking mga paraan. **27** Dahil ang isang bayarang babae
ay isang malalim na hukay at ang asawa ng ibang lalaki ay
isang makitid na hukay. **28** Siya ay nag-aabang katulad ng
isang magnanakaw at siya ay nagdadagdag ng bilang ng mga
traydor sa sangkatauhan. **29** Sino ang may kasawian? Sino
ang may kalungkutan? Sino ang may mga laban? Sino ang
nagrereklamo? Sino ang may mga sugat na walang dahilan?
Sino ang may matang namumula? **30** Silang sugapa sa alak,
sila na sinusubukan ang pinaghalong alak. **31** Huwag tumingin
sa alak kung ito ay mapula, kung ito ay kumikinang sa tasa at
bumaba nang tuloy-tuloy. **32** Sa bandang huli ito ay tumutuklaw
katulad ng isang ulupong at ito ay kumakagat tulad ng isang
ahas. **33** Ang iyong mga mata ay makakakita ng kakaibang
mga bagay at ang iyong puso ay magsasabi ng napakasamang
mga bagay. **34** Ikaw ay magiging gaya ng isang natutulog sa
mataas na karagatan o humihiga sa ibabaw ng isang duyan.
35 “Tinamaan nila ako!” iyong sasabihin, “pero ako ay hindi
nasaktan. Binugbog nila ako, pero hindi ko ito naramdaman.
Kailan ako magigising? Maghahanap ako ng isa pang maiinom.”

24 Huwag kang mainggit sa mga masasama, ni hangarin
na makisama sa kanila, **2** dahil ang kanilang mga puso ay
nagbabalak ng karahasan, at ang kanilang mga labi ay nag-
uusap tungkol sa kaguluhan. **3** Sa pamamagitan ng karunungan
ang isang bahay ay naitatayo at sa kaunawaan ito ay naitatatag.
4 Sa kaalaman ang mga silid ay puno ng lahat ng mga mamahalin
at kaaya-ayang kayamanan. **5** Ang isang matalinong tao ay

nagpapatunay na malakas, at ang isang taong mayroong
kaalaman ay mas maigi kaysa sa isang malakas, **6** sapagkat sa
matalinong mga utos kaya mong itaguyod ang iyong digmaan, at
kasama ang maraming mga tagapangaral mayroong tagumpay.
7 Ang karunungan ay masyadong mataas para sa isang
mangmang; sa tarangkahan hindi niya binubuksan ang kaniyang
bibig. **8** Mayroong isang nagbabalak na gumawa ng masama—
tinatawag siya ng mga tao na bihasa sa mga masamang balakin.
9 Ang isang hangal na hangarin ay kasalanan, at ang mga
tao ay hinahamak ang nangungutya. **10** Kung ipinapakita mo
ang iyong kaduwagan sa araw ng kaguluhan, kung gayon ang
iyong lakas ay hindi sapat. **11** Sagipin mo silang mga inilalayo
papunta sa kamatayan, at pigilan mo silang mga nalilito papunta
sa pagpatay. **12** Kung sinabi mo, “Diyan! Wala kaming alam
tungkol dito.” Hindi ba't ang Siyang nagtitimbang ng puso ay
naiintindihan kung ano ang sinasabi mo? At Siyang nagbabantay
ng iyong buhay, hindi ba niya alam ito? At hindi ba ibibigay ng
Diyos sa bawat isa kung ano ang karapat-dapat sa kaniya?
13 Aking anak, kumain ng pulot dahil ito ay mabuti, dahil ang
mga katas ng pulut-pukyutan ay matamis sa iyong panlasa. **14**
Katulad nito ang karunungan para sa iyong kaluluwa— kung
nahanap mo ito, magkakaroon ng kinabukasan at ang iyong
pag-asa ay hindi mapuputol. **15** Huwag kang mag-abang tulad
ng mga masasamang tao na lumulusob sa bahay ng mga
gumagawa ng mabuti. Huwag mong wasakin ang bahay niya!
16 Sapagkat kung ang isang taong gumagawa ng tama ay
bumagsak ng pitong beses, siya ay tatayo muli, ngunit ang mga
masasama ay ibabagsak ng kalamidad. **17** Huwag magdiwang
kapag ang iyong kaaway ay bumagsak at huwag hayaan ang

iyong puso ay magalak kapag siya ay nadapa, **18** o si Yahweh
ay makikita at tututulan at tatalikuran ang kaniyang galit mula sa
kaniya. **19** Huwag kang mag-alala dahil sa kanila na gumagawa
ng mga masasamang bagay, at huwag kang mainggit sa mga
masasamang tao, **20** sapagkat ang masamang tao ay walang
kinabukasan, at ang ilawan ng masama ay mamamatay. **21**
Matakot kay Yahweh, at matakot sa hari, aking anak; huwag
makisama sa mga naghihimagsik laban sa kanila, **22** sapagkat
darating nang biglaan ang kanilang kapamahakan at sino ang
nakakaalam nang lawak ng pagkawasak na parehong darating
mula sa kanila? **23** Ito rin ang mga kasabihan ng matalino. Ang
pagkiling sa paghahatol ng isang kaso sa batas ay hindi mabuti.
24 Sinuman ang nagsasabi sa may kasalanan, “Ikaw ay nasa
tama,” ay susumpain ng mga tao at kapopootan ng mga bansa.
25 Pero sila na pinagsasabihan ang masama ay magkakaroon
ng galak, at ang mga kaloob nang kabutihan ay darating sa
kanila. **26** Ang isang nagbibigay ng tapat na sagot ay nagbibigay
ng halik sa mga labi. **27** Ihanda mo ang iyong panlabas na
gawain, at gawin mong handa ang lahat para sa iyong sarili sa
bukirin; pagkatapos noon, itayo mo ang iyong bahay. **28** Huwag
kang sumaksi laban sa iyong kapwa nang walang dahilan at
huwag kang manlinlang gamit ang iyong mga labi. **29** Huwag
mong sabihing, “Gagawin ko sa kaniya kung ano ang ginawa
niya sa akin; babalikan ko siya dahil sa kaniyang ginawa.” **30**
Dumaan ako sa bukirin ng isang tamad na tao, lagpas sa ubasan
ng taong walang isip. **31** Ang mga tinik ay tumubo sa lahat ng
dako, ang lupa ay nababalot ng halamang matinik at ang batong
pader nito ay sira. **32** Pagkatapos ay nakita ko at pinag-isipan
ito; tumingin ako at nakatanggap ng katuruan. **33** Kaunting

tulog, kaunting idlip, kaunting pagtitiklop ng mga kamay para
magpahinga— 34 at ang kahirapan ay pupunta sa iyo tulad
ng isang magnanakaw at ang iyong mga pangangailangan ay
pupunta sa iyo tulad ng isang armadong sundalo.

25 Ito ay mga karagdagan pang mga kawaikaan ni Solomon,
na kinopya ng mga tauhan ni Hezekias, hari ng Juda. 2
Kaluwalhatian ng Diyos na ikubli ang isang bagay, pero
kaluwalhatian ng mga hari na saliksikin ito. 3 Tulad ng kalangitan
ay para sa taas at ang lupa para sa lalim, gayun din ang puso
ng mga hari ay hindi malirip. 4 Alisin ang kalawang mula sa
pilak, at magagamit ng panday ang pilak para sa kaniyang
kasanayan. 5 Gayun din, alisin ang masamang mga tao mula
sa harapan ng hari, at ang kaniyang trono ay maitatatag sa
pamamagitan ng paggawa kung ano ang tama. 6 Huwag mong
parangalan ang iyong sarili sa harapan ng hari, at huwag kang
tumayo sa lugar na nakalaan para sa mga dakilang mga tao.
7 Mas mabuti para sa kaniya na sabihin sa iyo, “Umakyat ka
rito,” kaysa sa mapahiya ka sa harapan ng marangal na tao.
Kung ano ang iyong nasaksihan, 8 huwag mo agad dalhin sa
paglilitis. Dahil ano ang gagawin mo sa bandang huli, kapag
pinahiya ka ng kapwa mo? 9 Ipangatwiran mo ang kaso mo sa
kapwa mo mismo, at huwag ipaalam ang lihim ng isa pang tao;
10 kung hindi, ang isa na nakakarinig sa iyo ay magdadala ng
kahihiyan sa iyo at ng masamang balita tungkol sa iyo na hindi
mabibigyang katahimikan. 11 Ang pagsasabi ng salitang napili
ng mabuti, ay katulad ng mga disenyo ng ginto na nakalagay
sa pilak. 12 Katulad ng gintong singsing o alahas na gawa sa
pinong ginto ay ang matalinong pagsaway sa nakikinig na tainga.
13 Tulad ng lamig ng niyebe sa oras ng pag-aani ay ang tapat na

mensahero para sa mga nagpadala sa kaniya; ipinanunumbalik
niya ang buhay ng kaniyang mga amo. 14 Tulad ng mga ulap at
hangin na walang ulan ay ang taong nagmamalaki sa regalo na
hindi niya binibigay. 15 Kapag may pagtitiis maaaring mahikayat
ang isang pinuno, at ang malambot na dila ay kayang makabali
ng buto. 16 Kapag nakahanap ka ng pulot, kumain ka lang
ng sapat— kung hindi, ang kalabisan nito, ay isusuka mo. 17
Huwag mong ilagay ang iyong paa ng napakadalas sa bahay ng
iyong kapwa, maaari siyang magsawa sa iyo at kamuhian ka. 18
Ang taong nagdadala ng huwad na patotoo laban sa kaniyang
kapwa ay katulad ng pamalo na ginagamit sa digmaan, o isang
espada, o isang matalim na palaso. 19 Ang taong hindi tapat na
pinagkakatiwalaan mo sa oras ng gulo ay katulad ng sirang
ngipin o isang nadudulas na paa. 20 Tulad ng tao na naghubad
ng kaniyang damit sa malamig na panahon, o tulad ng suka na
binuhos sa matapang na inumin, ang siyang umaawit ng mga
kanta sa isang nabibigatang puso. 21 Kung nagugutom ang
kaaway mo, bigyan mo siya ng makakain, at kung nauuhaw
siya, bigyan mo siya ng tubig na maiinom, 22 dahil lalagyan
mo siya sa kaniyang ulo ng isang pala ng umaapoy na uling,
at gagantimpalaan ka ni Yahweh. 23 Gaya ng katiyakan na
ang hanging mula sa hilaga ay may dalang ulan, ang taong
naghahayag ng mga lihim ay nagpapagalit ng mga mukha.
24 Mas mabuti pa na mamuhay sa sulok ng bubungan kaysa
sa makibahagi sa tahanan ng babaeng palaaway. 25 Tulad
ng malamig na tubig sa taong uhaw, gayun din ang mabuting
balita mula sa malayong bansa. 26 Tulad ng maruming batis o
nasirang bukal ng tubig ang mabuting tao na naglalakad kasama
ang masamang tao. 27 Hindi mabuting kumain ng napakaraming

pulot; iyon ay parang naghahanap ng labis na karangalan. 28
Ang tao na walang pagpipigil sa sarili ay tulad ng lungsod na
napasok at walang pader.

26 Tulad ng niyebe sa tag-araw o ulan sa panahon ng tag-
ani, ang isang hangal na hindi karapat-dapat sa karangalan.
2 Gaya ng isang maya na mabilis na nagpapalipat-lipat at ng
layanglayang na humahagibis kapag sila ay lumilipad, gayundin
hindi tatalab ang isang sumpa na hindi nararapat. 3 Ang latigo
ay para sa kabayo, ang kabisada ay para sa asno, at ang
pamalo ay para sa likod ng mga hangal. 4 Huwag sagutin ang
isang hangal at sumali sa kanyang kahangalan, o magiging
tulad ka niya. 5 Sumagot sa isang hangal at sumali sa kaniyang
kahangalan upang hindi siya maging marunong sa kaniyang
sariling paningin. 6 Sinumang magpadala ng isang mensahe
sa pamamagitan ng kamay ng isang hangal ay pinuputol ang
kaniyang sariling mga paa at umiinom nang karahasan. 7 Ang
mga binti ng isang paralitiko na nakabitin ay tulad ng isang
kawikaan sa bibig ng mga hangal. 8 Ang pagtatali ng bato sa
isang tirador ay gaya ng pagbibigay karangalan sa isang hangal.
9 Ang halamang tinik na hawak ng isang lasing ay tulad ng isang
kawikaan sa bibig ng mga hangal. 10 Ang isang mamamana
na sumusugat ng lahat ay tulad ng isang umuupa ng isang
hangal o ng kahit sinumang dumadaan. 11 Gaya ng isang asong
bumabalik sa kanyang sariling suka, ganoon din ang isang
hangal na inuulit ang kanyang kahangalan. 12 Nakikita mo ba
ang taong marunong sa kanyang sariling paningin? Higit na may
pag-asa ang isang hangal kaysa sa kanya. 13 Ang tamad na tao
ay nagsasabing, “May isang leon sa kalsada! May isang leon sa
pagitan ng mga lantad na lugar! 14 Kung paanong ang isang

pinto ay bumabaling sa kaniyang bisagra, ang tamad na tao
naman ay sa ibabaw ng kaniyang kama. **15** Nilalagay ng isang
tamad na tao ang kaniyang kamay sa pagkain, pero wala siyang
lakas na isubo ito sa kaniyang bibig. **16** Ang tamad na tao ay
mas marunong sa kanyang paningin kaysa sa pitong lalaking
may kakayahang kumilatis. **17** Tulad ng isang humahawak ng
mga tainga ng isang aso ay isang taong dumadaan na nagagalit
sa alitan na hindi kanya. **18** Tulad ng isang baliw na pumapana
ng nagliliyab na mga palaso, **19** ay ang isang nandaraya ng
kanyang kapwa at nagsasabing, “Di ba't nagbibiro lang ako?” **20**
Dahil sa kakulangan ng gatong, namamatay ang apoy, at kung
saan walang tsismoso, tumitigil ang pag-aaway. **21** Tulad ng
isang uling na nagbabaga at panggatong ay sa apoy, ganoon
din ang isang palaaway na tao na nagpapasiklab ng alitan.
22 Ang mga salita ng isang tsismoso ay tulad ng masarap na
mga pagkain; bumababa sila sa kaloob-loobang mga bahagi ng
katawan. **23** Ang pampakintab na bumabalot sa isang banga
ay tulad ng nagbabagang mga labi at isang napakasamang
puso. **24** Ang isang namumuhi sa iba ay kinukubli ang kanyang
damdamin sa pamamagitan ng kaniyang mga labi at nag-
iimbak ng panlilinlang sa kaniyang sarili. **25** Magiliw siyang
mangungusap, pero huwag siyang paniwalaan, dahil may pitong
mga pagkasuklam sa kaniyang puso. **26** Kahit na natatakpan ng
panlilinlang ang kaniyang pagkamuhi, ang kaniyang kabuktutan
ay malalantad sa kapulungan. **27** Sinumang gumagawa ng isang
hukay ay mahuhulog dito at ang bato ay gugulong pabalik sa
taong tumulak nito. **28** Ang isang nagsisinungaling na dila ay
namumuhi sa mga taong dinudurog nito at ang nambobolang
bibig ay nagiging dahilan ng pagkawasak.

27 Huwag ipagyabang ang patungkol bukas, dahil hindi mo
alam kung ano ang maaaring dala ng isang araw. **2** Hayaan
mong purihin ka ng isang tao at hindi ang sarili mong labi; isang
hindi mo kilala at hindi sa sarili mong mga labi. **3** Isaalang-
alang ang mga kabigatan ng isang bato at ang timbang ng
buhangin, at ang pagpapagalit ng isang hangal ay mas mabigat
kaysa sa dalawa. **4** Mayroon kalupitan ang kapootan at baha
ng galit, ngunit sino ang kayang makatatagal sa pagseselos?
5 Mas mabuti ang lantaran na pagsaway kaysa sa lihim na
pag-ibig. **6** Tapat ang mga sugat na sanhi ng isang kaibigan,
ngunit ang kaaway maaaring humalik sa iyo nang maraming
beses. **7** Ang isang tao na kumain hanggang mabusog ay
tinatanggihan kahit isang bahay-pukyutan, pero sa isang taong
gutom, bawat mapait na bagay ay matamis. **8** Ang isang ibon
na pagala-gala mula sa pugad nito ay katulad ng isang taong
naliligaw sa kaniyang tinitirhan. **9** Ang pabango at insenso ay
nagpapagalak ng puso, ngunit ang katamisan ng isang kaibigan
ay mas mabuti pa sa kaniyang payo. **10** Huwag pababayaan
ang iyong kaibigan at kaibigan ng iyong ama, at huwag pupunta
sa bahay ng iyong kapatid sa araw ng iyong kalamidad. Mas
mabuti ang isang kapwa na malapit kaysa sa isang kapatid na
malayo. **11** Maging matalino, aking anak, at gawin mong masaya
ang aking puso; pagkatapos sasagot ako sa taong kumukutya
sa akin. **12** Ang isang maingat na tao ay nakikita ang gulo at
itinatago ang kaniyang sarili, pero ang taong walang karanasan
ay sumusulong at nagdurusa dahil dito. **13** Kunin ang isang
kasuotan kung ang may-ari nito ay nagbibigay ng pera bilang
panagot para sa utang ng isang hindi kilala; at kunin ito kung
siya ay maglalagay ng panagot para sa isang nangangalunya.

14 Kung sinuman ang nagbibigay sa kaniyang kapwa ng isang
pagpapala nang may isang malakas na tinig ng maagang-
maaga, ang pagpapalang iyon ay ituturing na isang sumpa!
15 Ang isang nakikipag-away na asawang babae ay tulad ng
pumapatak lagi sa araw na maulan; 16 ang pagpipigil sa kaniya
ay tulad ng pagpipigil sa hangin, o sinusubukang huluhin ang
langis sa iyong kanang kamay. 17 Bakal ang nagpapatalas sa
bakal; gaya ng parehong paraan, ang isang tao ay nagpapatalas
sa kaniyang kaibigan. 18 Ang isa na siyang nag-aalaga ng
puno ng igos ang siyang kakain ng bunga nito, at ang isa
na siyang nag-iingat sa kaniyang panginoon ay pararangalan.
19 Gayundin naman ang tubig na sumasalamin sa mukha ng
isang tao, gayundin ang puso ng isang tao ay sinasalamin
ang kaniyang pagkatao. 20 Gayundin naman ang sheol at
Abaddon na hindi kailanman nasisiyahan, kaya ang mga mata
ng isang tao ay hindi nasisiyahan kailanman. **(Sheol h7585)** 21
Ang tunawan ng bakal ay para sa pilak at ang isang hurno
ay para sa ginto, at nasusubok ang isang tao kapag siya ay
pinuri. 22 Kahit na durugin mo ang isang hangal ng pangbayo - -
kasama ng butil — gayon pa man hindi siya iiwanan ng kaniyang
kahangalan. 23 Tiyakin na alam mo ang kalagayan ng iyong
kawan at magmalasakit ka sa iyong mga kawan, 24 dahil ang
kayamanan ay hindi panghabang panahon. Ang isang korona
ba ay nanatili sa lahat ng mga henerasyon? 25 Ang damo ay
nawawala at lumilitaw ang bagong tubo at tinipon ang pagkain
ng baka sa kabundukan. 26 Ang mga tupa ay magbibigay ng
iyong kasuotan, at ang mga kambing ay magbibigay ng halaga
para sa bukid. 27 Magkakaroon ng gatas ng kambing para sa

iyong pagkain—ang pagkain para sa iyong sambahayan—at
pagkain para sa iyong mga aliping babae.

28 Ang masamang tao ay tumatakbo kahit walang humahabol
sa kanila, ngunit ang mga gumagawa ng tama ay kasintapang
ng batang leon. **2** Dahil sa kasalanan ng isang lupain, ito ay
papalit-palit ng mga pinuno, ngunit ang isang taong may pang-
unawa at kaalaman, ito ay magtatagal sa mahabang panahon. **3**
Ang taong dukha na nagpapahirap sa kapwa niya dukha ay tulad
ng isang humahampas sa ulan na nag-iiwan ng walang pagkain.
4 Sila na mga tumalikod sa batas ay pinupuri ang masamang
tao, ngunit silang nagpapanatili ng batas ay lumalaban sa
kanila. **5** Ang mga masasamang tao ay hindi naiintindihan
ang katarungan, ngunit sila na naghahanap kay Yahweh ay
naiintindihan ang lahat ng bagay. **6** Mas mainam sa isang dukha
na lumakad sa kaniyang katapatan, kaysa sa isang mayaman na
baluktot sa kaniyang mga paraan. **7** Ang siyang nagpapanatili
ng batas ay isang bata na may pang-unawa, ngunit ang isa na
kasama ang mga matatakaw ay hinihiya ang kaniyang ama. **8**
Siya na nagpapayaman sa pamamagitan nang labis na pagsingil
ng tubo ay nag-iipon ng kaniyang yaman para sa iba na maaawa
sa mga dukha. **9** Kung ang isa na hindi ibinaling ang kaniyang
tainga sa pakikinig ng batas, kahit na ang kaniyang panalangin
ay kasuklam-suklam. **10** Ang sinumang maglihis sa matuwid
sa isang masamang paraan ay babagsak sa kaniyang sariling
hukay, ngunit ang walang sala ay magkakaroon ng mabuting
pamana. **11** Ang mayaman ay maaaring matalino sa kaniyang
sariling mga mata, ngunit ang dukha na may pang-unawa ay
matutuklasan siya. **12** Kung may katagumpayan sa mga gumawa
ng kung ano ang tama, mayroong dakilang kaluwalhatian, ngunit

kung ang masama ay bumangon, tinatago ng mga tao ang
kanilang sarili. **13** Ang isa na nagtatago ng kaniyang mga
kasalanan ay hindi yayaman, ngunit ang nagpapahayag at
nagpapabaya sa kanila ay pakikitaan ng habag. **14** Masaya
ang isa na laging namumuhay na may paggalang, ngunit ang
sinumang nagmamatigas ng kaniyang puso ay babagsak sa
kaguluhan. **15** Katulad ng isang umaatungal na leon o isang
lumulusob na oso ang isang masamang pinuno sa lahat ng mga
dukha. **16** Ang pinuno na nagkukukulang ng pang-unawa ay
isang mabagsik na nagpapahirap, pero ang isa na namumuhi sa
di matapat ay mapapahaba ang kaniyang mga araw. **17** Kung
ang isang tao ay maysala dahil nagdanak siya ng dugo sa isang
tao, siya ay magiging isang pugante hanggang sa kamatayan, at
wala ni isa ang tutulong sa kaniya. **18** Ang sinumang maglalakad
ng may katapatan ay pinapanatiling ligtas, pero ang isa na
ang paraan ay baluktot ay biglang babagsak. **19** Ang isa na
siyang nagtatrabaho sa kaniyang lupa ay magkakaroon ng
maraming pagkain, pero ang sinumang sumusunod sa walang
kabuluhang gawain ay magkakaroon ng maraming kahirapan.
20 Ang isang tapat na tao ay magkakaroon ng malaking mga
biyaya, ngunit ang nagmamadaling yumaman ay tiyak na hindi
makaka-iwas sa kaparusahan. **21** Hindi mabuti magpakita nang
may pinapanigan, ngunit para sa isang pirasong tinapay ang
isang tao ay maaaring gumawa ng masama. **22** Ang isang
maramot na tao ay nagmamadaling yumaman, pero hindi niya
alam na ang kahirapan ay darating sa kaniya. **23** Sinumang
nagsasaway sa isang tao ay makakahanap nang higit na pabor
mula sa kaniya kaysa sa mga pumupuri sa kaniya gamit ang
kaniyang dila. **24** Sinumang magnanakaw sa kaniyang ama at

kaniyang ina at sasabihing, “hindi iyon kasalanan,” kasama siya
ng mga maninira. **25** Ang taong sakim ay lumilikha nang away,
ngunit ang isa na nagtitiwala kay Yahweh ay magtatagumpay.
26 Ang isa na nagtitiwala sa kaniyang sariling puso ay isang
hangal, pero ang isang lumalakad sa karunungan ay lalayo
mula sa kapahamakan. **27** Ang nagbibigay sa mahirap ay hindi
magkukulang, pero sinumang magsara ng kaniyang mga mata
sa kanila ay tatanggap ng maraming mga sumpa. **28** Kapag
nagtagumpay ang mga masasamang tao, itinatago ng mga tao
ang kanilang mga sarili, kung masusugpo ang masasamang tao,
dadami ang gumagawa ng tama.

29 Ang isang tao na nakatanggap ng maraming pagsasaway
pero pinatitigas ang kaniyang leeg ay mababali sa isang sandali
na hindi na mapapagaling. **2** Kapag silang mga gumagawa
ng tama ay umaangat, ang mga tao ay nagdidiwang, pero
kapag ang isang masamang tao ang namuno, ang mga tao ay
maghihinagpis. **3** Sinuman ang nagmamamahal sa karunungan
ay nagagawa ang kaniyang ama na magdiwang, ngunit ang
isang nananatiling kasama ang mga masasamang tao ay sinisira
ang kaniyang kayamanan. **4** Ang hari ay itinatatag ang lupa sa
pamamagitan ng katarungan, ngunit wawasakin ito ng isang
humuhingi ng suhol. **5** Ang isang tao na pumupuri sa kaniyang
kapit-bahay ay inilalatag ang isang lambat para sa kaniyang
mga paa. **6** Ang isang masamang tao ay nahuli sa isang
patibong sa pamamagitan ng kaniyang sariling kasalanan,
pero ang isang gumagawa ng tama ay umaawit at nagsasaya.
7 Siyang gumagawa ng tama ay nakikiusap sa kapakanan
ng mahirap; ang masamang tao ay hindi naiintindihan ang
ganyang kaalaman. **8** Inilalagay ng mga mangungutya ang

isang lungsod sa apoy, pero silang mga matatalino ay nag-aalis
ng poot. 9 Kapag nakikipagtalo ang isang taong matalino sa
isang mangmang, siya ay galit na galit at natatawa at ito ay
walang tigil. 10 Ang uhaw sa dugo ay galit sa isang walang
kasalanan at hinahanangad ang buhay nang matuwid. 11 Ang
isang mangmang ay ipinahahayag ang lahat ng kaniyang galit,
pero ang isang taong matalino ay pinipigilan ito at kinakalma
ang kaniyang sarili. 12 Kung ang isang pinuno ay nagbibigay
pansin sa mga kasinungalingan, lahat ng kaniyang mga opisyal
ay magiging masama. 13 Ang taong mahirap at mapang-api
ay magkatulad, sapagkat si Yahweh ay parehong nagbibigay
liwanag sa kanilang mga mata. 14 Kung ang isang hari ay
humahatol sa mga mahihirap sa pamamagitan ng katotohanan,
ang kaniyang trono ay maitatatag nang walang hanggan. 15 Ang
pamalo at pagsaway ay nagbibigay ng karunungan, pero ang
isang batang malaya mula sa pagdidisiplina ay inilalagay ang
kaniyang ina sa kahihiyan. 16 Kapag ang mga masasamang tao
ay nasa kapangyarihan, ang pagsuway ay dumadami, ngunit
sila na gumagawa nang matuwid ay makikita ang pagbagsak ng
taong masama. 17 Disiplinahin ang inyong anak at bibigyan ka
niya nang kapahingahan; bibigyan ka niya ng mga kagalakan sa
inyong buhay. 18 Kapag walang pahayag na pangitain, ang mga
tao ay mamumuhay nang marahas, ngunit pinagpala ang isang
pinapanatili ang batas. 19 Ang isang alipin ay hindi maitatama
ng mga salita, dahil kahit na naintindihan niya, walang magiging
tugon. 20 Tingnan ang isang tao na padalus-dalos sa kaniyang
mga salita? Mayroong higit pang pag-asa para sa isang taong
mangmang kaysa sa kaniya. 21 Ang siyang nagbibigay ng layaw
sa kaniyang alipin mula sa kaniyang pagkabata, sa huli nito

ay magkakaroon ng kaguluhan. **22** Ang isang taong galit ay
pumupukaw ng away at ang isang pinuno ng pagkapoot ay
gumagawa ng maraming kasalanan. **23** Ang pagmamataas
ng isang tao ay ang magdadala sa kaniya pababa, pero ang
siyang may mapagpakumbabang kalooban ay bibigyan nang
karangalan. **24** Ang siyang nakikibahagi sa isang magnanakaw
ay nasusuklam sa kaniyang sariling buhay; naririnig niya ang
sumpa at walang anumang sinasabi. **25** Ang takot ng tao ay
gumagawa ng isang bitag, ngunit ang taong nagtitiwala kay
Yahweh ay mapapangalagaan. **26** Marami ang humahanap sa
mukha ng mga namumuno, ngunit kay Yahweh nanggagaling
ang katarungan para sa kaniya. **27** Ang isang taong hindi
makatarungan ay kasuklam-suklam sa kanilang mga gumagawa
ng matuwid, ngunit ang isang may daang matuwid ay kasuklam-
suklam sa mga taong masasama.

30 Ang mga kasabihan ni Agur, anak na lalaki ni Jakeh—isang
orakulo: Ipinahayag ng lalaking ito kay Itiel, kay Itiel at Ucal: **2**
Tiyak na ako ay mas katulad ng isang hayop kaysa sa sinumang
tao, at wala akong pang-unawa ng isang tao. **3** Hindi ko
natutunan ang karunungan, ni mayroon akong kaalaman ng
Tanging Banal. **4** Sino ang umakyat sa langit at bumaba? Sino
ang nagtipon ng hangin sa ilalim ng kaniyang mga kamay? Sino
ang nagtipon ng mga tubig sa balabal? Sino ang nagtatag ng
lahat ng mga hangganan ng lupa? Ano ang kaniyang pangalan,
at ano ang pangalan ng kaniyang anak? Tiyak na alam mo! **5**
Bawat salita ng Diyos ay nasubok, siya ay isang panangga sa
mga nagkukubli sa kaniya. **6** Huwag magdagdag sa kaniyang
mga salita, o pagsasabihan ka niya at ikaw ay mapapatunayang
isang sinungaling. **7** Dalawang bagay ang hinihingi ko sa iyo,

huwag mo silang ipagkait sa akin bago ako mamatay. **8** Ilayo mo
sa akin ang kayabangan at kasinungalingan. Bigyan mo ako ng
hindi kahirapan ni kayamanan, bigyan mo lamang ako ng pagkain
na aking kailangan. **9** Dahil kung mayroon akong labis, itatanggi
kita at sasabihin, “Sino si Yahweh?” O kung ako ay magiging
mahirap, magnanakaw ako at lalapastanganin ko ang pangalan
ng aking Diyos. **10** Huwag mong siraan ng puri ang isang alipin
sa harapan ng kaniyang panginoon, o isusumpa ka niya at
papaniwalaang ikaw ang may kasalanan. **11** Ang isang salinlahi
na sinusumpa ang kanilang ama at hindi pinagpapala ang
kanilang ina, **12** iyan ang isang salinlahi na dalisay sa kanilang
sariling mga mata, ngunit hindi sila nahugasan sa kanilang
karumihan. **13** Iyan ang isang salinlahi—gaano mapagmataas
ang kanilang mga mata at ang kanilang takipmata ay nakaangat!
— **14** sila ang isang salinlahi na ang mga ngipin ay mga
espada, at kanilang mga panga ay mga kutsilyo, para lapain
nila ang mahirap mula sa lupa at ang nangangailangan mula
sa sangkatauhan. **15** Ang linta ay mayroong dalawang anak
na babae, “Magbigay at magbigay,” sigaw nila. May tatlong
bagay na hindi kailanman nasisiyahan, apat na hindi kailanman
nagsabing, “Tama na”: **16** Ang Sheol, ang baog na sinapupunan,
ang lupa na uhaw sa tubig, at ang apoy na hindi kailanman
nagsabing, “Tama na.” **(Sheol h7585)** **17** Ang mata na nangungutya
sa isang ama at nasusuklam sa pagsunod sa isang ina, ang
kaniyang mga mata ay tutukain ng mga uwak sa lambak, at siya
ay kakainin ng mga buwitre. **18** May tatlong bagay na labis na
kamangha-mangha para sa akin, apat na hindi ko maintindihan:
ang daan ng isang agila sa langit; **19** ang ginagawa ng isang
ahas sa isang bato; ang ginagawa ng isang barko sa puso ng

karagatan; at ang ginagawa ng isang lalaki kasama ang isang
dalaga. **20** Ito ang ginagawa ng isang nangangalunyang babae—
siya ay kumakain at kaniyang pinupunasan ang kaniyang bibig
at sinasabi, “Wala akong ginawang mali.” **21** Sa ilalim ng tatlong
bagay ang lupa ay nayayanig, at ang pang-apat ay hindi na
makakayanan nito: **22** ang isang alipin kapag siya ay naging
hari; ang isang hangal kapag siya ay puno ng pagkain; **23**
kapag ang isang kinamumuhian na babae ay nagpakasal; at
kapag ang isang babaeng utusan ay pumalit sa pwesto ng
kaniyang babaeng amo. **24** May apat na bagay sa lupa na malilit,
pero napakatatalino: **25** ang mga langgam ay mga nilalang
na hindi malalakas, pero hinahanda nila ang kanilang pagkain
sa tag-araw; **26** ang mga kuneho ay hindi makapangyarihang
nilalang, pero ginagawa nila ang kanilang mga tahanan sa mga
batuhan. **27** Ang mga balang ay walang hari, pero lahat sila
ay lumalakad ng maayos. **28** Para sa butiki, maaari mo itong
hawakan ng iyong dalawang kamay, pero sila ay natatagpuan
sa mga palasyo ng mga hari. **29** Mayroong tatlong bagay na
marangal sa kanilang mahabang hakbang, apat na marangal
kung paano lumakad: **30** ang isang leon, ang pinakamalakas
sa mga mababangis na hayop— hindi ito tumatalikod mula sa
kahit ano; ang isang tandang mayabang sa paglalakad; **31** isang
kambing; at isang hari kung saan ang mga sundalo ay nasa
tabi niya. **32** Kung ikaw ay naging hangal, dinadakila ang iyong
sarili, o kung ikaw ay nag-iisip ng kasamaan— ilagay mo ang
iyong kamay sa iyong bibig. **33** Katulad ng hinalong gatas na
nakakagawa ng mantikilya, at katulad ng ilong ng sinuman na
magdurugo kapag piningot, kaya ang gawain na ginawa sa galit
ay lumilikha nang kaguluhan.

31 Ang mga salita ni Haring Lemuel—ang pananalita na itinuro
ng kaniyang ina sa kaniya. 2 Ano, aking anak? At ano, anak
sa aking sinapupunan? At ano, anak ng aking mga panata?
— 3 Huwag mong ibigay ang lakas mo sa mga babae, o ang
mga kaparaanan mo sa mga naninira sa mga hari. 4 Hindi
ito para sa mga hari, Lemuel, hindi para sa mga hari ang
uminom ng alak, ni para sa mga namumuno ang magtanong,
“Nasaan ang matapang na inumin? 5 Dahil kung sila ay iinom,
makakalimutan nila kung ano ang naisabatas, at mababaluktot
ang mga karapatan ng lahat ng mga naghihirap. 6 Bigyan ang
mga taong nasasawi ng inuming matapang at alak sa mga taong
may mapait na kalungkutan. 7 Iinom siya at makakalimutan niya
ang kaniyang kahirapan, at hindi niya maaalala ang kaniyang
kabalisahan. 8 Magsalita ka para sa mga hindi nakakapagsalita,
para sa mga kapakanan ng lahat ng mga napapahamak. 9
Magpahayag at humatol sa pamamagitan ng panukat na matuwid
at ipagtanggol ang kapakanan ng mga mahihirap at ng mga
taong nangangailangan. 10 Sino ang makatatagpo ng may
kakayahang asawang babae? Ang halaga niya ay higit sa
mamahaling hiyas. 11 Ang puso ng kaniyang asawang lalaki ay
nagtitiwala sa kaniya, at kailanman hindi siya maghihirap. 12
Mga mabubuting bagay ang ginagawa niya para sa kaniya at
hindi masama sa lahat ng mga araw ng kaniyang buhay. 13
Pumipili siya ng balahibo at lana at gumagawa ng may kasiyahan
ang kaniyang mga kamay. 14 Katulad siya ng mga barko ng
mangangalakal; nagdadala siya ng pagkain mula sa malayo. 15
Bumabangon siya habang gabi pa at nagbibigay ng pagkain sa
kaniyang sambahayan, at ipinamamahagi niya ang mga gawain
sa kaniyang mga aliping babae. 16 Isinasaalang-alang niya ang

bukirin at ito ay binibili, sa pamamagitan ng bunga ng kaniyang
mga kamay, nakapagtanim siya ng ubasan. **17** Dinadamitan niya
ang kaniyang sarili ng lakas at pinalalakas niya ang kaniyang
mga braso. **18** Nauunawaan niya kung ano ang magbibigay ng
malaking kita para sa kaniya; buong gabi ay hindi namatay ang
kaniyang lampara. **19** Inilalagay niya ang kaniyang mga kamay
sa ikiran, at buhol na sinulid ay kaniyang hinahawakan. **20** Ang
mga taong mahihirap ay inaabot niya ng kaniyang kamay; ang
mga taong nangangailangan ay inaabot niya ng kaniyang mga
kamay. **21** Hindi siya natatakot sa lamig ng niyebe para sa
kaniyang sambahayan, dahil ang kaniyang buong sambahayan
ay nababalot ng pulang makapal na kasuotan. **22** Gumagawa
siya ng mga sapin para sa higaan niya at mga lilang damit
na pinong lino ang sinusuot niya. **23** Ang kaniyang asawa ay
kilala sa mga tarangkahan, kapag umuupo siya kasama ng
mga nakatatanda sa bayan. **24** Gumagawa at nagbebenta
siya ng linong kasuotan, at nagmumula sa kaniya ang mga
sintas ng mga mangangalakal. **25** Ang kalakasan at karangalan
ay suot niya, at sa oras na darating, siya ay tumatawa. **26**
Binubuksan niya ang kaniyang bibig ng may karunungan, at
nasa kaniyang dila ang batas ng kabaitan. **27** Binabantayan niya
ang pamamaraan ng kaniyang sambahayan at hindi kumakain
ng tinapay ng pagkabatugan. **28** Ang kaniyang mga anak ay
babangon at tinatawag siyang pinagpala; ang kaniyang asawang
lalaki ay pupurihin na nagsasabing, **29** “Maraming mga babae
ang gumawa ng mabuti, ngunit hinihigitan mo silang lahat.” **30**
Ang pagiging elegante ay mapanlinlang, ang kagandahan ay
walang kabuluhan, pero ang babaeng may takot kay Yahweh ay
mapapapurihan. **31** Ibigay mo sa kaniya ang bunga ng mga

kaniyang kamay, at hayaan mong ang kaniyang mga gawa, sa
mga tarangkahan, siya ay papurihan.

Mangangaral

1 Ito ang mga salita ng Mangangaral, ang anak ni David at
hari sa Jerusalem. **2** Sabi ng Manganagaral. “Tulad ng isang
singaw ng ambon, tulad ng isang simoy sa hangin, lahat ay
maglalaho, mag-iiwan ng maraming katanungan. **3** Anong
mapapala ng sangkatauhan mula sa lahat ng gawain na kanilang
pinaghirapan sa ilalim ng araw? **4** Isang angkan ang lumilipas,
at isa namang angkan ang dumarating, ngunit mananatili ang
daigdig magpakailanman. **5** Sumisikat ang araw at lumulubog ito
at nagmamadaling babalik sa lugar kung saan muli itong sisikat.
6 Umiihip ang hangin sa timog at magpapaikot-ikot hanggang sa
hilaga, laging lilibot sa ganitong landas at magpapabalik-balik
muli. **7** Umaagos patungo sa dagat ang lahat ng mga ilog, ngunit
ang dagat ay di mapupuno. Kung saan patungo ang ilog, doon
muli ito tutungo. **8** Ang lahat ay nakakapagod, at wala ni isa
man makapagpapaliwanag nito. Ang mata ay walang kasiyahan
sa nakikita nito, ni tainga man ay napupuno ng naririnig nito. **9**
Anuman ang nangyari ay siya rin ang mangyayari, at anuman
ang nagawa ay siyang magagawa. Walang bago sa ilalim ng
araw. **10** Mayroon bang anumang bagay na maaaring masabi,
'Masdan mo, ito ay bago'? Anuman ang nangyayari ay nangyari
na sa matagal na panahon, noong mga panahong nauna pa sa
atin. **11** Tila wala ni isa man ang nakakaalala sa mga bagay na
naganap sa sinaunang panahon. At ang mga bagay na nangyari
sa nauna pang panahon at ang mangyayari sa hinaharap ay
malamang na hindi rin maaalala.” **12** Ako ang Mangangaral, at
ako ay naging hari ng buong Israel sa Jerusalem. **13** Inilaan
ko ang aking pag-iisip sa pag-aaral at pagsisiyasat gamit ang
karunungan sa lahat ng ginawa sa ilalim ng kalangitan. Ang

pagsisiyasat na iyon ay isang mabigat na gawain na ibinigay ng
Diyos sa mga anak ng tao upang pagka-abalahan. 14 Nakita ko
ang lahat ng gawaing ginanap sa ilalim ng araw, at masdan,
lahat ng mga ito ay magiging singaw at isang pagtangkang
habulin ang hangin. 15 Ang baluktot ay hindi na maitutuwid. Ang
nawala ay hindi na mabibilang. 16 Sinabi ko sa aking puso,
"Masdan, ang nakamit kong karunungan ay higit kaysa mga
nauna sa akin sa Jerusalem. Nakita ng aking isip ang malawak
na karunungan at kaalaman. 17 Kaya inilagay ko sa aking
puso na matutunan ang karunungan at maging kabaliwan at
kahangalan din. Naintindihan ko rin na ito ay isang pagtangkang
habulin ang hangin. 18 Dahil sa kasaganaan ng karunungan ay
maraming kabiguan, at siya na nagdaragdag nang kaalaman ay
nagdaragdag nang kalungkutan.

2 Sinabi ko sa aking puso, "Pumarito ka ngayon, susubukin
kita sa kasayahan. Kaya magsawa ka sa kalayawan." Ngunit
masdan, ito rin ay pansamantala lamang. 2 Sabi ko tungkol sa
halakhak, "ito ay kabaliwan," at tungkol sa kasiyahan, "Anong silbi
nito" 3 Sinaliksik ko sa aking puso kung paano ko mapagbibigyan
ang aking mga pagnanasa sa pag-inom ng alak. Hinayaan
kong gabayan ako ng karunungan kahit na pinanghahawakan
ko pa rin ang kahangalan. Nais kong malaman kung ano ang
makabubuti para sa tao na gawin sa ilalim ng kalangitan sa
mga araw ng kanilang mga buhay. 4 Nagawa ko ang mga
dakilang bagay. Nagtayo ako ng mga bahay para sa aking sarili
at nagtanim ng mga ubasan. 5 Nagtayo ako ng mga hardin at
mga liwasan para sa aking sarili; sa loob ng mga ito ay nagtanim
ako nang lahat ng uri ng bungang kahoy. 6 Lumikha ako ng mga
lawa ng tubig upang diligan ang isang kagubatan kung saan

naglalakihan ang mga puno. 7 Bumili ako ng mga aliping lalaki
at aliping babae; mayroon akong mga aliping isinilang sa aking
palasyo. Mayroon din akong mga malalaking pag-aari na mga
bakahan at mga kawan, higit na marami kaysa sa sinumang
haring namuno sa Jerusalem bago ako. 8 Nakapag-ipon ako
para sa aking sarili ng pilak at ginto, ang mga kayamanan
ng mga hari at mga lalawigan. Mayroon akong mga lalaki at
babaeng mang-aawit para sa aking sarili; sa pagmamagitan ng
maraming asawa at mga iba pang babaeng kinakasama, ginawa
ko ang mga bagay na maaaring magdulot nang kaligayahan sa
sinumang lalaki sa ibabaw ng mundo. 9 Kaya ako ay naging
higit na dakila at mas mayaman kaysa sa lahat ng nauna sa akin
sa Jerusalem, at ang aking karunungan ay nanatili sa akin. 10
Anuman ang hangarin ng aking mga mata, hindi ako nagpipigil sa
kanila. Hindi ko pinipigil ang aking puso sa anumang kasiyahan,
dahil ang puso ko ay natuwa sa lahat ng pinaghihirapan ko,
at ang kasiyahan ay ang aking gantimpala sa lahat ng aking
gawain. 11 Pagkatapos minasdan ko ang lahat ng mga gawain
na tinapos gawin ng aking mga kamay, at sa pinagsikapang
gawin, ngunit muli, ang lahat ng bagay ay parang singaw at
isang pagtangkang habulin ang hangin. Wala itong pakinabang
sa ilalim ng araw. 12 Pagkatapos bumaling ako para pagtuunan
ang karunungan, gayundin ang kabaliwan at kahangalan. Para
ano ang maaaring gawin ng susunod na hari, na hindi pa rin
nagagawa? 13 Pagkatapos nagsimula kong maunawaan na ang
karunungan ay mayroong kalamangan sa kamangmangan, gaya
ng liwanag na mas mabuti kaysa kadiliman. 14 Ang matalinong
tao ay ginagamit ang kaniyang mga mata sa kaniyang ulo para
makita ang kaniyang patutunguhan, pero ang mangmang ay

naglalakad sa kadiliman, kahit na alam kong iisang kapalaran
ang nakalaan sa lahat.
15 Pagkatapos sinabi ko sa aking
puso, “Kung ano ang mangyayari sa mangmang ay mangyayari
rin sa akin. Kaya anong mayroong pagkakaiba kung ako ay
napakatalino?” Napagpasyahan ko na sa aking puso, “Ito man
ay parang singaw lamang.”
16 Para sa matalinong tao, tulad
ng mangmang, ay hindi na maaalala sa mahabang panahon.
Sa mga darating na mga panahon ang lahat ay matagal na
kalilimutan. Ang taong matatalino ay mamamatay katulad lang
ng mangmang.
17 Kaya kinamuhian ko ang buhay dahil lahat ng
ginawa sa ilalaim ng araw ay masama para sa akin. Ito ay dahil
ang lahat ay parang singaw at isang pagtangkang habulin ang
hangin.
18 Kinamuhian ko ang lahat ng aking natupad na aking
pinaghirapan sa ilalim ng araw dahil kailangang iwanan ko sila
sa taong susunod sa akin.
19 At sino ang nakakaalam kung siya
ay magiging matalinong tao o isang mangmang? Gayunman siya
ay magiging panginoon sa lahat ng bagay sa ilalim ng araw kung
saan naitayo ang aking gawa at naitatag ang aking karunungan.
Ito rin ay usok.
20 Dahil doon nag-umpisang malungkot ang
aking puso sa lahat ng paghihirap na aking ginawa sa ilalim
ng araw.
21 Sapagkat maaaring may isang taong gumagawa
nang may karunungan, may kaalaman, at kahusayan, ngunit
iiwan niya ang lahat na mayroon siya sa isang taong walang
nagawa sa anuman dito. Ito rin ay usok at isang malaking
kapahamakan.
22 Para sa anong pakinabang ang makukuha ng
tao na nagsisikap magtrabaho at sa kaniyang puso ay pinipilit
tapusin ang kaniyang mga gawain sa ilalim ng araw?
23 Bawat
araw, ang kaniyang trabaho ay masakit at mahirap, kaya sa gabi
ang kaniyang kaluluwa ay hindi makahanap nang kapahingahan.

Ito rin ay usok. **24** Walang mabuti sa isang tao maliban lamang
sa kumain at uminom at masiyahan sa kung ano ang mabuti
sa kaniyang ginagawa. Nakita ko na ang katotohanang ito ay
nagmumula sa kamay ng Diyos. **25** Kaya sino ang makakakain
o sino ang magkakamit ng kahit anong uri nang kasiyahan na
hiwalay sa Diyos? **26** Kaya sa isang taong nagbibigay lugod
sa kaniya, ibinibigay ng Diyos ang karunungan, kaalaman at
kagalakan. Gayun man, sa makasalanan ibinibigay niya ang
gawain ng pag-iipon at pagtatabi para maaari niyang ibigay
ito sa isang taong nagbibigay kaluguran sa Diyos. Ito rin ay
katumbas ng singaw at isang pagtangkang habulin ang hangin.

3 Sa lahat ng mga bagay ay mayroong isang itinakdang
panahon, at isang kapanahunan sa bawat layunin sa ilalim ng
langit. **2** Panahon ng kapanganakan at panahon ng kamatayan,
panahon ng pagtatanim at panahon ng pagbubunot ng mga
pananim, **3** panahon ng pagpatay at panahon ng pagpapagaling,
panahon ng paggiba at panahon ng pagtatayo, **4** panahon
ng pag-iyak at panahon ng pagtawa, panahon ng pagtangis
at panahon ng pagsayaw, **5** panahon ng paghahagis ng
mga bato at panahon ng pag-iipon ng mga bato, panahon
na pagyakap sa ibang tao, at panahong hindi pagyakap, **6**
panahon sa paghahanap sa mga bagay at panahon ng paghinto
sa paghahanap, panahon ng pag-iingat ng mga bagay at
panahon ng pagtatapon ng mga bagay, **7** panahon ng pagpunit
ng kasuotan at panahon ng pananahi ng kasuotan, panahon
ng pananahimik at panahon ng pagsasalita, **8** panahon ng
pag-ibig at panahon ng pagkamuhi, panahon ng digmaan at
panahon ng kapayapaan. **9** Anong pakinabang ang makukuha ng
manggagawa sa kaniyang gawain? **10** Nakita ko na ang gawain

na ibinigay ng Diyos sa tao para tapusin. **11** Ginawang angkop
ng Diyos ang lahat ng bagay para sa bawat panahon. Inilagay
din niya ang kawalang hanggan sa kanilang mga puso. Ngunit
hindi nauunawaan ng sangkatauhan ang mga gawang ginawa
ng Diyos, mula sa simula hanggang sa wakas. **12** Alam ko na
walang mabuti sa isang tao maliban sa magsaya at gumawa
nang kabutihan habang siya ay nabubuhay— **13** at ang bawat
isa ay dapat kumain at uminom, at dapat maunawaan kung
paano matuwa sa kabutihang nagmumula sa lahat ng kanyang
ginawa. Ito ay isang kaloob mula sa Diyos. **14** Alam ko na
anuman ang ginawa ng Diyos ay magtatagal magpakailanman.
Walang maaaring maidagdag pa o maalis, dahil ang Diyos ang
siyang gumawa dito upang lumapit ang mga tao sa kaniya nang
may karangalan. **15** Anuman ang nangyayari ay nangyari na;
anuman ang mangyayari pa ay nangyari na. Hinahayaan ng
Diyos na hanapin ng tao ang mga nakatagong bagay. **16** At
nakita ko sa ilalim ng araw na kasamaan ang nangyayari kung
saan dapat naroon ang katarungan, at sa lugar nang katuwiran,
kasamaan ay madalas matagpuan. **17** Sinabi ko sa aking puso,
“Hahatulan ng Diyos ang matuwid at ang masama sa tamang
panahon sa bawat bagay at sa bawat ginawa. **18** Sinabi ko sa
aking puso, “Sinusubok ng Diyos ang tao para ipakita sa kanila
na sila ay tulad ng mga hayop. **19** Dahil parehong kapalaran ang
nagaganap sa mga tao na nagaganap sa mga hayop. Katulad
ng mga hayop, ang mga tao ay lahat namamatay. Lahat sila ay
dapat ihinga ang parehong hangin, upang sa gayong paraan
ang mga tao ay walang kalamangan sa mga hayop. Hindi ba
ang lahat ng bagay ay isang mabilis na paghinga lamang. **20**
Lahat ng bagay ay mapupunta sa iisang lugar. Lahat ng bagay

ay nagmula sa alabok, at lahat ng bagay ay nagbabalik sa
alabok. 21 Sinong nakakaalam kung ang kaluluwa ng mga tao ay
mapupunta paitaas at ang kaluluwa ng mga hayop ay mapupunta
sa lupa? 22 Kaya muli kong naunawaan na walang mainam sa
kahit na sinong tao kundi magalak sa kaniyang gawain, dahil ito
ang kaniyang bahagi. Sino ang maaaring magpabalik sa kaniya
upang maipakita kung ano ang magaganap pagkatapos niya?
4 Minsan inisip ko ang tungkol sa lahat nang pag-uusig na
ginagawa sa ilalim ng araw. Pagmasdan ang mga luha ng
mga taong inusig. Wala silang taga-aliw. Ang kapangyarihan
ay nasa kamay ng kanilang mang-uusig, ngunit walang taga-
aliw ang mga taong inuusig. 2 Kaya binabati ko ang mga
patay na tao, silang mga namatay na, hindi ang nabubuhay,
sila na nanatiling buhay pa. 3 Subalit, mas mapalad kaysa
sa kanilang dalawa ang isang hindi pa nabubuhay, ang isang
hindi nakakita ng anumang masamang gawain na ginawa
sa ilalim ng araw. 4 Pagkatapos aking nakita na ang bawat
paggawa at bawat mahusay na paggawa ay kinaiingitan ng
kanilang kapwa. Ito rin ay parang singaw at isang pagtangkang
habulin ang hangin. 5 Ang mangmang ay naghahalupkipkip ang
kaniyang mga kamay at hindi gumagawa, kaya ang kaniyang
pagkain ay kaniyang sariling laman. 6 Ngunit mas mabuti ang
isang dakot na pakinabang sa matahimik na gawain kaysa
dalawang dakot ng gawain na sinusubukang habulin ang hangin.
7 Pagkatapos muli kong naisip ang tungkol sa marami pang
walang kabuluhan, marami pang naglalahong usok sa ilalim ng
araw. 8 Mayroong isang uri ng tao na nag-iisa. Wala siyang
kahit na sino, walang anak o kapatid. Walang katapusan ang
lahat ng kaniyang gawain, at ang kaniyang mga mata ay hindi

nasisiyahan sa pagdami ng kayamanan. Nagtataka siya, “Para
kanino ang aking pagbubungkal at inaalis sa sarili ko ang
kasiyahan? Ito rin ay usok, isang masamang kalagayan. **9** Ang
gawain ng dalawang tao ay mas mabuti kaysa sa isa; sabay
silang makikinabang sa isang mainam na kabayaran sa kanilang
gawain. **10** Kapag nabuwal ang isa, maaaring ibangon ng isa ang
kaniyang kaibigan. Subalit, kalungkutan ang sumusunod sa nag-
iisa kapag nabuwal siya kung walang magbabangon sa kaniya.
11 At kung ang dalawa ay magkasamang mahihiga, maaari
silang mainitan, ngunit paanong maaaring mainitan ang nag-
iisa. **12** Ang isang taong nag-iisa ay maaaring madaig, ngunit
maaring mapagtagumpayan ng dalawa ang isang pagsalakay,
at ang isang tatlong ikit na lubid ay hindi agad malalagot. **13**
Mainam pa ang maging isang mahirap pero matalinong kabataan
kaysa sa isang matanda at hangal na haring hindi na marunong
makinig sa mga babala. **14** Ito ay totoo kahit maging hari ang
kabataang mula sa bilangguan, o kahit ipinanganak siyang
mahirap sa kaniyang kaharian. **15** Subalit, nakita ko ang lahat
nang nabubuhay at naglilibot sa ilalim ng araw ipinapasailalim
ang kanilang mga sarili sa isa pang kabataang tumayo bilang
hari. **16** Walang katapusan ang lahat ng taong nais sundin ang
bagong hari, pero kalaunan marami sa kanila ay hindi na pupuri
sa kaniya. Sigurado ang kalagayang ito ay parang singaw at
isang pagtangkang habulin ang hangin.

5 Ingatan ang inyong pag-uugali kapag kayo ay nasa tahanan
ng Diyos. Magtungo doon para makinig. Mas mabuti ang
pakikinig kaysa mga handog ng mga mangmang habang hindi
nalalaman na ang kanilang ginagawa sa buhay ay masama.
2 Huwag agad-agad magsasalita ang inyong bibig, at huwag

hayaan ang inyong puso ay agad-agad maghain ng anumang
bagay sa harapan ng Diyos. Ang Diyos ay nasa langit, ngunit
ikaw ay nasa ibabaw ng mundo, kaya hayaang kakaunti ang
iyong mga salita. **3** Kapag ikaw ay napakaraming ginagawa
at iniintindi, ikaw ay maaaring magkaroon ng mga masamang
panaginip. At habang dumadami ang iyong sinasabi, lalong
dumadami ang mga kahangalang maaaring masasabi mo pa.
4 Kapag ikaw ay mamamanata sa Diyos, huwag patagalin
ang pagtupad nito, dahil walang kasiyahan ang Diyos sa mga
mangmang. Gawin ang iyong panata. **5** Mas mainam pa na
hindi magbigay ng isang panata kaysa magbigay ng isa na
hindi mo naman matutupad. **6** Huwag hayaan ang inyong mga
bibig ay magdulot ng kasalanan sa inyong katawan. Huwag
ninyong sabihin sa tagapagbalita ng pari, "Ang panatang iyon
ay isang pagkakamali." Bakit ginagalit ang Diyos sa maling
panata, hinahamon ang Diyos upang wasakin ang gawa ng
iyong mga kamay? **7** Kaya sa maraming mga panaginip,
katulad ng maraming mga salita, ito ay walang kabuluhang
parang singaw. Kaya matakot sa Diyos. **8** Kapag nakikita mong
inaapi ang mahihirap at pinagnanakawan ng katarungan at
wastong pagtrato sa iyong lalawigan, huwag magtaka na para
bang walang nakaka-alam, dahil mayroong mga taong nasa
kapangyarihan na nangangalaga sa kanilang nasasakupan at
mayroon pang mas mataas sa kanila. **9** Karagdagan pa, ang ani
ng lupain ay para sa lahat, at nakikinabang ang hari mismo sa ani
mula sa mga bukirin. **10** Sinumang nagmamahal sa pilak ay hindi
masisiyahan sa pilak, at sinuman ang nagmamahal sa yaman ay
maghahangad pa nang marami. Ito din ay parang singaw. **11**
Habang nadaragdagan ang kasaganaan, gayon din naman ang

mga taong nangangailangan nito. Anong pakinabang sa may-ari
ng yaman ang mayroon ito kundi pagmasdan ito ng kaniyang
mga mata? **12** Ang tulog ng isang manggagawa ay mahimbing,
kahit kaunti ang kinain o napakarami, ngunit ang kayamanan ng
taong mayaman ay hindi siya pinahihintulutang matulog nang
mahimbing. **13** Mayroon isang malubhang kasamaan na aking
nakita sa ilalim ng araw: mga kayamanang inimbak ng may-ari,
nagdudulot ng sarili niyang kapighatian. **14** Kapag nawala ng
mayaman na tao ang kaniyang kayamanan dahil sa kamalasan,
ang sarili niyang anak, na kaniyang inaruga ay walang naiwang
anuman sa kaniyang mga kamay. **15** Gaya ng isang taong
ipinanganak nang hubad mula sa sinapupunan ng kaniyang
ina, gayon din hubad niyang iiwan ang buhay na ito. Walang
madadala ang kaniyang kamay mula sa kaniyang paggawa. **16**
Isa pang malubhang kasamaan ay kung paanong dumating ang
isang tao, gayon din siya dapat umalis. Kaya anong pakinabang
ang makukuha ng sinuman na gumagawa para sa hangin? **17** Sa
kaniyang kapanahunan, kumakain siya kasama ang kadiliman at
lubhang balisa sa kaniyang karamdaman at galit. **18** Pagmasdan
mo, ang nakita kong mabuti at karapat-dapat ay kumain at
uminom at magsaya sa pakinabang mula sa lahat ng ating
gawain, habang tayo ay gumagawa sa ilalim ng araw sa lahat ng
mga araw nitong buhay na ibinigay ng Diyos sa atin. Dahil ito
ang bahagi ng tao. **19** Ang sinumang pinagkalooban ng Diyos
ng kayamanan, kasaganaan at ang kakayahang tanggapin ang
kaniyang bahagi at magalak sa kaniyang gawain – ito ay isang
kaloob mula sa Diyos. **20** Sapagkat hindi niya madalas inaalala
ang mga araw ng kaniyang buhay, dahil ginagawa ng Diyos

na siya ay maging abala sa mga bagay na nasisiyahan niyang
gawin.

6 Mayroon akong nakitang masama sa ilalim ng araw, at ito ay
malubha para sa mga tao. 2 Maaaring magbigay ang Diyos
ng kayamanan, kasaganaan at karangalan sa isang tao upang
hindi siya magkulang sa mga hinahangad niya para sa kaniyang
sarili, ngunit pagkatapos, hindi ibibigay ng Diyos ang kakayahan
upang magsaya sa mga ito. Sa halip, iba pa ang makikinabang
ng kaniyang mga kagamitan. Ito ay parang singaw, isang
masamang kalungkutan. 3 Kung ang isang lalaki ay maging
ama ng isang daang anak at mabuhay ng maraming taon, sa
gayon ang mga araw ng kaniyang mga taon ay marami, ngunit
kung hindi nasiyahan ang kaniyang puso sa kabutihan at siya
ay hindi inilibing nang may karangalan, kaya aking sasabihin
na ang isang sanggol na patay ipinanganak ay mas mabuti pa
kaysa sa kaniya. 4 Kahit pa ang isang sanggol ay isinilang
nang walang kabuluhan at mamamatay sa kadiliman at ang
kaniyang pangalan ay mananatiling lihim. 5 Kahit hindi na nakita
ng batang ito ang araw o nalaman ang anumang bagay, ito ay
may kapahingahan bagaman ang taong iyon ay wala. 6 Kahit
mabubuhay ang isang tao ng dalawang libong taon ngunit hindi
matutunang matuwa sa mabuting mga bagay, mapupunta siya
sa parehong lugar kagaya ng iba pa. 7 Kahit na lahat ng gawain
ng isang tao ay para punuin ang kaniyang bibig, gayon man
ang kaniyang gana sa pagkain ay hindi mapupunan. 8 Kaya,
anong pakinabang mayroon ang matalinong tao na higit pa sa
hangal? Anong pakinabang mayroon ang isang mahirap na
tao kahit pa malaman niya kung paano kumilos sa harapan
ng iba? 9 Mabuti pang masiyahan sa nakikita ng mga mata

kaysa sa paghahangad ng isang lumalawak na pananabik sa
pagkain, na para ring singaw at isang pagtangkang habulin
ang hangin. **10** Anumang bagay ang naririto ay nabigyan na
ng kaniyang pangalan, at nalalaman na kung ano ang katulad
ng sangkatauhan. Kaya walang saysay makipagtalo sa isang
makapangyarihang hukom ng lahat. **11** Kapag mas maraming
sinasabi, lalong walang kabuluhan, kaya ano nga ba pakinabang
niyan sa isang tao? **12** Dahil sino ang nakakaalam ng mabuti sa
buhay ng tao sa kaniyang walang kabuluhan at bilang na mga
araw na kaniyang dadaanan tulad ng isang anino? Sino ang
makapagsasabi sa isang tao kung ano ang sasapitin sa ilalim ng
araw pagkatapos siyang mamatay?

7 Ang mabuting pangalan ay mas mahalaga sa mamahaling
pabango at ang araw ng kamatayan ay higit na mabuti sa araw
nang kapanganakan. **2** Mas mabuting magtungo sa lamayan
kaysa bahay ng kasayahan, dahil dumarating sa lahat ng tao
ang pagluluksa sa katapusan ng buhay, kaya dapat ilagay ito
sa puso ng mga taong nabubuhay pa. **3** Ang kalungkutan ay
mas mabuti sa katuwaan, dahil pagkatapos ng kalungkutan
ng mukha sasapit ang kagalakan ng puso. **4** Ang puso ng
matalino ay nasa bahay ng pagluluksa, ngunit ang puso ng
mangmang ay nasa bahay nang kasayahan. **5** Mas mabuting
makinig sa pagsuway ng matalino kaysa pakinggan ang awit
ng mga mangmang. **6** Dahil tulad ng nasusunog na mga tinik
sa ilalim ng isang palayok, gayon din ang halakhak ng mga
mangmang. Ito man ay usok. **7** Tunay na ang pangingikil ay
nagpapamangmang sa mga matatalinong tao, at ang suhol ay
nagdudungis ng puso. **8** Mas mabuti ang katapusan ng isang
bagay kaysa sa simula; at ang taong may diwang mahinahon ay

mas mabuti kaysa ang palalong kaisipan. 9 Huwag madaling
magalit sa iyong diwa, dahil naninirahan ang galit sa puso ng
mga mangmang. 10 Huwag sabihin, “Bakit ang mga nakaraang
mga araw ay mas mabuti kaysa sa mga ito? Ngunit ito ay hindi
dahil sa karunungan kaya tinanong n'yo ito. 11 Ang karunungan
ay kasing-inam ng mahahalagang mga bagay na ating minana
mula sa ating mga ninuno. Nagdudulot ito ng mga pakinabang
sa mga nakakakita sa araw. 12 Sapagkat ang karunungan ay
nagdudulot ng pangangalaga gaya ng pagdudulot ng salapi
nang pangangalaga, ngunit ang kalamangan ng kaalaman ay
nagbibigay ng buhay ang karunungan sa sinumang mayroon
nito. 13 Pag-isipan ang mga ginawa ng Diyos: Sino ang maaaring
magtuwid ng anumang bagay na ginawa niyang baluktot? 14
Kapag mabuti ang mga panahon, masayang mamuhay sa
kabutihang iyon, ngunit kapag masama ang mga panahon, pag-
isipan ito: ipinahintulot ng Diyos na magkatabing mamalagi
ang dalawang ito. Sa kadahilanang ito, walang isa man ang
makakaalam ng anumang bagay na darating sa kaniya. 15
Nakita ko ang maraming bagay sa aking walang kahulugang mga
panahon. Mayroong mga matuwid na taong naglalaho sa kabila
ng kanilang pagkamakatuwiran, at mayroong masasamang taong
nabubuhay nang mahabang buhay kahit na sila ay masama.
16 Huwag maging mapagmatuwid sa sarili, matalino sa iyong
sariling mga mata. Bakit dapat mong sirain ang iyong sarili? 17
Huwag maging napakasama o mangmang. Bakit dapat kang
mamatay ng wala pa sa iyong oras? 18 Makakabuti na iyong
panghahawakan ang karunungang ito, at huwag nang ilalayo
ang iyong mga kamay sa katuwiran. Dahil ang taong may takot
sa Diyos ay makatutupad sa lahat ng kaniyang mga tungkulin.

19 Ang karunungan ay makapangyarihan sa matalinong tao,
higit pa sa sampung pinuno ng isang lungsod. 20 Walang
isang matuwid na tao sa ibabaw ng mundo na gumagawa
nang kabutihan at kailanman hindi nagkasala. 21 Huwag mong
pakinggan ang bawat salitang sinasabi, dahil maaaring mong
marinig ang sumpa ng alipin mo sa iyo. 22 Sapagkat madalas
ding nalalaman ng iyong sarili na sa iyong puso ay malimit mong
sinusumpa ang iba. Katulad nang pagkilala mo sa iyong sarili
na sa iyong sariling puso ay madalas mong sumpain ang iba.
23 Ang lahat ng ito ay napatunayan ko sa pamamagitan ng
karunungan. Sinabi ko, "Magiging matalino ako," ngunit ito ay
higit sa ninais ko. 24 Napakalayo at napakalalim ng karunungan.
Sino ang makakahanap nito? 25 Ibinaling ko ang aking puso sa
pag-aaral at pagsusuri at pagsaliksik sa karunungan at ang mga
paliwanag ng katotohanan, at maunawaan na ang kasamaan ay
kahangalan at ang kamangmangan ay kabaliwan. 26 Natuklasan
ko na mas mapait kaysa kamatayan ang sinumang babae na
ang puso ay puno ng mga patibong at mga bitag at ang kaniyang
mga kamay ay mga tanikala. Sinumang nakalulugod sa Diyos ay
makakatakas sa kaniya, ngunit ang makasalanan ay makukuha
niya. 27 "Pag-isipan kung ano ang aking natuklasan," sabi ng
Mangangaral. Idinadagdag ko ang isang natuklasan sa iba pa
para magkaroon ng isang paliwanag ng katotohanan. 28 Ito pa
rin ang aking hinahanap, ngunit hindi ko pa rin ito natatagpuan.
May natagpuan akong isang matuwid na lalaki sa gitna ng isang
libo, ngunit hindi ko natagpuan ang isang babae sa kanilang
lahat. 29 Natuklasan ko ang isang ito: na nilikha ng Diyos ang
sangkatauhan na matuwid, ngunit sila ay lumayong naghahanap
sa maraming kahirapan.

8 Ano ang isang taong matalino? Ito ay isang taong nakakaalam
ng kahulugan ng mga kaganapan sa buhay. Ang karunungan
sa isang tao ay nagpapaningning ng kaniyang mukha, at ang
katigasan sa kaniyang mukha ay nagbabago. 2 Pinapayuhan ko
kayong sundin ang utos ng hari dahil sa pangako ng Diyos na
ipagtatanggol siya. 3 Huwag magmadaling lumayo sa harapan
niya at huwag kang mamalagi sa maling bagay, dahil magagawa
ng hari ang anumang ninanais niya. 4 Ang salita ng hari ay
maghahari, kaya sino ang magsasabi sa kaniya, "Ano ang iyong
ginagawa?" 5 Sinumang sumusunod sa mga utos ng hari ay
lumalayo sa kapahamakan. Ang isang matalinong puso ng tao
ay nakikilala ang nararapat na landas at oras ng pagkilos. 6
Sapagkat sa bawat bagay ay mayroong wastong pagtugon
at oras sa pagtugon, dahil ang mga kaguluhan ng tao ay
napakalaki. 7 Walang nakakaalam kung ano ang susunod.
Sino ang makapagsasabi sa kaniya kung ano ang susunod? 8
Walang may kapangyarihang pigilan ang paghinga ng hangin
ng buhay, at walang may kapangyarihan sa araw ng kaniyang
kamatayan. Walang tinitiwalag sa hanay ng hukbo habang nasa
isang digmaan, at ang kasamaan ay hindi magliligtas sa mga
alipin nito. 9 Naintindihan ko ang lahat ng ito; inilagay ko sa
aking puso ang bawat uri ng gawa na naganap sa ilalim ng
araw. Mayroong isang panahon kung saan ang isang tao ay
may kakayahang gumawa ng masama sa iba. 10 Kaya nakita
kong lantarang inilibing ang masama. Sila ay dinala mula sa
lugar at inilibing saka pinuri ng mga tao sa lungsod kung saan
nila ginagawa ang masasamang mga gawain. Ito rin ay walang
pakinabang. 11 Kapag ang isang hatol sa isang masamang
krimen ay hindi agad ipinatupad, hinihikayat nito ang puso ng

taong gumawa ng masama. **12** Kahit isang daang ulit gumagawa
ng masama ang isang makasalanan at nabubuhay pa rin sa
mahabang panahon, gayon man alam ko na magiging mabuti sa
mga gumagalang sa Diyos, siyang pinararangalan ang kaniyang
presensiya sa kanila. **13** Ngunit hindi magiging mabuti sa isang
taong masama; ang kaniyang buhay ay hindi pahahabain. Ang
kaniyang mga araw ay katulad ng isang naglalahong anino dahil
hindi niya pinararangalan ang Diyos. **14** May isa pang walang
silbing usok - isang bagay pa na naganap sa ibabaw ng mundo.
Ang mga bagay na nangyayari sa taong matuwid ay nangyayari
din sa taong masama, at ang mga bagay na nangyayari sa
taong masama ay nangyayari din sa taong matuwid. Sinasabi ko
na ito rin ay walang silbing parang singaw. **15** Kaya ipinayo ko
ang kasayahan, dahil ang isang tao ay walang mas mabuting
gawin sa ilalim ng araw maliban sa kumain at uminom at maging
masaya. Itong kasiyahan ang makakasama niya sa kaniyang
gawain sa lahat ng mga araw ng kaniyang buhay na ibinigay
ng Diyos sa kaniya sa ilalim ng araw. **16** Nang ginamit ko ang
aking puso upang malaman ang karunungan at maunawaan
ang gawaing naganap sa ibabaw ng mundo, ang gawaing
madalas nagaganap nang walang tulog para sa mga mata sa
gabi o sa araw, **17** at namasdan ko lahat ng gawain ng Diyos
at hindi maunawaan ng tao ang gawaing ginawa sa ilalim ng
araw. Gaano man ang pagsisikap ng tao para hanapin ang mga
kasagutan, hindi niya ito mahahanap. Kahit na sa paniwala ng
isang matalino ay alam na niya ang lahat, sa totoo lang hindi
niya alam.

9 Dahil inisip kong mabuti ang lahat ng mga ito para maintindihan
ang mga matuwid at matalino at ang kanilang mga gawa. Lahat

sila ay nasa mga kamay ng Diyos. Dahil walang nakakaalam
kung pag-ibig o pagkamuhi ang darating sa isang tao. **2** Ang
lahat ng tao ay may parehong kapalaran. Parehong kapalaran
ang naghihintay sa mga matuwid na tao at makasalanan,
mabuting mga tao at masama, ang malinis at marumi, at
ang nag-aalay at ang hindi nag-aalay. Tulad ng pagkamatay
ng mabubuting tao, ganoon din ang makasalanan. Tulad ng
pagkamatay ng nanunumpa, ganoon din ang taong takot gumawa
ng panunumpa. **3** Mayroong masamang kapalaran para sa lahat
ng ginawa sa ilalim ng araw, isang tadhana para sa lahat ng tao.
Ang mga puso ng tao ay puno ng kasamaan, at kahibangan
ay nasa kanilang mga puso habang sila ay nabubuhay. Kaya
pagkatapos noon, pumupunta sila sa mga patay. **4** Dahil mayroon
pang pag-asa para sa nabubuhay, katulad ng buhay na aso na
mas maigi pa kaysa sa patay na leon. **5** Dahil alam ng mga
nabubuhay na tao na mamamatay sila, ngunit walang alam
ang mga patay. Wala na silang gantimpala dahil ang kanilang
alaala ay nakalimutan na. **6** Ang kanilang pag-ibig, pagkamuhi,
at inggit ay matagal nang naglaho. Hindi na sila magkakaroon
ng lugar sa anumang bagay na ginawa sa ilalim ng araw. **7**
Humayo ka, masaya mong kainin ang tinapay mo, at inumin
ang alak mo nang may masayang puso, dahil pinapayagan
ng Diyos ang pagdiriwang ng mga mabubuting gawa. **8** Lagi
mong panatilihing puti ang iyong mga damit at ang iyong ulo
ay pinahiran ng langis. **9** Masaya kang mamuhay kasama ang
iniibig mong asawa sa lahat ng araw ng buhay mo nang walang
pakinabang, ang mga araw na ibinigay sa iyo ng Diyos sa
ilalim ng araw sa mga araw nang walang pakinabang. Iyon
ang gantimpala ng buhay mo para sa ginawa mo sa ilalim ng

araw. **10** Anuman ang gawin ng mga kamay mo, gawin mo
ito gamit ang iyong lakas, dahil walang gawain o paliwanag
o kaalaman o karunungan sa libingan, ang lugar kung saan
ka pupunta. **(Sheol h7585)** **11** Nakakita ako ng ilang kawili-wiling
bagay sa ilalim ng araw: Ang takbuhan ay hindi para sa mabibilis
na tao. Ang labanan ay hindi para sa malalakas na tao. Ang
tinapay ay hindi para sa matatalinong tao. Ang kayamanan
ay hindi para sa mga taong may pang-unawa. Ang pabor ay
hindi para sa mga taong may kaalaman. Sa halip, ang oras
at pagkakataon ang nakakaapekto sa kanilang lahat. **12** Dahil
walang nakakaalam ng oras ng kaniyang pagkamatay, tulad ng
isda na nahuli sa lambat ng kamatayan, o katulad ng mga ibon
na nahuli sa patibong. Katulad ng mga hayop, ang mga tao ay
nakakulong sa masasamang panahon na biglang dumarating sa
kanila. **13** Nakita ko rin ang karunungan sa ilalim ng araw sa
paraan na kahanga-hanga para sa akin. **14** Mayroong isang
maliit na lungsod na may kaunting mamamayan, at may isang
malakas na haring dumating laban dito, sinalakay ito at nagtayo
ng mga malalaking rampang pangsalakay dito. **15** Ngayon sa
lungsod na iyon, mayroong isang mahirap na matalinong lalaki,
na sa pamamagitan ng kaniyang karunungan ay nailigtas niya
ang lungsod. Ngunit kinalaunan, walang nakaalala sa mahirap
na taong iyon. **16** Kaya pinagpalagay ko, “Ang karunungan ay
mas mainam kaysa sa kalakasan, ngunit ang karunungan ng
mahirap na tao ay hinamak at ang kaniyang mga salita ay hindi
pinakinggan.” **17** Ang mga salita ng matatalino na sinabi nang
pabulong ay mas naririnig kaysa sa mga sigaw ng sinumang
pinuno sa mga mangmang. **18** Ang karunungan ay mas mabuti

kaysa sa mga sandata sa digmaan, ngunit kayang sirain ng
isang makasalanan ang maraming kabutihan.

10 Katulad ng mga patay na langaw na nagpapabaho ng
pabango, ganoon din ang munting kamangmangan ay kayang
mahigitan ang karunungan at karangalan. **2** Ang puso ng
matalinong tao ay papunta sa kanan, ngunit ang puso ng
mangmang ay papunta sa kaliwa. **3** Kapag naglalakad ang
mangmang sa lansangan, kulang ang kaniyang pag-iisip,
pinatutunayan sa lahat na siya ay mangmang. **4** Kapag ang
mga damdamin ng pinuno ay sumiklab laban sa iyo, huwag
mong iwan ang gawain mo. Kayang patahimikin ng kahinahunan
ang labis na galit. **5** May nakita akong kasamaan sa ilalim
ng araw, isang uri ng pagkakamali na nanggagaling sa isang
pinuno: **6** Ang mga mangmang ay binibigyan ng posisyon sa
pagkapinuno, habang ang mga taong matagumpay ay binibigyan
ng mababang posisyon. **7** Nakakita ako ng mga alipin na
nakasakay sa mga kabayo, at ang mga taong matagumpay
ay naglalakad na parang mga alipin sa lupa. **8** Sinuman ang
nagbubungkal ng hukay ay maaaring mahulog dito, at kapag
mayroong sumisira sa pader, maaari siyang kagatin ng ahas.
9 Sinuman ang nagtatapyas ng bato ay masasaktan nito, at
ang taong nagpuputol ng kahoy ay nanganganib dito. **10** Kung
ang talim ng bakal ay mapurol, at hindi ito hinahasa ng isang
tao, kailangan niyang gumamit nang mas maraming lakas,
ngunit nagbibigay ng kalamangan ang karunungan para sa
katagumpayan. **11** Kung ang ahas ay nanuklaw bago pa ito
mapaamo, walang kalamangan para sa nang-aamo. **12** Magiliw
ang mga salita ng bibig ng matalinong tao, ngunit nilululon ang
mangmang ng kaniyang sariling mga labi. **13** Sa pag-agos ng

mga salita mula sa bibig ng mangmang, ang kamangmangan ay
lumalabas, at sa huli umaagos sa bibig niya ang masamang
kahibangan. **14** Pinaparami ng mangmang ang mga salita,
ngunit walang nakakaalam kung ano ang paparating. Sino
ang nakaaalam kung ano ang parating pagkatapos niya? **15**
Pinapagod ng mga mabibigat na gawain ang mga mangmang,
kaya hindi man lang nila alam ang daan papuntang bayan. **16**
Mayroong gulo sa inyong lupain kapag bata pa ang inyong hari,
at ang mga pinuno ninyo ay magdiriwang sa umaga! **17** Ngunit
masaya ang lupain kapag ang hari ay anak ng mga maharlika,
at kumakain ang mga pinuno ninyo kapag oras na ng kainan at
ginagawa nila iyon para lumakas, hindi para sa paglalasing! **18**
Dahil sa katamaran nalalaglag ang bubong, at dahil sa mga
tamad na kamay may tagas ang bahay. **19** Naghahanda ang
mga tao ng pagkain para sa pagtawa, nagbibigay ng kasiyahan
sa buhay ang alak, at pinupuno ng pera ang pangangailangan
sa lahat ng bagay. **20** Huwag mong sumpain ang hari, kahit sa
iyong isipan, at huwag mong sumpain ang mayayaman sa iyong
silid-tulugan. Sapagkat maaaring dalhin ng ibon sa himpapawid
ang mga salita mo; maaaring ikalat ng anumang may pakpak
ang bagay na iyon.

11 Magtapon ka ng tinapay sa katubigan, at makikita mo ulit ito
pagkatapos ng ilang araw. **2** Ibahagi ito sa pito, maging sa walong
tao, dahil hindi mo alam kung anong mga sakuna ang darating
sa mundo. **3** Kung puno ng ulan ang mga ulap, ipinapatak ito
sa lupa, at kung natumba ang puno sa dakong timog o hilaga,
saan man ito natumba, doon ito mananatili. **4** Sinuman ang
pinanonood ang hangin ay maaaring hindi makapagtanim, at
sinuman ang pinanonood ang ulap ay maaaring hindi makapag-

ani. 5 Kung paanong hindi mo alam kung saan manggagaling
ang hangin, maging kung paano lumalaki ang mga buto ng
sanggol sa sinapupunan ng kaniyang ina, gayon din hindi mo rin
mauunawaan ang gawa ng Diyos, na siyang lumikha ng lahat. 6
Sa umaga, itanim mo ang binhi; hanggang sa gabi, magtrabaho
ka gamit ang iyong mga kamay ayon sa pangangailangan, dahil
hindi mo alam kung alin ang sasagana, umaga man o gabi, o ito
o iyan, o pareho man silang magiging mabuti. 7 Tunay nga na
matamis ang liwanag, at kaaya-ayang makita ng mga mata ang
araw. 8 Kung may taong mabubuhay ng maraming mga taon,
hayaan mo siyang sumaya sa lahat ng iyon, ngunit hayaan mo
siyang isipin ang paparating na mga araw ng kadiliman, dahil
marami sila. Lahat ng darating ay naglalahong usok. 9 Magalak
ka, batang lalaki, sa iyong kabataan, at hayaang magalak ang
iyong puso sa mga araw ng iyong kabataan. Ipagpatuloy ang
mga mabubuting hangarin ng iyong puso at anumang nakikita
ng iyong mga mata. Gayunpaman, isipin mo na hahatulan ka ng
Diyos para sa lahat ng mga bagay na ito. 10 Palayasin mo ang
galit mula sa iyong puso, at huwag mong pansinin ang anumang
sakit ng iyong katawan, dahil ang kabataan at ang lakas nito ay
usok.

12 Alalahanin mo rin ang iyong Manlilikha sa araw ng iyong
kabataan, bago dumating ang araw ng paghihirap, at bago
dumating ang mga taon na sasabihin mong, “Hindi ako
nasisiyahan sa kanila,” 2 bago dumilim ang liwanag ng araw
at buwan at mga bituin, at bumalik ang mga maiitim na ulap
pagkatapos ng ulan. 3 Iyon ang panahon na manginginig ang
mga tagapagbantay ng palasyo, at yuyuko ang mga malalakas
na tao, at ang mga babaeng nagdidikdik ay titigil dahil kaunti sila,

at ang mga tumatanaw sa mga bintana ay hindi na makakakita
nang malinaw. **4** Iyon ang panahon na isasara ang mga pinto sa
lansangan, at titigil ang tunog ng pagdidikdik, kapag nasisindak
ang mga lalaki sa tinig ng ibon, at kapag lumilipas na ang mga
kanta ng mga babae. **5** Iyon ang panahon na matatakot ang
mga lalaki sa mga matataas na lugar at sa mga kapahamakan
sa lansangan, kapag sumagana ang puno ng pili, at kapag
hinahatak ng mga tipaklong ang mga sarili nila, at kapag
naglaho ang mga likas na pagnanasa. Pagkatapos, pupunta
ang tao sa kaniyang walang hanggang tahanan at ang mga
nagdadalamhati ay tutungo sa mga lansangan. **6** Alalahanin mo
ang iyong Manlilikha bago maputol ang pilak na tali, o madurog
ang gintong mangkok, o mabasag sa batis ang lalagyan ng
tubig, o masira ang gulong ng tubig sa balon, **7** bago bumalik
ang alabok sa lupa kung saan ito nanggaling, at bumalik sa
Diyos ang espiritu na siyang nagbigay nito. **8** “Usok,” ang
sabi ng Mangangaral, “ang lahat ay naglalahong usok.” **9** Ang
Mangangaral ay matalino, at tinuruan niya ang mga tao nang
kaalaman. Inaral, inisip at iniayos niya ang maraming kawikaan.
10 Hinangad ng Mangangaral na magsulat ng mga malinaw at
tuwid na mga salita nang katotohanan. **11** Ang mga salita ng
mga matatalinong tao ay parang mga panusok. Gaya ng mga
pako na ibinaon nang malalim ang mga salita ng mga dalubhasa
sa maraming mga kawikaan na itinuro ng isang pastol. **12**
Aking anak, maging maingat ka sa mas higit na mga bagay:
ang paggawa ng maraming libro, na walang katapusan. Ang
matinding pag-aaral ay nagbibigay pagod sa katawan. **13** Sa
huli, pagkatapos marinig ang lahat ng bagay, ay dapat kang
matakot sa Diyos at ingatan ang kaniyang mga utos, dahil ito

ang buong tungkulin ng sangkatauhan. 14 Dahil hahatulan ng
Diyos ang bawat gawain, kasama ang bawat nakatagong bagay,
mabuti man ito o masama.

Awit ng mga Awit

1 Ang Awit ng mga Awit ni Solomon. Nagsasalita sa kaniyang
kasintahan ang dalaga **2** O, halikan mo ako ng mga halik ng
iyong bibig, dahil mas mainam kaysa sa alak ang iyong pag-
ibig. **3** May kaaya-ayang halimuyak ang iyong mga langis na
pamahid; parang pabangong dumadaloy ang iyong pangalan,
kaya iniibig ka ng mga dalaga. **4** Isama mo ako, at tayo ay
tatakbo. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang dalaga. Dinala
ako ng hari sa kaniyang mga silid. Nagsasalita sa kaniyang
kasintahan ang dalaga Masaya ako, nagagalak sa iyo; hayaan
mong ipagdiwang ko ang iyong pag-ibig, mas mainam ito kaysa
sa alak. Tama lang na hangaan ka ng ibang mga kababaihan.
Nagsasalita ang babae sa ibang kababaihan. **5** Nagsasalita
ang babae sa ibang mga kababaihan. Ako ay kayumanggi
pero maganda, kayong mga dalaga ng mga kalalakihan ng
Jerusalem- kayumanggi tulad ng mga tolda ng Kedar, maganda
tulad ng mga kurtina ni Solomon. **6** Huwag akong titigan dahil sa
ako ay kayumanggi, dahil ako ay bahagyang sinunog ng araw.
Ang mga lalaking kapatid ko sa ina ay galit sa akin; ginawa nila
akong taga-pangalaga ng ubasan, pero ang sarili kong ubasan
hindi ko napanatili. Nagsasalita sa kaniyang kasintahan ang
babae **7** Sabihin mo sa akin, ikaw na aking mahal, saan mo
pinapakain ang iyong kawan? Saan mo pinagpapahinga ang
iyong kawan sa katanghalian? Bakit ako dapat maging katulad
ng isang tao na nagpapalakad-lakad sa tabi ng mga kawan ng
iyong mga kasamahan? Sumasagot sa kaniya ang kaniyang
mangingibig. **8** Kung hindi mo alam, pinakamaganda sa mga
kababaihan, sundan mo ang dinaraanan ng aking kawan, at
ipastol mo ang iyong mga batang kambing malapit sa mga

tolda ng mga pastol. 9 Inihahambing kita, aking mahal, sa
isang inahing kabayo na nabibilang sa mga kabayo ng mga
karwahe ni Paraon. 10 Ang iyong mga pisngi ay magandang
may palamuti, ang iyong leeg may kwintas ng mga hiyas. 11
Gagawan kita ng gintong mga palamuti na may mga batik-batik
na pilak. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang babae 12 Habang
nakahiga ang hari sa kaniyang papag, naglabas ng halimuyak
ang aking nardo. 13 Para sa akin, tulad ng isang sisidlan ng
mira ang aking minamahal na nagpapalipas ng gabi nakahiga
sa pagitan ng aking mga dibdib. 14 Para sa akin, ang aking
minamahal ay tulad ng isang kumpol ng mga bulaklak ng hena
sa ubasan ng En-gedi. Nagsasalita sa kaniya ang kaniyang
kasintahan 15 Tingnan mo, maganda ka aking mahal, tingnan
mo, maganda ka; parang mga kalapati ang iyong mga mata.
Nagsasalita ang babae sa kaniyang mangingibig. 16 Tingnan
mo, makisig ka, aking minamahal, o anong kisig mo. Ang mga
malalagong halaman ay nagsisilbing ating higaan. 17 Ang mga
biga ng ating bahay ay mga sanga ng puno ng sedar, at ang
pamakuan ng ating bubong ay mga sanga ng pir.

2 Ako ay isa lamang bulaklak na nasa isang kapatagan, isa
lamang liryo na nasa isang lambak. Nagsasalita sa kaniya ang
lalaki. 2 Gaya ng isang liryo sa mga tinik, gayon ka rin, aking
mahal, sa mga dalaga ng aking mga kababayan. Nagsasalita sa
kaniyang sarili ang babae. 3 Gaya ng puno ng aprikot sa mga
puno ng kagubatan, gayon din ang aking minamahal sa gitna ng
mga kabinataan. Umuupo ako sa ilalim ng kaniyang anino na
may labis na kasiyahan, at ang kaniyang bunga ay matamis sa
aking panlasa. 4 Dinala niya ako sa bulwagan ng salu-salo, ang
kaniyang bandila sa akin ay pag-ibig. Nagsasalita sa kaniyang

mangingibig ang babae. **5** Muli akong palakasin sa pamamagitan
ng keyk na pasas at pasiglahin muli sa pamamagitan ng mga
aprikot, dahil ako ay mahina sa pag-ibig. Nagsasalita sa kaniyang
sarili ang babae. **6** Ang kaniyang kaliwang kamay ay nasa ilalim
ng aking ulo, at ang kaniyang kanang kamay ay niyayakap
ako. Nagsasalita sa ibang mga kababaihan ang babae. **7**
Nais kong ipangako ninyo, mga anak na dalaga ng Jerusalem,
kasama ng mga gasel at ng mga babaeng usa ng kabukiran,
na hindi ninyo gagambalain ang aming pagtatalik hanggang
ito ay matapos. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang babae **8**
Nanjan na ang tinig ng aking minamahal! O, parating na siya
rito, lumulukso sa ibabaw ng mga bundok, tumatalon sa ibabaw
ng mga burol. **9** Ang aking minamahal ay tulad ng isang gasel o
isang batang lalaking usa, masdan mo, siya ay nakatayo sa likod
ng aming pader, sumisilip sa bintana, sumusungaw sa sala-
sala. **10** Ang aking minamahal ay nagsalita sa akin at nagsabi,
“Bumangon ka, aking mahal; aking magandang sinta, sumama
ka sa aking pag-alis. **11** Tingnan mo, lumipas na ang tag-lamig;
tapos na ang tag-ulan at ito ay wala na. **12** Lumitaw na ang
mga bulaklak sa lupain; ang oras ng pagpuputol ng puno at
ang pag-aawitan ng mga ibon ay dumating na, at ang tinig ng
mga kalapati ay naririnig sa ating lupain. **13** Hinihinog ng puno
ng igos ang kaniyang mga berdeng igos, at ang mga puno ng
ubas ay namumulaklak; naglalabas ang mga ito ng halimuyak.
Bumangon ka, aking mahal, aking magandang sinta, at sumama
ka. **14** Aking kalapati, sa mga siwang ng mga batuhan, sa lihim
na siwang ng mga bundok, hayaan mong makita ko ang iyong
mukha. Hayaan mong marinig ko ang iyong tinig, dahil matamis
ang iyong tinig, at ang iyong mukha ay kaibig-ibig”. Nagsasalita

sa kaniyang sarili ang babae 15 Hulihin ang mga soro para sa
atin, ang mga maliliit na soro na sumisira ng mga ubasan, dahil
ang ating ubasan ay namumulaklak. 16 Ang aking minamahal ay
akin, at ako ay sa kanya; siya ay nanginginain sa mga liryo na
may kasiyahan. Nagsasalita sa kanyang kasintahan ang babae
17 Lumayo ka, aking minamahal, bago umihip ang mahinang
hangin ng bukang-liwayway at ang mga anino ay maglaho.
Lumayo ka; maging tulad ng isang gasel o ng isang batang
lalaking usa sa baku-bakong bundok.

3 Sa gabi sa aking higaan ako ay nananabik sa aking mahal,
hinanap ko siya, pero hindi ko siya matagpuan. 2 Sabi ko sa
aking sarili, "Babangon ako at pupunta sa iba't ibang dako
ng lungsod, sa mga lansangan at mga plasa; hahanapin ko
ang aking minamahal". Hinanap ko siya pero, hindi ko siya
matagpuan. 3 Natagpuan ako ng mga bantay habang sila ay
nag-iikot sa lungsod. Tinanong ko sila, "Nakita ba ninyo ang aking
minamahal?" 4 Ilang sandali palang ang nakalipas pagkatapos
ko silang malampasan nang natagpuan ko siya na minamahal
ng aking kaluluwa. Hinawakan ko siya at hindi siya binitiwan
hanggang nadala ko siya sa bahay ng aking ina, sa silid ng
nagbuntis sa akin. Nagsasalita sa ibang kababaihan ang babae
5 Nais kong mangako kayo, mga anak na dalaga ng bayang
Jerusalem, kasama ng mga gasel at mga babaing usa sa parang,
na hindi ninyo gagambalain ang aming pagtatalik hanggang
ito ay matapos. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang babae 6
Ano iyon na dumarating mula sa ilang tulad ng isang hanay ng
usok, pinabanguhan ng mira at kamanyang, kasama ng lahat ng
mga pulbos na ipinagbili ng mga mangangalakal? 7 Tingnan
mo, ang arag-arag ni Solomon na binubuhat; animnapung mga

mandirigma ang nakapaligid dito, animnapung mga sundalo
ng Israel. 8 Sila ay mga dalubhasa sa espada at bihasa sa
digmaan. Bawa't lalaki ay may espada sa kaniyang tagiliran,
armado laban sa mga kilabot ng gabi. 9 Ginawan ni Haring
Solomon ang kaniyang sarili ng isang upuan na yari sa kahoy na
Sedan na mula sa Lebanon. 10 Ang mga poste nito ay gawa
sa pilak, ang likuran ay gawa sa ginto, at ang upuan sa lilang
tela. Ang panloob nito ay pinalamutian ng may pag-ibig ng mga
anak na dalaga ng bayang Jerusalem. Nagsasalita sa ibang
kababaihan ng Jerusalem ang dalaga. 11 Lumabas kayo, mga
dalaga ng bayang Sion, at masdang mabuti si Haring Solomon,
suot-suot ang korona na siyang ikinorona sa kaniya ng kaniyang
ina sa araw ng kaniyang kasal, doon sa masayang araw ng
kaniyang buhay.

4 O, kay ganda mo, aking mahal; kay ganda mo. Ang iyong
mga mata ay katulad ng mga kalapati sa likuran ng iyong belo.
Ang iyong buhok ay tulad ng isang kawan ng mga kambing na
bumababa mula sa Bundok ng Gilead. 2 Ang iyong mga ngipin
ay katulad ng isang kawan ng mga tupang babae na bagong
gupit, na umaahon mula sa lugar ng pinagpaliguan. Bawa't isa
ay may isang kakambal at walang isa sa kanila ang namatayan.
3 Ang labi mo ay katulad ng isang hibla ng eskarlata; ang bibig
mo ay kaibig-ibig. Ang mga pisngi mo ay katulad ng kabiyak na
granada sa likuran ng iyong belo. 4 Ang leeg mo ay katulad ng
tore ni David na itinayo sa mga hanay ng bato, na may isang
libong mga kalasag na nakasabit dito, lahat ng mga kalasag
ng mga sundalo. 5 Ang dalawang dibdib mo ay katulad ng
dalawang munting usa, magkakambal na gasel, na nanginginain
sa kalagitnaan ng mga liryo. 6 Hanggang dumating ang bukang-

liwayway at ang mga anino ay naglaho, ako ay magpupunta
sa bundok ng mira at sa burol ng kamanyang. **7** Kay ganda
mo sa lahat ng paraan, aking mahal at walang kapintasan sa
iyo. **8** Sumama ka sa akin mula sa Lebanon, babaeng aking
pakakasalan. Sumama ka sa akin mula sa Lebanon; sumama
ka mula sa tuktok ng Bundok ng Amana, mula sa tuktok ng
Bundok ng Senir at Hermon, mula sa mga lungga ng leon, mula
sa lunggang bundok ng mga leopardo. **9** Ninakaw mo ang puso
ko, aking kapatid, babaeng aking pakakasalan; nabihag mo
ang puso ko, sa isang sulyap lamang sa akin, sa isang hiyas
lamang ng iyong kuwintas. **10** Kay ganda ng iyong pag-ibig,
aking kapatid, babaeng aking pakakasalan! Mas mainam ang
pag-ibig mo kaysa sa alak, at ang halimuyak ng pabango mo
kaysa sa anumang sangkap ng pabango. **11** Ang iyong labi,
babaeng aking pakakasalan, tumutulong pulot; ang pulot at
gatas ay nasa ilalim ng iyong dila; ang halimuyak ng iyong mga
kasuotan ay katulad ng halimuyak ng Lebanon. **12** Aking kapatid,
babaeng aking pakakasalan ay isang harding nakakandado,
isang harding nakakandado, isang bukal na nakasarado. **13** Ang
mga sanga mo ay isang kahuyan ng mga puno ng granada
na may piling bunga, at ng hena at mga halamang nardo, **14**
Pakong nardo at safron, kalamo at kanela kasama ang lahat ng
mga uri ng sangkap ng pabango, mira at mga aloe kasama
lahat ng pinakamainam na mga sangkap ng pabango. **15** Ikaw
ay bukal sa hardin, isang balon na may sariwang tubig, mga
batis na umaagos pababa mula sa Lebanon. Ang dalaga ay
nagsasalita sa kaniyang mangingibig. **16** Gumising ka, hanging
hilaga; lumapit ka hanging timog; umihip ka sa aking hardin
para itong mga sangkap ng pabango ay maaaring maglabas ng

kanilang halimuyak. Nawa ang aking minamahal ay pumarito sa
kaniyang hardin at kumain ng ilang piling bunga nito.

5 Dumating ako sa aking hardin, aking kapatid na babae,
babaeng aking pakakasalan; Tinipon ko ang aking mira na may
sangkap ng aking pabango. kinain ko ang aking pulot-pukyutan
kasama ng aking pulot; Ininom ko ang aking alak kasama ang
aking gatas. Kumain, ka kaibigan. kumain, kaibigan; uminom
ka nang malaya, aking mahal. Kinakausap ng dalaga ang
kaniyang sarili **2** Ako ay natutulog, pero ang puso ko ay gising
sa isang panaginip. Naroroon ang tunog ng aking minamahal na
kumakatok at sinasabi, “Pagbuksan mo ako, aking kapatid na
babae, aking mahal, aking kalapati, aking dalisay, dahil ang ulo
ko ay basa sa hamog, ang buhok ko sa gabing mamasa-masa.”
3 Hinubad ko ang aking balabal; dapat ko ba itong isuot muli?
Hinugasan ko ang aking mga paa; dapat ko ba silang dumihan
muli? **4** Inilagay ng aking minamahal ang kaniyang kamay sa
bungad ng trangkahan ng pintuan, at sumigla ang puso ko para
sa kaniya. **5** Bumangon ako para pagbuksan ng pintuan ang
aking minamahal; ang aking mga kamay ay may tumutulong
mira, ang aking mga daliri ay mamasa-masang may mira, sa
hawakan ng pintuan. **6** Pinagbuksan ko ng pintuan ang aking
minamahal, pero ang aking minamahal ay umalis at wala na.
Ang puso ko ay nalugmok; Nawalan ako ng pag-asa. Hinanap ko
siya, pero hindi ko siya natagpuan; Tinawag ko siya, pero hindi
niya ako sinagot. **7** Natagpuan ako ng mga bantay na nagpunta
malapit sa lungsod; hinagupit at sinugatan nila ako; kinuha mula
sa akin ng mga nagbabatay ng pader ang aking balabal. Ang
dalaga ay nakikipag-usap sa mga kababaihan ng lungsod **8**
Nais ko kayong mangako, mga anak na babae ng Jerusalem,

na kung makikita ninyo ang aking minamahal, sabihin ninyo
sa kaniya ako ay may sakit dahil sa aking pag-ibig sa kaniya.
Ang mga kababaihan ng lungsod ay nagsasalita sa dalaga. **9**
Paanong mas mabuti ang iyong minamahal kaysa sa ibang
lalaking minamahal, ikaw na maganda sa lahat ng mga babae?
Bakit mas higit ang iyong minamahal kaysa sa ibang minamahal,
na hiniling mo sa amin para manumpa tulad nito? Ang dalaga
ay nagsasalita sa mga kababaihan ng lungsod **10** Ang aking
minamahal ay nagniningning at mamula-mula, namumukod tangi
sa kalagitnaan ng sampung libo. **11** Ang kaniyang ulo ay ang
pinakadalisay na ginto; kulot ang kaniyang buhok at kasing itim
ng isang uwak. **12** Ang kaniyang mga mata ay katulad ng mga
kalapati sa tabi ng mga dumadaloy na tubig, hinugasan sa gatas,
ikinabit katulad ng mga hiyas. **13** Ang kaniyang mga pisngi
ay katulad ng mga nakatainim na mga sangkap ng pabango,
nagbibigay ng mabangong mga amoy. Ang kaniyang labi ay mga
liryo, tumutulong mira. **14** Ang kaniyang mga bisig ay mabilog na
ginto na may nakalagay na mga hiyas; ang kaniyang tiyan ay
nabalutan ng garing na may mga sapiro. **15** Ang kaniyang mga
binti ay mga poste na marmol, nakalagay sa mga patungan ng
dalisay na ginto; ang kaniyang mukha ay katulad ng Lebanon,
pinili gaya ng mga cedar **16** Ang kaniyang bibig ay napakatamis;
siya ay ganap na kaibig-ibig. Ito ang aking minamahal, at ito ang
aking kaibigan, mga anak na babae ng mga lalaki sa Jerusalem.

6 Saang direksyon nagpunta ang iyong minamahal,
pinakamaganda sa lahat ng babae? Sa anong direksiyon
nagpunta ang iyong minamahal, sa gayon hahanapin namin
siya para sa iyo? Nagsasalita ang dalaga sa kaniyang sarili.
2 Ang aking minamahal ay bumaba sa kaniyang hardin, sa

mga nakatanim na mga sangkap ng pabango, para manginain
sa hardin at magtipon ng mga liryo. **3** Pag-aari ako ng aking
mangingibig, at pag-aari ko ang aking mangingibig; nanginginain
siya sa mga liryo na may kasiyahan. Ang mangingibig ng babae
ay nagsasalita sa kaniya sarili. **4** Kasing ganda mo ang Tirsa,
aking mahal, kasing kaibig-ibig tulad ng Jerusalem, kahanga-
hanga katulad ng isang hukbo na may mga bandera. **5** Ilayo
mo ang iyong paningin mula sa akin, dahil ako ay nadadaig
ng mga ito. Ang iyong buhok ay tulad ng isang kawan ng mga
kambing na bumababa mula sa mga libis ng Bundok ng Galaad.
6 Ang mga ngipin mo ay katulad ng kawan ng mga babaeng
tupa na umaahon mula sa lugar na pinagliguan ng mga ito.
Bawa't isa ay may kakambal, at wala isa man sa kanila ang
namatayan. **7** Ang mga pisngi mo ay tulad ng kabiyak na
granada sa likuran ng iyong belo. Ang mangingibig ng babae ay
nagsasalita sa kaniyang sarili. **8** Mayroong animnapung reyna,
walumpung babaeng kinakasama ng hari, at mga dalaga na
hindi mabilang. **9** Ang aking kalapati, aking dalisay, ay nag-iisa
lamang; siya ang natatanging anak na babae ng kaniyang ina;
siya ang nag-iisang paborito ng babae na nag-silang sa kaniya.
Ang mga anak na babae ng mga kababayan ko ay nakita siya
at tinawag siyang pinagpala; nakita rin siya ng mga reyna at
ng mga babaeng kinakasama ng hari, at siya ay pinuri nila:
Ano ang sinabi ng mga reyna at ng mga babaeng kinakasama
ng hari **10** “Sino ito na lumilitaw katulad ng bukang-liwayway,
kasing ganda ng buwan, kasing liwanag ng araw, na kahanga-
hanga tulad ng isang hukbo na may mga bandera nito?” Ang
mangingibig ng babae ay nagsasalita sa kaniyang sarili. **11**
Bumaba ako sa mga kahuyan ng mga puno ng pili para tingnan

ang murang usbong sa lambak, para tingnan kung sumibol
ang mga puno ng ubas, at kung namulaklak ang mga bunga
ng granada. **12** Napakasaya ko na maramdamang nakasakay
ako sa karwahe ng isang prinsipe. Ang mangingibig ng babae
ay nagsasalita sa kaniyang sarili. **13** Magbalik ka, bumalik ka,
ikaw na babaeng walang kapintasan; magbalik ka, magbalik
para ikaw ay aking mapagmasdan. Nagsasalita ang dalaga
sa kaniyang mangingibig. Bakit ka nakatitig sa akin, babaeng
walang kapintasan, na parang sumasayaw ako sa pagitan ng
dalawang hanay ng mga mananayaw?

7 Kay ganda ng iyong mga paa sa iyong sandalyas, anak na
babae ng prinsipe! Ang hugis ng iyong mga hita ay katulad ng
hiyas, gawa ng mga kamay ng isang dalubhasa. **2** Ang pusod
mo ay katulad ng isang bilugang mangkok; nawa ito ay hindi
kailanman magkukulang ng pinaghalong alak. Ang puson mo ay
tulad ng isang tambak ng trigo na napaligiran ng mga liryo. **3**
Ang dalawang dibdib mo ay tulad ng dalawang munting mga
usa, magkakambal na gasel. **4** Ang iyong leeg ay tulad ng isang
tore ng garing; ang iyong mga mata ay tulad ng mga lawa sa
Hesbon sa tarangkahan ng Bat Rabim. Ang iyong ilong ay tulad
ng tore sa Lebanon na nakamasid patungo sa Damasco. **5**
Parang bundok ng Carmelo ang iyong ulo; ang buhok sa iyong
ulo ay itim na lila. Ang hari ay nabihag sa pamamagitan ng
mga tirintas nito. **6** Kay ganda at kaibig-ibig mo, nag-iisang
minamahal, kasama ang iyong kagalakan! **7** Ang iyong taas ay
katulad ng isang puno ng palmang datiles, at ang mga dibdib
mo ay tulad ng mga kumpol na bunga. **8** Iniisip ko, “Nais kong
akyatin ang punong palmang iyon; Ako ay hahawak sa mga
sanga nito.” Nawa maging katulad ng kumpol na mga ubas

ang iyong mga dibdib, at nawa ang halimuyak ng iyong ilong
ay maging katulad ng mga aprikot. **9** Nawa ang iyong bibig
ay maging katulad ng pinakamasarap na alak, banayad na
dumadaloy sa aking minamahal, dumudulas sa ating mga labi at
mga ngipin. Ang dalaga ay nagsasalita sa kaniyang mangingibig.
10 Ako ay sa aking minamahal, at ninanais niya ako. **11** Lumapit
ka, aking minamahal, lumabas tayo sa kabukiran; hayaan nating
magpalipas ng gabi sa mga nayon. **12** Halina tayo ay bumangon
ng maaga para magtungo sa mga ubasan; tingnan natin kung
umusbong ang mga puno ng ubas, kung ang kanilang mga
bulaklak ay namukadkad, at kung ang bunga ng granada ay
namulaklak. Doon ibibigay ko sa iyo ang aking pag-ibig. **13**
Nagbibigay ng kanilang halimuyak ang mga mandragora; sa
pintuan kung saan tayo nananatili ay may mga uri lahat ng piling
mga bunga, bago at luma, na aking inimbak para sa iyo, aking
minamahal.

8 Hinahangad kong maging tulad ka ng aking kapatid na lalaki,
na sumuso sa dibdib ng aking ina. At, sa tuwing nakikita kita sa
labas, mahahalikan kita, at walang maaaring humamak sa akin.
2 Pangungunahan kita at dadalhin kita sa bahay ng aking ina,
at ako ay tuturuan mo. Bibigyan kita ng alak na hinaluan ng
pampalasa para inumin at kaunting katas ng aking mga bunga
na granada. Ang dalagang babae ay nagsasalita sa kaniyang
sarili. **3** Hinahawakan ng kaniyang kaliwang kamay ang aking
ulo; niyayapos niya ako ng kaniyang kanang kamay. Ang babae
ay nagsasalita sa ibang kababaihan. **4** Nais kong manumpa
kayo, mga anak na babae ng kalalakihan ng Jerusalem, na
hindi ninyo gagambalain ang aming pagtatalik hanggang ito ay
matapos. Ang mga kababaihan ng Jerusalem ay nagsasalita

5 Sino ito na dumarating mula sa ilang, na sumasandal sa
kaniyang minamahal? Ang dalaga ay nagsasalita sa kaniyang
mangingibig ginising kita sa ilalim ng puno ng aprikot kung saan
ipinagbuntis ka ng iyong ina, kung saan ka niya isinilang. 6
Ilagay mo ako bilang isang tatak sa iyong puso, katulad ng
isang selyo sa iyong bisig, dahil ang pag-ibig ay kasing lakas
tulad ng kamatayan. Ang madamdaming debosyon ay tulad ng
pagpupumilit ng sheol; ang mga apoy nito ay lumalagablab; ito
ay isang nagliliyab na apoy, isang apoy na mas mainit kaysa
sa anumang apoy. **(Sheol h7585)** 7 Hindi kayang pawiin ng mga
tubig na dumadaluyong ang pag-ibig, kahit mga baha ay hindi
kayang tangayin nito. Kung ibinigay ng isang lalaki ang lahat
ng mga pag-aari sa kaniyang tahanan para sa pag-ibig, ang
inaalok niya ay maaaring lubos na hamakin. Ang mga kapatid
na lalaki ng dalagang babae ay nagsasalita sa kanilang mga
sarili. 8 Kami ay mayroong isang batang kapatid na babae, at
hindi pa lumalaki ang kaniyang mga dibdib. Ano ang magagawa
namin para sa aming kapatid na babae sa araw na siya ay
ipapangakong ikakasal? 9 Kung siya ay isang pader, magtatayo
kami sa kaniya ng isang tore na pilak. Kung siya ay isang
pintuan, siya ay aming pagagandahin na may mga tabla ng
cedar. Ang dalaga ay nagsasalita sa kaniyang sarili. 10 Ako
ay isang pader, pero ang dibdib ko ay katulad ng kuta ng mga
tore; kaya ako ay ganap ng hinog sa kaniyang paningin. Ang
dalaga ay nagsasalita sa kaniyang sarili. 11 May isang ubasan si
Solomon sa Baal Hamon; pinaupahan niya ang ubasan sa mga
nais mag-alaga nito. Bawa't isa ay magdadala ng isang libong
halaga ng pilak para sa bunga nito. 12 Ang aking ubasan ay
talagang akin; ang libong pera ay iyong pag-aari, minamahal

kong Solomon, at ang dalawang daang pera ay para sa mga
nag-aalaga para sa bunga nito. Ang kasintahan ng babae ay
nagsasalita sa kaniya **13** Ikaw na naninirahan sa mga hardin,
ang aking mga kasama ay nakikinig sa iyong tinig; hayaan
mong ako ay makarinig din nito. Ang dalaga ay nagsasalita sa
kaniyang kasintahan **14** Magmadali ka, aking minamahal, at
maging katulad ng isang gasel o isang batang usang barako sa
mga bundok ng mga sangkap ng pabango.

Isaias

1 Ang pangitain ni Isaias, anak ni Amos, na kaniyang nakita
patungkol sa Judah at Jerusalem, sa mga araw ni Uzias, Jotam,
Ahaz at Hezekias, ang mga hari ng Juda. **2** Makinig kayong mga
langit, at pakinggan mo ako lupa; dahil nagsalita si Yahweh:
“Nag-alaga at nag-aruga ako ng mga bata pero nagrebelde sila
sa akin. **3** Kilala ng baka ang nagmamay-ari sa kaniya, at alam
din ng asno ang pakainan ng kaniyang amo, pero ang Israel
hindi, hindi nakauunawa ang Israel. **4** Nakalulungkot —ang mga
bansa, mga makasalanan, mga taong lubog sa kasalanan, mga
anak ng mga mapaggawa ng masama, mga anak ng tiwali!
Iniwan nila si Yahweh, kinasuklaman nila ang Banal ng Israel,
lumayo sila mula sa kaniya. **5** Bakit pa kayo nasasaktan? Bakit
pa kayo nagrerebelde nang paulit-ulit? May sakit ang inyong
buong ulo, nanghihina ang buong puso niyo. **6** Mula talampakan
hanggang sa ulo, walang bahagi na katawan niyo ang walang
pinsala; mga gasgas, at pasa at mga sariwang sugat; hindi sila
nagsara, ni nilinisan, ni ginamot o nilagyan ng langis. **7** Wasak
ang bansa niyo; sinunog ang mga lungsod niyo; sa harapan
niyo, sinisira ng mga dayuhan ang lupain niyo; iniwan nila itong
wasak at sira-sira, pinabagsak ng mga dayuhan. **8** Ang anak na
babae ng Sion, iniwan na parang kubo sa ubasan, gaya ng isang
silong sa hardin ng pipino, gaya ng isang lungsod na sinakop. **9**
Kung hindi nag-iwan si Yahweh ng mga hukbo ng ilan sa ating
mga kababayan, naging tulad na sana tayo ng Sodoma, naging
gaya tayo ng Gomorra. **10** Dinggin niyo ang salita ni Yahweh,
kayong mga tagapamahala ng Sodoma; makinig kayo sa batas
ng ating Diyos, kayong bayan ng Gomorra: **11** “Ano ang silbi
ng marami ninyong mga alay sa akin?” sabi ni Yahweh. “Sawa

na ako sa mga tupa, at taba ng mga hayop na sinunog niyo
para ihandog; at sa dugo ng toro, tupa at kambing, hindi ako
nalulugod. **12** Sa tuwing lalapit kayo sa harapan ko, sinong
nagsabi sa inyo na maaari niyong yurakan ang aking mga patyo?
13 Huwag na kayong magdala ng mga handog na walang halaga;
kasuklam-suklam sa akin ang insenso; ang mga pagtitipon niyo
tuwing bagong buwan at araw ng pamamahinga —hindi ko
na matiis ang lahat ng makasalanan niyong mga pagtitipon.
14 Namumuhi ako sa mga bagong buwan at mga pista ninyo;
pabigat sila sa akin; pagod na akong tiisin sila. **15** Kaya sa
tuwing itinataas ninyo ang mga kamay ninyo, tinatago ko ang
mga mata ko sa inyo; kahit na nag-alay kayo ng maraming
panalangin, hindi ako makikinig; puno ng dugo ang mga kamay
ninyo. **16** Maghugas kayo, linisin ninyo ang mga sarili niyo;
alisin ninyo ang kasamaan sa mga gawain ninyo sa paningin ko;
tigilan ninyo na ang pagiging masama; **17** alamin ninyo paano
maging mabuti; isulong ninyo ang katarungan, tulungan niyo ang
mga inaapi, bigyan ninyo ng katarungan ang mga walang ama,
protektahan ninyo ang mga balo." **18** "Halika at pag-usapan
natin ito," sabi ni Yahweh; "bagaman ang mga kasalanan ninyo
ay tulad ng iskarlata, magiging kasing-puti ng bulak ang mga
ito; bagaman pula sila tulad ng krimson, magiging tulad sila
ng lana. **19** Kung handa kayo at susunod, kakainin ninyo ang
maiinam na bunga ng lupain. **20** Pero kung magmamatigas
kayo at magrerebelde, lalamunin kayo ng espada dahil ang
bibig ni Yahweh ay nagsalita." **21** Naging babaeng bayaran ang
tapat na lungsod! Siya na dating puno ng katarungan ay puno
ng katuwiran, pero ngayon puno siya ng mamamatay-tao. **22**
Naging marumi ang mga pilak ninyo, at ang alak ninyo hinaluan

ng tubig. 23 Mga rebelde at kasama ng mga magnanakaw
ang mga prinsipe niyo; ang bawat isa, nagnanais ng suhol at
naghahabol ng bayad. Hindi nila pinoprotektahan ang mga ulila,
maging ang mga hinaing pang-legal ng mga balo sa kanilang
harapan. 24 Kaya, ito ang pahayag ng Diyos, si Yahweh ng mga
hukbo, ang Magiting ng Israel: “Kaawa-awa sila! Maghihiganti
ako laban sa mga kaaway ko, at ipaghihiganti ko ang aking sarili
laban sa mga kalaban ko; 25 itutuon ko sa inyo ang kamay ko
para alisin ang kalawang sa inyo at para tanggalin ang lahat ng
karumihan ninyo. 26 Ibabalik ko ang mga hukom ninyo gaya
noon, at ang mga taga-payo ninyo gaya noong simula; matapos
nito, tatawagin kayong lungsod ng katuwiran, isang tapat na
bayan. 27 Mababawi ang Sion sa pamamagitan ng katarungan,
maging ang mga nagsisisi sa pamamagitan ng katuwiran. 28
Parehong madudurog ang mga rebelde at mga makasalanan,
at ang mga tumalikod kay Yahweh ay maglalaho. 29 Dahil
ikahihiya ninyo ang banal na mga punong owk na ninais ninyo, at
ipapahiya kayo ng mga hardin na pinili ninyo. 30 Dahil magiging
tulad kayo ng mga owk, na ang mga dahon ay nalalanta, at tulad
ng isang hardin na walang tubig. 31 Ang malakas ay magiging
tulad kusot, at ang ginagawa nila ay magiging tulad ng kislap;
magkasama silang masusunog at walang aapula sa mga ito.”

2 Ang mga nakita ni Isaias, anak ni Amos, sa isang pangitain
patungkol sa Juda at Jerusalem. 2 Sa mga huling araw, ang
bundok ng tahanan ni Yahweh ay itataguyod bilang pinakamataas
sa mga bundok, at itataas sa tuktok ng mga burol; at dadaloy
ang lahat ng bansa mula dito. 3 Maraming tao ang pupunta at
magsasabing, “Halika, umakyat tayo sa bundok ni Yahweh, sa
tahanan ng Diyos ni Jacob para turuan niya tayo ng kaniyang

mga pamamaraan at sa gayon lumakad tayo sa kaniyang
landas.” Dahil sa Sion magmumula ang batas, at ang salita ni
Yahweh mula sa Jerusalem. **4** Hahatulan niya ang mga bansa at
magbababa siya ng mga desisyon para sa mga tao; papandayin
nila ang mga espada nila para gawing pang-araro at ang mga
sibat nila para gawing tabak; hindi na huhugot ng espada ang
isang bansa laban sa isang bansa o magsasanay pa para sa
digmaan. **5** Lumapit ka, angkan ni Jacob, at lumakad tayo
sa liwanag ni Yahweh. **6** Dahil iniwan mo ang iyong bayan,
ang angkan ni Jacob, dahil puno sila ng kaugaliang galing sa
silangan at sila ay mga manghuhula gaya ng mga Filisteo, at
nakikipagkamay sila sa mga anak ng mga dayuhan. **7** Puno ng
pilak at ginto ang lupain nila, at walang hanggan ang yaman
nila; puno ng mga kabayo ang lupain nila, maging ang mga
karwahe nila, hindi rin mabilang. **8** Puno rin ng diyus-diyosan
ang lupain nila; sinasamba nila ang mga inukit ng sarili nilang
mga kamay, mga bagay na hinulma ng mga daliri nila. **9** Yuyuko
ang mga tao at magpapatirapa ang bawat isa; huwag mo silang
tanggapin. **10** Pumunta kayo sa mababatong lugar at magtago
kayo sa ilalim ng lupa dahil sa pagkatakot kay Yahweh at
dahil sa kaluwalhatian at karangyaan niya. **11** Ibababa ang
mapagmataas na titig ng mga tao, ibababgsak ang kahambugan
ng mga tao at si Yawheh lang ang itataas sa araw na iyon. **12**
Dahil darating ang araw ni Yahweh ng mga hukbo laban sa
bawat hambog at matatayog, at laban sa mapagmataas, at siya
ay babagsak — **13** at laban sa lahat ng sedar ng Lebanon na
mataas at inangat, at laban sa mga owk ng Bashan, **14** at laban
sa lahat ng matataas na bundok, at laban sa lahat ng itinaas na
burol, **15** at laban sa bawat mataas na tore, at laban sa bawat

matitibay na pader, at laban sa mga barko ng Tarsis, 16 at laban
sa lahat ng magagandang barkong panglayag. 17 Ang yabang
ng tao ay ibababa at ang kapalaluan ng mga tao ay babagsak;
tanging si Yahweh lang ang itataas sa araw na iyon. 18 Ganap
na maglalaho ang mga diyus-diyosan. 19 Pupunta ang mga
tao sa mga kweba ng mga bato at mga butas ng lupa mula sa
pagkatakot kay Yahweh, at mula sa kaluwalhatian ng kaniyang
karangyaan kapag tumayo siya para sindakin ang mundo. 20
Sa araw na iyon, itatapon ng mga tao ang mga diyus-diyosan
nila na yari sa pilak at ginto na ginawa nila para sambahin nila
—itatapon nila ito sa mga mowl at paniki. 21 Pupunta ang mga
tao sa mga kweba ng mga bato tungo sa siwang ng mga sira-
sirang bato, mula sa pagkatakot kay Yahweh at sa kaluwalhatian
ng karangyaan niya, kapag tumayo siya para sindakin ang
mundo. 22 Huwag na kayong magtiwala sa tao, na ang hininga
ng buhay ay nasa mga ilong niya, sapagkat ano ang halaga
niya?

3 Masdan ninyo, aalisin ng Panginoon, si Yahweh ng mga
hukbo, ang mga tauhan at kawani ng Juda at Jerusalem; ang
lahat ng pinagkukunan ng tinapay, at ang lahat ng pinagkukunan
ng tubig; 2 ang magiting, ang mandirigma, ang hukom, ang
propeta, ang manghuhula, ang nakatatanda, 3 ang kapitan ng
limampu, ang tinitingalang mamamayan, ang tagapayo, ang
dalubhasang mang-uukit, ang mahusay na mambabarang. 4
“Magtatalaga ako ng mga kabataan bilang pinuno nila, at ang
mga nakababata ang mamamahala sa kanila. 5 Aapihin ang
mga tao, bawat isa ng isa pa, at bawat isa ng kapwa nila;
buong pagmamataas na tutuligsain ng bata ang nakatatanda, at
hahamunin ng mga minamaliit ang mga kagalang-galang. 6

Kukunin maging ng isang lalaki ang kapatid niya mula sa bahay
ng kaniyang ama at sasabihing, 'May balabal ka; pamunuan
mo kami, at pangasiwaan mo ang kaguluhang ito.' **7** Sa
araw na iyon, sisigaw siya at sasabihing, 'Hindi ako magiging
manggagamot; wala akong tinapay ni damit. Hindi mo ako
maaaring gawing tagapamahala ng mga tao.” **8** Sapagkat wasak
na ang Jerusalem, at bumagsak ang Juda, dahil ang mga
sinasabi nila at ang mga ginagawa nila ay laban kay Yahweh,
pagsuway sa marangal niyang kapangyarihan. **9** Ang mga
mukha nila ay tumetestigo laban sa kanila; at pinagsasasabi nila
ang mga kasalanan nila gaya ng Sodom; hindi nila itinatago
ito. Kaaawa-awa sila! Dahil nagdulot sila ng sakuna sa mga
sarili nila. **10** Sabihin mo sa matuwid na magiging maayos ang
lahat sa kaniya; dahil kakainin niya ang bunga ng mga gawain
niya. **11** Kaawa-awa ang masasama! Mamalasin siya, dahil
aanihin niya ang ginawa ng mga kamay niya. **12** Bayan ko
—mga bata ang nag-uusig, at ang mga babae ang namamahala
sa kanila. Bayan ko, nililinlang kayo ng mga pinuno niyo at nililito
ang direksyon ng inyong landas. **13** Tumatayo si Yahweh para
humatol sa hukuman; tumatayo siya para hatulan ang kaniyang
bayan. **14** Ibababa ni Yahweh ang hatol sa mga nakatatanda at
sa mga opisyales ng kaniyang bayan: “Kinain niyo ang ubasan;
ang mga nakaw sa mahihirap ay nasa inyong mga bahay. **15**
Bakit niyo dinudurog ang mga tao at inginungudngod ang mukha
ng mahihirap?” Ito ang pahayag ng Panginoon, si Yahweh ng
mga hukbo. **16** Sinasabi ni Yahweh na hambog ang mga anak
ng babae ni Sion at lumalakad sila nang nakatingala, nang-
aakit gamit ang mga mata nila, kunwari'y mahinhing naglalakad,
at pinatutunog ang mga palawit sa mga paa nila. **17** Kaya

bibigyan ng Diyos ng galis ang mga anak na babae ni Sion,
at kakalbuhin sila ni Yahweh. **18** Sa araw na iyon, aalisin ng
Panginoon ang magaganda nilang mga alahas sa paa, mga
panali nila ng buhok, mga agimat, **19** mga hikaw, mga pulseras
at mga belo, **20** mga panakip ng ulo, mga kadena sa paa, ang
mga laso, at kahong-kahong pabango at mga pampaswerteng
palamuti. **21** Aalisin niya ang mga singsing nila at mga alahas sa
ilong; **22** ang mga pangpistang balabal, ang mantel, ang belo, at
ang mga sisidlan, **23** ang salamin, ang magandang lino, ang
mga palamuti sa ulo at mga pambalot. **24** Sa halip na matamis
na pabango, magkakaroon ng masangsang na amoy, at sa
halip na laso ay lubid, sa halip na buhok na maganda ang gupit
ay pagkakalbo, at sa halip na balabal ay panakip sa sako, at
kahihiyan sa halip na kagandahan. **25** Mamamatay ang inyong
mga kalalakihan sa espada, at ang malalakas niyong kalalakihan
ay babagsak sa digmaan. **26** Ang tarangkahan ng Jerusalem ay
magluluksa at maghihinagpis, at mag-isa siyang uupo sa lupa.

4 Sa araw na iyon, pitong babae ang kukuha ng isang lalaki
para maging asawa at magsasabing, “Kami na ang bahala
sa sarili naming pagkain, kami na rin ang bahala sa aming
isusuot pero hayaan mong dalhin namin ang iyong pangalan
para maalis ang aming kahihiyan.” **2** Sa araw na iyon, ang
sanga ni Yahweh ay gaganda at maluluwalhati, at ang bunga
ng lupain ay magiging masarap at kasiya-siya para sa mga
nakaligtas sa Israel. **3** Pagkatapos, siya na naiwan sa Sion,
at siya na nanatili sa Jerusalem, ang bawat isa na nakatala
na naninirahan sa Jerusalem, ay tatawaging banal, **4** kapag
nahugasan na ng Panginoon ang karumihan ng mga anak
na babae ng Sion, at nalinis na ang mga bakas ng dugo sa

kalagitnaan ng Jerusalem, sa pamamagitan ng espiritu ng
katarungan at espiritu ng naglalagablab na apoy. **5** Pagkatapos,
lilikha si Yahweh ng ulap at usok sa umaga at ningning ng nag-
aalab na apoy sa gabi para sa buong kampo sa Bundok ng
Sion at sa kaniyang lugar kung saan sila nagtitipon-tipon; isang
silungan ng lahat ng kaluwahatian. **6** Magsisilbi itong lilim para
sa init sa araw at kublihan at silungan sa bagyo at ulan.

5 Hayaan mong umawit ako para sa aking pinakamamahal,
isang awit ng aking pinakamamahal tungkol sa kaniyang ubasan.
Ang aking pinakamamahal ay nagkaroon ng ubasan sa isang
napakatabang lupain sa burol. **2** Hinukay niya ito at inalis
ang mga bato, at tinaniman ito ng pinakamasasarap na ubas.
Nagtayo siya ng isang tore sa gitna nito, at nagtayo rin siya
ng isang pigaan ng ubas. Umasa siyang mamumunga ito ng
matatamis na ubas, pero namunga ito ng maaasim. **3** Kaya
ngayon, mga naninirahan sa Jerusalem at mga mamamayan sa
Juda, kayo ang humatol sa akin at sa aking ubasan. **4** Ano
pa ang maaari kong gawin na hindi ko nagawa para sa aking
ubasan? Nang inasahan kong mamunga ito ng matatamis na
ubas, bakit namunga ito ng maaasim? **5** Ngayon, ipaaalam ko
sa inyo kung ano ang gagawin ko sa aking ubasan; puputulin ko
ang mga halamang nakapaligid dito; gagawin ko itong isang
pastulan; wawasakin ko ang pader nito, at tatapak-tapakan ito. **6**
Pababayaan ko itong nakatiwangwang, at hindi ito mapuputol
ni mabubungkal. Pero tutubuan ito ng madawag at matinik na
halaman, uutusan ko rin ang mga ulap na hindi magpaulan
dito. **7** Dahil ang ubasan ni Yahweh ng mga hukbo ay ang
tahanan ng Israel, at ang mga tao sa Juda ang kaniyang
kinasisiyang pananim; naghintay siya ng katarungan, pero sa

halip, nagkaroon ng patayan; naghintay siya para sa katuwiran,
sa halip, umiiyak na humihingi ng tulong. **8** Kaawa-awa ang
mga kumakamkam sa mga bahay-bahay, kumakamkam sa
mga bukirin, hanggang wala ng natira para sa iba, at kayo na
lang ang nakatira sa lupain! **9** Sinabi sa akin ni Yahweh ng
mga hukbo, maraming bahay ang mawawalan ng mga taong
nakatira, kahit pa ang mga malalaki at magagandang bahay, ay
walang nakatira. **10** Dahil ang sampung ektaryang ubasan ay
makapagbibigay lamang ng isang banyerang alak, at ang isang
homer ng binhi ay makapagbibigay lamang ng isang epa. **11**
Kaawa-awa sila na bumabangon nang maaga para maghanap
ng matapang na alak; sila na nagkakasiyahan sa hating-gabi
hanggang malunod sila sa kalasingan! **12** Nagsasalo-salo sila ng
may alpa, lira, tamburin, plauta, at alak, pero hindi nila kinikilala
ang gawa ni Yahweh, ni iniisip ang mga ginawa ng kaniyang
mga kamay. **13** Kaya nga, ang bayan ko ay binihag dahil sa
kakulangan ng pang-unawa; nagutom ang kanilang mga pinuno,
at walang mainom ang kanilang mga tao. **14** Kaya nga lalong
naging matakaw ang kamatayan at ibinuka ang bibig nito nang
malaki; ang mga maharlika, ang mga tao, ang kanilang mga
pinuno at ang mga nagdiriwang at nagsasaya, ay bumagsak
sa sheol. **(Sheol h7585)** **15** Ang tao ay ibinagsak, ang dakila ay
ibinaba, at ang mga mata ng mayayabang ay inilugmok. **16** Si
Yahweh ng mga hukbo ay itinaas dahil sa kaniyang katarungan,
at ang Diyos, ang Banal ay ipinakita ang kaniyang kabanalan
sa pamamagitan ng kaniyang katuwiran. **17** Pagkatapos, ang
mga tupa ay kakain tulad ng sa sarili nilang pastulan, at sa mga
guho ng mayayaman, ang mga batang tupa ay manginginain ng
damo. **18** Kaawa-awa sila na hinahatak ang kasamaan gamit

ang tali ng kawalan at kinakaladkad ang kasalanan ng lubid ng
kariton; 19 sila na nagsasabi, “Hayaan nating magmadali ang
Diyos, hayaan natin siyang kumilos agad, para makita natin na
mangyayari ito; at hayaan natin na ang mga plano ng Banal ng
Israel ay mabuo at dumating, para makilala natin sila!” 20 Kaawa-
awa silang nagsasabing mabuti ang kasamaan, at masama
ang kabutihan; silang nagsasabing liwanag ang kadiliman, at
kadiliman ang liwanag; silang nagsasabing matamis ang mapait,
at mapait ang matamis! 21 Kaawa-awa silang matalino sa sarili
nilang mga mata, at marunong sa sarili nilang pang-unawa!
22 Kaawa-awa silang mga pasimuno sa pag-inom ng alak, at
dalubhasa sa paghahalo-halo ng matatapang na alak; 23 silang
nagpapawalang-sala sa masasama kapalit ng kabayaran, at
nag-aalis ng karapatan ng mga inosente! 24 Kaya nga, gaya ng
pinaggapasan na nilamon ng dila ng apoy at tuyong damo na
sinunog, gayundin ang ugat nila ay matutuyot, at bulaklak nito
ay tatangayin na parang alikabok, dahil itinakwil nila ang batas
ni Yahweh ng mga hukbo, at nilapastangan ang salita ng Banal
ng Israel. 25 Kaya nga, ang galit ni Yahweh ay sumiklab laban
sa kaniyang bayan, at inabot niya sila ng kaniyang kamay at
pinarusahan; nanginig ang mga bundok, at ang kanilang mga
bangkay ay naging tulad ng basura sa mga lansangan. Sa
kabila ng lahat ng ito, hindi napawi ang kaniyang galit, kaya ang
kaniyang kamay ay nakataas pa rin para handang humampas
muli. 26 Itataas niya ang bandila na nagbibigay-hudyat para
sa malayong bansa at sisipol para sa kanila mula sa dulo ng
mundo. Masdan ninyo, magmamadali at maagap silang darating.
27 Walang mapapagod o matitisod sa kanila, walang iidlip ni
matutulog; walang matatanggalan ng sinturon, ni masisiraan ng

sandalyas; **28** matalim ang kanilang mga palaso at nakaumang
na ang lahat ng kanilang mga pana; ang paa ng kanilang mga
kabayo ay tulad ng bato, at ang mga gulong ng kanilang karwahe
ay tulad ng mga bagyo. **29** Ang kanilang atungal ay magiging
tulad sa isang leon; aatungal sila tulad ng mga batang leon.
Aatungal sila at susunggaban ang biktima at kakaladkarin ng
walang sinuman ang tutulong. **30** Sa araw na iyon, aatungal sila
laban sa kanilang biktima gaya ng pag-ugong ng dagat. Kung
titingnan ng isang tao ang lupain, kadiliman at kalungkutan ang
kaniyang makikita, at tatakpan ng mga ulap ang liwanag.

6 Sa taon ng kamatayan ni Haring Uzias, nakita ko ang
Panginoon na nakaupo sa isang trono; siya ay mataas at
nakaangat; at ang laylayan ng kaniyang kasuotan ay bumalot
sa templo. **2** Nasa taas niya ang mga serapin, bawat isa ay
mayroong anim na pakpak, dalawa ang nakatakip sa kaniyang
mukha, at dalawa ang nakatakip sa kaniyang mga paa, at ang
dalawa ay ginagamit niya sa paglipad. **3** Bawat isa ay nagsasabi
sa isa't isa, "Banal, banal, banal si Yahweh na pinuno ng mga
hukbo! Puno ng kaniyang kaluwalhatian ang buong mundo." **4**
Nayanig ang mga pinto at mga pundasyon sa mga tinig ng mga
nananawagan, at napuno ng usok ang bahay. **5** Pagkatapos
sinabi ko, "Kaawa-awa ako! Mapapahamak ako dahil ako ay
isang taong marumi ang labi, at namumuhay kasama ng mga
taong marurumi ang mga labi, dahil nakita ng aking mga mata
ang Hari, si Yahweh, si Yahweh na pinuno ng mga hukbo!"
6 Pagkatapos, isang serapin ang lumipad papalapit sa akin;
mayroon siyang hawak na nagbabagang uling na kinuha niya
gamit ang panipit mula sa altar. **7** Idinampi niya ito sa aking bibig
at sinabi, "Masdan mo, naidampi na ito sa iyong labi; ang iyong

kasalanan ay nilinis at tinubos na. 8 Narinig ko ang tinig ng
Panginoon na nagsasabing, “Sino ang aking isusugo? Sino ang
magpapahayag para sa atin? Pagkatapos sinabi ko, “Narito ako;
ako ang iyong isugo.” 9 Sinabi niya, “Humayo ka at sabihin mo
sa mga taong ito, makinig man kayo, hindi kayo makauunawa;
tumingin man kayo, hindi kayo makakikita. 10 Patigasin mo ang
puso ng mga taong ito, gawin mong bingi ang kanilang mga
tainga, at bulagin mo ang kanilang mga mata para hindi sila
makakita o hindi sila makarinig at hindi makaunawa ang kanilang
mga puso, at manumbalik sila sa akin at sila ay gagaling.” 11
Pagkatapos sinabi ko, “Panginoon, hanggang kailan?” Sumagot
siya, “Hanggang sa mawasak ang mga lungsod at mawalan
ng naninirahan dito, at mawalan ng tao ang mga bahay, at
nakatiwangwang ang lupain, 12 at hanggang ipatapon ni Yahweh
ang ang mga tao palayo, at tuluyang mawalan ng pakinabang
ang lupain. 13 Manatili man ang ikasampung bahagi ng mga
tao roon, muli itong wawasakin; gaya ng isang roble o owk na
pinutol at naiwan ang katawan nito, ang banal na binhi naman
ay nasa tuod na ito.”

7 Sa panahon ni Ahaz na anak ni Jotam na anak ni Uzias,
ang hari ng Juda, si Rezin ang hari ng Aram, at si Peka anak
ni Remalias, ang hari ng Israel, ay umakyat sa Jerusalem
para makipagdigma, pero hindi sila nagtagumpay. 2 Naibalita
sa bahay ni David na nakipagkasundo ang Aram sa Efraim.
Kumabog ang dibdib niya pati ng kaniyang bayan, gaya ng mga
puno sa gubat na hinahampas ng hangin. 3 Pagkatapos, sinabi
ni Yahweh kay Isaias, “Lumabas ka kasama ng iyong anak na
si Sear-Yasub para makipagkita kay Ahaz sa dulo ng daluyan
ng paliguan sa taas, sa daan kung saan naroon ang lugar na

pinaglalabhan ng mga kababaihan. **4** Sabihin mo sa kaniya,
'Mag-ingat ka, at mapanatag, huwag kang matakot at masindak
sa dalawang nagbabagang piraso ng mga kahoy na ito at sa
nag-aapoy na galit ni Rezin ng Aram, at ni Peka na anak ni
Remalias. **5** Ang Aram, Efraim at ang anak ni Remalias ay
nagplano ng masama laban sa iyo. Sinabi nila, **6** "Lusubin natin
ang Juda at takutin siya, lusubin natin siya at magluklok tayo ng
hari doon, ang anak ni Tabeel." **7** Sinasabi ng Panginoong si
Yahweh, "Hindi ito magaganap, hindi ito mangyayari, **8** dahil ang
kabisera ng Aram ay Damascus, at ang pinuno ng Damascus ay
si Rezin. Sa loob naman ng animnapu't limang taon, ang Efraim
ay magkakawatak-watak at hindi na muling magiging bayan. **9**
Ang kabisera ng Efraim ay Samaria, at ang pinuno ng Samaria
ay ang anak ni Remalias. Kung hindi kayo magpapakatatag,
tiyak na hindi kayo mananatiling ligtas." **10** Nagsalita muli si
Yahweh kay Ahaz, **11** "Humingi ka ng tanda ni Yahweh, ang
iyong Diyos; hingin mo ito sa kailaliman o sa kataas-taasan."
(Sheol h7585) **12** Pero sinabi ni Ahaz, "Hindi ako hihingi, ni hindi
susubukin si Yahweh." **13** Kaya tumugon si Isaias, "Makinig ka,
sambahayan ni David. Hindi pa ba sapat para inyo na subukin
ang pagtitimpi ng mga tao? Kailangan mo bang subukin din ang
pagtitimpi ng aking Diyos? **14** Dahil diyan, ang Panginoon mismo
ang magbibigay sa iyo ng tanda: masdan mo, nagbubuntis
ang isang babae, magsisilang ng isang sanggol na lalaki, at
tatawagin ang kaniyang pangalan na Immanuel. **15** Kakain siya
ng namuong gatas at pulot kapag natutunan na niyang tumanggi
sa kasamaan at piliin ang kabutihan. **16** Dahil bago matutunan
ng bata na tumanggi sa kasamaan at piliin ang kabutihan,
wawasakin muna ang lupain ng dalawang hari na kinatatakutan

mo. **17** Si Yahweh ay magbibigay sa inyo, sa bayan ninyo at
sambahayan ng iyong ama ng mga mga araw na walang katulad
simula nang humiwalay ang Efraim sa Juda—ipasasakop niya
kayo sa hari ng Asiria." **18** Sa panahong iyon, sisipol si Yahweh
para sa isang langaw mula sa malalayong batis sa Ehipto, at
isang bubuyog mula sa lupain ng Asiria. **19** Pupunta silang
lahat at mananatili sa lahat ng mga bangin, sa bitak ng mga
malalaking bato, at lahat ng matitinik na halaman, at sa lahat ng
mga pastulan. **20** Sa panahong iyon, mag-aahit ang Panginoon
gamit ang labaha na inupahan niya mula sa kabilang ibayo ng
Ilog ng Eufrates—sa hari ng Asiria—aahitin niya ang inyong
buhok, buhok sa inyong hita; at aahitin niya rin ang inyong
balbas. **21** Sa araw na iyon, pananatilihing buhay ng isang
lalaki ang isang batang baka at dalawang tupa, **22** at dahil sa
kasaganahan ng gatas na kanilang binibigay, kakain siya ng
namuong gatas, dahil lahat ng naiwan sa lupain ay kakain ng
namuong gatas at pulot. **23** Sa panahong iyon, sa lugar kung
saan ang isang libong puno ng ubas ay nagkakahalaga sana ng
isang libong salaping pilak, magiging dawagan at puro tinik lang
ito. **24** Pupunta roon ang mga kalalakihan para mangaso gamit
ang palaso, dahil ang buong lupain ay puro dawag at tinik. **25**
Lalayo sila mula sa lahat ng mga burol na kanilang binungkal
gamit ang asarol, dahil sa takot sa mga dawag at tinik; pero
magiging lugar ito kung saan manginginain ang mga baka at
tupa.

8 Sinabi sa akin ni Yahweh, "Kumuha ka ng malapad na bato at
iukit mo dito ang, 'Maher Shalal Has Baz.' **2** Tatawag ako ng
mga tapat na mga saksi para magpatotoo para sa akin, ang
paring si Urias, at Zacarias na anak ni Jeberequias." **3** Pumunta

ako sa babaeng propeta, at siya ay nagbuntis at nagsilang
ng anak na lalaki. At sinabi sa akin ni Yahweh, “Pangalanan
mo siyang Maher Shalal Has Baz.” **4** Sapagkat bago pa lang
matutong sumigaw ang bata ng 'Aking tatay' at 'Aking nanay,'
ang kayamanan ng Damasco at ang nasamsam ng Samaria
ay dadalhin ng hari ng Asiria. **5** Nangusap muli si Yahweh sa
akin, **6** “Dahil tinanggihan ng mga tao ang banayad na tubig ng
Shiloah, at masaya pa sila kay Rezin at sa anak ni Remalias,
7 kaya ipapadala sa kanila ng Panginoon ang mga tubig ng
Ilog, malakas at marami, ang hari ng Asiria at ang lahat ng
kaniyang kaluwalhatian. Dadaloy sa lahat ng mga kanal nito
at aapaw sa mga pampang, **8** at palulubugin nito ang Juda,
babaha at aagos, hanggang sa umabot ito sa inyong mga leeg.
Ang kaniyang nakabukang mga pakpak ang tatabon sa buong
lupain, Immanuel.” **9** Madudurog kayong mga tao ng pira-piraso.
Makinig, kayong malalayong bansa: maghanda kayo para sa
digmaan at kayo ay dudurugin ng pira-piraso. Ihanda ang inyong
sarili at kayo ay dudurugin. **10** Gumawa kayo ng plano, pero
hindi ito maisasakatuparan; magbigay kayo ng utos pero hindi
ito susundin, dahil ang Diyos ay kasama namin. **11** Nangusap sa
akin si Yahweh, ang kaniyang makapangyarihang kamay ay
nasa akin, at binalaan akong huwag sumunod sa pamumuhay
ng mga taong ito. **12** Huwag ninyong tawaging pagsasabwatan
ang alinmang tinuturing na pagsasabwatan ng mga taong ito;
huwag kang matakot sa kinakatakutan nila, at huwag kang
magpasindak. **13** Si Yahweh ng mga hukbo, pararangalan
ninyo siya bilang banal, katatakutan ninyo siya, at siya ang
dapat ninyong pangambahan. **14** Siya ay magiging santuaryo;
pero siya ay tulad ng isang bato na tatama sa kanila, at isang

malaking bato na makakapagpatumba sa dalawang bahay ng
Israel. At siya ay magiging patibong at silo sa mamamayan
ng Jersusalem. **15** Marami ang matitisod dito, madadapa at
masisira, masisilo at mabibihag. **16** Ibalumbon mo ang aking
patotoo, selyuhan ang opisyal na tala, at ibigay ito sa aking mga
alagad. **17** Maghihintay ako kay Yahweh, siya na itinatago ang
kaniyang mukha mula sa bahay ni Jacob; maghihintay ako sa
kaniya. **18** Tingnan, ako at ang mga anak na lalaki na binigay sa
akin ni Yahweh ang magsisilbing tanda at himala sa Israel mula
kay Yahweh ng mga Hukbo, na nananahan sa Bundok ng Sion.
19 Sasabihan ka nila, "Kumunsulta ka sa mga manghuhula at
mga salamangkero," silang mga nagsasambit at bumubulong
ng mga dasal. Pero hindi ba dapat sa Diyos kumukunsulta
ang mga tao? Mas nararapat bang konsultahin nila ang patay
para sa mga nabubuhay? **20** Kaya inyong ituon ang inyong
atensyon sa batas at patotoo! Kapag hindi nila sinabi ang bagay
na ito, ito ay dahil wala silang liwanag ng umaga. **21** Sila ay
maglalakbay sa lupain na naghihirap at nagugutom. Kapag sila
ay nagutom, magagalit sila at susumpain nila ang kanilang hari
at ang Diyos, habang sila ay nakatingala. **22** Pagmamasdan nila
ang lupa at makikita ang paghihirap, kadiliman at mapang-aping
kalungkutan. Sila ay itataboy tungo sa lupain ng kadiliman.

9 Mapapawi ang lungkot ng siyang nasa pagdadalamhati.
Sa nakaraang panahon, pinahiya niya ang lupain ng Zebulun
at ang lupain ng Neftali, pero sa darating na panahon ay
gagawin niya itong maluwalhati, ang landas tungo sa dagat, ang
malayong dako mula sa Jordan, ang Galilea ng mga bansa.
2 Ang mga taong naglalakad sa dilim ay nakakita ng isang
dakilang liwanag; silang mga naninirahan sa lambak ng anino ng

kamatayan, ang liwanag ay sumikat sa kanila. 3 Pinarami mo
ang bansa, dinagdagan mo ang kanilang kagalakan; nagagalak
sila sa iyo gaya nang sa anihan, gaya ng mga kalalakihan
kapag pinaghahatian na nila ang nasamsam sa labanan. 4
Dahil ang pasan niyang pamatok, ang kahoy sa kaniyang
balikat, ang pamalo ng kaniyang mang-aapi, ay iyong sinira
na gaya noong araw sa Midian. 5 Sapagkat ang mga bota
ay lumalakad sa kaguluhan, ang damit na nababad sa dugo
ay susunugin, bilang pandingas sa apoy. 6 Dahil para sa
atin, isang sanggol ang isinilang, isang anak na lalaki ang
binibigay; at ang kapamahalaan ay nasa kaniyang balikat; at ang
pangalang itatawag sa kaniya ay Kahanga-hangang Taga-payo,
Makapangyarihang Diyos, Walang-hanggang Ama, Prinsipe
ng Kapayapaan. 7 Sa paglawak ng kaniyang kapamahalaan,
mananatili ang kapayapaan, habang siya ay nakaluklok sa trono
ni David, sakop ang kaniyang kaharian, patatatagin niya at
panatilihin ito nang may katarungan at katuwiran mula ngayon at
magpakailanman. Ang kasigasigan ni Yahweh ng mga hukbo ang
tutupad nito. 8 Nagpadala ng mensahe ang Panginoon laban
kay Jacob, at ito ay naipataw sa Israel. 9 Malalaman ng lahat,
maging ng Efraim at ng mga taga-Samaria, na nagmamayabang
at nagmamataas sa puso nang sinabi nila, 10 “Nagiba ang mga
laryo, pero bubuuin namin muli sa pamamagitan ng inukit na
bato; naputol ang mga sikamore, pero magtatanim kami ng mga
sedar pamalit sa kanila.” 11 Kaya lalabanan siya ni Yahweh, si
Rezin, ang kaniyang kalaban, at hihimukin ang kaniyang mga
kalabang 12 mga Arameo sa silangan, at ang mga Filisteo sa
kanluran. Lalapain nila ang Israel nang may nakabukang bibig.
Dahil sa kanyang galit hindi hihinto si Yahweh, at nakataas pa

rin ang kaniyang kamay para humampas. **13** Pero hindi babalik
ang mga tao sa humampas sa kanila, ni hahanapin si Yahweh
ng mga hukbo. **14** Kaya puputulin ni Yahweh mula sa Israel ang
ulo at ang buntot, ang sanga ng palma at tangkay, sa loob lang
ng isang araw. **15** Ang mga pinuno at ang mga mayayaman ay
ang ulo; at ang propetang nagtuturo ng kasinungalingan ay ang
buntot. **16** Inililigaw sila ng mga taong nangunguna sa kanila, at
ang mga sumunod ay nilamon. **17** Kaya hindi magsasaya ang
Diyos sa kanilang mga kabataang lalaki, o kaya magkakaroon ng
awa sa mga naulila sa ama at mga balo, dahil ang karamihan ay
walang Diyos at masasama, at ang bawat bibig ay nagsasalita
ng kahangalan. Dahil sa lahat ng mga ito, ang kaniyang galit ay
hindi huhupa, pero nakataas pa rin ang kaniyang kamay para
humampas. **18** Ang kasamaan ay tumutupok na parang apoy,
inuubos nito ang mga damo at mga tinik; at sinusunog pa nito
maging ang kasukalan ng kagubatan, na umaangat ang usok na
parang haligi. **19** Sa pamamagitan ng nag-uumapaw na galit ni
Yahweh ng mga hukbo ang lupain ay nasunog at ang mga tao
ay tulad ng langis para sa apoy. Walang patatakasin sa kaniyang
mga kapatid. **20** Hihiwa sila ng laman sa kanilang kanang kamay
pero magugutom pa rin sila; kakainin nila ang laman ng kanilang
kaliwang kamay pero hindi sila mabubusog. **21** Ang bawat isa ay
kakainin ang kanilang sariling kamay. Lalapain ng Manases ang
Efraim, at ang Efraim ang Manases at ang dalawa ay lulusob sa
Juda. Sa lahat ng mga ito ang galit ni Yahweh ay hindi huhupa,
pero nakataas pa rin ang kaniyang kamay para humampas.

10 Anong kapighatian ang nakalaan sa mga gumagawa
nang hindi makatuwirang mga batas at hindi patas na
mga tuntunin. **2** Pinagkaitan nila ng katarungan ang mga

nangangailangan, ninakawan ng karapatan ang naghihirap kong
bayan, ninanakawan ang mga balo, at binibiktima ang mga
ulila sa ama! **3** Ano ang gagawin mo sa araw ng paghuhukom
kapag dumating na ang pagkawasak mula sa malayo? Kanino
ka tatakbo para magkubli at ilalagak ang iyong kayamanan?
4 Walang matitira, gagapang ka kasama ng mga bihag, o
babagsak kasama ng mga napaslang. Sa lahat ng mga ito,
hindi pa humuhupa ang galit ni Yahweh, pero nakataas pa rin
ang kaniyang kamay para humampas. **5** Anong kapighatian
ang nakalaan sa mga taga-Asiria, ang pamalo ng aking galit,
ang pamalo ng aking poot! **6** Ipapadala ko siya laban sa isang
mayabang na bansa at laban sa mga taong pasan ang nag-
uumapaw kong poot. Inutusan ko siyang samsamin ang mga
kayamanan, para kunin ang biktima, at para apakan sila tulad ng
mga putik sa mga lansangan. **7** Pero hindi ito ang kaniyang
intensyon, o hindi niya inisip ang ganitong pamamaraan. Nasa
kaniyang puso ang wasakin ang maraming bansa. **8** Dahil sinabi
niya, "Hindi ba lahat ng aking mga prinsipe ay mga hari? **9** Hindi
ba tulad ng Calno ang Carquemis? Hindi ba ang Hamat ay tulad
ng Arpad? Hindi ba ang Samaria ay tulad ng Damasco? **10**
Gaya ng pagsakop ko sa mga paganong kaharian, na ang mga
inukit na rebulto ay mas malaki kaysa sa Jerusalem at Samaria,
11 tulad ng ginawa ko sa Samaria at sa mga walang kwenta
niyang diyus-diyosan, hindi ko rin ba ito gagawin sa Jerusalem
at sa kaniyang mga diyus-diyosan?" **12** Kapag natapos na ang
ginagawa ng Diyos sa Bundok ng Sion at sa Jerusalem, siya ay
magsasabi ng "paparusahan ko ang mga kayabangan na sinabi
ng hari ng Asiria at kaniyang mapagmataas na hitsura. **13** Dahil
sinabi niya, "Sa pamamagitan ng aking lakas at katalinuhan

kaya ko ito nagawa, at tinanggal ko ang mga hangganan ng
mga tao. Ninakaw ko ang kanilang mga kayamanan, at tulad ng
isang makapangyarihang tao winasak ko silang mga nakaupo sa
mga trono. **14** Kinuha ng aking kamay, na tila mula sa isang
pugad, ang kayamanan ng mga bansa, na parang kumukuha
lang ng mga naiwang itlog, ganoon ko kinamkam ang buong
mundo. Walang nagpagaspas ng kanilang pakpak o nagbukas
sa kanilang bibig para humuni." **15** Makakapagmayabang ba ang
palakol sa taong gumagamit nito? Pupurihin ba ng lagari ang
kaniyang sarili nang higit pa kaysa sa mamumutol na gumagamit
nito? O kaya naman kaya bang iangat ng pamalo ang namamalo
o ang pamalo ba ay kayang buhatin ang bumubuhat sa kaniya?
16 Kaya magpapadala ng pagkagutom ang Panginoong Yahweh
ng mga hukbo sa kaniyang mga magigiting na mandirigma, at sa
silong ng kaniyang kaluwalhatian ay may nagniningas na apoy.
17 Ang liwanag ng Israel ay magiging isang apoy, at ang kaniyang
Banal ay alab; tutupukin niya ang mga damo at mga tinik sa loob
lang ng isang araw. **18** Tutupukin ni Yahweh ang kaluwalhatian
ng kaniyang kagubatan at ang kaniyang masaganang lupain, ang
parehong kaluluwa at katawan, ito ay magiging tulad ng isang
lalaking may sakit na unti-unting nawawalan ng buhay. **19** Ang
mga maiiwan na bahagi ng mga puno sa kaniyang kagubatan
ay kakaunti lamang, na kaya itong bilangin ng isang bata. **20**
Sa araw na iyon, ang mga naiwan sa Israel, ang pamilya ni
Jacob na nakatakas, ay hindi na patuloy aasa sa sumakop sa
kanila, bagkus kay Yahweh na sila aasa, Ang Banal ng Israel.
21 May mga naiwan kay Jacob ang babalik kay Yahweh. **22**
Kahit na ang iyong mamamayan, Israel, ay kasing dami ng mga
buhangin sa dalampasigan, kakaunti lamang mula sa kanila ang

babalik. Ang pagkawasak ay naitalaga na, ayon sa hinihingi
ng nag-uumapaw na katuwiran. **23** Dahil ipapatupad na ng
Panginoong Yahweh ng mga hukbo, ang hatol na wasakin ang
lupain. **24** Kaya sinabi ng Panginoong Yahweh ng mga hukbo,
"Ang aking bayan na nakatira sa Sion ay hindi natatakot sa
mga taga-Asiria. Hahampasin niya kayo ng kaniyang pamalo,
at papaluin ng kaniyang tungkod, na tulad ng ginawa sa mga
taga-Ehipto. **25** Huwag kayong matakot sa kaniya, dahil sa
konting sandali na lang ang aking galit sa inyo ay matatapos
na, at itutuon ko naman sa kaniya ang aking galit na wawasak
sa kaniya." **26** At hahampasin sila ni Yahweh ng mga hukbo
ng latigo, tulad nang pagtalo niya sa Midian sa bato ng Oreb.
Itataas niya ang kaniyang pamalo sa ibabaw ng dagat tulad nang
ginawa niya sa Ehipto. **27** Sa araw na iyon, ang mga pabigat ay
aalisin sa inyong balikat at ang pamatok ay tatanggalin mula sa
inyong mga leeg, at sisirain ang mga pamatok dahil malayo na
ang inyong mga leeg mula rito. **28** Tinahak ng mga kalaban
ang Migron at dumating sa Aiat, at inilagak ang kanilang mga
kagamitan sa Micmas. **29** Tinawid nila ang lambak at gumawa
ng kuta sa Geba. Nanginig sa takot ang Ramah at ang Gibea ni
Saul ay tumakas. **30** Sumigaw kayo nang malakas, mga dalaga
ng Galim! Makinig kayo, Laisa! Kayong mga kaawa-awang
Anatot! **31** Tumatakas ang Madmenah, at ang mga nananahan
sa Gebim ay naghanap ng mapagkakanlungan. **32** Ngayong
araw mismo, titigil siya sa Nob at iuumang ang kaniyang kamao
sa bundok ng anak ng Sion, sa bulubundukin ng Jerusalem. **33**
Masdan, puputulin ng Panginoong Yahweh ng mga hukbo ang
mga sanga ng puno sa isang kasindak-sindak na pagbagsak;
ang mga matataas na puno ay puputulin, at ang mga matatayog

ay babagsak. 34 puputulin niya ang kasukalan ng kagubatan
gamit ang palakol, at ang tanyag na Lebanon ay babagsak.

11 Isang sibol ang magmumula sa ugat ni Jesse, at ang
isang sanga mula sa kaniyang ugat ang magbubunga. 2
Mapapasakanya ang espiritu ni Yahweh, espiritu ng karunungan
at pang-unawa, espiritu ng paggabay at kapangyarihan, ang
espiritu ng kaalaman at takot kay Yahweh. 3 Ang pagkatakot kay
Yahweh ang magiging kagalakan niya; hindi siya manghahatol
ayon sa nakikita ng kaniyang mga mata, ni magpapasya ayon
sa naririnig ng kaniyang tainga. 4 Sa halip, hahatulan niya ang
mahihirap nang makatwiran at magpapasya ng patas sa mga
mapagkumbaba sa mundo. Hahampasin niya ang mundo ng
pamalo ng kaniyang bibig, at sa pamamagitan ng kaniyang
mga labi, papatayin niya ang masasama. 5 Ang katuwiran ang
magiging sinturon niya sa kaniyang baywang, at katapatan ang
sinturon na nakasuot sa kaniyang balakang. 6 Mamumuhay
ang lobo kasama ng kordero, at hihiga ang leopardo kasama
ng batang kambing, guya, batang leon at pinatabang guya.
Isang maliit na bata ang mamumuno sa kanila. 7 Magkasamang
kakain ang baka at oso, at magkakasamang matutulog ang
kanilang mga anak. Kakain ang leon ng damo gaya ng baka.
8 Makapaglalaro ang isang sanggol sa bahay ng ahas, at
mailalagay ng batang hindi na sumususo sa kaniyang ina ang
kaniyang mga kamay sa lungga ng ahas. 9 Hindi nila sasaktan
ni wawasakin ang lahat ng banal na bundok; dahil mapupuno
ang mundo ng maraming kaalaman kay Yahweh, gaya ng tubig
na binabalutan ang dagat. 10 Sa araw na iyon, titindig ang
ugat ni Jesse bilang isang bandila para sa mga tao. Hahanapin
siya ng mga bansa, at magiging maluwalhati ang kaniyang

lugar ng kapahingahan. 11 Sa araw na iyon, muling iuunat ng
Panginoon ang kaniyang kamay para mabawi ang nalabi sa
kaniyang mga tao sa Asiria, Ehipto, Patros, Etiopia, Elam, Sinar,
Hamat, at mga isla sa karagatan. 12 Maglalagay siya ng bandila
para sa mga bansa at titipunin ang mga taga-Israel at Juda na
tinapon mula sa apat na sulok ng mundo. 13 Ititigil niya ang
inggit ng Efraim, at aalisin niya ang mga laban sa Juda. Hindi
na maiinggit ang Efraim sa Juda, at hindi na laban ang Juda
sa Efraim. 14 Sa halip, lulusob sila sa mga burol ng Filisteo
sa kanluran, at sama-sama nilang susugurin ang mga tao sa
silangan. Lulusubin nila ang Edom at Moab, at susunod sa kanila
ang bayan ng Ammon. 15 Lubusang wawasakin ni Yahweh ang
gulpo ng dagat ng Ehipto. Sa pamamagitan ng tuyong hangin,
iwawagayway niya ang kaniyang kamay sa Ilog ng Eufrates
at hahatiin ito sa pitong batis, para matawiran gamit ang mga
sandalyas. 16 Magkakaroon doon ng malapad na daanan para
sa mga nalabing tao na bumalik mula sa Asiria, kung paanong
nakadaan ang Israel palabas mula sa lupain ng Ehipto.

12 Sa araw na iyon, sasabihin ninyo, “Magbibigay kami ng
papasalamat sa iyo, Yahweh. Kahit na galit ka sa amin, nawala
na ang iyong poot, at inaliw mo kami. 2 Tingnan ninyo, ang
Diyos ang aming kaligtasan; magtitiwala kami at hindi matatakot,
dahil si Yahweh, oo, si Yahweh ang aming kalakasan at awitin.
Siya ang aming naging kaligtasan.” 3 Masaya kayong kukuha
ng tubig mula sa mga balon ng kaligtasan. 4 Sa araw na iyon,
inyong sasabihin, “Magbigay ng pasasalamat kay Yahweh at
tumawag sa kaniyang pangalan; sabihin ang kaniyang mga
ginawa sa kalagitnaan ng mga tao, ihayag ang dakila niyang
pangalan. 5 Umawit kay Yahweh, dahil gumawa siya ng mga

dakilang bagay; ipaalam ito sa buong mundo. 6 Umiyak nang
malakas at sumigaw sa tuwa, kayong mga naninirahan sa Sion,
dahil nasa inyong kalagitnaan ang Banal na Diyos ng Israel."
13 Isang pahayag tungkol sa Babilonia, na natanggap ni
Isaias anak ni Amoz: 2 Sa kalbong bundok maglagay ka
ng isang bandilang panghudyat, umiyak kayo ng malakas sa
kanila, iwagayway ang inyong kamay para pumunta sila sa mga
tarangkahan ng mga maharlika. 3 Inutusan ko ang aking mga
banal, oo, tinawag ko ang malalakas kong mandirigma para
isagawa ang aking galit, pati ang malalakas kong mandirigma ay
matutuwa. 4 Ang ingay ng karamihan sa mga bundok, ay gaya
ng maraming tao! Ang ingay ng kaguluhan sa mga kaharian
ay gaya ng maraming bansa na nagtipon-tipon! Tinitipon ni
Yahweh ng mga hukbo ang mga kawal para sa labanan. 5
Nanggaling sila mula sa malayong bansa na hindi na natatanaw.
Si Yahweh ang wawasak ng buong lupain gamit ang kaniyang
mga instrumento ng paghahatol. 6 Umungol kayo, dahil papalapit
na ang araw ni Yahweh; darating ito nang may pagwasak mula
sa Makapangyarihan. 7 Dahil dito, manlalambot ang lahat ng
kamay at matutunaw ang bawat puso; Matatakot sila; matinding
kirot at kalungkutan ang lulupig sa kanila, gaya ng isang babaeng
nanganganak. 8 Titingin sila ng may pagkamangha sa isa't-
isa; mag-aalab ang kanilang mga mukha. 9 Tingnan ninyo,
dadating ang araw ni Yahweh nang may mabagsik na poot
at nag-uumapaw na galit, para gawing malagim ang lupain at
para wasakin ang mga makasalanan doon. 10 Hindi ibibigay
ng mga bituin sa langit at mga grupo ng bituin ang kanilang
liwanag. Magdidilim ang araw kahit na bukang-liwayway, at hindi
magniningning ang buwan. 11 Parurusahan ko ang daigdig dahil

sa kasamaan nito at dahil sa kanilang kasalanan. Tatapusin
ko ang kayabangan ng mga mapagmataas at ibababa ko ang
kayabangan ng mararahas. **12** Gagawin kong mas madalang
ang mga tao kaysa sa pinong ginto at mas mahirap hanapin
kaysa sa purong ginto ng Ofir. **13** Dahil dito, papanginigin ko
ang kalangitan, at yayanigin ang lupa sa kinalalagyan nito, sa
pamamagitan ng matinding poot ni Yahweh ng mga hukbo, at sa
araw ng kaniyang matinding galit. **14** Gaya ng isang hinahabol
na gasel o gaya ng isang tupang walang pastol, babalik ang
bawat tao sa kanilang sariling bayan at tatakas patungo sa sarili
nilang lupain. **15** Ang bawat taong matatagpuan ay papatayin, at
ang bawat taong mahuhuli ay mamamatay sa pamamagitan ng
espada. **16** Dudurugin din ng pira-piraso ang kanilang mga anak
sa kanilang harapan. Nanakawan ang kanilang mga bahay at
huhulihin ang kanilang mga asawa at sisipingan. **17** Tingnan
ninyo, pupukawin ko ang Medes para lusubin sila, na hindi iisipin
ang tungkol sa pilak, ni hindi matutuwa sa ginto. **18** Tutusok
ang mga palaso nila sa mga kabataan. Hindi sila maaawa sa
mga sanggol at walang ititirang mga bata. **19** At Babilonia, ang
pinakahinahangaan sa mga kaharian, ang pinagmamalaking
kaluwalhatian ng Chaldea ay itatapon ng Diyos gaya ng Sodoma
at Gomorra. **20** Hindi na ito matitirahan o pamumuhayan mula
sa saling-lahi hanggang sa isa pang saling-lahi. Hindi na itatayo
ng Arabo ang kaniyang tolda doon, ni pagpapahingahin ng
pastol ang kawan ng tupa doon. **21** Pero ang mga mababangis
na hayop ng ilang ang hihiga doon. Mapupuno ang kanilang
mga bahay ng mga kwago; at mga ostrich at mga ligaw na
kambing ang magluluksuhan doon. **22** Aatungal ang hiyena
sa kanilang mga kuta, at mga asong-gubat sa magagandang

palasyo. Nalalapit na ang oras niya, at hindi na magtatagal ang
kaniyang mga araw.
14 Mahahabag si Yahweh sa Jacob; pipiliin niya muli ang Israel
at ibabalik sila sa sarili nilang lupain. Sasapi ang mga dayuhan
sa kanila at iaanib ang kanilang mga sarili sa bayan ng Jacob. **2**
Dadalahin sila ng mga bansa sa kanilang lugar. Pagkatapos,
kukunin sila ng bayan ng Israel sa lupain ni Yahweh bilang lalaki
at babaeng mga alipin. Mabibihag nila ang mga bumihag sa
kanila, at pamumunuan nilang lahat ng mga nang-api sa kanila.
3 Sa araw na bibigyan kayo ni Yahweh ng kapahingahan mula sa
paghihirap at pagdurusa, at mula sa mahirap na pagtratrabaho
na kailangan ninyong gawin, **4** aawit kayo ng awiting panghamak
laban sa hari ng Babilonia, “Paano natapos ang nang-aapi, ang
pagmamataas nila ay tapos na! **5** Sinira na ni Yahweh ang
tungkod ng masasama, ang setro ng mga namamahala, **6** na
pumapalo sa mga tao nang paulit-ulit, na galit na pinamahalaan
ang mga bansa, sa pamamagitan ng walang tigil na paglusob. **7**
Nasa kapayapaan at katahimikan ang buong mundo; nagsimula
silang magdiwang na may awitan. **8** Nagdiriwang maging ang
mga puno ng pir sa mga sedar ng Lebanon; sabi nila, 'Ngayong
naputol ka na, walang tagaputol ng puno ang pupunta dito
para putulin tayo.' **9** Sabik kang sasalubungin ng Sheol kapag
bumaba ka doon. Papabangunin nito ang mga patay para sa
iyo, lahat ng hari sa mundo, itataas sila mula sa kanilang mga
trono. **(Sheol h7585)** **10** Kakausapin ka nilang lahat at sasabihin
sa'yo, 'naging mahina ka na gaya namin. Gaya ka na namin.
11 Binaba ang iyong karangyaan sa Sheol kasama ng tunog
ng iyong instrumentong may kuwerdas. Nakakalat ang mga
uod sa iyong ilalim, at nakabalot ang mga bulate sa iyo. **(Sheol**

h7585) 12 Paano ka nahulog mula sa kalangitan, ikaw na bituin
sa araw, anak ng umaga! Paano ka naputol sa lupa, ikaw na
sumakop sa mga bansa! 13 Sabi mo sa iyong puso, 'Aakyat ako
sa langit, itataas ko ang aking trono sa taas ng mga bituin ng
Diyos, at uupo ako sa bundok ng kapulungan, sa malayong
bahagi ng hilaga. 14 Aakyat ako na mas mataas sa mga ulap;
gagawin kong Kataas-taasang Diyos ang aking sarili.' 15 Pero
ngayon nadala ka dito pababa sa Sheol, sa ilalim ng hukay.
(Sheol h7585) 16 Titingnan ka nila at iisipin ang nangyari sa iyo.
Sasabihin nila. 'Ito ba ang taong nagpanginig sa mundo, na
nagpayanig ng mga kaharian, na siyang ginawang ilang ang
daigdig, 17 na siyang nagbagsak ng mga lungsod at ang siyang
hindi nagpauwi sa mga bilanggo sa kanilang mga tahanan?
18 Lahat ng hari sa mga bansa, matutulog sa kaluwalhatian,
sa bawat libingan nila. 19 Pero hindi ka kabilang sa iyong
libingan gaya ng isang sangang tinapon, matatabunan ka ng
mga patay gaya ng isang damit, sa mga natusok ng espada -
sa mga nahulog sa mga batuhan ng hukay. 20 Gaya ng isang
bangkay na tinapon sa ilalim, hindi ka makakasama sa kanila sa
libingan, dahil winasak mo ang iyong lupain. Ikaw na pumatay
sa iyong kababayan ay anak ng mga gumagawa ng masama at
hindi na muling babanggitin kailanman.” 21 Maghanda ka sa
pagkatay sa kaniyang mga anak, dahil sa kasalanan ng kanilang
mga ninuno, upang hindi sila tumaas at makuha ang mundo at
punuin ang buong daigdig ng mga lungsod. 22 “Lalaban ako
sa kanila” - pahayag ito ni Yahweh ng mga hukbo.” Puputulin
ko ang pangalan ng Babilonia, kaapu-apuhan, at saling-lahi
sa hinaharap” - payahag ito ni Yahweh. 23 Gagawin ko din
silang papunta sa lugar ng mga kuwago, at sa mga sapa, at

wawalisin ko siya ng walis ng pagkawasak” - payahag ito ni
Yahweh ng mga hukbo. **24** Nanumpa si Yahweh ng mga hukbo,
“Sigurado, gaya ng nais ko, mangyayari iyon; at gaya ng layunin
ko, mangyayari iyon: **25** Wawasakin ko ang mga taga-Asiria
sa aking lupain, at tatapakan ko sila sa aking mga bundok.
Pagkatapos, maiaangat ang pamatok sa kaniya at kaniyang
pasanin sa kaniyang mga balikat.” **26** Ito ang plano na nais ko
para sa buong mundo, at ito ang kamay na nakataas sa lahat
ng mga bansa. **27** Dahil binalak ni Yahweh ng mga hukbo ito;
sino ang makapipigil sa kaniya? Nakataas ang kaniyang kamay,
at sino ang makabababa nito? **28** Sa panahon na namatay si
haring Ahaz, dumating ang pahayag na ito: **29** Huwag kayong
magalak, Filisteo, dahil nasira na ang pamalong hinampas sa
inyo. Dahil sa pinanggalingan ng ahas ay may paparating na
isa pa, at magiging lumilipad na ahas ang kaniyang anak. **30**
Kakain ang panganay ng mahirap, at makakatulog ng ligtas ang
mga nangangailangan. Papatayin ko ang pinanggalingan mo sa
pamamagitan ng kagutuman na papatay sa lahat ng nakaligtas
sa inyo. **31** Umungol kayo, umiyak kayo; lungsod; matutunaw
ang lahat ng mayroon ka; Filistio. Dahil mula sa hilaga, darating
ang ulap na usok, at walang nakahiwalay sa hanay niya. **32**
Paano sasagutin ng isang tao ang mga mensahero ng bansang
iyon? Si Yahweh ang nagtalaga ng Sion, at sa Sion makatatagpo
ng kanlungan ang mga nahirapang bayan niya.

15 Pahayag tungkol sa Moab. Tunay nga, sa loob ng isang
gabi, nasalaula at nawasak ang Ar ng Moab; tunay nga, sa
loob ng isang gabi, nasalaula at nawasak ang Kir ng Moab. **2**
Pumunta sila sa templo, pumunta sa matataas na lugar ang
mga tao sa Dibon para umiyak; nagluksa ang Moab dahil sa

Nebo at Medeba. Kinalbo ang kanilang mga ulo at pinutol ang
kanilang mga balbas. **3** Sa kanilang mga lansangan, nagsuot
sila ng sako; nanangis sila sa tuktok ng kanilang mga bahay at
sa plasa. **4** Tumawag ng tulong ang Hesbon at Eleale; narinig
ang kanilang tunog sa kasing layo ng Jahaz. kaya tumawag ng
tulong ang mga armadong kalalakihan ng Moab; nanginginig
sila. **5** Umiiyak ang aking puso para sa Moab; pumunta ang
mga takas sa kanila sa Zoar at Eglat-Selisiya. Pumunta sila sa
taas ng Luhit nang umiiyak; papunta sa Horonaim, malakas
silang nanangis dahil sa kanilang pagkawasak. **6** Natuyo ang
mga tubig sa Nimrim; natuyot ang mga damo at namatay ang
mga bagong tubong damo; wala ng luntiang makikita. **7** Ang
kasaganahang pinalaki nila at inipon ay natangay palayo sa
batis ng mga poplar. **8** Maririnig ang kanilang mga iyak sa buong
teritoryo ng Moab; maririnig ang kanilang pagtatangis na kasing
layo ng Eglaim at Beer-elim. **9** Dahil puno ng dugo ang mga
tubig ng Dimon; pero magdadala pa ako ng mas marami sa
Dimon. Isang leon ang aatake sa mga tatakas mula sa Moab at
pati ang mga naiwan sa lupain.

16 Magpadala ka ng mga tupa sa tagapamahala ng lupain
mula sa Sela sa ilang, sa mga babaing anak sa bundok
ng Sion. **2** Gaya ng naggagalang mga ibon, gaya ng isang
nakakalat na pugad, kaya ang mga babae ng Moab ay nasa
mga tawiran ng Ilog Arnon. **3** Magbigay ng tagubilin, gawin
ang makatwiran; magbigay ng ilang silungan gaya ng gabi sa
kalagitnaan ng araw; itago ang mga takas; huwag pagtaksilan
ang mga takas. **4** Hayaan silang mamuhay kasama ninyo, mga
takas mula sa Moab; maging taguan kayo para sa kanila mula
sa tagapagwasak." Dahil hihinto ang pang-aapi, at titigil ang

pagkawasak, mawawala sa lupain ang mga yumuyurak. 5 Isang
trono ang maitatatag sa katapatan sa tipan; at isa mula sa
tolda ni David ang matapat na uupo doon. Maghuhusga siya
habang naghahanap ng katarungan at gumagawa ng katwiran. 6
Narinig natin ang pagmamataas ng Moab, kaniyang kayabangan,
kaniyang kahambugan at kaniyang galit. Pero ang kaniyang
kahambugan ay walang lamang mga salita. 7 Kaya mananangis
ang Moab para sa Moab, mananangis ang lahat. Magluluksa
kayo para sa mamon na may pasas ng Kir-Hareset na lubos
na nawasak. 8 Natuyo ang mga taniman sa Hesbon pati ang
mga ubasan ng Sibma. Tinapakan ng mga namamahala sa
mga bansa ang napiling mga ubusan na umabot sa Jazer at
kumalat sa ilang. Malawak na kumalat ang mga sibol; napunta
sila lagpas sa dagat. 9 Tunay nga na iiyak ako kasama ng Jazer
dahil sa taniman ng ubas ng Sibma. Tutubigan kita ng aking
luha, Hesbon, at Eleale. Dahil sa iyong taniman ng mga prutas
at tinapos ko ang aking pag-ani nang may sigaw ng kagalakan.
10 Nawala ang kagalakan at kasiyahan mula sa mga prutasan;
at wala ng awitan ni masasayang sigawan sa iyong taniman
ng ubas. Wala ng taga-tapak ang umaapak sa pagawaan ng
alak; ginawa kong pahintuin ang antigong sigawan. 11 Kaya
naghihinagpis ang aking puso gaya ng isang alpa para sa
Moab, at aking kalooban para sa Kir-heres. 12 Nang pinagod
ng Moab ang kaniyang sarili sa mataas na lugar at pumasok
sa kaniyang templo para manalangin, walang magagawa ang
kaniyang panalangin. 13 Ito ang salita na nakaraang sinabi ni
Yahweh tungkol sa Moab. 14 Muli nagsalita si Yawheh, “Sa loob
ng tatlong taon, mawawala ang kaluwalhatian ng Moab; kahit na

marami siyang mga tao, kakaunti lang ang matitira at hindi pa
mahalaga."

17 Isang kapahayagan tungkol sa Damasco. Pagmasdan
ninyo, hindi na magiging lungsod ang Damasco; ito ay magiging
tambak ng mga guho. **2** Iiwanan ang mga lungsod ng Aroer. Ito
ay magiging mga lugar na hihigaan ng mga kawan, at walang
makakapanakot sa kanila. **3** Maglalaho ang matitibay na lungsod
mula sa Efraim, ang kaharian mula sa Damasco, at ang mga
nalabi ng Aram—magiging gaya sila ng kaluwalhatian ng bayan
ng Israel—ito ang kapahayagan ni Yahweh ng mga hukbo. **4**
Sa araw na iyon ay manghihina ang kaluwalhatian ni Jacob, at
papayat ang katabaan ng kaniyang laman. **5** Ito ay magiging
gaya ng mga nag-aani kapag tinitipon nila ang mga butil, at
inaani ng kaniyang mga bisig ang mga ulo ng butil. Ito ay
magiging gaya ng mga namumulot ng butil sa lambak ng Refaim.
6 Pero, ititigil ang pamumulot kapag nayanig ang puno ng olibo:
dalawa o tatlong olibo sa tuktok ng mataas na bahagi ng sanga,
apat o lima sa pinaka mataas na sanga ng masagang puno—ito
ang kapahayagan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. **7** Sa araw na
iyon ay titingin ang mga tao sa kanilang Manlilikha, at titingin
ang mga mata nila sa Banal ng Israel. **8** Hindi sila titingin sa
mga altar, ang ginawa ng kanilang mga kamay, ni titingin sa
mga nilikha ng kanilang mga daliri, ang mga poste ni Asera
o ang mga imahe ng araw. **9** Sa araw na iyon, ang matitibay
nilang lungsod ay magiging gaya ng mga iniwan na kahoy na
dalusdos sa rurok ng mga burol, na pinabayaan dahil sa bayan
ng Israel at iyon ay magiging isang bayan na pinabayaan. **10**
Dahil kinalimutan ninyo ang Diyos ng inyong kaligtasan, at
iniwan ang bato ng inyong kalakasan. Kaya nagtatanim kayo ng

mga kaaya-ayang mga halaman, at naghahasik ng kakaibang
mga binhi 11 sa araw ng inyong pagtatanim, pagbabakod ng
halaman, at paglilinang. Balang araw ay tutubo ang mga binhi
ninyo, pero mabibigo ang pag-aani sa araw ng kapighatian at
labis na kalungkutan. 12 Kaawa-awa! Ang paghihiyawan ng mga
tao, ang pag-ugong gaya ng pag-ugong ng mga dagat, at ang
pagragasa ng mga bansa, gaya ng rumaragasang malalakas
na tubig! 13 Uugong ang mga bansa gaya ng rumaragasang
mga tubig, pero sasawayin sila ng Diyos. Tatakbo sila palayo at
hahabulin gaya ng mga patay na damo sa bundok na nasa harap
ng mga hangin, at gaya ng mga damo na umiikot sa harap ng
bagyo. 14 Sa gabi, tingnan ninyo, ang lagim! At maglalaho sila
bago dumating ang umaga; ito ang bahagi ng mga nagnakaw sa
atin, ang kapalaran ng mga nanloob sa atin.

18 Pighati sa lupain ng kumakaluskos na mga pakpak, na nasa
kabilang ibayo ng mga ilog ng Etiopia; 2 ang nagpapadala ng
mga kinatawan sa karagatan, sakay ng mga bangkang gawa sa
papirus sa katubigan. Kayong mabibilis na mga mensahero,
pumunta kayo sa bansa ng matatangkad at makikinis, sa
bansang kinakatakutan ng mga malapit at malayo dito, isang
bansang malakas at manlulupig, na nagmamay-ari ng lupain
kung saan hinahati ang mga ilog! 3 Lahat kayong nananahan sa
mundo at lahat kayong namumuhay sa lupain, kapag may itinaas
na panghudyat sa mga kabundukan, tingnan ninyo; at kapag
hinipan ang trumpeta, pakinggan ninyo. 4 Ito ang sinabi sa akin
ni Yahweh, “Tahimik akong magmamasid mula sa tahanan ko,
gaya ng matinding init sa sikat ng araw, gaya ng ulap ng hamog
sa init ng pag-aani.” 5 Bago ang pag-aani, kapag natapos na
ang pagsisibol, at kapag ang mga bulaklak ay nagiging ubas

na, puputulin niya ang mga sanga gamit ang pamutol na karit,
at kaniyang puputulin at itatapon ang mga kumakalat na mga
sanga. **6** Iiwanan sila para sa mga ibon ng kabundukan at para
sa mga hayop ng kalupaan. Magsisilbi silang pagkain para sa
mga ibon sa tag-araw, at sa mga hayop sa lupa sa panahon ng
tag-lamig. **7** Sa panahon na iyon, dadalhin kay Yahweh ng mga
hukbo ang mga parangal na mula sa mga taong matatangkad at
makikinis, mula sa mga taong kinakatakutan ng lahat, isang
bansang makapangyarihan at manlulupig, sa nagmamay-ari ng
lupaing humahati ng mga ilog, sa kinaroroonan ng pangalan ni
Yahweh ng mga hukbo, sa Bundok Sion.

19 Isang kapahayagan tungkol sa Ehipto. Pagmasdan ninyo,
nakasakay si Yahweh sa mabilis na ulap at paparating sa
Ehipto; nayayanig ang mga diyos-diyosan ng Ehipto sa kaniyang
harapan, at natutunaw ang mga puso ng mga taga-Ehipto. **2**
“Paglalabanin ko ang mga taga-Ehipto laban sa kapwa taga-
Ehipto: lalabanan ng isang tao ang kaniyang kapatid, at ang
isang tao laban sa kaniyang kapwa; ang lungsod ay lalaban
sa lungsod, at kaharian laban sa kaharian. **3** Mapanghihinaan
ng loob ang Ehipto. Wawasakin ko ang kaniyang payo sa
kaniya, bagama't humingi sila ng payo mula sa mga diyos-
diyosan, mga espiritu ng patay, manghuhula, at mga espirtista.
4 Ibibigay ko sa kamay ng malupit na amo ang mga taga-Ehipto,
at pamamahalaan sila ng makapangyarihang hari—ito ang
kapahayagan ng Panginoon, Yahweh ng mga hukbo.” **5** Matutuyo
ang tubig ng karagatan, matutuyo ang ilog at mawawalan ng
laman. **6** Babaho ang mga ilog; mauubos ang agos ng mga
ilog ng Ehipto at matutuyo; malalanta ang mga tambo at mga
halaman. **7** Ang mga tambo sa pampang ng Nilo, sa may

bibig ng Nilo, at ang lahat ng bukirin na pinagtaniman sa Nilo
ay matutuyo, magiging alikabok, at tatangayin ng hangin. 8
Magluluksa at iiyak ang mga mangingisda, ang lahat ng naghagis
ng mga pamingwit sa Nilo ay iiyak gaya ng pagdadalamhati ng
mga naghahagis ng kanilang lambat sa mga tubig. 9 Mamumutla
ang mga nagtatrabaho sa sinuklay na hibla ng bulaklak pati
ang mga naghahabi ng puting tela. 10 Dudurugin ang mga
gumagawa ng tela sa Ehipto; magdadalamhati sa kanilang
kalooban ang lahat ng mga nagtatrabaho para kumita. 11 Ganap
na hangal ang mga prinsipe ng Soan. Naging walang kabuluhan
ang payo ng pinakamatalinong taga-payo ng Paraon. Paano
mo nasasabi sa Paraon, “Ako ang anak ng matatalinong tao,
isang anak ng sinaunang mga hari”? 12 Nasaan ngayon ang
matatalino mong mga tao? Hayaan mong sabihin nila sa iyo at
ipahayag kung ano ang mga plano ni Yahweh ng mga hukbo
tungkol sa Ehipto. 13 Naging hangal ang mga prinsipe ng Soan,
nalinlang ang mga prinsipe ng Memfis; niligaw nila ang Ehipto,
ang panulukang bato ng kaniyang mga tribo. 14 Nilagay ni
Yahweh sa kanilang kalagitnaan ang espiritu ng kaguluhan, at
niligaw nito ang Ehipto sa lahat ng kaniyang ginagawa, gaya ng
isang lasing na sumusuray-suray sa kaniyang suka. 15 Walang
sinuman ang may magagawa para sa Ehipto, ulo man o buntot,
sanga man ng palma o tambo. 16 Sa panahon na iyon, ang mga
taga-Ehipto ay magiging tulad ng mga babae. Manginginig sila
at matatakot dahil sa nakataas na kamay ni Yahweh ng mga
hukbo na kaniyang itinataas sa kanila. 17 Ang kalupaan ng Juda
ang magiging sanhi ng pagkasuray ng Ehipto. Sa tuwing may
magpapaalala sa kanila ng tungkol sa kaniya, matatakot sila,
dahil sa mga plano na binabalak ni Yahweh laban sa kanila. 18

Sa panahon na iyon, magkakaroon ng limang mga lungsod sa
lupain ng Ehipto na nagsasalita ng wika sa Cana at manunumpa
ng katapatan kay Yahweh ng mga hukbo. Ang isa sa mga
lungsod na iyon ay tatawaging Ang Lungsod ng Araw. **19** Sa
araw na iyon, magkakaroon ng altar kay Yahweh sa gitna ng
kalupaan ng Ehipto, at isang batong haligi sa hangganan para
kay Yahweh. **20** Ito ay magiging tanda at patotoo kay Yahweh ng
mga hukbo sa kalupaan ng Ehipto. Kapag tumawag sila kay
Yahweh dahil sa mga nang-aapi sa kanila, magpapadala siya
sa kanila ng tagapagligtas at ng tagapagtanggol, at kaniyang
ililigtas sila. **21** Makikilala si Yahweh sa Ehipto, at sa araw na
iyon ay makikilala si Yahweh ng mga taga-Ehipto. Sasamba sila
nang may mga alay at mga handog, at manunumpa sila kay
Yahweh at kanilang tutuparin ito. **22** Pahihirapan ni Yahweh
ang Ehipto, pahihirapan niya at pagagalingin ito. Babalik sila
kay Yahweh; pakikinggan niya ang kanilang mga panalangin at
pagagalingin niya sila. **23** Sa araw na iyon, magkakaroon ng
malawak na daanan mula Ehipto hanggang Asiria, at pupunta
ang mga taga-Asiria sa Ehipto, at ang mga taga-Ehipto sa Asiria;
at sasamba ang mga taga-Ehipto kasama ng mga taga-Asiria.
24 Sa panahon na iyon, magiging pangatlo ang Israel kasama
ng Ehipto at Asiria, isang pagpapala sa gitna ng sanlibutan;
25 pagpapalain sila ni Yahweh ng mga hukbo at sasabihin,
"Pagpalain ang Ehipto, ang aking bayan; ang Asiria, ang gawa
ng aking mga kamay; at ang Israel, ang aking mana."

20 Sa taon nang pumunta si Tartan sa Asdod, nang pinadala
siya ni Sargon ang hari ng Asiria, nilabanan niya at sinakop ang
Asdod. **2** Sa panahon na iyon, nagsalita si Yahweh kay Isaias
ang anak na lalaki ni Amoz at sinabing, "Hubarin mo ang iyong

sako sa iyong baywang, at tanggalin mo ang iyong sandalyas".
Ginawa niya ito, naglalakad ng hubad at nakayapak. 3 Sinabi
ni Yahweh, "Gaya ng lingkod kong si Isaias na naglakad ng
hubad at nakayapak ng tatlong taon, isa iyong palatandaan at
pangitain tungkol sa Ehipto at tungkol sa Etiopia— 4 sa ganitong
paraan dadalhin ng hari ng Asiria ang mga bihag ng Ehipto, ang
mga tapon ng Etiopia, bata at matanda, hubad at nakayapak,
at walang panakip sa pigi, sa kahihiyan ng Ehipto. 5 Sila ay
malulungkot at mapapahiya, dahil sa Etiopia na kanilang pag-
asa at dahil sa Ehipto na kanilang kaluwalhatian. 6 Sa araw na
iyon, sasabihin ng mga naninirahan sa mga pampang na ito,
'Tunay nga, ito ang naging pinaggagalingan ng ating mga pag-
asa, kung saan tayo tumakbo para masagip mula sa hari ng
Asiria, pero ngayon, paano tayo makakatakas?'"

21 Isang kapahayagan tungkol sa disyerto sa may dagat.
Gaya ng mga hanging bagyo na umiihip sa Negev umiihip
ito mula sa ilang, mula sa nakakatakot na lupain. 2 Isang
nakakabagabag na pangitain ang ipinakita sa akin: nagtataksil
ang taksil, at nagwawasak ang taga-wasak. Umakyat kayo at
lumusob, Elam; lupigin ninyo, Media; ihihinto ko ang lahat ng
kaniyang paghihinagpis. 3 Kaya napupuno ng kirot ang aking
laman; kirot na gaya ng kirot ng babaeng nanganganak ang
nanaig sa akin; napaluhod ako sa aking narinig; nabagabag
ako sa aking nakita. 4 Kumakabog ang aking puso; nanaig sa
akin ang panginginig; ang gabi na aking ninanais ay naging
panginginig para sa akin. 5 Hinahanda nila ang hapag kainan,
nilalatag nila ang sapin at kumakain at umiinom; bumangon
kayo, mga prinsipe, at pahiran ninyo ng langis ang inyong mga
kalasag. 6 Dahil ito ang sinabi ng Panginoon sa akin, "Maglagay

ka ng bantay sa tore; dapat iulat niya ang kaniyang nakikita. 7
Kapag nakakita siya ng karwahe, ng pares ng mangangabayo,
ng mga nakasakay sa asno, ng mga nakasakay sa kamelyo,
dapat siyang magbigay pansin at maging alerto." 8 Sumisigaw
ang bantay ng tore, "Panginoon, nagbabantay ako sa tore
buong araw, bawat araw, at nakatayo ako sa aking himpilan
buong gabi." 9 Paparating na ang mangangarwahe nang may
kasamang hukbo, mga pares ng mangangabayo. Sumisigaw
siya, "Bumagsak na, bumagsak na ang Babilonia, at nawasak
ang lahat ng rebulto ng mga diyus-diyosan na sira sa lupa." 10
Ang aking mga giniik at mga tinahip, mga anak ko sa aking
giikan! Ipinahayag ko sa inyo ang aking narinig mula kay Yahweh
ng mga hukbo, Diyos ng Israel. 11 Isang kapahayagan tungkol
sa Duma. Ang tumatawag sa akin mula sa Seir, "Bantay, ano
na lang ang natira sa gabi? Bantay, ano na lang ang natira sa
gabi?" 12 Sinabi ng bantay ng tore, "Paparating na ang umaga,
at gayun din ang gabi: kung magtatanong ka, magtanong ka, at
bumalik ka na lang muli." 13 Isang kapahayagan tungkol sa
Arabia. Pinapalipas ninyo ang gabi sa disyerto ng Arabia, kayong
mga karawan ng taga-Dedan. 14 Magdala ng tubig para sa mga
nauuhaw; mga naninirahan sa lupain ng Tema, salubungin nang
may dalang tinapay ang mga takas. 15 Dahil tumakas sila mula
sa espada, mula sa inilabas na espada, mula sa nakaumang na
pana, at mula sa bigat ng digmaan. 16 Dahil ito ang sinabi ng
Diyos sa akin, "Sa loob ng isang taon, gaya ng makikita ng isang
manggagawa, lahat ng kaluwalhatian ng Kedar ay magwawakas.
17 Ilan lang sa mga mamamana, sa mga mandirigma ng Kedar
ang matitira, dahil nagsalita na si Yahweh, ang Diyos ng Israel."

22 Isang kapahayagan tungkol sa lambak ng pangitain: Ano
ang dahilan ng pagakyat ninyong lahat sa mga bubungan? **2**
Isang maingay na lungsod, isang bayan na puno ng katuwaan;
hindi napatay ng espada ang inyong mga patay, at hindi sila
namatay sa labanan. **3** Sama-samang tumakas ang lahat ng
inyong mga pinuno, pero nahuli sila nang walang dalang mga
pana, nahuli silang lahat at sama samang nabihag; tumakas
sila papunta sa malalayong lugar. **4** Kaya sinabi ko, “Huwag
ninyo akong tingnan, mapait akong hahagulgol; huwag niyo
akong subukang aliwin dahil sa pagkawasak ng anak na babae
ng aking bayan.” **5** Dahil ang Panginoon, ang Diyos ng mga
hukbo ay may araw ng kaguluhan, pagwasak, at kalituhan. At sa
lambak ng pangitain, magkakaroon ng pagkagiba ng mga pader,
at pagtawag ng mga tao mula sa mga kabundukan. **6** Dinala ng
Elam ang lalagyan ng palaso, kasama ang mga karwahe ng
mga lalake at mangangabayo, at hinahanda ng Kir ang kalasag.
7 Mapupuno ng karwahe ang inyong mabubuting lambak, at
magbabantay sa tarangkahan ang mga mangangabayo. **8**
Tinanggal niya ang proteksiyon ng Juda; at sa panahon na iyon
ay tumingin kayo sa mga sandata ng Palasyo ng Gubat. **9**
Nakita niyo ang mga butas ng lungsod ni David, na napakarami
ng mga ito, at nag imbak kayo ng tubig mula sa ibabang tubigan.
10 Binilang ninyo ang mga tahanan ng Jerusalem, giniba ninyo
ang mga bahay para patibayin ang pader. **11** Gumawa kayo
ng imbakan ng tubig sa pagitan ng dalawang pader para sa
tubig ng lumang tubigan. Pero hindi ninyo isinaalang-alang
ang manlilikha ng lungsod, ang nagplano nito noon pa. **12**
Ang Panginoon, si Yahweh ng mga hukbo sa ay tumawag sa
panahong iyon para sa pagtatangis, pananaghoy, pag-aahit ng

buhok sa ulo, at pagsusuot ng sako. **13** Pero tingnan ninyo,
sa halip na magdiwang at magalak, magkatay ng baka at
magpakatay ng tupa, kumain ng karne at uminom ng alak; tayo
ay kumain at uminon, dahil bukas ay mamamatay na tayo. **14**
Ipinahayag ito ni Yahweh ng mga hukbo sa aking pandinig:
"Tiyak na hindi patatawarin ang inyong mga kasalanan na ito,
kahit na mamatay na kayo" iyon ang sinasabi ng Panginoon,
Yahweh ng mga hukbo. **15** Sinasabi ito ng Panginoon, Yahweh
ng mga hukbo, "Pumunta ka sa tagapamahala, kay Shebna,
na siyang namamahala sa tahanan na iyon, at sabihin mo, **16**
'Ano ang pagmamay-ari mo dito, sino ka, na naghukay ka ng
libingan? Naghukay ng libingan sa kaitaasan, umukit sa bato ng
sarili mong libingan!'" **17** Tingnan mo, malapit ka nang itapon
ni Yahweh, ikaw na makapangyarihan, malapit ka na niyang
itapon; hahawakan ka niya ng mahigpit. **18** Tiyak na paiikot-
ikutin ka niya, at itatapon ka sa malayong bansa gaya ng bola.
Mamamatay ka roon, at papupunta doon ang dakila mong mga
karwahe; magiging kahihiyan ka ng tahanan ng iyong amo! **19**
"Aalisin kita mula sa iyong tungkulin at mula sa iyong himpilan.
Mahihila ka pababa. **20** Sa panahon na iyon, tatawagin ko
ang aking lingkod na si Eliakim ang anak na lalaki ni Hilkias.
21 Idadamit ko sa kaniya ang iyong tunika at ilalagay ko sa
kaniya ang iyong bigkis, at ililipat ko ang iyong kapangyarihan sa
kaniyang kamay. Siya ang magiging ama ng mga naninirahan sa
Jerusalem at sa tahanan ng Juda. **22** Ilalagay ko sa kaniyang
balikat ang susi ng tahanan ni David; bubuksan niya, at walang
sinuman ang makapagsasara; isasara niya, at walang sinuman
ang makapagbubukas. **23** Patatatagin ko siya gaya ng isang
pako na nakabaon ng maigi, at siya ay magiging trono ng

kaluwalhatian sa tahanan ng kaniyang ama. **24** Ilalagay nila
sa kaniya ang lahat ng kaluwalhatian ng tahanan ng kaniyang
ama, ang anak at mga kaapu-apuhan, bawat maliliit na sisidlan
mula sa mga kopa papunta sa lahat ng mga tapayan. **25** Sa
panahon na iyon—ito ang kapahayagan ni Yahweh ng mga
hukbo—bibigay ang pakong kahoy na nakabaon, mababali, at
malalaglag, at mapuputol ang pabigat na nakalagay dito—dahil
nagsalita na si Yahweh.

23 Isang pahayag tungkol sa Tiro: Umungol kayo, kayong mga
barko ng Tarsis; dahil wala na kayong tahanan ni daungan;
naihayag ito sa kanila mula sa lupain ng Kittim. **2** Mamangha,
kayong mga naninirahan sa baybayin, kayong mangangalakal
ng Sidon, na naglalayag sa karagatan, na ang mga kinatawan
ang nagtutustos sa inyo. **3** At sa malawak na katubigan ang butil
ng rehiyon ng Sihor, ang ani ng Nilo ay dinala sa Tiro; siya ang
pamilihang lugar ng mga bansa. **4** Mahiya kayo lupain ng Sidon;
dahil nagsalita na ang dagat, ang isang makapangyarihang
dagat. Sinasabi niya, “hindi ako naghirap o nanganak, ni nag-
alaga ng mga batang lalaki o nagpalaki ng mga batang babae.”
5 Kapag dumating ang balita sa Ehipto, magdadalamhati sila
tungkol sa Tiro. **6** Tumawid kayo sa Tarsis; manangis, kayong
mga naninirahan sa baybayin. **7** Nangyari ba ito sa inyo, ang
masayahing lungsod, na nagmula sa sinaunang panahon, na
dinala siya ng kaniyang mga paa sa napakalayong dayuhan
lugar para manirahan? **8** Sino ang nagplano nito laban sa Tiro?
ang tagapagbigay ng mga korona, na ang mga negosyante
ay mga prinsipe, na ang mga mangangalakal ay silang may
karangalan sa lupa? **9** Si Yahweh ng mga hukbo ang nagplano
nito para ilagay sa kahihiyan ang kaniyang pagmamataas at

lahat ng kaniyang kaluwalhatian, para ipahiya ang lahat ng
kaniyang pinarangalan sa lupa. **10** Araruhin ninyo ang inyong
lupain, gaya ng nag-araro ng Nilo, anak na babae ng Tarsis.
Wala nang pamilihan sa Tiro. **11** Inabot ni Yahweh ang kaniyang
kamay sa karagatan, at niyanig ang mga kaharian; nagbigay
siya ng utos ukol sa Ponecia, para sirain ang matibay na kutang
tanggulan. **12** Sinabi niya, "Hindi ka na muling makapagdiriwang,
pinahirapang birheng dalagang anak ng Sidon; bumangon
ka, dumaan ka sa Sayprus; pero kahit doon ay wala kang
kapahingahan." **13** Tingnan mo ang lupain ng mga Caldea. Wala
na ang mga tao nito; ginawa itong ilang ng mga taga-Asirya para
sa mga mababangis na hayop. Inilagay nila ang kanilang mga
toreng taguan. Sinira nila ang mga palasyo nito; Ginawa nila
itong tambakan ng mga guho. **14** Umungol kayo, kayong mga
barko ng Tarsis; dahil nasira na ang inyong kanlungan. **15** Sa
araw na iyon, makakalimutan ang Tiro nang pitumpung taon,
tulad ng mga araw ng isang hari. Pagkatapos ng pitumpung
taon may isang bagay na mangyayari sa Tiro tulad ng awit ng
babaeng bayaran. **16** Kumuha ka ng alpa, pumunta sa lungsod,
ikaw na kinalimutang taong bayaran; tugtugin mo ito ng mabuti,
at umawit ng maraming mga awit, para ikaw ay maalaala. **17**
Darating ito pagkatapos ng pitumpung taon, si Yahweh ang
tutulong sa Tiro, at babalik siya sa kaniyang pagpapaupa.
Ipagbibili niya ang kaniyang sarili sa lahat ng kaharian sa lahat
ng sulok ng mundo. **18** "Lahat ng kaniyang mga tinubo at mga
kinita ay ilalaan kay Yahweh. Hindi maiimbak ang mga ito o
maitatabi. Ang mga nananahan sa presensya ni Yahweh—
ang kaniyang paninda ay magiging pagkain sa kanila at para
magkaroon ng pangmatagalang kasuotan.

24 Masdan, malapit nang ubusin ni Yahweh ang laman ng
mundo, para sirain ito, dungisan ang ibabaw nito, at ikalat ang
mga naninirahan dito. **2** Mangyayari ito, sa mga tao, ganun
din sa mga pari; sa mga lingkod, ganun din sa kaniyang amo;
sa mga katulong na babae, ganun din sa kaniyang among
babae; sa mga mamimimili, ganun din sa nagbebenta; sa mga
pinagkakautangan, ganun din sa mga nangungutang; sa mga
tumatanggap ng tubo, ganun din sa mga tagapagbigay ng tubo.
3 Ganap na masisira ang mundo at ganap na huhubaran; dahil
sinabi na ni Yahweh ang salitang ito. **4** Manunuyo at malalanta
ang mundo, mabubulok at maglalaho ang mundo, mabubulok
ang mga kilalang tao sa lupa. **5** Ang mundo ay narumihan
dahil sinuway ng mga naninirahan dito ang mga batas, nilabag
ang mga kautusan, at winasak ang walang hanggang tipan. **6**
Kaya nilamon ng sumpa ang mundo, at napatunayan na ang
naninirahan dito ay maysala. Sinunog ang mga naninirahan
sa mundo, at kaunting tao lang ang natira. **7** Natuyo ang
bagong alak, nabulok ang ubasan, lahat ng masasayang puso
ay naghihinagpis. **8** Huminto ang masayang tunog ng mga
tamburin, at ang maingay at magulong pagsasaya ng mga
nagdidiwang; ang kagalakan ng mga lira ay naglalaho. **9** Hindi na
sila umiinom ng alak at nag-aawitan, at mapait ang alak sa mga
umiinom nito. **10** Bumagsak ang lungsod ng kaguluhan; sarado
at walang laman ang bawat bahay. **11** Sa bawat lansangan ay
may umiiyak dahil sa alak; nagdilim ang lahat ng kagalakan, ang
kasiyahan sa lupa ay naglaho. **12** Isang lagim na lungsod ang
naiwan, at ang tarangkahan ay basag sa pagkawasak. **13** Dahil
ito ang mangyayari sa buong mundo sa kalagitnaan ng mga
bansa, gaya ng pagpalo sa puno ng olibo, gaya ng pamumulot

ng mga natira nang matapos ang pag-ani ng ubas. 14 Ilalakas
nila ang kanilang mga boses at isisigaw ang kapurihan ni
Yahweh, at magagalak silang sisigaw mula sa dagat. 15 Kaya sa
silangan luluwalhatiin si Yahweh, at sa maliliit na mga pulo ng
dagat magbigay ng kaluwalhatian sa pangalan ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel. 16 Mula sa pinakamalayong bahagi ng mundo
aming narinig ang mga awit, "Kaluwalhatian sa matuwid!" Pero
sinabi ko, "Sinayang ko lang, sinayang ko lang, kasawian ay
sa akin! Ang taksil ay gumagawa ng pagtataksil; oo, ang taksil
ay gumagawa ng matinding pagtataksil." 17 Matinding takot,
ang hukay, at ang patibong ang sasainyo, mga naninirahan
sa mundo. 18 Siyang tumakas mula sa tunog ng takot ang
mahuhulog sa hukay, at siyang umahon sa kalagitnaan ng hukay
ay mahuhuhli sa silo. Magbubukas ang bintana ng kalangitan, at
ang pundasyon ng mundo ay mayayanig. 19 Ang mundo ay
ganap na masisira. ang mundo ay mahahati sa gitna; ang mundo
ay marahas na mayayanig. 20 Ang mundo ay magsusuray-suray
tulad ng isang lasing na lalaki at gumigiwang-giwang at pabalik-
ballik tulad ng isang duyan. Ang kasalanan nito ay magiging
mabigat dito, at babagsak ito at hindi na muling babangon. 21
Darating ang araw na paparusahan ni Yahweh ang hukbo na
dakila sa kataas-taasan, at mga hari ng mundo sa lupa. 22 Sila
ay sama-samang titipunin, mga bilanggo sa hukay, at ikukulong
sa isang bilangguan; at pagkatapos ng maraming araw sila
ay hahatulan. 23 At ang buwan ay mahihiya, at ang araw ay
mapapahiya, dahil si Yahweh ng mga hukbo ay maghahari
sa Bundok Sion at sa Jerusalem, at sa harap ng kaniyang
nakatatanda sa kaluwalhatian.

25 Yahweh, ikaw ang aking Diyos; dadakilain kita, pupurihin ko
ang pangalan mo; dahil gumawa ka ng mga kahanga-hangang
bagay, mga bagay na matagal mo nang binalak, sa ganap na
katapatan. 2 Dahil ginawa mong isang tambakan ang lungsod,
isang pinatibay na lungsod, isang guho at ang isang tanggulan
ng mga dayuhan na maging walang lungsod. 3 Kaya ang
malalakas na tao ay luluwalhatiin ka; matatakot ang lungsod
ng mga walang-awang bansa. 4 Dahil ikaw ay proteksyon sa
mahirap, isang tagabantay para sa mga nangangailangan na
nasa pagkabalisa, isang silungan mula sa bagyo, isang lilim
mula sa init, kapag ang ihip ng isang walang awa ay tulad ng
isang bagyo na laban sa pader. 5 Gaya ng init sa tagtuyo,
patatahimikin mo ang ingay ng mga dayuhan; gaya ng init sa
lilim ng ulap, ang awit ng walang-awa ay ibababa. 6 Sa bundok
na ito maghahanda si Yahweh ng mga hukbo para sa lahat ng
mga tao ng isang pista ng matatabang bagay, ng mga piling alak,
ng malalambot na karne, isang pista ng mga pinakamainam
na alak. 7 Sisirain niya sa bundok na ito ang tumatakip sa
lahat ng mamayan, ang bahay na hinabi sa lahat ng mga
bansa. 8 Lulunukin niya ang kamatayan habang buhay, at ang
Panginoong Yahweh ay pupunasan ang mga luha mula sa lahat
ng mga mukha; ang mga kahihiyan ng kaniyang bayan ay aalisin
niya sa mundo, dahil sinabi na ito ni Yahweh. 9 Sasabihin ito sa
araw na iyon. Masdan, ito ang ating Diyos, hinintay natin siya at
ililigtas niya tayo. Ito si Yahweh; Naghintay tayo para sa kaniya,
magagalak tayo at magdidiwang sa kaniyang kaligtasan." 10
Dahil dito sa bundok na ito mamamalagi ang kamay ni Yahweh;
at tatapakan ang Moab sa kaniyang lugar, kahit na ang dayami
na yinapakan sa isang pataba na puno ng dumi. 11 Iuunat nila

ang kanilang mga kamay sa gitna nito; gaya ng manlalangoy na
inuunat ang kaniyang kamay para lumangoy; pero ibababa ni
Yahweh ang kanilang kayabangan kahit na nagpupumiglas ang
kanilang mga kamay. 12 Ang iyong mataas na kuta ng pader ay
ibaba niya sa lupa, sa alikabok.

26 Sa araw na iyon ang awit na ito ay aawitin sa lupain ng
Juda: Mayroon tayong malakas na lungsod; ginawa ng Diyos
ang kaligtasan nitong mga pader at mga kuta. 2 Buksan ang
mga tarangkahan, para ang matuwid na bansa na nananatiling
tapat na nananampalataya ay maaring makapasok. 3 Nanatili
sa iyo ang kaisipan, pananatalihin mo siya sa ganap na
kapayapaan, dahil nagtitiwala siya sa iyo. 4 Magtiwala kay
Yahweh magpakailanman; dahil kay Yah, Yahweh, ay ang
walang hanggang tanggulan. 5 Dahil ibabagsak niya ang mga
namumuhay ng mapagmataas; ang matibay na lungsod ay
ibaba niya, kaniyang ibababa sa lupa; ipapantay niya ito sa
alikabok. 6 Tatapakan ito sa pamamagitan ng mga paa ng
mahirap at ang pagtutungtungan ng nangangailangan. 7 Ang
daan ng matuwid ay patag, Siyang Matuwid; ginawa mong
tuwid ang daan ng mga matuwid. 8 Oo, sa paraan ng iyong
paghuhukom, Yahweh, kami ay maghihintay para sa iyo; ang
iyong pangalan at iyong reputasyon ay aming ninanais. 9
Nananabik ako sa iyo sa gabi; oo, ang espiritu sa aking kalooban
ay masigasig kang hinahanap. Dahil kapag dumating ang iyong
paghuhukom, ang mga naninirahan sa mundo ay malalaman ang
tungkol sa katuwiran. 10 Hayaang makita ng masama ang iyong
kabutihan, pero hindi niya matututunan ang katuwiran. Sa lupain
ng katapatan siya ay gumagawa ng kasamaan at hindi nakikita
ang kadakilaan ni Yahweh. 11 Yahweh, nakataas ang iyong

kamay, pero hindi nila ito napapansin. Pero makikita nila ang
iyon kasigasigan para sa mga tao at sila ay mapapahiya, dahil
ang apoy ng iyong mga kaaway ay lalamunin sila. **12** Yahweh,
ikaw ay magbibigay ng kapayaan para sa amin, dahil tunay nga,
tinapos mo na ang lahat ng aming mga gawain para sa amin.
13 Yahweh aming Diyos, ang ibang mga pinuno maliban sa
iyo ay namuno sa amin, pero pangalan mo lamang ang aming
pinupuri. **14** Sila ay patay, hindi na sila mabubuhay; pumanaw
na sila, hindi na sila muling babangon. Tunay nga, na dumating
ka sa paghuhukom at winasak sila, at pinatay ang bawat alaala
nila. **15** Pinaunlad mo ang bansa, Yahweh, pinaunlad mo ang
bansa; pinarangalan ka; pinalawak mo ang mga hangganang ng
lupain. **16** Yahweh, sa kanilang kaguluhan tumingin sila sa iyo;
nagsabi rin sila ng mga bulong laban sa masama nang ang
iyong pagtutuwid ay nasa kanila. **17** Tulad ng isang babaeng
buntis na malapit na ang oras ng panganganak, siya ay nasa
kirot at sumisigaw sa sakit ng panganganak; kaya kami ay
nasa harapan mo, Panginoon. **18** Nakapagdalang-tao na kami,
Nakapaghilab na kami sa panganganak, pero para bang kami
ay nanganak lang ng hangin. Hindi namin nadala sa mundo
ang kaligtasan, at ang mga naninirahan sa mundo ay hindi
bumagsak. **19** Ang iyong patay ay mabubuhay; ang aming mga
patay na katawan ay babangon. Ang mga namalagi sa alikabok;
gising na at umawit ng may galak dahil ang iyong hamog ay
hamog ng halamang damo, at ang mundo ay ibababagsak ang
patay, ang mga sisilain. **20** Aking bayan, pumasok sa inyong
mga silid at isara ang pinto; panandaliang magtago, hanggang
ang galit ay lumipas na. **21** Tingnan ninyo, dahil, si Yahweh ay
parating na mula sa kaniyang lugar para parusahan ang mga

naninirahan sa mundo dahil sa kanilang kasalanan; ihahayag ng
mundo ang pagdanak ng kaniyang dugo, at hindi na itatago ang
kaniyang patay.
27 Sa araw na iyon si Yahweh at ang kaniyang matigas, malaki
at mabalasik na espada ay parurusahan ang Leviatan, ang
madulas na ahas, ang Leviatan na namamaluktot na ahas,
at papatayin niya ang halimaw na nasa dagat. **2** Sa araw na
iyon: Isang ubasan ng alak, aawit nito. **3** "Ako si Yahweh,
ang tagapag-ingat nito; dinidiligan ko ito bawat sandali; para
walang manakit dito, binabantayan ko ito sa gabi at araw. **4**
Hindi ako galit, dahil mayroon mga dawag at tinik! Sa digmaan
nagmamartsa ako laban sa kanila; susunugin ko silang lahat ng
magkakasama; **5** kung hahawakan nila ng maiigi ang aking
pag-iingat at makipag kasundo sa akin; hayaan silang makipag
kasundo sa akin. **6** Sa darating na araw, lalalim ang ugat ni
Jacob; at ang Israel ay mamumulaklak at uusbong; at pupunuin
nila ng bunga ang ibabaw ng lupa." **7** Nilusob ba ni Yahweh
si Jacob at Israel gaya ng pagsugod niya sa mga bansa? Si
Jacob ba at Israel ay pinatay gaya ng pagpatay sa bayan na
kanilang pinatay? **8** Sa wastong panukat ikaw ay nakipaglaban,
itinaboy si Jacob at ang Israel palayo; hinayaan mo silang
matangay palayo sa pamamagitan ng iyong matinding hangin,
sa araw ng hanging silanganan. **9** Sa ganitong paraan, ang
matinding kasalanan ni Jacob ay mapapawalang sala, dahil
ito ang magiging buong bunga sa pagtalikod niya sa kaniyang
kasalanan: Gagawin niyang tisa at ginawang pulbos ang lahat
ng altar na bato at walang mga poste ni Asera o mga altar
ng insenso ang mananatiling nakatayo. **10** Dahil winasak ang
matibay na lungsod, ang tahanan ay iniwanan at pinabayaan

tulad ng ilang. Doon isang guya ang nanginginain, at doon siya
nagpahinga at kinain ang mga sanga nito. 11 Kapag nalanta
ang mga sanga, sila ay puputulin. Dadating ang mga babae at
gagawa ng apoy sa pamamagitan ng mga ito, dahil ang mga
ito ay mga taong walang pang-unawa. Sa gayon ang kanilang
manlilikha ay hindi mahahabag sa kanila, at siyang gumawa sa
kanila ay hindi maaawa sa kanila. 12 Mangyayari sa araw na
iyon na ihihiwalay ni Yahweh ang dumadaloy na agos ng Ilog
ng Eufrates, hanggang sa batis ng Ehipto, at isa-isa kayong
titipunin, bayan ng Israel. 13 Sa araw na iyon hihipan ang
malaking trumpeta; at ang mga nawasak mula sa lupain ng
Asirya ay dadating, at ang mga itinakwil sa lupain ng Ehipto, sila
ay sasamba kay Yahweh sa banal na bundok ng Jerusalem.

28 Kaawaan ang ipinagyayabang na kwintas na bulaklak
ng mga lasenggo ng Efraim at sa kumukupas na bulaklak
ng kanyang maluwalhating kagandahan, na nasa tuktok ng
masaganang lambak ng mga lango sa alak! 2 Masdan ninyo, may
isang makapangyarihan at malakas na tao mula sa Panginoon;
gaya ng isang ulan ng yelo, isang namiminsalang bagyo, gaya
ng isang laganap na napakalakas na ulan. Papaluin niya ang
daigdig ng kanyang kamay. 3 Ang ipinagmamayabang na kwintas
na bulaklak ng mga lasenggo ng Efraim ay tatapakan. 4 Ang
kumukupas na bulaklak ng kanyang maluwalhating kagandahan,
na nasa tuktok ng mayamang lambak, ay magiging gaya ng
unang hinog na igos bago magtag-araw, na kapag nakita ito ng
isang tao, habang ito ay nasa kamay pa lamang niya, nilulunok
na niya ito. 5 Sa araw na iyon si Yahweh na pinuno ng mga
hukbo ng mga anghel ay magiging isang magandang korona at
isang putong ng kagandahan para sa mga natitira pa sa kanyang

bayan, 6 isang espiritu ng katarungan para sa kanya na nakaupo
sa paghuhukom, at lakas para sa mga nagpapaatras sa kanilang
mga kaaway sa kanilang mga tarangkahan. 7 Pero kahit na ang
mga ito ay humahapay-hapay sa alak, at nagpapasuray-suray sa
inuming matapang. Ang pari at ang propeta ay humahapay-hapay
sa malakas na alak, at nalululon sila ng alak. Nagpapasuray-
suray sila sa malakas na alak, nagsusuray-suray sa pangitain
at humahapay-hapay sa pagpasya. 8 Tunay nga, lahat ng
mesa ay natatakpan ng suka, kung kaya't walang malinis na
lugar. 9 Kanino niya ituturo ang kaalaman, at kanino niya
ipapaliwanag ang mensahe? Sa mga naawat na sa pagsuso
sa ina o sa mga kakaawat pa lamang mula sa mga dibdib?
10 Sapagkat ito ay utos pagkaraan ng utos, utos pagkaraan
ng utos; panuntunan pagkaraan ng panuntunan, panuntunan
pagkaraan ng panuntunan; kaunti dito, kaunti doon. 11 Tunay
nga, gamit ang mapanuyang mga labi at isang banyagang dila,
magsasalita siya sa bayang ito. 12 Sa nakalipas sinabi niya
sa kanila "Ito ang kapahingahan, bigyan ng kapahingahan ang
siyang napapagod; at ito ang pagpapanariwa," pero ayaw nilang
makinig. 13 Kaya ang salita ni Yahweh ay mapapasakanila,
utos pagkaraan ng utos; panuntunan pagkaraan ng panuntunan,
panuntunan pagkaraan ng panuntunan; kaunti dito, kaunti doon;
nang sa gayon sumulong sila at mabuwal, at masaktan, mahulog
sa bitag at mabihag. 14 Kaya makinig sa salita ni Yahweh, kayo
na nangungutya, na namamahala sa bayang ito sa Jerusalem. 15
Sinabi ninyo, "Nakipagtipan kami sa kamatayan; nakipagkasundo
kami sa Sheol. Kaya kapag dumaan ang umaapaw na paghatol,
hindi nito kami aabutan, sapagkat ginawa naming kanlungan
ang isang kasinungalingan, at sa kabulaanan kami ay nagtago."

(Sheol h7585) 16 Kaya sinasabi ni Yahweh, “Tingnan ninyo:
Maglalagay ako ng isang pundasyong bato sa Sion, isang
subok na bato, isang tanging panulukang bato, isang tiyak
na pundasyon. Siya na naniniwala ay hindi mapapahiya. 17
Gagawin kong panukat na kahoy ang katarungan, at panukat na
hulog ang katuwiran. Tatangayin ng ulan na yelo ang tanggulan
ng mga kasinungalingan, at tatabunan ng mga tubig baha ang
taguan. 18 Mawawalang bisa ang inyong tipan sa kamatayan, at
ang kasunduan ninyo sa Sheol ay hindi magkakabisa. Kapag
dumaan ang rumaragasang baha, tatabunan kayo nito. (Sheol
h7585) 19 Tuwing dumadaan ito, aanurin kayo nito, at tuwing
umaga dadaan ito at sa araw at sa gabi ay darating ito. Kapag
naunawaan ang mensahe, ito ay magdudulot ng matinding
takot. 20 “Dahil napakaikli ng kama para makapag-unat ang
isang tao, at napakakitid ng kumot para talukbungan niya ang
kanyang sarili.” 21 Aakyat si Yahweh tulad ng sa Bundok ng
Perazim; gigisingin niya ang kanyang sarili tulad ng sa lambak ng
Gideon para gawin ang kanyang gawain, ang kanyang kakaibang
trabaho, at isakatuparan ang kanyang kakaibang gawa. 22 Kaya
ngayon huwag kayong mang-inis o ang mga gapos ninyo ay
hihigpitan. Nakarinig ako mula sa Panginoon, Yahweh na pinuno
ng mga hukbo ng mga anghel, isang kautusan ng pagkawasak
sa daigdig. 23 Bigyan ninyo ng pansin at makinig sa aking tinig;
bigyan ninyo ng masusing pansin at makinig sa aking mga salita.
24 Ang magsasaka ba na buong araw nag-aararo para maghasik,
ay nag-aararo lang ng lupa? Patuloy ba niyang binubungkal at
sinusuyod ang bukid? 25 Kapag naihanda na niya ang lupa,
hindi ba niya ikinakalat ang buto ng anis, inihahasik ang linga,
inilalagay ang trigo sa mga hanay at ang sebada sa tamang

lugar, at ang espelta sa mga gilid nito? 26 Tinatagubilinan siya
ng Diyos; tinuturuan niya siya nang may karunungan. 27 Higit
pa rito, ang linga ay hindi ginigiik gamit ang isang paragos,
ni pinapagulungan ang linga ng gulong ruweda ng karitela;
pero ang anis ay binabayo ng isang kahoy, at ang linga ng
isang pamalo. 28 Ang butil ay ginigiling para sa tinapay pero
hindi napakapino, at kahit na ikinakalat ito ng mga gulong ng
kanyang karitela at ng kanyang mga kabayo, hindi ito dinudurog
ng kanyang mga kabayo. 29 Ito rin ay nanggagaling mula kay
Yahweh na pinuno ng mga hukbo ng mga anghel, na kahanga-
hanga sa pagpapayo at mahusay sa karunungan.

29 Kaawa-awa kay Ariel, Ariel, ang lungsod na pinagkampohan
ni David! Magdagdag ng taon sa taon; hayaang dumating ang
mga pista. 2 Pero sasalakayin ko ang Ariel, at siya ay magluluksa
at mananaghoy; siya ay magiging tulad ng Ariel sa akin. 3
Magkakampo ako laban sa inyo sa paligid ninyo at lulusob laban
sa inyo gamit ang isang tulos, at magtatatag ng mga armas
pagkubkob laban sa inyo. 4 Ibabagsak kayo at magsasalita kayo
mula sa lupa; ang pananalita ninyo ay magiging mababa mula
sa alabok. Ang tinig ninyo ay magiging tulad ng isang multo
mula sa lupa, at ang pananalita ninyo ay magiging napakahina
mula sa alabok. 5 Ang kawan ng mga sumasalakay sa inyo ay
magiging tulad ng maliliit na alikabok at ang maraming mga
malulupit tulad ng ipa na naglalaho. Mangyayari ito nang biglaan,
sa isang saglit. 6 Paparusahan kayo ni Yahweh na pinuno
ng mga hukbo ng mga anghel na may kulog, lindol, malakas
na ingay, ng malalakas na mga hangin at matinding bagyo,
at mga liyab ng isang lumalamong apoy. 7 Ito ay magiging
tulad ng isang panaginip, isang pangitain ng gabi: Lalabanan

si Ariel at ang kanyang kutang tanggulan ng isang kawan ng
lahat ng mga bansa. Sasalakayin siya at ang kanyang mga
tanggulan para siluhin siya. **8** Ito ay tulad ng isang nagugutom
na tao na nananaginip na siya ay kumakain, pero nang siya
ay gumising, walang laman ang kanyang tiyan. Ito ay tulad ng
nananaginip na uhaw na tao na umiinom, pero nang siya ay
gumising, siya ay nahihilo, dahil ang kanyang pagka-uhaw ay
hindi mapawi. Oo, ganoon ang mangyayari sa kawan ng mga
bansa na lumalaban sa Bundok ng Sion. **9** Pahangain ninyo ang
inyong mga sarili at mamangha; bulagin ninyo ang inyong sarili
at mabulag! Malasing kayo, pero hindi sa alak; magsuray-suray
kayo, pero hindi sa serbesa. **10** Dahil ibinuhos sa inyo ni Yahweh
ang espiritu ng mahimbing na tulog. Isinara niya ang inyong
mga mata, mga propeta, at tinakpan ang inyong mga ulo, mga
manghuhula. **11** Ang lahat ng mga paghahayag ay naging sa
inyo tulad ng mga salita sa isang aklat na selyado, na maaaring
ibigay ng mga tao sa isang may pinag-aralan, na sinasabing
"Basahin mo ito". Sinasabi rin niya, "Hindi maaari, dahil ito ay
selyado." **12** Kung ang aklat na ito ay ibinigay sa isa na hindi
makabasa, na sinasabing. "Basahin mo ito", sinasabi niya, "hindi
ako makabasa". **13** Sinabi ng Panginoon, "Ang bayang ito ay
lumalapit sa akin gamit ang kanilang bibig at pinararangalan ako
gamit ang kanilang mga labi, pero malayo ang kanilang puso
sa akin. Ang pagpaparangal nila sa akin ay isang kautusan na
itinuro ng mga tao. **14** Kaya nga, tingnan ninyo, magpapatuloy
akong gumawa ng kamangha-manghang bagay sa mga taong
ito, kababalaghan kasunod ng isa pang kababalaghan. Ang
karunungan ng kanilang matatalinong tao ay mawawala, at
ang pang-unawa ng kanilang mga nakakaunawang mga tao ay

maglalaho." 15 Kaawa-awa ang mga lubos na itinatago ang
kanilang mga plano mula kay Yahweh, at na ang kanilang mga
gawa ay nasa kadiliman. Sinasabi nila, "Sino ang nakakakita sa
atin, at sino ang nakakakilala sa atin? 16 Ibinabaligtad ninyo ang
mga bagay! Dapat bang ituring ang magpapalayok na tulad ng
luwad, para sabihin na ang bagay na ginawa niya ay tungkol
sa kanya na siyang gumawa nito, "Hindi niya ako ginawa," o
ang bagay na hinubog ay sasabihin sa kanyang manghuhubog,
"Hindi niya nauunawaan?" 17 Hindi magtatagal, magiging isang
bukid ang Lebanon, at ang bukid ay magiging isang gubat. 18 Sa
araw na iyon, maririnig ng bingi ang mga salita ng aklat, at ang
mga mata ng bulag ay makakakita mula sa malalim na kadiliman.
19 Muling magagalak kay Yahweh ang mga api, at magagalak sa
Ang Banal ng Israel ang mga mahihirap. 20 Mawawala na ang
malupit, at maglalaho ang mapangutya. Aalisin ang lahat ng mga
mahilig gumawa ng kasamaan, 21 na sa pamamagitan ng isang
salita ay pinapalabas na may sala ang isang tao. Naglalatag
sila ng isang silo para sa kanya na naghahanap ng katarungan
sa tarangkahan at ibinababa ang matuwid sa pamamagitan
ng walang laman na mga kasinungalingan. 22 Kaya nga ito
ang sinasabi ni Yahweh tungkol sa sambahayan ni Jacob —
si Yahweh, na tumubos kay Abraham, "Hindi na mapapahiya
si Jacob, ni mamumutla ang kanyang mukha. 23 Pero kapag
nakita niya ang kanyang mga anak, na gawa ng aking mga
kamay, gagawin nilang banal ang aking pangalan. Gagawin
nilang banal ang pangalan ng Banal ni Jacob at hahanga sila sa
Diyos ng Israel. 24 Ang mga nagkamali sa kanilang iniisip ay
magkakaroon ng pang-unawa, ang mga mareklamo ay matututo
ng kaalaman. "

30 “Kaawa-awa ang mga suwail na anak,” ito ang pahayag ni
Yahweh. “Gumagawa sila ng mga plano, pero hindi mula sa
akin; gumagawa sila ng mga alyansa sa mga ibang bansa,
pero hindi sila ginabayan ng aking Espiritu, kaya nagdadagdag
sila ng kasalanan sa kasalanan. **2** Pumunta sila sa Ehipto,
pero hindi hiningi ang aking direksyon. Naghahanap sila ng
proteksyon mula sa Faraon at kumubli sa anino ng Ehipto. **3**
Kaya nga ang proteksyon ni Faraon ay magiging kahihiyan
ninyo, at ang kublihan sa lilim ng Ehipto, ay inyong kahihiyan, **4**
kahit na nasa Zoan ang kanilang mga prinsipe, at ang kanilang
mga mensahero ay dumating sa Hanes. **5** Mapapahiya silang
lahat dahil sa bayan na hindi sila matulungan, na hindi tulong
o saklolo, kundi kahihiyan, at isa pang kadungisan. **6** Isang
pagpapahayag tungkol sa mga halimaw ng Negev: Sa iba't ibang
dako ng lupain ng kaguluhan at panganib, ng babaeng leon
at ng lalaking leon, ang ulupong at ang umaapoy na dragon,
ikinakarga nila ang kanilang mga kayamanan sa likod ng mga
asno, at ang kanilang yaman sa mga umbok ng mga kamelyo,
patungo sa isang grupo ng mga tao na hindi sila matutulungan.
7 Dahil ang tulong ng Ehipto ay walang halaga; kaya nga tinawag
ko siyang Rahab, na walang ginagawa. **8** Ngayon humayo kayo,
isulat ninyo sa kasama sila sa isang bato, at itala ito sa isang
balumbon, para mapanatili ito para sa darating na panahon
bilang isang katibayan. **9** Dahil ang mga ito ay mga suwail na
bayan, mga sinungaling na bata, mga bata na hindi nakikinig
sa tagubilin ni Yahweh. **10** Sinasabi nila sa mga manghuhula,
“Huwag kayong manghula”, at sa mga propeta, “Huwag kayong
magpahayag sa amin ng tuwirang katotohanan; magsabi kayo
sa amin ng mga bagay na magandang pakinggan; magpahayag

ng mga panlilinlang; 11 lumiko mula sa daan; lumiko mula sa
landas; alisin Ang Diyos na Banal ng Israel mula sa aming
harapan." 12 Kaya nga sinasabi ng Diyos na Banal ng Israel,
"Dahil tinatanggihan ninyo ang salitang ito at nagtitiwala kayo sa
pang-aapi at panlilinlang at umaasa dito, 13 kaya ang kasalanang
ito ay magiging sa inyo tulad ng isang sirang bahagi na handa
nang bumagsak, tulad ng isang umbok sa isang mataas na
pader na kung saan ang kanyang pagbagsak ay mangyayari
nang biglaan, sa isang saglit. 14 Babasagin niya ito na parang
ang sisidlan ng isang magpapalayok na nabasag; hindi niya ititira
ito, kung kaya't walang matatagpuan sa mga piraso nito ng isang
matalas na piraso na maaaring gamitin para kayurin ang apoy
mula sa apuyan, o salukin ang tubig mula sa malaking imbakan
ng tubig. 15 Dahil ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, Ang
Banal ng Israel, "Sa panunumbalik at pagpapahinga kayo ay
maliligtas; sa katahimikan at sa pagtitiwala ang inyong magiging
kalakasan. Pero hindi kayo pumapayag. 16 Sinabi ninyo, 'Hindi,
dahil tatakas kami sakay ng mga kabayo,' kaya tatakas nga
kayo; at, ' Sasakay kami sa matutulin na mga kabayo,' kaya
ang mga hahabol sa inyo ay magiging matulin. 17 Isang libo
ang tatakas sa banta ng isa; sa banta ng lima tatakas kayo
hanggang ang mga nalalabi sa inyo ay magiging tulad ng isang
poste ng bandila sa tuktok ng isang bundok, o tulad ng isang
bandila sa isang burol." 18 Gayunman naghihintay si Yahweh na
maging mapagbigay-biyaya sa inyo. Kaya nga siya ay itataas,
handa na bigyan kayo ng awa. Dahil si Yahweh ay isang Diyos
ng katarungan; pinagpala ang lahat na naghihintay sa kanya. 19
Dahil isang pangkat ng mga tao ang maninirahan sa Sion, sa
Jerusalem, at hindi na kayo iiyak. Tiyak na magbibigay-biyaya

siya sa inyo sa tunog ng inyong pag-iyak. Kapag narinig niya ito,
sasagot siya sa inyo. **20** Kahit na binibigyan kayo ni Yahweh ng
tinapay ng kahirapan at tubig ng kalungkutan, kahit gayon, hindi
na itatago ng inyong guro ang kanyang sarili, pero makikita ninyo
ang inyong guro sa sarili ninyong mga mata. **21** Maririnig ng
inyong mga tainga ang salita sa inyong likuran na nagsasabing,
"Ito ang daan, lakaran ninyo ito," kapag lumiko kayo sa kanan o
kapag lumiko kayo sa kaliwa. **22** Lalapastanganin ninyo ang
inyong mga inukit na imahe na nababalutan ng pilak at ang
inyong mga pigurang hinulma sa ginto. Itatapon ninyo ang mga
iyon tulad ng isang pasador. Sasabihin ninyo sa kanila, "Umalis
kayo dito." **23** Ibibigay niya ang ulan para sa inyong binhi kapag
maghahasik kayo sa lupa, at tinapay na masagana mula sa lupa.
At magiging masagana ang mga pananim. Sa araw na iyon, ang
inyong mga baka ay manginginain ng damo sa mga malawak na
mga pastulan. **24** Ang mga baka at mga asno, na nag-aararo ng
lupa, ay kakain ng tinimplahang pagkain na tinahip ng isang
pala at isang pangkalaykay. **25** Sa bawat mataas na bundok
at sa bawat mataas na burol, magkakaroon ng mga umaagos
na batis at mga sapa ng mga tubig, sa araw ng walang habas
na pagpatay sa panahon na bumabagsak ang mga tore. **26**
Ang liwanag ng buwan ay magiging tulad ng liwanag ng araw,
at ang liwanag ng araw ay magiging pitong beses na mas
maliwanag, tulad ng liwanag ng araw ng pitong araw. Bibigkisin
ni Yahweh ang pagkabali ng kanyang bayan at pagagalingin ang
mga sugat ng kanyang panunugat sa kanila. **27** Masdan ninyo,
ang pangalan ni Yahweh ay dumarating mula sa malayong
lugar, lumiliyab sa kanyang galit at nasa makapal na usok. Ang
kanyang labi ay puno ng matinding galit, at ang kanyang dila ay

tulad ng isang lumalamon na apoy. 28 Ang kanyang hininga
ay tulad ng isang umaapaw na malakas na agos na umaabot
pataas sa gitna ng leeg, para salain ang mga bansa ng salaan
ng pagkawasak. Ang kanyang hininga ay isang kabisada sa
mga panga ng mga tao para dulutin silang magpagala-gala.
29 Magkakaroon kayo ng awitin sa gabi kapag ipinagdiriwang
ang isang banal na pista, at kagalakan ng puso, kapag ang isa
ay pumunta dala ang isang plauta sa bundok ni Yahweh, sa
Bato ng Israel. 30 Ipaparinig ni Yahweh ang karangyaan ng
kanyang tinig at ipapakita ang galaw ng kanyang bisig nang
may silakbo ng galit at mga liyab ng apoy, kasama ng bagyo na
may malakas na hangin, ulan kasama ng unos, at mga yelo.
31 Dahil, sa tinig ni Yahweh, mawawasak ang Asiria; sila ay
hahampasin niya ng baston. 32 At bawat paghampas ng inilaang
pamalo na ipapatama ni Yahweh sa kanila ay sasamahan ng
musika ng mga tamburin at mga alpa habang sila ay ginigiyera
at nilalabanan niya. 33 Dahil may isang lugar ng pagsusunugan
ang matagal nang inihanda. Tunay nga, ito ay inihanda para sa
hari, at ginawa ito ng Diyos na malalim at malawak. Handa na
ang salansanan na may apoy at maraming kahoy. Sisindihan ito
ng hininga ni Yahweh, na tulad ng isang batis ng asupre.

31 Nakaaawa ang mga bumababa sa Ehipto para humingi
ng tulong at umaasa sa mga kabayo, at magtitiwala sa mga
karwahe (dahil sila ay marami) at sa mangangabayo (dahil
sila ay hindi mabilang). Pero hindi nila isinasaalang-alang ang
Banal ng Israel, ni hinahanap nila si Yahweh! 2 Gayunman
siya ay marunong, at nagdadala siya ng sakuna at hindi niya
binabawi ang kaniyang mga salita. At siya ay babangon laban sa
masamang sambahayan at laban sa mga alipin na nakagawa ng

kasalanan. 3 Ang Ehipto ay isang tao at hindi Diyos, ang kanilang
mga kabayo ay laman at hindi espiritu. Kapag inunat ni Yahweh
ang kaniyang kamay, parehas na matitisod ang tumulong, at
mahuhulog ang tinulungan; parehas silang maglalaho. 4 Ito
ang sinasabi sa akin ni Yahweh, “Tulad ng isang leon, kahit
ang batang leon, na umaatungal sa gutay-gutay na biktima nito,
pagkatapos na ang isang pangkat ng mga pastol ay tinawag
laban dito, pero hindi ito manginginig sa kanilang mga tinig, ni
tatakas sa kanilang ingay; kaya si Yahweh ng mga hukbo ng
mga anghel ay bababa para lumaban sa Bundok ng Sion, sa
burol na iyon. 5 Tulad ng mga ibon na lumilipad, si Yahweh ng
mga hukbo ng mga anghel ay pangangalagaan ang Jerusalem;
mangangalaga at magliligtas siya habang dumadaan dito at
pinapanatili ito. 6 Bumalik kayo sa kaniya kayong malalim na
tumalikod, bayan ng Israel. 7 Dahil sa araw na iyon aalisin
ng bawat isa ang kaniyang mga diyus-diyosang pilak at ang
kaniyang mga diyus-diyosang ginto na makasalanang ginawa
ng inyong sariling mga kamay. 8 Babagsak ang Asiria sa
pamamagitan ng espada, isang espada na hindi ginawa ng tao
ang papatay sa kaniya. Makatatakas siya mula sa espada, at
ang kaniyang mga binata ay pipiliting gumawa nang mabibigat
na trabaho. 9 Panghihinaan sila ng loob dahil sa takot, at
ang kaniyang mga prinsipe ay matatakot sa pagtanaw nila ng
bandilang pandigma ni Yahweh.” - Ito ang pagpapahayag ni
Yahweh, na ang apoy ay nasa Sion at ang pugon niya ay nasa
Jerusalem.

32 Pagmasdan mo, isang hari ang maghahari sa katuwiran,
at mga prinsipe ang mamumuno sa katarungan. 2 Bawat isa
ay magiging tulad ng isang kanlungan sa hangin at isang

kublihan sa bagyo, tulad ng tubig sa batis sa isang tuyong
lugar, tulad ng lilim ng isang malaking bato sa isang lupain
ng kapaguran. 3 Pagkatapos ang mga mata ng nakakikita
ay hindi lalabo, at ang mga tainga ng mga nakaririnig ay
makakarinig ng mabuti. 4 Ang walang pag-iingat ay mag-iisip ng
mabuti na may pagkaunawa, at ang nauutal ay magsasalita ng
malinaw at madali. 5 Hindi magtatagal ang hangal ay tatawaging
marangal, ni ang mandaraya ay tatawaging may prinsipyo. 6
Dahil nagsasalita ang hangal ng kahangalan, at ang kaniyang
puso ay nagpaplano ng masama at hindi maka-diyos na gawain,
at nagsasalita siya ng mali laban kay Yahweh. Ginugutom niya
ang gutom, at inuuhaw niya ang mga uhaw. 7 Ang mga paraan
ng mandaraya ay masama. Mag-iisip siya ng mga masamang
balak nang may kasinungalingan para wasakin ang mahirap,
kahit na sinasabi ng dukha kung ano ang tama. 8 Pero ang
taong marangal ay gumagawa ng mga marangal na plano; at
dahil sa kaniyang mga marangal na kilos siya ay mananatili. 9
Bumangon kayo, kayong mga babaeng kampante, at makinig sa
aking tinig; kayong mga anak na babae na walang inaalala,
makinig kayo sa akin. 10 Dahil pagkalipas ng isang taon ang
iyong kumpiyansa ay masisira, kayong mga babae na walang
inaalala, dahil ang aning ubas ay magkukulang, ang pagtitipon
ay hindi darating. 11 Manginig kayo, kayong mga babaeng
kampante; maging maligalig, kayong mga panatag; hubarin ninyo
ang inyong magagandang kasuotan at ilantad ninyo ang inyong
kahubaran; magsuot kayo ng sako sa inyong mga baywang. 12
Mananangis kayo para sa mga bukid na kaaya-aya, para sa
mabungang puno ng mga ubas. 13 Ang lupain ng aking bayan ay
labis na tutubuan ng mga tinik at mga dawag, kahit ang lahat na

minsang may kagalakan ng mga bahay sa lungsod ng katuwaan.
14 Dahil ang palasyo ay iiwan, ang matataong lungsod ay
pababayaan; ang burol at ang bantayang tore ay magiging mga
kweba habang-buhay, isang kagalakan para sa mga ligaw na
asno, isang pastulan ng mga kawan; 15 hanggang ibuhos sa atin
ang Espiritu mula sa kaitaasan, at ang ilang ay magiging isang
bukid na mabunga, at ang bukid na mabunga ay ituturing na
isang gubat. 16 Pagkatapos ang katarungan ay maninirahan sa
ilang; at ang katuwiran ay maninirahan sa mabungang bukid. 17
Ang gawa ng katuwiran ay magiging kapayapaan; at ang bunga
ng katuwiran, katahimikan at pagtitiwala magpakailanman. 18
Ang bayan ko ay maninirahan sa isang mapayapang tirahan,
sa mga ligtas na tahanan, at sa matahimik na mga lugar ng
kapahingahan. 19 Pero kahit kung umulan ng mga yelo at ang
gubat ay mawasak, at ang lungsod ay ganap na nalipol, 20
kayong naghahasik sa tabi ng lahat ng mga batis ay magiging
mapalad, kayong nagpapalabas ng inyong baka at asno para
manginain.

33 Kayo ay kaawa-awa, kayong mga tagawasak na hindi
pa nawawasak! Kaawa-awa kayong mga taksil na hindi
pinagtaksilan! Kapag itinigil ninyo ang pangwawasak, kayo
ay mawawasak. Kapag itinigil ninyo ang pagtataksil, sila ay
magtataksil sa inyo. 2 Yahweh, maging maawain ka sa amin;
maghihintay kami para sa iyo; maging aming bisig tuwing umaga,
aming kaligtasan sa panahon ng kaguluhan. 3 Sa lakas ng ingay
tumatakas ang mga tao; kapag bumangon ka, ang mga bansa ay
nagkakawatak-watak. 4 Ang iyong nasamsam ay tinitipon gaya
ng mga balang na nagtitipon; gaya ng paglukso ng mga balang,
ang mga tao ay lumulukso dito. 5 Si Yahweh ay itinaas. Siya ay

naninirahan sa isang mataas na lugar. Pupunuin niya ang Sion
ng katarungan at katuwiran. **6** Siya ay magiging katatagan sa
mga panahon ninyo, kasaganaan ng kaligtasan, karunungan,
at kaalaman; ang pagkatakot kay Yahweh ay ang kaniyang
kayamanan. **7** Pagmasdan mo, umiyak ang kanilang mga sugo
sa mga lansangan; kinatawang umaasa para sa kapayapaan
ay nanangis nang may kalungkutan. **8** Ang mga malawak na
daanan ay napabayaan; wala ng mga manlalakbay. Ang mga
kasunduan ay nasira, ang mga saksi ay hinamak, at ang mga
lungsod ay hindi iginalang. **9** Ang lupain ay nagdadalamhati at
natutuyot; ang Lebanon ay nalalanta at natutuyot; ang Sharon
ay tulad ng isang patag na disyerto; at ang Bashan at Carmelo
ay nagpapagpag ng kanilang mga dahon. **10** “Ngayon babangon
ako,” sabi ni Yahweh; “Ngayon maitataas ako; ngayon ako ay
itataas. **11** Nagbuntis kayo ng ipa, at ipanganganak ninyo ay
dayami; ang inyong hininga ay isang apoy na tutupok sa inyo.
12 Ang bayan ay masusunog sa apog, gaya ng mga mayabong
na halamang tinik na pinuputol at sinusunog. **13** Kayo na nasa
malayo, pakinggan ninyo kung ano ang aking nagawa; at, kayo
na nasa malapit, kilalanin ninyo ang aking kakayahan.” **14**
Ang mga makasalanan sa Sion ay natatakot; panginginig ang
lumukob sa mga hindi maka-diyos. Sino sa atin ang kayang
manirahan ng ilang araw sa lumalagablab na apoy? Sino sa atin
ang kayang manirahan sa walang hanggang pagkakasunog? **15**
Siya na lumalakad nang matuwid at nagsasalita nang matapat;
siyang namumuhi sa pakinabang sa pang-aapi, na tumatanggi
para tumanggap ng suhol, na hindi nagbabalak ng marahas na
krimen, at hindi tumitingin sa masama. **16** Siya ay gagawa ng
kaniyang tahanan sa kaitaasan; ang lugar ng kaniyang kuta

ay magiging mga batong tanggulan; ang kaniyang pagkain at
tubig ay magpapatuloy na dadaloy. **17** Makikita ng inyong mga
mata ang hari sa kaniyang kagandahan; sila ay tatanaw ng
isang malawak na lupain. **18** Magugunita ng inyong puso ang
kilabot; nasaan ang eskriba, nasaan siya na nagtimbang ng
pera? Nasaan siya na bumilang ng mga tore? **19** Hindi na
ninyo makikita ang bayan na suwail, isang bayan na may isang
kakaibang wika, na hindi ninyo mauunawaan. **20** Pagmasdan
ang Sion, ang lungsod ng aming mga pista; makikita ng inyong
mga mata ang Jerusalem bilang isang tahimik na matitirahan,
isang tolda na hindi maaalis, na ang mga tulos ay hindi mahihila
ni anuman sa mga tali nito ang masisira. **21** Sa halip, ang
kadakilaan ni Yahweh ay mapapasaatin, sa isang lugar na
malawak na mga ilog at batis. Walang bapor na pandigma
na may mga sagwan ang maglalakbay dito, at walang mga
malalaking barko ang maglalayag dito. **22** Dahil si Yahweh ay
ating hukom, si Yahweh ay ating tagapagbigay ng batas, si
Yahweh ay ating hari; ililigtas niya tayo. **23** Ang inyong mga
palubid at palayag ay maluwag; hindi nila mapipigilan ang poste
ng bapor sa lugar; hindi nila mailaladlad ang layag; kapag ang
malaking samsam ay nahati, kahit ang pilay ay hihilahin ang
nasamsam. **24** Hindi sasabihin ng mga naninirahan, “Ako ay
may sakit;” ang bayan na naninirahan doon ay patatawarin sa
kanilang kasalanan.

34 Lumapit kayo, kayong mga bansa, at makinig; bigyang-
pansin, kayong bayan! Ang lupa at lahat ng pumupuno rito
ay dapat makinig, ang mundo, at lahat ng mga bagay na
nanggagaling mula rito. **2** Dahil si Yahweh ay galit sa lahat ng
mga bansa, at galit na galit laban sa lahat ng kanilang mga

hukbo; sila ay lubos niyang winasak, ibinigay niya sila para
katayin. 3 Ang mga pinatay nila ay maiiwang hindi nakalibing; ang
masangsang na amoy ng kanilang mga bangkay ay nasa lahat
ng dako, at ang mga bundok ay mabababad ng kanilang dugo. 4
Lahat ng bituin sa kalawakan ay maglalaho, at ang kalawakan ay
ibabalumbon gaya ng isang balumbon ng kasulatan; at lahat ng
kanilang mga bituin ay maglalaho, gaya ng dahon na nalalagas
mula sa patay na puno ng ubas, at gaya ng labis na hinog ng
mga igos mula sa puno ng igos. 5 Sa oras na mabusog ang
aking espada sa langit mula sa pag-inom; pagmasadan ninyo,
bababa ito sa Edom, sa bayan na ibinukod ko para wasakin. 6
Ang espada ni Yahweh ay puno ng dugo at nababalutan ng taba,
may tumutulong dugo ng mga batang tupa at mga kambing,
nababalutan ng taba ang mga lamang-loob ng mga lalaking
tupa. Dahil si Yahweh ay may isang handog sa Bosra at may
isang malaking katayan sa lupain ng Edom. 7 Ang mababangis
na baka ay kakatayin kasama nila, at ang mga batang toro na
kasama ang mas nakatatanda. Ang kanilang lupain ay magiging
lango sa dugo, at ang kanilang alikabok ay pinataba ng katabaan.
8 Dahil ito ay magiging araw ng paghihiganti para kay Yahweh
at taon kung saan maghihiganti siya laban sa kanila para sa
kapakanan ng Sion. 9 Ang mga batis ng Edom ay mapapalitan
ng alkitran, ang kaniyang alikabok ay asupre, at kaniyang lupain
ay magiging sunog na alkitran. 10 Masusunog ito sa gabi at
araw; ang usok nito ay tataas magpakailanman; mula sa bawat
salinlahi ito ay magiging isang tambakan ng basura; walang
sinuman ang makararaan dito magpakailanman pa man. 11
Pero ang mga mailap na ibon at hayop ay maninirahan doon;
ang kuwago at ang uwak ay gagawa ng kanilang pugad dito.

Iuunat niya sa ibabaw nito ang hangganan ng pagkawasak at
ang panukat ng pagkasira. **12** Ang kaniyang mga maharlika
ay mawawalan ng matatawag na kaharian, at ang lahat ng
kaniyang mga prinsipe ay mababalewala. **13** Ang mga tinik ay
lubos na lalaki sa kaniyang mga palasyo, kulitis at mga dawag
sa kaniyang tanggulan. Magiging tahanan ito ng mga asong-
gala, ang lugar para sa mga ostrich. **14** Ang mga mabangis na
hayop at ang mga asong-gubat ay magtatagpo doon, at ang
mabangis na mga kambing ay nagsigawan sa isat-isa. Ang
mga panggabing hayop ay mamamalagi doon at maghahanap
para sa kanila ng isang lugar na mapapahingahan. **15** Ang mga
kuwago ay gagawa ng mga pugad, mangingitlog at pipisain ang
kanilang mga itlog, pipisain at pangangalagaan ang kanilang
inakay. Oo, magtitipon doon ang mga lawin, bawat isa ay may
kapareha. **16** Maghanap kayo mula sa balumbon ng kasulatan
ni Yahweh; wala isa man sa mga ito ang mawawala. Walang
magkukulang ng kapareha; dahil inutos ito ng kaniyang bibig, at
sila ay tinipon ng kaniyang espiritu. **17** Nagpalabunutan siya
para sa kanilang nasasakupan, at sinukat ito ng kaniyang kamay
para sa kanila sa pamamagitan ng isang tali. Aangkinin nila ito
magpakailanman, mula sa bawat salinlahi sila ay maninirahan
doon.

35 Ang ilang at ang Araba ay magagalak; at ang ilang
ay magsasaya at mamumulaklak gaya ng rosas. **2** Ito ay
mamumulaklak ng masagana at magsasaya na may kagalakan
at awitan; ang kaluwalhatian ng Lebanon ay ibibigay dito,
ang karangyaan ng Carmelo at Sharon; makikita nila ang
kaluwalhatian ni Yahweh, ang karangyaan ng ating Diyos. **3**
Palakasin ninyo ang mahihinang kamay, at patatagin ninyo

ang mga tuhod na nangangatog. 4 Sabihin ninyo sa mga
taong natatakot na puso, “Maging matapang kayo, huwag
matakot! Pagmasdan ninyo, ang inyong Diyos ay darating na
may paghihiganti, kasama ang paniningil ng Diyos. Darating
siya at ililigtas kayo.” 5 Pagkatapos ang mga mata ng bulag
ay makakakita, at ang mga tainga ng bingi ay makakarinig. 6
Pagkatapos ang taong pilay ay lulukso tulad ng isang usa, at
ang piping dila ay aawit, dahil magkakatubig sa bukal mula sa
Araba, at magkakabatis sa ilang. 7 Ang nasusunog na buhangin
ay magiging isang lawa, at ang uhaw na lupa ay magiging mga
bukal na tubig, sa tinitirahan ng mga asong-gubat, kung saan
sila ay minsang humihiga, ay magiging damo na may mga tambo
at mga talahib. 8 Isang malawak na daanan ang naroroon at
tinawag iyon na Ang Banal na Daan. Hindi makapaglalakbay dito
ang marumi. Pero ito ay magiging sa kaniya na maglalakad dito.
Walang hangal ang makapupunta dito. 9 Hindi magkakaroon
ng leon at mabangis na hayop doon; hindi sila matatagpuan
doon, pero ang tinubos ay lalakad doon. 10 Ang tinubos ni
Yahweh ay babalik at darating na may pag-aawitan sa Sion, at
magkakaroon ng walang hanggang kagalakan sa kanilang mga
ulo; kasiyahan at kagalakan ang pupuno sa kanila; kalungkutan
at pagbuntong-hininga ay mawawala.

36 Sa ika-labing-apat na taon ni Haring Hezekias, si Senaquerib,
Hari ng Asiria, ay nilusob ang lahat ng pinagtibay na lungsod ng
Juda at nabihag ang mga ito. 2 Pagkatapos ang Hari ng Asiria ay
isinugo ang pangunahing pinuno mula sa Laquis sa Jerusalem
kay Haring Hezekiaz kasama ng isang malaking hukbo. Lumapit
siya sa daluyan ng tubig ng lawang nasa itaas, sa daang
patungo sa bukid ng labahan, at nanatili dito. 3 Ang opisyales

ng Israel na sumalubong sa labas ng lungsod para kausapin sila
ay sina Eliakim anak ni Hilkias, ang administrador ng palasyo,
Sebna ang kalihim ng hari, at Joa anak ni Asaf, na may-akda ng
mga kapasyahan ng pamahalaan. **4** Sinabi ng pangunahing
pinuno sa kanila, “Sabihin kay Hezekias na ang dakilang hari,
ang hari ng Asiria, sinasabing, 'Ano ang pinagmumulan ng
inyong lakas ng loob? **5** Nagsasabi kayo ng walang kabuluhang
mga salita, sinasabing mayroong pagpapayo at kakayahan
para sa pakikidigma. Ngayon kanino kayo nagtitiwala? Sino
ang nagbigay ng tapang sa inyo para labanan ako? **6** Tingnan
ninyo, kayo ay nagtitiwala sa Ehipto, iyang buhong may lamat
na ginagamit mong tungkod, pero kung madiinan ito, babaon
ito sa kanyang kamay at susugat ito. Iyon ay kung ano ang
Faraon hari ng Ehipto sa sinumang magtitiwala sa kanya. **7** Pero
kung sasabihin mo sa akin, “Kami ay nagtitiwala kay Yahweh
aming Diyos,” hindi ba siya ang isang ang mga bantayog at altar
ay giniba ni Hezekias, at nagsabi kay Juda at sa Jerusalem,
“Dapat kayong sumamba sa harap ng altar na ito sa Jerusalem?
8 Kaya ngayon, gusto ko kayong bigyan ng magandang alok
mula sa aking panginoon na hari ng Asiria. Bibigyan ko kayo ng
dalawang libong kabayo, kung makakahanap kayo ng sasakay
sa mga ito. **9** Paano kayo mananaig kahit sa isang kapitan
ng pinakamahina ng mga alipin ng aking panginoon. Inilagay
mo ang inyong pagtitiwala sa Ehipto para sa mga karwaheng
pandigma at mangangabayo! **10** Kaya ngayon, naglakbay ba
ako dito nang wala si Yahweh para labanan at lipulin ang lupaing
ito? Sinabi ni Yahweh sa akin,” “Lusubin at wasakin ang lupaing
ito.”” **11** Pagkatapos sinabi nii Eliakim anak ni Hilkias, at Sebna,
at Joa sa pangunahing pinuno, “Maaari bang kausapin ang

inyong mga lingkod sa wikang Araminia, ang Aramaic, dahil
naiintindihan namin ito. Huwag ninyo kaming kausapin sa wika
ng Juda na naririnig ng mga tao na nasa itaas ng pader. **12**
Pero sinabi ng pinunong kumander, "Ipinadala ba ako ng aking
panginoon sa inyong panginoon at sa inyo para sabihin ang mga
salitang ito? Hindi ba ipinadala niya ako para sa mga nakaupo
sa pader, silang mga kakain ng kanilang sariling dumi at iinom
ng kanilang sariling ihi kasama ninyo?" **13** pagkatapos tumayo
ang pangunahing pinuno at sumigaw ng malakas sa wika ng
mga Judio, sinasabing, “Pakingggan ang mga salita ng dakilang
hari, ang hari ng Asiria. **14** Sinasabi ng hari, 'Huwag hayaang
linlangin kayo ni Hezekias, dahil hindi niya kayo kayang sagipin.
15 Huwag ninyong hayaan pagtiwalain kayo ni Hezekias kay
Yahweh, sinasabing, “Totoong ililigtas tayo ni Yahweh; hindi
niya ibibigay ang lungsod na ito sa hari ng Asiria”” **16** Huwag
kayong makinig kay Hezekias, dahil ito ang sinasabi ng hari ng
Asiria: Makipagkasundo kayo at lumapit sa akin. Pagkatapos
ang lahat ay makakakain mula sa kanyang sariling ubasan at
mula sa kaniyang sariling puno ng igos, at uminom mula sa
tubig ng kanyang sariling balon. **17** Gagawin mo ito hanggang
ako ay dumating at aalisin ka sa iyong sariling lupain, lupain
ng butil at bagong alak, lupain ng tinapay at mga ubasan.' **18**
Huwag ninyong hayaan na iligaw kayo ni Hezekias, sinasabing,
'sasagipin tayo ni Yahweh'. Mayroon bang mga diyos ng mga tao
ang sasagip sa kanila mula sa kapangyarihan ng hari ng Asiria?
19 Nasaan ang mga diyos ng Hamat at Arpad? Nasaan ang
mga diyos ng Sefarvaim? Sinagip ba nila ang Samaria mula sa
aking kapangyarihan? **20** Sa lahat ng mga diyos ng mga lupaing
ito, mayroon bang sinumang diyos na sumagip ng kanyang

lupain mula sa aking kapangyarihan, na parang maililigtas ni
Yahweh ang Jerusalem mula sa aking kapangyarihan?” **21**
Pero nanatiling tahimik ang mga tao at hindi sumagot, dahil ang
kautusan ng hari ay, “Huwag ninyo siyang sasagutin.” **22** Kaya si
Eliakim anak ni Hilkias, na namumuno sa sambahayan, Sebna
ang escriba, at Joa anak ni Asaf, ang tagapagtala, ay nagtungo
kay Hezekias nang punit ang kanilang damit, at iniulat sa kanya
ang mga sinabi ng pinunong kumander.

37 Ito ang nangyari nang narinig ni Haring Hezekias ang
kanilang ulat, pinunit niya ang kanyang kasuotan, sinuotan ang
sarili ng sako, at nagtungo sa tahanan ni Yahweh. **2** Ipinadala
niya si Eliakim, na namumuno sa sambayahan, at Sebna ang
escriba, at ang mga nakatatanda ng mga pari, lahat nakasuot ng
sakong tela, kay Isaias anak ni Amos, ang propeta. **3** Sinabi nila
sa kaniya, “Sinasabi ni Hezekias, 'Ang araw na ito ay araw ng
paghihirap, pagsasaway at kahihiyan, tulad kapag ang isang
sanggol ay handa ng isilang, pero ang ina ay walang kalakasang
iluwal ang kanyang sanggol. **4** Maaaring maririnig ni Yahweh
inyong Diyos ang mga salita ng pangunahing pinuno, na siyang
ipinadala ng hari ng Asiria kanyang panginoon para hamunin
ang buhay na Diyos, at sasawayin ang mga salitang narinig ni
Yahweh inyong Diyos. Itaas ninyo ngayon ang inyong panalangin
para sa mga nalalabi na naroroon pa.''” **5** Kaya ang mga lingkod
ni Haring Hezekias ay nagtungo kay Isaias **6** at sinabi sa kanila
ni Isaias, 'Sabihin ninyo sa inyong panginoon: sinabi ni Yahweh,
“Huwag kayong matakot sa mga salitang inyong narinig, na
kung saan hinamak ako ng mga lingkod ng hari ng Asiria. **7**
Pagmasdan ninyo, maglalagay ako ng isang espiritu sa kanya,
at makakarinig siya ng isang ulat at magbabalik sa kanyang

sariling lupain. Dudulutin kong siyang mahulog sa espada sa
kanyang sariling lupain.”” 8 Pagkatapos ang pinunong kumander
ay nagbalik at inabot ang Hari ng Asiriang nakikipagdigma
kay Libna, dahil narinig niya na ang hari ay umalis mula sa
Laquis. 9 Pagkatapos narinig ni Senaquerib na si Tirhaka hari ng
Etiopia at Ehipto ay naghahanda para lumaban sa kanya, kaya
muli siyang nagpadala ng tagapagbalita kay Hezekias kasama
ng isang mensahe: 10 “Sabihin kay Hezekias, hari ng Juda,
'Huwag hayaang linlalingin kayo ng inyong Diyos na inyong
pinagtitiwalaan, nagsasabing, “Hindi ibibgay sa kamay ng hari
ng Asiria ang Jerusalem.” 11 Masdan ninyo, narinig ninyo kung
ano ang ginawa ng mga hari ng Asiria sa lahat ng lupain na
ganap nang winasak. Kaya maililigtas ba kayo? 12 Nailigtas
ba sila ng mga diyos ng mga bansa, mga bansang winasak
ng aking mga ama: ang Gozan, Haran, Resef, at mamamayan
ng Eden sa Telasar? 13 Nasaan ang hari ng Hamat, hari ng
Arpad, hari ng mga lunsod ng Sefarvaim, ng Hena at Iva?” 14
Tinanggap ni Hezekias ang liham na ito mula sa mensahero at
binasa ito. Pagkatapos umakyat siya sa bahay ni Yahweh at
inilatag ito sa kanyang harapan. 15 Nanalangin si Hezekias kay
Yahweh: 16 Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, ikaw na
nakaupo sa ibabaw ng kerubin, ikaw ang tangging Diyos sa lahat
ng kaharian ng mundo. Ikaw na gumawa ng mga langit at lupa.
17 Ibaling mo ang inyong tainga, Yahweh, at makinig. Imulat mo
ang inyong mga mata, Yahweh, at tingnan mo, at dingin mo ang
mga salita ni Senaquerib, na kanyang ipinadala para alipustahin
ang Diyos na buhay. 18 Totoo ito, Yahweh, winasak ng mga hari
ng Asiria lahat ng mga bansa at kanilang mga lupain. 19 Inilagay
nila sa apoy ang kanilang mga diyos, dahil sila ay hindi mga

diyos pero gawa ng kamay ng mga tao, kahoy lamang at bato.
Kaya winasak sila ng mga taga-Asiria. **20** Pero ngayon, Yahweh
aming Diyos, iligtas mo kami mula sa kanyang kapangyarihan,
para malaman ng lahat ng kaharian sa mundo na ikaw Yahweh
ang nag-iisa." **21** Pagkatapos magpadala ni Isaias anak ni
Amos ng mensahe kay Hezekias, nagsasabing, "Yahweh, ang
Diyos ng Israel ay sinasabing, 'Dahil ikaw ay nanalangin sa akin
tungkol kay Senaquerib hari ng Asiria, **22** ito ang salitang sinalita
ni Yahweh tungkol sa kanya: "Ang birheng anak ng Sion ay
kinamumuhian ka at tinatawanan ka para kutyain; ang mga
anak na babae ng Jerusalem ay iniiling ang kanilanh ulo para
sa iyo. **23** Sino ang iyong nilapastangan at hinamak? at laban
kanino mo itinaas ang iyong tinig at nagmataas sa iyong mga
tinggin? Laban sa Ang Banal ng Israel. **24** Sa iyong mga lingkod
nilapastangan mo ang Panginoon at nagsabing, 'Sa dami ng
aking mga karwaheng pandigma umangat ako ng kasingtaas
ng mga bundok, sa pinakamataas na sukat mula sa lupa ng
Lebanon. Puputulin ko ang kanyang mataas na mga punong
cedar at piling puno ng pir doon, at papasukin ko ang dulo ng
kanilang matataas ng mga lugar, sa kanilang mayamang gubat.
25 Nakapaghukay ako ng mga balon at uminom ng kanilang
tubig; tinuyo ko ang mga ilog ng Ehipto sa ilalim ng aking mga
paa.' **26** Hindi mo ba narinig kung paano ko binalak ito noon pa
man at gawin ito ng sinaunang panahon? Ngayon, gagawin ko
na itog mangyari. Ikaw ay naririto para gawing tumpok ng batong
durog ang mga hindi matinag na mga lunsod. **27** Ang mga
naninirahan dito, na walang kalakasan, ay litong-lito at hiyang-
hiya. Sila ay mga pananim sa bukid, damong luntian, ang damo
sa ibabaw ng bubong o sa bukid, sa harap ng hanging silangan.

28 Pero alam ko ang iyong pag-upo, ang iyong paglabas, ang
iyong pagpasok, at iyong labis na galit sa akin. 29 Dahil sa labis
mong galit sa akin, at dahil sa iyong pagmamataas ay nakaabot
sa aking mga tainga, ilalagay ko ang aking kawit sa iyong ilong,
at aking lubid sa iyong bibig; ibabalik kita sa pinanggalingan mo."
30 Ito ang magiging palatandaan sa iyo: Sa taong ito kakain ka
ng ligaw na halaman, at sa ikalawang taon kung ano ang bunga
nito. Pero sa ikatlong taon kailangan mong magtanim at mag-
ani, magtanim ng ubasan at kainin ang kanilang bunga. 31 Ang
nalalabing lahi ni Juda ay muling mag-uugat at mamumunga.
32 Kaya may nalalabi mula sa Jerusalem ang lalabas; may
mga nakaligtas mula sa Bundok ng Sion ang darating.' Ang
kasigasigan ni Yahweh ng mga hukbo ang gagawa nito." 33
Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh sa hari ng Asiria: "Hindi siya
makararating sa lungsod na ito, ni papana ng palaso dito. Ni
makakalapit ito ng may panangga o gumawa ng taguan laban
dito. 34 Ang daang pinanggalingan niya ay ang daan din na
kanyang pag-aalisan; hindi siya makakapasok sa lungsod na
ito. Ito ang kapahayagan ni Yahweh. 35 Dahil ipagtatanggol ko
ang lungsod na ito at sasagipin ito, sa aking kapakanan at sa
kapakanan ni David aking lingkod." 36 Pagkatapos ay dumating
ang angel ni Yahweh at lumusob sa kampo ng Asiria, pinatay
ang 185, 000 na sundalo. Nang maagang gumising ang mga
kawal, nagkalat ang patay kahit saan. 37 Kaya si Senaquerib
hari ng Asiria ay umuwi at nanatili sa Nineveh. 38 Kalaunan,
habang siya ay nagpupuri sa tahanan ng kanyang diyos na si
Nisroc, pinatay siya ng kanyang mga anak na si Adramelec
at Sarezer gamit ang espada. Pagkatapos sila ay nagtago sa

lupain ng Ararat. Tapos ang kanyang anak si Esarhadon ang
naghari kapalit niya.
38 Nang mga araw na iyon, malubhang nagkasakit si Hezekias.
Kaya dinalaw siya ni Isaias anak ni Amos, ang propeta, at sinabi
sa kaniya, “pinasasabi ni Yahweh, 'Ilagay mo sa ayos ang iyong
sambahayan; dahil mamamtay ka na at hindi na mabubuhay.'” **2**
Pagkatapos humarap sa pader si Hezekias at nanalangin kay
Yahweh. **3** Kanyang sinabi, “Paki-usap, Yahweh, alalahanin
kung paaanong matapat akong namuhay ng buong puso sa
iyong harapan at ginawa ko kung ano ang mabuti sa iyong
paningin.” At tumangis si Hezekias. **4** Pagkatapos dumating
ang salita ni Yahweh kay Isaias, sinasabing, **5** Magtungo ka at
sabihin kay Hezekias, ang lider ng aking bayan, 'Ito ang sinabi
ni Yahweh, ang Diyos ni David inyong ninuno, nagsasabing:
narinig ko ang iyong panalangin, at nakita ko ang iyong mga
luha. Tingnan mo, labinlimang taon ang idadagdag ko sa iyong
buhay. **6** At ililigtas kita at ang lunsod na ito sa kapangyarihan
ng hari ng Asiria, at ipagtatanggol ko ang lunsod na ito. **7** At
ito ang magiging palatandaan sa iyo mula sa akin, Yahweh,
na aking gagawin ang sinabi ko: **8** Masdan, paaatrasin ko
ng sampung hakbang ang anino ni Ahaz sa hagdan.'” Kaya
umatras ng sampung hakbang ang anino sa hagdan na kung
saan ito ay nagpauna. **9** Ito ang nakasulat na panalangin ni
Hezekias hari ng Juda, noong siya ay nagkasakit at gumaling:
10 sinabi ko na sa kalahati ng aking buhay na mapupunta ako
sa tarangkahan ng sheol; mananatili ako doon sa nalalabing
mga taon ko. **(Sheol h7585)** **11** Sinabi kong hindi ko na makikita
pa si Yahweh, nasa lupain ng mga buhay si Yahweh; hindi ko
na makikita pa ang sangkatauhan o ang mga naninirahan sa

mundo. 12 Inalis at tinangay ang aking buhay mula sa akin tulad
ng isang tolda ng pastol; binalumbon ko ang aking buhay tulad
ng isang manghahabi; tinatabas mo ako mula sa habihan; araw
at sa gabi, winawakasan mo ang aking buhay. 13 Lumuluha ako
hanggang umaga; tulad ng isang leon na binabali lahat ng aking
mga buto; sa araw at sa gabi winawakasan mo ang buhay ko.
14 Tulad ng isang layang-layang ako ay sumisiyap; tulad ng
isang kalapati ako ay humuhuni; aking mata ay napagod sa
kakatingala. Panginoon, inapi ako: tulungan mo ako. 15 Ano
ang dapat kong sabihin? Parehong siyang nagpahayag sa akin
at tinupad ito; dahan-dahan kong lalakarin ang laaht ng aking
taon dahil binabalot mo ako ng kalungkutan. 16 Panginoon,
ang mga pagdurusang mula sa iyo ay mabuti sa akin; nawa
ay ibalik mo sa akin ang aking buhay; naibalik mo ang aking
buhay at kalusugan. 17 Ito ay sa kabutihan ko na naranasan
ko ang ganoong kalungkutan. Niligtas mo ako sa hukay ng
pagkawasak; dahil tinapon mo lahat ng aking kasalanan sa
iyong likuran. 18 Dahil hindi nagpapasalamat sa iyo ang sheol;
hindi ka pinupuri ng kamatayan; silang nananaog sa hukay ay
hindi umaasa sa iyong pagkamapagkakatiwalaan. **(Sheol h7585)**
19 Ang taong nabubuhay, ang taong nabubuhay, siya ay ang
isang magbibigay pasasalamat sa iyo, tulad ng ginagawa ko
sa araw na ito; ipinaaalam ng isang ama sa mga anak ang
iyong pagkamapagkakatiwalaan. 20 Malapit na akong iligtas ni
Yahweh, at magdiriwang kami na may kantahan sa araw ng ating
mga buhay sa bahay ni Yahweh."" 21 Ngayon sinabi ni Isaias,
"Hayaan silang pumitas ng isang bungkos na igos at itapal sa
iyong pigsa, at ikaw ay gagaling. 22 Sinabi din ni Hezekias, "Ano
ang magiging tanda na ako ay aakyat sa tahanan ng Diyos?"

39 Sa mga oras na iyon si Merodac Baladan anak ni Baladan,
hari ng Babylonia, ay nagpadala ng mga liham at regalo kay
Hezekias; dahil narinig niya na nagkasakit si Hezekias at
gumaling. **2** Si Hezekias ay nagalak sa mga bagay na ito;
ipinakita niya sa mensahero ang kanyang imbakan ng mga
mahahalagang bagay - ang pilak, ang ginto, ang pabango at
mamahaling langis. ang imbakan ng kanyang mga sandata, at
lahat ng matatagpuan sa kaniyang mga imbakan. Wala siyang
hindi ipinakita sa kanila, sa kaniyang tahanan, ni sa kaniyang
kaharian. **3** Pagkatapos lumapit si Isaias ang propeta kay Haring
Hezekias at tinanong siya, “Ano ang sinabi sa iyo ng mga taong
ito? Saan sila nagmula?” Sumagot si Hezekias, “Naparito sila
sa akin mula sa malayong bansa ng Babilonia.” **4** Tinanong ni
Isaias, “Ano ang nakita nila sa tahanan mo?” Sagot ni Hezekias,
“Nakita nilang ang lahat sa tahanan ko. Walang mahalagang
bagay ang hindi ko ipinakita sa kanila.” **5** Pagkatapos sinabi ni
Isaias kay Hezekias, “Makinig ka sa salita ni Yahweh ng mga
hukbo: **6** 'Masdan mo, darating ang araw na ang lahat sa iyong
kaharian, mga bagay na itinabi ng iyong ninuno hanggang sa
mga panahong ito, ay dadalahin sa Babilonia. Walang matitira,
sabi ni Yahweh. **7** At ang mga lalaking nagmula sa iyo, na ikaw
mismo ang ama - sila ay kukunin palayo, at sila ay magiging
mga eunuko sa palasyo ng hari ng Babilonia.'” **8** Pagkatapos
sinabi ni Hezekias kay Isaias, “Ang sinabi ni Yahweh na iyong
binanggit ay mabuti.” Dahil kanyang inakala, “Magkakaroon ng
kapayapaan at tatatag ang aking mga araw.”

40 “Aliwin, aliwin mo ang aking bayan,” sabi ng inyong Diyos.
2 “Kausapin mo nang may pagmamahal ang Jerusalem; at
ihayag sa kaniya na ang kaniyang pakikipagdigmaan ay tapos

na, pinatawad na ang kaniyang mabigat na pagkakasala, na
doble ang kaniyang natanggap na mula sa kamay ni Yahweh
dahil sa lahat ng kaniyang mga kasalanan." **3** May isang
tinig na sumisigaw, "ihanda ang daan ni Yahweh sa ilang; sa
Araba, lumikha ng tuwid na daanan para sa ating Diyos." **4**
Ang bawat lambak ay itataas, at bawat bundok at burol ay
papatagin; at ang baku-bakong lupa ay gagawing patag, at
papantayin ang mabatong mga lugar; **5** at ang kaluwalhatian ni
Yahweh ay maihahayag, at magkakasama itong makikita ng
lahat; dahil ang bibig ni Yahweh ang nagsabi nito. **6** Sinabi ng
tinig, "umiyak". Sumagot ang isa "Ano ang dapat kong iiyak?"
"Ang lahat ng laman ay damo, at lahat ng kanilang katapatan sa
tipan ay tulad ng bulaklak sa bukid. **7** Ang damo ay natutuyot
at ang bulaklak ay nalalanta kapag ang hininga ni Yahweh ay
umihip dito; totoo ang sangkatauhan ay damo. **8** Ang damo
ay natutuyot, ang bulaklak ay nalalanta, ngunit ang salita ng
Diyos ay mananatili magpakailanman." **9** Umakyat ka sa mataas
na bundok Sion, tagapagdala ng mabuting balita; buong lakas
mong itaas ang iyong tinig, ipahayag mo sa Jerusalem ang
mga mabuting balita. Sumigaw ka nang malakas; huwag kang
matakot. Sasabihin mo sa mga lungsod ng Juda, "Narito ang
inyong Diyos!" **10** Masdan niyo, ang Panginoon na si Yahweh
ay dumadating bilang matagumpay na mandirigma, at ang
kaniyang malakas na bisig ang namumuno para sa kaniya.
Tingnan mo, ang kaniyang gantimpala ay nasa kaniya, at ang
kaniyang gantimpala ay nauuna sa kaniya. **11** Papakainin niya
ang kaniyang kawan tulad ng isang pastol, titipunin niya ang
mga tupa sa kaniyang bisig, at dadalhin sila ng malapit sa
kaniyang puso, at dahan-dahang pangungunahan ang mga

babaing tupa na inaalagaan ang kanilang anak. **12** Sino ang
sumukat ng katubigan sa guwang ng kaniyang palad, sinukat
ang lapad ng himpapawid, hinawakan ng alikabok ng mundo sa
isang sisidlan, timbangin ang mga kabundukan o ang mga burol
sa timbangan? **13** Sino ang nakakaunawa ng isipan ni Yahweh,
o nagturo sa kaniya bilang kaniyang tagapayo? **14** Mula kanino
siya kailanman nakatanggap ng tagubilin? Sino ang nagturo
sa kaniya ng tamang paraan para gawin ang mga bagay, at
nagturo sa kaniya ng kaalaman, o nagpakita sa kaniya ng daan
sa kaunawaan? **15** Masdan, ang mga bansa ay tulad ng isang
patak sa isang sisidlan, at itinuturing na tulad ng alikabok sa
timbangan; tingnan, kaniyang tinimbang ang maliliit na mga isla
na gaya ng isang puwing **16** Ang Lebanon ay hindi sapat na
panggatong, ni ang mga mababangis na hayop ay sapat para sa
isang susunuging handog. **17** Ang lahat ng mga bansa ay hindi
sapat sa harap niya; ito ay itinuturing niyang walang halaga. **18**
Kanino mo ihahambing ang Diyos? Sa anong diyus-diyusan
mo siya itutulad? **19** Isang diyus-diyusan! Isang mahusay na
manggagawa ay hinubog ito: ang panday-ginto ay pinapatungan
ito ng ginto at dinikitan ito ng pilak na kuwintas. **20** Sa paggawa
ng alay ang isa ay mamimili ng kahoy na hindi mabubulok;
siya ay naghahanap ng dalubhasang sanay sa paggawa ng
diyus-diyusan na hindi babagsak. **21** Hindi niyo ba nalaman?
Hindi niyo ba narinig? Hindi ba nasabi sa inyo ito mula simula?
Hindi niyo ba nauunawaan mula sa mga pundasyon ng mundo?
22 Siya ang nakaupo sa itaas ng kapatagan ng lupa; at ang
mga naniniraha'y tulad ng tipaklong sa harap niya. Kaniyang
nilatag ang kalangitan tulad ng isang kurtina at inuunat ito
tulad ng isang tolda para matirhan. **23** Binabawasan niya ang

mga pinuno at ginagawang walang halaga ang mga pinuno sa
mundo. 24 Tingnan, sila ay bahagyang nakatanim; tingnan, sila
ay bahagyang inani; tingnan, sila ay bahagyang nagkaugat sa
mundo, bago niya sila hipan, at sila ay nalalanta, at ang hangin
ay hihipan sila tulad ng dayami. 25 “Kung ganoon, kanino niyo
ako ihahambing, sino ang katulad ko?” sinabi ng Banal. 26
Tumingala ka sa himpapawid! Sino ang lumikha ng lahat ng mga
bituin? Pinangungunahan niya ang kanilang mga pagkakaayos at
tinatawag silang lahat sa pangalan. Sa kadakilaan ng kaniyang
lakas at sa kalakasan ng kaniyang kapangyarihan, walang isang
mawawala. 27 Bakit mo sinasabi, Jacob at pinapahayag, Israel,
“ang aking paraan ay nakatago mula kay Yahweh, at ang aking
Diyos ay hindi nababahala tungkol sa aking pagtatanggol? 28
Hindi mo ba alam? Hindi mo ba narinig? Ang walang hanggang
Diyos, si Yahweh, ang Manlilikha ng mga dulo ng mundo,
ay hindi napapagod o nanghihina; walang hangganan ang
kaniyang kaunawaan. 29 Nagbibigay siya ng kalakasan sa mga
pagod; sa mga mahihina nagbibigay siya ng bagong lakas.
30 Kahit ang mga kabataan ay napapagod at nanghihina, at
ang kabataang lalaki ay nadadapa at nahuhulog: 31 pero
silang naghihintay kay Yahweh ay panunumbalikin ang kanilang
kalakasan; pumailanglang sila ng may pakpak tulad ng mga
agila; sila ay tatakbo at hindi manghihina; sila ay maglalakad at
hindi mahihimatay.

41 Sa aking harapan ay makinig kayo nang tahimik, kayong
mga nakatira sa baybayin; hayaan niyong bumalik ang lakas
ng mga bansa; hayaan silang lumapit at magsalita; hayaan
tayong magkasamang lumapit para pag-usapan ang hindi
pagkakaunawaan. 2 Sinong nagbuyo ng isang ito sa silangan?

Sino ang tumatawag sa kaniya sa mabuting kaayusan sa
kaniyang paglilingkod? Siya ang nagbigay ng mga bansa sa
kaniya at ginawa siyang may kakayahan na pasukuin ang mga
hari; sila ay ginawang tulad ng alikabok sa kaniyang espada,
parang hinipang pinaggapasan gamit ang palaso. **3** Hinabol
niya sila at ligtas na nakalagpas, sa isang matuling paglalakbay
na ang daan na ang kaniyang paa ay madaling matapakan.
4 Sino ang nakagawa at nagtupad ng mga gawang ito? Sino
ang nagpatawag ng mga henerasyon mula sa simula? Ako, si
Yahweh, ang una, at kasama ang mga nahuli, ako ay siya. **5**
Nakita ng mga maliit na pulo at sila'y natakot; ang mga dulo ng
mundo ay nayanig; sila ay dumating. **6** Ang lahat ay tumulong
sa kaniyang kapit-bahay, at ang bawat isa ay nagsabi sa isa't
isa, 'lakasan mo ang loob mo'. **7** Kaya sinikap ng karpintero ang
pagpapanday ng ginto, at ang siyang nagtatrabaho gamit ang
martilyo ay hinikayat ang siyang nagtatrabaho gamit ang maso,
na sinasabi ng nanghihinang, 'ito ay maganda' Ito ay kanilang
ikinabit gamit ang mga pako para hindi ito bumaliktad. **8** Pero
kayo, Israel, na aking lingkod, Jacob na siyang aking pinili, ang
anak ni Abraham na aking kaibigan, **9** ikaw na ibabalik ko mula
sa dulo ng mundo, at siyang tinawag ko mula sa malalayong
mga lugar, at sa aking sinabihan, “Ikaw ang aking lingkod;” pinili
kita at hindi tinanggihan. **10** Huwag kang matakot, sapagkat ako
ay kasama mo. Huwag kang mabalisa, sapagkat ako ang iyong
Diyos. Pagtitibayin kita, at tutulungan kita, at aalalayan kita sa
pamamagitan ng aking kanang kamay ng aking marapat na
tagumpay. **11** Tingnan mo, sila ay mahihiya at manliliit, lahat
nang nagagalit sa iyo; sila ay papanaw at maglalaho, silang
kumakalaban sa iyo. **12** Hahanapin mo at hindi matatagpuan

silang mga nakipaglaban sa iyo; silang nakipagdigma laban
sa iyo ay papanaw, ganap nang mawawala. **13** Sapagkat ako,
si Yahweh na iyong Diyos, ay hahawakan ang iyong kanang
kamay, sasabihin sa iyo, 'Huwag kang matakot; tutulungan kita.'
14 Huwag matakot, Jacob ikaw na uod, at kayong mga Israelita;
tutulungan ko kayo" — ito ang pahayag ni Yahweh, ang iyong
tagapagligtas, ang Banal ng Israel. **15** Tingnan, ginagawa ko
kayong katulad ng isang matalas na karetang panggiik; bago
at dalawang talim; inyong gigiikin ang mga kabundukan at
dudurugin sila; ang mga burol ay gagawin mong tulad ng ipa.
16 Tatahipan mo at tatangayin sila ng hangin; ikakalat sila ng
hangin. Ikaw ay magagalak kay Yahweh, ikaw ay magagalak
sa Banal ng Israel. **17** Naghahanap ng tubig ang mga api at
nangangailangan, pero doon ay wala, at ang kanilang mga dila
ay tigang sa uhaw; Ako, si Yahweh, ang tutugon sa kanilang
panalangin; Ako, ang Diyos ng Israel, ay hindi sila pababayaan.
18 Gagawa ako ng batis na aagos sa mga hilig ng lupa, at mga
bukal sa kalagitnaan ng mga lambak; ang disyerto ay gagawin
kong lawa ng tubig, at ang tuyong lupain sa bukal ng batis. **19**
Sa ilang, ang sedro, ang akasya, at ang mertel, at ang puno ng
oliba ay lalago; ako ang magsasanhi para lumago sa disyerto
ang puno ng igos, puno ng pino, at ng saypres. **20** Gagawin ko
ito para makita ng mga tao, kilalanin at maunawaan ng lahat,
na ang kamay ni Yahweh ang gumawa nito, na ang Banal ng
Israel ang lumikha nito. **21** "Ihain mo ang iyong kaso", sabi ni
Yahweh, "sabihin mo ang iyong pinakamagagaling na katuwiran
para sa iyong mga diyus-diyusan', sabi ng Hari ni Jacob. **22**
Hayaan mong dalhin nila sa atin ang kanilang sariling mga
argumento, hayaan mo silang lumapit sa atin at ipahayag sa atin

ang mangyayari, para malaman nating mabuti ang mga bagay
na ito. Hayaan mong sabihin nila sa atin ang mga bagay na noo'y
ipinahayag na mangyayari, para ang mga ito ay mapag-isipan
namin at para malaman kung paano ito natupad. **23** Magsabi
kayo ng mga bagay tungkol sa hinaharap, para malaman natin
kung kayo ay mga diyos; gumawa kayo ng mabuti o masama,
para kami ay matakot at mapabilib. **24** Tingnan mo, ang inyong
diyus-diyusan ay walang kwenta, at ang inyong mga gawa
ay walang kabuluhan, sinumang pumili sa inyo ay kasuklam-
suklam. **25** Ako ay may isang itinalaga mula sa hilaga, at siya
ay dumating na; mula sa pagsikat ng araw tinawag ko siyang
tumatawag sa aking pangalan, at kaniyang yuyurakan ang mga
pinuno gaya ng putik, gaya ng manggagawa ng palayok na
nakatungtong sa luad. **26** Sino ang naghayag nito mula nung
umpisa, para maaari nating malaman? At bago ang panahon
maaari nating sabihin, “Siya ay tama”? Tunay nga na wala
nag-utos nito, oo, walang nakarinig na nagsabi ka ng kahit
ano. **27** Una kong sinabi kay Sion, “masdan ninyo, nandito na
sila;” nagpadala ako ng tagapagbalita sa Jerusalem. **28** Walang
sinuman ang nandoon nang ako ay tumingin, walang ni isa
sakanila ang makapagbibigay ng mabuting payo, sino, kapag
ako ay nagtanong, ang makakasagot. **29** Masdan na, lahat sila
ay walang kabuluhan, at ang kanilang mga gawa ay walang
kahulugan; ang kanilang mga diyus-diyusan ay hangin at walang
alam.

42 Masdan, aking lingkod, na aking itinataas; ang aking pinili,
sa kaniya ako ay nagagalak. Ang aking Espiritu ay nasa kaniya;
siya ang magdudulot ng katarungan sa mga bansa. **2** Hindi
siya iiyak o hihiyaw o magtataas ng boses sa lansangan. **3**

Ang napitpit na tambo ay hindi niya mababali, at hindi niya
maaapula ang mahinang apoy ng mitsa: siya ay matapat na
magsasagawa ng katarungan. **4** Siya ay hindi manglulupaypay o
mapanghihinaan ng loob hanggang matatag niya ang katarungan
sa mundo; at ang mga nakatira sa babayin ay maghihintay
sa kaniyang batas. **5** Ito ang sinabi ni Yahweh ating Diyos,
na siyang lumikha ng kalangitan at naglatag sa kanila; siyang
naglatag ng mundo at binigyang buhay ito; siyang nagbigay ng
hininga sa mga tao doon, at buhay sa mga namumuhay doon: **6**
"Ako, si Yahweh, ang tumawag sa iyo sa katuwiran at hahawak
sa iyong kamay. Iingatan kita at itatakda kita bilang tipan para
sa mga tao, bilang isang liwanag para sa mga dayuhan, **7**
para buksan ang mga mata ng bulag, para palayain ang mga
bilanggo mula sa piitan, at mula sa tahanan ng pagkakulong
silang mga nakaupo sa kadiliman. **8** Ako si Yahweh, iyon ang
aking pangalan; at ang aking kaluwalhatian ay hindi ko ibabahagi
sa iba ni ang aking papuri sa mga inukit na mga diyus-diyusan.
9 Tingnan mo, ang mga nakaraang mga bagay ay nangyari na,
ngayon ay ipapahayag ko ang mga bagong kaganapan. Bago
sila magsimulang mangyari sasabihin ko sa iyo ang tungkol
sa kanila." **10** Umawit kay Yahweh ng bagong awitin, at ang
kaniyang kapurihan mula sa dulo ng mundo; ikaw na bumaba sa
dagat, at ang lahat ng nakapaloob dito, ang mga baybayin at
silang naninirahan doon. **11** Hayaan ang disyerto at ang mga
lungsod na tumawag, ang mga nayon kung saan na namumuhay
ang Cedar, sumigaw ng may kagalakan! Hayaang umawit ang
mga nakatira sa Sela; hayaan silang sumigaw mula sa tuktok ng
mga bundok. **12** Hayaan silang magbigay kaluwalhatian kay
Yahweh at magpahayag ng kaniyang papuri sa mga baybayin.

13 Si Yahweh ay lalabas bilang isang mandirigma; siya ay
magpapatuloy bilang isang lalaking pangdigmaan. Kaniyang
ipupukaw ang kasigasigan. Siya ay sisigaw, oo, siya ay hihiyaw
ng kaniyang hiyaw na pandigmaan; ipapakita niya sa kaniyang
mga kaaway ang kaniyang kapangyarihan. 14 Nanahimik ako ng
mahabang panahon; ako ay hindi kumibo at nagpigil sa sarili;
ngayon iiyak ako gaya ng isang babaeng nanganganak; ako
ay maghahabol ng hininga at hihingalin. 15 Aking wawasakin
ang mga bundok at mga burol at patutuyuin ko ang lahat ng
kanilang pananim; at ang mga ilog ay gagawin kong mga isla
at patutuyuin ko ang mga sapa. 16 Dadalhin ko ang bulag sa
daan na hindi nila alam; dadalhin ko sila sa mga landas na
hindi nila alam na dadalhin ko sila. Ang kadiliman ay gagawin
kong liwanag sa harap nila at itutuwid ang baluktot na mga
lugar. Ang mga bagay na ito ay aking gagawin, at hindi ko
sila pababayaan. 17 Sila ay tatalikuran, at sila ay ganap na
mailalagay sa kahihiyan, silang nagtitiwala sa mga inukit na mga
diyos-diyusan, na nagsasabi sa mga hinulmang bakal na mga
diyus-diyosan, “kayo ang aming mga diyos.” 18 Makinig kayo,
kayong mga bingi; at tumingin, kayong bulag, para kayo ay
makakita. 19 Sino ang bulag kundi ang aking lingkod? O bingi
gaya ng mensaherong aking pinadala? Sino ang kasing bulag
gaya ng aking tipan ng kasunduan, o bulag gaya ng lingkod ni
Yahweh? 20 Maraming kang nakikitang mga bagay, pero hindi
nauunawaan; ang mga tainga nila ay nakabukas, pero walang
nakaririnig. 21 Nagpapalugod kay Yahweh ang mapapurihan ang
kaniyang katarungan at maluwalhati ang kaniyang mga kautusan.
22 Pero ito ang mga taong nanakawan at nasamsaman; silang
lahat ay nakulong sa mga hukay, nabihag sa mga bilangguan;

sila ay naging isang inagaw na walang sinumang makakasagip
sa kanila at walang makakapagsabi, “ibalik sila!” **23** Sino sa
inyo ang makikinig nito? Sino ang makikinig at pakikinggan
ang hinaharap? **24** Sino ang nagbigay kay Jacob sa mga
magnanakaw, at ang Israel sa mga mandarambong? Hindi ba
si Yahweh, laban sa kaniya na nagawan natin ng kasalanan,
kaninong daan tayo nakagawa ng kasalanan, kaninong mga daan
tayo tumangging lumakad, at kaninong batas tayo tumangging
sumunod? **25** Kaya ibinuhos niya ang kaniyang mabangis na galit
laban sa kanila, kasama ang pagkawasak ng digmaan. Ito ay
nagliyab sa kanilang kapaligiran, pero hindi nila ito maunawaan;
tinupok sila nito, pero hindi nila ito isinapuso.

43 Pero ngayon ito ang sinasabi ni Yahweh, ang siyang lumikha
sa iyo, Jacob, at siyang humubog sa iyo, Israel: “huwag kang
matakot, sapagkat tinubos kita; tinawag kita sa iyong pangalan,
ikaw ay akin. **2** Kapag ikaw ay dumaraan sa mga tubigan, ako
ay kasama mo; at sa mga ilog, hindi ka malulunod. Kapag ikaw
ay lumalakad sa apoy, hindi ka masusunog, ni sa apoy ay hindi
ka masasaktan. **3** Dahil ako si Yahweh ang iyong Diyos, ang
Banal ng Israel, iyong Tagapagligtas. Ibinigay ko na pang tubos
sa iyo ang Ehipto, Etiopia at ang Seba kapalit mo. **4** Dahil ikaw
ay mahalaga at natatangi sa aking paningin, mahal kita; kaya
magbibigay ako ng mga tao kapalit mo, at ibang mga tao sa iyong
buhay. **5** Huwag kang matakot, dahil ako ay kasama mo; aking
dadalhin ang iyong lahi mula sa silangan, at titipunin kayo mula
sa kanluran; **6** Aking sasabihin sa hilaga, 'ibalik sila;' at sa timog,
'huwag silang pigilan' Dalhin ang aking mga anak na lalaki mula
sa malayo, at aking mga anak na babae mula sa malayong mga
lugar ng mundo, **7** ang lahat ng tumatawag sa aking pangalan,

na aking nilikha para sa aking kaluwalhatian, na aking hinubog,
oo, na aking ginawa. 8 Ilabas ang mga bulag na may mga mata,
at ang bingi, kahit siya ay may mga tainga. 9 Ang lahat ng
bansa ay sama-samang magtitipon, at magpupulong ang mga
bayan. Sino sa kanilang ang maaaring makapagsasabi nito at
makapagpapahayag ng mga unang kaganapan? Hayaan silang
dalhin ang kanilang saksi para patuyan na sila ay tama, hayaan
silang makinig at pagtibayin, 'ito ay katotohanan,' 10 Kayo ang
aking mga saksi, "ipinapahayag ni Yahweh, "at aking lingkod
na aking pinili, para malaman ninyo at maniwala kayo sa akin,
at inyong mauunawaan na Ako ay siya nga. Walang nilikhang
ibang diyos sa aking harapan, at walang makasusunod sa akin.
11 Ako, Ako ay si Yahweh, at wala nang ibang tagapagligtas
maliban sa akin. 12 Nagsalita ako, nagligtas, at nagpahayag na
walang ibang diyos sa gitna ninyo. Kayo ang aking mga saksi,"
Ipinapahayag ni Yahweh, "Ako ang Diyos. 13 Mula sa araw
na ito Ako ay siya, at walang makakasagip sa sinuman mula
sa aking kamay. Ako ang gagawa, at sinong ang makakabalik
nito?" 14 Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang inyong Manunubos,
ang Banal ng Israel: "Dahil sa inyong kapakanan nagsugo ako
sa Babilonia at pinangunahan ang pagbagsak nila gaya ng mga
pugante, ginawang mga awit ng panaghoy ang kapahayagan
ng kasiyahan ng Babilonia. 15 Ako si Yahweh, ang Banal, ang
lumikha ng Israel, ang inyong Hari." 16 Ito ang sinasabi ni Yaweh
(na siyang nagbukas ng isang daan sa dagat, at isang landas sa
malawak na katubigan, 17 na siyang naglabas ng mga karwahe
at kabayo, ang kawal at ang makapangyarihang hukbo. Sila ay
magkakasamang nahulog sa baba; sila ay hindi na babangon
muli; sila ay malilipol, pinatay tulad ng isang nag-aapoy na

mitsa.) 18 Huwag ninyong isipin ang mga dating pangyayari, ni
alalahanin ang mga bagay na nangyari noong unang panahon.
19 Masdan mo, ako ay gagawa ng isang bagong bagay; ngayon
ito ay magsisimulang mangyari; hindi mo ba ito naunawaan?
Gagawa ako ng isang daanan sa disyerto at batis ng tubig
sa ilang. 20 Pararangalan ako ng mga mababangis na hayop
sa bukid, ang mga asong-gubat at mga ostrich, dahil ako ay
magbibigay ng tubig sa ilang, at ng mga ilog sa disyerto, para
painumin ang aking bayan na pinili, 21 Ang bayang ito na aking
hinubog para sa aking sarili, para isalaysay nila ang aking
kapurihan. 22 Pero hindi ka tumawag sa akin, Jacob; Ikaw
ay nagsawa na sa akin, O Israel. 23 Hindi mo dinala sa akin
ang alinman sa iyong mga tupa bilang handog na susunugin;
ni pinarangalan mo ako ng iyong mga alay. Hindi ko kayo
pinahirapan sa mga handog na butil, ni pinagod kayo sa mga
handog na insenso. 24 Hindi mo ako binilihan ng mabangong
tubo gamit ang pera, o binigyan man ng taba ng iyong mga alay;
pero binigyan mo ako ng pabigat dahil sa ginawa mong mga
kasalanan, pinagod mo ako sa iyong mga masasamang gawain.
25 Ako, oo, ako, ang siyang nag-aalis ng iyong mga kasalanan
para sa aking kapakanan; at hindi ko na tatandaan pa ang iyong
mga kasalanan kahit kailan. 26 Ipaalaala mo sa akin kung ano
ang nangyari. Magkasama tayong pagusapan ito; Ihain mo ang
iyong hangarin, para mapatunayang ikaw ay walang kasalanan.
27 Nagkasala ang iyong unang ama, at ang iyong mga pinuno ay
lumabag laban sa akin. 28 Kaya aking dudungisan ang mga
banal na pamunuan; ibibigay ko sa ganap na pagkawasak si
Jacob at sa labis na kahihiyan ang Israel.”

44 Ngayon makinig ka, Jacob aking lingkod, at Israel, na
aking pinili: **2** Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang lumikha sa
iyo at humubog sa iyo sa sinapupunan at siyang tutulong sa
iyo: Huwag kang matakot, O Jacob na aking lingkod; at ikaw,
Jeshurun, na aking pinili. **3** Dahil aking ibubuhos ang tubig
sa uhaw na lupa, sa tuyong lupa dadaloy ang mga batis, at
ibubuhos ko sa iyong mga supling ang aking Espiritu, at ang mga
anak mo ay pagpapalain. **4** Sila ay sisibol sa gitna ng damo,
gaya ng mga puno sa tabi ng mga tubig sa batis. **5** Sasabihin
ng isa, 'Ako ay kay Yahweh; ' at ang isa ay ipapangalan kay
Jacob; at ang isa pa ay isusulat sa kaniyang kamay 'Pag-
aari ni Yahweh' at tatawagin sa pangalan ng Israel.” **6** Ito ang
sinasabi ni Yahweh - ang Hari ng Israel at kaniyang Manunubos,
Yahweh ng mga hukbo: “Ako ang una, at ako ang huli; walang
ibang Diyos kundi ako. **7** Sino ang katulad ko? Hayaan siyang
ipahayag ito at ipaliwanag sa akin ang mga nangyari simula
nang aking itinatag ang sinaunang bayan, at hayaan silang
ipahayag ang mga pangyayaring darating. **8** Huwag matakot o
mangamba. Hindi ba ipinahayag ko sa iyo nang unang panahon,
at ipinaalam ito? Kayo ang aking mga saksi: May ibang Diyos ba
maliban sa akin? Walang ibang Bato; wala akong ibang kilala.”
9 Silang nagbibigay anyo sa diyus-diyosan ay walang halaga; at
ang mga bagay na kanilang kinatutuwaan ay walang saysay;
ang kanilang mga saksi ay hindi nakakikita o nakakaalam ng
anumang bagay, at sila ay malalagay sa kahihiyan. **10** Sino
ang huhulma ng isang diyos o maghuhugis ng diyus-diyosan
na walang halaga? **11** Masdan mo, ang lahat ng kaniyang
mga kasama ay ilalagay sa kahihiyan; ang mga mang-uukit ay
tao lamang. Hayaan mo silang magsama-sama sa kanilang

paninindigan; sila ay yuyukod at malalagay sa kahihiyan. 12
Ang panday ay gumagawa sa pamamagitan ng kaniyang mga
kagamitan, naghuhulma ito, gumagawa sa init ng nagbabagang
bato. Gamit ang maso at kaniyang malalakas na bisig hinubog
niya ito. Siya ay nagugutom, at ang kaniyang lakas ay nawawala;
siya ay hindi umiinom ng tubig at nanghihina. 13 Sinusukat ng
karpintero ang kahoy ng isang pisi at tinatandaan ng pantanda.
Nagkakahugis ito sa pamamagitan ng kaniyang mga kagamitan
at tinatandaan ito gamit ang mga kompas. Kaniyang hinuhubog
ito sa anyo ng isang tao gaya ng isang kaakit-akit na tao, para
ito ay ilagay sa isang altar. 14 Pumuputol siya ng mga cedar, o
pumipili siya ng puno ng sipres o isang puno ng ensena. Siya ay
kumukuha ng mga puno sa kagubatan para sa kaniyang sarili.
Siya ay nagtatanim ng puno ng pir at pinalalaki ito ng ulan. 15
Pagkatapos ginagamit ito ng tao bilang pangsiga kung saan siya
nagpapainit. Oo, pinaliliyab niya ang isang apoy at pinangluluto
ng tinapay. Pagkatapos ginagawa niya mula dito ang isang diyos
at sasambahin ito. 16 Kaniyang iginagatong ang ilang bahagi ng
kahoy sa apoy, iniihaw ang kaniyang karne dito. kumain siya at
nabubusog. Kaniyang nadarama ang init at sinasabi, “Ah, ako ay
naiinitan, aking nakita ang apoy.” 17 Siya ay gumagawa ng diyos
sa pamamagitan ng tirang kahoy, kaniyang inukit na imahe; at
kaniyang niluluhuran ito at ginagalang ito, at nananalangin dito
at sinasabing, “Iligtas mo ako, sapagkat ikaw ang aking diyos.”
18 Hindi nila nalalaman, ni naiintindihan, dahil ang kanilang mga
mata ay bulag at hindi nakakakita, at ang kanilang mga puso
ay hindi nakakaunawa. 19 Walang sinumang nakaka-isip, ni
nakakaunawa at sinasabi, “Aking iginatong ang bahagi ng kahoy
sa apoy; oo, ako ay nagluto rin ng tinapay sa mga baga nito; ako

ay nag-ihaw ng karne sa baga nito at kumain. Ngayon gagawin
ko ba ang ibang bahagi ng kahoy sa isang bagay na kasuklam-
suklam para sambahin? Dapat ba akong lumuhod sa isang
piraso ng kahoy?" **20** Para bang siyang kumakain ng abo; ang
kaniyang nadayang puso ay niligaw siya. Hindi niya mailigtas ang
kaniyang sarili, ni masabi, "Ang bagay na ito sa aking kanang
kamay ay isang bulaang diyos." **21** Iyong alalahanin tungkol
sa mga bagay na ito, O Jacob, at Israel, dahil kayo ay aking
lingkod: kayo ay aking nilikha; ikaw ang aking lingkod: Israel,
ikaw ay hindi ko malilimutan. **22** Isinantabi ko, tulad ng makapal
na ulap, ang iyong mga mapanghimagsik na mga gawain; at
gaya ng isang ulap, ang iyong mga kasalanan; manumbalik
ka sa akin, sapagkat tinubos kita. **23** Umawit kayo, kayong
mga kalangitan, dahil si Yahweh ay kumilos; sumigaw kayo,
kayong mga nasa kailaliman ng lupa; magsimula kayong umawit,
kayong mga bundok, at kayo, mga gubat, sa bawat puno;
dahil tinubos ni Yahweh si Jacob, at ipapakita ang kaniyang
kaluwalhatian sa Israel. **24** Ito ang sinasabi ni Yahweh, iyong
Manunubos, na siyang humubog sa iyo mula sa sinapupunan:
Ako si Yahweh, na gumawa ng lahat ng bagay, na nag-iisang
naglatag ng kalangitan, na nagiisang naghugis ng kalupaan. **25**
Ako na humahadlang sa mga hula ng mga sinungaling at silang
mga bumabasa ng mga hula; Binabaliktad ko ang karunungan
ng mga pantas at ginagawang kamangmangan ang kanilang
payo. **26** Ako si, Yahweh! - ang nagpapatupad ng mga pahayag
ng kaniyang lingkod at isinasagawa ang payo ng kaniyang mga
mensahero, na nagsasabi ng tungkol sa Jerusalem, 'Siya ay
pananahanan' at ang mga lungsod ng Juda, sila ay muling
itatatag, at ibabangon ko ang kanilang mga wasak na lugar'

27 na sinasabi sa malalim na karagatan, ' matuyo ka, at aking
tutuyuin ang iyong mga agos— 28 na siyang nagsasabi tungkol
kay Ciro, 'Siya ang aking pastol, gagawin niya ang lahat ng
naisin ko' - kaniyang ipag-uutos tungkol sa Jerusalem, 'Hayaan
siyang muling maitatag,' at ang tungkol sa templo, 'Hayaan na
ang pundasyon mo ay mailatag.”
45 Ito ang sinasabi ni Yahweh, sa kaniyang hinirang, kay Ciro
na ang kanang kamay ay aking hawak, para lupigin ang mga
bansa sa harap niya, para tanggalan ng sandata ang mga
hari, at para buksan ang mga pintuan sa kaniyang harapan,
kaya ang mga tarangkahan ay mananatiling nakabukas: 2 Ako
ay mauuna sa iyo at ang mga bundok ay aking papatagin;
aking wawasakin ang mga pintuang tanso at pupútol-putulin
ang kanilang bakal na rehas, 3 at ibibigay ko sa iyo ang mga
kayamanang nasa kadiliman at ang mga natatagong kayamanan,
para inyong malaman na ako ito, si Yahweh, na tumatawag sa
iyong pangalan, ako, ang Diyos ng Israel. 4 Para sa kapakanan
ni Jacob na aking lingkod, at sa Israel na aking pinili, tinawag
kita sa iyong pangalan: bibigyan ka ng isang pangalan na may
karangalan, kahit hindi mo ako kinilala. 5 Ako si Yahweh, at
walang iba; walang ibang Diyos maliban sa akin. Bibigyan kita
ng sandata para sa digmaan, kahit hindi mo ako kinilala; 6 Para
malaman ng mga tao mula sa pagsikat ng araw, at mula sa
kanluran, na walang ibang diyos maliban sa akin: ako si Yahweh,
at wala ng iba. 7 Ako ang lumikha ng liwanag at dilim; Ako ang
nagbibigay ng kapayapaan at lumilikha ng kapahamakan; Ako si
Yahweh, na gumagawa ng lahat ng bagay na ito. 8 Kayong
mga langit, ibagsak ninyo ang ulan mula sa itaas! Hayaan ang
mga himpapawid na umulan ng makatarungang kaligtasan.

Hayaan ito ay sipsipin ng lupa, nang kaligtasan ay sumibol, at
kasama nito tutubo ang katwiran. Ako, si Yahweh, ang lumikha
sa kanilang dalawa. **9** Kaawa-awa ang sinumang nakikipagtalo
sa lumalang sa kanya! Isang basag na palayok sa kalagitnaan
ng lahat ng basag na palayok sa lupa! Dapat bang sabihin
ng putik sa manlililok,' 'Ano ang iyong ginagawa? o, Ano ang
iyong nililikha— wala ka bang mga kamay noong likhain mo
ito? **10** Kaawa-awa ang nagsasabi sa isang ama, Para saan
pa ang iyong pagiging ama? o sa isang babae, 'para saan at
ikaw ay manganganak pa?' **11** Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang
Banal ng Israel, kaniyang Manlilikha: tungkol sa mga bagay na
darating, tinatanong ninyo ba ako tungkol sa aking mga anak?
Sasabihin niyo ba sa akin kung ano ang gagawin ko sa gawa
ng aking mga kamay?' **12** Aking nilikha ang lupa at nilalang
ang tao mula rito. Itong aking mga kamay ang naglatag ng
kalangitan, at aking inutos sa lahat ng mga bituin na lumitaw.
13 Pinakilos ko si Ciro sa katuwiran, at tutuwirin ang lahat ng
kaniyang mga landas. Itatayo niya ang aking lungsod; pauuwiin
niya ang aking bayang ipinatapon, nang walang kapalit na bayad
o suhol, "sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo. **14** Ito ang sinasabi
ni Yahweh, "Ang yaman ng Ehipto, at pangangalakal ng Ethiopia
sa mga Sabeo, mga taong matataas ang kalagayan, ay dadalhin
sa iyo. Sila ay magiging inyo. Sila ay magsisisunod sa inyo,
magsisidating na may mga tanikala. Sila ay magpapatirapa sa
iyo, at sila ay makikiusap sa iyo na sinasabing, Tunay na ang
Diyos ay nasa iyo, at walang iba liban sa kanya. **15** Tunay nga
na ikaw ay isang Diyos na kinukubli ang iyong sarili, Diyos ng
Israel, na Tagapagligtas. **16** Mapapahiya at kahiya-hiya silang
lahat; silang mga gumagawa ng diyus-diyosan ay lalakad sa

kahihiyan. **17** Pero ang Israel ay ililigtas ni Yahweh nang walang
hanggang kaligtasan; kayo ay hindi na muli mapapahiya. **18**
Ito ang sinasabi ni Yahweh, na lumikha ng kalangitan, ang
tunay na Diyos na gumawa ng lupa at lumikha nito, na siyang
nagtatag nito. Kaniyang nilikha ito, hindi para masayang, para
panahanan: "Ako si Yahweh, at wala akong kapantay. **19** Ako
ay hindi nagsalita ng palihim, sa mga tagong lugar; hindi ko
sinabi sa lahi ni Jacob, 'Hanapin ninyo ko ng walang katuturan!'
Ako si Yahweh, ay nagsasalita ng totoo; inihahayag ko ang
mga bagay na matuwid. **20** Tipunin ang inyong mga sarili
at lumapit! Magsama-sama kayong mga nakasumpong ng
kanlungan mula sa mga bansa! Sila ay walang nalalaman, sila
na nagdadala ng larawang inukit at nanalangin sa mga diyos
na hindi nakapagliligtas. **21** Magsilapit at ipahayag ito sa akin,
magdala ng katibayan! Hayaan silang magsisabwatan. Sino ang
nagpakita nito mula nang unang panahon? Sinong nagpahayag
nito? Hindi ba ako, na si Yahweh? At walang ibang Diyos maliban
sa akin, ang makatarungang Diyos at ang Tagapagligtas; walang
iba maliban sa akin. **22** Bumalik kayo sa akin at maligtas, lahat
ng nasa sulok ng mundo; dahil ako ang Diyos, at walang ibang
diyos. **23** Ako ay sumusumpa sa aking sarili, sinasabi ang aking
makatarungang atas, at hindi ito babalik: Sa akin ang bawat
tuhod ay luluhod, bawat dila ay susumpa, **24** na nagsasabing,
"Kay Yahweh lamang ang kaligtasan at kalakasan. Ang lahat
ng nagagalit sa kaniya ay manliliit sa kahihiyan sa kaniyang
harapan. **25** Kay Yahweh, ang lahat ng kaapu-apuhan ng Israel
ay mapapawalang sala; ipagmamalaki nila siya.

46 Si Bel ay nagpatirapa, si Nebo ay yumuyukod; nabigatan
ang mga hayop na nagdadala ng kanilang diyus-diyosan. Ang

mga diyus-diyosan na kanilang dala ay mabigat na pasanin sa
mga pagod na mga hayop. **2** Magkakasama silang yumuyukod
at lumuluhod; hindi nila mailigtas ang imahe, at sila mismo ay
mapupunta sa pagkabihag. **3** Makinig kayo sa akin, sambahayan
ni Jacob, at lahat kayo, ang mga nalabi sa sambahayan ni
Jacob, kayong inalagaan ko mula sa inyong pagsilang, na
maalagaan mula sa sinapupunan: **4** Hanggang sa katandaan
ay Ako ay siya nga, at hanggang sa magkauban ay dadalhin
kita. Ginawa kita, at tutulungan kita, akin kitang dadalhin sa
kaligtasan. **5** Kanino ninyo ako itutulad? at kanino ninyo ako
ipaparis, para kami ay ihambing? **6** Sila ay nagbuhos ng ginto
mula sa supot at nagtitimbang ng pilak sa timbangan. Sila ay
umuupa ng isang panday, at ginagawa niya ito ng isang diyos;
sila ay nagpapatirapa at sinasamba ito. **7** Pinapasan nila ito sa
balikat at dinadala nila ito; inilalagay ito sa kaniyang lugar, at
ito ay nakatayo sa kaniyang lugar at hindi gumagalaw mula
dito. Tumatawag sila dito, gayun man hindi ito makakasagot ni
makapagliligtas ng sinuman sa kanilang kaguluhan. **8** Tandaan
ninyo ang mga bagay na ito; huwag ninyo itong balewalain,
kayong mga suwail! **9** Isipin ninyo ang mga unang pangyayari,
mga nakaraang panahon, dahil ako ang Diyos, wala ng iba, Ako
ay Diyos, at walang ibang katulad ko. **10** Ipinapahayag ko ang
wakas mula sa pasimula, at mga bagay na mangyayari na hindi
pa nangyayari; Sinasabi ko, “magaganap ang lahat ng balak ko,
at gagawin ko ang lahat ng nais kong gawin.” **11** Tumatawag ako
ng ibong mangdadagit mula sa silangan, ng taong aking pinili
mula sa malayong lupain; Oo, ako ay nagsalita; tutuparin ko rin
ito; ako ang nagplano; ako rin ang gagawa nito. **12** Makinig kayo
sa akin, kayong mga taong matitigas ang ulo; na malayo sa

paggawa ng matuwid. 13 Aking inilalapit ang aking kabanalan;
ito ay hindi malayo at ang pagliligtas ko ay hindi maghihintay; at
Ibibigay ko ang kaligtasan sa Sion at ang aking kagandahan sa
Israel.
47 Bumaba ka at umupo ka sa alikabok, birheng anak na
babae ng Babilonia; maupo ka sa lupa nang walang trono, anak
na babae ng mga taga-Caldea. Hindi ka na magiging kaakit-akit
at kahali-halina. 2 Kunin mo ang batong gilingan at gilingin mo
ang harina; tanggalin mo ang iyong belo, punitin mo ang iyong
magandang kasuotan, alisin mo ang takip ng iyong mga binti,
tawirin mo ang mga batis. 3 Malalantad ang iyong kahubaran,
oo, makikita ang iyong kahihiyan: Maghihiganti ako at walang
taong makakaligtas. 4 Ang aming Tagapagligtas, Yahweh ng
mga hukbo ang kaniyang pangalan, ang Banal ng Israel. 5
Maupo ka sa katahimikan at pumunta ka sa kadiliman, anak na
babae ng mga taga-Caldea; dahil hindi ka na tatawagin na Reyna
ng mga kaharian. 6 Nagalit ako sa aking bayan; dinungisan
ko ang aking pamana at binigay ko sila sa iyong kamay, pero
hindi mo sila pinakitaan ng awa; nagpatong ka ng napakabigat
na pamatok sa mga matatanda. 7 Sinabi mo, “Mamumuno
ako bilang pinakamataas na reyna magpakailanman.” Hindi mo
isinapuso ang mga bagay na ito, maging inisip kung anong
mangyayari sa mga ito. 8 Kaya ngayon pakinggan mo ito, ikaw
na mahilig sa kasiyahan at nauupo nang may kasiguraduhan,
ikaw na sinasabi sa iyong puso, “Nabubuhay ako, at wala
akong katulad; hindi ako mauupo bilang isang balo kailanman,
maging ang maranasan ang mawalan ng mga anak.” 9 Pero
ang dalawang bagay na ito ay biglang darating sa iyo sa isang
araw: ang pagkawala ng mga anak at pagiging balo; darating

sila sa iyo nang buong lakas, sa kabila ng mga pangkukulam
mo at maraming mga dasal at anting-anting.
10 Nagtiwala ka
sa iyong kasamaan; sinabi mo, “Walang nakakakita sa akin;”
nililigaw ka ng iyong karunungan at kaalaman, pero sinasabi
mo sa iyong puso, “Nabubuhay ako, at walang akong katulad.”
11 Magagapi ka ng sakuna; hindi mo matataboy ito gamit ang
iyong mga dasal. Babagsak sa iyo ang pagkawasak; hindi mo
ito makakayang salagin. Bigla kang tatamaan ng kalamidad,
bago mo pa ito malaman.
12 Magpatuloy ka sa paggamit ng
salamangka at maraming pangkukulam na tapat mong binibigkas
mula pa nang iyong pagkabata; marahil ay magtatagumpay
ka, marahil ay matataboy mo ang sakuna.
13 Pagod ka na sa
marami mong pagsangguni; hayaan mong tumayo at iligtas
ka ng mga lalaking iyon—sila na tinatala ang kalangitan at
tumitingin sa mga bituin, sila na nagpapahayag ng mga bagong
buwan—hayaan mo silang iligtas ka mula sa mangyayari sa iyo.
14 Tingnan mo, sila ay magiging parang mga pinaggapasan.
Susunugin sila ng apoy. Hindi nila maliligtas ang mga sarili nila
mula sa kamay ng apoy. Walang uling na magpapainit sa kanila
at walang apoy para tabihan nila!
15 Para sa iyo, wala silang silbi
kundi kapaguran, sila na mga nakasama mo sa pangangalakal
simula noong kabataan mo pa; gagala sila sa kani-kaniyang
landas; kaya walang magliligtas sa iyo.

48 Pakinggan ninyo ito, sambahayan ni Jacob, na tinawag
sa pangalang Israel, at mula sa semilya ni Juda; kayo na
nanunumpa sa pangalan ni Yahweh at tinatawag ang Diyos
ng Israel, pero hindi taos-puso o sa matuwid na paraan.
2
Dahil tinatawag nila ang mga sarili nilang mga mamamayan ng
banal na lungsod at nagtitiwala sa Diyos ng Israel; Yahweh ng

mga hukbo ang kaniyang pangalan. **3** “Pinahayag ko ang mga
bagay na mula pa dati; lumabas sila sa aking bibig, at hinayag
ko sila; at ginawa ko sila, at nangyari sila. **4** Dahil alam kong
matigas ang ulo ninyo, kasing tigas ng bakal ang mga leeg
ninyo, at parang tanso ang inyong noo, **5** kaya pinahayag ko
ang mga bagay na ito sa simula pa; ipinaalam ko sa inyo bago
sila mangyari, para hindi ninyo masasabing, 'Ang aking diyus-
diyosan ang gumawa nito,' o 'ang aking inukit na rebulto, o ang
aking bakal na rebulto ang nagtalaga ng mga bagay na ito.' **6**
Narinig ninyo ang tungkol sa mga bagay na ito; tingnan ninyo
ang lahat ng mga patunay na ito; at kayo, hindi ba ninyo aaminin
na totoo ang sinabi ko? Mula ngayon, mga bagong bagay ang
ipapakita ko sa inyo, mga nakatagong bagay na hindi ninyo
alam. **7** Ngayon, at hindi mula nung una, nangyari sila, at bago
ngayon hindi ninyo narinig ang tungkol sa kanila, kaya hindi
ninyo masasabing, 'Oo, alam ko ang tungkol sa kanila.' **8** Hindi
ninyo narinig kailanman; hindi ninyo alam; ang mga bagay na ito
ay hindi isiniwalat sa mga tainga ninyo nung simula pa. Dahil
alam ko na kayo ay napakamapanlinlang, at mapaghimagsik
mula sa kapanganakan. **9** Para sa kapakanan ng pangalan ko
ipagpapaliban ko ang aking galit, at para sa aking karangalan
pipigilin ko ang pagwasak sa inyo. **10** Tingnan ninyo, nilinang
ko kayo, pero hindi bilang pilak; ginawa ko kayong dalisay sa
pugon ng pagdurusa. Para sa kapakanan ko, para sa kapakanan
ko ay kikilos ako; dahil paano ko pahihintulutang malagay sa
kahihiyan ang aking pangalan? **11** Hindi ko ibibigay ang aking
kaluwalhatian sa sinuman. **12** Makinig kayo sa akin, Jacob, at
Israel, na tinawag ko: Ako ay siya; Ako ang una, Ako rin ang huli.
13 Oo, ang kamay ko ang naglagay ng pundasyon ng mundo, at

ang aking kanang kamay ang naglatag ng kalangitan; kapag
tinatawag ko sila, sama-sama silang tumatayo. **14** Magtipon
kayo, lahat kayo, at pakinggan; Sino sa inyo ang nagpahayag ng
mga bagay na ito? Ang kakampi ni Yahweh ay tatapusin ang
kaniyang layunin laban sa Babilonia. Gagawin niya ang kalooban
ni Yahweh laban sa mga taga-Caldea. **15** Ako, Ako ay nagsalita,
oo, Ako ang tumawag sa kaniya, Ako ang nagdala sa kaniya, at
magtatagumpay siya. **16** Lumapit kayo sa akin, makinig kayo
dito; mula sa simula hindi ako nagsalita nang palihim; kapag
nangyari ito, nandoon ako; at ngayon si Yahweh na Panginoon
ay pinadala ako, at ang kaniyang Espiritu." **17** Ito ang sinasabi ni
Yahweh, ang inyong Tagapagligtas, ang Banal ng Israel, "Ako
si Yahweh na Diyos ninyo, na nagtuturo sa inyo kung paano
magtagumpay, na nangunguna sa inyo sa landas na dapat
ninyong tahakin. **18** Kung sinunod ninyo lamang ang aking mga
utos! Ang inyong kapayapaan at kasaganaan sana ay umagos
tulad ng ilog, at ang inyong kaligtasan ay tulad ng mga alon ng
dagat. **19** Ang inyong mga kaapu-apuhan sana ay kasing dami
ng buhangin, at ang mga anak mula sa inyong sinapupunan ay
kasing dami ng mga butil ng buhangin; ang pangalan nila ay
hindi sana pinutol o inalis mula sa aking harapan. **20** Lumabas
kayo mula sa Babilonia! Tumakas kayo mula sa mga taga-
Caldea! Sa tunog ng hiyaw ay ipahayag ninyo ito! Ipaalam ninyo
ito, paabutin ninyo ito sa dulo ng mundo! Sabihin ninyo, 'Niligtas
ni Yahweh ang kaniyang lingkod na si Jacob.' **21** Hindi sila
nauhaw nang hinatid niya sila sa mga disyerto; pinaagos niya
ang tubig mula sa bato para sa kanila; biniyak niya ang bato,
at bumulwak ang tubig. **22** Walang kapayapaan para sa mga
masasama— ang sabi ni Yahweh."

49 Makinig kayo sa akin, kayong mga baybayin! At magbigay
kayo ng pansin, kayong mga malalayong tao. Tinawag ako ni
Yahweh sa pangalan mula sa kapanganakan, nang dinala ako
ng aking ina sa mundo. 2 Ginawa niyang parang matalim na
espada ang aking bibig; tinago niya ako sa anino ng kaniyang
kamay; ginawa niya akong pinakinis na palaso; tinago niya
ako sa kaniyang lalagyan ng palaso. 3 Sinabi niya sa akin,
“Ikaw ang aking lingkod, Israel, na gagamitin ko para ipakita
ang aking kaluwalhatian.” 4 Kahit na inakala kong nagsikap
ako para sa wala, ginamit ko ang aking lakas para sa wala,
pero ang aking katarungan ay na kay Yahweh, at ang aking
gantimpala ay nasa Diyos ko. 5 At ngayon ay nagsalita si
Yahweh, siya na hinubog ako mula sa kapanganakan para
maging lingkod niya, para ibalik si Jacob ulit sa kaniyang sarili,
at tipunin ang Israel sa kaniya. Marangal ako sa mga mata
ni Yahweh, at ang aking Diyos ang naging kalakasan ko. 6
Sinasabi niya, “Maliit na bagay para sa iyo na maging aking
lingkod para itatag muli ang mga tribo ni Jacob, at ibalik ang
mga nakaligtas sa Israel. Gagawin kitang ilaw ng mga dayuhan,
na ikaw ang aking kaligtasan sa dulo ng mundo.” 7 Ito ang
sinasabi ni Yahweh, ang Tagapagligtas ng Israel, ang kanilang
Banal, sa isang hinamak ang buhay, kinamuhian ng mga bansa,
at isang alipin ng mga pinuno, “Makikita ka ng mga hari at tatayo
sila, at makikita ka ng mga prinsipe at luluhod sila, dahil kay
Yahweh na tapat, kahit ang Banal ng Israel, na pumili sa iyo.” 8
Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Sa oras na napagpasyahan kong
ipakita ang aking pabor, sasagutin kita, at sa araw ng kaligtasan
tutulungan kita; pangangalagaan kita, at ibibigay kita bilang
isang tipan para sa mga tao, para itayo muli ang lupain, para

itakda muli ang pinabayaang pamana. 9 Sasabihin mo sa mga
bilanggo, 'Lumabas kayo;' sa mga nasa madidilim na kulungan,
'Ipakita ninyo ang inyong mga sarili.' Manginginain sila sa mga
daanan, at magiging pastulan nila ang mga kalbong dalusdos.
10 Hindi sila magugutom o mauuhaw; maging ang init o ang
araw ay hindi sila tatamaan, dahil siyang may awa sa kanila ay
pangungunahan sila; gagabayan niya sila sa mga bukal ng tubig.
11 At gagawin kong daanan ang lahat ng aking mga bundok, at
papatagin ko ang aking mga malawak na daanan.” 12 Tingnan
mo, ang mga ito ay nanggaling pa mula sa malayo, ang iba ay
mula sa hilaga at kanluran; at ang iba ay mula sa lupain ng
Syene. 13 Umawit kayo, mga kalangitan, at magpakasaya ka,
kalupaan; umawit kayo, mga bundok! Dahil inaaliw ni Yahweh
ang kaniyang bayan, at mahahabag sa mga nasasaktan. 14
Pero sinabi ng Sion, “Pinabayaan ako ni Yahweh, at kinalimutan
ako ng Panginoon.” 15 “Makakalimutan ba ng isang babae ang
kaniyang sanggol, na pinasususo sa kaniyang suso, kaya wala
siyang habag sa kaniyang anak na ipinanganak? Oo, maaaring
makalimutan nila, pero hindi kita makakalimutan. 16 Tingnan mo,
sinulat ko ang pangalan mo sa aking mga palad; nasa harapan
ko palagi ang iyong mga pader. 17 Nagmamadaling bumalik ang
mga anak mo, habang ang mga nagwasak sa iyo ay umaalis
na. 18 Tingnan mo ang paligid mo at masdan, lahat sila ay
nagtitipon at papunta sa iyo. Habang ako ay nabubuhay—ito
ang pahayag ni Yahweh—tiyak na isusuot mo sila na parang
mga alahas; isusuot mo sila, tulad ng babaing ikakasal. 19
Kahit na basura at pinabayaan ka, isang lupain na nasa mga
guho, ngayon ay masyado kang liliit para sa mga naninirahan,
at silang mga lumamon sa iyo ay lalayo. 20 Ang mga batang

pinanganak sa panahon ng iyong pangungulila ay sasabihin sa
iyong pandinig, 'Masyadong masikip ang lugar na ito para sa
atin, bigyan ninyo kami ng lugar, para manirahan kami dito.'
21 Pagkatapos ay tatanungin mo ang iyong sarili, 'Sino ang
nagpaanak ng mga batang ito para sa akin? Nangulila ako at
baog, tinapon at hiniwalayan. Sino ang nagpalaki sa mga batang
ito? Tingnan mo, naiwan akong nag-iisa; saan nanggaling ang
mga ito?'" **22** Ito ang sinasabi ni Yahweh na ating Panginoon,
"Tingnan mo, itataas ko ang aking kamay sa mga bansa; itataas
ko ang aking bandilang panghudyat sa mga tao. Dadalhin nila
ang mga anak mong lalaki sa kanilang mga bisig at bubuhatin
nila ang mga anak mong babae sa kanilang mga balikat. **23**
Magiging mga ama-amahan mo ang mga hari, at mga tagapag-
alaga mo ang mga reyna nila; yuyuko sila sa iyo na nasa lupa
ang mga mukha nila at didilaan nila ang alikabok sa mga paa
mo; at malalaman mo na ako si Yahweh; silang naghihintay
sa akin ay hindi mapapahiya." **24** Maaari bang makuha ang
mga nasamsam mula sa mandirigma, o masagip ang mga bihag
mula sa taong malupit? **25** Pero ito ang sinasabi ni Yahweh,
"Oo, makukuha ang mga bihag mula sa mandirigma, at ang
mga nasamsam ay masasagip; dahil kakalabanin ko ang iyong
kaaway at ililigtas ang iyong mga anak. **26** At ipapakain ko sa
mga nang-aapi sa iyo ang sarili nilang laman; at malalasing
sila sa sarili nilang dugo, na para bang alak ito; at ang buong
sangkatauhan ay malalaman na Ako, si Yahweh, ang iyong
Tagapagligtas at Manunubos, ang Makapangyarihan ng Jacob."
50 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Nasaan ang katibayan ng
paghihiwalay na ginamit ko para hiwalayan ang inyong ina? At
kanino sa mga tagapagbili ko kayo pinagbili? Tingnan ninyo,

pinagbili kayo dahil sa inyong mga kasalanan, at dahil sa inyong
paghihimagsik, pinatapon ang inyong ina. 2 Bakit nagpunta
ako pero walang naroroon? Bakit tumawag ako pero walang
sumagot? Masyado bang maiksi ang kamay ko para tubusin
kayo? Wala ba akong kapangyarihan para iligtas kayo? Tingnan
ninyo, sa aking pagsasaway natutuyo ko ang dagat; ginagawa
kong disyerto ang mga ilog; namamatay ang mga isda nito
dahil sa kakulangan ng tubig at nabubulok. 3 Dinadamitan ko
ang himpapawid ng kadiliman; tinatakpan ko ito ng sako." 4
Binigyan ako ng Panginoong si Yahweh ng dila na katulad ng
mga marunong, kaya nagsasabi ako ng nakakatulong na salita
sa napapagod; ginigising niya ako bawat umaga; ginigising
niya ang tainga ko para makarinig tulad ng mga marunong. 5
Binuksan ng Panginoong si Yahweh ang aking tainga, at hindi
ako mapaghimagsik, maging ang tumalikod. 6 Binigay ko ang
aking likod sa mga bumubugbog sa akin, at ang aking mga pisngi
sa mga bumunot ng aking balbas; hindi ko tinago ang aking
mukha mula sa pamamahiya at panunura. 7 Dahil tutulungan
ako ng Panginoong si Yahweh; kaya hindi ako napahiya; kaya
ginawa kong matigas na bato ang mukha ko, dahil alam kong
hindi ako malalagay sa kahihiyan. 8 Siya na magpapawalang-
sala sa akin ay malapit lang. Sino ang sasalungat sa akin?
Tumayo tayo at harapin ang bawat isa. Sino ang nag-aakusa
sa akin? Hayaan ninyo siyang lumapit sa akin. 9 Tingnan
ninyo, tutulungan ako ng Panginoong si Yahweh. Sino ang
magpapahayag na makasalanan ako? Tingnan ninyo, masisira
sila tulad ng damit; kakainin sila ng gamu-gamo. 10 Sino sa inyo
ang natatakot kay Yahweh? Sino ang sumusunod sa boses ng
kaniyang lingkod? Sino ang naglalakad sa malalim na kadiliman

nang walang liwanag? Dapat siyang magtiwala sa pangalan
ni Yahweh at sumandal sa kaniyang Diyos. 11 Tingnan ninyo,
lahat kayong nagsisindi ng apoy, kayong nagdadala ng mga
sulo: maglakad kayo sa liwanag ng inyong apoy at sa alab na
sinindihan ninyo. Ito ang natanggap ninyo mula sa akin: hihimlay
kayo sa lugar ng kirot.
51 Makinig kayo sa akin, kayong mga naghahabol ng katuwiran,
kayong naghahanap kay Yahweh: tingnan ninyo ang bato kung
saan kayo tinapyas at sa tibagan ng bato kung saan kayo
tinibag. 2 Tingnan ninyo si Abraham, ang inyong ama, at si
Sara, na nagpanganak sa inyo; dahil nang siya ay mag-isa,
tinawag ko siya. Pinagpala ko siya at pinarami. 3 Oo, aaliwin ni
Yahweh ang Sion; aaliwin niya ang kaniyang mga napabayaang
lugar; ang kaniyang ilang ay ginawa niyang parang Eden, at
ang kaniyang mga disyerto sa tabi ng lambak ng Ilog Jordan
na parang hardin ni Yahweh; kagalakan at kaligayahan ay
matatagpuan sa kaniya, pasasalamat, at ang tunog ng pag-awit.
4 Pansinin ninyo ako, aking bayan; at makinig kayo sa akin,
aking bayan! Dahil maglalabas ako ng kautusan, at gagawin
kong ilaw ang aking katarungan para sa mga bansa. 5 Ang
aking katuwiran ay malapit na; lalabas ang aking kaligtasan,
at hahatulan ng aking bisig ang mga bansa; hihintayin ako
ng mga baybayin; sabik nilang hihintayin ang aking bisig. 6
Itaas ninyo ang inyong mga mata sa himpapawid, at tingnan
ninyo ang lupa sa ibaba, dahil maglalaho ang kalangitan tulad
ng usok, masisira ang mundo tulad ng damit, at mamamatay
ang mga naninirahan dito na parang mga langaw. Pero ang
aking kaligtasan ay magpapatuloy magpakailanman, at ang
aking katuwiran ay hindi titigil na kumilos. 7 Makinig kayo sa

akin, kayong nakakaalam ng tama, kayong mga taong may
batas ko sa inyong puso: Huwag ninyong katakutan ang mga
insulto ng mga tao, maging ang mapanghinaan ng loob dahil
sa kanilang abuso. **8** Dahil kakainin sila ng gamu-gamo tulad
ng damit, at kakainin sila ng bulate tulad ng lana; pero ang
aking katuwiran ay magpakailanman, at ang aking kaligtasan sa
lahat ng salinlahi." **9** Gumising ka, gumising ka, damitan mo ng
kalakasan ang iyong sarili, bisig ni Yahweh. Gumising ka tulad
nung nakaraan, ang mga salinlahi ng mga sinaunang panahon.
Hindi ba ikaw ang dumurog sa halimaw ng dagat, ikaw na
sumaksak sa dragon? **10** Hindi ba ikaw ang nagpatuyo ng dagat,
ang tubig ng kailaliman, at ginawang daanan ang kailaliman ng
dagat para makadaan ang mga iniligtas? **11** Babalik ang mga
tinubos ni Yahweh at pupunta sa Sion nang may mga sigaw ng
kagalakan at may kaligayahan magpakailanman sa kanilang
mga ulo; at kaligayahan at kagalakan ang mananaig sa kanila,
at lalayo ang kalungkutan at pagluluksa. **12** "Ako, Ako, ang
siyang umaaliw sa inyo. Bakit kayo natatakot sa mga tao, na
mamamatay, ang mga anak ng tao, na ginawa tulad ng damo?
13 Bakit ninyo nakalimutan si Yahweh na inyong Manlilikha, na
umunat ng kalangitan at naglatag ng mga pundasyon ng mundo?
Kayo ay nasa patuloy na pangamba araw-araw dahil sa nag-
aalab na galit ng mang-aapi kapag nagpasya siyang magwasak.
Nasaan ang galit ng mang-aapi? **14** Ang isang nakayuko,
magmamadali si Yahweh na pakawalan; hindi siya mamamatay
at pupunta sa hukay, maging ang mawalan ng tinapay. **15** Dahil
ako si Yahweh na inyong Diyos, na ginagambala ang dagat,
para dumagundong ang mga alon—Yahweh ng mga hukbo
ang kaniyang pangalan. **16** Nilagay ko ang aking mga salita sa

inyong bibig, at tinakpan ko kayo ng anino ng aking kamay, para
matanim ko ang kalangitan, mailatag ang mga pundasyon ng
mundo, at sabihin sa Sion, 'Kayo ang aking bayan.'" **17** Gumising
ka, gumising ka, bumangon ka, Jerusalem, ikaw na ininom ang
mangkok ng galit ni Yahweh mula sa kaniyang kamay; ikaw
na ininom ang mangkok, ang mangkok ng pagsuray, at inubos
mo ito. **18** Wala sa lahat ng mga anak niya ang gagabay sa
kaniya; wala sa lahat ng mga anak niyang pinalaki ang kukuha
sa kaniyang kamay. **19** Nangyari sa iyo ang dalawang kaguluhan
na ito—sino ang makikidalamhati sa iyo? —pangungulila at
pagkawasak, at ang taggutom at ang espada. Sino ang aaliw sa
iyo? **20** Nahimatay ang mga anak mo; nakahiga sila sa bawat
sulok ng lansangan, tulad ng antilope sa lambat; puno sila ng
galit ni Yahweh, ang pagsaway ng iyong Diyos. **21** Pero ngayon
pakinggan mo ito, ikaw na inapi at lasing, pero hindi lasing sa
alak: **22** Ang iyong Panginoong si Yahweh, na iyong Diyos, na
nakikiusap para sa kapakanan ng kaniyang bayan, ay sinasabi
ito, "Tingnan mo, kinuha ko ang kopa ng pagsuray mula sa iyong
kamay—ang kopa ng tasa ng aking galit—para hindi mo na ito
iinumin muli. **23** Ilalagay ko ito sa kamay ng mga nagpapahirap
sa iyo, silang sinabi sa iyo, 'Mahiga ka, para malakaran ka
namin'; ginawa mong tulad ng lupa ang likod mo at tulad ng
lansangan para malakaran nila."

52 Gumising ka, gumising ka, Sion; isuot mo ang iyong
kalakasan, Isuot mo ang iyong magagandang kasuotan,
Jerusalem, banal na lungsod; dahil hindi na muling makakapasok
sa iyo ang mga hindi tuli o ang mga marurumi. **2** Pagpagin mo
ang mga alikabok mula sa iyong sarili; bumangon ka at umupo,
Jerusalem; tanggalin mo ang kadena mula sa iyong leeg, bihag,

na anak na babae ng Sion. 3 Dahil ito ang sinasabi ni Yahweh,
“Kayo ay ipinagbili ng walang bayad, at kayo ay tutubusin ng
walang salapi.” 4 Dahil ito ang sinasabi ng Panginoon na si
Yahweh, “Sa panimula ang bayan ko ay bumaba sa Ehipto para
mamuhay doon pansamantala; kamakalailan lamang ay inapi
sila ng Asiria. 5 Ngayon, ano ang mayroon ako dito—ito ang
pahayag ni Yahweh— nakikita ko ang aking bayan na inilalayo
ng walang dahilan? Humahagulgol ang mga namumuno sa
kanila—ito ang pahayag ni Yahweh—ang aking pangalan ay
patuloy na sinisiraan buong araw. 6 Kaya makikilala ng aking
bayan ang pangalan ko; malalaman nila sa araw na iyon na ako
nga ang siyang nagsabi nito. Oo, ako nga ito!” 7 Kay ganda sa
mga kabundukan ang mga paa ng mensahero na nagdadala
ng mabuting balita, na siyang nagpapahayag ng kapayapaan,
na nagdadala ng mga mabuting balita, na nagpapahayag ng
kaligtasan, na sinasabi sa Sion, “Ang Diyos ninyo ay naghahari!”
8 Makinig kayo, ang inyong mga bantay ay nilalakasan ang
kanilang mga tinig, sabay sabay silang sumisigaw sa kagalakan,
dahil makikita nila, sa kanilang bawat mata ang pagbabalik ni
Yahweh sa Sion. 9 Magsimula kayong umawit ng sabay-sabay
ng may kagalakan; kayong mga guho ng Jerusalem, dahil inaliw
ni Yahweh ang kanyang bayan: tinubos niya ang Jerusalem. 10
Inilantad ni Yahweh ang kanyang makapangyarihang kamay sa
paningin ng lahat ng mga bansa; makikita ng buong daigdig ang
pagliligtas ng ating Diyos. 11 Umalis kayo, umalis kayo, lumabas
kayo roon; huwag kayong humipo ng kahit anong maruruming
bagay; umalis kayo sa kaniyang kalagitnaan; dalisayin ninyo ang
inyong mga sarili, kayong mga nagdadala ng mga sisidlan ni
Yahweh. 12 Dahil hindi kayo magmamadaling lumabas, ni aalis

kayo nang may pagkatakot; dahil si Yahweh ang mangunguna
sa inyo; at ang Diyos ng Israel ang magiging bantay sa inyong
likuran. **13** Masdan, ang aking lingkod ay makikipagkasundo ng
may karunungan at katagumpayan: siya ay itataas at dadakilain;
siya ay magiging kapuri-puri. **14** Gaya nang maraming nasisindak
sa iyo—ang kanyang anyo ay pinapangit, kaya ang kanyang
hitsura ay malayo sa anumang anyo ng tao— **15** kaya gugulatin
niya ang maraming bansa; ititikom ng mga hari ang kanilang
mga bibig dahil sa kanya. Na kung saan sila hindi nasabihan,
makikita nila, na kung saan sila hindi narinig, ay mauunawaan
nila.

53 Sino ang maniniwala sa aming narinig? At ang bisig ni
Yahweh, kanino ito ipinahayag? **2** Dahil lumaki siya sa harapan
ni Yahweh gaya ng isang supling, at gaya ng isang usbong sa
tigang na lupa; wala siyang taglay na kapansin-pansin na hitsura
o kaningningan; noong makita namin siya, walang kagandahan
para kami ay maakit. **3** Siya ay hinamak at itinakwil ng mga tao;
isang taong maraming kalungkutan, at siyang pamilyar sa sakit.
Kagaya ng isang pinagtataguan ng mga tao ng kanilang mga
mukha, siya ay hinamak; Itinuring namin siyang hindi mahalaga.
4 Pero tiyak na pinasan niya ang ating mga karamdaman
at dinala ang ating mga kalungkutan; gayon man ay inakala
natin na pinarusahan siya ng Diyos, pinalo siya ng Diyos, at
pinahirapan. **5** Pero sinaksak siya dahil sa ating mga ginawang
paghihimagsik; nadurog siya dahil sa ating mga kasalanan.
Ang kaparusahan para sa ating kapayapaan ay nasa kanya, at
pinagaling niya tayo sa pamamagitan ng kanyang mga sugat. **6**
Tayong lahat ay gaya ng mga tupang ligaw; ang bawat isa ay
nagkanya-kanyang daan, at ipinataw sa kanya ni Yahweh ang

kasamaan nating lahat. 7 Siya ay pinahirapan; gayun man nang
nagpakumbaba siya, hindi niya ibinuka ang kanyang bibig, gaya
ng isang kordero na dinadala sa katayan, at gaya ng tupa na
bago ito gupitan ay tahimik, kaya hindi niya ibinuka ang kanyang
bibig. 8 Sa pamamagitan ng pamimilit at paghuhusga siya ay
hinatulan; sino mula sa henerasyon iyon ang nakaalala pa sa
kanya? Pero siya ay nahiwalay mula sa lupain ng mga buhay;
dahil sa mga kasalanan ng aking bayan ay ipinataw sa kanya
ang parusa. 9 Sinadya nilang gumawa ng libingan para sa kanya
kasama ang mga pumapatay, kasama ang isang mayaman sa
kanyang kamatayan, kahit na hindi siya nakagawa ng anumang
karahasan, ni nagkaroon ng anumang pandaraya sa kanyang
bibig. 10 Ito ay kalooban ni Yahweh para durugin siya at gawin
siyang masama; at kung ginagawa niyang handog ang kanyang
buhay para sa kasalanan, makikita niya ang kanyang mga anak,
pahahabain niya ang kanyang mga araw, at ang kalooban ni
Yahweh ay matutupad sa pamamagitan niya. 11 Pagkatapos
niyang magdusa, makikita niya at masisiyahan sa pamamagitan
ng kaalaman kung ano ang kanyang nagawa. Ang aking matuwid
na lingkod ay ipawawalang-sala ang marami; dadalhin niya ang
kanilang kasamaan. 12 Kaya ibibigay ko sa kanya ang kanyang
kabahagi sa gitna ng maraming tao, at hahatiin niya ang mga
nasamsam sa karamihan, dahil inilantad niya ang kanyang sarili
sa kamatayan at ibinilang siyang kasama ng mga makasalanan.
Dinala niya ang kasalanan ng marami at namagitan siya para sa
mga makasalanan.

54 "Umawit ka, baog na babae, ikaw na hindi pa nagkakaanak;
ikaw ay biglang umawit nang may galak at umiyak nang malakas,
kayong mga hindi pa kailanman nakaranas manganak. Dahil

ang mga anak ng naulila ay mas marami kaysa sa mga anak ng
babaeng may asawa,” ang sinasabi ni Yahweh. **2** Gawin ninyong
mas malaki ang inyong tolda at ilatag ang inyong mga kurtina
ng tolda nang mas malawak; nang walang panghihinayang,
pahabain ang inyong mga lubid at patibayin ang inyong mga
tulos. **3** Dahil lalaganap kayo sa kanang kamay at sa kaliwa, at
lulupigin ng inyong mga kaapu-apuhan ang mga bansa at muling
maninirahan sa pinabayaang mga lungsod. **4** Huwag kayong
matakot dahil hindi kayo mapapahiya, ni panghinaan ng loob
dahil hindi kayo dudulutan ng kahihiyan; makakalimutan ninyo
ang kahihiyan ng inyong kabataan at ang kahihiyan ng inyong
pagpapabaya. **5** Dahil ang inyong Manlilikha ay ang inyong
asawa; Yahweh ng mga hukbo ang kanyang pangalan. At Ang
Banal ng Israel ay ang inyong Manunubos; Tinatawag siyang
Diyos ng buong daigdig. **6** Dahil tinatawag kayo muli ni Yahweh
bilang asawa napabayaan at nagdadalamhati sa espiritu, gaya
ng isang babaeng maagang nag-asawa at itinakwil, Ang sabi ng
iyong Diyos. **7** Sa maikling sandali ay pinabayaan ko kayo, pero
sa matinding kahabagan ay titipunin ko kayo. **8** Sa pagbaha ng
aking galit ay pansamantala kong itinago ang aking mukha sa
inyo; pero sa pamamagitan ng walang hanggang katapatan sa
tipan ay maaawa ako sa inyo—sinasabi ni Yahweh, ang siyang
nagliligtas sa inyo. **9** Katulad ito ng mga tubig sa panahon ni
Noe sa akin: kagaya ng pagsumpa ko sa mga tubig noong
panahon ni Noe na hindi na muli babahain ang ibabaw ng
mundo, kaya isinumpa kong hindi na ako magagalit sa inyo
o sawayin kayo. **10** Kahit na ang mga bundok ay maaring
bumagsak at yayanigin ang mga burol, gayon man ang aking
katapatan sa tipan ay hindi hihiwalay mula sa inyo, ni ang aking

tipan ng kapayapaan ay mayayanig—sinasabi ni Yahweh, siyang
naaawa sa inyo. **11** Kayo na sinugatan, kayo na tinangay ng
bagyo at walang kaaliwan, masdan ninyo, ilalatag ko ang inyong
daanan sa turkesa at lalatagan ko ng mga safiro ang inyong
mga pundasyon. **12** Gagawin kong mga rubi ang inyong mga
tore at ang inyong mga tarangkahan ng mga nagniningning
na bato, at magagandang bato sa labas ng inyong pader. **13**
At tuturuan ni Yahweh ang lahat ng inyong mga anak; at ang
kapayapaan ng inyong mga anak ay magiging dakila. **14** Sa
katuwiran ay itatatag ko kayo muli. Hindi na kayo makakaranas
ng pag-uusig, dahil hindi kayo matatakot, walang anumang
nakakatakot ang makakalapit sa inyo. **15** Masdan, kung sinuman
ang mag-uumpisa ng kaguluhan, hindi ito magmumula sa
akin; ang sinumang mag-uumpisa ng kaguluhan sa inyo ay
babagsak sa pagkatalo. **16** Masdan, nilikha ko ang panday
na siyang umiihip sa mga nagbabagang uling at nagpapanday
ng mga sandata bilang kanyang hanapbuhay, nilikha ko ang
manlilipol para lumipol. **17** Walang sandata na ginawa laban sa
inyo ang magtatagumpay; at isusumpa ninyo ang lahat nang
nagpaparatang sa inyo. Ito ang pamana ng mga lingkod ni
Yahweh, at kanilang pagbibigay-matuwid mula sa akin—ito ang
pahayag ni Yahweh.

55 Lumapit kayo, ang bawat isang nauuhaw, magsiparito kayo
sa tubig! At kayo na walang salapi, bumili kayo at kumain!
Halikayo, bumili kayo ng alak at gatas na walang pera at walang
bayad. **2** Bakit ninyo tinitimbang ang pilak na hindi naman
tinapay? At gumagawa ng hindi naman nakasisiya? Makinig
mabuti sa akin at kainin kung ano ang mabuti, at malugod kayo
sa taba. **3** Ikiling ang inyong mga tainga at lumapit sa akin!

Makinig, upang kayo ay mabuhay! Tiyak na gagawa ako ng
walang hanggang tipan sa inyo, ang mga gawa ng katapatan sa
tipan na ibinigay kay David. **4** Masdan, itinalaga ko siyang saksi
sa mga bansa, bilang pinuno at tagapag-utos ng mga bansa. **5**
Masdan, tatawag kayo sa bansa na hindi ninyo nakikilala; at
ang isang bansa na hindi ninyo kilala ay pupunta sa inyo dahil
si Yahweh ang inyong Diyos, Ang Banal ng Israel, na siyang
dumakila sa inyo." **6** Hanapin si Yahweh habang siya ay maaari
pang matagpuan; tumawag sa kaniya habang siya ay nasa
malapit. **7** Hayaaan ang masasama na umalis sa kaniyang
landas, at ang mga kaisipan ng taong nasa kasalanan. Hayaan
siyang manumbalik kay Yahweh, at maaawa siya sa kaniya, at
sa ating Diyos, na siyang lubusang magpapatawad sa kaniya. **8**
Dahil ang aking mga kaisipan ay hindi ninyo mga kaisipan, ni ang
inyong mga kaparaanan ay aking kaparaanan—ito ay pahayag
ni Yahweh tungkol sa kanyang sarili— **9** dahil gaya ng mga langit
na mas mataas kaysa sa lupa, kaya ang aking mga pamamaraan
ay mas mataas kaysa sa inyong mga pamamaraan, at ang aking
mga kaisipan kaysa sa inyong mga kaisipan. **10** Dahil ang ulan
at niyebe na bumabagsak mula sa langit at hindi na bumabalik
doon maliban kung binababaran nila ang lupa at nagpapatubo at
nagpapasibol at nagbibigay binhi sa maghahasik at tinapay sa
mga kumakain, **11** gaya rin ng aking salita na lumalabas sa
aking bibig: hindi ito babalik sa akin nang walang kabuluhan,
pero tutuparin nito ang aking nais, at magtatagumpay kung
saan ko ito ipinadala. **12** Dahil lalabas kayo ng may kagalakan
at magpapatuloy ng may kapayapaan; ang mga bundok at
mga burol ay mag-uumpisang sumigaw nang may kagalakan
sa inyong harapan at lahat ng mga puno sa mga bukirin ay

ipapalakpak ang kanilang mga kamay. Sa halip na mga matitinik
na halaman, tutubo ang mga luntiang halaman; **13** Sa halip na
dawag, tutubo ang puno ng mirtel, at magiging para kay Yahweh,
para sa kaniyang pangalan, bilang isang walang hanggang
tanda na hindi mapuputol.

56 Ito ang sinasabi ni Yahweh. "Sundin kung ano ang tama,
gawin kung ano ang makatarungan; dahil malapit na ang
aking pagliligtas, at ang aking katuwiran ay ibubunyag na. **2**
Mapalad ang taong gumagawa nito, at sa sinumang mahigpit na
humahawak dito. Sumusunod siya sa Araw ng Pamamahinga,
hindi niya ito dinudungisan, at iniingatan ang kanyang kamay
mula sa paggawa ng anumang kasamaan." **3** Huwag ninyong
hayaan ang sinumang dayuhan na naging tagasunod ni Yahweh
ang magsabi na, "Tiyak na ihihiwalay ako ni Yahweh mula sa
kanyang bayan. "Huwag sasabihin ng isang eunuko na, "Tingnan
mo, ako ay isang tuyot na puno." **4** Dahil ito ang sinasabi ni
Yahweh, "Sa mga eunuko na sumusunod sa aking mga Araw ng
Pamamahinga at pumipili kung ano ang nakalulugod sa akin
at mahigpit na pinanghahawakan ang aking tipan— **5** Itatatag
ko sa kanila sa loob aking tahanan at sa loob ng aking mga
pader ang isang bantayog na mas mabuti kaysa pagkakaroon
ng mga anak na lalaki at mga babae; bibigyan ko sila ng walang
hanggang bantayog na hindi mapuputol. **6** Gayon din ang mga
dayuhan na umanib kay Yahweh, para maglingkod sa kanya,
at nagmamahal sa pangalan ni Yahweh, para sambahin siya,
lahat na tumutupad sa Araw ng Pamamahinga at mga nag-iingat
na dungisan ito, at mahigpit na pinanghahawakan ang aking
tipan, **7** dadalhin ko ang mga ito sa aking banal na bundok at
gagawin ko silang maligaya sa aking bahay-dalanginan; ang

kanilang mga handog na susunugin at kanilang mga alay ay
tatanggapin sa aking altar. Dahil ang aking tahanan ay tatawagin
na bahay dalanginan para sa lahat ng mga bansa, **8** ito ang
pahayag ng Panginoon na si Yahweh, na siyang nagtitipon sa
mga taong pinabayaan sa Israel— titipunin ko pa rin ang iba
para idagdag sa kanila." **9** Lahat kayong mga ligaw na hayop sa
parang, magsiparito kayo at lumamon, lahat kayong mga hayop
sa kagubatan! **10** Lahat ng kanilang mga bantay ay mga bulag;
hindi sila nakakaunawa; silang lahat ay mga asong pipi; sila ay
hindi makatahol; nananaginip, nakahiga at mahilig matulog. **11**
Ang mga aso ay matatakaw; hindi kailanman sila mabubusog;
sila ay mga pastol na walang mabuting pasya; silang lahat
ay bumaling sa kanilang sariling pamamaraan, bawat isa ay
mapag-imbot sa hindi makatarungang pakinabang. **12** Halikayo,
"sabi nila, uminom tayo ng alak at matapang na alak; bukas ay
magiging tulad ng araw na ito, isang dakilang araw na hindi
kayang sukatin."

57 Ang mga matutuwid ay pupuksain, pero hindi isinasaalang-
alang ito ng sinuman, at ang mga tao ng katapatan sa tipan
ay titipuning palayo, pero walang nakaka-unawa na ang mga
matuwid ay ilalayo mula sa kasamaan. **2** Siya ay pumapasok sa
kapayapaan; magpapahinga sila sa kanilang mga higaan, silang
mga lumalakad sa kanilang katapatan. **3** Ngunit magsilapit kayo,
kayong mga anak na lalaki ng babaeng mangkukulam, mga
anak ng mapakiapid at ang masamang babae na ipinagbili ang
kanyang sarili. **4** Para kanino ang masaya ninyong panunukso?
Laban kanino ang pagbuka ng inyong bibig at ang inyong
pandidila? Hindi ba kayo mga anak ng paghihimagsik, mga anak
ng pandaraya? **5** Pinapainit ninyo ang inyong mga sarili na

magkasamang nagsisiping sa ilalim ng mga puno ng ensena?
sa ilalim ng bawat luntiang puno, kayong mga pumapatay ng
inyong mga anak sa mga tuyong ilog, sa ilalim ng mga mabatong
bangin. **6** Sa gitna ng mga makikinis na bagay sa ilog ng lambak
ay ang mga bagay na itinalaga sa inyo. Sila ang pinagtutuunan
ng inyong debosyon. Ibinubuhos ninyo ang inyong inuming
handog sa kanila at nagtataas ng handog na butil. Dapat ba
akong masiyahan sa mga bagay na ito? **7** Inihanda ninyo ang
inyong higaan sa isang mataas ng bundok; umakyat din kayo
doon para maghandog ng mga alay. **8** Sa likod ng pinto at
mga haligi ay inilagay ninyo ang iyong mga simbolo; iniwanan
ninyo ako at hinubaran ninyo ang inyong mga sarili, at kayo
ay umakyat; pinalawak ninyo ang inyong higaan. Gumawa
kayo ng tipan sa kanila; nagustuhan ninyo ang kanilang mga
higaan; nakita ninyo ang kanilang mga maseselang bahagi. **9**
Kayo ay pumunta sa hari na may langis; pinarami ninyo ang
inyong mga pabango. Ipinadala ninyo sa malayo ang inyong
mga kinatawan; kayo ay bumaba sa sheol. **(Sheol h7585)** **10**
Kayo ay napagod mula sa inyong mahabang paglalakbay,
pero hindi ninyo kailanman sinabi “Ito ay walang pag-asa.”
Natagpuan ninyo ang buhay sa inyong mga kamay; kaya hindi
kayo nanghina. **11** Kanino ba kayo nag-aalala? Kanino ba kayo
labis na natatakot na siyang nagdudulot para kumilos kayo nang
may panlilinlang, kaya halos hindi ninyo maala-ala o maisip ang
tungkol sa akin? Dahil nanahimik ako nang napakatagal, hindi
na kayo natatakot sa akin. **12** Ipapahayag ko ang inyong mga
matuwid na gawain at sabihin ang lahat ng inyong mga nagawa,
pero hindi nila kayo tutulungan. **13** Kapag kayo ay umiiyak,
hayaan ninyong sagipin kayo ng mga inipon ninyong mga diyus-

diyosan. Sa halip ay tatangayin silang lahat ng hangin palayo,
ang isang hininga ang tatangay sa kanila palayo. Ngunit ang
nagkukubli sa akin ay magmamana ng lupain at magmamay-
ari ng aking banal na bundok. **14** Sasabihin niya, “Magtayo
kayo, magtayo kayo! Linisin ninyo ang daan! Alisin lahat ang
mga hadlang sa landas ng aking bayan!”” **15** Dahil ito ang
sinasabi ng Nag-iisang mataas at matayog, na nabubuhay
magpakailanman, na ang pangalan ay banal.” Namumuhay
ako sa dakila at banal na lugar, kasama rin niya ang durog at
mapagpakumbabang espiritu, para muling buhayin ang espiritu
ng mga mababababang loob at muling buhayin ang puso ng mga
nagsisisi. **16** Dahil hindi ako magpaparatang magpakailanman;
ni magagalit nang walang katapusan, dahil pagkatapos ang
espiritu ng tao ay manlulupaypay sa harapan ko, ang mga buhay
na aking ginawa. **17** Dahil sa kasalanan ng kanyang marahas na
pakinabang, ako ay nagalit, at pinarusahan ko siya; itinago ko
ang aking mukha at ako ay nagalit, pero siya ay nanumbalik sa
pamamaraan ng kanyang puso. **18** Nakita ko ang kanilang mga
pamamaraan, pero pagagalingin ko sila. Papatnubayan ko sila
at pagiginhawain at aaliwin ang mga nagdadalamhati para sa
kaniya, **19** at nilikha ko ang bunga ng mga labi. Kapayapaan,
kapayapaan, sa mga malalayo at sa mga malalapit—sinasabi ni
Yahweh—pagagalingin ko sila. **20** Pero ang mga masasama ay
gaya nang maalon na dagat, kung saan hindi nagpapahinga, at
ang tubig nito ay umaalimbukay ng burak at putik. **21** Walang
kapayapaan para sa isang masama—sinasabi ng Diyos.”

58 “Umiyak ka ng malakas, huwag mong pigilin, lakasan mo
ang iyong tinig katulad ng isang trumpeta, harapin mo ang aking
bayan sa kanilang pagrerebelde, at ang angkan ni Jacob kasama

ng kanilang mga kasalanan. 2 Gayun pa man ako ay sinisiyasat
nila araw-araw at nasisiyahan sa kaalaman ng aking mga
paraan, katulad ng isang bansa na isinasabuhay ang katuwiran
at hindi tinalikuran ang batas ng kanilang Diyos. Sila ay humingi
sa akin ng makatuwirang mga paghatol; sila ay nasisiyahan na
lumalapit sa Diyos. 3 Bakit tayo nag-ayuno; sinabi nila, "pero
hindi ninyo nakikita ito? Bakit tayo nagpakumbaba, pero hindi
ninyo napapansin?" Pagmasdan ninyo, sa araw ng inyong pag-
aayuno ang sarili ninyong kasiyahan ang inyong hinahanap
at pinapahirapan ang lahat ng inyong mga manggagawa. 4
Pagmasdan ninyo, kayo ay nag-aayuno para makipag-away at
makipag-laban, at para sumuntok sa pamamagitan ng inyong
kamaong makasalanan; hindi kayo nag-aayuno ngayon para
marinig ang inyong tinig sa kaitaasan. 5 Ito ba talaga ang uri
ng pag-aayuno na ninanais ko: Isang araw para sinuman ang
magpakumbaba, para iyuko niya ang kaniyang ulo tulad ng isang
tambo, at para ilatag ang magaspang na tela at mga abo sa ilalim
niya? Ito ba talaga ang tinatawag mong isang pag-aayuno, isang
araw na nakalulugod kay Yahweh? 6 Hindi ba ito ang pag-aayuno
na pinili ko: na palayain ang mga masamang pagkakagapos, na
kalagin ang mga lubid ng pamatok, na palayain ang mga dinurog,
at baliin ang bawat pamatok? 7 Hindi ba ito para ipamahagi ang
inyong tinapay sa nagugutom at dalhin ang dukha at walang
tahanan sa inyong bahay?" Kapag nakakita kayo ng isang
taong nakahubad, dapat ninyo siyang bihisan; at hindi ninyo
dapat itago ang inyong sarili mula sa sarili ninyong mga kamag-
anak. 8 Pagkatapos ang inyong liwanag ay magbubukas tulad
ng pagsikat ng araw, at mabilis na manunumbalik ang inyong
kagalingan; pangungunahan kayo ng inyong katuwiran, at ang

kaluwalhatian ni Yahweh ay maaari ninyong maging bantay sa
inyong likuran. 9 Pagkatapos kayo ay tatawag, at si Yahweh ay
sasagot; kayo ay tatangis para tulungan, at kaniyang sasabihin,
“Naririto ako.” Kung aalisin ninyo mula sa inyong mga sarili
ang pamatok, ang nagpaparatang na daliri, at ang pananalita
ng kasamaan, 10 kung kayo mismo ay nagbibigay para sa
nagugutom at tumutugon sa pangangailangan ng nagdurusa;
sa gayon ang inyong liwanag ay sisikat sa kadiliman, at ang
inyong kadiliman ay magiging katulad sa katanghalian. 11 Kung
ganoon patuloy kayong pagungunahan ni Yahweh at bibigyan
kayo ng kasiyahan sa mga rehiyon kung saan walang tubig,
at palalakasin niya ang inyong mga buto. Kayo ay magiging
katulad ng isang nadiligang hardin, at katulad ng isang bukal
ng tubig, na hindi natutuyuan ng tubig kailanman. 12 Ang ilan
sa inyo ay muling magtatayo ng mga sinaunang gusali na
gumuho; itatayo ninyo ang mga gumuhong lungsod ng maraming
mga salinlahi; tatawagin kayong “Ang tagakumpuni ng pader,”
“Ang tagapanumbalik ng mga lansangan para matirahan.” 13
Ipagpalagay ninyo na tumalikod kayo mula sa paglalakbay
sa Araw ng Pamamahinga, at mula sa ginagawa ninyong
sariling kasiyahan sa aking banal na araw. Ipagpalagay ninyo
na ang Pamamahinga ay tinatawag ninyong isang kasiyahan,
at tinatawag ninyo na banal at pinarangalan ang mga bagay
ni Yahweh. Ipagpalagay ninyo na pinararangalan ninyo ang
Araw ng Pamamahinga sa pamamagitan ng pag-iwan ng inyong
sariling negosyo, at sa pamamagitan ng hindi paghahanap ng
sarili ninyong kasiyahan at sa pamamagitan ng hindi pagsasalita
ng sarili ninyong mga salita. 14 Kung ganoon makatatagpo
kayo ng kasiyahan kay Yahweh; at pasasakayin ko kayo sa

mga matataas na lugar ng daigdig; pakakainin ko kayo mula sa
minana ni Jacob na inyong ama— dahil ang bibig ni Yahweh
ang nagsalita."
59 Pagmasdan ninyo, Ang kamay ni Yahweh ay hindi napakaigsi
para hindi ito makapagligtas; ni ang kaniyang pandinig ay
napakahina, para hindi ito makarinig. **2** Ang inyong makasalanang
mga kilos, gayunman, ay naghiwalay sa inyo mula sa inyong
Diyos, at dahil sa inyong mga kasalanan ay nagawa niyang
maitago ang kaniyang mukha mula sa inyo at mula sa pakikinig
sa inyo. **3** Dahil ang inyong mga kamay ay narumihan ng dugo
at ang inyong mga daliri ng kasalanan. Ang inyong mga labi
ay nagsasalita ng mga kasinungalingan at ang inyong dila ay
nagsasalita ng may malisya. **4** Walang isa man ang tumatawag
sa katuwiran, at walang nagsusumamo ng kaniyang kalagayan
nang totoo. Sila ay nagtitiwala sa walang kabuluhang mga salita,
at nagsasabi ng mga kasinungalingan; sila ay nagbabalak ng
kaguluhan at nagbubunga ng kasalan. **5** Sila ay nagpipisa ng
mga itlog ng isang makamandag na ahas at naghahabi ng sapot
ng gagamba. Sinuman ang kumakain ng kanilang mga itlog ay
namamatay, at kung ang isang itlog ay mapisa, ito ay napipisa
para maging isang makamandag na ahas. **6** Ang kanilang mga
sapot ay hindi maaaring magamit para sa mga kasuotan, ni
maaaring takpan nila ang kanilang mga sarili sa pamamagitan
ng kanilang mga gawain. Ang kanilang mga gawa ay mga
gawa ng kasalanan, at ang mga gawain ng karahasan ay nasa
kanilang mga kamay. **7** Ang kanilang mga paa ay tumatakbo sa
kasamaan, at sila ay tumatakbo para magbuhos ng dugo ng
walang kasalanan. Ang kanilang mga kaisipan ay mga kaisipan
ng kasalanan; karahasan at kasiraan ay kanilang mga daan. **8**

Ang daan ng kapayapaan ay hindi nila nalalaman, at walang
katarungan sa kanilang mga landas. Sila ay gumawa ng mga
likong mga landas; ang sinumang naglalakbay sa mga landas na
ito ay hindi nalalaman ang kapayapaan. **9** Kaya ang katarungan
ay malayo mula sa amin, ni ang katuwiran ay nakararating
sa amin. Kami ay naghihintay sa liwanag, pero kadiliman ang
nakikita, naghahanap kami ng kaningningan, pero naglalakad
kami sa kadiliman. **10** Kinakapa namin ang pader katulad ng
bulag, katulad ng mga hindi nakakikita. Kami ay natitisod sa
katanghalian na parang sa takip-silim; sa kalagitnaan ng malakas
kami ay katulad ng mga patay. **11** Kami ay umuungal katulad
ng mga oso at dumadaing katulad ng mga kalapati; kami ay
naghihintay ng katarungan, pero wala; para masagip, pero ito ay
malayo mula sa amin. **12** Dahil ang aming maraming paglabag
sa iyong kautusan ay nasa harapan mo, at ang aming mga
kasalanan ay magpapatotoo laban sa amin; dahil ang aming
mga pagkakasala ay nasa amin, at nalalaman namin ang aming
mga kasalanan. **13** Kami ay nagrebelde, itinatanggi si Yahweh
at tumatalikod mula sa pagsunod sa aming Diyos. Kami ay
nagsalita ng paniniil at sa paglihis, nag-isip ng reklamo mula
sa puso at mga salita ng kasinungalingan. **14** Ang katarungan
ay ipinagkait, at ang katuwiran ay nananatiling malayo; dahil
ang katotohanan ay nakatitisod sa liwasang-bayan, at ang
matuwid ay hindi makararating. **15** Ang mapagkakatiwalaan ay
naglaho ng tuluyan, at siya na tumalikod mula sa kasamaan ay
ginagawang biktima ang kaniyang sarili. Nakita ito ni Yahweh at
nagalit siya na wala ng katarungan. **16** Nakita niya na wala ng
tao, at nagtaka na walang isa man para mamagitan. Kaya ang
kaniyang sariling bisig ang nagdala ng kaligtasan para sa kaniya,

at ang kaniyang katuwiran ay pinalakas siya. 17 Isinuot niya
ang katuwiran bilang isang baluti sa dibdib at isang helmet ng
kaligtasan sa kaniyang ulo. Dinamitan niya ang kaniyang sarili
ng mga kasuotan ng paghihiganti at nagsuot ng kasigasigan
bilang isang balabal. 18 Sila ay kaniyang pinagbayad sa kanilang
ginawa, galit na paghatol sa kaniyang mga kaaway, paghihiganti
para sa kaniyang mga kalaban, sa mga isla ng kaparusahan
bilang gantimpala nila. 19 Kaya sila ay matatakot sa pangalan
ni Yahweh mula sa kanluran, at ang kaniyang kaluwalhatian
mula sa pagsikat ng araw; dahil siya ay darating tulad ng isang
batis na mabilis na umaagos, pinadadaloy sa pamamagitan ng
paghinga ni Yahweh. 20 Isang manunubos ay darating sa Sion at
sa mga tumalikod mula sa kanilang pagrerebeldeng mga gawain
kay Jacob—Ito ang kapahayagan ni Yahweh. 21 At para sa akin,
ito ang aking tipan sa kanila—sinasabi ni Yahweh—ang aking
espiritu na nasa inyo, at ang aking mga salita na inilagay ko sa
inyong bibig, ay hindi mawawala sa inyong bibig, o mawawala
sa bibig ng inyong mga anak, o mawawala sa bibig ng mga
anak ng inyong mga anak—sinabi ni Yahweh—mula sa panahon
na ito at magpakailanman."

60 Bumangon kayo, magliwanag kayo; dahil ang inyong
liwanag ay dumating na, at ang kaluwalhatian ni Yahweh ay
sumikat na sa inyo. 2 Kahit na ang kadiliman ay magtatakip sa
mundo, at makapal na kadiliman sa mga bansa; gayon man si
Yahweh ay magliliwanag sa inyo, at ang kaniyang kaluwalhatian
ay makikita sa inyo. 3 Ang mga bansa ay lalapit sa inyong
liwanag, at ang mga hari sa inyong maliwanag na ilaw na
sumisikat. 4 Pagmasdan ninyo ang buong paligid at tingnan.
Tinipon nilang lahat ang kanilang mga sarili at lumalapit sa iyo.

Ang inyong mga anak na lalaki ay darating mula sa malayo, at
ang inyong mga anak na babae ay bubuhatin sa kanilang mga
bisig. **5** Pagkatapos pagmamasdan mo at magiging makinang,
at ang inyong puso ay magagalak at mag-uumapaw, dahil ang
kasaganaan ng dagat ay ibubuhos sa inyo, ang kayamanan ng
mga bansa ay darating sa inyo. **6** Ang mga karawan ng kamelyo
ay magtatakip sa inyo, ang mga dromedario ng Midian at Efa;
lahat sila ay darating mula sa Seba; sila ay magdadala ng ginto
at kamanyang, at aawit ng mga papuri ni Yahweh. **7** Lahat ng
mga kawan ng Kedar ay sama-samang titipunin para sa inyo,
paglilingkuran kayo sa inyong mga pangangailangan ng mga
lalaking tupa ng Nebaioth, sila ay magiging katanggap-tanggap
na mga handog sa aking altar; at aking luluwalhatiin ang aking
maluwalhating bahay. **8** Sino ang mga ito na lumilipad katulad
ng isang ulap, at katulad ng mga kalapati patungo sa kanilang
mga silungan? **9** Ang mga baybaying-lugar ay maghahanap
sa akin, at nangunguna ang mga barko sa Tarsis, para dalhin
ang inyong mga anak na lalaki mula sa malayo, ang kanilang
pilak at kanilang ginto na dala nila, para sa pangalan ni Yahweh
na inyong Diyos, at para sa Banal ng Israel, dahil kayo ay
pinarangalan niya. **10** Ang mga anak ng mga dayuhan ay muling
magtatayo ng inyong mga pader, at ang kanilang mga hari ay
maglilingkod sa inyo; kahit sa aking matinding galit kayo ay
pinarusahan ko, gayon pa man sa aking pabor kinahahabagan
ko kayo. **11** Ang inyong mga tarangkahan din ay mananatiling
bukas palagi; ang mga ito ay hindi isasara araw o gabi, sa
gayon ang kayaman ng mga bansa ay maaaring dalhin, kasama
ang kanilang mga hari na pinangungunahan. **12** Sa katunayan,
ang mga bansa at kaharian na hindi maglilingkod sa inyo ay

maglalaho; ang mga bansang iyon ay ganap na mawawasak.
13 Ang kaluwalhatian ng Lebanon ay darating sa inyo, ang
punong sipres, ang pir, at puno ng pino na magkakasama,
para pagandahin ang aking santuwaryo; at luluwalhatiin ko
ang lugar ng aking mga paa. 14 Sila ay lalapit sa inyo para
yumuko, ang mga anak na lalaki na humamak sa inyo; sila ay
yuyuko sa inyong mga paanan; kayo ay tatawagin nilang, Ang
Lungsod ni Yahweh, Sion ang Banal ng Israel. 15 Sa halip na
kayo ang nananatiling napabayaan at kinapopootan, na walang
sinuman ang pumapansin sa inyo, gagawin ko kayong isang
bagay na ipagmamalaki magpakailanman, isang kagalakan mula
sa bawat salinlahi. 16 Iinumin din ninyo ang gatas ng mga
bansa, at sususo sa dibdib ng mga hari; malalaman ninyo na
Akong, si Yahweh, ako ang inyong Tagapagligtas at inyong
Manunubos, ang Tanging Kalakasan ni Jacob. 17 Sa halip na
tanso, ako ay magdadala ng ginto, sa halip na bakal ako ay
magdadala ng pilak; sa halip na kahoy, tanso, at sa halip na
mga bato, bakal. Maghihirang ako ng kapayapaan bilang inyong
mga gobernador, at katarungan sa inyong mga namumuno.
18 Ang karahasan ay hindi na kailanman maririnig sa inyong
lupain, o ang pagkawasak, ni paninira sa loob ng inyong mga
nasasakupan; pero tatawagin ninyong Kaligtasan ang inyong
mga pader, at Papuri ang inyong mga tarangkahan. 19 Ang
araw ay hindi mo na kailanman magiging liwanag sa maghapon,
ni ang liwanag ng buwan ay magliliwanag sa inyo; pero si
Yahweh ang inyong magiging walang hanggang liwanag, at ang
inyong Diyos ang inyong kaluwalhatian. 20 Ang inyong araw ay
hindi na kailanman lulubog, ni ang inyong buwan ay lulubog
at mawawala; dahil si Yahweh ang inyong magiging walang

hanggang liwanag, at ang mga araw ng inyong pagluluksa ay
matatapos na. 21 Lahat ng inyong mamamayan ay magiging
matuwid; sila ang magmamay-ari ng lupain sa lahat ng panahon,
ang sanga ng aking pagtatanim, ang gawa ng aking mga kamay,
para ako ay maaaring luwalhatiin. 22 Ang isang kakaunti ay
magiging isang libo, at ang isang maliit, isang malakas na bansa;
akong si Yahweh, agad na tutuparin ang mga bagay na ito kapag
dumating ang panahon.

61 Ang Espiritu ng Panginoong Yahweh ay sumasaakin,
dahil hinirang ako ni Yahweh para ipahayag ang mabuting
balita sa mapagpakumbaba. Sinugo niya ako para pagalingin
ang sugatang-puso, para ipahayag ang kalayaan sa mga
nakabilanggo, at ang pagbubukas ng bilangguan sa mga
nakagapos. 2 Pinadala niya ako para ipahayag ang taon ng
pabor ni Yahweh, ang araw ng paghihiganti ng aming Diyos, at
para aliwin ang lahat ng nagluluksa— 3 para ilagay sa lugar ang
mga tumatangis sa Sion—para bigyan sila ng isang turban sa
halip na mga abo, langis ng kagalakan sa halip na pagtatangis,
isang balabal ng papuri kapalit ng isang espiritu ng kalungkutan,
para tawagin silang mga puno ng katuwiran, ang pagtatanim
ni Yahweh, para siya ay maaaring luwalhatiin. 4 Muli nilang
itatayo ang mga sinaunang lugar na gumuho; papanumbalikin
nila ang mga dating pinabayaan. Panunumbalikin nila ang
mga gumuhong lungsod, ang mga kasiraan mula sa maraming
naunang salinlahi. 5 Ang mga dayuhan ay tatayo at magpapakain
ng inyong mga kawan, at ang mga anak ng mga dayuhan ay
magtatrabaho sa inyong mga bukid at mga ubasan. 6 Kayo ay
tatawaging mga pari ni Yahweh; kayo ay tatawagin nilang mga
lingkod ng aming Diyos. Kakainin ninyo ang kayamanan ng mga

bansa, at ipagmamalaki ninyo ang kanilang mga yaman. **7** Sa
halip ng inyong kahihiyan magkakaroon kayo ng kasaganaan; at
sa halip ng kasiraang-puri sila ay magagalak sa kanilang bahagi.
Kaya sila ay magkakaroon ng isang dobleng bahagi ng kanilang
lupa; walang-hanggang kagalakan ay mapapasakanila. **8** Dahil
Ako, si Yahweh, ay maibigin sa katarungan, at kinasusuklaman
ko ang pagnanakaw at marahas na kawalan ng katarungan.
Tapat akong gaganti sa kanila, at aking puputulin ang walang
hanggang tipan sa kanila. **9** Ang kanilang mga kaapu-apuhan ay
makikilala sa kalagitnaan ng mga bansa, at ang kanilang mga
anak sa kalagitnaan ng mga tao. Lahat ng nakakakita sa kanila
ay kikilalanin sila, silang bayan na pinagpala ni Yahweh. **10**
Ako ay lubos na magagalak kay Yahweh; sa aking Diyos ako
ay labis na magsasaya. Dahil ako ay binihisan niya ng mga
kasuotan ng kaligtasan; binihisan niya ako ng may balabal ng
katuwiran, tulad ng isang lalaking ikakasal na ginagayakan ang
kaniyang sarili sa pamamagitan ng isang turban, at tulad ng
isang babaeng ikakasal na nagpapaganda sa kaniyang sarili ng
kaniyang mga hiyas. **11** Kung paanong pinagsisibol ng lupa ang
mga halaman nito, at tulad sa hardin na pinalalago ang itinanim
na halaman dito, gayon din ang Panginoong Yahweh ay idudulot
na ang katuwiran at papuri ay sumibol sa harapan ng lahat ng
mga bansa.

62 Para sa kapakanan ng Sion ako ay hindi mananahimik,
at para sa kapakanan ng Jerusalem ako ay hindi tatahimik,
hanggang tuloy-tuloy nang magliwanag ang kaniyang katuwiran,
at ang kaniyang kaligtasan tulad ng isang nag-aapoy na sulo. **2**
Makikita ng mga bansa ang inyong katuwiran, at ang inyong
kaluwalhatian ng lahat ng mga hari. Ikaw ay tatawagin sa isang

bagong pangalan na si Yahweh ang pipili. 3 Kayo rin ay magiging
isang korona ng kagandahan sa kamay ni Yahweh, at isang
turban ng pagkahari sa kamay ng inyong Diyos. 4 Hindi ka
na kailanman tatawaging, “Pinabayaan”; ni ang inyong lupain
ay kailanman tatawaging, “Malungkot.” Sa katunayan, kayo ay
tatawaging “Ang aking kaluguran ay nasa kaniya,” at ang iyong
lupain “May asawa,” dahil si Yahweh ay nasisiyahan sa inyo,
at ang inyong lupain ay ikakasal. 5 Tulad ng isang lalake na
ikinakasal sa isang babae, sa gayon kayo ay pakakasalan ng
inyong mga anak na lalaki. Tulad ng isang lalaking ikakasal na
nagagalak sa babaeng kaniyang pakakasalan, ang inyong Diyos
ay magagalak sa inyo. 6 Ako ay naglagay ng mga bantay sa
inyong mga pader, Jerusalem; sila ay hindi nananahimik araw
at gabi. Ikaw na patuloy na nagpapaalala kay Yahweh, huwag
tumigil sandali. 7 Huwag mo siyang papayagang magpahinga
hanggang maitatag niya muli ang Jerusalem at gawin itong isang
papuri sa daigdig. 8 Si Yahweh ay nangako sa pamamagitan
ng kaniyang kanang kamay at sa pamamagitan ng lakas ng
kaniyang bisig, “Siguradong hindi ko na kailanman ibibigay
ang inyong butil bilang pagkain para sa inyong mga kaaway.
Ang mga dayuhan ay hindi iinom ng inyong bagong alak, na
inyong pinagtrabahuhan. 9 Dahil ang mga umaani ng butil ang
kakain nito at magpupuri kay Yahweh, at ang mga pumipitas
ng mga ubas ay iinom ng alak sa mga patyo ng aking banal
na santuwaryo.” 10 Lumabas kayo, lumabas kayo sa mga
tarangkahan! Ihanda ang daan para sa bayan! Itayo ito, itayo
ang daanang-bayan! Alisin ang mga bato! Magtaas ng isang
hudyat na bandera para sa mga bansa! 11 Pagmasdan ninyo,
si Yahweh ay nagpapahayag sa dulo ng daigdig, “Sabihin sa

anak na babae ng Sion: Pagmasdan mo, dumarating ang inyong
Manunubos! Tingnan ninyo, dala niya ang kaniyang gantimpala,"
at ang kaniyang pabuya ay mauuna sa kaniya. **12** Kayo ay
tatawagin nilang, "Ang bayang banal; ang tinubos ni Yahweh," at
tatawagin kayong "Tanyag; isang lungsod na hindi pinabayaan."

63 Sino itong dumarating mula sa Bozra, nasa Edom, na
nakadamit na pula? Sino siyang naka maharlikang kasuotan,
nagmamartsa nang may katiyakan dahil sa kanyang dakilang
kalakasan? Ako ito na nagsasalita ng katuwiran at may
makapangyarihang kakayanan magligtas. **2** Bakit pula ang suot
mo na mukhang nagpipisa ka ng mga ubas sa pigaan nito? **3**
Mag-isa kong tinapakan ang mga ubas sa pigaan, at walang
sinuman mula sa mga bansa ang sumama sa akin. Tinapakan
ko sila sa aking poot at dinurog ko sila sa aking matinding galit.
Tumilamsik ang kanilang dugo at minantsahan ang lahat ng aking
kasuotan. **4** Dahil inaasam-asam ko ang araw ng paghihiganti,
at dumating na ang taon para sa aking pagtubos. **5** Naghanap
ako pero walang sinuman ang makakatulong. Nagtaka ako na
walang makakatulong, pero ang aking sariling bisig ang nagdala
sa akin sa katagumpayan at pinalakas ako ng aking matinding
galit. **6** Sa aking galit dinurog ko ang mga mamamayan at sa
aking poot nilasing ko sila, at isinaboy ko ang kanilang dugo
sa lupa. **7** Sasabihin ko ang mga gawa ng katapatan sa tipan
ni Yahweh, ang mga kapuri-puring mga ginawa niya para sa
atin at ang kanyang dakilang kabutihan sa bayan ng Israel.
Ang kahabagang ito ay naipakita niya sa atin dahil sa kanyang
awa at sa maraming mga gawa ng katapatan sa tipan. **8** Dahil
sinabi niya, "Tiyak na sila ang aking bayan, mga anak na hindi
taksil." Siya ay kanilang naging Tagapagligtas. **9** Nagdusa rin

siya sa lahat ng kanilang pagdurusa at ang anghel mula sa
kanyang presensya ang nagligtas sa kanila. Sa kanyang pag-
ibig at habag sila ay kanyang iniligtas, sila ay kanyang itinaas
at iningatan sa buong sinaunang panahon. **10** Pero sila ay
nagrebelde at pinighati ang kanyang Banal na Espiritu. Kaya
siya ay naging kaaway nila at nakipaglaban sa kanila. **11** Naalala
ng kanyang bayan ang tungkol sa sinaunang panahon ni Moises.
Sinabi nila, “Nasaan ang Diyos, na naglabas sa kanila sa dagat
kasama ang mga pastol ng kanyang kawan? Nasaan ang Diyos
na naglagay sa kanila ng kanyang Banal na Espiritu? **12** Nasaan
ang Diyos, na naglagay ng kanyang dakilang kapangyarihan
sa kanang kamay ni Moises, at hinawi ang tubig ng dagat sa
kanilang harapan para gumawa ng walang hanggang pangalan
para sa kanyang sarili? **13** Nasaan ang Diyos na pinangunahan
sila sa pagtawid sa malalim na dagat? Tulad ng isang kabayo na
tumatakbo sa patag na lupa, sila ay hindi nadapa. **14** Gaya ng
baka na bumababa papunta sa lambak, ganun din sila binigyan
ng kapahingahan ng Espiritu ni Yahweh. Kaya ginabayan mo
ang iyong bayan para sa kapurihan ng iyong sariling pangalan.
15 Tumingin ka mula sa langit at magbigay pansin mula sa iyong
banal at maluwalhating tahanan. Nasaan ang iyong kasigasigan
at makapangyarihang mga gawa? Ipinagkait sa amin ang iyong
awa at habag. **16** Dahil ikaw ay aming ama, kahit hindi kami
kilala ni Abraham at hindi kinikilala ng Israel, ikaw, Yahweh,
ang aming ama. 'Aming Manunubos' ang naging pangalan mo
mula pa noong sinaunang panahon. **17** Yahweh, bakit mo kami
hinayaang maligaw mula sa iyong mga landas at tumigas ang
aming mga puso kaya hindi ka na namin sinusunod? Bumalik ka
para sa kapakanan ng iyong mga lingkod, ang mga lipi ng iyong

pamana. 18 Ang bayan mo ang nagmay-ari ng iyong banal na
lugar sa maiksing panahon, pero pagkatapos niyurakan ito ng
aming mga kaaway. 19 Kami ay naging tulad ng mga hindi mo
kailanman pinamahalaan at tinawag sa pamamagitan ng iyong
pangalan."
64 O Yahweh, kung binuksan mo ang kalangitan at ikaw ay
bumaba! Nayanig sana ang mga bundok sa iyong presensya,
2 tulad nang pagningas ng apoy sa kasukalan, o ng apoy na
nagpapakulo ng tubig. O, na malalaman ng iyong mga kaaway
ang iyong pangalan, na manginginig ang mga bansa sa iyong
presensya! 3 Noon, nang gumawa ka ng mga kamangha-
manghang mga bagay na hindi namin inaasahan, bumaba ka,
at ang mga bundok ay nayanig sa iyong presensya. 4 Mula
noong sinaunang panahon wala pang sinuman ang nakarinig o
nakakilala, ni nakakita ng anumang Diyos maliban sa iyo, na
gumagawa ng mga bagay para sa sinumang umaasa sa kanya.
5 Dumarating ka para tulungan ang mga nagagalak na gumawa
kung ano ang tama, sila na nakakaalala ng iyong mga paraan at
sumusunod sa mga ito. Nagalit ka ng kami ay nagkasala. Sa
iyong mga paraan lagi kaming maliligtas. 6 Dahil kaming lahat ay
naging tulad ng isang taong marumi, at lahat ng aming matutuwid
na gawa ay parang pasador. Kaming lahat ay nalanta na parang
dahon; ang aming mga kasamaan, tulad ng hangin, ay naglayo
sa amin. 7 Walang sinumang tumatawag sa pangalan mo ang
nagsikap na humawak sa iyo, dahil itinago mo sa amin ang iyong
mukha at pinaubaya kami sa aming mga kasalanan. 8 Gayun
pa man, Yahweh, ikaw ang aming ama, kami ang putik. Ikaw
ang nagbigay hugis sa amin, at kaming lahat ay gawa ng iyong
kamay. 9 Yahweh, huwag kang magalit nang labis sa amin, ni

laging alalahanin ang aming mga kasalanan. Pakiusap masdan
mo kaming lahat, ang iyong bayan. **10** Ang iyong mga banal na
lungsod at ang Sion ay naging isang ilang, ang Jerusalam isang
kalungkutan. **11** Ang aming banal at magandang templo, kung
saan ang aming mga ninuno ay nagpuri sa iyo, ay nawasak ng
apoy, at lahat ng mga mamahalin ay wasak na. **12** Paano ka pa
nakakapagpigil, Yahweh? Paano mo nagagawang manatiling
tahimik at nakapagpapatuloy na hiyain kami?”

65 Nakahanda akong tanggapin ng sinumang hindi humihingi;
handa na akong matagpuan ng sinumang hindi naghahanap.
Sinabi ko, 'Narito ako! Narito ako! sa isang bansa na hindi
tumatawag sa aking pangalan. **2** Buong maghapong nakaunat
ang aking mga kamay sa isang bayang matigas ang ulo, na
lumalakad sa masamang daan, na sumunod sa sarili nilang
mga kaisipan at mga plano. **3** Sila ang mga taong patuloy na
sinasaktan ang damdamin ko, nag-aalay ng mga handog sa
mga hardin at nagsusunog ng insenso sa mga tisang bato. **4**
Umuupo sila sa mga libingan at nananatiling nakabantay buong
gabi, at kumakain ng baboy na may sabaw ng napakaruming
karne sa kanilang mga pinggan. **5** Sinasabi nila, 'Lumayo kayo,
huwag kayong lalapit sa akin dahil ako ay mas banal kaysa sa
inyo.' Ang mga bagay na ito ay parang usok sa aking ilong,
isang apoy na nagniningas buong maghapon. **6** Masdan ninyo,
nakasulat sa aking harapan: hindi ako mananatiling tahimik,
dahil gagantihan ko sila, paparusahan ko sila ng sukdulan **7**
sa kanilang mga kasalanan at sa kasalanan ng kanilang mga
ninuno,” sinabi ni Yahweh. “Gagantihan ko sila sa pagsusunog
ng insenso sa mga kabundukan at sa pangungutya sa akin
sa mga kaburulan. Kaya susukatin ko ang nakalipas nilang

mga gawa sa kanilang kandungan. **8** Ito ang sinabi ni Yahweh,
“Tulad nang katas na makukuha mula sa isang kumpol ng
ubas, kapag sinabi ng sinuman, “Huwag itong sirain, dahil may
mabuti rito, ganun din ang gagawin ko alang-alang sa aking
mga lingkod, hindi ko sila lahat wawasakin. **9** Dadalhin ko ang
mga kaapu-apuhan mula kay Jacob, at mula kay Juda ang mga
magmamay-ari ng aking mga kabundukan. Ang aking mga pinili
ay magmamay-ari ng lupain at doon maninirahan ang aking
mga lingkod. **10** Ang Sharon ay magiging isang pastulan para
sa mga kawan at ang lambak ng Achor isang pahingahang
lugar para sa mga kawan, para sa aking bayan na naghahanap
sa akin. **11** Pero kayo na tumalikod kay Yahweh, na lumimot
ng aking banal na bundok at naghanda ng isang mesa para
sa diyos ng Suwerte, at nagpupuno ng hinalong alak sa mga
baso para sa diyos na tinawag na Kapalaran- **12** itatakda ko
kayo para sa espada, at lahat kayo ay yuyukod sa magkakatay,
dahil nang tumawag ako, hindi kayo sumagot; nang nagsalita
ako, hindi kayo nakinig, sa halip, ginawa ninyo kung ano ang
masama sa aking harapan, at piniling gawin yung mga hindi
nakalulugod sa akin. **13** Ito ang sinabi ng Panginoon na si
Yahweh, “Masdan ninyo, ang aking mga lingkod ay magsisikain
at magsisiinom, pero kayo ay magugutom at mauuhaw; sila ay
magsasaya, pero kayo ay malalagay sa kahihiyan. **14** Masdan
ninyo, ang aking mga lingkod ay sisigaw sa tuwa dahil sa
kasayahan ng puso, pero kayo ay iiyak dahil sa sama ng loob,
at mananaghoy dahil sa pagkadurog ng espiritu. **15** Iiwanan
ninyo ang inyong pangalan para maging isang sumpa para
sa aking mga pinili; ako, ang Panginoon na si Yahweh, ang
papatay sa inyo; tatawagin ko ng ibang pangalan ang aking

mga lingkod. 16 Sinumang nasa lupa ang magpahayag ng
isang pagpapala ay pagpapalain ko, ang Diyos ng katotohanan.
Sinumang nasa lupa ang mangako ay nangangako sa akin,
ang Diyos ng katotohanan, dahil malilimutan na ang nakaraang
kaguluhan, dahil ang mga ito ay matatago na sa aking paningin.
17 Kaya masdan ninyo, malapit na akong lumikha ng bagong
langit at bagong lupa, at ang nakaraang mga bagay ay hindi na
maaalala o maiisip. 18 Pero kayo ay magagalak at magsasaya
nang walang hanggan sa aking lilikhain. Masdan ninyo, malapit
ko nang likhain ang Jerusalem bilang isang kaligayahan, at
ang kanyang mamamayan bilang isang kagalakan. 19 Ako ay
magsasaya sa Jerusalam at magagalak sa aking bayan; ang
pag-iyak at pananangis sa pagdurusa ay hindi na maririnig
sa kaniya. 20 Hindi na muling mabubuhay doon ang isang
sanggol ng ilang araw lamang; ni ang isang matandang lalaki
ay mamamatay bago ang kaniyang takdang oras. Sinumang
mamamatay ng isang daang taong gulang ay ituturing na isang
kabataan. Ang isang makasalanan na namatay ng isang daang
taong gulang ay ituturing na isinumpa. 21 Magtatayo sila ng mga
bahay at titirahan ang mga ito, magtatanim sila sa mga ubasan
at kakainin ang mga bunga nito. 22 Hindi na sila magtatayo ng
isang bahay at titirahan ng iba, hindi na sila magtatanim at iba
ang kakain, dahil magiging kasing haba ng buhay ng mga puno
ang magiging buhay ng aking bayan. Ganap na mabubuhay ang
aking mga pinili higit pa sa gawa ng kanilang mga kamay. 23
Hindi mawawalan ng kabuluhan ang kanilang pagtatrabaho, ni
maghihirap ang kanilang mga anak. Dahil sila ay mga anak ng
mga pinagpala ni Yahweh, kasama ang kanilang mga kaapu-
apuhan. 24 Bago pa sila manalangin, tutugunin ko na; at habang

nagsasalita pa lang sila, diringgin ko na. **25** Ang asong-gubat at
ang tupa ay magkasamang manginginain, at ang leon ay kakain
ng damo tulad ng baka; pero alikabok ang magiging pagkain ng
ahas. Hindi na sila makakapanakit ni makakapinsala sa lahat ng
aking banal na bundok," sinabi ni Yahweh.

66 Ito ang sinabi ni Yahweh, "Ang langit ay aking trono, at
ang daigdig ay aking tuntungan. Nasaan na ang bahay na
itatayo ninyo para sa akin? Nasaan ang lugar na maari kong
pagpahingahan? **2** Ang kamay ko ang gumawa ng lahat ng mga
bagay na ito; ganoon nilikha ang lahat ng mga ito — ito ang
pahayag ni Yahweh. Ang taong sinasang-ayunan ko ay ang mga
nagpapakumbaba at nagsisipagsisi, at nanginginig sa aking
salita. **3** Sinumang pumapatay ng baka ay pumapatay din ng
isang tao; ang siyang nag-aalay ng isang tupa ay bumabali rin
ng leeg ng isang aso; ang siyang naghahandog ng isang butil ay
naghahandog din ng dugo ng baboy; ang siyang naghahandog
ng isang pang-alaala na insenso ay nagpapala rin ng kasamaan.
Pinili nila ang kanilang sariling mga paraan, at natutuwa sila
sa kanilang kalapastanganan. **4** Sa ganun ding paraan ko
pipiliin ang kanilang sariling kaparusahan; ipaparanas ko sa
kanila kung ano ang kanilang kinatatakutan, dahil ng ako ay
tumawag, walang tumugon kahit isa; nang ako ay nagsalita,
walang sinumang nakinig. Ginawa nila kung ano ang masama sa
aking paningin, at piniling gawin kung ano ang hindi nakalulugod
sa akin." **5** Pakinggan ang salita ni Yahweh, kayong mga
nanginginig sa kanyang salita. "Ang mga kababayan ninyo na
napopoot at nagpapalayas sa inyo ng dahil sa aking pangalan ay
nagsabi, "Maluwalhati nawa si Yahweh, para makita namin ang
inyong kagalakan,' pero sila ay malalagay sa kahihiyan. **6** Isang

tunog ng kaguluhan sa labanan ay dumarating mula sa lungsod,
isang tunog mula sa templo, ang tunog ng paghihiganti ni
Yahweh sa kanyang mga kaaway. **7** Bago humilab ang kanyang
tiyan, siya ay manganganak; bago siya lukuban ng sakit, siya ay
nagsilang ng isang lalaki. **8** Sino ang nakarinig at nakakita na ng
ganung bagay? Maaari bang isilang ang isang lupain sa isang
araw? Maaari bang maitatag ang isang bansa sa isang sandali?
Gayunman sa sandaling humilab ang tiyan ng Sion, nagsilang
siya sa kanyang mga anak. **9** Dadalhin ko ba ang isang sanggol
sa may labasan ng panganganak at hindi pahihintulutan ang
pagluwal nito? — tinatanong ni Yahweh. O dadalhin ko ba
ang isang bata sa panahong dapat nang iluwal at pagkatapos
pipigilan ang pagsilang nito? — tinatanong ng inyong Diyos. **10**
Makisaya sa Jerusalam at magalak para sa kanya, lahat kayong
nagmamahal sa kanya, kayo'y makisaya sa kanya, lahat kayong
nagdalamhati para sa kanya! **11** Dahil kayo ay pasususuhin
at masisiyahan; sa kanyang dibdib kayo ay magiginhawahan,
dahil makakainom kayo ng lubos at masisiyahan kayo sa
kasaganaan ng kanyang kaluwalhatian. **12** Ito ay kung anong
sinabi ni Yahweh, “Palalaganapin ko na ang kasaganaan sa
kanya tulad ng isang ilog, at ang kayamanan ng mga bansa
tulad ng umaapaw na batis. Ikaw ay pasususuhin sa kanyang
tabi, bubuhatin sa kanyang mga bisig, at ihehele sa kanyang
kandungan. **13** Gaya ng pag-aaliw ng isang ina sa kanyang anak,
gayun din aaliwin ko kayo, at kayo ay aaliwin sa Jerusalem. **14**
Makikita ninyo ito at masisiyahan ang inyong puso, at ang inyong
mga buto ay uusbong gaya ng murang damo. Mahahayag ang
kamay ni Yahweh sa kaniyang mga lingkod, pero magagalit siya
sa kaniyang mga kaaway. **15** Kaya masdan ninyo, darating si

Yahweh na may apoy, at ang kaniyang mga karwahe ay darating
tulad ng malakas na bagyo para dalhin ang sidhi ng kaniyang
galit at ang kaniyang pagsaway na may lagablab ng apoy. **16**
Dahil pinapatupad ni Yahweh ang paghahatol sa sangkatauhan
sa pamamagitan ng apoy at kaniyang espada. Marami ang
mapapatay ni Yahweh. **17** Itinatalaga at ginagawa nilang dalisay
ang kanilang mga sarili kay Yahweh para makapasok sila sa
mga hardin, kasunod ng mga kumakain ng laman ng baboy at
kasuklam-suklam na mga bagay gaya ng mga daga. “Darating
sila sa pagwawakas— ito ang pahayag ni Yahweh. **18** Dahil
nalalaman ko ang kanilang mga ginagawa at iniisip. Darating
ang panahon na titipunin ko lahat ng mga bansa at mga wika.
Darating sila at makikita nila ang aking kaluwalhatian. **19**
Maglalagay ako ng isang makapangyarihang tanda sa kanila.
Pagkatapos ipapadala ko ang mga nakaligtas mula sa kanila
sa mga bansa: Sa Tarsis, Put, at Lud, mga mamamana na
gumagamit ng kanilang mga palaso, sa Tubal, Javan at sa mga
malalayong baybayin kung saan sila ay hindi pa nakarinig ng
tungkol sa akin ni nakakita ng aking kaluwalhatian. Ipapahayag
nila ang aking kaluwalhatian sa mga bansa. **20** Bilang isang
handog kay Yahweh, ibabalik nila ang lahat ng inyong mga
kababayan sa lahat ng mga bansa. Sila ay darating na sakay ng
mga kabayo, at mga nasa karwahe, sa bagon, sa mga asno, at
mga kamelyo patungo sa aking banal na bundok sa Jerusalem—
sinabi ni Yahweh. Dahil ang bayan ng Israel ay magdadala ng
handog na butil na nasa malinis na sisidlan patungo sa tahanan
ni Yahweh. **21** Ang iba sa mga ito ay pipiliin ko bilang mga
pari at mga Levita— sinabi ni Yahweh. **22** Ito ang pahayag ni
Yahweh— kung gaano katagal mananatili sa harapan ko ang

bagong langit at ang bagong lupa na aking gagawin, ganoon din
katagal mananatili ang inyong kaapu-apuhan, at ang inyong
pangalan ay mananatili. **23** Sinabi ni Yahweh— Mula sa isang
buwan hanggang sa mga susunod, at mula sa isang Araw ng
Pamamahinga hanggang sa mga susunod, lahat ng mga tao ay
darating para yumukod sa akin. **24** Lalabas sila at makikita nila
ang mga bangkay ng mga taong nagrebelde laban sa akin, dahil
ang mga uod na kakain sa kanila ay hindi mamamatay, at ang
apoy na lalamon sa kanila ay hindi maaapula; at ito ay magiging
nakakadiri sa buong sangkatauhan."

Jeremias

1 Ito ang salita ni Jeremias na anak ni Hilkias, isa siya sa mga
pari sa Anatot sa lupain ng Benjamin. **2** Dumating sa kaniya
ang salita ni Yahweh noong ikalabintatlong taon ng paghahari
ni Josias na anak ni Ammon na hari ng Juda. **3** Muli itong
dumating sa mga araw ni Jehoiakim na anak ni Josias na hari
ng Juda hanggang sa ikalimang buwan ng ikalabing isang taon
ng paghahari ni Zedekias na anak ni Josias na hari ng Juda,
nang binihag ang mga taga-Jerusalem bilang mga bilanggo. **4**
Dumating sa akin ang salita ni Yahweh na nagsasabi, **5** “Bago
kita binuo sa sinapupunan, pinili na kita. Bago ka ipanganak,
itinalaga na kita. Ginawa kitang propeta sa mga bansa.” **6** “O!
Panginoong Yahweh!” Sinabi ko, “Hindi ako marunong magsalita
sapagkat napakabata ko pa.” **7** Ngunit sinabi sa akin ni Yahweh,
“Huwag mong sabihin na, 'Napakabata ko pa.' Dapat kang
pumunta saanman kita ipadala at dapat mong sabihin ang
anumang iuutos ko sa iyo! **8** Huwag kang matakot sa kanila
sapagkat sasamahan kita upang iligtas ka. Ito ang pahayag
ni Yawheh.” **9** Pagkatapos, iniabot ni Yahweh ang kaniyang
kamay, hinipo niya ang aking bibig at sinabi, “Ngayon, inilagay
ko ang aking mga salita sa iyong bibig. **10** Hinihirang kita
ngayon sa mga bansa at sa mga kaharian upang magbunot at
magpabagsak, magsira at magwasak, magtayo at magtatag. **11**
Dumating ang salita ni Yahweh sa akin na nagsasabi, “Ano ang
iyong nakikita Jeremias?” Sinabi ko, “Nakikita ko ang sanga
ng almendra.” **12** Sinabi sa akin ni Yahweh, “Nakita mong
mabuti, sapagkat nagbabantay ako sa aking mga salita upang
maisakatuparan ito.” **13** Dumating sa akin ang salita ni Yahweh
sa pangalawang pagkakataon at sinabi, “Ano ang iyong nakikita?

“Sinabi ko, “Nakikita ko ang isang pinakuluan na palayok, na
nakatagilid mula sa hilaga.” 14 Sinabi sa akin ni Yahweh,
“Kapahamakan ang mangyayari sa lahat ng naninirahan sa
lupaing ito na magmumula sa hilaga.” 15 Sapagkat tinatawagan
ko ang lahat ng tribo sa mga hilagang kaharian, pahayag ni
Yahweh. Darating sila at ilalagay nila ang kanilang trono sa
pasukan sa mga tarangkahan ng Jerusalem, laban sa lahat ng
pader na nakapaligid dito, at laban sa lahat ng mga lungsod ng
Juda. 16 Ihahayag ko ang hatol laban sa kanila dahil sa lahat
ng kanilang kasamaan sa pagtalikod sa akin, sa pagsusunog
ng mga insenso sa ibang mga diyos at sa pagsamba sa mga
ginawa ng sarili nilang mga kamay. 17 Ihanda mo ang iyong
sarili! Tumayo ka at sabihin mo sa kanila ang lahat ng iniuutos ko
sa iyo. Huwag kang manlupaypay sa kanila, baka panlupaypayin
kita sa harapan nila! 18 Tingnan mo! Ngayong araw, ginawa
kitang matatag na lungsod, isang haliging bakal at mga pader na
tanso laban sa buong lupain, laban sa mga hari ng Juda at sa
kanilang mga opisyal, sa mga pari at ng mga tao sa lupain.
19 Kakalabanin ka nila ngunit hindi ka nila matatalo sapagkat
sasamahan kita upang iligtas ka. Ito ang pahayag ni Yahweh.”

2 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 “Pumunta
ka at ipahayag mo sa pandinig ng Jerusalem. Sabihin mo, 'Ito
ang sinasabi ni Yahweh: Alang-alang sa iyo, inaalala ko ang
iyong pangako ng katapatan sa iyong kabataan, ang iyong pag-
ibig nang magkasundo tayong magpakasal, nang sundan mo
ako sa ilang, ang lupain na walang tanim. 3 Nakalaan ang Israel
para kay Yahweh, ang unang bunga ng mga ani! Nagkakasala
ang lahat ng kumain mula sa mga unang bunga! Darating ang
kasamaan sa kanila. Ito ang pahayag ni Yahweh.” 4 Pakinggan

ninyo ang salita ni Yahweh, sambahayan ni Jacob at bawat
pamilya sa sambahayan ng Israel. 5 Ito ang sinasabi ni Yahweh,
“Ano ang pagkakamaling nakita sa akin ng inyong mga ama
upang lumayo sila sa pagsunod sa akin? At sumunod sila sa
mga walang kabuluhang diyus-diyosan at sila mismo ay naging
walang kabuluhan? 6 Hindi nila sinabi, 'Nasaan si Yahweh, ang
nagpalaya sa atin mula sa lupain ng Egipto? Nasaan si Yahweh,
ang nanguna sa atin sa ilang sa lupain ng Araba, sa may tuyong
hukay at madilim na lupain, ang lupaing hindi nilalakaran at
walang sinuman ang naninirahan?' 7 Ngunit dinala ko kayo
sa lupain ng Carmel upang kainin ang mga bunga nito at iba
pang mga magagandang bagay! Ngunit nang dumating kayo,
dinungisan ninyo ang aking lupain, ginawa ninyong kasuklam-
suklam ang aking mana! 8 Hindi sinabi ng pari, 'Nasaan si
Yawheh?' at hindi ako inalala ng mga dalubhasa sa batas!
Lumabag ang mga pastol laban sa akin. Nagpahayag ang mga
propeta para kay Baal at lumakad sa hindi kapaki-pakinabang
na mga bagay. 9 Kaya pararatangan ko pa rin kayo at ang anak
ng inyong mga anak. Ito ang pahayag ni Yahweh. 10 Tumawid
kayo sa baybayin ng Chittim at inyong tingnan. Magpadala
kayo ng mga mensahero sa Cedar upang malaman at makikita
ninyo kung mayroong nangyari noon na gaya nito. 11 May
bansa bang ipinagpalit ang mga diyos kahit hindi naman sila
mga diyos? Ngunit ipinagpalit ng aking mga tao ang kanilang
kaluwalhatian sa hindi makakatulong sa kanila. 12 Manginig
kayo, mga kalangitan dahil dito! Masindak kayo at mangilabot.
Ito ang pahayag ni Yahweh. 13 Sapagkat nakagawa sa akin ang
aking mga tao ng dalawang kasamaan. Pinabayaan nila ang
mga bukal na nagbibigay-buhay sa paggawa ng mga balon para

sa kanilang mga sarili, mga sirang balon na walang tubig! 14
Alipin ba ang Israel? Hindi ba siya isinilang sa tahanan? Kung
gayon, bakit siya ninakawan? 15 Umaatungal ang mga batang
leon laban sa kaniya. Nagsihiyawan sila at ginawang katakot-
takot ang kaniyang lupain! Nawasak ang kaniyang mga lungsod
ng walang sinuman ang naninirahan. 16 Inahitan rin ng mga
taga-Memfis at taga-Tafnes ang iyong bungo at ginawa kang
alipin! 17 Hindi mo ba ito ginawa sa iyong sarili nang talikuran mo
si Yahweh na iyong Diyos habang pinangungunahan ka niya sa
iyong paglalakbay? 18 Kaya ngayon, bakit ka pupunta sa Egipto
at iinom ng tubig sa Sikor? Bakit ka pupunta sa Asiria at iinom ng
tubig sa Ilog ng Eufrates? 19 Sinasaway ka ng iyong kasamaan
at pinarurusahan ka ng iyong kataksilan. Kaya pag-isipan mo ito,
unawain mo na masama at mapait para sa iyo na talikuran ako
at hindi na ako katakutan, akong si Yahweh na iyong Diyos. Ito
ang pahayag ni Yahweh, ang Panginoon ng mga hukbo. 20
Sapagkat sinira ko ang iyong pamatok na mayroon ka noong
mga sinaunang araw, sinira ko ang iyong mga tanikala. Ngunit
sinabi mo pa rin, 'Hindi ako maglilingkod!' sapagkat yumuko ka sa
bawat matataas na burol at sa ilalim ng bawat madahong puno,
ikaw na mangangalunya. 21 Ngunit ako mismo ang nagtanim
sa iyo bilang isang piniling puno ng ubas, na isang tunay na
binhi. Ngunit papaanong nagbago ka sa akin, isang hindi tapat
mula sa ibang puno ng ubas! 22 Sapagkat kahit linisin mo ang
iyong sarili sa ilog o maghugas ka ng matapang na sabon, ang
iyong pagkakasala ay isang bahid sa aking harapan. Ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh. 23 Paano mo nasasabi, “Hindi
ako nadungisan! Hindi ako sumunod sa mga Baal? Tingnan mo
ang iyong pag-uugali sa mga lambak! Unawain mo ang iyong

ginawa, para kang kamelyo na nagmamadaling tumakbo sa
sarili nitong daan! **24** Isa kang mailap na asno, na sanay sa
ilang, nananabik sa buhay at humihingal sa walang kabuluhang
hangin! Sino ang makapagbabalik sa kaniya kapag siya ay nag-
iinit? Hindi mapapagod ang sinumang maghahanap sa kaniya.
Pinupuntahan siya sa kabuwanan ng kaniyang pag-iinit. **25**
Dapat mong iwasan na walang suot ang iyong mga paa at ang
iyong lalamunan sa pagkauhaw! Ngunit sinabi mo, 'Walang
pag-asa! Hindi, iniibig ko ang mga dayuhan at sasama ako sa
kanila!' **26** Katulad ng kahihiyan ng isang magnanakaw kapag
siya ay nahuli, gayon din ang kahihiyan ng sambahayan ng
Israel. Sila, ang kanilang mga hari, mga prinsipe, mga pari, at
mga propeta! **27** Sila ang mga nagsabi sa puno, 'Ikaw ang aking
ama,' at sa bato, 'Ipinanganak mo ako.' Sapagkat nakaharap sa
akin ang kanilang likuran at hindi ang kanilang mga mukha.
Gayunpaman, sinasabi nila sa oras ng mga kaguluhan, 'Tumayo
ka at iligtas mo kami!' **28** Ngunit nasaan ang mga diyos na
inyong ginawa para sa inyong mga sarili? Patayuin ninyo sila
kung nais nila kayong iligtas sa oras ng inyong mga kaguluhan,
sapagkat kasindami ng inyong diyos ang inyong mga lungsod,
oh Juda! **29** Kaya bakit ninyo ako pinararatangan na gumagawa
ng masama? Nagkasala kayong lahat sa akin. Ito ang pahayag
ni Yahweh. **30** Pinarusahan ko ang inyong mga tao ng walang
kabuluhan. Hindi nila tinanggap ang pagtutuwid. Nilamon ng
inyong mga tabak ang mga propeta gaya ng mapaminsalang
leon! **31** Kayong mga nabibilang sa salinlahing ito! Bigyan ninyo
ng pansin ang aking salita, ang salita ni Yahweh! Naging ilang
ba ako sa Israel? O naging lupain ng matinding kadiliman? Bakit
sinasabi ng aking mga tao, 'Maglibot tayo, hindi na kami pupunta

sa iyo kailanman'? **32** Makakalimutan ba ng isang birhen ang
kaniyang alahas, o ang talukbong ng babaing ikakasal? Ngunit
nakalimutan na ako ng aking mga tao sa hindi na mabilang na
mga araw! **33** Ganoon ka na lamang kahusay na humanap ng
pag-ibig. Itinuro mo pa ang iyong mga pamamaraan sa mga
makasalanang kababaihan. **34** Nakita sa iyong mga kasuotan
ang dugo ng mga dukha at walang kasalanang tao. Sila ang
mga taong hindi nahuli sa mga gawaing pagnanakaw. **35** Sa
halip, sa lahat ng bagay na ito, patuloy mong sinasabi, 'Wala
akong kasalanan, tiyak na hindi ibabaling ni Yahweh ang galit sa
akin.' Ngunit tingnan mo! Mahahatulan ka sapagkat sinabi mo,
'Hindi ako nagkasala.' **36** Bakit ninyo itinuturing na napakadali
ng pagbabagong ito sa inyong pamamaraan? Bibiguin ka rin
ng Egipto gaya ng ginawa sa iyo ng Asiria. **37** Malulungkot ka
ring lalabas mula roon na nakapatong ang iyong mga kamay
sa iyong ulo, sapagkat tinanggihan ni Yahweh ang iyong mga
pinagkatiwalaan upang hindi ka nila matulungan."

3 "Sinabi nila, 'Pinapaalis ng isang lalaki ang kaniyang asawa,
kaya umalis siya at naging asawa ng ibang lalaki. Dapat ba
siyang bumalik muli sa kaniyang asawang babae? Hindi ba siya
ganap ng marumi?' Ang babaing iyan ay ang lupaing ito! Kumilos
ka na gaya ng babaing bayaran na may maraming kakampi
at ngayon nais mo bang bumalik sa akin? Ito ang pahayag ni
Yahweh. **2** Tumingala ka sa mga tigang na burol at tingnan
mo! Saan ka hindi nakipagsiping? Nakaupo ka sa mga tabing-
daan at hinihintay ang iyong mga mangingibig, gaya ng isang
taong pagala-gala sa ilang. Dinungisan mo ang lupain ng iyong
kahalayan at kasamaan. **3** Kaya pinigilan ko ang pagbuhos ng
ulan ng tagsibol at hindi na pumatak ang huling ulan. Ngunit

mapagmataas ang iyong mukha, gaya ng mukha ng babaing
bayaran. Tinanggihan mong maramdaman ang kahihiyan. **4**
Hindi ka ba tatawag sa akin simula sa oras na ito, 'Aking ama!
Ikaw ang pinakamatalik kong kaibigan magmula pa sa aking
kabataan. **5** Magagalit ka ba magpakailanman? Palagi mo
bang itatago ang iyong galit?' Tingnan mo! Ipinahayag mo na
gagawa ka ng kasamaan at ginawa mo ito. Kaya ipagpatuloy
mo itong gawin!" **6** Kaya sinabi sa akin ni Yahweh sa mga
araw ni Josias na hari, 'Nakikita mo ba kung gaano kataksil
ang Israel sa akin? Nagtutungo siya sa bawat mataas na
bundok at sa ilalim ng bawat mayabong na punong kahoy at
doon, siya ay kumikilos gaya ng babaing bayaran. **7** Sinabi
ko, 'Pagkatapos niyang gawin ang lahat ng mga bagay na ito,
babalik siya sa akin,' ngunit hindi siya bumalik. At nakita ng taksil
niyang kapatid na Juda ang kaniyang ginawa. **8** Kaya nakita
ko na sa lahat ng mga dahilang ito, nangalunya siya. Israel
na tuluyang tumalikod! Pinalayas ko siya at binigyan ng mga
atas ng pakikipaghiwalay. Ngunit hindi natakot ang taksil niyang
kapatid na Juda, lumabas at kumilos din siya gaya ng babaing
bayaran! **9** Walang halaga sa kaniya na dinungisan niya ang
lupain, kaya gumawa sila ng mga diyus-diyosan mula sa bato at
punongkahoy. **10** At pagkatapos ng lahat ng ito, hindi bumalik sa
akin nang buong puso ang taksil niyang kapatid na Juda, kundi
isang kasinungalingan! Ito ang pahayag ni Yahweh." **11** At sinabi
ni Yahweh sa akin, "Ang taksil na Israel ay mas matuwid kaysa
sa taksil na Juda! **12** Pumunta ka at ihayag ang mga salitang
ito sa hilaga. Sabihin mo, 'Magbalik ka taksil na Israel. Ito ang
pahayag ni Yahweh. Sapagkat tapat ako, hindi ako mananatiling
galit magpakailanman. Ito ang pahayag ni Yahweh **13** Aminin

mo ang iyong malaking kasalanan, sapagkat lumabag ka laban
kay Yahweh na iyong Diyos, nakisama ka sa mga dayuhan sa
ilalim ng bawat mayabong na punongkahoy! Sapagkat hindi
mo pinakinggan ang aking tinig! Ito ang pahayag ni Yahweh.
14 Magbalik kayo mga taksil na tao! Sapagkat pinakasalan
ko kayo! Kukunin ko kayo, isa sa isang lungsod, dalawa sa
isang angkan at dadalhin ko kayo sa Zion! Ito ang pahayag ni
Yahweh. **15** Bibigyan ko kayo ng mga pastol na umiibig sa akin
at pamumunuan nila kayo nang may katalinuhan at kaalaman.
16 At mangyayari nga na dadami kayo at mamumunga sa lupain
sa mga araw na iyon. Ito ang pahayag ni Yahweh. Hindi na nila
sasabihin, “Ang kaban ng tipan ni Yahweh!” Hindi na aalalahanin
ng kanilang mga puso ang bagay na ito, sapagkat hindi na nila
iisipin ang tungkol dito o bibigyang pansin ito. Ang pahayag na
ito ay hindi na gagawin.' **17** Sa oras na iyon ihahayag nila ang
tungkol sa Jerusalem, 'Ito ang trono ni Yahweh at magtitipon ang
lahat ng bansa sa Jerusalem sa ngalan ni Yahweh. Hindi na sila
maglalakad sa katigasan ng kanilang mga masasamang puso.
18 Sa mga araw na iyon, maglalakad ang sambahayan ng Juda
kasama ang sambahayan ng Israel. Magkasama silang pupunta
mula sa lupain sa hilaga patungo sa lupaing ibinigay ko sa
inyong mga ninuno bilang kanilang mana. **19** Para sa akin, sinabi
ko, 'Gayon na lamang kita nais parangalan bilang aking anak na
lalaki at bigyan ka ng kaaya-ayang lupain, isang mana na mas
maganda kaysa sa anumang nasa ibang bansa!' Sasabihin ko,
'Tatawagin mo ako, “aking Ama”.' Sasabihin ko na hindi ka dapat
tumalikod sa pagsunod sa akin. **20** Ngunit gaya ng isang babaing
taksil sa kaniyang asawa, pinagtaksilan mo ako, sambahayan ng
Israel. Ito ang pahayag ni Yahweh.” **21** “Isang ingay ang narinig

sa mga kapatagan, ang pag-iyak at pagsusumamo ng mga
Israelita! Sapagkat binago nila ang kanilang mga pamamaraan,
nilimot nila ako, si Yahweh na kanilang Diyos. **22** Magbalik kayo,
mga taong taksil! Pagagalingin ko kayo sa inyong kataksilan!”
“Masdan! Lalapit kami sa iyo, sapagkat ikaw si Yahweh na aming
Diyos! **23** Kasinungalingan lamang ang nagmumula sa mga
burol, mula sa mga kabundukan. Tiyak na ang kaligtasan ng
Israel ay na kay Yahweh lamang na ating Diyos. **24** Ngunit inubos
ng kahiya-hiyang mga diyus-diyosan ang pinaghirapan ng ating
mga ninuno, ang kanilang mga kawan at baka, ang kanilang mga
anak na lalaki at babae! **25** Humiga tayo sa kahihiyan. Takpan
nawa tayo ng ating kahihiyan, sapagkat nagkasala tayo kay
Yahweh na ating Diyos! Tayo mismo at ang ating mga ninuno,
mula sa panahon ng ating kabataan hanggang sa kasalukuyan
ay hindi nakinig sa tinig ni Yahweh na ating Diyos.

4 Ito ang pahayag ni Yahweh. “Kung babalik ka Israel, dapat
lamang na sa akin ka bumalik. Kung inalis mo ang mga
kasuklam-suklam na bagay sa aking harapan at hindi na lilihis
muli sa akin **2** at kung ipapangako mo, 'Namumuhay si Yahweh
sa katotohanan, katarungan at katuwiran,' hihilingin ng mga
bansa ang aking pagpapala at pupurihin nila ako. **3** Sapagkat ito
ang sinasabi ni Yahweh sa bawat tao sa Juda at Jerusalem,
'Bungkalin ninyo ang sarili ninyong lupain at huwag kayong
maghasik sa mga matitinik. **4** Maging tuli kay Yahweh at
alisin ninyo ang kasamaang bumabalot sa inyong puso, mga
kalalakihan ng Juda at mga naninirahan sa Jerusalem, kung
hindi, lalabas ang aking galit gaya ng apoy at sunog na walang
sinumang makapapatay nito. Mangyayari ito dahil sa kasamaan
ng inyong mga gawa. **5** Ibalita sa Juda at hayaan itong marinig

sa Jerusalem. Sabihin ninyo, “Hipan ang trumpeta sa lupain.”
Ihayag ninyo, 'Magtipun-tipon. Pumunta tayo sa matitibay na mga
lungsod.” **6** Itaas ang bandilang panghudyat at ituro ito sa Zion
at tumakbo para sa kaligtasan! Huwag kayong manatili sapagkat
magdudulot ako ng sakuna mula sa hilaga at isang malaking
pagkawasak. **7** Isang leon ang paparating mula sa kasukalan at
naghahanda na ang wawasak ng mga bansa. Iiwan niya ang
kaniyang lugar upang magdala ng matinding takot sa inyong
lupain, upang wasakin ang inyong mga lungsod kung saan
walang sinuman ang maninirahan. **8** Dahil dito, magsuot kayo ng
damit panluksa, magsipanaghoy at magsitangis. Sapagkat hindi
nawala ang matinding poot ni Yahweh sa atin. **9** Ito ang pahayag
ni Yahweh. At mangyayari ito sa araw na iyon, na ang puso ng
hari at ng kaniyang mga opisyal ay mamamatay. Manlulumo ang
mga pari at manginginig sa takot ang mga propeta.'” **10** Kaya
sinabi ko, 'Oh! Panginoong Yahweh. Tunay nga na nilinlang mo
ng lubusan ang mga taong ito at ang Jerusalem sa pagsasabi,
'Magkakaroon kayo ng kapayapaan.' Ngunit nag-aaklas ang
mga espada laban sa kanilang mga buhay. **11** Sa oras na iyon,
sasabihin ito sa mga tao at sa Jerusalem, “Isang nag-aapoy na
hangin mula sa mga kapatagan sa disyerto ang darating sa
anak na babae ng aking mga tao. Hindi ito ang magtatahip o
maglilinis sa kanila. **12** Isang hangin na mas malakas pa dito
ang darating sa aking utos, at ngayon ay hahatulan ko sila.
13 Tingnan ninyo, lumulusob siya katulad ng mga ulap at ang
kaniyang mga karwahe ay gaya ng isang bagyo. Ang kaniyang
mga kabayo ay mas mabilis pa kaysa sa mga agila. Kaawa-
awa tayo sapagkat mawawasak tayo! **14** Linisin mo ang iyong
puso mula sa kasamaan, Jerusalem, upang ikaw ay maaaring

maligtas. Gaano katagal mong iisipin ng malalim ang tungkol
sa kung paano magkasala? 15 Sapagkat ang isang tinig ay
nagdadala ng mga balita mula sa Dan at narinig ang paparating
na sakuna mula sa kabundukan ng Efraim. 16 Hayaang isipin ng
mga bansa ang tungkol dito. Tingnan ninyo, ipahayag ninyo sa
Jerusalem na paparating ang mga mananakop sa malayong
lupain upang sumigaw ng pakikidigma laban sa mga lungsod ng
Juda. 17 Magiging tulad sila ng mga kalalakihang tagapagbantay
na nakapalibot sa sinasakang bukid, sapagkat naghihimagsik
siya laban sa akin. 18 At ang iyong mga pag-uugali at mga
gawain ang gumawa ng mga bagay na ito sa iyo. Ito ang
magiging kaparusahan mo. Magiging katakot-takot ito! Tatagos
ito sa kaibuturan ng iyong puso. Ito ang pahayag ni Yahweh.
19 Aking puso! Aking puso! Nagdadalamhati ang aking puso.
Gulung-gulo ang aking puso. Hindi ako matahimik sapagkat
naririnig ko ang tunog ng tambuli, isang hudyat ng labanan. 20
Pagkagiba pagkatapos ng pagkagiba ang inihayag, sapagkat
biglang nawasak ang lahat ng lupain. Bigla nilang winasak
ang aking tabernakulo at ang aking tolda. 21 Gaano katagal
kong makikita ang pamantayan? Maririnig ko ba ang tunog ng
tambuli? 22 Sapagkat ang kahangalan ng aking mga tao ay
hindi nila ako kilala. Mga hangal silang tao at wala silang pang-
unawa. Mahusay sila sa paggawa ng kasamaan ngunit hindi nila
alam ang gumawa ng kabutihan. 23 Nakita ko ang lupain at
tingnan mo! Wala itong hugis at walang laman. Sapagkat walang
liwanag sa kalangitan. 24 Tiningnan ko ang mga kabundukan.
Masdan, nanginginig sila at nayayanig ang lahat ng mga burol.
25 Tumingin ako. Masdan, wala ni isa man at nagsitakas ang
lahat ng ibon sa kalangitan. 26 Tumingin ako. Masdan, ang

mga halamanan ay naging isang ilang at ang lahat ng mga
lungsod ay pinabagsak sa harapan ni Yahweh, sa harap ng
kaniyang matinding poot." **27** Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Ang
lahat ng lupain ay mawawasak, ngunit hindi ko sila lubos na
sisirain. **28** Sa kadahilanang ito, magdadalamhati ang lupain at
ang kalangitan sa itaas ay magdidilim. Sapagkat inihayag ko ang
aking mga layunin, hindi ko ito babawiin, hindi ko tatalikuran ang
pagpapatupad ng mga ito. **29** Ang bawat lungsod ay tatakas mula
sa ingay ng mga mangangabayo at mamamana, tatakbo sila sa
kagubatan. Bawat lungsod ay aakyat sa mga mabatong lugar.
Mapapabayaan ang mga lungsod, sapagkat walang sinuman ang
maninirahan dito. **30** Ngayong nawasak ka na, ano ang gagawin
mo? Bagaman nakasuot ka ng mapulang damit, nakagayak
ng gintong alahas at pinalalaki ng pintang pampaganda ang
iyong mga mata, itinakwil ka na ng mga kalalakihang nagnasa
sa iyo. Sa halip, sinusubukan ka nilang patayin. **31** Kaya narinig
ko ang ingay ng pagdadalamhati, pagdaing gaya ng pagsilang
sa panganay na anak, ang ingay ng anak na babae ng Zion.
Hinihingal siya. Iniunat niya ang kaniyang mga kamay. 'Kaawa-
awa ako! Nanghihina ako dahil sa mga mamamatay-taong ito.'"

5 "Magmadali ka sa mga lansangan ng Jerusalem, maghanap
din sa mga pamilihan ng kaniyang lungsod. Tingnan at pag-
isipan ang tungkol dito. Kung makakatagpo ka ng tao o sinumang
kumikilos nang makatarungan at sinusubukang kumilos nang
tapat, patatawarin ko ang Jerusalem. **2** Kahit na sinasabi nila,
'Sa pamamagitan ng buhay ni Yahweh,' sumusumpa sila ng
hindi totoo." **3** Yahweh, hindi ba't tumitingin ka sa katapatan?
Hinampas mo ang mga tao ngunit hindi sila nakaramdam ng
sakit. Ganap mo silang nilipol, ngunit tumanggi pa rin silang

tanggapin ang iyong pagdidisiplina. Ginawa nilang mas matigas
kaysa sa bato ang kanilang mga mukha sapagkat tumanggi
silang magsisi. **4** Kaya sinabi ko, “Totoong mahihirap lamang
ang mga taong ito. Mga hangal sila, sapagkat hindi nila alam ang
mga pamamaraan ni Yahweh ni ang mga atas ng kanilang Diyos.
5 Pupuntahan ko ang mga mahahalagang tao at ihahayag sa
kanila ang mga mensahe ng Diyos, dahil kahit papaano ay alam
nila ang mga pamamaraan ni Yahweh, ang mga atas ng kanilang
Diyos. Ngunit sama-sama nilang sinira ang kanilang mga
pamatok, sinira nila ang mga tanikalang nag-uugnay sa kanila sa
Diyos. **6** Kaya isang leon mula sa kasukalan ang sasalakay sa
kanila. Isang lobo mula sa Araba ang wawasak sa kanila. Isang
nagkukubling leopardo ang darating laban sa kanilang mga
lungsod. Ang sinumang lalabas sa kaniyang lungsod ay lalapain.
Sapagkat tumindi ang kanilang mga pagkakasala. Ang kanilang
kataksilan ay walang hangganan. **7** Bakit ko patatawarin ang
mga taong ito? Tinalikuran ako ng iyong mga anak at sumumpa
sa mga hindi diyos. Binusog ko sila, ngunit nangalunya sila at
ginugol ang mga panahon sa bahay aliwan. **8** Mga kabayo
silang nag-iinit. Naglilibot sila sa kagustuhang makipagtalik.
Bawat lalaki ay humahalinghing sa asawa ng kaniyang kapwa.
9 Kaya hindi ko ba sila dapat parusahan at hindi ko ba dapat
ipaghiganti ang aking sarili sa bansang gaya nito? Ito ang
pahayag ni Yahweh. **10** Akyatin ninyo ang bakuran ng kaniyang
mga ubasan at wasakin. Ngunit huwag silang lubusang wasakin.
Putulin ang kanilang mga puno ng ubas, sapagkat ang mga
puno ng ubas na iyon ay hindi galing kay Yahweh. **11** Sapagkat
labis akong pinagtaksilan ng mga sambahayan ng Israel at Juda.
Ito ang pahayag ni Yahweh. **12** At ikinaila nila ako. Sinabi nila,

'Hindi siya totoo. Hindi darating sa atin ang kasamaan, ni hindi
tayo makakakita ng espada o taggutom. **13** Sapagkat naging
walang silbi ang mga propeta gaya ng hangin at wala ni isa ang
magpapahayag sa atin ng mga mensahe ni Yahweh. Hayaang
dumating sa kanilang mga sarili ang kanilang mga pagbabanta.'"
14 Kaya sinabi ito ni Yahweh na Diyos ng mga hukbo, "Dahil
sinabi ninyo ito, tingnan mo, ilalagay ko na ang aking salita sa
iyong bibig. Magiging tulad ito ng apoy at ang mga taong ito
ay magiging tulad ng mga kahoy! Sapagkat tutupukin sila nito.
15 Tingnan ninyo! Magpapadala ako ng isang bansa mula sa
malayo laban sa inyo, sambahayan ng Israel. Ito ay magtatagal
na bansa at sinaunang bansa! Ito ay isang bansang hindi ninyo
alam ang kanilang wika, ni maiintindihan ang kanilang sinasabi.
Ito ang pahayag ni Yahweh. **16** Ang lalagyan nito ng palaso
ay tulad ng isang bukas na libingan. Lahat sila ay mga kawal.
17 Kaya mauubos ang inyong ani, gayon din ang inyong mga
anak at ang inyong pagkain. Kakainin nila ang inyong mga
kawan at baka, kakainin nila ang mga bunga mula sa mga puno
ng inyong ubas at mga puno ng igos. Pababagsakin nila sa
pamamagitan ng espada ang inyong mga matitibay na lungsod
na inyong pinagkakatiwalaan. **18** Ngunit kahit sa mga araw
na iyon, hindi ko ninais na lubusan kayong wasakin. Ito ang
pahayag ni Yahweh. **19** Mangyayari ito kapag sinabi ninyo,
Israel at Juda, 'Bakit ginawa ni Yahweh na ating Diyos ang lahat
ng mga bagay na ito sa atin?' At sasabihin mo Jeremias sa
kanila, 'Kung paanong tinalikuran ninyo si Yahweh at sumamba
sa mga dayuhang diyos sa inyong lupain, maglilingkod din kayo
sa mga dayuhan sa isang lupaing hindi ninyo pag-aari.' **20**
Ibalita ito sa sambahayan ni Jacob at hayaang marinig ito sa

Juda. Sabihin mo, **21** 'Pakinggan ninyo ito mga hangal na tao!
Sapagkat ang mga diyus-diyosan ay walang kakayahan, may
mga mata sila ngunit hindi sila nakakakita. May mga tainga sila
ngunit hindi sila nakaririnig. **22** Hindi ba ninyo ako kinatatakutan
o manginig sa aking harapan? Naglagay ako ng mga buhangin
na hangganan sa dagat, isang patuloy na atas na hindi nito
nilalabag, kahit na tumataas at bumababa ang dagat, hindi
pa rin nito nilalabag. Kahit pa dumagundong ang mga alon
nito, hindi nito nilalagpasan. Ito ang pahayag ni Yahweh. **23**
Ngunit matitigas ang puso ng mga taong ito. Naghimagsik sila at
lumayo. **24** Sapagkat hindi nila sinabi sa kanilang mga puso,
"Matakot tayo kay Yahweh na ating Diyos, ang siyang nagdadala
ng ulan, ang maaga at huling ulan sa kanilang takdang panahon
at naglalaan ng mga takdang linggo ng pag-aani para sa atin."
25 Ang inyong mga kasamaan ang pumigil upang mangyari
ang mga bagay na ito. Ang inyong mga kasalanan ang pumigil
sa mga mabubuting bagay na dumating para sa inyo. **26**
Sapagkat ang mga masasamang kalalakihan ay matatagpuan sa
aking mga tao. Nagbabantay sila gaya ng taong nakahandang
manghuli ng mga ibon, naglalagay sila ng bitag at nanghuhuli ng
mga tao. **27** Katulad ng hawla na punung-puno ng mga ibon,
ang kanilang mga bahay ay punung-puno ng panlilinlang. Kaya
dumami sila at naging mayaman. **28** Naging mataba sila at
naging tanyag nang may kagalingan. Ginawa nila ang lahat ng
kasamaan. Hindi nila ipinaglaban ang kapakanan ng mga tao o
ang kapakanan ng mga ulila. Nagtagumpay sila kahit na hindi
sila nagbigay ng katarungan sa mga nangangailangan. **29** Hindi
ko ba sila dapat parusahan dahil sa mga bagay na ito? At hindi
ko ba ipaghihiganti ang aking sarili sa isang bansang gaya nito?

Ito ang pahayag ni Yahweh. 30 Naganap ang mga kasamaan at
katakot-takot ang nangyari sa lupain. 31 Nagpahayag ang mga
propeta nang may panlilinlang at namuno ang mga pari gamit
ang kanilang sariling kapangyarihan. Inibig ng aking mga tao
ang mga pamamaraang ito, ngunit ano ang mangyayari sa huli?

6 Humanap kayo ng kaligtasan, mga tao mula sa tribo ni
Benjamin, sa pamamagitan ng paglisan sa Jerusalem. Hipan
ang trumpeta sa Tekoa. Magbigay ng hudyat sa Beth-Hakerem,
sapagkat ang kasamaan ay lumilitaw mula sa hilaga, isang
matinding pagkawasak ang paparating. 2 Ang anak na babae
ng Zion, mawawasak ang babaeng maganda at mahinhin. 3
Pupunta sa kanila ang mga pastol at ang kanilang mga kawan.
Magtatayo sila ng mga tolda sa palibot niya, magpapastol ang
bawat isa sa pamamagitan ng kaniyang sariling kamay. 4
Sasabihin ng mga hari, “Ilaan ninyo ang inyong mga sarili sa
mga diyus-diyosan para sa labanan. Tumayo kayo, lulusob tayo
sa tanghali. Napakasama nito na naglalaho ang liwanag ng araw
at dumarating ang mga anino ng gabi. 5 Ngunit lulusob tayo
sa gabi at sirain ang kaniyang mga kuta.” 6 Sapagkat ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: Putulin ang kaniyang mga
puno at gumawa ng mga paglusob laban sa Jerusalem. Ito ang
lungsod na dapat lusubin dahil puno ito ng pang-aapi. 7 Gaya
ng balon na patuloy na nagbibigay ng tubig, patuloy din na
gumagawa ng kasamaan ang lungsod na ito. Narinig sa kaniya
ang karahasan at kaguluhan. Patuloy sa aking harapan ang
pagdurusa at salot. 8 Jerusalem, tanggapin mo ang pagtutuwid,
kung hindi tatalikuran kita at wawasakin, isang lupain na walang
maninirahan.'" 9 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, “Tiyak na
pupulutin nila ang mga naiwan sa Israel tulad ng isang ubasan.

Muli ninyong iabot ang inyong mga kamay upang pitasin ang
mga ubas mula sa mga puno nito. **10** Kanino ako magsasabi
at magbibigay ng babala upang makinig sila? Tingnan ninyo!
May takip ang kanilang mga tainga. Hindi nila kayang bigyan ng
pansin! Tingnan ninyo! Dumating sa kanila ang salita ni Yahweh
upang itama sila ngunit hindi nila ito nais." **11** Ngunit napuno
ako ng matinding poot ni Yahweh. Napagod ako sa pagpipigil
nito. Sinabi niya sa akin, "Ibuhos mo ito sa mga bata sa mga
lansangan at sa mga pangkat ng mga binata. Sapagkat kukunin
ang bawat lalaki kasama ang kaniyang asawa at ang bawat
matanda na nabibigatan ng mga taon. **12** Ibibigay sa iba ang
kanilang mga bahay, gayundin ang kanilang mga bukirin at
mga asawa. Sapagkat lulusubin ko sa pamamagitan ng aking
kamay ang mga naninirahan sa lupain. Ito ang pahayag ni
Yahweh. **13** Sapagkat mula sa pinakahamak sa kanila hanggang
sa pinakadakila, ang bawat isa sa kanila ay makasarili para
sa hindi tapat na kapakinabangan. Mula sa propeta hanggang
sa pari, ang bawat isa sa kanila ay nandaraya. **14** Ngunit
pinagaling lamang nila ng bahagya ang sugat ng aking mga tao,
nang sabihin nila, 'Kapayapaan! Kapayapaan!' ngunit walang
kapayapaan. **15** Nahiya ba sila nang gumawa sila ng mga
kasuklam-suklam na gawain? Hindi talaga sila nahiya, hindi
sila nakaranas ng anumang kapakumbabaan. Kaya babagsak
sila kasama ng mga babagsak sa panahon na parurusahan
ko sila. Ipapatapon sila," sabi ni Yahweh. **16** Ito ang sinasabi
ni Yahweh, "Tumayo kayo sa panulukang-daan at tumingin,
magtanong para sa mga lumang daan. 'Nasaan ang magandang
daan na ito?' At pumunta kayo doon at maghanap ng lugar na
mapagpapahingahan para sa inyong mga sarili. Ngunit sinabi ng

mga tao, 'Hindi kami pupunta.' **17** Nagtalaga ako para sa inyo
ng mga bantay upang pakinggan ang trumpeta. Ngunit sinabi
nila, 'Hindi kami makikinig.' **18** Kaya, mga bansa, makinig kayo!
Tingnan ninyo, kayong mga saksi, kung ano ang mangyayari
sa kanila. **19** Dinggin mo, daigdig! Tingnan mo, maghahatid
ako ng sakuna sa mga tao na ito, ang bunga ng kanilang
mga pag-iisip. Hindi nila binigyan ng pansin ang aking salita o
kautusan, sa halip itinakwil nila ito." **20** "Ano ang kahulugan
para sa akin ng pag-angat ng kamanyang mula sa Sheba? O
ng mga mabangong samyo na ito mula sa malayong lupain?
Hindi katanggap-tanggap sa akin ang inyong mga handog na
susunugin ni ang inyong mga alay. **21** Kaya sinabi ito ni Yahweh,
'Tingnan ninyo, maglalagay ako ng katitisuran laban sa mga
taong ito. Matitisod sila dito, ang mga ama kasama ang mga
anak na lalaki. Ang mga naninirahan sa lugar na iyon at ang
kanilang kapwa ay mamamatay rin. **22** Ito ang sinasabi ni
Yahweh, 'Tingnan ninyo, dumarating ang mga tao mula sa
lupain sa hilaga. Sapagkat nahikayat na pumunta ang isang
dakilang bansa mula sa malayong lupain. **23** Kukuha sila ng
mga pana at mga sibat. Malulupit sila at walang awa. Gaya ng
dagundong ng dagat ang kanilang tunog at nakasakay sila sa
mga kabayo na nakahanay bilang mga mandirigma, anak na
babae ng Zion.'" **24** Narinig natin ang balita tungkol sa kanila.
Nabali ang ating mga kamay dahil sa kaguluhan. Napupuno
tayo ng pagdadalamhati gaya ng isang babaeng magsisilang ng
sanggol. **25** Huwag kayong pupunta sa mga bukirin at huwag
kayong maglakad sa mga lansangan sapagkat ang espada ng
kaaway at ang matinding takot ay nasa paligid. **26** Anak na
babae ng aking mga tao, magsuot kayo ng damit-panluksa at

gumulong sa alikabok ng isang paglilibing para sa kaisa-isang
anak. Magsagawa kayo ng mapait na paglilibing para sa inyong
mga sarili sapagkat biglang darating sa atin ang taga-wasak.
27 "Ginawa kita, Jeremias, na susubok sa aking bayan tulad
ng isang tao na sumusubok sa metal, kaya sisiyasatin mo at
susubukin ang kanilang mga kaparaanan. **28** Silang lahat ang
pinakamatitigas ang ulo na patuloy na sinisiraan ang iba. Silang
lahat ay mga tanso at bakal na nandaraya. **29** Ang pang-ihip
ay pinainit sa pamamagitan ng apoy na sumusunog sa kanila.
Natunaw sa apoy ang tingga. Patuloy ang pagdalisay sa kanila,
ngunit wala itong saysay dahil hindi natanggal ang kasamaan.
30 Tatawagin silang mga itinakwil na pilak sapagkat itinakwil sila
ni Yahweh."

7 Ito ang salita na dumating kay Jeremias mula kay Yahweh, **2**
"Tumayo ka sa tarangkahan ng tahanan ni Yahweh at ipahayag
mo ang mga salitang ito! Sabihin mo, 'Pakinggan ninyo ang salita
ni Yahweh, lahat kayong mga taga-Juda, kayong mga pumasok
sa mga tarangkahan na ito upang sambahin si Yahweh. **3** Ito
ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel:
Gawin ninyo nang may kabutihan ang inyong mga kaparaanan
at kaugalian at hahayaan ko kayong mamuhay sa lugar na
ito. **4** Huwag ninyong ipagkatiwala ang inyong mga sarili sa
mga mapanlinlang na salita at sabihin, "Templo ni Yahweh!
Templo ni Yahweh! Templo ni Yahweh!" **5** Sapagkat kung ganap
ninyong gagawing mabuti ang inyong mga kaparaanan at mga
kaugalian, kung ganap ninyong ipinapakita ang katarungan sa
pagitan ng isang tao at ng kaniyang kapwa. **6** Kung hindi ninyo
sinasamantala o inaabuso ang isang tao na naninirahan sa
lupain, ang ulila o ang balo at hindi dumanak ang inosenteng

dugo sa lugar na ito at hindi kayo sumunod sa ibang mga diyos
para sa inyong sariling kapahamakan. **7** Hahayaan ko kayong
manatili sa lugar na ito, sa lupain na ibinigay ko sa inyong mga
ninuno magmula pa noong unang panahon at magpakailanman.
8 Masdan ninyo! Nagtitiwala kayo sa mga mapanlinlang na salita
na hindi nakakatulong sa inyo. **9** Nagnakaw ba kayo, pumatay
at nangalunya? At nangako ba kayo nang may panlilinlang at
nag-alay ng insenso kay Baal at sumunod sa iba pang mga
diyos na hindi ninyo kilala? **10** Kung gayon, pumunta ba kayo at
tumayo sa aking harapan sa tahanang ito kung saan inihayag
ang aking pangalan at sinabi, “Naligtas kami,” kaya magagawa
ninyo ang lahat ng mga kasuklam-suklam na bagay na ito? **11**
Ang tahanan bang ito na nagtataglay ng aking pangalan ay
isang kuta ng mga magnanakaw sa inyong paningin? Ngunit
masdan ninyo, nakita ko ito. Ito ang pahayag ni Yahweh.' **12**
'Kaya pumunta kayo sa aking lugar na nasa Shilo, kung saan
hinayaan ko ang aking pangalan na manatili doon sa simula
pa at tingnan ninyo kung ano ang ginawa ko doon dahil sa
kasamaan ng aking mga taong Israel. **13** Kaya ngayon dahil sa
paggawa ninyo ng lahat ng mga kaugaliang ito, ito ang pahayag
ni Yahweh, 'Paulit-ulit ko kayong sinabihan ngunit hindi kayo
nakinig. Tinawag ko kayo ngunit hindi kayo sumagot. **14** Kaya,
kung ano ang ginawa ko sa Shilo, gagawin ko rin sa tahanang
ito na tinawag sa aking pangalan, ang tahanan kung saan kayo
nagtiwala, ang lugar na ito na ibinigay ko sa inyo at sa inyong
mga ninuno. **15** Sapagkat palalayasin ko kayo sa aking harapan
gaya ng pagpapalayas ko sa lahat ng inyong mga kapatid, ang
lahat ng mga kaapu-apuhan ni Efraim.' **16** At ikaw, Jeremias,
huwag kang manalangin para sa mga taong ito at huwag kang

tumangis ng panaghoy o manalangin para sa kanila at huwag
kang makiusap sa akin sapagkat hindi kita pakikinggan. **17** Hindi
mo ba nakikita kung ano ang ginagawa nila sa lungsod ng Juda
at sa mga lansangan ng Jerusalem? **18** Nagtitipon ng kahoy ang
mga bata at sinisindihan ito ng kanilang mga ama! Nagmamasa
ng harina ang mga kababaihan upang gumawa ng mga tinapay
para sa reyna ng kalangitan at nagbubuhos ng mga inuming
handog para sa ibang mga diyos upang galitin ako. **19** Ito ang
pahayag ni Yahweh. Sinasaktan ba talaga nila ako? Hindi ba
ang sarili nila ang kanilang sinasaktan, kaya nasa kanila ang
kahihiyan? **20** Kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh,
'Tingnan ninyo, bubuhos ang aking poot at galit sa lugar na ito,
sa tao at sa hayop, sa puno sa mga bukirin at sa bungang kahoy
sa lupa. Aapoy ito at hindi mapapatay kailanman.' **21** Ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel, 'Idagdag
ninyo ang mga handog na susunugin sa inyong mga alay at ang
mga karne mula sa mga ito. **22** Sapagkat nang pinalaya ko mula
sa lupain ng Egipto ang inyong mga ninuno, wala akong hiningi
na anuman mula sa kanila. Wala akong ibinigay na utos tungkol
sa handog na susunugin at sa mga alay. **23** Ibinigay ko lamang
sa kanila ang utos na ito, “Makinig kayo sa aking tinig at ako
ang magiging Diyos ninyo at kayo ay magiging aking mga tao.
Kaya lumakad kayo sa lahat ng kaparaanan na iniuutos ko sa
inyo upang maging maayos ito sa inyo.” **24** Ngunit hindi sila
nakinig o nagbigay pansin. Namuhay sila sa pamamagitan ng
mga mapagmataas na balak ng kanilang mga masasamang
puso, kaya sila ay paurong at hindi pasulong. **25** Simula pa
noong araw na lumabas sa lupain ng Egipto ang inyong mga
ninuno hanggang sa araw na ito, ipinadala ko sa inyo ang lahat

ng aking mga lingkod at mga propeta. Nagtiyaga akong ipadala
sila. 26 Ngunit hindi sila nakinig sa akin. Hindi nila binigyan ng
pansin. Sa halip, pinatigas nila ang kanilang mga leeg. Mas
masama sila kaysa sa kanilang mga ninuno.' 27 Kaya ipahayag
mo sa kanila ang lahat ng mga salitang ito, ngunit hindi ka nila
pakikinggan. Ipahayag mo sa kanila ang mga bagay na ito,
ngunit hindi ka nila sasagutin. 28 Sabihin mo sa kanila, 'Ito ay
isang bansa na hindi nakikinig sa tinig ni Yahweh na kaniyang
Diyos at hindi tumatanggap ng pagtutuwid. Nasira at naalis
ang katotohanan mula sa kanilang mga bibig. 29 Gupitin ninyo
ang inyong buhok at mag-ahit kayo at itapon ninyo ang inyong
buhok. Umawit kayo ng mga awiting panlibing sa mga bukas na
lugar. Sapagkat itinakwil at tinalikuran ni Yahweh ang salinlahing
ito dahil sa kaniyang matinding galit. 30 Sapagkat gumawa ng
kasamaan sa aking paningin ang mga anak ni Juda, inilagay
nila ang mga bagay na kasuklam-suklam sa tahanan kung
saan inihayag ang aking pangalan, upang dungisan ito. Ito ang
pahayag ni Yahweh. 31 Pagkatapos, itinayo nila ang dambana
ng Tofet na nasa lambak ng Ben Hinom. Ginawa nila ito upang
sunugin sa apoy ang kanilang mga anak, bagay na hindi ko
ipinag-utos. Hindi ito kailanman sumagi sa aking isipan. 32
Kaya tingnan ninyo, paparating na ang panahon na hindi na ito
tatawagin na Tofet o nayon ng Ben Hinom. Magiging lambak ito
ng Pagpatay, ililibing nila sa Tofet ang mga bangkay hanggang
wala nang maiiwang silid doon. Ito ang pahayag ni Yahweh.
33 Magiging pagkain ng mga ibon sa himpapawid at ng mga
hayop sa lupa ang mga bangkay ng mga tao na ito at walang
sinumang makakapagpaalis sa mga ito. 34 Wawakasan ko ang
mga lungsod ng Juda at ang mga lansangan ng Jerusalem, ang

mga himig ng pagpaparangal at pagsasaya, ang mga himig ng
mga lalaki at babaing ikakasal, yamang magiging isang malagim
ang lupain."
8 Ito ang pahayag ni Yahweh, "Sa panahong iyon, ilalabas nila
mula sa mga libingan ang mga buto ng mga hari ng Juda at ng
mga opisyal nito, ang mga buto ng mga pari at ng mga propeta at
ang mga buto ng mga naninirahan sa Jerusalem. 2 Pagkatapos,
ikakalat nila ang mga ito sa liwanag ng araw, ng buwan at ng mga
bituin sa kalangitan, ang mga bagay na ito sa langit na kanilang
sinunod at pinaglingkuran, na kanilang nilapitan at hinanap at
kanilang sinamba. Hindi na muling titipunin o ililibing ang mga
buto. Magiging gaya sila ng dumi sa ibabaw ng lupa. 3 Sa bawat
natitirang lugar kung saan ko sila ipinatapon, pipiliin nila ang
kamatayan sa halip na buhay para sa kanilang mga sarili, ang
lahat ng mga natitira pa mula sa masamang bansa na ito. Ito ang
pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. 4 Kaya sabihin mo sa kanila,
'Ito ang sinasabi ni Yahweh, May tao bang nadapa at hindi
bumangon? May tao bang naligaw at hindi sinubukang bumalik?
5 Bakit ang mga taong ito, ang Jerusalem, ay tumalikod ng
walang hanggang pagtalikod? Nagpatuloy sila sa pagtataksil at
tumangging magsisi. 6 Binigyan ko sila ng pansin at pinakinggan
ngunit hindi tama ang kanilang sinabi. Walang sinuman ang
nagsisi sa kaniyang kasamaan, walang sinuman ang nagsabi,
"Ano ang nagawa ko?" Pumupunta silang lahat kung saan
nila nais, gaya ng kabayong pandigma na tumatakbo patungo
sa labanan. 7 Kahit ang ibon sa langit, mga kalapati, mga
layang-layang at ang mga tagak ay nalalaman ang mga tamang
panahon. Pumupunta ang mga ito sa kanilang mga paglilipatan
sa tamang panahon ngunit hindi alam ng aking mga tao ang

mga atas ni Yahweh. 8 Bakit sinasabi ninyo, “Marurunong kami!
At nasa amin ang kautusan ni Yahweh?” Sa katunayan tingnan
ninyo! Lumikha ng panlilinlang ang mapanlinlang na panulat ng
mga eskriba. 9 Mapapahiya ang mga marurunong na tao. Nabigo
sila at nabitag. Tingnan ninyo! Itinakwil nila ang salita ni Yahweh,
kaya anong silbi ng kanilang karunungan? 10 Ibibigay ko sa iba
ang kanilang mga asawang babae at ang kanilang mga bukirin
ay sa mga magmamay-ari ng mga iyon, sapagkat magmula
sa pinakabata hanggang sa pinakadakila, napakasakim nilang
lahat! Magmula sa propeta hanggang sa pari, lahat sila ay
nagsasagawa ng panlilinlang. 11 Sapagkat ginagamot nila ang
bali ng anak na babae ng aking mga tao na para bang wala
itong halaga. Sinabi nila, “Kapayapaan, Kapayapaan” ngunit
walang kapayapaan. 12 Nahihiya ba sila kapag gumagawa sila
ng mga kasuklam-suklam na gawain? Hindi sila nahihiya. Wala
silang kapakumbabaan. Kaya babagsak sila sa panahon ng
kanilang kaparusahan kasama ng mga bumagsak na. Ibabagsak
sila, sabi ni Yahweh. 13 Ganap ko silang aalisin, ito ang pahayag
ni Yahweh, hindi magkakaroon ng mga ubas sa puno ng ubas,
ni magkakaroon ng mga igos sa mga puno ng igos. Sapagkat
malalanta ang mga dahon at mawawala ang ibinigay ko sa
kanila. 14 Bakit tayo nakaupo dito? Magsama-sama tayo,
pumunta tayo sa mga matitibay na lungsod at magiging tahimik
ang ating kamatayan doon. Sapagkat patatahimikin tayo ni
Yahweh na ating Diyos. Paiinumin niya tayo ng lason yamang
nagkasala tayo laban sa kaniya. 15 Umaasa tayo para sa
kapayapaan ngunit walang magiging mabuti. Umaasa tayo sa
oras ng kagalingan, ngunit tingnan ninyo, magkakaroon ng
kaguluhan. 16 Narinig mula sa Dan ang pagsinghal ng kaniyang

mga kabayong lalaki. Nayayanig ang buong daigdig sa tunog ng
halinghing ng kaniyang mga malalakas na kabayo. Sapagkat
darating sila at kukunin ang lupain at ang kayamanan nito, ang
lungsod at ang mga naninirahan dito. **17** Sapagkat tingnan
ninyo, magpapadala ako sa inyo ng mga ahas, mga ulupong
na hindi ninyo kayang paamuhin. Tutuklawin kayo ng mga
ito, ito ang pahayag ni Yahweh." **18** Walang katapusan ang
aking kalungkutan at nasasaktan ang aking puso. **19** Pakinggan
ninyo! Ang hiyaw ng anak na babae ng aking mga tao mula
sa malayong lupain! Hindi ba nasa Zion si Yahweh? O hindi
ba nasa kaniya ang kaniyang hari? Bakit kaya nila sinasaktan
ang aking damdamin sa pamamagitan ng kanilang mga inukit
na imahen at mga walang kabuluhang diyus-diyosan ng mga
dayuhan? **20** Lumipas na ang anihan, tapos na ang tag-init.
Ngunit hindi tayo naligtas. **21** Nasaktan ako dahil sa sakit na
naramdaman ng anak na babae ng aking mga tao. Nagluksa
ako dahil sa mga katakot-takot na bagay na nangyari sa kaniya,
pinanghinaan ako ng loob. **22** Wala bang lunas sa Galaad?
Wala bang manggagamot doon? Bakit hindi gumagaling ang
anak ng aking mga tao?

9 Kung maaari lamang magpalabas ng tubig ang aking ulo
at maging bukal ng luha ang aking mga mata! Sapagkat nais
kong umiyak sa umaga at gabi para sa mga anak ng aking
mga tao na pinatay. **2** Kung may makapagbibigay lamang
sa akin ng isang lugar sa ilang na para sa mga manlalakbay
upang panirahan, na aking mapupuntahan upang talikuran ang
aking bayan. Kung maaari ko lamang silang iwanan, yamang
mga nakikiapid silang lahat, isang pangkat ng mga taksil! **3**
Ipinahayag ni Yahweh, "Nagsasabi ang kanilang mga dila ng mga

kasinungalingan, na kanilang mapanlinlang na sandata, ngunit
hindi sila dakila sa katapatan sa lupa. Patuloy silang gumagawa
ng masama sa iba. Hindi nila ako kilala." **4** Bantayan ng bawat
isa sa inyo ang inyong kapwa at huwag magtiwala sa sinumang
kapatid. Sapagkat mandaraya ang bawat kapatid at namumuhay
sa paninirang-puri ang bawat kapwa. **5** Kinukutya ng bawat
isa ang kaniyang kapwa at hindi nagsasabi ng katotohanan.
Nagtuturo ng mga mapanlinlang na bagay ang kanilang mga
dila. Pagod na pagod sila sa paggawa ng malaking kasalanan. **6**
Namuhay kayo sa gitna ng pandaraya. Sa kanilang panlilinlang,
tinanggihan nila akong kilalanin. Ito ang pahayag ni Yahweh."
7 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, "Tingnan
ninyo, susubukin at susuriin ko sila. Ano pa ang aking gagawin
para sa anak ng babae ng aking mga tao? **8** Matatalas na
palaso ang kanilang mga dila at nagsasalita sila ng mga bagay
na kasinungalingan. Sa pamamagitan ng kanilang mga bibig,
naghahayag sila ng kapayapaan sa kanilang kapwa, ngunit sa
kanilang mga puso inaabangan nila sila. **9** Hindi ko ba sila dapat
parusahan dahil sa mga bagay na ito at hindi ko ba ipaghihiganti
ang aking sarili sa bansang tulad nito? Ito ang pahayag ni
Yahweh. **10** Aawit ako ng mga awiting panluksa at panaghoy
para sa mga kabundukan, at isang awit na panlibing ang aawitin
para sa kaparangan. Sapagkat nasunog ang mga ito kaya
walang sinuman ang makadadaan dito. Hindi sila makaririnig
ng anumang huni ng baka. Nagsilayo lahat ang mga hayop at
ang mga ibon sa kalangitan. **11** Kaya gagawin kong bunton
ng pagkasira ang Jerusalem, isang taguan ng mga asong-
gubat. Gagawin kong mga wasak na lugar ang mga lungsod ng
Juda na walang maninirahan. **12** Sino ang matalinong tao na

makauunawa nito? Ano ang ipinahayag ni Yahweh sa kaniya
upang maaari niya itong iulat? Bakit nawasak ang kalupaan?
Nawasak ito tulad ng ilang, kung saan walang sinuman ang
makadadaan dito. **13** Sinasabi ni Yahweh, “Dahil ito sa pagtalikod
nila sa kautusan na aking ibinigay sa kanila at dahil hindi nila
pinakinggan ang aking tinig o ipinamuhay ito. **14** Ito ay dahil
namuhay sila sa pamamagitan ng kanilang mga matitigas na
puso at sa pagsunod sa mga Baal tulad ng itinuro sa kanila ng
kanilang mga ama na gagawin nila. **15** Kaya, ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel. 'Tingnan ninyo,
pakakainin ko ang mga taong ito ng mapapait na halaman at
paiinumin ng nakalalasong tubig. **16** At ikakalat ko sila sa mga
bansa na hindi nila nakikilala maging ng kanilang mga ninuno.
Magpapadala ako ng espadang tutugis sa kanila hanggang sa
ganap ko silang mawasak.'” **17** Ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo, “Unawain ninyo ito: Tawagin ninyo ang mga mang-
aawit sa paglilibing at hayaan silang lumapit, magpadala kayo
ng mga babaeng mahuhusay sa pagdadalamhati at hayaan
silang lumapit. **18** Madaliin sila at paawitin ng awiting panluksa
sa atin, upang dumaloy ang luha sa ating mga mata at daluyan
ng tubig ang talukap ng ating mga mata. **19** Sapagkat narinig sa
Zion ang hiyaw ng panaghoy. 'Ganap kaming nawasak. Labis
kaming nahiya, sapagkat nilisan namin ang lupain matapos
nilang gibain ang aming mga tahanan.' **20** Kaya kayong mga
kababaihan, pakinggan ang salita ni Yahweh, bigyang pansin
ang mga mensahe na nagmula sa kaniyang bibig. At turuan
ninyo ang inyong mga anak na babae ng awiting panluksa at
sa kapwa babae ng awiting panlibing. **21** Sapagkat dumating
na ang kamatayan sa ating mga bintana, pupunta ito sa ating

mga palasyo, pupuksain nito ang mga bata na nasa labas at
mga kabataang nasa mga pamilihan ng lungsod. **22** 'Ito ang
pahayag ni Yahweh. 'Ipahayag ninyo ito, Malalaglag ang mga
bangkay ng mga tao tulad ng dumi sa kabukiran at tulad ng mga
tangkay ng butil sa likod ng manggagapas at walang sinuman
ang magtitipon sa kanila.'" **23** Ito ang sinasabi ni Yahweh,
"Huwag ninyong hayaang magyabang ang mga matatalino sa
kanilang karunungan o ang mandirigma sa kaniyang kalakasan.
Huwag ninyong hayaang magyabang ang mayamang tao sa
kaniyang kayamanan. **24** Sapagkat kung magyayabang ang
isang tao sa anumang bagay, ito dapat ang mayroon sa kaniya,
na mayroon siyang pang-unawa at pagkilala sa akin. Sapagkat
ako si Yahweh, na gumagawa ng matapat na kasunduan,
katarungan at katuwiran sa sanlibutan. Sapagkat ito ang mga
bagay na aking kinagagalak. Ito ang pahayag ni Yahweh." **25**
Tingnan ninyo, darating ang mga araw na parurusahan ko ang
lahat ng tuli lamang sa kanilang mga katawan. Ito ang pahayag
ni Yahweh. **26** Parurusahan ko ang Egipto, Juda, Edom, mga
tao sa Ammon, Moab at lahat ng tao na nagpaputol ng kanilang
mga buhok sa ulo, na naninirahan sa disyerto. Sapagkat hindi
tuli ang lahat ng bansang ito at matigas ang puso ng lahat ng
nasa sambahayan ng Israel."

10 Pakinggan ninyo ang mga salitang ihahayag sa inyo ni
Yahweh, sambahayan ng Israel. **2** Ganito ang sinasabi ni
Yahweh, 'Huwag ninyong pag-aralan ang mga kaparaanan
ng ibang mga bansa at huwag kayong mabahala sa mga
palatandaan sa mga kalangitan, sapagkat nababahala ang
mga bansa ng dahil dito. **3** Sapagkat walang kabuluhan ang
mga kaugalian ng mga tao. Sapagkat may pumuputol ng

punong kahoy sa kagubatan. Ang mga kamay ng manlililok ang
gumagawa nito sa pamamagitan ng palakol. **4** Pagkatapos,
pinapalamutian nila ito ng pilak at ginto. Pinatitibay nila ito gamit
ang martilyo at mga pako upang hindi ito bumagsak. **5** Tulad ng
panakot ng ibon sa taniman ng pipino ang mga diyus-diyosang ito
sapagkat hindi sila makapagsalita ng anuman. Kailangan silang
buhatin, sapagkat hindi man lang sila makahakbang. Huwag
ninyo silang katakutan, sapagkat hindi nila kayang gumawa ng
masama ni makagagawa ng anumang mabuti.'" **6** Wala kang
katulad, Yahweh. Dakila ka at dakila ang kapangyarihan ng iyong
pangalan. **7** Sino ang hindi matatakot sa iyo, hari ng mga bansa?
Sapagkat ito ang karapat-dapat sa iyo, sapagkat wala kang
katulad sa lahat ng matatalinong tao sa mga bansa o sa lahat ng
kanilang mga maharlikang kaharian. **8** Pare-pareho silang lahat,
malulupit sila at hangal, mga alagad ng diyus-diyosan na mga
kahoy lamang. **9** Nagdadala sila ng pilak na pinanday mula sa
Tarsis at ginto mula sa Upaz na gawa ng mga manggagawa at
ng kamay ng mga panday. Asul at lila ang kanilang mga damit.
Ang kanilang mga dalubhasang tauhan ang gumawa ng lahat ng
bagay na ito. **10** Ngunit si Yahweh ang tunay na Diyos. Siya ang
buhay na Diyos at hari magpakailanman. Nayayanig ang mundo
at hindi kayang tiisin ng mga bansa ang kaniyang galit. **11** Ganito
ang sasabihin mo sa kanila, "Malilipol sa lupa at sa ilalim ng
kalangitan ang mga diyos na hindi lumikha ng kalangitan at ng
lupa. **12** Ang lumikha ng daigdig sa kaniyang kapangyarihan ang
nagtatag ng kalupaan sa pamamagitan ng kaniyang karunungan
at nagpalaganap ng kalangitan sa pamamagitan ng kaniyang
pang-unawa. **13** Ang kaniyang tinig ang lumilikha ng dagundong
ng katubigan sa kalangitan at siya ang nagpapaangat ng hamog

mula sa bawat sulok ng daigdig. Lumilikha siya ng kidlat para sa
ulan at nagpapalabas ng hangin mula sa kaniyang kamalig. **14**
Naging mangmang ang mga tao na walang kaalaman. Nailagay
sa kahihiyan ang bawat panday dahil sa kaniyang diyus-diyosan
sapagkat manlilinlang ang mga ginawa niyang imahen at walang
buhay ang mga ito. **15** Walang silbi ang mga ito, ang gawa
ng mga mangungutya. Malilipol sila sa panahon ng kanilang
kaparusahan. **16** Ngunit hindi nito katulad ang Diyos na kabahagi
ni Jacob sapagkat siya ang humubog sa lahat ng bagay. Ang
Israel ang tribo ng kaniyang mana, Yahweh ng mga hukbo ang
kaniyang pangalan. **17** Tipunin ang inyong bigkis at umalis sa
lupain, kayong mga taong namumuhay sa ilalim ng pananakop.
18 Sapagkat ganito ang sinasabi ni Yahweh, “Tingnan ninyo,
ipapatapon ko sa panahong ito ang mga naninirahan sa lupain.
Pahihirapan ko sila at malalaman nila ito.” **19** Aba sa akin! Dahil
sa mga nabali kong buto, malubha ang aking sugat. Kaya sinabi
ko, “Tiyak na matinding paghihirap ito, ngunit dapat ko itong
tiisin.” **20** Ganap na nawasak ang aking tolda at nahati sa dalawa
ang lahat ng tali nito. Kinuha sa akin ang aking mga anak, kaya
wala na sila. Wala ng maglalatag ng aking tolda o magtataas ng
aking mga kurtina. **21** Sapagkat naging hangal ang mga pastol.
Hindi nila hinanap si Yahweh kaya hindi sila nagtagumpay at
nagsikalat ang lahat ng kanilang kawan. **22** Dumating na ang ulat
ng mga balita, “Tingnan ninyo! Parating na ito! Isang malakas na
lindol ang paparating mula sa hilagang lupain upang sirain ang
mga lungsod ng Juda at maging taguan ng mga asong-gubat.”
23 Alam ko Yahweh na ang landas ng tao ay hindi nagmula sa
kaniyang sarili. Walang tao ang nangunguna sa sarili niyang
mga hakbang. **24** Ituwid mo ako Yahweh ng may katarungan

ngunit hindi sa pamamagitan ng iyong galit at baka mapuksa mo
ako. 25 Ibuhos mo ang iyong matinding galit sa mga bansa na
hindi nakakakilala sa iyo at sa mga pamilya na hindi tumatawag
sa pangalan mo. Sapagkat nilamon nila si Jacob at inubos siya
upang ganap na wasakin at buwagin ang kaniyang tirahan.

11 Ito ang salita na dumating kay Jeremias mula kay Yahweh,
at sinabi niya, 2 “Makinig ka sa mga salita ng kasunduang
ito, at ipahayag ang mga ito sa bawat tao sa Juda at sa
mga naninirahan sa Jerusalem. 3 Sabihin mo sa kanila, “Ito
ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: Sumpain ang
sinumang hindi makikinig sa mga salita ng kasunduang ito. 4 Ito
ang kasunduan na iniutos ko sa inyong mga ninuno na dapat
alalahanin simula ng araw na inilabas ko sila sa lupain ng Egipto,
mula sa pugon ng tunawan ng bakal. Sinabi ko, “Makinig kayo sa
aking tinig at gawin ninyo ang lahat ng mga bagay na ito gaya ng
iniutos ko sa inyo, sapagkat kayo ang magiging tao ko at ako ang
inyong magiging Diyos.” 5 Sundin ninyo ako upang mapatunayan
ko ang sumpaan na aking ipinangako sa inyong mga ninuno, ang
panunumpa na ibibigay ko sa kanila ang lupain na umaapaw sa
gatas at pulot-pukyutan kung saan kayo naninirahan ngayon.”'
At, akong si Jeremias ay sumagot at nagsabi, “Oo, Yahweh!” 6
Sinabi sa akin ni Yahweh, “Ipahayag ang lahat ng mga bagay na
ito sa mga lungsod ng Juda at sa mga lansangan ng Jerusalem.
Sabihin mo, 'Makinig kayo sa mga salita ng kasunduang ito
at gawin ninyo ang mga ito. 7 Sapagkat nagbigay ako ng
taimtim na mga utos sa inyong mga ninuno mula ng araw na
inilabas ko sila sa Egipto hanggang sa kasalukuyang panahon,
patuloy na nagbababala sa kanila at nagsasabi, “Makinig kayo sa
aking tinig.”' 8 Ngunit hindi sila nakinig o nagbigay ng pansin.

Lumalakad ang bawat tao sa katigasan ng kaniyang masamang
puso. Kaya dinala ko ang lahat ng sumpa sa kasunduang ito
na inutusan kong dumating laban sa kanila. Ngunit hindi pa
rin sumunod ang mga tao." **9** Sumunod na sinabi sa akin ni
Yahweh, "Natuklasan ang pagsasabwatan ng mga kalalakihan
ng Juda at ng mga naninirahan sa Jerusalem. **10** Bumaling
sila sa mga kasamaan ng kanilang sinaunang mga ninuno na
tumangging makinig sa aking salita, sa halip namuhay sila sa
pagsamba sa ibang mga diyos. Sinira ng sambahayan ng Israel
at sambahayan ng Juda ang aking kasunduan na itinatag ko
sa kanilang mga ninuno. **11** Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh,
'Tingnan ninyo, magpapadala ako ng kapahamakan sa kanila,
isang kapahamakan na hindi nila maaaring takasan. Pagkatapos,
tatawag sila sa akin, ngunit hindi ako makikinig sa kanila. **12**
Pupunta at tatawag ang mga lungsod ng Juda at ang mga
naninirahan sa Jerusalem sa mga diyos na pinagbigyan nila
ng mga alay, ngunit tiyak na hindi sila maililigtas ng mga ito
sa oras ng kanilang kapahamakan. **13** Sapagkat dumami ang
bilang ng iyong mga diyos na pumantay sa bilang ng iyong mga
lungsod, Juda. At gumawa kayo ng kahiya-hiyang bilang ng
mga altar sa Jerusalem, mga altar ng insenso para kay Baal na
pumantay sa bilang ng kaniyang mga lansangan. **14** Kaya ikaw
mismo Jeremias, hindi mo dapat ipanalangin ang mga taong ito.
Hindi ka dapat tumangis o manalangin para sa kanila. Sapagkat
hindi ako makikinig kapag tumawag sila sa akin sa kanilang
kapahamakan. **15** Bakit nasa aking tahanan ang minamahal
kong mga tao na may napakaraming masamang hangarin?
Sapagkat hindi makakatulong sa inyo ang mga nakalaang karne
para sa inyong mga alay dahil gumawa kayo ng kasamaan at

nagalak kayo dito. **16** Sa nakaraan, tinawag kayo ni Yahweh
na mayabong na puno ng olibo, maganda na may kaibig-ibig
na bunga. Ngunit magsisindi siya ng apoy dito na katulad ng
tunog ng dagundong ng bagyo, kaya mababali ang mga sanga
nito. **17** Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo ang nagtanim sa
inyo, ang nag-atas ng kapahamakan laban sa inyo dahil sa
mga gawaing masama na ginawa ng sambahayan ng Israel at
ng sambahayan ng Juda. Ginalit nila ako sa pamamagitan ng
pagbibigay ng mga alay kay Baal."' **18** Ipinaalam ni Yahweh sa
akin ang mga bagay na ito, kaya alam ko ang mga ito. Ikaw
Yahweh, ang nagpakita sa akin ng kanilang mga gawain. **19**
Tulad ako ng isang maamong tupa na dinala sa mangangatay.
Hindi ko alam na may binalak sila laban sa akin, "Sirain natin
ang puno maging ang mga bunga nito! Putulin natin siya sa
lupain ng mga buhay upang hindi na maalala pa ang kaniyang
pangalan." **20** Ngunit matuwid na hukom si Yahweh ng mga
hukbo na siyang sumisiyasat ng puso at isipan. Magiging saksi
ako sa iyong paghihiganti laban sa kanila, sapagkat iniharap ko
ang aking kalagayan sa iyo. **21** Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh
tungkol sa mga taga-Anatot na umuusig sa iyong buhay, "Sinabi
nila, 'Hindi ka dapat mag-propesiya sa ngalan ni Yahweh, o
mamamatay ka sa pamamagitan ng aming mga kamay.' **22**
Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Tingnan mo,
parurusahan ko sila. Mamamatay sa pamamagitan ng espada
ang malalakas nilang mga kabataan. Mamamatay sa gutom ang
mga anak nilang lalaki at babae. **23** Walang matitira sa kanila
dahil magdadala ako ng kapahamakan sa mga taga-Anatot, ang
panahon ng kanilang kaparusahan.'"

12 Sa tuwing nakikipagtalo ako sa iyo, Yahweh, ikaw ay
matuwid. Tunay nga na dapat kong sabihin sa iyo ang
aking dahilan upang magreklamo. Bakit nagtatagumpay ang
pamamaraan ng mga masasama? Nagtatagumpay ang lahat
ng mga taong walang pananampalataya. **2** Itinanim mo sila at
nagkaroon ng mga ugat. Nagpatuloy sila upang makapamunga.
Malapit ka sa kanilang mga labi, ngunit malayo sa kanilang mga
puso. **3** Ngunit ikaw mismo Yahweh, kilala mo ako. Nakikita mo
ako at sinusuri ang aking puso. Dalhin mo sila sa katayan tulad
ng isang tupa. Ibukod mo sila para sa araw ng pagkatay. **4** Gaano
katagal magpapatuloy ang lupain sa pagluluksa at nalalanta na
ang mga halaman sa bawat bukirin dahil sa kasamaan ng mga
naninirahan dito? Nawala lahat ang mga maiilap na hayop at
mga ibon. Sa katunayan, sinasabi ng mga tao, “Hindi alam ng
Diyos kung ano ang mangyayari sa atin.” **5** Sinabi ni Yahweh,
“Sapagkat kung ikaw, Jeremias ay nakipagtakbuhan sa mga
nakapaang kawal at pinagod ka nila, paano ka makikipag-
unahan sa mga kabayo? Kung nadapa ka sa kapatagan sa
ligtas na kabukiran, paano mo gagawin sa mga kasukalan sa
daan ng Jordan? **6** Sapagkat nagtaksil din sa iyo at labis kang
tinuligsa ng iyong mga kapatid na lalaki at pamilya ng iyong
ama. Huwag kang magtiwala sa kanila, kahit magsabi pa sila
ng mga mabubuting bagay sa iyo. **7** Pinabayaan ko ang aking
tahanan at tinalikuran ang aking mana. Ibinigay ko ang aking
mga minamahal na tao sa mga kamay ng kaniyang mga kaaway.
8 Naging katulad na ng isang leon sa isang kasukalan ang
aking mana, ibinukod niya ang kaniyang sarili laban sa akin
sa pamamagitan ng sarili niyang tinig, kaya kinamumuhian
ko siya. **9** Ang aking mga mahahalagang pag-aari ay isang

mabangis na aso at pinalilibutan ng mga ibong mandaragit ang
itaas ng kaniyang ulo. Pumunta kayo at tipunin ang lahat ng
mga nabubuhay na nilalang sa mga bukirin at dalhin ang mga
ito upang kainin sila. **10** Sinira ng maraming pastol ang aking
ubasan. Tinapakan nila ang buong bahagi ng aking lupain,
ginawa nilang isang ilang at malagim ang aking kaakit-akit na
bahagi. **11** Ginawa nila siyang isang lagim. Nagluluksa ako
para sa kaniya dahil pinabayaan siya. Pinabayaan ang buong
lupain dahil wala ni isa ang tumanggap nito sa kanilang puso. **12**
Dumating ang mga maninira laban sa lahat ng mga tigang na
lugar sa ilang, sapagkat ang espada ni Yahweh ang umuubos sa
dulo ng lupain hanggang sa iba pa. Walang kaligtasan sa lupain
para sa anumang nabubuhay na nilalang. **13** Naghasik sila ng
trigo ngunit umani ng tinik ng mga palumpong. Nagpakapagod
sila sa pagtatrabaho ngunit walang napakinabangan. “Kaya,
mahiya kayo sa inyong gawa dahil sa poot ni Yahweh.” **14** Ito
ang sinasabi ni Yahweh laban sa lahat ng aking mga kapwa,
ang mga taong masasama na sumira sa aking mga pag-aari na
ipinamana ko sa aking mga taong Israelita, “Tingnan ninyo, ako
ang siyang bubunot sa kanila mula sa kanilang sariling lupain at
bubunutin ko ang sambahayan ng Juda mula sa kanila. **15** At
pagkatapos kong bunutin ang mga bansang iyon, mangyayari
na magkakaroon ako ng habag sa kanila at pababalikin ko
sila. Ibabalik ko sila, ang bawat tao sa kaniyang mana at ang
kaniyang lupain. **16** Mangyayari na kapag maingat na natutunan
ng mga bansang iyon ang mga pamamaraan ng aking mga tao
na sumumpa sa aking pangalan 'Dahil buhay si Yahweh!' tulad
ng itinuro nila sa aking mga tao na sumumpa kay Baal, kung
gayon maitatayo sila sa kalagitnaan ng aking mga tao. **17** Ngunit

kung sinuman ang hindi makikinig, bubunutin ko ang bansang
iyon. At tiyak itong mabubunot at mawawasak. Ito ang pahayag
ni Yahweh."

13 Sinabi ito sa akin ni Yahweh, "Pumunta ka at bumili ng
isang lino na damit-panloob at isuot mo ito sa palibot ng iyong
baywang, ngunit huwag mo muna itong ilagay sa tubig." **2** Kaya
bumili ako ng isang damit-panloob gaya ng iniutos ni Yahweh at
isinuot ko ito sa palibot ng aking baywang. **3** At dumating ang
salita ni Yahweh sa akin sa pangalawang pagkakataon at sinabi,
4 "Kunin mo ang damit-panloob na iyong binili na nakapalibot
sa iyong baywang, tumayo ka at maglakbay sa Eufrates. Itago
mo ito doon sa siwang ng isang bato." **5** Kaya pumunta ako
at itinago ito sa Eufrates gaya ng iniutos sa akin ni Yahweh.
6 Makalipas ang maraming araw, sinabi sa akin ni Yahweh,
"Tumayo ka at bumalik sa Eufrates. Kunin mo mula doon ang
damit-panloob na sinabi kong itago mo." **7** Kaya, bumalik ako
sa Eufrates at hinukay ang damit-panloob kung saan ko ito
itinago. Ngunit, masdan mo! Nawasak ang damit-panloob, hindi
na ito maganda. **8** At muling dumating sa akin ang salita ni
Yahweh at sinabi, **9** "Sinasabi ito ni Yahweh: Sa parehong
paraan, wawasakin ko ang labis na kayabangan ng Juda at
Jerusalem. **10** Ang mga masasamang taong ito na tumangging
makinig sa aking mga salita, mga taong lumalakad sa katigasan
ng kanilang mga puso, mga taong sumusunod sa ibang mga
diyos upang sumamba at yumukod sa kanila, magiging katulad
sila ng damit-panloob na ito na maganda na naging walang
halaga. **11** Sapagkat gaya ng isang damit-panloob na dumikit
sa baywang ng isang tao, ginawa ko ang buong sambahayan
ng Israel at ang buong sambahayan ng Juda na kumapit sa

akin, na magiging aking mga tao na magbibigay sa akin ng
katanyagan, kapurihan at karangalan. Ngunit hindi sila nakikinig
sa akin. Ito ang pahayag ni Yahweh. **12** Kaya dapat mong
sabihin ang salitang ito sa kanila, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh na
Diyos ng Israel: Mapupuno ng alak ang bawat banga.' Sasabihin
nila sa iyo, 'Hindi nga ba talaga namin alam na mapupuno ng
alak ang bawat banga?' **13** Kaya sabihin mo sa kanila, 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh: Tingnan ninyo, pupunuin ko ng kalasingan
ang bawat naninirahan sa lupaing ito, ang mga hari na nakaupo
sa trono ni David, ang mga pari, ang mga propeta, at ang lahat
ng mga naninirahan sa Jerusalem. **14** At pag-aawayin ko ang
bawat tao laban sa iba, ang mga ama at mga anak. Hindi ko
sila kaaawaan o kahahabagan at hindi ko sila ililigtas mula sa
pagkawasak. Ito ang pahayag ni Yahweh.'" **15** Makinig kayo at
bigyang pansin. Huwag kayong maging mayabang, sapagkat
sinasabi Yahweh. **16** Bigyan ng karangalan si Yahweh na inyong
Diyos bago siya magdulot ng kadiliman at bago siya maging
dahilan ng pagkatisod ng inyong mga paa sa mga bundok sa
takip-silim. Sapagkat naghahangad kayo para sa liwanag ngunit
labis niyang padidilimin ang lugar na magiging isang maitim na
ulap. **17** Kaya, kung hindi kayo makikinig, iiyak akong mag-isa
dahil sa inyong kayabangan. Tiyak na iiyak ako at dadaloy ang
mga luha mula sa aking mga mata, sapagkat mabibihag ang
mga kawan ni Yahweh. **18** "Sabihin ninyo sa hari at sa inang
reyna, 'Magpakumbaba kayo at umupo, sapagkat bumagsak
na ang mga korona sa inyong ulo, ang inyong pagmamataas
at ang inyong karangalan.' **19** Maisasara ang mga lungsod sa
Negev at walang sinuman ang makapagbubukas ng mga ito.
Mabibihag ang mga taga-Juda at ipapatapon ang lahat ng nasa

kaniya. **20** Imulat mo ang iyong mga mata at pagmasdan ang
mga parating mula sa hilaga. Nasaan ang kawan na ibinigay
niya sa iyo, ang kawan na pinakamaganda sa iyo? **21** Ano
ang sasabihin mo kapag inilagay ng Diyos sa iyong itaas ang
mga inaakala mong mga kaibigan mo? Hindi ba ito ang umpisa
ng mga paghihirap na sasakop sa iyo gaya ng isang babaing
nanganganak? **22** At maaari mong sabihin sa iyong puso, 'Bakit
nangyayari sa akin ang mga bagay na ito?' Sapagkat dahil ito sa
napakarami mong kasamaan na itinaas ang iyong mga palda
at nilapastangan ka. **23** Maaari bang baguhin ng mga tao sa
Cus ang kulay ng kanilang balat o baguhin ng isang leopardo
ang kaniyang mga batik? Kung gayon, ikaw mismo, kaya mong
gumawa ng kabutihan bagaman nasanay ka sa kasamaan. **24**
Kaya, ikakalat ko sila tulad ng mga ipa na naglalaho sa hangin
sa disyerto. **25** Ito ang ibinigay ko sa inyo, ang bahagi na iniatas
ko para sa inyo, dahil kinalimutan ninyo ako at nagtiwala kayo
sa kasinungalingan. Ito ang pahayag ni Yahweh. **26** Kaya, ako
rin mismo ang huhubad ng inyong mga palda at makikita ang
mga maseselang bahagi ng inyong katawan. **27** Ang inyong
pangangalunya at paghalinghing, ang inyong kahiya-hiyang
kahalayan sa mga burol at sa mga parang! Ilalantad ko ang
mga ito, ang mga nakasusuklam na mga bagay na ito! Kaawa-
awa ka, Jerusalem! Hindi ka pa malinis. Gaano katagal ito
magpapatuloy?”

14
Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Jeremias tungkol
sa tagtuyot, **2** “Hayaang magluksa ang Juda, hayaang gumuho
ang kaniyang mga tarangkahan. Tumataghoy sila para sa
lupain, lumalakas ang kanilang pag-iyak para sa Jerusalem.
3 Pinadadala ng kanilang mga makapangyarihang tao ang

kanilang mga lingkod para sa tubig. Kapag pumunta sila sa mga
balon wala silang mahahanap na tubig. Babalik silang lahat na
bigo, tinatakpan nila ang kanilang mga ulo na kahiya-hiya at hindi
iginagalang. **4** Dahil dito, nabitak ang lupa sapagkat walang ulan
sa lupain. Nahihiya ang mga mag-aararo at tinatakpan nila ang
kanilang mga ulo. **5** Sapagkat iniiwan din maging ng babaing
usa ang kaniyang maliliit na anak sa parang at pinababayaan
ang mga ito sapagkat walang damo. **6** Tumatayo sa mga
tigang na kapatagan ang mga maiilap na asno at humihingal
sa hangin tulad ng mga asong-gubat. Lumalabo ang kanilang
mga mata dahil walang halaman." **7** Kahit na nagpapatotoo
laban sa amin ang aming mga kasamaan, Yahweh, kumilos ka
para sa kapakanan ng iyong pangalan. Nagkasala kami sa iyo
sapagkat lumalala ang kawalan ng aming pananampalataya.
8 Ang pag-asa ng Israel, ang siyang nagligtas sa kaniya sa
panahon ng matinding pagkabalisa, bakit ka magiging katulad ng
isang dayuhan sa lupain, katulad ng isang banyagang gumagala
na nagpapalipas at nananatili lamang ng isang gabi? **9** Bakit
ka magiging katulad ng isang taong nalilito, katulad ng isang
mandirigma na hindi kayang sagipin ang sinuman? Sapagkat
nasa kalagitnaan ka namin, Yahweh! Ipinahayag sa amin ang
iyong pangalan. Huwag mo kaming iwanan. **10** Sinabi ito ni
Yahweh sa mga taong ito: "Yamang ibig nilang maglibot at hindi
nila pinigil ang kanilang mga paa na magpatuloy." Hindi nalugod
si Yaweh sa kanila. Ngayon, inalala niya ang kanilang kasamaan
at pinarusahan niya ang kanilang mga kasalanan. **11** Sinabi ni
Yahweh sa akin, "Huwag kang manalangin para sa ikabubuti ng
mga taong ito. **12** Sapagkat, kapag nag-ayuno sila, hindi ako
makikinig sa kanilang pagdaing at kapag nag-alay sila ng mga

handog na susunugin at mga handog na pagkain, hindi ako
malulugod sa mga ito. Sapagkat lilipulin ko sila sa pamamagitan
ng espada, taggutom at salot." **13** At sinabi ko, "O, Panginoong
Yahweh! Tingnan mo! Sinasabi ng mga propeta sa mga tao,
'Hindi kayo makakakita ng espada, walang taggutom para sa
inyo, sapagkat bibigyan ko kayo ng tunay na katiwasayan sa
lugar na ito.'" **14** Sinabi sa akin ni Yahweh, "Panlilinlang sa
aking pangalan ang pahayag ng mga propeta. Hindi ko sila
isinugo, ni binigyan ng anumang utos o kinausap sila. Ngunit
ang mapanlinlang nilang mga pangitain, ang walang kabuluhan
at ang mga mapanlinlang na hula ay nagmumula sa kanilang
mga sariling puso, ito ang mga ipinahahayag nila sa inyo." **15**
Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh, "Tungkol sa mga propeta na
nagpapahayag sa aking pangalan ngunit hindi ko ipinadala at
ang mga nagsasabing walang espada at taggutom sa lupaing ito.
Mamamatay ang mga propetang ito sa pamamagitan ng espada
at taggutom. **16** At ang mga tao na kanilang pinagpahayagan ay
maitatapon sa labas ng mga lansangan ng Jerusalem dahil sa
taggutom at espada, sapagkat walang sinuman ang maglilibing
sa kanila. Sa kanila, sa kanilang mga asawang babae o sa
kanilang mga anak. Sapagkat ibubuhos ko sa kanila ang kanilang
mga kasamaan. **17** Sabihin mo ang salitang ito sa kanila:
'Hayaang dumaloy sa aking mata ang mga luha sa araw at gabi.
Huwag itong pigilan, sapagkat magkakaroon ng isang matinding
pagkawasak ang birhen na anak ng aking mga tao. Isang
napakalaki at walang lunas na sugat. **18** Kung lalabas ako sa
parang at tumingin! mayroong mga pinatay sa pamamagitan ng
espada. At kung pupunta ako sa lungsod at tumingin! mayroong
mga nagkasakit dahil sa taggutom. Kahit na ang mga propeta at

ang mga paring naglilibot sa lupain ay walang nalalaman.'" **19**
Ganap mo bang tinalikuran ang Juda? Galit ka ba sa Zion? Bakit
mo kami hinahayaang magkasakit gayong walang kagalingan sa
amin? Naghangad kami ng kapayapaan, ngunit walang anumang
kabutihan. Ngunit tingnan ninyo, para sa oras ng kagalingan,
kaguluhan lamang ang mayroon. **20** Inaamin namin, Yahweh,
ang aming mga kasalanan at ang kasamaan ng aming mga
ninuno, sapagkat nagkasala kami sa iyo. **21** Huwag mo kaming
itakwil! Huwag mong gawing kahihiyan ang iyong maluwalhating
trono para sa kapakanan ng iyong pangalan. Alalahanin at
huwag sirain ang iyong kasunduan sa amin. **22** Mayroon ba
sa mga diyus-diyosan ng mga bansa na kayang gawin ang
sinuman na paulanin ang kalangitan sa panahon ng tagsibol?
Hindi ba ikaw Yahweh, na aming Diyos ang gumawa ng mga
ito? Umaasa kami sa iyo, sapagkat ikaw ang gumawa ng lahat
ng mga bagay na ito.

15 At sinabi sa akin ni Yahweh, "Kahit na tumayo sa aking
harapan si Moises o si Samuel, hindi pa rin ako maaawa sa mga
taong ito. Paalisin sila sa aking harapan para makapunta sa
malayo. **2** At mangyayari na sasabihin nila sa iyo, 'Saan kami
dapat pumunta?' At dapat mong sabihin sa kanila, 'Sinasabi ito
ni Yahweh: Dapat mamatay ang mga nakatakda sa kamatayan;
dapat sa espada ang mga nakatakda sa espada. Dapat magutom
ang mga nakatakda sa pagkagutom at dapat mabihag ang
mga nakatakda sa pagkabihag.' **3** Ito ang pahayag ni Yahweh:
Sapagkat itatalaga ko sila sa apat na pangkat. Ang espada ay
upang patayin ang ilan, ang mga aso ay upang kaladkarin ang
ilan palayo, ang mga ibon sa kalangitan at ang mga mababangis
na hayop sa daigdig ay upang kainin at wasakin ang ilan.

4 Gagawin ko sa kanila ang mga katakut-takot na bagay sa
lahat ng mga kaharian sa daigdig, sa pananagutan ni Manases
na anak ni Hezekias na hari ng Juda dahil sa ginawa niya
sa Jerusalem. 5 Sapagkat sino ang mahahabag para sa iyo,
Jerusalem? Sino ang magluluksa para sa iyo? Sino ang lilingon
upang magtanong tungkol sa iyong kapakanan? 6 Ito ang
pahayag ni Yahweh: Tinalikuran mo ako at lumayo ka sa akin.
Kaya hahampasin kita ng aking mga kamay at wawasakin kita.
Pagod na akong magkaroon ng awa sa iyo. 7 Kaya, tatahipan
ko sila sa mga tarangkahan ng lupain sa pamamagitan ng isang
pantuhog ng mga dayami. Gagawin ko silang ulila. Wawasakin
ko ang aking mga tao yamang hindi sila tumatalikod sa kanilang
mga gawain. 8 Gagawin kong mas marami ang bilang ng
kanilang mga balo kaysa sa mga buhangin sa dalampasigan. Sa
katanghalian, ipadadala ko ang mga maninira laban sa mga ina
ng mga batang lalaki. Hahayaan kong dumating sa kanila ng
biglaan ang pagkasindak at pagkatakot. 9 Mawawalan ng malay
ang isang ina na mamamatay ang pitong anak. Kakapusin siya
sa paghinga. Magdidilim ang kaniyang araw habang maliwanag
pa. Mahihiya at mapapahiya siya, sapagkat ibibigay ko ang mga
natira sa espada ng kanilang mga kaaway. Ito ang pahayag ni
Yahweh." 10 Kaawa-awa ako, aking ina! Dahil isinilang mo ako,
isa akong tao na pinag-uusapan at pinagtatalunan sa buong
lupain. Hindi ako nagpautang, ni walang sinuman ang umutang
sa akin, ngunit sinusumpa nila akong lahat. 11 Sinabi ni Yahweh:
"Hindi ba kita sasagipin para sa iyong kabutihan? Titiyakin ko
na hihingi ng tulong sa panahon ng kalamidad at matinding
pagkabalisa ang iyong mga kaaway. 12 Kaya ba ng isang tao na
durugin ang bakal? Lalung-lalo na ang mga bakal na nagmula

sa hilaga na may halong mga tanso? 13 Ibibigay ko sa iyong
mga kaaway ang iyong karangyaan at mga kayamanan bilang
malayang pagnanakaw. Gagawin ko ito dahil sa lahat ng mga
kasalanang ginawa ninyo sa lahat ng inyong nasasakupan. 14
At hahayaan kong dalhin kayo ng inyong mga kaaway sa isang
lupain na hindi ninyo alam, sapagkat magliliyab ang isang apoy
at sisiklab ang aking poot sa inyo." 15 Alam mo sa iyong sarili,
Yahweh! Alalahanin mo ako at tulungan ako. Ipaghiganti mo
ako laban sa aking mga manunugis. Sa iyong pagtitiis, huwag
mo akong ilayo. Kilalanin mo na nagdusa ako sa pagsisi para
sa iyo. 16 Natagpuan ang iyong mga salita at naintindihan ko
ang mga ito. Kagalakan sa akin ang iyong mga salita, isang
kagalakan sa aking puso, sapagkat ipinahayag sa akin ang iyong
pangalan, Yahweh na Diyos ng mga hukbo. 17 Hindi ako umupo
sa gitna ng mga nagdiwang at nagsaya. Umupo akong nag-
iisa dahil sa makapangyarihan mong kamay, sapagkat pinuno
mo ako ng iyong pagkagalit. 18 Bakit hindi nawawala ang sakit
at walang lunas ang aking mga sugat at hindi gumagaling?
Magiging katulad ka ba ng mapanlinlang na tubig sa akin, mga
tubig na natuyo? 19 Kaya sinabi ito ni Yahweh, "Kung magsisisi
ka Jeremias, panunumbalikin kita at tatayo ka sa aking harapan
at maglilingkod sa akin. Sapagkat kapag pinaghiwalay mo ang
mga bagay na walang kabuluhan sa mga mahahalagang bagay,
magiging tulad ka ng aking bibig. Babalik sa iyo ang mga tao,
ngunit dapat hindi ikaw ang mismong bumalik sa kanila. 20
Gagawin kitang tulad ng isang tansong pader na hindi matitibag
ng mga taong ito at magsasagawa sila ng digmaan laban sa iyo.
Ngunit hindi ka nila matatalo sapagkat kasama mo ako upang
iligtas at sagipin ka. 21 Sapagkat sasagipin kita mula sa kamay

ng mga masasama at tutubusin kita mula sa kamay ng mga
mang-aapi. Ito ang pahayag ni Yahweh."

16 At dumating ang salita ni Yahweh sa akin, nagsasabi, **2**
"Huwag kang mag-aasawa, at huwag magkaroon ng mga anak
na lalaki o babae sa lugar na ito. **3** Sapagkat sinasabi ito ni
Yahweh sa mga anak na lalaki at babae na ipinanganak sa
lugar na ito, sa mga ina na nagsilang sa kanila, at sa mga
ama na naging dahilan ng pagkakasilang nila sa lupaing ito.
4 Sila ay mamamatay sa sakit. Walang magluluksa para sa
kanila at manlilibing. Magiging katulad sila ng dumi na nasa
lupa. Sapagkat darating ang kanilang wakas sa pamamagitan
ng espada at taggutom, at ang mga bangkay nila ay magiging
pagkain ng mga ibon sa kalangitan at ng mga hayop sa lupa.'
5 Sapagkat sinasabi ito ni Yahweh, 'Huwag kang pumasok
sa anumang bahay kung saan may nagluluksa. Huwag kang
pupunta sa may nananaghoy, at huwag kang makidalamhati sa
mga taong ito. Dahil tinipon ko ang aking kapayapaan, tipan na
may katapatan, at mga gawang may kaawaan, mula sa mga
taong ito! —Ito ang pahayag ni Yahweh— **6** kaya ang dakila at
ang hamak ay mamamatay sa lupang ito. Sila ay hindi ililibing,
at walang sinumang magluluksa para sa kanila. Isa man ay
walang magsusugat sa kanilang sarili o mag-aahit ng kanilang
mga ulo para sa kanila. **7** Wala isa mang magbabahagi ng
pagkain sa pagluluksa upang aliwin sila dahil sa kamatayan, at
walang dapat magbigay ng pang-aliw na baso sa kaniyang ama
o ina para aliwin sila. **8** Hindi ka dapat pumunta sa handaan sa
isang tahanan upang makiupo sa kanila na kumain at uminom.'
9 Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel,
ang nagsasabi nito, 'Tingnan mo, sa harapan mo, sa iyong

mga araw at sa lugar na ito, wawakasan ko ang inyong mga
tugtugang masasaya at pagdiriwang, ang mga tinig ng lalaki at
at ng babaeng ikakasal.' **10** At kung nangyari ito, ibalita mo sa
lahat ang mga salitang ito sa mga tao, at sasabihin nila sa iyo,
“Bakit niloob ni Yahweh ang lahat ng malaking sakunang ito sa
atin? Anong kasamaan at kasalanan ang aming nagawa laban
sa ating Diyos na si Yahweh? **11** Kaya sabihin mo sa kanila,
'Dahil iniwan ako ng inyong mga ninuno—Ito ang pahayag ni
Yahweh—at sumunod sila sa ibang mga diyos at sumamba
at lumuhod sa mga ito. Iniwan nila ako at hindi sinunod ang
aking kautusan. **12** Ngunit nagdala kayo ng higit na kasamaan
kaysa sa inyong mga ninuno, sapagkat tingnan ninyo, bawat
tao ay lumalakad sa katigasan at kasamaan ng kaniyang puso;
wala isa mang nakikinig sa akin. **13** Kaya ipapatapon ko kayo
mula sa lupaing ito patungo sa isang lupaing hindi ninyo kilala,
kayo o ang inyong mga ninuno, at sasamba kayo roon sa
ibang mga diyos sa araw at gabi, sapagkat wala na akong
ibibigay sa inyo na anumang tulong.” **14** Kaya tingnan ninyo!
Darating ang mga araw—ito ang pahayag ni Yahweh—at hindi
na magtatagal wala ng magsasabi nito, 'Buhay si Yahweh, na
siyang nagdala sa mga tao ng Israel mula sa lupain ng Egipto.'
15 Sapagkat buhay si Yahweh, ang nagdala sa mga tao ng
Israel sa hilagang lupain at sa mga lupain na kung saan ikinalat
niya sila, ibabalik ko sila sa lupain na ibinigay ko sa kanilang
mga ninuno. **16** Tingnan ninyo! magpapadala ako ng maraming
mangingisda—Ito ang pahayag ni Yahweh—upang hulihin nila
ang mga tao. Pagkatapos nito, ipadadala ko ang maraming
mangangaso upang hanapin sila sa lahat ng kabundukan at mga
burol, at sa mga bitak ng bato. **17** Sapagkat ang aking paningin

ay laging nasa kanilang mga gawa. Hindi sila makapagtatago sa
harapan ko. Ang kanilang mga kasamaan ay hindi nalilingid sa
aking mga paningin. **18** Una kong pagbabayarin ng dalawang
beses ang kanilang kasamaan at kasalanan dahil dinungisan nila
ang aking lupain ng kanilang mga kasuklam-suklam na diyus-
diyosang imahen, at dinungisan nila ang aking mana ng kanilang
mga kasuklam-suklam na mga diyus-diyosan." **19** Yahweh, ikaw
ang aking matibay na tanggulan, aking kanlungan, aking ligtas
na lugar sa panahon ng kabagabagan. Ang mga bansa ay
pupunta sa iyo mula sa wakas ng lupa at magsasabi, "Tunay na
ang aming mga ninuno ay nagmana ng panlilinlang. Wala silang
alam; walang pakinabang sa kanila. **20** Gumawa ba ang mga
tao ng diyus-diyosan para sa kanilang mga sarili? Ngunit sila ay
hindi mga diyos. **21** Kaya tingnan ninyo! Ipapaalam ko sa kanila
sa panahong ito, ipapakilala ko sa kanila ang aking kamay at
ang aking kapangyarihan, kaya makikilala nila na ang pangalan
ko ay Yahweh."

17 "Ang kasalanan ng Juda ay nasulat gamit ang isang panulat
na bakal na may diyamante sa dulo. Ito ay nakaukit sa kanilang
mga puso at sa mga sungay ng inyong mga altar. **2** Naalala ng
kanilang mga anak ang kanilang mga altar at ang imahen ni
Ashera na nasa madahong mga puno sa mataas na mga burol.
3 Naalala nila ang kanilang mga altar na nasa mga bundok sa
nayon. Gagawin ko ang inyong mga kayamanan bilang samsam
para sa iba. Sapagkat ang inyong kasalanan ay nasa lahat
ng mga hangganan. **4** Mawawala sa inyo ang mga mana na
ibinigay ko sa inyo. Aalipinin kayo ng inyong mga kaaway sa
lupaing hindi ninyo alam, sapagkat kayo ang nagpaalab ng aking
galit, kung saan mag-aapoy magpakailanman." **5** Sinasabi ni

Yahweh, “Sumpain ang mga tao na nagtitiwala sa kapwa tao;
ang kaniyang kalakasan ay sa laman ngunit itinalikod niya ang
kaniyang puso palayo kay Yahweh. **6** Sapagkat siya ay tulad
ng maliit na halaman sa Araba at hindi makikita ang anumang
kabutihang darating. Siya ay nananatili sa mabatong lugar sa
ilang, tigang na lupain na walang nananahan. **7** Ngunit mapalad
ang tao na nagtitiwala kay Yahweh, sapagkat si Yahweh ang
kaniyang pag-asa. **8** Sapagkat magiging katulad siya ng halaman
na itinanim sa tabi ng tubig-batis; ang kaniyang mga ugat ay
kakalat. Hindi niya makikita ang init na parating, sapagkat
ang kaniyang mga dahon ay malalapad at maganda. At sa
panahon ng tag-tuyot hindi siya mangangamba, ni titigil ang
kaniyang pamumunga. **9** Ang puso ay higit na mapanlinlang sa
anumang bagay. Ito ay sakit; sino ang nakakaunawa rito? **10**
Ako si Yahweh, ang nakakasaliksik ng kaisipan, ang sumusubok
sa puso. Ibibigay ko sa bawat tao ang nararapat sa kaniya,
parurusahan ko siya sa bunga ng kaniyang mga nagawa. **11**
Nililimliman ng isang pugo ang itlog na hindi naman siya ang
nangitlog. Maaaring may taong yayaman sa kalikuan. Ngunit sa
panahon ng kalakasan sa kaniyang buhay, iiwan siya ng mga
kayamanang iyon at magiging mangmang sa huli.” **12** Ang lugar
ng ating templo ay isang maluwalhating trono, nakataas mula sa
simula. **13** Si Yahweh ang pag-asa ng Israel. Lahat ng mang-
iwan sa iyo ay mapapahiya. Ang mga tumalikod sa iyo na nasa
lupain ay puputulin. Sapagkat iniiwan nila si Yahweh, ang bukal
ng tubig ng buhay. **14** Pagalingin mo ako, Yahweh, at ako ay
gagaling! Iligtas mo ako, at ako ay maliligtas. Sapagkat ikaw ang
aking awit ng papuri. **15** Tingnan ninyo, sinasabi nila sa akin,
'Nasaan na ang salita ni Yahweh? Hayaang ito ay pumarito! **16**

Para sa akin, hindi ako tumakbo sa pagiging isang pastol na
sumusunod sa inyo. Hindi ko hinangad ang araw ng sakuna.
Alam mo ang mga pahayag na lumabas sa aking mga labi. Sila
ay ginawa sa iyong harapan. **17** Huwag maging katatakutan sa
akin. Ikaw ang aking kanlungan sa panahon ng kalamidad. **18**
Nawa ang mga tumutugis sa akin ay mapapahiya, ngunit huwag
mo akong gawing kahiya-hiya. Nawa sila ay panghinaan ng
loob, ngunit huwag mong hayaang panghinaan ako ng loob.
Ipadala ang araw ng sakuna laban sa kanila at wasakin sila
ng ibayong pagkawasak." **19** Sinabi ni Yahweh ito sa akin:
"Pumunta ka at tumayo sa tarangkahan ng mga tao kung saan
pumapasok at lumalabas ang mga hari ng Juda, at sa lahat
ng ibang tarangkahan ng Jerusalem. **20** Sabihin mo sa kanila,
'Pakingggan ninyo ang salita ni Yahweh, mga hari ng Juda at
lahat ng mga tao ng Juda, at sa bawat naninirahan sa Jerusalem
na pumapasok sa mga tarangkahang ito. **21** Ito ang sinasabi
ni Yahweh: "Maging maingat kayo alang-alang sa inyong mga
buhay at huwag kayong magpapasan ng mabibigat sa Araw ng
Pamamahinga upang dalhin ito sa tarangkahan ng Jerusalem.
22 At huwag kayong magdala ng pasan mula sa inyong bahay
sa Araw ng Pamamahinga. Huwag kayong gagawa ng anumang
gawain, kundi ilaan ninyo ang Araw ng Pamamahinga kay
Yahweh, gaya ng aking inutos sa inyong mga ninuno na gawin.
23 Hindi sila nakinig o nagbigay pansin, kundi pinatigas nila
ang kanilang mga leeg upang hindi na nila ako pinakinggan ni
tanggapin ang aking pagtutuwid. **24** Ito ay mangyayari kung
tunay na nakinig kayo sa akin—ito ang pahayag ni Yahweh—at
huwag kayong magbuhat ng pasan sa mga tarangkahan ng
lungsod na ito sa Araw ng Pamamahinga ngunit sa halip ilaan

ninyo kay Yahweh ang Araw ng Pamamahinga at huwag kayong
gagawa ng anumang gawain— **25** At ang mga hari, mga
prinsipe, at sa mga umupo sa trono ni David na pupunta sa mga
tarangkahan ng lungsod na ito na nakakarwahe at may mga
nakakabayo, sila at ang kanilang mga pinuno, mga kalalakihan
ng Juda at lahat ng naninirahan sa Jerusalem. At ang lungsod
na ito ay mananatili magpakailanman. **26** Darating sila mula sa
mga lungsod ng Juda at sa lahat ng nasa palibot ng Jerusalem,
at mula sa lupain ng Benjamin at mula sa mababang lupain,
mula sa mga bundok at mula sa Negev, magdadala ng mga
susunuging handog, mga alay, at mga pagkaing handog at
kamanyang. At magdadala sila ng mga handog pasasalamat sa
aking tahanan. **27** Ngunit kung hindi kayo makikinig, upang ilaan
ang Araw ng Pamamahinga kay Yahweh—kung magpapasan
kayo ng mga pasanin sa mga tarangkahan ng Jerusalem sa
Araw ng Pamamahinga, kung gayon sisindihan ko ng apoy
ang mga tarangkahan, apoy na susunog sa mga tanggulan ng
Jerusalem, at hindi ito mapapatay."

18 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Jeremias
at sinabing, **2** "Bumangon ka at pumunta sa bahay ng
magpapalayok, sapagkat ipaparinig ko sa iyo ang aking salita
roon." **3** Kaya pumunta ako sa bahay ng magpapalayok, at
masdan! Gumagawa ang magpapalayok sa kaniyang gawaan.
4 Ngunit ang hawak niyang malagkit na lupa na kaniyang
hinuhulma ay nasira sa kaniyang kamay, kaya nagbago ang
kaniyang isip at gumawa ng isa pang bagay na sa tingin niya
ay mabuti na gawin. **5** Pagkatapos, dumating ang salita ng
Panginoon sa akin at sinabing, **6** "Wala ba akong kakayahan na
kumilos sa inyo ng tulad ng magpapalayok na ito, sambahayan

ng Israel? — Ito ang pahayag ni Yahweh. Tingnan mo! tulad ng
malagkit na lupa sa kamay ng isang magpapalayok— ganyan
kayo sa aking kamay, sambahayan ng Israel. **7** Sa isang sandali,
maaari akong magpahayag ng isang bagay tungkol sa isang
bansa o isang kaharian, na aking aalisin, gigibain, o wawasakin
ito. **8** Ngunit, kung ang bansa na aking pinahayagan ay tatalikod
sa kasamaan nito, kung gayon mahahabag ako mula sa sakuna
na binabalak kong dalhin dito. **9** Sa isa pang sandali, maaari
kong ipahayag ang tungkol sa isang bansa o isang kaharian,
na aking itatayo o itatanim ito. **10** Ngunit kung gagawa ito ng
masama sa aking paningin sa pamamagitan ng hindi pakikinig
sa aking tinig, ititigil ko ang aking sinabi na gagawin kong mabuti
para sa kanila. **11** Kaya ngayon, magsalita ka sa mga kalalakihan
ng Juda at sa mga naninirahan sa Jerusalem at sabihin, “Ito ang
sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo, bubuo ako ng sakuna laban sa
inyo. May binabalak ako laban sa inyo. Magsisi, ang bawat tao
mula sa kaniyang masamang landas, kaya ang inyong mga
pamamaraan at inyong mga nakaugalian ang magdadala ng
mabuti sa inyo.' **12** Ngunit sasabihin nila, 'Hindi ito mahalaga.
Kikilos kami ayon sa aming sariling mga balak. Gagawin ng
bawat isa kung ano ang masama sa kaniya, ang mga ninanais
ng kanilang matitigas na puso.' **13** Samakatwid ito ang sinasabi
ni Yahweh, 'Tanungin mo ang mga bansa, sino ang nakarinig
ng ganitong bagay? Ang birheng Israel ay nakagawa ng isang
kakila-kilabot na gawa. **14** Mawawala ba ang niyebe ng Lebanon
sa mga mabatong mga burol sa mga parang? Ang mga batis ng
kabundukan na mula sa malayo ay natutuyuan ba ng tubig? **15**
Ngunit kinalimutan ako ng aking mga tao. Gumawa sila ng mga
handog para sa walang kabuluhang diyus-diyosan at gumawa

ng ikakatisod sa kanilang daraanan; iniwan nila ang sinaunang
daan upang lumakad sa maikling daan. 16 Ang kanilang mga
lupain ay magiging isang katatakutan, isang bagay ng walang
hanggang panunutsut. Bawat isa na dadaan sa kaniya ay
mangangatog at iiling ang kaniyang ulo. 17 Pangangalatin ko sila
sa harap ng kanilang mga kaaway tulad ng hangin sa silangan.
Ipapakita ko sa kanila ang aking likuran, at hindi ang aking
mukha, sa araw ng kanilang sakuna." 18 Kaya sinabi ng mga
tao, "Halikayo, gumawa tayo ng masamang balak laban kay
Jeremias, sapagkat ang kautusan ay hindi mawawala sa mga
pari, o payo sa mga taong marurunong, o mga salita sa mga
propeta. Halikayo, atin siyang labanan ng ating mga pananalita
at huwag nang magbigay pansin sa anumang bagay na kaniyang
ipapahayag." 19 Magbigay pansin sa akin, Yahweh! At makinig
sa ingay ng aking mga kaaway. 20 Talaga bang ang sakuna
mula sa kanila ang aking gantimpala sa pagiging mabuti sa
kanila? Sapagkat humukay sila ng isang malalim na hukay para
sa akin. Alalahanin kung paano sila tumayo sa iyong harapan
upang magsalita sa kanilang mga pangangailangan, upang ang
iyong matinding galit ay ilayo mula sa kanila. 21 Samakatwid
ipasakamay mo ang kanilang mga anak sa pagkagutom, at
ibigay sila sa ilalim ng kapangyarihan ng espada. Kaya hayaan
ang kanilang mga kababaihan na mawalan at maging mga balo,
at ang kanilang mga kalalakihan ay mapatay, at ang mga batang
kalalakihan nila ay mamatay sa labanan sa pamamagitan ng
espada. 22 Hayaang marinig ang isang hiyaw ng pagkabalisa
mula sa kanilang mga tahanan, kapag biglaang magpapadala
ka ng mga tao laban sa kanila. Sapagkat humukay sila ng
isang malalim na hukay upang bihagin ako at may nakatagong

patibong para sa aking paa. 23 Ngunit ikaw Yahweh, nalalaman
mo ang kanilang mga balak laban sa akin upang patayin ako.
Huwag mong patawarin ang kanilang mga kasamaan at mga
kasalanan. Huwag mong alisin ang kanilang mga kasalanan
mula sa iyo. Sa halip, hayaan silang matanggal mula sa harapan
mo. Kumilos laban sa kanila sa panahon ng iyong poot.
19 Sinabi ito ni Yahweh, "Pumunta ka at bumili ng banga
ng magpapalayok habang kasama mo ang mga nakatatanda
sa mga tao at ang mga pari. 2 At pumunta ka sa lambak
ng Ben Hinom kung saan nakabukas ang tarangkahan ng
Magpapalayok, at ipahayag mo roon ang mga salitang sasabihin
ko sa iyo. 3 Sabihin mo, 'Pakinggan ang salita ni Yahweh, mga
hari ng Juda at mga naninirahan sa Jerusalem! Sinasabi ito
ni Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, "Tingnan ninyo,
magpapadala ako ng sakuna sa lugar na ito at papanting ang
mga tainga ng bawat makikinig nito. 4 Gagawin ko ito dahil
tinalikuran nila ako at hindi iginalang ang lugar na ito. Sa lugar
na ito, nag-aalay sila sa ibang mga diyos na hindi nila kilala.
Pinuno rin ng kanilang mga ninuno at mga hari ng Juda ang
lugar na ito ng walang-salang dugo. 5 Nagtayo sila ng mga
dambana para kay Baal upang sunugin ang kanilang mga anak
na lalaki sa apoy bilang mga handog na susunugin para sa
kaniya—isang bagay na hindi ko iniutos. Hindi ko sinabi sa
kanilang gawin ito ni sumagi man lang sa aking puso. 6 Kaya,
tingnan ninyo, darating ang mga araw na hindi na tatawaging
Tofet ang lugar na ito, ang lambak ng Ben Hinom, sapagkat ito
ay magiging lambak ng Patayan. Ito ang pahayag ni Yahweh. 7
Sa lugar na ito, gagawin kong walang saysay ang mga balak
ng Juda at Jerusalem. Bubuwalin ko sila sa pamamagitan ng

espada sa harapan ng kanilang mga kaaway at sa pamamagitan
ng kamay ng mga naghahangad ng kanilang mga buhay. At
ibibigay ko ang kanilang mga bangkay bilang pagkain ng mga
ibon sa kalangitan at ng mga hayop sa lupa. **8** At gagawin kong
wasak at paksa ng panunutsut ang lungsod na ito, sapagkat ang
lahat ng daraan dito ay mangangatog at susutsut dahil sa lahat
ng salot nito. **9** Ipapakain ko sa kanila ang laman ng kanilang
mga anak, kakainin ng bawat isa ang laman ng kaniyang kapwa
sa pagkakulong at sa kagipitan na dinala sa kanila ng kanilang
mga kaaway at ng mga naghahangad ng kanilang buhay.'" **10**
Pagkatapos, babasagin mo ang banga sa harapan ng mga
kalalakihang sumama sa iyo. **11** Sasabihin mo sa kanila, 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: Gagawin ko ang ganitong
bagay sa mga taong ito at sa lungsod na ito—ito ang pahayag ni
Yahweh—gaya ng pagbasag ni Jeremias sa banga upang hindi
na mabuong muli. Ililibing ng mga tao ang mga patay sa Tofet
hanggang sa wala nang matirang lugar para sa mga namatay.
12 Ito ang gagawin ko sa lugar na ito at sa mga naninirahan
dito kapag gagawin kong tulad ng Tofet ang lugar na ito—ito
ang pahayag ni Yahweh— **13** kaya magiging katulad ng Tofet
ang mga bahay ng Jerusalem at ng mga hari ng Juda—lahat
ng mga tahanan na ang bubungan ay pinagsasambahan ng
mga hindi malinis na tao sa lahat ng mga bituin sa langit at
nagbubuhos ng inuming mga alay sa ibang mga diyos.'" **14**
Pagkatapos, pumunta si Jeremias mula sa Tofet, kung saan siya
isinugo ni Yahweh upang magpahayag ng propesiya. Tumayo
siya sa patyo ng tahanan ni Yahweh at sinabi niya sa lahat ng
tao, **15** "Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng
Israel, 'Makinig kayo, magdadala ako sa lungsod na ito at sa

lahat ng bayan nito ng sakuna na aking ipinahayag laban dito,
sapagkat pinatigas nila ang kanilang leeg at tumangging makinig
sa aking mga salita.'"
20 Si Pashur na lalaking anak ni Imer na pari—siya ang
namumunong opisyal—narinig si Jeremias na nagpapahayag ng
mga salitang ito sa harapan ng tahanan ni Yahweh. **2** Kaya
hinampas ni Pashur si Jeremias na propeta at pagkatapos
inilagay siya sa mga pangawan na nasa Itaas na Tarangkahan
ni Benjamin sa tahanan ni Yahweh. **3** Nangyari sa sumunod na
araw, pinalaya ni Pashur si Jeremias mula sa mga pangawan. At
sinabi ni Jeremias sa kaniya, "Hindi ka pinangalanan ni Yahweh
na Pashur, ngunit ikaw ay si Magot Missabib. **4** Sapagkat ito ang
sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan mo, gagawin kitang isang bagay
na kakikilabutan—ikaw at lahat ng iyong minamahal—sapagkat
mabubuwal sila sa pamamagitan ng espada ng kanilang mga
kaaway at makikita ito ng iyong mga mata. Ibibigay ko ang
buong Juda sa kamay ng hari ng Babilonia. Gagawin niya silang
mga bihag sa Babilonia o lulusubin sila gamit ang espada.
5 Ibibigay ko sa kaniya ang lahat ng karangyaan at lahat ng
kasaganaan ng lungsod na ito, lahat ng mahahalagang bagay at
lahat ng kayamanan ng mga hari ng Juda. Ilalagay ko ang mga
bagay na ito sa kamay ng inyong mga kaaway at sasamsamin
nila ang mga ito. Kukunin nila ang mga ito at dadalhin sa
Babilonia. **6** Ngunit ikaw Pashur at ang lahat ng naninirahan
sa iyong tahanan ay mabibihag. Pupunta ka sa Babilonia at
mamamatay doon. Ikaw at ang lahat ng iyong minamahal na
siyang pinagpahayagan mo ng mapanlinlang na mga bagay
ay maililibing doon'". **7** Hinikayat mo ako, Yahweh. Tunay nga
akong nahikayat. Tinalo at nilupig mo ako. Ako ay naging

katatawanan. Araw-araw akong kinukutya ng mga tao, sa lahat
ng araw. 8 Sapagkat sa tuwing magsasalita ako, isinisigaw
at ipinapahayag ko ang, 'Karahasan at pagkawasak.' At ang
salita ni Yahweh ay naging paninisi at pangungutya para sa
akin araw-araw. 9 Kung sasabihin kong, 'Hindi ko na iisipin
si Yahweh. Hindi ko na ipapahayag ang kaniyang pangalan.'
Magiging tulad ito ng apoy sa aking puso na nasa aking mga
buto. Kaya nagsusumikap akong pigilan ito ngunit hindi ko
kaya. 10 Nakarinig ako ng usap-usapan ng katatakutan mula sa
maraming tao sa paligid. 'Iulat! Dapat natin itong iulat!' Ang mga
malapit sa akin ay nanonood upang makita kung babagsak ako.
'Marahil maaari siyang madaya. Kung gayon, maaari natin siyang
mahigitan at makapaghiganti sa kaniya.' 11 Ngunit kasama ko si
Yahweh tulad ng makapangyarihang mandirigma, kaya ang mga
humahabol sa akin ay matitisod. Hindi nila ako matatalo. Labis
silang mapapahiya dahil hindi sila magtatagumpay. Magkakaroon
sila ng walang katapusang kahihiyan at hindi ito kailanman
malilimutan. 12 Ngunit ikaw, Yahweh ng mga hukbo, ikaw na
sumusuri sa matuwid at nakakaalam ng isip at puso. Hayaan
mong makita ko ang iyong paghihiganti sa kanila sapagkat
ipinakita ko ang aking kalagayan sa iyo. 13 Umawit kay Yahweh!
Purihin si Yahweh! Sapagkat iniligtas niya ang mga buhay ng
mga naapi mula sa kamay ng mga gumagawa ng masama.
14 Isumpa nawa ang araw ng aking kapanganakan. Huwag
pagpalain ang araw na ipinanganak ako ng aking ina. 15 Isumpa
ang taong nagsabi sa aking ama na, 'Isang sanggol na lalaki ang
ipinanganak para sa iyo,' na nagdulot ng labis na kagalakan.
16 Hayaan ang taong iyon ay maging tulad ng mga lungsod
na winasak ni Yahweh nang nawala ang kaniyang awa. Nawa

ay marinig niya ang isang panawagan ng tulong sa madaling
araw at ang sigaw ng labanan sa tanghali. 17 Mangyari nawa
ito, yamang hindi ako pinatay ni Yahweh sa sinapupunan o
ginawang libingan ko ang aking ina, isang sinapupunang buntis
magpakailanman. 18 Bakit ako lumabas sa sinapupunan upang
makita ang mga kaguluhan at matinding paghihirap, upang
mapuno ng kahihiyan ang aking mga araw?”
21 Ito ang salita na nagmula kay Yahweh para kay Jeremias
nang ipinadala ni Haring Zedekias si Pashur na anak ni Malchias
at ang pari na si Zefanias na anak ni Maaseias sa kaniya. Sinabi
nila sa kaniya, 2 “Humingi ka ng payo mula kay Yahweh para sa
amin, sapagkat nakikipagdigma sa amin si Nebucadnezar na hari
ng Babilonia. Marahil ay gagawa si Yahweh ng mga himala para
sa amin gaya ng mga nakalipas na panahon at gagawa siya ng
paraan para umurong siya sa amin.” 3 Kaya sinabi ni Jeremias
sa kanila, “Ito ang dapat ninyong sabihin kay Zedekias, 4 sinabi
ito ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: Tingnan ninyo, ibabalik ko
ang mga sandatang pandigma na nasa inyong kamay, na inyong
ginagamit sa pakikipaglaban sa hari ng Babilonia at sa mga
Caldeo na pumapalibot sa inyo mula sa labas ng mga pader!
Sapagkat titipunin ko sila sa gitna ng lungsod na ito. 5 At ako
mismo ang lalaban sa inyo na nakataas ang kamay at malakas
na bisig, at may matinding poot, kabangisan at matinding galit. 6
Sapagkat lulusubin ko ang mga naninirahan sa lungsod na ito,
maging tao at hayop. Mamamatay sila sa matinding salot. 7
Pagkatapos nito— ito ang pahayag ni Yahweh—si Zedekias na
hari ng Juda, ang kaniyang mga lingkod, ang mga tao, at ang
sinumang natira sa lungsod na ito pagkatapos ng salot, ang
espada at ang kagutuman—ipapasakamay ko silang lahat kay

Nebucadnezar na hari ng Babilonia, na kanilang mga kaaway at
sa mga naghahangad ng kanilang buhay. At papatayin niya sila
gamit ang talim ng espada. Hindi niya sila kaaawaan, ililigtas,
o kahahabagan.' **8** At dapat mong sabihin sa mga taong ito,
'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan ninyo, inilalagay ko sa
harapan ninyo ang daan ng buhay at ang daan ng kamatayan. **9**
Ang sinumang mananatili sa lungsod na ito ay mamamatay sa
pamamagitan ng espada, kagutuman at salot; ngunit sinuman
ang lalabas at magpapatirapa sa harapan ng mga Caldeo na
nasa palibot ninyo ay mabubuhay. Maililigtas niya ang kaniyang
sarili. **10** Sapagkat nagpasya ako laban sa lungsod na ito upang
magdala ng sakuna, at hindi ang magdala ng kabutihan—ito
ang pahayag ni Yahweh. Ito ay naibigay sa kamay ng haring
Babilonia, at susunugin niya ito.' **11** Tungkol sa sambahayan ng
haring Juda, makinig sa salita ni Yahweh. **12** Sa sambahayan
ni David, sinasabi ni Yahweh, 'Magdala ka ng katarungan sa
umaga. Iligtas ang isang ninakawan sa kamay ng mapang-api,
kung hindi lalabas ang aking matinding galit na kagaya ng apoy
at magliliyab. Dahil walang makakaapula nito dahil sa masama
ninyong mga gawain. **13** Tingnan ninyo, mga naninirahan sa
lambak! Ako ay laban sa inyo, bato sa kapatagan—ito ang
pahayag ni Yahweh—Ako ay laban sa sinumang nagsasabing,
“Sino ang bababa upang lusubin kami?” o “Sino ang papasok sa
aming mga tahanan?” **14** Nagtakda ako ng bunga ng inyong
mga gawain na maging laban sa inyo—ito ang pahayag ni
Yahweh—at magsisindi ako ng apoy sa mga kasukalan, at
lalamunin ang lahat ng nakapalibot dito.”

22 Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Bumaba ka sa tahanan ng hari
ng Juda at ipahayag mo ang salitang ito doon. **2** Sabihin mo,

'Hari ng Juda, ikaw na nakaupo sa trono ni David, makinig ka sa
salita ni Yahweh. At makinig, kayo na mga lingkod niya, at kayo
na kaniyang mamamayan na pumasok dito sa mga tarangkahan.
3 Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Maging makatarungan at
makatuwiran, at sinuman ang ninakawan—iligtas siya sa kamay
ng mang-aapi sa kaniya. Huwag apihin ang mga dayuhan sa
inyong bayan, o anumang ulila o balo. Huwag gagawa ng
karahasan o magbubuhos ng dugo ng walang kasalanan sa lugar
na ito. **4** Sapagkat kung talagang gagawin ninyo ang mga bagay
na ito, ang mga haring umupo sa trono ni David ay papasok sa
mga tarangkahan ng tahanan niya na nakasakay ng karwahe at
mga kabayo. Siya, ang kaniyang mga lingkod, at ang kaniyang
mga tao! **5** Ngunit kung hindi kayo makikinig sa mga salitang ito
mula sa akin na inihayag ko—ito ang pahayag ni Yahweh—kung
gayon ang maharlikang palasyong ito ay masisira.'” **6** Sapagkat
ganito ang sinasabi ni Yahweh tungkol sa palasyo ng hari ng
Juda, 'Para sa akin, ikaw ay gaya ng Gilead, o gaya ng tuktok
ng bundok ng Lebanon. Ngunit gagawin kitang isang ilang, mga
lungsod na walang mga naninirahan. **7** Dahil may itinalaga
akong mga tagapagwasak upang pumunta laban sa inyo! Mga
kalalakihan na may dalang sandata at puputulin ang inyong
mga piling puno ng sedar at ilalaglag ang mga ito sa apoy. **8**
Pagkatapos maraming bansa ang dadaan sa lungsod na ito.
Bawat taong daraan ay sasabihin sa kaniyang kasunod, “Bakit
kaya nagawa ni Yahweh ang ganito sa dakilang lungsod na ito?”
9 At sumagot ang isa, “Dahil pinabayaan nila ang kasunduan nila
kay Yahweh na kanilang Diyos at yumukod sa ibang mga diyos
at sumamba sa kanila.” **10** Huwag iyakan ang namatay. Huwag
siyang ipagluksa. Ngunit tiyak na tatangisan ninyo ang sinuman

na bibihagin, dahil hindi na siya kailanman makakabalik upang
makitang muli ang lupain kung saan siya ipinanganak.' **11** Dahil
ito ang sinasabi ni Yahweh tungkol kay Jehoahaz na anak ni
Josias na hari ng Juda, na naglingkod bilang hari sa halip na si
Josias na kaniyang ama, 'Umalis siya mula sa lugar na ito at
hindi na babalik. **12** Doon siya mamamatay sa lugar kung saan
nila siya binihag, at hindi niya kailanman makikitang muli ang
lupain na ito.' **13** Aba sa sinuman na magpapatayo ng kaniyang
tahanan sa paraan na hindi makatuwiran at ang kaniyang mga
silid sa itaas na hindi makatarungan; sapagkat pinagawa niya sa
ibang manggagawa, ngunit hindi niya sila binayaran. **14** Aba
sa sinuman na magsasabi, 'Magpapatayo ako ng sarili kong
tahanan na napakataas at maluluwang na mga silid sa itaas,
at malalaki ang pinagawang mga bintana para sa kaniyang
sarili at mga dingding na may sedar, at pininturahan lahat ito ng
pula.' **15** Ito ba ang magpapakita na ikaw ay mabuting hari, kaya
gusto mong magkaroon ng sedar na mga dingding? Hindi ba
kumain at uminom din ang iyong ama, ngunit gumawa siya ng
makatarungan at makatuwiran? Kaya mabuti ang mga bagay
na nangyari sa kaniya. **16** Ang paghuhukom niya ay panig sa
mga mahihirap at mga nangangailangan. At maayos ang lahat
noon. Hindi ba ito ang kahulugan ng pagkilala sa akin? —Ito ang
pinahayag ni Yahweh. **17** Ngunit walang laman ang inyong mga
mata at puso maliban ang pag-aalala sa hindi makatarungan na
kikitain ninyo at pagbuhos sa mga dugo ng walang kasalanan, at
sa paggawa ng pagpapahirap at pagmamalupit sa mga iba. **18**
Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh tungkol kay Jehoiakim na anak
ni Josias, hari ng Juda: Hindi nila siya tatangisan ng 'Aba, ang
aking kapatid na lalaki!' o 'Aba, ang aking kapatid na babae!'

At hindi sila tatangis ng “Aba, panginoon!' o 'Aba, kamahalan!'
19 Maililibing siya tulad ng paglibing ng isang patay na asno,
kakaladkarin palayo at ihahagis sa kabila ng mga tarangkahan
ng Jerusalem. 20 Umakyat ka sa mga bundok ng Lebanon at
sumigaw. Lakasan mong sumigaw sa Bashan. Sumigaw mula sa
mga bundok ng Abarim, dahil lilipulin ang lahat ng iyong mga
kaibigan. 21 Kinausap kita noong panahon na ikaw ay ligtas,
ngunit ang sinabi mo, 'Hindi ako makikinig.' Ito ang dati mong
kaugalian mula pa ng kabataan mo, dahil hindi ka nakinig sa
aking tinig. 22 Ang hangin ang siyang aakay palayo sa lahat ng
iyong mga pastol, at ang mga kaibigan mo ay mapupunta sa
pagkabihag. Pagkatapos ay tiyak na mapapahiya at hahamakin
ka dahil sa mga masasama ninyong gawa. 23 Ikaw na hari, kayo
na nakatira sa Tahanan sa Kagubatan ng Lebanon, kayo na
nagpupugad sa mga sedar, paano ninyo matitiis kapag darating
sa inyo ang pagpapahirap na gaya ng sakit ng panganganak.”
24 Dahil buhay ako—ito ang pahayag ni Yahweh— kahit na
ikaw, Jehoiakin na anak ni Jehoiakim, hari ng Juda, ay ang
singsing na pantatak na nasa aking kanang kamay, sisirain kita.
25 Dahil ibinigay na kita sa mga kamay ng mga naghahangad
sa buhay mo at sa mga dati mong kinatatakutan, ang kamay
ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia at ang mga Caldeo. 26
Itatapon kita at ang iyong ina na nagsilang sa iyo, sa ibang
lupain na hindi ka doon ipinanganak. Doon ka mamamatay.
27 At tungkol sa bansang ito kung saan nila gustong bumalik,
hindi na sila makababalik dito. 28 Ito ba ay hamak at basag
na sisidlan? Ito bang lalaking si Jehoiakin ay isang palayok na
walang magkakagusto? Bakit kailangan siyang itapon palabas at
ang kaniyang mga kaapu-apuhan, at ibuhos sila sa lupaing hindi

nila alam? 29 O Lupa, Lupa, Lupa! Pakinggan mo ang salita
ni Yahweh! 30 Ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Isulat ang tungkol
sa lalaking ito na si Jehoiakin: Siya ay mawawalan ng anak.
Hindi siya naging masagana sa kaniyang panahon, at wala sa
kaniyang mga angkan ang magtatagumpay o kailanman ay hindi
makauupo sa trono ni David at maghari sa buong Juda.'"

23 "Aba sa inyong mga pastol na sumisira at nagsisingalat
sa mga tupa ng aking pastulan—Ito ang pahayag ni Yahweh."
2 Kaya si Yahweh, ang Diyos ng Israel, sinasabi ito tungkol
sa mga pastol na nagpapastol sa kaniyang mga tao, "Inyong
pinapangalat ang aking kawan at itinaboy ninyo sila palayo. Hindi
ninyo sila inalagaan kailanman. Alamin ninyo ito! Pagbabayarin
ko kayo sa mga kasamaang ginagawa ninyo—Ito ang pahayag
ni Yahweh. 3 Ako mismo ang magtitipon sa mga nalabi sa aking
mga kawan mula sa lahat ng mga lupain kung saan ko sila dinala,
at ibabalik ko sila sa isang masaganang lugar, kung saan sila ay
magiging mabunga at dadami. 4 Pagkatapos ay magbabangon
ako ng mga pastol na magpapastol sa kanila upang hindi na
sila matatakot o magugulo. Wala ng maliligaw sa kanila—Ito
ang pahayag ni Yahweh. 5 Tingnan ninyo, ang mga araw ay
paparating—ito ang pahayag ni Yahweh—kapag magbabangon
ako para kay David ng isang matuwid na sanga. Mamumuno siya
bilang hari; magdadala siya ng kasaganaan at magpapatupad
siya ng katarungan at katuwiran sa lupain. 6 Sa kaniyang mga
kapanahunan, maliligtas ang Juda at mamumuhay ang Israel ng
may katiwasayan. At ito ang pangalan na itatawag sa kaniya: Si
Yahweh ang ating Katuwiran. 7 Samakatuwid tingnan, paparating
ang mga araw—ito ang pahayag ni Yahweh—kapag hindi na nila
sasabihing,' Sapagkat buhay si Yahweh, na naglabas sa mga

tao ng Israel mula sa lupain ng Egipto.' 8 Sa halip sasabihin
nila, 'Sapagkat buhay si Yahweh, na naglabas at nagbalik sa
mga kaapu-apuhan ng sambahayan ng Israel mula sa hilagang
lupain at sa lahat ng mga lupain kung saan sila dinala.' At
mamumuhay sila sa kanilang sariling lupain." 9 Tungkol sa mga
propeta, nawasak ang aking puso, at nanginig ang lahat ng aking
mga buto. Naging tulad ako ng isang lasing na lalaki, tulad ng
isang lalaking nadaig ng alak, dahil kay Yahweh at sa kaniyang
mga banal na salita. 10 Sapagkat ang lupain ay puno ng mga
mangangalunya. Dahil sa mga ito ang lupain ay tumatangis.
Ang mga parang sa ilang ay natuyo. Ang mga landas ng mga
propetang ito ay masama; ang kanilang kapangyarihan ay hindi
ginamit sa tamang paraan. 11 "Sapagkat ang mga propeta at
ang mga pari ay parehong marumi. Maging sa aking tahanan
ay natagpuan ko ang kanilang kasamaan! —ito ang pahayag
ni Yahweh— 12 samakatuwid ang kanilang mga landas ay
magiging tulad ng isang madulas na lugar sa kadiliman. Itutulak
sila pababa. Mahuhulog sila rito. Sapagkat magpapadala ako ng
sakuna laban sa kanila sa taon ng kanilang kaparusahan—ito
ang pahayag ni Yahweh— 13 Sapagkat nakita ko ang mga
kasalanan ng mga propeta sa Samaria. Nagpahayag sila sa
pamamagitan ni Baal at iniligaw ang aking Israelita sa maling
landas. 14 At maging sa mga propeta sa Jerusalem ay nakita ko
ang mga kakila-kilabot na mga bagay: Nangalunya at lumalakad
sila sa kasinungalingan. Pinapalakas nila ang mga kamay ng
mga gumagawa ng masama: walang isa man ang tumalikod
mula sa kaniyang ginagawang kasamaan. Lahat sila ay naging
tulad ng Sodoma sa akin at ang mga naninirahan dito ay tulad
ng Gomorra!" 15 Samakatwid ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga

hukbo tungkol sa mga propeta, “Tingnan ninyo, pakakainin ko
sila ng halamang mapait at paiinumin ng tubig na nakakalason,
sapagkat lumabas ang karumihan mula sa mga propeta ng
Jerusalem sa buong lupain.” **16** Ito ang sinasabi ni Yahweh
ng mga hukbo, “Huwag ninyong pakinggan ang mga salita
ng mga propeta na nagpapahayag sa inyo. Dinaya nila kayo!
Naghahayag sila ng mga pangitain mula sa kanilang sariling
mga kaisipan, hindi nagmula sa bibig ni Yahweh. **17** Patuloy
nilang sinasabi sa mga taong hindi nagpaparangal sa akin,
'Ipinapahayag ni Yahweh na magkakaroon ng kapayapaan
para sa inyo.' At ang bawat isa na lumalakad sa katigasan ng
kanilang puso ay sinasabing, 'Ang sakuna ay hindi darating sa
inyo.' **18** Ngayon, sino ang tatayo sa konseho ng pagtitipon
ni Yahweh? Sino ang makakakita at makakarinig sa kaniyang
salita? Sino ang magbibigay pansin sa kaniyang salita at
makikinig? **19** Tingnan, may isang bagyo na parating mula kay
Yahweh! Ang kaniyang matinding galit ay lalabas na, at ang
bagyo ay paikot-ikot. Ito ay iikot-ikot sa palibot ng mga ulo ng
masasama. **20** Ang galit ni Yahweh ay hindi huhupa hanggang
sa maisagawa ang mga ito at maisakatuparan ang layunin ng
kaniyang puso. Maiintindihan ninyo ito, sa mga huling araw. **21**
Hindi ko ipinadala ang mga propetang ito. Lumitaw lamang sila.
Hindi ako nagpahayag ng anumang bagay sa kanila, ngunit
patuloy silang nagpapahayag, **22** Sapagkat kung sila ay tumayo
sa aking konsehong pagtitipon, ipaparinig nila sa aking mga tao
ang aking salita; ito ang dahilan upang tumalikod sila sa kanilang
mga masasamang salita at maruruming mga gawain. **23** Diyos
lamang ba ako sa malapit—Ito ang pahayag ni Yahweh—at
hindi rin ba Diyos sa malayo? **24** Maaari bang makapagtago ang

sinuman sa tagong lugar na hindi ko siya nakikita? —Ito ang
pahayag ni Yahweh—at hindi ba ako ang nagpuno ng mga langit
at ang lupa? —ito ang pahayag ni Yahweh. **25** Narinig ko kung
ano ang sinabi ng mga propeta, doon sa mga nagpapahayag ng
may panlilinlang sa aking pangalan. Sinabi nila, 'Mayroon akong
isang panaginip! Mayroon akong isang panaginip!' **26** Gaano
katagal ito magpapatuloy, ang mga propetang nagpapahayag
ng kasinungalingan mula sa kanilang mga kaisipan, at sa
mga nagpapahayag ng panlilinlang sa kanilang mga puso? **27**
Binabalak nilang gawin na kalimutan ng aking mga tao ang aking
pangalan ayon sa mga panaginip na kanilang ibinalita, bawat isa
sa kaniyang kapwa, gaya lamang ng kanilang mga ninuno na
kinalimutan ang aking pangalan alang-alang sa pangalan ni
Baal. **28** Ang propetang may panaginip, hayaang ibalita ang
kaniyang panaginip. Ngunit sa isa na pinahayagan ko ng ilang
bagay, ipahayag niya ng makatotohanan ang aking salita. Ano
ang gagawin ng dayami sa kaniyang butil? —Ito ang pahayag ni
Yahweh— **29** at ang aking salita ay hindi ba tulad ng apoy?
—ito ang pahayag ni Yahweh—at tulad ng maso na dinudurog
ang bato? **30** Kaya tingnan ninyo, hindi ako sang-ayon sa mga
propeta—ito ang pahayag ni Yahweh—sinumang magnanakaw
ng salita mula sa ibang tao at sinasabi nilang sila ay galing sa
akin. **31** Tingnan, hindi ako sang-ayon sa mga propeta—ito ang
pahayag ni Yahweh—na gumagamit ng kanilang mga dila upang
magpahayag ng mga babala. **32** Tingnan ninyo, hindi ako sang-
ayon sa mga propeta na nananaginip ng mapanlinlang—Ito ang
pahayag ni Yahweh—at pagkatapos ay ipapahayag ang mga
ito at sa paraang ito naliligaw ang aking mga tao sa kanilang
panlilinlang at pagmamataas. Hindi ako sang-ayon sa kanila,

sapagkat hindi ko sila isinugo ni binigyan ng mga utos. Kaya tiyak
na hindi nila tutulungan ang mga taong ito—ito ang pahayag ni
Yahweh. **33** Kapag ang mga taong ito o isang propeta o isang
pari ang magtatanong sa iyo, 'Ano ang pahayag ni Yahweh?'
at dapat mong sabihin sa kanila, 'Anong pahayag? Sapagkat
iniwan ko na kayo'—ito ang pahayag ni Yahweh. **34** Para sa
mga propeta, mga pari at ang mga taong nagsasabing, 'Ito ang
pahayag ni Yahweh,' Parurusahan ko ang taong iyon at ang
kaniyang sambahayan. **35** Patuloy ninyong sinasabi, bawat tao
sa kaniyang kapwa at bawat tao sa kaniyang kapatid na lalaki,
'Ano ang sagot ni Yahweh?' at 'Ano ang pahayag ni Yahweh?'
36 Ngunit hindi na ninyo kailangan pang magsalita tungkol sa
pahayag ni Yahweh, sapagkat sa bawat pahayag mula sa bawat
tao ay naging kaniyang sariling mensahe, at binago ninyo ang
mga salita ng buhay na Diyos, si Yahweh ng mga hukbo, na
ating Diyos. **37** Ito ang inyong tinatanong sa propeta, 'Ano ang
isinagot ni Yahweh sa inyo? Ano ang ipinahayag ni Yahweh?
38 Pagkatapos ibabalita ninyo ang isang pahayag mula kay
Yahweh, ngunit ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Sinasabi mo, "Narito
ang pahayag ni Yahweh," kahit na magpapadala ako ng utos sa
inyo at sinabing, "Huwag mong sabihin: Ito ang isang pahayag
mula kay Yahweh." **39** Kaya, tingnan ninyo, pupulutin ko kayo at
itatapon palayo mula sa akin, kasama ang lungsod na ibinigay
ko sa inyo at sa inyong mga ninuno. **40** Pagkatapos ay ilalagay
ko kayo sa walang hanggang kahihiyan at lalaitin kayo ng hindi
malilimutan.'"

24 Nagpakita si Yahweh ng isang bagay sa akin. Masdan,
dalawang basket ng igos ang nakalagay sa harapan ng templo
ni Yahweh. (Ang pangitain na ito ay nangyari pagkatapos dalhin

ni Nebucadnezar, na hari ng Babilonia, sa pagkakabihag si
Jeconias na anak ni Jehoiakim, na hari ng Juda, ang mga
pinuno ng Juda, mga mang-uukit at mga manggagawa ng
bakal mula sa Jerusalem at dinala sila sa Babilonia.) **2** Ang
isang basket ng igos ay napakaganda, tulad ng mga unang
nahinog na igos, ngunit ang ibang mga basket ng igos ay
napakasama na hindi maaring kainin. **3** Sinabi ni Yahweh sa
akin, "Ano ang nakikita mo, Jeremias?" sinabi ko, "Mga igos.
Mga igos na napakaganda at igos na napakasama na hindi
ito maaaring kainin." **4** Pagkatapos, ang salita ni Yahweh ay
dumating sa akin at sinabi, **5** "Sinasabi ito ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel: Titingnan ko ang pagkakabihag ng Juda para sa
kanilang kapakinabangan, tulad ng mabubuting igos na ito, ang
mga bihag na aking ipinadala mula sa lugar sa lupain ng Caldeo.
6 Ibabaling ko ang aking mga mata sa kanila para sa kabutihan
at muli silang ibabalik sa lupaing ito. Itatayo ko sila at hindi
ibabagsak. Itatanim ko sila, at hindi bubunutin. **7** At bibigyan ko
sila ng isang puso upang kilalanin ako, sapagkat ako si Yahweh.
Sila ay magiging aking mga tao at ako ay magiging kanilang
Diyos, kaya babalik sila sa akin nang buong puso. **8** Ngunit
tulad ng masamang igos na hindi maaaring kainin—ito ang
sinasabi ni Yahweh—gagawin ko ang paraang ito kina Zedekias,
na hari ng Juda, kasama ang kaniyang mga opisyal, at ang
ilan pa sa mga taga-Jerusalem na nananatili sa lupaing ito o
pupunta upang manatili sa lupain ng Egipto. **9** Ibabaling ko sila
sa isang nakakatakot na bagay, isang sakuna, sa paningin ng
lahat ng kaharian sa lupa, isang kahihiyan at isang sentro ng
mga salawikain, mga paghamak, at mga sumpa sa lahat ng
lugar kung saan ko sila dinala. **10** Magpapadala ako ng espada,

taggutom, at salot laban sa kanila, lubos silang mauubos mula
sa lupain na aking ibinigay sa kanila at sa kanilang mga ninuno."

25 Ito ang salitang dumating kay Jeremias tungkol sa lahat
ng mga tao ng Juda. Dumating ito sa ikaapat na taon ni
Jehoaikim na anak ni Josias, hari ng Juda. Iyon ang unang
taon ni Nebucadnezar, na hari ng Babilonia. **2** Ipinahayag ito
ni Jeremias na propeta sa lahat ng taga-Juda at sa lahat ng
naninirahan sa Jerusalem. **3** Sinabi niya, "Sa dalawampu't
tatlong taon, mula sa ikalabing-tatlong taon ni Josias na anak
ni Amon, na hari ng Juda hanggang sa araw na ito, dumating
ang mga salita ni Yahweh sa akin. Ipinapahayag ko ang mga
ito sa inyo. Masigasig kong ipinapahayag ang mga ito, ngunit
hindi kayo nakinig. **4** Isinugo ni Yahweh ang lahat ng kaniyang
mga lingkod na mga propeta sa inyo. Masigasig silang humayo,
ngunit hindi kayo nakinig o nagbigay-pansin. **5** Sinabi ng mga
propetang ito, 'Hayaan ninyong tumalikod ang bawat tao mula
sa kaniyang masasamang gawa at ang katiwalian na kanilang
mga kinagawian at bumalik sa lupain na ibinigay ni Yahweh
noong unang panahon sa inyong mga ninuno at sa inyo, bilang
isang permanenteng kaloob. **6** Kaya huwag kayong lumakad
sa ibang diyos upang sambahin sila o yumukod sa kanila,
at huwag ninyo silang udyukan sa pamamagitan ng gawa
ng inyong mga kamay upang gawan nila kayo ng ikakasakit
ninyo.' **7** Ngunit hindi kayo nakinig sa akin—ito ang pahayag ni
Yahweh—kaya inudyukan ninyo ako sa pamamagitan ng gawa
ng inyong mga kamay upang saktan ko kayo. **8** Kaya ito ang
sinasabi ni Yahweh na pinuno ng mga hukbo, 'Dahil hindi kayo
nakinig sa aking mga salita, **9** tingnan ninyo, magpapadala ako
ng isang utos na tipunin ang lahat ng mga tao sa hilaga—ito

ang pahayag ni Yahweh—kasama ni Nebucadnezar na aking
lingkod, ang hari ng Babilonia, at dalhin sila laban sa lupaing
ito at ang bawat naninirahan dito, at laban sa lahat ng mga
bansa na nakapalibot sa inyo. Sapagkat inihiwalay ko sila para
sa pagkasira. Gagawin ko silang isang katatakutan, sila ang
paksa ng mga panunutsot, at walang hanggang pagkawasak.
10 Ang mga tunog ng kagalakan at pagdiriwang—ang mga
tinig ng ikakasal na lalake at babae, ang tunog ng mga batong
gilingan at ang liwanag ng mga ilawan—pahihintulutan kong
mawala ang lahat ng mga bagay na ito mula sa mga bansang
ito. **11** Pagkatapos mawawasak ang lahat ng lupaing ito at
magiging isang katatakutan, at maglilingkod sa hari ng Babilonia
ang mga bansang ito ng pitumpung taon. **12** At mangyayari
ang mga ito kapag nabuo na ang pitumpung taon, na aking
parurusahan ang hari ng Babilonia at ang bansang iyon, ang
lupain ng mga Caldeo— Ito ang pahayag ni Yahweh—dahil sa
kanilang mga kasalanan at gagawin ito ng walang katapusang
pagkawasak. **13** Pagkatapos dadalhin ko laban sa lupaing iyon
ang lahat ng mga salita na aking sinabi, at lahat ng mga bagay
na isinulat sa aklat na ito na inihula ni Jeremias laban sa lahat
ng mga bansa. **14** Sapagkat marami rin sa ibang bansa at mga
dakilang hari ang gagawing mga alipin mula sa mga bansang
ito. Pagbabayarin ko sila sa kanilang mga gawa at sa mga
ginawa ng kanilang mga kamay." **15** Sapagkat ito ang sinabi sa
akin ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, "Kunin mo ang saro ng
alak ng matinding galit sa aking mga kamay at painumin mo
ang lahat ng mga bansa kung saan kita isusugo. **16** Sapagkat
iinom sila at pagkatapos madarapa at tatakbo ng may kabaliwan
bago ang espada na aking isusugo sa kanila." **17** Kaya kinuha

ko ang saro mula sa kamay ni Yahweh, at pinainom ko ang
lahat ng mga bansa kung saan ako isinugo ni Yaweh— 18
Jerusalem, ang mga lungsod ng Juda at ang kaniyang mga hari
at mga opisyal—na gawin silang pagkawasak at isang bagay na
nakakatakot, at isang paksa para sa panunutsut at pagsusumpa,
nanatili silang gayon hanggang ngayon. 19 Kinakailangang
inumin din ito ng ibang bansa: Si Faraon na hari ng Egipto at
ang kaniyang mga alipin; ang kaniyang mga opisyal at ang
lahat ng kaniyang mga tao; 20 ang lahat ng mga tao na may
ibat-ibang lahi at lahat ng mga hari sa lupain ng Uz; ang lahat
ng mga hari sa lupain ng Filisteo—Ascalon, Gaza, Ekron, at
ang mga natira sa Asdod; 21 Edom at Moab at lahat ng mga
tao sa Ammon; 22 ang mga hari ng Tiro at Sidon; ang mga
hari sa mga baybayin sa kabilang bahagi ng dagat; 23 Dedan,
Tema, at Buz kasama ang lahat ng mga nagputol ng buhok sa
mga gilid ng kanilang mga ulo. 24 Kinakailangang inumin din
ito ng mga taong ito: ang lahat ng mga hari sa Arabia at sa
lahat ng mga hari ng mga tao na may ibat-ibang mga lahi na
naninirahan sa ilang; 25 lahat ng mga hari ng Zimri, lahat ng
mga hari ng Elam, at lahat ng mga hari ng Media; 26 lahat ng
mga hari sa hilaga, lahat ng malalapit at mga malalayo—bawat
isang kasama ng kaniyang kapatid at lahat ng mga kaharian ng
mundo na nasa ibabaw ng lupa. Sa wakas, ang hari ng Babilonia
ay iinom pagkatapos ng lahat. 27 Sinabi ni Yahweh sa akin,
“Ngayon kinakailangan mong sabihin sa kanila, 'Si Yahweh na
pinuno ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, sinasabi niya ito:
Uminom kayo at malasing, pagkatapos ay sumuka, bumagsak,
at huwag babangon bago ang espada na ipadadala ko sa inyo.'
28 At mangyayari ito kung tatanggi silang kunin ang saro mula

sa iyong mga kamay upang inumin, sasabihin mo sa kanila,
'Sinasabi ni Yahweh na pinuno ng mga hukbo: Kinakailangan
ninyo itong inumin. **29** Sapagkat tingnan ninyo, magpapadala
ako ng sakuna sa lungsod na tatawag sa aking pangalan, at
dapat ba na hindi kayo kasama sa kaparusahan? Hindi kayo
magiging malaya, sapagkat tatawag ako ng isang espada laban
sa lahat ng naninirahan sa lupain! —Ito ang pahayag ni Yahweh
na pinuno ng mga hukbo.' **30** Kaya ikaw mismo, Jeremias, ay
dapat magpropesiya sa kanila ng mga salitang ito. Kinakailangan
mong sabihin sa kanila, 'Dumagundong ang tinig ni Yahweh
mula sa itaas at inilalakas niya ang kaniyang tinig mula sa
nilaan niyang lugar na pinananahanan. Dumagundong siya
mula sa lugar na kaniyang pinananahanan; sumisigaw siya
laban sa lahat ng naninirahan sa lupain, gaya ng mga taong
umaawit kapag sila ay magsisiyapak sa mga ubas. **31** Isang
ingay ang dumating sa dulo ng lupain, sapagkat ang isang hindi
pagkakasundo kay Yahweh ay magdadala ng isang pagsasakdal
laban sa mga bansa. Mangangasiwa siya ng katarungan sa
lahat ng laman. Ipapasakamay niya ang mga masasama sa
espada—Ito ang pahayag ni Yahweh.' **32** Ito ang sinabi ni
Yahweh na pinuno ng mga hukbo, 'Tingnan ninyo, lalabas ang
sakuna mula sa bansa patungo sa bansa, at isang napakalakas
na bagyo ang pasimula mula sa pinakamalayong bahagi ng
mundo. **33** Pagkatapos, silang mga napatay ni Yahweh ng araw
na iyon ay madaragdagan mula sa dulo ng mundo hanggang
sa kabilang dulo; hindi sila pagluluksaan, titipunin, o ililibing.
Magiging tulad sila ng mga dumi sa lupa. **34** Tumangis kayo,
mga pastol, at sumigaw para humingi ng tulong! Gumulong sa
lupa, kayo na mga kamahalan sa mga kawan. Sapagkat ang

inyong mga araw ay kakatayin at ang paghihiwalay ay darating.
Babagsak kayong gaya ng mga piniling tupang lalaki. **35** Ang
kanlungan ng mga pastol ay nawala. Walang makakatakas
para sa kamahalan sa mga kawan. **36** May pagkabalisang
mga panaghoy ng mga pastol at ang pagtangis ng kamahalan
sa kawan, sapagkat wawasakin ni Yahweh ang kanilang mga
pastulan. **37** Kaya ang mapayapang pastulan ay mawawasak
sapagkat labis ang galit ni Yahweh. **38** Tulad ng isang batang
leon, na iniwan niya ang kaniyang yungib, dahil ang kanilang
mga lupain ay magiging isang katatakutan dahil sa kaniyang
mapang-aping galit, dahil sa kaniyang matinding galit."

26 Sa pasimula ng paghahari ni Jehoiakim na anak ni Josias,
ang hari ng Juda, dumating ang salitang ito mula kay Yahweh
at sinabi, **2** "Sinasabi ito ni Yahweh: Tumayo ka sa patyo ng
aking tahanan at magsalita sa lahat ng mga lungsod ng Juda na
pumupunta upang sumamba sa aking tahanan. Ipahayag mong
lahat ang mga salitang iniutos ko sa iyo na iyong sasabihin sa
kanila. Huwag mong babawasan ng kahit na anumang salita!
3 Baka sakaling makinig sila, na bawat tao ay tatalikod sa
kanilang mga masasamang kaparaanan, upang bawiin ko ang
tungkol sa kapahamakang binabalak kong ipadala sa kanila
dahil sa kasamaan ng kanilang mga nakasanayan. **4** Kaya
dapat mong sabihin sa kanila, 'Sinasabi ito ni Yahweh: Kung
hindi kayo makikinig sa akin at susunod sa kautusan na aking
inilagay sa inyong harapan. **5** Kung hindi kayo makikinig sa mga
salita ng aking mga lingkod na mga propeta na siyang patuloy
kong isinusugo sa inyo—ngunit hindi ninyo pinakinggan! — **6**
kaya gagawin ko ang tahanang ito na tulad ng Shilo. Gagawin
kong isinumpa ang lungsod na ito sa paningin ng lahat ng mga

bansa sa lupa.'" 7 Narinig ng mga pari, ng mga propeta, at ng
lahat ng mga tao ang mga salita na ipinapahayag ni Jeremias
sa tahanan ni Yahweh. 8 Kaya nangyari na, nang matapos
ipahayag ni Jeremias sa lahat ng tao, sa mga pari, at sa mga
propeta ang ipinapasabi ni Yahweh sa kaniya, hinuli siya ng
lahat ng tao at sinabi, "Tiyak na mamamatay ka! 9 Bakit ka
nagpahayag sa pangalan ni Yahweh at sinabi na magiging gaya
ng Shilo ang tahanang ito at mapapabayaan ang lungsod na
ito na walang maninirahan?" Sapagkat ang lahat ng tao ay
nakabuo ng isang nagkakagulong mga tao laban kay Jeremias
sa tahanan ni Yahweh. 10 At narinig ng mga opisyal ng Juda
ang mga salitang ito kaya mula sa tahanan ng hari nagtungo sila
sa tahanan ni Yahweh. Umupo sila sa daanan sa may Bagong
Tarangkahan ng tahanan ni Yahweh. 11 Nakipag-usap ang
mga pari at ang mga propeta sa mga opisyal at sa lahat ng
tao. Sinabi nila, "Marapat lamang na mamatay ang taong ito,
sapagkat nagpahayag siya laban sa lungsod na ito, gaya ng mga
narinig ng inyong mga tainga!" 12 Kaya nagsalita si Jeremias sa
lahat ng opisyal at sa lahat ng tao at sinabi, "Isinugo ako ni
Yahweh upang magpahayag laban sa tahanan at sa lungsod na
ito upang sabihin sa inyo ang lahat ng mga salita na inyong
narinig. 13 Kaya ngayon, ayusin ninyo ang inyong pamumuhay
at mga nakasanayan at makinig kayo sa tinig ni Yahweh na
inyong Diyos upang mahabag siya tungkol sa kapahamakan na
kaniyang ipinahayag laban sa inyo. 14 Tumingin kayo sa akin!
Ako mismo ay nasa inyong mga kamay. Gawin ninyo sa akin
kung ano ang mabuti at matuwid sa inyong mga mata. 15 Ngunit
dapat ninyong malaman na kapag pinatay ninyo ako, nagdadala
kayo ng walang-salang dugo sa inyong mga sarili, sa lungsod na

ito at sa mga naninirahan dito, sapagkat tunay na isinugo ako sa
inyo ni Yahweh upang ipahayag ko ang lahat ng mga salitang ito
sa inyong mga tainga." **16** Pagkatapos, sinabi ng mga opisyal at
ng lahat ng tao sa mga pari at sa mga propeta, "Hindi tama
para sa taong ito na mamatay, sapagkat nagpahayag siya sa
atin ng mga bagay sa pangalan ni Yahweh na ating Diyos." **17**
Pagkatapos, tumayo ang mga lalaki mula sa mga nakatatanda
at nagsalita sa buong kapulungan ng mga tao. **18** Sinabi nila, "Si
Mikas na isang Morastita ay nagpahayag sa mga panahon ni
Hezekias, na hari ng Juda. Nagsalita siya sa lahat ng taga-Juda
at sinabi, "Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: Magiging gaya ng
isang parang na binubungkal ang Zion, magiging isang bunton
ng mga durog na bato ang Jerusalem at magiging isang masukal
na burol ang bundok na kinatatayuan ng templo.' **19** Ipinapatay
ba siya ni Hezekias na hari ng Juda at ng buong Juda? Hindi
ba niya kinatakutan si Yawheh at pinahinahon ang mukha ni
Yahweh upang bawiin ni Yahweh ang tungkol sa kapahamakang
ipinahayag niya sa kanila? Kaya, gagawa ba tayo nang mas
matinding kasamaan laban sa ating mga sariling buhay?" **20**
Samantala, may isa pang taong nagpahayag sa pangalan ni
Yahweh, si Urias na anak ni Semaya na taga-Kiriat Jearim.
Nagpahayag din siya laban sa lungsod at sa lupaing ito na
sumasang-ayon sa lahat ng sinabi ni Jeremias. **21** Ngunit nang
marinig ni Haring Jehoiakim at ng lahat ng kaniyang mga kawal
at mga opisyal ang kaniyang sinabi, sinubukan siyang ipapatay
ng hari ngunit nalaman ito ni Urias at natakot, kaya tumakas siya
at nagtungo sa Egipto. **22** Gayunpaman, nagpadala si Haring
Jehoiakim ng mga tauhan sa Egipto, si Elnatan na anak ni
Acbor at mga tauhan na kasama niya sa Egipto. **23** Dinakip

nila si Urias mula sa Egipto at dinala kay Haring Jehoiakim.
Pagkatapos, pinatay siya ni Jehoiakim gamit ang espada at
ipinadala ang kaniyang bangkay sa libingan ng mga karaniwang
tao. **24** Ngunit na kay Jeremias ang mga kamay ni Ahikam na
anak ni Safan, kaya hindi siya ibinigay sa mga kamay ng mga
tao upang kanilang patayin.

27 Sa pasimula ng paghahari ni Jehoiakim na anak ni Josias,
na hari ng Juda, dumating ang salitang ito kay Jeremias mula
kay Yahweh. **2** Ito ang sinabi sa akin ni Yahweh, “Gumawa
ka ng mga tanikala at pamatok para sa iyong sarili. Ilagay mo
ang mga ito sa iyong leeg. **3** At ipadala mo ang mga ito sa
hari ng Edom, sa hari ng Moab, sa hari ng mga Amonita, sa
hari ng Tiro, at sa hari ng Sidon. Ipadala mo ang mga ito sa
pamamagitan ng mga kamay ng mga sugo ng hari na pumunta
sa Jerusalem kay Zedekias na hari ng Juda. **4** Magbigay ka ng
mga utos sa kanila para sa kanilang mga panginoon at sabihin,
'Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Ganito
ang dapat ninyong sabihin sa inyong mga panginoon, **5** “Ako
mismo ang gumawa ng lupa sa pamamagitan ng aking dakilang
kapangyarihan at ng aking nakataas na braso. Ginawa ko rin
ang mga tao at mga hayop sa lupa at ibibigay ko ito sa sinumang
nararapat sa aking paningin. **6** Kaya ngayon, ako mismo ang
magbibigay ng lahat ng lupaing ito sa kamay ni Nebucadnezar,
ang hari ng Babilonia, na aking lingkod. Gayundin, ibinibigay ko
sa kaniya ang mga bagay na nabubuhay sa mga parang upang
maglingkod sa kaniya. **7** Sapagkat maglilingkod sa kaniya ang
lahat ng mga bansa, sa kaniyang mga anak at sa kaniyang mga
apo hanggang sa dumating ang panahon na magwakas ang
kaniyang lupain. At maraming bansa at mga makapangyarihang

hari ang tatalo sa kaniya. 8 Kaya ang bansa at kahariang
hindi maglilingkod kay Nebucadnezar, na hari ng Babilonia
at hindi maglalagay ng kaniyang leeg sa pamatok ng hari ng
Babilonia, parurusahan ko ang bansang iyon sa pamamagitan
ng espada, taggutom at salot hanggang sa mawasak ko sila sa
pamamagitan ng kaniyang kamay. Ito ang pahayag ni Yahweh.
9 At kayo! Itigil na ninyo ang pakikinig sa inyong mga propeta, sa
inyong mga manghuhula, sa mga nagpapaliwanag ng inyong
mga panaginip at sa mga salamangkero na nagsasalita sa
inyo at sinasabi, 'Huwag ninyong paglilingkuran ang hari ng
Babilonia.' 10 Sapagkat nagpapahayag sila ng panlilinlang sa
inyo upang sa gayon maipatapon kayo sa malayo mula sa
inyong mga lupain, sapagkat ipatatapon ko kayo at kayo ay
mamamatay. 11 Ngunit ang bansa na naglalagay ng leeg nito
sa pamatok ng hari ng Babilonia at maglilingkod sa kaniya,
pahihintulutan kong magpahinga sa lupain nito at ihahanda
nila ito at gagawa ng kanilang mga tahanan dito. Ito ang
pahayag ni Yahweh."'" 12 Kaya sinabi ko kay Zedekias na hari
ng Juda at ibinigay ko sa kaniya ang mensaheng ito, "Ilagay
ninyo sa inyong mga leeg ang pamatok ng hari ng Babilonia
at paglingkuran siya at ang kaniyang mga tao at mabubuhay
kayo. 13 Bakit kayo mamamatay, kayo at ang inyong mga tao sa
pamamagitan ng espada, taggutom at salot, gaya ng ipinahayag
ko tungkol sa bansa na tumanggi na paglingkuran ang hari
ng Babilonia? 14 Huwag kayong makinig sa mga salita ng
inyong mga propeta na nagsasalita sa inyo at sinasabi, 'Huwag
ninyong paglilingkuran ang hari ng Babilonia,' sapagkat mga
kasinungalingan ang ipinapahayag nila sa inyo. 15 'Sapagkat
hindi ko sila isinugo dahil nagpapahayag sila ng panlilinlang sa

aking pangalan upang ipatapon ko kayo at mamamatay, kayo at
ang mga propeta na nagpapahayag sa inyo. Ito ang pahayag ni
Yahweh.'" **16** Ipinahayag ko ito sa mga pari at sa lahat ng tao at
sinabi, "Ito ang sinasabi ni Yahweh: Huwag kayong makinig sa
mga salita ng inyong mga propetang nagpapahayag sa inyo
at sinasabi, 'Tingnan ninyo! Ang mga bagay na pag-aari ng
tahanan ni Yahweh ay ibinabalik ngayon mula sa Babilonia!'
Nagpapahayag sila ng mga kasinungalingan sa inyo. **17** Huwag
kayong makinig sa kanila. Dapat ninyong paglingkuran ang hari
ng Babilonia at mabuhay. Bakit kailangang maging isang lungsod
ng pagkawasak ang lungsod na ito? **18** Kung mga propeta sila at
totoo na dumating ang salita ni Yahweh sa kanila, hayaan mong
magmakaawa sila kay Yahweh ng mga hukbo na huwag ipadala
sa Babilonia ang mga bagay na nananatili sa kaniyang tahanan,
ang tahanan ng hari ng Juda at Jerusalem. **19** Sapagkat si
Yahweh ng mga hukbo ay nagpapahayag tungkol sa mga haligi,
sa ipunan ng tubig at sa pundasyon at sa iba pang mga bagay
na nananatili sa lungsod na ito, **20** ang mga bagay na hindi
kinuha ni Nebucadnezar, na hari ng Babilonia, nang dinala niya
sa pagkabihag si Jeconias na anak ni Jehoiakim, na hari ng
Juda mula sa Jerusalem patungo sa Babilonia kasama ang lahat
ng mga maharlika ng Juda at Jerusalem. **21** Ito ang sinabi ni
Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, tungkol sa mga
bagay na nananatili sa tahanan ni Yahweh, ang tahanan ng hari
ng Juda at Jerusalem, **22** 'Dadalhin ang mga ito sa Babilonia
at mananatili doon hanggang sa dumating ang araw na aking
itinakda para sa mga ito at dadalhin ko ang mga ito at ibabalik
sa lugar na ito.'" Ito ang pahayag ni Yahweh.

28 Nangyari ito sa taong iyon, sa simula ng paghahari ni
Zedekias na hari ng Juda, sa ika-apat na taon at sa ika-limang
buwan, si Ananias na anak ni Azur na propeta, na mula sa
Gibeon ay nagsalita sa akin sa tahanan ni Yahweh sa harap
ng mga pari at sa lahat ng mga tao. Sinabi niya, **2** Si Yahweh
ng mga hukbo, Diyos ng Israel, ang nagsasabi nito: Binali
ko ang pamatok na ipinataw ng hari ng Babilonia. **3** Sa loob
ng dalawang taon ibabalik ko sa lugar na ito ang lahat ng
mga bagay na pag-aari ng tahanan ni Yahweh na kinuha ni
Nebucadnezar na hari ng Babilonia mula sa lugar na ito at
dinala sa Babilonia. **4** At ibabalik ko sa lugar na ito si Jeconias
na anak ni Jehoiakim, na hari ng Juda at lahat ng mga bihag
ng Juda na ipinadala sa Babilonia, sapagkat sisirain ko ang
pamatok ng hari ng Babilonia." Ito ang pahayag ni Yahweh. **5**
Kaya nagsalita si Jeremias na propeta kay Ananias na propeta
sa harap ng mga pari at sa lahat ng mga taong nakatayo sa
tahanan ni Yahweh. **6** Sinabi ni Jeremias na propeta, "Gawin
nawa ito ni Yahweh! Patunayan nawa ni Yahweh ang mga salita
na iyong ipinahayag at ibalik sa lugar na ito ang mga bagay na
pag-aari ng tahanan ni Yahweh at ang lahat ng mga bihag mula
sa Babilonia. **7** Gayunpaman, makinig sa mga salita na aking
ipapahayag sa inyong pandinig at sa pandinig ng lahat ng mga
tao. **8** Ang mga propeta na nauna sa akin at sa inyo matagal ng
panahon ang lumipas ay nagpahayag din tungkol sa maraming
bansa at laban sa mga dakilang kaharian, tungkol sa digmaan,
tag-gutom at salot. **9** Kaya ang propetang nagpapahayag na
magkakaroon ng kapayapaan, kung magkakatotoo ang kaniyang
sinabi, kung gayon malalaman na tunay siyang propeta na
isinugo ni Yahweh." **10** Ngunit kinuha ni Ananias na propeta

ang pamatok sa leeg ni Jeremias na propeta at binali ito. **11** At
nagsalita si Ananias sa harap ng lahat ng tao at sinabi, “Ito ang
sinasabi ni Yahweh, Katulad lamang nito, sa loob ng dalawang
taon babaliin ko mula sa leeg ng bawat bansa ang pamatok na
ipinataw ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia.” At nagpatuloy
sa kaniyang daan si Jeremias na propeta. **12** Pagkatapos baliin
ni Ananias na propeta ang pamatok mula sa leeg ni Jeremias
na propeta, ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jeremias at
sinabi, **13** “Pumunta ka at magsalita kay Ananias at sabihin
mo, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: binali mo ang pamatok na
kahoy, ngunit, sa halip gagawa ako ng pamatok na bakal.” **14**
Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, ang
nagsasabi nito: Inilagay ko ang pamatok na bakal sa leeg ng
lahat ng mga bansang ito upang paglingkuran si Nebucadnezar
na hari ng Babilonia at maglilingkod sila sa kaniya. Ibinigay ko
rin sa kaniya ang mababangis na hayop sa mga parang upang
pamunuan.” **15** Sumunod na sinabi ni Jeremias na propeta kay
Ananias na propeta, “Makinig ka Ananias! hindi ka sinugo ni
Yahweh, ngunit ikaw mismo ang naging dahilan upang maniwala
sa kasinungalingan ang mga taong ito. **16** Kaya ito ang sinasabi
ni Yahweh: Tingnan mo palalayasin na kita sa mundong ito.
Mamamatay ka sa taon na ito, yamang ipinahayag mo ang
paghihimagsik laban kay Yahweh.” **17** At namatay si Ananias na
propeta sa ika-pitong buwan sa taong iyon.

29 Ito ang mga salitang nakasulat sa kasulatang binalumbon
na ipinadala ni Jeremias na propeta mula Jerusalem para sa
mga natitirang nakatatanda na kasama sa mga bihag at sa mga
pari, sa mga propeta at sa lahat ng tao na sapilitang dinala ni
Nebucadnezar mula Jerusalem hanggang Babilonia. **2** Ito ay

pagkatapos na palayasin mula Jerusalem si Jeconias na hari,
ang inang reyna, ang mga matataas na pinuno, ang mga pinuno
ng Juda at Jerusalem, at ang mga manggagawa. **3** Ipinadala
niya ang kasulatang binalumbon sa pamamagitan ng kamay ni
Elasa na anak ni Safan at Gemarias na lalaking anak ni Hilkias
na ipinadala ni Zedekias na hari ng Juda kay Nebucadnezar na
hari ng Babilonia. **4** Ang nakasaad sa kasulatang binalumbon,
“Si Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, ang nagsasabi
nito sa lahat ng mga bihag na ipinadala ko nang sapilitan sa
Babilonia mula Jerusalem, **5** 'Magtayo kayo ng mga bahay
at manirahan sa mga ito. Magtanim kayo at kainin ang mga
bunga nito. **6** kumuha kayo ng mapapangasawang babae at
magsilang ng mga anak na lalaki at babae. At kumuha kayo
ng mga asawang babae para sa inyong mga anak na lalaki at
ibigay ang inyong mga anak na babae sa mga asawang lalaki.
Hayaan ninyong magsilang sila ng mga anak na lalaki at babae
at magparami kayo roon upang sa gayon, hindi kayo maging
napakaunti. **7** Hanapin ninyo ang kapayapaan ng lungsod
kung saan ko kayo ipinadala nang sapilitan, at mamagitan
kayong kasama ko alang-alang dito sapagkat magkakaroon ng
kapayapaan para sa inyo kung ito ay mapayapa.' **8** Sapagkat
si Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel, ang nagsasabi
nito, 'Huwag ninyong hayaan na linlangin kayo ng inyong mga
propeta at inyong mga manghuhula na nasa inyong kalagitnaan
at huwag kayong makining sa mga panaginip na mayroon kayo.
9 Sapagkat nagpapahayag sila ng panlilinlang sa inyo sa aking
pangalan. Hindi ko sila ipinadala, ito ang pahayag ni Yahweh.' **10**
Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Kapag pinamunuan kayo
ng Babilonia sa loob ng pitumpung taon, tutulungan ko kayo at

ipagpapatuloy ang mabuting salita ko para sa inyo upang ibalik
kayo sa lugar na ito. **11** Sapagkat ako mismo ang nakakaalam
ng mga plano na mayroon ako para sa inyo, mga plano para sa
kapayapaan at hindi para sa sakuna, upang bigyan kayo ng
isang kinabukasan at pag-asa. Ito ang pahayag ni Yahweh. **12**
At tatawag kayo sa akin, pupunta kayo at mananalangin sa akin,
at pakikinggan ko kayo. **13** Sapagkat hahanapin ninyo ako at
masusumpungan, sapagkat hahanapin ninyo ako nang buong
puso. **14** At matatagpuan ninyo ako at ibabalik ko ang inyong
mga kayamanan. Ito ang pahayag ni Yahweh. Titipunin ko kayo
mula sa lahat ng mga bansa at mga lugar kung saan ko kayo
ikinalat, sapagkat ibabalik ko kayo mula sa lugar kung saan ko
kayo ipinadala nang sapilitan.' Ito ang pahayag ni Yahweh. **15**
Yamang sinabi ninyo na nagtalaga si Yahweh ng mga propeta
para sa amin sa Babilonia **16** Ito ang sinasabi ni Yahweh sa
hari na nakaupo sa trono ni David at sa lahat ng mga tao na
nananatili sa lungsod na iyon, ang inyong mga kapatid na hindi
ninyo kasama sa inyong pagkabihag. **17** Ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo, 'Tingnan ninyo, ipadadala ko na ang
espada, taggutom at sakit sa kanila. Sapagkat gagawin ko silang
katulad ng mga bulok na igos na hindi maaaring kainin. **18** At
hahabulin ko sila ng espada, taggutom, at salot at gagawin
silang isang kakila-kilabot sa paningin ng lahat ng kaharian sa
mundo, isang katatakutan, isang bagay tungkol sa mga sumpa
at panunutsot na mga salita, at isang kahihiyan sa lahat ng mga
bansa kung saan ko sila ikinalat. **19** Ito ay dahil hindi sila nakinig
sa aking mga salita na ipinadala ko sa kanila sa pamamagitan
ng aking mga lingkod na propeta, ito ang pahayag ni Yahweh.
Paulit-ulit ko silang isinugo, ngunit hindi kayo nakinig. Ito ang

pahayag ni Yahweh.' 20 Kaya kayo mismo ang makinig sa salita
ni Yahweh, kayong lahat na ipinatapon at ipinadala niya sa
Babilonia mula Jerusalem. 21 Akong si Yahweh ng mga hukbo,
Diyos ng Israel, ang nagsabi nito tungkol kay Ahab na anak ni
Kolaias at kay Zedekias na anak ni Maasias, na nagpahayag
ng kasinungalingan sa inyo sa aking pangalan: Tingnan ninyo,
ibibigay ko sila sa kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia.
Papatayin niya sila sa inyong harapan. 22 At isang sumpa ang
bibigkasin tungkol sa mga taong ito sa lahat ng mga bihag ng
Juda sa Babilonia. Sasabihin sa sumpa: Gawin nawa kayo ni
Yahweh na katulad ni Zedekias at Ahab na inihaw sa apoy
ng hari ng Babilonia. 23 Mangyayari ito dahil sa mga kahiya-
hiyang bagay na ginawa nila sa Israel nang mangalunya sila
sa asawa ng kanilang kapwa at nagpahayag ng mga salitang
kasinungalingan sa aking pangalan, bagay na hindi ko kailanman
iniutos upang sabihin nila. Sapagkat ako ang siyang nakakaalam,
ako ang saksi. Ito ang pahayag ni Yahweh." 24 Tungkol kay
Semaias na Nehelamita, sabihin mo ito: 25 'Si Yahweh ng mga
hukbo, Diyos ng Israel, ang nagsasabi nito: Dahil nagpadala ka
ng mga sulat sa iyong sariling pangalan sa lahat ng mga tao
sa Jerusalem, kay Zefanias na anak ni Maasias na pari, at sa
lahat ng mga pari at sinabi, 26 "Ginawa kang pari ni Yahweh sa
halip na si Joiada na pari, upang maging tagapangasiwa ka ng
tahanan ni Yahweh. Ikaw ang namamahala sa lahat ng mga
taong nagmamagaling at ginawang propeta ang kanilang mga
sarili. Kailangan mo silang lagyan ng mga pangawan at mga
tanikala. 27 Kaya ngayon, bakit hindi mo sinaway si Jeremias
ng Anatot, na ginawang propeta ang kaniyang sarili laban sa
iyo? 28 Sapagkat sinugo siya sa atin sa Babilonia at sinabi,

'Ito ay magiging mahabang panahon. Magtayo kayo ng mga
bahay at manirahan sa mga ito, magtanim at kainin ang mga
bunga nito.'"" 29 Binasa ni Zefanias na pari ang sulat na ito na
naririnig ni Jeremias na propeta. 30 Kaya dumating ang salita ni
Yahweh kay Jeremias at sinabi, 31 “Magpadala ka ng balita sa
lahat ng mga sapilitang dinala at sabihin, 'Ito ang sinasabi ni
Yahweh tungkol kay Semaias na Nehelamita. Dahil nagpahayag
sa inyo si Semaias nang hindi ako mismo ang nagsugo sa
kaniya, dahil pinangunahan niya kayo upang maniwala sa mga
kasinungalingan, 32 samakatuwid ito ang sinasabi ni Yahweh.
Tingnan ninyo, parurusahan ko si Semaias na Nehelamita at ang
kaniyang mga kaapu-apuhan. Hindi magkakaroon ng isang tao
para sa kaniya upang manatili sa gitna ng mga taong ito. Hindi
niya makikita ang kabutihang gagawin ko para sa aking mga tao,
sapagkat ipinahayag niya ang kawalan ng pananampalataya
laban sa akin, si Yahweh.” Ito ang pahayag ni Yahweh.

30 Ito ang salita na dumating kay Jeremias mula kay Yahweh
at sinabi, 2 “Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel,
'Isulat mo mismo sa kasulatang binalumbon ang lahat ng salita
na ipinahayag ko sa iyo sa kasulatang binalonbon. 3 Sapagkat
tingnan mo, parating na ang mga araw—Ito ang pahayag ni
Yahweh—kapag pinanumbalik ko ang mga kayamanan ng aking
mga tao, ang Israel at Juda. Akong si Yahweh ang nagsabi
nito. Sapagkat ibabalik ko sila sa lupain na ibinigay ko sa
kanilang mga ninuno at aariin nila ito.”' 4 Ito ang mga salita na
ipinahayag ni Yahweh tungkol sa Israel at Juda, 5 “Sapagkat ito
ang sinasabi ni Yahweh, ' Narinig namin ang isang nanginginig
na tinig ng pangamba at hindi ng kapayapaan. 6 Magtanong at
tingnan, kung magsisilang ng isang sanggol ang isang lalaki.

Bakit nakikita ko ang bawat batang lalaki na nasa kanilang puson
ang kanilang mga kamay? Gaya ng isang babaeng nagsisilang
ng isang sanggol, bakit namumutla ang lahat ng kanilang mga
mukha? **7** Aba! Sapagkat magiging dakila at walang katulad
ang araw na ito. Ito ay magiging panahon ng pagkabalisa para
kay Jacob, ngunit maliligtas siya mula rito. **8** Ito ang pahayag
ni Yahweh, ang pinuno ng mga hukbo. Sapagkat sa araw na
iyon, babaliin ko ang pamatok sa inyong leeg at sisirain ko
ang inyong mga tanikala, upang hindi na kayo alipinin ng mga
dayuhan kailanman. **9** Ngunit sasamba sila kay Yahweh na
kanilang Diyos at maglilingkod kay David na kanilang hari na
siyang gagawin kong hari na mamumuno sa kanila. **10** Kaya
ikaw Jacob na aking lingkod, huwag kang matakot at huwag
kang panghinaan ng loob, Israel. Ito ang pahayag ni Yahweh.
Sapagkat tingnan ninyo, ibabalik ko na kayo sa malayo at ang
inyong mga kaapu-apuhan sa lupain ng pagkabihag. Babalik si
Jacob at magiging mapayapa at magiging ligtas siya at wala ng
katatakutan kailanman **11** Sapagkat ako ay nasa inyo upang
iligtas ka—ito ang pahayag ni Yahweh. At magdadala ako ng
isang ganap na katapusan sa lahat ng bansa kung saan ko kayo
ikinalat. Ngunit tinitiyak ko na hindi ako maglalagay ng katapusan
sa inyo, bagaman didisiplinahin ko kayo na may katarungan at
tinitiyak kong hindi ko kayo iiwan na hindi naparusahan.' **12**
Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Ang iyong pinsala ay hindi
na magagamot at ang iyong mga sugat ay naimpeksiyon na.
13 Walang sinuman ang nakiusap tungkol sa iyong kalagayan;
wala ng lunas ang iyong sugat para ikaw ay pagalingin. **14**
Kinalimutan ka na ng lahat ng iyong mga mangingibig. Hindi ka
nila hahanapin sapagkat sinugatan kita kagaya ng sugat ng isang

kalaban at pagdidisiplina ng isang malupit na panginoon dahil sa
iyong napakaraming kasamaan at mga hindi mabilang mong mga
kasalanan. **15** Bakit ka humihingi ng tulong para iyong pinsala?
Hindi na magagamot ang iyong sakit. Dahil sa napakarami mong
kasamaan at hindi mabilang mong mga kasalanan, ginawa ko
ang mga bagay na ito sa iyo. **16** Kaya ang lahat ng umubos
sa iyo ay mauubos at ang lahat ng iyong mga kaaway ay
mabibihag. Sapagkat sa mga nagnakaw sa iyo ay mananakawan
at sasamsamin ang lahat ng sumamsam sa iyo. **17** Sapagkat
magdadala ako ng kagalingan sa iyo, pagagalingin ko ang iyong
mga sugat, ito ang pahayag ni Yahweh. Gagawin ko ito dahil
tinawag ka nilang: Itinakwil. Walang nagmamalasakit sa Zion na
ito.'" **18** Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Tingnan mo, ibinabalik ko
na ang mga kasaganaan sa mga tolda ni Jacob at magkakaroon
ng pagkahabag sa kaniyang mga tahanan. At itatayo ang
lungsod sa bunton ng mga pagkawasak at magkakaroon ng
isang matibay na tanggulan na muling magagamit. **19** At ang
isang awit ng papuri at isang tunog ng kasiyahan ay lalabas mula
sa kanila, sapagkat pararamihin ko sila at hindi babawasan;
Pararangalan ko sila upang hindi sila hamakin. **20** At magiging
tulad ng dati ang kanilang mga tao at itatatag ang kanilang
kalipunan sa aking harapan kapag pinarusahan ko ang lahat ng
mga nagpapahirap sa kanila ngayon. **21** Manggagaling mula
sa kanila ang kanilang pinuno. Lilitaw siya mula sa kanilang
kalagitnaan kapag palalapitin ko siya at kapag lumapit siya sa
akin. Kung hindi ko ito gagawin, sino pa ang maglalakas-loob na
lumapit sa akin? Ito ang pahayag ni Yahweh. **22** At kayo ay
magiging aking mga tao at ako ang magiging Diyos ninyo. **23**
Tingnan ninyo, ang silakbo ng matinding galit ni Yahweh ay

lumabas na. Ito ay silakbong nagpapatuloy. Iikot ito sa ulo ng
mga masasamang tao. **24** Ang matinding poot ni Yahweh ay
hindi babalik hanggang hindi natutupad ito at naisasakatuparan
ang ninanais ng kaniyang puso. Maiintindihan mo ito sa mga
huling araw.

31 “Sa panahong iyon—ito ang pahayag ni Yahweh— Ako
ang magiging Diyos ng lahat ng mga angkan ng Israel at sila
ay magiging mga tao ko.” **2** Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Ang
mga tao na nakaligtas sa dumating na pagpatay sa Israel sa
pamamagitan ng espada ay nakasumpong ng biyaya sa ilang.” **3**
Nagpakita sa akin si Yahweh noong nakaraan at sinabi, “Minahal
kita Israel, ng walang hanggang pagmamahal. Kaya inilapit kita
sa aking sarili na may matapat na kasunduan. **4** Itatayo kitang
muli, upang sa gayon ikaw ay makatatayo, birheng Israel. Maaari
mong damputin muli ang iyong mga tamburin at lumabas nang
may mga masasayang sayaw. **5** Muli kayong makapagtatanim
ng mga ubasan sa kabundukan ng Samaria; magtatanim ang
mga magsasaka at gagamitin ang mga bunga sa mabuti. **6**
Sapagkat darating ang araw kapag ipinahayag ng taga-bantay
sa kabundukan ng Efraim, 'Tumindig kayo at pumunta tayo sa
Sion kay Yahweh na ating Diyos.'” **7** Sapagkat ito ang sinasabi
ni Yahweh, “Sumigaw sa galak para kay Jacob! Sumigaw ng
may kagalakan para sa pinuno ng mga tao sa mga bansa!
Hayaang marinig ang papuri. Sabihing, 'Iniligtas ni Yahweh
ang kaniyang mga tao, ang natitira ng Israel.' **8** Tingnan mo,
dadalhin ko na sila sa hilagang mga lupain. Titipunin ko sila sa
mga pinakamalayong dako ng mundo. Kasama nila ang mga
bulag at pilay, ang mga nagdadalang tao at ang mga malapit
nang manganak ay kasama nila. Isang malaking kapulungan

ang babalik dito. 9 Darating sila na umiiyak, pangungunahan ko
sila habang sila ay nagsusumamo. Paglalakbayin ko sila sa mga
batis ng tubig sa isang tuwid na daan. Hindi sila madadapa dito,
sapagkat ako ang magiging isang ama ng Israel at ang Efraim
ang magiging una kong anak." 10 "Dinggin ninyo mga bansa
ang salita ni Yahweh. Ibalita sa mga baybayin na nasa kalayuan.
Kayong mga bansa, dapat ninyong sabihin, "Ang nagkalat sa
Israel ang nagtitipon at nag-iingat sa kaniya kagaya ng pag-
iingat ng isang pastol sa kaniyang tupa" 11 Sapagkat tinubos ni
Yahweh si Jacob at iniligtas siya sa kamay ng napakalakas para
sa kaniya. 12 Pagkatapos, darating sila sa taas ng Sion na may
galak. Magagalak sila dahil sa kabutihan ni Yahweh, dahil sa
mais at sa bagong alak, sa langis at sa anak ng mga kawan at
mga inahin. Sapagkat ang kanilang pamumuhay ay magiging
katulad ng isang dinidiligang hardin at hindi na sila muling
makakaramdam ng anumang kalungkutan 13 At sasayaw nang
may galak ang mga birhen at mga binata at mga matatandang
kalalakihan. Sapagkat papalitan ko ang kanilang pagdadalamhati
ng pagdiriwang. Kahahabagan ko sila at magagalak sa halip na
nagluluksa. 14 Pagkatapos, pananatilihin ko na sagana ang
pamumuhay ng mga pari. Mapupuno ang aking mga tao ng
aking kabutihan. Ito ang pahayag ni Yahweh." 15 Ito ang sinasabi
ni Yahweh, "Isang tinig ang narinig sa Rama na nananaghoy
at mapait na nagluluksa. Ito ay si Raquel na umiiyak para sa
kaniyang mga anak. Tumanggi siyang paaliw sa kanila, sapagkat
sila ay patay na." 16 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Pigilin mo ang
iyong tinig sa pagluluksa at ang iyong mga mata sa pagluha,
dahil mayroong kabayaran para sa iyong paghihirap. Ito ang
pahayag ni Yahweh babalik ang iyong mga anak mula sa lupain

ng kalaban. 17 Mayroong pag-asa sa iyong hinaharap, ito ang
pahayag ni Yahweh, babalik ang iyong mga kaapu-apuhan
sa loob ng kanilang mga hangganan." 18 Tiyak na narinig
kong nagdadalamhati ang Efraim, 'Pinarusahan mo ako at ako
ay naparusahan. Ibalik mo ako kagaya ng baka na hindi pa
naturuan at ako ay babalik, sapagkat ikaw si Yahweh na aking
Diyos. 19 Sapagkat matapos akong tumalikod sa iyo, ako ay
nagsisisi; matapos akong maturuan, pinaghahampas ko ang
aking hita dahil sa kalungkutan. Ako ay nahihiya at napahiya
sapagkat dala-dala ko ang pag-uusig sa aking kabataan. 20
Hindi ba si Efraim ang mahal kong anak? Hindi ba siya ang
minamahal at kinalulugdan kong anak? Sapagkat sa tuwing
magsasalita ako laban sa kaniya, tinitiyak kong inaalala ko pa
rin siya sa aking mapagmahal na isipan. Sa ganitong paraan
nananabik ang puso ko sa kaniya. Tinitiyak kong kahahabagan
ko siya. Ito ang pahayag ni Yahweh." 21 Maglagay ka ng mga
palatandaan sa daan para sa iyong sarili. Magtayo ka ng mga
posteng-patnubay para sa iyong sarili. Ituon mo ang iyong isipan
sa tamang landas, ang daan na dapat mong tahakin. Bumalik
kayo, birheng Israel! Bumalik kayo sa mga lungsod na ito na
pagmamay-ari ninyo. 22 Gaano katagal mong ipagpapatuloy
ang pag-aalinlangan anak kong walang pananampalataya?
Sapagkat lumikha si Yahweh ng isang bagay na bago sa mundo:
nakapalibot ang mga babae sa mga malalakas na lalaki upang
protektahan sila. 23 Si Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng
Israel ang nagsabi nito, "Kapag ibinalik ko na ang aking mga tao
sa kanilang lupain, sasabihin nila ito sa lupain ng Juda at sa
kaniyang mga lungsod, 'Pagpalain ka nawa ni Yahweh, ikaw na
matuwid na lugar kung saan siya nananahan, ikaw na banal

na bundok. 24 Sapagkat ang Juda at ang lahat ng kaniyang
mga lungsod ay sama-samang maninirahan sa kaniya. Naroon
ang mga magsasaka at mga pastol kasama ang kanilang mga
kawan. 25 Sapagkat bibigyan ko ng tubig na maiinom ang mga
napapagod at papawiin ko ang pagdurusa ng bawat isa mula sa
pagkakauhaw." 26 Pagkatapos nito, nagising ako at napagtanto
ko na ang pagtulog ko ay naging kaginha-ginhawa. 27 mo,
ang mga araw ay dumarating, Ito ang pahayag ni Yahweh,
kapag hahasikan ko ang mga tahanan ng Israel at Juda kasama
ang mga kaapu-apuhan ng tao at hayop. 28 Sa nakalipas,
pinasubaybayan ko sila upang bunutin sila at upang sirain,
pabagsakin, wasakin at magdala ng pinsala sa kanila. Ngunit sa
darating na mga araw, babantayan ko sila upang itayo sila at
upang itanim sila. Ito ang pahayag ni Yahweh. 29 Sa mga araw
na iyon, wala nang magsasabi na, 'Kumain ang mga ama ng mga
maaasim na ubas, ngunit mapurol ang mga ngipin ng mga bata.'
30 Sapagkat mamamatay ang bawat tao sa kaniyang sariling
kasalanan. Magiging mapurol ang mga ngipin ng sinumang
kumain ng mga maaasim na ubas. 31 Tingnan mo, paparating na
ang mga araw. Ito ang pahayag ni Yahweh. Kapag magtatatag
ako ng isang bagong kasunduan sa sambahayan ng Israel at sa
sambahayan ng Juda. 32 Hindi na ito kagaya ng kasunduan na
itinatag ko sa kanilang mga ama sa mga panahong kinuha ko
sila sa kanilang mga kamay upang ilabas mula sa lupain ng
Egipto. Iyon ang mga araw na nilabag nila ang aking kasunduan,
bagaman, ako ay isang asawang lalaki para sa kanila. Ito ang
pahayag ni Yahweh. 33 Ngunit ito ang kasunduan na aking
itatatag sa sambahayan ng Israel pagkatapos ng mga araw na
ito. Ito ang pahayag ni Yahweh. Ilalagay ko ang aking kautusan

sa kanilang kalooban at isusulat ito sa kanilang puso, sapagkat
ako ang kanilang magiging Diyos at sila ay magiging aking
mga tao. 34 At hindi na tuturuan ng bawat tao ang kaniyang
kapwa o tuturuan ng isang tao ang kaniyang kapatid at sabihin,
“Kilalanin si Yahweh!' Sapagkat lahat sila mula sa pinakamababa
hanggang sa pinakadakila sa kanila ay makikilala ako. Ito ang
pahayag ni Yahweh. Sapagkat patatawarin ko ang kanilang
mga kasalanan at hindi na aalalahanin pa ang kanilang mga
kasalanan.” 35 Ito ang sinasabi ni Yahweh. Si Yahweh ang
nagdudulot sa araw upang magliwanag sa umaga at umaayos
sa buwan at sa mga bituin upang magliwanag sa gabi. Siya ang
nagpapagalaw ng dagat upang ang alon nito ay dadagundong.
Yahweh, ng mga hukbo ang kaniyang pangalan. Ito ang sinasabi
niya, 36 “Kung kusang mawawala ang mga permanenteng bagay
na ito sa aking paningin —Ito ang pahayag ni Yahweh—hindi
titigil ang mga kaapu-apuhan ng Israel sa pagiging isang bansa
sa harapan ko.” 37 Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Kung ang
pinakamataas na kalangitan ay masusukat, at kung malalaman
ang pundasyon ng mundo, tatanggihan ko ang lahat ng mga
kaapu-apuhan ng Israel dahil sa lahat ng kanilang mga ginawang
iyon. Ito ang pahayag ni Yahweh.” 38 Tingnan mo, paparating na
ang mga araw—kapag muling itatayo ang lungsod para sa akin,
mula sa Tore ng Hananel hanggang sa Sulok ng Tarangkahan.
Ito ang pahayag ni Yahweh. 39 At ang linyang panukat ay muling
pupunta sa malalayo, sa burol ng Gareb at sa palibot ng Goah.
40 Ang buong lambak ng libingan at mga abo at ang lahat ng
mga parang sa Kapatagan ng Kidron hanggang sa sulok ng
Tarangkahan ng Kabayo sa silangan ay ilalaan para sa akin, kay
Yahweh. Hindi na ito kayang hugutin o kaya patumbahing muli.

32 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh
sa ikasampung taon ni Zedekias na hari ng Juda, sa ikalabing-
walong taon ni Nebucadnezar. **2** Sa panahong iyon, sinasalakay
ng hukbo ng hari ng Babilonia ang Jerusalem, at si Jeremias na
propeta ay nakakulong sa patyo ng bantay sa tahanan ng hari
ng Juda. **3** Ikinulong siya ni Zedekias na hari ng Juda at sinabi,
“Bakit ka nagpapahayag at sinasabi, ito ang sinasabi ni Yahweh:
Tingnan mo, ibibigay ko ang lungsod na ito sa kamay ng hari ng
Babilonia at sasakupin niya ito. **4** Hindi makatatakas si Zedekias
na hari ng Juda sa kamay ng mga Caldeo, sapagkat tunay
ngang ipinasakamay siya sa hari ng Babilonia. Ang bibig niya ay
makikipag-usap sa bibig ng hari, at makikita ng kaniyang mga
mata ang mga mata ng hari. **5** Sapagkat pupunta si Zedekias sa
Babilonia at mananatili siya roon hanggang sa may gawin ako sa
kaniya, ito ang pahayag ni Yahweh, sapagkat nilabanan ninyo
ang mga Caldeo. Hindi kayo magiging matagumpay.” **6** Sinabi ni
Jeremias, “Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **7**
'Tingnan mo, pupunta sa iyo si Hanamel ang lalaking anak ng
iyong tiyuhin na si Salum at sasabihin, “Bilhin mo ang aking
bukid na nasa Anatot para sa iyong sarili, sapagkat nasa iyo
ang karapatang bilhin ito.'” **8** At gaya ng ipinahayag ni Yahweh,
pumunta sa akin si Hanamel na lalaking anak ng aking tiyuhin
sa patyo ng mga bantay, at sinabi sa akin, 'Bilhin mo ang aking
bukid na nasa Anatot sa lupain ng Benjamin, sapagkat nasa
iyo ang karapatan sa mana, at nasa iyo ang karapatang bilhin
ito. Bilhin mo ito para sa iyong sarili.' At alam ko na salita ito
ni Yahweh. **9** Kaya binili ko ang bukid na nasa Anatot mula
kay Hanamel, ang lalaking anak ng aking tiyuhin, at tinimbang
ko ang pilak para sa kaniya, labing-pitong siklo. **10** At sumulat

ako sa isang kasulatang binalumbon at sinelyuhan ko ito, at
may mga saksing nakasaksi nito. At tinimbang ko ang pilak sa
timbangan. 11 Pagkatapos, kinuha ko ang katibayan ng pagkabili
na naselyuhan, bilang pagsunod sa utos at sa mga kautusan,
gayon din ang hindi naselyuhang katibayan. 12 Ibinigay ko ang
selyadong kasulatang nakabalumbon kay Baruc na lalaking anak
ni Nerias na anak naman ni Maaseias sa harapan ni Hanamel,
ang lalaking anak ng aking tiyuhin, at ng mga saksing nakasulat
sa selyadong kasulatang binalumbon, at sa harapan ng lahat ng
taga-Juda na nakaupo sa patyo ng bantay. 13 Kaya nagbigay
ako ng isang utos kay Baruc sa harap nila. Sinabi ko, 14 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Kunin
mo ang mga kasulatang binalumbon na ito kasama ang resibo
ng pagbili na naselyuhan at itong hindi naselyuhan na kasulatang
binalumbon. Ilagay mo ang mga ito sa bagong lalagyan upang
tumagal ang mga ito sa mahabang panahon. 15 Sapagkat ito
ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel:
Ang mga tahanan, mga bukirin, at mga ubasan ay muling
bibilhin sa lupaing ito.' 16 Pagkatapos kong ibigay ang resibo ng
pagbili kay Baruc na lalaking anak ni Nerias, nanalangin ako
kay Yahweh at sinabi, 17 'Oh, Panginoong Yahweh! Tingnan
mo! Ikaw lamang ang lumikha sa kalangitan at sa lupa sa
pamamagitan ng iyong dakilang lakas at sa pamamagitan ng
iyong nakataas na braso. Wala kang sinabi na napakahirap
para sa iyo na gawin. 18 Nagpakita ka ng tipan ng katapatan
sa libu-libo at ibinuhos mo ang kasamaan ng mga tao sa mga
kandungan ng kanilang magiging mga anak. Ikaw ang dakila at
makapangyarihang Diyos, Yahweh ng mga hukbo ang iyong
pangalan. 19 Ikaw ay dakila sa karunungan at makapangyarihan

sa mga gawa, sapagkat bukas ang iyong mga mata sa lahat ng
ginagawa ng mga tao, upang ibigay sa bawat tao kung ano ang
nararapat sa kaniyang pag-uugali at mga gawa. **20** Gumawa
ka ng mga tanda at mga kababalaghan sa lupain ng Egipto.
Maging sa kasalukuyang panahon dito sa Israel at sa lahat ng
sangkatauhan, ginawa mong tanyag ang iyong pangalan. **21**
Sapagkat inilabas mo ang iyong mga Israelita sa lupain ng Egipto
sa pamamagitan ng mga tanda at mga kamangha-mangha, sa
isang malakas na kamay, isang nakataas na braso, at nang may
matinding takot. **22** At ibinigay mo sa kanila ang lupaing ito, na
iyong ipinangako sa kanilang mga ninuno na ibibigay sa kanila,
isang lupaing umaapaw sa gatas at pulot-pukyutan. **23** Kaya
pumasok sila at inangkin ito. Ngunit hindi nila sinunod ang iyong
tinig o namuhay sa pagsunod sa iyong kautusan. Wala silang
ginawa sa mga iniutos mo na kanilang gagawin, kaya dinala mo
sa kanila ang lahat ng sakunang ito. **24** Tingnan mo! Ang mga
bunton ng paglusob ay nakaabot sa lungsod upang sakupin ito.
Sapagkat dahil sa espada, taggutom at salot, ang lungsod ay
naipasakamay sa mga Caldeo na siyang na nakikipaglaban dito.
Sapagkat nangyayari na ang sinabi mong mangyayari, at tingnan
mo, pinanonood mo. **25** At ikaw mismo ang nagsabi sa akin,
“Bumili ka ng isang bukid para sa iyong sarili sa pamamagitan
ng pilak at tumawag ng mga saksi upang saksihan ito, bagaman
ibinigay ang lungsod na ito sa mga Caldeo.”” **26** Ito ang salita ni
Yahweh na dumating kay Jeremias at sinabi, **27** “Tingnan mo!
Ako si Yahweh, ang Diyos ng sangkatauhan. Mayroon bang
bagay na napakahirap gawin para sa akin? **28** Kaya ito ang
sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan, ibibigay ko ang lungsod na ito
sa kamay ng mga Caldeo at kay Nebucadnezar, ang hari ng

Babilonia. Sasakupin niya ito. **29** Darating ang mga Caldeo na
nakikipaglaban sa lungsod na ito at susunugin ang lungsod na
ito, kasama ang mga bahay kung saan ang mga bubungan ay
pinagsambahan ng mga tao kay Baal at pinagbuhusan ng mga
inuming handog sa ibang diyos upang galitin ako. **30** Sapagkat
tiyak na ang mga Israelita at ang mga taga-Juda ay mga tao na
gumagawa ng kasamaan sa harap ng aking mga mata mula pa
sa kanilang pagkabata. Ang mga Israelita ay talagang sinaktan
ako sa pamamagitan ng mga gawa ng kanilang mga kamay.
Ito ang pahayag ni Yahweh. **31** sapagkat ang lungsod na ito
ang nagpaalab ng aking poot at matinding galit mula noong
araw na itinayo nila ito. Ganito pa rin hanggang sa kasalukuyan.
Kaya aalisin ko ito mula sa aking harapan **32** dahil sa lahat ng
kasamaan ng mga tao sa Israel at Juda, ang mga bagay na
kanilang ginawa upang galitin ako... sila, ang kanilang mga hari,
mga prinsipe, mga pari, mga propeta, at bawat tao sa Juda at
mga naninirahan sa Jerusalem. **33** Tinalikuran nila ako, sa halip
na harapin, kahit pa masigasig ko silang tinuruan. Sinubukan
kong turuan sila, ngunit wala ni isa sa kanila ang nakinig upang
tumanggap ng pagtutuwid. **34** At inilagay nila ang kanilang mga
kasuklam-suklam na bagay sa tahanan upang dumihan ito, sa
tahanan kung saan tinawag ang aking pangalan. **35** Pagkatapos,
nagtayo sila ng dambana para kay Baal sa lambak ng Ben
Hinom upang ialay ang kanilang mga anak na lalaki at babae
kay Molec, isang bagay na hindi ko iniutos na gawin nila, isang
bagay na hindi kailanman sumagi sa aking puso't isipan. Itong
kasuklam-suklam na bagay para gawin nila upang magkasala
ang Juda.' **36** At kaya ngayon, akong si Yahweh, ang Diyos ng
Israel ang nagsasabi nito tungkol sa lungsod na ito, ang lungsod

na sinasabi ninyong, 'Naipasakamay na ito sa hari ng Babilonia
sa pamamagitan ng espada, taggutom, at salot.' **37** Tingnan
mo, malapit ko na silang tipunin sa bawat lupain kung saan
itinaboy ko sila sa aking galit, poot, at matinding galit. Malapit
ko na silang ibalik sa lugar na ito at mamumuhay sila nang
matiwasay. **38** At sila ay magiging aking mga tao, at ako ay
magiging Diyos nila. **39** Bibigyan ko sila ng isang puso at isang
paraan upang parangalan ako sa bawat araw kaya magiging
mabuti ito para sa kanila at sa magiging mga kaapu-apuhan
nila. **40** At magtatatag ako ng isang panghabang panahon na
kasunduan sa kanila kaya hindi ko na sila tatalikuran. Gagawin
ko ito upang magdala ng kabutihan sa kanila at maglagay sa
kanilang mga puso ng parangal para sa akin. Kaya hindi na
sila tatalikod sa pagsunod sa akin. **41** At magagalak ako sa
paggawa ng kabutihan sa kanila. Matapat ko silang patitirahin sa
lupaing ito nang buong puso at buong buhay ko. **42** Sapagkat
ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Tulad ng pagdala ko sa lahat ng
matitinding sakunang ito sa mga taong ito, gayon din, dadalhin
ko sa kanila ang lahat ng mabubuting bagay na sinabi kong
gagawin ko para sa kanila. **43** At bibilhin ang mga bukirin sa
lupaing ito, na inyong sinasabi, "Ito ay nawasak na lupain, na
walang tao o hayop. Naipasakamay na ito sa mga Caldeo." **44**
Bibili sila ng mga bukirin sa pamamagitan ng pilak at isusulat sa
mga selyadong kasulatang binalumbon. Titipunin nila ang mga
saksi sa lupain ni Benjamin, sa palibot ng buong Jerusalem
at sa mga lungsod ng Juda, sa mga lungsod sa maburol na
bansa at sa mga mababang lugar, at sa mga lungsod ng Negeb.
Sapagkat ibabalik ko ang kanilang kayamanan. Ito ang pahayag
ni Yahweh.'"

33 At ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jeremias sa
ikalawang pagkakataon, habang nakakulong siya sa loob ng
patyo ng bantay, at kaniyang sinabi, 2 “Ito ang sinasabi ni
Yahweh na manlilikha, Si Yahweh na umaanyo upang magtatag,
Yahweh ang kaniyang pangalan, 3 'Tumawag ka sa akin at
sasagutin kita. Magpapakita ako ng dakilang mga bagay sa
iyo, mga hiwaga na hindi mo nauunawaan.' 4 Sapagkat ito
ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel tungkol sa mga
tahanan sa lungsod na ito at sa mga tahanan ng mga hari ng
Juda na nagiba dahil sa mga bunton ng paglusob at sa espada,
5 'Parating na ang mga Caldeo upang makipaglaban at upang
punuin ang mga tahanan ng mga bangkay ng mga tao na aking
papatayin sa aking galit at poot, kapag ikukubli ko ang aking
mukha mula sa lungsod na ito dahil sa lahat na kasamaan nila.
6 Ngunit tingnan mo, magdadala ako ng kagalingan at isang
lunas, sapagkat pagagalingin ko sila at magdadala ako sa kanila
ng kasaganaan, kapayapaan at katapatan. 7 Sapagkat ibabalik
ko ang mga kayamanan ng Juda at Israel. Itatayo ko silang
muli gaya noong simula. 8 At lilinisin ko sila mula sa lahat ng
kasamaang kanilang ginawa laban sa akin. Patatawarin ko ang
lahat ng kanilang mga kasamaang kanilang nagawa laban sa
akin, at ang lahat ng kanilang paghihimagsik laban sa akin. 9
Sapagkat ang lungsod na ito ay magiging kagalakan sa akin,
isang awit ng papuri at karangalan para sa lahat ng bansa
sa daigdig na makaririnig ng lahat ng mabubuting bagay na
aking gagawin para dito. At manginginig sila dahil sa lahat ng
mabubuting bagay at sa kapayapaang aking ibibigay dito.' 10 Ito
ang sinasabi ni Yahweh, 'Sa lugar na ito na inyong sinasabi
ngayon, “Ito ay napabayaan. Walang tao ni hayop sa mga

lungsod ng Juda at walang naninirahan sa mga lansangan ng
Jerusalem, tao man o hayop.” **11** Muling makaririnig dito ng mga
ingay ng kagalakan at pagdiriwang, mga ingay ng mga lalaki at
mga babaeng ikakasal, mga ingay ng mga taong nagsasabi,
“Magpasalamat kay Yahweh ng mga hukbo, sapagkat siya ay
mabuti at ang kaniyang tipan ng katapatan ay walang hanggan.”
Magdala ng handog ng pasasalamat sa aking tahanan, sapagkat
panunumbalikin ko ang kayamanan ng lupain gaya noong
simula,' sabi ni Yahweh. **12** Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga
hukbo, 'Sa napabayaang lugar na ito, na ngayon ay mayroon
nang tao at hayop, magkakaroon muli ng pastulan sa lahat ng
lungsod nito para sa mga pastol na umaakay sa kanilang mga
kawan upang mamahinga. **13** Sa mga lungsod sa maburol na
lugar, sa mga kapatagan, at sa Negeb, sa lupain ng Benjamin at
sa buong paligid ng Jerusalem, at sa mga lungsod ng Juda,
daraan muli ang mga kawan sa ilalim ng mga kamay ng bibilang
sa kanila,' sabi ni Yahweh. **14** Tingnan mo! Dumarating ang mga
araw, ito ang pahayag ni Yahweh, na gagawin ko ang aking
ipinangako sa sambahayan ng Israel at sa sambahayan ng
Juda. **15** Sa mga araw na iyon at sa panahong iyon, gagawa
ako ng isang matuwid na sanga na magmumula sa lahi ni
David, at kaniyang ipatutupad ang katarungan at katuwiran
sa lupain. **16** Sa mga araw na iyon, maliligtas ang Juda, at
mamumuhay nang matiwasay ang Jerusalem, sapagkat ito ang
itatawag sa kaniya, “Si Yahweh ay ang ating katuwiran.'” **17**
Sapagkat ganito ang sinasabi ni Yahweh, 'Ang isang lalaki na
magmumula sa lahi ni David ay hindi kailanman kukulangin
na uupo sa trono sa tahanan ng Israel **18** ni ang isang lalaki
mula sa mga Levitang pari ay magkukulang sa aking harapan

na magtaas ng mga sinunog na handog, upang maghandog
ng mga pagkaing susunugin, at upang maghandog ng mga
butil sa lahat ng panahon.'" **19** Dumating ang salita ni Yahweh
kay Jeremias at sinabi, " **20** Ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Kung
magagawa ninyong sirain ang aking tipan sa araw at sa gabi
nang sa gayon wala nang araw at gabi sa kanilang tamang
panahon, **21** kung gayon ay magagawa rin ninyong sirain ang
aking tipan kay David na aking lingkod, nang sa gayon hindi na
siya magkakaroon ng isang anak na lalaking uupo sa kaniyang
trono, at ang aking tipan sa mga paring Levita, na aking mga
lingkod. **22** Gaya ng mga hukbo ng langit na hindi mabilang, at
ng mga buhangin sa dalampasigan na hindi masukat, tulad nito
ang pagpaparami ko sa mga kaapu-apuhan ni David na aking
lingkod at ang mga Levita na naglilingkod sa akin." **23** Dumating
ang salita ni Yahweh kay Jeremias at sinabi, **24** "Hindi mo ba
isinaalang-alang ang ipinahayag ng mga taong ito nang sabihin
nila, 'Ang dalawang angkan na pinili ni Yahweh, ngayon sila ay
tinanggihan niya? Sa paraang ito, hinamak nila ang aking mga
tao, sinasabi na hindi na sila isang bansa sa kanilang paningin.
25 Akong si Yahweh ang nagsabi nito, 'Kung wala na ang aking
tipan para sa araw at gabi, o hindi ko pinanatili ang kaayusan ng
langit at lupa, **26** at kung gayon, hindi ko tatanggapin ang mga
kaapu-apuhan ni Jacob at David na aking lingkod, at hindi ako
magdadala sa kanila ng isang taong mamumuno sa lahat ng
kaapu-apuhan ni Abraham, Isaac, at Jacob. Sapagkat ibabalik
ko ang kanilang kayamanan at magiging mahahabagin ako sa
kanila."

34 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh.
Dumating ang salitang ito nang si Nebucadnezar na hari ng

Babilonia at ang lahat ng kaniyang hukbo, kasama ang lahat ng
mga kaharian sa lupa, ang mga lupain sa ilalim ng kaniyang
kapangyarihan at lahat ng kanilang mga tao ay nakikipagdigma
sa Jerusalem at sa lahat ng kaniyang mga lungsod. Sinabi ng
salitang ito, **2** 'Sinasabi ito ni Yahweh, ang Diyos ng Israel:
Pumunta ka at magsalita kay Zedekias na hari ng Juda at
sabihin mo sa kaniya, “Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo,
aking ibibigay ang lungsod na ito sa kamay ng hari ng Babilonia.
Susunugin niya ito. **3** Hindi ka makakatakas mula sa kaniyang
kamay, sapagkat tiyak na masasakop at mapapasakamay ka
niya. Titingin ang iyong mga mata sa mata ng hari ng Babilonia,
kakausapin ka niya ng harap-harapan sa pagpunta mo sa
Babilonia.' **4** Makinig ka sa salita ni Yahweh, Zedekias na hari ng
Juda! Sinasabi ito ni Yahweh tungkol sa iyo, 'Hindi ka mamatay
sa pamamagitan ng espada. **5** Mamatay ka sa kapayapaan.
Gaya ng pagsusunog sa paglilibing sa iyong mga ninuno, na
mga haring nauna sa iyo, susunugin nila ang iyong katawan.
Sasabihin nila, “Aba sa iyo, panginoon!” Tatangis sila para sa
iyo. Ngayon, nagsalita ako—ito ang pahayag ni Yahweh.” **6**
Kaya ipinahayag ng propetang si Jeremias kay Zedekias na hari
ng Juda ang lahat ng salitang ito sa Jerusalem. **7** Nakipagdigma
ang hukbo ng hari ng Babilonia laban sa Jerusalem at lahat
ng natitirang mga lungsod ng Juda: ang Laquis at Azeka. Ang
mga lungsod na ito ng Juda ay nanatili bilang matatag na mga
lungsod. **8** Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay
Yahweh pagkatapos na itinatag ni Haring Zedekias ang isang
kasunduan sa lahat ng tao sa Jerusalem upang ipahayag ang
kalayaan: **9** Dapat palayain ng bawat tao ang kaniyang aliping
Israelita, lalaki at babae. Walang sinuman ang dapat mang-

alipin sa kapwa Israelita sa Juda kailanman. 10 Kaya sumunod
ang lahat ng mga pinuno at mga tao na sumali sa kasunduan.
Palalayain ng bawat tao ang kaniyang aliping lalaki at babae at
hindi na sila aalipinin kailanman. Pinakinggan nila at pinalaya
sila. 11 Ngunit pagkatapos nito, nagbago ang kanilang mga
isip. Pinabalik nila ang mga aliping kanilang pinalaya. Pinilit nila
silang maging mga alipin muli. 12 Kaya ang salita ni Yahweh ay
dumating kay Jeremias at sinabi, 13 "Sinasabi ito ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel, 'Ako mismo ang nagtatag ng isang kasunduan
sa inyong mga ninuno sa panahong inilabas ko sila mula sa
lupain ng Egipto, mula sa tahanan ng pagkakaalipin. Iyon ay
nang sinabi ko, 14 "Sa pagtatapos ng bawat ika-pitong taon,
ang bawat tao ay dapat palayain ang kaniyang kapatid, mga
kapwa niyang Hebreo na ibinenta ang kaniyang sarili sa inyo
at naglingkod sa inyo ng anim na taon. Palayain ninyo siya
sa paglilingkod sa inyo." Ngunit hindi nakinig o nagbigay ng
pansin ang iyong mga ninuno sa akin. 15 Ngayon, kayo mismo
na nagsisi at nagsimulang gawin ang tama sa aking paningin.
Ipinahayag ninyo ang kalayaan, sa bawat tao sa kaniyang
kapwa. At itinatag ninyo ang isang kasunduan sa aking harapan
sa tahanan na tinawag sa aking pangalan. 16 Ngunit tumalikod
kayo at dinungisan ang aking pangalan, pinabalik ninyo sa bawat
tao ang kanilang mga aliping lalaki at babae, ang mga pinalaya
ninyo upang pumunta kung saan nila naisin. Pinilit ninyo sila
na maging mga alipin ninyong muli.' 17 Kaya sinasabi ito ni
Yahweh, 'Kayo mismo ay hindi nakinig sa akin. Dapat ipinahayag
ninyo ang kalayaan, bawat isa sa inyo, sa inyong mga kapatid
at kapwa Israelita. Kaya tingnan ninyo! Ipapahayag ko na ang
kalayaan sa inyo—ito ang pahayag ni Yahweh—kalayaan sa

espada, sa salot at taggutom, sapagkat gagawa ako ng kakila-
kilabot na bagay sa paningin ng bawat kaharian sa lupa. 18 At
parurusahan ko ang mga taong lumabag sa aking kasunduan,
silang hindi sumunod sa mga salita ng kasuduang ipinatupad
nila sa aking harapan noong hinati nila ang isang toro sa dalawa
at lumakad sa pagitan ng mga bahagi nito, 19 at pagkatapos
lumakad sa pagitan ng mga bahagi ng toro ang mga pinuno ng
Juda at Jerusalem, mga eunuko at mga pari, at lahat ng mga
tao sa lupain. 20 Ibibigay ko sila sa kamay ng kanilang mga
kaaway at sa mga naghahangad ng kanilang buhay. Magiging
pagkain ng mga ibon sa kalangitan at mga hayop sa lupa ang
kanilang mga katawan. 21 Kaya ibibigay ko si Zedekias na hari
ng Juda at ang kaniyang mga pinuno sa kamay ng kanilang
mga kaaway at sa mga naghahangad ng kanilang buhay at
sa kamay ng hukbo ng hari ng Babilonia na tumindig laban
sa inyo. 22 Tingnan ninyo, magbibigay ako ng isang utos—ito
ang pahayag ni Yahweh—at ibabalik ko sila sa lungsod na ito
upang makipagdigma laban dito at sasakupin, at sunugin nila
ito. Sapagkat gagawin kong nawasak na mga lugar ang mga
lungsod ng Juda kung saan walang makakatira roon.'"

35 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh
sa mga panahon ni Jehoiakim na anak ni Josias na hari ng
Juda, at sinabi niya, 2 “Pumunta ka sa angkan ng mga Recabita
at magsalita ka sa kanila. At dalhin mo sila sa aking tahanan, sa
isa sa mga silid doon at bigyan mo sila ng alak na maiinom.” 3
Kaya dinala ko si Jaazanias na anak ni Jeremias na anak ni
Habasinias at ang kaniyang mga kapatid na lalaki, ang lahat
ng kaniyang mga anak na lalaki at ang lahat ng angkan ng
Recabita. 4 Dinala ko sila sa tahanan ni Yahweh, sa mga silid

ng mga anak ni Heman na anak ni Igdalias, na lingkod ng Diyos.
Ang mga silid na ito ay katabi ng silid ng mga pinuno kung
saan nasa itaas ng silid ni Maaseias na anak ni Sallum, na
tagapagbantay ng tarangkahan. **5** Pagkatapos, naglagay ako
ng mga mangkok at mga kopang puno ng alak sa harapan
ng mga Recabita at sinabi ko sa kanila, “Uminom kayo ng
alak.” **6** Ngunit sinabi nila, “Hindi kami iinom ng anumang alak,
sapagkat inutusan kami ng aming ninunong si Jonadab na anak
ni Recab na, 'Huwag kayong uminom ng anumang alak, kayo
o ng inyong mga kaapu-apuhan, magpakailanman. **7** Huwag
din kayong magtayo ng anumang mga bahay, maghasik ng
anumang mga butil o magtanim ng anumang mga ubasan, hindi
ito para sa inyo. Sapagkat dapat kayong manirahan sa mga tolda
sa buong buhay ninyo, upang sa gayon kayo ay mamumuhay ng
mahabang panahon sa lupain kung saan kayo nananatili gaya
ng mga dayuhan.' **8** Sinunod namin ang tinig ni Jonadab na anak
ni Recab, na aming ninuno sa lahat ng kaniyang iniutos sa amin,
na huwag kailanmang uminom ng alak sa buong buhay namin,
kami ng aming mga asawa, ng aming mga anak na lalaki at
babae. **9** At huwag kailanman kaming magtatayo ng mga bahay
upang tirahan, at hindi kami magkakaroon ng ubasan, bukirin
o binhi na aming pag-aari. **10** Nanirahan kami sa mga tolda
at nakinig at sumunod sa lahat ng iniutos ng aming ninunong
si Jonadab. **11** Ngunit nang nilusob ni Nebucadnezar na hari
ng Babilonia ang lupain, sinabi namin, 'Halikayo, dapat tayong
pumunta sa Jerusalem upang tumakas mula sa mga hukbo ng
Caldeo at ng taga-Siria.' Kaya naninirahan kami sa Jerusalem.”
12 At dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias at sinabi,
13 “Sinasabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel,

'Pumunta ka at sabihin sa mga kalalakihan ng Juda at sa mga
naninirahan sa Jerusalem, “Hindi ba ninyo tatanggapin ang
pagtutuwid at hindi pakikinggan ang aking mga salita? —ito ang
pahayag ni Yahweh. **14** Ang mga salita ni Jonadab na anak
ni Recab na ibinigay niya sa kaniyang mga anak bilang utos,
na huwag uminom ng anumang alak ay sinusunod hanggang
sa panahong ito. Sinunod nila ang utos ng kanilang ninuno.
Ngunit para sa akin, ako mismo ang patuloy na nagpapahayag
sa inyo, ngunit hindi kayo nakikinig sa akin. **15** Ipinadala ko
ang lahat ng aking mga lingkod, na mga propeta. Patuloy ko
silang ipinapadala upang sabihin, 'Tumalikod ang bawat tao sa
kaniyang masamang pamamaraan at gumawa ng mabubuting
bagay, huwag nang sumunod ang sinuman sa ibang diyos at
sambahin ang mga ito. Sa halip, bumalik kayo sa lupain na
ibinigay ko sa inyo at sa inyong mga ninuno.' Ngunit hindi kayo
makikinig sa akin o magbibigay pansin. **16** Sapagkat sinunod
ng mga kaapu-apuhan ni Jonadab na anak ni Recab ang mga
utos ng kanilang mga ninuno na ibinigay niya sa kanila, ngunit
hindi nakikinig ang mga taong ito sa akin.”' **17** Kaya sinasabi ni
Yahweh, na Diyos ng mga hukbo at Diyos ng Israel, 'Tingnan
ninyo, ang lahat ng mga sakunang aking ipinahayag laban sa
kanila—dadalhin ko ang mga sakunang ito sa Juda at sa lahat ng
naninirahan sa Jerusalem, dahil nagbabala ako sa kanila, ngunit
hindi sila nakinig. Tinawag ko sila, ngunit hindi sila sumagot.”' **18**
Sinabi ni Jeremias sa sambahayan ng mga Recabita, “Sinasabi
ito ni Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel: Pinakinggan
ninyo ang mga utos ni Jonadab na inyong ninuno at ginawa ang
lahat ng mga ito—sinunod ninyo ang lahat ng kaniyang iniutos
na gawin ninyo— **19** kaya sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, na

Diyos ng Israel, 'Laging magkakaroon ng taong nagmula kay
Jonadab na anak ni Recab na maglilingkod sa akin.'"

36 Nangyari ito sa ika-apat na taon ni Jehoiakim na anak
ni Josias na hari ng Juda, na dumating ang salitang ito kay
Jeremias mula kay Yahweh, at sinabi niya, **2** "Kumuha ka nang
isang kasulatang balumbon para sa iyong sarili at isulat dito
ang lahat ng mga salitang sinabi ko sa iyo tungkol sa Israel at
Juda, at bawat bansa. Gawin ito para sa lahat ng sinabi ko mula
sa mga araw ni Josias hanggang sa araw na ito. **3** Marahil,
pakikinggan ng mga tao ng Juda ang lahat ng mga sakuna na
nais kong dalhin sa kanila. Marahil, tatalikod ang bawat isa
mula sa kaniyang masamang landas, kaya patatawarin ko ang
kanilang kasamaan at kanilang kasalanan." **4** At ipinatawag ni
Jeremias si Baruc na anak ni Nerias at isinulat ni Baruc sa isang
kasulatang balumbon, sa pagsasalaysay ni Jeremias, ang lahat
ng mga salita ni Yahweh na sinabi sa kaniya. **5** Kasunod nito,
nagbigay ng utos si Jeremias kay Baruc. Sinabi niya, "Nasa
kulungan ako at hindi makakapunta sa tahanan ni Yahweh. **6**
Kaya kailangan mong pumunta at basahin mula sa kasulatang
balumbon na iyong isinulat mula sa aking pagsasalaysay. Sa
araw ng pag-aayuno, kailangan mong basahin sa kaniyang
tahanan ang mga salita ni Yahweh sa pakikinig ng mga tao, at
sa pakikinig ng buong Juda na dumating mula sa kanilang mga
lungsod. Ipahayag mo ang mga salitang ito sa kanila. **7** Marahil,
ang kanilang pagsamo ng habag ay makakarating sa harapan ni
Yahweh. Marahil, ang bawat tao ay tatalikod mula sa kanilang
masasamang gawa, dahil matindi ang poot at galit na ipinahayag
ni Yahweh laban sa mga taong ito." **8** Kaya ginawa ni Baruc
na anak ni Nerias ang lahat ng iniutos ni propeta Jeremias na

kaniyang gagawin. Binasa niya ng malakas ang mga salita ni
Yahweh sa tahanan ni Yahweh. **9** Nangyari ito sa ika-limang
taon at ika-siyam na buwan ni Jehoiakim na anak ni Josias, na
hari ng Juda, na ang lahat ng mga tao sa Jerusalem at ang
mga tao na dumating sa Jerusalem sa mga lungsod ng Juda na
nagpahayag ng pag-aayuno sa pagpaparangal kay Yahweh.
10 Binasa ni Baruc ng malakas ang mga salita ni Jeremias sa
tahanan ni Yahweh, mula sa silid ni Gemarias na anak ni Safan
na eskriba, sa itaas ng patyo, malapit sa tarangkahan patungo
sa tahanan ni Yahweh. Ginawa niya ito sa pakikinig ng lahat
ng mga tao. **11** Ngayon, si Micaias na anak ni Gemarias na
anak ni Safan ay narinig ang lahat ng mga salita ni Yahweh
sa kasulatang balumbon. **12** Bumaba siya sa tahanan ng hari,
sa silid ng kalihim. Tingnan ninyo, lahat ng mga opisyal ay
nakaupo roon, si Elisama na eskriba, si Delaias na anak ni
Semias, si Elnatan na anak ni Acbor, si Gemarias na anak ni
Safan at Zedekias na anak ni Hananias at ang lahat ng mga
opisyal. **13** At ibinalita ni Micaias sa kanila ang lahat ng mga
salita na kaniyang narinig na binasa ng malakas ni Baruc sa
pakikinig ng mga tao. **14** Kaya ipinadala ng lahat ng mga opsiyal
si Jehudi na anak ni Netanias na anak ni Selemias na anak ni
Cusi kay Baruc. Sinabi ni Jehudi kay Baruc, “Kunin mo ang
kasulatang balumbon na iyong binasa sa pakikinig ng mga tao
at ikaw ay lumapit.” Kaya kinuha ni Baruc na anak ni Nerias ang
kasulatang binalumbon at pumunta sa mga opisyal. **15** At sinabi
nila sa kaniya, “Maupo ka at basahin mo ito sa aming pakikinig.
“Kaya binasa ni Baruc ang kasulatang balumbon. **16** At nangyari
nang kanilang narinig ang lahat ng mga salitang ito, natakot ang
bawat tao at sinabi kay Baruc, “Nararapat nating ibalita ang

lahat ng mga salitang ito sa hari." **17** Pagkatapos, tinanong nila
si Baruc, "Sabihin mo sa amin, paano mo nagawang isulat ang
lahat ng mga salitang ito, sa pagsasalaysay ni Jeremias?" **18**
Sinabi ni Baruc sa kanila, "Isinalaysay niya sa akin ang lahat ng
mga salitang ito at isinulat ko ang mga ito sa tinta sa balumbon
na ito." **19** At sinabi ng mga opisyal kay Baruc, "Umalis ka at
magtago, at ganoon din si Jeremias. Huwag ninyong ipaalam
kahit kanino ang kinaroroonan ninyo." **20** Pagkatapos, pumunta
sila sa bulwagan ng hari at ibinalita ang mga salitang ito sa
kaniya. Ngunit una nilang inilagay ang kasulatang balumbon sa
silid ng kalihim na si Elisama. **21** At isinugo ng hari si Jehudi
upang kunin ang kasulatang balumbon. Kinuha iyon ni Jehudi sa
silid ng kalihim na si Elisama. At binasa niya ito nang malakas
sa hari at sa lahat ng mga opisyal na nakatayo sa kaniyang
tabi. **22** Ngayon, nanatili ang hari sa tahanang pang-taglamig
sa ika-siyam na buwan, at isang apuyan na nagniningas sa
kaniyang harapan. **23** Nangyari ito nang mabasa ni Jehudi ang
tatlo o apat na mga hanay, nais itong tanggalin nang hari gamit
ang isang kutsilyo at itapon ito sa apuyan hanggang masira
ang lahat ng kasulatang balumbon. **24** Ngunit wala sa hari ni
ang sinuman sa kaniyang mga lingkod ang nakarinig sa lahat
ng mga salitang ito ang natakot, ni punitin ang kanilang mga
kasuotan. **25** Maging sina Elnatan, Delaias at Gemarias ay
hinimok ang hari upang hindi sunugin ang kasulatang balumbon,
ngunit hindi siya nakinig sa kanila. **26** At inutusan ng hari si
Jerameel, isang kamag-anak, si Seraias na anak ni Azriel at
Selenias na anak ni Abdeel upang hulihin si Baruc na eskriba at
ang propetang si Jeremias, ngunit itinago sila ni Yahweh. **27**
At dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias pagkatapos

sunugin ng hari ang kasulatang balumbon at ang mga salita
na isinulat ni Baruc sa pagsasalaysay ni Jeremias, at sinabi
niya. **28** “Bumalik ka, kumuha ka ng ibang balumbon para sa
iyong sarili at isulat doon ang lahat ng mga salitang naroon sa
naunang kasulatang balumbon, na sinunog ni Jehoiakim na hari
ng Juda. **29** At kailangan mo itong sabihin kay Jehoiakim na hari
ng Juda: 'Sinunog mo ang kasulatang balumbon na iyon! At
sinabi mo: Bakit mo isinulat iyon, “Tiyak na darating ang hari ng
Babilonia at wawasakin ang lupaing ito, sapagkat wawasakin
niya ang tao at mga hayop dito"?'” **30** Samakatuwid, sinabi ito ni
Yahweh tungkol sa iyo, Jehoiakim na hari ng Juda, “Wala sa
mga kaapu-apuhan mo ang makakaupo kahit kailan sa trono
ni David. Para sa iyo, ang iyong bangkay ay itatapon sa init
ng araw at sa lamig ng gabi. **31** Sapagkat parurusahan kita,
ang iyong mga kaapu-apuhan, at iyong mga lingkod para sa
mga kasamaan ninyong lahat. Dadalhin ko sa iyo, sa lahat ng
mga naninirahan sa Jerusalem, at bawat tao sa Juda, ang lahat
ng mga sakuna na aking ibinanta sa iyo, ngunit hindi mo ito
binigyang pansin.” **32** Kaya kumuha pa ng ibang balumbon
si Jeremias at ibinigay ito kay Baruc na anak ng eskribang si
Nerias. Isinulat iyon ni Baruc sa pagsasalaysay ni Jeremias sa
lahat ng mga salitang nasa kasulatang balumbon na sinunog ni
Jehoiakim na hari ng Juda. At saka, maraming ibang magkatulad
na mga salita ang idinagdag sa balumbon na ito.

37 Ngayon, si Zedekias na anak ni Josias ang namuno bilang
hari sa halip na si Jehoiakin na anak ni Jehoiakim. Ginawang
hari ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia si Zedekias sa buong
lupain ng Juda. **2** Ngunit si Zedekias, ang kaniyang mga lingkod,
at ang mga tao sa lupain ay hindi nakinig sa mga salita ni

Yahweh na kaniyang ipinahayag sa pamamagitan ng kamay ni
Jeremias na propeta. **3** Kaya si Haring Zedekias, at Jehucal na
anak ni Selemias, at Zefanias na anak ni Maasias na pari ay
nagpadala ng isang mensahe kay Jeremias na propeta. Sinabi
nila, “Manalangin ka para sa amin kay Yahweh na ating Diyos.”
4 Ngayon, paparating na si Jeremias at pupunta sa mga tao,
sapagkat hindi pa siya nakakulong. **5** Lumabas ang mga hukbo
ng Faraon mula sa Egipto at ng narinig ng mga Caldeo na
sumalakay sa Jerusalem ang mga balita tungkol sa kanila, at
umalis sa Jerusalem. **6** At dumating ang salita ni Yahweh kay
Jeremias na propeta at sinabi, **7** “Ito ang sinasabi ni Yahweh na
Diyos ng Israel: Ito ang sasabihin mo sa hari ng Juda, sapagkat
ipinadala ka niya upang humingi ng payo mula sa akin, 'Tingnan
ninyo, ang hukbo ng Faraon na dumating upang tulungan kayo
ay pabalik na sa Egipto sa kanilang sariling lupain. **8** Babalik
ang mga Caldeo. Makikipaglaban sila laban sa lungsod na ito,
bibihagin at susunugin ito.' **9** Ito ang sinasabi ni Yahweh: Huwag
ninyong linlangin ang inyong mga sarili sa pamamagitan ng
pagsasabi, 'Tiyak na iiwanan tayo ng mga Caldeo,' ngunit hindi
sila aalis. **10** Kahit na matalo ninyo ang buong hukbo ng Caldeo
na nakipaglaban sa inyo, kaya, ang mga sugatan na kalalakihan
na natitira sa kanilang mga tolda, babangon sila at susunugin
ang lungsod na ito.” **11** At nang paalis na ang hukbo ng mga
Caldeo sa Jerusalem, paparating din ang hukbo na Faraon, **12**
at lumabas si Jeremias mula sa Jerusalem upang pumunta sa
lupain ng Benjamin. Ninais niyang kunin ang kaunting bahagi
ng isang ari-arian sa lupain doon sa kaniyang mga tao. **13**
Habang nasa Tarangkahan siya ng Benjamin, nandoon ang
isang pinunong bantay. Ang kaniyang pangalan ay Irijas na anak

ni Selemias na anak ni Hananias. Hinawakan niya ng mahigpit si
Jeremias na propeta at sinabi, “Tumatakas ka upang kumampi
sa mga Caldeo.” **14** Ngunit sinabi ni Jeremias, “Hindi iyan totoo.
Hindi ako tumatakas upang kumampi sa mga Caldeo.” Ngunit
hindi nakinig si Irijas sa kaniya. Kinuha niya si Jeremias at dinala
siya sa mga opisyal. **15** Nagalit ang mga opisyal kay Jeremias.
Binugbog nila siya at inilagay sa bilangguan na tahanan ni
Jonatan na eskriba, sapagkat ginawa nila itong bilangguan. **16**
Kaya inilagay si Jeremias sa seldang nasa ilalim ng lupa, kung
saan siya nanatili ng maraming araw. **17** At nagpadala si Haring
Zedekias ng isang tao na nagdala sa kaniya sa palasyo. Sa
kaniyang tahanan, tinanong siya ng hari ng sarilinan, “Mayroon
bang ibang salita mula kay Yahweh?” Sumagot si Jeremias,
“Mayroon pang isang salita: Ibibigay kayo sa kamay ng hari
ng Babilonia.” **18** At sinabi ni Jeremias kay Haring Zedekias,
“Paano ako nagkasala laban sa iyo, sa iyong mga lingkod o
sa mga taong ito upang ilagay mo ako sa bilangguan? **19**
Nasaan ang iyong mga propeta, ang mga nanghula para sa
iyo at sinabing ang hari ng Babilonia ay hindi darating laban
sa iyo o laban sa lupaing ito? **20** Ngunit ngayon, makinig ka
aking panginoon na hari! Hayaan mo na ang aking pagsamo
ay makarating sa iyong harapan. Huwag mo akong ibalik sa
tahanan ni Jonatan na eskriba, kung hindi mamamatay ako
roon.” **21** Kaya nagbigay ng isang utos si Haring Zedekias.
ipinasok ng kaniyang lingkod si Jeremias sa loob ng patyo ng
mga bantay. Binibigyan siya ng isang tinapay araw-araw mula sa
lansangan ng mga panadero, hanggang maubos ang lahat ng
tinapay sa lungsod. Kaya nanatili si Jeremias sa patyo ng mga
bantay.

38 Narinig ni Sefatias na anak ni Matan, ni Gedalias na anak ni
Pashur, ni Jucal na anak naman ni Selenias, at ni Pashur na
anak ni Malquias ang mga salita na ipinahayag ni Jeremias sa
mga tao. Sinasabi niya 2 “Sinasabi ito ni Yahweh: Ang sinumang
mananatili sa lungsod na ito ay papatayin sa pamamagitan ng
espada, taggutom, at salot. Ngunit makakaligtas ang sinumang
lalabas sa mga Caldeo. Tatakas siya at mabubuhay. 3 Sinasabi
ito ni Yahweh: Ibibigay ang lungsod na ito sa kamay ng hukbo
ng hari ng Babilonia, at bibihagin niya ito.” 4 Kaya sinabi ng mga
opisyal sa hari, “Patayin ang taong ito, sapagkat sa paraang
ito pinahihina niya ang mga kamay ng mga mandirigmang
kalalakihan na nananatili sa lungsod na ito, at ang mga kamay
ng lahat ng mga tao. Pinahayag niya ang mga salitang ito,
sapagkat ang taong ito ay hindi gumagawa ng kaligtasan para
sa mga taong ito, kundi kapahamakan.” 5 Kaya sinabi ni Haring
Zedekias, “Tingnan ninyo, siya ay nasa inyong kamay sapagkat
wala namang haring may kakayahang pigilan kayo.” 6 At dinala
nila si Jeremias at hinagis siya sa balon ni Malquias na anak
ng hari. Nasa patyo ng mga bantay ang balon. Ibinaba nila si
Jeremias sa pamamagitan ng mga lubid. Walang tubig ang balon,
ngunit maputik ito, at lumubog siya sa putik. 7 Ngayon, si Ebed-
Melec na taga-Cush ay isa sa mga eunuko sa tahanan ng hari.
Nabalitaan niya na inilagay nila si Jeremias sa balon. Ngayon
ang hari ay nakaupo sa Tarangkahan ng Benjamin. 8 Kaya
pumunta si Ebed-Melec mula sa tahanan ng hari at nakipag-
usap sa hari. Sinabi niya, 9 “Aking panginoong hari, masama
ang ginawa ng mga kalalakihang ito sa ginawang pagtrato nila
sa propetang si Jeremias. Siya ay hinagis nila sa balon upang
mamatay doon mula sa gutom, sapagkat wala ng pagkain sa

lungsod." 10 At nagbigay ng utos ang hari kay Ebed-Melec
na taga-Cush. Sinabi niya, "Pangunahan mo ang tatlumpung
kalalakihan mula rito at iahon ninyo si propeta Jeremias na nasa
balon bago siya mamatay." 11 Kaya pinangunahan ni Ebed-
Melec ang tatlumpung mga kalalakihang iyon at pumunta sa
tahanan ng hari, sa isang silid-imbakan ng mga damit sa ilalim
ng tahanan. Mula roon kumuha siya ng mga basahan at mga
lumang damit at ibinaba nila ang mga ito sa pamamagitan ng
mga lubid kay Jeremias na nasa balon. 12 Sinabi ni Ebed-Melec
na taga-Cush kay Jeremias, "Ilagay mo ang mga basahan at
lumang damit sa ilalim ng iyong mga braso at sa dulo ng mga
lubid." Kaya ginawa ito ni Jeremias. 13 At hinila nila si Jeremias
sa pamamagitan ng mga lubid. Sa ganitong paraan nila siya
iniahon mula sa balon. Kaya nanatili si Jeremias sa patyo ng
mga bantay. 14 At nagpadala ng salita si Haring Zedekias at
dinala si propeta Jeremias sa kaniya, sa pangatlong pasukan sa
tahanan ni Yahweh. Sinabi ng hari kay Jeremias, "May nais
akong itanong sa iyo. Huwag mong ilihim ang sagot sa akin."
15 Sinabi ni Jeremias kay Zedekias, "Kung sasagot ako sa
iyo, hindi mo ba talaga ako papatayin? At kung bibigyan kita
ng payo, hindi ka makikinig sa akin." 16 Ngunit sumumpa si
Haring Zedekias nang palihim kay Jeremias at sinabi, "Sapagkat
buhay si Yahweh, ang gumawa sa atin, hindi kita papatayin o
ibibigay sa kamay ng mga kalalakihang iyon na naghahangad
sa iyong buhay". 17 Kaya sinabi ni Jeremias kay Zedekias,
"Sinasabi ito ni Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo, ang Diyos
ng Israel: Kung lalabas ka patungo sa mga opisyal ng hari ng
Babilonia, mabubuhay ka, at hindi masusunog ang lungsod na
ito. Mabubuhay ka at ang iyong pamilya. 18 Ngunit kapag hindi

ka lalabas patungo sa mga opisyal ng hari ng Babilonia, ibibigay
ang lungsod na ito sa kamay ng mga Caldeo. Susunugin nila ito,
at hindi ka makakatakas sa kanilang mga kamay." **19** Sinabi ni
Haring Zedekias kay Jeremias, "Ngunit natatakot ako sa mga tao
ng Juda na tumakas patungo sa mga Caldeo, dahil maaaring
ibigay ako sa kanilang mga kamay, upang tratuhin nila ako ng
masama." **20** Sinabi ni Jeremias, "Hindi ka nila ibibigay sa kanila.
Sumunod ka sa mensaheng mula kay Yahweh na sinasabi ko sa
iyo, upang maging mabuti ang mga bagay para sa iyo, at upang
ikaw ay mabuhay. **21** Ngunit kung tatanggi kang lumabas, ito
ang ipinakita sa akin ni Yahweh: **22** Tingnan mo! Lahat ng mga
naiwang babae sa iyong tahanan, hari ng Juda, ay dadalhin sa
mga opisyal ng hari ng Babilonia. Sasabihin ng mga babaing
ito sa iyo, "Nilinlang ka ng iyong mga kaibigan; sinira ka nila.
Nakalubog na ngayon sa putik ang iyong mga paa, at tatakbo
palayo ang iyong mga kaibigan.' **23** Sapagkat ang lahat ng iyong
mga asawa at mga anak ay dadalhin patungo sa mga Caldeo, at
ikaw mismo ay hindi makakatakas mula sa kanilang mga kamay.
Mabibihag ka sa pamamagitan ng kamay ng hari ng Babilonia,
at masusunog ang lungsod na ito." **24** Pagkatapos sinabi ni
Zedekias kay Jeremias, "Huwag mong ipaalam kaninuman ang
mga salitang ito, upang hindi ka mamatay. **25** Kung marinig
ng mga opisyal na nakipag-usap ako sa iyo—kung pupunta
sila at sasabihin sa iyo, 'Sabihin mo sa amin kung ano ang
pinag-usapan ninyo ng hari. Huwag mo itong itago sa amin,
kung hindi ay papatayin ka namin. At sabihin mo sa amin kung
ano ang sinabi sa iyo ng hari'— **26** pagkatapos sabihin mo
sa kanila, 'Nakiusap ako sa hari na huwag niya akong ibalik
sa bahay ni Jonatan upang mamatay doon.'" **27** Pagkatapos,

pumunta ang lahat ng mga opisyal kay Jeremias at tinanong
siya, kaya sumagot siya sa kanila ayon sa ibinilin ng hari sa
kaniya. Kaya tumigil sila sa pakikipag-usap sa kaniya, dahil hindi
nila napakinggan ang pinag-usapan sa pagitan ni Jeremias at
ng hari. **28** Kaya nanatili si Jeremias sa patyo ng mga bantay
hanggang sa araw na nasakop ang Jerusalem.
39 Sa ikasiyam na taon at ikasampung buwan ni Zedekias na
hari ng Juda, dumating si Nebucadnezar na hari ng Babilonia
kasama ang lahat ng kaniyang hukbo laban sa Jerusalem at
sinakop ito. **2** Sa ikalabing isang taon at ika-apat na buwan
ni Zedekias, sa ikasiyam na araw ng buwan, nawasak ang
lungsod. **3** At dumating ang lahat ng opisyal ng hari ng Babilonia
at umupo sa gitnang tarangkahan: Ang mga ito ay sina Nergal-
salezer, Samgar-nebo, at Sarsequim, isang mahalagang opisyal.
Isang mataas na opisyal si Nergal-salezer, at ang iba pa ay
mga opisyal ng hari ng Babilonia. **4** Nangyari nang makita sila
ni Zedekias, na hari ng Juda, at ng lahat ng kaniyang mga
mandirigmang kalalakihan, tumakas sila. Lumabas sila sa gabi
mula sa lungsod sa pamamagitan ng daanan sa hardin ng hari,
sa tarangkahan sa pagitan ng dalawang mga pader. Umalis
ang hari patungo sa Araba. **5** Ngunit hinabol sila ng hukbo ng
mga Caldeo at naabutan si Zedekias sa mga kapatagan sa
lambak ng Ilog Jordan malapit sa Jerico. Pagkatapos, binihag
nila siya at dinala kay Nebucadnezar na hari ng Babilonia,
sa Ribla sa lupain ng Hamat, kung saan binigyan siya ng
hatol ni Nebucadnezar. **6** Pinatay ng hari ng Babilonia ang
mga anak na lalaki ni Zedekias sa kaniyang harapan sa Ribla.
Pinatay din niya ang lahat ng mga maharlikang tao ng Juda.
7 At tinanggal niya ang mga mata ni Zedekias at iginapos sa

kadenang tanso upang dalhin siya sa Babilonia. 8 At sinunog
ng mga Caldeo ang tahanan ng hari at ang mga tahanan ng
mga tao. Ibinagsak din nila ang mga pader ng Jerusalem. 9
Si Nebuzaradan, ang kapitan ng mga tagapagbantay ng hari
ay dinalang bihag ang natirang mga tao sa lungsod. Kabilang
dito ang mga taong tumakas upang kumampi sa mga Caldeo
at ang mga taong naiwan sa lungsod. 10 Ngunit pinayagan ni
Nebuzaradan na kapitan ng mga tagapagbantay ng hari ang
pinakamahihirap na mga taong walang wala para sa kanilang
mga sarili upang manatili sa lupain ng Juda. Binigyan niya sila
ng mga ubasan at mga bukid sa araw ding iyon. 11 Nagbigay si
Nebucadnezar na hari ng Babilonia ng isang utos tungkol kay
Jeremias kay Nebuzaradan na kapitan ng mga tagapagbantay
ng hari. Sinabi niya, 12 "Kunin at alagaan mo siya. Huwag
mo siyang saktan. Gawin mo ang anumang sasabihin niya sa
iyo." 13 Kaya nagpadala ng mga kalalakihan si Nebuzaradan
na kapitan ng mga tagapagbantay ng hari, si Nebuzazban ang
mataas na eunuko, si Nergal Sarezer ang punong opisyal, at
lahat ng pinakamahalagang opisyal ng hari ng Babilonia. 14
Kinuha ng kanilang mga kalalakihan si Jeremias mula sa patyo
ng mga bantay at ipinagkatiwala siya kay Gedalias na anak ni
Ahikam na anak naman ni Safan, upang iuwi siya, kaya nanatili
si Jeremias kasama ng mga tao. 15 Ngayon dumating ang salita
ni Yahweh kay Jeremias habang siya ay nakakulong sa patyo ng
mga bantay, at sinabi niya, 16 "Magsalita ka kay Ebed-Melec na
taga-Cush, 'Sinasabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos
ng Israel: Tingnan mo, gagawin ko na ang aking mga salita
laban sa bayang ito para sa kapahamakan at hindi sa kabutihan.
Sapagkat magkakatotoo ang lahat ng mga ito sa iyong harapan

sa araw na iyon. **17** Ngunit ililigtas kita sa araw na iyon—ito ang
pahayag ni Yahweh—at hindi ka na ibibigay sa mga kalalakihan
na iyong kinatatakutan. **18** Sapagkat tiyak ililigtas kita. Hindi ka
babagsak sa pamamagitan ng espada. Makakatakas ka dahil
nagtitiwala ka sa akin—ito ang pahayag ni Yahweh.'"

40 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh
pagkatapos siyang ipinadala mula sa Rama ni Nebuzaradan, na
kapitan ng tagapagbantay ng hari. Na kung saan nadala na roon
si Jeremias, at kung saan ginapos siya ng mga kadena. Kasama
niya ang mga bihag sa Jerusalem at sa Juda na ipapatapon sa
Babilonia. **2** Kinuha ng punong tagapagbantay si Jeremias at
sinabi sa kaniya, "Si Yahweh na iyong Diyos ang nag-utos sa
kapahamakang ito laban sa lugar na ito. **3** Kaya dinala ito ni
Yahweh. Ginawa niya ang kaniyang iniutos, sapagkat kayong
mga tao ay nagkasala laban sa kaniya at hindi sumunod sa
kaniyang tinig. Kaya nangyari ang bagay na ito sa inyong mga
tao. **4** Ngunit tingnan mo ngayon! Pinakawalan kita sa araw na
ito mula sa mga kadenang nasa iyong mga kamay. Kung mabuti
sa iyong paningin na sumama sa akin sa Babilonia, halika, at
aalagaan kita. Ngunit kung hindi mabuti sa iyong paningin ang
sumama sa akin sa Babilonia, kung gayon huwag mong gawin.
Tumingin ka sa lahat ng lupaing nasa iyong harapan. Pumunta
ka kung saan mabuti at tama sa iyong paninging puntahan."
5 Nang hindi sumagot si Jeremias, sinabi ni Nebuzaradan,
"Pumunta ka kay Gedalias na anak ni Ahikam na anak naman ni
Safan, na itinalaga ng hari ng Babilonia sa mga lungsod ng Juda.
Manatili ka sa kaniya kasama ang mga tao o pumunta ka kung
saanman ang mabuti sa iyong paninging puntahan." Binigyan
siya ng pinuno ng mga tagapagbantay ng hari ng pagkain at ng

isang kaloob, at pinalaya siya. 6 Kaya pumunta si Jeremias kay
Gedalias na anak ni Ahikam, sa Mizpa. Nanatili siya sa kaniya
kasama ang mga tao na naiwan sa lupain. 7 Ngayon, narinig ng
ilang mga pinuno ng mga kawal ng Juda na nasa kabukiran—sila
at ng kanilang mga kalalakihan—na ginawang gobernador ng
hari ng Babilonia sa lupain si Gedalias na anak ni Ahikam.
Narinig din nila na itinalaga niya siyang mamahala sa mga
kalalakihan, kababaihan at sa mga batang pinakamahirap na
mga tao sa lupain, ang mga hindi binihag sa Babilonia. 8 Kaya
pumunta sila kay Gedalias sa Mizpa. Ang mga kalalakihang ito
ay sina Ismael na anak ni Netanias; Johanan at Jonatan na
mga anak ni Karea; Serias anak ni Tanhumet; ang mga anak
nlalaki ni Efai na taga-Metofat; at si Jezanias na anak ng taga-
Maaca—sila at ng kanilang mga kalalakihan. 9 Si Gedalias
na anak ni Ahikam na anak ni Safan ay sumumpa sa kanila
at sa kanilang mga kalalakihan, at sinabi sa kanila, “Huwag
kayong matakot na maglingkod sa mga opisyal na mga Caldeo.
Manirahan kayo sa lupain at paglingkuran ang hari ng Babilonia,
at makakabuti ito sa inyo. 10 At tingnan ninyo, naninirahan ako
sa Mizpa upang makipagkita sa mga Caldeo na dumating sa
atin. Kaya mag-ani kayo ng mga alak, mga bunga sa tag-araw,
at langis at ilagay ninyo sa inyong mga lalagyan. Manirahan
kayo sa mga lungsod na inyong tinirahan.” 11 At narinig ng lahat
ng mga taga-Juda na nasa Moab, kasama ng mga tao ng Amon,
at sa Edom, at sa bawat lupain na pinahintulutang manatili ng
hari ng Babilonia ang nalalabi ng Juda, na itinalaga niya sa
kanila si Gedalias na anak ni Ahikam na anak ni Sapan. 12 Kaya
bumalik sa bawat lugar ang lahat ng mga taga-Juda kung saan
sila ikinalat. Bumalik sila sa lupain ng Juda, kay Gedalias sa

Mizpa. Inaani nila ang alak at mga bunga sa tag-araw sa labis na
kasaganaan. 13 Pumunta kay Gedalias sa kabukiran ng Mizpa si
Johanan na anak ni Karea at ang lahat ng mga pinuno ng hukbo.
14 Sinabi nila sa kaniya, “Alam mo ba na ipinadala ni Baalis na
hari ng mga tao ng Amon si Ismael na anak ni Netania upang
patayin ka?” Ngunit hindi naniwala sa kanila si Gedalias na anak
ni Ahikam. 15 Kaya nakipag-usap nang palihim si Johanan na
anak ni Karea kay Gedalias sa Mizpa at sinabi, “Pahintulutan
mo akong pumunta at patayin si Ismael na anak ni Netania.
Hindi ako paghihinalaan ng sinuman. Bakit ka niya papatayin?
Bakit pinahihintulutan mo na ang lahat ng mga taga Juda na
tinipon mo ay maikalat at malipol ang mga nalalabi sa Juda?” 16
Ngunit sinabi ni Gedalias na anak ni Ahikam kay Johanan na
anak ni Karea, “Huwag mong gawin ang bagay na ito, sapagkat
nagsasabi ka ng mga kasinungalingan tungkol kay Ismael.”
41 Ngunit nangyari na sa ikapitong buwan, si Ismael na anak
ni Netanias na anak ni Elisama, mula sa maharlikang pamilya at
ilan sa mga opisyal ng hari ay dumating kasama ang sampung
lalaki kay Gedalias na anak ni Ahicam, sa Mizpa. Sama-sama
silang kumain ng pagkain doon sa Mizpa. 2 Ngunit si Ismael
na anak ni Netanias at ang sampung mga lalaki na kasama
niya ay tumayo at sinalakay si Gedalias na anak ni Ahicam na
anak ni Safan gamit ang espada. Pinatay ni Ismael si Gedalias
na itinakda ng hari ng Babilonia na mangasiwa sa lupain. 3 At
pinatay lahat ni Ismael ang mga Judio na kasama ni Gedalias
sa Mizpa at ang mga lalaking mandirigmang taga-Caldeo ang
natagpuan doon. 4 At ito ang ikalawang araw pagkatapos nang
pagpatay kay Gedalias, ngunit walang sinuman ang nakaalam.
5 May ilang lalaki ang dumating galing Shekem, galing sa

Shilo, at galing sa Samaria—walumpung kalalakihan ang nag-
ahit ng kanilang mga balbas, pinunit ang kanilang mga damit
at sinugatan ang kanilang mga sarili—na may dalang mga
pagkaing ihahandog at kamanyang sa kanilang mga kamay
upang pumunta sa tahanan ni Yahweh. **6** Kaya lumabas si
Ismael na anak ni Netanias mula sa Mizpa upang salubungin sila
habang naglalakad at umiiyak. At nangyari ito nang masalubong
niya sila, sinabi niya sa kanila, “Pumunta kayo kay Gedalias
na anak ni Ahicam!” **7** Nangyari ito nang pagpasok nila sa
lungsod, pinatay sila ni Ismael na anak ni Netanias at itinapon
sila sa isang hukay, siya at ang mga kalalakihang kasama niya.
8 Ngunit mayroong sampung kalalakihan na kasama nila ang
nagsabi kay Ismael, “Huwag mo kaming patayin, sapagkat may
mga pagkain sa aming bukid: trigo at sebada, langis at pulot-
pukyutan.” Kaya hindi niya sila pinatay pati ang iba pa nilang
mga kasama. **9** Ang hukay kung saan itinapon ni Ismael ang
lahat ng mga bangkay ng mga kalalakihan na kaniyang pinatay
kasama si Gedalias—ang malaking hukay na ito ay hinukay
ni Haring Asa nang salakayin sila ni Haring Baasa ng Israel.
Pinuno ito ni Ismael na anak ni Netanias ng kaniyang mga
napatay. **10** Kasunod nito, binihag ni Ismael ang lahat ng taong
nasa Mizpa, ang mga anak na babae ng hari at ang lahat ng
mga taong naiwan sa Mizpa na itinalaga ni Nebezaradan na
punong tagapagbantay ni Gedalias na anak ni Ahicam. Kaya
binihag sila ni Ismael na anak ni Netanias at tumawid sa mga
Ammonita. **11** Ngunit narinig ni Johanan na anak ni Karea at
ng lahat ng mga pinunong hukbo na kasama niya ang lahat
ng ginawang pinsala ni Ismael na anak ni Netanias. **12** Kaya
dinala nila ang lahat ng kanilang mga tauhan at pumunta upang

makipaglaban kay Ismael na anak ni Netanias. Natagpuan nila
siya sa malaking lawa ng Gibeon. 13 At nangyari ito nang nakita
ng lahat ng mga taong kasama ni Ismael si Johanan na anak ni
Karea at ang lahat ng mga pinuno ng hukbo na kasama niya,
labis silang natuwa. 14 Kaya ang lahat ng mga taong nabihag ni
Ismael sa Mizpa ay bumalik at pumunta kay Johanan na anak
ni Karea. 15 Ngunit tumakas si Ismael na anak ni Netanias
kasama ang walong kalalakihan mula kay Johanan. Pumunta
siya sa mga Ammonita. 16 Kinuha ni Johanan na anak ni Karea
at ang lahat ng mga pinuno ng hukbo na kasama niya mula
Mizpa ang lahat ng mga taongnaligtas mula kay Ismael na anak
ni Netanias. Ito ay matapos patayin ni Ismael si Gedalias na
anak ni Ahicam. Kinuha ni Johanan at ng kaniyang mga kasama
ang malalakas na kalalakihan, mga lalaking mandirigma, mga
kababaihan at mga bata, at ang mga eunuko na nailigtas sa
Gibeon. 17 Pagkatapos pumunta sila at nanatili ng isang saglit sa
Gerut-quimam na malapit sa Bethlehem. Pupunta sila patungong
Egipto 18 dahil sa mga Caldeo. Natakot sila sa kanila matapos
patayin ni Ismael na anak ni Netanias si Gedalias na anak ni
Ahicam, na inilagay ng hari ng Babilonia upang mangasiwa sa
lupain.

42 At lumapit kay propeta Jeremias ang lahat ng mga pinuno
ng hukbo at sina Johanan na anak ni Karea, Azarias na anak ni
Hosaias at lahat ng mga tao mula sa pinakamaliit hanggang sa
pinakadakila. 2 Sinabi nila sa kaniya, “Hayaan na ang aming
mga kahilingan ay makarating sa iyong harapan. Ipanalangin mo
kami kay Yahweh na iyong Diyos sapagkat kakaunting bilang
na lamang ng mga tao ang natira, tulad ng nakikita mo. 3
Tanungin mo kay Yahweh na iyong Diyos upang sabihin sa

amin ang daang dapat naming puntahan at kung ano ang dapat
naming gawin." 4 Kaya sinabi ni propeta Jeremias sa kanila,
"Narinig ko kayo. Tingnan ninyo, ipapanalangin ko kay Yahweh
na inyong Diyos gaya ng inyong hiniling. Anuman ang mga tugon
ni Yahweh, sasabihin ko sa inyo. Wala akong ililihim sa inyo." 5
Sinabi nila kay Jeremias, "Nawa ay maging tunay at tapat na
saksi laban sa atin si Yahweh, kung hindi namin gagawin ang
lahat ng bagay na pinagagawa sa amin ni Yahweh na iyong
Diyos. 6 Maging mabuti man ito o masama, susundin namin ang
tinig ni Yahweh na ating Diyos, na aming isinusugo sa iyo, nang
sa gayon ay makakabuti ito sa amin kapag susundin namin ang
tinig ni Yahweh na ating Diyos." 7 At nangyari nga ito pagkaraan
ng sampung araw, dumating kay Jeremias ang salita ni Yahweh.
8 Kaya tinawag ni Jeremias si Johanan na anak ni Karea at ang
lahat ng mga pinuno ng hukbo kasama niya at ang lahat ng
mga tao mula sa pinakamaliit hanggang sa pinakadakila. 9 At
sinabi niya sa kanila, "Yahweh, ang Diyos ng Israel, na sa kaniya
ninyo ako ipinadala upang maaari kong mailapit ang inyong
pagsamo sa kaniya. Sinasabi ito ni Yahweh, 10 'Kung babalik
kayo at maninirahan sa lupaing ito, itatayo ko kayo at hindi ko
kayo ibabagsak; itatanim ko kayo at hindi bubunutin, sapagkat
aalisin ko ang mga sakuna na dinala ko sa inyo. 11 Huwag
kayong matakot sa hari ng Babilonia, na inyong kinatatakutan.
Huwag kayong matakot sa kaniya sapagkat kasama ninyo ako
upang iligtas kayo at sagipin kayo mula sa kaniyang kamay,
ito ang pahayag ni Yahweh. 12 Sapagkat kaaawaan ko kayo.
Mahahabag ako sa inyo at ibabalik ko kayo sa inyong lupain.
13 Ngunit ipagpalagay na sinabi ninyo na, "Hindi na kami
mananatali sa lupaing ito"—kung hindi kayo makikinig sa aking

tinig, ang tinig ni Yahweh na inyong Diyos. 14 Ipagpalagay
na sinabi ninyo na, “Hindi! Pupunta kami sa lupain ng Egipto,
kung saan wala kaming makikitang anumang digmaan, kung
saan hindi namin maririnig ang tunog ng trumpeta, at hindi
kami magugutom sa pagkain. Maninirahan kami roon.” 15
Ngayon, makinig kayo sa salitang ito ni Yahweh, kayong natira
ng Juda. Si Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel ang
nagsasabi nito, 'Kung nais ninyo talagang umalis papuntang
Egipto, upang pumunta at manirahan doon, 16 at ang espada na
inyong kinatatakutan ay mauunahan kayo roon sa lupain ng
Egipto. Ang taggutom na inyong inaalala ang hahabol sa inyo
sa Egipto. At mamamatay kayo roon. 17 Kaya mangyayari ito
na ang lahat ng mga kalalakihang umalis upang magpunta sa
Egipto na maninirahan doon ay mamamatay sa pamamagitan
ng espada, taggutom o salot. Walang makakaligtas sa kanila,
walang sinuman ang makakatakas sa sakuna na aking dadalhin
sa kanila. 18 Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng
Israel ang nagsasabi nito: Tulad ng aking matinding poot at galit
na ibinuhos sa mga naninirahan sa Jerusalem, ganoon din ang
aking galit na ibubuhos ko sa inyo kung pupunta kayo sa Egipto.
Kayo ay magiging isang sinumpaang bagay at isang katatakutan,
isang bagay sa pagsasabi ng mga sumpa, at isang bagay na
kahiya-hiya. At ang lugar na ito ay hindi na ninyo muli makikita.'”
19 Pagkatapos, sinabi ni Jeremias, “Nagsalita si Yahweh tungkol
sa inyo—ang natira ng Juda. Huwag kayong pumunta sa Egipto!
Natitiyak ko na alam ninyo na ako ang naging saksi laban sa
inyo ngayon. 20 Sapagkat babayaran ninyo ng inyong mga
buhay nang isugo ninyo ako kay Yahweh na inyong Diyos at
sinabi na, 'Ipanalangin mo kami kay Yahweh na ating Diyos.

Lahat ng mga bagay na sinasabi ni Yahweh na ating Diyos,
sabihin mo sa amin, at gagawin namin ito. **21** Sapagkat ibinalita
ko sa inyo ngayon, ngunit hindi kayo nakinig sa tinig ni Yahweh
na inyong Diyos o sa anumang bagay tungkol sa kaniyang
ipinadala sa akin para sa inyo. **22** Kaya ngayon, tiyak na dapat
ninyong malaman na mamamatay kayo sa pamamagitan ng
espada, taggutom, at salot sa lugar kung saan nais ninyong
puntahan upang manirahan."

43 Nangyari na matapos ang pagpapahayag ni Jeremias sa
lahat ng tao ang lahat ng mga salita ni Yahweh na kanilang
Diyos ang nagsabi sa kaniya na sabihin. **2** Sina Azarias na anak
ni Osias, Johanan na anak ni Karea at lahat ng mga lalaking
mayayabang ay sinabi kay Jeremias na, "Nagsasabi ka ng mga
kasinungalingan. Hindi ka isinugo ni Yahweh na ating Diyos
upang sabihin, 'Huwag pumunta sa Egipto upang manirahan
doon.' **3** Sapagkat inuudyukan ka ni Baruc na anak ni Nerias
laban sa amin upang ibigay kami sa kamay ng mga Caldeo,
upang maipapatay mo kami at upang maging mga bihag kami sa
Babilonia." **4** Kaya si Johanan na anak ni Karea, lahat ng mga
prinsipe ng hukbo at lahat ng mga tao ay tumanggi na pakinggan
ang tinig ni Yahweh na manirahan sa lupain ng Juda. **5** Kinuha
lahat ang natira ng Juda nina Johanan na anak ni Karea at
lahat ng mga pinuno ng hukbo na bumalik mula sa lahat ng
bansa kung saan sila nagkahiwa-hiwalay upang manirahan sa
lupain ng Juda. **6** Kinuha nila ang mga lalaki at mga babae, mga
anak at ang mga anak na babae ng hari at ang bawat tao na
hinayaang manatili ni Nebuzeradan na pinuno ng tagabantay ng
hari kasama si Gedalias na anak ni Ahicam na anak ni Safan.
Kinuha din nila si propeta Jeremias at si Baruc na anak ni

Nerias. 7 Pumunta sila sa lupain ng Egipto, sa Tafnes, dahil
hindi sila nakinig sa tinig ni Yahweh. 8 Kaya dumating ang salita
ni Yahweh kay Jeremias sa Tafnes at sinabi, 9 “Kumuha ka ng
ilang malalaking mga bato sa iyong kamay, at sa paningin ng
mga tao sa Juda, itago mo ito sa latag ng semento sa pasukan
ng bahay ng Faraon sa Tafnes. 10 At sabihin mo sa kanila,
“Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel,
'Tingnan ninyo, malapit ko ng isugo ang mga mensahero upang
kunin si Nebucadnezar na hari ng Babilonia bilang aking lingkod.
Ilalagay ko ang kaniyang trono sa ibabaw ng mga batong ito na
iyong ibinaon, Jeremias. Ilalagay ni Nabucadnezar ang kaniyang
pabilyon sa ibabaw ng mga ito. 11 Sapagkat darating siya
at lulusubin ang lupain ng Egipto. Sinuman ang itinalagang
mamatay ay ibibigay sa kamatayan. Sinuman ang itinalagang
mabihag ay bibihagin. At ang sinumang itinalaga sa espada ay
maibibigay sa espada. 12 At susunugin ko ang mga templo ng
mga diyus-diyosan ng Egipto. Susunugin sila o sasakupin ni
Nebucadnezar. Lilinisin niya ang lupain ng Egipto tulad ng mga
pastol na nagtatanggal ng kuto sa kanilang kasuotan. Lalabas
siya na matagumpay sa lugar na iyon. 13 Babasagin niya ang
mga batong haligi sa Heliopolis sa lupain ng Egipto. Susunugin
niya ang mga templo ng mga diyus-diyosan sa Egipto.

44 Ito ang salitang dumating kay Jeremias tungkol sa lahat
ng mga taga-Juda na nanirahan sa lupain ng Egipto, ang mga
naninirahan sa Migdol, Tafnes, Memfis, at sa lupain ng Patros. 2
Si Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel ang nagsasabi
nito: nakita ninyo mismo ang lahat ng kapahamakan na dinala
ko sa Jerusalem at sa lahat ng lungsod ng Juda. Tingnan ninyo,
nawasak sila ngayon. Wala nang kahit isang nanirahan sa kanila.

3 Ito ay dahil sa mga masasamang bagay na kanilang ginawa
upang saktan ako sa pamamagitan ng pagsunog ng insenso
at pagsamba sa ibang mga diyos. Ang mga ito ay mga diyos
na kahit sila sa kanilang sarili, kahit kayo, kahit ang inyong
mga ninuno ay hindi kilala. 4 Kaya paulit-ulit kong ipinadala
sa kanila ang lahat ng mga lingkod kong propeta. Ipinadala
ko sila upang sabihin, 'Itigil ang paggawa ng mga kasuklam-
suklam na mga bagay na aking kinapopootan.' 5 Ngunit hindi
sila nakinig. Tumanggi silang magbigay pansin o tumalikod sa
kanilang kasamaan sa pagsunog ng insenso sa ibang mga
diyos. 6 Kaya ibinuhos ko ang aking matinding galit at poot
at nagpasiklab ng apoy sa mga lungsod ng Judah at sa mga
lansangan ng Jerusalem. Kaya sila ay naging lugar ng pagkasira
at pagkawasak, gaya ng sa kasalukuyan." 7 Kaya ito ang
sinasabi ngayon ni Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo at ang
Diyos ng Israel, "Bakit kayo gumagawa ng matinding kasamaan
laban sa inyong mga sarili? Bakit nagiging sanhi kayo sa inyong
mga sarili na maihiwalay mula sa Juda—mga kalalakihan at
kababaihan, mga bata at mga sanggol? Walang natira sa inyo
ang maiiwan. 8 Sa pamamagitan ng inyong kasamaan sinaktan
ninyo ako sa mga gawa ng inyong mga kamay, sa pamamagitan
ng pagsusunog ng insenso sa ibang mga diyos sa lupain ng
Egipto, na inyong pinuntahan upang manirahan. Pumunta kayo
roon upang kayo ay malipol, upang kayo ay magiging sumpa
at kahihiyan sa lahat ng mga bansa sa lupa. 9 Nakalimutan
na ba ninyo ang kasamaang ginawa ng inyong mga ninuno at
ang kasamaang ginawa ng mga hari ng Juda at ng kanilang
mga asawa? Nakalimutan na ba ninyo ang mga kasamaang
inyong ginawa at ng inyong mga asawa sa lupain ng Juda at

sa mga lansangan ng Jerusalem? **10** Hanggang sa araw na
ito, hindi pa rin sila nagpakumbaba. Hindi nila ginagalang ang
aking kautusan o mga atas na inilagay ko sa kanilang harapan
at sa kanilang mga ninuno, ni lumakad sila sa mga ito." **11**
Kaya sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel,
"Tingnan ninyo, malapit ko ng ibaling ang aking mukha laban
sa inyo upang magdala ng kapahamakan sa inyo at upang
lipulin ang buong Juda. **12** Sapagkat kukunin ko ang natira sa
Juda na nakatakdang lumabas upang pumunta sa lupain ng
Egipto upang manirahan doon. Gagawin ko ito upang silang
lahat ay mamatay sa lupain ng Egipto. Mamamatay sila sa
pamamagitan ng espada at taggutom. Mula sa pinakahamak
hanggang sa pinakadakila mamamatay sila sa pamamagitan ng
espada at taggutom. Mamamatay sila at magiging kaganapan
ng panunumpa, pagsusumpa, paninisi at isang kakila-kilabot na
bagay. **13** Sapagkat parurusahan ko ang mga taong naninirahan
sa lupain ng Egipto tulad ng pagparusa ko sa Jerusalem
sa pamamagitan ng espada, taggutom at salot. **14** Walang
nakatakas o nakaligtas sa mga natira ng Juda ang pupunta
at maninirahan doon sa lupain ng Egipto na makababalik sa
lupain ng Juda, kahit nais nilang bumalik at manirahan doon.
Walang makababalik sa kanila, maliban sa ilang makatatakas
mula rito." **15** Kaya sumagot ang lahat ng mga kalalakihang
nakakaalam na ang kanilang mga asawa ay nagsusunog ng
insenso sa ibang mga diyos at ang lahat ng kababaihan na nasa
malaking pagtitipon, at lahat ng mga taong naninirahan sa lupain
ng Egipto sa Patros kay Jeremias. **16** Sinabi nila, "Tungkol sa
salita na sinabi mo sa amin sa pangalan ni Yahweh: Hindi kami
makikinig sa iyo. **17** Sapagkat tiyak na gagawin namin ang

lahat ng mga bagay na aming sinabi na gagawin: magsusunog
kami ng insenso sa Reyna ng Langit at magbubuhos ng mga
handog na inumin sa kaniya, na gaya ng ginawa namin, ng
aming mga ninuno, ng aming mga hari at ng aming mga pinuno
sa mga lungsod ng Juda at sa mga lansangan sa Jerusalem.
At mapupuno tayo ng mga pagkain at sasagana, na hindi
dadanas ng anumang sakuna. **18** Kapag itinigil namin ang
paggawa ng mga bagay na ito, ang hindi maghahandog ng
insenso sa Reyna ng Langit at hindi magbubuhos ng handog na
inumin sa kaniya, makararanas kaming lahat ng kahirapan at
mamamatay sa pamamagitan ng espada at taggutom." **19** Sinabi
ng mga kababaihan, "Noong gumawa kami ng mga handog
na insenso sa harapan ng Reyna ng Langit at nagbuhos ng
inuming mga handog sa kaniya, ginawa ba namin ang mga
bagay na ito na hindi nalalaman ng aming mga asawa?" **20**
Pagkatapos sinabi ni Jeremias sa lahat ng mga tao—sa mga
kalalakihan at kababaihan, at sa lahat ng mga taong sumagot
sa kaniya—nagpahayag siya at sinabi, **21** "Hindi ba naalala ni
Yahweh ang insenso na inyong sinunog sa mga lungsod ng
Juda at sa mga lansangan ng Jerusalem—kayo at ang inyong
mga ninuno, inyong mga hari at mga pinuno, at ang mga tao sa
lupain? Sapagkat naaalala ito ni Yahweh; at pumasok ito sa
kaniyang isipan. **22** Kaya hindi na niya kayang tiisin ito dahil
sa inyong mga masasamang gawain, dahil sa mga kasuklam-
suklam na inyong ginawa. Kaya ang inyong lupain ay naging
malungkot, nakakatakot at isinumpa kaya wala ng nakatira mula
sa araw na ito. **23** Sapagkat kayo ay nagsunog ng insenso
at nagkasala laban kay Yahweh at dahil hindi kayo nakinig
sa kaniyang tinig, sa kaniyang kautusan, sa kaniyang mga

alituntunin, o mga atas ng kasunduan, kaya nangyari laban
sa inyo ang kapahamakang ito hanggang sa kasalukuyan.”
24 Pagkatapos sinabi ni Jeremias sa lahat ng tao at sa lahat
ng kababaihan, “Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh, sa
buong Juda na nasa lupain ng Egipto. **25** Ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel, 'Kayo at ang inyong
mga asawang babae ang parehong nagsabi sa pamamagitan
ng inyong mga bibig at ginawa ninyo sa inyong mga kamay
kung ano ang inyong sinabi, “Tiyak na gagawin namin ang
panunumpa na aming ginawa upang sumamba sa Reyna ng
Langit, upang magbuhos ng inuming mga handog sa kaniya.”
Ngayon tuparin ninyo at gawin ninyo ang inyong mga sinumpa.'
26 Kaya ngayon, pakinggan ang salita ni Yahweh, buong Juda na
naninirahan sa lupain ng Egipto, 'Tingnan ninyo, sumumpa ako
sa pamamagitan ng aking dakilang pangalan—sabi ni Yahweh.
Hindi na muling tatawagin kailanman ang aking pangalan sa
pamamagitan ng mga bibig ng kahit na sinumang kalalakihan
ng Juda sa buong lupain ng Egipto, kayong mga nagsasabi
ngayon, “Sapagkat ang Panginoong si Yahweh ay buhay.” **27**
Tingnan ninyo, binabantayan ko sila sa kapahamakan at hindi
sa kabutihan. Ang bawat tao ng Juda sa lupain ng Egipto ay
mamamatay sa pamamagitan ng espada at taggutom hanggang
silang lahat ay maubos na. **28** At ang mga nakaligtas sa espada
ay magbabalik mula sa lupain ng Egipto tungo sa lupain ng
Juda, kaunti lamang ang bilang nila. Kaya lahat ng natirang taga-
Juda na nagpunta sa lupain ng Egipto upang doon manirahan
ay malalaman kung kaninong salita ang mangyayari: sa akin
o sa kanila. **29** Ito ang magiging tanda para sa inyo—ito ang
pahayag ni Yahweh—na aking itinakda laban sa inyo sa lugar

na ito, upang malaman ninyo na ang aking mga salita ay tiyak
na sasalakay sa inyo sa pamamagitan ng kapahamakan.' **30**
Ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan ninyo, aking ibibigay si
Faraon Hophra, na hari ng Egipto, sa mga kamay ng kaniyang
mga kaaaway at sa mga nagnanais sa kaniyang buhay. Gaya
ito ng pagbigay ko kay Zedekias na hari ng Juda sa kamay ni
Nebucadnezar na hari ng Babilonia, at sa kaniyang kaaway na
naghahangad ng kaniyang buhay.”

45 Ito ang salita na sinabi ni propeta Jeremias kay Baruc na
anak ni Nerias. Nangyari ito nang isinulat niya sa isang balumbon
ang mga salitang ito sa pagsasalaysay ni Jeremias—ito ay sa
ika-apat na taon ni Jehoiakim na anak ni Josias na hari ng Juda,
at sinabi niya, **2** “Baruc, sinasabi ito sa iyo: **3** Sinabi mo, 'Aba
ako, sapagkat nagdagdag si Yahweh ng matinding paghihirap sa
aking kirot. Pinapahina ako ng aking paghihinagpis; Wala akong
masumpungang kapahingahan.' **4** Ito ang dapat mong sabihin
sa kaniya: 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo, kung ano
ang aking itinayo, ako ngayon ang tumitibag nito. Kung ano ang
aking itinanim, ako ngayon ang bumubunot nito. Ito ay totoo
sa buong daigdig. **5** Ngunit umaasa ka ba ng dakilang mga
bagay para sa iyong sarili? Huwag kang umasa ng ganoon.
Sapagkat tingnan mo, darating ang kapahamakan sa buong
sangkatauhan—ito ang pahayag ni Yahweh—ngunit ibinibigay
ko sa iyo ang iyong buhay bilang iyong ninakaw sa lahat ng
dakong iyong pupuntahan.'”

46 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay propetang
Jeremias tungkol sa mga bansa. **2** Para sa Egipto: “Tungkol ito
sa hukbo ni Faraon Neco na hari ng Egipto, na nasa Carquemis
sa tabi ng Ilog Eufrates. Ito ang hukbong tinalo ni Nebucadnezar

na hari ng Babilonia sa ika-apat na taon ni Jehoiakim na anak ni
Josias, na hari ng Juda: **3** Ihanda ninyo ang mga maliliit at mga
malalaking kalasag, at sumugod sa labanan. **4** Isingkaw ninyo
ang mga kabayong lalaki at sakyan ninyo ang mga ito, kayong
mga mangangabayo. Humanay kayo, kasama ang inyong mga
helmet na nasa inyong mga ulo. Hasain ninyo ang mga sibat
at isuot ang inyong mga baluti. **5** Ano ang aking nakikita
rito? Napuno sila ng matinding takot at tumatakbo palayo,
sapagkat natalo ang kanilang mga kawal. Tumatakbo sila upang
makaligtas at hindi lumilingon. Ang matinding takot ay nasa lahat
ng dako—ito ang pahayag ni Yahweh— **6** ang matulin ay hindi
makatatakbo palayo, at ang mga kawal ay hindi makatatakas.
Natitisod sila sa hilaga at bumabagsak sa tabi ng Ilog Eufrates.
7 Sino itong bumabangon tulad ng Nilo, na iniitsa pataas at
pababa ang tubig tulad ng mga ilog? **8** Bumabangon ang Egipto
tulad ng Nilo, at iniitsa pataas at pababa ang tubig nito tulad ng
mga ilog. Sinasabi nito, 'Babangon ako, tatakpan ko ang lupa.
Wawasakin ko ang mga lungsod at ang mga naninirahan sa
mga ito. **9** Bumangon kayo, mga kabayo. Magalit kayo, kayong
mga karwahe. Palabasin ang mga kawal, Cus at Puth, mga
kalalakihang dalubhasa sa kalasag, at Ludio, mga kalalakihang
dalubhasa sa paghatak ng kanilang mga pana.' **10** Ang araw na
iyon ang magiging araw ng paghihiganti para sa Panginoong
Yahweh ng mga hukbo, at ipaghihiganti niya ang kaniyang
sarili sa kaniyang mga kaaway. Lalamon at mabubusog ang
espada. Iinumin nito ang kanilang dugo hanggang sa mapuno.
Sapagkat magkakaroon ng alay sa Panginoong Yahweh ng
mga hukbo sa hilagang lupain sa tabi ng Ilog Eufrates. **11**
Umakyat ka sa Gilead at kumuha ng gamot, birheng anak

na babae ng Egipto. Wala itong saysay na naglalagay ka ng
maraming gamot sa iyong sarili. Walang lunas para sa iyo. **12**
Nabalitaan ng mga bansa ang iyong kahihiyan. Napuno ng
iyong mga pagtangis ang lupa, sapagkat natitisod ang kawal
laban sa kawal, pareho silang bumabagsak." **13** Ito ang salitang
sinabi ni Yahweh kay propetang Jeremias nang dumating si
Nebucadnezar na hari ng Babilonia at sinalakay ang lupain
ng Egipto: **14** "Iulat ninyo sa Egipto at hayaang mabalitaan sa
Migdol at sa Memfis. Sa Tafnes, sinabi nila, 'Lumugar kayo at
tumindig, sapagkat nilalamon ng espada ang lahat ng nasa
paligid ninyo. **15** Bakit tumakbo palayo ang inyong diyos na si
Apis? Bakit hindi tumatayo ang inyong diyos na toro? Ibinagsak
siya ni Yahweh. **16** Dinagdagan niya ang bilang ng mga natitisod.
Bumabagsak ang bawat kawal sa sumusunod. Sinasabi nila,
"Bumangon kayo. Umuwi na tayo. Bumalik na tayo sa ating
sariling mga tao, sa ating katutubong lupain. Iwanan na natin ang
espadang ito na tumatalo sa atin." **17** Ipinahayag nila roon, "Ang
Faraon na hari ng Egipto ay isang ingay lamang, na hinayaang
makawala ang kaniyang pagkakataon." **18** "Sapagkat buhay
ako—ito ang pahayag ng hari—Yahweh ng mga hukbo ang
pangalan, may darating tulad ng Bundok ng Tabor at Bundok
ng Carmelo sa tabing-dagat. **19** Ihanda ninyo para sa inyong
mga sarili ang inyong dalahin para sa pagkabihag, kayong mga
anak na babae na naninirahan sa Egipto. Sapagkat magiging
isang katatakutan at isang pagkawasak ang Memfis upang
walang sinuman ang maninirahan doon. **20** Ang Egipto ay
isang napakagandang batang baka, ngunit dumarating ang
isang nangangagat na insekto mula sa hilaga. Dumarating na
ito. **21** Ang mga upahang kawal sa kaniyang kalagitnaan ay

tila mga pinatabang toro, ngunit tatalikod at tatakbo rin sila.
Hindi sila titindig ng magkakasama, sapagkat ang araw ng
kanilang kapahamakan ay dumarating sa kanila, ang oras ng
kanilang kaparusahan. **22** Sumusutsot at gumagapang papalayo
ang Egipto tulad ng isang ahas, sapagkat lumalakad laban sa
kaniya ang kaniyang mga kaaway. Lumalakad sila patungo
sa kaniya tulad ng mga namumutol ng kahoy na may mga
palakol. **23** Puputulin nila ang mga kakahuyan—ito ang pahayag
ni Yahweh—bagaman ito ay labis na masikip. Sapagkat mas
magiging marami ang mga kaaway kaysa sa mga balang, hindi
sila mabibilang. **24** Mapapahiya ang anak na babae ng Egipto.
Ibibigay siya sa kamay ng mga taong mula sa hilaga." **25**
Sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, "Tingnan
mo, parurusahan ko si Ammon na taga-Tebes, ang Faraon, ang
Egipto at ang kaniyang mga diyos, ang kaniyang mga haring
Faraon, at ang mga nagtitiwala sa kanila. **26** Ibinibigay ko sila
sa kamay ng mga humahangad sa kanilang mga buhay, sa
kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia at sa kaniyang
mga lingkod. At pagkatapos nito, pananahanan ang Egipto
gaya noong unang panahon—ito ang pahayag ni Yahweh." **27**
"Ngunit ikaw, lingkod kong Jacob, huwag kang matakot. Huwag
kang mangamba, Israel, sapagkat tingnan mo, ibabalik ko kayo
mula sa malayo, at ang inyong mga anak mula sa lupain ng
kanilang pagkabihag. Pagkatapos, manunumbalik si Jacob,
makakatagpo ng kapayapaan, at magiging ligtas, at wala ng
sisindak sa kaniya. **28** Ikaw, lingkod kong Jacob, huwag kang
matakot—Ito ang pahayag ni Yahweh—sapagkat kasama mo
ako, kaya magdadala ako ng ganap na pagkawasak laban sa
lahat ng bansa kung saan ko kayo ikinalat. Ngunit hindi kita

lubusang wawasakin. Gayon pa man, makatarungan kitang
didisiplinahin at tiyak na hindi kita iiwang hindi napaparusahan.'"

47 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay propetang
Jeremias tungkol sa mga Filisteo. Dumating ang salitang ito sa
kaniya bago sinalakay ni Faraon ang Gaza. 2 "Sinasabi ito ni
Yahweh: Tingnan mo, tumataas ang maraming tubig sa hilaga.
Magiging tulad ng umaapaw na ilog ang mga ito! Pagkatapos,
aapaw ang mga ito sa lupain at sa lahat ng naroon, sa mga
lungsod nito at sa mga naninirahan dito! Kaya sisisgaw ng tulong
ang bawat isa, at tatangis ang lahat ng mga naninirahan sa
lupain. 3 Sa tunog ng malalakas na pagpadyak ng mga paa ng
kanilang mga kabayo, sa dagundong ng kanilang mga karwahe
at ingay ng kanilang mga gulong, hindi tutulungan ng mga ama
ang kanilang mga anak dahil sa kanilang sariling kahinaan.
4 Sapagkat darating ang araw na wawasak sa lahat ng mga
Filisteo, upang ihiwalay sa Tiro at Sidon ang bawat nakaligtas
na nagnanais silang tulungan. Sapagkat winawasak ni Yahweh
ang mga Filisteo, ang mga nalalabi mula sa pulo ng Caftor. 5
Makakalbo ang Gaza. Sa Ashkelon naman, patatahimikin ang
mga taong naiwan sa kanilang mga lambak. Gaano katagal
ninyong susugatin ang inyong mga sarili sa pagluluksa? 6
Kapighatian, ang espada ni Yahweh! Gaano katagal hanggang
sa manahimik ka? Bumalik ka sa iyong kaluban! Tumigil ka at
manahimik. 7 Paano ka mananahimik, sapagkat inutusan ka
ni Yahweh. Tinawag ka niya upang salakayin ang Ashkelon at
laban sa mga kapatagan sa tabi ng dagat."

48 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel
para sa Moab, "Kaawa-awa ang Nebo sapagkat winasak na ito.
Ang Kiryataim ay nasakop na at hinamak. Ang kaniyang kutang

tanggulan ay dinurog at naging kahihiyan. **2** Nawala na ang
karangalan ng Moab. Ang kanilang mga kaaway sa Hesbon ay
may masamang balak laban sa kaniya. Sinabi nila, 'Halikayo
at wasakin natin siya bilang isang bansa. Ang Madmena ay
mawawala din— hahabulin kayo ng isang espada.' **3** Pakinggan
ninyo! Isang tunog ng sumisigaw ang dumarating mula sa
Horonaim kung saan may pagguho at malaking pagkawasak. **4**
Nawasak na ang Moab. Ipinarinig ng kaniyang mga anak ang
kanilang pag-iyak. **5** Umiiyak silang umakyat sa burol ng Luhit,
sapagkat sa daanan pababa ng Horonaim, ang mga hiyawan
ay naririnig dahil sa pagkawasak. **6** Tumakas na kayo! Iligtas
ninyo ang inyong mga buhay at maging tulad ng mga puno ng
juniper sa ilang. **7** Nang dahil sa tiwala ninyo sa inyong mga
kaugalian at kayamanan, kayo ay masasakop. At si Quemos
ay ilalayo at bibihagin kasama ng kaniyang mga pari at mga
pinuno. **8** Sapagkat darating ang mga tagawasak sa bawat
lungsod, walang lungsod ang makakatakas. Kaya ang lambak
ay mamamatay at ang kapatagan ay mawawasak, gaya ng
sinabi ni Yahweh. **9** Bigyan ng pakpak ang Moab sapagkat tiyak
na lilipad ito palayo. Ang kaniyang mga lungsod ay magiging
isang kaparangan kung saan walang maninirahan sa kanila. **10**
Sumpain nawa ang mga tamad sa paggawa ng mga gawain ni
Yahweh! Isumpa nawa ang sinumang patuloy na ginagamit ang
espada sa pagdanak ng dugo! **11** Naramdaman ng Moab na
ligtas siya mula pa sa pagkabata. Katulad siya ng kaniyang alak
na hindi pa naibuhos sa mga banga. Hindi siya nakaranas ng
pagkabihag. Samakatuwid, ang lasa niya ay nanatiling masarap
gaya ng dati, ang kaniyang linamnam ay hindi nagbago. **12** Kaya
tingnan mo, ang mga araw ay paparating—ito ang pahayag

ni Yahweh— paparating na ang panahon na ipadadala ko
ang mga magpapatiwarik sa kaniya at ibubuhos ang lahat ng
kaniyang palayok at babasagin ang kaniyang mga banga. **13**
Pagkatapos, mapapahiya ang Moab kay Quemos, na gaya
ng sambahayan ng Israel na napahiya sa Bethel na dahilan
ng kanilang pagtitiwala. **14** Paano ninyo masasabi, 'Kami ay
mga kawal, mga makapangyarihang mandirigmang lalaki'?
15 Mawawasak ang Moab at sasalakayin ang kanilang mga
lungsod. Sapagkat ang mga makikisig na binata nito ay napunta
na sa lugar ng patayan. Ito ang pahayag ng Hari! Yahweh ng
mga hukbo ang kaniyang pangalan. **16** Ang kapahamakan ng
Moab ay malapit ng mangyari, ang mga sakuna ay mabilis na
darating. **17** Kayong lahat na nasa paligid ng Moab, tumangis
kayo. Kayong lahat na nakakaalam sa kaniyang katanyagan,
isigaw ninyo ito, 'Kaawa-awa, ang matibay na tungkod at ang
ikinararangal na pamalo ay nawasak na'. **18** Bumaba kayo mula
sa inyong mga dakilang lugar at umupo kayo sa tuyong lupa,
kayong mga babaeng anak na naninirahan sa Dibon. Sapagkat
sinasalakay ka ng wawasak sa Moab, siya na sisira sa iyong
mga matibay na tanggulan. **19** Tumayo kayo sa mga lansangan
at magbantay, kayong mga tao na nakatira sa Aroer. Tanungin
ninyo ang mga nagsisitakbuhan at nagsisitakas, sabihin ninyo,
'Ano ang nangyari?' **20** Ipinahiya na ang Moab, sapagkat dinurog
na ito. Tumangis at tumaghoy. Sumigaw para sa tulong. Sabihin
ito sa mga tao malapit sa Ilog ng Arnon na ang Moab ay winasak
na. **21** Dumating na ngayon ang kaparusahan sa maburol na
lupain, sa Holon, Jaza at Mefaat, **22** sa Dibon, Nebo at Beth-
Diblataim, **23** sa Kiryataim, Bethgamul at Bethmeon, **24** sa Keriot
at Bozra at sa lahat ng lungsod sa lupain ng Moab, sa mga

pinakamalayo at pinakamalapit na mga lungsod. 25 Ang sungay
ng Moab ay sinibak na, ang kaniyang bisig ay nabali na. Ito ang
pahayag ni Yahweh. 26 Lasingin siya, sapagkat nagmayabang
siya laban sa akin, akong si Yahweh. Ngayon ay ipinapalakpak
ng Moab ang kaniyang mga kamay sa kahihiyan sa sarili niyang
suka, kaya naging tampulan na rin siya ng katatawanan. 27
Sapagkat, hindi ba naging tampulan ng katatawanan sa inyo
ang Israel? Natagpuan ba siyang isa sa mga magnanakaw kaya
umiiling kayo sa tuwing sinasabi ninyo ang tungkol sa kaniya?
28 Kayong mga naninirahan sa Moab, lisanin ninyo ang mga
lungsod at magkampo kayo sa mga matarik na dalisdis. Maging
tulad ng isang kalapati na nakapugad sa bunganga ng butas sa
mga batuhan. 29 Narinig namin ang pagmamataas ng Moab, ang
kaniyang kapalaluan, ang kaniyang kayabangan, ang kaniyang
pagmamalaki, ang kaniyang pansariling kaluwalhatian, at ang
kaniyang kahambugan sa kaniyang puso. 30 Ito ang pahayag ni
Yahweh—alam ko mismo ang kaniyang mga mapanghamon na
pananalitang walang pakinabang, tulad ng kaniyang mga gawa.
31 Kaya hahagulhol ako ng pagtatangis para sa Moab at sisigaw
ako sa pighati para sa lahat ng tao ng Moab. Mananaghoy
ako para sa mga tao ng Kir-heres 32 Tatangis ako sa inyo ng
higit sa pagtatangis ko sa Jazer, sa iyo na puno ng ubas ng
Sibma! Ang iyong mga sanga ay lumampas sa Dagat na Asin at
umabot hanggang sa Jazer. Nilusob ng mga tagawasak ang
iyong mga bunga sa tag-araw at ang iyong alak. 33 Kaya ang
pagdiriwang at pagsasaya ay kinuha na mula sa mga bungang-
kahoy sa lupain ng Moab. Pinatigil ko na ang alak mula sa
mga pigaan ng ubas. Hindi na sila yayapak ng may sigaw ng
kasiyahan. Anumang sigaw ay hindi na magiging sigaw ng

kasiyahan. 34 Mula sa mga sigaw sa Hesbon hanggang sa
Eleale, ang kanilang tunog ay narinig sa Jajaz, mula sa Zoar
hanggang sa Horonaim at Eglat-selisiya, sapagkat kahit ang
mga katubigan sa Nimrim ay natuyo na. 35 Sapagkat tatapusin
ko ang sinuman sa Moab na mag-aalay ng handog sa mga
dambana at sa sinumang magsusunog ng insenso sa kaniyang
mga diyos. Ito ang pahayag ni Yahweh. 36 Kaya ang puso ko ay
tumatangis para sa Moab na katulad ng isang plauta. Ang puso
ko ay tumatangis na katulad ng mga plauta para sa mga tao ng
Kir-Heres. Ang mga kayamanang natamo nila ay nawala na. 37
Sapagkat ang bawat ulo ay kinalbo na, lahat ng balbas ay inahit
na. May mga hiwa sa bawat kamay at ang telang magaspang
ay nasa kanilang mga baywang. 38 Mayroong pagtatangis sa
lahat ng dako, sa bawat bubungan sa Moab at sa kaniyang
mga plasa. Sapagkat sinira ko ang Moab na gaya ng paso na
walang may gusto. Ito ang mga pahayag ni Yahweh. 39 Paano
ito nadurog! Paano sila humagulgol sa kanilang pananaghoy!
Tumalikod ang Moab sa kahihiyan. Kaya ang Moab ay magiging
tampulan ng panunukso at katatakutan sa lahat ng nakapalibot
sa kaniya. 40 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, “Tingnan,
ang mga kaaway ay darating na katulad ng lumilipad na agila, na
nakaunat ang mga pakpak sa ibabaw ng Moab. 41 Ang Keriot ay
nabihag at ang kaniyang mga matibay na tanggulan ay nasakop.
Sapagkat sa araw na iyan, ang puso ng mga kawal ng Moab ay
magiging katulad ng mga puso ng mga babaeng nanganganak.
42 Kaya ang Moab ay mawawasak na tulad ng isang tao dahil
sila ay nagmalaki laban sa akin, akong si Yahweh. 43 Mga
naninirahan sa Moab, darating sa inyo ang katatakutan at ang
hukay at isang patibong. Ito ang pahayag ni Yahweh. 44 Ang

sinumang tumakas dahil sa malaking takot ay mahuhulog sa
hukay at sinumang aakyat palabas ng hukay ay mahuhuli sa
patibong. Sapagkat ipadadala ko ang lahat ng ito sa taon ng
aking paghihiganti laban sa kanila. Ito ang pahayag ni Yahweh.
45 Ang mga tumatakas ay tatayo sa anino ng Hesbon na walang
anumang lakas, sapagkat magmumula ang sunog sa Hesbon,
liliyab mula sa kalagitnaan ng Sihon. Lalamunin nito ang noo ng
Moab at ang ibabaw ng mga ulo ng mga taong mayayabang. **46**
Kaawa-awa ka, Moab! Ang mga tao ni Quemos ay nawasak na.
Sapagkat ang iyong mga anak na lalaki ay kinuhang bihag at
binihag ang iyong mga anak na babae. **47** Ngunit ibabalik ko
ang kayamanan ng Moab sa mga huling araw. Ito ang pahayag
ni Yahweh." Dito nagtatapos ang paghuhukom sa Moab.

49 Tungkol sa mga tao ng Ammon, ito ang sinasabi ni Yahweh,
"Wala bang mga anak ang Israel? Wala bang magmamana
ng anumang bagay sa Israel? Bakit naninirahan si Molek sa
Gad at naninirahan ang kaniyang mga tao sa mga lungsod
nito? **2** Kaya tingnan ninyo, darating ang mga araw—ito ang
pahayag ni Yahweh—na patutunugin ko ang hudyat para sa
digmaan laban sa Rabba sa mga tao ng Ammon, kaya ito ay
magiging pinabayaang bunton at ang mga anak na babae nito
ay magsisindi ng apoy. Sapagkat aangkinin ng Israel ang mga
umangkin sa kaniya," sinabi ni Yahweh. **3** "Humagulgol ka sa
pagtangis, Hesbon, sapagkat mawawasak ang Ai! Sumigaw
kayo, mga anak na babae ng Rabba! Magsuot kayo ng telang
magaspang. Tumangis at magsitakbo kayo nang walang saysay
sapagkat mabibihag si Molek kasama ng kaniyang mga pari at
mga pinuno. **4** Bakit ninyo ipinagmamalaki ang inyong lakas?
Ang inyong lakas ay lilipas, mga anak na babaeng walang

pananampalataya, kayo na nagtitiwala sa inyong kayamanan.
Sinasabi ninyo, 'Sinong lalaban sa akin?' 5 Tingnan ninyo,
padadalhan ko kayo ng matinding takot—ito ang pahayag ni
Yahweh, ang Panginoon ng mga hukbo—magmumula ang
matinding takot na ito sa lahat ng pumapalibot sa inyo. Ang
bawa't isa sa inyo ay kakalat sa harapan nito. Walang magtitipon
sa mga tumatakbo palayo. 6 Ngunit pagkatapos nito, ibabalik
ko ang kayamanan ng mga tao ng Amon—ito ang pahayag ni
Yahweh." 7 Tungkol sa Edom, ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo, "Wala na bang karunungan na matatagpuan sa
Teman? Naglaho na ba ang magandang payo mula sa mga
may pang-unawa? Nawala na ba ang kanilang karunungan? 8
Tumakas kayo! Umalis kayo! Manatili sa mga butas sa lupa, mga
naninirahan sa Dedan. Sapagkat dadalhin ko ang kapahamakan
ni Esau sa kaniya sa panahon na parurusahan ko siya. 9 Kung
pumunta sa inyo ang mga taga-ani ng ubas, hindi ba magtitira
sila ng kaunti? Kung dumating ang mga magnanakaw sa gabi,
hindi ba nanakawin lamang nila ang kasindami ng naisin nila?
10 Ngunit hinubaran ko si Esau. Inilantad ko ang kaniyang mga
taguan kaya hindi niya maitatago ang kaniyang sarili. Nilipol ang
kaniyang mga anak, mga kapatid na lalaki at mga kapitbahay at
siya ay wala na. 11 Iwan ninyo ang inyong mga ulilang anak.
Iingatan ko ang kanilang buhay at mapagkakatiwalaan ako ng
inyong mga balo." 12 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh,
"Tingnan ninyo, ang mga hindi nararapat dito ay dapat uminom
ng kaunti sa tasa. Iniisip ba ninyo na aalis kayo ng walang
kaparusahan? Hindi, sapagkat tiyak na iinom kayo. 13 Sapagkat
sumumpa ako sa aking sarili—ito ang pahayag ni Yahweh—na
ang Bozra ay magiging katatakutan, kahihiyan, kasiraan at

isang bagay na gagamitin sa pagsumpa. Ang lahat ng lungsod
nito ay magiging wasak magpakailanman. **14** Narinig ko ang
balita mula kay Yahweh, at isang mensahero ang ipinadala sa
mga bansa, 'Magsama-sama kayo at salakayin siya. Maghanda
kayo para sa digmaan.' **15** “Sapagkat tingnan ninyo, ginawa
ko kayong maliit kumpara sa ibang bansa na kinasuklaman ng
mga tao. **16** Sa inyong pagiging nakakatakot, nilinlang kayo ng
pagmamalaki ng inyong puso, kayong mga naninirahan sa mga
lugar sa talampas, kayo na tumira sa mga pinakamataas na
burol upang pataasin ang inyong mga pugad tulad ng agila.
Ibababa ko kayo mula roon—ito ang pahayag ni Yahweh. **17**
Magiging katatakutan ang Edom sa lahat ng mapapadaan dito.
Ang bawat taong iyon ay manginginig at susutsot dahil sa lahat
ng kapahamakan nito. **18** Katulad ng pagbagsak ng Sodoma
at Gomora at ng kanilang mga kalapit na bayan,” sinasabi ni
Yahweh, “wala ni isang titira roon; walang taong mananatili roon.
19 Tingnan ninyo, aakyat siya na gaya ng isang leon na mula sa
gubat ng Jordan papunta sa berdeng lupaing pastulan. Sapagkat
bigla kong patatakbuhin ang Edom mula rito at maglalagay ako
ng isang taong mapipiling mamahala rito. Sapagkat sino ang
katulad ko, at sino ang magpapatawag sa akin? Anong pastol
ang may kakayahang labanan ako? **20** “Kaya makinig kayo sa
mga balak na ipinasya ni Yahweh laban sa Edom, ang mga
balak na kaniyang binuo laban sa mga naninirahan sa Teman.
Tiyak na kakaladkarin sila palayo, kahit na ang pinakamaliit
na kawan. Magiging wasak na lugar ang kanilang mga lupang
pastulan. **21** Sa tunog ng kanilang pagbagsak, mayayanig ang
mundo. Maririnig sa dagat ng Tambo ang tunog ng mga sigaw
ng pagkabalisa. **22** Tingnan ninyo, may sasalakay na gaya ng

isang agila, at lilipad pababa at ibubuka ang kaniyang pakpak
sa Bozra. At sa araw na iyon, ang mga puso ng mga kawal
ng Edom ay magiging katulad ng puso ng babaing malapit ng
manganak." 23 Tungkol sa Damasco: "Mapapahiya ang Hamat
at Arpad sapagkat nakarinig sila ng balita ng kapahamakan.
Natutunaw sila! Nabagabag sila katulad ng dagat, na hindi
mapanatiling mapayapa. 24 Naging napakahina ng Damasco.
Tumatalikod ito upang tumakas; binalot ito ng matinding takot.
Binalot ito ng pagkabalisa at sakit, katulad ng sakit ng babaing
nanganganak. 25 Sinasabi ng mga tao, 'Kumusta ang tanyag na
lungsod, ang lungsod kung saan ako nagalak, hindi pa nililisan?'
26 Kaya ang mga binata nito ay babagsak sa mga plasa nito at
lahat ng mandirigmang kalalakihan ay mamamatay sa araw na
iyon—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga Hukbo." 27 "Sapagkat
magsisindi ako ng apoy sa pader ng Damasco, at lalamunin nito
ang mga matibay ng tanggulan ni Ben-hadad." 28 Tungkol sa
Kedar at sa mga kaharian ng Hazor, ito ang sinasabi ni Yahweh
kay Nebucadnezar (sasalakayin ni Nebucadnezar na hari ng
Babilonia ang mga lugar na ito): "Bumangon ka at salakayin ang
Kedar at sirain ang mga taong iyon sa silangan. 29 Kukunin ng
kaniyang hukbo ang kanilang mga tolda at ang kanilang mga
kawan, ang kanilang mga tabing ng tolda at lahat ng kanilang
mga kagamitan. Kukunin nila ang kanilang mga kamelyo mula
sa mga tao ng Kedar at isisigaw sa kanila, 'Katakot-takot ang
nasa lahat ng dako!" 30 Tumakas kayo! Magpagala-gala kayo sa
malayo! Manatili kayo sa mga butas sa lupa, mga nananahan
sa Hazor—ito ang pahayag ni Yahweh— sapagkat bumuo ng
plano si Nebucadnezar na hari ng Babilonia laban sa inyo.
Tumakas kayo! Bumalik kayo! 31 Bumangon kayo! Salakayin

ninyo ang bansang payapa, na naninirahan ng ligtas," sinabi
ni Yahweh. "Wala silang tarangkahan o rehas, at namumuhay
ng mag-isa ang mga tao nito. **32** Sapagkat ang kanilang mga
kamelyo ay magiging nakaw, at ang kasaganaan ng kanilang ari-
arian ay magiging nakaw sa digmaan. Pagkatapos ay ikakalat
ko sa bawat hangin ang mga pumutol ng kanilang mga buhok
at magdadala ako sa kanila ng kapahamakan mula sa bawat
panig—ito ang pahayag ni Yahweh. **33** Magiging lungga ng
asong-gubat ang Hazor, isang ganap na pinabayaang lupa.
Walang maninirahan doon, walang taong mananatili roon." **34**
Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Jeremias na propeta
tungkol sa Elam. Nangyari ito sa simula ng paghahari ni Zedekias
na hari ng Juda, at sinabi niya, **35** "Ito ang sinasabi ni Yahweh
ng mga Hukbo: Tingnan ninyo, babasagin ko ang lalaking
mamamana ng Elam, ang pangunahing bahagi ng kanilang
kapangyarihan. **36** Sapagkat dadalhin ko ang apat na hangin
mula sa apat na sulok ng kalangitan at ikakalat ko ang mga
tao ng Elam sa lahat ng hangin na iyon. Walang bansang hindi
pupuntahan ng mga taong nakakalat mula sa Elam. **37** Kaya
dudurugin ko ang Elam sa harapan ng kaniyang kaaway at sa
harapan ng mga naghahangad ng kaniyang buhay, sapagkat
magdadala ako ng kapahamakan laban sa kanila, ang bagsik
ng aking galit—ito ang pahayag ni Yahweh—at ipadadala ko
ang espada hanggang sa mapuksa ko sila. **38** Pagkatapos ay
ilalagay ko ang aking trono sa Elam at wawasakin ko roon ang
hari at mga pinuno nito—ito ang pahayag ni Yahweh— **39** at
mangyayari sa darating na araw na ibabalik ko ang kayamanan
ng Elam—ito ang pahayag ni Yahweh."

50 Ito ang salita na ipinahayag ni Yahweh tungkol sa Babilonia,
ang lupain ng mga Caldeo sa pamamagitan ni Jeremias na
propeta, **2** “Ipahayag mo sa mga bansa at maging dahilan
upang makinig sila. Magbigay ka ng isang hudyat at maging
dahilan upang makinig sila. Huwag mo itong ilihim at sabihin
mo, “Nasakop na ang Babilonia at nalagay na sa kahihiyan ang
Bel. Nanlupaypay na ang Merodac. Nalagay sa kahihiyan ang
kanilang mga diyus-diyosan, nasira ang mga imahen nito.' **3**
Isang bansa mula sa hilaga ang lilitaw laban dito, upang gawing
malagim ang kaniyang lupain. Walang maninirahan dito, tao
man o mabangis na hayop. Tatakas sila palayo. **4** Sa mga
araw na iyon at sa oras na iyon, ang mga tao ng Israel at
ang mga tao ng Juda ay sama-samang iiyak at hahanapin
si Yahweh na kanilang Diyos. Ito ang pahayag ni Yahweh.
5 Tatanungin nila ang daan papuntang Zion at tutungo sila
roon. Pupunta sila at makikipag-isa kay Yahweh para sa isang
tipan na hindi masisira kailanman. **6** Mga nawawalang kawan
ang aking mga tao. Hinayaan sila ng kanilang mga pastol na
maligaw sa mga bundok at inilayo sila sa mga burol. Pumunta
sila at nakalimutan nila ang lugar kung saan sila nanirahan.
7 Nilapa sila ng mga nakatagpo sa kanila. Sinabi ng kanilang
mga kaaway, “Wala kaming kasalanan dahil nagkasala sila kay
Yahweh, ang tunay nilang tahanan, si Yahweh ang pag-asa
ng kanilang mga ninuno.' **8** Umalis kayo sa kalagitnaan ng
Babilonia, umalis kayo sa lupain ng mga Caldeo at maging gaya
ng isang lalaking kambing na umaalis bago pa magawa ng ibang
kawan. **9** Dahil makikita ninyo, pakikilusin at pababangunin ko
ang isang grupo ng mga dakilang bansa mula sa hilaga laban
sa Babilonia. Ihahanay nila ang kanilang mga sarili laban sa

kaniya. Dito mabibihag ang Babilonia. Tulad ng isang bihasang
mandirigma ang kanilang mga palaso na hindi bumabalik na
walang dala. **10** Magiging isang nakaw ang Caldeo. Masisiyahan
ang lahat ng magnanakaw nito. Ito ang pahayag ni Yahweh. **11**
Nagalak kayo, ipinagdiwang ninyo ang pagnanakaw sa aking
mana; tumalon kayo na gaya ng isang baka na pumapadyak
sa kaniyang pastulan, at humalinghing kayo na gaya ng isang
malakas na kabayo. **12** Kaya malalagay sa kahihiyan ang
inyong ina at mapapahiya ang nagluwal sa inyo. Tingnan ninyo,
siya ang magiging pinakamaliit sa mga bansa, magiging isang
ilang, isang tuyong lupain at isang disyerto. **13** Dahil sa galit ni
Yahweh, walang maninirahan sa Babilonia, bagkus, magiging
ganap na wasak. Manginginig ang lahat ng dadaan dito dahil sa
Babilonia at susutsot dahil sa lahat ng kaniyang mga sugat. **14**
Ihanay ninyo ang inyong mga sarili na nakapalibot laban sa
Babilonia. Kailangan patamaan siya ng bawat papana sa kaniya.
Huwag kayong magtitira ng inyong mga palaso, dahil nagkasala
siya laban kay Yahweh. **15** Sumigaw kayo ng katagumpayan
laban sa kaniya ang lahat ng nakapalibot sa kaniya. Isinuko na
niya ang kaniyang kapangyarihan, bumagsak na ang kaniyang
mga tore. Nasira na ang kaniyang mga pader dahil ito ang
paghihiganti ni Yahweh. Maghiganti kayo sa kaniya! Gawin ninyo
sa kaniya kung ano ang ginawa niya sa ibang mga bansa! **16**
Wasakin ninyo ang manghahasik at ang gumagamit ng karit sa
oras ng pag-aani sa Babilonia. Hayaan ninyong bumalik ang
bawat tao sa kaniyang sariling bayan mula sa espada ng mga
taong mapang-api, hayaan ninyo silang makatakas sa kanilang
sariling lupain. **17** Parang isang tupa ang Israel na nakakalat at
itinataboy ng mga leon. Una, nilapa siya ng hari ng Asiria at

matapos nito, si Nebucadnezar na hari ng Babilonia ay binali ang
kaniyang mga buto. **18** Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga
hukbo na Diyos ng Israel: Tingnan ninyo, parurusahan ko ang
hari ng Babilonia at ang kaniyang lupain, katulad ng pagparusa
ko sa hari ng Asiria. **19** Ibabalik ko ang Israel sa kaniyang
sariling bayan; manginginain siya sa Carmel at sa Basan. At
masisiyahan siya sa burol ng bansang Efraim at Gilead. **20** Sa
mga araw na iyon at sa oras na iyon, sinabi ni Yahweh, uusigin
ang kasamaan sa Israel, ngunit walang matatagpuan. Tatanungin
ko ang mga kasalanan ng Juda ngunit walang matatagpuan
dahil patatawarin ko ang natira na aking iniligtas." **21** "Tumindig
kayo laban sa lupain ng Merataim, labanan ninyo ito at ang
mga naninirahan na Pekod. Patayin ninyo sila ng mga espada
at itakda ang mga ito para sa pagkawasak, gawin ninyo ang
lahat ng aking inuutos. Ito ang pahayag ni Yahweh. **22** Ang
ingay ng digmaan at matinding pagkawasak ay nasa lupain.
23 Kung gaano nasira at nawasak ang pamukpok sa lahat ng
mga lupain. Kung gaano naging katakot-takot ang Babilonia sa
buong bansa. **24** Naghanda ako ng isang bitag para sa inyo.
Nabihag kayo Babilonia at hindi ninyo ito alam! Natagpuan kayo
at nasakop nang hinamon ninyo ako, si Yahweh. **25** Binuksan
ni Yahweh ang kaniyang taguan ng sandata at ilalabas niya
ang kaniyang mga sandata dahil sa kaniyang galit. May gawain
ang Panginoong Yahweh ng mga hukbo sa lupain ng mga
Caldeo. **26** Salakayin ninyo siya sa kalayuan. Buksan ninyo ang
kaniyang mga kamalig at isalansan siya na parang tambak ng
butil. Itakda ninyo siya para sa pagkawasak. Huwag kayong
magtitira para sa kaniya. **27** Patayin ninyo ang lahat ng kaniyang
mga toro at dalhin ninyo sila sa lugar ng katayan. Kaawa-awa

sila dahil dumating na ang kanilang araw, ang oras ng kanilang
kaparusahan. **28** Magkakaroon ng ingay sa mga tumatakas, sa
mga nakaligtas mula sa lupain ng Babilonia. Ito ang magiging
kapahayagan sa paghihiganti ni Yahweh na ating Diyos para sa
Zion, at ang paghihiganti sa kaniyang templo." **29** "Ipatawag
ang mga mamamana laban sa Babilonia, ang lahat ng mga
bumabaluktot ng kanilang mga pana. Magkampo kayo laban
sa kaniya, at huwag hayaang may makatakas. Gantihan ninyo
siya sa kaniyang mga nagawa. Gawin din ninyo sa kaniya
ayon sa sukat na kaniyang ginamit. Dahil kinalaban niya si
Yahweh, ang Banal ng Israel. **30** Kaya babagsak ang kaniyang
mga tauhan sa lansangan ng mga lungsod at mawawasak
ang lahat ng kaniyang mga mandirigma sa araw na iyon. Ito
ang pahayag ni Yahweh." **31** "Tingnan ninyo, ako ay laban sa
inyo, kayong mga palalo, sapagkat dumating na ang inyong
araw, kayong mga palalo, ang oras na parurusahan ko kayo. Ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh ng mga hukbo. **32** Kaya
madadapa at babagsak ang mga palalo. Walang sinuman ang
makapagpapabangon sa kanila. Magpapaningas ako ng apoy sa
kanilang mga lungsod at tutupukin nito ang lahat ng nakapalibot
sa kaniya. **33** Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: pinahirapan
ang mga tao sa Israel kasama ang mga tao sa Juda. Hawak pa
din sila ng lahat ng mga dumakip sa kanila at tumanggi sila
na hayaan silang makatakas. **34** Malakas ang magliligtas sa
kanila. Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang pangalan. Tiyak na
ipagtatanggol niya ang kanilang kalagayan upang magkaroon
ng kapahingaan sa lupain at upang magkaroon ng alitan ang
mga naninirahan sa Babilonia. **35** Laban sa mga Caldeo ang
espada at laban sa mga naninirahan sa Babilonia, sa kaniyang

mga pinuno at sa kaniyang mga matatalinong kalalakihan. Ito
ang pahayag ni Yahweh. **36** Darating ang espada laban sa
mga magsasabi ng mga salitang paghula upang ihayag ang
kanilang mga sarili bilang mga hangal. Darating ang espada
laban sa kaniyang mga kawal kaya mababalot sila ng matinding
takot. **37** Darating ang espada laban sa kanilang mga kabayo,
sa kanilang mga karwahe at ang lahat ng mga taong nasa
kalagitnaan ng Babilonia upang maging katulad sila ng isang
babae. Darating ang espada laban sa kaniyang mga imbakan at
mananakaw ang mga ito. **38** Darating ang espada laban sa
kaniyang mga katubigan kaya matutuyo ang mga ito. Sapagkat
lupain siya ng mga walang makabuluhang diyus-diyosan at
kumikilos sila na tulad ng mga taong nababaliw sa kanilang
kakila-kilabot na mga diyus-diyosan. **39** Kaya maninirahan ang
mga mababangis na hayop sa disyerto kasama ng mga asong-
gubat at maninirahan din sa kaniya ang mga inakay ng mga
avestruz. At kahit kailan, wala ng maninirahan dito. Hindi na
maninirahan dito ang anumang sali't salinlahi. **40** Tulad nang
kung paano pinabagsak ni Yahweh ang Sodoma at Gomorra at
ang kanilang mga karatig na walang maninirahan doon, walang
sinuman ang mananatili roon. Ito ang pahayag ni Yahweh " **41**
Tingnan ninyo, darating ang mga tao mula sa hilaga, sapagkat
magsasama-sama ang mga makapangyarihang bansa at mga
hari mula sa malayong lupain. **42** Magdadala sila ng mga pana at
mga sibat. Malulupit sila at walang awa. Gaya ng ugong ng dagat
ang kanilang tunog at nakasakay sila sa mga kabayo na tila
nakaayos na mandirigma laban sa inyo, anak ng Babilonia. **43**
Narinig ng hari ng Babilonia ang kanilang balita at nanlupaypay
ang kaniyang mga kamay dahil sa pagkabalisa. Nilamon siya ng

pagdadalamhati na tulad ng isang babaeng manganganak. **44**
Tingnan ninyo! Aakyat siya na parang isang leon sa kaitaasan
ng Jordan patungo sa lugar ng kanilang pastulan sapagkat agad
ko silang itataboy mula rito at ako ang magtatalaga kung sino
ang mapipiling mamamahala rito. Sapagkat sino ang katulad
ko at sino ang magpapatawag sa akin? Sinong pastol ang
lalaban sa akin? **45** Kaya makinig kayo sa mga balak ni Yahweh
na kaniyang napagpasiyahan na gawin laban sa Babilonia,
ang mga layunin na kaniyang binalak laban sa lupain ng mga
Caldeo. Tiyak na maitataboy sila palayo kahit pa ang mga
maliliit na kawan. Magiging wasak na lugar ang kanilang mga
pastulan. **46** Mayayanig ang lupa sa ingay ng pagkabihag ng
Babilonia, at maririnig sa buong bansa ang kanilang sigaw ng
pagdadalamhati."

51 "Ito ang sinasabi ni Yahweh, tingnan ninyo, pupukawin ko
ang isang hangin ng pagkawasak laban sa Babilonia at laban
sa mga nakatira sa Leb Kamai. **2** Magpapadala ako ng mga
dayuhan sa Babilonia. Ikakalat nila ito at wawasaking ganap
ang kaniyang lupain, sapagkat darating sila laban sa kaniya
mula sa lahat ng dako sa araw ng malaking sakuna. **3** Huwag
ninyong hayaang mahatak ng mga mamamana ang kanilang
mga pana, huwag ninyo silang hayaang makapagsuot ng baluti.
Huwag kayong magtira ng mga kabataang lalaki, itakda ninyo
ang kaniyang buong hukbo sa pagkawasak. **4** Sapagkat ang
mga taong sugatan ay babagsak sa mga lupain ng mga Caldeo,
ang mga pinatay ay babagsak sa kaniyang mga lansangan.
5 Sapagkat ang Israel at ang Juda ay hindi pinabayaan ng
kanilang Diyos, si Yahweh ng mga hukbo, kahit na ang kanilang
lupain ay puno ng mga ginawang paglabag laban sa Kaniya na

Banal ng Israel. **6** Lumayo kayo sa kalagitnaan ng Babilonia,
hayaang iligtas ng bawat tao ang kaniyang sarili. Huwag kayong
malilipol sa kaniyang labis na malaking kasalanan. Sapagkat ito
na ang panahon ng paghihiganti ni Yahweh. Pababayaran niya
ang lahat ng ito sa kaniya. **7** Ang Babilonia ay isang gintong
kopa sa kamay ni Yahweh na naging dahilan ng pagkalasing
ng buong lupain, ininom ng mga bansa ang kaniyang alak at
nabaliw. **8** Ang Babilonia ay biglaang babagsak at mawawasak.
Tumangis para sa kaniya! Bigyan siya ng gamot para sa kaniyang
karamdaman, baka sakaling siya ay gumaling. **9** 'Hinangad
naming lunasan ang Babilonia ngunit hindi siya gumaling. Siya
ay iwanan nating lahat at lumayo patungo sa sarili nating lupain.
Sapagkat ang kaniyang pagkakasala ay umaabot na sa mga
kalangitan, patung-patong ang mga ito hanggang sa mga ulap.'
10 'Inihayag ni Yahweh ang ating kawalan ng kasalanan. Halina
kayo, sabihin natin sa Zion ang mga ginawa ni Yahweh na ating
Diyos.' **11** Patalasin ninyo ang inyong mga palaso at kunin ang
mga panangga. Pinapakilos na ni Yahweh ang espiritu ng hari
ng Medes para sa layuning wasakin ang Babilonia. Ito ay para
sa paghihiganti ni Yahweh, paghihiganti para sa pagkawasak
ng kaniyang templo. **12** Itaas ninyo ang bandila sa ibabaw ng
mga pader ng Babilonia at ilagay sa pwesto ang mga taga-
bantay. Italaga ninyo ang mga magbabantay at ikubli ang mga
kawal upang hulihin ang sinumang tumatakbo mula sa lungsod,
sapagkat gagawin ni Yahweh ang kaniyang mga plano. Gagawin
niya ang kaniyang ipinahayag laban sa mga naninirahan sa
Babilonia. **13** Kayong mga taong naninirahan sa maraming
dumadaloy na tubig, kayong mga taong sagana sa kayamanan,
dumating na ang inyong katapusan. Ang mitsa ng inyong buhay

ngayon ay pinaikli na. **14** Si Yahweh ng mga hukbo ay nanumpa
ayon sa kaniyang sariling buhay, “Pupunuin ko kayo ng inyong
mga kalaban, katulad ng isang salot ng mga balang, isisigaw
sila ng isang pandigma laban sa iyo.” **15** Ginawa niya ang
lupa sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan, inilagay
niya sa kaayusan ang mundo ayon sa kaniyang karunungan.
Sa pamamagitan ng kaniyang pang-unawa, pinalawak niya
ang kalangitan. **16** Kapag ginagawa niya ang mga kulog,
mayroong dagundong ng mga tubig sa mga kalangitan, sapagkat
itinataas niya ang ambon mula sa mga hangganan ng sanlibutan.
Gumagawa siya ng kidlat para sa ulan at nagpapadala ng
hangin mula sa kaniyang mga kamalig. **17** Ang bawat tao
ay nagiging tulad ng isang hayop na walang kaalaman, ang
bawat manggagawa ng bakal ay ipinapahiya ng kaniyang mga
diyus-diyosan. Sapagkat ang inanyuang mga imahe ay mga
panlilinlang, walang buhay sa kanila. **18** Wala silang pakinabang,
gawa ng mga manloloko, malilipol sila sa oras ng kanilang
kaparusahan. **19** Ngunit ang Diyos na kabahagi ni Jacob ay hindi
katulad ng mga ito, sapagkat siya ang humuhubog sa lahat ng
bagay. Ang Israel ang tribu ng kaniyang mana. Yahweh ng mga
hukbo ang kaniyang pangalan. **20** Ikaw ang aking martilyong
pandigma, ang aking sandata sa labanan. Sa pamamagitan
mo, dudurugin ko ang mga bansa at sisirain ang mga kaharian.
21 Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang mga kabayo at
ang kanilang mga sakay. Sa pamamagitan mo dudurugin ko
ang mga pandigmang karwahe pati ang nagpapatakbo nito.
22 Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang bawat lalaki at
babae, sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang matanda at bata.
Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang mga binata at mga

babaeng birhen. 23 Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang mga
nagpapastol at ang kanilang mga kawan, Sa pamamagitan mo,
dudurugin ko ang mga nag-aararo at ang kanilang mga kasama.
Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang mga namumuno at
ang mga opisyal. 24 Para sa inyong paningin, pagbabayarin
ko ang Babilonia at lahat ng naninirahan sa Caldea dahil sa
lahat ng masamang ginawa nila sa Zion— Ito ang pahayag
ni Yahweh." 25 "Tingnan mo, ako ay laban sa iyo, sa iyo na
bundok, sa iyo na pumatay sa ibang tao—ito ang pahayag ni
Yahweh—na winawasak ang lahat sa mundo. Hahampasin kita
sa pamamagitan ng aking kamay at ihuhulog ka sa mga bangin.
Pagkatapos ay gagawin kitang bundok na lubusang nasunog. 26
Upang hindi sila kailanman kukuha ng mga bato mula sa iyo
upang gumawa ng pundasyon ng isang gusali, dahil magiging
ganap kang kasiraan magpakailanman—ito ang pahayag ni
Yahweh." 27 "Magtaas kayo ng isang bandila sa mundo. Hipan
ninyo ang trumpeta sa lahat ng mga bansa. Italaga ninyo ang
mga bansa upang lusubin siya. Ipamalita ninyo sa mga kaharian
ng Ararat, Mini at Askenaz ang tungkol sa kaniya, magtalaga
kayo ng isang pinuno ng mga kawal upang salakayin siya,
magdala kayo ng mga kabayo tulad ng napakaraming balang.
28 Italaga ninyo ang mga bansa upang salakayin siya, ang mga
hari ng Medes at ang kaniyang mga namumuno, lahat ng mga
opisyal at lahat ng mga lupain sa ilalim ng kaniyang pamumuno.
29 Sapagkat ang lupain ay mayayanig at labis na malulungkot,
sapagkat patuloy ang plano ni Yahweh laban sa Babilonia,
upang gawing kaparangan ang lupain ng Babilonia kung saan
walang naninirahan. 30 Tumigil na sa pakikipagdigma ang mga
kawal ng Babilonia, nanatili sila sa kanilang mga tanggulan.

Ang kanilang lakas ay nanghina na, sila ay naging mga babae
na—ang kaniyang mga tahanan ay tinutupok na ng apoy, at
ang mga rehas ng kaniyang tarangkahan ay nasira na. **31**
Ang isang mensahero ay tumatakbo upang ipahayag sa iba
pang mensahero, at ipinapahayag ng mananakbo sa iba pang
mananakbo sa Hari ng Babilonia na ang kaniyang lungsod ay
nasakop na sa magkabilang dulo. **32** Kaya hinuhuli ang lahat
ng mga tumatawid sa ilog, sinusunog ng kaaway ang mga
tuyong tambo sa mga sapa, at ang mga lalaking mandirigma
ng Babilonia ay nalito na." **33** Sapagkat ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Ang babaeng anak
ng Babilonia ay katulad ng isang giikan. Panahon na upang
tapak-tapakan siya. Hindi magtatagal at sasapit na sa kaniya
ang oras ng anihan. **34** Sinasabi ng Jerusalem, 'Nilamon ako ni
Nebucadnezar na hari ng Babilonia. Piniga niya ako hanggang
sa matuyo at ginawa niya akong banga na walang laman.
Nilunok niya ako na tulad ng isang dragon. Binusog niya ang
kaniyang tiyan ng masarap kong pagkain at ako ay kaniyang
isinuka.' **35** Sasabihin ng mga taga-Zion, 'Maibalik nawa laban
sa Babilonia ang pagmamalupit na ginawa sa akin at sa aking
pamilya.' Sasabihin ng Jerusalem, 'Maibalik nawa laban sa mga
naninirahan sa Caldea ang kanilang kasalanan nang dumanak
ang aking dugo.'" **36** Kaya nga, ito ang sinasabi ni Yahweh:
Tingnan mo, ipagtatanggol ko kayo sa inyong kalagayan at
ipaghihiganti ko kayo. Sapagkat tutuyuin ko ang mga tubig
sa Babilonia at tutuyuin ko ang kaniyang mga bukal. **37** Ang
Babilonia ay magiging bunton ng mga durog na bato, pugad ng
mga asong-gubat, isang katatakutan at tampulan ng panunutsot,
kung saan walang maninirahan. **38** Ang mga taga-Babilonia

ay sama-samang aatungal katulad ng mga batang leon. Sila
ay aangil na tulad ng mga batang leon. **39** Kapag sila ay
uminit sa kanilang kasakiman, gagawa ako ng handaan para sa
kanila. Lalasingin ko sila upang sumaya sila, at pagkatapos ay
matutulog sila nang walang katapusan at hindi na magigising
pa—ito ang pahayag ni Yahweh. **40** Ipadadala ko sila na tulad
ng mga batang tupa sa katayan, tulad ng mga lalaking tupa na
may kasamang mga lalaking kambing. **41** Paanong nasakop
ang Babilonia! Kaya ang papuri ng mundo ay inagaw. Paanong
ang Babilonia ay naging wasak na lugar na lamang sa lahat ng
bansa. **42** Sinakluban na ng dagat ang Babilonia. Natakpan na
ito ng kaniyang mga umuugong na alon. **43** Ang kaniyang mga
lungsod ay pinabayaan na, isang tuyong lupain at ilang, isang
lupain na walang naninirahan, at walang taong dumaraan. **44**
Kaya parurusahan ko si Bel sa Babilonia, ilalabas ko mula sa
kaniyang bibig ang kaniyang nilunok, at hindi na muling dadaloy
sa kaniya ang handog ng mga bansa. Babagsak ang mga pader
ng Babilonia. **45** Umalis kayo sa kaniyang kalagitnaan, aking
bayan. Iligtas ninyo ang sarili ninyong buhay mula sa bangis
ng aking galit. **46** Huwag ninyong hayaan na manghina ang
inyong mga puso o matakot sa mga narinig ninyong mga balita
sa lupain, sapagkat ang mga balita ay darating sa isang taon.
Pagkatapos nito, sa susunod na taon ay magkakaroon ng mga
balita at darating ang mga karahasan sa lupain. Maglalaban-
laban ang mga namumuno. **47** Kaya nga tingnan, darating
ang mga araw na parurusahan ko ang mga inukit na diyus-
diyosan ng Babilonia. Mapapahiya ang lahat ng kaniyang lupain
at lahat ng kaniyang mga pinatay ay mahuhulog sa kaniyang
kalagitnaan. **48** Magdiriwang ang kalangitan at ang lupa, ang

lahat ng nilalaman nito ay magagalak sa Babilonia. Sapagkat
darating sa kaniya ang mga maninira mula sa hilaga—ito ang
pahayag ni Yahweh. **49** “Gaya ng ginawa ng Babilonia, kung
saan pinabagsak niya ang kaniyang mga pinatay sa Israel,
kaya ang mga namatay sa kaniyang lupain ay babagsak din sa
Babilonia.” **50** Kayong mga nakaligtas mula sa espada, lumayo
kayo. Huwag kayong manatili. Tumawag kayo kay Yahweh mula
sa malayo, isipin ninyo ang Jerusalem. **51** Tayo ay napahiya
sapagkat nakarinig tayo ng pang-iinsulto, nabalot ng pagsisisi
ang ating mga mukha sapagkat ang mga dayuhan ay pumasok
sa mga banal na dako ng templo ni Yahweh. **52** Samakatuwid,
tingnan ninyo, dumarating na ang mga araw, ito ang pahayag
ni Yahweh, na parurusahan ko ang kaniyang mga inukit na
diyus-diyosan at ang mga taong sugatan ay tatangis sa lahat ng
kaniyang lupain, ito ang pahayag ni Yahweh. **53** Sapagkat kahit
na pupunta sa kalangitan ang Babilonia o patibayin pa niya ang
kaniyang mga pinakamataas na tanggulan, darating ang mga
wawasak sa kaniya mula sa akin. Ito ang pahayag ni Yahweh.
54 Isang sigaw ng pagkabahala ang manggagaling sa Babilonia,
isang malaking pagguho mula sa lupain ng mga Caldeo. **55**
Sapagkat winawasak ni Yahweh ang Babilonia. Siya ang dahilan
na mawawala ang kaniyang malakas na tinig. Ang kanilang mga
kalaban ay umuugong na gaya ng maraming alon ng tubig, ang
kanilang ingay ay magiging napakalakas. **56** Sapagkat dumating
ang mga wawasak sa kaniya, wawasak sa Babilonia, at nahuli
na ang kaniyang mga mandirigma. Ang kanilang mga pana ay
nabali sapagkat si Yahweh ay ang Diyos ng paghihiganti, tiyak
na gagawin niya ang pagbabayad na ito. **57** Dahil lalasingin ko
ang lahat ng kaniyang mga prinsipe, mga pantas, mga opisyal at

mga kawal, at matutulog sila nang walang hanggan at hindi
na magigising pa. Ito ang pahayag ng Hari. Ang kaniyang
pangalan ay Yahweh ng mga hukbo." **58** "Ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo. Ang makapal na pader sa Babilonia
ay lubusang guguho at ang kaniyang mataas na tarangkahan
ay susunugin. Pagkatapos, ang lahat ng tutulong sa kaniya ay
magpapagal ng walang kabuluhan at lahat ng sisikaping gawin
ng mga bansa sa kaniya ay masusunog. **59** Ito ang salitang
ipinahayag ni Jeremias na propeta kay Seraias na lalaking anak
ni Neraias na lalaking anak ni Macsaias noong magkasama
silang pumunta ni Zedekias na hari ng Juda sa Babilonia sa
ikaapat na taon ng kaniyang pamumuno. Ngayon, si Seraias ay
isang punong opisyal. **60** Sapagkat isinulat ni Jeremias sa isang
kasulatang balumbon ang mga pahayag ng lahat ng malaking
kapahamakan na darating sa Babilonia—ang lahat ng salitang
ito na nakasulat tungkol sa Babilonia. **61** Sinabi ni Jeremias
kay Seraias, "Kapag pumunta ka sa Babilonia, tiyaking basahin
mong lahat ang mga salitang ito. **62** At sasabihin mo, 'Ikaw
Yahweh, ikaw ang nagsabi na wawasakin mo ang lugar na ito.
Walang maninirahan dito, maging mga tao man o mga hayop.
Ito ay magiging ganap na kaparangan.' **63** At pagkatapos mong
basahin ang balumbon na ito, magtali ka dito ng isang bato
at ihagis mo ito sa ilog Euphrates. **64** Sabihin mo, 'Lulubog
ang Babilonia tulad nito. Hindi na ito muling lulutang pa dahil
babagsak dito ang kapahamakan na aking ipinapadala laban
dito.'" Dito nagtatapos ang mga salita ni Jeremias.

52 Si Zedekias ay dalawampu't isang taon nang siya ay
magsimulang maghari; naghari siya ng labing-isang taon sa
Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Hamutal; siya ang

anak na babae ni Jeremias na mula sa Libna. **2** Ginawa niya
ang masama sa paningin ni Yahweh at ginawa niya ang lahat ng
ginawa ni Jehoiakim. **3** Sa galit ni Yahweh, nangyari ang lahat
ng pangyayaring ito sa Jerusalem at Juda, hanggang sa itakwil
niya sila sa kaniyang harapan. Pagkatapos ay naghimagsik si
Zedekias laban sa hari ng Babilonia. **4** Nangyari na sa ikasiyam
na taon ng paghahari ni Haring Zedekias, sa ikasampung buwan,
at sa ikasampung araw ng buwan, dumating si Nebucadnezar
na hari ng Babilonia, kasama ang lahat ng kaniyang mga
hukbo laban sa Jerusalem. Nagkampo sila sa kabila nito, at
nagtayo sila ng pader sa palibot nito. **5** Kaya ang lungsod ay
nilusob hanggang sa ikalabing-isang taon ng paghahari ni Haring
Zedekias. **6** Sa ikaapat na buwan, sa ikasiyam na araw ng taon
na iyon, matindi ang taggutom sa lungsod na walang pagkain
para sa mga tao ng lupain. **7** Pagkatapos nilusob at winasak
ang lungsod, at ang lahat ng mga kalalakihang mandirigma
ay tumakas at lumabas sa lungsod sa gabi, dumaan sila sa
tarangkahan na nasa pagitan ng dalawang pader, malapit sa
hardin ng hari, kahit na ang mga Caldea ay nakapalibot sa
lungsod. Kaya nagtungo sila sa direksiyon ng Araba. **8** Ngunit
hinabol ng mga Caldean ang hari at inabot si Zedekias sa
kapatagan ng Ilog Jordan na malapit sa Jerico. Ang lahat ng
kaniyang hukbo ay nagkalat palayo sa kaniya. **9** Binihag nila
ang hari at dinala sa hari ng Babilonia sa Ribla sa lupain ng
Hamat, kung saan niya ibinigay ang hatol sa kaniya. **10** Pinatay
ng hari ng Babilonia ang mga anak na lalaki ni Zedekias sa
kaniyang harapan, at pinatay din niya sa Ribla ang lahat ng mga
pinuno ng Juda. **11** Pagkatapos dinukot niya ang mga mata ni
Zedekias, at iginapos siya ng tansong tanikala at dinala siya sa

Babilonia. Ikinulong siya ng hari ng Babilonia hanggang sa araw
ng kaniyang kamatayan. **12** Ngayon sa ikalimang buwan, sa
ikasampung araw ng buwan, na siyang ikalabinsiyam na taon
ng paghahari ni Haring Nebucadnezar, na hari ng Babilonia,
dumating si Nebuzaradan sa Jerusalem. Siya ang pinuno ng
mga bantay ng hari at isang lingkod ng hari ng Babilonia. **13**
Sinunog niya ang tahanan ni Yahweh, ang palasyo ng hari, at
lahat ng mga bahay sa Jerusalem. Ganoon din sinunog niya ang
lahat ng mga mahahalagang gusali sa lungsod. **14** Ang mga
pader naman sa palibot ng Jerusalem ay winasak ng lahat ng
hukbo ng Babilonia kasama ng pinuno ng mga bantay. **15** At ang
mga pinakamahihirap na tao, ang mga taong naiwan sa lungsod,
ang mga nagsitakas patungo sa hari ng Babilonia, at ang mga
nalabing manggagawa—dinalang bihag ni Nebuzaradan, na
pinuno ng mga bantay, ang ilan sa kanila ay ipinatapon. **16**
Ngunit iniwan ni Nebuzaradan, na pinuno ng bantay, ang ilan sa
mga pinakamahihirap sa lupain upang magtrabaho sa ubasan
at sa mga bukid. **17** Ang mga posteng tanso naman na nasa
tahanan ni Yahweh, at ang mga patungan at ang dagat na tanso
na nasa tahanan ni Yahweh, sinira at dinurog ng mga Caldea sa
malilit na piraso ang tanso at dinala sa Babilonia. **18** Ang mga
palayok, mga pala, mga gunting, mga mangkok, at lahat ng mga
kagamitang tanso na ginagamit ng mga pari sa paglilingkod
sa templo ay kinuhang lahat ng mga Caldea. **19** Ang mga
palanggana at ang mga sunugan ng insenso, ang mga mangkok,
mga palayok, mga kandelero, at mga palanggana na gawa sa
ginto, at ang mga gawa sa pilak ay kinuha rin ng kapitan ng
bantay ng hari. **20** Ang dalawang poste, ang dagat-dagatan, at
ang labindalawang tansong toro na nasa ilalim ng mga patungan,

ang mga bagay na ginawa ni Solomon para sa tahanan ni
Yahweh ay naglalaman ng maraming tanso na higit sa kanilang
kayang timbangin. **21** Ang poste ay may taas na labing walong
kubit bawat isa, at ang bawat paikot ay nasukat ang bawat isa
ng labindalawang kubit. Ang bawat isa ay may apat na daliri ang
kapal ngunit walang laman sa loob. **22** May pangunahing tanso
sa ibabaw nito. Ang sukat nito ay may limang kubit ang taas, na
may palamuti at mga granada sa palibot. Ang lahat ay gawa sa
tanso. Ang ibang poste at mga granada ay kapareho ng nauna.
23 Kaya mayroong siyamnapu't anim na granada sa tagiliran
ng kapitel, at isandaang granada sa itaas ng nakapalibot na
palamuti. **24** Dinalang bihag ng pinuno ng bantay si Seraias, na
pinakapunong pari, kasama si Zepanias, na pangalawang pari,
at ang tatlong bantay ng tarangkahan. **25** Mula sa lungsod dinala
niyang bihag ang isang opisyal na namamahala sa mga kawal,
at pitong mga kalalakihan na tagapayo ng hari, na nananatili
sa lungsod. Kinuha din niyang bilanggo ang opisyal ng hukbo
ng hari na tumatawag sa mga kalalakihan para maging kawal,
kasama ang animnapung mahahalagang mga kalalakihan mula
sa lupain na nasa lungsod. **26** Pagkatapos kinuha at dinala sila
ni Nebuzaradan, na pinuno ng bantay, sa hari ng Babilonia sa
Ribla. **27** Ipinapatay sila ng hari ng Babilonia sa Ribla sa lupain
ng Hamat. Sa ganitong paraan lumabas ang Juda sa lupain nito
sa pagpapatapon. **28** Ito ang mga taong dinalang bihag ni Haring
Nebucadnezar: sa ikapitong taon ay 3, 023 na mga taga-Judea.
29 Sa ikalabing-walong taon ni haring Nebucadnezar kinuha niya
ang 832 mga tao mula sa Jerusalem. **30** Sa ikadalawampu't
tatlong taon ni Nebucadnezar, dinalang bihag ni Nebuzaradan,
na pinuno ng bantay ng hari ang 745 na mga Judio. Ang lahat

ng kabuuan ng mga taong ipinatapon ay 4, 600. **31** Nangyari na
sa ika-tatlumpu't pitong taon ng pagpapatapon kay Jehoiakin, na
hari ng Juda, sa ikalabindalawang buwan, sa ikadalawampu't
limang araw ng buwan, na pinalaya ni Evil-merodac na hari ng
Babilonia si haring Jehoiakin mula sa kulungan. Nangyari ito
sa taon nang simulang maghari si Evil-merodac. **32** Siya ay
nagsalita ng kagandahang loob at binigyan siya ng upuan na
mas kagalang-galang kaysa sa ibang hari na kasama niya sa
Babilonia. **33** Inalis ni Evil-merodac ang damit pangbilanggo ni
Jehoiakin at palaging kumakain si Jehoiakin sa hapag ng hari sa
natirang taon ng kaniyang buhay. **34** At binigyan ng pagkain sa
araw-araw sa natitira pang taon ng kaniyang buhay hanggang
sa araw ng kaniyang kamatayan.

Panaghoy

1 Ang lungsod na minsan ay puno ng mga tao ay nakaupo
ngayong ganap na malungkot! Naging katulad siya ng isang
balo, bagaman isa siyang makapangyarihang bansa! Naging
prinsesa siya sa mga bansa, ngunit ngayon ay sapilitang inalipin!
2 Tumatangis at humahagulgol siya sa gabi, at tinatakpan ng
kaniyang mga luha ang kaniyang mga pisngi. Wala sa kaniyang
mangingibig ang umaaliw sa kaniya. Pinagtaksilan siya ng lahat
ng kaniyang mga kaibigan. Naging mga kaaway niya sila. 3
Pagkatapos ng kahirapan at dalamhati, nabihag ang Juda.
Nanirahan siya kasama ang mga bansa at hindi nakatagpo
ng kapahingahan. Naabutan siya ng lahat ng mga humahabol
sa kaniya sa kaniyang kawalan ng pag-asa. 4 Tumangis ang
mga daan ng Zion dahil walang dumating sa itinakdang mga
pista. Pinabayaan ang lahat ng kaniyang mga tarangkahan.
Naghihinagpis ang kaniyang mga pari. Nalulungkot ang kaniyang
mga birhen at siya mismo ay ganap na nabalisa. 5 Naging
panginoon niya ang kaniyang mga kaaway; sumagana ang
kaniyang mga kaaway. Pinahirapan siya ni Yahweh sa kaniyang
maraming kasalanan. Binihag ng kaniyang mga kaaway ang
kaniyang mga maliliit na anak. 6 At nawala ang kagandahan
ng anak na babae ng Zion. Naging tulad ng usa ang kaniyang
mga prinsipe na hindi makahanap ng pastulan at umalis sila
na walang lakas sa harap ng mga humahabol sa kanila. 7
Sa mga araw ng kaniyang pagdadalamhati at kawalan ng
tahanan, aalalahanin ng Jerusalem ang lahat ng kaniyang mga
mamahaling kayamanang mayroon siya sa nakaraang mga
araw. Nang bumagsak ang kaniyang mga tao sa kamay ng
kaniyang mga kaaway, wala ni isang tumulong sa kaniya. Nakita

at pinagtawanan siya ng kaniyang mga kaaway sa kaniyang
pagkawasak. **8** Matindi ang pagkakasala ng Jerusalem, kaya,
hinamak siya na gaya ng isang bagay na marumi. Hinamak
siya ngayon ng lahat ng pumuri sa kaniya simula nang makita
nila ang kaniyang kahubaran. Dumaing siya at sinubukang
tumalikod. **9** Naging marumi siya sa ilalim ng kaniyang mga
palda. Hindi niya inisip ang tungkol sa kaniyang kinabukasan.
Kakila-kilabot ang kaniyang pagbagsak. Walang sinuman ang
umaaliw sa kaniya. Sumigaw siya, "'Tingnan mo ang aking
dalamhati, Yahweh, nagiging napakalakas ng mga kaaway!" **10**
Inilagay ng kaaway ang kaniyang kamay sa lahat ng kaniyang
mamahaling mga kayamanan. Nakita niya ang mga bansa na
pumasok sa kaniyang santuwaryo, kahit na ipinag-utos mo
na hindi sila maaring pumasok sa lugar ng pagpupulong. **11**
Dumadaing ang lahat ng kaniyang mga tao habang naghahanap
sila ng tinapay. Ibinigay nila ang kanilang mga mamahaling
kayamanan para sa pagkain upang mapanatili ang kanilang
buhay. Tingnan mo, Yahweh, at isaalang-alang mo ako, sapagkat
ako ay naging walang kabuluhan. **12** Wala bang halaga sa
inyo, kayong lahat na dumaraan? Pagmasdan at tingnan kung
mayroong kalungkutan kaninuman tulad ng kalungkutan na
nagpahirap sa akin, yamang pinahirapan ako ni Yahweh sa araw
ng kaniyang mabagsik na galit. **13** Nagpadala siya ng apoy mula
sa itaas sa aking mga buto, at tinalo sila ng mga ito. Naglatag
siya ng lambat sa aking mga paa at pinabalik ako. Patuloy niya
akong pinabayaan at ginawang mahina. **14** Iginapos nang sama-
sama sa pamamagitan ng kaniyang kamay ang pamatok ng
aking mga paglabag. Pinagsama-sama at inilagay sa aking leeg.
Pinanglulupaypay niya ang aking kalakasan. Ibinigay ako ng

Panginoon sa kanilang mga kamay, at wala akong kakayahang
tumayo. **15** Itinaboy ng Panginoon ang lahat ng aking mga
makapangyarihang kalalakihang nagtatanggol sa akin. Tinawag
niya ang kapulungan laban sa akin upang durugin ang aking
malalakas na mga kalalakihan. Niyapakan ng Panginoon ang
birheng anak na babae ng Juda tulad ng mga ubas sa isang
pigaan ng alak. **16** Tumatangis ako dahil sa mga bagay na ito.
Ang aking mga mata, dumadaloy ang tubig pababa mula sa
aking mga mata dahil ang tagapag-aliw na dapat magpanumbalik
ng aking buhay ay malayo sa akin. Napabayaan ang aking mga
anak dahil nagtagumpay ang kaaway. **17** Inunat ng Zion ang
kaniyang mga kamay; wala ni isa ang umaaliw sa kaniya. Iniutos
ni Yahweh na ang mga nasa paligid ni Jacob ang dapat na
maging mga kaaway niya. Isang bagay na marumi sa kanila ang
Jerusalem. **18** Matuwid si Yahweh, sapagkat naghimagsik ako
laban sa kaniyang kautusan. Makinig kayo, lahat kayong mga
tao, at tingnan ang aking kalungkutan. Napasok sa pagkabihag
ang aking mga birhen at mga malalakas na kalalakihan. **19**
Tinawag ko ang aking mga mangingibig ngunit hindi sila tapat
sa akin. Namatay ang aking mga pari at mga nakatatanda sa
lungsod, habang naghahanap sila ng pagkain upang mailigtas
ang kanilang mga buhay. **20** Tingnan mo, Yahweh, sapagkat ako
ay nasa pagkabalisa; nababagabag ang aking kaloob-loobang
mga bahagi. Nagulumihanan ang aking puso sapagkat labis
akong naghimagsik. Pinatay sa mga lansangan ang aming
mga anak sa pamamagitan ng espada; ang sa tahanan ay
magiging tulad ng mundo ng mga patay. **21** Pakinggan mo akong
dumadaing. Wala ni isa ang umaaliw sa akin. Narinig ng lahat ng
aking mga kaaway ang aking kahirapan. Nagalak sila na natapos

mo ito. Paratingin ang araw na iyong ipinahayag; maging tulad
nawa nila ako. 22 Hayaang dumating ang kanilang kasamaan sa
iyong harapan. Pahirapan mo sila gaya ng pagpapahirap mo sa
akin sa lahat ng aking mga paglabag; sapagkat marami ang
aking mga [pag]daing, at mahina ang aking puso.

2 Ganap na tinakpan ng Panginoon ang anak na babae ng
Zion sa pamamagitan ng isang maitim na ulap sa kaniyang
galit. Inilugmok niya ang kagandahan ng Israel mula sa langit
hanggang sa lupa; ipinagsawalang-bahala niya ang kaniyang
tungtungan sa araw ng kaniyang galit. 2 Nilamon at nawalan ng
habag ang Panginoon sa buong bayan ni Jacob. Sa kaniyang
poot pinabagsak niya ang mga matitibay na lungsod ng anak na
babae ng Juda; ihinampas niya sa lupa sa kawalan ng dangal
at kahihiyan ang kaharian at ang kaniyang mga prinsipe. 3
Pinutol niya ang lahat ng kalakasan ng Israel sa pamamagitan
ng kaniyang matinding galit. Iniurong niya ang kaniyang kanang
kamay sa harap ng kaaway. Sinunog niya ang Jacob tulad ng
isang nagliliyab na apoy na tumutupok sa lahat ng nasa paligid
nito. 4 Ihinampas niya ang kaniyang pana sa atin tulad ng
isang kaaway. Tumayo siya sa labanan bilang isang kaaway
na nakahanda ang kamay upang pumana. Pinatay niya ang
lahat ng mga taong pinakamahalaga sa kaniyang paningin.
Ibinuhos niya ang kaniyang poot gaya ng apoy a tolda ng
anak na babae ng Zion. 5 Naging tulad ng isang kaaway ang
Panginoon. Nilamon niya ang Israel. Nilamon niya ang lahat
ng kaniyang mga palasyo; winasak niya ang kaniyang mga
matibay na tanggulan. Dinagdagan niya ang pagluluksa at
pananaghoy sa anak na babae ng Juda. 6 Sinalakay niya ang
tabernakulo tulad ng isang kubo sa hardin. Winasak niya ang

mataimtim na lugar ng kapulungan. Ipinalimot ni Yahweh ang
mataimtim na pagtitipon at Araw ng Pamamahinga sa Zion,
sapagkat hinamak niya ang hari at pari sa pagngingitngit ng
kaniyang galit. **7** Tinanggihan ng Panginoon ang kaniyang
altar; kinamuhian niya ang kaniyang santuwaryo. Ibinigay niya
sa kamay ng mga kaaway ang ang mga pader ng kaniyang
mga palasyo. Gumawa sila ng isang ingay ng tagumpay sa
tahanan ni Yahweh, gaya sa araw ng mataimtim na pagtitipon.
8 Walang pag-aalinlangang nagpasiya si Yahweh na wasakin
ang lungsod na pader ng anak na babae ng Zion. inunat niya
ang lubid na panukat at hindi pinigilan ang kaniyang kamay sa
pagwasak sa pader. At kaniyang pinapanaghoy ang mga kuta at
naging mahina ang mga pader. **9** Lumubog ang kaniyang mga
tarangkahan sa lupa; winasak at sinira niya ang mga rehas ng
kaniyang mga tarangkahan. Mula sa mga Gentil ang kaniyang
hari at mga prinsipe, kung saan walang kautusan ni Moises.
Maging ang kaniyang mga propeta ay walang masumpungang
pangitain mula kay Yahweh. **10** Nakaupo sa lupa at tahimik na
nagdadalamhati ang mga nakatatanda ng anak na babae ng
Zion. Nagsabog sila ng alabok sa kanilang mga ulo; nakasuot
sila ng telang magaspang. Ibinaba ng mga birhen ng Jerusalem
ang kanilang mga ulo sa lupa. **11** Natapos na ang aking mga
luha; mapula ang aking mga mata; naligalig ang aking kalooban.
Naibuhos sa lupa ang aking atay dahil sa pagkadurog ng anak
na babae ng aking mga tao sapagkat mahinag mahina ang
mga bata at mga pasusuhing mga sanggol sa lansangan ng
nayon. **12** Sinasabi nila sa kanilang mga ina, "'Nasaan ang
butil at alak?"' nahihimatay tulad ng mga sugatang kalalakihan
sa mga lansangan ng lungsod, ibinubuhos ang kanilang mga

buhay sa mga kandungan ng kanilang mga ina. **13** Ano ang
masasabi ko tungkol sa iyo, anak na babae ng Jerusalem?
Birheng anak ng Zion, ano ang maihahambing ko sa iyo upang
aliwin ka? Kasing lawak ng dagat ang iyong pagguho. Sino
ang magpapagaling sa iyo? **14** Nakakita ng mga pandaraya at
kamangmangang pangitain ang inyong mga propeta sa inyo.
Hindi nila inihayag ang inyong matinding kasalanan upang
panumbalikin ang inyong mga kapalaran, ngunit nakahiwatig
ng mapanlinlang na mga pagpapahayag at mga tukso sa inyo.
15 Ipinapalakpak ng lahat ng mga dumadaan ang kanilang
kamay sa inyo. Sumusutsot sila at iniiling ang kanilang mga ulo
laban sa anak na babae ng Jerusalem at sinasabi, “'Ito ba ang
lungsod na tinatawag nilang 'Ang Kasakdalan ng Kagandahan,'
'Ang Kagalakan ng buong Lupa?”' **16** Lahat ng inyong mga
kaaway ay bubuksan ang kanilang mga bibig at kukutyain kayo.
Sisipol sila at nagngangalit ang kanilang mga ngipin; sinasabi
nila, “Nilamon namin siya! Tunay na ito ang araw na ating
hinihintay! Nakita natin ito!” **17** Ginawa ni Yahweh ang kaniyang
napagpasyahan. Tinupad niya ang kaniyang salita na kaniyang
ipinahayag matagal na ang nakalipas. Siya ay ibinagsak niya;
hindi siya nagpakita ng habag, sapagkat pinahintulutan niya
upang magalak sa inyo ang kaaway; itinaas niya ang lakas ng
inyong mga kaaway. **18** Sumisigaw ang kanilang mga puso sa
Panginoon, “Mga Pader ng anak na babae ng Zion, hayaang
dumaloy ang mga luha tulad ng isang ilog sa araw at gabi.
Huwag mong pagpahingahin ang iyong sarili. Huwag mong
pigilin ang pag-agos sa iyong mga mata. **19** Tumayo at sumigaw
ka sa gabi; sa pasimula ng oras ibuhos mo ang iyong puso
tulad ng tubig sa harapan ng Panginoon. Itaas mo ang iyong

mga kamay sa kaniya dahil ang buhay ng iyong mga anak na
nakahigang mahina sa gutom sa dulo ng bawat lansangan."
20 Tingnan mo, Yahweh, at tingnan mo ng mabuti ang mga
pinakitunguhan mo ng napakatindi. Kinakailangan bang kainin
ng mga kababaihan ang kanilang sariling bunga, ang mga
anak na kanilang inalagaan? Kinakailangan bang patayin ang
pari at propeta sa santuwaryo ng Panginoon? **21** Humiga sa
lupa sa mga lansangan ang mga bata at mga matatanda.
Namatay sa pamamagitan ng espada ang aking mga birhen at
malalakas na mga kalalakihan. Pinatay mo sila sa araw ng iyong
matinding galit; walang awa mo silang pinatay at hindi nagpakita
ng kahabagan. **22** Ipinatawag mo ang aking kinatatakutan sa
lahat ng dako gaya sa araw ng mataimtim na pagtitipon; walang
nakatakas, at walang nakaligtas sa araw ng matinding galit ni
Yahweh. Nilipol ng aking mga kaaway ang aking mga inalagaan
at pinalaki.

3 Ako ay isang taong nakakita ng paghihirap sa ilalim ng pamalo
ng matinding galit ni Yahweh. **2** Itinaboy niya ako at pinalakad sa
kadiliman sa halip na liwanag. **3** Tunay siyang bumaling laban
sa akin, buong araw niyang ibinabaling ang kamay niya laban sa
akin. **4** Ang aking laman at balat ay ginutay niya, ang aking mga
buto ay binali niya. **5** Gumawa siya ng mga gawaing paglusob
na sa akin ay laban, at pinaligiran ako ng kapaitan at kahirapan.
6 Sa mga madilim na lugar niya ako pinatira, tulad nilang mga
patay na noon pa. **7** Gumawa siya ng pader sa paligid ko at hindi
ako makatakas. Pinabigat niya ang aking mga posas. **8** Kahit na
tumawag at sumigaw ako ng tulong, aking mga panalangin ay
kaniyang kinukulong. **9** Hinarangan niya ang aking landas ng
mga pader na gawa sa sinibak na bato, hindi tuwid ang bawat

daanang aking tinatahak. **10** Tulad siya ng osong naghihintay
upang tambangan ako, isang leon na nasa pagtatago. **11** Inilihis
niya ang mga landas ko. Ginugutay at pinapabayaan niya ako.
12 Iniunat niya ang kaniyang pana at minarkahan ako bilang
tudlaan ng palaso. **13** Ipinadala niya ang mga palaso mula sa
kaniyang sisidlan upang pumasok sa aking mga bato. **14** Ako ay
naging katatawanan sa lahat ng aking mga kababayan, ang
paksa sa mapanuyang awit nila sa araw-araw. **15** Pinuno niya
ako ng kapaitan at pinilit painumin ng ajenjo. **16** Dinurog niya
ang aking mga ngipin ng bato, sa alikabok ay isinubsob niya
ako. **17** Sa aking buhay ay tinanggal mo ang kapayapaan, hindi
ko na maalala pa ang alinmang kaligayahan. **18** Kaya sinabi
ko, "Ang aking tatag ay nawala na at ang aking pag-asa kay
Yahweh ay naubos na." **19** Inaalala ko ang aking kahirapan at
ang aking pagkaligaw sa ajenjo at kapaitan. **20** Tiyak na ito ay
aking inaalala, at sa loob ko ay yumuyukod ako sa kawalan ng
pag-asa. **21** Ngunit ito ang aking inaalala, at ito ang dahilang
ako ay may pag-asa: **22** Ito ay sa pamamagitan ng katapatan
sa kasunduan ni Yahweh kaya hindi tayo nalipol, sapagkat
ang kaniyang mga kilos ng kahabagan ay hindi nagwakas. **23**
Ang mga kilos ng kahabagan niya ay muling nagaganap sa
bawat umaga, katapatan mo ay dakila! **24** "Si Yahweh ay aking
mana," sinabi ko sa aking sarili, kaya aasa ako sa kaniya. **25**
Si Yahweh ay mabuti sa sinumang naghihintay sa kaniya, sa
buhay na naghahanap sa kaniya. **26** Mabuti ang maghintay sa
pagliligtas ni Yahweh nang tahimik. **27** Mabuti sa isang tao na
ang pamatok sa kaniyang kabataan ay kaniyang natitiis. **28**
Hayaan siyang manahimik at umupong mag-isa, dahil inilagay
ito ni Yahweh sa kaniya. **29** Hayaang ilagay niya sa alikabok

ang bibig niya, at marahil mayroong pag-asa. **30** Hayaang ang
kaniyang pisngi ay ibigay niya sa sinumang humahampas sa
kaniya. Hayaang mapuno siya ng kahihiyan, **31** sapagkat hindi
siya tatanggihan ng Panginoon magpakailanman! **32** Sapagkat
kahit na nagdadala siya ng kalungkutan, nagpapakita rin siya
ng kahabagan na lumalabas mula sa kaniyang kadakilaan ng
kaniyang katapatan sa kasunduan. **33** Sapagkat hindi siya
nagmamalupit mula sa kaniyang puso, o nagpapahirap sa
mga anak ng mga tao. **34** Sa pagdurog sa lahat ng mga
bihag sa lupa sa ilalim ng kaniyang paa, **35** sa paglihis sa
katarungan ng mga tao sa harapan ng mukha ng Kataas-taasan,
36 sa paghadlang sa isang tao sa kaniyang katwiran—hindi ba
nakikita ng Panginoon? **37** Sino ang nagsasalita at nangyayari
kapag hindi ito iniutos ng Panginoon? **38** Hindi ba parehong
kapahamakan at katagumpayan ay nagmumula sa bibig ng
Kataas-taasan? **39** Paano makakadaing ang sinumang taong
nabubuhay? Paaano makakadaing ang sinumang tao tungkol sa
kaparusahan ng kaniyang mga kasalanan? **40** Siyasatin at suriin
natin ang ating mga pamamaraan, at muling manumbalik kay
Yahweh. **41** Itaas natin ang ating mga puso at mga kamay sa
Diyos sa kalangitan at manalangin: **42** “Laban sa iyo kami ay
nagkasala at naghimagsik, kaya kami ay hindi mo pinatawad.
43 Tinakpan mo ang iyong sarili ng galit at hinabol kami.
Pinagpapatay mo kami, at hindi mo kami kinahabagan. **44**
Tinakpan mo ang iyong sarili ng ulap, upang walang panalangin
ang makakalampas. **45** Ginawa mo kaming mga taong itinakwil
at dumi sa iba't ibang mga lahi. **46** Ibinuka ng lahat ng aming
mga kaaway ang kanilang bibig nang may pangungutya laban
sa amin. **47** Dumating sa amin ang takot sa hukay, pagkasira

at pagkaluray." 48 Umaagos ng daloy ng tubig ang mata ko
dahil sa pagkaluray ng anak na babae ng mga kababayan ko.
49 Umaagos ang mga mata ko, at hindi tumitigil ang mga ito,
sapagkat wala itong katapusan 50 hanggang sa tumunghay
at tumingin si Yahweh mula sa kalangitan. 51 Nagbibigay ng
matinding sakit sa aking buhay ang mata ko dahil sa lahat
ng mga anak na babae sa lungsod ko. 52 Walang tigil akong
tinutugis tulad ng isang ibon ng aking mga kaaway nang walang
dahilan. 53 Sinira nila sa balon ang buhay ko at sa ibabaw ko ay
naglagay ng isang bato. 54 Dumaloy ang tubig sa aking ulo,
sinabi ko, "Nilagot ako!" 55 Tinawag ko ang iyong pangalan,
Yahweh, mula sa pinakamababang hukay. 56 Narinig mo ang
aking tinig nang sinabi ko, "Huwag mong itago ang iyong tainga
sa aking pagtawag ng tulong, sa aking pagsigaw ng saklolo! 57
Lumapit ka sa araw na tinawag kita, sinabi mo sa akin, "Huwag
kang mangamba!" 58 Panginoon, ipinagtanggol mo ako nang
ako ay nasa paglilitis para sa buhay ko, iniligtas mo ang buhay
ko! 59 Yahweh, nakita mo ang kanilang pang-aapi sa akin.
Hatulan mo nang makatarungan ang aking usapin. 60 Nakita mo
ang lahat kanilang mga kilos ng paghihiganti, lahat ng kanilang
binabalak laban sa akin. 61 Narinig mo ang panghahamak
nila, Yahweh, at lahat ng kanilang mga balak tungkol sa akin.
62 Narinig mo ang mga labi ng mga tumindig laban sa akin,
narinig mo ang kanilang malalim na kaisipang laban sa akin
sa buong araw. 63 Maging sa kanilang pag-upo o sa kanilang
pagtayo, tingnan mo Yahweh! Ako ang paksa sa kanilang awit
ng pangungutya. 64 Gumanti ka sa kanila, Yahweh, gaya ng
pinsalang ginawa ng kanilang mga kamay. 65 Lagyan mo ng
takot ang kanilang mga puso, lagyan mo sila ng sumpa. 66

Habulin mo sila sa iyong galit at lipulin mo sila saanman sa
ilalim ng kalangitan, Yahweh!

4 Ganap na nawalan ng kinang ang ginto; nagbago ang
pinakadalisay na ginto. Naibuhos ang mga banal na bato sa
dulo ng bawat lansangan. **2** Mahalaga ang mga anak na
lalaki ng Zion, higit na mahalaga kaysa sa dalisay na ginto.
Ngunit ngayon itinuturing silang walang halaga kundi gaya ng
mga tapayan na gawa sa pamamagitan ng mga kamay ng
magpapalayok. **3** Maging ang mga asong gubat ay nagpakita ng
suso upang pasusuhin ang kanilang mga anak, ngunit ang anak
na babae ng aking mga tao ay gaya ng mabagsik na ostrits
sa ilang. **4** Nakadikit sa ngalangala ng kaniyang bibig ang dila
ng sumususong sanggol dahil sa uhaw; humihingi ng tinapay
ang mga bata, ngunit wala ng para sa kanila **5** Napabayaan
ngayon ang mga taong kumakain dati ng mamahaling pagkain,
na nagugutom sa mga lansangan; silang mga nagsuot ng
matingkad na pulang kasuotan ay nasa ibabaw na ngayon ng
tambak ng basura. **6** Ang mabigat na pagkakasala ng anak na
babae ng aking mga tao ay higit na malaki kaysa sa kasalanan
ng Sodoma, na itinapon sa isang iglap, bagaman walang mga
kamay na sumunggab sa kaniya. **7** Makinang tulad ng niyebe at
maputi gaya ng gatas ang kaniyang mga pinuno. Ang kanilang
katawan ay mas mapula kaysa sa koral; tulad ng safiro ang
kanilang anyo. **8** Pinaitim ng kadiliman ang kanilang itsura
ngayon, hindi sila makilala sa mga lansangan, sapagkat kumapit
ang kanilang balat sa kanilang tuyong mga buto. Naging gaya
ito ng tuyong kahoy! **9** Mas mabuti ang mga napatay sa gutom
kaysa sa mga namatay sa pamamagitan ng espada; mas mabuti
sila kaysa sa mga nanghihina, tinuhog sa gutom sa kakulangan

ng anumang mga ani mula sa mga bukirin. **10** Pinakuluan ng
mga kamay ng mga mahabaging kababaihan ang kanilang
sariling mga anak; ang mga batang ito ang naging pagkain nila
sa panahon ng pagkawasak ng anak na babae ng aking mga tao.
11 Nasisiyahan si Yahweh sa kaniyang pagkapoot. Ibinuhos niya
ang kaniyang nag-aapoy na galit; nagpaningas siya ng apoy sa
Zion, at nilamon nito ang kaniyang mga pundasyon. **12** Maging
ang mga hari sa lupa o sinumang naninirahan sa mundo ay hindi
maniniwalang makakapasok sa mga tarangkahan ng Jerusalem
ang kalaban at kaaway. **13** Ngunit nagawa nila, dahil sa mga
kasalanan ng kaniyang mga propeta, at sa mga mabibigat na
pagkakasala ng kaniyang mga pari na nagdanak ng dugo ng
matuwid sa kaniyang kalagitnaan. **14** Gumagala ngayon ang
mga propeta at mga paring iyon sa mga lansangan tulad ng mga
bulag na lalaki. Nadungisan sila ng dugong iyon kaya walang
sinuman ang maaaring makahawak sa kanilang mga damit.
15 "Magsilayo kayo! Marurumi," isinisigaw ng mga propeta at
mga paring ito. "Magsilayo kayo, magsilayo kayo! Huwag ninyo
kaming hawakan!" Kaya nagpagala-gala sila sa ibang mga
lupain, ngunit sinasabi maging ng mga Gentil, "Hindi na sila
maaaring manirahan dito bilang mga dayuhan." **16** Ikinalat sila ni
Yahweh mula sa kaniyang harapan; hindi na niya sila tinitingnan
pa nang may pagpanig. Kailanman walang anumang paggalang
ang tumanggap sa mga pari, at hindi na sila nagpapakita ng
pagmamalasakit sa mga nakatatanda. **17** Patuloy na nabigo ang
aming mga mata sa paghahanap ng kahit na walang kabuluhang
tulong, bagaman sabik silang nagbantay sa isang bansang hindi
makapagliligtas sa amin. **18** Inaabangan nila ang aming mga
hakbang patungo sa aming mga lansangan. Malapit na ang

aming wakas at natapos na ang aming mga kaarawan, sapagkat
dumating na ang aming wakas. **19** Mas matulin pa sa mga
agilang nasa alapaap ang aming mga manunugis. Hinahabol nila
kami sa mga kabundukan at nag-aabang sila sa amin sa ilang.
20 Ang hininga sa mga butas ng aming ilong, ang pinahiran
ni Yahweh—na aming hari, ay nahuli sa kanilang mga hukay;
siya ang aming hari na aming sinasabi, "'Mabubuhay kami sa
ilalim ng kaniyang pangangalaga kasama ng mga bansa.'" **21**
Magalak at matuwa, anak na babae ng Edom na naninirahan sa
lupain ng Uz, sapagkat dadaan din ang kopa sa iyo. Malalasing
ka at huhubaran ang iyong sarili. **22** Natapos na ang iyong
kasamaan, anak na babae ng Zion. Hindi ka na niya bibihagin.
Ngunit kaniyang parurusahan ang iyong kasamaan, anak na
babae ng Edom. Kaniyang ilalantad ang iyong mga kasalanan.

5 Iyong alalahanin, Yahweh, kung ano ang nangyari sa amin.
Masdan at tingnan ang aming kahihiyan. **2** Ibinigay sa mga
dayuhan ang aming mana; ang aming mga tahanan sa mga
dayuhan. **3** Naging mga ulila kami, sapagkat wala na kaming
mga ama, at katulad ng mga balo ang aming mga ina. **4**
Nagkakahalaga ng pilak ang tubig na aming iinumin, at ipinagbibili
sa amin ang aming sariling kahoy. **5** Hinahabol kami ng aming
mga kaaway; sila ay napakalapit na humihinga na sa aming mga
leeg. Pagod na kami; wala ng kapahingahan para sa amin. **6**
Iniaabot namin ang aming mga kamay sa mga taga-Egipto at
mga taga-Asiria upang mabusog sa pagkain. **7** Nagkasala ang
aming mga ama; wala na sila, at pinasan namin ang kanilang
mga kasalanan. **8** Pinamunuan kami ng mga alipin, at wala
ni isang makapagligtas sa amin sa kanilang mga kamay. **9**
Inilagay namin sa panganib ang aming mga buhay upang

kunin ang aming mga tinapay sa pagharap sa mga espada sa
ilang. **10** Tulad ng isang hurno ang aming mga balat, nasunog
mula sa init ng pagkagutom. **11** Pinagsamantalahan nila ang
mga kababaihan sa Zion, ang mga birhen sa mga lungsod
ng Juda. **12** Ibinitin nila ang mga prinsipe sa pamamagitan
ng sarili nilang mga kamay, at hindi nila iginagalang ang mga
nakatatanda. **13** Dinala nila ang mga masisiglang na kalalakihan
sa gilingan, at ang mga susuray-suray na binata sa ilalim ng
mga puno ng kahoy. **14** Tinanggal nila ang mga nakatatanda
sa tarangkahan sa lungsod at ang masisiglang kalalakihan
mula sa kanilang tugtugin. **15** Tumigil ang kagalakan ng aming
mga puso; napalitan ng pagluluksa ang aming pagsasayaw. **16**
Nahulog ang korona mula sa aming mga ulo! sa aba namin!
Sapagkat nangagkasala kami. **17** Nagkasakit ang aming mga
puso, at lumabo ang aming mga mata, **18** dahil gumagala
ang mga asong gubat sa Bundok ng Zion na iniwanan. **19**
Ngunit ikaw si Yahweh, maghari ka magpakailanman, at ang
iyong luklukan ay mula sa sali't salinlahi. **20** Bakit mo kami
kakalimutan ng magpakailanman? Pababayaan mo ba kami
ng napakatagal? **21** Panumbalikin mo kami sa iyo, Yahweh at
magsisisi kami. Papanumbalikin mo ang aming mga araw gaya
nang unang panahon, **22** maliban na lamang kung kami ay tunay
na tinanggihan at labis ang iyong galit sa amin.

Ezekiel

1 Sa ikatatlumpung taon, sa ikaapat na buwan, at sa ikalimang
araw ng buwan, nangyaring naninirahan akong kasama ng mga
bihag sa tabi ng Kanal Kebar. Nabuksan ang kalangitan, at
nakakita ako ng mga pangitain ng Diyos! **2** Noong ikalimang
araw ng buwan na iyon—ito ang ikalimang taon ng pagkatapon
kay Haring Jehoiakin, **3** dumating nang may kapangyarihan
ang salita ni Yahweh kay Ezekiel na anak ni Buzi at ang pari
sa lupain ng mga Caldeo sa tabi ng Kanal Kebar. Dumating
ang kamay ni Yahweh sa kaniya roon. **4** Pagkatapos, tumingin
ako, at mayroong dumarating na malakas na hangin mula sa
hilaga—isang malaking ulap na may kumikinang na apoy sa
loob nito, at liwanag ang nasa palibot at loob nito, at kulay ng
ambar ang apoy sa loob ng ulap. **5** Sa gitna ay anyo ng apat
na buhay na nilalang. Ito ang kanilang wangis: mayroon silang
anyong tao, **6** ngunit ang bawat isa sa kanila ay mayroong apat
na mukha, at ang bawat isa sa mga nilalang ay may apat na
pakpak. **7** Tuwid ang kanilang mga binti, ngunit ang talampakan
ng kanilang mga paa ay tulad ng mga kuko ng isang guya
na makinang tulad ng pinakintab na tanso. **8** Gayon pa man,
mayroon silang mga kamay ng tao sa ilalim ng kanilang mga
pakpak sa lahat ng apat na dako. Sa kanilang apat, ang kanilang
mga mukha at mga pakpak ay ganito: **9** ang kanilang mga
pakpak ay sumasagi sa mga pakpak ng kasunod na nilalang, at
hindi sila lumiliko habang umuusad, sa halip, ang bawat isa ay
umusad pasulong. **10** Ang wangis ng kanilang mga mukha ay
tulad ng mukha ng isang tao, sunod, ang mukha ng isang leon
sa kanan, sunod, ang mukha ng isang toro sa kaliwa, at sa huli,
ang mukha ng isang agila. **11** Ganyan ang kanilang mga mukha,

at ang kanilang mga pakpak ay nakabuka sa itaas, upang ang
bawat nilalang ay may pares ng mga pakpak na nakasagi sa
pakpak ng isa pang nilalang, at isang pares din ng mga pakpak
ang nakatakip sa kanilang mga katawan. **12** Ang bawat isa
ay umusad pasulong, upang saanman sila utusang pumunta
ng Espiritu, pumunta sila nang hindi lumilingon. **13** Tulad ng
mga nagliliyab na baga ang mga buhay na nilalang, o tulad ng
mga sulo, may maliwanag na apoy din na gumagalaw kasama
ng mga nilalang, at may mga kumikislap na kidlat. **14** Mabilis
na gumagalaw nangpabalik-balik ang mga buhay na nilalang,
at mukha silang kidlat! **15** At tumingin ako sa mga buhay na
nilalang, may isang gulong sa ilalim na nasa tabi ng mga buhay
na nilalang. **16** Ito ang wangis at balangkas ng mga gulong: ang
bawat gulong ay tulad ng berilyo, at magkakatulad lahat ang
apat, tila binabagtas ng isang gulong ang isa pang gulong. **17**
Kapag gumulong ang mga gulong, nakakapunta sila sa bawat
direksyon nang hindi lumilingon. **18** Para naman sa mga gilid
naman ng mga ito, matataas at nakakatakot, sapagkat ang mga
gilid ay puno ng mga mata paikot! **19** Kapag gumagalaw ang
mga buhay na nilalang, gumagalaw ang mga gulong sa tabi nila.
Kapag pumapaitaas ang mga buhay na nilalang mula sa lupa,
pumapaitaas din ang mga gulong. **20** Saanman pumupunta ang
Espiritu, pumupunta sila kung saan tumutungo ang Espiritu,
pumapaitaas sa tabi nila ang mga gulong, sapagkat ang espiritu
ng mga buhay na nilalang ay nasa mga gulong. **21** Kapag
gumagalaw ang mga nilalang, gumagalaw rin ang mga gulong,
at kapag tumitigil ang mga nilalang, tumitigil ang mga gulong,
kapag pumapaitaas mula sa lupa ang mga nilalang, pumapaitaas
ang mga gulong sa tabi nila, sapagkat ang espiritu ng mga buhay

na nilalang ay nasa mga gulong. **22** Sa ibabaw ng mga ulo ng
mga buhay na nilalang ay may tulad ng isang napakalaking
pabilog na bubong, tulad ito ng kahanga-hangang kristal na
nakabuka sa ibabaw ng kanilang mga ulo. **23** Sa ilalim ng
pabilog na bubong, ang bawat isa sa mga pakpak ng nilalang ay
nakabuka nang tuwid at nakasagi sa mga pakpak ng isa pang
nilalang. Ang bawat buhay na nilalang ay may isang pares din
upang takpan ang kanilang mga sarili—ang bawat isa ay may
isang pares upang takpan ang kaniyang sariling katawan. **24** At
narinig ko ang tunog ng kanilang mga pakpak! Tulad ng ingay ng
rumaragasang tubig. Tulad ng tinig ng Makapangyarihan. Kapag
gumagalaw sila, nagkakaroon ng tunog ng isang bagyong ulan.
Tulad ito ng tunog ng isang hukbo. Kapag tumitigil sila, ibinababa
nila ang kanilang mga pakpak. **25** At isang tinig ang nagmula
sa itaas ng pabilog na bubong sa ibabaw ng kanilang mga ulo
kapag tumitigil sila at ibinababa ang kanilang mga pakpak. **26**
Sa itaas ng pabilog na bubong sa ibabaw ng kanilang mga ulo
ay may anyo ng isang tronong tulad ng safiro, at ang nasa trono
ay ang wangis ng isang tulad ng tao. **27** Nakita ko ang isang
anyong tulad ng nagliliwanag na metal na may apoy sa loob
mula sa kaniyang baywang pataas, mula sa kaniyang baywang
pababa ay tulad ng apoy at liwanag ang nasa buong paligid. **28**
Tulad ito ng isang bahagharing lumilitaw sa mga ulap sa isang
maulang araw—at tulad ng maliwanag na ilaw ang pumapaligid
dito. Nagpakita ito tulad ng anyo ng kaluwalhatian ni Yahweh.
Nang makita ko ito, nagpatirapa ako, at narinig ko ang isang
tinig na nagsasalita.

2 Sinabi sa akin ng tinig, “Anak ng tao, tumayo ka at magsasalita
ako sa iyo.” **2** At dinala ako ng Espiritu habang siya ay

nagsasalita sa akin at itinayo niya ako, at narinig ko siyang
nagsasalita sa akin. 3 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, sinusugo
kita sa mga tao ng Israel, sa suwail na bansang naghimagsik
laban sa akin—nagkasala sila at ng kanilang mga ninuno laban
sa akin hanggang sa panahong ito! 4 Ang kanilang mga kaapu-
apuhan ay may mga matitigas na mukha at mga matitigas
na puso. Isinusugo kita sa kanila. At sasabihin mo sa kanila,
'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh.' 5 Makinig man sila
o hindi sila makikinig. Sila ay suwail na sambahayan, ngunit
malalaman man lamang nila na isang propeta ang kabilang sa
kanila. 6 At ikaw, anak ng tao, huwag kang matakot sa kanila o
sa kanilang mga salita. Huwag kang matakot, kahit na kasama
mo ang mga dawag at mga tinik, at kahit na ikaw ay namumuhay
kasama ng mga alakdan. Huwag kang matakot sa kanilang
mga salita o panghinaan ng loob sa kanilang mga mukha,
sapagkat sila ay suwail na sambahayan. 7 Ngunit sasabihin mo
sa kanila ang aking mga salita, makinig man sila o hindi, dahil
sila ay napakasuwail. 8 Ngunit ikaw, anak ng tao, makinig ka sa
sinasabi ko sa iyo. Huwag kang maging suwail tulad ng suwail
na sambahayang iyon. Buksan mo ang iyong bibig at kainin ang
ibibigay ko sa iyo!” 9 Pagkatapos, tumingin ako at isang kamay
ang nag-abot sa akin, dito ay may kasulatang binalumbon. 10
Inilatag niya ito sa aking harapan, nasulatan ang harap at ang
likod nito, at mga panaghoy, pagluluksa, at kapighatian ang
nakasulat dito.

3 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, kainin mo kung ano
ang natagpuan mo! Kainin mo itong kasulatang binalumbon,
pagkatapos ay humayo sa sambahayan ng Israel at magsalita.”
2 Kaya ibinuka ko ang aking bibig, at ipinakain niya sa akin

ang kasulatang binalumbon. 3 Sinabi niya sa akin, “Anak ng
tao, pakainin mo ang iyong sikmura at busugin ang iyong tiyan
sa pamamagitan ng kasulatang binalumbong ito na ibinigay
ko sa iyo!” Kaya kinain ko ito, at ito ay kasintamis ng pulot-
pukyutan sa aking bibig. 4 Pagkatapos, sinabi niya sa akin,
“Anak ng tao, pumunta ka sa sambahayan ng Israel at sabihin
sa kanila ang aking mga salita. 5 Sapagkat hindi ka isinugo
sa mga taong may kakaibang salita o isang mahirap na wika,
kundi sa sambahayan ng Israel— 6 hindi sa makapangyarihang
bansang may kakaibang salita o mahirap na wika, na ang mga
salita ay hindi mo maintindihan! Kung isusugo kita sa kanila,
makikinig sila sa iyo! 7 Ngunit ang sambahayan ng Israel
ay hindi nahahandang makinig sa iyo, sapagkat sila ay hindi
nahahandang makinig sa akin. Kaya lahat ng sambahayang
Israel ay mataas ang kilay at matigas ang puso. 8 Masdan
mo! Ang iyong mukha ay ginawa kong kasintigas ng kanilang
mga mukha at ang iyong kilay ay kasintigas ng kanilang mga
kilay. 9 Ginawa kong tulad ng isang diamante ang iyong kilay,
mas matigas kaysa pingkian! Huwag kang matakot sa kanila o
panghinaan ng loob sa pamamagitan ng kanilang mga mukha,
yamang sila ay mga suwail na sambahayan.” 10 At sinabi niya
sa akin, “Anak ng tao, ang lahat ng mga salitang ipinahayag ko
sa iyo—ilagay mo ang mga ito sa iyong puso at pakinggan mo
sila sa pamamagitan ng iyong mga tainga! 11 At pumunta ka sa
mga bihag, sa iyong mga kababayan, at magsalita ka sa kanila.
Sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh,'
makinig man sila o hindi.” 12 Pagkatapos, itinaas ako ng Espiritu,
at nakarinig ako ng tunog sa aking likuran na tulad ng isang
malakas na lindol, na nagsasabi, “Pagpalain ang kaluwalhatian

ni Yahweh mula sa kaniyang lugar!" 13 Kaya narinig ko ang
tunog ng mga pakpak ng mga buhay na mga nilalang habang
sumasag sa isa't isa, at ang tunog ng mga gulong na nasa
kanila, at ang tunog ng isang malakas na lindol! 14 Itinaas ako
ng Espiritu at dinala ako palayo; at pumunta akong may kapaitan
sa galit ng aking espiritu, sapagkat ubod ng lakas na nakadiin sa
akin ang kamay ni Yahweh! 15 Kaya pumunta ako sa mga bihag
sa Tel Abib na nakatira sa tabi ng Ilog Kebar, at nananatili ako
roon sa loob ng pitong araw, punong-puno ako ng pagkamangha
kasama nila. 16 At nangyari na makalipas ang pitong araw
ay dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 17 Anak
ng tao, ginawa kitang tagapagbantay para sa sambahayan ng
Israel, kaya makinig ka sa salita mula sa aking bibig, at ibigay
sa kanila ang aking babala! 18 Kapag sinabi ko sa masama,
'Tiyak na mamamatay ka' at hindi mo siya binigyan ng babala
o nagsabi ng isang babala sa masama tungkol sa kaniyang
masamang mga gawa upang siya ay mabuhay—mamamatay
ang masama sa kaniyang kasalanan, ngunit sisingilin ko mula sa
iyong kamay ang kaniyang dugo. 19 Ngunit kung bibigyan mo ng
babala ang masama, at hindi siya tumalikod mula sa kaniyang
kasamaan o sa kaniyang masasamang gawain, mamamatay siya
sa kaniyang kasalanan, ngunit maililigtas mo ang iyong sariling
buhay. 20 At kung tatalikod ang isang matuwid na tao mula sa
kaniyang pagiging matuwid at gumawa ng hindi makaturungan,
maglalagay ako ng batong katitisuran sa kaniyang harapan,
at mamamatay siya, dahil hindi mo siya binigyan ng babala.
Mamamatay siya sa kaniyang kasalanan, at hindi ko aalalahanin
ang kaniyang mabuting mga gawa na kaniyang ginawa, ngunit
sisingilin ko mula sa iyong kamay ang kaniyang dugo. 21 Ngunit

kung babalaan mo ang matuwid na tao na tumigil sa pagkakasala
upang hindi na siya magkasala, tiyak na mabubuhay siya dahil
nabigyan siya ng babala; at maililigtas mo ang iyong sariling
buhay." **22** Kaya nasa akin doon ang kamay ni Yahweh, at
sinabi niya sa akin, Tumayo ka! Pumunta sa kapatagan, at
makikipag-usap ako sa iyo doon! **23** Bumangon ako at pumunta
sa patag, at nanatili doon ang kaluwalhatian ni Yahweh, tulad
ng kaluwalhatiang nakita ko sa gilid ng kanal Kebar; kaya
nagpatirapa ako. **24** Dumating sa akin ang Espiritu at itinayo ako
sa aking mga paa; at nagsalita siya sa akin, at sinabi sa akin,
"Pumunta ka at pagsarhan ang iyong sarili sa loob ng iyong
bahay, **25** kaya ngayon, anak ng tao, igagapos ka nila ng lubid
at itatali ka upang hindi ka makapunta sa kanila. **26** Gagawin
kong nakadikit ang iyong dila sa ngalangala ng iyong bibig,
upang ikaw ay magiging pipi at hindi mo sila mapagsasabihan,
yamang sila ay mapanghimagsik silang sambahayan. **27** Ngunit
kapag magsalita ako sa iyo, bubuksan ko ang iyong bibig upang
sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh;
Siya na makakarinig ay makinig; at siya na hindi makinig ay
hindi makikinig, yamang sila ay suwail na sambahayan!"

4 Ngunit ikaw, anak ng tao, kumuha ka ng isang laryo para
sa iyong sarili at ilagay ito sa iyong harapan. At iukit mo rito
ang lungsod ng Jerusalem. **2** At lagyan mo ng panglusob laban
dito, at magtayo ng mga tanggulan laban dito. Maglagay ng
daanan na pangsalakay laban dito at maglagay ng mga kampo
sa palibot nito. Maglagay ng mga pambayo sa buong palibot
nito. **3** At ikaw, magdala ka ng kawaling bakal, at gamitin mo
ito bilang bakal na pader sa pagitan mo at ng lungsod. Iharap
mo ang iyong mukha sa dakong iyon at sa lungsod, sapagkat

lulusubin ito. Kaya maglagay ka ng panglusob dito! Magiging
isang palatandaan ito ng sambahayan ng Israel. **4** Pagkatapos,
humiga ka ng patagilid sa iyong kaliwa at ilagay mo sa iyong
sarili ang kasalanan ng sambahayan ng Israel; papasanin mo
ang kanilang kasalanan sa bilang ng mga araw na ikaw ay
nakahiga paharap sa sambahayan ng Israel. **5** Ako mismo ang
magtatalaga sa iyo ng isang araw upang kumatawan sa bawat
taon ng kanilang kaparusahan: 390 araw! Sa ganitong paraan,
papasanin mo ang kasalanan ng sambahayan ng Israel. **6** Kapag
natapos mo na ang mga araw na ito, humiga ka patagilid sa iyong
kanan sa pangalawang pagkakataon, sapagkat papasanin mo
ang kasalanan ng sambahayan ng Juda sa loob ng apatnapung
araw. Magtatalaga ako sa iyo ng isang araw sa bawat taon. **7** At
Ihaharap mo ang iyong mukha sa Jerusalem na kasalukuyang
linulusob na hindi natatakpan ang iyong bisig, at maghahayag
ka ng propesiya laban dito. **8** Sapagkat masdan mo! Maglalagay
ako ng panali sa iyo upang hindi ka lumingon sa magkabilang
bahagi hanggang sa matapos mo ang mga araw ng iyong
pagkalusob. **9** Magdala ka ng trigo, sebada, bitsuwelas, lentil,
dawa at espelta; ilagay mo sila sa isang sisidlan at gumawa ka
ng tinapay para sa iyong sarili ayon sa bilang ng mga araw na
nakahiga kang patagilid. Kakainin mo ito nang 390 na araw! **10**
Ito ang pagkaing kakainin mo: Dalawampung siklo ang timbang
sa bawat araw. Kakainin mo ito sa bawat oras. **11** At iinom
ka ng tubig, na may sukat na anim na bahagi ng hin. Iinumin
mo ito maya't-maya. **12** Kakainin mo ito tulad ng mga tinapay
na gawa sa sebada, ngunit lulutuin mo ito gamit ang dumi ng
tao sa kanilang paningin!" **13** Sapagkat sinasabi ni Yahweh,
"Nangangahulugan ito na magiging marumi ang tinapay na

kakainin ng mga tao ng Israel, doon sa mga bansa kung saan
ko sila itataboy." **14** Ngunit sinabi ko, "O, Panginoong Yahweh!
Kailan man ay hindi ako naging marumi! Hindi ako kailanman
kumakain ng anumang namatay o anumang pinatay ng mga
hayop, mula sa aking pagkabata hanggang ngayon, at hindi
kailanman nakapasok sa aking bibig ang maruming karne!" **15**
Kaya sinabi niya sa akin, "Tingnan mo! Binigyan kita ng dumi ng
baka sa halip na dumi ng tao upang maaari mo nang lutuin ang
iyong tinapay sa ibabaw ng dumi ng baka." **16** Sinabi rin niya
sa akin, "Anak ng tao, masdan mo! Sinisira ko ang imbakan
ng tinapay sa Jerusalem, at kakain sila ng tinapay habang
nirarasyon ito sa kabalisaan at iinom ng tubig habang nirarasyon
ito na may panginginig. **17** Dahil kukulangin sila ng tinapay at
tubig, panghihinaan ng loob ang bawat tao sa kaniyang kapatid
na lalaki at matutunaw dahil sa kanilang kasalanan."

5 At ikaw, anak ng tao, kumuha ka ng matalim na espada
na parang isang pang-ahit ng barbero para sa iyong sarili. At
padaanin mo ang pang-ahit sa iyong ulo at sa iyong balbas, at
kumuha ka ng mga timbangan upang timbangin at hatiin ang
iyong buhok. **2** Sunugin ang ikatlong bahagi nito sa apoy sa
gitna ng lungsod kapag natapos na ang mga araw ng paglusob.
At kunin mo ang ikatlong bahagi ng buhok at ihampas mo ito sa
pamamagitan ng espada sa buong palibot ng lungsod. At ikalat
ang isang ikatlong bahagi nito sa hangin, at huhugot ako ng
isang espada upang habulin ang mga tao. **3** Ngunit kumuha
ng kaunting buhok mula sa kanila at itali ang mga ito sa iyong
manggas. **4** At kumuha ng mas maraming buhok at ihagis ito
sa gitna ng apoy; at sunugin ito sa apoy; mula roon ang apoy
ay lalabas sa lahat ng sambahayan ng Israel." **5** Sinasabi ito

ng Panginoong Yahweh, “Ito ang Jerusalem sa gitna ng mga
bansa, kung saan ko siya inilagay, at kung saan pinalilibutan
ko siya ng ibang mga lupain. **6** Ngunit tinanggihan niya ang
aking mga kautusan sa pamamagitan ng kasamaan higit sa
mga bansa, at ang aking mga palatuntunan higit pa sa mga
bansang nakapalibot sa kaniya. At tinanggihan nila ang aking
mga hatol at hindi lumalakad sa aking mga palatuntunan!” **7**
Kaya sinasabi ito ng Panginoong si Yahweh, “Sapagkat ikaw ay
higit na mapanggulo kaysa mga bansang nakapalibot sa iyo at
hindi lumakad sa aking mga utos o kumilos ayon sa aking mga
kautusan, o kumilos ayon sa mga kautusan ng mga bansang
nakapalibot sa iyo.” **8** Kaya sinasabi ito ng Panginoong Yahweh,
“Masdan ninyo! Ako mismo ay kikilos laban sa inyo! Isasagawa
ko ang mga hatol sa inyong kalagitnaan upang makita ng
mga bansa. **9** Gagawin ko sa inyo kung ano ang hindi ko pa
nagagawa at ang katulad nito na hindi ko na gagawing muli,
dahil sa lahat ng inyong kasuklam-suklam na mga gawa. **10**
Kaya kakainin ng mga ama ang mga bata sa inyong kalagitnaan,
at kakainin ng mga anak na lalaki ang kanilang mga ama,
yamang magsasagawa ako ng paghatol sa inyo at ikakalat sa
bawat dako kayong lahat na naiwan! **11** Samakatuwid, habang
ako ay buhay - ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh -
tiyak ito sapagkat dinungisan ninyo ang aking santuwaryo sa
pamamagitan ng lahat ng inyong kamuhi-muhing mga bagay at
sa lahat ng inyong kasuklam-suklam na gawa, ako mismo ang
babawas ng inyong bilang; hindi maaawa sa inyo ang aking
mata at hindi ko kayo patatawarain. **12** Mamamatay sa salot ang
ikatlong bahagi ninyo, at mauubos sila ng kagutuman sa inyong
kalagitnaan. Ang ikatlong bahagi sa inyo ay mamamatay sa

pamamagitan ng espada sa paligid ninyo. At ikakalat ko ang
ikatlong bahagi sa inyo sa bawat dako, at huhugot ng espada
upang habulin din sila. **13** At magiging ganap ang aking poot,
at ititigil ko ang aking matinding galit sa kanila. Masisiyahan
ako, at makilala nila na akong si Yahweh ang nagsasabi ng
mga bagay na ito dahil sa aking poot nang matapos ko ang
aking matinding galit laban sa kanila. **14** Gagawin ko kayong
isang lagim at kahihiyan sa mga bansang nakapalibot sa inyo
sa paningin ng bawat isa na dumadaan. **15** Kaya magiging
isang bagay ang Jerusalem para sa ibang tao upang isumpa at
kutyain, isang babala at isang katatakutan para sa mga bansa
na nakapaligid sa inyo. Isasagawa ko ang paghahatol laban sa
inyo sa poot at matinding galit, at sa pamamagitan ng isang
matinding pagsaway—Ako, si Yahweh ang nagpahayag nito! **16**
Magpapadala ako ng malulupit na mga pana ng taggutom laban
sa inyo na magiging dahilan upang sirain ko kayo. Sapagkat
dadagdagan ko ang taggutom sa inyo at babaliin ko ang inyong
tungkod ng tinapay. **17** Magpapadala ako ng taggutom at mga
sakuna laban sa inyo upang hindi kayo magkaanak. Dadaan
sa inyo ang salot at dugo, at magdadala ako ng espada sa
inyo—Ako, si Yahweh ang nagpahayag nito.

6 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **2** “Anak
ng tao, iharap mo ang iyong mukha laban sa mga bundok ng
Israel at magpropesiya sa kanila. **3** Sabihin mo, 'Mga bundok ng
Israel, makinig kayo sa salita ng Panginoong Yahweh! Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh sa mga bundok at sa mga burol, sa
mga batis at sa mga lambak: Tingnan ninyo! magdadala ako
ng isang espada laban sa inyo at wawasakin ko ang inyong
matataas na lugar. **4** Pagkatapos, magiging ulila ang inyong mga

dambana at mawawasak ang inyong mga haligi at itatapon ko
ang inyong mga patay sa harapan ng inyong mga diyus-diyosan.
5 Ilalatag ko ang patay na mga katawan ng mga tao ng Israel sa
harapan ng kanilang mga diyus-diyosan at ikakalat ang inyong
mga buto sa palibot sa inyong mga altar. 6 Saanman kayo
manirahan, masasayang ang inyong mga lungsod at maging
ulila ang inyong matataas na lugar upang ang inyong mga altar
ay masasayang at magiging ulila. Pagkatapos, mawawasak ang
mga ito at maglalaho, ang inyong mga poste ay ibabagsak at
mabubura ang inyong mga gawa. 7 Babagsak ang patay sa
inyong kalagitnaan at malalaman ninyo na ako si Yahweh! 8
Ngunit magpapanatili ako ng isang natira sa inyo, at may ilan na
makakatakas sa espada sa mga bansa, nang maikalat kayo sa
buong mga bansa. 9 At silang mga nakatakas ay alalahanin
ako sa mga bansa kung saan sila binihag, nagdalamhati ako
sa kanilang hindi matinong puso na tumalikod mula sa akin
at sa pamamagitan ng kanilang mga mata na sumumpa sa
kanilang mga diyus-diyosan. At nagpapakita sila ng pagkamuhi
sa kanilang sarili sa kasamaan na kanilang nagawa kasama ang
lahat ng kanilang pagkasuklam. 10 Upang kanilang malaman na
ako si Yahweh. Ito ay isang kadahilanan na sinabi kong dadalhin
ko ang masamang bagay na ito sa kanila. 11 Ang Panginoong
Yahweh ang nagsabi nito: Ipalakpak ang iyong kamay at ipadyak
ang iyong paa! Sabihin, “O!” dahil sa lahat ng kasamaang
kasuklam-suklam ng sambahayan ng Israel! Sapagkat babagsak
sila sa pamamagitan ng espada, taggutom at salot. 12 Ang
isang nasa malayo ay mamamatay sa pamamagitan ng salot
at ang isang nasa malapit ay babagsak sa pamamagitan ng
espada. Silang mga natira at nakaligtas ay mamamatay sa

pamamagitan ng taggutom; sa ganitong paraan ko gagawin ang
aking poot laban sa kanila. **13** At malalaman ninyo na ako si
Yahweh, kapag ang kanilang mga patay ay nakahiga kasama ng
kanilang mga diyus-diyosan sa palibot ng kanilang mga altar sa
bawat mataas na burol—sa lahat ng mga taluktok ng bundok at
sa ilalim ng bawat malagong punong kahoy at mayabong na
ensena—ang mga lugar kung saan sila nagsusunog ng mga
insenso sa kanilang mga diyus-diyosan. **14** Ipapakita ko ang
aking kapangyarihan at gagawin kong ulila at masasayang ang
lupain, mula sa ilang hanggang sa Diblah, sa buong lugar kung
saan sila naninirahan. At malalaman nila na ako si Yahweh."

7 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **2** "Ikaw, na
anak ng tao—Ang Panginoong Yahweh ang nagsasabi nito sa
lupain ng Israel, 'Isang wakas! Isang wakas ang darating sa apat
na hangganan ng lupain! **3** Ngayon, ang wakas ay sumasainyo,
sapagkat ipinapadala ko sa inyo ang aking poot at hahatulan ko
kayo ayon sa inyong mga pamamaraan, pagkatapos dadalhin
kong lahat sa inyo ang inyong mga pagkasuklam. **4** Sapagkat
hindi kayo titingnan ng aking mga mata ng may habag at hindi
ko kayo kaaawaan, kundi dadalhin ko ang inyong pamamaraan
sa inyo at ang inyong mga pagkasuklam ay nasa inyong
kalagitnaan, upang malaman ninyo na ako si Yahweh! **5** Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Sakuna! Sunod-sunod na sakuna!
Tingnan ninyo, paparating na ito! **6** Isang pagtatapos ang tiyak
na darating, ang wakas ay nagising laban sa inyo! Masdan
ninyo, paparating na ito! Ang inyong katapusan ay paparating na
sa inyong mga naninirahan sa lupa. **7** Dumating na ang oras,
malapit na ang araw ng pagkawasak at hindi na magagalak ang
mga bundok. **8** Ngayon, hindi magtatagal ay ibubuhos ko ang

aking poot laban sa inyo at mapupuno ang aking matinding galit
sa inyo kapag hahatulan ko kayo ayon sa inyong pamaraan,
pagkatapos dadalhin ko ang lahat ng mga pagkasuklam sa inyo.
9 Sapagkat hindi kayo titingnan ng aking mata ng may habag
at hindi ko kayo kaaawaan. Ayon sa inyong nagawa, gagawin
ko sa inyo, at ang inyong mga pagkasuklam ay nasa inyong
kalagitnaan upang malaman ninyo na ako si Yahweh, ang siyang
nagpaparusa sa inyo. **10** Masdan ninyo! Ang araw ay parating
na. Naririto na ang kaparusahan. Namukadkad sa tungkod ang
bulaklak ng pagmamataas. **11** Lumago ang karahasan ng isang
tungkod ng kasamaan—wala sa kanila at wala sa karamihan,
wala sa kanilang kayamanan at wala sa kanilang kahalagahan
ang magtatagal! **12** Paparating na ang oras, papalapit na ang
araw. Huwag magalak ang mamimili, ni tumangis ang manininda,
sapagkat ang aking galit ay nasa buong sangkatauhan! **13**
Sapagkat hindi na babalikan ng manininda ang ipinagbili habang
sila ay nabubuhay, sapagkat ang pangitain ay laban sa buong
sangkatauhan, hindi na sila babalik, sapagkat walang sinumang
tao na namumuhay sa kasalanan ang mapapalakas! **14** Hinipan
na nila ang trumpeta at inihanda na ang lahat, ngunit wala ni
isa ang lumakad upang makilaban, sapagkat ang aking galit
ay nasa buong sangkatauhan! **15** Nasa labas ang espada at
nasa loob ng gusali ang salot at taggutom. Ang mga nasa
bukirin ay mamamatay sa pamamagitan ng espada, habang
ang mga nasa lungsod ay uubusin ng taggutom at salot. **16**
Ngunit ang ilang mga nakaligtas ay tatakas mula sa kanila at
pupunta sila sa mga bundok. Tulad ng mga kalapati sa mga
lambak, mananaghoy silang lahat—bawat tao dahil sa kaniyang
kasalanan. **17** Bawat kamay ay manghihina at bawat tuhod

ay magiging kasing lambot ng tubig, 18 at magsusuot sila ng
magaspang na tela at mababalot sila ng takot at ang kahihiyan
ay nasa bawat mukha at ang pagkakalbo sa lahat ng kanilang
mga ulo. 19 Itatapon nila ang kanilang pilak sa mga lansangan
at ang kanilang ginto ay magiging tulad ng hindi katanggap-
tanggap. Hindi sila kayang iligtas ng kanilang pilak at ginto sa
panahon ng matinding galit ni Yahweh. Hindi maliligtas ang
kanilang buhay at hindi mapapawi ang kanilang gutom, sapagkat
naging isang nakakatisod na hadlang ang kanilang kasalanan.
20 Kumuha sila ng palamuting hiyas sa kanilang pagmamataas
at gumawa sila ng diyus-diyosang imahen na naglalarawan
ng kanilang pagkasuklam—ang kanilang kamuhi-muhing mga
kilos na kanilang ginawa ay kasama nila, kaya, ginagawa kong
marumi ang mga bagay na ito sa kanila. 21 At ibibigay ko ang
mga bagay na iyon sa kamay ng mga dayuhan bilang samsam
at sa masasama sa mundo bilang samsam at dudungisan nila
ang mga ito. 22 Pagkatapos itatalikod ko ang aking mukha mula
sa kanila nang dinudungisan nila ang aking itinatanging lugar,
papasukin ito ng mga tulisan at dudungisan ito! 23 Gumawa ka
ng isang tanikala, sapagkat pinuno ang lupain ng paghahatol ng
dugo at puno ng karahasan ang lungsod. 24 Kaya magdadala
ako ng pinakamasama sa mga bansa at aangkinin nila ang
kanilang mga tahanan at wawakasan ko ang pagmamataas
ng makapangyarihan, sapagkat madudungisan ang kanilang
banal na mga lugar. 25 Darating ang takot! Hahanapin nila
ang kapayapaan, ngunit hindi ito masusumpungan! 26 Sunod-
sunod na sakuna ang darating at magkakaroon ng sunod-
sunod na bulung-bulungan! Pagkatapos, maghahanap sila ng
pangitain mula sa isang propeta, ngunit mawawala ang kautusan

mula sa mga pari at payo mula sa sa mga nakatatanda. 27
Magluluksa ang hari at ang prinsipe ay magdadamit ng kawalan,
habang ang mga kamay ng mga tao sa lupain ay manginginig
sa takot. Ayon sa sarili nilang kaparaanan, gagawin ko ito sa
kanila! At hahatulan ko sila sa kanilang mga sariling pamantayan
hanggang malaman nila na ako si Yahweh!'"

8 At nangyari na sa ika-anim na taon at ika-anim na buwan sa
ika-limang araw ng buwan, habang nakaupo ako sa aking bahay
at nakaupo sa aking harapan ang mga nakatatanda ng Juda,
ang kamay ng Panginoong Yahweh ay muling dumating sa akin
doon. 2 Kaya tumingin ako, at pinagmasdan, mayroong larawan
na tulad ng isang lalaki na may anyong tulad ng apoy mula sa
kaniyang balakang pababa! At mayroong isang nagniningning
na anyo na tulad ng kumikinang na metal mula sa kaniyang
balakang pataas! 3 At inabot niya ang hugis ng isang kamay
at dinala ako sa pamamagitan ng buhok ng aking ulo; itinaas
ako ng Espiritu sa pagitan ng lupa at langit at sa mga pangitain
mula sa Diyos, dinala niya ako sa Jerusalem, sa pasukan ng
pinakaloob ng hilagang tarangkahan, kung saan nakatayo ang
diyus-diyosang pumupukaw ng matinding paninibugho. 4 At
ang kaluwalhatian ng Diyos ng Israel ay naroon, na ang anyo
ay tulad ng aking nakita sa kapatagan. 5 Pagkatapos, sinabi
niya sa akin, "Anak ng tao, ibaling mo ang iyong mga mata sa
hilaga." Kaya ibinaling ko ang aking mga mata sa hilaga, at sa
hilaga ng tarangkahan patungo sa altar, doon sa pasukan ay
mayroong diyus-diyosan ng paninibugho. 6 Kaya sinabi niya sa
akin, "Anak ng tao, nakikita mo ba ang kanilang ginagawa? Ito
ay malaking pagkasuklam na ginawa ng sambahayan ng Israel
dito upang lumayo ako mula sa aking sariling santuwaryo! Ngunit

lumingon ka at makakakita ng mas malalaking pagkasuklam!”
7 At dinala niya ako sa pintuan ng patyo at tumingin ako, at
mayroong isang butas sa pader. **8** Sinabi niya sa akin, “Anak
ng tao, maghukay ka sa pader na ito.” Kaya naghukay ako
sa pader at mayroong isang pintuan! **9** At sinabi niya sa akin
“Pumasok ka at tingnan ang kasamaang kasuklam-suklam na
kanilang ginagawa rito.” **10** Kaya pumasok ako at tumingin,
at hala! Mayroong ibat-ibang anyo mula sa mga gumagapang
hanggang sa mga kamuhi-muhing hayop! Bawat diyus-diyosan
ng sambahayan ng Israel ay iniukit sa pader sa palibot. **11**
Pitumpung nakatatanda ng sambahayan ng Israel ang nandoon
at sa kanilang kalagitnaan ay nakatayo si Jaasanias na anak na
lalaki ni Safan. Nakatayo sila sa harapan ng mga imahen at
ang bawat tao ay may pangsuub sa kaniyang kamay upang
ang amoy ng ulap ng insenso ay pumaitaas. **12** Pagkatapos,
sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, nakikita mo ba kung ano
ang ginagawa sa dilim ng mga nakatatanda ng sambahayan
ng Israel? Ginagawa ito ng bawat tao sa kaniyang nakatagong
kamara kasama ng kaniyang diyus-diyosan, sapagkat sinasabi
nila, "Hindi kami nakikita ni Yahweh! Pinabayaan ni Yahweh
ang lupain!"” **13** At sinabi niya sa akin, “Lumingon ka muli at
tingnan ang ibang mas malaking pagkasuklam na kanilang
ginagawa.” **14** Ang sumunod, dinala niya ako sa pasukan ng
tarangkahan ng tahanan ni Yahweh na naroon sa hilagang
bahagi, at masdan ninyo! Ang mga kababaihang nakaupo roon
ay nagluluksa para kay Tammuz. Kaya sinabi niya sa akin, **15**
“Nakikita mo ba ito, anak ng tao? “Lumingon ka muli at tingnan
ang ibang mas malaking pagkasuklam kaysa sa mga ito.” **16**
At dinala niya ako sa loobang patyo sa tahanan ni Yahweh, at

hala! Sa pasukan ng templo ni Yahweh sa pagitan ng portiko at
ng altar, mayroong halos dalawampu't limang kalalakihan na
nakatalikod sa templo ni Yahweh at ang kanilang mga mukha ay
nakaharap sa silangan at sumasamba sila kay Shemesh. **17**
Sinabi niya sa akin, “Nakikita mo ba ito anak ng tao? Ito ba
ay napakaliit na bagay para sa sambahayan ng Juda upang
gawin ang mga nakasusuklam na ito na kanilang ginagawa rito?
Sapagkat pinuno nila ang lupain ng karahasan at bumalik muli
upang pukawin ang aking galit, naglalagay ng mga sanga sa
kanilang mga ilong. **18** Kaya kikilos din ako sa kanila, hindi
mahahabag ang aking mata sa kanila at hindi ko sila kaaawaan.
Kahit tatawag sila sa aking mga tainga na may isang malakas
na tinig, hindi ko sila diringgin!”

9 Pagkatapos, narinig ko siyang umiyak ng may malakas na
tinig, at sinabi, “Hayaan ninyong umakyat ang mga bantay sa
lungsod, may pangwasak na sandata ang bawat isa sa kaniyang
kamay.” **2** At masdan! Dumating ang anim na lalaki mula sa
daanan ng itaas na tarangkahan na nakaharap sa hilaga, may
pangpatay na sandata ang bawat isa sa kaniyang kamay. At
mayroong isang lalaki sa kanilang kalagitnaan na nakasuot
ng lino na may kasamang kagamitan ng eskriba sa kaniyang
tagiliran. Kaya pumasok sila at tumayo sa tabi ng altar na tanso.
3 At umakyat ang kaluwalhatian ng Diyos ng Israel mula sa
kerubin na nasa bungad ng pintuan ng tahanan. At tinawag niya
ang lalaking nakasuot ng lino na may kagamitan ng eskriba sa
kaniyang tagiliran. **4** Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Dumaan ka
sa kalagitnaan ng lungsod, ang kalagitnaan ng Jerusalem, at
gumawa ng isang palatandaan sa mga noo ng mga lalaking
naghihinagpis at nagbubuntong-hininga tungkol sa lahat ng mga

kasuklam-suklam na naganap sa kalagitnaan ng lungsod.” **5**
Pagkatapos, narinig ko siyang nagsalita sa iba, “Dumaan kayo sa
lungsod na kasunod niya at pumatay! Huwag ninyong hayaang
magkaroon ng awa ang inyong mga mata, at huwag mahabag **6**
maski alin sa matatanda, binata, dalaga, maliliit na mga bata o
kababaihan. Patayin ninyo silang lahat! Ngunit huwag ninyong
lapitan ang sinumang lalaki na may palatandaan sa kaniyang
ulo. Magsimula kayo sa aking santuwaryo!” Kaya sinimulan nila
sa matatandang lalaki na nasa harap ng bahay. **7** Sinabi niya sa
kanila, “Dungisan ninyo ang bahay, at punuin ang mga patyo nito
ng mga patay. Magpatuloy kayo!” Kaya lumabas sila at sinalakay
ang lungsod. **8** At habang sinasalakay nila ito, natagpuan ko ang
aking sariling nag-iisa at nagpatirapa ako at umiyak at sinabi,
“O, Panginoong Yahweh! Lilipulin mo ba ang lahat ng natira sa
Israel sa pagbubuhos ng iyong matinding galit sa Jerusalem?” **9**
Sinabi niya sa akin, “Ang kasalanan ng sambahayan ng Israel at
Juda ay napakalaki. Ang lupain ay puno ng dugo at ang lungsod
ay puno ng kabuktutan, yamang sinasabi nila, 'Kinalimutan ni
Yahweh ang lupain,' at 'Hindi na tinitingnan ni Yahweh!' **10** Kung
gayon, hindi titingin nang may awa ang aking mata, at hindi
ko sila kaaawaan. Sa halip, dadalhin ko ang lahat ng mga ito
sa kanilang mga ulo.” **11** At masdan ninyo! Bumalik ang taong
nakasuot ng lino na may kagamitan ng eskriba sa kaniyang
tagiliran. Ibinalita niya at sinabi, “Nagawa ko na ang lahat ng
iyong ipinag-uutos.”

10 At tumingin ako sa pabilog na bubong na nasa itaas ng
ulo ng kerubin; may lumitaw sa itaas nila tila isang sapiro na
may anyong gaya ng isang trono. **2** At nagsalita si Yahweh sa
lalaking nakasuot ng lino at sinabi, “Pumunta ka sa pagitan

ng mga gulong, sa ilalim ng kerubin, at pareho mong punuin
ang iyong mga kamay ng mga nagliliyab na baga mula sa
pagitan ng kerubin at ikalat ang mga ito sa buong lungsod."
At pumasok ang lalaki habang ako ay nakatingin. **3** Tumayo
ang kerubin sa kanang bahagi ng tahanan nang pumasok ang
lalaki, at pinuno ng ulap ang dakong loob ng patyo. **4** Pumaitaas
ang kaluwalhatian ni Yahweh mula sa kerubin at tumayo sa
bungad ng pintuan ng bahay; pinuno nito ang tahanan ng ulap,
at puno ng liwanag ang patyo ng kaluwalhatian ni Yahweh. **5** At
narinig ko ang tunog ng mga pakpak ng kerubin sa labas ng
patyo, tulad sa tinig ng Makapangyarihang Diyos kapag siya
ay nagsasalita. **6** At nangyari ito nang inutusan ng Diyos ang
lalaking nakasuot ng lino at sinabi, "Kumuha ka ng apoy mula sa
pagitan ng dalawang gulong na nasa pagitan ng kerubin," at
pumasok ang lalaki at tumayo sa tabi ng isang gulong. **7** Inabot
ng isang kerub ang kaniyang kamay sa pagitan ng kerubin
sa apoy na nasa gitna ng kerubin, at itinaas ito at inalagay
ito sa mga kamay ng isang nakasuot ng lino. Kinuha ito ng
lalaki at nagpunta sa labas. **8** Nakita ko sa kerubin ang isang
bagay na tulad ng isang kamay ng tao sa ilalim ng kanilang
mga pakpak. **9** Kaya tumingin ako, at hala! Apat na gulong ang
nasa tabi ng kerubin—isang gulong bawat kerub—at ang anyo
ng mga gulong ay tulad ng isang batong berila. **10** Lumitaw
silang apat na may pagkakahawig, tulad ng isang gulong na
pinagsalikupan sa isa pang gulong. **11** Kapag gumalaw sila,
pumunta sila sa kahit saanmang dako; hindi sila lumingon nang
sila ay gumalaw sapagkat gumalaw sila patungo sa lugar kung
saan nakaharap ang ulo. Hindi sila lumilingon kapag gumalaw
na sila. **12** Ang kanilang buong katawan—kasama ang kanilang

mga likod, mga kamay, at mga pakpak—ay natakpan ng mga
mata, at tinakpan din ng mga mata ang palibot ng apat na mga
gulong. 13 Habang nakikinig ako, tinawag ang mga gulong na,
“Umiikot.” 14 May apat na mukha ang bawat isa; ang unang
mukha ay mukha ng isang kerub, ang ikalawang mukha ay
mukha ng isang tao, ang ikatlo ay mukha ng isang leon, at
ang ika-apat ay mukha ng isang agila. 15 At pumaitaaas ang
kerubin—ito ang mga nabubuhay na nilalang na nakita ko sa
Ilog Kebar. 16 Kapag gumalaw ang kerubin, ang mga gulong
ay sumasama sa kanilang tabi; at kapag itataas ng kerubin
ang kanilang mga pakpak upang pumaitaas mula sa lupa, hindi
umiikot ang mga gulong. Nananatili ang mga ito sa kanilang tabi.
17 Kapag nakatayo pa rin ang mga kerubin, nananatili din ang
mga gulong, at kapag pumapaitaas sila, pumapaitaas din ang
mga gulong kasama nila, sapagkat ang espiritu ng nabubuhay
na nilalang ay nasa mga gulong. 18 At umalis ang kaluwalhatian
ni Yahweh mula sa ibabaw ng bungad ng pintuan ng bahay at
tumayo sa ibabaw ng kerubin. 19 Itinaas ng kerubin ang kanilang
mga pakpak at pumaitaas mula sa lupa sa aking paningin nang
sila ay lumabas, at ganoon din ang ginawa ng mga gulong sa
kanilang tabi. Tumayo sila sa silanganang pasukan sa tahanan
ni Yahweh, at ang kaluwalhatian ng Diyos ng Israel ay dumating
sa kanila mula sa itaas. 20 Ito ang mga nabubuhay na nilalang
na nakita ko sa ibaba ng Diyos ng Israel sa kanal Kebar, kaya
alam kong mga kerubin sila! 21 Mayroon silang apat na mukha
bawat isa at apat na mga pakpak, at ang pagkakahawig ng mga
kamay ng tao sa ilalim ng kanilang mga pakpak; 22 at ang
pagkakahawig ng kanilang mga mukha ay tulad ng mga mukha

na nakita ko sa pangitain sa kanal Kebar, at naunang pumaroon
ng tuwiran ang bawat isa sa kanila.

11 Pagkatapos itinaas ako ng Espiritu at dinala sa silanganang
tarangkahan ng tahanan ni Yahweh na nakaharap sa silangan;
at masdan ninyo! Sa pintuang-daanan ng tarangkahan ay may
dalawampu't limang kalalakihan. Nakita ko si Jaazanias na anak
na lalaki ni Azur, at Pelatia na anak na lalaki ni Benaias, mga
pinuno ng mga tao ang nasa gitna nila. **2** Sinabi ng Diyos sa
akin, “Anak ng tao, ito ang mga lalaking nag-iisip ng kasamaan,
at ang nagpapasiya ng mga masasamang plano sa lungsod na
ito. **3** Sinasabi nila, 'Ang panahon ng pagtatayo ng mga bahay
ay hindi rito; ang lungsod na ito ang palayok, at tayo ang karne.'
4 Kaya magpropesiya ka laban sa kanila. Magpropesiya ka, anak
ng tao!” **5** Pagkatapos, bumaba ang Espiritu ni Yahweh sa akin
at sinabi niya sa akin, “Sabihin mo: Ito ang sinasabi ni Yahweh:
gaya ng iyong sinasabi, Sambahayan ng Israel; sapagkat alam
ko ang mga bagay na naiisip ninyo. **6** Pinarami ninyo ang mga
taong inyong pinatay sa lungsod na ito at pinuno ninyo ang mga
lansangan sa pamamagitan nila. **7** Kaya, ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Ang mga taong pinatay ninyo, na inyong
inalatag ang mga katawan sa gitna ng Jerusalem, ay ang mga
karne, at ang lungsod na ito ay ang palayok. Ngunit palalayasin
kayo mula sa gitna ng lungsod na ito. **8** Kinatakutan ninyo ang
espada, kaya dadalhin ko ang espada sa inyo—Ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh. **9** Dadalhin ko kayo palabas sa gitna ng
lungsod, at ibibigay sa mga kamay ng mga dayuhan, sapagkat
magdadala ako ng hatol laban sa inyo. **10** Babagsak kayo sa
pamamagitan ng espada. Hahatulan ko kayo sa loob ng mga
hangganan ng Israel kaya malalaman ninyo na ako si Yahweh!

11 Ang lungsod na ito ay hindi ninyo magiging lutuang palayok,
ni magiging karne kayo sa kaniyang kalagitnaan. Hahatulan ko
kayo sa loob ng mga hangganan ng Israel. 12 At malalaman
ninyo na ako si Yahweh, ang kautusan na hindi ninyo nilakaran
at ang mga utos na hindi ninyo tinupad. Sa halip, tinupad
ninyo ang mga utos ng mga bansang nakapalibot sa inyo."
13 At nangyari ito habang ako ay nagpapahayag, namatay si
Pelatia na anak na lalaki ni Benaias. Kaya nagpatirapa ako at
umiyak ng may isang malakas na tinig at sinabi, "O, Panginoong
Yahweh! Ganap mo bang lilipulin ang nalalabi sa Israel?" 14
Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 15 "Anak ng
tao, ang iyong mga kapatid! Ang iyong mga kapatid! Ang mga
kalalakihan sa inyong angkan at ang lahat ng sambahayan ng
Israel! Silang lahat na nagsabing mga naninirahan sa Jerusalem,
'Malayo na sila kay Yahweh! Ibinigay ang lupaing ito sa atin
bilang ating pag-aari!' 16 Kaya sabihin mong, 'Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: bagaman inalis ko sila palayo sa mga
bansa, at bagaman ikinalat ko sila sa mga lupain, gayunpaman
ako ang naging isang santuwaryo para sa kanila sa isang sandali
sa mga lupain kung saan sila pumunta.' 17 Kaya sabihin mong,
'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Titipunin ko kayo mula sa
mga tao, at iipunin mula sa mga lupain kung saan kayo ikinalat,
at ibibigay ko sa inyo ang lupain ng Israel!' 18 Pagkatapos,
pupunta sila doon at tatanggalin ang bawat kamuhi-muhing
bagay at pagkasuklam mula sa lugar na iyon. 19 At bibigyan
ko sila ng isang puso, at lalagyan ng bagong espiritu kapag
lumapit sila sa akin; tatanggalin ko ang pusong bato mula sa
kanilang laman at bibigyan ko sila ng isang pusong laman, 20
upang lumakad sila sa aking mga kautusan, tutuparin nila ang

aking utos at gawin ang mga ito. At magiging mga tao ko sila,
at ako ang magiging Diyos nila. **21** Ngunit sa mga lumalakad
ng may pagkabighani tungo sa kanilang kamuhi-muhing mga
bagay at kanilang mga pagkasuklam, dadalhin ko ang kanilang
gawa sa sarili nilang mga ulo. Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh." **22** At itinaas ng kerubin ang kanilang mga pakpak
at ang mga gulong na nasa tabi nila, at ang kaluwalhatian ng
Diyos ng Israel ay pumaitaas sa ibabaw nila. **23** At umakyat ang
kaluwalhatian ni Yahweh mula sa loob sa gitna ng lungsod at
tumayo sa bundok sa silangan ng lungsod. **24** At itinaas ako ng
Espiritu at dinala sa Caldea, sa mga binihag, sa pangitain mula
sa Espiritu ng Diyos. At ang pangitaing aking nakita ay umakyat
mula sa akin. **25** Pagkatapos, ihinayag ko sa mga bihag ang
lahat ng mga bagay na ipinakita sa akin ni Yahweh.

12 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **2** "Anak
ng tao, naninirahan ka sa kalagitnaan ng mapanghimagsik na
sambahayan kung saan may mga mata sila upang makakita
ngunit hindi sila nakakakita at kung saan may mga tainga sila
upang makarinig ngunit hindi nakikinig dahil mapanghimagsik
sila na sambahayan! **3** Kaya ikaw, anak ng tao, ihanda mo
ang iyong mga gamit para sa pagkakapatapon at simulan
mong umalis sa umaga sa kanilang mga paningin, sapagkat sa
kanilang mga paningin, ipapatapon kita mula sa iyong lugar
patungo sa isa pang lugar. Marahil masisimulan nilang makita
kahit pa mapanghimagsik sila na sambahayan. **4** At ilalabas
mo sa umaga ang iyong mga gamit para sa pagkakatapon sa
kanilang mga paningin, lumabas ka sa gabi sa kanilang mga
paningin sa paraan kung paano maipapatapon ang sinuman.
5 Maghukay ka ng isang butas sa pader sa kanilang mga

paningin at lumabas ka sa pamamagitan nito. 6 Sa kanilang
mga paningin, pasanin mo ang iyong mga gamit sa iyong balikat
at ilabas ang mga ito sa kadiliman. Takpan mo ang iyong mukha
sapagkat hindi mo dapat makita ang lupain, yamang itinalaga
kita bilang isang tanda sa sambahayan ng Israel." 7 Kaya
ginawa ko ito gaya ng inutos sa akin. Inilabas ko ang aking
mga gamit ng pagkakatapon sa umaga at sa gabi naghukay
ako ng butas sa pader gamit ang aking kamay. Inilabas ko sa
kadiliman ang aking mga gamit at pinasan ko ang mga ito sa
aking balikat sa kanilang mga paningin. 8 At noong madaling
araw, dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 9 "Anak
ng tao, hindi ba nagtatanong sa iyo ang sambahayan ng Israel,
ang mapanghimagsik na sambahayang iyon kung, 'Ano ang
iyong ginagawa?' 10 Sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: para sa prinsipe ng Jerusalem ang gawain
ng pagpapahayag na ito at sa lahat ng sambahayan ng Israel na
kinalalakipan nila.' 11 Sabihin mo, 'Isa akong tanda sa inyo.
Tulad ng aking ginawa, gayundin ang mangyayari sa kanila,
maipapatapon sila at malalagay sa pagkabihag. 12 Papasanin
ng kasama nilang prinsipe sa kaniyang mga balikat ang kaniyang
mga gamit sa kadiliman at lalabas sa pamamagitan ng pader.
Maghuhukay sila sa pader at ilalabas ang kanilang mga gamit.
Tatakpan niya ang kaniyang mukha upang hindi niya makita ang
lupain gamit ang kaniyang mga mata.' 13 Sasakluban ko siya ng
aking lambat at mahuhuli siya sa aking bitag at dadalhin ko siya
sa Babilonia, ang lupain ng mga Caldeo, ngunit hindi niya ito
makikita. Doon siya mamamatay. 14 Ikakalat ko rin sa lahat
ng dako ang lahat ng mga nakapalibot sa kaniya na tutulong
sa kaniya at ng kaniyang buong hukbo at magpapadala ako

ng espada sa kanilang likuran. **15** At malalaman nila na Ako
si Yahweh, kapag ikinalat ko sila sa mga bansa at pinaghiwa-
hiwalay ko sila sa buong lupain. **16** Ngunit magtitira ako ng
ilang mga kalalakihan sa kanila mula sa espada, taggutom at
salot nang sa gayon ay maitala nila ang lahat ng kanilang mga
kasuklam-suklam na mga gawain sa lupain kung saan ko sila
dinala upang malaman nila na Ako si Yahweh!" **17** Dumating sa
akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **18** "Anak ng tao, kainin
mo ang iyong tinapay nang may panginginig at inumin mo ang
iyong tubig nang may pangangatal at pag-aalala. **19** At sabihin
mo sa mga tao sa lupain, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh para sa mga naninirahan sa Jerusalem at sa lupain ng
Israel: Kakainin nila ang kanilang tinapay nang may panginginig
at iinumin ang kanilang tubig habang nangangatal, yamang
masasamsam ang lupain at kabuuan nito dahil sa karahasan
ng lahat ng mga naninirahan doon. **20** Kaya mapapabayaan
ang mga pinaninirahang lungsod at magiging kaparangan ang
lupain; kaya malalaman ninyo na Ako si Yahweh!'" **21** Muling
dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **22** "Anak ng
tao, ano itong kasabihang mayroon kayo sa lupain ng Israel
na nagsasabing, 'Matagal pa ang mga araw at hindi natutupad
ang bawat pangitain?' **23** Kaya sabihin mo sa kanila, 'Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Lalagyan ko ng katapusan ang
kasabihang ito upang hindi na ito magamit pa ng mga Israelita
kailanman.' At ipahayag mo sa kanila, 'Nalalapit na ang mga
araw at maihahayag ang bawat pangitain!' **24** Sapagkat hindi na
magkakaroon ng anumang mga pangitaing hindi totoo o mga
pagtatanging panghuhula sa loob ng sambahayan ng Israel. **25**
Sapagkat ako si Yahweh! Nagsasalita ako at isinasagawa ko

ang lahat ng mga salitang sinasabi ko. Hindi na magtatagal
ang bagay na ito. Sapagkat ihahayag ko ang mga salitang
ito sa inyong mga araw, kayo na mga mapanghimagsik na
sambahayan, at isasagawa ko ang mga ito! —Ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh." **26** Muling dumating sa akin ang salita
ni Yahweh at sinabi, **27** "Anak ng tao, tingnan mo! 'Sinabi ng
sambahayan ng Israel, 'Matagal pang mangyayari mula sa araw
na ito ang pangitain na kaniyang nakikita at matatagalan pa ang
kaniyang mga ipinahayag.' **28** Kaya sabihin mo sa kanila, 'Ito
ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Hindi na maaantala ang
aking mga salita ngunit mangyayari ang mga salitang sinabi ko!
—Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!'"

13 Muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi,
2 "Anak ng tao, magpahayag ka laban sa mga propetang
nagpapahayag sa Israel at sabihin mo sa mga nagpapahayag
mula sa kanilang mga sariling isipan, 'Makinig kayo sa salita ni
Yahweh! **3** Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh, 'Kaawa-awa
ang mga hangal na propeta na sinusunod ang kanilang sariling
diwa, ngunit wala namang nakita! **4** Israel, parang naging mga
asong gubat sa mga kaparangan ang inyong mga propeta. **5**
Hindi ninyo pinuntahan ang mga bitak sa pader sa palibot ng
sambahayan ng Israel para ayusin ito upang makalaban sa
digmaan sa araw ni Yahweh. **6** May mga pangitaing hindi totoo
ang mga tao at gumagawa ng mga panghuhulang hindi totoo,
ang mga nagsasabi, "Ito ang mga pahayag ni Yahweh." Hindi
sila isinugo ni Yahweh, ngunit gayon pa man, pinapaasa nila
ang mga tao na magkakatotoo ang kanilang mga mensahe. **7**
Hindi ba may mga pangitain kayo na hindi totoo at gumagawa
kayo ng mga panghuhulang hindi totoo, kayo na mga nagsasabi,

"Ito ang mga pahayag ni Yahweh" kahit hindi ko naman ito
sinabi?' **8** Kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'Dahil
nagkaroon kayo ng mga pangitaing hindi totoo at nagsabi ng
mga kasinungalingan—kaya ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh laban sa inyo: **9** Magiging kalaban ng aking kamay
ang mga propetang may mga pangitaing kasinungalingan
at gumagawa ng mga panghuhulang hindi totoo. Hindi sila
mapapabilang sa pagtitipon ng aking mga tao o maitatala sa
talaan ng sambahayan ng Israel, hindi sila dapat makapunta
sa lupain ng Israel. Sapagkat malalaman ninyo na Ako ang
Panginoong Yahweh! **10** Dahil dito at dahil pinangunahan nila
ang aking mga tao upang mailigaw at sinabi, "Kapayapaan! kahit
walan namang kapayapaan, nagpapatayo sila ng mga pader na
kanilang pipintahan ng kalburong pampinta.' **11** Sabihin mo sa
mga nagpipinta ng kalburong pampinta sa pader, "Guguho ito,
magkakaroon ng malakas na pagbuhos ng ulan at magpapadala
ako ng mga ulan na may kasamang yelo upang pabagsakin ito at
isang napakalakas na hangin upang masira ito. **12** Tingnan ninyo,
babagsak ang pader. Hindi ba sinabi ng iba sa inyo, "Nasaan na
ang kalburong pampinta na inyong itinapal dito?"' **13** Kaya ito
ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, "Magpapadala ako ng
napakalakas na hangin dahil sa aking galit at magkakaroon ng
pagbaha ng ulan dahil sa aking poot! Ganap na sisirain ito ng
ulan na may kasamang yelo dahil sa aking galit! **14** Sapagkat
pababagsakin ko ang pader na pinintahan ng kalburong pampinta
at pababagsakin ko ito sa lupa at mabubuwal hanggang sa
pundasyon nito. Kaya babagsak ito at malilipol kayong lahat sa
kalagitnaan nito. At malalaman ninyo na Ako si Yahweh! **15**
Sapagkat lilipulin ko sa aking matinding galit ang pader at ang

mga nagpinta nito ng kalburong pampinta. Sasabihin ko sa inyo,
“Mawawala na ang pader maging ang mga taong nagpinta nito
ng kalburong pampinta— **16** ang mga propeta ng Israel na
nagpahayag tungkol sa Jerusalem at ang mga may pangitain ng
kapayapaan para sa kaniya. Ngunit walang kapayapaan! —ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh.'" **17** Kaya ikaw, anak ng
tao, humarap ka laban sa mga babaeng anak ng iyong mga
tao na nagpapahayag mula sa kanilang mga sariling isipan at
magpahayag ka laban sa kanila. **18** Sabihin mo, 'Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: “Kaawa-awa ang mga kababaihang
gumagawa ng mga agimat sa lahat ng bahagi ng kanilang mga
kamay at gumagawa ng mga talukbong na may iba't ibang sukat
para sa kanilang mga ulo na ginagamit upang makabihag ng
mga tao. Bibihagin ba ninyo ang aking mga tao ngunit ililigtas
ang inyong mga sariling buhay? **19** Nilapastangan ninyo ako sa
harap ng aking mga tao para lamang sa sandakot na sebada
at mga durog na tinapay upang patayin ang mga tao na hindi
naman dapat mamatay at upang pangalagaan ang buhay ng
mga hindi dapat manatiling buhay, dahil sa mga kasinungalingan
ninyo sa aking mga tao na nakarinig sa inyo. **20** Kaya ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh, “Tutol ako sa mga agimat
na inyong ginamit upang mabitag ang buhay ng mga tao na
parang mga ibon. Sa katunayan, hahablutin ko ang mga ito
mula sa inyong mga braso at hahayaan kong lumaya ang mga
taong nabihag ninyo na parang mga ibon—pakakawalan ko sila.
21 Pupunitin ko ang inyong mga talukbong at ililigtas ko ang
aking mga tao mula sa inyong kamay upang hindi na sila muling
mabihag sa inyong mga kamay. At malalaman ninyo na Ako si
Yahweh! **22** Dahil pinahina ninyo ang puso ng matuwid na tao sa

pamamagitan ng mga kasinungalingan, kahit na hindi ko ninais
ang kaniyang kawalan ng pag-asa, at sa halip, hinimok ninyo ang
gawain ng masasamang tao upang hindi siya tumalikod mula sa
kaniyang kaparaanan upang mailigtas ang kaniyang buhay— **23**
kaya hindi na kayo magkakaroon pa ng mga pangitang hindi
totoo o magpatuloy na gumawa ng mga panghuhulang hindi
totoo sapagkat ililigtas ko ang aking mga tao mula sa inyong
kamay. At malalaman ninyo na Ako si Yahweh!'"

14 Pumunta sa akin ang ilang mga nakatatanda ng Israel at
umupo sa aking harapan. **2** At dumating sa akin ang salita ni
Yahweh at sinabi, **3** "Anak ng tao, taglay ng mga kalalakihang
ito ang kanilang mga diyus-diyosan sa kanilang mga puso at
inilagay ang katitisuran ng kanilang kasamaan sa harap ng
kanilang mga sariling mukha. Dapat ba silang sumangguni
sa akin? **4** Kaya ipahayag mo ito sa kanila at sabihin mo sa
kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: 'Ang bawat tao
sa sambahayan ng Israel na nagtataglay ng kaniyang diyus-
diyosan sa kaniyang puso o ang naglalagay ng katitisuran ng
kaniyang kasamaan sa kaniyang harapan at ang pupunta sa
propeta—ako si Yahweh, sasagutin ko siya ayon sa bilang ng
kaniyang mga diyus-diyosan. **5** Gagawin ko ito upang mabawi
ko ang sambahayan ng Israel, ang kanilang mga puso na inilayo
sa akin sa pamamagitan ng kanilang mga diyus-diyosan!' **6**
Kaya sabihin mo sa sambahayan ng Israel, 'Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Magsisi na kayo at talikuran na ninyo
ang inyong mga diyus-diyosan! Tumalikod na kayo sa lahat
ng inyong mga kasuklam-suklam na gawain! **7** Sapagkat ang
bawat isa na mula sa sambahayan ng Israel at ang bawat isa na
mga dayuhang naninirahan sa Israel na lumayo sa akin, na

taglay ang kaniyang mga diyus-diyosan sa kaniyang puso at
inilagay ang katitisuran ng kaniyang kasamaan sa harap ng
kaniyang sariling mukha, at pupunta sa isang propeta upang
hanapin ako—Ako, si Yahweh ang mismong sasagot sa kaniya!
8 Kaya haharap ako laban sa taong iyon at gagawin ko siyang
isang tanda at isang kawikaan, sapagkat ihihiwalay ko siya sa
kalagitnaan ng aking mga tao, at malalaman ninyo na Ako si
Yahweh! **9** Kapag nilinlang ang isang propeta at nagsabi ng
isang mensahe, at ako, si Yahweh, lilinlangin ko ang propetang
iyon, iuunat ko ang aking kamay laban sa kaniya at wawasakin
ko siya sa kalagitnaan ng aking mga Israelita. **10** At papasanin
nila ang kanilang sariling kasamaan; ang kasamaan ng propeta
ay magiging katulad ng kasamaan ng mga sumasangguni sa
kaniya. **11** Dahil dito, hindi na lilihis sa pagsunod sa akin ang
sambahayan ng Israel o ni dudungisan ang kanilang mga sarili
sa lahat ng kanilang mga pagsuway kailanman. Magiging mga
tao ko sila at ako ang kanilang magiging Diyos—Ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh!'" **12** At dumating sa akin ang salita
ni Yahweh at sinabi, **13** "Anak ng tao, kapag nagkasala ang
isang lupain laban sa akin sa pamamagitan ng paggawa ng
kasalanan upang iunat ko ang aking kamay laban dito at babaliin
ang tungkod ng tinapay nito at magpapadala ako sa kaniya ng
taggutom at papatayin ang tao at hayop mula sa lupain; **14** at
kahit na ang tatlong kalalakihang ito—Noe, Daniel, at Job—ay
nasa kalagitnaan ng lupain, maililigtas lamang nila ang sarili
nilang buhay sa pamamagitan ng kanilang pagiging matuwid—Ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **15** Kung magpapadala
ako ng mga mababangis na hayop sa lupain at gawin itong
tigang upang maging kaparangan na walang mga tao ang

makakadaan dahil sa mga mababangis na hayop, **16** at kahit pa
naroon ang mga dating tatlong kalalakihan na ito—habang ako
ay nabubuhay, ang pahayag ng Panginoong Yahweh—hindi nila
maililigtas kahit pa ang kanilang mga sariling anak na lalaki at
babae, ang sariling buhay lamang nila ang maililigtas, ngunit
magiging kaparangan ang lupain! **17** O kung magpapadala man
ako ng espada laban sa lupain na iyon at sabihin, 'Espada,
pumunta ka sa mga lupain at patayin mo ang tao at hayop mula
rito'— **18** at kahit pa nasa kalagitnaan ng lupain ang tatlong
kalalakihang ito—habang ako ay nabubuhay, ang pahayag ng
Panginoong Yahweh—hindi nila maililigtas kahit pa ang kanilang
mga sariling anak na lalaki at babae, ang sarili lamang nilang
buhay ang kanilang maililigtas. **19** O kung magpapadala man
ako ng salot laban sa lupain na ito at ibubuhos ko ang aking
matinding galit laban dito sa pamamagitan ng pagdanak ng
dugo upang patayin ang mga tao at hayop **20** at kahit pa nasa
lupaing iyon sina Noe, Daniel, at Job—habang ako ay buhay,
ang pahayag ng Panginoong Yahweh—hindi nila maililigtas kahit
pa ang kanilang mga sariling anak na lalaki at babae, ang sarili
lamang nilang buhay ang kanilang maililigtas sa pamamagitan
ng kanilang pagiging matuwid. **21** Sapagkat ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: tinitiyak kong magiging malala ang
lahat ng bagay sa pamamagitan ng ipapadala kong apat na
kaparusahan—taggutom, espada, mababangis na hayop at
salot—laban sa Jerusalem upang patayin ang mga tao at hayop
mula sa kaniya. **22** Gayunman, tingnan mo! May mga matitira sa
kaniya, mga nakaligtas na lalabas kasama ang mga anak na
lalaki at babae. Tingnan mo! Lalabas sila mula sa iyo at makikita
mo ang kanilang mga kaparaanan at mga kilos at maaaliw

hinggil sa kaparusahan na aking ipinadala sa Jerusalem at
tungkol sa lahat ng mga bagay na aking ipinadala laban sa
lupain. 23 Aaliwin ka ng mga nakaligtas kapag makikita mo
ang kanilang mga kaparaanan at ang kanilang mga kilos kaya
malalaman mo na ginawa ko ang lahat ng bagay na ito laban sa
kaniya na hindi ko ito ginawa sa kanila nang walang kabuluhan!
—Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!"

15 Pagkatapos, dumating sa akin ang salita ni Yahweh at
sinabi, 2 "Anak ng tao, paanong mas higit ang isang puno ng
ubas kaysa sa anumang punong may mga sanga na nasa
isang kagubatan? 3 Makakakuha ba ng kahoy ang mga tao
mula sa puno ng ubas upang gumawa ng anumang bagay?
O makakagawa ba sila ng tulos mula dito upang pagsabitan
ng anumang bagay? 4 Tingnan mo! Kung ihahagis ito sa
apoy bilang panggatong, at kung natupok na ng apoy ang
magkabilang dulo nito, pati na ang gitna, may pakinabang pa ba
ito? 5 Tingnan mo! Nang ito ay buo pa, walang magagawang
anumang bagay dito, kapag nasunog ng apoy, tiyak na hindi pa
rin ito mapakikinabangan! 6 Kaya ito ang sinabi ng Panginoong
Yahweh, di gaya ng mga puno sa mga kagubatan, ibinigay ko
ang puno ng ubas bilang panggatong sa apoy; ganoon ding
paraan ang gagawin ko sa mga naninirahan sa Jerusalem. 7
Sapagkat itatakda ko ang aking mukha laban sa kanila. Kahit na
makalabas sila mula sa apoy, matutupok parin sila ng apoy,
kaya malalaman ninyo na ako si Yahweh, kapag itinakda ko ang
aking mukha laban sa kanila. 8 At gagawin kong tinalikuran at
walang naninirahan ang kanilang lupain dahil sa ginawa nilang
kasalanan—Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!"

16 At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, **2** “Anak
ng tao, ipaalam mo sa Jerusalem ang tungkol sa kaniyang mga
gawang kasuklam-suklam, **3** at ipahayag, 'Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh sa Jerusalem: Nangyari ang iyong
pasimula at kapanganakan sa lupain ng Canaan; isang Amoreo
ang iyong ama at isang Heteo ang iyong ina. **4** Sa araw ng iyong
kapanganakan, hindi pinutol ng iyong ina ang iyong pusod, ni
hindi ka niya nilinisan sa tubig o kinuskos ng asin o binalot ng
tela. **5** Walang matang nahabag sa iyo upang gawin sa iyo ang
alinman sa mga bagay na ito, ang mahabag sa iyo! Sa araw na
ipinanganak ka, habang naliligo sa sarili mong dugo, mayroong
nasuklam sa iyong buhay, itinapon ka sa isang malawak na
kaparangan. **6** Ngunit nadaanan kita at nakita kitang naliligo
sa iyong sariling dugo, kaya sinabi ko sa iyo habang duguan,
“Mabuhay ka!” **7** Pinalaki kitang katulad ng isang halaman sa
isang kaparangan. Dumami ka at naging tanyag, at napalamutian
ng mga hiyas. Namuo ang iyong dibdib at kumapal ang iyong
buhok, ngunit ikaw ay hubo't hubad parin. **8** Nadaanan kitang
muli, at nakita kita at tingnan mo! Dumating na sa iyo ang
oras ng pag-ibig kaya sinuotan kita ng balabal at tinakpan ang
iyong kahubaran. Pagkatapos, nangako ako sa iyo at dinala
kita sa isang kasunduan—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—at ikaw ay naging akin. **9** Kaya hinugasan kita ng
tubig at binanlawan ko ang iyong dugo mula sa iyo, at pinahiran
kita ng langis. **10** Dinamitan kita ng mga naburdahang damit
at nilagyan ng balat na sandalyas ang iyong paa, binalot kita
ng pinong lino at tinakpan ng sedang damit. **11** Ang sumunod,
pinalamutian kita ng mga alahas at nilagyan ko ng pulseras ang
iyong mga kamay at kuwintas sa iyong leeg. **12** Nilagyan ko ng

hikaw ang iyong ilong at tainga at isang magandang korona
sa iyong ulo. **13** Kaya napalamutian ka ng ginto at pilak at
nadamitan ka ng pinong lino, sedang damit at mga binurdahang
damit; kumain ka ng pinakamainam na harina, pulot-pukyutan,
at langis, at napakaganda mo, at ikaw ay naging isang reyna. **14**
Lumaganap ang iyong katanyagan sa mga bansa dahil sa iyong
kagandahan, sapagkat ito ay ganap sa karangyaang ibinigay ko
sa iyo—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **15** Ngunit
nagtiwala ka sa iyong sariling kagandahan, at kumilos kang tulad
ng mga babaeng bayaran dahil sa iyong katanyagan; ibinuhos
mo ang iyong gawaing kahalayan sa sinumang dumaraan.
Naging pag-aari ka ng mga kalalakihang iyon! **16** Pagkatapos,
hinubad mo ang iyong mga damit at gumawa kang kasama
nila ng mga dambanang pinalamutian ng iba't ibang kulay, at
kumilos ka sa kanilang tulad ng isang babaeng bayaran. Hindi
ito dapat dumating! Hindi ito dapat nangyari! **17** Kinuha mo
ang mga magagandang alahas na ginto at pilak na ibinigay
ko sa iyo, at gumawa ka ng mga anyong lalaki para sa iyong
sarili, at gumawa kang kasama nila ng mga gawaing katulad ng
ginagawa ng babaeng bayaran. **18** Kinuha mo ang iyong mga
naburdahang kasuotan at ibinalot mo sa kanila, at inilagay mo
sa kanila ang aking mga langis at mga pabango. **19** At ang
aking mga tinapay na gawa sa mga pinong harina, langis at
pulot-pukyutan na ibinigay ko sa iyo— mga ipinakain ko sa iyo!
— inilagay mo sa harapan nila upang magdulot ng matamis
na amoy. Tunay nga itong nangyari! —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. **20** Pagkatapos ay kinuha mo ang iyong
mga lalaki at babaeng anak na iyong isinilang para sa akin at
iyong inialay sa mga imahe upang lamunin bilang pagkain. Maliit

na bagay ba ang iyong ginagawang kahalayan? **21** Pinatay
mo ang aking mga anak at inialay mo silang handog sa mga
imahe sa pamamagitan ng apoy. **22** Sa lahat ng iyong gawaing
kasuklam-suklam at kahalayan, hindi mo inisip ang tungkol sa
mga araw ng iyong kabataan, nang ikaw ay hubo't hubad na
nagugumon sa iyong dugo. **23** Kaawa-awa! Kaawa-awa ka! —ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh—samakatuwid, dagdag
pa sa lahat ng iyong kasamaan, **24** nagtayo ka sa iyong sarili ng
altar at gumawa ka ng dambana sa bawat pampublikong lugar.
25 Nagtayo ka ng mga dambana sa ulo ng bawat lansangan at
nilapastangan mo ang iyong kagandahan sapagkat ibinuka mo
ang iyong mga hita sa bawat isang dumaraan at gumawa ka
ng marami pang mga gawaing kahalayan. **26** Kumilos kang
parang bayarang babae sa mga taga-Egipto, ang iyong karatig-
bansang may labis na mahalay na pagnanasa, at gumawa ka ng
maraming mga mahahalay na gawain upang galitin ako. **27** Kaya
tingnan mo! Hahampasin kita gamit ang aking kamay at ititigil ko
ang iyong pagkain. Ibibigay ko ang iyong buhay sa iyong mga
kaaway, ang mga babaeng anak ng mga Filisteo, upang hiyain
ka dahil sa iyong mahahalay na pag-uugali. **28** Kumilos kang
tulad ng mga babaeng bayaran kasama ang mga taga-Asiria
sapagkat hindi ka nasiyahan. Kumilos ka tulad ng isang babaeng
bayaran at hindi pa rin nasiyahan. **29** At patuloy kang gumawa ng
marami pang kahalayan sa mga lupain ng mga mangangalakal
ng Caldea, ngunit maging dito ay hindi ka nasiyahan. **30** Bakit
napakahina ng iyong puso? —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—upang gawin mo ang mga bagay na ito, gawain ng
isang mapangalunya at walang hiyang babae? **31** Noong itinayo
mo ang mga dambana sa ulo ng bawat lansangan at gumawa

ka ng iyong mga dambana sa bawat pampublikong lugar, hindi
ka talaga isang babaeng bayaran, sapagkat tumanggi kang
magpabayad sa iyong mga ginawa! **32** Ikaw babaeng nakikiapid,
tinatanggap mo ang mga hindi mo kilalang tao sa halip na ang
iyong asawa! **33** Binabayaran ng mga tao ang bawat babaeng
bayaran, ngunit ibinibigay mo ang iyong mga kinita sa iyong
mga mangingibig at sinusuhulan mo sila upang pumunta sa
iyo mula sa lahat ng dako para sa iyong mga mahahalay na
gawain. **34** Kaya mayroon kang kaibahan sa ibang mga babaeng
iyon, yamang walang tumatawag sa iyo upang makisiping sa
kanila. Sa halip, binabayaran mo sila! Walang nagbabayad sa
iyo. **35** Kung gayon, ikaw babaeng bayaran, makinig ka sa
salita ni Yahweh! **36** Sinabi ito ng Panginoong Yahweh: Dahil
ibinuhos mo ang iyong pagnanasa at inihayag mo ang iyong
mga nakatagong bahagi sa pamamagitan ng iyong mahahalay
na gawain kasama ang iyong mga mangingibig at ang iyong mga
kasuklam-suklam na mga diyus-diyosan, at dahil sa mga dugo
ng iyong mga anak na ibinigay mo sa iyong mga diyus-diyosan;
37 kaya tingnan mo! Titipunin ko ang lahat ng mga nakilala mong
mangingibig, lahat ng inibig mo at lahat ng kinamuhian mo, at
titipunin ko sila laban sa iyo sa lahat ng dako. Ilalantad ko sa
kanila ang mga pribado mong bahagi upang makita nila ang
lahat ng iyong kahubaran! **38** Sapagkat parurusahan kita sa
iyong pangangalunya at sa pagdanak ng dugo at dadalhin ko
sa iyo ang dugo ng aking galit at paninibugho! **39** Ibibigay kita
sa kanilang mga kamay upang kanilang pabagsakin ang iyong
mga altar at wasakin ang iyong mga dambana, pagkatapos ay
huhubarin nila ang iyong damit at kukunin ang lahat ng iyong
alahas, at iiwanan ka nilang hubo't hubad. **40** At magdadala sila

ng maraming tao laban sa iyo at babatuhin ka ng mga bato,
at hahatiin ka nila sa pamamagitan ng kanilang mga espada.
41 At susunugin nila ang iyong mga bahay at gagawa sila ng
maraming pagpaparusa sa iyo sa harap ng maraming mga
babae, sapagkat patitigilin ko na ang iyong pagbebenta ng aliw
at hindi ka na muling magbabayad ng kahit sino pa sa kanila!
42 Pagkatapos, pahuhupain ko ang aking poot laban sa iyo,
mawawala ang galit ko sa iyo, sapagkat ako ay masisiyahan at
hindi na ako magagalit. **43** Sapagkat hindi mo inalala ang mga
araw ng iyong kabataan nang hinayaan mong manginig ako sa
galit sa lahat ng mga bagay na ito—pagmasdan! Ako mismo
ang magdadala ng kaparusahan sa ikinilos mo sa sarili mong
ulo dahil sa iyong gawain—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—upang hindi ka na muling gagawa ng mga kasamaan
sa lahat ng iyong kasuklam-suklam na kaparaanan! **44** Masdan
ninyo! Bawat isang nagsasabi ng mga kawikaan tungkol sa
iyo ay magsasabing, "Katulad ng ina, gayon din ang kaniyang
anak." **45** Ikaw ang babaeng anak ng iyong ina, na kinamuhian
ang kaniyang asawa at mga anak; at ikaw ang kapatid ng mga
babae mong kapatid na kinamuhian ang kanilang mga asawa at
kanilang mga anak. Isang Heteo ang iyong ina at isang Amoreo
ang iyong ama. **46** Ang Samaria ang iyong nakatatandang
kapatid na babae at ang kaniyang mga anak na babae ay ang
mga naninirahan sa hilaga, habang ang iyong nakababatang
kapatid na babae ay ang naninirahan sa katimugan mong
bahagi, na ang Sodoma at ang kaniyang mga anak babae. **47**
Ngayon, huwag ka nang lumakad sa kanilang mga pamamaraan
o batay sa kanilang mga ginagawang kasuklam-suklam, na
para bang napakaliliit na bagay ang mga iyon. Totoo ngang sa

lahat ng iyong kaparaanan, naging mas masahol ka pa kaysa
sa kanila. **48** Ako ay buhay—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—Sodoma, ang iyong mga kapatid na babae at ang
kaniyang mga anak na babae ay hindi gumawa ng kasamaang
higit kaysa sa mga ginawa mo at ng iyong mga anak na babae!
49 Pakinggan mo! Ito ang naging kasalanan ng Sodoma na
iyong kapatid: malaya siyang nagmataas, walang malasakit at
walang pakialam sa anumang bagay. Hindi niya pinalakas ang
mga kamay ng mga mahihirap at mga taong nangangailangan.
50 Siya ay nagmataas at gumawa ng mga gawaing kasuklam-
suklam sa aking harapan, kaya inalis ko sila gaya ng nakita mo.
51 Hindi gumawa ang Samaria ni kahit kalahati man lang ng
iyong mga kasalanan; sa halip, mas marami ka pang ginawang
kasuklam-suklam na bagay kaysa sa kanila, at ipinakita mong
mas mabuti pa sa iyo ang mga kapatid mong babae dahil
sa lahat ng mga kasuklam-suklam na mga bagay na iyong
ginagawa! **52** Lalong lalo ka na, ipakita mo ang sarili mong
kahihiyan, sa ganitong paraan, ipinakita mong mas mabuti ang
iyong mga kapatid kaysa sa iyo, dahil sa lahat ng mga ginawa
mong kasuklam-suklam na pagkakasala. Ang iyong mga kapatid
ay parang mas mabuti sa iyo. Lalong lalo ka na, ipinakita mo
ang iyong sariling kahihiyan, sa ganitong paraan, ipinakita mong
mas mabuti ang iyong mga kapatid kaysa sa iyo. **53** Sapagkat
ibabalik ko ang kanilang mga kayamanan—ang mga kayamanan
ng Sodoma at ng kaniyang mga babaeng anak, at ang mga
kayamanan ng Samaria at ng kaniyang mga babaeng anak;
ngunit ang iyong kayamanan ay nasa kanilang kalagitnaan.
54 Sa pananagutan ng mga bagay na ito, ipapakita mo ang
iyong kahihiyan, mapapahiya ka dahil sa lahat ng mga bagay

na iyong ginawa, at sa ganitong paraan, magiging kaaliwan
ka para sa kanila. **55** Kaya ang iyong kapatid na Sodoma at
ang kaniyang mga babaeng anak ay maibabalik sa kanilang
dating kalagayan, at maibabalik sa Samaria at sa kaniyang mga
babaeng anak ang kanilang dating kayamanan. Pagkatapos,
ikaw at ang iyong mga babaeng anak ay maibabalik sa inyong
dating kalagayan. **56** Ang Sodoma na iyong kapatid ay hindi
man lang nabanggit ng iyong bibig sa mga araw na ikaw ay
nagmataas, **57** bago naihayag ang iyong kasamaan. Ngunit
ngayon, ikaw ay tampulan ng pagkasuklam sa mga babaeng
anak ng Edom at ng lahat ng mga babaeng anak ng mga Filisteo
sa kaniyang palibot. Kinamumuhian ka ng lahat ng tao. **58**
Ipapakita mo ang iyong kahihiyan at ang iyong mga kasuklam-
suklam na kilos! —ito ang pahayag ni Yahweh! **59** Sinabi ito
ng Panginoong Yahweh: Ituturing kita katulad ng pagturing ko
sa sinumang taong lumimot sa kaniyang sinumpaang pangako
upang sirain ang isang tipan. **60** Ngunit aalalahanin ko sa aking
isipan ang ginawa kong kasunduan sa iyo noong bata ka pa,
at gagawa ako sa iyo ng isang kasunduang walang hanggan.
61 Pagkatapos, maaalala mo ang iyong dating pamumuhay at
mapapahiya kapag tinanggap mo ang iyong mga nakatatanda at
nakababatang kapatid na babae. Ibibigay ko sila sa iyo bilang
mga babaeng anak, ngunit hindi dahil sa iyong tipan. **62** Itatatag
ko mismo ang aking kasunduan sa iyo at malalaman mong ako
si Yahweh! **63** Dahil sa mga bagay na ito, maaalala mo ang
lahat ng bagay sa iyong isipan at mapapahiya ka, kaya hindi mo
na muling maibubuka ang iyong bibig upang magsalita dahil
sa iyong kahihiyan, kapag pinatawad na kita sa lahat ng iyong
ginawa—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.'"

17 Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **2**
“Anak ng tao, maghayag ka ng isang bugtong at magsalita ka
ng isang talinghaga sa sambahayan ng Israel. **3** Sabihin mo,
'Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Ang isang malaking
agila na may malaki at mahabang pakpak, makapal ang mga
balahibo, at may ibat' ibang kulay ay nagtungo sa Lebanon at
dumapo sa itaas na bahagi ng puno ng sedar. **4** Pinutol nito ang
mga dulo ng mga sanga at dinala ang mga ito sa lupain ng
Canaan; itinanim niya ito sa lungsod ng mga mangangalakal. **5**
Kumuha rin siya ng ilang binhi sa lupa at itinanim ito sa lupang
handa nang taniman. Itinanim niya ito sa tabi ng malawak na
bahagi ng tubig katulad ng punong kahoy na tinatawag na
wilow. **6** At pagkatapos tumubo ito at naging isang gumagapang
na baging pababa sa lupa. Ang bawat mga sanga nito ay
patungo sa kaniya, at ang mga ugat nito ay lumago sa ilalim
nito. Kaya ito ay naging isang baging at nagkaroon ng mga
sanga at umusbong. **7** Subalit may isa pang napakalaking
agila na may mga malaking pakpak at maraming balahibo. At
tingnan mo! Ang baging at ang kaniyang mga ugat ay humarap
sa agila, at kumalat ang mga sanga patungo sa agila mula
sa lugar kung saan ito nakatanim upang ito ay matubigan. **8**
Ito ay nakatanim sa magandang lupa sa tabi ng malawak na
bahagi ng tubig upang ito ay magkaroon ng maraming sanga at
mamunga, upang maging kahangahangang baging! **9** Sabihin
mo sa mga tao, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Ito ba ay
yayabong? Hindi ba niya bubunutin ang mga ugat at pipitasin
ang mga bunga nito kaya ang lahat ng malagong mga dahon
ay matutuyo? Walang malakas na braso o maraming tao ang
mga makakabunot ng mga ugat nito. **10** Kaya tingnan mo!

Pagkatapos itong maitanim, lalago ba ito? hindi ba ito malalanta
kapag ito ay dadampian ng hanging mula sa silangan? Ito ay
ganap na matutuyo sa kaniyang kinatataniman.'" **11** Pagkatapos,
ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **12** "Sabihin
mo sa mga mapanghimagsik na sambahayan, 'Hindi ba ninyo
alam ang ibig sabihin ng mga bagay na ito? Tingnan mo! Ang
hari ng Babilonia ay nagpunta sa Jerusalem at kinuha ang hari at
ang kaniyang mga prinsipe at dinala sila sa kaniya sa Babilonia.
13 Pagkatapos ay kumuha siya ng maharlikang kaapu-apuhan at
gumawa sila ng kasunduan, at pinanumpa siya nito. At dinala
niya ang mga makapangyarihang tao sa lupain, **14** upang ang
kaharian ay maging mababa at hindi na nito maibangon ang
sarili. Sa pamamagitan ng pagtupad sa kaniyang kasunduan
ang lupain ay makaliligtas. **15** Ngunit ang hari ng Jerusalem ay
naghimagsik laban sa kaniya sa pamamagitan ng pagpapadala
ng mga kinatawan sa Egipto upang kumuha ng mga kabayo at
ng hukbo. Siya ba ay magtatagumpay? Makatatakas ba ang
taong gumagawa ng mga bagay na ito? Kung lalabagin niya ang
kasunduan, makatatakas ba siya? **16** Habang ako ay nabubuhay!
— ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh— siya ay tiyak na
mamamatay sa lupain ng hari na gumawa sa kaniya bilang hari,
ang hari na siyang gumawa ng panunumpang hinamak niya at
sa kasunduan na hindi niya sinunod. Siya ay mamamatay sa
gitna ng Babilonia! **17** At ang Paraon, kasama ang kaniyang
malakas na hukbo at ang pagtitipon ng maraming kalalakihan
para sa digmaan ay hindi siya kayang protektahan sa labanan,
kapag ang hukbo ng Babilonia ay gagawa ng tambak ng lupa at
mga pader upang sirain ang maraming buhay. **18** Sapagkat
hinamak ng hari ang kaniyang panunumpa sa pamamagitan

ng hindi pagtupad sa kasunduan. Tingnan mo, iniabot niya
ang kaniyang kamay upang mangako, subalit ginawa niya ang
lahat ng mga bagay na ito. Hindi siya makatatakas. **19** Kung
gayon—ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh—habang Ako ay
nabubuhay, hindi ba ang aking panunumpa na kaniyang hinamak
at hindi sinunod at kasunduan na kaniyang hindi tinupad na
inyong winasak? Kaya dadalhin ko ang kaparusahan niya sa
kaniyang ulo! **20** Ilalatag ko ang aking lambat sa kaniya at
mahuhuli siya sa aking lambat. Pagkatapos ay dadalhin ko siya
sa Babilonia at hahatulan ko siya doon dahil ang pagtataksil
na ginawa niya nang ipagkanulo niya ako! **21** At lahat ng mga
bihag sa kaniyang mga hukbo ay babagsak sa pamamagitan ng
espada, at ang mga matitira ay kakalat sa lahat ng dako. At
malalaman ninyo na ako si Yahweh; Ipinahayag ko na ito ay
mangyayari!' **22** Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh, 'Kaya ako
mismo ang magtatanggal ng pinakamataas na bahagi ng puno
ng sedar, at itatanim ko ito nang malayo ang mga malambot na
sanga nito. Babaliin ko ito, at ako mismo ang magtatanim nito sa
mataas na bundok! **23** Itatanim ko ito sa mga bundok ng Israel
kaya ito ay lalago magkakaroon ng mga sanga at mamumunga,
at magiging kahanga-hangang sedar kaya mamumuhay sa ilalim
nito ang mga ibon. Sila ay mamumugad sa lilim ng mga sanga
nito. **24** Pagkatapos lahat ng puno sa bukid ay malalaman na
ako si Yahweh. Ibinababa ko ang mga matatayog na puno;
Itinataas ko ang mga mababang puno! tinutuyo ko ang punong
nadiligan Pinapayabong ko ang tuyong puno! Ako si Yahweh;
ipinahayag ko na mangyayari ito at nagawa ko na ito!'"

18 Ang salita ni Yahweh ay muling dumating sa akin at sinabi,
2 "Ano ang ibig mong sabihin, ikaw na gumamit ng kawikaang

ito tungkol sa lupain ng Israel at nagsasabi, 'Ang mga ama na
kumain ng mga maaasim na ubas, at ang ngipin ng mga anak
ay nangilo?' **3** Habang Ako ay nabubuhay—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh—tiyak na hindi na magkakaroon pa ng
anumang okasyon upang gamitin ninyo ang kawikaang ito sa
Israel. **4** Tingnan mo! Ang bawat buhay ay sa akin! At gayon din
ang buhay ng ama at ang buhay ng anak sila ay sa akin! Ang
taong nagkakasala ay mamamatay! **5** Sapagkat ang tao, kung
siya ay matuwid at taglay ang katarungan at katuwiran— **6** kung
hindi siya kumain sa mga dambana sa bundok, at hindi itinaas
ang kaniyang mga mata sa mga diyus-diyosan ng sambahayan
ng Israel— kung hindi niya dinungisan ang asawa ng kaniyang
kapitbahay, o ni hindi lumapit sa isang babae sa panahong siya
ay may regla— **7** kung wala siyang inaping sinuman sa halip
ay nagsauli ng sangla sa umutang—kung hindi niya kinuha
ang ninakaw, ngunit sa halip ay ibinibigay niya ang kaniyang
pagkain sa mga nagugutom at tinatakpan ng mga damit ang
hubad; **8** kung hindi siya nagpapatong ng anumang tubo sa
pagpaputang, o kumuha ng labis na kita— kung isinasagawa
niya ang katarungan at pinatitibay ang katapatan sa pagitan
ng mga tao— **9** kung lumalakad siya sa aking mga kautusan
at sinusunod ang aking mga alituntunin upang kumilos nang
tapat—ang taong ito ay matuwid; siya ay mabubuhay! —ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **10** Subalit kung may
anak siyang marahas na nagpapadanak ng dugo at ginagawa
alinman sa mga bagay na ito— **11** kahit na hindi ginagawa ng
kaniyang ama ang alinman sa mga bagay na ito— subalit kung
ang kaniyang anak na lalaki ay kumain sa mga dambana sa
bundok at sipingan ang asawa ng kapitbahay— **12** kung inaapi

niya ang mahirap at nangangailangan, kung sumasamsam siya
at nagnanakaw at hindi ibinabalik ang sangla, kung itinataas niya
ang kaniyang mga mata sa mga diyos-diyusan o gumagawa ng
mga kasuklam-suklam na gawain; **13** at kung nagpapautang siya
na nagpapabayad ng tubo at kumukuha ng hindi makatarungang
kita, dapat ba siyang mabuhay? Siya ay hindi mabubuhay!
Ginawa niya ang lahat ng kasuklam-suklam na ito. Siya ay
tiyak na mamamatay; ang kaniyang dugo ay nasa kaniya. **14**
Subalit tingnan mo! Kung magkaanak siya ng isang lalaking
nakikita ang lahat ng kasalanang ginawa ng kaniyang ama,
at kung siya mismo ay may takot sa Diyos at hindi ginagawa
ang mga ganoong bagay— **15** at kung hindi siya kumain sa
mga dambana sa bundok o itinaas ang kaniyang mga mata sa
mga diyus-diyosan ng sambahayan ng Israel—kung hindi niya
sumiping sa asawa ng kaniyang kapitbahay; **16** Kung hindi niya
inaapi ang sinuman, sinasamsam ang sangla, o kinukuha ang
mga nakaw na bagay, ngunit sa halip ibinibigay ang kaniyang
pagkain sa nagugutom at tinatakpan ng mga damit ang hubad—
17 kung iniurong niya ang kaniyang kamay sa paghatol sa
mahirap at hindi kumukuha ng tubo o hindi makatarungang kita;
kung sinusunod niya ang aking mga alituntunin at lumalakad
ayon sa aking mga kautusan, hindi siya mamamatay para sa
kasalanan ng kaniyang ama. Siya ay tiyak na mabubuhay! **18**
Ang kaniyang ama, sapagkat inapi niya ang iba sa pamamagitan
ng pagkuha nang sapilitan at ninakawan ang kaniyang kapatid
na lalaki, at ginawa ang hindi mabuti sa mga tao—tingnan
mo, siya ay mamamatay sa kaniyang malaking kasalanan. **19**
Subalit sinasabi mo, 'Bakit hindi magawang akuin ng anak ang
katampalasan ng kaniyang ama?' Dahil isinasagawa ng lalaking

anak ang katarungan at katuwiran; at iniingatan ang aking mga
utos at ginagawa niya ang mga ito. Tiyak na mabubuhay siya!
20 Ang siyang nagkasala, siya ang mamamatay. Hindi dadalhin
ng anak ang kasalanan ng kaniyang ama, at hindi dadalhin
ng ama ang kasalanan ng kaniyang anak. Ang katuwiran ng
taong kumikilos nang makatarungan ay sa kaniyang sarili, at
ang kasamaan ng masamang tao ay sa kaniyang sarili. **21**
Ngunit kung ang taong makasalanan ay tatalikod sa lahat ng
kaniyang mga ginawang kasalanan, at iingatan ang aking mga
kautusan at isasagawa ang katarungan at katuwiran, tiyak na
mabubuhay siya at hindi mamamatay. **22** Lahat ng pagsuway na
kaniyang ginawa ay hindi na aalalahanin laban sa kanila. Siya ay
mabubuhay sa pamamagitan ng katuwiran na kaniyang ginagawa
na patuloy na ginagawa. **23** Labis ko bang ikinagagalak ang
pagkamatay ng makasalanan—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—at hindi ang kaniyang pagtalikod mula sa kaniyang
kaparaanan upang siya ay mabuhay? **24** Subalit kung ang
matuwid na tao ay tumalikod sa kaniyang pagkamakatuwiran at
isinagawa ang mga kasuklam-suklam tulad ng lahat ng kasuklam-
suklam na ginagawa ng masamang tao, mabubuhay ba siya?
Lahat ng matuwid na kaniyang ginawa ay hindi aalalahanin
kapag ipinagkanulo niya ako sa kaniyang kataksilan. Kaya
siya ay mamamatay sa mga kasalanang kaniyang ginawa.
25 Subalit sinabi mo, 'Ang pamamaraan ng Panginoon ay
hindi makatarungan! Makinig ka sambahayan ng Israel! Ang
pamamaraan ko ba ay hindi makatarungan? **26** Kung ang
matuwid na tao ay tumalikod sa kaniyang pagkamakatuwiran, at
gumawa ng kasalanan at mamatay dahil sa mga ito, mamamatay
siya sa kasalanang ginawa niya. **27** Ngunit kapag ang masamang

tao ay tumalikod sa kasamaang ginawa niya at gumawa ng
katarungan at katuwiran, kung gayon pinangangalagaan niya
ang kaniyang buhay! 28 Sapagkat nakita niya at tumalikod mula
sa lahat ng mga kasalanang ginawa niya. Siya ay mabubuhay;
hindi siya mamamatay! 29 Sinabi ng sambahayang Israel, 'Ang
kaparaanan ng Panginoon ay hindi makatarungan! Paanong
ang aking kaparaanan ay hindi makatarungan, sambahayan ng
Israel? At paanong ang iyong pamamaraan ay makatarungan?
30 Kaya hahatulan ko ang bawat isa sa inyo ayon sa inyong
kaparaanan, sambahayan ng Israel! —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. Magsisi kayo at talikuran ninyo ang lahat
ng inyong mga pagsalangsang upang ang mga ito ay hindi
maging kasalanan na katitisuran laban sa inyo. 31 Itapon
palayo mula sa inyong sarili ang lahat ng mga pagsuway na
inyong ginawa; magkaroon kayo ng bagong puso at bagong
espiritu para sa inyong sarili. Sapagkat bakit kayo mamamatay,
sambahayan ng Israel? 32 Sapagkat hindi ako nagagalak sa
pagkamatay ng isang namatay—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh- kaya magsisi at mabuhay!”

19 “Kaya ikaw! Maghayag ka ng isang panaghoy laban sa
mga pinuno ng Israel 2 at sabihin mo, 'Sino ang iyong ina?
Isang babaing leon, namuhay siya kasama ng lalaking anak
ng leon; sa kalagitnaan ng mga batang leon, inalagaan niya
ang kaniyang mga anak. 3 At pinalaki niya ang isa sa kaniyang
mga anak upang maging batang leon na natutong lumapa ng
kaniyang mga biktima. Nilamon niya ang mga tao. 4 Pagkatapos
ay narinig ng mga bansa ang tungkol sa kaniya. Nahuli siya sa
kanilang patibong, at dinala siya sa lupain ng Egipto gamit ang
mga kawit. 5 At nakita niya na kahit naghintay siya para sa

kaniyang pagbabalik, wala na ngayon ang kaniyang pag-asa,
kaya kumuha siya ng isa pa sa kaniyang mga anak at pinalaki
niya ito upang maging isang batang leon. **6** Nagpagala-gala
ang batang leon na ito sa kalagitnaan ng mga leon. Siya ay
isang batang leon at natutong lumapa ng kaniyang mga biktima;
nilamon niya ang mga tao. **7** At hinalay niya ang kanilang mga
balo at winasak ang kanilang mga lungsod. Ang lupain at ang
kabuuan nito ay iniwan dahil sa tunog ng kaniyang atungal! **8**
Ngunit dumating laban sa kaniya ang mga bansang mula sa mga
nakapalibot na probinsiya; inilatag nila ang kanilang lambat sa
ibabaw niya. Nahuli siya sa kanilang patibong. **9** Inilagay siya sa
kulungan na may mga kawit at dinala siya sa hari ng Babilonia.
Dinala nila siya sa bundok na tanggulan upang hindi na muling
marinig ang kaniyang tinig sa mga kabundukan ng Israel. **10** Ang
iyong ina ay tulad ng isang puno ng ubas na nakatanim sa iyong
dugo sa tabi ng tubig. Mabunga siya at puno ng mga sanga
dahil sa kasaganaan ng tubig. **11** Mayroon siyang mga matitibay
na sanga para sa mga setro ng mga pinuno at hinangaan ang
kaniyang taas sa gitna ng mga sanga ng kasukalan. **12** Ngunit
binunot ang puno ng ubas dahil sa matinding galit at itinapon
sa lupa, at tinuyo ng hanging mula sa silangan ang kaniyang
bunga. Nabali at nalanta ang kaniyang mga matitibay na sanga;
tinupok sila ng apoy. **13** Kaya ngayon, nakatanim siya sa ilang,
sa isang tuyo at uhaw na lupain. **14** Sapagkat lumabas ang apoy
mula sa kaniyang mga malalaking sanga at tinupok ang mga
bunga nito. Walang matibay na sanga sa kaniya, walang setro
upang mamuno.' Ito ay isang panaghoy at ito ay aawitin bilang
isang panaghoy.”

20 At nangyari nang ikapitong taon, sa ikasampung araw ng
ikalimang buwan, dumating ang mga nakatatanda ng Israel
upang sumangguni kay Yahweh at umupo sila sa aking harapan.
2 Pagkatapos, dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **3**
“Anak ng tao, ihayag mo sa mga nakatatanda ng Israel at sabihin
mo sa kanila, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Pumarito ba
kayo upang sumangguni sa akin? Habang ako ay nabubuhay,
hindi ninyo ako mapagsasanggunian! —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh.' **4** Hahatulan mo ba sila? Hahatol ka ba,
anak ng tao? Ipaalam mo sa kanila ang kasuklam-suklam na
ginawa ng kanilang mga ama! **5** Sabihin mo sa kanila, 'Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Sa araw na pinili ko ang Israel at
itinaas ko ang aking kamay upang manumpa ng isang pangako
sa mga kaapu-apuhan ng sambahayan ni Jacob, at ipinakilala
ko ang aking sarili sa kanila sa lupain ng Egipto, nang itinaas ko
ang aking kamay upang manumpa ng isang pangako sa kanila.
Sinabi ko, “Ako si Yahweh na inyong Diyos”— **6** sa araw na iyon
itinaas ko ang aking kamay upang manumpa ng isang pangako
sa kanila na ilalabas ko sila sa lupain ng Egipto papunta sa isang
lupain na maingat kong pinili para sa kanila. Ito ay dinadaluyan
ng gatas at pulot-pukyutan; ito ay pinakamagandang palamuti sa
lahat ng mga lupain! **7** Sinabi ko sa kanila, “Hayaang itapon
ng bawat tao ang mga kasuklam-suklam na bagay mula sa
kaniyang mga mata at ang mga diyus-diyosan ng Egipto. Huwag
ninyong gawing marumi ang inyong mga sarili; ako si Yahweh
na inyong Diyos.” **8** Ngunit naghimagsik sila laban sa akin at
ayaw nilang makinig sa akin. Hindi itinapon ng bawat tao ang
mga kasuklam-suklam na bagay mula sa kaniyang mga mata, ni
hindi nila tinalikuran ang mga diyus-diyosan ng Egipto, kaya

ipinasya kong ibuhos sa kanila ang aking matinding galit upang
mapawi ang aking poot sa kanila sa kalagitnaan ng lupain ng
Egipto. **9** Kumilos ako alang-alang sa aking pangalan upang
hindi ito malapastangan sa mata ng mga bansa kung saan sila
nananatili. Ipinakilala ko ang aking sarili sa kanila, sa kanilang
mga mata, sa pamamagitan ng paglalabas ko sa kanila mula
sa lupain ng Egipto. **10** Kaya pinaalis ko sila sa lupain ng
Egipto at dinala sila sa ilang. **11** Pagkatapos ay ibinigay ko sa
kanila ang aking mga kautusan at ipinaalam ko sa kanila ang
aking mga alituntunin, na kung susundin ng tao ang mga ito ay
mabubuhay siya. **12** Ibinigay ko rin sa kanila ang aking mga
Araw ng Pamamahinga bilang palatandaan sa akin at sa kanila
upang malaman nila na ako si Yahweh, na siyang naglaan sa
kanila sa aking sarili. **13** Ngunit naghimagsik ang sambahayan
ng Israel laban sa akin sa ilang. Hindi sila lumakad sa aking mga
kautusan; sa halip, tinanggihan nila ang aking mga alituntunin,
na kung susundin ng tao ang mga ito ay mabubuhay siya. Labis
nilang nilapastangan ang aking mga Araw ng Pamamahinga,
kaya sinabi kong, ibubuhos ko sa kanila sa ilang ang aking
matinding galit upang tapusin sila. **14** Ngunit kumilos ako alang-
alang sa aking pangalan upang hindi ito malapastangan sa mata
ng mga bansa, na nakakitang inilabas ko sila sa Egipto. **15**
Kaya itinaas ko ang aking kamay upang manumpa ng isang
pangako sa kanila sa ilang na hindi ko sila dadalhin sa lupaing
ibibigay ko sa kanila, ang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot-
pukyutan, na siyang pinakamagandang palamuti sa lahat ng
mga lupain. **16** Isinumpa ko ito dahil tinanggihan nila ang aking
mga alituntunin at hindi sila lumakad sa aking mga kautusan,
at nilapastangan nila ang aking mga Araw ng Pamamahinga,

sapagkat lumakad ang kanilang puso batay sa kanilang mga
diyus-diyosan. 17 Ngunit nahabag ang aking mata sa kanila dahil
sa kanilang pagkawasak, kaya hindi ko sila pinuksa sa ilang. 18
Sinabi ko sa kanilang mga anak na lalaki at babae sa ilang,
“Huwag kayong lumakad ayon sa mga kautusan ng inyong mga
magulang; huwag ninyong sundin ang kanilang mga alituntunin
o lapastanganin ang inyong sarili sa mga diyus-diyosan. 19
Ako si Yahweh na inyong Diyos! Lumakad kayo sa aking mga
kautusan; ingatan ninyo ang aking mga alituntunin at sundin ang
mga ito! 20 Panatilihin ninyong banal ang aking mga Araw ng
Pamamahinga upang ang mga ito ay maging palatandaan sa
akin at sa inyo, upang malaman ninyo na ako si Yahweh na
inyong Diyos.” 21 Ngunit naghimagsik laban sa akin ang kanilang
mga anak na lalaki at babae. Hindi sila lumakad sa aking mga
kautusan o sinunod ang aking mga alituntunin, na kung susundin
ng tao ang mga ito ay mabubuhay siya. Nilapastangan nila ang
aking Araw ng Pamamahinga, kaya ipinasya kong ibuhos sa
kanila ang aking matinding galit upang mapawi ang aking poot
laban sa kanila sa ilang. 22 Ngunit binawi ko ang aking kamay
at kumilos ako alang-alang sa aking pangalan, upang hindi ito
malapastangan sa mata ng mga bansa na siyang nakakita na
inilabas ko ang mga Israelita. 23 Itinaas ko rin ang aking kamay
sa kanila sa ilang, upang manumpa na ikakalat ko sila sa mga
bansa at ikakalat ko sila sa mga lupain. 24 Ipinasya kong gawin
ito sapagkat hindi nila sinunod ang aking mga alituntunin, at dahil
tinanggihan nila ang aking mga kautusan at nilapastangan ang
aking mga Araw ng Pamamahinga. Nasasabik ang kanilang mga
mata sa diyus-diyosan ng kanilang mga ama. 25 At binigyan ko
rin sila ng mga hindi mabubuting utos, at mga alituntunin na hindi

nila ikabubuhay. 26 Ginawa ko silang marumi sa pamamagitan
ng kanilang mga kaloob, nang ipinadaan nila sa apoy ang bawat
panganay mula sa sinapupunan. Ginawa ko ito upang sindakin
sila upang malaman nila na ako si Yahweh!' 27 Kung gayon, anak
ng tao, ipahayag mo ito sa sambahayan ng Israel; sabihin mo sa
kanila, 'Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Nilapastangan
ako ng inyong mga ama sa pamamagitan ng pagtataksil laban
sa akin. Ginawa nila ito sa ganitong paraan: 28 nang dinala
ko sila sa lupaing ipinangako kong ibibigay sa kanila, at nang
nakita nila ang mga matatayog na burol at mga mayayabong
na puno, at inialay nila ang kanilang mga handog doon at
ginalit ako sa pamamagitan ng kanilang mga handog doon.
Nagsunog din sila roon ng mabangong insenso at nagbuhos
ng mga inuming handog. 29 At sinabi ko sa kanila, "Ano itong
matayog na lugar na inyong pinagdadalhan ng inyong mga
handog?" Kaya ang pangalan ay tinawag na Bama hanggang sa
araw na ito.' 30 Kaya sabihin mo sa sambahayan ng Israel, 'Ito
ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Bakit ninyo ginagawang
marumi ang inyong mga sarili sa mga pamamaraan ng inyong
mga ama? At bakit kayo kumikilos na tulad ng mga babaeng
bayaran, naghahanap ng mga kasuklam-suklam na bagay?
31 Sapagkat kapag iniaalay ninyo ang inyong mga kaloob at
ipinapadaan ninyo sa apoy ang inyong mga anak na lalaki,
ginagawa ninyong marumi ang inyong mga sarili dahil sa lahat
ng inyong mga diyus-diyosan hanggang sa araw na ito. Kaya
dapat ba kayong sumangguni sa akin, sambahayan ng Israel?
Habang ako ay nabubuhay—ito ang pahayag ni Yahweh—hindi
kayo makasasangguni sa akin! 32 Ang kaisipang nabubuo sa
inyong mga isipan ay magkakatotoo. Sinasabi ninyo, "Tularan

natin ang ibang bansa, tulad ng mga angkan sa ibang mga
lupaing sumasamba sa kahoy at bato!" **33** Habang ako ay
nabubuhay—ito ang pahayag ni Yahweh—tiyak na pamumunuan
ko kayo nang may makapangyarihang kamay, nakataas na
braso, at matinding galit na maibubuhos sa inyo! **34** Ilalabas ko
kayo mula sa ibang mga lahi at titipunin ko kayo mula sa mga
bansa kung saan kayo nakakalat. Gagawin ko ito nang may
makapangyarihang kamay at may buhos ng matinding galit. **35**
Pagkatapos ay dadalhin ko kayo sa ilang ng ibang mga lahi, at
doon ay hahatulan ko kayo nang harap-harapan. **36** Katulad ng
paghatol ko sa inyong mga ama sa ilang sa lupain ng Egipto,
gayon ko rin kayo hahatulan! —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh. **37** Padadaanin ko kayo sa ilalim ng aking pamalo at
dadalhin ko kayo sa bigkis ng tipan; **38** Aalisin ko mula sa inyo
ang mga mapanghimagsik at ang mga sumusuway laban sa
akin. Paaalisin ko sila mula sa lupain kung saan sila naninirahan
bilang mga dayuhan, ngunit hindi sila papasok sa lupain ng
Israel. Kaya malalaman ninyo na ako si Yahweh! **39** Kaya
sa iyo, sambahayan ng Israel, ito ang sinabi ng Panginoong
Yahweh: Ang bawat isa sa inyo ay dapat pumunta sa kaniyang
sariling diyus-diyosan. Sambahin ninyo sila kung ayaw ninyong
makinig sa akin, ngunit hindi na ninyo dapat lapastanganin
ang aking banal na pangalan sa pamamagitan ng inyong mga
kaloob at mga diyus-diyosan. **40** Sapagkat sa aking banal na
bundok, sa tuktok ng bundok ng Israel—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh—pupurihin ako ng lahat ng sambahayan
ng Israel doon sa lupain. Malulugod akong hingin ang inyong
mga handog doon, at gayon din ang mga unang bunga ng
inyong kaloob kasama ng lahat ng inyong banal na bagay. **41**

Tatanggapin ko kayo na parang mabangong insenso kapag
inilabas ko kayo mula sa ibang mga lahi at titipunin ko kayo
palabas sa mga bansa kung saan kayo ikinalat. Ipapakita ko sa
inyo ang aking sarili na banal upang makita ng mga bansa. **42**
Pagkatapos, kapag dinala ko kayo sa lupain ng Israel, sa lupain
na pinagtaasan ko ng aking kamay upang ibigay sa inyong
mga ama, malalaman ninyo na ako si Yahweh. **43** At maaalala
ninyo roon ang inyong mga masasamang kaparaanan at ang
lahat ng inyong gawaing nagparumi sa inyong mga sarili, at
kamumuhian ninyo ang inyong sarili sa sarili ninyong paningin
dahil sa lahat ng masamang gawain na inyong ginawa. **44**
Kaya malalaman ninyo na ako si Yahweh kapag ginawa ko ito
sa inyo alang-alang sa aking pangalan, hindi dahil sa inyong
mga masamang kaparaanan o sa inyong mga masasamang
gawa, sambahayan ng Israel! —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh.'" **45** Pagkatapos, dumating sa akin ang salita ni Yahweh
at sinabi, **46** "Anak ng tao, humarap ka sa mga lupain sa timog
at magsalita ka laban sa timog, maghayag ka ng propesiya
laban sa kagubatan ng Negev. **47** Sabihin mo sa kagubatan ng
Negev, 'Pakinggan mo ang pahayag ni Yahweh! Ito ang sinabi
ng Panginoong Yahweh: Tingnan mo, magpapasiklab ako ng
apoy sa iyo. Lalamunin nito ang bawat sariwang puno at bawat
tuyong puno sa iyo. Hindi maaapula ang naglalagablab na apoy;
ang bawat mukha mula sa timog at hilaga ay masusunog. **48**
Pagkatapos, makikita ng lahat ng laman na ako si Yahweh kapag
sinindihan ko ang apoy, at ito ay hindi maaapula.'" **49** At sinabi
ko, "Ah! Panginoong Yahweh, sinasabi nila tungkol sa akin,
'Hindi ba isa lamang siyang tagasalaysay ng mga talinghaga?'"

21 At ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **2**
“Anak ng tao, iharap mo ang iyong mukha sa Jerusalem at
magsalita ka laban sa mga santuwaryo; magpropesiya ka laban
sa lupain ng Israel. **3** Sabihin mo sa lupain ng Israel, 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh: Masdan mo! Ako ay laban sa iyo! Bubunutin
ko ang aking espada mula sa kaluban at papatayin kong pareho
ang matuwid at ang masasamang tao mula sa iyo! **4** Upang
mapatay kong pareho ang matuwid at ang masasama na mula
iyo, lalabas mula sa kaluban ang aking espada laban sa lahat ng
laman mula sa timog hanggang sa hilaga. **5** At malalalaman
ng lahat ng laman na Ako, si Yahweh, ang naglabas ng aking
espada mula sa kaluban. Hindi na ito magpapapigil!' **6** At
ikaw, anak ng tao, maghinagpis ka gaya ng pagkabali ng iyong
balakang! Maghinagpis ka na may kapaitan sa harapan ng
kanilang mga paningin! **7** At mangyayari magtatanong sila sa
iyo, 'Sa anong dahilan ka naghihinagpis?' At sabihin mo, 'Dahil
sa balitang dumarating, sapagkat bawat puso ay manlulumo at
bawat kamay ay manghihina! Bawat espiritu ay panghihinaan ng
loob, at bawat tuhod ay mangangatog tulad ng tubig. Masdan
mo! Darating at magiging gaya nito! —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh.”' **8** At dumating ang salita ni Yahweh sa
akin at sinabi, **9** “Anak ng tao, magpropesiya ka at sabihin mo,
'Ganito ang sinasabi ng Panginoon: Sabihin mo: Isang espada!
Isang espada! Patatalimin ito at pakikintabin! **10** Patatalimin
ito para magamit sa malakihang pagpatay! Pakikintabin ito
para maging gaya ng kidlat! Dapat ba tayong magsaya sa
setro ng aking anak? Ang darating na espada ay namumuhi sa
bawat ganyang tungkod! **11** Kaya ipapahawak ang espada para
pakintabin at pagkatapos ay dadamputin ng kamay! Ang espada

ay pinatalim! At ito ay napakintab upang ibigay sa kamay ng
isang pumapatay!' **12** Tumawag ka ng tulong at managhoy, anak
ng tao! Sapagkat ang espada ay dumating na sa aking mga
tao! Ito ay nasa lahat ng mga pinuno ng Israel na inihagis sa
espada! Sila ang aking mga tao, kaya paluin mo ang iyong
hita sa kalungkutan! — **13** Sapagkat may isang pagsubok,
ngunit paano kung ang setro ay hindi magtatagal? —ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh. **14** Ngayon ikaw, anak ng
tao, magpropesiya ka at pagsuntukin mo ang iyong dalawang
kamay, sapagkat ang espada ay lulusob kahit tatlong beses
pa! Isang espada para sa mga papatayin! Ito ang espada na
papatay sa marami, tatagos sa kanila saanmang dako! **15**
Upang tunawin ang kanilang puso at paramihin ang kanilang
mga kinatitisuran, inihanda ko ang pagpatay ng espada sa
kanilang mga tarangkahan! Sa Aba! Ito ay ginawa tulad ng kidlat,
pinakawalan upang kumatay! **16** Ikaw, espada! Itaga mo sa
kanan! itaga mo sa kaliwa! Pumunta ka kung saan naisin ng
iyong matalas na talim. **17** Sapagkat isusuntok ko rin ang aking
dalawang kamay, at pagkatapos ay hihinahon na ang aking
galit! Ako, si Yahweh, ang nagpahayag nito!" **18** Ang salita ni
Yahweh ay dumating muli sa akin at sinabi, **19** Ngayon ikaw,
anak ng tao, magtalaga ka ng dalawang daanan para sa espada
ng hari ng Babilonia na darating. Ang dalawang daanan ay
magsisimula sa parehong lupain, at isang posteng pananda ang
magtuturo ng papunta sa isang lungsod. **20** Tatakan mo ang
isang daanan para sa hukbo ng Babilonia na pupunta sa Raba,
sa lungsod ng mga Amonita. Tatakan mo ang isa pa upang ituro
ang hukbo patungo sa Juda at sa lungsod ng Jerusalem, na
pinatibay. **21** Sapagkat ang hari ng Babilonia ay hihinto sa krus

na daan, sa sangang daan, sa pagnanais na makakuha ng isang
propesiyang mensahe mula sa manghuhula. Kakalugin niya ang
ilang mga palaso at hihingi ng gabay mula sa ilang mga diyus-
diyosan. Susuriin niya ang isang atay! **22** Sa kaniyang kanang
kamay ay mayroong isang hula tungkol sa Jerusalem, para
maihanda niya ang isang malaking trosong panggiba laban dito!
Para ibuka niya ang kaniyang bibig upang iutos ang pagsisimula
ng pagpatay! Para isigaw niya ang isang labanan! Para ihanda
nya ang mga malaking trosong panggiba sa tarangkahan! Para
ibuhos niya ang tambak na lupa upang itayo sa kinubkob na
mga pader! **23** Ito ay parang walang kabuluhang panghuhula sa
paningin ng mga nasa Jerusalem, silang mga nanumpa ng isang
panata sa mga taga-Babilonia! Ngunit aakusahan sila ng hari ng
paglabag sa kanilang kasunduan upang makubkub sila! **24** Kaya
sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Dahil dinala ninyo ang
inyong kasalanan sa aking alaala, ang inyong mga pagsuway
ay maihahayag! Ang inyong mga kasalanan ay makikita sa
inyong mga kilos! Sa kadahilanang ito ay maipaalala ninyo sa
bawat isa na kayo ay mabibihag sa kamay ng inyong mga
kaaway! **25** At ikaw, walang galang at masamang pinuno ng
Israel kung saan ang mga araw ng kaparusahan ay dumating
na, ang mga araw ng paggawa ng kasalanan ay natapos na, **26**
Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Hubarin mo ang turbante
at tanggalin mo ang korona! Hindi na magiging gaya ng dati ang
mga bagay! Itinaas ang nasa mababa at ibinaba ang nataas! **27**
wawasakin ko ang lahat ng mga bagay! Isang pagkawasak!
Isang pagkawasak! Ang korona ay mawawala na, hanggang
hindi dumarating ang siyang nararapat para dito. Saka ko ito
ibibigay sa kaniya. **28** Kaya ikaw, anak ng tao, magpropesiya

at sabihin, 'Ang Panginoong Yahweh ay nagsasabi sa mga
Ammonita patungkol sa darating nilang kahihiyan: Isang espada,
isang espada ay hinugot! Ito ay pinatalim para sa pagpatay
upang lumamon, kaya ito ay magiging gaya ng kidlat! **29** Habang
ang mga propeta ay nakakakita ng mga walang saysay na
pangitain para sa iyo, habang gumagawa sila ng mga rituwal
upang makabuo ng mga kasinungalingan para saiyo, itong
espada ay nakaabang na sa mga leeg ng masasama na siyang
papatayin, ang mga araw ng kanilang kaparusahan ay dumating
na at ang oras ng kanilang kalikuan ay magtatapos na. **30** Ibalik
mo ang espada sa kaluban nito. Sa lugar ng iyong pagkalikha,
sa lugar ng iyong pinagmulan, hahatulan kita! **31** Ibubuhos ko
ang aking pagkagalit sa iyo! Hihipan ko ang apoy ng aking galit
laban sa iyo at ilalagay kita sa kamay ng mga malulupit na tao,
mga bihasa sa pagwasak! **32** Ikaw ay magiging panggatong sa
apoy! Ang iyong dugo ay mapapagitna sa lupain. Hindi ka na
maaalala, sapagkat ako si Yahweh ang nagpahayag nito!'"

22 At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi. **2**
Ngayon ikaw, anak ng tao, hahatol ka ba? Hahatulan mo ba ang
lungsod ng dugo? Ipaalam mo sa kaniya ang lahat ng kaniyang
kasuklam-suklam na gawain. **3** Dapat mong sabihing, 'Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Ito ang lungsod na nagpadanak ng
dugo sa kaniyang kalagitnaan sa gayon ang kaniyang panahon
ay dumating na; isang lungsod na gumagawa ng mga diyus-
diyosan upang gawing marumi ang kaniyang sarili! **4** Ikaw ay
nagkasala sa dugo na iyong pinadanak, at naging marumi dahil
sa mga diyus-diyosan na iyong ginawa! Sapagkat pinalalapit
mo ang iyong mga araw at nalalapit na ang iyong mga huling
taon. Kaya gagawin kitang kahihiyan sa mga bansa at isang

kakutyaan sa paningin ng bawat lupain. **5** Ang mga malalapit
at sila na malalayo ay parehong manlilibak sa iyo, ikaw na
maruming lungsod, kasama ang karangalan na kilala sa bawat
lugar bilang puno ng kaguluhan!' **6** Masdan! ang mga pinuno
ng Israel, bawat isa sa kaniyang kapangyarihan ay pumunta
sa iyo upang magpadanak ng dugo! **7** Hindi na nila iginalang
ang mga ama at mga ina na nasa iyo, at inapi nila ang mga
dayuhan na nasa kalagitnaan ninyo. Inabuso nila ang mga ulila
at mga balo na nasa iyo. **8** Kinasuklaman ninyo ang aking mga
banal na bagay at nilapastangan ninyo ang aking mga Araw ng
Pamamahinga! **9** Pumunta ang mga kalalakihang maninirang
puri sa inyo upang magpadanak ng dugo, at sila ay kakain sa
mga bundok. Gagawa sila ng kasamaan sa iyong kalagitnaan!
10 Ang kahubaran ng isang ama ay inilantad sa iyo. Inabuso nila
ang maruming babae sa kalagitnaan ng kaniyang pagreregla.
11 Mga kalalakihang gumagawa ng mga kasuklam -suklam sa
asawa ng kanilang kapwa, at mga kalalakihang gumawa ng
karumihang kahiya-hiya sa kani-kanilang mga manugang na
babae, mga kalalakihang nang-abuso ng kanilang mga kapatid
na babae, mga ama na nang-abuso sa kanilang mga anak na
babae—ang lahat ng ito ay nasa iyo. **12** Kumukuha ang mga
kalalakihang ito ang mga suhol sa iyo upang magpadanak ng
dugo. Kinuha ninyo ang tubo at labis na kinita, sinira mo ang
iyong kapwa sa pamamagitan ng panggigipit, at kinalimutan mo
ako—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **13** Kaya tumingin
ka! Hinampas ko ng aking kamay ang kumikita sa pandaraya, at
ang pagdanak ng dugo sa gitna mo. **14** Matatag ba ang iyong
puso, malakas ba ang iyong mga kamay sa panahon na ikaw ay
aking haharapin? Ako, si Yahweh, na nagpapahayag nito, at

gagawin ko ito. **15** Kaya ikakalat kita sa mga bansa at paghiwa-
hiwalayin kita sa mga lupain. Sa paraang ito, papawiin ko ang
karumihan mo. **16** Kaya magiging marumi ka sa paningin ng
mga tao. Sa ganoon malalaman mo na ako si Yahweh!" **17**
Sumunod nito dumating muli ang salita ni Yahweh sa akin at
sinabi, **18** "Anak ng tao, ang sambahayan ng Israel ay kalawang
na sa akin. Lahat sila ay mga tira-tirang tanso at lata, bakal, at
tingga sa iyong kalagitnaan. Sila ay magiging gaya ng kalawang
ng tanso sa iyong pugon. **19** Kaya sinasabi ito ng Panginoong
Yahweh, 'Dahil lahat kayo ay naging gaya ng latak, kaya masdan!
Titipunin ko kayo sa gitna ng Jerusalem. **20** Gaya ng naipong
pilak at tanso, bakal, tingga at lata na nailagay sa gitna ng
pugon ay dapat mahipan ang apoy nito, tutunawin ko kayo. Kaya
iipunin ko kayo sa aking galit at poot. Ilalagay ko kayo doon
at bubugahan ng apoy ito upang matunaw; Kaya iipunin kayo
sa aking galit at poot, at ilalagay ko kayo doon at ibubuhos.
21 Kaya iipunin ko kayo at bubugahan ng apoy ng aking poot
kaya mabubuhos kayo sa kaniyang kalagitnaan. **22** Gaya ng
natutunaw na pilak sa gitna ng pugon, matutunaw kayo sa gitna
nito, at malalaman ninyo na ako, si Yahweh, ang nagbuhos ng
aking galit laban sa inyo!''" **23** Dumating ang salita ni Yahweh sa
akin at sinasabi, **24** "Anak ng tao, sabihin mo sa kaniya, ' Ikaw
ang lupain na hindi pa nalilinis. Walang ulan sa araw ng poot! **25**
Mayroong sabwatan ang kaniyang mga propeta sa kaniyang
kalagitnaan, tulad ng isang umaatungal na leon na nilalapa ang
biktima; inuubos nila ang buhay at kinukuha ang mahahalagang
yaman! Pinaparami nila ang mga balo sa kaniyang kalagitnaan!
26 Ang kaniyang mga pari ay gumagawa ng karahasan sa aking
kautusan, at nilapastangan nila ang aking mga banal na bagay.

Hindi nila nalalaman ang pagkakaiba ng banal na mga bagay at
sa mga bagay na kalapastangan, at hindi itinuro ang pagkakaiba
ng marumi at ng malinis. Hindi nila binigyan pansin ang mga
Araw ng Pamamahinga kaya hindi ako ginalang sa kanilang
kalagitnaan! **27** Ang kaniyang mga prinsipe na nasa kaniya
ay tulad ng mga asong lobo na niluluray ang kanilang mga
biktima. Pinapadanak nila ang dugo at sinisira nila ang buhay,
para kumita sa pamamagitan ng pandaraya. **28** At pinintahan pa
siya ng kaniyang mga propeta gamit ang apog na pampinta;
mga huwad ang kanilang mga pangitain at kasinungalingan
ang kanilang mga ipinapahayag sa kanila, ang sinasabi nila
"Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh" kahit hindi naman
nagsalita si Yahwehi! **29** Ang mga tao ng lupain ay nang-aapi
sa pamamagitan ng panghuhuthut at pandarambong dahil sa
pagnanakaw, at inaabuso ang mahihirap at mga kapos, at inapi
ang mga dayuhan nang walang katarungan. **30** Kaya naghanap
ako ng isang tao mula sa kanila na magtatayo ng pader at siyang
tatayo sa harapan ko sa paglabag na ito para sa lupain upang
hindi ko na sirain ito, ngunit wala akong natagpuan isa man. **31**
Kaya ibubuhos ko ang aking galit sa kanila! Tatapusin ko sila sa
apoy ng aking galit at ilalagay sila sa paraan na kanilang sariling
iniisip—ito ang Pahayag ng Panginoong Yahweh."'

23 Dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabing, **2** "Anak
ng tao, mayroong dalawang babae, mga anak na babae na iisa
ang kanilang ina. **3** Kumilos sila bilang mga nagbebenta ng aliw
sa Egipto sa panahon ng kanilang kabataan. Nagbenta sila ng
aliw roon. Pinisil ang kanilang mga suso at kinakarinyo roon
ang kanilang mga birheng utong. **4** Ang kanilang mga pangalan
ay sina Ohola—ang nakatatandang kapatid na babae—at

si Oholiba—ang kaniyang nakababatang kapatid na babae.
Pagkatapos naging akin sila at nanganak ng mga anak na lalake
at mga anak na babae. Ito ang ibig sabihin ng kanilang mga
pangalan: Samaria ang kahulugan ng Ohola, at Jerusalem ang
kahulugan ng Oholiba. **5** Ngunit kumilos si Ohola bilang isang
nagbebenta ng aliw kahit nang siya ay akin pa; pinagnasahan
niya ang kaniyang mga mangingibig, para sa mga taga-Asiria na
makapangyarihan, **6** ang gobernador na nagsusuot ng kulay
ube, at para sa kaniyang mga opisyal, na malalakas at makikisig,
lahat sila ay mga kalalakihan na nakasakay sa mga kabayo! **7**
Kaya ibinigay niya ang kaniyang sarili bilang isang nagbebenta
ng aliw sa kanila, sa lahat ng pinakamahusay na kalalakihan ng
Asiria! At ginagawa niyang marumi ang kaniyang sarili kasama
ng bawat isa na kaniyang pinagnasaan, kasama ng kanilang mga
diyus-diyosan na kaniyang pinagnasaan. **8** Sapagkat hindi niya
iniwan ang kaniyang ugaling nagbebenta ng aliw sa Egipto, nang
sumiping sila sa kaniya noong siya ay bata pa, nang una nilang
sinimulang karinyuhin ang kaniyang birheng suso, nang una
nilang sinimulang ibuhos ang kanilang walang kahihiyang pag-
uugali sa kaniya. **9** Kaya ibinigay ko siya sa kamay ng kaniyang
mga mangingibig, sa kamay ng mga taga-Asiria kung kanino
siya nagnanasa! **10** Hubo't hubad nila siyang hinubaran. Kinuha
nila ang kaniyang mga anak na lalake at mga anak na babae,
at pinatay siya sa pamamagitan ng espada, at naging kahiya-
hiya siya sa ibang mga kababaihan, kaya hinatulan nila siya.
11 Nakita ito ni Oholiba na kaniyang kapatid na babae, ngunit
mas higit na mapusok siyang nagnasa kumilos ng parang isang
nagbebenta ng aliw nang mas higit kaysa sa kaniyang kapatid
na babae! **12** Pinagnasaan niya ang mga taga-Asiria, ang mga

gobernador at ang mga makapangyarihan na mga pinuno na
nagdamit ng kahanga-hanga, mga lalaking nakasakay sa mga
kabayo! Malalakas silang lahat, makikisig na lalake! **13** Nakita
ko na ginawa niyang marumi ang kaniyang sarili. Magkapareho
ito para sa dalawang magkapatid na babae. **14** Pagkatapos
dinagdagan pa niya ang pagbebenta niya ng aliw! Nakita niya
ang mga kalalakihang nakaukit sa mga pader, anyo ng mga
Caldeo na iginuhit ng kulay pula, **15** nakasuot ng mga sinturon sa
kanilang baywang, na may kasamang humahampay na turbante
sa kanilang mga ulo! Nagpakita silang lahat na parang mga
pinuno ng mga hukbo ng mga karwahe, mga kalalakihan sa
Babilonia ang lugar ng kanilang kapanganakan. **16** Nang makita
agad sila ng kaniyang mga mata, pinagnasahan na niya sila,
kaya nagsugo siya ng mga mensahero sa kanila sa Caldea. **17**
Pagkatapos dumating ang mga taga-Babilonia sa kaniya at sa
kaniyang higaan ng pagnanasa, at ginawa nila siyang marumi
sa pamamagitan nila na walang kahihiyan. Sa pamamagitan
kung ano ang kaniyang ginawa siya ay naging marumi, kaya
tumalikod siya palayo mula sa kanila dahil sa pagkayamot.
18 Ipinakita niya ang kaniyang mga gawa ng pagbebenta ng
aliw at ipinakita niya ang kaniyang hubad na katawan, kaya
tumalikod ang aking Espiritu mula sa kaniya, tulad lamang ng
pagtalikod ng aking Espiritu mula sa kaniyang kapatid na babae!
19 At nakagawa siya ng napakaraming gawa ng pagbebenta
ng aliw, na kaniyang inilagay sa kaniyang kaisipan at ginaya
niya ang mga panahon ng kaniyang kabataan, Nang kumilos
siya bilang isang nagbebenta ng aliw sa lupain ng Egipto! **20**
Kaya nagnasa siya para sa kaniyang mga mangingibig, na
ang maselang bahagi ng katawan ay tulad ng sa asno, at ang

lumalabas upang mag-kaanak ay tulad ng sa kabayo. **21** At
nakagawa siyang muli ng kahiya-hiyang pag-uugali sa kaniyang
kabataan, nang kinakarinyo ang kaniyang mga suso ng mga
taga-Egipto sapagkat nasa kasariwaan ang kaniyang mga suso!
22 Kung gayon, Oholiba, ito ang sinasabi ng Panginoon Yahweh,
'Masdan ninyo, papatalikurin ko ang iyong mangingibig laban sa
iyo, dadalhin ko sila laban sa iyo mula sa bawat dako! **23** Sa
mga Taga-Babilonia at sa lahat ng taga Caldeo! Pecod, Soa, at
Koa! At sa lahat ng mga taga-Asiria na kasama nila! Malakas,
makisig na kalalakihan! Mga gobernador at mga pinuno, lahat
sila ay mga pinuno at mga kalalakihang may dangal! Nakasakay
silang lahat sa mga kabayo! **24** Darating sila laban sa iyo na
may mga sandata, at na may mga karwahe at mga karitob,
at kasama ng napakaraming mga tao! Maghahanda sila ng
malaking panangga, maliit na panangga, at mga helmet, laban
sa inyong lahat na nakapalibot! Bibigyan ko sila ng pagkakataon
upang parusahan kayo, at parurusahan nila kayo ayon sa inyong
mga kinikilos! **25** Dahil itatakda ko ang aking galit sa inyo, at
pakikitunguhan nila kayo ng may matinding galit! Tatapyasin nila
ang iyong mga ilong at inyong mga tenga, at ang mga natira sa
inyo ay papatayin sa pamamagitan ng espada! Kukunin nila
ang inyong mga anak na lalake at inyong mga anak na babae,
kaya lalamunin ng apoy ang inyong mga kaapu-apuhan! **26**
Huhubarin nila ang inyong mga kasuotan at kukunin ang lahat ng
inyong mga alahas! **27** Kaya aalisin ko ang pag-uugaling kahiya-
hiya mula sa inyo at ang inyong mga gawa ng pagbebenta ng
aliw mula sa lupain ng Egipto. Hindi ninyo itataas ang inyong
mga paningin sa harapan nila na may pananabik, at hindi na
ninyo iisipan pa ang Egipto! **28** Ito ang sinasabi ng Panginoong

Yahweh, 'Masdan ninyo! Ibibigay ko kayo sa kamay ng mga
kinamumuhian ninyo, ibabalik sa kamay kung kanino kayo
tumalikod! **29** Pakikitunguhan nila kayo ng may pagkamuhi;
Kukunin nila ang lahat ng inyong pag-aari at iiwan kayong
walang kasuotan at hubad. Mahahayag ang hubad na kahihiyan
ng inyong pagbebenta ng aliw, ang inyong kahiya-hiyang pag-
uugali at kawalan ninyo ng delikadesa! **30** Mangyayari ang
mga bagay na ito sa inyo sa inyong pagkilos tulad ng isang
nagbebenta ng aliw, nagnanasa sa mga bansa sa pamamagitan
kung saan kayo naging marumi kasama ng kanilang mga diyus-
diyosan. **31** Lumakad kayo sa daan ng inyong mga kapataid na
babae, kaya ilalagay ko ang saro ng kaparusahan sa inyong
mga kamay!' **32** Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'Iinum
ka sa saro ng iyong kapatid na babae, kung saan ito ay malalim
at malawak; magiging katatawanan ka at isang paksa para
sa panunuya—naglalaman ang sarong ito ng napakarami! **33**
Mapupuno ka ng may kalasingan at kalumbayan, ang saro
ng katatakutan at pagkawasak! Saro ito ng iyong kapatid na
babaeng si Samaria! **34** Iinumin mo ito at uubusin; at dudurugin
mo ito at tatanggalin ang iyong mga suso ng pira-piraso. Dahil
ito ang ipinahayag ko! Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!'
35 Samakatuwid, ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh
'Sapagakat kinalimutan ninyo ako at tinalikuran ninyo ako, kaya
dadalhin din ninyo ang kahihinatnan ng inyong kahiya-hiyang
pag-uugali at mga gawa ng sekwal na imoralidad!" **36** Sinabi ni
Yahweh sa akin, "Anak ng Tao, iyo bang hahatulan sina Ohola at
Oholiba? Kaya ipakita mo sa kanila ang kanilang nakasusuklam
na mga pagkilos, **37** yamang nakagawa sila ng pangangalunya,
at mula noong may dugo sa kanilang mga kamay! Nakagawa sila

ng pangangalunya, kasama ng kanilang mga diyus-diyosan at
kahit na ipinasa nila ang kanilang mga anak na lalaki kung saan
nayamot sila sa akin sa pamamagitan ng apoy upang masunog!
38 At nagpatuloy sila na gawin ito sa akin: Ginawa nilang marumi
ang aking santuaryo, at sa araw ring iyon ay nilapastangan
nila ang aking mga Araw ng Pamamahinga! **39** Dahil nang
pinatay nila ang kanilang mga anak para sa kanilang mga diyus-
diyosan, pagkatapos pumunta sila sa aking santuaryo ng araw
ding iyon upang lapastanganin ito! Kaya masdan ninyo! Ito ang
kanilang ginawa sa kalagitnaan ng aking tahanan! **40** Isinugo
mo para sa mga kalalakihan na dumating mula sa malayo,
kung kanino ang mga mensaherong isinugo—ngayon masdan
mo! Sa katunayan dumating sila, sa kanilang iyong pinaliguan,
iginuhit ang iyong mga mata, at pinaganda ang iyong mga sarili
sa pamamagitan ng alahas. **41** At nakaupo ka sa ibabaw ng
isang magandang higaan at isang dulang na nakagayak sa
harapan nito. Pagkatapos inilagay ninyo ang aking insenso at
aking langis sa ibabaw nito! **42** Kaya ang tinig ng maraming tao
na may mga alalahanin ay kasama ninyo, at mga manginginom
na dinala sa ilang na kasama ng ibang kalalakihan na walang
halaga. Naglagay sila ng mga pulseras sa inyong mga kamay at
mapalamuting mga korona sa inyong mga ulo. **43** Pagkatapos
sinabi ko ang tungkol sa napagod sa mga gumagawa ng
pangangalunya, 'Ngayon makikipagtalik sila sa kaniya, at siya
ay makikipagtalik sa kanila.' **44** Pagkatapos pumunta sila at
sumiping sa kaniya gaya ng nais nila sa sinumang nagbebenta
ng aliw; sa ganoon ding pamamaraan sinipingan nila sina Ohola
at Oholiba, mga babaeng nagkasala ng pangangalunya! **45**
Ngunit hahatulan sila ng mga lalaking matuwid sa kaparusahan

ng pangangalunya at kaparusahan sa mga nagbubo ng dugo,
mula noong nagkasala sila ng pangangalunya at nagkaroon
ng dugo sa kanilang mga kamay. **46** Kaya sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Magbabangon ako ng isang kapulungan
laban sa kanila at ibibigay sila upang sindakin at nakawan. **47**
Pagkatapos babatuhin sila ng bato ng kapulungan at tatagain
sila ng mga espada. Papatayin nila ang kanilang mga anak na
lalake at mga anak na babae at susunugin ang kanilang mga
bahay! **48** Sapagkat aalisin ko ang nakahihiyang pag-uugali mula
sa lupain at susupilin ang lahat ng mga kababaihan kaya hindi
na sila gagawin ang tulad sa isang nagbebenta ng aliw. **49** Kaya
ihahanda nila ang inyong nakahihiyang pag-uugali laban sa
inyo. Inyong dadalhin ang kahatulan ng inyong mga kasalanan
kasama ng inyong mga diyus-diyosan, at sa pamamaraang ito
malalaman ninyo na ako ang Panginoong Yahweh!"
24 Muling dumating ang salita ni Yahweh sa akin sa ika-
siyam na taon, ang ika-sampung buwan sa ika-sampung
araw ng buwan, at sinabi, **2** "Anak ng tao, isulat mo ang
pangalan ng araw na ito para sa iyo, ang mismong araw na
ito; sapagkat ang mismong araw na ito, sinalakay ng hari ng
Babilonia ang Jerusalem. **3** At magsalita ng kawikaan laban sa
mapanghimagsik na bahay na ito, isang talinghaga, at sabihin
sa kanila, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Ilagay ang
lutuang palayok! Ilagay ito! Lagyan din ng tubig ang loob nito! **4**
Pagsama-samahin ang mga sangkap ng pagkain sa loob nito,
bawat magagandang bahagi—ang hita at ang balikat; punuin ito
nang pinakamainam na mga buto! **5** Kunin ang pinakamainam
na kawan at ibunton ang mga buto sa ilalim nito; pakuluan
ito ng maigi at lutuin din ang mga buto na nasa gitna nito.

6 Samakatuwid sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Aba sa
lungsod ng dugo, isang lutuang palayok na may kalawang sa
loob nito at hindi matatanggal ang kalawang na iyon! Tanggalin
man ito ng pira-piraso, ngunit huwag magsapalaran para rito. 7
Sapagkat ang kaniyang dugo ay nasa kaniyang kalagitnaan!
Inilagay niya ito sa makinis na bato; hindi niya ito ibinuhos sa
lupa upang matakpan ito ng alikabok, 8 kaya magdadala ito
nang matinding galit upang maging ganap na paghihiganti!
Inilagay ko ang kaniyang dugo sa makinis na bato upang hindi ito
matakpan! 9 Samakatuwid, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh:
Aba sa lungsod ng dugo! Lalakihan ko rin ang bunton ng kahoy!
10 Dadamihan ang kahoy! Sindihan ng apoy! Lutuin ang karne
nang maigi at lagyan ng pampalasa? ang sabaw! At hayaang
masunog nang mabuti ang mga buto! 11 Pagkatapos, ilagay ang
palayok na walang laman sa uling, upang painitin at sunugin ang
tanso nito, upang malusaw ang karumihan nito, masisira nito ang
kalawang!' 12 Siya ay mapapagod dahil sa mabigat na trabaho,
ngunit ang kaniyang kalawang ay hindi matanggal sa kaniya sa
pamamagitan ng apoy. 13 Ang iyong nakakahiyang pag-uugali
ay nasa iyong karumihan, dahil nilinis kita, ngunit nanatili ka
paring marumi. Hindi ka parin magiging malaya mula sa iyong
karumihan hanggang humupa ang matinding galit ko sa iyo. 14
Ako, si Yahweh, ipinahayag na mangyayari ito, at gagawin ko
ito! Hindi ako magbabalik-loob ni manghihinayang dito. Gaya
ng inyong mga pamamaraan, at ayon sa iyong mga gawain,
hahatulan ka nila! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh."
15 Pagkatapos, ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at
sinabi, 16 "Anak ng tao, masdan! Aalisin ko ang nais ng iyong
mga mata sa pamamagitan ng isang salot, ngunit hindi ka dapat

tumangis ni umiyak at hindi dapat umagos ang iyong mga luha.
17 Dapat kang maghinagpis nang tahimik. Huwag magsagawa
ng pagluluksa para sa patay. Itali ang iyong turbante at isuot mo
ang sandalyas sa iyong paa, ngunit huwag mong takpan ng belo
ang iyong balbas o kainin ang tinapay ng mga kalalakihang
nagdadalamhati sapagkat namatay ang kanilang mga asawa."
18 Kaya nakipag-usap ako sa mga tao sa umaga, at kinagabihan
namatay ang aking asawa. At ginawa ko kinabukasan ang iniutos
sa akin. 19 Tinanong ako ng mga tao, "Hindi mo ba sasabihin sa
amin kung ano ang ibig sabihin ng mga bagay na ito, ang mga
bagay na iyong ginagawa?" 20 Kaya sinabi ko sa kanila "Ang
salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 21 'Sabihin mo
sa sambahayan ng Israel, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh:
Masdan! Ang kapalaluan ng inyong lakas, ang nais ng inyong
mga mata, at ang inyong mga pagnanasa ang dumudungis sa
aking santuwaryo! Kaya ang inyong mga anak na lalaki at mga
anak na babae na inyong iniwan ay babagsak sa pamamagitan
ng espada. 22 At gagawin ninyo ang mismong ginawa ko:
hindi ninyo tatakpan ng belo ang inyong balbas, ni kumain ng
mga tinapay ng mga kalalakihang nagluluksa! 23 Sa halip, ang
inyong mga turbante ay ilalagay sa inyong mga ulo at ang
inyong mga sandalyas sa inyong mga paa; hindi kayo tatangis
ni iiyak, sapagkat matutunaw kayo sa inyong mga kasamaan
at ang bawat kalalakihan ay maghihinagpis para sa kaniyang
kapatid na lalaki. 24 Kaya si Ezekiel ay magiging tanda para sa
inyo, ang lahat ng mga bagay na kaniyang ginawa ay inyong
gagawin kapag ito ay dumating. At malalaman ninyo na ako ang
Panginoong Yahweh!'" 25 "Ngunit ikaw, anak ng tao, sa araw
na mabibihag ko ang kanilang templo, na kanilang kagalakan,

ang kanilang kapalaluan at kung ano ang kanilang nakikita at
hinahangad—at kapag kinuha ko ang kanilang mga anak na
lalaki at mga babae— **26** sa araw na iyon, isang nakatakas
ang pupunta sa inyo upang ipaalam sa inyo ang balita! **27** Sa
araw na iyon, bubuka ang iyong bibig sa nakatakas na iyon
at ikaw ay magsasalita—hindi ka na mananahimik kailanman.
Ikaw ay magiging tanda sa kanila upang malaman nila na ako si
Yahweh!”

25 Pagkatapos dumating ang salita ni Yahweh sa akin at
sinabing, **2** “Anak ng tao, iharap mo ang iyong mukha laban
sa mga tao ng Ammon at magpropesiya ka laban sa kanila. **3**
Sabihin mo sa mga mamamayan ng Ammon, 'Pakingggan ang
salita ng Panginoong Yahweh. Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Sinabi ninyo, “Aha” laban sa aking santuwaryo nang
lapastanganin ito, at laban sa lupain ng Israel nang pinabayaan
ito, at laban sa sambahayan ng Juda nang sila ay dalhing
bihag. **4** Kaya masdan ninyo! ibibigay ko kayo sa mga tao sa
silangan bilang kanilang mga pag-aari; maghahanda sila ng
mga kampamento laban sa inyo at gagawa ng mga tolda sa
inyo. Kakainin nila ang inyong prutas, at iinumin nila ang inyong
mga gatas! **5** At gagawin kong isang pastulan si Rabba ng mga
kamelyo at ang mga mamamayan ng Ammon ay isang pastulan
ng mga tupa, kaya inyong malalaman na ako si Yahweh! **6**
Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ipinalakpak
ninyo ang inyong mga kamay at ipinadyak ang inyong mga
paa, at nagalak sa lahat ng mga paghamak sa inyo laban sa
lupain ng Israel. **7** Kaya masdan ninyo! Hahampasin ko kayo ng
aking kamay at ibibigay ko kayo bilang mga samsam sa mga
bansa. Ihihiwalay ko kayo mula sa mga tao at kayo lamang

ang pupuksain mula sa maraming mga bansa! Wawasakin
ko kayo, at inyong malalaman na ako si Yahweh!' 8 Ito ang
sinasabi ng Panginoon Yahweh, 'Dahil sinasabi ng Moab at
Seir, “Masdan ninyo! Ang sambahayan ni Juda ay tulad ng
ibang mga bansa!” 9 Kaya nga masdan ninyo! bubuksan ko
ang libis ng Moab, simula sa mga hangganan ng kaniyang mga
lunsod— Ang karangyaan ng Beth-jesimot, Baal-meon, at 10
Kiryataim—Sa mga tao ng silangan na laban sa mga tao ng
Ammon. Ibibigay ko sila na parang isang pag-aari kaya hindi
na maaalala pa ang mga mamamayan ng Ammon sa mga
bansa. 11 Kaya magsasagawa ako ng mga kahatulan laban sa
Moab, at kanilang malalaman na ako si Yahweh!' 12 Ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'Maghihiganti ang Edom laban
sa sambahayan ng Juda at sa nakagawa rin ng pagkakamali na
gawin ito. 13 Kaya, ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Hahampasin ko ang Edom ng aking kamay at wawasakin
ang bawat tao at hayop doon. Gagawin ko silang isang sira,
iniwang lugar, mula sa Teman at Dedan. Sila ay mahuhulog sa
pamamagitan ng mga espada! 14 Sa ganitong pamamaraan
maghihiganti ako sa Edom sa pamamagitan ng kamay ng aking
mamamayang Israel, at gagawin nila sa Edom ang ayon sa
aking poot at matinding galit! Kaya malalaman nila ang aking
paghihiganti! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!' 15
Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'naghiganti ang mga
Filisteo ng may masamang hangarin at mula sa kanilang mga
sarili paulit-ulit nilang sinubukang wasakin ang Juda. 16 Kaya ito
ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Masdan ninyo! Iaabot ko
ang aking kamay laban sa mga Filisteo, at ihihiwalay ko ang
mga taga-Creta at wawasakin ang mga nalabi na nasa gilid ng

baybayin ng dagat! 17 Maghihiganti ako ng labis sa kanila na
may matinding galit ng kaparusahan, kaya malalaman nila na
ako si Yahweh, kapag isinagawa ko ang paghihiganti sa kanila!”
26 Sa ika-labing isang taon, sa unang araw ng buwan, dumating
sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 “Anak ng tao, dahil
sinabi ng Tiro laban sa Jerusalem na, 'Aha! Nasira na ang
mga tarangkahan ng mga tao! Humarap na siya sa akin; Ako
ay mapupuno habang siya ay nasisira!' 3 Kaya sinasabi ito
ng Panginoong Yahweh, 'Makinig! Ako ay laban sa iyo, Tiro,
at magtatatag ako ng maraming bansa laban sa iyo tulad ng
pagtaas ng dagat sa mga alon nito! 4 Wawasakin nila ang mga
pader ng Tiro at gigibain ang kaniyang mga tore. Wawalisin
ko ang kaniyang alikabok at gagawin ko siyang tulad ng isang
hubad na bato. 5 Magiging isang lugar siya na patuyuan ng
mga lambat sa gitna ng dagat, yamang ipinahayag ko ito —ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh —at magiging samsam
siya para sa mga bansa! 6 Papatayin sa pamamagitan ng mga
espada ang kaniyang mga anak na babae na nasa bukid at
malalaman nilang ako si Yahweh! 7 Sapagkat sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Masdan! Dadalhin ko si Nebucadnezar,
ang hari ng Babilonia, laban sa Tiro na nasa silangan, ang hari
ng mga hari na may mga kabayo, mga karwahe, at kabalyero!
Isang malaking hukbo ng maraming tao! 8 Papatayin niya ang
iyong mga anak na babae sa mga bukirin gamit ang espada
at magtatayo ng mga tanggulan laban sa iyo. Gagawa siya
ng mga rampang panglusob laban sa iyo at itataas ang mga
kalasag laban sa iyo! 9 Ilalagay niya ang kaniyang malalaking
trosong panggiba upang hampasin ang iyong mga pader at
ang kaniyang mga kagamitan ang gigiba sa iyong mga tore!

10 Tatabunan ka niya ng alikabok ng napakaraming kabayo!
Yayanig ang iyong mga pader sa tunog ng mga kabayo at
mga gulong ng mga karwahe kapag pumasok na siya sa iyong
mga tarangkahan gaya ng pagsalakay sa mga tarangkahan ng
lungsod! 11 Tatapak-tapakan ng kaniyang mga kabayo ang lahat
ng iyong mga lansangan; papatayin niya ang iyong mga tao
gamit ang espada at babagsak sa lupa ang iyong matitibay na
mga haligi. 12 Sa paraang ito nanakawin nila ang iyong lakas at
ang iyong mga kalakal! Gigibain nila ang iyong mga pader at
ang iyong mga maririwasang bahay hanggang ang iyong bato at
kahoy at alikabok ay mailatag sa gitna ng katubigan. 13 Sapagkat
patitigilin ko ang ingay ng iyong mga awitin at hindi na maririnig
pa ang tunog ng iyong mga lira! 14 Sapagkat gagawin kitang
puro bato lamang; magiging isang lugar ka na patuyuan ng mga
lambat. Hindi ka na muling maitatayo pa, dahil ako, si Yahweh,
ay ipinahayag ito! - ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!' 15
Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh sa Tiro, 'Hindi ba mayayanig
ang mga isla sa tunog ng iyong pagbagsak at sa pagdaing ng
mga nasugatan kapag ang katakot-takot na pagpatay ay nasa
iyong kalagitnaan? 16 Dahil bababa sa kanilang mga trono
ang lahat ng mga namumuno ng karagatan at isasantabi ang
kanilang mga balabal at huhubarin ang kanilang mga makukulay
na kasuotan! Babalutin nila ng takot ang kanilang mga sarili!
Uupo sila sa lupa at tuloy-tuloy na mangangatog at manginginig
sa takot sa iyo! 17 Aawitan ka nila ng awit ng panaghoy para sa
iyo at sasabihin nila sa iyo, Paanong ikaw, na siyang tinitirahan
ng mga mandaragat, ay nawasak! Ang tanyag na lungsod na
napakalakas - ngayon ay naglaho na sa dagat! At ang mga
nananahan sa kaniya ay minsang nagbigay takot sa lahat ng

iba pang naninirhan malapit sa kanila. 18 Yumayanig ngayon
ang mga baybayin sa araw ng iyong pagbagsak! Nasisindak
ang mga isla sa karagatan dahil ikaw ay namatay. 19 Dahil
sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Kapag ginawa kitang isang
mapanglaw na lungsod, tulad ng ibang mga lungsod na walang
naninirahan, kapag itinaas ko ang kailaliman laban sa iyo at
kapag tinabunan ka ng malalaking katubigan, 20 pagkatapos
ay ibababa kita sa mga tao ng sinaunang panahon tulad ng
iba na bumaba sa hukay; dahil gagawin kitang naninirahan sa
pinakamababang bahagi ng lupa gaya ng mga nasira noong
sinaunang panahon. Dahil dito hindi ka na makakabalik sa lupain
kung saan nabubuhay ang mga tao. 21 Ipaparanas ko sa iyo
ang mga kapahamakan, at ganap kang mawawala. Pagkatapos
ikaw ay hahanapin, ngunit hindi ka na muli pang mahahanap -
ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!"'

27 Muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2
"Ngayon ikaw, anak ng tao, magsimula ka ng panaghoy tungkol
sa Tiro, 3 at sabihin sa Tiro, 'Ikaw na nananahan sa pasukan
ng dagat, mga mangangalakal ng mga tao sa maraming mga
isla, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Tiro! Sinabi mo,
"Wala akong kapintasan sa kagandahan!" 4 Nasa pusod ng
mga karagatan ang iyong mga hangganan; ginawang walang
kapintasan ng iyong mga manggagawa ang iyong kagandahan.
5 Ginawa nila ang iyong mga tabla mula sa mga pirs na galing
sa Bundok ng Hermon; kumuha sila ng sedar mula sa Lebanon
upang makagawa ng poste ng barko para sa iyo. 6 Ginawa
nila ang iyong mga sagwan mula sa mga owk mula sa Bashan;
ginawa nila ang iyong mga palapag mula sa kahoy na galing
sa Cyprus at pinalamutian nila ito ng garing. 7 Makukulay na

lino ang iyong mga layag na galing sa Egipto na parang inyong
mga bandera! 8 Ang mga taong naninirahan sa Sidon at Arvad
ay ang iyong mga taga-sagwan; ang mga taga-Tiro ay nasa
sa iyo; sila ang iyong mga kapitan. 9 Ang iyong mga lamat ay
pinunan ng mga bihasang manggagawa; dala-dala ng lahat ng
mga barko sa dagat at ng kanilang mga manlalayag ang iyong
mga kalakal na pangkalakal! 10 Nasa iyong hukbo ang mga
taga-Persia, Lydia at Libya, ang iyong mga mandirigma! Isinabit
nila sa iyo ang mga kalasag at mga helmet; ipinakita nila ang
iyong kaluwalhatian! 11 Nakapalibot sa iyong mga pader ang
mga kalalakihan ng Arvad at Helec sa iyong hukbo at ang mga
tao sa Gamad ay nasa iyong mga tore! Isinabit nila ang kanilang
mga kalasag sa iyong mga pader sa palibot mo! Kinumpleto
nila ang iyong kagandahan! 12 Naging suki mo ang Tarsis
dahil sa napakaraming uri ng kayamanan: pilak, bakal, lata, at
tingga. Binili at ibinenta nila ang iyong mga paninda! 13 Ang
Javan, Tubal, at Meshec—nagpalitan sila ng mga alipin at mga
kagamitang gawa sa tanso. Sila ang namahala sa iyong mga
kalakal. 14 Nagbigay ang Beth-Togarma ng mga kabayo, mga
lalaking kabayo at mola bilang iyong mga pangkalakal. 15 Ang
mga kalalakihan ng Rodes ang iyong naging mga mangangalakal
sa maraming mga baybayin. Nasa iyong mga kamay ang mga
kalakal; nagpadala sila pabalik ng mga sungay, garing, at itim na
kahoy bilang pagpaparangal! 16 Naging mangangalakal mo ang
Aram sa karamihan ng iyong produkto; nagbigay sila ng mga
esmeralda, mga telang kulay lila, pinong tela, mga perlas at mga
pulang rubi bilang iyong mga kalakal. 17 Nakikipagpalitan sa
iyo ang Juda at ang lupain ng Israel. Nagbibigay sila ng trigo
mula sa Minith, trigo, pulot, langis at balsamo bilang iyong mga

kalakal. 18 Ang Damasco ay iyong mangangalakal sa lahat ng
iyong mga produkto, lahat ng iyong napakalaking kayamanan, at
ng alak ng Helbon at lana ng Zahar. 19 Binigyan ka ng mga taga-
Dan at mga taga-Javan na mula sa Uzal ng mga kalakal na yari
sa bakal, kanela at kalamo. 20 Naging kalakal ang mga ito para
sa iyo. Mga pinong upuang kumot naman ang kinakalakal sa iyo
ng Dedan. 21 Ang Arabia at ang lahat ng mga pinuno ng Kedar
ay mga nakikipagkalakalan sa iyo; sa kanila nanggagaling ang
mga tupa, mga lalaking tupa at mga kambing. 22 Pumupunta sa
iyo ang mga mangangalakal ng Seba at Raama upang ibenta sa
iyo ang bawat pinakamasasarap na pampalasa at ang lahat
ng uri ng mga mamahaling bato; at nakikipagkalakalan sila ng
ginto para sa iyong mga kalakal. 23 Nakikipagkalakalan sa iyo
ang Haran, Canne at ang Eden, kasama ng Seba, Assur at
Kilmad. 24 Ito ang mga nangangalakal sa iyo ng pinalamutiang
balabal na kulay lila ang tela na may makukulay na habi at mga
sari-saring kulay ng mga kumot, naburdahan at telang pulido
ang pagkakahabi sa iyong mga pamilihan. 25 Ang mga barko
ng Tarsis ang mga tagapagdala ng iyong mga kalakal! Kaya
ikaw ay napuno lulan ng mabibigat na mga kalakal sa pusod ng
mga karagatan! 26 Dinala ka ng iyong mga tagasagwan sa mga
malalawak na karagatan; winasak ka ng hangin ng silangan
sa kanilang kalagitnaan. 27 Ang iyong kayamanan, produkto
at mga kalakal; ang iyong mga marino, mandaragat, at mga
manggagawa ng barko; ang iyong mga mangangalakal ng mga
produkto at ang lahat ng mga kalalakihang mandirigmang nasa
iyo at lahat ng iyong mga tauhan - lulubog sila sa kailaliman
ng dagat sa araw ng iyong pagkawasak. 28 Yayanig ang mga
lungsod sa karagatan sa tunog ng sigaw ng iyong kapitan; 29

Bababa ang lahat ng mga humahawak ng sagwan mula sa
kanilang mga barko; tatayo sa lupa ang mga marino at bawat
manlalayag ng dagat. 30 Pagkatapos ay ipaparinig nila sa iyo
ang kanilang mga boses at mananaghoy ng buong kapaitan;
lalagyan nila ng alikabok ang kanilang mga ulo. Gugulong-
gulong sila sa mga abo. 31 Kakalbuhin nila ang kanilang mga
ulo para sa iyo at babalutin ang kanilang mga sarili gamit ang
sako, at tatangis sila nang may pait at sila ay sisigaw. 32
Lalakasan nila ang kanilang pagdaing ng panaghoy para sa
iyo at aawit ng panambitan sa iyo, Sino ang tulad ng Tiro, na
ngayon ay nadala sa katahimikan sa kalagitnaan ng dagat? 33
Nang dumaong ang iyong mga kalakal mula sa dagat, nasiyahan
ang maraming tao; pinayaman mo ang mga hari ng mundo sa
iyong labis na kayamanan at kalakal! 34 Ngunit nang mawasak
ka ng karagatan, sa pamamagitan ng mga katubigan, lumubog
ang iyong mga kalakal at ang lahat ng iyong mga tripulante! 35
Nanlumo sa iyo ang lahat ng mga naninirahan sa mga baybayin
at nanginig sa takot ang kanilang mga hari! Nanginig ang
kanilang mga mukha! 36 Pinalatakan ka ng mga mangangalakal
ng mga tao; ikaw ay naging isang katatakutan at hindi ka na
muling mabubuhay kailanman.'"

28 Pagkatapos nagsalita si Yahweh sa akin at sinabi, 2 "Anak
ng tao, sabihin mo sa namumuno ng Tiro, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Mapagmataas ang iyong puso! Sinabi
mo, "Ako ay isang diyos! Uupo ako sa upuan ng mga diyos
sa kalagitnaan ng dagat!" Kahit na ikaw ay tao at hindi Diyos,
ginawa mo ang inyong puso na gaya ng puso ng isang diyos; 3
iniisip mo na mas matalino ka kaysa kay Daniel, at walang lihim
na nakamamangha sa iyo! 4 Pinayaman mo sa karunungan

at kahusayan mo ang iyong sarili at nagtamo ka ng ginto at
pilak sa iyong kabang yaman! 5 Sa pamamagitan ng iyong
labis na kaalaman at sa iyong pangangakalakal, naparami mo
ang iyong kayamanan, kaya ang iyong puso ay mapagmataas
dahil sa iyong kayamanan! 6 Kaya, sinabi ito ng Panginoong
Yahweh: Dahil ginawa mo ang iyong puso na tulad ng puso
ng isang diyos, 7 kaya magpapadala ako ng mga dayuhan
laban sa iyo, kakilakilabot na mga kalalakihan mula sa ibang
mga bansa! At dadalhin nila ang kanilang mga espada laban
sa kagandahan ng iyong karunungan at hindi nila igagalang
ang iyong kaningningan! 8 Dadalhin ka nila sa hukay at ang
kamatayan mo ay kamatayan ng mga namatay sa ilalim ng
mga dagat! 9 Masasabi mo pa kaya na, “Ako ay isang diyos”
sa harapan ng taong papatay sa iyo? Ikaw ay isang tao at
hindi Diyos at ikaw ay nasa kamay ng sasaksak sa iyo! 10
Ang ikamamatay mo ay ang kamatayan ng hindi natuli sa
kamay ng mga dayuhang, sapagkat ipinahayag ko ito—ito ang
kapahayagan ng Panginoong Yahweh!'" 11 Nagsalitang muli
sa akin si Yahweh at sinabi, 12 “Anak ng tao, lakasan mo ang
pagtangis para sa hari ng Tiro at sabihin sa kaniya, 'Ito ang
sinabi ng Panginoong Yahweh: Ikaw ang halimbawa ng walang
kapintasan, punong-puno ng karunungan at walang kapintasan
na kagandahan! 13 Ikaw ay nasa Eden, ang hardin ng Diyos!
Bumabalot sa iyo ang bawat mahahalagang bato: carnelian,
krisolait, at onise! Topaz, at diyamanteng nagniningning, at
jasper! Safiro, esmeralda at berilo! Sa ginto nakahulma ang
mga batong ito para sa iyo! Inihanda nila ang mga ito upang
ipasuot sa iyo sa araw na ikaw ay lilikhain! 14 Inilagay kita sa
banal na bundok ng Diyos gaya ng kerubin na itinalaga ko

upang magbantay sa sangkatauhan! Nasa gitna ka ng mga
kumikinang na mga bato kung saan ka naglakad. **15** Mayroon
kang karangalan sa iyong mga pamamaraan mula sa araw
na ikaw ay nilikha hanggang sa nakita sa iyo ang kawalan ng
katarungan. **16** Sa dami ng bilang ng iyong kalakal napuno ka
ng karahasan, kaya ka nagkasala! Itinapon kitang narumihan
mula sa bundok ng Diyos at sinira kita, ikaw, na bantay na
kerubin, mula sa mga kumikinang na bato. **17** Ang iyong puso
ay mapagmataas dahil sa iyong kagandahan; sinira mo ang
iyong karunungan dahil sa inyong kaningningan! Inihagis kita
sa lupa! Inilagay kita sa harapan ng mga hari upang makita
ka nila! **18** Dahil sa marami mong kasalanan at sa iyong hindi
tapat na pangakalakal, dinungisan mo ang iyong mga banal na
lugar! Kaya nagpalabas ako ng apoy galing sa iyo; tutupukin ka
nito. Gagawin kitang abo sa mundo sa harapan ng lahat na
manonood sa iyo. **19** Lahat ng mga nakakilala sa iyo na kabilang
sa mga tao ay iiling sa iyo; masisindak sila at hindi ka na
mabubuhay muli!'"' **20** At nagsalita sa akin si Yahweh at sinabi,
21 "Anak ng tao, ibaling mo ang iyong mukha laban sa Sidon at
magpahayag laban sa kaniya! **22** Sabihin mo, 'Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Masdan! Ako ay laban sa iyo, Sidon! Dahil
ako ay maluluwalhati sa gitna mo upang malaman ng iyong mga
tao na ako si Yahweh kapag iginawad ko na ang katarungan sa
iyo. Makikita nila sa inyo na ako ay banal! **23** Magpapadala ako
ng salot sa iyo at dugo sa inyong mga lansangan at ang mga
pinaslang ay babagsak sa kalagitnaan mo. Kapag dumating ang
espada laban sa iyo mula sa lahat ng dako, dito mo malalaman
na ako si Yahweh! **24** Pagkatapos noon ay wala ng dawag na
nakakasalubsob at mga tinik na nagpapahirap sa sambahayan

ng Israel sa alin man sa nakapalibot sa kaniya na nanlalait sa
kaniyang mga tao, kaya malalaman nila na ako ang Panginoong
Yahweh!' **25** Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh, “Kapag
tinipon ko ang sambahayan ng Israel mula sa mga tao na kung
saan sila naikalat, at kapag ako ay naitalaga sa kanila, upang
makita ng ibang mga bansa. Pagkatapos ay gagawa sila ng
kanilang mga tahanan doon sa lupain na ibibigay ko kay Jacob
na aking lingkod! **26** At sila ay mamuhay ng matiwasay roon
at magtatayo sila ng mga bahay, magtanim ng mga ubasan
at mamuhay sila ng matiwasay kapag isakatuparan ko ang
kahatulan sa lahat ng namumuhi sa kanila mula sa iba't-ibang
dako; upang malaman nila na ako si Yahweh ang Diyos nila!'”

29 Sa ika-sampung taon, sa ika-siyam na buwan at ika-labing
dalawang araw ng buwan, nagsalita sa akin si Yahweh at
sinabi, **2** “Anak ng tao, ihanda mo ang iyong sarili laban sa
Paraon, ang hari ng Egipto; magpahayag ka laban sa kaniya at
laban sa lahat ng taga Egipto! **3** Ipahayag mo at sabihin, 'Ang
Panginoong Yahweh ang nagsabi nito: Masdan! Laban ako sa
iyo, Paraon, hari ng Egipto! Ikaw, ang dambuhalang nilalang
sa dagat na nakahiga sa ilalim ng ilog, na nagsasabi sa akin,
“Pinagawa ko ang ilog para sa sarili ko!” **4** Dahil maglalagay
ako ng pangawil sa iyong panga at ang mga isda ng iyong
Nilo ay kakapit sa iyong mga kaliskis; iaangat kita paitaas mula
sa gitna ng iyong ilog kasama ang lahat ng isda sa ilog na
kumapit sa iyong kaliskis. **5** Itatapon kita pababa sa ilang,
ikaw at ang lahat ng isda mula sa iyong ilog. Malalaglag ka sa
ibabaw ng parang, hindi ka pupulutin ni itataas. Ibibigay kita
bilang pagkain ng mga nabubuhay na mga bagay sa mundong
ito at mga ibon sa mga kalawakan! **6** At malalaman ng lahat

ng mga naninirahan sa Egipto na ako si Yahweh, dahil sila ay
naging tungkod na tambo sa sambahayan ng Israel! 7 Nang
mahawakan ka nila sa kanilang kamay, nabali ka at nagkaputol-
putol at tinusok mo ang kanilang balikat, at nang sumandal sila
sa iyo, dinurug mo ang kanilang mga hita at pinanginig mo ang
kanilang balakang. 8 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh: Masdan!
Magdadala ako ng espada laban sa iyo; papatayin kong pareho
mula sainyo ang tao at ang hayop. 9 Kaya magigiba at masisira
ang lupain ng Egipto; at malalaman nila na ako si Yahweh, dahil
sinabi ng dambuhala sa dagat, "Ang ilog ay akin, dahil ako ang
gumawa nito!" 10 Kaya, masdan! Laban ako sa iyo at laban
sa iyong ilog, kaya gagawin kong ilang ang lupain ng Egipto
at hindi mapakinabangan, kaya ikaw ay magiging lupain na
walang pakinabang magmula sa Migdol hanggang Sevene at sa
mga hangganan ng Kush. 11 Walang paa ng tao ang dadaan
dito! Walang paa ng mga hayop ang dadaan dito! At hindi ito
matitirahan ng apatnapung taon! 12 Dahil gagawin kong ilang
sa gitna ng mga lupain ng Egipto na hindi natirahan at ang
kaniyang mga lungsod sa gitna ng mga walang pakinabang na
lungsod at magiging ilang ng apatnapung mga taon; pagkatapos
ay ikakalat ko ang mga taga-Egipto sa mga bansa at paghihiwa-
hiwalayin ko sila sa mga lupain. 13 Sapagkat ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Sa pagtatapos ng apatnapung taon,
titipunin ko ang mga taga-Egipto mula sa mga tao kung saan sila
ikinalat. 14 Ibabalik ko ang mga kabuhayan sa Egipto at ibabalik
ko sila sa lupain ng Patros, sa lupain kung saan sila nagmula.
Pagkatapos sila ay magiging isang mababang kaharian doon. 15
At ito ang magiging pinakamababa sa mga kaharian at hindi na
siya kailanman makakahigit sa ibang mga bansa. At babawasan

ko sila upang hindi sila muling mamumuno sa mga bansa. **16** At
hindi na ang mga taga-Egipto ang idadahilan na sasandalan ng
mga sambayanan ng Israel. Sa halip, ipaalaala nila sa mga
sambayanan ni Israel ang kanilang nagawanng kasalanan noong
sila ay nagpunta sa Egipto upang humingi ng tulong. Pagkatapos
ay malalaman nila na Ako ang Panginoon Yahweh!"" **17** At
nangyari na noong ika-dalawampu at pitong taon sa unang araw
ng unang buwan, nagsalita sa akin si Yahweh at sinabi, **18** "Anak
ng tao, inihanda na ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia ang
kaniyang mga kawal upang gawin ang mabigat na gawain laban
sa Tiro. Bawat ulo ay naahit at bawat balikat ay nalapnos ngunit
kahit kailan wala silang bayad mula sa Tiro para sa kaniya at sa
kaniyang hukbo sa mabigat na trabaho na ginawa nila laban sa
Tiro. **19** Kaya ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh, 'Masdan!
Ibibigay ko ang lupain ng Egipto kay Nebucadnezar na hari ng
Babilonia at hahakutin nila ang mga kayamanan nila at lilimasin
ang mga ari-arian at dadalhin lahat ang kaniyang matagpuan
doon; at iyan ang maging sahod ng kaniyang mga kawal! **20**
Ibinigay ko sa kaniya ang lupain ng Egipto para sa mga sahod
sa ginawa nilang trabaho para sa akin - ito ang ipinahayag ng
Panginoong Yahweh. **21** Sa araw na iyon ay palilitawin ko ang
isang sungay para sa sambahayan ni Israel, at pagsasalitain ko
kayo sa gitna nila, upang malaman nila na ako si Yahweh!'"

30 Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **2**
"Anak ng tao, magpropesiya ka at sabihin, 'ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Managhoy, "Aba sa darating na araw!"
3 Ang araw ay malapit na! Malapit na ang araw para kay
Yahweh! Magiging maulap ang araw na ito, isang panahon ng
katapusan para sa mga bansa! **4** At isang espada ang darating

laban sa Egipto at magkakaroon ng pagdadalamhati sa Cush
kapag babagsak sa Egipto ang mga taong pinatay—kapag
kinuha nila ang kaniyang kayamanan at kapag gumuho ang
kaniyang mga pundasyon! **5** Ang Cush, Libya at Lidya at ang
lahat ng mga dayuhan kasama ang mga taong kabilang sa
kasunduan—babagsak silang lahat sa pamamagitan ng espada!
6 Sinasabi ito ni Yahweh: Kaya ang sinumang tutulong sa
Egipto ay babagsak, at ang kapalaluan ng kaniyang lakas ay
manghihina. Mula sa Migdal patungo sa Sevene ang kanilang
mga kawal ay babagsak sa pamamagitan ng espada! —ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh! **7** Manlulumo sila sa gitna ng
nilayasang mga lupain, at ang kanilang mga lungsod ay magiging
kabilang ng lahat ng mga nasirang lungsod! **8** At malalaman
nilang ako si Yahweh, kapag susunugin ko ang Egipto, at kapag
nawasak ang lahat ng kaniyang mga katulong! **9** Sa araw na
iyon magsisilabasan ang mga mensahero mula sa harapan
ko sa mga barko upang kilabutan ang matiwasay na Cush, at
magkakaroon ng pagdadalamhati sa kanila sa araw ng pagwakas
ng Egipto. Sapagkat masdan! Ito ay paparating! **10** Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Wawakasan ko ang karamihan
sa Egipto sa pamamagitan ng kamay ni Nebucadnezar, ang
hari ng Babilonia. **11** Siya at ang kaniyang hukbong kasama
niya, ang kinatatakutan ng mga bansa ay dadalhin upang
sirain ang lupain; ilalabas nila ang kanilang mga espada laban
sa Egipto at pupunuin ang lupain ng mga patay na tao! **12**
Gagawin kong tuyong lupa ang mga ilog, at ibebenta ko ang
lupain sa kamay ng mga masasamang tao. Pababayaan ko
ang lupain at ang kabuuan nito sa pamamagitan ng kamay
ng mga banyaga! Ako, si Yahweh, ang nagpapahayag nito!

13 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Sisirain ko ang mga
diyus-diyosan at wawakasan ko ang mga walang silbing diyus-
diyosan ng Memfis. Wala ng magiging prinsipe sa lupain ng
Egipto at maglalagay ako ng katatakutan sa lupain ng Egipto! 14
Pagkatapos, pababayaan ko ang Patros at susunugin ko ng apoy
ang Zoan, at magsasagawa ako ng mga kahatulan sa Tebez. 15
Sapagkat ibubuhos ko ang aking matinding galit sa Pelesium,
ang tanggulan ng Egipto, at papatayin ang karamihan ng Tebez.
16 Pagkatapos, susunugin ko ng apoy ang Egipto. Magiging labis
ang kahirapan ng Pelesium at ang Tebez ay mawawasak. Araw-
araw ay magkakaroon ng mga kaaway ang Memfis! 17 Ang mga
binata sa Heliopolis at Bubastis ay babagsak sa pamamagitan
ng espada at ang kanilang mga lungsod ay mabibihag. 18 Sa
Tafnes, hindi magliliwanag ang araw na iyon kapag sisirain ko
ang pamatok ng Egipto roon at ang kapalaluan ng kaniyang
lakas ay magwawakas. Magkakaroon ng ulap na kukubkob
sa kaniya at ang kaniyang mga anak na babae ay dadaan sa
pagkakabihag. 19 Magsasagawa ako ng paghuhukom sa Egipto,
at malalaman nila na ako si Yahweh.'" 20 At nangyari nga sa ika-
labingisang taon, sa unang buwan, sa ika-pitong araw ng buwan,
na ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 21 "Anak
ng tao, binali ko ang braso ng Paraon, ang hari ng Egipto.
Masdan! Hindi ito nabendahan at hindi makatatanggap ng gamot;
walang sinuman ang makakapaglagay ng benda nito, kaya wala
itong magiging sapat na lakas upang humawak ng espada. 22
Samakatuwid sinasabi ito ng Panginoong Yahweh, 'Masdan ang
Paraon, ang hari ng Egipto! Sapagkat babaliin ko ang kaniyang
braso, ang malakas at ang bali na, at pababagsakin ko ang
espada mula sa kaniyang kamay. 23 Pagkatapos ay ikakalat ko

ang Egipto sa mga bansa at pagwawatak-watakin sila sa mga
lupain. **24** Palalakasin ko ang mga braso ng hari ng Babilonia at
ilalagay ko ang aking espada sa kaniyang kamay upang maaari
kong masira ang mga braso ng Paraon. Maghihinagpis siya sa
harapan ng hari ng Babilonia tulad ng paghihinagpis ng taong
mamamatay na. **25** Sapagkat palalakasin ko ang mga braso
ng hari ng Babilonia, habang bumabagsak ang mga braso ng
Paraon. Pagkatapos, malalaman nila na ako si Yahweh, kapag
inilagay ko ang aking espada sa kamay ng hari ng Babilonia;
sapagkat kaniyang lulusubin ang lupain ng Egipto gamit ito. **26**
Kaya ikakalat ko ang Egipto sa mga bansa at pagwatak-watakin
sila sa mga lupain. At malalaman nila na ako si Yahweh!'"

31 At nangyari ito sa ikalabing isang taon sa unang araw ng
ikatlong buwan na ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin
at sinabi, **2** "Anak ng tao, sabihin mo kay Faraon, ang hari ng
Egipto, at sa kaniyang mga tagapaglingkod na nakapalibot sa
kaniya, 'Sa iyong kadakilaan, sino ang katulad mo? **3** Masdan
ninyo! Ang Asiria ay isang punong sedar sa Lebanon na may
mga magagandang sanga, mayayabong na lilim, at napakataas!
At ang dulo nito ay nasa itaas ng mga sanga. **4** Pinataas ito
ng maraming tubig; pinalaki ito ng mga malalalim na tubig.
Umaagos ang mga ilog sa lahat ng palibot nito kung saan ito
nakatanim, sapagkat ang kanilang mga lagusan ay umaabot
sa lahat ng mga punongkahoy sa parang. **5** Ang labis na taas
nito ay higit sa kahit na anong punongkahoy sa parang, at
naging napakarami ang mga sanga nito; humaba ang mga
sanga nito dahil sa maraming tubig habang lumalaki ang mga
ito. **6** Pinamugaran ng lahat ng ibon sa kalangitan ang mga
sanga nito, habang ang lahat ng nabubuhay sa parang ay

nagsisilang ng kanilang mga anak sa ilalim ng mga dahon
nito. Nakatira ang lahat ng maraming bansa sa ilalim ng lilim
nito. **7** Sapagkat ang kagandahan nito ay sa kalakihan at sa
haba ng mga sanga nito, sapagkat ang mga ugat nito ay nasa
maraming tubig! **8** Hindi ito kayang tumbasan ng mga punong
sedar sa halamanan ng Diyos! Wala sa mga punong abeto ang
makapapantay sa mga sanga nito, at walang anumang mga
punongkahoy ang makatutumbas sa mga sanga nito. Walang
punongkahoy sa halamanan ng Diyos ang makatutumbas sa
ganda nito! **9** Pinaganda ko ito sa kaniyang maraming mga
sanga; at kinaiingitan ito ng lahat ng mga punongkahoy sa Eden
na nasa halamanan ng Diyos. **10** Kaya, ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Dahil sa napakataas nito, at dahil sa itinaas
niya ang dulo ng kaniyang punongkahoy sa itaas ng mga sanga
at itinaas niya ang kaniyang puso sa taas na iyon— **11** kaya
ibinigay ko siya sa kamay ng mga pinaka-makapangyarihang
pinuno ng mga bansa! Kumilos ang pinunong ito laban sa kaniya
at pinalayas siya dahil sa kaniyang kasamaan! **12** Pinutol siya
ng mga dayuhang kinatatakutan ng lahat ng mga bansa at
pagkatapos ay iniwan siya. Ang mga sanga nito ay nagsihulog
sa mga bundok at sa mga lambak, at nasira ang mga sanga
nito sa lahat ng mga batis sa mundo. At lumabas ang lahat
ng mga bansa sa mundo mula sa lilim nito at iniwan siya. **13**
At nagpahinga sa mga puno nito ang lahat ng mga ibon sa
mga kalangitan, at umupo sa mga sanga nito ang lahat ng mga
mababangis na hayop sa parang. **14** Nangyari ito upang walang
mga punongkahoy na sagana sa tubig ang lalago nang ganoong
kataas, upang hindi nila itaas ang kanilang mga dulo sa itaas
ng mga dahon, sapagkat wala ng iba pang punongkahoy na

nakainom ng tubig ang muling lalago nang ganoong kataas.
Sapagkat ipinasakamay silang lahat sa kamatayan hanggang
sa pinakamababang bahagi ng mundo, sa gitna ng mga tao
ng sangkatauhan na bumaba sa hukay. **15** Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Sa araw na bumaba siya sa sheol,
nagdala ako ng pagtangis sa mundo. Tinakpan ko ang mga
malalalim na tubig dahil sa kaniya, at pinigilan ko ang mga tubig
sa karagatan. Ipinagkait ko ang mga malalawak na tubig at
nagdala ako ng pagtangis sa Lebanon para sa kaniya! Kaya ang
lahat ng mga punongkahoy sa parang ay tumangis sa kaniya.
(Sheol h7585) **16** Nagdala ako ng panginginig sa mga bansa
sa ugong ng kaniyang pagbagsak, nang itinapon ko siya sa
sheol kasama ng mga bumaba sa hukay! At napanatag ko ang
lahat ng mga punongkahoy ng Eden sa mga pinakamababang
bahagi ng mundo! Ito ang mga pinakapili at pinakamagandang
punongkahoy ng Lebanon, ang mga puno na nagsiinom ng mga
tubig! **(Sheol h7585)** **17** Sapagkat bumaba din silang kasama
niya sa sheol, silang mga pinatay sa pamamagitan ng mga
espada! Ito ang mga malalakas niyang braso, ang mga bansa
na nanirahan sa kaniyang lilim. **(Sheol h7585)** **18** Alin sa mga
punongkahoy sa Eden ang papantay sa iyong kaluwalhatian
at kadakilaan? Sapagkat dadalhin ka pababa kasama ng mga
punongkahoy ng Eden sa mga pinakamababang bahagi ng
mundo kasama ng mga taong hindi tuli; mamumuhay ka kasama
ng mga taong pinatay sa pamamagitan ng espada! Ito ay si
Faraon at ang lahat ng kaniyang mga tagapaglingkod! —ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh!'"

32 At nangyari ito sa unang araw ng ikalabindalawang buwan ng
ikalabindalawang taon, na ang salita ni Yahweh ay dumating sa

akin at sinabi. 2 “Anak ng tao, managhoy ka tungkol kay Faraon,
ang hari ng Egipto; sabihin mo sa kaniya, 'Para kang isang
batang leon sa gitna ng mga bansa, parang isang dambuhala
sa mga karagatan; pinalalabo mo ang tubig, pinapagalaw
mo ang mga tubig sa pamamagitan ng iyong mga paa at
pinapaputik mo ang kanilang mga tubig! 3 Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Kaya ilaladlad ko sa iyo ang aking
lambat sa kapulungan ng maraming tao, at iaahon ka nila sa
aking lambat! 4 Pababayaan kita sa lupain! Ihahagis kita sa
isang parang at padadapuin ko sa iyo ang lahat ng mga ibon sa
kalangitan; ang pagka-gutom ng lahat ng mga nabubuhay na
mga hayop sa lupa ay mabubusog sa iyo. 5 Sapagkat ilalagay
ko ang iyong mga laman sa mga kabundukan at pupunuin ko
ang mga lambak ng mga inuuod mong bangkay! 6 Pagkatapos
ibubuhos ko ang iyong dugo sa mga kabundukan at mapupuno
ang mga sapa ng iyong dugo! 7 At kapag patayin ko ang iyong
ilawan, tatakpan ko ang kalangitan at padidilimin ko ang mga
bituin nito. Tatakpan ko ang araw sa pamamagitan ng mga ulap,
at hindi magliliwanag ang buwan! 8 padidilimin ko sa iyo ang
lahat ng maningning na liwanag sa kalangitan at ilalagay ko
ang kadiliman sa iyong lupain! Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh. 9 Kaya sisindakin ko ang puso ng maraming tao sa
mga lupain na hindi mo nakikilala, kapag dadalhin ko ang iyong
pagkabagsak sa mga bansa. 10 Gugulatin ko ang maraming
mga tao tungkol sa iyo; ang kanilang mga hari ay mangangatog
sa takot tungkol sa iyo kapag aking ikakampay ang aking
espada sa kanilang harapan. Bawat sandali, manginginig ang
bawat isa dahil sa iyo, sa araw ng iyong pagkabagsak. 11
Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ang espada

ng hari ng Babilonia ay darating laban sa iyo! 12 Pababagsakin
ko ang iyong mga tagapaglingkod sa pamamagitan ng mga
espada ng mga mandirigma—kakila-kilabot sa mga bansa ang
bawat mandirigma! Ganap na sisirain ng mga mandirigmang
ito ang kaluwalhatian ng Egipto at ang lahat ng mga tao nito!
13 Sapagkat wawasakin ko ang lahat ng mga alagang hayop
mula sa tabi ng mga saganang tubig; hindi na kailanman
pagagalawin ng paa ng tao ang mga tubig, o kaya pagagalawin
ng mga ito sa kuko ng baka! 14 Pagkatapos pakakalmahin
ko ang kanilang mga tubig at padadaluyin ko ang kanilang
mga ilog na parang langis. Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh! 15 Kapag gagawin ko ang lupain ng Egipto—ang
lupaing puno— isang lugar ng pagkawasak, isang lugar na
pinabayaan; kapag sasalakayin ko ang lahat na naninirahan
dito, saka nila malalaman na ako si Yahweh! 16 Magkakaroon
ng isang panaghoy! Sapagkat mananaghoy sa kaniya ang mga
anak na babae ng mga bansa; mananaghoy sila para sa Egipto.
Mananaghoy sila para sa lahat ng mga tagapaglingkod nito! Ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh!"' 17 At nangyari ito sa
ikalabindalawang taon, sa ikalabinlimang araw ng buwan, na
ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 18 "Anak
ng tao, tumangis ka para sa mga tagapaglingkod ng Egipto
at ihagis mo sila pababa, siya at ang mga anak na babae ng
maharlikang mga bansa—sa pinakamababang bahagi ng lupa
kasama ang mga bumaba na sa hukay! 19 Tanungin mo sila,
'Talaga bang mas maganda kayo kaysa sa sinuman? Bumaba
kayo at humiga kasama ang mga hindi tuli!' 20 Babagsak sila sa
gitna ng mga pinatay sa pamamagitan ng espada! Ibinigay ang
Egipto sa espada; sasakupin siya ng kaniyang mga kaaway

at ang kaniyang mga tagapaglingkod! 21 Ang pinakamalakas
na mandirigma sa sheol ay magpapahayag tungkol sa Egipto
at sa kaniyang mga kaanib, 'Bumababa na sila rito! Hihiga
sila kasama ang mga hindi tuli na namatay sa pamamagitan
ng espada!' **(Sheol h7585)** 22 Naroon ang Asiria kasama ang
lahat ng kaniyang kapulungan! Nakapalibot ang kanilang mga
libingan sa kaniya; lahat sila ay pinatay sa pamamagitan ng
espada. 23 Sa mga libingan na nakatalaga sa pinakamalalim na
hukay ay nandoon, kasama ang lahat ng kaniyang kapulungan.
Nakapalibot sa kaniyang libingan ang lahat ng pinatay, at
bumagsak sa pamamagitan ng espada, Sa mga nagdala ng
kakila-kilabot sa lupain ng mga buhay! 24 Naroon si Elam
kasama ang lahat ng kaniyang mga tagapaglingkod! Nakapalibot
sa kaniya ang kaniyang mga libingan; lahat sila ay pinatay! Sa
mga bumagsak sa pamamagitan ng espada, sa mga hindi tuli na
bumaba sa pinakamababang bahagi ng lupa, na siyang nagdala
ng kanilang kakila-kilabot/matinding takot sa lupain ng buhay at
ngayon ay dala-dala nila ang kanilang kahihiyan, sila ay pababa
sa hukay! 25 Naglatag sila ng isang nirolyong/binilot na higaan
para kay Elam at lahat niyang mga lingkod sa gitna/kalagitnaan
ng mga pinatay; Nakapalibot sa kaniya ang kaniyang mga
libingan! Silang lahat ay mga hindi tuli, silang mga pinatay sa
pamamagitan ng espada, sila na nagdala ng kanilang mga
kakila-kilabot sa lupain ng mga buhay! Kaya dala-dala nila ang
kanilang sariling kahihiyan na nasa kanila, kasama ang mga
bumababa sa hukay sa gitna ng mga pinatay, iyong mga pababa
sa hukay. Si Elam ay nasa gitna ng lahat ng mga pinatay. 26 Sina
Mesech, Tubal at ang lahat ng kaniyang mga tagapaglingkod ay
naroon! Ang kanilang mga libingan ay nakapalibot sa kanila!

Lahat sila ay hindi tuli, na pinatay sa pamamagitan ng espada,
dahil dinala nila ang kanilang mga kakila-kilabot sa lupain ng
buhay.
27 Hindi ba sila hihiga kasama ng mga bumagsak na
mandirigma na hindi tuli na bumaba sa sheol dala-dala ang lahat
ng kanilang mga sandata sa pakikipagdigma, at ang kanilang
mga espada na nakalagay sa ilalim ng kanilang mga ulo? Ang
kanilang mga kalasag ay nakalagay sa ibabaw ng kanilang mga
buto. Sapagkat sila ang mga mandirigmang kakila-kilabot sa
lupain ng mga buhay! **(Sheol h7585)**
28 Kaya ikaw, Egipto ay
mawawasak sa gitna ng mga hindi tuli! At ikaw ay hihiga kasama
ng mga pinatay sa pamamagitan ng espada!
29 Ang Edom ay
naroon kasama ang kaniyang mga hari at lahat ng kaniyang
mga pinuno. Makapangyarihan sila, ngunit nakahiga sila ngayon
kasama ang mga pinatay sa pamamagitan ng espada, kasama
ang hindi tuli, sila na bumaba na sa hukay.
30 Ang mga prinsipe
ng hilaga ay naroon—silang lahat at lahat ng mga taga-Sidon
na bumaba kasama ang mga patay! Makapangyarihan sila at
nagagawang takutin ang iba, ngunit ngayon nakahiga sila roon
na kahiyahiya, sa mga hindi tuli kasama ang mga pinatay sa
pamamagitan ng espada. Dala-dala nila ang kanilang sariling
kahihiyan, kasama ang mga iba pang bumababa sa hukay.
31
Makikita ng Faraon at mapapanatag tungkol sa lahat ng kaniyang
mga tagapaglingkod na pinatay sa pamamagitan ng espada.
Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.
32 Pinahintulutan ko
siyang gumawa ng kakila-kilabot sa lupain ng buhay, ngunit
hihiga siya sa gitna ng mga hindi tuli, kasama ang mga pinatay
sa pamamagitan ng espada. Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh!"

33 dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, **2** “Anak ng
tao, ipahayag mo ito sa iyong mga tao; sabihin mo sa kanila,
'Kapag magdadala ako ng isang espada laban sa anumang
lupain, at ang mga tao sa lupaing iyon ay kukuha ng isang lalaki
mula sa kanila at gagawin siyang isang tagapagbantay para sa
kanila. **3** Titingnan niya kung may paparating na espada sa
lupain, at hihipan niya ang kaniyang trumpeta upang bigyan ng
babala ang mga tao! **4** Kung marinig ito ng mga tao at hindi
nila binigyang pansin, at kung dumating ang espada at pinatay
silang lahat, at ang dugo ng bawat isa ay nasa sarili na nitong
ulo. **5** Kung sinumang makarinig sa tunog ng trumpeta ngunit
hindi niya binigyang pansin, ang kaniyang dugo ay nasa sa
kaniya; ngunit kung binigyan niya ng pansin, maililigtas niya ang
sariling buhay. **6** Gayunman, kung makita ng tagapagbantay na
paparating ang espada, ngunit hindi niya hinipan ang trumpeta,
ang kahihinatnan nito ay hindi nabigyang babala ang mga
tao, at kung dumating ang espada at kukunin ang buhay ng
sinuman, kung gayon, namatay ang taong iyon sa kaniyang
sariling kasalanan, ngunit hahanapin ko ang kaniyang dugo
mula sa tagapagbantay.' **7** Ngayon ikaw mismo, anak ng tao!
Ginawa kitang isang tagapagbantay sa buong sambahayan
ng Israel; mapapakinggan mo ang mga salita mula sa aking
bibig at balaan mo sila sa halip na ako. **8** Kung sasabihin
ko sa isang masamang tao, 'Masamang tao, ikaw ay tiyak
na mamamatay!' ngunit kung hindi mo ito ipinahayag para
bigyang babala ang masama tungkol sa kaniyang pamamaraan
at siyang masama ay mamamatay sa kaniyang kasalanan,
ngunit hahanapin ko ang kaniyang dugo mula sa iyong kamay! **9**
Ngunit ikaw, kung binalaan mo ang masama tungkol sa kaniyang

pamamaraan, para sa ganoon ay matalikuran niya ito, at kung
hindi niya tatalikuran ang kaniyang pamamaraan, mamamatay
siya sa kaniyang kasalanan, ngunit maliligtas mo ang iyong
sariling buhay. **10** Kaya ikaw, anak ng tao, sabihin mo sa
sambahayan ng Israel, 'Sinasabi ninyo ito: Ang aming pagsuway
at ang aming mga kasalanan ay nasa amin, at nabubulok kami
dahil dito! Paano kami mabubuhay?' **11** Sabihin mo sa kanila,
'Buhay ako—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—. Hindi
ko ikinagagalak ang kamatayan ng masama, sapagkat kung
pagsisisihan ng masama ang kaniyang pamamaraan, kung
gayon mabubuhay siya! Magsisi kayo! Magsisi kayo mula sa
mga masasama ninyong pamamaraan! Sapagkat bakit ninyo
kailangang mamatay, sambahayan ng Israel?' **12** At ikaw, anak
ng tao, sabihin mo sa iyong mga tao, 'Ang pagkamatuwid ng
isang matuwid na tao ay hindi makapagliligtas sa kaniya kung
magkakasala siya! At ang kasamaan ng masamang tao ay
hindi magdudulot sa kaniya ng kamatayan kung pagsisisihan
niya ang kaniyang kasalanan. Sapagkat ang taong matuwid
ay hindi mabubuhay dahil sa kaniyang pagkamatuwid kung
siya ay magkakasala. **13** Kung sasabihin ko sa matuwid na
“Tiyak na mabubuhay siya!” at kung magtitiwala siya sa sarili
niyang pagkamatuwid at pagkatapos makagawa siya ng hindi
makatarungan, hindi ko na iisipin pa ang anumang kaniyang
pagkamatuwid, mamamatay siya sa kasamaan na kaniyang
nagawa. **14** At kung sasabihin ko sa masama, “siguradong
mamamatay ka!” ngunit kung pagsisisihan niya ang kaniyang
mga kasalanan at gagawin kung ano ang makatarungan at
tama— **15** kung isasauli niya ang garantiya ng sangla na
sapilitang hiningi niya, o kung isasauli niya kung ano ang

kaniyang ninakaw, at lalakad sa mga alituntunin ng batas na
nagbibigay buhay at hindi na kailanman gagawa ng anumang
kasalanan, tiyak na mabubuhay siya at hindi mamamatay. **16**
Wala na sa kaniyang mga nagawang kasalanan ang aking iisipin
para sa kaniya. Kumilos siya ng makatarungan at makatuwiran,
kaya siguradong mabubuhay siya! **17** Ngunit sinasabi ng iyong
mga tao, “Hindi patas ang kaparaanan ng Panginoon!” ngunit ang
inyong mga kaparaanan ang hindi patas! **18** Kapag tinalikuran
ng isang matuwid na tao ang kaniyang pagkamatuwid at gagawa
ng kasalanan, kung gayon mamamatay siya dahil dito! **19** At
kapag ang masama ay tumalikod sa kaniyang mga kasamaan at
gawin ang makatarungan at matuwid, mabubuhay siya dahil
sa mga bagay na iyon! **20** Ngunit sinasabi ninyong mga tao,
“Hindi patas ang kaparaanan ni Yahweh” Hahatulan ko ang
bawat isa sa inyo ayon sa kaniyang kaparaanan, sambahayan
ng Israel. **21** Nangyari ito sa ikalabindalawang taon, sa ikalimang
araw sa ikasampung buwan ng ating pagkabihag, isang pugante
ang dumating sa akin mula sa Jerusalem at sinabi, “Nabihag
na ang lungsod!” **22** Nasa akin na ang kamay ni Yahweh sa
gabi bago dumating ang pugante, at nabuksan ang aking bibig
sa pagkakataon na dumating siya sa akin ng madaling araw.
Kaya nabuksan ang aking bibig at nakakapagsalita na ako/hindi
na ako pipi! **23** At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at
sinabi, **24** “Anak ng tao, nagsasalita at nagsasabi ang mga
naninirahan sa lugar ng pagkawasak sa lupain ng Israel ay
nagsasalita at sinasabi, 'Nag-iisang tao lamang si Abraham,
at minana niya ang lupain, ngunit marami tayo! Ang lupain ay
ibinigay na sa atin bilang isang ari-arian.' **25** Kaya nga sabihin
mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Kumain

kayo ng dugo at ibinaling ninyo ang inyong mga mata sa inyong
mga diyus-diyosan at ibinuhos ninyo ang dugo ng mga tao.
Dapat ba ninyong ariin ang lupain? **26** Nagtiwala kayo sa inyong
mga espada at gumawa ng kasuklam-suklam na mga bagay.
Dinudungisan ng bawat lalaki ang asawang babae ng kanilang
kapwa. Dapat ba ninyong ariin ang lupain?' **27** Maaari mong
sabihin ito sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Habang buhay ako, siguradong ang mga nasa wasak na lungsod
ay babagsak sa pamamagitan ng espada at ibibigay ko ang mga
nasa parang sa mga nilalang na nabubuhay bilang pagkain at sa
mga nasa tanggulan at mga kuweba ay mamamatay sa mga
salot. **28** At gagawin kong isang malagim at isang katakot-takot
ang lupain at matatapos ang pagmamataas nito, At magiging
napabayaan ang mga kabundukan ng Israel, at walang sinuman
ang dadaan sa mga ito. **29** Kaya malalaman nila na ako si
Yahweh, kapag gagawin kong isang malagim ang lupain at
katakot-takot dahil sa lahat ng mga kasuklam-suklam na mga
bagay na kanilang ginawa. **30** At ikaw, anak ng tao—nagsasabi
ang iyong mga tao ng mga bagay tungkol sa iyo sa tabi ng mga
pader at sa mga tarangkahan ng mga tahanan, at nagsasabi
ang isa—sa bawat lalaki sa kapatid niyang lalaki, 'Pumaroon
tayo at makinig sa salita ng propeta na mula kay Yahweh!'
31 Kaya pupunta ang aking mga tao sa iyo gaya ng madalas
nilang ginagawa, at uupo sa iyong harapan at makikinig sa
iyong mga salita, ngunit hindi nila ito susundin. Nasa kanilang
mga bibig ang mga mabubuting salita ngunit sa kanilang mga
puso, naghahangad sila ng hindi makatarungang pakinabang.
32 Sapagkat ikaw ay parang isang kaibig-ibig na awitin sa kanila,
isang magandang tunog na maayos na tinutugtog sa isang

instrumentong may kuwerdas, kaya makikinig sila sa iyong
mga salita ngunit wala sa kanila ang susunod nito. **33** Kaya
kapag mangyayari ang lahat ng ito—masdan! mangyayari ito! at
malalaman nila na may isang propeta na kasama nila."

34 At ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **2**
"Anak ng tao, magpahayag ka laban sa mga pastol ng Israel!
Magpahayag ka at sabihin sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh sa mga pastol. Sa Aba ng mga pastol
ng Israel na ipinapastol ang kanilang mga sarili! Hindi ba ang
mga pastol dapat ang magbabantay sa kawan? **3** Kinakain
ninyo ang mga matatabang bahagi at nakadamit kayo ng
lana! Kinatay ninyo ang mga pinatabang kawan! Hindi talaga
kayo nagpapastol. **4** Hindi ninyo pinalakas ang mga may
sakit, at hindi ninyo pinagaling ang mga may karamdaman.
Hindi ninyo binendahan ang mga may pilay, at hindi ninyo
pinanumbalik ang mga naitaboy o hinanap ang nawawala.
Sa halip, pinamunuan ninyo sila sa pamamagitan ng lakas at
karahasan. **5** At nangagkalat sila na walang pastol, at sila ay
naging pagkain para sa lahat ng mga mababangis na hayop na
nabubuhay sa mga parang, pagkatapos na sila ay nangagkalat.
6 Ang aking kawan ay nagkalat sa lahat ng mga kabundukan at
sa bawat mataas na burol, at nagkawatak-watak ang mga ito sa
ibabaw ng buong mundo. Ngunit wala kahit isa ang naghahanap
sa kanila. **7** Kaya nga, mga pastol, pakinggan ang pahayag ni
Yahweh: **8** Dahil buhay ako—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—dahil ang aking kawan ay tinangay at naging pagkain
ng lahat ng mga mababangis na hayop sa mga parang (dahil
walang pastol at wala sa aking mga pastol ang humanap sa
aking kawan, ngunit binantayan ng mga pastol ang kanilang

mga sarili at hindi ang aking kawan ang ipinastol)— 9 Kaya
nga, mga pastol, pakinggan ang pahayag ni Yahweh: 10 Ito
ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, Masdan ninyo! Ako ay
laban sa mga pastol, at kukunin ko ang aking kawan mula sa
kanilang kamay. At paaalisin ko sila sa pagpapastol ng kawan;
Ni maging ang mga pastol ay hindi na magpapastol sa kanilang
sarili yamang kukunin ko ang aking kawan mula sa kanilang mga
bibig, upang ang aking mga kawan ay hindi na magiging pagkain
para sa kanila. 11 Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Masdan ninyo! Ako mismo ang hahanap sa aking
kawan at ako ang mag-aalaga sa kanila, 12 tulad ng isang
pastol na hinahanap ang kaniyang kawan sa araw na siya ay
nasa kalagitnaan ng kaniyang nangagkalat na kawan. Ganoon
ko hahanapin ang aking kawan, at sasagipin ko sila mula sa
lahat ng mga lugar kung saan sila nangagkalat sa araw ng
mga kaulapan at kadiliman. 13 At ilalabas ko sila mula sa mga
tao; Titipunin ko sila mula sa mga lupain at dadalhin sila sa
inyong lupain. Ilalagay ko sila sa mga pastulan sa mga bahagi
ng kabundukan ng Israel, sa tabi ng mga bukal, at sa bawat
pamayanan sa lupain. 14 Ilalagay ko sila sa magandang mga
pastulan; ang mataas na kabundukan ng Israel ang magiging
lugar na kanilang panginginainan. Hihiga sila roon sa mga
magagandang lugar na panginainan, sa masasaganang mga
pastulan, at sila ay manginginain sa mga kabundukan ng
Israel. 15 Ako mismo ang magpapastol sa aking kawan, at
ako mismo ang magpapahiga sa kanila—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh— 16 Hahanapin ko ang mga nawawala
at panunumbalikin ang mga naitaboy; Bebendahan ko ang
napilay na tupa at pagagalingin ang may sakit na tupa. At aking

lilipulin ang mga pinataba at malalakas! Magpapastol ako nang
may katarungan! 17 At kayo, aking kawan—ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh— masdan ninyo! Ako ang magiging
hukom sa mga tupa, sa mga lalaking tupa, at sa mga kambing!
18 Maliit na bagay ba ang maipastol sa magandang pastulan,
kaya ninanais rin ninyong tapakan ng inyong mga paa kung ano
ang natira sa pastulan? O maliit na bagay ba ang makainom
mula sa mga malinaw na tubig, na kailangang gawin ninyong
maputik ang mga ilog sa pamamagitan ng inyong mga paa? 19
Ngunit ang aking mga tupa ay ipinapastol ngayon kung saan
tinapakan ng inyong mga paa; sila ngayon ay umiinom sa mga
tubig na ginawa ninyong maputik gamit ang inyong mga paa!
20 Kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh sa kanila:
Masdan ninyo! Ako mismo ang hahatol sa pagitan ng matabang
tupa at sa mapapayat, 21 sapagkat tinulak ninyo sila gamit ang
inyong mga tagiliran at mga balikat, at sinuwag ninyo ang lahat
ng mga mahihina gamit ang inyong mga sungay hanggang sa
naikalat ninyo sila palayo mula sa lupain! 22 Kaya ililigtas ko ang
aking kawan; hindi na sila maitatangay. At ako ang hahatol sa
mga tupa! 23 Hihirang ako ng isang pastol sa kanila, at siya
ang magpapastol sa kanila— ang aking lingkod na si David!
Siya ang magpapastol sa kanila; siya ang magiging pastol sa
kanila! 24 Sapagkat akong si Yahweh ang magiging Diyos nila,
at ang aking lingkod na si David ang magiging tagapamuno sa
kanilang kalagitnaan— Akong si Yahweh, ang nagpahayag nito!
25 At gagawa ako ng isang tipan ng kapayapaan sa kanila at
aalisin ang mga masasama at mababangis na hayop mula sa
lupain, kaya ang aking tupa ay mamumuhay ng ligtas sa ilang at
matutulog sa mga kagubatan. 26 Magdadala rin ako ng mga

pagpapala sa kanila at ang aking nakapalibot na mga burol,
sapagkat magpapadala ako ng mga ambon sa takdang panahon.
Ito ay mga ambon ng pagpapala! **27** At ang mga punongkahoy
sa bukirin ay mamumunga, at ang lupa ang siyang mag-aani
sa mga bunga nito. Ang aking tupa ay magiging matiwasay sa
kanilang lupain; at malalaman nila na ako si Yahweh, kapag
pinutol ko ang mga kabilya ng kanilang pamatok, at kapag
sinagip ko sila mula sa kamay ng mga umalipin sa kanila. **28**
Hindi na sila madadambong pa ng mga bansa, at hindi na sila
lalamunin ng mga mababangis na hayop sa lupa! Sapagkat sila
ay mamumuhay nang matiwasay, at hindi na sila matatakot. **29**
Sapagkat lilikha ako ng mapayapang lugar na taniman para sa
kanila kaya hindi na sila mamamatay sa gutom sa lupain, at
hindi na sila lalaitin pa ng mga bansa. **30** At malalaman nila na
akong si Yahweh na kanilang Diyos ay kasama nila. Sila ay
aking mga tao, ang sambahayan ng Israel— ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh. **31** Sapagkat kayo ay aking tupa, ang
kawan ng aking pastulan, at aking mga tao! Ako ang magiging
Diyos ninyo—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh."

35 At dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, **2**
"Anak ng tao, iharap mo ang iyong mukha sa Bundok ng Seir
at magpahayag(magpropesiya) ka laban dito. **3** Sabihin mo
rito, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Pagmasdan
mo! Ako ay laban sa iyo, Bundok ng Seir, at hahampasin kita
sa pamamagitan ng aking kamay at gagawin kitang isang
mapanglaw at isang katatakutan." **4** Wawasakin ko ang iyong
mga lungsod, at ikaw mismo ay magiging mapanglaw; at
malalaman mong Ako si Yahweh. **5** Dahil napopoot ka lagi
sa mga Israelita, at dahil ibinuhos mo sila sa mga kamay ng

espada sa panahon ng kanilang paghihirap, sa panahon na nasa
sukdulan sila ng kaparusahan, **6** samakatwid dahil Ako ay buhay,
ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh, ihahanda kita para
sa pagdanak ng dugo, at hahabulin ka ng pagdanak ng dugo!
Yamang hindi mo kinamuhian ang pagdanak ng dugo, susundan
ka ng pagdanak ng dugo. **7** Gagawin kong isang mapanglaw
ang Bundok ng Seir, isang mapanglaw kapag papatayin ko
mula rito ang sinumang dumadaan at muling bumabalik. **8** At
pupunuin ko ang mga bundok nito ng mga patay. Ang iyong
matataas na mga burol at mga kapatagan, at lahat ng iyong
batis, mahuhulog sa mga ito ang mga napatay sa pamamagitan
ng espada. **9** Gagawin kitang mapanglaw habang-buhay. Hindi
na matitirhan ang iyong mga lungsod, ngunit malalaman mong
Ako si Yahweh. **10** Iyong sinabi, “Itong dalawang bansa at
itong dalawang lupain ay magiging akin, at aangkinin namin
ang mga ito,” nang kasama nila si Yahweh. **11** Kaya, dahil ako
ay buhay—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—Kaya
gagawin ko ayon sa iyong galit at ayon sa iyong paninibughong
nasa iyong pagkapoot sa Israel, at ipapakilala ko ang aking sarili
sa kanila kapag hinatulan na kita. **12** Kaya malalaman mong
Ako si Yahweh! Narinig ko lahat ang iyong pang-aalipusta nang
magsalita ka laban sa mga kabundukan ng Israel at sinabi, “Sila
ay mapanglaw! Ibinigay sila sa atin upang lamunin.” **13** Narinig
kita nang magmalaki ka laban sa akin sa pamamagitan ng iyong
bibig; nagsalita ka ng maraming bagay laban sa akin. Narinig
ko ang mga ito. **14** Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Gagawin kitang isang mapanglaw, habang nagagalak ang buong
mundo. **15** Kung gaano ka nagalak sa buong mana ng mga
Israelita dahil sa pagkawasak nito, ganito rin ang gagawin ko sa

iyo. Ikaw ay magiging mapanglaw, Bundok ng Seir, at buong
Edom, lahat ng ito! At malalaman nilang Ako si Yahweh!'"

36 Ngayon, ikaw anak ng tao, magpahayag ka sa mga
kabundukan ng Israel at sabihin, 'Mga kabundukan ng Israel,
makinig kayo sa salita ni Yahweh! **2** Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Sinabi ng kaaway tungkol sa iyo, "Aha!"
at "Ang mga sinaunang matataas na lugar ay naging pag-aari
namin." **3** Kaya magpahayag ka at sabihin, ' Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Dahil sa inyong kapanglawan at dahil
sa mga pagsalakay na dumating sa inyo mula sa lahat ng
dako, kayo ay naging pag-aari ng ibang mga bansa; kayo
ay naging paksa ng mga mapanirang-labi at mga dila, at ng
kuwentuhan ng mga tao. **4** Kaya nga, mga kabundukan ng
Israel, makinig sa salita ng Panginoong Yahweh: Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh sa mga kabundukan at sa matataas na
mga burol, sa mga daanan ng tubig at mga lambak, sa mga
walang nakatira at mapanglaw na lugar at sa napabayaang mga
lungsod na sinamsam at isang paksa ng panunukso para sa
ibang mga bansa na nakapalibot sa kanila— **5** kaya ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ako ay tiyak na nagsasalita
sa alab ng aking poot laban sa ibang mga bansa, laban sa
Edom at sa lahat ng mga umangkin sa aking lupain bilang
pag-aari para sa kanilang mga sarili, laban sa lahat nang may
galak sa kanilang mga puso at may panghahamak sa kanilang
mga espiritu, habang sinasakop nila ang aking lupain na baka
sakaling maangkin nila ang pastulan nito para sa kanilang mga
sarili.' **6** Kaya, magpahayag ka sa mga lupain ng Israel at
sabihin sa mga kabundukan at sa matataas na mga burol, sa
mga daanan ng tubig at sa mga lambak, 'ito ang sinasabi ng

Panginoong Yahweh: Pagmasdan ninyo! Sa aking poot at sa
aking galit, aking ipinahahayag ito dahil taglay ninyo ang pang-
aalipusta ng mga bansa. 7 Kaya, ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Ako mismo ang magtataas ng aking kamay upang
manumpa na ang mga bansa na nakapalibot sa iyo ay tiyak
na dadalhin nila ang sarili nilang kahihiyan. 8 Ngunit kayo,
mga kabundukan ng Israel, magpapalago kayo mga sanga
at mamumunga para sa aking mga taong Israelita, yamang
malapit na silang bumalik sa iyo. 9 Sapagkat masdan ninyo,
Ako ay para sa inyo, at pakikitunguhan ko kayo nang may
kagandahang-loob; aararuhin kayo at tataniman ng binhi. 10
Kaya magpaparami ako sa inyo mga tao ng kabundukan sa lahat
ng sambahayan ng Israel. Lahat! At ang mga lungsod ay titirahan
at itatayong muli ang lugar ng pagkasira. 11 Pararamihin ko
ang tao at ang mababangis na hayop sa inyo mga kabundukan
upang sila ay dumami at maging mabunga. At pananahanan
kita gaya nang dati mong kalagayan, at gagawin kitang mas
masagana kaysa sa iyong nakalipas, sapagkat malalaman mo
na Ako si Yahweh. 12 Magdadala ako ng mga tao, aking taong
Israel, upang lumakad sa ibabaw mo. Aangkinin ka nila, at
ikaw ang magiging mana nila, hindi ka na magiging dahilan
ng pagkamatay ng kanilang mga anak. 13 Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Dahil sinasabi nila sa inyo, "Nilamon ninyo
ang mga tao, at ang mga anak ng inyong bansa ay nangamatay,"
14 kaya hindi na ninyo muling uubusin ang mga tao, at hindi na
ninyo pagdadalamhatiing muli ang inyong bansa sa kanilang
kamatayan. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 15 At
hindi ko na hahayaang marinig ninyo ang mga pang-aalipusta
ng mga bansa; hindi na ninyo kailangang tiisin pa ang kahihiyan

ng mga tao o magdulot sa inyong bansa ng pagbagsak—ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh." **16** At ang salita ni
Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **17** "Anak ng tao, kapag
ang sambahayan ng Israel ay nanirahan sa kanilang lupain,
dinungisan nila ito ng kanilang mga kaparaanan at ng kanilang
mga gawa. Ang kanilang mga kaparaanan ay gaya ng maruming
regla ng isang babae sa aking harapan. **18** Kaya ibinuhos ko
ang aking poot laban sa kanila para sa dugo na pinadanak nila
sa lupain at para sa kanilang pagdungis rito sa pamamagitan ng
kanilang mga diyus-diyosan. **19** Ikinalat ko sila sa mga bansa;
nagkahiwa-hiwalay sila sa mga lupain. Hinatulan ko sila ayon
sa kanilang mga kaparaanan at sa kanilang mga gawa. **20**
Pagkatapos sila ay pumunta sa mga bansa, at saanman sila
pumunta, nilalapastangan nila ang aking banal na pangalan nang
sabihin ng mga tao sa kanila, Mga tao ba talaga ito ni Yahweh?
Sapagkat itinapon sila palabas sa kaniyang lupain.' **21** Ngunit
mayroon akong kahabagan para sa aking banal na pangalan na
dinungisan ng sambahayan ng Israel sa ang mga bansa, nang
pumunta sila doon. **22** Kaya sabihin sa sambahayan ng Israel,
'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Hindi ko ito ginagawa
para sa inyong kapakanan, sambahayan ng Israel, ngunit para
sa aking banal na pangalan, kung saan nilapastangan ninyo
sa mga bansa sa lahat ng dako na inyong pinanggalingan. **23**
Sapagkat gagawin kong banal ang aking dakilang pangalan, na
nilapastangan ninyo sa mga bansa—sa gitna ng mga bansa, ito
ay nilapastangan ninyo. At malalaman ng mga bansa na ako si
Yahweh— ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—kapag
nakita ninyo na ako ay banal. **24** Kukunin ko kayo mula sa mga
bansa at titipunin ko kayo mula sa bawat lupain, at dadalhin ko

kayo sa inyong lupain. 25 Pagkatapos ay wiwisikan ko kayo
ng dalisay na tubig upang maging dalisay kayo mula sa lahat
ng inyong karumihan. At dadalisayin ko kayo mula sa lahat
ng inyong mga diyus-diyosan. 26 Bibigyan ko kayo ng isang
bagong puso at isang bagong espiritu sa mga kaloob-loobang
bahagi ninyo, at aalisin ko ang pusong bato mula sa inyong
laman. Sapagkat bibigyan ko kayo ng isang pusong laman. 27
Ilalagay ko ang aking Espiritu sa inyo at palalakarin ko kayo sa
aking mga kautusan at inyong iingatan ang aking mga utos,
upang magawa ninyo ang mga ito. 28 At titirahan ninyo ang
lupain na ibinigay ko sa inyong mga ninuno; kayo ay magiging
mga tao ko, at ako ang magiging Diyos ninyo. 29 Sapagkat
ililigtas ko kayo mula sa lahat ninyong karumihan. Ipatatawag
ko ang butil at pararamihin ito. Hindi na ako maglalagay ng
taggutom sa inyo. 30 Pararamihin ko ang bunga ng punongkahoy
at ang ani ng bukirin upang hindi na ninyo mararanasan ang
kahihiyan ng taggutom sa mga bansa. 31 At maiisip ninyo
ang inyong masasamang mga kaparaanan at ang mga gawa
ninyong hindi mabuti, at kamumuhian ninyo ang inyong mga
sarili dahil sa inyong mga sariling kasalanan at ang kasuklam-
suklam ninyong mga gawa. 32 Hindi ko ito ginagawa para sa
inyong kapakanan—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—
dapat ninyo itong malaman. Kaya mahiya kayo at magkaroon
ng kahihiyan dahil sa iyong mga kaparaanan, sambahayan ng
Israel. 33 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sa araw
na dadalisayin ko kayo mula sa lahat ng inyong kasamaan,
patitirahin ko kayo sa mga lungsod at upang maitayong muli
ang mga lugar na nawasak. 34 Sapagkat aararuhin ninyo ang
mga nawasak na lupain hanggang ng hindi na ito isang lugar ng

pagkawasak sa paningin ng lahat ng nagdaraan. **35** At kanilang
sasabihin, “Ang lupaing ito ay napabayaan, ngunit naging gaya
ito nang hardin ng Eden; ang pinabayaang mga lungsod at
ang mga lugar ng pagkawasak na walang nakatira na hindi
nararating ay tinitirhan na ngayon.” **36** At malalaman ng ibang
mga bansa na nakapalibot sa inyo na ako si Yahweh, na ako
ang nagtayo ng mga lugar ng pagkawasak at muling nagtanim
sa mga lugar na pinabayaan. Ako si Yahweh. Ipinahayag ko ito
at gagawin ko ito. **37** Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Hihilingin muli sa akin ng sambahayang Israel na gawin ito para
sa kanila, upang paramihin sila tulad ng isang kawan ng mga
tao. **38** Katulad ng mga kawan na itinalaga kay Yahweh, tulad
ng mga kawan sa Jerusalem sa kaniyang nakatakdang mga
kapistahan, ang pinabayaang mga lungsod ay mapupuno ng
mga kawan ng mga tao, at malalaman nila na ako si Yahweh.”
37 Ang kamay ni Yahweh ay dumating sa akin, dinala ako sa
gitna ng isang lambak sa pamamagitan ng Espiritu ni Yahweh.
Punong-puno ito ng mga buto. **2** At inilibot niya ako sa mga
ito. Masdan! Napakarami ng mga ito sa lambak. At masdan!
Tuyong-tuyo ang mga ito. **3** Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao,
mabubuhay pa bang muli ang mga butong ito?” Kaya sinabi
ko, “Panginoong Yahweh, ikaw lamang ang nakakaalam!” **4**
At sinabi niya sa akin, “Magpahayag ka sa mga butong ito at
sabihin mo sa kanila, 'Mga tuyong buto! Makinig kayo sa salita
ni Yahweh. **5** Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh sa mga
butong ito: Masdan ninyo! “Magdadala ako ng espiritu sa inyo,
at mabubuhay kayo. **6** Maglalagay ako ng mga litid sa inyo
at magbibigay ng laman sa inyo. Babalutin ko kayo ng balat
at bibigyan ko kayo ng hininga upang kayo ay mabuhay. At

malalaman ninyo na ako si Yahweh.” 7 Kaya nagpahayag ako
gaya ng iniutos sa akin; habang nagpapahayag ako, narito,
isang tunog ng pagyanig ang dumating. At ang mga buto ay
nagkadikit-dikit—buto sa buto. 8 Tiningnan ko at, masdan,
nagkaroon na sila ng mga litid! At nagkaroon na ng laman at
binalot ng balat ang mga ito! Ngunit wala pa rin silang mga
buhay. 9 At sinabi sa akin ni Yahweh, “Magpahayag ka sa
hangin! Magpahayag ka, anak ng tao, at sabihin sa hangin,
'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Espiritu! Pumunta
ka mula sa apat na hangin. At hingahan ang mga patay na
ito upang mabuhay silang muli.'” 10 Kaya nagpahayag ako
gaya ng iniutos sa akin; dumating ang Espiritu sa kanila at sila
ay nabuhay! Pagkatapos ay tumayo sila, isang napakalaking
hukbo! 11 At sinabi sa akin ng Diyos, “Anak ng tao, ang mga
butong ito ay ang buong sambahayan ng Israel. Masdan mo!
Sinasabi nila, 'Natuyo na ang aming mga buto, at nawala na
ang aming pag-asa. Pinutol kami para sa pagkawasak!' 12
Kaya magpahayag ka at sabihin sa kanila, “Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Pagmasdan ninyo! Aking mga tao!
Bubuksan ko ang inyong mga libingan at ilalabas ko kayo mula
sa mga ito. At ibabalik ko kayo sa lupain ng Israel! 13 Kaya aking
mga tao, malalaman ninyo na ako si Yahweh, kapag binuksan
ko ang inyong mga libingan at ilabas kayo sa mga ito. 14
Ilalagay ko ang aking Espiritu sa inyo upang kayo ay mabuhay,
at pagpapahingain ko kayo sa inyong lupain kapag nalaman
ninyo na ako si Yahweh. Ipinahayag ko at gagawin ko ito—ito
ang pahayag ni Yahweh.'” 15 At dumating ang salita ni Yahweh
sa akin at sinabi, 16 “Ngayon, ikaw na anak ng tao, kumuha ka
ng isang patpat at at sulatan ito, 'Para sa Juda at para sa mga

Israelita na kasama niya.' At kumuha ka muli ng isa pang patpat
at at sulatan ito, “Para kay Jose, ang sanga ng Efraim, at para
sa lahat ng mga Israelita namga kasama nila.' **17** At pagsamahin
mo ang dalawang ito upang maging isang patpat, upang maging
iisa ang mga ito sa iyong kamay. **18** Kapag makipag-usap sa
iyo ang iyong mga tao at sasabihin, 'Hindi mo ba sasabihin sa
amin kung ano ang ibig sabihin ng mga bagay na ito?' **19** at
sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Pagmasdan
ninyo! Kukunin ko ang sanga ni Jose na nasa kamay ng Efraim
at sa mga tribo ng Israel na mga kasama niya at isasama ko
ito sa sanga ng Juda, upang sila ay maging isang sanga, at
magiging isa sila sa aking kamay!' **20** At hawakan mo sa iyong
kamay ang mga sanga na sinulatan mo sa harapan ng kanilang
mga mata. **21** At ipahayag mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Masdan! Kukunin ko ang Israelita mula sa
mga bansa kung saan sila pumunta. Titipunin ko sila mula sa
mga nakapalibot na mga lupain. Sapagkat dadalhin ko sila sa
kanilang lupain. **22** Gagawin ko silang isang bansa sa lupain,
sa mga bundok ng Israel; at magkakaroon ng isang hari na
maghahari sa kanilang lahat, at hindi na sila kailanman magiging
dalawang bansa; hindi na sila kailanman mahahati sa dalawang
kaharian. **23** At hindi na nila kailanman dudungisan ang kanilang
mga sarili sa pamamagitan ng kanilang mga diyus-diyosan, sa
kanilang mga kasuklam-suklam na mga bagay o anuman sa iba
pa nilang mga kasalanan. Sapagkat ililigtas ko sila mula sa lahat
ng kanilang mga gawaing walang pananamplataya kung saan
sila ay nagkasala, at lilinisin ko sila, upang sila ay maging aking
mga tao at ako ang kanilang magiging Diyos. **24** Si David na
aking lingkod ang maghahari sa kanila. Kaya magkakaroon ng

isang pastol sa kanilang lahat, at lalakad sila ayon sa aking mga
utos at tutuparin nila ang aking mga panuntunan at susundin
nila ang mga ito. **25** Maninirahan sila sa lupaing ibinigay ko
sa lingkod kong si Jacob, kung saan nanatili ang inyong mga
ama. Maninirahan sila dito magpakailanman—sila, ang kanilang
mga anak, at ang kanilang mga apo, sapagkat ang lingkod
kong si David ang kanilang magiging pinuno magpakailanman.
26 Magtatatag ako ng isang tipan ng kapayapaan sa kanila.
Magiging walang hanggang kasunduan ito sa kanila. Kukunin at
pararamihin ko sila at ilalagay ko ang aking banal na lugar sa
kanilang kalagitnaan magpakailanman. **27** Dala-dala nila ang
tirahan kung saan ako nananahan; Ako ang kanilang magiging
Diyos, at sila ang aking magiging mga tao! **28** At malalaman ng
mga bansa na ako si Yahweh, na siyang nagtatalaga sa Israel
sa aking sarili, kapag ang aking banal na lugar ay nasa kanilang
kalagitnaan magpakailanman!'"

38 Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, **2** "Anak
ng tao, iharap mo ang iyong mukha kay Gog, ang lupain ng
Magog, ang pinuno ng Mesech at Tubal; at magpahayag ka
laban sa kaniya! **3** Sabihin mo, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Pagmasdan mo! Ako ay laban sa iyo, Gog, ang pinuno
ng Mesech at Tubal. **4** Kaya, ihaharap kita at kakawitan sa iyong
panga; Ipadadala ko kayo kasama ang lahat ng iyong hukbo,
mga kabayo, at mangangabayo, lahat sila ay nakasuot ng buong
baluti, isang napakaraming pulutong na may malalaki at maliliit
na mga kalasag, lahat sila ay may hawak na mga espada! **5**
Ang Persia, ang Cush, at ang Put ay kasama nila, lahat sila ay
may mga kalasag at mga helmet! **6** Ang Gomer at ang lahat ng
kaniyang mga pangkat, at ang Beth-togarma, mula sa malayong

bahagi ng hilaga, at ang lahat ng mga pangkat nito! Marami
kang mga kasamang tao! **7** Maghanda ka! Oo, ihanda mo ang
iyong sarili at tipunin mo ang iyong mga pangkat na kasama mo,
at maging ang kanilang pinuno. **8** Tatawagin ka pagkalipas ng
maraming araw, at pagkatapos ng ilang mga taon, pupunta ka
sa isang lupain na nakabangon mula sa espada at tinipon mula
sa mga maraming tao, tinipon pabalik sa mga bundok ng Israel
sa patuloy na pagbagsak. Ngunit ang mga taong naninirahan
sa lupain ay ilalabas sa mga tao, at mamumuhay silang lahat
nang ligtas! **9** Kaya sasalakay ka na gaya ng pagdating ng
isang bagyo; magiging katulad ka ng isang ulap na babalot
sa lupain, ikaw at ang lahat ng iyong mga pangkat, lahat ng
napakaraming kawal na kasama mo. **10** Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: mangyayari ito sa araw na ang mga plano
ay mabubuo sa inyong mga puso, at gagamit ka ng masasamang
pamamaraan.' **11** At sasabihin mo, 'Pupunta ako sa bukas na
lupain; Pupunta ako sa mga taong namumuhay nang tahimik
at ligtas, silang lahat na naninirahan kung saan walang mga
pader o mga harang, at kung saan ang lungsod ay walang mga
tarangkahan. **12** Kukunin ko ang mga nasamsam at nanakawin
ko ang mga bagay na kinuha sa pandarambong, upang madala
ko ang aking kamay laban sa mga lugar na winasak na ngayon
ay tinitirahan, at laban sa mga taong tinipon mula sa mga
bansa, mga taong maraming mga hayop at ari-arian, at silang
mga nakatira sa gitna ng mundo.' **13** Ang Sheba at Dedan,
at ang mga mangangalakal ng Tarsis kasama ang lahat ng
kanilang mga batang mandirigma—sasabihin nilang lahat sa iyo,
'Pumunta ka ba dito para kunin ang mga nasamsam? Tinipon
mo ba ang iyong hukbo upang nakawin ang mga bagay na

kinuha sa pandarambong, upang magbuhat ng pilak at ginto,
upang kumuha ng baka at ari-arian, upang kumuha pa ng
mas maraming bagay na kinuha sa pagdarambong?' **14** Kaya
magpahayag ka, anak ng tao, at sabihin mo kay Gog, 'Ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sa araw na iyon, kapag ang
mga tao kong Israelita ay namumuhay nang matiwasay, hindi mo
kaya malalaman ang tungkol sa kanila? **15** Pupunta ka mula sa
iyong lugar sa dulong hilaga kasama ang napakalaking hukbo,
lahat sila ay nakasakay sa mga kabayo, isang napakalaking
pulutong, isang malaking hukbo? **16** At sasalakayin mo ang
mga tao kong Israelita na gaya ng isang ulap na bumabalot sa
lupain. Mangyayari ito sa mga darating na araw, dadalhin ko
kayo laban sa aking lupain, upang makilala ako ng mga bansa
kapag nakita na ni Gog ang aking kabanalan. **17** Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Hindi ba ikaw ang aking kinausap
noong mga nakalipas na araw sa pamamagitan ng kamay ng
aking mga lingkod, ang mga propeta ng Israel na nagpahayag
sa kanilang sariling kapanahunan sa loob ng maraming taon
na dadalhin ko kayo laban sa kanila? **18** Kaya darating ito
sa araw na iyon kapag sasalakayin na ni Gog ang lupain ng
Israel—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—ang matindi
kong galit ay lalabas sa mga butas ng aking ilong! **19** Sapagkat
inihayag ko ito sa alab ng aking galit at sa nag-aapoy kong
poot: tiyak na magkakaroon ng isang napakalakas na lindol sa
araw na iyon sa lupain ng Israel. **20** Manginginig sila sa aking
harapan—ang isda sa dagat at ang mga ibon sa mga kalangitan,
ang mga mababangis na hayop sa mga kaparangan, at ang
lahat ng mga gumagapang sa kalupaan, at ang bawat tao na
nasa ibabaw ng lupain. Guguho ang mga bundok at babagsak

ang mga matatarik na dalisdis, hanggang ang bawat pader ay
babagsak sa kalupaan. **21** Sapagkat ipatatawag ko ang isang
espada laban sa kaniya sa lahat ng aking mga bundok—ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh—ang bawat espada ng
isang tao ay laban sa kaniyang kapatid. **22** At hahatulan ko sila
sa pamamagitan ng salot, dugo, napakalakas na mga ulan, at
malalaking yelo ng apoy. Pauulanin ko ng asupre sa kaniya at
sa kaniyang mga pangkat at sa maraming mga tao na kasama
niya. **23** Sapagkat ipapakita ko ang aking kadakilaan at ang
aking kabanalan at ipakikilala ko ang aking sarili sa mga mata
ng maraming bansa, at malalaman nila na ako si Yahweh!'"

39 Ngayon, ikaw, anak ng tao, magpahayag ka ng propesiya
laban sa Gog at magsabi, 'Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh:
Masdan mo! Laban ako sa iyo, Gog na pinuno ng Meshec at
Tubal. **2** Palilikuin kita at pangungunahan kita. Iaangat kita mula
sa malayong hilaga at dadalhin kita sa mga kabundukan ng
Israel. **3** At ilalaglag ko ang iyong pana mula sa iyong kaliwang
kamay at ibabagsak ko ang mga palaso mula sa iyong kanang
kamay. **4** Mamamatay ka sa mga kabundukan ng Israel, ikaw at
ang lahat ng iyong mga hukbo at mga kawal na kasama mo.
Ibibigay kita sa mga ibong mandaragit at sa mga mababangis na
hayop sa kaparangan upang maging pagkain. **5** Mamamatay
ka sa ibabaw ng bukid, sapagkat ako mismo ang nagpahayag
nito. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **6** Pagkatapos,
susunugin ko ang Magog at ang mga nabubuhay nang ligtas sa
mga baybayin at makikilala nila na ako si Yahweh. **7** Sapagkat
ipakikilala ko ang aking banal na pangalan sa kalagitnaan ng
aking mga taong Israel at hindi ko na hahayaang lapastanganin
ang aking banal na pangalan. Makikilala ng mga bansa na ako si

Yahweh, ang Isang Banal ng Israel. **8** Masdan ninyo! Parating na
ang araw na ipinahayag ko at magaganap ito. Ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh. **9** Lalabas ang mga naninirahan sa mga
lungsod ng Israel at susunugin ang mga sandata, mga maliliit
at malalaking kalasag, mga pana, mga palaso, mga pamalo
at mga sibat. Susunugin nila sa apoy ang mga ito sa loob ng
pitong taon. **10** Hindi sila magtitipon ng mga kahoy mula sa mga
bukirin o puputol ng mga punong kahoy sa kagubatan, yamang
susunugin nila ang mga sandata. Kukuha sila mula sa mga
kumuha mula sa kanila, sasamsamin nila ang mga nagsamsam
sa kanila. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **11** At
mangyayari ito sa araw na iyon na gagawa ako ng isang lugar
para sa Gog, isang libingan sa Israel, isang lambak para sa mga
naglalakbay sa silangan ng dagat. Hahadlangan nito ang mga
nagnanais na makatawid. Ililibing nila doon ang Gog kasama
ang lahat ng kaniyang napakaraming mga tao. Tatawagin nila
itong lambak ng Hamon Gog. **12** Sa loob ng pitong buwan,
ililibing sila ng sambahayan ng Israel upang dalisayin ang lupain.
13 Sapagkat ililibing sila ng lahat ng tao sa lupain. Magiging
isang hindi makakalimutang araw ito para sa kanila kapag
linuwalhati ako. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **14**
Pagkatapos, magtatalaga sila ng ilang mga kalalakihan para
sa tungkulin ng pagdaan sa mga lupain upang ilibing ang mga
natitira sa balat ng lupa, upang dalisayin ito. Sisimulan nila ang
tungkuling ito pagkatapos ng ika-pitong buwan. **15** Habang
dumadaan sa lupain ang mga kalalakihang ito, kapag nakakita
sila ng anumang buto ng tao, lalagyan nila ito ng palatandaan,
hanggang sa dumating ang mga tagapaghukay ng libingan at
ilibing ito sa lambak ng Hamon Gog. **16** May lungsod doon na

ang pangalan ay Hamonah. Sa ganitong paraan nila dadalisayin
ang lupain.' **17** Ngayon sa iyo, anak ng tao, ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Sabihin mo sa lahat ng mga ibong
may pakpak at sa lahat ng mga mababangis na hayop sa mga
bukirin, 'Halikayo at magtipun-tipon! Magtipun-tipon mula sa
lahat ng dako patungo sa handog na ako mismo ang gumagawa
para sa inyo, isang malaking handog sa mga kabundukan ng
Israel upang maaari ninyong kainin ang laman at inumin ang
dugo. **18** Kakainin ninyo ang laman ng mga mandirigma at
iinumin ninyo ang dugo ng mga prinsipe sa daigdig; magiging
mga lalaking tupa sila, mga kordero, mga kambing at mga toro,
pinataba silang lahat sa Bashan. **19** At kakain kayo ng taba
hanggang sa mabusog kayo; Iinom kayo ng dugo hanggang sa
malasing kayo, ito ang magiging alay na aking kakatayin para sa
inyo. **20** Mabubusog kayo sa aking hapag ng kabayo, karwahe,
mandirigma at sa bawat lalaki sa digmaan. Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. **21** At ipapakita ko ang aking kaluwahatian
sa mga bansa at makikita ng lahat ng bansa ang paghatol na
aking ginawa at ang aking kamay na inihanda ko laban sa kanila.
22 Mula sa araw na iyon, makikilala ng sambahayan ng Israel na
ako si Yahweh na kanilang Diyos. **23** At malalaman ng mga
bansa na nabihag ang sambahayan ng Israel dahil sa kanilang
mabigat na kasalanan kung saan pinagtaksilan nila ako, kaya
itinago ko ang aking mukha mula sa kanila at ipinasakamay
sila sa kanilang mga kaaway upang mamatay silang lahat sa
pamamagitan ng espada. **24** Ginawa ko ito sa kanila ayon sa
kanilang mga karumihan at sa kanilang mga kasalanan kapag
itinago ko ang aking mukha mula sa kanila. **25** Kaya ito ang
sinabi ng Panginoong Yahweh: Ngayon panunumbalikin ko

ang mga kayamanan ni Jacob at kahahabagan ko ang buong
sambahayan ng Israel, kapag kumilos ako nang masigasig para
sa aking banal na pangalan! **26** At makakalimutan nila ang
kanilang kahihiyan at ang lahat ng kanilang kataksilan kung
saan pinagtaksilan nila ako. Makakalimutan nila ang lahat ng
ito kapag mamamahinga sila nang ligtas sa kanilang lupain na
walang sinumang makapagbibigay ng takot sa kanila. **27** Kapag
pinanumbalik ko sila mula sa mga tao at tinipon sila mula sa
mga lupain ng kanilang mga kaaway, ipapakita ko ang aking
sarili na banal sa paningin ng maraming bansa. **28** At makikilala
nila na ako si Yahweh na kanilang Diyos, sapagkat pinabihag ko
sila sa mga bansa, gayunpaman, tinipon ko silang muli pabalik
sa kanilang lupain. Wala akong iniwan ni isa man sa kanila sa
mga bansa. **29** Hindi ko na itatago ang aking mukha mula sa
kanila kapag ibinuhos ko ang aking Espiritu sa sambahayan ng
Israel. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.'"

40 Sa ikadalawampu't limang taon ng ating pagkabihag sa
simula ng taon sa ika-sampung araw ng buwan, sa ikalabing-
apat na taon matapos mabihag ang lungsod. Sa araw ding
iyon, nasa akin ang kamay ni Yahweh at dinala ako roon. **2**
Dinala ako ng Diyos sa lupain ng Israel sa pamamagitan ng
mga pangitain. Dinala niya ako upang tumuntong sa isang
napakataas na bundok; sa timog ay ang mga tulad ng gusali
ng isang lungsod. **3** At dinala niya ako roon. Masdan mo, may
lumitaw na isang lalaki na tulad ng tanso. May linong panali at
isang patpat na panukat sa kaniyang kamay at nakatayo siya
sa tarangkahan ng lungsod. **4** Sinabi sa akin ng lalaki, "Anak
ng tao, tumingin ka sa pamamagitan ng iyong mga mata at
makinig ka sa pamamagitan ng iyong mga tainga at ituon mo

ang iyong isipan sa lahat ng inihahayag ko sa iyo sapagkat
dinala ka rito upang ihayag ko sa iyo ang mga ito. Ipamalita
mo sa sambahayan ng Israel ang lahat ng makikita mo.” **5**
Mayroong pader sa palibot ng templo at may isang panukat na
patpat sa kamay ng lalaki, anim na siko ang haba—ang bawat
“mahabang” siko ay katumbas ng isang siko at isang dangkal.
Sinukat ng lalaki ang lawak ng pader, isang patpat ang lawak at
isang patpat ang taas. **6** At pumunta siya sa tarangkahan ng
templo na nakaharap sa silangan at umakyat sa mga baitang
nito. Sinukat niya ang pasukan ng tarangkahan, isang patpat
ang lalim. **7** Isang patpat ang haba at isang patpat ang lapad
ng mga silid ng mga tagapagbantay, limang siko ang pagitan
ng dalawang silid ng mga tagapagbantay. At isang patpat ang
lalim ng pasukan ng templo patungo sa portiko ng templo. **8**
Sinukat niya ang portiko ng tarangkahan, isang patpat ang haba
nito. **9** Sinukat niya ang portiko ng tarangkahan, isang patpat
ang lalim nito. At dalawang siko ang lawak ng mga haligi ng
pinto. Ito ang portiko ng tarangkahan na nakaharap sa templo.
10 Tatlo ang bilang ng mga silid ng mga tagapagbantay sa
magkabilang bahagi ng tarangkahan at pareho ang sukat ng
mga ito at pareho rin ang sukat ng pader na naghihiwalay sa
lahat ng mga ito mula sa isa't isa. **11** At sinukat ng lalaki ang
lapad ng pasukan ng tarangkahan—sampung siko at sinukat
niya ang haba ng pasukan ng tarangkahan—labintatlong siko.
12 Sinukat niya ang pader na nakapalibot sa harapan ng mga
silid, isang siko ang taas. At ang mga silid, anim na siko sa
bawat bahagi. **13** Pagkatapos, sinukat niya ang pasukan ng
tarangkahan, mula sa bubong ng isang silid hanggang sa
kasunod na silid—dalawampu't-limang siko, mula sa pasukan ng

unang silid hanggang sa pangalawa. **14** At sinukat niya ang
pader na patungo sa pagitan ng mga silid ng tagapagbantay,
animnapung siko ang haba. Sinukat niya hanggang sa portiko
ng tarangkahan. **15** Limampung siko ang pasukan mula sa
harapan ng tarangkahan hanggang sa kabilang dulo ng portiko
ng tarangkahan. **16** Mayroong masisikip na bintana sa mga silid
at sa mga pader na naghihiwalay sa mga ito, gayundin sa portiko
at nasa panloob na bahagi ang lahat ng mga bintana. Mayroong
mga nakaukit na puno ng palma sa mga pader. **17** Pagkatapos,
dinala ako ng lalaki sa panlabas na patyo ng templo. Masdan
mo, mayroong mga silid at mayroong latag na bato sa patyo,
may tatlumpung silid kasunod ng latag na bato. **18** Pataas ang
latag na bato patungo sa bahagi ng mga tarangkahan at pareho
ang lapad nito sa haba ng mga tarangkahan. Ito ang pang-
ibabang latag na bato. **19** At sinukat ng lalaki ang layo mula sa
harapan ng pang-ibabang tarangkahan hanggang sa harapan ng
panloob na tarangkahan; isandaang siko ito sa silangang bahagi
at gayundin naman sa hilagang bahagi. **20** At sinukat niya ang
haba at lapad ng tarangkahan na nasa hilaga ng panlabas na
patyo. **21** Mayroong tatlong silid sa bawat bahagi ng tarangkahan
na iyon at pareho ang sukat ng tarangkahan at ng portiko nito sa
pangunahing tarangkahan, limampung siko ang kabuuang haba
at dalawampu't limang siko ang lapad. **22** Halos katumbas ng
nasa tarangkahan na nakaharap sa silangan ang mga bintana
nito, portico, mga silid at ang mga puno ng palma nito. Pitong
baitang paakyat dito at sa portico nito. **23** May isang tarangkahan
patungo sa panloob na patyo sa harap ng tarangkahan na
nakaharap sa hilaga gaya rin ng tarangkahan sa silangan.
Sinukat ng lalaki mula sa isang tarangkahan hanggang sa isa

pang tarangkahan, isandaang siko ang layo.
24 Pagkatapos,
dinala ako ng lalaki sa tarangkahan ng timog na pasukan, pareho
sa panlabas na tarangkahan ang sukat ng mga pader at ng
portico.
25 Mayroong mga masisikip na bintana sa pasukan
ng tarangkahan at sa portiko nito gaya ng nasa tarangkahang
iyon. Limampung siko ang haba at dalawapu't limang siko ang
lapad ng tarangkahan sa timog at ng portiko nito.
26 Mayroong
pitong baitang pataas patungo sa tarangkahan at sa portico
nito at may mga nakaukit na puno ng palma sa magkabilang
bahagi ng mga pader.
27 Mayroong tarangkahan patungo sa
panloob na patyo sa bahaging timog at sinukat ng lalaki mula sa
tarangkahang iyon hanggang sa tarangkahan ng pasukan sa
timog, isandaang siko ang layo.
28 At dinala ako ng lalaki sa
panloob na patyo sa pamamagitan ng daanan sa tarangkahan
sa timog na pareho ang sukat sa iba pang mga tarangkahan.
29
Pareho ang sukat ng mga silid, mga pader at mga portiko nito
sa iba pang mga tarangkahan; mayroong mga bintana sa buong
palibot ng portiko. Limampung siko ang haba at dalawampu't
limang siko ang lawak ng panloob na tarangkahan at ng portiko
nito.
30 May mga portiko rin sa buong palibot ng panloob na
pader. Dalawampu't lima ang haba ng mga ito at limang siko
ang lawak.
31 Nakaharap sa panlabas na patyo ang portiko
na ito na may nakaukit na mga puno ng palma sa mga pader
nito at walong baitang patungo sa itaas nito.
32 At dinala ako
ng lalaki sa panloob na patyo sa pamamagitan ng silangang
daanan at sinukat ang tarangkahan na pareho ang sukat sa
iba pang mga tarangkahan.
33 Pareho ang sukat ng mga silid,
mga pader at portiko nito sa iba pang mga tarangkahan at
mayroong mga bintana sa buong palibot. Limampung siko ang

haba at dalawampu't limang siko ang lawak ng panloob na
tarangkahan at ng portiko nito. **34** Nakaharap sa panlabas
na patyo ang portiko nito. Mayroong mga puno ng palma sa
magkabilang bahagi nito at walong baitang patungo sa itaas nito.
35 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa tarangkahan sa hilaga at
sinukat ito, pareho ang sukat nito sa iba pang mga tarangkahan.
36 Pareho ang sukat ng mga silid, mga pader at portiko nito sa
iba pang mga tarangkahan at may mga bintana sa buong palibot.
Limampung siko ang haba at dalawampu't limang siko ang lawak
ng daanan sa tarangkahan at ng portico nito. **37** Nakaharap ang
portiko nito sa panlabas na patyo, mayroong mga puno ng palma
sa magkabilaang bahagi nito at walong baitang patungo sa itaas
nito. **38** May isang silid na may pinto patungo sa bawat panloob
na daanan ng tarangkahan. Dito nila nililinis ang mga alay na
susunugin. **39** May dalawang hapag sa magkabilang bahagi ng
portiko kung saan kinakatay ang alay na susunugin at gayundin
ang alay para sa kasalanan at ang alay para sa pagkakasala. **40**
May dalawang hapag sa tabi ng pader ng patyo, pataas patungo
sa tarangkahan sa hilaga. Mayroon ding dalawang hapag sa
kabilang bahagi, sa portico ng tarangkahan. **41** Mayroong apat
na hapag sa magkabilang bahagi ng tarangkahan. Kinakatay nila
ang mga hayop sa walong hapag. **42** Mayroong apat na hapag
na tinapyas na bato para sa mga handog na susunugin, isa at
kalahating siko ang haba, isa at kalahating siko ang lawak at
isang siko ang taas. Inilatag nila sa mga ito ang mga kagamitan
kung saan nila sinusunog ang mga alay na susunugin para sa
mga handog. **43** Nakalagay sa palibot ng portiko ang kalawit na
may dalawang ngipin na isang dangkal ang haba at ilalagay sa
mga hapag ang laman ng mga alay. **44** Malapit sa panloob na

tarangkahan, sa panloob na patyo ay mayroong mga silid ng
mga mang-aawit. Nasa dakong hilaga ang isa sa mga silid na ito
at nasa timog ang isa. **45** At sinabi sa akin ng lalaki, “Para sa
mga pari na naglilingkod sa templo ang silid na ito na nakaharap
sa timog. **46** At para naman sa mga pari na naglilingkod sa
altar ang silid na nakaharap sa hilaga. Ito ang mga anak ni
Zadok na lumapit kay Yahweh upang paglingkuran siya; kabilang
sila sa mga anak ni Levi.” **47** Pagkatapos, sinukat niya ang
patyo, isandaang siko ang haba at isandaang siko ang lawak
sa isang kuwadrado na may altar sa harapan ng tahanan. **48**
At dinala ako ng lalaki sa portiko ng tahanan at sinukat niya
ang mga haligi ng pinto, limang siko ang kapal sa magkabilang
bahagi. Ang pasukan mismo ay labing-apat na siko ang lawak,
at tatlong siko ang lawak ng mga pader sa bawat bahagi nito. **49**
Dalawampung siko ang haba at labing-isang siko ang lalim ng
portiko ng santuwaryo. May mga baitang patungo sa itaas nito at
mga haligi na nakatayo sa magkabilang bahagi nito.

41 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa banal na lugar ng
templo at sinukat ang mga haligi ng pinto, anim na siko ang
lawak sa magkabilang dako. **2** Sampung siko ang lapad ng
pintuan, limang siko ang haba ng pader sa bawat bahagi nito.
Pagkatapos, sinukat ng lalaki ang banal na lugar, apatnapung
siko ang haba at dalawampung siko ang lawak. **3** Pagkatapos,
pumunta ang lalaki sa kabanal-banalang lugar at sinukat ang
mga haligi ng pintuan, dalawang siko at anim na siko ang
lawak ng pintuan. Pitong siko ang lawak ng mga pader sa
magkabilang dako. **4** Pagkatapos, sinukat niya ang haba ng silid,
dalawampung siko. At ang luwang nito ay dalawampung siko
patungo sa harap ng bulwagan ng templo. Pagkatapos, sinabi

niya sa akin, “Ito ang kabanal-banalang lugar.” **5** Pagkatapos,
sinukat ng lalaki ang pader ng tahanan(bahay), anim na siko
ang kapal nito. Apat na siko ang lapad ng mga tagilirang
silid sa buong palibot ng tahanan(bahay). **6** Mayroong tatlong
palapag na mga tagilirang silid, sapagkat may mga silid sa
ibabaw ng mga silid, tatlumpu sa bawat palapag. At may mga
pasimano sa pader sa palibot ng tahanan(bahay) para sa mga
tagilirang silid sa buong palibot upang maging suporta sa mga
silid sa itaas, sapagkat walang inilagay na suporta sa pader ng
tahanan(bahay). **7** Kaya pinaluwang ang mga tagilirang silid at
paikot patungo sa itaas, sapagkat paikot ang tahanan(bahay) na
pataas nang pataas sa buong palibot, pinaluwang ang mga silid
habang pataas nang pataas ang tahanan(bahay). At papunta
sa pinakamataas na palapag ang hagdanan sa pamamagitan
ng gitnang palapag. **8** At may nakita akong tuntungan sa
buong palibot ng tahanan(bahay), ang pundasyon para sa mga
tagilirang silid, may sukat itong buong patpat na anim na siko
ang taas. **9** Limang siko ang lapad ng pader ng mga tagilirang
silid sa labas. May isang bakanteng lugar sa labas ng mga silid
na ito sa santuwaryo. **10** Sa kabilang bahagi ng bakanteng lugar
na ito ay ang mga panlabas na tagilirang silid ng mga pari. Ang
lugar na ito ay may lawak na dalawampung siko sa buong palibot
ng santuwaryo. **11** May mga pinto patungo sa mga tagilirang silid
mula sa isa pang bakanteng lugar. Ang isang pintuan ay nasa
hilagang bahagi at ang isa ay nasa bahaging timog. Limang
siko ang lapad ng bakanteng lugar na ito sa buong palibot. **12**
Pitumpung siko ang lawak ng gusali na nakaharap sa patyo
sa dakong kanluran. Ang sukat ng pader nito sa buong palibot
ay limang siko ang kapal at siyamnapung siko ang haba nito.

13 Pagkatapos, sinukat ng lalaki ang santuwaryo, isandaang
siko ang haba. At ang hiwalay na gusali, ang pader nito at ang
patyo ay mayroon ding sukat na isandaang siko ang haba. **14**
Isandaang siko rin ang lapad ng harapan ng patyo sa harap
ng santuwaryo. **15** Pagkatapos, sinukat ng lalaki ang haba ng
gusali sa likod ng santuwaryo, patungo sa kanluran nito at ang
mga galerya sa magkabilang bahagi ay isandaang siko. Ang
banal na lugar at ang portiko, **16** ang panloob na mga pader
at ang mga bintana kabilang ang masisikip na mga bintana
at ang mga galerya sa buong palibot ng tatlong palapag ay
nababalutan lahat ng tabla. **17** Sa itaas ng pasukan patungo
sa santuwaryo at ang puwang sa tabi ng lahat ng pader na
nakapalibot ay may mga nakaukit na kerubin at mga puno ng
palmera, nagsasalitan ang bawat isa. **18** At pinalamutian ito
ng kerubin at mga puno ng palmera, may puno ng palmera
sa pagitan ng bawat kerubin. At ang bawat kerubin ay may
dalawang mukha. **19** Ang mukha ng tao na nakatingin sa puno
ng palmera sa isang dako at ang mukha ng isang batang leon na
nakatingin sa puno ng palmera sa kabilang dako. Pinalamutian
nito ang buong palibot ng tahanan, **20** mula sa ibaba hanggang
sa itaas ng pintuan ay mayroong mga palamuting kerubin at
mga puno ng palmera sa pader ng templo. **21** Ang mga haligi ng
tarangkahan ay parisukat at magkakatulad ang mga ito. **22** Ang
kahoy na altar sa harap ng banal na lugar ay tatlong siko ang
taas at dalawang siko ang haba sa bawat bahagi. Ang mga
panulukang haligi nito, pundasyon at balangkas ay gawa sa
kahoy. Pagkatapos, sinabi sa akin ng lalaki, “Ito ang hapag na
nakatayo sa harapan ni Yahweh.” **23** Mayroong dalawahang
pinto para sa banal at kabanal-banalang lugar. **24** May dalawang

bisagra ang bawat isang pinto na ito, dalawang bisagra para sa
isang pinto at dalawang bisagra para sa isa pa. 25 Iniukit sa mga
pinto ng banal na lugar ang kerubin at mga puno ng palmera
gaya ng ipinalamuti sa mga pader at mayroong kahoy na bubong
sa ibabaw ng portiko sa harap. 26 Mayroong masisikip na
mga bintana at mga puno ng palmera sa magkabilang bahagi
ng portiko. Ito ang mga tagilirang silid ng tahanan(bahay) at
mayroon din itong mga nakausling bubungan.

42 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki palabas patungo sa
panlabas na patyo sa dakong hilaga at dinala niya ako sa mga
silid sa harap ng panlabas na patyo at sa hilagang panlabas
na pader. 2 Sa tapat ng mga silid na iyon ay isandaang siko
ang haba at limampung siko ang lawak. 3 Ang ilan sa mga silid
na iyon ay nakaharap sa panloob na patyo at dalawampung
siko ang layo mula sa santuwaryo. Mayroong tatlong palapag
na mga silid, ang mga nasa itaas ay nakatanaw sa mga nasa
ibaba at bukas sa mga ito na mayroong daanan. At ang ilan
sa mga silid ay nakatanaw sa panlabas na patyo. 4 Sampung
siko ang lawak at isandaang siko ang haba ng isang daanan
na nasa harapan ng mga silid. Ang mga pinto ng mga silid ay
nasa dakong hilaga. 5 Ngunit mas maliit ang mga pang-itaas na
bulwagan, sapagkat kinuha ng mga daanan ang mas higit na
espasyo nito kaysa sa ibaba at gitnang palapag ng gusali. 6
Sapagkat tatlong palapag ang mga ito at wala itong mga haligi,
hindi katulad ng mga patyo na may mga haligi. Kaya ang pang-
itaas na palapag ay binawasan ang sukat kaysa sa pang-ibaba
at gitnang palapag. 7 At ang mga nasa labas na pader na nasa
tabi ng mga silid patungo sa panlabas na patyo, ang patyo na
nasa harap ng mga silid. Ang pader na iyon ay limampung siko

ang haba. 8 Limampung siko ang haba ng mga silid ng panlabas
na patyo at isandaang siko ang haba ng mga silid na nakaharap
sa santuwaryo. 9 Mayroong pasukan sa pinakaibabang mga
silid mula sa dakong silangan na nagmumula sa panlabas na
patyo. 10 Mayroon ding mga silid sa tabi ng pader ng panlabas
na patyo sa dakong silangan ng panlabas na patyo, sa harap
ng panloob na patyo ng santuwaryo. 11 Ang daanan sa harap
ng mga ito ay katulad ng haba at lapad ng nasa harap ng
mga silid sa dakong hilaga. Magkapareho rin ang bilang ng
mga pasukan ng mga ito. 12 Sa dakong timog ay may mga
pinto patungo sa mga silid na katulad ng mga nasa dakong
hilaga. Ang daanan sa loob ay may pinto sa ulunan nito at ang
daanan ay nakabukas patungo sa iba't ibang mga silid. Sa
dakong silangan ay may pintuan sa daanan sa isang dulo. 13
Pagkatapos, sinabi sa akin ng lalaki, "Ang timog at hilagang
mga silid na nasa harap ng panlabas na patyo ay mga banal na
silid kung saan maaaring kainin ng mga paring nagtatrabaho
na pinakamalapit kay Yahweh ang pinakabanal na pagkain.
Ilalagay nila doon ang mga pinakabanal na bagay, ang handog
na pagkain, ang handog para sa kasalanan at ang alay para sa
pagkakasala, sapagkat ito ay banal na lugar. 14 Kapag pumasok
doon ang mga pari, hindi sila dapat lumabas sa banal na lugar
patungo sa panlabas na patyo nang hindi hinuhubad ang mga
pansilbing kasuotan, yamang banal ang mga ito. Kaya dapat
silang magsuot ng ibang mga damit bago lumapit sa mga tao."
15 Tinapos ng lalaki ang pagsusukat sa kaloob-looban ng bahay
at inilabas ako sa tarangkahan na nakaharap sa silangan at
sinukat ang lahat ng nakapalibot na lugar doon. 16 Sinukat niya
ang silangang bahagi gamit ang panukat na patpat, limandaang

siko gamit ang panukat na patpat. 17 Sinukat niya ang hilagang
bahagi, limandaang siko gamit ang panukat na patpat. 18
Sinukat din niya ang katimugang bahagi, limandaang siko gamit
ang panukat na patpat. 19 Tumalikod din siya at sinukat ang
kanlurang bahagi, limandaang siko gamit ang panukat na patpat.
20 Sinukat niya ito sa apat na panig, ang pader nito at ang lahat
na nakapalibot dito ay may haba na limandaang siko at may
lapad na limandaang siko upang ihiwalay ang banal at ang hindi
banal.

43 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa tarangkahan na
nakabukas sa silangan. 2 Masdan mo! Dumating mula sa
silangan ang kaluwalhatian ng Diyos ng Israel. Ang kaniyang
tinig ay tulad ng tunog ng maraming tubig at nagniningning
ang lupa dahil sa kaniyang kaluwalhatian! 3 At katulad ito ng
pangitaing nakita ko nang dumating siya upang wasakin ang
lungsod at katulad ng pangitain na nakita ko sa ilog Kebar at
nagpatirapa ako! 4 Kaya dumating ang kaluwalhatian ni Yahweh
sa tahanan sa pamamagitan ng tarangkahan na nakabukas sa
silangan. 5 Pagkatapos, itinayo ako ng Espiritu at dinala ako sa
panloob na patyo. Masdan mo! Pinupuno ng kaluwalhatian ni
Yahweh ang tahanan! 6 Nakatayo sa aking tabi ang lalaki at
narinig ko na may isa pang kumakausap sa akin na mula sa
bahay. 7 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, ito ang lugar ng
aking trono at ang lugar na tuntungan ng aking mga paa, kung
saan ako maninirahan magpakailanman sa kalagitnaan ng mga
tao ng Israel. Hindi na lalapastanganin ng sambahayan ng Israel
ang aking banal na pangalan, sila o ang kanilang mga hari dahil
sa kanilang kawalan ng pananampalataya o sa 'mga bangkay'
ng kanilang mga hari sa kanilang mga dambana. 8 Hindi na nila

lalapastanganin ang aking banal na pangalan sa pamamagitan
ng paglalagay ng mga pintuan ng kanilang dambana sa tabi ng
aking pintuan at ang mga haligi ng tarangkahan ng kanilang mga
dambana sa tabi ng mga haligi ng aking sariling tarangkahan
na walang namamagitan sa amin kundi pader. Nilapastangan
nila ang banal kong pangalan sa pamamagitan ng kanilang
mga kasuklam-suklam na gawain, kaya nilipol ko sila ng aking
galit. **9** Ngayon, hayaan silang alisin ang kanilang kawalan ng
pananampalataya, ang 'mga bangkay' ng kanilang mga hari
sa aking harapan at maninirahan ako sa kanilang kalagitnaan
magpakailanman! **10** Anak ng tao, ikaw mismo ang dapat
magsabi sa sambahayan ng Israel tungkol sa tahanang ito
upang mahiya sila dahil sa kanilang mga kasalanan. Dapat
nilang isipin ang tungkol sa paglalarawang ito. **11** Sapagkat kung
mahihiya sila dahil sa lahat ng kanilang ginawa, ihayag mo sa
kanila ang disenyo ng tahanan, ang mga detalye nito, ang mga
labasan nito, ang mga pasukan nito, ang lahat ng detalye nito at
ang lahat ng atas at patakaran nito. Pagkatapos, isulat mo ito sa
harapan ng kanilang mga mata upang maigatan nila ang lahat
ng disenyo at lahat ng patakaran nito upang masunod nila ang
mga ito. **12** Ito ang alituntunin para sa tahanan. Mula sa tuktok
ng burol patungo sa lahat ng nakapalibot na hangganan dito ay
magiging kabanal-banalan. Tingnan mo! Ito ang alituntunin para
sa tahanan. **13** Ito ang magiging sukat ng altar sa mahabang
siko, ang bawat mahabang siko sa pangkaraniwan ay isang siko
at isang kamay ang haba. Kaya ang kanal sa palibot ng altar ay
isang siko ang lalim at isang siko din ang lapad. At ang gilid sa
palibot ng dulo nito ay isang dangkal. Ito ang magiging tuntungan
ng altar. **14** Mula sa kanal sa lupa pataas sa mas mababang

pasimano ng altar ay dalawang siko at ang pasimano mismo
ay dalawang siko ang lawak. At mula sa maliit na pasimano
hanggang sa malaking pasimano ng altar, ito ay apat na siko
at ang malaking pasimano ay isang siko ang lawak. **15** Ang
sunugan sa altar ng mga sinusunog na alay ay apat na siko
ang taas at mayroong apat na sungay na nakaturo sa itaas
sa sunugan. **16** Labindalawang siko ang haba ng sunugan at
labindalawang siko ang lawak, isang parisukat. **17** Labing apat
na siko ang haba ng hangganan nito at labing apat na siko
ang lawak ng bawat isa sa apat nitong bahagi at ang gilid nito
ay kalahating siko ang lawak. Ang kanal ay isang siko ang
lawak sa buong palibot na may mga baitang na nakaharap sa
silangan." **18** Pagkatapos, sinabi niya sa akin, "Anak ng tao,
sinasabi ito ng Panginoong Yahweh. Ito ang mga alituntunin
para sa altar sa araw na gawin nila ito, para sa paghahandog
ng mga alay na susunugin dito at para sa pagwiwisik ng dugo
dito. **19** Ikaw ay magbibigay ng toro mula sa mga baka bilang
alay para sa kasalanan sa mga paring Levita na mga kaapu-
apuhan ni Zadok, ang mga lumalapit sa akin upang paglingkuran
ako. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **20** Pagkatapos,
ikaw ay kukuha ng kaunting dugo nito at ilalagay ito sa apat
na sungay ng altar, sa apat na sulok ng dulo nito at sa gilid
sa palibot nito. Lilinisin mo ito at gagawing kabayaran para sa
kasalanan. **21** Pagkatapos, kunin mo ang toro para sa alay para
sa kasalanan at sunugin mo ito sa inilaang bahagi ng templo
sa labas ng santuwaryo. **22** At sa ikalawang araw, ikaw ay
mag-aalay ng lalaking kambing na walang kapintasan mula
sa mga kambing bilang handog para sa kasalanan. Lilinisin
ng mga pari ang altar gaya ng paglilinis nila sa pamamagitan

ng toro. **23** Kapag natapos mo ang paglilinis dito, mag-alay
ka ng walang kapintasang toro mula sa mga baka at walang
kapintasang lalaking tupa mula sa kawan. **24** Ialay mo ang mga
ito kay Yahweh, sasabuyan ng mga pari ang mga ito ng asin at
itataas nila ang mga ito kay Yahweh bilang alay na susunugin.
25 Ikaw ay dapat maghanda ng lalaking tupa bilang alay para
sa kasalanan araw-araw sa loob ng pitong araw at dapat ding
maghanda ang mga pari ng walang kapintasang toro mula sa
mga baka at walang kapintasang lalaking tupa mula sa kawan.
26 Dapat silang mag-alay para sa altar sa loob ng pitong araw
at dalisayin ito at sa ganitong paraan dapat nila itong gawing
banal. **27** Dapat nilang buuin ang mga araw na ito, sa ikawalong
araw at sa susunod pang araw ay mangyayaring ihahanda ng
mga pari ang inyong mga alay na susunugin at ang inyong mga
alay para sa kapayapaan sa altar at tatanggapin ko kayo. Ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh."

44 At dinala ako ng lalaki pabalik sa panlabas na santuwaryong
tarangkahan na nakaharap sa silangan, mahigpit itong isinara. **2**
Sinabi sa akin ni Yahweh, "Mahigpit na isinara ang tarangkahang
ito at hindi ito mabubuksan. Walang taong makakadaan dito,
sapagkat dumaan dito si Yahweh na Diyos ng Israel, kaya
mahigpit itong isinara. **3** Uupo sa loob nito ang pinuno ng
Israel upang kumain sa harapan ni Yahweh. Papasok siya sa
pamamagitan ng daan sa tarangkahan ng portiko at lalabas sa
daan din na iyon." **4** Pagkatapos, dinala niya ako sa daanang
nasa hilagang tarangkahan na nakaharap sa tahanan. Kaya
tumingin ako at pinagmasdan, napuno ng kaluwalhatian ni
Yahweh ang kaniyang tahanan at nagpatirapa ako! **5** At sinabi
sa akin ni Yahweh, "Anak ng tao, ihanda mo ang iyong puso,

tumingin ka at makinig sa lahat ng mga ipipapahayag ko sa iyo,
sa lahat ng mga batas sa tahanan ni Yahweh at sa lahat ng
mga panuntunan nito. Isipin mo ang tungkol sa mga pasukan at
mga labasan ng tahanan. **6** At sabihin mo sa mga suwail na
sambahayan ng Israel, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh:
Itigil na ninyo ang inyong mga kasuklam-suklam na gawain,
sambahayang Israel— **7** na dinala ninyo ang mga dayuhang
hindi tuli ang mga puso at hindi tuli sa laman upang pumunta sa
aking santuwaryo at lapastanganin ito— ang aking tahanan! —
Habang dinadala ninyo sa akin ang aking tinapay, taba at dugo—
sinusuway ninyo ang aking tipan sa pamamagitan ng inyong
mga kasuklam-suklam na gawain. **8** Hindi ninyo ginampanang
mabuti ang inyong mga tungkulin sa akin. Sa halip, ibinigay ninyo
sa iba ang tungkuling pangalagaan ang aking banal na lugar. **9**
Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Walang maaaring pumasok
sa aking santuwaryo sa sinuman sa mga dayuhang iyon na
nasa kalagitnaan ng mga tao ng Israel na mga hindi tuli sa puso
at laman. **10** Ngunit ang mga Levitang lumayo sa akin nang
malihis ang Israel, mga taong lumihis sa akin upang sumamba
sa kanilang mga diyus-diyosan— ngayon magbabayad sila sa
kanilang kasalanan. **11** Mga lingkod sila sa aking santuwaryo,
nagbabantay sa mga tarangkahan at naglilingkod sa tahanan.
Kinakatay nila ang mga alay na susunugin at mga handog ng
mga tao; tumatayo sila sa harapan nila upang paglingkuran
sila. **12** Ngunit dahil nagsagawa sila ng mga paghahandog sa
harapan ng kanilang mga diyus-diyosan, naging mga katitisuran
sila nang kasalanan para sa sambahayan ng Israel. Kaya itataas
ko ang aking kamay upang sumumpa nang isang pangako laban
sa kanila na magbabayad sila para sa kanilang kasalanan! Ito

ang pahayag ng Panginoong Yahweh. **13** Hindi sila makakalapit
sa akin upang kumilos bilang aking mga pari o makakalapit sa
anuman sa aking mga banal na bagay, sa mga kabanal-banalang
mga bagay! Sa halip, dadalhin nila ang kanilang kahihiyan at
ang kanilang mga pagkakasala dahil sa mga kasuklam-suklam
na gawaing kanilang ginawa. **14** Ngunit itatalaga ko sila bilang
tagapangasiwa ng mga gawain sa tahanan para sa lahat ng mga
tungkulin at lahat ng mga ginagawa rito. **15** At ang mga paring
Levita na mga anak na lalaki ni Zadok ang tumupad sa mga
tungkulin ng aking santuwaryo nang lumilihis sa pagsunod sa
akin ang mga Israelita— lalapit sila sa akin upang sambahin ako
at tatayo sa aking harapan upang magdala ng taba at dugo sa
akin— ito ang pahayag ng Panginoong Yaweh. **16** Pupunta sila
sa aking santuwaryo; lalapit sila sa aking mesa upang sambahin
ako at upang tuparin ang kanilang mga tungkulin sa akin. **17**
Kaya mangyayari na kapag pumasok sila sa mga tarangkahan
ng panloob na patyo, kailangan nilang magsuot ng mga linong
damit, sapagkat hindi sila dapat pumasok sa loob na nakasuot
ng lana sa mga tarangkahan ng panloob na patyo at sa tahanang
ito. **18** Kailangang mayroong mga linong turbante sa kanilang
mga ulo at linong pamigkis sa kanilang mga balakang. Hindi sila
dapat magsuot ng mga damit na nagpapapawis sa kanila. **19**
Kapag lumabas sila sa panlabas na patyo upang pumunta sa
mga tao, kailangan nilang hubarin ang damit na isinuot nila nang
maglingkod sila; dapat nilang hubarin ang mga ito at ilagay sa
isang banal na silid, upang hindi nila gawing banal ang ibang
mga tao sa pamamagitan ng pagsagi sa kanilang natatanging
kasuotan. **20** Hindi rin nila dapat ahitin ang kanilang mga ulo, ni
hayaang nakalugay ang kanilang buhok, ngunit dapat nilang

gupitin ang kanilang buhok sa kanilang mga ulo. 21 Walang pari
ang maaaring uminom ng alak kapag pumunta siya sa panloob
na patyo, 22 ni kumuha ng isang balo o isang babaeng hiwalay
sa asawa bilang kaniyang asawa, ngunit isang birhen lamang
mula sa hanay ng sambahayan ng Israel o isang balo na dating
asawa ng isang pari. 23 Sapagkat ituturo nila sa aking mga tao
ang pagkakaiba sa pagitan ng banal at hindi banal. Ipapaalam
nila sa kanila ang pagkakaiba ng marumi at malinis. 24 Sa
isang alitan, mamamagitan sila upang humatol sa pamamagitan
ng aking mga atas at dapat silang maging makatarungan. At
pananatilihin nila ang aking mga kautusan at ang aking mga
batas sa bawat pista at ipagdiriwang nila ang aking mga banal
na Araw ng Pamamahinga. 25 Hindi sila dapat pumunta sa
isang patay na tao upang maging marumi, maliban lamang kung
ama o ina nila ito, anak na lalaki o anak na babae, kapatid
na lalaki o kapatid na babae na hindi pa nakisiping sa isang
lalaki; dahil kung hindi, magiging marumi sila. 26 Pagkatapos
maging marumi ng isang pari, magbibilang ang mga tao ng
pitong araw para sa kaniya. 27 Bago ang araw ng pagpunta niya
sa banal na lugar, sa panloob na patyo upang maglingkod sa
banal na lugar, dapat siyang magdala ng isang handog dahil
sa kasalanan para sa kaniyang sarili— Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. 28 At ito ang kanilang mana: Ako ang
magiging mana nila! Kaya hindi ninyo dapat sila bigyan ng ari-
arian sa Israel; Ako ang kanilang ari-arian! 29 Kakainin nila ang
mga handog na pagkain, ang mga handog dahil sa kasalanan
at ang mga handog dahil sa pagkakasala; magiging pag-aari
nila ang lahat ng mga bagay na inilaan kay Yahweh sa Israel.
30 Ang pinakamainam na mga unang bunga ng lahat ng mga

bagay at ang bawat ambag, anumang bagay na magmumula sa
lahat ng inyong mga ambag ay magiging pag-aari ng mga pari,
at ibibigay ninyo ang pinakamainam ninyong handog na pagkain
sa mga pari upang manatili ang pagpapala sa inyong tahanan.
31 Hindi kakain ang mga pari ng anumang patay na hayop o
hayop na ginutay-gutay ng mabangis na hayop, maging ibon o
mabangis na hayop.

45 Kapag nagpalabunutan kayo upang paghatian ang lupain
bilang isang mana, dapat kayong gumawa ng isang handog
kay Yahweh. Magiging isang banal na bahagi ng lupain ang
handog na ito na dalawampu't limanglibong siko ang haba at
sampung libong siko ang lawak. Magiging banal ang lahat ng
lugar na nakapalibot dito. 2 Mula dito, magkakaroon ng limang
daang siko ang haba at limang daang sikong parisukat ang
lawak na nakapalibot sa banal na lugar na may hangganang
limampung siko ang lawak. 3 Mula sa lugar na ito, susukat kayo
ng isang bahagi na dalawampu't limang libong siko ang haba
at sampung libo ang lawak. Magiging isang banal na lugar ito
para sa inyo, isang kabanal-banalang lugar. 4 Magiging isang
banal na lugar ito sa lupain para sa mga paring naglilingkod kay
Yahweh, ang mga lumapit kay Yahweh upang maglingkod sa
kaniya. Magiging isang lugar ito para sa kanilang mga tahanan at
isang banal na bahagi para sa banal na lugar. 5 Kaya magiging
dalawampu't limang libong siko ang haba at sampung libong siko
ang lawak nito, at magiging para sa bayan ito ng mga Levitang
naglilingkod sa tahanan. 6 Maglalaan kayo ng isang bahagi para
sa lungsod na limang libong siko ang lawak at dalawampu't
limang libong siko ang haba, iyan ang magiging kasunod sa
bahagi na nakalaan para sa banal na lugar. Magiging pag-aari ng

buong sambahayan ng Israel ang lungsod na ito. **7** Dapat nasa
magkabilang gilid ng lugar na nakalaan para sa banal na lugar
at lungsod ang lupain ng mga prinsipe. Nasa dakong kanluran at
sa dakong silangan ng mga ito. Tutugma ang haba nito sa haba
ng isa sa mga bahaging iyon, mula sa kanluran hanggang sa
silangan. **8** Magiging pag-aari ng prinsipe ng Israel ang lupaing
ito. Hindi na kailanman aapihin ng aking mga prinsipe ang aking
mga tao; sa halip, ibibigay nila ang lupain sa sambahayan ng
Israel para sa kanilang mga tribu. **9** Sinasabi ito ng Panginoong
Yahweh: Tama na para sa inyong mga prinsipe ng Israel!
Alisin na ninyo ang karahasan at pag-aawayan, gawin ang
makatarungan at makatuwiran! Itigil na ninyo ang pagpapalayas
sa aking mga tao! —Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.
10 Dapat magkaroon kayo ng tamang mga timbangan, tamang
mga efa at tamang mga bath! **11** Magiging pantay ang dami
ng efa at bath upang magiging ikasampu ng isang homer ang
isang bath at magiging ikasampu ng isang homer ang efa.
Dapat tumugma sa homer ang sukat ng mga ito. **12** Magiging
dalawampung gera ang siklo at gagawa ng animnapung siklo ng
isang mina para sa iyo. **13** Ito ang ambag na dapat ninyong
ibigay: ang ikaanim na bahagi ng isang efa para sa bawat homer
ng trigo, at magbibigay kayo ng ikaanim na bahagi ng isang
efa para sa bawat homer ng sebada. **14** Ang alituntunin para
sa paghahandog ng langis ay magiging ikasampung bahagi
ng isang bath para sa bawat kor (na sampung bath) o para sa
bawat homer, sapagkat sampung bath din ang isang homer. **15**
Gagamitin para sa anumang handog na susunugin o handog
pangkapayapaan bilang kabayaran para sa mga tao ang isang
tupa o kambing mula sa kawan sa bawat dalawang daang hayop

mula sa matubig na mga rehiyon ng Israel—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. **16** Ibibigay ng lahat ng mga tao sa lupain
ang ambag na ito sa prinsipe sa Israel. **17** Magiging tungkulin
ng prinsipe na magbigay ng mga hayop para sa mga alay na
susunugin, mga handog na butil, mga handog na inumin sa
mga pagdiriwang at ang mga pagdiriwang ng Bagong Buwan, at
sa mga Araw ng Pamamahinga—sa lahat ng mga itinakdang
pagdiriwang ng sambahayan ng Israel. Magbibigay siya ng
mga handog dahil sa kasalanan, mga handog na butil, mga
handog na susunugin at mga handog pangkapayapaan para sa
kabayaran sa kapakanan ng sambahayan ng Israel. **18** Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Sa unang buwan, sa unang araw ng
unang buwan, kukuha kayo ng isang torong walang kapintasan
mula sa kawan at magsagawa ng isang paghahandog dahil
sa kasalanan para sa santuwaryo. **19** Kukuha ang pari ng
kaunting dugo ng handog dahil sa kasalanan at ilalagay niya ito
sa mga haligi ng pintuan ng tahanan at sa apat na sulok ng
hangganan ng altar, at sa mga haligi ng pintuan ng tarangkahan
sa panloob na patyo. **20** Gagawin ninyo ito sa ikapito ng buwan
para sa bawat taong nagkasala ng hindi sinasadya o dahil sa
kamangmangan; sa paraang ito, malilinis ninyo ang templo. **21**
Sa ikalabing apat na araw ng unang buwan, magkakaroon sa
inyo ng isang pagdiriwang, pitong araw na pagdiriwang. Kakain
kayo ng tinapay na walang pampaalsa. **22** Sa araw na iyon,
maghahanda ang prinsipe ng isang toro bilang handog dahil sa
kasalanan, para sa kaniyang sarili at para sa lahat ng tao sa
lupain. **23** Para sa pitong araw ng pagdiriwang, maghahanda ang
prinsipe ng handog na susunugin para kay Yahweh: pitong toro
at pitong walang kapintasang lalaking tupa sa bawat araw para

sa pitong araw, at isang lalaking kambing sa bawat araw bilang
handog dahil sa kasalanan. **24** Pagkatapos, magsasagawa ang
prinsipe ng isang handog na pagkain ng isang efa para sa bawat
toro at isang efa para sa bawat lalaking tupa kasama ang isang
hin ng langis para sa bawat efa. **25** Sa ika labinlimang araw ng
ikapitong buwan, sa pagdiriwang, magsasagawa ang prinsipe ng
mga paghahandog sa pitong araw na ito: mga handog dahil sa
kasalanan, mga handog na susunugin, handog na pagkain at
mga handog na langis.

46 Sinabi ito ng Panginoong Yahweh: Isasara sa loob ng anim
na araw ng pagtatrabaho ang tarangkahan ng panloob na patyo
na nakaharap sa silangan, ngunit bubuksan ito sa Araw ng
Pamamahinga at sa araw ng Bagong Buwan. **2** Papasok ang
prinsipe sa panlabas na patyo sa pamamagitan ng daan sa
tarangkahan at sa portiko nito mula sa labas, at tatayo siya sa
harapan ng mga haligi ng pintuan ng panloob na tarangkahan
habang isinasagawa ng mga pari ang kaniyang handog na
susunugin at handog pangkapayapaan. Pagkatapos, sasamba
siya sa pasukan ng panloob na tarangkahan at lalabas siya,
ngunit hindi isasara ang tarangkahan hanggang gabi. **3** Sasamba
rin ang mga tao ng lupain sa harapan ni Yahweh sa pasukan
ng tarangkahang ito sa mga Araw ng Pamamahinga at mga
Bagong Buwan. **4** Ang handog na susunugin na iaalay ng
prinsipe kay Yahweh sa Araw ng Pamamahinga ay anim na
walang kapintasang mga kordero at isang walang kapintasang
lalaking tupa. **5** Ang handog na butil kasama ng lalaking tupa
ay magiging isang efa at ang handog na butil na kasama ng
mga kordero ay kung ano lamang ang naisin niyang ibigay at
isang hin ng langis sa bawat efa ng butil. **6** Sa araw ng Bagong

Buwan, dapat mag-alay kayo ng isang walang kapintasang
toro mula sa isang kawan, anim na kordero, at isang walang
kapintasang lalaking tupa. **7** Dapat siyang gumawa ng handog
na butil ng isang efa sa toro at isang efa sa lalaking tupa, at
kung anuman ang naisin niyang ibigay sa mga kordero at isang
hin ng langis para sa bawat efa ng butil. **8** Kapag pumasok
ang prinsipe sa pamamagitan ng daan sa tarangkahan at sa
portiko nito, dapat siyang lumabas sa daanan din na iyon. **9**
Ngunit kapag pumunta ang mga tao ng lupain sa harapan
ni Yahweh sa mga itinalagang pagdiriwang, ang sinumang
papasok sa tarangkahang nasa hilaga upang sumamba ay
dapat umalis sa pamamagitan ng tarangkahang nasa timog; at
ang sinumang papasok sa tarangkahang nasa timog ay dapat
umalis sa pamamagitan ng tarangkahang nasa hilaga. Walang
sinuman ang maaaring bumalik sa tarangkahan kung saan siya
pumasok sapagkat dapat siyang lumabas nang tuwiran. **10**
At dapat nasa kalagitnaan nila ang prinsipe. Kapag pumasok
sila, dapat din siyang pumasok at kapag umalis sila, dapat
din siyang umalis. **11** At sa mga pagdiriwang, ang handog na
butil ay dapat isang efa ng butil para sa toro at isang efa sa
lalaking tupa at anumang naisin niyang ibigay sa mga kordero,
at isang hin ng langis para sa bawat efa. **12** Kapag nagbigay
ang prinsipe ng isang kusang handog, maging isang handog na
susunugin man o handog pangkapayapaan kay Yahweh, dapat
niyang buksan ang tarangkahang nakaharap sa silangan para
dito, at magsagawa ng kaniyang handog na susunugin at ng
kaniyang handog pangkapayapaan gaya ng kaniyang ginagawa
sa Araw ng Pamamahinga. Pagkatapos, dapat siyang lumabas
at isara ang tarangkahan pagkatapos niyang makalabas. **13**

Magbibigay rin kayo araw-araw ng isang walang kapintasang
kordero na isang taong gulang bilang handog na susunugin para
kay Yahweh. Gagawin ninyo ito tuwing umaga. **14** At magbibigay
kayo ng isang handog na butil kasama nito tuwing umaga,
ikaanim na bahagi ng isang efa at ikatlong hin ng langis upang
basain ang harina ng handog na butil para kay Yahweh, ayon sa
panuntunang hindi maaaring baguhin. **15** Ihahanda nila ang
kordero, ang handog na butil at ang langis tuwing umaga bilang
isang permanenteng handog na susunugin. **16** Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Kung magbibigay man ang prinsipe ng
isang kaloob sa sinuman sa kaniyang mga anak na lalaki, ito
ay kaniyang mana. Isang mana ito at magiging ari-arian ito ng
kaniyang mga anak na lalaki. **17** Ngunit kung magbibigay siya ng
isang kaloob sa isa sa kaniyang mga lingkod mula sa kaniyang
mana, kung gayon, magiging pag-aari ito ng lingkod hanggang
sa taon ng kaniyang kalayaan, at pagkatapos maibabalik ito
sa prinsipe. Tiyak na para lamang sa kaniyang mga anak na
lalaki ang kaniyang mana. **18** Hindi kukunin ng prinsipe ang
mana ng mga tao mula sa kanilang mga sariling ari-arian; dapat
siyang magbigay para sa kaniyang mga anak na lalaki mula sa
kaniyang sariling ari-arian upang hindi magkahiwalay ang aking
mga tao, ang bawat tao mula sa kaniyang sariling ari-arian.'" **19**
Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa pasukan ng tarangkahang
patungo sa mga banal na silid para sa mga pari na nakaharap sa
hilaga at pinagmasdan ko! May isang lugar sa gawing kanluran.
20 Sinabi niya sa akin, "Ito ang lugar kung saan dapat pakuluan
ng mga pari ang handog sa pagkakasala, ang handog dahil
sa kasalanan at kung saan nila dapat lutuin ang handog na
butil. Hindi nila dapat ilabas ang mga ito sa panlabas na patyo

upang ilaan ang mga tao kay Yahweh." **21** At dinala niya ako sa
panlabas na patyo at sinamahan niya akong dumaan sa apat na
sulok ng patyong iyon, at nakita ko na sa bawat sulok ng patyo,
may iba pang mga patyo. **22** Sa apat na sulok ng panlabas na
patyo, may apat na sulok na mga patyo na apatnapung siko ang
haba at tatlumpu ang lawak. Magkakapareho ang mga sukat
para sa lahat ng apat na sulok ng mga patyo. **23** Mayroong isang
hilera sa buong paligid ng apat na ito na gawa sa bato, at nasa
ilalim ng hilera ng bato ang mga lutuang sunungan. **24** Sinabi sa
akin ng lalaki, "Ito ang mga lugar kung saan pakukuluan ng mga
lingkod ng templo ang alay ng mga tao."

47 At dinala ako ng lalaki pabalik sa pasukan ng templo at
masdan ninyo! Umaagos ang tubig mula sa ilalim ng bungad ng
tahanan ng templo sa gawing silangan, sapagkat nakaharap
sa silangan ang harapan ng templo at umaagos ang tubig
sa gawing timog ng templo, sa may kanan ng altar. **2** Kaya
dinala niya ako palabas sa hilagang tarangkahan at hinatid
sa palibot ng tarangkahan na nakaharap sa silangan. Masdan
ninyo, umaagos ang tubig mula sa tarangkahang ito sa gawing
timog nito. **3** Habang naglalakad ang lalaki patungong silangan,
mayroong isang panukat na lubid sa kaniyang kamay, sumukat
siya ng isang libong siko at dinala ako sa tubig na hanggang
bukung-bukong ang lalim. **4** At sumukat siyang muli ng isang
libong siko at dinala ako sa tubig na hanggang tuhod ang lalim
at sumukat siya muli ng isang libong siko at dinala ako sa tubig
na hanggang balakang ang lalim. **5** Pagkatapos sumukat pa
siya ng isang libong siko ng mas malayo, dito isa na itong ilog
na hindi ko kayang tawirin, napakalalim nito. Kailangan lamang
itong languyin ng sinuman. **6** Sinabi sa akin ng lalaki: "Anak ng

tao, nakikita mo ba ito?” at dinala niya ako palabas at sinamahan
ako sa paglalakad pabalik sa tabing-ilog. **7** Habang naglalakad
ako pabalik, masdan ninyo, mayroon ng maraming puno sa
bahaging ito ng tabing-ilog at pati na rin sa kabilang bahagi. **8**
Sinabi ng lalaki sa akin: “Ang tubig na ito ay lalabas sa lupaing
sakop ng silangan at bababa sa Araba, dadaloy ang tubig na
ito sa Dagat na Maalat at maibabalik ang kasariwaan nito. **9**
Nag-uumpukan ang bawat nabubuhay na nilalang kung saan
pumupunta ang tubig, magkakaroon ng maraming isda sapagkat
dumadaloy roon ang mga tubig na ito. Gagawin nitong sariwa
ang tubig alat. Mabubuhay ang lahat kung saan dumadaloy
ang ilog. **10** At mangyayari na tatayo sa tabi ng tubig ang
mga mangingisda ng En-gedi at magkakaroon ng isang lugar
na patuyuan ng mga lambat sa En-eglaim. Magkakaroon ng
maraming uri ng isda sa Dagat na Maalat, tulad ng isda sa
Malaking Dagat para sa kanilang kasaganaan. **11** Ngunit hindi
magiging sariwa ang mga latian at mga ilat ng Dagat na Maalat,
ito ang mga magiging tagapagbigay ng asin. **12** Sa tabi ng ilog
sa mga pampang nito, sa magkabilang dako, tutubo ang lahat
ng uri ng puno na nakakain ang bunga. Hindi malalanta ang
mga dahon nito at hindi kailanman titigil sa pamumunga ang
mga ito. Mamumunga ang mga puno sa bawat buwan, yamang
nanggaling sa Santuwaryo ang tubig ng mga ito. Magiging
pagkain ang mga bunga nito at magiging gamot ang mga
dahon nito. **13** Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ito
ang magiging paraan ng paghati ninyo sa lupain para sa labin-
dalawang tribo ng Israel: Magkakaroon ng dalawang bahagi
si Jose. **14** At ikaw, bawat tao at kapatid na lalaki sa inyo
ang magmamana nito. Gaya ng pagtaas ko ng aking kamay

upang sumumpang ibigay ito sa inyong mga ama, sa parehong
paraan na itong lupain ang naging inyong mana. **15** Ito ang
magiging hangganan ng lupain sa hilagang bahagi mula sa
Malaking Dagat papuntang Hetlon at sa Lebo Hamat hanggang
Sedad. **16** At ang hangganan ay aabot sa Berota hanggang
Sibraim na nasa pagitan ng Damasco at Hamat, hanggang
Haser-hatticon na malapit sa hangganan ng Hauran. **17** Kaya
ang hangganan ay aabot mula sa dagat hanggang Hazar-enon
sa hangganan ng Damasco at Hamat hanggang sa hilaga. Ito
ang magiging hilagang bahagi. **18** Sa silangang bahagi, sa
pagitan ng Hauran at Damasco at sa pagitan ng Gilead at sa
lupain ng Israel ang magiging Ilog Jordan. Aabot hanggang
sa Tamar ang hangganang ito. **19** At ang bahaging timog: sa
timog ng Tamar hanggang sa katubigan ng Meriba-kades, ang
batis sa Egipto hanggang sa Malaking Dagat at sa katimugang
bahagi patungo sa timog. **20** At ang hangganan ng kanluranin
ay ang Malaking Dagat hanggang sa kung saan pumupunta ito
sa kabila ng Hamat. Ito ang magiging kanluraning bahagi. **21** Sa
ganitong paraan ninyo hahatiin ang lupaing ito para sa inyong
mga sarili, para sa mga tribo ng Israel. **22** At mangyayari na
magpapalabunutan kayo para sa mga mana para sa inyong mga
sarili at para sa mga dayuhan na nasa inyong kalagitnaan, ang
mga nagsilang ng mga bata sa inyong kalagitnaan at nakasama
ninyo, tulad ng mga katutubong naipanganak na mga tao ng
Israel. Magpapalabunutan kayo para sa mga mana sa mga tribo
ng Israel. **23** At mangyayari na makakasama ng dayuhan ang
tribo kung saan siya nakikitira. Dapat ninyo siyang bigyan ng
mana. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.”

48 Ito ang mga pangalan ng mga tribo. Ang tribo ng Dan ay
makakatanggap ng isang bahagi ng lupain: ang hangganan nito
ay aabot sa tabi ng hangganan sa hilaga ng Israel papunta sa
Hethlon at Lebo Hamat. Ang hangganan nito ay aabot hanggang
sa Hazar-enan at sa mga hangganan ng Damasco hanggang
sa hilaga at hanggang sa Hamat. Ang hangganan ng Dan ay
aabot mula sa timog hanggang sa Dagat ng Mediteraneo. **2**
Isang bahagi ng lupain sa timog ng hangganan ng Dan ang
magiging lupain ng Aser na aabot mula sa silangan hanggang
sa kanluran. **3** Sa timog ng hangganan ng Aser ay magiging
isang bahagi ng Neftali mula sa silangang bahagi hanggang sa
kanlurang bahagi. **4** Ang hangganan ng timog ng Neftali ang
magiging isang bahagi ng Manases na mula sa silangang bahagi
hanggang sa kanlurang bahagi. **5** Sa timog ng hangganan
ng Manases mula sa dakong silangang hanggang sa dakong
kanluran ang magiging isang bahagi ng Efraim. **6** Sa timog ng
hangganan ng Efraim mula sa dakong silangan hanggang sa
dakong kanluran ang magiging isang bahagi ng Ruben. **7** Sa
tabi ng hangganan ni Ruben mula sa dakong silangan hanggang
sa dakong kanluran ang magiging isang bahagi ng Juda. **8** Ang
handog na lupain na inyong gagawin ay sa tabi ng hangganan
ng Juda at pinalawak mula sa dakong silangan hanggang sa
dakong kanluran at magiging dalawampu't-limang libong siko
ang lawak. Tumutugma ang haba nito sa isang bahagi ng tribo
mula sa dakong silangan hanggang sa dakong kanluran at ang
templo ang magiging gitna nito. **9** Itong lupain na ihahandog
ninyo kay Yahweh ay dalawampu't-limang libong siko ang haba
at sampung libong siko ang luwang. **10** Ito ang mga nakatakda
para sa bahaging ito ng banal na lupain: magkakaroon ng

lupain ang mga pari na maitatalaga sa kanila na may sukat na
dalwampu't-limang libong siko ang luwang sa dakong hilaga,
sampung libong siko ang luwang sa dakong kanluran, sampung
libong siko ang luwang sa dakong silangan at dalawampu't-
limang libong siko ang haba sa dakong timog na nasa gitna nito
ang banal na lugar ni Yahweh. **11** Ito dapat ang para sa mga tao
na inilaan kay Yahweh: ang mga pari sa lahi ni Zadok na matapat
na naglingkod sa akin na hindi naligaw nang naligaw ang mga
tao ng Israel, gaya ng ginawa ng mga Levita. **12** Ang handog
para sa kanila ay magiging isang bahagi nitong pinakabanal na
lupain na palalawakin hanggang sa hangganan ng mga Levita.
13 Ang lupain ng mga Levita sa tabi ng hangganan kasama ang
lupain ng mga pari ay magiging dalawampu't-limang libong siko
ang haba at sampung libong siko ang lawak. Ang kabuuang haba
ng dalawang sukat ng lupain ay magiging dalawampu't-limang
libong siko at dalawampung libong siko ang lawak. **14** Hindi nila
ito dapat ibenta o ipagpalit, wala sa unang mga bunga ng lupain
ng Israel ang dapat maihiwalay mula sa mga sukat nito, sapagkat
lahat ng ito ay banal kay Yahweh. **15** Ang natitirang lupain na
limang-libong siko ang lawak at dalawampu't limang libong siko
ang haba ay para sa karaniwang kagamitan ng lungsod, mga
tahanan at ang pastulan. Ang lungsod ang nasa gitna nito. **16**
Ito ang magiging mga sukat ng lungsod: ang dakong hilaga ay
magiging 4, 500 siko ang haba, ang dakong timog ay magiging
4, 500 siko ang haba, ang dakong silangan ay magiging 4, 500
siko ang haba at ang dakong kanluran ay magiging 4, 500 siko
ang haba. **17** Magkakaroon ng pastulan para sa lungsod sa
dakong hilaga, na may 250 siko ang lalim, sa timog na may 250
siko ang lalim, sa silangan na may 250 siko ang lalim at sa

kanluran na may 250 siko ang lalim. 18 Pahahabain ng sampung
libong siko sa silangan at sampung libong siko sa kanluran
ang natitirang sukat ng banal na handog. Pahahabain ito sa
tabi ng hangganan ng banal na handog at ang bunga nito ang
magiging pagkain para sa mga nagtatrabaho sa lungsod. 19
Sasakahin ang lupaing iyon ng mga tao na kabilang sa buong
tribo ng Israel, mga tao na siyang nagtatrabaho sa lungsod.
20 Lahat ng handog na lupain ay may sukat na dalawampu't
limang libong siko ang haba at dalawampu'tlimang libong siko
ang luwang. Sa paraang ito gagawin ninyong isang lupain ang
handog na banal, gayun din ang lupaing para sa lungsod.
21 Ang natitirang lupain sa magkabilang bahagi ng banal na
handog at ang bahagi ng lungsod ay para sa prinsipe. Ang sukat
ng lupain ng prinsipe sa silangan ay aabot ng dalawampu't-
limang libong siko mula sa hangganan ng banal na handog
hanggang sa silanganing hangganan at ang kaniyang sukat
sa kanluran ay palalawakin ng dalawampu't-limang libong siko
hanggang sa kanluraning hangganan. Sa gitna nito ay ang banal
na handog at ang banal na lugar ng templo. 22 Ang lupain na
palalawakin mula sa pag-aari ng mga Levita at ang bahagi ng
lungsod sa gitna nito ay para sa prinsipe. Ito ay sa pagitan
ng hangganan ng Juda at hangganan ng Benjamin. Para sa
prinsipe ang lupaing ito. 23 Para sa mga natitirang tribo, aabot
ang kanilang mga bahagi mula dakong silangan hanggang
sa dakong kanluran. Makakatanggap ang Benjamin ng isang
bahagi. 24 Sa timog ng hangganan ng Benjamin na aabot mula
sa dakong silangan hanggang sa kanluran ang magiging isang
bahaging lupain ng Simeon. 25 Sa timog ng hangganan ng
Simeon na aabot sa dakong silangan hanggang sa kanluran

ang magiging isang bahagi ng lupain ng Issachar. **26** Sa timog
ng hangganan ng Issachar na aabot mula sa dakong silangan
hanggang sa dakong kanluran ang magiging isang bahagi ng
lupain ng Zebulun. **27** Sa timog ng hangganan ng Zebulun na
aabot mula sa dakong silangan hanggang sa kanluran ang
magiging isang bahagi ng lupain ng Gad. **28** Ang katimugang
hangganan ng Gad ay aabot mula sa Tamar hanggang sa mga
katubigan ng Meribat-cadesh at mas malayo sa batis ng Egipto
at sa Malaking Dagat. **29** Magpapalabunutan kayo para sa
lupaing ito at ito ang magiging mana ng mga tribo ng Israel.
Ito ang kanilang mga magiging bahagi. Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. **30** Ito ang magiging mga labasan mula
sa lungsod: sa gawing hilaga na may sukat na 4, 500 siko
ang haba **31** ang tatlong tarangkahan na nakapangalan sa
mga tribo ng Israel: isang tarangkahan para kay Ruben, isang
tarangkahan para kay Juda at isang tarangkahan para kay Levi.
32 May tatlong tarangkahan sa gawing silangan na may sukat
na 4, 500 siko ang haba: isang tarangkahan para kay Jose,
isang tarangkahan para kay Benjamin at isang tarangkahan
para kay Dan. **33** May tatlong tarangkahan sa gawing silangan
na may sukat na 4, 500 siko ang haba: isang tarangkahan para
kay Simeon, isang tarangkahan para kay Issachar at isang
tarangkahan para kay Zebulon. **34** May tatlong tarangkahan sa
gawing kanluran na may sukat na 4, 500 siko ang haba: isang
tarangkahan para kay Gad, isang tarangkahan para kay Asher
at isang tarangkahan para kay Nephtali. **35** Ang lawak ng palibot
ng lungsod ay labing-walong libong siko at mula sa araw na iyon,
ang magiging pangalan ng lungsod ay “Naroon si Yahweh.”

Daniel

1 Sa ikatlong taon ng paghahari ni Jehoiakim na hari ng Juda,
dumating si Nebucadnezar na hari ng Babilonia sa Jerusalem
at kinubkob ang lungsod upang putulin ang lahat ng mga
tulong para rito. 2 Binigyan ng Panginoon si Nebucadnezar ng
katagumpayan laban kay Jehoiakim na hari ng Juda at ibinigay
sa kaniya ang ilan sa mga sagradong bagay mula sa tahanan
ng Diyos. Dinala niya ang mga ito sa lupain ng Babilonia, sa
tahanan ng kaniyang diyos at inilagay ang sagradong mga
bagay sa kabang-yaman ng kaniyang diyos. 3 At nakipag-
usap ang hari kay Aspenaz, ang kaniyang pinunong opisyal
upang dalhin ang ilan sa mga Israelita, sa maharlikang angkan
at mga dakilang tao— 4 mga binatang walang kapintasan,
kaakit-akit ang itsura, at mahusay sa lahat ng karunungan, puno
ng kaalaman at pang-unawa at karapat-dapat na maglingkod
sa palasyo ng hari. Tuturuan niya sila ng panitikan at wika
ng mga taga-Babilonia. 5 At ibinilang sila ng hari ng bahagi
sa araw ng kaniyang mga pagkain at sa alak na kaniyang
iinumin. Sasanayin ang mga binatang ito sa tatlong taon at
pagkatapos, maglilingkod sila sa hari. 6 Kabilang sa mga ito
ay sina Daniel, Hananaias, Misael, at Azarias, ilan sa mga
tao ng Juda. 7 Binigyan sila ng mga pangalan ng pinunong
opisyal: tinawag si Daniel na Beltesazar, tinawag si Hananias
na Shadrac, si Misael na Meshac, at si Azarias na Abednego.
8 Ngunit ipinasiya ni Daniel sa kaniyang isipan na hindi niya
dudungisan ang kaniyang sarili sa mga pagkain ng hari o sa
mga alak na kaniyang iniinom. Kaya humiling siya ng pahintulot
mula sa pinunong opisyal na hindi niya maaaring dungisan ang
kaniyang sarili. 9 Binigyang pabor at habag ng Diyos si Daniel

sa pamamagitan ng pagkakaroon ng paggalang ng pinuno ng
mga opisyal sa kaniya. **10** Sinabi ng pinunong opisyal kay
Daniel, “Natatakot ako sa aking panginoong hari. Ipinag-utos ng
hari kung ano ang inyong kakainin at ang inyong iinumin. Bakit
kailangan niyang makita na mukhang mahina kayo kaysa sa
mga binata na kasing-edad ninyo? Pupugutan ako ng ulo ng
hari dahil sa inyo.” **11** At nakipag-usap si Daniel sa katiwala na
siyang itinalaga ng pinunong opisyal kina Daniel, Hananias,
Misael at Azarias. **12** Sinabi niya, “Nakikiusap ako na subukin
mo kami, ang iyong mga lingkod, sa sampung araw. Bigyan
mo lamang kami ng ilang mga gulay na makakain at tubig
upang inumin. **13** At ihambing ang aming itsura sa itsura ng
mga binatang nagsikain ng pagkain ng hari, at pakitunguhan
mo kami, na iyong mga lingkod, batay sa kung ano ang iyong
nakita.” **14** Kaya sumang-ayon ang tagapamahala sa kaniya na
gawin ito. At sinubukan niya sila sa loob ng sampung araw. **15**
At pagkatapos ng sampung araw ang kanilang itsura ay naging
mas malusog, at malakas ang pangangatawan kaysa sa lahat
ng mga binata na kumain ng pagkain ng hari. **16** Kaya kinuha
ng mga katiwala ang kanilang mga pagkain at ang kanilang
alak at binigyan lamang sila ng mga gulay. **17** Para sa apat
na binatang ito, pinagkalooban sila ng Diyos ng kaalaman at
maliwanag na pagkaunawa sa lahat ng panitikan at karunungan
at nauunawaan ni Daniel ang lahat ng uri ng mga pangitain
at mga panaginip. **18** At sa pagtatapos ng araw na itinakda
ng hari upang sila ay dalhin, dinala sila ng pinunong opisyal
sa harapan ni Nebucadnezar. **19** Kinausap sila ng hari, at sa
kanilang lahat walang maihahalintulad kay Daniel, Hananias,
Misael, at Azarias. Nakatayo sila sa harap ng hari, nakahandang

paglingkuran siya. 20 At sa bawat katanungan ng karunungan at
pang-unawa na itinanong sa kanila ng hari, nasumpungan niya
na sila ay sampung beses na mas mainam kaysa sa lahat ng
salamangkero at ang mga umaangking nakakausap ang mga
patay na nasa kaniyang buong kaharian. 21 Namalagi si Daniel
hanggang sa unang taon ng haring Ciro.
2 Sa ikalawang taon ng paghahari ni Nebucadnezar, nagkaroon
siya ng mga panaginip. Naguluhan ang kaniyang isip, at hindi
siya makatulog. 2 At ipinatawag ng hari ang mga salamangkero
at ang mga nagsasabing nakakausap ang patay. Ipinatawag
din niya ang mga mangkukulam at matatalinong kalalakihan.
Nais niya na sabihin nila sa kaniya ang tungkol sa kaniyang
mga panaginip. Kaya dumating sila at tumayo sa harapan
ng hari. 3 Sinabi ng hari sa kanila, “Nagkaroon ako ng
isang panaginip, at nababahala ang aking isipan na malaman
ang kahulugan ng panaginip.” 4 Pagkatapos, nagsalita ang
matatalinong kalalakihan sa wikang Aramaico, “Hari, mabuhay
ka magpakailanman! Sabihin mo ang panaginip sa amin, ang
inyong mga lingkod at ihahayag namin ang kahulugan.” 5
Sumagot ang hari sa matatalinong kalalakihan, “Nalutas na ang
usaping ito. Kung hindi ninyo maihahayag ang panaginip sa
akin at bigyang kahulugan ito, pagpuputul-putulin ko ang inyong
katawan at gagawin kong tambakan ng basura ang inyong mga
tahanan. 6 Ngunit kung sasabihin ninyo sa akin ang panaginip
at kahulugan nito, makakatanggap kayo ng mga kaloob mula sa
akin, isang gantimpala at dakilang karangalan. Kaya sabihin
ninyo sa akin ang panaginip at kahulugan nito.” 7 Sumagot
silang muli at sinabi, “Hayaang sabihin ito sa amin ng hari, ang
kaniyang mga lingkod, ang panaginip at sasabihin namin sa

inyo ang kahulugan nito." **8** Sumagot ang hari, "Nakatitiyak ako
na nangangailangan pa kayo ng mas maraming panahon dahil
nakita ninyo kung gaano katatag ang aking pagpapasiya tungkol
dito. **9** Ngunit kung hindi ninyo sasabihin sa akin ang panaginip,
may iisang hatol lamang para sa inyo. Napagpasiyahan ninyong
maghanda ng bulaan at mapanlinlang na mga salita na sinang-
ayunan ninyo upang sabihin sa akin hanggang magbago ang
aking isip. Kung kaya, sabihin ninyo sa akin ang panaginip at
pagkatapos ay alam ko na mabibigyang kahulugan ninyo ito
para sa akin." **10** Sumagot ang matatalinong kalalakihan sa
hari, "Walang tao sa lupa ang may kakayanang matugunan ang
pangagailangan ng hari. Walang dakila at makapangyarihang
hari ang mangangailangan ng ganoong bagay mula sa sinumang
salamangkero, o mula sa sinumang umaangkin na makipag-usap
sa patay, o mula sa isang matalinong tao. **11** Ang pangangalingan
ng hari ay mahirap, at walang sinuman ang makakapagsabi nito
sa hari maliban sa mga diyos at hindi sila naninirahan kabilang
sa mga tao." **12** Ito ang ikinagalit at labis na nagpagalit sa
hari, at nagbigay siya ng utos na lipulin ang lahat ng mga nasa
Babilonia na kinikilala sa kanilang karunungan. **13** Kaya nailabas
ang kautusan. Lahat ng mga nakilala sa kanilang karunungan
ay nahatulan ng kamatayan; hinanap din nila si Daniel at ang
kaniyang mga kaibigan upang mailagay din sila sa kamatayan.
14 Pagkatapos, sumagot si Daniel ng may hinahon at mabuting
pagpapasiya kay Arioc na pinuno ng mga tagabantay ng hari,
na dumating upang patayin ang lahat ng mga nasa Babilonia
na kinikilala sa kanilang karunungan. **15** Tinanong ni Daniel
ang pinuno ng tagabantay ng hari, "Bakit pabigla-bigla ang
kautusan ng hari?" Kaya sinabi ni Arioc kay Daniel ang nangyari.

16 Pagkatapos, pumasok si Daniel at humiling ng kasunduan
sa hari upang maiharap niya ang pagpapaliwanag sa hari.
17 Pagkatapos, pumunta si Daniel sa kaniyang tahanan at
ipinaliwanag niya kay Hananias, Misael, at Azarias kung ano
ang nangyari. 18 Hinimok niya sila na hanapin ang habag mula
sa Diyos ng langit tungkol sa hiwagang ito upang siya at sila ay
hindi maaaring patayin kasama ang mga natirang kalalakihan sa
Babilonia na kilala sa kanilang karunungan. 19 Nang gabing
iyon, naihayag ang lihim kay Daniel sa isang pangitain. At pinuri
ni Daniel ang Diyos ng kalangitan 20 at sinabi, “Purihin ang
pangalan ng Diyos ng walang hanggan at magpakailanman;
sapagkat ang karunungan at kapangyarihan ay sa kaniya.
21 Binabago niya ang mga panahon at mga kapanahunan;
tinatanggal niya ang mga hari at inilalagay ang mga hari sa
kanilang mga trono. Nagbibigay siya ng karunungan sa matalino
at kaalaman sa mga mayroong pag-unawa. 22 Inihahayag niya
ang malalim at nakatagong mga bagay dahil alam niya ang mga
nasa kadiliman at ang liwanag ay nananahan sa kaniya. 23
Diyos ng aking mga ninuno, pinasasalamatan at pinupuri ko
kayo para sa karunungan at kapangyarihan na ibinigay ninyo
sa akin. Ngayon, ipinaalam mo sa akin kung ano ang aming
ipinapanalangin sa iyo; ipinaalam mo sa amin ang bagay na
nagpapaalala sa hari.” 24 Sa lahat ng mga ito, pumunta si
Daniel upang makipagkita kay Arioc, ang isa na itinakda ng hari
upang patayin ang lahat ng matatalino sa Babilonia. Lumapit
siya at sinabi sa kaniya, “Huwag mong patayin ang matatalinong
kalalakihan sa Babilonia. Samahan mo ako sa harapan ng hari
at sasabihin ko ang kahulugan ng panaginip ng hari. 25 At dinala
agad ni Arioc si Daniel sa harapan ng hari at sinabi, “Natagpuan

ko na ang lalaki sa mga bihag ng Juda na makapaghahayag
ng kahulugan sa panaginip ng hari." **26** Sinabi ng hari kay
Daniel (na tinatawag na Beltesazar), "May kakayahan ka bang
sabihin sa akin ang panaginip na nakita ko at ang kahulugan
nito?" **27** Sumagot si Daniel sa hari at sinabi, "Ang hiwagang
pangagailangan ng hari ay hindi maihahayag sa pamamagitan
ng mga may karunungan, ni sa pamamagitan ng mga nagsasabi
na nakikipag-usap sa patay, ni sa mga salamangkero, at hindi sa
mga manghuhula. **28** Gayon pa man, mayroong isang Diyos na
naninirahan sa langit, na naghahayag ng mga lihim, at ipinaalam
niya sa iyo, Haring Nebucadnezar kung ano ang mangyayari sa
mga darating na araw. Ang iyong panaginip at mga pangitain ng
iyong isip habang nakahiga ka sa iyong higaan ay ang mga ito:
29 Para sa iyo, hari, ang iyong mga pag-iisip ay dumating sa iyo
sa iyong higaan kung ano ang mangyayari sa panahong darating,
at ang isang makapaghahayag ng mga lihim na ipaalam sa iyo
ay malapit ng mangyari. **30** Para sa akin, hindi maihahayag ang
lihim na ito sa akin dahil sa anumang karunungan na mayroon
ako higit pa sa kahit sinong nabubuhay na tao. Inihayag ang
lihim na ito sa akin upang ikaw na hari ay maaaring maunawaan
ang kahulugan nito at upang maaari mong malaman ang mga
pag-iisip na nasa iyong kalooban. **31** Hari, tumingala ka at nakita
mo ang isang malaking imahen. Ang imaheng ito ay napaka-
makapangyarihan at maliwanag na nakatayo sa iyong harapan.
Kakila-kilabot ang liwanag nito. **32** Gawa sa purong ginto ang
ulo ng imahen. Gawa sa pilak ang dibib at mga braso nito. Ang
gitna at hita nito ay gawa sa tanso, **33** at gawa sa bakal ang
mga binti nito. Gawa sa pinaghalong bakal at putik ang mga
paa nito. **34** Tumingala ka, at natibag ang isang bato, bagaman

hindi sa pamamagitan ng mga kamay ng tao, at tumama ito
sa bakal at putik na paa ng imahen at nabasag nila ito. **35** At
magkakasabay na nabasag ang bakal, putik, tanso, pilak at
ginto nang pira-piraso at naging parang dayami sa giikan sa
tag-araw. Tinangay sila ng hangin palayo at walang naiwang
bakas sa kanila. Ngunit ang batong tumama sa imahen ay
naging malaking bundok at pinuno nito ang buong mundo. **36**
Ito ang iyong panaginip. Ngayon, sasabihin na namin sa hari
ang kahulugan. **37** Ikaw hari, ay hari ng mga hari na siyang
binigyan ng kaharian ng Diyos sa langit, ang kapangyarihan,
ang kalakasan, at ang karangalan. **38** Ibinigay niya sa iyong
kamay ang lugar kung saan naninirahan ang mga tao. Ibinigay
niya ang lahat ng hayop sa parang at mga ibon sa kalangitan
sa iyong kamay, at ipinamahala niya ang lahat ng ito sa iyo.
Ikaw ang gintong ulo ng imahen. **39** Pagkatapos mo, isa pang
kaharian ang babangon na mas mababa sa iyo, at gayunman
ang ikatlong kaharian ng tanso ang mamamahala sa buong
mundo. **40** Magkakaroon ng ikaapat na kaharian, kasintibay ng
bakal, dahil winawasak ng bakal ang ibang bagay nang pira-
piraso at dudurugin ang lahat ng bagay. Dudurugin niya ang
lahat ng mga bagay at wawasakin ang mga ito. **41** Tulad lamang
ng nakita mo, ang paa at mga daliri ng paa na bahagyang
gawa sa lutong putik at bahagyang gawa sa bakal, kaya ito
ay magiging nahating kaharian; ilan sa kalakasan ng bakal ay
naroon, tulad lamang ng nakita mong pinaghalong bakal kasama
ang malambot na putik. **42** Habang ang mga daliri sa paa ay
bahagyang gawa sa bakal at bahagyang gawa sa putik, kaya
ang kaharian ay bahagyang matibay at bahagyang marupok. **43**
Habang nakita mo na inihalo ang bakal sa malambot na putik,

kaya magkakahalo ang mga tao; hindi na sila mananatiling
magkasama, gaya ng bakal na hindi inihahalo sa putik. **44** Sa
mga panahon ng mga haring iyon, magtatayo ang Diyos ng langit
ng kaharian na hindi kailanman mawawasak, ni masasakop
ng ibang mga tao. Dudurugin nito ang ibang mga kaharian
nang pira-piraso at maglalagay ng wakas sa kanilang lahat
at mananatili ito magpakailanman. **45** Gaya ng iyong nakita,
isang batong natibag sa bundok, ngunit hindi sa pamamagitan
ng mga kamay ng tao. Dinurog nito ang bakal, tanso, putik,
pilak at ginto nang pira-piraso. Ipinaalam sa iyo ng dakilang
Diyos, hari, ang mangyayari pagkatapos nito. Ang panaginip
ay totoo at ang pagpapaliwanag na ito ay maaasahan." **46**
Nagpatirapa si Haring Nebucadnezar sa harap ni Daniel at
pinarangalan siya; iniutos niya na magsagawa ng handog at ang
insensong iyon ay maihandog sa kaniya. **47** Sinabi ng hari kay
Daniel, "Totoo na ang iyong Diyos ay Diyos ng mga diyos, ang
Panginoon ng mga hari, at ang siyang naghahayag ng mga lihim,
sapagkat may kakayahan kang makapaghayag ng hiwagang
ito." **48** Pagkatapos, binigyan ng mataas na parangal ng hari
si Daniel at binigyan siya ng maraming kamangha-manghang
mga kaloob. Ginawa niya siyang pinuno sa buong lalawigan ng
Babilonia. **49** Si Daniel ang naging punong gobernador sa lahat
ng matatalinong kalalakihan ng Babilonia. Gumawa ng kahilingan
si Daniel sa hari, at hinirang ng hari sina Shadrac, Meshac at
Abednego na maging tagapangasiwa sa buong lalawigan ng
Babilonia. Ngunit nanatili si Daniel sa palasyo ng hari.

3 Gumawa ng isang gintong imahen si Nebucadnezar na
animnapung siko ang taas at anim na siko ang lapad. Ipinatayo
niya ito sa Kapatagan ng Dura sa lalawigan ng Babilonia. **2**

Pagkatapos, nagpadala ng mga mensahe si Nebucadnezar
upang sama-samang tipunin ang mga gobernador ng lalawigan,
mga gobernador ng rehiyon at lokal na mga gobernador kasama
ng mga konsehal, mga taga-ingat yaman, mga hukom, mga
mahistrado at lahat ng matataas na opisyal ng lalawigan upang
pumunta sa pagtatalaga ng imahen na kaniyang ipinatayo. **3**
Pagkatapos, ang mga gobernador ng lalawigan, mga gobernador
ng rehiyon at lokal na mga gobernador kasama ang mga konsehal,
mga tagapag-ingat yaman, mga hukom mga mahistrado at lahat
ng matataas na opisyal ng lalawigan ay sama-samang nagtipon
sa pagtatalaga ng imahen na ipinatayo ni Nebucadnezar. Tumayo
sila sa harapan nito. **4** At sumigaw ng malakas ang isang
tagapamalita, “Inuutusan kayo, mga tao, mga bansa at mga
wika, **5** sa oras na marinig ninyo ang tunog ng mga tambuli,
mga plauta, mga sitar, mga lira, mga alpa at mga saltero at
lahat ng uri ng instrumentong panugtog, magpatirapa kayo at
magsisamba sa harapan ng gintong imahen na ipinatayo ni
Haring Nebucadnezar. **6** Sinuman ang hindi magpatirapa at
sumamba sa sandaling iyon ay itatapon sa naglalagablab na
pugon.” **7** Kaya nang marinig ng mga tao ang mga tunog ng
mga tambuli, mga plauta, mga sitar, mga lira, mga alpa at
mga saltero at lahat ng uri ng instrumentong panugtog, ang
lahat ng mga tao, mga bansa at mga wika ay nagpatirapa at
nagsisamba sa harapan ng gintong imahen na ipinatayo ni haring
Nebucadnezar. **8** Ngayon, sa panahong ito dumating ang ilan sa
mga taga-Caldeo at nagdala ng mga paratang laban sa mga
Judio. **9** Sinabi nila kay haring Nebucadnezar, “Hari, mabuhay
ka magpakailanman! **10** Ikaw, na hari ay gumawa ng kautusan
na ang bawat tao na makakarinig ng tunog ng mga tambuli, mga

plauta, mga sitar, mga lira, mga alpa at mga saltero at lahat ng
uri ng instrumentong panugtog ay magpatirapa at dumapa sa
harapan ng gintong imahen **11** Sinuman ang hindi magpatirapa
at sumamba ay kailangang itapon sa naglalagablab na pugon. **12**
Ngayon, may ilang mga Judio na iyong itinalaga sa mga gawain
sa lalawigan ng Babilonia, ang kanilang mga pangalan ay sina
Shadrac, Meshac at Abednego. Ang mga kalalakihang ito, o
hari, ay hindi nakinig sa inyo. Hindi nila sinamba, pinaglingkuran
ang iyong diyos o nagpatirapa sa harapan ng gintong imahen na
iyong ipinatayo." **13** At napuno ng galit at poot si Nebucadnezar at
iniutos na dalhin sa kaniya sina Shadrac, Meshac at Abednego.
Kaya dinala nila ang mga kalalakihang ito sa harapan ng hari.
14 Sinabi ni Nebuchadnezar sa kanila, nakapagpasya na ba
kayo, Shadrac, Meshac at Abednego upang hindi sambahin ang
aking mga diyos o magpatirapa sa harapan ng gintong imahen
na aking ipinatayo? **15** Ngayon, kung handa na kayo—kapag
maririnig ninyo ang mga tunog ng mga tambuli, mga plauta,
mga sitar, mga lira, mga alpa at mga saltero at lahat ng uri ng
tugtugin—magpatirapa at dumapa sa imahen na aking ginawa at
magiging maayos ang lahat. Ngunit kapag hindi kayo sasamba,
kaagad kayong itatapon sa naglalagablab na pugon. Sinong
diyos ang maaaring magligtas sa inyo mula sa aking mga
kamay?" **16** Sumagot sa hari sina Shadrac, Meshac at Abednego,
"Nebucadnezar, hindi namin kailangang sumagot sa usaping ito.
17 Kung mayroon mang sagot, ito ay ang aming Diyos na aming
pinaglilingkuran ang may kakayahan na magligtas sa amin mula
sa naglalagablab na pugon at ililigtas niya kami mula sa inyong
mga kamay, o hari. **18** Ngunit kung hindi man, nais naming
malaman mo ito, o hari, na hindi kami sasamba sa iyong mga

diyos at hindi kami magpatirapa sa gintong imahen na iyong
ipinatayo." **19** Pagkatapos, napuno ng poot si Nebucadnezar,
nagbago ang kaniyang mukha laban kay Shadrac, Meshac at
Abednego. Iniutos niya na painitin ang pugon ng pitong beses na
mas mainit kaysa sa karaniwang init nito. **20** At iniutos niya sa
ilan ng kaniyang pinakamalakas na mga kalalakihan ng kaniyang
hukbo upang gapusin sina Shadrac, Meshac at Abednego at
itapon sila sa naglalagablab na pugon. **21** Tinalian sila na suot
pa ang kanilang mga balabal, mga tunika, mga turban at iba
pang mga kasuotan at itinapon sila sa loob ng naglalagablab
na pugon. **22** Dahil mahigpit na sinunod ang utos ng hari at
pinainit ang pugon, ang apoy ang pumatay sa mga kalalakihan
na nagdala kina Shadrac, Meshac at Abednego. **23** Bumagsak
ang tatlong kalalakihang ito sa naglalagablab na pugon nang
nakagapos. **24** At namangha ang haring si Nebucadnezar at
agad na tumayo. Tinanong niya ng kaniyang mga tagapayo,
Hindi ba't tatlong kalalakihan na nakagapos ang ating itinapon
sa apoy?" Sumagot sila sa hari, "totoo mahal na hari." **25**
Sumagot siya, "Ngunit apat na kalalakihan ang aking nakikita na
hindi nakagapos at naglalakad sa gitna ng apoy at hindi sila
nasaktan. Ang kinang ng ika-apat ay tulad ng anak ng mga
diyos." **26** Pagkatapos, lumapit si Nebucadnezar sa pintuan
ng naglalagablab na pugon at tumatawag, "Shadrac, Meshac
at Abednego, mga lingkod ng Kataas-taasang Diyos, lumabas
kayo! Halikayo rito" Pagkatapos, lumabas mula sa apoy sila
Shadrac, Meshac at Abednego. **27** Nakita ang mga kalalakihang
ito ng mga gobernador ng lalawigan, mga gobernador ng rehiyon
at iba pang mga gobernador at nang mga konsehal ng mga
hari na sama-samang nagtitipon. Hindi nasaktan ng apoy ang

kanilang mga katawan, hindi natupok ang buhok sa kanilang
mga ulo, hindi nasira ang kanilang mga balabal at hindi sila
nag-amoy sunog. **28** Sinabi ni Nebucadnezar, “Purihin natin
ang Diyos nina Shadrac, Meshac at Abednego na nagpadala
ng kaniyang mensahero at nagbigay ng kaniyang mensahe sa
kaniyang mga lingkod. Nagtiwala sila sa kaniya nang isinantabi
nila ang aking utos at isinuko ang kanilang mga katawan kaysa
sumamba o magpatirapa sa sinumang diyos maliban sa kanilang
Diyos. **29** Kaya gagawa ako ng isang kautusan na sinumang
tao, bansa o wika ang magsalita ng anumang laban sa Diyos
nina Shadrac, Meshac at Abednego ay pagpipira-pirasuhin
at gagawing tambakan ng basura ang kanilang mga tahanan
sapagkat walang ibang diyos ang makakapagligtas tulad nito. **30**
At itinaas niya sa tungkulin sina Shadrac, Meshac at Abednego
sa lalawigan ng Babilonia.

4 Ipinadala ni Haring Nebucadnezar ang atas na ito sa lahat
ng mga lahi, mga bansa, at mga wikang naninirahan sa lupa:
“Sumagana nawa ang inyong kapayapaan. **2** Tila mabuti sa
aking sabihin sa inyo ang tungkol sa mga tanda at mga himalang
ginawa sa akin ng Kataas-taasan. **3** Kahanga-hanga ang
kaniyang mga tanda at makapangyarihan ang kaniyang mga
himala! Walang hanggang kaharian ang kanyang kaharian, at
nananatili sa sali't saling lahi ang kaniyang kapangyarihan. **4**
Ako, si Nebucadnezar, masayang naninirahan sa aking tahanan
at nagpapakasaya sa kasagaanan sa aking palasyo. **5** Ngunit
natakot ako sa isang panaginip ko. Habang nakahiga ako
roon, nabagabag ako sa mga larawang aking nakita at sa mga
pangitain sa aking isipan. **6** Kaya nagbigay ako ng isang atas
na dalhin sa aking harapan ang lahat ng mga kalalakihan sa

Babilonia na may karunungan upang maipaliwanag nila ang
panaginip sa akin. 7 At dumating ang mga salamangkero, mga
nagsasabing nakikipag-usap sa mga patay, mga matatalinong
kalalakihan, at mga astrologo. Sinabi ko sa kanila ang panaginip,
ngunit hindi nila ito maipaliwanag sa akin. 8 Ngunit sa huli,
pumasok si Daniel—na pinangalanang Beltesazar ayon sa
pangalan ng aking diyos, at sumasakanya ang espiritu ng mga
banal na diyos. Sinabi ko sa kaniya ang panaginip. 9 "Beltesazar,
pinuno ng mga salamangkero, alam kong sumasaiyo ang espiritu
ng mga banal na diyos at walang hiwaga ang labis na mahirap
sa iyo. Sabihin mo sa akin kung ano ang aking nakita sa aking
panaginip at kung ano ang kahulugan nito. 10 Ito ang mga
pangitaing aking nakita sa aking isipan habang nakahiga ako sa
aking higaan: Tumingin ako, at may isang puno sa gitna ng lupa,
at labis na kahanga-hanga ang taas nito. 11 Lumaki ang puno at
naging matatag. Umabot hanggang sa kalangitan ang tuktok
nito at makikita ito hanggang sa mga dulo ng buong daigdig.
12 Magaganda ang mga dahon, sagana ang bunga at narito
ang pagkain para sa lahat. Sumisilong sa lilim nito ang mga
mababangis na hayop at namumugad ang mga ibon sa mga
sanga nito. Mula dito, napapakain ang lahat ng nilalang. 13
Nakita ko sa aking isipan habang nakahiga ako sa aking higaan,
at isang banal na mensahero ang bumaba mula sa kalangitan.
14 Sumigaw siya at sinabing, 'Sibakin ang puno at putulin ang
mga sanga nito, tanggalin ang mga dahon, at ikalat ang mga
bunga. Hayaang umalis ang mga hayop mula sa ilalim nito at
lumipad ang mga ibon mula sa mga sanga nito. 15 Iwan ang
tuod ng mga ugat nito sa lupa, na nakagapos ng isang gapos
na bakal at tanso sa gitna ng mga murang damo sa parang.

Hayaang mabasa ito ng hamog mula sa kalangitan. Hayaang
mamuhay ito kasama ng mga hayop sa mga halaman sa lupa.
16 Hayaang mapalitan ang kaniyang isipan mula sa isipan ng tao
at hayaaang isang isipan ng hayop ang maibigay sa kaniya
hanggang sa pagkaraan ng pitong taon. **17** Ang pasyang ito ay
sa pamamagitan ng atas na iniulat ng mensahero. Ito ay pasyang
ginawa ng mga banal upang malaman ng mga nabubuhay na
ang Kataas-taasan ang naghahari sa mga kaharian ng mga tao
at ibinibigay ang mga ito sa sinumang naisin niyang mamuno sa
mga ito, maging sa mga pinakamababababang tao.' **18** Ako, si
Haring Nebucadnezar ay nagkaroon ng ganitong panaginip.
Ngayon, ikaw Beltesazar, sabihin mo sa akin ang paliwanag,
dahil wala sa mga may karunungang kalalakihan sa aking
kaharian ang makapagpaliwanag nito sa akin. Ngunit makakaya
mong gawin, dahil sumasaiyo ang espiritu ng mga banal na
diyos." **19** At labis na nabahala nang sandali si Daniel na
pinangalanang Beltesazar, at nangamba siya sa kaniyang mga
saloobin. Sinabi ng hari, "Beltesazar, huwag mong pangambahan
ang panaginip o ang paliwanag nito." Sumagot si Beltesazar,
"Aking panginoon, nawa sa mga namumuhi sa iyo mangyari
ang panaginip, nawa para sa iyong mga kaaway ang paliwanag
nito. **20** Ang punong nakita mo—na lumaki at naging matatag,
at umabot hanggang sa kalangitan ang tuktok nito, at nakikita
sa mga dulo ng buong daigdig— **21** na magaganda ang mga
dahon, at sagana ang bunga, upang ito ay pagkain para sa
lahat, at sumisilong sa lilim nito ang mga hayop, at kung saan
namumugad ang mga ibon sa kalangitan— **22** ang punong
ito ay ikaw, hari, ikaw na lumaking napakatatag. Lumaki ang
iyong kadakilaan at umaabot sa kalangitan, at umaabot sa mga

dulo ng daigdig ang iyong kapangyarihan. **23** Nakita mo, hari,
ang isang banal na mensaherong bumababa mula sa langit at
sinasabing, 'Sibakin ang puno at wasakin ito, ngunit iwan ang
tuod ng mga ugat nito sa lupa, na nakagapos ng isang gapos
na bakal at tanso sa gitna ng mga murang damo sa parang.
Hayaang mabasa ito ng hamog mula sa kalangitan. Hayaang
mamuhay ito kasama ng mga mababangis na hayop sa parang
hanggang sa pagkaraan ng pitong taon.' **24** Ito ang paliwanag,
hari. Isang atas ito ng Kataas-taasan na nakarating sa iyo, aking
panginoong hari. **25** Itataboy ka mula sa mga tao, at maninirahan
ka kasama ng mga mababangis na hayop sa parang. Kakain ka
ng damo tulad ng isang baka, at mababasa ka ng hamog mula
sa kalangitan, at lilipas ang pitong taon hanggang kilalanin mong
ang Kataas-taasan ang naghahari sa mga kaharian ng mga tao
at ibinibigay niya ang mga ito sa sinumang naisin niya. **26** Gaya
ng iniutos na iwan ang tuod ng mga ugat ng puno, sa paraang
ito, maibabalik ang kaharian sa iyo sa panahong kilalanin mong
naghahari ang langit. **27** Kaya hari, hayaang maging katanggap-
tanggap ang payo ko sa iyo. Tumigil ka sa pagkakasala at gawin
kung ano ang matuwid. Talikuran mo ang iyong mga kasamaan
sa pamamagitan ng pagpapakita ng habag sa mga inaapi, at
maaaring magpatuloy pa ang iyong kasaganaan." **28** Nangyari
ang lahat ng ito kay Haring Nebucadnezar, **29** pagkaraan ng
labindalawang buwan, Naglalakad siya sa maharlikang palasyo
sa Babilonia. **30** Sinasabi ng hari, "Hindi ba ito ang dakilang
Babilonia, na aking itinatag para sa aking maharlikang tirahan,
para sa kaluwalhatian ng aking kapangyarihan?" **31** Habang
sinasabi pa ito ng hari, isang tinig ang nagmula sa langit: "Haring
Nebucadnezar, iniatas laban sa iyo na hindi mo na pag-aari

pa ang kahariang ito. **32** Itataboy ka palayo mula sa mga tao,
at sa parang ang iyong magiging tahanan kasama ng mga
mababangis na hayop. Kakain ka ng damo tulad ng isang baka.
Lilipas ang pitong taon hanggang sa kilalanin mong ang Kataas-
taasan ang naghahari sa mga kaharian ng tao at ibinibigay niya
ang mga ito sa sinumang naisin niya." **33** Natupad kaagad kay
Nebucadnezar ang atas na ito. Itinaboy siya palayo mula sa mga
tao. Kumain siya ng damo tulad ng isang baka, at nabasa ang
kaniyang katawan ng hamog mula sa kalangitan. Humaba ang
kaniyang buhok na kasing haba ng mga balahibo ng mga agila, at
naging tulad ng mga pangalmot ng mga ibon ang kaniyang mga
kuko. **34** At sa katapusan ng mga araw, ako, si Nebucadnezar ay
tumingin sa langit, at ibinalik sa akin ang aking katinuan. "Pinuri
ko ang Kataas-taasan, at pinarangalan at niluwalhati ko ang
siyang nabubuhay magpakailanman. Sapagkat ang kaniyang
paghahari ay walang hanggang paghahari, at nananatili ang
kaniyang kaharian sa lahat ng sali't saling lahi. **35** Itinuturing
niyang walang halaga ang lahat ng mga naninirahan sa lupa,
ginagawa niya sa hukbo ng langit at sa mga naninirahan sa
lupa ang anumang naaayon sa kaniyang kagustuhan. Walang
makakapigil o makakatutol sa kaniya. Walang makakapagsasabi
sa kaniyang, 'Bakit mo ito ginawa?'' **36** Sa gayunding panahong
nanumbalik sa akin ang aking katinuan, nanumbalik sa akin ang
aking kapangyarihan at kaningningan para sa kaluwalhatian ng
aking kaharian. Hinangad ng aking mga tagapayo at aking mga
tagapamahala ang aking pagpanig. Ibinalik ako sa aking trono,
at higit pang kadakilaan ang ibinigay sa akin. **37** Ngayon, ako, si
Nebucadnezar ay nagpupuri, nagbubunyi, at nagpaparangal
sa Hari ng langit, sapagkat matuwid ang lahat ng kaniyang

mga gawa, at makatarungan ang kaniyang mga pamamaraan.
Kaya niyang ibaba ang mga namumuhay sa kanilang sariling
kapalaluan.
5 Nagdaos si haring Belsazar nang napakalaking handaan para
sa isang libo niyang maharlikang tauhan, at uminom siya ng alak
sa harapan nilang lahat na isang libo. **2** Habang tinitikman ni
Belsazar ang alak, nagbigay siya ng mga utos na ilabas ang
mga sisidlan na gawa sa ginto at pilak na kinuha sa templo
ng Jerusalem ng kaniyang amang si Nebucadnezar, upang
mainuman niya at ng kaniyang mga maharlikang tauhan at
ng kaniyang mga asawa at mga asawang tagapaglingkod.
3 Dinala ng mga tagapaglingkod ang mga gintong sisidlan
na kinuha sa templo, ang bahay ng Diyos sa Jerusalem. At
ito ang pinag-inuman ng hari at ang mga maharlika niyang
tauhan at kaniyang mga asawa at mga asawang niyang taga-
paglingkod. **4** Ininom nila ang alak at nagpuri sa kanilang mga
diyus-diyosan na gawa sa ginto at pilak, tanso, bakal, kahoy
at bato. **5** Sa sandaling iyon, lumitaw ang mga daliri ng isang
kamay ng tao sa harapan ng patungan ng ilaw at nagsulat
sa napalitadahang pader sa palasyo ng hari. At nakikita ng
hari ang bahagi ng kamay habang nagsusulat. **6** Nagbago ang
mukha ng hari at tinakot siya ng kaniyang isipan; ang kaniyang
mga hita ay hindi siya kayang suportahan at ang kaniyang
mga tuhod ay nag-uumpugan. **7** Sumigaw ang hari at nag-
utos na papasukin ang mga nagsasabing nakikipag-usap sa
mga patay, mga matatalinong kalalakihan at mga astrologo. At
sinabi ng hari sa mga kilala dahil sa kanilang mga karunungan
sa Babilonia, “Kung sino man ang makapagpapaliwanag sa
nakasulat at makapagsasabi ng kahulugan nito ay dadamitan ng

kulay ube at lalagyan ng gintong kuwintas sa kaniyang leeg.
Magkakaroon siya ng kapangyarihan ng ikatlong pinakamataas
na pinuno sa kaharian." **8** At ang lahat ng mga kalalakihan
ng hari na kilala sa kanilang karunungan ay pumasok, ngunit
hindi nila mabasa ang nakasulat o maipaliwanag sa hari ang
kahulugan nito. **9** At labis na nabagabag si haring Belsazar
at nagbago ang anyo ng kaniyang mukha. At namangha ang
mga maharlika niyang tauhan. **10** Ngayon, pumasok ang
inang reyna sa loob ng pinagpigingang bahay kung saan
ang handaan dahil sa sinabi ng hari at ng kaniyang mga
maharlikang tauhan. Sinabi ng inang reyna, "Hari, mabuhay ka
magpakailanman! Huwag mong hayaang guluhin ka ng iyong
pag-iisip. Huwag mong hayaang magbago ang anyo ng iyong
mukha. **11** May isang lalaki sa iyong kaharian na nagtataglay
ng espiritu ng mga banal na diyos. Sa mga panahon ng iyong
ama, nakikita sa kaniya ang ilaw, pang-unawa at karunungan
gaya ng karunungan ng mga diyos. Si haring Nebucadnezar,
na iyong amang hari, ang nagtalaga sa kaniya na maging
pinuno ng mga salamangkero at siya rin ang pinuno ng mga
nakikipag usap sa patay, ng matatalinong kalalakihan at ng mga
astrologo. **12** Ang lahat ng mga katangian na ito, natatanging
espiritu, karunungan, pang-unawa, pagbibigay kahulugan sa
mga panaginip, nagpapaliwanag sa mga matalinhagang salita,
paglulutas ng mga suliranin ay matatagpuan sa mismong Daniel
na pinangalanan ng hari na Beltesazar. Ipatawag mo si Daniel
ngayon at sasabihin niya sa iyo ang kahulugan ng nakasulat."
13 Pagkatapos dinala si Daniel sa harapan ng hari. Sinabi ng
hari sa kaniya, "Ikaw iyong Daniel, na isa sa mga taong binihag
sa Juda, na kinuha ng aking ama mula sa Juda. **14** Nabalitaan

ko ang tungkol sa iyo, na ang espiritu ng mga diyos ay nasa
iyo, ang ilaw, ang pang-unawa at natatanging karunungan ay
matatagpuan sa iyo. **15** At dinala sa harapan ko ang mga
kalalakihan na kilala sa kanilang mga karunungan at ang mga
nagsasabing nakikipag-usap sa mga patay, upang basahin ang
nakasulat at sabihin sa akin ang kahulugan nito, ngunit hindi
nila kayang sabihin ang kahulugan nito. **16** Narinig ko na kaya
mong magbigay ng kahulugan at lumutas ng mga suliranin.
Ngayon kapag nabasa mo ang nakasulat at sabihin sa akin
ang kahulugan nito, dadamitan ka ng kulay ube at lalagyan
ang iyong leeg ng gintong kuwintas, at ipagkakaloob sa iyo
ang kapangyarihan ng ikatlong pinakamataas na pinuno sa
kaharian." **17** At sumagot si Daniel sa harapan ng hari, "Hayaang
mong sa iyo ang iyong mga kaloob at ibigay ang iyong mga
gantimpala sa ibang tao. Ganoon pa man, babasahin ko sa iyo
ang nakasulat, hari, at sasabihin ko sa iyo ang kahulugan. **18**
Para sa iyo, hari, ang Kataas-taasang Diyos ang nagbigay ng
kaharian kay Nebucadnezar na iyong ama nang may kadakilaan,
karangalan at kapangyarihan. **19** At dahil sa kadakilaang ibinigay
ng Diyos sa kaniya, ang lahat ng tao, mga bansa at mga wika
ay nanginig at natakot sa kaniya. Ipinapatay niya ang mga
gusto niyang mamatay at pinapanatili niyang buhay ang mga
gusto niyang mabuhay. Binigyan niya ng karangalan ang mga
gusto niyang parangalan, at ibinababa niya ang mga gusto
niyang ibaba. **20** Ngunit nang nagmataas ang kaniyang puso
at naging matigas ang kaniyang espiritu kaya kumilos siya ng
may kapalaluan, ibinaba siya mula sa pagkahari, at tinanggal
nila ang kaniyang kapangyarihan. **21** Itinaboy siya mula sa
mga tao, at siya ay nagkaroon ng pag-iisip ng isang hayop, at

nabuhay siya na kasama ang maiilap na mga asno. Kumakain
siya ng damo tulad ng baka. Nababasa ang kaniyang katawan
sa hamog na mula sa kalangitan hanggang sa natutuhan niyang
ang Kataas-taasang Diyos ang naghahari sa mga kaharian ng
mga tao at itinatalaga niya ang sinumang nais niyang maghari
sa kanila. **22** Ikaw Belsazar, na kaniyang anak na lalaki, hindi
mo ipinakumbaba ang iyong puso, kahit na alam mo ang lahat
ng mga ito. **23** Itinaas mo ang iyong sarili laban sa Panginoon
ng langit. Mula sa kaniyang tahanan dinala sa iyo ang mga
sisidlang ininuman mo ng alak at iyong mga maharlikang tauhan
at ng iyong mga asawa at ng iyong mga asawang lingkod at
nagpuri kayo sa inyong mga diyus-diyosang gawa sa pilak at
ginto, tanso, bakal, kahoy at bato—-mga diyus-diyosang hindi
makakita, hindi makarinig, o hindi nakakaalam ng anumang
bagay. Hindi mo iginalang ang Diyos na may hawak ng iyong
hininga sa kaniyang kamay at nakakaalam sa lahat ng iyong
mga pamamaraan. **24** Kaya nagpadala ang Dios ng isang kamay
mula sa kaniya at isinulat ito. **25** At ito ang kaniyang isinulat:
MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN. **26** Ito ang kahulugan
nito: MENE, "Binilang' ng Diyos ang iyong kaharian at ito ay
kaniyang winakasan. **27** TEKEL, ikaw ay 'tinimbang' sa mga
timbangan at nakita na ikaw ay nagkulang. **28** PERES, ang
iyong kaharian ay 'nahati' at ibinigay sa Medes at Persia." **29**
Pagkatapos nito, nagbigay ng utos si Belsazar na damitan ng
kulay ube si Daniel. Isang kuwintas na ginto ang isinuot sa
kaniyang leeg at nagpahayag ang hari tungkol sa kaniya na siya
ay magkakaroon ng kapangyarihan sa ikatlong pinakamataas
na pinuno sa kaharian. **30** Sa gabing iyon pinatay si Belsazar,
ang hari ng Babilonia, **31** at natanggap ni Darius na taga-Mede

ang kaharian nang siya ay mag-aanimnapu't dalawang taong
gulang.

6 Nalugod si Dario na magtalaga sa buong kaharian ng 120 na
mga gobernador ng lalawigan na mamahala sa buong kaharian.
2 Sa kanila ay may tatlong punong tagapamahala, at si Daniel
ang isa sa kanila. Naitalaga ang mga punong tagapamahala
upang pangasiwaan ang mga gobernador ng lalawigan, upang
ang hari ay hindi makaranas pa ng kawalan. 3 Higit na natatangi
si Daniel sa lahat ng mga punong tagapamahala at sa mga
gobernador ng mga lalawigan dahil siya ay may natatanging
espiritu. Binabalak ng hari na siya ay hiranging mamahala sa
buong kaharian. 4 Kaya ang ibang punong tagapamahala at
ang mga gobernador ng lalawigan ay naghahanap ng mga
kamalian sa trabaho ni Daniel sa kaharian, ngunit wala silang
makitang katiwalian o kakulangan sa kaniyang trabaho dahil
matapat siya. Walang pagkakamali o kapabayaang natagpuan
sa kaniya. 5 Kaya sinabi ng mga kalalakihang ito, “Wala tayong
makitang anumang dahilan upang magreklamo laban sa Daniel
na ito maliban lamang kung may makita tayong laban sa kaniya
tungkol sa kautusan ng kaniyang Diyos. 6 Kaya nagdala ng
plano ang mga namamahala at mga gobernador sa harapan ng
hari na. Sinabi nila sa kaniya, “Haring Dario, mabuhay ka nawa
magpakailanman! 7 Lahat ng mga pinunong tagapamahala
ng kaharian, ang mga gobernador ng mga rehiyon, at ang
mga gobernador ng lalawigan, ang mga tagapayo, at ang mga
gobernador ay sumangguni sa isa't-isa at nagpasya na ikaw,
ang hari, ay kailangang maglabas ng isang batas at kailangan
itong ipatupad, upang ang sinumang gumawa ng panalangin sa
anumang diyos o tao sa loob ng tatlumpung araw, maliban sa

iyo, o hari, dapat maihagis ang taong iyon sa yungib ng mga
leon. **8** Ngayon, o hari, magpalabas ka ng isang atas at lagdaan
ang kasulatan upang sa gayon hindi na ito maaaring mabago,
ayon sa mga batas na itinuturo ng mga Medo at Persia, sa
gayon hindi ito mapawalang bisa. **9** Kaya nilagdaan ni Haring
Dario ang dokumento na gawing batas ang kautusan. **10** Nang
nalaman ni Daniel na nalagdaan na ang kasulatan na isina-
batas, pumunta siya sa kaniyang bahay (ngayon ang kaniyang
bintana sa itaas ay nakabukas sa dakong Jerusalem) at siya ay
lumuhod, gaya ng ginagawa niya ng tatlong beses sa isang
araw, at nanalangin at nagpapasalamat sa harapan ng kaniyang
Diyos, gaya ng kaniyang dating ginagawa. **11** At nakita ng mga
kalalakihang ito na magkakasamang bumuo ng masamang
balak si Daniel na humihiling at humahanap ng tulong mula
sa Diyos. **12** Pagkatapos, sila ay lumapit sa hari at nagsalita
sa kaniya tungkol sa kaniyang batas: “Hindi ba gumawa ka ng
batas na sinumang gumawa ng kahilingan sa anumang diyos o
tao sa loob ng tatlumpung araw, maliban sa iyo hari ay dapat
ihagis sa yungib ng mga leon?” Sumagot ang hari, “Naiayos
na ang mga bagay na ito, ayon sa batas ng mga taga-Medo
at mga taga-Persia; hindi na ito mapapawalang bisa.” **13** At,
sumagot sila sa hari, “Ang taong si Daniel, na isa sa mga taong
bihag mula sa Juda ay hindi nakinig sa iyo, o hari, o sa iyong
batas na iyong nilagdaan. Nanalangin siya sa kaniyang Diyos
ng tatlong beses sa isang araw.” **14** Nang marinig ito ng hari,
labis siyang nabalisa at naghanap siya ng paraang iligtas si
Daniel sa ganitong kapasyahan. Pinagsikapan niya hanggang sa
paglubog ng araw na subukang iligtas si Daniel. **15** Pagkatapos,
ang mga kalalakihang ito na nagbalak ng masama ay nagtipon

kasama ang hari at sinabi sa kaniya, “Alam mo, o hari, nabatas
ng Medo at Persia, na walang batas o kautusan na pinalabas
ng hari ang maaaring mabago.” **16** At nagbigay ng utos ang
hari, at dinala nila sa loob si Daniel at inihagis nila siya sa
yungib ng mga leon. At sinabi ng hari kay Daniel, “Iligtas ka
nawa ng iyong Diyos na patuloy mong pinaglilingkuran.” **17**
Dinala ang isang bato sa pasukan ng yungib, at tinatakan ito
ng hari ng kaniyang singsing na pangtatak at kasama ng mga
tatak ng singsing ng mga maharlika upang walang anumang
mabago tungkol kay Daniel. **18** Pagkatapos, pumunta ang hari
sa kaniyang palasyo at magdamag siyang nag-ayuno. Walang
mang-aaliw na dinala sa harapan niya at hindi siya nakatulog. **19**
At nang madaling araw, bumangon ang hari at nagmamadaling
nagtungo sa yungib ng mga leon. **20** Habang siya ay papalapit
sa yungib, tinawag niya si Daniel, na may tinig na puno ng
pagdadalamhati. Sinabi niya kay Daniel, “Daniel, lingkod ng
buhay na Diyos, nailigtas ka ba ng iyong Diyos na lagi mong
pinaglilingkuran mula sa mga leon?” **21** Pagkatapos sinabi ni
Daniel sa hari, “Hari, mabuhay ka magpakailanman! **22** Nagsugo
ang aking Diyos ng kaniyang mensahero at tinikom ang mga
bibig ng mga leon at hindi nila ako sinaktan. Sapagkat nalaman
nilang wala akong sala sa harapan niya at gayundin sa harapan
mo, hari at hindi kita ginawan ng anumang kasamaan.” **23**
Pagkatapos, ang hari ay masayang masaya. Nagbigay siya ng
utos na kailangang ilabas sa yungib si Daniel. Kaya itinaas nila
si Daniel palabas ng yungib. Walang nakitang sugat sa kaniya,
dahil siya ay nagtiwala sa kaniyang Diyos. **24** Nagbigay ng isang
utos ang hari, na dalhin ang mga kalalakihang nagparatang kay
Daniel at ihagis sila sa yungib ng mga leon, sila at ang kanilang

mga anak, at ang kanilang mga asawa. Bago sila sumayad sa
sahig ay sinunggaban na sila ng mga leon at pinagbabali ang
kanilang mga buto nang pira-piraso. **25** Pagkatapos, sumulat si
Haring Dario sa lahat ng mga tao, mga bansa at mga wika na
naninirahan sa buong mundo: "Sumagana nawa ang kapayapaan
sa inyo. **26** Ipinag-uutos ko na sa lahat ng nasasakupan ng aking
kaharian, ang manginig at matakot ang mga tao sa harap ng
Diyos ni Daniel, sapagkat siya ay buhay na Diyos at nabubuhay
magpakailanman at hindi nawawasak ang kaniyang kaharian;
ang kaniyang kapangyarihan ay maging hanggang sa wakas.
27 Iniingatan niya tayo at inililigtas at gumagawa siya ng mga
tanda at kababalaghan sa langit at sa lupa; iningatan niyang
ligtas si Daniel mula sa kapangyarihan ng mga leon." **28** Kaya
sumagana ang Daniel na ito sa panahon ng paghahari ni Dario
at sa panahon ng paghahari ni Ciro ang Persiano.

7 Sa unang taon ni haring Belsazar ng Babilonia, nagkaroon
si Daniel ng panaginip at mga pangitain habang siya ay
nakahiga sa kaniyang higaan. Pagkatapos, isinulat niya kung
ano ang kaniyang nakita sa panaginip. Isinulat niya ang mga
pinakamahalagang kaganapan. **2** Ipinaliwanag ni Daniel, "Sa
aking pangitain kagabi, nakita ko na pinapagalaw ng apat
na hangin ng langit ang malaking dagat. **3** Lumitaw mula
sa dagat ang apat na malalaking hayop, bawat isa ay hindi
magkakapareho **4** Ang una ay tulad ng isang leon ngunit
mayroong mga pakpak ng agila. Habang ako ay nagmamasid,
natanggal ang mga pakpak nito at iniangat ito mula sa lupa at
pinatayo sa dalawang paa tulad ng tao. Ibinigay rito ang pag-
iisip ng isang tao. **5** At mayroong ikalawang hayop na tulad
ng isang oso, nakayuko at mayroon itong tatlong tadyang sa

pagitan ng mga ngipin sa bunganga nito. Sinabihan ito na,
“Tumayo ka at lamunin ang maraming tao.' **6** Pagkatapos, muli
akong tumingin. Mayroon pang isang hayop na kahawig ng isang
leopardo. Sa likod nito ay mayroong apat na pakpak na tulad ng
mga pakpak ng ibon at mayroon itong apat na ulo. Binigyan ito
ng karapatan upang mamahala. **7** Pagkatapos nito, nakita ko sa
aking panaginip kagabi ang ika-apat na hayop na nakakasindak,
nakakatakot at napakalakas. Mayroon itong malaking bakal na
ngipin. Lumalamon ito, dumudurog ng mga piraso at tinapak-
tapakan ang natira. Kakaiba ito sa iba pang mga hayop at
mayroon itong sampung sungay. **8** Habang pinagmamasdan ko
ang mga sungay, tumingin ako at nakita ko ang isa pang sungay
na tumubo mula sa kanila, isang maliit na sungay. Tatlo mula sa
mga sungay ang pinihit palabas sa kanilang mga ugat. Nakita ko
sa sungay na ito ang mga mata na tulad ng mga mata ng tao at
isang bibig na nagmamayabang tungkol sa dakilang mga bagay.
9 Habang nakatingin ako, inihanda ang mga trono sa lugar nito
at naupo sa kaniyang upuan ang Sinaunang mga Araw. Kasing
puti ng niyebe ang kaniyang damit at ang buhok sa kaniyang ulo
ay tulad ng balahibo ng tupa. Nagliliyab na apoy ang kaniyang
trono at nagliliyab na apoy ang mga gulong nito. **10** Isang ilog
na apoy ang umaagos palabas sa kaniyang harapan, milyon-
milyon ang naglilingkod sa kaniya, at isang daang milyon ang
nakatayo sa kaniyang harapan. Nasa pagpupulong ang hukuman
at nabuksan ang mga libro. **11** Patuloy akong tumingin dahil sa
mayayabang na mga salitang binanggit ng sungay. Pinanood
ko ang hayop habang pinapatay, nawasak ang katawan nito
at ibinigay upang sunugin. **12** Para sa mga natitira sa apat
na hayop, inalis ang kanilang kapangyarihan ng pamamahala,

ngunit pinahaba ang kanilang buhay para sa nalalabing panahon.
13 Sa aking pangitain nang gabing iyon, nakita ko ang isang
dumarating kasabay ang mga ulap ng langit tulad ng isang anak
ng tao. Lumapit siya sa Sinaunang mga Araw at iniharap siya sa
kaniya. 14 Ibinigay sa kaniya ang karapatan upang mamuno,
ang kaluwalhatian at ang makaharing kapangyarihan upang ang
lahat ng mga tao, mga bansa, at mga wika ay dapat maglingkod
sa kaniya. Walang hanggan ang kaniyang karapatang mamuno
na hindi lilipas at hindi kailanman mawawasak ang kaniyang
kaharian. 15 Ngunit para sa akin, na si Daniel, nagdadalamhati
sa aking kaloob-looban ang aking espiritu at ginagambala ako
ng mga pangitain na aking nakita sa aking isipan. 16 Nilapitan
ko ang isa sa kanila na nakatayo roon at hiniling ko sa kaniya
na ipakita sa akin ang kahulugan ng mga bagay na ito. 17
Ang malalaking hayop na ito, na apat ang bilang, ay apat na
haring manggagaling mula sa daigdig. 18 Ngunit tatanggapin ng
mga taong banal ng Kataas-taasan ang kaharian at aangkinin
nila ito magpakailanman. 19 At nais ko pang malaman ang
tungkol sa ikaapat na hayop, labis itong kakaiba sa mga iba
at labis na kakila-kilabot ang bakal na ngipin at ang tansong
mga kuko nito. Lumalamon ito, dumudurog ng mga piraso at
tinatapakan ang anumang natira. 20 Nais kong malaman ang
tungkol sa sampung sungay sa kaniyang ulo at ang tungkol sa
ibang sungay na tumubo bago pa mahulog ang tatlong sungay.
Nais ko pang malaman ang tungkol sa sungay na mayroong
mga mata at tungkol sa bibig na nagyayabang tungkol sa mga
dakilang mga bagay na parang mas nakatataas ito sa kaniyang
mga kasamahan. 21 Habang nakatingin ako, nagtaguyod ng
digmaan ang sungay na ito laban sa mga taong banal at tinatalo

ang mga ito **22** hanggang dumating ang Sinaunang mga Araw
at ibinigay ang katarungan sa mga taong banal ng Kataas-
taasan. At dumating ang panahon na tinanggap ng mga taong
banal ang kaharian. **23** Ito ang sinabi ng taong iyon, 'Ngunit
para sa ikaapat na hayop, magiging ikaapat na kaharian ito sa
daigdig na magiging kakaiba mula sa iba pang mga kaharian.
Lalamunin, aapakan at dudurugin nito nang pira-piraso ang
buong daigdig. **24** Ngunit para sa sampung sungay, mula sa
kahariang ito manggagaling ang sampung hari at isa pa ang
lilitaw pagkatapos nila. Magiging kakaiba siya mula sa mga
nauna. At masasakop niya ang tatlong hari. **25** Magsasabi siya
ng mga salita laban sa Kataas-taasan at aapihin niya ang mga
taong banal ng Kataas-taasang Diyos. Susubukan niyang palitan
ang mga pagdiriwang at ang kautusan. Maibibigay ang mga
bagay na ito sa kaniyang mga kamay sa isang taon, dalawang
taon at kalahating taon. **26** Ngunit magpupulong ang hukuman
at kukunin ang kaniyang makaharing kapangyarihan upang
tupukin at wasakin sa huli. **27** Maibibigay sa mga taong kabilang
sa mga banal na tao ng Kataas-taasan ang kaharian, at ang
kapangyarihan, ang mga kadakilaan ng mga kaharian sa ibaba
ng buong kalangitan. Walang hanggang kaharian ang kaniyang
kaharian, paglilingkuran at susundin siya ng lahat ng iba pang
mga kaharian. **28** Narito ang katapusan ng lahat ng bagay.
Ngunit para sa akin, na si Daniel, labis na nababahala ang aking
isipan at nabago ang itsura ng aking mukha. Ngunit itinago ko
ang mga bagay na ito sa aking sarili."

8 Sa ikatlong taon ng paghahari ni Haring Belsazar, may
pangitaing lumitaw sa akin, akong si Daniel (pagkatapos ng
naunang ipinakita niya sa akin). **2** Nakita ko sa pangitain habang

tumitingin ako, na ako ay nasa matatag na lungsod ng Susa sa
lalawigan ng Elam. Nakita ko sa pangitain na nasa tabi ako ng
Ilog Ulai. **3** Tumingin ako sa itaas at nakita ko sa aking harapan
ang isang lalaking tupa na may dalawang sungay na nakatayo sa
tabi ng ilog. Mas mahaba ang isang sungay kaysa sa isa. Ngunit
mas mabagal ang paglaki ng mas mahaba kaysa sa mas maiksi
at nalampasan nito ang haba. **4** Nakita kong sumasalakay ang
lalaking tupa sa kanluran, sa hilaga at sa timog; walang ibang
hayop ang kayang tumayo sa kaniyang harapan. Wala sa mga
ito ang may kakayahang iligtas ang sinuman mula sa kaniyang
kamay. Ginagawa niya ang anumang naisin niya at naging dakila
siya. **5** Habang iniisip ko ang tungkol dito, nakakita ako ng isang
lalaking kambing na nagmula sa kanluran, sa ibabaw ng buong
mundo, tumatakbo nang mabilis na parang hindi sumasayad sa
lupa. Ang kambing ay may isang malaking sungay sa pagitan ng
kaniyang mga mata. **6** Lumapit siya sa lalaking tupa na may
dalawang sungay—nakita ko ang lalaking tupa na nakatayo sa
pampang ng ilog—at galit na galit na tumakbo ang kambing
patungo sa lalaking tupa. **7** Nakita ko na lumapit ang kambing
sa lalaking tupa. Galit na galit siya sa lalaking tupa, sinugod niya
ang lalaking tupa at binali ang dalawang sungay nito. Walang
kapangyarihan ang lalaking tupa upang tumayo sa harapan niya.
Ibinuwal siya ng kambing sa lupa at tinapakan siya. Walang
sinuman ang makapagliligtas sa lalaking tupa mula sa kaniyang
kapangyarihan. **8** At naging napakalaki ng kambing. Ngunit nang
maging malakas siya, nabali ang malaking sungay at tumubo sa
lugar nito ang apat na iba pang mga sungay na nakaturo sa
apat na hangin ng kalangitan. **9** Tumubo ang isa pang sungay
mula sa isa sa mga ito, maliit sa una, ngunit naging napakalaki

sa timog, sa silangan at sa maluwalhating lupain ng Israel. **10**
Naging napakalaki nito upang makipagdigma sa hukbo ng langit.
Ang ilan sa mga hukbo at ilan sa mga bituin ay itinapon sa lupa
at tinapakan sila. **11** Naging dakila ito, kasindakila ng banal na
pinuno ng hukbo. Kinuha mula sa kaniya ang karaniwang alay na
susunugin at naging marumi ang lugar ng kaniyang santuwaryo.
12 Dahil sa paghihimagsik, ibibigay ang hukbo sa sungay ng
kambing at ititigil ang alay na susunugin. Ihahagis ng sungay
ang katotohanan sa lupa at magtatagumpay ito sa kaniyang
ginagawa. **13** At narinig ko na nagsasalita ang isang banal at
sinasagot siya ng isa pang banal, "Gaano katagal mananatili
ang mga bagay na ito, ang pangitaing ito tungkol sa alay na
susunugin, ang kasalanan na nagdadala ng kapahamakan, ang
pagpapasakamay ng santuwaryo at ang pagtapak sa hukbo ng
langit?" **14** Sinabi niya sa akin, "Magtatagal ito sa loob ng 2,
300 na araw at gabi. Pagkatapos nito, magiging maayos ang
santuwaryo." **15** Nang akong si Daniel ay nakita ang pangitain,
sinubukan kong unawain ito. At may tumayo sa harapan ko na
katulad ng isang lalaki. **16** Narinig ko ang tinig ng isang lalaking
tumatawag sa pagitan ng mga pampang ng Ilog Ulai. Sinabi
niya, "Gabriel, tulungan mo ang lalaking ito na maunawaan
ang pangitain." **17** Kaya lumapit siya sa kinatatayuan ko. Nang
lumapit siya, natakot ako at nagpatirapa sa lupa. Sinabi niya
sa akin, "Unawain mo, anak ng tao, na ang pangitain ay para
sa panahon ng pagwawakas." **18** Nang kausapin niya ako,
nakatulog ako nang mahimbing na nasa lupa ang aking mukha.
Pagkatapos, hinawakan niya ako at pinatayo. **19** Sinabi niya,
"Tingnan mo, ipapakita ko sa iyo kung ano ang susunod na
mangyayari sa panahon ng matinding galit dahil may kinalaman

ang pangitain sa mangyayari sa panahon na nakatakda para sa
wakas. 20 Ang lalaking tupa na iyong nakita, ang isa na may
dalawang sungay—sila ang mga hari ng Media at Persia. 21
Ang lalaking kambing ang hari ng Grecia. Ang malaking sungay
sa pagitan ng kaniyang mga mata ay ang unang hari. 22 Ang
naputol na sungay sa lugar kung saan lumitaw ang apat na iba
pa—lilitaw mula sa kaniyang bansa ang apat na kaharian, ngunit
hindi kasinlakas ng kaniyang dakilang kapangyarihan. 23 Sa
huling panahon ng mga kahariang iyon, kapag umabot na sa
sukdulan ang mga lumalabag sa batas, lilitaw ang isang haring
may mabagsik na mukha na napakatalino. 24 Magiging dakila
ang kaniyang kapangyarihan—ngunit hindi sa pamamagitan
ng kaniyang sariling kapangyarihan. Magdudulot siya nang
malawakang pagkawasak at magtatagumpay siya sa anumang
gagawin niya. Lilipulin niya ang mga makapangyarihang tao, ang
mga taong banal. 25 Sa pamamagitan ng kaniyang katusuhan,
pasasaganain niya ang panlilinlang sa ilalim ng kaniyang kamay.
Lilitaw din siya laban sa Hari ng mga hari at mawawasak
siya—ngunit hindi sa pamamagitan ng kapangyarihan ng tao.
26 Totoo ang pangitain na sinabi tungkol sa mga gabi at mga
umaga. Ngunit selyohan mo ang pangitain, sapagkat tumutukoy
ito sa maraming araw sa hinaharap." 27 At akong si Daniel
ay napagod at nanghina sa loob ng ilang araw. Pagkatapos,
bumangon ako at pumunta sa gawain ng hari. Ngunit kinilabutan
ako dahil sa pangitain at walang sinumang nakaunawa nito.

9 Si Dario ay ang anak ni Assuero, isang kaapu-apuhan ng
Medo. Ito ay si Dario na ginawang hari sa buong kaharian ng
mga taga-Babilonia. 2 Ngayon sa unang taon ng paghahari
ni Dario, ako si Daniel, ay pinag-aaralan ko ang mga aklat

na naglalaman ng salita ni Yahweh, ang salitang dumating
kay Jeremias na propeta. Napag-aralan kong may pitumpung
taon hanggang sa matapos ang pagpapabaya sa Jerusalem.
3 Iniharap ko ang aking mukha sa Panginoong Diyos, upang
hanapin siya sa pamamagitan ng panalangin at mga kahilingan,
ng pag-aayuno, at pagsuot ng magaspang na tela at pag-
upo sa mga abo. 4 Nanalangin ako kay Yahweh na aking
Diyos, at ipinahayag ko ang aming mga kasalanan. Sinabi
ko, “Nagsusumamo ako sa iyo, Panginoon, ikaw ay dakila at
kahanga-hangang Diyos na siyang tumutupad ng kasunduan
at tapat sa mga umiibig sa iyo at sumusunod sa iyong mga
kautusan. 5 Nagkasala kami at gumawa ng mali. Gumawa kami
ng masama at kami ay naghimagsik, tumalikod mula sa iyong
mga kautusan at mga atas. 6 Hindi kami nakinig sa iyong mga
lingkod na propetang nagsalita sa iyong pangalan sa aming mga
hari, sa aming mga pinuno, sa aming mga ninuno at sa lahat ng
tao sa lupain. 7 Sa iyo ang katuwiran, Panginoon. Gayunman sa
amin ngayon, ang kahihiyan ay sa aming mga mukha—para
mga taga-Juda at sa mga naninirahan sa Jerusalem, at sa lahat
ng taga-Israel. Kasama ng mga ito ang mga malapit at malayo
sa buong lupain kung saan mo sila ikinalat. Ito ay dahil sa
labis na pagtataksil na ginawa namin laban sa iyo. 8 Sa amin,
Yahweh, ang kahihiyan ay sa aming mga mukha—para sa aming
mga hari, sa aming mga pinuno at sa aming mga ninuno—dahil
nagkasala kami laban sa iyo. 9 Sa aming Panginoong Diyos
ang pinanggagalingan nang habag at kapatawaran, sapagkat
naghimagsik kami laban sa kaniya. 10 Hindi namin sinunod ang
tinig ni Yahweh na aming Diyos sa pamamagitan ng paglakad
sa kaniyang mga kautusan na ibinigay sa pamamagitan ng

kaniyang lingkod na mga propeta. 11 Lahat ng taga-Israel
ay lumabag sa iyong mga utos at tumalikod sa iyong mga
kautusan, tinatanggihang sundin ang iyong tinig. Ang sumpa
at mga panunumpa na naisulat sa kautusan ni Moises, ang
lingkod ng Diyos, ay naibuhos sa amin, sapagkat nagkasala kami
laban sa kaniya. 12 Pinatunayan ni Yahweh ang mga salitang
kaniyang sinabi laban sa amin at laban sa mga namumuno
sa amin, sa pamamagitan ng pagdadala sa amin ng malaking
kapahamakan. Sapagkat sa ilalim ng kabuuan ng langit wala
pang nangyaring anumang bagay na maaaring ihambing sa
kung ano ang nangyari sa Jerusalem. 13 Gaya ng nasusulat sa
kautusan ni Moises, dumating ang lahat ng kapahamakan sa
amin, ngunit hindi parin kami nagmakaawa mula kay Yahweh
na aming Diyos sa pamamagitan ng pagtalikod mula sa aming
mga kalikuan at bigyang pansin ang iyong katotohanan. 14
Samakatwid inihanda ni Yahweh ang kapahamakan at dinala ito
sa amin, sapagkat matuwid si Yahweh na ating Diyos sa lahat
ng mga gawang kaniyang ginagawa, ngunit hindi parin natin
sinunod ang kaniyang tinig. 15 Ngayon, Panginoon na aming
Diyos, inilabas mo ang iyong mga tao mula sa lupain ng Egipto
sa pamamagitan ng isang makapangyarihang kamay, at gumawa
ka ng tanyag na pangalan para sa iyong sarili, maging sa
kasalukuyan. Ngunit nagkasala parin kami; gumawa parin kami
ng masasamang bagay. 16 Panginoon, dahil sa lahat ng iyong
mga matuwid na mga gawa, hayaan mong mawala ang iyong
galit at ang iyong poot mula sa iyong lungsod na Jerusalem,
ang iyong banal na bundok. Dahil sa aming mga kasalanan, at
dahil sa kalikuan ng aming mga ninuno, naging isang paksa ng
pangungutya ang Jerusalem at ang iyong mga tao sa lahat ng

nakapalibot sa amin. **17** Ngayon, aming Diyos, pakinggan mo
ang dalangin ng iyong lingkod at sa kaniyang pagsusumamo para
sa habag; para sa iyong kapakanan, Panginoon, pagliwanagin
mo ang iyong mukha sa iyong santuwaryo na pinabayaan. **18**
Aking Diyos, buksan mo ang iyong mga tainga at makinig;
buksan mo ang iyong mga mata at tingnan. Ganap kaming
nawasak; tingnan mo ang lungsod na tinawag sa pamamagitan
ng iyong pangalan. Hindi kami nagsumamo sa iyo ng tulong
dahil sa aming katuwiran, ngunit dahil sa iyong labis na habag.
19 Panginoon makinig! Panginoon magpatawad! Panginoon,
magbigay pansin at kumilos ka! Para sa iyong kapakanan,
huwag mong ipagpaliban, aking Diyos, sapagkat ang iyong
lungsod at ang iyong tao ay tinawag sa pamamagitan ng iyong
pangalan." **20** Habang ako ay nagsasalita—nananalangin at
nagpapahayag ng aking mga kasalanan at ang kasalanan ng
aking kababayang taga-Israel, at idinudulog ang aking mga
kahilingan kay Yahweh na aking Diyos alang-alang sa banal na
bundok ng Diyos— **21** habang ako ay nananalangin, ang lalaking
si Gabriel, na nakita ko sa unang pangitain ay mabilis na lumipad
pababa sa akin, sa panahon ng pag-aalay sa gabi. **22** Binigyan
niya ako ng pang-unawa at sinabi sa akin, "Daniel, pumunta ako
ngayon upang bigyan kita ng kaalaman at pang-unawa. **23** Nang
ikaw ay humihingi ng habag, ibinigay ang atas at pumunta ako
upang sabihin sa iyo ang sagot, sapagkat labis kang iniibig.
Samakatwid isaalang-alang ang salitang ito at unawain ang
pahayag. **24** Pito na tig-pipitumpong taon ang iniatas para sa
iyong mga tao at sa iyong banal na lungsod upang wakasan ang
pagkakasala at wakasan ang kasalanan, upang pagbayaran
ang kasamaan, upang dalhin ang walang hanggang katuwiran,

upang tuparin ang pangitain at propesiya at upang gawing banal
ang dakong kabanal-banalan. **25** Alamin at unawain na mula sa
pagpapalaganap ng utos na panunumbalikin at itatayong muli
ang Jerusalem sa pagdating ng isang hinirang (na magiging
isang pinuno), magkakaroon ng pito na tig-pipito at pito na tig-
aanimnaputdalawa. Muling maitatayo ang Jerusalem kasama
ang mga lansangan at isang kanal kahit pa sa mga panahon ng
kabalisahan. **26** Pagkatapos ng pito na tig-aanimnapu't dalawang
taon, ang isang hinirang ay malilipol at mawawalan. Wawasakin
ng hukbo ng isang parating na pinuno ang lungsod at ang banal
na lugar. Darating ang katapusan nito sa pamamagitan ng baha
at magkakaroon ng digmaan hanggang sa huli. Ang pagkawasak
ay itinakda na. **27** Pagtitibayin niya ang isang kasunduan sa
marami sa loob ng isang pito. Sa kalagitnaan ng pito wawakasan
niya ang pag-aalay at ang paghahandog. Sa pakpak ng mga
kasuklam-suklam darating ang isang tao na siyang gagawa ng
pagkasira. Isang ganap na pagwawakas at pagkawasak ang
itinakdang ibubuhos sa gumawa ng pagkasira."

10 Sa ikatlong taon ng paghahari ni Ciro na hari ng Persia,
isang mensahe ay ipinahayag kay Daniel, (na tinawag na
Beltesazar) at ang mensaheng ito ay totoo. Tungkol ito sa isang
malaking digmaan. Naunawaan ni Daniel ang mensahe nang
ipinakita sa kaniya sa pamamagitan ng pangitain. **2** Sa mga
araw na iyon akong si Daniel ay tumatangis ng tatlong linggo. **3**
Hindi ako kumain ng masasarap na pagkain, hindi ako kumain
ng karne, hindi ako uminom ng alak, at hindi ko pinahiran ng
langis ang aking sarili hanggang sa matapos ang buong tatlong
linggo. **4** Sa ika dalawampu't apat na araw ng unang buwan,
samantalang ako ay nasa tabi ng malaking ilog (ito ang Tigris),

5 Tumingala ako at nakita ko ang isang lalaki na nakadamit ng
telang lino, na may sinturon na nakapalibot sa kaniyang baywang
na yari sa purong ginto mula sa Uphas. 6 Ang kaniyang katawan
ay katulad ng topaz, ang kaniyang mukha ay katulad ng kidlat,
ang kaniyang mga mata ay katulad ng ningas ng mga tanglaw,
ang kaniyang mga braso at kaniyang mga paa ay katulad ng
makinis na tanso, at ang tunog ng kaniyang salita ay katulad
ng ingay ng napakaraming tao. 7 Akong si Daniel lamang ang
nakakita ng pangitain, sapagkat hindi nakita ng mga lalaking
kasama ko ang pangitain. Gayunman, isang malaking takot ang
dumating sa kanila at tumakbo sila upang magtago. 8 Kaya
naiwan akong mag-isa at nakita ko ang dakilang pangitain na ito.
Nawalan ako ng lakas; ang aking maningning na anyo ay binago
ng takot at wala akong natirang lakas. 9 Pagkatapos narinig
ko ang kaniyang mga salita- at nang marinig ko ang mga ito,
bumagsak ako sa mahimbing na pagkakatulog na nakasubsob
sa lupa ang aking mukha. 10 May kamay na humawak sa akin,
at sobrang nangatog ang aking mga tuhod at ang palad ng
aking mga kamay. 11 Sinabi ng anghel sa akin, “Daniel, lalaking
lubos na iniibig, unawain mo ang mga salitang sasabihin ko
sa iyo, at tumayo ka ng matuwid sapagkat ipinadadala ako sa
iyo. “Nang sabihin niya ang salitang ito sa akin, tumayo akong
nanginginig. 12 Pagkatapos, sinabi niya sa akin, “Huwag kang
matakot, Daniel. Samantalang sa unang araw na itinakda mo
ang iyong isipan upang unawain at upang magpakumbaba ang
iyong sarili sa harapan ng Diyos, ang iyong mga salita ay narinig
at dumating ako dahil sa iyong mga salita. 13 Tinanggihan
ako ng prinsipe ng kaharian ng Persia, at ako ay nanatili roon
kasama ang mga hari ng Persia ng dalawampu't-isang araw.

Subalit si Miguel, isa sa mga pinakapunong prinsipe, pumunta
at tinulungan ako. 14 Ngayon ay naparito ako upang tulungan
kang unawain kung ano ang mangyayari sa iyong mga tao
sa mga huling araw. Sapagkat ang pangitain ay para sa mga
araw na darating." 15 "Nang magsalita siya sa akin gamit ang
mga salitang ito, iniharap ko ang aking mukha sa lupa at hindi
ako makapagsalita. 16 May isang anyong tulad ng tao ang
humipo sa aking mga labi, at ibinukas ko ang aking bibig at
nakipag-usap sa kaniya na nakatayo sa aking harapan, "Aking
panginoon, ibinalik ng pangitain ang dalamhati sa akin at wala
na akong natirang lakas. 17 Ako ang iyong lingkod. Paano ako
makikipag-usap sa aking panginoon? Na ngayon ay wala na
akong lakas, at walang natirang hininga sa akin." 18 Hinawakan
ako ng isang anyong tulad ng tao at pinalakas ako. 19 Sabi niya,
"Lalaki na lubos na iniibig, huwag kang matakot. Sumaiyo ang
kapayapaan. Magpakatatag ka ngayon; magpakatatag ka! "Nang
magsalita siya sa sa akin, napalakas ako at sinabi ko, "Hayaan
mong magsalita ang aking panginoon, sapagkat pinalakas mo
ako." 20 Sinabi niya, "Alam mo ba kung bakit ako pumunta
sa iyo? Babalik na ako ngayon para labanan ang prinsipe ng
Persia. Kapag lumabas ako, darating ang prinsipe ng Grecia. 21
Subalit sasabihin ko sa iyo kung ano ang nakasulat sa Aklat
ng Katotohanan- walang sinuman ang magpapakita sa akin
ng kaniyang sarili na malakas, maliban kay Miguel na iyong
prinsipe."

11 "Sa unang taon ni Dario na taga-Media, dumating ako
mismo upang tulungan at pangalagaan si Miguel. 2 At ngayon,
ipapahayag ko sa iyo ang isang katotohanan. Tatlong hari ang
lilitaw sa Persia at ang ika-apat ay higit na mayaman kaysa

sa kanilang lahat. Nang magkaroon siya ng kapangyarihan sa
pamamagitan ng kaniyang mga kayamanan, hihimukin niya ang
bawat isa laban sa kaharian ng Grecia. **3** At mamumuno ang
isang makapangyarihang hari sa isang napakalaking kaharian
at gagawin niya ang lahat ng bagay na kaniyang naisin. **4**
Sa kaniyang paglitaw, mawawasak ang kaniyang kaharian at
mahahati sa apat na hangin ng langit. Ngunit hindi ito maibibigay
sa kaniyang mga kaapu-apuhan, at hindi ito magkakaroon ng dati
nitong kapangyarihan nang pinamumunuan niya ito. Sapagkat
mabubunot ang kaniyang kaharian at ibibigay sa hindi niya
sariling kaapu-apuhan. **5** Magiging malakas ang hari ng Timog
ngunit isa sa kaniyang mga pinuno ng hukbo ang magiging
mas malakas sa kaniya at pamumunuan ang mas malaki pang
kaharian. **6** Pagkatapos ng ilang taon, sa tamang panahon,
gagawa sila ng isang kasunduan. Pupunta ang babaeng anak
ng hari ng Timog sa hari ng Hilaga upang patunayan ang
kasunduan. Ngunit mawawala ang kaniyang kapangyarihan, at
iiwanan siya—siya at ang mga nagdala sa kaniya, ang kaniyang
ama, at ang isang taong tumulong sa kaniya sa mga panahong
iyon. **7** Ngunit lilitaw ang isang sanga mula sa kaniyang mga
ugat na papalit sa kaniyang puwesto. Sasalakayin niya ang
mga hukbo at papasukin ang mga tanggulan ng hari ng Hilaga.
Lalabanan niya sila at sasakupin. **8** Dadalhin niya sa Egipto
ang kanilang mga diyos kasama ang kanilang mga inukit na
imaheng metal at ang kanilang mahahalagang lalagyan ng pilak
at ginto at sa loob ng ilang taon, iiwasan niyang salakayin ang
hari ng Hilaga. **9** Sasakupin ng hari ng Hilaga ang kaharian ng
hari ng Timog, ngunit aatras siya sa kaniyang sariling lupain.
10 Magsisimula ng digmaan ang kaniyang mga anak na lalaki

at magtitipon ng isang malaking hukbong patuloy na darating
at aapaw na tulad ng isang baha, makakapasok at muling
sasalakay hanggang sa kaniyang tanggulan. **11** Ang hari ng
Timog ay galit na magmamartsa at makikipaglaban sa hari ng
Hilaga. Magpapalakas ng malaking hukbo ang hari ng Hilaga,
ngunit ibibigay ito sa hari ng Timog. **12** Kapag nagtagumpay na
ang mga hukbo, mapupuno ng pagmamataas ang hari ng Timog,
at papatayin ang libu-libo sa kaniyang mga kaaway. Ngunit
hindi siya magtatagumpay. **13** Muling bubuo ng isa pang hukbo
ang hari ng Hilaga, mas malaki kaysa nauna. Pagkatapos ng
ilang taon, ang hari ng Hilaga ay tiyak na babalik na may isang
malaking hukbo na natustusan ng maraming kagamitan. **14** Sa
mga panahong iyon, marami ang lilitaw laban sa hari ng Timog.
Ang mga pinakamarahas sa iyong mga tao ay tatayo sa kanilang
mga sarili upang tuparin ang pangitain, ngunit matitisod sila at
mahuhulog. **15** Darating ang hari ng Hilaga at magtatayo ng
mga tambak na daraanan at bibihagin ang pinatibay na lungsod.
Hindi makakayanang tumayo ng puwersa ng Timog, maging
ang kanilang pinakamalalakas na kawal ay walang lakas upang
tumayo. **16** Ngunit gagawin ng hari ng Hilaga ang lahat ng gusto
niyang gawin laban sa hari ng Timog at walang sinumang pipigil
sa kaniya; itatatag niya ang kaniyang sarili sa mainam na lupaing
dala-dala ng kaniyang kamay ang ganap na pagkawasak. **17**
Ang hari ng Hilaga ay magpapasyang pumunta na taglay ang
lakas ng kaniyang buong kaharian, at dala-dala niya ang isang
makatarungang kasunduan na kaniyang ipatutupad kasama
ang hari ng Timog. Ibibigay niya sa hari ng Timog ang isang
babaeng anak na ipapakasal upang wasakin ang kaharian ng
Timog. Ngunit hindi magtatagumpay o makakatulong sa kaniya

ang balak na ito. **18** Pagkatapos nito, bibigyang pansin ng hari
ng Hilaga ang mga baybaying lugar at bibihagin ang marami sa
kanila. Ngunit isang pinuno ang pipigil sa kaniyang kalikuan at
ibabalik ng pinunong ito ang kaniyang kalikuan sa kaniya. **19** At
bibigyan niya ng pansin ang mga kutang tanggulan sa kaniyang
sariling lupain, ngunit matitisod siya at babagsak; hindi na siya
matatagpuan. **20** Pagkatapos ay may isang lilitaw na kapalit niya
at sapilitang maniningil ng pambayad sa buwis para tustusan
ang kayamanan ng kaharian. Ngunit sa loob lamang ng ilang
araw, siya ay mawawasak, ngunit hindi sa pamamagitan ng galit
o labanan. **21** Lilitaw na kapalit niya ang isang hamak na tao,
taong hindi pinararangalan ng mga tao ng pangharing parangal;
tahimik siyang papasok at kukunin niya ang kaharian dahil sa
hindi tapat na papuri. **22** Isang malaking hukbo ang matatangay
tulad ng isang baha sa kaniyang harapan. Mawawasak ang
hukbong iyon at ang pinunong itinatag ng tipan. **23** Mula sa
oras ng pakikipagkasundo sa kaniya, kikilos siya nang may
pandaraya; at sa kaunting bilang ng mga tao ay magiging
malakas siya. **24** Pupunta siya sa mga pinakamayayamang
lalawigan nang walang pasabi at gagawin niya ang mga bagay
na hindi man lamang ginawa ng kaniyang ama ni ginawa ng ama
ng kaniyang ama— na ikakalat sa kaniyang mga tagasunod
ang mga nasamsam, ang mga ninakaw at ang kayamanan.
Balak niyang alisin ang pinagtibay na tanggulan, ngunit sa
sandaling panahon lamang. **25** Palalakasin niya ang kaniyang
kapangyarihan at ang kaniyang tapang laban sa hari ng Timog
taglay ang isang malaking hukbo. Magsisimula ng digmaan
ang hari ng Timog kasama ang makapangyarihang hukbo,
ngunit hindi siya makakatayo dahil sa dami ng banta laban

sa kaniya. **26** Maging ang mga kasama ng haring kumakain
sa hapag-kainan ay susubukan siyang wasakin. Tatangayin
ng agos ang kaniyang mga hukbo tulad ng baha at marami
sa kanila ang papatayin. **27** Ang dalawang haring ito ay uupo
sa parehong hapag-kainan taglay ang kasamaan ng kanilang
mga puso laban sa isa't isa, at magsisinungaling sa bawat isa,
ngunit walang layunin. Sapagkat darating ang katapusan sa
nakatakdang panahon. **28** At babalik ang hari ng Hilaga sa
kaniyang lupain na may maraming kayamanan, ngunit lalabag
ang kaniyang puso laban sa banal na tipan. Gagawin niya ang
kaniyang ninanais at babalik siya sa kaniyang sariling lupain.
29 Sa nakatakdang panahon, babalik siya at sasakuping muli
ang Timog. Ngunit sa pagkakataong ito, hindi ito magiging tulad
ng dati. **30** Sapagkat darating ang mga barko ng Kitim laban
sa kaniya at mawawalan siya ng pag-asa at babalik. Sisiklab
ang galit niya laban sa banal na tipan at masisiyahan siya sa
mga taong sumasalungat sa banal na tipan. **31** Lilitaw ang
kaniyang mga hukbo at lalapastanganin ang santuwaryo at ang
kutang tanggulan; kukunin nila ang mga karaniwang handog na
susunugin at magsisimula sila ng pagkasuklam na magiging
sanhi ng ganap na pagkawasak. **32** Lilinlangin ang mga lumabag
sa tipan at aakitin sila, ngunit ang mga taong nakakakilala sa
kanilang Diyos ay magiging malakas at kikilos. **33** Magbibigay
nang pang-unawa sa marami ang mga matatalinong tao. Ngunit
sa loob ng ilang araw ay mamamatay sila sa espada at sa apoy,
bibihagin sila bilang mga bilanggo at nanakawin ang kanilang
mga pag-aari. **34** Kapag natisod sila, makatatanggap sila ng
kaunting tulong at marami ang sasama sa kanila na walang
isang salita. **35** Ang ilan sa mga matatalino ay matitisod upang

maging dalisay, malinis at malinang hanggang sa panahon ng
katapusan. Sapagkat ang nakatakdang panahon ay paparating
pa lamang. **36** Gagawin ng hari ang lahat ng kaniyang ninanais.
Itataas niya at palalakihin ang kaniyang sarili sa ibabaw ng bawat
diyus-diyosan, at magsasalita ng mga bagay na kagulat-gulat
laban sa Diyos ng mga diyos. Magtatagumpay siya hanggang
sa maganap ang poot. Sapagkat matutupad ang ipinasyang
magaganap. **37** Hindi niya isasaalang-alang ang mga diyos ng
kaniyang mga ninuno, ang diyos na ninanais ng mga kababaihan,
o iba pang mga diyos. Magmamataas siya at aangkining mas
mataas siya sa kanilang lahat. **38** Sa halip na sila, sasambahin
niya ang diyos ng mga tanggulan. Paparangalan niya ng ginto
at pilak ang isang diyos na hindi kilala, kasama ang mga
mahahalagang bato at mamahaling handog. **39** Sasalakayin niya
ang mga pinakamalalakas na tanggulan sa tulong ng mga taong
kabilang sa isang hindi kilalang diyos. Pararangalan niya ang
mga humahanga sa kaniya. Gagawin niya silang mga pinuno ng
maraming tao at hahatiin niya ang lupain na may kabayaran. **40**
Sa mga huling panahon, sasalakay ang hari ng Timog. Mabilis
na sasalakay sa kaniya ang hari ng Hilaga na tulad ng isang
bagyo na may kasamang mga karwahe at mga mangangabayo
at maraming barko. Sasakupin niya ang maraming bansa at
tatangayin niya sila tulad ng isang baha. **41** Darating siya sa
maluwalhating lupain, at sampung libong Israelita ang matitisod
at babagsak, ngunit maraming taga-Edom at Moab at mga
natitirang tao ng Amon ang makakatakas mula sa kaniyang
kamay. **42** Palalawakin niya ang kaniyang kapangyarihan sa
maraming bansa; hindi makakatakas ang lupain ng Egipto. **43**
Magkakaroon siya ng kapangyarihan sa lahat ng mga ginto

at pilak, at sa lahat ng kayamanan ng Egipto; paglilingkuran
siya ng mga taga-Libya at Etiopia. **44** Ngunit mangangamba
siya sa mga ulat mula sa silangan at hilaga at lalabas siya
nang may napakatinding galit upang ibukod ang karamihan para
sa pagkawasak. **45** Itatayo niya ang mga tolda ng kaniyang
palasyo sa pagitan ng mga karagatan, at sa magandang banal
na bundok. Darating siya sa kaniyang katapusan at walang
sinumang tutulong sa kaniya.

12 “Sa panahong iyon, tatayo si Miguel, ang dakilang prinsipe
na nagbabantay sa iyong mga kababayan. Magkakaroon ng
panahon ng kaguluhan na hindi pa nararanasan kailanman
magmula nang nagkaroon ng anumang bansa hanggang sa
panahong iyon. Sa panahong iyon, maililigtas ang iyong mga
kababayan, ang lahat ng pangalang matatagpuang nakasulat sa
aklat. **2** Marami sa mga natutulog sa alabok ng daigdig ang
babangon, ang ilan ay sa walang hanggang buhay at ang ilan
ay sa kahihiyan at walang hanggang pagdurusa. **3** Ang mga
marurunong ay magliliwanag tulad ng liwanag ng kalangitan
sa kaitaasan at ang mga nakapagpanumbalik ng marami sa
katuwiran ay tulad ng mga bituin magpakailanman. **4** Ngunit
ikaw Daniel, isara mo ang mga salitang ito; panatilihin mong
selyado ang aklat hanggang sa panahon ng pagwawakas.
Marami ang magsisitakbuhan paroo't parito at madaragdagan
ang kaalaman.” **5** At ako, si Daniel ay tumingin, at may dalawa
pang nakatayo roon. Ang isa ay nakatayo sa dakong gilid ng
ilog na ito at ang isa ay nakatayo sa pampang sa kabilang
dako ng ilog. **6** Sinabi ng isa sa kanila sa lalaking nakasuot ng
telang lino na nasa ibabaw ng tubig, “Gaano katagal matatapos
ang mga kamangha-manghang pangyayaring ito?” **7** Narinig

ko ang lalaking nakasuot ng telang lino na nasa ibabaw ng
tubig—itinaas niya ang kaniyang kanang kamay at kaliwang
kamay sa langit at nangako sa nabubuhay magpakailanman na
mangyayari ito sa isang panahon, mga panahon at kalahati,
ito ay tatlo at kalahating taon. Kapag natapos ang pagsira sa
kapangyarihan ng mga banal na tao, matatapos ang lahat ng
mga bagay na ito. **8** Narinig ko ngunit hindi ko naunawaan. Kaya
nagtanong ako, "Panginoon ko, ano ang magiging kahihinatnan
ng lahat ng mga bagay na ito?" **9** Sinabi niya, "Makakaalis ka na
Daniel sapagkat nakasara ang mga salita at selyado hanggang
sa panahon ng pagwawakas. **10** Marami ang dadalisayin, lilinisin
at lilinangin ngunit ang mga masasama ay magpapakasama.
Wala ni isa sa mga masasama ang makakaunawa, ngunit ang
mga marurunong ay makakaunawa. **11** Mula sa panahong inalis
ang karaniwang handog na susunugin at ang pagkasuklam na
sanhi ng ganap na pagkawasak ay handa na, magkakaroon ng
1, 290 na mga araw. **12** Mapalad ang mga naghihintay hanggang
sa matapos ang 1, 335 na mga araw. **13** Kinakailangan mong
manatili sa iyong kaparaanan hanggang sa huli at mamamahinga
ka. Tatayo ka sa lugar na itinalaga sa iyo sa mga huling araw."

Hosea

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Hosea, na anak
na lalaki ni Beeri sa panahon nina Uzias, Jotam, Ahaz, at
Hezekias na mga hari ng Juda, at sa panahon ni Jeroboam,
na anak na lalaki ni Jehoas na hari ng Israel. **2** Noong unang
magsalita si Yahweh sa pamamagitan ni Hosea, sinabi niya sa
kaniya, "Humayo ka, mag-asawa ka ng babaing nagbebenta ng
aliw. Magkakaroon siya ng mga anak na bunga ng kaniyang
pagbebenta ng aliw. Sapagkat nagkakasala ang lupain ng
matinding gawain ng pagbebenta ng aliw habang tinatalikuran
ako." **3** Kaya, humayo si Hosea at pinakasalan si Gomer na
anak na babae ni Diblaim, at nagbuntis siya at nagsilang siya
sa kaniya ng isang anak na lalaki. **4** Sinabi ni Yahweh kay
Hosea, "Tawagin mo siya sa pangalang Jezreel. Sapagkat hindi
magtatagal, paparusahan ko ang sambahayan ni Jehu dahil sa
pagdanak ng dugo sa Jezreel at wawakasan ko ang kaharian
ng sambahayan ni Israel. **5** Mangyayari ito sa araw na iyon
na babaliin ko ang pana ng Israel sa lambak ng Jezreel." **6**
Nagbuntis muli si Gomer at nagsilang ng isang anak na babae.
At sinabi ni Yahweh kay Hosea, "Tawagin mo siya sa pangalang
Lo-ruhama, sapagkat hindi na ako mahahabag sa sambahayan
ni Israel, ni dapat ko pa silang patawarin. **7** Ngunit mahahabag
ako sa sambahayan ni Juda, at ako mismo, si Yahweh na
kanilang Diyos ang magliligtas sa kanila. Hindi ko sila ililigtas sa
pamamagitan ng pana, espada, digmaan, mga kabayo, o ng mga
mangangabayo." **8** Nang maawat ni Gomer si Lo-ruhama sa
pagsuso, nagbuntis siya at nagsilang ng isa pang anak na lalaki.
9 At sinabi ni Yahweh, "Tawagin mo siya sa pangalang Lo-ammi,
sapagkat hindi ko kayo mga tao at hindi ako ang inyong Diyos.

10 Ngunit ang bilang ng mga tao ng Israel ay magiging tulad ng
buhangin sa dalampasigan, na hindi masusukat o mabibilang.
Mangyayari ito kung saan sinabi sa kanila na, 'Hindi ko kayo
mga tao,' sasabihin ito sa kanila, 'Kayo ay mga tao ng buhay na
Diyos.' 11 Titipunin ang mga tao ng Juda at mga tao ng Israel.
Magtatalaga sila ng isang pinuno para sa kanila at lalabas sila
mula sa lupain, sapagkat magiging dakila ang araw ng Jezreel.
2 Sabihin ninyo sa inyong mga kapatid na lalaki, 'Aking mga
tao!' at sa inyong mga kapatid na babae, 'Pinakitaan kayo ng
habag.'" 2 Isakdal mo ang iyong ina, isakdal mo, sapagkat
hindi ko siya asawa, at hindi rin niya ako asawa. Hayaan mong
alisin niya ang kaniyang pagbebenta ng aliw mula sa kaniyang
harapan, at ang kaniyang mga gawaing pangangalunya sa
pagitan ng kaniyang mga suso. 3 Kung hindi, huhubaran ko
siya at ipapakita ang kaniyang kahubaran gaya sa araw ng
kaniyang pagkasilang. Gagawin ko siyang tulad ng ilang, tulad
ng isang tigang na lupa at papatayin ko siya sa uhaw. 4 Hindi
ako mahahabag sa kaniyang mga anak, sapagkat sila ay mga
anak sa pagbebenta ng aliw. 5 Sapagkat ang kanilang ina ay
naging babaing nagbebenta ng aliw, at siya na nagbuntis sa
kanila ay gumawa ng kahiya-hiya. Sinabi niya, "Susundan ko
ang aking mga mangingibig, sapagkat ibinibigay nila sa akin ang
aking tinapay at tubig, ang aking lana at lino, ang aking langis
at inumin." 6 Kaya gagawa ako ng bakod ng mga tinik upang
harangan ang kaniyang daraanan. Gagawa ako ng pader laban
sa kaniya upang hindi niya makita ang kaniyang daraanan. 7
Hahabulin niya ang kaniyang mga mangingibig, ngunit hindi
niya sila maaabutan. Hahanapin niya sila, ngunit hindi niya sila
matatagpuan. Pagkatapos, sasabihin niya, "Babalik ako sa aking

unang asawa, sapagkat mas mabuti para sa akin noon kaysa
ngayon." 8 Sapagkat hindi niya nalamang ako ang nagbigay sa
kaniya ng butil, ng bagong alak at ng langis, at ang nagbigay
sa kaniya ng labis-labis na pilak at ginto, na ginamit naman
nila para kay Baal. 9 Kaya babawiin ko ang kaniyang butil sa
panahon ng anihan at ang aking bagong alak sa kapanahunan
nito. Babawiin ko ang aking lana at lino na ginamit upang takpan
ang kaniyang kahubaran. 10 Pagkatapos, huhubaran ko siya sa
harapan ng kaniyang mga mangingibig, at walang magliligtas
sa kaniya mula sa aking kamay. 11 Patitigilin ko rin ang lahat
ng kaniyang mga pagdiriwang—ang kaniyang mga pista, ang
kaniyang mga pagdiriwang sa bagong buwan, ang kaniyang
mga Araw ng Pamamahinga, at ang lahat ng kaniyang mga
itinakdang kapistahan. 12 Wawasakin ko ang kaniyang mga
puno ng ubas at ang kaniyang mga puno ng igos, na sinabi
niya, "Ito ang mga kabayarang ibinigay sa akin ng aking mga
mangingibig." Gagawin kong gubat ang mga ito, at kakainin ng
mga hayop sa parang ang mga ito. 13 Paparusahan ko siya
dahil sa mga araw ng pista ng mga Baal, nang nagsunog siya
ng insenso sa kanila, nang pinalamutian niya ang kaniyang
sarili ng kaniyang mga singsing at alahas, at sinundan niya ang
kaniyang mga mangingibig at nilimot ako." Ito ang pahayag ni
Yahweh. 14 Kaya susuyuin ko siya upang manumbalik. Dadalhin
ko siya sa ilang at magiliw ko siyang kakausapin. 15 Ibabalik ko
sa kaniya ang kaniyang mga ubasan, at ang lambak ng Achor
bilang pintuan ng pag-asa. Sasagot siya sa akin doon gaya
ng ginawa niya sa panahon ng kaniyang kabataan, gaya sa
panahon nang lumabas siya sa lupain ng Egipto. 16 "Mangyayari
ito sa araw na iyon"—ito ang pahayag ni Yahweh—"na tatawagin

mo akong, 'Aking asawa,' at hindi mo na ako tatawagin pang,
'Aking Baal.' **17** Sapagkat tatanggalin ko ang mga pangalan
ng mga Baal mula sa kaniyang bibig, hindi na maaalala pa
ang kanilang mga pangalan." **18** "Sa araw na iyon, gagawa
ako ng kasunduan para sa kanila sa mga hayop sa parang, sa
mga ibon sa himpapawid, at sa mga bagay na gumagapang
sa lupa. Paaalisin ko ang pana, ang espada, at ang digmaan
mula sa lupain at pahihigain kita nang ligtas. **19** Ipapangako
kong magiging asawa mo ako magpakailanman. Ipapangako
kong magiging asawa mo ako sa katuwiran, sa katarungan, sa
katapatan sa kasunduan at sa kahabagan. **20** Ipapangako kong
magiging asawa mo ako sa katapatan. At makikilala mo ako, si
Yahweh. **21** At sa araw na iyon, sasagot ako"—ito ang pahayag
ni Yahweh. "Sasagutin ko ang mga langit at sasagutin ng mga
ito ang lupa. **22** Sasagutin ng lupa ang butil, ang bagong alak at
ang langis at sasagutin ng mga ito ang Jezreel. **23** Itatanim ko
siya sa lupain para sa akin, at kahahabagan ko si Lo-ruhama.
Sasabihin ko kay Lo-Ammi, 'Ikaw si Ammi Attah,' at sasabihin
niya sa akin, 'Ikaw ang aking Diyos.'"

3 Sinabi sa akin ni Yahweh, "Humayo kang muli, umibig ka
sa isang babae, na inibig ng kaniyang asawa, ngunit isang
mangangalunya. Ibigin mo siya gaya ko, si Yahweh, na iniibig
ang mga tao ng Israel, kahit na bumabaling sila sa ibang mga
diyos at iniibig ang mga tinapay na may pasas." **2** Kaya binili
ko siya para sa aking sarili ng labinlimang pirasong pilak at ng
isang homer at isang lethek ng sebada. **3** Sinabi ko sa kaniya,
"Mamuhay ka kasama ko ng mahabang panahon. Hindi ka na
magiging babaing nagbebenta ng aliw o magiging pag-aari ng
sinumang ibang lalaki. gayundin naman, makakasama mo ako."

4 Sapagkat mamumuhay sa mahabang panahon ang mga tao ng
Israel nang walang hari, prinsipe, alay, haliging bato, efod o mga
diyus-diyosan sa sambahayan. 5 Pagkatapos, manunumbalik at
hahanapin ng mga tao ng Israel si Yahweh na kanilang Diyos at
si David na kanilang hari. At sa huling mga araw, lalapit silang
nanginginig sa harapan ni Yahweh at sa kaniyang kabutihan.

4 Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh, kayong mga tao ng
Israel. May hindi pagkakasunduan si Yahweh laban sa mga
naninirahan sa lupain, sapagkat walang katotohanan o katapatan
sa kasunduan at walang kaalaman ng Diyos sa lupain. 2
May pagsusumpa, pagsisinungaling, pagpatay, pagnanakaw at
pangangalunya. Nilabag ng mga tao ang lahat ng hangganan
at sunod-sunod ang pagdanak ng dugo. 3 Kaya natutuyo
ang lupain at mawawala ang bawat isa na nakatira roon. Ang
mga hayop sa mga bukirin at ang mga ibon sa himpapawid;
maging ang mga isda sa dagat ay kukunin. 4 Ngunit huwag
payagang magsakdal ang sinuman; huwag hayaang paratangan
ng sinuman ang iba. Sapagkat kayo, ang mga pari, na aking
pinaparatangan. 5 Matitisod kayong mga pari sa araw; matitisod
din kasama ninyo ang mga propeta sa gabi at aking wawasakin
ang inyong ina. 6 Malilipol ang aking mga tao dahil sa kakulangan
ng kaalaman. Sapagkat tinanggihan ninyong mga pari ang
kaalaman, tatanggihan ko rin kayo bilang mga pari sa akin.
Sapagkat kinalimutan ninyo ang aking kautusan, bagaman
ako ang inyong Diyos, kakalimutan ko din ang inyong mga
anak. 7 Kung gaano dumarami ang mga pari, mas lalo silang
nagkasala laban sa akin. Papalitan ko nang kahihiyan ang
kanilang karangalan. 8 Pinakain sila sa kasalanan ng aking
mga tao; sakim sila sa labis pa nilang kasamaan. 9 Magiging

pareho ang para sa mga tao gaya ng sa mga pari: paparusahan
ko silang lahat para sa kanilang mga ginagawa; pagbabayarin
ko sila sa kanilang mga ginagawa. **10** Makakakain sila ngunit
hindi sapat; magbebenta sila ng aliw ngunit hindi sila darami,
sapagkat lumayo sila sa akin, na si Yahweh at iniwan ako. **11**
Ang mahalay na gawain, ang alak at bagong alak ang nag-alis
sa kanilang pang-unawa. **12** Sumasangguni ang aking mga tao
sa kanilang mga diyus-diyosan na kahoy, ang kanilang mga
tungkod ang nagbibigay sa kanila ng mga hula. Sapagkat ang
espiritu ng kahalayan ang nagligaw sa kanila at iniwan nila ako,
na kanilang Diyos. **13** Nag-aalay sila sa mga tuktok ng mga
bundok at nagsusunog ng insenso sa mga burol, sa ilalim ng
mga ensina, mga alamo at mga roble, sapagkat mabuti ang lilim
ng mga iyon. Kaya naman nakagawa ng sekswal na imoralidad
ang inyong mga anak na babae at nangangalunya ang inyong
mga manugang na babae. **14** Hindi ko parurusahan ang inyong
mga anak na babae nang pinili nilang gumawa ng sekswal
na imoralidad ni ang inyong mga manugang na babae nang
nangalunya sila. Sapagkat ibinigay din ng mga kalalakihan ang
kanilang mga sarili sa mga babaing nagbebenta ng aliw, at nag-
alay sila ng mga handog upang makagawa sila ng mga imoral
na mga gawain kasama ang mga babaing nagbebenta ng aliw.
Kaya ang mga taong ito na hindi nakakaunawa ay malilipol. **15**
Bagaman, ikaw Israel ay nakagawa ng pangangalunya, nawa
ay hindi magkasala ang Juda. Huwag kayong pumunta sa
Gilgal, kayong mga tao; huwag umakyat sa Beth-aven. At huwag
sumumpa, "Sapagkat buhay si Yahweh." **16** Sapagkat matigas
ang ulo ng Israel, tulad ng isang babaing guya na matigas ang
ulo. Paano sila dadalhin ni Yahweh sa pastulan tulad ng mga

tupa sa isang malawak na pastulan? 17 Nakiisa ang Efraim
sa mga diyus-diyosan, pabayaan siyang mag-isa. 18 Kahit
maubos na ang kanilang matatapang na inumin, patuloy silang
gumagawa ng pangangalunya; iniibig ng kaniyang mga pinuno
ang kanilang kahihiyan. 19 Babalutin ng hangin sa kaniyang
mga pakpak; at mapapahiya sila dahil sa kanilang mga handog.
5 Pakinggan ninyo ito, mga pari! Bigyan ninyo ng pansin,
sambahayan ng Israel! Makinig, sambahayan ng hari! Sapagkat
paparating na ang paghuhukom laban sa inyong lahat. Naging
isang bitag kayo sa Mizpa at isang nakalatag na lambat sa
buong Tabor. 2 Nalunod sa pagkakatay ang mga maghihimagsik,
ngunit sasawayin ko silang lahat. 3 Kilala ko ang Efraim at
hindi lingid sa akin ang Israel. Efraim, ngayon na naging tulad
ka ng isang babaing nagbebenta ng aliw; nadungisan ang
Israel. 4 Hindi sila pahihintulutan ng kanilang mga gawa upang
manumbalik sa akin, na kanilang Diyos, sapagkat nasa kanila
ang espiritu ng pangangalunya, at hindi nila ako nakikilala, si
Yahweh. 5 Nagpapatotoo ang pagmamataas ng Israel laban sa
kaniya; kaya matitisod ang Israel at Efraim sa kanilang mga
kasalanan; at matitisod din ang Juda kasama nila. 6 Aalis
sila kasama ang kanilang mga kawan at mga bakahan upang
hanapin si Yahweh, ngunit hindi nila siya matatagpuan, sapagkat
lumayo siya sa kanila. 7 Hindi sila naging tapat kay Yahweh,
sapagkat nagkaroon sila ng mga anak sa labas. Lalamunin sila
ngayon ng mga pista ng bagong buwan kasama ng kanilang
mga bukirin. 8 Hipan ang tambuli sa Gibea, at ang trumpeta
sa Rama. Patunugin ang hudyat ng pakikipaglaban sa Beth-
aven: 'Susunod kami sa iyo, Benjamin!' 9 Magiging isang lagim
ang Efraim sa araw ng pagpaparusa. Kabilang sa mga tribo ng

Israel na aking ipinahayag kung ano ang tunay na mangyayari.
10 Ang mga pinuno ng Juda ay tulad ng mga naglilipat ng
batong palatandaan. Ibubuhos ko sa kanila ang aking galit
na tulad ng tubig. **11** Nadurog ang Efraim, nadurog siya sa
paghuhukom, dahil disidido siyang yumukod sa mga diyus-
diyosan. **12** Para akong isang tanga sa damit sa Efraim, at tulad
ng bulok sa tahanan ng Juda. **13** Nang makita ng Efraim ang
kaniyang pagkakasakit, at nakita ng Juda ang kaniyang sugat,
pumunta ang Efraim sa Asiria at nagpadala ang Juda ng mga
mensahero sa dakilang hari. Ngunit wala siyang kakayahan
upang pagalingin kayong mga tao o pagalingin ang inyong
sugat. **14** Kaya magiging tulad ako ng isang leon sa Efraim, at
tulad naman ng isang batang leon naman sa sambahayan ng
Juda. Ako, maging ako, ang gugutay at aalis; ako ang mag-aalis
sa kanila at walang sinuman ang makapagliligtas sa kanila. **15**
Aalis ako at babalik sa aking lugar, hanggang sa aminin nila ang
kanilang kasalanan at hanapin ang aking mukha, hanggang sa
hanapin nila ako ng masigasig sa kanilang pagdadalamhati."

6 Halikayo, manumbalik tayo kay Yahweh. Sapagkat pinagpira-
piraso niya tayo, ngunit pagagalingin niya tayo; Sinugatan niya
tayo, ngunit tatalian niya ang ating mga sugat. **2** Pagkatapos
ng dalawang araw, bubuhayin niya tayo; ibabangon niya tayo
sa ikatlong araw, at mabubuhay tayo sa kaniyang harapan. **3**
Kilalanin natin si Yahweh; sikapin nating makilala si Yahweh.
Ang kaniyang paglabas ay tiyak na parang bukang-liwayway;
darating siya sa atin tulad ng ambon, tulad ng ulan sa tagsibol na
dumidilig ng lupain." **4** Ano ang gagawin ko sa inyo, Efraim? Ano
ang gagawin ko sa inyo, Juda. Ang inyong katapatan ay tulad ng
ulap sa umaga, tulad ng hamog na mabilis na nawawala. **5**

Kaya pinutol ko sila ng pira-piraso sa pamamagitan ng mga
propeta, pinatay ko sila ng mga salita ng aking mga bibig. Ang
iyong utos ay tulad ng ilaw na nagliliwanag. 6 Sapagkat hangad
ko ang katapatan at hindi mga handog at ang aking kaalaman,
ang Diyos ay higit pa sa mga susunuging handog. 7 Tulad
ni Adan, sinira nila ang kasunduan; hindi sila naging tapat sa
akin. 8 Ang Gilead ay isang lungsod ng mga gumagawa ng
kasamaan, puno ng bakas ng dugo. 9 Gaya ng pangkat ng mga
magnanakaw na naghihintay sa isang tao, kaya nagsama-sama
ang mga pari upang pumatay sa daan patungong Shekem;
nakagawa sila ng kahiya-hiyang mga kasalanan. 10 Nakita ko
sa sambahayan ng Israel ang mga kakila-kilabot na bagay.
Nandoon ang pagbebenta ng aliw ng Efraim, at nadungisan ang
Israel. 11 Sa iyo man, Juda, ay may nakatakdang pag-aani,
kapag naibalik ko na ang mabuting kapalaran ng aking mga tao.
7 Kapag nais kong pagalingin ang Israel, mabubunyag ang
kasalanan ng Efraim, ganun din ang masamang mga gawa ng
Samaria, sapagkat gumagawa sila ng panlilinlang, pumasok ang
isang magnanakaw at isang pangkat ng mandarambong ang
lumusob sa lansangan. 2 Hindi napagtanto ng kanilang mga
puso na naalala ko ang lahat ng kanilang masasamang gawa.
Ngayon, napalibutan sila ng kanilang masasamang gawa, sila
ay nasa aking harapan. 3 Pinasaya nila ang hari sa kanilang
kasamaan at ang mga opisyal sa kanilang mga kasinungalingan.
4 Mangangalunya silang lahat, tulad ng pinapainit na isang
pugon ng panadero, na humihinto sa paggalaw sa apoy mula
sa pagmamasa hanggang sa pag-alsa nito. 5 Sa araw ng
ating hari, nilasing ng mga opisyal ang kanilang mga sarili sa
pamamagitan ng init ng alak. Iniabot niya ang kaniyang kamay

sa mga nangutya. **6** Sapagkat tulad ng isang pugon ang kanilang
mga puso, binabalangkas nila ang mapanlinlang nilang mga
balak. Magdamag na nagbabaga ang kanilang galit; nagliliyab
ito na tulad ng apoy sa umaga. **7** Mainit silang lahat tulad ng
isang pugon, at pinagpapatay nila ang mga namumuno sa
kanila. Bumagsak ang lahat ng kanilang mga hari; wala kahit
isa sa kanila ang tumawag sa akin. **8** Nakihalo ang Efraim
sa mga tao, isang manipis na tinapay ang Efraim na hindi pa
nabaliktad. **9** Inubos ng mga dayuhan ang kaniyang lakas,
ngunit hindi niya ito nalalaman. Nagkalat ang kaniyang puting
buhok, ngunit hindi niya ito nalalaman. **10** Ang pagmamataas ng
Israel ay nagpatotoo laban sa kaniya; gayunpaman, hindi sila
nagbalikloob kay Yahweh na kanilang Diyos, ni hinanap nila
siya, sa kabila ng lahat ng ito. **11** Tulad ng isang kalapati ang
Efraim, mapaniwalain at walang pang-unawa, tumatawag sa
Egipto at lilipad patungong Asiria. **12** Kapag aalis sila, ilalatag ko
sa kanila ang aking lambat, ibabagsak ko sila tulad ng mga ibon
sa kalangitan. Parurusahan ko sila sa kanilang pagsasama-
sama. **13** Kahabag-habag sila! Dahil kumawala sila mula sa
akin. Darating sa kanila ang pagkawasak! Naghimagsik sila
laban sa akin! Ililigtas ko sana sila, ngunit nagsalita sila ng
kasinungalingan laban sa akin. **14** Hindi sila tumawag sa akin ng
buong puso, ngunit humagulgol sila sa kanilang mga higaan.
Sinusugatan nila ang kanilang mga sarili upang magkaroon ng
trigo at bagong alak at lumayo sila mula sa akin. **15** Bagama't
sinanay ko sila at pinalakas ang kanilang mga bisig, nagbabalak
sila ngayon ng masama laban sa akin. **16** Bumalik sila, ngunit
hindi sila bumalik sa akin, ang Kataas-taasan. Tulad sila ng
isang sirang pana. Babagsak ang kanilang mga opisyal sa

pamamagitan ng espada dahil sa kawalang-galang ng kanilang
mga dila. Magiging dahilan ito ng pangungutya sa kanila sa
lupain ng Egipto.

8 “Maglagay ng isang trumpeta sa inyong mga labi. Paparating
ang isang agila sa aking tahanan, si Yahweh. Nangyayari ito dahil
sinuway ng mga tao ang aking kasunduan at naghimagsik laban
sa aking kautusan. **2** Tumawag sila sa akin, 'Aking Diyos, kami
sa Israel ay kilala ka.' **3** Ngunit tinatalikuran ng Israel kung ano
ang mabuti, at tutugisin siya ng kaniyang kaaway. **4** Nagtalaga
sila ng mga hari, ngunit hindi sa pamamagitan ko, gumawa sila
ng mga prinsipe, ngunit hindi ko nalalaman. Sa pamamagitan ng
kanilang mga pilak at ginto gumawa sila ng mga diyus-diyosan
para sa kanilang mga sarili, ngunit ito ay nangyari upang sila
ay mapapahamak.” **5** Sinabi ng propeta, “itinapon niya ang
inyong guya, Samaria.” sinabi ni Yahweh, “Nagliliyab ang aking
galit laban sa mga taong ito. Hanggang kailan sila mananatiling
marumi? **6** Sapagkat nagmula ang diyus-diyosang ito sa Israel;
ginawa ito ng manggagawa; hindi ito Diyos! Dudurugin ng pira-
piraso ang guya ng Samaria. **7** Sapagkat itinanim ng mga
tao ang hangin at umani ng ipu-ipo. Ang nakatayong trigo ay
walang mga uhay; hindi ito makapagbibigay ng harina. Kung
mahihinog man ito, uubusin ito ng mga dayuhan. **8** Nilunok
ang Israel, ngayon nagsinungaling sila sa mga bansa tulad ng
walang pakinabang. **9** Sapagkat pumunta sila sa Asiria tulad ng
mailap na asno na nag-iisa. Umupa ang Efraim ng mangingibig
para sa kaniyang sarili. **10** Kahit na umupa sila ng mangingibig
sa mga bansa, muli ko silang titipunin. Sisimulan ko silang
itatapon dahil sa pang-aapi ng hari at mga prinsipe. **11** Sapagkat
nagparami ng mga altar ang Efraim na alayan para sa kasalanan,

subalit naging mga altar ang mga ito para makagawa ng mga
kasalanan. 12 Maaari kong isulat ng sampung libong beses
ang aking kautusan para sa kanila, ngunit titingnan lang nila ito
tulad ng isang bagay na kakaiba sa kanila. 13 Patungkol sa mga
alay na mga handog sa akin, nag-alay sila ng karne at kinain
ito, ngunit ako, si Yahweh, ay hindi tinatanggap ang mga ito.
Ngayon alalahanin ko ang kanilang kasamaan at parurushan ang
kanilang mga kasalanan. Babalik sila sa Egipto. 14 Kinalimutan
ako ng Israel, ang kaniyang manlilikha at nagpatayo ng mga
palasyo. Pinatibay ni Juda ang maraming mga lungsod, ngunit
magpapadala ako ng apoy sa kaniyang mga lungsod at sisirain
nito ang kaniyang mga kuta.

9 Huwag kang magalak, Israel, sa tuwa na tulad ng ibang mga
tao. Sapagkat hindi ka naging tapat, tinalikuran ang iyong Diyos.
Kinagiliwan mo ang magbayad ng sahod na hinihingi ng isang
babaing nagbebenta ng aliw sa lahat ng mga giikan. 2 Ngunit
ang giikan at ang pisaan ng ubas ay hindi magpapakain sa
kanila; bibiguin siya ng bagong alak. 3 Hindi sila patuloy na
maninirahan sa lupain ni Yahweh, sa halip, babalik sa Egipto
ang Efraim, at isang araw kakain sila ng maruming pagkain sa
Asiria. 4 Hindi na sila magbubuhos ng mga handog na alak
kay Yahweh, ni hindi na nakalulugod sa kaniya ang mga ito.
Magiging tulad sa pagkain ng nagluluksa ang kanilang mga alay:
ang lahat ng kakain nito ay magiging marumi. Sapagkat para
sa kanila lamang ang kanilang pagkain, hindi ito makakarating
sa tahanan ni Yahweh. 5 Ano ang gagawin mo sa araw ng
itinakdang kapistahan, sa araw ng kapistahan para kay Yahweh?
6 Sapagkat, tingnan ninyo, kung nakatakas man sila mula sa
pagkawasak, titipunin sila ng Egipto at ililibing sila ng Memfis.

Ang kanilang kayamanan na pilak—matatakpan ang mga ito ng
matatalim na dawag at mapupuno ng mga tinik ang kanilang mga
tolda. **7** Parating na ang mga araw ng pagpaparusa, parating na
ang araw ng paghihiganti. Hayaang malaman ng buong Israel
ang mga bagay ito. Ang isang propeta ay hangal, nasiraan ng ulo
ang lalaking kinasiyahan, dahil sa labis ng inyong kasamaan at
labis na poot. **8** Ang propeta na kasama ng aking Diyos ay ang
bantay para sa Efraim, ngunit ang patibong sa mga ibon ay nasa
lahat ng kaniyang mga daanan, ang poot para sa kaniya ay nasa
tahanan ng kaniyang Diyos. **9** Lubha nilang sinira ang kanilang
mga sarili tulad sa mga panahon ng Gibea. Aalalahanin ng Diyos
ang kanilang kasamaan at parurusahan niya ang kanilang mga
kasalanan. **10** Sinasabi ni Yahweh, "Nang natagpuan ko ang
Israel, tulad ito ng paghahanap ng mga ubas sa ilang. Tulad ng
unang bunga sa panahon ng puno ng igos, natagpuan ko ang
inyong mga ama. Ngunit nagpunta sila kay Baal Peor, at ibinigay
nila ang kanilang mga sarili sa kahiya-hiyang diyus-diyosang
iyon. Naging kasuklam-suklam sila tulad ng diyus-diyosan na
kanilang inibig. **11** Patungkol kay Efraim, lilipad na parang ibon
ang kanilang kaluwalhatian. Wala nang isisilang, wala nang
pagbubuntis at wala nang paglilihi. **12** Bagama't nagkaroon sila
ng mga anak, kukunin ko sila upang wala ng matira sa kanila.
Kahabag-habag sila kapag tumalikod ako sa kanila! **13** Nakita
ko ang Efraim, katulad ng Tiro, na naitanim sa isang parang,
ngunit dadalhin ng Efraim ang kaniyang mga anak sa isang
tao na papatay sa kanila." **14** Bigyan mo sila, Yahweh—ano
ang ibibigay mo sa kanila? Bigyan mo sila ng sinapupunan na
makukunan at mga susong walang gatas. **15** Dahil sa lahat
ng kanilang kasamaan sa Gilgal, doon nagsimula ang aking

pagkasuklam sa kanila. Dahil sa makasalanang mga gawa,
paaalisin ko sila sa aking tahanan. Hindi ko na sila iibigin, suwail
ang lahat ng kanilang mga opisyal. **16** Nagkasakit ang Efraim at
natuyo ang kanilang mga ugat, hindi na sila namumunga. Kahit
may mga anak sila, ilalagay ko ang kanilang minamahal na mga
anak sa kamatayan.” **17** Itatakwil sila ng aking Diyos dahil hindi
sila sumunod sa kaniya. Magiging mga palaboy sila sa mga
bansa.

10 Ang Israel ay isang malagong puno ng ubas na namumunga.
Habang dumarami ang kaniyang bunga, mas dumarami ang
mga altar na kaniyang itinatayo. Habang namumunga ng marami
ang kaniyang lupain, pinapabuti niya ang kaniyang mga banal
na haligi. **2** Mapanlinlang ang kanilang puso; kinakailangan
nila ngayong pasanin ang kanilang kasalanan. Bubuwagin ni
Yahweh ang kanilang mga altar; at wawasakin niya ang kanilang
mga banal na haligi. **3** Sapagkat sasabihin nila ngayon, “Wala
kaming hari, sapagkat hindi kami natatakot kay Yahweh. At sa
isang hari—ano ang magagawa niya para sa atin?” **4** Nagsalita
sila ng mga salitang walang kabuluhan at gumagawa ng mga
kasunduan sa pamamagitan ng pagsumpa ng hindi totoo. Kaya
lumitaw ang katarungan tulad ng mga nakakalasong damo sa
mga tudling ng isang bukid. **5** Matatakot ang mga naninirahan
sa Samaria dahil sa mga guya ng Beth-aven. Ipinagluksa sila
ng mga tao nito, gaya ng ginawa ng mga paring sumasamba
sa mga diyus-diyosan na nagalak sa kanila at sa kanilang
kaluwalhatian, ngunit wala na sila roon. **6** Dadalhin sila tungo
sa Asiria bilang isang kaloob para sa dakilang hari. Malalagay
sa kahihiyan ang Efraim, at mapapahiya ang Israel dahil sa
pagsunod sa mga payo ng mga diyus-diyosan. **7** Wawasakin

ang hari ng Samaria, tulad ng isang maliit na piraso ng kahoy na
nasa ibabaw ng tubig. **8** Ang mga dambana ng kasamaan—ang
kasalanan ng Israel—ay mawawasak. Tutubo ang mga tinik at
mga dawag sa kanilang mga altar. Sasabihin ng mga tao sa
mga bundok, "Takpan ninyo kami!" at sa mga burol, "Bumagsak
kayo sa amin!" **9** "Israel, nagkasala ka mula pa noong mga araw
ng Gibea; nanatili ka roon. Hindi ba nalampasan ng digmaan
ang mga gumagawa ng kasamaan sa Gibea? **10** Kung nanaisin
ko ito, itutuwid ko sila. Magtitipun-tipon ang lahat ng mga bansa
laban sa kanila at gagapusin sila dahil sa kanilang dalawahang
kasamaan. **11** Naturuang isang dumalagang baka si Efraim na
kinagigiliwang mag-giik ng butil, kaya maglalagay ako ng isang
pamatok sa kaniyang magandang leeg. Lalagyan ko ng pamatok
ang Efraim; mag-aararo ang Juda; si Jacob mismo ang hihila sa
pangsuyod. **12** Magtanim ng katuwiran para sa inyong sarili, at
anihin ang bunga ng matapat na kasunduan. Bungkalin ninyo
ang hindi pa naaararong lupa, sapagkat panahon na upang
hanapin si Yahweh, hanggang sa siya ay dumating at magpa-
ulan ng katuwiran sa inyo. **13** Nag-araro kayo ng kasamaan;
umani kayo ng kawalan ng katarungan. Kinain ninyo ang bunga
ng pandaraya dahil nagtiwala kayo sa inyong mga plano at sa
inyong maraming mga kawal. **14** Kaya isang ingay ng digmaan
ang babangon sa gitna ng inyong mga tao, at ang lahat ng
inyong matitibay na mga lungsod ay mawawasak. Magiging tulad
ito sa pagwasak ni Salman sa Beth-arbel sa araw ng labanan,
nang ang mga ina ay ginutay-gutay ng pira-piraso kasama ng
kanilang mga anak. **15** Kaya mangyayari din ito sa inyo, Bethel,
dahil sa napakalaki mong kasamaan. Tiyak na mamamatay ang
hari ng Israel sa pagsapit ng bukang-liwayway."

11 Minahal ko noong binata pa si Israel, at tinawag ko ang
aking anak mula sa Egipto. **2** Lalo ko silang tinawag, lalo
silang tumalikod palayo. Nag-alay sila sa mga Baal at nagsunog
ng insenso sa mga diyus-diyosan. **3** Gayunpaman ako ang
nagturo kay Efraim na lumakad. Ako ang nag-angat sa kanila sa
pamamagitan ng kanilang mga bisig, ngunit hindi nila alam na
iniingatan ko sila. **4** Pinangungunahan ko sila nang mga tali
ng sangkatauhan, may mga tali ng pag-ibig. Katulad ako sa
isang tao na nagpapagaan ng pamatok sa kanilang mga panga,
at yumuko ako upang pakainin sila. **5** Hindi ba sila babalik sa
lupain ng Egipto? Hindi ba mamumuno ang Asiria sa kanila dahil
tumanggi silang bumalik sa akin? **6** Babagsak sa kanilang mga
lungsod ang espada at wawasakin ang mga harang ng kanilang
mga tarangkahan; sisirain sila nito dahil sa kanilang sariling
mga plano. **7** Determinado ang aking mga tao na tumalikod
palayo sa akin. Bagaman tumatawag sila sa akin, Ako na nasa
itaas, walang sinumang tutulong sa kanila. **8** Paano ba kita
isusuko, Efraim? Paano ba kita ibibigay, Israel? Paano ba kita
gagawing katulad sa Adma? Paano ba kita gagawing katulad
sa Zeboim? Nagbago ang saloobin ng aking puso; naghahalo
ang lahat ng aking habag. **9** Hindi ko isakatuparan ang aking
matinding galit; Hindi ko sisiraing muli ang Efraim. Sapagkat
ako ay Diyos at hindi isang tao; Ako ang Banal sa kalagitnaan
ninyo, at hindi ako darating sa matinding galit. **10** Lalakad silang
sumusunod sa akin, Yahweh. Aatungal ako katulad ng isang
leon. Sa katunayan aatungal ako, at manginginig na paparito
ang mga tao mula sa kanluran. **11** Manginginig sila na paparito
katulad sa isang ibon na mula sa Egipto, katulad ng isang
kalapati mula sa lupain ng Asiria. Patitirahin ko sila sa kanilang

mga bahay.” Ito ang pahayag ni Yahweh. 12 Pinalilibutan ako ni
Efraim ng kasinungalingan, at panlilinlang ng sangbahayan ng
Israel. Ngunit nananatiling sumusunod parin si Juda sa akin, na
Diyos, at tapat sa akin, ang Banal.”

12 Pinapakain si Efraim sa hangin at sumusunod sa hanging
silangan. Patuloy siyang nagpaparami ng mga kasinungalingan
at karahasan. Gumawa sila ng kasunduan kasama ang Asiria
at nagdala ng langis ng Olibo sa Egipto. 2 May paratang
din si Yahweh laban kay Juda at parurusahan si Jacob sa
kaniyang nagawa; magbabayad siya sa kaniyang mga ginawa.
3 Hinawakan ni Jacob sa sinapupunan ng mahigpit ang sakong
ng kaniyang kapatid, at sa kaniyang paglaki nakipagbuno siya
sa Diyos. 4 Nakipagbuno siya sa Anghel at nanalo. Umiyak
siya at humingi ng awa. Nakatagpo niya ang Diyos sa Bethel;
at doon nakipag-usap sa kaniya ang Diyos. 5 Si Yahweh ito,
ang Diyos ng mga hukbo; “Yahweh” ang kaniyang pangalan
na tatawagan. 6 Kaya magbalik-loob ka sa inyong Diyos.
Panghawakan ang matapat na kasunduan at katarungan, at
patuloy na maghintay sa inyong Diyos. 7 Hindi tama ang
timbangan ng mga mangangalakal sa kanilang mga kamay;
kinagigiliwan nila ang mandaya. 8 Sinasabi ni Efraim, “Talagang
naging napaka-yaman ko; nakahanap ako ng kayamanan para
sa aking sarili. Wala silang makitang anumang kasamaan sa
akin sa lahat ng aking ginagawa, anumang bagay na kasalanan.”
9 Ako si Yahweh na inyong Diyos, na kasama ninyo mula pa
sa lupain ng Egipto. Patitirahin ko kayong muli sa mga tolda,
katulad nang itinakdang mga araw ng pista. 10 Kinausap ko
narin ang mga propeta, at binigyan ko sila ng maraming mga
pangitain para sa inyo. Binigyan ko kayo ng mga talinghaga sa

pamamagitan ng mga propeta." **11** Kung mayroong kasamaan
sa Galaad, tiyak na walang kabuluhan ang mga tao. Nag-aalay
sila sa Gilgal ng mga toro; Magiging tulad sa mga tambak na
bato na dinaanan ng araro sa mga bukid ang kanilang mga
altar. **12** Tumakas si Jacob sa lupain ng Aram; nagtrabaho si
Israel upang magkaroon ng asawa; at nangangalaga ng mga
kawan ng mga tupa upang magkaroon ng isang asawa. **13**
Inilabas ni Yahweh ang Israel mula sa Egipto sa pamamagitan
ng isang propeta, at iningatan niya sila sa pamamagitang ng
isang propeta. **14** Labis na ginalit ni Efraim si Yahweh. Kaya
iiwanan ng kaniyang Panginoon ang kasalanan ng kaniyang
dugo sa kaniya at pagbayarin siya sa kaniyang kahiya-hiyang
mga gawa.

13 "Nang nagsalita si Efraim ay mayroong panginginig. Itinaas
niya ang kaniyang sarili sa Israel, ngunit siya ay nagkasala
dahil sa pagsamba kay Baal, at namatay siya. **2** Ngayon sila
ay mas lalong nagkakasala. Gumagawa sila ng mga larawang
hinulma mula sa kanilang pilak, mga diyus-dyosan na hanggat
maaari ay ginawa ng mahusay, lahat ng mga ito ay gawa ng
mga mahuhusay na manggagawa. Sinasabi ng mga tao tungkol
sa kanila, 'Ang mga kalalakihang ito na nag-aalay ay humalik sa
mga guya.' **3** Kaya sila ay magiging tulad ng ulap sa umaga, tulad
ng hamog na nawawala ng maaga, tulad ng ipa na tinatangay
ng hangin palayo mula sa giikan, at tulad ng usok na lumalabas
mula sa isang pausukan. **4** Ngunit ako si Yahweh na inyong
Diyos, na nagpalabas sa inyo mula sa lupain ng Egipto. Wala
kang dapat kilalaning Diyos kundi ako; dapat ninyong kilalanin
na liban sa akin, wala nang ibang tagapagligtas. **5** Nakilala kita
sa ilang, sa lupain ng may malaking katuyuan. **6** Nang kayo

ay nagkaroon ng pastulan, saka kayo nabusog; nang kayo ay
nabusog, ang inyong puso ay naging mapagmalaki; dahil doon
kinalimutan ninyo ako. **7** Naging tulad ako ng isang leon sa
kanila; tulad ng isang leopardo, ako ay magbabantay sa tabi ng
daan. **8** Sasalakayin ko sila tulad ng isang oso na ninakawan ng
kaniyang mga anak. lalaslasin ko ang kanilang mga dibdib, at
doon ay lalapain ko sila tulad ng isang leon— tulad ng isang
mabangis na hayop na pipilasin sila ng pira-piraso. **9** Ito ang
iyong kapahamakan na darating, Israel, dahil ikaw ay laban sa
akin, na tumutulong sa iyo. **10** Nasaan ngayon ang iyong hari,
upang mailigtas ka sa lahat ng iyong mga lungsod? Nasaan ang
iyong mga pinuno, na sinabi mo sa akin, 'Bigyan mo ako ng hari
at mga prinsipe'? **11** Sa aking galit, binigyan kita ng hari, at sa
aking poot, tinanggal ko siya. **12** Ang kasamaan ni Efraim ay
nakatago; ang kaniyang pagkakasala ay nakatago. **13** Darating
sa kaniya ang mga sakit ng panganganak, ngunit siya ay isang
hindi matalinong anak, sapagkat sa panahon na isisilang, hindi
siya lumabas mula sa sinapupunan. **14** Ililigtas ko ba talaga
sila mula sa kapangyarihan ng sheol? Ililigtas ko ba talaga sila
mula sa Kamatayan? Kamatayan, nasaan ang iyong mga salot?
Dalhin mo sila rito. Sheol, nasaan ang iyong pagwawasak?
Dalhin mo ito dito. Nakatago mula sa aking mga mata ang
kahabagan." **(Sheol h7585)** **15** Kahit na masagana si Efraim sa
kaniyang mga kapatid, darating ang isang hanging silangan;
iihip ang hangin ni Yahweh mula sa ilang. Matutuyo ang bukal ni
Efraim, at mawawalan ng tubig ang kaniyang balon. Sasamsamin
ng kaniyang mga kaaway ang bawat mamahaling bagay sa
kaniyang kamalig. **16** Nagkasala ang Samaria, sapagkat siya
ay naghimagsik laban sa kaniyang Diyos. Mamamatay sila

sa pamamagitan ng espada; ang kanilang mga sanggol ay
gugutayin ng pira-piraso at lalaslasin ang tiyan ng kanilang mga
nagdadalang tao.
14 Manumbalik ka Israel, kay Yahweh na inyong Diyos,
sapagkat ikaw ay bumagsak dahil sa iyong kasamaan. **2**
Magpahayag kayo ng mga salita ng pagsisisi at manumbalik kay
Yahweh. Sabihin ninyo sa kaniya, “Tanggalin mo ang lahat ng
aming mga kasamaan at tanggapin mo kami sa pamamagitan
ng iyong habag, upang makapaghandog kami sa iyo ng aming
papuri, ang bunga ng aming mga labi. **3** Hindi kami ililigtas
ng Asiria; hindi kami sasakay sa mga kabayo sa digmaan.
Ni magsasabi ng anupaman sa gawa ng aming mga kamay,
'Kayo ang aming mga diyos,' sapagkat sa iyo nakatagpo ng
habag ang mga taong ulila.” **4** Pagagalingin ko sila kapag
manumbalik sila sa akin pagkatapos nila akong iwan; Malaya
ko silang mamahalin, sapagkat nawala na ang galit ko sa
kanila. **5** Magiging tulad ako ng hamog sa Israel; mamumulaklak
siya tulad ng liryo at magkaka-ugat na tulad sa isang sedar
sa Lebanon. **6** Lumatag ang kaniyang mga sanga; magiging
tulad sa mga puno ng olibo ang kaniyang kagandahan, at
ang kaniyang halimuyak na tulad ng mga sedar sa Lebanon.
7 Babalik ang mga taong naninirahan sa kaniyang lilim; sila
ay muling mabubuhay tulad ng butil at mamumulaklak tulad
ng mga puno ng mga ubas. Tulad ng alak ng Lebanon ang
kaniyang katanyagan. **8** Sasabihin ni Efraim, 'Ano pa ang aking
gagawin sa mga diyus-diyosan? Tutugon ako sa kaniya at
pangangalagaan ko siya. Tulad ako ng isang sipres na ang mga
dahon ay laging luntian; nanggagaling sa akin ang iyong bunga.
9 Sino ang matalino upang maunawaan niya ang mga bagay

na ito? Sino ang nakakaunawa sa mga bagay na ito upang kaniyang makilala ang mga ito? Sapagkat ang mga daan ni Yahweh ay matuwid, at ang matuwid ay lalakad sa mga ito, ngunit ang mga sumusuway ay madadapa sa mga ito.

Joel

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Joel na anak ni
Petuel. **2** Pakinggan ito, kayong mga nakatatanda, at makinig
kayo, lahat kayong naninirahan sa lupain. Nangyari na ba ito
noon sa inyong panahon o sa panahon ng inyong mga ninuno?
3 Sabihin ninyo sa inyong mga anak ang tungkol dito at sabihin
ng inyong mga anak sa kanilang mga anak at ng kanilang mga
anak sa susunod na henerasyon. **4** Ang iniwan ng napakaraming
nagliliparang balang ay kinain ng mga malalaking balang, ang
iniwan ng mga malalaking balang ay kinain ng mga tipaklong, at
ang iniwan ng mga tipaklong ay kinain ng mga uod. **5** Gumising
kayo, kayong mga lasenggo at tumangis! Humagulhol kayo,
lahat kayong mga manginginom ng alak dahil ang matamis
na alak ay pinahinto na sa inyo. **6** Sapagkat dumating ang
isang bansang malakas at hindi mabilang sa aking lupain. Ang
kaniyang ngipin ay ngipin ng leon at mayroon siyang ngipin ng
babaeng leon. **7** Ginawa niyang katakot-takot na lugar ang aking
ubasan at tinalupan ang aking puno ng igos. Binaklas niya ang
upak at itinapon ito, ang mga sanga nito ay namuti. **8** Magluksa
kayo gaya ng isang birheng nakadamit ng telang magaspang
dahil sa pagkamatay ng kaniyang batang asawa. **9** Ang butil na
handog at inuming handog ay pinahinto sa tahanan ni Yahweh.
Nagdadalamhati ang mga paring lingkod ni Yahweh. **10** Winasak
ang mga bukirin at ang lupa ay nagdadalamhati. Sapagkat sinira
ang butil, natuyo ang bagong alak at nabulok ang langis. **11**
Mahiya kayo, kayong mga magsasaka at humagulhol kayo,
kayong mga nagpapalaki ng puno ng ubas, para sa trigo at
sebada. Sapagkat namatay ang ani ng mga bukirin. **12** Nalanta
ang mga puno ng ubas at natuyo ang mga puno ng igos, ang

mga puno ng granada, gayon din ang mga puno ng palma at
mga puno ng mansanas— ang lahat ng puno ng bukirin ay
nalanta. Sapagkat nalanta ang kagalakan mula sa mga kaapu-
apuhan ng tao. **13** Magsuot kayo ng telang magaspang at
magdalamhati kayo, kayong mga pari! Humagulhol kayo, kayong
mga lingkod ng altar. Halikayo, humiga nang buong gabi na
nakasuot ng telang magaspang, kayong mga lingkod ng aking
Diyos. Sapagkat itinigil ang butil na handog at inuming handog
sa tahanan ng inyong Diyos. **14** Magpatawag kayo para sa isang
banal na pag-aayuno at magpatawag kayo para sa isang banal
na pagtitipon. Tipunin ninyo sa tahanan ni Yahweh, na inyong
Diyos, ang mga nakatatanda at lahat ng naninirahan sa lupain at
umiyak kay Yahweh. **15** Oh sa araw na iyon! Sapagkat ang
araw ni Yahweh ay malapit na. Kasama nitong darating ang
pagkawasak na mula sa Makapangyarihan. **16** Hindi ba't nawala
sa ating mga paningin ang pagkain, kagalakan at kasayahan
mula sa tahanan ng ating Diyos? **17** Nabulok ang mga buto
sa ilalim ng tumpok ng lupa, pinabayaan ang mga kamalig at
giniba ang mga kamalig sapagkat nalanta ang butil. **18** Ganoon
na lamang ang atungal ng mga hayop! Nagdurusa ang mga
kawan ng baka dahil wala silang pastulan. Ganoon din, ang mga
kawan ng tupa ay nagdurusa. **19** Yahweh, dumadaing ako sa
iyo. Sapagkat nilamon ng apoy ang mga pastulan sa ilang, at
sinunog ng apoy ang lahat ng puno sa parang. **20** Kahit ang mga
hayop sa parang ay nagsisihingal sa iyo, sapagkat natuyo ang
tubig sa batis, at nilamon ng apoy ang mga pastulan sa ilang.

2 Hipan ninyo ang trumpeta sa Zion, at magpatunog ng hudyat
sa aking banal na bundok! Manginig sa takot ang lahat ng
nakatira sa lupain sapagkat dumarating ang araw ni Yahweh,

tunay nga na ito ay malapit na. **2** Ito ay araw ng kadiliman
at kapanglawan, araw ng mga ulap at makapal na kadiliman.
Katulad ng bukang liwayway na lumalaganap sa mga bundok,
paparating ang napakarami at malakas na hukbo. Hindi pa
nagkaroon ng hukbong ganito at hindi na muling magkakaroon
ng katulad nito, lumipas man ang maraming henerasyon. **3**
Nilalamon ng apoy ang lahat ng nasa harapan nito at lumiliyab
ang apoy sa likuran nito. Katulad ng hardin ng Eden ang
lupain na nasa harapan nito ngunit sa likuran nito ay wasak
na ilang. Tunay nga na walang makatatakas mula rito. **4** Ang
anyo ng hukbo ay tulad ng mga kabayo, at tumatakbo sila
na gaya ng mga mangangabayo. **5** Tumatalon sila nang may
ingay na gaya ng mga karwahe sa ibabaw ng mga bundok,
gaya ng ingay ng naglalagablab na apoy na tumutupok sa
pinaggapasan, gaya ng napakaraming hukbo na handa para sa
labanan. **6** Sa kanilang pagdating, nagdadalamhati ang mga tao
at namumutla ang kanilang mga mukha. **7** Tumatakbo sila na
gaya ng malalakas na mandirigma at inaakyat nila ang mga
pader na gaya ng mga kawal; nagmamartsa sila, ang bawat isa
sa kani-kaniyang hakbang at hindi sila humihiwalay sa kanilang
mga hanay. **8** Hindi sila nagtutulakan, nagmamartsa sila, bawat
isa sa kaniyang daanan, pinapasok nila ang pananggalang at
hindi sila nawawala sa kanilang hanay. **9** Sumusugod sila nang
mabilis sa lungsod, tumatakbo sila sa pader, umaakyat sila
sa mga bahay at pumapasok sila sa mga bintana na gaya ng
mga magnanakaw. **10** Nayayanig ang lupa sa harapan nila,
nayayanig ang kalangitan, dumilim ang araw at buwan at tumigil
sa pagningning ang mga bituin. **11** Pinalakas ni Yahweh ang
kaniyang tinig sa harap ng kaniyang hukbo sapagkat napakarami

ng kaniyang mandirigma, sapagkat sila ay malakas, ang mga
gumagawa ng kaniyang mga utos. Sapagkat ang araw ni Yahweh
ay dakila at nakatatakot. Sino ang makaliligtas dito? **12** "Gayon
pa man," sinabi ni Yahweh, "Manumbalik kayo sa akin nang
buong puso. Mag-ayuno kayo, tumangis at magdalamhati." **13**
Punitin ninyo ang inyong puso at hindi lamang ang inyong mga
kasuotan, at manumbalik kay Yahweh na inyong Diyos. Sapagkat
siya ay mapagbigay-loob at maawain, hindi madaling magalit,
sagana sa pagmamahal at nais niyang tumigil sa pagbibigay ng
parusa. **14** Sinong nakakaalam? Marahil ay manumbalik siya at
mahabag, at mag-iwan ng biyaya sa likuran niya, butil na handog
at inuming handog para kay Yahweh na inyong Diyos. **15** Hipan
ninyo ang trumpeta sa Zion, magpatawag kayo para sa isang
banal na pag-aayuno at magpatawag kayo para sa isang banal
na pagtitipon. **16** Tipunin ninyo ang mga tao, magpatawag kayo
para sa banal na pagtitipon. Tipunin ninyo ang mga nakatatanda,
ang mga bata at ang mga sanggol. Lumabas ang mga ikakasal
na lalaki sa kanilang silid at ang mga babaeng ikakasal sa
kanilang silid. **17** Manangis ang mga paring lingkod ni Yahweh
sa pagitan ng balkonahe at altar. Sabihin nilang, "Maaawa ka sa
iyong mga tao, Yahweh, at huwag mong dalhin sa kahihiyan ang
iyong pamana upang pamahalaan sila ng mga bansa. Bakit
sasabihin ng mga bansa, nasaan ang kanilang Diyos?" **18** At
si Yahweh ay masikap para sa kaniyang lupain at naawa sa
kaniyang mga tao. **19** Sumagot si Yahweh sa kaniyang mga
tao, "Tingnan ninyo, magpapadala ako sa inyo ng butil, bagong
alak at langis. Masisiyahan kayo sa mga ito at hindi ko na
kayo gagawing kahiya-hiya sa mga bansa. **20** Aalisin ko ang
hilagang mananalakay mula sa inyo at itataboy sila sa tuyo at

pinabayaang lupain. Ang unahan ng kanilang hukbo ay pupunta
sa silangang dagat at ang kanilang hulihan ay sa kanlurang
dagat. Aalingasaw ang baho at masamang amoy nito. Gagawa
ako ng mga dakilang bagay." **21** Huwag matakot, lupain, matuwa
at magalak sapagkat gumawa si Yahweh ng mga dakilang bagay.
22 Huwag kayong matakot, mga hayop sa parang, sapagkat
tutubo ang mga pastulan sa ilang, mamumunga ang mga puno
at mamumunga ng maraming ani ang mga puno ng igos at
ubas. **23** Matuwa kayo, mga tao ng Zion at magalak kay Yahweh
na inyong Diyos. Sapagkat ibibigay niya sa inyo ang ulan ng
taglagas sa nararapat na sukat at pabababain ang ulan para sa
inyo, ang ulan ng taglagas at ang ulan ng tagsibol katulad noon.
24 Mapupuno ng trigo ang mga giikan, aapaw ang mga lalagyan
ng bagong alak at langis. **25** "Ibabalik ko sa inyo ang mga taon
ng mga pananim na kinain ng napakaraming nagliliparang mga
balang, ng mga malalaking balang, ng mga tipaklong, at ng mga
uod, ang aking malakas na hukbo na aking ipinadala sa inyo. **26**
Kakain kayo nang sagana at mabubusog, at pupurihin ninyo
ang pangalan ni Yahweh na inyong Diyos na gumawa ng mga
kamangha-mangha sa inyo at hindi ko na muling ilalagay sa
kahihiyan ang aking bayan. **27** Malalaman ninyo na ako ay nasa
Israel, na ako si Yahweh na inyong Diyos, at wala ng iba, at
hindi ko na muling ilalagay sa kahihiyan ang aking bayan. **28** At
mangyayari pagkatapos, ibubuhos ko ang aking Espiritu sa lahat
ng laman, at maghahayag ng propesiya ang inyong mga anak na
lalaki at babae. Mananaginip ng mga panaginip ang inyong mga
matatandang lalaki, makakakita ng mga pangitain ang inyong
mga kabataang lalaki. **29** Gayon din sa mga utusan at babaeng
utusan, ibubuhos ko ang aking Espiritu sa mga araw na iyon. **30**

Magpapakita ako ng mga kamangha-mangha sa kalangitan at sa
lupa ng dugo, apoy at mga haligi ng usok. **31** Magiging kadiliman
ang araw at dugo ang buwan, bago dumating ang dakila at
kakila-kilabot na araw ni Yahweh. **32** Mangyayari na ang lahat
ng tatawag sa pangalan ni Yahweh ay maliligtas. Sapagkat may
mga makatatakas sa Bundok ng Zion at sa Jerusalem, gaya ng
sinabi ni Yahweh, at sa mga makaliligtas, ang mga tinawag ni
Yahweh.

3 Tingnan ninyo, sa mga araw na iyon at sa oras na iyon, kapag
ibinalik ko ang pagkakabihag ng mga Juda at Jerusalem, **2**
titipunin ko ang lahat ng mga bansa at dadalhin sila pababa sa
bayan ni Jehoshafat. Hahatulan ko sila doon, dahil sa aking
mga tao at ang aking tagapagmanang Israel na kanilang ikinalat
sa mga bansa at dahil hinati-hati nila ang aking lupain. **3**
Nagpalabunutan sila para sa aking mga tao, ipinagpalit ang
batang lalaki para sa nagbebenta ng aliw at ipinagbili ang batang
babae para sa alak upang sila ay makainom. **4** Ngayon, bakit
kayo nagagalit sa akin mga taga-Tiro, Sidon at sa lahat ng nasa
rehiyon ng Filistea? Gagantihan ba ninyo ako? Kahit pa gumanti
kayo sa akin, kaagad kong ibabalik ang paghihiganti sa inyong
mga sariling ulo. **5** Sapagkat kinuha ninyo ang aking pilak at
ang aking ginto, at idinala ninyo ang aking mga mahahalagang
kayamanan sa inyong mga templo. **6** Ipinagbili ninyo ang mga
tao ng Juda at Jerusalem sa mga Griego, upang mailayo ninyo
sila sa kanilang lupain. **7** Tingnan ninyo, paaalisin ko na sila
mula sa mga lugar kung saan ninyo sila ipinagbili at ibabalik ko
sa inyong mga ulo ang inyong ganti. **8** Ipagbibili ko ang inyong
mga anak sa pamamagitan ng mga kamay ng mga tao ng Juda.
Ipagbibili sila sa mga Sabeo, isang malayong bansa sapagkat ito

ang sinabi ni Yahweh. 9 Ipahayag ninyo ito sa mga bansa: 'Ilaan
ninyo ang inyong sarili para sa isang digmaan, gisingin ninyo ang
mga malalakas na kalalakihan, hayaan silang lumapit at hayaang
sumalakay ang lahat ng mandirigma. 10 Gawin ninyong mga
espada ang inyong mga araro at ang inyong mga pangtabas
na mga sibat. Hayaang sabihin ng mga mahihina, "Ako ay
malakas." 11 Magmadali kayo at pumarito, kayong mga karatig
bansa at magtipun-tipon kayo.' Ipadala mo doon ang iyong mga
malalakas na mandirigma, Yahweh. 12 Hayaan mong gisingin
ng mga bansa ang kanilang mga sarili at pumunta sa lambak ni
Jehoshafat. Sapagkat doon ako uupo upang hatulan ang lahat ng
nakapalibot na mga bansa. 13 Gamitin ninyo ang karit dahil hinog
na ang ani. Halikayo, durugin ninyo ang mga ubas dahil puno na
ang mga pigaan ng ubas, umaapaw na ang mga kawa dahil
katakut-takot ang kanilang kasamaan. 14 Mayroong kaguluhan,
isang kaguluhan sa lambak ng Paghuhukom. Dahil ang araw
ni Yahweh ay malapit sa lambak ng Paghuhukom. 15 Didilim
ang araw at buwan, mawawalan ng liwanag ang mga bituin. 16
Sisigaw si Yahweh mula sa Zion, at lalakas ang kaniyang tinig
mula sa Jerusalem. Mayayanig ang kalangitan at lupa, ngunit
si Yahweh ang magiging kanlungan ng kaniyang mga tao at
sandigan para sa mga tao ng Israel. 17 "Upang malaman ninyo
na ako si Yahweh ang inyong Diyos na nananahan sa Zion, sa
aking banal na bundok. At magiging banal ang Jerusalem, at
wala nang hukbo ang muling sasalakay pa sa kaniya. 18 At
mangyayari nga sa araw na iyon na papatak ang matamis na
alak sa mga bundok, aapaw ang gatas sa mga burol, dadaloy
ang tubig sa lahat ng mga batis ng Juda, at isang bukal ang
manggagaling sa tahanan ni Yahweh at didiligan ang lambak ng

Acacia. **19** Magiging wasak na lugar ang Egipto at magiging
napabayaang ilang ang Edom dahil sa ginawa nilang karahasan
sa mga tao ng Juda, dahil nagpadanak sila ng dugo ng mga
walang kasalanan sa kanilang lupain. **20** Ngunit mananahan ang
Juda magpakailanman, at mananahan ang mga salinlahi ng
Jerusalem. **21** Ipaghihiganti ko ang kanilang dugo na hindi ko pa
naipaghiganti," sapagkat nananahan si Yahweh sa Zion.

Amos

1 Ito ang mga bagay tungkol sa Israel na natanggap sa
pamamagitan ng pagpapahayag kay Amos na isa sa mga pastol
sa Tekoa. Natanggap niya ang mga bagay na ito noong panahon
ni Uzias na hari ng Juda, at sa panahon din ni Jeroboam
na anak ni Joas na hari ng Israel, dalawang taon bago ang
lindol. **2** Sinabi niya, “Umaatungal si Yahweh mula sa Zion;
nilakasan niya ang kaniyang tinig mula sa Jerusalem. Ang mga
pastulan ng mga pastol ay nagluluksa, ang tuktok ng Carmelo
ay nalalanta.” **3** Ito ang sinasabi ni Yahweh: “Dahil sa tatlong
kasalanan ng Damasco, kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang
kaparusahan, sapagkat giniik nila ang Gilead sa pamamagitan
ng mga instrumentong bakal. **4** Magpapadala ako ng apoy
sa bahay ni Hazael, at tutupukin nito ang mga tanggulan ng
Ben-Hadad. **5** Babaliin ko ang mga bakal na tarangkahan ng
Damasco at tatalunin ang lalaking naninirahan sa Biqat Aven, at
maging ang lalaking humahawak sa setro mula sa Beth-eden;
ang mga taga-Aram ay mabibihag sa Kir,” sabi ni Yahweh. **6** Ito
ang sinasabi ni Yahweh: “Dahil sa tatlong kasalanan ng Gaza,
o kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil
kinuha nilang bihag ang lahat ng mga tao upang ipasakamay sila
sa Edom. **7** Magpapadala ako ng apoy sa mga pader ng Gaza
at tutupukin nito ang kaniyang mga tanggulan. **8** Lilipulin ko ang
lalaking naninirahan sa Asdod at ang lalaking humahawak sa
setro mula sa Ashkelon. Ibabaling ko ang aking kamay laban
sa Ekron at ang ibang mga Filisteo ay mamamatay,” sabi ng
Panginoong Yahweh. **9** Ito ang sinasabi ni Yahweh: “Dahil sa
tatlong kasalanan ng Tiro, kahit na apat pa, hindi ko babawiin
ang kaparusahan, dahil ipinasakamay nila ang buong pangkat

ng mga tao sa Edom at sinira nila ang kanilang kasunduan
ng kapatiran. 10 Magpapadala ako ng apoy sa mga pader
ng Tiro, at tutupukin nito ang kaniyang mga tanggulan." 11
Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Dahil sa tatlong kasalanan ng
Edom, kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan,
dahil tinugis niya ang kaniyang kapatid ng espada at hindi
man lang naawa. Nagpatuloy ang kaniyang matinding galit
at ang kaniyang poot ay tumagal nang walang hanggan. 12
Magpapadala ako ng apoy sa Teman, at tutupukin nito ang mga
palasyo ng Bozra." 13 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Dahil sa
tatlong kasalanan ng mga Ammonita, kahit na apat pa, hindi ko
babawiin ang kaparusahan, dahil nilaslas nila ang tiyan ng mga
buntis na kababaihang Gilead, upang maaari nilang palawakin
ang kanilang mga nasasakupan. 14 Magsisindi ako ng apoy sa
mga pader ng Rabba, at tutupukin nito ang mga palasyo, na
may kasamang sigaw sa araw ng labanan, na may kasamang
bagyo sa araw ng ipu-ipo. 15 Ang kanilang hari at ang kaniyang
mga opisyal ay sama-samang mabibihag," sabi ni Yahweh.

2 Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng
Moab, kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan,
dahil sinunog niya ang mga buto ng hari ng Edom hanggang sa
naging apog. 2 Magpapadala ako ng apoy sa Moab at tutupukin
nito ang mga tanggulan ng Keriot. Mamamatay ang mga taga-
Moab sa isang kaguluhan, na may sigaw at may tunog ng
trumpeta. 3 Sisirain ko ang hukom sa kaniya, at papatayin ko
ang lahat ng mga prinsipeng kasama niya," sabi ni Yahweh. 4
Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng Juda,
kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil hindi
nila sinunod ang kautusan ni Yahweh at hindi iningatan ang

kaniyang mga palatuntunan. Ang kanilang kasinungalingan ang
naging sanhi ng kanilang pagkakasala, katulad ng tinahak ng
kanilang mga ama. **5** Magpapadala ako ng apoy sa Juda at
tutupukin nito ang mga tanggulan ng Jerusalem." **6** Ito ang
sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng Israel,
kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil
ibinenta nila ang mga walang kasalanan para sa pilak at ang
nangangailangan ay para sa pares ng sandalyas. **7** Tinatapakan
nila ang ulo ng mga mahihirap gaya nang pagtapak ng mga tao
sa alikabok sa lupa; palayo nilang ipinagtutulakan ang naapi.
Ang mag-ama ay sumisiping sa iisang babae at nilalapastangan
ang aking banal na pangalan. **8** Nahiga sila sa tabi ng bawat
altar sa ibabaw ng kasuotang kinuha bilang mga panunumpa, at
sa tahanan ng Diyos ay ininom nila ang alak na multa. **9** Kaya
winasak ko ang mga Amoreo sa harap nila, na kasingtaas ng
puno ng sedar; siya ay kasinglakas ng ensina. Ngunit winasak
ko ang kaniyang bunga sa taas at kaniyang mga ugat sa ilalim.
10 Gayundin, inilabas ko kayo sa lupaing Egipto at pinangunahan
ko kayo sa ilang ng apatnapung taon upang maangkin ninyo
ang lupain ng mga Amoreo. **11** Pumili ako ng mga propetang
mula sa inyong mga anak na lalaki at mga Nazareo mula sa
inyong mga nakababatang kalalakihan. Hindi ba tama iyon, mga
Israelita? —ito ang pahayag ni Yahweh." **12** "Ngunit hinimok
ninyo ang mga Nazareo upang inumin ang alak at inutusan
ang mga propetang huwag magpropesiya. **13** Tingnan ninyo,
dudurugin ko kayo gaya ng pagdurog ng kariton na puno ng butil
na maaaring durugin ang sinuman. **14** Ang mabilis na tao ay
hindi makakatakas; ang malakas ay hindi na madadagdagan pa
ang kaniyang kalakasan; maging ang magiting ay hindi niya

maililigtas ang kaniyang sarili. 15 Ang mamamana ay hindi
makatatayo; ang pinakamabilis tumakbo ay hindi makakatakas;
ang mangangabayo ay hindi niya maililigtas ang kaniyang sarili.
16 Kahit na ang mga pinakamatapang na mandirigma ay tatakas
na hubad sa araw na iyon—ito ang pahayag ni Yahweh."

3 Pakinggan ninyo ang salitang ito na sinabi ni Yahweh laban sa
inyong mga Israelita, laban sa buong pamilya na aking inilabas
sa lupain ng Egipto, 2 Kayo lamang ang pinili ko sa lahat ng
mga pamilya sa lupa. Dahil dito parurusahan ko kayo sa inyong
mga kasalanan. 3 Lalakad bang magkasama ang dalawa nang
walang pinagkasunduan? 4 Umaatungal ba ang isang leon sa
gubat kapag wala itong nabiktima? Umuungol ba ang isang
batang leon sa kaniyang yungib kung wala siyang nahuling
anuman? 5 Mabibitag ba ang isang ibon sa lupa kung walang
paing nakahanda sa kaniya? Iigkas ba ang isang bitag sa lupa
kung wala itong nahuling anuman? 6 Tutunog ba ang trumpeta
sa lungsod at hindi manginginig sa takot ang mga tao? Darating
ba ang sakuna sa isang lungsod kung hindi si Yahweh ang
nagpadala nito? 7 Tiyak na walang gagawing anuman ang
Panginoong Yahweh hanggang hindi niya naipapahayag ang
kaniyang plano sa kaniyang mga lingkod na mga propeta. 8
Ang leon ay umatungal; sino ang hindi matatakot? Nagsalita
ang Panginoong Yahweh; sino ang hindi magpapahayag? 9
Ipahayag ito sa mga tanggulan ng Asdod at sa mga tanggulan sa
lupain ng Egipto; na sinabi: "Magtipon-tipon kayo sa mga bundok
ng Samaria at tingnan ninyo kung ano ang malaking kaguluhan
at pang-aapi ang nasa kaniya. 10 Sapagkat hindi nila alam kung
paano gumawa ng mabuti"—Ito ang pahayag ni Yahweh—"Nag-
ipon sila ng pagkawasak at kasiraan sa kanilang mga tanggulan."

11 Kaya, ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: “Isang kaaway
ang papalibot sa inyong lupain. Ibabagsak ang inyong pinatibay
na moog at lolooban ang inyong mga tanggulan.” 12 Ito ang
sinasabi ni Yahweh: Gaya ng pagsagip ng pastol sa bunganga
ng leon na dalawang hita lamang ang makukuha o isang piraso
ng tenga, kaya ang masasagip ng mga Israelita na naninirahan
sa Samaria ay kapiraso ng sopa lamang o isang piraso ng
pantakip sa higaan.” 13 Pakinggan at magpatotoo laban sa
sambahayan ni Jacob—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh
na Diyos ng mga hukbo. 14 “Sapagkat sa araw na parurursahan
ko ang Israel sa kanilang mga kasalanan, parurusahan ko rin
ang mga altar ng Bethel. Ang mga sungay sa altar ay mapuputol
at babagsak sa lupa. 15 Wawasakin ko ang bahay na para sa
taglamig kasama ang bahay para sa tag-init. Ang mga bahay na
gawa sa garing ay mawawala, at ang malalaking mga bahay ay
mawawala rin,”—Ito ang pahayag ni Yahweh.

4 Pakinggan ninyo ang salitang ito, kayong mga baka sa
Bashan, kayong nasa bundok ng Samaria, kayo na nagmamalupit
sa mga mahihirap, kayo na nagkakait sa mga nangangailangan,
kayo na nagsasabi sa inyong mga asawang lalaki, “Dalhan ninyo
kami ng maiinom.” 2 Ang Panginoong Yahweh ay sumumpa sa
pamamagitan ng kaniyang kabanalan: “Tingnan ninyo, darating
ang mga araw na kukunin nila kayo sa pamamagitan ng mga
kalawit, ang mga huli sa inyo ay bibingwitin. 3 Makakalabas kayo
sa mga nasirang pader ng lungsod, bawat isa na magpapatuloy
palabas dito, at kayo ay itatapon sa Harmon—ito ang pahayag ni
Yahweh.” 4 Pumunta kayo sa Bethel at magkasala, sa Gilgal at
magparami ng kasalanan. Dalhin ninyo ang inyong mga handog
tuwing umaga, ang inyong mga ikapu sa bawat ikatlong araw.

5 Mag-alay ng handog pasasalamat na may tinapay; ipaalam
ang kusang-loob na paghahandog. Sasabihin ninyo sa kanila,
sapagkat ito ay nakalulugod sa inyo, kayong mga Israelita—ito
ang pahayag ng Panginoong si Yahweh." 6 "Ibinigay ko sa
inyo ang kalinisan ng mga ngipin sa lahat ng inyong mga
lungsod at kakulangan ng tinapay sa lahat ng inyong mga lugar.
Gayunpama'y hindi kayo bumalik sa akin—Ito ang pahayag ni
Yahweh." 7 "Pinigilan ko din ang ulan sa inyo nang mayroon pang
tatlong buwan para mag-ani. Nagpaulan ako sa isang lungsod,
at sa ibang lungsod ay hindi ko pinaulan. Sa isang bahagi ng
lupain ay naulanan, ngunit sa isang bahagi ng lupain na hindi
naulanan ay natuyo. 8 Nagpagala-gala ang dalawa o tatlong
lungsod sa ibang lungsod upang uminom ng tubig, ngunit hindi
sila nasiyahan. Ngunit hindi pa rin kayo bumalik sa akin—ito ang
ang pahayag ni Yahweh." 9 "Pahihirapan ko kayo ng pagkalanta
at amag. Marami sa inyong mga halamanan, ng inyong mga
ubasan, ng inyong mga puno ng igos at olibo—kakainin silang
lahat ng balang. Gayunpama'y hindi pa rin kayo bumalik sa
akin—Ito ang pahayag ni Yahweh." 10 Pinadala ko sa inyo ang
salot na gaya sa Egipto. Pinatay ko sa espada ang inyong mga
kabataang lalaki, kinuha ang inyong mga kabayo, at ginawa
kong mabaho ang inyong kampo na umabot sa inyong mga
pang-amoy. Gayunpama'y hindi kayo bumalik sa akin—Ito ang
pahayag ni Yahweh." 11 "Sinira ko ang inyong mga lungsod,
gaya ng pagsira ng Diyos sa Sodoma at Gomorra. Katulad kayo
ng nasusunog na patpat na hinango sa apoy. Gayunpama'y hindi
pa rin kayo bumalik sa akin—Ito ang pahayag ni Yahweh." 12
"Dahil dito gagawa ako ng kakila-kilabot na bagay sa inyo, Israel;
at dahil sa gagawin kong kakila-kilabot na bagay, maghanda

kayo upang harapin ang inyong Diyos, Israel! **13** Kaya, tingnan
ninyo, ang bumuo sa mga bundok pati na rin ang lumikha ng
hangin, nagpahayag ng kaniyang kaisipan sa sangkatauhan,
ang nagpapadilim ng umaga, at tumutungtong sa mga matataas
na lugar sa Lupa." Ang kaniyang pangalan ay Yahweh, Diyos ng
mga hukbo.

5 Pakinggan ninyo ang mga salitang ito na itinataghoy ko sa
inyo, o sambahayan ng Israel. **2** Bumagsak na ang birheng
Israel; hindi na siya muling makatatayo; pinabayaan siya sa
kaniyang bayan; at wala ni isang tutulong upang itayo siya.
3 Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: "Ang
lungsod na isang libo ang lalabas ay isang daan ang matitira, at
ang isa na lalabas na may isang daan ay sampu ang matitira
na pagmamay-ari ng sambayanan ng Israel." **4** Sapagkat ito
ang sinasabi ni Yahweh sa sambahayan ng Israel: "Hanapin
ako at mabuhay! **5** Huwag hanapin ang Bethel; ni pumasok
sa Gilgal, at huwag dumaan sa Beer-seba. Dahil tiyak na
bibihagin ang Gilgal, at magdadalamhati ang Bethel. **6** Hanapin
si Yahweh at mabuhay, kung hindi, magliliyab siya na parang
apoy sa tahanan ni Jose. Ito ay tutupok, at wala kahit isa na
makapapatay nito sa Bethel. **7** Ang mga taong ginagawang
mapait na bagay ang katarungan at itinatapon sa lupa ang
katuwiran!" **8** Nilikha ng Diyos ang Pleyades at Orion; ginawa
niyang umaga ang dilim; pinagdidilim niya ang araw na maging
gabi at tinawag niya ang mga tubig sa dagat; ibinubuhos niya ang
mga iyon sa ibabaw ng mundo. Yaweh ang kaniyang pangalan!
9 Nagdudulot siya ng biglang pagkawasak sa malalakas upang
sa gayon masisira ang mga tanggulan **10** Kinamumuhian nila
ang sinumang magtuwid sa kanila sa tarangkahan ng lungsod at

kinapopootan nila ang sinumang magsasabi ng katotohanan. **11**
Dahil tinatapakan ninyo ang mahihirap at kinukuha ninyo ang
mga bahagi ng trigo mula sa kanila—at kahit na nagtayo kayo
ng mga bahay na gawa sa bato, hindi ninyo matitirahan ang
mga ito. Mayroon kayong masaganang ubasan, ngunit hindi
ninyo maiinom ang mga alak nito. **12** Sapagkat alam ko kung
gaano karami ang inyong nagawang pagkakasala at kung gaano
karami ang inyong mga kasalanan—kayo na nagpapahirap sa
mga matutuwid, tumatanggap ng mga suhol, at tinalikuran ang
mga nangangailangan sa tarangkahan ng lungsod. **13** Kaya
sinumang taong matino ang pag-iisip ay tatahimik sa panahong
iyon, sapagkat panahon ito ng kasamaan. **14** Hanapin ang
mabuti at hindi ang masama, upang kayo ay mabuhay. Upang
si Yahweh, na Diyos ng mga hukbo, ay tiyak na makakasama
ninyo, tulad ng inyong sinabi. **15** Kamuhian ang kasamaan,
ibigin ang mabuti, magtatag kayo ng katarungan sa tarangkahan
ng lungsod. Baka sakaling mahabag si Yahweh, ang Diyos ng
mga hukbo, sa mga nalalabi ni Jose. **16** Kaya, ito ang sinasabi
ni Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo, ang Panginoon: "May
tumataghoy sa lahat ng mga liwasan, at sasabihin nila sa lahat
ng lansangan, 'Aba! Aba!' Tatawagin nila ang mga magsasaka
upang magluksa at ang mga manglululuksa upang managhoy.
17 May tumatangis sa lahat ng ubasan, sapagkat dadaan ako
sa kalagitnaan ninyo," sabi ni Yahweh. **18** Aba sa inyo na
naghahangad sa araw ni Yahweh! Bakit ninyo hinahangad
ang araw ni Yahweh? Ito ay kadiliman at hindi liwanag. **19**
Gaya ng isang tao na tinatakasan niya ang isang leon at isang
oso ang sumasalubong sa kaniya, o kaya pumapasok siya sa
tahanan at inihawak ang kaniyang kamay sa pader at isang

ahas ang tutuklaw sa kaniya. **20** Hindi ba kadiliman ang araw
ni Yahweh at hindi liwanag? Makulimlim at walang liwanag?
21 “Kinamumuhian ko, at kinasusuklaman ko ang inyong mga
kapistahan, hindi ako nasisiyahan sa inyong mga taimtim na
mga pagpupulong. **22** Kahit na ihandog ninyo sa akin ang inyong
mga handog na susunugin at mga handog na butil, hindi ko
tatanggapin ang mga iyan, ni hindi ko titingnan ang mga pinataba
ninyong hayop na ihahandog ninyong pangkapayapaan. **23**
Huwag ninyong iparinig ang ingay ng inyong mga awit; hindi
ko pakikinggan ang mga tunog ng inyong mga alpa. **24** Sa
halip, paaagusin ninyo ang katarungan na tulad ng tubig na
umaagos, at paaagusin ninyo ang katuwiran tulad ng batis na
patuloy sa pag-agos. **25** Kayong mga sambahayan ni Israel,
nagdala ba kayo ng mga alay at mga handog ninyo sa akin sa
ilang ng apatnapung taon? **26** Bubuhatin ninyo si Sakut bilang
inyong hari, at si Kaiwan, na bituwing diyus-diyosan ninyo—mga
diyos diyusan na ginawa ninyo para sa inyong sarili. **27** Kaya
ipabibihag ko kayo sa kabila ng Damasco,” sabi ni Yahweh, na
ang pangalan ay ang Diyos ng mga hukbo.

6 Aba sa mga taong panatag sa Zion, at sa mga taong ligtas na
nasa burol ng bansang Samaria, ang mga tanyag na kalalakihang
pinakamahuhusay sa mga bansa, na silang hinihingian ng tulong
ng sambahayang Israel! **2** Sinasabi ng inyong mga pinuno,
“Pumunta kayo sa Calne at tingnan ninyo; mula roon pumunta
kayo sa Hamat, ang tanyag na lungsod; pagkatapos bumaba
kayo sa Gat ng mga Filisteo. Mas mabuti ba sila kaysa sa dalawa
ninyong kaharian? Mas malawak ba ang kanilang nasasakupan
kaysa sa inyong nasasakupan?” **3** Aba sa inyong nagpapaliban
ng araw ng kapahamakan at naglalapit sa trono ng karahasan. **4**

Humihiga sila sa mga higaang gawa sa garing at nagpapahinga
sa kanilang mga malalambot na upuan. Kinakain nila ang mga
batang tupa mula sa kawan at mga pinatabang guya mula sa
kuwadra. **5** Umaawit sila ng mga walang kabuluhang mga awitin
sa tugtugin ng alpa; gumagawa sila ng mga pansarili nilang
instrumento gaya ng ginawa ni David. **6** Umiinom sila ng alak
mula sa mga mangkok at pinahiran ang kanilang mga sarili
ng mga pinakapurong langis, ngunit hindi sila nagluluksa sa
pagkawasak ni Jose. **7** Kaya dadalhin silang bihag ngayon
kasama ng mga naunang bihag, at ang mga pista ng mga
nagpapahinga ay lilipas na. **8** Ako, ang Panginoong Yahweh,
ang mismong nangako —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo: "Kinamumuhian ko ang
pagmamalaki ni Jacob. Kinamumuhian ko ang kaniyang mga
tanggulan. Samakatuwid ipapasakamay ko ang lungsod kasama
ang lahat ng nasa loob nito." **9** At mangyayari na kung may
sampung kalalakihang naiwan sa isang bahay, mamamatay
silang lahat. **10** Kapag dumating ang kamag-anak ng isang lalaki
upang kunin ang kanilang mga bangkay—na magsusunog sa
kanilang mga bangkay pagkatapos nitong ilabas sa bahay—kung
sasabihin niya sa taong nasa loob ng bahay na, "Mayroon ka
bang kasama?" At kapag sumagot ang taong iyon ng, "Wala,"
kung gayon, sasabihin niya, "Tumahimik ka, dahil hindi natin
dapat banggitin ang pangalan ni Yahweh." **11** Sapagkat, tingnan
ninyo, magbibigay si Yahweh ng utos, at madudurog sa maliliit
na mga piraso ang malaking bahay at pagpipira-pirasuhin ang
maliliit na bahay. **12** Tumatakbo ba ang mga kabayo sa mga
mabatong bangin? May nag-aararo bang baka roon? Ngunit
ginawa ninyong lason ang katarungan at kapaitan ang bunga

ng katuwiran. 13 Kayong mga nagagalak sa Lo Debar, na
nagsasabi, “Hindi ba namin nasakop ang Karnaim sa aming
sariling kalakasan?” 14 “Ngunit tingnan ninyo, pipili ako ng isang
bansang laban sa inyo, sambahayan ni Israel”—ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo. “Pahihirapan
nila kayo mula sa Lebo Hamat hanggang sa batis ng Araba.”
7 Ito ang ipinakita sa akin ng Panginoong si Yahweh. Tingnan,
lumikha siya ng isang pulutong ng mga balang nang magsimula
ang tagsibol ng mga pananim, at, tingnan, ito ang huling pananim
pagkatapos ng pag-ani ng hari. 2 Nang matapos nitong kainin
ang mga halaman sa lupain, pagkatapos sinabi ko, “Panginoong
Yahweh, isinasamo ko patawarin mo sila; paano makaliligtas
si Jacob? sapagkat napakaliit niya.” 3 Nahabag si Yahweh
tungkol dito. “Hindi ito mangyayari,” sinabi niya. 4 Ito ang
ipinakita sa akin ng Panginoong Yahweh: Tingnan, tumawag ang
Panginoong Yahweh ng apoy upang humatol. Tinuyo nito ang
napakalawak, malalim na tubig sa ilalim ng lupa at sisirain pati
na rin ang kalupaan. 5 Ngunit sinabi ko, “Panginoong Yahweh,
isinasamo ko na itigil mo na; paano makaliligtas si Jacob?
Sapagkat napakaliit niya.” 6 Nahabag si Yahweh tungkol dito.
“Hindi rin ito mangyayari,” sinabi ng Panginoong Yahweh. 7 Ito
ang ipinakita niya sa akin: Tingnan, nakatayo ang Panginoon sa
gilid ng isang pader, na may isang hulog sa kaniyang kamay. 8
Sinabi ni Yahweh sa akin. “Amos, ano ang nakikita mo?” sinabi
ko, “Isang hulog.” Pagkatapos sinabi ng Panginoon, “Tingnan
mo, ilalagay ko ang isang hulog kasama ng aking mga taong
Israelita. Hindi ko na sila kaaawaan pa. 9 Mawawasak ang
matataas na lugar ni Isaac, masisira ang mga santuwaryo ni
Israel, at tatayo ako laban sa sambahayan ni Jeroboam na

may kasamang espada.” **10** Pagkatapos si Amazias na pari ng
Bethel, nagpadala ng isang mensahe kay Jeroboam na hari ng
Israel: “Nakipagsabwatan si Amos laban sa iyo sa pagitan ng
sambahayan ni Israel. Hindi kayang pasanin ng lupain ang lahat
ng kaniyang mga salita. **11** Sapagkat ito ang sinabi ni Amos:
'Mamamatay si Jeroboam sa pamamagitan ng espada, at tiyak
na dadalhing bihag ang Israel palayo sa kaniyang lupain.'” **12**
Sinabi ni Amazias kay Amos. “Propeta, humayo ka, tumakbo
ka pabalik sa lupain ng Juda, at doon ka kumain ng tinapay
at magpropesiya. **13** Ngunit huwag ka ng magpropesiya pa
kailanman dito sa Bethel, sapagkat ito ay santuwaryo ng hari at
isang maharlikang tahanan.” **14** Pagkatapos sinabi ni Amos kay
Amazias, “Hindi ako isang propeta o anak ng isang propeta.
Isa akong pastol, at ako ang nangangalaga sa mga puno ng
sikamoro. **15** Ngunit kinuha ako ni Yahweh mula sa pagbabantay
ng mga tupa at sinabi sa akin, 'Humayo ka, magpropesiya ka sa
aking mga taong Israelita.' **16** Pakinggan mo ngayon ang salita
ni Yahweh. Sinasabi mo, 'Huwag akong magpropesiya laban
sa Israel, at huwag akong magsalita laban sa sambahayan ni
Isaac.' **17** Samakatwid ito ang sinasabi ni Yahweh: 'Ang iyong
asawa ay magiging babaing nagbebenta ng aliw sa lungsod;
mamamatay sa pamamagitan ng espada ang iyong mga anak
na lalaki at mga anak na babae; susukatin ang iyong mga lupain
at paghahati-hatian; mamamatay ka sa maruming lupain, at tiyak
na dadalhin sa pagkabihag ang Israel mula sa kaniyang lupain.”

8 Ito ang ipinakita sa akin ng Panginoong Yahweh. Tingnan,
isang basket ng mga bungang pantag-araw! **2** Sinabi niya,
“Ano ang nakikita mo, Amos?” Sinabi ko, “Isang basket ng
mga bungang pantag-araw.” At sinabi ni Yahweh sa akin,

parating na ang katapusan ng aking bansang Israel; hindi ko
na sila kaaawaan pa. 3 Ang mga awit sa templo ay magiging
pagtangis. Sa araw na iyon" —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh—"Magiging marami ang mga bangkay, sa bawat lugar
itatapon nila ang mga ito sa katahimikan!" 4 Pakinggan ninyo ito,
kayong mga umaapak sa mga nangangailangan at nagpapaalis
sa mga mahihirap sa lupain. 5 Sinabi nila, "Kailan matatapos
ang bagong buwan, upang muli kaming makapagbenta ng
butil? At ang Araw ng Pamamahinga, kailan matatapos, upang
makapagbenta kaming muli ng trigo? Gagawin naming mababa
ang sukat at tataasan ang halaga, upang makapandaya kami
ng maling timbang. 6 Upang makapagbenta kami ng hindi
magandang trigo at bilhin ng pilak ang mga mahihirap, isang
pares ng sandalyas para sa nangangailangan." 7 Sumumpa si
Yahweh sa kapalaluan ni Jacob, "Tiyak na hindi ko malilimutan
kailanman ang anumang ginawa nila." 8 Hindi ba mayayanig ang
lupain dahil sa mga ito at tatangis ang bawat isang nakatira rito?
Ang lahat ng ito ay babangon tulad ng Ilog ng Nilo at tataas ang
mga ito at muling lulubog tulad sa ilog ng Egipto. 9 "Darating
ang mga ito sa araw na iyon"—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh— "na palulubugin ko ang araw sa tanghaling tapat
at padidilimin ko ang buong daigdig sa liwanag ng araw. 10
Gagawin kong pagdadalamhati ang inyong mga pista at ang lahat
ng inyong mga awit ay sa panaghoy. Pagsusuutin ko kayong
lahat ng telang magaspang at ang bawat ulo ay kakalbuhin.
Gagawin kong pagdadalamhati tulad sa nag-iisang anak, at
isang araw ng kapaitan sa bawat pagtatapos. 11 Tingnan,
parating na ang mga araw"—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh— "Kapag magpapadala ako ng taggutom sa lupain,

hindi sa kagutuman sa tinapay, ni pagkauhaw sa tubig, kundi sa
pakikinig ng mga salita ni Yahweh. **12** Susuray-suray sila sa
magkabilaang dagat; tatakbo sila mula sa hilaga patungo sa
silangan upang hanapin ang salita ni Yahweh, ngunit hindi nila ito
masusumpungan. **13** Sa araw na iyon ang mga magagandang
dalaga at ang mga binata ay manghihina mula sa pagkauhaw.
14 Sinumang sumusumpa sa kasalanan ng Samaria at sabihing,
'Buhay ang diyos mo, Dan' at, 'Buhay ang diyos ng Beerseba,
—sila ay babagsak at kailanman ay hindi na muling babangon."
9 Nakita ko ang Panginoon na nakatayo sa tabi ng altar, at
sinabi niya, "Hampasin mo ang mga ibabaw ng mga haligi upang
mayanig ang mga pundasyon. Durugin ng pira-piraso ang mga
ito sa kanilang mga ulo, at papatayin ko sa espada ang mga
nalabi sa kanila. Walang isa man sa kanila ang makakalayo at
makakatakas. **2** Kahit na maghukay sila hanggang sa Sheol,
naroon ang aking kamay upang kunin sila. Kahit na umakyat
sila patungo sa langit, mula roon hihilain ko sila pababa.
(Sheol h7585) **3** Kahit na magtago sila sa tuktok ng Carmelo,
doon ay hahanapin ko sila at kukunin. Kahit na magtago sila
mula sa aking paningin sa kailaliman ng dagat, mula roon
uutusan ko ang ahas at tutuklawin sila. **4** Kahit pumunta sila
sa pagkabihag, pamunuan man sila ng kaaway, doon ay mag-
uutos ako ng espada, at ito ang papatay sa kanila. Pananatilihin
ko ang aking paningin sa kanila para saktan at hindi para sa
mabuti." **5** Ang Panginoon, Yahweh ng mga hukbo na hihipo
sa lupa at ito ay matutunaw; magdadalamhati ang lahat ng
mga naninirahan dito; ang lahat ng ito ay aahon tulad ng Ilog,
at muling lulubog tulad sa Ilog ng Egipto. **6** Ito ang siyang
magtatayo ng kaniyang mga silid sa langit at ipinatayo niya ang

mga malalaking pundasyon sa mundo. Tatawagin niya ang mga
tubig sa dagat, at ibubuhos ang mga ito sa ibabaw ng lupa,
Yahweh ang kaniyang pangalan. **7** “Hindi ba tulad kayo ng mga
tao ng Etiopia sa akin, mga tao ng Israel? —ito ang pahayag ni
Yahweh. Hindi ba ako ang nagpalabas sa Israel mula sa lupain
ng Egipto, ang mga Filisteo mula sa Caftor, at ang mga Aramean
mula sa Kir? **8** Tingnan, ang mga mata ng Panginoong Yahweh
ay nakatingin sa makasalanang kaharian, at wawasakin ko ito
mula sa ibabaw ng lupa, maliban sa sambahayan ni Jacob hindi
ko ito lubusang wawasakin — “Ito ang pahayag ni Yahweh.” **9**
Tingnan, magbibigay ako ng utos, liligligin ko ang sambahayan
ng Israel sa lahat ng mga bansa, tulad ng isang pagkakaliglig ng
butil sa salaan, kaya kahit na ang pinakamaliliit na bato ay hindi
malalaglag sa lupa. **10** Ang lahat ng mga makasalanan sa aking
mga tao ay mamamatay sa pamamagitan ng espada, 'sinumang
magsabi, 'Hindi tayo mauunahan ng sakuna ni masasalubong
natin.'" **11** Sa araw na iyon muli kong ibabangon ang tolda ni
David na bumagsak, at pagdudugtungin ko ang mga tukod nito.
Ibabangon ko ang mga nawasak, Itatayo ko ang mga ito tulad
ng dati. **12** Upang kanilang ariin ang mga natira sa Edom at
ang lahat ng bansang tumawag sa aking pangalan —ito ang
pahayag ni Yahweh, na siyang gumawa nito.” **13** “Tingnan,
darating ang mga araw”—Ito ang pahayag ni Yahweh— “Kapag
mauunahan ng mang-aararo ang mag-aani, at ang taga-pisa ng
ubas ay mauunahan ang mga taga-pagtanim ng binhi. Papatak
sa mga bundok ang matatamis na alak, at aagos ito sa mga
burol. **14** Ibabalik ko mula sa pagkakabihag ang aking mga
taong Israel. Itatayo nila ang nasirang lungsod at maninirahan
doon, magtatanim sila sa ubasan at iinumin ang mga alak nito,

gagawa sila ng hardin at kanilang kakainin ang mga bunga nito
15 Itatanim ko ang mga ito sa kanilang mga lupain, at kailan man
ay hindi na sila muling mabubunot mula sa lupain na ibinigay ko
sa kanila," sinabi ni Yahweh na inyong Diyos.

Obadias

1 Ang Pangitain ni Obadias. Ito ang sinabi ng Panginoong
Yahweh tungkol sa Edom: Nakarinig kami ng ulat na mula kay
Yahweh, at isang kinatawan ang ipinadala sa mga bansa, na
nagsasabi, “Tumindig kayo! Tayo ay tumindig laban sa kaniya
para sa digmaan!” **2** Tingnan mo, gagawin kitang maliit sa
lahat ng mga bansa, ikaw ay labis na hahamakin. **3** Nilinlang
ka ng pagmamataas ng iyong puso, ikaw na naninirahan sa
mga siwang ng bato, sa iyong matayog na tahanan, sinasabi
mo sa iyong puso, “Sino ang makapagpapabagsak sa akin
sa lupa? **4** Kahit na ang iyong tore ay mataas ka gaya ng
paglipad ng agila, at kahit na nakalagay na ang iyong pugad
kasama ng mga bituin, ibababa kita mula roon sabi ni Yahweh.
5 Kung pumunta sa iyo ang mga magnanakaw, kung dumating
sa gabi ang mga magnanakaw (paano ka nahiwalay!), hindi ba
nanakawin lamang nila ang sapat para sa kanilang mga sarili?
Kung pumunta sa iyo ang mga mag-aani ng ubas, hindi ba iiwan
nila ang mga nalaglag? **6** Paano nawasak si Esau at nakita
ang kaniyang mga nakatagong kayamanan! **7** Ang lahat ng
kalalakihan na iyong kaanib ay ipadadala ka sa hangganan ng
daraanan. Nilinlang ka ng mga taong kasundo mo, at nanaig sila
laban sa iyo. Ang mga kumain ng iyong tinapay ang naglagay
ng bitag sa ilalim mo. Walang pang-unawa sa kaniya. **8** Sabi
ni Yahweh, hindi ba wawasakin ko sa araw na iyon ang mga
matatalinong lalaki ng Edom, at aalisin ang kaalaman sa bundok
ni Esau? **9** At panghinaan ng loob ang iyong mga malalakas
na kalalakihan, Teman, upang maihiwalay ang bawat lalaki sa
bundok ni Esau sa pamamagitan ng malupit na pagpatay. **10**
Dahil sa karahasang ginawa sa iyong kapatid na si Jacob, ikaw

ay matatakpan ng kahihiyan at mahihiwalay magpakailanman.
11 Nang araw na tumayo ka sa malayo, nang araw na kinuha
ng mga dayuhan ang kaniyang kayamanan at pinasok ng mga
dayuhan ang kaniyang mga tarangkahan, at nagsapalaran sila
sa Jerusalem, para ka na ring katulad nila. 12 Ngunit huwag
mong ikalugod ang araw ng iyong kapatid, ang araw ng kaniyang
kasawian, at huwag mong ikagalak ang mga tao ng Juda sa
araw ng kanilang pagkawasak; huwag magyabang sa araw ng
kanilang paghihirap. 13 Huwag kang pumasok sa tarangkahan
ng aking bayan sa araw ng kanilang kapahamakan; huwag
mong ikalugod ang kanilang paghihirap sa araw ng kanilang
sakuna, huwag mong nakawin ang kanilang kayamanan sa
araw ng kanilang pagkawasak. 14 At huwag kang tumayo sa
sangang daan, upang pigilan ang kaniyang mga tumatakas; at
huwag mong ibigay ang mga nakaligtas sa araw ng kanilang
pagkabalisa. 15 Sapagkat ang araw ni Yahweh ay malapit na sa
lahat ng mga bansa. Anuman ang iyong ginawa, ay gagawin din
sa iyo; at lahat ng iyong mga ginawa ay babalik sa iyong sariling
ulo. 16 Sapagkat kung paano kayo uminom sa aking banal na
bundok, ganoon patuloy na iinom ang lahat ng bansa. Iinom
sila, at lulunok, at para bang hindi sila kailanman nabuhay. 17
Ngunit sa Bundok n Sion mayroong mga nakatakas, magiging
banal ito; aariin muli ng sambahayan ni Jacob ang sarili nilang
mga ari-arian. 18 Magiging isang apoy ang sambahayan ni
Jacob, at isang liyab ang sambahayan ni Jose, at ang magiging
pinaggapasan ang sambahayan ni Esau, at susunugin nila sila,
at sila ay tutupukin. Walang makaliligtas sa sambahayan ni
Esau, sapagkat sinabi ito ni Yahweh. 19 At aariin ng mula sa
Negeb ang bundok ni Esau, at aariin ang mga nasa Shepelah

ang lupain ng mga Filisteo; at aariin nila ang lupain ng Efraim,
at ang lupain ng Samaria; at aariin ng Benjamin ang Gilead.
20 Aariin ng mga ipinatapon na mga Israelita ang lupain ng
Canaan hanggang sa Zarefat. Aariin ng mga ipinatapon na taga-
Jerusalem na nasa Sardis ay aariin ng Negeb. **21** Pupunta ang
mga magliligtas sa bundok ng Zion upang hatulan ang bundok ni
Esau, at ang kaharian ay magiging kay Yahweh.

Jonas

1 Ngayon ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jonas na anak
ni Amitai, na nagsasabing, **2** “Bumangon ka at pumunta sa
Ninive, iyong malaking lungsod, at magsalita ka laban dito, dahil
ang kasamaan nila ay umabot sa akin.” **3** Subalit bumangon
si Jonas at tumakbo palayo mula sa presensya ni Yahweh at
nagtungo sa Tarsis. Bumaba siya sa Joppa at nakakita ng isang
barko patungong Tarsis. Kaya nagbayad siya ng pamasahe at
sumakay sa barko upang sumama sa kanila patungong Tarsis,
palayo mula sa presensya ni Yahweh. **4** Subalit nagpadala
si Yahweh ng malakas na hangin sa dagat at ito ay naging
malakas na bagyo sa dagat. Hindi nagtagal ang barko ay parang
masisira na. **5** Kaya lubhang natakot ang mga mandaragat at
tumatawag ang bawat tao sa kaniya-kanyang sariling diyos.
Tinapon nila ang mga kargamento ng barko sa dagat upang
mapagaan ito. Ngunit bumaba si Jonas doon sa mga kaloob-
loobang bahagi ng barko, at nakahiga roon mahimbing na
natutulog. **6** Kaya pumunta ang kapitan sa kaniya at sinabi
sa kanya, “Anong ginagawa mong natutulog? Bumangon ka!
Tumawag ka sa iyong diyos! Marahil mapapansin tayo ng iyong
diyos at hindi tayo mamamatay.” **7** Sinabi nilang lahat sa bawat
isa, “Halikayo, magpalabunutan tayo, para malaman natin kung
sino ang dahilan ng kasamaang ito na nangyayari sa atin.” Kaya
nagpalabunutan sila at ang bunot ay napunta kay Jonas. **8**
Pagkatapos sinabi nila kay Jonas, “Pakiusap sabihin sa amin
kung sino ang dahilan nitong kasamaang nangyayari sa atin.
Ano ang iyong hanap-buhay, at saan ka nanggaling? Ano ang
iyong bansa at mula sa aling lahi ka?” **9** Sinabi ni Jonas sa
kanila, “Ako ay isang Hebreo; at kinatatakutan ko si Yahweh,

ang Diyos ng langit, na siyang gumawa ng dagat at ng tuyong
lupa." 10 Pagkatapos lalong natakot ang mga tao at sinabi kay
Jonas, "Ano itong ginawa mo?" Dahil nalaman ng mga tao na
siya ay tumatakbo palayo mula sa presensya ni Yahweh, dahil
sinabi niya sa kanila. 11 Pagkatapos sinabi nila kay Jonas, "Ano
ang dapat naming gawin sa iyo upang humupa ang dagat para
sa atin?" Sapagkat ang dagat ay lalong naging marahas. 12
Sinabi ni Jonas sa kanila, "Buhatin ninyo ako at itapon ninyo
ako sa dagat. Pagkatapos huhupa ang dagat para sa inyo,
sapagkat alam kong dahil sa akin kaya nangyayari sa inyo ang
malakas na bagyong ito." 13 Gayunpaman, ang mga lalaki ay
nagsumikap sumagwan ng matindi upang makabalik sila sa
lupa, ngunit hindi nila ito magawa dahil ang dagat ay lalong
nagiging marahas laban sa kanila. 14 Kaya tumawag sila kay
Yahweh at sinabing, "Nagmamakaawa kami sa iyo, Yahweh,
nagmakaawa kami, huwag mo kaming hayaang mamatay dahil
sa buhay ng taong ito, at huwag mong ipataw sa amin ang
pagkakasala sa kanyang kamatayan, dahil ikaw, Yahweh ang
gumawa kung ano ang makalulugod sa iyo." 15 Kaya binuhat
nila si Jonas at itinapon siya sa dagat, at tumigil ang matinding
galit ng dagat. 16 Pagkatapos lalong natakot ang mga tao kay
Yahweh. Naghandog sila ng mga alay kay Yahweh at gumawa
ng mga panata. 17 Ngayon inihanda ni Yahweh ang isang
malaking isda upang lunukin si Jonas, at si Jonas ay nasa loob
ng tiyan ng isda nang tatlong araw at tatlong gabi.

2 Pagkatapos nanalangin si Jonas kay Yahweh na kaniyang
Diyos mula sa tiyan ng isda. 2 Sinabi niya, "Tumawag ako kay
Yahweh tungkol sa aking pagdadalamhati at sinagot niya ako;
mula sa tiyan ng lugar ng Sheol sumigaw ako para sa tulong!

Narinig mo ang aking tinig. **(Sheol h7585)** **3** Itinapon mo ako sa
kailaliman, sa puso ng karagatan, at pinalibutan ako ng alon;
lahat ng iyong mga alon at gumugulong na alon ay dumaan sa
ibabaw ko. **4** At aking sinabi, 'Pinaalis ako mula sa harapan ng
iyong mga mata; gayunman ako ay muling tatanaw sa dako
ng iyong banal na templo?' **5** Nilukuban ako ng mga tubig
hanggang sa aking leeg; nakapalibot sa akin ang kalaliman;
nakabalot sa aking ulo ang damong-dagat. **6** Bumaba ako
sa mga paanan ng kabundukan; ang lupa kasama ang mga
rehas nito ay lumukob sa akin magpakailanman. Gayunman
iniangat mo ang aking buhay mula sa hukay, Yahweh, aking
Diyos! **7** Nang nanlupaypay ang aking kaluluwa, naalala ko si
Yahweh; pagkatapos dumating sa iyo ang aking dalangin, sa
iyong banal na templo. **8** Ang mga nagbigay pansin sa mga
walang kabuluhang diyos ay tinatanggihan ang iyong katapatan
para sa kanilang sarili. **9** Subalit para sa akin, mag-aalay ako sa
iyo ng isang tinig ng pasasalamat; tutuparin ko kung alin ang
aking ipinangako. Ang kaligtasan ay nagmumula kay Yahweh!”
10 Pagkatapos nangusap si Yahweh sa isda, at iniluwa nito si
Jonas paitaas sa ibabaw ng tuyong lupa.

3 Ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jonas sa pangalawang
pagkakataon, na nagsasabing, **2** “Tumindig ka, pumunta ka sa
Ninive, iyong malaking lungsod, at ipahayag dito ang mensaheng
iniutos ko sa iyo para ibigay.” **3** Kaya tumayo si Jonas at
pumunta sa Ninive bilang pagsunod sa salita ni Yahweh. Ngayon
ang Nineve ay isang napakalaking lungsod, isang lungsod na
may tatlong araw na paglalakbay. **4** Nagsimulang pumasok si
Jonas sa lungsod at pagkatapos ng isang araw na paglalakbay
sumigaw siya at sinabing, “Sa loob ng apatnapung araw ang

Ninive ay ibabagsak." 5 Ang mga tao sa Ninive ay naniwala sa
Diyos at nagpahayag sila ng isang pag-aayuno. Nagsuot silang
lahat ng magaspang na tela, mula sa pinakamatasas sa kanila
hanggang sa pinakamababa sa kanila. 6 Madaling nakarating
ang balita sa hari ng Ninive. Tumayo siya mula sa kaniyang
trono, hinubad ang kaniyang balabal, tinakpan ang kaniyang sarili
ng magaspang na tela, at umupo sa mga abo. 7 Nagpadala siya
ng isang pahayag na nagsasabing, "Sa Ninive, sa pamamagitan
ng kapangyarihan ng hari at kanyang mga tauhang maharlika,
huwag hayaan na ang tao man ni hayop, pangkat ng mga hayop
ni kawan, ay tumikim ng anuman. Huwag silang hayaang kumain
ni uminom ng tubig. 8 Ngunit hayaan ang kapwa tao at hayop ay
matakpan ng magaspang na tela at hayaan silang sumigaw
nang malakas sa Diyos. Hayaan ang bawat isa na tumalikod
mula sa kanyang masamang gawi at mula sa karahasang nasa
kanyang mga kamay. 9 Sinong nakakaalam? Maaring mahabag
ang Diyos at mabago ang kanyang isip at tumalikod mula sa
kanyang mabangis na galit upang hindi tayo mamatay." 10
Nakita ng Diyos kung ano ang kanilang ginawa, na tumalikod
sila mula sa kanilang masasamang mga gawi. Kung kaya binago
ng Diyos ang kanyang isipan tungkol sa parusang sinabi niyang
gagawin niya sa kanila, at hindi niya ginawa ito.

4 Ngunit naghinanakit si Jonas, at nagalit siya nang labis. 2
Kaya nanalangin si Jonas kay Yahweh at sinabi, "A, Yahweh,
hindi ba ito ang sinabi ko nang bumalik ako sa aking sariling
bansa? Kaya nga kumilos muna ako at sinubukang tumakas
papuntang Tarsis—dahil alam kong ikaw ay mapagbigay na
Diyos, mahabagin, mabagal magalit, sagana sa katapatan, at
naaawa kang magpadala ng kapahamakan. 3 Kaya ngayon,

Yahweh, nagmamakaawa ako, kunin mo ang aking buhay, dahil
higit na mabuti para akin ang mamatay kaysa sa mabuhay." 4
Sinabi ni Yahweh, "Mabuti bang ikaw ay lubos na magalit?" 5
Pagkatapos lumabas si Jonas mula sa lungsod at umupo sa
dakong silangang bahagi ng lungsod. Doon gumawa siya ng
silungan at umupo sa ilalim nito sa lilim upang makita niya kung
ano ang maaaring mangyari sa lungsod. 6 Naghanda ang Diyos
na si Yahweh ng isang halaman at pinatubo niya ito sa ibabaw
ng ulo ni Jonas para maging lilim sa ibabaw ng ulo niya para
mapagaan ang kanyang pagkabalisa. Labis na natuwa si Jonas
nang dahil sa halaman. 7 Ngunit kinabukasan sa pagsikat ng
araw naghanda ang Diyos ng isang uod. Sinalakay nito ang
halaman at nalanta ang halaman. 8 Nangyari na nang sumikat
ang araw ng sumunod na umaga, ang Diyos ay naghanda ng
isang mainit na hangin mula sa silangan. At saka, tinamaan
ng sinag ng araw ang ulo ni Jonas at naging maputla siya.
Pagkatapos hinangad ni Jonas na mamatay siya. Sinabi ni
Jonas sa kanyang sarili, "Mas mabuti pang mamatay ako kaysa
sa mabuhay. 9 Pagkatapos sinabi ng Diyos kay Jonas, "Tama
bang labis kang magalit dahil sa halaman? At sinabi ni Jonas,
"Tama lang na magalit ako, kahit hanggang sa kamatayan." 10
Sinabi ni Yahweh, "Nagkaroon ka ng habag sa halaman, na hindi
mo naman pinaghirapan, ni pinatubo ito. Tumubo ito sa isang
gabi at namatay sa isang gabi. 11 Kaya para sa akin, hindi ba
dapat akong mahabag sa Ninive, ang malaking lungsod na iyon,
kung saan may mas marami pa sa isandaan at dalawampung
libong tao na hindi alam ang kaibahan sa pagitan ng kanilang
kanang kamay at kaliwang kamay, at saka maraming rin baka?"

Mikas

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Mikas na Morastita
sa mga araw nina Jotam, Ahaz at Hezekias na mga hari ng Juda,
ang salita na kaniyang nakita tungkol sa Samaria at Jerusalem.
2 Makinig, lahat kayong mga tao. Makinig ka lupa at ang lahat
ng nasa iyo. Hayaan na ang Panginoong si Yahweh ang maging
saksi laban sa iyo, ang Panginoon na mula sa kaniyang banal na
templo. 3 Tingnan ninyo, lalabas si Yahweh sa kaniyang lugar;
bababa siya at tatapakan ang mga dambana ng pagano sa lupa.
4 Matutunaw ang mga bundok sa ilalim niya; mahahati ang
mga lambak gaya ng pagkit sa harap ng apoy, gaya ng mga
tubig na bumuhos sa isang matarik na lugar. 5 Ang lahat ng ito
ay dahil sa paghihimagsik ni Jacob at dahil sa mga kasalanan
ng sambahayan ng Israel. Ano ang dahilan ng paghihimagsik
ni Jacob? Hindi ba ang Samaria? Ano ang dahilan ng mga
dambana ni Juda? Hindi ba ang Jerusalem? 6 “Gagawin ko
ang Samaria na isang bunton ng pagkawasak sa parang, gaya
ng isang lugar para sa taniman ng mga ubas. Hihilahin ko
ang mga bato ng kaniyang gusali sa lambak; Bubuksan ko
ang kaniyang mga pundasyon. 7 Ang lahat ng kaniyang mga
larawang inukit ay magkakadurog-durog at lahat ng kaloob sa
kaniya ay masusunog. Ang lahat ng kaniyang mga diyus-diyosan
ay aking wawasakin. Sapagkat sa mga kaloob sa kaniyang
prostitusyon ay tinipon niya ang mga ito at babalik ang mga
ito bilang kabayaran sa babaeng nagbebenta ng aliw.” 8 Sa
kadahilanang ito, mananaghoy ako at tatangis; Pupunta akong
nakapaa at nakahubad; Tatangis ako na gaya ng asong gubat at
magdadalamhati na gaya ng mga kuwago. 9 Sapagkat walang
lunas ang kaniyang mga sugat, sapagkat dumating sila sa Juda.

Narating nila ang tarangkahan ng aking mga tao sa Jerusalem.
10 Huwag mong sabihin sa Gat ang tungkol dito; huwag na
huwag kang iiyak. Sa Bet Leafra, pagugulungin ko ang aking
sarili sa alikabok. 11 Dumaan kayo sa kahubaran at kahihiyan,
mga taga-Safir. Huwag kayong lumabas mga taga-Zaanan.
Nagdadalamhati ang Bethezel, sapagkat kinuha sa kanila ang
proteksiyon. 12 Sapagkat balisang naghihintay sa magandang
balita ang mga taga-Marot, dahil dumating ang sakuna mula
kay Yahweh hanggang sa mga tarangkahan ng Jerusalem. 13
Isingkaw ang karwahe sa pangkat ng mga kabayo, mga taga-
Laquis. Ikaw Laquis, ang pinagsimulan ng kasalanan para sa
anak na babae ng Zion, sapagkat nasumpungan sa iyo ang mga
pagsuway ng Israel. 14 Kaya magbibigay ka ng isang kaloob ng
pamamaalam sa Moreset-Gat, bibiguin ng bayan ng Aczib ang
mga hari ng Israel. 15 Mga taga-Maresa, dadalhin ko sa iyo ang
kukuha ng mga pag-aari mo. Pupunta sa kuweba ng Adullam
ang mga pinuno ng Israel. 16 Ahitan mo ang iyong ulo at gupitan
ang iyong buhok para sa kinalulugdan mong mga anak. Kalbuhin
mo ang iyong sarili gaya ng mga agila, sapagkat patuloy na
dadalhin ng sapilitan ang iyong mga anak mula sa iyo.

2 Aba sa mga nagbabalak ng kasamaan, sa mga nagbabalak
sa kanilang higaan na gumawa ng masama. Isinasagawa nila ito
sa pagliwanag ng umaga dahil mayroon silang kapangyarihan.
2 Naghahangad sila ng mga bukid at inaangkin ang mga ito;
naghahangad sila ng mga bahay at kinukuha ang mga ito.
Inaapi nila ang isang tao at ang kaniyang sambahayan, ang
tao at ang kaniyang mana. 3 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh:
“Tingnan ninyo, magdadala ako ng sakuna laban sa angkan
na ito, kung saan hindi ninyo maiaalis ang inyong mga leeg.

Hindi kayo makakalakad nang may kayabangan, sapagkat
magiging isang panahon ito ng kasamaan. **4** Sa araw na iyon,
ang inyong mga kaaway ay aawit ng isang awitin tungkol sa
inyo at mananaghoy na may kasamang pagtangis. Aawit sila
ng, 'Kaming mga Israelita ay ganap na nawasak, binabago ni
Yahweh ang teritoryo ng aking mga (kababayan) tao. Paano
niya ito aalisin mula sa akin? Ibinabahagi niya sa mga taksil
ang aming mga bukid!'" **5** Kaya, kayong mga mayayamang tao
ay hindi magkakaroon ng mga kaapu-apuhan na maghahati-
hati ng lupain sa teritoryo sa kapulungan ni Yahweh. **6** "Huwag
kayong magpahayag ng propesiya," sinasabi nila. "Hindi nila
dapat ipahayag ang mga bagay na ito, hindi dapat dumating ang
kahihiyan." **7** Dapat ba talaga itong sabihin, sambahayan ni
Jacob, "Galit ba ang Espiritu ni Yahweh? Talaga bang gawa niya
ang mga ito?" Hindi ba gumagawa ng kabutihan ang aking mga
salita sa sinumang lumalakad nang matuwid? **8** Kamakailan lang,
naghimagsik ang aking mga tao tulad ng isang kaaway. Inyong
hinahablot ang balabal, ang kasuotan, mula sa mga dumadaan
nang biglaan, gaya ng pagbalik ng mga kawal mula sa digmaan
na kung saan iniisip nilang ligtas na. **9** Itinataboy ninyo ang
mga babaeng nabibilang sa aking mga tao mula sa kanilang
masasayang mga tahanan; kinukuha ninyo mula sa kanilang
mga batang anak ang aking pagpapala magpakailanman. **10**
Tumayo kayo at umalis, sapagkat hindi ito ang lugar kung saan
maaari kayong manatili, dahil sa karumihan nito, nawasak ito
nang lubusang pagkawasak. **11** Kung may sinumang pupunta sa
inyo sa espiritu ng kabulaanan at kasinungalingan at sasabihin,
"magpapahayag ako sa inyo ng propesiya tungkol sa alak at
matapang na inumin," ituturing siyang isang propeta para sa

mga taong ito. 12 Tiyak na titipunin ko kayong lahat, Jacob.
Tiyak na titipunin ko ang mga natitirang Israelita. Dadalhin ko
silang magkakasama tulad ng tupa sa isang kulungan, tulad
ng isang kawan sa gitna ng kanilang pastulan. Magkakaroon
ng malakas na ingay dahil sa napakaraming tao. 13 Mauuna
sa kanila ang isang taong magbubukas ng kanilang daraanan.
Bubuksan nila ang tarangkahan at lalabas, mauuna sa kanilang
lalabas ang kanilang hari. Mauuna si Yahweh sa kanila.

3 Sinabi ko, "Ngayon makinig kayong mga pinuno ni Jacob at
mga tagapamahala sa sambahayan ng Israel. Hindi ba matuwid
para sa inyo na unawain ang katarungan? 2 Kayong napopoot sa
kabutihan at umiibig sa kasamaan, kayo na pumilas ng kanilang
balat, ng kanilang laman mula sa kanilang mga buto— 3 kayo rin
na kumakain ng laman ng aking mga tao at pumipilas ng kanilang
balat, bumabali ng kanilang mga buto at tumatadtad sa mga
ito, tulad ng karne sa palayok, tulad ng karne sa kaldero. 4 At
kayong mga tagapamahala ay dadaing kay Yahweh, ngunit hindi
niya kayo sasagutin. Ikukubli niya ang kaniyang mukha mula sa
inyo sa panahong iyon, dahil gumawa kayo ng mga masamang
gawa." 5 Ito ang sinasabi ni Yahweh tungkol sa mga propeta na
nagliligaw sa aking mga tao: "Sapagkat sinasabi nila sa mga
nagpapakain sa kanila, 'Magkakaroon ng kasaganaan.' Ngunit
para sa mga walang maisubo sa kanilang mga bibig, nagsisimula
sila ng isang digmaan laban sa kaniya. 6 Kaya, ito ay magiging
gabi sa inyo na hindi na kayo magkakaroon ng pangitain; ito ay
magiging madilim upang hindi kayo makapanghuhula. Lulubog
ang araw sa mga propeta at magdidilim ang umaga sa kanila. 7
Mapapahiya ang mga propeta at malilito ang mga manghuhula.
Tatakpan nilang lahat ang kanilang mga labi, sapagkat walang

sagot na magmumula sa akin." **8** Ngunit para sa akin, puno
ako ng kapangyarihan sa pamamagitan ng Espiritu ni Yahweh
at puno rin ako ng katarungan at lakas, upang ipahayag kay
Jacob ang kaniyang pagsuway, at kay Israel ang kaniyang
kasalanan. **9** Ngayon pakinggan ninyo ito, kayong mga pinuno
ng sambahayan ni Jacob at mga tagapamahala sa sambahayan
ng Israel, kayong napopoot sa katarungan at bumabaluktot sa
lahat ng matuwid. **10** Itinayo ninyo ang Sion sa pamamagitan
ng dugo at ang Jerusalem sa pamamagitan ng kasamaan.
11 Humahatol ang inyong mga pinuno para sa isang suhol,
nagtuturo ang inyong mga pari para sa isang gantimpala at
nanghuhula ang inyong mga propeta para sa pera. Gayunman,
umaasa kayo kay Yahweh at sinasabi, "Hindi ba't kasama natin
si Yahweh? Walang darating sa atin na kapahamakan." **12** Kaya,
dahil sa inyo, aararuhin ang Sion tulad ng isang bukid, ang
Jerusalem ay magiging isang bunton ng mga guho at magiging
masukal na burol ang burol ng templo.

4 Ngunit sa mga huling araw, mangyayari na ang bundok na
kinatatayuan ng tahanan ni Yahweh ay itatatag sa ibabaw ng iba
pang mga bundok. Ito ay dadakilain nang higit sa mga burol,
at magpupuntahan ang mga tao rito. **2** Maraming bansa ang
pupunta at sasabihin, "Halikayo, umakyat tayo sa bundok ni
Yahweh, sa tahanan ng Diyos ni Jacob. Ituturo niya sa atin ang
kaniyang mga kaparaanan at lalakad tayo sa kaniyang mga
landas." Sapagkat mula sa Zion lalabas ang kautusan, at ang
salita ni Yahweh mula sa Jerusalem. **3** Hahatulan niya ang
karamihan sa mga tao at magpapasiya tungkol sa maraming
bansa na malalayo. Papandayin nila ang kanilang mga espada
upang maging mga talim ng araro at ang kanilang mga sibat

upang maging mga kutsilyong pamutol. Ang bansa ay hindi na
magtataas ng espada laban sa bansa, ni kailanman matututunan
kung paano magsimula ng digmaan. **4** Sa halip, uupo ang
bawat tao sa ilalim ng kaniyang tanim na ubas at sa ilalim
ng kaniyang puno ng igos. Walang sinuman ang mananakot
sa kanila, sapagkat nagsalita si Yahweh, ang pinuno ng mga
hukbo. **5** Sapagkat lumalakad ang lahat ng tao, ang bawat
isa, sa pangalan ng kanilang diyos. Ngunit lalakad tayo sa
pangalan ni Yahweh na ating Diyos magpakailan pa man. **6**
“Sa araw na iyon”, sinabi ni Yahweh, “Pag-iisahin ko ang mga
pilay at titipunin ko ang mga itinakwil, sila aking sinaktan. **7**
Gagawin kong natitira ang mga pilay at ang mga itinaboy sa
isang matatag na bansa, at Ako si Yahweh, ang maghahari sa
kanila sa Bundok ng Zion ngayon at magpakailan man. **8** At
ikaw, ang bantayan para sa kawan, ang burol ng anak na babae
ng Zion, darating ito sa iyo— darating ang dating pamumuno,
ang kaharian ng anak na babae ng Jerusalem. **9** Ngayon, bakit
ka umiiyak nang malakas? Wala na ba sa iyo ang hari, namatay
na ba ang iyong tagapayo, sumapit sa iyo ang matinding kirot
katulad ng babaeng manganganak? **10** Magdusa ka at maghirap
sa panganganak, anak na babae ng Zion, katulad ng isang
babaeng nanganganak. Sapagkat ngayon aalis ka sa iyong
lungsod, titira sa parang at pupunta sa Babilonia. Doon ay
maliligtas ka. Ililigtas ka ni Yahweh doon mula sa kamay ng iyong
mga kaaway. **11** Ngayon, maraming mga bansa ang nagtipon
laban sa iyo; sabi nila, 'Hayaan siyang madungisan; ititig natin
ang ating mga mata sa Zion.'” **12** Sinabi ng propeta, Hindi nila
alam ang mga kaisipan ni Yahweh, ni nauunawaan man ang
kaniyang mga plano, sapagkat tinipon niya sila na gaya ng mga

bigkis para sa giikan. **13** Sinabi ni Yahweh, “Tumindig ka at
gumiik, anak na babae ng Zion, sapagkat gagawin kong bakal
ang iyong sungay at gagawin kong tanso ang iyong mga kuko.
Dudurugin mo ang maraming tao. Itatalaga ko ang kanilang mga
kayamanan na kinuha sa hindi makatarungang pamamaraan
at ang kanilang mga ari-arian sa akin, ako si Yahweh, ang
Panginoon ng buong mundo.”

5 Ngayon ay humanay kayong lahat para sa labanan, mga
taga-Jerusalem. Napapalibutan ng pader ang inyong lungsod,
ngunit hahampasin nila ang pinuno ng Israel sa pisngi gamit ang
isang pamalo. **2** Ngunit ikaw Bethlehem Efrata, kahit ikaw ay
maliit sa mga angkan ni Juda, mula sa iyo ay may darating sa
akin upang pamunuan ang Israel, na ang pinagmulan ay sa
mga unang panahon, mula sa walang hanggan. **3** Kaya nga
hahayaan na lang sila ng Diyos hanggang sa panahon na isang
babae ang mahihirapan sa panganganak ng isang sanggol at
ang iba niyang mga kapatid na lalaki ay babalik sa mga tao
ng Israel. **4** Tatayo siya at ipapastol ang kaniyang kawan sa
lakas ni Yahweh, sa kaluwalhatian ng pangalan ni Yahweh na
kaniyang Diyos. Mananatili sila sapagkat magiging dakila siya
sa bawat sulok ng mundo. **5** Siya ang magiging kapayapaan
natin. Kung darating ang mga taga-Asiria sa ating lupain, kapag
nagmartsa sila laban sa ating mga tanggulan, tatayo tayo laban
sa kanila, pitong pastol at walong pinuno ng mga kalalakihan.
6 Pamumunuan ng mga kalalakihang ito ang lupain ng Asiria
sa pamamagitan ng espada at ang lupain ng Nimrod dala ang
mga espada sa kanilang mga kamay. Ililigtas niya tayo mula
sa mga taga-Asiria kung darating sila sa ating lupain, kapag
nagmamartsa sila sa loob ng ating mga hangganan. **7** Ang

mga natitira mula kay Jacob ay mapapabilang sa maraming
tao, tulad ng hamog mula kay Yahweh, tulad ng ambon sa mga
damo na hindi naghihintay sa tao, hindi sa mga tao. **8** Ang mga
natitira kay Jacob ay mapapabilang sa mga bansa, kasama ng
maraming tao. Tulad ng isang leon na kasama ng mga hayop
sa kagubatan, tulad ng isang batang leon na kasama sa mga
kawan ng tupa. Kapag daraan siya sa kanila, sila ay kaniyang
tatapakan at pagpipira-pirasuhin sila at walang sinuman ang
makapagligtas sa kanila. **9** Maitataas ang inyong kamay laban
sa inyong mga kaaway at wawasakin sila nito. **10** "Mangyayari
ito sa araw na iyon," sinabi ni Yahweh "na aking wawasakin ang
inyong mga kabayo kasama ninyo at gigibain ko ang inyong mga
karwahe. **11** Wawasakin ko ang mga lungsod sa inyong lupain
at pababagsakin ko ang inyong mga tanggulan. **12** Sisirain ko
ang pangkukulam sa inyong kamay at hindi na kayo kailanman
magkakaroon ng anumang manghuhula. **13** Sisirain ko ang mga
imahen na inukit ng inyong mga kamay at ang mga batong haligi
na kasama ninyo. Hindi na kayo kailanman sasamba sa mga
ginawa ng inyong mga kamay. **14** Bubunutin ko ang haligi ni
Ashera na kasama ninyo at wawasakin ko ang inyong mga
lungsod. **15** Paiiralin ko ang paghihiganti sa galit at poot sa mga
bansa na hindi nakikinig.

6 Ngayon makinig kayo kung ano ang sinasabi ni Yahweh.
Sinabi ni Mikas sa kaniya, "Tumayo ka at sabihin ang iyong
paratang sa harap ng mga bundok, hayaang mapakinggan ng
mga burol ang iyong tinig. **2** Makinig sa paratang ni Yahweh,
kayong mga bundok at kayong matatag na pundasyon ng
mundo. Sapagkat may paratang si Yahweh sa kaniyang mga
tao at ipaglalaban niya sa hukuman laban sa Israel. **3** Aking

mga tao, ano ang nagawa ko sa inyo? Paano ko kayo pinagod?
Magpatotoo kayo laban sa akin! **4** Sapagkat inilabas ko kayo
mula sa lupain ng Egipto at iniligtas ko kayo mula sa tahanan
ng pagka-alipin. Pinadala ko si Moises, Aaron at Miriam sa
inyo. **5** Aking mga tao, alalahanin ninyo ang mga inisip ni Balak
na Hari ng mga Moab at ang sagot sa kaniya ni Balaam anak
ni Boar sa iyong pagpunta sa Sitim hanggang Gigal upang
malaman ninyo ang matuwid kong mga ginawa, si Yahweh." **6**
Ano ang aking dadalhin kay Yahweh bilang pagpapakumbaba
sa kataas-taasang Diyos? Pupunta ba ako sa kaniya na may
dalang isang taong gulang na mga guyang susunugin upang
ialay? **7** Malulugod ba si Yahweh sa isang libong lalaking tupa o
kaya sampung libong mga ilog ng langis? Dapat ko bang ibigay
ang aking unang anak para sa aking pagsuway, ang bunga
ng aking katawan para sa aking sariling kasalanan? **8** Sinabi
niya sa inyo, tao, kung ano ang mabuti at kung ano ang nais
ni Yahweh mula sa iyo: Kumilos ng makatarungan, umibig na
may kabaitan at lumakad na may pagpapakumbaba kasama
ang inyong Diyos. **9** Gumagawa ng pagpapahayag ang tinig ni
Yahweh sa mga lungsod, kahit ngayon kinikilala ng karunungan
ang inyong pangalan: "Bigyang pansin ang pamalo at kung sino
ang naglagay sa lugar nito. **10** Mayroong kayamanan sa mga
tahanan ng mga masasamang hindi tapat at may mandarayang
mga panukat na kasuklam-suklam. **11** Ituturing ko ba na walang
sala ang isang tao kung gumagamit siya ng mapandayang
panukat, kasama ang isang lalagyan na may dayang timbang?
12 Puno ng karahasan ang mga mayayaman, ang naninirahan
sa kaniya ay nagsasalita ng kasinungalingan at mapanlinlang
ang kanilang mga dila sa kanilang mga bibig. **13** Samakatuwid

hinampas ko kayo ng isang malubhang sugat, winasak ko kayo
dahil sa inyong mga kasalanan. 14 Kakain kayo ngunit hindi
mabubusog, ang inyong kawalan ay mananatili sa iyo. Mag-
iimbak ka ng mga pagkain ngunit hindi makapagtatabi at kung
ano ang iyong itinabi ay ibibigay ko sa espada. 15 Ikaw ay
magtatanim ngunit hindi ka mag-aani, ikaw ay magpipiga ng
olibo ngunit hindi mo mapapahiran ng langis ang iyong sarili.
Ikaw ay magpipisa ng ubas ngunit hindi ka makakainom ng
alak. 16 Ang mga kautusan na ginawa ni Omri ay sinunod, at
lahat ng mga gawa ng sambahayan ni Ahab. Lumakad kayo sa
pamamagitan ng kanilang payo. Kaya gagawin ko kayo na isang
sirang lungsod at isang mangungutya ang mga naninirahan sa
inyo at magdadala kayo ng kahihiyan bilang aking mga tao."

7 Sa aba ko! Para sa akin ito ay katulad ng pagtatapos ng
pag-aani ng mga bunga sa tag-araw, at kahit na maging ang
pamumulot ng mga natitirang ubas sa ubasan. Wala ng mga
kumpol ng bunga na makikita, ngunit nananabik pa rin ako
sa unang hinog na mga bunga ng igos. 2 Namatay na ang
mabuting tao sa lupa, ni isa ay wala ng natira na matuwidi sa
mga tao. Sila ay nakahigang naghihintay upang magbubog
ng dugo ng iba; ang bawat isa at ang kaniyang kapatid ay
naghahanap ng mahuhuli sa pamamagitan ng isang lambat.
3 Ang kanilang mga kamay ay napakahusay sa paggawa ng
pinsala. Ang mga pinuno ay humihingi ng pera, ang hukom ay
handa sa mga suhol, at sinasabi ng makapangyarihang tao sa
iba kung ano ang gusto niyang makuha. Kaya nagbalak sila ng
masama. 4 Ang pinakamahusay sa kanila ay tulad ng dawag,
ang pinakamatuwid ay isang bakod na mga tinikan. Ang araw
na inihula sa pamamagitan ng inyong mga bantay, ang araw

ng inyong kaparusahan. Ngayon, ang kanilang pagkalito ay
dumating. **5** Huwag magtiwala sa kahit na sinong kalapit bahay.
Huwag magtiwala sa kahit na sinong kaibigan. Mag-ingat tungkol
sa inyong sinasabi maging sa babaeng nakahiga sa inyong mga
kamay. **6** Sapagkat hindi igagalang ng isang anak ang kaniyang
ama, ang anak na babae ay titindig laban sa kaniyang ina, at
ang manugang na babae ay laban sa kaniyang biyenang babae.
Ang mga kaaway ng tao ay ang mga tao sa kaniyang sariling
sambahayan. **7** Ngunit para sa akin, ako ay titingin kay Yahweh.
Maghihintay ako sa aking Diyos ng aking kaligtasan, pakikinggan
ako ng aking Diyos. **8** Huwag kang magalak para sa akin, aking
kaaway. Pagkatapos kung bumagsak, titindig ako. Kapag ako ay
uupo sa kadiliman, si Yahweh ang magsisilbing liwanag para
sa akin. **9** Dahil nagkasala ako laban kay Yahweh, titiisin ko
ang kaniyang galit hanggang sa patawarin niya ang ang aking
pagkasala, at isagawa ang paghatol para sa akin. Dadalhin
niya ako sa liwanag, at makikita ko siyang ililigtas niya ako sa
kaniyang katarungan. **10** At makikita ito ng aking mga kaaway, at
kahihiyan ang babalot sa nagsabi sa akin na, "Nasaan si Yahweh
na iyong Diyos?" Titingnan siya ng aking mga mata, yayapakan
siya tulad ng isang putik sa mga lansangan. **11** Darating ang
araw na itatayo ninyo ang inyong mga pader. **12** Sa araw na
iyon, ang mga hangganan ay lalong lalawak ang nasasakupan.
Sa araw na iyon, darating ang mga sa inyo, mula sa Asiria
at sa mga lungsod ng Egipto, mula sa Egipto hanggang sa
napakalaking Ilog Eufrates, mula sa malalayong dagat, at mula
sa kabundukan. **13** At ang mga lupaing iyon ay mapapabayaan
dahil sa mga taong naninirahan ngayon dito, dahil sa bunga ng
kanilang mga kilos. **14** Patnubayan mo ang iyong mga tao gamit

ang iyong tungkod, ang kawan ng iyong mana. Kahit na sila ay
namumuhay mag-isa sa kagubatan ng Bundok ng Carmelo,
pakainin mo sila sa Basan at Galaad na gaya noong mga unang
araw. **15** Gaya noong araw nang inilabas mo sila sa lupain ng
Egipto. Sinabi ni Yahweh, "Magpapakita ako sa kanila ng mga
kamangha-manghang mga bagay." **16** Makikita ng mga bansa at
mapapahiya sa lahat ng kanilang kapangyarihan. Ilalagay nila
ang kanilang mga kamay sa kanilang mga bibig, ang kanilang
mga tainga ay mabibingi. **17** Didilaan nila ang alikabok ng
gaya ng isang ahas, gaya ng nilalang na gumagapang sa lupa.
Lalabas sila sa kanilang mga lungga na may takot, lalapit sila sa
iyo na may takot, Yahweh na aming Diyos, at sila ay matatakot
dahil sa iyo. **18** Sino ang Diyos na gaya mo, ikaw na nag-aalis
ng kasalanan, ikaw na pinapalagpas ang mga pagkakasala ng
mga natira ng iyong mana? Hindi mo pinapanatili ang iyong
galit magpakailanman, dahil gustong-gusto mong ipakita sa
amin ang iyong kasunduan ng katapatan. **19** Magkakaroon
ka muli ng kahabagan sa amin. Tatapakan mo ang aming
kasalanan at itatapon mo ang lahat ng aming kasalanan sa
kailaliman ng dagat. **20** Ibibigay mo ang katotohanan kay Jacob
at ang kasunduan ng katapatan kay Abraham, gaya ng iyong
ipinangako sa aming mga ninuno noong unang mga araw.

Nahum

1 Ang pahayag tungkol sa Ninive. Ang Aklat ng Pangitain
ni Nahum, ang Elkoshita. 2 Si Yahweh ay mapanibughuing
Diyos at mapaghiganti; si Yahweh ay mapaghiganti at puno
ng poot; naghihiganti si Yahweh sa kaniyang mga kalaban, at
ipinagpapatuloy ang galit niya sa kaniyang mga kaaway. 3
Banayad si Yahweh sa pagkagalit, at dakila sa kapangyarihan;
hindi niya ipahahayag na walang sala ang kaniyang mga kaaway.
Si Yahweh ay gumagawa ng kaniyang daan sa ipu-ipo at sa
bagyo, at ang mga ulap ay mga alabok ng kaniyang mga paa. 4
Sinasaway niya ang dagat at ginagawa itong tuyo; tinutuyo niya
ang lahat ng ilog. Mahina ang Bashan, at gayon din ang Carmel;
nanlulupaypay rin ang mga bulaklak sa Lebanon. 5 Nayayanig
ang mga bundok sa kaniyang presensiya at natutunaw ang
mga burol; nagsisiguho ang lupa sa kaniyang presensiya, sa
katunayan, ang sanlibutan at ang lahat ng taong nabubuhay
dito. 6 Sino ang makakaharap sa kaniyang poot? Sino ang
makakapigil sa bagsik ng kaniyang galit? Ibinubuhos na tulad
ng apoy ang kaniyang poot, at nahahati ang mga bato sa
pamamagitan niya. 7 Si Yahweh ay mabuti, isang tanggulan
sa panahon ng kaguluhan at tapat siya sa mga naglalagak ng
kanilang tiwala sa kaniya. 8 Ngunit gagawa siya ng isang lubos
na pagwawakas sa kaniyang mga kaaway sa pamamagitan
ng isang malaking baha, at hahabulin niya sila hanggang sa
kadiliman. 9 Ano ang masamang binabalak ninyong mga tao
laban kay Yahweh? Wawakasan niya ito nang lubusan at hindi
na magkakaroon ng kaguluhan sa ikalawang pagkakataon.
10 Sapagkat magiging sala-salabat silang tulad ng matinik na
mga halaman; malulunod sila sa kanilang sariling inumin; lubos

silang lalamunin sa pamamagitan ng apoy tulad ng tuyong
pinaggapasan. **11** May isang titindig mula sa iyo, Ninive, ang
siyang nagbalak ng masama laban kay Yahweh, isang taong
nagtaguyod ng kasamaan. **12** Ito ang sinasabi ni Yahweh: “Kahit
na napakalakas at napakarami ang bilang nila, gayon pa man,
sila ay gugupitin; mawawala ang kanilang mga tao. Ngunit ikaw,
Juda: Kahit na pinahirapan kita, hindi na kita pahihirapang muli.
13 Ngayon aking babaliin ang pamatok ng mga taong iyon paalis
sa iyo; sisirain ko ang iyong mga tanikala.” **14** At nagbigay si
Yahweh ng isang utos tungkol sa iyo, Ninive: “Wala nang kaapu-
apuhan ang magdadala ng iyong pangalan. Aking ihihiwalay ang
inukit na mga larawan at ang minoldeng mga larawang gawa sa
metal mula sa mga tahanan ng iyong mga diyos. Huhukayin
ko ang iyong mga libingan, sapagkat napakasama mo.” **15**
Tingnan mo, nasa mga kabundukan ang mga paa ng isang
taong nagdadala ng magandang balita, na siyang naghahayag
ng kapayapaan! Ipagdiwang mo ang iyong mga kapistahan,
Juda, at tuparin ang iyong mga pangako, sapagkat hindi ka na
sasalakayin pa ng masasama, siya ay lubos na naihiwalay.

2 Ang siyang dudurog sa iyo ng pira-piraso ay parating na
laban sa iyo. Maglagay ng bantay sa mga pader ng siyudad,
bantayan ang mga kalye, palakasin ang iyong mga sarili, tipunin
ang iyong mga hukbo. **2** Sapagkat pinanunumbalik ni Yahweh
ang pagkamaharlika ni Jacob, tulad ng kamaharlikaan ng Israel,
kahit na sinira ang mga ito ng mga mandarambong at winasak
ang mga sanga ng puno ng kanilang ubas. **3** Pula ang mga
kalasag ng kaniyang mga magigiting na lalaki at nakadamit ng
matingkad na pula ang mga matatapang na lalaki; kumikislap
ang metal ng kanilang mga karwahe sa araw na iyon na sila ay

nakahanda, at ang mga sibat na saypres ay iwinagayway sa
hangin. 4 Rumaragasa ang mga karwahe sa mga lansangan;
mabilis silang pumaroo't pumarito sa mga maluluwang na mga
lansangan. Para silang mga sulo, at tumatakbo sila na parang
mga kidlat. 5 Tinatawag ng siyang dudurog sa iyo ng pira-
piraso ang kaniyang mga pinuno; natitisod sila sa isa't isa
sa kanilang paglakad; nagmamadali sila upang lusubin ang
pader ng lungsod. Inihanda na ang malaking kalasag upang
pangalagaan itong mga manlulusob. 6 Pilit na binuksan ang
mga tarangkahan sa mga ilog, at ang palasyo ay babagsak
sa pagkawasak. 7 Hinubaran ng damit ang reyna at dinala
siya palayo, nanaghoy ang kaniyang mga lingkod na babae na
parang mga kalapati, dinadagukan ang kanilang mga dibdib.
8 Ang Ninive ay parang isang lawa ng tubig na tumatagas,
kasama nitong tumatakas ang kaniyang mga tao na parang
rumaragasang tubig. Sumisigaw ang iba, “Tumigil kayo, tumigil
kayo,” ngunit walang lumilingon. 9 Kunin ninyo ang sinamsam na
pilak, kunin ninyo ang sinamsam na ginto, sapagkat wala itong
katapusan, ang karangyaan ng lahat ng bagay na magaganda
sa Ninive. 10 Walang nakatira sa Ninive at nawasak. Natutunaw
ang puso ng lahat, nag-uumpugan ang mga tuhod ng bawat
isa, at ang nagdadalamhati ang bawat isa, maputlang lahat ang
kanilang mga mukha. 11 Nasaan na ngayon ang lungga ng
mga leon, ang lugar kung saan pinapakain ang mga batang
leon, ang lugar kung saan dumadaan ang leon at ang babaeng
leon, kasama ang mga batang leon, kung saan wala silang
kinatatakutan? 12 Niluray ng leon ng pirara-piraso ang kaniyang
biktima para sa kaniyang mga anak, sinakmal niya ang mga
biktima para sa kaniyang mga asawang leon, at pinupuno ang

kaniyang kuweba ng mga biktima, puno ang kaniyang mga
lungga ng mga nilapang patay na hayop. 13 “Masdan mo, ako
ay laban sa iyo”, ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo.
“Susunugin ko ang iyong mga karwahe sa usok at lalamunin ng
espada ang iyong mga batang leon. Ihihiwalay ko ang iyong
mga sinamsam mula sa iyong lupain at hindi na maririnig ang
mga tinig ng iyong mga mensahero.”

3 Aba sa lungsod na puno ng dugo! Puno ito ng lahat ng
kasinungalingan at ninakaw na ari-arian; at laging nasa kaniya
ang mga biktima. 2 Ngunit ngayon naroon ang ingay ng
pamamalo at tunog ng mga dumadagundong na mga gulong,
tumitigidig na mga kabayo, at rumaragasang mga karwahe. 3
May mga lumulusob na mangangabayo, kumikislap na mga
espada, kumikinang na mga sibat, mga tambak ng mga bangkay,
mataas na tumpok ng mga bangkay. Walang katapusan sa mga
katawan, natitisod ang mga manlulusob sa kanila. 4 Nangyayari
ito dahil sa mahahalay na kilos ng magandang nagbebenta
ng aliw, ang bihasa sa pangkukulam na siyang nagbebenta
ng mga bansa sa pamamagitan ng kaniyang pagbebenta ng
aliw, at ang mga tao sa pamamagitan ng kaniyang paggawa ng
pangkukulam. 5 “Pagmasdan mo, ako ay laban sa iyo,” ito ang
pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. “Aking itataas ang iyong
palda hanggang sa iyong mukha at ipapakita ang iyong mga
maseselang bahagi sa mga bansa, ang iyong kahihiyan sa mga
kaharian.” 6 Magtatapon ako ng nakakadiring dumi sa iyo at
gagawin kang mabaho; Gagawin kitang isang bansa na titingnan
ng lahat. 7 Mangyayari ito na ang lahat ng makakakita sa iyo ay
lalayo at sasabihin, 'Nawasak ang Ninive, sino ang iiyak para sa
kaniya?' Saan ako makakahanap ng sinumang aaliw sa iyo?” 8

Ninive, ikaw ba ay mas mabuti kaysa sa Tebes, na itinayo sa
Ilog Nilo, na napalibutan ng tubig, na ang kaniyang depensa ay
ang karagatan, na ang kaniyang pader ay ang dagat mismo? **9**
Etiopia at Egipto ang kaniyang mga kalakasan, at wala itong
katapusan; kaanib niya ang Put at ang Libya. **10** Gayon pa man,
dinala ang Tebes palayo; napunta siya sa pagkabihag; nadurog
ang kaniyang mga batang anak sa dulo ng bawat lansangan;
nagpalabunutan ang kaniyang mga kaaway para sa kaniyang
mga mararangal na tao, at lahat nang kaniyang mga dakilang
tao ay ginapos ng mga tanikala. **11** Ikaw rin ay malalasing;
susubukan mong magtago, at maghahanap ka rin ng isang
mapagkukublihan mula sa iyong mga kaaway. **12** Lahat ng
iyong mga kuta ay magiging tulad ng puno ng mga igos na may
maagang nahihinog na mga bunga: kung nayuyugyog ang mga
ito, nahuhulog ang mga ito sa bibig ng mangangain. **13** Tingnan
mo, ang mga taong kasama mo ay mga babae; maluwang na
nabuksan ang mga tarangkahan ng iyong lupain para sa iyong
mga kaaway; nilamon ng apoy ang kanilang mga baras. **14**
Sumalok ka ng tubig para sa paglusob; pagtibayin mo ang iyong
mga kuta; pumasok ka sa putikan at tapakan mo ang lusong;
tibayan mo ang mga hulmahan ng mga laryo. **15** Lalamunin
ka roon ng apoy, at sisirain ka ng espada. Lalamunin ka nito
gaya ng paglamon ng mga batang balang sa lahat ng bagay.
Paramihin mo ang iyong sarili gaya ng batang mga balang,
kasindami ng malalaking mga balang. **16** Pinarami mo ang iyong
mga mangangalakal nang mas marami kaysa sa mga bituin sa
kalangitan; ngunit para silang mga batang balang; sinasamsam
nila ang lupain at pagkatapos ay lumilipad palayo. **17** Marami
ang iyong mga prinsipe na gaya ng malalaking mga balang, at

ang iyong mga heneral ay katulad ng mga dumapong balang na
nagkampo sa mga pader sa isang malamig na panahon. Ngunit
kapag sumikat ang araw nagsisilipad sila palayo sa walang
nakakaalam kung saan. **18** Hari ng Asiria, natutulog ang iyong
mga pastol; nagpapahinga ang iyong mga pinuno. Nakakalat sa
mga bundok ang iyong mga tao, at walang sinuman ang titipon
sa kanila. **19** Walang maaaring kagalingan para sa iyong mga
sugat. Malala ang iyong mga sugat. Lahat ng makakarinig ng
balita tungkol sa iyo ay ipapalakpak ang kanilang mga kamay sa
kagalakan dahil sa iyo. Sino ang makatatakas sa iyong patuloy
na kasamaan?

Habacuc

1 Ang pahayag na tinanggap ni propetang Habakuk: **2** “Yahweh,
hanggang kailan ako dapat humingi ng tulong, at hindi mo
pakikinggan? Sumisigaw ako sa iyo dahil sa matinding takot,
'Karahasan!' ngunit hindi mo ako ililigtas! **3** Bakit mo ipinapakita
sa akin ang kasamaan at ipinamamasid ang maling gawain?
Pagkawasak at karahasan ang nasa aking harapan; may alitan,
at pagtatalong nabubuo! **4** Kaya ang kautusan ay humina,
at ang katarungan ay hindi na umiiral. Dahil pinalibutan ng
masama ang matuwid; kaya hindi totoong katarungan ang
lumalabas.” Tumugon si Yahweh kay Habakuk. **5** “Tingnan mo
ang mga bansa at suriin ang mga ito; magtaka at mamangha!
Sapagkat tinitiyak ko na mayroon akong gagawin sa mga araw
mo na hindi mo paniniwalaan kapag ito ay ibinalita sa iyo. **6**
Sapagkat tingnan mo! Ibabangon ko ang mga Caldeo—ang
malupit at marahas na bansa—sila ay lumalakad sa buong
kaluwangan ng lupain upang sakupin ang mga tahanan na hindi
sa kanila. **7** (Sila) ay nakakasindak at nakakatakot; ang kanilang
paghuhukom at karangyaan ay mula sa kanilang sarili! **8** Ang
kanilang mga kabayo ay mas matulin kaysa sa mga leopardo,
mas mabilis kaysa sa mga lobo sa gabi! Ang kanilang mga
mangangabayo ay mula sa malayo kaya ang kanilang mga
kabayo ay mabilis tumakbo—lumilipad silang gaya ng agila na
nagmamadaling manakmal! **9** Dumating silang lahat para sa
karahasan, ang karamihan sa kanila ay pumunta na tulad ng
hangin ng disyerto at tinitipon nila ang mga bihag na tulad ng
buhangin! **10** Kaya kinukutya nila ang mga hari, at ang mga
namumuno ay kakutyaan lang sa kanila! Tinatawanan nila ang
bawat kutang tanggulan, dahil nagbubunton (sila) ng lupa at

kinukuha ang mga ito! 11 At ang hangin ay mabilis na daraan;
lalampas ito—mga taong may kasalanan, (sila) na ang kanilang
diyos ay ang kanilang kapangyarihan!” Nagtanong si Habakuk
kay Yahweh ng isa pang katanungan. 12 “Hindi ba mula ka sa
walang hanggan, Yahweh na aking Diyos, ang aking Banal? Hindi
kami mamamatay. Itinalaga (sila) ni Yahweh para sa paghatol,
at ikaw na Bato ang nagtatag sa kanila para sa pagtutuwid!
13 Ang iyong mga mata ay napakadalisay upang tumitig sa
kasamaan, at hindi mo kayang tumingin sa maling gawain nang
may pagsang-ayon; ngunit bakit ka tumingin nang may pagsang-
ayon sa mga nagkakanulo? Bakit ka tahimik habang nilulunok
ng mga taong masama ang mga higit na matuwid kaysa sa
kanila? 14 Ginawa mong gaya ng mga isda sa dagat ang mga
tao, gaya ng mga bagay na gumagapang na walang namumuno
sa kanila. 15 Inangat silang lahat sa pamamagitan ng pamingwit,
kinakaladkad nila palayo ang mga tao gamit ang mga lambat at
iniipon (sila) sa kanilang lambat. Ito ang dahilan kaya (sila) ay
nagagalak at sumisigaw nang masayang-masaya! 16 Kaya (sila)
ay naghahandog sa kanilang lambat at nagsusunog ng insenso
sa kanilang lambat, sapagkat ang mga pinatabang hayop ang
kanilang bahagi, at ang matatabang karne ang kanilang pagkain!
17 Kaya aalisin ba nila ang lahat ng laman ng kanilang lambat
at ipagpapatuloy na patayin ang mga bansa, nang walang
pagkahabag?”

2 Tatayo ako sa aking bantayan at ipupuwesto ang aking sarili
sa toreng bantayan, at magbabantay ako nang mabuti upang
malaman kung ano ang sasabihin niya sa akin at kung paano
ako dapat tumalikod mula sa aking daing. 2 Sumagot si Yahweh
sa akin at sinabi, “Itala mo ang pangitaing ito at isulat mo nang

malinaw sa mga tapyas ng bato upang ang bumabasa sa mga
ito ay makatakbo! 3 Sapagkat ang pangitain ay sa panahong
hinaharap pa at sa wakas ay magsasalita at hindi mabibigo.
Kahit na ito ay maaantala, hintayin mo ito! Sapagkat ito ay
tiyak na darating at hindi magtatagal! 4 Tingnan ninyo! Ang
tao na siyang naghahangad nang higit para sa kaniyang sarili
nang hindi matuwid, ay isang hambog. Ngunit ang matuwid ay
mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya!
5 Sapagkat ang alak ay isang mapanlinlang sa mayabang
na binata upang hindi siya manatili, ngunit pinapalawak ang
kaniyang nais gaya ng libingan at gaya ng kamatayan, at hindi
nasiyahan kailanman. Tinitipon niya sa kaniyang sarili ang bawat
bansa at lahat ng mga tao para sa kaniyang sarili. **(Sheol h7585)** 6
Hindi ba magbabadya ang lahat ng taong ito ng talinghaga laban
sa kaniya at nanghahamak na kawikaan tungkol sa kaniya, at
sasabihin, 'Aba sa taong nagpaparami nang hindi sa kaniya!
Hanggang kailan mo palalakihin ang bigat ng mga panunumpa
na iyong kinuha?' 7 Hindi ba tatayo ang mga nagngangalit
sa iyo, at hindi ba babangon ang nananakot sa iyo? Ikaw ay
magiging biktima para sa kanila! 8 Dahil sinamsam mo ang
maraming bansa, lahat ng mga natirang tao ay sasamsamin ka,
dahilan sa dugo ng tao at sa karahasan na ginawa sa lupain, sa
lambak at sa mga nininirahan dito. 9 'Aba sa taong nag-iipon
nang mula sa kasamaan para sa kaniyang sambahayan, upang
mailagay niya ang kaniyang pugad sa mataas para mapanatili
niyang ligtas ang kaniyang sarili mula sa kamay ng masama!'
10 Nag-isip ka ng kahihiyan para sa iyong sambahayan sa
pamamagitan ng paglipol mo sa maraming tao, at nagkasala
ka laban sa iyong sarili. 11 Sapagkat dadaing ang mga bato

mula sa pader, at ang tahilan ng troso ay sasagot sa kanila: **12**
'Kaawa-awa ang taong nagtatayo ng lungsod nang may dugo, at
nagtatatag ng bayan sa kasamaan!' **13** Hindi ba ito dahil kay
Yahweh ng mga hukbo kaya nagtratrabaho ang mga tao para sa
apoy at pinapagod ng bansa ang kanilang mga sarili para sa
wala? **14** Kahit ganoon ang lupain ay mapupuno ng kaalaman
ng kaluwalhatian ni Yahweh kagaya ng tubig na tinatakpan
ang dagat. **15** 'Aba sa taong nagpapainom sa kaniyang kapit-
bahay, ikaw na nagdadagdag ng iyong lason hanggang sa
malasing mo (sila) upang makita mo ang kanilang kahubaran!'
16 Mapupuno ka ng kahihiyan at hindi ng karangalan! Inumin mo
rin ito, at ipakita ang iyong kahubaran! Ang saro ng kanang
kamay ni Yahweh ay darating at babaling sa iyo, at tatakpan ng
kahihiyan ang iyong karangalan. **17** Tatakpan ka ng karahasang
ginawa sa Lebanon, at kakikilabutan ka sa pagkawasak ng
mga mababangis na hayop dahil sa dugo ng mga tao at dahil
sa karahasang ginawa sa lupain, sa mga lungsod at sa lahat
ng mga naninirahan doon. **18** Ano ang pakinabang mo sa
inukit na anyo? Sapagkat ang taong nag-ukit nito, o siyang
gumawa ng anyo mula sa nilusaw na metal ay tagapagturo ng
kasinungalingan; dahil nagtitiwala siya sa kaniyang sariling gawa
nang ginawa niya ang mga piping diyos na ito. **19** 'Kaawa-awa
sa taong nagsasabi sa mga kahoy, Gumising ka! O sa mga
tahimik na bato, Bumangon ka!' Nagtuturo ba ang mga bagay na
ito? Tingnan ninyo, ito ay nababalot ng ginto at pilak, ngunit
wala itong hininga man lang. **20** Ngunit si Yahweh ay nasa loob
ng kaniyang banal na templo! Manahimik ka sa harapan niya,
lahat ng lupain!”

3 Ang panalangin ni Habakuk na propeta: (Dinaragdag ng teksto
ng Hebreo ang “sa Sigionoth” na maaaring tumutukoy sa musikal
na direksiyon para sa mga mang-aawit) **2** Yahweh, narinig ko
ang iyong ulat, at ako ay natakot! Yahweh, buhayin mo muli
ang iyong gawain sa gitna ng mga panahong ito; sa gitna ng
mga panahong ito ipaalam mo; alalahanin mo na magkaroon
ng habag sa iyong galit! **3** Ang Diyos ay nanggaling mula sa
Teman, at ang Banal mula sa Bundok Paran! (Selah) Tinakpan
ng kaniyang kaluwalhatian ang mga kalangitan, at ang mundo ay
puno ng kaniyang kapurihan. **4** Ang sinag ng kaniyang kamay
ay kumikinang gaya ng liwanag, at pinanatili niya roon ang
kaniyang kapangyarihan. **5** Ang salot ay nasa kaniyang harapan,
at sinusundan ng kamatayan ang kaniyang paa. **6** Tumayo siya
at sinukat ang mundo; tumingin siya at niyanig ang mga bansa!
Maging ang mga walang haggang bundok ay gumuho, at ang
mga walang hanggang burol ay yumukod! Ang kaniyang landas
ay walang hanggan! **7** Nakita ko ang mga tolda ng Cusan sa
paghihirap, at ang tela ng mga tolda sa lupain ng Midian ay
nanginginig. **8** Nagalit ba si Yahweh sa mga ilog? Ang iyong
poot ba ay laban sa mga ilog, o ang iyong matinding galit ay
laban sa dagat nang sumakay ka sa iyong mga kabayo, ang
iyong karwahe nang kaligtasan? **9** Inilabas mo ang iyong pana
nang walang takip; inilagay mo ang iyong palaso sa iyong pana!
(Selah) Hinati mo ang mundo sa pamamagitan ng mga ilog. **10**
Nakita ka ng mga bundok at namimilipit sa sakit! Ang malakas
na buhos ng tubig ay dumaloy sa kanila; at ang kailaliman ng
dagat ay sumigaw! Itinaas nito ang kaniyang mga alon! **11** Ang
araw at ang buwan ay nanatiling nakatayo sa kanilang matayog
na lugar, umalis (sila) sa liwanag ng iyong mga palaso at sa

kumikinang na liwanag ng iyong sibat! **12** Lumakad kayo sa
mga lupain nang may galit. Sa poot ay giniik ninyo ang mga
bansa. **13** Lumabas ka para sa kaligtasan ng iyong mga tao,
para sa kaligtasan ng iyong pinili! Winasak mo ang pinuno
ng sambahayan ng masama para ipakita ang puno ng leeg!
(Selah) **14** Tinusok mo ang ulo ng kaniyang mga mandirigma sa
pamamagitan ng kaniyang sariling mga palaso yamang pumarito
(sila) gaya ng isang bagyo upang ikalat kami, ang kanilang
kasiyahan ay gaya ng isang taong sinasakmal ang mahihirap sa
isang taguan. **15** Naglakbay kayo sa dagat kasama ang inyong
mga kabayo, at pinaapaw ang malaking tubig. **16** Narinig ko, at
ang aking kaloob-loobang bahagi ay nanginig! Ang aking mga
labi ay nangatal sa tunog! Kabulukan ay pumasok sa aking mga
buto, at sa ilalim ng katawan ko ay nanginig habang tahimik
kong hinihintay na dumating ang araw nang kaguluhan sa mga
taong lumulusob sa amin. **17** Bagaman ang mga puno ng igos
ay hindi sumibol at walang bunga mula sa mga puno ng ubas;
bagaman ang puno ng olibo ay hindi namunga, at ang mga
bukirin ay walang naibibigay na pagkain; bagaman ang kawan
ay naihiwalay sa kulungan, at walang baka sa mga kuwadra—
18 Gayon man, magagalak ako kay Yahweh! Matutuwa ako dahil
ang Diyos ang aking kaligtasan! **19** Ang Panginoong Yahweh
ang aking lakas, at ginagawa niya ang aking paa na tulad ng paa
ng usang babae at pinangungunahan ako sa aking mga lugar na
matataas! —Sa direktor ng musika, sa aking mga instrumentong
may kuwerdas.

Zefanias

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Zefanias na anak ni
Cusi na anak ni Geldias na anak ni Amarias na anak ni Hezekias,
sa mga araw ni Josias na anak ni Ammon na hari ng Juda. **2**
“Ganap kong lilipulin ang lahat ng nasa lupa! Ito ang pahayag ni
Yahweh. **3** Lilipulin ko ang mga tao at mga hayop, ang mga
ibon sa kalangitan at ang mga isda sa dagat, ang sanhi ng
pagkasira kasama ng mga masasama! Sapagkat lilipulin ko ang
sangkatauhan sa lupa!” Ito ang pahayag ni Yahweh. **4** “Iuunat ko
ang aking kamay sa buong Juda at sa lahat ng naninirahan sa
Jerusalem. Papatayin ko ang bawat nalalabi ni Baal sa lugar
na ito at ang mga pangalan ng mga taong sumasamba sa
diyus-diyosan na kabilang sa mga pari, **5** ang mga taong nasa
mga bubungan ng bahay na sumasamba sa mga natatanaw
sa kalawakan at ang mga taong sumasamba at nangangako
kay Yahweh ngunit nangangako rin kay Milcom. **6** Gayundin
ang gagawin ko sa mga tumalikod sa pagsunod kay Yahweh,
maging ang mga hindi naghahanap kay Yahweh, ni humihingi ng
kaniyang patnubay.” **7** Manahimik ka sa harap ng Panginoong
Yahweh sapagkat paparating na ang araw ni Yahweh, sapagkat
naghanda si Yahweh ng alay na itinalaga niya sa kaniyang mga
panauhin. **8** “Mangyayari ito sa araw ng pag-aalay ni Yahweh na
parurusahan ko ang mga prinsipe at ang mga anak ng hari at
ang lahat ng nakasuot ng mga pandayuhang kasuotan. **9** Sa
araw na iyon, parurusahan ko ang mga nagsisilukso sa pintuan,
ang mga taong pumupuno sa bahay ng kanilang panginoon sa
pamamagitan ng karahasan at panlilinlang! **10** Ito ang pahayag
ni Yahweh. Kaya mangyayari ito sa araw na iyan, na ang
pag-iyak ng pagkabahala ay magmumula sa Tarangkahang

tinawag na Isda, pananaghoy mula sa Ikalawang Distrito at
isang napakalakas na ingay ng pagbagsak mula sa mga burol.
11 Tumaghoy kayong mga naninirahan sa Pamilihang Distrito,
sapagkat lilipulin ang lahat ng mangangalakal at mamamatay
ang lahat ng nagtitimbang ng mga pilak. **12** Darating ito sa
panahong iyon na maghahanap ako sa Jerusalem gamit ang
mga ilawan at parurusahan ko ang mga kalalakihang nasiyahan
sa kanilang mga alak at nagsabi sa kanilang mga puso, 'Walang
anumang gagawin si Yahweh, mabuti man o masama!' **13**
Nanakawin ang kanilang mga kayamanan at hahayaang ganap
na mawasak ang kanilang mga bahay! Magtatayo sila ng mga
bahay ngunit hindi maninirahan sa mga ito at magtatanim sila ng
mga ubasan ngunit hindi iinom ng alak nito! **14** Malapit na ang
dakilang araw ni Yahweh, malapit na at nagmamadali! Ang tunog
ng araw ni Yahweh ay magiging tulad ng mandirigmang umiiyak
nang may kapaitan! **15** Ang araw na iyan ay magiging araw
ng matinding galit, araw ng pagkabahala at pagdadalamhati,
araw ng unos at pagkawasak, araw ng kadiliman at kalungkutan,
araw ng mga ulap at pumapaitaas na kadiliman! **16** Magiging
araw ito ng mga trumpeta at mga hudyat laban sa mga matitibay
na lungsod at mga matataas na kuta! **17** Sapagkat magdadala
ako ng pagkabahala sa sangkatauhan, upang lumakad sila na
gaya ng mga bulag na tao sapagkat nagkasala sila kay Yahweh!
Ibubuhos ang kanilang dugo na gaya ng alabok at ang kanilang
mga lamanloob gaya ng dumi! **18** Hindi sila maililigtas maging ng
kanilang mga pilak o ginto sa araw ng matinding galit ni Yahweh!
Tutupukin ng apoy ng matinding poot ni Yahweh ang buong
lupain sapagkat nakasisindak ang paglipol na kaniyang idudulot
laban sa lahat ng naninirahan sa lupain!”

2 Bansang walang kahihiyan, magtulungan kayo at magtipun-
tipon, **2** bago isagawa ng kautusan ang kahihinantan, bago
lumipas ang araw na gaya ng ipa, bago dumating ang matinding
galit ni Yahweh sa inyo! Bago dumating ang araw ng matinding
poot ni Yahweh sa inyo! **3** Hanapin ninyo si Yahweh, kayong mga
mapagpakumbabang tao sa lupa na sumusunod sa kaniyang
mga kautusan! Hanapin ninyo ang katuwiran! Hanapin ninyo
ang kababaang-loob at marahil na iingatan kayo sa araw ng
matinding poot ni Yahweh! **4** Sapagkat pababayaan ang Gaza at
mawawasak ang Ashkelon! Palalayasin nila ang mga Asdon
sa tanghali at bubunutin nila ang Ekron! **5** Kaawa-awa ang
mga naninirahan sa tabing-dagat, ang bansa ng mga Queretita!
Nagsalita si Yahweh laban sa inyo, Canaan, ang lupain ng
mga Filisteo! Lilipulin ko kayo hanggang sa walang matira
sa mga naninirahan! **6** Kaya ang tabing-dagat ay magiging
pastulan para sa mga pastol at para sa kulungan ng mga tupa.
7 Mapapabilang ang baybaying rehiyon sa mga nalalabi sa
sambahayan ng Juda na magpapastol ng kanilang mga kawan
doon. Sa gabi, mahihiga ang kanilang mga tao sa mga tahanan
ng Ashkelon, sapagkat iingatan sila ni Yahweh na kanilang Diyos
at panunumbalikin ang kanilang mga kapalaran. **8** “Narinig ko
ang mga panghahamak ng mga Moabita at ang pagsisiwalat ng
mga Ammonita nang hamakin nila ang aking mga tao at nilabag
ang kanilang mga hangganan. **9** Kaya, ako ay nabubuhay, ito
ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel,
“Magiging katulad ng Moab ang Sodoma at tulad ng mga
Ammonita ang Gomorra, isang madamong lugar at hukay na
asin, na pinabayaan magpakailanman! Ngunit nanakawan sila
ng mga nalalabi kong tao at mamanahin ng aking mga natitirang

tao ang mga nagmula sa kanila!” **10** Mangyayari ito sa Moab
at Amon dahil sa kanilang pagmamataas, sapagkat hinamak
at kinutya nila ang mga tao ni Yahweh ng mga hukbo! **11** At
matatakot sila kay Yahweh sapagkat hahamakin niya ang lahat
ng diyos sa lupa. Sasambahin siya ng lahat, lahat ng nagmula
sa kaniyang sariling lupain at mula sa bawat dalampasigan! **12**
Mamamatay din kayong mga taga-Kush sa pamamagitan ng
aking espada **13** at sasalakayin ng kamay ng Diyos ang hilaga
at wawasakin ang Asiria upang pabayaang ganap na mawasak
ang Nineve gaya ng tuyong disyerto. **14** Pagkatapos, hihiga
ang mga kawan sa kalagitnaan ng Asiria, ang bawat hayop ng
mga bansa at magpupugad ang mga ibon at mga kuwago sa
taas ng kaniyang mga haligi. Magkakaroon ng tunog na huhuni
sa mga bintana at tatawag ang mga uwak sa kanilang pintuan
sapagkat inilantad niya ang mga kahoy na cedar. **15** Ito ang
pinakamasayang lungsod na namuhay nang walang takot, na
nagsabi sa kaniyang puso, “Ako nga, at wala akong katulad!”
Paano siya naging isang katatakutan, isang lugar na hinihigaan
ng mga mababangis na hayop! Susutsot ang bawat daraan sa
kaniya at ikukumpas ang kaniyang kamao sa kaniya!

3 Kaawa-awa ang mapanghimagsik na lungsod! Nadungisan
ang marahas na lungsod! **2** Hindi siya nakinig sa tinig ng Diyos, o
tumanggap ng pagtutuwid mula kay Yahweh! Hindi siya nagtiwala
kay Yahweh at hindi lumapit sa kaniyang Diyos. **3** Umaatungal na
mga leon ang kaniyang mga prinsipe sa kaniyang kalagitnaan!
Ang kaniyang mga hukom ay mga lobo sa gabi na walang
iniiwanang ngangatngatin sa umaga! **4** Ang kaniyang mga
propeta ay walang galang at taksil na mga tao! Nilapastangan ng
kaniyang mga pari ang banal at gumawa ng karahasan sa batas!

5 Matuwid si Yahweh sa kaniyang kalagitnaan! Wala siyang
ginagawang mali! Araw-araw niyang ibinibigay ang kaniyang
katarungan! Hindi ito maitatago sa liwanag ngunit hindi nahihiya
ang mga makasalanan! 6 “Nilipol ko ang mga bansa, nawasak
ang kanilang mga kuta. Winasak ko ang kanilang mga lansangan
upang walang sinuman ang makadaan sa mga ito. Nawasak ang
kanilang mga lungsod upang walang tao ang manirahan sa mga
ito. 7 Sinabi ko, 'Tiyak na matatakot kayo sa akin! Tanggapin
ninyo ang pagtutuwid at hindi kayo maihihiwalay sa inyong
mga tahanan sa pamamagitan ng binalak kong gawin sa inyo!
Ngunit sabik silang magsimula tuwing umaga sa pamamagitan
ng pagsira ng lahat ng kanilang mga gawain. 8 Kung gayon
hintayin ninyo ako” - ito ang pahayag ni Yahweh-” hanggang sa
araw na babangon ako upang manloob! Sapagkat nagpasya
akong tipunin ang mga bansa upang buuin ang mga kaharian
at upang ibuhos sa kanila ang aking galit, ang lahat ng aking
matinding poot upang tupukin ng apoy ng aking galit ang lahat
ng lupain. 9 Ngunit magbibigay ako ng dalisay na mga labi sa
mga tao, upang tawagin silang lahat sa pangalan ni Yahweh,
upang paglingkuran nila ako nang may pagkakaisa. 10 Mula sa
ibayo ng ilog ng Etopia, magdadala sa akin ng mga handog
ang mga taong sumasamba sa akin at ang aking mga taong
nagkawatak-watak. 11 Sa araw na iyon, hindi kayo malalagay sa
kahihiyan dahil sa lahat ng kasamaang ginawa ninyo laban sa
akin sapagkat mula sa araw na iyon, aalisin ko mula sa inyo ang
mga taong nagdiwang ng inyong pagmamataas at dahil hindi na
kayo magyayabang sa aking banal na bundok. 12 Ngunit iiwanan
ko kayo gaya ng isang mababa at mahihirap na mga tao at
magiging kanlungan ninyo ang pangalan ni Yahweh. 13 Hindi na

magkakasala ang mga nalalabi sa Israel o magsasalita ng mga
kasinungalingan at hindi sila mahahanapan ng mapanlinlang
na dila sa kanilang bibig, kaya kakain sila, hihiga at walang
sinuman ang mananakot sa kanila." **14** Umawit ka anak ng Zion!
Sumigaw ka Israel! Magsaya at magalak ka nang buong puso,
anak ng Jerusalem! **15** Inalis ni Yahweh ang iyong kaparusahan,
pinalayas niya ang iyong mga kaaway! Si Yahweh ang hari
ninyong mga taga-Israel. Hindi na kayo muling matatakot sa
kasamaan! **16** Sa araw na iyon, sasabihin nila sa Jerusalem,
"Huwag kang matakot, Zion. Huwag mong hahayaang manghina
ang iyong mga kamay. **17** Nasa iyong kalagitnaan si Yahweh
na iyong Diyos, isang makapangyarihang magliligtas sa iyo.
Magdiriwang siya sa iyo nang may kagalakan at mananahimik
siya dahil sa kaniyang pag-ibig sa iyo. Masisiyahan siya sa iyo
at sisigaw nang may kagalakan. **18** Tinipon ko mula sa iyo ang
mga nagdadalamhati sa itinalagang kapistahan, naging pasanin
sila at naging dahilan ng kahihiyan sa iyo. **19** Pakinggan mo, sa
panahong iyon, makikipagtuos ako sa mga lumapastangan sa
iyo. Sasagipin ko ang lumpo at titipunin ko ang mga palaboy.
Aalisin ko ang kanilang kahihiyan at bibigyan sila ng papuri at
parangal sa buong lupa. **20** Sa panahong iyon, pangungunahan
kita at titipunin. Igagalang at pupurihin ka ng lahat ng bansa sa
lupa kapag nakita mong ibinalik kita", sabi ni Yahweh.

Hagai

1 Sa ikalawang taon ni haring Dario, sa unang araw ng ikaanim
na buwan, dumating ang salita ni Yahweh sa pamamagitan ng
kamay ni Hagai na propeta para sa gobernador ng Juda na
si Zerubabel na anak ni Sealtiel, at sa pinakapunong pari na
si Josue na anak ni Josadac, at sinabi, **2** “Ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo: 'Sinasabi ng mga taong ito, “Hindi pa ito
ang panahon para pumunta kami o para itayo ang tahanan ni
Yahweh.”” **3** At dumating ang salita ni Yahweh sa pamamagitan
ng kamay ni Hagai na propeta at sinabi, **4** “Ito ba ay ang
oras para kayo ay manirahan sa inyong mga sariling tahanan,
samantalang ang tahanang ito ay napabayaang wasak?” **5** Kaya
ngayon ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Isaalang-
alang ang inyong mga pamamaraan! **6** Naghasik kayo ng
napakaraming binhi, ngunit kakaunti ang inyong aanihin; kumain
kayo ngunit hindi nabubusog; uminom kayo ngunit nanatiling
uhaw. Nagsuot kayo ng mga damit ngunit hindi kayo naiinitan, at
ang mga manggagawa ay kumikita lamang ng pera para ilagay
ito sa isang sisidlan na puno ng mga butas!' **7** Ito ang sinasabi
ni Yahweh ng mga hukbo: 'Isaalang-alang ninyo ang inyong
mga kapamaraanan! **8** Umakyat kayo sa bundok, kumuha ng
kahoy, at itayo ninyo ang aking tahanan; at kalulugdan ko ito,
at ako ay luluwalhatiin!' sabi ni Yahweh. **9** 'Naghanap kayo
ng marami, ngunit masdan ninyo! kaunti ang inyong naiuwi
sa tahanan, sapagkat hinipan ko ito! Bakit?' -ito ang pahayag
ng Yahweh ng mga hukbo! 'Dahil napabayaang wasak ang
aking tahanan, samantlang pinapaganda ng lahat ng tao ang
kanilang sariling tahanan.' **10** Dahil dito, ipinagkait ng kalangitan
ang hamog sa inyo at ipinagkakait ng lupa ang ani nito. **11**

Ipinaranas ko ang tagtuyot sa lupain at sa mga kabundukan, sa
trigo at sa bagong alak, sa langis at sa mga inaani sa lupa,
sa mga tao at sa mga mababangis na hayop, at sa lahat ng
pinaghirapan ng inyong mga kamay!'" **12** At si Zerubabel na
anak ni Sealtiel at ang pinakapunong pari na si Josue na anak
ni Jehozadak, kasama ang lahat ng mga natitirang tao, na
sumunod sa tinig ni Yahweh na kanilang Diyos at sa mga salita
ni Hagai na propeta dahil isinugo siya ni Yahweh na kanilang
Diyos. At kinatakutan ng mga tao ang mukha ni Yahweh. **13** At
si Hagai, na mensahero ni Yahweh, ang nagsalita ng mensahe
ni Yahweh sa mga tao at sinabi, "'Ako ay kasama ninyo!' —ito
ang pahayag ni Yahweh!" **14** Kaya pinakilos ni Yahweh ang
espiritu ng gobernador ng Juda, si Zerubabel na anak ni Sealtiel,
at ang espiritu ng pinakapunong pari na si Joshua na anak ni
Jehozadak, at ang espiritu nang lahat ng mga tao na natira,
kaya sila pumunta at ginawa ang tahanan ni Yahweh ng mga
hukbo na kanilang Diyos, **15** sa ikadalawampu't apat na araw ng
ikaanim na buwan, sa ikalawang taon ng paghahari ni Dario.

2 Sa ikadalawampu't isang araw ng ikapitong buwan, dumating
ang salita ni Yahweh sa pamamagitan ng kamay ni Hagai, ang
propeta at sinabi, **2** "Magsalita ka sa gobernador ng Juda, kay
Zerubabel na anak ni Sealtiel at sa punong pari na si Josue na
anak ni Josadac at sa mga natitirang tao. Sabihin mo, **3** 'Sino
ang nananatili sa inyo na nakakita sa dating kaluwalhatian ng
tahanang ito? At paano ninyo ito nakikita ngayon? Parang wala
lang ba ito sa inyong paningin? **4** Ngayon, magpakatatag ka,
Zerubabel!' -ito ang pahayag ni Yahweh- at magpakatatag ka,
punong paring Josue anak ni Josadac; at magpakatatag kayong
lahat na mga tao sa lupain!'—ito ang pahayag ni Yahweh— 'at

gumawa kayo sapagkat kasama ninyo ako! —ito ang pahayag ni
Yahweh ng mga hukbo. 5 'Sa pamamagitan ng mga pangakong
nakapaloob sa kasunduang itinatag ko sa inyo nang lumabas
kayo sa Egipto at ang aking Espiritu ay kasama ninyo, huwag
kayong matakot!' 6 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo: 'Sa sandaling panahon yayanigin kong muli ang
kalangitan at ang lupa, ang karagatan at ang tuyong lupain!
7 At yayanigin ko ang bawat bansa, at ang bawat bansa ay
magdadala ng kanilang mga mahahalagang bagay sa akin,
at pupunuin ko ang tahanang ito ng kaluwalhatian!' sabi ni
Yahweh ng mga hukbo. 8 Akin ang pilak at ginto!'—ito ang
pahayag ni Yahweh ng mga Hukbo. 9 Magiging mas dakila ang
kaluwalhatian ng tahanang ito sa hinaharap kaysa sa simula,
sabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'at ibibigay ko ang kapayapaan
sa lugar na ito!'—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo."
10 Sa ikadalawampu't apat na araw ng ikasiyam na buwan,
sa ikalawang taon ni Dario, dumating ang salita ni Yahweh sa
pamamagitan ni Hagai, ang propeta at sinabi, 11 "Ganito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Tanungin mo ang mga pari
tungkol sa kautusan, at sabihin mo: 12 Kung magdadala ang
isang tao ng isang karne na naitalaga kay Yahweh sa laylayan
ng kaniyang damit, at kung masagi ng laylayan ng kaniyang
damit ang tinapay o sabaw, alak o langis, o anumang pagkain,
magiging banal din ba ang mga pagkaing iyon?" Sumagot ang
mga pari at sinabi, "Hindi." 13 Pagkatapos, sinabi ni Hagai, "Kung
masagi ng isang taong marumi dahil sa patay ang alinman sa
mga bagay na ito, magiging marumi ba ang mga ito? Sumagot
ang mga pari at sinabi, "Oo, magiging marumi ang mga ito." 14
Kaya sumagot si Hagai at sinabi, "'Gayon din ang mga taong

ito at ang bansa na nasa aking harapan! —ito ang pahayag
ni Yahweh—'at maging ang lahat ng mga bagay na ginawa
ng kanilang mga kamay: ang kanilang mga inialay sa akin ay
marumi. **15** Kaya ngayon, isipin ninyo mula sa araw na ito at sa
mga susunod pa, bago maipatong ang alinmang bato sa isa pang
bato sa templo ni Yahweh, **16** sa tuwing pupunta ang sinuman
sa kamalig para kumuha ng dalawampung sukat ng butil, sampu
lamang ang mayroon, at sa tuwing pupunta ang sinuman sa
pagawaan ng alak upang kumuha ng limampung sukat ng alak,
dalawampu lamang ang mayroon. **17** Pinahirapan ko kayo at
ang lahat ng gawa ng inyong mga kamay sa pamamagitan ng
pagkabulok at pagkaaamag, ngunit hindi pa rin kayo bumalik sa
akin'-ito ang pahayag ni Yahweh. **18** Isipin ninyo mula sa araw
na ito at sa mga susunod na mga araw, mula sa ikadalawampu't
apat na araw ng ikasiyam na buwan, mula sa araw na nailagay
ang pundasyon ng templo ni Yahweh. Isipin ninyo ito! **19** Mayroon
pa bang mga binhi sa kamalig? Ang puno ng ubas, ang puno
ng igos, ang granada, at ang puno ng olibo ay walang bunga!
Ngunit pagpapalain ko kayo mula sa araw na ito!'" **20** At sa
pangalawang pagkakataon muling dumating kay Hagai ang salita
ni Yahweh sa ikadalawampu't apat na araw ng buwan at sinabi
21 "Makipagusap ka sa gobernador ng Juda, kay Zerubabel
at sabihin mo, 'Yayanigin ko ang kalangitan at ang lupa. **22**
Sapagkat pababagsakin ko ang trono ng mga kaharian at sisirain
ko ang kalakasan ng mga kaharian ng bansa, pababagsakin ko
ang kanilang mga karwahe at ang mga mangangarwahe nito.
Ang mga kabayo at mga mangangabayo ay malalaglag ang
bawat isa dahil sa espada ng kaniyang kapatid. **23** Sa araw na
iyon'—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo—' kukunin

kita Zerubabel anak ni Sealtiel bilang aking lingkod'- Ito ang
pahayag ni Yahweh. Gagawin kitang tulad ng isang selyo sa
aking singsing, sapagkat ikaw ang aking pinili! -ito ang pahayag
ni Yahweh ng mga hukbo!”

Zacarias

1 Nang ikawalong buwan ng ikalawang taon ng paghahari ni
Dario, dumating ang salita ni Yahweh kay Zacarias na anak ni
Berequias na anak ni propeta Iddo na nagsasabi, **2** “Lubhang
nagalit si Yahweh sa inyong mga ama! **3** Sabihin mo sa kanila,
'Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, “Bumalik kayo sa
akin!” Ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. “At babalik
ako sa inyo.” Sabi ni Yahweh ng mga hukbo. **4** Huwag kayong
maging katulad ng inyong mga amang sinigawan ng mga propeta
noong nakaraan na nagsasabi, “Ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo: tumalikod kayo sa inyong mga masasamang gawain
at kaugalian!” Ngunit hindi sila nakinig at hindi nila ako binigyan
ng pansin.” Ito ang pahayag ni Yahweh. **5** “Nasaan ang inyong
mga ama? At ang mga propeta, naririto ba sila magpakailanman?
6 Ngunit ang aking mga salita at mga kautausan na iniutos ko sa
aking mga lingkod na mga propeta, hindi ba nito naabot ang
inyong mga ama? Kaya nagsisi sila at sinabi, “Gaya ng binalak
gawin sa atin ni Yahweh ng mga hukbo dahil sa ating mga salita
at gawain, kaya niya ginawa sa atin.” **7** Nang ikadalawampu't-
apat na araw ng ikalabing isang buwan, na siyang buwan ng
Sebath, na ikalawang taon ng paghahari ni Dario, dumating
ang salita ni Yahweh kay Zacarias na anak ni Berequias na
anak ni propeta Iddo na nagsasabi, **8** “Nakita ko sa gabi at
tingnan mo! nakasakay ang isang lalaki sa pulang kabayo at
nasa kalagitnaan siya ng mga puno ng mirto na nasa lambak at
sa likod niya ay may mga pula, mapula na kayumanggi at mga
puting kabayo.” **9** Sinabi ko, “Ano ang mga ito Panginoon?”
At sinabi sa akin ng anghel na kumausap sa akin, “Ipapakita
ko sa iyo kung ano ang mga ito.” **10** Pagkatapos, sumagot

ang lalaking nakatayo sa kalagitnaan ng mga puno ng mirto at
sinabi, “Ito ang mga isinugo ni Yahweh upang maglibot sa buong
daigdig.” 11 Tumugon sila sa anghel ni Yahweh na nakatayo
sa kalagitnaan ng mga puno ng mirto, sinabi nila sa kaniya,
“Matagal na kaming naglilibot sa buong daigdig, tingnan mo, ang
buong daigdig ay nananatili at nagpapahinga.” 12 Pagkatapos,
sinagot ng anghel si Yahweh at sinabi, “Yahweh ng mga hukbo,
gaano katagal kang hindi magpapakita ng pagkahabag sa
Jerusalem at sa mga lungsod ng Juda na nagdusa ng iyong
pagkagalit nitong pitumpung taon”? 13 Sinagot ni Yahweh ang
anghel na kumausap sa akin nang may mga magagandang
salita at mga salitang pang-aliw. 14 Kaya sinabi ng anghel na
nakipag-usap sa akin, “Sumigaw ka at iyong sabihin, 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: “Naninibugho ako para sa
Jerusalem at Sion nang may matinding damdamin! 15 At labis
akong nagagalit sa mga bansang matiwasay sapagkat hindi ako
nalugod at tumulong sila sa pagbubungad ng kadalamhatian.”
16 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: “Bumalik ako
sa Jerusalem ng may pagkaawa. Itatatag ang aking tahanan
sa kaniya at iuunat sa Jerusalem ang panukat na linya!”- ito
ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. 17 Muli, sumigaw ka
na magsasabi, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:
'Ang aking mga lungsod ay muling mapupuno ng kabutihan
at muling aaliwin ni Yahweh ang Sion at muli niyang pipiliin
ang Jerusalem.” 18 Pagkatapos, tumingala ako at nakakita
ng apat na sungay! 19 Nagsalita ako sa anghel na nakipag-
usap sa akin, “Ano ang mga ito?” Sinagot niya ako, “Ito ang
mga sungay na nagpakalat sa Juda, Israel at Jerusalem.” 20
Pagkatapos, ipinakita sa akin ni Yahweh ang apat na panday.

21 Sinabi ko, “Ano ang gagawin ng mga taong ito?” Sumagot
siya at sinabi, “Ito ang mga sungay na nagpakalat sa Juda
upang walang sinuman ang makapag-angat ng kaniyang ulo.
Ngunit dumarating ang mga taong ito upang palayasin sila,
upang ibagsak ang mga sungay ng mga bansang nag-angat ng
anumang sungay laban sa lupain ng Juda upang ikalat siya.

2 Pagkatapos nito, itiningala ko ang aking mga mata at nakita
ko ang isang lalaki na mayroong panukat na lubid sa kaniyang
kamay. 2 Sinabi ko, “Saan ka pupunta?” Kaya sinabi niya sa
akin, “Susukatin ko ang Jerusalem, upang malaman ang luwang
at haba nito.” 3 Pagkatapos, umalis ang anghel na nakipag-
usap sa akin at lumabas ang isa pang anghel upang salubungin
siya. 4 Sinabi sa kaniya ng ikalawang anghel, “Tumakbo ka at
sabihin mo sa binatang iyon: sabihin mo, 'Uupo ang Jerusalem
sa bansang walang pader dahil sa napakaraming tao at mga
hayop na nasa kaniya. 5 Sapagkat Ako ang magiging pader
na apoy sa palibot niya at ako ang magiging kaluwalhatian sa
kalagitnaan niya — ito ang pahayag ni Yahweh. 6 Oy! Oy!
Tumakas kayo mula sa lupain ng hilaga'— ito ang pahayag ni
Yahweh, 'sapagkat ikinalat ko kayo tulad ng apat na hangin
sa himpapawid!' Ito ang pahayag ni Yahweh, 7 'Oy! Tumakas
kayo papuntang Zion, kayong mga naninirahan kasama ng mga
anak na babae ng Babilonia!'” 8 Sapagkat pagkatapos akong
parangalan ni Yahweh ng mga hukbo at ipadala ako laban sa
mga bansa na nanamsam sa inyo— sapagkat sinuman ang
sumagi sa inyo ay sumagi sa natatangi sa paningin ni Yahweh!
Pagkatapos itong gawin ni Yahweh, sinabi niya, 9 “Ako mismo
ang kukumpas ng aking kamay sa kanila, at magiging sinamsam
sila para sa kanilang mga alipin.” At malalaman ninyo na si

Yahweh ng mga hukbo ang nagpadala sa akin. 10 Umawit ka
nang may kagalakan, anak na babae ng Zion, sapagkat ako
mismo ang darating at mananahan sa inyo! Ito ang pahayag
ni Yahweh." 11 Pagkatapos, makikiisa kay Yahweh ang mga
malalaking bansa sa araw na iyon. Sinasabi niya, "At kayo
ang magiging mga tao ko sapagkat mananahan ako sa inyong
kalagitnaan." At malalaman ninyo na si Yahweh ng mga hukbo
ang nagpadala sa akin sa inyo. 12 Sapagkat mamanahin ni
Yahweh ang Juda bilang kaniyang nararapat na pag-aari sa
banal na lupain at muling pipiliin ang Jerusalem para sa kaniyang
sarili. 13 Ang lahat ng laman, manahimik kayo sa harapan ni
Yahweh, sapagkat siya ay ginising mula sa kaniyang banal na
lugar!

3 Pagkatapos, ipinakita sa akin ni Yahweh si Josue na punong
pari na nakatayo sa harapan ng anghel ni Yahweh at nakatayo
sa kaniyang kanang kamay si Satanas upang paratangan siya
ng kasalanan. 2 Sinabi ng anghel ni Yahweh kay Satanas,
"Sawayin ka nawa ni Yahweh, Satanas: Sawayin ka nawa ni
Yahweh, na siyang pumili sa Jerusalem! Hindi ba ito isang gatong
na hinila mula sa apoy? 3 Nakasuot si Josue ng maruming
kasuotan habang nakatayo siya sa harapan ng anghel, 4 kaya
nagsalita ang anghel at sinabi sa mga nakatayo sa harapan
niya, "Alisin ang maruming kasuotan mula sa kaniya." At sinabi
niya kay Josue, "Tingnan mo! Pinalampas ko ang mabigat mong
kasalanan at bibihisan kita ng magandang damit." 5 Sinabi niya,
"Suotan ninyo siya ng malinis na turbante sa kaniyang ulo!" Kaya
sinuotan nila si Josue ng isang malinis na turbante sa kaniyang
ulo at binihisan siya ng malinis na kasuotan habang nakatayo
sa tabi ang anghel ni Yahweh. 6 Pagkatapos nito, taimtim na

inutusan si Josue ng anghel ni Yahweh at sinabi, 7 “Ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Kung ikaw ay lalakad sa
aking pamamaraan at kung pananatilihin mo ang aking mga
kautusan, pamumunuan mo ang aking tahanan at babantayan
mo ang aking mga hukuman, sapagkat pahihintulutan kita na
pumunta at bumalik kasama nitong mga nakatayo sa aking
harapan. 8 Makinig ka, Josue na punong pari, ikaw at ang
iyong mga kasamahan na naninirahan sa iyo! Sapagkat ang
mga taong ito ay isang katibayan, sapagkat ako mismo ang
maglalabas sa aking lingkod, ang Sanga. 9 Ngayon tingnan
ninyo ang bato na inilagay ko sa harapan ni Josue. Mayroong
pitong tapyas sa isang batong ito, at uukitan ko ng isang tatak
— ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo—at aalisin ko ang
kasalanan ng lupaing ito sa loob ng isang araw. 10 Sa araw na
iyon, ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo, 'aanyayahan ng
bawat tao ang kaniyang kapwa upang mamahinga sa ilalim ng
kaniyang puno ng ubas at ilalim ng kaniyang puno ng igos.'”

4 Pagkatapos ang anghel na nakikipag-usap sa akin ay bumalik
at ginising ako na katulad ng isang lalaking ginising mula sa
kaniyang pagkakatulog. 2 Sinabi niya sa akin, “Ano ang nakikita
mo?” Sinabi ko, “Nakikita ko ang isang patungan ng lampara na
gawa lahat sa ginto, may isang mangkok sa ibabaw nito. May
pito itong lampara at pitong mitsa sa ibabaw ng bawat lampara.
3 Dalawang puno ng olibo ang nasa tabi nito, isa sa kanang
bahagi ng mangkok at isa sa kaliwang bahagi.” 4 Kaya muli
akong nagsalita sa anghel na nakikipag-usap sa akin. Sinabi ko,
“Ano ang kahulugan ng mga bagay na ito, aking panginoon?”
5 Sumagot ang anghel na nakikipag-usap sa akin at sinabi,
“Hindi mo ba alam kung ano ang kahulugan ng mga bagay

na ito?" Sinabi ko, "Hindi, aking panginoon." **6** Kaya sinabi
niya sa akin, "Ito ang salita ni Yahweh kay Zerubabel: Hindi sa
pamamagitan ng lakas ni sa pamamagitan ng kapangyarihan,
ngunit sa pamamagitan ng aking Espiritu,' sabi ni Yahweh ng
mga hukbo. **7** 'Ano ka, malaking bundok? Magiging isa kang
kapatagan sa harapan ni Zerubabel at ilalabas niya ang itaas
na bato upang sumigaw ng, "Biyaya! Biyaya!"'" **8** Dumating sa
akin ang salita ni Yahweh: **9** "Ang mga kamay ni Zerubabel ang
naglatag sa pundasyon ng tahanang ito at ang kaniyang mga
kamay ang tatapos nito. At malalaman mo na si Yahweh ng mga
hukbo ang nagsugo sa akin sa iyo. **10** Sino ang humamak sa
araw ng mga malililit na bagay? Magagalak ang mga taong ito at
makikita ang pampantay na bato sa kamay ni Zerubabel. (Ang
pitong lamparang ito ang mga mata ni Yahweh na naglilibot sa
buong daigdig.)" **11** Pagkatapos, tinanong ko ang anghel. "Ano
itong dalawang puno ng olibo na nakatayo sa kaliwa at sa kanan
ng patungan ng lampara?" **12** Muli ko siyang tinanong, "Ano ang
dalawang sanga ng olibo na ito sa tabi ng dalawang gintong
tubo na may gintong langis na bumubuhos mula sa mga ito? **13**
"Hindi mo ba alam kung ano ang mga ito?" At sinabi ko, "Hindi,
aking panginoon." **14** Kaya sinabi niya, "Ito ang dalawang puno
ng olibo na nakatayo upang paglingkuran ang Panginoon ng
buong daigdig."

5 Pagkatapos, lumingon ako at tumingala ako, at nakita ko,
masdan ito, nakakita ako ng isang lumilipad na binalumbong
kasulatan! **2** Sinabi sa akin ng anghel, "Ano ang nakikita mo?"
Sumagot ako, "Nakikita ko ang isang lumilipad na binalumbong
kasulatan, dalawampung siko ang haba at sampung siko ang
lawak." **3** Pagkatapos, sinabi niya sa akin, "Ito ang sumpa na

darating sa ibabaw ng buong lupain, sapagkat mula ngayon,
aalisin ang bawat magnanakaw batay sa sinasabi nito sa isang
panig habang aalisin ang lahat ng nangako ng isang hindi
totoong panata batay sa sinasabi nito sa kabilang panig, ayon
sa kanilang mga salita. **4** 'Ipapadala ko ito' — ito ang pahayag
ni Yahweh ng mga hukbo, 'kaya papasok ito sa tahanan ng
magnanakaw at sa tahanan ng isang taong nangako ng hindi
totoo sa pamamagitan ng aking pangalan. Mananatili ito sa
kaniyang tahanan at tutupukin ang tabla at ang mga bato nito.'"
5 Pagkatapos, lumabas ang anghel na nakikipag-usap sa akin
at sinabi sa akin, "Tumingin ka sa taas at tingnan kung ano
ang dumarating!" **6** Sinabi ko, "Ano ito?" Sinabi niya, "Isang
basket ito na naglalaman ng efa na paparating. Ito ang kanilang
kasamaan sa buong lupain." **7** Pagkatapos, itinaas ang isang
takip na tingga sa basket at may isang babae sa ilalim nito na
nakaupo sa loob nito! **8** Sinabi ng anghel, "Kasamaan ito!" At
itinapon niya ang babae pabalik sa loob ng basket at itinapon
niya ang takip na tingga sa ibabaw nito. **9** Tumingala ako at
nakita ko ang dalawang babaeng papalapit sa akin at ang hangin
ay nasa kanilang mga pakpak—sapagkat may mga pakpak sila
na tulad ng mga pakpak ng isang tagak. Itinaas nila ang basket
sa pagitan ng lupa at langit. **10** Kaya sinabi ko sa anghel na
nakikipag-usap sa akin, "Saan nila dadalhin ang basket?" **11**
Sinabi niya sa akin, "Itatayo ang isang templo sa lupain ng Sinar
para rito, upang kapag handa na ang templo, ilalagay doon ang
basket sa inihandang patungan nito."

6 Pagkatapos, lumingon ako at tumingala, nakakita ako ng apat
na karwahe na palabas sa pagitan ng dalawang bundok at gawa
sa tanso ang dalawang bundok. **2** Ang unang karwahe ay may

mga pulang kabayo, ang pangalawang karwahe ay may mga
itim na kabayo, 3 ang pangatlong karwahe ay may mga puting
kabayo at ang pang-apat na karwahe ay may mga batik na kulay
abo na mga kabayo. 4 Kaya sumagot ako at sinabi sa anghel
na kumausap sa akin, “Ano ang mga ito, aking panginoon?” 5
Sumagot ang anghel at sinabi sa akin, “Ito ang apat na hangin
ng langit na lumabas mula sa lugar kung saan sila nakatayo sa
harapan ng Panginoon ng buong daigdig. 6 Ang karwahe na
may mga itim na kabayo ay papunta sa hilagang bansa, ang
karwahe na may mga puting kabayo ay papunta sa kanlurang
bansa at ang karwahe na may mga batik na kulay abo na mga
kabayo ay papunta sa bansang timog.” 7 Lumabas ang mga
malalakas na kabayong ito at hinangad na pumunta at maglibot
sa buong daigdig, kaya sinabi ng anghel, “Humayo kayo at
maglibot sa buong daigdig!” at umalis sila patungo sa buong
daigdig. 8 Pagkatapos, tinawag niya ako, nagsalita at sinabi
sa akin, “Tingnan mo ang mga papunta sa bansang hilaga,
pahupain nila ang aking espiritu patungkol sa bansang hilaga.
9 Kaya dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 10
“Kumuha ka ng isang handog mula sa mga ipinatapon, mula
kina Heldai, Tobias at Jedaias. Pumunta ka rin sa araw na ito at
dalhin mo ito sa bahay ni Josias na anak ni Zefanias na dumating
mula sa Babilonia. 11 At kunin mo ang pilak at ginto, gumawa ka
ng isang korona at ilagay mo ito sa ulo ng pinakapunong pari
na si Josue na anak ni Jehozadak. 12 Kausapin mo siya at
sabihin, 'Sinasabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: “Ang lalaking ito,
Sanga ang kaniyang pangalan! At lalago siya kung nasaan siya
at itatayo niya ang templo ni Yahweh! 13 Siya ang magtatayo ng
templo ni Yahweh at magtataglay ng karangyaan nito, uupo

siya at maghahari sa kaniyang trono. Siya ang magiging pari sa
kaniyang trono at ang pang-unawa sa kapayapaan ang iiral sa
pagitan ng dalawa. 14 Ilalagay ang isang korona sa templo ni
Yahweh upang parangalan sina Heldai, Tobias at Jedaias at
bilang pag-alaala sa kabutihang-loob ng anak ni Zefanias. 15 At
darating ang mga nasa malayo at itatayo ang templo ni Yahweh,
kaya malalaman ninyo na ipinadala ako sa inyo ni Yahweh ng
mga hukbo, sapagkat mangyayari ito kung tunay kayong nakinig
sa tinig ni Yahweh na inyong Diyos!"'"

7 Nang apat na taon nang pinuno si Haring Dario, sa ikaapat na
araw ng Kislev (kung saan ito ang ikasiyam na buwan), dumating
kay Zacarias ang salita ni Yahweh. 2 Ipinadala ng mga tao ng
Bethel sina Sarazer at Regem Melec at ang kanilang mga tao
upang humingi ng tulong kay Yahweh. 3 Kinausap nila ang mga
pari na nasa tahanan ni Yahweh ng mga hukbo at ang mga
propeta, sinabi nila, "Dapat ba akong magdalamhati sa ikalimang
buwan sa pamamagitan ng pag-aayuno, gaya ng ginawa ko sa
loob ng maraming taon?" 4 Kaya dumating sa akin ang salita
ni Yahweh ng mga hukbo at sinabi, 5 "Magsalita ka sa lahat
ng tao sa lupa at sa mga pari, sabihin mo, 'Nang nag-ayuno
at nagdalamhati kayo sa ikalima at ikapitong buwan sa loob
ng pitumpung taon na ito, nag-aayuno ba talaga kayo para sa
akin? 6 At nang kumain at uminom kayo, hindi ba kayo kumain
at uminom para sa inyong mga sarili? 7 Hindi ba ito katulad ng
mga salitang ipinahayag ni Yahweh sa pamamagitan ng bibig
ng mga naunang propeta, nang naninirahan pa lamang kayo
sa Jerusalem at sa karatig na mga lungsod sa kasaganaan at
namalagi sa Negeb at sa mga paanan ng bundok sa kanluran?'"
8 Dumating ang salita ni Yahweh kay Zacarias at sinabi, 9 "Ito

ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Humatol nang may
tunay na katarungan, katapatan sa kasunduan at habag. Gawin
ito ng bawat lalaki para sa kaniyang kapatid na lalaki. **10** Tungkol
naman sa balo at ulila, ang dayuhan at ang mahirap na tao,
huwag silang apihin. At sa paggawa ng anumang masama sa
bawat isa, hindi kayo dapat magbalak ng anumang masama sa
inyong puso.' **11** Ngunit tumanggi silang magbigay ng pansin at
pinatigas ang kanilang mga balikat. Pinigilan nila ang kanilang
mga tainga upang hindi sila makarinig. **12** Ginawa nilang kasing
tigas ng bato ang kanilang mga puso upang hindi nila marinig ang
kautusan o ang mga salita ni Yahweh ng mga hukbo. Ipinadala
niya ang mga mensaheng ito sa mga tao sa pamamagitan ng
kaniyang Espiritu noong unang panahon, sa pamamagitan ng
bibig ng mga propeta. Ngunit tumangging makinig ang mga tao,
kaya nagalit sa kanila si Yahweh ng mga hukbo. **13** Nangyari ito
nang tumawag siya, hindi sila nakinig. 'Sa ganoon ding paraan',
sabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'tatawag sila sa akin ngunit
hindi ako makikinig. **14** Sapagkat ikakalat ko sila sa lahat ng
bansa na hindi pa nila nakikita sa pamamagitan ng ipu-ipo at
mapapabayaan ang lupain kapag wala na sila. Sapagkat walang
sinuman ang makakadaan sa lupain o makakabalik dito yamang
pinabayaan ng mga tao ang kanilang kaaya-ayang lupain.'"

8 Dumating sa akin ang salita ni Yaweh ng mga hukbo at sinabi,
2 "Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Madamdamin ako
para sa Zion nang may matinding kasigasigan, at madamdamin
ako para sa kaniya nang may matinding galit!' **3** Sinabi ito ni
Yahweh ng mga hukbo: 'Babalik ako sa Zion at mananahan ako
sa kalagitnaan ng Jerusalem, sapagkat tatawaging Lungsod ng
Katotohanan ang Jerusalem at tatawaging Banal na Bundok

ang bundok ni Yahweh ng mga hukbo!"" **4** Sinabi ito ni Yahweh
ng mga hukbo: 'Muling magkakaroon sa mga lansangan ng
Jerusalem ng mga matatandang kalalakihan at mga matatandang
kababaihan at kakailanganin ng bawat tao ang isang tungkod sa
kaniyang kamay dahil napakatanda na niya. **5** At mapupuno
ang mga lansangan ng lungsod ng mga batang lalaki at batang
babaing naglalaro dito."' **6** "Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga
hukbo: 'Kung may isang bagay na hindi kapani-paniwala sa
mga mata ng nalalabi sa mga taong ito sa mga araw na iyon,
hindi rin ba ito kapani-paniwala sa aking mga mata?"' Ito ang
pahayag ni Yahweh. **7** "Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo:
'Masdan ninyo, malapit ko ng iligtas ang aking mga tao mula
sa lupaing sinisikatan ng araw at mula sa lupaing linulubugan
ng araw! **8** Sapagkat ibabalik ko sila at maninirahan sila sa
kalagitnaan ng Jerusalem, kaya muli silang magiging aking
mga tao at ako ang magiging Diyos nila sa katotohanan at
sa katuwiran!"' **9** Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:
Kayong ngayong nagpapatuloy sa pakikinig sa mga salita na
nagmumula sa mga bibig ng mga propeta nang inilatag ang
pundasyon ng aking tahanan— itong aking tahanan na Yahweh
ng mga hukbo: Palakasin ninyo ang inyong mga kamay upang
maitayo ang templo. **10** Sapagkat bago pa ang mga araw
na iyon, walang pananim na naipon ang sinuman; walang
pakinabang maging para sa mga tao o hayop. At walang
kapayapaan mula sa mga kaaway para sa sinumang umaalis
o dumarating. Itinakda ko ang bawat tao laban sa kaniyang
kapwa. **11** Ngunit ngayon, hindi na ito tulad ng naunang mga
araw, sasamahan ko ang mga nalalabi sa mga taong ito!"'
Ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. **12** "'Sapagkat

maihahasik ang mga butil ng kapayapaan. Mamumunga ang
umaakyat na baging ng ubas at ibibigay ng lupain ang ani nito.
Ibibigay ng kalangitan ang hamog nito, sapagkat ipapamana
ko ang lahat ng mga bagay na ito sa nalalabing mga taong
ito. **13** Isa kayong halimbawa ng sumpa sa ibang mga bansa,
sambahayan ng Juda at sambahayan ng Israel. Ngunit ngayon,
ililigtas ko kayo, at pagpapalain kayo. Huwag kayong matakot;
palakasin ninyo ang inyong mga kamay!'" **14** "Sapagkat ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:' Gaya ng aking binalak na
saktan kayo nang galitin ako ng inyong mga ninuno at hindi
ako naglubag ng loob,' sinabi ni Yahweh ng mga hukbo, **15**
kaya binabalak ko rin sa mga panahong ito na muling gumawa
ng mabuti sa Jerusalem at sa sambahayan ng Juda! Huwag
kayong matakot! **16** Ito ang mga bagay na dapat ninyong gawin:
Magsabi ang bawat tao ng katotohanan sa kaniyang kapwa.
Humatol nang may katotohanan, katarungan, at kapayapaan sa
inyong mga tarangkahan. **17** At huwag hayaan ang sinuman
sa inyo na magbalak ng masama sa inyong puso laban sa
inyong kapwa, ni maakit sa mga hindi totoong panunumpa,
sapagkat kinamumuhian ko ang lahat ng mga bagay na ito!'" Ito
ang pahayag ni Yahweh. **18** At dumating sa akin ang salita ni
Yahweh ng mga hukbo at sinabi, **19** "Ito ang sinabi ni Yahweh ng
mga hukbo: 'Ang mga pag-aayuno sa ika-apat na buwan, sa ika-
limang buwan, sa ika-pitong buwan, at sa ika-sampung buwan
ay magiging panahon ng kagalakan, kasiyahan, at masayang
pagdiriwang para sa sambahayan ng Juda! Kaya ibigin ang
katotohanan at kapayapaan!'" **20** "Ito ang sinabi ni Yahweh
ng mga hukbo: 'Muling darating ang mga tao, maging ang
mga naninirahan sa iba't ibang mga lungsod. **21** Pupunta ang

mga naninirahan sa isang lungsod patungo sa ibang lungsod
at sasabihin, "Magmadali tayong pumunta upang humingi ng
tulong kay Yahweh at upang hanapin si Yahweh ng mga hukbo!
Pupunta rin kami mismo.'" **22** Darating ang maraming tao at
malalakas na mga bansa upang hanapin si Yahweh ng mga
hukbo sa Jerusalem at hihingi ng tulong kay Yahweh!" **23** Ito
ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Sa mga panahong
iyon, sampung kalalakihan mula sa bawat wika at bansa ang
hahawakan nang mahigpit ang laylayan ng iyong balabal at
sasabihin, "Sasama kami sa iyo, sapagkat narinig namin na
kasama mo ang Diyos!"'"

9 Ito ay isang pahayag na salita ni Yahweh tungkol sa lupain ng
Hadrac at Damasco. Sapagkat nasa buong sangkatauhan ang
mata ni Yahweh at sa lahat din ng tribo ng Israel. **2** Ang pahayag
na ito ay tungkol din sa Hamat, kung saan nasa Damasco ang
mga hangganan, at tungkol din ito sa Tiro at Sidon, bagaman
napakatalino nila. **3** Nagtayo ang Tiro ng sarili nitong matibay na
tanggulan at nagbunton ng pilak tulad ng alabok at nilinang na
ginto tulad ng putik sa mga lansangan. **4** Masdan ninyo! Aalisin
siya ng Panginoon at wawasakin ang kaniyang kalakasan sa
dagat, upang lalamunin siya ng apoy. **5** Makikita ng Ascalon
at matatakot! Labis din na manginginig ang Gaza! Mabibigo
ang pag-asa ng Ekron! Mamamatay ang hari mula sa Gaza
at wala nang maninirahan sa Ascalon! **6** Sinabi ni Yahweh,
"Gagawa ang mga dayuhan ng kanilang mga tahanan sa Asdod
at aalisin ko ang kayabangan ng mga Filisteo. **7** Sapagkat
aalisin ko mula sa kanilang mga bibig ang kanilang dugo at ang
kanilang mga kasuklam-suklam mula sa pagitan ng kanilang
mga ngipin." At sila ang malalabi para sa ating Diyos tulad ng

isang angkan sa Juda, at magiging katulad ng mga Jebuseo ang
Ekron. **8** Sinasabi ni Yahweh, "Magtatayo ako ng kampo sa
palibot ng aking lupain laban sa mga hukbo ng kaaway kaya
walang sinuman ang makadadaan o makakabalik, sapagkat
walang mapang-api ang makadadaan dito kailanman. Sapagkat
ngayon, babantayan ko na ang aking lupain sa pamamagitan
ng aking sariling mga mata! **9** Sumigaw ka nang may labis
na kagalakan, anak na babae ng Zion! Sumigaw ka nang
may kasiyahan, anak na babae ng Jerusalem! Masdan ninyo!
Parating sa inyo ang inyong hari nang may katuwiran at ililigtas
kayo. Mapagpakumbaba at sasakay siya sa isang asno, sa anak
ng isang asno. **10** At aalisin ko ang karwahe mula sa Efraim at
ang kabayo mula sa Jerusalem at aalisin ang pana mula sa
digmaan; sapagkat magsasalita siya ng kapayapaan sa mga
bansa at mula sa bawat dagat ang kaniyang pamamahala at
mula sa Ilog hanggang sa mga dulo ng daigdig! **11** At kayo, dahil
sa dugo ng aking tipan sa inyo, pinalaya ko ang inyong mga
bilanggo mula sa hukay kung saan walang tubig. **12** Bumalik
kayo sa matibay na tanggulan, mga bilanggo ng pag-asa! Kahit
ngayon, ihahayag ko na babalik ako ng dalawang beses sa
inyo, **13** sapagkat binaluktot ko ang Juda bilang aking pana.
Pinuno ko ang aking talanga ng palaso sa pamamagitan ng
Efraim. Zion, ginising ko ang iyong mga anak na lalaki laban sa
iyong mga anak na lalaki, Grecia, at ikaw Zion, ginawa kitang
tulad ng espada ng isang mandirigma!" **14** Magpapakita sa
kanila si Yahweh at ipapana ang kaniyang palaso tulad ng kidlat!
Sapagkat hihipan ng aking Panginoong Yahweh ang trumpeta at
mauuna siya sa mga bagyo mula sa Teman. **15** Ipagtatanggol
sila ni Yahweh ng mga hukbo at lilipulin nila sila at tatalunin ang

mga bato ng mga tirador. Pagkatapos, iinom sila at sisigaw tulad
ng mga kalalakihang lasing sa alak at mapupuno sila ng alak
tulad ng mga mangkok sa altar, tulad ng mga sulok ng altar.
16 Kaya, ililigtas sila ni Yahweh na kanilang Diyos sa araw na
iyon, magiging katulad sila ng isang kawan na kinabibilangan
ng kaniyang mga tao, sapagkat magiging mga hiyas sila ng
isang korona, na itinayo sa ibabaw ng kaniyang lupain. 17
Magiging napakabuti at napakaganda nila! Uunlad sa trigo ang
mga kabataang lalaki at mga birhen sa matamis na alak!
10 Humingi kayo ng ulan kay Yahweh sa panahon ng tag-ulan
ng tagsibol —Si Yahweh na siyang gumagawa ng bagyo! — at
ipagkakaloob niya ang pagbuhos ng ulan para sa kanila, at sa
mga pananim sa kabukiran para sa sangkatauhan. 2 Sapagkat
nagsasabi ng kasinungalingan ang mga diyus-diyosang nasa
sambahayan; nagsasabi ang mga manghuhula ng pangitaing
kasinungalingan; nagsabi sila ng mga mapanlinlang na mga
panaginip at nagbibigay ng aliw na walang kabuluhan. Kaya
naliligaw sila na kagaya ng tupa at nagdurusa dahil walang
pastol. 3 Nagliliyab ang aking poot laban sa mga pastol; ito
ay ang mga lalaking kambing—ang mga pinuno— na aking
parurusahan. Aalagaan din ni Yahweh ng mga hukbo ang
kaniyang kawan, ang sambahayan ni Juda, at gagawin silang
kagaya ng kabayong pandigma sa labanan! 4 Magmumula sa
kanila ang panulukang bato, magmumula sa kanila ang tulos ng
tolda, magmumula sa kanila ang panang pandigma; magmumula
sa kanila ang bawat pinuno. 5 Magiging kagaya sila ng mga
mandirigmang tinatapakan ang kanilang mga kaaway sa maputik
na mga daan sa labanan; makikipagdigma sila sapagkat nasa
kanila si Yahweh, at ipahihiya nila ang mga nakasakay sa mga

kabayong pandigma. **6** Palalakasin ko ang sambahayan ni Juda
at ililigtas ang sambahayan ni Jose; sapagkat panunumbalikin
ko sila at magkakaroon ako ng awa sa kanila. Parang hindi
ko sila itinakwil, sapagkat Ako si Yahweh ang kanilang Diyos,
at ako ay tutugon sa kanila. **7** At magiging katulad ng isang
mandirigma ang Efraim, at magagalak ang kanilang mga puso
na parang nakainom ng alak; makikita ito ng kanilang mga anak
at sila ay magagalak. Magagalak ang kanilang mga puso sa
akin. **8** Sisipulan ako sa sila at titipunin, sapagkat sasagipin ko
sila at magiging napakarami nila kagaya ng dati. **9** Inihasik ko
sila sa mga tao ngunit naalala parin nila ako sa malayong mga
bansa. Kaya sila at ang kanilang mga anak ay mabubuhay at
makakabalik. **10** Sapagkat panunumbalikin ko muli sila mula sa
lupain ng Egipto at titipunin sila mula sa Asiria, dadalhin ko sila
sa lupain ng Gilead at Lebanon hanggang sa wala nang silid para
sa kanila. **11** Dadaan ako sa dagat ng kanilang kadalamhatian;
hahampasin ko ang mga alon sa dagat at patutuyuin ko ang
lahat ng kalaliman ng Nilo. Babagsak ang karangyan ng Asiria.
At ang kapangyarihan ng setro ng Egipto ay mawawala mula sa
mga taga Egipto. **12** Palalakasin ko sila sa aking sarili, at lalakad
sila ayon sa aking pangalan. Ito ang pahayag ni Yahweh.

11 Buksan mo ang iyong mga pintuan Lebanon, upang tupukin
ng apoy ang iyong mga sedar! **2** Managhoy kayong mga puno
ng sipres, sapagkat nabuwal na ang mga puno ng sedar! Ang
dating karangyaan ay ganap nang nawasak. Managhoy kayo,
mga ensina ng Bashan, sapagkat bumagsak na ang matatag na
kagubatan. **3** Humahagulgol ang mga pastol sapagkat nawasak
na ang kanilang kaluwalhatian. Ang tinig ng batang leon ay
umaatungal sapagkat ganap nang nawasak ang ipinagmamalaki

ng Ilog Jordan! 4 Ito ang sinabi ni Yahweh na aking Diyos:
“Katulad ng isang pastol na nagbabantay sa mga kawan na
nakatalaga para katayin. 5 (Ang sinumang bumili at kumatay sa
mga ito ay hindi maparurusahan, at sasabihin ng mga nagbenta
sa mga ito 'Purihin si Yahweh! Ako ay naging mayaman!
Sapagka't walang awa sa kanila ang mga pastol na nagtatrabaho
para sa kawan ng may ari.) 6 Sapagkat hindi na ako maaawa
sa mga naninirahan sa lupain!” —Ito ang pahayag ni Yahweh”
Tingnan mo! Ako mismo ang magpapasakamay ng bawat tao sa
mga kamay ng kaniyang kapwa at sa mga kamay ng kaniyang
hari. Wawasakin nila ang lupain. Hindi ko sasagipin ang Juda
mula sa kanilang kamay.” 7 Kaya ako ang naging pastol ng mga
kawan na itinalaga upang katayin, para sa mga nagbebenta ng
tupa. Kumuha ako ng dalawang tungkod; ang isang tungkod ay
tinawag kong “Kagandahang loob” at ang isa ay tinawag kong
“Pagkakaisa.” Sa ganitong paraan ko ipapastol ang mga kawan.
8 Pinatay ko ang tatlong pastol sa loob ng isang buwan, at
napagod na ako sa mga may-ari ng tupa, sapagkat kinasuklaman
din nila ako. 9 At sinabi ko sa mga may-ari, “Hindi na ako
makapagtatagal na magtatrabaho sa inyo bilang isang pastol.
Ang mga tupang namamatay hayaan silang mamatay; ang mga
tupang napapahamak hayaan silang mapahamak. Hayaan ang
mga naiwang tupa na kakainin ang laman ng kanilang kapwa.”
10 Kaya kinuha ko ang aking tungkod ng “Kagandahang loob”
at binali ito upang baliin ang kasunduan na aking ginawa sa
lahat ng aking mga tribu. 11 Sa araw na iyon ang kasunduan
ay nabali, at nalaman ng mga nagtitinda ng tupa at ng mga
nanonood sa akin na si Yahweh ang nagsasabi. 12 Sinabi ko sa
kanila na “Kung sa palagay ninyong makakabuti sa inyo, bayaran

ninyo ang aking sahod. Ngunit kung hindi, huwag ninyong gawin
ito."Kaya tinimbang nila ang aking sahod, tatlumpung piraso
ng pilak. **13** Pagkatapos sinabi ni Yahweh sa akin, "ilagay mo
ang pilak sa kabang-yaman, ang pinakamahusay na halaga na
halagang ibinigay nila sa iyo!" Kaya kinuha ko ang tatlumpung
piraso ng pilak at inilagay ko sa kabang-yaman sa tahanan
ni Yahweh. **14** Pagkatapos binali ko ang aking pangalawang
tungkod ng "Pagkakaisa," upang baliin ang pagkakapatiran sa
pagitan ng Juda at Israel. **15** Sinabi sa akin ni Yahweh, "Muli,
kunin mo ang mga kagamitan ng isang hangal na pastol para
sa iyong sarili. **16** Sapagkat tingnan mo, magtatalaga ako ng
isang pastol sa lupain, hindi niya pangangalagaan ang mga
napapahamak na tupa. Hindi niya hahanapin ang nawawalang
tupa o gagamutin man ang mga pilay na tupa. Hindi niya
pakakainin ang malusog na tupa, ngunit kakainin niya ang laman
ng mga pinatabang tupa at tinatanggal ang kanilang mga kuko.
17 Aba sa mga walang kabuluhang pastol na pinapabayaan ang
kawan! Dumating nawa ang espada laban sa kaniyang braso at
sa kaniyang kanang mata. Matutuyo nawa ang kaniyang braso
at mabubulag nawa ang kaniyang kanang mata!"

12 Ito ang pahayag ng salita ni Yahweh tungkol sa Israel—
ang pahayag ni Yahweh na siyang lumikha ng kalangitan at
nagtatag sa pundasyon ng mundo, siya na lumalang sa espiritu
ng sangkatauhan sa loob ng tao: **2** "Tingnan mo, gagawin
kong isang tasa ang Jerusalem na magdudulot sa lahat ng
mga taong nakapalibot sa kaniya para magpasuray-suray;
magiging ganito rin ang Juda sa panahon ng paglusob laban sa
Jerusalem. **3** Mangyayari ito sa panahong iyon na gagawin kong
mabigat na bato ang Jerusalem para sa lahat ng mga tao. Ang

sinumang sumubok na magbuhat sa batong iyon ay labis niyang
masasaktan ang kaniyang sarili, at magsasama-sama laban sa
lungsod na iyon ang lahat ng mga bansa sa mundo. **4** Ito ang
pahayag ni Yahweh"— Sa araw na iyon, hahampasin ko ng
malaking pagkatakot ang bawat kabayo at ng pagkabaliw ang
bawat mangangabayo. Titingin ako ng may kagandahang-loob
sa sambahayan ng Juda at bubulagin ang bawat kabayo ng mga
hukbo. **5** At sasabihin ng mga pinuno ng Juda sa kanilang mga
puso, 'Ang mga naninirahan sa Jerusalem ang aming kalakasan
dahil kay Yahweh ng mga hukbo, na kanilang Diyos.' **6** Sa araw
na iyon, gagawin kong parang paglutuan sa gitna ng panggatong
ang mga pinuno ng Juda at parang umaapoy na sulo sa gitna ng
mga nakatayong ginapas na mga trigo, sapagkat tutupukin nila
ang lahat ng mga taong nakapalibot sa kanilang kanan at sa
kanilang kaliwa. Muling mamumuhay ang Jerusalem sa kanilang
sariling lugar. " **7** Unang ililigtas ni Yahweh ang mga tolda ng
Juda, upang ang karangalan ng sambahayan ni David at ang
karangalan ng mga naninirahan sa Jerusalem ay hindi magiging
higit kaysa sa buong Juda. **8** Sa araw na iyon si Yahweh ang
magiging taga-pagtanggol ng mga naninirahan sa Jerusalem,
at sa araw na iyon ang mga mahihina sa kanila ay magiging
tulad ni David, habang ang sambahayan ni David ay magiging
tulad ng Diyos, tulad ng anghel ni Yahweh sa harapan nila. **9**
"Mangyayari ito sa araw na iyon na sisimulan kong wasakin ang
lahat ng bansa na dumating laban sa Jerusalem." **10** Ngunit
ibubuhos ko ang espiritu ng pagkahabag at pagsusumamo sa
sambahayan ni David at sa mga naninirahan sa Jerusalem,
kaya titingin sila sa akin, na kanilang sinaksak. Tatangis sila
para sa akin, gaya ng isang tumatangis para sa nag-iisang anak

na lalaki; Mananaghoy sila nang may kapaitan para sa kaniya
tulad ng mga nananaghoy sa pagkamatay ng panganay na anak
na lalaki. **11** Sa araw na iyon ang mga panaghoy sa Jerusalem
ay magiging katulad ng mga panaghoy sa Hagad-rimon sa
kapatagan ng Megido. **12** Ang lupain ay tatangis, ang bawat
angkan ay hiwalay mula sa ibang mga angkan. Ang angkan ng
sambahayan ni David ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawa
ay ihihiwalay mula sa mga lalaki. Ang angkan ng sambahayan ni
Nathan ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawang babae ay
ihihiwalay sa mga lalaki. **13** Ang angkan ng sambahayan ni Levi
ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawang babae ay ihihiwalay
sa mga lalaki. **14** Lahat ng natitirang mga angkan— ang bawat
angkan ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawang babae ay
ihihiwalay sa mga lalaki."

13 "Sa araw na iyon, isang bukal ang bubuksan para sa
sambahayan ni David at sa mga naninirahan sa Jerusalem, para
sa kanilang kasalanan at karumihan. **2** At mangyayari ito sa
araw na iyon, "—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo—"na
tatanggalin ko ang mga pangalan ng mga diyus-diyosan mula
sa lupain upang hindi na sila maalala kailanman. Palalabasin
ko rin sa lupain ang mga bulaang propeta at ang kanilang
maruming espiritu. **3** Kung magpapatuloy sa pagpapahayag ang
sinuman, sasabihin sa kaniya ng kaniyang ama at ina na siyang
nagsilang sa kaniya, 'Hindi ka mabubuhay, sapagkat nagsalita
ka ng kasinungalingan sa pangalan ni Yahweh!' At ang ama
at ina na siyang nagsilang sa kaniya ang sasaksak sa kaniya
kapag magpapahayag siya. **4** At mangyayari ito sa araw na
iyon na ang bawat propeta ay ikakahiya ang kaniyang pangitain
kapag siya ay magpapahayag na. Ang mga propetang ito ay

hindi na magsusuot kailanman ng mabalahibong balabal, upang
linlangin ang mga tao. **5** Sapagkat sasabihin ng bawat isa, 'Hindi
ako isang propeta! Isa akong lalaking nagtatrabaho sa lupa,
sapagkat ang lupa ay naging trabaho ko na nang ako ay binata
pa lamang!' **6** Ngunit may isang magsasabi sa kaniya, 'Ano ang
mga sugat na ito sa pagitan ng iyong mga braso?' at sasagot
siya, 'Ako ay nasugatan nang nasa bahay ako ng aking mga
kaibigan.'" **7** "Espada! Gisingin mo ang iyong sarili labanan mo
ang aking pastol, ang lalaki na nakatayo ng malapit sa akin" —Ito
ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo." Patayin ang pastol, at
ang kawan ay magkakawatak-watak! Sapagkat ipipihit ko ang
aking kamay laban sa mga mahihina. **8** At mangyayari ito sa
buong lupain"— ito ang pahayag ni Yahweh— "na ang dalawa
sa tatlong bahagi nito ay mahihiwalay! Ang mga taong iyon ay
mamatay; ang ikatlong bahagi lamang ang mananatli doon. **9**
Dadalhin ko ang ikatlong bahaging iyon sa apoy at dadalisayin
ang mga ito na gaya ng pagdalisay sa pilak; susubukin ko sila
gaya ng pagsubok sa ginto. Tatawag sila sa aking pangalan, at
sasagutin ko sila at sasabihin, 'Ito ay aking mga tao!' at sasabihin
nila, 'Si Yahweh ay aming Diyos!"

14 Masdan ninyo! Darating ang araw para kay Yahweh na
hahatiin ang iyong sinamsam sa inyong kalagitnaan! **2** Sapagkat
titipunin ko ang bawat bansa laban sa Jerusalem para sa
isang labanan, at masasakop ang lungsod! Sasamsamin ang
mga tahanan at gagawan ng karahasan ang mga kababaihan.
Bibihagin ang kalahati ng lungsod, ngunit ang mga matitirang
tao ay hindi pupuksain mula sa lungsod. **3** Ngunit lalabas si
Yahweh at magtataguyod ng digmaan laban sa mga bansang
iyon gaya nang pagtataguyod niya ng digmaan sa panahon

ng labanan. 4 Sa araw na iyon, tatayo ang kaniyang mga
paa sa Bundok ng mga Olibo, na nasa tabi ng Jerusalem sa
silangan. Ang Bundok ng mga Olibo ay mahahati sa pagitan ng
silangan at ng kanluran sa pamamagitan ng isang napakalaking
lambak, at kalahati ng bundok ay maililipat sa dakong hilaga
at ang kalahati sa dakong timog. 5 At kayo ay magsisitakas
pababa sa lambak sa pagitan ng mga kabundukan ni Yahweh,
sapagkat ang lambak sa pagitan ng mga bundok na iyon ay
aabot hanggang sa Azal. Tatakas kayo gaya ng pagtakas ninyo
mula sa lindol sa panahon ni Uzias, hari ng Juda. Pagkatapos,
darating si Yahweh na aking Diyos, at kasama niya ang lahat
ng mga banal. 6 Mangyayari ito sa araw na iyon na hindi na
magkakaroon ng liwanag, ngunit wala nang lamig o ni tubig
na namumuo sa lamig. 7 Sa araw na iyon, ang araw na si
Yahweh lamang ang nakakaalam, hindi na magkakaroon ng
umaga o gabi, sapagkat magiging maliwanag sa oras ng gabi. 8
At mangyayari din sa araw na iyon na ang umaagos na tubig ay
dadaloy mula sa Jerusalem. Dadaloy ang kalahati ng tubig sa
dagat sa silangan, at dadaloy ang kalahati sa dagat sa kanluran,
tag-araw man o taglamig. 9 Si Yahweh ang magiging hari sa
buong mundo. Sa araw na iyon, naroon si Yahweh, ang nag-
iisang Diyos, at ang kaniyang pangalan lamang. 10 Magiging
katulad ng Araba ang lahat ng lupain, mula Geba hanggang
Rimmon sa timog ng Jerusalem. At patuloy na maitataas ang
Jerusalem; mamumuhay siya sa kaniyang sariling lugar, mula sa
Tarangkahan ng Benjamin hanggang sa dating kinaroroonan ng
unang tarangkahan—na ngayon ay Tarangkahan sa Sulok, at
mula sa tore ng Hananel hanggang sa mga pisaan ng ubas ng
hari. 11 Maninirahan sa Jerusalem ang mga tao, at hindi na

magkakaroon ng lubusang pagkawasak mula sa Diyos laban
sa kanila; Mamumuhay ng ligtas ang Jerusalem. 12 Ito ang
magiging salot na gagamitin ni Yahweh upang lusubin ang
lahat ng tao na nakipagdigma laban sa Jerusalem, mabubulok
ang kanilang laman kahit na nakatayo sila sa kanilang mga
paa. Mabubulok ang kanilang mga mata sa mga ukit nito, at
mabubulok ang kanilang mga dila sa loob ng kanilang mga bibig.
13 Mangyayari ito sa araw na iyon na ang lubhang pagkatakot
na magmumula sa Diyos ay darating sa kanila. Susunggaban
ng bawat tao ang kamay ng kaniyang kapwa; bawat kamay
ay laban sa kaniyang kapwa. 14 Makikipaglaban din ang Juda
sa Jerusalem. Titipunin nila ang lahat ng kayamanan ng mga
karatig bansa— ginto, pilak, at mga magagandang kasuotan na
talagang sagana. 15 Magkakaroon din ng salot ang mga kabayo
at ang mga mola, ang mga kamelyo at mga asno, at ang bawat
hayop na naroon sa mga kampamentong iyon; dadanasin din
ng mga ito ang parehong salot. 16 At mangyayari na lahat ng
mananatili sa mga bansang iyon na nakipaglaban sa Jerusalem
ay aakyat taun-taon upang sumamba sa hari, kay Yahweh ng
mga hukbo, at upang ipagdiwang ang Pista ng mga Tolda. 17 At
mangyayari na kung hindi aakyat sa Jerusalem ang sinuman
mula sa lahat ng bansa sa mundo upang sumamba sa hari, kay
Yahweh ng mga hukbo, hindi magbibigay ng ulan si Yahweh sa
kanila. 18 At kung ang bansa ng Egipto ay hindi aakyat, hindi sila
magkakaroon ng ulan. Isang salot na magmumula kay Yahweh
ang lulusob sa mga bansang hindi aakyat upang ipagdiwang ang
Pista ng mga Tolda. 19 Ito ang magiging parusa sa Egipto at
ang parusa sa bawat bansa na hindi aakyat upang ipagdiwang
ang Pista ng mga Tolda. 20 Ngunit sa araw na iyon, sasabihin

ng mga kampanilya ng mga kabayo, “Naitalaga kay Yahweh,” at
ang mga palanggana sa tahanan ng Diyos ay magiging tulad ng
mangkok sa harap ng altar. **21** Sapagkat itatalaga kay Yahweh
ng mga hukbo ang bawat palayok sa Jerusalem at Juda, at ang
bawat isa na magdadala ng alay ay kakain at magpapakulo sa
mga ito. Hindi na magkakaroon ng mangangalakal sa tahanan ni
Yahweh ng mga hukbo sa araw na iyon.

Malakias

1 Ang pagpapahayag ng salita ni Yahweh para sa Israel sa
pamamagitan ng kamay ni Malakias. **2** “Inibig ko kayo,” sinabi ni
Yahweh. Ngunit sinabi ninyo, “Paano mo kami inibig?” “Hindi ba
kapatid ni Jacob si Esau?” ang pahayag ni Yahweh. “Gayon pa
man, inibig ko si Jacob **3** ngunit kinamuhian ko si Esau. Ginawa
kong wasak na lugar ang kaniyang mga bundok at ginawa kong
lugar ng mga asong gubat sa ilang ang kaniyang mga mana.”
4 Kung sasabihin ng Edom, “Pinabagsak tayo ngunit ibabalik
at itatayo natin ang mga nawasak;” Sinabi ni Yahweh ng mga
hukbo, “Itatayo nila ngunit pababagsakin ko; at tatawagin sila
ng mga tao, 'Ang bansa ng kasamaan', at 'Ang mga taong
kinapopootan ni Yahweh magpakailanman.”' **5** Makikita ito ng
sarili ninyong mga mata at sasabihin ninyo, “Dakila si Yahweh sa
kabila ng mga hangganan ng Israel.” **6** “Pinararangalan ng isang
anak ang kaniyang ama at pinararangalan ng isang lingkod ang
kaniyang panginoon. At kung isa nga akong Ama, nasaan ang
aking karangalan? At kung isa akong panginoon, nasaan ang
paggalang para sa akin? Nagsasalita sa inyo si Yahweh ng
mga hukbo, mga paring humamak sa aking pangalan. Ngunit
sinabi ninyo, 'Paano namin hinamak ang iyong pangalan?' **7**
Sa pamamagitan ng paghahandog ng maruming tinapay sa
aking altar. At sinabi ninyo, 'Paano ka namin dinungisan?' Sa
pamamagitan ng pagsasabing maaaring hamakin ang hapag
ni Yahweh. **8** Kapag naghahandog kayo ng mga hayop na
bulag para sa pag-aalay, hindi ba masama iyon? At kapag
naghahandog kayo ng pilay at may sakit, hindi ba masama
iyon? Ihandog ninyo iyan sa inyong gobernador, tatanggapin pa
ba niya kayo o haharapin pa ba niya kayo?” sinabi ni Yahweh

ng mga hukbo. 9 At ngayon, sinusubukan ninyong humingi ng
tulong sa Diyos upang maaari siyang mahabag sa atin. “Sa
mga ganitong handog ninyo, tatanggapin pa ba niya kayo?”
sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 10 “O, kung may isa man sa
inyo ang maaaring magsara ng mga tarangkahan ng templo
upang hindi kayo makapagsindi ng apoy sa aking altar nang
walang kabuluhan! Hindi ako nalulugod sa inyo,” sabi ni Yahweh
ng mga hukbo, “at hindi ko tatanggapin ang anumang handog
mula sa inyong kamay. 11 Sapagkat mula sa pagsikat ng araw
hanggang sa paglubog nito, magiging dakila ang aking pangalan
sa mga bansa; sa bawat lugar na ihahandog ang insenso para
sa aking pangalan at maging ang dalisay na handog. Sapagkat
magiging dakila ang aking pangalan sa mga bansa,” sabi ni
Yahweh ng mga hukbo. 12 “Ngunit nilalapastangan ninyo ito
nang sabihin ninyong marumi ang hapag ng Panginoon at ang
mga prutas nito, dapat hamakin ang pagkain nito. 13 Sinabi rin
ninyo, 'Nakakapagod na ito,' at pasinghal ninyo itong hinamak,”
sabi ni Yahweh ng mga hukbo. “Dinadala ninyo kung ano ang
kinuha ng isang mabangis na hayop o ang pilay o may sakit; at
dinala ninyo ito bilang inyong mga handog! Dapat ko ba itong
tanggapin mula sa inyong kamay?” sabi ni Yahweh. 14 “Sumpain
ang mandaraya na may isang lalaking hayop sa kaniyang kawan
at nangakong ibibigay ito sa akin at gayon pa man inihandog sa
akin, ang Panginoon, kung ano ang may kapintasan, sapagkat
isa akong dakilang Hari,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo, “at
kinakatakutan ng mga bansa ang aking pangalan.”

2 At ngayon, kayong mga pari, ang utos na ito ay para sa inyo.
2 Sabi ng Diyos ng mga hukbo, “Kung hindi kayo makikinig at
kung hindi ninyo ito tatanggapin sa inyong puso upang bigyan

nang kaluwalhatian ang aking pangalan," magpapadala ako ng
sumpa sa inyo at susumpain ko ang inyong mga biyaya. Sa
katunayan, sinumpa ko na sila, dahil hindi ninyo tinanggap sa
inyong puso ang aking kautusan. **3** Tingnan ninyo, sasawayin ko
ang inyong kaapu-apuhan at ipapahid ko ang dumi sa inyong
mga mukha, ang dumi ng inyong mga inalay at alisin kayo
kasama nito. **4** At malalaman ninyo na ipinadala ko ang utos na
ito sa inyo at upang manatili ang aking kasunduan kay Levi,"
sabi ni Yahweh ng mga hukbo. **5** Ang aking kasunduan sa
kaniya ay isang buhay at kapayapaan at ibinigay ko ang mga
bagay na ito sa kaniya bilang mga bagay na magpaparangal sa
akin. Pinarangalan niya ako, natakot at nagpakababa sa aking
pangalan. **6** Ang totoong katuruan ay nasa kaniyang mga bibig
at ang kasamaan ay hindi masumpungan sa kaniyang mga labi.
Kasama ko siyang lumakad sa kapayapaan at katuwiran at
inilayo niya ang marami mula sa kasalanan. **7** Sapagkat ang labi
ng pari ay dapat ingatan ang kaalaman at dapat sumangguni ang
mga tao ng tagubilin sa kaniyang bibig, sapagkat siya ang aking
mensahero, ako si Yahweh ng mga hukbo. **8** Ngunit lumihis kayo
mula sa totoong daan. Nagdulot kayo ng pagkatisod ng marami
sa paggalang sa kautusan. Sinira ninyo ang kasunduan ni Levi,"
sabi ni Yahweh ng mga hukbo. **9** "Bilang kapalit, gagawin ko rin
kayong kalait-lait at kahiya-hiya sa harapan ng lahat ng mga tao,
dahil hindi ninyo iningatan ang aking mga pamamaraan, ngunit
sa halip ay ipinakita ninyo na may pinapanigan kayo sa inyong
pagtuturo." **10** Hindi ba lahat tayo ay may isang ama? Hindi ba
iisang Diyos ang lumikha sa atin? Bakit tayo nakikitungo nang
may pandaraya laban sa ating kapatid, na nilalapastangan ang
kasunduan ng ating mga ama? **11** Gumawa nang pandaraya ang

Juda at kasuklam-suklam na mga bagay ang ginawa sa Israel at
sa Jerusalem. Sapagkat nilapastangan ng Juda ang banal na
lugar ni Yahweh na kaniyang iniibig at napangasawa niya ang
anak na babae ng isang dayuhang diyus-diyosan. **12** Ihiwalay
nawa ni Yahweh mula sa mga tolda ang sinumang kaapu-
apuhan ng taong gumawa nito, kahit na ang isang nagdadala ng
alay kay Yahweh ng mga hukbo. **13** At ginawa rin ninyo ito.
Tinakpan ninyo ng mga luha ang altar ni Yahweh, nang may
pagtatangis at paghihinagpis, dahil hindi na siya sumasang-
ayon na tingnan ang alay at hindi niya ito tinatanggap nang may
kaluguran mula sa inyong kamay. **14** Ngunit sinasabi ninyo,
“Bakit ayaw niya?” Sapagkat saksi si Yahweh sa pagitan mo at
sa asawa ng inyong kabataan na pinagtaksilan mo, kahit na
kasama mo siya at asawa mo sa pamamagitan ng kasunduan.
15 Hindi ba ginawa kayong iisa nang may bahagi ng kaniyang
espiritu? At bakit niya kayo ginawang iisa? Dahil umaasa siyang
magkakaroon ng maka-Diyos na lahi. Kaya ingatan ninyo ang
inyong mga sariling kalooban at huwag hayaan ang sinuman na
magtaksil sa asawa ninyo noong kabataan ninyo. **16** “Sapagkat
kinamumuhian ko ang paghihiwalay,” sabi ni Yahweh na Diyos ng
Israel, at siya na tinatakpan ang kaniyang damit nang karahasan”
sabi ni Yahweh ng mga hukbo. “Kaya ingatan ninyo ang inyong
sariling kalooban at huwag mawalan ng tiwala.” **17** Pinagod
ninyo si Yahweh sa pamamagitan ng inyong mga salita. Ngunit
sinasabi ninyo, “Paano namin siya pinagod?” Sa pagsasabing,
“Lahat ng gumagawa ng masama ay mabuti sa paningin ni
Yahweh at nagagalak siya sa kanila;” o “Nasaan ang Diyos nang
katarungan?”

3 “Tingnan ninyo, malapit ko ng isugo ang aking mensahero at
ihahanda niya ang daan sa harapan ko. At ang Panginoon na
inyong hinahanap, ay biglang darating sa kaniyang templo; at
ang mensahero ng tipan na iyong kinaluluguran, tingnan ninyo,
dumarating siya,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. **2** Ngunit sino
ang makapagtitiis sa araw ng kaniyang pagdating? At sino ang
tatayo kapag nagpakita siya? Sapagkat siya ay katulad ng apoy
nang tagapaglinang at katulad ng sabong panlaba. **3** Uupo siya
upang mamuno bilang isang tagapaglinang at tagapagdalisay
ng pilak at dadalisayin niya ang mga anak na lalaki ni Levi. At
lilinangin niya silang katulad ng ginto at pilak at magdadala sila
ng mga alay ng katuwiran kay Yahweh. **4** At ang alay ng Juda at
Jerusalem ay magiging kalugud-lugod kay Yahweh, gaya ng
mga araw noong una at gaya ng mga sinaunang panahon. **5**
“Pagkatapos lalapit ako sa inyo para sa paghahatol. Magiging
isa akong mabilis na saksi laban sa mga manghuhula, sa mga
mangangalunya, sa mga hindi totoong saksi, at laban sa mga
nang-aapi sa mga inuupahang manggagawa sa kaniyang sahod,
sila na nang-aapi sa mga balo at sa mga ulila, at naglalayo sa
mga dayuhan sa kanilang mga karapatan, at laban sa mga
taong hindi ako pinararangalan,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo.
6 Sapagkat akong si Yahweh ay hindi nagbabago; kaya kayong
mga tao ni Jacob ay hindi pa nalilipol. **7** Mula pa sa mga araw
ng inyong mga magulang, tinalikuran ninyo ang aking mga batas
at hindi ito iningatan. Manumbalik kayo sa akin at manunumbalik
din ako sa inyo.” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. “Ngunit sinasabi
ninyo, 'Paano kami manunumbalik?' **8** Maaari bang nakawan ng
tao ang Diyos? Gayon pa man, ninanakawan ninyo ako. Ngunit
sinasabi ninyo, 'Paano ka namin ninakawan?' Sa mga ikapu at

sa mga handog. **9** Isinumpa kayo sa pamamagitan ng isang
sumpa, sapagkat ninakawan ninyo ako, ang buong bansang ito.
10 Dalhin ang buong ikapu sa silid-imbakan upang may makain
sa aking tahanan. At subukan ninyo ako ngayon sa ganito," sabi
ni Yahweh ng mga hukbo, "kung hindi ko bubuksan sa inyo ang
mga bintana ng langit sa inyo at ibuhos ang mga pagpapala sa
inyo, hanggang sa walang sapat na silid na paglagyan nito. **11**
Sasawayin ko ang maninira para sa inyo upang hindi nito sirain
ang ani sa inyong lupain; hindi mawawala ang bunga ng mga
ubas ninyo sa mga bukid bago ang takdang panahon," sabi ni
Yahweh ng mga hukbo. **12** "Tatawagin ka ng lahat ng mga bansa
na pinagpala; sapagkat magiging lupain ka nang kagalakan,"
sabi ni Yahweh ng mga hukbo. **13** "Ang mga salita ninyo ay
naging lapastangan laban sa akin," sabi ni Yahweh. "Ngunit
sinasabi ninyo, "Ano ang sinabi namin laban sa iyo?' **14** Sinabi
ninyo, ''Walang kabuluhan ang maglingkod sa Diyos. Ano ang
napapala natin dito sa pag-ingat ng kaniyang mga tagubilin at
lumakad tayo nang may pagdadalamhati sa harapan ni Yahweh
ng mga hukbo? **15** At ngayon, tinatawag nating mapalad ang
palalo na tao. Hindi lamang pinagpapala ang mga masasama
ngunit sinusubukan nila ang Diyos at tumatakas." **16** At ang
mga may takot kay Yahweh ay nagsabi sa isa't isa; nagbigay
pansin si Yahweh at nakinig, at isang aklat ng alaala ang nasulat
sa kaniyang harapan para sa mga may takot kay Yahweh at
iginagalang ang kaniyang pangalan. **17** "Sila ay magiging akin,"
sabi ni Yahweh ng mga hukbo, "ang tangi kong kayamanan,
sa araw na aking gawin; ililigtas ko sila gaya ng pagligtas ng
isang tao sa kaniyang anak na naglilingkod sa kaniya. **18** At
minsan pa, muli ninyong makikita ang pagkakaiba sa pagitan ng

matuwid at masama, sa pagitan ng sumasamba sa Diyos at sa
hindi sumasamba sa kaniya.

4 Sapagkat tingnan ninyo, ang araw ay dumarating, na nagliliyab
na parang isang pugon, kapag ang lahat ng mayabang at
lahat ng gumagawa ng masama ay magiging parang dayami.
Susunugin sila sa araw na paparating," sabi ni Yahweh ng mga
hukbo, "upang walang maiwan kahit ugat at maging sanga man.
2 Ngunit sa inyong may takot sa aking pangalan, sisikat ang
araw nang katuwiran na may kagalingan sa mga pakpak nito.
Lalabas kayo na lumulukso katulad ng guya mula sa kulungan.
3 Tatapakan ninyo ang masasama, sapagkat sila ay magiging
mga abo sa ilalim ng mga talampakan ng inyong mga paa sa
araw na gawin ko," sabi ni Yahweh ng mga hukbo. **4** "Alalahanin
ninyong sundin ang utos ng aking lingkod na si Moises, ang mga
kasunduan at alituntunin na iniutos ko sa kaniya sa Horeb para
sa buong Israel. **5** Tingnan ninyo, isusugo ko sa inyo si Elias, na
propeta bago dumating ang dakila at katakut-takot na araw ni
Yahweh. **6** At ipapanumbalik niya ang puso ng mga ama sa mga
anak, at ang puso ng mga anak sa kanilang mga ama; upang
hindi ako darating at lusubin ang lupain nang may ganap na
pagkawasak."

LUMANG TIPAN

Sinabi ni Jesus, “Ama, patawarin mo sila, sapagkat hindi nila alam ang kanilang ginagawa.”
At sila ay nagsapalaran, hinati-hati ang kaniyang kasuotan.
Lucas 23:34

Mateo

1 Ito ang aklat ng talaan ng angkan ni Jesu-Cristo na anak ni
David na anak ni Abraham. **2** Si Abraham ang ama ni Isaac
at si Isaac ang ama ni Jacob, at si Jacob ang ama ni Juda
at ng mga kapatid niya. **3** Si Juda ang ama ni Fares at Zara
kay Tamar, si Fares ang ama ni Esrom at si Esrom ang ama
ni Aram. **4** Si Aram ang ama ni Aminadab, si Aminadab ang
ama ni Naason, si Naason ang ama ni Salmon. **5** Si Salmon
ang ama ni Boaz kay Rahab, si Boaz ang ama ni Obed kay
Ruth, si Obed ang ama ni Jesse, **6** Si Jesse ang ama ni David
na hari, si David ang ama ni Solomon sa asawa ni Urias. **7**
Si Solomon ang ama ni Rehoboam, si Rehoboam ang ama ni
Abias, si Abias ang ama ni Asa. **8** Si Asa ang ama ni Josafat, si
Josafat ang ama ni Joram, si Joram ang ama ni Ozias. **9** Si
Ozias ang ama ni Jotam, si Jotam ang ama ni Acaz, si Acaz
ang ama ni Ezequias. **10** Si Ezequias ang ama ni Manases, si
Manases ang ama ni Amon, at si Amon ang ama ni Josias. **11**
Si Josias ang ama ni Jeconias at ng mga kapatid niya noong
panahon ng pagpapatapon sa Babilonia. **12** Pagkatapos ng
pagpapatapon sa Babilonia, anak naman ni Jeconias si Salatiel,
si Salatiel ay ninuno ni Zerubabel. **13** Si Zerubabel ang ama ni
Abiud, si Abiud ang ama ni Eliakim, at si Eliakim ang ama ni
Azor. **14** Si Azor ang ama ni Sadok, si Sadok ang ama ni Aquim,
at si Aquim ang ama ni Eliud. **15** Si Eliud ang ama ni Eliasar,
si Eliasar ang ama ni Matan, at si Matan ang ama ni Jacob.
16 Si Jacob ang ama ni Jose na asawa ni Maria na nagsilang
kay Jesus, na tinatawag na Cristo. **17** Lahat ng salinlahi mula
kay Abraham hanggang kay David ay labing-apat na salinlahi,
mula kay David hanggang sa pagkakatapon sa Babilonia ay

labing-apat na salinlahi, mula sa pagpapatapon sa Babilonia
hanggang kay Cristo ay labing-apat na salinlahi. 18 Naganap
ang kapanganakan ni Jesu-Cristo sa ganitong kapamaraanan. Si
Maria na kaniyang ina ay naipagkasundong maikasal kay Jose.
Ngunit bago pa man sila magsama, nalamang nagdadalang
tao siya sa pamamagitan ng Banal na Espiritu. 19 Si Jose
na asawa niya ay isang matuwid na tao, ngunit ayaw niyang
mapahiya si Maria sa mga tao. Kaya palihim niyang tinapos ang
kasunduan niyang magpakasal sa kaniya. 20 Habang iniisip
ni Jose ang mga bagay na ito, nagpakita sa kaniya ang isang
anghel ng Panginoon sa panaginip at sinabi, "Jose, anak ni
David, huwag kang matakot na pakasalan si Maria dahil ang
kaniyang pinagbubuntis ay sa Banal na Espiritu. 21 Isisilang
niya ang isang anak na lalaki at papangalanan mo siyang Jesus,
sapagkat ililigtas niya ang kaniyang mga tao mula sa mga
kasalanan nila." 22 Nangyari ang lahat ng ito upang matupad
ang mga sinabi ng Panginoon sa pamamagitan ng propeta, na
nagsasabi, 23 "Masdan ito, magdadalang tao ang isang birhen
at magsisilang ng isang lalaki at tatawagin nilang Emmanuel"—
na nangangahulugang, "kasama natin ang Diyos." 24 Nagising
si Jose mula sa kaniyang pagkakatulog at ginawa niya ang
iniutos ng anghel ng Panginoon sa kaniya at kinuha niya si Maria
bilang asawa niya. 25 Gayunpaman, hindi niya ito sinipingan
hanggang sa isinilang niya ang anak na lalaki. At tinawag niya
ang kaniyang pangalan na Jesus.

2 Pagkatapos maipanganak si Jesus sa Bethlehem ng Judea sa
mga araw ni Haring Herodes, dumating sa Jerusalem ang mga
pantas na kalalakihan mula sa silangan na nagsasabi, 2 "Nasaan
siyang ipinanganak na Hari ng mga Judio? Nakita namin ang

bituin niya sa silangan kaya pumarito kami upang sumamba sa
kaniya." **3** Nang marinig ito ni haring Herodes, nabagabag siya
at ang buong Jerusalem na kasama niya. **4** At tinipon ni Herodes
ang lahat ng mga punong pari at mga eskriba ng mga tao, at
tinanong niya ang mga ito, "Saan ipapanganak ang Cristo?" **5**
Sinabi nila sa kaniya, "Sa Bethlehem ng Judea, sapagkat ito ang
isinulat ng propeta, **6** 'At ikaw, Bethlehem, sa lupain ng Judah,
ay hindi pinakahamak sa mga pinuno ng Judah, sapagkat sayo
magmumula ang isang pinuno na magpapastol sa aking mga
taong Israelita.'" **7** At lihim na ipinatawag ni Herodes ang mga
pantas na kalalakihan upang tanungin kung ano ang tiyak na
oras na nagpakita ang bituin. **8** Pinapunta niya ang mga ito sa
Bethlehem at sinabing, "Humayo kayo at hanaping mabuti ang
bata. Kung nahanap ninyo siya, ipaalam ninyo sa akin upang
makapunta at makasamba din ako sa kaniya." **9** Pagkatapos
nilang makinig sa hari, sila ay tumuloy sa kanilang lakbayin,
at pinangunahan sila ng bituwin na kanilang nakita mula sa
silangan hanggang sa ito ay tumigil kung nasaan naroroon ang
bata. **10** Nang nakita nila ang bituin, sila ay nagalak nang may
labis na kagalakan. **11** Sila ay pumunta sa bahay at kanilang
nakita ang bata kasama ng kaniyang inang si Maria. Yumukod
sila at sumamba sa kaniya. Binuksan nila ang kanilang mga
kayamanan at inihandog nila ang kanilang mga kaloob na ginto,
kamanyang, at mira. **12** Binalaan sila ng Diyos sa panaginip na
huwag nang bumalik kay Herodes, kaya umiba sila ng daan
pauwi sa kanilang bayan. **13** Pagkatapos nilang umalis, isang
anghel ng Panginoon ang nagpakita kay Jose sa panaginip at
sinabi, "Bumangon ka, dalhin mo ang bata at ang kaniyang ina at
tumakas kayo patungong Egipto. Manatili kayo doon hanggang

sa sasabihin ko, sapagkat hahanapin ni Herodes ang bata upang
patayin siya". **14** Sa gabing iyon, bumangon si Jose at kinuha
ang bata at ang kaniyang ina at umalis patungong Egipto. **15**
Nanatili siya roon hanggang sa pagkamatay si Herodes. Tinupad
nito ang sinabi ng Panginoon sa pamamagitan ng propeta,
"Mula sa Egipto tinawag ko ang aking anak." **16** Nang nakita ni
Herodes na kinutya siya ng mga pantas na kalalakihan, siya
ay nagalit nang labis. Nagsugo siya at ipinapatay ang lahat
ng mga batang lalaking naroon sa Bethlehem at sa buong
rehiyon, ang mga may dalawang taong gulang pababa ayon
sa tiyak na panahong nalaman niya mula sa mga pantas. **17**
At natupad nga ang sinabi sa pamamagitan ng propeta na si
Jeremias, **18** "Isang tinig ang narinig sa Ramah, pananangis at
labis na pagdadalamhati, umiiyak si Raquel para sa kaniyang
mga anak at ayaw niyang paaliw sapagkat sila ay wala na." **19**
Nang si Herodes ay namatay, masdan ito, nagpakita sa isang
panaginip ang isang anghel ng Panginoon kay Jose sa Egipto at
sinabi, **20** "Bumangon ka at kunin mo ang bata at ang kaniyang
ina at pumunta kayo sa lupain ng Israel, sapagkat ang mga
naghahangad sa buhay ng bata ay patay na." **21** Bumangon
si Jose at kinuha ang bata at ang kaniyang ina at tumungo
sila sa lupain ng Israel. **22** Ngunit nang mabalitaan niya na si
Arquelao na ang naghahari sa Judea kapalit ng kaniyang ama
na si Herodes, natakot siyang pumunta roon. Pagkatapos siyang
balaan ng Diyos sa panaginip, umalis siya patungo sa rehiyon ng
Galilea **23** at pumunta siya at nanirahan sa lungsod na tinatawag
na Nazaret. Natupad kung ano ang sinabi sa pamamagitan ng
mga propeta na siya ay tatawaging Nazareno.

3 Sa mga araw na iyon ay dumating si Juan na Tagapagbautismo
na nangangaral sa ilang ng Judea at nagsasabi, **2** “Magsisi
kayo, sapagkat malapit na ang kaharian ng langit.” **3** Sapagkat
siya ang binanggit ni propeta Isaias na nagsasabi, “Isang tinig
ang sumisigaw mula sa ilang, 'Ihanda ang daan ng Panginoon,
gawing matuwid ang kaniyang landas.'” **4** Ngayon, nagsusuot
si Juan ng damit na gawa sa buhok ng kamelyo at sinturong
balat sa kaniyang baywang. Ang kaniyang pagkain ay mga
balang at pulot-pukyutan. **5** Pumunta sa kaniya ang mga taga-
Jerusalem, taga-Judea at lahat ng karatig rehiyon ng Ilog ng
Jordan. **6** Binautismuhan niya sila sa Ilog ng Jordan habang sila
ay nagpapahayag ng kanilang mga kasalanan. **7** Ngunit nang
makita niyang nagsisidatingan ang maraming mga Pariseo at
mga Saduseo upang magpabautismo sa kaniya, sinabi niya
sa kanila, “Kayong mga anak ng mga makamandag na mga
ahas, sino ang nagbabala sa inyo na makakaiwas kayo sa poot
na darating? **8** Mamunga kayo na karapat-dapat sa pagsisisi.
9 Huwag ninyong isiping sabihin sa inyong mga sarili na, 'Si
Abraham ang aming ama.' Sapagkat sinasabi ko sa inyo na
kayang bumuhay ng Diyos ng mga anak ni Abraham kahit pa
mula sa mga batong ito. **10** Nakahanda na ang palakol sa mga
ugat ng mga puno. Kaya bawat punong hindi namumunga ng
mabuti ay puputulin at itatapon sa apoy. **11** Binabautismuhan ko
kayo sa tubig para sa pagsisisi. Ngunit ang darating kasunod
ko ay mas makapangyarihan kaysa sa akin at ako ay hindi
karapat-dapat na magdala maging sa kaniyang sandalyas.
Babautismuhan niya kayo sa Banal na Espiritu at sa apoy. **12**
Hawak niya ang kaniyang kalaykay upang linising maigi ang
kaniyang giikan at tipunin ang kaniyang trigo sa bahay-imbakan.

Ngunit susunugin niya ang mga ipa sa pamamagitan ng apoy na
kailanman ay hindi maapula." 13 Pagkatapos ay dumating si
Jesus sa Ilog ng Jordan mula Galilea upang magpabautismo
kay Juan. 14 Ngunit pinigilan siya ni Juan at nagsasabi, "Ako
ang dapat mong bautismuhan? Bakit ka lumalapit sa akin?"
15 Tumugon si Jesus at sinabi sa kaniya, "Pahintulutan mo
ito ngayon sapagkat ito ang nararapat upang matupad natin
ang lahat ng katuwiran." Kaya pinahintulutan siya ni Juan. 16
Pagkatapos niyang mabautismuhan, agad umahon si Jesus sa
tubig, at masdan ito, bumukas ang mga langit sa kaniya. Nakita
niya ang pagbaba ng Espiritu ng Diyos na parang kalapati na
dumapo sa kaniya. 17 Masdan ito, may isang tinig na mula sa
mga langit na nagsasabi, "Ito ang pinakamamahal kong Anak.
Lubos akong nalulugod sa kaniya."

4 Pagkatapos, pinangunahan ng Espiritu si Jesus sa ilang
upang tuksuhin ng diyablo. 2 Noong nag-ayuno siya sa loob
ng apatnapung araw at apatnapung gabi, siya ay nagutom.
3 Dumating ang manunukso at sinabi sa kaniya, "Kung ikaw
ang Anak ng Diyos, utusan mo ang mga batong ito na maging
tinapay." 4 Ngunit sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya,
"Nasusulat, 'Hindi lamang sa tinapay nabubuhay ang tao kundi
sa bawat salitang lumalabas sa bibig ng Diyos.'" 5 Pagkatapos,
dinala siya ng diyablo sa banal na lungsod at dinala siya sa
pinakamataas na bahagi ng gusali ng templo 6 at sinabi sa
kaniya, "Kung ikaw ang Anak ng Diyos, magpatihulog ka sa
baba, sapagkat nasusulat, 'Uutusan niya ang kaniyang mga
anghel upang pangalagaan ka,' at 'Itataas ka nila sa kanilang
mga kamay upang hindi tumama ang iyong mga paa sa bato.'"
7 Sinabi ni Jesus sa kaniya, "At nasusulat din, 'Huwag mong

subukin ang Panginoon mong Diyos.'" **8** Muli, dinala siya ng
diyablo sa isang mataas na lugar at ipinakita ang lahat ng mga
kaharian ng mundo pat na ang kanilang karingalan. **9** Sinabi
niya sa kaniya, "Ang lahat ng mga bagay na ito ay ibibigay ko sa
iyo, kung ikaw ay yuyukod at sasambahin ako." **10** At sinabi ni
Jesus sa kaniya, "Umalis ka dito Satanas! Sapagkat nasusulat,
'Dapat mong sambahin ang Panginoon mong Diyos at siya
lamang ang iyong paglingkuran." **11** At iniwan siya ng diyablo at
masdan ito, dumating ang mga anghel at naglingkod sa kaniya.
12 Ngayon, nang marinig ni Jesus na nadakip si Juan, umalis
siya patungong Galilea. **13** Umalis siya sa Nazaret at nagpunta
at nanirahan sa Capernaum, na nasa Dagat ng Galilea, sa mga
teritoryo ng Zebulun at Neftali. **14** Nangyari ito upang matupad
ang sinabi ni propeta Isaias, **15** "Ang lupain ng Zebulun at lupain
ng Neftali, sa gawing dagat, sa ibayo ng Jordan, Galilea ng mga
Gentil! **16** Ang mga taong nakaupo sa kadiliman ay nakakita
ng matinding liwanag at sumikat ang liwanag sa mga taong
nakaupo sa rehiyon at anino ng kamatayan. " **17** Mula nang
panahong iyon, nagsimulang mangaral si Jesus at sinasabi,
"Magsisi na kayo, sapagkat malapit na ang kaharian ng langit."
18 Habang naglalakad si Jesus sa Dagat ng Galilea, nakita niya
ang dalawang magkapatid, si Simon na tinatawag na Pedro at
ang kapatid niyang si Andres na naghahagis ng lambat sa dagat
sapagkat sila ay mga mangingisda. **19** Sinabi ni Jesus sa kanila,
"Halikayo, sumunod kayo sa akin at gagawin ko kayong mga
mangingisda ng mga tao." **20** Agad nilang iniwan ang kanilang
mga lambat at sumunod sa kaniya. **21** Habang naglalakad si
Jesus mula doon, nakita niya ang dalawa pang magkapatid, si
Santiago na anak na lalaki ni Zebedeo at si Juan na kaniyang

kapatid. Kasama nila si Zebedeo na kanilang ama sa bangka na
nagkukumpuni ng kanilang mga lambat. Tinawag niya ang mga
ito, 22 at agad nilang iniwan ang kanilang ama at ang bangka
at sumunod sa kaniya. 23 Nilibot ni Jesus ang buong Galilea,
nagtuturo siya sa kanilang mga sinagoga, ipinangaral niya ang
ebanghelyo ng kaharian, pinapagaling niya ang lahat ng uri ng
sakit at karamdaman ng mga tao. 24 Kumalat ang balita tungkol
sa kaniya sa buong Siria at dinala ng mga tao sa kaniya ang
lahat ng mga may sakit, may iba't ibang uri ng karamdaman at
sakit, ang mga sinaniban ng mga demonyo, lahat ng epileptiko
at paralisado, pinagaling sila ni Jesus. 25 Maraming tao ang
sumunod kay Jesus mula sa Galilea, sa Decapolis, Jerusalem at
Judea at maging sa ibayo ng Jordan.

5 Noong nakita ni Jesus ang maraming tao, umakyat siya
sa bundok. Nang makaupo na siya, lumapit sa kaniya ang
mga alagad niya. 2 Nagsalita siya at tinuruan sila na sinasabi,
3 “Pinagpala ang mahihirap sa espiritu, sapagkat sa kanila
ang kaharian ng langit. 4 Pinagpala ang mga nagdadalamhati
sapagkat sila ay aaliwin. 5 Pinagpala ang mga maamo, sapagkat
mamanahin nila ang mundo. 6 Pinagpala ang mga nagugutom at
nauuhaw sa katuwiran, sapagkat sila ay bubusugin. 7 Pinagpala
ang mga mahabagin sapagkat sila ay kahahabagan. 8 Pinagpala
ang may pusong dalisay, sapagkat makikita nila ang Diyos. 9
Pinagpala ang mga mapagpayapa, sapagkat tatawagin silang
mga anak ng Diyos. 10 Pinagpala ang mga inuusig alang-alang
sa katuwiran, sapagkat sa kanila ang kaharian ng langit. 11
Pinagpala kayo kung inaalipusta kayo at inuusig ng mga tao
o pagsalitaan ng lahat ng uri ng mga masasamang bagay na
pawang mga kasinungalingan ng dahil sa akin. 12 Magsaya kayo

at labis na magalak sapagkat malaki ang inyong gantimpala
sa langit. Sapagkat sa ganitong paraan inusig ng mga tao ang
mga propetang nabuhay noon bago pa kayo. **13** Kayo ang
asin ng mundo. Ngunit kung nawala ang lasa ng asin, paano
muling maibabalik ang alat nito? Wala na itong pakinabang pa
kundi itapon at tapak-tapakan ng mga tao. **14** Kayo ang ilaw
ng mundo. Ang lungsod na nakatayo sa isang burol ay hindi
maitatago. **15** Ni hindi nagsisindi ang mga tao ng lampara at
ilagay sa loob ng basket, bagkus sa isang patungan ng ilawan,
at magliliwanag ito sa lahat ng nasa bahay. **16** Hayaan ninyong
magliwanag ang inyong ilaw sa harapan ng mga tao sa paraang
makikita nila ang inyong mga mabubuting gawa at papurihin
ang inyong Amang nasa langit. **17** Huwag ninyong isipin na
pumarito ako upang sirain ang kautusan o ang mga propeta.
Naparito ako hindi upang sirain ang mga ito kundi upang ito ay
tuparin. **18** Sapagkat totoo itong sinasabi ko sa inyo, hanggang
hindi lilipas ang langit at lupa, wala ni isang tuldok o kudlit man
ang mawawala sa kautusan, hanggang sa ang lahat ng mga
bagay ay maganap. **19** Kung gayon, sinuman ang lalabag ng
kahit isa sa kaliit-liitan sa mga kautusang ito at nagtuturo sa
iba na gawin ang paglabag nito ay tatawaging pinakahamak
sa kaharian ng langit. Ngunit ang sinumang tumupad sa mga
ito at itinuturo sa iba na tupariin ito ay tatawaging dakila
sa kaharian ng langit. **20** Sapagkat sinasabi ko sa inyo na
hangga't hindi hihigit ang inyong katuwiran sa katuwiran ng mga
eskriba at mga Pariseo, hindi kayo makakapasok sa kaharian
ng langit. **21** Inyong narinig na sinabi sa kanila noong mga
unang panahon, 'Huwag kang pumatay,' at 'Sinumang papatay
ay manganganib sa paghuhukom.' **22** Ngunit sinasabi ko sa

inyo na sinumang magalit sa kaniyang kapatid ay manganganib
sa paghuhukom. At kung sinuman ang magsabi sa kaniyang
kapatid na, 'Wala kang kuwentang tao!' ay manganganib sa
konseho. At sinumang magsabi ng, 'Hangal ka!' ay manganganib
sa apoy ng impiyerno. **(Geenna g1067)** **23** Kaya kung ikaw ay
naghahandog ng iyong kaloob sa altar at maalala mo doon ang
iyong kapatid na may anumang bagay laban sa iyo, **24** iwan mo
doon ang iyong kaloob sa harap ng altar at humayo ka. Makipag-
ayos ka muna sa iyong kapatid, pagkatapos ay pumunta ka at
ihandog mo ang iyong kaloob. **25** Makipagkasundo ka agad
sa nagsakdal sa iyo habang siya ay kasama mo pa sa daan
patungo sa hukuman, o ipapasakamay ka ng nagsakdal sa
iyo sa hukom at ipapasakamay ka ng hukom sa pinuno at
ikaw ay ipapatapon sa bilangguan. **26** Totoo itong sinasabi
ko sa inyo, hindi ka kailanman makalalabas doon hanggang
mapagbayaran mo ang kahuli-hulihang salapi na iyong inutang.
27 Narinig ninyo na sinabi, 'Huwag kang mangangalunya.' **28**
Ngunit sinasabi ko sa inyo, sinumang tumingin sa isang babae
upang siya ay pagnasaan ay nangalunya sa babaing iyon sa
kaniyang puso. **29** At kung ang iyong kanang mata ang nagiging
sanhi ng iyong pagkatisod, dukutin mo ito at itapon sa malayo
sapagkat mas mabuti para sa iyo na mapahamak ang isa sa
mga bahagi ng iyong katawan kaysa maitapon ang buo mong
katawan sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **30** At kung ang iyong
kanang kamay ang sanhi ng iyong pagkadapa, putulin mo ito
at itapon sa malayo. Sapagkat mas mabuti na mapahamak
ang isa sa mga bahagi ng iyong katawan kaysa ang buo mong
katawan ay mapunta sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **31** At sinabi
din, 'Kung sinuman ang magpalayas sa kaniyang asawang

babae, dapat niya itong bigyan ng kasulatan ng paghihiwalay.'
32 Ngunit sinasabi ko sa inyo, sinumang makipaghiwalay sa
kaniyang asawang babae maliban lamang kung sa sekswal na
imoralidad ang dahilan nito ay nagiging sanhi ng pangangalunya
ng kaniyang asawa. At kung sinumang magpakasal sa kaniya
pagkatapos siyang hiwalayan ay nangangalunya rin. 33 Narinig
ninyo rin na sinabi nang mga tao noong unang panahon, 'Huwag
kang manunumpa ng kasinungalingan ngunit tuparin mo ang
iyong mga sumpa sa Panginoon.' 34 Ngunit sinasabi ko sa
inyo, huwag na lamang kayong manumpa, huwag sa langit
dahil ito ang trono ng Diyos, 35 huwag sa lupa dahil ito ang
tapakan ng kaniyang mga paa, huwag din sa Jerusalem dahil ito
ang lungsod ng dakilang Hari. 36 Huwag ka ring manumpa sa
pamamagitan ng iyong ulo sapagkat ni isa mang buhok ay hindi
mo kayang gawing puti o itim. 37 Ngunit hayaan mo ang iyong
salita ay maging, 'Oo, kung oo' o 'Hindi, kung hindi.' Anuman
ang lalabis pa sa mga ito ay galing sa kaniya na masama. 38
Narinig ninyo itong sinabi, 'Mata para sa mata at ngipin para sa
ngipin.' 39 Ngunit sinasabi ko sa inyo, huwag ninyong labanan
ang taong masama, sa halip, sinumang sumampal sa iyong
kanang pisngi, iharap mo rin sa kaniya ang kabila. 40 At kung
hiniling ng sinuman na magpunta sa hukuman kasama ka at
kunin ang iyong tuniko, hayaan mo rin na mapasakaniya ang
iyong balabal. 41 At sinumang pumilit sa iyo na maglakad ng
isang milya, lumakad ka ng dalawang milya kasama niya. 42
Ibigay mo ang nanghihingi sa iyo at huwag mong talikuran ang
sinumang nanghihiram sa iyo. 43 Inyong narinig na sinabing,
'Mahalin ninyo ang inyong kapwa at kamuhian ang inyong
kaaway.' 44 Ngunit sinasabi ko sa inyo, mahalin ninyo ang

inyong mga kaaway at ipanalangin ang mga umuusig sa inyo, **45**
upang magiging mga anak kayo ng inyong Amang nasa langit,
sapagkat pinasisikat niya ang kaniyang araw sa mga masama at
mabuti at kaniyang ipinadadala ang ulan sa mga matutuwid at
sa mga hindi matutuwid. **46** Sapagkat kung mamahalin ninyo
lamang ang mga nagmamahal sa inyo, anong gantimpala ang
inyong makakamit? Hindi ba't ganiyan din ang ginagawa ng mga
maniningil ng buwis? **47** At kung ang mga kapatid ninyo lamang
ang inyong babatiin, ano ang ginawa ninyo na higit sa iba? Hindi
ba't ganiyan din ang ginagawa ng mga Gentil? **48** Kaya dapat
kayong maging ganap sapagkat ang inyong Amang nasa langit
ay ganap.

6 Pag-ingatan ninyo na hindi ninyo gawin ang inyong mga
gawain ng katuwiran sa harap ng mga tao upang makita nila ito,
kung hindi ay wala kayong matatanggap na gantimpala mula
sa Ama na nasa langit. **2** Kung magbibigay ka ng mga limos,
huwag mong patunugin ang isang trumpeta para sa iyong sarili
tulad ng ginagawa ng mga mapagpanggap sa mga sinagoga
at sa mga lansangan, upang sumakanila ang papuri ng mga
tao. Totoo itong sasabihin ko sa inyo, natanggap na nila ang
kanilang gantimpala. **3** Ngunit kung magbibigay ka ng mga
limos, huwag mong hayaang malaman ng kaliwang kamay ang
ginagawa ng iyong kanang kamay, **4** upang maibigay mo nang
lihim ang iyong handog. At ang iyong Ama na nakakakita sa lihim
ang gagantimpala sa iyo. **5** At kung manalangin kayo, huwag
kayong maging katulad ng mga mapagpanggap, sapagkat nais
nilang tumayo at manalangin sa mga sinagoga at mga sulok ng
lansangan upang makita ng mga tao. Totoo itong sinasabi ko sa
inyo, natanggap na nila ang kanilang gantimpala. **6** Ngunit ikaw,

kung mananalangin ka, pumasok ka sa loob ng iyong silid. Isara
ang pinto at manalangin ka sa iyong Ama na nasa lihim. At ang
iyong Ama na nakakakita sa lihim ang gagantimpala sa inyo. **7**
At kung mananalangin kayo, huwag kayong gumamit ng paulit-
ulit ng mga walang kabuluhang salita tulad ng ginagawa ng mga
Gentil, sapagkat iniisip nila na mas maririnig sila dahil sa dami
ng kanilang sinasabi. **8** Kaya, huwag kayong maging katulad
nila, sapagkat alam ng inyong Ama ang mga bagay na inyong
kailangan bago pa ninyo hilingin sa kaniya. **9** Kaya manalangin
kayo ng katulad nito: 'Ama naming nasa langit, gawing banal
ang iyong pangalan. **10** Pumarito ang inyong kaharian, mangyari
ang iyong kalooban, dito sa lupa katulad ng sa langit. **11** Bigyan
mo kami ngayon ng aming pang araw-araw na pagkain. **12**
Patawarin mo kami sa aming mga pagkakautang katulad din
ng pagpapatawad namin sa mga nagkautang sa amin. **13** At
huwag mo kaming dalhin sa tukso, ngunit iligtas mo mula sa
masama. **14** Sapagkat kung patatawarin ninyo ang pagkakasala
ng mga tao, patatawarin din kayo ng Ama na nasa langit. **15**
Ngunit kung hindi ninyo patatawarin ang kanilang pagkakasala,
maging ang inyong Ama ay hindi rin patatawarin ang inyong
pagkakasala. **16** Bukod doon, kung mag-aayuno kayo, huwag
kayong magmukhang nagdadalamhati katulad ng ginagawa ng
mga mapagpanggap, sapagkat dinudungisan nila ang kanilang
mga mukha upang makita ng mga taong nag-aayuno sila. Totoo
itong sasabihin ko sa inyo, natanggap na nila ang kanilang
gantimpala. **17** Ngunit ikaw, kung mag-aayuno ka, lagyan mo
ng langis ang iyong ulo at maghilamos ka. **18** Sa ganoon ay
hindi ka mapansin ng mga tao na nag-aayuno, ngunit sa iyong
Ama na nasa lihim lamang. At gagantimpalaan ka ng iyong Ama

na nakakakita sa lihim. **19** Huwag kayong mag-ipon ng mga
kayamanan para sa inyong sarili dito sa lupa, kung saan sisirain
ng tanga at kalawang, at kung saan papasukin at nanakawin
ng mga magnanakaw. **20** Sa halip, mag-ipon para sa inyong
sarili ng mga kayamanan sa langit, kung saan maging mga
tanga ni kalawang ay di kayang sirain, at kung saan ang mga
magnanakaw ay di kayang pasukin at nakawin. **21** Sapagkat
kung saan naroon ang iyong kayamanan, naroon din ang iyong
puso. **22** Ang mata ay ang ilaw ng katawan. Kaya kung mabuti
ang inyong mata, mapupuno ng liwanag ang buong katawan.
23 Ngunit kung masama ang inyong mata, ang inyong buong
katawan ay puno ng kadiliman. Kaya kung ang liwanag na nasa
inyo ay pawang kadiliman, napakatindi ng kadilimang iyon! **24**
Walang sinuman ang maaaring maglingkod sa dalawang amo,
sapagkat kakamuhian niya ang isa at mamahalin ang isa, o
di kaya tapat siya sa isa at hahamakin ang isa. Hindi ninyo
maaaring paglingkuran ang Diyos at ang kayamanan. **25** Ngayon
sasabihin ko sa inyo, huwag kayong mabalisa sa inyong buhay,
kung ano ang inyong kakainin o ang inyong iinumin—o tungkol
sa inyong katawan, kung ano ang inyong isusuot. Sapagkat hindi
ba mas higit ang buhay kaysa sa pagkain, at ang katawan kaysa
sa mga damit? **26** Tingnan ninyo ang mga ibon sa himpapawid.
Hindi sila nagtatanim o nag-aani ni nag-iipon sa mga kamalig,
ngunit pinapakain sila ng inyong Ama na nasa langit. Hindi ba
higit kayong mahalaga kaysa sa kanila? **27** At sino sa inyo ang
kayang dagdagan ng isang siko ang haba ng kaniyang buhay
sa pamamagitan ng pagkabalisa? **28** At bakit kayo nababalisa
tungkol sa inyong kasuotan? Isipin ninyo ang mga liryo sa mga
bukirin kung papaano sila tumubo. Hindi sila nagtatrabaho, at

hindi sila gumagawa ng damit. **29** Gayon pa man, sinasabi ko sa
inyo, kahit na si Solomon sa lahat ng kaniyang kaluwalhatian ay
hindi nakapagsuot ng tulad sa isa sa mga ito. **30** Kung ganoong
dinadamitan ng Diyos ang mga damo sa bukirin, na nabubuhay
ngayon at itatapon sa hurno kinabukasan, gaano pa kaya na
kayo ay higit na kaniyang dadamitan, kayong may maliit na
pananampalataya? **31** Kaya huwag kayong mabalisa at sabihin,
'Ano ang aming kakainin?' o 'Ano ang aming iinumin?' o di kaya,
'Ano ang isusuot naming mga damit?' **32** Sapagkat hinahanap ng
mga Gentil ang mga bagay na ito, at alam ng iyong makalangit
na Ama na kailangan ninyo ang lahat ng mga ito. **33** Sapagkat
hanapin muna ninyo ang kaniyang kaharian at ang kaniyang
katuwiran at ang lahat na ito ay maibibigay sa inyo. **34** Kaya
huwag kayong mabahala sa kinabukasan, sapagkat ang bukas
ang mababahala sa kaniyang sarili. Ang bawat araw ay may
sapat na sariliing kaguluhan.

7 Huwag kayong humatol, at kayo ay hindi hahatulan. **2**
Sapagkat ang paghatol na iyong inihatol ay siyang ihahatol sa
inyo. At ang panukat na inyong ginamit ay siya ring panukat
na gagamitin sa inyo. **3** At bakit mo tinitingnan ang maliit na
pirasong dayami na nasa mata ng iyong kapatid, ngunit hindi
mo napapansin ang troso na nasa sarili mong mata? **4** Paano
mo sasabihin sa iyong kapatid, 'Hayaan mo akong alisin ang
pirasong dayami na nasa iyong mata,' habang ang troso ay nasa
iyong mata? **5** Mapagpanggap ka! Alisin mo muna ang troso sa
iyong mata, at pagkatapos ay malinaw kang makakakita upang
alisin ang piraso ng dayami na nasa mata ng iyong kapatid.
6 Huwag ninyong ibigay ang anumang banal sa mga aso, at
huwag ninyong ihagis ang inyong mga perlas sa harapan ng

mga baboy. Kung hindi, ito ay tatapak-tapakan lang nila, at kayo
ay babalingan at pagpipira-pirasuhin. **7** Humingi kayo, at ito
ay ibibigay sa inyo. Humanap kayo, at kayo ay makakatagpo.
Kumatok kayo, at bubuksan ito para sa inyo. **8** Sapagkat
ang lahat na humihingi, ay makatatanggap. At ang lahat na
maghahanap, ay makakatagpo. At sa kanila na kumakatok, ito
ay mabubuksan. **9** O anong tao sa inyo na kapag humingi ng
tinapay ang kaniyang anak ay bibigyan niya ng bato? **10** O
kapag humihingi siya ng isda, ay bibigyan niya ng ahas? **11**
Kaya kung kayong mga masasama ay marunong magbigay
ng mga mabubuting kaloob sa inyong mga anak, gaano pa
kaya ang inyong Amang nasa langit na nagbibigay ng mga
mabubuting bagay sa mga humihingi sa kaniya? **12** Kaya kung
anuman ang gusto inyong gawin ng mga tao sa inyo, ganoon din
ang gawin ninyo sa kanila, sapagkat ito ang sa kautusan at ng
mga propeta. **13** Pumasok kayo sa makipot na tarangkahan.
Sapagkat malawak ang tarangkahan at malapad ang daan
patungo sa kapahamakan, at maraming tao ang dumaraan
doon. **14** Subalit makitid ang tarangkahan at makitid ang daan
na patungo sa buhay, at kakaunti ang nakakahanap nito. **15**
Mag-ingat kayo sa mga bulaang propeta, na darating sa inyo na
nakadamit na parang mga tupa ngunit ang katotohanan ay para
silang mga gutom na gutom na mga lobo. **16** Sa pamamagitan
ng kanilang mga bunga sila ay inyong makikilala. Makapipitas
ba ang tao ng mga ubas mula sa puno ng dawag, o ng mga igos
sa mga matitinik na halaman? **17** Sa gayon ding paraan, ang
lahat ng puno na namumunga ng mabuti ay mabuti, ngunit ang
masamang puno ay namumunga ng masamang bunga. **18** Ang
mabuting puno ay hindi maaaring magbunga ng masamang

bunga, hindi rin magbubunga ng mabuti ang masamang puno.
19 Bawat puno na hindi namumunga ng mabuting bunga ay
puputulin at itatapon sa apoy. 20 Sa gayon, makikilala ninyo sila
sa pamamagitan nang kanilang mga bunga. 21 Hindi lahat ng
nagsasabi sa akin, 'Panginoon, Panginoon,' ay makakapasok sa
kaharian ng langit, kundi ang gumagawa lamang sa kagustuhan
ng aking Amang nasa langit. 22 Maraming tao ang magsasabi
sa akin sa araw na iyon, 'Panginoon, Panginoon, hindi ba kami
nagsabi ng propesiya sa iyong pangalan, sa iyong pangalan
ay nagpalayas ng mga demonyo, at sa iyong pangalan ay
gumawa ng maraming makapangyarihang gawain?' 23 At
hayagan kong sasabihin sa kanila, 'Hindi ko kayo nakikilala!
Lumayo kayo sa akin, kayong gumagawa ng masama!' 24 Kaya
ang lahat ng nakikinig sa aking mga salita at sumusunod sa
kanila ay maihahalintulad sa isang matalinong tao na nagtayo
ng kaniyang bahay sa isang bato. 25 Bumuhos ang ulan at
bumaha, umihip ang hangin at hinagupit ang bahay ngunit hindi
ito bumagsak, sapagkat ito ay natatayo sa bato. 26 Subalit lahat
ng nakarinig sa aking mga salita at hindi sinusunod ang mga ito
ay mahahalintulad sa isang taong mangmang na nagtayo ng
kaniyang bahay sa buhanginan. 27 Bumuhos ang ulan, bumaha,
umihip ang hangin at hinagupit ang bahay. At ito ay bumagsak
at nawasak nang tuluyan." 28 At pagkatapos sabihin ni Jesus
ang mga salitang ito, namangha ang maraming tao sa kaniyang
pagtuturo, 29 sapagkat nagturo siya sa kanila tulad ng isang
may kapangyarihan, at hindi kagaya ng kanilang mga eskriba.

8 Noong bumaba si Jesus mula sa burol, maraming tao ang
sumunod sa kaniya. 2 Masdan ito, isang lalaking may ketong
ang lumapit at lumuhod sa kaniya na nagsasabi, "Panginoon,

kung iyong nais, maaari mo akong gawing malinis.” 3 Inabot ni
Jesus ang kaniyang kamay at hinawakan siya na nagsasabin,
“Nais ko. Maging malinis ka.” Agad siyang nalinis sa kaniyang
ketong. 4 Sinabi sa kaniya ni Jesus, “Huwag mo itong sabihin
kahit kanino man. Humayo ka sa iyong daan at magpakita ka
sa pari at ihandog mo ang kaloob na iniutos ni Moises, bilang
patotoo sa kanila.” 5 Pagpasok ni Jesus sa Capernaum, isang
senturion ang lumapit at kumausap sa kaniya 6 na nagsasabin,
“Panginoon, ang aking lingkod ay nakaratay sa bahay, paralisado
at lubhang nahihirapan.” 7 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Pupunta
ako at pagagalingin ko siya.” 8 Sumagot ang senturion at
sinabing, “Panginoon, hindi ako karapat-dapat na papasukin
ka sa ilalim ng aking bubong, sabihin mo lamang ang salita
at gagaling na ang aking lingkod. 9 Sapagkat ako ma'y isang
taong nasa ilalim ng kapangyarihan at may mga kawal ako
na napapasailalim sa akin. Sinasabi ko sa isa, 'Humayo ka' at
siya ay humayo, sa isa 'Halika' at siya ay lalapit at sa aking
lingkod 'Gawin mo ito' at ginawa nga niya.” 10 Nang marinig ito
ni Jesus, siya ay namangha at kaniyang sinabi sa mga taong
sumusunod sa kaniya, “Totoo ito sasabihin ko sa inyo, hindi
pa ako nakakita ng may ganitong pananampalataya sa Israel.
11 Sinasabi ko sa inyo, maraming darating mula sa silangan
at kanluran at sila ay sasandal sa mesa ni Abraham, Isaac
at Jacob sa kaharian ng langit. 12 Ngunit ang mga anak ng
kaharian ay ipatatapon sa kadiliman sa labas na kung saan
may pagtangis at pagngangalit ng ngipin.” 13 Sinabi ni Jesus
sa senturion, “Humayo ka! Mangyari sa iyo ang naaayon sa
iyong pinaniwalaan.” At gumaling nga ang kaniyang lingkod sa
ganap na oras na iyon. 14 Pagkarating ni Jesus sa bahay ni

Pedro, nakita niya ang biyenang babae ni Pedro na nakahiga at
nilalagnat. **15** Hinawakan ni Jesus ang kaniyang kamay at inibsan
siya ng lagnat. Bumangon siya at nagsimulang maglingkod sa
kaniya. **16** Nang sumapit ang gabi, dinala ng mga tao kay Jesus
ang maraming taong sinapian ng mga demonyo. Pinalayas niya
ang mga espiritu sa pamamagitan ng salita at pinagaling niya
ang lahat ng may sakit. **17** Sa ganitong paraan natupad ang
sinabi ni Isaias na propeta, “Kinuha niya ang ating mga sakit at
dinala ang ating mga karamdaman.” **18** Ngayon, nang nakita ni
Jesus ang maraming tao sa paligid niya, nagbigay siya ng mga
tagubilin na aalis siya upang magpunta sa kabilang ibayo ng
Dagat ng Galilea. **19** At may lumapit na eskriba sa kaniya at
nagsabi, “Guro, susunod ako sa iyo saan ka man magpunta.” **20**
Sinabi ni Jesus sa kaniya, “May mga lungga ang mga asong-
gubat, may mga pugad ang mga ibon sa himpapawid, ngunit ang
Anak ng Tao ay wala man lamang lugar na mapagsandalan ng
kaniyang ulo.” **21** May ibang alagad din ang nagsabi sa kaniya,
“Panginoon, payagan mo akong ilibing muna ang aking ama.” **22**
Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, “Sumunod ka sa akin, hayaan
mong ang patay ang maglibing sa sarili nilang patay.” **23** Nang
sumakay na si Jesus sa bangka, sumunod sa kaniya ang mga
alagad niya. **24** Masdan ito, nagkaroon ng isang malakas na
bagyo sa dagat kaya natabunan ng mga alon ang bangka. Ngunit
natutulog si Jesus. **25** Pumunta sa kaniya ang kaniyang mga
alagad at siya ay ginising nila na nagsasabi, “Iligtas mo tayo,
Panginoon, mamamatay na tayo!” **26** Sinabi ni Jesus sa kanila,
“Bakit kayo natatakot, kayong maliit ang pananampalataya?”
At bumangon si Jesus at sinaway ang mga hangin at ang
dagat. At nagkaroon ng labis na katahimikan. **27** Namangha

ang mga lalaki at sinabi nila, “Anong uring tao ito, maging ang
dagat at hangin ay sumusunod sa kaniya?” 28 Nang dumating
si Jesus sa kabilang dako, sa bayan ng mga Gadareno, may
sumalubong sa kaniya na dalawang lalaki na sinapian ng mga
demonyo. Galing sila sa mga libingan at lubhang napakarahas
kaya walang mga manlalakbay ang nakararaan sa daan na iyon.
29 Masdan ito, sumigaw sila at nagsabi, “Ano ang pakialam
namin sa iyo, Anak ng Diyos? Naparito ka ba upang kami ay
pahirapan bago ang itinakdang oras?” 30 Ngayon, may kawan
ng mga baboy ang nanginginain doon sa hindi kalayuan sa
kinaroroonan nila. 31 Patuloy na nagmakaawa kay Jesus ang
mga demonyo at nagsasabing, “Kung paaalisin mo kami, ipadala
mo kami at papasukin sa kawan ng mga baboy.” 32 Sinabi ni
Jesus sa kanila, “Pumunta kayo!” Lumabas ang mga demonyo
at pumasok sa mga baboy. At masdan ito, nagmadali ang mga
baboy pababa sa isang matarik na burol sa dagat at namatay
silang lahat sa tubig. 33 Ang mga lalaking nag-aalaga sa mga
baboy ay nagsitakbuhan. Nagpunta sila sa lungsod at ipinamalita
ang lahat, lalo na ang nangyari sa mga lalaking sinapian ng mga
demonyo. 34 Masdan ito, lahat ng lungsod ay nagpunta upang
makita si Jesus. At nang makita nila siya, nagmakaawa sila na
umalis siya sa kanilang rehiyon.

9 Sumakay si Jesus sa bangka, tumawid sa kabilang dako,
at nakarating sa kaniyang lungsod. 2 Masdan ito, dinala nila
sa kaniya ang isang lalaking paralisado na nakaratay sa isang
higaan. Nang nakita niya ang kanilang pananampalataya, sinabi
ni Jesus sa paralisado, “Anak, magalak ka. Ang iyong mga
kasalanan ay napatawad na.” 3 Masdan ito, may ilan sa mga
eskriba ang nagsabi sa kanilang mga sarili, “Ang taong ito ay

lumalapastangan sa Diyos," **4** Batid ni Jesus ang mga nasa isip
nila at sinabi, "Bakit kayo nag-iisip ng masama sa inyong mga
puso? **5** Sapagkat alin ba ang mas madaling sabihin, 'Napatawad
na ang iyong mga kasalanan' o ang sabihin, 'Tumayo ka at
lumakad'? **6** Ngunit para malaman ninyo na ang Anak ng Tao
ay may kapangyarihan na magpatawad ng kasalanan dito sa
lupa, ..." sinabi niya sa paralisado, "Tumayo ka, buhatin mo ang
iyong higaan, at umuwi ka sa iyong bahay." **7** Pagkatapos ay
tumayo ang lalaki at umuwi sa kaniyang bahay. **8** Nang makita
ito ng napakaraming tao, namangha sila at nagpuri sa Diyos,
na siyang nagbigay ng ganoong kapangyarihan sa mga tao. **9**
Nang si Jesus ay umalis mula doon, nakita niya ang lalake na
nagngangalang Mateo na nakaupo sa lugar ng paningilan ng
buwis. Sinabi niya sa kaniya, "Sumunod ka sa akin." Tumayo
siya at sumunod sa kaniya. **10** Habang nakaupo si Jesus upang
kumain sa bahay, masdan ito, dumating ang maraming mga
maniningil ng buwis at mga makasalanang tao at nakisalo sila
kay Jesus at sa mga alagad niya. **11** Nang makita ito ng mga
Pariseo, sinabi nila sa kaniyang mga alagad, "Bakit ang iyong
guro ay kumakain kasama ng mga maniningil ng buwis at mga
taong makasalan?" **12** Nang marinig ito ni Jesus, sinabi niya,"
Hindi nangangailangan ng manggagamot ang mga taong may
malalakas na pangangatawan, iyon lamang may mga sakit.
13 Dapat kayong humayo at unawain ang ibig sabihin nito,
'Nais ko ay habag at hindi alay.' Sapagkat ako ay pumarito,
hindi upang tawagin ang matuwid na magsisi, kundi ang mga
makasalanan." **14** Pagkatapos ay pumunta ang mga alagad
ni Juan sa kaniya at sinabi, bakit kami at ang mga Pariseo
ay madalas na nag-aayuno, ngunit ang iyong mga alagad ay

hindi nag-aayuno? **15** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Malungkot
ba ang mga panauhin habang kasama pa nila ang lalaking
ikakasal? Ngunit darating ang mga araw na kukunin na sa kanila
ang lalaking ikakasal at saka sila mag-aayuno. **16** Walang tao
ang maglalagay ng bagong tela sa lumang damit, sapagkat
pupunitin lamang ng tagpi ang bagong damit, at gagawa lamang
ito ng mas malalang punit. **17** Ni walang taong maglalagay ng
bagong alak sa lumang sisidlang balat. Kung ito ay gagawin,
puputok ang sisidlang balat at matatapon lang ang alak, at ang
sisidlang balat ay masisira. Sa halip, ilalagay nila ang bagong
alak sa bagong sisidlang balat, at pareho silang magtatagal.”
18 Habang sinasabi ni Jesus ang mga bagay na ito sa kanila,
masdan ito, dumating ang isang opisyal at lumuhod sa kaniya.
At nagsabi, “Kamamatay pa lamang ng aking anak na babae,
ngunit sumama ka at ipatong mo ang iyong kamay sa kaniya,
at siya ay mabubuhay.” **19** Pagkatapos ay tumayo si Jesus at
sumunod sa kaniya, at ganoon din ang ginawa ng kaniyang mga
alagad. **20** Masdan ito, may isang babae na dinudugo ng malala
sa loob ng labindalawang taon ang lumapit sa likuran ni Jesus
at hinawakan ang laylayan ng kaniyang damit. **21** Sapagkat
sinabi niya sa kanyang sarili, “Kung mahawakan ko lamang
ang kaniyang damit, ay gagaling na ako.” **22** Ngunit lumingon
si Jesus at nakita siya at sinabi, “Anak, magpakatatag ka.
Pinagaling ka ng iyong pananampalataya.” At agad na gumaling
ang babae. **23** Nang dumating si Jesus sa bahay ng opisyal
nakita niya ang mga tumutugtog ng plauta at ang mga tao na
gumagawa ng matinding ingay. **24** Sinabi niya, “Umalis kayo,
sapagkat hindi patay ang babae kundi natutulog lamang.” Ngunit
siya ay pinagtawanan nila nang may pangungutya. **25** Noong

napalabas na ang mga tao, pumasok siya sa silid at hinawakan
niya ito sa kamay at ang batang babae ay bumangon. **26** Ang
balita tungkol dito ay kumalat sa buong rehiyon na iyon. **27**
Habang papalayo si Jesus mula roon, dalawang bulag na lalaki
ang sumunod sa kaniya. Patuloy silang sumisigaw at nagsasabi,
“Maawa ka sa amin, Anak ni David!” **28** Nang dumating si Jesus
sa bahay, lumapit ang mga bulag sa kaniya. Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Naniniwala ba kayo na magagawa ko ito?” Sinabi nila sa
kanya, “Opo, Panginoon.” **29** At hinawakan ni Jesus ang kanilang
mga mata at sinabi, “Mangyari ito sa inyo ayon sa inyong
pananampalataya.” **30** At nabuksan ang kanilang mga mata.
Pagkatapos ay mahigpit silang pinagbilinan ni Jesus, “Tiyakin
ninyo na walang makakaalam tungkol dito.” **31** Ngunit lumabas
ang dalawang lalake at ikinalat ang balitang ito sa buong rehiyon.
32 Habang papalayo ang dalawang lalaki, masdan ito, isang
lalaking pipi na sinapian ng demonyo ang dinala kay Jesus.
33 Nang mapalayas na ang demonyo, ang lalaking pipi ay
nakapagsalita. Ang mga tao ay namangha at nagsabi, “Kailan
man ay hindi pa ito nakita sa Israel!” Ngunit sinabi ng mga
Pariseo, **34** “Sa pamamagitan ng pinuno ng mga demonyo,
siya ay nakapagpapalayas ng mga demonyo.” **35** Pumunta
si Jesus sa lahat ng mga lungsod at mga nayon. Nagpatuloy
siyang nagtuturo sa kanilang mga sinagoga, ipinangangaral ang
mabuting balita ng kaharian, at pinapagaling niya ang lahat ng
mga uri ng karamdaman at ang lahat ng uri ng sakit. **36** Nang
makita niya ang napakaraming tao, nahabag siya sa kanila,
dahil sila ay naguguluhan at pinanghihinaan ng loob. Para silang
tupang walang pastol. **37** Sinabi niya sa kaniyang mga alagad,
“Marami ang aanihin ngunit kakaunti ang manggagawa. **38** Kaya

madaliin ninyong idalangin sa Panginoon ng pag-aani, upang
makapagpadala siya ng mga manggagawa sa kaniyang anihan.”
10 Tinawag ni Jesus ang kaniyang labindalawang alagad nang
magkakasama at binigyan sila ng kapangyarihan laban sa mga
masasamang espiritu, upang palayasin ang mga ito, at upang
pagalingin ang lahat ng uri ng karamdaman at lahat ng uri ng
sakit. **2** Ngayon ito ang mga pangalan ng labindalawang apostol:
Ang una, si Simon (na siya ring tinatawag niyang Pedro), at si
Andres na kaniyang kapatid; si Santiago na anak ni Zebedeo,
at si Juan na kaniyang kapatid; **3** si Felipe, at si Bartolome;
si Tomas, at si Mateo na maniningil ng buwis; si Santiago na
anak ni Alpeo, at si Tadeo; **4** si Simon na Makabayan, at si
Judas Escariote na siyang magkakanulo sa kaniya. **5** Ipinadala
ni Jesus ang labindalawang ito. Tinagubilinan niya ang mga
ito at sinabi, “Huwag kayong pumunta sa alin mang lugar na
tinitirhan ng mga Gentil, at huwag kayong papasok sa alin mang
bayan ng mga Samaritano. **6** Sa halip, pumunta kayo sa mga
nawawalang tupa sa sambahayan ng Israel. **7** At sa pagpunta
ninyo, ipangaral ninyo at sabihing, 'Ang kaharian ng langit ay
nalalapit na.' **8** Pagalingin ninyo ang may sakit, buhayin ang
patay, linisin ang mga ketongin, at palayasin ang mga demonyo.
Tumanggap kayo nang walang bayad, ipamigay ninyo nang
walang bayad. **9** Huwag kayong magdala ng anumang ginto,
pilak o tanso sa inyong mga pitaka. **10** Huwag kayong magdala
ng panglakbay na lalagyan, o dagdag na tunika, ni sandalyas, o
di kaya'y tungkod, sapagkat nararapat sa manggagawa ang
kaniyang pagkain. **11** Anumang lungsod o nayon ang inyong
mapuntahan, hanapin ninyo ang karapat-dapat at manatili kayo
doon hanggang sa kayo ay aalis. **12** Pagpasok ninyo sa bahay,

batiin ninyo ang mga nandoon. **13** Kung ang bahay ay karapat-
dapat, pumaroon ang inyong kapayapaan. Ngunit kung ito
ay hindi karapat-dapat, hayaan ninyong bumalik ang inyong
kapayapaan sa inyo. **14** Sa mga hindi naman tumatanggap sa
inyo o nakikinig sa inyong mga salita, kapag kayo ay umalis sa
bahay o lungsod na iyon, pagpagin ninyo ang mga alikabok
mula sa inyong mga paa. **15** Totoo itong sinasabi ko sa inyo,
mas mapagtitiisan pa ang lupain ng Sodoma at Gomorra sa
araw ng paghuhukom kaysa sa lungsod na iyon. **16** Tingnan
ninyo, ipadadala ko kayo na parang mga tupa sa kalagitnaan
ng mga asong lobo, kaya maging marunong kayo tulad ng
mga ahas at hindi mapanakit tulad ng mga kalapati. **17** Mag-
ingat kayo sa mga tao! Dadalhin nila kayo sa mga konseho, at
hahagupitin nila kayo sa kanilang mga sinagoga. **18** At kayo
ay dadalhin at ihaharap sa mga gobernador at mga hari dahil
sa akin, bilang patotoo sa kanila at sa mga Gentil. **19** Kapag
dinala nila kayo, huwag kayong mabahala kung paano o kung
ano ang inyong sasabihin, sapagkat ibibigay sa inyo ang mga
dapat ninyong sabihin sa oras na iyon. **20** Sapagkat hindi kayo
ang magsasalita subalit ang Espiritu ng inyong Ama ang siyang
magsasalita sa inyo. **21** Dadalhin ng kapatid ang kaniyang
kapatid sa kamatayan, at ang ama sa kaniyang anak. Sasalungat
ang mga anak laban sa kanilang mga magulang at ipapapatay
nila sila. **22** Kamumuhian kayo ng lahat dahil sa aking pangalan.
Ngunit sinuman ang makapagtitiis hanggang huli, ang taong
iyon ay maliligtas. **23** Kapag inusig nila kayo sa lungsod na ito,
tumakas kayo sa kabila, sapagkat totoo itong sinasabi ko sa
inyo, hindi ninyo matatapos na puntahan ang mga lungsod ng
Israel bago dumating ang Anak ng Tao. **24** Ang alagad ay hindi

nakahihigit sa kaniyang guro, ni mas mataas ang lingkod sa
kaniyang amo. **25** Sapat na ang alagad ay maging katulad ng
kaniyang guro, at ang lingkod na katulad ng kaniyang amo. Kung
tinawag nilang Beelzebub ang amo ng bahay, gaano pa kaya
nila ipapahiya ang buo niyang sambahayan! **26** Samakatwid
huwag ninyo silang katakutan, sapagkat walang lihim ang hindi
nabubunyag, at walang natatago na hindi malalaman. **27** Ang
sinabi ko sa inyo sa kadiliman ay sabihin sa liwanag, at kung
anong narinig ninyo ng mahina sa inyong tainga, ipahayag sa
ibabaw ng mga bubungan. **28** Huwag kayong matakot sa mga
pumapatay ng katawan ngunit walang kakayahang pumatay
ng kaluluwa. Sa halip, matakot kayo sa kaniya na kayang
makapupuksa ng kaluluwa at katawan sa impyerno. **(Geenna
g1067)** **29** Hindi ba ang dalawang maya ay ibinenta sa isang
baryang maliit ang halaga? Ngunit wala ni isa sa kanila ang
nalaglag sa lupa na hindi nalalaman ng Ama. **30** At kahit na ang
mga buhok ng inyong ulo ay bilang lahat. **31** Huwag kayong
matakot. Mas mahalaga kayo kaysa sa maraming maya. **32**
Samakatwid ang lahat na kumikilala sa akin sa harap ng mga tao
ay kikilalanin ko din sa harap ng Ama na nasa langit. **33** Ngunit
ang magtanggi sa akin sa harap ng mga tao ay itatanggi ko din
sa harap ng aking Ama na nasa langit. **34** Huwag ninyong isipin
na pumarito ako sa lupa upang magbigay ng kapayapaan. Hindi
ako dumating upang magbigay ng kapayapaan, kundi isang
espada. **35** Sapagkat naparito ako upang paglabanin ang isang
lalaki sa kaniyang ama, at ang anak na babae laban sa kaniyang
ina, at ang manugang na babae laban sa kaniyang biyenan na
babae. **36** Ang magiging kaaway ng tao ay kaniyang sariling
sambahayan. **37** Ang nagmamahal sa kaniyang ama at ina nang

higit sa akin ay hindi karapat-dapat sa akin. Ang nagmamahal sa
kaniyang anak na lalaki at babae nang higit sa akin ay hindi
karapat-dapat sa akin. **38** Ang hindi nagbubuhat ng kaniyang
krus at sumunod sa akin ay hindi karapat-dapat sa akin. **39** Ang
naghahanap ng kaniyang buhay ay mawawalan nito. Ngunit
ang mawawalan ng buhay nang dahil sa akin ay makahahanap
nito. **40** Ang tumatanggap sa inyo ay tumatanggap sa akin, at
ang tumatanggap sa akin ay tumatanggap din sa kaniya na
nagsugo sa akin. **41** Ang tumatanggap sa isang propeta dahil
isang propeta siya ay makatatanggap ng gantimpalan ng isang
propeta. At siya na tumatanggap sa isang matuwid na tao dahil
matuwid na tao siya ay makatatanggap ng gantimpala ng isang
matuwid na tao. **42** Sinuman ang magbibigay sa isa sa mga
hamak na mga ito, kahit na isang basong malamig na tubig
upang inumin, dahil isa siyang alagad, totoo itong sasabihin
ko sa inyo, hindi maaring mawala sa kaniya ang kaniyang
gantimpala.”

11 Nangyari nang matapos tagubilinan ni Jesus ang
labingdalawa niyang alagad, umalis siya mula doon upang
magturo at mangaral sa kanilang mga lungsod. **2** Ngayon,
nang marinig ni Juan mula sa bilangguan ang mga bagay
tungkol sa mga gawa ng Cristo, nagpadala siya ng mensahe
sa pamamagitan ng kaniyang mga alagad **3** at sinabi nito sa
kaniya, “Ikaw na nga ba Ang Darating o mayroon pang ibang tao
na dapat naming hanapin?” **4** Sumagot si Jesus at sinabi sa
kanila, “Humayo kayo at iulat ninyo kay Juan kung ano ang
inyong nakita at narinig. **5** Ang mga bulag ay nakatatanggap ng
paningin, nakapaglalakad ang mga lumpo, ang mga may ketong
ay nagiging malinis, ang mga bingi ay nakaririnig nang muli,

ang mga patay ay muling binuhay, at ang mga mahihirap ay
nasabihan na tungkol sa mabuting balita. **6** At pinagpala ang
sinumang hindi makahahanap ng katitisuran sa akin." **7** Habang
nagtungo ang mga lalaking ito sa kanilang daan, sinimulang
sabihin ni Jesus sa mga tao ang tungkol kay Juan, "Ano ang
nilabas ninyo sa ilang para makita—isang tambo na inaalog-alog
ng hangin? **8** Ngunit ano ang nilabas ninyo para makita—isang
lalaki na nakasuot ng malambot na kasuotan? Totoo nga, ang
nagsusuot lamang ng ganoong kasuotan ay iyong naninirahan
sa bahay ng mga hari. **9** Ngunit ano ang nilabas ninyo para
makita—isang propeta? Oo, sinasabi ko sa inyo at mas higit pa
sa isang propeta. **10** Siya itong sinasabi sa naisulat, 'Tingnan
ninyo, ipadadala ko ang aking mensahero na mauuna sa iyo na
siyang maghahanda ng iyong daan.' **11** Sinasabi ko sa inyo,
totoo nga na sa lahat ng mga ipinanganak ng mga babae,
walang nakahihigit kay Juan na Tagapagbautismo. Ngunit ang
pinakahamak na tao sa kaharian ng langit ay mas dakila kaysa
sa kaniya. **12** Mula sa mga araw ni Juan na Tagapagbautismo
hanggang ngayon, ang kaharian ng langit ay nagdurusa sa
karahasan at sapilitan itong kinukuha ng mga taong mararahas.
13 Sapagkat lahat ng mga propeta at ang kautusan ay patuloy
na nagpapahayag hanggang kay Juan. **14** At kung nakahanda
kayong tanggapin ito, ito ay si Elias na paparating. **15** Ang may
taingang pandinig ay makinig. **16** Saan ko dapat ihalintulad
ang salinlahing ito? Tulad nito ay mga batang naglalaro sa
may pamilihan, na nakaupo at tinatawag ang isa't isa **17** at
magsasabi, 'Kami ay tumugtog ng plauta para sa inyo ngunit
hindi kayo nagsayaw. Kami ay nagluksa ngunit hindi kayo
tumangis.' **18** Sapagkat dumating si Juan na hindi kumakain ng

tinapay ni umiinom ng alak, at sasabihin nilang, 'May demonyo
siya.' 19 Ang Anak ng Tao ay dumating na kumakain at umiinom
at sinasabi nilang, 'Tingnan ninyo, siya ay napakatakaw na
tao at lasenggero, kaibigan ng mga maniningil ng buwis at ng
mga makasalanan!' Ngunit ang karunungan ay napawalang-sala
sa pamamagitan ng kaniyang mga gawa." 20 At sinimulang
sawayin ni Jesus ang mga lungsod kung saan nangyari ang
karamihan sa mga makapangyarihan niyang gawa dahil sila ay
hindi nagsisi. 21 "Sa aba mo, Korazin! Sa aba mo, Bethsaida!
Kung ang mga makapangyarihang gawa na ginawa sa inyo ay
nangyari sa Tiro at Sidon, noon pa man nagsisi na sana sila sa
pamamagitan ng sako at mga abo. 22 Ngunit mas mapagtitiisan
pa ang Tiro at Sidon sa araw ng paghuhukom kaysa sa inyo. 23
Ikaw, Capernaum, sa tingin mo ba ay maitataas ka sa langit?
Hindi, ikaw ay maibababa sa hades. Kung sa Sodoma ginawa
ang mga makapangyarihang gawa na ginawa sa iyo, nananatili
pa sana magpahanggang ngayon ang bayan na iyon. **(Hadēs g86)**
24 Ngunit sinasabi ko sa iyo na mas magiging madali pa para sa
lupain ng Sodoma sa araw ng paghuhukom kaysa sa iyo." 25
Nang mga oras na iyon sinabi ni Jesus, "Pinupuri kita, Ama,
Panginoon ng langit at lupa, dahil ikinubli mo ang mga bagay na
ito sa mga marurunong at nakauunawa at iyong inihayag ang
mga ito sa mga hindi nakapag-aral, tulad ng mga maliliit na
bata. 26 Oo, Ama, sapagkat ito ang labis na nakalulugod sa
iyong paningin. 27 Lahat ng mga bagay ay ipinagkatiwala sa
akin ng aking ama. At walang nakakikilala sa Anak maliban
sa Ama at walang nakakikilala sa Ama maliban sa Anak, at
sa kahit sinuman na naisin ng Anak na ihayag ang Ama. 28
Lumapit kayo sa akin, kayong lahat na nahihirapan at lubhang

nabibigatan at bibigyan ko kayo ng kapahingahan. **29** Dalhin
ninyo ang aking pamatok at matuto kayo sa akin sapagkat ako
ay mahinahon at may mapagpakumbabang puso at makakamit
ninyo ang kapahingahan para sa inyong mga kaluluwa. **30**
Sapagkat madali ang aking pamatok at ang aking pasanin ay
magaan.”

12 Nang panahong iyon, sa Araw ng Pamamahinga, napadaan
si Jesus sa mga triguhan. Ang kaniyang mga alagad ay nagutom
at nag-umpisa silang pumitas ng mga uhay at kinain iyon. **2**
Ngunit nang makita ito ng mga Pariseo, sinabi nila kay Jesus,
“Tingnan mo, ang iyong mga alagad ay gumagawa ng labag
sa kautusan sa Araw ng Pamamahinga.” **3** Ngunit sinabi ni
Jesus sa kanila, “Hindi ba ninyo nabasa ang ginawa ni David
nang siya ay nagutom at pati ang mga lalaking kasama niya? **4**
Kung paano siya pumasok sa tahanan ng Diyos at kinain ang
tinapay na handog, na labag sa kautusan na kainin niya at labag
sa kautusan na kainin din ng kaniyang mga kasama, ngunit
nararapat lamang sa mga pari? **5** At hindi ba ninyo nabasa
sa kautusan na sa Araw ng Pamamahinga, ang mga pari sa
templo ay nilalapastanganan ang Araw ng Pamamahinga ngunit
hindi nagkakasala? **6** Ngunit sinasabi ko sa inyo na ang mas
dakila sa templo ay narito. **7** At kung alam sana ninyo ang
ibig sabihin nito, 'Ang nais ko ay habag at hindi handog,' hindi
sana ninyo hinatulan ang walang kasalanan. **8** Sapagkat ang
Anak ng Tao ay Panginoon ng Araw ng Pamamahinga.” **9**
Pagkatapos, umalis si Jesus mula doon at pumasok sa kanilang
sinagoga. **10** Masdan ito, may isang lalake na tuyot ang kamay.
Nagtanong ang mga Pariseo kay Jesus, at sinabi, “Naaayon
ba sa kautusan ang magpagaling sa Araw ng Pamamahinga?”

upang siya ay maparatangan nila ng pagkakasala. **11** Sinabi ni
Jesus sa kanila, "Sino kaya sa inyo, na kung mayroon siyang
nag-iisang tupa, at nahulog ang tupang ito sa malalim na butas
sa Araw ng Pamamahinga ay hindi ito iaahon sa butas para
ilabas? **12** Gaano pa kaya kahalaga ang isang tao kaysa sa
isang tupa. Kaya hindi labag sa kautusan ang paggawa ng
mabuti sa Araw ng Pamamahinga." **13** At sinabi ni Jesus sa
lalaki, "Iunat mo ang iyong kamay." Iniunat nga niya ito, at
bumalik ang dating kalusugan nito, gaya ng kaniyang isang
kamay. **14** Ngunit lumabas ang mga Pariseo at nagsabwatan
laban sa kaniya. Naghahanap sila ng paraan kung paano siya
maipapatay. **15** Nang mapansin ito ni Jesus, lumayo siya doon.
Maraming tao ang sumunod sa kaniya, at pinagaling niya silang
lahat. **16** Sila ay pinagbilinan niya na huwag ipapaalam sa
iba ang tungkol sa kaniya, **17** ito ay upang magkatotoo ang
sinabi sa pamamagitan ni Isaias na propeta, na nagsasabi, **18**
"Tingnan ninyo, ang aking lingkod na aking pinili; ang aking
pinakamamahal, na siyang lubos na kinalulugdan ng aking
kaluluwa. Ilalagay ko sa kaniya ang aking Espiritu, at ihahayag
niya ang paghuhukom sa mga Gentil. **19** Hindi siya magpupumilit
o makikipagsigawan ng malakas, ni walang sinumang makaririnig
ng kaniyang tinig sa mga lansangan. **20** Hindi niya babaliin
ang anumang tambong marupok; hindi rin niya papatayin ang
kahit na anong umuusok na pabilo, hanggang maipadala niya
ang paghuhukom sa katagumpayan. **21** At ang mga Gentil
ay magkakaroon ng pananalig sa kaniyang pangalan." **22**
Pagkatapos ay may isang tao na bulag at pipi na sinapian ng
demonyo ang dinala kay Jesus. Pinagaling niya ito at ang lalaki
ay nakapagsalita at nakakita. **23** Ang lahat ng napakaraming

tao ay namangha, at sinabi, “Anak kaya ni David ang lalaking
ito?” 24 Ngunit nang marinig ng mga Pariseo ang mga himalang
ito, kanilang sinabi, “Ang taong ito ay hindi nakapagpapalayas
ng mga demonyo maliban sa pamamagitan ni Beelzebul, ang
prinsipe ng mga demonyo. “ 25 Ngunit nalalaman ni Jesus ang
kanilang mga iniisip at sinabi sa kanila, “Ang bawat kahariang
nahahati laban sa kaniyang sarili ay magiging mapanglaw, at
bawat lungsod o bahay na nahahati laban sa kaniyang sarili ay
hindi mananatili. 26 Kung pinalalayas ni Satanas si Satanas,
siya ay nahahati laban sa kaniyang sarili. Paano mananatili
ang kaniyang kaharian? 27 At kung ako ay nagpapalayas
ng mga demonyo sa pamamagitan ni Beelzebul, sa kanino
pinalalayas ng inyong mga tagasunod ang mga demonyo?
Dahil dito, sila ang inyong magiging mga hukom. 28 Ngunit
kung ako ay nagpapalayas ng mga demonyo sa pamamagitan
ng Espiritu ng Diyos, samakatuwid, ang kaharian ng Diyos ay
dumating na sa inyo. 29 Paano malolooban ng sinuman ang
bahay ng isang malakas na tao at nanakawin ang kaniyang mga
pag-aari na hindi muna igagapos ang malakas na tao? Saka
pa niya nanakawin ang kaniyang mga pag-aari sa kaniyang
bahay. 30 Ang sinuman na hindi kasapi ko ay laban sa akin, at
sino man ang hindi nagtitipong kasama ko ay nagkakalat. 31
Kung gayon ay sinasabi ko sa inyo, ang lahat ng kasalanan
at kalapastangan sa tao ay mapapatawad. Ngunit ang lahat
ng kalapastanganan sa Espiritu ay hindi mapapatawad. 32
Sinumang magbigkas ng anumang salita laban sa Anak ng Tao,
siya ay mapapatawad. Ngunit sinumang magsasalita laban sa
Banal na Espiritu, siya ay hindi mapapatawad, maging dito sa
mundo o sa darating. **(aiōn g165)** 33 O gawing mabuti ang puno

at ang bunga nito ay mabuti, o gawing masama ang puno at ang
bunga nito ay masama, sapagkat makikilala ang bawat puno
ayon sa bunga nito. **34** Kayong mga anak ng mga ulupong, dahil
kayo ay masama, paano kayo magsasabi ng mga mabubuting
bagay? Sapagkat kung ano ang nilalaman ng puso ay siyang
binibigkas ng bibig. **35** Ang mabuting tao mula sa mabuting
kayamanan ng kaniyang puso ay naglalabas ng mabuti at ang
masamang tao na may masamang kayamanan sa kaniyang puso
ay naglalabas ng masama. **36** At sinasabi ko sa inyo na sa araw
ng paghuhukom, ang mga tao ay mananagot sa bawat salita na
kanilang binitawan na walang kabuluhan. **37** Sapagkat sa iyong
mga salita ikaw ay mapapawalang-sala, at sa iyong mga salita
ikaw ay parurusahan." **38** At sumagot ang ilang mga eskriba
at Pariseo kay Jesus at sinabi, "Guro, nais naming makakita
ng palatandaan mula sa iyo," **39** Ngunit sumagot si Jesus at
sinabi sa kanila, "Isang masama at mapangalunyang salinlahi
ang naghahanap ng palatandaan. Ngunit walang ibibigay na
palatandaan sa kaniya maliban sa palatandaan ni Jonas na
propeta. **40** Sapagkat gaya ni Jonas na tatlong araw at tatlong
gabi sa tiyan ng malaking isda, gayundin na ang Anak ng Tao ay
tatlong araw at tatlong gabi na nasa ilalim ng lupa. **41** Ang mga
tao sa Nineve ay tatayo sa paghuhukom kasama ng salinlahing
ito at parurusahan ito. Sapagkat sila ay nagsisi sa pangangaral
ni Jonas, at tingnan ninyo, ang narito ay mas dakila kay Jonas.
42 Ang Reyna ng Timog ay tatayo sa paghuhukom kasama
ng mga tao ng salinlahing ito at parurusahan ito. Naglakbay
siya mula sa dulo ng mundo upang dinggin ang karunungan
ni Solomon, at tingnan ninyo, ang narito ay mas dakila kay
Solomon. **43** Kung ang isang masamang espiritu ay umalis sa

isang tao, siya ay dadaan sa lugar na walang tubig, at siya
ay maghahanap ng mapagpapahingahan, ngunit hindi niya ito
mahanap. **44** At sasabihin nitong, 'Ako ay babalik sa dati kong
tahanan kung saan ako nanggaling.' Nang makabalik, nakita niya
ang bahay na malinis at maayos. **45** Siya ay aalis at magsasama
ng pito pang espiritu na mas masama pa sa kaniya at silang
lahat ay papasok at maninirahan doon. At ang kalagayan ng
taong iyon ay magiging mas malala pa kaysa sa dati. Katulad ng
masasamang salinlahing ito." **46** Habang nagsasalita pa si Jesus
sa napakaraming tao, masdan ito, ang kaniyang ina at mga
kapatid ay nakatayo sa labas, hinahanap siya upang kausapin.
47 May nagsabi sa kaniya, "Tingnan mo, ang iyong ina at ang
iyong mga kapatid na lalaki ay nakatayo sa labas, hinahanap ka
upang makausap." **48** Ngunit sumagot si Jesus at sinabi sa
kaniya, "Sino ang aking ina? At sino ang aking mga kapatid?" **49**
Pagkatapos iniunat niya ang kaniyang kamay sa kaniyang mga
alagad at sinabi, "Tingnan ninyo, nandito ang aking ina at ang
aking mga kapatid! **50** Sapagkat ang sinumang gumagawa sa
kagustuhan ng aking Amang nasa langit, ang taong iyon ay
aking kapatid at ina."

13 Sa araw na iyon ay lumabas ng bahay si Jesus at umupo sa
tabi ng dagat. **2** May napakaraming bilang ng tao ang pumalibot
sa kaniya kaya sumakay siya sa isang bangka at umupo doon.
Ang lahat ng tao ay tumayo sa dalampasigan. **3** At nagsabi
si Jesus sa kanila ng maraming bagay sa pamamagitan ng
talinghaga. Kaniyang sinabi, "Masdan ito, isang manghahasik
ang lumabas upang maghasik. **4** Sa kaniyang paghahasik,
nahulog ang ilang mga binhi sa tabi ng daan, dumating ang
mga ibon at kinain ang mga ito. **5** Ang ibang mga binhi naman

ay nahulog sa mabatong lupa kung saan kakaunti lamang ang
lupa. Ang mga ito ay mabilis na tumubo sapagkat mababaw
lamang ang lupa. **6** Ngunit nang sumikat na ang araw, ang mga
ito ay natuyo dahil wala itong mga ugat, at nalanta ang mga
ito. **7** Ang ibang mga binhi ay nahulog sa may mga matitinik
na halaman. Lumaki ang mga halamang may tinik at sinakal
ang mga ito. **8** Ang ibang mga binhi ay nahulog sa mabuting
lupa at ang mga ito ay namunga, ang iba ay tig-iisandaan, ang
iba ay tig-aanimnapu, at ang iba ay tigtatatlumpu. **9** Ang may
taingang pandinig, ay makinig." **10** Dumating ang mga alagad
at sinabi kay Jesus, "Bakit mo kinakausap ang mga tao sa
pamamagitan ng mga talinghaga?" **11** Sumagot si Jesus at
sinabi sa kanila, "Nabigyan kayo ng pribilehiyo ng pagkaunawa
sa mga hiwaga ng kaharian ng langit, ngunit sa kanila ay hindi
naibigay. **12** Dahil kung sinuman ang mayroon na ay higit
pang mabibigyan at siya ay magkakaroon ng sagana. Ngunit
ang sinuman na wala, kukunin sa kaniya maging ang tanging
mayroon siya. **13** Kaya kinakausap ko sila sa pamamagitan
ng mga talinghaga, sapagkat kahit na sila ay nakakakita, hindi
sila tunay na nakakakita. At bagaman nakaririnig sila ay hindi
naman sila tunay na nakaririnig, ni hindi sila makaunawa. **14** Sa
kanila natupad ang propesiya ni Isaias, na nagsasabi, 'Habang
pinakikinggan ay inyong maririnig, ngunit hindi ninyo talaga
maintindihan; habang tinitingnan ay inyong nakikita, ngunit hindi
ninyo talaga maunawaan. **15** Sapagkat ang puso ng mga taong
ito ay naging mapurol, at hirap sila sa pakikinig, at ipinikit nila
ang kanilang mga mata upang hindi sila makakita sa kanilang
mga mata, o makarinig sa kanilang mga tainga, o makaintindi
sa kanilang mga puso, upang sila ay babalik muli at sila ay

aking pagagalingin.' **16** Ngunit pinagpala ang inyong mga mata,
sapagkat ang mga ito ay nakakakita; at ang inyong mga tainga,
sapagkat ang mga ito ay nakakarinig. **17** Totoo itong sinasabi
ko sa inyo na maraming mga propeta at mga taong matuwid
ang ninais na makita ang mga bagay na inyong nakikita, ngunit
hindi nila ito nakita. Ninais nila na marinig ang mga bagay
na inyong mga naririnig, ngunit hindi nila ito napakinggan. **18**
Ngayon, makinig kayo sa talinghaga ng manghahasik. **19** Kapag
mapakinggan ng sinuman ang salita ng kaharian ngunit hindi ito
nauunawaan, darating ang masama at nanakawin ang mga binhi
na naihasik sa kaniyang puso. Ito ay ang binhi na naihasik sa
tabi ng daan. **20** Siya na naihasik sa mabatong lupa ay siyang
nakakarinig sa salita at agad itong tinatanggap nang may galak.
21 Gayunman wala siyang mga ugat at tumatagal lamang ng
panandalian. At kung ang kapighatian at pag-uusig ay dumating
dahil sa salita, siya ay agad nadadapa. **22** Siya na naihasik sa
may mga matitinik na halaman ay nakaririnig ng salita, ngunit
ang pagkabalisa sa mundo at ang panlilinlang ng mga yaman
ang siyang sumakal sa salita, at hindi siya namunga. **(aiōn g165)**
23 Siya na naihasik sa mabuting lupa ay siyang nakarinig sa
salita at nakaunawa dito. Siya ang tunay na namumunga at
nagpapayabong nito; ang ilan ay namunga ng tig-iisandaan,
ang iba ay tig-aanimnapu, at ang iba ay tig-tatatlumpu." **24**
Nagkuwento si Jesus ng isa pang talinghaga sa kanila. Sinabi
niya, "Ang kaharian ng langit ay tulad ng isang lalaking naghasik
ng mabuting binhi sa kaniyang bukid. **25** Ngunit habang tulog
ang mga tao, dumating ang kaniyang kaaway at naghasik din ng
mga damo kasama ng mga trigo saka umalis. **26** Nang sumibol
ang mga dahon at namunga ay lumitaw din ang mga damo. **27**

Dumating ang mga tagapaglingkod ng may-ari ng lupa at sinabi
sa kaniya, 'Ginoo, hindi ba mabuti ang inihasik mong mga binhi
sa iyong bukirin? Papaanong nagkaroon ito ng mga damo?'
28 Sinabi niya sa kanila, 'Ginawa ito ng isang kaaway.' Sinabi
ng mga tagapaglingkod sa kaniya, 'Nais mo bang puntahan
namin at bunutin ang mga ito?' **29** Sinabi ng may-ari ng lupa,
'Huwag, sapagkat kapag binunot ninyo ang mga damo, baka
mabunot niyo din ang mga trigo kasama nito. **30** Hayaan lang
silang parehong lumaki hanggang dumating ang anihan. Sa
oras na nang pag-aani ay sasabihin ko sa mga tagapag-ani na,
“Unahin ninyong bunutin ang mga damo at bigkisin ang mga ito
at inyong sunugin samantalang ang mga trigo naman ay inyong
ipunin sa aking kamalig.'”” **31** Muling nagkuwento si Jesus ng
talinghaga sa kanila. Kaniyang sinabi, “Ang kaharian ng langit ay
tulad ng binhi ng mustasa na kinuha ng isang tao at inihasik
sa kaniyang bukid. **32** Tunay ngang pinakamaliit ang binhing
ito sa lahat ng ibang mga binhi. Ngunit nang ito ay lumaki,
naging mas malaki ito kaysa sa mga halamang panghardin. Ito
ay naging puno kaya ang mga ibon sa himpapawid ay pumunta
at namugad sa mga sanga nito.” **33** Muling nagsabi si Jesus
ng talinghaga sa kanila, “Ang kaharian ng langit ay tulad ng
isang lebadura na kinuha ng isang babae at inihalo sa tatlong
takal ng harina hanggang ito ay umalsa.” **34** Ang lahat ng mga
bagay na ito ay sinabi ni Jesus sa mga tao sa pamamagitan ng
talinghaga. At kung hindi sa pamamagitan ng talinghaga ay hindi
siya nagsalita sa kanila. **35** Ito ay upang magkatotoo ang mga
nasabi sa pamamagitan ng mga propeta noong sinabi niyang,
“Bubuksan ko ang aking bibig sa pamamagitan ng talinghaga,
sasabihin ko ang mga bagay na naitago buhat nang itatag ang

mundo.” 36 Pagkatapos ay iniwan ni Jesus ang maraming tao
at nagtungo sa isang bahay. Lumapit sa kaniya ang kaniyang
mga alagad at sinabi, “Ipaliwanag mo sa amin ang talinghaga
ng mga damo sa bukid.” 37 Sumagot si Jesus at sinabi, “Ang
naghasik ng mabuting buto ay ang Anak ng Tao. 38 Ang bukid
ay ang mundo; at ang mabuting binhi ay ang mga anak ng
kaharian. Ang mga damo ay ang mga anak ng masama, 39 at
ang kaaway na naghasik sa kanila ay ang diyablo. Ang pag-aani
ay ang katapusan ng mundo at ang mga tagapag-ani ay ang
mga anghel. **(aiōn g165)** 40 Kaya gaya ng mga damo na inipon at
sinunog sa apoy, ganun din sa katapusan ng mundo. **(aiōn g165)**
41 Magpapadala ang Anak ng Tao ng kaniyang mga anghel at
titipunin nila sa labas ng kaniyang kaharian ang lahat ng bagay
na sanhi ng kasalanan at ang mga gumagawa ng masama.
42 Itatapon nila ang mga ito sa pugon ng apoy na kung saan
mayroong mga iyakan at nagngangalit na ngipin. 43 At ang mga
matutuwid na tao ay magliliwanag tulad ng araw sa kaharian
ng kanilang Ama. Ang may taingang pandinig ay makinig. 44
Ang kaharian ng langit ay tulad sa isang kayamanang nakatago
sa bukid. Natagpuan ito ng isang tao at itinago. Sa kaniyang
kagalakan ay umalis siya at ibinenta niya lahat ng mayroon siya
at binili ang bukid na iyon. 45 Gayun din naman, ang kaharian ng
langit ay tulad ng isang mangangalakal na naghahanap ng mga
mahahalagang perlas. 46 Nang mahanap niya ang isang perlas
na may malaking halaga, umalis siya at ibinenta niya lahat ng
mayroon siya at binili ito. 47 Gayun din naman, ang kaharian ng
langit ay tulad ng isang lambat na inihagis sa dagat at nakahuli
ng iba't ibang uri ng lamang dagat. 48 Nang ito ay napuno,
hinila ito ng mga mangingisda sa dalampasigan. Pagkatapos ay

umupo sila at tinipon ang mga mabuting bagay sa mga lalagyan,
ngunit kanilang itinapon ang mga bagay na walang pakinabang.
49 Ganito ang mangyayari pagdating ng katapusan ng mundo.
Darating ang mga anghel at ihihiwalay ang masama sa mga
matuwid. **(aiōn g165)** 50 Sila ay itatapon nila sa pugon ng apoy na
kung saan mayroong mga iyakan at nagngangalit na ngipin. 51
Naiintindihan ba ninyo ang lahat ng mga bagay na ito?" Sinabi
ng mga alagad sa kaniya, "Oo." 52 At sinabi ni Jesus sa kanila,
"Kaya bawat eskriba na naging alagad ng kaharian ng langit
ay katulad ng isang tao na nagmamay-ari ng isang bahay, na
naglalabas ng luma at mga bagong bagay mula sa kaniyang
kayamanan." 53 At nangyari na nang matapos ni Jesus ang
mga talinghagang ito ay umalis na siya sa lugar na iyon. 54
Pagkatapos ay pumasok si Jesus sa kaniyang sariling rehiyon at
nagturo sa mga tao sa kanilang mga sinagoga. Ang kinalabasan
nito ay namangha sila at sinabi, "Saan kinuha ng taong ito ang
kaniyang karunungan at saan nagmula ang mga himalang ito?
55 Hindi ba siya ang anak ng karpintero? Hindi ba't si Maria ang
kaniyang ina? At ang mga kapatid niya ay sina Santiago, Jose,
Simon, at Judas? 56 At hindi ba ang kaniyang mga kapatid na
babae ay kasama din natin? Kaya saan nakuha ng taong ito ang
lahat ng mga bagay na ito?" 57 Nasaktan sila nang dahil sa
kaniya. Ngunit sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang propeta ay hindi
nawawalan ng karangalan maliban sa kaniyang sariling bansa
o sa kaniyang sariling pamilya." 58 At hindi siya gumawa ng
maraming himala doon dahil sa kawalan nila ng paniniwala.

14 Nang mga panahon na iyon, narinig ni Herodes na tetrarka
ang mga balita tungkol kay Jesus. 2 Sinabi niya sa kaniyang
mga lingkod, "Ito ay si Juan na Tagapagbautismo, muli siyang

nabuhay mula sa mga patay. Kaya ang mga kapangyarihang ito
ay gumagawa sa kaniya." 3 Sapagkat ipinadakip ni Herodes si
Juan, iginapos siya at inilagay sa bilangguan dahil kay Herodias
na asawa ng kapatid niyang si Felipe. 4 Sapagkat sinabi ni
Juan sa kaniya, "Labag sa batas na gawin mo siyang asawa
mo." 5 Nais ni Herodes na siya ay ipapatay subalit natatakot
siya sa mga tao sapagkat itinuring nila itong propeta. 6 Ngunit
noong dumating ang kaarawan ni Herodes, ang anak na babae
ni Herodias ay sumayaw sa gitna at nalugod si Herodes. 7
Bilang tugon, nangako siya na may panunumpa na ipagkakaloob
ang anumang hihilingin nito. 8 Pagkatapos matagubilinan ng
kaniyang ina, sinabi niya, "Ibigay mo sa akin dito, sa isang
bandihado, ang ulo ni Juan na Tagapagbautismo." 9 Lubhang
nabalisa ang hari dahil sa kaniyang kahilingan, ngunit dahil sa
kaniyang sumpang binitawan at dahil sa lahat ng naroon sa
hapunan na kasama niya, iniutos niya na ito ay mangyari. 10
Nag-utos siya at pinapugutan ng ulo si Juan sa bilangguan.
11 Pagkatapos ay dinala ang kaniyang ulong nasa bandihado
at ibinigay sa babae at dinala niya ito sa kaniyang ina. 12
Pagkatapos nito ay dumating ang kaniyang mga alagad at
kinuha ang kaniyang bangkay at saka inilibing. Pagkatapos nito,
umalis sila at ibinalita ito kay Jesus. 13 Ngayon, nang marinig ito
ni Jesus, umalis siya mula roon sa pamamagitan ng bangka at
nagpunta sa isang liblib na lugar. Nang marinig ito ng mga tao,
sinundan siya ng mga ito na naglalakad mula sa mga lungsod. 14
At dumating si Jesus na nauna sa kanila at nakita ang maraming
tao. Nahabag siya sa kanila at pinagaling ang mga may sakit sa
kanila. 15 Nang sumapit ang gabi, lumapit ang mga alagad sa
kaniya at sinabi, "Ito ay ilang na lugar at natapos na ang araw.

Pauwiin na ninyo ang mga taong napakarami, upang sila ay
makapunta sa mga nayon at makapamili ng makakain para sa
kanilang sarili." **16** Ngunit sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi na
nila kailangan pang umalis. Bigyan ninyo sila ng makakain." **17**
Sinabi nila sa kaniya, "Mayroon lamang kaming limang piraso ng
tinapay at dalawang isda rito." **18** Sinabi ni Jesus, "Dalhin ninyo
sa akin ang mga iyan." **19** Pagkatapos ay inutusan ni Jesus ang
mga maraming tao na maupo sa damuhan. Kinuha niya ang
limang pirasong tinapay at dalawang isda. Habang nakatingala
sa langit, binasbasan niya at pinagpira-piraso ang mga tinapay
at saka ibinigay sa mga alagad. Ipinamahagi naman ito ng mga
alagad sa mga tao. **20** Lahat sila ay nakakain at nabusog.
Pagkatapos ay inipon nila ang mga natira sa mga pinagpira-
pirasong pagkain—labindalawang basket ang napuno. **21** Lahat
ng kumain ay umabot sa limanlibong kalalakihan bukod sa mga
kababaihan at mga bata. **22** Kaagad na pinasakay niya ang mga
alagad sa bangka upang mauna silang tumungo sa kabilang
dako, habang pina-uuwi niya ang mga tao. **23** Pagkatapos
niyang mapauwi ang mga tao, umakyat siyang mag-isa sa isang
bundok upang manalangin. Nang lumalim na ang gabi, mag-isa
lamang siya roon. **24** Ngunit ang bangka ay nasa kalagitnaan
na ng dagat, halos hindi na ito mapigilan dahil sa mga alon,
sapagkat pasalubong ang hangin. **25** Nang madaling araw na,
nilapitan sila ni Jesus na naglalakad sa dagat. **26** Nang makita
siya ng kaniyang mga alagad na naglalakad sa dagat, natakot
sila at sinabi, "Multo," at sila ay nagsigawan sa takot. **27** Ngunit
agad nagsalita si Jesus sa kanila at sinabi, "Magpakatapang
kayo! Ako ito! Huwag kayong matakot." **28** Sumagot si Pedro sa
kaniya at sinabi, "Panginoon, kung ikaw iyan, utusan mo akong

pumunta sa iyo sa tubig." 29 Sinabi ni Jesus, "Halika." Kaya
bumaba si Pedro sa bangka at lumakad sa tubig papunta kay
Jesus. 30 Ngunit nang napansin ni Pedro ang hangin, siya ay
natakot. Habang siya ay nagsimulang lumubog, sumigaw siya at
sinabi, "Panginoon, iligtas mo ako!" 31 Kaagad iniunat ni Jesus
ang kaniyang kamay at inabot si Pedro at sinabi sa kaniya, "Ikaw
na may maliit na pananampalataya, bakit ka nag-alinlangan?"
32 At nang sumakay si Jesus at Pedro sa bangka, huminto
ang hangin sa pag-ihip. 33 At ang mga alagad sa bangka ay
sumamba kay Jesus at sinabi, "Tunay ngang ikaw ang Anak ng
Diyos." 34 Nang makatawid na sila, nakarating sila sa lupain ng
Genasaret. 35 Nang nakilala si Jesus ng mga taong tagaroon,
ipinamalita nila saan mang lugar sa palibotlibot at dinala nila sa
kaniya ang bawat isa na may sakit. 36 Nagmakaawa sila sa
kaniya na kung maaari ay mahawakan nila ang laylayan ng
kaniyang kasuotan, at lahat ng humawak dito ay gumaling.

15 At may ilang mga Pariseo at mga eskriba na mula sa
Jerusalem ang pumunta kay Jesus. Sinabi nila, 2 "Bakit nilalabag
ng iyong mga alagad ang mga kaugalian ng mga nakatatanda?
Sapagkat hindi nila hinuhugasan ang kanilang mga kamay kapag
sila ay kakain." 3 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "At
kayo—bakit ninyo nilalabag ang kautusan ng Diyos alang-alang
sa inyong mga kaugalian? 4 Sapagkat sinabi ng Diyos, 'Igalang
mo ang iyong ama at iyong ina,' at 'Sinuman ang magsalita ng
masama sa kaniyang ama o ina ay tiyak na mamamatay. 5
Ngunit sinabi ninyo, 'Sinuman ang magsabi sa kaniyang ama o
ina, "Anumang tulong ang matanggap sana ninyo na galing sa
akin, ngayon ay isa nang kaloob na ibinigay sa Diyos,"' 6 hindi
na kailangang igalang ng taong iyon ang kaniyang ama. Sa

ganitong paraan binalewala ninyo ang salita ng Diyos alang-
alang sa inyong mga kaugalian. 7 Kayong mga mapagkunwari,
tama ang propesiya tungkol sa inyo ni Isaias noong sinabi niya,
8 'Iginagalang ako ng mga taong ito sa kanilang mga labi ngunit
ang kanilang mga puso ay malayo sa akin. 9 Sinasamba nila
ako na walang kabuluhan, dahil ang itinuturo nila bilang mga
doktrina ay ang mga utos ng mga tao.'" 10 Pagkatapos ay
tinawag niya ang maraming tao palapit sa kaniya at sinabi sa
kanila, "Makinig kayo at intindihin ninyo— 11 Walang pumapasok
sa bibig ang nakapagpaparumi sa isang tao. Sa halip, kung ano
ang lumalabas sa kaniyang bibig, ito ang nakapagpaparumi sa
tao." 12 Pagkatapos, lumapit ang kaniyang mga alagad at sinabi
kay Jesus, “Alam ba ninyo na nasaktan ang mga Pariseo nang
marinig nila ang inyong sinabi?” 13 Sumagot si Jesus at sinabi,
“Bawat halaman na hindi itinanim ng aking Amang nasa langit ay
bubunutin. 14 Hayaan ninyo sila, mga bulag sila na gabay. Kung
ang isang bulag na tao ay gagabayan ang kapwa niyang bulag,
pareho silang mahuhulog sa hukay.” 15 Sumagot si Pedro at
sinabi kay Jesus, “Ipaliwanag mo sa amin ang talinghagang ito.”
16 Sinabi ni Jesus, “Kayo din ba ay wala pa ring pang-unawa?
17 Hindi ba ninyo nakikita na kung anumang pumapasok sa
inyong bibig ay dadaan sa tiyan at pagkatapos pinapalabas sa
palikuran? 18 Ngunit ang mga bagay na lumalabas sa bibig ay
galing sa puso. Ang mga bagay na ito ang nakapagpaparumi sa
tao. 19 Sapagkat sa puso nanggagaling ang mga masasamang
pag-iisip, pagpatay, pangangalunya, sekswal na imoralidad,
pagnanakaw, bulaang saksi at mga paghamak. 20 Ito ang mga
bagay na nakapagpaparumi sa tao. Ngunit ang kumain na hindi
naghugas ng mga kamay ay hindi nakapagpaparumi sa tao.” 21

Pagkatapos, umalis si Jesus mula roon at pumunta patungo
sa mga rehiyon sa lungsod ng Tiro at Sidon. **22** Masdan ito,
may isang Cananeang babae ang lumabas galing sa rehiyon
na iyon. Sumigaw siya at sinabing, “Kahabangan mo ako,
Panginoon, anak ni David; ang aking anak na babae ay lubhang
pinapahirapan ng isang demonyo. **23** Ngunit hindi siya sinagot ni
Jesus kahit isang salita. Lumapit ang kaniyang mga alagad at
nagmakaawa sa kaniya, sinabi, “Paalisin ninyo siya sapagkat
sumisigaw siyang sumusunod sa atin.” **24** Subalit sumagot si
Jesus at sinabi, “Hindi ako sinugo sa kaninuman maliban sa
mga tupang naliligaw sa tahanan ng Israel.” **25** Ngunit lumapit
at lumuhod ang babae sa kaniyang harapan, na nagsasabi,
“Panginoon, tulungan mo ako.” **26** Sumagot siya at sinabi, “Hindi
tama na kunin ang tinapay ng mga anak at ihagis sa mga tuta.”
27 Sinabi niya, “Oo nga, Panginoon, ngunit kahit ang mga tuta ay
kinakain ang mga katiting na tinapay na nahulog mula sa kainan
ng kanilang mga amo. **28** Pagkatapos, sumagot si Jesus at
sinabi sa kaniya, “Babae, napakalaki ng iyong pananampalataya.
Mangyari sa iyo ayon sa iyong hinihiling.” At gumaling ang
kaniyang anak na babae sa oras na iyon. **29** Umalis si Jesus
sa lugar na iyon at pumunta malapit sa Dagat ng Galilea.
Pagkatapos umakyat siya sa isang burol at doon umupo. **30**
Napakaraming tao ang lumapit sa kaniya. Kasama nila ang mga
pilay, bulag, pipi at mga lumpo, at marami pang iba na may
mga sakit. Inilagay sila sa paanan ni Jesus at sila ay pinagaling
niya. **31** Kaya namangha ang maraming tao nang nakita nila ang
mga pipi na nakapagsalita, ang lumpo na napagaling, ang pilay
na nakakalakad at mga bulag na nakakakita. Pinuri nila ang
Diyos ng Israel. **32** Tinawag ni Jesus ang kaniyang mga alagad

at sinabi, “Nahahabag ako sa mga tao dahil sila ay nanatili
kasama ko sa loob na ng tatlong araw at walang makain. Ayaw
ko silang pauwiin na hindi kumakain upang hindi sila himatayin
sa daan.” **33** Sinabi ng mga alagad sa kaniya, “Saan naman
tayo kukuha ng sapat na tinapay sa ilang para busugin ang
napakamaraming tao?” **34** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ilan ang
tinapay na meron kayo?” Sinabi nila, “Pito, at kaunting maliliit na
isda.” **35** At inutosan ni Jesus ang maraming tao na maupo
sa lupa. **36** Kinuha niya ang pitong tinapay at mga isda, at
pagkatapos magbigay ng pasasalamat, pinagpira-piraso niya
ang mga tinapay at ibinigay sa kaniyang mga alagad. At ibinigay
ng mga alagad ang mga ito sa mga tao. **37** Ang lahat ng tao ay
nakakain at nabusog. At inipon nila ang mga pagkain mula sa
pira-pirasong natira, pitong basket ang napuno. **38** Mayroong
apat na libong lalaki ang kumain, bukod sa mga babae at mga
bata. **39** Pagkatapos, pinauwi ni Jesus ang maraming tao at
sumakay siya sa bangka at pumunta sa rehiyon ng Magadan.

16 Lumapit ang mga Pariseo at Saduseo at sinubok si Jesus
sa pamamagitan ng paghingi sa kaniya na ipakita sa kanila ang
isang palatandaan mula sa langit. **2** Ngunit sumagot siya at
sinabi sa kanila, “Pagsapit ng gabi, sasabihin ninyo. 'Magiging
maganda ang panahon, sapagkat pula ang kalangitan.' **3**
At sasabihin ninyo sa umaga, 'Hindi magiging maganda ang
panahon ngayon, sapagkat ang langit ay pula at maulap.' Alam
ninyo kung paano bigyan ng kahulugan ang anyo ng langit, ngunit
hindi ninyo kayang bigyang kahulugan ang mga palatandaan
ng mga panahon. **4** Maghahanap ng palatandaan ang mga
masama at mapang-apid na salinlahi, ngunit walang maibibigay
na palatandaan sa kanila maliban sa palatandaan ni Jonas.”

Pagkatapos ay iniwan sila ni Jesus at umalis. 5 Nagpunta ang
mga alagad sa kabilang bahagi, ngunit nakalimutang magdala
ng tinapay. 6 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Unawain ninyo at mag-
ingat kayo sa lebadura ng mga Pariseo at mga Saduseo.” 7
Nagdahilan ang mga alagad sa kanilang mga sarili at sinabi, “Ito
ay dahil wala tayong nadalang tinapay.” 8 Batid ito ni Jesus
at sinabi, “Kayong maliit ang pananampalataya, bakit kayo
nagdadahilan sa inyong mga sarili at sinasabi na ito ay dahil wala
kayong nadalang tinapay? 9 Hindi pa rin ba ninyo napapansin o
naaalala ang limang tinapay para sa limang-libo, at ilang mga
basket na tinapay ang naipon ninyo? 10 O ang pitong basket
na tinapay na para sa apat na libo at ilang mga basket ang
inyong naipon? 11 Paanong hindi ninyo naintindihan na hindi
ako nagsasalita sa inyo tungkol sa tinapay? “Unawain ninyo
at mag-ingat kayo sa lebadura ng mga Pariseo at Saduseo.”
12 Pagkatapos naintindihan nila na sila ay hindi pinag-iingat
sa lebadura sa tinapay, kundi upang mag-ingat sa itinuturo ng
mga Pariseo at mga Saduseo. 13 Ngayon, nang dumating si
Jesus sa mga bahagi ng Cesarea ng Filipos, tinanong niya
ang kaniyang mga alagad, na sinasabi, “Ano ang sinasabi ng
mga tao kung sino ang Anak ng Tao?” 14 Sinabi nila, “Sabi
ng iba na si Juan na Tagapagbawtismo; ang iba, si Elias; at
ang iba, si Jeremias, o isa sa mga propeta.” 15 Sinabi niya sa
kanila, “Ngunit ano ang sinasabi ninyo sa kung sino ako?” 16
Sumagot si Simon Pedro at sinabi, “Ikaw ang Cristo, ang Anak
ng buhay na Diyos.” 17 Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya,
“Pinagpala ka, Simon Bar Jonas, sapagkat ito ay hindi nahayag
sa iyo ng laman o ng dugo, kundi ng aking Amang nasa langit.
18 Sinasabi ko rin sa iyo na ikaw ay si Pedro at sa ibabaw ng

batong ito ay itatayo ko ang aking iglesiya. Ang tarangkahan ng
hades ay hindi mananaig laban dito. **(Hadēs g86)** **19** Ibibigay ko
sa iyo ang mga susi sa kaharian ng langit. Anumang gapusin
mo sa lupa ay gagapusin din sa langit, at anumang kalagan
ninyo sa lupa ay kakalagan din sa langit.” **20** At inutusan ni
Jesus ang mga alagad na huwag nilang sabihin sa iba na siya
ang Cristo. **21** Magmula sa oras na iyon sinimulang sabihin ni
Jesus sa kaniyang mga alagad na kailangan niyang pumunta sa
Jerusalem, magdurusa ng maraming bagay sa kamay ng mga
nakatatanda at sa mga punong pari at sa mga eskriba, papatayin
at mabubuhay muli sa ikatlong araw. **22** Pagkatapos ay hinila
siya ni Pedro sa tabi at pinagsabihan siya, na sinasabi, “Mailayo
sana ito sa iyo, Panginoon, hindi sana ito mangyari sa iyo.” **23**
Ngunit bumaling si Jesus kay Pedro at sinabi, “Lumayo ka sa
akin, Satanas! Hadlang ka sa akin, sapagkat wala kang pakialam
sa mga bagay ng Diyos, kundi sa mga bagay ng mga tao.” **24**
Pagkatapos, sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, “Kung
sinuman ang nais sumunod sa akin, kailangan niyang ikaila
ang kaniyang sarili, buhatin ang kaniyang krus, at sumunod sa
akin. **25** Sapagkat sinuman ang may nais iligtas ang kaniyang
buhay ay mawawalan nito, at kung sinuman ang mawala ang
buhay alang-alang sa akin ay matatagpuan niya ito. **26** Ano ang
mapapala ng isang tao, kung mapasakaniya man ang buong
mundo ngunit ang kabayaran ay ang kaniyang buhay? Ano ang
maibibigay ng tao kapalit ng kaniyang buhay? **27** Sapagkat ang
Anak ng Tao ay darating sa kaluwalhatian ng kaniyang Ama
kasama ang kaniyang mga anghel. Pagkatapos, bibigyan niya
ang bawat tao ayon sa kaniyang mga gawa. **28** Katotohanang
sinasabi ko sa inyo, may mga ilan sa inyo na nakatayo dito na

hindi makatitikim ng kamatayan hanggang sa makita nila ang
Anak ng Tao na dumarating sa kaniyang kaharian.”
17 Makalipas ang anim na araw, isinama ni Jesus sina Pedro,
Santiago at si Juan na kaniyang kapatid at sila ay dinala niya sa
isang mataas na bundok nang sila lang. **2** Siya ay nagbagong
anyo sa kanilang harapan. Ang kaniyang mukha ay nagliwanag
na katulad ng araw, at ang kaniyang mga damit ay naging
puting-puti katulad ng liwanag. **3** Masdan ito, nagpakita sa kanila
sina Moises at Elias na nakikipag-usap sa kaniya. **4** Nagsalita si
Pedro at sinabi kay Jesus, “Panginoon, mabuti na kami ay narito.
Kung nais ninyo, gagawa ako dito ng tatlong pagsisilungan—isa
para sa inyo, at isa para kay Moises, at isa para kay Elias.” **5**
Habang siya ay nagsasalita pa, masdan ito, isang nakakasilaw
na ulap ang lumilim sa kanila, at masdan ito, may isang tinig
na mula sa ulap na nagsasabi, “Ito ang minamahal kong Anak
na lubos kong kinalulugdan. Makinig kayo sa kaniya.” **6** Nang
marinig ito ng mga alagad, sila ay nagpatirapa at lubhang
natakot. **7** Pagkatapos, lumapit si Jesus at sila ay hinawakan
at sinabi, “Tumayo kayo at huwag kayong matakot.” **8** At sila
ay tumingala ngunit walang ibang nakita maliban kay Jesus
lamang. **9** Nang pababa na sila sa bundok, inutos ni Jesus sa
kanila, na nagsasabi, “Huwag ninyong ipagsabi sa sinuman
ang pangitaing ito hanggang ang Anak ng Tao ay muling
ibangon mula sa mga patay.” **10** Tinanong siya ng kaniyang
mga alagad, na sinasabi, “Bakit sinasabi ng mga eskriba na
kailangan daw munang dumating si Elias?” **11** Sumagot si Jesus
at sinabi, “Totoo na darating si Elias at aayusin ang lahat ng
mga bagay. **12** Ngunit sinasabi ko sa inyo, si Elias ay dumating
na, ngunit siya ay hindi nila nakilala. Sa halip, ginawa nila

ang nais nilang gawin sa kaniya. Sa gayon ding paraan, ang
Anak ng Tao ay magdurusa rin sa kanilang mga kamay." **13**
At naintindihan ng mga alagad na ang tinutukoy niya ay si
Juan na Tagapagbautismo. **14** Pagbalik nila sa kinaroroonan
ng mga tao, lumapit ang isang tao at lumuhod sa kaniyang
harapan, at sinabi, **15** "Panginoon, mahabag kayo sa aking
anak na lalaki, sapagkat siya ay may epilepsiya at lubhang
nahihirapan. Sapagkat madalas siyang nahuhulog sa apoy o
sa tubig. **16** Dinala ko siya sa inyong mga alagad, ngunit hindi
nila siya mapagaling. **17** Sumagot si Jesus at sinabi, "Kayong
salinlahi na walang pananampalataya at mga baluktot, hanggang
kailan ba ako mananatili kasama ninyo? Hanggang kailan ako
magtitiis sa inyo? Dalhin ninyo siya sa akin." **18** Sinaway siya ni
Jesus at umalis ang demonyo sa kaniya. Gumaling ang bata
sa oras ding iyon. **19** Pagkatapos nito sarilinang lumapit kay
Jesus ang kaniyang mga alagad at sinabi, "Bakit hindi namin
ito mapalayas?" **20** Sinabi ni Jesus sa kanila, "Dahil maliit ang
inyong pananampalataya. Sapagkat katotohanang sinasabi ko
sa inyo, kung mayroon kayong pananampalataya na kasinliit
ng buto ng mustasa, maaari ninyong sabihin sa bundok na ito,
'Lumipat ka roon,' at lilipat nga ito at walang magiging imposible
sa inyo. **21** (Ngunit hindi mapapalayas ang ganitong uri ng
demonyo maliban sa panalangin at pag-aayuno.) **22** Habang sila
ay nanatili sa Galilea, sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad,
"Ang Anak ng Tao ay ibibigay sa kamay ng mga tao. **23** At siya
ay papatayin nila, at mabubuhay siya sa ikatlong araw." Labis
itong ikinalungkot ng kaniyang mga alagad. **24** Pagdating nila
sa Capernaum, lumapit kay Pedro ang mga lalaking naningil
ng kalahating siklo ng buwis at sinabi, "Nagbabayad ba ng

kalahating siklo ng buwis ang iyong guro?" 25 Sinabi niya, "Oo."
Ngunit nang pumunta si Pedro sa bahay, una siyang kinausap ni
Jesus at sinabi, "Ano sa palagay mo, Simon? Ang mga hari sa
lupa, kanino sila tumatanggap ng buwis o ng pagpupugay? Mula
sa kanilang mga mamamayan o mula sa mga dayuhan?" 26
Nang sinabi ni Pedro, "Sa mga dayuhan," sinabi ni Jesus sa
kaniya, "Kung ganoon hindi kasama ang kanilang mamamayan
sa pagbabayad. 27 Ngunit upang hindi tayo maging sanhi ng
pagkakasala ng mga nangongolekta ng buwis, pumunta ka sa
dagat, ihagis mo ang iyong pamingwit, at kunin ang unang isda
na nahuli. Kapag binuka mo ang bibig nito, makikita mo ang
isang siklo. Kunin mo ito at ibigay sa mga nangongolekta ng
buwis para sa akin at para sa iyo."

18 Sa oras ding iyon, lumapit kay Jesus ang mga alagad
at sinabi, "Sino ang pinakadakila sa kaharian ng langit?" 2
Tinawag ni Jesus ang isang bata sa kaniya, at inilagay niya sa
kanilang kalagitnaan, 3 at sinabi, "Totoo itong sinasabi ko sa
inyo, maliban na lamang kung kayo ay magsisi at maging katulad
ng mga maliliit na bata, hindi talaga kayo makapapasok sa
kaharian ng langit. 4 Kaya kung sinuman ang nagpapakumbaba
sa kaniyang sarili katulad ng maliit na batang ito, ang taong
iyon ang pinakadakila sa kaharian ng langit. 5 At sinumang
tumatanggap sa katulad ng maliit na batang ito alang-alang sa
aking pangalan ay tinatanggap ako. 6 Ngunit ang sinuman ang
magiging sanhi ng pagkakasala ng isa sa mga maliliit na bata na
sumampalataya sa akin, mas mabuti para sa kaniya na talian
ang leeg ng malaking batong gilingan, at dapat siyang ilubog sa
kailaliman ng dagat. 7 Sa aba sa sanlibutan dahil sa panahon
ng pagkatisod! Sapagkat kinakailangang dumating ang mga

panahong iyon, ngunit sa aba sa taong sanhi ng pinanggalingan
nito! **8** Kung ang iyong kamay o mga paa ay nagiging sanhi ng
inyong pagkatisod, putulin ninyo ito at itapon ninyo ito palayo sa
inyo. Mas mabuti para sa inyo ang pumasok sa buhay na may
kapansanan o lumpo, kaysa itapon sa walang hanggang apoy
na may dalawang kamay o dalawang paa. **(aiōnios g166)** **9** Kung
ang inyong mga mata ay maging dahilan ng inyong pagkatisod,
dukutin ninyo ito at itapon ninyo ito palayo sa inyo. Mas mabuti
para sa inyo ang pumasok sa buhay na may isang mata, kaysa
itapon sa walang hanggang apoy na may dalawang mata.
(Geenna g1067) **10** Tingnan ninyo na huwag ninyong hahamakin
kahit na isa sa mga maliliit na bata. Sapagkat sasabihin ko sa
inyo na sa langit, ang kanilang mga anghel ay laging nakatingin
sa mukha ng aking Amang nasa langit. (**11** Sapagkat pumarito
ang Anak ng Tao upang maligtas ang mga nawawala.) **12** Ano
sa palagay ninyo? Kung may isang taong mayroong isandaang
tupa, at ang isa ay naligaw, hindi ba niya iiwan ang siyamnapu't
siyam sa burol at maghahanap sa isang naliligaw? **13** At kung
matagpuan niya ito, totoo itong sinasabi ko sa inyo, ikagagalak
niya ito higit sa siyamnapu't siyam na hindi naligaw. **14** Sa gayon
ding paraan, hindi ito ang kalooban ng inyong Ama na nasa
langit na ang isa sa mga maliliit na batang ito ay mapahamak. **15**
Kung ang iyong kapatid ay nagkasala laban sa iyo, pumuntahan
mo, ipakita mo ang kaniyang pagkakamali na ikaw at siya
lamang. Kung makikinig siya sa iyo, mapapanumbalik mo ang
iyong kapatid. **16** Ngunit kung hindi siya makinig sa iyo, isama
mo sa iyo ang isa o dalawa pang mga kapatid, upang sa
pamamamagitan ng bibig ng dalawa o tatlong mga saksi ang
bawat salita ay maaaring mapatunayan. **17** At kung tumanggi

siyang makinig sa kanila, sabihin ito sa iglesiya. Kung siya ay
tumanggi na makinig sa iglesiya, ituring ninyo siyang gaya ng
isang Gentil at maniningil ng buwis. **18** Totoo itong sinasabi
ko sa inyo, anumang mga bagay ang igapos ninyo sa lupa ay
igagapos din sa langit. At anumang mga bagay ang inyong
kalagan sa lupa ay kakalagan din sa langit. **19** Dagdag pa nito,
sinasabi ko sa inyo, na kung ang dalawa sa inyo ay sumang-
ayon sa lupa tungkol sa anumang bagay na kanilang hinihiling,
mangyayari ito sa kanila sa pamamagitan ng aking Amang
nasa langit. **20** Sapagkat kung saan ang dalawa o tatlo ang
nagkatipon dahil sa aking pangalan, naroon ako sa kanilang
kalagitnaan." **21** Pagkatapos, lumapit si Pedro at sinabi kay
Jesus, "Panginoon, ilang beses ba na magkakasala ang aking
kapatid laban sa akin at akin siyang patatawarin? Hanggang
pitong beses?" **22** Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Hindi ko sasabihin
sa inyo na pitong beses, kundi hanggang pitumpung ulit at pito.
23 Samakatuwid, ang kaharian ng langit ay maihahalintulad sa
isang hari na nais makipagsulit sa kaniyang mga utusan. **24**
Habang inuumpisahan ang pagsusulit, isang utusan ang dinala
sa kaniya na nagkautang ng sampung libong mga talento. **25**
Ngunit dahil sa wala siyang kakayanan na magbayad, inutusan
siya ng kaniyang amo na ipagbili, kasama ng kaniyang asawa at
mga anak at lahat na mayroon siya, at nang makabayad. **26**
Kaya lumuhod ang utusan, yumuko sa kaniyang harapan, at
sinabi, 'Amo, pagtiisan mo ako, at babayaran ko ang lahat.' **27**
Kaya nahabag ang amo sa kaniyang utusan, pinakawalan siya at
pinatawad ang kaniyang utang. **28** Ngunit lumabas ang utusan
at nakita ang isa sa kaniyang kapwa utusan na nagkautang sa
kaniya ng isang daang denario. Sinunggaban niya ito, sinakal at

sinabi, 'Bayaran mo ako sa iyong inutang.' **29** Ngunit lumuhod
ang kaniyang kapwa utusan at nakiusap sa kaniya na nagsasabi,
“Pagtiisan mo ako, at babayaran rin kita.' **30** Ngunit tumanggi
ang naunang utusan. Sa halip, pumunta siya at itinapon siya sa
kulungan, hanggang sa mabayaran niya ang kaniyang inutang.
31 Nang makita ng kapwa mga utusan kung ano ang nangyari,
labis silang nagdamdam. Pumunta sila sa kanilang amo at sinabi
ang lahat ng nangyari. **32** Pagkatapos nito, ipinatawag ng amo
ang kaniyang utusan, at sinabi sa kaniya, 'Napakasama mong
utusan, pinatawad kita sa lahat ng iyong inutang dahil ikaw ay
nakiusap sa akin. **33** Hindi ba dapat naawa ka din sa iyong
kapwa utusan, gaya ng pagkahabag ko sa iyo? **34** Nagalit ang
kaniyang amo at ibinigay siya sa mga tagapagpahirap hanggang
sa mabayaran niya ang lahat ng kaniyang mga inutang. **35** Kaya
ganoon din ang gagawin sa inyo ng aking Ama na nasa langit
kung ang bawat isa sa inyo ay hindi magpapatawad sa kaniyang
kapatid na mula sa kaniyang puso.”

19 Nangyari, nang matapos na ni Jesus ang mga salitang
ito, umalis siya mula sa Galilea at nakarating sa hangganan
ng Judea lampas pa ng Ilog Jordan. **2** Napakaraming tao ang
sumunod sa kaniya at sila ay pinagaling niya roon. **3** Pumunta
sa kaniya ang mga Pariseo upang subukin siya na nagsasabi,
“Pinahihintulutan ba sa batas na hihiwalayan ng lalaki ang
kaniyang asawa sa anumang kadahilanan?” **4** Si Jesus ay
sumagot at nagsabi, “Hindi ba ninyo nabasa, na ang gumawa sa
kanila sa simula pa lamang ay ginawa silang lalaki at babae? **5**
At sinabi rin niyang, 'Sa ganitong dahilan iiwan ng lalaki ang
kaniyang ama at ina upang makiisa sa kaniyang asawa, at ang
dalawa ay magiging iisang laman?' **6** Kaya nga sila ay hindi

na dalawa, kundi iisang laman. Samakatwid ang ano mang
pinagsama ng Diyos ay walang sinumang makapaghihiwalay." **7**
Sinabi nila sa kaniya, "Bakit noon ay inutusan tayo ni Moises na
gumawa ng kasulatan ng paghihiwalay at paalisin na siya?" **8**
Sinabi niya sa kanila, "Dahil sa katigasan ng inyong puso ay
pinayagan ni Moises na hiwalayan ninyo ang inyong mga asawa,
subalit mula sa simula hindi gayon. **9** Sinasabi ko sa inyo, ang
sinumang makikipaghiwalay sa kaniyang asawa, maliban sa
sekwal na imoralidad, at mag-aasawa ng iba, ay nangangalunya.
At ang lalaki na magpapakasal sa hiniwalayan na babae ay
nakagawa ng pangangalunya." **10** Sinabi ng mga alagad kay
Jesus, "Kung ganyan ang kalagayan ng lalaki sa kaniyang
asawa, mabuti pang hindi na mag-aasawa." **11** Subalit sinabi ni
Jesus sa kanila, "Hindi lahat ay tatanggap sa aral na ito, kundi
sila lamang na pinahihintulutan na tanggapin ito. **12** Sapagkat
mayroong mga eunuko na ipinanganak sa sinapupunan ng
kanilang ina. At may mga eunoko na ginawang eunuko ng mga
tao. At may mga eunuko na ginawa nilang mga eunuko ang
kanilang sarili alang-alang sa kaharian ng langit. Siya na kayang
tumanggap sa aral na ito, tanggapin niya ito. **13** May maliliit na
mga bata na dinala sa kaniya upang patungan ng kaniyang mga
kamay at ipanalangin sila, ngunit pinagalitan sila ng mga alagad.
14 Ngunit sinabi ni Jesus, "Hayaan ang maliliit na mga bata,
at huwag silang pagbawalan na pumunta sa akin, sapagkat
ang kaharian ng langit ay para sa mga ganito." **15** At ipinatong
niya ang kaniyang mga kamay sa kanila, at pagkatapos umalis
mula roon. **16** Masdan ito, isang lalaki ang lumapit kay Jesus
at sinabi, "Guro, ano ang mabuting bagay na kinakailangan
kong gawin upang ako ay magkaroon ng buhay na walang

hanggan?” **(aiōnios g166)** **17** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Bakit mo
ako tinatanong tungkol sa kung ano ang mabuti? Isa lang ang
mabuti, ngunit kung nais mong pumasok sa buhay, tuparin mo
ang mga kautusan.” **18** At sinabi ng lalaki sa kaniya, “Alin sa
mga kautusan? Sinabi ni Jesus, “Huwag kang pumatay, huwag
kang mangangalunya, huwag kang magnakaw, huwag kang
magsinungaling sa iyong pagsaksi, **19** igalang mo ang iyong
ama at ang iyong ina, at ibigin mo ang iyong kapwa tulad ng
pagmamamhal mo sa iyong sarili. **20** At sinabi ng binatang
lalaki sa kaniya, ang lahat nang ito ay sinunod ko. Ano pa ba
ang kailangan ko? **21** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Kung nais
mong maging ganap, humayo ka at ipagbili mo ang iyong ari-
arian at ibigay sa mahihirap, at magkakaroon ka ng yaman sa
langit. At halika, sumunod ka sa akin.” **22** Subalit ng marinig ng
binatang lalaki ang sinabi ni Jesus, umalis siya na malungkot,
sapagkat siya ay may napakaraming mga ari-arian. **23** Sinabi ni
Jesus sa kaniyang mga alagad, “Totoo itong sinasabi ko sa inyo,
mahirap makapasok ang isang mayaman sa kaharian ng langit.
24 Muling sinasabi ko sa inyo, madali pa sa isang kamelyo ang
pumasok sa butas ng karayom kaysa sa isang mayaman na
makapasok sa kaharian ng Diyos.” **25** Nang mapakinggan ito
ng mga alagad, sila ay namangha at sinabi, “Sino kung gayon
ang maaaring maligtas?” **26** Tumingin sa kanila si Jesus at
sinabi, “Sa mga tao ito ay imposible ngunit sa Diyos, lahat ay
posible.” **27** Sumagot si Pedro at sinabi sa kaniya, “Tingnan mo,
iniwan namin ang lahat at sumunod saiyo. Ano ang makakamtan
namin?” **28** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Totoo itong sinasabi ko
sa inyo, kayo na sumunod sa akin, sa bagong kapanganakan
kapagka ang Anak ng Tao ay uupo na sa trono sa kaniyang

kaluwalhatian, kayo rin naman ay uupo sa labindalawang mga
trono, maghuhukom sa labingdalawang mga tribu ng Israel.”
29 Ang bawat isa na nag-iwan ng mga bahay, mga kapatid na
lalaki, mga kapatid na babae, ama at ina, o lupain alang alang sa
akin, ay makakatanggap ng isang daang beses at magmamana
ng buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **30** Subalit marami
ang nauna ngayon na mahuhuli at marami sa mga nahuhuli ay
mauuna.

20 Sapagkat ang kaharian ng langit ay tulad sa isang
nagmamay-ari ng lupain, na lumabas ng maagang-maaga upang
umupa ng mga manggagawa para sa kaniyang ubasan. **2**
Pagkatapos niyang makipagsundo sa mga manggagawa sa
isang denaryo sa isang araw, pinapunta niya sila sa kaniyang
ubasan. **3** Lumabas siya muli sa dakong alas nuwebe noong
umagang iyon at nakita niya ang ibang mga manggagawa
na nakatayong walang ginagawa sa pamilihan. **4** Sinabi niya
sa kanila, 'Pumunta rin kayo sa ubasan, at kung ano ang
nararapat sa inyo ay ibibigay ko.' At sila ay pumunta upang
magtrabaho. **5** Lumabas siyang muli nang mag-aalas dose ng
tanghali at muli nang mag-aalas tres ng hapaon, at ganoon din
ang ginawa niya. **6** At sa isa pang pagkakataon nang mag-
aalas singko ng hapon, siya ay lumabas at nakatagpo ng iba
pang nakatayong walang ginagawa. Sinabi niya sa kanila, 'Bakit
kayo nakatayo rito na walang ginagawa sa maghapon?' **7** Sinabi
nila sa kaniya, 'Sapagka't wala ni isang umupa sa amin,' Sinabi
niya sa kanila, 'Kayo rin ay pumunta sa ubasan.' **8** At nang
sumapit ang gabi, sinabi ng may-ari ng ubasan sa kaniyang
tagapangasiwa, 'Tawagin ang mga manggagawa at ibigay ang
kanilang sahod, mula sa nahuli hanggang sa nauna.' **9** At nang

ang mga manggagawa na inupahan nang mag-aalas singko ay
dumating, bawat isa sa kanila ay tumanggap ng isang denaryo.
10 At nang ang mga naunang manggagawa ay dumating, inisip
nila na higit na marami ang kanilang tatanggapin, subalit bawat
isa sa kanila ay tumanggap rin ng tig-iisang denaryo. **11** At nang
matanggap nila ang kanilang mga sahod, sila ay nagreklamo
tungkol sa may-ari ng ubasan. **12** Sabi nila, 'Ang mga huling
manggagawang ito ay isang oras lang na nagtrabaho, ngunit
ipinantay mo sila sa amin, sa amin na nagdala ng pasan sa
buong araw at sa nakakasunog na init.' **13** Subalit sumagot ang
may-ari ng ubasan at nagsabi sa isa sa kanila, 'Kaibigan, wala
akong nagawang mali sa iyo, Hindi ba't nagkasundo tayo sa
isang denaryo? **14** Tanggapin mo ang para sa iyo at humayo ka.
Kagalakan ko ang magbigay sa mga nahuling mga manggagawa
na inupahan katulad ng sa inyo. **15** Hindi ba marapat sa akin na
gawin kung ano ang nais kong gawin sa aking mga pag-aari?' O
ang iyong mata ay masama dahil ako ay mabuti? **16** Kaya nga
ang nauuna ay nahuhuli at ang nahuhuli ay nauuna." **17** Habang
si Jesus ay patungo sa Jerusalem, ang labindalawa ay isinama
niya at habang nasa daan sinabi niya sa kanila, **18** "Tingnan
ninyo, aakyat tayo patungo sa Jerusalem at ang Anak ng Tao ay
ibibigay sa mga punong mga pari at mga eskriba. At siya ay
hahatulan nila ng kamatayan **19** at ibibigay sa mga Gentil upang
siya ay kutyain, paluin, at ipako siya sa krus. Ngunit sa ikatlong
araw siya ay babangunin. **20** At ang ina ng mga anak na lalaki ni
Zebedeo ay pumunta kay Jesus kasama ang kaniyang mga
anak. Yumukod siya sa kaniyang harapan at humiling ng isang
bagay sa kaniya. **21** Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Ano ang nais
mong hilingin?" Sinabi niya sa kaniya, "Ipag-utos mo na ang

aking dalawang anak ay makakaupo sa iyong kaharian, ang isa
sa iyong dakong kanang kamay at ang isa naman ay sa iyong
dakong kaliwang kamay," **22** Subalit sinagot siya ni Jesus at
nagsabi, "Hindi ninyo alam kung ano ang iyong hinihiling. Kaya
ba ninyong inumin ang tasa na aking iinumin?" Sinabi nila sa
kaniya, "Kaya namin." **23** Sinabi niya sa kanila, "Ang aking tasa
ay tunay ninyong inumin. Subalit ang pag-upo sa aking dakong
kanang kamay at sa aking dakong kaliwang kamay ay hindi sa
aking pagpapasya, ngunit ito ay para sa kanila na pinaghandaan
ng aking Ama." **24** At nang mapakinggan ito ng sampung mga
alagad, labis silang hindi nasiyahan sa dalawang magkapatid.
25 Ngunit tinawag sila ni Jesus sa kaniya at sinabi, "Alam ninyo
na ang mga namumuno sa mga Gentil ay nanglulupig sa kanila,
at ang mga mahahalagang mga tao sa kanila ay gumagamit
ng kapangyarihan upang sundin sila. **26** Subalit hindi dapat
mangyari ito sa inyo. Sa halip, ang sinumang nagnanais na
maging dakila sa inyo ay dapat maging tagapaglingkod ninyo.
27 At ang sinumang nagnanais na maging una sa inyo ay dapat
maging tagapaglingkod ninyo. **28** Katulad ng Anak ng Tao hindi
siya naparito upang paglingkuran, kundi upang maglingkod, at
upang ibigay ang kaniyang buhay bilang pangtubos sa marami.
29 Habang sila ay paalis mula sa Jerico, napaka-raming tao ang
sumunod sa kaniya. **30** At nakita nila ang dalawang bulag na
lalaki na nakaupo sa daan. Nang marinig nila na si Jesus ay
dumaraan, sila ay sumigaw at nagsabi, "Panginoon, Anak ni
David, mahabag ka sa amin." **31** Subalit sinaway sila ng mga
tao, sinabihan sila na tumahimik. Ngunit, lalo silang nagsisisigaw
ng malakas at nagsabi, "Panginoon, Anak ni David, mahabag ka
sa amin." **32** At huminto si Jesus at tinawag sila at nagsabi, "Ano

ang nais ninyong gawin ko sa inyo?" 33 Sinabi nila sa kaniya,
"Panginoon, na ang aming mga mata ay mabuksan." 34 At si
Jesus, na nakadama ng pagkahabag, hinipo ang kanilang mga
mata. Agad agad ay natanggap nila ang kanilang paningin at
sumunod sa kaniya.

21 Habang si Jesus at ang kaniyang mga alagad ay papalapit
na sa Jerusalem at dumating sa Bethfage, sa Bundok ng mga
Olibo, sinugo ni Jesus ang dalawa sa kaniyang mga alagad 2 na
nagsasabi sa kanila, "Pumunta kayo sa susunod na nayon at
makakakita kaagad kayo ng nakataling asno at may kasamang
isang batang asno. Kalagan ninyo sila at dalhin sa akin. 3
Kung may magsabi sa inyo ng kahit na ano sa inyo tungkol
dito sabihin ninyo, 'Kailangan sila ng Panginoon,' at kaagad-
agad ipapadala ng taong iyon ang mga iyon sa inyo. 4 Ngayon
nangyari nga ito upang maganap kung ano ang sinabi sa
pamamagitan ng propeta. Sinabi niya, 5 "Sabihin sa anak na
babae ng Sion, 'Tingnan mo, ang iyong Hari ay darating sa
inyo, mapagpakumbaba at nakasakay sa asno at sa batang
asno, ang anak ng asno. 6 At ang mga alagad ay nagpunta at
ginawa kung ano ang ibinilin sa kanila ni Jesus. 7 Dinala nila
ang asno at ang batang asno, at inilagay nila ang kanilang mga
damit sa kanila, at umupo roon si Jesus. 8 Karamihan sa mga
tao ay naglatag ng kanilang mga damit sa daan, ang iba ay
pumutol ng mga sanga ng mga kahoy at inilatag sa daan. 9 Ang
mga taong nauna kay Jesus at ang mga sumunod sa kaniya ay
sumisigaw na nagsasabi, "Hosana sa anak ni David! Pinagpala
ang dumarating sa pangalan ng Panginoon. Hosana sa kataas-
taasan!" 10 Nang makarating si Jesus sa Jerusalem, ang buong
lungsod ay nagkagulo at nagsabi, "Sino ba ito?" 11 Ang mga

tao ay sumagot, “Si Jesus ito na propeta, na taga-Nazaret ng
Galelia.” **12** Pumasok si Jesus sa templo ng Diyos. At pinaalis
palabas ang lahat ng mga namili at nagbebenta sa templo. At
pinagbubuwal din niya ang mga mesa ng mga mamamalit ng
pera at ang mga upuan ng mga nagbebenta ng mga kalapati.
13 Sinabi niya sa kanila, “Ito ay nasusulat, 'Ang aking tahanan
ay tatawaging bahay-panalanginan,' ngunit ginawa ninyo itong
lungga ng mga magnanakaw.” **14** At pumunta sa kaniya sa
templo ang mga bulag at mga lumpo at sila ay pinagaling niya.
15 Subalit nang makita ng mga pinunong pari at ng mga eskriba
ang mga kamanghamanghang mga bagay na kaniyang ginawa,
at nang mapakinggan nila ang mga bata na sumisigaw sa templo
at nagsasabi, “Hosana sa anak ni David,” sila ay lubhang nagalit.
16 Sinabi nila sa kaniya, “Narinig mo ba kung ano ang sinasabi
ng mga taong ito?” Sinabi ni Jesus sa kanila, “Oo! Ngunit hindi
ba ninyo nababasa, 'Na mula sa mga bibig ng mga sanggol at
mga sumususo pa lamang ay ginawa mong ganap ang papuri'?”
17 At iniwan sila ni Jesus at nagtungo sa lungsod ng Betania at
natulog doon. **18** Kinaumagahan nang pabalik na si Jesus sa
lungsod, nagutom siya. **19** Nakakita siya ng puno ng igos sa
tabi ng daan. Pinuntahan niya ito, subalit wala siyang nakitang
bunga kundi mga dahon lamang. At sinabihan niya ito, “Hindi ka
na magbubunga mula ngayon at magpakailan man.” Kaagad-
agad ang puno ng igos ay natuyo. **(aiōn g165)** **20** At nang makita
ito ng kaniyang mga alagad, namangha sila at sinabi, “Paanong
ang puno ng igos ay kaagad-agad na natuyo?” **21** Sumagot
at sinabi ni Jesus sa kanila, “Totoo itong sinasabi ko sa inyo,
kung kayo ay may pananampalataya at hindi mag-alinlangan,
hindi lang ninyo magagawa kung ano ang nangyari sa puno

ng igos, maaari ninyo ring sabihin sa burol na ito, 'Maiangat
ka at maihagis sa dagat,' at ito ay magaganap. **22** Lahat ng
hihilingin ninyo sa panalangin na may paniniwala, matatanggap
ninyo." **23** Nang dumating si Jesus sa templo, pumunta sa
kaniya ang mga punong pari at mga nakatatanda sa mga tao
habang siya ay nagtuturo at sinabi nila sa kaniya, "Sa anong
kapangyarihan ginawa mo ang mga bagay na ito? At sino ang
nagbigay sa iyo ng kapangyarihan na ito?" **24** Sumagot si Jesus
at sinabi sa kanila, "Ako rin ay magtatanong sa inyo ng isang
tanong. Kung sasagutin ninyo ako, sasagutin ko rin kayo kung
sa anong kapangyarihan ginawa ko ang mga bagay na ito. **25**
Ang bautismo ni Juan—saan ba ito galing, galing ba sa langit
o sa mga tao?" Pinag-usapan nila ito sa kanilang mga sarili,
na nagsasabi, "Kung sasabihin natin na, 'Nagmula sa langit,'
sasabihin niya sa atin, 'Bakit hindi kayo naniwala sa kaniya?' **26**
Kung sasabihin natin na, 'Galing sa tao,' natatakot tayo sa mga
tao, sapagkat kinikilala nila si Juan bilang isang propeta." **27**
Sumagot sila kay Jesus at nagsabi, "Hindi namin alam." Sinabi
rin niya sa kanila, 'Kung gayon hindi ko rin sasabihin sa inyo kung
sa anong kapangyarihan ginawa ko ang mga bagay na ito. **28**
Subalit ano sa palagay ninyo? May isang tao na may dalawang
anak na lalaki. Pumunta siya sa una at sinabi, 'Anak pumunta ka
at magtrabaho sa araw na ito sa ubasan,' **29** Sumagot ang anak
at nagsabi, 'Ayaw ko,' subalit, pagkatapos nito nagbago ang
kaniyang isip at pumunta siya. **30** At ang taong ito ay pumunta sa
kaniyang pangalawang anak at nagsabi ng ganoon din. Sumagot
ang anak na ito at nagsabi, 'Ginoo, pupunta ako.' Ngunit hindi
siya pumunta. **31** Alin sa dalawang anak na lalaki ang sumunod
sa kalooban ng kanilang ama?" Sabi nila, "Ang nauna." Sinabi

ni Jesus sa kanila, “Totoo itong sinasabi ko sa inyo na ang
mga maniningil ng buwis at ang mga babaing nagbebenta
ng aliw ay mauunang makapasok sa kaharian ng Diyos bago
kayo. **32** Sapagkat si Juan ay pumunta sa inyo sa daan ng
katuwiran, subalit hindi ninyo siya pinaniwalaan, samantalang
ang mga maniningil ng buwis at mga nagbebenta ng aliw ay
naniwala sa kaniya. At kayo, noong nakita ninyo na nangyari,
hindi man lang kayo nagsisi pagkatapos nito upang maniwala sa
kaniya. **33** Pakinggan ang isa pang talinghaga. May isang tao na
nagmamay-ari ng napakalawak na lupain. Nagtanim ng mga
ubas at binakuran niya ito, at naghukay ng pisaan ng ubas, at
nagtayo ng tore ng bantay, at pinaupahan ito sa mga tagapag-
alaga ng ubasan. At siya ay nagtungo sa ibang bayan. **34** Nang
ang panahon ng pag-aani ng ubasan ay papalapit na, nagpadala
siya ng ilan sa kaniyang mga utusan sa mga tagapag-alaga
ng ubasan upang kunin ang kaniyang mga ubas. **35** Subalit
sinunggaban ng mga tagapag-alaga ng ubasan ang kaniyang
mga utusan, pinalo ang isa, pinatay ang iba, at binato rin ang
iba. **36** Minsan pa, ang may ari ay nagpadala ng iba pang mga
utusan, mas marami pa sa nauna, subalit ganoon din ang ginawa
sa kanila ng mga tagapag-alaga ng ubasan. **37** Pagkatapos
noon, pinadala ng may-ari ang kaniyang sariling anak sa kanila,
na nagsabi, ''Igagalang nila ang aking anak.' **38** At nang makita
ng mga tagapag-alaga ng ubas ang anak, sinabi nila sa kanilang
mga sarili, “Ito ang tagapagmana. Halikayo, patayin natin siya at
angkinin natin ang mana.' **39** Kaya kinuha nila siya at itinapon
palabas ng ubasan, at pinatay siya. **40** Ngayon, kung darating
ang may ari ng ubasan, ano ang gagawin niya sa mga tagapag-
alaga ng ubasan?” **41** Sinabi nila sa kaniya, “Pupuksain niya sila

na tampalasan na mga tao sa mabagsik na pamamaraan at ang
ubasan ay pauupahan sa ibang tagapagpangalaga ng ubasan,
sa mga taong magbabayad kapag ang ubas ay mahinog na." **42**
At sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi ba ninyo nabasa sa mga
kasulatan, 'Ang bato na tinanggihan ng mga tagapagtayo ng
bahay ay naging batong panulukan. Ito ay galing sa Panginoon,
at ito ay kamanghamangha sa ating mga mata.' **43** Kaya sinasabi
ko sa inyo, ang kaharian ng Diyos ay kukunin niya sa inyo at
ibibigay sa ibang bansa na mag-aalaga sa mga bunga nito.
44 Ang sinumang babagsak sa batong ito ay mababasag ng
pirapiraso. At kung kanino man ito babagsak, madudurog siya."
45 Nang napakinggan ng mga punong pari at mga Pariseo ang
kaniyang mga talinghaga, nakita nila na ang kaniyang sinasabi
ay patungkol sa kanila. **46** Subalit sa tuwing naisin nilang dakpin
siya, natatakot sila sa mga tao sapagkat tinuturing siya ng mga
tao na isang propeta.

22 At muling nagsalita si Jesus sa kanila ng isang talinghaga,
at nagsabi, **2** "Ang kaharian ng langit ay katulad sa isang
hari na naghanda ng salu-salo sa kasal ng kaniyang anak na
lalaki. **3** Sinugo niya ang kaniyang mga utusan na tawagin ang
mga naanyayahan sa salu-salo sa kasal, subalit ayaw nilang
pumunta. **4** At muling nagsugo ang hari ng iba pang mga utusan,
na nagsabing, 'Sabihin sa mga naanyayahan, "Tingnan ninyo,
naihanda ko na ang aking hapunan. Ang aking mga baka at
pinatabang mga batang baka ay nakatay na, at ang lahat ay
nakahanda na. Pumunta kayo sa salu-salo sa kasal.' **5** Subalit
binabalewala ng mga taong ito ang kaniyang paanyaya. Ang iba
ay bumalik sa kanilang sariling mga bukirin, ang iba naman ay
nagtungo sa mga lugar ng kanilang negosyo. **6** Ang iba naman

ay sinunggaban ang mga utusan ng hari, pinahiya at pinatay
sila. **7** Subalit nagalit ang hari. Inutusan niya ang kaniyang mga
sundalo na patayin ang mga mamamatay na iyon, at sunugin
ang kanilang lungsod. **8** At sinabi niya sa kaniyang mga utusan,
'Ang kasal ay handa na, ngunit ang mga naanyayahan ay hindi
karapat-dapat. **9** Kaya pumunta kayo sa mga sangandaan
at anyayahan ninyo kung gaano karaming tao ang inyong
matatagpuan sa salu-salo sa kasal.' **10** At ang mga utusan ay
nagtungo sa mga malalaking daan at inipon ang lahat ng mga
taong matagpuan nila kapwa mabuti at masama. Kaya't ang
bulwagan pangkasalan ay napuno ng mga panauhin. **11** Subalit
nang dumating ang hari upang tingnan ang mga panauhin,
nakakita siya ng tao na hindi nakasuot ng pangkasal na kasuotan.
12 Sinabi ng hari sa kaniya, 'Kaibigan, paano ka nakapasok dito
nang walang pangkasal na kasuotan?' At walang maisagot ang
tao. **13** At sinabi ng hari sa kaniyang mga utusan, 'Gapusin
ang kamay at paa ng taong ito, at ihagis siya sa kadiliman sa
labas, kung saan doon ay may pagtatangis at pagngangalit ng
mga ngipin.' **14** Sapagkat maraming tao ang tinawag, ngunit
kakaunti ang pinili.” **15** At umalis ang mga Pariseo at nagbalak
kung papaanong mabitag nila si Jesus sa kaniyang sariling
salita. **16** At pinadala nila ang kanilang mga alagad sa kaniya,
kasama ang mga tagasunod ni Herodes. Sinabi nila kay Jesus,
“Guro, alam namin na ikaw ay makatotohanan, at nagtuturo sa
pamamaraan ng Diyos ng may katotohanan. At wala kayong
pakialam sa sinasabi nang sinuman, at hindi nagpapakita ng
pagtatangi sa mga tao. **17** Kaya sabihin mo sa amin, ano sa
palagay mo? Nararapat bang magbayad ng mga buwis kay
Cesar o hindi?” **18** Subalit nakakaintindi ng kanilang kasamaan

si Jesus at nagsabi, “Bakit ninyo ako sinusubok, kayong mga
mapagkunwari? **19** Ipakita ninyo sa akin ang pangbuwis na
salapi.” Dinala nila ang isang denaryo sa kaniya. **20** At sinabi ni
Jesus sa kanila, “Kaninong mukha at pangalan ang narito?” **21**
Sinabi nila sa kaniya, “Kay Cesar.” At sinabi ni Jesus sa kanila,
“Kung gayon ibigay kay Cesar ang mga bagay na kay Cesar, at
sa Diyos ang mga bagay na sa Diyos.” **22** Nang mapakinggan
nila ito, namangha sila. At iniwan nila siya at umalis sila. **23** Sa
araw na iyon ilan sa mga Saduseo na mga nagsasabi na walang
muling pagkabuhay ay pumunta sa kaniya. Tinanong nila siya,
24 na nagsasabi, “Guro, sinabi ni Moises na, 'Kung ang tao ay
mamatay, na walang anak, kailangang pakasalan ng kapatid
niya ang kaniyang asawa at magkaroon ng anak alang-alang sa
kaniyang kapatid.' **25** Mayroong pitong magkakapatid na lalaki.
Ang panganay ay nag-asawa at namatay, at hindi nagkaanak.
Iniwan niya ang kaniyang asawa sa kaniyang kapatid na lalaki.
26 At ang pangalawang kapatid na lalaki gayon din ang ginawa
niya, at ang pangatlo, hanggang sa pampitong kapatid na
lalaki. **27** Pagkatapos nilang lahat, namatay din ang babae. **28**
Ngayon sa muling pagkabuhay, kaninong asawa siya sa pitong
magkakapatid? Sapagkat siya ay naging asawa nilang lahat.”
29 Subalit sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Nagkakamali
kayo, sapagkat hindi ninyo alam ang mga kasulatan maging ang
kapangyarihan ng Diyos. **30** Sapagkat sa muling pagkabuhay
hindi na sila mag-aasawa, o pag-aasawahin. Sa halip, sila ay
katulad ng mga anghel sa langit. **31** Ngunit tungkol sa muling
pagkabuhay ng mga patay, hindi ba ninyo nababasa kung ano
ang sinabi sa inyo ng Diyos, na nagsasabi, **32** 'Ako ang Diyos ni
Abraham, ang Diyos ni Isaac, at ang Diyos ni Jacob'? “Ang Diyos

ay hindi Diyos ng mga patay, kung hindi ng mga buhay.” 33 Nang
mapakinggan ito ng mga tao, sila ay namangha sa kaniyang
katuruan. 34 Subalit nang mapakinggan ng mga Pariseo na
napatahimik ni Jesus ang mga Saduseo, nagtipuntipon sila.
35 Isa sa kanila na isang abogado ay nagtanong sa kaniya
ng isang katanungan, upang subukin siya— 36 “Guro, alin ba
ang pinakadakilang utos sa kautusan?” 37 Sinabi ni Jesus sa
kaniya, “Kinakailangang ibigin mo ang Panginoon mong Diyos,
nang buong puso mo, nang buong kaluluwa mo, at nang buong
pag-iisip mo.' 38 Ito ang dakila at unang kauutusan. 39 At ang
pangalawang kautusan ay katulad nito— 'Kinakailangang ibigin
mo ang iyong kapwa katulad ng pagmamahal mo sa iyong sarili.'
40 Dito sa dalawang mga kautusang ito nakasalalay ang buong
kautusan at ang mga propeta.” 41 Ngayon habang ang mga
Pariseo ay nagkakatipon pa rin, si Jesus ay nagtanong sa kanila
ng katanungan. 42 Sinabi niya, “Ano ang iniisip ninyo tungkol kay
Cristo? Kaninong anak siya?” Sinabi nila sa kaniya, “Ang anak
ni David.” 43 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Papaanong si David
sa Espiritu ay tumawag sa kaniyang Panginoon, na nagsabi,
44 'Ang Panginoon ay nagsabi sa aking Panginoon, “Umupo
ka sa dako ng aking kanang kamay, hanggang ang iyong mga
kaaway ay maging tungtungan ng iyong mga paa.”'?” 45 Kung si
David nga ay tinawag niya ang Cristo na 'Panginoon', paano siya
naging anak ni David?” 46 Walang kahit isa na makasagot sa
kaniya ng isang salita, at mula sa araw na iyon walang sinumang
sumubok pang magtanong sa kaniya.

23 Pagkatapos nito, nagsalita si Jesus sa maraming tao at
sa kaniyang mga alagad. 2 Sinabi niya, “Ang mga eskriba at
mga Pariseo ay umuupo sa upuan ni Moises. 3 Kaya kung

ano man ang iutos nila na gawin ninyo, gawin at sundin ninyo
ang mga bagay na ito. Ngunit huwag ninyong tularan ang
mga gawa nila, dahil nagsasabi sila ngunit hindi naman nila
ginagawa. **4** Totoo nga, nagbibigkis sila ng mga mabibigat
na mga pasanin na mahirap dalhin, at ipinapasan nila sa
balikat ng mga tao. Ngunit sila mismo ay hindi gagalaw ng
iisang daliri upang buhatin nila ang mga ito. **5** Lahat ng mga
gawa nila, ginawa nila upang makita ng mga tao. Sapagkat
pinapalawak nila ang mga pilakterya nila at pinalalaki nila ang
mga laylayan ng kanilang mga damit. **6** Gusto nilang umupo sa
mga pangunahing lugar ng mga pista at sa mga pangunahing
upuan sa sinagoga, **7** at mga natatanging pagbati sa mga
pamilihan at tawagin silang, “Rabi” ng mga tao. **8** Ngunit hindi
kayo dapat tawagin na 'Rabi', sapagkat iisa lang ang guro ninyo,
at lahat kayo ay magkakapatid. **9** At huwag ninyong tawagin na
ama ang kahit sinuman sa lupa dahil iisa lang ang inyong Ama
at siya ay nasa langit. **10** At hindi rin dapat kayong tawagin
na 'guro' dahil iisa lang ang inyong guro, ang Cristo. **11** Ngunit
ang pinakadakila sa inyo ay siyang maging tagapaglingkod sa
inyo. **12** Kung sinuman ang nagtataas sa kaniyang sarili ay
ibababa. At kung sinumang nagpapakababa sa kaniyang sarili
ay itataas. **13** Ngunit aba kayong mga eskriba at mga Pariseo,
mga mapagkunwari! Sinarhan ninyo ang kaharian ng langit sa
mga tao. Kayo nga mismo ay hindi pumapasok at hindi rin
ninyo pinayagan yung ibang papasok pa lamang. **14** (Ngunit
aba kayong mga eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari!
Sinakmal ninyo ang mga bahay ng mga babaeng balo habang
nagpapakita kayo ng mahabang panalangin.) **15** Aba kayong
mga eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari! Sapagkat

nilalakbay ninyo ang karagatan at lupain upang makahikayat ng
isang mananampalataya. At kung maging mananampalataya na
siya, dalawang beses ninyo siyang ginawang anak ng impyerno
na katulad ninyo mismo. **(Geenna g1067)** **16** Aba kayo, kayong mga
bulag na tagapaggabay, kayo na nagsasabi, 'Kung ipanumpa ng
ninuman ang templo, balewala lang iyon. Ngunit kung ipanumpa
ninuman ang ginto sa templo, nakagapos siya sa kaniyang
panunumpa.' **17** Kayong mga hangal na bulag, alin ba ang mas
mahalaga, ang ginto o ang templo kung saan iniaalay ang ginto
sa Diyos? **18** At, 'Kung ipanumpa ninuman ang altar, balewala
lang iyon. Subalit kung ipanumpa ninuman ang handog na nasa
altar, nakagapos siya sa kaniyang panunumpa.' **19** Kayong mga
bulag, alin ba ang mas mahalaga, ang kaloob o ang altar kung
saan iniaalay ang kaloob sa Diyos? **20** Kaya kung ipanumpa
ninuman ang altar, ipanumpa niya ito at ang lahat ng mga
naroon. **21** At kung ipanumpa ninuman ang templo, ipanumpa
niya ito at sa kaniya na nakatira doon. **22** At kung ipanumpa
ninuman ang langit, ipanumpa niya ang trono ng Diyos at sa
kaniya na nakaupo roon. **23** Aba kayong mga eskriba at mga
Pariseo, mga mapagkunwari! Sapagkat nagbibigay kayo ng
ikapu ng mga yerbabuena, anis at kumin, ngunit hindi ninyo
ginagawa ang mas mahalagang mga bagay tungkol sa batas
- katarungan, kahabagan at pananampalataya. Subalit dapat
sanang gawin ninyo ang mga ito at huwag pabayaang gawin
ang iba. **24** Kayong mga bulag na tagagabay, kayong mga
nagsasala ng mga niknik ngunit nilulunok ang kamelyo! **25**
Aba kayong mga eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari!
Sapagkat nililinis ninyo ang labas ng tasa at pinggan, ngunit
sa loob puno ang mga ito ng pangingikil at kalabisan. **26** Ikaw

bulag na Pariseo, linisin mo muna ang loob ng tasa at pinggan
upang ang labas ay magiging malinis din. **27** Aba kayong mga
eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari! Sapagkat tulad
kayo ng mga mapuputing puntod na nilinis na magandang
tingnan sa labas, ngunit sa loob ay puno ng mga buto ng
mga patay at lahat ng karumihan. **28** Gayon din, kayo rin sa
panlabas ay matuwid sa paningin ng mga tao, ngunit sa loob
ay puno kayo ng pagkukunwari at mga katampalasanan. **29**
Aba kayong mga eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari!
Sapagkat gumagawa kayo ng mga puntod ng mga propeta at
pinalamutian ang mga puntod ng mga matuwid. **30** Sinasabi
ninyo na, 'Kung nabuhay kami sa kapanahunan ng aming mga
ama, hindi kami sasali sa pag-ula ng dugo ng mga propeta.'
31 Sa gayon kayo mismo ang nagpapatotoo na kayo ay mga
anak ng mga pumatay sa mga propeta. **32** Pinupuno rin ninyo
ang mga kota ng kasalanan ng inyong mga ama. **33** Kayong
mga ahas, mga anak ng ulupong, paano ninyo matatakasan
ang hatol sa impyerno? **(Geenna g1067)** **34** Kaya, tingnan ninyo,
magsusugo ako ng mga propeta, mga pantas, at mga eskriba.
Ang iba sa kanila ay papatayin ninyo at ipapako sa krus. At
yung iba sa kanila hahagupitin ninyo sa mga sinagoga ninyo at
hahabulin ninyo sila saang lungsod man sila. **35** Ang kalabasan
ay mapapasainyo ang lahat ng mga dugo ng mga matuwid na
inula sa lupa, mula sa dugo ni Abel na matuwid hanggang sa
dugo ni Zacarias na anak ni Baraquias na pinatay ninyo sa gitna
ng santuwaryo at altar. **36** Katotohanang sinasabi ko sa inyo,
lahat ng mga ito ay mangyayari sa salin-lahing ito. **37** Jerusalem,
Jerusalem, kayo na pumatay sa mga propeta at bumato sa mga
sinugo ko sa inyo! Madalas kong ninais na tipunin ang mga

anak mo, gaya ng inahin na nililikom ang kaniyang mga sisiw
sa ilalim ng kaniyang mga pakpak, ngunit hindi kayo sumang-
ayon! 38 Tingnan ninyo, maiwan na sa inyo ang bahay ninyo
na napabayaan. 39 Sapagkat sasabihin ko sa inyo, Magmula
ngayon hindi na ninyo ako makikita hanggang sa sasabihin
ninyong, “Pinagpala ang darating sa pangalan ng Panginoon.”
24 Lumabas si Jesus mula sa templo at nagpatuloy sa kaniyang
pupuntahan. Nilapitan siya ng mga alagad niya upang ipakita
sa kaniya ang mga gusali ng templo. 2 Ngunit sumagot siya
at sinabi sa kanila, “Hindi ba ninyo nakikita ang lahat ng mga
ito? Totoo itong sinasabi ko sa inyo, wala ni isa mang bato na
maiiwang nakapatong sa isa pang bato na hindi guguho.” 3
Habang nakaupo si Jesus sa Bundok ng mga Olibo, sarilinang
lumapit ang mga alagad sa kaniya at sinabi nila, “Sabihin mo sa
amin, kung kailan mangyari ang mga ito? Ano ang magiging
palatandaan sa inyong pagparito at ang katapusan ng mundo?”
(aiōn g165) 4 Sumagot si Jesus sa kanila at sinabi, “Mag-ingat
kayo na walang makahikayat sa inyo na mailigaw kayo. 5
Sapagkat marami ang paririto sa aking pangalan. Sasabihin nila,
'Ako ang Cristo,' at marami ang maililigaw. 6 Makaririnig kayo
ng mga digmaan at mga balita tungkol sa digmaan. Tingnan
ninyo na hindi kayo mababalisa, sapagkat kailangang mangyari
ang mga ito; ngunit hindi pa ito ang katapusan. 7 Sapagkat
lalabanan ng isang bansa ang kapwa bansa, at kaharian sa
kapwa kaharian. Magkakaroon ng mga taggutom at mga lindol
sa iba't ibang mga lugar. 8 Ngunit lahat ng mga ito ay simula
pa lamang ng sakit ng paghilab ng babaeng manganganak. 9
Pagkatapos nito, dadalhin nila kayo sa kapighatian at papatayin
kayo. Kasusuklaman kayo ng lahat ng mga bansa ng dahil sa

pangalan ko. 10 At marami ang matitisod at ipagkanulo nila ang
isa't isa, at kasusuklaman nila ang isa't isa. 11 Marami ang lilitaw
na mga bulaang propeta at ililigaw nila ang marami. 12 Dahil
lalaganap ang katampalasanan, ang pag-ibig ng karamihan ay
lalamig. 13 Ngunit kung sino ang makapagtitiis hanggang sa
katapusan, siya ang maliligtas. 14 Itong ebanghelyo ng kaharian
ay ipangangaral sa buong mundo bilang patotoo sa lahat ng mga
bansa. At pagkatapos nito darating na ang katapusan. 15 Kaya,
kapag makita na ninyo ang kasuklamsuklam na kalagiman,
na sinabi ng propetang si Daniel, na nakatayo na sa banal
na lugar (unawain ito ng nagbabasa), 16 kailangang tumakas
silang mga nasa Judea patungo sa kabundukan, 17 iyong nasa
taas ng kanilang bahay huwag nang bumaba upang kumuha
ng anumang nasa bahay, 18 at iyong nasa bukid huwag nang
bumalik upang kumuha ng kaniyang balabal. 19 Ngunit aba sila
na mga nagdadalang tao at ang mga nagpapasuso ng mga anak
nila sa panahong iyon! 20 Ipanalangin ninyo na ang pagtatakas
ninyo ay hindi mangyari sa taglamig o sa Araw ng Pamamahinga.
21 Sapagkat magkaroon ng matinding kapighatian na hindi pa
nararanasan mula pa sa simula ng mundo hanggang ngayon,
hindi, hindi na muling mangyayari kailanpaman. 22 Maliban na
lamang kung paiikliin ang mga araw na iyon, wala ni isa mang
laman ang maliligtas. Ngunit alang-alang sa mga hinirang, ang
mga araw na iyon ay paiikliin. 23 Kaya kung mayroong magsasabi
sa inyo na, "Tingnan ninyo, narito ang Cristo!' o 'Nariyan ang
Cristo!' huwag ninyong paniwalaan. 24 Sapagkat darating ang
mga bulaang Cristo at mga bulaang propeta at magpapakita
ng kahanga-hangang palatandaan at kababalaghan, upang
iligaw, kung maaari, maging ang mga hinirang. 25 Tingnan

ninyo, ipinagpauna ko ng sabihin ito sa inyo. **26** Kaya kapag
pagsinasabi nila sa inyo, 'Tingnan ninyo, ang Cristo ay nasa
sa ilang', huwag kayong pumunta sa ilang. O, 'Tingnan ninyo,
siya ay nasa loobang silid, huwag ninyong paniwalaan ito. **27**
Sapagkat katulad ng pagliwanag ng kidlat galing sa silangan
at pagkislap nito sa kanluran, ganoon din ang pagdating ng
Anak ng Tao. **28** Kung saan man naroroon ang patay na hayop,
doon din magtitipon ang mga buwitre. **29** Ngunit agad-agad
pagkatapos ng kapighatian sa mga araw na iyon, ang araw ay
didilim, hindi na magliwanag ang buwan, malalaglag ang mga
bituin mula sa langit, at ang mga kapangyarihan ng kalangitan
ay mayayanig. **30** Pagkatapos nito, ang palatandaan ng Anak ng
Tao ay lilitaw sa himpapawid, at kakabugin ng lahat ng mga
tribu ang kanilang mga dibdib. Makikita nila ang Anak ng Tao
na darating mula sa langit na may kapangyarihan at dakilang
kaluwalhatian. **31** Susuguin niya ang kaniyang mga anghel na
may malakas na tunog ng trumpeta, at titipunin nila ang lahat ng
kaniyang hinirang mula sa apat na mga hangin, mula sa isang
dulo ng kalangitan hanggang sa kabilang dulo. **32** Pag-aralan
ninyo ang aral mula sa puno ng igos. Kapag nananariwa na ang
mga sanga at nagdadahon na ito, alam na ninyo na malapit
na ang tag-araw. **33** Gayun din naman, kung makikita ninyo
ang lahat ng mga ito, dapat malaman ninyo na malapit na siya,
nasa tarangkahan na. **34** Totoo itong sinasabi ko sa inyo, ang
salinlahing ito ay hindi lilipas hanggang mangyari ang lahat ng
ito. **35** Lilipas ang langit at ang lupa, ngunit ang mga salita ko ay
hindi kailanman lilipas. **36** Ngunit tungkol sa araw at oras na
iyon, walang nakakaalam kahit ang mga anghel sa langit, ni ang
Anak, tanging ang Ama lamang. **37** Katulad sa kapanahunan

ni Noe, ganoon din ang pagparito ng Anak ng Diyos. **38** Dahil
katulad sa mga araw bago ang baha, sila ay nagkainan at nag-
inuman, nag-aasawa at pinahintulutan ang mga anak nila na
mag-asawa hanggang sa pumasok si Noe sa arka, **39** at wala
silang kaalam-alam hanggang sa dumating ang baha at kinuha
silang lahat—ganoon din sa pagparito ng Anak ng Tao. **40** Sa
panahong iyon ay may dalawang tao na nasa bukid — ang isa
ay kukunin at ang isa naman ay maiiwan. **41** Dalawang babae
ang naggigiling sa gilingan — ang isa ay kukunin at ang isa
naman ay maiiwanan. **42** Kaya magbantay kayo, dahil hindi
ninyo alam kung anong araw darating ang inyong Panginoon.
43 Ngunit alamin ninyo ito, kung alam lang sana ng amo ng
tahanan kung anong oras darating ang magnanakaw, nagbantay
sana siya at hindi niya hinayaang mapasukan ang kaniyang
bahay. **44** Kaya kailangang maghanda kayo, sapagkat darating
ang Anak ng Tao sa oras na hindi ninyo inaasahan. **45** Kaya
sino ang matapat, matalino na utusan na pinagkatiwalaan ng
kaniyang amo sa kaniyang sambahayan, upang magbigay ng
kanilang pagkain sa tamang panahon? **46** Pinagpala ang utusan
na iyon, na maratnan ng kaniyang among gumagawa nito sa
kaniyang pagdating. **47** Totoo itong sinasabi ko sa inyo na
ipamamahala ng amo sa kaniya ang lahat ng kaniyang ari-arian.
48 Ngunit kung may masamang utusan na magsasabi sa puso
niya, 'Naantala ang aking amo,' **49** at nagsimulang mamalo ng
kapwa niyang utusan, at makipagkainan at makipag-inuman
sa mga lasingero, **50** darating ang amo ng bahay na iyon sa
araw na hindi inaasahan ng utusan, sa oras na hindi niya alam.
51 Hahatiin siya sa dalawa ng kaniyang amo at gagawin ang

kaniyang kapalaran katulad ng sasapitin ng mga mapagkunwari,
kung saan mayroong pagtatangis at pagngangalit ng mga ngipin.

25 Ang kaharian ng langit ay magiging katulad ng sampung
birhen na nagdala ng kanilang mga ilawan at pumuntang
sumalubong sa lalaking ikakasal. **2** Ang lima sa kanila ay hangal
at ang lima ay matatalino. **3** Sapagkat noong dinala ng limang
hangal na birhen ang kanilang mga ilawan, hindi sila nagdala ng
karagdagang langis. **4** Ngunit yung limang matatalinong birhen
ay nagdala ng mga langis sa lalagyan kasama ng kanilang
ilawan. **5** Ngayon habang naantala ang lalaking ikakasal, lahat
sila ay inantok at nakatulog. **6** Ngunit noong hating gabi na ay
may sumigaw, 'Tingnan ninyo ang lalaking ikakasal! Pumunta
na kayo at salubungin siya.' **7** Kaya't tumayo ang lahat ng
mga birhen at inayos ang kanilang mga ilawan. **8** Sabi ng mga
hangal sa mga matatalino, 'Bigyan ninyo kami ng inyong langis
sapagkat nauubusan na ang aming ilawan.' **9** Ngunit sumagot at
sinabi ng mga matatalino, 'Dahil hindi na sapat ang mga ito
para sa amin at sa inyo, pumunta nalang kayo doon sa mga
nagbebenta at bumili kayo para sa inyong mga sarili.' **10** Habang
umalis sila upang bumili, dumating ang lalaking ikakasal at ang
mga nakahanda na ay sumama sa kaniya sa handaan ng kasal
at isinara ang pintuan. **11** Pagkatapos nito ang ibang mga birhen
ay dumating din at nagsabi, 'Panginoon, panginoon, pagbuksan
ninyo kami.' **12** Ngunit sumagot siya at nagsabi, 'Totoo itong
sinasabi ko sa inyo, hindi ko kayo kilala.' **13** Kaya kailangan
kayong magbantay, sapagkat hindi ninyo alam ang araw o ang
oras. **14** Sapagkat ito ay katulad ng isang taong maglalakbay
sa ibang bansa. Tinawag niya ang sarili niyang mga utusan at
ipinagkatiwala sa kanila ang kaniyang kayamanan. **15** Ang isa

sa kanila ay binigyan niya ng limang talento, ang isa naman
ay binigyan niya ng dalawa at ang isa naman ay binigyan niya
ng isang talento. Nakatanggap ang bawat isa ayon sa kaniya-
kaniyang kakayahan, at ang taong iyon ay pumunta sa kaniyang
paglalakbay. **16** Agad-agad ang nakatanggap ng limang talento
ay umalis at ipinuhunan niya ang mga ito at nagkaroon pa
siya ng limang talento. **17** Ganoon din ang nakatanggap ng
dalawang talento, nagkaroon din ng dalawa pa. **18** Ngunit ang
utusan na nakatanggap ng isang talento ay umalis, naghukay
sa lupa at itinago ang pera ng kaniyang amo. **19** Pagkalipas
ng matagal na panahon, bumalik ang amo ng mga utusan at
nakipagsulit sa kanila. **20** Dumating ang utusan na nakatanggap
ng limang talento at nagdala ng lima pang talento, at sinabi
niya, "Panginoon, binigyan mo ako ng limang talento. Tingnan
mo, nagkaroon ako ng lima pang talento.' **21** Sinabi ng amo
sa kaniya, 'Magaling, mabuti at matapat na utusan! Naging
tapat ka sa kaunting mga bagay. Gagawin kitang tagapamahala
sa maraming bagay. Makibahagi ka sa kagalakan ng iyong
amo.' **22** Dumating din ang utusan na nakatanggap ng dalawang
talento, at sinabi niya, 'Panginoon, binigyan mo ako ng dalawang
talento. Tingnan mo, nagkaroon ako ng dalawa pang talento.'
23 Sinabi ng amo sa kaniya, 'Magaling, mabuti at matapat na
utusan! Naging tapat ka sa kaunting bagay. Gagawin kitang
tagapamahala sa maraming bagay. Makibahagi ka sa kagalakan
ng iyong amo.' **24** Pagkatapos nito, ang utusan na nakatanggap
ng isang talento ay dumating at nagsabi, 'Panginoon, alam ko na
mahigpit kang tao. Gumagapas ka kung saan hindi ka nagtanim,
at umaani kung saan hindi ka naghasik. **25** Natakot ako, kaya
ako ay umalis at itinago ko ang inyong talento sa lupa. Tingnan

mo, nandito ang pagmamay-ari mo.' 26 Ngunit sumagot ang
kaniyang amo at sinabi sa kaniya, 'Ikaw na masama at tamad na
utusan, alam mo naman na gumagapas ako kung saan hindi
ako nagtanim at umaani kung saan hindi ako naghasik. 27 Kaya
ibinigay mo sana ang pera ko sa mga tagabangko, upang sa
aking pagdating natanggap ko na may tubo ang aking pera. 28
Kaya kunin ninyo ang talento sa kaniya at ibigay ninyo doon sa
mayroong sampung talento. 29 Sapagkat kung sinuman ang
mayroon, mas marami pa ang ibibigay — mas masagana pa.
Subalit kung sino ang walang pagmamay-ari, kahit ang nasa
sa kaniya ay kukunin pa. 30 Itapon ang walang silbing utusan
sa kadiliman sa labas, kung saan mayroong pagtatangis at
pagngangalit ng mga ngipin. 31 Pagdating ng Anak ng Tao sa
kaniyang kaluwalhatian at kasama ang lahat ng kaniyang mga
anghel, uupo siya sa kaniyang marangal na trono. 32 Sa harap
niya magtitipon ang lahat ng mga bansa, at pagbubukud-bukurin
niya ang mga tao sa isa't isa, katulad ng pastol na hinihiwalay
ang tupa at kambing. 33 Ilalagay niya ang mga tupa sa kaniyang
kanan ngunit ang mga kambing ay sa kaniyang kaliwa. 34 At
sasabihin ng Hari sa mga nasa kanan niya, 'Halikayo, pinagpala
kayo ng aking Ama, mamanahin ninyo ang kaharian na inihanda
para sa inyo mula pa noong likhain ang mundo. 35 Sapagkat
ako ay nagutom at binigyan ninyo ako ng pagkain; ako ay
nauhaw at binigyan ninyo ako ng inumin; ako ay dayuhan at
pinatuloy ninyo ako; 36 ako ay hubad at dinamitan ninyo ako,
ako ay may sakit at inalagaan ninyo ako; ako ay nasa kulungan
at pinuntahan ninyo ako. 37 At sasagot ang mga matuwid at
sasabihin, 'Panginoon, kailan ka namin nakitang nagutom at
pinakain, o nauhaw at binigyan ng inumin? 38 at kailan ka namin

nakitang dayuhan at pinatuloy ka? O hubad at dinamitan? **39** At
kailan ka namin nakita na may sakit, o nakulong at pinuntahan
ka namin?' **40** At sasagot ang Hari at sasabihin sa kanila, totoo
itong sinasabi ko sa inyo, kung ano man ang nagawa ninyo sa
mga hamak kong kapatid dito, ginawa ninyo ito sa akin.' **41** At
sasabihin niya sa mga nasa kaniyang kaliwa, 'Lumisan kayo sa
akin, kayong sinumpa, sa apoy na walang hanggan na inihanda
para sa diyablo at sa kaniyang mga anghel, **(aiōnios g166)** **42**
sapagkat ako ay nagutom ngunit hindi ninyo ako binigyan ng
pagkain; nauhaw ako ngunit hindi ninyo ako binigyan ng inumin;
43 ako ay isang dayuhan ngunit hindi ninyo ako pinatuloy, hubo't
hubad ngunit hindi ninyo ako dinamitan, may sakit at nasa
kulungan, ngunit hindi ninyo ako inalagaan. **44** At sasagot din
sila at sasabihin, "Panginoon, kailan ka namin nakitang nagutom,
o nauhaw, o dayuhan, o hubad, o may sakit, o nasa kulungan,
at hindi kayo pinaglingkuran?' **45** At sasagot siya sa kanila at
magsabi, 'Totoo itong sasabihin ko sa inyo, anumang hindi ninyo
ginawa sa mga pinakahamak na ito, hindi ninyo ginawa sa akin.'
46 Ang mga ito ay pupunta sa walang katapusang parusa ngunit
ang matuwid, sa buhay na walang hanggan." **(aiōnios g166)**

26 At nangyari nang matapos ni Jesus ang lahat ng mga
salitang ito, sinabi niya sa kaniyang mga alagad, **2** "Alam ninyo
na pagkalipas ng dalawang araw darating ang Paskua, at ang
Anak ng Tao ay ibibigay upang maipako sa krus". **3** At ang mga
punong pari at ang mga nakatatanda ng mga tao ay nagkatipun-
tipon sa palasyo ng pinakapunong pari na nagngangalang si
Caifas. **4** Nagsabwatan sila na hulihin si Jesus ng panakaw at
patayin. **5** Sapagkat sinasabi nila, "Hindi sa araw ng pista, upang
hindi magkaroon ng kaguluhan ang mga tao. **6** Ngayon, habang

si Jesus ay nasa Betania sa bahay ni Simon na ketongin, **7**
habang siya ay nakasandal sa mesa, may babae na lumapit sa
kaniya na may dalang isang sisidlang alabastro ng mamahaling
pabango, at ibinuhos niya ito sa kaniyang ulo. **8** Subalit ng makita
ng kaniyang mga alagad ito, sila'y nagalit at sinabi, “Anong
dahilan sa pag-aaksayang ito? **9** Maaari sana itong ipagbili ng
malaking halaga at ipamimigay sa dukha.” **10** Ngunit si Jesus,
na nalalaman ito, sinabi sa kanila, “Bakit ninyo binabagabag
ang babaing ito? Sapagkat gumagawa siya ng napakabuting
bagay sa akin. **11** Nasa inyo palagi ang mga dukha, subalit
hindi ninyo ako makakasama palagi. **12** Sapagkat nang binuhos
niya itong pabango sa aking katawan, ginawa niya ito para sa
aking paglilibing. **13** Totoo itong sinasabi ko sa inyo, saan man
ipangaral ang magandang balita sa buong mundo, ang ginawa
ng babaeng ito ay ipagsasabi din sa pag-alala sa kaniya.” **14** At
ang isa sa Labingdalawa na nagngangalang Judas Iscariote ay
pumunta sa mga punong pari **15** at sinabi, “Ano ang nais ninyong
ibigay sa akin, upang siya'y ibigay ko sa inyo?” At nagtimbang
sila ng tatlumpung piraso ng pilak para sa kaniya. **16** Mula ng
panahong iyon humanap siya ng pagkakataon upang ibigay
siya sa kanila. **17** Ngayon sa unang araw ng tinapay na walang
pampaalsa, nagsilapit ang mga alagad kay Jesus at nagsabi,
“Saan mo nais na tayo ay maghanda upang iyong kainin ang
pagkain ng Paskwa?” **18** Sinabi niya, “Pumunta kayo sa lungsod
sa isang tao roon at sabihin ninyo sa kaniya, 'Sinabi ng Guro,
“Ang panahon ko ay malapit na. Gaganapin ko ang Paskwa sa
inyong bahay kasama ng aking mga alagad.''”' **19** Ginawa ng
mga alagad kung ano ang ipinag-utos ni Jesus sa kanila, at
inihanda nila ang pagkain ng Paskwa. **20** Nang sumapit ang gabi,

umupo siya upang kumain kasama ang mga labingdalawang
alagad. **21** Habang sila'y kumakain, sinabi niya, “Totoo itong
sinasabi ko sa inyo na ako'y ipagkakanulo ng isa sa inyo.” **22**
At sila'y lubhang nalungkot, at ang bawat isa ay nagsimulang
nagsipagtanong sa kaniya, “Tiyak na hindi ako, Panginoon?” **23**
Sumagot siya, “Ang sinumang kasabay kong sumawsaw ng
kaniyang kamay ay siyang magkanulo sa akin. **24** Ang Anak ng
Tao ay aalis, katulad ng naisulat patungkol sa kaniya. Ngunit aba
sa lalaking iyon na magkanulo sa Anak ng Tao! Mas mabuti pa
sa lalaking iyon na hindi na siya ipinanganak.” **25** Si Judas, na
siyang nagkanulo sa kaniya ay nagsabi, “Ako ba, Rabi?” Sinabi
niya sa kaniya. “Ikaw mismo ang nagsabi.” **26** Habang sila'y
kumakain, kumuha si Jesus ng tinapay, ipinagpasalamat ito, at
pinagputol-putol. Binigay niya ito sa kaniyang mga alagad at
sinabi, “Kunin ninyo, kainin ninyo. Ito ay ang aking katawan.” **27**
Kumuha siya ng kopa at nagpasalamat, at ibinigay ito sa kanila
at sinabi, “Inumin ninyo ito, kayong lahat. **28** Sapagkat ito ay ang
aking dugo ng kasunduan na ibinuhos para sa marami para
sa ikapapatawad ng mga kasalanan. **29** Subalit sasabihin ko
sa inyo, buhat ngayon hindi na ako muling iinom nitong bunga
ng ubas, hanggang sa araw na ako ay iinom nito ng panibago
kasama ninyo sa kaharian ng aking Ama.” **30** At pagka-awit nila
ng isang himno, pumunta sila sa Bundok ng mga Olibo. **31** At
sinabi ni Jesus sa kanila, “Lahat kayo ay aalis ngayong gabi
nang dahil sa akin, sapagkat ito ay nasusulat, 'Hahampasin ko
ang pastol ng tupa at ang mga tupa ng kawan ay maikakalat.' **32**
Ngunit pagkatapos nang aking pagkabuhay, mauuna ako sa inyo
sa Galilea.” **33** Ngunit sinabi ni Pedro sa kaniya, “Kahit ang lahat
ay aalis dahil sa iyo, ako ay hinding-hindi aalis.” **34** Sinabi ni

Jesus sa kaniya, “Totoo itong sinasabi ko sa inyo, sa gabing ito
bago tumilaok ang tandang, ikakaila mo ako ng tatlong beses.”
35 Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Kahit ako ay mamatay, hindi kita
ikakaila.” At ganoon din ang sinabi ng lahat ng mga alagad. **36**
Pagkatapos, pumunta si Jesus na kasama sila sa isang lugar
na tinawag na Getsemani at sinabi sa kaniyang mga alagad,
“Umupo kayo dito habang ako ay pupunta doon at manalangin.”
37 Sinama niya si Pedro at ang dalawang anak ni Zebedeo at
nagsimula siyang nalungkot at nabagabag. **38** At sinabi niya
sa kanila, “Ang kaluluwa ko ay lubha na namimighati, maging
sa kamatayan. Manatili kayo dito at magbantay kasama ko.”
39 Lumakad siya nga medyo malayo, at siya'y nagpatirapa, at
nanalangin. Sinabi nya, “Aking Ama, kung maaari, hayaan na
ang tasang ito ay lalampas sa akin. Gayunman, hindi sa nais ko
kundi ayon sa nais mo.” **40** Lumapit siya sa mga alagad at sila'y
kaniyang nadatnang natutulog at sinabi niya kay Pedro, “Ano,
hindi ba ninyo kayang magbantay kasama ko ng isang oras? **41**
Magbantay kayo at manalangin upang hindi kayo matukso. Ang
espiritu ay nagnanais, ngunit ang laman ay mahina.” **42** Umalis
siya sa pangalawang pagkakataon at nanalangin, at nagsabi,
“Aking Ama, kung hindi ito maaring lilipas maliban na inumin ko
ito, ang kalooban mo ang magaganap.” **43** At siya'y nagbalik muli
at nakita silang natutulog, sapagkat mabigat na ang kanilang mga
mata. **44** At muli niya silang iniwan at siya'y umalis. Nanalangin
siya sa ikatlong pagkakataon at sinabi ang ganoon ding mga
salita. **45** Pagkatapos, lumapit si Jesus sa kaniyang mga alagad
at sinabi sa kanila, “Natutulog pa rin ba kayo at namamahinga?
Tingnan ninyo, malapit na ang oras, at ang Anak ng Tao ay
ipagkanulo sa mga kamay ng mga makasalanan. **46** Tumindig

kayo, aalis na tayo. Tingnan ninyo, malapit na ang magkanulo
sa akin." **47** Habang siya'y nagsasalita, si Judas na isa sa
Labingdalawa ay dumating. Kasama niya ang napakaraming tao
na mula sa mga punong pari at mga nakatatanda sa mga tao.
Dumating sila na may dalang mga espada at mga pamalo. **48**
Ngayon ang tao na magkanulo kay Jesus ay nagbigay ng hudyat
sa kanila na nagsasabi, "Kung sinuman ang aking hahalikan,
siya na iyon. Sunggaban siya." **49** Agad-agad lumapit siya kay
Jesus at sinabi, "Binabati kita, Rabi" At hinalikan niya siya. **50**
Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Kaibigan, gawin mo kung ano ang
ipinunta mo dito." Pagkatapos, nagsidatingan sila at hinawakan
si Jesus, at sinunggaban siya. **51** Masdan ito, ang isa sa mga
kasama ni Jesus ay inunat ang kaniyang kamay at hinugot
ang kaniyang espada at tinapyas ang alipin ng pinakapunong
pari, at tinagpas ang kaniyang tainga. **52** Pagkatapos, sinabi ni
Jesus sa kaniya, "Ibalik mo ang espada sa kaniyang kaluban,
sapagkat ang lahat ng gagamit ng espada ay masasawi sa
pamamagitan din ng espada. **53** Iniisip ba ninyo na hindi ko
kayang tumawag sa aking Ama, at padadalhan niya ako ng higit
pa sa labindalawang pulutong ng mga anghel? **54** Ngunit paano
matutupad ang mga kasulatan, na dapat mangyari?" **55** Sa oras
na iyon si Jesus ay nagsabi sa maraming tao, "Pumunta kayo
rito na dala-dala ang mga espada at mga pamalo upang hulihin
ako katulad ng isang tulisan? Araw-araw ay nakaupo ako sa
templo na nagtuturo at hindi ninyo ako hinuli. **56** Ngunit lahat ng
ito ay kailangang mangyari upang ang mga sinusulat ng mga
propeta ay matupad." At iniwanan siya ng lahat ng mga alagad
at sila'y tumakas. **57** Ang mga humuli kay Jesus ang nagdala
sa kaniya sa pinakapunong pari na si Caifas, kung saan ang

mga eskriba at mga nakatatanda ay nagkatipun-tipon. **58** Ngunit
sumunod si Pedro sa kaniya na may kalayuan hanggang sa
patyo ng pinakapunong pari. Pumunta siya sa loob at umupo
kasama ng mga tagapagbantay upang makita ang kahihinatnan.
59 Ngayon, ang mga punong pari at ang buong Konseho ay
naghahanap ng maling patotoo laban kay Jesus, upang siya'y
kanilang mapatay. **60** Ngunit wala silang mahanap na kahit ano,
bagamat maraming maling mga saksi ang nagsilapit. Ngunit
mayamaya may dalawang lumapit **61** at sinabi, “Sinabi ng taong
ito, 'Kaya kong gibain ang templo ng Diyos at muling maipatayo
sa loob ng tatlong araw.”' **62** Tumayo ang pinakapunong pari at
sinabi sa kaniya, “Wala ka bang isasagot? Ano itong ipinapatotoo
nila laban sa iyo? **63** Ngunit si Jesus ay tahimik lamang. Sinabi
ng pinakapunong pari sa kaniya, “Inuutusan kita alang-alang sa
Diyos na buhay, sabihin mo sa amin kung ikaw nga ba si Cristo,
ang Anak ng Diyos. **64** Si Jesus ay sumagot sa kaniya, “Ikaw
na mismo ang nagsabi. Ngunit sasabihin ko sa inyo, magmula
ngayon ay inyo nang makikita ang Anak ng Tao na nakaupo sa
kanang kamay ng Kapangyarihan at darating na nasa mga ulap
ng langit.” **65** At pinunit ng pinakapunong pari ang kaniyang mga
damit at nagsabi, “Siya ay nagsalita ng kalapastangan! Bakit
kailangan pa natin ang mga saksi? Ngayon inyo nang narinig
ang kalapastangan. **66** Ano sa tingin ninyo?” Sumagot sila at
nagsabi, “Siya'y karapatdapat na mamatay.” **67** At dinuraan
nila siya sa mukha at pinagsusuntok at pinagsasampal **68** at
sinabi, “Hulaan mo sa amin, ikaw na Cristo. Sino sa amin ang
humampas sa iyo?” **69** Ngayon si Pedro ay nakaupo sa labas
ng patyo at isang utusang babae ang lumapit sa kaniya at
sinabi, “Kasama ka din ni Jesus na taga-Galilea.” **70** Ngunit

ikinaila niya ito sa harap nilang lahat, na sinasabi, “Hindi ko
alam kung ano ang sinasabi mo.” **71** Nang siya ay lumabas sa
isang tarangkahan, isa pang utusang babae ang nakakita sa
kaniya at sinabi sa mga nandoon, “Ang taong ito ay kasama din
ni Jesus na taga-Nazaret.” **72** At muli niyang ikinaila na may
sumpa, “Hindi ko kilala ang lalaking iyan.” **73** At pagkalipas ng
ilang sandali ay lumapit kay Pedro ang mga nakatayo doon at
sinabi, “Tiyak na ikaw rin ay isa sa kanila, sapagkat halatang-
halata ka sa iyong pananalita.” **74** Pagkatapos nito, nagsimula
siyang magsalita ng masama at nanumpang, “Hindi ko kilala
ang lalaking iyan,” at agad-agad tumilaok ang tandang. **75** At
naalala ni Pedro ang mga salitang sinabi ni Jesus na, “Bago
tumilaok ang tandang ikakaila mo ako nga tatlong beses.” At
siya'y lumabas at labis na umiyak.

27 Ngayon, nang dumating na ang umaga, ang lahat ng mga
punong pari, at mga nakatatanda ng mga tao ay nagsabwatan
laban kay Jesus upang siya ay patayin. **2** Siya ay ginapos
nila at dinala palabas at ibinigay kay Pilato na gobernador. **3**
Pagkatapos nang si Judas na nagkanulo sa kaniya ay nakitang
nahatulan si Jesus, siya ay nagsisisi at isinauli ang tatlumpung
pirasong pilak sa mga punong pari at mga nakatatanda, **4** at
sinabi, “Ako ay nagkasala sa pamamagitan ng pagkakanulo sa
dugong walang kasalanan.” Ngunit sinabi nila, “Ano ba sa amin
iyon? Tingnan mo yan sa iyong sarili.” **5** At kaniyang itinapon
pababa ang tatlumpung piraso ng pilak sa templo, at umalis, at
pumunta sa labas at siya ay nagbigti. **6** At kinuha ng mga punong
pari ang tatlumpung piraso ng pilak at sinabi, “Labag sa kautusan
na ilagay ito sa kaban ng yaman, sapagkat ito ay kabayaran ng
dugo.” **7** Sama-sama nilang pinag-usapan ang bagay na ito

at ang salapi ay ipinambili ng Bukid ng Magpapalayok upang
paglibingan ng mga dayuhan. **8** At dahil dito ang bukid na
iyon ay tinawag na, “Ang bukid ng dugo” magpa-hanggang
ngayon. **9** At ang sinabi ni Jeremias na propeta ay natupad, na
nagsasabi, “Kinuha nila ang tatlumpung piraso ng pilak, ang
halaga na inilaan sa kaniya ng mga tao ng Israel, **10** at ibinigay
nila ito para sa Bukid ng Magpapalayok, ayon sa iniutos sa
akin ng Panginoon.” **11** Ngayon, nakatayo si Jesus sa harap
ng gobernador, at tinanong siya ng gobernador, “Ikaw ba ang
Hari ng mga Judio?” Sumagot si Jesus sa kaniya, “Ikaw na
ang nagsabi.” **12** Ngunit nang siya ay paratangan ng mga
punong pari at mga nakatatanda, hindi siya sumagot ng kahit
ano. **13** At sinabi ni Pilato sa kaniya, “Hindi mo ba naririnig ang
mga paratang laban sa iyo?” **14** Ngunit hindi siya sumagot ng
kahit isang salita, kaya ang gobernador ay labis na namangha.
15 Ngayon, sa kapistahan nakaugalian na ng gobernador na
magpalaya ng isang bilanggo na napili ng mga tao. **16** At sa
panahon na iyon mayroon silang pusakal na bilanggo na ang
pangalan ay si Barabas. **17** At nang sila ay nagkatipun-tipon,
sinabi sa kanila ni Pilato, “Sino ang gusto ninyong palayain ko
para sa inyo? Si Barabas, o si Jesus na tinatawag na Cristo?”
18 Dahil alam niya na ipinasakamay siya ng mga ito dahil sa
inggit. **19** Habang siya ay nakaupo sa upuan ng hukuman, ang
kaniyang asawa ay nagpadala ng pasabi sa kaniya na nagsabi,
“Huwag kang makialam sa matuwid na taong iyan. Sapagkat
labis akong pinahirapan ngayon sa panaginip tungkol sa kaniya.”
20 Ngayon, ang mga punong pari at ang mga nakatatanda ay
hinikayat ang mga tao upang hilingin si Barabas, at si Jesus ay
patayin. **21** At tinanong sila ng gobernador, “Sino sa dalawang

ito ang nais ninyong pakawalan ko?" Sinabi nila, si Barabas." **22**
At sinabi ni Pilato sa kanila, "Ano ang gagawin ko kay Jesus na
tinatawag na Cristo?" Sumagot silang lahat, "Ipako siya sa krus."
23 At sinabi niya, "Bakit, ano ang krimen na kaniyang nagawa?"
Ngunit sila ay sumigaw pa ng mas malakas, "Ipako siya sa krus."
24 At nang nakita ni Pilato na wala siyang magagawa, dahil
nagsimula na ang kaguluhan, kumuha siya ng tubig, naghugas
siya ng kamay sa harapan ng maraming tao, at sinabi, "Wala na
akong pananagutan sa dugo sa matuwid na taong ito. Kayo na
ang bahala niyan." **25** Ang lahat ng mga tao ay nagsabi, "Nawa'y
mapasaamin at sa aming mga anak ang kaniyang dugo." **26**
Pagkatapos ay pinakawalan niya si Barabas sa kanila, ngunit
hinampas niya si Jesus at ipinasakamay niya upang mapako
sa krus. **27** Pagkatapos, dinala ng mga kawal ng gobernador
si Jesus sa pretorio at tinipon ang buong pulutong ng mga
kawal. **28** At hinubaran nila siya at nilagyan ng pulang pula
na balabal. **29** At gumawa sila ng koronang tinik at inilagay
sa kaniyang ulo, at naglagay ng tungkod sa kaniyang kanang
kamay. Sila ay nagpatirapa sa kaniyang harapan at kinutya siya,
at nagsabi, "Sambahin, ang Hari ng mga Judio!" **30** At siya
ay dinuraan nila, at kinuha nila ang tungkod at hinampas siya
sa ulo. **31** Pagkatapos nilang kutyain siya, tinanggal nila ang
kaniyang balabal at isinuot sa kaniya ang sarili niyang damit, at
inilabas nila siya upang ipako siya sa krus. **32** Habang sila ay
lumalabas, nakakita sila ng taong taga Cirene na nagngangalang
Simon, na kanilang pinilit na sumama sa kanila upang pasanin
niya ang kaniyang krus. **33** At sila ay nakarating sa lugar na
tinatawag na Golgota, na ang ibig sabihin ay, "Lugar ng mga
Bungo." **34** At siya ay binigyan ng alak na may halong apdo.

Ngunit nang matikman niya ito, ayaw niya itong inumin. **35**
Nang siya ay ipinako nila sa krus, pinaghati-hatian nila ang
kaniyang mga kasuotan sa pamamagitan ng pagsasapalaran. **36**
At sila ay nagsiupo at binantayan siya. **37** Sa itaas ng kaniyang
ulo ay nilagyan nila ng sakdal laban sa kaniya na nagsasabi,
“Ito ay si Jesus, ang Hari ng mga Judio.” **38** May dalawang
magnanakaw na naipako sa krus na kasama niya, ang isa ay sa
kaniyang kanan at ang isa ay sa kaniyang kaliwa. **39** At hinamak
siya ng mga dumaan, at iniling ang kanilang mga ulo **40** at
nagsasabi, “Ikaw na sisira ng templo at itatayo ito sa loob ng
tatlong araw, iligtas mo ang iyong sarili! Kung ikaw ang Anak ng
Diyos, bumaba ka riyan sa krus!” **41** Sa ganoon ding paraan
kinutya siya ng mga punong pari, kasama ng mga eskriba at
mga nakatatanda, at sinabi, **42** Siya'y nagligtas ng iba, ngunit
hindi niya kayang iligtas ang kaniyang sarili. Siya ay Hari ng
Israel. Hayaan mo siyang bumaba mula sa krus at tayo ay
maniniwala na sa kaniya. **43** Nagtiwala siya sa Diyos. Iligtas
siya ng Diyos ngayon kung nais niya, dahil sinabi niya, 'Ako ay
Anak ng Diyos.’ **44** At ang mga magnanakaw na kasama niyang
naipako sa krus ay nagsalita din ng katulad na panlalait sa
kaniya. **45** Ngayon, mula sa tanghaling tapat dumilim ang buong
paligid hanggang sa alas tres ng hapon. **46** At dakong alas tres
ng hapon, sumigaw si Cristo na may malakas na tinig at sinabi,
“Eli, Eli, lama sabachthani?” na ang kahulugan ay, “Diyos ko,
Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan?” **47** Nang ang ilan sa mga
nakatayo doon ay nakarinig nito, sinabi nila, “Tinatawag niya si
Elias.” **48** Agad-agad ang isa sa kanila ay tumakbo at kumuha
ng spongha, pinuno ito ng maasim na alak, inilagay sa dulo
ng tungkod at ibinigay ito sa kaniya upang inumin. **49** At ang

iba sa kanila ay nagsabi, “Hayaan ninyo siya. Tingnan natin
kung darating si Elias upang iligtas siya.” **50** Pagkatapos nito
muling sumigaw si Jesus na may malakas na tinig at isinuko ang
kaniyang espiritu. **51** Masdan ito, ang kurtina sa templo ay nahati
sa dalawa mula itaas hanggang sa baba. At ang mundo ay
nayanig, at ang mga bato ay nahati. **52** At ang mga libingan ay
nabuksan, at ang katawan ng mga banal na tao na nakatulog ay
bumangon. **53** At lumabas sila mula sa mga libingan pagkatapos
ng kaniyang pagkabuhay, pumasok sa banal na lungsod, at
nagpakita sa marami. **54** Ngayon nang masaksihan ng kapitan
ng kawal at ng mga nagbabantay kay Jesus ang lindol at ang
mga bagay na nangyari, lubha silang natakot at nagsabi, “Tunay
na Anak siya ng Diyos.” **55** At maraming mga kababaihan na
sumunod kay Jesus mula sa Galilea upang mag-aruga sa kaniya
ay naroon at nakatinggin sa di kalayuan. **56** Kabilang sa kanila
ay si Maria Magdalena, si Maria na ina ni Santiago at Jose, at
ang ina ng mga anak na lalaki ni Zebedeo. **57** Nang sumapit ang
gabi, may dumating na mayamang tao na taga-Arimatea na
nagngangalang Jose, na isa ding alagad ni Jesus. **58** Kinausap
niya si Pilato at hiningi ang katawan ni Jesus. Pagkatapos nito
nag-utos si Pilato na ibigay ito sa kaniya. **59** Kinuha ni Jose
ang katawan, binalot ito ng malinis na lino, **60** at hinimlay niya
ito sa kaniyang bagong libingan na kaniyang inuka sa bato.
Pagkatapos, pinagulong ang malaking bato at ipinangtakip sa
pinto ng libingan at umalis. **61** Si Maria Magdalena at ang isa
pang Maria ay naroon, nakaupo sa tapat ng libingan. **62** Sa
sumunod na araw, na ang araw matapos ang Paghahanda,
ang mga punong pari at ang mga Pariseo ay nagkatipun-tipon
kasama ni Pilato. **63** At sinabi nila, “Ginoo, naalala namin noong

nabubuhay pa ang mapanlinlang, sinabi niya, 'Pagkatapos ng
tatlong araw ako ay muling mabubuhay.' 64 Kaya iutos mo na
ang libingan ay mabantayang mabuti hanggang sa ikatlong
araw. Kung hindi maaring pumunta ang kaniyang mga alagad at
nakawin siya at sasabihin sa mga tao, 'Nabuhay siya mula sa
mga patay.' At ang huling panlilinlang ay malala pa sa nauna.”
65 Sinabi ni Pilato sa kanila, “Magdala kayo ng tagapagbantay.
Pumunta kayo at tiyakin ninyong ligtas hanggang sa kaya
ninyo.” 66 Kaya pumunta sila at siniguradong ligtas ang libingan,
sinelyohan ang bato at naglagay ng tagapagbantay.

28 Nang matapos na ang araw ng Pamamahinga at
magsimulang magbukang liwayway sa unang araw ng linggo, si
Maria Magdalena at ang isa pang Maria ay pumunta upang
tingnan ang libingan. 2 Masdan ito, may malakas na lindol, dahil
bumaba mula langit ang anghel ng Panginoon, dumating at
ginulong ang bato at naupo sa ibabaw nito. 3 Ang kaniyang anyo
ay katulad ng kidlat at ang kaniyang kasuotan ay kasing puti ng
niyebe. 4 At nayanig ng takot ang mga tagapagbantay at naging
tulad ng patay na mga tao. 5 Kinausap ng anghel ang mga
babae at sinabi sa kanila, “Huwag kayong matakot, dahil alam
kong hinanap ninyo si Jesus na ipinako sa krus. 6 Wala na siya
dito, ngunit bumangon na katulad ng kaniyang sinabi. Halikayo
tingnan ang lugar na hinimlayan ng Panginoon. 7 Pumunta kayo
kaagad at sabihin sa kaniyang mga alagad, 'Siya ay bumangon
na mula sa mga patay. Makinig kayo, siya ay mauuna sa inyo
sa Galilea. At doon makikita ninyo siya.' Makinig kayo, nasabi
ko na sa inyo.” 8 At kaagad na umalis ang mga babae sa
libingan na may takot at malaking tuwa at nagsitakbo upang
sabihin sa mga alagad. 9 Masdan ito, sinalubong sila ni Jesus at

sinabi, “Binabati ko kayo.” At lumapit ang mga babae, hinawakan
ang kaniyang mga paa at sinamba siya. **10** Pagkatapos nito
sinabi ni Jesus sa kanila, “Huwag kayong matakot. Pumunta
kayo at sabihin sa aking mga kapatid na pumunta sa Galilea.
Doon makikita nila ako.” **11** Ngayon habang ang mga babae
ay papunta, masdan ito, ang ilan sa mga tagapagbantay ay
pumunta sa lungsod at sinabi sa mga punong pari ang lahat
ng nangyari. **12** Nang nagtipun-tipon ang mga pari kasama ng
mga nakatatanda at pinag-usapan nila ang pangyayaring iyon,
nagbigay sila ng malaking halaga ng pera sa mga kawal **13**
at sinabi sa kanila, “Sabihin ninyo sa iba, 'Pumunta ang mga
alagad ni Jesus noong gabi at ninakaw ang kaniyang katawan
habang kami ay natutulog.' **14** Kung makarating sa gobernador
ang balitang ito, hihikayatin namin sila at alisin sa inyo ang
anumang pagkabahala.” **15** Kaya kinuha ng mga kawal ang
pera at ginawa kung ano ang iniutos sa kanila. Ang balitang ito
ay kumalat agad sa mga Judio at nagpatuloy magpahanggang
ngayon. **16** Ngunit ang labing-isa na mga alagad ay pumunta sa
Galilea, sa bundok na kung saan itinuro ni Jesus sa kanila. **17**
Nang siya ay nakita nila, sinamba nila siya, ngunit ang iba ay
nag-alinlangan. **18** Pumunta si Jesus sa kanila at nagsalita sa
kanila at sinabi, “Ibinigay sa akin ang lahat ng kapangyarihan sa
langit at sa lupa. **19** Humayo kayo at gawing mga alagad ang
lahat ng mga bansa. Bautismuhan sila sa ngalan ng Ama, ng
Anak, at ng Banal na Espiritu. **20** Turuan sila na sumunod sa
lahat ng mga iniutos ko sa inyo. At pakinggan ninyo, Ako ay
laging nasa inyo, maging sa katapusan ng mundo.” **(aiōn g165)**

Marcos

1 Ito ang simula ng ebanghelyo tungkol kay Jesu-Cristo, na
Anak ng Diyos. 2 Katulad ng nasusulat sa aklat ni Isaias na
propeta, “Tingnan mo, ipapadala ko ang aking taga-pamalita
na mauuna sa iyo, ang maghahanda ng iyong daan. 3 Ang
tinig ng isang sumisigaw sa ilang, 'Ihanda ninyo ang daan ng
Panginoon. Ituwid ang kaniyang daraanan.'” 4 Dumating si Juan
na nagbabautismo sa ilang at nangangaral tungkol sa bautismo
ng pagsisisi alang-alang sa kapatawaran ng mga kasalanan.
5 Ang buong bansa ng Judea at lahat ng taga-Jerusalem ay
pumunta sa kaniya. Sila ay binautismuhan niya sa Ilog ng
Jordan, na nagtatapat ng kanilang mga kasalanan. 6 Nakasuot
si Juan ng balabal gawa sa balahibo ng kamelyo at sinturong
balat sa palibot ng kaniyang baywang, at kumakain siya ng mga
balang at pulot- pukyutan. 7 Nangaral siya at sinabi, “Mayroong
darating na kasunod ko na mas makapangyarihan kaysa sa
akin, at hindi ako karapat-dapat na yumuko para kalasin man
lang ang tali ng kaniyang sandalyas. 8 Binautismuhan ko kayo
ng tubig, ngunit babautismuhan niya kayo ng Banal na Espiritu.”
9 Nangyari sa mga araw na iyon na si Jesus ay dumating mula
sa Nazaret sa Galilea at siya ay binautismuhan ni Juan sa ilog
ng Jordan. 10 Nang si Jesus ay umahon sa tubig, nakita niya
na bumukas ang langit at ang Espiritu ay bumaba sa kaniya
na tulad ng kalapati. 11 At isang tinig ang nagmula sa langit,
“Ikaw ang minamahal kong Anak. Ako ay labis na nalulugod sa
iyo.” 12 At agad-agad, sapilitan siyang pinapunta ng Espiritu sa
ilang. 13 Nanatili siya sa ilang sa loob ng apatnapung araw na
tinutukso ni Satanas. Kasama niya ang mababangis na hayop at
pinaglingkuran siya ng mga anghel. 14 Ngayon matapos madakip

si Juan, dumating si Jesus sa Galilea na nagpapahayag ng
ebanghelyo ng Diyos, **15** at sinasabi, “Ang panahon ay naganap
na, at ang kaharian ng Diyos ay malapit na. Magsisi kayo at
maniwala sa ebanghelyo.” **16** At habang dumadaan siya sa tabi
ng Dagat ng Galilea, nakita niya si Simon at Andres na kapatid ni
Simon na naghahagis ng lambat sa dagat, sapagkat sila ay mga
mangingisda. **17** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Halikayo, sumunod
kayo sa akin at gagawin ko kayong mga mangingisda ng mga
tao.” **18** At kaagad na iniwan nila ang mga lambat at sumunod sa
kaniya. **19** Habang si Jesus ay naglalakad papalayo, nakita niya
si Santiago na anak ni Zebedeo at Juan na kapatid nito, sila ay
nasa bangka na nagkukumpuni ng mga lambat. **20** Agad silang
tinawag ni Jesus at iniwan nila ang kanilang amang si Zebedeo
sa bangka kasama ang mga binayarang katulong at sumunod
sila sa kaniya. **21** At nakarating sila sa Capernaum at sa Araw
ng Pamamahinga, agad na pumunta si Jesus sa sinagoga at
nagturo. **22** Namangha sila sa kaniyang pagtuturo sapagkat
siya ay nagtuturo katulad ng isang taong may kapangyarihan at
hindi tulad ng mga eskriba. **23** Noon din ay may isang lalaki
sa kanilang sinagoga na may masamang espiritu, at sumigaw
siya, **24** na nagsasabi, “Ano ang kinalaman namin sa iyo, Jesus
ng Nazaret? Pumarito ka ba upang puksain kami? Alam ko
kung sino ka. Ikaw ang Banal na mula sa Diyos!” **25** Sinaway ni
Jesus ang demonyo at sinabi, “Tumahimik ka at lumabas ka sa
kaniya!” **26** At binagsak siya ng masamang espiritu, lumabas
mula sa kaniya habang sumisigaw ng malakas. **27** At ang lahat
ng tao ay namangha, kaya nagtanungan sila sa isa't isa, “Ano
ito? Bagong katuruan na may kapangyarihan? Nauutusan niya
kahit ang mga masasamang espiritu at sumusunod naman ang

mga ito sa kaniya!" 28 At agad na kumalat sa lahat ng dako
ang balita tungkol sa kaniya sa buong rehiyon ng Galilea. 29
At kaagad, nang lumabas sila sa sinagoga, pumunta sila sa
tahanan ni Simon at Andres kasama sina Santiago at Juan. 30
Ngayon ang babaing biyenan ni Simon ay nakahigang nilalagnat,
at agad nilang sinabi kay Jesus ang tungkol sa kaniya. 31
Kaya lumapit siya, hinawakan siya sa kamay at itinayo siya;
nawala ang kaniyang lagnat at nagsimula siyang paglingkuran
sila. 32 Nang gabing iyon, pagkatapos lumubog ng araw, dinala
nila sa kaniya ang lahat ng may sakit at ang mga sinapian
ng mga demonyo. 33 Ang buong lungsod ay nagkatipon sa
may pinto. 34 Marami ang pinagaling niya na mayroong iba't
ibang sakit at nagpalayas siya ng mga demonyo, ngunit hindi
niya pinahintulutan ang mga demonyong magsalita dahil kilala
siya ng mga ito. 35 Bumangon siya ng napaka-aga, habang
madilim pa; umalis siya at pumunta sa isang lugar kung saan
siya maaaring mapag-isa at nanalangin siya doon. 36 Hinanap
siya ni Simon at ng mga kasama niyang naroon. 37 Natagpuan
nila siya at sinabi sa kaniya, "Naghahanap ang lahat sa iyo." 38
Sinabi niya, "Pumunta tayo sa ibang lugar, sa mga nakapaligid
na mga bayan upang makapangaral din ako doon. Iyon ang
dahilan kaya ako naparito." 39 Pumunta siya sa lahat ng dako
ng Galilea, nangangaral sa mga sinagoga at nagpapalayas ng
mga demonyo. 40 Isang ketongin ang lumapit sa kaniya. Siya ay
nagmamakaawa sa kaniya, lumuhod siya at sinabi sa kaniya,
"Kung iyong nanaisin, maaari mo akong gawing malinis." 41 Sa
habag niya, iniabot ni Jesus ang kaniyang kamay at hinawakan
siya, sinasabi sa kaniya, "Nais ko. Maging malinis ka." 42 Kaagad
na nawala ang kaniyang ketong at siya ay naging malinis. 43

Mahigpit siyang pinagbilinan ni Jesus at agad siyang pinaalis. 44
Sinabi niya sa kaniya, “Siguraduhin mong wala kang sasabihin
sa kahit na sino, ngunit humayo ka at ipakita mo ang iyong sarili
sa pari at maghandog kung ano ang iniutos ni Moises para sa
iyong pagkalinis, bilang patotoo sa kanila.” 45 Ngunit siya ay
umalis at sinimulang sabihin sa lahat, at labis na ikinalat ang
nangyari, anupat si Jesus ay hindi na malayang makapasok sa
kahit anong bayan. Kaya siya ay nanatili sa mga ilang na lugar
at pumupunta ang mga tao sa kaniya mula sa lahat ng dako.

2 Nang makabalik si Jesus sa Capernaum makalipas ang ilang
araw, napabalita na nakauwi na siya sa kaniyang tahanan. 2 At
maraming tao ang nagtipun-tipon doon kaya wala nang puwang,
maging sa may pintuan at ipinangaral ni Jesus ang salita sa
kanila. 3 At may ilang lalaking pumunta sa kaniyang may dalang
paralisadong lalaki; apat na tao ang bumuhat sa kaniya. 4 Nang
hindi sila makalapit kay Jesus dahil sa maraming tao, inalis nila
ang bubong sa taas kung saan siya naroon. At nang nakagawa
sila ng butas doon, ibinaba nila ang higaan kung saan nakahiga
ang lalaking paralisado. 5 Nang makita ni Jesus ang kanilang
pananampalataya, sinabi niya sa lalaking paralisado, “Anak,
pinatawad na ang iyong mga kasalanan.” 6 Ngunit nangatwiran
sa kanilang mga puso ang ilan sa mga eskriba na nakaupo
doon, 7 “Paano nakapagsasalita ang taong ito ng ganito?
Lumapastangan siya! Sino ang makapagpapatawad ng mga
kasalanan kundi ang Diyos lamang?” 8 At nalaman agad ni
Jesus sa kaniyang espiritu kung ano ang kanilang iniisip. Sinabi
niya sa kanila, “Bakit ninyo ito iniisip sa inyong mga puso? 9 Ano
ang mas madaling sabihin sa lalaking paralisado, ''Napatawad
na ang iyong mga kasalanan' o ang sabihin 'Bumangon ka, kunin

ang iyong higaan at lumakad ka'? **10** Ngunit upang malaman
ninyo na ang Anak ng Tao ay may kapangyarihan dito sa mundo
na magpatawad ng mga kasalanan," sinabi niya sa paralitiko,
11 "Sinasabi ko sa iyo, bumangon ka, kunin ang iyong higaan,
at pumunta ka sa iyong bahay." **12** Bumangon siya at kaagad
kinuha ang kaniyang higaan at lumabas siya sa bahay na iyon
sa harap ng lahat, kaya't silang lahat ay namangha at niluwalhati
ang Diyos, at kanilang sinabi, "Kailanman ay hindi pa kami
nakakita ng katulad nito." **13** Muli siyang bumalik sa tabi ng
lawa at pumunta sa kaniya ang napakaraming tao, at tinuruan
sila ni Jesus. **14** Sa kaniyang pagdaan, nakita niya si Levi na
anak ni Alfeo na nakaupo sa paningilan ng buwis at sinabi sa
kaniya, "Sumunod ka sa akin." Tumayo si Levi at sumunod siya
sa kaniya. **15** At nang kumakain si Jesus sa bahay ni Levi,
maraming maniningil ng buwis at mga makasalanang tao ang
nakikisalo kay Jesus at sa kaniyang mga alagad, sapagkat
marami sila na sumunod sa kaniya. **16** Nang makita ng mga
eskriba na mga Pariseo si Jesus na kumakain kasama ang
mga makasalanang tao at tagasingil ng buwis, sinabi nila sa
kaniyang mga alagad, "Bakit siya nakikisalo sa mga tagasingil
ng buwis at mga makasalanang tao?" **17** Nang marinig ito ni
Jesus, sinabi niya sa kanila, "Ang mga taong malakas ang
pangangatawan ay hindi nangangailangan ng manggagamot,
ang mga may sakit lamang ang nangangailangan. Hindi ako
pumarito upang tawagin ang mga matuwid na tao kundi ang
mga taong makasalanan." **18** Ang mga alagad ni Juan at ang
mga Pariseo ay nag-aayuno. Lumapit ang ilang tao at sinabi
sa kaniya, "Bakit nag-aayuno ang mga alagad ni Juan at mga
alagad ng mga Pariseo ngunit ang iyong mga alagad ay hindi

nag-aayuno?” **19** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Maaari bang
mag-ayuno ang mga tagapaglingkod sa kasal kung kasama
pa nila ang lalaking ikakasal? Hanggang kasama pa nila ang
lalaking ikakasal ay hindi pa sila maaaring mag-ayuno. **20** Ngunit
darating din ang araw na ang lalaking ikakasal ay mailalayo sa
kanila at sa mga araw na iyon, mag-aayuno sila. **21** Walang
taong magtatahi ng bagong tela sa lumang damit dahil kung
ganoon ang itinagpi nito ay mapupunit at magkakaroon ng mas
malalang punit. **22** Walang taong maglalagay ng bagong alak
sa lumang sisidlang-balat dahil kung ganoon ay masisira ng
alak ang sisidlang-balat at kapwa masasayang ang alak at ang
sisidlang balat. Sa halip ay maglagay ng bagong alak sa bagong
sisidlang-balat.” **23** Sa Araw ng Pamamahinga, pumunta si
Jesus at ang kaniyang mga alagad sa triguhan at nagsimulang
mamitas ang kaniyang mga alagad ng mga uhay. **24** At sinabi
ng mga Pariseo sa kaniya, “Tingnan mo, bakit sila gumagawa
ng bagay na ipinagbabawal sa Araw ng Pamamahinga?” **25**
Sinabi ni Jesus sa kanila, “Hindi pa ba ninyo nababasa ang
ginawa ni David noong siya ay nangailangan at nagutom—siya
at ang mga lalaking kasama niya? **26** Kung paano siya pumasok
sa tahanan ng Diyos noong si Abiatar ang pinakapunong pari
at kinain ang tinapay—na handog na hindi naaayon sa batas
na kainin ng kahit na sino maliban sa mga pari—at binigyan
pa niya ang kaniyang mga kasama?” **27** Sinabi ni Jesus, “Ang
Araw ng Pamamahinga ay ginawa para sa sangkatauhan, at
hindi ang sangkatauhan para sa Araw ng Pamamahinga. **28**
Kung gayon, ang Anak ng Tao ay Panginoon maging sa Araw ng
Pamamahinga.”

3 At muli siyang naglakad papasok sa loob ng sinagoga at doon
may isang lalaki na tuyot ang kamay. 2 Ilan sa mga tao ay
nagmamatyag ng mabuti kung papagalingin siya ni Jesus sa
Araw ng Pamamahinga upang maparatangan nila siya. 3 Sinabi
ni Jesus sa lalaki na tuyot ang kamay, “Tumindig ka at tumayo
sa gitna ng lahat.” 4 At sinabi niya sa mga tao, “Naaayon ba
sa batas ang gumawa ng mabuti sa Araw ng Pamamahinga o
ang manakit; ang sumagip ng buhay o ang pumatay?” Ngunit
tahimik ang mga tao. 5 Tiningnan niya sila ng may galit, labis
siyang nalulungkot dahil sa katigasan ng kanilang mga puso,
at sinabi niya sa lalaki, “Iunat mo ang iyong kamay.” Iniunat
niya ang kaniyang kamay at pinagaling ito ni Jesus. 6 Lumabas
ang mga Pariseo at agad bumuo ng sabwatan kasama ng mga
taga-sunod ni Herodias laban sa kaniya upang ipapatay siya. 7
Pagkatapos, pumunta si Jesus sa dagat kasama ng kaniyang
mga alagad at napakaraming tao ang sumunod sa kanila mula
sa Galilea, at Judea, 8 Jerusalem at mula sa Idumea at ibayo
ng Jordan at sa palibot ng Tiro at Sidon, napakaraming tao
ang pumunta sa kaniya nang marinig nila ang lahat ng mga
ginagawa niya. 9 Hiniling niya sa kaniyang mga alagad na
ipaghanda siya ng isang bangka upang hindi siya maipit ng
mga tao. 10 Dahil sa marami na siyang napagaling, lahat ng
may mga malulubhang karamdaman ay gustong makalapit sa
kaniya upang mahawakan siya. 11 Sa tuwing makikita siya ng
mga maruming espiritu, nagpapatirapa sila at sumisigaw, “Ikaw
ang Anak ng Diyos.” 12 Mahigpit niyang iniutos sa mga ito
na huwag nilang ipapaalam kung sino siya. 13 Umakyat siya
sa bundok at tinawag niya ang mga gusto niya at pumunta
sila sa kaniya. 14 Itinalaga niya ang Labindalawa (na tinawag

niyang mga apostol) para sila ay makasama niya at maaari niya
silang isugo upang mangaral, **15** at upang magkaroon sila ng
kapangyarihang magpalayas ng mga demonyo. **16** Itinalaga
niya ang Labindalawang apostol: Si Simon na pinangalanan
niyang Pedro, **17** si Santiago na anak ni Zebedeo, si Juan na
kapatid ni Santiago, na mga pinangalanan niyang Boanerges
na ang ibig sabihin ay mga anak ng kulog, **18** at sila Andres,
Felipe, Bartolomeo, Mateo, Tomas, Santiago na anak ni Alfeo,
Tadeo, Simon na makabayan, **19** at si Judas Iskaryote, na
magkakanulo sa kaniya. **20** Pagkatapos ay umuwi na siya at
muling nagtipon-tipon ang maraming tao, kung kaya hindi man
lang sila makakain ng tinapay. **21** Nang marinig ng kaniyang
pamilya ang balitang ito, agad silang lumabas upang pilit siyang
kunin, dahil sinasabi nilang, “Nahihibang na siya.” **22** Sinabi ng
mga eskribang nanggaling sa Jerusalem, “Sinaniban siya ni
Beelzebul,” at, “Sa pamamagitan ng pinuno ng mga demonyo,
pinapaalis niya ang mga demonyo.” **23** Tinawag sila ni Jesus
at nagsalita sa kanila sa pamamagitan ng talinghaga, “Paano
maitataboy ni Satanas si Satanas?” **24** Kung nahahati ang isang
kaharian laban sa kaniyang sarili, ang kahariang ito ay hindi
maaaring manatili. **25** Kung ang isang tahanan ay nahahati laban
sa kaniyang sarili, ang tahanang ito ay hindi maaaring manatili.
26 Kung naghimagsik si Satanas laban sa kaniyang sarili at
magkabahabahagi, hindi siya maaaring manatili, subalit siya ay
magwawakas. **27** Ngunit walang sinuman ang makapapasok sa
bahay ng isang malakas na tao at magnakaw ng kaniyang mga
kagamitan nang hindi niya ito gagapusin muna, saka pa lang
niya mananakawan ang bahay nito. **28** Totoo itong sinasabi ko
sa inyo, ang lahat ng mga kasalanan ng mga anak ng tao ay

mapapatawad, maging ang lahat ng mga kalapastanganang
sinasabi nila, **29** ngunit ang sinumang lumalapastangan laban
sa Banal na Espiritu ay hindi kailanman magkakaroon ng
kapatawaran, ngunit mayroong walang hanggang kasalanan."
(aiōn g165, aiōnios g166) **30** Sinabi ito ni Jesus dahil sinasabi
nilang, "Mayroon siyang maruming espiritu." **31** Pagkatapos ay
dumating ang kaniyang ina at mga kapatid na lalaki at tumayo
sila sa labas. Pinasundo nila siya at pinatawag. **32** Umupo ang
napakaraming tao sa palibot niya at sinabi sa kaniya, "Nasa
labas ang iyong ina at mga kapatid, hinahanap ka nila." **33**
Sinagot niya sila, "Sino ang ina at mga kapatid ko?" **34** Tiningnan
niya ang mga taong nakaupo sa palibot niya at sinabi, "Tingnan
ninyo, ito ang aking ina at mga kapatid! **35** Dahil kung sino man
ang tumutupad sa kalooban ng Diyos, ang taong iyon ay ang
aking kapatid na lalaki, kapatid na babae, at ina."

4 Muli siyang nagsimulang mangaral sa tabi ng dagat. At
nagtipun-tipon ang napakaraming tao sa paligid niya, kaya
sumakay siya sa bangka na nasa dagat at naupo. Ang mga tao
ay nasa tabi ng dagat sa dalampasigan. **2** At tinuruan niya sila
ng maraming bagay sa pamamagitan ng mga talinghaga, at
sinabi niya sa kanila sa kaniyang pagtuturo, **3** "Makinig kayo,
lumabas ang manghahasik upang maghasik. **4** Habang siya
ay naghahasik, mayroong mga binhing napunta sa daan at
dumating ang mga ibon at inubos ang mga ito. **5** Ang ibang mga
binhi ay napunta sa mabatong lupa na kung saan ang lupa ay
kakaunti lamang. Agad silang tumubo dahil hindi malalim ang
lupa nito. **6** Ngunit nang sumikat ang araw, nalanta ang mga ito
at dahil wala silang ugat natuyo ang mga ito. **7** Ang ibang mga
binhi ay napunta sa tinikan. Lumaki ang mga halamang may

tinik at sinakal ang mga ito, at hindi ito nakapamunga ng kahit
isang butil. 8 Napunta sa matabang lupa ang ibang binhi at
nagkabutil habang lumalago at dumarami, at may nagkabutil
ng tigtatatlumpu, tig-aanimnapu, at tig-iisangdaan". 9 At sinabi
niya, "Sinuman ang may taingang pandinig, makinig!" 10 Nang
nag-iisa na si Jesus, nagtanong ang mga malalapit sa kaniya
kasama ang Labindalawa tungkol sa talinghaga. 11 Sinabi niya
sa kanila, "Ipinagkaloob sa inyo ang hiwaga ng kaharian ng
Diyos. Ngunit sa ibang nasa labas ang lahat ay mga talinghaga,
12 nang sa gayon, kapag sila ay tumingin, oo titingin sila, ngunit
hindi sila makakakita, at kapag sila ay nakinig, oo makaririnig
sila, ngunit hindi sila makauunawa, o kundi sila ay manumbalik
at patatawarin sila ng Diyos." 13 At sinabi niya sa kanila, "Hindi
ba ninyo naiintindihan ang talinghagang ito? Paano pa kaya
ninyo maiintindihan ang iba pang mga talinghaga? 14 Ang
manghahasik ay naghasik ng salita. 15 Ang ilan sa mga ito ay
ang nahulog sa tabi ng daan, kung saan ang salita ay naihasik.
At nang marinig nila ito, agad na dumating si Satanas upang
alisin ang salitang naitanim sa kanila. 16 At ang iba ay ang
mga naitanim sa mabatong lupa, nang makarinig sila ng salita,
agad nila itong tinatanggap nang may kagalakan. 17 At hindi
sila nakapag-ugat kaya sila nakatiis lang ng maikling panahon.
At dumating ang mga pagdurusa o pag-uusig dahil sa salita
at agad silang nadapa. 18 At ang iba naman ay naihasik sa
tinikan. Narinig nila ang salita at tinanggap ito, 19 ngunit ang
mga alalahanin sa mundo, ang pandaraya ng kayamanan at ang
pagnanasa sa iba pang mga bagay ay pumasok at nasakal ang
salita, at ito ay hindi nakapamunga. **(aiōn g165)** 20 At mayroon
namang naihasik sa matabang lupa. Narinig nila ang salita at

tinanggap ito at nakapamunga: may tatlumpu, may animnapu, at
may isangdaan." **21** Sinabi ni Jesus sa kanila, "Magdadala ba
kayo ng lampara sa loob ng bahay upang ilagay ito sa loob ng
basket o sa ilalaim ng higaan? Dadalhin ninyo ito sa loob at
ilalagay sa lagayan ng lampara. **22** Sapagkat walang itinatago
na hindi maihahayag at walang lihim na hindi maibubunyag. **23**
Sinuman ang may taingang pandinig, makinig. **24** Sinabi niya sa
kanila, "Pakinggan ninyong mabuti ang inyong naririnig, ang
panukat na inyong ginagamit ay siya ring gagamiting panukat sa
inyo, at idadagdag ito sa inyo. **25** Dahil sinumang mayroon ay
pagkakalooban ng higit pa, at sinumang wala, kukunin maging
ang anumang nasa kaniya." **26** At sinabi niya, "Ang kaharian
ng Diyos ay tulad ng isang taong naghasik ng kaniyang binhi
sa lupa. **27** Sa gabi siya ay natutulog at sa umaga siya ay
bumabangon, at ang binhi ay sumisibol at tumutubo, ngunit hindi
niya alam kung paano. **28** Ang lupa sa sarili niya ay namumunga
ng butil: una ang sibol, sunod ang mga tangkay, sunod ang mga
hinog na butil sa tangkay. **29** At kapag nahinog na ang butil,
agad niyang ipinadadala ang panggapas sapagkat dumating
na ang anihan." **30** At sinabi niya, "Saan natin maihahambing
ang kaharian ng Diyos, o anong talinghaga ang magagamit
natin upang maipaliwanag ito? **31** Ito ay katulad ng buto ng
mustasa na kapag ito ay itinanim, ito ang pinakamaliit sa lahat
ng mga buto sa daigdig. **32** Gayunpaman, kapag ito ay naitanim,
tumutubo ito at nagiging pinakamalaki sa lahat ng mga tanim
sa bukirin at nagkakaroon ito ng malalaking sanga, kaya ang
mga ibon sa himpapawid ay nakakapamugad sa lilim nito.
33 Ipinangaral niya ang salita sa kanila sa pamamagitan ng
maraming talinghagang katulad nito, hanggang sa kaya nilang

maunawaan, 34 at hindi siya nangaral sa kanila nang hindi
gumagamit ng talinghaga. Ngunit kapag siya ay nag-iisa na
lamang, ipinapaliwanag niya ang lahat sa kaniyang sariling mga
alagad. 35 Kinagabihan, nang araw ding iyon, sinabi niya sa
kanila, “Tumawid tayo sa kabilang dako.” 36 Kaya iniwan nila
ang maraming tao na isinama nila si Jesus dahil nakasakay na
siya sa bangka. Mayroon ding ibang mga bangkang sumama sa
kaniya. 37 Nagkaroon ng matinding unos at hinampas ng mga
alon ang bangka kaya halos mapuno na ito ng tubig. 38 Ngunit
si Jesus naman ay nasa dulo ng bangka at natutulog sa unan.
Ginising nila si Jesus at sinabi, “Guro, hindi ba kayo nababahala
na malapit na tayong mamatay? 39 At gumising siya at sinaway
ang hangin at sinabi sa dagat, “Pumayapa ka, tigil.” Tumigil
ang hangin, at nagkaroon ng labis na kapayapaan. 40 At sinabi
niya sa kanila, “Bakit kayo natatakot? Wala pa rin ba kayong
pananampalataya?” 41 Lubha silang natakot at sinabi nila sa
isa't isa, “Sino ba talaga siya, dahil maging ang hangin at ang
dagat ay sumusunod sa kaniya?”

5 Dumating sila sa kabilang dako ng dagat, sa rehiyon ng
Geraseno. 2 At nang bumababa si Jesus sa bangka, agad may
isang lalaking may maruming espiritu ang pumunta sa kaniya
mula sa mga libingan. 3 Ang lalaki ay nakatira sa mga libingan.
Wala nang makapagpigil sa kaniya, kahit pa kadena. 4 Ilang ulit
na siyang ginapos gamit ang mga tanikala at kadena. Sinisira
niya ang mga kadena at winawasak niya ang kaniyang mga
tanikala. Walang sinuman ang may lakas na supilin siya. 5 Bawat
gabi at araw sa mga libingan at sa mga bundok, sumisigaw
siya at sinusugatan niya ang kaniyang sarili ng mga matatalas
na bato. 6 Nang nakita niya si Jesus sa malayo, tumakbo siya

sa kaniya at yumuko sa kaniyang harapan. **7** Sumigaw siya
nang may malakas na boses, “Ano ang kinalaman ko sa iyo,
Jesus, Anak ng Kataas-taasang Diyos? Nakikiusap ako sa iyo sa
Diyos mismo, huwag mo akong pahirapan.” **8** Sapagkat sinasabi
niya sa kaniya, “Lumabas ka sa lalaking ito, ikaw na maruming
espiritu.” **9** At tinanong niya ito, “Ano ang pangalan mo?” At
sumagot siya, “Ang pangalan ko ay Pulutong, sapagkat marami
kami.” **10** Paulit-ulit siyang nakiusap sa kaniya na huwag silang
papuntahin sa labas ng rehiyon. **11** Ngayon may malaking kawan
ng baboy ang naroon na kumakain sa burol, **12** at nagmakaawa
sila sa kaniya, na sinasabi, “Papuntahin mo kami sa mga baboy,
hayaan mo kaming pumasok sa kanila.” **13** Kaya pinayagan
niya ang mga ito, lumabas ang mga masamang espiritu at
pumasok sa mga baboy, at nagtakbuhan sila patungo sa matarik
na burol papunta sa dagat, halos dalawang libong baboy ang
nalunod sa dagat. **14** At tumakbo ang mga nagpapakain sa
mga baboy at ipinamalita sa lungsod at sa mga karatig-pook
kung ano ang nangyari. At maraming tao ang pumunta upang
makita kung ano ang nangyari. **15** Pagkatapos ay pumunta sila
kay Jesus at nakita nila ang lalaking sinapian ng demonyo—
na may Pulutong—na nakaupo, nakabihis, at nasa kaniyang
tamang kaisipan, at sila ay natakot. **16** Sinabi sa kanila ng
mga nakakita ng nangyari sa lalaking sinapian ng demonyo
kung ano ang nangyari sa kaniya at gayon din ang tungkol sa
mga baboy. **17** At nagsimula silang nagmakaawa sa kaniya na
umalis sa kanilang rehiyon. **18** At nang sumasakay na siya sa
bangka, nakiusap sa kaniya ang lalaking sinaniban ng demonyo
kung maaari siyang sumama sa kaniya. **19** Ngunit hindi siya
pumayag dito, subalit sinabi niya sa kaniya, “Umuwi ka sa iyong

bahay at sa mga kasama mo, at sabihin mo sa kanila kung ano
ang ginawa ng Panginoon para sa iyo at kung paano ka niya
kinahahabagan." **20** Kaya siya ay umalis at nagsimulang ihayag
ang mga dakilang bagay na ginawa ni Jesus para sa kaniya
sa Decapolis at ang lahat ay namangha. **21** At nang si Jesus
ay muling tumawid sa kabilang dako, maraming mga tao ang
pumalibot sa kaniya sa bangka, sapagkat siya ay nasa tabing
dagat. **22** At isa sa mga pinuno ng sinagoga na nagngangalang
Jairo ang dumating, at nang makita niya si Jesus, nagpatirapa
siya sa kaniyang paanan. **23** Nagmakaawa siya nang paulit-
ulit na nagsasabi, "Ang aking anak na babae ay malapit nang
mamatay. Nakikiusap ako sa iyo, halika ka at ipatong ang iyong
mga kamay sa kaniya upang siya ay gumaling at mabuhay."
24 Kaya sumama siya sa kaniya at sumunod sa kaniya ang
napakaraming tao at sila ay nag-uumpukan sa palibot niya. **25**
Ngayon, mayroong isang babae na walang tigil na dinudugo sa
loob ng labing dalawang taon. **26** Dumanas siya ng maraming
hirap sa ilalim ng mga manggagamot at naubos na niya ang
lahat ng mayroon siya. Ngunit walang nakatulong sa kaniya, sa
halip ay lalo pang lumala. **27** Narinig niya ang mga balita tungkol
kay Jesus. Kaya pumunta siya sa kaniyang likuran habang siya
ay naglalakad sa gitna ng maraming tao, at hinawakan niya ang
kaniyang balabal. **28** Sapagkat iniisip niya, "Kung mahawakan ko
man lang kahit ang kaniyang damit, ako ay gagaling." **29** Nang
mahawakan niya siya, tumigil ang pagdurugo, at naramdaman
niya sa kaniyang katawan na siya ay gumaling na sa kaniyang
paghihirap. **30** At agad napansin ni Jesus na may lumabas na
kapangyarihan mula sa kaniya. At lumingon siya sa mga tao at
nagtanong, "Sino ang humawak sa aking damit?" **31** Sinabi sa

kaniya ng mga alagad, “Nakita mo ang napakaraming taong
nag-uumpukan sa paligid mo, at sasabihin mong 'Sino ang
humawak sa akin?” **32** Ngunit si Jesus ay tumingin sa paligid
upang malaman kung sino ang may gawa nito. **33** Nang nalaman
ng babae ang nangyari sa kaniya, natakot siya at nanginig.
Lumapit siya at nagpatirapa sa kaniyang harapan at sinabi ang
buong katotohanan. **34** Sinabi niya sa kaniya, “Anak, ang iyong
pananampalataya ang nagpagaling sa iyo. Umuwi ka nang may
kapayapaan at gumaling ka sa iyong karamdaman.” **35** Habang
siya ay nagsasalita, ilang tao mula sa pinuno ng sinagoga ang
dumating at nagsabi, “Patay na ang iyong anak. Bakit mo pa
aabalahin ang Guro?” **36** Ngunit nang marinig ni Jesus ang
kanilang sinabi, sinabi niya sa pinuno ng sinagoga, “Huwag kang
matakot, maniwala ka lang.” **37** Hindi niya pinayagan ang kahit
sino na sumama sa kaniya maliban kay Pedro, Santiago, at Juan
na kapatid ni Santiago. **38** Nakarating sila sa bahay ng pinuno
nang sinagoga at nakita niya ang kaguluhan, napakaraming
iyakan at pagtangis. **39** Nang pumasok siya sa bahay, sinabi
niya sa kanila, “Bakit kayo nababalisa at bakit kayo umiiyak? Ang
bata ay hindi patay kundi natutulog.” **40** Siya ay pinagtawanan
nila, ngunit pinalabas niya silang lahat, isinama niya ang ama at
ina ng bata at maging ang mga kasama niya, at pumunta sila
kung saan naroroon ang bata. **41** Kinuha niya ang kamay ng
bata at sinabi sa kaniya, “Talitha koum,” na ang ibig sabihin ay
“Batang babae, sinasabi ko sa iyo, bumangon ka.” **42** Agad na
tumayo ang bata at naglakad (sapagkat siya ay labindalawang
taon). At kaagad labis silang namangha. **43** Mahigpit niya silang
pinagbilinan na walang dapat makaalam ng tungkol dito. At
inutusan niya sila na bigyan ang bata ng makakain.

6 Umalis siya doon at pumunta siya sa kaniyang sariling bayan
at sumunod ang kaniyang mga alagad. **2** Nang dumating ang
Araw ng Pamamahinga, nagturo siya sa sinagoga. Maraming
tao ang nakarinig sa kaniya at namangha sila. Sinabi nila, “Saan
niya nakuha ang mga katuruang ito?” “Ano itong karunungan na
naibigay sa kaniya?” “Ano itong mga himala na nagagawa niya
sa pamamagitan ng kaniyang mga kamay?”. **3** “Hindi ba ito ang
karpintero, ang anak ni Maria, at kapatid ni Santiago, Jose, Judas
at Simon? Hindi ba't kasama natin ang kaniyang mga kapatid na
babae dito?” At sumama ang kanilang loob kay Jesus. **4** At
sinabi ni Jesus sa kanila, “Ang isang propeta ay hindi nawawalan
ng parangal, maliban sa kaniyang sariling bayan at sa kaniyang
mga kamag-anak at sa kaniyang sariling sambahayan.” **5** Hindi
siya makagawa ng kahit na anong makapangyarihang gawain,
maliban lamang sa pagpatong ng kaniyang mga kamay sa ilang
may sakit at pagalingin sila. **6** Ikinamangha niya ang kanilang
kawalan ng pananampalataya. At naglibot siyang nagtuturo sa
mga nayon. **7** Tinawag niya ang Labindalawa at sinimulan silang
isugo ng dalawahan at binigyan niya sila ng kapangyarihan
laban sa maruruming espiritu, **8** at ipinagbilin niya sa kanila na
huwag magdala ng kahit ano sa kanilang paglalakbay maliban
lamang sa tungkod, walang tinapay, walang sisidlan at wala
ring pera nailalagay sa kanilang sinturon, **9** kundi magsuot
ng sandalyas at huwag magsuot ng dalawang tunika. **10** At
sinabi ni Jesus sa kanila, “Sa tuwing papasok kayo sa isang
bahay, manatili kayo doon hanggang makaalis kayo sa lugar
na iyon. **11** At kung mayroong bayan na hindi tatanggap o
makikinig sa inyo, umalis kayo sa lugar na iyon, pagpagin
ninyo ang alikabok mula sa inyong mga paa bilang patotoo sa

kanila. **12** Humayo sila at inihayag na dapat talikuran ng mga tao
ang kanilang mga kasalanan. **13** Pinalayas nila ang maraming
demonyo at pinahiran nila ng langis ang mga taong may sakit at
pinagaling sila. **14** Nabalitaan ito ni Haring Herodes sapagkat
kilalang-kilala na ang pangalan ni Jesus. Sinasabi ng iba, "Si
Juan na Tagapagbautismo ay binuhay mula sa mga patay at
dahil dito, ang mga kamangha-manghang kapangyarihang ito
ang kumikilos sa kaniya." **15** Sinasabi ng iba, "Siya si Elias."
Sinabi pa ng iba, "Siya ay isang propeta, tulad ng isa sa mga
propeta noong sinaunang panahon." **16** Ngunit nang marinig ito
ni Herodes, sinabi niya, "Si Juan na pinugutan ko ng ulo ay
binuhay." **17** Sapagkat mismong si Herodes ang nagpadakip
kay Juan at ipinagapos siya sa bilangguan dahil kay Herodias,
(asawa ng kapatid niyang si Felipe) dahil naging asawa niya ito.
18 Sapagkat sinabi ni Juan kay Herodes, "Hindi naaayon sa
batas na mapasaiyo ang asawa ng iyong kapatid." **19** Ngunit
nagkimkim ng galit si Herodias laban sa kaniya at gusto niya
itong patayin, ngunit hindi niya magawa, **20** sapagkat natatakot
si Herodes kay Juan, alam niyang matuwid at banal na tao si
Juan, at pinanatili niya itong ligtas. At sa pakikinig nito sa kaniya
ay labis siyang nabagabag, subalit siya ay nakinig sa kaniya
na may galak. **21** At dumating ang araw ng pagkakataon nang
ipagdiwang ni Herodes ang kaniyang kaarawan at naghanda
siya ng hapunan para sa kaniyang mga opisyal, mga pinuno
ng mga kawal at mga pinuno ng Galilea. **22** Dumating ang
mismong anak na babae ni Herodias at sumayaw para sa kanila
at naaliw niya si Herodes at kaniyang mga panauhin. At sinabi
ng hari sa babae, "Humingi ka ng kahit na anong gusto mo at
ibibigay ko ito sa iyo." **23** Sumumpa siya sa kaniya at sinabi,

“Kahit na anong hingin mo sa akin, ibibigay ko sa iyo, hanggang
sa kalahati ng aking kaharian.” **24** Lumabas siya at sinabi sa
kaniyang ina, “Ano ang dapat kong hingin sa kaniya?” Sinabi
niya, “Ang ulo ni Juan na Tagapagbautismo.” **25** At kaagad
siyang pumasok nang nagmamadali papunta sa hari at humingi,
sinabi, “Gusto kong ibigay mo sa akin ngayon din ang ulo ni
Juan na Tagapagbautismo na nakalagay sa bandehado.” **26**
Lubhang nalungkot ang hari, ngunit dahil sa pangako at sa
mga panauhin, hindi niya matanggihan ang kaniyang hinihingi.
27 Kaya pinapunta ng hari ang isang kawal mula sa kaniyang
mga bantay at inutusan niyang dalhin sa kaniya ang ulo ni
Juan. Pumunta ang kawal at pinugutan siya sa bilangguan.
28 Dinala niya ang ulo na nasa bandehado at ibinigay ito sa
dalaga at ibinigay ito ng dalaga sa kaniyang ina. **29** At nang
marinig ito ng kaniyang mga alagad, pumunta sila at kinuha ang
kaniyang katawan at inilagay sa isang libingan. **30** Nagtipun-
tipon ang mga apostol sa palibot ni Jesus at sinabi sa kaniya
ang lahat ng kanilang nagawa at naituro. **31** At sinabi ni Jesus
sa kanila, “Halikayo punta tayo sa ilang na lugar at sandaling
magpahinga.” Sapagkat maraming dumarating at umaalis, at
wala man lamang silang oras para kumain. **32** Kaya sumakay
sila sa bangka papunta sa ilang na lugar. **33** Ngunit nakita silang
umaalis at maraming nakakilala sa kanila, at nagsitakbo ang
mga tao mula sa mga bayan at naunahan nila sina Jesus na
dumating doon. **34** Nang makarating na sila sa dalampasigan,
nakita niya ang napakaraming tao at nahabag siya sa kanila
dahil para silang mga tupa na walang pastol. At sinimulan niyang
magturo sa kanila ng maraming bagay. **35** Nang dapit-hapon
na, nagpunta sa kaniya ang kaniyang mga alagad at sinabi,

“Ilang ang lugar na ito at gumagabi na. **36** Paalisin mo nalang
sila upang makapunta sila sa karatig-pook at sa mga nayon
upang bumili ng makakain para sa kanilang sarili.” **37** Ngunit
sumagot siya at sinabi sa kanila, “Bigyan ninyo sila ng anumang
makakain.” Sinabi nila sa kaniya, “Maaari ba kaming pumunta at
bumili ng tinapay na nagkakahalaga ng dalawang daang denario
at ibigay sa kanila upang kainin?” **38** Sinabi niya sa kanila, “Ilang
pirasong tinapay ang mayroon kayo? Pumunta kayo at tingnan
ninyo.” Nang napag-alaman nila, sinabi nila, “Limang pirasong
tinapay at dalawang isda.” **39** Inutusan niya ang lahat ng tao
na umupo ng pangkat-pangkat sa may damuhan. **40** Umupo
silang pangkat-pangkat, mga pangkat ng tig-iisang daan at tig-
lilimampu. **41** Nang kinuha niya ng limang tinapay at dalawang
isda, tumingala siya sa langit, pinagpasalamatan at pinagpira-
piraso niya ang mga tinapay at ibinigay sa kaniyang mga alagad
upang ibigay sa mga tao. At pinaghinati-hati niya ang dalawang
isda para sa kanilang lahat. **42** Kumain silang lahat hanggang
sila ay nabusog. **43** Tinipun nila ang pinagpira-pirasong tinapay,
labindalawang basket ang napuno, kasama na rin ang pinaghati-
hating isda. **44** At may limanlibong mga kalalakihan ang kumain
ng mga tinapay. **45** Agad niyang pinasakay ang kaniyang mga
alagad sa bangka at pinauna sila sa kabilang dako, sa Betsaida,
habang pinaaalis niya ang mga tao. **46** Nang wala na sila,
umakyat siya sa bundok upang manalangin. **47** Sumapit ang
gabi, nasa kalagitnaan na ng dagat ang bangka, at siya ay nag-
iisa sa lupa. **48** At nakita niyang nahihirapan ang mga alagad
habang nagsasagwan dahil ang hangin ay salungat sa kanila.
Nang madaling-araw na pumunta siya sa kanila na naglalakad
sa dagat at gusto niyang lagpasan sila. **49** Ngunit nang makita

nilang naglalakad siya sa dagat, naisip nila na isa siyang multo
at nagsigawan sila, **50** dahil nakita at natakot sila sa kaniya.
Agad niya silang kinausap at sinabi sa kanila, “Lakasan ninyo
ang inyong loob! Ako ito! Huwag kayong matakot!” **51** Sumakay
siya sa bangka at tumigil ang pag-ihip ng hangin at lubos silang
namangha sa kaniya. **52** Sapagkat hindi nila naintindihan kung
ano ang kahulugan ng tinapay, ngunit mabagal umintindi ang
kanilang mga kaisipan. **53** Nang makatawid na sila, nakarating
sila sa lupain ng Genesaret at idinaong nila ang bangka. **54**
Nang makababa sila sa bangka, agad nilang nakilala siya. **55**
At nagtakbuhan sila sa buong rehiyon at nagsimulang dalhin
sa kaniya ang mga may sakit na nasa higaan, saan man nila
mabalitaan na siya ay pupunta. **56** Sa tuwing pumapasok siya sa
mga nayon, o sa mga lungsod, o sa mga bayan, inilalagay nila
ang mga may sakit sa mga pamilihan at nagmamakaawa sila sa
kaniya na payagan man lamang silang hawakan ang laylayan ng
kaniyang damit. At lahat ng humawak sa kaniya ay gumaling.

7 Nagtipon-tipon sa paligid niya ang mga Pariseo at ilang mga
eskriba na nanggaling sa Jerusalem. **2** At nakita nila ang ilan sa
mga alagad niya na kumain ng tinapay na madungis ang kanilang
mga kamay; na hindi nahugasan **3** (Dahil ang mga Pariseo
at lahat ng mga Judio ay hindi kumakain hanggang hindi sila
naghuhugas ng maigi ng kanilang mga kamay; pinanghahawakan
nila ang kaugalian ng mga nakatatanda. **4** Tuwing nanggagaling
sa pamilihan ang mga Pariseo, hindi sila kumakain hanggang
hindi sila nakapaligo. At marami pang ibang mga patakaran ang
mahigpit nilang sinusunod, kasama na rito ang paghuhugas ng
mga tasa, palayok, mga sisidlang gawa sa tanso, pati na ang
mga upuan sa hapag-kainan.) **5** Tinanong ng mga Pariseo at

ng mga eskriba si Jesus, “Bakit hindi namumuhay alinsunod
sa kaugalian ng mga nakatatanda ang iyong mga alagad,
sapagkat kumakain sila ng tinapay ng hindi naghuhugas ng
kanilang mga kamay?” **6** Ngunit sinabi niya sa kanila, “Malinaw
na sinabi ng propetang Isaias ang tungkol sa inyong mga
mapagpaimbabaw, isinulat niya, 'Pinaparangalan ako ng mga
taong ito sa pamamagitan ng kanilang mga labi, ngunit malayo
ang kanilang puso sa akin. **7** Walang laman ang pagsasamba na
inaalay nila sa akin, itinuturo nila ang mga patakaran ng mga tao
bilang kanilang doktrina.' **8** Tinalikuran ninyo ang kautusan ng
Diyos at mahigpit ninyong pinanghahawakan ang kaugalian ng
mga tao.” **9** At sinabi niya sa kanila, “Madali ninyong tinanggihan
ang kautusan ng Diyos para masunod ang inyong kaugalian! **10**
Sapagkat sinabi ni Moises, 'Igalang ninyo ang inyong ama at ina,'
at 'Ang sinumang nagsasalita ng masama tungkol sa kaniyang
ama at ina ay tiyak na mamamatay.' **11** Ngunit sinasabi ninyo,
'Kapag sinabi ng isang tao sa kaniyang ama at ina, “Anumang
tulong ang matatanggap ninyo mula sa akin ay Corban,”' (ibig
sabihin, 'Ibinigay sa Diyos') - **12** kung gayon hindi na ninyo siya
pinapayagang gumawa ng kahit na ano para sa kaniyang ama
at ina. **13** Pinapawalang-bisa ninyo ang kautusan ng Diyos dahil
sa mga ipinasa ninyong mga kaugalian. At marami pang mga
bagay na katulad nito ang ginagawa ninyo.” **14** Tinawag niyang
muli ang maraming tao at sinabi sa kanila, “Makinig kayong
lahat sa akin, at unawain ninyo ito. **15** Walang kahit anumang
pumapasok sa tao ang makakapagpadungis sa kaniya. Ang mga
bagay na lumalabas sa tao ang nakapagpadungis sa kaniya.” **16**
(Kung sinuman ang taong may taingang nakakarinig, hayaang
marinig niya.) **17** Ngayon nang iniwan ni Jesus ang maraming

tao at pumasok sa bahay, tinanong siya ng kaniyang mga alagad
tungkol sa talinghaga. **18** Sinabi ni Jesus, “Hindi pa rin ba ninyo
naiintindihan? Hindi ba ninyo alam na kahit anong pumasok
sa isang tao mula sa labas, ito ay hindi makapagpapadungis
sa kaniya, **19** dahil hindi ito maaaring mapunta sa kaniyang
puso kung hindi sa kaniyang sikmura at lalabas ito patungo sa
palikuran.” Dahil sa pahayag na ito, ginawang malinis ni Jesus
ang lahat ng mga pagkain. **20** Sinabi niya, “Ang lumalabas sa tao
ang siyang nakapagpapadungis sa kaniya. **21** Dahil kung ano
ang sinasaloob ng tao, na nanggaling sa kaniyang puso, lalabas
ang masasamang pag-iisip, sekswal na imoralidad, pagnanakaw,
pagpatay, **22** pangangalunya, pag-iimbot, kasamaan, pandaraya,
kahalayan, inggit, paninira, kayabangan, kahangalan. **23** Ang
lahat ng mga ito na masasama ay nanggagaling sa loob, at
ito ang mga nakakapagpapadungis sa isang tao.” **24** Tumayo
siya mula doon at umalis papunta sa lupain ng Tiro at Sidon.
Pumasok siya sa isang bahay at hindi niya nais na malaman
ng kahit na sino na naroroon siya, ngunit hindi niya nagawang
makapagtago. **25** Subalit may isang babae na may anak na
babae na sinapian ng maruming espiritu, nang nakarinig ng
tungkol sa kaniya ay agad-agad lumapit at nagpatirapa sa
kaniyang paanan. **26** Ngayon ang babaing ito ay isang Griego
na taga-Sirofenisa, ayon sa lahi. Nagmakaawa siya sa kaniya
na palayasin ang demonyo sa kaniyang anak na babae. **27**
Sinabi niya sa kaniya, “Hayaang pakainin muna ang mga bata.
Sapagkat hindi tamang kunin ang tinapay ng mga bata at itapon
ito sa mga aso.” **28** Ngunit sumagot ang babae at sinabi sa
kaniya, “Opo, Panginoon, kahit ang mga aso na nasa ilalim ng
lamesa ay kumakain ng mumo ng mga bata.” **29** Sinabi niya sa

kaniya, “Dahil sa sinabi mo ito, malaya ka nang makakaalis.
Lumayas na ang demonyo sa anak mong babae.” **30** Bumalik
ang babae sa kaniyang bahay at nakita ang bata na nakahiga sa
higaan, at wala na ang demonyo. **31** Pagkatapos ay muli siyang
umalis mula sa lupain ng Tiro, at dumaan sa Sidon patungo sa
Dagat ng Galilea, paakyat sa lupain ng Decapolis. **32** At dinala
sa kaniya ang isang taong bingi at nahihirapang magsalita,
at nagmakaawa sila sa kaniya na ipatong niya ang kaniyang
kamay sa lalaki. **33** Inihiwalay niya siya mula sa maraming tao
nang sarilinan at hinawakan niya ang kaniyang mga tainga at
pagkatapos dumura, hinawakan niya ang kaniyang dila. **34**
Tumingala siya sa langit, at nagbuntong-hininga at sinabi sa
kaniya, “Effata”, na ang ibig sabihin ay, “Bumukas ka!” **35** Agad
bumukas ang kaniyang pandinig at napuksa ang pumipigil sa
kaniyang dila at malinaw na siyang nakapagsasalita. **36** At
ipinag-utos niya sa kanilang huwag itong ipagsabi sa kahit na
sino. Ngunit habang lalo pa niya itong pinagbabawal, mas lalo
nila itong inihahayag. **37** Lubos silang namangha at sinasabi
nilang, “Mahusay ang lahat ng kaniyang ginawa. Nagagawa
niyang makarinig ang bingi at makapagsalita ang pipi.”

8 Sa mga araw na iyon, naroon muli ang maraming tao at wala
silang makain. Tinawag ni Jesus ang kaniyang mga alagad at
sinabi sa kanila, **2** “Naaawa ako sa mga tao dahil patuloy nila
akong sinamahan ng tatlong araw at wala silang makain. **3**
Kung pauuwiin ko sila sa kanilang mga tahanan na hindi pa
nakakakain, maaari silang himatayin sa daan. At nagmula pa sa
malayo ang ilan sa kanila.” **4** Sinagot siya ng kaniyang mga
alagad, “Saan tayo maaaring makakuha ng sapat na tinapay
sa isang ilang na lugar upang busugin ang mga taong ito?”

5 Tinanong sila ni Jesus, “Ilang tinapay ang mayroon kayo?”
Sinabi nila, “Pito.” 6 Inutusan niyang umupo sa lupa ang mga
tao. Kinuha niya ang pitong tinapay, nagpasalamat at hinati-
hati ang mga ito. Ibinigay niya ang mga ito sa kaniyang mga
alagad upang ipamigay nila, at ipinamigay nila ang mga ito
sa mga tao. 7 Mayroon din silang ilang maliliit na isda, at
matapos siyang makapagpasalamat para sa mga ito, inutusan
niya ang kaniyang mga alagad na ipamahagi din ito. 8 Kumain
sila at nabusog. At kinuha nila ang mga natirang pinaghati-hati,
umabot ang mga ito sa pitong malalaking basket. 9 May apat na
libo ang mga taong naroroon. At pinauwi niya sila. 10 Agad
siyang sumakay sa bangka kasama ang kaniyang mga alagad at
pumunta sila sa rehiyon ng Dalmanuta. 11 At pumunta ang mga
Pariseo at nagsimulang makipagtalo sa kaniya. Humingi sila
sa kaniya ng palatandaan mula sa langit upang subukin siya.
12 Napabuntong-hininga siya sa kaniyang espiritu at kaniyang
sinabi, “Bakit naghahanap ng palatandaan ang salinlahing ito?
Totoong sinasabi ko sa inyo, walang palatandaang ibibigay
sa salinlahing ito.” 13 Pagkatapos ay iniwan sila ni Jesus,
muling sumakay sa bangka, at pumunta sa kabilang dako. 14
Ngayon nakalimutan ng mga alagad na magdala ng tinapay.
Mayroon lamang silang natitirang isang tinapay sa bangka. 15
Binalaan niya sila at sinabi, “Magmasid kayo at magbantay laban
sa lebadura ng mga Pariseo at sa lebadura ni Herodes.” 16
Nangatwiran ang mga alagad sa isa't isa, “Ito ay dahil wala
tayong tinapay.” 17 Batid ito ni Jesus, at sinabi niya sa kanila,
“Bakit ninyo ipinangangatwirang wala kayong tinapay? Hindi
pa ba ninyo nababatid? Hindi ba ninyo nauunawaan? Naging
tigang na ba ang inyong mga puso? 18 Mayroon kayong mga

mata, hindi ba ninyo nakikita? Mayroon kayong mga tainga,
hindi ba ninyo naririnig? Hindi pa rin ba ninyo naaalala? **19**
Nang hinati ko ang limang tinapay para sa limang libo, ilang
basket ang inyong napuno ng mga hinati-hating tinapay?" Sinabi
nila sa kaniya, "Labindalawa." **20** "At nang hinati-hati ko ang
pitong tinapay para sa apat na libo, ilang basket ang inyong
napuno?" Sinabi nila sa kaniya, "Pito." **21** Sinabi niya, "Hindi
pa rin ba ninyo nauunawaan?" **22** Nakarating sila sa Betsaida.
Dinala sa kaniya ng mga tao doon ang isang lalaking bulag
at pinakiusapan nila si Jesus na hawakan siya. **23** Inalalayan
ni Jesus ang lalaking bulag at dinala siya palabas ng nayon.
Nang niluraan niya ang kaniyang mga mata at pinatong ang
kaniyang kamay sa kaniya, tinanong niya ito, "May nakikita ka
bang anumang bagay?" **24** Tumingin siya at sinabi, "Nakakakita
ako ng mga taong parang mga punong naglalakad." **25** Kaya
ipinatong niyang muli ang kaniyang mga kamay sa kaniyang mga
mata, at iminulat ng lalaki ang kaniyang mga mata, nanumbalik
ang kaniyang paningin, at malinaw niyang nakita ang lahat ng
mga bagay. **26** Pinauwi siya ni Jesus sa kaniyang tahanan at
sinabi, "Huwag kang papasok sa bayan." **27** Umalis si Jesus at
ang kaniyang mga alagad patungo sa nayon ng Cesarea Filipos.
Sa daan tinanong niya ang kaniyang mga alagad, "Sino ako
ayon sa mga sinasabi ng mga tao?" **28** Sumagot sila at sinabi,
"Si Juan na Tagabautismo. Sinasabi ng iba, 'si Elias,' at ang iba,
'Isa sa mga propeta.'" **29** Tinanong sila ni Jesus, "Ngunit para sa
inyo, sino ako?" Sinabi ni Pedro sa kaniya, "Ikaw ang Cristo." **30**
Binalaan sila ni Jesus na huwag ipagsabi sa kahit kanino ang
tungkol sa kaniya. **31** At nagsimula siyang magturo sa kanila na
ang Anak ng Tao ay kailangang magdusa ng maraming bagay,

at hindi tatanggapin ng mga nakatatanda, ng mga punong pari
at ng mga eskriba, at ipapapatay, at muling babangon matapos
ang tatlong araw. **32** Malinaw niya itong sinabi. At dinala siya
ni Pedro sa isang tabi at nagsimula siyang pagsabihan. **33**
Ngunit lumingon si Jesus at tumingin sa kaniyang mga alagad
at sinaway niya si Pedro at sinabi, “Layuan mo ako Satanas!
Hindi mo pinahahalagahan ang mga bagay tungkol sa Diyos
ngunit pinahahalagahan mo ang mga bagay tungkol sa mga
tao.” **34** Pagkatapos tinawag niya ang maraming tao, kasama ng
kaniyang mga alagad, at sinabi niya sa kanila, “Kung sinuman
ang nagnanais sumunod sa akin, kailangan niyang ikaila ang
kaniyang sarili, pasanin ang kaniyang krus at sumunod sa akin.
35 Sapagkat ang sinumang nais magligtas ng kaniyang buhay ay
mawawalan nito at sinumang mawawalan ng kaniyang buhay
alang-alang sa akin at para sa ebanghelyo ay makapagliligtas
nito. **36** Ano ang mapapala ng isang tao, na makuha ang buong
mundo at pagkatapos ay mawala ang kaniyang sariling buhay?
37 Ano ang maibibigay ng isang tao kapalit ng kaniyang buhay?
38 Kapag ikinahiya ako at ang aking salita ng sinuman sa
mapangalunya at makasalanang salinlahing ito, ikakahiya rin
siya ng Anak ng Tao kapag dumating na siya sa kaluwalhatian
ng kaniyang Ama kasama ang mga banal na anghel.”

9 At sinabi niya sa kanila, “Totoo itong sasabihin ko sa inyo,
mayroong ilan sa inyo na nakatayo rito ang hindi makakaranas
ng kamatayan bago nila makita ang kaharian ng Diyos na
darating na may kapangyarihan.” **2** At makalipas ang anim na
araw, sinama ni Jesus si Pedro, Santiago at Juan na umakyat
sa mataas na bundok, na sila lang ang naroon. Pagkatapos,
nagbago ang kaniyang anyo sa kanilang harapan. **3** Ang

kaniyang kasuotan ay kumikinang nang napakaliwanag, labis na
maputi, mas maputi kaysa sa anumang pampaputi sa mundo
na maaaring makapagpapaputi sa mga ito. **4** Pagkatapos ay
nagpakita sa kanila si Elias kasama si Moises, at nakikipag-
usap sila kay Jesus. **5** Nagsalita si Pedro at sinabi kay Jesus,
“Guro, mabuti para sa amin na kami ay naririto kaya hayaan mo
kaming gumawa ng tatlong silungan, isa para sa iyo, isa para
kay Moises at isa para kay Elias.” **6** (Sapagkat hindi niya alam
kung ano ang sasabihin, sapagkat sila ay lubhang natakot.)
7 Isang ulap ang dumating at lumilim sa kanila. Pagkatapos,
isang boses ang nagmula sa ulap, “Ito ang aking minamahal
na Anak. Makinig kayo sa kaniya.” **8** Biglang, nang sila ay
lumingon sa paligid, wala silang ibang nakitang kasama nila
kundi si Jesus lamang. **9** Habang sila ay bumababa ng bundok,
inutusan niya na walang sinuman ang kanilang pagsasabihan
kung ano ang kanilang nakita, hanggang ang Anak ng Tao ay
bumangon mula sa patay. **10** Kaya inilihim nila ang nangyari sa
kanilang mga sarili, ngunit pinag-usapan nila kung ano ang ibig
sabihin ng “bumangon mula sa patay.” **11** Siya ay tinanong nila,
“Bakit sinasabi ng mga eskriba na dapat maunang dumating si
Elias?” **12** Sinabi niya sa kanila, “Tunay na mauunang darating
si Elias upang ibalik sa dati ang lahat ng bagay. Kung gayon
bakit nasusulat na ang Anak ng Tao ay maghihirap ng maraming
bagay at kasusuklaman? **13** Ngunit sinasabi ko sa inyo na si
Elias ay dumating na at ginawa nila ang lahat ng gusto nilang
gawin sa kaniya, tulad ng sinasabi ng kasulatan tungkol sa
kaniya.” **14** At nang makabalik sila sa mga alagad, nakita nila
ang napakaraming tao na nakapalibot sa kanila at nakikipagtalo
ang mga eskriba sa kanila. **15** At nang makita nila si Jesus,

namangha ang lahat ng mga tao at kaagad nagsipagtakbuhan
papunta sa kaniya upang siya ay batiin. **16** Tinanong niya
ang kaniyang mga alagad, “Ano ang inyong pinagtatalunan
sa kanila?” **17** Sinagot siya ng isa sa mga taong naroroon,
“Guro, dinala ko sa iyo ang aking anak na lalaki, mayroon
siyang espiritu na pumipigil sa kaniya na makapagsalita, **18** at
nagiging sanhi ito ng kaniyang pangingisay at ibinabagsak siya
nito, bumubula ang kaniyang bibig, nagngangalit ang kaniyang
mga ngipin at naninigas. Hiniling ko sa iyong mga alagad na
palayasin ito sa kaniya ngunit hindi nila ito magawa.” **19** Sinagot
sila ni Jesus, “Salinlahing walang pananampalataya, hanggang
kailan ba ako kailangang manatili kasama ninyo? Hanggang
kailan ko kayo pagtitiisan? Dalhin ninyo siya sa akin.” **20** Dinala
nila ang batang lalaki sa kaniya. Nang makita ng espiritu si
Jesus, kaagad siya nitong pinangisay. Natumba ang bata sa
lupa at bumula ang bibig. **21** Tinanong ni Jesus ang ama ng
bata, “Gaano na siya katagal na ganito?” Sinabi ng ama, “Mula
pagkabata. **22** Madalas siyang tinatapon nito sa apoy o sa
tubig at sinubukan siya nitong patayin. Kung may magagawa
kang kahit ano, kaawaan mo kami at tulungan mo kami.” **23**
Sinabi ni Jesus sa kaniya, “'Kung may magagawa'? Ang lahat ay
magagawa sa mga naniniwala.” **24** Agad na sumigaw ang ama
ng bata at nagsabi, “Naniniwala ako! Tulungan mo ang aking
kawalan ng paniniwala!” **25** Nang makita ni Jesus ang mga tao
na tumatakbo papunta sa kanila, sinaway niya ang masamang
espiritu at sinabi, “Ikaw pipi at binging espiritu, inuutusan kita,
lumabas ka at huwag nang bumalik pa sa kaniya.” **26** Sumigaw
ito at matinding pinangisay ang bata at pagkatapos ay lumabas.
Nagmukhang parang isang patay ang bata kaya marami ang

nagsabi, “Patay na siya.” **27** Ngunit hinawakan ni Jesus ang
kaniyang kamay at ibinangon siya, at tumayo ang batang lalaki.
28 Nang pumasok si Jesus sa bahay, tinanong siya ng kaniyang
mga alagad ng sarilinan. “Bakit hindi namin iyon mapalayas?” **29**
Sinabi niya sa kanila, “Ang ganitong uri ay hindi mapapalayas
maliban sa pamamagitan ng panalangin.” **30** Umalis sila mula
roon at dumaan sa Galilea. Ayaw niyang malaman ng kahit sino
kung nasaan sila, **31** sapagkat tinuturuan niya ang kaniyang
mga alagad. Sinabi niya sa kanila, “Ang Anak ng Tao ay ibibigay
sa kamay ng mga tao, at siya ay papatayin nila. Kung siya
ay pinatay na, babangon siyang muli pagkalipas ng tatlong
araw.” **32** Ngunit hindi nila naintindihan ang pahayag na ito, at
natakot silang tanungin siya. **33** At dumating sila sa Capernaum.
At nang siya ay nasa loob ng bahay, tinanong niya sila, “Ano
ang pinagtatalunan ninyo sa daan?” **34** Ngunit sila ay tahimik.
Sapagkat habang sila ay nasa daan nakikipagtalo sila sa isa't
isa kung sino ang pinakadakila sa kanila. **35** Umupo siya at
tinawag ang Labindalawa nang magkakasama, at sinabi niya sa
kanila, “Kung sino man ang nais mauna, dapat siyang maging
huli sa lahat at maging tagapaglingkod ng lahat.” **36** Kumuha
siya ng isang maliit na bata at pinaupo sa kanilang kalagitnaan.
Binuhat niya ito at sinabi sa kanila, **37** “Sinumang tumanggap
sa isang batang katulad nito sa aking pangalan ay tumanggap
din sa akin, at kung sinuman ang tumanggap sa akin, hindi
lamang ako ang tinanggap niya, kundi maging ang nagsugo sa
akin.” **38** Sinabi ni Juan sa kaniya, “Guro, may nakita kaming
nagpapalayas ng demonyo sa iyong pangalan at pinatigil namin
siya, dahil hindi siya sumusunod sa atin.” **39** Ngunit sinabi ni
Jesus, “Huwag ninyo siyang patigilin, sapagkat walang sinuman

ang gagawa ng dakilang bagay sa pangalan ko at pagkatapos ay
magsasalita ng anumang masama tungkol sa akin. **40** Sinumang
hindi laban sa atin ay sumasa atin, **41** Sinumang magbigay sa
inyo ng isang tasa ng tubig upang inumin dahil kabilang kayo
kay Cristo, totoong sinasabi ko sa inyo, hindi mawawala ang
kaniyang gantimpala. **42** Ang sinumang nagiging dahilan na
madapa ang isa sa mga bata na ito na naniniwala sa akin, mas
mabuti pa sa kaniya na talian ang kaniyang leeg ng malaking
gilingang bato at itapon siya sa dagat. **43** Kung ang iyong
kamay ang dahilan upang ikaw ay madapa, putulin mo ito. Mas
mabuti pang pumasok ka sa buhay na walang kamay kaysa
may dalawang kamay at pumunta sa impiyerno, sa apoy na
hindi namamatay. **(Geenna g1067)** **44** (kung saan ang kanilang
mga uod ay hindi kailanman mamamatay at ang apoy ay hindi
kailanman mamamatay) **45** Kung ang iyong paa ang dahilan
upang ikaw ay madapa, putulin mo ito. Mas mabuti pa para sa
iyo na pilay kang papasok sa buhay, kaysa may dalawang paa
at maitapon sa impiyerno. **(Geenna g1067)** **46** (kung saan ang
kanilang mga uod ay hindi kailanman mamamatay at ang apoy
ay hindi kailanman mamamatay.) **47** Kung ang iyong mata ang
dahilan upang ikaw ay madapa, dukutin mo ito. Mas mabuti
pang pumasok sa kaharian ng Diyos na may isang mata kaysa
mayroong dalawang mata at maitapon sa impiyerno, **(Geenna
g1067)** **48** kung saan hindi namamatay ang kanilang mga uod at
hindi namamatay ang apoy. **49** Dahil ang lahat ay maasinan ng
apoy. **50** Ang asin ay mabuti, ngunit kung mawala ang pagka-
alat nito, paano mo ito mapapaalat muli? Taglayin ninyo ang
asin sa inyong mga sarili at magkaroon kayo ng kapayapaan sa
isa't-isa.”

10 Iniwan ni Jesus ang lugar na iyon at pumunta sa rehiyon ng
Judea at sa lugar lampas sa Ilog ng Jordan at muling pumunta
ang mga tao sa kaniya. Tinuruan niyang muli ang mga ito, gaya
ng kaniyang nakagawian. **2** At pumunta sa kaniya ang mga
Pariseo upang subukin siya at nagtanong, “Naaayon ba sa
batas ang hiwalayan ng asawang lalaki ang kaniyang asawa?”
3 Sumagot siya, “Ano ba ang iniutos sa inyo ni Moises?” **4**
Sinabi nila, “Pinahintulutan ni Moises ang lalaki na sumulat ng
katibayan ng paghihiwalay at pagkatapos ay paaalisin siya.” **5**
Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ito ay dahil sa matitigas ninyong mga
puso, kaya isinulat niya ang batas na ito. **6** Ngunit sa simula pa
lamang ng paglikha, 'Ginawa sila ng Diyos na lalaki at babae.' **7**
'Sa kadahilanang ito, iiwanan ng lalaki ang kaniyang ama at
ina upang makipisan sa kaniyang asawa, **8** at ang dalawa ay
magiging isang laman.' Kaya hindi na sila dalawa, kundi iisang
laman. **9** Kaya ang pinagbuklod ng Diyos, huwag paghiwalayin
ng tao.” **10** Nang nasa bahay na sila, muli siyang tinanong ng
kaniyang mga alagad tungkol dito. **11** Sinabi niya sa kanila,
“Sinumang makipaghiwalay sa kaniyang asawang babae at
mag-asawa ng ibang babae ay nangangalunya laban sa kaniya.
12 At kung makikipaghiwalay ang babae sa kaniyang asawa at
mag-asawa ng ibang lalaki, siya ay nangangalunya.” **13** At dinala
nila ang kanilang mga anak sa kaniya upang sila ay maaari
niyang hawakan, ngunit sinaway sila ng mga alagad. **14** Ngunit
nang mabatid ito ni Jesus, labis na sumama ang kaniyang loob
at sinabi sa kanila, “Pahintulutan ninyong pumunta sa akin ang
mga maliliit na bata at huwag ninyo silang pagbawalan, dahil
nabibilang ang mga katulad nila sa kaharian ng Diyos. **15** Totoo,
sinasabi ko ito sa inyo, sinumang hindi tatanggap sa kaharian

ng Diyos na tulad ng isang maliit na bata ay tiyak na hindi
makakapasok dito.” 16 Pagkatapos, kinalong niya ang mga
bata at binasbasan niya sila sa pagpatong ng kaniyang kamay
sa kanila. 17 At nang simulan niya ang kaniyang paglalakbay,
patakbong lumapit sa kaniya ang isang lalaki at lumuhod sa
harapan niya at nagtanong, “Mabuting Guro, ano ang dapat
kong gawin upang manahin ang buhay na walang hanggan?”
(aiōnios g166) 18 At sinabi ni Jesus, “Bakit mo ako tinawag na
mabuti? “Walang sinuman ang mabuti, maliban lamang sa Diyos.
19 Alam mo ang mga kautusan: 'Huwag kang papatay, huwag
kang mangangalunya, huwag kang magnakaw, huwag kang
magpapatotoo ng kasinungalingan, huwag kang mandaraya,
igalang mo ang iyong ama at ina'.” 20 Sinabi ng lalaki, “Guro,
sinunod ko ang lahat ng mga bagay na ito magmula pa sa aking
pagkabata.” 21 Tiningnan siya ni Jesus at minahal siya. Sinabi
niya sa kaniya, “Isang bagay ang kulang sa iyo. Dapat mong
ipagbili ang lahat ng mayroon ka at ibigay sa mga mahihirap
at magkakaroon ka ng kayamanan sa langit. Pagkatapos ay
sumunod ka sa akin.” 22 Ngunit pinanghinaan siya ng loob
sa mga pahayag na ito, umalis siya na lubusang nalungkot
sapagkat marami siyang ari-arian. 23 Tumingin si Jesus sa
kaniyang paligid at sinabi sa kaniyang mga alagad, “Napakahirap
para sa mga mayayaman ang makapasok sa kaharian ng
Diyos!” 24 Namangha ang mga alagad sa kaniyang mga salita.
Ngunit muling sinabi ni Jesus sa kanila, “Mga bata, napakahirap
ang makapasok sa kaharian ng Diyos! 25 Mas madali pang
makapasok sa butas ng karayom ang kamelyo, kaysa sa isang
mayaman na makapasok sa kaharian ng Diyos.” 26 Labis
silang namangha at sinabi sa isa't isa, “Kung gayon sino ang

maliligtas?" 27 Tumingin si Jesus sa kanila at sinabi, "Hindi
magagawa ito sa mga tao, ngunit hindi sa Diyos. Sapagkat
magagawa ng Diyos ang lahat." 28 Nagsimulang magsalita
sa kaniya si Pedro, "Tingnan mo, iniwan namin ang lahat at
sumunod sa iyo." 29 Sinabi ni Jesus, "Totoo ang sinasabi ko sa
inyo, walang sinuman ang nang-iwan ng bahay, mga kapatid,
ina, ama, mga anak, o mga lupain alang-alang sa akin at alang-
alang sa mabuting balita, 30 ang hindi makatatanggap ng
isandaang ulit pa ng mga ito sa mundo ngayon: mga bahay,
mga kapatid, mga ina, mga anak at mga lupain na may mga
pag-uusig, at sa mundong paparating, ang buhay na walang
hanggan. **(aiōn g165, aiōnios g166)** 31 Ngunit marami ang nauuna
na mahuhuli at ang nahuhuli ay mauuna." 32 Nasa daan sila,
paakyat sa Jerusalem at nauuna si Jesus sa kanila. Namangha
ang mga alagad at ang mga sumusunod ay natatakot. At muling
ibinukod ni Jesus ang Labindalawa at nagsimulang sabihin sa
kanila ang nalalapit na mangyayari sa kaniya, 33 "Tingnan ninyo,
pupunta tayo sa Jerusalem, at ihaharap ang Anak ng Tao sa
mga punong pari at sa mga eskriba. Hahatulan nila siya ng
kamatayan at ibibigay siya sa mga Gentil. 34 Kukutyain nila siya,
duduraan, hahagupitin at kanilang papatayin. Ngunit mabubuhay
siya pagkatapos ng tatlong araw." 35 Pumunta sa kaniya sina
Santiago at Juan, mga anak ni Zebedeo at sinabi, "Guro, gusto
naming gawin mo para sa amin ang kahit anong hingin namin
sa iyo." 36 Sinabi niya sa kanila, "Anong gusto ninyong gawin
ko para sa inyo?" 37 Sinabi nila, "Payagan mo kaming umupo
na kasama mo sa iyong kaluwalhatian, isa sa iyong kanang
kamay at ang isa sa iyong kaliwa." 38 Ngunit sumagot si Jesus
sa kanila, "Hindi ninyo alam ang inyong hinihingi. Makakaya ba

ninyong uminom sa tasang iinuman ko o tiisin ang bautismo
na ibabautismo sa akin?" **39** Sinabi nila sa kaniya, "Makakaya
namin." Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang tasang iinuman ko,
iinuman ninyo at ang bautismo na ibabautismo sa akin, titiisin
ninyo. **40** Ngunit kung sino ang uupo sa aking kanang kamay o
sa aking kaliwang kamay, hindi ako ang magkakaloob kundi para
ito sa kaninumang naihanda na." **41** Nang marinig ng iba pang
sampung alagad ang tungkol dito, nagsimula silang magalit ng
labis kina Santiago at Juan. **42** Tinawag sila ni Jesus at sinabi,
"Alam ninyo na ang itinuturing na mga pinuno ng mga Gentil ang
nangingibabaw sa kanila, at ang kanilang mga mahahalagang
tao ang nagpapatupad ng kapangyarihan sa kanila. **43** Ngunit
hindi sa paraang ito ang nararapat sa inyo. Sinumang nagnanais
na maging dakila sa inyo ay nararapat ninyong maging lingkod,
44 at sinumang nagnanais na manguna sa inyo ay nararapat
na maging alipin ng lahat. **45** Sapagkat hindi dumating ang
Anak ng Tao upang paglingkuran, ngunit upang maglingkod at
upang ibigay ang kaniyang buhay bilang katubusan ng lahat." **46**
Nakarating sila sa Jerico. Nang paalis na si Jesus sa Jerico
kasama ang kaniyang mga alagad at ang napakaraming tao, ang
anak ni Timeo, na si Bartimeo, isang bulag na pulubi ay nakaupo
sa tabi ng daan. **47** Nang marinig niyang si Jesus na taga-
Nazaret iyon, nagsimula siyang sumigaw at nagsabi, "Jesus,
Anak ni David, maawa ka sa akin!" **48** Maraming sumusuway sa
bulag, na nagsasabi na manahimik siya. Ngunit lalo pa siyang
sumigaw, "Anak ni David, maawa ka sa akin!" **49** Huminto si
Jesus at iniutos na siya ay tawagin. Tinawag nila ang bulag na
sinasabi, "Maging matapang ka! Tumayo ka! Tinatawag ka niya."
50 Inihagis niya ang kaniyang balabal, lumukso at pumunta

kay Jesus. 51 At sinagot siya ni Jesus at sinabi, “Anong gusto
mong gawin ko para sa iyo?” Sinabi ng bulag, “Rabi, gusto kong
matanggap ang aking paningin.” 52 Sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Humayo ka. Ang iyong pananampalataya ang nagpagaling
sa iyo.” Kaagad niyang natanggap ang kaniyang paningin at
sumunod siya kay Jesus sa daan.
11 Ngayon nang makarating sila sa Jerusalem, nang malapit
na sila sa Betfage at Bethania, sa Bundok ng Olibo, inutusan ni
Jesus ang dalawa niyang alagad 2 at sinabi sa kanila, “Pumunta
kayo sa nayon sa tapat natin. Sa oras na makapasok kayo,
makakakita kayo ng isang batang asno hindi pa nasasakyan.
Kalagan ninyo ito at dalhin ninyo sa akin. 3 At kung sinuman ang
magtatanong sa inyo, 'Bakit ninyo ginagawa iyan?', sabihin ninyo
lang, 'Kailangan ito ng Panginoon at ibabalik din ito agad dito.'” 4
Umalis sila at nakita ang isang batang asno na nakatali sa labas
ng isang pintuan sa lansangan at kinalagan nila ito. 5 May ilang
mga tao ang nakatayo doon at nagtanong sa kanila, “Anong
ginagawa ninyo at kinakalagan ninyo ang bisiro?” 6 Sinagot
nila sila gaya ng sinabi sa kanila ni Jesus at pinabayaan na
silang makaalis ng mga tao. 7 Dinala ng dalawang alagad ang
bisiro kay Jesus at nilatagan nila ito ng kanilang kasuotan upang
masakyan niya. 8 Maraming mga tao ang naglatag ng kanilang
mga kasuotan sa daan at mayroon din namang naglatag ng mga
sanga na pinutol nila mula sa bukirin. 9 Ang mga nauuna at
sumusunod sa kaniya ay sumisigaw ng, “Hosanna! Pinagpala
ang sinumang pumaparito sa pangalan ng Panginoon. 10
Pagpalain ang pagdating ng kaharian ng ating amang si David!
Hosanna sa kataas-taasan!” 11 Pagkatapos ay pumasok si Jesus
sa loob ng Jerusalem at tumuloy sa templo at tumingin sa paligid

at sa lahat ng mga bagay. Ngayon, dahil hapon na, pumunta
siya sa Bethania kasama ang Labindalawa. **12** Kinabukasan, sa
kanilang pagbabalik mula sa Bethania, nagutom siya. **13** At nang
nakakita siya sa malayo ng puno ng igos na may mga dahon,
pumunta siya upang tingnan kung mayroon ba siyang makukuha
rito. At pagkarating niya doon, wala siyang nakita kung hindi
puro dahon, dahil hindi pa panahon ng mga igos. **14** Kinausap
niya ito, “Wala ng makakakain muli ng bunga mula sa iyo.” At
narinig ito ng kaniyang mga alagad. **(aiōn g165)** **15** Nakarating
sila sa Jerusalem, pumasok siya sa templo at sinimulan niyang
palayasin ang mga nagtitinda at namimili sa templo. Tinaob niya
ang mga lamesa ng mga nagpapalit ng salapi at ang mga upuan
ng mga nagbebenta ng kalapati. **16** Hindi niya pinayagang
makapasok ang kahit na sino na may dalang kahit na anong
bagay na maaaring ibenta sa templo. **17** Tinuruan niya sila at
sinabi, “Hindi ba nasusulat na, 'Ang aking tahanan ay tatawaging
Bahay ng Panalangin para sa lahat ng mga bansa'? Ngunit
ginawa ninyo itong yungib ng mga magnanakaw.” **18** Narinig ng
mga punong pari at ng mga eskriba ang sinabi niya, at naghanap
sila ng paraan upang ipapatay siya. Kinatatakutan nila siya dahil
ang lahat ng mga tao ay namangha sa kaniyang mga tinuturo.
19 At tuwing sumasapit ang gabi ay umaalis sila sa lungsod.
20 Nang dumaan sila kinaumagahan, nakita nilang nalanta na
ang puno ng igos hanggang sa mga ugat nito. **21** Naalala ito ni
Pedro at sinabi, “Rabi, tignan mo! Nalanta ang puno ng igos na
sinumpa mo.” **22** Sinagot sila ni Jesus, “Manampalataya kayo sa
Diyos. **23** Totoo itong sinasabi ko sa inyo na kung sinuman ang
magsasabi sa bundok na ito na, ''Mapataas ka at ihagais mo
ang iyong sarili sa dagat,' at kung hindi siya magdududa sa

kaniyang puso ngunit naniniwala siyang mangyayari ang sinabi
niya, iyon ang gagawin ng Diyos. **24** Kaya sinasabi ko ito sa
inyo: Ang lahat ng inyong ipapanalangin at hinihiling, maniwala
kayong natanggap na ninyo, at ito ay mapapasa-inyo. **25** Kapag
tumayo ka at mananalangin, kailangan mong patawarin ang
kahit na anong mayroon ka laban sa kahit na sino, nang sa
gayon ay mapatawad din ng inyong Amang nasa langit ang
iyong mga pagsuway." **26** (Ngunit kung hindi ka magpapatawad,
hindi rin patatawarin ng Amang nasa langit ang inyong mga
kasalanan.) **27** Nakarating silang muli ng Jerusalem, habang si
Jesus ay naglalakad sa templo, nilapitan siya ng mga punong
pari, mga eskriba, at ng mga nakatatanda. **28** Sinabi nila sa
kaniya, "Sa anong kapangyarihan mo ginagawa ang mga bagay
na ito? At sino ang nagbigay sa iyo ng kapangyarihang gawin
ang mga ito?" **29** Sinabi sa kanila ni Jesus, "Tatanungin ko kayo
ng isang katanungan. Sabihin ninyo sa akin at sasabihin ko rin
sa inyo kung sa anong kapangyarihan ko ginagawa ang mga
bagay na ito. **30** Ang pagbabautismo ni Juan, nanggaling ba
iyon sa langit o sa tao? Sagutin ninyo ako." **31** At sila ay nag-
usap-usap at nagtalu-talo at sinabi, "Kung sasabihin nating, 'Sa
langit,' sasabihin niyang, 'Bakit hindi ninyo siya pinaniwalaan?'
32 Ngunit kung sasabihin nating, 'Mula sa tao,'..." Natakot sila sa
mga tao, dahil pinanghahawakan nilang lahat na si Juan ay
isang propeta. **33** Pagkatapos ay sinagot nila si Jesus at sinabi,
"Hindi namin alam." At sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi ko rin
sasabihin sa inyo kung sa anong kapangyarihan ko ginagawa
ang mga bagay na ito."

12 Pagkatapos nagsimulang magturo sa kanila si Jesus ng
mga talinghaga. Sinabi niya, "May isang tao na gumawa ng

ubasan, binakuran ang paligid nito, at gumawa ng hukay para sa
pisaan ng ubas. Nagtayo siya ng toreng bantayan at pagkatapos
ay pinaupahan niya ang ubasan sa mga katiwala ng ubas.
Pagkatapos ay naglakbay siya. **2** Sa tamang panahon, ipinadala
niya ang kaniyang lingkod sa mga tagapag-alaga ng ubas upang
tanggapin mula sa kanila ang ilan sa mga bunga ng ubasan. **3**
Ngunit kinuha nila siya, binugbog at pinalayas na walang dalang
anuman. **4** Muli siyang nagpadala sa kanila ng iba pang lingkod,
sinugatan nila ito sa ulo at ipinahiya. **5** Nagpadala siya ng isa
pa, at pinatay rin nila ito. Ganito din ang pakikitungo nila sa mga
iba pa, binugbog ang ilan at pinapatay ang iba. **6** Mayroon pa
siyang isang taong maipapadala, ang pinakamamahal niyang
anak. Siya ang pinakahuling taong ipinadala niya sa kanila.
Sinabi niya, “Igagalang nila ang aking anak.” **7** Ngunit sinabi
ng mga katiwala sa isa't isa, “Ito ang tagapagmana. Halikayo,
patayin natin siya at mapapasaatin ang kaniyang mana.” **8**
Dinakip nila siya, pinatay at ipinatapon sa labas ng ubasan.
9 Kaya, ano ang gagawin ng may-ari ng ubasan? Darating
siya at papatayin ang mga katiwala ng ubas at ibibigay ang
ubasan sa iba. **10** Hindi ba ninyo nababasa ang kasulatang ito?
'Ang batong itinakwil ng mga tagapagtayo, ang naging batong-
panulukan. **11** Mula ito sa Panginoon at kamangha-mangha
ito sa ating mga mata.'" **12** Nais nilang hulihin si Jesus ngunit
natakot sila sa maraming tao, sapagkat alam nilang sinabi niya
ang talinghagang ito laban sa kanila. Kaya iniwan nila siya at
umalis. **13** Pagkatapos, nagpadala sila sa kaniya ng ilan sa
mga Pariseo at mga tauhan ni Herodes upang bitagin siya sa
pamamagitan ng mga salita. **14** Nang makarating sila, sinabi
nila sa kaniya, “Guro, alam namin na wala kayong pakialam

sa saloobin ninuman at hindi kayo nagpapakita ng pagpanig
sa pagitan ng mga tao. Tunay na iyong itinuturo ang daan ng
Diyos. Naaayon ba sa kautusan na magbayad ng buwis kay
Cesar o hindi? Kailangan ba kaming magbayad o hindi?" **15**
Ngunit batid ni Jesus ang kanilang pagkukunwari at sinabi niya
sa kanila, "Bakit ninyo ako sinusubok? Dalhan ninyo ako ng
denario upang matingnan ko ito." **16** Nagdala sila ng isa kay
Jesus. Sinabi niya sa kanila, "Kaninong larawan at tatak ito?"
Sumagot sila, "Kay Cesar." **17** Sinabi ni Jesus, "Ibigay kay Cesar
ang mga bagay na kay Cesar, at sa Diyos ang mga bagay na sa
Diyos." Namangha sila sa kaniya. **18** Pagkatapos pumunta sa
kaniya ang mga Saduceo na nagsasabing walang pagkabuhay
muli. Tinanong nila siya na nagsasabi, **19** "Guro, sumulat si
Moises para sa atin, 'Kung namatay ang kapatid na lalaki ng
isang lalaki at maiwan niya ang asawa, ngunit walang anak,
kailangang kunin ng lalaki ang asawa ng kaniyang kapatid, at
magkaroon ng mga anak para sa kaniyang kapatid.' **20** Mayroong
pitong magkakapatid na lalaki; ang una ay nakapangasawa at
pagkatapos ay namatay na walang naiwang anak. **21** Pagkatapos
kinuha siya upang mapangasawa ng ikalawa at namatay na
walang naiwang anak. At gayundin ang ikatlo. **22** At walang
naiwang anak ang pito. Sa huli namatay din ang babae. **23**
Sa muling pagkabuhay, kapag sila ay bumangon muli, sino
ang kaniyang magiging asawa? Gayong napangasawa niya
ang lahat ng pitong magkakapatid." **24** Sinabi ni Jesus, "Hindi
ba ito ang dahilan kaya kayo nagkakamali, dahil hindi ninyo
nalalaman ang kasulatan maging ang kapangyarihan ng Diyos?
25 Sapagkat kapag bumangon sila mula sa mga patay, hindi
na sila mag-aasawa o makapag-aasawa, ngunit katulad sila

ng mga anghel sa langit. **26** Ngunit tungkol sa mga patay na
ibinangon, hindi ba ninyo nabasa sa Aklat ni Moises, sa salaysay
tungkol sa mababang punong kahoy, kung paano nangusap
sa kaniya ang Diyos at sinabi, 'Ako ang Diyos ni Abraham at
ang Diyos ni Isaac at ang Diyos ni Jacob?' **27** Hindi siya ang
Diyos ng mga patay, ngunit ng mga buhay. Nagkakamali kayo.
28 Isa sa mga eskriba ang nagpunta at nakarinig sa kanilang
pag-uusap, nakita niyang mahusay silang sinagot ni Jesus.
Tinanong niya ito, “Ano ang pinakamahalagang kautusan sa
lahat?” **29** Sumagot si Jesus, “Ang pinakamahalagang kautusan
ay, 'Makinig kayo, Israel, ang Panginoong ating Diyos, ang
Panginoon ay iisa. **30** Ibigin ninyo ang Panginoon ninyong Diyos
nang buong puso, nang buong kaluluwa, nang buong pag-
iisip, at nang buong kalakasan.' **31** Ito ang ikalawang kautusan,
'Ibigin ninyo ang inyong kapwa gaya ng inyong sarili.' Wala
nang iba pang kautusang higit na dakila kaysa mga ito.” **32**
Sinabi ng eskriba, “Mahusay, Guro! Tunay na nasabi ninyong
iisa ang Diyos, at wala ng iba pa maliban sa kaniya. **33** Ang
ibigin siya nang buong puso, nang buong pang-unawa, nang
buong kalakasan, at ang ibigin ang kapwa gaya ng sarili ay higit
na mahalaga kaysa sa lahat ng mga susunuging mga alay at
mga hain.” **34** Nang makita ni Jesus na siya ay nagbigay ng
matalinong kasagutan, sinabi niya sa kaniya, “Hindi ka malayo sa
kaharian ng Diyos.” Matapos iyon walang sinumang nangahas
magtanong kay Jesus ng anumang mga katanungan. **35** At
tumugon si Jesus, habang nangangaral siya sa templo, sinabi
niya, “Paano ito nasasabi ng mga eskriba na ang Cristo ay anak
ni David? **36** Si David mismo, sa pamamagitan ng Banal na
Espiritu ay nagsabi, 'Sinabi ng Panginoon sa aking Panginoon,

umupo ka sa aking kanang kamay, hanggang magawa kong
tapakan ng paa mo ang iyong mga kaaway.' **37** Mismong
si David ay tinawag na Cristo ang 'Panginoon', kaya paano
siya naging anak ni David?" Masayang nakinig sa kaniya ang
napakaraming tao. **38** Sa kaniyang pagtuturo, sinabi ni Jesus,
"Mag-ingat kayo sa mga eskriba na nagnanais na maglakad ng
may mahabang mga balabal at batiin sa mga pamilihan **39** at
magkaroon ng mga pangunahing upuan sa mga sinagoga at sa
mga pangunahing lugar sa mga kapistahan. **40** Kinakamkam
din nila ang mga bahay ng mga balo at nananalangin sila
ng mga mahahabang panalangin upang makita ng mga tao.
Makatatanggap ang mga taong ito ng mas mabigat na parusa."
41 Pagkatapos umupo si Jesus sa tapat ng lalagyan ng kaloob
sa templo; pinagmamasdan niya ang mga tao habang inihuhulog
nila ang kanilang pera sa kahon. Maraming mayayamang tao
ang naglalagay ng malalaking halagang pera. **42** At dumating
ang isang mahirap na balo at naglagay ng dalawang kusing na
nagkakahalaga ng isang pera. **43** At tinawag niya ang kaniyang
mga alagad at sinabi sa kanila, "Mahalaga itong sinasabi ko sa
inyo, ang mahirap na balong ito ay nakapaglagay ng higit kaysa
lahat ng nagbigay sa lalagyan ng kaloob **44** Sapagkat nagbigay
ang lahat sa kanila mula sa kanilang kasaganahan. Ngunit ang
balong ito, sa kaniyang kahirapan, inilagay ang lahat ng perang
mayroon siya na kaniyang ikabubuhay."

13 Habang si Jesus ay naglalakad papalayo mula sa templo,
sinabi sa kaniya ng isa sa kaniyang mga alagad, "Guro, tingnan
mo ang kamangha-manghang mga bato at mga gusali!" **2**
Sinabi niya sa kaniya, "Nakikita ba ninyo ang naglalakihang mga
gusali na ito? Walang isa mang bato ang matitira sa ibabaw ng

kapwa bato, ang lahat ay maguguho." 3 Nang umupo siya sa
Bundok ng mga Olibo sa tapat ng templo, tinanong siya nang
sarilinan nina Pedro, Santiago, Juan at Andres, 4 "Sabihin mo
sa amin, kailan mangyayari ang mga ito? Ano ang magiging
palatandaan na ang lahat na ito ay malapit nang mangyari?" 5
Nagsimulang magsalita si Jesus sa kanila, "Mag- ingat kayo na
walang sinuman ang magligaw sa inyo. 6 Marami ang darating
sa aking pangalan at magsasabi, 'Ako siya,' at ililigaw nila ang
karamihan. 7 Kapag nakarinig kayo ng mga digmaan, at mga
balita ng digmaan, huwag kayong mag-alala; dapat mangyari
ang mga bagay na ito, ngunit hindi pa ito ang wakas. 8 Sapagkat
makikipaglaban ang isang bansa sa kapwa niya bansa, at ang
kaharian laban sa kapwa kaharian. Magkakaroon ng mga lindol
sa maraming lugar at mga tag-gutom. Ito ang mga pasimula ng
paghihirap na tulad ng isang babaing manganganak. 9 Maging
mapagbantay kayo. Dadalhin nila kayo sa mga konseho, at kayo
ay bubugbugin sa mga sinagoga. Haharap kayo sa mga hari at
mga gobernador alang-alang sa akin, bilang isang patotoo sa
kanila. 10 Ngunit ang ebanghelyo ay dapat munang maihayag
sa lahat ng mga bansa. 11 Kapag hinuli nila kayo at ipasakamay
sa iba, huwag kayong mag-alala kung ano ang inyong dapat
sabihin. Dahil sa oras na iyon, ibibigay sa inyo kung ano ang
dapat ninyong sabihin; hindi kayo ang magsasalita, kundi ang
Banal na Espiritu. 12 Ipasakamay ng isang kapatid ang kaniyang
kapatid sa kamatayan, at ang isang ama naman ang kaniyang
anak. Ang mga anak ay lalaban sa kanilang mga magulang at
ipapapatay nila sila. 13 Kayo ay kamumuhian ng lahat dahil sa
aking pangalan. Ngunit sinuman ang makatitiis hanggang sa
wakas, ang taong iyon ay maliligtas. 14 Kapag nakita ninyo

ang kasuklam-suklam na lagim na nakatayo kung saan ito hindi
dapat nakatayo (intindihin ng bumabasa), tumakas papunta sa
mga bundok ang mga nasa Judea, **15** ang mga nasa bubungan
ay huwag ng bumaba pa sa loob ng bahay, o magdala ng ano
pa man mula doon, **16** at ang mga nasa bukirin ay huwag
ng umuwi upang kunin ang kanilang balabal. **17** Ngunit aba
silang mga nagdadalang-tao at nagpapasuso ng mga sanggol
sa mga panahong iyon! **18** Ipanalangin ninyong huwag itong
mangyari sa panahon ng tag-lamig. **19** Sapagkat magkakaroon
ng matinding kahirapan na wala pang kagaya mula nang simula,
nang likhain ng Diyos ang daigdig hanggang sa ngayon at
wala nang mangyayari pa na katulad nito. **20** Maliban na lang
kung paiksiin ng Panginoon ang mga araw, walang sinuman
ang maliligtas. Ngunit alang-alang sa mga hinirang na mga
pinili niya, paiiksiin niya ang bilang ng mga araw. **21** At kung
may nagsabi sa inyong, 'Tingnan ninyo, nandito ang Cristo!' o
'Tingnan ninyo, nandito siya' huwag ninyo itong paniwalaan. **22**
Sapagkat lilitaw ang mga bulaang Cristo at bulaang mga propeta
at magbibigay ng mga himala at kababalaghan upang linlangin,
kung maaari, maging ang mga hinirang. **23** Maging mapagbantay
kayo! Ngayon pa lang ay sinabi ko na ang mga bagay na ito sa
inyo. **24** Ngunit pagkatapos ng matinding kahirapan sa mga
araw na iyon, ang araw ay didilim at ang buwan ay hindi na
magliliwanag, **25** ang mga bituwin ay mahuhulog mula sa langit
at ang kapangyarihan na nasa kalangitan ay mayayanig. **26**
Pagkatapos, makikita nila ang Anak ng Tao na dumarating
mula sa mga ulap taglay ang dakila nitong kapangyarihan at
kaluwalhatian. **27** Pagkatapos ipapadala niya ang kaniyang mga
anghel upang tipunin ang kaniyang mga hinirang mula sa apat

na sulok ng mundo, mula sa mga dulo ng lupa hanggang sa
dulo ng langit. **28** Matuto kayo ng aral mula sa puno ng igos.
Sa oras na maging malambot ang sanga nito at magsimulang
sumibol ang mga dahon, alam ninyong malapit nang dumating
ang tag-araw. **29** Gayon din, kapag nakita ninyong nangyayari
ang mga bagay na ito, alam ninyong malapit na siyang darating,
malapit sa mga tarangkahan. **30** Totoo ang sinasabi ko sa inyo,
hindi lilipas ang salinlahing ito hanggang hindi nangyayari ang
lahat ng mga ito. **31** Lilipas ang langit at ang lupa, ngunit ang
aking salita ay hinding-hindi lilipas. **32** Ngunit patungkol sa araw
o sa oras na iyon, walang sinuman ang nakakaalam, maging
ang mga anghel sa langit o maging ang Anak, tanging ang Ama
lamang. **33** Maging handa kayo! Magbantay kayo, sapagkat
hindi ninyo alam kung sa anong oras ito. **34** Katulad ito ng isang
lalaking naglakbay: umalis siya sa bahay niya at ipinagkatiwala
sa kaniyang mga lingkod ang pamamahala sa kaniyang bahay,
ang bawat isa ay may kani-kaniyang gawain. At inutusan niya
ang tagapagbantay na manatiling gising. **35** Kaya magbantay
kayo! Sapagkat hindi ninyo alam kung kailan uuwi ang amo ng
tahanan, maaaring sa gabi, sa hating gabi, kapag tumilaok ang
tandang, o sa umaga. **36** Kung bigla siyang dumating, huwag
ninyong hayaan na madatnan niya kayong natutulog. **37** Kung
ano ang sinasabi ko sa inyo ay sinasabi ko sa lahat: Magbantay
kayo!”

14 Dalawang araw pa bago ang Paskua at ang Kapistahan ng
Tinapay na Walang Pampaalsa. Nag-iisip ang mga punong pari
at ang mga eskriba kung paano nila patagong madakip si Jesus
at pagkatapos ay papatayin. **2** Sapagkat sinasabi nila, “Hindi
sa panahon ng pista, sa gayon hindi magkaroon ng kaguluhan

ang mga tao." 3 Nang si Jesus ay nasa Bethania sa bahay ni
Simon na ketongin, habang nakasandal siya sa mesa, isang
babae ang pumunta sa kaniya na mayroong dalang alabastrong
sisidlan na may lamang napakamahal na likido na purong nardo.
Binasag niya ito at ibinuhos ang laman sa kaniyang ulo. 4
Ngunit may ilang nagalit. Nag-usap-usap ang bawat isa at sinabi,
"Ano ang dahilan sa pag-aaksayang ito? 5 Ang pabangong ito
ay maaaring ipagbili ng higit pa sa tatlong daang denario at
maibigay sa mga mahihirap." At sinasaway nila siya. 6 Ngunit
sinabi ni Jesus, "Pabayaan ninyo siya. Bakit ninyo siya ginugulo?
Ginawa niya ang isang magandang bagay para sa akin. 7
Nasa inyo lagi ang mga mahihirap, at kung gugustuhin ninyo,
matutulungan ninyo sila, ngunit hindi ninyo ako laging kasama.
8 Ginawa niya ang kaniyang makakaya, pinahiran niya ang aking
katawan para sa paglilibing sa akin. 9 Totoo ang sinasabi ko sa
inyo, saanman maihayag ang mabuting balita sa buong mundo,
ang ginawa ng babaeng ito ay pag-uusapan bilang alaala sa
kaniya." 10 Pagkatapos, pumunta sa mga pangulong pari si
Judas Iscariote, isa sa Labindalawa upang ibigay si Jesus sa
kanila. 11 Nang marinig ito ng mga punong pari, nasiyahan sila
at nangakong bigyan siya ng pera. Nagsimula siyang maghanap
ng pagkakataon upang maibigay si Jesus sa kanila. 12 Sa unang
araw ng Tinapay na Walang Pampaalsa, nang naghandog sila
ng batang tupa alang-alang sa Paskua, sinabi sa kaniya ng
kaniyang mga alagad, "Saan mo kami nais pumunta upang
maghanda ng hapunan alang-alang sa Paskua?" 13 Ipinadala
niya ang dalawa sa kaniyang mga alagad at sinabi sa kanila,
"Pumunta kayo sa lungsod, at isang lalaki na may dalang tubig
na nakalagay sa pitsel ang sasalubong sa inyo. Sundan ninyo

siya. 14 Sundan ninyo siya kung saang bahay siya papasok at
sabihin sa may-ari ng bahay na iyon, 'Ipinapatanong ng Guro,
“Nasaan ang aking silid na aking kakainan sa Paskua kasama
ang aking mga alagad?”' 15 “Ipapakita niya sa inyo ang isang
malaking silid sa itaas na kumpleto ang kagamitan na nakahanda
na. Gawin ninyo ang mga paghahanda para sa atin doon.” 16
Umalis ang mga alagad at pumunta sa lungsod, natagpuan nila
ang lahat gaya ng sinabi ni Jesus sa kanila at inihanda nila ang
hapunan alang-alang sa Paskua. 17 Kinagabihan, dumating
siya kasama ang Labindalawa. 18 Habang nakasandal sila sa
lamesa at kumakain, sinabi ni Jesus, “Totoo, sinasabi ko sa
inyo. Isa sa inyo na kasama kong kumakain ang magkakanulo
sa akin. 19 Labis silang nalungkot at isa-isang nagtanong sa
kaniya, “Siguradong hindi ako, di ba?” 20 Sumagot si Jesus
at sinabi sa kanila, “Isa sa Labindalawa, ang kasama kong
ngayong nagsasawsaw ng tinapay sa mangkok. 21 Sapagkat
tatahakin ng Anak ng Tao ang daan na sinasabi sa kasulatan
tungkol sa kaniya. Ngunit aba sa taong magkakanulo sa Anak
ng Tao! Mas mabuti pang hindi na siya isinilang.” 22 Habang
kumakain sila, kinuha ni Jesus ang tinapay, pinagpala at hinati-
hati niya ito at ibinigay sa kanila at sinabi, “Kunin ninyo ito. Ito
ang aking katawan.” 23 Kumuha siya ng tasa, nagpasalamat,
ibinigay ito sa kanila at uminom silang lahat mula rito. 24 Sinabi
niya sa kanila, “Ito ang aking dugo ng kasunduan, ang dugo na
maibubuhos para sa marami. 25 Totoo, sinasabi ko sa inyo,
hindi ako muling iinom nitong bunga ng ubas hanggang sa araw
na iyon kung kailan ako iinom ng panibago sa kaharian ng
Diyos.” 26 Pagkatapos nilang umawit ng himno, pumunta sila sa
Bundok ng mga Olibo. 27 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Iiwanan

ninyo akong lahat, sapagkat ito ang nasusulat, 'Papatayin ko
ang pastol at magsisikalat ang mga tupa.' **28** Ngunit pagkatapos
kong mabuhay muli, mauuna ako sa inyo sa Galilea." **29** Sinabi
ni Pedro sa kaniya, "Kahit iwanan kayo ng lahat, hindi kita
iiwanan." **30** Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Totoo, sinasabi ko ito sa
iyo, ngayong gabi, bago tumilaok ang tandang ng dalawang
beses, ipagkakaila mo ako ng tatlong beses. **31** Ngunit sinabi ni
Pedro, "Kung kailangan kong mamatay kasama mo, hindi kita
ipagkakaila." Ganun din ang pangako na sinabi nilang lahat. **32**
Dumating sila sa lugar na tinatawag na Getsemani at sinabi ni
Jesus sa kaniyang mga alagad, "Umupo kayo dito habang ako
ay nananalangin." **33** Isinama niya sina Pedro, Santiago at Juan.
Nagsimula siyang mabalisa at labis na nabahala. **34** Sinabi niya
sa kanila, "Ang aking kaluluwa ay labis na nagdadalamhati, kahit
sa kamatayan. Manatili kayo dito at magbantay." **35** Pumunta si
Jesus sa di kalayuan, nagpatirapa sa lupa at nanalangin na
kung maaari ay lampasan siya ng oras na ito. **36** Sinabi niya,
"Abba, Ama, kaya mong gawin ang lahat. Alisin mo ang tasang
ito sa akin. Ngunit hindi ang aking kalooban, kundi ang iyong
kalooban." **37** Bumalik siya at natagpuan silang natutulog, at
sinabi niya kay Pedro, "Simon, natutulog ka ba? Hindi ka ba
makapagbantay ng isang oras man lang? **38** Magbantay kayo at
manalangin na hindi kayo matukso. Tunay na ang espiritu ay
nakahandang sumunod, ngunit mahina ang laman." **39** Muli
siyang umalis at nanalangin at kaniyang sinabi ang ganoon ding
mga salita. **40** Muli siyang bumalik at nadatnan silang natutulog,
sapagkat antok na antok sila at hindi nila alam kung ano ang
kanilang sasabihin sa kaniya. **41** Bumalik siya sa pangatlong
pagkakataon at sinabi sa kanila, "Natutulog pa rin ba kayo at

nagpapahinga? Tama na! Dumating na ang oras. Tingnan ninyo!
Ang Anak ng Tao ay ipinagkakanulo sa mga kamay ng mga
makasalanan. **42** Bumangon kayo, umalis na tayo. Tingnan
ninyo, malapit na ang taong magkakanulo sa akin. **43** Habang
nagsasalita si Jesus, kaagad na dumating si Judas, isa sa
Labindalawa, at napakaraming tao ang kasama niya na may mga
espada at pamalo, mula sila sa mga punong pari, mga eskriba,
at mga nakatatanda. **44** Ngayon, nagbigay na ng palatandaan
ang magkakanulo sa kaniya, na nagsasabi, “Kung sino man
ang hahalikan ko, siya iyon. Hulihin ninyo siya at bantayang
mabuti sa pagdala ninyo sa kaniya. **45** Pagdating ni Judas,
kaagad niyang pinuntahan si Jesus at sinabi “Rabi!” At kaniyang
hinalikan. **46** At siya ay sinunggaban nila at dinakip. **47** Ngunit
nagbunot ng kaniyang espada ang isa sa kanila na nakatayo
sa malapit at tinaga ang tainga ng lingkod ng pinakapunong
pari. **48** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kayo ba ay nagsilabasan na
laban sa isang magnanakaw, na may mga espada at pamalo
upang dakpin ako?” **49** Nang araw-araw ninyo akong kasama at
nagtuturo sa templo, hindi ninyo ako dinakip. Ngunit nangyari
ang mga ito upang matupad ang mga kasulatan. **50** Iniwanan si
Jesus ng lahat ng kasama niya at nagsitakas sila. **51** Sumunod
sa kaniya ang isang binatang nakasuot lamang ng isang linong
kasuotan na nakabalot sa kaniya; hinuli nila siya ngunit **52**
iniwan niya roon ang linong kasuotan at tinakasan niya sila
na nakahubad. **53** Dinala nila si Jesus sa mga pinakapunong
pari. Nagkatipun-tipon doon kasama niya ang lahat ng mga
punong pari, mga nakatatanda, at mga eskriba. **54** Ngayon
sumunod si Pedro sa kaniya mula sa malayo, hanggang sa
patyo ng pinakapunong pari. Naupo siya kasama ng mga bantay

na malapit sa apoy na nagpapainit. 55 Ngayon ang mga punong
pari at ang buong Konseho ay naghahanap ng magpapatotoo
laban kay Jesus upang maipapatay nila siya. Ngunit wala silang
mahanap. 56 Sapagkat marami ang nagsabi ng maling patotoo
laban sa kaniya, ngunit maging ang kanilang patotoo ay hindi
nagtugma. 57 Tumayo ang ilan at nagsabi ng maling patotoo
laban sa kaniya, sinabi nila, 58 "Narinig namin siyang nagsabi,
'Wawasakin ko ang templong ito na gawa ng mga kamay at sa
tatlong araw muli akong magtatayo ng isang hindi gawa ng mga
kamay.'" 59 Gayunpaman, hindi nagtugma maging ang kanilang
mga patotoo. 60 Tumayo sa kanila ang pinakapunong pari at
tinanong si Jesus, "Wala ka bang kasagutan? Ano itong patotoo
ng mga tao laban sa iyo?" 61 Ngunit tahimik siya at walang
isinagot. Tinanong siyang muli ng pinakapunong pari at sinabi,
"Ikaw ba ang Cristo, ang anak ng Pinagpala?" 62 Sinabi ni Jesus,
"Ako nga. At makikita ninyo ang Anak ng Tao kapag nakaupo na
siya sa bandang kanang kamay ng Kapangyarihan at darating
na nasa ulap sa langit." 63 Pinunit ng pinakapunong pari ang
kaniyang mga kasuotan at sinabi, "Kailangan pa ba natin ng
mga saksi? 64 Narinig ninyo ang kalapastanganan na sinabi
niya. Ano ang inyong pasya?" At hinatulan siya nilang lahat
bilang isang nararapat sa kamatayan. 65 At sinimulan siyang
duraan ng ilan at tinakpan ang kaniyang mukha, hinampas
siya at sinabi sa kaniya, "Hulaan mo!" Kinuha siya ng mga
opisyal at binugbog siya. 66 Habang si Pedro ay nasa ibaba ng
patyo, isa sa mga babaing lingkod ng pinakapunong pari ang
pumunta sa kaniya. 67 Nakita niya si Pedro habang nakatayo
sa tapat ng apoy na nagpapainit at pinagmasdan niya itong
mabuti. Pagkatapos sinabi niya, "Kasama ka rin ng taga-Nazaret

na si Jesus." 68 Ngunit itinangggi niya ito at sinabi, "Hindi ko
nalalaman o naiintindihan man ang iyong sinasabi." Pagkatapos
lumabas siya sa patyo (at tumilaok ang manok). 69 Ngunit nakita
siya roon ng babaeng lingkod at muling nagsimulang magsabi sa
mga nakatayo roon, "Ang taong ito ay isa sa kanila!" 70 Ngunit
muli niya itong itinanggi. Hindi nagtagal sinabi kay Pedro ng mga
nakatayo roon, "Siguradong isa ka sa kanila, sapagkat isa ka
ring taga-Galilea." 71 Ngunit nagsimula siyang manungayaw
at manumpa, "Hindi ko nakikilala ang lalaking sinasabi ninyo."
72 Pagkatapos tumilaok ang tandang ng ikalawang beses. At
naalala ni Pedro ang mga salitang sinabi ni Jesus sa kaniya,
"Bago tumilaok ang tandang ng dalawang ulit, tatlong beses mo
akong itatanggi." At nanlumo siya at tumangis.

15 Maagang-maaga pa nagtipon-tipon na ang mga punong
pari kasama ang mga nakatatanda at mga eskriba, at ang buong
Konseho ng Sanedrin. Pagkatapos ay iginapos nila si Jesus
at inilabas siya. Ipinasa nila siya kay Pilato. 2 Tinanong siya
ni Pilato, "Ikaw ba ang hari ng mga Judio?" Sinagot niya siya,
"Kung iyan ang sinasabi mo." 3 Nagpalabas ang mga punong
pari ng maraming mga bintang laban kay Jesus. 4 Tinanong
siya muli ni Pilato, "Wala ka bang maibibigay na kasagutan?
Nakikita mo ba kung ilan ang mga inilalabas nilang mga bintang
laban sa iyo?" 5 Ngunit hindi na muling sinagot ni Jesus si
Pilato, at dahil doon, namangha siya. 6 Ngayon sa panahon
ng pista, kadalasang nagpapalaya si Pilato ng isang bilanggo,
isang bilanggong hiniling nila. 7 Doon, sa kulungan kasama
sa mga manghihimagsik, kabilang sa mga mamamatay tao na
kasapi sa rebelyon, ay isang lalaking nagngangalang Barabas.
8 Pumunta ang maraming tao kay Pilato at nagsimula silang

humiling sa kaniya na gawin niya ang ginagawa niya noong mga
nakaraang panahon. **9** Sinagot sila ni Pilato at sinabi, “Gusto ba
niyong palayain ko sa inyo ang Hari ng mga Judio?” **10** Dahil
alam niyang dahil sa inggit ng mga punong pari kay Jesus kung
kaya siya ay ipinasa sa kaniya. **11** Ngunit sinulsulan ng mga
punong pari ang maraming tao para isigaw na si Barabas ang
dapat palayain. **12** Sinagot silang muli ni Pilato at sinabing, “Ano
ngayon ang gagawin ko sa Hari ng mga Judio?” **13** Sumigaw
silang muli, “Ipako siya sa krus!” **14** Sinabi sa kanila ni Pilato,
“Anong kasalanan ang ginawa niya?” Ngunit mas lalo nilang
isinigaw, “Ipako siya sa krus.” **15** Gusto ni Pilato na malugod ang
mga tao kaya pinalaya niya si Barabas sa kanila. Hinampas niya
si Jesus at ibinigay siya upang maipako sa krus. **16** Dinala siya
ng mga kawal sa loob ng patyo (ng kwartel), at tinawag nila
ang buong hukbo ng mga kawal. **17** Nilagyan nila si Jesus ng
balabal na kulay lila, at gumawa sila ng isang koronang gawa
sa tinik at ipinatong ito sa kaniyang ulo. **18** Nagsimula silang
saluduhan siya at sinabi, “Mabuhay, Hari ng mga Judio!” **19**
Hinampas nila ang kaniyang ulo ng tambo at dinuraan siya.
Nagluhod-luhuran silang nagpakita ng paggalang sa kaniya. **20**
Nang matapos nila siyang kutyain, tinanggal nila mula sa kaniya
ang balabal na kulay lila at inilagay sa kaniya ang kaniyang
mga damit, at pagkatapos inilabas siya upang ipako sa krus.
21 Pinilit nilang tumulong ang isang taong dumaan na galing
sa bukid na nagngangalang Simon na taga-Cirene (ang ama
ni Alejandro at Rufo); pinilit nila siyang pasanin ang krus ni
Jesus. **22** Dinala si Jesus ng mga kawal sa lugar na kung
tawagin ay Golgotha (na ang ibig sabihin ay, Lugar ng Bungo).
23 Inalok nila siya ng alak na may halong mira, ngunit hindi

niya ito ininom. 24 Ipinako nila siya at pinaghati-hatian ang
kaniyang kasuotan sa pamamagitan ng pagsasapalaran upang
malaman kung anong parte ng kasuotan ang makukuha ng
bawat kawal. 25 Ikatlong oras na nang siya ay ipinako nila. 26
Sinulat nila sa isang karatula ang bintang laban sa kaniya, “Ang
Hari ng mga Judio.” 27 Kasama niyang ipinako sa krus ang
dalawang magnanakaw, isa sa kanan niya, at isa sa kaliwa.
28 (At naisakatuparan ang Kasulatan na nagsasabing: At siya
ay ibinilang sa mga suwail.) 29 Ininsulto siya ng mga taong
dumaraan, umiiling ang kanilang mga ulo at sinasabi, “Oy! Ikaw
na wawasak sa templo at magtatayo muli nito sa loob ng tatlong
araw, 30 iligtas mo ang iyong sarili at bumaba ka mula sa krus!”
31 Sa ganoong paraan din ay kinukutya siya ng mga punong
pari, kasama ng mga eskriba, at sinabi, “Iniligtas niya ang iba,
ngunit hindi niya mailigtas ang kaniyang sarili. 32 Hayaan nating
bumaba mula sa krus ang Cristo, ang Hari ng Israel, nang
makita natin at mapaniwala tayo.” Pati ang mga kasama niyang
nakapako sa krus ay nilalait rin siya. 33 Sa ika-anim na oras,
nagdilim ang buong lupain hanggang sa ika-siyam na oras.
34 Sa ika-siyam na oras, sumigaw si Jesus ng may malakas
na boses, “Eloi, Eloi, lama sabachthani?” na ang ibig sabihin,
“Diyos ko, Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan?” 35 Narinig
iyon ng ilan sa mga nakatayo na malapit sa kaniya at sinabing,
“Tignan ninyo, tinatawag niya si Elias.” 36 May isang tumakbo,
naglagay ng maasim na alak sa espongha, inilagay ito sa isang
tambong tungkod at ibinigay ito sa kaniya upang inumin. Sinabi
ng lalaki, “Tingnan natin kung darating si Elias upang ibaba
siya.” 37 Pagkatapos ay sumigaw si Jesus ng may malakas na
boses at namatay. 38 Napunit sa dalawa ang kurtina ng templo

mula itaas hanggang ibaba. 39 At nang makita ng senturion na
nakatayo at nakaharap kay Jesus na namatay siya sa ganitong
paraan, sinabi niya, “Tunay ngang siya ang Anak ng Diyos.” 40
Mayroon ding mga babaing nakatingin sa malayo. Kabilang sa
kanila ay sina Maria Magdalena, Maria (ang ina ni Santiago na
nakababata at ni Jose), at si Salome. 41 Nang siya ay nasa
Galilea sumunod sila sa kaniya at pinaglingkuran siya. Marami
ring mga kababaihan ang sumama sa kaniya sa Jerusalem.
42 Nang gumabi na, dahil ito ay araw ng Paghahanda, na ang
araw bago ang Araw ng Pamamahinga, 43 pumunta si Jose na
taga-Arimatea doon. Isa siya sa mga iginagalang na kasapi ng
Konseho na naghihintay sa Kaharian ng Diyos. Naglakas-loob
siyang pumunta kay Pilato upang hingin ang katawan ni Jesus.
44 Namangha si Pilato nang malaman niyang patay na si Jesus.
Ipinatawag niya ang senturion upang tanungin kung patay na
nga si Jesus. 45 Nang malaman niya mula sa senturion na
patay na nga siya, ibinigay na niya ang katawan ni Jesus kay
Jose. 46 Bumili si Jose ng linong tela. Ibinaba niya siya mula
sa krus, ibinalot siya sa linong tela, at ihinimlay siya sa isang
libingan na tinapyas mula sa bato. Pagkatapos ay iginulong niya
ang isang malaking bato sa pasukan ng libingan. 47 Nakita nila
Maria Magdalena at ni Maria na ina ni Jose ang lugar kung saan
inilibing si Jesus.

16 Nang matapos ang Araw ng Pamamahinga, si Maria
Magdalena, si Mariang ina ni Santiago, at si Salome ay bumili
ng pabango upang makapunta sila at mapahiran ang katawan ni
Jesus para sa paglilibing. 2 Maagang-maaga sa unang araw ng
linggo, nang sumikat ang araw pumunta sila sa libingan. 3 Sinabi
nila sa isa't isa, “Sino ang magpapagulong ng bato ng pasukan ng

libingan para sa atin?” **4** Nang tumingin sila sa itaas, nakita nila
na mayroon ng nagpagulong ng bato na napakalaki. **5** Pumasok
sila sa libingan at nakita nila ang isang binatang nakasuot ng
puting balabal, nakaupo sa gawing kanan at namangha sila. **6**
Sinabi niya sa kanila, “Huwag kayong matakot. Hinahanap ninyo
si Jesus, ang taga-Nazaret na ipinako sa krus. Bumangon na
siya! Wala siya rito. Tingnan ninyo kung saan siya inilagay. **7**
Ngunit humayo kayo, sabihin ninyo sa kaniyang mga alagad at
kay Pedro na mauuna siyang pupunta sa inyo sa Galilea. Doon
makikita ninyo siya, gaya ng sinabi niya sa inyo.” **8** Lumabas
sila at tumakbo mula sa libingan; natakot sila at namangha.
Wala silang sinabi sa sinuman dahil matindi ang kanilang takot.
9 **(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark
16:9-20.)** Maaga sa unang araw ng linggong iyon, matapos siyang
bumangon, una siyang nagpakita kay Maria Magdalena, na
mula sa kaniya napalayas niya ang pitong demonyo. **10** Umalis
si Maria Magdalena at sinabi sa mga kasama niya, habang
nagluluksa sila at umiiyak. **11** Narinig nilang buhay si Jesus
at nakita niya ito ngunit hindi sila naniwala. **12** Matapos ng
mga pangyayaring ito, nagpakita siya sa kakaibang anyo sa
dalawa pang tao, habang naglalakad sila palabas ng bayan. **13**
Pumunta sila at nagbalita sa iba pang mga alagad ngunit hindi
sila naniwala sa kanila. **14** Sa ibang pagkakataon, nagpakita
si Jesus sa labing-isa habang nakasandal sila sa hapag, at
sinaway sila dahil sa kanilang kawalan ng pananampalataya at
katigasan ng puso, dahil hindi sila naniniwala sa mga nakakita sa
kaniya matapos siyang bumangon mula sa mga patay. **15** Sinabi
niya sa kanila, “Humayo kayo sa buong mundo at ipangaral ang
mabuting balita sa lahat ng nilikha. **16** Ang sumasampalataya

at mabautismuhan ay maliligtas at ang hindi naniniwala ay
hahatulan. **17** Ang mga palatandaang ito ay tataglayin ng mga
sumasampalataya. Sa aking pangalan sila ay magpapalayas ng
mga demonyo. Magsasalita sila sa mga bagong wika. **18** Pupulot
sila ng mga ahas, at kung iinom sila ng anumang nakamamatay
ay hindi sila masasaktan nito. Magpapatong sila ng kamay
sa mga may sakit at gagaling sila." **19** Matapos magsalita sa
kanila ang Panginoon, iniakyat siya patungo sa langit at naupo
sa kanang kamay ng Diyos. **20** Humayo ang mga alagad at
nangaral sa lahat ng dako, habang ang Panginoon ay kumikilos
kasama nila at pinatunayan ang salita sa pamamagitan ng mga
sumunod pang mga kahanga-hangang palatandaan.

Lucas

1 Marami ang sumubok na ayusin ang salaysay tungkol sa
lahat ng bagay na naganap sa amin kalagitnaan, **2** na gaya ng
binigay nila sa amin, sila na sa simula pa ay naging saksi at
mga lingkod ng mensahe. **3** Sa akin din naman, nang nasiyasat
ko nang mabuti ang lahat ng pangyayaring ito mula pa noong
simula—sa tingin ko ay mabuti na isulat ko ang mga ito ayon
sa kanilang pagkasunod-sunod—pinakatanyag na Teopilo. **4**
Nang sa gayon ay malaman mo ang katotohanan tungkol sa
mga bagay na itinuro sa iyo. **5** Sa mga araw ni Herodes, na
hari ng Judea, may isang pari na nagngangalang Zacarias
na nagmula sa pangkat ni Abias. Ang kaniyang asawa ay
nagmula sa mga babaeng anak ni Aaron, at ang kaniyang
pangalan ay Elisabet. **6** Kapwa sila matuwid sa harapan ng
Diyos; sila ay namuhay nang walang kapintasan sa lahat ng mga
utos at alituntunin ng Panginoon. **7** Ngunit wala silang anak,
sapagkat si Elisabet ay baog, at silang dalawa ay matanda na
sa panahong ito. **8** Ngayon ay nangyari na si Zacarias ay nasa
presensiya ng Diyos, gumagawa ng mga tungkulin bilang pari sa
kapanahunan ng kaniyang pangkat. **9** Ayon sa nakaugaliang
paraan ng pagpili kung sinong pari ang maglilingkod, siya ay
pinili sa pamamagitan ng sapalaran upang makapasok sa templo
ng Panginoon at upang siya ay makapagsunog ng insenso.
10 Napakaraming tao ang nananalangin sa labas sa oras ng
pagsusunog ng insenso. **11** Ngayon, isang anghel ng Panginoon
ay nagpakita sa kaniya at tumayo sa kanang bahagi ng altar
ng insenso. **12** Si Zacarias ay nasindak nang makita niya ito,
labis ang pagkatakot niya. **13** Ngunit sinabi ng anghel sa kaniya
“Huwag kang matakot Zacarias, sapagkat ang iyong panalangin

ay pinakinggan. Ipagbubuntis ng asawa mong si Elisabet ang
iyong anak na lalaki. Juan ang ipapangalan mo sa kaniya. **14**
Magkakaroon ka ng kagalakan at saya, at marami ang matutuwa
sa pagsilang sa kaniya. **15** Sapagkat siya ay magiging dakila sa
paningin ng Panginoon. Hindi siya iinom ng alak o matapang na
inumin, at siya ay mapupuspos ng Banal na Espiritu mula sa
sinapupunan ng kaniyang ina. **16** At maraming tao sa bayan ng
Israel ang mapapanumbalik sa Panginoon na kanilang Diyos. **17**
Mauuna siya sa Panginoon, taglay ang espiritu at kapangyarihan
ni Elias. Gagawin niya ito upang mapanumbalik ang puso ng
mga ama sa mga anak, upang ang mga hindi sumusunod ay
mamuhay sa karunungan ng mga matuwid. Gagawin niya ito
upang ihanda para sa Panginoon, ang mga taong inihanda
na para sa kaniya." **18** Sinabi ni Zacarias sa anghel, "Paano
ko malalaman ito? Sapagkat ako ay matanda na at ang aking
asawa ay may pataw na ng maraming taon." **19** Ang anghel
ay sumagot at sinabi sa kaniya, "Ako si Gabriel na nakatayo
sa presensiya ng Diyos. Ako ay inutusan upang makipag-usap
sa iyo, upang iparating sa iyo ang mabuting balita. **20** Masdan
mo, magiging pipi ka, hindi ka makapagsasalita hanggang sa
araw na maganap ang mga bagay na ito. Ito ay dahil sa hindi
ka naniwala sa aking mga salita na matutupad ito sa tamang
panahon." **21** Ngayon ay inaantay ng mga tao si Zacarias. Sila
ay nagulat sapagkat siya ay labis na gumugol ng panahon sa
loob ng templo. **22** Ngunit nang siya ay lumabas, hindi siya
makapagsalita sa kanila. Naisip ng mga tao na nagkaroon siya
ng pangitain habang siya ay nasa loob ng templo. Patuloy
siyang gumagawa ng mga senyas sa kanila at nanatiling hindi
makapagsalita. **23** Dumating ang panahon na natapos ang

mga araw ng kaniyang paglilingkod, umalis siya at bumalik sa
kaniyang bahay. **24** Pagkatapos ng mga araw na iyon, ang
kaniyang asawang si Elisabet ay nagbuntis. Siya ay nanatili
sa kaniyang bahay sa loob ng limang buwan. Sinabi niya, **25**
“Ito ang ginawa ng Panginoon sa akin nang tiningnan niya
ako nang may biyaya upang tanggalin ang aking kahihiyan
sa harapan ng ibang tao.” **26** Ngayon sa kaniyang ikaanim
na buwan, ang anghel na si Gabriel ay inutusan ng Diyos sa
isang lungsod sa Galilea na ang pangalan ay Nazaret, **27** sa
isang birhen na nakatakdang ikasal sa lalaking nagngangalang
Jose. Siya ay kabilang sa angkan ni David at ang pangalan
ng birhen ay Maria. **28** Siya ay lumapit sa kaniya at sinabi,
“Binabati kita, ikaw ay lubos na pinagpala! Ang Panginoon ay
nasa iyo.” **29** Ngunit siya ay lubhang naguluhan sa kaniyang
sinabi at siya ay namangha kung anong uri ng pagbati ito. **30**
Sinabi ng anghel sa kaniya, “Huwag kang matakot, Maria, dahil
ikaw ay nakatanggap ng biyaya sa Diyos.” **31** At makikita mo,
ikaw ay magbubuntis sa iyong sinapupunan at magsisilang ng
isang anak na lalaki. Tatawagin mo ang kaniyang pangalan
na 'Jesus'. **32** Siya ay magiging dakila at tatawaging Anak
ng Kataas-taasan. Ang Panginoong Diyos ang magbibigay sa
kaniya ng trono ng kaniyang ninunong si David. **33** Siya ay
maghahari sa mga angkan ni Jacob magpakailanman, at walang
katapusan ang kaniyang kaharian.” **(aiōn g165)** **34** Sinabi ni Maria
sa anghel, “Paano mangyayari ito, yamang hindi pa naman ako
nakitabi kasama ang sinumang lalaki?” **35** Sumagot ang anghel
at sinabi sa kaniya, “Ang Banal na Espirito ay darating sa iyo, at
ang kapangyarihan ng Kataas-taasan ay mapapasaiyo. Kaya
ang banal na isisilang, ay tatawaging Anak ng Diyos. **36** At

tingnan mo, ang iyong kamag-anak na si Elisabet ay nagbuntis
din ng isang anak na lalaki sa kaniyang katandaan. Ito na
ang kaniyang ikaanim na buwan, siya na tinawag na baog. **37**
Sapagkat walang hindi kayang gawin ang Diyos." **38** Sinabi ni
Maria, "Tingnan mo, ako ay babaeng lingkod ng Panginoon.
Mangyari nawa sa akin ayon sa iyong mensahe." At iniwan na
siya ng anghel. **39** Pagkatapos, si Maria ay gumayak noong mga
araw na iyon at nagmadaling pumunta sa maburol na bahagi
ng lupain, sa isang lungsod sa Judea. **40** Siya ay pumunta sa
bahay ni Zacarias at binati si Elisabet. **41** At nangyari nga nang
marinig ni Elisabet ang pagbati ni Maria, lumukso ang bata sa
kaniyang sinapupunan at si Elisabet ay napuspos ng Banal
na Espiritu. **42** Ang kaniyang tinig ay tumaas at nagsabi nang
malakas, "Pinagpala ka sa lahat ng mga babae at Pinagpala
din ang bunga ng iyong sinapupunan. **43** At bakit ito nangyari
sa akin na ang ina ng aking Panginoon ay kailangan pang
pumunta sa akin? **44** Sapagkat tingnan mo, nang marinig ko
ang iyong pagbati ay tumalon sa galak ang bata sa aking
sinapupunan. **45** At pinagpala ang siyang nanampalataya na
mayroong katuparan ang mga bagay na ipinahayag sa kaniya
mula sa Panginoon." **46** Sinabi ni Maria, "Ang kaluluwa ko ay
nagpupuri sa Panginoon, **47** at ang aking espiritu ay nagalak sa
Diyos na aking tagapagligtas." **48** Sapagkat siya ay tumingin sa
kababaan ng kaniyang lingkod na babae. Kaya tingnan mo, mula
ngayon ang lahat ng salinlahi ay tatawagin akong pinagpala.
49 Sapagkat siya na makapangyarihan ay gumawa ng mga
kahanga-hangang bagay para sa akin, at ang kaniyang pangalan
ay banal. **50** Ang kaniyang habag ay walang katapusan mula sa
lahat ng salinlahi para sa mga nagpaparangal sa kaniya. **51**

Nagpakita siya ng lakas ng kaniyang mga bisig; ikinalat niya
ang mga nagmamataas ng nilalaman ng kanilang mga puso.
52 Pinabagsak niya ang mga prinsipe mula sa kanilang mga
trono at itinaas niya ang mga may mababang kalagayan. 53
Binusog niya ng mabubuting bagay ang mga nagugutom, ngunit
ang mga mayayaman ay pinaalis niyang gutom. 54 Nagkaloob
siya ng tulong sa Israel na kaniyang lingkod, na gaya ng pag-
alaala niya sa kaniyang pagpapakita ng habag 55 (na sinabi
niya sa ating mga ama) kay Abraham at sa kaniyang kaapu-
apuhan magpakailanman." **(aiōn g165)** 56 Nanatili si Maria kina
Elisabet sa loob ng mga tatlong buwan at pagkatapos ay bumalik
siya sa kaniyang bahay. 57 Ngayon ay dumating ang panahon
ng panganganak ni Elisabet at nagsilang siya ng isang lalaki.
58 Narinig ng kaniyang mga kapitbahay at mga kamag-anak
na ang Panginoon ay nagpakita ng dakilang habag para sa
kaniya, at sila ay nagalak kasama niya. 59 Ngayon ay nangyari
sa ikawalong araw na tuliin nila ang sanggol. Tatawagin sana
nila siyang "Zacarias" mula sa pangalan ng kaniyang ama,
60 ngunit sumagot ang kaniyang ina at sinabi, "Hindi; siya ay
tatawaging Juan." 61 Sinabi nila sa kaniya, "Wala pa ni isa sa
iyong angkan ang tinawag sa ganyang pangalan." 62 Sumenyas
sila sa kaniyang ama kung ano ang gusto niyang ipangalan
sa kaniya. 63 Humingi ang kaniyang ama ng isang sulatan at
nagsulat siya, "Ang kaniyang pangalan ay Juan." Silang lahat
ay namangha dito. 64 Agad nabuksan ang kaniyang bibig at
napalaya ang kaniyang dila. Nagsalita at nagpuri sa Diyos. 65
Natakot ang lahat ng nakatira malapit sa kanila. Lahat ng mga
bagay na ito ay kumalat sa lahat ng bahagi ng maburol na lupain
ng Judea. 66 At ito ay itinago ng lahat ng nakarinig sa kanilang

mga puso, na nagsasabi, “Ano kaya ang magiging kapalaran
ng batang ito?” Sapagkat ang kamay ng Panginoon ay nasa
kaniya. **67** Ang kaniyang amang si Zacarias ay napuspos ng
Banal na Espiritu at nagpahayag na nagsasabi, **68** “Purihin ang
Panginoon, ang Diyos ng Israel, sapagkat tumulong siya at
tinubos ang kaniyang mga tao. **69** Itinaas niya ang isang sungay
ng kaligtasan para sa atin sa bahay ng kaniyang lingkod na si
David, mula sa kaapu-apuhan ng kaniyang lingkod na si David,
70 tulad ng sinabi niya sa pamamagitan ng bibig ng kaniyang
mga banal na propeta noong sinaunang panahon. **(aiōn g165)** **71**
Magdadala siya ng kaligtasan mula sa ating mga kaaway at mula
sa kamay ng lahat ng mga galit sa atin. **72** Gagawin niya ito
upang ipakita ang habag sa ating mga ama at upang alalahanin
ang kaniyang banal na kasunduan, **73** ang pangako na kaniyang
sinalita kay Abraham na ating ama. **74** Siya ay nangako na
kaniyang tutuparin sa atin, upang tayo, bilang mga pinalaya mula
sa kamay ng lahat ng ating mga kaaway, ay makapaglingkod sa
kaniya nang walang takot, **75** sa kabanalan at katuwiran sa
kaniyang harapan sa lahat ng ating panahon. **76** Oo, at ikaw,
anak, ay tatawaging propeta ng Kataas-taasan, sapagkat ikaw
ay mauuna sa Panginoon upang ihanda ang kaniyang mga
daraanan, upang ihanda ang mga tao sa kaniyang pagdating, **77**
upang magbigay kaalaman ng kaligtasan sa kaniyang mga tao
sa pamamagitan ng kapatawaran ng kanilang mga kasalanan.
78 Mangyayari ito dahil sa dakilang habag ng ating Diyos, dahil
dito ay dumarating sa atin ang pagsikat ng araw mula sa itaas,
79 upang magliwanag sa kanila na nakaupo sa kadiliman at
sa anino ng kamatayan. Gagawin niya ito upang gabayan ang
ating mga paa sa daan ng kapayapaan.” **80** Ngayon ang bata

ay lumaki at naging malakas sa espiritu, at siya ay nasa ilang
hanggang sa kaniyang pagharap sa Israel.

2 Ngayon sa mga araw na iyon, nangyari na si Cesar Agustus
ay naglabas ng isang batas na nag-uutos na magkaroon ng
sensus sa lahat ng tao na nabubuhay sa mundo. **2** Ito ang
unang sensus na ginawa habang si Cirenio ang gobernador
ng Syria. **3** Kaya pumunta ang bawat isa sa kaniyang sariling
bayan upang mailista para sa sensus. **4** Si Jose ay umalis din
mula sa lungsod ng Nazaret sa Galilea at naglakbay papunta
sa Betlehem na bayan ng Judea na kilala bilang lungsod ni
David, dahil siya ay kaapu-apuhan mula sa pamilya ni David.
5 Pumunta siya doon upang magpalista kasama si Maria na
nakatakdang ikasal sa kaniya at kasalukuyang nagdadalang tao.
6 At nangyari nang habang sila ay naroroon, dumating ang oras
para ipanganak niya ang kaniyang sanggol. **7** Siya ay nagsilang
ng anak na lalaki, ang kaniyang panganay na anak, at maayos
niya itong binalot ng pirasong tela. Pagkatapos ay inilagay niya
ito sa sabsaban dahil wala nang bakanteng silid para sa kanila
sa bahay-panuluyan. **8** Sa rehiyon ding iyon, may mga pastol na
naninirahan sa parang at nagbabantay sa kanilang mga kawan
ng tupa sa gabi. **9** Biglang lumitaw sa kanila ang isang anghel ng
Panginoon, at ang kaluwalhatian ng Panginoon ay nagliwanag
sa palibot nila at lubha silang natakot. **10** Pagkatapos, sinabi ng
anghel sa kanila, “Huwag kayong matakot, sapagkat ako ay
may dala sa inyong mabuting balita na magbibigay ng lubos na
kagalakan sa lahat ng tao. **11** Ngayong araw, isang tagapagligtas
ang ipinanganak para sa inyo sa lungsod ni David! Siya si
Cristo ang Panginoon! **12** Ito ang palatandaan na maibibigay sa
inyo, matatagpuan ninyo ang isang sanggol na nababalot ng

pirasong tela na nakahiga sa isang sabsaban." **13** Kasama ng
anghel, biglang may malaking bilang ng hukbong makalangit na
nagpupuri sa Diyos, at sinasabi, **14** "Kaluwalhatian sa Diyos sa
kaitaasan, at nawa ay magkaroon ng kapayapaan dito sa lupa sa
mga tao na kaniyang kinalulugdan." **15** At nangyari nang umalis
ang mga anghel mula sa kanila patungong langit, sinabi ng mga
pastol sa bawat isa, "Tayo na pumunta sa Betlehem, at tingnan
ang bagay na ito na nangyari na ipinaalam ng Panginoon sa
atin". **16** Sila ay nagmadaling pumunta doon at natagpuan sina
Maria at Jose, at nakita ang sanggol na nakahiga sa sabsaban.
17 Pagkatapos nilang makita ito, ipinaalam nila sa mga tao
kung ano ang sinabi sa kanila tungkol sa batang ito. **18** Lahat
ng nakarinig nito ay namangha sa sinabi sa kanila ng mga
pastol. **19** Ngunit laging iniisip ni Maria ang lahat ng bagay
na kaniyang narinig, iniingatan ang mga ito sa kaniyang puso.
20 Bumalik ang mga pastol na niluluwalhati at pinupuri ang
Diyos sa lahat ng kanilang narinig at nakita, tulad ng sinabi sa
kanila. **21** Noong ikawalong araw at siyang panahon para tuliin
ang sanggol, pinangalanan nila siyang Jesus, ang pangalan na
ibinigay ng anghel bago pa siya ipinagbuntis. **22** Nang lumipas
ang nakatakdang bilang ng mga araw ng kanilang seremonya
ng paglilinis, alinsunod sa kautusan ni Moises, dinala siya ni
Jose at Maria sa templo sa Jerusalem para iharap siya sa
Panginoon. **23** Sapagkat nasusulat sa kautusan ng Panginoon,
"Ang bawat anak na lalaki na nagbubukas sa sinapupunan ay
tatawaging nakatalaga sa Panginoon." **24** Sila rin ay dumating
upang mag-alay ng handog na alinsunod sa sinabi sa kautusan
ng Panginoon, "dalawang kalapati o dalawang inakay na batu-
bato." **25** Masdan ito, may isang lalaki sa Jerusalem na ang

pangalan ay Simeon. Ang taong ito ay matuwid at may taos na
pananalig. Siya ay naghihintay sa manga-aliw ng Israel, at ang
Banal na Espiritu ay nasa kaniya. **26** Ipinahayag sa kaniya ng
Banal na Espiritu na hindi siya mamamatay bago niya makita
ang Cristo ng Panginoon. **27** Isang araw, siya ay pumunta sa
templo sa pangunguna ng Banal na Espiritu. Nang dinala ng
mga magulang ang bata na si Jesus upang gawin para sa kaniya
ang nakaugaliang hinihingi ng kautusan, **28** tinanggap siya ni
Simeon sa kaniyang mga bisig, at nagpuri sa Diyos at sinabi, **29**
“Ngayon ay hayaan mong pumanaw ang iyong lingkod nang
may kapayapaan, Panginoon, ayon sa iyong salita. **30** Sapagkat
nakita ng aking mga mata ang iyong pagliligtas **31** na iyong
inihanda sa paningin ng lahat ng tao. **32** Siya ay liwanag para sa
paghahayag sa mga Gentil at kaluwalhatian ng iyong mga taong
Israel.” **33** Ang ama at ina ng bata ay namangha sa mga bagay
na sinabi tungkol sa kaniya. **34** Pagkatapos ay pinagpala sila
ni Simeon at sinabi niya kay Maria na ina ng bata, “Makinig
kang mabuti! Ang batang ito ay nakatadhana para sa pagbagsak
at pagbangon ng maraming tao sa Israel at para sa tanda na
tututulan. **35** Gayundin, isang espada ang tatagos sa iyong
sariling kaluluwa, upang ang mga iniisip ng maraming puso
ay maihayag. **36** Naroon din ang isang babaeng propeta na
ang pangalan ay Ana. Siya ay anak ni Fanuel na nagmula sa
tribo ni Aser. Napakatanda na niya. Siya ay namuhay kasama
ng kaniyang asawa sa loob ng pitong taon pagkatapos ng
kaniyang pag-aasawa, **37** at pagkatapos ay balo ng walumpu't
apat na taon. Hindi siya kailanman umalis sa templo at patuloy
siyang sumasamba sa Diyos sa pamamagitan ng pag-aayuno at
pananalangin, gabi at araw. **38** Sa oras ding iyon, lumapit siya sa

kanila at nagsimulang magpasalamat sa Diyos. Siya ay nagsalita
tungkol sa bata sa lahat ng naghihintay para sa katubusan ng
Jerusalem. **39** Nang matapos nila ang lahat ng dapat nilang
gawin na naaayon sa kautusan ng Panginoon, bumalik sila sa
Galilea, sa kanilang sariling bayan na Nazaret. **40** Ang bata
ay lumaki at naging malakas, lumalawak sa karunungan at
ang biyaya ng Diyos ay nasa kaniya. **41** Ang kaniyang mga
magulang ay pumupunta sa Jerusalem taon-taon para sa Pista
ng Paskwa. **42** Nang siya ay labindalawang taong gulang, sila
ay muling umakyat para sa nakaugaliang panahon para sa pista.
43 Pagkatapos nilang manatili sa buong bilang ng araw para sa
pista, nagsimula na silang umuwi. Ngunit ang batang Jesus
ay nanatili sa Jerusalem at ito ay hindi alam ng kaniyang mga
magulang. **44** Inakala nila na siya ay nasa pangkat na kasama
nilang naglalakbay, kaya sila ay nagpatuloy ng isang araw sa
paglalakbay. Pagkatapos ay nagsimula silang hanapin siya sa
kanilang mga kamag-anak at kaibigan. **45** Nang siya ay hindi nila
matagpuan, bumalik sila sa Jerusalem at sinimulang hanapin
siya roon. **46** At nangyari nga na makalipas ang tatlong araw,
natagpuan nila siya sa loob ng templo na nakaupo sa gitna ng
mga guro, nakikinig sa kanila at nagtatanong sa kanila ng mga
katanungan. **47** Lahat ng nakarinig sa kaniya ay namangha sa
kaniyang pang-unawa at sa kaniyang mga kasagutan. **48** Nang
siya ay nakita nila, nagulat sila. Sinabi sa kaniya ng kaniyang
ina, "Anak, bakit mo kami pinakitunguhan ng ganito? Makinig ka,
ako at ang iyong ama ay nag-aalala na naghahanap sa iyo." **49**
Sinabi niya sa kanila, "Bakit ninyo ako hinahanap? Hindi ba
ninyo alam na ako ay dapat na narito sa bahay ng aking Ama?"
50 Ngunit hindi nila naintindihan ang ibig niyang sabihin sa mga

salitang iyon. **51** Pagkatapos, siya ay sumama sa kanila pabalik
sa kanilang tahanan sa Nazaret at naging masunurin sa kanila.
Iningatan ng kaniyang ina ang lahat ng bagay na ito sa kaniyang
puso. **52** At si Jesus ay patuloy na lumaki sa karunungan at
pangangatawan at lalong kinalugdan ng Diyos at ng mga tao.

3 Ngayon, sa ika-labinlimang taon na paghahari ni Tiberio
Cesar, habang si Poncio Pilato ay gobernador sa Judea, at
si Herodes ang tetrarka sa Galilea, at ang kaniyang kapatid
na si Felipe ang tetrarka sa rehiyon ng Iturea at Traconite,
at si Lisanias ang tetrarka sa Abilinia, **2** at sa panahon na
sina Anas at Caifas ang pinakapunong pari, dumating ang
salita ng Diyos ay kay Juan na anak ni Zacarias, sa ilang. **3**
Siya ay naglakbay sa buong rehiyon sa palibot ng ilog Jordan,
nangangaral ng bautismo ng pagsisisi para sa kapatawaran
ng mga kasalanan. **4** Gaya ito ng nasusulat sa libro ng mga
salita ni propeta Isaias, “Ang tinig ng isang sumisigaw sa ilang,
'Ihanda ang daraanan ng Panginoon, gawing tuwid ang kaniyang
landas. **5** Ang bawat lambak ay mapupunan, ang bawat bundok
at burol ay gagawing patag, ang mga likong daan ay magiging
tuwid, at ang mga daang baku-bako ay gagawing maayos. **6**
Ang lahat ng tao ay makikita ang pagliligtas ng Diyos.” **7** Kaya
sinabi ni Juan sa napakaraming bilang ng tao na dumarating
upang magpabautismo sa kaniya, “Kayo na mga anak ng mga
makamandag na ahas, sino ang nagbabala sa inyo na tumakas
sa poot na paparating?” **8** Mamunga kayo ng karapat-dapat
sa pagsisisi, at huwag ninyong simulan na sabihin sa inyong
mga sarili, 'Mayroon tayong Abraham bilang ama natin,' dahil
sinasabi ko sa inyo na ang Diyos ay may kakayahang lumikha
ng mga anak para kay Abraham kahit pa mula sa mga batong

ito. **9** Ang palakol ay nailagay na sa ugat ng mga puno. Kaya
ang bawat puno na hindi namumunga nang mabuti ay puputulin
at itatapon sa apoy." **10** At ang maraming tao ay nagtanong
sa kaniya, nagsasabi "Ano ang dapat naming gawin?" **11** Siya
ay sumagot at sinabi sa kanila, "Kung ang isang tao ay may
dalawang tunika, dapat niyang ibigay ang isa sa sinumang wala
nito at sinuman ang may pagkain ay ganoon din ang dapat
gawin." **12** At may ilang mga maniningil ng buwis ang dumating
upang mabautismuhan, at sinabi nila sa kaniya, "Guro, ano
ang dapat naming gawin?" **13** Sinabi niya sa kanila, "Huwag
kayong maningil nang higit sa dapat ninyong sinisingil." **14** May
ilang mga kawal rin ang nagtanong sa kaniya, nagsasabi, "At
paano naman kami? Ano ang dapat naming gawin?" Sinabi
niya sa kanila. "Huwag kayong kumuha ng salapi kanino man
nang sapilitan, at huwag ninyong paratangan ang sinuman ng
hindi totoo. Masiyahan kayo sa inyong mga sahod." **15** Ngayon,
habang ang mga tao ay sabik na naghihintay na dumating si
Cristo, nagtataka ang bawat isa sa kanilang mga puso kung si
Juan mismo ang Cristo. **16** Sinagot sila ni Juan na nagsabi sa
kanilang lahat, "Para sa akin, binabautismuhan ko kayo ng tubig,
ngunit may isang paparating na mas higit na makapangyarihan
kaysa sa akin, at hindi ako karapat-dapat na magkalag man lang
ng tali ng kaniyang mgapnyapaks. Siya ang magbabautismo sa
inyo ng Banal na Espiritu at ng apoy. **17** Ang kaniyang kalaykay
ay hawak niya sa kaniyang kamay upang linisin nang mabuti
ang kaniyang giikan at upang tipunin ang trigo sa kaniyang
kamalig. Ngunit susunugin niya ang dayami sa apoy na hindi
mamamatay kailanman." **18** Sa pamamagitan ng iba pang
madaming panghihikayat, ipinangaral niya ang magandang balita

sa mga tao. **19** Sinaway din ni Juan si Herodes na tetrarka,
dahil pinakasalan niya ang asawa ng kaniyang kapatid na lalaki,
na si Herodias, at sa lahat ng iba pang kasamaan na ginawa
ni Herodes. **20** Ngunit gumawa pa ng napakasamang bagay
si Herodes. Ipinakulong niya sa bilangguan si Juan. **21** At
nangyari ngang habang ang lahat ng tao ay binabautismuhan, si
Jesus ay nabautismuhan din. Habang siya ay nananalangin, ang
kalangitan ay bumukas. **22** Ang Banal na Espiritu ay bumaba sa
kaniya na may anyo na gaya ng kalapati, habang may isang tinig
ang nanggaling sa langit, "Ikaw ang aking minamahal na Anak.
Lubos akong nalulugod sa Iyo." **23** Ngayon si Jesus mismo,
nang siya ay nagsimulang magturo, ay nasa edad na tatlumpung
taon. Siya ang anak na lalaki (ayon sa pagpapalagay ng mga
tao) ni Jose na anak ni Eli **24** na anak ni Matat na anak ni Levi
na anak ni Melqui na anak ni Janai na anak ni Jose **25** na anak
ni Matatias na anak ni Amos na anak ni Nahum na anak ni Esli
na anak ni Nagai **26** na anak ni Maat na anak ni Matatias na
anak ni Semei na anak ni Josec na anak ni Joda **27** na anak
ni Joanan na anak ni Resa na anak ni Zerubabel na anak ni
Salatiel na anak ni Neri **28** na anak ni Melqui na anak ni Adi na
anak ni Cosam na anak ni Elmadam na anak ni Er **29** na anak ni
Josue na anak ni Eliezer na anak ni Jorim na anak ni Matat na
anak ni Levi **30** na anak ni Simeon na anak ni Juda na anak ni
Jose na anak ni Jonam na anak ni Eliaquim **31** na anak ni Melea
na anak ni Menna na anak ni Matata na anak ni Natan na anak
ni David **32** na anak ni Jesse na anak ni Obed na anak ni Boaz,
na anak ni Salmon na anak ni Naason **33** na anak ni Aminadab
na anak ni Admin na anak ni Arni na anak ni Esrom na anak ni
Farez na anak ni Juda **34** na anak ni Jacob na anak ni Isaac

na anak ni Abraham na anak ni Terah na anak ni Nahor **35** na
anak ni Serug na anak ni Reu na anak ni Peleg na anak ni Eber
na anak ni Sala, **36** na anak ni Cainan na anak ni Arfaxad na
anak ni Shem na anak ni Noe na anak ni Lamec na anak ni
Metusalem na anak ni Enoc **37** na anak ni Jared na anak ni
Mahalaleel na anak ni Kenan **38** na anak ni Enos na anak ni Set
na anak ni Adan na anak ng Diyos.

4 Nang si Jesus ay na puspos ng Banal na Espiritu, bumalik
siya mula sa ilog Jordan at pinangunahan ng Espiritu sa ilang **2**
sa loob ng apatnapung araw at siya ay tinukso ng diyablo. Sa
mga araw na iyon, hindi siya kumain ng anuman at sa huling
mga araw siya ay nagutom. **3** Sinabi ng diyablo sa kaniya,
“Kung ikaw ang Anak ng Diyos, utusan mo ang batong ito na
maging tinapay.” **4** Sinagot siya ni Jesus, “Nasusulat, 'Hindi lang
sa tinapay nabubuhay ang tao.'” **5** At dinala siya ng diyablo sa
mataas na lugar, at ipinakita sa kaniya ang lahat ng mga kaharian
ng mundo nang ilang sandali. **6** Sinabi ng diyablo sa kaniya,
“Bibigyan kita ng kapangyarihang mamuno sa lahat ng mga
kahariang ito, pati na ang kanilang kadakilaan. Kaya kong gawin
ito dahil ibinigay ang mga ito sa akin upang pamunuan, at maaari
ko itong ibigay sa sinumang gustuhin ko. **7** Kaya kung ikaw ay
yuyuko at sasamba sa akin, ang lahat ng ito ay mapapasaiyo.” **8**
Ngunit sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, “Nasusulat, 'Dapat
mong sambahin ang Panginoon mong Diyos, at siya lang ang
dapat mong paglingkuran.'” **9** Pagkatapos dinala ng diyablo si
Jesus sa Jerusalem at inilagay siya sa pinakamataas na bahagi
ng templo, at sinabi sa kaniya, “Kung ikaw ang Anak ng Diyos,
magpatihulog ka mula dito, **10** Sapagkat nasusulat, 'Uutusan
niya ang kaniyang mga anghel upang alagaan ka at ingatan

ka,' 11 at, 'Iaangat ka nila sa kanilang mga kamay, upang hindi
tumama ang iyong paa sa bato '." 12 Sumagot si Jesus na sinabi
sa kaniya, "Nasasabi, 'Hindi mo dapat subukin ang Panginoon
mong Diyos.'" 13 Nang matapos tuksuhin ng diyablo si Jesus,
umalis siya at iniwanan siya hanggang sa ibang pagkakataon.
14 Pagkatapos, bumalik si Jesus sa Galilea as kapangyarihan
ng Espiritu, at kumalat ang balita tungkol sa kaniya sa buong
paligid ng rehiyon. 15 Nagturo siya sa kanilang mga sinagoga,
at ang bawat isa ay nagpuri sa kaniya. 16 Isang araw, siya ay
pumunta sa Nazaret, ang lungsod na kung saan siya pinalaki.
Sa kaniyang nakagawian, pumasok siya sa sinagoga sa Araw
ng Pamamahinga, at tumayo upang basahin ang kasulatan.
17 Ang balumbon ni propeta Isaias ay iniabot sa kaniya, kaya
binuksan niya ang balumbon at nakita ang bahagi kung saan
nakasulat, 18 "Ang Espiritu ng Panginoon ay nasa akin, dahil
itinalaga niya ako upang ipangaral ang magandang balita sa
mga mahihirap. Isinugo niya ako upang ipahayag ang kalayaan
sa mga bihag, at manumbalik ang paningin ng mga bulag, upang
palayain ang mga inaapi, 19 ipahayag ang pinagpalang panahon
ng Panginoon." 20 Pagkatapos ay inirolyo niya ang kasulatang
binalumbon, ibinalik sa tagapangasiwa ng sinagoga, at umupo.
Ang mga mata ng lahat ng tao sa sinagoga ay nakatuon sa
kaniya. 21 Siya ay nagsimulang magsalita sa kanila, "Ngayon
itong kasulatan ay natupad sa inyong pandinig." 22 Bawat isa sa
kanila ay nasaksihan ang lahat ng kaniyang mga sinabi at lahat
sila ay namangha sa mga mapagpalang salitang lumalabas sa
kaniyang bibig. Sinasabi nila, "Ito ay anak lamang ni Jose, hindi
ba?" 23 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Tinitiyak kong sasabihin
ninyo ang kawikaang ito sa akin, 'Manggagamot, gamutin mo

ang iyong sarili. Anuman ang aming narinig na ginawa mo sa
Capernaum, gawin mo din dito sa iyong bayang kinalakihan.'" 24
Sinabi din niya, “Tapat kong sinasabi sa inyo, walang propeta ang
tinanggap sa sarili niyang bayan. 25 Ngunit sinasabi ko sa inyo
ang katotohanan na maraming mga balo sa Israel sa panahon ni
Elias, noong sumara ang kalangitan na walang ulan sa loob ng
tatlo at kalahating mga taon, noong nagkaroon ng matinding
taggutom sa lahat ng kalupaan. 26 Ngunit hindi ipinadala si Elias
sa kahit sinuman sa kanila, ngunit sa isang balo lamang na
naninirahan sa Sarepta na malapit sa lungsod ng Sidon. 27
Mayroon ding maraming mga ketongin sa Israel sa panahon ni
propeta Eliseo, ngunit wala sa kanila ang gumaling maliban kay
Naaman na taga-Siria.” 28 Lahat ng tao sa sinagoga ay napuno
ng matinding galit nang marinig nila ang mga bagay na ito. 29
Tumayo sila at ipinagtabuyan siya paalis ng lungsod, at dinala
siya sa gilid ng burol kung saan itinayo ang kanilang lungsod,
upang siya ay maari nilang ihulog sa bangin. 30 Ngunit siya ay
lumakad palusot sa kanilang kalagitnaan at siya ay umalis. 31
At siya ay bumaba patungong Capernaum, isang lungsod ng
Galilea. Sa isang Araw ng Pamamahinga siya ay nagturo sa mga
tao sa sinagoga. 32 Sila ay namangha sa kaniyang itinuturo,
dahil nagsalita siya nang may kapangyarihan. 33 Ngayon, sa
sinagoga sa araw na iyon may isang tao na may espiritu ng
maruming demonyo, at siya ay sumigaw nang may malakas na
tinig, 34 “Ano ang nais mong gawin sa amin, Jesus na taga-
Nazaret? Ikaw ba ay pumarito para kami ay puksain? Alam ko
kung sino ka! Ikaw ang Banal ng Diyos!” 35 Sinaway ni Jesus
ang demonyo, na nagsasabi, “Manahimik ka at lumabas ka sa
kaniya!” Nang naihagis ng demonyo ang lalaki sa kalagitnaan

nila, siya ay lumabas mula sa kaniya na walang nangyaring
masama sa lalaki. **36** Lahat ng tao ay lubhang namangha, at
sila ay patuloy na nag-uusap sa isa't isa sa nangyari. Sinabi
nila, “Anong uri ang mga salitang ito? Inutusan niya ang mga
maruruming espiritu na may kakayahan at kapangyarihan at
sila ay lumabas.” **37** Kaya nagsimulang kumalat ang balita
tungkol sa kaniya sa bawat bahagi ng nakapaligid na rehiyon. **38**
Pagkatapos, umalis si Jesus sa sinagoga at pumunta sa bahay
ni Simon. Ngayon, ang biyenan ni Simon ay nahihirapan dahil sa
mataas na lagnat, at sila ay nakiusap para sa kaniya. **39** Kaya
tumayo siya malapit sa kaniya at sinaway ang kaniyang lagnat,
at umalis ito. Agad siyang tumayo at nagsimulang maglingkod
sa kanila. **40** Nang palubog na ang araw, dinala ng mga tao kay
Jesus ang bawat may sakit at may iba't ibang karamdaman.
Ipinatong niya ang kaniyang kamay sa bawat isa sa kanila
at sila ay gumaling. **41** May mga demonyo din na lumabas
mula sa kanila, sumusigaw at nagsasabi, “Ikaw ang Anak ng
Diyos!” Sinaway ni Jesus ang mga demonyo at hindi niya sila
pinayagang magsalita, dahil alam nila na siya ang Cristo. **42**
Nang dumating ang dapit-umaga, pumunta siya sa isang tahimik
na lugar. Maraming mga tao ang naghahanap sa kaniya at
pumunta kung saang lugar siya naroon. Sinubukan nila na
pigilan siya sa pag-alis sa kanila. **43** Ngunit sinabi niya sa
kanila, “Dapat ko ring ipangaral ang magandang balita tungkol
sa kaharian ng Diyos sa marami pang lungsod, dahil ito ang
dahilan kung bakit ako ipinadala dito.” **44** At siya ay nagpatuloy
na nangaral sa mga sinagoga sa buong Judea.

5 Ngayon nangyari na habang nagsisiksikan ang maraming
tao sa palibot ni Jesus at nakikinig sila sa salita ng Diyos, si

Jesus ay nakatayo sa tabi ng lawa ng Genesaret. **2** Nakakita
siya ng dalawang bangka na nakapagilid sa pampang ng lawa.
Nakababa na ang mga mangingisda mula dito at naglilinis sila
ng kanilang mga lambat. **3** Sumakay si Jesus sa isa sa mga
bangka, na pagmamay-ari ni Simon at hiniling niya sa kaniya
na dalhin niya ito sa tubig na hindi kalayuan sa dalampasigan.
Pagkatapos ay umupo siya at nagturo sa mga tao habang nasa
bangka. **4** Nang matapos na siyang magsalita, sinabi niya kay
Simon, "Dalhin mo ang bangka sa mas malalim na tubig at ibaba
ang inyong mga lambat para manghuli". **5** Sumagot si Simon at
sinabi, "Panginoon, magdamag kaming nangisda ngunit wala
kaming nahuli, ngunit sa iyong salita, ibababa ko ang mga
lambat." **6** Nang ginawa nila ito, nakahuli sila ng napakaraming
bilang ng isda, at ang kanilang mga lambat ay nagsimulang
mapunit. **7** Kaya't kumaway sila kanilang kasamahan sa kabilang
bangka upang puntahan at tulungan sila. Dumating sila at
napuno ang dalawang bangka, kaya't sila ay nagsimulang
lumubog. **8** Ngunit nang makita ito ni Simon Pedro, siya ay
lumuhod sa paanan ni Jesus, na nagsasabi, "Lumayo ka sa akin,
Panginoon, sapagkat ako ay taong makasalanan." **9** Sapagkat
siya ay namangha at ang lahat din na kaniyang mga kasama, sa
dami ng isdang kanilang nahuli. **10** Kasama dito sina Santiago
at Juan na mga anak ni Zebedeo, na mga kasama ni Simon. At
sinabi ni Jesus kay Simon, "Huwag kang matakot, sapagkat
mula ngayon, mangingisda ka na ng tao." **11** Nang madala nila
sa dalampasigan ang kanilang mga bangka, iniwan nila ang
lahat at sumunod sa kaniya. **12** At nangyari nga na habang
siya ay nasa isa sa mga lungsod, isang taong puno ng ketong
ang naroon. Nang makita niya si Jesus, siya ay nagpatirapa at

nagmakaawa sa kaniya, na nagsabi, “Panginoon, kung iyong
nanaisin, ako ay maaari mong linisin.” 13 Pagkatapos, inabot ni
Jesus ang kaniyang kamay at hinawakan siya, na sinasabi, “Nais
ko. Maging malinis ka.” At agad nawala ang kaniyang ketong.
14 Siya ay pinagbilinan niya na huwag ipagsabi kahit kanino,
sa halip, sinabi sa kaniya, “Pumunta ka sa iyong pupuntahan,
at magpakita ka sa mga pari at mag-alay ka ng handog para
sa iyong ikalilinis, batay sa mga kautusan ni Moises, bilang
pagpapatotoo sa kanila.” 15 Ngunit ang balita tungkol sa kaniya
ay lalong kumalat, at maraming mga tao ang dumating upang
pakinggan siyang magturo at upang mapagaling sa kanilang
mga sakit. 16 Ngunit siya ay madalas pumunta sa mga lugar na
ilang at nanalangin. 17 At nangyari nga sa isa sa mga araw na
iyon na siya ay nagtuturo, at mayroong mga Pariseo at mga
tagapagturo ng kautusan ang nakaupo roon na nagmula pa
sa mga iba't-ibang lugar sa mga rehiyon ng Galilea at Judea,
at mula rin sa lungsod ng Jerusalem. Ang kapangyarihan ng
Panginoon ay nasa kaniya upang magpagaling. 18 Ngayon ay
may mga lalaking dumating, binubuhat ang isang paralitikong
lalaki na nakalagay sa higaan, at sila ay naghanap ng paraan
upang maipasok siya at mailagay sa harapan ni Jesus. 19 Hindi
sila makahanap ng paraan upang siya ay maipasok dahil sa
dami ng tao, kaya sila ay umakyat sa bubungan ng bahay at
ibinaba nila ang lalaking nasa higaan sa kalagitnaan ng mga tao,
sa mismong harapan ni Jesus. 20 Pagkakita niya sa kanilang
pananampalataya, sinabi ni Jesus, “Lalaki, pinatawad ka na
sa iyong mga kasalanan.” 21 Ang mga eskriba at ang mga
Pariseo ay nagsimulang magtanong tungkol dito, na sinasabi,
“Sino itong nagsasalita ng kalapastanganan sa Diyos?” Sino ang

nagpapatawad ng kasalanan, hindi ba't ang Diyos lamang?”
22 Ngunit si Jesus, na nalalaman ang kanilang mga iniisip,
sumagot at sinabi sa kanila, “Bakit ninyo ito inuusisa sa inyong
mga puso? **23** Alin ang mas madaling sabihin, 'Napatawad ka
na ng iyong mga kasalanan' o ang sabihing 'Tumayo ka at
maglakad?' **24** Ngunit upang malaman ninyo na ang Anak ng
Tao ay may kapangyarihan sa mundo upang magpatawad ng
mga kasalanan, sinasabi ko sa iyo, 'Tumayo ka, buhatin mo
ang iyong higaan at pumunta ka sa iyong bahay.'” **25** Agad
siyang tumayo sa kanilang harapan at binuhat ang kaniyang
higaan; pagkatapos ay bumalik siya sa kaniyang bahay, na
niluluwalhati ang Diyos. **26** Ang lahat ay namangha at niluwalhati
nila ang Diyos. Sila ay napuno ng takot na sinasabi, “Nakakita
tayo ng mga hindi pangkaraniwang bagay sa araw na ito.” **27**
Pagkatapos mangyari ang mga bagay na ito, si Jesus ay umalis
doon at nakita ang isang maniningil ng buwis na nagngangalang
Levi, na nakaupo sa lugar kung saan siya nangongolekta ng
buwis. Sinabi niya sa kaniya, “Sumunod ka sa akin.” **28** Kaya't
iniwan ni Levi ang lahat, tumayo, at sumunod sa kaniya. **29**
Pagkatapos ay naghanda si Levi sa kaniyang bahay ng malaking
handaan para kay Jesus, at maraming mga maniningil ng buwis
ang nandoon, at iba pang mga taong nakasandal sa mesa
ang kumakain kasama nila. **30** Ngunit ang mga Pariseo at
kanilang mga eskriba ay nagreklamo sa kaniyang mga alagad,
na nagsasabi, “Bakit kayo kumakain at umiinom kasama ang
mga naniningil ng buwis at iba pang mga taong makasalanan?”
31 Sumagot si Jesus sa kanila, “Ang mga taong malulusog
ay hindi nangangailangan ng manggagamot, ang mga taong
may sakit lamang ang nangangailangan nito. **32** Hindi ako

dumating upang tawagin sa pagsisisi ang mga taong matuwid,
kundi tawagin sa pagsisisi ang mga taong makasalanan." **33**
Sinabi nila sa kaniya, "Ang mga alagad ni Juan ay madalas
nag-aayuno at nananalangin, gayundin ang mga alagad ng
mga Pariseo. Ngunit ang iyong mga alagad ay kumakain at
umiinom." **34** Sinabi ni Jesus sa kanila, "Mayroon bang mag-
uutos sa mga panauhin ng kasal na mag-ayuno habang kapiling
pa nila ang lalaking ikakasal? **35** Subalit darating ang mga araw
na aalisin mula sa kanila ang lalaking ikakasal, at sa mga araw
na iyon sila ay mag-aayuno." **36** Pagkatapos ay nagbahagi
din si Jesus ng isang talinghaga sa kanila, "Walang tao ang
gugupit ng kapirasong tela mula sa bagong damit upang tagpiin
ang lumang damit. Kung ganyan ang gagawin niya, mapupunit
niya ang bagong damit, at ang kapirasong tela mula sa bagong
damit ay hindi babagay sa tela ng lumang damit. **37** Gayundin
naman, walang tao ang naglalagay ng bagong alak sa lumang
sisidlang balat. Kapag ginawa niya ito, puputukin ng bagong
alak ang mga sisidlang balat, at matatapon ang mga alak, at ang
mga sisidlan ay masisira. **38** Ngunit ang mga bagong alak ay
marapat na ilagay sa bagong sisidlang balat. **39** Walang tao
na pagkatapos uminom ng lumang alak, ay maghahangad na
uminom ng bagong alak, dahil sasabihin niya, 'Ang luma ay mas
mabuti.'"

6 Ngayon ay nangyari na sa Araw ng Pamamahinga, si Jesus
ay naglalakad sa triguhan at ang kaniyang mga alagad ay
nangunguha ng mga uhay, ang mga ito ay kinikiskis sa kanilang
mga palad at kinakain ang mga butil. **2** Ngunit sinabi ng ibang
mga Pariseo, "Bakit kayo gumagawa ng isang bagay na labag
sa kautusan na gawin sa Araw ng Pamamahinga?" **3** Sumagot

si Jesus sa kanila na sinabi, “Hindi man lamang ba ninyo nabasa
ang tungkol sa ginawa ni David nang siya ay magutom, siya at
ang kaniyang mga kasamang kalalakihan? **4** Pumasok siya sa
bahay ng Diyos, at kinuha ang tinapay na handog at kumain
ng ilan sa mga ito, at ibinigay din ang ilan sa kaniyang mga
kasamang kalalakihan para kainin, kahit na ayon sa batas mga
pari lamang ang pwedeng kumain.” **5** Pagkatapos ay sinabi
niya sa kanila, “Ang Anak ng Tao ay Panginoon ng Araw ng
Pamamahinga.” **6** Nangyari sa ibang Araw ng Pamamahinga
na siya ay pumunta sa sinagoga at nagturo sa mga tao doon.
Isang tao ang naroon na tuyot ang kanang kamay. **7** Ang
mga eskriba at mga Pariseo ay nagmamanman sa kaniya
upang makita kung si Jesus ay magpapagaling sa Araw ng
Pamamahinga, upang sila ay makahanap ng dahilan upang
siya ay paratangan na gumagawa ng masama. **8** Ngunit alam
niya kung ano ang kanilang iniisip at sinabi niya sa tao na may
tuyot na kamay, “Tumayo ka, at pumunta ka dito sa gitna ng
lahat.” Kung kaya't ang tao ay tumayo at pumaroon. **9** Sinabi
ni Jesus sa kanila, “Itinatanong ko sa inyo, naaayon ba sa
batas ang gumawa ng mabuti o gumawa ng masama sa Araw
ng Pamamahinga, ang magligtas ng buhay o sirain ito?” **10**
Pagkatapos ay tumingin siya sa kanilang lahat at sinabi sa lalaki,
“Iunat mo ang iyong kamay.” Ginawa nga niya at ang kaniyang
kamay ay nanumbalik sa dati. **11** Ngunit sila ay napuno ng galit,
at sila ay nag-usap-usap kung ano ang maari nilang gawin kay
Jesus. **12** Nangyari sa mga araw na iyon na siya ay pumunta
sa bundok upang manalangin. Siya ay patuloy na nanalangin
sa Diyos ng buong gabi. **13** Kinaumagahan, tinawag niya ang
kaniyang mga alagad at pumili siya sa kanila ng labindalawa, na

tinawag din niyang “mga apostol.” **14** Ang pangalan ng mga
apostol ay sina Simon (na kaniya ring pinangalanang Pedro)
at ang kaniyang kapatid na si Andres, Santiago, Juan, Felipe,
Bartolome, **15** Mateo, Tomas, Santiago na anak ni Alfeo, Simon
na tinawag na Masigasig, **16** Judas na anak ni Santiago at
Judas Iscariote na siyang naging taksil. **17** Pagkatapos, si Jesus
ay bumaba mula sa bundok kasama sila at tumayo sa patag
na lugar. Naroon ang napakaraming bilang ng kaniyang mga
alagad, ganoon din ang malaking bilang ng tao na mula sa
Judea at Jerusalem at mula sa dalampasigan ng Tiro at Sidon.
18 Sila ay dumating upang makinig sa kaniya at para gumaling
sa kanilang mga karamdaman. Ang mga taong binabagabag
ng mga maruming espiritu ay pinagaling din. **19** Ang lahat
ng napakaraming tao ay sinusubakan siyang hipuin dahil ang
kapangyarihang magpagaling ay lumalabas mula sa kaniya, at
pinagaling niya silang lahat. **20** Pagkatapos ay tumingin siya
sa kaniyang mga alagad at sinabi, “Pinagpala kayong mga
mahihirap sapagkat sa inyo ang kaharian ng Diyos. **21** Pinagpala
kayo na nagugutom ngayon, sapagkat kayo ay mapupuno.
Pinagpala kayo na tumatangis ngayon sapagkat kayo ay tatawa.
22 Pinagpala kayo kung kayo ay kinamumuhian ng mga tao at
kung kayo ay ihinihiwalay at itinuturing ang inyong pangalan na
masama alang-alang sa Anak ng Tao. **23** Magalak sa araw na
iyon at tumalon sa galak sapagkat tiyak na kayo ay may dakilang
gantimpala sa langit, sapagkat ang kanilang mga ninuno ay
pinakitunguhan ang mga propeta sa ganoon ding paraan. **24**
Ngunit aba kayo na mayayaman! Sapagkat natanggap na ninyo
ang inyong ginhawa. **25** Aba kayo na busog ngayon! Sapagkat
kayo ay magugutom. Aba kayo na tumatawa ngayon! Sapagkat

kayo ay magdadalamhati at tatangis. **26** Aba kayo kung ang
lahat ng tao ay nagsasabi ng mabuti tungkol sa inyo! Sapagkat
pinakisamahan ng kanilang mga ninuno ang mga bulaang
propeta sa ganoon ding paraan. **27** Ngunit sinasabi ko sa inyo
na nakikinig, mahalin ninyo ang inyong mga kaaway at gumawa
kayo ng mabuti sa mga namumuhi sa inyo. **28** Pagpalain ninyo
ang mga sumusumpa sa inyo at ipanalangin ang mga umaapi sa
inyo. **29** Sa sumasampal sa iyong pisngi, ialok mo rin sa kaniya
ang kabila. Kung may kumuha ng iyong panlabas na damit,
huwag mong ipagkait pati na ang iyong panloob na tunika. **30**
Magbigay sa lahat ng humihingi sa iyo. Kung may kumuha ng
isang bagay na pag-aari mo, huwag mong hingiin sa kaniya
na ibalik ito sa iyo. **31** Kung anuman ang nais ninyong gawin
ng mga tao sa inyo, ganoon din ang dapat ninyong gawin sa
kanila. **32** Kung ang minamahal lamang ninyo ay ang mga
taong nagmamahal sa inyo, anong kapurihan iyon sa inyo?
Sapagkat kahit ang mga makasalan ay minamahal din ang mga
nagmamahal sa kanila. **33** Kung sa mga taong gumawa sa inyo
ng mabuti lamang kayo gumagawa ng mabuti, anong kapurihan
iyon sa inyo? Sapagkat kahit ang mga makasalanan ay ganoon
din ang ginagawa. **34** Kung ang inyong pinapahiraman lamang
ay ang mga tao na inaasahan ninyong magbibigay ng mga
ito pabalik sa inyo, anong kapurihan iyon sa inyo? Kahit ang
mga makasalanan ay nagpapahiram sa mga makasalanan at
umaasang iyon ding halaga ang muling matatanggap. **35** Ngunit
mahalin ninyo ang inyong kaaway at gawin ang mabuti sa kanila.
Pahiramin ninyo sila na hindi kailanman nag-aalala kung may
babalik pa sa inyo at ang inyong gantimpala ay magiging dakila.
Kayo ay magiging mga anak ng Kataas-taasan, sapagkat siya

mismo ay mabuti sa mga taong hindi marunong magpasalamat
at masasama. **36** Maging maawain, gaya ng inyong Ama na
maawain. **37** Huwag humatol at hindi kayo hahatulan. Huwag
magparusa at hindi kayo parurusahan. Patawarin ninyo ang iba
at kayo ay patatawarin. **38** Magbigay sa iba at ito ay maibibigay
sa inyo. Labis-labis na halaga—siksik, liglig at umaapaw—ang
ibubuhos sa inyong kandungan. Sapagkat kung anumang
batayan ng panukat ang inyong ginamit sa pagsukat, iyon din
ang gagamiting batayan ng panukat para sa iyo.” **39** At sinabi rin
niya sa kanila ang isang talinghaga. “Maaari bang gabayan ng
isang bulag ang kapwa bulag? Kung gagawin niya ito, kapwa
sila mahuhulog sa hukay, hindi ba? **40** Ang isang alagad ay
hindi higit kaysa sa kaniyang guro, ngunit ang bawat isa na
ganap na sinanay ay magiging kagaya ng kaniyang guro. **41** At
bakit mo tinitingnan ang maliit na piraso ng dayami sa mata
ng iyong kapatid ngunit hindi mo napapansin ang troso sa
iyong sariling mata? **42** Paano mo masasabi sa iyong kapatid,
'Kapatid, hayaan mong tanggalin ko ang maliit na dayami na
nasa iyong mata,' kung ikaw mismo ay hindi nakikita ang troso
sa iyong sariling mata? Ikaw na mapagkunwari! Tanggalin mo
muna ang troso sa iyong mata, at nang sa gayon ay malinaw
kang makakakita para alisin ang piraso ng dayami sa mata
ng iyong kapatid. **43** Sapagkat walang mabuting puno ang
namumunga ng bulok na bunga, ni walang bulok na puno ang
namumunga ng mabuting bunga. **44** Sapagkat ang bawat puno
ay nakikilala sa uri ng kaniyang bunga. Sapagkat ang mga tao
ay hindi umaani ng igos sa matinik na damo, ni hindi sila umaani
ng ubas sa matinik na baging. **45** Inilalabas ng mabuting tao ang
kabutihan na nagmumula sa kayamanan ng kaniyang puso, at

inilalabas ng masamang tao ang masama mula sa masamang
kayamanan ng kaniyang puso. Sapagkat mula sa kasaganaan
ng kaniyang puso, nagsasalita ang kaniyang bibig. **46** Bakit
mo ako tinatatawag na, 'Panginoon, Panginoon,' ngunit hindi
mo sinusunod ang mga bagay na sinasabi ko? **47** Ang bawat
tao na lumalapit sa akin at nakikinig ng aking mga salita at
sinusunod ang mga ito, sasabihin ko sa inyo kung ano ang
kaniyang katulad. **48** Siya ay tulad ng isang tao na nagtatayo
ng bahay, na humukay nang malalim sa lupa at itinayo ang
pundasyon ng bahay sa matatag na bato. Nang dumating ang
baha, umagos ang malakas na tubig sa bahay ngunit hindi nito
kayang yanigin dahil ito ay itinayo nang mahusay. **49** Ngunit ang
tao na nakikinig sa aking mga salita at hindi ito sinusunod, siya
ay tulad ng isang tao na nagtayo ng bahay sa ibabaw ng lupa
na walang pundasyon. Nang umagos ang malakas na tubig sa
bahay, agad-agad itong gumuho at ganap ang pagkasira ng
bahay na iyon.

7 Pagkatapos ng lahat ng mga bagay na sinabi ni Jesus sa
mga taong nakikinig, pumunta siya sa Capernaum. **2** Isang
alipin ng senturion, na mahalaga sa kaniya ang may malubhang
sakit at nasa bingit na ng kamatayan. **3** Ngunit nang mabalitaan
ang tungkol kay Jesus, nagsugo ang senturion sa kaniya ng
mga nakatatanda ng mga Judio upang pakiusapan siya na
pumunta at iligtas sa kamatayan ang kaniyang alipin. **4** Nang
malapit na sila kay Jesus, taimtim silang nakiusap sa kaniya,
na nagsasabi, “Karapat-dapat na gawin mo ito sa kaniya, **5**
dahil mahal niya ang aming bansa, at isa siya sa nagtayo ng
sinagoga para sa amin.” **6** Kaya si Jesus ay nagpatuloy sa
kaniyang lakad kasama nila. Ngunit nang malapit na siya sa

bahay, ang senturion ay nagpadala ng mga kaibigan para sabihin
sa kaniya, “Panginoon, huwag na kayong mag-abala, dahil hindi
ako karapat-dapat na puntahan sa aking tahanan. **7** Sa dahilang
ito, hindi ko rin inisip na karapat-dapat ako na humarap man
lamang sa iyo, magbigay lang kayo ng salita at gagaling na
ang aking alipin. **8** Sapagkat ako rin ay isang tao na itinalaga
sa ilalim ng isang may kapangyarihan at may mga kawal sa
ilalim ko. Kapag sinabi ko sa isa, 'Pumunta ka,' pupunta siya
roon, at sa isa naman, 'Halika,' at lumalapit siya, at sa aking
alipin, 'Gawin mo ito,' ginagawa niya ito.'' **9** Nang marinig ito ni
Jesus, siya ay namangha sa kaniya, at habang humarap sa mga
maraming taong sumusunod sa kaniya, sinabi niya, “Sinasabi
ko sa inyo, hindi pa ako nakakita ng may ganitong kalaking
pananampalataya kahit na sa Israel.” **10** Pagkatapos, bumalik sa
bahay ang mga isinugo at natagpuang magaling na ang alipin.
11 Ilang panahon pagkatapos nito, nangyari na si Jesus ay
naglakbay sa lungsod na tinatawag na Nain. Ang kaniyang mga
alagad ay sumama sa kaniya kasama ang maraming mga tao.
12 Nang palapit na siya sa tarangkahan papasok ng lungsod,
masdan ito, isang taong patay ang dinadala palabas, ang kaisa-
isang anak ng kaniyang ina. Siya ay isang balo, at kasama niya
ang isang malaking grupo ng mga tao na galing sa lungsod. **13**
Pagkakita sa kaniya, ang Panginoon ay labis na nahabag sa
kaniya at sinabi sa kaniya, “Huwag kang umiyak.” **14** Pagkatapos
lumapit siya at hinipo ang kinalalagyan ng bangkay, at ang
mga nagdadala ay napatigil. Sinabi niya, “Binata, sinasabi ko
sa iyo, bumangon ka.” **15** Ang taong patay ay bumangon at
nagsimulang magsalita. At ibinigay siya ni Jesus sa kaniyang
ina. **16** At silang lahat ay nadaig ng takot. Nagpatuloy silang

nagpuri sa Diyos, na nagsasabi, “Isang dakilang propeta ang
nakasama natin” at “Tiningnan ng Diyos ang kaniyang mga
tao.” **17** Itong balita tungkol kay Jesus ay kumalat sa buong
Judea at sa lahat ng kalapit na mga rehiyon. **18** Sinabi kay
Juan ng mga alagad niya ang lahat ng mga bagay na ito. **19**
Pagkatapos ay tinawag ni Juan ang dalawa sa kaniyang mga
alagad at sila ay pinapunta sa Panginoon upang sabihin, “Ikaw
ba ang Siyang Darating, o mayroon pa bang iba na aming
hahanapin?” **20** Nang malapit na sila kay Jesus, sinabi ng mga
lalaki, “Kami ay ipinadala ni Juan na Tagapag-bautismo sa iyo
upang sabihin, 'Ikaw ba ang Siyang Darating, o mayroon pang
ibang tao na aming hahanapin?'” **21** Sa oras na iyon siya ay
nagpagaling ng maraming tao mula sa pagkakasakit at mga
paghihirap at mula sa mga masamang espiritu, at maraming
mga bulag ang kaniyang binigyan ng paningin. **22** Sumagot si
Jesus at sinabi sa kanila, “Kapag nakaalis na kayo, ibalita ninyo
kay Juan kung ano ang inyong nakita at narinig. Ang mga bulag
ay nakatatanggap ng paningin, ang mga pilay ay nakakalakad,
ang mga ketongin ay nalilinis, ang mga bingi ay nakaririnig, ang
mga patay ay nabuhay, at ibinabahagi ang magandang balita sa
mga taong mahihirap. **23** Pinagpala ang taong hindi tumitigil
sa pananampalataya sa akin dahil sa aking mga ginawa.” **24**
Pagkatapos nang umalis ang mga tagapagbalita ni Juan, si
Jesus ay nagsimulang magsalita sa maraming tao tungkol kay
Juan, “Ano ang ipinunta ninyo sa disyerto upang makita, isang
tambo na inaalog ng hangin? **25** Ngunit ano ang ipinunta ninyo
upang makita, isang taong nakadamit ng marilag na kasuotan?
Tingnan ninyo, ang mga taong nagsusuot ng marilag na damit at
namumuhay sa karangyaan ay nakatira sa palasyo ng mga hari.

26 Ngunit ano ang ipinunta ninyo upang makita, isang propeta?
Oo, sinasabi ko sa inyo, at higit pa sa isang propeta. 27 Siya
ang tinutukoy sa nasusulat, 'Tingnan mo, aking ipinapadala ang
aking mensahero na mauuna sa iyo, na siyang maghahanda sa
iyong daraanan bago ka dumating.' 28 Sinasabi ko sa inyo, sa
mga ipinanganak ng mga babae, walang mas hihigit kay Juan,
ngunit ang pinakamababang tao sa kaharian ng Diyos ay mas
higit pa sa kaniya." 29 Nang marinig ito ng lahat ng tao, kabilang
ang mga maniningil ng buwis, ipinahayag nila na ang Diyos ay
matuwid. Sila ay kabilang sa mga nabautismuhan sa bautismo
ni Juan. 30 Ngunit ang mga Pariseo at ang mga dalubhasa
sa kautusan ng mga Judio, na hindi niya nabautismuhan, ay
tinanggihan ang karunungan ng Diyos para sa kanilang mga
sarili. 31 "Sa ano ko ihahambing ang mga tao sa salinlahing
ito? Ano ang katulad nila? 32 Katulad sila ng mga batang
naglalaro sa pamilihan, na umuupo at tumatawag sa bawat isa
at sinasabi, 'Tumugtog kami ng plauta para sa inyo, ngunit hindi
kayo sumayaw. Nagdalamhati kami, ngunit hindi kayo umiyak.'
33 Sapagkat naparito si Juan na Tagapagbautismo na hindi
kumakain ng tinapay at hindi umiinom ng alak, at inyong sinabi,
'Siya ay may demonyo.' 34 Ang Anak ng Tao ay dumating na
kumakain at uminom at inyong sinabi, 'Masdan ninyo, siya ay
isang napakatakaw na tao at isang manginginom, isang kaibigan
ng mga maniningil ng buwis at mga makasalanan!' 35 Ngunit
ang karunungan ay napawalang-sala ng lahat ng kaniyang mga
anak." 36 Ngayon, may isang Pariseo ang nakiusap kay Jesus na
makisalo siya sa kaniya. Kaya nang pumasok si Jesus sa bahay
ng Pariseo, sumandal siya sa mesa upang kumain. 37 Masdan
ito, may isang babae sa lungsod na makasalan. Nalaman

niya na si Jesus ay nakasandal sa hapagkainan sa bahay ng
Pariseo, at nagdala siya ng isang alabastro ng pabango. **38**
Tumayo siya sa likuran ni Jesus malapit sa kaniyang mga paa
at umiyak. At sinimulan niyang basain ng kaniyang mga luha
ang kaniyang mga paa, at pinunasan ang mga ito ng kaniyang
buhok, hinalikan ang kaniyang mga paa, at binuhusan ang mga
ito ng pabango. **39** Nang makita ito ng Pariseong nag-anyaya
kay Jesus, inisip niya sa kaniyang sarili, na nagsasabi, “Kung
ang taong ito ay isang propeta, malalaman niya sana kung sino
at anong klaseng babae ang humahawak sa kaniya, na siya ay
isang makasalanan.” **40** Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya,
“Simon, mayroon akong sasabihin sa iyo.” Sinabi niya, “Sabihin
mo, Guro!” **41** Sinabi ni Jesus, “May dalawang tao na may
utang sa isang taong nagpapahiram. Ang isa ay may utang ng
limang daang denaryo, at ang isa ay may utang ng limampung
denaryo. **42** Dahil sila ay walang pera na pangbayad, sila ay
pareho niyang pinatawad. Kaya, sino sa kanila ang higit na
magmamahal sa kanya?” **43** Sinagot siya ni Simon at sinabi, “Sa
palagay ko ay ang pinatawad niya nang lubos.” Sinabi ni Jesus
sa kaniya, “Tama ang iyong paghatol.” **44** Humarap si Jesus sa
babae at sinabi niya kay Simon, “Nakikita mo itong babae. Ako
ay pumasok sa iyong bahay. Hindi mo ako binigyan ng tubig
para sa aking mga paa, ngunit siya, ay binasa niya ang aking
mga paa sa pamamagitan ng kaniyang mga luha, at pinunasan
ang mga ito ng kaniyang buhok. **45** Hindi mo ako binigyan ng
isang halik, ngunit siya, mula nang ako ay dumating, ay hindi
tumigil sa paghalik sa aking mga paa. **46** Hindi mo binuhusan ng
langis ang aking ulo, ngunit binuhusan niya ng pabango ang
aking mga paa. **47** Dahil dito, sinasabi ko sa iyo na siya na may

maraming kasalanan at pinatawad nang lubos, ay nagmahal
din nang lubos. Ngunit siya na pinatawad lamang nang kaunti,
ay nagmamahal lamang nang kaunti." **48** At sinabi niya sa
babae, "Napatawad na ang iyong mga kasalanan." **49** Ang mga
magkakasamang nakasandal sa hapag kainan, nagsimulang
magsalita sa kanilang mga sarili, "Sino ito na nagpapatawad
pa ng mga kasalanan?" **50** At sinabi ni Jesus sa babae, "Ang
iyong pananampalataya ang nagligtas sa iyo. Humayo ka nang
payapa."

8 Pagkatapos, nangyari agad na si Jesus ay nagsimulang
maglakbay sa iba't ibang mga lungsod at mga nayon, nangangaral
at nagpapahayag ng magandang balita tungkol sa kaharian
ng Diyos at ang Labindalawa ay sumama sa kaniya, **2** at
gayundin ang mga ilang kababaihan na napagaling mula sa
mga masasamang espiritu at mga karamdaman. Sila ay sina
Maria na tinatawag na Magdalena, na mula sa kaniya ay pitong
demonyo ang pinalayas, **3** si Juana ang asawa ni Cusa, na
tagapangasiwa ni Herodes, si Susana at marami pang ibang
mga kababaihan na nagbigay sa kanilang pangangailangan
mula sa kanilang sariling mga pinagkukunan. **4** Ngayon, nang
ang napakaraming bilang ng tao ay nagtipun-tipon, kasama
ang mga tao na pumupunta sa kaniya mula sa iba't-ibang mga
lungsod, siya ay nagsalita sa kanila gamit ang isang talinghaga.
5 "May isang manghahasik na lumabas upang maghasik ng mga
butil. Sa kaniyang paghahasik, ang ilang mga butil ay nahulog
sa tabi ng daan at ang mga ito ay natapakan, at nilamon ang
mga ibon sa langit ang mga ito. **6** Ang ibang mga butil ay
nahulog sa mabatong lupa, at agad sa kanilang pagtubo, ang
mga ito ay nalanta dahil sa kawalan ng halumigmig. **7** Ang

ibang mga butil naman ay nahulog sa mga matitinik na halaman,
at ang mga matitinik na halaman ay tumubo kasabay ng mga
butil at sinakal ang mga ito. **8** Ngunit ang ilang mga butil ay
nahulog sa mabuting lupa at namunga ng higit pa sa isandaan."
Pagkatapos na sabihin ni Jesus ang mga bagay na ito, siya ay
nangusap, "Sinuman ang may taingang pandinig, makinig siya."
9 Pagkatapos, ang kaniyang mga alagad ay nagtanong kung
ano ang ibig sabihin ng talinghagang ito. **10** Sinabi ni Jesus sa
kanila, "Ipinagkaloob sa inyo ang karapatang maunawaan ang
mga hiwaga sa kaharian ng Diyos, ngunit ang ibang mga tao ay
tuturuan lamang sa mga talinghaga, kaya tumingin man sila
ay hindi talaga sila makakakita, at makinig man sila ay hindi
talaga sila makakaunawa. **11** Ngayon, ito ang ibig sabihin ng
talinghaga. Ang butil ay ang salita ng Diyos. **12** Ang mga butil na
nahulog sa tabi ng daan ay ang mga taong nakarinig ng salita
ngunit ang diyablo ay dumating at kinuha ang salita mula sa
kanilang puso upang sila ay hindi manampalataya at mailigtas.
13 At ang mga nahulog sa mabatong lupa ay ang mga tao na,
nang marinig nila ang salita, tinanggap nila ito nang may galak,
ngunit sila ay walang anumang mga ugat; sila ay maniniwala
nang panandalian at pagkatapos, sa panahon ng pagsubok, sila
ay tumiwalag. **14** Ang mga butil na nahulog sa mga matitinik na
halaman ay ang mga taong nakarinig ng salita ngunit sa kanilang
pagtahak ng daan, sila ay nasakal ng kanilang mga alalahanin
at mga kayamanan at mga kaligayahan sa buhay na ito, kaya
wala silang bungang madala sa paglago. **15** Ngunit ang mga
butil na nahulog sa mabuting lupa, ito ay ang mga tao na may
tapat at mabuting puso, pagkatapos nilang marinig ang salita, ito
ay kanilang pinanghawakan nang mabuti at nagbunga nang may

pagtitiyaga. **16** Ngayon, walang sinuman, na kung kaniyang
sisindihan ang ilawan ay tatakpan ito ng mangkok o ilalagay ito
sa ilalim ng kama. Sa halip ito ay kaniyang ilalagay sa patungan
ng ilawan, upang ang lahat ng papasok ay makikita ang liwanag.
17 Sapagkat walang nakatago na hindi malalaman, ni anumang
lihim na hindi malalaman at mabubunyag sa liwanag. **18** Kaya
mag-ingat kung paano kayo makinig, dahil kung sinuman ang
mayroon, siya ay bibigyan pa ng mas marami, at kung sinuman
ang wala ay kukunin kahit na ang inaakala niyang mayroon
siya." **19** Pagkatapos, ang ina at mga kapatid na lalaki ni Jesus
ay lumapit sa kaniya, ngunit sila ay hindi makalapit dahil sa
napakaraming tao. **20** At ito ay sinabi sa kaniya, "Ang iyong
ina at ang iyong mga kapatid na lalaki ay nakatayo sa labas,
ninanais kang makita." **21** Ngunit sumagot si Jesus at sinabi
sa kanila, "Ang aking ina at ang aking mga kapatid na lalaki
ay ang mga nakikinig ng salita ng Diyos at sinusunod ito." **22**
Ngayon, nangyari isa sa mga araw na iyon na si Jesus at ang
kaniyang mga alagad ay sumakay sa isang bangka, at sinabi
niya sa kanila, "Pumunta tayo sa kabilang dako ng lawa." At sila
ay naglayag. **23** Ngunit sa kanilang paglalayag, si Jesus ay
nakatulog, at isang bagyo na may napakalakas na hangin ang
dumating sa buong lawa, at ang kanilang bangka ay nagsimulang
mapuno ng tubig, at sila ay nasa matinding panganib. **24** At
lumapit ang mga alagad ni Jesus sa kaniya at siya ay ginising,
nagsasabi, "Panginoon! Panginoon! Tayo ay nasa bingit ng
kamatayan!" Siya ay gumising at sinaway ang hangin at ang
nagngangalit na tubig at ang mga ito ay humupa, at nagkaroon
ng kapanatagan. **25** Pagkatapos, sinabi niya sa kanila, "Nasaan
ang inyong pananampalataya?" Sa pagkatakot, sila ay lubos na

namangha, at sinabi sa isa't isa. “Sino nga kaya ito, na kaniyang
nauutusan kahit na ang mga hangin at tubig at ang mga ito
ay sumusunod sa kaniya?” **26** Dumating sila sa rehiyon ng
Geraseno, na katapat ng Galilea. **27** Nang nakababa si Jesus
sa lupa, may isang lalaki mula sa lungsod ang sumalubong sa
kaniya at ang lalaking ito ay may mga demonyo. Sa matagal na
panahon, siya ay walang suot na damit at hindi tumira sa isang
bahay, sa halip, ay sa mga libingan. **28** Nang makita niya si
Jesus, sumigaw siya at lumuhod sa harap niya. Sa malakas na
tinig kaniyang sinabing, “Ano ang kinalaman ko sa iyo, Jesus,
Anak ng Kataas-taasang Diyos? Nakikiusap ako sayo, huwag
mo akong pahirapan.” **29** Sapagkat inuutusan ni Jesus ang
maruming espiritu na umalis sa lalaking iyon, dahil maraming
beses na siyang sinaniban nito. Kahit na siya ay nakagapos
sa mga kadena at mga tanikala at binabantayan nang mabuti,
napuputol niya ang mga gapos at dinadala ng demonyo sa ilang.
30 At nagtanong sa kaniya si Jesus, “Ano ang iyong pangalan?”
At siya ay sumagot, “Pulutong”, dahil maraming demonyo ang
sumanib sa kaniya. **31** Patuloy silang nagsusumamo sa kaniya
na huwag silang utusang itapon sa bangin na napakalalim.
(Abyssos g12) **32** Ngayon, may kawan ng mga baboy na kumakain
sa burol, at nakiusap ang mga demonyo na payagan silang
pasukin ang mga baboy. Pinahintulutan niya silang gawin ito. **33**
Kaya ang mga demonyo ay lumabas sa lalaki at pumasok sa
mga baboy, at ang kawan ng baboy ay tumakbo nang mabilis
pababa ng matarik na burol papunta sa lawa at nalunod. **34**
Nang makita ng mga lalaki na nagbabantay sa mga baboy ang
nangyari, tumakbo sila at ibinalita ito sa lungsod at sa kabukiran.
35 Kaya ang mga taong nakarinig tungkol dito ay lumabas upang

makita kung ano ang nangyari, at sila ay pumunta kay Jesus
at nakita nila ang lalaki na pinalaya mula sa mga demonyo.
Siya ay nakadamit at nasa matinong pag-iisip, nakaupo sa
paanan ni Jesus at sila ay natakot. **36** Pagkatapos, ang mga
nakakita sa nangyari ay sinabi sa iba kung paanong ang lalaking
dating nasasaniban ng mga demonyo ay nailigtas. **37** Lahat ng
taong nasa rehiyon ng Geraseno at sa palibot na mga lugar ay
humiling kay Jesus na lumayo sa kanila, sapagkat sila ay nabalot
ng matinding takot. Kaya siya ay sumakay sa bangka upang
bumalik. **38** Ang lalaki na napalaya mula sa mga demonyo ay
nagmakaawa kay Jesus na siya ay hayaang sumama kasama
niya, ngunit siya ay pinaalis ni Jesus, na sinasabing, **39** "Bumalik
ka sa iyong bahay at sabihin ang lahat ng mga kahanga-hangang
bagay na ginawa ng Diyos para sa iyo." Ang lalaki ay umalis,
ipinahayag sa buong lungsod ang lahat ng mga kamangha-
manghang bagay na ginawa ni Jesus para sa kaniya. **40** Sa
pagbabalik ni Jesus, sinalubong siya ng napakaraming tao, dahil
sa sila ay naghihintay sa kaniya. **41** Masdan ito, may isang lalaki
na dumating na nagngangalang Jairo, at siya ay isa sa mga
pinuno ng sinagoga. Si Jairo ay lumuhod sa paanan ni Jesus at
nakiusap na pumunta sa kaniyang bahay, **42** dahil sa siya ay
may kaisa-isang anak na babae, na nasa labindalawang taon
ang edad, at siya ay nag-aagaw-buhay. Ngunit nang papunta
siya kay Jesus, maraming tao ang nagsisiksikan sa kaniya. **43**
Isang babae ang naroroon na labindalawang taon nang dinudugo
at ginugol ang lahat ng kaniyang pera sa mga manggagamot,
ngunit hindi siya mapagaling ng kahit sinuman sa kanila. **44**
Siya ay pumunta sa likuran ni Jesus at hinipo ang laylayan ng
kaniyang damit, at agad na huminto ang kaniyang pagdurugo.

45 Sinabi ni Jesus, “Sino ang humipo sa akin?” Nang ang
lahat ay tumanggi, sinabi ni Pedro, “Panginoon, napakaraming
tao ang nagsisiksikan sa inyo at sila ay nanggigitgit sa inyo.
46 Ngunit sinabi ni Jesus, “May isa ngang humipo sa akin,
dahil alam ko na may kapangyarihang lumabas sa akin.” 47
Nang makita ng babae na hindi niya maitago ang kaniyang
ginawa, siya ay lumapit na nanginginig. Habang lumuluhod
sa harap ni Jesus, ipinahayag niya sa harap ng lahat ng tao
ang dahilan ng paghipo niya sa kaniya at kung paano siya
gumaling agad. 48 Pagkatapos, sinabi niya sa kaniya, “Anak,
ang iyong pananampalataya ang siyang nagpagaling sa iyo.
Humayo ka nang may kapayapaan.” 49 Habang siya ay patuloy
pang nagsasalita, may isang lumapit mula sa bahay ng pinuno
ng sinagoga, na nagsasabi, “Ang iyong anak na babae ay patay
na. Huwag mong gambalain ang guro.” 50 Ngunit nang marinig
iyon ni Jesus, siya ay sumagot sa kaniya, “Huwag kang matakot.
Manampalataya ka lang, at siya ay maliligtas.” 51 Pagkatapos,
nang siya ay dumating sa bahay, hindi niya pinayagan ang
sinuman na pumasok kasama niya, maliban kina Pedro, Juan, at
Santiago, ang ama ng batang babae, at ang kaniyang ina. 52
Ngayon, lahat ng taong naroroon ay nagluluksa at tumataghoy
para sa kaniya, ngunit sinabi niya, “Huwag kayong tumaghoy.
Hindi siya patay, ngunit natutulog lamang.” 53 Ngunit siya ay
pinagtawanan nila nang may pangungutya, sa pagkakaalam na
siya ay patay na. 54 Ngunit hinawakan niya ang batang babae
sa kaniyang mga kamay, tumawag, na nagsasabing, “Bata,
tumayo ka.” 55 Ang espiritu ng bata ay bumalik, at siya ay agad
na bumangon. Nag-utos si Jesus na bigyan siya ng makakain.

56 Namangha ang mga magulang ng bata, ngunit inutusan sila
ni Jesus na huwag sabihin kanino man kung ano ang nangyari.

9 Tinawag niya ang Labindalawa at binigyan sila ng
kapangyarihan at karapatan laban sa lahat ng mga demonyo
at upang magpagaling ng mga sakit. 2 Sila ay isinugo niya
upang ipangaral ang kaharian ng Diyos at upang pagalingin
ang mga may sakit. 3 Sinabi niya sa kanila, “Huwag kayong
magdadala ng anuman para sa inyong paglalakbay—maging
tungkod, o pitaka, o tinapay o salapi—ni magdala ng dalawang
panloob na tunika.” 4 Saanmang bahay kayo pumasok, manatili
kayo doon hanggang sa pag-alis ninyo sa lugar na iyon. 5 Para
naman sa mga hindi tatanggap sa inyo, kung kayo ay aalis
sa lungsod na iyon, pagpagin ninyo ang alikabok sa inyong
mga paa bilang patotoo laban sa kanila.” 6 Pagkatapos sila ay
umalis at pumunta sa mga nayon, ipinapahayag ang magandang
balita at nagpapagaling ng mga tao sa lahat ng dako. 7 At
ngayon, narinig ni Herodes na tetrarka ang tungkol sa lahat
ng mga nangyayari at siya ay lubhang nabahala, sapagkat
sinasabi ng iba na si Juan na Tagapagbautismo ay nabuhay muli
mula sa kamatayan, 8 at sinabi ng iba na nagpakita si Elias,
at sabi ng iba na isa sa mga sinaunang propeta ang muling
nabuhay. 9 Sinabi ni Herodes, “Pinapugutan ko si Juan, ngunit
patungkol kanino itong mga bagay na naririnig ko?” At sinubukan
ni Herodes na gumawa ng paraan upang makita si Jesus. 10
Nang bumalik ang mga isinugo ni Jesus, sinabi nila sa kaniya
ang lahat ng kanilang mga ginawa. Pagkatapos, isinama niya
sila sa isang lungsod na tinatawag na Betsaida. 11 Ngunit narinig
ito ng mga tao at sumunod sa kaniya, at sila ay tinanggap niya,
at siya ay nagsalita sa kanila tungkol sa kaharian ng Diyos,

at pinagaling ang mga nangailangan ng kagalingan. **12** Nang
patapos na ang araw, lumapit sa kaniya ang Labindalawa at
sinabi, “Pauwiin mo na ang mga tao upang sila ay makapunta
sa mga kalapit na nayon at kabukiran upang makapaghanap
ng matutuluyan at makakain sapagkat tayo ay nasa ilang na
lugar.” **13** Ngunit sinabi niya sa kanila, “Bigyan ninyo sila ng
makakain.” Sinabi nila, “Ang mayroon po tayo ay hindi hihigit
sa limang tinapay at dalawang isda, maliban na lamang kung
kami ay bibili ng pagkain para sa mga taong ito. **14** Mayroong
nasa limanlibong lalaki ang naroon. Sinabi niya sa kaniyang
mga alagad, “Paupuin ninyo sila sa grupong may tiglilimampung
bilang.” **15** At ginawa nila iyon at lahat ng mga tao ay umupo. **16**
Kinuha niya ang limang tinapay at dalawang isda, at habang
nakatingin sa langit, pinagpasalamatan niya ang mga ito, at
pinagpira-piraso, at ibinigay niya ito sa kaniyang mga alagad
upang ipamahagi sa mga tao. **17** Silang lahat ay nakakain at
nabusog, at ang mga tira sa mga pagkain ay pinulot at napuno
ang labindalawang basket. **18** Nangyari nga, na habang siya ay
mag-isang nananalangin, kasama ang kaniyang mga alagad,
at sila ay kaniyang tinanong na sinasabi, “Ano ang sinasabi
ng maraming tao kung sino ako?” **19** Sumagot sila at nagsabi,
“Si Juan na Tagapagbautismo, ngunit ang iba ay nagsasabing
ikaw ay si Elias, ang iba ay nagsasabing isa ka sa mga propeta
mula noong unang panahon na nabuhay muli.” **20** Sinabi niya sa
kanila, “Ngunit sino ako para sa inyo?” Sumagot si Pedro at
sinabi, “Ang Cristo na nagmula sa Diyos.” **21** Ngunit nagbigay
siya ng babala sa kanila, binilin sa kanila ni Jesus na huwag
nila itong ipagsabi sa kahit kaninuman, **22** sinasabi niya na ang
Anak ng Tao ay kailangang dumanas ng maraming bagay at

hindi tatanggapin ng mga nakatatanda, mga punong-pari at mga
eskriba, at siya ay papatayin, at sa ikatlong araw ay bubuhayin
muli. **23** Sinabi niya sa kanilang lahat, “Kung sinuman ang may
gustong sumunod sa akin, kailangan niyang tanggihan ang
kaniyang sarili, pasanin niya ang kaniyang krus araw-araw, at
sumunod sa akin. **24** Sinumang sumubok na iligtas ang kaniyang
buhay ay mawawalan nito, at kung sinuman ang mawawalan ng
kaniyang buhay alang-alang sa akin ay maliligtas ito. **25** Ano
ang mapapala ng tao kung makamit niya ang buong mundo,
ngunit mawawala o mapapahamak naman ang kaniyang sarili?
26 Ang sinuman na ikakahiya ako at ang aking mga salita, siya
din ay ikakahiya ng Anak ng Tao kapag siya ay dumating na
nasa kaniyang sariling kaluwalhatian, at sa kaluwalhatian ng
Ama, at ng mga banal na anghel. **27** Ngunit katotohanang
sinasabi sa inyo, mayroong iba sa inyong nakatayo dito, na
hindi makatitikim ng kamatayan hanggang sa makita nila ang
kaharian ng Diyos.” **28** At nangyari, pagkalipas ng mga walong
araw pagkatapos sabihin ni Jesus ang mga salitang ito, dinala
niya sina Pedro, Juan, at Santiago, at umakyat ng bundok
upang manalangin. **29** Habang siya ay nananalangin, nag-iba
ang anyo ng kaniyang mukha, ang kaniyang damit ay naging
puti at nagniningning. **30** Masdan ito, may dalawang lalaking
nakikipag-usap sa kaniya! Sila ay sina Moises at Elias **31** na
nag-anyong maluwalhati. Nagsalita sila patungkol sa kaniyang
paglisan na malapit na niyang maisakatuparan sa Jerusalem. **32**
Ngayon, si Pedro at ang kaniyang mga kasama ay mahimbing
na natutulog. Ngunit nang sila ay magising, nakita nila ang
kaniyang kaluwalhatian, at ang dalawang lalaking nakatayo
kasama niya. **33** At nangyari nga, habang ang mga lalaki ay

papalayo na kay Jesus, sinabi ni Pedro sa kaniya, “Panginoon,
mabuti at nandito kami at marapat na magtayo kami ng tatlong
kanlungan, isa para sa iyo, isa para kay Moises, at isa para
kay Elias.” Hindi niya naintindihan kung ano ang kaniyang
mga sinasabi. **34** Pagkatapos, habang sinasabi niya ang mga
bagay na ito, may ulap na dumating at nililiman sila; at sila ay
natakot habang sila ay napapalibutan ng ulap. **35** Isang tinig
ang nanggaling sa ulap, na nagsasabi, “Ito ang aking Anak na
pinili. Makinig kayo sa kaniya.” **36** Nang matapos ang tinig,
mag-isa na si Jesus. Sila ay tumahimik, at sa mga araw na
iyon ay wala silang pinagsabihan sa mga bagay na kanilang
nakita. **37** At nangyari nga sa sumunod na araw, nang nakababa
sila sa bundok, sumalubong sa kaniya ang napakaraming tao.
38 Masdan ito, mayroong isang ama na sumisigaw mula sa
maraming tao na nagsasabi, “Guro, nagmamakaawa ako na
tingnan ninyo ang aking anak na lalaki, sapagkat siya ay nag-
iisa kong anak. **39** Sinasaniban siya ng isang espiritu, at bigla
siyang sumisigaw, kaya siya ay nangingisay na bumubula ang
bibig. Pahirapan itong umalis sa kaniya, lubha siyang sinasaktan
nito kapag ito ay umaalis. **40** Nagmakaawa ako sa iyong mga
alagad na piliting palabasin ito sa kaniya, ngunit hindi nila
magawa.” **41** Sumagot si Jesus at sinabi, “Kayong mga hindi
nananampalataya at masamang salinlahi, gaano katagal ko
kailangang manatili sa inyo at pagtiisan kayo? Dalhin mo dito
ang iyong anak.” **42** Habang lumalapit ang batang lalaki ay
ihinagis siya ng demonyo pababa at pinangisay nang marahas.
Ngunit sinaway ni Jesus ang maruming espiritu, at pinagaling
ang batang lalaki, at ibinalik siya sa kaniyang ama. **43** Silang
lahat ay namangha sa kadakilaan ng Diyos. Ngunit habang

sila ay namamangha parin sa mga bagay na kaniyang ginawa,
sinabi niya sa kaniyang mga alagad, **44** “Palalimin ninyo ang
mga salitang ito sa inyong mga tainga, sapagkat ang Anak ng
Tao ay ibibigay sa mga kamay ng mga tao.” **45** Ngunit hindi
nila naintindihan ang ibig sabihin ng mga pahayag na ito, at
ito ay lingid sa kanila, kaya hindi nila ito maintindihan. Natakot
silang magtanong sa kaniya tungkol sa pahayag na iyon. **46**
Pagkatapos, isang pagtatalo ang nagsimula sa kanila tungkol
sa kung sino ang magiging lubos na dakila. **47** Ngunit nang
malaman ni Jesus ang kanilang mga pangangatwiran sa kanilang
mga puso, kumuha siya ng isang bata at nilapit sa kaniyang
tabi, **48** at sinabi sa kanila, “Kung sinuman ang tumanggap sa
isang maliit na batang katulad nito sa aking pangalan, siya rin
ay tumatanggap sa akin, at kung sinuman ang tumatanggap
sa akin, siya rin ay tumatanggap sa kaniya na nagsugo sa
akin. Dahil kung sinuman ang pinakamababa sa inyong lahat ay
siyang dakila.” **49** Sumagot si Juan at sinabi, “Panginoon, may
nakita kaming isang tao na nagpapalayas ng demonyo gamit
ang iyong pangalan at pinigilan namin siya sapagkat siya ay
hindi sumusunod sa atin.” **50** Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Huwag ninyo siyang pigilan, sapagkat siya na hindi laban sa
inyo ay kasama ninyo.” **51** Nangyari ng habang papalapit na
ang kaniyang pag-akyat sa langit, lubos niyang inihanda ang
kaniyang sarili na pumunta sa Jerusalem. **52** Nagpadala siya
ng mga mensahero bago siya pumunta, at sila ay pumunta
at nakarating sa isang Samaritanong bayan upang maghanda
para sa kaniya. **53** Ngunit siya ay hindi tinanggap ng mga tao
roon, sapagkat nagpasya siyang pumunta sa Jerusalem. **54**
Pagkatapos, nang makita ito ng kaniyang mga alagad na sina

Santiago at Juan, sinabi nila, “Panginoon, nais mo bang iutos
naming bumaba ang apoy mula sa langit at puksain sila?” 55
Ngunit hinarap niya sila at sinaway sila. 56 Pagkatapos, sila
ay pumunta sa ibang nayon. 57 Habang sila ay papunta sa
kanilang daraanan, may nagsabi sa kaniya, “Ako ay susunod
sa iyo saan ka man pumunta.” 58 Sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Ang mga asong-gubat ay may mga lungga, ang mga ibon sa
himpapawid ay may mga pugad, ngunit ang Anak ng Tao ay
walang malatagan ng kaniyang ulo.” 59 At sinabi niya sa isa
pang tao, “Sumunod ka sa akin.” Ngunit sinabi niya, “Panginoon,
hayaan mong ilibing ko muna ang aking ama.” 60 Ngunit sumagot
siya sa kaniya, “Hayaan ninyo ang patay na maglibing sa sarili
nilang mga patay, ngunit kayo ay humayo at ipahayag sa lahat
ng dako ang kaharian ng Diyos.” 61 Isa pang tao naman ay
nagsabi din, “Ako ay susunod sa iyo, Panginoon, ngunit hayaan
mo muna akong magpaalam sa kanila na nasa aking bahay.”
62 Ngunit si Jesus ay sumagot sa kaniya, “Walang sinumang
naglagay ng kaniyang mga kamay sa araro at tumitingin sa
likuran, ang karapat-dapat para sa kaharian ng Diyos.”

10 Ngayon, pagkatapos ng mga bagay na ito, ang Panginoon ay
naghirang ng pitumpung iba pa, at isinugo sila nang dalawahan
para mauna sa kaniya sa bawat lungsod at lugar na ninanais
niyang puntahan. 2 Sinabi niya sa kanila, “Marami ang aanihin,
ngunit ang manggagawa ay kakaunti. Kaya nga madaliing
manalangin sa Panginoon ng ani, upang magpadala siya ng
manggagawa sa kaniyang ani. 3 Humayo kayo sa inyong lakad.
Tingnan, Sinusugo ko kayo bilang mga tupa sa gitna ng mga
lobo. 4 Huwag kayong magdala ng lalagyan ng pera, lalagyang
panglakbay, ni mga sandalyas, at huwag ninyong batiin ang

sinuman sa daan. 5 Anumang mga bahay na inyong tutuluyan,
una ninyong sabihin, 'Magkaroon nawa ng kapayapaan sa
bahay na ito.' 6 Kung ang isang taong payapa ay naroon, ang
inyong kapayapaan ay mapapasakaniya, ngunit kung hindi, ito
ay babalik sa iyo. 7 Manatili kayo sa bahay na iyon, kumain at
uminom ng anumang ibigay nila, sapagkat ang manggagawa ay
karapat-dapat sa kaniyang sahod. Huwag kayong magpalipat-
lipat ng bahay. 8 Sa lungsod na inyong tutuluyan, at kayo ay
tinanggap, kumain kayo ng anumang ihain sa inyong harapan, 9
at pagalingin ninyo ang may sakit na naroroon. Sabihin niyo sa
kanila, 'Ang kaharian ng Diyos ay malapit na sa inyo.' 10 Ngunit
sa anumang mga lungsod na inyong pupuntahan, at hindi nila
kayo tinanggap, pumunta kayo sa mga lansangan nito at sabihin,
11 'Kahit ang alikabok mula sa inyong lungsod na kumapit sa
aming mga paa ay aming pinupunasan laban sa inyo! Ngunit
alamin ito, ang kaharian ng Diyos ay malapit na.' 12 Sinasabi ko
sa inyo na sa araw ng paghuhukom, higit na mapagtitiisan ang
Sodoma kaysa sa lungsod na iyon. 13 Aba sa inyo, Corazin!
Aba sa inyo Betsaida! Kung ang makapangyarihang mga gawa
na nagawa sa inyo ay nagawa sa Tiro at Sidon, matagal na
sana silang nagsisi, na nakaupo sa telang magaspang at sa
mga abo. 14 Ngunit mapagtitiisan pa ang Tiro at Sidon sa
panahon ng paghuhukom kaysa sa inyo. 15 Ikaw, Capernaum,
naiisip mo ba na ikaw ay itataas sa langit? Hindi, kayo ay
ibababa sa Hades. **(Hadēs g86)** 16 Ang nakikinig sa inyo ay
nakikinig sa akin, at ang tumatanggi sa inyo ay tumatanggi sa
akin, at ang tumatanggi sa akin ay tumatanggi sa nagsugo sa
akin." 17 Bumalik ang pitumpu na may kagalakan, nagsasabing,
"Panginoon, kahit ang mga demonyo ay nagpasakop sa amin

sa iyong pangalan." **18** Sinabi ni Jesus sa kanila, "Pinanood
ko si Satanas na nahulog mula sa langit gaya ng kidlat. **19**
Tingnan, binigyan ko kayo ng kapangyarihan na tapakan ang
mga ahas, at ang mga alakdan, at sa lahat ng kapangyarihan
ng kaaway, at walang makapananakit sa inyo sa anumang
paraan. **20** Gayon pa man huwag kayong magalak lamang sa
mga ito, na ang mga espiritu ay sumusunod sa inyo, ngunit
higit na magalak na ang inyong mga pangalan ay nakasulat
sa langit." **21** Sa parehong oras na iyon, siya ay nagalak nang
lubusan sa Banal na Espiritu, at sinabi, "Pinupuri kita, O Ama,
Panginoon ng langit at lupa, dahil itinago mo ang mga bagay
na ito mula sa matatalino at nakakaunawa, at ipinahayag ang
mga ito sa mga walang muwang, tulad ng mga maliliit na bata.
Oo, Ama, sapagkat ito ay nakalulugod sa inyong paningin." **22**
''Ang lahat ng mga bagay ay ipinagkatiwala sa akin mula sa
aking Ama, at walang nakakakilala sa Anak maliban sa Ama, at
walang nakakakilala sa Ama maliban sa Anak, at kanino man
na naisin ng Anak na ipahayag siya." **23** Nang humarap siya
sa mga alagad, sinabi niya nang bukod, "Pinagpala ang mga
nakakakita sa mga bagay na nakikita ninyo. **24** Sinasabi ko sa
inyo, maraming mga propeta at mga hari na hinangad na makita
ang mga bagay na inyong nakikita, at hindi nila ito nakita, at
marinig ang mga bagay na inyong naririnig, at hindi nila narinig."
25 Masdan ito, may isang guro ng kautusan ng Judio na tumindig
at sinubukan siya, sinabi, "Guro, anong dapat kong gawin upang
magmana ng walang hanggang buhay?" **(aiōnios g166)** **26** Sinabi
ni Jesus sa kaniya, "Ano ang nakasulat sa kautusan? Paano
mo ito binabasa?" **27** Sumagot na nagsabi siya, "Ibigin mo ang
Panginoon mong Diyos nang buong puso, nang buong kaluluwa,

nang buong lakas, at nang buong kaisipan, at ang iyong kapwa
gaya ng iyong sarili.” **28** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Tama ang
iyong sinabi. Gawin mo ito, at mabubuhay ka.” **29** Ngunit ang
guro na naghahangad na na bigyang katuwiran ang kaniyang
sarili, ay nagsabi kay Jesus, “At sino ang aking kapwa?” **30**
Sumagot na nagsabi si Jesus, “May isang tao na bumaba sa
Jerico mula sa Jerusalem. Nahulog siya sa kamay ng mga
magnanakaw, na sumamsam sa kaniyang mga ari-arian, at
binugbog siya, at iniwan siyang halos patay na. **31** Nagkataon
na may isang pari ang bumaba sa daang iyon, at nang siya ay
nakita nito, siya ay dumaan sa kabila ng daan. **32** Gayon din
naman sa isang Levita, nang siya ay dumating sa lugar at nakita
siya, ay dumaan sa kabila ng daan. **33** Ngunit isang Samaritano,
sa kaniyang paglalakbay, ay dumating sa kinaroroonan niya.
Nang makita siya, siya ay nahahabag. **34** Lumapit siya sa kaniya at
binendahan ang kaniyang mga sugat, nilagyan ng langis at alak
ang mga ito. Sinakay siya sa kaniyang sariling hayop, at dinala
siya sa bahay-panuluyan, at inalagaan siya. **35** Nang sumunod
na araw, siya ay kumuha ng dalawang denaryo, at ibinigay sa
katiwala ng bahay-panuluyan, at sinabi, 'Alagaan mo siya at
anumang magagastos mong labis, sa aking pagbalik, babayaran
kita.' **36** Sino sa tatlong ito, sa tingin mo, ang naging isang
kapwa sa kaniya na nahulog sa mga magnanakaw?” **37** Sinabi
ng guro, “Ang nagpakita ng awa sa kaniya.” Sinabi ni Jesus sa
kaniya, “Humayo ka at gayon din ang gawin mo.” **38** Ngayon
sa pagpapatuloy ng kanilang paglalakbay, siya ay pumunta
sa isang nayon, at isang babaeng nagngangalang Marta ang
tumanggap sa kaniya sa loob ng kaniyang bahay. **39** Mayroon
siyang isang kapatid na nagngangalang Maria, na nakaupo sa

paanan ng Panginoon at nakinig sa kaniyang salita. 40 Ngunit si
Marta ay sobrang abala sa paghahanda ng pagkain. Lumapit
siya kay Jesus, at sinabi, “Panginoon, pababayaan mo ba na
iniwan ako ng aking kapatid na mag-isang maglingkod? Kaya
sabihin mo sa kaniya na tulungan ako.” 41 Ngunit sumagot ang
Panginoon at sinabi sa kaniya, “Marta, Marta, masyado kang
abala tungkol sa maraming bagay, 42 ngunit iisang bagay lamang
ang kinakailangan. Pinili ni Maria kung ano ang pinakamabuti,
na hindi makukuha mula sa kaniya.”

11 At nangyari nang si Jesus ay nananalangin sa isang lugar,
sinabi sa kaniya ng isa sa kaniyang mga alagad, “Panginoon,
turuan mo kaming manalangin na gaya ng tinuro ni Juan sa
kaniyang mga alagad.” 2 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kung kayo
ay mananalangin, sabihin ninyo, 'Ama, sambahin ang iyong
pangalan. Ang kaharian mo ay dumating. 3 Bigyan mo kami ng
aming tinapay sa araw-araw. 4 Patawarin mo kami sa aming mga
kasalan gaya ng pagpapatawad namin sa may pagkakautang sa
amin. Huwag mo kaming itungo sa tukso.'” 5 Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Sino sa inyo ang mayroong kaibigan, at pupunta ka sa
kaniya sa hating gabi, at sasabihin mo sa kaniya, 'Kaibigan,
pahiramin mo ako ng tatlong tinapay, 6 sapagkat kararating
lamang ng isang kaibigan ko mula sa paglalakbay at wala
akong anumang maihahanda sa kaniya.' 7 At ang nasa loob
na sasagot na magsasabi na, 'Huwag mo akong gambalain.
Sarado na ang pinto, ako at ang aking mga anak ay nakahiga
na. Hindi ako makabangon at makapagbigay sa iyo ng tinapay.'
8 Sinasabi ko sa inyo, kahit na siya ay hindi bumangon at
magbigay sa iyo ng tinapay dahil ikaw ay kaibigan niya, ngunit
dahil sa iyong hindi nahihiyang pagpupumilit, siya ay babangon

at bibigyan ka ng tinapay ayon sa dami ng iyong kailangan.
9 Sinasabi ko rin sa inyo, humingi kayo at ito ay maibibigay
sa inyo, maghanap at inyong matatagpuan. Kumatok, at ito
ay mabubuksan para sa inyo. **10** Sapagkat ang bawat tao na
humihingi ay makatatanggap at ang tao na naghahanap ay
makatatagpo at sa tao na kumakatok, ito ay mabubuksan. **11**
Aling ama sa inyo, kung ang iyong anak na lalaki ay humingi
ng isda ay bibigyan mo ng ahas sa halip na isda? **12** O kung
siya ay humingi ng itlog, bibigyan mo ba siya ng alakdan?
13 Kaya, kung kayong masasama ay marunong magbigay ng
mabubuting kaloob sa inyong mga anak, gaano pa kaya ang
inyong Ama mula sa langit na ibibigay ang Banal na Espiritu
sa mga humihingi sa kaniya?" **14** Pagkatapos, si Jesus ay
nagpapalayas ng demonyo at ito ay pipi. At nangyari nang
lumabas ang demonyo, nagsalita ang pipi. Namangha ang
napakaraming tao! **15** Ngunit sinabi ng ilang mga tao, "Sa
pamamagitan ni Beelzebub, ang pinuno ng mga demonyo, siya
ay nagpapalayas ng mga demonyo." **16** Sinubok siya ng iba at
naghanap sa kaniya ng palatandaan mula sa langit. **17** Ngunit
alam ni Jesus ang kanilang iniisip at sinabi sa kanila, "Bawat
kaharian na nagkakabaha-bahagi laban sa kaniyang sarili ay
napababayaan at ang bahay na nagkakabaha-bahagi laban
sa kaniyang sarili ay bumabagsak. **18** Kung si Satanas ay
nagkakabaha-bahagi laban sa kaniyang sarili, paano mananatili
ang kaniyang kaharian? Sapagkat sinasabi ninyo na ako ay
nagpapalayas ng demonyo sa pamamagitan ni Beelzebub. **19**
Kung ako ay nagpapalayas ng mga demonyo sa pamamagitan
ni Beelzebub, sa pamamagitan nino nagpapalayas ang inyong
mga tagasunod? Dahil dito, sila ang inyong magiging mga

hukom. **20** Ngunit kung ako ay nagpapalayas ng mga demonyo
sa pamamagitan ng daliri ng Diyos, kung gayon ang kaharian
ng Diyos ay dumating sa inyo. **21** Kung ang isang malakas na
tao na lubos na armado ay binabantayan ang kaniyang bahay,
ang kaniyang mga ari-arian ay ligtas **22** ngunit kung siya ay
dinaig ng mas malakas sa kaniya, kukunin ng mas malakas
ang kaniyang baluti at nanakawin ang pag-aari ng tao. **23** Ang
hindi ko kasama ay laban sa akin at ang hindi nagtitipon na
kasama ako ay naghihiwa-hiwalay. **24** Kung ang maruming
espiritu ay umalis mula sa isang tao, ito ay dumadaan sa mga
tuyong lugar at maghahanap ng mapagpapahingaan. Nang
wala itong mahanap, sasabihin nito, 'Ako ay babalik sa aking
bahay kung saan ako nanggaling.' **25** Sa kaniyang pagbabalik,
natagpuan nito ang bahay na iyon na nawalisan at maayos. **26**
Pagkatapos, ito ay nagpatuloy at nagsama ng pitong iba pang
espiritu na mas masama pa sa kaniya at pumasok silang lahat
para tumira doon. Kaya ang kalagayan ng tao ay naging mas
malubha kaysa noong una. **27** Nangyari na, habang sinasabi
niya ang mga bagay na ito, may isang babae na sumigaw sa
gitna ng napakaraming tao at nagsabi sa kaniya, “Pinagpala ang
sinapupunan na nagsilang sa iyo at ang nagpasuso sa iyo.” **28**
Ngunit sinabi niya, “Higit pa na pinagpala ang mga nakarinig
ng salita ng Diyos at iningatan ito.” **29** Nang nagtitipon ang
napakaraming tao, sinimulan niyang sabihin, “Ang salinlahi na
ito ay masamang salinlahi. Naghahanap ito ng palatandaan
ngunit walang palatandaan na maibibigay dito, kung hindi ay
ang palatandaan ni Jonas. **30** Sapagkat katulad ni Jonas na
naging palatandaan sa mga taga-Nineveh, ganoon din na ang
Anak ng Tao ay magiging palatandaan sa salinlahi na ito. **31**

Ang Reyna ng Timog ay tatayo sa paghuhukom kasama ng mga
tao sa salinlahi na ito at sila ay hahatulan niya, sapagkat siya ay
nanggaling sa dulo ng mundo upang makinig sa karunungan ni
Solomon, at tingnan ninyo, narito ang higit na dakila kaysa kay
Solomon. **32** Ang mga tao ng Nineveh ay tatayo sa paghuhukom
kasama ng mga tao sa salinlahi na ito at hahatulan ito, sapagkat
sila ay nagsisi sa pangangaral ni Jonas, at tingnan ninyo, narito
ang higit na dakila kaysa kay Jonas. **33** Wala kahit sino na
matapos sindihan ang ilawan ay ilalagay ito sa madilim na silid o
sa ilalim ng basket, kung hindi ay sa patungan ng ilawan para
magkaroon ng ilaw ang pumapasok. **34** Ang iyong mata ay
ilawan ng iyong katawan. Kapag ang iyong mata ay malinaw,
ang buong katawan ay napupuno ng liwanag. Ngunit kung ang
iyong mata ay malabo, ang iyong buong katawan ay puno ng
kadiliman. **35** Samakatuwid kayo ay mag-ingat na ang liwanag
na nasa inyo ay hindi kadiliman. **36** Kung ganoon nga, na ang
iyong buong katawan ay puno ng liwanag, na walang bahagi
nito na nasa kadiliman, ang iyong buong katawan ay magiging
tulad ng ilawan na kumikinang ang liwanag sa iyo.” **37** Nang
matapos siyang magsalita, isang Pariseo ang humiling sa kaniya
na kumain kasama niya sa kaniyang bahay, kung kaya pumasok
si Jesus at sumandal. **38** At ang Pariseo ay nagulat dahil hindi
muna siya naghugas bago ang hapunan. **39** Ngunit sinabi ng
Panginoon sa kaniya, “Kayong mga Pariseo, nililinis ninyo ang
labas ng mga tasa at mga mangkok, ngunit ang inyong loob
ay puno ng kasakiman at kasamaan. **40** Kayong mga walang
saysay na tao! Hindi ba ang gumawa ng labas ay siya ring
gumawa ng loob? **41** Ibigay ninyo sa mga mahihirap ang nasa
loob at ang lahat ng bagay ay magiging malinis para sa inyo. **42**

Sa aba ninyong mga Pariseo, sapagkat ibinibigay ninyo ang
ikapu ng yerbabuena at ruda at ang bawat ibang halaman sa
hardin ngunit pinababayaan ninyo ang katarungan at ang pag-
ibig ng Diyos. Kinakailangan na kumilos nang may katarungan
at may pagmamahal sa Diyos na hindi rin pinababayaan na
gawin ang ibang mga bagay. **43** Sa aba ninyong mga Pariseo,
sapagkat gustong gusto ninyo ang mga upuan sa unahan sa mga
sinagoga at mga magalang na pagbati sa mga pamilihan. **44** Sa
aba ninnyo sapagkat kayo ay katulad ng libingan na walang
marka na nilalakaran ng mga tao nang hindi nila nalalaman." **45**
At isang tagapagturo ng mga kautusan ng Judio ang sumagot sa
kaniya at nagsabi, "Guro, ang sinabi mo ay isang insulto rin
sa amin." **46** Sinabi ni Jesus, "Sa aba ninyo, mga tagapagturo
ng kautusan! Sapagkat ipinapapasan ninyo sa mga tao ang
mga pasanin na mahirap dalhin ngunit hindi man lang ninyo
hinahawakan ang mga pasanin na iyon sa isa sa inyong sariling
mga daliri. **47** Sa aba ninyo, sapagkat nagtatayo kayo ng mga
bantayog para sa libingan ng mga propeta subalit ang inyong
mga ninuno ang pumatay sa kanila. **48** Kaya kayo ay mga saksi
at nagpahintulot sa ginawa ng inyong mga ninuno dahil tunay
nga na pinatay nila ang mga propeta na siyang pinatayuan
ninyo ng mga bantayog. **49** Sa kadahilanan ding ito, sinabi ng
karunungan ng Diyos, 'Ako ay magpapadala sa kanila ng mga
propeta at mga apostol, at uusigin nila at papatayin ang iba sa
kanila.' **50** Kung gayon ang salinlahi na ito ang may pananagutan
sa lahat ng dugo ng mga propeta na dumanak mula sa simula
ng mundo, **51** mula sa dugo ni Abel hanggang sa dugo ni
Zacarias, na pinatay sa pagitan ng altar at santuwaryo. Oo,
sinasabi ko sa inyo, ang salinlahi na ito ang may pananagutan.

52 Sa aba ninyong mga tagapagturo ng mga kautusan ng Judio
sapagkat kinuha ninyo ang susi ng kaalaman, kayo mismo ay
hindi pumapasok at hinahadlangan ninyo ang mga pumapasok."
53 Pagkatapos umalis ni Jesus doon, ang mga eskriba at ang
mga Pariseo ay tutol sa kaniya at nakipagtalo sa kaniya tungkol
sa maraming bagay, **54** sinusubukan siyang hulihin sa kaniyang
mga salita.
12 Samantala, nang ang libu-libong mga tao ay nagkatipon-
tipon, na halos ang bawat isa ay nagkakatapak-tapakan,
sinimulan muna niyang sabihin sa kaniyang mga alagad, "Mag-
ingat sa lebadura ng mga Pariseo, na ang pagkukunwari. **2**
Ngunit walang nakatago ang hindi maisisiwalat, at walang lihim
ang hindi malalaman. **3** Kaya kung anuman ang inyong nasabi
sa kadiliman ay maririnig sa liwanag, at anuman ang inyong
ibinulong sa pinakaloob ng mga silid ay maihahayag sa ibabaw
ng mga bubong. **4** Sinasabi ko sa inyo aking mga kaibigan,
huwag kayong matakot sa mga pumapatay ng katawan, at
pagkatapos iyon, ay wala na silang magagawa. **5** Ngunit
babalaan ko kayo tungkol sa dapat ninyong katakutan. Katakutan
ang taong pagkatapos pumatay ay may kapangyarihang itapon
kayo sa impiyerno. Oo, sinasabi ko sa inyo, katakutan siya.
(Geenna g1067) **6** Hindi ba ang limang mga maya ay ipinagbibili sa
dalawang maliit na barya? Ganun pa man, wala ni isa sa kanila
ang nalilimutan sa paningin ng Diyos. **7** Ngunit kahit ang mga
buhok ninyo sa ulo ay bilang na lahat. Huwag matakot. Higit
kayong mas mahalaga kaysa sa maraming maya. **8** Sinasabi
ko sa inyo, ang bawat taong kumikilala sa akin sa harap ng
mga tao, kikilalanin din siya ng Anak ng Tao sa harap ng mga
anghel ng Diyos, **9** ngunit ang magkaila sa akin sa harap ng

mga tao ay ikakaila sa harap ng mga anghel ng Diyos. **10** Ang
bawat taong magsasabi ng salita laban sa Anak ng Tao, ito ay
patatawarin, ngunit ang lumapastangan sa Banal na Espiritu,
ay hindi patatawarin. **11** Kung kayo ay dinala nila sa harap ng
mga sinagoga, ng mga pinuno, at mga may kapangyarihan,
huwag kayong matakot kung paano kayo magsasalita upang
ipagtanggol ang inyong sarili, o kung ano ang inyong sasabihin,
12 dahil ang Banal na Espiritu ang magtuturo sa inyo sa oras na
iyon kung ano ang dapat ninyong sabihin. **13** At isang lalaki mula
sa napakaraming tao ang nagsabi sa kaniya, “Guro, sabihin
mo sa aking kapatid na paghatian na namin ang mana”, **14**
Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ginoo, sino ang naglagay sa akin
upang maging hukom o tagapamagitan ninyo?” **15** At sinabi
niya sa kanila, “Mag-ingat na kayo ay hindi masakop ng lahat
ng kasakimang pagnanasa, dahil ang buhay ng isang tao ay
hindi batay sa kasaganaan ng kaniyang mga ari-arian.” **16**
Pagkatapos, nagsabi sa kanila si Jesus ng isang talinghaga, na
nagsasabi, “Ang bukid ng isang mayamang tao ay umani ng
masagana, **17** at nangatwiran sa kaniyang sarili, na nagsasabi,
“Ano ang aking gagawin, dahil wala na akong paglagyan ng
aking mga ani?' **18** Sinabi niya, 'Ito ang aking gagawin. Gigibain
ko ang aking mga kamalig at tatayuan ko ng mas malalaki at
doon ko ilalagay ang lahat ng aking butil at iba pang mga ari-
arian. **19** Sasabihin ko sa aking kaluluwa, “Kaluluwa, marami
kang mga ari-arian na naitago sa maraming taon. Magpahinga
ng mabuti, kumain, uminom, at magpakasaya.'” **20** Ngunit sinabi
ng Diyos sa kaniya, 'Hangal na tao, ang iyong kaluluwa ay
kukunin ngayong gabi, at ang mga bagay na iyong inihanda,
kanino mapupunta ang mga ito? **21** Ganyan ang isang tao

na nag-iipon ng kayamanan para sa kaniyang sarili at hindi
mayaman para sa Diyos." **22** Sinabi ni Jesus sa kaniyang mga
alagad, "Kaya sinasabi ko sa inyo, huwag kayong mabahala
tungkol sa inyong buhay—kung ano ang inyong kakainin, o
tungkol sa inyong katawan—kung ano ang inyong susuotin.
23 Sapagkat ang buhay ay mas higit kaysa sa pagkain at ang
katawan ay mas higit kaysa sa mga damit. **24** Isipin ninyo ang
mga uwak, hindi sila naghahasik o umaani. Wala silang bodega
o kamalig, ngunit sila ay pinapakain ng Diyos. Gaano na lamang
kayo kahalaga kaysa sa mga ibon! **25** At sino sa inyo ang sa
pag-aalala ay makapagdaragdag ng kahit isang kubit sa haba
ng kaniyang buhay? **26** Kung gayon na hindi ninyo magawa
ang kahit pinakamaliit na bagay, bakit kayo nababahala sa
ibang mga bagay? **27** Isipin ninyo ang mga liryo—kung paano
sila lumalaki. Sila ay hindi nagtatrabaho o ni nagsusulid man
lang. Gayon pa man, sinasabi ko sa inyo, kahit si Solomon
sa lahat ng kaniyang kaluwalhatian ay hindi nakapagdamit na
tulad ng isa sa mga ito. **28** Kung dinamitan nga ng Diyos ang
damo sa bukid, na nananatili ngayon, at bukas ay itatapon
sa pugon, gaano pa kayo na kaniyang dadamitan, O kayong
mga maliit ang pananampalataya! **29** Huwag hanapin kung
ano ang inyong kakainin, at kung ano ang inyong iinumin, at
huwag kayong mabahala. **30** Dahil ang mga bagay na ito ang
hinahanap ng lahat ng mga bansa sa mundo, at alam ng inyong
Ama na kailangan ninyo ang mga bagay na ito. **31** Ngunit
hanapin ang kaniyang kaharian, at ang lahat ng bagay na ito
ay maidadagdag sa inyo. **32** Huwag matakot, maliit na kawan,
dahil ang inyong Ama ay lubos na nalulugod na ibigay sa inyo
ang kaharian. **33** Ipagbili ang inyong mga ari-arian at ibigay

ito sa mahihirap. Gumawa kayo ng inyong mga sariling mga
pitaka na hindi nasisira—mga kayamanan sa kalangitan na hindi
nawawala, na hindi nilalapitan ng magnanakaw, at hindi sinisira
ng tanga. **34** Sapagkat kung nasaan ang inyong kayamanan
ay naroon din ang inyong puso. **35** Isuksok ninyo ang inyong
mahabang damit sa inyong sinturon, at panatilihing nag-aapoy
ang inyong mga ilawan, **36** at maging katulad kayo ng mga
taong naghihintay sa kanilang amo na bumalik mula sa kasalan,
upang kung siya ay bumalik at kumatok, agad nilang bubuksan
ang pinto para sa kaniya. **37** Pinagpala ang mga lingkod na
iyon, na masusumpungan ng amo na nagbabantay sa kaniyang
pagbabalik. Totoo, sinasabi ko sa inyo na isusuksok niya ang
mahaba niyang damit sa kaniyang sinturon, pauupuin sila para
sa pagkain, at lalapit at pagsisilbihan sila. **38** Kung ang amo
ay dadating sa pangalawang pagbantay sa gabi o kahit sa
pangatlong pagbantay at nakita silang handa, pinagpala ang
mga lingkod na iyon. **39** Dagdag pa nito alamin ninyo ito, na
kung alam ng amo ang oras ng pagdating ng magnanakaw, hindi
niya hahayaang mapasok ang kaniyang tahanan. **40** Maging
handa din, dahil hindi niyo alam ang oras ng pagdating ng
Anak ng Tao." **41** Sinabi ni Pedro, "Panginoon, sa amin mo
lamang ba sinasabi ang talinghagang ito o para rin sa lahat?" **42**
Sinabi ng Panginoon, "Sino ngayon ang tapat at matalinong
tagapamahala na itatakda ng kaniyang panginoon para sa
ibang lingkod upang ibigay sa kanila ang kanilang bahagi ng
pagkain sa tamang panahon? **43** Pinagpala ang lingkod na
iyon, na masusumpungan ng kaniyang panginoon na gumagawa
niyan sa kaniyang pagdating. **44** Totoong sinasabi ko sa inyo
na siya ay gagawing tagapamahala sa lahat ng kaniyang ari-

arian. 45 Ngunit kung sinasabi ng lingkod na iyon sa kaniyang
puso, “Matatagalan pa ang pagbabalik ng aking panginoon,' at
sinimulan niyang bugbugin ang mga lalaki at babaeng lingkod,
at kakain at iinom, at malalasing, 46 ang panginoon ng lingkod
na iyon ay darating sa araw na hindi niya inaasahan, at sa
oras na hindi niya nalalaman, at siya ay pagpipira-pirasuhin at
magtatalaga siya ng lugar para sa kaniya kasama ang mga
hindi tapat. 47 Ang lingkod na iyon, na alam ang kalooban ng
kaniyang panginoon at hindi naging handa o ginawa ang ayon
sa kaniyang kalooban, ay mabubugbog nang madami. 48 Ngunit
ang hindi nakakaalam, at gumawa ng mga bagay na karapat-
dapat sa pagbugbog, ay mabubugbog nang kaunti. Ang lahat ng
binigyan ng marami, marami din ang hihingiin sa kaniya, at ang
pinagkatiwalaan ng marami, marami ang hihingiin nila sa kaniya.
49 Pumarito ako upang magbaba ng apoy sa mundo, at ninanais
ko na ito ay magningas. 50 Ngunit mayroon akong bautismo na
kailangang danasin, at labis akong namimighati hanggang sa
ito ay matapos! 51 Iniisip ba ninyo na ako ay naparito upang
magdala ng kapayapaan sa mundo? Hindi, sinasabi ko sa inyo,
sa halip ay pagkabaha-bahagi. 52 Dahil mula ngayon may
lima sa isang tahanan na magkakabaha-bahagi—tatlong tao
laban sa dalawa at dalawang tao laban sa tatlo. 53 Sila ay
magkakabaha-bahagi, ama laban sa anak na lalaki at anak na
lalaki laban sa ama; ina laban sa anak na babae at anak na
babae laban sa ina; ang biyenan na babae laban sa manugang
na babae at manugang na babae laban sa biyenan na babae.
54 Sinasabi din ni Jesus sa napakaraming tao, “Kung nakikita
ninyong namumuo ang ulap sa kanluran, agad ninyong sinasabi,
'May ulan na paparating', at gayon ang nangyayari. 55 At kung

iihip ang hangin sa timog, sinasabi ninyo, 'Magkakaroon ng
matinding init,' at ito ay nangyayari. **56** Mga mapagkunwari,
alam ninyo kung paano ipakahulugan ang anyo ng mundo at
kalangitan, ngunit paanong hindi ninyo alam bigyang-kahulugan
ang kasalukuyang panahon? **57** Bakit hindi ninyo hatulan kung
ano ang tama para sa inyong mga sarili? **58** Sapagkat kung ikaw
ay pupunta sa harapan ng hukom kasama ang iyong kaaway, sa
daan ay sikapin mong ayusin ang hindi pagkakaintindihan sa
kaniya upang hindi ka niya kaladkarin sa hukom, upang hindi
ka dalhin ng hukom sa opisyal at hindi ka ilagay ng opisyal sa
bilangguan. **59** Sinasabi ko sa iyo, hindi ka makakalaya mula
doon hanggang mabayaran mo ang kahuli-hulihang salapi."

13 Nang panahong iyon, sinabi sa kaniya ng ilang tao na
naroon ang tungkol sa mga taga-Galilea, na ang dugo ng
mga ito'y inihalo ni Pilato sa kanilang mga sariling alay. **2**
Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Sa tingin ba ninyo ay
mas makasalanan ang mga taga-Galilea na ito kaysa sa ibang
mga taga-Galilea dahil nagdusa sila sa ganitong paraan? **3**
Hindi, sinasabi ko sa inyo. Ngunit kung hindi kayo magsisisi,
mamamatay kayong lahat sa ganoon ding paraan. **4** O iyong
labing walong tao sa Siloam na nabagsakan ng tore at namatay,
sa tingin ba ninyo ay mas makasalanan sila kaysa sa ibang tao
sa Jerusalem? **5** Hindi, sinasabi ko. Ngunit kung hindi kayo
magsisisi, lahat kayo ay mamatay din." **6** Sinabi ni Jesus ang
talinghagang ito, "May isang taong may isang puno ng igos na
nakatanim sa kaniyang ubasan at dumating siya at naghanap ng
bunga nito ngunit wala siyang matagpuan. **7** Sinabi niya sa
hardinero, 'Tingnan mo, tatlong taon na akong pumaparito, at
sinubukang maghanap ng bunga ng puno ng igos na ito ngunit

wala akong natagpuan. Putulin mo ito. Bakit hahayaang sayangin
nito ang lupa?' **8** Sumagot ang hardinero at sinabi, 'Pabayaan
mo muna ito sa taong ito hanggang sa aking mahukayan ang
palibot nito at malagyan ito ng pataba. **9** Kung mamunga ito
sa susunod na taon, mabuti; ngunit kung hindi, putulin mo
ito!'" **10** Ngayon, nagtuturo si Jesus sa isa sa mga sinagoga
sa Araw ng Pamamahinga. **11** Masdan, may isang babaeng
naroon na labing-walong taon nang may masamang espiritu ng
panghihina, at siya ay baluktot at hindi siya lubusang makatayo.
12 Nang makita siya ni Jesus, tinawag niya ito at sinabi, "Babae,
napalaya ka na mula sa iyong panghihina." **13** Ipinatong niya
ang kaniyang mga kamay sa babae, at kaagad siyang naunat at
niluwalhati niya ang Diyos. **14** Ngunit nagalit ang pinuno ng
sinagoga dahil nagpagaling si Jesus sa Araw ng Pamamahinga.
Kaya sumagot ang pinuno at sinabi sa maraming mga tao,
"May anim na araw kung saan kinakailangang magtrabaho.
Pumarito kayo at mapagaling sa mga araw na iyon, huwag
sa Araw ng Pamamahinga." **15** Sinagot siya ng Panginoon at
sinabi, "Mga mapagkunwari! Hindi ba kinakalag ng bawat isa sa
inyo ang tali ng kaniyang asno o baka mula sa sabsaban nito
upang painumin sa Araw ng Pamamahinga? **16** Kaya ito ring
babaeng anak ni Abraham, na labing-walong taon nang iginapos
ni Satanas, hindi ba nararapat kalagan ang kaniyang gapos
sa Araw ng Pamamahinga?" **17** Nang sinabi niya ang mga
bagay na ito, lahat ng sumalungat sa kaniya ay napahiya, ngunit
nagagalak ang maraming tao sa mga maluwalhating bagay na
kaniyang ginawa. **18** At sinabi ni Jesus, "Ano ang katulad ng
kaharian ng Diyos, at ano ang maaari kong ihambing dito? **19** Ito
ay tulad ng isang buto ng mustasa na kinuha ng isang tao at

inihagis sa kaniyang halamanan, at ito ay tumubo at naging
isang malaking puno, at namugad sa mga sanga nito ang mga
ibon sa langit." **20** Muli, sinabi niya, "Saan ko maaaring ihambing
ang salita ng Diyos? **21** Ito ay tulad ng lebadura na kinuha
ng isang babae at inihalo sa tatlong takal ng harina hanggang
sa ito ay umalsa." **22** Binisita ni Jesus ang bawat bayan at
baryo sa daan patungong Jerusalem at tinuruan sila. **23** May
nagsabi sa kaniya, "Panginoon, kakaunti lamang bang tao ang
maliligtas?" Kaya sinabi niya sa kanila, **24** "Pagsikapan ninyong
pumasok sa makipot na pintuan, dahil marami ang susubok
ngunit hindi sila makakapasok. **25** Kapag tumayo na ang may-
ari ng bahay at isinara ang pintuan, at kayo ay tatayo sa labas at
kakalabugin ang pinto at sasabihin, 'Panginoon, Panginoon,
papasukin mo kami.' At siya ay sasagot at sasabihin sa inyo,
'Hindi ko kayo kilala o kung taga-saan kayo.' **26** Pagkatapos ay
inyong sasabihin, 'Kami ay kumain at uminom sa iyong harapan
at nagturo ka sa aming mga lansangan.' **27** Ngunit sasagot
siya, 'Sinasabi ko sa inyo, hindi ko alam kung taga-saan kayo.
Lumayo kayo sa akin, kayong mga gumagawa ng masama!'
28 Magkakaroon ng pagnanangis at pagngangalit ng ngipin
kapag nakita ninyo sina Abraham, Isaac, Jacob at ang lahat ng
propeta sa kaharian ng Diyos, ngunit kayo—kayo ay itinapon sa
labas. **29** Darating sila mula sa silangan, kanluran, hilaga, at
timog at sila ay uupo sa hapag-kainan sa kaharian ng Diyos. **30**
At alamin ninyo ito, ang mga pinakahuli ay ang mga una, at
ang una ay magiging huli." **31** Hindi nagtagal, may ilang mga
Pariseong dumating at sinabi sa kaniya, "Pumunta ka at umalis
dito dahil nais kang patayin ni Herodes." **32** Sinabi ni Jesus,
"Pumunta kayo at sabihin sa asong-gubat na iyon, 'Tingnan

mo, nagpapalayas ako ng mga demonyo at nagpapagaling ako
ngayon at bukas, at sa ikatlong araw ay maaabot ko ang aking
layunin.' **33** Gayunman, kinakailangan na ako ay magpatuloy
ngayon, bukas at sa susunod na araw, sapagkat hindi katanggap-
tanggap na pumatay ng isang propeta sa labas ng Jerusalem.
34 Jerusalem, Jerusalem, na pumapatay ng mga propeta at
bumabato sa mga ipinadala sa iyo. Kaydalas kong ninais na
tipunin ang iyong mga anak tulad ng pagtitipon ng inahing manok
sa kaniyang mga sisiw sa ilalim ng kaniyang mga pakpak, ngunit
hindi mo ito ninais. **35** Tingnan mo, iniwan ang iyong bahay.
Sinasabi ko sa iyo, hindi mo ako makikita hanggang sabihin mo,
'Pinagpala siya na dumarating sa pangalan ng Panginoon.'"

14 Nangyari sa isang Araw ng Pamamahinga, nang pumunta
si Jesus sa bahay ng isa sa mga pinuno ng mga Pariseo upang
kumain ng tinapay, na minamanmanan nila si Jesus. **2** Masdan
ito, doon sa kaniyang harapan ay may isang lalaking nagdurusa
dahil sa pamamanas. **3** Tinanong ni Jesus ang mga dalubhasa
sa kautusan ng Judio at ang mga Pariseo, “Naaayon ba sa batas
na magpagaling sa Araw ng Pamamahinga o hindi?” **4** Ngunit
nanatili silang tahimik. Kaya hinawakan siya ni Jesus, pinagaling
siya at pinaalis. **5** Sinabi niya sa kanila, “Sino sa inyo ang may
isang lalaking anak o isang baka na kapag mahulog sa balon
sa Araw ng Pamamahinga, ang hindi kaagad mag-aahon sa
kaniya?” **6** Hindi sila nakapagbigay ng sagot sa mga bagay
na ito. **7** Nang mapansin ni Jesus kung paano pinili ng mga
inanyayahan ang mga upuang pandangal, nagsabi siya ng isang
talinghaga, sinasabi sa kanila, **8** “Kapag inanyayahan ka ng
isang tao sa isang kasalan, huwag kang umupo sa mga upuang
pandangal dahil maaaring may isang taong naanyayahan na

mas pinararangalan kaysa sa iyo. 9 Kapag dumating ang taong
nag-anyaya sa inyong dalawa, sasabihin niya sa iyo, 'Ibigay
mo sa taong ito ang iyong upuan,' at sa kahihiyan lilipat ka sa
kabababababaang dako. 10 Ngunit kapag ikaw ay inanyayahan,
pumunta ka at umupo sa kabababababaang dako, upang kung
dumating ang taong nag-anyaya sa iyo, maaari niyang sabihin
sa iyo, 'Kaibigan, lumipat ka sa mas mataas.' At ikaw ay
maparararangalan sa harapan ng lahat ng kasalo mo sa hapag.
11 Sapagkat ang bawat nagmamataas ay maibababa at siya na
nagpapakababa ay maitataas. 12 Sinabi rin ni Jesus sa taong
nag-anyaya sa kaniya, “Kapag naghanda ka ng pananghalian o
hapunan, huwag mong anyayahan ang iyong mga kaibigan, o
ang iyong mga kapatid, o ang iyong mga kamag-anak o ang mga
mayayaman mong kapit-bahay, sapagkat maaari ka din nilang
anyayahan at ikaw ay mababayaran. 13 Ngunit kapag ikaw ay
maghahanda ng salu-salo, anyayahan mo ang mga mahihirap,
ang mga lumpo, ang mga pilay, at ang mga bulag, 14 at ikaw ay
pagpapalain dahil hindi ka nila mababayaran. Sapagkat ikaw ay
mababayaran sa muling pagkabuhay ng mga matuwid.” 15 Nang
marinig ng isa sa mga taong kasalo ni Jesus ang mga bagay na
ito, sinabi niya kay Jesus, “Pinagpala siya na kakain ng tinapay
sa kaharian ng Diyos!” 16 Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, “May
isang taong naghanda ng malaking hapunan at inanyayahan ang
marami. 17 Nang maihanda na ang hapunan, inutusan niya ang
kaniyang utusan na sabihin sa mga naanyayahan, 'Halikayo,
dahil nakahanda na ang lahat.' 18 Silang lahat ay pare-parehong
nagsimulang magdahilan. Sabi ng una sa kaniya, 'Bumili ako ng
bukid at kinakailangan kong umalis at tingnan ito.' Pakiusap
ipagpaumanhin mo ako.' 19 At sinabi naman ng isa, 'Bumili ako

ng limang pares na baka, at pupunta ako upang subukan ang
mga ito. Pakiusap ipagpaumanhin mo ako.' **20** At sabi naman
ng isang lalaki, 'Kakakasal ko pa lamang sa aking asawa, at
kaya hindi ako makakadalo.' **21** Dumating ang utusan at sinabi
sa kaniyang panginoon ang mga bagay na ito. Pagkatapos,
nagalit ang panginoon ng bahay at sinabi sa kaniyang utusan,
'Bilisan mo, pumunta ka sa mga kalye at sa mga daanan ng
lungsod at dalhin mo dito ang mga mahihirap, ang mga bulag, at
ang mga pilay.' **22** Sinabi ng utusan, 'Panginoon, ang iyong
iniutos ay nagawa na, ngunit mayroon pa ring silid.' **23** Sinabi
ng panginoon sa utusan, 'Pumunta ka sa mga kalsada at sa
mga bakuran at pilitin mo silang pumasok, upang mapuno ang
aking bahay. **24** Sapagkat sinasabi ko sa iyo, wala sa mga taong
naunang naanyayahan ang makakatikim ng aking hapunan.'" **25**
Ngayon maraming tao ang sumasama sa kaniya, at bumaling
siya at sinabi sa kanila, **26** "Kung sinuman ang lumapit sa akin
at hindi namumuhi sa kaniyang sariling ama, ina, asawa, anak,
mga kapatid—oo, at pati ang kaniyang sariling buhay—hindi siya
maaaring maging alagad ko. **27** Ang sinumang hindi magbubuhat
ng kaniyang sariling krus at sumunod sa akin ay hindi maaaring
maging alagad ko. **28** Sapagkat sino sa inyo, ang naghahangad
na magtayo ng isang tore, ang hindi muna mauupo at bibilangin
ang gastos upang kuwentahin kung nasa kaniya ang mga
kailangan niya upang ito ay tapusin? **29** Kung hindi, kapag
nagtayo siya ng pundasyon at hindi ito natapos, sisimulan siyang
kutyain ng lahat ng mga makakakita nito, **30** sinasabi, 'Ang taong
ito ay nagsimulang magtayo at hindi niya natapos.' **31** O anong
hari, sa kaniyang pagpunta upang sagupain sa digmaan ang isa
pang hari, ang hindi muna mauupo at hihingi ng payo kung kaya

ba niya kasama ang sampung libong tao na labanan ang isa
pang hari na dumarating laban sa kaniya na may kasamang
dalawampung libong tao? **32** At kung hindi, habang malayo pa
ang hukbo na iyon, magpapadala siya ng kinatawan at hihingi
ng mga kailangan sa pagkakasundo. **33** Kaya, hindi maaaring
maging alagad ko ang sinuman sa inyo na hindi magsusuko
ng lahat ng nasa kaniya. **34** Ang asin ay mabuti, ngunit kung
nawala ang lasa ng asin, paano ito magiging maalat muli? **35** Ito
ay wala nang pakinabang sa lupa o kahit pa sa tumpok ng dumi.
Itinatapon ito. Siya na may tainga upang makarinig, makinig."
15 Ngayon, ang lahat ng mga maniningil ng buwis at iba pang
mga makasalanan ay lumalapit kay Jesus upang makinig sa
kaniya. **2** Nagbulung-bulungan ang mga Pariseo at mga eskriba
sa isa't isa, sinasabi, "Malugod na tinatanggap ng taong ito ang
mga makasalanan, at kumakain pa kasama nila." **3** Sinabi ni
Jesus ang talinghagang ito sa kanila, sinasabi, **4** "Sino sa inyo,
kung mayroon siyang isang daang tupa at pagkatapos nawala
ang isa sa kanila, ang hindi iiwanan ang siyamnapu't siyam sa
ilang, at hahanapin ang nawawala hanggang sa matagpuan
niya ito? **5** Pagkatapos, kapag natagpuan niya ito, pinapasan
niya ito sa kaniyang mga balikat at nagagalak. **6** Pagdating
niya sa bahay, tinitipon niya ang kaniyang mga kaibigan at mga
kapitbahay, sinasabi sa kanila, 'Makisaya kayo sa akin, sapagkat
natagpuan ko ang aking nawawalang tupa.' **7** Sinasabi ko sa
inyo na gayon din, magkakaroon ng kagalakan sa langit sa isang
makasalanang nagsisisi, higit pa sa siyamnapu't siyam na taong
matuwid na hindi kailangang magsisi. **8** O sinong babaing may
sampung pilak na barya, kung mawalan siya ng isang barya, ang
hindi magsisindi ng ilawan, magwawalis sa bahay, at masikap na

maghahanap hanggang sa matagpuan niya ito? 9 At kapag
natagpuan niya ito, tinitipon niya ang kaniyang mga kaibigan at
mga kapitbahay, sinasabi, 'Makisaya kayo sa akin, sapagkat
natagpuan ko ang baryang nawala ko.' 10 Gayon din, sinasabi
ko sa inyo, may kagalakan sa kinaroroonan ng mga anghel ng
Diyos sa isang makasalanang nagsisisi. 11 Pagkatapos, sinabi
ni Jesus, “May isang lalaking may dalawang lalaking anak, 12 at
sinabi ng nakababata sa kanila sa kaniyang ama, 'Ama, ibigay
mo na sa akin ngayon ang ari-arian na nararapat na manahin
ko.' Kaya hinati niya ang kaniyang kayamanan sa pagitan nila.
13 Pagkaraan ng ilang mga araw, tinipon ng nakababatang anak
ang lahat ng kaniyang pag-aari at pumunta sa isang malayong
bansa, at doon ay winaldas niya ang kaniyang pera sa pagbili ng
mga bagay na hindi niya kailangan, at pag-aaksaya ng kaniyang
pera sa masamang pamumuhay. 14 Ngayon, nang naubos na
niya ang lahat, matinding taggutom ang lumaganap sa buong
bansang iyon, at siya ay nagsimulang mangailangan. 15 Siya
ay pumunta at namasukan sa isa sa mga mamamayan ng
bansang iyon, na nagpapunta sa kaniya sa kaniyang bukirin
upang magpakain ng mga baboy. 16 At nais na sana niyang
kainin ang mga balat ng buto na kinakain ng mga baboy dahil
walang nagbigay sa kaniya ng anumang makakain. 17 Ngunit
nang nakapag-isip-isip ang nakababatang anak, sinabi niya,
'Napakaraming mga upahang utusan ng aking ama ang may
higit pa sa sapat na pagkain, at ako ay nandito, namamatay sa
gutom! 18 Aalis ako rito at pupunta sa aking ama, at sasabihin
ko sa kaniya, “Ama, ako ay nagkasala laban sa langit at sa iyong
paningin. 19 Hindi na ako karapat-dapat na tawaging anak mo;
gawin mo akong isa sa iyong mga upahang utusan.'” 20 Kaya

umalis ang nakababatang anak at pumunta sa kaniyang ama.
Habang siya ay malayo pa, nakita siya ng kaniyang ama, at siya
ay nahabag, at tumakbo, at niyakap at hinagkan siya. **21** Sinabi
ng anak sa kaniya, “Ama, ako ay nagkasala laban sa langit at sa
iyong paningin. Hindi ako karapat-dapat na tawaging anak mo.”
22 Sinabi ng ama sa kaniyang mga utusan, 'Kunin ninyo kaagad
ang pinakamagandang balabal, at isuot sa kaniya, at lagyan
ng sing-sing ang kaniyang kamay, at sandalyas ang kaniyang
mga paa. **23** Pagkatapos, dalhin ninyo dito ang pinatabang
guya at katayin. Tayo ay magsikain at magdiwang. **24** Sapagkat
ang anak ko ay namatay, at ngayon siya ay nabuhay. Siya ay
nawala, at ngayon siya ay natagpuan.' At sila ay nagsimulang
magdiwang. **25** Sa panahong iyon, ang kaniyang nakatatandang
anak ay nasa bukid. Nang siya ay dumating at palapit na sa
bahay, narinig niya ang tugtugan at sayawan. **26** Tinawag niya
ang isa sa mga utusan at tinanong kung ano ang mga bagay
na ito. **27** Sinabi ng utusan sa kaniya, 'Dumating ang iyong
kapatid at nagpakatay ang iyong ama ng pinatabang guya, dahil
nakabalik siya nang ligtas.' **28** Nagalit ang nakatatandang anak,
at ayaw niyang pumasok, at lumabas ang kaniyang ama, at
pinakiusapan siya. **29** Ngunit sumagot ang nakatatandang anak
at sinabi sa kaniyang ama, 'Tingnan mo, nagpa-alipin ako sa iyo
sa loob ng maraming taon, at kailanman ay hindi ako sumuway
sa iyong utos, ngunit kailanman ay hindi mo ako binigyan ng
isang batang kambing upang magdiwang ako kasama ng aking
mga kaibigan, **30** ngunit nang dumating ang iyong anak, na
umubos ng iyong kabuhayan sa mga babaing nagbebenta ng
aliw, nagpakatay ka ng pinatabang guya para sa kaniya.' **31**
Sinabi ng ama sa kaniya, 'Anak, lagi kitang kasama, at lahat ng

sa akin ay sa iyo. 32 Ngunit dapat lang na tayo ay magdiwang at
maging masaya, sapagkat ang kapatid mong ito ay namatay, at
ngayon ay nabuhay; siya ay nawala, at ngayon ay natagpuan.'"
16 Sinabi rin ni Jesus sa mga alagad, "May isang mayamang
lalaki na may tagapamahala, at isinumbong sa kaniya na
nilulustay ng tagapamahalang ito ang kaniyang pag-aari. 2 Kaya
pinatawag siya ng mayamang lalaki at sinabi sa kaniya, 'Ano
itong naririnig ko tungkol sa iyo? Magbigay-ulat ka ng iyong
pamamahala, dahil ka na maaaring maging tagapamahala.' 3
Sinabi ng tagapamahala sa kaniyang sarili, 'Anong gagawin ko,
dahil aalisin sa akin ng amo ko ang pagiging tagapamahala? Wala
akong lakas na magbungkal, at nahihiya akong magpalimos. 4
Alam ko na ang aking gagawin, para kapag natanggal ako sa
pagiging tagapamahala, malugod akong tatanggapin ng mga tao
sa kanilang mga bahay.' 5 At tinawag ng tagapamahala ang
mga tao na may utang sa kaniyang amo, at tinanong niya ang
una, 'Magkano ang utang mo sa amo ko?' 6 Sinabi niya, 'Isang
daang takal na langis ng olibo'. At sinabi niya sa kaniya, 'Kunin
mo ang iyong kasulatan, umupo kang madali at isulat mong
limampu.' 7 At sinabi ng tagapamahala sa isa pa, 'Magkano
ang utang mo?' Sumagot siya, 'Isang daang takal ng trigo.'
Sinabi niya sa kaniya, 'Kunin mo ang iyong kasulatan at isulat
mong walumpu.' 8 At pinuri ng amo ang hindi makatarungang
tagapamahala dahil kumilos siya nang may katusuhan. Sapagkat
ang mga anak ng mundong ito ay mas tuso sa pakikitungo sa
kanilang sariling tao kaysa mga anak ng liwanag. **(aiōn g165)** 9
Sinasabi ko sa inyo, makipagkaibigan kayo sa pamamagitan
ng perang hindi makatarungan, para kapag ito ay naubos na,
maaari ka nilang tanggapin sa walang hanggang tirahan. **(aiōnios**

g166) 10 Ang tapat sa kakaunti ay tapat din sa marami, at ang
hindi makatarungan sa kakaunti ay hindi rin makatarungan sa
marami. 11 Kung hindi ka naging tapat sa paggamit ng perang
hindi makatarungan, sino ang magtitiwala sa iyo ng tunay na
kayamanan? 12 At kung hindi ka naging tapat sa paggamit sa
pera ng ibang tao, sino ang magbibigay sa iyo ng sarili mong
pera? 13 Walang lingkod ang magkapaglilingkod sa dalawang
amo, sapagkat kasusuklaman niya ang isa at mamahalin niya
ang isa, o magiging tapat siya sa isa at kamumuhian niya
ang isa. Hindi ninyo maaaring paglingkuran ang Diyos at ang
kayamanan." 14 Ngayon ang mga Pariseo, na mangingibig ng
pera, ay narinig ang lahat ng mga ito, at siya ay kanilang kinutya.
15 At sinabi niya sa kanila, "Pinapawalang-sala ninyo ang inyong
mga sarili sa paningin ng mga tao, ngunit nalalaman ng Diyos
ang inyong mga puso. Ang siya na dinadakila ng mga tao ay
kasuklam-suklam sa paningin ng Diyos. 16 Ang kautusan at
ang mga propeta ang umiiral hanggang sa dumating si Juan.
Mula noon, ipinangaral ang ebanghelyo ng kaharian ng Diyos, at
ang lahat ay sinusubukang pumasok nang pilit doon. 17 Ngunit
mas madaling maglaho ang langit at lupa kaysa mawalan ng
bisa ang isang kudlit ng isang letra ng kautusan. 18 Ang bawat
taong hinihiwalayan ang kaniyang asawang babae at mag-
asawa ng iba ay gumagawa ng pangangalunya, at ang mag-
asawa sa babaing hiwalay sa kaniyang asawa ay magkakasala
ng pangangalunya. 19 Ngayon, may isang mayamang lalaki
na nakadamit ng kulay lila na gawa sa pinong lino, at araw-
araw nagsasaya sa kaniyang labis na kayamanan. 20 May isang
pulubi na nagngangalang Lazarus na pinahiga sa kaniyang
tarangkahan na lipos ng sugat, 21 at inaasam-asam niyang

kainin ang nahuhulog sa mesa ng mayamang tao—at maliban
doon, lumapit ang mga aso at dinilaan ang kaniyang mga sugat.
22 At nangyari na namatay ang pulubi at dinala ng mga anghel
sa kinaroroonan ni Abraham. Namatay din ang mayamang
tao at inilibing, **23** at doon sa hades, sa kaniyang pagdurusa,
tumingala siya at nakita si Abraham sa malayo at si Lazarus na
nasa tabi niya. **(Hadēs g86)** **24** At sumigaw siya at sinabi, 'Amang
Abraham, maawa ka sa akin at papuntahin mo si Lazarus, upang
isawsaw niya ang dulo ng kaniyang daliri sa tubig at palamigin
ang aking dila, dahil naghihirap ako sa apoy na ito.' **25** Ngunit
sinabi ni Abraham, 'Anak, alalahanin mo na sa buong buhay mo,
natanggap mo ang mga magagandang bagay, at si Lazaro sa
ganoon ding paraan ay masasamang bagay. Ngunit ngayon, siya
ay inaaliw dito, at ikaw ay nagdurusa. **26** At maliban sa lahat ng
ito, may malaking bangin na nakalagay upang ang mga gustong
tumawid mula rito papunta sa iyo ay hindi makakatawid, at wala
ring makakatawid mula riyan papunta sa amin.' **27** At sinabi ng
mayamang tao, 'Nagmamakaawa ako, Amang Abraham, na
papuntahin mo siya sa bahay ng aking ama— **28** sapagkat ako
ay may limang kapatid na lalake—upang balaan niya sila, dahil
baka pumunta rin sila sa lugar na ito ng pagdurusa.' **29** Ngunit
sinabi ni Abraham, 'Nasa kanila si Moises at mga propeta;
makinig sila sa kanila.' **30** Sumagot ang mayamang tao, 'Hindi,
Amang Abraham, ngunit kung may pumunta sa kanila mula
sa mga patay, magsisisi sila.' **31** Ngunit sinabi ni Abraham sa
kaniya, 'Kung hindi sila makikinig kay Moises at sa mga propeta,
hindi rin sila mahihikayat kung may mabuhay mula sa mga
patay.”. /.

17 Sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, “Tiyak na darating
ang mga bagay na magiging dahilan upang tayo ay magkasala,
ngunit aba sa taong pagmumulan ng mga ito! 2 Mas mabuti pa
sa kaniya kung bitinan ang kaniyang leeg ng isang gilingang bato
at ihagis siya sa dagat, kaysa maging sanhi ng pagkakatisod ng
maliliit na ito. 3 Mag-ingat kayo. Kung nagkasala ang iyong
kapatid na lalaki, sawayin mo siya, at kung siya ay nagsisi,
patawarin mo siya. 4 Kapag nagkasala siya laban sa iyo ng
pitong beses sa isang araw, at pitong beses na bumalik sa
iyo, sinasabi, 'Nagsisisi ako,' dapat mo siyang patawarin!” 5
Sinabi ng mga apostol sa Panginoon, “Dagdagan mo ang
aming pananampalataya.” 6 Sinabi ng Panginoon, “Kung may
pananampalataya kayo na tulad ng isang butil ng mustasa,
sasabihin ninyo sa puno ng sicamorong ito, 'Mabunot ka, at
matanim sa dagat,' at kayo ay susundin nito. 7 Ngunit sino sa
inyo, na may lingkod na nag-aararo o nag-aalaga ng tupa, ang
magsasabi sa kaniya kapag nakabalik na siya mula sa bukid,
'Pumarito ka kaagad at umupo upang kumain'? 8 Hindi ba niya
sasabihin sa kaniya, 'Maghanda ka ng kakainin ko, magbigkis ka
at pagsilbihan mo ako hanggang sa matapos akong kumain at
uminom. At pagkatapos, kumain ka at uminom'? 9 Hindi siya
nagpapasalamat sa lingkod dahil ginawa niya ang mga bagay na
iniutos, nagpapasalamat ba siya? 10 Ganoon din kayo, kapag
nagawa ninyo ang lahat ng bagay na iniutos sa inyo, dapat
ninyong sabihin, 'Hindi kami karapat-dapat na mga lingkod.
Ginawa lang namin ang dapat naming gawin.'” 11 Nangyari
na habang sila ay nasa daan patungong Jerusalem, siya ay
naglalakbay sa lupaing pagitan ng Samaria at Galilea. 12 At
sa kaniyang pagpasok sa isang nayon, doon ay sinalubong

siya ng sampung lalaking ketongin. Tumayo sila nang malayo
sa kaniya 13 at nilakasan nila ang kanilang tinig, sinasabi,
“Jesus, Amo, maawa ka sa amin.” 14 Nang makita niya sila,
sinabi niya sa kanila, “Pumunta kayo at ipakita ninyo ang inyong
mga sarili sa mga pari.” At nangyari nga na habang sila ay
papunta, sila ay nalinisan. 15 Nang makita ng isa sa kanila
na gumaling siya, bumalik siya nang may malakas na tinig na
niluluwalhati ang Diyos. 16 Yumuko siya sa paanan ni Jesus,
nagpapasalamat sa kaniya. Isa siyang Samaritano. 17 Sumagot
si Jesus, sinabi, “Hindi ba sampu ang nilinis? 18 Nasaan ang
siyam? Wala bang ibang bumalik upang luwalhatiin ang Diyos,
maliban sa dayuhang ito?” 19 Sinabi niya sa kaniya, “Tumayo ka,
at humayo. Pinagaling ka ng iyong pananampalataya.” 20 Nang
naitanong sa kaniya ng mga Pariseo kung kailan darating ang
kaharian ng Diyos, sinagot sila ni Jesus at sinabi, “Ang kaharian
ng Diyos ay hindi isang bagay na mapagmamasdan. Ni hindi
nila sasabihin, 21 'Tumingin kayo rito!' o, 'Tumingin kayo roon!'
dahil ang kaharian ng Diyos ay nasa inyo.” 22 Sinabi ni Jesus
sa mga alagad, “Darating ang mga araw na nanaisin ninyong
makita ang isa sa mga araw ng Anak ng Tao, ngunit hindi ninyo
ito makikita. 23 Sasabihin nila sa inyo, 'Tingnan ninyo, naroon!'
o, 'Tingnan ninyo, narito!' Ngunit huwag kayong pumunta, ni
sumunod sa kanila, 24 sapagkat gaya ng paglitaw ng kidlat
kapag ito ay kumislap buhat sa isang panig ng kalangitan tungo
sa ibang panig ng kalangitan, gayon din naman ang Anak ng Tao
sa kaniyang araw. 25 Ngunit kailangan muna niyang magdusa
ng labis at itakwil ng salinlahing ito. 26 Katulad ng nangyari sa
panahon ni Noe, gayon din ang mangyayari sa mga araw ng
Anak ng Tao. 27 Nagsisikain sila, nagsisiinom, nagsisipag-asawa

at ibinibigay sila upang mag-asawa, hanggang sa araw na
pumasok sa arko si Noe—at dumating ang baha at pinatay silang
lahat. **28** Gayon din naman, katulad ng nangyari sa panahon ni
Lot, sila ay nagsisikain, nagsisiinom, nagsisibili, nagsisitinda,
nagsisipagtanim at sila ay nagsisipatayo ng gusali. **29** Ngunit
nang araw na lumabas mula sa Sodoma si Lot, umulan ng apoy
at asupre mula sa langit, at pinuksa silang lahat. **30** Ganoon
din naman ang mangyayari sa araw na maihayag ang Anak ng
Tao. **31** Sa araw na iyon, ang nasa taas ng bahay ay huwag
nang bumaba upang ilabas ang kaniyang mga kagamitan sa
bahay. At ang nasa bukid ay huwag nang bumalik. **32** Alalahanin
ninyo ang asawa ni Lot. **33** Sinumang naghahangad na iligtas
ang kaniyang buhay ay mawawalan nito, ngunit ang sinumang
mawalan ng kaniyang buhay ay makapagliligtas nito. **34** Sinasabi
ko sa inyo, sa gabing iyon ay mayroong dalawang tao sa isang
higaan. Ang isa ay kukunin, at ang isa ay iiwan. **35** Mayroong
dalawang babae ang magkasamang gigiling. Ang isa ay kukunin
at ang isa ay iiwan." **36** (Mayroong dalawang tao sa bukid, ang
isa ay kukunin at ang isa ay iiwan.) **37** Tinanong nila sa kaniya,
"Saan, Panginoon?" At sinabi niya sa kanila, "Kung saan naroon
ang bangkay, doon din nagtitipon ang mga buwitre."

18 Pagkatapos, sinabi niya ang isang talinghaga sa kanila
tungkol sa kung paano sila dapat laging manalangin, at huwag
panghinaan ng loob, **2** sinasabi, "Sa isang lungsod, may isang
hukom na hindi natatakot sa Diyos at hindi niya iginagalang
ang mga tao. **3** Ngayon may isang babaeng balo sa lungsod
na iyon, at madalas itong pumupunta sa kaniya, sinasabi,
'Tulungan mo akong makamit ang katarungan laban sa aking
kaaway.' **4** Sa loob ng mahabang panahon hindi niya ito nais na

tulungan, ngunit pagkatapos ng maikling panahon, sinabi niya
sa kaniyang sarili, 'Bagaman hindi ako natatakot sa Diyos o
hindi ko iginagalang ang tao, 5 ngunit dahil ginagambala ako ng
balong ito, tutulungan ko siyang makamit ang katarungan, upang
hindi niya ako pagurin sa kaniyang palagiang pagpunta rito.'" 6
Pagkatapos sinabi ng Panginoon, "Pakinggan ninyo ang sinabi ng
hindi makatarungang hukom. 7 Ngayon, hindi ba ibibigay din ng
Diyos ang katarungan sa kaniyang mga hinirang na dumaraing
sa kaniya araw at gabi? Hindi ba siya magiging matiyaga sa
kanila? 8 Sinasabi ko sa inyo na agad niyang dadalhin ang
katarungan sa kanila. Ngunit kapag dumating ang Anak ng Tao,
may matatagpuan ba siyang pananampalataya sa lupa?" 9 At
sinabi din niya ang talinghagang ito sa mga taong nagsasabi
sa kanilang mga sarili na sila ay matuwid at humahamak sa
ibang tao, 10 "Dalawang lalaki ang pumunta sa templo upang
manalangin—ang isa ay Pariseo at ang isa naman ay maniningil
ng buwis. 11 Tumayo ang Pariseo at ipinanalangin ang mga
bagay na ito tungkol sa kaniyang sarili, 'Diyos, nagpapasalamat
ako sa iyo dahil hindi ako katulad ng ibang taong magnanakaw,
mga hindi matuwid, mga mangangalunya, o tulad ng maniningil
ng buwis na ito. 12 Nag-aayuno ako ng dalawang beses bawat
linggo. Ibinibigay ko ang ikapu ng lahat ng aking nakukuha.' 13
Ngunit ang maniningil ng buwis, na nakatayo sa di-kalayuan,
ayaw man lang tumingin sa langit, ngunit dinadagukan niya
ang kaniyang dibdib, sinasabi, 'Diyos, kaawaan mo ako, na
isang makasalanan.' 14 Sinasabi ko sa inyo, umuwi ang taong
ito sa kaniyang bahay na napawalang-sala kaysa sa isa, dahil
maibababa ang bawat taong nagmamataas ng kaniyang sarili
at maitataas ang bawat taong nagpapakababa ng kaniyang

sarili.” **15** Dinadala rin ng mga tao kay Jesus ang kanilang
mga sanggol, upang sila ay kaniyang mahawakan, ngunit nang
makita ito ng mga alagad, sinaway nila ang mga ito, **16** Ngunit
pinalapit sila ni Jesus sa kaniya, sinasabi, “Payagan ninyo ang
mga maliliit na bata na lumapit sa akin at huwag ninyo silang
pagbawalan. Sapagkat ang kaharian ng Diyos ay nauukol sa
mga gaya nila. **17** Totoo, sinasabi ko sa inyo, ang sinumang hindi
tatanggap sa kaharian ng Diyos na tulad ng isang bata ay tiyak
na hindi makapapasok doon.” **18** Isang pinuno ang nagtanong
sa kaniya, sinasabi, “Mabuting guro, ano ang kailangan kong
gawin upang magmana ng buhay na walang hanggan?” **(aiōnios
g166)** **19** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Bakit mo ako tinatawag
na mabuti? Walang mabuti, kundi ang Diyos lamang. **20** Alam
mo ang mga kautusan—huwag kang mangalunya, huwag kang
pumatay, huwag kang magnakaw, huwag kang magpatotoo ng
kasinungalingan, igalang mo ang iyong ama at ina.” **21** Sinabi
ng pinuno, “Sinunod ko ang lahat ng bagay na ito mula pa sa
aking pagkabata.” **22** Nang marinig iyon ni Jesus, sinabi niya sa
kaniya, “Isang bagay pa ang kulang sa iyo. Dapat mong ipagbili
ang lahat ng mayroon ka at ipamahagi mo ito sa mga mahihirap,
at magkakaroon ka ng kayamanan sa langit—at halika, sumunod
ka sa akin.” **23** Ngunit nang marinig ng mayamang lalaki ang mga
bagay na ito, labis siyang nalungkot, sapagkat napakayaman
niya. **24** Habang tinitingnan siya ni Jesus, lubha siyang nalungkot
at sinabi, “Gaano na lamang kahirap para sa mga mayayaman
na pumasok sa kaharian ng Diyos! **25** Sapagkat mas madali para
sa isang kamelyo na pumasok sa butas ng isang karayom, kaysa
sa isang taong mayaman na pumasok sa kaharian ng Diyos.” **26**
Sinabi ng mga nakarinig nito, “Kung ganoon sino ang maliligtas?”

27 Sumagot si Jesus, “Ang mga bagay na hindi magagawa ng
mga tao ay magagawa ng Diyos.” **28** Sinabi ni Pedro, “Tingnan
mo, iniwan namin ang lahat ng aming pag-aari at sumunod sa
iyo.” **29** Kaya sinabi ni Jesus sa kanila, “Totoo, sinasabi ko
sa inyo na walang sinumang nag-iwan ng kaniyang bahay, o
asawang babae, o mga kapatid na lalaki, o mga magulang, o
mga anak, para sa kapakanan ng kaharian ng Diyos, **30** ang
hindi makatatanggap ng mas marami sa mundong ito at sa
mundong darating, ng buhay na walang hanggan.” **(aiōn g165,
aiōnios g166)** **31** Pagkatapos niyang tipunin ang Labindalawa,
sinabi niya sa kanila, “Masdan ninyo, paakyat tayo sa Jerusalem,
at ang lahat ng bagay na isinulat ng mga propeta tungkol sa
Anak ng Tao ay matutupad. **32** Sapagkat ibibigay siya sa mga
Gentil, at kukutyain, at ipapahiya, at duduraan. **33** Pagkatapos
siyang hagupitin, siya ay papatayin nila at sa ikatlong araw
muli siyang mabubuhay.” **34** Wala silang naunawaan sa mga
bagay na ito, at ang salitang ito ay lingid sa kanila, at hindi nila
naunawaan ang mga bagay na nasabi. **35** At nangyari, nang
palapit si Jesus sa Jerico, may isang bulag na lalaking nakaupo
sa tabi ng kalsada na namamalimos, **36** at nang narinig niya
ang maraming tao na dumaraan, tinanong niya kung ano ang
nangyayari. **37** Sinabi nila sa kaniya na dumaraan si Jesus na
taga-Nazaret. **38** Kaya sumigaw ang bulag na lalaki, sinasabi,
“Jesus, anak ni David, maawa ka sa akin.” **39** Sinaway ng mga
naunang naglalakad ang bulag na lalaki, sinasabi sa kaniya
na manahimik. Ngunit lalo pa siyang sumigaw, “Anak ni David,
maawa ka sa akin.” **40** Huminto si Jesus at iniutos na dalhin
sa kaniya ang lalaki. At nang malapit na ang bulag na lalaki,
tinanong siya ni Jesus, **41** “Ano ang gusto mong gawin ko sa

iyo?” Sinabi niya, “Panginoon, gusto kong makakita.” 42 Sinabi ni
Jesus sa kaniya, “Tanggapin mo ang iyong paningin. Pinagaling
ka ng iyong pananampalataya.” 43 Kaagad niyang natanggap
ang kaniyang paningin, at sumunod sa kainya na niluluwalhati
ang Diyos. Pagkakita nito, nagbigay ng papuri ang lahat ng tao
sa Diyos.
19 Pumasok si Jesus at dumaraan sa Jerico. 2 Masdan ninyo,
mayroong lalaki doon na nagngangalang Zaqueo. Siya ay isang
pinuno ng mga maniningil ng buwis at siya ay mayaman. 3
Sinusubukan niyang makita kung sino si Jesus, ngunit hindi niya
makita sa dami ng tao, dahil siya ay maliit. 4 Kaya tumakbo siya
sa unahan ng mga tao at umakyat sa isang puno ng sikamoro
upang makita siya, dahil daraan si Jesus sa daang iyon. 5
Nang makarating si Jesus sa dakong iyon, tumingala siya at
sinabi sa kaniya, “Zaqueo, bumaba ka agad, sapagkat sa araw
na ito, kinakailangan kong manatili sa iyong tahanan.” 6 Kaya
nagmadali siya, bumaba at tinanggap siya nang may galak.
7 Nang makita ito ng lahat, dumaing silang lahat, sinasabi,
“Pumunta siya upang bisitahin ang isang taong makasalanan.” 8
Tumayo si Zaqueo at sinabi niya sa Panginoon, “Tingnan mo,
Panginoon, ibabahagi ko sa mga mahihirap ang kalahati ng
aking mga ari-arian, at kung ako ay may nadayang sinuman
sa anuman, ibabalik ang halaga ng maka-apat na beses.” 9
Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Sa araw na ito, dumating ang
kaligtasan sa bahay na ito, dahil anak din siya ni Abraham.
10 Sapagkat ang Anak ng Tao ay naparito upang hanapin at
iligtas ang mga taong nawawala.” 11 Habang pinakikinggan
nila ang mga bagay na ito, nagpatuloy siyang magsalita at
nagsabi ng isang talinghaga, dahil malapit siya sa Jerusalem,

at inakala nila na ang kaharian ng Diyos ay magsisimula na
kaagad. **12** Kaya sinabi niya, “May isang maharlikang pumunta
sa malayong bansa upang tanggapin ang isang kaharian para
sa kaniya at pagkatapos ay babalik. **13** Tinawag niya ang sampu
sa kaniyang mga lingkod, at binigyan sila ng sampung mina, at
sinabi sa kanila, 'Mag-negosyo kayo hanggang ako ay bumalik.'
14 Ngunit kinamuhian siya ng kaniyang mga mamamayan at
pinasunod sa kaniya ang isang lupon ng kinatawan, sinasabi,
'Ayaw namin na ang taong ito ang mamuno sa amin.' **15**
Nangyari nang siya ay bumalik, natanggap na niya ang kaharian,
pinatawag niya ang mga lingkod na binigyan niya ng pera,
upang malaman niya kung magkano ang kanilang tinubo sa
pagnenegosyo. **16** Ang una ay lumapit sa kaniyang harapan,
sinasabi, 'Panginoon, ang iyong mina ay nadagdagan pa ng
sampung mina.' **17** Sinabi ng maharlika sa kaniya, 'Magaling,
mabuting lingkod. Dahil ikaw ay naging tapat sa kakaunti, ikaw
ay magkakaroon ng kapangyarihan sa sampung lungsod.' **18**
Ang pangalawa dumating, sinasabi, 'Ang iyong mina, panginoon,
ay nadagdagan pa ng limang mina.' **19** Sinabi sa kaniya ng
maharlika, 'Mamamahala ka sa limang lungsod.' **20** At dumating
ang isa pa, sinasabi, 'Panginoon, narito ang iyong mina, na
maingat kong itinago sa isang tela, **21** sapagkat natatakot ako
sa iyo, dahil ikaw ay mabagsik na tao. Kinukuha mo ang hindi
mo iniipon, at inaani ang hindi mo inihasik.' **22** Sinabi sa kaniya
ng maharlika, 'Huhusgahan kita ayon sa iyong mga salita, ikaw
na masamang lingkod. Alam mo na ako ay mabagsik na tao,
kinukuha ang hindi ko inilagay, at inaani ang hindi ko inihasik. **23**
Kung gayon bakit hindi mo inilagay ang aking pera sa bangko,
upang sa pagbalik ko, makuha ko ito nang may kasamang tubo?'

24 Sinabi ng maharlika sa mga nakatayo doon, 'Kunin ninyo ang
mina sa kaniya, at ibigay ninyo sa may sampung mina.' 25 Sinabi
nila sa kaniya, 'Panginoon, mayroon siyang sampung mina.' 26
'Sinasabi ko sa inyo, na ang lahat ng mayroon ay mabibigyan pa
ng mas marami, ngunit sa kaniya na wala, kahit ang mayroon
siya ay kukunin sa kaniya. 27 Ngunit ang aking mga kaaway, ang
mga may ayaw na maghari ako sa kanila, dalhin ninyo sila rito at
patayin sila sa harapan ko.'" 28 Nang nasabi na niya ang mga
bagay na ito, nauna na siyang pumunta, paakyat sa Jerusalem.
29 At nangyari nang palapit na siya sa Bethfage at sa Bethania,
sa bundok na tinatawag na Olivet, nagsugo siya ng dalawa sa
mga alagad, 30 sinasabi, "Pumunta kayo sa kabilang nayon. Sa
inyong pagpasok, matatagpuan ninyo ang isang bisiro na hindi
pa kailanman nasasakyan. Kalagan ninyo ito at dalhin sa akin.
31 Kung may magtatanong sa inyo, 'Bakit ninyo kinakalagan
iyan?' sabihin ninyo, 'Kailangan ito ng Panginoon.'" 32 Ang mga
isinugo ay pumunta at natagpuan ang bisiro gaya ng sinabi ni
Jesus sa kanila. 33 Habang kinakalagan nila ang bisiro, sinabi ng
mga may-ari sa kanila, "Bakit ninyo kinakalagan ang bisiro?" 34
Sinabi nila, "Kailangan ito ng Panginoon." 35 Dinala nila ito kay
Jesus, at inilagay nila ang kanilang mga kasuotan sa ibabaw ng
bisiro at pinasakay si Jesus. 36 Habang siya ay nagpapatuloy,
inilatag nila ang kanilang mga kasuotan sa daan. 37 Nang
palapit na siya sa libis ng Bundok ng mga Olibo, ang buong
karamihan ng mga alagad ay nagsimulang magalak at magpuri
sa Diyos nang may malakas na tinig dahil sa lahat ng mga
kamangha-manghang gawa na kanilang nakita, 38 na sinasabi,
"Pinagpala ang hari na naparito sa pangalan ng Panginoon!
Kapayapaan sa langit at kaluwalhatian sa kataastaasan!" 39

Sinabi sa kaniya ng ilan sa mga Pariseong kasama ng maraming
tao, “Guro, sawayin mo ang iyong mga alagad.” **40** Sumagot si
Jesus at sinabing, “Sinasabi ko sa inyo, kung tatahimik sila, ang
mga bato ay sisigaw.” **41** Nang palapit na si Jesus sa lungsod,
iniyakan niya ito, **42** sinasabi, “Kung alam mo lang sa araw
na ito, kahit ikaw, ang mga bagay na magbibigay sa iyo ng
kapayapaan! Ngunit ngayon ang mga ito ay lingid sa iyong mga
mata. **43** Sapagkat darating sa iyo ang mga araw, na magtatayo
ng harang ang iyong mga kaaway sa palibot mo, at papalibutan
ka, at gigipitin ka mula sa bawat panig. **44** Hahampasin ka
nila pababa sa lupa at kasama ang iyong mga anak. Hindi
sila magtitira ng isang bato sa ibabaw ng isa pang bato, dahil
hindi mo kinilala nang sinusubukan kang iligtas ng Diyos.” **45**
Pumasok si Jesus sa templo at sinimulang palayasin ang mga
nagtitinda, **46** sinasabi sa kanila, “Nasusulat, 'Ang aking bahay
ay magiging bahay-panalanginan,' ngunit ginawa ninyo itong
lungga ng mga magnanakaw.” **47** Kaya araw-araw nagtuturo si
Jesus sa templo. Ang mga punong pari at ang mga eskriba at
ang mga pinuno ng mga tao ay nais siyang patayin, **48** ngunit
wala silang mahanap na paraan upang gawin ito, dahil ang lahat
ng mga tao ay nakikinig nang mabuti sa kaniya.

20 At nangyari sa isang araw, habang tinuturuan ni Jesus ang
mga tao sa templo at ipinapangaral ang ebanghelyo, nilapitan
siya ng mga punong pari at mga eskriba kasama ang mga
nakatatanda. **2** Nagsalita sila, at sinasabi sa kaniya, “Sabihin mo
sa amin kung sa anong kapangyarihan mo ginagawa ang mga
bagay na ito? O sino ang nagbigay sa iyo ng kapangyarihang
ito?” **3** Sumagot siya at sinabi sa kanila, “May itatanong din ako
sa inyo. Sabihin niyo sa akin ang tungkol **4** sa pagbautismo ni

Juan. Mula ba ito sa langit o mula sa tao?" 5 Nagusap-usap sila
at sinabi, "Kapag sasabihin natin, 'Mula sa langit,' sasabihin
niya, 'Kung ganoon bakit hindi ninyo siya pinaniwalaan?' 6 Pero
kung sasabihin natin, 'Mula sa tao,' babatuhin tayo ng lahat ng
mga tao, dahil nahikayat sila na si Juan ay isang propeta." 7
Kaya sumagot sila na hindi nila alam kung saan ito nagmula.
8 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi ko din sasabihin sa inyo
kung saan galing ang aking kapangyarihan na gumawa ng
mga bagay na ito." 9 Sinabi niya sa mga tao ang talinghagang
ito, "May isang taong nagtanim ng ubasan, pinaupa niya ito
sa mga magtatanim ng ubas, at pumunta sa ibang bansa sa
mahabang panahon. 10 Nang dumating ang takdang panahon,
pinapunta niya ang kaniyang utusan sa mga magtatanim ng
ubas, upang siya ay bigyan nila ng bunga ng ubasan. Ngunit
binugbog siya ng mga magtatanim ng ubas, at pinaalis siyang
nang walang dala. 11 Pagkatapos, pinapunta niya ang isa pang
utusan, at siya ay binugbog din nila, at kahiya-hiya ang ginawa
sa kaniya, at pinaalis siya nang walang dala. 12 At pinapunta pa
rin niya ang ikatlo at sinugatan din nila, at itinapon siya palabas.
13 Kaya sinabi ng may-ari ng ubasan, 'Ano ang gagawin ko?
Papupuntahin ko ang pinakamamahal kong anak na lalaki.
Baka sakaling igalang nila siya.' 14 Ngunit nang makita siya
ng mga magtatanim ng ubas, nag-usap-usap sila, sinasabing,
'Ito ang tagapagmana. Patayin natin siya upang mapunta sa
atin ang kaniyang mana.' 15 Pinalayas nila siya sa ubasan, at
pinatay. Ano nga kaya ang gagawin ng may-ari ng ubasan sa
kanila? 16 Siya ay darating at pupuksain ang mga magtatanim
ng ubas at ipamimigay sa iba ang ubasan." Nang marinig nila ito,
sabi nila, "Huwag sanang pahintulutan ng Diyos ito!" 17 Ngunit

tumingin si Jesus sa kanila at sinabi, “Ano ang kahulugan ng
kasulatang ito? 'Ang bato na tinanggihan ng mga gumagawa
ng gusali, ay ginawang batong panuluk'? **18** Ang bawat isa na
babagsak sa batong iyon ay magkakadurog-durog. Ngunit kung
sinuman ang mabagsakan ng batong ito ay madudurog.” **19**
Kaya pinagsikapan na hulihin ng mga eskriba at mga punong
pari si Jesus sa oras ding iyon, dahil alam nila na sinabi niya
ang talinghagang ito laban sa kanila. Ngunit natakot sila sa mga
tao. **20** Maingat siyang inaabangan, nagpadala sila ng mga
espiya na nagkukunwaring matuwid upang makahanap sila ng
pagkakamali sa kaniyang salita, upang ibigay siya sa batas at sa
kapangyarihan ng gobernador. **21** Sila ay nagtanong sa kaniya,
at sinabi, “Guro, alam naming nagsasabi at nagtuturo ka nang
tama, at hindi ka nahihikayat ng sinuman, ngunit itinuturo mo ang
katotohanan tungkol sa daan ng Diyos. **22** Naayon ba sa batas
na magbayad kami ng buwis kay Cesar, o hindi?” **23** Ngunit
nalalaman ni Jesus ang kanilang katusuhan, at sinabi niya sa
kanila, **24** “Ipakita niyo sa akin ang isang dinario. Kaninong
larawan at pangalan ang nakaukit dito? At sinabi nila, “Kay
Cesar.” **25** Sinabi niya sa kanila, “Kung gayon, ibigay kay Cesar
ang mga bagay na kay Cesar at sa Diyos ang mga bagay na sa
Diyos.” **26** Hindi mabatikus ng mga eskriba at mga pinunong
pari ang kaniyang sinabi sa harap ng mga tao. Namangha sila
sa kaniyang sagot at wala silang nasabi. **27** Nang magpunta sa
kaniya ang ilan sa mga Saduceo, na nagsasabing walang muling
pagkabuhay, **28** tinanong nila siya, sinabi, “Guro, sumulat si
Moises sa amin na kung ang kapatid na lalaki ng isang lalaki ay
namatay, na may asawa, at walang anak, dapat kunin ng lalaki
ang asawa ng kaniyang kapatid, at magkaroon ng anak para sa

kaniyang kapatid. **29** May pitong magkakapatid na lalaki at nag-
asawa ang panganay, ngunit namatay nang walang anak, **30** at
ganoon din ang pangalawa. **31** Napangasawa ng ikatlong kapatid
ang babae, at ganoon din ang pito ay hindi nag-iwan ng mga
anak, at namatay. **32** Pagkatapos ang babae ay namatay din. **33**
Sa muling pagkabuhay, kaninong asawa ang babae? Sapagkat
siya ay naging asawa ng pito? **34** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ang
mga anak na lalaki ng mundong ito ay mag-aasawa at ibinibigay
upang makapangasawa. **(aiōn g165)** **35** Ngunit ang mga nahatulan
na karapat-dapat na tumanggap ng muling pagkabuhay mula
sa mga patay at pumasok sa walang hanggang ay hindi mag-
aasawa at hindi ibinibigay upang makapangasawa. **(aiōn g165)** **36**
At hindi na rin sila mamamatay, sapagkat kapantay nila ang
mga anghel at sila ay mga anak ng Diyos, bilang mga anak ng
muling pagkabuhay. **37** Ngunit ang mga patay ay binuhay na
muli, maging si Moises ay ipinakita niya, sa lugar ng mababang
punong kahoy, na tinawag niya ang Panginoon na ang Diyos ni
Abraham at Diyos ni Isaac at Diyos ni Jacob. **38** Ngayon, hindi
siya Diyos ng mga patay kundi ng mga buhay, sapagkat ang
lahat ay nabubuhay sa kaniya.” **39** Sumagot ang ilan sa mga
eskriba, “Guro, mahusay ang iyong sagot,” **40** At hindi na sila
nangahas pang magtanong sa kaniya ng anumang tanong. **41**
Sinabi ni Jesus sa kanila, “Paano nila nasabi na ang Cristo ay
anak ni David? **42** Sapagkat sinabi mismo ni David sa Aklat ng
Mga Awit, Sinabi ng Panginoon sa aking Panginoon, 'Umupo ka
sa aking kanang kamay, **43** hanggang gawin ko ang iyong mga
kaaway na tungtungan ng iyong mga paa.' **44** Kaya tinawag
ni David ang Cristo na 'Panginoon', kaya paano siya naging
anak ni David?” **45** Habang nakikinig ang lahat ng mga tao,

sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, **46** “Mag-ingat kayo sa
mga eskriba na gustong maglakad na nakasuot ng mahabang
mga balabal, at gustong-gusto ang mga pagbati sa mga lugar
na pamilihan, at mga upuang pandangal sa sinagoga, at mga
upuang pandangal sa mga pista. **47** Nililimas din nila ang mga
bahay ng mga balong babae, at nagpapanggap na nananalangin
nang mahaba. Sila ay tatanggap ng mas mabigat na paghatol.”
21 Tumingala si Jesus at nakita niya ang mga mayayamang
tao na inilalagay ang kanilang mga kaloob sa kabang-yaman. **2**
Nakita rin ang isang mahirap na babaeng balo na inihuhulog ang
dalawang katiting. **3** Kaya sinabi niya, “Totoo, sinasabi ko sa
inyo, mas malaki ang inilagay ng mahirap na babaeng balong
ito kaysa sa kanilang lahat. **4** Nagbigay silang lahat ng mga
kaloob mula sa kanilang kasaganahan. Ngunit ang babaeng
balo na ito, sa kabila ng kaniyang kahirapan, inilagay ang lahat
ng salaping mayroon siya upang mabuhay.” **5** Habang pinag-
uusapan ng ilan ang templo, kung paano ito pinalamutihan
ng magagandang bato at mga handog, kaniyang sinabi, **6**
“Patungkol sa mga bagay na ito na inyong nakikita, darating ang
mga araw na wala ni isang bato ang maiiwan sa ibabaw ng
isa pang bato na hindi babagsak.” **7** Kaya't siya ay kanilang
tinanong, “Guro, kailan mangyayari ang mga bagay na ito? At
ano ang magiging palatandaan kapag malapit ng mangyari ang
mga bagay na ito?” **8** Sumagot si Jesus, “Mag-ingat kayo na
hindi kayo malinlang. Sapagkat maraming darating sa pangalan
ko, magsasabi, 'Ako ay siya' at, 'Malapit na ang panahon.'
Huwag kayong sumunod sa kanila. **9** Kapag kayo ay nakarinig
ng mga digmaan at mga kaguluhan, huwag kayong masindak,
sapagkat kinakailangang mangyari muna ang mga bagay na ito,

ngunit ang wakas ay hindi kaagad na magaganap.” 10 At sinabi
niya sa kanila, “Titindig ang isang bansa laban sa bansa, at
kaharian laban sa kaharian. 11 Magkakaroon ng mga malalakas
na lindol, at sa iba't ibang dako ay magkakaroon ng taggutom at
mga salot. Magkakaroon ng mga kakila-kilabot na pangyayari at
mga dakilang palatandaan mula sa langit. 12 Ngunit bago ang
lahat ng ito, dadakipin nila kayo at uusigin, ibibigay kayo sa mga
sinagoga at sa mga bilangguan, dadalhin kayo sa harapan ng
mga hari at mga gobernador dahil sa aking pangalan. 13 Ito
ay magbibigay-daan ng pagkakataon para sa inyong patotoo.
14 Kaya pagtibayin ninyo sa inyong puso na huwag ihanda
ang inyong isasagot nang maagang panahon, 15 sapagkat
ibibigay ko sa inyo ang mga salita at karunungan, na hindi
malalabanan at matutulan ng lahat ng iyong kaaway. 16 Ngunit
kayo ay ibibigay din ng inyong mga magulang, mga kapatid,
mga kamag-anak, at mga kaibigan, at papatayin nila ang iba sa
inyo. 17 Kayo ay kamumuhian ng lahat dahil sa aking pangalan.
18 Ngunit hindi mawawala kahit isang buhok sa inyong ulo.
19 Sa inyong pagtitiis ay makakamtan ninyo ang inyong mga
kaluluwa. 20 Kapag nakita ninyo ang Jerusalem na napaliligiran
ng mga hukbo, kung gayon malalaman ninyo malapit na ang
pagkawasak nito. 21 Kung magkagayon, ang mga nasa Judea
ay magsitakas patungo sa mga bundok, at lahat ng mga nasa
kalagitnaan ng lungsod ay umalis, at ang mga nasa bayan
ay huwag pumasok doon. 22 Sapagkat ito ang mga araw ng
paghihiganti, upang matupad ang lahat ng nasusulat. 23 Sa
aba ng mga nagdadalang-tao at sa mga nagpapasuso sa mga
araw na iyon! Sapagkat magkakaroon ng matinding kapighatian
sa lupain, at poot sa mga taong ito. 24 At sila ay babagsak sa

pamamagitan ng talim ng espada at sila ay dadalhing bihag sa
lahat ng mga bansa, at ang Jerusalem ay yuyurakan ng mga
Gentil, hanggang sa matupad ang mga panahon ng mga Gentil.
25 Magkakaroon ng mga palatandaan sa araw, sa buwan, at sa
mga bituin. At sa lupa, magkakaroon ng kapighatian sa mga
bansa, na walang pag-asa dahil sa dagundong ng dagat at sa
mga alon. **26** Manlulupaypay ang mga tao dahil sa takot at dahil
sa inaasahang darating sa mundo. Sapagkat mayayanig ang
mga kapangyarihan ng kalangitan. **27** At makikita nila ang Anak
ng Tao na dumarating na nasa ulap na may kapangyarihan
at dakilang kaluwalhatian. **28** Ngunit kapag magsisimulang
mangyari ang mga bagay na ito, tumindig kayo, at tumingala,
sapagkat nalalapit na ang inyong kaligtasan." **29** Nagsabi si
Jesus ng talinghaga sa kanila, "Tingnan ninyo ang puno ng igos,
at ang lahat ng mga puno. **30** Kapag ang mga ito ay umusbong,
nakikita ninyo mismo at nalalaman na malapit na ang tag-araw.
31 Gayon din naman, kapag nakita ninyo na nangyayari na ang
mga bagay na ito, nalalaman ninyong nalalapit na ang kaharian
ng Diyos. **32** Totoo, sinasabi ko sa inyo, hindi lilipas ang ang
salinlahing ito, hanggang sa maganap ang lahat ng mga bagay
na ito. **33** Ang langit at lupa ay lilipas, ngunit ang aking mga
salita ay hindi lilipas. **34** Ngunit bigyang-pansin ang inyong mga
sarili, upang hindi magnais ang inyong mga puso ng kahalayan,
kalasingan, at mga alalahanin sa buhay. Sapagkat darating
ang araw na iyon sa inyo nang biglaan **35** na gaya ng bitag.
Sapagkat darating ito sa lahat ng naninirahan sa ibabaw ng
buong mundo. **36** Ngunit maging mapagmatiyag kayo sa lahat
ng oras, nananalangin na kayo ay magkaroon ng sapat na lakas
upang matakasan ninyo ang lahat ng ito na magaganap, at

upang tumayo sa harapan ng Anak ng Tao.” **37** Kaya't tuwing
umaga siya ay nagtuturo sa templo at sa gabi siya ay lumalabas,
at nagpapalipas ng gabi sa bundok na tinatawag na Olivet. **38**
Ang lahat ng mga tao ay dumarating nang napakaaga upang
makinig sa kaniya sa templo.

22 Ngayon, papalapit na ang Pista ng Tinapay na walang
Pampaalsa, na tinatawag na Paskwa. **2** Pinag-usapan ng mga
punong pari at mga eskriba kung paano nila ipapapatay si Jesus,
sapagkat natatakot sila sa mga tao. **3** Pumasok si Satanas kay
Judas Iscariote, isa sa Labindalawa. **4** Nagpunta si Judas at
nakipag-usap sa mga punong pari at mga kapitan tungkol sa
kung paano niya maidadala si Jesus sa kanila. **5** Nagalak sila,
at nakipagkasundong bibigyan siya ng pera. **6** Sumang-ayon
siya, at naghanap ng pagkakataon upang madala niya si Jesus
sa kanila malayo sa maraming mga tao. **7** Dumating ang araw
ng tinapay na walang pampaalsa, na kung saan kailangang
ialay ang kordero ng Paskwa. **8** Isinugo ni Jesus sina Pedro
at Juan, at sinabi, “Pumunta kayo at maghanda ng hapunang
Pampaskua upang ito ay ating kainin.” **9** Tinanong nila sa kaniya,
“Saan mo kami gustong gumawa ng mga paghahanda?” **10**
Sinagot niya sila, “Makinig kayo, kapag nakapasok na kayo sa
lungsod, may isang lalaking sasalubong sa inyo na may isang
bangang tubig. Sundan ninyo siya sa bahay kung saan siya
papasok. **11** Pagkatapos, sabihin ninyo sa panginoon ng bahay
'Ipinapatanong ng Guro sa iyo, “Nasaan ang silid pampanauhin,
kung saan kami kakain ng aking mga alagad sa araw ng
Paskwa?”' **12** Ipapakita niya sa inyo ang malaki at maayos na
silid sa itaas. Doon ninyo gawin ang mga paghahanda. **13** Kaya
pumunta sila, at nakita ang lahat ayon sa sinabi niya sa kanila. At

inihanda nila ang hapunang Pampaskwa. **14** Nang dumating ang
panahon, umupo siya kasama ang mga apostol. **15** Pagkatapos
sinabi niya sa kanila, “Labis kong ninais na makasalo kayo sa
Pista ng Paskwang ito bago ako magdusa. **16** Sapagkat sinasabi
ko sa inyo, hindi ko na ito kakaining muli, hanggang sa matupad
ito sa kaharian ng Diyos.” **17** Pagkatapos, kumuha si Jesus ng
isang kopa, at nang makapagpasalamat, sinabi niya, “Kunin
ninyo ito at ibahagi ito sa isa't isa. **18** Sapagkat sinasabi ko sa
inyo, hindi na ako muling iinom ng bunga ng ubas, hanggang
sa dumating ang kaharian ng Diyos.” **19** Pagkatapos, kinuha
niya ang tinapay at nang makapagpasalamat, hinati-hati niya
ito, at ibinigay sa kanila, sinasabi, “Ito ang aking katawan na
ibinigay para sa inyo. Gawin ninyo ito bilang pag-alaala sa akin.”
20 Kinuha niya ang tasa sa parehong paraan pagkatapos ng
hapunan, sinasabi, “Ang tasang ito ang bagong tipan sa aking
dugo, na ibinuhos para sa inyo. **21** Ngunit makinig kayo. Ang
taong magkakanulo sa akin ay kasama ko ngayon sa hapag. **22**
Sapagkat ang Anak ng Tao ay mamamatay ayon sa itinakda.
Ngunit sa aba sa taong iyon na magkakanulo sa kaniya!” **23** At
nagsimula silang magtanong sa isa't isa, kung sino sa kanila
ang gagawa ng bagay na ito. **24** At nagkaroon din ng pagtatalo
sa kanila tungkol sa kung sino sa kanila ang itinuturing na
pinakadakila. **25** Sinabi niya sa kanila, “Ang mga hari ng mga
Gentil ay may kapangyarihang pamunuan sila, at ang mga may
kapangyarihan sa kanila ay tinawag na mga pinunong kagalang-
galang. **26** Ngunit sa inyo ay hindi dapat maging tulad nito. Sa
halip, ang pinakadakila sa inyo ay maging katulad ng pinakabata.
At ang pinakamahalaga sa inyo ay maging katulad ng isang
naglilingkod. **27** Sapagkat sino ang mas dakila, ang taong

nakaupo sa may hapag o ang siyang naglilingkod? Hindi ba ang
taong nakaupo sa may hapag? Bagaman kasama ninyo ako
bilang isang naglilingkod. **28** Ngunit kayo ang mga nagpatuloy
na kasama ko sa aking mga pagsubok. **29** Ibibigay ko sa inyo
ang kaharian, katulad ng aking Ama na nagbigay sa akin ng
kaharian, **30** upang kayo ay kumain at uminom sa aking mesa
sa aking kaharian. At uupo kayo sa mga trono na hahatol sa
labindalawang lipi ng Israel. **31** Simon, Simon, mag-ingat kayo,
sapagkat hinihingi kayo ni Satanas upang salain kayo tulad ng
trigo. **32** Ngunit ipinanalangin kita, upang hindi humina ang iyong
pananampalataya. At pagkatapos mong muling manumbalik,
palakasin mo ang iyong mga kapatid." **33** Sinabi ni Pedro sa
kaniya, "Panginoon, handa akong sumama sa iyo sa bilangguan
at sa kamatayan." **34** Sumagot si Jesus, "Sinasabi ko sa iyo,
Pedro, hindi titilaok ang tandang sa araw na ito, bago mo ikaila
ng tatlong beses na kilala mo ako." **35** At sinabi ni Jesus sa
kanila. "Nang ipinadala ko kayo na walang pitaka, supot ng
mga kakailanganin, o sapatos, nagkulang ba kayo ng kahit na
ano?" At sumagot sila, "Hindi." **36** Kaya sinabi niya sa kanila,
"Ngunit ngayon, siya na may pitaka, kunin niya ito, at maging
ang supot ng pagkain. Ang walang espada ay dapat ipagbili niya
ang kaniyang balabal at bumili ng isa. **37** Sapagkat sinasabi ko
sa inyo, kinakailangang matupad ang nasusulat tungkol sa akin,
'At itinuring siyang isa sa mga lumalabag sa batas.' Sapagkat
natutupad na ang pahayag tungkol sa akin." **38** Kaya sinabi nila,
"Panginoon, tingnan mo! Narito ang dalawang espada." At sinabi
niya sa kanila, "Tama na iyan." **39** Pagkatapos ng hapunan,
pumunta si Jesus sa Bundok ng mga Olibo gaya ng madalas
niyang ginagawa, at sumunod ang mga alagad sa kaniya. **40**

Nang dumating sila, sinabi niya sa kanila, “Ipanalangin ninyo na
hindi kayo matukso.” **41** Lumayo siya sa kanila sa di-kalayuan,
at lumuhod siya at nanalangin, **42** sinasabi, “Ama, kung nais mo,
alisin mo sa akin ang tasang ito. Gayunman, hindi ang kalooban
ko, kundi ang kalooban mo ang mangyari.” **43** Pagkatapos, isang
anghel mula sa langit ang nagpakita sa kaniya, pinapalakas siya.
44 Sa matinding paghihirap, nanalangin siya nang lalong taimtim,
at ang kaniyang pawis ay naging tulad ng malalaking tulo ng dugo
na nahuhulog sa lupa. **45** Nang tumayo siya mula sa kaniyang
pananalangin, pumunta siya sa kaniyang mga alagad, at nakita
niyang natutulog ang mga ito dahil sa kanilang pagdadalamhati,
46 at tinanong sila, “Bakit kayo natutulog?” Bumangon kayo at
manalangin, nang hindi kayo pumasok sa tukso.” **47** Habang
siya ay nagsasalita, masdan ito, dumating ang maraming tao,
kasama si Judas na isa sa Labindalawa na pinangungunahan
sila. Lumapit siya kay Jesus upang siya ay halikan, **48** ngunit
sinabi ni Jesus sa kaniya, “Judas, ipinagkakanulo mo ba ang
Anak ng Tao sa pamamagitan ng isang halik?” **49** Nang makita
ng mga nakapalibot kay Jesus ang nangyayari, sinabi nila,
“Panginoon, lulusob na ba kami gamit ang tabak?” **50** At isa
sa kanila ang lumusob sa lingkod ng pinakapunong pari, at
tinaga ang kaniyang kanang tainga. **51** Sinabi ni Jesus, “Tigilan
na ninyo ito.” At hinawakan ni Jesus ang kaniyang tainga at
pinagaling siya. **52** Sinabi ni Jesus sa mga punong pari, sa mga
kapitan ng templo, at sa mga nakatatanda na dumating laban sa
kaniya. “Nagpunta kayo na tila laban sa isang magnanakaw, na
may dalang mga espada at mga pamalo? **53** Nang kasama ko
kayo araw-araw sa templo, hindi ninyo ako dinakip. Ngunit ito
ang inyong oras, at ang kapangyarihan ng kadiliman.” **54** Dinakip

siya, itinaboy siya palayo, at dinala sa bahay ng pinakapunong
pari. Ngunit sumunod si Pedro sa di-kalayuan. **55** Pagkatapos
nilang magpaningas ng apoy sa gitna ng patyo at sama-samang
umupo, umupo si Pedro sa kanilang kalagitnaan. **56** Nakita
siya ng isang utusang babae habang nakaupo sa naiilawan ng
apoy, at tinitigan siya nito at sinabi, “Kasama rin siya ng taong
iyon.” **57** Ngunit ikinaila ito ni Pedro, at sinabi, “Babae, hindi ko
siya kilala.” **58** Pagkaraan ng ilang sandali, nakita uli siya ng
iba pang tao, at sinabi, “Isa ka rin sa kanila.” Ngunit sinabi ni
Pedro, “Lalaki, hindi.” **59** Pagkatapos ng isang oras iginiit ng
isa pang lalaki at sinabi, “Totoo na ang lalaking ito ay kasama
niya, sapagkat siya ay taga-Galilea.” **60** Ngunit sinabi ni Pedro,
“Lalaki, hindi ko alam ang sinasabi mo.” At agad-agad, habang
nagsasalita pa siya, tumilaok ang tandang. **61** Lumingon ang
Panginoon at tumingin kay Pedro. At naalala ni Pedro ang salita
ng Panginoon, nang sabihin niya sa kaniya, “Bago tumilaok ang
tandang sa araw na ito, tatlong ulit mo akong ikakaila.” **62** Siya
ay lumabas, tumangis si Pedro ng labis. **63** Pagkatapos ay
kinutya at hinampas si Jesus ng mga lalaking nagbabantay sa
kaniya. **64** Pagkatapos siyang piringan, tinanong siya at sinabi,
“Hulaan mo! Sino ang humampas sa iyo?” **65** Nagsalita pa
sila ng maraming mga bagay laban kay Jesus, nilalapastangan
siya. **66** Kinaumagahan, nagtipun-tipon ang mga nakatatanda,
ang mga punong pari at mga eskriba. Siya ay dinala nila sa
Konseho, **67** sinasabi “Kung ikaw ang Cristo, sabihin mo sa
amin.” Ngunit sinabi niya sa kanila, “Kung sabihin ko sa inyo,
hindi kayo maniniwala, **68** at kung tanungin ko kayo, hindi kayo
sasagot. **69** Ngunit mula ngayon, ang Anak ng Tao ay mauupo
sa kanang kamay ng kapangyarihan ng Diyos.” **70** Sinabi nilang

lahat, “Kung gayon ikaw ang Anak ng Diyos?” At sinabi ni Jesus
sa kanila, “Sinabi ninyo na ako nga.” 71 Sinabi nila, “Bakit pa
natin kailangan ng isang saksi? Sapagkat tayo na mismo ang
nakarinig mula sa kaniyang bibig.”
23 Ang buong kapulungan ay tumayo, at dinala si Jesus
sa harapan ni Pilato. 2 Nagsimula silang paratangan siya,
sinasabi, “Nalaman na inaakay ng taong ito ang aming bansa
sa kasamaan, ipinagbabawal niyang magbigay ng buwis kay
Ceasar, at sinasabing siya mismo ang Cristo, na isang hari.” 3
Tinanong siya ni Pilato, sinasabi, “Ikaw ba ang Hari ng mga
Judio?” At sinagot siya ni Jesus at sinabi, “Ikaw na ang may
sabi.” 4 Sinabi ni Pilato sa mga punong pari at sa maraming tao,
“Wala akong makitang kasalanan sa taong ito.” 5 Ngunit sila ay
nagpupumilit, sinasabi, “Ginugulo niya ang mga tao, nagtuturo
sa buong Judea, mula sa Galilea maging sa lugar na ito.” 6
Kaya nang marinig ito ni Pilato, tinanong niya kung ang taong
iyon ay taga-Galilea. 7 Nang malaman niyang nasa ilalim siya
ng pamumuno ni Herodes, ipinadala niya si Jesus kay Herodes,
na nasa Jerusalem din sa mga araw na iyon. 8 Nang makita ni
Herodes si Jesus, labis siyang natuwa, dahil matagal na niya
itong nais makita. Nakarinig siya ng tungkol sa kaniya at ninais
niyang makakita ng ilang himala na ginawa niya. 9 Maraming
itinanong si Herodes kay Jesus, ngunit walang isinagot si Jesus
sa kaniya. 10 Tumayo ang mga punong pari at mga eskriba,
marahas siyang pinaparatangan. 11 Inalipusta siya ni Herodes
kasama ng kaniyang mga kawal, at kinutya siya, at dinamitan
siya ng magandang kasuotan, at ipinadala si Jesus pabalik kay
Pilato. 12 Naging magkaibigan sina Herodes at Pilato sa araw
ding iyon (dati silang magkaaway.) 13 Tinipon ni Pilato ang mga

punong pari at ang mga pinuno at ang napakaraming tao, **14**
at sinabi sa kanila, “Dinala ninyo ang taong ito sa akin na tila
isang taong pinangungunahan ang mga tao upang gumawa ng
masama, at tingnan ninyo, tinanong ko siya sa harapan ninyo,
wala akong nakitang kasalanan sa taong ito tungkol sa mga
bagay na inyong ipinaparatang sa kaniya. **15** Wala, kahit si
Herodes, sapagkat siya ay ipinabalik niya sa atin, at tingnan
ninyo, wala siyang ginawang karapat-dapat ng kamatayan. **16**
Kaya parurusahan ko siya, at pakakawalan siya. **17** (Ngayon,
sa pista, kailangang magpalaya ni Pilato ng isang bilanggo
para sa mga Judio.) **18** Ngunit sabay-sabay silang sumigaw,
sinasabi, “Alisin ninyo ang taong ito, at palayain si Barabbas
para sa amin!” **19** Si Barabbas ay isang taong ibinilanggo
dahil sa pagrerebelde sa lungsod at dahil sa pagpatay. **20**
Kinausap ulit sila ni Pilato, ninanais na palayain si Jesus. **21**
Ngunit sumigaw sila, sinasabi, “Ipako siya sa krus, ipako siya sa
krus.” **22** Sinabi niya sa kanila sa ikatlong pagkakataon, “Bakit,
anong masamang ginawa ng taong ito? Wala akong natagpuan
upang siya ay marapat na parusahan ng kamatayan. Kaya,
pagkatapos niyang maparusahan, pakakawalan ko siya.” **23**
Ngunit sila ay mapilit na may malalakas na tinig, hinihiling na
ipapako siya krus. At nahikayat si Pilato ng kanilang mga tinig.
24 Kaya nagpasya si Pilato na ibigay ang kanilang kahilingan. **25**
Pinalaya niya ang taong hiniling nila, na ibinilanggo dahil sa
panggugulo at pagpatay. Ngunit ibinigay niya si Jesus ayon sa
kalooban nila. **26** Nang siya inilalayo nila, sinunggaban nila
ang isang Simon na taga-Cirene, na nanggaling sa kabukiran,
at pinapasan nila ang krus sa kaniya upang buhatin niya, na
sumusunod kay Jesus. **27** Siya ay sinusundan ng napakaraming

tao, at mga kababaihang nagdadalamhati at tumatangis dahil sa
kaniya. **28** Ngunit lumingon si Jesus sa kanila, at sinabi, “Mga
anak na babae ng Jerusalem, huwag ninyo akong tangisan,
ngunit tangisan ninyo ang inyong sarili at ang inyong mga anak.
29 Dahil tingnan ninyo, darating ang mga araw na sasabihin
nila, 'Pinagpala ang mga baog at ang mga sinapupunang
hindi nanganak, at ang mga suso na hindi nagpasuso.' **30**
Sa panahong iyon sasabihin nila sa mga bundok, 'Bumagsak
kayo sa amin,' at sa mga burol, 'Tabunan ninyo kami.' **31**
Sapagkat kung gagawin nila ang mga bagay na ito habang
ang puno ay berde, anong magyayari kapag tuyo na ito?” **32**
May iba pang dalawang lalaking na mga kriminal ang dinala
kasama niya upang patayin. **33** Nang makarating sila sa lugar
na kung tawagin ay Bungo, doon ay kanilang ipinako siya sa
krus kasama ang mga kriminal, isa sa kaniyang kanan at isa sa
kaniyang kaliwa. **34** Sinabi ni Jesus, “Ama, patawarin mo sila,
sapagkat hindi nila alam ang kanilang ginagawa.” At sila ay
nagsapalaran, hinati-hati ang kaniyang kasuotan. **35** Ang mga
tao ay nakatayong nanonood habang kinukutya rin siya ng mga
pinuno, sinasabi, “Niligtas niya ang iba. Hayaan ninyong iligtas
niya ang kaniyang sarili, kung siya nga ang Cristo ng Diyos, ang
hinirang.” **36** Pinagtawanan din siya ng mga kawal, lumalapit
sa kaniya, inaalukan siya ng suka, **37** at sinasabi, “Kung ikaw
ang Hari ng mga Judio, iligtas mo ang iyong sarili.” **38** Mayroon
ding isang karatula sa itaas niya, “ITO ANG HARI NG MGA
JUDIO.” **39** Nilait siya ng isa sa mga kriminal na nakapako
sa krus, sinasabi, “Hindi ba ikaw ang Cristo? Iligtas mo ang
iyong sarili at kami.” **40** Ngunit sumagot ang isa, sinaway siya
at sinabi, “Hindi ka ba natatakot sa Diyos, sapagkat ikaw ay

nasa ilalim ng parehong parusa? **41** Nararapat lang na narito
tayo, sapagkat tinatanggap natin ang nararapat sa ating mga
ginawa. Ngunit ang taong ito ay walang ginawang mali." **42** At
dagdag pa niya, "Jesus, alalahanin mo ako pagdating mo sa
iyong kaharian." **43** Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Tunay ngang
sinasabi ko sa iyo, sa araw na ito, ikaw ay makakasama ko sa
paraiso." **44** Nang pasapit na ang Ika-anim na oras, nagdilim
sa buong lupain hanggang sa ika-siyam na oras **45** habang
nagdidilim ang araw. Pagkatapos, nahati sa gitna ang kurtina ng
templo. **46** At si Jesus, na may malakas na tinig ay nagsabi,
"Ama, ipinagkakatiwala ko ang aking espiritu sa iyong mga
kamay." Pagkasabi niya nito, siya ay namatay. **47** Nang makita
ng senturion ang nangyari, niluwalhati niya ang Diyos, sinabi,
"Tunay ngang matuwid ang taong ito." **48** Nang ang mga bagay
na naganap ay nakita ng napakaraming taong sama-samang
dumating upang saksihan ang pangyayaring ito, nagsi-uwian
sila na dinadagukan ang kanilang mga dibdib. **49** Ngunit ang
lahat ng mga kakilala niya, at ang mga babaing sumunod sa
kaniya mula sa Galilea, ay nakatayo sa di-kalayuan, pinapanood
ang mga bagay na ito. **50** Masdan ninyo, may isang lalaking
nagngangalang Jose, na kabilang sa Konseho, isang mabuti
at matuwid na tao **51** (hindi siya sumang-ayon sa kanilang
pasya at sa kanilang ginawa), mula sa Arimatea, isang Judiong
lungsod, na siyang naghihintay sa kaharian ng Diyos. **52** Ang
taong ito ay lumapit kay Pilato, hiningi ang katawan ni Jesus. **53**
Ibinababa niya ito, at binalot ito ng pinong lino, at inilagay siya
sa isang libingang inukit sa bato, na hindi pa napaglilibingan. **54**
Noon ay ang Araw ng Paghahanda, at nalalapit na ang Araw ng
Pamamahinga. **55** Ang mga babaing kasama niyang lumabas

sa Galilea ay sumunod, at nakita ang libingan at kung paano
inilagay ang kaniyang katawan. 56 Sila ay umuwi, at naghanda
ng mga pabango at mga pamahid. At sa araw ng Pamamahinga,
sila ay nagpahinga ayon sa kautusan.

24 Maagang-maaga sa unang araw ng linggo, pumunta sila sa
libingan, dala-dala ang pabangong ihinanda nila. 2 Natagpuan
nilang naigulong ang bato palayo sa libingan. 3 Pumasok
sila sa loob, ngunit hindi nila natagpuan ang katawan ng
Panginoon Jesus. 4 At nangyari na, habang sila ay nalilito
tungkol dito, biglang may dalawang lalaking tumayo sa tabi nila
na nakakasilaw ang damit. 5 Ang mga babae ay napuno ng
takot at yumuko sa lupa, sinabi nila nila sa mga babae, “Bakit
ninyo hinahanap ang buhay sa mga patay? 6 Wala siya dito,
ngunit siya ay muling nabuhay! Alalahanin niyo ang sinabi niya
sa inyo noong nasa Galilea pa siya, 7 sinabi niya na ang Anak
ng Tao ay kailangang ipasakamay sa mga makasalanang tao at
ipapako sa krus, at sa ikatlong araw ay muling mabubuhay.” 8
Naalala ng mga babae ang mga sinabi niya, 9 at bumalik sila
galing ng libingan at sinabi ang lahat ng nangyari sa labing isang
alagad at lahat ng iba pa. 10 Ngayon, sina Maria Magdalena,
Juana, Maria na ina ni Santiago, at ang iba pang mga babaeng
kasama nila ang nagbalita ng mga nangyari sa mga apostol. 11
Ngunit ang balitang ito ay tila walang kabuluhan sa mga apostol,
at hindi nila pinaniwalaan ang mga babae. 12 Gayon pa man,
tumayo si Pedro, at tumakbo papunta sa libingan, at yumuko
siya at tumingin sa loob, nakita niya na ang mga telang lino na
lamang ang naroon. Kaya umuwi si Pedro sa kaniyang tahanan,
na nagtataka kung ano ang nangyari. 13 Masdan ninyo, sa araw
ding iyon, dalawa sa kanila ang papunta sa nayon na tinatawag

na Emaus, na animnapung stadia ang layo mula sa Jerusalem.
14 Pinag-uusapan nila ang tungkol sa lahat ng nangyari. 15
Nangyari na, habang nag-uusap sila at nagtatanungan sa isat-
isa, lumapit si Jesus mismo at sumama sa kanila. 16 Ngunit ang
kanilang mga mata ay nahadlangan upang hindi siya makilala.
17 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ano ang pinag-uusapan ninyong
dalawa habang naglalakad kayo?” Huminto sila na nalulungkot.
18 Isa sa kanila na nagngangalang Cleopas, ang sumagot sa
kaniya, “Ikaw lang ba ang tao sa Jerusalem na hindi nakakaalam
sa mga bagay na nangyayari doon sa mga araw na ito?” 19
Sinabi ni Jesus sa kanila, “Anong mga bagay?” Sumagot sila sa
kaniya, “Ang mga bagay tungkol kay Jesus na taga-Nazaret,
na isang propeta, na makapangyarihan sa gawa at salita sa
harapan ng Diyos at ng mga tao. 20 At kung papaano siya
ibinigay ng mga punong pari at mga pinuno natin upang hatulan
ng kamatayan at ipako sa krus. 21 Ngunit umasa kami na siya
ang magpapalaya sa Israel. Oo, at maliban pa sa lahat ng
ito, pangatlong araw na ngayon mula ng nangyari ang mga
bagay na ito. 22 Ngunit bukod dito, pinamangha kami ng ilan sa
mga kababaihang kasamahan namin, na pumunta sa libingan
nang maaga. 23 Nang hindi nila nakita ang kaniyang katawan,
pumunta sila sa amin, sinasabing may nakita silang pangitain ng
mga anghel na nagsabing siya ay buhay. 24 Pumunta sa libingan
ang ilan sa mga kalalakihang kasama, at nakita nila ito na gaya
ng sinabi ng mga kababaihan. Ngunit hindi nila siya nakita.” 25
Sinabi ni Jesus sa kanila, “O mga lalaking hangal at makukupad
ang puso na maniwala sa lahat ng sinabi ng mga propeta! 26
Hindi ba kinakailangang si Cristo ay magdusa ng ganitong mga
bagay, at pumasok sa kaniyang kaluwalhatian?” 27 At magmula

kay Moises at sa lahat ng propeta, ipinaliwanag ni Jesus sa
kanila ang mga bagay tungkol sa kaniyang sarili sa lahat ng
mga kasulatan. **28** Habang papalapit sila sa nayon, na kanilang
pupuntahan, lumakad si Jesus na wari magpapatuloy pa. **29**
Ngunit siya ay pinigilan nila, sinasabi, “Manatili ka sa amin,
sapagkat malapit nang gumabi at dumidilim na.” Kaya pumasok
si Jesus upang tumuloy sa kanila. **30** At nangyari, nang siya ay
umupong kasalo nila upang kumain, kinuha niya ang tinapay, at
pinagpasalamatan ito, at pinagpira-piraso ito, at ibinigay niya ito
sa kanila. **31** Pagkatapos, nabuksan ang kanilang mga mata, at
siya ay nakilala nila, at siya ay naglaho sa kanilang paningin. **32**
At sinabi nila sa isa't-isa, “Hindi ba umaalab ang ating puso,
habang kinakausap niya tayo sa daan, habang binubuksan niya
sa atin ang mga Kasulatan?” **33** Tumayo sila sa oras ding iyon,
at bumalik sa Jerusalem. Natagpuan nila ang labing-isa na
nagtipon-tipon at ang iba pang kasama nila, **34** sinasabi, “Totoo
ngang muling nabuhay ang Panginoon, at nagpakita siya kay
Simon”. **35** Kaya ikinuwento nila ang nangyari sa daan, at kung
paano nila nakilala si Jesus nang pagpira-pirasuhin niya ang
tinapay. **36** Habang pinag-uusapan nila ang mga bagay na ito,
tumayo si Jesus mismo sa kalagitnaan nila, at sinabi niya sa
kanila, “Kapayapaan ay sumainyo.” **37** Ngunit sila ay nasindak at
napuno ng takot, at inakala nila na espiritu ang kanilang nakita.
38 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Bakit kayo naguguluhan? Bakit
may mga katanungan sa inyong puso? **39** Tingnan ninyo ang
aking mga kamay at paa, na ako talaga ito. Hawakan ninyo ako
at tingnan ninyo. Sapagkat ang espiritu ay walang buto at laman,
gaya ng inyong nakikita na nasa akin.” **40** Pagkatapos niyang
sabihin ito, pinakita niya sa kanila ang kaniyang mga kamay

at paa. 41 Habang sila ay hindi pa rin makapaniwala dahil sa
galak, at namangha, sinabi ni Jesus sa kanila, “Mayroon ba
kayong anumang makakain?” 42 Siya ay binigyan nila ng inihaw
na isda. 43 Kinuha ito ni Jesus at kinain niya ito sa harapan nila.
44 Sinabi niya sa kanila, “Nang kasama ko kayo, sinabi ko sa
inyo na lahat ng nakasulat sa kautusan ni Moises at ng mga
propeta at sa Aklat ng Mga Awit ay kailangan matupad.” 45
At binuksan niya ang kanilang mga isipan upang maunawaan
nila ang Kasulatan. 46 Sinabi niya sa kanila, “Nasusulat, na
kailangang maghirap ang Cristo, at muling mabuhay mula sa
patay sa ikatlong araw. 47 At ang pagsisisi at pagpapatawad ng
mga kasalanan ay dapat maipangaral sa kaniyang pangalan sa
lahat ng mga bansa, mula sa Jerusalem. 48 Kayo ay mga saksi
ng lahat ng ito. 49 Tingnan ninyo, ipadadala ko sa inyo ang
ipinangako ng aking Ama. Ngunit mag-hintay kayo sa lungsod,
hanggang kayo ay mapagkalooban ng kapangyarihang mula sa
taas.” 50 At inilabas sila ni Jesus hanggang malapit na sila sa
Bethania. Itinaas niya ang kaniyang mga kamay, at binasbasan
sila. 51 Nangyari na, habang sila ay binabasbasan niya, sila ay
iniwan niya at siya ay dinala paakyat sa langit. 52 Kaya siya ay
sinamba nila, at bumalik sila sa Jerusalem nang may labis na
kagalakan. 53 Namalagi sila sa Templo, na nagpupuri sa Diyos.

Juan

1 Sa simula pa lamang ay ang Salita, at ang Salita ay kasama
ng Diyos, at ang Salita ay Diyos. **2** Itong Salitang ito ay nasa
simula pa kasama ng Diyos. **3** Ang lahat nang mga bagay ay
nalikha sa pamamagitan niya, at kung wala siya, ay wala kahit
isang bagay ang nilikha na nalikha. **4** Sa kaniya ay buhay, at
ang buhay na iyon ay liwanag sa lahat ng sangkatauhan. **5**
Ang liwanag ay sumisinag sa kadiliman, at ito ay hindi napawi
nang kadiliman. **6** May isang lalaki na isinugo mula sa Diyos,
na ang pangalan ay Juan. **7** Dumating siya bilang isang saksi
upang magpatotoo tungkol sa liwanag, upang ang lahat ay
maaaring maniwala sa pamamagitan niya. **8** Hindi si Juan ang
liwanag, ngunit naparito upang makapagpatotoo siya tungkol
sa liwanag. **9** Iyon ang tunay na liwanag na dumarating sa
mundo at iyon ang nagpapaliwanang sa lahat. **10** Siya ay
nasa mundo, at ang mundo ay nalikha sa pamamagitan niya,
at ang mundo ay hindi nakakakilala sa kaniya. **11** Dumating
siya sa kaniyang sariling kababayan, at hindi siya tinanggap
ng kaniyang sariling mga kababayan. **12** Ngunit sa kasing-
dami nang tumanggap sa kaniya, na naniwala sa kaniyang
pangalan, sa kanila niya ipinagkaloob ang karapatang maging
mga anak ng Diyos, **13** ipinanganak sila hindi sa pamamagitan
nang dugo, ni hindi sa pamamagitan nang kagustuhan ng
laman, ni hindi sa pamamagitan nang kagustuhan ng tao,
kundi sa pamamagitan ng Diyos. **14** Ngayon ang Salita ay
naging laman at namuhay na kasama namin. Nakita namin
ang kaniyang kaluwalhatian, kaluwalhatiang katulad ng nasa
nag-iisang natatanging katauhan na naparito mula sa Ama,
punong-puno ng biyaya at katotohanan. **15** Pinatotohanan ni

Juan ang tungkol sa kaniya at sumigaw na nagsasabi, “Siyang
sinabi ko sa inyo, 'Ang darating kasunod ko ay mas higit sa
akin, sapagkat siya ay nauna sa akin.'” **16** Sapagkat mula sa
kaniyang kapuspusan tayong lahat ay nakatanggap ng sunod-
sunod na libreng kaloob. **17** Sapagkat ang kautusan ay ibinigay
sa pamamagitan ni Moises. Biyaya at katotohanan ay dumating
sa pamamagitan ni Jesu-Cristo. **18** Kailanman, walang tao
ang nakakita sa Diyos. Ang isa at nag-iisang katauhan, na
mismo ay Diyos, na siyang nasa dibdib ng Ama, nagawa niya
siyang maipakilala. **19** Ngayon ito ang patotoo ni Juan nang ang
mga Judio ay nagpadala sa kaniya ng mga pari at mga Levita
mula sa Jerusalem para tanungin siyang, “Sino ka?” **20** Malaya
niyang inilahad, at hindi ikinaila, ngunit tumugon, “Hindi ako ang
Cristo.” **21** Kaya siya ay tinanong nila, “Ano ka kung gayon?
Ikaw ba si Elias?” Sabi niya, “Hindi ako.” Sabi nila, “Ikaw ba
ang propeta?” Sumagot siya, “Hindi.” **22** Pagkatapos ay sinabi
nila sa kaniya, “Sino ka, upang may maibigay kaming sagot sa
mga nagsugo sa amin? Ano ang masasabi mo tungkol sa iyong
sarili?” **23** Sinabi niya, “Ako ang boses ng isang sumisigaw sa
ilang: 'Gawin ninyong tuwid ang daraanan ng Panginoon,' gaya
nang sinabi ni Isaias na propeta.” **24** Ngayong mayroong mga
isinugo duon mula sa mga Pariseo. Tinanong nila siya at sinabi
sa kaniya, **25** “Kung ganoon bakit ka nagbabautismo kung hindi
ikaw ang Cristo, ni hindi si Elias, ni hindi ang propeta?” **26**
Tumugon si Juan sa kanila sinasabi, “Nagbabautismo ako ng
tubig. Subalit, sa kalagitnaan ninyo ay nakatayo ang isang hindi
ninyo nakikilala. **27** Siya ang darating kasunod ko. Hindi ako
karapat-dapat na magtanggal ng tali ng kaniyang sandalyas.”
28 Ang mga bagay na ito ay nangyari sa Bethania sa kabilang

ibayo nang Jordan, kung saan si Juan ay nagbabautismo. **29**
Sa sumunod na araw nakita ni Juan na paparating si Jesus sa
kaniya at sinabi, “Tingnan ninyo, ayun ang kordero ng Diyos na
siyang nag-aalis nang mga kasalanan ng mundo! **30** Siya ang
sinabi ko sa inyo na, 'Ang darating kasunod ko ay mas higit sa
akin, sapagkat siya ay nauna sa akin.' **31** Hindi ko siya nakilala,
ngunit ito ay nangyari upang maihayag siya sa Israel na siyang
dahilan na ako ay nagbabautismo ng tubig.” **32** Nagpatotoo
si Juan, “Nakita ko ang Espiritu na bumababa mula sa langit
tulad ng isang kalapati, at ito ay nanatili sa kaniya. **33** Hindi ko
siya nakilala, ngunit ang sabi sa akin ng nagsugo sa akin na
magbautismo sa tubig, 'Kung kanino mo makikita ang Espiritu na
bumababa at nananatili, siya ang magbabautismo ng Banal na
Espiritu.' **34** Pareho kong nakita at napatotohanan na ito ang
Anak ng Diyos. **35** Muli, sa sumunod na araw, habang si Juan ay
nakatayong kasama ang dalawang alagad **36** nakita nila si Jesus
na naglalakad sa malapit, at sinabi ni Juan, “Tingnan ninyo,
ayun ang Kordero ng Diyos!” **37** Narinig ng dalawang alagad na
sinabi ni Juan ito, at sila ay sumunod kay Jesus. **38** At si Jesus
ay lumingon at nakita silang sumusunod at sinabi sa kanila,
“Anung nais ninyo?” Sumagot sila, “Rabi (na ang ibig sabihin ay
'Guro'), saan ka nakatira?” **39** Sinabi niya sa kanila, “Halikayo at
tingnan.” At sila ay pumaroon at nakita kung saan siya nakatira;
sila ay tumira kasama niya sa araw na iyon sapagkat noon ay
halos mag-aalas kuwatro na. **40** Isa sa dalawang nakarinig
na nagsalita si Juan at pagkatapos sumunod kay Jesus ay si
Andres na kapatid ni Simon Pedro. **41** Una niyang nakita ang
kaniyang sariling kapatid na si Simon at sinabi sa kaniya, “Nakita
na namin ang Mesias,” (na sinalin na, 'ang Cristo'). **42** Dinala

niya siya kay Jesus. Si Jesus ay tumingin sa kaniya at sinabi,
“Ikaw si Simon anak ni Juan. Ikaw ay tatawaging Cepas” (na ang
ibig sabihin ay 'Pedro'). **43** Kinabukasan, nang si Jesus ay nais
na umalis para pumunta sa Galilea, nakita niya si Felipe at sinabi
sa kaniya, “Sumunod ka sa akin.” **44** Ngayon si Felipe ay galing
sa Bethsaida, ang lungsod nila Andres at Pedro. **45** Natagpuan
ni Felipe si Nathanael at sinabi sa kaniya, “Ang siyang naisulat
sa kaustusan ni Moises at ng mga propeta - ay nakita namin, si
Jesus na taga-Nazaret na anak ni Jose.” **46** Sinabi ni Nathanael,
“Maaari bang may magandang bagay na magmula sa Nazaret?”
Sinabi ni Felipe sa kaniya, “Halika at tingnan mo.” **47** Nakita ni
Jesus na palapit si Nataniel sa kaniya at sinabi ang tungkol sa
kaniya, “Tingnan ninyo, isa ngang tunay na Israelita, na walang
panlilinlang.” **48** Sinabi sa kaniya ni Nataniel, “Papaano mo ako
nakikilala?” Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, “Bago ka
tawagin ni Felipe, nang nasa ilalim ka ng puno ng igos, nakita
na kita.” **49** Sumagot si Nathanael, “Rabi, ikaw ang Anak ng
Diyos! Ikaw ang Hari ng Israel!” **50** Sumagot si Jesus at sinabi
sa kaniya, “Dahil ba sa sinabi ko sa iyo, 'Nakita kita sa ilalim
ng puno ng igos', naniniwala ka na? Makakakita ka ng mga
bagay na mas higit pa kaysa dito.” **51** Sinabi ni Jesus, “Totoo,
totoo itong sinasabi ko sa iyo, makikita mong magbukas ang
mga kalangitan, at ang mga anghel ng Diyos ay umaakyat at
bumababa sa kinaroroonan ng Anak ng Tao.”

2 Matapos ang tatlong araw, may kasalan sa Cana ng Galilea,
at ang ina ni Jesus ay naroon. **2** Si Jesus at ang kaniyang mga
alagad ay naanyayahan sa kasalan. **3** Nang maubos ang alak,
sinabi ng ina ni Jesus sa kaniya, “Wala silang alak.” **4** Sumagot
si Jesus, “Babae, ano ang kinalaman niyan sa akin? Ang oras

ko ay hindi pa dumarating." 5 Sinabi nang kaniyang ina sa mga
lingkod, "Anumang sabihin niya sa inyo, gawin ninyo." 6 Ngayon
mayroon doong anim na mga banga ng tubig na ginagamit sa
seremonya ng paghuhugas ng mga Judio, na ang bawa't isa
ay naglalaman ng may dalawa hanggang tatlong metretes. 7
Sinabi ni Jesus sa kanila, "Punuin ninyo ang banga ng tubig."
Kaya pinuno nila ang mga ito hanggang labi. 8 Pagkatapos ay
sinabi niya sa mga lingkod, "Kumuha kayo ng kaunti at ibigay sa
punong tagapag-silbi." Kaya ginawa nga nila. 9 Tinikman ng
punong tagapag-silbi ang tubig na naging alak, ngunit hindi niya
alam kung saan ito nanggaling (ngunit alam ito ng mga lingkod
na kumuha ng tubig). Pagkatapos ay tinawag niya ang lalaking
bagong kasal 10 at sinabi sa kaniya, "Ang unang hinahain ng
bawa't isa ay ang mainam na alak at pagkatapos ay ang murang
alak kapag ang mga tao ay lasing na. Ngunit itinira mo ang
napakainam na alak hanggang ngayon." 11 Ang himalang ito sa
Cana ng Galilea ay ang simula ng mga mahimalang tanda na
ginawa ni Jesus, ipinapahayag ang kaniyang kaluwalhatian, kaya
ang mga alagad ay nananampalataya sa kaniya. 12 Pagkatapos
nito, si Jesus, ang kaniyang ina, ang kaniyang mga kapatid, at
ang kaniyang mga alagad ay pumunta pababa ng Capernaum, at
duon nanatili sila ng mga ilang araw. 13 Ngayon malapit na ang
Paskwa ng mga Judio, kaya si Jesus ay umakyat sa Jerusalem.
14 Natagpuan niya sa templo ang mga nagbebenta ng mga baka,
tupa at mga kalapati. Ang mga tagapagpalit ng pera ay naroroon
din at nakaupo. 15 Kaya gumawa siya nang isang panghagupit
na lubid at pinaalis silang lahat palabas ng templo, pati na ang
mga tupa at baka. Itinapon niya ang pera ng tagapagpalit ng
salapi at itinaob ang kanilang mga mesa. 16 Sinabi niya sa mga

taga-benta nang kalapati, “Alisin ninyo rito ang mga bagay na ito.
Tigilan ninyong gawing palengke ang tahanan ng aking Ama.”
17 Naalala ng kaniyang mga alagad na nasusulat, “Ang sigasig
para sa iyong tahanan ay tutupok sa akin.” **18** Pagkatapos ay
tumugon ang mga may katungkulang Judio, sinasabi sa kaniya,
“Anong tanda ang ipapakita mo sa amin dahil ginagawa mo
ang mga bagay na ito?” **19** Sumagot si Jesus, “Wasakin ang
templong ito, at sa tatlong araw aking itatayo ito.” **20** At sinabi ng
mga may katungkulang Judio, “Umabot nang apatnapu't anim na
taon para magawa ang templong ito, at itatayo mo ito sa tatlong
araw?” **21** Subalit, siya ay nagsasalita tungkol sa templo ng
kaniyang katawan. **22** Kaya't pagkatapos noon nang siya ay
ibangon mula sa kamatayan, naalala ng kaniyang mga alagad
na sinabi niya ito, at sila ay nanalig sa kasulatan at sa pahayag
na sinabi ni Jesus. **23** Ngayon nang siya ay nasa Jerusalem,
habang pista ng Paskwa, marami ang naniwala sa kaniyang
pangalan, nang nakita nila ang ginawa niyang mapaghimalang
tanda. **24** Ngunit walang tiwala si Jesus sa kanila dahil kilala niya
lahat ng sangkatauhan. **25** Hindi niya kailangan ang sinuman
para magpatotoo sa kaniya tungkol sa kung ano ang klase ng
mga tao, sapagkat alam niya kung anong nasa sa kanila.

3 Ngayon mayroon isang Pariseo na nagngangalang Nicodemo,
kasapi ng Konseho ng Judio. **2** Pumunta ang taong ito kay Jesus
nang bandang gabi, at sinabi niya “Rabi, alam namin ikaw ay
isang guro galing sa Diyos dahil walang sinumang makagagawa
ng mga tandang ito na ginawa mo maliban na nasa kaniya ang
Diyos.” **3** Sumagot si Jesus sa kanya, “Tunay nga, maliban kung
isilang muli ang isang tao hindi niya makikita ang kaharian ng
Diyos.” **4** Sinabi ni Nicodemo sa kaniya, “Paano ipapanganak

ang isang tao kung siya ay matanda na? Hindi na siya pwedeng
pumasok sa pangalawang pagkakataon sa sinapupunan ng
kaniyang ina at ipanganak, kaya ba niya?" **5** Sumagot si Jesus,
"Tunay nga, maliban kung ipinanganak ang isang tao sa tubig at
sa Espiritu, hindi siya makakapasok sa kaharian ng Diyos. **6**
Iyong ipanganak sa laman ay laman, at iyong ipanganak sa
Espiritu ay espritu. **7** Huwag kayong mamangha na sinabi ko
sa inyo, 'Dapat kayong ipanganak muli.' **8** Umiihip ang hangin
kung saan niya gusto. Naririnig ninyo ang huni nito, ngunit hindi
ninyo alam kung saan ito nagmula o kung saan ito pupunta.
Gayon din naman ang sinumang isilang sa Espiritu." **9** Sumagot
si Nicodemo, sinasabi, "Paano mangyayari ang mga bagay na
ito?" **10** Sinagot siya ni Jesus, "Ikaw ba ay guro ng Israel, at
hindi mo naiintindihan ang mga bagay na ito? **11** Tunay nga,
sinasabi namin iyong alam namin, at pinatotohanan iyong nakita
namin. Subalit kayong mga tao, hindi ninyo tinatanggap ang
aming patotoo. **12** Kung sinabi ko sa iyo ang tungkol sa mga
bagay na makalupa at hindi ka naniwala, paano ka maniniwala
kung sasabihin ko sa iyo ang mga bagay na makalangit? **13**
Walang sinumang umakyat sa langit maliban ang bumaba mula
sa langit, ang Anak ng Tao. **14** Tulad ng pagtaas ni Moises ng
ahas sa ilang, gayon din naman ang Anak ng Tao ay kailangang
maitaas, **15** upang ang lahat ng mananampalataya sa kaniya ay
magkaroon ng buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **16** Dahil
labis na inibig ng Diyos ang sangkatauhan, ibinigay niya ang
kaniyang natatangi at nag-iisang Anak upang ang sinumang
manalig sa kaniya ay hindi mamatay ngunit magkakaroon ng
buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **17** Dahil hindi isinugo
ng Diyos ang kaniyang Anak sa mundo para parusahan ang

sangkatauhan, ngunit para ang mundo ay marapat na maligtas
sa pamamagitan niya. **18** Ang nananampalataya sa kaniya ay
hindi mahatulan. Ang hindi nananampalataya ay nahatulan na
dahil hindi siya nananampalataya sa pangalan ng natatanging
Anak ng Diyos. **19** Ito ang dahilan sa paghahatol, na ang ilaw ay
dumating sa mundo, at minahal ng mga tao ang dilim kaysa ang
liwanag dahil masama ang kanilang mga naging gawa. **20** Dahil
ang sinuman na gumagawa ng masama ay galit sa liwanag
at hindi lumalapit sa ilaw upang ang kaniyang mga gawa ay
hindi malantad. **21** Subalit ang gumagawa ng katotohanan ay
lumalapit sa liwanag upang ang kaniyang mga gawa ay malinaw
na makita at ang mga iyon ay naganap dahil sa pagsunod sa
Diyos." **22** Pagkatapos nito, si Jesus at ang kaniyang mga
alagad ay pumunta sa lupain ng Judea. Doon siya ay naglalaan
ng panahon kasama nila at nagbabautismo. **23** Ngayon si Juan
din ay nagbabautismo sa Enon malapit sa Salim dahil higit na
marami ang tubig doon. Lumalapit sa kaniya amg mga tao at sila
ay nababautismuhan, **24** dahil hindi pa naipatapon sa bilangguan
si Juan. **25** Pagkatapos ay may lumitaw na alitan sa pagitan ng
ilang alagad ni Juan at sa isang Judio tungkol sa seremonya
ng paghuhugas. **26** Pumunta sila kay Juan, at sinabi nila sa
kanya "Rabi, yung kasama mo sa ibayo ng ilog Jordan, na iyong
pinatotohanan, tingnan mo, nagbabautismo siya at pumupunta
ang lahat sa kaniya." **27** Sumagot si Juan, "Walang anumang
bagay ang tatanggapin ng isang tao maliban na lamang kung
ito ay ibinigay sa kaniya mula sa langit. **28** Kayo mismo ang
makapagpapatunay na sinabi ko, 'Hindi ako ang Cristo' sa halip
sinabi ko, 'Isinugo ako bago pa siya." **29** Ang kasama ng ikakasal
na babae ay ang ikakasal na lalaki. Ngayon ang kaibigan ng

ikakasal na lalaki, na siyang nakatayo at nakikinig, ay labis
ang tuwa dahil sa tinig ng ikakasal na lalaki. Ito ngang aking
kagalakan ay naging ganap. **30** Siya ay dapat maitaas, subalit
ako ay dapat maibaba. **31** Ang mula sa kaitaasan ay nakatataas
sa lahat. Ang taga lupa ay nagmula sa lupa at nagsasalita ng
mga bagay na makalupa. Ang mula sa langit ay nakatataas sa
lahat. **32** Nagpapatotoo siya kung ano ang kaniyang nakita at
narinig, ngunit walang taong tumatanggap sa kaniyang patotoo.
33 Ang tumanggap sa kaniyang patotoo ay pinatunayan na
totoo ang Diyos. **34** Dahil ang sinumang ipinadala ng Diyos ay
ipinapahayag ang mga salita ng Diyos. Dahil hindi niya ibinigay
ang Espiritu sa pamamagitan ng sukat. **35** Mahal ng Ama
ang Anak at ibinigay niya ang lahat sa kaniyang mga kamay.
36 Ang nananampalataya sa Anak ay may buhay na walang
hanggan, ngunit ang sinumang hindi sumusunod sa Anak ay
hindi makakakita ng buhay, kundi mananatili ang poot ng Diyos
sa kaniya.” **(aiōnios g166)**

4 Ngayon, nang malaman ni Jesus na narinig na ng mga
Pariseo na siya ay humihirang at nagbabautismo ng mas
maraming alagad kaysa kay Juan **2** (bagama't hindi si Jesus
mismo ang nagbabautismo kundi ang kaniyang mga alagad), **3**
iniwan niya ang Judea at lumisan papuntang Galilea. **4** Ngayo'y
kinakailangan niyang dumaan ng Samaria. **5** Kaya dumating
siya sa isang bayan ng Samarya na tinawag na Sicar, malapit
sa isang lagay ng lupa na ibinigay ni Jacob sa kaniyang anak
na si Jose. **6** Naroon ang balon ni Jacob. Napagod si Jesus
sa kaniyang paglalakbay, at siya ay umupo sa may balon. Ito
ay magtatanghaling tapat. **7** Isang Samaritana ang dumating
upang mag-igib ng tubig, at sinabi ni Jesus sa kaniya, “Bigyan

mo ako ng konting tubig na maiinom." 8 Dahil ang kaniyang mga
alagad ay umalis papuntang bayan upang bumili ng pagkain.
9 Pagkatapos ay sinabi ng Samaritana sa kaniya, "Paanong
ikaw, na isang Judio, ay humihingi sa akin, na isang Samaritana,
ng maiinom?" Dahil ang mga Judio ay hindi nakikitungo sa
mga Samaritano. 10 Sinagot siya ni Jesus, "Kung batid mo
ang kaloob ng Diyos, at kung sino itong nagsasabi sa iyong,
'Bigyan mo ako ng inumin,' ikaw sana ang hihingi sa kaniya, at
ibibigay niya sa iyo ang tubig na buhay." 11 Sumagot ang babae,
"Ginoo, wala kang panalok, at malalim ang balon. Saan kayo
kukuha ng tubig na buhay? 12 Hindi ka higit na dakila kaysa
aming amang si Jacob, di ba, na nagbigay sa amin ng balon, at
uminom siya mula dito, gayun din ang kaniyang mga anak at
kaniyang mga baka?" 13 Sumagot si Jesus, "Ang bawat iinom
ng kaunting tubig na ito ay muling mauuhaw, 14 ngunit ang
sinumang uminom ng kaunting tubig na ibibigay ko sa kaniya
ay hindi kailan man muling mauuhaw. Sa halip, ang tubig na
ibibigay ko sa kaniya ay magiging bukal ng tubig na magdudulot
sa kaniya ng buhay na walang hanggan." **(aiōn g165, aiōnios g166)**
15 Ang sabi ng babae sa kaniya, "Ginoo, bigyan mo ako ng tubig
na ito para hindi na ako mauuhaw at hindi na pumunta dito para
umigib ng tubig." 16 Ang sabi ni Jesus sa kaniya, "Umuwi ka,
tawagin mo ang iyong asawa, at bumalik ka dito." 17 Sumagot
ang babae, sinasabi sa kanya, "Wala akong asawa." Sumagot
si Jesus, "Mabuti ang pagkasabi mo, 'wala akong asawa,' 18
dahil nagkaroon ka na ng limang asawa at ang kinakasama mo
ngayon ay hindi mo asawa. Sa gayon mabuti ang pagkasabi
mo." 19 Ang sabi ng babae sa kaniya, "Ginoo, nakikita kong
ikaw ay isang propeta. 20 Dito sa bundok na ito sumamba ang

aming mga ninuno, ngunit iyong sinasabi na itong Jerusalem
ay ang lugar kung saan ang mga tao ay dapat sumamba." 21
Sumagot si Jesus sa kaniya, "Babae, maniwala ka sa akin,
darating ang oras na sasambahin ninyo ang Ama ni sa bundok
na ito o sa Jerusalem. 22 Sinasamba ninyo ang hindi ninyo
nalalaman. Alam namin ang aming sinasamba, sapagkat ang
kaligtasan ay nagmula sa mga Judio. 23 Subalit darating ang
oras, at narito na nga, na ang mga tunay na sumasamba ay
sasambahin ang Ama sa espiritu at katotohanan, dahil ang Ama
ay naghahanap ng mga ganoong tao na sasamba sa kaniya. 24
Ang Diyos ay isang Espiritu, at ang mga taong sasamba sa
kaniya ay dapat sumamba sa espiritu at katotohanan." 25 At
sinabi ng babae sa kaniya, "Alam ko na ang Mesias ay darating
(ang tinatawag na Cristo). Kapag dumating siya, ihahayag niya
ang lahat ng bagay sa amin." 26 Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Ako,
na nagsasalita sa iyo, ay siya nga." 27 At sa sandaling iyon
bumalik ang kaniyang mga alagad. Ngayon sila ay nagtataka
bakit siya nakikipag-usap sa isang babae. Ngunit walang isa
man ang nagsabi, "Ano ang iyong gusto?" o "Bakit ka nakikipag-
usap sa kanya?" 28 Kaya iniwan ng babae ang kaniyang sisidlan
ng tubig. Bumalik sa bayan, at sinabi sa mga tao, 29 "Halikayo
tingnan niyo ang lalaking nagsabi sa akin ng lahat ng aking
ginawa. Hindi maaaring maging siya ang Cristo, maaari kaya?
" 30 Nagsilabasan sila sa bayan, at nagpunta sa kaniya. 31
Samantala hinihimuk siya ng mga alagad, sinasabi, "Rabi,
kumain ka." 32 Ngunit sinabi niya sa kanila, "Mayroon akong
pagkaing kakanin na hindi niyo nalalaman." 33 Kaya sinabi
ng mga alagad sa isa't-isa, "Wala namang nagdala sa kaniya
ng anumang kakainin, mayroon ba?" 34 Sinabi ni Jesus sa

kanila, “Ang aking pagkain ay ang gawin ang kalooban ng siyang
nagpadala sa akin, at para tapusin ang kaniyang gawa. **35** Hindi
ba sinasabi ninyo, 'Mayroon pang apat na buwan at pagkatapos
darating ang anihan'? Sinasabi ko sa inyo, tingnan ninyo at
pagmasdan ang mga kabukiran, dahil ang mga iyon ay hinog
na upang anihin! **36** Ang nag-aani ay tatanggap ng bayad at
nagtitipon ng bunga para sa buhay na walang hanggan, upang
ang nagtatanim at ang umaanii ay maaaring magkasamang
magdiwang. **(aiōnios g166)** **37** Dahil dito totoo ang kasabihan 'Isa
ang nagtatanim, at iba ang nag-aani.' **38** isinugo ko kayo upang
anihin iyong hindi kayo ang nagpagal. Iba ang nagpagal at kayo
mismo ay napabilang sa kanilang pagpapagal.” **39** Marami sa
mga Samaritano sa lunsod na yun ang nananampalataya sa
kaniya dahil sa ulat ng babae na nagpapatotoo, “Sinabi niya
sa akin ang lahat ng aking nagawa.” **40** Nang dumating ang
mga Samaritano sa kaniya, nagsumamo sa kaniya na manatili
sa kanila, at siya ay nanatili doon ng dalawang araw. **41** At
marami pa ang nananampalataya dahil sa kaniyang salita. **42**
Sinasabi nila sa babae, “Kami ay naniwala, hindi lamang dahil
sa iyong mga salita, sapagkat napakinggan namin siya sa aming
sarili, at alam namin na tunay ngang siya ang tagapagligtas
ng mundo.” **43** Pagkalipas ng dalawang araw na iyon, lumisan
siya mula roon patungong Galilea. **44** Dahil si Jesus mismo ang
nagpahayag na ang isang propeta ay walang karangalan sa
kaniyang sariling bansa. **45** Nang dumating siya sa Galilea,
malugod na tinanggap siya ng mga taga Galilea. Nakita nila ang
lahat ng mga bagay na kaniyang ginawa sa Jerusalem at sa
kapistahan, dahil sila din ay nagpunta sa kapistahan. **46** Ngayon
dumating muli siya sa Cana na nasa Galilea, sa lugar na ginawa

niyang alak ang tubig. Mayroong isang maharlikang pinuno na
ang anak na lalaking nasa Capernaum ay may sakit. **47** Nang
marinig niya na si Jesus ay dumating sa Galilea mula Judea,
pumunta siya kay Jesus at nagsumamo siya upang lumusong at
pagalingin ang kaniyang anak, na nasa bingit ng kamatayan. **48**
At sinabi ni Jesus sa kaniya, “Maliban na inyong makita ang
mga tanda at mga kahanga-hangang mga gawa, hindi kayo
maniniwala.” **49** Sinabi ng pinuno sa kaniya, “Ginoo, halina't
sumama ka na bago mamatay ang aking anak.” **50** Sinabi ni
Jesus sa kaniya, “Humayo ka, mabubuhay ang iyong anak.”
Ang lalaki ay naniwala sa salita na sinabi ni Jesus sa kaniya, at
tumuloy sa kaniyang landas. **51** Habang siya ay bumababa,
sinalubong siya ng kaniyang mga lingkod, nagsasabing buhay
ang kaniyang anak. **52** Kaya nagtanong siya sa kanila kung
anong oras siya nagsimulang gumaling. Sumagot sila sa kaniya,
“Kahapon ng ala una ay nawala ang kaniyang lagnat.” **53** At
napagtanto ng ama na iyon din ang oras nang binanggit ni Jesus
sa kaniya, “Mabubuhay ang iyong anak.” Kaya siya mismo at
ang kaniyang buong sambahayan ay nanampalataya. **54** Ito ang
pangalawang tanda na ginawa ni Jesus mula nang umalis siya
sa Judea patungong Galilea.

5
Pagkatapos nito mayroong isang kapistahan ang mga Judio,
at si Jesus ay umakyat pa Jerusalem. **2** Ngayon, mayroon sa
Jerusalem, sa may tarangkahan ng tupa, isang palanguyan na
tinatawag sa Hebreo na Bethzata. Ito ay mayroong limang mga
portico na may bubungan. **3** Maraming bilang ng mga tao na may
sakit, bulag, pilay, o lumpo ang mga nakahiga sa mga portico na
ito. **4** (naghihintay sa paggalaw ng tubig) **5** Nandoon ang isang
lalaki na tatlumpu't walong taon ng lumpo. **6** Nang makita siya ni

Jesus na nakahiga doon, at napag-alaman niyang matagal na
siya nandoon, sinabi niya sa kaniya, “Ibig mo bang gumaling?” **7**
Sumagot ang lalaking may sakit, “Ginoo, wala akong sinumang
magdadala sa akin sa palanguyan kapag napukaw ang tubig.
Kapag aking sinusubukan, mayroong nauuna sa akin.” **8** Sinabi
ni Jesus sa kaniya, “Bumangon ka, kunin mo ang iyong banig, at
lumakad ka.” **9** Agad-agad gumaling ang lalaki, binuhat ang
kaniyang higaan at lumakad. Ngayon ang araw na iyon ay
Araw ng Pamamahinga. **10** Kaya sinabihan ng mga Judio sa
kaniyang pinagaling, “Ito ang Araw ng Pamamahinga, at hindi ka
pinapayagang magbuhat ng iyong banig.” **11** Sumagot siya,
“Ang nagpagaling sa akin ang nagsabi sa akin, 'Damputin mo
ang iyong banig at lumakad ka.'” **12** Tinanong nila siya, “Sino
ang taong nagsabi sa iyong, 'Damputin mo ang iyong banig
at lumakad ka?'” **13** Subalit, hindi kilala ng pinagaling kung
sino siya sapagkat si Jesus ay palihim na umalis papalayo,
dahil maraming ng tao sa lugar. **14** Pagkatapos, natagpuan siya
ni Jesus sa templo at sinabi sa kaniya, “Tingnan mo, ikaw ay
gumaling na! Huwag ka nang magkasala pa, baka may malala
pang mangyari sa iyo.” **15** Ang lalaki ay umalis papalayo at
pinagbigay-alam sa mga Judio na si Jesus ang nagpagaling sa
kanya. **16** Ngayon dahil sa mga bagay na ito, inusig ng mga
Judio si Jesus sapagkat ginawa niya ang mga ito sa Araw ng
Pamamahinga. **17** Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ang aking Ama ay
gumagawa kahit ngayon, at ako rin ay gumagawa. **18** Dahil
dito, hinangad lalo ng mga Judio na patayin siya sapagkat hindi
lamang niya nilabag ang Araw ng Pamamahinga, ngunit tinawag
din niya ang Diyos na kaniyang Ama, at ginagawang kapantay
ang kaniyang sarili sa Diyos. **19** Sinagot sila ni Jesus, “Tunay

nga, walang magagawa ang Anak sa kaniyang sarili lamang,
maliban lamang sa anong nakikita niya na ginagawa ng Ama,
sapagkat anuman ang ginagawa ng Ama, ang mga bagay na ito
ay ginagawa din ng Anak. **20** Sapagkat iniibig ng Ama ang Anak,
at ipinapakita niya sa kaniya ang lahat ng kaniyang ginagawa,
at ipapakita niya ang mga mas dakilang bagay kaysa sa mga
ito para kayo ay mamangha. **21** Sapagkat tulad ng Ama na
binabangon ang mga patay at binibigyan sila ng buhay, gayun
din naman ang Anak ay nagbibigay ng buhay kung kanino niya
naisin. **22** Sapagkat walang hinuhusgahan ang Ama, kundi
ibinigay na niya ang lahat ng paghuhusga sa Anak **23** upang ang
lahat ay parangalan ang Anak katulad ng pagparangal nila sa
Ama. Ang hindi nagpaparangal sa Anak ay hindi nagpaparangal
sa Ama na nagsugo sa kaniya. **24** Tunay nga, ang nakarinig
ng aking salita at naniwala sa kaniya na nagsugo sa akin ay
mayroong buhay na walang hanggan at hindi mahahatulan. Sa
halip, nailipat na siya mula sa kamatayan patungo sa buhay.
(aiōnios g166) **25** Tunay nga, sinasabi ko sa inyo na darating ang
panahon at narito na, na maririnig ng patay ang tinig ng Anak ng
Diyos, at ang mga nakarinig ay mabubuhay. **26** Sapagkat tulad
ng Ama na may buhay sa kaniyang sarili, kaya binigyan din niya
ang Anak ng buhay sa kaniyang sarili, **27** at binigyan ng Ama ang
Anak ng kapangyarihan na gampanan ang paghahatol sapagkat
siya ang Anak ng Tao. **28** Huwag mamangha dito, sapagkat
darating ang panahon kung saan lahat ng nasa libingan ay
maririnig ang kaniyang tinig **29** at sila ay magsilabasan: iyong
mga nakagawa ng mabuti sa pagkabuhay muli sa buhay, at
iyong mga nakagawa ng masama sa pagkabuhay na muli sa
paghahatol. **30** Wala akong magagawa mula sa aking sarili.

Kung anon narinig ko, humahatol ako, at ang aking hatol ay
matuwid dahil hindi ko hinahangad ang sarili kong kalooban
ngunit ang kalooban ng nagpadala sa akin. **31** Kung ako
ay magpapatotoo tungkol sa aking sarili lamang, ang aking
patotoo ay hindi magiging tunay. **32** Mayroong isa pa na siyang
nagpapatotoo patungkol sa akin, at alam ko na ang patotoo
na ibibigay niya tungkol sa akin ay tunay. **33** Nagpasugo kayo
kay Juan, at nagpatotoo siya sa katotohanan. **34** Subalit, ang
patotoo na aking natanggap ay hindi galing sa tao. Sinasabi ko
ang mga bagay na ito upang kayo ay maligtas. **35** Si Juan ay
isang lamparang nagniningas at nagliliwanag, at kayo ay kusang
nagalak ng isang kapanahunan sa kaniyang liwanag. **36** Ngunit
ang patotoo na mayroon ako ay higit na dakila kaysa kay Juan,
sapagkat ang mga gawaing ibinigay sa akin ng Ama na dapat
kong ganapin, ang mismong mga gawain na ginagawa ko, ay
nagpapatotoo tungkol sa akin na ako ay isinugo ng Ama. **37** Ang
Ama na siyang nagpadala sa akin ang siya ring nagpatotoo
tungkol sa akin. Hindi ninyo kailanman narinig ang kaniyang tinig
o nakita ang kaniyang anyo. **38** Hindi nananatili ang kaniyang
salita sa inyo, sapagkat hindi kayo naniniwala sa kaniyang
isinugo. **39** Sinaliksik ninyo ang mga kasulatan sapagkat akala
ninyo na sa mga ito ay mayroon na kayong buhay na walang
hanggan, at ang mga kasulatan ding ito ay nagpapatotoo tungkol
sa akin, **(aiōnios g166)** **40** at hindi ninyo gustong lumapit sa akin
upang kayo ay magkaroon ng buhay. **41** Hindi ako tumatanggap
ng papuri mula sa mga tao, **42** ngunit alam ko na wala ang
pag-ibig ng Diyos sa inyong mga sarili. **43** Ako ay dumating sa
ngalan ng aking Ama at hindi ninyo ako tinatanggap. Kung may
iba na dumating sa kaniyang sariling pangalan, tatanggapin

ninyo siya. 44 Papaano kayo maniniwala, kayo na tumatanggap
ng papuri mula sa isa't isa ngunit hindi naghahangad ng papuri
na nagmumula sa kaisa-isang Diyos? 45 Huwag ninyong isipin
na ako mismo ang magpaparatang sa inyo sa harap ng Ama.
Ang nagpaparatang sa inyo ay si Moises, na pinaglalagyan ninyo
ng inyong mga pag-asa. 46 Kung naniniwala kayo kay Moises,
maniniwala kayo sa akin sapagkat sumulat siya tungkol sa akin.
47 Kung hindi kayo nanininwala sa kaniyang mga isinulat, paano
kayo maniniwala sa aking mga salita?”

6 Pagkatapos ng mga bagay na ito, si Jesus ay umalis papunta
sa kabilang ibayo ng Dagat ng Galilea, na tinatawag din na
Dagat ng Tiberias. 2 Napakaraming tao ang sumusunod sa
kaniya dahil nakikita nila ang mga tanda na ginagawa niya
sa may mga sakit. 3 Umakyat si Jesus sa gilid ng bundok at
naupo doon kasama ang kaniyang mga alagad. 4 (Ngayon ang
Paskwa na kapistahan ng mga Judio ay malapit na). 5 Nang
tumanaw si Jesus at nakita ang napakaraming taong lumalapit
sa kaniya, sinabi niya kay Felipe, “Saan tayo makabili ng tinapay
upang ang mga taong ito ay makakain?” 6 (Ngunit sinabi ito ni
Jesus upang subukin si Felipe, sapagkat alam niya sa kaniyang
sarili kung ano ang kaniyang gagawin.) 7 Sumagot si Felipe sa
kaniya, “Ang tinapay na nagkakahalaga ng dalawang daang
denario ay hindi magkakasya para sa bawa't isa kahit na bigyan
ng tig-kakaunti.” 8 Isa sa mga alagad, si Andres, kapatid ni
Simon Pedro, ay nagsabi kay Jesus, 9 “Mayroong isang batang
narito na mayroong limang sebadang tinapay at dalawang isda,
ngunit ano ang mga ito sa ganito karaming tao?” 10 Sinabi
ni Jesus, “Paupuin ninyo ang mga tao.” (Ngayon madamo sa
lugar na iyon.) Kaya naupo ang mga tao, mga limang libo ang

bilang. 11 At kinuha ni Jesus ang mga tinapay at matapos
makapagpasalamat ay ipinamahagi niya sa mga taong nakaupo.
Sa ganoon ding paraan, ipinamahagi din niya ang mga isda,
hangga't sa gusto nila. 12 Nang nabusog na ang mga tao, sinabi
niya sa kaniyang mga alagad, “Ipunin ang natirang mga pira-
piraso, para walang masayang.” 13 Kaya inipon nila ang mga ito
at puno ang labindalawang kaing ng mga pira-pirasong mula sa
limang sebadang tinapay - ang mga pirasong natira mula sa
mga nakakain. 14 At nang makita ng mga tao ang tandang ito
na kaniyang ginawa, sinabi nila, “Ito ang tunay na propeta na
siyang darating sa mundo.” 15 Nang napagtanto ni Jesus na sila
ay papunta at sapilitan siyang gagawing hari, muli siyang lumayo
at mag-isang umakyat sa bundok. 16 Nang dumating ang gabi,
ang mga alagad ay bumaba papunta sa lawa. 17 Sumakay
sila sa bangka, patawid ng dagat papuntang Capernaum.
(Madilim na nang oras na iyon at hindi pa pumunta si Jesus sa
kanila). 18 Ngayon, isang malakas na hangin ang umiihip at
ang dagat ay nagiging maalon. 19 At nang nakapagsagwan
na ang mga alagad ng mga dalawampu't lima o tatlumpung
istadya, nakita nila si Jesus na lumalakad sa ibabaw ng dagat at
papalapit sa bangka, at sila ay natakot. 20 Subalit sinabi niya
sa kanila, “Ako ito, huwag kayong matakot.” 21 Pagkatapos
kusa nilang tinanggap siya sa bangka, at kaagad nakarating
ang bangka sa lugar kung saan sila papunta. 22 Kinabukasn,
nakita ng karamihang nakatayo sa kabilang ibayo ng dagat na
walang ibang bangka doon maliban sa isa at si Jesus ay hindi
sumakay doon na kasama ang kaniyang mga alagad, kundi
ang kaniyang mga alagad lamang. 23 (Subalit, may ilang mga
bangka na nanggaling mula sa Tiberias malapit sa lugar kung

saan nila kinain ang tinapay pagkatapos makapagpasalamat ang
Panginoon.) **24** Nang matuklasan ng karamihan na si Jesus o
ang kaniyang mga alagad ay wala doon, sila sila rin ay sumakay
sa mga bangka at nagpunta sa Capernaum at hinahanap si
Jesus. **25** Pagkatapos nila siyang matagpuan sa kabila ng lawa,
sinabi nila sa kaniya, “Rabi, kailan ka nagpunta dito? **26** Sumagot
si Jesus sa kanila, sinasabi, “Tunay nga, hinanap ninyo ako,
hindi dahil nakakita kayo ng mga tanda, ngunit dahil nakakain
kayo ng ilang tinapay at kayo ay nabusog. **27** Tumigil kayo sa
pagtrabaho para sa pagkaing nasisira, ngunit pagtrabahuhan
ang pagkaing mananatili pang habang-buhay na ibibigay sa
inyo ng Anak ng Tao, sapagkat inilagay ng Diyos Ama ang
kaniyang tatak sa kaniya. **(aiōnios g166)** **28** Pagkatapos sinabi nila
sa kaniya, “Ano ang dapat naming gawin, upang magawa namin
ang mga gawain ng Diyos?” **29** Sumagot si Jesus, “Ito ay ang
gawa ng Diyos: na kayo ay sumampalataya sa kaniyang isinugo.
30 Kaya sinabi nila sa kaniya, “Kung gayon anong tanda ang
gagawin mo na maari naming makita at maniwala sa iyo? Ano
ang gagawin mo? **31** Kinain ng aming mga ninuno ang manna
sa ilang, katulad ng nasusulat, “Binigyan niya sila ng tinapay
mula sa langit upang kainin.” **32** Pagkatapos, sumagot si Jesus
sa kanila, “Tunay nga, hindi si Moises ang nagbigay sa inyo ng
tinapay mula sa langit, ngunit ang aking Ama ang nagbibigay
sa inyo ng tunay na tinapay mula sa langit. **33** Sapagkat ang
tinapay ng Diyos ay nanggagaling mula sa langit at nagbibigay
buhay sa mundo. **34** Kaya sinabi nila sa kaniya, “Ginoo, lagi
mo kaming bigyan ng tinapay na ito.” **35** Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Ako ang tinapay ng buhay, ang lalapit sa akin ay hindi
magugutom at ang sumampalataya sa akin ay hindi mauuhaw

kailanman. **36** Subalit, sinabi ko sa inyo na nakita ninyo na ako,
ngunit hindi pa rin kayo naniniwala. **37** Lahat ng ibibigay sa
akin ng Ama ay lalapit sa akin, at ang lalapit sa akin ay hinding
hindi ko itataboy. **38** Sapagkat ako ay bumaba mula sa langit,
hindi upang gawin ang aking kalooban kundi ang kalooban ng
nagsugo sa akin. **39** At ito ang kalooban ng nagsugo sa akin, na
dapat walang sinuman akong maiwala sa lahat ng ibinigay niya
sa akin, subalit dapat maibangon sila sa huling araw. **40** Dahil ito
ang kalooban ng aking Ama, na bawat isa na nakakakita sa
Anak at sumampalataya sa kaniya ay magkakaroon ng buhay
na walang hanggan at bubuhayin ko siya sa huling araw. **(aiōnios
g166)** **41** Pagkatapos nagbulungan ang mga Judio tungkol sa
kaniya dahil sa sinabi niya, “Ako ang tinapay na bumaba mula
sa langit.” **42** Sinabi nila, “Hindi ba ito ay si Jesus na anak ni
Jose, na kilala natin kung sino ang ama at ina? Paano niya
masasabi, 'Ako'y bumaba mula sa langit'?” **43** Sumagot si Jesus,
sinasabi sa kanila, “Tigilan ninyo ang pagbubulung-bulungan
sa inyong mga sarili.” **44** Walang taong maaaring makalapit
sa akin maliban na lamang kung ilapit siya ng Ama na siyang
nagsugo sa akin, at ibabangon ko siya sa huling araw. **45** Ito ay
nasusulat sa mga propeta, “Silang lahat ay tuturuan ng Diyos.'
Bawat isang nakarinig at natuto mula sa Ama ay lalapit sa
akin. **46** Hindi sa ang sinuman ang nakakita sa Ama, maliban
sa siyang nagmula sa Diyos - nakita na niya ang Ama. **47**
Tunay nga, ang mananampalataya ay may buhay na walang
hanggan. **(aiōnios g166)** **48** Ako ang tinapay ng buhay. **49** Kinain
ng inyong mga ninuno ang manna sa ilang at sila ay namatay.
50 Ito ang tinapay na nagmula sa langit, upang ang isang tao
ay kumain nito at hindi mamamatay. **51** Ako ang buhay na

tinapay na nagmula sa langit. Kung sinuman ang kumain ng
ilang tinapay na ito, siya ay mabubuhay magpakailanman. Ang
tinapay na aking ibibigay ay ang aking laman para sa buhay
ng mundo. **(aiōn g165)** **52** Ang mga Judio ay nagalit sa isa't isa
at nagsimulang magtalo-talo, na sinasabi, "Paanong ibibigay
sa atin ng taong ito ang kaniyang laman upang kainin natin?"
53 At sinabi sa kanila ni Jesus, "Tunay nga, maliban na lang
kung kakainin ninyo ang laman ng Anak ng Tao at inumin ang
kaniyang dugo, hindi kayo magkakaroon ng buhay sa inyong
mga sarili. **54** Sinuman ang kakain ng aking laman at iinom ng
aking dugo ay may buhay na walang hanggan, at ibabangon
ko siya sa huling araw. **(aiōnios g166)** **55** Sapagkat ang aking
laman ay tunay na pagkain, at ang aking dugo ay tunay na
inumin. **56** Ang kakain ng aking laman at iinom ng aking dugo
ay nananatili sa akin, at ako sa kaniya. **57** Gaya ng buhay na
Ama na nagsugo sa akin, at gaya ng ako ay nabuhay dahil sa
Ama, ang kakain sa akin ay mabubuhay din dahil sa akin. **58** Ito
ang tinapay na bumaba mula sa langit, hindi tulad ng kinain
ng mga ninuno at namatay. Ang kakain ng tinapay na ito ay
mabubuhay magpakailanman. **(aiōn g165)** **59** Sinabi ni Jesus ang
mga bagay na ito sa sinagoga habang siya ay nagtuturo sa
Capernaum. **60** Pagkatapos nang narinig ng marami sa kaniyang
mga alagad ito, sinabi nila, "Ito ay mahirap na katuruan; sino
kaya ang tatanggap nito?" **61** Dahil alam ni Jesus sa kaniyang
sarili na ang kaniyang mga alagad ay naguusap-usap tungkol
dito, sinabi niya sa kanila, "Ito ba ay nakasakit sa inyo? **62**
Kung ganoon, paano kung makita ninyo ang Anak ng Tao na
umaakyat papunta sa dati niyang kinaroroon? **63** Ang Espiritu
ang siyang nagbibigay buhay. Walang pakinabang ang laman.

Ang mga salita na nasabi ko sa inyo ay mga espiritu, at ang
mga ito ay buhay. **64** Gayun man mayroong ilan sa inyo na hindi
mananampalataya." Sapagkat alam ni Jesus mula pa sa simula
sino ang hindi mananampalataya at sino itong magkakanulo sa
kaniya. **65** Sinabi niya, "Dahil dito ay sinabi ko sa inyo na walang
isa man na maaring makalapit sa akin maliban na ipagkaloob
sa kaniya ng Ama." **66** Pagkatapos nito, marami sa kaniyang
mga alagad ang bumalik at hindi na lumakad kasama niya.
67 Kaya sinabi ni Jesus sa Labingdalawa, "Hindi rin ninyong
gustong umalis? hindi ba?" **68** Sinagot siya ni Simon Pedro,
"Panginoon, kanino kami pupunta? Ikaw ang may mga salita ng
buhay na walang hanggan, **(aiōnios g166)** **69** at kami ay naniwala
at nalaman namin na ikaw ang Banal ng Diyos. " **70** Sinabi ni
Jesus sa kanila, "Hindi ko ba kayo pinili, na Labindalawa, at
ang isa sa inyo ay isang diyablo?" **71** Ngayon sinabi niya ang
tungkol kay Judas anak ni Simon Iscariote, sapagkat siya iyon
na kabilang sa Labingdalawan na magkakanulo kay Jesus.

7 At pagkatapos ng mga bagay na ito si Jesus ay naglakbay
sa Galilea, sapagkat hindi niya gustong pumunta sa Judea
dahil ang mga Judio ay nagpaplanong patayin siya. **2** Ngayon,
nalalapit na ang kapistahan ng mga Hudyo, na Kapistahan ng
mga Kanlungan. **3** Kaya sinabi sa kaniya ng kaniyang mga
kapatid na lalaki, "Iwanan mo ang lugar na ito at pumunta ka sa
Judea, upang makita din ng iyong mga alagad ang mga gawaing
ginagawa mo. **4** Walang sinumang gumagawa ng anumang
bagay na palihim kung siya mismo ay gustong makilala ng
hayagan. Kapag ginawa mo ang mga bagay na ito, ipakita mo
ang iyong sarili sa buong mundo." **5** Sapagkat kahit ang mga
kapatid niya ay hindi naniniwala sa kaniya. **6** Kaya sinabi ni

Jesus sa kanila, “Ang aking panahon ay hindi pa dumating,
ngunit ang inyong panahon ay palaging nakahanda. **7** Hindi
ka maaring kamuhian ng mundo, ngunit kinamumuhian ako
nito dahil ako ay nagpatotoo tungkol dito na ang kaniyang mga
gawa ay masama. **8** Pumunta na kayo sa kapistahan; hindi ako
pupunta sa kapistahang ito dahil ang aking oras ay hindi pa
natutupad.” **9** Pagkatapos niyang sinabi ang mga bagay na ito
sa kanila, siya ay nanatili sa Galilea. **10** Subalit, pagkatapos
pumunta ng kaniyang mga kapatid sa kapistahan, sumunod din
siya, hindi hayagan ngunit palihim. **11** Hinahanap siya ng mga
Judio sa kapistahan at sinabi, “Nasaan siya?” **12** Nagkaroon
ng matinding talakayan sa maraming tao tungkol sa kaniya,
sinabi ng ilan, “Siya ay mabuting tao.” Sinabi ng iba, “Hindi,
nililigaw niya ang karamihan.” **13** Ngunit wala ni isa na hayagang
nagsalita tungkol sa kaniya dahil sa takot sa mga Judio. **14**
Nang malapit na matapos ang kapistahan, umakyat si Jesus
sa templo at nagsimulang magturo. **15** Namanghang ang mga
Judio at sinasabi, “Paano nagkaroon ng maraming karunungan
ang taong ito? Hindi naman siya nakapag-aral.” **16** Sinagot sila
ni Jesus at sinabi, “Ang aking katuruan ay hindi akin, ngunit sa
kaniya na nagsugo sa akin. **17** Kung sinuman ang nagnanais
gawin ang kaniyang kalooban, malalaman niya ang tungkol sa
katuruang ito, kung ito ay nangagaling sa Diyos o nanggaling sa
sarili ko. **18** Sinuman ang magsalita mula sa kaniyang sarili
ay naghahangad ng sariling kalulwalhatian, ngunit sinuman
ang naghahangad ng kalulwalhatian sa kaniya na nagsugo sa
kaniya, ang taong iyon ay totoo at walang kasamaan sa kaniya.
19 Hindi ba binigay sa inyo ni Moises ang kautusan? Gayunman
wala sa inyo ang gumagawa ng batas. Bakit gusto ninyo akong

patayin?” 20 Sumagot ang maraming tao, “Mayroon kang isang
demonyo. Sino ang may gustong pumatay sa iyo? 21 Sumagot
si Jesus at sinabi sa kanila, “Gumawa ako ng isang bagay,
at namangha kayo dahil dito. 22 Binigyan kayo ni Moises ng
pagtutuli (hindi sa iyon ay nagmula kay Moises, ngunit nagmula
sa mga ninuno), at sa Araw ng Pamamahinga tinutuli ninyo ang
isang lalaki. 23 Kung ang isang lalaki ay tumanggap ng pagtutuli
sa Araw ng Pamamahinga upang ang batas ni Moises ay hindi
malabag, bakit kayo nagagalit sa akin dahil ginawa kong ganap
na magaling ang isang tao sa Araw ng Pamamahinga? 24
Huwag humatol ayon sa anyo, ngunit humatol ng may katuwiran.
25 Sinabi ng ilan sa kanila na taga-Jerusalem, “Hindi ba ito
ang siyang hinahangad nilang patayin? 26 At tingnan ninyo,
hayagan siyang nagsasalita at wala silang sinabi sa kaniya.
Hindi kaya alam ng mga pinuno na ito ang Cristo, maaari kaya?
27 Alam natin kung saan nanggaling ang taong ito. Subalit,
kapag dumating ang Cristo, walang isa man ang nakakaalam
kung saan siya mangagaling.” 28 Sumisigaw si Jesus sa loob ng
templo, nagtuturo at nagsasabi, “Kilala ninyo ako at alam ninyo
kung saan ako nanggaling. Hindi ako pumarito sa aking sarili,
ngunit ang nagsugo sa akin ay totoo at hindi niyo siya kilala. 29
Kilala ko siya dahil ako ay nanggaling mula sa kaniya at ako ay
isinugo niya. 30 Sinusubukan nilang dakpin siya, ngunit walang
sinumang nangahas na hulihin siya dahil hindi pa dumadating
ang kaniyang panahon. 31 Subalit, marami sa mga tao ang
sumampalataya sa kaniya. Sinabi nila, “Kapag dumating ang
Cristo, gagawa ba siya ng mas maraming tanda kaysa sa mga
ginawa ng taong ito?” 32 Narinig ng mga Pariseo ang bulong-
bulungan ng maraming tao tungkol kay Jesus, at ang mga

punong pari at ang mga Pariseo ay nagsugo ng mga opisyal
upang hulihin siya. 33 At sinabi ni Jesus, “Sa sandaling panahon
mananatili pa ako kasama ninyo, pagkatapos pupunta na ako sa
nagsugo sa akin. 34 Hahanapin ninyo ako ngunit hindi ninyo ako
makikita; kung saan ako papunta, hindi kayo makakasama.”
35 Kaya nag-usap-usap ang mga Judio, “Saan papunta ang
taong ito na hindi natin siya kayang hanapin? Pupunta ba siya
sa Pagkakalat sa mga Griyego at tuturuan ang mga Griyego?
36 Ano itong salita na kaniyang sinabi, 'Hahanapin ninyo ako
ngunit hindi ako makikita; kung saan ako pupunta, hindi kayo
makakasama'?” 37 Ngayon sa huling araw, ang dakilang araw
ng kapistahan, tumayo si Jesus at sumigaw na nagsasabi,
“Kung sinuman ang nauuhaw, hayaan siyang lumapit sa akin at
uminom. 38 Kung sino ang sumampalataya sa akin, gaya ng
sinabi ng kasulatan, mula sa kaniya dadaloy ang mga ilog ng
tubig na buhay. 39 Ngunit sinabi niya ito tungkol sa Espiritu na
tatanggapin ng mga mananampalataya sa kaniya; ang Espiritu
ay hindi pa naibibigay dahil si Jesus ay hindi pa naluluwalhati.
40 Ang ilan sa maraming tao, nang narinig nila ang mga salitang
itoay nagsabi, “Tunay nga na ito ang propeta.” 41 Sinabi ng iba,
“Ito ang Cristo.” Ngunit sinabi ng iba, “Ano, ang Cristo ba ay
mangagaling sa Galilea? 42 Hindi ba sinabi ng mga kasulatan
na ang Cristo ay manggagaling sa lahi ni David at mula sa
Betlehem, ang nayon kung saan galing si David?” 43 Kaya
nagkaroon ng pagbabahagi sa maraming tao dahil sa kaniya. 44
Ang iba sa kanila ay ninais sanang dakpin siya, ngunit walang
isa man ang humuli sa kaniya. 45 Pagkatapos bumalik ang mga
opisyal sa mga punong pari at mga Pariseo, na nagsabi sa
kanila, “Bakit hindi ninyo siya dinala?” 46 Sumagot ang mga

opisyal, “Walang pang tao ang nagsalita kailanman ng katulad
nito.” 47 Kaya sinagot sila ng mga Pariseo, “Kayo ba ay nailigaw
na rin?” 48 Mayroon ba sa mga namumuno o kahit sino sa
mga Pariseo ang sumampalataya sa kaniya? 49 Ngunit itong
maraming tao na hindi alam ang batas—sila ay sinumpa.” 50
Sinabi ni Nicodemo sa kanila, (siya na kabilang sa mga Pariseo
na pumunta noong una pa kay Jesus), 51 “Ang ating batas ba
ay humahatol sa isang tao nang hindi muna marinig siya at
nabatid kung ano ang kaniyang ginagawa?” 52 Sumagot sila at
sinabi sa kaniya, “Nanggaling ka din ba sa Galilea? Saliksikin at
tingnan mo na walang propetang manggagaling sa Galilea. “ 53
[Pagkatapos bawat tao ay nagtungo sa kanilang sariling bahay.
8 Si Jesus ay nagtungo sa Bundok ng mga Olibo. 2
Kinaumagahan, pumunta siyang muli sa templo, at lahat ng
mga tao ay pumunta sa kaniya; umupo siya at tinuruan sila. 3
Ang mga eskriba at mga Pariseo ay nagdala ng isang babaeng
nahuli sa kasalukuyan ng pangangalunya. Nilagay nila siya sa
gitna. 4 At sinabi nila kay Jesus, “Guro, ang babaeng ito ay
nahuli sa kasalukuyang ng pangangalunya. 5 Ngayon sa batas
inuutos ni Moises na batuhin ang ganitong uri ng mga tao; ano
ang iyong masasabi tungkol sa kaniya?” 6 Sinabi nila ito upang
bitagin siya upang mayroon silang maiparatang sa kaniya, ngunit
yumuko si Jesus at sumulat sa lupa gamit ang kaniyang daliri. 7
Nang patuloy sila sa pagtatanong sa kaniya, siya ay tumayo at
sinabi sa kanila, “Ang walang kasalanan sa inyo, siya ang unang
magtapon ng bato sa kaniya.” 8 Muli siyang yumuko at nagsulat
sa lupa gamit ang kaniyang daliri. 9 Nang narinig nila ito, isa
isa silang umalis, simula sa pinakamatanda. Sa bandang huli
naiwan si Jesus mag-isa, kasama ang babae na nasa kanilang

kalagitnaan. **10** Tumayo si Jesus at sinabi sa kaniya, “Babae,
nasaan ang iyong mga taga-usig? Wala bang humatol sa iyo?”
11 Sabi niya “Wala ni sinuman, Panginoon.” Sabi ni Jesus,
“Hindi rin kita hahatulan. Humayo ka sa iyong pupuntahan; mula
ngayon huwag ka nang magkakasala pa.”] **12** Muli nagsalita
si Jesus sa mga tao at sinabi, “Ako ang ilaw ng mundo; ang
sumusunod sa akin ay hindi na maglalakad sa kadiliman kundi
magkakaroon ng liwanag ng buhay.” **13** Sinabi sa kaniya ng mga
Pariseo, “Ikaw ang nagpapatotoo tungkol sa iyong sarili; ang
iyong patotoo ay hindi tunay.” **14** Sumagot si Jesus at sinabi sa
kanila, “Kahit na ako ang nagpapatotoo tungkol sa aking sarili,
ang aking patotoo ay tunay. Alam ko kung saan ako nanggaling
at saan ako pupunta, ngunit kayo hindi ninyo alam kung saan
ako nanggaling o saan ako pupunta. **15** Humahatol kayo ayon
sa laman; ako ay walang hinahatulan. **16** Ngunit paghumatol
ako, ang aking paghatol ay tunay dahil hindi ako nag-iisa, ngunit
kasama ko ang aking Ama na nagsugo sa akin. **17** Tama, at sa
inyong batas ay nakasulat ang pagpapatotoo ng dalawang tao
ay tunay. **18** Ako ang nagpapatotoo tungkol sa aking sarili, at
ang Ama na nagsugo sa akin ay nagpapatotoo tungkol sa akin.
19 Sinabi nila sa kaniya, “Nasaan ang iyong ama?” Sumagot si
Jesus, “Hindi ninyo ako kilala ni ang aking Ama; kung nakilala
ninyo ako, makilala niyo na rin ang aking Ama.” **20** Sinabi
niya ang mga salitang ito na malapit sa lugar ng ingat-yaman
noong siya ay nagturo sa templo, at walang sinuman ang humuli
sa kaniya dahil hindi pa dumarating ang kaniyang oras. **21**
Sinabi niya muli sa kanila, “Ako ay aalis; hahanapin ninyo ako at
mamamatay kayo sa inyong kasalanan. Kung saan ako pupunta,
hindi kayo makakasama.” **22** Sabi ng mga Judio “Papatayin

ba niya ang kaniyang sarili, siya na nagsabi, 'Kung saan ako
pupunta, hindi kayo makakasama'?" 23 Sinabi ni Jesus sa
kanila, "Kayo ay nagmula sa ibaba; ako ay nagmula sa itaas.
Kayo ay sa sanlibutang ito; ako ay hindi sa sanlibutang ito. 24
Kaya, sinabi ko sa inyo na mamamatay kayo sa inyong mga
kasalanan. Sapagkat maliban na maniniwala kayo na AKO NGA,
mamamatay kayo sa inyong mga kasalanan." 25 Kaya sinabi
nila sa kaniya, "Sino ka?" Sinabi ni Jesus sa kanila, "Kung ano
sinabi ko sa inyo mula pa sa simula. 26 Marami akong mga
bagay na sasabihin at hahahtulan tungkol sa inyo. Subalit, ang
nagpadala sa akin ay totoo; at ang mga bagay na narinig ko sa
kaniya, ang mga ito ay sinasabi ko sa mundo." 27 Hindi nila
naunawaan na siya ay nagsasalita sa kanila tungkol sa Ama.
28 Sinabi ni Jesus, "Kapag itinaas na ninyo ang Anak ng Tao,
saka ninyo makikilala na AKO NGA, at wala akong ginawa sa
aking sarili. Ayon sa itinuro ng aking Ama, sinasabi ko ang mga
bagay na ito. 29 Ang nagsugo sa akin ay nasa akin, at hindi
niya ako iniwang mag-isa, dahil palagi kong ginagawa ang mga
bagay na nakakalugod sa kaniya." 30 Habang sinasabi ni Jesus
ang tungkol sa mga bagay na ito, marami ang naniwala sa
kaniya. 31 Sinabi ni Jesus sa mga Judio na naniwala sa kaniya,
"Kapag kayo ay nanatili sa aking salita, kayo nga ay tunay kong
mga alagad; 32 at malalaman ninyo ang katotohan, at ang
katotohanan ang magpapalaya sa inyo. 33 Sumagot sila sa
kaniya, "Kami ay mga lahi ni Abraham at hindi kailanman inalipin
ng kahit sinuman; paano mo nasabi, 'Kayo ay mapapalaya?" 34
Si Jesus ay sumagot sa kanila, "Tunay nga, sinabi ko sa inyo,
kung sinuman ang magkasala ay alipin ng kasalanan. 35 Ang
alipin ay hindi laging nananatili sa tahanan; ang anak ay laging

nananatili. **(aiōn g165)** **36** Kung gayon, kapag pinalaya na kayo ng
Anak, kayo ay tunay ngang malaya. **37** Alam ko na kayo ay
kaapu-apuhan ni Abraham; gusto ninyo akong patayin dahil ang
aking mga salita ay walang lugar sa inyo. **38** Sinasabi ko ang
mga bagay na nakita ko sa aking Ama, at kayo din ginagawa
ninyo ang mga bagay na narinig ninyo mula sa inyong ama.
39 Sila ay sumagot at sinabi sa kaniya, “Ang aming ama ay si
Abraham.” Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kung kayo ay mga anak
ni Abraham, gagawin ninyo ang mga gawain ni Abraham. **40**
Ngunit, ngayon ninanais ninyo na patayin ako na isang taong
nagsabi sa inyo ng katotohan na narinig ko mula sa Diyos. Hindi
ito ginawa ni Abraham. **41** Ginawa ninyo ang gawain ng inyong
ama.” Sinabi nila sa kaniya, “Hindi kami ipinanganak sa seksual
na imoralidad; may isa kaming Ama, ang Diyos.” **42** Sabi ni
Jesus sa kanila, “Kung ang Diyos ang inyong Ama, mamahalin
ninyo ako, sapagkat ako ay nagmula at nanggaling sa Diyos;
sapagkat hindi ako naparito dahil sa aking sarili lamang, kundi
isinugo niya ako. **43** Bakit hindi ninyo naiintindihan ang aking
mga salita? Ito ay dahil hindi ninyo kayang makinig sa aking
mga salita. **44** Kayo ay mula sa inyong ama na ang diablo, at
hinahangad ninyong gawin ang mga kahalayan mula sa inyong
ama. Siya ay isang mamamatay tao mula sa simula at hindi
nananatili sa katotohanan dahil walang katotohanan sa kaniya.
Kapag nagsalita siya ng kasinungalingan, siya ay nagsasalita
sa sarili niyang kalikasan dahil siya ay sinungaling at ang
ama ng kasinungalingan. **45** Subalit, dahil nagsasalita ako ng
katotohanan hindi kayo naniniwala. **46** Sino sa inyo ang hahatol
sa aking kasalanan? Kung nagsasalita ako ng katotohanan, bakit
hindi ninyo ako pinapaniwalaan? **47** Ang sa Diyos ay nakikinig

sa mga salita ng Diyos; hindi ninyo naririnig ang mga ito dahil
hindi kayo sa Diyos." **48** Ang mga Judio ay sumagot at sinabi
sa kaniya "Hindi ba tama ang sinabi namin na ikaw ay isang
Samaritano at may demonyo," **49** Sumagot si Jesus, "Wala
akong demonyo; pero pinaparangalan ko ang aking ama, at
hindi ninyo ako pinaparangalan. **50** Hindi ko hinahanap ang sarili
kong kaluwalhatian; mayroong isang naghahanap at naghahatol.
51 Tunay nga, sinabi ko sa inyo, kung sinuman ang tutupad ng
aking salita, hindi niya kailanman makikita ang kamatayan. **(aiōn
g165)** **52** Sinabi ng mga Judio sa kaniya, "Ngayon alam namin
na mayroon kang demonyo. Si Abraham at ang mga propeta
ay namatay; pero sinasabi mo, 'Kung sinuman ang tutupad sa
aking salita ay hindi kailanman matitikman ang kamatayan.' **(aiōn
g165)** **53** Hindi ka nakakahigit sa aming amang si Abraham na
namatay, hindi ba? Ang mga propeta din ay namatay. Kanino
mo hinahalintulad ang iyong sarili?" **54** Sumagot si Jesus,
"Kung niluluwalhati ko ang aking sarili, ang aking kaluwalhatian
ay walang halaga; ang nagluluwalhati sa akin ay ang aking
Ama—na sinasabi ninyo na siya ang inyong Diyos. **55** Hindi
niyo siya nakikila, pero kilala ko siya. Kung sasabihin ko, 'Hindi
ko siya kilala,' maitutulad ako sa inyo na sinungaling. Subalit,
kilala ko siya at tinutupad ko ang kaniyang salita. **56** Ang iyong
amang si Abraham ay nagalak na nakikita ang araw ko; nakita
niya ito at natuwa." **57** Sabi ng mga Judio sa kanya, "Hindi
ka pa limampung taon gulang, at nakita mo na si Abraham?"
58 Sabi ni Jesus sa kanila, "Tunay nga, sinasabi ko sa inyo,
bago ipanganak si Abraham, ay AKO NGA." **59** Kaya dumampot
sila ng mga bato para batuhin siya ngunit nagtago si Jesus at
lumabas ng templo.

9 Ngayon nang si Jesus ay dumaan, nakakita siya ng isang
taong bulag mula pa sa kapanganakan. 2 Tinanong siya ng
kaniyang mga alagad, “Rabi, sino ang nagkasala, ang taong
ito o ang kaniyang mga magulang, na dapat siyang isilang na
bulag?” 3 Sumagot si Jesus, “Hindi nagkasala ang taong ito
ni ang kaniyang mga magulang, kundi upang ang mga gawa
ng Dios ay mahayag sa kaniya. 4 Kailangan nating gawin ang
mga gawain niya na siyang nagpadala sa akin habang araw pa.
Darating ang gabi na kung kailan wala ng kayang gumawa. 5
Habang ako ay nasa sanlibutan, ako ang ilaw ng sanlibutan.” 6
Pagkatapos sabihin ni Jesus ang mga bagay na ito, dumura
siya sa lupa, gumawa ng putik sa pamamagitan ng laway, at
pinahiran ng putik ang mga mata ng lalake. 7 Sinabi niya sa
kaniya, “Pumunta ka at maghilamos sa languyan ng Siloam
(na isinalin na 'isinugo').” Kaya't umalis ang lalake, naghilamos,
at bumalik nang nakakakakita na. 8 Pagkatapos, ang mga
kapitbahay ng lalake at iyong mga dating nakakita sa kaniya
bilang isang pulubi ay nagsasabi, “Hindi ba't ito ang lalaking
dating nakaupo at namamalimos?” 9 Sinabi ng ilan, “Siya nga.”
Sinabi ng iba, “Hindi, ngunit siya ay kamukha niya.” Ngunit
sinasabi niya, “Ako nga iyon.” 10 Sinabi nila sa kaniya, “Kung
gayon paanong nabuksan ang iyong mga mata?” 11 Sumagot
siya, “Ang taong tinatawag na Jesus ay gumawa ng putik at
pinahiran ang aking mga mata at sinabi sa akin, “Pumunta ka
sa Siloam at maghilamos.' Kaya umalis ako at naghilamos,
at nanumbalik ang aking paningin.” 12 Sinabi nila sa kaniya,
“Nasaan siya?” sumagot siya, “Hindi ko alam.” 13 Dinala nila ang
lalaki na dating bulag sa mga Pariseo. 14 Ngayon iyon ay Araw
ng Pamamahinga nang si Jesus ay gumawa ng putik at pinadilat

ang kaniyang mga mata. 15 Pagkatapos tinanong siya muli ng
mga Pariseo kung paano niya natanggap ang kaniyang paningin.
Sinabi niya sa kanila, “Nilagyan niya ng putik ang aking mga
mata, naghilamos ako, at ngayon nakakakita na ako.” 16 Sinabi
ng ilang mga Pariseo, “Ang taong ito ay hindi galing sa Dios
dahil hindi niya tinutupad ang Araw ng Pamamahinga.” Sinabi
ng iba, “Papaanong makakagawa ng ganyang mga pangitain
ang isang tao na iyon na makasalanan?” Kaya nagkaroon ng
pagkakabaha-bahagi sa kanilang kalagitnaan. 17 Kaya tinanong
nilang muli ang lalaking bulag, “Ano ang masasabi mo tungkol
sa kaniya dahil pinadilat niya ang iyong mga mata?” Sinabi ng
lalaking bulag, “Siya ay isang propeta.” 18 Ngayon ang mga
Judio ay hindi pa din naniniwala tungkol sa kaniya na dating
bulag at nakamit ang kaniyang paningin hanggang sa tinawag
nila ang mga magulang ng iyong nagkamit ng kaniyang paningin.
19 Tinanong nila ang mga magulang, “Ito ba ang inyong Anak na
sinasabi ninyong pinangangak na bulag? Papaanong nakakakita
na siya ngayon?” 20 Kaya sumagot ang kaniyang mga magulang
sa kanila, “Alam naming ito ang aming anak at siya ay bulag
nang isilang. 21 Kung paano siya ngayon ay nakakakita na,
hindi namin alam, at kung sino ang nagpadilat sa kaniyang
mga mata, hindi namin alam. Tanungin ninyo siya. Siya ay
matanda na. Makakapag-salita siya para sa kaniyang sarili.” 22
Sinabi ito ng kaniyang mga magulang sapagkat takot sila sa
mga Judio. Sapagkat nagkasundo na ang mga Judio na kung
sinumang magpahayag na si Jesus ay ang Cristo, dapat siyang
palayasin sa sinagoga. 23 Dahil dito, sinabi ng kaniyang mga
magulang, “Siya ay matanda na. Tanungin ninyo siya. 24 Kaya
sa pangalawang pagkakataon tinawag nila ang lalake na naging

bulag at sinabi sa kaniya, “Magbigay papuri ka sa Dios. Alam
naming makasalanan ang taong iyon.” 25 At sumagot ang taong
iyon, “Kung siya man ay isang makasalanan, hindi ko alam.
Isang bagay ang alam ko: Noon ako ay bulag, at ngayon ako ay
nakakakita na.” 26 At sinabi nila sa kaniya, “Ano ang ginawa niya
sa iyo? Paano niya pinadilat ang iyong mga mata?” 27 Sumagot
siya, “Sinabi ko na sa inyo at hindi ninyo pinakinggan! Bakit ninyo
gustong itong marinig muli? Hindi ninyo nais maging alagad din
niya, hindi ba?” 28 Nilait nila siya at sinabi, “Ikaw ay kaniyang
alagad, ngunit kami ay mga alagad ni Moises. 29 Alam namin na
ang Dios ay nakipag-usap kay Moises, ngunit para sa taong iyon,
hindi namin alam kung saan siya nanggaling.” 30 Ang lalake
ay sumagot at sinabi sa kanila, “Bakit, ito ay isang kamangha-
manghang bagay, at hindi ninyo alam kung saan siya nagmula,
gayon pinadilat niya ang aking mga mata. 31 Alam natin na ang
Diyos ay hindi nakikinig sa mga makasalanan, ngunit kung ang
isang tao ay sumasamba sa Diyos at gumagawa ng kaniyang
kalooban, siya ay pakikinggan ng Diyos. 32 Mula ng nagsimula
ang mundo hindi kailanman narinig na napadilat ng sinuman
ang mga mata ng isang taong isinilang na bulag. **(aiōn g165)** 33
Kung ang taong ito ay hindi galing sa Diyos, wala siyang kayang
gawin.” 34 Sumagot sila at sinabi sa kaniya, “Ikaw ay pawang
ipinanganak sa mga kasalanan, at tinuturuan mo kami ngayon?”
Pagkatapos ay pinalabas nila siya sa sinagoga. 35 Narinig ni
Jesus na pinalayas nila siya sa sinagoga. Nakita niya siya at
sinabi, “Sumasampalataya ka ba sa Anak ng Tao?” 36 Sumagot
siya at sinabi, “Sino siya, Panginoon, upang sasampalataya
ako sa kaniya?” 37 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Nakita mo na
siya, at siya itong nakikipag-usap sa iyo.” 38 Sinabi ng lalake,

“Panginoon, sumasampalataya ako.” Pagkatapos, sumamba
siya sa kaniya. **39** Sinabi ni Jesus, “Naparito ako sa mundong
ito para sa paghuhukom upang ang mga hindi nakakakita ay
makakita, at upang ang mga nakakakita ay maging bulag.” **40**
Narinig ng ilan sa mga Pariseo na kasama niya ang mga bagay
na ito, at nagtanong sa kaniya, “Bulag din ba kami?” **41** Sinabi ni
Jesus sa kanila, “Kung kayo ay mga bulag, wala sana kayong
kasalanan. Subalit, ngayon sinasabi ninyong, “Nakakakita kami,”
kaya ang inyong kasalanan ay nananatili.
10 “Tunay nga, sinasabi ko sa inyo, ang hindi pumasok sa
pamamagitan ng pinto papasok sa kulungan ng tupa, subalit
umaakyat sa ibang daanan, ang taong iyon ay isang magnanakaw
at isang tulisan. **2** Ang pumapasok sa pamamagitan ng pinto ay
ang tagapag-alaga ng tupa. **3** Binubuksan siya ng tagapagbantay
ng tarangkahan. Pinapakinggan ng mga tupa ang kaniyang
boses, at tinatawag niya ang sarili niyang tupa sa kani-kanilang
pangalan at pinangungunahan silang palabas. **4** Kapag nailabas
na niya ang lahat nang sariling kaniya, pinangungunahan
niya sila, at sumusunod sa kaniya ang mga tupa sapagkat
kilala nila ang kaniyang boses. **5** Hindi sila susunod sa isang
estranghero ngunit sa halip ay iiwasan ito, sapagkat hindi
nila kilala ang boses ng mga estranghero.” **6** Sinabi ni Jesus
sa kanila ang talinghagang ito, ngunit hindi nila naintindihan
kung ano ang mga bagay na ito na sinasabi niya sa kanila.
7 Pagkatapos muling sinabi ni Jesus sa kanila, “Tunay nga,
sinasabi ko sa inyo, ako ang pinto ng mga tupa. **8** Lahat nang
naunang dumating sa akin ay mga magnanakaw at mga tulisan,
ngunit ang mga tupa ay hindi nakinig sa kanila. **9** Ako ang
tarangkahan. Kung sinumang pumapasok sa pamamagitan ko,

siya ay maliligtas; siya ay papasok at lalabas at makakahanap
ng pastulan. 10 Ang magnanakaw ay hindi pumarito maliban sa
pagnanakaw, pagpatay, at pagwasak. Ako ay pumarito upang
sila ay magkaroon ng buhay at magkaroon ng kasaganaan nito.
11 Ako ang mabuting pastol. Inialay ng mabuting pastol ang
kaniyang buhay para sa mga tupa. 12 Ang isang bayarang-
lingkod, na hindi isang pastol, na hindi nagmamay-ari ng mga
tupa, ay nakikitang dumarating ang lobo at pinababayaan ang
mga tupa at tumatakas. Tinatangay ng lobo ang mga ito at
pinangangalat ang mga ito. 13 Siya ay tatakbo dahil siya ay
isang bayarang-lingkod at hindi nagmamalasakit sa mga tupa.
14 Ako ang mabuting pastol, at kilala ko ang sa akin, at ang
sa akin ay nakikilala ako. 15 Kilala ako ng Ama, at kilala ko
ang Ama, at ibinigay ko ang aking buhay para sa mga tupa. 16
Mayroon akong iba pang mga tupa na wala sa tupahang ito.
Sila din, kailangan kong dalhin, at makikinig sila sa aking boses
upang magkaroon lamang ng isang kawan at isang pastol. 17 Ito
ang dahilan kung bakit ako iniibig ng Ama: Ibibigay ko ang aking
buhay upang muli kong kunin. 18 Walang sinumang kukuha
nito sa akin, kundi kusa ko itong ibibigay. Ako'y mayroong
kapangyarihang ibigay ito, at mayroon din akong kapangyarihan
na ito ay kunin muli. Natanggap ko ang utos na ito mula sa
Ama." 19 Isang pagkakabaha-bahagi ang muling nangyari sa
gitna ng mga Judio dahil sa mga salitang ito. 20 Sinabi ng
marami sa kanila, "Mayroon siyang demonyo at nababaliw. Bakit
kayo nakikinig sa kaniya?" 21 Sinabi ng iba, "Hindi ito ang
mga pahayag ng isang inaalihan ng isang demonyo. Kaya ba
ng isang demonyo na makapagpadilat ng mga mata ng isang
bulag?" 22 At dumating ang Kapistahan ng Pagtatalaga sa

Jerusalem. **23** Taglamig noon, at naglalakad si Jesus sa templo
sa portiko ni Solomon. **24** At pinaligiran siya ng mga Judio
at sinabi sa kaniya, “Hanggang kailan mo kami pananatilihing
bitin? Kung ikaw ang Cristo, sabihin mo nang maliwanag.” **25**
Sumagot si Jesus sa kanila, “Sinabihan ko kayo, ngunit hindi
kayo naniwala. Ang mga gawain na aking ginawa sa ngalan
ng aking Ama, ang mga ito ang magpapatotoo patungkol sa
akin. **26** Gayunman hindi kayo naniwala dahil hindi ko kayo
mga tupa. **27** Naririnig ng aking tupa ang aking boses; kilala
ko sila, at sila ay sumusunod sa akin. **28** Ibinigay ko sa kanila
ang buhay na walang hanggang; hindi sila malilipol, at walang
sinumang makaaagaw sa kanila sa aking kamay. **(aiōn g165,
aiōnios g166)** **29** Ang aking Ama na siyang nagbigay sa kanila sa
akin, ay dakila kaysa sa lahat, at walang sinuman na kayang
umagaw sa kanila sa kamay ng Ama. **30** “Ako at ang Ama ay
iisa.” **31** Pagkatapos ay kumuhang muli ng mga bato ang mga
Judio upang batuhin siya. **32** Sinagot sila ni Jesus, “Ipinakita
ko sa inyo ang maraming mabubuting gawain mula sa Ama.
Alin sa mga gawaing ito ang dahilan na pagbabatuhin ninyo
ako?” **33** Sumagot ang mga Judio sa kaniya, “Hindi ka namin
binabato dahil sa anumang mabuting gawain, kundi dahil sa
paglapastangan, dahil ikaw na isang tao, ginagawa mong Diyos
ang iyong sarili.” **34** Sumagot si Jesus sa kanila, “Hindi ba
nasusulat sa inyong batas, 'Sinabi ko, “kayo ay mga diyos?”' **35**
Kung tinatawag niyang mga diyos sila na dinatnan ng salita ng
Diyos (at ang kasulatan ay hindi maaaring sirain), **36** sinasabi
ba ninyo ang tungkol sa kaniya na siyang itinalaga ng Ama
at isinugo sa mundo, 'Ikaw ay naglalapastangan,' dahil sinabi
kong, 'Ako ang Anak ng Diyos'? **37** Kung hindi ko ginagawa

ang gawain ng aking Ama, huwag kayong manampalataya sa
akin. 38 “Subalit, kung ginagawa ko ang mga iyon, kahit na hindi
kayo manampalataya sa akin, maniwala kayo sa mga gawain
upang malaman ninyo at maunawaan na ang Ama ay nasa sa
akin at ako ay nasa sa Ama.” 39 Sinubukan muli nilang lupigin
si Jesus, ngunit siya ay umalis sa kanilang mga kamay. 40
Umalis muli si Jesus patungo sa ibayo ng Jordan sa lugar nang
una'y pinagbabautismuhan ni Juan, at siya ay nanatili doon. 41
Maraming tao ang lumapit kay Jesus. Patuloy nilang sinasabi,
“Sa katunayan walang ginawang mga tanda si Juan, ngunit lahat
ng mga bagay na sinabi ni Juan tungkol sa taong ito ay totoo.”
42 Doon ay maraming sumampalataya kay Jesus.
11 Ngayon, may isang lalaki na nagngangalang Lazaro na may
karamdaman. Siya ay mula sa Bethania na ang nayon ni Maria at
ng kaniyang babaeng kapatid na si Martha. 2 Siya rin ang Maria
na magpapahid ng mira sa Panginoon at magpupunas gamit ang
kaniyang buhok sa mga paa ng Panginoo, siya ang kapatid ni
Lazaro na siyang may karamdaman. 3 At nagpasabi ng mensahe
ang magkapatid na babae kay Jesus at sinabi, “Panginoon,
tingnan mo, ang iyong minamahal ay may karamdaman.” 4
Nang marinig ito ni Jesus, sinabi niya, “Ang karamdamang ito
ay hindi magtatapos sa kamatayan, sa halip ito ay para sa
kaluwalhatian ng Diyos upang ang Anak ng Diyos ay maluwalhati
sa pamamagitan nito.” 5 Ngayon mahal ni Jesus si Marta at ang
kaniyang kapatid na babae at si Lazaro. 6 Nang marinig ito ni
Jesus, nanatili pa siya ng dalawang araw sa lugar kung nasaan
siya. 7 Pagkatapos nito, sinabi niya sa kaniyang mga alagad,
“Tayo nang muli sa Judea.” 8 Sinabi ng mga alagad sa kaniya,
“Rabi, ngayon palang ay sinusubukan kang batuhin ng mga

Judio, at babalik ka ba muli roon? 9 Sumagot si Jesus, “Hindi
ba sa isang araw ay may labingdalawang oras na liwanag?
Kapag ang isang tao ay lumalakad samantalang araw, hindi
siya matitisod sapagkat nakakakita siya sa pamamagitan ng
liwanag ng araw. 10 Gayon pa man, kung siya ay lumalakad
sa gabi, siya ay matitisod dahil wala sa kaniya ang liwanag.
11 Sinabi ni Jesus ang mga bagay na ito, at pagkatapos ng
mga bagay na ito, sinabi niya sa kanila, “Ang ating kaibigan
na si Lazaro ay nakatulog, subalit pupunta ako doon upang
gisingin siya mula sa kaniyang pagkakatulog.” 12 Kaya sinabi
ng mga alagad sa kaniya, “Kung si Lazaro ay nakatulog, siya
ay gagaling. 13 Ngayon, sinabi sa kanila ni Jesus ang tungkol
sa kamatayan ni Lazaro, ngunit inakala nilang lahat na ito ay
tungkol lamang sa pagpapahinga sa pagtulog. 14 Pagkatapos,
sinabi sa kanila ni Jesus nang malinaw, “Si Lazaro ay patay
na.” 15 Para sa inyong kapakanan, masaya ako na wala ako
roon upang kayo ay maniwala. Pumunta tayo sa kaniya. 16 Si
Tomas na dating tinatawag na Didimo, sinabi niya sa kapwa niya
alagad, “Pumunta rin tayo, upang mamatay din tayo kasama
ni Jesus.” 17 Nang dumating si Jesus, nalaman niya na apat
na araw ng nasa libingan si Lazaro. 18 Ngayon, malapit ang
Bethania sa Jerusalem, mga labinglimang estadio ang layo.
19 Maraming mga Judio ang pumunta kina Marta at Maria,
upang aliwin sila tungkol sa kanilang kapatid na si Lazaro. 20 At
nang marinig ni Marta na paparating si Jesus, pumunta siya at
sinalubong siya, ngunit si Maria ay nanatiling nakaupo pa rin sa
kanilang bahay. 21 Sinabi ni Marta kay Jesus, “Panginoon, kung
nandito ka lang sana, hindi mamamatay ang kapatid ko. 22
Kahit ngayon, alam ko na kahit ano ang iyong hingiin sa Diyos

ay ibibigay niya sa iyo.” **23** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ang
kapatid mo ay babangong muli.” **24** Sinabi ni Marta sa kaniya,
“Alam ko na muli siyang babangon sa muling pagkabuhay sa
huling araw.” **25** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ako ang muling
pagkabuhay at ang buhay; ang sumasampalataya sa akin,
bagama't siya ay mamamatay, gayon ma'y mabubuhay siya; **26**
at sinuman ang nabubuhay at sumasampalataya sa akin ay
hindi na mamatay. Naniniwala ka ba dito?” **(aiōn g165)** **27** Sinabi
niya sa kaniya, “Oo Panginoon, naniniwala ako na ikaw ang
Cristo, ang Anak ng Diyos na siyang paparito sa mundo.” **28**
Matapos niyang sabihin ito, umalis siya at tinawag si Maria
na kaniyang kapatid, nang sarilinlan. Sinabi niya, “Narito ang
Guro at ipinatatawag ka.” **29** Nang marinig ito ni Maria, mabilis
siyang tumayo at pumunta kay Jesus. **30** Ngayon, hindi pa
nakakarating sa nayon si Jesus, kundi nandoon pa rin siya sa
lugar kung saan siya kinatagpo ni Marta. **31** At ang mga Judio
na kasama ni Maria sa kanilang bahay, na umaaliw sa kaniya,
nang makita nilang nagmamadali siyang tumayo at umalis,
sinundan nila siya, inakala nila na pupunta siya sa libingan
upang doon umiyak. **32** Nang makarating si Maria kung saan
naroroon si Jesus, at siya ay nakita niya, nagpatirapa siya
sa kaniyang mga paa at sinabi sa kaniya, “Panginoon, kung
nandito lamang kayo, hindi sana namatay ang aking kapatid.”
33 Nang makita ni Jesus na siya ay umiiyak at ang mga Judio
na kasama niya ay umiiyak din, naghinagpis ang kaniyang
espirtu at nabagabag; **34** sinabi niya, “Saan niyo sya inilibing?”
Sinabi nila sa kaniya, “Panginoon, pumarito kayo at tingnan.” **35**
Si Jesus ay tumangis. **36** Pagkatapos, sinabi ng mga Judio,
“Tignan ninyo kung gaano niya kamahal si Lazaro!” **37** Pero

sinabi ng ilan, “Hindi ba kaya ng taong ito na siyang nagmulat
ng mga mata ng dati ay bulag, na gawin ring hindi mamatay
ang lalaking ito?” **38** Pagkatapos, habang si Jesus ay muling
naghihinagpis, pumunta siya sa libingan. Ngayon ito ay isang
kuweba at may isang batong nakatakip dito. **39** Sinabi ni Jesus,
“Alisin ang bato.” Si Martha, na kapatid ni Lazaro na namatay,
ay nagsabi kay Jesus, “Panginoon, sa mga oras na ito ang
kaniyang katawan ay naaagnas na, sapagkat apat na araw na
ang nakalipas mula nang siya ay mamatay.” **40** Sinabi ni Jesus
sa kaniya, “Hindi ko ba sinabi sa iyo na kung ikaw ay maniwala
makita mo ang kaluwalhatian ng Diyos?” **41** Kaya inalis nila ang
bato. Tumingala si Jesus at sinabi, “Ama, nagpapasalamat ako
sa iyo dahil pinakinggan mo ako. **42** Alam ko na lagi mo akong
pinakikinggan, pero ito ay dahil sa mga taong nakatayong palibot
sa akin kaya sinabi ko ito, upang maniwala sila na isinugo mo
ako.” **43** Matapos niyang sabihin ito, sumigaw siya nang may
malakas na boses, “Lazaro, lumabas ka!” **44** Lumabas ang patay
na lalaki, na nakabalot ang mga kamay at mga paa ng damit
panglibing at ang kaniyang mukha ay nababalot din ng tela.
Sinabi ni Jesus sa kanila, kalagan ninyo siya at pakawalan.” **45**
At ang maraming Judio na pumunta kay Maria at nakita kung
ano ang ginawa ni Jesus, ay sumampalataya sa kaniya; **46**
ngunit may ilan sa kanila ang umalis papunta sa mga Pariseo at
sinabi ang mga ginawa ni Jesus. **47** At tinipon ng mga pinunong
pari at ng mga Pariseo ang konseho at sinabi, “Ano ang ating
gagawin? Ang taong ito ay maraming ginagawang mga tanda. **48**
Kung hahayaan natin siyang mag-isa katulad ng ganito, lahat ay
maniniwala sa kaniya; ang mga Romano ay paparito at kukunin
ang ating lugar at gayon din ang ating bansa. **49** Gayon pa man,

may isang lalaki sa kanila, si Caifas na ang pinakapunong pari
nang taong iyon ay nagsabi sa kanila, “Wala kayong nalalaman.
50 Hindi ba ninyo iniisip na ito ay naaangkop na may isang
taong dapat mamatay para sa mga tao kaysa ang buong bansa
ang mamatay.” **51** Ngayon, sinabi niya ito hindi sa kaniyang
sariling pagkukusa; sa halip, dahil siya ang pinakapunong pari
ng taong iyon, nagpropesiya siya na si Jesus ay dapat mamatay
para sa bansa, **52** at hindi para sa bansa lamang, kundi upang
tipunin din ni Jesus ang mga anak ng Diyos na nakakalat sa iba't
ibang lugar. **53** Kaya mula ng araw na iyon ay pinagplanuhan na
nila kung paano papatayin si Jesus. **54** Hindi na naglalakad ng
hayag si Jesus sa gitna ng mga Judio, ngunit umalis siya doon
at pumunta sa isang bansa na malapit sa ilang sa isang bayan
na tinatawag na Efraim. Doon ay nanatili siya kasama ang mga
alagad. **55** Ngayon ang Paskwa ng mga Judio ay nalalapit na,
marami ang pumunta sa Jerusalem mula sa mga bansa upang
linisin ang kanilang mga sarili. **56** Hinahanap nila si Jesus,
at pinag-uusapan nila sa isa't isa habang sila ay nakatayo sa
templo, “Ano sa inyong palagay? Hindi kaya siya darating sa
kapistahan?” **57** Ngayon, ipinag-utos ng mga punong pari at
mga Pariseo na kung sinuman ang nakakaalam kung nasaan si
Jesus ay ipagbigay-alam nila ito upang sa gayon maaari nila
siyang dakipin.

12 Anim na araw bago ang Paskwa, nagpunta si Jesus sa
Bethania, kung saan naroon si Lazaro na siyang binuhay niya
mula sa mga patay. **2** Kaya hinandaan nila siya ng hapunan
doon, at si Marta ang nagsisilbi, habang si Lazaro ay isa sa
mga naupo sa mesa kasama ni Jesus. **3** Pagkatapos kumuha
si Maria ng isang litra ng pabango mula sa purong nardo

na napakamahal, at pinahiran nito ang mga paa ni Jesus
at pinunasan ng kaniyang buhok ang kaniyang mga paa, at
napuno ang buong bahay ng halimuyak ng pabango. **4** Si Judas
Iscariote, isa sa mga alagad na magkakanulo sa kaniya, ay
nagsabi, **5** “Bakit hindi ipinagbili ang pabango na ito ng tatloong
daang dinario at ibigay sa mahihirap. **6** Ngayon, sinabi niya ito,
hindi dahil sa may malasakit siya sa mga mahihirap, kundi dahil
siya ay isang magnanakaw: siya ang may hawak ng sisidlan ng
pera, at kumukuha dito ng ilang pera para sa kaniyang sarili. **7**
Sinabi ni Jesus, “Hayaan ninyong ilaan niya ang mayroon siya
para sa araw ng aking libing. **8** Palagi ninyong kapiling ang
mga mahihirap, ngunit hindi ninyo ako laging makakasama.” **9**
Ngayon, napag-alaman ng maraming mga Judiio na naroon si
Jesus, at sila ay dumating, hindi lamang dahil kay Jesus, ngunit
nagbabakasakali rin silang makita si Lazaro na binuhay ni Jesus
mula sa mga patay. **10** Ang mga punong pari ay nagsabwatan
upang patayin na rin si Lazaro, **11** dahil siya ang dahilan kung
bakit maraming mga Judio ang nagsi-alis at sumampalataya
kay Jesus. **12** Nang sumunod na araw, napakaraming tao ang
dumating para sa kapistahan. Nang kanilang marinig na si Jesus
ay darating sa Jerusalem, **13** kumuha sila ng mga sanga sa
mga puno ng palma, at lumabas upang salubungin siya at
sumigaw: “Osana! Pinagpala siya na pumaparito sa pangalan ng
Panginoon, ang Hari ng Israel!” **14** Nakita ni Jesus ang isang
asno, at umupo siya rito, gaya ng nasusulat, **15** “Huwag kang
matakot, mga anak na babae ng Sion, tingnan, ang inyong
Hari ay dumarating, nakaupo sa isang batang asno.” **16** Hindi
naunawaan ng kaniyang mga alagad ang mga ito sa simula,
ngunit nang maluwalhati na si Jesus, naalala nila na ang mga

bagay na ito ay nasulat patungkol sa kaniya at na ginawa nila sa
kaniya ang mga bagay na ito ay. **17** Ngayon ang maraming mga
tao na nakasama ni Jesus ng tawagin niya si Lazarus palabas
sa libingan at binuhay mula sa mga patay, ay nagpatotoo sa
iba. **18** Ito rin ang dahilan kung bakit ang mga tao ay lumabas
upang salubungin siya, dahil narinig nilang ginawa niya ang
tandang ito. **19** Kaya nagsabi ang mga Pariseo sa isa't isa:
Tingnan ninyo, wala kayong magagawa; tingnan ninyo, ang
sanlibutan ay sumusunod sa kaniya.” **20** Ngayon, may ilang
mga Griyego na kasama nilang umakyat upang sumamba sa
kapistahan. **21** Lumapit sila kay Felipe na mula sa Bethsaida ng
Galilea, at tinanong siya na nagsasabi, “Ginoo, nais naming
makita si Jesus.” **22** Pumunta si Felipe at sinabi kay Andres; si
Andres ay pumunta kasama si Felipe, at sinabi nila kay Jesus.
23 Sinagot sila ni Jesus at sinabi, “Ang oras ay dumating na
upang ang Anak ng Tao ay luwalhatiin. **24** Tunay nga na sinasabi
ko sa inyo, maliban na ang butil ng trigo ay mahulog sa lupa at
mamatay, ito ay nanatili sa kaniyang sarili na mag-isa, ngunit
kung ito ay mamatay, magbubunga ito ng napakarami. **25** Ang
nagmamahal sa kaniyang buhay ay mawawalan nito, subali't ang
namumuhi sa kaniyang buhay sa mundong ito ay mapapanatili
ito para sa walang hanggang buhay. **(aiōnios g166)** **26** Kung
sinuman ang maglingkod sa akin, sumunod siya sa akin, at
kung saan ako naroroon, ang aking lingkod ay naroon din. Kung
sinuman ang maglingkod sa akin, pararangalan siya ng Ama. **27**
Ang aking kaluluwa ay nababagabag ngayon, “Ano ang aking
sasabihin? 'Ama, iligtas mo ako sa oras na ito'? Subalit dahil
dito, naparito ako sa oras na ito. **28** Ama, luwalhatiin mo ang
iyong pangalan.” Pagkatapos isang tinig ang nagmula sa langit,

at nagsabi, “Niluwalhati ko na at muli ko rin itong luluwalhatiin”
29 Pagkatapos ang maraming mga tao na nakatayo sa malapit
at nakarinig nito ay nagsabi na kumulog. Sinabi ng iba, “Isang
anghel ang nagsalita sa kaniya.” **30** Sumagot si Jesus at nagsabi,
“Ang tinig na ito ay hindi dumating alang-alang sa akin, kundi
para sa inyong kapakanan. **31** Ngayon na ang paghuhukom
nitong mundo. Ngayon itataboy ang prinsipe ng mundong ito. **32**
At ako, kung ako ay maitaas mula sa lupa, aking ilalapit ang
mga tao sa aking sarili. **33** Sinabi niya ito upang ipahiwatig
kung sa paanong paraan na kamatayan siya mamamatay. **34** At
sumagot ang maraming tao sa kaniya, “Narinig namin mula sa
kautusan na ang Cristo ay mananatili magpakailanman. Paano
mo masasabi, “Ang Anak ng Tao ay kailangan itaas?” “Sino itong
Anak ng Tao?” **(aiōn g165)** **35** Saka sinabi ni Jesus sa kanila,
“Gayunman sa kaunting panahon na lamang ay kasama ninyo
ang ilaw. Lumakad habang nasa inyo ang liwanag upang hindi
kayo abutan ng kadililman. Ang lumalakad sa kadiliman ay hindi
nakakaalam kung saan siya patutungo. **36** Habang mayroon
sa inyo ang liwanag, sumampalataya kayo sa liwanag upang
kayo ay maging mga anak ng liwanag. Sinabi ni Jesus ang
mga bagay na ito, at pagkatapos umalis siya at hindi na muling
nagpakita sa kanila. **37** Kahit na maraming nagawang mga
tanda si Jesus sa harapan nila, hindi pa rin sila sumampalataya
sa kaniya **38** upang ang salita ni Isaias na propeta ay maaring
matupad, na kaniyang sinabi: “Panginoon, sino ang naniwala
sa aming ulat? At kanino nahayag ang bisig ng Panginoon?”
39 Sa kadahilanang ito hindi sila sumasampalataya, sapagkat
sinabi rin ni Isaias, **40** “Binulag niya ang kanilang mga mata, at
pinatigas niya ang kanilang mga puso, kung hindi man, makikita

nila sa kanilang mga mata at makauunawa sa kanilang mga
puso, at manumbalik, at pagagalingin ko sila. **41** Sinabi ang mga
bagay na ito ni Isaias sapagkat nakita niya ang kaluwalhatian ni
Jesus, at nagsalita siya ng tungkol sa kaniya. **42** Gayunpaman,
maraming mga pinuno ang naniwala kay Jesus, pero dahil sa
mga Pariseo, hindi nila inaamin ito upang hindi sila ipagbawal sa
sinagoga. **43** Minahal nila ang papuri na nagmumula sa mga tao
kaysa sa papuring nagmumula sa Diyos. **44** Sumigaw si Jesus
at nagsabi, “Ang sumasampalataya sa akin ay hindi lang sa
akin sumasampalataya kundi maging sa kaniya na nagsugo
sa akin. **45** At ang nakakakita sa akin ay nakakakita sa kaniya
na nagsugo sa akin. **46** Ako ay naparito bilang isang liwanag
sa mundo upang ang sinumang maniwala sa akin ay hindi na
manatili sa kadiliman. **47** Kung sinuman ang nakakarinig ng
aking mga salita, subalit hindi sinusunod ang mga ito, hindi ko
siya hinahatulan, sapagkat hindi ako naparito upang hatulan
ang mundo, kundi upang iligtas ang mundo. **48** Ang sinumang
tumanggi sa akin at hindi tumatanggap ng aking mga salita ay
mayroong isang hahatol sa kaniya, ito ay ang salita na aking
sinabi na siyang hahatol sa kaniya sa huling araw. **49** Sapagkat
hindi ako nagsalita mula sa aking sarili. Sa halip ang Ama na
siyang nagsugo sa akin, na siyang nagbigay sa akin ng utos
tungkol sa kung ano ang aking dapat sabihin at dapat ipahayag.
50 Alam ko na ang kaniyang utos ay buhay na walang hanggan;
kaya iyong mga sinasabi ko—na ayon sa sinasabi ng Ama sa
akin, ay sinasabi ko sa kanila.” **(aiōnios g166)**

13 Ngayon, bago ang Kapistahan ng Paskuwa, dahil alam ni
Jesus na ang kaniyang oras ay dumating na, na siya ay dapat ng
umalis ng mundong ito tungo sa kaniyang Ama, minamahal niya

ang sariling kaniya na nasa mundo, minahal niya sila hanggang
sa huli. **2** Ngayon, nailagay na sa puso ni Judas Iscariote na
anak ni Simon, na ipagkanulo si Jesus. **3** Alam ni Jesus na
ibinigay ng Ama sa kaniyang mga kamay ang lahat ng mga
bagay at siya ay galing sa Diyos at babalik sa Diyos. **4** Tumayo
siya nang hapunan at ibinaba ang kaniyang panglabas na
kasuotan. At kumuha siya ng tuwalya at ibinigkis ito sa kaniyang
sarili. **5** Pagkatapos, nagbuhos siya ng tubig sa palanggana
at sinimulang hugasan ang mga paa ng mga alagad at upang
punasan sila ng tuwalya na ibinigkis sa kaniyang sarili. **6** Lumapit
si Jesus kay Simon Pedro, at sinabi ni Simon Pedro sa kaniya,
“Panginoon, huhugasan mo ba ang aking mga paa?” **7** Sumagot
si Jesus at sinabi sa kaniya, “Sa ngayon ang ginagawa ko ay
hindi mo pa maintindihan, ngunit sa darating na panahon ay
maiintindihan mo rin ito” **8** Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Hindi mo
kailanman huhugasan ang aking mga paa.” Sumagot si Jesus,
“Kung hindi kita huhugasan, hindi ka magkakaroon ng bahagi sa
akin.” **(aiōn g165)** **9** Sinabi ni Simon Pedro sa kaniya, “Panginoon,
huwag lamang ang aking mga paa ang iyong hugasan, ngunit
pati na rin ang aking mga kamay at aking ulo.” **10** Sinabi sa
kaniya ni Jesus, “Ang sinuman na nakaligo na ay hindi na
kailangang maghugas ng kahit ano pa maliban sa kaniyang mga
paa, at siya ay malinis na malinis na; malinis ka na, ngunit hindi
lahat kayo.” **11** Dahil alam ni Jesus kung sino ang magkakanulo
sa kaniya; kaya sinabi niya; “Hindi ang lahat sa inyo ay malinis.”
12 Pagkatapos hugasan ni Jesus ang kanilang mga paa at kunin
ang kaniyang mga damit at muling umupo, sinabi niya sa kanila,
“Alam ba ninyo ang ginawa ko para sa inyo? **13** Tinatawag
ninyo akong 'Guro' at 'Panginoon', at tama ang sinasabi ninyo,

dahil ako nga iyon. 14 Kung ako nga na Panginoon at Guro, ay
hinugasan ang iyong mga paa, dapat ninyo ring hugasan ang
mga paa ng iba. 15 Dahil binigyan ko kayo ng halimbawa upang
dapat gawin din ninyo tulad ng ginawa ko sa inyo. 16 Tunay
nga sinasabi ko sa inyo, ang lingkod ay hindi mas matataas
sa kaniyang Panginoon; ni ang isinugo ay mas mataas kaysa
sa nagsugo sa kaniya. 17 Kung alam mo ang mga bagay na
ito, pinagpala ka kung ginagawa mo ang mga ito. 18 Hindi
ako nagsasalita tungkol sa inyong lahat, dahil alam ko ang
aking mga pinili — ngunit sinasabi ko ito upang ang kasulatan
ay maganap: 'Ang kumakain ng aking tinapay ay nagtaas ng
kaniyang sakong laban sa akin.' 19 Sinasabi ko ito ngayon sa
inyo upang kung ito ay mangyayari, maniniwala kayo na AKO
NGA. 20 Tunay nga ang sinasabi ko sa inyo, ang tumatanggap
sa akin ay tinatanggap ang sinumang aking isinusugo, at ang
tumatanggap sa akin ay tinatanggap ang siyang nagsugo sa
akin. 21 Nang sinabi ni Jesus ito, siya ay nabagabag sa espiritu
at sinabi “Tunay nga sinasabi ko sa inyo, na isa sa inyo ang
magkakanulo sa akin.” 22 Nagtinginan ang mga disipulo sa
isa't-isa, nagtataka kung sino ang kaniyang tinutukoy. 23 May
isa na nasa lamesa ang nakasandal sa dibdib ni Jesus na isa
sa kaniyang mga alagad, ang minamahal ni Jesus. 24 Kaya
hinudyatan ni Simon Pedro ang alagad na ito at sinabi, “Sabihin
mo sa amin kung sino ang kaniyang tinutukoy. 25 Sumandal
ang alagad na iyon sa dibdib ni Jesus at sinabi sa kaniya,
“Panginoon, sino po iyon?” 26 At sumagot si Jesus, “Iyong
aking ipagsasawsaw ng pirasong tinapay at bibigyan. “Nang
kaniyang isawsaw ang tinapay, ibinigay niya ito kay Judas na
anak ni Simon Iscariote. 27 At pagkatapos ng tinapay, pumasok

si Satanas sa kaniya. Sinabi ni Jesus sa kaniiya, “Kung ano ang
iyong gagawin, gawin mo ito agad.” **28** Ngayon, walang sinuman
na nasa lamesa ang nakaaalam nang dahilan kung bakit sinabi
ni Jesus ito sa kaniya. **29** Naisip ng iba na, dahil si Judas ang
nangangalaga sa supot ng salapi, sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Bumili ka ng mga bagay na kailangan natin para sa kapistahan,”
o kaya naman na siya ay dapat magbigay sa mga mahihirap.
30 Pagkatapos tanggapin ni Judas ang tinapay, agad siyang
lumabas; at gabi na noon. **31** Nang si Judas ay umalis na, sinabi
niJesus, “Ngayon ang Anak ng Tao ay naluwalhati. **32** At ang
Diyos ay naluwalhati sa kaniya. Luluwalhatiin siya ng Diyos sa
kaniyang sarili, at agad siyang luluwalhatiin niya. **33** Mga batang
paslit, makakasama pa ninyo ako ng maikli pang panahon.
Hahanapin ninyo ako, at tulad ng sinabi ko sa mga Judio, 'Kung
saan ako pupunta, hindi kayo makakapunta.' Ngayon sinasabi ko
rin ito sa inyo. **34** Binibigyan ko kayo ng isang bagong kautusan,
na dapat ninyong mahalin ang bawat isa, kung paano ko kayo
minahal, gayundin naman dapat ninyong mahalin ang bawat
isa. **35** Sa pamamagitan nito, malalaman ng lahat ng tao na
kayo ay aking mga alagad, kung mahahalin niyo ang bawat
isa.” **36** Sinabi sa kaniya ni Simon Pedro, “Panginoon, saan
kayo pupunta?” Sumagot si Jesus, kung saan ako pupunta, sa
ngayon ay hindi kayo makakasunod, ngunit makakasunod kayo
pagkatapos nito.” **37** Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Panginoon,
bakit hindi kita masusundan kahit ngayon? Ibibigay ko ang
buhay ko para sa iyo.” **38** Sumagot si Jesus, “Ibibigay mo ang
buhay mo para sa akin? Tunay nga sinasabi ko sa iyo, hindi
titiilaok ang tandang hanggang ikaila mo ako ng tatlong beses.

14 Huwag ninyong hayaan mabalisa ang inyong puso.
Manampalataya kayo sa Diyos; manampalataya rin kayo sa
akin. 2 Sa tahanan ng aking Ama ay maraming mga tirahan;
Kung hindi gayon, sinabi ko na sana sa inyo; sapagka't aalis ako
upang maghanda ng tirahan para sa inyo. 3 Kung aalis ako
at maghanda ng matititrahan ninyo, ako ay muling babalik at
tatanggapin kayo sa aking sarili, upang kung saan man ako,
kayo ay naroon din. 4 Alam ninyo ang daan kung saan ako
pupunta." 5 Sinabi ni Tomas kay Jesus, "Panginoon, hindi namin
alam kung saan kayo pupunta, papaano namin malalaman
ang daan? 6 Sabi ni Jesus sa kaniya, "Ako ang daan, ang
katotohanan, at ang buhay; walang sinuman ang makararating
sa Ama maliban sa pamamagitan ko. 7 Kung nakilala mo na
ako, dapat kilala mo na rin ang aking Ama; mula ngayon kilala
mo na siya at nakita mo na siya." 8 Ang sabi ni Felipe kay
Jesus, "Panginoon, ipakita mo sa amin ang Ama, at iyon ay
sapat na sa amin". 9 Ang sabi ni Jesus sa kaniya, "Felipe,
hindi ba matagal na akong kasama ninyo, at hindi mo pa rin
ako nakikilala? Kung sinuman ang nakakita sa akin, nakakita
sa Ama; paano mo nasasabi, 'Ipakita sa amin ang Ama'? 10
Hindi ka ba naniniwala na ako ay nasa Ama at ang Ama ay
nasa akin? Ang mga salitang sinasabi ko sa inyo ay sinasabi ko
hindi sa aking sariling kapasyahan; sa halip, ito ay ang Ama na
nananahan sa akin na siyang gumagawa ng kaniyang gawain.
11 Maniwala kayo sa akin, na ako ay nasa Ama, at ang Ama ay
nasa akin; o kaya, maniwala kayo sa akin dahil sa mismo kong
ginagawa. 12 Tunay nga ang sinasabi ko sa inyo, sinuman ang
sumasampalataya sa akin, sa mga gawain na ginagawa ko,
gagawin niya rin itong mga ginagawa ko; at gagawa siya ng mas

higit na dakilang mga gawain dahil ako ay pupunta sa Ama.
13 Anuman ang inyong hingin sa aking pangalan, gagawin ko
upang ang Ama ay maluluwalhati sa Anak. **14** Kung anuman ang
inyong hingin sa aking pangalan, iyon ay gagawin ko. **15** Kung
mahal ninyo ako, susundin ninyo ang aking mga kautusan. **16** At
mananalangin ako sa Ama, at bibigyan niya kayo ng isa pang
Manga-aliw upang siya ay sumainyo magpakailanman, **(aiōn
g165)** **17** na ang Espiritu ng katotohanan. Hindi siya maaaring
tanggapin ng mundo dahil hindi siya nakikita nito o nakikilala
man. Subalit, kayo, kilala ninyo siya, dahil nanatili siya sa inyo at
sasainyo. **18** Hindi ko kayo iiwanan nang nag-iisa. Babalik ako
sa inyo. **19** Sa sandaling panahon, hindi na ako makikita ng
mundo, ngunit makikita ninyo ako. Sapagkat nabubuhay ako,
mabubuhay din kayo. **20** Sa araw na iyon, malalaman ninyo
na ako ay nasa Ama, at kayo ay nasa akin, at ako ay nasa
inyo. **21** Ang sinuman na mayroon ng aking mga kautusan at
isinasagawa ang mga ito; siya ang nagmamahal sa akin; at
siya na nagmamahal sa akin ay mamahalin ng aking Ama, at
mamahalin ko rin siya, at ipakikita ko sa kaniya ang aking sarili."
22 Sinabi ni Judas (hindi si Iscariote) kay Jesus, "Panginoon,
ano ang nangyayari na inyong ipakikita ang iyong sarili sa amin
at hindi sa mundo?" **23** Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya:
"Kung sinuman ang magmamahal sa akin, isasagawa niya ang
aking salita. Mamahalin siya ng aking Ama, at kami ay paparoon
sa kaniya at gagawa kami ng aming tirahan kasama niya. **24**
Ang sinumang hindi nagmamahal sa akin ay hindi isinasagawa
ang aking mga salita. Ang salitang inyong naririnig ay hindi sa
akin, ngunit sa Ama na nagsugo sa akin. **25** Sinabi ko na sa inyo
ang mga bagay na ito, habang ako ay nabubuhay pa kasama

ninyo. **26** Subalit, ang Manga-aliw na ang Banal na Espiritu na
ipapadala ng Ama sa aking pangalan ay magtuturo sa inyo ng
lahat ng mga bagay at magpapaalala ng lahat ng aking sinabi sa
inyo. **27** Kapayapaan ang iiwan ko sa inyo; ibinibigay ko ang
aking kapayapaan sa inyo. Hindi ko ito ibinibigay katulad ng
pagbibigay ng mundo. Huwag hayaang mabalisa ang inyong
puso, at huwag ito hayaang matakot. **28** Narinig ninyo ang
sinabi ko sa inyo, “Ako ay aalis, at babalik ako sa inyo'. Kung
minahal ninyo ako, nagagalak na sana kayo dahil pupunta ako
sa Ama, sapagkat ang Ama ay higit na dakila kaysa sa akin. **29**
Ngayon nasabi ko na sa inyo bago pa ito mangyayari upang
kung mangyari man ito, kayo ay maaring maniwala. **30** Hindi
na ako masyadong magsasalita sa inyo, dahil darating na ang
prinsipe ng mundong ito. Wala siyang kapangyarihan sa akin,
31 ngunit upang malaman ng mundo na mahal ko ang Ama,
ginagawa ko kung ano ang inuutos ng Ama sa akin, katulad
lamang ng pagbigay niya sa akin ng kautusan. Magsitindig na
kayo, umalis na tayo sa lugar na ito.”

15 Ako ang tunay na puno ng ubas at ang aking Ama ang
tagapag-alaga ng ubasan. **2** Inaalis niya sa akin ang bawat
sanga na hindi nagbubunga, at nililinis niya ang bawat sanga na
nagbubunga upang ito ay lalong mamunga ng higit pa. **3** Kayo
ay malinis na dahil sa mensahe na sinabi ko sa inyo. **4** Manatili
kayo sa akin at ako sa inyo. Katulad ng sanga na hindi maaring
magbunga sa kaniyang sarili, maliban na ito ay nananatili sa
puno, kaya hindi rin kayo maaring magbunga, maliban kung
kayo ay mananatili sa akin. **5** Ako ang puno ng ubas, kayo
ang mga sanga. Ang mananatili sa akin at ako sa kaniya, ang
tao ring ito ay namumunga ng marami, sapagka't wala kayong

magagawa kung kayo ay hiwalay sa akin. **6** Ang sinumang hindi
nanatili sa akin, tinatapon siya katulad ng sanga at natutuyo;
tinitipon ng mga tao ang mga sanga at itinatapon ang mga ito sa
apoy, at ang mga ito ay sinusunog. **7** Kung kayo ay mananatili
sa akin, at kung ang aking mga salita ay mananatili sa inyo,
humingi kayo ng anumang nais ninyo, at ito ay gagawin para sa
inyo. **8** Sa ganito ay naluluwalhati ang aking Ama na kayo ay
mamunga ng marami at na kayo ay maging aking mga alagad.
9 Katulad ng pagmamahal sa akin ng Ama, kayo rin ay minahal
ko, manatili kayo sa aking pagmamahal. **10** Kung tutuparin ninyo
ang aking mga kautusan, mananatili kayo sa aking pagmamahal
katulad ng pagtutupad ko sa mga kautusan ng Ama at nanatili
sa kaniyang pagmamahal. **11** Sinasabi ko ang mga bagay na ito
sa inyo upang ang aking kagalakan ay sumainyo at upang ang
inyong kagalakan ay maging lubos. **12** Ito ang akin kautusan, na
dapat ninyong mahalin ang isa't isa katulad ng pagmamahal ko
sa inyo. **13** Walang sinuman ang nagmahal na hihigit pa rito, na
kaniyang inaalay ang kaniyang buhay para sa kaniyang mga
kaibigan. **14** Kayo ay mga kaibigan ko kung ginagawa ninyo
ang mga bagay na iniuutos ko sa inyo. **15** Hindi ko na kayo
tinatawag na mga lingkod, dahil hindi nalalaman ng lingkod
kung ano ang ginagawa ng kaniyang Panginoon. Tinawag ko
kayong mga kaibigan dahil ipinaalam ko sa inyo ang lahat ng
mga bagay na narinig ko mula sa aking Ama. **16** Hindi kayo ang
pumili sa akin ngunit pinili ko kayo at itinalaga kayo na humayo
at magbunga at manatili ang inyong bunga. Ito ay upang kung
anuman ang hingin ninyo sa Ama sa aking pangalan, ibibigay
niya ito sa inyo. **17** Ang mga bagay na ito ay iniuutos ko sa
inyo, na magmahalan kayo sa isa't isa. **18** Kung kinamumuhian

kayo ng mundo, alam ninyo na kinamuhian muna ako nito bago
kayo kamuhian nito. **19** Kung kayo ay sa mundo, mamahalin
kayo ng mundo bilang sa kaniya; ngunit dahil hindi kayo sa
mundo, at dahil pinili ko kayo mula sa mundo, sa kadahilanang
ito kayo ay kinamumuhian ng mundo. **20** Tandaan ninyo ang
salitang sinabi ko sa inyo. 'Ang lingkod ay hindi mas dakila
kaysa sa kaniyang panginoon'. Kung inusig nila ako, uusigin din
nila kayo; kung sinunod nila ang aking salita, susundin din nila
ang sa inyo. **21** Gagawin nila ang lahat ng mga bagay na ito
sa inyo dahil sa aking pangalan sapagkat hindi nila kilala ang
nagsugo sa akin. **22** Kung hindi ako dumating at nagsalita sa
kanila, hindi sana sila nagkasala; subali't ngayon wala silang
maidadahilan para sa kanilang kasalanan. **23** Ang namumuhi
sa akin ay namumuhi rin sa akin Ama. **24** Kung hindi ko sana
ginawa sa kanilang kalagitnaan ang mga gawain na hindi pa
nagawa ninuman; hindi sana sila nagkaroon ng kasalanan,
ngunit ngayon, pareho na nilang nakita at kinamuhian ako at ang
aking Ama. **25** Ito ay nangyayari upang ang salita ay matupad
na ayon sa nakasulat sa kanilang kautusan: Kinamumuhian
nila ako ng walang kadahilanan." **26** Kapag darating na ang
Manga-aliw na siyang aking isusugo sa inyo mula sa Ama,
na ang Espiritu ng katotohanan, na nanggaling mula sa Ama,
magpapatotoo siya tungkol sa akin. **27** Magpapatotoo rin kayo
dahil kasama ko na kayo mula pa sa simula.

16 Sinabi ko ang mga bagay na ito sa inyo upang hindi kayo
matisod. **2** Palalayasin nila kayo sa mga sinagoga; tunay nga
na darating ang oras na ang sinumang papatay sa inyo ay
mag-aakalang gumagawa siya ng mabuting gawain para sa
Diyos. **3** Gagawin nila ang mga bagay na ito dahil hindi nila

nakikilala ang Ama o ako. 4 Sinabi ko ang mga bagay na ito sa
inyo upang kung ang oras ay dumating para ang mga ito ay
mangyari, maaari ninyong maalala ang mga ito at kung paano
ko sinabi sa inyo ang mga bagay tungkol sa mga ito. Hindi
ko sinabi sa inyo ang mga bagay na ito noong simula dahil
ako ay kasama ninyo. 5 Subalit, ngayon ako ay pupunta sa
kaniya na nagsugo sa akin, ngunit wala ni isa man sa inyo ang
nagtanong sa akin: “Saan ka pupunta?” 6 Dahil sa sinabi ko sa
inyo ang mga bagay na ito, napuno ng kalungkutan ang inyong
puso. 7 Gayunpaman, sinasabi ko sa inyo ang katotohanan:
makabubuti sa inyo na ako ay lumisan; dahil kung hindi ako
lilisan; hindi darating sa inyo ang Manga-aliw, subalit kung ako
ay lilisan, susuguin ko siya sa inyo. 8 Sa kaniyang pagdating,
ipahahayag ng Mangaaliw sa mundo tungkol sa kasalanan,
tungkol sa katuwiran at tungkol sa paghuhukom— 9 tungkol sa
kasalanan, dahil hindi sila naniniwala sa akin, 10 tungkol sa
katuwiran, dahil ako ay pupunta sa Ama, at hindi na ninyo ako
makikita, 11 at tungkol sa paghuhukom, dahil ang prinsipe ng
mundong ito ay nahatulan na. 12 Maraming mga bagay akong
sasabihin sa inyo, subalit hindi ninyo mauunawaan ang mga ito
sa ngayon. 13 Subalit, kapag siya na Espiritu ng Katotohanan
ay dumating, gagabayan niya kayo sa lahat ng katotohanan:
dahil hindi siya magsasalita mula sa kaniyang sarili, ngunit
anumang mga bagay ang naririnig niya, sasabihin niya ang mga
ito, at ihahayag niya sa inyo ang mga bagay na darating. 14
Luluwalhatiin niya ako, dahil kukunin niya ang mga bagay na
akin, at ihahayag ang mga ito sa inyo. 15 Ang lahat ng anumang
bagay na mayroon ang Ama ay akin. Kaya nga sinabi ko na
kukunin ng Espritu ang mga bagay na akin at ihahayag ang mga

ito sa inyo. **16** Sa kaunting panahon na lamang, ako ay hindi na
ninyo makikita, pagkatapos muli ng kaunting panahon makikita
ninyo ako.” **17** Ang ilan sa mga alagad ay nagsabi sa isa't -isa,
“Ano itong sinasabi niya sa atin, 'Sa kaunting panahon at hindi
na ninyo ako makikita,' at muli 'Sa kaunting panahon at makikita
ninyo ako' at 'Dahil ako ay pupunta sa Ama?' **18** Kaya nga sinabi
nila, “Ano nga ito na sinabi niya, 'Sa kaunting panahon?' Hindi
natin alam ang sinasabi niya.” **19** Nakita ni Jesus na sila ay
sabik na tanungin siya, at sinabi niya sa kanila, “Tinatanong ba
ninyo ang inyong mga sarili tungkol dito, na aking sinabi, 'Sa
kaunitng panahon ay hindi na ninyo ako makikita; at matapos
ang kaunting panahon, muling makikita ninyo ako?' **20** Tunay
nga na sinasabi ko sa inyo, kayo ay mananangis at mananaghoy,
subalit ang mundo ay magagalak; kayo ay magdadalamhati
subalit ang inyong dalamhati ay magiging kagalakan. **21** Ang
babae ay may dalamhati kapag siya ay nakararamdam ng
pananakit ng tiyan dahil ang oras ng kaniyang panganganak
ay malapit na; ngunit kapag naipanganak na niya ang bata,
hindi na niya naaalala ang sakit dahil sa kaniyang kagalakan na
isang sanggol ay naipanganak na sa mundo. **22** Kayo rin, may
dalamhati kayo ngayon, ngunit makikita ko kayong muli; at ang
inyong puso ay magagalak, at walang sinumang makapag-aalis
ng kagalakang ito mula sa inyo. **23** Sa araw na iyon, hindi kayo
magtataong ng kahit anong tanong. Tunay nga na sinasabi ko sa
inyo, kung anuman ang hingin ninyo sa Ama, ibibigay niya ito sa
inyo sa aking pangalan. **24** Hanggang ngayon wala pa kayong
hinihinging anuman sa aking pangalan; humingi kayo at kayo ay
tatanggap upang ang inyong kagalakan ay maging lubos. **25**
Sinabi ko sa inyo ang mga bagay na ito sa nakakubling wika,

ngunit ang oras ay darating, na hindi na ako magsasalita sa inyo
sa nakakubling wika, ngunit sa halip sasabihin ko ng malinaw
ang tungkol sa Ama. **26** Sa araw na iyon kayo ay hihingi sa
aking pangalan, at hindi ko sinasabi na ako ay dadalangin sa
Ama para sa inyo; **27** dahil ang Ama mismo ay nagmamahal sa
inyo, dahil minahal ninyo ako at sapagka't kayo ay naniwala na
ako ay nagmula sa Ama. **28** Nagmula ako sa Ama, at ako ay
dumating sa mundo; muling lilisanin ko ang mundo at ako ay
pupunta sa Ama. **29** Sinabi ng kaniyang mga alagad sa kaniya,
“Tingnan mo, ngayon ay nagsasalita ka sa amin ng malinaw at
hindi gumagamit ng matalinghagang pananalita. **30** Ngayon
alam na namin na nalalaman mo ang lahat ng mga bagay at
hindi mo kailangan ang sinuman upang ikaw ay tanungin ng mga
katanungan. Dahil dito naniniwala kami na ikaw ay nagmula sa
Diyos. **31** Sinagot sila ni Jesus, “Naniniwala na ba kayo?” **32**
Tingnan ninyo, ang oras ay paparating, oo at dumating na nga,
na kayo ay magkakahiwa-hiwalay, bawa't isa sa kaniyang sariling
pag-aari, at iiwanan ninyo akong mag-isa. Subalit ako ay hindi
nag-iisa dahil ang Ama ay kasama ko. **33** Sinabi ko na sa inyo
ang mga bagay na ito upang magkaroon kayo ng kapayapaan
sa akin. Sa mundo, kayo ay mayroong mga kabalisahan, subalit
lakasan ninyo ang inyong loob; napagtagumpayan ko na ang
mundo.

17 Sinabi ni Jesus ang mga bagay na ito; pagkatapos,
tumingala siya sa langit at sinabi, “Ama, dumating na ang oras;
luwalhatiin mo ang iyong Anak upang ikaw ay luwalhatiin ng
Anak— **2** tulad ng pagbigay mo sa kaniya ng kapangyarihan
sa lahat ng laman upang siya ay makapagbigay ng buhay na
walang hanggan sa lahat ng sinumang ibinigay mo sa kaniya.

(aiōnios g166) 3 Ito ang buhay na walang hanggan: na ikaw ay
dapat nilang makilala, ang nag-iisang tunay na Diyos, at ang
isinugo mong si Jesu-Cristo. (aiōnios g166) 4 Ikaw ay niluwalhati
ko sa lupa, pagkatupad ko sa mga gawain na ibinigay mo sa
akin para gawin. 5 Ngayon, Ama, luwalhatiin mo ako kasama ng
iyong sarili sa kaluwalhatian na mayroon ako sa iyo bago pa
nalikha ang mundo. 6 Ipinahayag ko ang iyong pangalan sa
mga tao na ibinigay mo sa akin mula sa mundo. Sila ay iyo; at
ibinigay mo sila sa akin, at pinanatili nila ang iyong salita. 7
Ngayon, alam nila na kahit anumang mga bagay na ibinigay mo
sa akin ay nagmula sa iyo, 8 dahil ang mga salitang ibinigay mo
sa akin — ibinigay ko ang mga salitang ito sa kanila. Tinanggap
nila ang mga ito at totoong nalaman na ako ay nanggaling sa
iyo, at naniwala sila na ako ay isinugo mo. 9 Nananalangin ako
para sa kanila. Hindi ako nananalangin para sa mundo ngunit
para sa kanilang mga ibinigay mo sa akin, dahil sila ay sa iyo.
10 Ang lahat ng bagay na akin ay sa iyo, at ang mga bagay na
sa iyo ay akin; naluwalhati ako sa kanila. 11 Ako ay hindi na
sa mundo, ngunit ang mga taong ito ay nasa mundo, at ako
ay pupunta na sa iyo. Banal na Ama, panatilihin sila sa iyong
pangalan na ibinigay mo sa akin upang sila ay maging isa,
katulad natin na iisa. 12 Habang ako ay kasama nila, pinanatili
ko sila sa iyong pangalan na ibinigay mo sa akin; binantayan ko
sila, at wala ni isa sa kanila ang napahamak, maliban sa anak
ng kapahamakan, upang ang kasulatan ay matupad. 13 Ngayon,
ako ay pupunta sa iyo; ngunit sinasabi ko ang mga bagay na
ito sa mundo upang sila ay magkaroon ng aking kagalakan
na ginawang lubos sa kanilang mga sarili. 14 Naibigay ko na
sa kanila ang iyong salita; ang mundo ay namuhi sa kanila

sapagkat hindi sila sa mundo, katulad lamang na ako ay hindi sa
mundo. 15 Hindi ko ipinapanalangin na dapat mo silang kunin
mula sa mundo ngunit sila ay dapat mong pangalagaan mula sa
kaniya na masama. 16 Sila ay hindi mula sa mundo, tulad ko na
hindi mula sa mundo. 17 Italaga mo sila sa iyong sarili na nasa
katotohanan; ang iyong salita ay katotohanan. 18 Isinugo mo
ako sa mundo, at isinugo ko sila sa mundo. 19 Alang-alang sa
kanila itinalaga ko ang aking sarili sa iyo ng sa gayon sila din ay
maitalaga sa iyo sa katotohanan. 20 Hindi ako nanalangin para
lang sa mga ito, ngunit pati na rin sa mga mananampalataya sa
akin sa pamamagitan ng kanilang salita 21 upang lahat sila ay
maging isa, na gaya mo, Ama, ay nasa akin, at ako ay nasa iyo.
Ipinapanalangin ko na sila rin ay magig isa sa atin upang ang
mundo ay maniwala na isinugo mo ako. 22 Ang kaluwalhatian
na ibinigay mo sa akin — ibinigay ko ito sa kanila, upang sila
ay maging isa, tulad natin na iisa — 23 ako sa kanila, at ikaw
sa akin, na sila ay maging ganap na iisa; nang malaman ng
mundo na ikaw ang nagsugo sa akin, at minahal ko sila, tulad
ng pagmamahal mo sa akin. 24 Ama, silang mga ibinigay mo sa
akin — nais ko rin na sila ay makasama ko kung nasasaan ako,
upang makita nila ang kaluwalhatian ko, na ibinigay mo sa akin:
dahil ako ay minahal mo mula noong bago pa lang natatag ang
mundo. 25 Amang matuwid, hindi ka kilala ng mundo, ngunit
ikaw ay kilala ko; at alam ng mga ito na isinugo mo ako. 26
Ipinahayag ko ang iyong pangalan sa kanila, at ipapahayag
ko ito upang ang pagmamahal na iyong ibinigay sa akin ay
mapasakanila, at ako ay mapasakanila."

18 Pagkatapos sabihin ni Jesus ang mga salitang ito, lumabas
siya kasama ang kaniyang mga alagad sa Lambak ng Cedron,

kung saan mayroong isang hardin na kaniyang pinasok, siya at
ang kaniyang mga alagad. 2 Ngayon si Judas na magkakanulo
sa kaniya ay alam din ang lugar, dahil madalas magpunta roon
si Jesus kasama ang kaniyang mga alagad. 3 Pagkatapos, si
Judas, pagkatanggap sa grupo ng mga sundalo at ang mga
opisiyal mula sa mga pinunong mga pari at ng mga Pariseo,
dumating roon ng may mga lampara, mga sulo at mga sandata.
4 Pagkatapos, si Jesus, na nakaaalam ng lahat ng mga bagay
na nangyayari sa kaniya, ay pumunta sa harapan at tinanong
sila, “Sino ang inyong hinahanap?” 5 Sumagot sila sa kaniya “Si
Jesus ng Nazaret.” Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ako iyon.” Si
Judas, na siyang nagkanulo sa kaniya, ay nakatayo rin kasama
ng mga sundalo. 6 Kaya nang sinabi niya sa kanila, “Ako nga,”
umatras sila at bumagsak sa lupa. 7 Pagkatapos, muli niya
silang tinanong, “Sino ang inyong hinahanap?” Muli nilang sinabi,
“Si Jesus ng Nazaret.” 8 Sumagot si Jesus, “Sinabi ko na sa
inyo na ako nga siya; kaya kung ako ang inyong hinahanap,
hayaan ninyong makaalis ang mga ito.” 9 Ito ay upang matupad
ang salita na kaniyang sinabi: “Sa lahat ng mga ibinigay mo sa
akin, wala ni isang nawala.” 10 Pagkatapos, si Simon Pedro
na may isang espada, ay hinugot ito at tinaga ang lingkod ng
pinunong pari at tinapyas ang kaniyang kanang tenga. Ngayon,
ang pangalan ng lingkod ay Malco. 11 Sinabi ni Jesus kay
Pedro, “Ibalik mo ang espada sa lalagyan nito. Ang tasa na
ibinigay ng Ama sa akin, hindi ko ba ito dapat iinumin?” 12 Kaya
dinakip si Jesus ng grupo ng mga sundalo, at ng kapitan, at
ng mga opisiyal ng mga Judio at ginapos siya. 13 Una siyang
dinala nil kay Annas, sapagkat siya ang biyenan ni Caifas na
pinunong pari ng taong iyon. 14 Ngayon, si Caifas ang nagbigay

ng payo sa mga Judio na naaangkop na isang tao ang dapat
mamatay para sa mga tao. **15** Sinundan ni Simon Pedro si
Jesus, gayun din ang isa pang alagad. Ngayon, ang alagad na
iyon ay kilala ng pinakapunong pari, at siya ay pumasok kasama
ni Jesus sa patyo ng pinakapunong pari; **16** ngunit nakatayo si
Pedro sa pinto sa labas. Kaya ang isa pang disipulo, na kilala
ng pinakapunong pari, ay lumabas at kinausap ang babaeng
lingkod na nagbabantay ng pinto, at ipinasok si Pedro. **17**
Pagkatapos, sinabi ng babaeng lingkod na nagbabantay sa pinto
kay Pedro, "Hindi ba isa ka rin sa mga alagad ng lalaking ito?"
Sinabi niya, "Hindi." **18** Ngayon, ang mga lingkod at ang mga
opisiyal ay nakatayo roon; gumawa sila ng apoy gamit ang uling,
sapagkat malamig noon, at pinapainitan nila ng kanilang mga
sarili. Si Pedro ay kasama rin nilang nakatayo at pinapainitan
ang kaniyang sarili. **19** Tinanong ng pinakapunong pari si Jesus
tungkol sa kaniyang mga alagad at kaniyang katuruan. **20**
Sinagot siya ni Jesus, "Ako ay hayagang nagsasalita sa mundo;
palagi akong nagtuturo sa mga sinagoga at sa templo kung saan
ang lahat ng mga Judio ay nagsasama -sama. Wala akong sinabi
na palihim. **21** Bakit mo ako tinatanong? Tanungin mo ang mga
nakapakinig sa akin tungkol sa aking sinabi. Alam ng mga taong
ito ang mga bagay na aking sinabi." **22** Nang masabi ito ni Jesus,
hinampas si Jesus ng isa sa mga opisiyal na nakatayo sa malapit
sa pamamagitn ng kaniyang kamay at sinabi, "Ganiyan ka ba
dapat sumagot sa pinakapunong pari?" **23** Sinagot siya ni Jesus,
"Kung may sinabi akong anumang masama, maging saksi ka sa
kasamaan. Gayunman, kung maayos akong sumagot, bakit mo
ako hinampas?" **24** Pagkatapos nito pinadala ni Annas si Jesus
na nakagapos kay Caifas na pinakapunong pari. **25** Ngayon si

Simon Pedro ay nakatayo at pinapainitan ang kaniyang sarili. At
sinabi ng mga tao sa kaniya, “Hindi ba isa ka rin sa kaniyang
mga alagad? Itinanggi niya ito at sinabi, “Hindi.” **26** Ang isa sa
mga lingkod ng pinakapunong pari, na kamag-anak ng lalaking
tinapyas ni Pedro ang tenga, ay nagsabi, “Hindi ba nakita kita sa
hardin kasama niya?” **27** At itinanggi itong muli ni Pedro, at
agad-agad tumilaok ang tandang. **28** Pagkatapos ay dinala nila
si Jesus mula kay Caifas patungo sa Pretorio. Umagang-umaga
pa noon at sila mismo ay hindi pumasok sa Pretorio upang
hindi sila marumihan at upang sila ay makakain sa Paskwa. **29**
Kaya lumabas si Pilato sa kanila at sinabing, “Anong paratang
ang dala-dala ninyo laban sa lalaking ito?” **30** Sumagot sila at
sinabi sa kaniya, “Kung ang lalaking ito ay hindi manggagawa
ng masama, hindi namin siya dadalhin sa iyo.” **31** Kaya sinagot
sila ni Pilato, “Dalhin ninyo siya, at hatulan siya ayon sa inyong
batas.” Sinabi ng mga Judio sa kaniya, “Hindi naaayon sa
batas para sa amin ang pumatay ng sinumang tao.” **32** Sinabi
nila ito upang matupad ang mga salita ni Jesus, ang salita na
kaniyang sinabi na ipinahiwatig kung anong uri ng kamatayan
siya mamamatay. **33** Pagkatapos, muling pumasok si Pilato sa
Pretorio at tinawag si Jesus, sinabi niya sa kaniya, “Ikaw ba
ang hari ng mga Judio?” **34** Sumagot si Jesus, “Tinatanong
mo ba ito ayon sa iyong sariling palagay, o sinabi ng iba sa iyo
na itanong ito sa akin? **35** Sumagot si Pilato, “Hindi ako Judio,
di ba? Ang iyong sariling bayan at ang mga pinunong pari ay
dinala ka dito sa akin; ano ba ang iyong ginawa?” **36** Sumagot si
Jesus, “Ang aking kaharian ay hindi sa mundong ito. Kung ang
aking kaharian ay kabahagi ng mundong ito, makikipaglaban
ang aking mga lingkod upang hindi ako maibigay sa mga Judio.

Sa katunayan, ang aking kaharian ay hindi nagmumula dito." **37**
Pagkatapos, sinabi ni Pilato sa kaniya, "Ikaw nga ba ay isang
hari?" Sumagot si Jesus, "Sinabi mo na ako ay hari. Ako ay
ipinanganak para sa layuning ito, at para sa layuning ito ako
naparito sa mundo upang ako ay magpatotoo sa katotohanan.
Lahat ng kabilang sa katotohanan ay nakikinig ng aking tinig." **38**
Sinabi ni Pilato sa kaniya, "Ano ang katotohanan?" Nang masabi
niya ito, lumabas siya muli sa mga Judio at sinabi sa kanila,
"Wala akong nakitang krimen sa taong ito. **39** Mayroon kayong
kaugalian na dapat akong magpalaya ng isang tao sa Paskwa.
Kaya gusto ba ninyong pakawalan ko sa inyo ang Hari ng mga
Judio?" **40** Sumigaw silang muli at sinabi, "Hindi ang lalaking ito,
kundi si Barabas. Ngayon si Barabas ay isang tulisan.

19 Pagkatapos kinuha ni Pilato si Jesus at nilatigo siya. **2**
Ang mga sundalo ay pumilipit ng mga tinik upang gumawa ng
korona. Inilagay nila ito sa ulo ni Jesus at dinamitan siya ng
kulay lilang na kasuotan. **3** Lumapit sila sa kaniya at sinabi,
"Bigyang parangal, ang Hari ng mga Judio!" At hinampas nila
siya ng kanilang mga kamay. **4** Pagkatapos ay lumabas muli si
Pilato at sinabi sa mga tao. "Tingnan ninyo, inilalabas ko ang
lalaki sa inyo upang malaman ninyo na wala akong nakitang
kasalanan sa kaniya." **5** Kaya lumabas si Jesus; suot- suot niya
ang koronang mga tinik at kulay lilang na kasuotan. Pagkatapos
sinabi ni Pilato sa kanila, "Tingnan ninyo, narito ang lalaki."
6 Kaya nga nang makita ng mga pinunong pari at ng mga
opisiyal si Jesus, sumigaw sila at sinabin, "Ipako siya! Ipako
siya!" Sinabi ni Pilato sa kanila, "Kayo na mismo ang kumuha
sa kaniya at ipako siya sapagkat wala akong nakitang krimen
sa kaniya." **7** Sumagot ang mga Judio kay Pilato, "Mayroon

kaming isang batas, at sa pamamagitan ng batas na iyon dapat
siyang mamatay dahil ginawa niya ang kaniyang sarili na Anak
ng Diyos." **8** Nang marinig ni Pilato ang pahayag na ito, mas
lalo pa siyang natakot, **9** at pumasok siyang muli sa Pretorio
at sinabi kay Jesus, "Saan ka nanggaling?" Subalit hindi siya
binigyan ng sagot ni Jesus. **10** Pagkatapos, sinabi ni Pilato sa
kaniya, "Hindi ka ba magsasalita sa akin? Hindi mo ba alam
na may kapangyarihan ako na palayain ka at kapangyarihan
na ipapako ka?" **11** Sumagot si Jesus sa kaniya, "Wala kang
kapangyarihan laban sa akin maliban kung ito ay ibinigay sa
iyo mula sa itaas. Kaya ang taong nagdala sa akin sa iyo ay
may mas malaking kasalanan." **12** Sa sagot na ito, sinubukan
ni Pilato na palayain siya, ngunit ang mga Judio ay sumigaw
at sinabi, "Kung papalayain mo ang lalaking ito, ikaw ay hindi
kaibigan ni Cesar: Lahat ng tao na ginagawa ang kaniyang sarili
na isang hari ay nagsasalita laban kay Cesar." **13** Nang marinig
ni Pilato ang mga salitang ito, inilabas niya si Jesus at umupo sa
upuan ng paghuhukom sa lugar na tinatawag na Ang Entablado,
ngunit sa Hebreo ay Gabbatha. **14** Ngayon, ito ay ang araw
ng paghahanda para sa Paskwa, nang mag-iika-anim na oras.
Sinabi ni Pilato sa mga Judio, "Tingnan ninyo, narito ang inyong
hari!" **15** Sumigaw sila, "ilayo ninyo siya sa amin, ilayo ninyo siya
amin, ipako siya." Sinabi ni Pilato sa kanila, "Dapat ko bang
ipako ang inyong Hari?" Sumagot ang mga pinunong pari, "Wala
kaming ibang hari kundi si Cesar." **16** Pagkatapos, ibinigay ni
Pilato si Jesus sa kanila upang maipako. **17** Kaya dinala nila si
Hesus, at siya ay lumabas, pasan-pasan niya ang krus, tungo sa
lugar na kung tawagin ay Ang Lugar ng Bungo, na sa Hebreo ay
tinatawag na Golgota. **18** Doon nila ipinako si Jesus, kasama

niya ang dalawa pang lalaki, isa sa magkabilang tabi, at nasa
gitna si Jesus.
19 Sumulat rin si Pilato ng karatula at inilagay ito
sa krus. Ito ang nakasulat doon: SI JESUS Na TAGA NAZARET,
ANG HARI NG MGA JUDIO.
20 Maraming mga Judio ang
nakabasa ng karatulang ito dahil ang lugar kung saan ipinako
si Jesus ay malapit sa lungsod. Ang karatula ay naisulat sa
Hebreo, sa Latin at sa Griyego.
21 At sinabi ng mga pinunong
pari ng mga Judio kay Pilato, "Huwag mong isulat, 'Ang hari ng
mga Judio', sa halip ay ang sinabi niyang, 'Ako ang Hari ng mga
Judio.'"
22 Sumagot si Pilato, "Ang naisulat ko na ay naisulat ko
na."
23 Pagkatapos ipako ng mga sundalo si Jesus, kinuha nila
ang kaniyang kasuotan at pinaghatihati ng apat, isang bahagi sa
bawat sundalo, at gayon din ang tunika. Ngayon ang tunika ay
walang tahi, ito ay hinabi mula sa itaas at sa lahat ng bahagi.
24 Pagkatapos sinabi nila sa isa't isa, "Huwag nating punitin
ito, sa halip tayo ay magsapalaran para dito upang malaman
natin kung kanino ito mapupunta." Nangyari ito upang maganap
ang kasulatan na nagsasabi, "Pinaghati-hatian nila ang mga
kasuotan ko sa kanilang mga sarili, at para sa aking damit sila
ay nagsapalaran."
25 Ginawa ng mga sundalo ang mga bagay
na ito. Ang ina ni Jesus, ang kapatid ng ina ni Jesus, si Maria na
asawa ni Cleopas, at Maria Magdalena— ang mga babaeng ito
ay nakatayo malapit sa krus ni Jesus.
26 Nang makita ni Jesus
ang kaniyang ina at ang alagad na kaniyang minamahal na
nakatayo sa malapit, sinabi ni Jesus sa kaniyang ina, "Babae,
tingnan mo, narito ang iyong anak."
27 Pagkatapos, sinabi ni
Jesus sa alagad, "Tingnan mo, narito ang iyong ina!" Mula sa
mga oras na iyon tinanggap na siya ng alagad na kabahagi
ng sariling niyang tahanan.
28 Pagkatapos nito si Jesus, dahil

alam niya na ang lahat ng mga bagay ay tapos na, upang ang
kasulatan ay magkatotoo sinabi niya, “Ako ay nauuhaw.” **29**
Isang lalagyan na puno ng maasim na alak ang nailagay doon,
kaya naglagay sila ng isang espongha puno ng maasim na alak
sa isang tukod ng isopo at iniangat ito sa kaniyang bibig. **30**
Nang matanggap ni Jesus ang maasim na alak, sinabi niya,
“Naganap na.” Iniyuko niya ang kaniyang ulo at isinuko ang
kaniyang espiritu. **31** Noon ay Paghahanda, at upang hindi
manatili ang katawan sa krus habang Araw ng Pamamahinga,
(sapagkat ang Araw ng Pamamahinga ay isang mahalagang
araw), hiniling ng mga Judio kay Pilato na ang mga binti ng
mga lalaking ipinako ay baliin, at ibaba na ang kanilang mga
katawan. **32** At pumunta ang mga sundalo at binali ang mga
binti ng unang lalaki at ng ikalawang lalaki na napako kasama ni
Jesus. **33** Nang pumunta sila kay Jesus, nakita nila na siya
ay patay na kaya hindi na nila binali ang kaniyang mga binti.
34 Gayunpaman, tinusok ng isa sa mga sundalo ang kaniyang
tagiliran gamit ang sibat, at agad-agad lumabas ang dugo at
tubig. **35** Ang nakakita nito ay naging saksi at at ang kaniyang
patotoo ay totoo. Alam niya na anuman ang kaniyang sinabi ay
totoo upang kayo din ay maniwala. **36** Ang mga bagay na ito ay
nangyari upang ang kasulatan ay matupad, “Walang mababali ni
isa sa kaniyang mga buto.” **37** Isa pang kasulatan ay nagsabi,
“Pagmamasdan nila siya na kanilang ipinako.” **38** Pagkatapos
ng mga bagay na ito, si Jose na taga Arimatea, dahil siya ay
isa sa mga alagad ni Jesus, ngunit sa takot sa mga Judio ay
palihim na hiniling kay Pilato kung maaari niyang kunin ang
katawan ni Jesus. Binigyan siya ni Pilato ng pahintulot. Kaya
pumunta si Jose at kinuha ang kaniyang katawan. **39** Pumunta

rin si Nicodemo, na siyang unang pumunta kay Jesus ng gabi.
Nagdala siya ng pinaghalong mira at sabila, mga isang daang
litras ang bigat. **40** Kaya kinuha nila ang katawan ni Jesus at
binalot ito ng telang lino na may kasamang mga pabango, ayun
sa kaugalian ng mga Judio sa paglilibing ng mga katawan. **41**
Ngayon, sa lugar kung saan siya napako ay may isang hardin;
at sa hardin na iyon ay may isang bagong libingan na kung
saan ay wala pang tao na naililibing. **42** Dahil ito ay araw ng
paghahanda para sa mga Judio at dahil sa malapit lang ang
libingan, inilagay nila si Jesus doon.

20 Ngayon madaling araw ng unang araw ng linggo habang
madilim pa, nagpunta si Maria Magdalena sa libingan; nakita
niya na naigulong ang bato malayo sa libingan. **2** Kaya siya ay
tumakbo at nagpunta kay Simon Pedro at sa isa pang alagad na
minamahal ni Jesus, at sinabi niya sa kanila, "Kinuha nila ang
katawan ng Panginoon mula sa libingan at hindi namin alam
kung saan nila siya dinala." **3** Kaya lumabas si Pedro at ang
isa pang alagad at nagpunta sila sa libingan. **4** Kapwa silang
tumakbong magkasama, naunahan sa pagtakbo ng isa pang
alagad si Pedro at naunang dumating sa libingan. **5** Yumuko
siya at tumingin sa loob; nakita niya ang telang lino na nakalatag
doon, ngunit hindi pa siya pumasok sa loob. **6** Pagkatapos ay
dumating si Simon Pedro kasunod niya at ito ay pumasok sa loob
ng libingan. Nakita niya ang mga telang lino na nakalatag doon
7 at ang tela na dati ay nasa kaniyang ulo. Hindi ito kasamang
nakalatag sa mga damit na lino ngunit ito ay nakabalumbon sa
lugar kung saan ito nakalagay. **8** At ang isa pang alagad ay
pumasok rin, na unang dumating sa libingan; nakita niya at siya
ay naniwala. **9** Dahil hanggang sa mga oras na iyon hindi pa

rin nila alam ang kasulatan na si Jesus ay dapat mabuhay na
muli mula sa kamatayan. 10 Kaya ang mga alagad ay umalis
muli at umuwi sa kanilang mga tahanan. 11 Gayunpaman si
Maria ay nakatayo sa labas ng libingan na tumatangis; habang
siya ay umiiyak, yumuko siya at tumingin sa loob ng libingan.
12 Nakita niya ang dalawang anghel na nakaputing kasuotan
na nakaupo, isa sa may ulunan, at ang isa sa may paanan,
kung saan ang katawan ni Jesus ay inihiga. 13 Sinabi nila sa
kaniya, "Babae, bakit ka tumatangis?" Sinabi niya sa kanila,
"Dahil kinuha nila ang aking Panginoon at hindi ko alam kung
saan nila siya inilagay. 14 Nang sinabi niya ito, napalingon siya
at nakitang nakatayo doon si Jesus, ngunit hindi niya alam na
ito ay si Jesus. 15 Sinabi sa kaniya ni Jesus, "Babae, bakit ka
tumatangis? "Sino ang hinahanap mo?" Akala niya na siya ang
hardinero kaya sinabi niya sa kaniya, "Ginoo, kung kinuha ninyo
siya, sabihin ninyo kung saan ninyo siya inilagay at kukunin
ko siya." 16 Sinabi sa kaniya ni Jesus, "Maria!" Iniharap niya
ang kaniyang sarili, at sinabi sa kaniya sa Aramaic, "Rabboni,"
ibig sabihin "Guro." 17 Sinabi sa kaniya ni Jesus, "Huwag mo
akong hawakan, dahil hindi pa ako nakakaakyat sa Ama; ngunit
pumunta ka sa aking mga kapatid at sabihin sa kanila na aakyat
ako sa aking Ama at inyong Ama, at aking Diyos at inyong
Diyos". 18 Pumunta si Maria Magdalena at sinabi sa mga alagad,
"Nakita ko ang Panginoon," at sinabi ni Jesus ang mga bagay na
ito sa kaniya. 19 Kinagabihan ng araw na iyon na unang araw ng
linggo, at habang nakasara ang mga pintong kinaroroonan ng
mga alagad dahil sa takot nila sa mga Judio, dumating si Jesus
at tumayo sa kalagitnaan nila at sinabi sa kanila, "Sumainyo ang
kapayapaan." 20 Nang sinabi niya ito, ipinakita niya sa kanila

ang kaniyang mga kamay at kaniyang tagiliran. At nang makita
ng mga alagad ang Panginoon, nagalak sila. **21** At muling sinabi
sa kanila ni Jesus, “Nawa ang kapayapaan ay sumainyo. Kung
paano ako isinugo ng Ama, gayun din ko kayo sinusugo.” **22**
Nang sinabi ito ni Jesus, hiningahan niya sila, at sinabi sa kanila,
“Tanggapin ninyo ang Banal na Espiritu. **23** Kung kanino mang
kasalanan ang inyong patatawarin, ang mga ito ay pinatatawad
para sa kanila; kung kanino mang mga kasalanan ang inyong
pinanatili, ang mga ito ay mananatili.” **24** Si Tomas, na isa sa
Labindalawa, na tinatawag na Didimo, ay hindi nila kasama
nang si Jesus ay dumating. Paglaon ay sinabi ng iba pang mga
alagad sa kaniya, **25** “Nakita namin ang Panginoon.” Sinabi
niya sa kanila, “Maliban na makita ko ang mga bakas ng mga
pako sa kaniyang mga kamay, at mailagay ko ang aking daliri
sa bakas ng mga pako, at mailagay ko ang aking kamay sa
kaniyang tagiliran, ay hindi ako maniniwala.” **26** Pagkalipas ng
walong araw, muling nasa loob ang mga alagad at si Tomas
ay kasama nila. Dumating si Jesus habang ang mga pinto ay
nakasara, tumayo sa gitna nila at sinabi, “Nawa ang kapayapaan
ay sumainyo.” **27** At sinabi niya kay Tomas, “Iabot mo dito ang
iyong daliri at tingnan ang aking mga kamay; iabot mo rito ang
iyong mga kamay at ilagay sa aking tagiliran; huwag maging
walang pananampalataya ngunit maniwala ka.” **28** Sumagot si
Tomas at sinabi sa kaniya, “Aking Panginoon at aking Diyos.”
29 Sinabi sa kaniya ni Jesus, “Dahil nakita mo ako, ikaw ay
naniwala”. Pinagpala silang mga hindi nakakita ngunit naniwala.”
30 Ngayon, si Jesus ay gumawa ng maraming mga tanda sa
harapan ng mga alagad, mga tandang hindi naisulat sa aklat na
ito, **31** ngunit naisulat ang mga ito upang kayo ay maniwala na si

Jesus ay ang Cristo, ang Anak ng Diyos, at upang habang kayo
ay naniniwala, kayo ay magkakaroon ng buhay sa kaniyang
pangalan.
21 Pagkatapos ng mga ito, nagpakita muli si Jesus sa mga
alagad sa Dagat ng Tiberias; sa ganito niya pinakita ang kaniyang
sarili: **2** Si Simon Pedro kasama sila Tomas na tinatawag na
Didimus, Nataniel na mula sa Cana ng Galilea, ang mga anak ni
Zebedee, at iba pang dalawang alagad ni Jesus. **3** Sinabi ni
Simon Pedro sa kanila, "Ako ay mangingisda." Sinabi nila sa
kaniya, "Kami rin ay sasama sa iyo." Umalis sila at sumakay
sa isang bangka, ngunit sa buong gabing iyon ay wala silang
nahuli. **4** Nang magbubukang liwayway na, tumayo si Jesus sa
dalampasigan, ngunit hindi nakikilala ng mga alagad na iyon
ay si Jesus. **5** At sinabi ni Jesus sa kanila, "Mga kabataan,
mayroon ba kayong kahit anumang makakain? Sumagot sila sa
kaniya, "Wala." **6** Sinabi niya sa kanila, "Ihagis ninyo ang lambat
sa kanang bahagi ng bangka at mayroon kayong mahuhuli."
Kaya inihagis nga nila ang kanilang lambat, ngunit hindi na
nila ito mahatak dahil sa dami ng mga isda. **7** Pagkatapos
sinabi kay Pedro ng alagad na minamahal ni Jesus, "Ang
Panginoon iyon." Nang marinig ni Simon Pedro na siya ang
Panginoon, sinuot niya ang kaniya damit panlabas (dahil siya
ay bahagyang nakahubad), at tumalon sa dagat. **8** Ang ibang
mga alagad ay sumakay sa bangka (dahil sila ay hindi naman
malayo mula sa lupa, humigit kumulang, mga dalawang daang
kubit), at kanilang hinihila ang lambat na puno ng isda. **9** Nang
makaahon sila sa lupa, may nakita sila nagbabagang uling at
may isdang nakalagay sa ibabaw nito, at may tinapay. **10** Sinabi
sa kanila ni Jesus, "Magdala kayo ng ilang mga isda na kahuhuli

ninyo pa lamang." **11** Umakyat si Simon Pedro at hinatak ang
lambat sa lupa, puno ng malalaking isda, 153 ang mga ito, kahit
napakarami ng mga ito, ang lambat ay hindi napunit. **12** Sinabi
ni Jesus sa kanila, "Halikayo at mag-almusal." Wala sa mga
alagad ang nagtangkang magtanong sa kaniya na, "Sino ka?"
Alam nila na siya ang Panginoon. **13** Lumapit si Jesus, kinuha
ang tinapay, at ibinigay ito sa kanila, ganoon din ang isda. **14**
Ito ang ikatlong beses na pinakita ni Jesus ang kaniyang sarili
sa mga alagad pagkatapos niyang bumangon mula sa patay.
15 Pagkatapos nilang mag-agahan, sinabi ni Jesus kay Simon
Pedro, "Simon anak ni Juan, mas mahal mo ba ako kaysa sa
mga ito?" Sinabi ni Pedro sa kaniya, "Oo, Panginoon; alam mo
na mahal kita." Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Pakainin mo ang
aking mga tupang bata." **16** Sa pangalawang pagkakataon,
sinabi niya muli sa kaniya, "Simon, anak ni Juan, mahal mo ba
ako? Sinabi ni Pedro sa kaniya, "Oo, Panginoon, alam mo na
mahal kita." Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Alagaan mo ang aking
mga tupa". **17** Sinabi ni Jesus sa ikatlong pagkakataon, "Simon,
anak ni Juan, mahal mo ba ako?" Nalungkot si Pedro dahil sinabi
sa kanya ni Jesus ng ikatlong beses, "Mahal mo ba ako?" Sinabi
niya sa kaniya, "Panginoon, alam mo ang lahat ng mga bagay;
alam mo na mahal kita." Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Pakainin mo
ang aking tupa". **18** Tunay nga sinabi ko sa iyo, noong bata ka
pa, dinadamitan mo ang iyong sarili at lumalakad ka kahit saan
mo gusto; subalit pagtumanda ka na, iuunat mo ang iyong mga
kamay, at ibang tao ang magdadamit sa iyo at dadalhin ka sa
lugar na ayaw mong puntahan." **19** Ngayon sinabi ito ni Jesus
upang ipakita kung anong uri ng kamatayan na maluluwalhati ni
Pedro ang Diyos. Pagkatapos niyang sabihin ito, sinabi niya kay

Pedro, “Sumunod ka sa akin.” **20** Lumingon si Pedro at nakita
ang alagad na minamahal ni Jesus na sumusunod sa kanila - na
siya ring sumandal sa dibdib ni Jesus sa hapunan at nagsabi,
“Panginoon, sino ang magkakanulo sa iyo? **21** Nakita siya ni
Pedro at sinabi kay Jesus, “Panginoon, ano ang gagawin ng
lalaking ito?” **22** Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Kung nais kong
maghintay siya hangang sa aking pagbalik, ano iyon sa iyo?
Sumunod ka sa akin.” **23** Kaya itong pahayag na ito ay kumalat
sa mga kapatiran, na yung alagad na iyon ay hindi mamamatay.
Ngunit hindi sinabi ni Jesus kay Pedro na ang alagad na ito
ay hindi mamamatay, ngunit, “Kung nais ko na dapat siyang
maghintay hanggang sa aking pagbalik, ano iyon sa iyo?” **24**
Ito ang alagad na nagpapatotoo tungkol sa mga bagay na ito,
at siya ang sumulat ng mga bagay na ito, at alam namin na
ang kaniyang patotoo ay totoo. **25** Marami pa ring ibang mga
bagay ang ginawa ni Jesus. Kung ang bawat isa ay naisulat, sa
palagay ko kahit ang mundo mismo ay hindi mapagkakasya ang
mga aklat na maisusulat.

Mga Gawa

1 Teofilo, nabanggit sa unang aklat na aking isinulat ang lahat
ng mga gawain na sinimulan at itinuro ni Jesus. **2** Hanggang
sa araw na siya ay tinanggap sa itaas. Ito ay matapos siyang
bigyan ng utos sa pamamagitan ng Banal na Espiritu para sa
mga Apostol na kaniyang pinili. **3** Pagkatapos ng kaniyang
paghihirap, iniharap niyang buhay ang kaniyang sarili sa kanila
kasama ang marami pang mga kapani-paniwalang katibayan. Sa
loob ng apatnapung araw, nagpakita siya sa kanila at nagsalita
siya tungkol sa kaharian ng Diyos. **4** Noong nakikipagkita pa siya
sa kanila, iniutos niya sa kanila na huwag umalis ng Jerusalem,
kundi maghintay sa pangako ng Ama na kung saan sinabi niya
“Narinig ninyo mula sa akin **5** na tunay na nagbautismo si Juan
gamit ang tubig, ngunit kayo ay mababautismuhan sa Banal na
Espiritu sa mga susunod na araw." **6** Nang sama-sama silang
nagkatipon tinanong nila siya, "Panginoon, ito na ba ang oras na
ibabalik mo ang kaharian sa Israel?" **7** Sinabi niya sa kanila,
"Hindi na para malaman ninyo ang mga oras o ang mga panahon
na itinakda ng Ama sa kaniyang sariling kapamahalaan. **8** Ngunit
makakatanggap kayo ng kapangyarihan, kapag sumainyo ang
Banal na Espiritu at kayo ay magiging saksi ko sa Jerusalem
at sa buong Judea at Samaria, at hanggang sa mga dulo ng
mundo." **9** Nang sabihin ng Panginoong Jesus ang mga bagay
na ito, habang nakatingala sila, siya ay itinaas, at itinago siya
ng ulap mula sa kanilang mga mata. **10** Habang nakatitig sila
sa langit nang siya ay paalis, bigla na lamang may dalawang
lalaking nakatayo sa tabi nila na nakasuot ng puti. **11** Sinabi nila,
“Kayong mga lalaking taga-Galilea, bakit kayo nakatayo dito
na nakatingin sa langit? Itong Jesus na umakyat sa langit ay

babalik rin sa paraang katulad ng nakita ninyo na pagpunta
niya sa langit." **12** At bumalik sila sa Jerusalem mula sa
Bundok ng Olibo, na malapit sa Jerusalem, isang Araw ng
Pamamahinga na paglalakbay. **13** Pagkarating nila, umakyat sila
sa silid na nasa itaas, kung saan sila nananatili. Sila ay sina
Pedro, Juan, Santiago, Andres, Filipe, Tomas, Bartolome, Mateo,
Santiago na anak ni Alfeo, Simon na Makabayan at si Judas na
anak ni Santiago. **14** Sama-sama silang nagkakaisa habang
patuloy silang masigasig na nananalangin. Kasama rito ang
mga kababaihang sina Maria na ina ni Jesus at ang kaniyang
mga kapatid. **15** Sa mga araw na iyon, tumayo si Pedro sa
kalagitnaan ng mga kapatid, na halos 120 katao at sinabi, **16**
"Mga kapatid, kinailangan na ang kasulatan ay matupad, na
ang Banal na Espiritu ay magsalita sa pamamagitan ng bibig ni
David tungkol kay Judas, na siyang gumabay sa mga dumakip
kay Jesus. **17** Sapagkat nakasama natin siya at tinanggap
ang kaniyang bahagi ng kapakinabangan sa ministeryong ito."
18 (Ngayon bumili ang taong ito ng bukid mula sa kaniyang
natanggap kita dahil sa kaniyang kasamaan, at doon ay nahulog
siya na nauna ang ulo, ang kanyang katawan ay sumambulat, at
lahat ng kanyang bituka ay sumabog. **19** Narinig ng lahat ng
mga naninirahan sa Jerusalem ang tungkol dito, kaya tinawag
nila ang bukid na iyon na "Akeldama," na ang ibig sabihin sa
kanilang salita ay, "Bukid ng Dugo".) **20** "Sapagkat nasusulat
sa Aklat ng Mga Awit, 'Hayaan ninyong walang manirahan sa
kaniyang bukirin, at huwag ninyong hayaan ang kahit na isang
tao na manirahan doon'; at 'Hayaang may isang tao na kumuha
sa kanyang posisyon ng pamumuno.' **21** Ito ay kinakailangan,
samakatuwid, na isa sa mga kalalakihang nakasama natin sa

lahat ng oras nang ang Panginoong Jesus ay kasa-kasama pa
natin, 22 simula sa pagbautismo ni Juan hanggang sa araw na
kunin siya sa atin, dapat ay isa siyang saksing kasama natin
sa kaniyang muling pagkabuhay." 23 Naglapit sila sa harapan
ng dalawang kalalakihan, si Jose na tinatawag na Barsabas,
na pinangalanan ring Justo, at si Matias. 24 Nanalangin sila at
sinabi, "Ikaw, Panginoon, ang nakakaalam ng puso ng lahat ng
tao, kaya ipahayag mo kung sino sa dalawang ito ang iyong
pinili 25 upang pumalit sa gawaing ito at sa pagka-apostol mula
nang si Judas ay lumabag upang magtungo sa kaniyang sariling
lugar." 26 Sila ay nagpalabunutan para sa kanila; at napunta kay
Matias ang palabunutan at siya ang ibinilang na kasama ng
labing-isang apostol.

2 Nang sumapit ang araw ng Pentecostes, lahat sila ay sama-
sama sa iisang lugar. 2 Bigla na lamang may tunog mula
sa langit na tila humahagibis na hangin, at napuno nito ang
buong bahay kung saan sila nakaupo. 3 Doon ay nagpakita
sa kanila ang tulad ng dilang apoy na napamahagi at dumapo
sa bawat isa sa kanila. 4 Napuspos silang lahat ng Banal na
Espiritu at nagsimula silang magsalita sa iba't ibang wika ayon
sa ipinagkaloob ng Espiritu sa kanila na sabihin. 5 Ngayon may
mga Judiong naninirahan sa Jerusalem, mga maka-diyos na
tao, galing sa bawat bansa sa ilalim ng langit. 6 Nang marinig
ang tunog na ito, nagpuntahan ang maraming tao at nalito
sapagkat narinig nang lahat na nagsasalita sila sa kanilang
sariling wika. 7 Nagtaka sila at labis na namangha; sinabi
nila, "Totoo ba, hindi ba at ang lahat ng mga nagsasalitang ito
ay mga taga-Galilea? 8 Bakit kaya naririnig natin sila, bawat
isa sa ating sariling wika na ating kinalakihan? 9 Mga taga-

Partia, taga-Media at mga taga- Elam, at sa mga naninirahan sa
Mesopotamia, sa Judea at Capadocia, sa Ponto at sa Asya,
10 sa Frigia at Panfilia, sa Egipto at sa bahagi ng Libya na
malapit sa Cirene at mga panauhin mula sa Roma, 11 Mga
Judio at mga taong nagbago ng paniniwala, at mga taga-Creta
at mga taga- Arabia, naririnig namin sila na nagsasabi ayon sa
ating mga wika tungkol sa mga kamangha- manghang gawa
ng Diyos." 12 Nagtaka silang lahat at naguluhan; at sinabi nila
sa isa't- isa, "Ano ang ibig sabihin nito?" 13 Ngunit nangutya
ang iba at sinabi, "Lasing na lasing sila ng bagong alak." 14
Ngunit tumayo si Pedro kasama ang labing isa, tinaasan niya
ang kaniyang boses, at sinabi sa kanila, "Mga tao ng Judea at
kayong lahat na naninirahan sa Jerusalem, dapat ninyo itong
malaman; pakinggan ninyong mabuti ang aking sasabihin. 15
Sapagkat ang mga taong ito ay hindi lasing gaya ng inyong
inaakala, sapagkat pangatlong oras pa lamang nang araw. 16
Ngunit ito ang sinabi sa pamamamagitan ni propeta Joel: 17
'Mangyayari ito sa mga huling araw,' sinabi ng Diyos, 'Ibubuhos
ko ang aking Espiritu sa lahat ng tao. Magpapahayag ang inyong
mga anak na lalaki at mga babae, makakakita ng mga pangitain
ang inyong mga kabataang lalaki, at magkakaroon ng mga
panaginip ang inyong mga matatandang lalaki. 18 Gayundin sa
aking mga lingkod at sa aking mga lingkod na babae ibubuhos
ko ang aking Espiritu sa araw na iyon, at sila ay magpapahayag.
19 Magpapakita ako ng mga kamangha-manghang bagay mula
sa langit at mga tanda dito sa lupa, dugo, apoy, at singaw ng
usok. 20 Magiging madilim ang araw at magiging dugo ang
buwan, bago dumating ang dakila at hindi pangkaraniwang
araw ng Panginoon. 21 Iyon ay ang pagkakaligtas ng bawat isa

na tatawag sa pangalan ng Panginoon.' **22** Mga taga-Israel,
pakinggan ninyo ang mga salitang ito: Si Jesus ng Nazaret, ang
lalaking pinatunayan ng Diyos sa inyo sa pamamagitan ng mga
makapangyarihang gawa at mga kamangha- manghang bagay
at mga palatandaang ginawa ng Diyos sa pamamagitan niya, sa
inyong kalagitnaan, katulad ng inyong nalalaman- **23** dahil sa
nakatakdang plano at kaalaman ng Diyos mula sa simula pa siya
ay isinuko ninyo sa mga kamay ng taong lumalabag sa batas,
ipinako siya sa krus at pinatay; **24** binuhay ng Diyos, inalis
ang mga sakit at kamatayan sa kaniya, sapagakat hindi siya
maaaring pigilan nito. **25** Sapagkat sinasabi ni David tungkol
sa kaniya, 'Nakita kong lagi ang Panginoon sa aking harapan,
sapagkat siya ay nasa aking kanang kamay upang hindi ako
matinag. **26** Samakatuwid, natuwa ang aking puso at nagalak
ang aking dila. Maging ang aking laman ay mamumuhay nang
may pananalig. **27** Sapagkat hindi mo pababayaan ang aking
kaluluwa na mapunta sa hades, o papayagan ang iyong Nag-
iisang Banal na makitang mabulok. **(Hadēs g86)** **28** Ipinahayag mo
sa akin ang mga daan ng buhay; pupunuin mo ako ng kagalakan
sa iyong harapan.' **29** Mga kapatid, kaya kong magsalita sa inyo
ng may katiyakan tungkol sa patriarkang si David: namatay siya
at inilibing, at ang kaniyang libingan ay nasa atin hanggang sa
ngayon. **30** Kaya naman, siya ay isang propeta at alam niya
na may sinumpaang panata ang Diyos sa kaniya, na itinalaga
niya sa kaniyang kaapu-apuhan ang maupo sa kaniyang trono.
31 Nahulaan niya na ito at nagsalita tungkol sa pagkabuhay ni
Cristo, Na hindi siya pinabayaan doon sa hades, o ang kanyang
laman ay makitang mabulok.' **(Hadēs g86)** **32** Ang Jesus na ito ay
binuhay ng Diyos kung saan saksi kaming lahat. **33** Kaya naman

pinarangalan siya sa kanang kamay ng Diyos at tinanggap ang
pangako ng Banal na Espiritu mula sa Ama, ibinuhos niya ito,
na inyong nakikita at naririnig. **34** Sapagkat si David ay hindi
pumaitaas sa langit, ngunit sinabi niya, 'Sinabi ng Panginoon
sa aking Panginoon, “Umupo ka sa aking kanang kamay, **35**
hanggang sa gawin kong maging tuntungan ng iyong mga paa
ang iyong mga kaaway.” **36** Kaya naman siguraduhing ipaalam
sa lahat ng tahanan sa Israel na ginawa siya ng Diyos na
parehong Panginoon at Cristo, ang Jesus na ito na ipinako ninyo
sa krus.” **37** Nang marinig nila ito, nadurog ang kanilang puso, at
sinabi kay Pedro at sa iba pang mga apostol, “Mga kapatid, ano
ba ang dapat naming gawin?” **38** At sinabi ni Pedro sa kanila,
“Magsisi at magpabautismo, ang bawat isa sa inyo sa pangalan
ni Jesu-Cristo para sa kapatawaran ng inyong mga kasalanan,
at inyong tatanggapin ang kaloob ng Banal na Espiritu. **39**
Sapagkat sa inyo ang pangako at sa inyong mga anak at sa
lahat ng mga nasa malayo, at sa mga tao na tatawagin ng
ating Panginoong Diyos.” **40** Pinatotohanan at hinimok niya sila
sa pamamagitan ng maraming mga salita; sinabi niya,” Iligtas
ninyo ang inyong mga sarili mula sa mga masasamang salin-
lahing ito. **41** Pagkatapos tinanggap nila ang kaniyang salita at
nabautismuhan, at ng araw na iyon may mga naidagdag na
aabot sa tatlong libong mga kaluluwa. **42** Nagpatuloy sila sa mga
katuruan ng mga apostol at pagsasama-sama, sa pagpipira-
piraso ng tinapay at sa pananalangin. **43** Dumating ang takot sa
bawat kaluluwa, at maraming mga kamangha- manghang bagay
at mga tanda ang nagawa ng mga apostol. **44** Ang lahat ng
nanampalataya ay nagsama-sama at ibinahagi ang kanilang
mga ari-arian, **45** at ipinagbili nila ang kanilang mga pag-aari at

mga ari-arian at ipinamahagi sa lahat, ayon sa pangangailangan
ng bawat-isa. 46 Nagpatuloy sila sa bawat araw na may iisang
layunin sa templo, at nagpira-piraso sila ng tinapay sa kanilang
mga tahanan, at namamahagi ng pagkain na may kagalakan
at kapakumbabaan ng puso. 47 Nagpupuri sila sa Diyos at
kinalugdan sila ng lahat ng mga tao. Dinagdag sa kanila ng
Panginoon araw-araw ang mga naliligtas.

3 Ngayon papunta sina Pedro at Juan sa templo sa oras
ng pananalangin, alas tres ng hapon. 2 May isang lalaking
pilay mula pa nang isinilang ang dinadala doon araw-araw at
ipinapahiga sa harapan ng templo na tinawag na Pintuang
Maganda, upang mamalimos sa mga taong pumupunta sa
templo. 3 Nang makita niya sina Pedro at Juan na papasok
sa templo, humingi siya ng limos. 4 Tinitigan siya ni Pedro,
kasama si Juan na nagsabi, "Tumingin ka sa amin." 5 Tumingin
sa kanila ang lalaking pilay, na umaasang makatatangap ng
anuman mula sa kanila. 6 Ngunit sinabi ni Pedro, "Wala akong
pilak at ginto, ngunit ibibigay ko sa iyo kung ano ang mayroon
ako. Sa pangalan ni Jesu-Cristo na taga-Nazaret, lumakad ka."
7 Hinawakan siya ni Pedro sa kanang kamay, at itinayo: kaagad
na lumakas ang kaniyang mga paa at ang mga buto sa kaniyang
bukung-bukong. 8 Paluksong tumayo ang lalaki at nagsimulang
maglakad, pumasok siya na kasama sina Pedro at Juan sa
templo, lumalakad, lumulundag, at nagpupuri sa Diyos. 9 Nakita
siya ng lahat ng mga tao na naglalakad at nagpupuri sa Diyos.
10 Nakilala nila na ito ang lalaking nakaupo at tumatanggap ng
limos sa may Magandang Pintuan ng templo, at labis silang
nagtaka at namangha dahil sa nangyari sa kaniya. 11 Habang
nakahawak siya kina Pedro at Juan, tumakbong magkakasama

papunta sa kanila ang lahat ng mga tao sa tinatawag na portiko
ni Solomon, na labis na nagtataka. 12 Nang makita ito ni
Pedro, sumagot siya sa mga tao, “Kayong mga Israelita, bakit
kayo nagtataka? Bakit kayo nakatitig sa amin, na parang kami
ang nakapagpalakad sa kaniya sa pamamagitan ng aming
sariling kapangyarihan o pagiging makadiyos? 13 Ang Diyos ni
Abraham, Isaac, at ni Jacob. Ang Diyos ng ating mga ninuno ay
niluwalhati ang kaniyang lingkod na si Jesus. Siya na inyong
dinala at itinakwil sa harapan ni Pilato, nang ipinasya niyang
palayain siya. 14 Inyong itinakwil Ang Banal at Ang Matuwid,
at sa halip hiniling ninyo na mapalaya ang isang mamamatay
tao para sa inyo. 15 Pinatay ninyo ang Prinsipe ng buhay, na
binuhay ng Diyos mula sa mga patay -at kami ang mga saksi ng
mga ito. 16 Ngayon, sa pamamagitan ng pananampalataya sa
kaniyang pangalan, pinalakas ang lalaking ito na inyong nakita
at nakikilala. Ang pananampalataya sa pamamagitan ni Jesus
ang nagbigay sa kaniya ng lubos na kagalingan, sa harapan
ninyong lahat. 17 Ngayon, mga kapatid, alam ko na gumawa
kayo ng kamangmangan, kagaya ng ginawa ng inyong mga
pinuno. 18 Ngunit ang mga bagay na siyang ipinahayag ng
Diyos sa pamamagitan ng bibig ng lahat ng mga propeta, na
kinakailangang maghirap ang kaniyang Cristo ay tinupad niya na
ngayon. 19 Kaya nga magsisi kayo at magbalik loob, upang
mapawi ang inyong mga kasalanan, nang sa gayon mayroong
dumating na panahon ng pagpapanibagong-lakas sa presensya
ng Panginoon; 20 at kaniyang isusugo si Jesus, ang hinirang na
Cristo para sa inyo. 21 Ang Nag-iisa, na kinakailangan tanggapin
sa langit, hanggang sa panahon ng pagbabago ng lahat ng
bagay, tungkol sa mga sinabi ng Diyos noon sa pamamagitan

ng bibig ng kaniyang mga banal na propeta. **(aiōn g165)** **22**
Sa katunayan sinabi ni Moises, 'Ang Panginoong Diyos ay
magbabangon ng propeta tulad ko mula sa inyong mga kapatid.
Makikinig kayo sa lahat ng kaniyang sasabihin sa inyo. **23**
Mangyayari na ang lahat ng tao na hindi makikinig sa propetang
ito ay tiyak na malilipol mula sa mga tao.' **24** Oo, at lahat ng
mga propeta na mula kay Samuel at mga sumunod pagkatapos
niya, nagsalita sila at nagpahayag sa mga araw na ito. **25** Kayo
ang mga anak ng mga propeta at ng kasunduan na ginawa
ng Diyos kasama ng inyong mga ninuno, katulad ng sinabi
niya kay Abraham, 'Sa iyong binhi pagpapalain ko ang lahat ng
mga sambahayan sa buong mundo.' **26** Pagkatapos itaas ng
Diyos ang kaniyang lingkod, isinugo siyang una sa inyo upang
pagpalain kayo sa pamamagitan ng pagtalikod ng bawat isa
mula sa inyong mga kasamaan.”

4 Habang nakikipag-usap sina Pedro at Juan sa mga tao,
lumapit sa kanila ang mga pari at ang kapitan ng templo at
maging ang mga Saduseo. **2** Nabalisa sila ng labis dahil
nagtuturo sa mga tao sina Pedro at Juan tungkol kay Jesus at
ipinapahayag ang kaniyang muling pagkabuhay mula sa mga
patay. **3** Sila ay dinakip nila at inilagay sa kulungan hanggang
sa kinabukasan, sapagkat gabi na noon. **4** Ngunit marami sa
mga tao na nakarinig sa mensahe ang nanampalataya; at ang
bilang ng mga lalaking nanampalataya ay nasa limanglibo. **5**
nang sumunod na araw, ang kanilang mga tagapamuno, mga
nakatatanda, at mga eskriba ay nagtipon-tipon sa Jerusalem. **6**
Naroon si Anas, ang pinakapunong pari, at si Caifas, at si Juan,
at si Alejandro, at lahat ng mga kamag-anak ng pinakapunong
pari. **7** Nang mailagay nila sina Pedro at Juan sa kanilang

kalagitnaan, tinanong nila sila, “Sa anong kapangyarihan, o
sa anong pangalan, nagagawa ninyo ito?” 8 At si Pedro, na
napuspos ng Banal na Espiritu ay nagsabi, “Kayong mga pinuno
ng mga tao at mga nakatatanda, 9 kung sinisiyasat kami sa
araw na ito tungkol sa kabutihang ginawa sa isang lalaking
may karamdaman- sa anong paraan napagaling ang lalaking
ito? 10 Malaman nawa ninyong lahat, at ng lahat ng mga
taga-Israel, na sa pangalan ni Jesu-Cristo na taga-Nazaret,
na inyong ipinako sa krus, na muling binuhay ng Diyos mula
sa mga patay- sa pamamagitan niya kaya ang lalaking ito ay
nakatayo na malusog sa inyong harapan. 11 Si Jesu-Cristo
ang bato na itinakwil ninyo, bilang mga tagapagtayo, ngunit
siya pa rin ang ginawang pangunahing batong panulukan. 12
Walang kaligtasan sa sinumang tao: sapagkat wala ng iba pang
pangalan sa silong ng langit, na ibinigay sa mga tao, kung
saan tayo maliligtas.” 13 Nang makita nila ang katapangan ni
Pedro at Juan, at nabatid nila na sila ay pangkaraniwan lang,
mga taong walang pinag-aralan, nagulat sila, at nalaman nilang
sina Pedro at Juan ay nakasama ni Jesus. 14 Dahil nakita
nila ang lalaking gumaling na nakatayong kasama nila, wala
silang masabi laban dito. 15 Ngunit pagkatapos nilang utusan
ang mga apostol na iwan ang pagpupulong ng konseho, nag-
usap-usap sila. 16 Sinabi nila, “Ano ang gagawin natin sa mga
lalaking ito?” Dahil ang katotohanan na may kakaibang himalang
nagawa sa pamamagitan nila ay nalaman ng lahat ng mga
naninirahan sa Jerusalem at hindi natin ito maipagkakaila. 17
Ngunit upang hindi ito kumalat pa sa mga tao, bigyan natin sila
ng babala na huwag magsasalita kaninuman sa pangalang ito.”
18 Tinawag nila sina Pedro at Juan na pumasok at inutusan sila

na huwag magsasalita o magtuturo kailan man sa pangalan
ni Jesus. 19 Ngunit sumagot sina Pedro at Juan at sinabi sa
kanila, “Kung tama sa paningin ng Diyos na sundin kayo sa halip
na siya, kayo na ang humatol. 20 Dahil hindi namin kayang hindi
magsalita tungkol sa mga bagay na aming nakita at narinig.” 21
Pagkatapos muling balaan sina Pedro at Juan, pinayagan na
nila silang umalis. Hindi sila makahanap ng anumang dahilan
upang sila ay parusahan, sapagka't ang lahat ng mga tao ay
nagpupuri sa Diyos dahil sa nangyari. 22 Ang lalaking nakaranas
ng himalang ito ng kagalingan ay higit na apatnapung taong
gulang. 23 Pagkatapos nilang mapalaya, pumunta sina Pedro at
Juan sa kanilang mga kasamahan at ibinalita ang lahat ng sinabi
sa kanila ng mga punong pari at mga nakatatanda. 24 Nang
marinig nila ito, sama-sama nilang nilakasan ang kanilang mga
boses sa Diyos at sinabi, “Panginoon, ikaw na siyang may gawa
ng langit at lupa, at ng dagat, at ng lahat ng naroon, 25 ikaw na
sa pamamagitan ng Banal na Espiritu, sa pamamagitan ng bibig
ng aming amang si David na iyong lingkod, ay nagsabi, 'Bakit
nagngangalit ang mga bansang Gentil at ang mga tao ay nag-
iisip ng mga walang kabuluhang bagay? 26 Naghanda ang mga
hari sa mundo, at sama-samang nagtipon ang mga tagapamuno
laban sa Panginoon, at laban kay Cristo. 27 Totoong kapwa sina
Herod at Poncio Pilato, kasama ang mga Gentil at ang mga
Israelita ay nagtipon-tipon sa lungsod na ito laban sa inyong
banal na lingkod na si Jesus, na inyong pinili. 28 Nagtipon-tipon
sila upang isagawa ang lahat na napagpasyahan ng inyong
kamay at ng inyong kagustuhan na mangyari noon pang una. 29
Ngayon, Panginoon, tingnan mo ang kanilang mga babala at
ipagkaloob mo sa iyong mga lingkod na maipahayag ang iyong

salita na may katapangan. 30 Sa gayon habang iniuunat mo ang
iyong kamay para magpagaling, ang mga palatandaan at himala
ay mangyayari sa pamamagitan ng pangalan ng iyong banal
na lingkod na si Jesus." 31 Nang matapos silang manalangin,
ang lugar kung saan sila nagtipon-tipon ay nayanig, at silang
lahat ay napuspos ng Banal na Espiritu, at ipinahayag nila ng
may katapangan ang salita ng Diyos. 32 May iisang puso at
kaluluwa ang maraming bilang ng mga nanampalataya: at wala
ni isa man sa kanila ang nagsabi na anuman ang mayroon
siya ay tunay na kaniya; sa halip, para sa kanilang lahat ang
lahat ng bagay. 33 Ipinapahayag ng mga apostol ang kanilang
patotoo tungkol sa muling pagkabuhay ng Panginoong Jesus
ng may dakilang kapangyarihan, at labis na biyaya ay napa-sa
kanilang lahat. 34 Wala ni isa man sa kanila ang kinukulang sa
anumang bagay, dahil ang lahat ng mga nag mamay-ari ng titulo
ng mga lupa o mga bahay ay ibinenta ang mga ito at dinala
ang pera ng mga napagbentahan 35 at inilagay sa paanan ng
mga apostol. At nangyari ang mga pagbaha-bahagi sa bawat
mananampalataya, ayon sa kani-kanilang pangangailangan. 36
Si Jose, na Levita, isang lalaking taga-Cyprus, ay binigyan ng
pangalan ng mga apostol na Barnabas (na ang ibig sabihin ay
anak ng pagpapalakas-loob). 37 Dahil mayroon siyang bukid,
ibinenta niya ito at dinala ang pera at inilagay ito sa paanan ng
mga apostol.

5 Ngayon, may isang lalaki na ang pangalan ay Ananias,
kasama ang kaniyang asawa na si Safira, ang nagbenta ng
bahagi ng kanilang ari-arian, 2 at kaniyang itinago ang bahagi ng
napagbilhang pera (alam din ito ng kaniyang asawang babae),
at idinala ang ibang bahagi nito at inilagay sa paanan ng mga

apostol. **3** Ngunit sinabi ni Pedro, "Ananias, bakit pinuspos
ni Satanas ang iyong puso upang magsinungaling sa Banal
na Espiritu upang itago ang bahagi ng napagbilhan ng iyong
lupa? **4** Habang hindi pa ito nabebenta, hindi ba nanatili itong sa
iyo? At matapos itong maipagbili, hindi ba't nasa iyo parin ang
pamamahala? Paano mong naisip ang mga bagay na ito sa iyong
puso? Hindi ka sa tao nagsinungaling, kundi sa Diyos." **5** Habang
pinakikinggan ang mga salitang ito, si Ananias ay nabuwal at
nawalan ng hininga. At matinding takot ang dumating sa lahat ng
nakarinig nito. **6** Ang mga binata ay lumapit sa harap at binalot
siya, binuhat siya palabas at inilibing. **7** Makalipas ang halos
tatlong oras, pumasok ang kaniyang asawa, na alam kung ano
ang nangyari. **8** Sinabi ni Pedro sa kaniya, "Sabihin mo sa akin
kung naibenta ang lupa sa ganoong halaga." Sinabi niya, "Oo,
sa ganoong halaga." **9** Pagkatapos sinabi ni Pedro sa kaniya,
"Paanong nagkasundo kayong dalawa para subukin ang Espiritu
ng Panginoon? Tignan mo, ang mga paa ng mga naglibing sa
iyong asawa ay nasa pintuan, at dadalhin ka nilang palabas."
10 Agad siyang nabuwal sa kaniyang paanan, at nawalan ng
hininga, at ang mga binata ay pumasok at natagpuan siyang
patay; binuhat nila siya palabas at inilibing sa tabi ng kaniyang
asawa. **11** Matinding takot ang dumating sa buong iglesiya, at sa
lahat ng mga nakarinig nang bagay na ito. **12** Maraming mga
tanda at mga kababalaghan ang naipamalita sa mga tao sa
pamamagitan ng mga kamay ng mga apostol. Nagkakatipon
silang lagi sa portiko ni Solomon. **13** Ngunit walang sinuman ang
may lakas ng loob na sumali sa kanila; gayunpaman, sila ay
patuloy na pinahalagahan ng mga tao. **14** Marami pang mga
mananampalataya ang naidagdag sa Panginoon, maraming

mga lalaki at mga babae, **15** kaya dinadala nila maging ang mga
may sakit sa daanan at ipinapahiga sa mga higaan at sa hiligan,
upang sa pagdating ni Pedro baka sakaling tumama sa ilan sa
kanila ang kaniyang anino. **16** Mayroon ding maraming bilang
ng mga tao ang dumating mula sa mga bayan sa palibot ng
Jerusalem, dinadala ang mga may sakit at mga pinapahirapan
ng maruming mga espiritu, at silang lahat ay gumaling. **17**
Ngunit tumayo ang pinakapunong pari, at ang lahat ng kaniyang
mga kasama (na sekta ng mga Saduceo) at sila ay napuno
ng inggit **18** at dinakip nila ang mga apostol, at inilagay sila
sa pampublikong bilangguan. **19** Ngunit kinagabihan binuksan
ng anghel ng Panginoon ang mga pintuan ng bilangguan at
ginabayan sila palabas, at sinabi, **20** "Pumunta kayo sa templo
tumayo at magsalita sa mga tao lahat ng mga salita ng Buhay
na ito." **21** Nang marinig nila ito, pumasok sila sa templo ng
magbubukang-liwayway at nagturo. Ngunit dumating ang pinaka
punongpari, at lahat ng kasama niya, at tinawag ang buong
konseho, lahat ng mga matatanda ng Israel, at pinapunta sila sa
bilangguan upang kunin ang mga apostol. **22** Ngunit hindi sila
nakita sa bilangguan ng mga pumuntang opisyal, at bumalik sila
at ibinalita, **23** "Natagpuan namin na maingat na nakasarado
ang bilangguan at ang mga bantay ay nakatayo sa pintuan,
ngunit nang aming buksan ay wala kaming nakita." **24** Ngayon
nang narining ng kapitan ng templo at ng mga punong pari ang
mga salitang ito, sila ay labis na naguluhan ukol sa kanila ayon
sa kung ano ang kalalabasan nito. **25** Pagkatapos may isang
dumating at sinabi sa kanila, "Ang mga lalaki na inyong inilagay
sa bilangguan ay nakatayo sa templo at nagtuturo sa mga
tao." **26** Kaya't nagtungo ang kapitan kasama ang mga opisyal,

ibinalik sila, ngunit walang karahasan, dahil natakot sila na baka
batuhin sila ng mga tao. **27** Nang dalhin nila sila, iniharap sila
sa konseho. Nagtanong ang pinaka-punong pari sa kanila, **28**
nagsasabing, "Hindi ba't mahigpit namin kayong pinangbilinan na
huwag magturo sa pangalang ito, gayon pa man, pinuno ninyo
ang Jerusalem ng inyong katuruan, at ninais ninyong dalhin
sa amin ang dugo ng taong ito." **29** Ngunit sumagot si Pedro
at ang mga apostol, "Kinakailangang sundin namin ang Diyos
ng higit kaysa sa mga tao. **30** Ang Diyos ng aming mga ama
ang bumuhay kay Jesus, na inyong pinatay sa pamamagitan
ng pagbitin sa kaniya sa puno. **31** Tinaas siya ng Diyos sa
kaniyang kanang kamay upang maging prinsipe at tagapagligtas,
upang magbigay ng pagsisisi sa Israel at kapatawaran sa mga
kasalanan. **32** Mga saksi kami ng mga bagay na ito, at gayundin
ang Banal na Espiritu, na ibinigay ng Diyos sa mga susunod sa
kaniya." **33** Nang marinig ito ng mga kasapi ng konseho, galit na
galit sila at ninais na patayin ang mga apostol. **34** Ngunit ang
isang Pariseo na nagngangalang Gamaliel na isang tagapagturo
ng kautusan at iginagalang ng lahat ng tao, ay tumayo at iniutos
na sandaling ilabas ang mga apostol. **35** At sinabi niya sa kanila,
"Mga tao ng Israel pagtuunan ninyong mabuti ng pansin ang
panukala na inyong ginagawa sa mga taong ito. **36** Hindi pa
nagtatagal ng lumitaw si Teudas na inaangking siya ay kilalang
tao, at maraming tao, mga apat na raan ang sumali sa kaniya.
Pinatay siya, at lahat ng sumusunod sa kaniya ay nagkalat at
walang nangyari. **37** Pagkatapos ng lalaking ito, lumitaw si Judas
ng Galilea sa mga araw ng pagpapatala at nakahikayat siya ng
ilang tao na susunod sa kaniya. Nasawi rin siya, at kumalat
lahat ng sumusunod sa kaniya. **38** Ngayon sinasabi ko sa inyo,

"Lumayo kayo sa mga taong ito at hayaan sila, dahil kung sa tao
ang plano o gawaing ito ito ay babagsak. **39** Ngunit kung ito ay
sa Diyos hindi ninyo sila maaring pabagsakin; lalabas pang kayo
ay lumalaban sa Diyos." Kaya nahikayat sila. **40** Pagkatapos
pinapasok nila ang mga apostol at sila ay binugbog at inutusang
huwag nang magsalita sa pangalan ni Jesus at hinayaan silang
umalis. **41** Iniwan nila ang konseho na nagagalak na sila ay
napabilang na karapat-dapat na makaranas ng kasiraang-puri
para sa kaniyang Pangalan. **42** Pagkatapos noon araw-araw
sa templo at sa bawat bahay, sila ay patuloy na nagtuturo at
ipinapangaral si Jesus bilang Cristo.

6 Ngayon sa mga araw na ito, nang ang bilang ng mga alagad
ay dumarami, nagsimula ang reklamo mula sa mga Helenista
laban sa mga Hebreo, sa dahilan na ang kanilang mga babaing
balo ay napapabayaan sa araw-araw na pamamahagi ng
pagkain. **2** Tinawag ng labing dalawang apostol ang marami sa
kanilang mga alagad at sinabi, "Hindi nararapat para sa amin na
pabayaan ang salita ng Diyos upang maglingkod sa mga hapag.
3 Mga kapatid, nararapat na pumili kayo ng pitong mga lalaki na
mula sa inyo, mga lalaking may mabubuting pagkatao, puspos
ng Espiritu at karunungan, na maaari naming ilagay sa trabahong
ito. **4** Ngunit kami ay palaging magpapatuloy sa pananalangin at
sa ministeryo ng salita." **5** Nalugod ang lahat ng maraming tao
sa kanilang pananalita, kaya pinili nila si Esteban ang lalaking
puno ng pananampalataya at ng banal na Espiritu, at si Felipe,
si Procorus, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, at Nicolas, ang
nahikayat na magbago ng paniniwala mula sa Antioquia. **6**
Dinala ng mga mananampalataya ang mga kalalakihang ito sa
harap ng mga apostol, ang mga nanalangin at nagpatong ng

kamay sa kanila. 7 Kaya't lumaganap ang salita ng Diyos, at
lubhang dumami ang bilang ng mga alagad sa Jerusalem; at
naging masunurin sa pananampalataya ang malaking bilang
ng mga pari. 8 Ngayon si Esteban, na puspos ng biyaya at
kapangyarihan, ay gumagawa ng mga kamanghamanghang
bagay at mga palatandaan sa gitna ng mga tao. 9 Ngunit
may ilang mga tao na kabilang sa sinagoga na tinawag na
ang sinagoga ng mga Taong Pinalaya, ng mga Cireneo, at
ng mga Alejandrino, at ilang mga taga Cilicia, at taga Asya.
Nakikipagtalo ang mga taong ito kay Esteban. 10 Ngunit hindi
nila kayang sumagot laban sa karunungan at sa Espiritu kung
paano nagsalita si Esteban. 11 Pagkatapos palihim nilang
hinikayat ang ilang mga lalaki upang sabihin, "Narinig naming
nagsalita si Esteban ng mga salitang paglapastangan laban
kay Moises at laban sa Diyos." 12 Inudyukan nila ang mga
tao, ang mga matatanda, at ang mga eskriba, at hinarap nila si
Esteban, sinunggaban siya, at dinala sa konseho. 13 Nagdala
sila ng mga bulaang saksi, na nagsabi, “Hindi tumitigil ang
lalaking ito sa pagbigkas sa mga salitang laban sa banal na
dakong ito at sa kautusan. 14 Sapagkat narinig namin siya na
nagsasabing sisirain ni Jesus ng Nazaret ang lugar na ito at
papalitan ang kaugalian na ipinasa sa atin ni Moises." 15 Ang
lahat ng nakaupo sa konseho ay nakatutok ang kanilang mga
mata sa kaniya at nakita nilang ang kaniyang mukha ay katulad
ng sa mukha ng anghel.

7 Sinabi ng pinaka-punong pari, “Totoo ba ang mga bagay na
ito?" 2 Sinabi ni Esteban, "Mga kapatid at mga ama, makinig
kayo sa akin: Ang Diyos ng kaluwalhatian ay nagpakita sa ating
ama na si Abraham noong siya ay nasa Mesopotamia, bago siya

nanirahan sa Haran; **3** sinabi niya sa kaniya, 'Iwan mo ang iyong
lupain at ang iyong mga kamag-anak at pumunta ka sa lupain
na ipapakita ko sa iyo.' **4** Pagkatapos iniwan niya ang lugar
ng mga Caldeo at nanirahan sa Haran; mula doon, matapos
mamatay ang kaniyang ama, dinala siya ng Diyos sa lupain na
ito, kung saan kayo naninirahan ngayon. **5** Wala siyang ibinigay
na anuman dito bilang pamana sa kaniya, wala, kahit na sapat
man lang na paglagyan ng paa. Ngunit siya ay nangako—kahit
na wala pang Anak si Abraham—na kaniyang ibibigay ang lupain
bilang pag-aari para sa kaniya at sa kaniyang magiging kaapu-
apuhan na susunod sa kaniya. **6** Nakikipag-usap sa kaniya
ang Diyos ng katulad nito, na ang kaniyang kaapu-apuhan ay
panandaliang maninirahan sa ibang lupain, at dadalhin sila ng
mga naninirahan doon sa pagkaalipin at pakikitunguhan sila ng
masama ng apatnaraang taon. **7** At hahatulan ko ang bansa
kung saan sila ay magiging alipin,' sabi ng Diyos, 'at pagkatapos
lalabas sila at sasambahin ako sa lugar na ito.' **8** At ibinigay
niya kay Abraham ang tipan ng pagtututli. Kaya si Abraham
ang naging ama ni Isaac at tinuli siya sa ikawalong araw; Si
isaac ang naging ama ni Jacob, at si Jacob ang naging ama
ng labindalawang patriyarka. **9** Nainggit kay Jose ang mga
patriyarka kaya ibenenta nila siya sa Egipto, at Sinamahan siya
ng Diyos, **10** at iniligtas siya mula sa lahat ng kaniyang mga
pagdurusa, at pinagpala siya ng Diyos ng karunungan sa harap
ni Faraon, na hari ng Egipto. Pagkatapos ginawa siya ng Faraon
na gobernador ng Egipto at ng kaniyang buong sambahayan. **11**
Ngayon ay nagkaroon ng taggutom sa buong lupain ng Egipto at
Canaan, at labis na pagdurusa: at walang natagpuang pagkain
ang ating mga ninuno. **12** Ngunit nang mabalitaan ni Jacob na

mayroong butil sa Egipto, ipinadala niya ang ating mga ninuno
sa unang pagkakataon. **13** Sa ikalawang pagkakataon, ipinakita
ni Jose ang kaniyang sarili sa kaniyang mga kapatid; at ang
sambahayan ni Jose ay nakilala ng Faraon. **14** Pinabalik ni Jose
ang kaniyang mga kapatid upang sabihin kay Jacob na kaniyang
ama na magtungo sa Egipto, kasama lahat ng kanilang kamag-
anak at pitumpu't limang tao silang lahat. **15** Kaya bumaba si
Jacob sa Egipto; pagkatapos namatay siya, pati na rin ang ating
mga ninuno. **16** Sila ay dinala sa Siquem at inihimlay sa libingan
na binili ni Abraham sa halaga ng pilak mula sa mga anak ni
Hamor na taga Siquem. **17** Habang papalapit ang panahong
ipinangako ng Diyos kay Abraham, ang mga tao ay lumago at
dumami sa Egipto, **18** hanggang sa may tumayo na ibang hari
sa buong Egipto, isang hari na hindi alam ang tungkol kay Jose.
19 Siya din ang hari na nanlinlang sa ating mga kababayan at
nagmalupit ng labis sa ating mga ninuno, na kinailangan nilang
itapon ang kanilang mga sanggol upang makaligtas. **20** Isinilang
si Moises ng panahong iyon; siya ay napakaganda sa harapan
ng Diyos at inalagaan ng tatlong buwan sa bahay ng kaniyang
ama. **21** Nang siya ay itinapon, kinuha siya ng anak na babae
ng Paraon at pinalaki siya na kagaya ng kaniyang sariling anak.
22 Naturunan si Moises sa lahat ng kaalaman ng mga taga
Egipto, at naging makapangyarihan siya sa kaniyang mga salita
at mga gawa. **23** Ngunit nang siya ay nasa apatnapung taon
na, pumasok sa kaniyang puso na bisitahin ang kaniyang mga
kapatid, ang mga anak ni Israel. **24** Nang makakita siya ng
Israelita na inaapi, ipinagtanggol siya ni Moises at pinaghiganti
sa pamamagitan ng paghampas sa Egipcio: **25** Inakala niya na
maiintindihan siya ng kaniyang mga kapatid na inililigtas sila

ng Diyos sa pamamagitan ng kaniyang kamay. Ngunit hindi
nila naintindihan. **26** Nang sumunod na araw pumunta siya sa
ilang mga Israelita habang sila ay nag-aaway; sinubukan niyang
pagkasunduin sila; sinabi niya, 'Mga Ginoo, kayo ay magkapatid;
bakit kayo nag-aaway?' **27** Ngunit itinulak siya ng lalaking nanakit
sa kaniyang kapatid at sinabi, 'Sino ang naglagay sa iyo upang
mamuno at humatol sa amin? **28** Nais mo ba akong patayin
katulad ng pagpatay mo sa Egipcio kahapon?' **29** Tumakas si
Moises matapos na marinig ito, naging dayuhan siya sa lupain
ng Madian, kung saan siya ay naging ama ng dalawang anak na
lalaki. **30** Nang makalipas ang apatnapung taon, nagpakita sa
kaniya ang anghel sa ilang ng bundok Sinai, sa ningas ng apoy
na nasa mababang punongkahoy. **31** Nang makita ni Moises
ang apoy, namangha siya sa kaniyang nakita; at habang siya
ay papalapit upang tingnan ito, doon ay dumating ang tinig ng
Panginoon, na nagsasabing, **32** 'Ako ang Diyos ng iyong mga
ninuno, ang Diyos ni Abraham, ni Isaac, at ni Jacob.' Nanginig
si Moises at hindi naglakas loob na tumingin. **33** Sinabi ng
Panginoon sa kaniya, 'Alisin mo ang iyong sandalyas, sapagkat
ang lugar na iyong kinatatayuan ay banal na dako. **34** Nakita
kong tiyak ang pagdurusa ng aking mga tao na nasa Egipto;
Aking narinig ang kanilang pagdaing, at bumaba ako upang sila
ay iligtas, at ngayon halika, isusugo kita sa Egipto.' **35** Itong
Moises na kanilang tinanggihan, nang kanilang sinabi, 'Sino ang
naglagay sa iyo na tagapamuno at tagahatol?'—siya ang sinugo
sa atin ng Diyos upang maging tagapamuno at tagapagligtas.
Sinugo siya ng Diyos sa pamamagitan ng kamay ng anghel na
nagpakita kay Moises sa mababang puno. **36** Ginabayan sila ni
Moises palabas ng Egipto, pagkatapos gumawa ng mga himala

at tanda sa Egipto at sa dagat na pula at sa ilang sa loob ng
apatnapung taon. **37** Ito rin ang Moises na nagsabi sa mga tao
ng Israel, 'Maghihirang ang Diyos ng isang propeta para sa inyo
mula sa inyong mga kapatid, isang propeta na katulad ko.' **38** Ito
ang lalaki na nasa kapulungan sa ilang kasama ang anghel na
nangusap sa kaniya sa Bundok Sinai. Ito ang lalaking nakasama
ng ating mga ninuno; ito ang lalaki na siyang tumanggap ng
mga buhay na salita upang ibigay sa atin. **39** Ito ang lalaking
tinanggihang sundin ng ating mga ninuno; siya ay itinulak nila
palayo mula sa kanilang sarili, at sa kanilang mga puso sila
ay bumalik sa Egipto. **40** Sa mga panahong iyon sinabi nila
kay Aaron, 'Igawa mo kami ng mga diyos na mangunguna sa
amin. Sapagkat itong Moises na nanguna sa amin palabas
ng Egipto ay hindi na namin alam kung ano ang nangyari sa
kaniya.' **41** Kaya nang mga araw na iyon sila ay gumawa ng
guya at nagdala sila ng mga handog sa mga diyus-diyosan, at
nagalak dahil sa ginawa ng kanilang mga kamay. **42** Ngunit ang
Diyos ay tumalikod at isinuko sila upang sumamba sa mga bituin
sa langit, gaya ng nasusulat sa aklat ng mga propeta, 'Nag-
alay ba kayo sa akin ng patay na hayop at ng mga handog sa
ilang sa loob ng apatnapung taon, sambahayan ng Israel? **43**
Tinanggap ninyo ang tabernakulo ni Molec at ang bituin ng diyos
na si Rephan, at ang mga imahe na inyong ginawa upang sila
ay sambahin. At dadalhin ko kayo palayo sa Babilonia.' **44** Ang
ating mga ninuno ay mayroong tabernakulo ng patotoo sa ilang,
tulad ng iniutos ng Diyos noong siya ay nagsalita kay Moises,
na kailangan niyang gawin ito na kagaya ng anyo na nakita
niya. **45** Ito ay ang tolda ng ating mga ninuno, nang sila ay
tumalikod ay dinala sa lupain kasama ni Josue. Ito ay nangyari

nang sila ay pumasok sa mga pag-aari ng mga bansang itinaboy
ng Diyos sa harapan ng ating mga ninuno. Ito ay katulad nito
hanggang sa mga araw ni David, **46** na nakatanggap ng biyaya
sa paningin ng Diyos; hiniling niyang makahanap ng lugar na
pananahanan para sa Diyos ni Jacob. **47** Ngunit nagtayo si
Solomon ng bahay ng Diyos, **48** Gayunpaman, ang Kataas-
taasan ay hindi naninirahan sa mga bahay na gawa ng mga
kamay; kagaya ito ng sinasabi ng propeta, **49** 'Ang langit ang
aking trono at ang lupa ang tungtungan para sa aking mga paa.
Anong uri ng bahay ang maaari ninyong itayo sa akin? Sabi
ng Panginoon: o saan ang lugar para sa aking kapahingahan?
50 Hindi ba't ang aking kamay ang gumawa ng lahat ng mga
bagay na ito?' **51** Kayong mga tao, na mapagmatigas at hindi
tuli sa puso at mga tainga, lagi ninyong nilalabanan ang banal
na Espiritu; ginawa ninyo ang kagaya ng ginawa ng inyong
mga ninuno. **52** Sino sa mga propeta ang hindi inusig ng
inyong mga ninuno? Pinatay nila ang mga naunang propeta na
nagpahayag sa pagdating ng Matuwid; at kayo rin ngayon ang
mga nagkanulo at mga pumatay sa kaniya, **53** kayong mga tao
na tumanggap ng kautusan na itinatag ng mga anghel, ngunit
hindi ninyo ito iningatan." **54** Ngayon, nang marinig ng mga
kasapi ng konseho ang mga bagay na ito, nasugatan sila sa
kanilang mga puso, at ang kanilang mga ngipin ay nagngalit
kay Esteban. **55** Ngunit siya na puspos ng Banal na Espiritu ay
kusang tumingala sa langit at kaniyang nakita ang kaluwalhatian
ng Diyos; at nakita niya si Jesus na nakatayo sa kanang kamay
ng Diyos. **56** Sinabi ni Esteban, "Tingnan ninyo, nakita ko na
binuksan ang kalangitan, at ang Anak ng Tao ay nakatayo
sa kanang kamay ng Diyos." **57** Ngunit ang mga kasapi ng

konseho ay sumigaw ng may malakas na boses, at tinakpan
ang kanilang mga tainga, at sinunggaban siya, **58** itinapon siya
nila sa labas ng lungsod at siya ay binato: at inilatag ng mga
saksi ang kanilang balabal sa paanan ng binatang ang pangalan
ay Saulo. **59** Habang binabato nila si Esteban, patuloy siyang
tumatawag sa Panginoon at sinasabing, "Panginoong Jesus,
tanggapin mo ang aking espiritu." **60** Lumuhod siya at tumawag
ng may malakas na boses, "Panginoon, huwag mong ipataw ang
kasalanang ito laban sa kanila." Nang matapos niyang sabihin
ito, siya ay nakatulog.

8 Si Saulo ay may kinalaman sa kaniyang pagka matay. Kaya
nagsimula sa araw na iyon ang malaking pag-uusig laban sa
iglesia sa Jerusalem; at ang lahat ng mga mananampalataya ay
nagsikalat sa lahat ng rehiyon ng Judea at Samaria, maliban sa
mga apostol. **2** Mga lalaking may takot sa Diyos ang naglibing
kay Esteban at nagkaroon ng matinding pagdadalamhati para
sa kaniya. **3** Ngunit pininsala ng matindi ni Saulo ang iglesia;
pumupunta siya sa bawat bahay upang kaladkarin ang mga
lalaki at babae at inilagay sila sa kulungan. **4** Gayon pa man,
ang mga mananampalataya na nagsikalat ay nagpatuloy na
mangaral ng salita ng Diyos. **5** Si Felipe ay pumunta pababa
sa lungsod ng Samaria at ipinahayag si Cristo sa kanila.
6 Nang mapakinggan at makita ng maraming tao ang mga
palatandaan na ginawa ni Felipe, nakinig sila ng mabuti sa
kaniyang sinabi. **7** Dahil ang karamihan sa kanila ay nagtataglay
ng maruruming espiritu habang sumisigaw ng malakas; at
gumaling ang maraming lumpo at mga paralitiko. **8** At nagkaroon
ng malaking kagalakan sa lungsod. **9** Ngunit mayroong isang
lalaki sa lungsod na ang pangalan ay Simon na gumagawa

na noon pang una ng pangkukulam; ginagamit niya ito upang
mamangha ang mga tao sa Samaria upang angkinin na siya
ay mahalagang tao. **10** Binigyang pansin siya ng lahat ng
mga Samaritano, mula sa pinaka mababa hanggang sa pinaka
dakila, at kanilang sinabi. “Ang taong ito ay ang kapangyarihan
ng Diyos na tinatawag na Dakila.” **11** Nakinig sila sa kaniya
dahil labis niya silang pinamangha sa mahabang panahon
sa pamamagitan ng kaniyang pangkukulam. **12** Ngunit nang
paniwalaan nila ang ipinangaral ni Felipe tungkol sa ebanghelyo
na tungkol sa kaharian ng Diyos, at ang pangalan ni Jesu-Cristo,
sila ay nabautismuhan, kapwa mga lalaki at babae. **13** At si
Simon mismo ay naniwala: pagkatapos niyang mabautismuhan,
nagpatuloy siyang kasama ni Felipe; nang makita niya ang mga
tanda at mga makapangyarihang gawa, siya ay namangha. **14**
Ngayon nang marinig ng mga apostol sa Jerusalem na ang mga
taga-Samaria ay tinanggap ang salita ng Diyos, sinugo nila sina
Pedro at Juan. **15** Nang sila ay dumating, nanalangin sila para
sa kanila na tanggapin ang Banal na Espiritu. **16** Sapagkat ng
mga panahong iyon hindi pa dumating ang Banal na Espiritu sa
sinuman sa kanila. Nabaustimuhan lamang sila sa pangalan ng
Panginoon. **17** Pagkatapos ipinatong nina Pedro at Juan ang
kanilang mga kamay sa kanila, at tinanggap nila ang Banal na
Espiritu. **18** Ngayon nang makita ni Simon na naipagkaloob
ang Banal na Espiritu sa pamamagitan ng pagpatong ng mga
kamay ng mga apostol sa kanila, inalok niya sila ng pera. **19**
Sinabi niya,” Ibigay mo rin sa akin ang kapangyarihang ito upang
sinumang patungan ng aking mga kamay ay tatanggap ng Banal
na Espiritu.” **20** Ngunit sinabi ni Pedro sa kaniya, “Masawi ka
sana kasama ng iyong pilak, sapagkat iniisip mong makakamit

mo ang kaloob ng Dios sa pamamagitan ng pera. **21** Wala
kang kabahagi o karapatan sa bagay na ito, dahil ang iyong
puso ay hindi tama sa Diyos. **22** Samakatuwid magsisi ka sa
iyong mga kasamaan, at manalangin sa Panginoon, upang
ikaw ay patawarin sa kung ano ang iyong hinahangad. **23**
Sapagakat nakikita ko na ikaw ay nasa lason ng kapaitan at
naka gapos sa kasalanan." **24** Sumagot si Simon at sinabi,
"Ipanalangin mo ako sa Panginoon na hindi mangyari sa akin
ang mga bagay na iyong sinabi." **25** Nang si Pedro at Juan
ay nagpatotoo at nagpahayag ng salita ng Panginoon, sila ay
bumalik sa Jerusalem; habang nasa daan, nangaral sila ng
ebanghelyo sa maraming nayon ng mga Samaritano. **26** Ngayon
ang anghel ng Panginoon ay nangusap kay Felipe at sinabi,
"Tumayo ka at pumunta sa bahaging timog sa daang pababa
mula sa Jerusalem papuntang Gaza."(Ang daang ito ay nasa
disyerto). **27** Siya ay tumayo at umalis. May isang lalaking mula
Ethiopia, isang eunoko na may dakilang kapangyarihan mula kay
Candace, na reyna ng mga Etiope. Siya ang namamahala sa
lahat ng kaniyang kayamanan. Siya ay pumunta sa Jerusalem
upang sumamba. **28** Siya ay bumalik at nakaupo sa kaniyang
karwahe at nagbabasa ng aklat ni propeta Isaias. **29** Sinabi ng
Espiritu kay Felipe, "Umakyat ka at sabayan mo ang karwahe."
30 Kaya patakbong lumapit si Felipe, at narinig niyang binabasa
ang aklat ni propeta Isaias, at sinabi, "Naiintindihan mo ba ang
iyong binabasa?" **31** Sumagot ang taga-Ethiopia, "Paano ko
maiintindihan, maliban kung may magtuturo sa akin?" Nakiusap
siya kay Felipe na umakyat sa karwahe at umupo sa tabi niya.
32 Ito ang bahagi ng kasulatan na binabasa ng taga Ethopia,
"Siya ay tulad ng tupa na dinala sa bahay katayan; at tulad ng

isang kordero sa harap ng manggugupit na tahimik, hindi niya
binubuksan ang kaniyang bibig: **33** Sa kaniyang kahihiyan kinuha
sa kaniya ang katarungan: sino ang magpapahayag sa kaniyang
salinlahi? sapagkat ang kaniyang buhay ay kinuha mula sa
mundong ito." **34** Kaya nagtanongang eunoko kay Felipe, at
sinabi, "Nakikiusap ako sa iyo sino ang tinutukoy ng propeta?
ang kaniyang sarili ba mismo o ibang tao?" **35** Nagsimulang
magsalita si Felipe; Nagsimula siya sa kasulatan ni Isaias upang
ipangaral si Jesus sa kaniya. **36** Habang nagpapatuloy sila
sa daan, napunta sila sa ilang bahagi ng tubig; at sinabi ng
eunoko, "Tingnan mo, may tubig dito, ano pa ang puwedeng
makahadlang sa akin upang ma bautismuhan?" **37** Sinabi ni
Felipe," kung nananampalataya ka ng buong puso, ikaw ay mag
pabautismo. Ang taga Ethopia ay sumagot," Naniniwala ako na
si Jesu-Cristo ay Anak ng Diyos." **38** Kaya inutusan ng taga
Ethopia na tumigil ang karwahe. Bumaba sila sa tubig, si Felipe
at ang eunoko at binautismuhan siya ni Felipe. **39** Nang umahon
sila sa tubig, kinuha ng Espiritu ng Panginoon si Felipe at hindi
na siya nakita ng eunuko; at siya ay umalis ng may kagalakan.
40 Ngunit si Felipe ay lumitaw sa Azoto. Siya ay dumaan sa
rehiyong iyon at ipangaral ang ebanghelyo sa lahat ng lungsod,
hanggang sa makarating siya sa Ceasaria.

9 Subalit si Saulo na patuloy pa rin na nagsasalita ng mga banta
at pagpatay laban sa mga alagad ng Panginoon ay nagtungo sa
mga pinakapunong pari **2** at humingi sa kaniya ng mga sulat
para sa mga sinagoga sa Damasco, upang kung may makita
siyang sinumang kabilang sa Daan, maging lalaki o babae, ay
maari niyang dalhin na nakagapos sa Jerusalem. **3** Habang
siya ay naglalakbay, nangyari nga na nang malapit na siya sa

Damasco, biglang may nagningning na liwanag mula sa langit
sa buong paligid; **4** at siya ay natumba sa lupa at narinig niya
ang isang tinig na nagsasabi sa kanyang, “Saulo, Saulo, bakit
mo ako inuusig?” **5** Sumagot si Saulo, “Sino kayo Panginoon?
“Sumagot ang Panginoon, “Ako si Jesus na iyong inuusig; **6**
ngunit bumangon ka, pumasok ka sa lungsod, at sasabihin saiyo
kung ano ang dapat mong gawin.” **7** Ang mga lalaking kasama
ni Saulo sa paglalakbay ay hindi nakapagsalita, naririnig ang
tinig, ngunit walang nakikita. **8** Tumayo si Saulo sa lupa, at
nang imulat niya ang kaniyang mga mata, wala na siyang nakita
kaya inakay siya at dinala sa Damasco. **9** Hindi siya nakakita
sa loob ng tatlongaraw at hindi kumain ni uminom. **10** Ngayon
may isang alagad sa Damasco na ang pangalan ay Ananias; at
ang Panginoon ay nangusap sa kaniya sa pamaamgitan ng
isang pangitain, “Ananias” At sinabi niya, “Tingnan mo, narito
ako, Panginoon.” **11** Sinabi ng Panginoon sa kaniya,”Tumayo
ka, at pumunta ka sa kalye na kung tawagin ay Matuwid, at
tanungin mo sa tahanan ni Judas ang lalaking galing sa Tarsus
na ang pangalan ay Saulo; sapagkat siya ay nananalangin; **12** at
nakita niya sa pangitain ang lalaking nagngangalang Ananias na
dumarating at nagpapatong ng kamay nito sa kaniya, upang siya
ay makakita.” **13** Ngunit sumagot si Ananias,”Panginoon, narinig
ko sa marami ang tungkol sa taong ito, kung paano niya ginawan
ng masama ang mga banal mong mga tao sa Jerusalem. **14** Siya
ay may kapangyarihan mula sa mga pinakapunong pari upang
dakpin ang lahat na tumatawag sa inyong pangalan.” **15** Ngunit
sinabi ng Panginoon sa kaniya,” Pumunta, ka sapagkat siya ay
sisidlang hirang sa akin, upang dalhin ang aking pangalan sa
mga Hentil at sa mga hari at sa lahat ng anak ng Israel; **16**

sapagkat ipapakita ko sa kaniya kung gaano siya dapat magtiis
para sa aking pangalan." **17** Kaya umalis si Ananias, at pumasok
sa tahanan. Ipinatong nito ang kaniyang kamay sa kaniya at
sinabi, "Kapatid na Saulo, ang Panginoon Jesus, na siyang
nagpakita sa iyo sa daan nang papunta ka rito, ay sinugo ako
upang ikaw ay makakita at mapuspos ng Banal na Espiritu."
18 Kaagad may isang bagay na parang kaliskis ang nahulog
mula sa mga mata ni Saulo, at bumalik ang kaniyang paningin;
Tumayo siya at nabautismuhan; **19** at siya ay kumain at lumakas.
Nanatili siya kasama ng mga alagad sa Damasco ng ilang mga
araw. **20** Kaagad ay ipinahayag niya si Jesus sa mga sinagoga,
sinasasabing siya ang Anak ng Diyos. **21** lahat ng nakarinig sa
kaniya ay namangha at sinabi. "Hindi ba ito ang taong lumipol sa
mga taga-Jerusalem na tumatawag sa pangalang ito? At siya ay
naparito upang dalhin sila na nakagapos sa mga punong pari."
22 Ngunit si Saulo ay lalong napalakas upang mangaral at nalito
ang mga Judio na naninirahan sa Damasco sa pagpapatunay
na si Jesus ay ang Cristo. **23** Pagkalipas ng maraming araw,
sama-samang nagplano ang mga Judio upang siya ay patayin.
24 Ngunit nalaman ni Saulo ang kanilang plano. Nagbantay
sila sa pintuang bayan araw at gabi upang siya ay patayin. **25**
Subalit nang gabi ay kinuha siya ng kaniyang mga alagad at
binaba siya sa pader sa pamamagitan ng isang basket. **26**
Nang dumating siya sa Jerusalem, nagtangkang sumama si
Saulo sa mga alagad, subalit natakot silang lahat sa kaniya,
hindi sila naniniwalang siya ay isang alagad. **27** Ngunit isinama
siya ni Bernabe at ipinakilala sa mga alagad. At sinabi niya sa
kanila kung paanoni Saulo nakita ang Panginoon sa daan at
ang Panginoon ay nangusap sa kaniya, at kung paano buong

tapang na nangaral sa Damasco si Saulo sa pangalan ni Jesus.
28 Nakipagkita siya sa kanila habang sila ay pumapasok at
lumalabas ng Jerusalem. Nagsalita siya ng may katapangan
sa pangalan ng Panginoong Jesus **29** at nakipagtalo sa mga
Helenista; ngunit sinubukan parin nila siyang patayin. **30** Nang
malaman ito ng mga kapatiran, siya ay dinala nila pababa
sa Cesarea at ipinadala siya patungo sa Tarso. **31** Kaya ang
iglesia sa buong Judea, Galilea, at Samaria ay nagkaroon
ng kapayapaan at ito ay lumago at lumalakad ng may takot
sa Panginoon sa tulong ng Banal na Espiritu, ang iglesia ay
lumago sa bilang. **32** Ngayon nangyari nga na habang si Pedro
ay pumupunta sa buong rehiyon, pumunta din siya sa mga
mananampalataya na naninirahan sa bayan ng Lydda. **33** Doon
ay nakita niya ang isang lalaki na ang pangalan ay Eneas, na
nakaratay sa kaniyang higaan ng halos walong taon, sapagkat
siya ay paralitiko **34** Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Eneas, si
Jesu-Cristo ang nagpagaling saiyo. Tumayo ka at ayusin mo
ang iyong higaan.” At agad siyang tumayo. **35** Kaya lahat ng
nakakita sa Lida at Saron ay nakita ang lalaki at nagbalik loob
sila sa Panginoon. **36** Ngayon mayroon alagad sa Joppa na
ang pangalan ay Tabitha, na kung isasalin ay “Dorcas.” Ang
babaeng ito ay puno ng mga mabubuti at maawaing gawa,
na ginagawa niya para sa mahihirap. **37** At nangyari nga sa
mga araw na iyon na siya ay nagkasakit at namatay; nang siya
ay kanilang hugasan, pinahiga siya sa kuwarto sa itaas. **38**
Dahil malapit ang Lida sa Joppa, at narinig ng mga alagad na
naroon si Pedro, nagsugo sila ng dalawang lalaki at pumunta
sa kaniya, nagmamakaawa na sinabi sa kaniyang, “Sumama
ka sa amin agad”. **39** Tumayo si Pedro at sumama sa kanila.

Nang dumating siya, dinala nila siya sa kuwarto sa itaas, at ang
lahat ng mga balo ay nakatayo sa paligid niya na nananangis,
ipinapakita sa kaniya ang mga balabal at mga damit na ginawa
ni Dorcas habang kasama pa nila siya. **40** Pinalabas silang lahat
ni Pedro sa silid, lumuhod siya at nanalangin; at humarap siya sa
katawan at sinabi niya. “Tabitha, bumangon ka.” Minulat niya ang
kaniyang mga mata, at nang makita niya si Pedro siya ay umupo.
41 Pagkatapos iniabot ni Pedro ang kaniyang kamay at ibinangon
siya; at nang tawagin niya ang mga mananampalataya at mga
balo ay iniharap niya siya sa kanila na buhay. **42** Nalaman ang
pangyayaring ito sa buong Joppa, at maraming mga tao ang
nanampalataya sa Panginoon. **43** Nangyari nga na nanatili si
Pedro ng maraming araw sa Joppa kasama ang lalaki na ang
pangalan ay Simon, na tagapagbilad ng balat ng hayop

10 Ngayon may isang tao sa lungsod ng Cesarea, na
nagngangalang Cornelio, isang senturiong tinawag na hukbong
Italyano. **2** Siya ay isang maka-diyos, na sumasamba sa
Diyos kasama ang lahat ng kaniyang sambahayan; siya ay
nagbigay ng malaking halaga ng salapi sa mga Judio at palaging
nananalangin sa Diyos. **3** Bandang alas tres ng hapon, malinaw
niyang nakita sa pangitain ang isang anghel ng Diyos na
papalapit sa kaniya. Ang sabi ng anghel sa kaniya, “Cornelio!” **4**
Tumitig si Cornelio sa anghel at takot na takot na sinabi, “Ano
po iyon, ginoo?” Sinabi ng anghel sa kaniya, “Ang iyong mga
panalangin at mga kaloob sa mga mahihirap ay pumaitaas bilang
alaala na alay sa harapan ng Diyos. **5** Ngayon magpadala ka ng
mga lalaki sa lungsod ng Joppa upang sunduin ang lalaking
nagngangalang Simon, na pinangalanan ding Pedro. **6** Siya ay
naninirahan sa bahay ng mambibilad ng balat ng hayop na si

Simon, na ang bahay ay nasa tabing dagat." **7** Nang makaalis
ang anghel na kumausap sa kaniya, tinawag ni Cornelio ang
dalawa sa kaniyang mga tagapaglingkod sa bahay, at isang
sundalo na sumasamba sa Diyos na kabilang sa mga sundalong
naglilingkod rin sa kaniya. **8** Sinabi ni Cornelio sa kanila ang lahat
nang nangyari at sila ay pinapunta sa Joppa. **9** Bandang tanghali
kinabukasan, sa kanilang paglalakbay papalapit sa lungsod, si
Pedro ay pumunta sa bubungan upang manalangin. **10** Nagutom
siya at gusto niya ng kumain, ngunit habang nagluluto ang mga
tao ng pagkain, nabigyan siya ng isang pangitain, **11** at nakita
niyang bumukas ang langit at may isang sisidlan na bumababa
mula sa langit, katulad ng isang malaking kumot na ipinababa sa
lupa sa pamamagitan ng apat na mga sulok nito. **12** Naroon ang
lahat na uri ng hayop na may apat na paa, at mga bagay na
gumagapang sa lupa, at mga ibon sa himpapawid. **13** At may
tinig na kumausap sa kaniya: "Bumangon ka Pedro, magkatay ka
at kumain." **14** Ngunit sinabi ni Pedro, "Hindi maaari Panginoon,
dahil ni minsan hindi ako kumain ng anumang marumi at hindi
malinis." **15** Ngunit muli niyang narinig ang tinig sa ikalawang
pagkakataon: "Huwag mong ituring na marumi ano man ang
nilinis na ng Diyos." **16** Nangyari ito nang tatlong beses; at agad
na ibinalik sa langit ang sisidlan. **17** Ngayon habang naguguluhan
pa si Pedro tungkol sa kahulugan ng pangitaing kaniyang nakita,
narito, ang mga lalaki na ipinadala ni Cornelio na nakatayo sa
harapan ng tarangkahan, pagkatapos nilang tanungin ang daan
patungo sa tahanan. **18** At sila ay tumawag at nagtanong kung
naninirahan doon si Simon na tinatawag ding Pedro. **19** Habang
iniisip pa rin ni Pedro ang tungkol sa pangitain, sinabi ng Espiritu
sa kaniya, "Tingnan mo, may tatlong lalaking naghahanap sa

iyo. 20 Bumangon ka at bumaba at sumama sa kanila. Huwag
kang matakot na sumama sa kanila, dahil ipinadala ko sila."
21 Kaya bumaba si Pedro at sinabi sa mga lalaki, "Ako ang
hinahanap ninyo. Bakit kayo naparito?" 22 Sinabi nila, "Ang
senturion na nagngangalang Cornelio, isang matuwid na tao at
sumasamba sa Diyos, at mabuti ang sinasabi tungkol sa kaniya
ng lahat ng mga Judio sa bansa, ay sinabihan ng isang banal na
anghel ng Diyos na papuntahan ka para isama ka sa kaniyang
bahay, upang siya ay makinig ng mensahe mula sa iyo." 23
Kaya inanyayahan sila ni Pedro na pumasok at manatili na
kasama niya. Kinabukasan bumangon siya at sumama sa kanila,
at sinamahan siya ng ilang mga kapatid na taga-Joppa. 24
Noong sumunod na araw, dumating sila sa Cesarea. Hinihintay
sila ni Cornelio; tinipon niya ang kaniyang mga kamag-anak at
kaniyang mga malalapit na kaibigan. 25 Nangyari nga na nang
papasok na si Pedro, sinalubong siya ni Cornelio at lumuhod sa
kaniyang paanan para parangalan siya. 26 Ngunit pinatayo siya
ni Pedro at sinabi na, "Tumayo ka; ako rin ay isang tao lamang.
27 Habang nakikipag-usap si Pedro sa kaniya, pumasok siya at
natagpuan niya ang napakaraming tao na nagtipon-tipon doon.
28 Sinabi niya sa kanila, "Batid ninyo mismo na hindi naaayon
sa batas para sa isang Judio na makihalubilo o bumisita sa
kaninuman galing sa ibang bansa. Ngunit ipinakita sa akin ng
Diyos na hindi ko dapat tawagin ang sinuman na marumi o
hindi malinis. 29 Kaya pumunta ako na hindi na nakipagtalo
nang ako ay papuntahin dito. Kaya tinatanong ko kayo kung
bakit ninyo ako pinapunta." 30 Sinabi ni Cornelio, "May apat na
araw na ngayon ang nakakalipas sa ganito ring oras, bandang
alas-tres nananalangin ako sa aking bahay; at nakita ko ang

isang lalaking nakatayo sa aking harapan na may maliwanag na
kasuotan. **31** At sinabi niya, “Cornelio, dininig ng Diyos ang iyong
panalangin at ang ibinibigay mo sa mga mahihirap ay nagpaalala
sa Diyos tungkol sa iyo. **32** Kaya magpadala ka ng tao sa Jopa,
at ipatawag ang taong nagngangalang Simon, na tinatawag ding
Pedro. Nakikitira siya sa bahay ng isang taong mambibilad ng
balat ng hayop na nangngangalang Simon, sa tabing-dagat.
(Pagdating niya, kakausapin ka niya.) **33** kaya agad kitang
ipinatawag, mabuti at dumating ka. At ngayon nandito kaming
lahat sa harapan ng Diyos upang makinig sa lahat ng mga itinuro
sa iyo ng Diyos na sasabihin mo.” **34** At binuksan ni Pedro
ang kaniyang bibig at sinabi, “Sa katotohanan, naunawaan ko
ng lubusan na walang tinatangi ang Diyos. **35** Sa halip, sa
bawat bansa ang sinumang sumasamba at gumagawa ng mga
matuwid na gawain ay katanggap-tanggap sa kaniya. **36** Alam
ninyo ang mensahe na ipinadala niya sa mga taga-Israel, nang
ipahayag niya ang magandang balita tungkol sa kapayapaan sa
pamamagitan ni Jesu-Cristo, na Panginoon ng lahat— **37** Alam
ninyo mismo ang mga kaganapan na nangyari, na naganap
sa buong Judea, na nagsimula sa Galilea, pagkatapos nang
pagbautismo na ipinahayag ni Juan; **38** ang mga kaganapan na
ukol kay Jesus ng Nazaret, kung paano siya pinuspus ng Diyos
ng Banal na Espiritu at ng kapangyarihan. Naglibot siya na
gumagawa ng kabutihan at nagpapagaling ng mga pinahihirapan
ng diyablo, sapagkat kasama niya ang Diyos. **39** Saksi kami sa
lahat ng bagay na kaniyang ginawa sa bansa ng mga Judio at
sa Jerusalem —itong si Jesus na kanilang pinatay, na binitay
sa isang kahoy. **40** Itong taong ito ay muling binuhay ng Diyos
sa ikatlong araw at ibinigay siya upang makilala, **41** hindi sa

lahat ng mga tao, kundi sa mga saksi na noon pa man ay pinili
na ng Diyos- kami mismo, na kumain at uminom kasama niya
pagkatapos niyang muling mabuhay mula sa mga patay. **42**
Inutusan niya kami upang mangaral sa mga tao at magpatotoo
na siya ang pinili ng Diyos na maging Hukom ng mga buhay
at mga patay. **43** Ito ay para sa kaniya kaya nagpapatotoo
ang mgapropeta, upang ang lahat ng sumasampalataya sa
kaniya ay makatanggap ng kapatawaran ng mga kasalanan sa
pamamagitan ng kaniyang pangalan.” **44** Habang sinasabi pa
lamang ni Pedro ang mga bagay na ito, ang Banal na Espiritu
ay bumaba sa lahat ng mga nakikinig sa kaniyang mensahe.
45 Ang mga taong napabilang sa mga mananampalatayang
tuli—lahat ng mga sumama kay Pedro— ay namangha, dahil
ang kaloob ng Banal na Espiritu ay naibuhos din sa mga Gentil.
46 Dahil narinig nila ang mga Gentil na nagsasalita ng iba't-
ibang wika at nagpupuri sa Diyos. Pagkatapos sinabi ni Pedro,
47 “Mayroon bang hahadlang sa mga taong ito upang hindi
mabautismuhan sa tubig, ang mga taong ito na nakatanggap ng
Banal na Espiritu na katulad natin?” **48** At sila ay inutusan niya
na magpabautismo sa ngalan ni Jesu-Cristo. At hiniling nila na
manatili siya sa kanila ng ilang araw.

11 Ngayon narinig ng mga alagad at mga kapatiran na nasa
Judea na ang mga Gentil ay tumanggap din ng salita ng Diyos.
2 Nang makarating si Pedro sa Jerusalem, pinuna ng mga taong
nabibilang sa mga tinuling pangkat; **3** sinabi nila, “Nakihalubilo
ka sa mga hindi tuling lalaki at kumain kasama nila!” **4** Ngunit
nagsimulang ipinaliwanag ni Pedro sa kanila ang bagay na
iyon ng detalyado; sinabi niya, **5** Nananalangin ako sa lungsod
ng Joppa, nang ako'y makakita ng isang pangitain ng isang

sisidlang bumababa, katulad ng malaking kumot na ipinababa
sa pamamagitan ng apat na sulok nito. Ito ay bumaba sa
akin. **6** Minasdan ko ito at inisip ko ang tungkol dito. Nakita
ko ang mga may apat na paang mga hayop sa lupa, mga
mababangis na hayop, mga hayop na gumagapang, at mga ibon
sa himpapawid. **7** Pagkatapos narinig ko ang tinig na nagsabi sa
akin, "Bumangon ka, Pedro; kumatay at kumain." **8** Sinabi ko,
"Hindi maaari, Panginoon: sapagka't kailanman walang hindi
banal o hindi malinis na pumasok sa aking bibig." **9** Ngunit
ang tinig ay sumagot muli mula sa langit, "Ang ipinahayag ng
Diyos na malinis, huwag mong ituring na hindi malinis." **10**
Nangyari ito ng tatlong beses, at pagkatapos noon ang lahat ay
naibalik muli sa langit. **11** At narito, agad na may tatlong lalaki
na nakatayo sa harap ng bahay kung saan kami naroon; sila ay
ipinadala sa akin mula Cesarea. **12** Iniutos ng Espiritu sa akin
na sumama sa kanila, at dapat hindi ako tatangi sa kanila. Itong
anim na mga kapatid ay sumama sa akin, at pumasok kami sa
bahay ng lalaki. **13** Sinabi niya sa amin kung paano niya nakita
ang anghel na nakatayo sa kaniyang bahay at nagsasabing,
"Magpadala ka ng mga lalaki sa Joppa at sunduin si Simon
na ang isa pang pangalan ay Pedro. **14** Siya ay magsasalita
sa iyo ng isang mensahe na sa pamamagitan nito maliligtas
ka— ikaw at lahat ng iyong sambahayan." **15** Nang magsimula
akong magsalita sa kanila, dumating ang Banal na Espiritu
sa kanila, gayang nangyari sa atin noong una. **16** Naalala
ko ang mga salita ng Panginoon, kung paano niya sinabing,
"Tunay nga na nagbautismo si Juan ng tubig, ngunit kayo ay
babautismuhan sa Banal na Espiritu." **17** At kung ibinigay ng
Diyos sa kanila ang parehong kaloob na gaya ng ibinigay niya

sa atin nang sumampalataya tayo sa Panginoong Jesu-Cristo,
sino ba ako upang salungatin ang Diyos?" **18** Nang marinig
nila ang mga bagay na ito, wala silang naisagot sa kaniya,
ngunit nagpuri sila sa Diyos at sinabing, "Kung ganoon ibinigay
din ng Diyos sa mga Gentil ang pagsisisi sa buhay." **19** Kaya
kumalat ang mga mananampalataya mula Jerusalem dahil sa
paghihirap na nagumpisa noong kamatayan ni Esteban—ang
mga mananampalatayang ito ay umabot sa mga malalayong
lugar ng Fenicia, Sayprus at Antioquia. Sinabi nila ang mensahe
tungkol kay Jesus sa mga Judio lamang, at wala nang iba pa.
20 Ngunit ang ilan sa kanila, na mga lalaking taga- Sayprus
at taga-Cirene, ay pumunta sa Antioquia at nagsalita sa mga
Griego rin at ipinangaral ang Panginoong Jesus. **21** At ang
kamay ng Panginoon ay kasama nila; malaking bilang ang
nanampalataya at bumalik sa Panginoon. **22** Ang balita tungkol
sa kanila ay nakarating sa tainga ng iglesia sa Jerusalem: at
kanilang ipinadala si Bernabe hanggang sa Antioquia. **23** Nang
dumating siya at nakita ang kaloob ng Diyos, siya'y natuwa; at
pinalakas niya ang loob ng lahat na manatili sa Panginoon ng
kanilang buong puso. **24** Sapagkat siya'y mabuting tao at puspos
ng Banal na Espiritu at ng pananampalataya, at maraming tao
ang naidagdag sa Panginoon. **25** Pagkatapos nito, pumunta ng
Tarso si Bernabe upang hanapin si Saulo. **26** Nang makita niya
siya, isinama niya siya sa Antioquia. At nangyari, na sa loob ng
isang taon, nakitipon sila sa iglesia at tinuruan ang maraming
tao. At ang mga alagad ay unang tinawag na Kristiyano sa
Antioquia. **27** Ngayon sa mga araw na ito ilang mga propeta
ang bumaba mula Jerusalem papuntang Antioquia. **28** Isa sa
kanila na nagngangalang Agabo, ay tumayo, at ipinahiwatig

sa pamamagitan ng Espiritu, na magkakaroon ng matinding
taggutom sa buong mundo. Nangyari nga ito sa panahon ni
Claudio. **29** Kaya, napagpasyahan ng mga alagad na magpadala
ng tulong sa mga kapatid sa Judea ayon sa kakayahan ng
bawat isa. **30** Ginawa nila ito; nagpadala sila ng pera sa mga
nakatatanda sa pamamagitan nila Bernabe at Saulo.
12 Nang panahong ding iyon, pinagbuhatan ng kamay ni haring
Herodes ang ilan sa kapulungan, upang abusuhin sila. **2** Pinatay
niya si Santiago na kapatid ni Juan sa pamamagitan ng espada.
3 Nang makita niya na nalugod ang mga Judio, ipinadakip din
niya si Pedro. Ito ay sa panahon ng mga tinapay na walang
lebadura. **4** Pagkatapos siyang dakipin, ipinabilanggo siya at
nagtalaga ng apat na pangkat ng mga sundalo upang siya
ay bantayan; binabalak niyang iharap si Pedro sa mga tao
pagkatapos ng Paskwa. **5** Kaya nanatili si Pedro sa kulungan,
ngunit ang kapulungan ay masigasig na nanalangin sa Diyos
para sa kaniya. **6** Nang araw bago siya ilabas ni Herodes, nang
gabing iyon, natutulog si Pedro sa pagitan ng dalawang kawal,
gapos ng dalawang mga tanikala at nagbabantay ang mga
bantay sa harap ng pintuan ng bilangguan. **7** At biglang lumitaw
ang isang anghel ng Diyos sa kaniyang tabi at isang ilaw ang
lumiwanag sa bilangguan. Tinapik niya si Pedro sa tagiliran
at ginising at sinabi, “Bumangon kang madali.” Pagkatapos
nahulog ang kaniyang mga kadena sa kaniyang mga kamay. **8**
Sinabi sa kaniya ng anghel, “Magdamit ka at isuot ang iyong
sandalyas.”Ginawa nga ito ni Pedro. Sinabi ng anghel sa kaniya,
“Isuot mo ang iyong panlabas na kasuotan at sumunod ka sa
akin.” **9** Kaya sumunod nga si Pedro sa anghel at lumabas.
Hindi niya alam na ang nangyari sa pamamagitan ng anghel

ay totoo. Ang akala niya nakakakita siya ng isang pangitain.
10 Pagkatapos nilang makalampas sa una at sa pangalawang
bantay, nakarating sila sa pintuang bakal na patungo sa lungsod,
kusa itong bumukas para sa kanila. Lumabas sila at bumaba
sa isang kalye, at kaagad siyang iniwan ng anghel. 11 Nang
matauhan si Pedro, sinabi niya, “Ngayon, aking napatunayan na
ipinadala ng Diyos ang kaniyang anghel at iniligtas ako sa kamay
ni Herodes, at mula sa lahat ng inaasahan ng mga mamamayang
Judio.” 12 Pagkatapos niyang maunawaan ito, dumating siya
sa bahay ni Maria na ina ni Juan na ang huling pangalan ay
Marcos; maraming mananampalataya ang nagkatipon doon
at nananalangin. 13 Nang kumatok siya sa may pintuan ng
tarangkahan, isang aliping babae na nagngangalang Roda ang
pumunta upang sumagot. 14 Nang makilala niya ang tinig ni
Pedro, sa kaniyang kagalakan, hindi niya nabuksan ang pintuan;
sa halip, tumakbo siya sa silid at kaniyang ibinalita na nakatayo si
Pedro sa may pintuan. 15 Kaya sinabi nila sa kaniya, “Nababaliw
ka na.”Ngunit kaniyang ipinilit na ito ay totoo. Kanilang sinabi,
“Ito ang kaniyang anghel.” 16 Ngunit patuloy pa rin si Pedro
sa pagkatok, at nang kanilang buksan ang pintuan, nakita nila
siya at sila ay namangha. 17 Sumenyas si Pedro sa kanila sa
pamamagitan ng kaniyang kamay na tumahimik, at sinabi niya
sa kanila kung paano siya inilabas ng Diyos sa bilangguan.
Sinabi niya, “Ibalita ninyo ang mga bagay na ito kay Santiago at
sa mga kapatid.” Pagkatapos umalis siya at nagpunta sa ibang
lugar. 18 Nang sumapit na ang araw, gulong-gulo ang mga
kawal tungkol sa nangyari kay Pedro. 19 Pagkatapos siyang
hanapin ni Herodes at hindi matagpuan, tinanong niya ang mga
bantay at iniutos na patawan sila ng kamatayan. Pagkatapos

siya ay bumaba mula Judea hanggang Cesarea at nanatili
doon. 20 Ngayon galit na galit si Herodes sa mga taga-Tiro
at Sidon. Pumunta sila sa kaniya na magkakasama. Hinikayat
nila si Blasto, na kanang kamay ng Hari, upang tulungan sila.
Pagkatapos humiling sila ng kapayapaan, dahil ang kanilang
bansa ay tumatanggap ng pagkain mula sa bansa ng hari.
21 Nang dumating ang takdang araw, nagbihis si Herodes ng
marangyang kasuotan at umupo sa trono; nagsalita siya sa
kanila. 22 Sumigaw ang mga tao, "Ito ang tinig ng isang diyos,
hindi ng isang tao!" 23 Kaagad siyang hinampas ng isang anghel
ng Panginoon, dahil hindi niya ibinigay ang kaluwalhatian sa
Diyos; kinain siya ng mga uod at namatay. 24 Ngunit lumago at
lumaganap ang salita ng Diyos. 25 Nang matapos nina Bernabe
at Saul ang kanilang misyon sa Jerusalem, bumalik sila mula
doon; isinama nila si Juan na ang huling pangalan ay Marcos.
13 At ngayon sa kapulungan ng Antioquia, mayroong mga
iilang propeta at mga guro. Sila ay sina Bernabe, Simeon (na
tinatawag na Niger), Lucio na taga-Cirene, Manaen (kinakapatid
na lalaki ni Herodes na Tetrarka) at Saul. 2 Habang sumasamba
at nag-aayuno sila sa Diyos, sinabi ng Banal na Espiritu,
"Ihiwalay ninyo para sa akin sina Bernabe at Saul, upang
gawin ang gawain kung saan ko sila tinawag." 3 Pagkatapos
na ang kapulungan ay mag-ayuno, manalangin at magpatong
ng kanilang mga kamay sa mga lalaking ito, sila ay kanilang
sinugo. 4 Kaya sumunod sina Bernabe at Saul sa Banal na
Espiritu at bumaba papuntang Seleucia; Mula doon ay naglayag
sila papunta sa isla ng Sayprus. 5 Nang naroon na sila sa
lungsod ng Salamina, ipinahayag nila ang salita ng Diyos sa
mga sinagoga ng mga Judio. Kasama din nila si Juan Marcos

bilang kanilang katulong. **6** Nang makaalis sila sa buong isla
hanggang Pafos, natagpuan nila ang isang salamangkero, isang
bulaang propeta na Judio na nagngangalang Bar-Jesus. **7** May
kaugnayan ang salamangkerong ito sa gobernador na si Sergio
Paulo, na isang taong matalino. Pinatawag ng taong ito sina
Bernabe at Saul, dahil ibig niyang marinig ang salita ng Diyos.
8 Ngunit kinalaban sila ni Elimas "ang salamangkero" (ganito
isinalin ang kaniyang pangalan); tinangka niyang paikutin ang
gobernador na mapalayo mula sa pananampalataya. **9** Ngunit
si Saulo, na tinatawag ding Pablo ay napuspos ng Banal na
Espiritu. Tinitigan siya nito **10** at sinabi, "Ikaw na anak ng diyablo,
punong-puno ka ng lahat ng uri ng pandaraya at kasamaan.
Ikaw ay kaaway ng bawat katuwiran. Hindi ka ba talaga titigil
sa pagbabaluktot sa mga tuwid na daan ng Diyos? **11** Ngayon
tingnan mo, ang kamay ng Panginoon ay nasa iyo at ikaw
ay mabubulag. Pansamantala mo munang hindi makikita ang
araw." At biglang nagdilim ang paningin ni Elimas, nagsimula
siyang lumibot na humihiling sa mga tao na siya ay akayin
sa pamamagitan ng kanilang mga kamay. **12** Pagkatapos na
makita ng gobernador kung ano ang nangyari, siya ay naniwala,
dahil namangha siya sa katuruan tungkol sa Panginoon. **13**
Naglayag ngayon si Pablo at ang kaniyang mga kaibigan mula
Pafos at dumating sa Perga ng Panfilia. Ngunit iniwan sila ni
Juan at bumalik sa Jerusalem. **14** Naglakbay si Pablo at ang
kaniyang mga kaibigan mula Perga at nakarating sa Antioquia
ng Pisidia. Doon ay pumunta sila sa loob ng sinagoga sa Araw
ng Pamamahinga at umupo. **15** Nang matapos ang pagbabasa
ng kautusan at ng mga propeta, nagbigay ang mga pinuno ng
sinagoga ng mensahe sa kanila na sinasabi, "Mga kapatid, kung

mayroon kayong mensahe ng pampalakas loob sa mga tao
dito, sabihin ninyo ito.” **16** Kaya tumayo si Pablo at sumenyas
sa pamamagitan ng kaniyang kamay, sinabi niya, “Mga taga-
Israel at kayo na gumagalang sa Diyos, makinig kayo. **17** Ang
Diyos ng mga taong ito sa Israel ang pumili sa ating mga ninuno
at pinarami ang mga tao nang nanatili sila sa Egipto, at sa
pamamagitan ng pagtaas ng kaniyang kamay ay pinangunahan
niya sila na makalabas mula dito. **18** Sa halos apatnapung taon
nagtiis siya na kasama nila sa ilang. **19** Pagkatapos niyang
wasakin ang pitong bansa sa lupain ng Canaan, ipinagkaloob
niya sa ating mga tao ang kanilang lupain bilang pamana. **20**
Naganap ang lahat ng pangyayaring ito sa loob ng apat na
raan at limampung taon. Matapos ang lahat ng bagay na ito,
binigyan sila ng Diyos ng mga hukom hanggang kay Samuel na
propeta. **21** Pagkatapos nito, humingi ang mga tao ng isang
hari, kaya ibinigay ng Diyos sa kanila si Saul na anak ni Cis,
isang lalaki mula sa lipi ni Benjamin sa loob ng apatnapung
taon. **22** Nang matapos siyang alisin ng Diyos sa pagiging hari,
hinirang niya si David upang maging kanilang hari. Sinabi ito ng
Diyos tungkol kay David, 'Natagpuan ko si David na anak ni
Jesse isang lalaking malapit sa aking puso, gagawin niya ang
lahat ng aking naisin.' **23** Mula sa kaapu-apuhan ng lalaking ito
ay dinala ng Diyos sa Israel ang isang tagapagligtas na si Jesus,
katulad ng kaniyang ipinangakong gagawin. **24** Nagsimula itong
mangyari bago dumating si Jesus, unang ipinahayag ni Juan
ang bautismo ng pagsisisi sa lahat ng tao sa Israel. **25** At
nang matatapos na ni Juan ang kaniyang gawain, sinabi niya
'Sino ba ako sa akala ninyo? Ako ay hindi siya. Ngunit makinig
kayo, may isang darating na kasunod ko, hindi man lang ako

karapat-dapat na magtanggal ng kaniyang sandalyas.' **26** Mga
kapatid, mga anak na mula sa lipi ni Abraham at ang mga
kasama ninyo na sumasamba sa Diyos, ito ay para sa atin kaya
ipinadala ang mensaheng ito tungkol sa kaligtasan. **27** Para sa
kanila na taga-Jerusalem, at sa kanilang mga pinuno, na hindi
totoong nakakakilala sa kaniya, ni hindi talaga nila nauunawaan
ang tinig ng mga propeta habang binabasa tuwing Araw ng
Pamamahinga; kaya natupad nila ang mga mensahe ng mga
propeta sa pamamagitan ng paghatol kay Jesus sa kamatayan.
28 Kahit pa wala silang natagpuang dahilan upang patayin siya,
hiniling nila kay Pilato na siya ay patayin. **29** At nang natupad na
nilang lahat ang mga bagay na isinulat tungkol sa kaniya, siya
ay kanilang ibinaba mula sa puno at inihiga sa isang libingan. **30**
Ngunit binuhay siya ng Diyos mula sa mga patay. **31** Nakita siya
sa loob ng maraming araw ng mga sumama sa kaniya mula
Galilea hanggang Jerusalem. Ang mga taong ito ang naging
mga saksi niya ngayon sa mga tao. **32** Kaya dala namin sa inyo
ang magandang balita tungkol sa mga pangakong ibinigay sa
ating mga ninuno. **33** Iningatan ng Diyos ang mga pangakong ito
sa atin na kanilang mga anak, na kung saan binuhay niya si
Jesus mula sa mga patay. Ito din ang naisulat sa ikalawang awit:
'Ikaw ang aking Anak, at ngayon ako ay iyong magiging Ama.' **34**
Tungkol din naman sa katotohanang binuhay siya mula sa mga
patay upang hindi mabulok ang kaniyang katawan, nagsalita siya
ng katulad nito: 'Ipagkakaloob ko saiyo ang banal at maaasahang
mga pagpapala ni David.' **35** Ito rin ay kung bakit niya sinabi sa
iba pang awit, 'Hindi mo pahihintulutan na makitang mabulok ang
iyong Nag-iisang Banal.' **36** Nang matapos paglingkuran ni David
ang kaniyang sariling salinlahi sa mga nais ng Diyos, nakatulog

siya, kasama nang kaniyang mga ama, at nabulok, **37** ngunit
siya na binuhay ng Diyos ay hindi nabulok. **38** Kaya dapat ninyo
itong malaman, mga kapatid, na sa pamamagitan ng taong ito
ay naipahahayag sa inyo ang kapatawaran ng mga kasalanan.
39 Sa pamamagitan niya ang bawat isang mananampalataya
ay pinawalang-sala mula sa lahat ng bagay na hindi kayang
maipawalang-sala sa inyo sa kautusan ni Moises. **40** Kaya't mag-
ingat kayo na hindi mangyari sa inyo ang sinabi ng mga propeta:
41 'Tingnan ninyo, mga mapang-alipusta, at mamangha kayo at
saka mamamatay sapagkat isasagawa ko ang gawain sa inyong
mga araw, isang gawaing hindi ninyo paniniwalaan kailanman,
kahit pa mayroong maghayag nito sa inyo.'" **42** Habang paalis
na sina Pablo at Bernabe, nagmakaawa sa kanila ang mga tao
kung maaari nilang sabihin muli ang katulad na mensahe sa
susunod na Araw ng Pamamahinga. **43** Nang matapos na ang
pagpupulong sa sinagoga, marami sa mga Judio at mga taong
nagbago ng paniniwala ang sumunod kina Pablo at Bernabe, na
nagsalita sa kanila at nanghikayat na magpatuloy sa biyaya ng
Diyos. **44** Nang sumunod na Araw ng Pamamahinga, halos
ang buong lungsod ay nagsama-samang nagkatipon upang
makinig ng salita ng Panginoon. **45** Nang makita ng mga Judio
ang maraming tao, napuno sila ng pagka-inggit at nagsalita
laban sa mga bagay na ipinahahayag ni Pablo at ininsulto siya. **46**
Ngunit matapang na nagsalita sina Pablo at Bernabe at sinabi,
“Kinakailangan muna na ang salita ng Diyos ay maibahagi sa
inyo. Ngunit nakikita kong itinutulak ninyo ito palayo sa inyong
sarili at itinuturing ang inyong sarili na hindi karapat-dapat sa
buhay na walang hanggan, tingnan ninyo, pupunta kami sa mga
Gentil. **(aiōnios g166)** **47** Sapagkat iniutos sa amin ng Panginoon,

na nagsasabi, 'Inilagay ko kayo bilang ilaw sa mga Gentil upang
kayo ay magdala ng kaligtasan sa mga pinakadulong bahagi ng
mundo.'" 48 Nang narinig ito ng mga Gentil, nagalak sila at pinuri
ang salita ng Panginoon. Nanampalataya ang mga naitalaga sa
buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** 49 Lumaganap ang
salita ng Panginoon sa buong rehiyon. 50 Ngunit hinikayat ng
mga Judio ang mga relihiyoso at mga mahahalagang babae,
gayon din ang mga lalaking namumuno sa lungsod. Nagdulot ito
ng matinding pag-uusig laban kina Pablo at Bernabe at itinaboy
sila hanggang sa hangganan ng kanilang lungsod. 51 Ngunit
ipinagpag nina Pablo at Bernabe ang alikabok mula sa kanilang
mga paa laban sa kanila. Pumunta sila sa lungsod ng Iconio.
52 At napuno ang mga alagad ng kagalakan at ng Banal na
Espiritu.

14 Nangyari din ito sa Iconio, na sina Pablo at Bernabe ay
magkasamang pumasok sa loob ng sinagoga ng mga Judio
at nagsalita sa paraan na napakaraming Judio at Griyego ang
nanampalataya. 2 Ngunit nanghikayat ang mga suwail na Judio
sa kalagitnaan ng mga Gentil at hinimok sila na magalit laban sa
mga kapatid. 3 Kaya nanatili sila doon ng mahabang panahon,
matapang na nagsasalita sa kapangyarihan ng Diyos, Habang
nagbibigay siya ng patunay tungkol sa mensahe ng kaniyang
biyaya. Ginawa niya ito sa pamamagitan ng mga palatandaan at
mga kamangha-manghang bagay sa pamamagitan ng kamay
nina Pablo at Bernabe. 4 Ngunit nahati ang karamihan sa
lunsod: pumanig ang iba sa mga Judio at sa mga apostol naman
ang iba. 5 Nang subukang himukin ng mga Gentil at Judio
ang kanilang mga pinuno na saktan at batuhin sina Pablo at
Bernabe, 6 nalaman nila ang mga ito at tumakas sila patungo sa

lungsod ng Licaonia, Listra at Derbe at sa palibot na rehiyon,
7 at doon nangangaral sila ng ebanghelyo. 8 Sa Listra may
isang lalaking nakaupo sa kaniyang mga paa na walang lakas,
isang lumpo mula pa noong nasa sinapupunan ng kaniyang
ina, na hindi kailanman nakapaglakad. 9 Narinig ng taong ito si
Pablo na nagsasalita. Itinuon ni Pablo ang kaniyang mga mata
sa kaniya at nakita niya na mayroon siyang pananampalataya
upang gumaling. 10 Kaya sinabi niya sa kaniya ng malakas
ang boses, "Tumayo ka." tumalon ang lalaki at lumakad. 11
Nang makita ng maraming tao ang ginawa ni Pablo, sumigaw
sila ng malakas, nagsasalita sa wikang Licaonia, "Ang mga
diyos ay bumaba sa atin sa anyo ng tao." 12 Tinawag nilang
"Zeus," si Bernabe at "Hermes" naman si Pablo dahil siya ang
pangunahing tagapagsalita. 13 Nagdala ng baka at koronang
bulaklak sa tarangkahan ang pari ni Zeus, na ang templo ay nasa
labas lamang ng lungsod; siya at ang maraming tao ay gustong
mag-alay ng handog. 14 Ngunit nang narinig ito ng mga apostol
na sina, Bernabe at Pablo, pinunit nila ang kanilang kasuotan at
agad na lumabas na sumisigaw sa maraming tao 15 na sinasabi,
"Mga tao, bakit ninyo ginagawa ang mga bagay na ito? mga
tao din kami na may damdamin tulad ninyo. Dinala namin sa
inyo ang mabuting balita, upang tumalikod kayo sa mga bagay
na walang halaga para sa Diyos na buhay, na gumawa sa
kalangitan, lupa, at nang dagat at ang lahat ng mga naroon. 16
Sa mga nakalipas na panahon, pinahintulutan niya ang lahat
ng bansa na lumakad sa sarili nilang kagustuhan. 17 Ngunit
gayun pa man hindi niya hinayaan ang kaniyang sarili na walang
saksi, dahil doon gumawa siya ng mabuti at ibinigay sa inyo ang
mga ulan mula sa langit at mabungang mga panahon, pinupuno

ang inyong mga puso ng pagkain at kagalakan." 18 Maging sa
mga salitang ito, napigilan nina Pablo at Bernabe ang pag-aalay
sa kanila ng maraming tao. 19 Ngunit ilang mga Judio mula
Antioquia at Iconio ang dumating at hinikayat ang maraming tao.
Binato nila si Pablo at kinaladkad palabas ng lungsod sa pag-
aakalang siya ay patay na. 20 Ngunit habang nakatayo ang mga
alagad sa palibot niya, tumayo siya at pumasok sa lungsod.
Nang sumunod na araw pumunta siya sa Derbe kasama si
Bernabe. 21 Pagkatapos nilang ipinangaral ang ebanghelyo sa
lungsod na iyon at magkaroon ng maraming alagad, bumalik
sila sa Listra, sa Iconio, at sa Antioquia. 22 Ipinagpatuloy
nilang palakasin ang isipan ng mga alagad at hinikayat sila na
magpatuloy sa pananampalataya. Sinabi nila sa kanila na sa
pamamagitan ng maraming pagdurusa bago tayo makakapasok
sa kaharian ng Diyos. 23 Nang makapagtalaga sila ng mga
nakatatanda sa bawat kapulungan ng mga mananampalataya,
at makapanalangin na may pag-aayuno, ipinagkatiwala nila
sila sa Panginoon na kanilang pinaniniwalaan. 24 Pagkatapos,
dumaan sila sa Pisidia at dumating sa Panfilia. 25 Nang kanilang
maihayag ang salita sa Perga, umalis sila pababa ng Atalia.
26 Mula doon naglayag sila patungong Antioquia kung saan
ipinagkatiwala nila sa biyaya ng Diyos ang gawaing kanilang
natapos. 27 Nang dumating sila sa Antioquia at sama-samang
tinipon ang kapulungan, ibinalita nila ang lahat ng bagay na
ginawa ng Diyos sa kanila at kung paanong binuksan ng Diyos
ang pintuan ng pananampalataya para sa mga Gentil. 28 Nanatili
sila ng mahabang panahon kasama ng mga alagad.

15 May ilang mga lalaki na bumaba galing sa Judea at nagturo
sa mga kapatid na nagsasabi "Maliban na kayo ay magpatuli

mula sa kaugalian ni Moises, kayo ay hindi maliligtas." **2** Nang
nakipagharap at nakipagtalo sa kanila sina Pablo at Bernabe,
nagpasiya ang mga kapatid na sina Pablo, Bernabe, at ang
ilan sa kanila ay kailangang pumunta sa Jerusalem, sa mga
apostol at sa mga nakatatanda patungkol sa mga pinagtatalunan
nila. **3** Kaya sila, na pinadala ng iglesiya ay dumaan ng Fenicia
at Samaria at ipinahayag ang pagbabalik-loob ng mga Gentil.
Nagdulot sila ng lubos na kagalakan sa lahat ng kapatid. **4**
Nang dumating sila sa Jerusalem, sinalubong sila ng iglesia,
ng mga apostol at ng nakatatanda, at ipinahayag ang lahat
ng mabuting ginawa ng Diyos sa kanila. **5** Ngunit ilan sa mga
kalalakihan na nanampalataya, na kabilang sa pangkat ng mga
Pariseo ay tumayo at nagsabi, "Kinakailangan na sila ay matuli
at utusan sila na sundin ang kautusan ni Moises." **6** Kaya
nagtipon ang mga apostol at nakatatanda upang pag-usapan
ang bagay na ito. **7** Pagkatapos ng mahabang pagtatalo, tumayo
si Pedro at sinabi sa kanila "Mga kapatid, alam ninyo na hindi pa
nagtatagal ay pumili ang Diyos sa inyo, na sa pamamagitan
ng aking bibig kailangang marinig ng mga Gentil ang salita ng
ebanghelyo, at manampalataya. **8** Ang Diyos na nakakaalam ng
puso ay nagpatotoo sa kanila, ibinibigay sa kanila ang Banal
na Espiritu, katulad ng ginawa niya sa atin; **9** at wala siyang
tinangi sa atin at sa kanila, ginawa niyang malinis ang kanilang
mga puso sa pamamamagitan ng pananampalataya. **10** Ngayon
bakit ninyo sinusubukan ang Diyos, na dapat kayong maglagay
ng pamatok sa leeg ng mga alagad na kahit ang ating mga
ama o maging tayo man ay hindi kayang makadala? **11** Ngunit
naniniwala tayo na tayo ay maliligtas sa pamamagitan ng biyaya
ng Panginoong Jesus, katulad nila." **12** Nanatiling tahimik ang

mga tao habang nakikinig kay Bernabe at Pablo na ibinabalita
ang mga tanda at himala na ginawa ng Diyos sa mga Gentil sa
pamamagitan nila. **13** Pagkatapos nilang tumigil sa pagsasalita,
sumagot si Santiago, na sinasabi “Mga kapatid, makinig kayo
sa akin. **14** Sinabi ni Simon kung paano unang tinulungan ng
may mapagmahal ng Diyos ang mga Gentil upang kumuha
mula sa kanila ng mga tao para sa kaniyang pangalan.” **15**
Sumasang-ayon dito ang mga salita ng mga propeta, katulad ng
nasusulat, **16** 'Pagkatapos ng mga bagay na ito, ako ay babalik,
at itatayo ko muli ang tolda ni David na bumagsak; aayusin
ko at itatayong muli ang mga guho nito, **17** upang ang mga
natitirang mga kalalakihan ay hanapin ang Panginoon, kasama
ang lahat na mga Gentil na tinawag sa aking pangalan.' **18**
Ito ang sinasabi ng Panginoon, na siyang gumawa ng mga
bagay na batid sa nagdaang kapanahunan. **(aiōn g165)** **19** Kaya,
ang opinyon ko ay dapat huwag nating gambalain ang mga
Gentil na nagbalik sa Diyos; **20** sa halip, sulatan natin sila
na dapat silang lumayo sa karumihan ng mga diyus-diyosan,
mula sa sekswal na imoralidad, at mula sa mga binigti at sa
dugo. **21** Mula sa mga nagdaang salinhali may mga tao na
nagpapahayag at nagbabasa ng katuruan ni Moises sa sinagoga
tuwing Araw ng Pamamahinga”. **22** Kaya't minabuti ng mga
apostol at mga nakatatanda, kasama ang buong iglesia na piliin
si Judas na tinatawag na Barsabas, at Silas, na mga pinuno
ng iglesia upang ipadala sila sa Antioquia kasama ni Pablo at
Bernabe. **23** Isinulat nila ito, “Ang mga apostol, mga nakatatanda
at mga kapatid, sa mga kapatid na Gentil sa Antioquia, Siria at
Cilicia, binabati ko kayo. **24** Nalaman namin na may ilang mga
kalalakihan kung saan hindi kami nagbigay ng anumang utos

ay pumunta sa inyo at nagbagabag sa inyo sa mga katuruang
aming ipinahayag na nagbabagabag sa inyong mga kaluluwa.
25 Kaya minabuti naming lahat na magkaisa na pumili ng mga
lalaki na papapuntahin namin sa inyo kasama sa aming mga
minamahal na sina Pablo at Bernabe, **26** mga taong nagtaya ng
kanilang mga buhay para sa ngalan ng ating Panginoong Jesu-
Cristo. **27** Kaya isinugo namin sa inyo sina Judas at Silas, na
magsasabi din sa inyo ng gayon ding mga bagay. **28** Sapagkat
minabuti namin at ng Banal na Espiritu na huwag kayong bigyan
ng mabibigat na mga pasanin maliban sa mga bagay na ito
na kinakailangan: **29** na talikuran ninyo ang bagay na naialay
sa mga diyus-diyosan, sa dugo, sa mga binigti, at sa sekswal
na imoralidad. Kapag nailayo ninyo ang inyong mga sarili sa
mga ito, ikabubuti ninyoito. Paalam.” **30** Kaya sila, nang sila ay
pinauwi, pumunta sila sa Antioquia; pagkatapos nilang tipunin
ang lahat ng tao, iniabot nila ang liham. **31** Nang mabasa nila ito,
sila'y nagalak dahil sa pag-asa at lakas na ibinigay sa kanila. **32**
Si Judas at Silas na mga propeta rin, ay pinatatag ang loob ng
mga kapatiran sa marami nilang mga salita na nakapagpatibay
sa kanila. **33** Pagkatapos nilang mamalagi ng ilang panahon
doon, ay payapa silang pinauwi sa mga kapatid na nagsugo sa
kanila. **34** (Ngunit minabuti ni Silas na magpaiwan doon.) **35**
Ngunit si Pablo at Bernabe ay nanatili sa Antioquia kasama ng
mga iba pa, na kung saan sila ay nagturo at nagpahayag ng
salita ng Panginoon. **36** Lumipas ang ilang araw, sinabi ni Pablo
kay Bernabe, “Balikan natin ngayon at dalawin ang ating mga
kapatid sa bawat lungsod na kung saan ipinahayag natin ang
salita ng Panginoon, at kumustahin ang kanilang kalagayan. **37**
Nais ni Bernabe na isama si Juan na tinatawag ding Marcos. **38**

Ngunit naisip ni Pablo na hindi mabuting isama si Marcos na
nag-iwan sa kanila sa lugar ng Pamfilia at hindi na sumama
sa kanilang gawain. **39** At sila ay nagkaroon ng matinding di
pagkakaunawaan, kaya sila naghiwalay, isinama ni Bernabe si
Marcos at naglayag sila papuntang Sayprus. **40** Pinili naman ni
Pablo si Silas at sila'y umalis pagkatapos siyang ipagkatiwala ng
mga kapatiran sa biyaya ng Panginoon. **41** At siya pumunta
patungong Siria at Cilicia, na pinagtitibay ang mga iglesiya.

16 Nakarating din si Pablo sa Derbe at Listra, at masdan ito,
naroon ang isang alagad na nagngangalang Timoteo, anak ng
isang babaeng Judio na mananampalataya; ang kaniyang ama
ay isang Griego. **2** Maganda ang sinasabi tungkol sa kaniya ng
mga kapatiran na taga Listra at Iconio. **3** Gusto ni Pablo na
makasama siya sa paglalakbay; kaya siya ay isinama niya at
tinuli dahil sa mga Judio na nasa lugar na iyon, sapagkat alam
nilang lahat na ang kaniyang ama ay isang Griego. **4** Nang sila
ay patungo na sa mga lungsod, inihatid nila sa mga Iglesia ang
mga tagubilin upang kanilang sundin, mga tagubilin na isinulat
ng mga apostol at ng mga nakatatanda sa Jerusalem. **5** Kaya
napalakas sa pananampalataya ang mga iglesia at dumami ang
kanilang bilang araw-araw. **6** Tumungo si Pablo at ang kaniyang
mga kasama sa mga lupain ng Frigia at Galacia, dahil hindi
pinahintulutan ng Banal na Espiritu na mangaral sila ng salita ng
Diyos sa probinsiya ng Asia. **7** Nang malapit na sila sa Misia,
ninais nila na tumungo sa Bitinia, ngunit hindi sila pinahintulutan
ng Espiritu ni Jesus. **8** Kaya ng makalampas sila sa Misia,
tumungo sila sa lungsod ng Troas. **9** Isang pangitain ang
nakita ni Pablo ng gabing iyon: may isang lalaki na Macedonia
ang nakatayo doon na tumatawag sa kaniya at nagsasabing,

“Tumungo kayo dito sa Macedonia at tulungan kami.” 10 Nang
makita ni Pablo ang pangitain, nagmamadali kaming pumunta
sa Macedonia, pinatutunayan na tinawag kami ng Diyos upang
ipangaral ang ebanghelyo sa kanila. 11 Pagkalayag namin galing
ng Troas, dumiretso kami sa Samotracia at nang sumunod
na araw kami ay dumating sa Neapolis; 12 Mula roon ay
pumunta kami sa Filipos, isang lungsod ng Macedonia, ang
pinakamahalagang lungsod sa distrito at nasasakupan ng Roma,
at nanatili kami sa lungsod na ito ng ilang araw. 13 Nang Araw
ng Pamamahinga lumabas kami sa tarangkahan sa may tabi
ng ilog, na kung saan naisip namin na may lugar doon upang
manalangin. Naupo kami at nakipag usap sa mga nagtipon-
tipon na mga babae. 14 May isang babae na nagngangalang
Lidia ang nagbebenta ng mga tela na kulay lila na nanggaling
sa lungsod ng Tiatira na sumasamba sa Diyos, nakinig siya
sa amin. Binuksan ng Panginoon ang kaniyang puso upang
bigyangpansin ang mga bagay na sinabi ni Pablo. 15 Nang
mabautismuhan siya at ang kaniyang sambahayan, hinikayat
niya kami, at nagsasabing, “Kung itinuturing ninyo na ako ay
matapat sa Panginoon, pumunta kayo sa aking bahay, at manatili
roon.” At nahikayat niya kami. 16 Nangyari nga, habang kami ay
patungo sa lugar ng panalanginan, nasalubong namin ang isang
batang babae na may espritu ng panghuhula. Nagdadala siya sa
kaniyang mga amo ng maraming pakinabang sa pamamagitan
ng panghuhula. 17 Sumunod ang babaeng ito kay Pablo at
sa amin at sumigaw, na nagsasabing, “Ang mga taong ito ay
mga lingkod ng Kataas-taasang Diyos. Nagpapahayag sila sa
inyo ng daan ng kaligtasan.” 18 Ginawa niya ito sa loob ng
maraming araw. Ngunit si Pablo nang lubhang nainis sa kaniya

ay lumingon at sinabi sa espiritu, “Inuutos ko saiyo sa pangalan
ni Jesu Cristo lumabas ka sa kaniya.” At agad itong lumabas. **19**
Nang makita ng kaniyang mga amo na ang kanilang pag-asa
sa pinag kakakitaan ay nawala, sinunggaban nila si Pablo at
Silas at kinaladkad sila sa pamilihan at iniharap sa mga may
kapangyarihan. **20** Nang dinala sila sa mga hukom, sinabi nilang,
“Judio ang mga taong ito at sila ay gumagawa ng maraming
kaguluhan sa ating lungsod. **21** Nagtuturo sila ng mga bagay na
hindi naaayon sa ating batas upang tanggapin o gawin bilang
mga Romano.” **22** At nagkaisa ang napakaraming tao laban kina
Pablo at Silas; Pinunit ng mga hukom ang kanilang mga damit at
nag-utos na hampasin sila ng pamalo. **23** Nang mapalo na sila ng
maraming beses, ipinatapon sila sa bilangguan at inutusan ang
bantay ng bilangguan na sila ay bantayang maigi. **24** Pagkatapos
niyang matanggap ang utos na ito, pinasok sila ng bantay sa
kaloob-looban ng bilangguan at ikinadena ang kanilang paa sa
pagitan ng dalawang mabibigat na kahoy. **25** Nang maghahating
gabi na sina Pablo at Silas ay nananalangin at umaawit ng mga
himno sa Diyos, at nakikinig ang ibang bilanggo sa kanila. **26**
Biglang may malakas na lindol, kaya't ang mga pundasyon ng
bilangguan ay nayanig; at agad nagbukas ang lahat ng mga
pintuan, at nakalas ang kadena ng bawat isa. **27** Nagising ang
bantay sa kaniyang pagkakatulog at nakitang bukas ang mga
pintuan ng bilangguan; hinugot niya ang kaniyang espada at
magpapakamatay na sana, dahil inakala niyang nakatakas ang
mga bilanggo. **28** Ngunit sumigaw si Pablo ng may malakas
na boses na nagsasabing, “Huwag mong saktan ang iyong
sarili, narito kaming lahat.” **29** Humingi ng ilaw ang bantay
ng bilangguan at nagmamadaling pumasok na nanginginig sa

takot at nagpatirapa kina Pablo at Silas, 30 at inilabas sila
at nagsabing, “Mga ginoo, ano ang dapat kong gawin upang
maligtas?” 31 Sinabi nila sa kaniya, “Manampalataya ka sa
Panginoong Jesus at ikaw ay maliligtas, ikaw at ang buo mong
sambahayan.” 32 Ipinahayag nila ang salita ng Panginoon sa
kaniya, kasama ang lahat sa kaniyang tahanan. 33 Nang gabing
iyon kinuha sila ng bantay ng bilanguan sa oras ding iyon at
hinugasan ang kanilang mga sugat at siya at ang lahat ng
kaniyang sambahayan ay agad na nabautismuhan. 34 Dinala
niya si Pablo at Silas sa kaniyang tahanan at naghain ng pagkain
para sa kanila. Siya ay lubhang nagalak kasama ang lahat
ng kaniyang sambahayan, dahil lahat sila ay nanampalataya
sa Diyos. 35 Nang umaga na, nagpaabot ang mga hukom ng
pahayag sa mga bantay, na nagsasabing, “Hayaan na ninyong
makalaya ang mga lalaking iyon.” 36 Ibinalita ng bantay ang
mensahe kay Pablo, na nagsasabing, “Ang mga hukom ay
nagpaabot ng mensahe sa akin na kayo ay palayain na; kaya
ngayon ay lumabas na kayo at humayo na may kapayapaan.”
37 Ngunit sinabi ni Pablo sa kanila, “Hayagan nila kaming
hinampas, mga Romano kaming hindi nahatulan at pinatapon
kami sa bilangguan; at ngayo'y palalayain kami ng lihim? Hindi
maaari; hayaan ninyo sila mismo ang pumarito at dalhin tayo
palabas.” 38 Binalita ng mga bantay ang mga salitang ito sa
mga hukom; natakot ang mga hukom nang kanilang marinig na
sina Pablo at Silas ay mga Romano. 39 Dumating ang mga
hukom at nagmakaawa sa kanila; at nang inilabas nila sila sa
bilangguan, pinakiusapan nila si Pablo at si Silas na umalis na
sa lungsod. 40 Kaya lumabas na ng bilangguansina Pablo at
Silas at nagtungo sa bahay ni Lidia. Nang makita nina Pablo at

Silas ang mga kapatid, pinalakas nila ang kanilang kalooban at
sila ay umalis mula sa lungsod.

17 Ngayon nang dumaan sila sa mga bayan ng Amfipolis at
Apolonia, sila ay dumating sa bayan ng Tesalonica, kung saan ay
mayroong isang sinagoga ng mga Judio. **2** Tulad ng nakagawian
ni Pablo, pumunta siya sa kanila, at sa tatlong araw ng sabbath
ay nangatwiran sa kanila mula sa mga kasulatan. **3** Binubuksan
niya ang mga kasulatan at nagpapaliwanag na kinakailangan
ng Cristo na magdusa at muling mabuhay mula sa mga patay.
Sinabi niya, "Itong si Jesus na aking ipinapahayag sa inyo ay
ang Cristo." **4** May ilang mga Judio ang nahikayat at sumama
kina Pablo at Silas, pati na rin ang mga debotong Griego, mga
kilalang kababaihan, at lubhang napakaraming tao. **5** Ngunit
nang dahil sa inggit, ang mga hindi naniniwalang mga Judio ay
kumuha ng mga masasamang tao mula sa pamilihan, nagsama-
sama sila upang manggulo sa lungsod. Pinasok nila ang bahay
ni Jason dahil nais nilang iharap sina Pablo at Silas sa mga tao.
6 Ngunit nang hindi nila sila matagpuan, kinaladkad nila si Jason
at ang iba pang mga kapatid sa harapan ng mga pinuno ng
lungsod na sumisigaw "Pumunta rito ang mga lalaking ito na
nagdulot ng kaguluhan." **7** Itong mga lalaking tinanggap ni Jason
ay sumasalungat laban sa mga kautusan ni Ceasar; sinasabi
nilang mayroong pang ibang hari - si Jesus." **8** Nang marinig ng
karamihan at ng mga pinuno ng lungsod ang mga bagay ito,
sila ay nabagabag. **9** Pagkatapos nilang makuha ang perang
pambayad mula kay Jason at sa kasamahan niya pinalaya na
nila sila. **10** Nang gabing iyon pinapunta ng mga kapatid sina
Pablo at Silas sa Berea. Nang makarating sila roon, nagpunta
sila sa sinagoga ng mga Judio. **11** Ngayon ang mga taong ito ay

mas matalino kaysa sa mga taga Tesalonica, dahil tinanggap
nila ang salita nang may kahandaan ng isip, nagsasaliksik
ng mga kasulatan araw araw, upang makita kung ang mga
bagay na ito ay totoo. **12** Kaya naman marami sa kanila ang
nanampalataya, kabilang ang ilang mga kilalang kababaihang
Griego at maraming kalalakihan. **13** Ngunit nang mapag-alaman
ng mga Judio na taga Tesalonica na nagpapahayag si Pablo ng
Salita ng Dios sa Berea, nagpunta sila doon at niligalig at ginulo
nila ang mga tao. **14** Pagkatapos, agad - agad na pinapunta ng
mga kapatid si Pablo papunta doon sa dagat, ngunit nanatili sina
Silas at Timoteo doon. **15** Dinala si Pablo ng mga naghatid sa
kaniya hanggang sa lungsod ng Atenas. Nang sila ay papaalis
na doon, nagbilin sa kanila si Pablo, na papuntahin sina Silas at
Timoteo sa kaniya sa lalong madaling panahon. **16** Ngayon
habang nag-aantay si Pablo sa kanila sa Atenas, nabagabag
ang kaniyang espiritu nang kaniyang makita na ang lungsod
ay puno ng mga diyus-diyosan. **17** Kaya nangatwiran siya
sa mga Judio sa sinagoga at sa mga sumamba sa Diyos at
maging sa mga nakikipagkita sa kaniya sa pamilihan araw-araw.
18 Ngunit mayroong din mga pilosopong Epicureo at Estoico
na kaniyang nakaharap. At may mga nagsabi, “Ano ang nais
sabihin ng madaldal na ito?” sabi ng iba, “Parang mangangaral
siya ng ibang diyos,” dahil nangangaral siya tungkol kay Jesus
at nang muling pagkabuhay. **19** Dinala nila si Pablo papunta
sa Areopago na sinasabing, “Maaari ba naming malaman ang
bagong katuruan na iyong sinasabi? **20** Sapagkat naghatid ka
ng kakaibang bagay sa aming tainga. Kaya nga, nais naming
malaman ang kahulugan ng mga ito. **21** (Ngayon lahat ng
mga taga Atenas at mga dayuhang nakatira doon ay ginugugol

lamang ang kanilang panahon sa pagkukwento o pakikinig
tungkol sa mga bagay na bago.) **22** Kaya tumayo si Pablo sa
kalagitnaan ng Aeropago at nagsabi, “Kayong mga taga-Atenas,
nakita ko na kayo ay napakarelihiyoso sa lahat ng paraan. **23**
Sapagkat sa aking pagdaraan at pagmamasid sa mga bagay
na inyong sinasamba, natagpuan ko ang isang altar na may
naka-ukit na ganito, “SA DIYOS NA HINDI NAKIKILALA “. Ang
sinasamba ninyo na hindi nakikilala ang aking ipinapahayag
sa inyo. **24** Ang Diyos na lumikha ng mundo at ng lahat ng
naroon, dahil siya ang Panginoon ng langit at lupa, ay hindi
nananahan sa mga templo na itinayo ng mga kamay. **25** Hindi
rin siya pinagsilbihan ng mga kamay ng tao, na para bang
kailangan niya ang anuman, dahil siya mismo ang nagbigay ng
buhay sa tao at hininga at lahat ng iba pang mga bagay. **26** At
mula sa isang tao ay nilikha niya ang bawat lahi ng mga taong
nabubuhay sa ibabaw ng mundo, itinakda niya ang kanilang
mga kapanahunan at ang hangganan ng kanilang tinitirahan.
27 Kaya nga dapat nilang hanapin ang Diyos at baka sakaling
maabot siya at matagpuan at sa katunayan, hindi siya malayo
sa bawat isa sa atin. **28** Dahil sa kaniya tayo ay nabubuhay at
gumagalaw, at mayroong pagkatao, gaya nga ng sabi ng inyong
mga makata, 'Dahil tayo rin ay kaniyang anak.' **29** Dahil tayo ay
anak ng Diyos, hindi natin dapat isipin na ang pagkadiyos ay
tulad ng ginto o pilak o mga batong nilikha ng kaisipan ng tao.
30 Kaya nga, pinalampas ng Diyos ang panahon na hindi siya
kinilala, ngunit ngayon inuutusan niya ang lahat ng mga tao sa
lahat ng dako na magsisi. **31** Ito ay dahil itinakda na niya ang
araw kung kailan niya hahatulan ang mundo sa katuwiran sa
pamamagitan ng taong kaniyang pinili. Pinatunayan ito ng Diyos

sa lahat ng tao, sa pamamagitan ng pagbuhay sa kaniya sa mga
patay." **32** Ngayon nang marinig ng mga kalalakihan ng Atenas
ang tungkol sa muling pagkabuhay sa mga patay, kinutya ng
iba si Pablo; ngunit sinabi ng iba, "Pakikinggan ka naming muli
tungkol sa mga bagay na ito." **33** Pagkatapos niyon, iniwan sila
ni Pablo. **34** Ngunit may ilang mga lalaking sumama sa kaniya
at nanampalataya, kabilang si Dionisio na Areopagita, isang
babaing nagngangalang Damaris at iba pang kasama nila.

18 Pagkatapos mangyari ng mga bagay na ito si Pablo ay
umalis sa Atenas at pumunta sa Corinto. **2** Natagpuan niya
doon ang isang Judio na ang pangalan ay Aquila na nagmula sa
Punto na kagagaling lamang ng Italya, kasama si Priscila na
kaniyang asawa, dahil pinag-utos ni Claudio na lahat ng Judio
ay umalis ng Roma. Pumunta si Pablo sa kanila; **3** Namuhay
at nagtrabaho si Pablo kasama nila dahil siya ay katulad din
nila. Mga manggagawa ng tolda. **4** Kaya nangangatwiran si
Pablo sa loob ng sinagoga tuwing Araw ng Pamamahinga.
Hinikayat niya ang mga Judio at mga Griyego. **5** Ngunit nang
dumating sina Silas at Timoteo sa Macedonia, Inudyukan ng
Espiritu si Pablo na magpatotoo sa mga Judio na si Jesus ang
Kristo. **6** Nang hindi sumang-ayon ang mga Judio at siya ay
nilait, pinagpag ni Pablo sa kanila ang kaniyang kasuotan at
sinabi sa kanila, "Ang inyong dugo ay sumainyong sariling mga
ulo; wala akong kasalanan. Simula ngayon sa mga Gentil na
ako pupunta." **7** At siya ay umalis at nagpunta sa tahanan ni
Ticio Justu, isang lalaking sumasamba sa Diyos. Ang kaniyang
tahanan ay nasa tabi ng sinagoga. **8** Si Crispo na namumuno sa
sinogoga at lahat sa kaniyang sambahayan ay nanampalataya
sa Panginoon. Marami sa mga taga-Corinto na nakarinig kay

Pablo ay nanampalataya at nabautismuhan. **9** Isang gabi sinabi
ng Panginoon kay Pablo sa isang pangitain, “Huwag kang
matakot, kundi magsalita ka at huwag kang manahimik. **10** Dahil
kasama mo ako, at walang sinumang magtatangkang manakit
sa iyo, dahil marami akong tao sa lungsod na ito.” **11** Tumira
doon si Pablo ng isang taon at anim na buwan, Nagtuturo
ng salita ng Diyos sa kanilang kalagitnaan. **12** Ngunit nang
si Galio ay naging Gobernador ng Acaya, sama-samang nag
alsa ang mga Judio laban kay Pablo at dinala siya sa harap ng
hukuman; **13** sinabi nila, “Ang lalaking ito ay nanghihikayat sa
mga tao na sumamba sa Diyos na labag sa batas.” **14** Ngunit
nang magsasalita na si Pablo, sinabi ni Galio sa mga Judio,
“kayong mga Judio, kung totoo man na ito ay tungkol sa isang
pagkakamali o isang krimen, nararapat lamang na harapin ko
kayo. **15** Ngunit dahil ito ay mga katanungan lamang tungkol sa
mga salita at mga pangalan at sarili ninyong batas, lutasin ninyo
ito sa inyong mga sarili. Hindi ko gustong maging hukom ng mga
bagay na ito.” **16** Pinaalis sila ni Galio sa hukuman. **17** Kaya
sinunggaban nila si Sostenes na pinuno ng mga sinagoga at
binugbog siya sa harapan ng hukuman. Ngunit hindi pinansin
ni Galio ang kanilang ginawa. **18** Matapos manatili doon ni
Pablo ng marami pang mga araw, iniwanan ang mga kapatid at
naglayag papunta ng Siria kasama sina Priscila at Aquila. Bago
siya umalis sa daungan ng Cencrea, ipinaahit niya ang kaniyang
ulo dahil sa kaniyang panatang Nazaro. **19** Nang dumating sila
sa Efeso, iniwan niya sina Priscila at Aquila doon, ngunit siya
mismo ay nagpunta sa sinagoga at nangatuwiran sa mga Judio.
20 Nang tanungin nila si Pablo na manatili pa ng mas mahabang
panahon, tumanggi siya. **21** Ngunit ng siya ay paalis na, sinabi

niya, “Babalik akong muli sa inyo kung kalooban ng Diyos.” Kaya
siya ay naglayag mula sa Efeso. **22** Nang makadaong si Pablo
sa Caesarea, umakyat siya at binati ang iglesia sa Jerusalem at
pagkatapos ay bumaba siya sa Antioquia. **23** Pagkatapos niyang
manatili doon ng ilang panahon, umalis si Pablo at nagpunta sa
mga rehiyon ng Galatia at Phyrgia at pinalakas ang lahat ng mga
disipulo. **24** Ngayon, may isang Judio na nagngangalang Apollos
na ipinanganak sa Alexandria, ang nagpunta sa Efeso. Mahusay
siyang mangusap at bihasa sa mga kasulatan. **25** Naturuan si
Apollos sa mga katuruan ng Panginoon. Sa pagiging maalab sa
espiritu, nagsalita siya at nagturo nang wasto tungkol sa mga
bagay ukol kay Jesus, ngunit tungkol lamang sa baustismo ni
Juan ang kaniyang nalalaman. **26** Nagsimulang magsalita si
Pablo nang may katapangan sa sinagoga. Ngunit nang marinig
siya nina Priscila at Aquila, kinaibigan nila siya at ipinaliwanag
sa kaniya ang paraan ng Diyos ng mas mabuti. **27** Nang ninais
niyang dumaan sa Acaya, pinalakas ng mga kapatiran ang
kaniyang loob at sumulat sa mga disipulo sa Acaya upang siya
ay tanggapin. Nang dumating siya, tinulungan niya ng labis ang
mga nanampalataya sa pamamagitan ng biyaya. **28** Lubhang
dinaig ni Apolos sa publiko ang mga Judio taglay ang kaniyang
kapangyarihan at kahusayan, ipinapakita sa pamamagitan ng
mga kasulatan na si Jesus nga ang Cristo.

19 At nang si Apolos ay nasa Corinto, dumaan si Pablo sa
mga matataas na lupain at nakarating sa lungsod ng Efeso, at
natagpuan niya ang ilang alagad doon. **2** Sinabi ni Pablo sa
kanila, “Tinanggap ba ninyo ang Banal na Espiritu nang kayo ay
manampalataya?” Sinabi nila sa kaniya, “Hindi, hindi man lang
namin narinig ang tungkol sa Banal na Espiritu.” **3** Sinabi ni

Pablo, “Kung gayon saan kayo nabautismuhan?” Sinabi nila, “Sa
bautismo ni Juan.” **4** Kaya sumagot si Pablo, “Nagbautismo si
Juan kasama ang bautismo ng pagsisisi. Sinabi niya sa mga
tao na dapat silang manampalataya sa darating na kasunod
niya, kay Jesus.” **5** Nang narinig ito ng mga tao, nabautismuhan
sila sa pangalan ng Panginoong Jesus. **6** At nang ipatong ni
Pablo ang kaniyang kamay sa kanila, ang Banal na Espiritu ay
bumaba sa kanila at sila ay nagsalita ng iba't ibang mga wika at
nagpahayag ng propesiya. **7** mga labindalawang kalalakihan
silang lahat. **8** Pumunta si Pablo sa sinagoga at matapang
na nagsalita sa loob ng tatlong buwan. Pinangungunahan
niya ang mga pagpapaliwanag at panghihikayat sa mga tao
tungkol sa mga bagay patungkol sa Kaharian ng Diyos. **9**
Ngunit nang ang ilan sa mga Judio ay nagmamatigas at hindi
sumusunod, nagsimula silang magsalita ng masama sa daan ni
Cristo sa harap ng maraming tao. Kaya iniwan sila ni Pablo at
pinangunahan niya ang mga mananampalataya palayo sa kanila.
Nagsimula siyang magsalita araw-araw sa loob ng bulwagan ng
Tiranus. **10** Nagpatuloy ito ng dalawang taon, lahat ng mga
taong nakatira sa Asia ay nakarinig ng Salita ng Panginoon,
maging Judio o Griego. **11** Gumagawa ang Diyos ng mga
kamangha-manghang gawa sa pamamagitan ng mga kamay
ni Pablo, **12** upang maging ang mga may sakit ay gumaling,
at ang mga masasamang espiritu ay lumabas mula sa kanila,
nang makakuha sila ng mga panyo at epron mula sa katawan
ni Pablo. **13** Ngunit may mga Judio na nagpapalayas ng mga
masasamang espiritu ang naglalakbay sa lugar na ginagamit
ang pangalan ni Jesus para sa kanilang pansariling nais. Sila
ay nagsalita sa mga nasapian ng mga masasamang espiritu;

sinabi nilang, Mula sa pagpapahayag ni Pablo inuutusan kita
sa pamamagitan ni Jesus na ipinapangaral ni Pablo, lumayas
ka." **14** Ang mga gumawa nito ay ang pitong anak ng punong
pari ng mga Hudyo, na si Esceva. **15** Sumagot ang masamang
espiritu sa kanila, "Kilala ko si Jesus at kilala ko si Pablo; ngunit
sino kayo?" **16** Lumundag ang masamang espiritu sa mga
nagpalayas ng masamang espiritu at tinalo sila at sinaktan.
Pagkatapos tumakas sila palabas sa bahay na iyon na walang
damit at sugatan. **17** Nalaman ito ng lahat, maging mga Judio
at Griego na nanirahan sa Efeso. Natakot sila ng labis at
naparangalan ang pangalan ng Panginoong Jesus. **18** Gayon
din, marami sa mga mananampalataya ang dumating na nagsabi
at umamin ng kanilang mga kasamaang ginawa. **19** Marami sa
mga gumagawa ng salamangka ang nagdala ng kanilang mga
libro at sinunog nila sa paningin ng lahat. Nang bilangin nila ang
halaga nito, ito ay nagkakahalaga ng limampung libong piraso
ng pilak. **20** Kaya't ang salita ng Panginoon ay lumaganap sa
makapangyarihang paraan. **21** Ngayon nang natapos ni Pablo
ang kaniyang ministeryo sa Efeso, nagpasya siya sa Espiritu na
dumaan sa Macedonia at Acaya patungong Jerusalem; sinabi
niya, "Pagkagaling ko roon, kailangan ko ring makita ang Roma."
22 Pinadala ni Pablo ang dalawa sa kaniyang mga alagad sa
Macedonia, si Timoteo at Erasto, na tumulong sa kaniya. Ngunit
siya ay nanatili muna sa Asia ng kaunting panahon. **23** At
nagkaroon ng malaking kaguluhan sa panahong iyon Efeso
patungkol sa Daan. **24** May isang magpapanday ng pilak na
nagngangalang Demetrio, na gumagawa ng imahe ni Diana na
pilak, na nagbibigay ng malaking negosyo sa mga nagpapanday.
25 Kaya tinipon niya ang mga manggagawa sa trabahong iyon,

at sinabi, “Mga Ginoo, alam ninyo na sa negosyong ito tayo
kumikita ng malaking halaga. **26** Nakikita at naririnig ninyo iyon,
hindi lang sa Efeso, ngunit halos sa buong Asia. Ang Pablong ito
ay nanghikayat at nagpalayo ng maraming tao. Sinasabi niya na
walang mga diyos-diyosan na gawa sa mga kamay. **27** At hindi
lamang iyon ang panganib na ang mga kalakal natin ay hindi na
kakailanganin, subalit pati narin ang templo ng dakilang diyosang
si Diana ay maaring mawalan ng halaga. At mawawalan din
siya ng kadakilaan, na siyang sinasamba ng buong Asia at ng
buong mundo.” **28** Nang marinig nila ito, napuno sila ng galit at
sumigaw na nagsasabi, “Dakila si Diana ng mga taga- Efeso.”
29 Napuno ng kaguluhan ang buong lungsod, at ang mga tao ay
sama-samang nagmadali papunta sa tanghalan. At dinampot
nila ang mga kasamahan ni Pablo sa paglalakbay na sina Gaius
at Aristarco, na taga-Macedonia. **30** Nais ni Pablo na pumasok
sa gitna ng napakaraming tao, ngunit pinigilan siya ng mga
alagad. **31** Maging ang ilan sa mga opisyal ng probinsiya ng
Asia na kaniyang mga kaibigan ay nagpadala ng mensahe na
nakikiusap na huwag siyang tumuloy sa tanghalan. **32** Ang ibang
mga tao ay sumisigaw ng isang bagay, at ang ilan ay naman,
sapagkat nalito ang mga tao. Karamihan sa kanila ay hindi alam
kung bakit sila nagkatipon-tipon doon. **33** Dinala ng mga Judio si
Alejandro palabas sa maraming tao, ihinarap siya sa mga tao. Si
Alejandro ay nagsenyas ng kaniyang kamay upang magbigay ng
paliwanag sa mga tao. **34** Ngunit nang malaman nila na siya ay
isang Judio, sumigaw silang lahat ng may iisang tinig sa loob
ng dalawang oras, “Dakila si Diana ng mga taga Efeso.” **35**
Nang patahimikin ng kalihim ng bayan ang mga tao, sinabi niya,
“Kayong mga taga-Efeso, sino ba naman ang hindi nakakaalam

na ang lungsod ng mga taga Efeso ay tagapag-ingat ng templo
ng dakilang Diana at ng kaniyang imahe na nahulog mula sa
langit? **36** Nakikita naman natin na ang mga bagay na ito
ay hindi maitatanggi, kinakailangan na kayo ay manahimik at
huwag maging pabigla-bigla. **37** Sapagkat dinala ninyo ang mga
lalaking ito sa hukumang ito na hindi magnanakaw sa templo
o nagsasalita ng masama sa ating diyosa. **38** Kaya, kung si
Demetrio at ang mga manggagawa na kasama niya ay may
reklamo laban sa sinuman, bukas ang hukuman at nandiyan ang
mga gobernador. Hayaan ninyo na akusahan nila ang isat isa.
39 Ngunit kung naghahanap kayo ng kasagutan sa anumang
bagay, ito ay maaring maayos sa pagpupulong. **40** Kung gayon
tayo ay nanganganib na maakusahan sa nangyaring kaguluhan
sa araw na ito. Walang dahilan para sa kaguluhang ito, at hindi
natin kayang ipaliwanag ito.” **41** Nang sabihin niya ito, tinapos
na niya ang pagpupulong.

20 Nang tumigil na ang kaguluhan, ipinatawag ni Pablo
ang mga alagad at pinalakas ang kanilang loob. Pagkatapos
nagpaalam siya sa kanila at umalis papuntang Macedonia.
2 Nang mapuntah niya ang mga rehiyong iyon at labis na
mapalakas ang loob ng mga mananampalataya, pumunta siya
sa Grecia. **3** Pagkatapos niyang namalagi ng tatlong buwan
doon, may nabuong masamang balak ang mga Judio laban
sa kaniya nang siya ay maglalayag sa Siria, kaya nagpasiya
siya na bumalik sa Macedonia. **4** Sinamahan siya hanggang sa
Asia nina Sopater na anak ni Pirro mula sa Berea; Aristarco at
Segundo, na mga mananampalataya na nagmula sa Tesalonica;
ni Gayo na nagmula sa Derbe; Timoteo; Tiquico at Trofimo
mula sa Asia. **5** Ngunit nauna ang mga kalalakihang ito at

hinintay kami sa Troas 6 Naglayag kami mula Filipos pagkatapos
ng mga araw ng tinapay na walang lebadura, at sa loob ng
limang araw ay nakarating kami sa Troas. Nanatili kami doon
ng pitong araw. 7 Sa unang araw ng linggo, nang kami ay
nagtipun-tipon upang pagpira-pirasuhin ang tinapay, nagsalita
si Pablo sa mga mananampalataya. Binabalak niyang umalis
kinabukasan, kaya patuloy siyang nagsalita hanggang hating
gabi. 8 May maraming mga ilawan sa itaas ng silid kung saan
kami nagtipun-tipon. 9 May isang binata na nakaupo sa bintana
na nagngangalang Eutico, na nakatulog ng mahimbing. Habang
tumatagal ang pangangaral ni Pablo, patuloy parin sa pagtulog
ang binatang ito, nahulog mula sa pangatlong palapag at kinuha
siyang patay. 10 Ngunit bumaba si Pablo, dumapa sa kaniya at
yinakap siya. At sinabi niya “Wag kayong mag-alala, dahil siya
ay buhay.” 11 Pagkatapos umakyat siya sa itaas at pinag-piraso
ang tinapay at kumain. Pagkatapos niyang makipag-usap sa
kanila hanggang madaling-araw, siya ay umalis. 12 Naibalik nila
ang binata ng buhay at naging panatag ang kanilang kalooban.
13 Nauna kaming pumunta kay Pablo sa pamamagitan ng barko
at naglayag papuntang Ason, kung saan namin binalak isakay
si Pablo. Ito ang ninais niyang gawin, dahil binalak niyang
maglakbay sa lupa. 14 Nang nakasalubong namin siya sa Ason,
isinama namin siya sa barko at nagpunta sa Mitilene. 15 At
naglayag kami mula doon at nakarating kinabukasan sa kabilang
pulo ng Quio. Sa sumunod na araw nakarating kami sa pulo
ng Samos, at pagkalipas ng isang araw, nakarating kami sa
lungsod ng Mileto. 16 Sapagka't ipinasya ni Pablo na lumampas
ng Efeso, upang hindi siya maglaan ng ilang araw sa Asia;
sapagkat nagmamamadali siyang makarating sa Jerusalem para

sa araw ng Pentecostes, kung ang lahat na ito'y makaya niyang
gawin. **17** Mula Mileto, nagpadala siya ng mga kalalakihan
sa Efeso at pinatawag niya mismo ang mga nakatatanda ng
iglesia. **18** Nang dumating sila sa kaniya, sinabi niya sa kanila,
"Kayo mismo ang nakakaalam, na mula pa noong unang araw
na tumungtong ako sa Asia, palagi akong naglalaan ng oras
kasama kayo. **19** Patuloy akong naglilingkod sa Panginoon
ng buong pagpapakumbaba ng isip at may luha, at sa mga
pagdurusang naranasan ko dahil sa mga masamang balak
ng mga Judio. **20** Alam ninyo na hindi ko ipinagkait na ituro
sa inyo ang mga bagay na nakatutulong, at kung paano ko
kayo tinuruan sa publiko at pumunta din ako sa mga bahay-
bahay. **21** Alam ninyo na lagi kong binabalaan ang mga Judio
at mga Griego tungkol sa pagsisisi sa Diyos at pananalig sa
ating Panginoong Jesus. **22** Ngayon, tingnan ninyo, pupunta
ako na natatali sa Banal na Espiritu patungong Jerusalem, na
hindi nalalaman kung ano ang mangyayari sa akin doon, **23**
maliban sa pagpapatotoo sa akin ng Banal na Espiritu sa bawat
lungsod at magsabing naghihintay sa akin ang mga kadena
at pagdurusa. **24** Ngunit hindi ko itinuturing na mahalaga ang
aking buhay para sa aking sarili, upang matapos ko ang aking
pagtakbo at ang ministeryong tinanggap ko mula sa Panginoong
Jesus, na magpatotoo sa ebanghelyo ng biyaya ng Diyos.
25 Ngayon, tingnan ninyo, nalalaman ko na kayong lahat, na
pinuntahan ko at ipinangaral ang patungkol sa kaharian, hindi
na ninyo makikita pang muli ang aking mukha. **26** Kaya nga
pinatotohanan ko sa inyo sa araw na ito, na ako'y walang sala sa
dugo ng sinumang tao. **27** Dahil hindi ko ipinagkait sa inyo ang
pagpapahayag ng lahat ng kalooban ng Diyos. **28** Kaya mag-

ingat kayo sa inyong mga sarili, at tungkol sa mga kawan na
pinamahala ng Banal na Espiritu sa inyo. Pag-ingatan ninyo ang
kawan sa kapulungan ng Panginoon, na tinubos ng kaniyang
sariling dugo. **29** Alam ko na pagkatapos ng aking pag-alis,
papasukin kayo ng mabagsik na mga lobo, at walang ititira sa
kawan. **30** Alam ko na kahit sa inyong mga sarili, may ilang mga
tao na lilitaw at magsasabi ng masasamang mga bagay, upang
ilayo ang mga alagad sa kanila. **31** Kaya maging mapagbantay.
Alalahanin ninyo na sa loob ng tatlong taon, hindi ako tumigil
sa pagtuturo sa inyo na may kasamang luha sa araw at gabi.
32 At ngayon ipinagkatiwala ko kayo sa Diyos, at sa salita ng
kaniyang biyaya, na makapagpapatibay at magbigay sa inyo ng
mana kasama sa lahat ng mga taong nakalaan sa Diyos. **33**
Hindi ko pinagnasahan ang pilak, ginto o damit ng ibang tao. **34**
Alam ninyo na itong mga kamay na ito ang naglingkod para sa
aking sariling pangangailangan at maging sa pangangalingan
ng aking mga kasama. **35** Sa lahat ng bagay nagbigay ako ng
halimbawa kung paano ninyo dapat tulungan ang mga mahihina
sa pamamagitan ng pagtratrabaho at kung paano ninyo dapat
maalala ang salita ng Panginoong Jesus, mga salita na siya
mismo ang nagsabi: “Mas mapalad ang nagbibigay kaysa sa
tumatanggap.” **36** Pagkatapos niyang magsalita sa ganitong
paraan, lumuhod siya at nanalangin kasama nilang lahat. **37**
Umiyak silang lahat ng labis at yumakap kay Pablo at hinalikan
siya. **38** Higit sa lahat nalulungkot sila dahil sa kaniyang sinabi,
na hindi na nila makikita pa kailan man ang kaniyang mukha. At
hinatid nila siya sa barko.

21 Nang humiwalay kami mula sa kanila at naglayag, dumeretso
kami patungo sa lungsod ng Cos at nang sumunod na araw sa

lungsod ng Rodas, at mula roon patungo sa lungsod ng Patara.
2 Nang makakita kami ng barko na papunta sa Fenicia, sumakay
kami at naglayag. 3 Nang natatanaw na namin ang lungsod
ng Cyprus, nilampasan namin ito sa kaliwa, at naglayag kami
patungong Siria, at dumaong sa lungsod ng Tiro, sapagkat doon
ibababa ang mga kargamento ng barko. 4 Pagkatapos naming
matagpuan ang mga alagad, nanatili kami roon ng pitong araw.
Nagsabi kay Pablo Ang mga alagad na ito sa pamamagitan
ng Espiritu na huwag siyang tumapak ng kaniyang mga paa
sa Jerusalem. 5 Nang makapagpalipas kami ng mga araw,
umalis kami at nagpatuloy sa paglalakbay. Lahat sila, kasama
ang kanilang mga asawa at mga anak, ay sinamahan kami
sa daan hanggang makalabas kami ng lungsod. Pagkatapos
lumuhod kami sa tabing dagat, nanalangin at nagpaalam na sa
bawat isa. 6 Sumakay kami sa barko, habang pabalik sila sa
kanilang tahanan. 7 Nang matapos namin ang paglalakbay mula
sa Tiro, dumating kami sa Tolemaida. Doon ay binati namin
ang mga kapatid at nanatili na kasama nila ng isang araw. 8
Kinabukasan umalis kami at nagtungo sa Cesarea. Pumasok
kami sa bahay ni Felipe, na tagapangaral ng ebanghelyo na isa
sa pito, at nanatili kaming kasama niya. 9 Ngayon ang taong ito
ay may apat na anak na babaeng birhen na nagpapahayag
ng propesiya. 10 Habang nanatili kami doon ng ilang araw,
dumating ang isang propeta mula sa Judea na nagngangalang
Agabo. 11 Lumapit siya sa amin at kinuha ang sinturon ni Pablo.
Sa pamamagitan nito itinali niya ang kaniyang mga paa at
kamay at sinabing, “Sinabi ng Banal na Espiritu, 'Sa ganito rin
itatali ng mga Judio sa Jerusalem ang taong nag mamay-ari
ng sinturong ito, at ipapasakamay siya sa mga mga Gentil.”

12 Nang marinig namin ang mga bagay na ito, nagmakaawa
kami at ang mga tao na nakatira sa lugar na iyon kay Pablo
na huwag pumunta sa Jerusalem. 13 Kaya sumagot si Pablo,
“Ano ang ginagawa ninyo, umiiyak at dinudurog ang aking
puso? Sapagkat handa na ako, hindi lang upang magapos,
ngunit para mamatay din sa Jerusalem alang-alang sa pangalan
ng Panginoong Jesus.” 14 Dahil ayaw ni Pablo na hikayatin
siya, tumigil na kami sa pagsubok at sinabing “Nawa mangyari
ang kalooban ng Panginoon.” 15 Pagkatapos nang mga araw
na ito, kinuha namin ang aming mga daladalahan at umakyat
patungong Jerusalem. 16 Mayroon ding mga sumama sa amin
na mga alagad sa lugar na iyon galing Cesarea. Kasama nila
ang isang lalaki na nagngangalang Mnason, isang taong taga-
Cyprus, na isa sa unang alagad kung saan kami manunuluyan.
17 Nang dumating kami sa Jerusalem, tinanggap kami ng mga
kapatid nang may kagalakan. 18 Kinabukasan sumama sa
amin si Pablo papunta kay Santiago at naroon ang lahat ng
mga nakatatanda. 19 Nang batiin niya sila, isa-isang ibinalita ni
Pablo ang mga bagay na ginawa ng Diyos sa mga Gentil sa
pamamagitan ng kaniyang ministeryo. 20 Nang marinig nila ito,
nagpuri sila sa Diyos at sinabi nila sa kaniya, “Nakita mo, kapatid,
kung ilang libo ang nanampalataya sa mga Judio. Nagsisikap
silang lahat na sundin ang kautusan. 21 nakapagbalita sa kanila
ng tungkol sa iyo, na iyong itinuturo sa lahat ng mga Judio na
naninirahan kasama ng mga Gentil upang iwanan si Moises, at
sinasabi mo sa kanila na huwag tuliin ang kanilang mga anak at
huwag sumunod sa sinaunang kaugalian. 22 Ano ang ating
dapat gawin? Tiyak na maririnig nila na ikaw ay dumating. 23
Kaya gawin mo kung ano ang aming sasabihin saiyo ngayon:

may apat kaming kalalakihan na gumawa ng panata. **24** Isama
mo ang mga lalaking ito at linisin mo ang iyong sarili kasama
nila, at bayaran ang mga gastusin nila, upang ahitin nila ang
kanilang mga ulo. Upang malaman ng bawat isa na ang mga
bagay na sinabi nila tungkol sa iyo ay mali. Malalaman nila na
sumusunod ka rin sa kautusan. **25** Ngunit tungol sa mga Gentil
na nanampalataya, sumulat kami at nagbigay ng tagubilin na
ingatan nila ang kanilang mga sarili mula sa mga bagay na
inihandog sa mga diyus-diyosan at sa dugo, at mula sa mga
nagbigti at mula sa kahalayan." **26** Pagkatapos isinama ni Pablo
ang mga kalalakihan, at kinabukasan, nang makapaglinis na
siyang kasama nila, tumungo sila sa templo, inihayag niya ang
takdang panahon ng paglilinis, hanggang maialay ang handog
para sa bawat isa sa kanila. **27** Nang malapit nang matapos
ang pitong araw, nakita ng ilan sa mga Judio na galing ng
Asia si Pablo sa loob ng templo at sinulsulan ang lahat ng
napakaraming tao at siya ay dinakip. **28** Sumisigaw sila ng, "Mga
lalaki sa Israel, tulungan ninyo kami. Ito ang taong nagtuturo sa
lahat ng tao na nasa lahat ng dako ng mga bagay na laban sa
mga tao, sa kautusan, at sa lugar na ito. Bukod dito, nagdala din
siya ng mga Griego sa loob ng templo at dinungisan ang banal
na lugar na ito." **29** Sapagkat kamakailan lamang ay nakita nila
si Trofimo na taga-Efeso na kasama nila sa lungsod, at iniisip
nilang si Pablo ang nagdala sa kaniya sa templo. **30** Nagkagulo
ang buong lungsod at sama samang tumakbo ang mga tao at
dinakip si Pablo. Kinaladkad nila siya palabas ng templo, at
agad na isinara ang mga pintuan. **31** Habang binabalak nila na
siya ay patayin, nakarating ang balita sa pinunong kapitan ng
mga bantay na ang lahat ng nasa Jerusalem ay nagkagulo. **32**

Agad-agad nagsama siya ng mga kawal at mga senturion, at
tumakbo pababa papunta sa maraming tao. Nang makita ng
mga tao ang pinunong kapitan at ang mga kawal, huminto sila
sa pagbugbog kay Pablo. **33** Pagkatapos lumapit ang pinunong
kapitan at dinakip si Pablo, at nag-utos na igapos siya gamit ang
dalawang kadena. Tinanong niya kung sino siya at kung ano
ang kaniyang ginawa. **34** Ang ilan sa mga tao ay sumisigaw
ng isang bagay at iba naman ang sinisigaw ng iba. Dahil hindi
makapagsabi ang kapitan ng anumang bagay dahil sa ingay ng
lahat, nag-utos siya na dalhin si Pablo sa loob ng kampo. **35**
Nang dumating siya sa hagdanan, binuhat siya ng mga kawal
dahil sa karahasan ng mga tao. **36** Sapagkat ang karamihan
ng mga tao ay sumusunod at patuloy na sumisigaw ng, "Alisin
siya!" **37** Nang dadalhin na si Pablo sa loob ng kampo, sinabi
niya sa pinunong kapitan, "Maaari ba akong magsabi ng isang
bagay saiyo?" Sinabi ng kapitan, "Nagsasalita ka ba ng Griego?
38 Hindi ba ikaw iyong taga-Egipto, na dating nangunguna sa
paghihimagsik at nagsama ng apat na libong terorista patungo
sa ilang?" **39** Sinabi ni Pablo, "Ako ay isang Judio, na mula
sa lungsod ng Tarso sa Cilicia. Ako ay mamamayan ng isang
mahalagang lungsod. Nakikiusap ako saiyo, hayaan mo akong
magsalita sa mga tao." **40** Nang bigyan siya nang pahintulot ng
kapitan, Tumayo si Pablo sa hagdanan at sinenyas ang kaniyang
kamay sa mga tao. Nang magkaroon ng labis na katahimikan,
nagsalita siya sa kanila sa wikang Hebreo. Sinabi niya,

22 "Mga kapatid at mga ama, makinig kayo sa aking
pagtatanggol na aking gagawin sa inyo ngayon. **2** Nang marinig
ng mga tao si Pablo na nagsalita sa kanila sa wikang Hebreo,
tumahimik sila. Sinabi niya, **3** "Isa akong Judio, ipinanganak sa

Tarso sa Cilicia, subalit nag-aral sa lungsod na ito sa paanan ni
Gamaliel. Tinuruan ako mula sa mahigpit na mga kaparaanan
ng kautusan ng ating mga ninuno. Masigasig ako sa Panginoon,
katulad ninyong lahat ngayong. **4** Inusig ko ang Daang ito
hanggang sa kamatayan; iginapos ko ang mga lalaki at gayon
din ang mga babae at ipinabilanggo ko sila. **5** Ang punong pari
at lahat ng mga nakatatanda ay maaari ding sumaksi na ako ay
tumanggap ng liham na galing sa kanila para sa mga kapatid sa
Damasco, upang ako ay maglakbay doon. Dadalhin ko sana sa
Jerusalem na nakakadena silang mga nasa Daang ito upang
parusahan. **6** Mangyari nga nang ako ay naglalakbay at malapit
na sa Damasco, bandang tanghali may biglang pumalibot na
matinding liwanag sa akin na galing sa langit. **7** Natumba ako sa
lupa at nakarinig ng tinig na nagsabi sa akin, 'Saulo, Saulo,
bakit mo ako inuusig?' **8** Sumagot ako, 'Sino ka, Panginoon?'
Sinabi niya sa akin, 'Ako ay si Jesus na taga-Nazaret, na iyong
inuusig.' **9** Nakita rin ng mga nakasama ko ang liwanag, ngunit
hindi nila narinig ang kaniyang tinig na kumausap sa akin. **10**
Sinabi ko, 'Panginoon, ano ang dapat kong gawin?' Sinabi ng
Panginoon sa akin, 'Tumayo ka at magtungo sa Damasco;
doon sasabihin sa iyo ang lahat ng iyong gagawin.' **11** Hindi
ako makakita dahil sa sinag ng liwanag, kaya pumunta ako
sa Damasco na inakay ng mga kasama ko. **12** Doon nakilala
ko ang isang lalaki na nagngangalang Ananias, isang tapat
na tao na sumusunod sa kautusan at maganda ang sinasabi
patungkol sa kaniya ng mga Judio na nakatira doon. **13** Lumapit
siya sa akin, tumayo sa aking tabi, at sinabi, 'Kapatid na Saulo,
tanggapin mo ang iyong paningin.' Sa mga oras din na iyon,
nakita ko siya. **14** Pagkatapos sinabi niya 'Pinili ka ng Diyos

ng ating mga ninuno upang malaman ang kaniyang kalooban,
upang makita ang Isang Matuwid, at upang pakinggan ang tinig
na manggagaling sa kaniyang sariling bibig. **15** Dahil ikaw ang
magiging saksi sa kaniya sa lahat ng mga tao tungkol sa iyong
nakita at narinig. **16** At bakit ka naghihintay ngayon? Tumayo
ka, at magpabautismo, at hugasan ang iyong mga kasalanan
na tumatawag sa kaniyang pangalan.' **17** Pagkatapos kong
makabalik sa Jerusalem at habang ako ay nananalangin sa
templo, nangyari nga na binigyan ako ng pangitain. **18** Nakita
ko siya na sinabi sa akin, 'Magmadali ka at lisanin kaagad
ang Jerusalem, dahil hindi nila tatanggapin ang iyong patotoo
patungkol sa akin.' **19** Sinabi ko, 'Panginoon, sila mismo ang
nakakaalam na ako ay nagpabilanggo at nagparusa ng mga
sumampalataya sa iyo sa bawat sinagoga. **20** Nang dumanak
ang dugo ni Esteban na iyong saksi, nandoon ako na nakatayo
at sumasang-ayon at binabantayan ko ang mga damit ng mga
pumatay sa kaniya. **21** Ngunit sinabi niya sa akin “Umalis ka,
dahil papupuntahin kita sa mga Gentil.” **22** Pinahintulutan siya
ng mga tao na magsalita hanggang sa puntong ito. Ngunit
pagkatapos nagsigawan sila at nagsabing, “Alisin ang taong
ito sa lupa: sapagkat hindi siya nararapat na mabuhay.” **23**
Habang sila ay nagsisigawan, hinahagis nila ang kanilang mga
kasuotan, at naghahagis ng alikabok sa hangin **24** at ipinag-
utos ng punong kapitan na dalhin si Pablo sa kampo. Iniutos
na hagupitin siya habang tinatanong, upang malaman niya
kung bakit nagsisigawan sila laban sa kaniya ng ganoon. **25**
Nang magapos na nila siya ng panaling balat, sinabi ni Pablo
sa senturion na nakatayo sa tabi, “Naaayon ba sa batas na
hagupitin mo ang isang taong Romano na hindi pa nahahatulan?”

26 Nang marinig ito ng senturion, pinuntahan niya ang punong
kapitan at sinabi sa kaniya, “Ano ang gagawin mo? Dahil ang
taong ito ay isang mamamayang Romano.” 27 Pumunta ang
punong kapitan at sinabi sa kaniya, “Sabihin mo sa akin, isa ka
nga bang Romano?” sinabi ni Pablo, “Oo.” 28 Sumagot ang
punong kapitan, “Dahil lamang sa malaking halaga ng salapi
kaya ako naging isang mamamayan.”Ngunit sinabi ni Pablo,
“Ipinanganak ako na isang mamamayang Roma.” 29 At ang
mga tao na magtatanong sa kaniya ay agad na iniwan siya.
Natakot din ang punong kapitan, nang malaman niya na si Pablo
ay isang mamamayang Romano, dahil ipinagapos niya siya. 30
Sa sumunod na araw, gustong malaman ng punong kapitan
ang katotohanan tungkol sa mga paratang ng mga Judio laban
kay Pablo. Kaya tinanggal niya ang gapos at inutusan ang mga
punong pari at lahat ng konseho upang magpulong. At dinala
nila si Pablo sa baba at iniharap sa kanila.

23 Tumingin si Pablo ng diretso sa mga miyembro ng konseho
at sinabi, “Mga kapatid, namuhay ako sa harapan ng Diyos ng
may mabuting budhi hanggang sa araw na ito.” 2 Inutusan ng
pinakapunong pari na si Ananias ang mga nakatayo sa tabi
niya na sampalin siya sa kaniyang bibig. 3 At sinabi ni Pablo sa
kaniya, “Ang Diyos ang maghahampas sa'yo, ikaw na pinaputing
nilinis na pader. Ikaw ba ay naupo para husgahan ako ayon
sa kautusan, ngunit nag-utos ka na sampalin ako na labag sa
kautusan?” 4 Ang mga nakatayo sa paligid ay sinabing, “Ganito
mo ba insultuhin ang pinakapunong pari ng Diyos?” 5 Sinabi ni
Pablo, “Hindi ko alam, mga kapatid, na siya ay pinakapunong
pari. Sapagkat nasusulat, Huwag kang magsalita ng masama
laban sa pinuno ng iyong mga tao.” 6 Nang makita ni Pablo na

ang isang bahagi ng konseho ay mga Saduceo at ang iba ay
Pariseo, nagsalita siya ng malakas sa konseho, “Mga kapatid,
isa akong Pariseo, anak ng mga Parise. Ito ay dahil sa lubos
akong nagtitiwala sa muling pagkabuhay ng mga patay kaya
ako hintulan.” **7** Nang sabihin niya ito, nag-umpisang magtalo
ang mga Pariseo at Saduceo, at nahati ang kapulungan. **8**
Dahil sinasabi ng mga Saduceo na walang muling pagkabuhay
ng mga patay, walang mga anghel, at walang mga espiritu,
ngunit sinasabi ng mga Pariseo na mayroon ng lahat na ito. **9**
Kaya nagkaroon ng malakas na sigawan at ang ilan sa mga
eskriba na kabilang sa mga Pariseo ay tumayo at nakipagtalo na
nagsasabi, “Wala kaming mahanap na mali sa lalaking ito. Paano
kung nakipag-usap ang espiritu o isang anghel sa kaniya?” **10**
Nang magkaroon ng labis na pagtatalo, natakot ang punong
kapitan na baka pagpira-pirasuin nila si Pablo, kaya inutusan
niya ang mga kawal na bumaba at sapilitan siyang kinuha ng
mga kasapi ng konseho at dinala siya sa loob ng kampo. **11**
Nang sumunod na gabi tumayo ang Panginoon sa kaniyang tabi
at sinabi, “Huwag kang matakot, kung paano ka nagpatotoo
patungkol sa akin sa Jerusalem, kailangan mo ring maging saksi
sa Roma.” **12** Kinaumagahan, may ilang mga Judio ang gumawa
ng kasunduan at sinumpa sa kanilang sarili: sinabi nila na hindi
sila kakain o iinom ng kahit ano hangga't hindi nila mapatay
si Pablo.” **13** Mahigit apat-napung kalalakihan ang gumawa
ng planong ito. **14** Pumunta sila sa mga punong pari at mga
nakatatanda at sinabi, “Nilagay namin ang aming sarili sa isang
matinding sumpa, na hindi kami kakain ng anuman hangga't
hindi namin mapatay si Pablo. **15** Kaya ngayon, hayaan ninyo na
ang konseho ang magsabi sa punong kapitan na dalhin siya sa

inyo, na para bang pagpapasyahan mo ng husto ang kaniyang
kaso. Para sa amin, handa namin siyang patayin bago siya
makapunta dito.” **16** Ngunit narinig ito ng lalaking anak ng kapatid
na babae ni Pablo na matagal silang naghihintay, kaya pumunta
siya at pumasok sa kampo at sinabi kay Pablo. **17** Tinawag
ni Pablo ang isa sa mga senturion at sinabi, “Dalhin mo ang
binata na ito sa punong kapitan, dahil mayroon siyang sasabihin
sa kaniya.” **18** Kaya sinama ng senturion ang binata at dinala
sa punong kapitan at sinabi, “Pinatawag ako ng bilanggong si
Pablo na pumunta sa kaniya, at nakiusap siya kung maaaring
dalhin ko ang binatang ito sa iyo. May nais siyang sabihin sa
iyo” **19** Hinila siya sa kamay ng punong kapitan at dinala sa
pribadong lugar at siya ay tinanong, “Ano ang kinakailangan
mong sabihin sa akin?” **20** Sinabi ng binata, “Nagkasundo ang
mga Judio na hilingin sa iyo na ipadala mo si Pablo sa konseho
bukas, na para bang sisiyasatin siya ng mabuti patungkol sa
kaniyang kaso. **21** Pero huwag kang maniniwala sa kanila, dahil
mayroong higit sa apat-napung kalalakihan ang nag-aabang sa
kaniya. Isinumpa nila ang kanilang sarili, na hindi sila kakain o
iinom hangga't mapatay nila siya. Ngayon pa lang nakahanda na
sila, naghihintay ng pahintulot mula sa iyo.” **22** Kaya hinayaan
ng punong kapitan ang binata na umalis, pagkatapos siyang
mapagsabihang, “Wag mong babanggitin sa iba ang mga bagay
na sinabi mo sa akin.” **23** Kaya pinatawag niya ang dalawang
senturion at sinabi, “Maghanda kayo ng dalawang-daang kawal
na handang magtungo hanggang sa Cesarea, at pitumpung
mangangabayo, at dalawang-daang maninibat. Aalis kayo alas
nuwebe ng gabi.” **24** Inutusan din niyang magbigay sila ng hayop
na masasakyan ni Pablo, at dalhin siya ng ligtas kay gobernador

Felix. **25** At nagsulat siya ng liham na ganito: **26** “Mula kay
Claudio Lisias para sa kagalang-galang na Gobernador Felix,
binabati ko kayo. **27** Ang taong ito ay dinakip ng mga Judio at
muntik na nilang patayin, Nang dumating ako sa kanila kasama
ang mga kawal upang sagipin siya, dahil nalaman kong isa
siyang mamamayang Romano. **28** Nais kong malaman kung
bakit siya pinaratangan nila, kaya dinala ko siya sa kanilang
konseho. **29** Nalaman ko na pinaratangan siya patungkol sa
mga katanungang hinggil sa kanilang sariling batas, ngunit wala
sa mga inereklamo laban sa kaniya ang nararapat sa kamatayan
o pagkabilanggo. **30** Pagkatapos naibalita sa akin na mayroon
silang masamang balak laban sa lalaki, kaya agad-agad ko
siyang pinadala sa iyo, at ipinagbilin din sa mga nag-aakusa sa
kaniya na dalhin ang kanilang mga reklamo laban sa kaniya sa
iyong harapan. Paalam.” **31** Kaya sumunod ang mga kawal sa
kaniyang mga utos: kinuha nila si Pablo at dinala sa Antipatris
ng gabing iyon. **32** Nang sumunod na araw, halos lahat ng
kawal ay iniwan ang mga mangangabayo para sumama sa
kaniya at sila mismo ay nagbalik sa kampo. **33** Nang nakarating
ang mga mangagabayo sa Cesarea at naihatid ang sulat sa
gobernador, hinarap nila si Pablo sa kaniya. **34** Nang mabasa
ng gobernador ang liham, tinanong niya kung saang lalawigan
nagmula si Pablo; nang malaman niya na siya ay taga-Cilicia,
35 sinabi niyang “Papakinggan ko ang lahat kapag nandito na
ang mga nagpaparatang sa iyo.” At ipinag-utos niya na manatili
siya sa palasyo ni Herodes.

24 Pagkaraan ng limang araw, pumunta roon si Ananias na
pinakapunong pari, ilang mga nakatatanda, at ang mananalumpati
na nagngangalang Tertulo. Nagdala ng mga bintang ang mga

kalalakihang ito sa gobernador laban kay Pablo. **2** Nang
tumayo si Pablo sa harap ng gobernador, nagsimula siyang
paratangan ni Tertulo at sinabi sa gobernador, “Dahil sa iyo
nagkaroon kami ng labis na kapayapaan; at ang pag-iintindi
mo sa amin ay nagdulot ng ikauunlad ng aming bansa; **3** kaya
buong pasasalamat, tinanggap namin ang lahat ng bagay na
iyong ginawa, kataas-taasang Felix. **4** Kaya hindi ko na kayo
gagambalain pa, hinihiling ko sa inyo na makinig ng sandali
sa akin ng may kagandahang loob. **5** Dahil natuklasan namin
na ang taong ito ay nanggugulo at dahilan ng paghihimagsik
ng lahat ng mga Judio sa buong mundo. Siya ang pinuno ng
sektang Nazareno. **6** Sinubukan pa niyang lapastanganin ang
templo; kaya namin siya hinuli. (At gusto pa namin siyang
hatulan ayon sa aming batas.) **7** (“Ngunit si Lisias na opisyal ay
dumating at sapilitan siyang kinuha sa aming mga kamay.”) **8**
Kung tatanungin ninyo si Pablo tungkol sa lahat ng mga bagay
na ito, maging ikaw din, malalaman mo ang mga paratang namin
sa kaniya.” **9** Sama-sama ding pinaratangan ng mga Judio si
Pablo, at sinabi na ang lahat ng mga bagay na ito ay totoo.
10 Ngunit nang sumenyas ang gobernador upang magsalita si
Pablo, sumagot si Pablo, “Nauunawaan ko na sa maraming
taon ay naging hukom ka sa bansang ito, kaya ikinagagalak
kong ipaliwanag ang aking sarili sa iyo. **11** Mapapatunayan
mo na hindi pa aabot sa labindalawang araw mula ng ako ay
umakyat sa Jerusalem upang sumamba; **12** at nang makita
nila ako sa templo, hindi ako nakipagtalo kahit kaninuman, at
hindi ko ginulo ang maraming tao, maging sa mga sinagoga o
sa lungsod; **13** at hindi nila kayang mapatunayan sa iyo ang
mga reklamo nila laban sa akin ngayon. **14** Subalit inaamin

ko ito sa iyo, na ayon sa pamamaraan na tinatawag nilang
sekta, sa pamamaraan ding iyon, naglingkod ako sa Diyos ng
aming mga ninuno. Tapat ako sa lahat ng nasa batas at sa
mga kasulatan ng mga Propeta. **15** Ganoon din ang pagtitiwala
ko sa Diyos, katulad din ng paghihintay ng mga taong ito, sa
pagdating ng araw ng pagkabuhay ng mga patay ng kapwa
matuwid at hindi matuwid na tao; **16** at dahil dito, pinagsisikapan
ko na magkaroon ng budhing walang kapintasan sa lahat ng
mga bagay sa harapan ng Diyos at sa mga tao. **17** Ngayon,
pagkalipas ng maraming taon, ako'y dumating upang maghatid
ng tulong sa aking bansa at maging sa pagkaloob ng mga pera.
18 Nang ginawa ko ito, may ilang mga Judio na taga-Asia ang
nakakita sa akin na nagsasagawa ng seremonyang paglilinis sa
templo, na walang maraming tao at walang kaguluhan. **19** Ang
mga taong ito ay dapat na narito sa harapan ninyo at sabihin
kung ano ang mayroon sila laban sa akin, kung mayroon man.
20 O kaya, ang mga tao ding ito ay dapat magsabi kung ano ang
kanilang natagpuang kamalian na ginawa ko nang tumayo ako
sa konseho ng mga Judio; **21** maliban kung ito ay patungkol sa
isang bagay na pasigaw kong sinabi ng tumayo ako sa gitna
nila, 'Ito ay patungkol sa pagkabuhay ng mga patay na inyong
inihatol ngayon sa akin.'" **22** Ganap ang kaalaman ni Felix
patungkol sa Daan, kaya pinaghintay niya ang mga Judio. Sinabi
niya, "Pagpapasiyahan ko ang iyong kaso kapag bumaba ang
pinunong kapitan na si Lisias galing Jerusalem." **23** At inutusan
niya ang pinuno ng mga kawal na bantayan si Pablo, subalit may
kaluwagan, at walang makakapigil sa kaniyang mga kaibigan
sa pagtulong o kaya sa pagdalaw sa kaniya. **24** pagkalipas
ng ilang araw, nagbalik si Felix kasama ang kaniyang asawa

na si Drusila, isang babaing Judio, ipinatawag niya si Pablo
at napakinggan ang tungkol sa pananampalataya kay Cristo.
25 Subalit nang nagbahagi si Pablo tungkol sa pagkamatuwid,
pagpipigil sa sarili, at sa nalalapit na paghuhukom, nagkaroon
na ng takot si Felix; at siya'y sumagot, “Lumayo ka muna sa
ngayon, kapag may oras ako muli, ipapatawag kita.” **26** niyang
bibigyan siya ni Pablo ng pera, kaya't palagi niyang pinapatawag
at nakikipag-usap sa kaniya. **27** Ngunit pagkaraan ng dalawang
taon, si Porcio Festo ang naging gobernador kapalit ni Felix,
ngunit nais ni Felix na magtamo ng pabor ng mga Judio, kaya
iniwan niya si Pablo na patuloy na binabantayan.

25 Ngayon, dumating si Festo sa lalawigan at pagkatapos
nang tatlong araw ay nagpunta siya mula sa Cesarea paakyat
sa Jesrusalem. **2** Ang pinakapunong pari at mga kinikilalang
mga Judio ay nagharap kay Festo ng mga paratang laban kay
Pablo, at malakas silang nagsalita kay Festo. **3** At humingi sila
ng pabor tungkol kay Pablo, na tawagin siya sa Jesrusalem
upang magkaroon sila ng pagkakataon na patayin siya sa daan.
4 Ngunit sumagot si Festo na si Pablo ay isang bilanggo sa
Caesarea, at babalik siya agad doon. **5** “Kung gayun, kung
sino man ang pwede,” Sinabi niyang, “dapat sumama sa amin
doon. Kung may pagkakamali sa taong ito, kinakailangang
paratangan ninyo siya.” **6** Pagkatapos niyang manatili pa ng
walo o sampung araw, siya ay bumaba patungo sa Cesarea.
Kinabukasan, naupo na siya sa hukuman at pinag-utos na dalhin
si Pablo sa kaniya. **7** Nang siya ay dumating, nakatayo sa di
kalayuan ang mga Judiong galing sa Jerusalem, at nagharap
sila ng mga mabibigat na bintang laban sa kaniya na hindi nila
mapatunayan. **8** Pinagtanggol ni Pablo ang kaniyang sarili at

sinabing, “Hindi laban sa pangalan ng mga Judio, hindi laban
sa templo, at hindi laban kay Cesar, wala akong ginawang
masama.” 9 Ngunit gustong makuha ni Festus ang loob ng
mga Judio kaya sumagot siya kay Pablo at sinabing, “Gusto
mo bang pumunta sa Jerusalem at doon kita husgahan tungkol
sa mga bagay na ito?” 10 Sinabi ni Pablo, “Tatayo ako sa
harapan ng hukuman ni Cesar kung saan ako dapat hatulan,
Hindi ako gumawa ng mali sa mga Judio, gaya ng pagkakaalam
ninyo. 11 Kung may nagawa man akong pagkakamali at kung
may nagawa man akong karapat-dapat sa kamatayan, hindi
ko tatanggihan ang mamatay. Ngunit kung ang kanilang mga
paratang ay walang halaga, walang sino man ang maaaring
magdala sa akin sa kanila. Kaya nga ako tumatawag kay Cesar.”
12 Pagkatapos makipag-usap ni Festo sa kapulungan, sumagot
siya, “Tumawag ka kay Cesar; pupunta ka kay Cesar.” 13 Ngayon
pagkalipas ng ilang mga araw, dumating sa Cesarea si Haring
Agripa at Bernice upang magbigay ng opisyal na pagdalaw
kay Festo. 14 Pagkatapos ng maraming araw na naroon siya,
inilahad ni Festo ang kaso ni Pablo sa hari; sinabi niya, “May
isang tao na naiwan dito ni Felix na bilanggo. 15 Nang ako ay
nasa Jerusalem, ang mga pinunong pari at mga nakatatanda
sa mga Judio ay nag harap sa akin ng mga bintang laban sa
taong ito, at humihingi sila ng kahatulan laban sa kaniya. 16
Sinagot ko sila ng ganito na hindi kaugalian ng mga Romano na
ibigay ang isang tao bilang pabor; kundi, may pagkakataon ang
naparatangang tao na harapin niya ang mga nagparatang sa
kaniya at ipagtanggol ang kaniyang sarili sa mga ibinintang sa
kaniya. 17 Kung gayun, hindi ako naghintay, nang dumating
silang sama-sama rito, ngunit ng kinabukasan ay naupo ako sa

upuan ng paghatol at iniutos ko na dalin sa loob ang taong ito.
18 Nang tumayo ang mga nagparatang at pinaratangan siya,
inisip ko na walang mabigat sa mga bintang na hinarap nila sa
taong ito. 19 Sa halip, maroon silang ilan na di pagkakaunawaan
tungkol sa kanilang sariling relihiyon at tungkol sa isang Jesus
na namatay, na siyang pinatutunayan ni Pablo na buhay. 20
Nalilito ako kung papaano ko sisiyasatin ang bagay na ito, at
tinanung ko siya kung gusto niya na pumunta sa Jerusalem
upang husgahan doon tungkol sa mga bagay na ito. 21 Ngunit
nang ipinatawag si Pablo upang siya ay bantayan hanggang sa
makapag-desisyon ang Emperador, Iniutos ko na bantayan siya
hanggang maipadala ko siya kay Cesar." 22 Sinabi ni Agripa kay
Festo, "Nais ko rin na makinig sa taong ito." "Bukas," sinabi
ni Festo, "Maririnig mo siya." 23 Kaya kinabukasan, dumating
sina Agripa at Bernice na may maraming seremonya; dumating
sila sa loob ng bulwagan kasama ang mga pinunong kawal at
kasama ang mga kinikilalang tao sa lungsod. At nang sabihin ni
Festo ang utos, dinala si Pablo sa kanila. 24 Sinabi ni Festo,
"Haring Agripa, at sa lahat ng mga tao na narito na kasama
namin, nakikita ninyo ang taong ito; ang lahat ng mga Judio
ay nakipag-usap sa akin sa Jerusalem at sa lugar ding ito, at
sumigaw sila sa akin na hindi na siya kinakailangang mabuhay.
25 Napag-alaman ko na wala siyang ginawa na karapdapat sa
kamatayan; ngunit dahil tumawag siya sa Emperador, nagpasya
ako na dalin siya sa kaniya. 26 Ngunit wala akong tiyak na
maisusulat sa Emperador. Sa dahilang ito, dinala ko siya sa inyo,
lalo na sa iyo, Haring Agripa, upang may maisulat ako tungkol
sa kasong ito. 27 Sapagkat parang hindi katanggap tanggap sa

akin na ipadala ang isang bilanggo na hindi rin maipahayag ang
mga bintang laban sa kaniya.”

26 Kaya sinabi ni Agripa kay Pablo, “Maaari kang magsalita
para sa iyong sarili.” Pagkatapos iniunat ni Pablo ang kaniyang
kamay at nagsalita. **2** “Masaya ako, Haring Agripa, na gagawin
ko ang pagtatanggol ng aking kaso sa harapan mo sa araw
na ito laban sa lahat ng paratang ng mga Judio; **3** lalo na,
sapagkat dalubhasa ka sa lahat ng mga nakaugalian at mga
katanungan ng mga Judio. Kaya't hinihingi ko ang katiyagaan
mong makinig sa akin. **4** nga, nalalaman nang lahat ng mga
Judio kung papaano ako namuhay sa aking kabataaan sa
aking sariling bansa at sa Jerusalem. **5** Kilala nila ako mula
sa simula at kinakailangan nilang tanggapin na namuhay ako
bilang isang Pariseo, isang napakahigpit na sekta ng aming
relihiyon. **6** Ngayon nakatayo ako rito upang hatulan dahil
umaasa ako sa pangako na ginawa ng Diyos sa aming mga
ninuno. **7** Sapagkat ito ang pangako na inaasahang ng aming
labing dalawang tribo na tanggapin habang matiyaga silang
sumasamba sa Diyos gabi at araw. Dahil sa pag-asang ito,
Haring Agripa, kaya pinaratangan ako ng mga Judio. **8** Bakit
iniisip ng iba sa inyo na hindi kapani-paniwala na buhayin ng
Diyos ang mga patay? **9** Sa isang pagkakataon naisip ko sa
aking sarili na kinakailangan kong gumawa ng maraming bagay
laban sa pangalan ni Jesus na taga Nazaret. **10** Ginawa ko
ang mga ito sa Jerusalem; Ikinulong ko ang maraming mga
mananampalataya sa bilangguan, at may kapangyarihan ako
mula sa mga punong pari na gawin ito; at nang ipapatay sila,
ibinigay ko rin ang aking boto laban sa kanila. **11** Madalas ko
silang pinarurusahan sa lahat ng mga sinagoga at sinubukan

ko silang magsalita ng masama laban sa Diyos. Galit na galit
ako sa kanila at hinabol ko sila kahit sa mga lungsod sa ibang
bansa. **12** Habang ginagawa ko ito, pumunta ako sa Damasco
na may kapangyarihan at pahintulot ng mga punong pari; **13** at
sa daan patungo roon, sa katanghalian tapat, Hari, Nakakita ako
ng liwanag mula sa langit na higit na mas maliwanag kaysa sa
araw at nagliwanag palibot sa akin at sa mga kalalakihan na
naglalakbay na kasama ko. **14** Nang bumagsak kaming lahat sa
lupa, nakarinig ako ng tinig na nagsasalita sa akin na nag sabi
sa wikang Hebreo, 'Saulo, Saulo, bakit mo ako inuusig? Mahirap
para sayo na sumipa sa matulis na tungkod.' **15** Pagkatapos
sinabi ko, 'Sino ka, Panginoon?' Sumagot ang Panginoon,
'Ako si Jesus na iyong inuusig. **16** Ngayon bumangon ka at
tumayo sa iyong mga paa; dahil sa layuning ito'y nagpakita ako
saiyo, upang italaga ka bilang lingkod at saksi tungkol sa mga
bagay na alam mo tungkol sa akin ngayon at sa mga bagay na
ipapakita ko pagkatapos nito; **17** at ililigtas kita mula sa mga tao
at mula sa mga Gentil kung saan kita isusugo, **18** upang buksan
ang kanilang mga mata at upang ibalik sila mula sa kadiliman
patungo sa kaliwanagan at mula sa kapangyarihan ni Satanas
patungo sa Diyos, upang tanggapin nila mula sa Diyos ang
pagpapatawad ng mga kasalanan at ang pamana na ibibigay ko
sa kanila na aking itinalaga para sa aking sarili sa pamamagitan
ng pananampalataya nila sa akin.' **19** Samakatuwid, Haring
Agripa, hindi ko sinuway ang pangitain mula sa langit; **20** ngunit,
una sa mga nasa Damasco at pagkatapos ay sa Jerusalem
at sa lahat ng dako ng bansa ng Judea, at pati na rin sa
mga Gentil, nangaral ako upang sila ay magsisi at bumalik sa
Diyos, gumagawa ng mga bagay na karapatdapat sa pagsisisi.

21 Sa kadahilanang ito hinuli ako ng mga Judio sa loob ng
templo at sinubukan akong patayin. 22 Tinulungan ako ng Diyos
hanggang ngayon, kaya't tumayo ako at nagpatotoo sa mga
pangkaraniwang tao at sa mga dakila na hindi hihigit sa kung
ano ang sinabi ng mga propeta at ni Moises kung ano ang
mangyayari; 23 na ang Cristo ay dapat magdusa, at siya ang
unang ibabangon mula sa mga patay at magpapahayag ng
kaliwanagan sa mga Judio at mga Gentil." 24 Nang matapos ni
Pablo ang kaniyang pagtatanggol, sinabi ni Festo sa malakas na
tinig, "Pablo, nababaliw ka; ang napakaraming natutunan mo
ang nagpapabaliw sayo." 25 Ngunit sinabi ni Pablo, "Hindi ako
nababaliw, kagalanggalang na Festo; ngunit nilakasan ko ang
aking loob na magpahayag ng mga salita ng katotohanan at
kahinahunan. 26 Sapagkat nalalaman ng hari ang mga bagay na
ito; at kaya't, malaya akong nakapagsasalita sa kaniya, sapagkat
ako'y nahikayat na wala sa mga bagay na ito ang maitatago sa
kaniya; sapakat hindi ito ginawa sa isang sulok. 27 Naniniwala
kaba sa mga propeta, Haring Agripa? Alam ko na naniniwala
ka." 28 Sinabi ni Agripa kay Pablo, "Sa maikling panahon
ay hinihikayat mo ako na maging Kristiyano?" 29 Sinabi ni
Pablo, Ipinanalangin ko sa Diyos na kahit sa maikli o mahabang
panahon, hindi lang ikaw, kundi sa lahat ng nakikinig sa akin
ngayon, ay maging katulad ko, ngunit maliban sa mga kadenang
ito." 30 Pagkatapos tumayo ang hari at ang gobernador, at si
Bernice din at ang mga naka-upong kasama nila; 31 nang umalis
sila ng bulwagan, nag-usap-usap ang bawat isa at nagsabing,
"Ang taong ito ay walang ginawa na ano man na karapatdapat
sa kamatayan o pagkabilanggo." 32 Sinabi ni Agripa kay Festo,

“Ang taong ito ay maaaring napalaya na kung hindi sana siya
umapila kay Cesar.”

27 Nang mapagpasyahan na maglayag kami papunta sa
Italia, ibinigay nila si Pablo at iba pang mga bilanggo sa isang
senturion na nagngangalang Julio, na nasa hukbo ni Augusto. **2**
Sumakay kami sa isang barko galing Adramicio, na malapit nang
maglayag na sa mga dalampasigan ng Asia. Kaya naglayag
kami. Ssumama sa amin si Aristarco mula sa Tesalonica ng
Macedonia. **3** Nang sumunod na araw dumaong kami sa lungsod
ng Sidon, kung saan pinakitunguhan ng mabuti ni Julio si Pablo
at pinayagan siyang pumunta sa kaniyang mga kaibigan upang
matanggap ang kaniyang mga kailangan. **4** Mula roon, pumunta
kami sa dagat at naglayag sa palibot ng isla ng Chipre na
nakublihan mula sa hangin, sapagakat ang hangin ay pasalungat
sa amin. **5** Nang makapaglayag kami sa tubig malapit sa Cilicia
at Pamfilia, dumating kami sa Mira, isang lungsod ng Licia. **6**
Doon, nakatagpo ang senturion ng barko galing Alexandria na
maglalayag patungong Italia. Isinakay niya kami dito. **7** Nang
makapaglayag kaming may kabagalan ng maraming araw at sa
wakas ng makarating kaming may kahirapan malapit sa Cinido,
hindi kami pinahintulutan ng hangin na makapunta sa direksyon
na iyon, kaya naglayag kami malapit sa mga nasisilungang
bahagi ng Creta, tapat ng Salmon. **8** Naglayag kami sa gilid ng
dalamapsigan na may kahirapan, hanggang nakarating kami sa
isang lugar na tinatawag na Mabuting Daungan na malapit sa
lungsod ng Lasea. **9** Maraming panahon na ang lumipas sa
amin, ang panahon ng pag-aayuno ng mga Judio ay lumipas
na rin at naging mapanganib na ang maglayag. Kaya binalaan
sila ni Pablo, **10** at sinabi, “Mga kalalakihan, nakikita kong ang

paglalayag na ating gagawin ay maaaring may masaktan at
maraming pagkawala, hindi lang ng ating mga kargamento at
ng barko, ngunit pati na rin ng ating mga buhay." **11** Ngunit
ang senturion ay mas nagbigay ng pansin sa pinuno at sa
may ari ng barko, kaysa sa mga bagay na sinabi ni Pablo.
12 Sapagkat hindi madaling tumigil sa daungan sa taglamig,
karamihan sa mga mandaragat ay nagpapayong maglayag
mula roon, kahit sa anumang paraan ay makaya naming abutin
ang lungsod ng Fenix, upang magpalipas doon ng taglamig.
Ang Fenix ay isang daungan sa Creta, at ito ay nakaharap
sa hilagangsilangan at timogsilangan. **13** Nang magsimula ng
umihip ng banayad ang hangin mula sa timog, naisip ng mga
mandaragat na ang kanilang kailangan ay nasa kanila na. Kaya't
isinampa nila ang angkla at naglayag sa gilid ng Creta, malapit
sa dalampasigan. **14** Subalit pagkatapos ng maikling panahon
ay may napakalakas na hangin, na tinatawag na Ang Hilagang-
silangan, na nagsimulang tumama sa amin patawid sa kabilang
isla. **15** Nang matangay ng hangin ang barko at hindi kayang
harapin ang hangin, hindi na namin kinaya at nagpatangay
nalang dito. **16** Pumunta kami sa tabi ng kubling bahagi ng
maliliit na isla na tinatawag na Cauda: at kahit nahirapan kami
nagawa naming iakyat ang bangka sa barko. **17** Nang maitaas
nila ito, gumamit sila ng mga lubid upang itali ang barko. Natakot
sila na masadsad kami sa mga pulong buhangin ng Syrtis, kaya
ibinaba nila ang angkla sa dagat at hinayaang tangayin kami. **18**
Kami ay lubhang nabugbug ng bagyo, kaya't nang sumunod na
araw ang mga mandaragat ay nagsimulang mag tapon sa tubig
ng mga kagamitan. **19** Nang ikatlong araw ay itinapon din ng
mga mandaragat sa pamamagitan ng kanilang sariling kamay

ang mga kagamitan ng barko. **20** Nang ang araw at mga bituin
ay hindi na nagliwanag sa amin ng maraming mga araw, at
patuloy ang paghagupit sa amin ng malakas na bagyo, anumang
pag-asa na maliligtas kami ay nawala. **21** Nang matagal ng
ubos ang kanilang pagkain, tumayo si Pablo sa harapan ng
mga mandaragat at nagsabing, “Mga kalalakihan, nakinig sana
kayo sa akin, at hindi naglayag mula sa Creta, at hindi kayo
nagtamo ng pinsala at nawalan. **22** At ngayon hinihimok ko kayo
na magkaroon kayon ng lakas ng loob, upang walang mawalan
ng buhay sa inyo, ngunit pagkawala ng barko lamang. **23** Dahil
kagabi may isang anghel ng Diyos na nagmamay-ari sa akin
na aking sinasamba—tumayo ang kaniyang anghel sa aking
tabi **24** at sinabing, “Huwag kang matakot, Pablo. Kinakailangan
kang tumayo sa harapan ni Cesar, at makita na ang Diyos sa
kaniyang kabutihan ay ibinigay na saiyo ang lahat na naglalayag
kasama mo. **25** Kaya nga, mga kalalakihan, lakasan ninyo ang
inyong loob, sapagkat nagtititawala ako sa Diyos, na mangyayari
ito tulad ng pagkasabi sa akin. **26** Ngunit kinakailangan na
mapadpad tayo sa ilang isla.” **27** Nang dumating ang ikalabing-
apat na gabi, nang mapadpad kami kung saan-saan sa Dagat
ng Adriatico, bandang hating-gabi naisip ng mga mandaragat na
papalapit sila sa isang lupain. **28** Sinukat nila ang kalaliman
ng dagat, at nalaman na may dalawangpung dipa ang lalim;
pagkatapos ng ilang sandali, sumukat sila ng mas marami at
nalaman nila na labinlimang dipa ang lalim. **29** Natakot sila na
baka kami ay sumadsad sa mga bato, kaya ibinaba nila ang apat
na angkla mula sa likuran ng barko at nanalangin na dumating
na ang umaga. **30** Naghahanap ang mga mandaragat ng paraan
upang iwanan ang barko at ibinaba sa dagat ang bangka mula

sa barko, at nagpanggap na itatapon lang nila pababa ang mga
angkla mula sa unahan ng barko. **31** Ngunt sinabi ni Pablo
sa senturion at sa mga kawal, “Maliban na manatili ang mga
lalaking ito sa barko, hindi kayo maliligtas.” **32** Kaya pinutol ng
mga kawal ang mga lubid ng bangka at hinayaang mapaanod ito
palayo. **33** Nang mag-uumaga na, pinakiusapansilang lahat ni
Pablo na kumain. Sinabi niya, “Ngayon ang ikalabing-apat na
araw na naghintay kayo at hindi kumain; wala kayong kinain na
anuman. **34** Kaya nakikiusap ako na kumain kayo, sapagkat
para ito sa inyong kaligtasan; at wala kahit isa mang buhok ng
inyong mga ulo ang mawawala.” **35** Nang sinabi niya ito, kumuha
siya ng tinapay at nagpasalamat sa Diyos sa paningin ng bawat
isa. Pagkatapos pinutol niya ang tinapay at nagsimulang kumain.
36 Pagkatapos lahat sila ay lumakas ang kalooban at kumuha rin
sila ng pagkain, **37** 276 kami na mga tao sa barko. **38** Nang
makakain na sila ng sapat, itinapon nila ang mga trigo sa dagat
upang gumaan ang barko. **39** Nang umaga na, hindi nila nakilala
ang lupain, ngunit nakakita sila ng dalampasigan, at pinag-
usapan nila kung idadaan ang barko sa lugar na iyon. **40** Kaya
pinutol nila ang tali ng mga angkla at iniwan nila ang mga ito
sa dagat. Sa oras ding iyon ay niluwagan nila ang mga lubid
ng mga timon at itinaas ang layag sa hangin; at tinangay sila
papuntasa dalampasigan. **41** Ngunit dumating sila sa lugar na
may dalawang nagsasalubong na agos at sumadsad ang barko
sa lupa. Naipit doon ang unahang bahagi ng barko at nanatili na
hindi umaalis, ngunit nagsimulang masira ang hulihang bahagi
ng barko dahil sa matinding lakas ng alon. **42** Binalak ng mga
Kawal na patayin ang mga bilanggo upang wala sa kanila ang
makalangoy palayo at makatakas. **43** Ngunit gustong iligtas

ng senturion si Pablo, kaya pinigilan niya ang kanilang balak;
at nag-utos siya sa mga marunong lumangoy lumangoy na
maunang tumalon sa tubig at pumunta sa lupa. **44** Pagkatapos
susunod ang mga natirang kalalakihan, ang ilan ay sa mga
kahoy, at ang ilan sa ibang mga bagay mula sa barko. Sa
ganitong paraan nakararing kaming lahat nang ligtas sa lupa.
28 Nang kami ay nakarating ng maaayos, nalaman namin na
ang islang iyon ay tinawag na Malta. **2** Ang mga katutubong tao
roon ay nag-alok sa amin ng hindi lang basta pangkaraniwang
kabutihan. ngunit sila ay nagsindi ng apoy at tinanggap kaming
lahat, dahil sa walang tigil na pag ulan at lamig. **3** Ngunit nang
si Pablo ay nakapag-ipon ng ilang bigkis ng kahoy at inilagay
sa apoy, isang ulupong ang lumabas dahil sa init at kumapit
sa kaniyang kamay. **4** Nang makita ng mga katutubo na ang
ahas ay kumapit sa kaniyang kamay, nasabi nila sa isa't-isa,
“Ang taong ito ay tiyak na mamamatay tao, na nakatakas mula
sa karagatan, at hindi siya pinayagan ng katarungan upang
mabuhay. **5** Ngunit ipinagpag niya ang ahas sa apoy at hindi
siya nasaktan. **6** Hinihintay nila siyang mamaga at mag-apoy
sa lagnat o di kaya'y biglang mamatay. Ngunit pagkatapos
nilang pagmasdan ng mahabang panahon nakita nila na walang
nangyaring pagbabago sa kaniya, nagbago ang kanilang isip
at sinabi nila na siya ay isang diyos. **7** Ngayon, sa malapit na
dakong iyon may mga lupain na pagmamay-ari ng pinuno ng
Isla, isang lalaki na nagngangalang Publio. Malugod niya kaming
tinanggap at ipinaghanda kami sa tatlong araw. **8** Nangyaring
ang ama ni Publio ay nagka-lagnat at nagkaroon ng disenterya.
Nang si Pablo ay lumapit sa kaniya, nanalangin siya, ipinatong
niya ang kaniyang mga kamay sa kaniya, at pinagaling siya. **9**

Pagkatapos nitong mangyari, ang ilan sa mga taong nasa isla na
maysakit ay lumalapit din, at sila ay gumaling. **10** Pinarangalan
din kami ng mga tao ng maraming karangalan. Nang kami ay
naghahanda na sa paglayag, binigyan nila kami ng aming mga
pangangailangan. **11** Pagkatapos ng tatlong buwan, kami ay
nagtakda ng paglalayag sa barkong Alexandria na tag lamig sa
isla, na ang kanilang sagisag ay Ang Kambal na mga Lalaki.
12 Nang kami ay dumaong sa lungsod ng Siracusa, kami ay
nanirahan doon ng tatlong araw. **13** Mula doon kami ay naglayag
at nakarating sa lungsod ng Regio. Pagkatapos ng isang araw
ang hangin mula sa timog ay umiihip, at sa ikalawang araw ay
nakarating kami sa lungsod ng Puteoli. **14** Doon nakahanap
kami ng ilang kapatiran at inanyayahan kami na tumira sa kanila
ng pitong araw. Sa daang ito nakarating kami sa Roma. **15**
Mula doon ang mga kapatiran pagkatapos nilang marinig ang
tungkol sa amin, dumating sila para salubungin kami sa malayo
sa Pamilihan ng Appio at Ang Tatlong Tuluyan. Nang nakita ni
Pablo ang magkapatid, nagpasalamat siya sa Diyos at siya ay
napalakas. **16** Nang kami ay pumasok sa Roma, pinayagan si
Pablo na tumirang mag isa kasama ang sundalong nagbantay
sa kaniya. **17** At nangyari, pagkalipas ng tatlong araw tinawag
ni Pablo ang mga lalaking pinuno mula sa mga Judio. Nang
sila ay magkakasamang dumating, sinabi niya sa kanila, “Mga
kapatid, ako man ay walang nagawang pagkakamali laban
sa mga tao o sa kaugalian ng ating mga ninuno, dinala ako
bilang isang bilanggo mula sa Jerusalem sa mga kamay ng mga
Romano. **18** Pagkatapos nila akong tanungin, nais nila akong
palayain sapagkat walang dahilan para ako’y hatulan ng parusa
ng kamatayan. **19** Ngunit nang ang mga Judio ay nagsalita labag

sa kanilang nais, ako ay napilitang umapila kay Cesar, gayon pa
man kahit na hindi ako ang nagdadala ng anumang paratang
laban sa aking bansa. **20** Dahil sa aking kahilingan, pagkatapos
nakiusap ako na makita kayo at makipag-usap sa inyo. Ito ang
dahilan kung bakit napalakas ang loob ng Israel na ako ay
naigapos sa kadenang ito. **21** At sinabi nila sa kaniya, "Kami ay
walang natanggap na mga sulat mula sa Judea patungkol sa iyo,
o sinuman sa mga kapatirang dumating at nagbalita o nagsabi
ng anumang masama patungkol sa iyo. **22** Ngunit nais naming
marinig mula sa iyo kung ano ang iniisip mo tungkol sa sektang
ito, sapagkat ipinaalam ito sa amin na alam ng lahat at pinag-
uusapan saan mang dako. **23** Nang sila ay nagtakda ng araw
para sa kaniya, maraming tao ang lumapit sa kaniya sa lugar
na kaniyang tinitirhan. Iniharap niya ang mga bagay sa kanila,
at nagpatotoo tungkol sa kaharian ng Dios. Sinubukan niyang
himukin sila patungkol kay Jesus, ayon sa batas ni Moises at sa
mga propetanasabi, niya, mula umaga hanggang gabi. **24** Ang
ilan ay nahikayat patungkol sa mga bagay na habang ang iba ay
hindi naniwala. **25** Nang sila ay hindi sumang-ayon sa isa't isa,
umalis sila pagkatapos magsabi ni Pablo ng isang salita. "Ang
Banal na Espiritu ay nangusap ng maayos sa pamamagitan
ni Isaias ang propeta ng ating mga ninuno. **26** Sinabi niya,
'Pumunta ka sa mga taong ito at sabihin, "Sa pamamagitan ng
pakikinig kayo ay makakarinig, ngunit hindi ninyo maintindihan;
At sa paningin kayo ay makakakita, ngunit hindi mamamalas.
27 Sapagka't ang puso ng mga taong ito ay naging mahina
ang kanilang tainga ay nahihirapang makarinig, ipinikit nila ang
kanilang mga mata; ni ayaw makita ng kanilang mga mata, at
marinig ng kanilang mga tainga, at maintindihan ng kanilang

mga puso, At tumalikod muli at sila'y aking pagagalingin.””
28 Kaya, dapat ninyong malaman na ang kaligtasan ng Dios
ay naihatid na sa mga Gentil, at sila ay makikinig.” 29 Nang
nasabi na niya ang bagay na ito, ang mga Judio ay umalis
nagkaroon ng matinding pagtatalo sa kanilang mga sarili. 30
Si Pablo ay nanirahan ng buong dalawang taon sa kaniyang
inupahang bahay, at tinanggap niya ang lahat ng lumalapit sa
kaniya. 31 Ipinangaral niya ang kahariaan ng Dios at itinuturo
ang mga bagay patungkol sa Panginoong Jesu-Cristo ng may
katapangan. Walang sinuman ang pumigil sa kaniya.

Mga Roma

1 Ako si Pablo, na isang lingkod ni Jesu-Cristo, tinawag upang
maging apostol, at inilaan para sa ebanghelyo ng Diyos. **2** Ito
ang ebanghelyo na noon pa man ay ipinangako na niya sa
pamamagitan ng mga propeta sa banal na kasulatan. **3** Ito
ay tungkol sa kaniyang Anak, na ipinanganak mula sa kaapu-
apuhan ni David ayon sa laman. **4** Ipinahayag siya bilang Anak
ng Diyos ayon sa kapangyarihan ng Espiritu ng kabanalan, sa
pamamagitan ng muling pagkabuhay mula sa kamatayan, si
Jesu-Cristo na ating Panginoon. **5** Sa pamamagitan niya ay
natanggap namin ang biyaya at ang pagiging apostol upang
magdulot ng pagsunod ng pananampalataya sa lahat ng mga
bansa, alang-alang sa pangalan niya. **6** Kasama ng mga
bansang ito, kayo rin ay tinawag upang maging kay Jesu-Cristo.
7 Ang liham na ito ay para sa lahat ng nasa Roma, ang mga
minamahal ng Diyos, na tinawag upang maging mga taong
banal. Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan na nagmumula
sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo. **8** Una sa
lahat, nagpapasalamat ako sa aking Diyos sa pamamagitan ni
Jesu-Cristo dahil sa inyong lahat, dahil naipahayag ang inyong
pananampalataya sa buong mundo. **9** Sapagkat ang Diyos
ang aking saksi, na pinaglilingkuran ko sa aking espiritu sa
ebanghelyo ng kaniyang Anak, kung paano ko kayo laging
binabanggit sa kaniya. **10** Palagi kong hinihiling sa aking mga
panalangin na sa kahit anong kaparaanan, nawa sa huli ay
magtagumpay ako na makarating sa inyo ayon sa kalooban ng
Diyos. **11** Sapagkat nais ko kayong makita, nang mabigyan ko
kayo ng ilang espirituwal na kaloob upang kayo ay mapalakas.
12 Iyon ay, nananabik akong tayo ay magpalakasan ng loob, sa

pamamagitan ng pananampalataya ng bawat isa, ang sa inyo at
sa akin. **13** Ngayon hindi ko nais na hindi ninyo malaman, mga
kapatid, na ilang ulit kong binalak na magpunta sa inyo, ngunit
ako ay hinahadlangan hanggang ngayon. Ninais ko ito upang
sa ganoon ay magkaroon ng ilang bunga sa inyo tulad din ng
ibang mga Gentil. **14** May utang ako sa mga Griyego at sa mga
dayuhan, sa mga marurunong at sa mga mangmang. **15** Kaya,
para sa akin, handa akong ipahayag ang ebanghelyo sa inyong
nasa Roma. **16** Sapagkat hindi ko ikinahihiya ang ebanghelyo,
sapagkat ito ang kapangyarihan ng Diyos upang iligtas ang
sinumang sumasampalataya, una ay sa Judio at gayon din sa
Griyego. **17** Sapagkat dito ang katuwiran ng Diyos ay naihahayag
mula sa pananampalataya hanggang sa pananampalataya, gaya
ng nasusulat, “Ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan
ng pananampalataya.” **18** Sapagkat naihayag ang poot ng
Diyos mula sa langit laban sa lahat ng kasamaan at kawalan
ng katuwiran ng mga tao na sa pamamagitan ng kawalan ng
katuwiran ay hinahadlangan ang katotohanan. **19** Ito ay dahil ang
maaaring malaman tungkol sa Diyos ay nakikita nila. Sapagkat
niliwanagan sila ng Diyos. **20** Sapagkat ang kaniyang likas na
hindi nakikita ay malinaw na nakikita simula pa noong likhain
ang mundo. Nauunawaan ang mga ito sa pamamagitan ng mga
nilikhang bagay. Ang mga likas na ito ay ang kaniyang walang
hanggang kapangyarihan at ang kaniyang pagka-Diyos. Kung
kaya, ang mga taong ito ay walang maidadahilan. **(aïdios g126)** **21**
Sapagkat kahit kilala nila ang Diyos, siya ay hindi nila niluwalhati
bilang Diyos, ni hindi nila siya pinasalamatan. Sa halip, naging
hangal sila sa kanilang pag-iisip at nagdilim ang manhid nilang
mga puso. **22** Sila ay nagmamarunong ngunit sila ay naging mga

hangal. **23** Ipinagpalit nila ang kaluwalhatian ng Diyos na walang
kamatayan para sa katulad ng imahe ng taong namamatay,
ng mga ibon, ng mga hayop na may apat na paa, at ng mga
nagsisigapang. **24** Kaya ibinigay sila ng Diyos sa pagnanasa ng
kanilang puso sa karumihan, upang malapastangan ang kanilang
mga katawan sa kani-kanilang sarili. **25** Sila iyong mga ipinagpalit
ang katotohanan ng Diyos sa kasinungalingan, at mga sumamba
at naglingkod sa nilikha sa halip na ang Lumikha, na pinupuri
magpakailanman. Amen. **(aiōn g165)** **26** Dahil dito, ibinigay sila ng
Diyos sa mga mahahalay na pagnanasa, sapagkat ipinagpalit
ng kanilang mga kababaihan ang kanilang likas na kaugnayan
sa kung ano ang laban sa likas, **27** Gayon din, iniwan ng mga
kalalakihan ang kanilang likas na kaugnayan sa mga babae
at nag-aalab sila sa kanilang pagnanasa sa kapwa lalaki. Sila
ang mga lalaking gumawa ng kahalayan sa mga kapwa lalaki,
at tumanggap sa kanilang sarili ng parusa na nararapat sa
kanilang kabuktutan. **28** Dahil ayaw nilang magkaroon ng Diyos
sa kanilang kamalayan, hinayaan niya sila sa mahahalay na
pag-iisip, upang gawin nila ang mga bagay na hindi nararapat.
29 Napuno sila ng pawang kawalan ng katuwiran, kasamaan,
kasakiman at kahalayan. Puno sila ng inggit, pagpatay, pag-
aawayan, pandaraya at mga masasamang hangarin. **30** Sila
ay mga tsismoso, mga mapanirang puri at nasusuklam sa
Diyos. Sila ay mararahas, mayayabang, at mapagmataas. Mga
manlilikha sila ng kasamaan at suwail sa mga magulang. **31**
Wala silang pang-unawa, hindi mapagkakatiwalaan, walang
pagmamahal at walang awa. **32** Nauunawaan nila ang mga
tuntunin ng Diyos, na ang mga gumagawa ng ganoong mga
bagay ay karapat-dapat sa kamatayan. Ngunit hindi lamang nila

ginagawa ang mga ganitong bagay, sumasang-ayon din sila sa
iba na gumagawa nito.

2 Kaya wala kang maidadahilan, ikaw tao, ikaw na humahatol,
sapagkat kung ano ang hatol mo sa iba, iyon ang hatol mo sa
iyong sarili. Sapagkat ikaw na humahatol ay gumagawa din ng
ganoong mga bagay. **2** Ngunit alam natin na ang hatol ng Diyos
ay ayon sa katotohanan kapag ito ay bumaba sa mga gumagawa
ng ganoong mga bagay. **3** Ngunit isipin mo ito, ikaw tao, ikaw na
humahatol sa mga gumagawa ng mga bagay na ganoon, kahit
na ginagawa mo rin ang ganoong mga bagay. Makatatakas ka ba
sa hatol ng Diyos? **4** O hinahamak mo ang yaman ng kaniyang
kabutihan, ang mga naantala niyang parusa, at ang kaniyang
pagtitiyaga? Hindi mo ba alam na ang kaniyang kabutihan ay
siyang aakay sa iyo sa pagsisisi? **5** Ngunit ayon sa lawak ng
iyong katigasan at iyong pusong walang pagsisisi ay nag-iimbak
ka para sa iyong sarili ng poot sa araw ng poot, iyon ay, ang araw
ng paghahayag ng matuwid na paghatol ng Diyos. **6** Magbibigay
siya sa bawat tao ayon sa kaniyang ginawa: **7** sa mga patuloy
na gumagawa ng mga mabubuting bagay na naghangad ng
papuri, karangalan at ng hindi pagkasira, bibigyan niya ng
buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **8** Ngunit para sa mga
makasarili, mga taong hindi sumusunod sa katotohanan ngunit
sumusunod sa kalikuan, darating ang matinding galit at poot. **9**
Magdadala ang Diyos ng pagdurusa at paghihirap sa bawat
kaluluwa ng taong gumagawa ng masama, una sa mga Judio at
gayon din sa mga Griyego. **10** Subalit kapurihan, karangalan at
kapayapaan ang darating sa mga taong gumagawa ng mabuti,
una sa mga Judio at gayon din sa mga Griyego. **11** Sapagkat
walang pinapanigan ang Diyos. **12** Sapagkat ang lahat ng

nagkasala na wala ang kautusan ay mamamatay rin ng wala
ang kautusan, at ang lahat ng nagkasala sa ilalim ng kautusan
ay hahatulan ayon sa kautusan. **13** Sapagkat hindi ang mga
tagapakinig ng kautusan ang matuwid sa harapan ng Diyos,
kundi ang mga gumagawa ng kautusan ang mapapawalang-
sala. **14** Sapagkat kapag ang mga Gentil na walang kautusan ay
likas na ginagawa ang mga bagay ng kautusan, sila, ay kautusan
sa kanilang mga sarili, kahit na wala sa kanila ang kautusan.
15 Sa pamamagitan nito, ipinapakita nila na ang mga gawang
hinihingi ng kautusan ay nakasulat sa kanilang mga puso.
Pinatotohanan din ito ng kanilang mga budhi, at pinararatangan
o ipinagtatanggol sila ng kanilang isipan sa kanilang sarili **16** at
pati na rin sa Diyos. Mangyayari iyan sa araw na hahatulan ng
Diyos ang mga lihim ng lahat ng tao, ayon sa aking ebanghelyo,
sa pamamagitan ni Jesu-Cristo. **17** Ipagpalagay na tinatawag
mong Judio ang iyong sarili, nananalig sa kautusan, nagagalak
nang may pagmamalaki sa Diyos, **18** nalalaman ang kaniyang
kalooban at sinusubok ang mga bagay na hindi sang-ayon dito
sapagkat tinuruan ka ng kautusan. **19** At ipagpalagay na ikaw ay
nakatitiyak na ikaw mismo ay taga-akay ng mga bulag, isang
ilaw sa mga nasa kadiliman, **20** tagapagturo ng mga mangmang,
guro ng mga sanggol, at sa kautusan ay mayroon kang anyo
ng kaalaman at ng katotohanan. **21** Ikaw, kung gayon, na
nagtuturo sa iba, hindi mo ba tinuturuan ang iyong sarili? Ikaw na
nangangaral na huwag magnakaw, nagnanakaw ka ba? **22** Ikaw
na nagsasabing huwag mangangalunya, nangangalunya ka ba?
Ikaw na namumuhi sa mga diyus-diyosan, ninanakawan mo ba
ang mga templo? **23** Ikaw na nagagalak na may pagmamataas
sa kautusan, nilalapastangan mo ba ang Diyos sa pamamagitan

ng iyong paglabag sa kautusan? **24** Sapagkat “ang pangalan
ng Diyos ay nilalapastangan sa mga Gentil dahil sa iyo,” tulad
ng nasusulat. **25** Sapagkat tunay na pinakikinabangan mo ang
pagtutuli kung sinusunod mo ang kautusan, ngunit kung ikaw
ay tagalabag ng kautusan, ang iyong pagtutuli ay nagiging
di pagtutuli. **26** Kung sinusunod ng taong hindi tuli ang mga
hinihingi ng kautusan, hindi ba maituturing na pagtutuli ang
kaniyang hindi pagtutuli? **27** At hindi ka ba hahatulan ng taong
likas na hindi tuli kung tutuparin niya ang kautusan? Sapagkat
nasa iyo ang mga kasulatang nasusulat at ang pagtutuli subalit
tagalabag kayo ng kautusan! **28** Sapagkat hindi siya isang Judio,
siya na sa panlabas lamang; hindi rin sa pagtutuli na panlabas
lamang sa laman. **29** Ngunit siya ay Judio, siya na isang Judio
sa panloob, at ang pagtutuli ay sa puso, sa espiritu at hindi sa
titik. Ang kapurihan ng ganoong tao ay nagmumula hindi sa mga
tao kundi sa Diyos.

3 Kung gayon, ano ang kalamangan ng Judio? At ano ang
mapapakinabangan sa pagtutuli? **2** Napakarami sa anumang
paraan. Una sa lahat, ipinagkatiwala sa mga Judio ang
mga pahayag mula sa Diyos. **3** Ngunit paano kung walang
pananampalataya ang iba sa mga Judio? Ang kawalan ng
pananampalataya nila ay nagpapawalang bisa ba sa katapatan
ng Diyos? **4** Hindi kailanman mangyayari. Sa halip, tapat
ang Diyos kahit na ang bawat tao ay sinungaling. Gaya ng
nasusulat, “Upang ikaw ay makitang matuwid sa iyong mga
salita at mananaig kapag ikaw ay mahatulan.” **5** Ngunit kung
ang ating pagiging hindi matuwid ang nagpapakita ng katuwiran
ng Diyos, ano ang sasabihin natin? Matuwid ba ang Diyos
kapag pinahihirapan tayo dahil sa poot, matuwid ba siya?

Nagsasalita ako ayon sa pangangatwiran ng tao. 6 Huwag
nawa ito mangyari! Sapagkat kung ganoon, paano hahatulan
ng Diyos ang sanlibutan? 7 Ngunit kung ang katotohanan ng
Diyos sa pamamagitan ng kasinungalingan ko ay nagbibigay
ng saganang kapurihan sa kaniya, bakit pa ako hinahatulan
bilang isang makasalanan? 8 Bakit hindi nalang sabihin, gaya
ng walang katotohanang ulat ng iba na sinasabi daw namin, at
gaya ng pinatotohanan ng iba na sinasabi namin, “Gumawa
tayo ng masama, upang dumating ang kabutihan?” Ang hatol
sa kanila ay makatarungan. 9 Ano ngayon? Sasabihin ba
nating mas mabuti tayo? Hindi sa anumang paraan. Sapagkat
pinaratangan na natin ang mga Judio at Griyego, silang lahat, sa
pagiging nasa ilalim ng kasalanan. 10 Ito ay gaya ng nasusulat:
“Walang matuwid, wala ni isa. 11 Walang nakauunawa. Walang
humahanap sa Diyos. 12 Silang lahat ay nagsilihis. Silang lahat
ay naging walang silbi. Walang gumagawa ng mabuti, wala, wala
kahit isa. 13 Ang kanilang lalamunan ay tulad ng isang bukas
na libingan. Ang kanilang mga dila ay mayroong panlilinlang.
Ang kamandag ng ahas ay nasa kanilang mga labi. 14 Ang
kanilang mga bibig ay puno ng pagmumura at kapaitan. 15
Ang mga paa nila ay matutulin upang magdanak ng dugo. 16
Pagkawasak at pagdurusa ang nasa kanilang mga landas. 17
Ang mga taong ito ay walang alam sa daan ng kapayapaan.
18 Walang pagkatakot sa Diyos sa kanilang mga mata.” 19
Ngayon ay nalalaman natin na anuman ang sinasabi ng batas,
ito ay sinasabi sa mga taong nasa ilalim ng batas. Ito ay upang
matikom ang bawat bibig at upang ang lahat ng nasa sanlibutan
ay may pananagutan sa Diyos. 20 Ito ay dahil walang laman
ang mapawawalang-sala sa pamamagitan ng batas sa paningin

niya. Sapagkat sa pamamagitan ng kautusan ay dumating ang
kaalaman sa kasalanan. **21** Ngunit ngayon, naipaalam na ang
katuwiran ng Diyos ay hindi sa pamamagitan ng kautusan.
Ito ay nasaksihan ng kautusan at ng mga propeta, **22** ito ay,
ang katuwiran ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya
kay Jesu-Cristo para sa lahat ng mga naniniwala. Sapagkat
walang pagtatangi. **23** Sapagkat ang lahat ay nagkasala at hindi
nakaabot sa kaluwalhatian ng Diyos. **24** Sila ay napawalang-sala
nang walang bayad ng dahil sa kaniyang biyaya sa pamamagitan
ng katubusan na nakay Cristo Jesus. **25** Sapagkat ipinagkaloob
ng Diyos si Cristo bilang pampasuyo sa pamamagitan ng
pananampalataya sa kaniyang dugo. Inialay niya si Cristo,
bilang patotoo sa kaniyang katarungan, dahil sa kaniyang
hindi pagpansin sa mga nakaraang kasalanan **26** sa kaniyang
pagtityatiyaga. Nangyari ang lahat ng ito para sa pagpapakita ng
kaniyang katuwiran sa panahong ito. Ito ay upang kaniyang
mapatunayan na siya ay makatarungan at upang ipakitang
pinapawalang-sala niya ang sinuman dahil sa pananampalataya
kay Jesus. **27** Kung gayon, nasaan ang pagmamalaki? Ito
ay inihiwalay na! Sa anong batayan? Sa mga gawa? Hindi,
kundi batay sa pananampalataya. **28** Kaya masasabi natin
na ang isang tao ay napawalang-sala sa pamamagitan ng
pananampalataya na wala ang mga gawa ng kautusan. **29**
O ang Diyos ba ay Diyos ng mga Judio lamang? Hindi ba't
siya rin ay Diyos ng mga Gentil? Oo, pati ng mga Gentil. **30**
Kung magkagayon nga, na ang Diyos ay iisa, ipawawalang-
sala niya ang pagtutuli sa pamamagitan ng pananampalataya
at hindi pagtutuli sa pamamagitan ng pananampalataya. **31**
Pinapawalang-bisa ba natin ang kautusan sa pamamagitan

ng pananampalataya? Huwag nawang mangyari! Sa halip,
pinapagtibay pa nga natin ang kautusan.

4 Ano ngayon ang sasabihin natin na natuklasan ni Abraham na
ating ninuno ayon sa laman? **2** Sapagkat kung pinawalang-sala si
Abraham sa pamamagitan ng mga gawa, magkakaroon sana siya
ng dahilan upang magmalaki, ngunit hindi sa harapan ng Diyos.
3 Sapagkat ano ang sinasabi ng kasulatan? “Sumampalataya
si Abraham sa Diyos at ito ay ibinilang sa kaniya bilang
katuwiran.” **4** Ngayon sa kaniya na gumagawa, ang bayad ay
hindi maibibilang na biyaya, ngunit isang kabayaran. **5** Ngunit sa
kaniya na hindi gumagawa na sa halip ay sumasampalataya sa
kaniya na nagpapawalang-sala sa mga masasama, maibibilang
na katuwiran ang kaniyang pananampalataya. **6** Nagpahayag din
si David ng pagpapala sa taong ibinilang ng Diyos na matuwid
na walang gawa. **7** Sinabi niya, “Pinagpala ang mga pinatawad
sa kanilang mga katampalasanan, at ang mga taong natakpan
ang mga kasalanan. **8** Pinagpala ang tao na hindi bibilangin
ng Panginoon ang kaniyang kasalanan.” **9** Kung gayon, ang
pagpapalang ito ba ay inihayag sa mga taong tuli lamang, o
pati na rin sa mga hindi tuli? Sapagkat sinasabi natin, “Ang
pananampalataya ay naibilang kay Abraham na katuwiran.” **10**
Kaya nga, paano ito naibilang? Nang si Abraham ba ay tinuli
na o hindi pa? Hindi sa pagtutuli, kundi sa hindi pagtutuli. **11**
Tinanggap ni Abraham ang tanda ng pagtutuli. Ito ay tatak
ng pagkamatuwid ng pananampalataya na mayroon na siya
nang siya hindi pa natutuli. Ang bunga ng tandang ito ay siya
ang naging ama ng lahat ng nananampalataya, kahit na hindi
sila ay nasa hindi pagtutuli. Ito ay nangangahulugan na ang
katuwiran ay maibibilang sa kanila. **12** Ito ay nangangahulugan

ding si Abraham ay naging ama ng pagtutuli, hindi lamang sa
mga tuli, kundi pati na rin sa mga sumusunod sa mga yapak
ng ating amang si Abraham. At ito ang pananampalataya na
mayroon siya noong hindi pa siya natutuli. **13** Sapagkat ang
pangako na naibigay kay Abraham at pati na rin sa kaniyang
mga kaapu-apuhan ay hindi sa pamamagitan ng kautusan,
ang pangakong ito na sila ang magiging mga tagapagmana
ng mundo. Sa halip ay sa pamamagitan ng katuwiran ng
pananampalataya. **14** Sapagkat kung ang mga kabilang sa
kautusan ay tagapagmana, ang pananampalataya ay walang
kabuluhan, at mawawalan ng bisa ang pangako. **15** Sapagkat
matinding galit ang naibibigay ng kautusan, ngunit kung saan
walang kautusan, wala ring pagsuway. **16** Sa kadahilanang ito,
nangyayari ito sa pamamagitan ng pananampalataya, upang ito
ay sa pamamagitan ng biyaya. Ang kalalabasan, ang pangako
ay tiyak para sa lahat ng mga kaapu-apuhan. At hindi lamang
ang mga nakakaalam sa kautusan ang makakabilang sa mga
kaapu-apuhan na ito, kundi pati na rin ang mga nagmula
sa pananampalataya ni Abraham. Sapagkat siya ang ama
nating lahat, **17** tulad ng nasusulat, “Ginawa kitang ama ng
maraming bansa.” Naroon si Abraham sa presensiya ng kaniyang
pinagkakatiwalaan, iyon ay ang Diyos, na nagbibigay buhay sa
mga patay at lumilikha sa mga bagay na wala pa. **18** Sa kabila
ng lahat ng mga pangyayari, nagtiwala ng lubusan si Abraham
sa Diyos para sa hinaharap. Kaya naging ama siya ng maraming
bansa, tulad ng sinabi, “... Magiging ganoon ang iyong mga
kaapu-apuhan.” **19** Hindi siya mahina sa pananampalataya.
Kinilala ni Abraham na patay na ang kaniyang katawan sapagkat
mag-iisandaang taon na siya. Kinilala rin niya ang pagiging

patay ng bahay-bata ni Sara. 20 Ngunit dahil sa pangako ng
Diyos, hindi nag-alinlangan si Abraham sa pananampalataya.
Sa halip, napalakas siya sa pananampalataya at nagbigay
papuri sa Diyos. 21 Lubos siyang naniwala na kung ano ang
ipinangako ng Diyos, kaya din niyang tuparin. 22 Kung kaya ito
ay itinuring sa kaniya bilang katuwiran. 23 Ngayon, hindi ito
isinulat para lamang sa kaniyang kapakinabangan, na ibinilang
sa kaniya. 24 Ito rin ay isinulat para rin sa atin, na ibibilang,
tayong nanampalataya sa kaniya na bumuhay kay Jesus na
ating Panginoon mula sa kamatayan. 25 Ito ang siyang ibinigay
para sa ating mga kasalanan at muling binuhay para sa ating
pagpapawalang-sala.

5 Yamang napawalang-sala tayo sa pamamagitan ng
pananampalataya, mayroon tayong kapayapaan sa Diyos
sa pamamagitan ng ating Panginoong Jesu-Cristo. 2 Sa
pamamagitan niya nagkaroon din tayo ng daan sa pamamagitan
ng pananampalataya sa biyayang ito na kung saan tayo ay
tumatayo. Nagagalak tayo sa pananalig na ibinibigay sa atin ng
Diyos para sa hinaharap, ang pananalig na makikibahagi tayo
sa kaluwalhatian ng Diyos. 3 Hindi lamang ito, ngunit nagagalak
din tayo sa ating mga pagdurusa. Alam natin na ang pagdurusa
ay nagbubunga ng pagtitiis. 4 Ang pagtitiis ay nagbubunga
ng pagsang-ayon, at ang pagsang-ayon ay nagbubunga ng
katiyakan para sa hinaharap. 5 Hindi mangbibigo ang pananalig
na ito, dahil ang pag-ibig ng Diyos ay ibinuhos sa ating mga puso
sa pamamagitan ng Banal na Espiritu, na siyang ibinigay sa atin.
6 Sapagkat habang mahina pa lamang tayo, namatay si Cristo
sa tamang panahon para sa mga hindi maka-diyos. 7 Sapagkat
mahirap para sa isang tao na mamatay para sa isang matuwid

na tao. Iyan ay, marahil kung may isang maglalakas-loob na
mamatay para sa mabuting tao. **8** Ngunit pinatunayan ng Diyos
ang kaniyang pag-ibig sa atin, dahil noong makasalanan pa
tayo, namatay si Cristo para sa atin. **9** Mas higit pa sa ngayong
napawalang-sala na tayo sa pamamagitan ng kaniyang dugo,
maililigtas tayo sa pamamagitan nito mula sa poot ng Diyos. **10**
Sapagkat kung, noong tayo ay mga kaaway, ipinagkasundo tayo
sa Diyos sa pamamagitan ng kamatayan ng kaniyang Anak,
higit pa ngayon na pagkatapos tayong ipinagkasundo, maililigtas
tayo sa pamamagitan ng kaniyang buhay. **11** Hindi lamang ito,
ngunit nagagalak din tayo sa Diyos sa pamamagitan ng ating
Panginoong Jesu-Cristo, na sa pamamagitan niya ay natanggap
natin ang pagkakasundong ito. **12** Kung gayon, sa pamamagitan
ng isang tao pumasok ang kasalanan sa sanlibutan, sa ganitong
kapamaraanan pumasok ang kamatayan dahil sa kasalanan. At
lumaganap ang kamatayan sa sangkatauhan, dahil nagkasala
ang lahat. **13** Sapagkat bago ang kautusan, ang kasalanan
ay nasa sanlibutan na, ngunit walang pananagutan para sa
kasalanan kung walang kautusan. **14** Gayunpaman, naghari ang
kamatayan mula kay Adan hanggang kay Moises, at kahit pa sa
mga hindi nagkasala na katulad ng pagsuway ni Adan na siyang
huwaran ng paparating. **15** Ngunit gayunpaman, ang kaloob na
walang bayad ay hindi gaya ng pagkakasala. Sapagkat kung sa
pamamagitan ng pagkakasala ng isa ay namatay ang marami,
mas higit pa na sumagana para sa marami ang biyaya ng Diyos
at ang kaloob sa pamamagitan ng biyaya ng isang tao na si Jesu-
Cristo. **16** Sapagkat ang kaloob ay hindi tulad ng kinahantungan
ng nagkasala. Sa isang banda, dumating ang paghatol ng
kaparusahan dahil sa pagkakasala ng isang tao. Ngunit sa

kabilang banda, ang kaloob na nagbubunga ng pagpapawalang-
sala ay dumating pagkatapos ng maraming pagkakasala. **17**
Sapagkat kung sa pamamagitan ng pagkakasala ng isa, ang
kamatayan ay naghari sa pamamagitan ng isa, mas lalo nang
maghahari ang mga tatanggap ng kasaganahan ng biyaya at
ng kaloob ng katuwiran sa pamamagitan ng buhay ng isa na
si Jesu-Cristo. **18** Kung gayon, dahil sa pagkakasala ng isa,
ang lahat ng tao ay dumating sa kaparusahan, gayon din sa
pamamagitan ng isang gawa ng katuwiran ay dumating ang
pagpapawalang-sala ng buhay para sa lahat ng tao. **19** Dahil sa
pamamagitan ng pagsuway ng isang tao, ang lahat ay naging
makasalanan, gayon din naman sa pamamagitan ng pagsunod
ng isa, marami ang naging matuwid. **20** Ngunit dumating ang
kautusan, upang sa gayon ang pagkakasala ay managana.
Ngunit sa pananagana ng kasalanan, higit na nanagana ang
biyaya. **21** Nangyari ito upang, gaya ng kamatayan na naghahari
sa kamatayan, gayon din naman ang biyaya ay maghari sa
pamamagitan ng katuwiran para sa buhay na walang hanggan
sa pamamagitan ni Jesu-Cristo na ating Panginoon. **(aiōnios g166)**
6 Ano ngayon ang sasabihin natin? Dapat ba tayong magpatuloy
sa kasalanan upang managana ang biyaya? **2** Huwag nawa
itong mangyari. Tayong mga namatay sa kasalanan, paano pa
tayo mamumuhay rito? **3** Hindi ba ninyo alam na kung gaano
karami ang nabautismuhan kay Jesu-Cristo ay nabautismuhan
sa kaniyang kamatayan? **4** Inilibing na tayo kasama niya sa
pamamagitan ng bautismo sa kamatayan. Nangyari ito upang
gaya ng pagkabuhay ni Cristo mula sa patay sa pamamagitan
ng kaluwalhatian ng Ama, lalakad din tayo sa panibagong
buhay. **5** Sapagkat kung tayo ay nakiisa sa kaniya sa wangis ng

kaniyang kamatayan, tayo rin ay makikiisa sa kaniyang muling
pagkabuhay. **6** Nalalaman natin ito, na ang dati nating pagkatao
ay ipinako sa krus kasama niya, upang sa gayon ay masira
ang ating katawang makasalanan. Nangyari ito upang hindi
na tayo maging alipin pa ng kasalanan. **7** Siya na namatay
ay inihayag na matuwid hinggil sa kasalanan. **8** Ngunit kung
namatay tayo kasama ni Cristo, naniniwala tayong mabubuhay
din tayong kasama niya. **9** Alam nating si Cristo ay binuhay mula
sa patay at hindi na siya patay. Hindi na naghahari sa kaniya
ang kamatayan. **10** Sapagkat ukol sa kamatayan na namatay
siya sa kasalanan, namatay siya nang minsanan para sa lahat.
Subalit, ang buhay na kaniyang ipinamuhay ay ipinamuhay niya
para sa Diyos. **11** Sa ganoon ding paraan, kinakailangan din
ninyong ituring ang inyong mga sarili na patay sa kasalanan,
ngunit buhay sa Diyos kay Cristo Jesus. **12** Samakatuwid
huwag ninyong hayaan na pagharian ng kasalanan ang inyong
mga namamatay na katawan upang inyong sundin ang mga
pagnanasa nito. **13** Huwag ninyong ihandog ang mga bahagi
ng inyong katawan sa kasalanan bilang kasangkapan para
sa kasamaan, ngunit ihandog ninyo ang inyong mga sarili sa
Diyos, na buhay mula sa patay. At ihandog ninyo ang mga
bahagi ng inyong katawan bilang kasangkapan ng katuwiran
para sa Diyos. **14** Huwag ninyong hayaan na pagharian kayo
ng kasalanan. Sapagkat wala na kayo sa ilalim ng kautusan
ngunit sa ilalim ng biyaya. **15** Kaya ano? Magkakasala ba
tayo dahil wala tayo sa ilalim ng kautusan, ngunit sa ilalim
ng biyaya? Huwag nawa itong mangyari. **16** Hindi ba ninyo
alam na ang pinaghandugan ninyo ng inyong mga sarili bilang
mga alipin ay siyang inyong pinaglilingkuran, ang siyang dapat

ninyong sundin? Totoo ito, mga alipin man kayo sa kasalanan na
patungo sa kamatayan, o mga alipin sa pagsunod na patungo
sa katuwiran. **17** Ngunit salamat sa Diyos! Sapagkat kayo ay
dating mga alipin ng kasalanan, ngunit sinunod ninyo mula sa
puso ang uri ng katuruang ibinigay sa inyo. **18** Pinalaya kayo sa
kasalanan, at ginawa kayong mga alipin kayo ng katuwiran. **19**
Nagsasalita ako tulad ng isang tao dahil sa kahinaan ng inyong
laman. Sapagkat gaya ng paghahandog ninyo ng mga bahagi ng
inyong katawan bilang mga alipin sa karumihan at kasamaan,
ngayon, sa ganoon ding paraan, ihandog ninyo ang mga bahagi
ng inyong katawan bilang alipin sa katuwiran para sa ikababanal.
20 Sapagkat noong kayo ay mga alipin ng kasalanan, malaya
kayo sa katuwiran. **21** Sa mga panahong iyon, ano ang naging
bunga ng mga bagay na ikinahihiya na ninyo ngayon? Sapagkat
ang kinahantungan ng mga bagay na iyon ay kamatayan. **22**
Ngunit ngayon na kayo ay pinalaya mula sa kasalanan at alipin
na ng Diyos, nasa inyo ang inyong bunga para sa ikababanal.
Ang kahihinatnan ay buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **23**
Sapagkat ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan, ngunit
ang libreng kaloob ng Diyos ay buhay na walang hanggan kay
Cristo Jesus na ating Panginoon. **(aiōnios g166)**

7 O hindi ba ninyo nalalaman, mga kapatid (sapagkat nagsasalita
ako sa mga taong may alam tungkol sa kautusan), na ang
kautusan ang namamahala sa isang tao habang siya ay
nabubuhay? **2** Sapagkat itinatali ng kautusan ang asawang
babae sa kaniyang asawa habang siya ay nabubuhay, ngunit
kung mamatay ang asawang lalaki, malaya na siya sa kautusan
ng pag-aasawa. **3** Kung gayon, habang nabubuhay pa ang
kaniyang asawang lalaki, kapag nakipamuhay siya sa ibang

lalaki, tatawagin siyang mangangalunya. Ngunit kung namatay
ang asawang lalaki, malaya na siya sa kautusan, kaya hindi
na siya isang mangangalunya kung namumuhay siya kasama
ang ibang lalaki. **4** Kaya, aking mga kapatid, naging patay kayo
sa batas sa pamamagitan ng katawan ni Cristo. Ito ay upang
maaari kayong makisama sa iba, iyan ay, sa kaniya na binuhay
mula sa patay, upang sa gayon maaari tayong magsipagbunga
para sa Diyos. **5** Sapagkat noong tayo ay nasa laman, ang
mga makasalanang pagnanasa ay naging buhay sa ating mga
bahagi sa pamamagitan ng kautusan na magbibigay ng bunga
sa kamatayan. **6** Ngunit ngayon, pinakawalan na tayo mula sa
kautusan. Namatay tayo sa kung ano ang dating humahawak sa
atin. Ito ay upang makapaglingkod tayo sa panibagong Espiritu at
hindi sa kalumaan ng sulat. **7** Kaya ano ang sasabihin natin? Ang
kautusan ba mismo ay kasalanan? Huwag nawa itong mangyari.
Gayunpaman, hindi ko sana malalaman ang kasalanan, kung
hindi dahil sa kautusan. Sapagkat hindi ko sana malalaman
ang tungkol sa kasakiman kung hindi sinabi ng kautusan na,
“Huwag kang maging sakim”. **8** Ngunit kinuha ng kasalanan ang
pagkakataon sa pamamagitan ng kautusan at nagdala sa akin ng
bawat masamang pagnanasa. Sapagkat kung walang kautusan,
patay ang kasalanan. **9** Minsan akong nabuhay na wala ang
kautusan, ngunit nang dumating ang kautusan, muling nabuhay
ang kasalanan at namatay ako. **10** Ang kautusan na magdadala
sana ng buhay ay naging kamatayan para sa akin. **11** Sapagkat
kinuha ng kasalanan ang pagkakataon sa pamamagitan ng
kautusan at nilinlang ako. Sa pamamagitan ng kautusan, pinatay
ako ng kasalanan. **12** Kaya banal ang kautusan at ang utos ay
banal, matuwid at mabuti. **13** Kaya, ang mabuti nga ba ay naging

kamatayan sa akin? Huwag nawa itong mangyari. Ngunit ang
kasalanan, upang maipakitang ito ay kasalanan sa pamamagitan
ng mabuti, ay nagdala ng kamatayan sa akin. Ito ay upang sa
pamamagitan ng kautusan, maaaring ang kasalanan ay maging
kasalanang walang kapantay. **14** Sapagkat alam natin na ang
kautusan ay espirituwal, ngunit ako ay sa laman. At ipinagbili
akong alipin sa ilalim ng kasalanan. **15** Sapagkat hindi ko talaga
maintindihan ang aking ginagawa. Sapagkat hindi ko ginagawa
ang nais kong gawin, at ang ayaw kong gawin ay siya namang
aking ginagawa. **16** Ngunit kung ginagawa ko ang ang ayaw
kong gawin, sumasang-ayon ako sa kautusan, na ang kautusan
ay mabuti. **17** Ngunit ngayon hindi na ako ang gumagawa
nito, kundi ang kasalanang nananahan sa akin. **18** Sapagkat
alam ko na sa akin, sa aking laman, ay walang nananahang
mabuti. Sapagkat ang kagustuhan para sa mabuti ay nasa akin,
ngunit hindi ko ito magawa. **19** Sapagkat ang mabuti na nais ko
ay hindi ko ginagawa, ngunit ang masama na ayaw ko, ang
ginagawa ko. **20** Ngayon kung ginagawa ko ang ayaw kong
gawin, kung gayon hindi na ako ang gumagawa nito, kundi ang
kasalanang namumuhay sa akin. **21** Kaya, natuklasan ko na ang
prinsipyo na nasa akin, na nais kong gawin ang mabuti, subalit
ang kasamaang iyon ay naririto sa akin. **22** Sapagkat nagagalak
ako sa kautusan ng Diyos sa aking kaibuturan. **23** Ngunit may
nakikita akong ibang tuntunin sa mga bahagi ng aking katawan.
Nilalabanan nito ang bagong tuntunin sa aking isipan. Binibihag
ako nito sa pamamagitan ng tuntunin ng kasalanan na nasa
mga bahagi ng aking katawan. **24** Kaawa-awa akong tao! Sino
ang magliligtas sa akin mula sa katawang ito ng kamatayan? **25**
Ngunit ang pasasalamat ay sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu-

Cristo na ating Panginoon! Kaya ako mismo ay naglilingkod
sa kautusan ng Diyos sa aking isipan. Gayunman, sa laman
naglilingkod ako sa tuntunin ng kasalanan.
8 Kung gayon, wala ng paghatol sa mga taong na kay Cristo
Jesus. **2** Sapagkat pinalaya ako ng tuntunin ng Espiritu ng
buhay na nakay Cristo Jesus mula sa tuntunin ng kasalanan
at kamatayan. **3** Sapagkat kung ano ang hindi kayang gawin
ng kautusan dahil mahina ito sa pamamagitan ng laman ay
ginawa ng Diyos. Isinugo niya ang kaniyang sariling Anak na
kawangis ng makasalanang laman para maging isang handog
sa kasalanan, at hinatulan niya ang kasalanan sa laman. **4**
Ginawa niya ito upang sa gayon ang mga hinihingi ng kautusan
ay matupad sa atin, tayong mga hindi lumalakad ayon sa laman,
ngunit ayon sa Espiritu. **5** Ang mga namumuhay ayon sa laman
ay binibigyang-pansin ang mga bagay na para sa laman, ngunit
ang mga namumuhay ayon sa Espiritu ay binibigyang pansin
ang mga bagay na para sa Espiritu. **6** Sapagkat ang kaisipan
ng laman ay kamatayan, ngunit ang kaisipan ng Espiritu ay
buhay at kapayapaan. **7** Ito ay dahil sumasalungat sa Diyos
ang kaisipan ng laman, sapagkat hindi ito nagpapasakop sa
kautusan ng Diyos, ni hindi ito maaaring maging sakop. **8** Hindi
kayang pasiyahin ng taong nasa laman ang Diyos. **9** Gayunman,
wala na kayo sa laman ngunit nasa Espiritu, kung totoong ang
Espiritu ng Diyos ay nananahan sa inyo. Ngunit kung wala
sa isang tao ang Espiritu ni Cristo, siya ay hindi kabilang sa
kaniya. **10** Kung nasa inyo si Cristo, sa isang panig ang katawan
ay patay sa kasalanan, ngunit sa kabilang panig ang espiritu
ay buhay sa katuwiran. **11** Kung ang Espiritu ng Diyos na
bumuhay kay Jesus mula sa kamatayan ang nananahan sa

inyo, siya na bumuhay kay Cristo mula sa kamatayan ang
magbibigay din ng buhay sa inyong mga namamatay na katawan
sa pamamagitan ng kaniyang Espiritu na siyang nananahan sa
inyo. **12** Kaya nga, mga kapatid, may mga utang tayo, ngunit
hindi sa laman upang mamuhay ayon sa laman. **13** Sapagkat
kung mabubuhay kayo ayon sa laman, kayo ay mamamatay,
ngunit kung sa pamamagitan ng Espiritu inyong pinatay ang mga
gawain ng inyong katawan, kayo ay mabubuhay. **14** Sapagkat
marami ang pinapangunahan ng Espiritu ng Diyos, sila ay mga
anak ng Diyos. **15** Sapagkat hindi ninyo muling tinanggap ang
espiritu ng pagkabihag upang matakot. Sa halip, natanggap
natin ang espiritu ng pagkupkop, na kung saan sumisigaw tayo
ng, “Abba, Ama!” **16** Ang Espiritu mismo ang nagpapatotoo
kasama ang ating espiritu na tayo ay mga anak ng Diyos.
17 Kung tayo ay mga anak, mga tagapagmana rin tayo, mga
tagapagmana ng Diyos. At kasama tayo ni Cristo bilang mga
tagapagmana, kung tunay nga tayong magdusa kasama niya
upang sa gayon maluwalhati rin tayo kasama niya. **18** Sapagkat
itinuturing ko na ang mga pagdurusa sa panahong ito ay hindi
karapat-dapat na ihalintulad sa kaluwalhatian na maihahayag sa
atin. **19** Sapagkat ang nananabik na pag-asa ng mga nilikha
ay naghihintay para sa paghahayag sa mga anak ng Diyos.
20 Sapagkat napasailalim sa pagkawalang-saysay ang mga
nilikha, hindi sa sarili nitong kalooban, kundi sa kaniya na siyang
nagpasailalim nito. Ito ay dahil sa tiyak na kasiguraduhan **21** na
ang nilikha mismo ay maililigtas mula sa pagkaalipin hanggang
sa pagkabulok at madadala ito sa kalayaan ng kaluwalhatian ng
mga anak ng Diyos. **22** Sapagkat alam natin na magkasamang
dumadaing at naghihirap sa sakit ang buong nilikha hanggang

ngayon. 23 Hindi lamang iyan, ngunit maging tayo mismo,
na nagtataglay ng mga unang bunga ng Espiritu—kahit tayo
mismo ay dumadaing sa ating mga sarili, naghihintay para sa
ating pagkakakupkop, ang pagkatubos ng ating katawan. 24
Sapagkat nailigtas tayo sa pamamagitan ng katiyakang ito.
Ngunit hindi pa nakikita ang kinatitiyakan nating mangyayari,
sapagkat sino ang may katiyakan na maghihintay sa nakita
na niya? 25 Ngunit kung nakatitiyak tayo tungkol sa hindi pa
natin nakikita, naghihintay tayo ng may pagtitiyaga para dito.
26 Sa ganoon paraan, tumutulong din ang Espiritu sa ating
kahinaan. Sapagkat hindi natin alam kung paano tayo dapat
manalangin, ngunit ang Espiritu mismo ang namamagitan sa
atin ng mga daing na hindi maipahayag na mga daing. 27 Ang
sumisiyasat ng mga puso ay alam ang kaisipan ng Espiritu,
dahil namamagitan siya para sa mga mananampalataya ayon sa
kalooban ng Diyos. 28 Nalalaman natin na sa mga nagmamahal
sa Diyos, sa lahat ng bagay gumagawa siya para sa ikabubuti,
ng mga tinawag ayon sa kaniyang layunin. 29 Dahil ang mga
kilala na niya noong una pa man, ay itinalaga din niya na matulad
sa imahe ng kaniyang Anak, upang siya ang maging panganay
sa maraming magkakapatid. 30 Ang kaniyang mga itinalaga,
sila rin ang kaniyang mga tinawag. Ang kaniyang mga tinawag,
sila rin ang kaniyang mga pinawalang-sala. Ang kaniyang mga
pinawalang-sala, kaniya ring niluwalhati. 31 Ano ngayon ang
sasabihin natin sa mga bagay na ito? Kung ang Diyos ay para
sa atin, sino ang laban sa atin? 32 Siya na hindi ipinagkait ang
kaniyang sariling Anak ngunit ibinigay niya para sa ating lahat,
paanong hindi niya rin ibibigay sa atin ng libre ang lahat ng
bagay? 33 Sino ang magpaparatang laban sa mga pinili ng

Diyos? Ang Diyos ang siyang nagpapawalang-sala. **34** Sino ang
hahatol? Si Cristo na siyang namatay para sa atin at higit pa
roon, binuhay din siyang muli. Naghahari siya kasama ang Diyos
sa lugar ng karangalan at siya ang namamagitan para sa atin.
35 Sino ang maghihiwalay sa atin mula sa pag-ibig ni Cristo?
Ang matinding pagdurusa ba, o pagdadalamhati, o pag-uusig, o
pagkagutom, o kahubaran, o panganib, o espada? **36** Gaya
ng nasusulat, “Para sa iyong kapakinabangan pinapatay kami
buong araw. Itinuturing kaming tulad ng isang tupa na kakatayin.”
37 Sa lahat ng bagay na ito, higit pa tayo sa mga manlulupig sa
pamamagitan ng nagmamahal sa atin. **38** Sapagkat naniniwala
ako na kahit ang kamatayan, ni ang buhay, ni mga anghel, ni
mga pamahalaan, ni ang mga bagay sa kasalukuyan, ni ang
mga bagay na darating, ni ang mga kapangyarihan, **39** ni ang
kataasan, ni ang kailaliman, ni anumang bagay na nilikha, ang
makapaghihiwalay sa atin sa pag-ibig ng Diyos, na na kay Cristo
Jesus na ating Panginoon.

9 Sinasabi ko ang katotohanan sa pamamagitan ni Cristo. Hindi
ako nagsisinungaling, at kasamang nagpapatunay ang aking
konsiyensya sa Banal na Espiritu, **2** na sa akin ay may labis na
kalungkutan at walang tigil na kirot sa aking puso. **3** Sapagkat
nanaisin kong ako na lamang ang maisumpa at maihiwalay kay
Cristo para sa kapakanan ng aking mga kapatid, silang aking
mga kalahi ayon sa laman. **4** Sila ay mga Israelita. Nasa kanila
ang pagkupkop, ang kaluwalhatian, ang mga kasunduan, ang
kaloob ng batas, ang pagsamba sa Diyos, at ang mga pangako.
5 Sa kanilang mga ninuno nagmula si Cristo ayon sa laman—na
siyang Diyos sa lahat. Nawa purihin siya magpakailanman.
Amen. **(aiōn g165)** **6** Ngunit hindi sa nabigo ang mga pangako ng

Diyos. Sapagkat hindi lahat ng nasa Israel ang tunay na kabilang
sa Israel. **7** Hindi rin lahat ng kaapu-apuhan ni Abraham ay
tunay niyang mga anak. Ngunit, “Sa pamamagitan ni Isaac
tatawagin ang iyong mga kaapu-apuhan.” **8** Iyan ay, ang mga
anak sa laman ay hindi mga anak ng Diyos. Ngunit ang mga
anak ng pangako ay itinuturing na kaapu-apuhan. **9** Sapagkat
ito ang salita ng pangako, “Sa panahong ito ay darating ako,
at isang anak na lalaki ang maibibigay kay Sarah.” **10** Hindi
lamang ito, ngunit pagkatapos ring magbuntis ni Rebecca sa
pamamagitan ng isang lalaki, na ating amang si Isaac— **11**
sapagkat ang mga anak ay hindi pa isinisilang at walang pang
nagagawang mabuti o masama, upang ang layunin ng Diyos
ayon sa pagpili ang manatili, hindi dahil sa mga gawa, kung
hindi ay dahil sa kaniya na tumatawag— **12** sinabi sa kaniya,
“Ang mas matanda ay maglilingkod sa mas bata.” **13** Tulad
ng nasusulat: “Inibig ko si Jacob, ngunit kinamuhian ko si
Isau.” **14** Kung gayon, ano ang sasabihin natin? Mayroon bang
kawalan ng katarungan sa Diyos? Huwag nawang mangyari. **15**
Sapagkat sinabi niya kay Moises, “Kaaawaan ko ang sinumang
kaaawan ko, at kahahabagan ko ang sinumang kahahabagan
ko.” **16** Kaya nga, hindi dahil sa kaniya na nagnanais, hindi
rin dahil sa kaniya na tumatakbo, kundi dahil sa Diyos, na
nagpapakita ng awa. **17** Sapagkat sinasabi ng kasulatan kay
Paraon, “Dahil sa layuning ito kaya itinaas kita, upang maipakita
ko ang aking kapangyarihan sa pamamagitan mo, at upang
maipahayag ang pangalan ko sa buong mundo.” **18** Kaya nga,
may awa ang Diyos sa sinumang nais niyang kaawaan, at
pinapatigas niya ang kalooban ng sinumang naisin niya. **19**
Sasabihin mo sa akin, “Bakit pa siya humahanap ng kamalian?

Sapagkat sino ang nakapigil sa kaniyang kalooban ni minsan?”
20 Sa kabilang banda, tao, sino kang sumasagot laban sa
Diyos? Sasabihin ba ng hinulma sa humulma nito, “Bakit mo
ako ginawang ganito?” **21** Wala bang karapatan sa putik ang
magpapalayok, upang gawin sa iisang tumpok ng putik ang
isang sisidlan para sa natatanging paggagamitan, at ang isa
pang sisidlan para sa pangaraw-araw na paggagamitan? **22**
Paano kung ang Diyos, na nagnanais ipakita ang kaniyang galit
at ipahayag ang kaniyang kapangyarihan, ay nagtiyaga ng may
labis na pagtitiis sa mga sisidlan ng galit na naihanda para sa
pagkawasak? **23** Paano kung ginawa niya ito upang mahayag
ang kayamanan ng kaniyang kaluwalhatian sa mga sisidlan ng
awa, na noon pa ay inihanda na niya para sa kaluwalhatian? **24**
Paano kung ginawa niya rin ito para sa atin, na tinawag din
niya, hindi lamang mula sa mga Judio, ngunit mula rin sa mga
Gentil? **25** Gaya rin ng sinasabi niya sa Hosea: “Tatawagin
kong mga tao ko ang hindi ko dating mga tao, at minamahal
na hindi dating minamahal.” **26** At sa lugar na pinagsabihan
sa kanila, 'Hindi ko kayo mga tao,' doon ay tatawagin silang
“mga anak ng Diyos na buhay.'” **27** Isinisigaw ni Isaias ang
tungkol sa Israel, “Kung ang bilang ng mga anak ng Israel ay
sindami ng buhangin sa dagat, mangyayari na ang nalalabi
lamang ang maliligtas. **28** Sapagkat hindi magtatagal, lubusan
ng tutuparin ng Panginoon ang kaniyang salita sa daigdig.” **29** At
ito ay gaya ng sinabi ni Isaias noon, “Kung hindi nagtira ng mga
lahi ang Panginoon ng mga hukbo para sa atin, tayo ay naging
katulad sana ng Sodoma, at naging katulad ng Gomorra. **30**
Kung gayon, ano sasabihin natin? Na ang mga Gentil na hindi
nagsisikap para sa katuwiran, ay nagkamit ng katuwiran, ang

katuwiran sa pamamagitan ng pananampalataya. 31 Ngunit
ang Israel, na nagsikap ng katuwiran sa kautusan ay hindi
nagkamit nito. 32 Bakit hindi? Dahil hindi nila ito sinikap sa
pamamagitan ng pananampalataya, kundi sa pamamagitan
ng mga gawa. Natisod sila sa batong katitisuran, 33 gaya ng
nasusulat, “Tingnan ninyo, naglagay ako sa Sion ng batong
katitisuran at malaking batong kadadapaan. Ang sinumang
manampalataya rito ay hindi mapapahiya.”

10 Mga kapatid, ang nais ng aking puso at ang hiling ko sa
Diyos ay para sa kanila, para sa kanilang kaligtasan. 2 Sapagkat
sila ay pinatotohanan ko na mayroon silang pagsisikap para sa
Diyos, ngunit hindi ayon sa kaalaman. 3 Sapagkat hindi nila
nalalaman ang katuwiran ng Diyos, at pinagsisikapan nilang
itatag ang kanilang sariling katuwiran. Hindi sila nagpasakop
sa katuwiran ng Diyos. 4 Sapagkat si Cristo ang katuparan ng
kautusan para sa katuwiran ng lahat ng sumasampalataya. 5
Sapagkat sumulat si Moises tungkol sa katuwiran na nagmumula
sa kautusan: “Ang taong gumagawa ng katuwiran ng kautusan
ay mabubuhay sa katuwirang ito.” 6 Ngunit ganito ang sinasabi
ng katuwiran na nanggagaling sa pananampalataya, “Huwag
mong sabihin sa iyong puso, 'Sino ang aakyat sa langit?' (sa
makatuwid ay upang pababain si Cristo). 7 At huwag mong
sasabihing, 'Sino ang bababa sa kailaliman?'” (sa makatuwid ay
upang iakyat si Cristo mula sa patay.) **(Abyssos g12)** 8 Ngunit ano
ang sinasabi nito? “Malapit sa iyo ang salita, sa iyong bibig at sa
iyong puso.” Iyan ang salita ng pananampalataya, na aming
ipinapahayag. 9 Sapagkat kung sa iyong bibig, kinikilala mo si
Jesus bilang Panginoon, at nananampalataya ka sa iyong puso
na binuhay siya ng Diyos mula sa mga patay, maliligtas ka. 10

Sapagkat sa puso nananampalataya ang tao sa katuwiran, at sa
bibig kumikilala siya para sa kaligtasan. 11 Sapagkat sinasabi
ng kasulatan, “Ang sinumang nananampalataya sa kaniya ay
hindi mapapahiya.” 12 Sapagkat walang pagkakaiba ang Judio
at Griyego. Dahil iisang Panginoon ang Panginoon ng lahat,
at mayaman siya sa lahat ng mga tumatawag sa kaniya. 13
Sapagkat ang lahat na tumatawag sa pangalan ng Panginoon
ay maliligtas. 14 Kung gayon, paano sila tatawag sa kaniya na
hindi nila sinasampalatayanan? At paano sila sasampalataya
sa kaniya na hindi pa nila naririnig? At paano sila makakarinig
kung walang tagapangaral? 15 At paano sila mangangaral kung
hindi sila isinugo? — Gaya ng nasusulat, “Kayganda ng mga
paa ng mga nagpapahayag ng mga masasayang balita ng mga
mabubuting bagay!” 16 Ngunit hindi lahat sa kanila ay nakinig sa
ebanghelyo. Sapagkat sinasabi ni Isaias, “Panginoon, sino ang
naniwala sa aming mensahe?” 17 Kaya ang pananampalataya
ay nanggagaling sa pakikinig, at pakikinig sa salita ni Cristo. 18
Ngunit sinasabi ko, “Hindi ba nila narinig?” Oo, tiyak na narinig
nila. “Ang kanilang tinig ay nakarating sa buong mundo, at ang
kanilang mga salita sa mga dulo ng mundo.” 19 Bukod dito,
sinasabi ko, “Hindi ba nalaman ng Israel?” Noong una ay sinabi
ni Moises, “Iinggitin ko kayo sa pamamagitan ng isang hindi
bansa. Sa pamamagitan ng isang bansang walang pagkaunawa,
gagalitin ko kayo.” 20 At sinasabi ni Isaias nang buong tapang,
“Natagpuan ako ng mga hindi humanap sa akin. Nagpakita ako
sa mga hindi nagtatanong tungkol sa akin.” 21 Ngunit sa Israel
sinasabi niya, “Buong araw kong iniunat ang aking mga kamay
sa mga taong suwail at matitigas ang ulo.”

11 Kung gayon sinasabi ko, itinakwil ba ng Diyos ang kaniyang
mga tao? Nawa ay hindi kailanman. Sapagkat ako rin ay isang
Israelita, kaapu-apuhan ni Abraham, mula sa tribu ni Benjamin.
2 Hindi itinakwil ng Diyos ang kaniyang mga tao, na kilala na
niya noon pa man. Hindi ba ninyo alam kung ano ang sinasabi
ng kasulatan tungkol kay Elias, kung paano siya nakiusap sa
Diyos laban sa Israel? 3 "Panginoon, pinatay nila ang iyong mga
propeta, giniba nila ang iyong mga altar. Ako na lamang ang
naiwan, at gusto nila ang akong patayin." 4 Ngunit ano ang
sagot sa kaniya ng Diyos? "May inilaan ako para sa aking sarili
na pitong libong lalaking hindi lumuhod kay Baal." 5 Ganoon din
nga, sa panahong ito, mayroon pang nalalabi dahil sa pagpili ng
biyaya. 6 Ngunit kung ito ay sa pamamagitan ng biyaya, hindi
na ito sa pamamagitan ng mga gawa. Kung hindi, ang biyaya ay
hindi na biyaya. 7 Ano kung gayon? Ang bagay na hinahanap ng
Israel, ay hindi nito nakamit, ngunit ang napili ang nagkamit nito,
at ang iba ay pinagmatigas. 8 Gaya ng nasusulat: "Binigyan sila
ng Diyos ng espiritu ng kapurulan, ng mga mata upang hindi nila
makita, at ng mga tainga upang hindi nila marinig, hanggang sa
araw na ito." 9 At sinasabi ni David, "Hayaang ang kanilang
mga lamesa ay maging isang lambat, bitag, katitisuran, at ganti
laban sa kanila. 10 Hayaang ang kanilang mga mata ay dumilim
upang hindi sila makakita. Lagi mong panatilihing baluktot ang
kanilang mga likod." 11 Kung gayon, sinasabi ko, "Natisod ba
sila nang sa gayon ay bumagsak?" Nawa ay hindi kailanman. Sa
halip, sa pamamagitan ng kanilang pagkabigo, dumating ang
kaligtasan sa mga Gentil, upang sila ay inggitin. 12 Ngayon
kung ang kanilang pagkabigo ay ang kayamanan ng mundo, at
kung ang kanilang pagkalugi ay ang kayamanan ng mga Gentil,

gaano pa mas dakila ang kanilang kapunuan? **13** At ngayon
kinakausap ko kayong mga Gentil. Habang ako ay isang apostol
sa mga Gentil, ipinagmamalaki ko ang aking ministeryo. **14**
Marahil mainggit ko sila na aking kalaman. Marahil maliligtas
natin ang ilan sa kanila. **15** Sapagkat kung ang pagkatakwil sa
kanila ay ang pakikipagkasundo ng mundo, ano ang magiging
pagtanggap sa kanila kundi buhay mula sa mga patay? **16** Kung
ang mga unang bunga ay nailaan, gayon din ang buong masa.
Kung ang mga ugat ay nailaan, gayon din ang mga sanga. **17**
Ngunit kung ang ilan sa mga sanga ay binali, kung ikaw, na
isang ligaw na sanga ng olibo, ay naidugtung sa kanila, at kung
nakibahagi ka sa kanila sa kasaganaan ng ugat ng puno ng
olibo, **18** huwag kang magmayabang sa mga sanga. Ngunit
kung ikaw ay nagmamayabang, hindi ikaw ang bumubuhay
sa ugat, ngunit ang ugat ang bumubuhay sa iyo. **19** Kung
gayon, sasabihin mo, “Pinutol ang mga sanga upang maidugtong
ako.” **20** Totoo iyan. Dahil sa kanilang hindi pagsampalataya,
pinutol sila, ngunit ikaw ay naging matatag dahil sa iyong
pananampalataya. Huwag kang magmalaki, ngunit matakot
ka. **21** Sapagkat kung hindi pinatawad ng Diyos ang likas na
mga sanga, hindi ka rin niya patatawarin. **22** Tingnan ninyo
kung gayon, ang mga mabubuting gawa at ang kabagsikan
ng Diyos. Sa isang dako, ang kalupitan ay dumating sa mga
Judio na bumagsak. Ngunit sa kabilang dako, ang kabutihan
ng Diyos ay dumarating sa inyo, kung magpapatuloy kayo sa
kaniyang kabutihan. Kung hindi, mapuputol din kayo. **23** At
isa pa, kung hindi sila magpatuloy sa kanilang kawalan ng
pananampalataya, sila ay maidudugtong muli. Sapagkat maaari
silang idugtong ulit ng Diyos. **24** Sapagkat kung kayo ay pinutol

sa likas na ligaw na puno ng olibo, at salungat sa kalikasan
ay idinugtong kayo sa mabuting puno ng olibo, gaano pa kaya
ang mga Judiong ito, na likas na mga sanga, na maidudugtong
pabalik sa kanilang sariling punong olibo? **25** Sapagkat hindi
ko nais na hindi ninyo alam, mga kapatid, ang hiwagang ito,
upang hindi kayo magmarunong sa inyong sariling isipan. Ang
hiwagang ito ay nagkaroon sa Israel ng bahagyang katigasan,
hanggang sa makapasok ang kabuuan ng mga Gentil. **26** Kaya
ang lahat ng Israel ay maliligtas, gaya ito ng nasusulat: “Mula sa
Sion manggagaling ang Tagapagligtas. Tatanggalin niya ang
kasamaan mula kay Jacob. **27** At ito ang magiging kasunduan
ko sa kanila, kapag tinanggal ko ang kanilang mga kasalanan.”
28 Sa isang dako, patungkol sa ebanghelyo, sila ay kinamuhian
dahil sa inyo. Sa kabilang dako ayon naman sa pagpili ng
Diyos, sila ay minamahal dahil sa mga ninuno. **29** Sapagkat
ang mga kaloob at ang tawag ng Diyos ay hindi mababago.
30 Sapagkat kayo ay dating hindi sumusunod sa Diyos, ngunit
ngayon kayo ay nakatanggap ng awa dahil sa kanilang hindi
pagsunod. **31** Gayon din naman, ngayon ang mga Judiong ito
ay naging suwail. Ang kinahinatnan nito, sa pamamagitan ng
awa na ipinakita sa inyo, makatatanggap din sila ngayon ng
awa. **32** Sapagkat kinulong ng Diyos ang lahat sa kasuwayan,
nang sa gayon maipakita niya ang awa sa lahat. **(eleēsē g1653)**
33 O, napakayaman ng Diyos sa karunungan at kaalaman!
Hindi masuri ang kaniyang mga hatol, at ang kaniyang mga
kaparaanan ay hindi kayang matuklasan! **34** “Sapagkat sino
ang nakakaalam ng isipan ng Panginoon? O sino ang naging
tagapayo niya? **35** O sino ang nagbigay ng una sa Diyos, upang
ito ay bayaran sa kaniya?” **36** Sapagkat mula sa kaniya, at sa

pamamagitan niya, at sa kaniya, ang lahat ng mga bagay. Sa
kaniya ang kaluwalhatian magpakailanman. Amen. **(aiōn g165)**

12 Kaya hinihikayat ko kayo, mga kapatid, alang-alang sa
habag ng Diyos, na ialay ninyo ang inyong mga katawan
na isang buhay na alay, banal, katanggap-tanggap sa Diyos.
Ito ang inyong nararapat na paglilingkod. **2** Huwag kayong
umayon sa mundong ito, ngunit mag-iba kayo sa pamamagitan
ng pagbabago ng inyong pag-iisip. Gawin ninyo ito upang
malaman ninyo kung ano ang mabuti, katanggap-tanggap, at
ganap na kalooban ng Diyos. **(aiōn g165)** **3** Sapagkat, dahil
sa biyayang ibinigay sa akin, sinasabi ko na ang bawat isa
sa inyo ay huwag mag-isip na mas mataas ang inyong sarili
kaysa sa nararapat ninyong isipin. Sa halip, dapat kayong mag-
isip ng may karunungan, ayon sa sukat ng pananampalataya
na ipinagkaloob ng Diyos sa bawat isa. **4** Sapagkat marami
tayong bahagi sa iisang katawan, ngunit hindi lahat ng mga
bahagi ay may pare-parehong tungkulin. **5** Gayon din naman,
tayo na marami ay iisang katawan kay Cristo, at ang bawat
isa ay bahagi ng isa't isa. **6** Mayroon tayong iba't ibang kaloob
ayon sa biyayang ibinigay sa atin. Kung ang kaloob ng isa
ay paghahayag ng propesiya, gawin niya ito ayon sa sukat
ng kaniyang pananampalataya. **7** Kung ang kaloob ng isa
ay paglilingkod, hayaan siyang maglingkod. Kung ang isa ay
may kaloob ng pagtuturo, hayaan siyang magturo. **8** Kung
ang kaloob ng isa ay pagpapalakas ng loob, hayaan siyang
magpalakas ng loob. Kung ang kaloob ng isa ay pagbibigay,
hayaan siyang gawin ito ng may kagandahang-loob. Kung ang
kaloob ng isa ay pamumuno, gawin ito ng may pag-iingat. Kung
ang kaloob ng isa ay pagpapakita ng awa, gawin ito ng may

kagalakan. 9 Ang pag-ibig ay maging walang pagkukunwari.
Kasuklaman kung ano ang masama; panghawakan kung ano
ang mabuti. 10 Patungkol sa pag-ibig ng mga kapatid, maging
magiliw kayo sa isa't isa. Patungkol sa kapurihan, igalang
ninyo ang isa't isa. 11 Patungkol sa pagsisikap, huwag mag-
atubili. Patungkol sa espiritu, maging masigasig. Patungkol sa
Panginoon, maglingkod sa kaniya. 12 Magalak sa pag-asang
mayroon kayo tungkol sa hinaharap. Maging matiisin sa inyong
mga kabalisahan. Magpatuloy sa pananalangin. 13 Tumulong
sa pangangailangan ng mga mananampalataya. Humanap ng
maraming paraan upang ipakita ang magiliw na pagtanggap sa
iba. 14 Pagpalain ninyo ang mga umaapi sa inyo; pagpalain
at huwag isumpa. 15 Makipaggalak kayo sa mga nagagalak;
makipagtangis kayo sa mga tumatangis. 16 Magkaisa kayo ng
pag-iisip. Huwag mag-isip sa mga paraang mapagmataas, ngunit
tanggapin ang mga mabababang tao. Huwag maging marunong
sa inyong mga sariling isipan. 17 Huwag gantihan ang sinuman
ng masama sa masama. Gumawa ng mga mabubuting bagay
sa paningin ng lahat ng tao. 18 Kung maaari, ayon sa inyong
makakaya, magkaroon kayo ng kapayapaan sa lahat ng tao. 19
Huwag ipaghiganti ang inyong mga sarili, mga minamahal, ngunit
bigyang daan ang galit ng Diyos. Sapagkat nasusulat na, "'Akin
ang paghihiganti; ako ang gaganti,' sinasabi ng Panginoon." 20
"Ngunit kung ang iyong kaaway ay nagugutom, pakainin mo siya.
Kung siya ay nauuhaw, bigyan mo siya ng maiinom. Sapagkat
kung gagawin mo ito, nagtatambak ka ng mga baga ng apoy sa
kaniyang ulo." 21 Huwag kang magpadaig sa kasamaan, ngunit
daigin mo ng mabuti ang kasamaan.

13 Ang bawat kaluluwa ay maging masunurin sa mga matataas
na kapangyarihan, dahil walang kapangyarihan na hindi
nanggagaling sa Diyos. At ang mga may kapangyarihang
umiiral ay itinalaga ng Diyos. **2** Samakatuwid ang lumalaban sa
kapangyarihang iyon ay sumasalungat sa mga utos ng Diyos, at
ang mga sumasalungat dito ay makakatanggap ng kahatulan sa
kanilang mga sarili. **3** Sapagkat ang mga namumuno ay hindi
kilabot sa mga mabubuting gawain, kundi sa mga masasama
gawain. Nais mo bang hindi matakot sa may kapangyarihan?
Gawin mo ang mabuti, at makatatanggap ka ng papuri dahil dito.
4 Sapagkat siya ay isang lingkod ng Diyos para sa kabutihan.
Ngunit kung gumagawa ka ng masama, matakot ka. Sapagkat
hindi niya dala-dala ang espada ng walang dahilan. Sapagkat
siya ay isang lingkod ng Diyos, isang tagapaghiganti ng poot sa
mga gumagawa ng masama. **5** Samakatuwid dapat kayong
sumunod, hindi lang dahil sa matinding poot, ngunit dahil din sa
konsensya. **6** Dahil dito nagbabayad din kayo ng mga buwis.
Sapagkat ang mga may kapangyarihan ay mga lingkod ng Diyos
na patuloy na nangangasiwa nito. **7** Bayaran ninyo ang lahat
kung ano man ang inutang ninyo sa kanila: magbuwis sa dapat
pagbayaran ng buwis, magbayad ng upa sa kung sinuman ang
inuupahan; matakot sa nararapat katakutan; parangalan ang
nararapat parangalan. **8** Huwag kayong magkautang ng anuman
sa kanino man, maliban sa pagmamahal sa isa't isa. Sapagkat
ang sinumang nagmamahal sa kaniyang kapwa ay tumutupad
sa kautusan. **9** Sapagkat, “Hindi ka mangangalunya, hindi ka
papatay, hindi ka magnanakaw, hindi ka mag-iimbot,” at kung
may iba ring kautusan, pinagsama-sama ito sa pangugusap
na ito: “Mamahalin mo ang iyong kapwa tulad ng iyong sarili.”

10 Ang pag-ibig ay hindi gumagawa ng masama sa kaniyang
kapwa. Kaya, pag-ibig ang katuparan ng kautusan. 11 Dahil
dito, nalalaman niyo ang oras, na ito na ang oras upang kayo
ay magising mula sa inyong pagkakatulog. Sapagkat ngayon,
ang ating kaligtasan ay mas malapit na kaysa noong una
tayong nanampalataya. 12 Palipas na ang gabi at malapit ng
mag-umaga. Kaya iisantabi natin ang mga gawa ng kadiliman,
at ating isuot ang baluti ng liwanag. 13 Lumakad tayo nang
nararapat, gaya ng sa liwanag, hindi sa magulong pagdiriwang o
sa paglalasing. At huwag tayong mamuhay sa kahalayan o sa
pagnanasang walang pagpipigil, at hindi sa alitan o pagkainggit.
14 Ngunit paghariin ninyo ang Panginoong Jesu-Cristo at huwag
pagbigyan ang kagustuhan ng laman, para sa mga pagnanasa
nito.

14 Tanggapin ang sinumang mahina ang pananampalataya,
nang hindi hinahatulan ang mga pagtatalo. 2 Sa isang dako,
ang isang tao ay may paniniwalang maari niyang kainin ang
kahit na ano, ngunit sa kabilang dako, ang ibang mahina ay
kumakain lamang ng mga gulay. 3 Huwag sanang hamakin ng
taong kumakain ng kahit na ano ang taong hindi kinakain ang
lahat. At ang siyang hindi kinakain ang lahat ay huwag husgahan
ang taong kumakain ng lahat. Dahil tinanggap siya ng Diyos. 4
Sino ka, ikaw na humuhusga sa isang lingkod na pagmamay-ari
ng iba? Sa harapan ng kaniyang amo siya tatayo o matutumba.
Ngunit siya ay patatayuin, dahil nagagawa ng Panginoon na
siya ay patayuin. 5 Sa isang dako, pinahahalagahan ng isang
tao ang isang araw ng higit kaysa sa iba. Sa kabilang dako,
pinahahalagahan naman ng iba ang bawat araw ng pantay-
pantay. Ang bawat tao ay magpasya sa kaniyang sariling

isipan. 6 Ang nagpapahalaga ng araw, ay nagpapahalaga nito
para sa Panginoon. At siya na kumakain, ay kumakain para
sa Panginoon, sapagkat siya ay nagbibigay pasasalamat sa
Diyos. Ang hindi kumakain, ay nagpipigil na kumain para sa
Panginoon. Nagpapasalamat din siya sa Diyos. 7 Sapagkat
wala sa atin ang nabubuhay para sa kaniyang sarili, at walang
namamatay para sa kaniyang sarili. 8 Sapagkat kung tayo ay
nabubuhay, nabubuhay tayo para sa Panginoon. At kung tayo ay
mamamatay, mamamatay tayo para sa Panginoon. Kaya kung
tayo man ay mamamatay o mabubuhay, tayo ay sa Panginoon.
9 Dahil sa layuning ito namatay si Cristo at nabuhay muli, upang
siya ay maging Panginoon ng mga patay at mga buhay. 10
Ngunit ikaw, bakit mo hinahatulan ang iyong kapatid? At ikaw,
bakit mo kinamumuhian ang iyong kapatid? Dahil lahat tayo ay
tatayo sa harapan ng hukuman ng Diyos. 11 Sapagkat ito ay
nasusulat, "Habang ako ay nabubuhay," sabi ng Panginoon,
"ang bawat tuhod ay luluhod sa akin, at ang bawat dila ay
magbibigay ng papuri sa Diyos." 12 Kaya kung gayon, ang bawat
isa sa atin ay magbibigay-sulit ng kaniyang sarili sa Diyos. 13
Samakatuwid, itigil na natin ang paghuhusga sa isa't isa, ngunit
sa halip pagpasyahan ito, na walang sinuman ang maglalagay
ng ikatitisod o patibong para sa kaniyang kapatid. 14 Nalalaman
ko at nahikayat ako sa Panginoong Jesus, na walang bagay na
hindi malinis sa kaniyang sarili. Sa kaniya lamang na itinuturing
ang anumang bagay na marumi, para sa kaniya ito ay marumi.
15 Kung dahil sa pagkain ay nasaktan ang iyong kapatid, hindi
ka na lumalakad sa pag-ibig. Huwag mong ipahamak sa iyong
pagkain ang siyang pinagkamatayan ni Cristo. 16 Kaya huwag
ninyong hayaan na ang inyong mabubuting gawa ang maging

dahilan upang kutyain sila ng mga tao. **17** Sapagkat ang kaharian
ng Diyos ay hindi tungkol sa pagkain o inumin, ngunit tungkol ito
sa pagiging matuwid, kapayapaan at kagalakan sa Banal na
Espiritu. **18** Sapagkat ang sinumang naglilingkod kay Cristo
sa ganitong paraan ay katanggap-tanggap sa Diyos at sinang-
ayunan ng mga tao. **19** Kung gayon, ipagpatuloy natin ang mga
bagay ng kapayapaan at ang mga bagay na nakapagpapatibay
ng bawat isa. **20** Huwag ninyong sirain ang gawain ng Diyos
ng dahil sa pagkain. Ang lahat ng mga bagay ay tunay na
malinis, ngunit masama ito para sa taong kumakain at nagiging
dahilan ng kaniyang pagkatisod. **21** Mabuti ang hindi kumain
ng karne, o uminom ng alak, o anumang magiging sanhi ng
pagkakatisod ng iyong kapatid. **22** Ang mga paniniwalang ito na
mayroon ka, ikaw at ang Diyos lamang ang dapat nakakaalam.
Pinagpala ang taong hindi hinahatulan ang kaniyang sarili bilang
respeto sa kung ano ang kaniyang sinasang-ayunan. **23** Ang
nagdududa ay hinahatulan kung siya ay kakain, dahil hindi
ito mula sa pananampalataya. At ang anumang hindi mula sa
pananampalataya ay kasalanan.

15 Ngayon tayong mga malalakas ang nararapat na pumasan
sa mga kahinaan ng mga mahihina, at hindi natin dapat bigyang-
lugod ang ating mga sarili. **2** Bigyang-lugod ng bawat isa sa
atin ang kaniyang kapwa dahil mabuti iyon, upang pagtibayin
siya. **3** Sapagkat kahit si Cristo ay hindi nagbigay-lugod sa
kaniyang sarili. Sa halip, gaya ng nasusulat, “Ang mga panlalait
ng mga nanlait sa iyo ay sa akin bumabagsak”. **4** Dahil anuman
ang isinulat noong una ay para sa ating ikatututo, upang sa
pamamagitan ng pagtitiis at sa pamamangitan ng pagpapalakas
ng loob ng mga kasulatan ay magkakaroon tayo ng pag-asa. **5**

Ngayon, nawa ang Diyos ng pagtitiis at ng lakas ng loob ay
pagkalooban kayo ng iisang pag-iisip ayon kay Cristo Jesus. 6
Nawa ay gawin niya ito upang kayo na may iisang pag-iisip
ay magpuri ng may iisang bibig sa Diyos at Ama ng ating
Panginoong Jesu-Cristo. 7 Kaya tanggapin ninyo ang isa't
isa, gaya ng pagtanggap din sa inyo ni Cristo, sa ikapupuri
ng Diyos. 8 Sapagkat sinasabi ko na si Cristo ay ginawang
lingkod ng pagtutuli sa ngalan ng katotohanan ng Diyos. Ginawa
niya ito upang patotohanan niya ang mga pangakong ibinigay
sa mga ninuno, 9 at para sa mga Gentil upang papurihan
nila ang Diyos sa kaniyang awa. Ito ay gaya ng nasusulat,
“Kaya pupurihin kita kasama ng mga Gentil, at aawit ng papuri
sa pangalan mo.” 10 Muling nitong sinasabi, “Magalak kayo,
kayong mga Gentil, kasama ang kaniyang mga tao.” 11 At
muli, “Purihin ang Panginoon, lahat kayong mga Gentil at
hayaan ninyong ang lahat na mga tao ay purihin siya.” 12
Sinasabi rin ni Isaias, “Magkakaroon ng ugat mula kay Jesse,
at siya ang lilitaw upang mamuno sa mga Gentil. Magtitiwala
ang mga Gentil sa kaniya.” 13 Ngayon nawa ang Diyos ng
pagtitiwala ay punuin kayo ng buong kagalakan at kapayapaan
sa inyong paniniwala, upang kayo ay managana sa pagtitiwala
sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Banal na Espiritu. 14
Ako man sa aking sarili ay naniniwala tungkol sa inyo, aking
mga kapatid. Naniniwala din ako na kayo mismo ay puno ng
kabutihan, puno ng lahat ng kaalaman. Naniniwala ako na kayo
ay may kakayahan ding payuhan ang isa't isa. 15 Ngunit mas
matapang akong sumusulat sa inyo tungkol sa ilang mga bagay
upang paalalahanan kayong muli, dahil sa kaloob na ibinigay sa
akin ng Diyos. 16 Itong kaloob na dapat akong maging lingkod ni

Cristo Jesus na isinugo sa mga Gentil, upang ihandog bilang
isang pari ang ebanghelyo ng Diyos. Kailangan kong gawin
ito upang ang handog ng mga Gentil ay maging katanggap-
tanggap, nakalaan sa Diyos sa pamamangitan ng Banal na
Espiritu. **17** Kaya ang aking kagalakan ay kay Cristo Jesus
at sa mga bagay na mula sa Diyos. **18** Sapagkat hindi ako
mangangahas na magsalita ng kahit na ano maliban sa mga
bagay na ginawa ni Cristo sa pamamagitan ko para sa pagsunod
ng mga Gentil. Ito ay mga bagay ng ginawa sa pamamagitan
ng salita at gawa, **19** sa pamamagitan ng kapangyarihan ng
mga tanda at mga kahanga-hangang gawa, at sa pamamagitan
ng kapangyarihan ng Banal na Espiritu. Ito ay nangyari mula
sa Jerusalem, at sa palibot hanggang sa Ilirico, ipinangaral ko
nang lubos ang ebanghelyo ni Cristo. **20** Sa ganitong paraan,
ang aking hangarin ay ang maipahayag ang ebanghelyo, ngunit
hindi kung saan kilala ang pangalan ni Cristo, upang hindi
ako makapagtayo sa pundasyon ng ibang tao. **21** Katulad
ng nasusulat: “Makikita siya ng mga hindi dinatnan ng balita
tungkol sa kaniya, at maiintindihan ng mga hindi nakarinig.” **22**
Kaya maraming beses din akong hinadlangan na tumungo sa
inyo. **23** Ngunit ngayon, wala na akong iba pang lugar sa mga
lupaing ito, at inaasam ko ng maraming taon na makapunta
ako sa inyo. **24** Kaya sa tuwing pumupunta ako sa Espanya,
umaasa akong makita kayo sa aking pagdaan, at inasahan
ko din na kayo ang tutulong sa aking pag-alis pagkatapos
akong magsaya kasama kayo kahit panandalian lang. **25** Ngunit
ngayon ay pupunta ako sa Jerusalem upang maglingkod sa mga
mananampalataya. **26** Sapagkat ito ay kasiyahan ng mga taga-
Macedonia at ng mga taga-Acaya na magambag-ambag para

sa mga mahihirap na mananampalataya na nasa Jerusalem.
27 Oo, ito ay kanilang kasiyahan, at sa katunayan, sila ang
mga may utang sa kanila. Sapagkat kung ang mga Gentil
ay nakibahagi sa kanilang mga espirituwal na bagay, dapat
lang silang maglingkod sa kanila sa mga materyal na bagay.
28 Kaya, kapag natapos kong gawin ito at mapatunayan ang
bungang ito sa kanila, dadaan ako diyan sa inyo pagpunta
ko sa Espanya. 29 Alam ko, na kapag pumunta ako sa inyo,
pupunta ako ng may buong pagpapala ni Cristo. 30 Ngayon
hinihikayat ko kayo, mga kapatid, sa ngalan ng Panginoong
Jesu-Cristo, at sa pamamagitan ng pag-ibig ng Banal na Espirito,
na magsumikap kayo kasama ko sa inyong mga panalangin
sa Diyos patungkol sa akin. 31 Ipanalangin ninyo na ako ay
maligtas sa mga hindi sumusunod na nasa Judea at ang aking
paglilingkod sa Jerusalem ay maging katanggap-tanggap sa mga
mananampalataya. 32 Ipanalangin ninyo na ako ay makapunta
sa inyo ng may galak sa pamamagitan ng kalooban ng Diyos, at
ako nawa ay makasumpong ng kapahingahan ka kasama ninyo.
33 Nawa ay sumainyong lahat ang Diyos ng kapayapaan. Amen.
16 Inihahabilin ko sa inyo si Febe na ating kapatid na babae,
na isang lingkod ng iglesiya na nasa Cencrea, 2 upang siya
ay tanggapin ninyo sa Panginoon. Gawin ninyo ito sa paraan
na karapat-dapat sa mga mananampalataya, at tulungan ninyo
siya sa anumang mga pangangailangan niya. Sapagkat siya
mismo ay tumulong din sa marami, at ganun din sa akin. 3 Batiin
ninyo sina Prisca at Aquila, na mga kapwa ko manggagawa
kay Cristo Jesus, 4 na inilagay sa panganib ang kanilang mga
buhay para sa aking buhay. Nagpapasalamat ako sa kanila, at
hindi lamang ako, kundi pati na rin ang lahat ng mga iglesiya

ng mga Gentil. **5** Batiin ninyo ang iglesiya na nasa kanilang
bahay. Batiin ninyo si Epeneto na aking minamahal, na siyang
kauna-unahang bunga ng Asia kay Cristo. **6** Batiin ninyo si
Maria na naglingkod ng lubos para sa inyo. **7** Batiin ninyo sina
Andronico at Junia, na aking mga kamag-anak, at kasamahan
kong mga bilanggo. Kilala sila sa mga apostol, na nauna pang
nakakilala kay Cristo kaysa sa akin. **8** Batiin ninyo si Ampliato,
na aking minamahal sa Panginoon. **9** Batiin ninyo si Urbano,
na ating kapwa manggagawa kay Cristo, at ang minamahal
kong si Staquis. **10** Batiin ninyo si Apeles, na subok kay Cristo.
Batiin ninyo ang mga nasa sambahayan ni Aristobulo. **11** Batiin
ninyo si Herodion, na aking kamag-anak. Batiin ninyo ang mga
nasa sambahayan ni Narciso, na nasa Panginoon. **12** Batiin
ninyo sina Trifena at Trifosa, na naglingkod nang lubos sa
Panginoon. Batiin ninyo si Persida na minamahal, na naglingkod
nang labis sa Panginoon. **13** Batiin ninyo si Rufo, na pinili ng
Panginoon, at ang kaniyang ina at ina ko rin. **14** Batiin ninyo
sina Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hemas at ang mga
kapatid na kasama nila. **15** Batiin ninyo sina Filologo at Julia,
Nereo at ang kaniyang kapatid na babae, at si Olimpas, at lahat
ng mga mananampalataya na kasama nila. **16** Batiin ninyo
ang isa't isa sa pamamagitan ng banal na halik. Lahat ng mga
iglesiya ni Cristo ay binabati kayo. **17** Ngayon hinihikayat ko
kayo, mga kapatid, na isipin ninyo ang mga taong nagiging
dahilan ng pagkakababaha-bahagi at pagkakatisod. Lumalagpas
sila sa mga turong inyong napag-aralan. Talikuran ninyo sila.
18 Sapagkat ang mga taong tulad nito ay hindi naglilingkod sa
ating Panginoong Cristo, kundi ang sarili nilang hangarin. Sa
pamamagitan ng kanilang kaaya-aya at mga kalugod-lugod na

pananalita nililinlang nila ang mga puso ng mga walang malay.
19 Sapagkat ang inyong halimbawa ng pagsunod ay umabot
na sa lahat. Kaya nagagalak ako sa inyo, ngunit gusto kong
maging matalino kayo tungkol sa mga bagay na mabuti, at
walang kamalayan sa kasamaan. 20 Hindi magtatagal, ang
Diyos ng kapayapaan ay dudurugin si Satanas sa ilalim ng
inyong mga paa. Nawa ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-
Cristo ay sumainyo. 21 Binabati kayo ni Timoteo, ang aking
kapwa manggagawa, at nina Lucius, Jason, at Sosipato, na
aking mga kamag-anak. 22 Ako, si Tercio, na tagasulat ng liham
na ito, ay bumabati sa inyo sa Panginoon. 23 Binabati kayo ni
Gauis, na tinutuluyan ko at ng buong iglesiya. Binabati kayo ni
Erasto, ang ingat-yaman ng lungsod, kasama ang kapatid na si
Quarto. 24 [Nawa ang biyaya ng ating Panginoon Jesu-Cristo
ay mapasainyong lahat. Amen] 25 Ngayon sa kaniya na may
kakayahang kayo ay pagtibayin ayon sa aking ebanghelyo at
sa pangangaral ni Jesu-Cristo, ayon sa pahayag ng hiwaga
na itinago mula pa noon, **(aiōnios g166)** 26 ngunit sa ngayon ay
inilahad na at nalaman sa pamamagitan ng mga kasulatan ng
mga propeta ayon sa kautusan ng walang hanggang Diyos, para
sa pagsunod ng mga Gentil dahil sa kanilang pananampalataya?
(aiōnios g166) 27 sa iisang Diyos na matalino, sa pamamagitan ni
Jesu-Cristo, ang kaluwalhatian magpakailanman. Amen. **(aiōn
g165)**

1 Mga Corinto

1 Mula kay Pablo, na tinawag upang maging isang apostol
ni Cristo Jesus ayon sa kalooban ng Diyos, at kay Sostenes
na ating kapatid, **2** sa iglesia ng Diyos sa Corinto, na mga
naihandog kay Cristo Jesus, silang tinawag na maging mga
taong banal. Sumusulat din kami sa lahat nang dako sa mga
tumatawag sa pangalan ng ating Panginoong Jesu-Cristo, ang
kanilang Panginoon at sa atin. **3** Nawa ay sumainyo ang biyaya
at kapayapaang mula sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong
Jesu-Cristo. **4** Lagi akong nagpapasalamat sa aking Diyos sa
inyo, dahil sa biyaya ng Diyos na ibinigay ng Panginoong Cristo
Jesus sa inyo. **5** Ginawa niya kayong mayaman sa lahat ng
paraan, sa lahat ng pananalita at sa lahat ng kaalaman. **6**
Ginawa niya kayong mayaman, gaya ng patotoo tungkol kay
Cristo na napatunayang totoo nga sa inyo. **7** Samakatuwid
kayo nga ay hindi nagkukulang sa kaloob ng Espiritu, habang
sabik kayong naghihintay sa kapahayagan ng ating Panginoong
Jesu-Cristo. **8** Kayo din ay kaniyang palalakasin hanggang sa
huli, upang kayo ay walang bahid sa araw ng ating Panginoong
Jesu-Cristo. **9** Tapat ang Diyos na siyang tumawag sa inyo sa
pakikipagtipon sa kaniyang Anak na si Jesu-Cristo na ating
Panginoon. **10** Ngayon, hinihikayat ko kayo, mga kapatid, sa
pamamagitan ng pangalan ng ating Panginoong Jesu-Cristo, na
magkakasundo kayong lahat, at walang pagkakahati-hati sa inyo.
Pinapakiusap ko sa inyo na kayo ay magkaisa sa kaisipan at
maging sa layunin. **11** Sapagkat ibinalita sa akin ng mga tauhan
ni Cloe na may namumuong mga alitan sa inyo. **12** Ang ibig kong
sabihin: Ang bawat isa sa inyo ay nagsasabi, “Kay Pablo ako,” o
“Kay Apolos ako,” o “Kay Cefas ako,” o “Kay Cristo ako.” **13** Si

Cristo ba ay nahahati? Si Pablo ba ay napako para sa inyo?
Kayo ba ay binautismuhan sa pangalan ni Pablo? **14** Ako ay
nagpapasalamat sa Diyos na wala akong binautismuhan sa inyo,
maliban kay Crispo at Gayo. **15** Ito ay upang walang isa man sa
inyo na magsasabing binautismuhan ko kayo sa aking pangalan.
16 (Binautismuhan ko din ang sambahayan ni Stefanas. Sa
kabila nito, hindi ko na alam kung may nabautismuhan pa
akong iba.) **17** Sapagkat hindi ako isinugo ni Cristo upang
magbautismo kundi mangaral ng ebanghelyo. Hindi niya ako
isinugo upang mangaral sa salita na may karunungan ng tao,
upang ang krus ni Cristo ay hindi mawawalan ng kapangyarihan.
18 Sapagkat ang mensahe tungkol sa krus ay kamangmangan sa
mga mamamatay. Ngunit para sa mga inililigtas ng Diyos, ito ay
ang kapangyarihan ng Diyos. **19** Sapagkat nasusulat, “Sisirain
ko ang karunungan ng marurunong. Bibiguin ko ang pang-
unawa ng mga matatalino.” **20** Nasaan ang taong marunong?
Nasaan ang dalubhasa? Nasaan ang debatista ng mundong ito?
Hindi ba't pinalitan ng Diyos ang karunungan ng mundong ito ng
kamangmangan? **(aiōn g165)** **21** Dahil ang mundo sa sarili nitong
karunungan ay hindi kinilala ang Diyos, nalugod ang Diyos sa
pamamagitan ng kamangmangan ng pangangaral na iligtas ang
sinumang sumasampalataya. **22** Sapagkat humihiling ang mga
Judio ng mga tanda ng himala at naghahangad ng karunungan
ang mga Griyego. **23** Ngunit ipinapangaral namin si Cristo na
napako, isang ikinatitisod ng mga Judio at kamangmangan sa
mga Griyego. **24** Ngunit sa lahat ng mga tinawag ng Diyos,
maging Judio at Griyego, ipinapangaral namin na si Cristo ang
kapangyarihan at ang karunungan ng Diyos. **25** Sapagkat ang
kamangmangan ng Diyos ay mas higit sa karunungan ng tao, at

ang kahinaan ng Diyos ay higit sa kalakasan ng tao. **26** Tumingin
kayo sa pagkatawag ng Diyos sa inyo, mga kapatid. Iilan lamang
ang marurunong sa inyo sa pamamagitan ng pamantayan ng
tao. Iilan lamang ang makapangyarihan sa inyo. Iilan lamang
ang may maharlikang kapanganakan sa inyo. **27** Ngunit pinili ng
Diyos ang mga bagay na mangmang sa mundo upang hiyain
ang mga marurunong. Pinili ng Diyos kung anong mahihina
sa mundo upang hiyain ang malakas. **28** Pinili ng Diyos kung
ano ang mabababa at hinamak sa mundo. Pinili nga niya ang
mga bagay na itinuring na walang kabuluhan, upang mawalang
kabuluhan ang mga bagay na pinanghahawakang mahalaga. **29**
Ginawa niya ito upang walang sinuman ang may dahilan upang
magyabang sa harapan niya. **30** Dahil sa ginawa ng Diyos, kayo
ngayon ay na kay Cristo Jesus na naging karunungan natin na
mula sa Diyos. Siya ang ating naging katuwiran, kabanalan, at
katubusan. **31** Kaya nga, gaya ng sinabi ng kasulatan, “Kung
ang isa man ay magmamalaki, ipagmalaki niya ang Panginoon,”

2 Nang pumunta ako sa inyo, mga kapatid, hindi ako pumariyan
na may kahusayan ng pananalita o karunungan nang aking
ipinahayag ang mga lihim na katotohanan tungkol sa Diyos. **2**
Sapagkat nagpasya akong walang kilalanin nang ako ay nasa
inyo maliban kay Jesu-Cristo na siyang ipinako sa krus. **3** At
nakasama ninyo ako sa kahinaan, at pagkatakot, at sa matinding
panginginig. **4** At ang aking mensahe at pagpapahayag ay hindi
sa mapang-akit na pananalita ng karunungan. Sa halip, kasama
ng mga ito ang pagpapakita ng Espiritu at ng kapangyarihan, **5**
upang ang inyong pananampalataya ay hindi sa karunungan
ng mga tao, kundi sa kapangyarihan ng Diyos. **6** Ngayon
nagsasalita kami ng karunungan sa mga ganap, ngunit hindi

ang karunungan ng mundong ito, o ng mga namumuno sa
kapanahunang ito, na lumilipas. **(aiōn g165)** **7** Sa halip nagsasalita
kami ng karunungan ng Diyos sa lihim na katotohanan, ang
lihim na karunungang itinalaga ng Diyos bago pa ang mga
panahon para sa ating kaluwalhatian. **(aiōn g165)** **8** Wala sa
mga namumuno sa panahong ito ang nakakaalam ng ganitong
karunungan, sapagkat kung naunawaan lang sana nila ito sa
panahong iyon, hindi na sana nila ipinako sa krus ang Panginoon
ng kaluwalhatian. **(aiōn g165)** **9** Ngunit gaya ng nasusulat, “Mga
bagay na hindi nakita ng mata, na hindi narinig ng tainga, na
hindi sumagi sa isipan, ang mga bagay na inihanda ng Diyos
para sa mga umiibig sa kaniya.” **10** Ito ang mga bagay na
inihayag ng Diyos sa atin sa pamamagitan ng Espiritu. Sapagkat
sinasaliksik ng Espiritu ang lahat, kahit ang mga lihim ng Diyos.
11 Sapagkat sino ang nakakaalam sa iniisip ng tao, maliban ang
espiritung nasa kaniya? Ganoon din, walang nakakaalam sa
mga lihim ng Diyos maliban ang Espiritu ng Diyos. **12** Ngunit
hindi natin tinanggap ang espiritu ng mundo, kundi ang Espiritu
na siyang nagmula sa Diyos, upang maaari nating malaman ang
mga bagay na kusang ibinigay sa atin ng Diyos. **13** Sinasabi
namin ang tungkol sa mga bagay na ito sa pamamagitan ng
salita na hindi kayang ituro sa pamamagitan ng karunungan ng
tao, ngunit itinuro ng Espiritu sa amin. Ipinapaliwanag ng Espiritu
ang mga espiritwal na mga salita sa espiritwal na karunungan.
14 Hindi makakatanggap ng mga bagay na nabibilang sa Espiritu
ng Diyos ang hindi espiritwal na tao, sapagkat kahangalan ang
mga ito sa kaniya. Hindi niya nakikilala ang mga ito dahil ang
mga ito ay nakikilala sa pamamagitan ng espiritu. **15** Hahatulan
ng isang espiritwal ang lahat ng bagay, ngunit hindi siya sakop

sa paghahatol ng iba. **16** “Sapagkat sino ang nakakaalam sa isip
ng Panginoon upang siya ay turuan?” Ngunit nasa atin ang pag-
iisip ni Cristo.
3 At ako, mga kapatid, hindi ko kayo nakakausap na tulad ng
mga taong espiritual, sa halip bilang mga taong makalaman,
bilang mga sanggol kay Cristo. **2** Pinaiinom ko kayo ng gatas
at hindi ko kayo pinapakain ng karne, sapagkat hindi pa kayo
handa sa karne. At hanggang ngayon ay hindi pa rin kayo
handa. **3** Sapagkat nananatili kayong makalaman. Dahil kung
may paninibugho at pagtatalo na umiiral pa sa inyo, hindi ba
namumuhay pa kayo sa laman at hindi ba kayo lumalakad sa
pamantayan ng tao? **4** Sapagkat kapag may isang nagsabi,
“Ako ay sumusunod kay Pablo,” at sinasabi naman ng isa, “Ako
ay sumusunod kay Apolos,” hindi ba namumuhay pa kayo bilang
isang tao? **5** Sino ba si Apolos? At sino ba si Pablo? Mga
lingkod na dahil sa kanila kayo ay sumampalataya, na bawat
isa sa kanila ay nabigyan ng Panginoon ng mga tungkulin. **6**
Ako ang nagtanim, si Apolos ang nagdilig, ngunit ang Diyos
ang nagpapalago. **7** Kung magkagayon, hindi mahalaga kung
sino ang nagtatanim, ni ang nagdidlilig. Ngunit ang Dios ang
siyang nagpapalago. **8** Ngayon ang nagtatanim at nagdidilig ay
iisa, at ang bawat isa ay tatanggap ng kaniyang sahod ayon
sa kaniyang sariling trabaho. **9** Sapagkat kami ay kapwa mga
manggagawa ng Diyos. Kayo ang hardin ng Diyos, gusali ng
Diyos. **10** Ayon sa biyayang ibinigay sa akin ng Diyos bilang
isang mahusay na punong tagapagtayo, ako ang naglagay ng
pundasyon at may ibang nagtatayo sa ibabaw nito. Subalit mag-
ingat ang bawat tao kung paano siya magtatayo sa ibabaw nito.
11 Sapagkat walang sinuman ang makapaglalagay ng ibang

pundasyon maliban sa isa na naitayo na, na si Jesu-Cristo. **12**
Ngayon kung sinumang nagtatayo sa ibabaw ng pundasyon
sa ginto, pilak, mga mahahalagang bato, kahoy, dayami, o
pinaggapasan, **13** ang kaniyang gawa ay maihahayag, dahil ang
liwanag ng araw ang magsisiwalat nito. Sapagkat ito ay ihahayag
ng apoy. Ang apoy ang susubok sa uri at halaga ng anumang
gawa ng bawat isa. **14** Kung mananatili ang anumang bagay na
tinayo ng tao, siya ay tatanggap ng gantimpala. **15** Nguni't kung
masunog ang ginawa ng sinuman, siya ay mawawalan. Nguni't
siya mismo ay ligtas, na gaya ng naligtas mula sa mga apoy.
16 Hindi ba ninyo alam na kayo ang templo ng Diyos at ang
Espiritu ng Diyos ay naninirahan sa inyo? **17** Kung sinuman
ang wawasak sa templo ng Diyos, sisirain din ng Diyos ang
taong iyon. Sapagkat ang templo ng Diyos ay banal at maging
kayo. **18** Huwag ninyong dayain ang inyong mga sarili. Kung ang
sinuman sa inyo ay nag-iisip na siya ay marunong sa panahong
ito, hayaan siyang maging “mangmang” upang magtamo siya
ng karunungan. **(aiōn g165)** **19** Sapagkat ang karunungan sa
mundong ito ay kamangmangan sa Diyos. Sapagkat nasusulat,
“Hinuhuli niya ang marunong sa kaniyang katusuhan”. **20** At
gayun din, “Alam ng Panginoon na ang mga pangangatuwiran
ng marunong ay walang saysay.” **21** Kaya wala ng magyayabang
sa mga tao! Sapagkat lahat ng mga bagay ay sa inyo, **22** kahit
na si Pablo, o si Apolos, o si Cefas, o ang sanlibutan, o ang
buhay, o ang kamatayan, o mga bagay sa kasalukuyan, o mga
bagay na darating. Lahat ng mga bagay ay sa inyo, **23** at kayo
ay kay Cristo, at si Cristo ay sa Diyos.

4 Ganito dapat ang ipalagay ng tao sa amin, bilang mga lingkod
ni Cristo at mga katiwala ng mga lihim na katotohanan ng Diyos.

2 Sa kaugnayan nito, kinakailangang mapagkakatiwalaan ang
mga katiwala. 3 Ngunit para sa akin, ito ay napakaliit lamang na
bagay para mahatulan ninyo ako o nang anumang hukuman
ng tao. Sapagkat hindi ko nga hinahatulan ang aking sarili. 4
Wala akong nalalaman na anumang sakdal laban sa akin ngunit
hindi nangangahulugang ako ay walang sala. Ang Panginoon
ang siyang hahatol sa akin. 5 Kaya, huwag kayong humatol
tungkol sa anumang bagay bago ang panahon, bago dumating
ang Panginoon. Dadalhin niya sa liwanag ang mga lihim na
bagay ng kadiliman at ihahayag ang mga layunin ng puso. At
makatatanggap ang bawat isa ng kaniyang papuri mula sa
Diyos. 6 Ngayon, mga kapatid, ginawa ko ang mga prinsipyong
ito sa aking sarili at ni Apolos para sa inyong kapakanan upang
mula sa amin ay inyong matutunan ang kahulugan ng kasabihan
na, “Huwag ninyong hihigitan kung ano ang nasusulat.” Ito ay
upang wala sa inyo ang maging mayabang sa pagtatangi ng isa
laban sa iba. 7 Sapagkat sino ang nakakakita ng pagkakaiba
ninyo sa iba? Anong mayroon kayo na hindi ninyo tinanggap ng
walang bayad? Kung natanggap ninyo ito ng walang bayad,
bakit kayo nagyayabang na parang hindi ninyo nagawa? 8 Nasa
inyo na lahat ng maaari ninyong gustuhin! Naging mayaman na
kayo! Nagsimula na kayong maghari- at nang bukod sa amin!
Tunay nga, nais kong maghari kayo upang makapaghari kami
na kasama ninyo. 9 Sapagkat iniisip kong kaming mga apostol
ay inilagay ng Diyos sa kahuli-hulihan ng hanay na pinapanood
at gaya ng mga taong nahatulan ng kamatayan. Kami ay naging
isang palabas sa mundo, sa mga anghel at sa mga tao. 10 Kami
ay mga hangal alang-alang kay Cristo, ngunit kayo ay marunong
kay Cristo. Kami ay mahina, ngunit kayo ay malakas. Kayo ay

kinilala sa karangalan, ngunit kami ay kinilala sa kahihiyan. 11
Hanggang sa mga oras na ito, kami ay nagugutom at nauuhaw,
kami ay nagkukulang sa kasuotan, kami ay pinalo nang may
kalupitan, at kami ay walang matuluyan. 12 Nagpakahirap kami
sa paggawa, gumagawa sa sarili naming mga kamay. Nang kami
ay nilait, nagpapala kami. Nang kami ay inusig, nagtiis kami.
13 Noong kami ay siniraan, nagsalita kami ng may kabaitan.
Kami ay naging, at maituturing pa rin na inaayawan ng mundo
at ang pinakamarumi sa lahat ng mga bagay. 14 Hindi ko
isinulat ang mga bagay na ito upang hiyain kayo, ngunit upang
itama kayo bilang aking mga minamahal na anak. 15 Sapagkat
kahit mayroon kayong sampung libo na tagabantay kay Cristo,
wala kayong maraming ama. Sapagkat naging ama ninyo ako
kay Cristo Jesus sa pamamagitan ng ebanghelyo. 16 Kaya
hinihikayat ko kayo na tularan ninyo ako. 17 Ito ang dahilan kung
bakit ko pinapunta sa inyo si Timoteo, ang aking minamahal at
tapat na anak sa Panginoon. Siya ang magpapaalala sa inyo ng
aking mga kaparaanan kay Cristo, gaya ng pagtuturo ko sa
kanila sa lahat ng dako at sa bawat iglesya. 18 Ngayon, ang iba
sa inyo ay lubhang mayabang, kumikilos na parang hindi ako
darating sa inyo. 19 Ngunit malapit na akong pumunta sa inyo,
kung kalooban ng Panginoon. At hindi ko lamang malalaman
ang salita ng mga mayayabang na ito, ngunit makikita ko ang
kanilang kapangyarihan. 20 Sapagkat ang kaharian ng Diyos ay
hindi naglalaman ng usapin kundi ng kapangyarihan. 21 Ano ba
ang gusto ninyo? Kailangan ko bang pumunta sa inyo na may
pamalo o nang may pag-ibig at sa espiritu ng kahinahunan?

5

Narinig namin ang ulat na may nangyayaring sekswal
na imoralidad sa inyo, ang uri ng imoralidad na hindi nga

pinahihintulutan kahit sa mga Gentil. Ang ulat ay ganito, may
isa sa inyo na nakikipagtalik sa asawa ng kaniyang ama. **2**
At masyado kayong mayabang. Sa halip, hindi ba dapat na
magluksa kayo? Dapat maalis sa inyo ang gumawa nito. **3**
Sapagkat, kahit na wala ako sa katawan ngunit kasama pa rin
ninyo ako sa espiritu, at hinatulan ko na ang siyang gumawa
nito, na parang nariyan ako. **4** Kung magtitipun-tipon kayo sa
ngalan ng ating Panginoong Jesus, at nariyan din ang aking
espiritu sa kapangyarihan ng ating Panginoong Jesus, hinatulan
ko na ang taong iyan. **5** Ginawa ko ito upang maipasakamay
ang taong ito kay Satanas para sa pagkawasak ng laman,
upang maaaring maligtas ang kaniyang espiritu sa araw ng
Panginoon. **6** Hindi mabuti ang inyong pagmamalaki. Hindi
ba ninyo alam na mapapaalsa ang buong tinapay sa kaunting
lebadura? **7** Linisin ninyo ang inyong sarili sa lumang lebadura
upang kayo ay maging bagong masa, at upang kayo ay maging
tinapay na walang lebadura. Sapagkat si Cristo, na ating kordero
ng Paskua, ay inihandog na. **8** Kaya atin nang ipagdiwang
ang pista, hindi sa lumang lebadura, na siyang lebadura ng
masamang pag-uugali at kasamaan. Kundi, ipagdiwang natin
ang tinapay na walang lebadura ng katapatan at katotohanan.
9 Sumulat ako sa inyo sa aking liham upang kayo ay huwag
makisama sa mga taong mahahalay. **10** Hindi ko ibig sabihin
na sa mga imoral na tao sa mundong ito, o sa mga sakim, o
sa mga mandaraya, o sa mga taong sumasamba sa diyus-
diyosan, sapagkat sa paglayo mula sa kanila ay kakailanganin
ninyong umalis sa mundo. **11** Ngunit ngayon sumusulat ako sa
inyo upang huwag kayong makisama sa sinumang tinawag na
kapatid kay Cristo ngunit siya ay namumuhay sa sekswal na

imoralidad, o sakim, o sumasamba sa mga diyus-diyosan, o
mapang-abuso sa pananalita, o lasinggero, o mandaraya. Ni
makikisalo sa pagkain sa ganiyang tao. **12** Sapagkat paanong
ako ay nasasangkot sa paghahatol sa mga tao sa labas ng
iglesiya? Sa halip, hindi ba't dapat ninyong hatulan ang mga
nasa loob ng iglesiya? **13** Ngunit ang Diyos ang siyang hahatol
sa mga nasa labas. “Alisin ang masamang tao mula sa inyo.”

6

Kung mayroong alitan ang isa sa inyo sa iba, maglalakas-
loob ba siya na pupunta sa korteng pambayan sa harapan ng
hindi mananampalatayang hukom, sa halip na sa harapan ng
mga mananampalataya? **2** Hindi ba ninyo alam na ang mga
mananampalataya ang hahatol sa mundo? At kung hahatulan
ninyo ang mundo, wala ba kayong kakayahan na ayusin ang
mga hindi mahahalagang bagay? **3** Hindi ba ninyo alam na
tayo ang hahatol sa mga anghel? Gaano pa kaya na hatulan
natin ang mga bagay ng buhay na ito? **4** Kung gayun nga
na kailangan ninyong gumawa ng mga hatol ukol sa pang-
araw araw na buhay, bakit ninyo idinudulog ang mga ganitong
kaso sa harapan ng mga walang katayuan sa iglesiya? **5**
Sinasabi ko ito upang kayo ay hiyain. Wala bang kahit isa sa
inyo ang may sapat na karunungan upang ayusin ang mga alitan
sa pagitan ng mga kapatid? **6** Ngunit ang nagyayari ay, ang
isang mananampalataya ay pumupunta sa korte laban sa isa
pang mananampalataya, at ang kasong iyon ay nakalagay sa
harapan ng isang hukom na hindi mananampalataya! **7** Ang
katunayan na may mga anumang alitan sa pagitan ng mga
Kristiyano ay pagkatalo na para sa inyo. Bakit hindi nalang
pagdusahan ang mali? Bakit hindi nalang hayaan na kayo ay
dayain? **8** Ngunit ginawan ninyo ng mali at dinaya ang iba,

at sila ay inyong mga sariling kapatid! **9** Hindi ba ninyo alam
na hindi mamanahin ng mga hindi matuwid ang kaharian ng
Diyos? Huwag kayong maniwala sa mga kasinungalingan. Ang
mga mahahalay, mga sumasamba sa mga diyus-diyosan, mga
nangangalunya, mga lalaking nagbebenta ng aliw, silang mga
nakikipagtalik sa kapwa lalaki, **10** mga magnanakaw, mga sakim,
mga lasinggero, mga mapanirang-puri, mga mandaraya—wala
sa kanila ang magmamana sa kaharian ng Diyos. **11** At ganyan
ang ilan sa inyo. Ngunit nilinis na kayo, at inihandog na kayo sa
Diyos, at kayo ay ginawa nang matuwid sa Diyos sa ngalan ng
Panginoong Jesu-Cristo at sa pamamagitan ng Espiritu ng ating
Diyos. **12** "Para sa sakin ang lahat ay pinapahintulutan ng batas,
ngunit hindi lahat ng bagay ay kapaki-pakinabang para sa akin.
"Para sa sakin ang lahat ay pinapahintulutan ng batas," ngunit
hindi ako magpapaalipin alinman sa mga ito. **13** "Para sa tiyan
ang pagkain, at ang tiyan ay para sa pagkain," ngunit kapwa
wawasakin ng Diyos ang mga ito. Hindi ginawa ang katawan
para sa gawaing mahahalay. Sa halip, ang katawan ay para sa
Diyos, at ang Panginoon ang magkakaloob para sa katawan.
14 Binuhay ng Diyos ang Panginoon at siya din ang bubuhay
sa atin sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan. **15** Hindi
ba ninyo alam na ang inyong mga katawan ay mga bahagi ni
Cristo? Maaari ko bang kunin ang mga bahagi ni Cristo at isama
sa mga nagbebenta ng aliw? Hindi ito maaari! **16** Hindi ba ninyo
alam na ang sinumang nakipag-isa sa mga nagbebenta ng aliw
ay magiging isang laman kasama siya? Gaya ng sinasabi ng
kasulatan, "Ang dalawa ay magiging isang laman." **17** Ngunit
ang sinumang nakipag-isa sa Panginoon ay nakikipag-isa sa
kaniya sa espiritu. **18** Lumayo sa sekswal na imoralidad! "Ang

ibang kasalanan na nagagawa ng tao ay labas sa katawan,"
ngunit ang mahalay na tao ay nagkakasala laban sa kaniyang
sariling katawan. **19** Hindi ba ninyo alam na ang inyong katawan
ay templo ng Banal na Espiritu, na siyang namumuhay sa inyo,
na inyong tinanggap mula sa Diyos? Hindi ba ninyo alam na
hindi na ninyo pag-aari ang inyong sarili? **20** Sapagkat binili na
kayo sa isang halaga. Kaya, luwalhatiin ninyo ang Diyos sa
pamamagitan ng inyong katawan.

7 Ngayon tungkol sa mga bagay na isinulat ninyo sa akin: May
mga panahon na nakakabuti sa isang lalaki na huwag sumiping
sa babae. **2** Ngunit dahil sa mga tukso ng mga mahalay na
gawain, bawat lalaki ay dapat magkaroon ng sariling asawang
babae at ang bawat babae ay dapat magkaroon din ng sariling
asawang lalaki. **3** Dapat ibigay ng asawang lalaki sa kaniyang
asawa ang pang mag-asawang karapatan at ganoon din ang
asawang babae sa kaniyang asawang lalaki. **4** Hindi ang babae
ang may kapamahalaan sa kaniyang sariling katawan, kundi ang
kaniyang asawang lalaki. At ganoon din, ang lalake hindi siya
ang may kapamahalaan sa kaniyang sariling katawan, kundi
ang kaniyang asawang babae. **5** Huwag ninyong ipagkait sa
isa't- isa ang pagsisiping, maliban sa napagkasunduan at sa
isang takdang panahon. Gawin ninyo ito upang maitatalaga
ang inyong mga sarili sa pananalangin. Pagkatapos magsama
kayong muli upang hindi kayo matukso ni Satanas dahil sa
kawalang pagtitimpi. **6** Ngunit sinasabi ko sa inyo ang mga
bagay na ito bilang pagsusumamo at hindi bilang isang utos. **7**
Nais ko sanang ang bawat isa ay katulad ko. Kaya lang may
kaloob ang bawat isa na galing sa Diyos. Ang isa ay may
ganitong uri ng kaloob at ang iba ay may ibang kaloob. **8** Sa

mga hindi pa nag-aasawa at sa mga babaeng balo sinasabi ko
na mas mabuti pa sa kanila na manatiling walang asawa, katulad
ko. **9** Ngunit kung hindi na nila kayang pigilan ang kanilang mga
sarili, sila ay dapat ng mag- asawa. Dahil mas mabuti na sila ay
mag-asawa kaysa mag-alab sa pita ng damdamin. **10** Ngayon
sa mga may asawa ibinibigay ko ang utos na ito—hindi ako,
kundi ang Panginoon: “Ang babae ay hindi dapat humiwalay
sa kaniyang asawa”. **11** Ngunit kung siya ay hihiwalay sa
kaniyang asawa, dapat na manatili siyang walang asawa o kaya
ay makipagkasundo sa kaniya. At “ang lalaki ay hindi dapat
hiwalayan ang kaniyang asawa.” **12** Ngunit sa iba ay sinasabi
ko—ako, at hindi ang Panginoon—na kung may kapatid na
lalaki na may asawang hindi mananampalataya, at kung ang
babae ay kuntento naman sa pakikisama sa kaniya, huwag
niya itong hihiwalayan. **13** Kung ang babae ay may asawang
hindi mananampalataya at kung ang lalake ay kuntento naman
sa pakikisama sa kaniya, huwag niya itong hihiwalayan. **14**
Sapagkat ang asawang lalaki na hindi mananampalataya ay
naibukod na dahil sa kaniyang mananampalatayang asawa,
at ang babae na hindi mananampalataya ay naibukod na rin
dahil sa kaniyang asawang mananampalataya. Kung hindi,
ang inyong mga anak ay hindi malilinis, ngunit sa katotohanan
sila ay naibukod na. **15** Ngunit kung ang hindi Kristiyanong
asawa ay humiwalay, hayaan siyang umalis. Sa ganyang mga
kalagayan, ang mga kapatid na lalaki at babae ay hindi nakatali
sa kanilang mga sumpaan. Tinawag tayo ng Diyos na mamuhay
na mapayapa. **16** Sapagkat babae, paano mo nalalaman kung
maililigtas mo ang iyong asawa? O lalaki, paano mo nalalaman
kung maliligtas mo ang iyong asawa? **17** Hayaan na lamang na

ang bawat isa ay mamuhay sa buhay na itinalaga ng Panginoon
sa kanila, gaya ng pagkatawag ng Diyos sa bawat isa. Ito ang
aking panuntunan sa lahat ng iglesia. **18** Mayroon bang natuli
ng siya ay tawagin upang sumampalataya? hindi niya dapat
alisin ang mga tanda ng kaniyang pagkakatuli. Mayroon bang
hindi natuli ng siya ay tawagin sa pananampalataya? Hindi siya
dapat magpatuli. **19** Sapagkat hindi ang tuli o ang hindi tuli ang
mahalaga. Ang mahalaga ay ang pagsunod sa mga kautusan ng
Diyos. **20** Dapat manatili ang bawat isa sa pagkakatawag kung
ano siya noon ng tawagin siya ng Diyos upang sumampalataya.
21 Kayo ba ay alipin ng tawagin ng Diyos? Huwag ng alalahanin
ang tungkol dito. Ngunit kung ikaw ay maaaring maging malaya,
gawin mo ito. **22** Sapagkat sinumang tinawag ng Panginoon
bilang isang alipin ay malayang tao ng Panginoon. Gayundin
sa bawat isa na malaya nang tawagin siya ng Panginoon
upang sumampalataya ay alipin ni Cristo. **23** Kayo ay nabili
ng may halaga kaya huwag na kayong magpa-alipin sa mga
tao. **24** Mga kapatid, anumang buhay ng bawat isa sa atin
nang tayo ay tinawag upang sumampalataya ay manatili tayo sa
ganyang buhay. **25** Ngayon tungkol sa mga hindi nag-aasawa,
ako ay walang kautusan galing sa Panginoon. Ngunit ako ay
may iminumungkahi sa inyo bilang mapagkatiwalaan ng dahil
sa awa ng Panginoon. **26** Dahil dito, naisip ko na dahil sa
kagipitan sa kasalukuyan, mas mabuti pa sa isang lalaki na
manatili sa kalagayan niya. **27** Ikaw ba ay naipagkasundo na
sa isang babae sa sumpaan ng pag-aasawa? Huwag mo ng
hanapin pang makalaya mula dito. Ikaw ba ay malaya na walang
asawa o wala ka pang asawa? Huwag ka ng maghanap pa
ng mapapangasawang babae. **28** Nguni't kung ikaw ay mag-

aasawa, hindi ka nagkakasala. At kung ang isang babae na
wala pang asawa ay mag-aasawa, hindi siya nagkakasala. At
sa kanila na mga nagsisipag-asawa maraming mga pagsubok
na iba't ibang nararanasan habang nabubuhay at gusto kong
maligtas kayo mula sa mga ito. **29** Ngunit ito ang aking sinasabi
mga kapatid na lalaki at babae: Maiksi na ang panahon. Mula
ngayon, ang sinumang may asawang babae ay mamuhay na
parang walang asawa. **30** At sa mga tumatangis ay dapat kumilos
na parang hindi tumatangis at sa nagsasaya na parang hindi
nagsasaya at sa mga namimili ng anumang bagay ay parang
walang pag-aari. **31** At sa mga nakikisama sa mundong ito ay
dapat silang kumilos na parang walang pakikisama sa mundong
ito, sapagkat ang pamamalakad ng mundong ito ay magtatapos
na. **32** Gusto ko na kayo ay maging malaya sa mga alalahanin.
Ang mga lalaking walang asawa ay alalahanin ang mga tungkol
sa Panginoon, kung paano Siya paluguran. **33** Ngunit ang may
asawang lalaki ay inaalala niya ang mga bagay ng mundo upang
mapasaya ang kaniyang asawa, **34** ang kaniyang kaisipan ay
nahahati. Ang isang babae na wala pang asawa o dalaga pa ay
inaalala ang mga tungkol sa Panginoon, kung paano niya italaga
ang katawan at espiritu. Ngunit ang babaeng may asawa ay
inaalala niya ang mga bagay sa mundong ito, kung paano niya
mapasaya ang kaniyang asawa. **35** Aking sinasabi ito para sa
inyong pakinabang, hindi upang hadlangan kayo. Aking sinasabi
ito kung ano ang dapat, sa gayon kayo ay maging masigasig sa
Panginoon na walang anumang abala. **36** Ngunit kung sinuman
ay nag-iisip na dahil sa labis na simbuyo ng damdamin hindi
na niya napakikitunguhan na may paggalang ang kaniyang
magiging asawa, ay pakasalan na niya ang babae dahil iyan ang

nais niya. Ito ay hindi kasalanan. **37** Ngunit kung ang lalaki ay
gumawa ng isang pagpapasya na hindi muna mag-asawa, at
walang diwa ng pagmamadali, at kung napipigilan pa niya ang
kaniyang nararamdaman, mabuti ang naisin niya kung hindi
muna siya mag- asawa. **38** Kaya sinuman ang magnanais na
magpakasal sa kaniyang magiging asawa ay mabuti naman,
at sa isa na pumili na hindi na siya mag-asawa ay mas lalong
mainam. **39** Ang isang babae ay natatalian sa kaniyang asawa
habang siya ay nabubuhay. Ngunit kung ang asawang lalaki ay
mamatay, siya ay malayang mag- asawa sa sinuman naisin
niya, ngunit sa Panginoon lamang. **40** Ngunit sa aking paghatol
siya ay mas magiging masaya kung mananatili siya sa kaniyang
kalagayan. At iniisip ko na ako rin ay may Espiritu ng Diyos.

8 Ngayon tungkol sa pagkain na inialay sa mga diyus-diyosan:
Alam natin na "tayong lahat ay may kaalaman". Ang kaalaman
ay nakapagpapalalo ngunit ang pag-ibig ang nagpapatibay. **2**
Kung mayroon mang nag-iisip na siya ay may nalalamang isang
bagay, ang taong iyan ay wala pa talagang nalalaman gaya ng
kaniyang dapat na malaman. **3** Ngunit ang sinumang umiibig
sa Diyos, ang taong iyan ay nakikilala niya. **4** Kaya tungkol
sa mga pagkaing inialay sa mga diyus-diyosan: Alam natin na
"ang diyus-diyosan sa mundong ito ay walang kabuluhan" at
"walang Diyos liban sa iisa." **5** Sapagkat marami ang tinatawag
na mga diyus-diyosan sa langit o sa lupa, gaya ng marami ang
mga "diyus-diyosan at mga panginoon". **6** "Ngunit sa atin ay
may iisang Diyos Ama, na mula sa kaniya ang lahat ng mga
bagay at siyang dahilan kaya tayo ay nabubuhay, at may isang
Panginoong Jesu-Cristo, na sa pamamagitan niya ang lahat ng
bagay ay umiiral at na sa pamamagitan niya tayo ay umiiral." **7**

Gayunman, ang kaalamang ito ay wala sa bawat isa. Sa halip,
kinaugalian na ng iba noong mga nakaraan ang pagsamba
sa mga diyus-diyosan at kumain sila ng pagkaing ito na tila
naialay sa diyus-diyosan. Napasama ang kanilang budhi dahil
ito ay mahina. **8** Ngunit hindi pagkain ang nagmumungkahi
sa atin sa Diyos. Hindi tayo malala kung hindi tayo kakain,
ni mas mabuti kung tayo ay kakain. **9** Ngunit pag-ingatan
na ang iyong kalayaan ay huwag maging sanhi na matisod
ang isang tao na mahina sa pananampalataya. **10** Sapagkat
kung ipagpapalagay na mayroong nakakakita sa iyo na may
kaalaman, na kumain ka ng pagkain sa isang templo ng diyus-
diyosan. Hindi ba mapalalakas ang kaniyang mahinang budhi na
kumain ng naialay sa mga diyus-diyosan? **11** Kaya dahil sa
iyong pang-unawa tungkol sa totoong kalikasan ng mga diyus-
diyosan, ang mga mahihinang kapatid na siyang dahilan kung
bakit namatay si Cristo ay napupuksa. **12** Kaya nga kung ikaw ay
nagkasala sa iyong mga kapatid at nasugatan ang kanilang mga
mahihinang budhi, ikaw ay nagkasala kay Cristo. **13** Kaya nga,
kung pagkain ang magiging sanhi na matisod ang aking mga
kapatid, hindi na ako kailanman kakain ng karne upang hindi ako
maging sanhi ng pagbagsak ng aking mga kapatid. **(aiōn g165)**
9 Hindi ba ako malaya? Hindi ba ako isang apostol? Hindi ko
ba nakita si Jesus, ang ating Panginoon? Hindi ba't kayo ang
aking mga gawa sa Panginoon? **2** Kung hindi ako apostol sa
iba, gayunman, apostol naman ako sa inyo. Sapagkat kayo
ang patunay ng aking pagka-apostol sa Panginoon. **3** Ito ang
aking pagtatanggol sa mga sumusuri sa akin. **4** Wala ba kaming
karapatang kumain at uminom? **5** Wala ba kaming karapatan
na isama ang aming mga asawa na isang mananampalataya,

gaya ng ginagawa ng ibang mga apostol, at ng mga kapatid ng
Panginoon, at ni Cefas? **6** O kami lamang ba ni Bernabe ang
dapat magtrabaho? **7** Sino ang naglilingkod bilang isang kawal
sa sarili niyang gastos? Sino ang nagtatanim sa ubasan at hindi
kumakain ng bunga nito? O sino ang nag-aalaga ng kawan at
hindi umiinom ng gatas mula sa mga ito? **8** Sinasabi ko ba ang
mga bagay na ito batay sa makataong kapangyarihan? Hindi ba
sinabi din ito ng batas? **9** Sapagkat nasusulat sa kautusan ni
Moises, "Huwag mong bubusalan ang baka habang gumigiik ng
butil." Ang baka nga ba talaga ang pinahahalagahan ng Diyos?
10 Hindi ba siya nagsasalita tungkol sa amin? Naisulat ito para
sa amin, sapagkat ang siyang nag-aararo ay nag-aararo sa
pag-asa at ang gumigiik ay kailangang gumiik na umaasa na
makikibahagi sa ani. **11** Kung naghasik kami ng mga espirituwal
na bagay sa inyo, kalabisan ba sa amin na umani ng mga
materyal na bagay mula sa inyo? **12** Kung ginagawa ng iba
ang karapatang ito mula sa inyo, hindi ba mas lalo na kami?
Gayunman, hindi namin inangkin ang karapatang ito. Sa halip,
tiniis namin ang lahat kaysa maging hadlang sa ebanghelyo
ni Cristo. **13** Hindi ba ninyo alam na ang mga naglilingkod sa
templo ay kumukuha ng pagkain mula sa templo? Hindi ba ninyo
alam na ang mga naglilingkod sa altar ay nakikibahagi sa kung
ano ang naihandog sa altar? **14** Sa ganoon ding paraan, iniutos
ng Panginoon na ang mga nagpapahayag ng ebanghelyo ay
dapat kunin ang kanilang kabuhayan mula sa ebanghelyo. **15**
Ngunit hindi ko inangkin ang kahit anuman sa mga karapatang
ito. At hindi ako nagsusulat upang maganap ito sa akin. Mas
gugustuhin ko pa ang mamatay kaysa bawian ako ng sinuman
ng maipagmamalaki. **16** Sapagkat kung ipinangangaral ko ang

ebanghelyo, wala akong dahilan para magmayabang dahil dapat
ko itong gawin. At kaawa-awa ako kung hindi ko ipangangaral
ang ebanghelyo! 17 Sapagkat kung gagawin ko ito ng maluwag
sa kalooban, may gantimpala ako. Ngunit kung hindi maluwag
sa kalooban, may responsibilidad pa rin ako sa ipinagkatiwala
sa akin. 18 At ano ang aking gantimpala? Na kung ako ay
nangangaral, maiaalok ko ang ebanghelyo nang walang bayad at
hindi ko lubos na gagamitin ang aking karapatan sa ebanghelyo.
19 Sapagkat kahit malaya ako sa lahat, naging alipin ako sa
lahat upang makahikayat pa ako ng mas marami. 20 Sa mga
Judio, naging katulad ako ng isang Judio upang makahikayat
ng mga Judio. Sa mga nasa ilalim ng kautuan, naging katulad
ako ng isang nasa ilalim ng batas upang makahikayat ng mga
nasa ilalim ng batas. Ginawa ko ito kahit na wala ako sa
ilalim ng batas. 21 Sa mga nasa labas ng kautusan, naging
katulad ako ng nasa labas ng kautusan, kahit na ako mismo
ay wala sa labas ng kautusan ng Diyos ngunit sa ilalim ng
kautusan ni Cristo. Ginawa ko ito upang aking mahikayat ang
mga nasa labas ng kautusan. 22 Sa mga mahihina ako ay
naging mahina, upang aking mahikayat ang mga mahihina.
Naging kagaya ako ng lahat ng mga bagay upang sa lahat ng
paraan ay maligtas ko ang ilan. 23 Ginawa ko ang lahat ng
bagay para sa kapakanan ng ebanghelyo, upang makalahok
ako sa lahat ng pagpapala nito. 24 Hindi ba ninyo alam na sa
isang takbuhan, ang lahat ng mananakbo ay tumatakbo, ngunit
iisa lamang ang makatatanggap ng gantimpala? Kaya tumakbo
ka upang makamit ang gantimpala. 25 Ginagawa ng manlalaro
ang pagpipigil sa sarili sa lahat ng kaniyang pagsasanay.
Ginagawa nila ito upang makatanggap ng koronang nasisira,

ngunit tumatakbo tayo upang makatanggap ng koronang hindi
nasisira. **26** Samakatwid hindi ako tumatakbo ng walang layunin
o sumusuntok sa hangin. **27** Ngunit sinusupil ko ang aking
katawan at ginagawa itong alipin upang pagkatapos kong
mangaral sa iba ay hindi ako maalisan ng karapatan.

10 Gusto kong malaman ninyo, mga kapatid, na ang ating mga
ninuno ay napasailalim sa ulap at tumawid silang lahat sa dagat.
2 Lahat ay nabautismuhan kay Moises sa ulap at sa dagat, **3** at
lahat ay kumain ng parehong espiritwal na pagkain. **4** Lahat ay
nakainom ng parehong espirituwal na inumin. Sapagkat sila ay
nakainom mula sa parehong espirituwal na bato na sumunod sa
kanila, at ang batong ito ay si Cristo. **5** Ngunit hindi lubusang
nalugod ang Diyos sa karamihan sa kanila, at ang kanilang mga
bangkay ay nagkalat sa ilang. **6** Ngayon ang mga bagay na ito
ay mga halimbawa para sa atin, upang tayo ay hindi manabik sa
mga masasamang bagay na gaya ng kanilang ginawa. **7** Huwag
kayong maging mapagsamba sa mga diyus-diyosan, na tulad
ng ilan sa kanila. Ito ay gaya ng nasusulat, “Ang mga tao ay
umupo upang kumain at uminom, at tumayo upang sumayaw
ng may sekswal na pagnanasa.” **8** Huwag tayong gumawa ng
sekswal na imoralidad, na gaya ng ginawa ng karamihan sa
kanila. Dalawampu't tatlong libo ang namatay sa isang araw
dahil dito. **9** Ni susubukin natin si Cristo, gaya ng ginawa ng
karamihan sa kanila at pinatay sila sa pamamagitan ng mga
ahas. **10** Gayon din huwag kayong magreklamo na katulad ng
ginawa ng karamihan sa kanila, at pinatay sa pamamagitan ng
isang anghel nang kamatayan. **11** Ngayon nangyari ang mga ito
sa kanila upang maging halimbawa para sa atin. Ito ay mga
alituntunin na naisulat-para sa atin sa mga huling panahon. **(aiōn**

g165) **12** Samakatuwid ang sinumang nag-aakalang nakatayo
ay dapat mag-ingat na hindi siya babagsak. **13** Walang tukso
ang dumating sa inyo na hindi pangkaraniwan sa lahat ng tao.
Sa halip, tapat ang Diyos. Hindi kayo hahayaan ng Diyos na
matukso ng higit sa inyong kakayanan. Sa pamamagitan ng
tukso ay siya din ang magbibigay ng paraan para makatakas,
upang inyo ngang makayanan ang mga ito. **14** Samakatuwid,
aking mga minamahal, lumayo kayo sa pagsamba ng diyus-
diyosan. **15** Kinakausap ko kayo bilang mga maalalahaning tao,
upang inyo ngang hatulan kung ano ang aking sinasabi. **16** Ang
tasa ng biyaya na ating pinagpala, hindi ba't ito ang pakikibahagi
ng dugo ni Cristo? Ang tinapay na ating pinagpira-piraso, hindi
ba't ito ang pakikibahagi ng katawan ni Cristo? **17** Sapagkat
mayroong iisang tinapay, tayo na marami ay iisang katawan.
Magsalu-salo tayong lahat sa iisang tinapay. **18** Tingnan ninyo
ang mga tao ng Israel: hindi ba't ang mga kumakain ng mga
handog ay kabilang sa altar? **19** Ano nga ba ang aking sinasabi
dito? Na ang diyus-diyosan ay may kabuluhan? O ang pagkain
na naialay sa diyus-diyosan ay may kabuluhan? **20** Ngunit
ang sinasabi ko ay tungkol sa mga bagay na handog ng mga
paganong Hentil, na kanilang inihahandog ang mga bagay
na ito sa mga demonyo at hindi sa Diyos. Ayaw ko kayong
maging kabahagi ng mga demonyo! **21** Hindi kayo maaring
uminom sa tasa ng Panginoon at sa tasa ng demonyo. Hindi
kayo maaaring makisalo sa mesa ng Panginoon at sa mesa
ng mga demonyo. **22** O galitin ba natin ang Panginoon upang
manibugho? Tayo ba ay mas malakas kaysa sa kaniya? **23**
Ang lahat ay pinapahintulutan ng batas, ngunit hindi lahat ay
kapakipakinabang. Ang lahat ay pinapahintulutan ng batas,"

ngunit hindi lahat ay makakapagpatibay sa tao. 24 Walang
sinuman ang dapat na maghahanap sa sarili niyang kabutihan.
Sa halip, hanapin ng bawat isa ang ikabubuti ng kaniyang kapwa.
25 Maaari niyong kainin ang lahat ng nabibili sa pamilihan,
na walang katanungan sa budhi. 26 Sapagkat "Ang mundo
ay sa Diyos at ang kabuuan nito." 27 Kung ang isang hindi
mananampalataya ay inanyayahan kayong kumain, at gusto
ninyong pumunta, kainin ninyo ang anumang inihanda sa inyong
harapan na walang katanungan sa budhi. 28 Ngunit kung ang
isang tao ay nagsabi sa inyo, "Ang pagkain na ito ay mula
sa handog ng pagano," huwag ninyong kainin. Ito ay para sa
kapakanan ng isang nagsabi sa inyo, at para sa kapakanan ng
budhi. 29 Hindi ko tinutukoy ang inyong sariling budhi kundi ang
budhi ng ibang tao. Sapagkat bakit hinuhusgahan ang aking
kalayaan sa pamamagitan ng ibang budhi? 30 Kung kakain
ako ng pagkain ng may pasasalamat, bakit ako iinsultuhin sa
pinagpasalamatan ko? 31 Samakatwid, kumakain o umiinom
man kayo, o anuman ang inyong ginagawa, gawin ninyo ito
sa kaluwalhatian ng Diyos. 32 Huwag kayong maging sanhi
ng ikagagalit ng mga Judio at mga Griyego, o sa iglesia ng
Diyos. 33 Subukan ninyo na gaya ko na nagbibigay lugod ako
sa mga tao sa lahat ng bagay. Hindi ko hinanap ang aking
kapakinabangan, kundi sa karamihan. Ginagawa ko ito upang
sila ay maligtas.

11 Tularan ninyo ako, gaya ng pagtulad ko kay Cristo. 2
Ngayon pinupuri ko kayo dahil naalala ninyo ako sa lahat ng
bagay. Pinupuri ko kayo dahil pinanghawakan ninyo ng mahigpit
ang mga tradisyong gaya ng pagturo ko sa inyo. 3 Ngayon,
gusto kong maintindihan ninyo na si Cristo ang ulo ng bawat

lalaki, at ang lalaki ang ulo ng babae, at ang Diyos ang ulo ni
Cristo. **4** Sinumang lalaki ang mananalangin at magpapahayag
ng propesiya na may takip ang kaniyang ulo ay hindi niya
ginagalang ang kaniyang ulo. **5** Ngunit hindi ginagalang ng
sinumang babae ang kaniyang ulo kapag nananalangin at
nagpapahayag ng propesiya nang walang takip ang kaniyang
ulo. Sapagkat iisa at parehong bagay na parang ang kaniyang
ulo ay inahitan. **6** Sapagkat kung hindi magtatakip ng kaniyang
ulo ang babae, dapat niyang gupitan ang kaniyang buhok ng
maiksi. Kung kahihiyan ito sa isang babae na magpagupit ng
maiksi o magpaahit ng kaniyang ulo, takpan niya ang kaniyang
ulo. **7** Sapagkat hindi dapat magtakip ng kaniyang ulo ang lalaki,
dahil siya ang larawan at kaluwalhatian ng Diyos. Ngunit ang
babae ang kaluwalhatian ng lalaki. **8** Sapagkat hindi ginawa
ang lalaki mula sa babae. Sa halip, ang babae ang ginawa
mula sa lalaki. **9** Sapagkat, hindi rin nilikha ang lalaki para
sa babae, kundi nilikha ang babae para sa lalaki. **10** Ito ang
dahilan kung bakit ang babae ay dapat magkaroon ng tanda
ng kapamahalaan sa kaniyang ulo, dahil sa mga anghel. **11**
Gayon pa man, sa Panginoon, hindi malaya ang babae sa
lalaki, ni hindi rin malaya ang lalaki sa babae. **12** Sapagkat
nagmula sa lalaki ang babae, gayon din ang lalaki ay nagmula
sa babae. At nagmula sa Diyos ang lahat ng bagay. **13** Kayo
na ang humatol: Angkop ba ito sa isang babae na manalangin
sa Diyos nang walang takip ang kaniyang ulo? **14** Hindi ba't
kahit ang kalikasan mismo ay tinuturuan kayo na kapag may
mahabang buhok ang lalaki, kahihiyan ito sa kaniya? **15** Hindi
ba't tinuturo din ng kalikasan sa inyo na kapag may mahabang
buhok ang babae, ito ay kaniyang kaluwalhatian? Sapagkat

ibinigay sa kaniya ang kaniyang buhok bilang pantakip. **16**
Ngunit, kung may sinumang gustong makipagtalo sa bagay na
ito, wala kaming ibang kaugalian, gayon din ang mga iglesiya
ng Diyos. **17** Sa mga sumusunod na mga tagubilin, hindi ko
kayo pupurihin. Sapagkat kung kayo ay nagtitipun-tipon, hindi
ito para sa ikabubuti subalit sa ikasasama. **18** Sapagkat sa
simula pa lang, narinig kong kapag kayo ay nagtitipun-tipon sa
iglesiya, ay may mga pagkakabaha-bahagi sa inyo, at bahagya
ako ay naniniwala. **19** Sapagkat dapat may mga pangkat rin
kayo, upang makilala sa inyong kalagitnaan ang mga karapat-
dapat. **20** Sapagkat kung kayo ay nagtitipun-tipon, hindi ang
Banal na Hapunan ng Panginoon ang inyong pinagsasaluhan.
21 Kapag kumakain kayo, kinakain ng bawat isa ang kaniyang
sariling pagkain bago kumain ang iba. Ang iba ay nagugutom,
at ang iba ay nalalasing na. **22** Wala ba kayong mga bahay
upang doon kayo kumain at uminom? Hinahamak ba ninyo ang
iglesiya ng Diyos at ibinababa ang mga walang-wala? Ano ang
kailangan kong sabihin sa inyo? Pupurihin ko ba kayo? Hindi
ko kayo pupurihin para dito! **23** Sapagkat tinanggap ko mula
sa Panginoon ang ibinibigay ko sa inyo na ang Panginoong
Jesus, sa gabing siya ay ipagkanulo, humuha ng tinapay. **24**
Pagkatapos niyang magpasalamat, pinagpira-piraso niya ito at
sinabi: “Ito ang aking katawan, na para sa inyo. Gawin ninyo ito
upang alalahanin ako.” **25** Sa ganoon ding paraan, matapos
ang Hapunan, kinuha niya ang tasa at kaniyang sinabi, “Ito
ang tasa ng bagong tipan sa aking dugo. Gawin ninyo itong
madalas na pag-inom, upang alalahanin ako.” **26** Sapagkat
sa tuwing kumakain kayo ng tinapay na ito at umiinom sa
tasang ito, ipinahahayag ninyo ang kamatayan ng Panginoon

hanggang sa kaniyang pagbabalik. 27 Sinuman ang kakain ng
tinapay o iinom sa tasa ng Panginoon sa hindi karapat-dapat
na pamamaraan, magkakasala siya sa katawan at sa dugo ng
Panginoon. 28 Siyasatin muna ng isang tao ang kaniyang sarili,
at sa paraang ito hayaan siyang kumain ng tinapay at uminom
sa kopa. 29 Sapagkat ang sinumang kumakain at umiinom nang
hindi kinikilala ang katawan, ay kumakain at umiinom ng hatol
sa kaniyang sarili. 30 Iyan ang dahilan kung bakit marami ang
may karamdaman at may sakit sa inyo, at ang ilan sa inyo ay
namatay na. 31 Ngunit kung sinisiyasat natin ang ating mga
sarili hindi tayo mahahatulan. 32 Ngunit kapag hinatulan tayo ng
Panginoon, dinisiplina tayo, upang hindi na tayo mahatulan pa
kasama ang mundo. 33 Kaya, mga kapatid, kung nagtitipun-
tipon kayo upang kumain, hintayin ninyo ang isa't isa. 34 Kung
sinuman ang nagugutom, kumain siya sa tahanan, nang sa
gayon, kapag nagtitipun-tipon kayo, hindi ito para sa kahatulan.
At tungkol sa ibang mga bagay na inyong isinulat, bibigyan ko
kayo ng mga panuto kapag dumating ako diyan.

12 Patungkol sa mga kaloob ng espiritu, mga kapatid, ayaw
kong hindi ninyo malaman. 2 Alam naman ninyo na noong
kayo ay mga pagano pa, naligaw kayo sa mga diyus-diyosang
hindi nagsasalita at kahit sa anong paraan ay naakay kayo ng
mga ito. 3 Kaya nga gusto kong malaman ninyo na walang
sinuman ang nagsasalita sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos
na magsasabi, “Isinumpa si Jesus.” Wala ring magsasabi, “Si
Jesus ay Panginoon,” maliban sa pamamagitan ng Banal na
Espiritu. 4 Ngayon ay may iba't ibang mga kaloob, ngunit iisang
Espiritu. 5 At may iba't ibang mga ministeryo ngunit parehong
Panginoon. 6 At may iba't ibang uri ng mga gawain ngunit iisa

ang Diyos na gumagawa upang mangyari ito sa bawat isa. 7
Ngayon naibigay sa bawat isa ang panlabas na paghahayag ng
Espiritu na kapaki-pakinabang sa lahat. 8 Sapagkat nabigyan
ang iba ng Espiritu na makapagsalita ng karunungan, at sa iba
ay makapagsalita ng may kaalaman sa pamamagitan ng iisang
Espiritu. 9 Sa iba naman ay binibigay niya ang pananampalataya
sa pamamagitan ng iisang Espiritu at sa iba naman ay kaloob na
magpagaling sa pamamagitan ng iisang Espiritu. 10 Binibigay
niya sa iba ang paggawa ng may kapangyarihan, at propesiya
sa iba. Binibigay niya sa iba ang kakayahang masuri ang mga
espiritu, sa iba ay iba't ibang uri ng mga wika at sa iba ay
pagbibigay-kahulugan ng mga wika. 11 Ngunit iisang Espiritu
ang gumagawa sa lahat ng mga ito, binibigay ang mga kaloob sa
bawat isa, ayon sa pinili niya. 12 Sapagkat ang katawan ay isa
at mayroong maraming bahagi at lahat ng bahagi ay nasa iisang
katawan, at kay Cristo ito. 13 Sapagkat nabautismuhan tayo
sa isang Espiritu sa iisang katawan, maging mga Judio o mga
Griego man, maging nakagapos o malaya, at pinainom ang lahat
sa iisang Espiritu. 14 Sapagkat hindi iisang bahagi ang katawan
kundi marami. 15 Kung sasabihin ng paa, “Yamang hindi naman
ako kamay, hindi ako bahagi ng katawan,” hindi na nga ba ito
bahagi ng katawan. 16 At kung sasabihin ng tainga, “Yamang
hindi naman ako mata, hindi na ako bahagi ng katawan”, hindi
na nga ba ito bahagi ng katawan. 17 Kung ang buong katawan
ay mata, nasaan ang pakiramdam nang pandinig? Kung ang
buong katawan ay tainga, nasaan ang pakiramdam nang pang-
amoy? 18 Ngunit isinaayos ng Diyos ang bawat bahagi ng
katawan sa kaniyang pagkahugis nito. 19 At kung silang lahat
ay pawang iisang bahagi, nasaan na ang katawan? 20 Kaya

ngayon sila ay maraming mga bahagi, ngunit iisang katawan. **21**
Hindi sasabihin ng mata sa kamay, “Hindi kita kailangan.” Ni
sasabihin ng ulo sa paa, “Hindi kita kailangan.”. **22** Ngunit ang
mga bahagi ng katawan na parang hindi masyadong marangal
ay mahalaga. **23** At ang mga bahagi ng katawan na iniisip nating
hindi masyadong marangal ay binibigyan natin ng mas malaking
karangalan, at ang ating mga bahagi na inaakala nating hindi
maganda ay mayroong higit na karangalan. **24** Ngayon, ang
ating mga magandang bahagi ay hindi kailangang ituring ng
may karangalan sapagkat mayroon na silang halaga. Ngunit
pinagsama-sama ng Diyos ang lahat ng bahagi at binigyan niya
ng higit na karangalan ang mga nagkukulang nito. **25** Ginawa
niya ito upang walang maging pagkakabaha-bahagi sa loob
ng katawan, ngunit upang pangalagaan ng mga bahagi ang
bawat isa na may parehong pagmamahal. **26** At kung ang isang
bahagi ay nagdurusa, ang lahat ng mga bahagi ay sama-samang
magdurusa. O kung ang isa namang bahagi ay naparangalan,
ang lahat ng bahagi ay sama-samang magsasaya. **27** Ngayon,
kayo ang katawan ni Cristo at ang bawat isa ay bahagi nito.
28 At hinirang ng Diyos sa iglesya, una ay ang mga apostol,
pangalawa ay mga propeta, pangatlo ay mga guro, ang mga
gumagawa ng mga makapangyarihang gawa, mga kaloob ng
pagpapagaling, mga nagbibigay ng tulong, mga gumagawa sa
gawain ng pamamahala, at ang mga may iba't ibang uri ng
wika. **29** Tayong lahat ba ay mga apostol? Tayong lahat ba
ay mga propeta? Tayong lahat ba ay mga guro? Tayong lahat
ba ay gumagawa ng mga makapangyarihang gawa? **30** May
mga kaloob ba tayong lahat ng pagpapagaling? Nagsasalita ba
tayong lahat sa iba't ibang wika? Nagpapaliwanag ba tayong

lahat ng mga iba't ibang wika? **31** Masigasig ninyong hanapin
ang mas higit na mga kaloob. At ipapakita ko sa inyo ang
napakahusay na paraan.
13 Ipagpalagay na nakapagsasalita ako ng mga wika ng mga
tao at ng mga anghel. Ngunit kung wala akong pag-ibig, ako ay
gaya lang ng isang batingaw na maingay o ng isang pompiyang
na umaalingawngaw. **2** Ipagpalagay na mayroon akong kaloob
ng propesiya at nauunawaan ang lahat ng lihim na katotohanan
at kaalaman, at mayroon ako ng lahat ng pananampalataya sa
ganoon ay napapalipat ko ang mga bundok. Ngunit kung ako ay
walang pag-ibig, ako ay walang kabuluhan. **3** At ipagpalagay
na naibibigay ko ang lahat ng nasa akin upang maipakain sa
mga mahihirap, at ibigay ko ang aking katawan upang sunugin.
Ngunit kung wala akong pag-ibig, ako ay walang pakinabang. **4**
Ang pag-ibig ay mapagpasensya at magandang loob. Ang pag-
ibig ay hindi naiinggit o nagyayabang. Hindi mapagmataas, **5**
o hindi marahas. Hindi makasarili, hindi madaling magalit, ni
nagkikimkim ng bilang na mga kamalian. **6** Hindi nagsasaya
sa kalikuan. Sa halip, nagsasaya sa katotohanan. **7** Ang pag-
ibig ay kinakaya ang lahat ng mga bagay, pinaniniwalaan ang
lahat, at nagtitiwala sa lahat ng mga bagay, at tinitiis ang lahat
ng mga bagay. **8** Ang pag-ibig ay hindi nagwawakas. Kung
mayroon mang mga propesiya, ang mga ito ay lilipas. Kung
mayroon mang pagsasalita ng wika, ang mga ito ay hihinto, at
kung may kaalaman ito ay lilipas. **9** Sapagkat nalalaman natin
ng bahagya at nakapagpapahayag din tayo ng ng propesiya ng
bahagya. **10** Ngunit kapag ang kaganapan ay dumating na,
ang alin mang hindi ganap ay lilipas. **11** Noong ako ay bata pa,
ang salita ko ay tulad ng isang bata. Ang isip ko ay tulad ng

isang bata, nagdadahilan ako na tulad ng isang bata. Ngunit
ng ako ay nasa hustong gulang na, iniwan ko na ang mga
bagay ng pagiging isip-bata. **12** Sa ngayon ang nakikita natin
sa salamin ay tila madilim na larawan, ngunit pagkatapos ay
mukhaan na. Ngayon ay nalalaman ko ang bahagya, ngunit sa
pang-hinaharap lubusan ko ng malalaman na gaya ng lubos
na pagkakilala sa akin. **13** Ngunit ngayon ang tatlong ito ay
mananatili, ang pananampalataya, pag-asa sa hinaharap, at
pag-ibig. Ngunit ang higit sa lahat ng mga ito ay ang pag-ibig.
14 Magsumikap na matamo ang pag-ibig at maging masigasig
sa mga kaloob ng Espiritu, lalung-lalo na upang maaari kayong
makapagpahayag ng propesiya. **2** Sapagkat ang sinumang
nagsasalita ng ibang wika ay hindi nakikipag-usap sa mga tao
kundi sa Diyos. Sapagkat walang sinuman ang nakakaunawa
sa kaniya dahil siya ay nagsasalita ng mga lihim na bagay sa
Espiritu. **3** Ngunit ang sinumang nagpapahayag ng propesiya ay
nagsasalita sa mga tao upang patibayin sila, upang palakasin ang
kanilang loob, at upang sila ay aliwin. **4** Pinalalakas ng sinumang
nagsasalita ng ibang wika ang kaniyang sarili, ngunit pinalalakas
ng sinumang nagpapahayag ng propesiya ang iglesiya. **5**
Ngayon nais kong magsalita kayong lahat sa iba't ibang mga
wika. Ngunit mas higit pa riyan, nais kong makapagpapahayag
kayo ng propesiya. Higit na dakila ang sinumang nagpapahayag
ng propesiya kaysa sa sinumang nagsasalita ng iba't ibang
mga wika (maliban kung may magbibigay ng kahulugan), upang
mapalakas ang iglesiya. **6** Ngunit ngayon, mga kapatid, kung
papariyan ako sa inyo na nagsasalita ng iba't ibang mga wika,
paano ako makapagbibigay ng pakinabang sa inyo? Hindi
ko kaya, maliban kung magsasalita ako sa inyo nang may

pagpapahayag, o kaalaman, o propesiya, o pagtuturo. **7** Kung
ang mga instrumento na walang buhay gaya ng plauta o ng
alpa ay walang tunog na pagkakakilanlan, paano malalaman ng
sinuman kung anong instrumento ang tinutugtog? **8** Sapagkat
kung hinihipan ang trumpeta sa hindi tiyak na tunog, paano
malalaman ng sinuman kung kailan ang oras para humanda sa
pakikipaglaban? **9** Kagaya din ito sa inyo. Kung magwiwika
kayo ng salitang hindi naiintindihan, paano mauunawaan ng
sinuman ang inyong sinabi? Magsasalita kayo at walang sinuman
ang makakaunawa sa inyo. **10** Walang dudang maraming
magkakaibang wika sa mundo, at lahat ay may kahulugan. **11**
Ngunit kung hindi ko alam ang kahulugan ng wika, magiging
dayuhan ako sa tagapagsalita, at magiging dayuhan din sa
akin ang tagapagsalita. **12** Gayon din naman sa inyo. Yamang
sabik kayo para sa mga pagpapahayag ng Espiritu, maging
masigasig upang sumagana sa pagpapalakas ng iglesiya. **13**
Kaya kailangang manalangin ang sinumang nagsasalita ng
ibang wika na maaari niyang ipaliwanag ito. **14** Sapagkat kung
mananalangin ako sa ibang wika, nananalangin din ang aking
espiritu, ngunit walang pakinabang ang aking pag-iisip. **15** Ano
ang dapat kong gawin? Mananalangin ako sa pamamagitan ng
aking espiritu, ngunit mananalangin din ako sa pamamagitan
ng aking pag-iisip. Ako ay aawit sa pamamagitan ng aking
espiritu, at aawit din ako sa pamamagitan ng aking pag-iisip. **16**
O kaya'y pinupuri ninyo ang Diyos sa pamamagitan ng espiritu,
paano magsasabi ng “Amen” ang tagalabas kapag kayo ay
nagpapasalamat, kung hindi niya alam kung ano ang inyong
sinasabi? **17** Sapagkat tiyak na kayo ay nagpasalamat ng sapat,
ngunit hindi napalakas ang ibang tao. **18** Nagpapasalamat ako

sa Diyos na ako ay nagsasalita ng iba't ibang wika nang higit pa
sa inyong lahat. **19** Ngunit sa iglesiya mas gugustuhin kong
magsalita ng limang salita sa aking pang-unawa upang turuan
ko ang iba, kaysa sampung libong salita sa ibang wika. **20**
Mga kapatid, huwag maging mga bata sa inyong pag-iisip.
Sa halip, kung tungkol sa kasamaan, maging gaya ng mga
sanggol. Ngunit maging ganap sa inyong pag-iisip. **21** Sa
kautusan ito ay nasusulat, “Sa pamamagitan ng mga taong
may ibang wika at sa pamamagitan ng mga bibig ng mga
dayuhan ako ay magsasalita sa mga taong ito. Kahit hindi
nila ako pakikinggan,” sabi ng Panginoon. **22** Samakatwid ang
pagsasalita sa iba't ibang wika ay isang palatandaan, hindi
sa mga mananampalataya, kundi sa mga mananampalataya.
Ngunit ang pagpapahayag ng ppropesiya ay isang palatandaan,
hindi para sa mga hindi mananampalataya kundi sa mga
mananampalataya. **23** Samakatuwid, kung ang buong iglesya
ay magsasama-sama at magsasalitang lahat ng iba't ibang
wika, at may mga tagalabas at hindi manananampalatayang
pumasok, hindi ba nila sasabihin na kayo ay nababaliw? **24**
Ngunit kung kayong lahat ay nagpapahayag at may isang hindi
mananampalataya o tagalabas na pumasok, mahihikayat siya sa
pamamagitan ng lahat ng kaniyang maririnig. Masisiyasat siya
sa pamamagitan ng lahat ng nasabi. **25** Mailalantad ang mga
lihim ng kaniyang puso. Bilang kalalabasan, magpapatirapa siya
at sasamba sa Diyos. Kaniyang ihahayag na ang Diyos ay tunay
na nasa inyong kalagitnaan. **26** Ano nga ang susunod mga
kapatid? Kung magsasama-sama kayo, ang bawat isa ay may
salmo, may katuruan, may pahayag, may pagsasalita sa wika, o
may pagpapaliwanag. Gawin ninyo ang lahat ng bagay upang

mapatatag ang iglesya. **27** Kung mayroon mang nagsasalita sa
iba't ibang wika, hayaan na may dalawa o tatlo, at magsalitan
ang bawat isa. At dapat na mayroong magpaliwanag sa kung
ano ang nasabi. **28** Ngunit kung walang magpapaliwanag,
manahimik na lamang ang bawat isa sa iglesya. Hayaang
magsalita ang bawat isa sa kaniyang sarili at sa Diyos. **29**
Hayaang magsalita ang dalawa o tatlong propeta at ang iba na
makinig ng may pagkaalam sa kung ano ang nasabi. **30** Ngunit
kung may kaalaman na naibigay sa isa sa mga nakaupo sa
pagtitipon, manahimik ang nagsasalita. **31** Sapagkat ang bawat
isa sa inyo ay maaring magpahayag ng isa-isa upang matuto
ang bawat isa at ang lahat ay mapalakas. **32** Sapagkat ang mga
espiritu ng mga propeta ay napapasailalim sa pamamahala ng
mga propeta. **33** Sapagkat ang Diyos ay hindi Diyos ng kalituhan
kundi ng kapayapaan. Gaya ng lahat ng nasa iglesya ng mga
mananampalataya, **34** dapat manahimik ang mga kababaihan sa
mga iglesya. Sapagkat hindi sila pinahihintulutang magsalita. Sa
halip, dapat silang magpasakop tulad ng sinasabi sa kautusan.
35 Kung mayroon man silang nais matutuhan, hayaan silang
magtanong sa kanilang mga asawa sa tahanan. Sapagkat
nakakahiya para sa isang babae ang magsalita sa iglesya. **36**
Nagmula ba sa inyo ang salita ng Diyos? Kayo lamang ba ang
naabot nito? **37** Kung mayroon man ang nag-iisip sa sarili niya
na isa siyang propeta o espiritwal, dapat niyang kilalanin na
ang mga bagay na isinulat ko sa inyo ay ang mga kautusan ng
Panginoon. **38** Ngunit kung may sinumang hindi kumikilala nito,
huwag siyang kilalanin. **39** Kaya mga kapatid, masigasig ninyong
mithiin ang magpahayag ng propesiya at huwag pagbawalan

ang sinuman sa pagsasalita sa iba't ibang mga wika. **40** Ngunit
gawin ang lahat na may angkop at kaayusan.

15 Ngayon aking pina-aalala sa inyo, mga kapatid, ang
ebanghelyo na aking ipinangaral sa inyo, na inyong tinanggap at
tinatayuan. **2** Sa pamamagitan ng ebanghelyong ito kayo ay
naligtas, kung kayo ay hahawak na mabuti sa mga salita na
aking ipinangaral sa inyo, maliban lang kung kayo ay naniwala
ng walang kabuluhan. **3** Sapagkat binigay ko sa inyo ang
pinakamahalaga na aking tinanggap: na si Cristo ay namatay
alang-alang sa ating mga kasalanan ayon sa mga kasulatan, **4**
na siya ay inilibing, at siya ay nabuhay noong ikatlong araw
ayon sa mga kasulatan. **5** At na siya ay nagpakita kay Cefas, at
pagkatapos sa Labindalawa. **6** Pagkatapos siya ay nagpakita sa
mahigit limandaan na mga kapatid ng paminsan. Karamihan
sa kanila ay buhay pa, ngunit ang ilan ay natulog na. **7** At
pagkatapos siya ay nagpakita kay Santiago, at sa lahat ng
mga apostol. **8** Kahulihulihan sa lahat, siya ay nagpakita sa
akin, katulad ng isang sanggol na ipinanganak na hindi pa
napapanahon. Sapagkat ako ang pinakahamak sa lahat ng
mga apostol. Ako ay hindi karapat-dapat na tawaging apostol,
9 sapagkat inusig ko ang iglesya ng Diyos. **10** Ngunit sa
pamamagitan ng biyaya ng Diyos ako ay naging ako, at ang
kaniyang biyaya sa akin ay hindi nawalan ng kabuluhan. Sa
halip, ako ay mas nagtrabaho ng higit sa kanila. Ngunit hindi ako
iyon, kundi ang biyaya ng Diyos na nasa akin. **11** Kaya kahit na
ako o sila man, kami ay nangaral at naniwala kayo. **12** Ngayon
kung si Cristo ay naipahayag na nabuhay mula sa mga patay,
paanong sinasabi ng ilan sa inyo na walang pagkabuhay muli
sa mga patay? **13** Ngunit kung walang pagkabuhay muli sa

mga patay, maging si Cristo ay hindi muling nabuhay. **14** At
kung si Cristo ay hindi muling nabuhay, ang aming pangangaral
ay walang kabuluhan at ang pananampalataya rin ninyo ay
walang kabuluhan. **15** At kami ay makikitang hindi tunay na
saksi patungkol sa Diyos, sapagkat kami ay nagpatotoo ng laban
sa Diyos, sinasabing nabuhay muli si Cristo, ngunit hindi naman.
16 Sapagkat kung ang mga patay ay hindi bubuhayin, kahit si
Cristo hindi na rin sana binuhay. **17** At kung hindi nabuhay muli
si Cristo, ang inyong pananampalataya ay walang kabuluhan at
kayo ay nanatili pa rin sa inyong mga kasalanan. **18** At kung
magkaganun ang mga namatay kay Cristo ay napahamak rin. **19**
Kung sa buhay lang na ito tayo umaasa para sa pang-hinaharap
kay Cristo, sa lahat ng mga tao, tayo na ang pinakakawawa. **20**
Ngunit ngayon si Cristo ay binuhay mula sa mga patay, ang
unang bunga ng mga namatay na. **21** Sapagkat ang kamatayan
ay dumating sa pamamagitan ng isang tao, at sa pamamagitan
rin ng isang tao dumating ang pagkabuhay sa mga patay.
22 Sapagkat gaya kay Adan ang lahat ay mamamatay, gaya
din kay Cristo ang lahat ay mabubuhay. **23** Ngunit ayon sa
pagkakasunod-sunod ng bawat isa: Si Cristo, ang pangunahin
sa mga bunga, at pagkatapos ang mga nakabilang kay Cristo
ay bubuhaying muli sa kaniyang pagdating. **24** Pagkatapos
darating ang wakas, kapag nailipat na ni Cristo ang kaharian
sa Diyos Ama. Ito ay kapag kaniyang binuwag na ang lahat
ng paghahari at lahat ng kapamahalaan at kapangyarihan. **25**
Sapagkat dapat na Siya ay maghari hanggang maipasakop
ang lahat ng mga kaaway sa ilalim ng kaniyang mga paa. **26**
Ang huling kaaway na sisirain ay ang kamatayan. **27** Sapagkat
“inilagay niya ang lahat sa ilalim ng kaniyang mga paa.” Ngunit

kapag sinasabi, “inilagay niya ang lahat,” ito ay maliwanag na
hindi kasama ang naglagay ng lahat na ipinasakop sa kaniya. 28
Kapag ang lahat ay naipasakop na sa kaniya, ang Anak mismo
ay magpapasakop doon sa nagpailalim ng lahat sa kaniya. Ito
ay mangyayari upang ang Diyos Ama ay maging lahat sa lahat.
29 Kung hindi nga, anong gagawin ng mga nabautismuhan
para sa mga patay? Kung ang mga patay ay hindi na talaga
bubuhayin, bakit nagpapabautismo para sa kanila? 30 At bakit
kami ay nanganganib bawat oras? 31 Mga kapatid, sa aking
pagmamalaki sa inyo, na kung anong mayroon ako kay Cristo
Jesus na ating Panginoon, aking ipinahahayag ito: araw araw
ako ay namamatay. 32 Ano ang aking pakinabang, mula sa
isang makataong pananaw, kung ako ay nakikipaglaban sa
mga mababangis sa Efeso, kung ang mga patay ba ay hindi
na bubuhayin? “Kumain na lang tayo at uminom sapagkat
kinabukasan tayo ay mamamatay.” 33 Huwag kayong padaya:
“Ang masasamang kasama ay sumisira ng mabubuting ugali.”
34 Magpakahinahon kayo! Mamuhay ng matuwid! Huwag ng
magpatuloy na magkasala. Sapagkat ang ilan sa inyo ay walang
kaalaman sa Diyos. Sinasabi ko ito upang mahiya kayo. 35
Ngunit may magsasabi, “Paano bubuhayin ang mga patay? At
anong klaseng katawan mayroon sila sa pagparito nila?” 36
Kayo ay mga mangmang! Anumang inyong itinanim ay hindi ito
lalago maliban sa ito ay mamamatay. 37 At anumang inyong
itinanim ay hindi gaya ng puno ng katawang kalalabasan, kundi
binhi pa lang. Ito ay maaring trigo o ibang tanim. 38 Ngunit ang
Diyos ang magbibigay ng katawan nito ayon sa pagpili niya,
at ang bawat binhi ay may sariling katawan. 39 Hindi lahat ng
laman ay magkakatulad. Sa halip, mayroong isang laman ang

taong mga nilalang, at ibang laman naman para sa mga hayop,
at ibang laman naman para sa mga ibon, at iba rin para sa
mga isda. **40** Mayroon din namang mga katawang panlangit at
mga katawang panlupa. Ngunit ang kaluwalhatian ng katawang
panlangit ay natatangi at ang kaluwalhatian ng panlupa ay
naiiba. **41** Mayroong iisang kaluwalhatian ang araw, at may
ibang kaluwalhatian ang buwan, at may ibang kaluwalhatian ang
mga bituin. Sapagkat naiiba ang isang bituin sa kaluwalhatian
ng ibang bituin. **42** Kaya gayundin, ang muling pagkabuhay ng
mga patay. Ang nailibing ay nasisira at ang muling binuhay ay
hindi nasisira. **43** Inilibing ito sa kalapastanganan at binuhay
sa kaluwalhatian. Inilibing ito sa kahinaan at naibangon sa
kapangyarihan. **44** Inilibing ito sa likas na katawan at binuhay
sa espiritwal na katawan. Kung mayroong likas na katawan,
mayroon ding espiritwal na katawan. **45** Kaya ito din ay naisulat,
“Naging buhay na kaluluwa ang unang tao na si Adan.” Naging
espiritu na nagbibigay-buhay ang huling Adan. **46** Ngunit hindi
unang dumating ang espiritwal kundi ang likas, pagkatapos
niyon ay ang espiritwal. **47** Ang unang tao ay sa mundo na gawa
sa alabok. Ang pangalawang tao ay mula sa langit. **48** Gaya
ng isang taong gawa mula sa alabok, ganoon din ang mga
gawa mula sa alabok. Gaya ng taong mula sa langit, ganoon
din ang mga taong mula sa langit. **49** Gaya natin na isinilang
sa larawan ng tao na mula sa alabok, atin ding madadala ang
larawan ng taong mula sa langit. **50** Ngayon sinasabi ko ito, mga
kapatid, na ang laman at dugo ay hindi maaring magmana ng
kaharian ng Diyos. Ni ang mga nasisira ay hindi magmamana
ng hindi nasisira. **51** Tingnan ninyo! Sinasabi ko sa inyo ang
lihim na katotohanan: Tayong lahat ay hindi mamamatay ngunit

tayong lahat ay mababago. **52** Tayong ay mababago sa isang
iglap, sa isang kisap-mata, sa huling trumpeta. Sapagkat tutunog
ang trumpeta at babangon ang lahat ng namatay na hindi
na nasisira at tayo ay mababago. **53** Sapagkat itong nasisira
ay dapat mailagay sa hindi nasisira at ang namamatay na
ito ay dapat mailagay sa hindi namamatay. **54** Ngunit kung
itong nasisira ay nailagay sa hindi nasisira at ang namamatay
na ito ay mailalagay sa hindi namamatay, mangyayari ang
tungkol sa kasabihang naisulat, “Nilamon ang kamatayan ng
pagtatagumpay.” **55** “Kamatayan, nasaan ang iyong tagumpay?
Kamatayan, nasaan ang iyong kamandag?” **(Hadēs g86)** **56** Ang
kamandag ng kamatayan ay kasalanan at ang kapangyarihan
ng kasalanan ay ang kautusan. **57** Ngunit salamat sa Diyos,
na siyang nagbibigay sa atin ng tagumpay sa pamamagitan
ng ating Panginoong Jesu-Cristo! **58** Kaya nga, aking mga
minamahal na kapatid, maging matatag kayo at huwag patitinag.
Lagi kayong managana sa gawain ng Panginoon, dahil alam
ninyong ang inyong gawain sa Panginoon ay hindi mawawalan
ng kabuluhan.

16 Ngayon tungkol sa koleksiyon para sa mga
mananampalataya, gaya ng iniutos ko sa mga iglesia sa
Galacia, ay inyo ding gawin. **2** Sa unang araw ng linggo, ang
bawat isa sa inyo ay magtabi ng anumang bagay at ipunin ninyo,
ayon sa inyong makakaya. Gawin ninyo ito upang pagpunta ko
diyan ay wala ng kokolektahin. **3** At kung ako ay makarating,
ang sinuman ang inyong pahintulutan, ay aking ipapadala na
kasama ng mga liham upang dalhin ang inyong mga handog sa
Jerusalem. **4** At kung ito ay nararapat para sa akin na pumunta
doon, sila'y pupuntang kasama ko. **5** Ngunit ako ay pupunta sa

inyo, kapag dumaan ako sa Macedonia. Sapagkat dadaan ako
sa Macedonia. **6** Marahil ako ay mananatili na kasama ninyo o
kahit magpalipas ako hanggang sa taglamig, upang ako ay
inyong matulungan sa aking paglalakbay, saan man ako
pumunta. **7** Sapagkat hindi ko nais makita kayo ngayon sa
maikling panahon. Ngunit umaasa akong makakagugol ako sa
inyo ng mahabang panahon, kung papahintulutan ng Panginoon.
8 Ngunit mananatili ako sa Efeso hanggang sa Pentecostes, **9**
sapagkat may isang maluwang na pintuan ang nabuksan para
sa akin, at doon ay maraming kaaway. **10** Ngayon kung darating
si Timoteo, tingnan ninyo siya na wala siyang dahilang matakot
habang kasama ninyo, sapagkat ginagawa niya ang gawain ng
Panginoon, na gaya ng aking ginagawa. **11** Huwag hayaang
hamakin siya ninuman. Tulungan ninyo siyang maging
mapayapa sa kaniyang daan, upang siya ay makapunta sa akin.
Sapagkat inaasahan kong pagpunta niya dito kasama niya ang
mga kapatid. **12** Ngayon tungkol sa ating kapatid na si Apolos.
Matindi kong hinihimok na bisitahin niya kayo na kasama ang
mga kapatid. Ngunit nakapagpasiya siyang hindi makakapunta
ngayon. Gayunman, siya ay pupunta kapag magkaroon siya ng
pagkakataon. **13** Maging mapagmatiyag, at maging matatag sa
pananampalataya, kumilos gaya ng mga lalaki, maging malakas.
14 Ang lahat na inyong ginagawa ay gawin sa pag-ibig. **15** Alam
ninyo ang sambahayan ni Estefanas. Alam ninyo na sila ang
mga unang sumampalataya sa Acaya, at kanilang itinalaga ang
kanilang mga sarili sa paglilingkod sa mga mananampalataya.
Ngayon, hinihikayat ko kayo, mga kapatid, **16** na magpasakop
sa mga taong tulad nila, at sa bawat isa na tumutulong sa
gawain at gumagawa kasama namin. **17** At nagagalak ako sa

pagdating nina Estefanas, Fortunato at Acaico. Sila ang
nagpuno sa inyong kawalan. **18** Sapagkat pinalakas nila ang
aking espiritu at pati ang sa inyo. Kaya, kilalanin ninyo ang mga
taong kagaya nito. **19** Binabati kayo ng mga iglesiya sa Asya.
Binabati rin kayo nina Aquila at Prisca sa Panginoon, kasama
ang iglesiya na nasa kanilang tahanan. **20** Binabati kayo ng
lahat na mga kapatid. Batiin ninyo ang bawat isa ng banal na
halik. **21** Ako, si Pablo, ang nagsulat nito sa aking sariling
kamay. **22** Kung sinuman ang hindi umiibig sa Panginoon,
sumakaniya ang sumpa. Aming Panginoon, pumarito ka na! **23**
Ang biyaya ng Panginoong Jesus ang sumainyo. **24** Ang aking
pag-ibig nawa ang sumainyong lahat kay Cristo Jesus.

2 Mga Corinto

1 Ako si Pablo na apostol ni Jesu-Cristo dahil sa kalooban ng
Diyos, at si Timoteo na ating kapatid, para sa iglesya ng Diyos
na nasa Corinto at sa lahat ng mga mananampalataya sa buong
rehiyon ng Acaya. **2** Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan
mula sa Diyos na ating Ama at ng Panginoong Jesu-Cristo. **3**
Nawa ang Diyos at Ama ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay
mapapurihan. Siya ang Ama ng mga awa at ang Diyos ng lahat
ng kaalliwan. **4** Ang Diyos ang nagbibigay ng kaginhawaan sa
atin sa lahat ng ating mga pagdurusa, upang mabigyan natin ng
kaaliwan ang lahat ng nagdurusa. Makakapagbigay tayo ng aliw
sa iba kung paano tayo binigyang aliw ng Diyos. **5** Sapagkat
kung paano nananagana ang paghihirap ni Cristo para sa atin,
ganoon din nananagana ang kaaliwan na aming nararanasan
mula kay Cristo. **6** Ngunit kung kami ay nagdurusa, ito ay para
sa inyong kaaliwan at kaligtasan. At kung kami ay naaaliw, ito ay
parasa inyong kaaliwan. Ang inyong kaaliwan ay mabisa kung
ibabahagi ninyo nang may tiyaga ang mga paghihirap na atin
ding naranasan. **7** At ang aming pagtitiwala para sa inyo ay tiyak.
Alam namin na habang nakikihati kayo sa paghihirap, nakikihati
din kayo sa kaaliwan. **8** Dahil ayaw namin na hindi ninyo
malaman, mga kapatid, ang tungkol sa kaguluhang naranasan
namin sa Asya. Kami ay labis na nabigatan nang higit sa aming
makakaya, na halos hindi na kami umasang mabuhay pa. **9**
Sa katunayan, hinatulan na kami ng kamatayan. Ngunit iyon
ay upang hindi kami magtiwala sa aming mga sarili, kundi sa
Diyos na bumubuhay sa mga patay. **10** Siya ang nagligtas sa
amin sa malagim na kamatayan, at ililigtas niya kaming muli.
Inilagay na namin ang aming pagtitiwala sa kaniya na ililigtas

niya kaming muli. 11 Gagawin niya ito habang tinutulungan
ninyo kami sa pamamagitan ng inyong panalangin. At marami
ang magpapasalamat para sa amin para sa pagpapala na
ibinigay sa amin sa pamamagitan ng panalangin ng marami. 12
Ipinagmamalaki namin ito: ang patotoo ng aming budhi. Dahil sa
malinis na hangarin at katapatan sa Diyos kaya kami namuhay
sa mundo. Ginawa namin ito lalong lalo na sa inyo, at hindi sa
karunungan ng mundo, ngunit sa halip sa biyaya ng Diyos. 13
Hindi kami sumulat sa inyo ng ano mang bagay na hindi niyo
mababasa o maiintindihan. Ako ay nagtitiwala 14 na naintindihan
na ninyo kami ng bahagya. At nagtitiwala ako na sa araw ng
ating Panginoong Jesus, kami ay inyong ipagmamalaki, katulad
ng pagmamalaki namin sa inyo. 15 Dahil nagtitiwala ako tungkol
dito, nais kong una kayong puntahan, upang matanggap ninyo
ang pakinabang ng dalawang pagbisita. 16 Balak kong bumisita
sa inyo sa pagpunta ko sa Macedonia. Pagkatapos nais kong
bumisita muli sa inyo sa aking paglalakbay galing Macedonia at
upang matulungan ninyo ako sa pagpunta ko sa Judea. 17 Nang
nag-iisip ako ng ganito, nag-aalinlangan ba ako? Binalak ko ba
ang mga bagay ayon sa pamantayan ng mga tao, upang masabi
ko ang "Oo, oo" at "Hindi, hindi" ng sabay? 18 Ngunit kung
paanong ang Diyos ay tapat, hindi natin sasabihin ng sabay ang
"Oo" at "Hindi." 19 Dahil si Jesu-Cristo na Anak ng Diyos na
ipinahayag namin nina Silvanus at Timoteo sa inyo, ay hindi
"Oo" at "Hindi." Kundi laging "Oo". 20 Dahil ang lahat ng mga
pangako ng Diyos ay "Oo" sa kaniya. Kaya sa pamamagitan din
niya, magsasabi tayo ng "Amen" sa kaluwalhatian ng Diyos. 21
Ngayon ang Diyos na nagpatibay sa amin at sa inyo kay Cristo,
at kaniya tayong sinugo. 22 Nilagay niya ang kaniyang tatak sa

atin at ibinigay ang Espiritu sa ating mga puso bilang katiyakan
sa kung ano ang ibibigay niya sa atin pagkatapos. **23** Sa halip,
tumawag ako sa Diyos upang maging saksi para sa akin na ang
dahilan ng hindi ko pagpunta sa Corinto ay upang matulungan
ko kayo. **24** Ito ay hindi dahil sa sinusubukan namin kayong
pangunahan kung ano ang dapat sa inyong paniniwala. Sa halip,
kami ay gumagawa kasama ninyo para sa inyong kagalakan,
habang kayo ay naninindigan sa inyong pananampalataya.

2 Kaya pinasya ko sa aking sarili na huwag na muling pumunta
sa inyo nang nakakasakit. **2** Kung nagdulot ako sa inyo ng
sakit, sino pa ba ang makapagpapasaya sa akin kundi ang mga
nasaktan ko? **3** Sumulat ako gaya ng aking ginawa upang sa
aking pagpunta sa inyo ay maaaring hindi na ako masaktan ng
mga dapat ay nagbigay ng kagalakan sa akin. Naniniwala ako
sa inyo na ang kagalakan na aking nararanasan ay tulad din
ng kagalakang mayroon kayo. **4** Dahil sumulat ako sa inyo ng
may matinding kapighatian, at may pusong nagdadalamhati,
at maraming pagluha. Ayaw kong magdulot sa inyo ng sakit.
Sa halip, nais kong malaman ninyo kung gaano kalalim ang
pag-ibig na mayroon ako para sa inyo. **5** Kung sino man ang
nagdulot ng sakit, hindi niya lamang ito ginawa sa akin, ngunit
sa halip—hindi sa nagiging mahigpit ako—ay sa inyong lahat. **6**
Ang parusang ito ng nakararami sa taong iyon ay sapat na.
7 Kaya ngayon, sa halip na parusahan, dapat ninyo siyang
patawarin at bigyan ng kaaliwan. Gawin ninyo ito upang hindi
siya manghina dahil sa labis na kalungkutan. **8** Kaya hinihikayat
ko kayo na pagtibayin ninyo ang pag-ibig ninyo para sa kaniya
sa harapan ng marami. **9** Ito ang dahilan kaya ako sumulat,
upang masubok ko at malaman kung masunurin kayo sa lahat

ng bagay. 10 Kung pinatawad ninyo ang sino man, patatawarin
ko rin ang taong iyon. Ano man ang aking pinatawad—kung
pinatawad ko ang anumang bagay— pinatawad ko ito para
sa inyong kapakanan sa harap ni Cristo. Ito ay upang hindi
tayo malinlang ni Satanas. 11 Dahil hindi tayo mga mangmang
sa kaniyang mga balak. 12 Isang pinto ang binuksan para sa
akin ng Panginoon nang ako ay pumunta sa lungsod ng Troas
upang maipangaral ang ebanghelyo ni Cristo doon. 13 Kahit pa
walang kapayapaan sa aking isipan, dahil hindi ko nahanap
doon si Tito na aking kapatid. Kaya iniwan ko sila doon at
bumalik sa Macedonia. 14 Ngunit, salamat sa Diyos na laging
nagdadala sa atin sa tagumpay kay Cristo. Sa pamamagitan
natin, ipinalaganap niya ang mabangong samyo ng kaalaman
sa kaniya sa lahat ng dako. 15 Dahil para sa Diyos, tayo ay
mabangong samyo kay Cristo, maging sa mga nailigtas at sa
mga napapahamak. 16 Sa mga taong napapahamak, ito ay
isang samyo mula sa kamatayan para sa kamatayan. Sa mga
nailigtas, ito ay isang samyo mula sa buhay para sa buhay. Sino
ang karapat-dapat sa mga bagay na ito? 17 Dahil hindi kami
tulad ng maraming tao na ipinagbibili ang salita ng Diyos para sa
kita. Kundi, sa malinis na layunin, nagsasalita kami kay Cristo,
dahil kami ay mga sinugo mula sa Diyos, sa paningin ng Diyos.

3 Sinisimulan ba naming papurihang muli ang aming mga sarili?
Hindi namin kailangan ng mga liham ng rekomendasyon para sa
inyo o mula sa inyo, tulad ng ibang tao, hindi ba? 2 Kayo mismo,
ang aming liham ng rekomendasyon, nasusulat sa aming mga
puso, alam at nababasa sa pamamagitan ng lahat ng tao. 3 At
pinakita ninyo na kayo ay liham mula kay Cristo, na ipinadala
sa pamamagitan namin. Ito ay naisulat hindi sa tinta kundi sa

pamamagitan ng Espiritu ng Diyos na buhay. Hindi ito nasusulat
sa tapyas ng bato, kundi sa mga tapyas ng puso ng mga tao. 4
At ito ang tiwala na mayroon kami sa Diyos sa pamamagitan ni
Cristo. 5 Wala kaming kakayahan sa aming mga sarili upang
angkinin ang anumang bagay na galing mula sa amin. Sa halip,
ang aming kakayahan ay mula sa Diyos. 6 ito ang Diyos na
siyang gumawa na makaya naming kami ay maging mga lingkod
ng isang bagong tipan. Ito ang tipan na hindi isang sulat ngunit
ng Espiritu. Dahil ang sulat ay nakamamatay, ngunit ang Espiritu
ay nagbibigay ng buhay. 7 Ngayon ang gawa ng kamatayan na
nakaukit sa mga salita sa ibabaw ng bato ay dumating ng may
kaluwalhatian na ang mga tao sa Israel ay hindi makatingin ng
diretso sa mukha ni Moises. Dahil ito sa kaluwalhatiang mayroon
sa kaniyang mukha, isang kaluwalhatian na naglalaho. 8 Hindi
ba't ang mga gawa ng Espiritu ay siyang higit na maluwalhati? 9
Dahil kung ang paglilingkod ng kahatulan ay may kaluwalhatian,
gaano pa kaya nananagana ang paglilingkod ng katuwiran sa
kaluwalhatian! 10 Dahil sa katunayan, ang minsang naging
maluwalhati ay hindi na naging maluwalhati sa paraang ito, dahil
sa kaluwalhatian na humigit dito. 11 Dahil kung ang lumilipas ay
may kaluwalhatian, gaano pa ang nananatili sa kaluwalhatian!
12 Dahil mayroon tayong pag-asa, napakatapang natin. 13 Hindi
tayo tulad ni Moises, na naglagay ng takip sa kaniyang mukha,
upang ang mga tao sa Israel ay hindi makatingin ng tuwid sa
katapusan ng isang kaluwalhatian na naglalaho. 14 Ngunit ang
kanilang mga isipan ay sarado. Kahit hanggang ngayon sa
araw na ito, ang parehong takip sa mukha ay nanatili parin sa
pagbasa ng lumang tipan. Hindi ito nabuksan, dahil tanging si
Cristo lamang ang nakagawa nito. 15 Ngunit hanggang ngayon,

sa tuwing si Moises ay mababasa isang takip ang tinataglay nila
sa kanilang mga puso. 16 Ngunit kapag ang isang tao ay bumalik
sa Panginoon, ang takip sa mukha ay matatanggal. 17 Ngayon
ang Panginoon ay ang Espiritu. Kung nasaan ang Espiritu ng
Panginoon, naroon ang kalayaan. 18 Ngayon tayong lahat na
walang takip sa mga mukha ay makikita ang kaluwalhatian ng
Panginoon. Binago tayo sa parehong larawan ng kaluwalhatian
mula sa isang uri ng antas ng kaluwalhatian tungo sa isa pa,
tulad ng mula sa Panginoon, na Espiritu.

4 Samakatuwid, dahil kami ay mayroong ganitong ministeryo, at
dahil nakatanggap kami ng awa, hindi kami pinanghinaan ng
loob. 2 Sa halip, itinakwil pa namin ang mga kaparaanan na
kahiya-hiya at nakatago. Hindi kami namumuhay sa pandaraya,
at hindi namin ginagamit sa maling paraan ang salita ng Diyos. Sa
pamamagitan ng paghahayag ng katotohanan, iminumungkahi
namin ang aming sarili para sa budhi ng lahat sa paningin ng
Diyos. 3 Ngunit kung ang ating ebanghelyo ay nakatalukbong,
nakatalukbong lamang ito sa mga nawawala. 4 Sa kanilang
kalagayan, ang kanilang mga isip na walang pananampalataya
ay binulag ng diyos ng mundong ito. Bilang resulta nito, wala
silang kakayanang makita ang liwanag ng kaluwalhatian ni
Cristo, na kalarawan ng Diyos. **(aiōn g165)** 5 Sapagkat hindi
namin ipinapangaral ang aming mga sarili, kundi si Cristo Jesus
bilang Panginoon, at kami bilang inyong mga lingkod alang-
alang kay Jesus. 6 Sapagkat ang Diyos ang siyang nagsabi,
“Ang liwanag ay magniningning mula sa kadiliman.” Siya ay
nagliwanag sa aming mga puso, upang ibigay ang liwanag ng
kaalaman sa kaluwalhatian ng Diyos sa presensiya ni Jesu-
Cristo. 7 Ngunit mayroon kaming kayamanan sa loob ng isang

sisidlang gawa sa putik, upang maging malinaw na ang lubhang
dakilang kapangyarihan ay nararapat para sa Diyos at hindi sa
amin. **8** Nagdurusa kami sa lahat ng bagay, ngunit hindi nagapi.
Naguguluhan, ngunit hindi kami nawalan ng pag-asa. **9** Inuusig
kami ngunit hindi pinabayaan. Hinahampas kami ngunit hindi
nasira. **10** Palagi naming dinadala sa aming mga katawan ang
kamatayan ni Jesus, nang sa gayon ang buhay ni Jesus ay
maihayag din sa aming mga katawan. **11** Kaming mga nabubuhay
ay laging nahaharap sa kamatayan alang-alang kay Jesus,
upang ang buhay ni Jesus ay maihayag sa aming mga katawang
tao. **12** Sa kadahilanang ito, ang kamatayan ay kumikilos sa
amin, ngunit ang buhay ay kumikilos sa inyo. **13** Ngunit mayroon
tayong parehong espiritu ng pananampalataya na ayon sa
nasusulat: “Nanampalataya ako, kaya ako ay nagpahayag.”
Tayo rin ay nananampalataya, kaya't tayo rin ay nagpapahayag.
14 Alam namin na ang muling bumuhay sa Panginoong Jesus
ay bubuhayin din kaming muli kasama niya. Alam namin na
dadalhin niya kami kasama ninyo sa kaniyang presensya. **15**
Ang lahat ay para sa kapakanan ninyo nang sa gayon, habang
lumalaganap ang habag sa maraming tao, ang pasasalamat
ay lalong madaragdagan para sa kaluwalhatian ng Diyos. **16**
Kaya hindi kami nasiraan ng loob. Kahit na pinanghihinaan kami
sa aming panlabas na katawan, patuloy na pinalalakas ang
amig kalooban sa araw-araw. **17** Sapagkat, ang panandalian at
bahagyang pagdadalamhati na ito ay naghanda sa amin para
sa walang hanggang bigat ng kaluwalhatian na hindi masukat.
(aiōnios g166) **18** Sapagkat hindi kami tumitingin sa mga bagay
na nakikita, kundi sa mga bagay na hindi nakikita. Ang mga

bagay na nakikita ay panandalian, ngunit ang mga bagay na
hindi nakikita ay walang hanggan. **(aiōnios g166)**

5 Alam natin na kung nasira ang ating lupang tahanan na
tinitirahan, mayroon tayong tahanan sa langit na ginawa ng
Diyos. Ito ay tirahan na hindi ginawa ng kamay ng tao, kundi
walang hanggang tahanan, sa langit. **(aiōnios g166)** 2 Sapagkat
dumaraing tayo sa katawang lupa na ito, na naghahangad na
madamitan ng ating makalangit na tahanan. 3 Hinahangad
natin ito sapagkat sa pamamagitan ng ating pagsuot dito hindi
tayo madaratnang hubad. 4 Sapagkat habang nakatira pa tayo
sa toldang ito, tayo ay dumaraing dahil nabibigatan. Ayaw
nating matanggalan ng damit. Sa halip, nais nating madamitan,
upang ang katawang namamatay ay mapalitan ng buhay. 5 Ang
naghanda sa atin para sa ganitong pagbabago ay ang Diyos
mismo, na nagbigay sa atin ng Espiritu bilang katibayan sa
kung ano ang darating. 6 Kaya maging laging malakas ang
loob. Dapat nating malaman na habang tayo ay nasa katawang-
lupa, malayo tayo sa Panginoon. 7 Sapagkat lumalakad tayo sa
pamamagitan ng pananampalataya at hindi sa mga bagay na
nakikita. 8 Kaya mayroon tayong lakas ng loob. Mas pipiliin
pa nating iwanan ang katawang ito at manirahan kasama ng
Panginoon. 9 Kaya gawin natin itong layunin, kung tayo man ay
nasa ating katawang lupa dito sa mundo o sa langit man, upang
malugod siya. 10 Sapagkat tayo ay haharap sa hukuman ni
Cristo, upang ang bawat isa ay makatanggap ng nararapat sa
lahat ng bagay na kaniyang ginawa sa katawan, maging sa
mabuti man o masama. 11 Samakatuwid, sa pagkaalam ng
takot sa Panginoon, hinihikayat namin ang mga tao. Malinaw
na nakikita ng Diyos kung sino tayo. Sana ay malinaw din ito

sa inyong budhi. **12** Hindi namin kayo hinihikayat muli upang
ipakita na kami ay tapat. Sa halip, ay binibigyan namin kayo ng
dahilan upang maipagmalaki ninyo kami, upang may maisasagot
kayo sa mga taong nagmamalaki sa mga panlabas na anyo
ngunit hindi sa mga nilalaman ng puso. **13** Dahil kung kami
ay parang wala sa sarili naming kaisipan, para ito sa Diyos.
At kung kami ay nasa tamang kaisipan, ito ay para sa inyong
kapakanan. **14** Dahil ang pagmamahal ni Cristo ang nag-uudyok
sa amin, sapagkat kami ay sigurado dito: na mayroong isang tao
na namatay para sa lahat, kaya ang lahat ay namatay. **15** At
namatay si Cristo para sa lahat, upang ang mga nabubuhay
ay hindi na mamuhay para sa kanilang mga sarili. Sa halip
dapat silang mamuhay para sa kaniya na namatay at muling
nabuhay. **16** At dahil dito, mula ngayon, hindi na natin hahatulan
ang sinuman ayon sa batayan ng tao, kahit na noong simula
ay ganoon din ang ating pagtingin kay Cristo. Ngunit ngayon
hindi na tayo tumitingin sa kanino man sa ganitong paraan. **17**
Sapagkat kung sinuman ang kay Cristo, siya ay isang bagong
nilalang. Ang luma ay lumipas na. Tingnan, sila ay naging bago
na. **18** Ang lahat ng mga bagay na ito ay nagmula sa Diyos.
Nakipagkasundo siya sa atin dahil kay Cristo, at binigyan niya
tayo ng ministeryo sa pagkakasundo. **19** Ang ibig sabihin, dahil
kay Cristo, ipinagkakasundo ng Diyos ang mundo sa kaniya, at
hindi binilang ang kanilang mga pagkakasala laban sa kanila.
Ipinagkakatiwala niya sa atin ang mensahe ng pakikipagkasundo.
20 Kaya kami ay itinalaga bilang mga kinatawan ni Cristo, na
para bang ang Diyos mismo ang nakikipag-usap sa inyo sa
pamamagitan namin. Ipinakikiusap namin sa inyo, alang-alang
kay Cristo: “Makipagkasundo kayo sa Diyos!” **21** Si Jesus ay

ginawa niyang handog para sa ating mga kasalanan. Siya na
hindi kailan man nagkaroon ng kasalanan. Ginawa niya ito
upang tayo ay maging katuwiran ng Diyos sa kaniya.
6 At kaya, sa sama-samang paggawa, nakikiusap kami sa
inyo na huwag tanggapin ang biyaya ng Diyos ng walang
katuturan. **2** Sapagkat sinabi niya, “Sa tamang panahon, ikaw
ay aking pinansin, at sa araw ng pagliligtas, ikaw ay aking
tinulungan.” Tingnan ninyo, ngayon ang tamang panahon.
Ngayon ang araw ng kaligtasan. **3** Hindi kami maglalagay
ng katitisurang bato sa harap ng sino man, sapagkat hindi
namin hinahangad na ang aming minesteryo ay humantong sa
pagkasira ng pangalan. **4** Sa halip, pinatutunayan namin ang
aming mga sarili sa pamamagitan ng aming mga ginagawa,
na kami ay mga lingkod ng Diyos. Kami ay mga lingkod niya
sa maraming pagtitiis, kapighatian, kagipitan, kahirapan **5** sa
panghahagupit, pagkabilanggo, pagkakagulo, pagtatrabaho ng
sobra, mga gabing walang tulog, gutom, **6** sa kalinisan, sa
kaalaman, pagtityaga, kabutihan, sa Espiritu Santo, sa tunay
na pag-ibig. **7** Kami ay kanyang mga lingkod sa salita ng
katotohanan, sa kapangyarihan ng Diyos. Mayroon kaming baluti
ng katuwiran sa kanan at sa kaliwang kamay. **8** Gumagawa
kami sa karangalan at kahihiyan, sa panlalait at papuri. Kami
ay napagbintangan na sinungaling ngunit kami ay matapat. **9**
Kami ay gumagawa na parang mga hindi kilala ngunit kami ay
mga kilala pa rin. Gumagawa kami na parang mamamatay na—
at tingnan ninyo! — nabubuhay pa rin kami. Gumagawa kami
na parang pinarurusahan sa aming mga gawa, ngunit hindi
para hatulan ng kamatayan. **10** Gumagawa kami na parang
malulungkot, ngunit kami ay laging nagagalak. Gumagawa

kami na parang naghihirap, ngunit ginagawa naming mayaman
ang marami. Gumagawa kami na parang walang-wala, ngunit
mayroon ng lahat ng bagay. **11** Sinabi na namin ang buong
katotohanan sa inyo, mga taga-Corinto, at ang aming puso ay
nakabukas. **12** Hindi kami ang pumigil sa inyong mga puso,
ngunit pinigilan kayo ng inyong mga sariling damdamin. **13**
Ngayon sa makatarungang pagpapalitan—nagsasalita ako na
parang kayo ay mga anak ko—malawak ninyong buksan ang
inyong mga puso. **14** Huwag kayong makikipag-isa sa mga
hindi mananampalataya. Ano ang kaugnayan ng katuwiran
sa kasamaan? At anong kaugnayan mayroon ang ilaw sa
kadiliman? **15** Anong kasunduan mayroon si Cristo kay Belial?
O anong kabahagi mayroon ang mga mananampalataya sa mga
hindi mananampalataya? **16** At anong kasunduan mayroon sa
pagitan ng templo ng Diyos at sa mga diyus-diyosan? Sapagkat
tayo ang templo ng buhay na Diyos, katulad ng sinabi ng Diyos:
"Ako ay mananahan sa kanila at lalakad kasama nila. Ako ang
magiging Diyos nila at sila ay magiging bayan ko." **17** Kaya,
"Lumabas kayo mula sa kanilang kalagitnaan, at maihiwalay
kayo," sabi ng Panginoon. "Huwag humawak ng anumang
maruming bagay, at tatanggapin ko kayo. **18** Ako ay magiging
Ama sa inyo, at kayo ay magiging aking mga anak na lalaki at
babae," sabi ng Panginoong Makapangyarihan.

7 Mga minamahal, dahil mayroon tayo ng mga pangakong ito,
linisin natin ang ating mga sarili mula sa lahat ng bagay na
nagpaparumi sa ating katawan at espiritu. Sikapin nating maging
banal sa pagkatakot sa Diyos. **2** Gumawa kayo ng lugar para sa
amin! Wala kaming ginawan ng mali. Wala kaming sinaktan na
kahit sino man o nagsamantala sa kung sino man. **3** Hindi para

husgahan kayo kaya sinabi ko ito. Sapagkat sinabi ko na sa inyo
na kayo ay nasa aming mga puso, para mamatay tayo nang
magkasama at mabuhay nang magkasama. **4** Mayroon akong
malaking tiwala sa inyo, at ipinagmamalaki ko kayo. Napuno ako
ng kaginhawaan. Nag-uumapaw ang aking kagalakan sa kabila
ng kapighatian. **5** Nang makarating kami sa Macedonia, walang
pahinga ang aming mga katawan. Sa halip, nabagabag kami
sa lahat ng paraan sa maraming kaguluhan sa labas at takot
sa kalooban. **6** Ngunit ang Diyos, na nagbibigay kaaliwan sa
mga pinanghihinaan ng loob, ay nagbigay kaaliwan sa amin sa
pamamagitan ng pagdating ni Tito. **7** Ito ay hindi lamang sa
pamamagitan ng kaniyang pag dating na inaliw tayo ng Diyos.
Ito ay dahil na rin sa kaginhawaang tinanggap ni Tito mula sa
inyo. Sinabi niya sa amin ang lubos ninyong pagmamahal, ang
inyong pighati, at ang inyong labis na pag-aalala sa akin. Kaya
lalo akong nagagalak. **8** Kahit na naging malungkot kayo dahil
sa aking sulat, hindi ko ito pinagsisihan. Ngunit pinagsisihan ko
ito nang makita ko na ginawa kayong malungkot ng aking sulat.
Ngunit naging malungkot kayo ng sandali lamang. **9** Ngayon,
masaya ako, hindi dahil sa kayo ay nagdadalamhati, ngunit dahil
sa ang inyong kalungkutan ang naging daan sa inyong pagsisisi.
Nakaranas kayo ng kalungkutan mula sa Diyos, kaya hindi
nasayang ang inyong pagdurusa dahil sa amin. **10** Sapagkat
ang kalungkutan mula sa Diyos ay nagdudulot ng pagsisisi
na kumukumpleto sa kaligtasan ng walang panghihinayang.
Gayon man, ang kalungkutan sa mundo ay nagdadala ng
kamatayan. **11** Tingnan kung anong matinding determinasyon
ang naidulot sa inyo ng kalungkutang mula sa Diyos na ito. Higit
na matindi ang matibay na hangad sa inyo para patunayan na

kayo ay walang sala. Namuhi kayo sa inyong sarili, natakot kayo,
nanabik, nagsikap, at ninais ninyong makita na ang katarungan
ay kailangan mangyari! Sa lahat ng bagay pinatunayan niyo
ang inyong mga sarili na walang sala sa bagay na ito. 12
Kahit pa sumulat ako sa inyo, hindi ako sumulat para lang sa
kapakanan ng mga gumagawa ng mali, ni para sa mga nagdusa
sa mali. Sumulat ako para ang inyong pagkamasigasig para sa
amin ay maipaalam sa inyo sa paningin ng Diyos. 13 Ito ay
sa pamamagitan nito kaya malakas ang ating loob. Dagdag
sa ating sariling kaginhawaan, nagdiriwang rin kami dahil sa
kagalakan ni Tito, dahil ang kaniyang espiritu ay lumakas sa
pamamagitan ninyong lahat. 14 Dahil kung ipinagmalaki ko sa
kaniya ang tungkol sa inyo, hindi ako nahiya. Sa kabilang dako,
tulad ng lahat ng bagay na sinabi namin sa inyo ay totoo, ang
aming pagmamalaki tungkol sa inyo kay Tito ay napatunayang
totoo. 15 Ang kaniyang pag-ibig sa inyo ay mas higit pa, habang
inaalala niya ang pagiging masunurin ninyong lahat, kung paano
ninyo siya tinanggap ng may takot at panginginig. 16 Ako ay
nagagalak dahil lubos ang aking pagtitiwala sa inyo.

8 Nais naming malaman ninyo, mga kapatid, tungkol sa
biyaya ng Diyos na naibigay sa mga iglesiya sa Macedonia.
2 Sa panahon ng matinding pagsubok sa pagdadalamhati,
ang kasaganahan ng kanilang kagalakan at ang mahigpit
na pangangailangan sa kanilang kahirapan ay nagbunga ng
matinding kasaganahan ng kagandahang loob. 3 Sapagkat
nagpapatotoo ako na nagbigay sila hanggang sa kanilang
makakaya, at labis pa sa kung ano ang kanilang makakaya. At
naaayon sa kanilang sariling kalooban 4 nang may matinding
pagmamakaawa, sumasamo sila sa amin para sa pagkakataon

ng pagbabahagi sa paglilingkod sa mga mananampalataya. **5**
Hindi ito nangyari nang gaya sa aming inaasahan. Sa halip,
una nilang ibinigay ang kanilang mga sarili sa Panginoon.
At ibinigay nila ang kanilang mga sarili sa amin ayon sa
kalooban ng Diyos. **6** Kaya hinimok namin si Tito, na nagsimula
ng gawaing ito, upang maisakatuparan ang gawaing ito ng
kagandahang loob para sa inyo. **7** Ngunit nanagana kayo
sa lahat ng bagay—sa pananampalataya, sa pananalita, sa
kaalaman, sa lahat ng kasipagan, at sa inyong pag-ibig para sa
amin. Kaya siguraduhin niyo na managana kayo sa mga gawain
ng kagandahang loob. **8** SInasabi ko ito hindi bilang isang
utos. Sa halip, sinasabi ko ito upang subukan ang katapatan ng
inyong pagmamahal sa pamamagitan ng pagkukumpara nito sa
pananabik ng ibang tao. **9** Sapagkat nalalaman ninyo ang biyaya
ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Kahit na siya ay mayaman,
para sa inyong kapakanan siya ay naging mahirap, upang sa
pamamagitan ng kaniyang kahirapan kayo ay maaaring maging
mayaman. **10** Sa bagay na ito bibigyan ko kayo ng payo na
makakatulong sa inyo. Isang taon ang nakakaraan, hindi lang
kayo nagsimulang gumawa ng isang bagay, kundi ninais ninyong
gawin ito. **11** Ngayon tapusin ninyo ito. Katulad ng pagsisikap
at kagustuhan na gawin ito noon, matapos ninyo rin sana ito,
hanggang kaya ninyo. **12** Sapagkat kung kayo ay may pagsisikap
na gawin ang gawaing ito, ito ay mabuti at katanggap-tanggap.
Nakabatay ito sa kung ano ang mayroon ang isang tao, hindi sa
kung ano ang wala sa kaniya. **13** Sapagkat ang gawaing ito ay
hindi upang ang iba ay magaanan at ang iba ay mabigatan.
Sa halip, dapat magkaroon ng pagkakapantay-pantay. **14** Ang
iyong kasaganaan sa panahong ito ay makapagbibigay sa kung

anuman ang kanilang pangangailangan. Ito ay dahil din sa ang
kanilang kasaganaan ay maaaring makapagbigay ng iyong
pangangailangan, at nang magkaroon ng pagkakapantay-pantay.
15 Katulad ito ng nasusulat: “Ang nananagana ay nawalan
ng labis, at ang may kaunti ay hindi nagkulang.” **16** Ngunit
salamat sa Diyos, na naglagay sa puso ni Tito nang katulad ng
pagmamalasakit na mayroon ako para sa inyo. **17** Sapagkat hindi
niya lamang tinanggap ang aming panawagan, ngunit siya rin ay
naging napaka-masikap tungkol dito. Dumating siya sa inyo sa
kaniyang sariling kagustuhan. **18** Siya ay ipinadala namin kasama
ang kapatid na pinupuri sa lahat ng mga iglesiya sa kaniyang
gawa sa pagpapahayag ng ebanghelyo. **19** Hindi lamang ito,
ngunit siya rin ang inihalal ng mga simbahan na maglakbay
kasama namin sa aming pagangasiwa ng kagandahang loob. Ito
ay para sa karangalan ng Panginoon at sa ating pagsusumikap
na makatulong. **20** Kami ay umiiwas na magkaroon ng sino
mang magreresklamo tungkol sa amin hinggil sa kagandahang
loob na ito na ating pinangangasiwaan. **21** Iniingatan naming
gawin kung ano ang kagalang-galang, hindi lamang sa harap ng
Panginoon, ngunit sa harap din ng mga tao. **22** Ipinapadala
rin namin kasama nila ang isa pang kapatid. Siya ay madalas
naming nasubok, at napatunayan naming siya ay masigasig sa
maraming gawain. Siya ay higit na masipag na ngayon dahil
sa matibay na paniniwala niya sa inyo. **23** Patungkol naman
kay Tito, siya ang aking kasama at kamanggagawa sa inyo.
Gayon din naman sa aming mga kapatid, sila ay ipinadala ng
mga iglesia. Sila ay karangalan kay Cristo. **24** Kaya ipakita niyo
sa kanila ang inyong pag-ibig, at ipakita sa mga iglesia ang
dahilan ng aming pagmamalaki tungkol sa inyo.

9 Tungkol naman sa ministeryo para sa mga mananampalataya,
para sa akin ay kalabisan na ang sumulat pa sa inyo. 2 Alam ko
ang tungkol sa inyong hangarin, na ipinagmalaki ko sa mga taga-
Macedonia. Sinabihan ko sila na ang Acaya ay naghahanda na
mula pa nang nakalipas na taon. Ang inyong pagiging masigasig
ay nag-udyok sa karamihan sa kanila na kumilos. 3 Ngayon
ipinadala ko ang mga kapatid upang ang pagmamalaki namin
tungkol sa inyo ay hindi mawalan ng kabuluhan, at upang kayo
ay maging handa, gaya ng aking sinabi. 4 Sa halip, kung
sino man sa mga taga-Macedonia ang sumama sa akin at
madatnan kayong hindi handa, mapapahiya tayo—wala akong
sinabi tungkol sa inyo—dahil sa lubos na tiwala sa inyo. 5
Kaya naisip ko na kinakailangan na himukin ang mga kapatid
na pumunta sa inyo at maunang gumawa ng mga kasunduan
para sa kaloob na ipinangako ninyo. Ito ay para maging handa
bilang isang biyaya, at hindi sapilitan. 6 Tandaan ninyo ito: kung
sino man ang nagtatanim ng kaunti ay mag aani ng kaunti, at
kung sino man ang nagtatanim sa layunin ng pagpapala ay
aani ng pagpapala. 7 Bawat isa ay magbigay ayon sa pasiya
ng kaniyang puso. Huwag siyang hayaang magbigay na may
kalungkutan o napilitan. Sapagkat minamahal ng Diyos ang
masayang nagbibigay. 8 At may kakayahan ang Diyos na
paramihin ang bawat pagpapala para sa inyo, upang, palagi, sa
lahat ng bagay, magkakaroon kayo ng lahat ng kailangan ninyo.
Nang sa gayon maaari kayong gumawa ng mas maraming
mabubuting bagay. 9 Ito ay gaya ng nasusulat: “Ipinamahagi
niya ang kaniyang kasaganaan at ibinigay sa mahihirap. Ang
kaniyang katuwiran ay magpakailanman.” **(aiōn g165)** 10 Ang
nagbibigay ng binhi sa nagtatanim at tinapay para sa pagkain,

ay magbibigay din at pararamihin ang inyong binhi para sa
pagtatanim. Pararamihin niya ang ani ng inyong katuwiran. **11**
Pasasaganahin niya kayo sa lahat ng paraan upang maging
mapagbigay kayo. Magdadala ito ng pasasalamat sa Diyos
mula sa amin. **12** Sapagkat ang pangangasiwa sa gawaing
ito ay hindi lang makakatugon sa mga pangangailangan ng
mga mananampalataya. Ito rin ay nagpaparami sa maraming
gawaing ng pasasalamat sa Diyos. **13** Dahil sa nasubok na kayo
at napatunayan ng gawaing ito, luluwalhatiin rin ninyo ang Diyos
sa pagsunod sa inyong pagpapahayag sa ebanghelyo ni Cristo.
Luluwalhatiin rin ninyo ang Diyos sa kasaganaan ng inyong
mayamang handog sa kanila at sa bawat isa. **14** Nananabik sila
sa inyo, at ipinapanalangin nila kayo. Ginagawa nila ito dahil sa
napaka dakilang biyaya ng Diyos na nasa inyo. **15** Sa Diyos
nawa ang lahat ng pasasalamat sa kaniyang hindi maipaliwanag
na kaloob!

10 Akong si Pablo, ay nananawagan sa inyo, sa kababaang
loob at kahinahunan ni Cristo. Ako ay mapagpakumbaba kapag
ako ay nasa harap ninyo, ngunit matapang ako sa inyo kapag
nasa malayo ako. **2** Nakikiusap ako sa inyo na, kapag ako ay
nasa harapan ninyo, hindi ko kailangang maging matapang
at malakas ang loob. Ngunit naisip ko na kailangan kong
maging matapang kapag sinagot ko ang mga nag-aakala na
namumuhay kami ng naaayon sa laman. **3** Bagaman kami ay
namumuhay sa laman, hindi kami nakikipaglaban ayon sa laman.
4 Dahil ang aming sandata sa aming pakikipaglaban ay hindi
makalaman. Sa halip, mayroon silang dakilang kapangyarihan
para wasakin ang mga kuta. Dinadala nila sa wala ang mga
maling pangangatuwiran. **5** Winawasak din namin ang bawat

pagmamataas laban sa kaalaman tungkol sa Diyos. Binibihag
namin ang lahat ng kaisipan para sa pagsunod kay Cristo.
6 At naghahanda kami upang parusahan ang bawat gawain
ng pagsuway, hanggang sa ang inyong pagsunod ay maging
ganap. **7** Tingnan ninyo kung ano ang maliwanag na nasa
inyong harapan. Kung sino man ang naniwala na siya ay kay
Cristo, sana ay paalalahanan niya ang kaniyang sarili na kung
siya ay kay Cristo, ganoon din kami. **8** Dahil kahit na ako ay para
bang nagmamalaki ng labis tungkol sa aming kapangyarihan,
na ibinigay ng Panginoon sa amin upang kayo ay pagtibayin
at hindi upang kayo ay wasakin, hindi ako mahihiya. **9** Ayaw
kong ipakita na tinatakot ko kayo sa aking mga sulat. **10** Dahil
sinasabi ng ibang tao, “Ang kaniyang mga sulat ay mahalaga at
makapangyarihan, ngunit ang kaniyang katawan ay mahina.
Ang kaniyang mga salita ay hindi karapat-dapat na pakinggan.”
11 Hayaan nating malamanng mga taong ito na kung ano ang
sinasabi namin sa sulat kung kami ay nasa malayo, ay gagawin
rin namin kung kami ay nariyan. **12** Hindi namin gustong ibukod
ang aming mga sarili o ikumpara ang aming mga sarili sa mga
pumupuri sa kanilang mga sarili. Ngunit kung susukatin man
nila ang kanilang mga sarili sa pamamagitan ng bawat isa at
ikumpara ang kanilang mga sarili sa bawat isa, wala silang
mga alam. **13** Gayon man, kami ay hindi magmamalaki ng higit
sa nararapat. Sa halip, gagawin lang namin sa hangganan na
itinakda sa amin ng Diyos, na umabot hanggang sa inyo. **14**
Sapagkat hindi kami naging palalo sa aming mga sarili nang
kami ay pumunta sa inyo. Kami ang naunang pumunta sa inyo
para sa ebanghelyo ni Cristo. **15** Hindi kami nagmamalaki ng
labis tungkol sa mga gawain ng iba. Sa halip, umaasa kami na

kasabay ng paglago ng inyong pananampalataya ay mas lalo
pang lalawak ang lugar ng ating gawain, at nananatili sa dapat
nitong hangganan. **16** Umaasa kami para dito, upang maaari
naming ipangaral ang ebanghelyo kahit na sa mga rehiyon
na lampas sa inyo. Hindi namin ipagmamalaki ang tungkol sa
gawain na ginagawa sa lugar ng iba. **17** “Ngunit hayaan ang
nagmamalaki, na magmalaki sa Panginoon.” **18** Sapagkat hindi
ang sinasang-ayunan ng kanyang sarili ang sasang-ayunan. Sa
halip, siya na sinasang-ayunan ng Panginoon.

11 Ninanais ko na pagtiyagaan ninyo ako sa ilan sa aking
kamangmangan. Ngunit ako nga ay inyong pinagtitiyagaan!
2 Sapagkat ako ay naninibugho sa inyo. Ako ay may maka-
diyos na panibugho sa inyo sapagkat ipinangako ko kayo na
mapangasawa ng isang lalaki. Ako ay nangako na ihaharap
kayong dalisay na birhen kay Cristo. **3** Ngunit ako ay natatakot
na baka katulad ni Eba, kayo ay malinlang ng ahas sa kaniyang
pagiging tuso, at ang inyong kaisipan ay maaring mailayo sa
tapat at dalisay na pananalig kay Cristo. **4** Sapagkat ipagpalagay
na may dumating at ipahayag ang ibang Jesus liban sa aming
ipinangaral. O ipagpalagay na kayo ay tumanggap ng ibang
espiritu liban sa inyong tinanggap. O ipagpalagay na kayo ay
tumanggap ng ibang ebanghelyo liban sa inyong tinanggap. Labis
na ninyong pinapayagan ang mga ganitong bagay! **5** Sapagkat
sa tingin ko, hindi ako ang pinakamababa sa mga tinatawag na
pinakamagagaling na mga apostol. **6** Ngunit kahit na ako ay
hindi nagsanay sa pananalita, ako ay hindi kapos sa kaalaman.
Sa bawat pagkakataon at sa lahat ng bagay pinaalam namin ito
sa inyo. **7** Ako ba ay nagkasala sa pagpapakababa ko sa aking
sarili upang kayo ay maitaas? Sapagkat itinuro ko sa inyo ang

mabuting balita ng Diyos ng walang bayad. 8 Ninakawan ko
ang ibang mga iglesia sa pamamagitan ng pagtanggap ko ng
kanilang tulong upang kayo ay aking mapaglingkuran. 9 Noong
ako ay na sa inyo at nangangailangan, hindi ako naging pabigat
sa kahit na sino. Sapagkat ang aking mga pangangailangan ay
tinugunan ng mga kapatid na galing sa Macedonia. Sa lahat ng
bagay iniwasan ko na maging pabigat sa inyo at ipagpapatuloy
kong gawin iyon. 10 Gaya ng katotohanan ni Cristo na nasa
akin, ang pagmamayabang kong ito ay hindi mapatatahimik
sa mga bahagi ng Acaya. 11 Bakit? Dahil ba hindi ko kayo
mahal? Alam ng Diyos na kayo ay aking minamahal. 12 Ngunit
ang aking ginagawa, ay gagawin ko rin. Gagawin ko ito upang
maputol ang pagkakataon ng mga nagnanais ng pagkakataon
na maging katulad namin sa kanilang mga pinagmamayabang.
13 Sapagkat ang mga ganoong tao ay hindi totoong apostol
at mapanlinlang na mga manggagawa. Sila ay nagpapanggap
na mga apostol ni Cristo. 14 At ito ay hindi na nakakagulat
sapagkat kahit si Satanas ay nagpanggap na isang anghel
ng liwanag. 15 Ito ay hindi labis na nakagugulat kung ang
kaniyang mga alagad ay nagbabalat kayo rin na mga alagad ng
katuwiran. Ang kanilang kapalaran ay kung ano ang nararapat
sa kanilang mga gawa. 16 Sinasabi ko ulit: Huwag isipin ng
kahit na sino man na ako ay mangmang. Ngunit kung ganoon
nga ang inyong iniisip, tanggapin ninyo ako tulad ng isang
mangmang upang ako ay makapagyabang ng kaunti. 17 Ang
aking sinasabi tungkol sa mayabang na lakas ng loob na ito ay
hindi pinapayagan ng Panginoon ngunit ako ay nagsasalita tulad
ng isang mangmang. 18 Dahil maraming tao ang nagyayabang
na naaayon sa laman, ako rin ay magyayabang. 19 Sapagkat

masaya ninyong pinagtitiyagaan ang mga mangmang. Kayo
mismo ay matatalino! 20 Sapagkat pinagtityagaan ninyo ang
umaalipin sa inyo, kung siya ay nagdudulot ng pagkakabaha-
bahagi sa inyo, kung siya ay nanlalamang sa inyo, kung siya ay
nagyayabang, o sinampal niya kayo sa mukha. 21 Nahihiya
kong sasabin na kami ay labis na mahihina para gawin iyon.
Ngunit kung magyayabang—ang iba ako ay nagsasalita na
tulad ng isang mangmang—ako rin ay magyayabang. 22 Sila
ba ay mga Hebreo? Ako rin. Sila ba ay mga Israelita? Ako
rin. Sila ba ay mula sa kaapu-apuhan ni Abraham? Ako rin.
23 Sila ba ay mga alagad ni Cristo? (Ako ay nagsasalita na
para bang ako ay wala sa aking tamang pag-iisip.) Lalong lalo
na ako. Ako ay higit na nakaranas ng mabigat na trabaho,
sa mas maraming bilangguan, nakaranas ng hindi mabilang
na pamamalo, humarap sa panganib ng kamatayan. 24 Mula
sa mga Judio nakatanggap ako ng limang "apatnapung latigo
binawasan ng isa". 25 Tatlong beses akong pinalo ng tungkod.
Minsang binato. Tatlong beses na nawasak ang barko na aking
sinasakyan. nakaranas akong magdamag at buong araw na
nasa karagatan. 26 Ako ay madalas na nasa paglalakbay,
nanganib mula sa mga ilog, nanganib mula sa mga magnanakaw,
nanganib mula sa aking mga kababayan, nanganib mula sa mga
Gentil, nanganib sa lungsod, nanganib sa ilang, nanganib sa
karagatan, nanganib mula sa mapagpanggap na mga kapatid.
27 Ako ay nakaranas ng matinding trabaho at paghihirap, mga
gabi na walang tulog, madalas na nagugutom at nauuhaw,
madalas na nag-aayuno, giniginaw at walang maisuot. 28
Bukod pa sa lahat ng ito, araw-araw ang panggigipit sa akin
ng aking pag-aalala sa lahat ng mga iglesiya. Kung sinuman

ang nanghihina, ako rin ay nanghihina? 29 Sino ang naging
dahilan ng pagkahulog ng isa sa kasalan, na hindi ako nagalit?
30 Kung ako ay magyayabang. Ako ay magyayabang tungkol sa
mga nagpapakita ng aking kahinaan. 31 Ang Diyos at ang Ama
ng Panginoong Jesus, siya na pinupuri magpakailanman, alam
niya na hindi ako nagsisinungaling! (aiōn g165) 32 Sa Damascus,
ang gobernador sa ilalim ni haring Aretas ay binabantayan
ang lungsod ng Damasco upang ako ay huliin. 33 Ngunit ako
ay ibinaba sa bintana sa pader gamit ang basket at ako ay
nakatakas mula sa kaniyang mga kamay.

12 Dapat akong magyabang, ngunit walang mapapala dito.
Ngunit ako ay magpapatuloy sa mga pangitain at mga pahayag
na mula sa Panginoon. 2 Ako ay may kilalang tao kay Cristo,
labing apat na taon na ang nakararaan—kung sa katawan o
hindi sa katawan, hindi ko alam, alam ng Diyos— na dinala sa
ikatlong langit. 3 At alam ko na ang taong ito—kung sa katawan
o hindi sa katawan, hindi ko alam, alam ng Diyos— 4 na dinala
sa paraiso at narinig ang mga bagay na labis na sagrado na
sabihin ng kahit na sino. 5 Para sa tulad ng tao na iyon ako ay
magyayabang. Ngunit para sa akin hindi ako magyayabang,
maliban sa aking mga kahinaan. 6 Kung gusto kong magyabang,
hindi ako magiging mangmang sapagkat sasabihin ko ang
katotohanan. Ngunit pipigilan kong magmayabang upang walang
mag-isip na ako ay higit sa kung anong nakikita sa akin o naririnig
mula sa akin. 7 Pipigilan ko rin na magmayabang dahil sa hindi
pangkaraniwang uri na mga pahayag na iyon. Kung kaya, upang
ako ay hindi mapuno ng pagmamalaki, isang tinik sa laman ang
ibinigay sa akin, isang mensahero mula kay Satanas upang ako
ay guluhin at ng ako ay hindi labis na maging mapagmataas.

8 Tatlong beses akong nagmakaawa sa Panginoon tungkol
dito, para tanggalin ito sa akin. 9 At sinabi niya sa akin, “Ang
aking biyaya ay sapat sa iyo, sapagkat ang kapangyarihan ay
nagiging ganap sa kahinaan.” Kung kaya mas mabuti pang
ipagmayabang ko ang tungkol sa aking kahinaan, upang ang
kapangyarihan ni Cristo ay manahan sa akin. 10 Kung kaya ako
ay nasisiyahan alang-alang kay Cristo, sa kahinaan man, sa
panglalait man, sa kaguluhan man, sa pagmamalupit man, sa
mga pangyayari man na nakapagbibigay ng kapighatian. Sa
tuwing ako ay mahina, saka ako malakas. 11 Ako ay naging
isang mangmang! Pinilit ninyo ako na gawin ito, kahit kayo sana
ang dapat pumuri sa akin. Sapagkat hindi ako mababa kaysa sa
mga tinatawag na matatalinong apostol na iyan, kahit na ako ay
walang silbi. 12 Ang tunay na palatandaan ng isang apostol ay
ginawa sa inyo ng buong pagtitiyaga, ang mga palatandaan at
mga kamangha-manghang bagay at mga dakilang gawa. 13
Kaya paanong kayo ay mas hindi pinapahalagahan kaysa sa
ibang mga iglesiya, maliban na lang na ako ay hindi naging
pabigat sa inyo? Patawarin ninyo ako sa ganitong kamalian!
14 Tingnan niyo! Ako ay handang pumunta sa inyo sa ikatlong
pagkakataon. Ako ay hindi magiging pabigat sa inyo sapagkat
hindi ko gusto ang anumang nasa inyo. Kayo ang gusto ko.
Sapagkat ang mga anak ay hindi dapat mag-ipon para sa mga
magulang. Sa halip, ang mga magulang ang dapat mag-ipon
para sa mga anak. 15 Ako ay labis na matutuwa na gumugol
at mapagod para sa inyong mga kaluluwa. Kung mahal ko
kayo ng labis, dapat ba akong mahalin ng kakaunti? 16 Ngunit
ganoon nga, hindi ako naging pabigat sa inyo. Ngunit dahil ako
ay tuso, kayo ay aking nahuli sa pamamagitan ng panlinlang.

17 Kayo ba ay nilamangan ko sa pamamagitan ng aking mga
isinugo sa inyo? 18 Pinakiusapan ko si Tito na pumunta sa
inyo, at pinasama ko sa kaniya ang isang kapatid. Nilamangan
ba kayo ni Tito? Hindi ba tayo lumakad sa parehong paraan?
19 Sa tingin niyo ba sa buong panahon ay ipinagtatanggol
namin ang aming mga sarili sa inyo? Sa paningin ng Diyos,
ayon sa kalooban ni Cristo ipinagsasabi namin ang lahat para
sa inyong kalakasan. 20 Sapagkat ako ay nangangamba na
baka hindi ko makita sa inyo ang aking inaasahan. Ako ay
nangangamba na baka hindi niyo makita sa akin ang inyong
inaasahan. Ako ay nangangamba na baka mayroong pagtatalo,
pagkainggit, pagsilakbo ng galit, makasariling hangarin, usap-
usapan, pagmamataas at kaguluhan. 21 Ako ay nangangamba
na sa aking pagbalik, ibaba ako ng aking Diyos sa inyong
harapan. Ako ay nangangamba na baka ako ay magdalamhati
dahil sa maraming nagkasala noon, at sa mga hindi nagsisi
mula sa karumihan at pangangalunya at kahalayan na kanilang
nakaugalian.

13 Ito na ang pangatlong pagkakataon na ako ay pupunta sa
inyo. “Ang bawat paratang ay dapat pagtibayin ng patotoo ng
dalawa o tatlong saksi.” 2 Sinabi ko na sa mga nagkasala noon
at sa lahat, noong ikalawang pagpunta ko riyan, at sasabihin
kong muli: Sa aking pagbabalik, hindi ko na sila patatawarin. 3
Sinasabi ko ito sa inyo dahil kayo ay naghahanap ng katibayan
na si Cristo ay nagsasalita sa pamamagitan ko. Hindi siya
mahina patungkol sa inyo. Sa halip, siya ay makapangyarihan
sa inyo. 4 Sapagkat siya ay naipako sa kahinaan ngunit siya ay
buhay sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Diyos. Sapagka't
kami rin ay mahina ngunit kami ay mabubuhay kasama niya

sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Diyos na nasa inyo. 5
Suriin ninyo ang inyong sarili upang makita ninyo kung kayo ay
namumuhay sa pananampalataya. Subukin ninyo ang inyong
mga sarili. Hindi ba ninyo napagtanto na si Jesu-Cristo ay nasa
inyo? Siya ay nasa inyo maliban kung kayo ay hindi pinagtibay.
6 At ako ay nakatitiyak na kami ay makikita ninyong pinagtibay.
7 Ngayon kami ay nananalangin sa Diyos na sana kayo ay
hindi gumawa ng kahit anong mali. Hindi ko pinapanalangin na
kami ay lumabas na parang nakapasa sa pagsubok, sa halip,
dalangin ko na sana gawin ninyo kung ano ang tama, kahit
na parang hindi kami pumasa sa pagsubok. 8 Sapagka't hindi
namin maaring gawin ang kahit anong laban sa katotohanan,
ngunit para lamang sa katotohanan. 9 Sapagkat kami ay
nagagalak kung kami ay mahina at kayo ay malakas. Dalangin
din namin na kayo ay maging ganap. 10 Sinulat ko ang mga
bagay na ito habang ako ay malayo sa inyo upang kung ako ay
kasama na ninyo hindi ko na kailangang maging malupit sa inyo.
Ayaw kong gamitin ang kapangyarihan na ibinigay sa akin ng
Panginoon upang pagtibayin kayo at hindi upang kayo ay sirain.
11 Sa wakas, mga kapatid, kayo ay magalak! Gumawa para sa
panunumbalik, maging masigla, magkaisa kayo, mamuhay ng
may kapayapaan. At ang Diyos ng pag-ibig at kapayapaan ay
mapapasainyo. 12 Batiin ninyo ang isa't isa ng banal na halik.
13 Lahat ng mananampalataya ay binabati kayo. 14 Nawa ang
biyaya ng Panginoong Jesu-Cristo, ang pag-ibig ng Diyos at ang
pakikisama ng Banal na Espiritu ay sumainyo.

Mga Galacia

1 Ako si Pablo na apostol. Hindi ako apostol na mula sa mga
tao o sa pamamagitan ng tao, ngunit sa pamamagitan ni Jesu
Cristo at ng Diyos Ama, na muling bumuhay sa kaniya mula
sa mga patay. 2 Kasama lahat ng mga kapatiran, sumusulat
ako sa mga iglesya ng Galacia. 3 Sumainyo ang biyaya at
kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong
Jesu-Cristo, 4 na nagbigay ng kaniyang sarili alang-alang sa
ating mga kasalanan upang mailigtas niya tayo sa kasalukuyang
makasalanang panahon, ayon sa kalooban ng ating Diyos at
Ama. **(aiōn g165)** 5 Sa kaniya ang kaluwalhatian magpakailanman.
(aiōn g165) 6 Nagtataka ako na kayo ay mabilis na bumabaling sa
ibang ebanghelyo. Nagtataka ako na tumatalikod kayo sa kaniya
na tumawag sa inyo sa pamamagitan ng biyaya ni Cristo. 7
Walang ibang ebanghelyo, ngunit may ilang mga tao na ginugulo
kayo at gustong ibahin ang ebanghelyo ni Cristo. 8 Ngunit
kahit kami o isang anghel mula sa langit ang magpahayag
sa inyo ng ebanghelyo na iba sa ipinahayag namin sa inyo,
dapat siyang sumpain. 9 Katulad ng sinabi namin noon, ngayon
sasabihin ko muli, “Kung may magpahayag sa inyo ng ibang
ebanghelyo maliban sa ebanghelyong tinanggap ninyo, dapat
siyang sumpain.” 10 Sapagkat hinahangad ko ba ngayon ang
pagsang-ayon ng mga tao o ng Diyos? Hinahangad ko ba na
magbigay-lugod sa mga tao? Kung sinisikap ko paring magbigay-
lugod sa mga tao, kung gayon hindi ako isang lingkod ni Cristo.
11 Sapagkat nais kong malaman ninyo, mga kapatid, na ang
ebanghelyo na aking ipinahayag ay hindi nanggaling sa mga
tao lamang. 12 Hindi ko ito tinanggap mula sa tao, hindi rin
ito itinuro sa akin. Sa halip, sa pamamagitan ng pahayag ni

Jesu-Cristo sa akin. **13** Narinig ninyo ang tungkol sa dati kong
buhay sa Judaismo, kung paano ko marahas na inuusig ang
iglesiya ng Diyos ng walang kapantay at winawasak ito. **14** Ako
ay nangunguna sa Judaismo nang higit sa maraming kapwa
ko Judio. Labis akong masigasig para sa mga kaugalian ng
aking mga ninuno. **15** Ngunit ikinalugod ng Diyos na piliin ako
mula pa sa sinapupunan ng aking ina. Tinawag niya ako sa
pamamagitan ng kaniyang biyaya **16** upang ihayag ang kaniyang
Anak sa akin, upang ipahayag ko siya sa mga Gentil. Hindi ako
kaagad sumangguni sa laman at dugo at **17** hindi ako pumunta
sa Jerusalem sa mga naunang naging apostol kaysa sa akin. Sa
halip pumunta ako sa Arabia at pagkatapos ay bumalik ako sa
Damasco. **18** At pagkatapos ng tatlong taon pumunta ako sa
Jerusalem upang dalawin si Cefas at nananatili ako sa kaniya
ng labing limang araw. **19** Ngunit wala akong nakitang ibang
apostol maliban kay Santiago na kapatid ng Panginoon. **20**
Makinig kayo, sa harapan ng Diyos, hindi ako nagsisinungaling
sa mga sinusulat ko sa inyo. **21** Pagkatapos, pumunta ako sa
rehiyon ng Siria at Cilicia. **22** Hindi pa ako nakikita ng mga
iglesiya sa Judea na nakay Cristo, **23** ngunit naririnig lang nila
na, "Ang taong umuusig sa atin noon, ngayon ay nagpapahayag
ng pananampalatayang winawasak niya noon." **24** Niluluwalhati
nila ang Diyos dahil sa akin.

2 At pagkatapos ng labing-apat na taon muli akong pumunta
sa Jerusalem na kasama si Bernabe. Isinama ko din si Tito.
2 Pumunta ako dahil ipinakita sa akin ng Diyos na dapat
akong pumunta. Inilahad ko sa kanila ang ebanghelyo na aking
ipinapahayag sa mga Gentil. (Ngunit nakipag-usap ako nang
sarilinan sa mga waring mga mahahalagang mga pinuno).

Ginawa ko ito upang tiyakin na hindi ako tumatakbo, o tumakbo,
ng walang kabuluhan. 3 Ngunit kahit si Tito, na kasama ko, na
isang Griego, ay hindi napilit na patuli. 4 Ang mga bagay na ito
ay lumitaw dahil sa nagpapanggap na mga kapatid na patagong
dumating upang manmanan ang kalayaang mayroon tayo kay
Cristo Jesus. Nais nilang maging alipin tayo sa kautusan. 5
Hindi kami nagpasakop sa kanila ng kahit isang oras, upang ang
katotohanan ng ebanghelyo ay manatiling walang pababago
para sa inyo. 6 Ngunit walang naiambag sa akin iyong mga
sinasabi ng iba na mga pinuno. Kung ano man sila ay hindi
mahalaga sa akin. Hindi tinatanggap ng Diyos ang itinatangi
ng mga tao. 7 Sa halip, nakita nila na ako ay pinagkatiwalaan
na ipahayag ang ebanghelyo sa mga hindi pa tuli. Tulad ni
Pedro na nagpapahayag ng ebanghelyo sa mga tuli. 8 Dahil
ang Diyos, na kumikilos kay Pedro sa pagiging apostol sa mga
tuli, ay kumilos din sa akin para sa mga Gentil. 9 Nang si
Santiago, Cepas, at Juan, na kinikilalang nagtayo ng iglesia,
ay naunawaan ang biyaya na ibinigay sa akin, ibinigay nila
kay Bernabe at sa akin ang kanang kamay ng pakikisama.
Ginawa nila ito upang kami ay pumunta sa mga Gentil, at
upang pumunta sila sa mga tuli. 10 Nais din nilang alalahanin
namin ang mga mahihirap. Ako din ay nananabik na gawin
ang bagay na ito. 11 Ngayon noong dumating si Cepas sa
Antioquia, tinutulan ko siya ng harapan dahil mali siya. 12 Bago
pa dumating ang mga taong galing kay Santiago, nakikisalo si
Cefas sa mga Gentil. Ngunit nang dumating ang mga taong
ito, huminto siya at lumayo mula sa mga Gentil. Natakot siya
sa mga taong ito na nag-uutos ng pagtutuli. 13 Ganoon din,
ang ilang mga Judio ay nakisama sa pagkukunwaring ito ni

Cefas. Ang kinahinatnan, kahit si Bernabe din ay nadala sa
kanilang pagkukunwari. 14 Ngunit noong nakita ko na hindi
na sila sumusunod sa katotohanan ng ebanghelyo, sinabi ko
kay Cefas sa harapan nilang lahat, “Kung ikaw ay Judio ngunit
namumuhay sa paraan ng mga Gentil sa halip na sa paraan
ng Judio, paano mo mapipilit ang mga Gentil na mamuhay
tulad ng mga Judio?” 15 Kami na ipinanganak na Judio at hindi
“makasalanang mga Gentil”, 16 alam namin na walang sinuman
ang pinawalang-sala sa pamamagitan ng paggawa ng kautusan.
Sa halip, pinawalang-sala sila sa pamamagitan ng paniniwala
kay Cristo Jesus. Tayo ay nanampalataya kay Cristo Jesus
upang maaari tayong mapawalang-sala sa pamamagitan ng
paniniwala kay Cristo at hindi sa pamamagitan ng paggawa ng
kautusan. Sapagkat sa pammamagitan ng paggawa ng kautusan,
walang laman ang mapapawalang-sala. 17 Ngunit kung hangarin
natin na ipawalang-sala tayo ng Diyos sa pamamagitan ni
Cristo, makikita din natin ang ating mga sarili na makasalanan,
naging alipin ba si Cristo ng kasalanan? Huwag nawa itong
mangyari! 18 Sapagkat kung itatayo ko muli ang aking pagtitiwala
sa pagsunod ng kautusan, ang pagtitiwala na aking sinira,
ipinapakita ko ang aking sarili na sumusuway sa kautusan. 19
Sa pamamagitan ng kautusan, namatay ako sa kautusan, upang
maaari akong mabuhay para sa Diyos. 20 Naipako na ako sa
krus kasama ni Cristo. Hindi na ako ang nabubuhay, ngunit si
Cristo na ang nabubuhay sa akin, at ang buhay ngayon na aking
ikinabubuhay sa laman, ay ikinabubuhay ko sa pamamagitan
ng pananampalataya sa Anak ng Diyos, na nagmamahal sa
akin at nagbigay ng kaniyang sarili para sa akin. 21 Hindi ko
ipinagwawalang-halaga ang biyaya ng Diyos, sapagkat kung

ang pagkamakatuwiran ay umiiral sa pamamagitan ng kautusan,
kung gayon si Cristo ay namatay nang walang kabuluhan.

3 Mga hangal na taga-Galacia, kaninong masamang mata ang
sumira sa inyo? Hindi ba inilarawan si Cristo na napako sa
krus sa inyong mga mata? **2** Gusto ko lang malaman ito mula
sa inyo. Natanggap ba ninyo ang Espiritu sa pamamagitan ng
pagsunod sa kautusan o sa pamamagitan ng paniniwala sa
inyong napakinggan? **3** Napakahangal ba ninyo? Nagsimula ba
kayo sa Espiritu upang magtapos lamang sa laman? **4** Kayo
ba ay nagdusa ng napakaraming bagay ng walang kabuluhan,
kung totoong ngang ang mga ito ay walang kabuluhan? **5**
Kung gayon, siya ba na nagbigay ng Espiritu sa inyo at
gumawa ng mga makapangyarihang gawa sa inyo ginawa
niya ba ito sa pamamagitan ng paggawa sa kautusan o
sa pamamagitan ng pakikinig na may pananampalataya? **6**
“Nanampalataya si Abraham sa Diyos at ito'y ibinilang sa kaniya
na katuwiran.” **7** Sa gayon ding paraan, unawain ito, na ang
mga nananampalataya ay mga anak ni Abraham. **8** Noon
pa man ay nakita na ng kasulatan na ipapawalang-sala ng
Diyos ang mga Gentil sa pamamagitan ng pananampalataya.
Ang ebangelyo noon pa man ay ipinahayag na kay Abraham:
“Dahil sa iyo ang lahat ng bansa ay pagpapalain.” **9** Kaya
nga, ang mga may pananampalataya ay pinagpala kasama ni
Abraham, sila na may pananampalataya. **10** Sila na umasa sa
mga gawa ng kautusan ay nasa ilalim ng sumpa. Sapagkat
nasusulat, “Sinumpa ang sinumang hindi sumusunod sa lahat
ng nakasulat sa kautusan, upang gawin ang lahat ng ito.” **11**
Ngayon malinaw na walang sinuman ang pinapawalang-sala ng
Diyos sa pamamagitan ng kautusan, sapagkat “Ang matuwid ay

mabubuhay sa pamamagitan ng pananampalataya." **12** Ang
kautusan ay hindi galing sa pananampalataya, sa halip, "Ang
mga gumagawa sa mga bagay na ito na nasa kautusan ay
mabubuhay sa pamamagitan ng mga kautusan." **13** Tinubos
tayo ni Cristo mula sa sumpa ng kautusan noong siya ay
naging sumpa para sa atin. Sapagkat nasusulat, "Sinumpa ang
sinumang ibinitin sa isang puno." **14** Ang layunin ay upang ang
pagpapala na nakay Abraham ay dumating sa mga Gentil dahil
kay Cristo Jesus, upang sa ganoon ay matanggap natin ang
pangako ng Espiritu sa pamamagitan ng pananampalataya.
15 Mga kapatid, magsasalita ako ayon sa pang-taong mga
salita. Maging ang pang-taong kasunduan na napagtibay na
ay walang makapagpapawalang-bisa nito o makapagdagdag
nito. **16** Ngayon, ang mga pangako ay sinabi kay Abraham at
sa kaniyang kaapu-apuhan. Hindi nito sinabi, "Sa mga kaapu-
apuhan," na tumutukoy sa marami, kung hindi sa iisa lang.
"Sa iyong kaapu-apuhan," na si Cristo. **17** At ngayon sinasabi
ko ito. Ang kautusan, na dumating pagkaraan ng 430 na
taon, ay hindi pinawalang-bisa ang kasunduan na noon ay
pinagtibay ng Diyos. **18** Sapagkat kung ang pamana ay dumating
sa pamamagitan ng kautusan, hindi sana ito dumating sa
pamamagitan ng pangako. Ngunit malaya itong ibinigay ng Diyos
kay Abraham sa pamamagitan ng pangako. **19** Kung ganoon,
bakit ibinigay ang kautusan? Ito ay idinagdag dahil sa mga
paglabag, hanggang sa dumating ang kaapu-apuhan ni Abraham
sa mga taong pinangakuan. Ang kautusan ay ipinatupad sa
pamamagitan ng mga anghel sa kamay ng tagapamagitan.
20 Ngayon ipinapahiwatig ng tagapamagitan na may higit sa
isang tao, subalit ang Diyos ay iisa lamang. **21** Kung gayon ang

kautusan ba ay laban sa mga pangako ng Diyos? Hinding-hindi!
Sapagkat kung ang kautusan ay ibinigay at may kakayahang
magbigay ng buhay, tiyak na ang katuwiran ay dumating sa
pamamagitan ng kautusan. **22** Ngunit sa halip, ibinilanggo ng
kasulatan ang lahat ng bagay na nasa ilalim ng kasalanan.
Ginawa ito ng Diyos upang ang kaniyang pangako na iligtas
tayo sa pamamagitan ng pananampalataya kay Jesu-Cristo
ay maibigay sa kanila na sumampalataya. **23** Subalit bago
ang dumating ang pananampalataya kay Cristo, ibinilanggo
tayo at ikinulong ng kautusan hanggang sa kapahayagan ng
pananampalataya. **24** Kaya ang kautusan ay naging taga-
gabay natin hanggang si Cristo ay dumating, upang tayo ay
mapawalang-sala sa pamamagitan ng pananampalataya. **25**
Ngayon na dumating na ang pananampalataya, wala na tayo sa
ilalim ng taga-gabay. **26** Sapagkat kayong lahat ay mga anak ng
Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya kay Cristo Jesus.
27 Lahat kayo na nabautismuhan kay Cristo, isinuot ninyo ang
buhay ni Cristo na parang damit. **28** Walang Judio o Griego,
alipin o malaya, lalaki o babae, sapagkat kayong lahat ay iisa
kay Cristo Jesus. **29** Kung kayo ay kay Cristo, kayo rin ay mga
kaapu-apuhan ni Abraham, tagapagmana ayon sa pangako.

4 Sinasabi ko na hanggang ang tagapagmana ay bata pa,
wala siyang pinagkaiba sa isang alipin, kahit na siya pa ang
nagmamay-ari ng buong lupain. **2** Sa halip, nasa ilalim pa siya
ng kaniyang mga tagapangalaga at mga katiwala hanggang
sa dumating ang panahon na itinakda ng kaniyang ama. **3**
Kaya ganoon din tayo, noong tayo ay mga bata pa, sakop tayo
ng pagkaalipin sa mga alituntunin ng daigdig. **4** Ngunit nang
dumating ang takdang panahon, ipinadala ng Diyos ang kaniyang

Anak, ipinanganak ng isang babae, ipinanganak sa ilalim ng
kautusan. **5** Ginawa niya ito upang tubusin ang mga nasa ilalim
ng kautusan, upang matanggap natin ang pagkukupkop bilang
mga anak. **6** Dahil kayo ay mga anak, ipinadala ng Diyos ang
Espiritu ng kaniyang Anak sa ating mga puso, ang Espiritu na
tumatawag ng, “Abba, Ama.” **7** Sa kadahilanang ito, hindi na
kayo mga alipin kundi mga anak. Kung kayo ay mga anak, kaya
kayo rin ay tagapagmana sa pamamagitan ng Diyos. **8** Bago pa,
nang hindi pa ninyo kilala ang Diyos, kayo ay mga alipin sa mga
bagay na likas na hindi talaga diyos. **9** Ngunit ngayon na kilala
na ninyo ang Diyos, o higit na mabuting sabihin, ngayon na
kilala na kayo ng Diyos, bakit kayo muling bumabalik sa mahina
at walang silbing mga pasimulang tuntunin? Gusto niyo bang
maging mga alipi muli? **10** Mahigpit ninyo ipinagdiriwang ang
mga natatanging araw, mga bagong buwan, mga panahon, at
mga taon. **11** Natatakot ako para sa inyo. Natatakot ako na
anumang paraan ay naghirap ako sa inyo ng walang kabuluhan.
12 Nakikiusap ako sa inyo, mga kapatid, maging katulad ninyo
ako, sapagkat ako ay naging katulad rin ninyo. Wala kayong
ginawang mali sa akin. **13** Ngunit alam ninyo na dahil sa sakit na
pisikal kaya ko ipinahayag ang ebanghelyo sa inyo sa unang
pagkakataon. **14** Kahit na inilagay kayo ng aking pisikal na
kalagayan sa pagsubok, hindi ninyo ako hinamak o tinanggihan.
Sa halip tinanggap ninyo ako tulad ng anghel ng Diyos, na para
bang ako mismo si Cristo Jesus. **15** Saan, samakatuwid, na
ngayon ang inyong kaligayahan? Sapagkat aking pinatotohanan
sa inyo na, kung maaari, dinukot na ninyo ang inyong mga
sariling mga mata at ibinigay ang mga ito sa akin. **16** Kaya
noon, naging kaaway na ba ninyo ako dahil sinasabi ko ang

katotohanan sa inyo? **17** Nagmamalasakit sila inyo, ngunit
hindi sa ikabubuti. Gusto nila kayong ihiwalay sa akin para
sumunod kayo sa kanila. **18** Laging mabuti ang magmalasakit
para sa mga mabubuting dahilan, at hindi lang kung ako ay
nariyan na kasama ninyo. **19** Maliliit kong mga Anak, ako ay
nagdaranas muli ng sakit tulad ng babaing nanganganak para
sa inyo hanggang si Cristo ay mabuo sa inyo. **20** Gusto kong
nariyan ako ngayon kasama ninyo at baguhin ang aking tono,
dahil ako ay naguguluhan tungkol sa inyo. **21** Sabihin ninyo
sa akin, kayo na gustong magpasailalim sa kautusan, hindi ba
ninyo narinig kung ano ang sinasabi ng kautusan? **22** Sapagkat
nasusulat na si Abraham ay nagkaroon ng dalawang anak, ang
isa ay sa aliping babae at ang isa ay sa malayang babae. **23**
Gayunpaman, ang anak ng alipin ay ipinanganak sa laman,
ngunit ang ipinanganak ng malayang babae ay ipinanganak
sa pamamagitan ng isang pangako. **24** Ang mga bagay na
ito ay maipapaliwanag gamit ang talinghaga, sapagkat ang
dalawang babaeng ito ay katulad ng dalawang kasunduan. Ang
isa sa kanila ay mula sa Bundok ng Sinai. Ipinanganak niya ang
kaniyang mga anak na mga alipin. Ito ay si Hagar. **25** Ngayon
ang Hagar ay Bundok ng Sinai sa Arabia. Isinisimbolo niya ang
kasalukuyang Jerusalem, sapagkat siya ay nasa pagkaalipin
kasama ng kaniyang mga anak. **26** Ngunit ang Jerusalem na
nasa taas ay malaya, iyon ay, ang ating ina. **27** Sapagkat
nasusulat, “Magalak ka, ikaw na babaeng baog, ikaw na hindi
nanganganak. Humiyaw ka at sumigaw sa kagalakan, ikaw na
hindi pa nakakaranas ng panganganak. Sapagkat marami ang
mga anak ng baog na babae, higit pa sa kaniya na may asawa.”
28 Ngayon, mga kapatid, katulad ni Isaac, ay mga anak ng

pangako. **29** Sa panahong iyon, siyang ipinanganak ayon sa
laman ay inuusig siyang ipinanganak ayon sa Espiritu. Ganoon
din ito ngayon. **30** Ano ang sinasabi ng kasulatan? “Palayasin
mo ang aliping babae at ang kaniyang anak. Sapagkat ang anak
ng aliping babae ay hindi kasamang magmamana sa anak ng
malayang babae.” **31** Samakatuwid, mga kapatid, tayo ay hindi
mga anak ng isang aliping babae, ngunit, sa halip ng isang
malayang babae.

5 Para sa kalayaan kaya pinalaya tayo ni Cristo. Kaya
magpakatatag kayo at huwag kayong magpabitag muli sa ilalim
ng kapangyarihan ng pagkabihag. **2** Makinig kayo, ako si Pablo,
ay nagsasabi sa inyo na kung kayo ay magiging tuli, walang
kayong mapapakinabangan na anuman kay Cristo. **3** Muli,
pinatotohanan ko sa bawat tao na tuli, na mapipilitan kayong
sundin ang buong kautusan. **4** Nahiwalay kayo kay Cristo,
kayong lahat na “pinawalang sala” sa pamamagitan ng kautusan.
Lamayo kayo mula sa biyaya. **5** Sapagkat sa pamamagitan
ng Espiritu, sa pananampalataya, naghihintay tayo sa pag-
asang tayo ay magiging matuwid. **6** Hindi mahalaga kay Cristo
ang pagtutuli. Ang pananampalataya lamang na gumagawa
sa pamamagitan pag-ibig ang may halaga. **7** Maganda ang
pagtakbo ninyo noon. Sino ang pumipigil sa inyo sa pagtupad sa
katotohanan? **8** Ang paghikayat na gawin iyan ay hindi galing
sa kaniya na tumawag sa inyo. **9** Ang kaunting lebadura ay
nakakaapekto sa buong minasang harina. **10** May pananalig ako
sa inyo sa Panginoon na hindi kayo mag-iisip ng kung ano pa
man. Siya na nagdudulot ng kalituhan sa inyo ay magdadala ng
kaniyang sariling hatol, sinuman siya. **11** Mga kapatid, kung
ipinahahayag ko parin ang pagtutuli, bakit inuusig parin ako?

Kung ganoon nawasak na ang katitisuran ng krus. **12** Nais ko
sana na ang mga nangligaw sa inyo ay kapunin nila ang mga
sarili nila. **13** Sapagkat tinawag kayo ng Diyos, mga kapatid, sa
kalayaan. Lamang ay huwag ninyong gamitin ang iyong kalayaan
bilang pagkakataon para sa laman. Sa halip sa pamamagitan ng
pag-ibig paglingkuran ninyo ang bawat isa. **14** Sapagkat ang
buong kautusan ay natupad sa isang utos; na “Dapat mong
mahalin ang iyong kapwa gaya ng iyong sarili.” **15** Ngunit kung
magkakagatan at magsasakmalan kayo, tingnan ninyo na hindi
ninyo sinisira ang isa't isa. **16** Sinasabi ko na, lumakad kayo
sa Espiritu, at hindi ninyo matutupad ang hilig ng laman. **17**
Sapagkat malakas ang nasa ng laman laban sa Espiritu, at ang
Espiritu ay may malakas na nasa laban sa laman. Sapagkat ang
mga ito ay laban sa isa't isa. Ang kinahinatnan ay hindi ninyo
ginawa ang mga bagay ninais ninyong gawin. **18** Ngunit kung
ang Espiritu ang nangunguna sa inyo, wala na kayo sa ilalim ng
kautusan. **19** Ngayon ang mga gawa ng laman ay nakikita. Ang
mga ito ay ang sekswal na imoralidad, kalaswaan, kahalayan,
20 pagsamba sa mga diyus- diyosan, pangkukulam, pagkapoot,
pag-aalitan, paninibugho, silkbo ng galit, pagkakatunggali,
pagtatalo, pagkakahiwahiwalay sa mga sekta, **21** pagka-inggit,
paglalasing, kaguluhan ng dahil sa paglalasing, at iba pang mga
katulad nito. Binabalaan ko kayo, tulad ng pagbabala ko sa inyo
noon, na ang gumagawa ng mga ito ay hindi magmamana ng
kaharian ng Diyos. **22** Subalit ang bunga ng Espiritu ay pag-
ibig, kagalakan, kapayapaan, katiyagaan, kabutihan, kabaitan,
pananampalataya, **23** pagkamahinahon, at pagpipigil sa sarili.
Walang batas laban sa mga ito. **24** Sila na nakay Cristo Jesus
ay ipinako ang laman na kasama ang silakbo nito at masamang

mga pagnanasa. **25** Kung tayo ay nabubuhay sa pamamagitan
ng Espiritu, tayo rin naman ay lumakad sa pamamagitan ng
Espiritu. **26** Huwag tayong maging mapagpahalaga sa sarili,
galitin ang isa't isa o mainggit sa isa't isa.

6 Mga kapatid, kung ang isang tao ay nahuli sa ilang
pagkakasala, kayo na espiritwal ang dapat magpanumbalik sa
taong iyon sa espiritu ng kahinahunan. Bantayan ninyo ang
inyong sarili, upang hindi kayo matukso. **2** Buhatin ninyo ang
pasanin ng bawat isa, at nang sa gayon ay matupad ninyo ang
kautusan ni Cristo. **3** Sapagkat kung sinuman ang nag-iisip na
siya ay mahalaga gayong wala siyang halaga, nalilinlang niya
ang kaniyang sarili. **4** Dapat suriin ng bawat isa ang kaniyang
sariling gawa. At sa ganun mayroon na siyang maipagmayabang
sa kaniyang sarili, na hindi kailangang ihambing pa ang kaniyang
sarili sa iba. **5** Sapagkat bubuhatin ng bawat isa ang kaniyang
sariling pasanin. **6** Ang taong tinuruan ng salita ay dapat ibahagi
ang lahat na mabuting bagay sa guro. **7** Huwag magpalinlang.
Hindi madadaya ang Diyos. Anuman ang itinanim ng tao, iyon
din ang kaniyang aanihin. **8** Sapagkat siya na nagtanim ng butil
sa kaniyang likas na kasamaan ay aani din ng kapahamakan,
ngunit siya na nagtanim ng butil ng Espiritu, ay aani ng buhay
na walang hanggan na galing sa Espiritu. **(aiōnios g166)** **9**
Hindi tayo dapat mapagod sa paggawa ng mabuti, dahil sa
takdang panahon magkakaroon tayo ng ani kung hindi tayo
susuko. **10** Kaya nga, kung magroon tayong pagkakataon,
gumawa tayo ng mabuti sa bawat isa. Magsigawa tayo ng
mabuti lalo na sa mga nasa sambahayan ng pananampalataya.
11 Tingnan ninyo kung gaano kalalaking mga titik ang isinulat ko
sa inyo sa aking sariling sulat-kamay. **12** Silang naghahangad

na makapagbigay kaluguran sa laman ang pumipilit sa inyo
na magpatuli. Ginagawa lang nila ito upang hindi sila usigin
tungkol sa krus ni Cristo. **13** Sapagkat maging ang mga tuli ay
hindi sinusunod ang kautusan. Sa halip, nais nila kayong matuli
upang maipagmalaki nila ang patungkol sa inyong laman. **14**
Hindi sana mangyari na ako ay magmalaki maliban lang sa krus
ng ating Panginoong Jesu- Cristo. Sa pamamagitan niya ang
sanlibutan ay napako sa krus sa akin at ako ay sa sanlibutan.
15 Sapagkat hindi mahalaga ang pagtutuli o hindi pagtutuli.
Sa halip, ang bagong nilalang ang mahalaga. **16** Sa lahat ng
mga nabubuhay sa ganitong patakaran, sumakanila nawa ang
biyaya at awa, at ganun din sa Israel ng Diyos. **17** Mula ngayon
wala ng manggugulo sa akin, sapagkat dala-dala ko ang mga
marka ni Cristo sa aking katawan. **18** Nawa ang biyaya ng ating
Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyo, mga kapatid. Amen.

Mga Efeso

1 Ako si Pablo na Apostol ni Cristo ayon sa kalooban ng Diyos,
para sa mga binukod sa Diyos na mga nasa Efeso at mga tapat
kay Cristo Jesus. **2** Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan
mula sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo. **3**
Mapapurihan nawa ang Diyos at Ama ng ating Panginoong Jesu-
Cristo. Pinagpala niya tayo ng bawat pagpapalang espirituwal
kay Cristo sa kalangitan. **4** Bago likhain ang sanlibutan, pinili
na tayo ng Diyos na mga mananampalataya kay Cristo. Pinili
niya tayo upang tayo ay maging banal at walang kapintasan
sa kaniyang paningin. **5** Dahil sa pag-ibig itinalaga tayo ng
Diyos upang ampunin bilang kaniyang sariling mga anak sa
pamamagitan ni Jesu-Cristo. Ginawa niya ito sapagkat nasiyahan
siyang gawin ang kaniyang nais. **6** Ang naging resulta ay
napapurihan ang Diyos sa kaniyang kamangha-manghang
biyaya. Kusang loob niya itong ibinigay sa atin sa pamamagitan
ng kaniyang pinakamamahal na anak. **7** Sapagkat sa kaniyang
pinakamamahal na anak, nagkaroon tayo ng katubusan sa
pamamagitan ng kaniyang dugo, ang kapatawaran ng mga
kasalanan. Nagkaroon tayo nito dahil sa yaman ng kaniyang
biyaya. **8** Ginawa niyang masagana ang kaniyang biyaya para sa
atin nang buong karunungan at kaalamann. **9** Ipinaalam sa atin
ng Diyos ang hiwaga ng kaniyang kalooban, ayon sa kaniyang
nais na kaniyang ipinakita kay Cristo. **10** Kapag naganap na ang
panahon para sa kaniyang kalooban, sama-samang dadalhin ng
Diyos ang lahat ng mga bagay sa langit at sa lupa kay Cristo. **11**
Pinili tayo kay Cristo at napagpasyahan noon pa man. Ito ay ayon
sa kalooban ng gumawa ng lahat ng bagay sa pamamagitan ng
layunin ng kaniyang kalooban. **12** Ginawa ito ng Diyos upang

tayo ay mamuhay sa pagpuri ng kaniyang kaluwalhatian. Tayo
ang nauna na nagkaroon ng tiwala kay Cristo. **13** Dahil kay
Cristo kaya napakinggan din ninyo ang salita ng katotohanan,
ang ebanghelyo ng inyong kaligtasan sa pamamagitan ni Cristo.
Dahil sa kaniya kayo rin ay nanampalataya at tinatakan sa
pinangakong Banal na Espiritu. **14** Ang Espiritu ang katibayan
ng ating pamana hanggang sa makamtan ang pangako. Para ito
sa ikapupuri ng kaniyang kaluwalhatian. **15** Dahil dito, mula
noong panahon na napakinggan ko ang tungkol sa inyong
pananampalataya sa Panginoong Jesus at tungkol sa inyong
pag-ibig sa mga binukod para sa kaniya, **16** Hindi ako tumigil sa
pagpapasalamat sa Diyos tungkol sa inyo at pagbanggit sa inyo
sa aking mga panalangin. **17** Ipinapanalangin ko na ang Diyos
ng ating Panginoong Jesu-Cristo, ang Ama ng kaluwalhatian, ay
magbigay sa inyo ng espiritu ng karunungan at kapahayagan ng
kaniyang kaalaman. **18** Ipinapanalangin ko na ang mga mata
ng inyong puso ay maliwanagan upang malaman ninyo kung
ano ang inaasahan ng ating pagkakatawag. Ipinapanalangin ko
na malaman ninyo ang yaman ng kaluwalhatian ng kaniyang
pamana sa kanila na binukod para sa kaniya. **19** Ipinapanalangin
ko na malaman ninyo ang hindi masukat na kadakilaan ng
kaniyang kapangyarihan sa atin na mga nanampalataya. Ang
kadakilaang ito ay ayon sa pagkilos sa kalakasan ng kaniyang
kapangyarihan. **20** Ito ang kapangyarihan na kumilos kay Cristo
noong siya ay binuhay ng Diyos mula sa mga patay at pinaupo
siya sa kaniyang kanang kamay sa kalangitan. **21** Pinaupo
niya si Cristo na pinakamataas sa lahat ng kapamahalaan,
kapangyarihan, pamunuan, at bawat pangalan na pinangalanan.
Pinaupo niya si Cristo hindi lamang sa panahong ito, kundi

maging sa panahong darating. **(aiōn g165)** **22** Pinailalim ng Dios
ang lahat sa paanan ni Cristo. Ginawa niya siyang ulo sa lahat
ng nasa iglesia. **23** Ang iglesiya ay ang kaniyang katawan, ang
kapuspusan niya na pumupuno sa lahat ng mga bagay sa lahat
ng mga kaparaanan.

2 Para sa inyo, kayo ay mga patay sa inyong mga pagkakasala
at mga kasalanan. **2** Sa ganito rin kayo minsang lumakad
ayon sa panahon ng mundong ito. Lumalakad kayo ayon sa
kapangyarihan ng namumuno sa hangin. Ito ang kaniyang
espiritu na gumagawa sa mga anak ng pagsuway. **(aiōn g165)**
3 Tayong lahat ay minsan ding naging katulad ng mga hindi
mananampalataya. Gumagawa tayo ayon sa mga masasamang
nasa ng ating laman. Ginagawa natin ang kagustuhan ng laman
at ng isip. Likas tayong mga anak ng poot katulad ng iba. **4**
Ngunit sagana ang Diyos sa habag dahil sa kaniyang dakilang
pagmamahal kung saan minahal niya tayo. **5** Habang tayo
ay patay sa pagkakasala, dinala niya tayo sa bagong buhay
kay Cristo. Naligtas tayo sa pamamagitan ng biyaya ng Diyos.
6 Magkakasama tayong binuhay ng Diyos at magkakasama
tayong pinaupo ni Cristo Jesus sa kalangitan. **7** Ginawa niya
ito upang sa darating na panahon, maipakita niya sa atin ang
kaniyang dakila at masaganang biyaya. Ipinakita niya ito sa atin
sa pamamagitan ng kaniyang kabutihan kay Cristo Jesus. **(aiōn
g165)** **8** Sapagkat sa biyaya kayo ay naligtas sa pamamagitan
ng pananampalataya. At hindi ito nagmula sa amin, kaloob
ito ng Diyos. **9** Hindi ito dahil sa mga gawa. Bilang resulta,
walang sinuman ang maaaring magmalaki. **10** Sapagkat tayo
ay ginawa ng Diyos, nilikha kay Cristo Jesus upang gumawa
ng mga mabubuting gawa. Ito ang mga gawa na matagal ng

binalak ng Diyos para sa atin, upang makalakad tayo sa mga ito.
11 Kaya tandaan ninyo na minsan kayo ay naging mga Gentil sa
laman. Tinawag kayong “di tuli” sa tinatawag na pagtutuli sa
laman na ginawa sa pamamagitan ng kamay ng mga tao. 12
Sapagkat hiwalay kayo kay Cristo sa panahong iyon. Kayo ay
mga dayuhan sa mga taga-Israel. Hindi kayo kilala sa tipan ng
pangako. Wala kayong katiyakan tungkol sa hinaharap. Wala
kayong Diyos sa mundo. 13 Ngunit ngayon kay Cristo Jesus,
kayong minsan na napalayo mula sa Diyos ay nailapit sa Diyos
sa pamamagitan ng dugo ni Cristo. 14 Sapagkat siya ang ating
kapayapaan. Ginawa niyang isa ang dalawa. Sa pamamagitan
ng kaniyang laman sinira niya ang pader ng pagkakabaha-
bahagi na humati sa atin, ang poot. 15 Binuwag niya ang mga
batas ng kautusan at mga alituntunin upang maaari siyang
makalikha sa kaniyang sarili ng isang bagong tao. Gumawa
siya ng kapayapaan. 16 Ginawa niya ito upang ipagkasundo
ang dalawa sa iisang katawan sa Diyos sa pamamagitan ng
krus. Sa krus inilagay niya sa kamatayan ang poot. 17 Dumating
si Jesus at nagpahayag ng kapayapaan sa inyo na mga nasa
malayo at kapayapaan sa mga nasa malapit. 18 Sapagkat sa
pamamagitan ni Jesus mayroon tayo parehong daan sa iisang
Espiritu patungo sa Ama. 19 Kaya ngayon kayong mga Gentil
hindi na kayo mga dayuhan at hindi kilala. Sa halip kayo ay
mga kapwa mamamayan kasama ng mga pinili para sa Diyos
at mga kasapi ng sambahayan ng Diyos. 20 Itinayo kayo sa
pundasyon ng mga apostol at mga propeta. Si Cristo Jesus
ang batong panulukan. 21 Sa kaniya nagkakaugnay-ugnay ang
buong gusali at lumalago bilang isang templo sa Panginoon. 22

Dahil sa kaniya kaya kayo din ay magkakasamang itinayo bilang
isang tahanan para sa Diyos sa Espiritu.

3 Dahil dito, akong si Pablo ay bilanggo ni Cristo Jesus alang-
alang sa inyo mga Gentil. **2** Marahil narinig na ninyo ang gawain
tungkol sa biyaya ng Diyos na binigay niya sa akin para sa
inyo. **3** Nagsusulat ako ayon sa pahayag na ipinaalam sa akin.
Ito ang nakatagong katotohanan na sinulat ko ng bahagya
sa isa ko pang sulat. **4** Kung mababasa ninyo ang tungkol
dito, maiintindihan ninyo ang aking pagkaunawa sa nakatagong
katotohanan patungkol kay Cristo. **5** Sa ibang mga salinlahi
hindi ipinaalam ang katotohanang ito sa sangkatauhan. Ngunit
ngayon ipinahayag ito ng Espiritu sa kaniyang mga banal na
mga apostol at propeta. **6** Ang nakatagong katotohanang ito ay
ang mga Gentil ay kabahagi at kaanib ng katawan. Kabahagi sila
sa pangako kay Cristo Jesus sa pamamagitan ng ebanghelyo.
7 Dahil dito naging lingkod ako sa pamamagitan ng biyayang
kaloob ng Diyos na ibinigay sa akin sa pamamagitan ng pagkilos
ng kaniyang kapangyarihan. **8** Ibinigay ng Diyos ang kaloob
na ito sa akin, kahit na ako ang pinakahamak sa mga pinili
ng Diyos. Ang kaloob na ito ay dapat kong ipahayag sa mga
Gentil ang ebanghelyo ng hindi masukat na kayamanan ni
Cristo. **9** Kailangan kong paliwanagan ang lahat ng mga tao
patungkol sa lihim na plano ng Diyos. Ito ang plano na nilihim ng
Diyos na lumikha ng lahat ng bagay noong una pang panahon.
(aiōn g165) **10** Ito ay upang sa pamamagitan ng iglesia, ang
mga tagapamuno at mga may kapangyarihan sa kalangitan ay
malaman ang maraming panig ng katangian ng karunungan ng
Diyos. **11** Mangyayari ito ayon sa walang hanggang plano na
tinupad niya kay Cristo Jesus na ating Panginoon. **(aiōn g165)**

12 Sapagkat dahil kay Cristo mayroon tayong lakas ng loob at
kakayahang makalapit sa kaniya nang may tiwala dahil sa ating
pananampalataya sa kanya. 13 Kaya hinihingi ko sa inyo na
huwag kayong panghinaan ng loob dahil sa aking mga pagdurusa
para sa inyo. Ito ang inyong karangalan. 14 Dahil dito lumuluhod
ako sa Ama, 15 kung saan nagmula ang bawat pamilya sa langit
at sa lupa. 16 Ipinapanalangin ko na pagkalooban kayo ayon sa
kayamanan ng kaniyang kaluwalhatian, na mapalakas kayo ng
kapangyarihan sa pamamagitan ng kaniyang Espiritu na nasa
inyo. 17 Ipinapanalangin ko na manahan si Cristo sa mga puso
ninyo sa pamamagitan ng pananampalataya. Ipinapanalangin ko
na mag-ugat at maging matatag kayo sa kaniyang pag-ibig. 18
Nawa nasa pag-ibig niya kayo upang maunawaan ninyo, kasama
ng lahat ng nananampalataya, kung gaano kalawak, kahaba,
kataas at kalalim ang pag-ibig ni Cristo. 19 Ipinapanalangin ko
na malaman niyo kung gaano kalaki ang pag-ibig ni Cristo na
higit sa kaalaman. Nawa gawin ninyo ito upang mapuno kayo ng
kapuspusan ng Diyos. 20 Ngayon sa kaniya na kayang gumawa
ng lahat, higit pa sa lahat ng ating hinihingi o iniisip, ayon sa
kaniyang kapangyarihan na kumikilos sa atin, 21 sa kaniya ang
kaluwalhatian sa iglesia at kay Cristo Jesus sa lahat ng mga
salinlahi magpakailan man. Amen. **(aiōn g165)**

4 Kaya, bilang bilanggo sa Panginoon, nakikiusap ako sa inyo
na lumakad kayo ng karapat-dapat sa pagkatawag sa inyo ng
Diyos. 2 Mamuhay kayo nang may buong pagpapakumbaba at
pagkamahinahon at katiyagaan. Tanggapin ninyo nang may
pagmamahal ang bawat isa. 3 Pagsikapan ninyong manatili
ang pagkakaisa sa Espiritu sa bigkis ng kapayapaan. 4 May
iisang katawan at iisang Espiritu, katulad din nang pagtawag sa

inyo sa iisang pananalig na inaasahan ng iyong pagkatawag.
5 At may iisang Panginoon, iisang pananampalataya, iisang
bautismo, 6 at iisang Diyos at Ama ng lahat. Siya ay higit sa
lahat at kumikilos sa lahat at nananatili sa lahat. 7 Binigyan ang
bawat-isa sa atin ng kaloob ayon sa sukat ng kaloob ni Cristo. 8
Katulad ng sinabi sa kasulatan: “Noong umakyat siya sa itaas,
dinala niya ang mga bihag sa pagkabihag. Nagbigay siya ng
mga kaloob sa mga tao.” 9 Ano ang kahulugan ng “Umakyat
siya,” maliban nalang kung bumaba rin siya sa kailaliman ng
mundo? 10 Siya na bumaba ay siya ring umakyat sa ibabaw ng
buong kalangitan. Ginawa niya ito upang maaari niyang punuin
ang lahat ng mga bagay. 11 Nagbigay si Cristo ng mga kaloob
katulad ng mga ito: pagka- apostol, pagka-propeta, pagka-
ebanghelista, pagka-pastor at pagka-guro. 12 Ginawa niya ito
upang ihanda ang mga mananampalataya sa paglilingkod at sa
ikatitibay ng katawan ni Cristo. Ginagawa niya ito hanggang sa
maabot natin ang pagkakaisa sa pananampalataya at kaalaman
sa Anak ng Diyos. 13 Ginagawa niya ito hanggang sa maging
ganap tayo na katulad ni Cristo. 14 Upang hindi na tayo maging
tulad ng mga bata. Upang hindi na tayo maligaw. Upang hindi na
tayo madala palayo sa bawat hangin ng katuruan, sa pandaraya
ng mga tao sa pamamagitan ng matalas na pag-iisip ng kamalian
at panlilinlang. 15 Sa halip, sabihin natin ang katotohanan
na may pag-ibig at lumago sa lahat ng paraan sa kaniya na
ulo, si Cristo. 16 Pinag-ugnay ni Cristo ang buong katawan
ng mananampalataya. Hinahawakan ito sa pamamagitan ng
umaalalay na litid upang ang buong katawan ay lumago at
tumibay sa pag-ibig. 17 Kaya, sinasabi ko ito, at pinapayuhan
ko kayo sa Panginoon: huwag na kayong lumakad na katulad

ng mga Gentil na lumalakad sa karumihan ng kanilang mga
isipan. **18** Masama ang kanilang pag-iisip. Napalayo sila sa
buhay na nasa Diyos dahil sa kamangmangan na nasa kanila
dahil sa pagmamatigas ng kanilang mga puso. **19** Hindi sila
nakakaramdam ng kahihiyan. Ibinigay nila ang kanilang mga
sarili sa kahalayan sa malalaswang mga gawa, sa lahat ng uri ng
kalabisan. **20** Ngunit hindi ganito ang natutunan ninyo patungkol
kay Cristo. **21** Iniisip kong narinig na ninyo ang patungkol sa
kaniya. Iniisip kong naturuan na kayo patungkol sa kaniya,
dahil na kay Jesus ang katotohanan. **22** Dapat ninyong hubarin
ang naaayon sa dati ninyong gawain, ang dating pagkatao. Ito
ay ang dating pagkatao na nabubulok dahil sa mapanlinlang
na pagnanasa. **23** Hubarin ninyo ang dating pagkatao upang
mabago ang espiritu ng inyong pag-iisip. **24** Gawin ninyo ito
upang maisuot ninyo ang bagong pagkatao, na naaayon sa
Diyos. Nilikha ito sa katuwiran at kabanalan ng katotohanan.
25 Kaya nga alisin ninyo ang kasinungalingan. “Magsalita ng
katotohanan, ang bawat isa sa kaniyang kapwa,” sapagkat
kabahagi tayo ng bawat isa. **26** “Magalit kayo, ngunit huwag
kayong magkasala.” Huwag ninyong hayaan na lumubog ang
araw sa inyong galit. **27** Huwag mong bigyan ng pagkakataon
ang diyablo. **28** Sino man ang nagnanakaw ay hindi na dapat
magnakaw. Sa halip, kailangan niyang magpagal. Kailangan
niyang magtrabaho gamit ang kaniyang mga kamay, upang
makatulong sa tao na nangangailangan. **29** Dapat walang
lalabas na masamang salita sa inyong bibig. Sa halip, dapat
mga salitang may pakinabang ang lalabas sa inyong bibig,
upang magbigay ng pakinabang sa mga nakikinig. **30** At huwag
ninyong bigyan ng kalungkutan ang Banal na Espiritu ng Diyos.

Dahil sa kaniya kayo ay tinatakan para sa araw ng katubusan.
31 Dapat ninyong alisin ang lahat ng sama ng loob, poot,
galit, pagtatalo, at pang-iinsulto, kasama ang lahat ng uri ng
kasamaan. 32 Maging mabuti sa isa't-isa. Maging mahabagin.
Patawarin ang isa't-isa, katulad ng pagpapatawad sa inyo ng
Diyos sa pamamagitan ni Cristo.

5 Kaya tularan ninyo ang Diyos, bilang kaniyang mga minamahal
na anak. 2 At lumakad sa pag-ibig, katulad ng pagmamahal ni
Cristo sa atin at pagbigay ng kaniyang sarili sa atin. Siya ay
naging alay at handog na naging kalugod-lugod sa Diyos. 3
Ang sekswal na imoralidad o ano mang karumihan o mapag-
imbot na kaisipan ay hindi dapat nababanggit sa inyo, gaya
ng nararapat sa mga mananampalataya. 4 Hindi rin dapat
mabangit ang kalaswaan, walang kabuluhang pananalita, o
mga pagbibirong nakakainsulto. Sa halip pagpapasalamat. 5
Sapagkat matitiyak ninyo na walang nakikiapid, marumi, o
sakim na tao, na sumasamba sa diyus-diyosan ang magkaroon
ng kahit na anong mamanahin sa kaharian ni Cristo at ng
Dios. 6 Huwag hayaang may tao na manlinlang sa inyo ng
mga salitang walang laman. Dahil sa mga bagay na ito ang
galit ng Diyos ay darating sa mga anak ng pagsuway. 7 Kaya
huwag kayong makibahagi sa kanila. 8 Sapagkat noon kayo ay
kadiliman, ngunit ngayon kayo ay kaliwanagan sa Panginoon.
Kaya lumakad kayo bilang mga anak ng liwanag. 9 Sapagkat
ang bunga ng liwanag ay napapalooban ng lahat ng kabutihan,
katuwiran, at katotohanan. 10 Pag-aralan ninyo kung ano ang
kalugod-lugod sa Panginoon. 11 Huwag makibahagi sa mga
walang kabuluhang gawain ng kadiliman. Sa halip, ihayag iyon.
12 Sapagkat ang mga ginagawa nila ng lihim ay labis na kahiya-

hiya maging ang paglalarawan nito. 13 Lahat ng mga bagay,
kapag ito ay naihayag sa liwanag ay nabubunyag. 14 Sapagkat
ang lahat na naihayag ay nagiging liwanag. Kaya sinasabi,
"Gumising, kayo mga natutulog at bumangon mula sa mga patay
at magliliwanag sa inyo si Cristo." 15 Kaya mag-ingat kayo kung
paano kayo lumakad, hindi tulad ng mangmang na mga tao
kundi katulad ng matalino. 16 Samantalahin ninyo ang panahon
sapagkat ang mga araw ay masama. 17 Huwag kayong maging
hangal. Sa halip, unawain kung ano ang kalooban ng Panginoon.
18 At huwag magpakalasing sa alak, sapagkat hahantong ito
sa pagkasira. Sa halip, mapuspos kayo ng Banal na Espiritu.
19 Mangusap kayo sa isat-isa sa mga salmo at mga himno at
mga espiritwal na mga awitin. Umawit at magpuri sa inyong
mga puso sa Panginoon. 20 Magpasalamat lagi sa Diyos Ama
sa lahat ng bagay sa pangalan ng ating Panginoong Jesu-
Cristo. 21 Magpasakop kayo sa isa't isa tanda ng paggalang kay
Cristo. 22 Mga asawang babae, magpasakop kayo sa inyong
mga asawa, gaya sa Panginoon. 23 Sapagkat ang asawang
lalaki ang ulo ng babae, tulad ni Cristo na siyang ulo ng Iglesia.
Siya ang tagapagligtas ng katawan. 24 Ngunit kung papaanong
ang Iglesia ay nagpapasakop kay Cristo, gayon din naman ang
mga asawang babae sa kanilang mga asawa sa lahat ng bagay.
25 Mga asawang lalaki ibigin ninyo ang inyong mga asawa
katulad din ng pagmamahal ni Cristo sa Iglesia at ibinigay ang
kaniyang sarili sa kanya. 26 Ginawa niya ito upang gawin siyang
banal. Nilinis niya ito sa pamamagitan ng paghugas ng tubig sa
salita. 27 Ginawa niya ito upang maiharap sa kaniya ang isang
maluwalhati na Iglesia na walang dungis o kulubot o ano mang
katulad nito, ngunit sa halip banal at walang kamalian. 28 Gayon

din naman, ang mga asawang lalaki ay kailangang mahalin ang
kanilang sariling asawa katulad ng sarili nilang katawan. Ang
nagmamahal sa kaniyang sariling asawa ay nagmamahal din
sa Kaniyang sarili. **29** Walang tao ang nagagalit sa kaniyang
sariling katawan. Sa halip, inaalagaan niya ito at minamahal
katulad ng pagmamahal ni Cristo sa iglesia. **30** Sapagkat tayo
ay mga bahagi ng kaniyang katawan. **31** Dahil dito iiwan ng
lalaki ang kaniyang ama at ina at makikiisa sa kaniyang asawa
at ang dalawa ay magiging isang laman." **32** Ito ay nakatagong
dakilang katotohanan, subalit ako ay nagsasalita patungkol kay
Cristo at sa iglesia. **33** Gayon pa man, ang bawat isa sa inyo
ay kinakailangang mahalin ang kaniyang sariling asawa tulad
ng kaniyang sarili, at ang asawang babae ay kinakailangang
igalang ang kaniyang asawa.

6 Mga anak, sundin ninyo ang inyong mga magulang sa
Panginoon, sapagkat ito ang tama. **2** "Igalang mo ang inyong
ama at ina" (na siyang unang kautusan na may pangako),
3 "upang maaari itong maging mabuti sa inyo at maaaring
mabuhay kayo ng mahaba dito sa mundo." **4** At kayo mga ama,
huwag ninyong sulsulan ang inyong mga anak sa galit. Sa halip,
palakihin sila na may disiplina at katuruan ng Panginoon. **5** Mga
alipin, maging masunurin kayo sa inyong mga panginoon sa
lupa na may kasamang malalim na paggalang at pagkatakot, sa
katapatan ng inyong mga puso. Maging masunurin sa kanila
katulad ng pagsunod ninyo kay Cristo. **6** Maging masunurin
hindi lamang tuwing nakatingin ang inyong mga panginoon para
lang malugod sila. Sa halip, maging masunurin kayo gaya ng
alipin ni Cristo. Gawin ninyo ang kalooban ng Diyos mula sa
inyong puso. **7** Maglingkod kayo ng buong puso, na parang

sa Panginoon kayo naglilingkod at hindi sa mga tao. **8** Dapat
ninyong malaman na anumang mabuting gawa ang ginagawa
ng bawat tao, makakatanggap siya ng gantimpala mula sa
Panginoon, alipin man siya o malaya. **9** At kayo mga amo, gawin
ninyo rin ang ganoong bagay sa inyong mga alipin. Huwag ninyo
silang pagbantaan. Alam ninyo na ang Amo nila at ninyo ay
parehong nasa langit. Alam ninyo na wala siyang tinatangi. **10**
Sa wakas, magpakatatag kayo sa Panginoon at sa kalakasan
ng kaniyang kapangyarihan. **11** Isuot ninyo ang buong baluti
ng Diyos, upang sa ganoon maaari ninyong malabanan ang
mga mapanlinlang na mga balak ng diablo. **12** Sapagkat ang
ating pakikibaka ay hindi laban sa laman at dugo. Sa halip, ito
ay laban sa pamahalaan at kapangyarihang espiritwal at mga
tagapamahala ng kaharian ng masamang kadiliman, laban sa
mga masasamang espiritu sa kalangitan. **(aiōn g165)** **13** Kaya
isuot ninyo ang buong baluti ng Diyos upang manatili kayong
matatag laban sa masama sa panahong ito ng kasamaan.
Pagkatapos ninyong gawin ang lahat ng bagay, magiging
matatag kayo. **14** Kaya nga magpakatatag kayo. Gawin ninyo
ito pagkatapos ninyong maisuot ang sinturon ng katotohanan
at maisuot sa dibdib ang baluti ng katuwiran. **15** Gawin ninyo
ito pagkatapos ninyong mailagay sa inyong mga paa ang
kahandaan sa pagpapahayag ng ebanghelyo ng kapayapaan. **16**
Sa lahat ng kalagayan kunin ang kalasag ng pananampalataya,
kung saan tutupukin ang lahat ng naglalagablab na pana ng
masama. **17** At kunin ninyo ang helmet ng kaligtasan at ang
espada ng Espiritu, ang salita ng Diyos. **18** Manalangin kayo
sa lahat ng oras ng may panalangin at paghingi. Magbantay
kayong lagi ng may buong pagtitiyaga at panalangin para sa

lahat ng mga mananampalataya. **19** At ipanalangin ninyo ako na
maibigay sa akin ang mensahe kapag binukas ko ang aking
bibig. Ipanalangin ninyo na maipaalam ko nang may katapangan
ang nakatagong katotohanan tungkol sa ebanghelyo. **20** Para ito
sa ebanghelyo kaya ako kinatawan na naka-tanikala, upang sa
ganito makapagsalita ako nang may katapangan kung ano ang
nararapat kong sabihin. **21** Ngunit upang inyo ding malaman ang
aking mga ginagawa at kung ano ang kalagayan ko, si Tiquico,
ang minamahal na kapatid at tapat na alipin sa Panginoon ang
magpapaunawa sa inyo ng lahat. **22** Pinadala ko siya sa inyo
para sa layuning ito, upang malaman ninyo ang mga bagay
tungkol sa amin, at upang maaliw niya ang inyong mga puso. **23**
Mapasainyo nawa mga kapatid ang kapayapaan, at pag-ibig na
may kasamang pananampalataya mula sa Diyos Ama at sa
Panginoong Jesu-Cristo. **24** Mapasainyo nawa ang biyaya sa
mga nagmamahal sa ating Panginoong Jesu-Cristo na may pag-
ibig na hindi kumukupas.

Mga Filipos

1 Mula kina Pablo at Timoteo, mga lingkod ni Cristo Jesus, sa
lahat ng mga nailaan kay Cristo Jesus na nasa Filipos, kasama
ang mga tagapangasiwa at mga diakono. 2 Sumainyo nawa
ang biyaya at kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama at sa
Panginoong Jesu-Cristo. 3 Nagpapasalamat ako sa aking Diyos
sa bawat ala-ala ninyo. 4 Sa bawat panalangin ko para sa
inyong lahat, palagi akong nananalangin nang may kagalakan. 5
Nagpapasalamat ako sa inyong pakikiisa sa ebanghelyo mula
sa unang araw hanggang sa ngayon. 6 Nagtitiwala ako sa
bagay na ito, na ang nagsimula ng mabuting gawain sa inyo
ay ipagpapatuloy na tapusin ito hanggang sa araw ni Jesu-
Cristo. 7 Tama para sa akin na maramdaman ang ganito tungkol
sa inyong lahat dahil kayo ay nasa puso ko. Naging kasama
ko kayong lahat sa biyaya pati sa aking pagkakakulong at sa
aking pagtatanggol at pagpapatunay ng ebanghelyo. 8 Sapagkat
ang Diyos ang aking saksi, kung paano ko pinananabikan na
makasama kayong lahat sa kalaliman ng pag-ibig ni Cristo
Jesus. 9 At ipinapanalangin ko ito: na ang inyong pag-ibig
ay lalo pang sumagana sa kaalaman at sa lahat ng pang-
unawa. 10 Ipinapanalangin ko ito upang masubukan ninyo at
mapili ang mga bagay na mahusay. Ipinapanalangin ko ito
upang kayo ay maging tapat at walang sala sa araw ni Cristo.
11 Ito rin ay upang mapuno kayo ng bunga ng katuwiran na
dumarating sa pamamagitan ni Jesu-Cristo, sa kaluwalhatian at
kapurihan ng Diyos. 12 Ngayon, nais kong malaman ninyo mga
kapatid, na ang mga bagay na nangyari sa akin ay nagbunga
ng mabilis na paglaganap ng ebanghelyo. 13 Dahil ang aking
pagkabilanggo dahil kay Cristo ay nalaman ng mga bantay sa

buong palasyo at ng lahat. **14** At nahimok ang halos lahat ng
mga kapatid sa Panginoon dahil sa aking pagkabilanggo na
maglakas-loob na ipahayag ang salita nang walang takot. **15**
Tunay na inihahayag ng iba si Cristo dahil sa inggit at alitan,
at ang iba naman ay dahil sa mabuting kalooban. **16** Ang
mga naghahayag kay Cristo dahil sa pag-ibig ay nalalaman na
inilagay ako dito upang ipagtanggol ang ebanghelyo. **17** Ngunit
ipinapahayag ng iba si Cristo dahil sa makasarili at hindi tapat
na mga dahilan. Iniisip nilang mapapahirapan nila ako habang
nasa kulungan. **18** Ano naman? Sa alinmang paraan maging
sa pagkukunwari o sa katotohanan, naihahayag si Cristo, at
dahil dito nagagalak ako! Oo, ako ay magagalak. **19** Sapagkat
alam kong magdudulot ito sa akin ng paglaya. Mangyayari ito
dahil sa inyong mga panalangin at sa tulong ng Espiritu ni
Jesu-Cristo. **20** Naaayon ito sa aking matibay na inaasahan at
kasiguraduhan na hindi ako mapapahiya. Sa halip, inaasahan
kong maitataas si Cristo sa aking katawan, sa buhay man o sa
kamatayan nang may buong tapang, na lagi naman at maging
sa ngayon. **21** Sapagkat para sa akin, ang mabuhay ay kay
Cristo at ang mamatay ay kapakinabangan. **22** Ngunit kung
ang mabuhay sa laman ay magdudulot ng bunga sa aking
paghihirap, kung gayon hindi ko alam kung ano ang pipiliin.
23 Sapagkat naguguluhan ako sa dalawang pagpipilian na ito.
Gusto ko nang mamatay at makasama si Cristo, kung saan iyon
ang pinakamabuti! **24** Ngunit ang manatili sa laman ay mas
kinakailangan para sa inyong kapakanan. **25** Dahil nakatitiyak
ako tungkol dito, alam kong mananatili ako at magpapatuloy na
kasama ninyong lahat, para sa inyong paglago at kagalakan sa
pananampalataya. **26** Bilang resulta, ang pagluluwalhati ninyo

kay Cristo Jesus dahil sa akin ay mananagana, dahil sa muli
kong presensya sa inyo. **27** Mamuhay lamang kayo na karapat-
dapat sa ebanghelyo ni Cristo. Gawin ninyo ito upang kahit
darating ako para makita kayo o kung wala ako, marinig ko sana
ang tungkol sa kung paano kayo tumatayong matibay sa iisang
espiritu. Ninanais kong marinig na kayo ay nasa iisang kaluluwa
na magkakasamang nagsisikap para sa pananampalataya ng
ebanghelyo. **28** At huwag kayong matakot sa anumang ginawa
ng inyong mga kaaway. Para sa kanila, tanda ito ng kanilang
pagkawasak. Ngunit para sa inyo, tanda ito ng inyong kaligtasan,
at ito ay nagmula sa Diyos. **29** Sapagkat ipinagkaloob na ito para
sa inyo, alang-alang kay Cristo, hindi lamang para maniwala sa
kaniya, ngunit para magdusa rin para sa kaniya. **30** Sapagkat
kayo ay may laban na gaya ng nakita ninyo sa akin, at naririnig
ninyo na mayroon ako ngayon.

2 Kung gayon, kung mayroon man kasiglahan kay Cristo. Kung
mayroon man kaginhawahan mula sa kaniyang pagmamahal.
Kung mayroon man pakikiisa sa Espiritu. Kung mayroon man
mga mahinahong awa at habag. **2** Gawing ganap ang aking
kasiyahan sa pamamagitan ng pagkakaroon ng iisang pag-iisip,
pagkakaroon ng parehong pagmamahal, nagkaisa sa espiritu,
at sa pagkakaroon ng parehong layunin. **3** Huwag kayong
gumawa ng kahit na ano dahil sa kasakiman o walang saysay na
pagmamataas. Sa halip ay ituring ninyo nang may kababaang-
loob ang iba na higit kaysa sa inyong sarili. **4** Huwag ninyong
tingnan ang pansarili ninyong pangangailangan, ngunit pati na
rin ang pangangailangan ng iba. **5** Mag-isip kayo tulad ng kay
Cristo Jesus. **6** Nabuhay siya sa anyo ng Diyos, ngunit hindi
niya itinuring ang kaniyang pagkakapantay sa Diyos bilang isang

bagay na dapat niyang panghawakan. **7** Sa halip, tinanggalan
niya ng kapakanan ang kaniyang sarili. Nag-anyo siya bilang
isang tagapaglingkod. Nagpakita siyang kawangis ng mga tao.
Nakita siya bilang anyong tao. **8** Ibinaba niya ang kaniyang sarili
at naging masunurin hanggang sa kamatayan, ang kamatayan
sa krus. **9** Kung kaya't lubos siyang itinaas ng Diyos. Siya ay
binigyan niya ng pangalan na nakahihigit sa lahat ng pangalan.
10 Ginawa niya ito upang ang lahat ay luluhod sa pangalan ni
Jesus, ang mga nasa langit at sa lupa, at ang mga nasa ilalim ng
lupa. **11** Ginawa niya ito upang ang lahat ng labi ay magsasabing
si Jesu-Cristo ay Panginoon, sa kaluwalhatian ng Diyos Ama. **12**
Kaya, mga minamahal ko, tulad ng inyong palaging pagsunod,
hindi lamang sa panahong kasama ninyo ako, ngunit mas higit
pa ngayong hindi ninyo ako kasama, pagsikapan ninyo ang
inyong kaligtasan nang may takot at panginginig. **13** Sapagkat
ang Diyos na parehong kumikilos sa inyo upang naisin at gawin
ninyo ang ipinagagawa niya alang-alang sa kaniyang ikasisiya.
14 Gawin ninyo ang lahat ng bagay nang walang pagrereklamo
at pagtatalo. **15** Kumilos kayo sa ganitong paraan upang kayo
ay maging walang kapintasan at tapat na mga anak ng Diyos
na walang dungis. Kumilos kayo sa ganitong paraan upang
kayo ay magningning tulad ng mga liwanag sa mundo, sa
gitna ng baluktot at bulok na salinlahi. **16** Ipahayag ninyo ang
salita ng buhay nang sa gayon ay may dahilan ako upang
magluwalhati sa araw ni Cristo. Doon ko malalaman na hindi
ako tumatakbo ng walang kabuluhan o gumagawa ng walang
kabuluhan. **17** Ngunit kahit na ibinuhos ako bilang isang alay
sa paghahandog at paglilingkod ng inyong pananampalataya,
nagagalak ako, at nagagalak ako kasama ninyong lahat. **18** Sa

ganitong paraan nagagalak din kayo, at nagagalak kasama ko.
19 Ngunit umaasa ako sa Panginoong Jesus na agad niyang
ipadala si Timoteo sa inyo, nang sa gayon ay mapalakas din
ang aking loob kapag nalaman ko ang mga bagay tungkol sa
inyo. **20** Sapagkat walang ibang taong may katulad ng ugali
niya, na tunay na sabik sa inyo. **21** Sapagkat lahat sila ay
naghahanap ng kani-kaniyang kapakinabangan, hindi ang mga
bagay na kay Jesu-Cristo. **22** Ngunit alam ninyo ang kaniyang
halaga, dahil tulad ng isang anak na naglilingkod sa kaniyang
ama, kaya naglingkod din siya kasama ko sa ebanghelyo.
23 Kaya umaasa akong ipadadala siya sa oras na makita ko
kung paano magaganap ang mga bagay sa akin. **24** Ngunit
nagtitiwala ako sa Panginoon na ako, sa aking sarili ay nalalapit
na ring makarating. **25** Ngunit sa tingin ko ay kinakailangang
ipadala muli si Epafrodito pabalik sa inyo. Kapatid ko siya,
kapwa manggagawa, at kapwa kawal, at inyong mensahero at
lingkod para sa aking mga pangangailangan. **26** Sapagkat labis
siyang nabalisa, at ninais niyang makasama kayong lahat, dahil
nalaman ninyo na siya ay may sakit. **27** Sa katunayan, malubha
ang kaniyang karamdaman na halos ikamatay niya. Ngunit
naawa ang Diyos sa kaniya, at hindi lamang sa kaniya, ngunit
pati na rin sa akin, nang sa gayon ay hindi na madagdagan
pa ang aking kalungkutan ng isa pang kalungkutan. **28** Kung
kaya mas nakasasabik na ipadadala ko siya, nang sa gayon
kung makita ninyo siyang muli ay maaari kayong magalak at ako
ay higit na makakalaya sa pagkabalisa. **29** Tanggapin ninyo si
Epafrodito sa Panginoon ng may buong galak. Parangalan ninyo
ang mga taong katulad niya. **30** Sapagkat dahil sa gawain para
kay Cristo kaya siya nalapit sa bingit ng kamatayan. Itinaya niya

ang kaniyang buhay upang mapaglingkuran ako at mapunuan
ang hindi ninyo kayang gawin sa paglilingkod sa akin.

3 Sa wakas, mga kapatid, magalak kayo sa Panginoon. Para
sa akin, hindi kaabalahan ang isulat muli ang parehong mga
bagay na ito sa inyo. Pananatilihin kayong ligtas ng mga
bagay na ito. 2 Mag-ingat kayo sa mga asal aso. Mag-ingat
kayo sa mga gumagawa ng masama. Mag-ingat kayo sa mga
paninira. 3 Sapagkat tayo ang pagtutuli. Tayo na sumasamba sa
pamamagitan ng Espiritu ng Diyos. Tayo na ipinagmamalaki
si Cristo Jesus at walang anumang pagtitiwala sa laman. 4
Gayunpaman, ako sa aking sarili ay maaaring magkaroon ng
pagtitiwala sa laman. Kung iniisip ninuman na siya ay may
pagtitiwala sa laman, maaari akong magkaroon ng higit pa. 5
Tinuli ako noong ika-walong araw. Ipinanganak ako sa lahi ng
Israel, sa lipi ni Benjamin. Ipinanganak akong isang Hebreo
ng mga Hebreo. Bilang paggalang sa kautusan, ipinanganak
akong isang Pariseo. 6 Masigasig kong inusig ang iglesiya.
Bilang paggalang sa katuwiran ng batas, wala akong sala.
7 Ngunit anumang mga bagay na nagbigay karangalan sa
akin, itinuring kong gaya ng mga basura dahil kay Cristo. 8
Sa katunayan, ngayon ay itinuring ko ang lahat ng bagay
na walang kabuluhan dahil sa kahusayan ng kaalaman ni
Cristo Jesus na aking Panginoon. Binalewala ko ang lahat
ng bagay para sa kaniya. Itinuring kong gaya ng mga basura
ang mga ito upang makamtan ko si Cristo 9 at matagpuan
ako sa kaniya. Wala akong katuwiran sa aking sarili mula sa
kautusan. Sa halip, mayroon akong katuwiran sa pamamagitan
ng pananampalataya kay Cristo, ang katuwirang mula sa Diyos
ayon sa pananampalataya. 10 Kaya ngayon, nais kong makilala

siya at ang kapangyarihan ng kaniyang muling pagkabuhay
at maging kabahagi sa kaniyang mga pagdurusa. Nais kong
mabago sa pamamagitan ni Cristo tungo sa larawan ng kaniyang
kamatayan, **11** upang kahit papaano maaari kong maranasan
ang muling pagkabuhay sa mga patay. **12** Hindi totoo na
natanggap ko na ang mga bagay na ito, o ako ay naging isang
ganap. Ngunit nagsumikap ako upang aking matanggap ang
anumang natanggap ko sa pamamagitan ni Cristo Jesus. **13** Mga
kapatid, hindi ko iniisip na natanggap ko na ito. Ngunit mayroong
isang bagay, kinakalimutan ko kung ano ang nakalipas at
pinagsisikapan ko kung ano ang nasa hinaharap. **14** Nagpatuloy
ako sa layunin upang makamit ang gantimpala ng pagkatawag
ng Diyos, kay Cristo Jesus. **15** Lahat tayong mga matatag na,
mag-isip tayo sa ganitong paraan. At kung iba ang paraan ng
inyong pag-iisip tungkol sa anumang bagay, ipahahayag din
iyon ng Diyos sa inyo. **16** Gayunpaman, anuman ang ating
nakamit, lumakad tayo sa maayos na paraang naaayon dito.
17 Tularan ninyo ako, mga kapatid. Tingnan ninyong mabuti
ang mga lumalakad sa pamamagitan ng mga halimbawang
mayroon kayo sa amin. **18** Marami ang lumalakad, sila ang
mga madalas kong sinasabi sa inyo, at ngayon sinasabi ko sa
inyo na may kasamang pagluha—marami ang lumalakad bilang
mga kaaway ng krus ni Cristo. **19** Kapahamakan ang kanilang
patutunguhan. Sapagkat ang diyos nila ay ang kanilang sikmura,
at ang kanilang pagmamalaki ay nasa kanilang kahihiyan. Iniisip
nila ang tungkol sa mga makamundong bagay. **20** Ngunit ang
ating pagkamamamayan ay sa langit, kung saan naghihintay rin
tayo sa isang tagapagligtas na ang Panginoong Jesu-Cristo. **21**
Babaguhin niya ang ating mga katawang lupa upang maging

mga katawang binuo gaya ng kaniyang maluwalhating katawan,
binuo sa pamamagitan ng lakas ng kaniyang kapangyarihan
upang mapasailalim sa kaniya ang lahat ng bagay.
4 Kaya nga, minamahal kong mga kapatid na aking
kinasasabikan, aking kagalakan at korona. Sa paraang ito,
manatili kayong matatag sa Panginoon, mga minamahal kong
kaibigan. **2** Nagsusumamo ako kay Euodia, at kay Sintique na
magkaroon ng parehong pag-iisip sa Panginoon. **3** Katunayan,
hinihiling ko rin sa iyo, tunay kong kamanggagawa, tulungan mo
ang mga babaeng ito. Sapagkat sila ang kasama kong nagsikap
sa pagpapalaganap ng ebanghelyo kasama si Clemente at iba
pang mga kapwa ko manggagawa, kung saan ang mga pangalan
ay nasa aklat ng buhay. **4** Magalak lagi sa Panginoon. Muli kong
sasabihin, magalak. **5** Hayaan ninyong makita ng lahat ng tao ang
inyong kahinahunan. Malapit lamang ang Panginoon. **6** Huwag
mabalisa tungkol sa anumang bagay. Sa halip, hayaan ninyong
malaman ng Panginoon ang inyong mga kahilingan sa lahat ng
bagay sa pamamagitan ng panalanging may pasasalamat. **7**
At ang kapayapaan ng Diyos na humihigit sa lahat ng pang-
unawa, ang mag-iingat sa inyong mga puso at isipan kay Cristo
Jesus. **8** Sa wakas, mga kapatid, anumang mga bagay na totoo,
marangal, makatarungan, dalisay, kaibig-ibig, may mabuting
ulat, kung may mga bagay na mahusay at dapat papurihan,
isipin ang mga bagay na ito. **9** Ang mga bagay na natutunan at
natanggap ninyo, narinig at nakita ninyo sa akin, gawin ang mga
bagay na ito. Gawin ninyo ang mga bagay na inyong natutunan,
natanggap, narinig at nakita sa akin. At sasainyo ang Diyos ng
kapayapaan. **10** Lubos akong nagagalak sa Panginoon dahil sa
wakas ay binago ninyo ang inyong pagpapahalaga para sa akin.

Bagama't pinahalagahan ninyo ako noon ngunit wala kayong
pagkakataon para tumulong. **11** Hindi ko sinasabi ang mga
ito para sa aking mga pangangailangan. Sapagkat natutunan
ko ang masiyahan sa lahat ng pangyayari. **12** Alam ko kung
paano mangailangan at alam ko rin kung paano magkaroon
ng kasaganaan. Sa lahat ng paraan at sa lahat ng bagay,
natutunan ko ang lihim kung paano parehong kumain ng marami
at magutom, paano parehong managana at mangailangan. **13**
Magagawa ko ang lahat ng mga bagay sa pamamagitan niya
na nagpapalakas sa akin. **14** Gayunpaman, ginawa ninyo ang
mabuti sa pakikibahagi sa aking mga paghihirap. **15** At alam
ninyo, kayong mga taga-Filipos, na sa simula ng ebanghelyo,
nang umalis ako sa Macedonia, walang iglesya ang tumulong
sa akin sa bagay ng pagbibigay at pagtatanggap maliban sa
inyo lamang. **16** Kahit nang ako ay nasa Tesalonica, nagpadala
kayo ng tulong para sa aking mga pangangailangan ng higit sa
isang beses. **17** Hindi sa hinahanap ko ang kaloob. Sa halip,
hinahanap ko ang bunga na nagpapataas ng inyong halaga. **18**
Nakatanggap at nagkaroon ako ng lahat bagay. Napuno ako.
Natanggap ko mula kay Epafroditus ang mga bagay na galing
sa inyo. Ang mga ito ay mababangong samyo, katanggap-
tanggap at kalugod-lugod na handog sa Diyos. **19** At ang aking
Diyos ang magpupuno ng inyong mga pangangailangan ayon sa
kaniyang mga kayamanan at kaluwalhatian kay Cristo Jesus.
20 Ngayon, nawa'y sa ating Diyos at Ama ang kaluwalhatian
magpakailanman. Amen. **(aiōn g165)** **21** Batiin ninyo ang bawat
mananampalataya kay Cristo Jesus. Binabati kayo ng mga
kasamahan kong mananampalataya. **22** Binabati kayo ng lahat
ng mananampalataya dito, lalo na ang mga nasa sambahayan

ni Ceasar. **23** Sumainyo nawa ang biyaya ng Panginoong Jesu-
Cristo.

Mga Colosas

1 Ako si Pablo, isang apostol ni Cristo Jesus sa pamamagitan
ng kalooban ng Diyos, at si Timoteo na ating kapatid, 2 sa
mga mananampalataya at tapat na mga kapatid kay Cristo na
nasa Colosas. Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan mula
sa ating Diyos Ama. 3 Kami ay nagpapasalamat sa Diyos,
ang Ama ng ating Panginoong Jesu-Cristo, at kami ay laging
nananalangin para sa inyo. 4 Nabalitaan namin ang inyong
pananampalataya kay Cristo Jesus at ang pag-ibig na mayroon
kayo para sa lahat ng mga inilaan sa Diyos. 5 Taglay ninyo ang
pag-ibig na ito dahil sa tiyak na pag-asang nakalaan para sa
inyo sa kalangitan. Narinig ninyo ang tiyak na pag-asang ito
noon sa salita ng katotohanan, ang ebanghelyo 6 na nakarating
sa inyo. Ang ebanghelyo na ito ay namumunga at lumalago
sa buong mundo. Ginagawa rin ito sa inyo mula sa araw na
narinig ninyo ito at natutunan ang tungkol sa biyaya ng Diyos
sa katotohanan. 7 Ito ang ebanghelyo na natutunan ninyo kay
Epafras, ang ating minamahal na kapwa-lingkod, na isang tapat
na lingkod ni Cristo sa ngalan namin. 8 Ipinaalam sa amin ni
Epafras ang inyong pag-ibig sa Espiritu. 9 Dahil sa pag-ibig na
ito, mula sa araw na narinig namin ito, hindi kami tumigil na
manalangin para sa inyo. Hinihiling namin na kayo ay mapuspos
ng kaalaman ng kaniyang kalooban sa lahat ng karunungan
at pang-unawang espirituwal. 10 Ipinapanalangin namin na
lumakad kayo na karapat- dapat sa Panginoon sa mga kalugod-
lugod na paraan. Ipinapanalangin namin na mamunga kayo sa
bawat mabubuting gawa at ng lumago kayo sa inyong kaalaman
sa Diyos. 11 Ipinapanalangin namin na mapalakas kayo sa
bawat kakayahang naaayon sa kapangyarihan ng kaniyang

kaluwalhatian tungo sa lahat ng pagtitiyaga at pagtitiis. 12
Ipinapanalangin namin na kayo ay magpapasalamat ng may
galak sa Ama, na siyang nagkaloob sa inyo na makibahagi
sa mga kayamanan ng mga mananampalataya sa liwanag.
13 Sinagip niya tayo mula sa pamamahala ng kadiliman at
inilipat tayo sa kaharian ng kaniyang minamahal na Anak. 14 Sa
kaniyang Anak mayroong tayong katubusan, ang kapatawaran
ng mga kasalanan. 15 Ang anak ay ang larawan ng hindi
nakikitang Diyos. Siya ang unang anak sa lahat ng mga nilikha.
16 Sapagkat sa pamamagitan niya nilikha ang lahat ng bagay,
ang mga nasa langit at ang mga nasa lupa, ang mga nakikita
at ang mga hindi nakikita. Maging mga trono o pamahalaan
o pamunuan o kapangyarihan, ang lahat ng bagay ay nilikha
sa pamamagitan niya at para sa kaniya. 17 Siya ang una
sa lahat ng mga bagay, at sa kaniya ang lahat ng bagay ay
nagkakaugnay. 18 At siya ang ulo ng katawan, ang iglesiya.
Siya ang simula at ang unang anak mula sa mga patay, kaya
siya ang pangunahin sa lahat ng mga bagay. 19 Sapagkat ang
Diyos ay nalugod na ang kaniyang kaganapan ay nararapat na
mamuhay sa kaniya, 20 at upang ipagkasundo sa kaniya ang
lahat ng bagay sa pamamagitan ng Anak. Gumawa ang Diyos
ng kapayapaan sa pamamagitan ng kaniyang dugo sa krus.
Ipinagkasundo ng Diyos ang lahat ng bagay sa kaniyang sarili,
maging ang mga bagay sa lupa o ang mga bagay sa kalangitan.
21 At kayo rin, sa isang pagkakataon ay mga taong hindi kilala
ng Diyos, at mga kaaway niya sa kaisipan at masasamang mga
gawa. 22 Ngunit pinagkasundo niya kayo ngayon sa kaniyang
lupang katawan sa pamamagitan ng kamatayan. Ginawa niya
ito upang iharap kayong banal, walang kapintasan at walang

dungis sa kaniyang harapan, **23** kung kayo ay nagpapatuloy sa
pananampalataya, matatag at matibay, hindi napapakilos palayo
mula sa tiyak na inaasahan ng ebanghelyo na inyong narinig. Ito
ang ebanghelyo na naipahayag sa bawat tao sa ilalim ng langit.
Ito ang ebanghelyo kung saan, akong si Pablo ay naging isang
lingkod. **24** Ngayon nagagalak ako sa aking mga paghihirap
para sa inyo. At pinupunan ko sa aking laman anuman ang
kakulangan sa mga paghihirap ni Cristo para sa kapakanan ng
kaniyang katawan, na ang iglesiya. **25** Dahil sa iglesiyang ito
kaya ako naging lingkod, ayon sa tungkulin mula sa Diyos na
ibinigay sa akin para sa inyo upang punuin ang salita ng Diyos.
26 Ito ang lihim na katotohanan na itinago sa panahon at sa
mga salinlahi. Ngunit nahayag ito ngayon sa mga naniniwala sa
kaniya. **(aiōn g165)** **27** Ito ay para sa kanila na nais ng Diyos na
makaalam kung ano ang mga kayamanan ng maluwalhating
lihim na ito ng katotohanan sa mga Gentil. Ito ay si Cristo na
nasa inyo, ang pagtitiwala ng kaluwalhatian sa hinaharap. **28**
Siya ito na ating ipinapahayag. Pinagsasabihan natin ang bawat
isa, at tinuturuan natin ang bawat isa ng may buong karunungan,
upang maiharap natin ang bawat tao na ganap kay Cristo.
29 Dahil dito, ako ay gumagawa at nagpapakahirap ayon sa
kaniyang kalakasan na kumikilos sa akin sa kapangyarihan.

2 Sapagkat gusto kong malaman ninyo kung gaano kalaki ang
paghihirap ko para sa inyo, para sa mga nasa Laodicea, at
para sa marami pang hindi pa nakikita ang aking mukha ng
harapan. **2** Gumagawa ako upang mapalakas ko ang kanilang
kalooban sa pamamagitan ng pagsasama-sama sa pagmamahal
at sa lahat ng kayamanan ng buong katiyakan ng pang-unawa,
sa kaalaman tungkol sa lihim na katotohanan ng Diyos, na si

Cristo. 3 Sa kaniya ay nakatago ang lahat ng kayamanan ng
karunungan at kaalaman. 4 Sinasabi ko ito nang sa gayon ay
walang manloko sa inyo sa pamamagitan ng mapanghikayat na
pananalita. 5 At bagaman hindi niyo ako pisikal na kasama,
kasama ninyo naman ako sa espiritu. Nagagalak akong makita
ang inyong mahusay na kaayusan at ang kalakasan ng inyong
pananampalataya kay Cristo. 6 Yamang tinanggap ninyo si
Cristo ang Panginoon, lumakad kayong kasama niya. 7 Maging
matatag kayong nakatanim sa kaniya, mabuo kayo sa kaniya.
Magpakatibay kayo sa inyong pananampalataya tulad ng naituro
sa inyo, at maging sagana kayo sa pagpapasalamat. 8 Tiyakin
ninyong walang huhuli sa inyo sa pamamagitan ng pilosopiya at
ang walang kabuluhang pagmamayabang ayon sa tradisyon ng
mga tao, ayon sa mga elemento ng mundo, at hindi naaayon kay
Cristo. 9 Sapagkat sa kaniyang katawan nabubuhay ang lahat ng
kaganapan ng Diyos. 10 At napuno kayo sa kaniya. Siya ang ulo
ng bawat kapangyarihan at kapamahalaan. 11 Sa kaniya, tinuli
rin kayo sa pamamagitan ng pagtutuli na hindi ginagawa ng mga
tao, ang pagtatanggal sa katawan ng laman, ngunit sa pagtutuli
ni Cristo. 12 Inilibing kayong kasama niya sa bautismo. At sa
kaniya ay ibinangon kayo sa pamamagitan ng pananampalataya
sa kapangyarihan ng Diyos, na siyang nagbangon sa kaniya
mula sa mga namatay. 13 noong kayo ay patay sa inyong
mga pagkakasala at sa hindi pagkakatuli ng inyong laman,
binuhay niya kayong kasama niya at pinatawad tayong lahat
sa ating mga paglabag. 14 Binura niya ang nakasulat na tala
ng mga pagkaka-utang at ang mga tuntunin na laban sa atin.
Tinanggal niya ang lahat ng mga ito at ipinako ito sa krus. 15
Tinanggal niya ang mga kapangyarihan at mga kapamahalaan.

Lantaran niya silang ibinunyag at dinala sila sa matagumpay na
pagdiriwang sa pamamagitan ng kaniyang krus. **16** Kaya, huwag
ninyong hayaang husgahan kayo ng iba sa pagkain o sa pag-
inom, o tungkol sa araw ng pista o bagong buwan, o tungkol sa
mga Araw ng Pamamahinga. **17** Ang mga ito ay anino ng mga
bagay na darating, ngunit ang nilalaman ay si Cristo. **18** Huwag
hayaang manakawan ang sinuman ng gantimpala dahil sa
pagnanais ng kababaang-loob at sa pamamagitan ng pagsamba
sa mga anghel. Ang taong katulad nito ay nananatili sa mga
bagay na nakita niya at nagiging mapagmalaki sa pamamagitan
ng kaniyang makalamang pag-iisip. **19** Hindi siya kumakapit
sa ulo. Nagmumula sa ulo ang pagtutustos at pagsasama ng
buong katawan, hanggang sa kaniyang mga kasu-kasuan at
mga litid nito; lumalago ito kasama ang paglagong ibinigay
ng Diyos. **20** Kung namatay kayo kasama ni Cristo sa mga
elemento ng mundo, bakit kayo nabubuhay na parang obligado
sa mundo: **21** “Huwag hawakan, o tikman, o kahit humipo”? **22**
Nakalaan ang mga bagay na ito para sa masamang paggamit,
ayon sa mga tagubilin at mga itinuro ng mga tao. **23** Ang mga
patakarang ito ay may karunungan sa sariling-gawang relihiyon
at pagpapakumbaba at kalupitan ng katawan. Ngunit wala itong
halaga laban sa kalayawan ng laman.

3 Kung itinaas kayo ng Diyos na kasama ni Cristo, hanapin
ninyo ang mga bagay na nasa itaas, kung saan nakaupo si
Cristo sa kanang kamay ng Diyos. **2** Isipin ninyo ang tungkol sa
mga bagay na nasa itaas, at hindi tungkol sa mga bagay sa lupa.
3 Sapagkat namatay kayo at itinago ang inyong buhay kasama
ni Cristo sa Diyos. **4** Kapag nagpakita si Cristo na siya ninyong
buhay, makikita rin kayong kasama niya sa kaluwalhatian. **5**

patayin ninyo ang mga bahagi na nasa mundo—pagnanasa sa
laman, karumihan, matinding damdamin, masamang pagnanasa,
at kasakiman, na pawang pagsamba sa diyus-diyosan. **6** Para
sa mga bagay na ito kaya ang poot ng Diyos ay darating sa
mga anak ng pagsuway. **7** Sa mga bagay na ito na minsan
rin ninyong nilakaran ng namuhay kayo sa mga ito. **8** Ngunit
ngayon dapat ninyong alisin ang lahat ng mga bagay na
ito—poot, galit, mga masasamang layunin, mga pang-aalipusta
at malaswang pananalita mula sa inyong bibig. **9** Huwag
kayong magsinungaling sa isa't isa, sapagkat hinubad na ninyo
ang lumang pagkatao kasama ang mga kaugalian nito. **10**
Isinuot na ninyo ang bagong pagkatao na binago sa kaalamang
naaayon sa larawan ng lumikha sa kaniya. **11** Sa kaalamang
ito, walang Griyego at Judio, tuli at di-tuli, barbaro, Scythian,
alipin, malayang tao, ngunit sa halip si Cristo ang lahat ng mga
bagay at sa lahat ng mga bagay. **12** Kaya nga, taglayin ninyo,
bilang mga pinili ng Diyos, banal at minamahal, mga daluyan ng
awa, kabaitan, kapakumbabaan, kaamuhan at katiyagaan. **13**
Magtiyaga sa bawat isa. Maging maawain sa bawat isa. Kung
ang isa ay may hinaing laban sa isa pa, magpatawad kayo gaya
ng pagpapatawad sa inyo ng Panginoon. **14** Higit sa lahat ng
mga bagay na ito, magkaroon kayo ng pag-ibig na siyang bigkis
ng pagiging isang ganap. **15** Hayaang maghari sa inyong mga
puso ang kapayapaan ni Cristo. Para sa kapayapaang ito kaya
tinawag kayo sa iisang katawan. Maging mapagpasalamat kayo.
16 Hayaang mamuhay ang salita ni Cristo ng masagana sa inyo.
Buong karunungang turuan at pagsabihan ninyo ang isa't isa
sa pamamagitan ng salmo at himno, at mga awiting espiritwal.
Umawit kayo ng may pasasalamat sa inyong mga puso para

sa Diyos. **17** At anuman ang inyong ginagawa sa salita man o
sa gawa, gawin ninyo ang lahat sa pangalan ng Panginoong
Jesus. Magpasalamat sa Diyos Ama sa pamamagitan niya. **18**
Mga asawang babae, magpasakop kayo sa inyong mga asawa,
dahil ito ang nararapat sa Panginoon. **19** Mga asawang lalaki,
mahalin ninyo ang inyong mga asawa at huwag maging malupit
laban sa kanila. **20** Mga anak, sundin ninyo ang inyong mga
magulang sa lahat ng mga bagay, sapagkat nakalulugod ito sa
Panginoon. **21** Mga ama, huwag ninyong labis na pagalitan ang
inyong mga anak, upang hindi sila panghinaan ng loob. **22** Mga
alipin, sundin ninyo ang inyong mga amo ayon sa laman sa
lahat ng mga bagay, hindi lamang kapag may nakakakita upang
magbigay lugod sa mga tao, ngunit nang may tapat na puso.
Matakot kayo sa Panginoon. **23** Anuman ang inyong ginagawa,
gumawa kayo mula sa kaluluwa na para sa Panginoon at hindi
para sa mga tao. **24** Nalalaman ninyong tatangap kayo mula sa
Panginoon ng gantimpala ng pagkamit nito. Ito ay ang Cristong
Panginoon na inyong pinaglilingkuran. **25** Sapagkat sinumang
gumawa ng hindi matuwid ay tatanggap ng kabayaran para sa
hindi matuwid na kaniyang ginawa at wala ditong pinapanigan.

4 Mga panginoon, ibigay ninyo sa mga alipin kung ano ang
nararapat at makatarungan. Alam ninyo na mayroon din kayong
Panginoon sa langit. **2** Taimtim na magpatuloy sa panalangin.
Manatiling handa sa pasasalamat. **3** Manalangin kayo ng sama-
sama para sa amin, na magbukas ang Diyos ng pagkakataon
para sa kaniyang salita upang sabihin ang lihim na katotohanan
ni Cristo. Dahil dito, iginapos ako. **4** At manalangin na magawa
ko ito ng malinaw gaya ng nararapat kong sabihin. **5** Lumakad sa
karunungan para sa mga hindi mananampalataya at pahalagahan

ang pagkakataon. 6 Ang inyong pananalita nawa ay laging
may biyaya, na magkalasang asin, upang malaman ninyo kung
paano dapat sumagot sa bawat tao. 7 Para sa mga bagay na
may kinalaman sa akin, si Tiquico ang magpapaalam ng mga ito
sa inyo. Siya ay isang minamahal na kapatid, tapat na lingkod at
kapwa alipin sa Panginoon. 8 Pinapunta ko siya sa inyo para
rito, upang malaman ninyo ang mga bagay tungkol sa amin at
upang mapalakas niya ang inyong mga puso. 9 Pinapunta ko
siya kasama ni Onesimo, ang tapat at minamahal na kapatid, na
isa sa inyo. Sasabihin nila sa inyo ang lahat ng nangyari dito.
10 Binabati kayo ni Aristarco na aking kapwa bilanggo, pati na
rin si Marcos, ang pinsan ni Barnabas tungkol sa kung saan
natanggap ninyo ang mga kautusan, "Kung pupunta siya sa inyo
tanggapin ninyo siya," 11 at si Jesus na tinatawag din nilang
Justu. Sila lamang sa pagtutuli ang kapwa ko manggagawa para
sa kaharian ng Diyos. Sila ang nakapagbigay ng kaginhawaan
sa akin. 12 Binabati kayo ni Epafras. Isa siya sa inyo at isang
alipin ni Cristo Jesus. Lagi siyang nagsisikap na manalangin
para sa inyo, upang tumayo kayong ganap at punong-puno ng
katiyakan sa lahat ng kalooban ng Diyos. 13 Sapagkat naging
saksi ako sa kaniya, nagpakahirap siyang gumagawa para sa
inyo, para sa mga nasa Laodicea at Hierapolis. 14 Bumabati sa
inyo si Demas at si Lucas na minamahal na manggagamot.
15 Batiin mo ang mga kapatid sa Laodicea, si Nimfas at sa
iglesiya na nasa kaniyang bahay. 16 Kapag nabasa na ang
sulat na ito sa inyo, basahin din ninyo ito sa iglesia ng mga
taga-Laodicea at siguraduhin din ninyong nabasa ang liham
mula sa Laodicea. 17 Sabihin ninyo kay Archipus, "Tingnan mo
ang gawain na iyong natanggap sa Panginoon, na dapat mong

tapusin ito." 18 Ang pagbating ito ay sa pamamagitan ng aking
sariling kamay—Pablo. Alalahanin ninyo ang aking mga kadena.
Sumainyo nawa ang biyaya.

1 Mga Tesalonica

1 Mula kina Pablo, Silas, at Timoteo para sa iglesiya ng
mga taga-Tesalonica sa Diyos Ama at sa Panginoong Jesu-
Cristo. Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan. **2** Lagi
kaming nagpapasalamat sa Diyos para sa inyong lahat, habang
binabanggit namin kayo sa aming mga panalangin. **3** Inaalala
namin ng walang tigil sa harapan ng Diyos at Ama ang inyong
mga gawa ng pananampalataya, pagpapagal sa pag-ibig,
at pagtitiyagang may pagtitiwala para sa hinaharap sa ating
Panginoong Jesu-Cristo. **4** Mga kapatid na iniibig ng Diyos,
alam namin ang inyong pagkatawag, **5** kung paanong ang ating
ebanghelyo ay dumating sa inyo na hindi lamang sa salita,
ngunit gayon din sa kapangyarihan, sa Banal na Espiritu, at sa
lubos na katiyakan. Gayon din naman, inyong nalalaman kung
anong uri ng tao kami sa inyo para sa inyong kapakanan. **6**
ninyo kami at ang Panginoon, gaya nga ng pagtanggap ninyo sa
salita sa matinding paghihirap na may kagalakan mula sa Banal
na Espiritu. **7** Bilang resulta, kayo ay naging halimbawa sa lahat
ng mananampalataya sa Macedonia at Acaya. **8** Sapagkat mula
sa inyo ang salita ng Panginoon ay lumaganap, at hindi lamang
sa Macedonia at Acaya. Kundi, sa lahat ng dako kung saan ang
inyong pananampalataya sa Diyos ay naibalita. Bilang resulta,
hindi na namin kailangang magsalita ng ano pa man. **9** Sapagkat
sila mismo ang nagbalita kung paano kami dumating sa inyo.
Kanilang sasabihin kung paano kayo nanumbalik sa Diyos mula
sa mga diyus-diyosan upang maglingkod sa buhay at tunay na
Diyos. **10** Ibinalita nila na kayo ay naghihintay sa kaniyang Anak
mula sa langit, na kaniyang ibinangon mula sa mga patay. Ito ay
si Jesus, na nagpalaya sa atin mula sa poot na darating.

2 Kayo mismo ang nakakaalam mga kapatid, na ang aming
pagpunta sa inyo ay hindi nawalan ng kabuluhan. **2** Alam naman
ninyo na kami ay naghirap noon at inalipusta ng kahiya-hiya sa
Filipos, gaya ng inyong alam. Malakas ang loob namin sa ating
Diyos na ipahayag sa inyo ang ebanghelyo ng Diyos na may
labis na pagsisikap. **3** Sapagkat ang aming panghihikayat ay
hindi galing sa kamalian, ni sa karumihan, ni sa panlilinlang. **4**
Sa halip, kami ay pinagtibay ng Diyos na napagkatiwalaan ng
ebanghelyo, kaya ito ay aming sinasabi. Kami ay nagsasalita,
hindi upang magbigay lugod sa mga tao, kundi upang magbigay
lugod sa Diyos. Siya ang nakakasiyasat sa aming mga puso. **5**
Sapagkat hindi kami kailanman gumamit ng mga matatamis na
salita, gaya ng alam ninyo, ni ng pagdadahilan sa kasakiman,
ang Diyos ang aming saksi. **6** Ni hindi namin hinahanap ang
kaluwalhatian mula sa mga tao, ni sa inyo at sa iba. Nararapat
sana naming tanggapin ang aming mga karapatan bilang mga
apostol ni Cristo. **7** Sa halip, kami ay naging mahinahon sa
inyo na gaya ng ina na inaaliw ang kaniyang mga anak. **8** Sa
ganitong paraan kami ay nagmamalasakit sa inyo. Kami ay
nalulugod na ibahagi sa inyo hindi lamang ang ebanghelyo ng
Diyos kundi maging ang aming buhay. Sapagkat kayo ay labis
na napamahal na sa amin. **9** Sapagkat inyong naaalala, mga
kapatid, ang aming trabaho at pagpapakahirap. Sa araw at gabi
kami ay gumagawa upang hindi maging pabigat kaninuman
sa inyo. Sa panahong iyon, ipinangaral namin sa inyo ang
ebanghelyo ng Diyos. **10** Kayo ay mga saksi, at ang Diyos rin,
kung gaano kabanal, makatuwiran, at walang dungis na kami ay
nagpakahinahon sa inyo na sumasampalataya. **11** Sa gayon
ding paraan, alam ninyo kung papaano ang bawat isa sa inyo,

katulad ng ama sa kaniyang mga anak, kayo ay aming hinimok
at hinikayat. Pinatotohanan namin 12 na dapat kayong lumakad
sa paraan na karapat-dapat sa Diyos na siyang tumawag sa
inyo tungo sa kaniyang sariling kaharian at kaluwalhatian. 13
Sa dahilang ito kami rin ay walang tigil na nagpapasalamat
sa Diyos. Sapagkat nang inyong natanggap mula sa amin
ang mensahe ng Diyos na inyong napakinggan, ito ay inyong
tinanggap hindi bilang salita ng tao. Sa halip, tinanggap ninyo
itong totoo, ang salita ng Diyos. Ito rin ang salita na gumagawa
sa inyo na sumasampalataya. 14 Sapagkat kayo, mga kapatid,
ay naging katulad din ng mga iglesiya ng Diyos na nasa Judea
kay Cristo Jesus. Sapagkat kayo ay nagdusa din ng gayong
mga bagay sa inyong mga kababayan, katulad ng ginawa sa
kanila ng mga Judio. 15 Ang mga Judio rin ang pumatay sa
ating Panginoong Jesu-Cristo at sa mga propeta. Ang mga
Judio rin ang nagpalayas sa atin. Sila ay hindi naging kalugod-
lugod sa Diyos. Sa halip, naging kaaway ng lahat ng tao. 16
Pinagbabawalan nila kaming makipag-usap sa mga Gentil upang
sila ay maligtas. Ang naging resulta ay lagi nilang pinupunuan
ang kanilang mga kasalanan. Ang poot ay darating sa kanila
sa katapusan. 17 Kami, mga kapatid, ay nahiwalay sa inyo
ng maikling panahon, sa presensya, hindi sa puso. Ginawa
namin ang aming makakaya na may malaking pagnanais upang
makita ang mukha ninyo. 18 Sapagkat ninais naming makapunta
sa inyo, ako, si Pablo, na minsan at muli, ngunit hinadlangan
kami ni Satanas. 19 Sapagkat ano ba ang aming inaasahan sa
hinaharap, o kagalakan, o korona ng pagmamalaki sa harapan
ng ating Panginoong Jesus sa kaniyang pagdating? Hindi ba't

kayo at ang iba? **20** Sapagkat kayo ang aming kaluwalhatian at
kagalakan.

3 Kaya naman, nang hindi na namin kayang tiisin pa ito, inakala
naming mabuti ang maiwan sa Atenas ng mag-isa. **2** Pinapunta
namin si Timoteo, ang ating kapatid at lingkod ng Diyos sa
ebanghelyo ni Cristo upang palakasin at aliwin kayo tungkol
sa inyong pananampalataya. **3** Ginawa namin ang mga ito
upang walang isa man ang mayanig sa mga pagdurusang ito.
Sapagkat inyong nalalaman na sa bagay na ito kami ay hinirang.
4 Katunayan, nang kami ay kasama ninyo, sinabi na namin sa
inyo na kami ay magdurusa sa kapighatian at nagkatotoo ito
gaya ng inyong nalalaman. **5** Sa kadahilanang ito, nang hindi ko
na kayang tiisin pa, nagsugo ako upang malaman ang tungkol sa
inyong pananampalataya. Maaaring ang manunukso ay tinukso
kayo, at ang aming pagtatrabaho ay nawalan ng kabuluhan. **6**
Ngunit pumarito si Timoteo sa amin galing sa inyo at dinala
sa amin ang mabuting balita ng inyong pananampalataya at
pag-ibig. Sinabi niya sa amin na laging nasa inyo ang aming
mga mabubuting alaala, na nasasabik kayong makita kami
gaya ng aming pananabik na makita kayo. **7** Dahil dito, mga
kapatid, naaliw kami dahil sa inyong pananampalataya, sa
lahat ng aming pagkabalisa at pagdadalamhati. **8** Sapagkat
ngayon, nabubuhay kami kung mananatili kayong matatag sa
Panginoon. **9** Sapagkat anong pasasalamat ang maibibigay
namin sa Diyos dahil sa inyo, para sa lahat ng kagalakan na
mayroon kami sa harap ng ating Diyos dahil sa inyo? **10** Gabi at
araw nananalangin kami ng buong tiyaga upang makita namin
kayo ng harapan at maipagkaloob kung ano ang kulang sa
inyong pananampalataya. **11** Nawa ang ating Diyos Ama, at

ang ating Panginoong Jesus ang manguna sa amin sa inyo. **12**
Nawa palaguin kayo at pasaganahin ng Panginoon sa pag-ibig
sa isa't-isa at sa lahat ng tao, na gaya ng ginagawa namin sa
inyo. **13** Nawa ay gawin niya ito upang palakasin ang inyong
mga puso na walang kapintasan sa kabanalan sa harap ng ating
Diyos at Ama sa pagdating ng ating Panginoong Jesus kasama
ang lahat ng kaniyang mga banal.

4 Sa wakas, mga kapatid, pinapalakas namin kayo at hinihikayat
sa Panginoong Jesus. Gaya sa inyong pagtanggap ng mga
tagubilin mula sa amin tungkol sa kung paano kayo dapat
lumakad at nagbibigay lugod sa Diyos, sa ganitong paraan kayo
lumakad, upang magawa ninyo ito ng higit pa. **2** Sapagkat
alam ninyo kung anong mga tagubilin sa Panginoong Jesus ang
aming naibigay sa inyo. **3** Sapagkat ito ang kalooban ng Diyos:
ang inyong pagpapakabanal—umiwas kayo sa kahalayan, **4** na
bawat isa sa inyo ay alam kung paano makitungo sa kaniyang
asawa ng may kabanalan at karangalan. **5** Huwag kayong
mag-asawa sa kahalayan ng laman (gaya ng mga Gentil na
di nakakakilala sa Diyos). **6** Huwag hayaan ang sinuman na
pagsamantalahan at dayain ang kaniyang kapatid sa bagay
na ito. Sapagkat ang Panginoon ang gaganti sa lahat ng mga
bagay na ito, gaya sa aming babala sa inyo at pinatotohanan. **7**
Sapagkat hindi tayo tinawag ng Diyos sa karumihan, kundi sa
kabanalan. **8** Kaya, ang sinumang magtanggi nito ay hindi ang
tao ang tinanggi niya, kundi ang Diyos, na nagkaloob ng Banal
na Espiritu sa inyo. **9** Tungkol sa pag-iibigang magkakapatid,
hindi kailangan may sumulat pa sa inyo, sapagkat kayo sa
inyong sarili ay naturuan na ng Diyos na umibig sa isat-isa. **10**
Sa katunayan, ginagawa ninyo ito sa lahat ng mga kapatid na

nasa Macedonia. Ngunit hinihikayat namin kayo, mga kapatid,
na gawin ninyo ito ng higit pa. **11** Hinihikayat rin namin kayo na
pagsumikapan ninyong mamuhay ng tahimik, gawin ninyo ang
inyong sariling gawain, at magtrabaho kayo sa inyong sariling
mga kamay, gaya ng inutos namin sa inyo. **12** Gawin ninyo ito
upang makalakad kayo ng maayos na may paggalang sa mga
taong nasa labas ng pananampalataya, at upang hindi na kayo
mangailangan ng anuman. **13** Nais naming maintindihan ninyo,
mga kapatid, ang tungkol sa mga natutulog, upang hindi kayo
magdalamhati gaya ng marami na hindi nakakatiyak tungkol sa
kinabukasan. **14** Dahil kung tayo ay naniniwala na si Jesus ay
namatay at nabuhay na muli, ganoon din dadalhin ng Diyos
kasama ni Jesus ang mga natutulog sa kaniya. **15** Sinasabi
namin ito sa inyo sa pamamagitan ng salita ng Panginoon, na
tayong mga buhay, na naiwan sa pagparito ng Panginoon, ay
tiyak na hindi mauuna sa mga natutulog. **16** Sapagkat ang
Panginoon mismo ay bababa mula sa langit. Siya ay paparito na
may isang sigaw, na may tinig ng arkanghel, at may trumpeta ng
Diyos, at ang mga namatay kay Cristo ang unang bubuhayin.
17 At tayong mga buhay, na naiwan, ay makakasama nila sa
alapaap upang salubungin ang Panginoon sa himpapawid. Sa
ganitong paraan tayo ay makakapiling natin ang Panginoon. **18**
Kaya, aliwin ang bawat isa ng mga salitang ito.

5 Ngayon, tungkol sa mga oras at panahon, mga kapatid,
hindi kailangang maisulat pa sa inyo ang mga bagay na ito. **2**
Sapagkat alam na ninyo ng lubusan na ang araw ng Panginoon
ay darating tulad ng isang magnanakaw sa gabi. **3** Kapag
sinabi nilang “Kapayapaan at kaligtasan,” at biglang darating sa
kanila ang pagkawasak. Ito ay magiging katulad ng sakit sa

panganganak ng isang babaeng buntis. Hindi sila makakatakas
dito sa anumang paraan. **4** Ngunit kayo, mga kapatid, wala
na kayo sa kadiliman kaya aabutan kayo ng araw na iyon
gaya ng isang magnanakaw. **5** Sapagkat kayong lahat ay mga
anak ng liwanag at mga anak ng umaga. Hindi tayo mga anak
ng gabi o ng kadiliman. **6** Kaya nga, huwag tayong matulog
gaya ng ginagawa ng karamihan. Sa halip, magbantay tayo
at maging malinaw ang ating pag-iisip. **7** Sapagkat ang mga
natutulog, sa gabi natutulog, at ang mga naglalasing, sa gabi
naglalasing. **8** Ngunit dahil tayo ay mga anak ng umaga,
manatili tayong malinaw ang pag-iisip. Isuot natin ang baluti
ng pananampalataya at pag-ibig, at ang helmet, na siyang
katiyakan sa hinaharap na kaligtasan. **9** Sapagkat hindi tayo
itinalaga ng Diyos para sa poot, kundi upang matamo ang
kaligtasan sa pamamagitan ng ating Panginoong Jesu-Cristo.
10 Siya ang namatay para sa atin, nang sa gayon, gising man
tayo o natutulog, mabubuhay tayong kasama niya. **11** Kaya
nga aliwin ninyo ang isa't isa at magpalakasan kayo, gaya ng
inyong ginagawa. **12** Hinihiling namin sa inyo, mga kapatid, na
kilalanin ninyo ang mga gumagawang kasama ninyo at ang mga
nakatataas sa inyo sa Panginoon at ang nagbibigay ng payo sa
inyo. **13** Hinihiling din namin na pag-ukulan ninyo sila ng lubos
na pag-ibig dahil sa kanilang gawain. Maging payapa kayo sa
bawat isa. **14** Hinihikayat namin kayo, mga kapatid: pagsabihan
ninyo ang mga magugulo, palakasin ang mga pinanghinaan ng
loob, tulungan ang mahina at maging matiyaga para sa lahat. **15**
Siguraduhin ninyo na walang sinuman ang gaganti ng masama
para sa masama sa sino man. Sa halip, pagsikapang matamo
ang makakabuti sa bawat isa at para sa lahat. **16** Magalak kayo

lagi. **17** Manalangin ng walang patid. **18** Magpasalamat kayo sa
lahat ng bagay. Sapagkat ito ang kalooban ng Diyos para sa
inyo kay Cristo Jesus. **19** Huwag hadlangan ang Espiritu. **20**
Huwag hamakin ang mga propesiya. **21** Suriin ang lahat ng
bagay. Panghawakan kung ano ang mabuti. **22** Iwasan ang
bawat anyo ng masama. **23** Nawa ang Diyos ng kapayapaan ay
gawin kayong ganap na banal. Nawa ang buo ninyong espiritu,
kaluluwa, at katawan ay mailaan na walang bahid sa pagdating
ng ating Panginoong Jesu-Cristo. **24** Tapat ang tumawag sa inyo,
at siya rin ang gagawa ng mga ito. **25** Mga kapatid, ipanalangin
ninyo rin kami. **26** Batiin ninyo ang mga kapatid ng banal na
halik. **27** Hinihiling ko sa inyo sa ngalan ng Panginoon na ang
sulat na ito ay mabasa sa lahat ng kapatid. **28** Nawa ang biyaya
ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyo.

2 Mga Tesalonica

1 Mula kina Pablo, Silas, at Timoteo, para sa iglesya ng mga
taga-Tesalonica sa Diyos na ating Ama at sa ating Paginoong
Jesu-Cristo. **2** Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan mula
sa Diyos na ating Ama at sa ating Panginoong Jesu-Cristo.
3 Kami ay dapat magpasalamat lagi sa Diyos para sa inyo,
mga kapatid. Sapagkat ito ang nararapat, dahil ang inyong
pananampalataya ay lumalago, at ang pag-ibig ng bawat isa
sa inyo ay nananagana sa isa't isa. **4** Kaya sa aming mga
sarili ay pinagmamalaki namin kayo sa mga iglesya ng Diyos.
Pinag-uusapan namin ang tungkol sa inyong pagtitiyaga at
pananampalataya sa kabila ng mga pag-uusig sa inyo. Pinag-
uusapan namin ang tungkol sa mga pagdadalamhiti na inyong
tiniis. **5** Ito ay tanda ng matuwid na paghahatol ng Diyos. Ang
resulta ay ibibilang kayong karapat-dapat sa kaharian ng Diyos
kung saan kayo ay nagdusa. **6** Matuwid para sa Diyos na ibalik
ang pagdadalamhati sa mga nagdulot ng dalamhati sa inyo, **7** at
kaginhawaan sa inyong mga nagdalamhati na kasama namin.
Gagawin niya ito sa pagpapakita ng Panginoong Jesus mula sa
langit kasama ng mga anghel ng kaniyang kapangyarihan. **8**
Sa naglalagablab na apoy siya ay maghihiganti sa mga hindi
kumikilala sa Diyos at sa mga hindi tumugon sa ebanghelyo ng
ating Panginoong Jesus. **9** Sila ay daranas ng kaparusahan sa
walang hanggang pagkawasak na malayo mula sa presensiya ng
Panginoon at mula sa kaluwalhatian ng kaniyang kapangyarihan.
(aiōnios g166) **10** Gagawin niya ito sa kaniyang pagbabalik sa araw
na iyon para maluwalhati sa pamamagitan ng kaniyang mga
tao at para mamangha sa pamamagitan ng lahat na naniwala.
Sapagkat ang aming mga patotoo sa inyo ay pinaniwalaan. **11**

Dahil dito lagi namin kayong ipapanalangin. Pinapanalangin
namin na ibilang kayo ng ating Diyos na karapat-dapat sa inyong
pagkatawag. Pinapanalangin namin na tuparin niya ang bawat
pagnanais ng kabutihan at bawat gawa ng pananampalataya
na may kapangyarihan. **12** Pinapanalangin namin ang mga
bagay na ito upang ang pangalan ng ating Panginoong Jesus ay
maluwalhati sa pamamagitan ninyo. Pinapanalangin namin na
maluwalhati kayo sa pamamagitan niya, dahil sa biyaya ng ating
Diyos at ng ating Panginoong Jesu-Cristo.

2 Ngayon tungkol sa pagdating ng ating Panginoong Jesu-
Cristo at sa ating pagtitipon nang sama-sama upang makasama
niya: hinihiling namin sa inyo, mga kapatid, **2** na huwag kaagad
kayong mabalisa o mabahala, maging sa pamamagitan ng
espiritu, ng mensahe, o ng sulat na parang nagmula sa amin,
na para bang ang araw ng Panginoon ay dumating na. **3**
Huwag ninyong hayaan na kayo ay malinlang sa kahit na anong
paraan. Sapagkat hindi ito darating hanggang sa mangyari ang
pagbagsak at ang taong suwail ay maihayag, ang anak ng
pagkawasak. **4** Siya ang kakalaban at itataas ang kaniyang sarili
laban sa lahat ng tinatawag na Diyos o sa mga sinasamba.
Bilang resulta, siya ay uupo sa templo ng Diyos at itatanghal
ang sarili bilang Diyos. **5** Hindi ba ninyo naalala na noong
kasama ninyo ako ay sinabi ko ang mga bagay na ito? **6**
Ngayon alam na ninyo kung ano ang pumipigil sa kaniya, upang
siya ay maihayag sa tamang panahon lamang. **7** Sapagkat
ang hiwaga ng kawalan ng batas ay kumikilos na, may isa
lamang na pumipigil sa kaniya ngayon hanggang sa siya ay
maalis. **8** Pagkatapos ang taong suwail ay maihahayag, na
siyang papatayin ng ating Panginoong Jesus sa pamamagitan

ng hininga ng kaniyang bibig. Dadalhin siya sa kawalan ng
ating Panginoon sa pamamagitan ng pagkahayag ng kaniyang
pagdating. 9 Ang pagdating ng isang Suwail ay dahil sa
gawain ni Satanas ng may buong kapangyarihan, tanda, at
mga maling himala, 10 at panloloko ng kasamaan. Ang mga
bagay na ito ay para sa mga napapahamak, dahil hindi nila
tinanggap ang pag-ibig ng katotohanan para sila ay maligtas.
11 dito, ipinapadala ng Diyos sa kanila ang gawa ng kamalian
upang sila ay maniwala sa kasinungalingan. 12 Ang resulta
nito ay mahahatulan silang lahat, ang mga hindi naniwala sa
katotohanan sa halip ay nahumaling sa kasamaan. 13 Ngunit
dapat kami laging magpasalamat sa Diyos para sa inyo, mga
kapatid na iniibig ng Panginoon. Sapagkat pinili kayo ng Diyos
bilang unang bunga ng kaligtasan sa pagpapabanal ng Espiritu
at paniniwala sa katotohanan. 14 Ito ang dahilan kung bakit
niya kayo tinawag sa pamamagitan ng ating ebanghelyo upang
matamo ang kaluwalhatian ng ating Panginoong Jesu Cristo.
15 Kaya nga, mga kapatid, maging matatag kayo. Hawakang
mahigpit ang mga tradisyon na naituro sa inyo, kahit na sa
pamamagitan ng salita o ng aming sulat. 16 Ngayon, nawa ang
ating Panginoong Jesu-Cristo mismo, at ang ating Diyos Ama na
nagmamahal sa atin at nagbigay sa atin ng walang hanggang
kaaliwan at mabuting pag-asa sa hinaharap sa pamamagitan ng
biyaya, **(aiōnios g166)** 17 ang mag-aliw at magpatatag ng inyong
mga puso para sa mabuting gawa at salita.

3 At ngayon, mga kapatid, manalangin kayo para sa amin, na
ang salita ng Panginoon ay mapadali at maluwalhati, gaya ng
ginagawa ninyo. 2 Ipanalangin ninyo na mailigtas kami mula
sa mga makasalanan at masasamang tao, dahil hindi lahat

ay may pananampalataya **3** Ngunit tapat ang Panginoon, na
magpapatatag at magbabantay sa inyo mula sa masama. **4**
Mayroon kaming tiwala sa Panginoon tungkol sa inyo, na pareho
ninyong gagawin at ipagpapatuloy ang mga bagay na iniutos
namin sa inyo. **5** Nawa ang Panginoon ang magpatnubay sa
inyong mga puso sa pag-ibig ng Diyos at sa pagtitiis ni Cristo. **6**
Ngayon inuutusan namin kayo, mga kapatid, sa pangalan ng
ating Panginoong Jesu-Cristo, na lumayo kayo sa mga taong
tamad sa pamumuhay at hindi ayon sa mga kaugalian na inyong
tinanggap mula sa amin. **7** Sapagkat inyong nalalaman sa
inyong mga sarili na nararapat ninyo kaming gayahin. Hindi
kami namuhay na nakasama ninyo na katulad ng mga taong ito
na walang disiplina. **8** At hindi kami kumakain ng pagkain ng
iba nang hindi nagbayad para dito. Sa halip, gumagawa kami
sa gabi at araw ng mabibigat na gawain at paghihirap, dahil
ayaw namin na maging pabigat sa inyo. **9** Ginagawa namin ito
hindi dahil sa wala kaming kapangyarihan. Sa halip, ginagawa
namin ito ng maayos upang maging halimbawa sa inyo, upang
kami ay inyong tularan. **10** Nang kami ay kasama ninyo, iniutos
namin sa inyo na, “Kung may isang ayaw magtrabaho, huwag
siyang pakainin.” **11** Sapagkat naririnig namin na ang ilan sa
inyo ay tamad. Hindi sila gumagawa sa halip sila ay nakikialam
sa buhay ng iba. **12** Ngayon inutusan namin sila at hinikayat
sa Panginoong Jesu-Cristo, na sila nga ay gumawa ng may
katahimikan at kainin nila ang kanilang sariling pagkain. **13**
Ngunit kayo, mga kapatid, huwag kayong mapanghinaan ng
loob na gawin kung ano ang tama. **14** Kung mayroon mang hindi
sumusunod sa mga salita na aming isinulat, tandaan ninyo siya
at huwag kayong makisama sa kaniya upang siya ay mahiya.

15 Huwag ninyo siyang ituring na kaaway, ngunit pagsabihan
ninyo siya bilang isang kapatid. 16 Nawa ang Panginoon ng
kapayapaan aymagbigay sa inyo ng kapayapaan sa lahat ng
pagkakataon at sa lahat ng paraan. Nawa ang Panginoon ay
sumainyong lahat. 17 Ito ang aking pagbati, akong si Pablo, sa
aking sariling kamay, kung saan ay tanda sa bawat sulat. Ganito
ako sumulat. 18 Nawa ang biyaya ng Panginoong Jesu-Cristo
ay sumainyong lahat.

1 Timoteo

1 Mula kay Pablo, apostol ni Cristo Jesus ayon sa kautusan ng
Diyos na ating tagapagligtas at Cristo Jesus na ating inaasahan,
2 para kay Timoteo, isang tunay na anak sa pananampalataya:
Biyaya, habag, at kapayapaan mula sa Diyos Ama at kay Cristo
Jesus na ating Panginoon. **3** Katulad ng pinakiusap ko saiyo
na gawin mo nang ako ay papuntang Macedonia, manatili ka
sa Efeso upang mautusan mo ang ilang mga tao na huwag
magturo ng ibang doktrina. **4** Ni pansinin ang mga kwento at mga
kasaysayan ng lahi. Nagdudulot ito ng mga pagtatalo sa halip na
makatulong sa plano ng Diyos, kung saan sa pamamagitan ng
pananampalataya. **5** Ngayon ang layunin ng kautusan ay pag-
ibig mula sa isang dalisay na puso, mula sa isang mabuting
budhi, at mula sa tapat na pananampalataya. **6** May ilang mga
tao na hindi naabot ang layunin at tumalikod sa mga bagay
na ito at napunta sa mga walang kabuluhan na pananalita.
7 Nais nilang maging tagapagturo ng kautusan, ngunit hindi
nila nauunawaan kung ano ang kanilang sinasabi o kung ano
ang kanilang ipinipilit. **8** Ngunit alam natin na ang kautusan ay
mabuti kung ginagamit ito ng ayon sa batas. **9** At nalalaman
natin ito, na ang kautusan ay hindi ginawa para sa matuwid
na tao, kundi sa walang kinikilalang batas at rebeldeng mga
tao, para sa mga hindi makadiyos, at makasalanan, at sa mga
taong walang Diyos at lapastangan. Ito ay ginawa para sa mga
pumapatay ng kanilang ama at ina, para sa mga mamamatay
tao, **10** para sa mga taong mahahalay, at sa mga nakikipagtalik
sa parehong kasarian, at sa mga nangunguha ng mga tao
para gawing mga alipin, para sa mga sinungaling, para sa mga
huwad na saksi, at para sa anumang salungat sa mabuting

alituntunin. **11** Ang mga alituntuning ito ay ayon sa dakilang
ebanghelyo ng mapagpalang Diyos na ipinagkatiwala sa akin.
12 Nagpapasalamat ako kay Cristo Jesus na ating Panginoon.
Pinapalakas niya ako, sapagkat itinuturing niya akong tapat, at
inilagay niya ako sa paglilingkod. **13** Isa akong lapastangan sa
Diyos, umuusig, at marahas na tao. Ngunit tumanggap ako ng
habag dahil sa hindi ko alam ang aking ginagawa sa kawalan ng
pananampalataya. **14** Ngunit ang biyaya ng ating Panginoon
ay nag-uumapaw sa pananampalataya at pag-ibig na nakay
Cristo Jesus. **15** Ang mensaheng ito ay mapagkakatiwalaan
at karapat-dapat na tanggapin ng lahat, na si Cristo Jesus ay
naparito sa mundo para iligtas ang mga makasalanan. Ako ang
pinakamasama sa mga ito. **16** Ngunit sa dahilang ito nabigyan
ako ng habag, kaya't sa pamamagitan ko, bilang pangunahin,
ay ipapakita ni Cristo Jesus ang buong pagtitiyaga. Ginawa
niya ito bilang isang halimbawa sa mga magtitiwala sa kaniya
para sa buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **17** Ngayon sa
hari ng walang hanggang panahon, ang walang kamatayan,
hindi nakikita, at nag-iisang Diyos, sa kaniya ang karangalan at
luwalhati magpakailanpaman. Amen. **(aiōn g165)** **18** Ibinibigay ko
ang utos na ito sa iyo, Timoteo, na aking anak. Ginagawa ko ito
ayon sa propesiya na nasabi tungkol sa iyo noon, upang ikaw ay
makipaglaban sa mabuting pakikipaglaban. **19** Gawin mo ito
para magkaroon ka ng pananampalataya at isang mabuting
budhi. Binalewala ito ng ilang mga tao at natulad sa pagkawasak
ng barko ang kanilang pananampalataya. **20** Tulad nina Himeneo
at Alejandro, na ibinigay ko kay Satanas upang matuto silang
hindi lumapastangan.

2 Kaya una sa lahat, ipinakikiusap ko na ang mga kahilingan,
mga panalangin, mga panalangin para sa iba at mga pasasalamat
ay maipaabot para sa lahat ng tao, **2** para sa mga hari at sa
lahat ng mga nasa kapangyarihan, upang tayo ay makapamuhay
ng mapayapa at tahimik na may buong kabanalan at karangalan.
3 Ito ay mabuti at katanggap-tanggap sa harap ng ating Diyos na
tagapagligtas. **4** Ninanais niya na ang lahat ng tao ay maligtas
at magkaroon ng kaalaman tungkol sa katotohanan. **5** Sapagkat
may iisang Diyos at iisang tagapamagitan sa Diyos at sa tao, ang
taong si Cristo Jesus. **6** Ibinigay niya ang kaniyang sarili bilang
katubusan sa lahat, bilang patotoo sa tamang panahon. **7** Sa
kadahilanang ito, ako, si Pablo, ay naging tagapagturo at apostol.
Nagsasabi ako ng katotohanan. Hindi ako nagsisinungaling.
Ako ang tagapagturo ng mga Gentil sa pananampalataya at
katotohanan. **8** Kaya, nais ko na ang lahat ng kalalakihan sa
bawat lugar na manalangin at itaas ang kanilang mga banal na
kamay ng walang galit at mga pag-aalinlangan. **9** Gayundin,
nais ko ang mga kababaihan na magsuot ng nararapat na
kasuotan ng may kahinhinan at pagpipigil sa sarili. Hindi sila
dapat magtirintas ng buhok, o maglagay ng ginto, o perlas, o
magsuot ng mamahaling damit. **10** Nais ko silang magsuot ng
kung ano ang angkop sa mga kababaihan na nagpapahayag ng
pagiging maka-diyos sa pamamagitan ng mga mabubuting gawa.
11 Dapat matuto ang babae ng may pananahimik at nang buong
pagpapasakop. **12** Hindi ko pinahihintulutan ang isang babae na
magturo o pamahalaan ang isang lalaki ngunit mamuhay sa
katahimikan. **13** Sapagkat unang nilikha si Adan bago si Eba. **14**
At si Adan ay hindi nalinlang, ngunit lubos na nadaya ang babae
sa pagsuway. **15** Gayunman, maliligtas siya sa pamamagitan ng

panganganak, kung sila ay magpapatuloy sa pananampalataya,
sa pag-ibig at kabanalan na may mahinahon na kaisipan.

3 Ang pahayag na ito ay mapagkakatiwalaan: Kung sinuman
ang nagnanais na maging tagapangasiwa, nagnanais siya
ng mabuting gawa. **2** Kaya ang tagapangasiwa ay dapat
walang kapintasan. Dapat maging asawa siya ng isang babae.
Dapat siya ay mahinahon, matalino, matino, at magiliw sa
mga panauhin. Dapat may kakayahan siyang magturo. **3**
Dapat hindi sugapa sa alak, hindi marahas, kundi marahan,
payapa. Hindi maibigin sa pera. **4** Kailangang maayos niyang
pinamamahalaan ang kaniyang sambahayan, at kailangang
sinusunod siya ng kaniyang mga anak nang may buong
paggalang. **5** Sapagkat kung ang lalaki ay hindi alam kung
paano niya pamahalaan ang kaniyang sariling sambahayan,
paano niya mapangangalagaan ang iglesiya ng Diyos? **6** Dapat
hindi siya baguhang mananampalataya, upang hindi siya maging
mapagmataas at mahulog sa paghahatol kagaya ng diyablo. **7**
Kailangang mabuti rin ang kaniyang reputasyon sa mga nasa
labas, upang hindi siya mahulog sa kahihiyan at sa bitag ng
diyablo. **8** Gayon din, dapat marangal ang mga diakono, hindi
dalawa ang salita. Dapat hindi sila umiinom ng sobrang alak
o maging sakim. **9** Dapat nilang ingatan ang naipahayag na
katotohanan ng pananampalataya na may malinis na budhi. **10**
Dapat mapatunayan muna silang karapat-dapat, pagkatapos
dapat silang maglingkod dahil sila ay walang sala. **11** Gayun
din ang mga babae, dapat maging marangal. Dapat hindi sila
mapanirang-puri. Dapat mahinahon at tapat sila sa lahat ng
bagay. **12** Ang mga diakono ay dapat maging mga asawa
ng isang babae. Dapat mahusay nilang pinamamahalaan ang

kanilang mga anak at sambahayan. 13 Para sa mga naglingkod
ng mahusay ay nakamit na nila para sa kanilang sarili ang
mabuting katayuan at malaking tiwala sa pananampalataya na
nakay Cristo Jesus. 14 Sinusulat ko ang mga bagay na ito sa
iyo, at umaasa akong makapunta sa iyo sa lalong madaling
panahon. 15 Ngunit kung maaantala ako, sumusulat ako upang
iyong malaman kung paano kumilos ng wasto sa sambahayan ng
Diyos, na siyang iglesiya ng buhay na Diyos, ang haligi at saligan
ng katotohanan. 16 At hindi maikakaila na ang katotohanang
inihayag ng pagkamaka-diyos ay dakila: "Nagpakita siya sa
laman, pinatunayang matuwid ng Espiritu, nakita ng mga anghel,
ipinahayag sa mga bansa, pinaniwalaan sa mundo, at itinaas sa
kaluwalhatian."

4 Ngayon maliwanag na sinasabi ng Espiritu na sa mga huling
panahon may mga taong tatalikod sa pananampalataya at sila ay
makikinig sa mga mandarayang espiritu at sa mga katuruan ng
mga demonyo 2 sa kasinungalingan at pagpapaimbabaw. Ang
kanilang mga budhi ay mamarkahan. 3 Ipagbabawal nila ang
pag-aasawa at pagtanggap ng mga pagkaing nilikha ng Diyos
upang ipamahagi ng mga mananampalataya at nakakaalam ng
katotohanan. 4 Sapagkat lahat ng mga bagay na nilikha ng
Diyos ay mabuti. Walang anuman na tinatanggap natin nang may
pasasalamat ang dapat na tanggihan. 5 Sapagkat inihahandog
ito sa pamamagitan ng salita ng Diyos at panalangin. 6 Kung
iyong ilalagay ang mga bagay na ito sa harapan ng mga
kapatid, ikaw ay magiging mabuting lingkod ni Jesu-Cristo.
Sapagkat ikaw ay pinalalakas sa pamamagitan ng mga salita ng
pananampalataya at sa pamamagitan ng mabuting katuruan na
iyong sinunod. 7 Ngunit tanggihan mo ang mga maka-mundong

kuwento na gustong-gusto ng mga matatandang babae. Sa halip,
sanayin mo ang iyong sarili sa pagiging maka-diyos. **8** Sapagkat
ang pagsasanay ng katawan ay may kaunting pakinabang,
ngunit ang pagiging maka-diyos ay mapapakinabangan sa lahat
ng bagay. Ito ay may pinanghahawakang pangako ngayon at sa
buhay na darating. **9** Ang mensaheng ito ay mapagkakatiwalaan
at lubos na katanggap-tanggap. **10** Sapagkat dahil dito tayo
ay nagsusumikap at gumagawang mainam. Sapagkat may
pagtitiwala tayo sa buhay na Diyos, na siyang Tagapagligtas ng
lahat ng tao, lalo na sa mga mananampalataya. **11** Ipahayag
mo at ituro ang mga bagay na ito. **12** Huwag hayaan ang
sinuman na maliitin ang iyong kabataan. Sa halip, maging
halimbawa ka sa mga sumasampalataya, sa pananalita, pag-
uugali, pag-ibig, katapatan, at sa kalinisan. **13** Hanggang sa ako
ay dumating, manatili ka sa pagbabasa, sa pagpapaliwanag, at
sa pagtuturo. **14** Huwag mong pabayaan ang kaloob na nasa iyo,
na ipinagkaloob sa iyo sa pamamagitan ng propesiya, kasama
ang pagpapatong ng mga kamay ng mga nakakatanda. **15**
Ingatan mo ang mga bagay na ito. manatili ka sa mga ito, upang
makita ang iyong pag-unlad ng lahat ng mga tao. **16** Ingatan mo
ang iyong sarili at ang iyong pagtuturo. Magpatuloy ka sa mga
bagay na ito. Sapagkat kung gagawin mo ito, maililigtas mo ang
iyong sarili at sila na nakikinig sa iyo.

5 Huwag mong pagsalitaan nang masama ang lalaking
nakakatanda sa iyo. Sa halip, pangaralan mo siya na tulad sa
ama. Pangaralan mo ang mga nakakabatang lalaki na parang
mga kapatid. **2** Pangaralan mo ang mga nakatatandang babae
na parang ina at mga nakakabatang babae na parang mga
kapatid nang buong kalinisan. **3** Parangalan mo ang mga

balo, ang mga tunay na balo. **4** Ngunit kung ang balo ay may
mga anak o di kaya mga apo, matuto muna silang ipakita ang
paggalang sa kanilang sariling sambahayan. Suklian muna nila
ang kanilang mga magulang, sapagkat ito ay kalugod-lugod sa
Panginoon. **5** Ngunit ang tunay na balo ay naiwang nag-iisa.
Nagtitiwala siya sa Diyos. Lagi siyang nananatili na may mga
kahilingan at mga panalangin araw at gabi. **6** Gayunman, ang
babaeng namumuhay sa kalayawan ay patay na, kahit na siya ay
nabubuhay pa. **7** At ipangaral mo ang mga bagay na ito upang
sila ay maging walang kapintasan. **8** Ngunit kung mayroong hindi
nagbibigay sa kaniyang sariling kamag-anak, lalo na sa kaniyang
sariling sambahayan, itinanggi niya ang pananampalataya at
mas masahol pa sa hindi mananampalataya. **9** Itala bilang
isang balo ang babaeng hindi bababa sa animnapu ang edad,
asawa ng isang lalaki. **10** Dapat siyang makilala sa kaniyang
mabubuting gawa, maging sa pag-aalaga ng mga bata, o sa
pagpapatuloy ng mga taga-ibang bayan, o sa paghuhugas
ng paa ng mga mananampalataya, o sa pagtulong sa mga
nagdurusa, o sa pagiging tapat sa bawat mabubuting gawain. **11**
Ngunit sa mga mas batang balo, tanggihan mo silang itala sa
listahan. Dahil kapag sila ay bumigay sa pagnanasa ng laman
laban kay Cristo ay nais nilang mag-asawa. **12** Sa pamamagitan
nito, pinahihintulutan nila ang kasalanan dahil tinalikuran nila
ang una nilang pangako. **13** Nasanay din silang maging tamad.
Pumupunta din sila sa mga bahay-bahay. Hindi lang sila naging
tamad, ngunit sila din ay naging mga mapanirang-puri at naging
mapanghimasok. Sinasabi nila ang mga bagay na hindi nila
dapat sabihin. **14** Kaya naman gusto ko ang mga mas batang
babae na mag-asawa, manganak, upang mamahala sa tahanan,

upang hindi mabigyan ng pagkakataon ang kaaway na tayo ay
paratangan sa paggawa ng masama. 15 Dahil may mga ilan na
tuluyan nang tumalikod at napunta na kay Satanas. 16 Kung
ang mananampalatayang babae ay may kamag-anak na mga
balo, tulungan niya sila upang ang iglesiya ay hindi mabigatan at
matulungan nito ang tunay na mga balo. 17 Hayaan ang mga
nakatatanda na namumuno ng maayos ay ituring na karapat-
dapat sa mas mataas na parangal, lalo na ang mga gumagawa
sa salita at sa pagtuturo. 18 Sapagkat sinasabi sa kasulatan,
"Huwag mong bubusalan ang baka habang gumigiik ng butil," at
"Ang manggagawa ay karapat-dapat sa kaniyang kabayaran."
19 Huwag kang tatanggap ng paratang laban sa nakatatanda
maliban na lang kung may dalawa o tatlong saksi. 20 pagsabihan
mo ang mga makasalanan sa harapan ng lahat upang matakot
ang iba. 21 Taimtim kong inuutos sa iyo sa harap ng Diyos,
ni Cristo Jesus, at ng mga piling anghel na ingatan mo ang
mga kautusang ito ng walang kinikilingan, at gawin mo ito ng
walang tinatangi. 22 Huwag mo kaagad ipatong ang iyong
kamay kaninuman. Huwag kang makibahagi sa mga kasalanan
ng ibang tao. Panatilihin mong dalisay ang iyong sarili. 23
Huwag lamang tubig ang iyong inumin. Sa halip uminom ka
ng konting alak para sa iyong sikmura at sa iyong madalas na
pagkakasakit. 24 Ang mga kasalanan ng ibang tao ay lantaran
at nauuna ito sa kanila bago pa sa hukuman. Ngunit ang ibang
mga kasalanan ay sumusunod pagkatapos na. 25 Gayon din
naman, ang ibang mabubuting gawa ay lantaran, ngunit may
mga ilan na hindi maitatago.

6 Hayaan ang lahat ng nasa ilalim ng pamatok ng pagiging
mga alipin na kilalanin nila ang kanilang mga amo ng karapat-

dapat sa buong paggalang. Dapat nilang gawin ito upang ang
pangalan ng Diyos at ang katuruan ay hindi malapastangan. 2
Ang mga alipin na may among mananampalataya ay huwag
silang lapastanganin dahil sila ay magkapatid. Sa halip, sila
ay dapat paglingkurang mabuti. Sapagkat ang mga amo na
natutulungan nila sa kanilang gawain ay mga mananampalataya
at minamahal. Ituro mo at ipahayag ang mga bagay na ito. 3 Kung
mayroong magtuturo ng kakaiba at hindi tinanggap ang ating
tapat na tagubilin, na ang mga Salita ng ating Panginoong Jesu-
Cristo. Kung hindi nila tanggapin ang katuruan na nagdadala
sa pagiging maka-diyos. 4 Ang taong ito ay mapagmataas
at walang nalalaman. Sa halip, sakit na niya ang manuligsa
at makipagtalo tungkol sa mga salita. Ang mga salitang ito
ay humahantong sa pagkainggit, pagtatalo, mga insulto, mga
masamang akala, at 5 patuloy na pag-aawayan sa pagitan
ng mga taong baluktot ang mga pag-iisip. Tumalikod sila sa
katotohanan. Iniisip nila na ang pagiging maka-diyos ay isang
paraan upang yumaman." 6 Ngayon ang pagiging maka-diyos
na may kapanatagan ay may malaking pakinabang. 7 Sapagkat
wala tayong dinalang anuman dito sa mundo. wala rin tayong
madadala na anumang bagay. 8 Sa halip, masiyahan tayo sa
pagkain at pananamit. 9 Ngayon sa mga gustong yumaman
mahuhulog sila sa tukso, sa isang bitag. Sila ay mahuhulog
sa kamangmangan at masamang pagnanasa, at sa anumang
sisira at wawasak sa mga tao. 10 Sapagkat ang pag-ibig sa
pera ay ugat ng lahat ng uri ng kasamaan. Ang ilang mga
taong nagnais nito ay nailigaw sa kanilang pananampalataya at
tinutusok nila ang kanilang sarili nang labis na kapighatian. 11
Ngunit ikaw, na lingkod ng Diyos, layuan mo ang mga bagay na

ito. Sikapin mo ang katuwiran, pagiging maka-diyos, katapatan,
pag-ibig, pagtitiis, at kahinahunan, 12 Lumaban ka ng mabuting
pakikipaglaban sa pananampalataya. Panghawakan mo ang
buhay na walang hanggan kung saan ka tinawag. Tungkol dito
nagpatotoo ka sa harap ng maraming mga saksi kung ano ang
mabuti. **(aiōnios g166)** 13 Ibinibigay ko sa iyo ang utos na ito sa
harap ng Diyos, na siyang dahilan nang lahat ng bagay para
mabuhay, at sa harapan ni Cristo-Jesus, na siyang nagsabi ng
katotohanan kay Poncio Pilato: 14 ingatan mong mabuti ang
mga kautusan, ng walang kapintasan, hanggang sa pagpapakita
ng ating Panginoong Jesu- Cristo. 15 Ipapahayag ng Diyos ang
kaniyang pagpapakita sa tamang panahon—ang Diyos, ang
Pinagpala, ang nag-iisang kapangyarihan, ang Hari na siyang
naghahari, ang Panginoong namumuno. 16 Siya lamang ang
walang kamatayan at nananahan sa hindi malapitang liwanag.
Walang sinumang tao na nakakita sa kaniya o kaya ay may
kakayahang makita siya. Sa kaniya ang karangalan at walang
hanggang kapangyarihan. Amen. **(aiōnios g166)** 17 Sabihin mo
sa mayayaman sa mundong ito na huwag magmataas, at
huwag umasa sa kayamanan, na walang katiyakan. Sa halip,
dapat silang umasa sa Diyos. Na nagkakaloob sa atin ng tunay
na kayamanan upang ikagalak. **(aiōn g165)** 18 Sabihin mo sa
kanila na gumawa ng mabuti, at magpakayaman sa mabubuting
mga gawa, maging mapagbigay, at handang mamahagi. 19
Sa paraang iyan, sila ay mag-iipon para sa kanilang sarili ng
mabuting pundasyon sa kung anong darating, upang makamit
nila ang tunay na buhay. 20 Timoteo, pangalagaan mo kung
ano ang mga naibigay sa iyo. Umiwas ka sa mga walang
kabuluhang mga usapan at mga pagtutuligsa na sinasabing

maling kaalaman. **21** May ibang mga tao na nagpapahayag
ng mga bagay na ito kaya marami sa kanila ang nailihis sa
pananampalataya. Sumasaiyo nawa ang biyaya.

2 Timoteo

1 Mula kay Pablo, na isang apostol ni Cristo Jesus sa
pamamagitan ng kalooban ng Diyos, ayon sa pangako ng buhay
na nakay Cristo Jesus, **2** para kay Timoteo, pinakamamahal na
anak: Biyaya, habag, at kapayapaan mula sa Diyos Ama at kay
Cristo Jesus na ating Panginoon. **3** Nagpapasalamat ako sa
Diyos, na aking pinaglilingkuran mula pa sa aking mga ninuno,
na may malinis na budhi, habang patuloy kitang inaalala sa
aking mga panalangin. Gabi at araw, **4** nananabik akong makita
ka, upang maaari akong mapuno ng kagalakan. Naaalala ko
ang iyong mga pagluha. **5** Napaalalahanan ako sa tapat mong
pananampalataya na unang ipinamuhay ng iyong lola na si Loida
at ng iyong ina na si Eunice. At natitiyak ko na ipinapamuhay mo
rin ito. **6** Ito ang dahilan na pinapaalalahanan kita na pagningasin
muli ang kaloob ng Diyos sa iyo sa pamamagitan ng pagpatong
ko ng aking mga kamay. **7** Sapagkat hindi tayo binigyan ng Diyos
ng espiritu ng pagkatakot, kundi ng kapangyarihan, pag-ibig at
disiplina. **8** Kaya huwag mong ikakahiya ang magpatotoo tungkol
sa ating Panginoon, maging ako, si Pablo, na kaniyang bilanggo.
Sa halip, makibahagi sa pagdurusa para sa ebanghelyo ayon
sa kapangyarihan ng Diyos. **9** Ang Diyos ang nagligtas sa
atin at tumawag sa atin sa banal na pagkatawag. Ginawa niya
ito, hindi ayon sa ating mga gawa, ngunit ayon sa kaniyang
layunin at biyaya. Ibinigay niya ang mga bagay na ito sa atin
kay Cristo Jesus bago pa ang pasimula ng panahon. **(aiōnios
g166)** **10** Ngunit ngayon naihayag na ang pagliligtas ng Diyos sa
pamamagitan ng pagpapakita ng ating Panginoong Jesu-Cristo.
Si Cristo ang siyang naglagay ng hangganan sa kamatayan at
nagdala ng buhay na walang hangganan upang magliwanag sa

pamamagitan ng ebanghelyo. 11 Dahil dito, ako ay hinirang
na tagapangaral, isang apostol, at tagapagturo. 12 Dahil dito
ako din ay nagdurusa sa mga bagay na ito. Ngunit hindi ako
nahiya, sapagkat kilala ko ang aking pinaniwalaan. Natitiyak ko
na kaya niyang ingatan ang anumang bagay na ipinagkatiwala
ko sa kaniya hanggang sa araw na iyon. 13 Ingatan mo ang
mga halimbawa ng mga tapat na mensaheng narinig mo sa
akin, kasama ang pananampalataya at pag-ibig na nakay
Cristo Jesus. 14 Ang mabuting bagay na ipinagkatiwala ng
Diyos sa iyo, bantayan mo ito sa pamamagitan ng Banal na
Espiritu, na namumuhay sa atin. 15 Alam mo ito, na lahat ng
nakatira sa Asya ay tumalikod sa akin. Sa grupong ito ay sina
Figelo at Hermogenes. 16 Kahabagan nawa ng Panginoon
ang sambahayan ni Onesiforo, sapagkat madalas niya akong
pinalalakas at hindi niya ikinahiya ang aking kadena. 17 Sa
halip, noong nasa Roma siya, masigasig niya akong hinanap, at
natagpuan niya ako. 18 Ang Panginoon nawa ang magkaloob sa
kaniya upang kaniyang masumpungan ang habag sa araw na
iyon. At alam mo ng lubusan ang lahat ng paraan ng pagtulong
niya sa akin sa Efeso.

2 Kaya ikaw, anak ko, maging matatag ka sa biyayang nakay
Cristo Jesus. 2 At ang mga bagay na narinig mo sa akin kasama
ng maraming saksi, ipagkatiwala mo ang mga ito sa mga tapat
na tao na kaya ring magturo sa iba. 3 Samahan mo ako sa
pagdurusa at paghihirap, tulad ng isang mabuting sundalo ni
Cristo Jesus. 4 Walang sundalo ang naglilingkod habang nakatali
sa mga bagay ng buhay na ito, upang sa ganoon kalugdan
siya ng kaniyang mataas na opisyal. 5 Gayundin naman, kung
sinuman ang makipagpaligsahan tulad ng isang manlalaro, hindi

siya kokoronahan maliban kung siya ay makipagpaligsahan ayon
sa mga alituntunin. **6** Kinakailangang ang isang masipag na
magsasaka ay maunang tatanggap ng kaniyang bahagi sa ani. **7**
Isipin mo ang tungkol sa aking sinasabi, sapagkat ang Panginoon
ang magbibigay sa iyo ng pang-unawa sa lahat ng bagay. **8**
Alalahanin mo si Jesu-Cristo, mula sa binhi ni David, na binuhay
mula sa mga patay. Ayon ito sa aking mensahe ng ebanghelyo,
9 kung saan ako ay nagdurusa na humantong sa pagkakadena
sa akin na parang isang kriminal. Ngunit ang salita ng Diyos
ay hindi nakatanikala. **10** Kaya tinitiis ko ang lahat ng bagay
para sa mga pinili, upang matamo din nila ang kaligtasan na
nakay Cristo Jesus, na may kaluwalhatian na walang hanggan.
(aiōnios g166) **11** Ang kasabihang ito ay mapagkakatiwalaan,
“Kung namatay tayong kasama niya, mabubuhay din tayo
kasama niya. **12** Kung magtitiis tayo, maghahari din tayong
kasama niya. Kung ikakaila natin siya, ikakaila din niya tayo. **13**
Kung hindi tayo tapat, nananatili siyang tapat, sapagkat hindi
niya maaaring ipagkaila ang kaniyang sarili.” **14** Palagi mo
silang paalalahanan ng mga bagay na ito. Pagsabihan mo sila
sa harap ng Diyos na huwag makipag-away tungkol sa mga
salita. Dahil, walang mapapakinabangan dito. Dahil dito may
pagkawasak para sa mga nakikinig. **15** Gawin mo ang lahat
mong makakaya upang iharap ang iyong sarili na karapat-
dapat sa Diyos bilang isang manggagawang walang dapat
ikahiya. Panghawakan mo ng tama ang salita ng katotohanan.
16 Iwasan ang usapang malaswa, na siyang nagiging daan sa
higit pang kawalan ng pagkilala sa Diyos. **17** Ang kanilang salita
ay kakalat tulad ng ganggrena. Kabilang dito sina Himeneo at
Fileto. **18** Sila ang mga lalaking nalihis sa katotohanan. Sinasabi

nila na ang muling pagkabuhay ay nangyari na. Ginugulo nila
ang pananampalataya ng ilan. **19** Gayunman, nakatayo ang
matibay na pundasyong itinatag ng Diyos. Mayroon itong tatak
na ganito: “Nakikilala ng Panginoon kung sino ang mga kaniya”
at “Bawat isang tumatawag sa pangalan ng Panginoon ay
dapat lumayo sa kasamaan” **20** Sa mayamang tahanan, hindi
lamang lalagyang yari sa ginto at pilak ang naroon. May mga
lalagyan ding yari sa kahoy at putik. Ang ilan sa mga ito ay
ginagamit sa marangal ngunit ang ilan ay sa hindi marangal. **21**
Kung sinuman ang maglinis ng kaniyang sarili mula sa hindi
marangal na pagkakagamit, siya ay isang marangal na lalagyan.
Siya ay ibinukod, kagamit-gamit sa kaniyang Panginoon, at
inihanda para sa bawat mabuting gawain. **22** Lumayo sa mga
makalamang pagnanasa ng kabataan. Pagsikapan na matamo
ang katuwiran, pananampalataya, pag-ibig, at kapayapaan
kasama ang mga tumatawag sa Panginoon mula sa malinis
na puso. **23** Ngunit tanggihan ang mga walang kabuluhan at
mangmang na mga katanungan. Alam mo na hahantong ang
mga ito sa pagtatalo. **24** Hindi dapat nakikipag-away ang lingkod
ng Panginoon. Sa halip dapat siyang maging marahan sa lahat,
may kakayahang magturo, at matiyaga. **25** Dapat niyang turuan
ang mga sumasalungat sa kaniya ng may kababaang-loob.
Baka sakaling pagkalooban sila ng Diyos ng pagsisisi para sa
pagkaalam sa katotohanan. **26** Maliliwanagan muli ang kanilang
isip at makakawala sa bitag ng diyablo, pagkatapos na sila ay
kaniyang bihagin para sa kaniyang kalooban.

3 Ngunit alamin ito: na sa mga huling araw ay magkakaroon ng
kahirapan. **2** Sapagkat ang mga tao ay magiging makasarili,
maibigin sa pera, mayabang, hambog, mga lapastangan, suwail

sa mga magulang, walang utang na loob, at hindi banal. 3
Sila ay mawawalan ng likas na pag-ibig, hindi mapayapa, mga
mapanira, walang pagpipigil sa sarili, marahas, hindi maibigin
sa mabuti. 4 Sila ay magiging mga taksil, matigas ang ulo,
palalo, maibigin sa kalayawan sa halip na maibigin sa Diyos.
5 Magkukunwari silang mga maka-diyos ngunit itatanggi nila
ang kapangyarihan nito. Layuan mo ang mga taong ito. 6
Sapagkat ilan sa kanila ay pumapasok sa mga bahay at nang-
aakit ng mga mangmang na babae. Ang mga babaeng ito
ay patong-patong ang mga kasalanan at natatangay ng iba't-
ibang pagnanasa. 7 Ang mga babaeng ito ay palaging nag-
aaral, ngunit kahit kailan wala silang kakayahang magkaroon
ng pang-unawa sa katotohanan. 8 Sa ganoon ding paraan
na tulad ni Janes at Jambres na sumalungat kay Moises. Sa
paraang ito ang mga bulaang tagapagturo ay sumalungat din sa
katototohanan. Sila ang mga kalalakihan na nasira ang kaisipan,
hindi sang-ayon sa pananampalataya. 9 Ngunit hindi sila uunlad.
Sapagkat mahahayag ang kanilang kahangalan sa lahat, tulad
ng mga kalalakihang ito. 10 Ngunit para sa iyo, sinunod mo ang
aking mga katuruan, pag-uugali, layunin, pananampalataya,
mahabang pagtitiis, pag-ibig, pagtitiyaga, 11 pag-uusig, pagtitiis,
at kung ano ang nangyari sa akin sa Antioquia, Iconio, at Listra.
Tiniis ko ang mga pag-uusig. Sa lahat ng mga ito, ay sinagip
ako ng Panginoon. 12 Ang lahat ng gustong mamuhay ng
matuwid kay Cristo Jesus ay uusigin. 13 Ang masasamang
tao at ang mga mapagpanggap ay mas lalong lalala. Ililigaw
nila ang iba. Sila mismo ay maililigaw. 14 Ngunit para sa iyo,
manatili ka sa mga bagay na iyong natutunan at matibay mong
pinaniniwalaan. Alam mo kung kanino ka natuto. 15 Alam mo

na mula sa iyong kabataan nalaman mo na ang sagradong
kasulatan. Ang mga ito ang nagbibigay karunungan sa iyo para
sa kaligtasan sa pamamagitan ng pananampalataya kay Cristo
Jesus. **16** Lahat ng kasulatan ay kinasihan ng Diyos. Ito ay
mapapakinabangan sa pangangaral, sa pagsaway, pagtatama
sa mali, at pagsasanay sa katuwiran. **17** Ito ay upang ang
lingkod ng Diyos ay magkaroon ng kakayahan, at mabigyan ng
kasangkapan sa lahat ng mabuting gawa.

4 Ibinibigay ko ang taimtim na kautusang ito sa harap ng Diyos
at ni Cristo Jesus, na siyang hahatol sa mga buhay at sa
mga patay, at dahil sa kaniyang pagpapakita at sa kaniyang
kaharian. **2** Ipangaral mo ang Salita. Maging handa kung
ito ay napapanahon at kung hindi napapanahon. Pagwikaan,
pagsalitaan, at pangaralan mo sila ng may buong pagtitiyaga at
pagtuturo. **3** Sapagkat darating ang panahon kung saan hindi na
matitiis ng mga tao ang mga totoong aral. Sa halip, tatambakan
nila ang kanilang mga sarili ng mga guro na naayon sa kanilang
mga nais. Makikiliti sila sa kanilang pakikinig. **4** Tatalikod sila sa
pakikinig sa katotohanan, at makikinig sila sa mga alamat. **5**
Ngunit ikaw, maging mahinahon ka sa lahat ng bagay, pagtiisan
mo ang paghihirap, gawin mo ang gawain ng isang ebanghelista,
tuparin mo ang iyong paglilingkod. **6** Sapagkat ako ay ibinubuhos
na. Dumating na ang araw ng aking pag-alis. **7** Nakipaglaban
ako ng mabuti sa paligsahan, natapos ko ang aking takbuhin,
napanatili ko ang pananampalataya. **8** Ang korona ng katuwiran
ay nakalaan na para sa akin, na ibibigay sa akin ng Panginoon,
ang matuwid na hukom, sa araw na iyon. At hindi lamang sa
akin ngunit sa lahat din ng umiibig sa kaniyang pagpapakita. **9**
Gawin mo ang iyong makakaya upang makarating agad sa akin.

10 Sapagkat iniwan ako ni Demas. Iniibig niya ang kasalukuyang
mundong ito at pumunta sa Tesalonica. Pumunta si Cresente sa
Galacia, at pumunta si Tito sa Dalmacia. **(aiōn g165)** 11 Si Lucas
lamang ang kasama ko. Dalhin mo si Marcos at isama mo dahil
malaki ang naitutulong niya sa akin sa gawain. 12 Pinapunta ko
si Tiquico sa Efeso. 13 Dalhin mo kapag pupunta ka dito ang
balabal na iniwan ko sa Troas kasama si Carpus at ang mga
aklat, lalo na ang mga sulatan. 14 Si Alejandro na panday ay
nagpakita ng maraming masasamang gawa laban sa akin. Ang
Panginoon ang maniningil sa kaniya ayon sa kaniyang mga
gawa. 15 Bantayan mo din ang iyong sarili laban sa kaniya,
sapagkat labis niyang sinasalungat ang ating mga salita. 16 Sa
una kong pagtatanggol ay walang nanatili sa akin. Sa halip,
iniwan ako ng lahat. Hindi sana ito maibilang laban sa kanila.
17 Ngunit nanatili ang Panginoon sa akin at ako ay pinalakas
upang sa pamamagitan ko, ang pagpapahayag ay ganap na
matupad at upang marinig ng lahat ng mga Gentil. Sinagip ako
mula sa bibig ng leon. 18 Sasagipin ako ng Panginoon sa bawat
masasamang gawa at ililigtas ako para sa kaniyang kaharian sa
langit. Sa kaniya ang kaluwalhatian magpakailanman. Amen.
(aiōn g165) 19 Batiin mo si Priscila, si Aquila at ang sambahayan
ni Onesiforo. 20 Nanatili si Erasto sa Corinto ngunit iniwan ko
si Tropimo na may sakit sa Mileto. 21 Gawin mo ang iyong
makakaya na makarating bago ang taglamig. Binabati kayo ni
Eubulo, gayundin si Pudente, Lino, Claudia at lahat ng mga
kapatid. 22 Sumainyo nawa ang Panginoon sa Espiritu. Ang
biyaya nawa ay sumainyo.

Tito

1 Pablo, isang lingkod ng Diyos at isang apostol ni Jesu- Cristo,
para sa pananalig ng mga pinili ng Diyos at sa kaalaman ng
katotohanang naaayon sa kabanalan. **2** Ang mga ito ay nasa
pagtitiwala sa buhay na walang hanggan na ang Diyos, siyang
walang pagsisinungaling, ay ipinangako bago ang lahat ng
panahon. **(aiōnios g166)** **3** At sa takdang panahon, ipinahayag
niya ang kanyang salita sa mensahe na ipinagkatiwala sa akin
upang isalaysay. Ginawa ko ito dahil sa utos ng Diyos na
ating tagapagligtas. **4** Kay Tito, isang tunay na anak sa ating
pangkalahatang pananampalataya. Biyaya, awa at kapayapaan
mula sa Diyos Ama at tagapagligtas na si Cristo Jesus. **5**
Para sa ganitong layunin iniwan kita sa Creta, upang ikaw
ang maaaring mag-ayos ng mga bagay na hindi pa natapos
at magtalaga ng mga nakatatanda sa bawat lungsod gaya ng
iniutos ko sa iyo. **6** Ang isang nakatatanda ay dapat walang
kapintasan, may iisang asawa, mayroong masunurin na mga
anak hindi naparatangan ng pagiging masama o matigas ang ulo.
7 Kinakailangan para sa tagapangasiwa, bilang tagapamahala
ng sambahayan ng Diyos, ay walang kapintasan. Hindi dapat
matabil at walang pagpipigil sa sarili. Hindi madaling magalit,
hindi lulon sa alak, hindi isang palaaway, at hindi isang taong
sakim. **8** Subalit dapat bukas ang kaniyang tahanan sa mga
panauhin at isang kaibigan ng mabuti. Dapat siya ay matino,
matuwid, makadiyos, at may pagpipigil sa sarili. **9** Dapat siya
ay matibay na nananangan sa naiturong mapakakatiwalaang
mensahe, upang yaon siya ay maaaring magpalakas sa mga
iba pa sa pamamagitan ng mabuting katuruan, at maituwid
yaong mga sumasalungat sa kanya. **10** Dahil marami ang taong

naghihimagsik, lalo na sa yaong mga tuli. Walang silbi ang
kanilang mga salita. Nililinlang nila at pinamumunuan ang mga
tao sa maling dako. **11** Kinakailangan pigilan ang kanilang mga
labi. Sila ay nagtuturo ng hindi dapat ituro para sa kahiya-
hiyang kapakinabangan at winawasak ang mga pamilya. **12** Isa
sa kanila, isang matalinong tao mula sa kanila, ang nagsabi
“Ang mga Creto ay walang tigil sa pagsisinungaling, masama
at mapanganib na mga hayop, tamad ang mga sikmura.” **13**
Ang pahayag na ito ay totoo, kaya mahigpit mo silang iwasto
sa gayon sila ay maaaring maayos sa pananampalataya. **14**
Huwag paglaanan ng pansin ang mga kathang isip ng Judio o
sa mga kautusan ng mga taong tumalikod sa katotohan. **15** Sa
yaong mga dalisay, lahat ng mga bagay ay dalisay. Ngunit sa
yaong mga marumi at hindi naniniwala ay walang kadalisayan.
Sapagkat ang kanilang mga pag-iisip at mga budhi ay madumi.
16 Sinasabi nila na kilala ang Diyos, ngunit kanilang itinatatwa
siya sa pamamagitan ng kanilang mga gawa. Sila ay kasuklam-
suklam at masuwayin. Sila ay tumututol sa anumang mabuting
gawa.

2 Ngunit ikaw, sabihin ang tama kasama ng tapat na pagtuturo.
2 Ang mga nakatatandang lalake ay dapat maging mahinahon,
marangal, matino, nasa tamang pananampalataya, sa pag-ibig,
at sa katiyagaan. **3** Ang mga nakatatandang babae gayon din
dapat laging ipakilalang sila rin ay kagalang-galang at hindi mga
tsismosa. Sila ay hindi dapat inalipin ng sobrang alak. Sila ay
dapat nagtuturo ng kung ano ang mabuti **4** upang masanay
ang mga nakababatang babae sa matinong pagmamahal sa
kanilang sariling mga asawa at mga anak. **5** Sila ang dapat
magsanay sa kanila na maging matino, dalisay, mga mabuting

tagapangalaga ng tahanan at masunurin sa kanilang sariling
mga asawa. Dapat nilang gawin ang mga bagay na ito upang
ang Salita ng Diyos ay hindi maalipusta. **6** Sa parehong paraan,
himukin ninyo ang mga nakababatang lalake upang maging
matino. **7** Sa lahat ng paraan, ihayag ang inyong sarili bilang
isang huwaran ng mabubuting gawa; at kapag nagtuturo kayo,
ipakita ang katapatan at karangalan. **8** Magpahayag ng isang
mensahe na nakapagpapalakas at walang kapintasan, kaya
yaong sinuman ang sumasalungat ay mapahiya, dahil wala
siyang masamang masasabi tungkol sa atin. **9** Ang mga alipin
ay dapat sumunod sa kanilang amo sa lahat ng bagay. Sila
ay dapat magbigay-lugod at hindi mangatwiran sa kanila. **10**
Hindi sila dapat mangupit. Sa halip, dapat silang magpakita ng
lahat ng mabuting pananalig, upang sa lahat ng paraan, sila
ay magpaganda sa ating katuruan tungkol sa Diyos na ating
tagapagligtas. **11** Pagkat ang biyaya ng Diyos ay nahayag sa
lahat ng tao. **12** Ito ay nagsasanay sa atin na tumanggi sa
walang kabanalan at makamundong pagkahumaling. Ito ang
nagsanay sa ating mamuhay ng matino, makatarungan at sa
makadiyos na paraan sa kapanahunan ngayon **(aiōn g165)** **13**
habang tayo ay nag-aabang sa pagtanggap ng ating pinagpalang
pag-asa, ang kahayagan ng kaluwalhatian ng ating dakilang
Diyos at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo. **14** Ibinigay ni Jesus
ang kanyang sarili para sa atin upang tubusin tayo sa lahat ng
kawalan ng batas at gawing dalisay, para sa kanyang sarili,
isang natatanging mga tao na sabik sa paggawa ng mabubuti.
15 Ipahayag mo at ang lahat ng mga ito sa pagpalakas ng loob.
Magbigay ng pag-aayos kasama lahat ng kapangyarihan. Huwag
mong hayaang may isang magpasawalang bahala sa iyo.

3 Ipaalala sa kanila na magpasakop sa mga namumuno at may
kapangyarihan, upang sundin sila, para maging handa sa lahat
ng mabuting gawa. 2 Paalalahanan sila wag manglait nang
sinuman, iwasan ang pagtalo-talo, hayaan ang ibang mga tao sa
kanilang pamamaraan, at magpakita ng kababaan ng loob sa
lahat ng tao. 3 Minsan tayo ay naging pabaya at suwail. Dati
tayo ay naligaw at inalipin sa iba't ibang mga pagkahumaling
at kasiyahan. Namuhay tayo sa kasamaan at inggit. Tayo ay
kasuklam-suklam at kinamuhian ang isa't-isa. 4 Ngunit kapag
ang kabutihan at pagmamahal ng ating Diyos na tagapagligtas
ay nalantad sa sangkatauhan, 5 eto ay hindi sa pamamagitan
na ating makatuwirang mga nagawa, kundi dahil sa kanyang
habag kaya tayo ay naligtas. Niligtas nya tayo sa pamamagitan
ng paghuhugas ng bagong kapanganakan at pagpapabago sa
pamamagitan ng Banal na Espirito. 6 Masaganang binuhos
ng Panginoon sa atin ang Banal na Espirito sa pamamagitan
ng ating Tagapagligtas na si Jesu Cristo. 7 Ginawa Nya ito,
upang, ang mga pinawalang sala sa pamamagitan ng kanyang
biyaya, tayo'y maaring maging kabahagi sa kasiguraduhan
ng buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** 8 Itong mensahe
na ito ay mapagkakatiwalaan. Gusto ko kayong magsalita ng
may kalakasan ng loob tungkol sa mga bagay na ito, Nang
sa gayon ang mga nagtitiwala sa Diyos ay maghangad ng
mabubuting gawa na nilagay Niya bago sa kanila. Ang mga
bagay na ito ay maganda at kapakipakinabang para sa lahat ng
tao. 9 Ngunit iwasan ang kawalang katuturan na pagtatalo at
mga pagkakasunod-sunod ng lahi at pagkakagalit-galit at hindi
pagkakasundo tungkol sa mga batas. Ang mga bagay na iyon
ay walang halaga at hindi kapakipakinabang. 10 Itanggi ang

sinumang nagdudulot ng pagkahati-hati sa inyo, pagkatapos
ng isa o dalawang babala, **11** at ipaalam na ang taong ito ay
tumalikod sa tamang daan at nagkakasala at sinumpa ang
kanyang sarili. **12** Nang pinapunta ko sa inyo sila Artemas at
Tychicus, magmadali at sumama kayo sa akin sa Nicopolis, kung
saan ako nagpasyang magpalipas ng tag-lamig. **13** Magmadali
at papuntahin si Zenas, ang dalubhasa sa batas, at si Apollos,
nang sa gayon wala ng kakulangan. **14** Ang ating mga tao dapat
matutunan ang makisali sa paggawa ng mabuti na tumutugon sa
mga agarang pangangailangan upang sila ay maging mabunga.
15 lahat ng mga kasama ko ay bumabati sa inyo. Batiin ninyo
ang lahat ng nagmamahal sa atin dahil sa pananampalataya.
Sumainyo lahat ang biyaya.

Filemon

1 Si Pablo, isang bilanggo kay Jesu-Cristo, at kapatid na
Timoteo, kay Filemon, aming minamahal na kaibigan at
kamanggagawa, **2** at kay Apia aming kapatid na babae, at kay
Arquipo aming kapwa kawal, at sa mga mananampalataya na
nagtitipon sa iyong tahanan: **3** Biyaya sa inyo at kapayapaan
mula sa Diyos ating Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo. **4**
Lagi kong pinasasalamatan ang aking Diyos. Binabanggit kita
sa aking mga panalangin. **5** Narinig ko ang pagmamahal at
pananampalataya na mayroon ka sa Panginoong Jesus at
sa lahat ng mananampalataya. **6** Ipinapanalangin ko na ang
pakikisama ng iyong pananampalataya ay maging mabisa para
sa kaalaman ng lahat ng mabuting bagay na sumasa-atin kay
Cristo. **7** Sapagkat ako'y lubhang nagagalak at nagiginhawaan
sa iyong pag-ibig, dahil ang mga puso ng mga mananampalataya
ay pumayapa sa pamamagitan mo, kapatid. **8** Kaya kahit na
mayroon akong lahat ng katapangan kay Cristo na utusan ka
kung ano ang dapat mong gawin, **9** sa halip dahil sa pag-ibig,
ako ay nakikiusap sa iyo- ako, si Pablo, isang matandang lalaki,
at ngayon isang bilanggo para kay Cristo Jesus. **10** Ako ay
nakikiusap sa iyo tungkol sa aking anak na si Onesimo, ako'y
naging ama niya sa aking pagkakagapos. **11** Dahil minsan
siyang walang pakinabang sa iyo, pero ngayon ay kapaki-
pakinabang na sa iyo at sa akin. **12** Pinadala ko siya—ang
aking puso—muli sa iyo. **13** Nais ko sanang manatili siya sa
aking piling, upang siya ang maglingkod sa akin kahalili mo,
habang ako ay naka-tanikala alang-alang sa ebanghelyo. **14**
Ngunit ayaw kong gumawa ng anumang bagay na wala ang
iyong pahintulot. Ginawa ko ito para anumang mabuting gawain

ay mula sa sarili mong kagustuhan at hindi dahil pinilit kita.
15 Marahil ang dahilan kaya siya nahiwalay sa iyo sandali, ay
upang siya ay matanggap mong muli magpakailanman. **(aiōnios
g166)** 16 Hindi bilang isang alipin, ngunit higit sa pagiging isang
alipin, bilang minamahal na kapatid—lalo na sa akin, at lalo
pa para sa iyo, kapwa sa laman at sa Panginoon. 17 At sa
gayon kung ako ay tinuturing mong katuwang, tatanggapin
mo siya katulad ng pangtanggap mo sa akin. 18 Pero kung
siya man ay nagkamali sa iyo sa anumang paraan o anuman
ang utang sa iyo, sa akin mo iyon singillin. 19 Ako, si Pablo,
sinulat ko ito sa pamamagitan ng aking sariling kamay: ako
ang magbabayad sa iyo. Hindi ko na binabanggit sa iyo na
utang mo sa akin ang iyong buhay. 20 Oo, kapatid, hayaan mo
akong magkaroon ng ilang kagalakan sa Panginoon mula sa iyo;
pasiglahin mo ang aking puso kay Kristo. 21 Dahil nagtitiwala sa
iyong pagsunod, sumulat ako sa iyo na alam kong magagawa
mo ang higit pa sa aking hinihiling. 22 Gayun din, maghanda ng
silid panauhin para sa akin, umaasa ako na sa pamamagitan ng
inyong mga panalangin ako ay makakadalaw sa inyo agad. 23 Si
Epafras, aking kapwa bilanggo kay Kristo Jesus, ay bumabati sa
inyo, 24 gayun din sina Marcos, Aristarco, Demas, Lucas, mga
kamanggagawa ko. 25 Nawa ang pagpapala ng Panginoong
Jesu Cristo ay mapasa-inyong espiritu. Amen.

Mga Hebreo

1 Noon unang panahon, nakipag-usap ang Diyos sa ating mga ninuno sa pamamagitan ng mga propeta ng maraming beses at sa iba't-ibang paraan. **2** Ngunit sa mga araw na ito, nakikipag-usap ang Diyos sa atin sa pamamagitan ng Anak na siyang hinirang na tagapagmana ng lahat ng bagay, at sa pamamagitan niya ginawa ang mundo. **(aiōn g165)** **3** Ang kaniyang Anak ang ningning ng kaniyang kaluwalhatian, ang totoong katangian ng kaniyang diwa, at pinapanatili niya ang lahat sa pamamagitan ng salita ng kaniyang kapangyarihan. Pagkatapos niyang nakamit ang paglilinis ng mga kasalanan, umupo siya sa kanang kamay ng kataas-taasang kamahalan. **4** Siya ay naging higit na mataas sa mga anghel, sapagkat ang pangalan na kaniyang minana ay mas mahusay kaysa sa kanilang pangalan. **5** Sapagkat sino sa mga anghel ang pinagsabihan niya kailanman ng, “Ikaw ay aking anak, ngayon ako ay naging iyong ama?” At muli, “Ako'y magiging ama sa kaniya, at siya ay magiging anak sa akin”? **6** Muli, nang isinugo ng Diyos ang panganay sa mundo, sinasabi niya, “Lahat ng anghel ng Diyos ay kinakailangang sumamba sa kaniya.” **7** Tungkol sa mga anghel sinasabi niya, “Siya na ginagawang mga anghel niya na mga espiritu at ang kaniyang mga lingkod na mga lagablab ng apoy.” **8** Ngunit tungkol sa Anak sinasabi niya, “Ang iyong trono, O Diyos, ay walang hanggan. Ang setro ng iyong kaharian ay setro ng katarungan. **(aiōn g165)** **9** Minahal mo ang katuwiran at kinasusuklaman ang kawalan ng pagsunod sa batas, kaya ang Diyos, na iyong Diyos ay nagbuhos sa iyo ng langis ng kagalakan nang higit sa iyong mga kasamahan. **10** Noong simula, O Panginoon, inilagay mo ang pundasyon ng mundo. Ang kalangitan ay gawa ng iyong

mga kamay. 11 Ang mga ito ay mawawala, ngunit ikaw ay
magpapatuloy. Silang lahat ay maluluma na parang kasuotan.
12 Iiligpitin mo sila katulad ng isang balabal, at mapapalitan sila
katulad ng isang kasuotan. Ngunit ikaw ay mananatili ikaw at ang
iyong mga taon ay hindi titigil." 13 Ngunit wala isa man sa mga
anghel ang kaniyang pinagsabihan ng nito kahit kailan, "Maupo
ka sa aking kanang kamay hanggang ang iyong mga kaaway ay
gawin kong tuntungan ng iyong mga paa"? 14 Hindi ba't ang
lahat ng mga anghel ay espiritu na ipinadala upang maglingkod
at pangalagaan ang mga taong magmamana ng kaligtasan?"
2 Kaya nararapat na pagtuunan natin ng pansin kung ano ang
ating mga narinig, upang hindi tayo matangay palayo dito. 2
Sapagkat kung ang mensahe na sinabi sa pamamagitan ng
mga anghel ay totoo, at ang bawat paglabag at pagsuway
ay tatanggap ng nararapat na kaparusahan, 3 paano tayo
makakatakas kung ating babalewalain ang dakilang kaligtasan?
—kaligtasan na unang ipinahayag ng Panginoon at pinatunayan
sa atin ng mga nakarinig nito. 4 Pinatunayan din ito ng Diyos sa
pamamagitan ng mga tanda, mga kamangha-manghang gawa,
at sa pamamagitan ng iba't- ibang mga makapangyarihang
gawa, at sa pamamagitan ng kaloob ng Banal na Espiritu na
kaniyang ipinamahagi ayon sa kaniyang kalooban. 5 Hindi
ipinamahala ng Diyos sa mga anghel ang sanlibutang darating
na aming tinutukoy. 6 Sa halip, may nagpatunay mula sa isang
dako at nagsabing, "Ano ba ang tao, na iyong inaalala? O
ang anak ng tao, na iyong pinapahalagahan? 7 Ginawa mo
ang taong bahagyang mas mababa kaysa sa mga anghel;
kinoronahan mo siya ng kaluwalhatian at karangalan. (Nilagay
mo siya sa ilalim ng gawa ng iyong mga kamay.) 8 Inilagay mo

ang lahat na mapasailalim sa kaniyang mga paa". Sapagkat
ipinasailalim ng Diyos ang lahat sa sangkatauhan. Wala siyang
iniwan na anuman na hindi naipasailalim sa kaniya. Ngunit
ngayon, hindi pa natin makita ang lahat na ipinasailalim sa
kaniya. **9** Gayon pa man, nakikita natin ang isa na ginawa sa
maikling panahon, na mababa kaysa mga anghel— si Jesus,
dahil sa kaniyang paghihirap at kamatayan ay kinoronahan ng
kaluwalhatian at karangalan. Kaya ngayon sa pamamagitan
ng biyaya ng Diyos, naranasan ni Jesus ang kamatayan para
sa bawat tao. **10** Sapagkat nararapat na ang Diyos, dahil
para sa kaniya at sa pamamagitan niya ay nagkaroon ng
lahat ng mga bagay, sa pagdadala ng maraming mga anak
tungo sa kaluwalhatian, ay gawing sakdal ang nagtatag ng
kanilang kaligtasan sa pamamagitan ng pagdurusa. **11** Sapagkat
parehong ang tagapaghandog at mga ihinahandog ay iisa lang
ang pinanggalingan, ang Diyos. Dahil dito, ang tagapaghandog
nila sa Diyos ay hindi nahihiyang tawagin silang mga kapatid. **12**
Sinasabi niya, "Ipapahayag ko ang iyong pangalan sa aking mga
kapatid, aawitin ko ang tungkol saiyo sa loob ng pagpupulong."
13 At sinasabi niyang muli, "Magtitiwala ako sa kaniya." At muli,
"Masdan ninyo, heto ako at ang mga anak na ibinigay sa akin ng
Diyos." **14** Kaya, dahil lahat ng mga anak ng Diyos ay kabahagi
ng laman at dugo, nakibahagi rin si Jesus sa mga bagay na
ito, upang sa pamamagitan ng kamatayan ay maaari niyang
mapawalang bisa ang may kapangyarihan ng kamatayan, na
ibig sabihin, ay ang diyablo. **15** Ito ay upang mapalaya niya
ang lahat na sa pamamagitan ng pagkatakot sa kamatayan ay
napasailalim sa pagkaalipin sa buong buhay nila. **16** Sapagkat
tunay nga na hindi ang mga anghel ang tinutulungan niya. Sa

halip, tinutulungan niya ang mga kaapu-apuhan ni Abraham. 17
Kaya kinakailangan niyang maging katulad ng kaniyang mga
kapatid sa lahat ng paraan, upang siya ay maging maawain
at tapat na pinakapunong pari sa mga bagay para sa Diyos,
at upang maaari niyang makamit ang kapatawaran para sa
kasalanan ng mga tao. 18 Dahil si Jesus mismo ay naghirap,
noong siya ay tinukso, kaya niyang tulungan ang mga natukso.
3 Kaya, mga banal na kapatid, mga kasama sa makalangit na
pagtawag, alalahanin ninyo si Jesus na Apostol at Pinakapunong
Pari na aming ipinapahayag. 2 Siya ay tapat sa Diyos, na
naghirang sa kaniya, katulad ng pagiging tapat ni Moises sa
lahat ng sambahayan ng Diyos. 3 Sapagkat si Jesus ay itinuring
na higit na karapat-dapat na maluwalhati kaysa kay Moises,
dahil ang gumawa ng bahay ay higit na may karangalan kaysa
sa bahay mismo. 4 Sapagkat ang bawat bahay ay itinayo
ng isang tao, ngunit ang nagtayo ng lahat ng bagay ay ang
Diyos. 5 Sa katunayan, si Moses ay isang tapat na lingkod sa
lahat ng sambahayan ng Diyos, nagbibigay patotoo tungkol
sa mga bagay na sinasabing magaganap sa hinaharap. 6
Ngunit si Cristo ang Anak na pinagkatiwalaan sa sambahayan
ng Diyos. Tayo ang kaniyang bahay kung ating mahigpit na
panghahawakan ang ating pananalig at kapurihan ng pananalig.
7 Kaya, gaya ng sinasabi ng Banal na Espiritu, “Sa araw na
ito, kung marinig ninyo ang kaniyang tinig, 8 Huwag patigasin
ang inyong mga puso gaya ng panghihimagsik na ginawa
ng mga Israelita sa panahon ng pagsubok sa ilang. 9 Ito ay
nang naghimagsik ang inyong mga ninuno sa pagsubok sa
akin, at nang apatnapung taon na, nakita nila ang aking mga
gawa. 10 Kaya hindi ako nalugod sa lahing ito. Sinabi ko,

“Sila ay palaging naliligaw sa kanilang mga puso at hindi nila
alam ang aking mga paraan. 11 Kaya sa galit ko sila ay aking
isinumpa: sila ay hindi makapapasok sa aking pahingahan.” 12
Mag-ingat kayo mga kapatid, upang hindi magkaroon ng isang
masamang puso na walang pananampalataya sa sinuman sa
inyo, isang puso na tatalikod mula sa buhay na Diyos. 13 Sa
halip, palakasin ang loob ng bawat isa araw-araw, habang ang
panahon ay matatawag pang ngayon, upang walang sinuman sa
inyo ang maaaring mapatigas sa pamamagitan ng pandaraya
ng kasalanan. 14 Sapagkat tayo ay naging kasama ni Cristo
kung patuloy nating panghahawakan ang ating pananalig sa
kaniya mula sa simula hanggang sa katapusan. 15 Tungkol dito
ito sinabing, “Ngayong araw, kung makikinig kayo sa kaniyang
tinig, huwag ninyong patigasin ang inyong mga puso gaya
ng ginawa ng mga Israelita sa kanilang paghihimagsik.” 16
Sino ang nakarinig sa Diyos at naghimagsik? Hindi ba't ang
lahat na pinangunahan ni Moses na lumabas sa Egipto? 17 At
kanino nagalit ang Diyos sa apatnapung taon? Hindi ba't sa mga
nagkasala, na ang mga patay na katawan ay nakaratay sa ilang?
18 Kanino sumumpa ang Diyos na hindi na sila makapapasok
sa kaniyang kapahingahan, hindi ba ang mga sumuway sa
kaniya? 19 Nakita natin na hindi sila nakapasok sa kaniyang
kapahingahan dahil sa kawalan ng pananampalataya.

4 Kaya, kailangan nating maging maingat upang walang
sinuman sa inyo ang mabigo upang maabot ang patuloy na
pangako na pagpasok sa kapahingahan ng Diyos. 2 Sapagkat
nasa atin ang magandang balita tungkol sa kapahingahan ng
Diyos na ipinahayag sa atin gaya katulad ng mga Israelita,
ngunit walang pakinabang ang mensahe sa mga nakarinig

nito na walang kalakip na pananampalataya. 3 Sapagkat tayo,
ang naniwala— tayo rin ang makakapasok sa kapahingahan,
gaya ng sinabi, “Katulad ng aking isinumpa sa poot, Hindi
sila makapapasok sa aking kapahingahan.” Sinabi niya ito,
bagama't ang kaniyang mga nilikhang gawain ay natapos na
mula sa simula pa ng mundo. 4 Sapagkat nasabi niya sa isang
dako hinggil sa ikapitong araw, “Ang Diyos ay nagpahinga sa
ikapitong araw mula sa lahat ng kanyang mga nilikha.” 5 Muli ay
sinabi niya, “Hindi sila makakapasok sa aking kapahingahan.” 6
Kaya, dahil ang kapahingahan ng Diyos ay nakalaan hanggang
ngayon para sa ilan upang makapasok, at dahil maraming mga
Israelita na nakarinig ng magandang balita tungkol sa kaniyang
kapahingahan ay hindi nakapasok dahil sa pagsuway. 7 Muli
ang Diyos ay nagtakda ng tiyak na araw, na tinatawag na
“Ngayon”. Itinakda niya ang araw na ito nang nakipag-usap siya
sa pamamagitan ni David, na sinabi noon pa pagkatapos ng
unang pagsasabi nito, “Ngayon, kung pakikinggan ninyo ang
kaniyang tinig, huwag ninyong patigasin ang inyong mga puso.”
8 Kung naibigay na ni Joshua sa kanila ang kapahingahan,
hindi na magsasalita ang Diyos tungkol sa ibang araw. 9 Kaya,
mayroon pa ring isang Araw ng Pamamahinga na nakalaan sa
mga tao ng Diyos. 10 Sapagkat sinuman ang makapapasok sa
kapahingahan ng Diyos kailangan siya mismo din ay nagpahinga
mula sa kaniyang mga ginagawa, katulad ng ginawa ng Diyos.
11 Kaya manabik tayo na makapasok sa kapahingahan na
iyon, upang walang sinuman ang mahulog sa uri ng pagsuway
na kanilang ginawa. 12 Dahil ang salita ng Diyos ay buhay,
mabisa at mas matalim pa kaysa sa espada na may dalawang
talim. Tumatagos ito kahit na sa paghahati ng kaluluwa mula

sa espiritu, at sa kasu-kasuan mula sa utak ng buto. May
kakayahan itong makunawa sa mga isip at mga layunin ng puso.
13 Walang bagay nanilikha ang makakatago sa paningin ng
Diyos. Sa halip, lahat ng bagay ay lantad at hayag sa mga
mata ng dapat nating panagutan. 14 Yamang mayroon tayong
dakilang pinakapunong pari na dumaan sa pamamagitan ng
kalangitan, na si Jesus na Anak ng Diyos, dapat tayong kumapit
na mahigpit sa ating mga paniniwala. 15 Sapagkat wala tayong
pinaka-punong pari na hindi makakaramdam ng pagkahabag sa
ating mga kahinaan, ngunit siya ay tinukso sa lahat ng paraan
tulad natin, maliban lang na wala siyang kasalanan. 16 Kaya
magsilapit tayo na may pananalig sa trono ng biyaya, ng sa
gayon makatanggap tayo ng awa at makahanap ng biyaya na
makakatulong sa oras ng pangangailangan.

5 Sapagkat bawat pinaka-punong pari, na pinili mula sa mga
tao, ay itinalaga upang gumanap para sa kanila sa mga bagay na
nauukol sa Diyos, upang siya ay maaaring makapag-alay ng mga
kaloob at mga handog para sa mga kasalanan. 2 Kaya niyang
makitungo nang malumanay sa mga walang alam at sa naliligaw
sapagkat siya mismo ay napapaligiran rin ng kahinaan. 3 Dahil
dito, siya ay kinakakailangan rin na magdala ng mga handog
para sa kaniyang mga kasalanan katulad ng ginagawa niya
para sa mga kasalanan ng mga tao. 4 At walang sino man ang
makakapagparangal sa kaniyang sarili, sa halip, kinakailangang
siya ay tinawag ng Diyos, katulad ni Aaron. 5 Maging si Cristo
ay hindi pinarangalan ang kaniyang sarili sa pamamagitan ng
paglalagay sa kaniyang sarili bilang pinakapunong- pari. Sa halip
ay sinabi ng Diyos sa kaniya, "Ikaw ay aking Anak, ngayong
araw na ito ako ay naging iyong Ama.” 6 Ito ay katulad lang din

ng kaniyang sinabi sa ibang lugar, "Ikaw ay pari magpakailanman
ayon sa pagkapari ni Melquisedec.” **(aiōn g165)** **7** Sa panahon
ng kaniyang laman, nag-alay siya ng mga panalangin at mga
kahilingan, nakikiusap ng may pagluha sa Diyos, na may
kakayahang makapagliligtas sa kaniya mula sa kamatayan.
Dahil sa kaniyang paggalang sa Diyos, siya ay pinakinggan. **8**
Bagama't siya ay anak, natutunan niya ang pagsunod mula sa
mga bagay na kaniyang tiniis. **9** Siya ay ginawang ganap at
sa pamamaraang ito, siya ang dahilan ng walang hanggang
kaligtasan para sa bawat isang sumusunod sa kaniya, **(aiōnios
g166)** **10** na itinalaga ng Diyos bilang pinaka-punong pari ayon sa
pagkapari ni Melquisedec. **11** Marami kaming masasabi tungkol
kay Jesus, ngunit mahirap itong ipaliwanag sapagkat kayo ay
mapurol sa pakikinig. **12** Kahit sa oras na ito ay marapat na
sana kayong maging tagapagturo, ngunit kinakailangan pa rin na
may magturo sa inyo ng mga pangunahing alituntunin ng mga
salita ng Diyos. Nangangailangan kayo ng gatas, hindi nang
matigas na pagkain. **13** Sapagkat sinuman na gatas pa lamang
ang iniinom ay walang karanasan sa mensahe ng katuwiran,
sapagkat siya ay sanggol pa lang. **14** Sa ibang banda, ang
matigas na pagkain ay para sa mga may ganap nang gulang,
sila na dahil sa kanilang karanasang kumilala ng tama sa mali,
ay sinanay upang maunawaan ang mabuti at masama.

6 Kung gayon, iwan na natin ang mga unang natutunan tungkol
sa mensahe ni Cristo, kailangan nating magpatuloy sa pagiging
ganap, at huwag na muling ilagay ang saligan ng pagsisisi mula
sa mga patay na gawa at ng pananampalataya sa Diyos, **2**
ni ang saligan ng katuruan tungkol sa mga pagbabautismo,
pagpapatong ng mga kamay, ang muling pagkabuhay ng mga

patay, at sa hatol na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **3** Gagawin
din natin ito kung papahintulutan ng Diyos. **4** Sapagkat imposible
para sa kanila na minsan nang naliwanagan, na nakalasap na ng
kaloob ng kalangitan, na naging kabahagi ng Banal na Espiritu,
5 at sila na nakalasap na ng mabuting salita ng Diyos at ng mga
kapangyarihan ng kapanahunang darating, **(aiōn g165)** **6** at sila
nga na nahulog na—ito ay imposible nang ibalik silang muli sa
pagsisisi. Ito ay dahil sa ipinako nilang muli para sa kanilang mga
sarili ang nag-iisang Anak ng Diyos, ginawa siyang dahilan ng
lantarang kahihiyan. **7** Sapagkat ang lupang tumanggap ng ulan
na madalas bumuhos dito at nagbibigay ng pananim na kapaki-
pakinabang para sa kanila na nagtrabaho ng lupa, ay tumanggap
ng pagpapalang galing sa Diyos. **8** Ngunit kung tubuan ito ng
tinik at dawag, ito ay walang pakinabang at nanganganib na
maisumpa. At ang kahahantungan nito ay pagkasunog. **9** Kahit
na kami ay nagsasalita na gaya nito, minamahal kong mga
kaibigan, kami ay naniniwala sa mas mabuting mga bagay ukol
sa inyo at sa mga bagay na tungkol sa kaligtasan. **10** Sapagkat
ang Diyos ay hindi liko upang limutin ang inyong gawa at ang
pag-ibig na inyong ipinakita para sa kaniyang pangalan, sa
ganoon naglingkod kayo sa mga mananampalataya at patuloy na
naglingkod sa kanila. **11** At labis naming ninanais na ang bawat
isa sa inyo ay magpakita ng parehong kasipagan hanggang
sa wakas na may buong katiyakan ng pagtitiwala. **12** Ayaw
namin na maging mabigat ang inyong katawan, sa halip maging
katulad kayo ng mga magmamana ng mga pangako dahil sa
pananampalataya at pagtitiis. **13** Sapagkat nang ginawa ng
Diyos ang kaniyang pangako kay Abraham, siya ay nanumpa sa
kaniyang sarili, sapagkat hindi siya makapanumpa sa mas higit

sa kaniya. 14 Sinabi niya, “Tunay na ikaw ay aking pagpapalain,
at labis kong dadagdagan ang iyong mga kaapu-apuhan." 15
Sa ganitong paraan, natanggap ni Abraham kung ano ang
ipinangako pagkatapos niyang maghintay ng may pagtitiis.
16 Sapagkat ang mga tao ay nanunumpa sa mas mataas sa
kanilang mga sarili, at sa bawat pagtatalo nila, ang sinumpaan
ang siyang pangwakas bilang pagpapatunay. 17 Nang nagpasya
ang Diyos na ipakita ng mas malinaw sa mga tagapagmana ng
pangako ang hindi nagbabagong katangian ng kaniyang layunin,
tiniyak niya ito ng may panunumpa. 18 Ginawa niya ito upang
sa pamamagitan ng dalawang bagay na hindi nababago, na
kung saan hindi maaaring magsinungaling ang Diyos, tayo na
nagsitakas para magpakupkop ay magkaroon ng matatag na
lakas ng loob upang matibay na panghawakan ang pagtitiwala
na inilagay sa ating harapan. 19 Mayroon tayo nitong pagtitiwala
bilang matatag at maaasahan na angkla ng ating mga kaluluwa,
ang pagtitiwala na pumapasok sa dakong loob sa likod ng tabing.
20 Pumasok si Jesus sa dakong iyon bilang tagapanguna para
sa atin, at naging pinaka-punongpari magpakailanman ayon sa
pagkapari ni Melquisedec. **(aiōn g165)**

7 Melquisedec na ito, ang hari ng Salem, ang pari ng Kataas-
taasang Diyos, na sumalubong kay Abraham nang siya ay
bumalik mula sa malupit na pagpatay ng mga hari, at pinagpala
siya. 2 Binigyan siya ni Abraham ng ikamsampung bahagi ng
lahat ng kaniyang nasamsam. Ang pangalan na "Melquisedec”
ay nangangahulugang "hari ng katuwiran" at "hari ng Salem"
ito ay "hari ng kapayapaan." 3 Siya ay walang ama, walang
ina, walang mga ninuno, walang anumang pasimula ng mga
araw ni katapusan ng buhay. Sa halip nanatili siyang pari

magpakailanman, katulad ng Anak ng Diyos. 4 Ngayon isaalang-
alang kung gaano kadakila ang taong ito. Ang ating ninuno
na si Abraham ay nagbigay ng ikasampung bahagi mula
sa pinakamahalagang mga bagay na nakuha niya mula sa
labanan. 5 At sa katunayan, ang mga kaapu-apuhan ni Levi
na tumanggap ng gawaing pagkapari ay may utos mula sa
kautusan na tipunin ang mga ikasampung bahagi mula sa mga
tao, iyon ay mula sa kanilang mga kababayang Israelita, kahit
na sila rin ay nagmula kay Abraham. 6 Ngunit si Melquisedec,
na hindi mula sa kaapu-apuhan ni Levi, ay tumanggap ng
ikasampung bahagi mula kay Abraham, at siya ay pinagpala,
siya na tumanggap ng mga pangako. 7 Hindi maitatanggi na
ang mas mababang tao ay pinagpapala ng mas mataas na tao.
8 Sa ganitong kalagayan, ang taong tumanggap ng ikasampung
bahagi ay mamamatay balang araw. ngunit sa isang banda, ang
tumanggap ng ikasampung bahagi ni Abraham ay inilarawan
bilang patuloy na nabubuhay. 9 At samakatuwid, masasabi
na si Levi na tumanggap ng ikapu, ay nakapagbigay din ng
ikapu sa pamamagitan ni Abraham, 10 dahil si Levi ay nasa
pribadong bahagi pa lamang ng kaniyang ninuno na si Abraham
nang makilala ni Abraham si Melquisedec. 11 Ngayon kung ang
pagiging ganap ay maaari nang makamtan sa pamamagitan ng
pagiging pari ng mga Levita (sapagkat sa ilalim nito ang mga
tao ay tumanggap ng kautusan), ano pa ang kailangan para
sa isang pari na lumitaw ayon sa pagkapari ni Melquisedec,
at hindi mapangalanan ayon sa pagkapari ni Aaron? 12 Dahil
kapag ang pagkapari ay nabago, ang kautusan ay kailangan
ding mabago. 13 Sapagkat ang pinagsabihan ng mga bagay na
ito ay kabilang sa ibang lahi, kung saan walang sinuman ang

naglingkod sa altar. **14** Ngayon ito ang katunayan na ang ating
Panginoon ay nagmula kay Judah, ang lipi na hindi binanggit ni
Moises patungkol sa mga pari. **15** At ang aming sinasabi ay mas
malinaw pa kung may ibang paring liliitaw ayon sa pagkakatulad
ni Melquisedec. **16** Ang bagong pari na ito ay hindi naging pari
ayon sa batayan ng kautusan sa angkan ng tao sa halip ay
sa batayan ng kapangyarihan ng hindi nasisirang buhay. **17**
Dahil ang kasulatan ay sumasaksi tungkol sa kaniya: "Ikaw ay
isang pari magpakailanman ayon sa pagkapari ni Melquisedec.
(aiōn g165) **18** Sapagkat pinawalang saysay ang dating kautusan
dahil sa ito ay mahina at walang pakinabang. **19** Sapagkat ang
kautusan ay walang ginawang ganap. Gayunpaman, mayroong
mas mabuting pag-asa para sa hinaharap kung saan lumalapit
tayo sa Diyos. **20** At itong mas mabuting katiyakan ay hindi
nangyari kung walang panunumpa, sapagkat ang mga ibang pari
ay hindi gumawa ng anumang panunumpa. **21** Ngunit ang Diyos
ay gumawa ng isang panunumpa nang sinabi niya ang tungkol
kay Jesus, "Ang Panginoon ay nangako at hindi na magbabago
ang kaniyang isip: "Ikaw ay isang pari magpakailanman."' **(aiōn
g165)** **22** Sa pamamagitan din nito si Jesus ay naging kayiyakan
ng isang mas mabuting kasunduan. **23** Sa katunayan, ang
kamatayan ang humahadlang sa mga pari mula sa paglilingkod
magpakailanman. Ito ang dahilan kung bakit mayroong maraming
pari, isa pagkatapos ng isa. **24** Ngunit dahil nabubuhay si Jesus
magpakailanman, ang kaniyang pagkapari ay hindi mapapalitan.
(aiōn g165) **25** Samakatuwid, siya rin ay lubos na makapagliligtas
sa kanila na lalapit sa Diyos sa pamamagitan niya, dahil siya
ay laging nabubuhay upang mamagitan para sa kanila. **26**
Sapagkat ganito ang pinaka-punong pari na nararapat para sa

atin. Siya ay walang kasalanan, walang dungis, dalisay, ibinukod
mula sa mga makasalanan, at naging lalong mataas kaysa sa
kalangitan. 27 Hindi siya nangangailangan, di tulad ng mga
pinaka-punongpari, na mag-alay ng handog araw-araw, una
para sa kaniyang sariling kasalanan, at pagkatapos para sa
kasalanan ng mga tao. Ginawa niya ito nang minsanan para sa
lahat, nang inialay niya ang kaniyang sarili. 28 Sapagkat ang
kautusan ang humirang ng mga tao na may kahinaan katulad ng
mga pinakapunong pari, ngunit ang salita ng panunumpa, na
dumating matapos ang kautusan, ay naghirang ng isang Anak,
na siyang ginawang ganap magpakailanman. **(aiōn g165)**

8 Ngayon, ito ang paksa ng aming sinasabi, mayroon tayong
isang pinaka-punong pari na nakaupo sa kanang kamay ng
trono ng Kamahalan sa kalangitan. 2 Isa siyang lingkod sa lugar
na banal, ang tunay na tabernakulo na itinayo ng Panginoon,
hindi ng sinumang tao. 3 Sapagkat itinalaga ang bawat pinaka-
punong pari upang mag-alay ng mga kaloob at mga handog,
kaya kinakailangan na may isang bagay na ialay. 4 Ngayon kung
si Cristo ay nasa lupa, hindi na siya magiging pari pa, yamang
mayroon nang mga nag-aalay ng mga handog ayon sa kautusan.
5 Naglilingkod sila sa isang bagay na huwaran at anino ng mga
bagay na makalangit, kagaya na lamang ng babala ng Diyos kay
Moises noong itatayo na niya ang tabernakulo, “Tingnan mo,”
sinabi ng Diyos, na gagawin mo ang lahat ayon sa batayan na
ipinakita sa iyo doon sa bundok.” 6 Ngunit ngayon tinanggap ni
Cristo ang isang mas mataaas na paglilingkod dahil siya din ang
tagapamagitan ng mas mainam na tipan, na itinatag sa mas
mainam na mga pangako. 7 Sapagkat kung ang unang tipan
ay walang pagkakamali, kung gayon hindi na kailangan pang

humanap ng pangalawang tipan. **8** Sapagkat nang nakatagpo
ang Diyos ng pagkakamali sa mga tao, sinabi niya,”'Tingnan
ninyo, darating ang mga araw,' sabi ng Panginoon, 'na Ako
ay gagawa ng bagong tipan sa sambahayan ng Israel at sa
sambahayan ng Juda. **9** Hindi na ito katulad ng tipan na ginawa
ko sa kanilang mga ninuno noong araw na kinuha ko sila sa
pamamagitan ng kamay upang pangunahan silang lumabas sa
lupain ng Egipto. Sapagkat hindi sila nagpatuloy sa aking tipan,
at hindi ko na sila bibigyang pansin,' sabi ng Panginoon. **10**
'Sapagkat ito ang tipan na aking gagawin sa sambahayan ng
Israel pagkatapos ng mga araw na iyon,' sabi ng Panginoon.
'Ilalagay ko sa kanilang mga isipan ang aking mga tipan, at
isusulat ko rin ang mga ito sa kanilang mga puso. Ako ang
magiging Diyos nila, at sila ay aking magiging mga tao. **11** Hindi
nila tuturuan ang bawat isa na kaniyang kapwa at ang bawat isa
na kaniyang kapatid, na sabihing, “Kilalanin ninyo ang Diyos,”
sapagkat ako ay makikilala ng lahat mula sa pinakamababa
hanggang sa pinakadakila sa kanila. **12** Sapagkat magpapakita
ako ng habag sa kanilang mga gawaing hindi matuwid at hindi ko
na aalalahanin pa ang kanilang mga kasalanan.'” **13** Sinasabing
“bago,” ginawa niyang luma ang unang tipan. At kaniya ngang
inihayag na ang pagiging luma ay handa ng maglaho.

9 Ngayon kahit sa unang tipan ay may lugar para sa pagsamba
dito sa lupa at mga alituntunin ukol sa pagsamba. **2** Sapagkat
may silid na inihanda sa loob ng tabernakulo, ang panlabas na
silid, ang tinatawag na banal na lugar. Nakalagay sa lugar na ito
ang ilawan, ang mesa at ang tinapay na handog. **3** At sa likod ng
pangalawang tabing ay isa pang silid na tinatawag na kabanal-
banalang lugar. **4** Mayroon itong gintong altar para sa insenso.

Nandito rin ang kaban ng tipan na nababalutan ng ginto. Sa loob
nito ay sisidlang ginto na may lamang manna, ang namulaklak
na tungkod ni Aaron at ang mga tapyas na bato ng tipan. **5** Sa
itaas ng kaban ng tipan ay anyo ng kerubim ng kaluwalhatian na
umaaligid sa takip ng pagsisisi, na hindi muna namin ngayon
mailalarawan. **6** Pagkatapos na maihanda ang mga bagay na
ito, palaging pumapasok ang mga pari sa panlabas na silid
ng tabernakulo upang isagawa ang kanilang mga tungkulin.
7 Ngunit ang pinaka-punong pari ay pumapasok na nag-iisa
sa pangalawang silid minsan sa isang taon, at may dalang
maihahandog na dugo para sa kaniyang sarili at para sa hindi
sinasadyang mga paglabag ng mga tao. **8** Ipinapakita ng Banal
na Espiritu na ang daan patungo sa kabanal-banalang lugar ay
hindi pa ipinapahayag habang nananatili pang nakatayo ang
unang tabernakulo. **9** Isa itong paglalarawan sa kasalukuyang
panahon. Parehong walang kakayahang gawing ganap ng mga
kaloob at mga handog ang budhi ng mga sumasamba. **10** Mga
pagkain at inumin lamang ang mga ito na kaugnay ng iba't-ibang
uri ng seremonya ng paglilinis. Ang lahat ng ito ay alituntunin
para sa laman na inilaan hanggang sa maganap ang bagong
kaayusan. **11** Dumating si Cristo bilang pinaka-punong pari ng
mabubuting bagay na darating, sa pamamagitan ng mas dakila
at higit na ganap na sagradong tolda na hindi gawa sa mga
kamay ng tao, na hindi kabilang sa mundong nilikha. **12** Hindi
ito sa pamamagitan ng dugo ng mga kambing at mga guya,
ngunit sa pamamagitan ng kaniyang sariling dugo kaya minsan
lamang pumasok si Cristo sa kabanal-banalang lugar para sa
lahat at tiyakin ang ating walang hanggang katubusan. **(aiōnios
g166)** **13** Sapagkat kung ang dugo ng mga kambing at mga toro

at ang pagwiwisik ng mga abo sa mga taong may dungis ay
naghahandog sa kanila sa Diyos at ginagawang malinis ang
kanilang katawan, **14** gaano pa kaya ang dugo ni Cristo, na
sa pamamagitan ng walang hanggang Espiritu ay inialay ang
kaniyang sarili na walang dungis sa Diyos, na luminis sa ating
budhi mula sa mga gawang patay upang makapaglingkod sa
Diyos na buhay? **(aiōnios g166)** **15** Sa kadahilanang ito, si Cristo
ang tagapamagitan ng bagong tipan. Ito ay dahil may isang
kamatayan na nangyari upang palayain ang mga napapasailalim
sa lumang tipan mula sa kabayaran ng kanilang mga kasalanan,
sa gayon ang lahat ng mga tinawag ng Diyos ay tatanggap ng
walang hanggang pamana na kaniyang ipinangako. **(aiōnios
g166)** **16** Sapagkat kung saan iniwan ng isang tao ang kaniyang
testamento, kailangan na mapatunayan ang kamatayan ng taong
gumawa nito. **17** Sapagkat nagkakabisa lamang ang testamento
kung saan mayroong kamatayan dahil wala pang bisa ito habang
buhay pa ang gumawa. **18** Kaya hindi naitatag ang lumang
tipan nang walang dugo. **19** Sapagkat nang maibigay ni Moises
ang bawat alituntunin ng kautusan sa lahat ng mga tao, kinuha
niya ang dugo ng mga guya at mga kambing na may tubig,
mapulang balahibo, hisopo at parehong winisikan ang balumbon
ng kasulatan at ang lahat ng tao. **20** At sinabi niya, “Ito ang
dugo ng tipan kung saan ibinigay ng Diyos sa inyo ang mga
kautusan.” **21** Sa ganito ring paraan, winisikan niya ng dugo ang
tabernakulo at ang lahat ng sisidlan na ginagamit ng mga pari
sa paglilingkod. **22** At ayon sa kautusan, halos lahat ay nilinis
ng dugo. Walang kapatawaran kung walang pagbubuhos ng
dugo. **23** Samakatwid kinakailangan nga na ang mga bagay
na kahalintulad nang nasa langit ay dapat na malinis nitong

mga hayop na handog. Gayunman, dapat na linisin ng mas
mabuting handog ang mga bagay na panlangit. **24** Sapagkat
hindi pumasok si Cristo sa kabanal-banalang lugar na gawa
ng mga kamay, na kahalintulad lamang ng tunay. Sa halip,
pumasok siya sa langit mismo, na ngayon ay nasa harapan
ng Diyos para sa atin. **25** Hindi siya nagpunta doon upang
madalas na ihandog ang kaniyang sarili, katulad ng ginagawa
ng pinakapunong pari, na pumapasok sa kabanal-banalang
lugar taun-taon na may dalang dugo. **26** Kung iyan ay totoo,
kakailanganin niyang maghirap ng maraming ulit mula pa ng
likhain ang mundo. Ngunit ngayon minsan na lamang siyang
naipahayag hanggang sa katapusan ng panahon upang alisin
ang kasalanan sa pamamagitan ng pag-aalay ng kaniyang
sarili. **(aiōn g165)** **27** Tulad ng bawat tao ay itinakda na mamatay
minsan, at pagkatapos ay ang paghatol, **28** gayon din si Cristo,
na minsang naihandog upang alisin ang mga kasalanan ng
marami, darating siya sa pangalawang pagkakataon, hindi upang
ihandog muli sa kasalanan, kundi para sa kaligtasan ng mga
matiyagang naghihintay sa kaniya.

10 Sapagkat ang kautusan ay isang anino lamang ng mga
mabubuting bagay na darating, hindi ng mga katotohanan. Hindi
magagawang ganap ng kautusan ang mga lumalapit sa Diyos
batay sa paraan ng parehong mga alay na inihahandog ng
mga pari taun-taon. **2** O kung hindi, ititigil kayang maihandog
ang mga alay na iyon? Sa ganiyang kalagayan, ang mga
sumasamba ay nilinis ng minsan, na wala ng kamalayan sa
kasalanan. **3** Ngunit sa mga handog na iyon ay may pagpapa-
alala sa mga nagawang kasalanan taun-taon. **4** Sapagkat hindi
maaaring pawiin ng mga dugo ng toro at kambing ang mga

kasalanan. 5 Nang dumating si Cristo dito sa mundo, sinabi
niya, “Hindi mo nais ang mga handog o ang mga hain. Sa halip,
inihanda mo ang isang katawan para sa akin. 6 Wala kang
kasiyahan sa mga haing sinusunog o mga handog para sa
kasalanan.” 7 At aking sinabi, “Masdan mo, narito ako upang
gawin ang iyong kalooban, o Diyos, gaya ng nasusulat tungkol
sa akin na nasa balumbon.” 8 Sinabi niya gaya ng nasabi sa
itaas, “Hindi mo nais ang mga handog at mga hain o ang mga
handog na sinusunog para sa kasalanan, ni hindi ka nasisiyahan
sa mga ito”— mga handog na inialay ayon sa kautusan. 9
At sinabi niya, “masdan mo, ako ay narito upang gawin ang
iyong kalooban.” Isinantabi niya ang unang kaugalian upang
maitatag ang pangalawa. 10 Sa pangalawang kaugalian, tayo ay
naihandog sa Diyos sa kaniyang kalooban at sa pamamagitan
ng pag-aalay ng katawan ni Jesu-Cristo ng minsan para sa
lahat. 11 Sa katunayan tumatayong naglilingkod ang bawat
pari araw-araw, iniaalay ang parehong mga handog, kung
saan, gayon pa man, hindi makatatanggal ng mga kasalanan
kailanman. 12 Ngunit pagkatapos na ialay ni Cristo ang isang
handog para sa kasalanan magpakailanman, umupo siya sa
kanang kamay ng Diyos, 13 naghihintay hanggang ang kaniyang
mga kaaway ay maibaba at gawing isang patungan para sa
kaniyang paanan. 14 Dahil sa pamamagitan ng isang handog ay
kaniyang ginawang ganap magpakailanman ang mga taong
inihandog sa Diyos. 15 At nagpapatotoo rin sa atin ang Banal na
Espiritu. Sapagkat unang sinabi niya, 16 " 'Ito ang tipan na aking
gagawin sa kanila pagkatapos ng mga araw na iyon,' ang sabi
ng Panginoon, 'Ilalagay ko ang aking mga kautusan sa kanilang
mga puso at isusulat ko ang mga iyon sa kanilang mga isip.’"

17 Pagkatapos sinabi niya, “Hindi ko na aalalahanin pa ang
kanilang mga kasalanan at paglabag sa kautusan.” 18 Ngayon
kung saan may kapatawaran na para sa mga ito, wala ng pag-
aalay pa para sa kasalanan. 19 Kaya naman, mga kapatid,
may pananalig tayong makakapasok sa kabanal-banalang lugar
sa pamamagitan ng dugo ni Jesus. 20 Iyon ang paraan na
kaniyang binuksan para sa atin sa pamamagitan ng kaniyang
katawan, isang bago at buhay na daan sa pamamagitan ng
tabing. 21 At dahil mayroon tayong dakilang pari sa bahay ng
Diyos, 22 Lumapit tayo na may totoong puso na may lubos na
katiyakan ng pananampalataya, na may mga pusong nawisikan
at nilinis mula sa masamang budhi at ang ating katawan na
nahugasan ng dalisay na tubig. 23 Panghawakan ding mabuti
ang paghahayag ng ating pananalig ng walang pag-aalinlangan,
sapagkat ang Diyos na siyang nangako ay tapat. 24 Kaya
isaalang-alang natin kung paano pasisiglahin ang isa't- isa sa
pag-ibig at sa mga mabubuting gawa. 25 Huwag tayong tumigil
sa pagtitipon-tipon ng magkakasama, katulad ng ginawa ng
ilan. Sa halip, palakasin pa natin ng higit ang isa't isa, ngayong
nakikita ninyo na nalalapit na ang araw. 26 Sapagkat kung
ating sasadyain ang paggawa ng kasalanan pagkatapos nating
malaman ang kaalaman sa katotohanan, ang handog para sa
kasalanan ay hindi na umiiral. 27 Sa halip, mayroon lamang
tiyak na inaasahang nakakatakot na hatol at nagngangalit na
apoy na tutupok sa mga kaaway ng Diyos. 28 Sinuman na
lumabag sa kautusan ni Moises ay mamamatay ng walang awa
sa patunay ng dalawa o tatlong saksi. 29 Gaano pa kaya kabigat
na parusa sa akala ninyo ang nararapat sa taong yumurak sa
Anak ng Diyos, sinumang magturing sa dugo ng tipan na hindi

banal, ang dugo na kaniyang inihandog sa Diyos—sinuman
na humamak sa Biyaya ng Espiritu 30 Sapagkat kilala natin
ang nagsabi nito, “Akin ang paghihiganti at ako ang maniningil.”
At muli, “Hahatulan ng Panginoon ang kaniyang mga tao.” 31
Nakakatakot nga ang mahulog sa mga kamay ng buhay na
Diyos! 32 Ngunit alalahanin ninyo ang mga araw na nagdaan,
pagkatapos na kayo ay maliwanagan kung papaanong kayo ay
nagtiis ng matinding pagdurusa. 33 Nailantad kayo sa madla ng
may pangungutya sa pamamagitan ng mga panlalait, pag-uusig
at kayo ay kabilang sa mga nakaranas ng ganitong pagdurusa.
34 Sapagkat mayroon kayong habag sa mga bilanggo, at inyong
tinanggap nang may kagalakan ang pagsamsam ng inyong mga
ari-arian, na alam ninyo sa inyong mga sarili na mayroon kayong
mas mabuti at walang hanggang pag-aari. 35 Kaya nga huwag
ninyong isasawalang-bahala ang inyong pagtitiwala na may
dakilang gantimpala. 36 Sapagkat kailangan ninyo ng pagtitiyaga
upang inyong matanggap ang ipinangako ng Diyos pagkatapos
ninyong magawa ang kaniyang kalooban. 37 “Sapagkat sa
kaunting panahon, ang siyang paparating ay tiyak na darating at
hindi ito maaantala. 38 Mabubuhay ang matuwid kong lingkod
sa pamamagitan ng pananampalataya. Kung tatalikod siya, hindi
ako masisiyahan sa kaniya.” 39 Ngunit hindi tayo katulad ng
ilang tumalikod at napahamak. Sa halip, tayo ay ilan sa mga may
pananampalataya upang mapanatili ang ating mga kaluluwa.

11 Ngayon ang pananampalataya ay ang katiyakan ng
sino man kung siya ay nagtitiwalang naghihintay sa isang
bagay. Ito ang katiyakan tungkol sa hindi pa nakita. 2
Sapagkat sa pamamagitan nito pinagtibay ang ating mga ninuno
dahil sa kanilang pananampalataya. 3 Sa pamamagitan ng

pananampalataya, nauunawaan natin na nilikha ang buong
sanlibutan sa pamamagitan ng utos ng Diyos, upang kung
ano man ang nakikita ay hindi nilikha mula sa mga bagay na
nakikita. **(aiōn g165)** **4** Sa pamamagitan ito ng pananampalataya
na si Abel ay nag-alay ng mas higit na kalugod-lugod na
handog sa Diyos kaysa sa ginawa ni Cain. At dahil dito pinuri
siya sa pagiging matuwid. Pinuri siya ng Diyos dahil sa mga
handog na kaniyang inialay. Dahil diyan, si Abel ay nagsasalita
pa rin kahit na siya ay patay na. **5** Sa pamamagitan ito ng
pananampalataya na si Enoc ay kinuha pataas at hindi nakita
ang kamatayan. “Hindi siya nahanap, dahil siya ay kinuha ng
Diyos.” Sapagkat ito ay sinabi sa kaniya na ang Diyos ay nalugod
sa kaniya bago siya kunin. **6** Kung walang pananampalataya
hindi maaaring bigyan ng kaluguran ang Diyos, at ang sino
man na lalapit sa Diyos ay kinakailangang manalig na siya ay
umiiral at gagantimpalan niya ang sino man na humahanap
sa kaniya. **7** Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si
Noe, ay binalaan ng Diyos ukol sa mga bagay na hindi pa
nakita, nang may maka-diyos na paggalang ay gumawa ng isang
daong upang mailigtas ang kaniyang pamilya. Sa paggawa nito,
hinatulan niya ang mundo at naging tagapagmana ng katuwiran
na nanggagaling sa pananampalataya. **8** Sa pamamagitan ito ng
pananampalataya na si Abraham nang siya ay tinawag, Siya ay
sumunod at nagtungo sa lugar na kaniyang tatanggapin bilang
isang tagapagmana. Pumunta siya na hindi niya nalalaman kung
saan siya tutungo. **9** Sa pamamagitan ng pananampalataya siya
ay nanirahan sa lupang ipinangako bilang isang dayuhan. Siya
ay namuhay sa tolda na kasama sina Isaac at Jacob na parehong
tagapagmana ng pangako. **10** Ito ay dahil sa tumingin siya sa

hinaharap sa pagtatayo ng isang lungsod na ang arketekto
at tagapagpatayo ay ang Diyos. **11** Sa pamamagitan ito ng
pananampalataya na si Abraham, at kahit na si Sarah mismo ay
tumanggap ng kakayahang magbuntis kahit sila ay matanda na,
sapagkat itinuring nila ang Dios na tapat, ang nangako sa kanila
ng isang anak. **12** Samakatuwid galing din sa lalaking ito na
malapit ng mamatay ay maipapanganak ang hindi mabilang na
salinlahi. Sila ay naging kasing dami ng mga bituin sa langit at
nang hindi mabilang na mga butil ng buhangin sa tabing dagat.
13 Ang lahat ng ito ay namatay sa pananampalataya na hindi
tinanggap ang mga pangako, sa halip kahit malayo pa nakita at
tinanggap na nila, na sila ay mga dayuhan at banyaga dito sa
lupa. **14** Kaya sa mga nagsasabi ng ganoong mga bagay ay
nagbibigay linaw na sila ay naghahanap ng kanilang sariling
bayan. **15** Sa katunanayan, kung ang iniwan nilang lupain ang
kanilang iniisip, sila ay may pagkakataon pang bumalik, **16**
Subalit naghahangad sila ng mas mabuting bayan, na isang
makalangit. Kaya naman hindi nahihiya ang Diyos na tawaging
kanilang Diyos sapagkat naghanda siya ng isang lungsod para
sa kanila. **17** Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na
si Abraham pagkatapos subuking ialay si Isaac. Oo siya na
masayang tumanggap ng mga pangako ay inialay ang kaniyang
nag-iisang anak, **18** tungkol sa kaniya ang sinabi, “Magmumula
kay Isaac ang iyong mga salinlahi.” **19** Isinaalang- alang ni
Abraham na bubuhayin ng Diyos si Isaac mula sa mga patay, at
sa matalinhagang pagsasalita, natanggap niya siyang muli. **20**
Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na pinagpala ni Isaac
sina Jacob at Esau tungkol sa mga bagay na darating. **21** Sa
pamamagitan ito ng pananampalataya na si Jacob, nang siya ay

mamamatay na, pinagpala niya ang bawat isa sa mga anak ni
Jose. Si Jacob ay sumamba na nakahilig sa taas ng kaniyang
tungkod. **22** Ito ay sa pamamagitan din ng pananamplataya na
si Jose, nang malapit na ang kaniyang katapusan, ay nagsalita
patungkol sa paglisan ng mga anak ng Israel mula sa Egipto at
inutos na dalhin kasama nila ang kaniyang mga buto. **23** Sa
pamamagitan ito ng pananampalataya na si Moises, nang siya
ay ipanganak ay itinago siya ng kaniyang mga magulang ng
tatlong buwan dahil nakita nila na siya ay isang magandang bata
at hindi sila takot sa utos ng hari. **24** Sa pamamagitan ito ng
pananampalataya na si Moises, nang lumaki na ay tumangging
tawagin na anak ng anak na babae ni Faraon. **25** Sa halip, pinili
niyang makibahagi sa paghihirap ng mga tao ng Diyos kaysa sa
magpakasaya sa panandaliang aliw ng kasalanan. **26** Itinuring
niya na ang kahihiyan sa pagsunod kay Cristo ay higit pa sa
kayamanan kaysa sa mga yaman ng mga Egipto, sapagkat
itinuon niya ang kaniyang paningin sa hinaharap na darating
na gantimpala. **27** Sa pamamagitan ito ng pananampalataya
na si Moises ay iniwan ang Egipto. Hindi siya natakot sa galit
ng hari, sapagkat tiniis niya sa pamamagitan ng pagtingin sa
isang hindi pa nakikita. **28** Dahil sa kaniyang pananampalataya
sinunod niya ang “Paskua” at ang pagwisik ng dugo upang
ang mangwawasak sa bawat panganay ay hindi makahawak
sa mga panganay na anak na lalaki ng mga Israelita. **29** Sa
pamamagitan ito ng pananampalataya na sila ay tumawid sa
dagat ng mga Tambo na parang nasa ibabaw ng tuyong lupa.
Nang sinubok ng mga taga Ehipto na gawin ito, sila ay nilamon
nito. **30** Sa pamamagitan ng pananampalataya nawasak ang
pader ng Jerico matapos silang umikot sa palibot ng pitong

araw. 31 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si Rahab,
ang babaeng nagbebenta ng aliw ay hindi namatay kasama ng
mga suwail, dahil tinanggap niya ng may pag-iingat ang mga
ispiya. 32 At ano pa ba ang aking sasabihin? Hindi na sapat ang
aking oras kung isasalaysay ko pa ang tungkol kina Gideon,
Barak, Samson, Jepta, David, Samuel, at ng mga propeta,
33 na sa pamamagitan ng pananampalataya ay sumakop ng
mga kaharian, gumawa ng may katarungan, at tumanggap
ng mga pangako. Sila ay nagpatikom ng bibig ng mga lion,
34 pinawi ang kapangyarihan ng apoy, tumakas sa talim ng
espada, kung saan gumaling mula sa mga karamdaman, naging
tanyag sa pakikipaglaban, at naging dahilan ng pagtakas ng
mga sundalong dayuhan. 35 Tinanggap ng mga kababaihan ang
kanilang mga patay sa pamamagitan ng muling pagkabuhay. Ang
iba ay pinahirapan, ng hindi tinatanggap ang kanilang paglaya
upang maranasan nila ang mas mainam na muling pagkabuhay.
36 Ang iba ay nagdusa ng pangaalipusta, at paghampas, oo,
kahit ng mga kadena at pagkakulong. 37 Kung saan binato sila.
Nilagari sila sa dalawa. Pinatay sila sa pamamagitan ng espada.
Sila ay namuhay na nakadamit ng balat ng mga tupa at balat ng
mga kambing na hirap na hirap, nagpakasakit at pinagmalupitan,
38 (Sila na hindi karapat-dapat sa mundo), naglibot sa ilang, sa
mga kabundukan, sa mga kuweba at sa mga butas sa lupa. 39
Bagamat ang lahat ng mga taong ito ay pinagtibay ng Diyos
dahil sa kanilang pananampalataya, hindi nila natanggap ang
anumang kaniyang ipinangako. 40 May inihanda ang Diyos sa
simula pa na mas mainam para sa atin, dahil kung wala tayo
hindi sila magiging ganap.

12 Samakatwid, sapagkat napapaligiran tayo ng napakaraming
mga saksi, itapon nating lahat ang mga bagay na nagpapabigat
sa atin at ang kasalanan na madaling makagapos sa atin.
Dapat may katiyagaan tayong magpatuloy sa takbuhin na
inilagay sa ating harapan. **2** Dapat nating ituon ang ating mga
mata kay Jesus, ang may-akda at nagpapaganap ng ating
pananampalataya, dahil sa kagalakan na inilaan sa kaniya, na
nagdala sa kaniya na nagtiis sa krus sa kabila ng kahihiyan,
at umupo sa kanang kamay ng trono ng Diyos. **3** Kaya
isinaalang-alang niya na tiisin ang mga masasakit na salita
mula sa mga makasalan laban sa kaniya upang tayo ay hindi
na mapapagod at manghihina. **4** Hindi niyo pa tinanggihan
o nilabanan ang kasalanan na humantong sa pagkaubos ng
dugo. **5** At nakalimutan na ninyo ang ibinigay na lakas at pag-
asa na itinuro sa inyo bilang mga anak:" Aking anak, huwag
mong babaliwalain ang pagdidisiplina ng Panginoon, ni ilayo ang
iyong puso kung ikaw ay kanyang tinutuwid" **6** Sapagkat ang
Panginoon ay nagdidisiplina sa sinumang minamahal niya, at
pinarurusahan niya ang bawat anak na kanyang tinatanggap. **7**
Tiisin ang pagsubok bilang pagdisiplina. Nakikitungo ang Diyos
sa inyo bilang mga anak, sapagkat sino bang anak ang hindi
dinidisiplina ng kaniyang ama? **8** Ngunit kung kayo ay walang
disiplina, kung saan lahat tayo ay dapat kabahagi, kung gayon
hindi kayo mga tunay na anak at mga anak sa labas. **9** Bukod
dito, mayroon tayong mga makamundong amang nagdidisiplina
sa atin, at iginagalang natin sila. Hindi ba dapat nararapat na
mas higit tayong sumunod sa Ama ng mga espiritu at mabuhay?
10 Sapagkat ang ating mga ama nga ay nagdidisplina sa atin ng
ilang mga taon sa alam nilang tama para sa kanila, subalit tayo

ay dinidisiplina ng Diyos upang tayo ay makibahagi sa kaniyang
kabanalan. 11 Walang disiplina sa kasalukuyan na masaya kundi
masakit. Gayunpaman, sa ibang pagkakataon ito ay magbibigay
ng mapayapang bunga ng katuwiran para sa sinumang nagsanay
sa pamamagitan nito. 12 Samakatuwid itaas ninyo ang inyong
mga kamay na nakababa at palakasing muli ang nanghihinang
mga tuhod; 13 gawin mong matuwid ang mga daan ng iyong
mga paa, upang ang sinumang pilay ay hindi maliligaw sa halip
ay gagaling. 14 Sikapin ang kapayapaan sa lahat ng mga tao, at
gayundin ang kabanalan na kung wala ito walang makakakita sa
Panginoon. 15 Maging maingat upang walang sinuman ang hindi
maisama mula sa biyaya ng Diyos, at walang ugat ng kapaitan
ang tumubo upang maging dahilan ng hindi pagkakaunawaan at
mahawa ang marami. 16 Maging maingat na walang maki-apid
sa inyo, o hindi maka-diyos na tao kagaya ni Esau na ipinagpalit
sa isang pagkain ang karapatan bilang panganay. 17 Sapagkat
alam ninyo na pagkatapos, nang kaniyang naising makamit
ang biyaya, siya ay tinanggihan dahil hindi siya nagkaroon ng
pagkakataong magsisisi sa kaniyang ama, kahit na pilit niya
itong hinangad nang may mga luha. 18 Sapagkat hindi kayo
lumapit sa isang bundok na nahahawakan, isang bundok na
nag-aalab ng apoy, kadiliman, kalungkutan at bagyo. 19 Hindi
kayo pumarito dahil sa ingay ng trumpeta, o sa mga salitang
galing sa isang tinig na ang mga nakarinig nito ay nagmamaka-
awang wala ng salitang sasabihin sa kanila. 20 Sapagkat hindi
nila kayang tanggapin kung ano man ang iniutos: na kahit may
isang hayop na hahawak sa bundok, dapat itong batuhin," 21
Kaya nakakatakot ang tanawin na sinabi ni Moises," Ako ay
sobrang nasindak na ako ay nanginginig. 22 Sa halip, kayo ay

lumapit sa Bundok ng Zion at sa lungsod ng Diyos na buhay, ang
makalangit na Jerusalem, at sa hindi mabilang na hukbo ng mga
anghel na nagdiriwang. **23** Kayo ay lumalapit sa kapulungan
ng mga unang ipinanganak na inilista sa langit, sa Diyos na
hukom ng lahat, at sa mga espiritu ng katuwiran na naging
ganap. **24** Kayo ay lumapit kay Jesus na tagapamagitan ng
isang bagong tipan, at sa dugong naikalat na higit na nagsasalita
ng mabuti kaysa sa dugo ni Abel. **25** Tiyakin ninyo na hindi ninyo
tinanggihan ang nagsasalita. Sapagkat kung hindi sila nakatakas
ng sila ay tumanggi sa isang nagbigay babala sa kanila dito sa
lupa, tiyak na hindi tayo makakatakas, kung tatalikod tayo mula
sa nagbabala mula sa langit. **26** At sa mga oras na iyon ang
kaniyang tinig ang yayanig sa lupa. Subalit ngayon nangako
siya at sinabi, "Minsan ko pang yayanigin hindi lamang ang
lupa ngunit maging ang kalangitan." **27** Ang mga salitang ito
na," Ngunit minsan pa," ay nagpapahiwatig sa pagtanggal ng
mga bagay na nayayanig, iyon ay ang mga bagay na nilikha,
upang ang mga bagay na hindi nayayanig ay mananatili. **28**
Samakatuwid, magpapasalamat tayo sa pagtanggap ng isang
kahariang hindi nayayanig, at sa ganitong pagpupuri sa Diyos sa
paraang katanggaptanggap na may paggalang at paghanga **29**
sapagkat ang ating Diyos ay parang apoy na nakakatupok

13 Hayaang magpatuloy ang pag-ibig bilang mga magkakapatid.
2 Huwag kalimutang malugod na tanggapin ang mga dayuhan
sapagkat sa paggawa nito ay hindi ninyo alam na ang iba sa
mga tinatanggap ninyo ay mga anghel. **3** Alalahanin ninyo ang
mga nasa bilangguan, na parang kayo ay kasama rin nila doon
at ang inyong mga katawan ay pinagmamalupitan ng kagaya
nila. **4** Dapat igalang ng lahat ang pag-aasawa at panatilihing

dalisay ang pagtatalik ng mag-asawa, sapagkat hahatulan ng
Diyos ang mga nakiki-apid at ang mga nangangalunya. **5** Dapat
ang paraan ng inyong pamumuhay ay maging malaya mula
sa labis na pagmamahal sa pera. Masiyahan sa mga bagay
na mayroon kayo, sapagkat sinabi mismo ng Diyos," Hindi
kita iiwan ni pababayaan man." **6** Dapat tayo ay masiyahan
upang masabi natin ng may katapangan," Ang Panginoon ang
tutulong sa akin hindi ako matatakot Ano ang magagawa ng
sinuman sa akin. **7** Alalahanin ninyo ang mga nangunguna
sa inyo, sa mga nagsasalita ng Salita ng Diyos sa inyo, at
alalahanin ninyo ang bunga ng kanilang ugali; tularan ninyo
ang kanilang pananampalataya. **8** Si Jesu- Cristo ay hindi
nagbabago kahapon, ngayon at magpakaylan man. **(aiōn g165)**
9 Huwag kayong magpadala sa mga sari-sari at kakaibang
mga katuruan, sapagkat mas mabuti na ang ating puso ay
mahubog sa pamamagitan ng biyaya, hindi sa mga tuntunin
ng mga pagkain na hindi naman nakakatulong upang sila ay
mabuhay. **10** Mayroon tayong altar na kung saan ang mga
naglilingkod sa tabernakulo ay walang karapatang kainin. **11**
Sapagkat ang dugo ng mga hayop, na inialay para sa ating
mga kaslanan, ay dadalhin ng pinaka-punong pari sa banal na
lugar, ngunit ang kanilang katawan ay susunugin sa labas ng
kampo **12** Samakatuwid si Jesus ay nagdusa rin sa labas ng
tarangkahan papasok ng lungsod upang ialay ang mga tao sa
Diyos sa pamamagitan ng kaniyang sariling dugo. **13** Kaya
tayo ay dapat lumapit sa kaniya sa labas ng kampo, dala ang
kaniyang kahihiyan. **14** Dahil wala tayong nanatiling lungsod
dito, sa halip hinahanap natin ang lungsod na darating. **15**
Sa pamamagitan ni Jesus dapat patuloy tayong mag-alay ng

handog na papuri sa Dios, papuri na bunga ng ating mga labi
na kumikilala sa kaniyang pangalan. **16** At huwag ninyong
kalilimutang gumawa ng mabuti at tumulong sa bawat isa,
sapagkat sa ganitong handog lubos na nalulugod ang Diyos. **17**
Sumunod at magpasakop sa inyong mga pinuno, sapagkat sila
ang nagbabantay sa inyo alang-alang sa inyong mga kaluluwa,
tulad nilang may pananagutan. Sumunod upang kayo ay ingatan
ng inyong mga pinuno na may kagalakan at hindi ng dalamhati,
kung saan hindi ito makakatulong sa inyo. **18** Ipanalangin ninyo
kami, sapagkat kami ay nakatitiyak na malilinis ang aming budhi,
naghahangad na mabuhay ng kagalang-galang sa lahat ng mga
bagay. **19** At hinihimok ko kayong lahat na gumawa pa ng mas
higit dito, upang ako ay maaaring makabalik sa lalong madaling
panahon. **20** Ngayon nawa ang Diyos ng kapayapaan, na siyang
nagbalik mula sa kamatayan ang dakilang Pastol ng mga tupa,
Ang ating Panginoong Jesus, sa pamamagitan ng dugo ng
walang hanggang tipan, **(aiōnios g166)** **21** ay magbigay sa inyo ng
bawat mabubuting bagay upang gawin ang kaniyang kalooban,
kumikilos sa atin na mga nakakalugod sa kaniyang paningin, sa
pamamagitan ni Jesu-Cristo, na nararapat tumanggap ng papuri
magpakailan man. Amen **(aiōn g165)** **22** Ngayon hinihikayat ko
kayo mga kapatid, na tanggapin ninyo ang salitang nagpapalakas
sa maiksing sulat ko sa inyo. **23** Nais kong malaman ninyo na si
Timoteo ay napalaya na, kung saan isasama ko siya sa aking
pagdalaw kung darating siya kaagad. **24** Batiin ninyo ang lahat
ng inyong mga pinuno at ang lahat ng mga mananampalataya.
Ang mga taga- Italya ay bumabati sa inyo. **25** Ang biyaya ng
Diyos ang sumainyo nawang lahat.

Santiago

1 Ako, si Santiago, isang alagad ng Diyos at ng Panginoong
Jesu-Cristo, ay bumabati sa labindalawang tribu na nasa
pangangalat. 2 Ituring ninyong kagalakan ito mga kapatid,
kung nakakaranas kayo ng ibat-ibang kaguluhan, 3 dahil
nalalaman ninyo na ang pagsubok sa inyong pananampalataya
ay nagdudulot ng pagtitiis. 4 Hayaan ang pagtitiis na tapusin ang
kaniyang gawa, upang kayo ay ganap na lumago, na walang
kakulangan. 5 Ngunit kung sinuman sa inyo ay nangangailangan
ng karunungan, hingin ninyo ito sa Diyos, ang mapagbigay
at walang panunumbat sa lahat ng humihingi, at tutugunin
niya ito. 6 Ngunit humingi nang may pananampalataya, nang
walang pag-aalinlangan, sapagkat ang nagdadalawang isip
ay katulad ng alon sa dagat, na tinatangay ng hangin, kung
saan. 7 Sapagkat ang taong iyon ay hindi dapat mag-isip na
matatanggap niya ang kaniyang kahilingan sa Panginoon, 8
ang ganitong tao ay dalawa ang pag-iisip at pabagu-bago sa
lahat ng kaniyang ginagawa. 9 Ang mahirap na kapatid ay dapat
luwalhatiin sa kaniyang mataas na kalagayan, 10 samantalang
ang mayaman na kapatid sa kaniyang kababaang loob, sapagkat
siya ay lilipas katulad ng mga bulaklak ng damo sa bukid na
lumilipas. 11 Sumisikat ang araw na may nakakasunog na init
at natutuyo ang halaman at ang mga bulaklak ay nalalagas,
at mawawala ang kagandahan nito. Sa parehong paraan ang
mayamang mga tao ay mawawala sa kalagitnaan ng kanilang
mga gawain. 12 Pinagpala ang tao na nagtitiis sa pagsubok,
sapagkat pagkatapos niyang mapagtagumpayan ang pagsubok,
makakatanggap siya ng korona ng buhay, na ipinangako sa
mga nagmamahal sa Diyos. 13 Huwag sabihin ng sinuman

kapag siya ay tinukso, “Ang pagsubok na ito ay galing sa Diyos,”
Sapagkat ang Diyos ay hindi tinukso ng diyablo, at ang Diyos
mismo ay hindi tinutukso ang sino man. **14** Ang bawat tao ay
natutukso ng kaniyang masamang mga pagnanasa kung saan
inaakit at itinutulak siya palayo. **15** At pagkatapos na maglihi ang
makasalanang pagnanasa, ang kasalanan ay maipapanganak at
pagkatapos lumaki ng kasalanan hahantong ito sa kamatayan.
16 Huwag kayong magpalinlang, mga minamahal kong kapatid.
17 Ang bawat mabuti at ganap na kaloob ay mula sa itaas,
bumaba mula sa Ama ng mga liwanag. Hindi siya nagbabago
katulad ng paglipat ng anino. **18** Pinili ng Diyos na bigyan tayo
ng buhay sa pamamagitan ng salita ng katotohanan, upang
maging katulad tayo ng mga unang bunga sa kaniyang mga
nilikha. **19** Alam ninyo ito, mga minamahal kong kapatid. Bawat
tao ay dapat mabilis sa pakikinig, dahan-dahan sa pananalita,
at hindi agad nagagalit, **20** sapagkat ang galit ng tao ay hindi
gumagawa ng katuwiran ng Diyos. **21** Kaya alisin ninyo ang
lahat ng gawaing makasalanan at ang kasamaan na nasa lahat
ng dako, at sa kababaang-loob tanggapin ang itinanim na salita,
na makakapagligtas sa inyong kaluluwa. **22** Sundin ninyo ang
salita, huwag lamang itong pakinggan, kung saan dinadaya
ninyo lang ang inyong mga sarili. **23** Sapagkat kung sinuman ang
nakarinig ng salita at hindi ito ginagawa, para siyang isang taong
humarap sa salamin at tiningnan ang kaniyang likas na mukha
sa salamin. **24** Tinignan ang kaniyang mukha, at umalis, at hindi
nagtagal nakalimutan niya kung ano ang kaniyang itsura. **25**
Ngunit ang taong tumitingin ng maingat sa ganap na batas, ang
batas na nagbibigay ng kalayaan, at patuloy na sinusunod ito,
hindi lamang siya naging tagapakinig na nakakalimot, ang taong

ito ay pagpapalain habang ginagawa niya ito. **26** Kung sinuman
ang nag-iisip sa kaniyang sarili na siya ay relihiyoso, ngunit
hindi mapigilan ang kaniyang dila, nililoko niya ang kaniyang
sarili at ang kaniyang relihiyon ay walang kabuluhan. **27** Ito ay
dalisay at walang karumihang relihiyon sa harap ng ating Diyos
at Ama: para tulungan ang mga walang ama at balo sa kanilang
kapighatian, at para pangalagaan ang sarili mula sa katiwaliaan
ng mundo.

2 Mga kapatid ko huwag natin sundin ang pananampalataya ng
ating Panginoon Jesus-Cristo, na Panginoon ng kadakilaan, na
may pagtatangi sa ilang mga tao, **2** Kung may taong pumasok
sa inyong pagpupulong na may suot na mga gintong singsing at
may mga marangyang kasuotan, at mayroon ding pumasok
na taong mahirap na may maruming kasuotan, **3** at nagbigay
lamang kayo ng pansin sa taong may marangyang kasuotan,
at sinabing, “Maupo po kayo rito sa magandang lugar,” ngunit
sinabi mo sa taong mahirap, “Tumayo ka sa banda roon,” o kaya
ay, “maupo ka sa aking paanan,” **4** hindi ba kayo gumagawa
ng paghatol sa inyong sarili, at nagiging hukom ng may mga
masasamang kaisipan? **5** Makinig kayo, mga minamahal kong
kapatid, hindi ba pinili ng Diyos ang mga mahihirap sa mundong
ito upang maging mayaman sa pananampalataya at manahin
ang kaharian na ipinangako sa kanila na nagmamahal sa kaniya?
6 Ngunit hindi ninyo binigyan ng karangalan ang mahihirap! Hindi
ba ang mayayaman, sila ay ang ang nang-aapi sa inyo, at hindi
ba sila ang nagkakaladkad sa inyo sa mga hukuman? **7** Hindi ba
ang mayaman ang lumalait sa magandang pangalan kung kanino
kayo tinawag? **8** Gayunman, kung tinutupad ninyo ang mga
maharlikang kautusan, na naisulat sa mga kasulatan, “Mahalin

ninyo ang inyong kapwa tulad ng inyong sarili," maganda ang
ginagawa ninyo. **9** Ngunit kung nagbibigay kayo ng pagtatangi
sa ilang tao, kayo ay nagkakasala, nahatulan ng kautusan bilang
isang lumalabag sa batas. **10** Kung sinuman ang sumusunod sa
lahat ng kautusan, ngunit matisod sa isa sa mga ito, magkakasala
siya sa pagsuway sa lahat ng kautusan! **11** Sapagkat ang
Diyos na nagsasabi ng,"Huwag kang mangangalunya," nagsabi
ring, "Huwag papatay." Kung hindi ka nangalunya, ngunit ikaw
ay pumatay, sinuway mo ang kautusan ng Diyos. **12** Kaya't
magsalita at sumunod katulad nila na malapit ng hatulan sa
pamamagitan ng batas ng kalayaan. **13** Sapagkat darating ang
paghahatol na walang kahabagan sa kanila na nagpakita ng
walang kahabagan. Ang kahabagan ay nagtatagumpay laban sa
kahatulan! **14** Ano ang kabutihan nito, mga kapatid, kung may
magsasabi na mayroon siyang pananampalataya, ngunit wala
siyang mga gawa? Kaya ba ng pananampalatayang iyon na
iligtas siya? **15** Kung ang kapatid na lalaki o kapatid na babae
ang nangangailangan ng kasuotan at pagkain araw-araw, **16**
at ang isa sa inyo ay magsasabi sa kanila, "Humayo kayong
mapayapa, mangagpainit kayo at magpakabusog kayo,"' subalit
hindi ninyo sila binigyan ng mga kinakailangan para sa katawan,
anong kabutihan iyon? **17** Sa ganuon ding pamamaraan ang
pananampalataya lang, kung hindi ito nagtataglay ng mga gawa,
ay patay. **18** Ngunit may isang magsasabing, "Mayroon kang
pananampalataya, at mayroon akong gawa." Ipakita mo sa akin
ang iyong pananampalataya na walang gawa, at ipapakita ko
sa iyo ang aking pananampalataya sa pamamagitan ng aking
mga gawa. **19** Naniniwala ka na ang Diyos ay iisa; tama ka.
Ngunit ang mga demonyo ay naniniwala rin at nanginginig. **20**

Gusto mo bang malaman, taong mangmang, kung paano na ang
pananampalataya na walang gawa ay walang kabuluhan? **21**
Hindi ba si Abraham na ating patriyarka ay pinawalang-sala ng
Diyos sa pamamagitan ng mga gawa nang ihain niya sa altar ang
anak niyang si Isaac? **22** Nakita ninyo na ang pananampalataya
ay kumilos kasama ang kaniyang gawa, at sa pamamagitan ng
paggawa nakamit ng kaniyang pananampalataya ang layunin
nito. **23** Natupad ang kasulatan na nagsasabing, "Naniwala si
Abraham sa Diyos, at ibinilang ito sa kaniya na katuwiran." Kaya't
si Abraham ay tinawag na kaibigan ng Diyos. **24** Nakita ninyo na
sa pamamagitan ng mga gawa ang tao ay mapapa-walang sala,
at hindi sa pananampalataya lamang. **25** Sa parehong paraan
din hindi ba't si Rahab na nagbebenta ng aliw ay napawalang
sala sa pamamagitan ng gawa, nang tinanggap niya ang mga
mensahero at pinaalis sila sa pamamagitan ng ibang daan? **26**
Kung paanong ang katawan na hiwalay sa espiritu ay patay,
gayon din ang pananampalataya na hiwalay sa mga gawa ay
patay.

3 Hindi dapat maging guro ang marami sa inyo, mga kapatid
ko, alam nating matatanggap natin ang mas higit na paghahatol.
2 Sapagkat natitisod tayong lahat sa maraming paraan. Kung
sinuman ang hindi natitisod sa kaniyang pananalita, siya ay
taong ganap, na may kakayahang pigilan din ang kaniyang
buong katawan. **3** Ngayon kung lalagyan natin ng busal ang
bibig ng kabayo susundin nila tayo, at mapapabaling natin ang
kanilang buong katawan. **4** Pansinin din ang mga barko, kahit
na napakalaki nila at tinutulak ng malalakas na hangin, ay
nababaling kahit saan nais ibaling ng piloto sa pamamagitan ng
napakaliit na timon. **5** Ganoon din ang dila na isang maliit na

bahagi ng katawan, ngunit nagyayabang ng malalaking bagay.
Pansinin kung paano ang isang malawak na kagubatan ay
nasusunog ng isang maliit na apoy! **6** Ang dila ay isa ring apoy,
isang mundo ng makasalanan na inilagay sa bahagi ng ating
mga katawan, nagpaparumi sa buong katawan at pinagniningas
ang daan ng buhay, at ito ay nakatakdang apoy mula sa
impiyerno. **(Geenna g1067)** **7** Bawat uri ng mga mababangis
na hayop, mga ibon, mga gumagapang at mga nilalang sa
dagat ay kayang paamuin at napaamo ng mga tao, **8** ngunit
walang kahit na sinuman ang makapagpapaamo ng dila: walang
tigil na kasamaan, puno ng nakamamatay na lason. **9** Sa
pamamagitan ng dila pinupuri natin ang ating Panginoon at
Ama, at sa pamamagitan nito nagsusumpa tayo ng tao, na
nilikhang kalarawan ng Diyos. **10** Galing sa iisang bibig ang
pagsasalita ng pagpapala at pagsusumpa. Aking mga kapatid,
hindi dapat mangyari ang mga bagay na ito. **11** Lumalabas ba
sa bukal ang parehong sariwa at mapait na tubig? **12** Aking
mga kapatid, maaari bang ang isang puno ng igos ay mamunga
ng mga olibo? o ang isang puno ng ubas mamunga ng igos?
Hindi rin lumalabas sa iisang bukal ang tubig-tabang at tubig-
alat **13** Sino sa inyo ang marunong at nakakaunawa? Hayaan
ang taong iyan na ipakita ang kaniyang magandang buhay sa
pamamagitan ng kaniyang mga gawa sa kapakumbabaan na
nagmumula sa karunungan. **14** Ngunit kung mayroon kayong
mapait na paninibugho at makasariling hangarin sa inyong
puso, huwag kayong magmayabang at magsinungaling laban sa
katotohanan. **15** Hindi ito ang karunungang nagmumula sa itaas,
sa halip ay makamundo, hindi espiritwal, mula sa diyablo. **16**
Sapagkat kung saan may paninibugho at makasariling hangaring

umiiral, may pagkalito at masasamang pag-uugali. 17 Ngunit ang
karunungang mula sa itaas unang-una ay dalisay, at maibigin sa
kapayapaan, mahinahon, may nag-aalab na puso, puno ng awa
at mabuting bunga, walang inaayunang ibang tao, at tapat. 18 At
ang bunga ng katuwiran ay naitanim sa kapayapaan alang-alang
sa mga gumagawa ng kapayapaan.

4 Saan nanggaling ang pag-aaway at alitan sa inyo? Hindi ba
nagmula ito sa inyong mga masamang hangarin na lumalaban
sa inyong mga miyembro? 2 Hinahangad ninyo kung anong
wala kayo. Pumatay kayo at hinabol ninyo kung anong hindi
mapapasainyo. Nakipag-away kayo at nakipagtalo, subalit hindi
ninyo nakuha dahil hindi kayo humingi sa Diyos. 3 Humingi
kayo at hindi ninyo natanggap dahil humihingi kayo ng mga
masasamang bagay, upang gamitin ninyo sa inyong mga
masasamang hangarin. 4 Kayong mga mangangalunya! Hindi
ba ninyo alam na ang pakikipagkaibigan sa mundo ay pakikipag-
away laban sa Diyos? Kaya, sinuman ang magpasiyang maging
kaibigan ng mundo ay ginawa niya mismo ang kaniyang sarili na
kaaway ng Diyos. 5 O inisip ninyo ba na ang kasulatan ay walang
kahulugan noong sinabi nito na ang Espiritu na ipinagkaloob
niya sa atin ay labis na naninibugho para sa atin? 6 Ngunit ang
Diyos ay nagbibigay ng mas higit na biyaya, kaya't sinasabi ng
kasulatan na “Ang Diyos ay sumasalungat sa mapagmataas,
ngunit nagbibigay ng biyaya sa mapagpakumbaba.” 7 Kaya,
magpasakop kayo sa Diyos. Labanan ninyo ang diyablo at
lalayo siya sa inyo. 8 Lumapit kayo sa Diyos, at siya ay
lalapit sa inyo. Linisin ang inyong mga kamay, kayong mga
makasalanan, at gawing dalisay ang inyong mga puso, kayong
mga nagdadalawang-isip. 9 Magdalamhati kayo, humagulgol

kayo, at umiyak! Ibaling ang inyong kasiyahan sa kapighatian
at ang inyong kagalakan sa kalungkutan. **10** Magpakumbaba
kayo sa harap ng Panginoon, at kayo ay kaniyang itataas. **11**
Huwag kayong magsalita laban sa isa't-isa, mga kapatid. Ang
taong nagsasalita laban sa kaniyang kapatid o naghahatol sa
kaniyang kapatid ay nagsasalita laban sa kautusan at humahatol
sa batas ng Diyos. Kapag hinatulan ninyo ang kautusan, hindi
ninyo sinusunod ang batas, ngunit isang tagahatol ng mga ito.
12 Iisa lamang ang nagbigay ng batas at taga-hatol, ang Diyos,
na kayang magligtas at sumira. Sino kayo upang humatol sa
inyong kapwa? **13** Makinig, kayo na mga nagsasabing, "Ngayon
o bukas ay pupunta tayo sa ganitong bayan, at titigil ng isang
taon doon, at mangangalakal, at kikita." **14** Sino ang nakakaalam
kung ano ang mangyayari bukas, at ano nga ba ang inyong
buhay? Dahil katulad kayo ng hamog na sandaling lumilitaw
at biglang nawawala. **15** Sa halip ganito dapat ang sabihin
ninyo, "Kung ito ang kalooban ng Panginoon, at nabubuhay pa
kami gagawin namin ito o iyan." **16** Ngunit ngayon, kayo ay
naghahambog patungkol sa inyong mga plano. Ang lahat ng
paghahambog na iyan ay masama. **17** Kaya, para sa kaniya na
nakakaalam gumawa ng mabuti ngunit hindi ito ginagawa, para
sa kaniya ito ay kasalanan.

5 Ngayon, lumapit kayo mga mayayaman, umiyak kayo ng
malakas dahil sa kahirapan na darating sa inyo. **2** Ang inyong
mga kayamanan ay nabubulok at ang inyong mga kasuotan
ay kinakain ng anay. **3** Ang inyong ginto at pilak ay wala nang
kabuluhan, at ang kanilang kalawang ang magpapatotoo laban
sa inyo at susunog ng inyong mga laman gaya ng apoy. Nag-
iipon kayo ng inyong kayaman sa huling mga araw. **4** Tingnan

ninyo, ang bayad ng mga manggagawa—silang mga hindi ninyo
binayaran para sa pag-aani ng inyong mga bukid—sumigaw sila
ng malakas! At ang mga sigaw ng mga taong nag-aani ng inyong
mga pananim ay nakaabot sa tainga ng Panginoon ng mga
Hukbo. **5** Kayo ay nabuhay ng marangya sa ibabaw ng lupa at
nagpakasasa sa inyong mga sarili. Pinataba ninyo ang inyong
mga puso sa isang araw ng pagkatay. **6** Hinatulan ninyo at pinatay
ang mga matuwid na hindi lumalaban sa inyo. **7** Kaya maging
matiyaga, mga kapatid, hanggang sa pagdating ng Panginoon,
katulad ng magsasaka na naghihintay ng mahalagang ani ng
lupa, Matiyagang naghihintay dito, hangang sa una at huling
pagbuhos ng ulan. **8** Kayo rin ay maging matiyaga; ayusin
ninyo ang inyong mga puso, dahil ang pagdating ng Panginoon
ay malapit na. **9** Huwag magreklamo, mga kapatid, laban sa
isa't-isa upang kayo ay hindi mahatulan. Tingnan ninyo, ang
hukom ay nakatayo sa pintuan. **10** Bilang isang halimbawa, mga
kapatid, ituring ninyo ang mga pagdurusa at pagtitiyaga ng mga
propeta na nagsalita sa pangalan ng Panginoon. **11** Tingnan
ninyo, tinatawag namin ang mga nagtitiyaga, na "pinagpala."
Narinig ninyo ang pagtitiis ni Job, at alam ninyo ang layunin
ng Panginoon para kay Job, kung paano ang Panginoon ay
puno ng kahabagan at awa. **12** Higit sa lahat, mga kapatid
ko, huwag kayong mangangako, maging sa langit o maging
sa lupa, o sa pamamgitan ng anumang panunumpa, ngunit
gawin ninyo ang "Oo" na "Oo" at ang inyong "Hindi" na "Hindi,"
upang hindi kayo mahatulan. **13** Mayroon bang nagdurusa sa
inyo? Dapat siyang manalangin. **14** Mayroon bang masaya sa
inyo? Hayaan siyang umawit ng papuri. Mayroon bang may
sakit sa inyo? Hayaan siyang tawagin ang mga nakatatanda ng

iglesya at hayaan siyang ipanalangin ng mga nakatatanda, at
pahiran siya ng langis sa pangalan ng Panginoon, **15** at ang
panalangin ng may pananampalataya ang magpapagaling sa
taong may sakit, at ang Panginoon ang magtataas sa kaniya.
Kung nakagawa siya ng kasalanan, patatawarin siya ng Diyos.
16 Kaya ihayag ninyo ang inyong mga kasalanan sa bawat isa
at ipanalangin ang bawat isa upang kayo ay mapagaling. Ang
panalangin ng matuwid ay magdudulot ng malaking bunga. **17**
Si Elias ay tao din na may pakiramdaman kagaya natin. Siya ay
taimtim na nanalangin na huwag umulan at hindi nga umulan
sa lupa ng tatlong taon at anim na buwan. **18** At si Elias ay
muling nanalangin at ibinuhos ng langit ang ulan sa lupa at ito ay
nagbigay ng ani. **19** Aking mga kapatid, kung sinuman sa inyo
ang naliligaw mula sa katotohanan ngunit mayroong umakay
sa kaniya pabalik, **20** ipaalam sa kaniya na kung sinuman ang
umakay sa makasalanan na makalabas sa kaniyang maling
daan, maliligtas ang kaniyang kaluluwa mula sa kamatayan at
matatabunan ang maraming kasalanan.

1 Pedro

1 Si Pedro, na apostol ni Jesu Cristo, sa mga dayuhang
nasa iba't ibang dako, sa mga pinili na nasa Ponto, Galacia,
Capadocia, Asia, at Bitinia, **2** ayon sa kaalaman ng Diyos Ama
sa simula pa lang, sa pagpapabanal ng Banal na Espiritu,
para sa pagsunod kay Jesu Cristo, at para sa pagwiwisik ng
kaniyang dugo. Sumainyo ang biyaya, at sumagana ang inyong
kapayapaan. **3** Papurihan ang Diyos at Ama ng ating Panginoong
Jesu Cristo. Sa kaniyang dakilang kahabagan, nagbigay siya sa
atin ng bagong kapanganakan para sa katiyakan ng pamana
sa pamamagitan ng pagkabuhay muli ni Jesu Cristo mula
sa kamatayan— **4** para sa pamanang hindi maglalaho, hindi
madudungisan, at hindi kukupas. Nakalaan ito sa langit para
sa inyo. **5** Sa kapangyarihan ng Diyos kayo ay iniingatan
sa pamamagitan ng pananampalataya para sa kaligtasan na
nakahandang maihayag sa huling panahon. **6** Magagalak kayo
dito, kahit na ngayon, kinakailangan ninyong makaramdam ng
kapighatian dahil sa ibat-ibang mga pagsubok. **7** Ito ay para ang
inyong pananampalataya ay masubok, pananampalataya na
higit na mas mahalaga kaysa sa ginto na naglalaho sa apoy na
sumusubok sa inyong pananampalataya. Nangyayari ito upang
ang inyong pananampalataya ay matagpuang nagbubunga ng
pagpupuri, kaluwalhatian, at karangalan sa kapahayagan ni
Jesu Cristo. **8** Hindi ninyo siya nakita, pero mahal ninyo siya.
Hindi ninyo siya nakikita ngayon, ngunit naniniwala kayo sa
kaniya at lubos kayong nagagalak na may kaligayahang hindi
maipaliwanag na punong-puno ng kaluwalhatian. **9** Kayo mismo
ang tumatanggap ng bunga ng inyong pananampalataya, ang
kaligtasan ng inyong mga kaluluwa. **10** Maingat na sinaliksik

at sinuri ng mga propeta ang patungkol sa kaligtasang ito,
tungkol sa biyaya na mapapasa-inyo. 11 Nagsaliksik sila upang
malaman kung anong uri ng kaligtasan ang darating. Nagsaliksik
din sila upang malaman ang patungkol sa panahon na sinasabi
sa kanila ng Espiritu ni Cristo na nasa kanila. Nangyayari
ang mga ito habang sinasabi niya sa kanila, bago pa man
mangyari, ang patungkol sa pagdurusa ni Cristo, at ang mga
kaluwalhatiang darating kasunod niya. 12 Naihayag sa mga
propeta na naglilingkod sila sa mga bagay na ito, hindi para
sa kanilang sarili, kung hindi para sa inyo— ang pagsasabi
ng mga bagay na ito sa pamamagitan ng mga nagdadala ng
ebanghelyo sa inyo sa pamamagitan ng Banal na Espiritu na
isinugo mula sa langit, mga bagay na ninanais maipahayag
maging ng mga anghel. 13 Kaya't bigkisan ninyo ang baywang
ng inyong kaisipan. Maging mahinahon kayo sa inyong pag-iisip.
Magkaroon kayo ng buong kapanatagan sa biyaya na dadalhin
sa inyo sa kapahayagan ni Jesu Cristo. 14 Tulad ng masunuring
mga anak, huwag ninyong i-ayon ang inyong mga sarili sa mga
pagnanasa na inyong sinunod noong wala pa kayong kaalaman.
15 Dahil gaya ng ang tumawag sa inyo ay banal, kayo rin,
at magpakabanal sa lahat ng inyong ginagawa sa buhay. 16
Sapagkat nasusulat, “Magpakabanal kayo, sapagkat ako ay
banal.” 17 At kung tinatawag ninyong “Ama” ang tagahatol na
walang pagtatangi ayon sa ginagawa ng bawat tao, bigyang
panahon ng inyong paglalakbay nang may mataas na pagtingin
sa kaniya. 18 Alam ninyo na hindi sa mga pilak o ginto— mga
bagay na naglalaho— na kayo ay tinubos mula sa hangal na
pamumuhay na inyong natutunan sa inyong mga ninuno. 19
Pero kayo ay tinubos sa marangal na dugo ni Cristo, tulad ng

isang tupa na walang kapintasan at walang karumihan. 20 Pinili
si Cristo bago pa ang pagkalikha ng mundo, pero ngayon, sa
mga huling panahon, naihayag siya sa inyo. 21 Naniniwala
kayo sa Diyos sa pamamagitan niya, na binuhay ng Diyos
mula sa mga patay at sa kaniya na binigyan ng kaluwalhatian
upang ang inyong pananampalataya at pagtitiwala ay mailaan
sa Diyos. 22 Ginawa ninyong dalisay ang inyong mga kaluluwa
sa pamamagitan ng pagsunod sa katotohanan para sa taos-
pusong pagmamahal para sa kapatiran, kaya masugid ninyong
ibigin ang isa't isa. 23 Ipinanganak kayong muli, hindi mula sa
naglalahong binhi, ngunit mula sa hindi naglalahong binhi, sa
pamamagitan ng buhay at nananatiling salita ng Diyos. **(aiōn
g165)** 24 Sapagkat "Ang lahat ng laman ay tulad ng damo, at ang
lahat ng kagandahan nito ay tulad ng bulakalak. Ang damo ay
malalanta, at ang bulaklak ay malalaglag, 25 pero ang salita ng
Panginoon ay mananatili magpakailanman." Ito ang mensahe na
ipinahayag bilang ebanghelyo sa inyo. **(aiōn g165)**

2 Kaya isantabi ninyo ang lahat ng kasamaan, panlilinlang,
pagpapa-imbabaw, pagka-inggit, at paninirang-puri. 2 Katulad
ng bagong silang na sanggol, naisin ninyo ang purong gatas na
espiritwal, upang kayo ay lumago sa kaligtasan sa pamamagitan
nito, 3 kung naranasan niyo na mabuti ang Panginoon. 4
Lumapit kayo sa kaniya na siyang buhay na bato na tinanggihan
ng mga tao, pero pinili ng Diyos at natatangi sa kaniya. 5
Tulad kayo ng buhay na mga bato na kasalukuyang binubuo
upang maging espiritwal na tahanan, upang maging banal
na mga pari na naghahandog ng espiritwal na mga alay na
katanggap-tanggap sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu Cristo. 6
Sinasabi ng kasulatan, "Masdan ninyo, inilatag ko sa Sion ang

isang panulukang bato, pinuno at pinili at mahalaga. Sinumang
sumampalataya sa kaniya ay hindi mapapahiya." **7** Kaya ang
karangalan ay para sa inyo na nananampalataya. Pero, "ang
bato na tinanggihan ng mga manggagawa, ito ang naging puno
sa panulukan"— **8** at, "ang batong katitisuran at ang batong
kadarapaan." Madarapa sila sa hindi pagsunod sa salita, kung
saan sila rin ay itinalaga. **9** Subalit kayo ay piniling lahi, isang
grupo ng maharlikang mga pari, isang banal na bayan, mga taong
pag-aari ng Diyos, upang maihayag ninyo ang mga kamangha-
manghang ginawa ng tumawag sa inyo mula sa kadiliman
patungo sa kaniyang kamangha-manghang kaliwanagan. **10**
Dati, hindi kayo isang bayan, pero ngayon, kayo ay bayan na
ng Diyos. Hindi kayo tumanggap ng kahabagan, pero ngayon,
tumanggap kayo ng kahabagan. **11** Mga minamahal, tinawag ko
kayong mga dayuhan at manlalakbay upang umiwas kayo sa
masasamang pagnanasa na nakikipagdigma sa inyong kaluluwa.
12 Dapat kayong magkaroon ng mabuting pamumuhay sa gitna
ng mga Gentil, sa gayon, kung magsasalita sila patungkol sa
inyo bilang gumagawa ng masasamang bagay, mapagmasdan
nila ang inyong mabubuting ginagawa at papurihan nila ang
Diyos sa araw ng kaniyang pagdating. **13** Sumunod kayo sa
bawat pamahalaan, alang-alang sa Panginoon, maging ang hari
bilang kataas-taasan, **14** maging ang gobernador na isinugo
upang parusahan ang mga mapaggawa ng masama at puruhin
silang mapaggawa ng mabuti. **15** Sapagkat ito ang kalooban ng
Diyos, na sa pamamagitan ng paggawa ng mabuti mapatahimik
ninyo ang walang kabuluhang salita ng mga hangal. **16** Bilang
mga taong malaya, huwag ninyong angkinin ang inyong kalayaan
bilang panakip ng kasamaan, sa halip, maging tulad kayo ng

mga lingkod ng Diyos. 17 Igalang ninyo ang lahat ng tao.
Mahalin ninyo ang kapatiran. Magkaroon kayo ng takot sa Diyos.
Igalang ninyo ang hari. 18 Mga alipin, magpasakop kayo sa
inyong mga amo nang may buong paggalang, hindi lang sa
mabuti at mahinahon na mga amo, pero pati narin sa mga
masama. 19 Sapagkat kapuri-puri ang sinumang magtitiis ng
pasakit habang nahihirapan sa kawalan ng katarungan nang
dahil sa kaniyang konsiyensya sa Diyos. 20 Sapagkat gaano
kataas na parangal ang nakalaan sa paggawa ng kasamaan
at magtiis habang pinarurusahan? Pero kung gumawa kayo
ng mabuti at nagtiis kayo habang pinarurusahan, ito ay kapuri-
puri sa Diyos. 21 Dahil dito kayo tinawag, sapagkat maging si
Cristo ay naghirap para sa inyo, nag-iwan ng halimbawa para sa
inyo upang sundan ang kaniyang mga dinaraanan. 22 Hindi
siya nagkasala at walang anumang pandaraya ang natagpuan
sa kaniyang bibig. 23 Nang nilait siya, hindi siya gumanti ng
panlalait. Nang naghirap siya, hindi siya nagbanta ng ganti, pero
ibinigay niya ang kaniyang sarili sa humahatol nang matuwid. 24
Siya mismo ang nagdala ng ating mga kasalanan sa kaniyang
katawan sa puno, upang hindi na tayo magkaroon ng bahagi sa
kasalanan, at upang makapamuhay tayo para sa katuwiran. Sa
pamamagitan ng kanyang mga sugat kayo ay gumaling. 25
Kayong lahat ay naglalakbay palayo tulad ng mga nawawalang
tupa, ngunit ngayon, bumalik kayo sa pastol at tagapagbantay
ng inyong mga kaluluwa.

3 Sa ganitong paraan, kayong mga asawang babae ay dapat
magpasakop sa inyong mga asawa, sa gayon, kahit may ilang
hindi sumusunod sa salita, sa pamamagitan ng pag-uugali ng
kanilang asawang babae, mahikayat sila nang walang salita, 2

dahil makikita nila ang inyong dalisay na pag-uugali na may
karangalan sa kanilang sarili. 3 Huwag ninyo itong gawin sa
pamamagitan ng panlabas na paggayak—pagtitirintas ng buhok,
pagsusuot ng alahas, o magagarang damit. 4 Sa halip, gawin
niyo ito sa pamamagitan ng panloob na pagkatao na nasa puso,
at nang walang kupas na kagandahan ng isang mahinahon
at mapayapang espiritu na natatangi sa paningin ng Diyos.
5 Sapagkat ang banal na mga kababaihan noon ay minsang
naggayak ng kanilang mga sarili sa ganitong paraan. Nagtiwala
sila sa Diyos at nagpasakop sila sa kanilang mga asawa. 6 Sa
ganitong paraan sumunod si Sara kay Abraham at tinawag siyang
kaniyang “panginoon.” Kayo ngayon ay kaniyang mga anak
kung ginagawa ninyo ang mabuti at kung hindi kayo natatakot
sa kaguluhan. 7 Gayun din, kayong mga asawang lalaki ay
dapat mamuhay kasama ang inyong asawa nang nalalaman na
sila ay mas mahinang kabiyak, kinikilala sila na kapwa ninyong
tatanggap ng kaloob ng buhay. Gawin ninyo ito upang ang inyong
mga panalangin ay hindi mahadlangan. 8 Panghuli, lahat kayo,
magkaisa kayo sa pag-iisip, mahahabagin, mapagmahal bilang
magkakapatid, maging maawain, at mapagpakumbaba. 9 Huwag
ninyong suklian ang masama ng masama o ang panlalait ng
panlalait. Sa halip, patuloy kayong magpala, sapagkat dahil dito,
kayo ay tinawag nang sa gayun magmana kayo ng pagpapala.
10 “Ang may gustong magmahal sa buhay at makakakita ng
mabubuting araw ay kailangang pigilin ang kaniyang dila sa
masama at ang kaniyang bibig sa pagsasabi ng kasinungalingan.
11 Talikuran niya ang masama at gawin ang mabuti. Hanapin niya
ang kapayapaan at ito'y sundan. 12 Ang mga mata ng Panginoon
ay nakikita ang matuwid at naririnig ng kaniyang tainga ang

kanilang mga kahilingan. Pero ang mukha ng Panginoon ay
laban sa mga gumagawa ng masama." **13** Sino ang mananakit
sa inyo kung hinahangad ninyo ang mabuti? **14** Pero kung
naghihirap kayo dahil sa katuwiran, kayo ay pinagpala. Huwag
niyong katakutan ang kanilang kinatatakutan. Huwag kayong
mabahala. **15** Sa halip, ibukod-tangi niyo ang Panginoong
Cristo sa inyong mga puso bilang banal. Lagi kayong maging
handa na sagutin ang bawat nagtatanong sa inyo kung bakit
mayroon kayong pagtitiwala sa Diyos. Gawin ninyo ito nang may
kahinahunan at paggalang. **16** Magkaroon kayo ng malinis na
budhi upang ang mga taong umaalipusta sa inyong magandang
buhay kay Cristo ay mapahiya dahil nagsasalita sila laban sa
inyo na tila kayo ay masasamang tao. **17** Mas mainam, kung
nais ng Diyos, na kayo ay maghirap sa paggawa ng kabutihan
kaysa sa paggawa ng kasamaan. **18** Nagdusa rin si Cristo
para sa mga kasalanan. Siya na matuwid ay nagdusa para
sa atin, na mga hindi matuwid, upang tayo ay madala niya sa
Diyos. Pinatay siya sa laman, pero muling binuhay sa espiritu.
19 Sa espiritu, nagpunta siya at nangaral sa mga espiritu na
ngayon ay naka-bilanggo. **20** Sila ay ayaw sumunod noong
ang Diyos ay matiyagang naghihintay sa panahon ni Noe, sa
mga araw ng ginagawa ang arko, at nagligtas ang Diyos ng
iilang tao—walong kaluluwa—sa baha. **21** Ito ay sumisimbolo
ng pagbabautismo na nagliligtas sa inyo ngayon, hindi bilang
paglilinis ng karumihan mula sa katawan, pero bilang panawagan
ng mabuting budhi sa Diyos, sa pamamagitan ng pagkabuhay
muli ni Jesu-Cristo. **22** Siya ay nasa kanang kamay ng Diyos.
Nagpunta siya sa langit. Ang mga anghel, mga pamahalaanan,
at ang mga kapangyarihan ay dapat magpasakop sa kaniya.

4 Kaya nga, dahil si Cristo ay naghirap sa laman, armasan
ninyo ang inyong mga sarili ng kaparehas na hangarin. Sinuman
ang naghirap sa laman ay tumigil na sa kasalanan. 2 Ang
taong ito ay hindi na namumuhay para sa mga pansariling
pagnanasa, pero para sa kalooban ng Diyos—sa kaniyang
natitirang buhay. 3 Sapagkat sapat na panahon na ang lumipas
para gawin ng mga Gentil ang nais nilang gawin—kahalayan,
pagkahumaling, paglalasing, panggugulo, labis na pagsasaya
at kasuklam-suklam na pagsamba sa diyus-diyosan. 4 Naisip
nilang kakaiba na hindi ninyo ginagawa ang mga bagay na ito
kasama sila, kaya nagsasalita sila ng masama patungkol sa
inyo. 5 Magbibigay sila ng pagsusulit sa kaniya na handang
hatulan ang lahat ng mga tao, patay man o buhay. 6 Sa layuning
ito, ipinangaral ang ebanghelyo sa mga namatay, sa gayun,
kahit na sila ay hinatulan sa kanilang mga katawan bilang mga
tao, sila ay makapapamuhay ayon sa Diyos sa espiritu. 7
Ang katapusan ng lahat ng mga bagay ay parating na. Kaya
magkaroon kayo ng matinong kaisipan at maliwanag na pag-iisip
para sa kapakanan ng inyong mga panalangin. 8 Higit sa lahat
ng bagay, magkaroon kayo ng taimtim na pag-ibig para sa isa't
isa, dahil ang pag-ibig ay hindi naghahangad na matuklasan ang
mga kasalanan ng iba. 9 Magpakita kayo ng kagandahang-loob
sa isa't isa nang walang pagrereklamo. 10 Ang bawat isa sa inyo
ay tumanggap ng kaloob, gamitin niyo ito para paglingkuran ang
isa't isa, bilang mabuting mga katiwala ng maraming kaloob ng
Diyos. 11 Kung mayroong nangungusap, ituring niyo ito bilang
salita ng Diyos, at kung mayroong naglilingkod, magmula ito sa
lakas na ibinibigay ng Diyos, upang sa lahat ng bagay, ang Diyos
ay maluwalhati sa pamamagitan ni Jesu- Cristo. Kaluwalhatian

at kapangyarihan ay sa kaniya magpakailanman. Amen **(aiōn**
g165) **12** Mga minamahal, huwag ninyong isiping kataka-taka ang
masidhing pagsubok na dumarating sa inyo, na parang hindi ito
pangkaraniwan sa inyo. **13** Pero tulad ng pagdanas ninyo ng
mga pagdurusa ni Cristo, magalak kayo, upang kayo ay magalak
at matuwa sa pagpapahayag ng kaniyang kaluwalhatian. **14**
Kung kayo ay inaalipusta dahil sa pangalan ni Cristo, kayo ay
pinagpala, dahil ang Espiritu ng kaluwalhatian at Espiritu ng
Diyos ay nasa inyo. **15** Nawa walang magdusa sa inyo bilang
isang mamamatay tao, magnanakaw, mapaggawa ng masama,
o pakialamero. **16** Pero, sinuman sa inyo ang nagdurusa bilang
isang Kristiyano, huwang siyang mahiya, sa halip luwalhatiin
niya ang Diyos sa pangalan na ito. **17** Sapagkat panahon na
para ang paghuhukom ay magsimula sa sambahayan ng Diyos.
At kung magsisimula ito sa atin, ano pa ang kalalabasan para sa
mga hindi sumusunod sa ebanghelyo ng Diyos? **18** At kung "ang
matuwid ay naligtas sa kabila ng mga pagdurusa, ano pa ang
mangyayari sa mga hindi maka-diyos at sa makasalanan?" **19**
Kaya ipagkatiwala nawa ng mga nagdurusa ayon sa kalooban
ng Diyos ang kanilang mga kaluluwa sa tapat na Manlilikha
habang sila ay gumagawa ng kabutihan.

5 Hinihikayat ko ang mga nakatatanda sa inyo, ako, na isang
kapwa nakatatanda at isang saksi sa pagdurusa ni Cristo,
at kabahagi ng kaluwalhatian na maihahayag. **2** Kaya nga,
hinihikayat ko kayo, mga nakatatanda, pangalagaan ninyo ang
kawan ng Diyos na nasa inyo. Pangalagaan niyo sila, hindi
dahil kailangan ninyo, pero dahil nais ninyo ito, ayon sa Diyos.
Pangalagaan niyo sila nang maluwag sa inyong kalooban, hindi
para sa pera. **3** Huwag kayong umasta na tila mga amo sa mga

taong nasa inyong pangangalaga, sa halip maging halimbawa
kayo sa kawan. **4** Sa kapahayagan ng Punong Pastol, kayo ay
makatatanggap ng maluwalhating korona na hindi kumukupas. **5**
Gayon din, kayong mga nakababatang kalalakihan, magpasakop
kayo sa mga nakatatandang kalalakihan. Kayong lahat, damitan
ninyo ang inyong sarili ng kababaang-loob at maglingkod kayo
sa isa't isa sapagkat pinipigilan ng Diyos ang mga mapagmataas,
pero binibigyan niya ng biyaya ang mga mapagpakumbaba.
6 Kaya nga maging mapagpakumbaba kayo sa ilalim ng
makapangyarihang kamay ng Diyos upang kayo ay itaas niya
sa tamang panahon. **7** Ibigay niyo ang lahat ng inyong pag-
aalala sa kaniya, dahil pinag-iingatan niya kayo. **8** Maging
handa at mapagmatyag kayo. Ang inyong kaaway, ang diyablo,
tulad ng isang umaatungal na leon, ay naglilibot at naghahanap
ng kaniyang sasakmalin. **9** Tumindig kayo laban sa kaniya.
Magpakatatag kayo sa inyong pananampalataya. Tandaan ninyo
na ang inyong mga kapatid na nasa mundong ito ay nagtitiis ng
kaparehas na pagdurusa. **10** Pagkatapos ninyong magdusa
sa sandaling panahon, ang Diyos ng lahat ng biyaya, na
tumawag sa inyo sa walang hanggang kaluwalhatian kay Cristo,
ang siyang magbibigay sa inyo ng kaganapan, magpapatibay
at magpapalakas sa inyo. **(aiōnios g166)** **11** Sa kaniya ang
kapangyarihan magpakailanman. Amen. **(aiōn g165)** **12** Itinuturing
ko si Silvano na isang tapat na kapatid, at sumulat ako sa
inyo ng maigsi sa pamamagitan niya. Hinihikayat ko kayo at
nagpapatotoo sa inyo na ang aking isinulat ay ang totoong
biyaya ng Diyos. Manindigan kayo dito. **13** Ang babaeng nasa
Babilonia, na pinili kasama ninyo, ay bumabati sa inyo, at si
Marcos, na aking anak, ay binabati kayo. **14** Batiin niyo ang isa't

isa sa halik ng pag ibig. Nawa ang kapayapaan ay sumainyong
lahat na mga tagasunod ni Cristo.

2 Pedro

1 Ako, si Simon Pedro, isang alipin at apostol ni Jesu-Cristo,
para sa mga nakatanggap ng mahalagang pananampalataya
kagaya ng natanggap namin, ang pananampalataya sa katuwiran
ng ating Diyos at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo. **2** Ang
biyaya nawa ay sumainyo; nawa ang kapayapaan ay lumago sa
pamamagitan ng kaalaman ng Diyos at ng ating Panginoong
Jesus. **3** Lahat ng mga bagay ng banal na kapangyarihan
para sa buhay at pagiging maka-diyos ay ibinigay sa atin sa
pamamagitan ng kaalaman ng Diyos na siyang tumawag sa atin
sa pamamagitan ng kaniyang sariling kaluwalhatian at kabutihan.
4 Sa pamamagitan nito, binigyan niya tayo ng mahahalaga
at dakilang mga pangako. Ginawa niya ito upang kayo ay
makibahagi sa banal na katangian habang kayo ay tumatakas
mula sa kasamaan na nasa mundo sa masamang hangarin.
5 Sa kadahilanang ito, gawin ninyo ang inyong makakaya
para dagdagan ang kabutihan sa pamamagitan ng inyong
pananampalataya, at sa pamamagitan ng inyong kabutihan ay
kaalaman. **6** Sa pamamagitan ng inyong kaalaman ay pagpipigil
sa sarili, at sa pamamagitan ng inyong pagpipigil sa sarili ay
pagtitiyaga, at sa pamamagitan ng inyong pagtitiyaga ay pagiging
maka-diyos. **7** Sa pamamagitan ng inyong pagiging maka-diyos
ay ang pagmamahal bilang magkakapatid, at sa pamamagitan
ng inyong pagmamahal bilang magkakapatid ay ang pag-ibig. **8**
Kung ang mga bagay na ito ay nasa inyo at lumalago sa inyo,
kayo ay hindi magiging baog o hindi namumunga sa kaalaman
ng ating Panginoon na si Jesu-Cristo. **9** Ngunit ang sinuman na
nagkukulang sa mga bagay na ito ay nakikita niya lamang kung
ano ang malapit; siya ay bulag. Nakalimutan niya ang paglilinis

mula sa kaniyang mga lumang kasalanan. 10 Samakatwid,
mga kapatid, gawin ninyo ang inyong makakaya upang gawin
ang inyong pagkatawag at pagkakapili na tiyak sa inyong mga
sarili. Kung gagawin ninyo ang mga bagay na ito, hindi kayo
matitisod. 11 Sa gayon, ang daan ay masaganang ipagkakaloob
sa inyo sa walang hanggang kaharian ng ating Panginoon at
Tagapagligtas na si Jesu-Cristo. **(aiōnios g166)** 12 Samakatwid,
ako ay magiging laging handa na ipaalala sa inyo ang mga
bagay na ito, gayong alam na ninyo ang mga ito, kayo ngayon
ay matibay na sa katotohanan. 13 Sa aking palagay ay dapat ko
na kayong gisingin at paalalahanan sa mga bagay na ito habang
ako ay nandito sa tolda. 14 Sapagkat alam ko na malapit ko
nang tanggalin ang aking tolda tulad ng ipinakita ng Panginoong
Jesu-Cristo sa akin. 15 Gagawin ko ang aking makakaya upang
lagi ninyong alalahanin ang mga bagay na ito pagkatapos ng
aking pag-alis. 16 Sapagkat hindi namin sinundan ang mga
katalinuhang lumikha ng mga kathang-isip noong sinabi namin
sa inyo ang patungkol sa kapangyarihan at pagpapakita ng ating
Panginoong Jesu-Cristo, ngunit kami ang mga naging saksi sa
kaniyang kadakilaan. 17 Natanggap niya mula sa Diyos Ama ang
karangalan at kaluwalhatian noong may isang tinig ang dumating
sa kaniya mula sa Dakilang Kaluwalhatian na nagsasabing,
“Ito ang aking Anak, ang Kaisa-isa kong minamahal, sa kaniya
ay lubos akong nalulugod.” 18 Narinig namin itong tinig na
nagmula sa langit habang kami ay kasama niya sa banal na
bundok. 19 Nasa amin ang mga salitang ipinahayag ng mga
propeta at ito ay lalong tiyak, ito ay mabuting pag-ukulan ninyo
ng pansin. Ito ay tulad ng isang lampara na nagliliwanag sa
madilim na lugar hanggang dumating ang umaga at ang mga

bituin sa umaga ay sisikat sa inyong mga puso. **20** Una ninyong
alamin ito, na ang nasusulat na propesiya ay hindi nagmula
sa mismong pangangatwiran ng propeta. **21** Sapagkat walang
anumang propesiya ang nagmula sa kalooban ng tao, kundi sa
pamamagitan ng tao, sa ilalim ng Banal na Espiritu na siyang
nagsalita mula sa Diyos.

2 May mga bulaang propeta na nagpunta sa mga Israelita at
may mga bulaang guro ang pupunta sa inyo. Palihim silang
magdadala ng mga mapanirang maling pananampalataya at
itatatwa nila ang Panginoon na bumili sa kanila. Sila ay nagdadala
ng kanilang agarang pagkawasak. **2** Marami ang susunod sa
kanilang kahalayan at sa pamamagitan nila malalapastanganan
ang daan ng katotohanan. **3** Sa kanilang pagkagahaman ay
sasamantalahin nila kayo sa pamamagitan ng mga mapanlinlang
na mga salita. Naghihintay ang kahatulan laban sa kanila;
ang kanilang pagkawasak ay darating. **4** Sapagkat hindi
kinaawaan ng Diyos ang mga anghel na nagkasala. Sa halip ay
ipinasakamay niya ang mga ito sa Tartarus upang igapos sa
mga tanikala hanggang sa paghuhukom. **(Tartaroō g5020)** **5** At
hindi rin niya kinaawaan ang sinaunang mundo. Sa halip, itinira
niya si Noe, ang mensahero ng katuwiran, kasama ang pitong
iba pa, nang nagdala ng baha ang Diyos sa mundo ng mga
hindi maka-diyos. **6** At pinulbos ng Diyos ang mga lungsod ng
Sodoma at Gomora at hinatulan sila ng pagkawasak, bilang
halimbawa kung ano ang darating sa mga hindi maka-diyos. **7**
Ngunit nang kaniyang ginawa iyan ay, iniligtas niya si Lot na
matuwid, na lubos na nagdalamhati dahil sa mga maruming
gawain ng mga taong lumalabag sa batas. **8** Dahil ang taong
matuwid na iyon na araw-araw na naninirahan kasama nila ay

pinahihirapan ang kaniyang matuwid na kaluluwa dahil sa nakita
niya at narinig. 9 Kung gayon, alam ng Panginoon kung paano
iligtas ang mga taong maka-diyos mula sa mga pagsubok at
kung paano parusahan ang mga taong hindi maka-diyos sa araw
ng paghuhukom. 10 Ito ay totoo lalo na sa mga nagpapatuloy
sa masasamang nasa ng laman at humahamak sa batas. Sila
ay mapangahas at sumusunod sa sariling kalooban. Hindi sila
natatakot na lapastanganin ang mga maluluwalhati. 11 Ang mga
anghel ay may taglay na higit na lakas at kakayahan kaysa
sa mga tao, ngunit hindi sila nagdala ng mapang-alipustang
paghuhukom laban sa kanila sa Panginoon. 12 Ngunit ang
mga walang isip na mga hayop na ito ay likas na ginawa para
hulihin at wasakin. Hindi nila alam kung ano ang kanilang
inaalipusta. Sila ay mawawasak. 13 Sila ay masasaktan sa
gantimpala ng kanilang mga maling gawain. Namumuhay sila sa
kasiyahan sa araw. Sila ay mga dumi at bahid. Nagsasaya sila
sa kanilang mga mapanlinlang na kasiyahan habang sila ay
nakikipagdiwang sa inyo. 14 May mga mata sila na puno ng
mga mapangalunyang babae; hindi sila kailanman nakuntento
sa pagkakasala. Inuudyukan nila ang mga mahihinang kaluluwa
sa pagkakamali at ang kanilang puso ay sinanay sa pag-iimbot,
mga batang isinumpa. 15 Kanilang iniwan ang tamang daan.
Naligaw sila at sinunod ang daan ni Balaam na anak ni Beor na
nagnais na tumanggap ng kabayaran sa kawalang-katuwiran.
16 Ngunit siya ay sinaway dahil sa kaniyang paglabag. Isang
asno ang nagsalita sa tinig ng tao ang siyang tumapos sa
kahibangan ng propeta. 17 Ang mga taong ito ay katulad
ng mga bukal na walang tubig. Katulad sila ng mga ulap na
tinatangay ng bagyo. May makapal na kadiliman ang sa kanila

ay naghihintay. 18 Nagsasalita sila ng mga bagay na pawang
walang kabuluhan at kayabangan lamang. Inuudyukan nila ang
mga tao sa pamamagitan ng pita ng laman. Inuudyukan nila ang
mga taong sumusubok na tumakas mula sa maling pamumuhay.
19 Nangangako sila ng kalayaan sa kanila ngunit sila ma'y alipin
ng kasamaan. Sapagkat ang isang tao ay alipin ng kahit anong
dumadaig sa kaniya. 20 Sino mang makatakas sa karumihan
ng mundo sa pamamagitan ng kaalaman ng Panginoon at
Tagapagligtas na si Jesu-Cristo at bumalik muli sa ganoong
karumihan, sila ay naging mas malala pa kaysa noong una. 21
Mas mabuti pang hindi nila nalaman ang daan ng katuwiran
kaysa malaman ito at pagkatapos ay tumalikod sa banal na
kautusang ibinigay sa kanila. 22 Ang kawikaang ito ay totoo
para sa kanila: “Ang aso ay bumabalik sa sariling suka nito. Ang
bagong paligong baboy ay bumabalik sa putik.”

3 Ngayon, sumulat ako sa inyo, mga minamahal, ang ikalawang
sulat na ito ay upang gisingin ang inyong tapat na kaisipan,
2 upang inyong maalala ang mga salita na sinabi noon ng
mga banal na propeta at ang tungkol sa utos ng Panginoon at
tagapagligtas sa pamamagitan ng inyong mga apostol. 3 Una
ninyong alamin ito, na darating ang mga mangungutya sa huling
araw ay kukutyain kayo ng taong mangungutya at mamumuhay
sa kanilang mga sariling kagustuhan. 4 at sasabihing, “Nasaan
ang pangako ng kaniyang pagbabalik? Patay na ang ating mga
ama, ngunit ang lahat ng mga bagay ay nananatili buhat nang
likhain ang mundo.” 5 Sinadya nilang kinalimutan na ang mga
langit at lupa ay nabuo mula sa tubig, at sa tubig, mahabang
panahon na ang nakalipas, sa pamamagitan ng salita ng Diyos,
6 at sa kaniyang salita ang mundo ay nagkaroon ng tubig sa

oras na iyon, at ang tubig ay siyang bumaha at sumira. 7 Ngunit
ngayon ang mga langit at ang lupa ay ipinapanatili para sa
katulad na salita para sa apoy, nakahanda para sa araw ng
paghuhukom at ang pagkawasak ng mga taong hindi maka
Diyos. 8 Ito ay hindi sana mawawala sa inyong kaalaman, mga
minamahal, na ang isang araw sa Panginoon ay tulad ng isang
libong mga taon, at ang isang libong mga taon ay tulad ng isang
araw. 9 Ang Panginoon ay hindi mabagal tungkol sa kaniyang
mga pangako, na itinuturing ng iba na kabagalan, ngunit siya ay
matiyaga sa iyo. Hindi niya ninanais na sino man sa inyo ay
mapahamak, ngunit ninanais niyang bigyan ng panahon ang
lahat upang magsisi. 10 Gayunpaman, ang araw ng Panginoon
ay darating na parang isang magnanakaw, ang mga langit ay
mawawala kasabay ng malakas na ingay. Ang mga bagay ay
masusunog sa apoy, at ang lupa at ang mga gawa dito ay
maihahayag. 11 Yaman lamang na ang lahat ng mga bagay
na ito ay mawawala sa ganitong kaparaanan, anong uri ng
tao kayo dapat maging? Dapat kayong mamuhay na banal at
maka-Diyos. 12 Inyo ngang asahan at magmadali patungo sa
pagdating ng araw ng Diyos. Sa araw na iyon, ang langit ay
magugunaw sa pamamagitan ng apoy, at ang mga bahagi nito
ay matutunaw sa pamamagitan ng sobrang init. 13 Ngunit ayon
sa kaniyang pangako, ating hintayin ang bagong mga langit at
ang bagong lupa, kung saan ang mga katuwiran ay mananahan.
14 Kaya nga, mga minamahal, yaman din lamang na inaasahan
ninyo ang mga bagay na ito, sikapin ninyong gawin ang lahat
na kayo ay matagpuang walang bahid, at walang kapintasan
upang makatagpo ng kapayapaan sa kaniya, 15 At isaalang-
alang ninyo ang katiyagahan ng ating Panginoon na maging

kaligtasan, kagaya ng ating minamahal na kapatid na si Pablo,
ayon sa karunungan na ipinagkaloob sa kaniya. **16** Sinabi ni
Pablo ang lahat ng mga bagay na ito sa lahat ng kaniyang mga
sulat, na kung saan maraming mga bagay ang mahihirap na
maintindihan. Ang mga bagay na ito ay binaluktot ng mga taong
hindi naturuan at walang katiyakan, habang sila ay gumagawa
ng ibang mga kasulatan para sa sarili nilang kapahamakan.
17 Kaya nga mga minamahal, yamang din lamang na alam na
ninyo ang mga bagay na ito, bantayan ninyo ang inyong mga
sarili, upang hindi kayo maililigaw sa panlilinlang ng mga taong
walang batas na siyang magdudulot ng pagkawala ng inyong
katapatan. **18** Ngunit, lumago kayo sa biyaya at kaalaman ng
ating Panginoon at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo. Sa kaniya
ang kaluwalhatian ngayon at magpakailanman. Amen! **(aiōn g165)**

1 Juan

1 Na kung alinman mula sa simula- na aming narinig, na nakita
ng aming mga mata, na aming natunghayan, at nahawakan
ng aming mga kamay-patungkol sa Salita ng buhay. **2** At ang
buhay ay nagawang ipaalam, at aming nakita, at nasaksihan,
at hinayag sa inyo ang buhay na walang hanggan, na noon
ay kasama ng Ama, at nagawang ipaalam sa amin. **(aiōnios
g166)** **3** Iyon na aming nakita at narinig inihayag din namin sa
inyo, sa gayon ay magkaroon kayo ng pakikisama sa amin, at
ang aming pakikisama ay kasama ang Ama at kasama ang
kanyang Anak na si Jesu-Cristo. **4** At sinulat namin ang mga
bagay na ito sa inyo upang ang aming kagalakan ay maging
ganap. **5** Ito ang mensahe na aming narinig mula sa kanya
at ipinapahayag sa inyo: Ang Diyos ay liwanag at sa kanya'y
walang kadiliman ang lahat. **6** Kung sinasabi natin na tayo ay
mayroong pakikisama sa Kanya at lumalakad sa kadiliman, tayo
ay nagsisinungaling at hindi isinasagawa ang katotohanan. **7**
Pero kung tayo'y lumalakad sa liwanag katulad niyang nasa
liwanag, meron tayong pakikisama sa isa't isa at ang dugo ni
Jesus na kanyang Anak ay naglilinis sa atin mula sa lahat ng
kasalanan. **8** Kung sinasabi natin na wala tayong kasalanan,
nililoko natin ang ating mga sarili at ang katotohanan ay wala sa
atin. **9** Pero kung tayo ay umamin sa ating mga kasalanan,
siya ay matapat at matuwid na patawarin tayo sa ating mga
kasalanan at linisin tayo mula sa lahat ng kasamaan. **10** Kapag
sinabi natin na hindi tayo nagkasala, ginawa natin siyang isang
sinungaling, at ang kanyang salita ay wala sa atin.

2 Mga minamahal kong anak, isinusulat ko ang mga bagay
na ito sa inyo upang hindi kayo magkasala. Pero kung sino

man ang magkasala, mayroon tayong tagapagtanggol sa Ama,
Si Jesu-Cristo ang nag-iisang makatuwiran. **2** Siya ang taga-
pamayapa para sa ating mga kasalanan, at hindi lang para sa
atin, kundi para din sa buong mundo. **3** Sa pamamagitan nito
alam nating kilala natin siya, kung iniingatan natin ang kanyang
mga kautusan. **4** Siya na nagsasabing, “Kilala ko ang Diyos,”
pero hindi pinapanatili ang kanyang mga kautusan, ay isang
sinungaling, at ang katotohanan ay wala sa kanya. **5** Pero ang
sinumang pinapanatili ang kaniyang salita, tunay na sa taong
ito ang pag-ibig ng Diyos ay naging lubos. Sa pamamagitan
nito alam nating tayo ay nasa kaniya. **6** Siya na nagsasabing
siya ay nananatili sa Diyos ay nararapat ding lumakad nang
katulad ng paglakad ni Jesu-Cristo. **7** Mga minamahal, hindi ako
nagsusulat nang bagong kautusan sa inyo, pero isang lumang
kautusan na nasa sa inyo mula pa sa simula. Ang lumang
kautusan ay ang salitang inyong narinig. **8** Gayon pa man ako
ay sumusulat ng bagong kautusan sa inyo, na siyang totoo kay
Cristo at sa inyo, dahil ang kadiliman ay lumilipas na, at ang
tunay na liwanag ay sumisinag na. **9** Ang nagsasabing siya
ay nasa liwanag pero kinapopootan ang kanyang kapatid ay
nasa kadiliman kahit ngayon. **10** Ang sinumang nagmamahal sa
kanyang kapatid ay nananatili sa liwanag at walang pagkakataon
na siya ay matitisod. **11** Pero ang siyang napopoot sa kanyang
kapatid ay nasa kadiliman at lumalakad sa kadiliman; hindi niya
alam kung saan siya papunta, dahil binulag ng kadiliman ang
kanyang mga mata. **12** Sumusulat ako sa inyo, mga minamahal
kong anak, dahil ang inyong mga kasalanan ay napatawad
dahil sa kanyang pangalan. **13** Sumusulat ako sa inyo mga
ama, dahil kilala ninyo siya na mula pa sa simula. Sumusulat

ako sa inyo mga kabataang lalaki, dahil napagtagumpayan
ninyo ang kasamaan. Sumulat ako sa inyo, mga bata, dahil
kilala ninyo ang Ama. **14** Sumulat ako sa inyo mga ama, dahil
kilala ninyo siya na mula pa sa simula. Sumulat ako sa inyo
mga kabataang lalaki, dahil kayo ay malakas, at ang salita ng
Diyos ay nananatili sa inyo, at napagtagumpayan ninyo ang
kasamaan. **15** Huwag ninyong mahalin ang mundo ni anumang
mga bagay na nasa mundo. Kung sinumang umiibig sa mundo,
ang pag-ibig ng Ama ay wala sa kanya. **16** Pagkat ang lahat ng
nasa sa mundo - ang kahalayan ng laman, ang kahalayan ng
mata, at ang kahambugan sa buhay - ay hindi sa Ama pero sa
mundo. **17** Ang mundo at ang pagnanasa nito ay lumilipas. Pero
ang sinumang gumagawa ng kalooban ng Diyos ay mananatili
magpakailanman. **(aiōn g165)** **18** Mga bata, ito na ang huling
oras. Gaya nang narinig ninyo na ang antikristo ay darating,
kahit ngayon ay may marami nang mga antikristong dumating,
sa pamamagitan nito nalalaman nating ito na ang huling oras.
19 Sila ay lumabas mula sa atin, pero hindi sila sa atin. Pagkat
kung sila ay naging sa atin, sana ay nagpatuloy silang kasama
natin. Pero nang sila ay lumabas, iyon ang nagpakitang sila ay
hindi sa atin. **20** Pero kayo ay may basbas mula sa Kabanal-
banalan, at alam ninyong lahat ang katotohanan. **21** Hindi ako
sumulat sa inyo dahil sa hindi ninyo alam ang katotohanan, pero
dahil sa alam ninyo ito at dahil walang kasinungalingan ang nasa
katotohanan. **22** Sino ang sinungaling kundi siyang ikinakaila na
si Jesus ay ang Cristo? Ang taong ito ang antikristo, dahil sa
kinakaila niya ang Ama at ang Anak. **23** Walang sinuman ang
kumakaila sa Anak ay nasa kaniya ang Ama. Ang sinumang
kumikilala sa Anak ay nasa kaniya rin ang Ama. **24** At para

sa inyo, hayaang ang mga narinig ninyo mula sa simula ay
manatili sa inyo. Kung ano ang narinig ninyo mula sa simula ay
nanatili sa inyo, kayo rin ay mananatili sa Anak at sa Ama. **25**
At ito ang pangakong ibinigay niya sa atin: buhay na walang
hanggan. **(aiōnios g166)** **26** Isinulat ko sa inyo ang mga ito tungkol
sa mga iyon na maaaring umakay sa inyo sa ligaw na landas.
27 At para sa inyo, ang basbas na natanggap ninyo mula sa
kanya ay nanatili sa inyo, at hindi ninyo kailangan ang sinuman
upang turuan kayo. Pero habang ang kanyang pagbabasbas
ay nagtuturo sa inyo ng tungkol sa lahat ng bagay, at totoo at
hindi isang kasinungalingan, at kahit na ito ay nagturo sa inyo,
manatili kayo sa kanya. **28** At ngayon, mga minamahal kong
anak, manatili kayo sa kanya, upang kapag siya ay magpakita,
tayo ay magkakaroon nang lakas ng loob at hindi mahihiya sa
kanyang harapan sa kanyang pagdating. **29** Kung alam ninyo na
siya ay makatuwiran, alam ninyong ang lahat nang gumagawa
ng tama ay ipinanganak sa kanya.

3 Masdan kung anong uri ng pag-ibig ng Ama ang ibinigay sa
atin, na tayo ay nararapat tawaging mga anak ng Diyos, at ito
ang kung ano tayo. Sa dahilang ito, hindi tayo kilala ng mundo
dahil hindi siya kilala nito. **2** Mga minamahal, ngayon tayo ay
mga anak ng Diyos, at hindi pa naipahayag kung magiging ano
tayo. Alam natin na kapag magpakita si Cristo, tayo ay magiging
katulad niya, dahil makikita natin siya bilang siya. **3** At bawat isa
na may ganitong pagtitiwala tungkol sa hinaharap na nakatuon
sa kanya ay dinadalisay ang kanyang sarili tulad ng siya ay
dalisay. **4** Ang lahat ng patuloy na nagkakasala ay gumagawa
ng kung ano ang labag sa batas. Dahil ang kasalanan ay ang
paglabag sa batas. **5** Alam niyo na nahayag si Cristo upang sa

gayon ay alisin ang mga kasalanan. At sa kanya ay walang
kasalanan. 6 Walang sinumang nananatili sa kanya na patuloy
na nagkakasala. Walang sinumang patuloy sa pagkakasala ang
nakakita sa kanya o nakakila sa kanya. 7 Minamahal kong mga
anak, huwag ninyong hayaan ang sinuman na akayin kayo sa
ligaw na landas. Siya na gumagawa ng katuwiran ay matuwid,
gaya ni Cristo na matuwid. 8 Siya na gumagawa nang kasalanan
ay sa diablo, sapagkat ang diablo ay nagkasala na mula pa sa
simula. Sa dahilang ito, ang Anak ng Diyos ay nahayag, upang
kanyang mawasak ang mga gawa ng diablo. 9 Ang sinumang
isinilang sa Diyos ay hindi nagkasala dahil ang binhi ng Diyos ay
nananatili sa kanya. Hindi siya makapagpatuloy na magkasala
dahil isinilang siya sa Diyos. 10 Dito ang mga anak ng Diyos
at ang mga anak ng diablo ay nahayag. Ang sinumang hindi
gumagawa kung ano ang matuwid ay hindi sa Diyos, ni ang
sinumang hindi nagmamahal ng kanyang kapatid. 11 Sapagkat
ito ang mensaheng narinig na ninyo mula pa sa simula, na
dapat mahalin natin ang bawat isa, 12 hindi katulad ni Cain
na siyang nasa kasamaan at pinatay ang kanyang kapatid.
At bakit niya nagawang siya ay patayin? Dahil masama ang
kanyang mga gawa, at ang kanyang kapatid ay matuwid. 13
Huwag kayong magtaka mga kapatid, kapag ang mundo ay
napopoot sa inyo. 14 Alam natin na tayo ay lumipat na mula
sa kamatayan patungo sa buhay, dahil mahal natin ang mga
kapatid. Ang sinumang hindi umiibig ay nanatili sa kamatayan. 15
Ang sinumang napopoot sa kanyang kapatid ay mamamatay tao.
At alam ninyo na ang buhay na walang hanggan ay hindi nanatili
sa isang mamamatay tao. **(aiōnios g166)** 16 Sa pamamagitan nito
alam natin ang pag-ibig, sapagkat inialay ni Cristo ang kanyang

buhay para sa atin. Nararapat din nating ialay ang ating mga
buhay para sa mga kapatid. **17** Pero ang sinumang mayroong
mga mabubuting bagay sa mundo, nakitang nangangailangan
ang kapatid, at isinara ang kanyang maawaing puso sa kanya,
papaano mananatili sa kanya ang pag-ibig ng Diyos? **18** Mga
minamahal kong mga anak, huwag tayong magmahal sa salita o
sa dila, pero sa mga gawa at katotohanan. **19** Sa pamamagitan
nito alam natin na tayo ay nasa katotohanan at tinitiyak natin
ang ating mga puso sa kanyang harapan. **20** Sapagkat kapag
sinusumpa tayo ng ating mga puso, mas dakila ang Diyos kaysa
sa ating mga puso, at alam niya ang lahat ng mga bagay. **21** Mga
minamahal, kapag hindi tayo isinisumpa ng mga puso natin, may
kapanatagan tayo sa Diyos. **22** At anuman ang hihilingin natin,
matatanggap natin mula sa kanya, dahil pinanatili natin ang
kanyang mga kautusan at ginagawa ang mga bagay na kalugud-
lugod sa kanyang paningin. **23** At ito ang kanyang kautusan - na
tayo ay dapat maniwala sa pangalan ng kanyang Anak na si
Jesu-Cristo at mahalin ang bawat isa - gaya ng ibinigay niyang
kautusan sa atin. **24** Siya na pinapanatili ang kautusan ng Diyos
ay nananatili sa kanya, at ang Diyos ay nananatili sa kanya. At
sa pamamagitan nito alam natin na siya ay nananatili sa atin, sa
pamamagitan ng Espiritu na ibinigay niya sa atin.

4 Minamahal, huwag maniwala sa bawat espiritu, pero suriin
ang mga espiritu upang makita kung sila ay sa Diyos, dahil
maraming mga bulaang propeta ang nagsilabasan sa mundo. **2**
Sa paraang ito malalaman mo ang Espiritu ng Diyos — ang
bawat espiritu na kinikilala si Jesu-Cristo na nagkatawang tao ay
sa Diyos, **3** at bawat espiritu na hindi kinikilala si Jesus ay hindi
sa Diyos. Ito ang espiritu ng antikristo, na inyong narinig na

darating, at ngayon ay nasa mundo na. **4** Kayo ay sa Diyos,
minamahal kong mga anak, at napagtagumpayan sila dahil ang
siyang sumasainyo ay mas dakila kaysa siyang nasa mundo. **5**
Sila ay makamundo, kaya't ang sinasabi nila ay para sa mundo,
at ang mundo ay nakikinig sa kanila. **6** Tayo ay sa Diyos. Siyang
nakakakilala sa Diyos ay nakikinig sa atin. Siyang hindi nasa
Diyos ay hindi nakikinig sa atin. Sa pamamagitan nito nalalaman
natin ang espiritu ng katotohan at ang espiritu ng kamalian. **7**
Minamahal, mahalin natin ang isa't isa, dahil ang pag-ibig ay
sa Diyos, at lahat ng nagmamahal ay pinanganak sa Diyos at
kilala ang Diyos. **8** Ang taong hindi nagmamahal ay hindi kilala
ang Diyos, dahil ang Diyos ay pag-ibig. **9** Sa pamamagitan
nito ang pag-ibig ng Diyos ay nahayag sa atin, na pinadala ng
Diyos ang kanyang bugtong na anak sa mundo upang tayo
ay maaring mabuhay sa pamamagitan niya. **10** Sa ganito ang
pag-ibig, hindi dahil minahal natin siya, kundi minahal niya
tayo, at pinadala niya ang kanyang Anak na maging kabayaran
ng ating mga kasalanan. **11** Minamahal, kung tayo'y lubos na
minahal ng Diyos, nararapat din nating mahalin ang bawat isa.
12 Walang sinuman ang nakakita kailanman sa Diyos. Kung
mahal natin ang isa't isa, ang Diyos ay mananatili sa atin at
ang pag-ibig niya ay lubos na nasa atin. **13** Sa pamamagitan
nito malalaman natin na tayo ay nananatili sa kanya at siya
sa atin, dahil binigay niya sa atin ang kanyang Espiritu. **14** At
nakita natin at nasaksihan na ipinadala ng Ama ang kanyang
anak upang maging tagapagligtas ng mundo. **15** Sinuman ang
kumikilala na si Jesu-Cristo ay ang Anak ng Diyos, ang Diyos
ay nananatili sa kanya at siya sa Diyos. **16** At alam natin at
pinaniwalaan ang pag-ibig na mayroon ang Diyos na nasa sa

atin. Ang Diyos ay pag-ibig, at siyang nananatili sa pag-ibig ay
nananatili sa Diyos, at ang Diyos ay nananatili sa kanya. **17** Sa
ganito ang pagmamahal ay ginawang lubos sa atin, nang sa
gayon tayo ay maaring magkaroon ng kasiguraduhan sa araw
ng paghuhukom, dahil gaya niya, gayon din tayo sa mundong
ito. **18** Walang anumang takot sa pag-ibig. Pero ang pag-ibig na
lubos ay inaalis ang takot, dahil ang takot ay may kinalaman
sa kaparusahan. Pero kung sinuman ang siyang natatakot ay
hindi nagawang lubos sa pag-ibig. **19** Nagmamahal tayo dahil
minahal muna tayo ng Diyos. **20** Kung sinuman ang nagsasabi,
“Mahal ko ang Diyos” pero kinapopootan ang kanyang kapatid
siya ay isang sinungaling. Pagkat ang sinuman na hindi umiibig
sa kanyang kapatid, na kanyang nakikita, ay hindi umiibig sa
Diyos, na hindi niya nakikita. **21** At ito ang kautusan na mayroon
tayo mula sa kanya: Kung sinuman ang nagmamahal sa Diyos
ay dapat ding mahalin ang kanyang kapatid.

5 Kung sinuman ang naniniwala na si Jesus ay ang Cristo na
ipinanganak sa Diyos. At kung sinuman ang nagmamahal sa
kanya na nagmula sa Ama ay minamahal din ang kanyang mga
anak. **2** Sa pamamagitan nito malalaman natin na mahal natin
ang mga anak ng Diyos-kung mahal natin ang Diyos at ginagawa
ang kanyang mga kautusan. **3** Sapagkat ito ang pagmamahal
para sa Diyos-nananatili tayo sa kanyang mga kautusan. At
ang kanyang mga kautusan ay hindi pasanin. **4** Ang sinumang
ipinanganak sa Diyos ay napagtagumpayan ang mundo. At ito
ang pagwawagi na napagtagumpayan ng mundo, kahit ang ating
pananampalataya. **5** Sino ba siyang napapagtagumpayan ang
mundo? Siya na naniniwala na si Jesus ay ang Anak ng Diyos. **6**
Ito ang siya na dumating sa pamamagitan ng tubig at dugo-Jesu-

Cristo. Siya ay dumating hindi lamang sa pamamagitan ng tubig,
kundi sa pamamagitan ng tubig at dugo. **7** Sapagkat mayroong
tatlo na siyang nagpapatunay **8** ang Espiritu, ang tubig at ang
dugo. Ang tatlong ito ay nagkakasundo. **9** Kung tinatanggap
natin ang patotoo ng tao, ang patotoo ng Diyos ay mas dakila.
Sapagkat ang patotoo ng Diyos ay ito- na siya'y nagdala ng
patunay patungkol sa kanyang Anak. **10** Siya na naniniwala sa
Anak ng Diyos ay may patotoo sa kanyang sarili. Sinumang
hindi naniniwala sa Diyos ay ginawa siyang sinungaling, dahil
hindi siya naniwala sa patotoo na binigay ng Diyos patungkol sa
kanyang Anak. **11** At ang patotoo ay ito- na tayo ay binigyan ng
Diyos ng buhay na walang hanggan, at ang buhay na ito ay
nasa kanyang Anak. **(aiōnios g166)** **12** Siya na pinananahanan ng
Anak ay may buhay. Siya na hindi pinananahanan ng Anak ng
Diyos ay walang buhay. **13** Ang mga bagay na ito ay sinulat
ko sa inyo para malaman ninyo na mayroon kayong buhay na
walang hanggan-sa inyo na naniniwala sa pangalan ng Anak
ng Diyos. **(aiōnios g166)** **14** At ito ang pananalig na mayroon
tayo sa kanyang harapan, na kung anuman ang hilingin natin
ayon sa kanyang kalooban, naririnig niya tayo. **15** At kung
alam natin na pinapakinggan niya tayo-anuman ang hiling natin
sa kanya-alam nating mayroon na tayo ng anumang hiniling
natin sa kanya. **16** Kung sinuman ang nakakakita sa kanyang
kapatid na gumagawa ng kasalanan na hindi humahantong sa
kamatayan, kailangan niya manalangin at siya ay bibigyan ng
Diyos ng buhay. Ang tinutukoy ko ay ang pagkakasala na hindi
nagdadala sa kamatayan. Mayroong kasalanan na nagdadala sa
kamatayan-hindi ko sinasabi na kailangan niyang ipanalangin
ang tungkol doon. **17** Lahat ng hindi matuwid ay kasalanan-

pero may kasalanan na hindi nagdadala sa kamatayan. **18**
Alam natin na kung sinuman ang ipinanganak sa Diyos ay hindi
nagkakasala. Pero siya na ipinanganak sa Diyos ay iniingatan
niya, at hindi siya mapipinsala ng masama. **19** Alam natin na
tayo ay sa Diyos, at alam natin na ang buong mundo ay nasa
ilalim ng kapangyarihan ng masama. **20** Pero alam natin na ang
Anak ng Diyos ay dumating at binigyan tayo ng kaunawaan, na
kilala natin siya na totoo, at tayo ay nasa kanya na siyang totoo-
kahit na sa kanyang Anak na si Jesu-Cristo. Siya ang totoong
Diyos at buhay na walang hanggan. **(aiōnios g166)** **21** Minamahal
kong mga anak, lumayo kayo sa mga diyos-dyosan.

2 Juan

1 Mula sa nakatatanda hanggang sa piniling babae at sa
kanyang mga anak, na siyang minamahal ko sa katotohanan, at
hindi lamang ako, kundi lahat din ng mga sinumang nakakaalam
ng katotohanan, 2 dahil sa katotohanan na nananatili sa atin at
mapapasaatin magpakailanman. **(aiōn g165)** 3 Biyaya, habag,
at kapayapaan ay mapapasaatin mula sa Diyos na Ama at
mula kay Jesu-Cristo, ang Anak ng Ama, sa katotohanan at
pag-ibig. 4 Ako ay lubos na nagagalak na nakita ko ang iba
mong mga anak na lumalakad sa katotohanan, tulad ng aming
pagtanggap sa kautusang ito galing sa Ama. 5 At ngayon ako ay
nagsusumamo sa iyo, ginang, hindi na parang ako ay sumulat
sa iyo ng bagong kautusan, pero ang mayroon na tayo mula
pa sa simula, na dapat nating ibigin ang bawat isa. 6 At ito
ang pag-ibig, na dapat tayong lumakad ayon sa kanyang mga
kautusan. Ito ang kautusan, kahit narinig ninyo na mula sa
simula, na dapat ninyo itong lakaran. 7 Sapagkat maraming
manlilinlang ang naglipana sa mundo, at hindi nila ipinapahayag
na si Jesu-Cristo ay dumating sa laman. Ito ay ang manlilinlang
at ang anticristo. 8 Tingnan ang inyong mga sarili, upang hindi
ninyo mawala ang mga bagay na pinagtrabahuhan nating lahat,
pero nang sa gayon kayo ay maaaring makatanggap ng buong
gantimpala. 9 Kung sinuman ang nauuna at hindi nananatili
sa katuruan ni Cristo ay walang Diyos. Siya na nananatili sa
katuruan ay nasa kanya pareho ang Ama at ang Anak. 10 Kung
sinuman ang lumapit sa inyo at hindi dala ang katuruang ito,
huwag ninyo siyang tanggapin sa inyong bahay at huwag ninyo
siyang batiin. 11 Sapagkat ang sinumang bumabati sa kaniya
ay nakikisali sa kaniyang mga masasamang gawa. 12 Marami

akong mga bagay na isusulat sa inyo at hindi ko nais na isulat
ang mga ito sa pamamagitan ng papel at tinta. Pero umaasa
akong pumunta sa inyo at makipag-usap ng harap-harapan,
upang ang ating kaligayahan ay maging lubos. **13** Ang mga
anak nang pinili ninyong kapatid na babae ay bumabati sa inyo.

3 Juan

1 Ang nakatatanda para kay minamahal na si Gayo, na siyang
aking mahal sa katotohanan. 2 Minamahal, dinadalangin ko na
ikaw ay lumago sa lahat ng mga bagay at maging sa kalusugan,
katulad ng paglago ng iyong kaluluwa. 3 Sapagkat ako ay
lubos na nagalak nang dumating ang mga kapatid na lalaki
at nagpatotoo sa iyong katotohanan, katulad sa paglakad mo
sa katotohanan. 4 Wala akong labis na kaligayahan maliban
dito, na marinig na ang aking mga anak ay lumalakad sa
katotohanan. 5 Minamahal, ikaw ay nagsasagawa ng katapatan
tuwing ikaw ay gumagawa para sa iyong mga kapatid na lalaki
at para sa mga hindi kilala, 6 siya na nagpatotoo ng pag-
ibig mo sa harapan ng iglesia. Gumawa ka ng mainam para
maipadala sila sa kanilang paglalakbay sa paraang karapat-
dapat sa Diyos, 7 dahil para sa kapakanan ng Pangalan sila ay
lumabas, walang kinukuha mula sa mga Gentil. 8 Samakatuwid
tayo ay marapat na tumanggap tulad ng mga ito, nang sa gayon
tayo ay maging kapwa manggagawa para sa katotohanan. 9
Nagsulat ako ng isang bagay sa kapulungan, pero si Diotrefes,
na gustong maging una sa kanila, ay hindi tayo tinanggap. 10
Samakatuwid, kung ako ay pupunta, aalalahanin ko ang mga
gawaing kaniyang ginawa, kung paano siyang nagsabi ng mga
katawa-tawang bagay laban sa atin gamit ang mga masasamang
salita. Hindi pa nasiyahan sa mga gawaing ito, siya mismo ay
hindi tinanggap ang mga kapatid na lalaki. Ipinagbabawal niya
ang mga nagnanais na gumawa nito at pinapalayas sila sa
kapulungan. 11 Minamahal, huwag mong tularan kung ano ang
masama pero kung ano ang mabuti. Ang siyang gumagawa ng
mabuti ay sa Diyos; ang siyang gumagawa ng masama ay hindi

nakita ang Diyos. **12** Si Demetrio ay nagpatotoo sa lahat at sa
pamamagitan ng katotohanan mismo. Tayo din ay nagpapatotoo,
at alam mo na ang aming pagpapatotoo ay tunay. **13** Marami
akong bagay na isusulat sa iyo, pero hindi ko nais isulat ang mga
ito sa iyo na gamit ang panulat at tinta. **14** Pero ako ay umaasa
na makita ka sa lalong madaling panahon, at tayo ay mag-uusap
harap-harapan. Kapayapaan ay sumainyo. Ang mga kaibigan ay
bumabati sa iyo. Batiin ang mga kaibigan sa pangalan.

Judas

1 Judas, isang lingkod ni Jesu-Cristo, at kapatid na lalaki ni
Santiago, sa kanilang mga tinawag, minamahal sa Diyos Ama at
nanatili para kay Jesu-Cristo,
2 nawa ang awa, kapayapaan
at pag-ibig ay sumagana sa inyo.
3 Minamahal, habang
sinisikap kong sumulat sa inyo tungkol sa ating pangkalahatang
kaligtasan, kailangang sulatan ko kayo upang hikayatin kayo
na magsumikap para sa pananampalataya na minsan nang
ibinigay sa lahat ng mga naniniwala.
4 Dahil may ibang mga
tao na palihim na nakisama sa kalagitnaan ninyo—mga taong
tinatakan ng paghahatol - mga taong walang Diyos na inililihis
ang biyaya ng Panginoon patungo sa kahalayan at itinatanggi
ang ating nag-iisang Panginoon at Diyos na si Jesu- Cristo.
5
Ngayon nais kong ipaalala sa inyo, kahit na lubos na ninyong
alam ito, na ang Panginoon ang nagligtas sa isang bayan
palabas sa lupain ng Ehipto, ngunit pagkatapos pinuksa niya
ang mga hindi naniwala.
6 At ang mga anghel na hindi nanatili
sa kani-kanilang makapangyarihang tungkulin- ngunit iniwan ang
kanilang nararapat na lugar- ginapos sila ng Diyos sa walang
hanggang mga tanikala, sa lubos na kadiliman, para sa dakilang
araw ng paghuhukom. **(aïdios g126)**
7 Katulad ito ng Sodom at
Gomorra at ang mga lungsod sa paligid nila, na nagpasasa
din sa sekswal na imoralidad at sila ay nagpatuloy sa hindi
likas na pagnanasa. Sila ay ipinakita bilang mga halimbawa ng
mga nagdurusa sa parusa ng walang hanggang apoy. **(aiōnios
g166)**
8 Gayunman sa parehong paraan, ang mga nananaginip
na ito ay dinudungisan din ang kanilang mga katawan, at
tinatanggihan ang awtoridad, at sinisiraan nila ang dangal ng
mga maluwalhating mga anghel.
9 Subalit maging si Miguel ang

arkanghel, nang siya ay nakipagtalo sa diyablo at nakipaglaban
sa kaniya tungkol sa katawan ni Moises, ay hindi nangahas
magbigay ng mapanirang paghatol laban sa kaniya, sa halip
sinabi niya, “Sawayin ka nawa ng Diyos!” **10** Ngunit nagbibigay
ng mga paninirang-puri ang mga taong ito laban sa anumang
hindi nila maintindihan. At ano kanilang naiintindihan— kung
ano ang pag-uugali ng mga hayop na wala sa katuwiran— ang
mga ito ang nagpahamak sa kanila. **11** Kaawa-awa sila! Dahil
sila ay lumakad sa daan ni Cain, at nahulog sa pagkakamali
ni Balaam. Sila ay namatay sa paghihimagsik ni Kora. **12**
Ang mga ito ang siyang tinik sa inyong mga pista ng pag-ibig,
nagpipista na walang kahihiyan, kumakain lamang para sa
kanilang mga sarili. Sila ay mga ulap na walang tubig, tinatangay
ng hangin, puno sa taglagas na walang bunga- dalawang beses
namatay, binunot sa ugat- **13** marahas na mga alon ng dagat, na
bumubulang palabas sa kanilang sariling kahihiyan, gumagala
na mga tala—na sa kaitiman ng kadiliman ay nakalaan ang
magpakailanman. **(aiōn g165)** **14** Si Enoc, ang ika-pito sa linya
mula kay Adan, nagpahayag tungkol sa kanila, na sinasabing,
“Pagmasdan ninyo! Ang Panginoon ay darating kasama ang
libo-libong mga banal, **15** upang magsagawa ng paghuhukom sa
bawat isa, at hatulan ang lahat ng hindi maka-diyos sa kanilang
mga ginagawa at pamamaraan, at sa lahat ng mga magaspang
na pananalita na binigkas ng mga makasalanan laban sa
Diyos. **16** Ito ay ang mga bumubulong-bulong, mga mareklamo,
silang mga sumusunod sa kanilang masasamang pagnanasa,
maingay na mga hambog, at sila na nang-uuto para sa sariling
kapakinabangan. **17** Pero kayo, mga minamahal, alalahanin ang
mga salitang sinabi sa inyo noon ng mga apostol ng Panginoong

Jesu-Cristo. 18 Sinabi nila sa inyo, “Sa huling panahon, may
mga mangungutya na sinusunod ang kanilang sariling hindi
maka-diyos na pagnanasa.” 19 Ang mga taong ito ay dahilan ng
pagkaba-bahagi, pinamumunuan ng makamundong pagnanasa,
at wala sa kanila ang Espiritu. 20 Pero kayo, mga minamahal,
habang tinataguyod ninyo ang inyong mga sarili sa inyong
kabanal-banalang pananampalataya, at habang nananalangin
kayo sa Banal na Espiritu, 21 panatilihin ang inyong sarili sa
pag-ibig ng Diyos at hintayin ang awa ng ating Panginoong
Jesu-Cristo na nagdadala sa inyo ng buhay na walang hanggan.
(aiōnios g166) 22 Magpakita ng habag sa mga nag-aalinlangan.
23 Iligtas ang iba sa pamamagitan ng pag-agaw sa kanila mula
sa apoy. Sa iba magpakita ng habag na may takot, kamumuhian
kahit na ang damit na nabahiran ng laman. 24 Ngayon sa kanya
na may kakayanang ilayo kayo sa pagkakatisod, at dahilan
upang tayo ay makatayo sa harapan ng kanyang maluwalhating
presensya, walang dungis at may labis na kagalakan, 25 sa
tanging Diyos ating tagapagligtas sa pamamagitan ni Jesu-
Cristo ating Panginoon, ang kaluwalhatian, kadakilaan, kataas-
taasan, kapangyarihan-bago sa lahat ng panahon, at ngayon, at
magpakailanman. Amen. **(aiōn g165)**

Pahayag

1 Ito ang kapahayagan ni Jesu-Cristo na ibinigay sa kaniya ng
Diyos para ipakita sa kaniyang mga lingkod ang mga bagay na
malapit nang maganap. Ipinaalam niya ito sa pamamagitan ng
pagpapadala ng kaniyang anghel sa kaniyang lingkod na si Juan.
2 Pinatotohanan ni Juan ang lahat ng kaniyang nakita tungkol
sa salita ng Diyos at sa patotoong ibinigay tungkol kay Jesu-
Cristo. **3** Pinagpala ang bumabasa ng malakas— at ang lahat
ng nakikinig —sa mga salita ng propesiyang ito at sumunod sa
nakasulat dito, dahil ang panahon ay malapit na. **4** Si Juan, para
sa pitong iglesia sa Asya: Sumainyo ang biyaya at kapayapaan
mula sa kaniya na siya, at siyang noon, at siyang darating, at
mula sa pitong espiritu na nasa harap ng kaniyang trono, **5** at
mula kay Jesu-Cristo, siyang matapat na saksi, ang panganay
sa mga patay, at ang tagapamahala ng mga hari sa mundo. Sa
kaniya na umiibig sa atin, at nagpalaya sa atin mula sa ating mga
kasalanan sa pamamagitan ng kaniyang dugo, **6** ginawa niya
tayong isang kaharian, mga pari sa Diyos at kaniyang Ama—sa
kaniya ang kaluwalhatian at ang kapangyarihan magpakailan
pa man. Amen. **(aiōn g165)** **7** Tingnan mo, siya ay dumarating
kasama ng mga ulap; bawat mata ay makikita siya, maging
ang mga taong pumako sa kaniya. At ang lahat ng lipi sa
lupa ay magluluksa para sa kaniya. Oo, Amen. **8** “Ako ang
Alpa at ang Omega, sabi ng Panginoong Diyos, “ang isa na,
at siyang noon, at siya na darating, ang Makapangyarihan.”
9 Ako, si Juan—inyong kapatid at ang isang nakikibahagi sa
inyo sa paghihirap at kaharian at matiyagang pagtitiis iyon ay si
Jesus—ay nasa isla na tinatawag na Patmos dahil sa salita ng
Diyos at patotoo tungkol kay Jesus. **10** Ako ay nasa Espiritu sa

araw ng Panginoon. Narinig ko ang isang malakas tulad ng isang
trumpeta sa aking likuran. **11** Ito ay sinabi: “Isulat mo sa isang
aklat ang iyong nakita at ipadala ito sa pitong mga iglesia—sa
Efeso, sa Smirna, sa Pergamo, sa Tiatira, sa Sardis, sa Filadelfia
at sa Laodicea.” **12** Lumingon ako para makita kung kanino ang
tinig na kumakausap sa akin, sa aking paglingon, nakita ko ang
pitong gintong ilawan. **13** Sa gitna ng mga ilawan ay mayroong
isang katulad ng Anak ng Tao, suot ang isang mahabang balabal
na abot pababa sa kaniyang mga paa, at isang gintong sinturon
na nakapalibot sa kaniyang dibdib. **14** Ang kaniyang ulo at buhok
ay kasing-puti ng lana, kasing-puti ng niyebe, at ang kaniyang
mga mata ay tulad ng ningas ng apoy. **15** Ang kaniyang mga
paa ay tulad ng pinakintab na tanso, tulad ng tanso na pinino
sa isang pugon, at ang kaniyang tinig ay tulad ng tunog ng
maraming umaagos na tubig. **16** Sa kaniyang kanang kamay ay
may pitong bituin at lumalabas mula sa kaniyang bibig ang isang
matalas na magkabilang talim na espada. Ang kaniyang mukha
ay nagniningning tulad ng matinding sikat ng araw. **17** Nang
makita ko siya, ako ay bumagsak sa kaniyang paanan tulad ng
isang lalaking patay. Ipinatong niya ang kaniyang kamay sa akin
at sinabi, “Huwag kang matakot. Ako ang Una at ang Huli, **18**
at ang isa na nabubuhay. Ako ay namatay, pero tingnan mo,
ako ay buhay magpakailanman! At nasa akin ang mga susi ng
kamatayan at ng hades. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Kaya isulat mo
ang lahat ng iyong nakita, ano ang ngayon, at ang magaganap
pagkatapos nito. **20** Patungkol sa nakatagong kahulugan tungkol
sa pitong bituin na iyong nakita sa aking kanang kamay, at
ang pitong mga gintong ilawan: ang pitong bituin ay ang mga

angel ng pitong iglesia, at ang pitong ilawan ay ang pitong mga
iglesia.”

2 Sa anghel ng iglesia sa Efeso isulat: 'Ito ang mga salita ng
isang may hawak ng pitong bituin sa kaniyang kanang kamay.'
Ang isa na siyang lumakad sa gitna ng pitong mga gintong
ilawan sinasabi ito, **2** “Alam ko ang inyong ginawa at ang
inyong mahirap na trabaho at ang inyong matiyagang pagtitiis,
at hindi ninyo matiis ang mga kasaman at inyong sinubok ang
mga umaangkin na sila ay mga apostol, pero hindi, at nakita
ninyo na sila ay hindi totoo. **3** Alam ko na mayroon kayong
matiyagang pagtitiis, at marami na kayong pinagdaanan dahil sa
aking pangalan, at hindi kayo lumagong pagod. **4** Pero ito ang
ayaw ko laban sa inyo—iniwan ninyo ang inyong unang pag-
ibig. **5** Kaya tandaan ninyo kung saan kayo nahulog. Magsisi
kayo at gawin ninyo ang mga bagay na ginawa ninyo sa una.
Malibang kayo ay magsisi, Ako ay darating sa iyo at aalisin ko
ang ilawan mula sa kinalalagyan nito. **6** Pero kayo ay mayroon
nito—kinapopootan ninyo ang mga ginawa ng mga Nicolaita, na
kinapopootan ko rin. **7** Kung mayroon kayong tainga, makinig
kung ano ang sinasabi ng Espiritu sa mga iglesia. Sa isang na
siyang nakalupig pahihintulutan ko na kumain mula sa puno ng
buhay, na nasa paraiso ng Diyos.' **8** Sa anghel ng iglesia ng
Smirna isulat: 'Ito ang mga salita ng isa na siyang una at ang
huli—siyang namatay at siyang muling nabuhay:' **9** “Alam ko
ang inyong mga pagdurusa at inyong kahirapan (pero kayo ay
mayaman), at ang paninirang-puri ng mga nagsasabing sila
ay mga Judio (pero sila ay hindi—sila ay isang sinagoga ni
Satanas). **10** Huwag katakutan ang tungkol sa pagdurusahan
ninyo. Tingnan mo! Ihahagis ng diyablo ang ilan sa inyo sa

kulungan para kayo ay subukin, at magdurusa kayo ng sampung
araw. Maging tapat kayo hanggang kamatayan, at ibibigay ko
sa inyo ang korona ng buhay. **11** Kung kayo ay may tainga,
makinig kung ano ang sinasabi ng Espiritu sa mga iglesia. Ang
isa na siyang nakalupig ay hindi masasaktan sa pamamagitan
ng ikalawang kamatayan. **12** Sa anghel ng iglesia ng Pergamo
isulat: 'Ito ang mga salita ng isa na siyang may matalas na
may magkabilang talim na espada:' **13** "Alam ko kung saan
kayo nakatira — kung nasaan ang trono ni Satanas. Gayon
man mahigpit ninyong pinanghahawakan ang aking pangalan
at hindi ninyo itinanggi ang inyong pananampalataya sa akin,
kahit sa mga araw ni Antipas na aking saksi, aking matapat,
na pinatay sa inyong kalagitnaan, doon nakatira si Satanas.
14 Pero mayroon akong mga ilang bagay na laban sa inyo:
Mayroon ilan sa inyo na mahigpit na pinanghahawakan ang
katuruan ni Balaam, na nagturo kay Balak para ihagis ang isang
hadlang sa harap ng mga anak ni Israel, sa gayon makakakain
sila ng pagkaing inihandog sa mga diyus-diyosan at maging
sekswal na imoralidad. **15** Sa parehong paraan, may ilan din sa
inyo na siyang mahigpit na pinanghahawakan ang katuruan ng
mga Nicolaita. **16** Kaya magsisi kayo! Kung hindi, darating ako
sa inyo nang hindi magtatagal, at ako ay gagawa ng digmaan
laban sa kanila gamit ang espada na lumalabas sa aking bibig.
17 Kung mayroon kayong tainga, pakinggan ninyo ang sinasabi
ng Espiritu sa mga iglesia. Sa isa na siyang nakalupig, ibibigay
ko ang ilang nakatagong manna, at ibibigay ko ang isang puting
bato na may isang bagong pangalan na nakasulat sa bato, isang
pangalan na walang kahit isang nakakaalam kundi ang isa na
siyang tumanggap nito. **18** Sa anghel ng iglesia ng Tiatira isulat:

'Ito ang mga salita ng Anak ng Diyos, na may mga mata na
katulad ng ningas ng apoy at mga paa na gaya ng pinakintab
na tanso:' **19** “Alam ko ang inyong mga ginawa — ang inyong
pag-ibig, at pananampalataya, at paglilingkod, at ang inyong
matiyagang pagtitiis at ang inyong mga ginawa kamakailan ay
higit pa kaysa mga ginawa ninyo sa una. **20** Pero mayroon akong
laban sa inyo: pinahihintulutan ninyo ang babaeng si Jezebel, na
tinatawag ang sarili niyang isang propeta. Sa pamamagitan ng
kaniyang katuruan ay nililinlang niya ang aking mga lingkod
na gumawa ng mga sekswal na imoralidad at kumain ng mga
pagkaing inialay sa mga diyus-diyosan. **21** Binigyan ko siya ng
oras para magsisi pero hindi maluwag sa kaniyang kalooban na
magsisi sa kaniyang imoralidad. **22** Bantayan ninyo! Ihahagis ko
siya sa isang banig ng karamdaman, at ang mga gumawa ng
pangangalunya kasama niya sa matinding pagdurusa, malibang
sila ay magsisi sa anumang ginawa niya. **23** Hahampasin ko
ang kaniyang mga anak hanggang mamatay, at ang lahat ng
mga iglesia ay malalaman na ako ang siyang sumisiyasat sa
mga kaisipan at mga nasain. Ibibigay ko sa bawat isa sa inyo
ayon sa inyong ginawa. **24** Pero sa iba sa inyo sa Tiatira, sa
lahat ng hindi pinanghahawakan ang katuruang ito, at hindi alam
ang tinatawag ng iba na malalalim na mga bagay ni Satanas —
sinasabi ko sa inyo, “hindi ko inilagay sa inyo ang anumang ibang
pasanin.' **25** Sa anumang kalagayan, dapat kayong humawak
nang mahigpit hanggang ako ay dumating. **26** Ang isa na siyang
nakalupig at siyang gumagawa ng mga ginawa ko hanggang sa
huli, sa kaniya ko ibibigay ang kapangyarihan sa ibabaw ng mga
bansa. **27** Siya ay mamumuno sa kanila gamit ang tungkod na
bakal, sila ay dudurugin niya gaya ng mga palayok.' **28** Gaya ng

aking tinanggap mula sa aking Ama, ibibigay ko rin sa kaniya
ang bituin sa umaga. **29** Kung mayroon kang tainga, makinig sa
sinasabi ng Espirito sa mga iglesia.
3 "Sa anghel ng iglesya ng Sardis isulat: 'Ang mga salita ng isa
na siyang hawak ang pitong mga espiritu ng Diyos at ng pitong
mga bituin. "'Alam ko ang inyong ginawa. Mayroon kayong isang
dangal na kayo ay buhay, pero kayo ay patay. **2** Gumising at
palakasin ninyo ang natitira, pero malapit ng mamatay, dahil
hindi ko natagpuan ang inyong mga gawa na ganap sa paningin
ng Diyos. **3** Kaya tandaan, kung ano ang inyong tinanggap at
narinig. Sundin ito, at magsisi. Pero kung hindi kayo gigising,
darating ako na parang isang magnanakaw, at hindi ninyo
malalaman kung anong oras ako darating laban sa inyo. **4**
Pero may ilang mga pangalan ng mga tao sa Sardis na hindi
dinumihan ang kanilang mga damit. Lalakad silang kasama
ko, nakadamit ng puti, dahil sila ay karapat-dapat. **5** Ang isa
na siyang nakalupig ay susuotan ng puting damit, at hindi ko
kailanman buburahin ang kaniyang pangalan sa aklat ng buhay,
at sasabihin ko ang kaniyang pangalan sa harap ng aking Ama,
at sa harapan ng kaniyang mga anghel. **6** Kung mayroon kayong
tainga, pakinggan kung ano ang sinasabi ng Espiritu sa mga
iglesya. **7** "Sa anghel ng iglesya ng Filadelfia isulat: Ang mga
salita ng isa na siyang banal at tunay — hawak niya ang susi
ni David, binubuksan niya at walang isang makapagsasara,
sinasara niya at walang sinuman ang maaaring magbukas.
8 Alam ko ang inyong ginawa. Tingnan ninyo, Inilagay ko sa
inyong harap ang isang pintuang bukas na walang sinuman
ang maaaring ikulong. Alam kong mayroon kayong kaunting
kalakasan, gayunman sinunod ninyo ang aking salita at hindi

itinanggi ang aking pangalan. 9 Bantayan ninyo! Sila na siyang
nabibilang sa sinagoga ni Satanas, sila na siyang nagsabing na
sila ay mga Judio pero hindi, — sa halip sila ay nagsisinungaling.
Palalapitin ko sila at payuyukuin ko sa harap ng inyong mga paa,
at malalaman nila na minahal ko kayo. 10 Yamang pinanatili
ninyo ang aking utos na matiyagang pagtitiis. Iingatan ko rin
kayo mula sa oras ng pagsubok na darating sa buong mundo,
para subukin sila na siyang nakatira sa mundo. 11 Ako ay
malapit nang dumating. Mahigpit na panghawakan kung anong
mayroon kayo kaya walang sinuman ang maaaring mag-alis
ng inyong korona. 12 Gagawin kong isang haligi sa templo
ng aking Diyos ang isa na siyang nakalupig, at hindi na siya
kailanman lalabas dito. Isusulat ko sa kaniya ang pangalan ng
aking Diyos, ang pangalan ng lungsod ng aking Diyos (ang
bagong Jerusalem, na bumababa sa langit mula sa aking Diyos),
at ang aking bagong pangalan. 13 Ang isa na siyang may tainga,
hayaan siyang makinig sa sinasabi ng Espiritu sa mga iglesya.
14 Sa anghel ng iglesya sa Laodicea isulat: 'Ang mga salita ng
Amen, ang maaasahan at totoong saksi, ang tagapamahala
sa nilikha ng Diyos. 15 Alam ko kung ano ang inyong ginawa,
at kayo na sinumang malamig o mainit. Nais ko na kayo ay
maging malamig ni mainit! 16 Kaya, dahil kayo ay maligamgam
— ni mainit o malamig — malapit ko na kayong isuka buhat
sa aking bibig. 17 Dahil sinabi mo, “Mayaman ako, marami
akong materyal na pag-aari, at wala akong pangangailangan.”
Pero hindi mo alam na ikaw ang pinakamalungkot, kaawa-
awa, dukha, bulag at hubad. 18 Pakinggan ang aking payo:
Bumili ka mula sa akin ng gintong pinino sa pamamagitan ng
apoy kaya maaari kang maging mayaman, at makinang na mga

puting damit kaya maaari mong damitan ang iyong sarili at
hindi makikita ang kahihiyan ng iyong kahubaran, at papanatag
para pahiran ang iyong mga mata kaya maaari kang makakita.
19 Bawat isa na mahal ko ay sinasanay ko at tinuturuan sila
paano dapat mamuhay. Kaya, maging masigasig at magsisi. **20**
Tingnan ninyo, ako ay nakatayo sa may pinto at kumakatok.
Kung sinuman ang nakaririnig sa aking tinig at nagbubukas ng
pinto, papasok ako sa kaniyang tahanan at kakain kasama niya,
at siya sa akin. **21** Ang isa na siyang nakalupig, bibigyan ko ng
karapatang umupo kasama ko sa aking trono, gaya nang ako ay
nakalupig at umupo kasama ng aking Ama sa kaniang trono. **22**
Kung mayroon kang tainga, makinig sa sinasabi ng Espiritu sa
mga iglesya.

4 Pagkatapos makita ko ang mga bagay na ito at nakita ko
na may isang pintuang bumukas sa langit. Ang unang tinig, ay
nangungusap sa akin gaya ng isang trumpeta, sinabi, “Umakyat
ka dito at ipapakita ko sa iyo kung anong dapat mangyari
pagkatapos ng lahat ng mga bagay na ito. **2** Agad akong nasa
Espiritu, at nakita ko ang isang trono na inilagay sa langit, na
may isang tao na nakaupo dito. **3** Ang isa na siyang nakaupo dito
ay parang batong jaspe at kornalina. May isang bahaghari sa
palibot ng trono. Ang bahaghari ay katulad ng isang esmeralda.
4 Sa paligid ng trono ay may dalawampu't apat na mga trono,
at nakaupo sa mga trono ay ang dalawampu't apat na mga
nakatatanda, bihis ng mga puting damit, may gintong mga
korona sa kanilang mga ulo. **5** Mula sa trono dumating ang
bulos ng kidlat, mga dagundong at mga lagapak ng kulog. Nag
aapoy ang pitong ilawan sa harapan ng trono, mga ilawan ng
pitong espiritu ng Diyos. **6** Sa harapan din ng trono ay mayroon

isang dagat, kasing linaw ng kristal. Lahat ng palibot ng trono ay
may apat na buhay na mga nilalang, puno ng mga mata sa
harapan at likod. **7** Ang unang buhay na nilalang ay katulad ng
isang leon, ang ikalawang buhay na nilalang ay katulad ng isang
guya, ang ikatlong buhay na nilalang ay may isang mukha ng
isang tao at ang ikaapat na buhay na nilalang ay katulad ng
isang lumilipad na agila. **8** Ang bawat isa sa apat na buhay na
mga nilalang ay mayroong anim na mga pakpak, puno ng mga
mata sa tuktok at sa ilalim. Gabi at araw hindi sila tumigil sa
pagsasabing, "Banal, banal, banal, ang Panginoong Diyos, ang
namumuno sa lahat, siyang noon, at siyang ngayon, at siyang
darating. **9** Kapag ang buhay na mga nilalang ay nagbigay
ng kaluwalhatian, karangalan at pasasalamat sa isa na siyang
nakaupo sa trono, sa isa na siyang nabubuhay magpakailan pa
man, **(aiōn g165)** **10** ang dalawampu't apat na nakatatanda ay
nagpatirapa sa harap ng isang nakaupo sa trono. Yumuko sila
sa isang nabubuhay ng walang hanggan at magpakailan pa
man, at inihagis nila ang kanilang mga korona sa harap ng trono,
sinasabing, **(aiōn g165)** **11** "Karapat-dapat ka, aming Panginoon at
aming Diyos, na tumanggap ng kaluwalhatian at ng karangalan
at ng kapangyarihan. Dahil nilikha mo ang lahat ng bagay, at sa
pamamagitan ng iyong kalooban, sila ay nabuhay at nilikha.

5 Pagkatapos nakita ko sa kanang kamay ng isa na siyang
nakaupo sa trono, isang balumbon na nakasulat sa harapang
panig at sa likurang panig, at sinelyuhan ng pitong selyo. **2**
Nakita ko ang isang makapangyarihang anghel na naghahayag
ng may malakas ng tinig, "Sino ang karapat-dapat magbukas ng
balumbon at sirain ang mga selyo nito?" **3** Walang sinuman
sa langit o sa lupa o sa ilalim ng lupa ang kayang buksan ang

balumbon o basahin ito. 4 Maramdamin akong umiyak dahil
walang sinuman ang nakatagpo na karapat-dapat para buksan
ang balumbon o basahin ito. 5 Pero sinabi sa akin ng isa sa
mga nakatatanda, “Huwag kang umiyak. Tingnan mo! Ang Leon
sa lipi ng Juda, ang Ugat ni David, ay nalupig, at kaya niyang
buksan ang balumbon at ang mga selyo nito.” 6 Sa pagitan ng
trono at ng apat na buhay na mga nilalang at sa kalagitnaan ng
mga nakatatanda, nakita ko ang isang Kordero na nakatayo,
nagmamasid na kahit siya ay pinatay. Mayroon siyang pitong
mga sungay at pitong mga mata — ito ay ang pitong espiritu ng
Diyos na ipinadala sa lahat ng dako ng lupa. 7 Pumunta siya at
kinuha ang balumbon mula sa kanang kamay ng isa na siyang
nakaupo sa trono. 8 Nang nakuha niya ang balumbon, ang apat
na buhay na nilalang at ang dalawampu't apat na nakatatanda
ay inihiga ang kanilang mga sarili sa lupa sa harap ng Kordero.
Ang bawat isa sa kanila ay may isang alpa at isang gintong
mangkok na puno ng insenso — kung saan ang mga panalangin
ng mga mananampalataya. 9 Umawit sila ng bagong awit: “Ikaw
ay karapat-dapat kumuha ng balumbon at buksan ang mga
selyo nito. Dahil ikaw ay pinatay at sa pamamagitan ng iyong
dugo, binili mo ang mga tao para sa Diyos mula sa bawat lipi,
wika, mga tao, at bansa. 10 Ginawa mo silang isang kaharian at
mga pari para maglingkod sa ating Diyos at sila ay maghahari
sa mundo. 11 Pagkatapos nakita ko at narinig ang tunog ng
maraming mga anghel sa palibot ng trono, — ang kanilang
bilang ay 200, 000, 000 — at ang mga buhay na nilalang at mga
nakatatanda. 12 Kanilang sinabi sa malakas na tinig, “Karapat-
dapat ang Kordero na pinatay na tumanggap ng kapangyarihan,
kayamanan, karunungan, kalakasan, karangalan, kaluwalhatian

at kapurihan." 13 Narinig ko bawat bagay na nasa langit, at
sa lupa, at sa ilalim ng lupa at sa dagat — lahat ng bagay sa
kanila — sinasabing: "Sa kaniya na siyang nakaupo sa trono, at
sa Kordero, ay ang kapurihan, karangalan, kaluwalhatian, at
kapangyarihan para mamahala, magpakailan pa man. **(aiōn g165)**
14 Ang apat na buhay na nilalang ay sinabing'"Amen" at ang
mga nakatatanda ay humiga at sumamba.

6 Tumingin ako nang buksan ng Kordero ang isa sa pitong mga
selyo, at narinig ko ang isa sa apat na buhay na nilalang na
sinabi sa tinig na gaya ng tunog ng kulog, "Halika!" 2 Tumingin
ako at naroon ang isang puting kabayo! Ang nakasakay ay
may hawak na pana, at binigyan siya ng isang korona. Siya ay
lumabas bilang isang manlulupig para manakop. 3 Nang buksan
ng Kordero ang ikalawang selyo, narinig ko ang ikalawang
buhay na nilalang na sinabi, "Halika!" 4 Pagkatapos lumabas
ang isa pang kabayo—maningas na pula. Sa sakay nito ay
ibinigay ang pahintulot na alisin ang kapayapaan mula sa lupa,
kaya itong ang mga tao ay magnais na patayin ang isa't isa.
Binigyan ang sakay ng isang malaking espada. 5 Nang buksan
ng Kordero ang ikatlong seal, narinig ko ang ikatlong buhay na
nilalang na sinabi, "Halika!" Nakita ko ang isang kabayong itim,
ang sakay ay may hawak na pares ng timbangan sa kaniyang
kamay. 6 Narinig ko ang tinig parang mula sa gitna ng apat ng
buhay na nilalang, sinabi, "Isang takal ng trigo para sa isang
dinaryo at tatlong takal ng sebada para sa isang dinario. Pero
huwag mong ipahamak ang alak at langis." 7 Nang buksan
ng Kordero ang ika-apat na selyo, narinig ko ang ika-apat na
buhay na nilalang na sinabi, "Halika!" 8 Pagkatapos nakita ko
ang isang maputlang kabayo. Ang sakay dito ay pinangalanang

Kamatayan at sumusunod sa kaniya ang hades. Sila ay binigyan
ng kapangyarihan sa ibabaw ng isang ika-pat sa lupa, para
patayin gamit ang espada, kagutuman at karamdaman at sa
pamamagitan ng mga mababangis na hayop sa lupa. **(Hadēs
g86)** **9** Nang buksan ng Kordero ang ikalimang selyo, nakita ko
sa ilalim ng altar ang mga kaluluwa ng mga pinatay dahil sa
salita ng Diyos at sa kanilang patotoo na pinanghawakan nila
nang buong pananalig. **10** Umiyak sila nang may malakas na
tinig, "Gaano katagal, Tagapamahala sa ibabaw ng lahat, banal
at totoo, hanggang hatulan mo ang mga nabubuhay sa lupa,
at hanggang ipaghiganti mo ang aming dugo? **11** Pagkatapos
bawa't isa sa kanila ay binigyan ng puting damit, at sila ay
sinabihan na dapat silang maghintay ng kaunti hanggang ang
lubos na bilang ng kapwa nila mga lingkod at mga kapatid na
lalaki at babae ay abutin siyang patayin, na gaya nilang pinatay.
12 Nang buksan ng Kordero ang ika-anim na selyo, nagmasid
ako, at nagkaroon ng malakas na lindol. Ang araw ay naging
kasing itim ng sako. At ang kabilugan ng buwan ay naging
parang dugo. **13** Ang mga bituin sa langit ay nahulog sa lupa,
tulad ng puno ng igos na ang mga bunga ay nahuhulog sa
panahon ng taglamig kapag inihip ng malakas na hangin. **14**
Naglaho ang langit tulad ng balumbong nirolyo ng pataas. Bawat
bundok at isla ay nalipat sa kanilang mga kinalalagyan. **15**
Pagkatapos ang mga hari sa lupa at ang mahahalagang tao, at
ang mga heneral, ang mayaman, ang makapangyarihan, at iba
pa, alipin at malaya, nagtago sa mga kuweba at sa kalagitnaan
ng mga bato sa kabundukan. **16** Tabunan kami! Itago mo kami
mula sa mukha niya na siyang nakaupo sa trono at mula sa galit

ng Kordero." 17 Dahil darating ang dakilang araw ng kanilang
poot, at sino ang makakayang tumayo?"

7 Pagkatapos nito nakita ako ng apat na angel nakatayo sa
apat na sulok ng lupa, mahigpit na hinahawakan ang apat na
hangin sa lupa kaya dapat walang umihip na hangin sa lupa, sa
dagat at laban sa anumang puno. 2 Nakita ko ang isa pang
anghel na dumarating mula sa silangan, na taglay ang selyo ng
buhay na Diyos. Sumigaw siya nang may malakas na tinig sa
apat na anghel na binigyan ng pahintulot na pinsalain ang lupa
at dagat. " 3 Huwag ninyong pinsalain ang lupa, ang dagat o
ang mga puno, hanggang lagyan na namin ng isang tatak ang
mga noo ng lingkod ng ating Diyos." 4 Narinig ko ang bilang ng
siyang mga natatakan: 144, 000, siyang mga natatakan mula sa
bawat lipi ng bayan ng Israel: 5 12, 000 mula sa lipi ni Juda ay
natatakan, 12, 000 mula sa lipi ni Ruben, 12, 000 mula sa lipi ni
Gad, 6 12, 000 mula sa lipi ni Asher, 12, 000 mula sa lipi ni
Neftali, 12, 000 mula sa lipi ni Manases. 7 12, 000 mula sa lipi
ni Simeon, 12000 mula sa lipi ni Levi, 12, 000 mula sa tlipi ni
Isacar. 8 12, 000 mula sa lipi ni Zebulun, 12, 000 mula sa lipi
ni Jose at 12, 000 mula sa lipi ni Benjamin ay natatakan. 9
Pagkatapos makita ko ang mga ito, at mayroong isang malaking
maraming tao na walang sinuman ang makabilang — mula
sa bawat bansa, lipi, bayan, at wika — nakatayo sa harap ng
trono sa harapan ng Kordero. Nakasuot sila ng puting mga
balabal at hawak ang mga sanga ng palma sa kanilang mga
kamay, 10 at sila ay sumisigaw ng may malakas na tinig: "Ang
kaligtasan ay pagmamay-ari ng ating Diyos, siya na nakaupo
sa trono, at ng Kordero!" 11 Ang lahat ng mga anghel ay
nakatayo sa paligid ng trono, at sa paligid ng mga matatanda

at ng apat na buhay na mga nilalang, at sila ay humiga sa
lupa, at inilapat ang kanilang mga mukha sa lupa sa harap ng
trono at sumamba sila sa Diyos, **12** na nagsasabing, “Amen!
Papuri, kaluwalhatian, karunungan, pasasalamat, karangalan,
kapangyarihan, at kalakasan ay sumaating Diyos magpakailan
pa man. Amen!” **(aiōn g165)** **13** Pagkatapos isa sa mga matatanda
ay nagtanong sa akin: “Sino ang mga ito, nadaramitan ng puting
mga kasuotan, at saan sila nagmula?” **14** Sinabi ko sa kaniya,
“Alam po ninyo, ginoo,” at sinabi niya sa akin, “Sila ang mga
nagmula sa Dakilang Pag-durusa. Hinugasan nila ang kanilang
mga kasuotan at naging maputi dahil sa dugo ng Kordero.” **15**
Dahil sa ganitong dahilan, sila ay nasa harapan ng trono ng
Diyos at sumasamba sila araw at gabi sa kaniyang templo. Siya
na siyang nakaupo sa trono, ay maglalatag ng tolda sa ibabaw
nila. **16** Hindi na sila magugutom muli, ni sila ay mauuhaw
muli. Hindi sila masasaktan sa araw ni anumang nasusunog na
init. **17** Dahil ang Kordero na nasa gitna ng trono ay kanilang
magiging pastol, at gagabayan niya sila patungo sa bukal na
tubig ng buhay, papahirin ng Diyos ang bawat luha mula sa
kanilang mga mata.”

8 Nang buksan ng Kordero ang ika-pitong selyo, naroon ang
isang katahimikan sa langit nang mga kalahating oras. **2**
Pagkatapos nakita ko ang pitong anghel na siyang nakatayo sa
harap ng Diyos. at pitong mga trumpeta ang ibinigay sa kanila.
3 Isa pang anghel ang dumating, hawak ang isang gintong
mangkok ng insenso, nakatayo sa altar. Maraming insenso ang
ibinigay sa kaniya, sa gayon dapat niya itong ialay kasama ng
mga panalangin ng lahat ng mga mananampalataya sa gintong
altar sa harap ng trono. **4** Ang usok ng insenso kasama ng

mga panalangin ng mga mananampalataya, ay bumangon sa
harap ng Diyos mula sa kamay ng anghel. 5 Kinuha ng anghel
ang mangkok ng insenso at pinuno ito ng apoy mula sa altar.
Pagkatapos ibinato niya ito sa lupa, at nagkaroon ng salpukan
ng mga kulog, mga dagungdong, at mga kislap ng kidlat at isang
lindol. 6 Ang pitong anghel na may mga trumpeta ay naghanda
para patunigin sa kanila. 7 Pinatunog ng unang anghel ang
kaniyang trumpeta, at umulan ng yelo at apoy na may halong
dugo. Ito ay inihagis pababa sa lupa kaya ang ikatlong bahagi
nito ay natupok, ang ikatlong bahagi ng mga puno ay natupok,
at ang lahat ng mga damong berde ay natupok. 8 Pinatunog ng
ikalawang anghel ang kaniyang trumpeta, at isang bagay na
parang isang napakalaking bundok na nasusunog ng apoy ang
itinapon sa dagat. Ang ikatlong bahagi ng dagat ay naging dugo,
9 ang ikatlong bahagi ng buhay na mga nilalang sa tubig ay
namatay, at ang ikatlong bahagi ng mga barko ay nasira. 10
Pinatunog ng ikatlong anghel ang kaniyang trumpeta, at isang
napakalaking bituin ang nahulog mula sa himpapawid, nagliliyab
tulad ng isang sulo, sa ikatlong bahagi ng mga ilog at mga
bukal na tubig. 11 Ang pangalan ng bituin ay Kapaitan. Ang
ikatlong bahagi ng tubig ay naging mapait, at maraming mga tao
ang namatay mula sa tubig na naging mapait. 12 Pinatunog
ng ika-apat na anghel ang kaniyang trumpeta, at ang ikatlong
bahagi ng araw ay hinampas, gayun din ang ikatlong bahagi ng
buwan, at ikatlo ng mga bituin. Kaya ang ikatlo sa kanila ay
nagdilim, ang ikatlo sa araw at ikatlo sa gabi ay nawalan ng
liwanag. 13 Tumingin ako, at narinig ko na lumilipad ang isang
agila sa gitna ng himapapawid, tumatawag ng may malakas na
tinig, “Kaawa-awa, kaawa-awa, kaawa-awa, sila na nabubuhay

sa lupa, dahil sa natitira pang mga pagsabog ng trumpeta na
malapit ng patunugin ng tatlong anghel.”

9 Pagkatapos hinipan ng ikalimang anghel ang kaniyang
trumpeta. Nakita ko ang isang bituin mula sa langit na nahulog
sa lupa. Ibinigay sa bituin ang susi ng lagusan patungo sa
napakalalim na hukay. **(Abyssos g12)** **2** Binuksan niya ang lagusan
ng napakalalim na hukay at lumabas ang isang haligi ng usok
sa lagusan tulad ng usok mula sa malaking pugon. Nagdilim
ang araw at ang hangin dahil sa usok na lumalabas mula sa
lagusan. **(Abyssos g12)** **3** Lumabas sa lupa ang mga balang
mula sa usok, at binigyan sila ng kapangyarihan katulad ng
mga alakdan sa lupa. **4** Sinabihan sila na huwag pinsalain ang
damo sa lupa o anumang berdeng halaman o puno, pero mga
tao lamang na walang tatak ng Diyos sa kanilang mga noo. **5**
Sila ay hindi nagbigay ng pahintulot na patayin ang mga taong
iyon, pero pahirapan lamang sila sa loob ng limang buwan.
Kanilang matinding paghihirap ay naging tulad ng kagat ng
isang alakdan kapag hinampas ng isang tao. **6** Sa mga araw
na iyon ay hahanapin ng mga tao ang kamatayan, pero di nila
ito mahahanap. Sila ay matagal mamamatay, pero lalayo sa
kanila ang kamatayan. **7** Ang mga balang ay katulad ng mga
kabayong nakahanda sa digmaan. Sa kanilang mga ulo ay may
tulad ng mga gintong korona at ang kanilang mga mukha ay
tulad ng mga mukha ng tao. **8** May buhok silang gaya ng buhok
ng mga babae at ang kanilang mga ngipin ay gaya ng ngipin
ng mga leon. **9** Mayroon silang mga baluting tulad ng baluting
bakal, at ang tunog ng kanilang mga pakpak ay parang tunog na
gawa sa mga karwahe at mga kabayong tumatakbo sa loob ng
digmaan. **10** Mayroon silang mga buntot na may tulis tulad ng

mga alakdan; sa kanilang mga buntot ay may kapangyarihan
silang makasakit sa mga tao nang limang buwan. **11** Mayroon
silang hari na nangunguna sa kanila ang anghel sa pinakailalim
ng hukay. Ang kaniyang pangalan sa Hebreo ay Abadon at sa
Griego ang kaniyang pangalan ay Apolion. **(Abyssos g12)** **12** Ang
unang kaawa-awa ay nakaraan. Masdan mo! Matapos ito may
dalawang pang kapahamakan ang darating. **13** Hinipan ng ika-
anim na angel ang kaniyang trumpeta, at narinig ko ang tinig
na nagmumula sa mga sungay ng gintong altar na naroon sa
harapan ng Diyos. **14** Sinabi ng tinig sa ika-anim na anghel na
may trumpet, “Pakawalan ang apat ng anghel na nakagapos
sa dakilang ilog Eufrates”. **15** Ang apat na anghel na siyang
naihanda para sa sobrang oras na iyon, nang araw na iypn, nang
buwan na iyon, at nang taon na iyon ay pinalaya par patayin ang
ikatlong bahagi ng sang katauhan. **16** Ang bilang ng mga kawal
na nasakay sa kabayo ay 200, 000, 000. Narinig ko ang kanilang
bilang. **17** Ganito ko nakita ang mga kabayo sa aking pangitain,
at ang mga nakasakay sa kanila. Ang kanilang mga baluti ay
maningas na pula, matingkad na asul at asupreng dilaw. Ang ulo
ng mga kabayo ay kahawig ng mga ulo ng mga lion at lumalabas
sa kanilang mga bibig ang apoy, usok at asupre. **18** Ang ikatlong
bahagi ng bayan ay pinatay sa pamamagitan ng tatlong salot na
ito: ang apoy, usok, at asupre na lumabas sa kanilang mga bibig.
19 Dahil ang kapangyarihan ng mga kabayo ay nasa kanilang
mga bibig at sa kanilang mga buntot—dahil ang kanilang mga
buntot ay tulad ng mga ahas, at mayroon silang mga ulo na
nagsanhi ng mga sugat sa tao. **20** Ang natira sa sangkatauhan,
ang siyang mga hindi pinatay sa pamamagitan ng mga salot na
ito, hindi nagsisi sa mga gawaing gawa nila, o ginawa ba nilang

itigil ang pagsamba sa mga demonyo at mga diyus-diyosang
ginto, pilak tanso, bato at kahoy—mga bagay na hindi nakakikita,
nakaririnig o nakalalakad. 21 Ni hindi nila ginawang magsisi sa
kanilang mga pagpatay, kanilang pangugulam, kanilang sekswal
na imoralidad o ang kanilang gawaing pagnanakaw.

10 Pagkatapos nakita ko ang isa pang malakas na anghel
bumababa mula sa langit. Nababalutan siya ng isang ulap at
may isang bahanghari sa itaas ng kaiyang ulo. Ang kaniyang
mukha ay tulad ng araw at ang kaniyang mga paa ay gaya ng
haliging apoy. 2 May hawak siya sa kaniyang kamay na isang
maliit na balumbon na nakabukas, at ipinatong niya sa dagat
ang kaniyang kanang paa at ang kaniyang kaliwang paa sa
lupa. 3 Pagkatapos sumigaw siya ng malakas na tinig gaya
ng umaatungal na leon, at nang siya ay sumigaw ang pitong
mga kulog ay dumagundong. 4 Nang dumagundong ang pitong
kulog, halos isusulat ko na, pero narinig ko ang isang tinig mula
sa langit na sinasabing, "Manatiling lihin anuman ang sinabi ng
pitong kulog. Huwag itong isulat." 5 Pagkatapos ang anghel na
aking nakitang nakatayo sa dagat at sa lupa, ay itinaas ang
kaniyang kanang kamay sa langit 6 at nanumpa sa pamamagitan
niya na mabubuhay magpakailanman — siyang lumikha ng
langit at lahat ng naroon, ang lupa at lahat ng naroon, at ang
dagat at lahat ng naroon: "Walang maaaring magtagal doon.
(aiōn g165) 7 Pero sa araw kung kailan ang ika-pitong anghel ay
malapit nang hipan ang kaniyang trumpeta, pagkatapos ang
hiwaga ng Diyos ay naganap na, gaya ng kaniyang ipinahayag
sa kaniyang mga lingkod na mga propheta." 8 Narinig ko ang
tinig mula sa langit na may muling sinasabi sa akin: "Lumakad
ka, kunin mo ang bukas na balumbon na nasa kamay ng anghel

na nakatayo sa dagat at sa lupa." **9** Pagkatapos pumunta ako
sa angel at sinabi ko sa kaniya na ibigay niya sa akin ang maliit
na balumbon. Sinabi niya sa akin, "Kunin mo ang balumbon at
kaiinin ito. Gagawin nitong mapait ang iyong tiyan, pero sa iyong
bibig ito ay magiging kasing tamis ng pulot. **10** Kinuha ko ang
maliit na balumbon mula sa kamay ng anghel at kinain ko ito. Ito
ay kasing tamis ng pulot sa aking bibig pero pagkatapos ko
itong kainin ay pumait ang aking tiyan. **11** Pagkatapos ilang mga
tinig ang nagsabi sa akin, "Kailangan mong magpropesiya muli
tungkol sa maraming tao, mga bansa, mga wika at sa mga hari."
11 Isang tambo ang binigay sa akin para gamitin tulad ng isang
panukat. Sinabihan ako, "Tumayo ka at sukatin ang templo ng
Diyos at ang altar, at ang mga sumasamba sa loob nito. **2** Pero
huwag mong susukatin ang patyo sa labas ng templo, dahil
naibigay na iyon sa mga Gentil. Pagtatapakan nila ang banal na
lungsod sa loob ng apatnapu't dalawang buwan. **3** Bibigyan ko
ang aking dalawang saksi ng kapangyarihan para magpropesiya
sa loob ng 1, 260 na araw, na nakadamit ng sako. " **4** Ang mga
saksing ito ay ang dalawang puno ng olibo at dalawang ilawan
na nakatayo sa harapan ng Panginoon sa lupa. **5** Kung sinuman
ang magpapasyang manakit sa kanila, lalabas ang apoy mula sa
kanilang bibig at tutupukin ang kanilang mga kaaway. Sinuman
ang magnanais manakit ay papatayin sa ganitong paraan. **6**
Ang mga saksing ito ay may kapangyarihan para isara ang
kalangitan kaya walang bubuhos na ulan sa oras nang sila ay
magpropesiya. May kapangyarihang silang gawing dugo ang
mga tubig at hampasin ang mundo kasama ang lahat ng uri ng
salot anuman ang kanilang hilingin. **7** Kapag natapos na nila
ang kanilang patotoo, lalabas ang halimaw mula sa pinakailalim

ng hukay at makikipagdigma laban sa kanila. Lulupigin nila
sila at papatayin. **(Abyssos g12)** **8** Ang kanilang mga katawan
ay ilalatag sa kalsada sa dakilang lungsod (na tinatawag na
Sodom at Egipto bilang simbolo) kung saan ipinako sa krus ang
kanilang Panginoon. **9** Sa loob ng tatlo at kalahating araw ilan
mula sa bawat bayan, lipi, wika, at bansa ay tinitingnan ang
kanilang mga katawan at hindi nila pahihintulutang ilagay sa
isang libingan. **10** Silang mga naninirahan sa lupa ay magagalak
sa kanila at magdiriwang, kahit nagpapadala sila ng mga kaloob
sa isa't isa dahil itong dalawang propeta ay pinahirapan ang mga
naninirahan sa lupa. **11** Pero makalipas ang tatlo at kalahating
araw isang hininga ng buhay mula sa Diyos ay papasok sa
kanila at sila ay tatayo sa kanilang mga paa. Matinding takot
ang lulukob sa lahat ng makakakita sa kanila. **12** Pagkatapos
maririnig nila ang malakas na tinig mula sa langit na sinasabi
sa kanila, “Umakyat kayo rito!” At sila ay aakyat sa langit sa
isang ulap, habang nakatingin ang kanilang mga kaaway. **13** Sa
oras na iyon nagkaroon doon ng isang matinding lindol at ang
ika-sampung bahagi ng lungsod nagiba. Pitong libong tao ang
namatay sa lindol at ang mga nakaligtas ay natakot at nagbibigay
kaluwalhatian sa Diyos ng langit. **14** Ang ikalawang kapighatian
ay lumipas na. Pagmasdan ito! Ang ikatlong kapighatian ay
mabilis dadating. **15** Pagkatapos pinatunog ng ika-pitong anghel
ang kaniyang trumpeta, at malalakas na tinig ang nagsalita
sa langit at sinabing, “Ang kaharian ng mundo ay magiging
kaharian na ng ating Panginoon at ng kaniyang Cristo. Siya ay
maghahari magpakailan pa man.” **(aiōn g165)** **16** Pagkatapos
ang dalawampu't apat na nakatatanda na nakaupo sa mga
trono sa presensiya ng Diyos ay ibinaba ang kanilang mga

sarili sa lupa, na nakatungo at sinamba ang Diyos. **17** Sinabi
nila, “Nagpapasalamat kami sa iyo, Panginoong Diyos, ang
naghahari sa lahat, ang isa na at ang siyang noon, dahil nakamit
mo ang iyong dakilang kapangyarihan at nagsimulang maghari.
18 Sumiklab ang galit ng mga bansa, pero ang iyong poot ay
dumating na. Ang panahon ay narito na para ang mga patay
para hatulan at dahil sa iyo para gantimpalaan ang iyong mga
lingkod, ang mga propeta, ang mga mananampalataya, at silang
mga may takot sa iyong pangalan, silang mga hindi mahalaga at
ang dakila. At ang oras ay dumating dahil sa iyo para wasakin
silang mga sumisira sa mundo. **19** Pagkatapos bumukas ang
templo ng Diyos sa langit at ang kaban ng kaniyang tipan ay
nakita sa loob ng kaniyang templo. May mga kislap ng kidlat,
mga dagundong at salpukan ng mga kulog, may lindol, at isang
matinding pag-ulan ng yelo.

12 Isang dakilang tanda ang nakita sa langit: isang babae na
dinamitan ng araw, at ang buwan ay nasa ilalim ng kaniyang
paa; at nasa ulo niya ay korona ng labing dalawang bituin **2** Siya
ay buntis at sumisigaw sa sakit ng pagsisilang—sa sakit ng
panganganak. **3** At may isa pang tanda ang nakita sa langit.
Tingnan mo! May isang malaking pulang dragon na may pitong
ulo at sampung sungay, at may pitong korona sa kaniyang mga
ulo. **4** Tinaboy ng kaniyang buntot ang ikatlong bahagi ng mga
bituin sa langit at inihulog pababa sa lupa. Tumayo ang dragon
sa harap ng babae na malapit nang magsilang, kaya nang siya
ay nagsilang, gusto niyang ay lamunin ang kaniyang anak. **5**
Nagsilang siya ng isang anak, isang batang lalaki, na siyang
maghahari sa lahat ng mga bansa nang may tungkod na bakal.
Inagaw ang kaniyang anak papunta sa Diyos at sa kaniyang

trono, 6 at tumakas ang babae papunta sa ilang, kung saan
inihanda ng Diyos ng lugar para sa kaniya, kaya maalagaan
siya ng 1, 260 araw. 7 Ngayon may labanan doon sa langit.
Si Michael at ang kaniyang mga anghel ay nakipaglaban sa
dragon; at lumaban pabalik ang dragon at ang kaniyang mga
anghel. 8 Pero ang dragon ay hindi gaanong malakas para
manalo. Kaya wala ng natitirang lugar sa langit para sa kaniya
at sa kaniyang mga anghel. 9 Ang dakilang dragon — ang
dating ahas na tinawag na demonyo o Satanas na nanlilinlang
sa buong mundo— ay tinapon pababa sa lupa, at ang kaniyang
mga anghel ay itinapon pababa kasama siya. 10 Pagkatapos
narinig ko ang isang malakas na tinig sa langit, “Ngayon narito
na ang kaligtasan, ang kapangyarihan — at ang kaharian ng
ating Diyos, at ang kapangyarihan ng kaniyang Cristo. Dahil ang
taga-paratang ng ating mga kapatid ay naitapon na pababa —
siyang nagparatang sa kanila araw at gabi sa harap ng ating
Diyos. 11 Siya ay kanilang nilupig sa pamamagitan ng dugo ng
Kordero at sa pamamagitan ng kanilang patotoo, dahil hindi nila
minahal ang kanilang buhay nang higit, kahit sa kamatayan. 12
Kaya, magalak, kayong mga langit, at lahat ng naninirahan sa
kanila. Pero kaawa-awa ang nasa lupa at ang nasa dagat dahil
ang demonyo ay bumaba sa inyo. Napuno siya ng nakasisindak
na galit, dahil alam niya na kakaunti lamang ang kaniyang oras.
13 Nang mapagtanto ng dragon na siya ay itinapon sa lupa,
hinanap niya ang babaing nagsilang ng batang lalaki. 14 Pero
ang babae ay binigyan ng dalawang pakpak ng isang malaking
agila, kaya siya ay nakalipad sa lugar na inihanda para sa kaniya
sa ilang, ang lugar kung saan siya mapapangalagaan, sa loob
ng isang oras, maraming oras at kalahating oras—na malayong

maabot ng ahas. 15 Nagbuga ng tubig mula sa kaniyang bibig
ang ahas tulad ng isang ilog, kaya nakagawa ng isang baha para
tangayin siya. 16 Pero tinulungan ng lupa ang babae. Binuksan
nito ang kaniyang bibig at nilunok ng ilog ang binuga ng dragon
mula sa kaniyang bibig. 17 Pagkatapos sumiklab ang galit ng
dragon sa babae at umalis para makipagdigma sa mga natitirang
kaapu-apuhan niya - silang mga sumunod sa mga kautusan ng
Diyos at pinanghawakan ang mga patotoo tungkol kay Jesus.

13 Pagkatapos tumayo ang dragon sa buhangin ng
dalampasigan. Pagkatapos nakita ko ang isang halimaw na
umaahon mula sa dagat. Siya ay may sampung sungay at
pitong ulo. Sa mga sungay nito ay may sampung korona, at sa
kaniyang ulo ay may mga pangalan na paglalapastangan sa
Diyos. 2 Itong halimaw na nakita ko ay parang isang leopardo.
Ang kaniyang mga paa ay tulad ng mga paa ng isang oso, at
ang kaniyang bibig ay tulad ng bibig ng isang leon. Ibinigay
ng dragon ang kapangyarihan nito sa kaniya, at ang kaniyang
trono, at ang kaniyang lubos na kapangyarihan para mamuno.
3 Isa sa mga ulo ng halimaw ay nagkaroon ng nakamamatay
na sugat na maaring maging sanhi ng kaniyang kamatayan.
Pero ang sugat na iyon ay humilom, at ang buong mundo ay
namangha at sumunod sa halimaw. 4 Sinamba rin nila ang
dragon, dahil ibinigay niya ang kaniyang kapangyarihan sa
halimaw. Sinamba rin nila ang halimaw at paulit-ulit na sinabi,
“Sino ang tulad ng halimaw? at “Sino ang maaaring lumaban sa
kaniya?” 5 Binigyan ang halimaw ng bibig na maaring magsalita
ng mga mapagmataas na mga salita at mga paglalapastangan.
Pinahintulutan siyang gamitin ang kapangyarihan ng apatnapu't
dalawang buwan. 6 Kaya binuksan ng halimaw ang kaniyang

bibig para magsalita ng mga paglalapastangan laban sa Diyos,
hinahamak ang kaniyang pangalan, ang lugar kung saan siya
nanirahan, at silang mga naninirahan sa langit. **7** Pinahintulutan
ang halimaw na makipagdigmaan sa mga mananampalataya at
para lupigin sila. Gayundin, ibinigay sa kaniya ang kapangyarihan
ng bawat lipi, mga tao, wika, at bansa. **8** Lahat ng mga
naninirahan sa lupa ay sasambahin siya, ang lahat ng hindi
nakasulat ang pangalan, simula pa nang nilikha ang mundo, sa
aklat ng buhay, na pagmamay-ari ng Kordero, siyang pinatay.
9 Kung sinuman ang may tainga, hayaan siyang makinig. **10**
Kung sinuman ang hinuli sa pagkabihag, sa pagkabihag siya ay
mapupunta. Kung sinuman ang papatayin gamit ang espada,
sa espada siya mapapatay. Ito ay isang panawagan para sa
matiyagang pagtitiis at pananampalataya para sa kanila na mga
banal. **11** Pagkatapos nakakita ako ng isa pang halimaw na
lumalabas mula sa lupa. Mayroon siyang dalawang sungay tulad
ng tupa at nagsalita siya tulad ng isang dragon. **12** Ginamit
niya ang lahat ng kaniyang kapangyarihan tulad ng naunang
halimaw na nasa kaniyang presensya, at ginawa ang mundo at
sa mga naninirahan dito ay sumasamba sa unang halimaw —
siya na may nakamamatay na sugat na gumaling. **13** Gumawa
siya ng mga makapangyarihang himala, kahit pabagsakin ang
apoy sa lupa mula sa langit sa harap ng mga tao, **14** at sa
pamamagitan ng mga tandang pinahintulutan siyang gawin,
kaniyang nilinlang ang mga naninirahan sa lupa, sinasabihan
niya sila na gumawa ng larawan sa karalangan ng halimaw
na nasugatan sa pamamagitan ng espada, pero buhay pa rin
siya. **15** Pinahintulutan siya na bigyan ng hininga ang imahe ng
halimaw kaya ang imahe ay nakapagsalita at papatayin ang

dumudulot sa lahat na tumanggi para sambahin ang halimaw
para patayin. 16 Pinilit din niya ang lahat, hindi mahalaga at
malakas, mayaman at mahirap, malaya at alipin, para tumanggap
ng tatak sa kanang kamay o sa noo. 17 Hindi maaring bumili
o pagbilhan ang kahit sino maliban na lamang kung siya ay
may tatak ng halimaw, iyon ayn, ang bilang na kumakatawan sa
kaniyang pangalan. 18 Ito ay tumatawag para sa karunungan.
Kung sino ang may kabatiran, hayaan siyang bilangin ang bilang
ng halimaw. Dahil ito ang bilang ng isang tao. Ang kaniyang
bilang ay 666.

14 Tumingin ako at nakita ang Kordero na nakatayo sa aking
harapan sa Bundok Sion. Kasama niya ang 144, 000 siyang may
pangalan at pangalan ng kaniyang Ama na naisulat sa kanilang
mga noo. 2 Narinig ko ang tinig mula sa langit na tila isang
dagundong ng maraming tubig at malakas na kulog. Ang tunog
na narinig ko ay tulad din ng mga manunugtog na tumutugtog
ng kanilang mga alpa. 3 Umawit sila ng isang bagong awit sa
harapan ng trono at sa harap ng apat na buhay na nilalang at sa
mga nakatatanda. Walang sinuman ang nakakaalam ng awit
maliban sa 144, 000 na tinubos mula sa mundo. 4 Sila ang mga
hindi dinungisan ang kanilang mga sarili sa mga babae, dahil
pinanatili nila ang kanilang sarili sa pagdalisay ng sekswal. Sila
ang mga sumusunod sa Kordero saan man siya pumupunta. Sila
ang tinubos mula sa sangkatauhan bilang mga unang bunga sa
Diyos at sa Kordero. 5 Walang kasinungalingan ang natagpuan
sa kanilang mga bibig; sila ay walang kapintasan. 6 Nakita ko
ang isa pang anghel na lumilipad sa alapaap, na may walang
hanggang mensahe ng magandang balita para ipahayag sa mga
naninirahan sa mundo — sa bawat bansa, tribo, wika, at mga

tao. **(aiōnios g166)** **7** Tumawag siya nang may malakas na tinig,
“Matakot sa Diyos at bigyan siya ng kaluwalhatian. Dahil sa oras
ng kaniyang paghuhukom ay dumating na. Sambahin siya, siya
na lumikha ng langit, ng lupa, ng dagat, at ng mga bukal ng
mga tubig. **8** Isa pang anghel - ang pangalawang anghel - ay
sumunod sa sinasabing “Bumagsak, bumagsak ang tanyag na
Babylonia, na ginawa ang lahat ng bansa na uminom ng alak
sa kaniyang sekswal na imoralidad, ang alak na nagdala ng
labis na poot sa kaniya.” **9** Isa pang anghel — ang pangatlong
anghel — ay sumunod sa kanila, sinasabi ang malakas na tinig,
“Kung sinuman ang sumasamba sa halimaw at sa kaniyang
imahe, at tumatanggap ng tanda sa kaniyang noo o sa kaniyang
kamay, **10** siya rin ay iinom ng alak ng poot ng Diyos, ang alak
na inihanda at ibinuhos nang walang halo sa kopa ng kaniyang
galit. Ang taong umiinom nito ay maghihirap sa apoy at asupre
sa harap ng mga banal na anghel at sa harap ng Kordero. **11**
Ang usok mula sa kanilang paghihirap ay aangat magpakailan
pa man, at wala silang kapahingahan sa umaga o gabi — silang
mga sumasamba sa halimaw at sa kaniyang imahe, at lahat ng
tumatanggap ng tanda sa kaniyang pangalan. **(aiōn g165)** **12**
Ito ay isang panawagan para sa matiyagang pagtitis ng mga
mananampalataya, silang mga sumusunod sa mga kautusan
ng Diyos at nananampalataya kay Jesus.” **13** Narinig ko ang
isang tinig mula sa langit na sinabing, “Isulat ito: Pinagpala ang
mga patay na namatay sa Panginoon.” “Oo,” sabi ng Espiritu,
“kaya sila ay makapagpahinga sa kanilang mga gawain, dahil
sa kanilang mga gawa ay susunod sila.” **14** Tumingin ako at
nakita ko doon ang isang puting ulap, at nakaupo sa ulap ang
katulad ng isang Anak ng Tao. Mayroon siyang gintong korona

sa kaniyang ulo at matalim na karit sa kaniyang kamay. **15**
Pagkatapos isa pang anghel ang lumabas sa templo at tumawag
ng malakas sa siyang nakaupo sa ulap: “Kunin mo ang iyong
karit at simulan ang pag-ani. Dahil dumating na ang panahon
ng anihan, dahil ang mga aanihin sa lupa ay hinog na. **16**
Pagkatapos ibinitin ng siyang nakaupo sa ulap ang kaniyang karit
sa lupa, at ang lupa ay inani. **17** Isa pang anghel na lumabas
mula sa templo ng kalangitan; mayroon din siyang matalim na
karit. **18** May isa pang anghel ang lumabas mula sa altar, isang
anghel na may kapangyarihan na apoy. Sumigaw siya nang
malakas na tinig sa anghel na may matalim na karit, “Dalhin mo
ang iyong matalim na karit at tipunin ang tumpok ng ubas mula
sa mga puno ng ubas sa lupa, dahil ang kanilang mga ubas ay
hinog na ngayon. **19** Ibinitin ng anghel ang kaniyang karit sa lupa
at tinipon ang ubas na inani sa lupa at itinapon ito sa malaking
lalagyan ng alak ng poot ng Diyos. **20** Pinag-aapakan sa labas
ng lungsod ang pigaan ng ubas at umagos ang gudo mula dito
na umabot sa taas ng preno ng kabayo, para sa 1, 600 estadio.
15 Pagkatapos nakita ko ang isa pang tanda sa langit, dakila
at kamangha-mangha: Mayroong pitong anghel na may pitong
salot, kung saan ito ang mga huling salot (dahil sa kanila ang
poot ng Diyos ay tapos na). **2** Nakita ko kung ano ang lumitaw
sa isang dagat ng salamin na hinaluan ng apoy, at sa tabi ng
dagat nakatayo ang mga matagumpay laban sa halimaw at
kaniyang imahe, at laban sa bilang ng kumakatawan sa kaniyang
pangalan. Hawak nila ang mga alpa na Ibinigay sa kanila ng
Diyos. **3** Inaawit nila ang awit ni Moises, ang lingkod ng Diyos,
at ang awit ng Kordero: “Dakila at kamangha-mangha ang iyong
mga gawa, Panginoong Diyos, siya na naghahari sa lahat.

Matuwid at tunay ang iyong mga gawa, Hari ng mga bansa. 4
Sino ang hindi matatakot sa iyo, Panginoon, at luluwalhatiin
ang iyong pangalan? Dahil ikaw lamang ang banal. Lahat ng
mga bansa ay pupunta at sasamba sa iyong harapan dahil ang
iyong mga gawang matuwid ay naihayag. 5 Pagkatapos ng
mga bagay na ito, tumingin ako, at ang pinakabanal na lugar,
kung saan ang tolda ng mga saksi, ay bumukas sa langit. 6
Mula sa pinaka banal na lugar, lumabas ang pitong anghel
na may pitong salot, dinamitan ng dalisay, maliwanag na lino
at may mga gintong laso ang nakapalibot sa kanilang mga
dibdib. 7 Isa sa apat na buhay na nilalang ay nagbigay sa pitong
anghel ng pitong gintong mangkok na puno ng poot ng Diyos na
nabubuhay magpakailan pa man. **(aiōn g165)** 8 Puno ng usok ang
pinakabanal na lugar mula sa kalulwalhatian ng Diyos at mula sa
kanIyang kapangyarihan. Walang sinUman ang makakapasok
doon hanggang ang pitong salot ng pitong anghel ay tapos na.
16 Narinig ko ang isang malakas na tinig na sumisigaw mula sa
dakong kabanal-banalan at sinasabi sa pitong anghel, "Lumakad
kayo at ibuhos ninyo sa lupa ang pitong mangkok ng poot
ng Diyos." 2 Ang unang anghel ay pumunta at ibinuhos ang
kaniyang mangkok sa lupa; pangit at masasakit na sugat ang
dumating sa mga tao na may tatak ng halimaw, silang mga
sumamba sa kaniyang imahe. 3 Ang ikalawang anghel ay
ibinuhos ang kaniyang mangkok sa dagat; ito ay naging tulad ng
dugo ng isang patay na tao, at bawat buhay na nilalang sa dagat
ay namatay. 4 Ang ikatlong anghel ay ibinuhos ang kaniyang
mangkok sa mga ilog at mga bukal ng tubig; ang mga ito ay
naging dugo. 5 Narinig ko ang sinabi ng anghel ng mga tubig,
"Ikaw ay makatarungan— ang siya ngayon at ang siya nakaraan,

ang Banal — dahil ikaw ang nagdala ng mga hatol na ito. **6**
Dahil ibinuhos nila ang dugo ng mga mananampalataya at mga
propeta, binigyan mo sila ng dugo para inumin; ito ang nararapat
sa kanila." **7** Narinig kong sumagot ang altar, "Oo, Panginoong
Diyos, siyang namumuno sa lahat, ang iyong mga hatol ay totoo
at makatarungan." **8** Ang ika-apat na anghel ay ibinuhos ang
kaniyang mangkok sa araw, at binigyan ito ng pahintulot na
tupukin ng apoy ang mga tao. **9** Pinaso sila ng mantinding
init, kaya nilapastangan nila ang pangalan ng Diyos, siya na
may kapangyarihan sa mga salot na ito. Hindi sila nagsisi o
nagbigay ng kaluwalhatian sa kaniya. **10** Ang ika-limang anghel
ay ibinuhos ang kaniyang mangkok sa trono ng halimaw, at
nabalot ng kadiliman ang kaniyang kaharian. Nginatngat nila
ang kanilang mga dila sa dalamhati. **11** Nilapastangan nila ang
Diyos ng langit dahil sa kanilang mga sakit at mga sugat, pero
tumanggi pa rin silang magsisi sa kanilang mga ginawa. **12**
Ang ika-anim na anghel ay ibinuhos ang kaniyang mangkok
sa malaking ilog, ang Eufrates, at ang tubig nito ay natuyo
para maihanda ang daan para sa mga hari na nanggagaling sa
silangan. **13** Nakita ko ang tatlong maruruming mga espiritu na
tulad ng mga palaka na lumalabas mula sa bibig ng dragon, ng
halimaw, at ng bulaang propeta. **14** Dahil sila ay mga espiritu ng
demonyo na gumagawa ng mga kamangha-manghang tanda.
Pupunta sila para tipunin ang mga hari ng buong mundo para
sa digmaan sa dakilang araw ng Diyos, siya na namumuno
sa lahat. **15** ("Bantayan mo! Darating ako na parang isang
magnanakaw! Pinagpala ang siyang nananatiling nagmamatyag,
pinapanatiling suot ang kaniyang mga damit para hindi sila
lumabas ng hubad at makita nila ang kaniyang nakakahiyang

kalagayan.”) 16 Sama-sama silang dinala sa lugar na tinatawag
na Armagedon sa Hebreo. 17 Ang ika-pitong anghel ay ibinuhos
ang kaniyang mangkok sa hangin. At may isang malakas na tinig
na nanggaling sa dakong kabanal-banalan at mula sa trono,
sinasabing, “Ito ay tapos na!” 18 May mga kislap ng kidlat,
mga dagundong, mga salpukan ng kulog, at isang nakakatakot
na lindol — isang lindol na mas malakas pa kaysa sa kahit
anong nangyari simula pa noong manirahan ang mga tao sa
mundo, lubhang napakalakas ng lindol na ito. 19 Ang tanyag
na lungsod ay nahati sa tatlong bahagi, at ang mga lungsod
ng mga bansa ay gumuho. Pagkatapos naalala ng Diyos ang
tanyag na Babyblonia, at binigyan ang lungsod ng kopa na puno
ng alak gawa mula sa kaniyang matinding poot. 20 Naglaho
ang bawat pulo at ang mga bundok ay hindi na natagpuan.
21 Malakas na pag-ulan ng yelo, na mayroong bigat na isang
talento, bumagsak ito mula sa himpapawid patungo sa mga tao,
at sinumpa nila ang Diyos dahil sa salot ng pag-ulan ng mga
yelo dahil ang salot ay sobrang nakakatakot.

17 Dumating ang isa sa pitong anghel na mayroong pitong
mangkok at sinabi sa akin, “Halika, ipapakita ko sa iyo ang
kaparusahan ng pinakamasamang babae na nakaupo sa ibabaw
ng maraming tubig, 2 na nakasama ng mga hari ng mundo sa
paggawa ng sekswal na imoralidad, at sa kaniyang sekswal
na imoralidad ang mga naninirahan sa mundo ay nalasing.
3 Dinala ako ng anghel sa Espiritu sa isang ilang, at nakita
ko ang babaeng nakaupo sa pulang halimaw na puno ng
paglalapastangan sa mga pangalan. Ang halimaw ay may pitong
ulo at sampung sungay. 4 Nakasuot ng kulay lila at matingkad na
pulang damit at pinaganda ng ginto, mamahaling mga bato, at

mga perlas. Sa kaniyang kamay hawak niya ang gintong baso na
puno ng kasuklam-suklam na mga bagay at ang mga karumihan
ng kaniyang sekswal na imoralidad. **5** Sa kaniyang noo nakasulat
ang isang pangalan na mayroong lihim na kahulugan: “ANG
DAKILANG BABYLONIA, ANG INA NG LAHAT NG MGA
MASASAMANG BABAE AT NANG KASUKLAM-SUKLAM NA
MGA BAGAY SA LUPA.” **6** Nakita ko ang babae na lasing sa
dugo ng mga mananampalataya at sa dugo ng mga martir kay
Jesus. Nang makita ko siya, labis akong namangha. **7** Pero
sinabi sa akin ng anghel, “Bakit ka namangha? Ipapaliwanag ko
sa iyo ang kahulugan ng babae at ng halimaw na pumapasan
sa kaniya (ang halimaw na mayroong pitong ulo at sampung
sungay). **8** Ang nakita mong halimaw, ay hindi pa nabubuhay sa
ngayon, pero malapit nang umahon mula sa kailaliman hukay.
At pupunta siya para manira. Sa mga naninirahan sa lupa,
silang mga hindi naisulat ang kanilang pangalan sa aklat ng
buhay simula pa noong itinatag ang mundo — mamamangha
sila kapag nakita nila na nabuhay ang halimaw, na hindi pa
nabubuhay ngayon, pero malapit nang dumating. **(Abyssos g12)** **9**
Nagpapaalala ito sa kaisipang may karunungan. Ang pitong
ulo ay pitong burol na kung saan ang babae ay nakaupo. **10**
Sila rin ang pitong hari. Limang haring ang bumagsak, isa
ang nanatili, at ang isa ay hindi pa dumarating; kapag siya ay
dumating, sandali lamang siyang mananatili. **11** Ang halimaw
na nabuhay, pero hindi pa nabubuhay ngayon, ay siya rin ang
ika-walong hari; pero isa rin siya sa kanilang pitong hari, at
siya ay mapupunta sa pagkawasak. **12** Ang sampung sungay
na nakita mo ay sampung hari na hindi pa nakakatanggap ng
kaharian, pero sila ay makakatanggap ng pamumuno bilang

mga hari sa isang oras kasama ang halimaw. **13** Ang mga ito ay
nagkakaisa sa isip, at ibinibigay nila ang kanilang kapangyarihan
at kapamahalaan sa halimaw. **14** Makikipag-digma sila laban sa
Kordero. Pero lulupigin sila ng Kordero dahil siya ay Panginoon
ng mga panginoon at Hari ng mga hari — at kasama niya ang
mga tinawag, ang mga pinili, ang mga matapat." **15** Sinabi
sa akin ng anghel, "Ang mga tubig na nakita mo, kung saan
nakaupo ang bayarang babae, ay bayan, maraming tao, mga
bansa, at mga wika. **16** Ang sampung sungay na nakita mo
— sila at ang halimaw ay masusuklam sa bayarang babae.
Gagawin nila siyang ulila at hubad, lalamunin nila ang kaniyang
laman, at siya ay susunugin nila ng buo sa apoy. **17** Dahil
inilagay ito ng Diyos sa kanilang mga puso para tuparin ang
kaniyang layunin sa pamamagitan ng pagsang-ayon na ibigay
ang kanilang kapangyarihan sa halimaw hanggang sa matupad
ang mga salita ng Diyos. **18** Ang babaeng nakita mo ay ang
dakilang lungsod na namumuno sa mga hari ng mundo.

18 Pagkatapos ng mga ito nakita ko ang isang anghel na
bumababa mula sa langit. Siya ay may dakilang kapangyarihan,
at ang daigdig ay tumatanglaw sa pamamagitan ng kaniyang
kaluwalhatian. **2** Sumigaw siya nang may malakas na tinig
sinasabing, "Bumagsak! Bumagsak ang dakilang Babilonia!"
Siya ay naging tirahan ng mga demonyo, tirahan para sa bawat
maruming espiritu at tirahan para sa bawat marumi at kasuklam-
suklam na ibon. **3** Dahil ang lahat ng bansa ay uminom ng alak
ng pagnanasa ng kaniyang sekswal na imoralidad na nagdulot
sa kaniya ng poot. Ang mga hari ng mundo ay gumawa ng
sekswal na imoralidad kasama niya. Ang mga mangangalakal sa
mundo ay naging mayaman sa pamamagitan ng kapangyarihan

ng marangya niyang pamumuhay. 4 Pagkatapos, narinig ko
ang isa pang tinig, mula sa langit na sinasabi, “Lumabas kayo
mula sa kaniya, aking bayan, para hindi kayo makibahagi
sa kaniyang mga kasalanan, at para hindi ninyo tanggapin
ang anumang sa kaniyang mga salot. 5 Ang kaniyang mga
kasalanan ay patung-patong hanggang sa langit, at inalala ng
Diyos ang kaniyang mga masasamang gawain. 6 Bayaran mo
siya katulad ng pagbabayad niya sa iba at bayaran mo siya ng
dalawang ulit, dahil sa kaniyang ginawa, sa kaniyang paghalo sa
kopa, paghaluin ng dalawang ulit ang bayad para sa kaniya. 7
Gaya ng pagluwalhati niya sa kaniyang sarili, at namuhay sa
karangyaan, bigyan mo siya ng higit sa katumbas na pagdurusa
at pagdadalamhati. Dahil sinabi niya sa kaniyang puso, “Ako
ay nakaupong tulad ng isang reyna; hindi ako balo, at hindi
kailanman makikita ang kalungkutan. 8 Kaya isang araw ay
dadaanan siya ng kaniyang sariling mga salot: kamatayan,
kalungkutan at kagutuman. Siya ay tutupukin ng apoy, dahil ang
Panginoong Diyos ay makapangyarihan, at siya ang kaniyang
hukom. 9 Ang mga hari ng mundo na nakagawa ng mga sekswal
na imoralidad at hindi nakapagpigil kasama niya ay tatangis at
mananaghoy sa kaniya kapag nakita nila ang usok ng kaniyang
pagkakasunog. 10 Tatayo sila sa malayo, takot sa kaniyang
paghihirap, sinasabing, “Kaawa-awa, kaawa-awa sa dakilang
lungsod, sa Babilonia, ang makapangyarihang lungsod! Dahil
ang i sa loob ng isang oras ang iyong kaparusahan ay darating.
11 Ang mga mangangalakal ng mundo ay tatangis at magluluksa
para sa kaniya, dahil walang sinuman ang bibili ng kaniyang
mga kalakal kailanman- 12 mga kagamitang ginto, pilak, at
mamahaling hiyas, mga perlas, pinong lino, lila, seda, telang

pula at lahat ng uri ng mabangong kahoy, bawat sisidlang yari sa
pangil ng elepante, bawat sisidlang yari sa mamahaling kahoy,
ginto, tanso, bakal at marmol, **13** sinamon, pampalasa, insenso,
mira at kamangyan, alak, langis, pinong harina, trigo, baka, at
tupa, mga kabayo at karwahe, mga alipin at mga kaluluwa ng
tao. **14** Ang bunga na iyong hinahangad nang buong lakas mo ay
nawala mula sa iyo. Lahat ng iyong karangyaan at kaningningan
ay naglaho, at hindi na kailanman muling masusumpungan. **15**
Ang mga mangangalakal ng mga bilihing ito na naging mayaman
sa pamamagitan niya ay tatayong malayo mula sa kaniya sa
kalayuan dahil sa takot ng kaniyang paghihirap, pagtatangis
at malakas na pagpipighati. **16** Sasabihin nila, “Kaawa-awa,
kaawa-awa sa dakilang lungsod na nadadamitan ng pinong lino,
ng lila at telang pula at pagpapaganda ng ginto, mamahaling
hiyas at mga perlas!” **17** Sa loob ng isang oras ang lahat ng
kayamanan ay nasayang. Ang bawat kapitan ng barko, bawat
mandaragat, mga manlalayag, at silang lahat na ang nabubuhay
ay mula sa dagat, ay nakatayo sa kalayuan. **18** Sisigaw sila
habang nakikita nila ang usok ng kaniyang pagkakasunog.
Sinabi nila, “Anong lungsod ang tulad ng dakilang lungsod?” **19**
Nagsaboy sila ng alikabok sa kanilang mga ulo, at sumigaw,
nananangis, at nananaghoy. “Kaawa-awa, kaawa-awa ang
dakilang lungsod kung saan lahat ng kanilang mga barko sa
dagat ay yayaman mula sa kaniyang kayamanan. Dahil sa
loob ng isang oras siya ay winasak.” **20** “Magalak kayo sa
kaniya, kalangitan, kayong mga mananampalataya, mga apostol
at mga propeta, dahil dinala ng Diyos ang inyong hatol sa
kaniya!” **21** Isang makapangyarihang anghel ang kumuha ng
isang bato tulad ng isang malaking gilingang bato at itinapon

ito sa dagat, sinasabing, “Sa ganitong paraan ang dakilang
lungsod ng Babilonia, ay itatapon pababa nang may karahasan
at hindi na makikita kailanman. **22** Ang tunog ng manunugtog
ng alpa, mga musiko, manunugtog ng plauta at mga trumpeta
ay hindi na maririnig sa inyo kailanman. Walang anumang
uri ng manggagawa ang matatagpuan sa inyo. Walang tunog
ng gilingan ang maririnig sa inyo kailanman. **23** Ang ilaw ng
ilawan ay hindi na magliliwanag sa inyo kailanman. Ang mga
tinig ng lalaking ikakasal at babaing ikakasal ay hindi na ninyo
maririnig kailanman, dahil ang inyong mga mangangalakal ay
ang mga prinsipe ng mundo at ang mga bansa ay nilinlang sa
pamamagitan ng inyong pangkukulam. **24** Sa kaniya natagpuan
ang dugo ng mga propeta at ng mga mananampalataya, at ang
dugo ng lahat ng mga pinatay sa lupa.

19 Pagkatapos ng mga bagay na ito narinig ko ang tunog
tulad ng isang malakas na tinig ng malaking bilang ng mga tao
sa langit na sinasabing, “Aleluya. Kaligtasan, kaluwalhatian,
at kapangyarihan ay kabilang para sa ating Diyos. **2** Ang
kaniyang hatol totoo at makatarungan, dahil hinatulan niya
ang pinakamasamang babae na siyang nagpasama sa lupa,
ng kaniyang sekswal na imoralidad. Naghihiganti siya para
sa dugo ng kaniyang mga lingkod, na tinigis mismo niya.” **3**
Nagsalita sila sa ikalawang pagkakataon, “Aleluya! Umaangat
ang usok mula sa kaniya magpakailan pa man.” **(aiōn g165)** **4** Ang
dalawamput-apat na nakatatanda at apat na buhay na nilalang
ay nagpatirapa sa kanilang sarili at sumamba sa Diyos na siyang
nakaupo sa trono. Sinasabi nila, “Amen. Aleluya!” **5** Pagkatapos
lumabas ang isang tinig mula sa trono, na sinasabing, “Purihin
ang ating Diyos, kayong lahat na kaniyang mga lingkod, kayo

na may takot sa kaniya, kapwa hindi mahahalaga at ang
malalakas.” **6** Pagkatapos narinig ko ang tunog na tulad ng
tinig ng isang malaking bilang ng mga tao, tulad ng dagundong
ng maraming tubig, katulad ng malakas na salpukan ng kulog,
sinasabing, “Aleluya! Dahil ang Panginoon, ang ating Diyos,
ang namumuno ng lahat, siya ay maghahari. **7** Magalak tayo at
maging napakasaya at bigyan siya ng kaluwalhatian dahil ang
pagdiriwang ng kasalan ng Kordero ay darating, at ang babaing
kaniyang papakasalan ay inihanda ang kaniyang sarili. **8** Siya ay
pinahintulutang magsuot ng maliwanag at malinis na pinong
lino (dahil ang pinong lino ay mga gawaing matutuwid ng mga
mananampalataya). **9** Sinabi sa akin ng anghel, “Isulat mo ito:
Pinagpala ang mga inanyayahan sa pagdiriwang ng kasalan
sa Kordero.” Sinabi rin niya sa akin, “Ito ang tunay na mga
salita ng Diyos. **10** Ipapatirapa ko ang aking sarili sa kaniyang
paanan para sambahin siya, pero sinabi niya sa akin, “Huwag
mong gawin iyan!” Ako ay kapwa lingkod na kasama mo, at ng
iyong mga kapatid na pinanghahawakan ang patotoo tungkol
kay Jesus. Sambahin ang Diyos, dahil ang patotoo tungkol kay
Jesus ay ang espiritu ng propesiya. **11** Pagkatapos nakita ko ang
langit na bumukas, at nakita ko roon ang isang puting kabayo.
Ang nakasakay dito ay tinatawag na Tapat at Totoo. Humahatol
siya ng may katuwiran at nakikipagdigma siya. **12** Ang kaniyang
mga mata ay parang nagniningas na apoy, at sa kaniyang ulo ay
maraming mga korona. Mayroon siyang pangalan na nakasulat
sa kaniya na walang ibang nakakaalam kundi ang kaniyang sarili.
13 Nakasuot siya ng balabal na nilublob sa dugo at ang kaniyang
pangalan ay Ang Salita ng Diyos. **14** Ang hukbo ng kalangitan
ay sumusunod sa nakasakay sa puting kabayo, na nakadamit

ng pinong lino, maputi at malinis. **15** Mula sa kaniyang bibig
lumabas ang isang matalim na espada na ipinanghahampas
niya sa mga bansa, at pamumunuan niya sila ng pamalong
bakal. Pag-aapakan niya ang tindi ng galit sa poot ng Diyos, na
namumuno sa lahat. **16** Sinulatan niya ang kaniyang balabal
at sa kaniyang hita ng pangalang: HARI NG MGA HARI AT
PANGINOON NG MGA PANGINOON. **17** Nakita ko ang isang
anghel na nakatayo sa araw. Tinawag niya nang may malakas
na tinig ang lahat na mga ibong lumilipad sa ibabaw ng kaniyang
ulo. “Halikayo sama-samang magtipon para sa dakilang hapunan
ng Diyos. **18** Halikayo kainin ang laman ng mga hari, ang laman
ng pinuno ng hukbo, ang laman ng mga magigiting na lalaki,
ang laman ng mga kabayo at kanilang mga mangangabayo, at
ang laman ng lahat ng mga tao, kapwa malaya at alipin, ang
hindi mahahalaga at ang makapangyarihan.” **19** Nakita ko ang
halimaw at ang mga hari ng mundo kasama ang kanilang mga
hukbo. Humahanay sila para makipagdigmaan sa kaniya na
nakasakay sa kabayo kasama ng kaniyang hukbo. **20** Nabihag
ang halimaw at kasama niya ang bulaang propeta na gumawa
ng mga tanda sa kaniyang presensya. Gamit ang mga tandang
ito nilinlang niya ang mga tumanggap ng tanda ng halimaw at
silang sumamba sa kaniyang imahe. Ang dalawa sa kanila ay
inihagis nang buhay sa dagat-dagatang apoy ng nasusunog
na asupre. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** Ang natitira sa kanila ay
pinatay gamit ang espada na lumabas mula sa bibig ng siyang
nakasakay sa kabayo. Kinain ng lahat ng ibon ang kanilang
patay na laman.

20 Pagkatapos nakita ko ang isang anghel na bumababa mula
sa langit, mayroong susi sa kailaliman ng hukay at mayroong

malaking tanikala sa kaniyang kamay. **(Abyssos g12)** **2** Sinukal
niya ang dragon, ang dating ahas, na siyang demonyo, o
Satanas, at ginapos siya nang isang libong taon. **3** Tinapon siya
sa kailaliman ng hukay, ikinulong siya rito at sinelyuhan ang
ibabaw nito. Para hindi na ito makapanglinlang kailanman ng
mga bansa hanggang sa ang isang libong taon ang lumipas.
Pagkatapos niyon, dapat siyang maging malaya ng maikling
panahon. **(Abyssos g12)** **4** Pagkatapos nakita ko ang mga trono.
Ang mga binigyan ng kapangyarihang humatol ang nakaupo sa
mga ito. Nakita ko rin ang mga kaluluwa ng mga pinugutan ng
ulo dahil sa patotoo tungkol kay Cristo at sa salita ng Diyos. Hindi
sila sumamba sa halimaw o sa kaniyang imahe, at tumanggi
silang tanggapin ang tatak sa kanilang mga noo at kamay.
Nabuhay silang muli, at naghari kasama ni Cristo ng isang
libong taon. **5** Ang ibang mga namatay ay hindi na nabuhay muli
hanggang sa matapos ang isang libong taon. Ito ang unang
pagkabuhay. **6** Pinagpala at banal ang sinuman na makibahagi
sa unang muling pagkabuhay! Ang pangalawang kamatayan ay
walang kapangyarihan na tulad ng mga ito. Sila ay magiging mga
pari ng Diyos at sila ay maghahari kasama niya sa loob ng isang
libong taon. **7** Kapag natapos na ang libong mga taon, palalayain
si Satanas mula sa kaniyang bilangguan. **8** Siya ay lalabas para
manlinlang ng mga bansa sa apat na sulok ng mundo — Gog at
Magog — para tipunin sila para sa digmaan. Sila ay magiging
kasing dami ng buhangin sa dagat. **9** Umakyat sila pataas sa
malawak na patag ng lupa at pinalibutan ang kampo ng mga
mananampalataya, ang minamahal na lungsod. Pero bumaba
ang apoy mula sa langit at nilamon sila. **10** Ang demonyo, na
siyang nanlinlang sa kanila, ay itinapon sa lawa ng nasusunog

na asupre, kung saan ang halimaw at ang mga bulaang propeta
ay itinapon. Sila ay pahihirapan umaga at gabi magpakailan pa
man. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** **11** Pagkatapos nakita ko
ang dakilang puting trono at ang siyang nakaupo roon. Ang
lupa at ang langit ay lumayo mula sa kaniyang presensya, pero
wala na silang lugar na mapupuntahan. **12** Nakita ang mga
patay — ang magigiting at ang hindi mahahalaga — nakatayo
sa harap ng trono, at binuksan ang mga aklat. Pagkatapos isa
pang aklat ang binuksan — Ang aklat ng Buhay. Ang patay
ay hinatulan sa pamamagitan ng itinala sa mga aklat, ang
kinalabasan ng kanilang ginawa. **13** Ibinigay ng dagat ang mga
patay na naroroon. Ibinigay ng kamatayan at ng hades ang
mga patay na nasa kanila, at hinatulan ang mga patay ayon sa
kanilang ginawa. **(Hadēs g86)** **14** Ang kamatayan at ang hades
ay itinapon sa lawa ng apoy. Ito ang ikalawang kamatayan —
Ang lawa ng apoy. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Kung
kaninong pangalan ang hindi nakasulat sa Aklat ng Buhay, siya
ay itatapon sa lawa ng apoy. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Pagkatapos nakita ko ang isang bagong langit at isang
bagong mundo, dahil ang unang langit at unang mundo ay
lumipas na, at ang dagat ay wala na. **2** Nakita ko ang banal
na lungsod, ang bagong Jerusalem, na bumamababa mula sa
langit mula sa Diyos, inihanda tulad ng isang babaeng ikakasal
na pinaganda para sa kaniyang asawa. **3** Narinig ko ang isang
malakas na tinig mula sa trono sinasabing: “Tingnan mo! Ang
tirahan ng Diyos ay kasama ng mga tao, at siya ay naninirahan
kasama nila. Sila ay magiging kaniyang bayan, at ang Diyos
mismo ay makakasama nila at siya ay magiging kanilang Diyos.
4 Papahirin niya ang bawat luha mula sa kanilang mga mata,

wala nang kamatayan, o pagdadalamhati, o pag-iyak, o sakit.
Ang naunang mga bagay ay lumipas na. **5** Siya na nakaupo sa
trono ay sinabing, “Tingnan mo! Ginawa kong bago ang lahat ng
mga bagay.” Sinabi niya, “Isulat mo ito dahil ang mga salitang ito
ay mapagkakatiwalaan at totoo. **6** Sinabi niya sa akin, “Ang mga
bagay ng ito ay tapos na, Ako ang Alpa at ang Omega, ang
simula at ang katapusan. Sa sinumang nauuhaw ay bibigyan ko
ng inuming walang bayad mula sa bukal ng tubig ng buhay. **7**
Ang isa na manlulupig ay magmamana ng mga bagay na ito,
at ako ay magiging kaniyang Diyos, at siya ay magiging anak
ko. **8** Pero para sa mga duwag, sa walang pananampalataya,
sa mga kasuklam-suklam, sa mga mamamatay-tao, sa mga
sekswal na imoralidad, sa mga mangkukulam, mga sumasamba
sa diyus-diyosan, at sa mga sinungaling, ang kanilang lugar ay
sa dagat-dagatang apoy ng nagniningas na asupre. Na siyang
ikalawang kamatayan. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Lumapit sa akin
ang isa sa pitong mga anghel, siyang may hawak ng pitong
mangkok na puno ng pitong huling mga salot, at sinabi, “Halika
rito. Ipakikita ko sa iyo ang babaeng ikakasal, ang asawa ng
Kordero.” **10** Pagkatapos dinala niya ako sa Espiritu sa isang
malaki at mataas na bundok at ipinakita niya sa akin ang banal
na lungsod, ang Jerusalem, na bumababa mula sa langit mula
sa Diyos. **11** Mayroong kaluwalhatian ng Diyos ang Jerusalem,
at ang kaningningan nito ay tulad ng isang pinakamamahaling
hiyas, tulad ng isang batong kristal na malinaw na jaspe. **12**
Mayroon itong isang kadakilaan, mataas na pader na may
labingdalawang tarangkahan, na may labingdalawang anghel sa
mga tarangkahan. Nakasulat sa mga tarangkahan ang mga
pangalan ng labingdalawang lipi ng mga anak ng Israel. **13** Sa

silangan ay may tatlong tarangkahan, sa hilaga ay may tatlong
tarangkahan, sa timog ay may tatlong tarangkahan, sa kanluran
ay may tatlong tarangkahan. **14** Ang pader ng lungsod ay may
labingdalawang pundasyon, at doon ay may labingdalawang
pangalan ng labindalawang apostol ng Kordero. **15** Ang siyang
nagsalita sa akin ay may tungkod na panukat na gawa sa ginto
para sukatin ang lungsod, ang mga tarangkahan at pader nito.
16 Ang pagkakatayo ng lungsod ay parisukat; magkatulad ang
haba at ang lawak nito. Sinukat niya ang lungsod gamit ang
tungkod na panukat, ang haba nito ay 12, 000 na mga estadio
(ang haba, ang lawak, at ang taas ay magkakapareho). **17**
Sinukat din niya ang pader nito, 144 na kubit ang kapal sa
panukat ng tao (na ganoon din sa panukat ng anghel). **18** Ang
pader ay itinayo sa jaspe, at ang lungsod sa purong ginto,
tulad ng malinaw na salamin. **19** Ang pundasyon ng pader ay
pinaganda ng iba't ibang uri ng mamahaling bato. Ang una ay
jaspe, ang ikalawa ay safiro, ang ikatlo ay agate, ang ikaapat ay
esmeralda, **20** ang ikalima ay oniks, ang ikaanim ay kornalina,
ang ikapito ay krisolito, ang ikawalo ay berilo, ang ikasiyam
topaz, ang ikasampu ay krisopraso, ang ikalabing-isa ay jacinto,
at ang ikalabingdalawa ay amatista. **21** Ang labing dalawang
tarangkahan ay labing dalawang perlas, ang bawat tarangkahan
ay mula sa iisang perlas. Ang mga lansangan ng lungsod ay
purong ginto, gaya ng malinaw na salamin. **22** Wala akong
nakitang templo sa lungsod, dahil ang Panginoong Diyos, na
siyang namumuno sa lahat, at ang Kordero ang kanilang templo.
23 Hindi na kailangan ng lungsod ang araw o ang buwan para
liwanagan ito dahil ang kaluwalhatian ng Diyos ang nagliliwanag
dito, at ang kaniyang ilawan ay ang Kordero. **24** Ang mga bansa

ay maglalakad sa pamamagitan ng ilaw ng lungsod na iyon.
Dadalahin ng mga hari ng mundo ang karangyaan nila dito.
25 Hindi isasara ang tarangkahan nito sa araw, at hindi na
magkakaroon ng gabi dito. 26 Dadalhin nila ang karangyaan at
ang karangalan ng mga bansa dito, 27 at walang marurumi ang
maaaring makapasok dito. Maging ang sinumang gumagawa
ng anumang kahihiyan o panlilinlang ang makakapasok, pero
ang mga nakasulat lamang ang pangalan sa aklat ng buhay ng
Kordero.
22 Pagkatapos ipinakita sa akin ng anghel ang ilog ng tubig
ng buhay, ang tubig ay kasing linaw ng kristal. Dumadaloy ito
mula sa trono ng Diyos at ng Kordero, 2 sa gitna ng lansangan
ng lungsod. Sa magkabilang tabi ng ilog ay naroon ang puno
ng buhay na nagbubunga ng labingdalawang uri ng prutas,
at sa bawat buwan ay namumunga ito. Ang mga dahon ng
puno ay para mapagaling ang bansa. 3 Wala na kahit anumang
sumpa. Ang trono ng Diyos at ng Kordero ay matatagpuan
sa lungsod at paglilingkuran siya ng kaniyang mga lingkod. 4
Makikita nila ang kaniyang mukha at ang kaniyang pangalan ay
malalagay sa kanilang mga noo. 5 Wala nang magiging gabi,
hindi na sila mangangailangan ng liwanag ng ilawan o sikat ng
araw dahil ang Panginoong Diyos ang magliliwanag sa kanila.
Maghahari sila magpakailan pa man. **(aiōn g165)** 6 Sinabi sa akin
ng anghel, “Ang mga salitang ito ay mapagkakatiwalaan at totoo.
Ang Panginoon, ang Diyos ng mga espiritu ng mga propeta, ay
ipinadala ang kaniyang anghel para ipakita sa kaniyang mga
lingkod ang mga bagay na malapit ng maganap.” 7 “Tingnan mo!
Malapit na akong dumating. Pinagpala ang siyang sumusunod
sa mga salita ng propesiya ng aklat na ito.” 8 Ako, si Juan,

ang siyang nakarinig at nakakita ng mga bagay na ito. Nang
aking makita at narinig sila, ipinatirapa ko ang aking sarili sa
paanan ng anghel para sambahin siya, ang anghel na nagpakita
sa akin ng mga bagay na ito. **9** Sinabi niya sa akin, “Huwag
mong gawin iyan!” Ako ay tulad mo ring lingkod na kasama
mo, kasama ng iyong mga kapatid na mga propeta, at kasama
ng mga sumusunod sa mga salita ng aklat na ito. Sambahin
ang Diyos!” **10** Sinabi niya sa akin, “Huwag mong selyuhan
ang mga salita ng propesiya ng aklat na ito, dahil ang oras ay
malapit na. **11** Siya na hindi matuwid, hayaan siyang magpatuloy
na gawin ang hindi matuwid. Siya na marumi ang moralidad,
hayaan siyang magpatuloy sa pagiging marumi ang moralidad.
Siya na matuwid, hayaan siyang magpatuloy na gumawa ng
matuwid. Siya na banal, hayaan siya na magpatuloy na maging
banal. **12** Tingnan mo! Malapit na akong dumating. Ang aking
gantimpala ay nasa akin, para gantihan ang bawat isa ayon
sa anuman na kaniyang ginawa. **13** Ako ang Alpa at ang
Omega, ang Una at ang Huli, ang Simula at ang Katapusan.
14 Pinagpala ang mga naglilinis ng kanilang mga balabal kaya
magkakaroon sila ng karapatan para makakain nang mula sa
puno ng buhay at para makapasok sa lungsod sa pamamagitan
ng mga tarangkahan. **15** Nasa labas ang mga aso, ang mga
mangkukulam, ang sekswal na imoralidad, ang mga mamamatay
tao, ang mga sumasamba sa mga diyus-diyosan, at ang lahat
ng nagmamahal at gumagawa ng kasinungalingan. **16** Ako, si
Jesus, ipinadala ko ang aking anghel para magpatotoo sa inyo
tungkol sa mga bagay para sa mga iglesiya. Ako ang ugat at ang
kaapu-apuhan ni David, ang maningning na Bituin sa Umaga. **17**
Sinasabi ng Espiritu at ng Babaeng ikakasal, “Halika! Hayaang

sabihin ng nakaririnig, “Halika!” Sinuman ang nauuhaw, hayaan
siyang lumapit, at sinuman ang nagnanais nito, hayaan siya na
malayang magkaroon ng tubig ng buhay. **18** Pinatototohanan ko
sa bawat isang nakikinig sa mga salita ng propesiya ng aklat
na ito: Kung sinumang magdagdag sa mga ito, ang Diyos ang
magdadagdag sa kaniya ng mga salot na tulad ng nakasaad
sa aklat na ito. **19** Kung sinuman ang mag-aalis mula sa mga
salita ng aklat na ito ng propesiya, aalisin ng Diyos ang kaniyang
bahagi sa puno ng buhay at sa banal na lungsod, na nakasulat
tungkol sa aklat na ito. **20** Siyang nagpapatotoo sa mga bagay
na ito ay sinasabi, “Oo! Malapit na akong dumating.” Amen!
Halika, Panginoong Jesus! **21** Sumainyong nawa lahat ng biyaya
ng Panginoong Jesus. Amen.

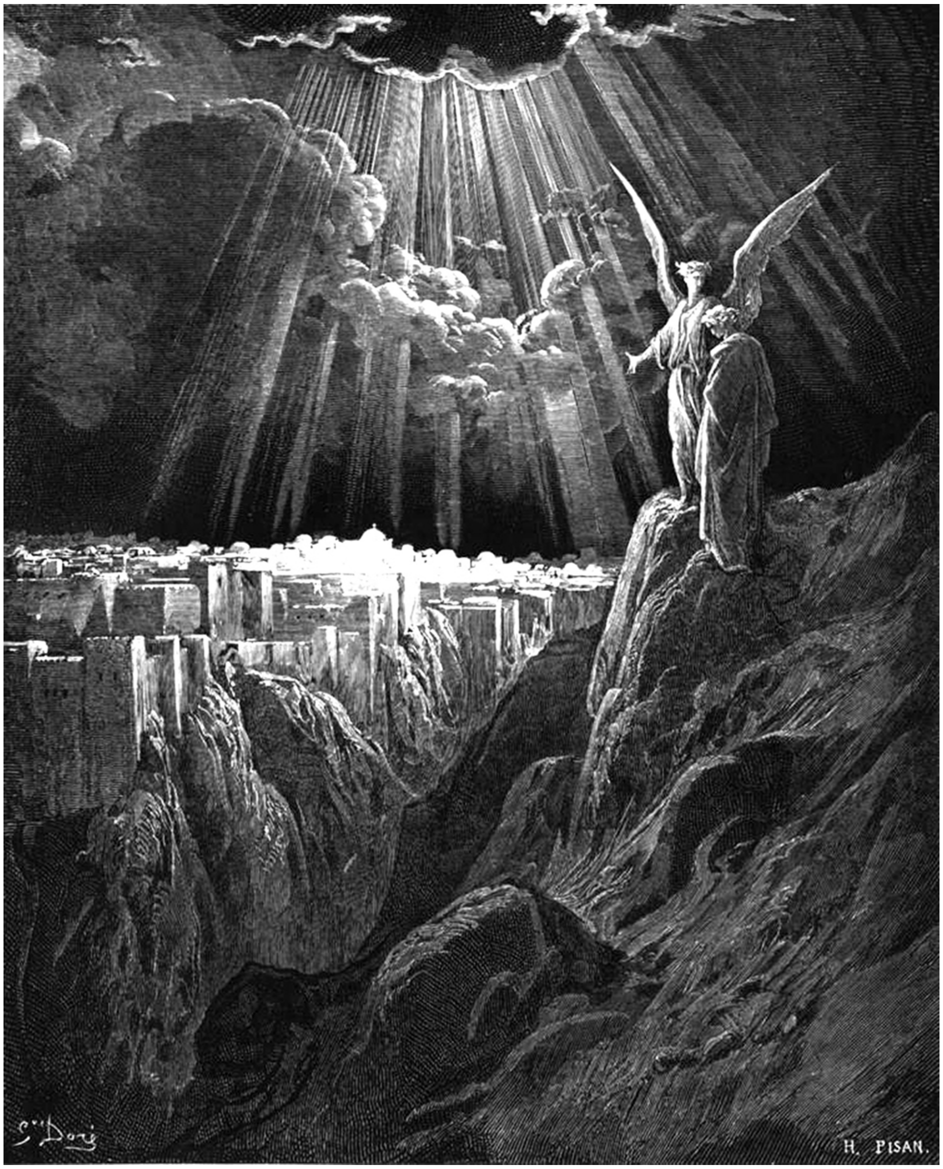

Nakita ko ang banal na lungsod, ang bagong Jerusalem, na bumamababa mula sa langit mula sa Diyos, inihanda tulad ng isang babaeng ikakasal na pinaganda para sa kaniyang asawa. Narinig ko ang isang malakas na tinig mula sa trono sinasabing: "Tingnan mo! Ang tirahan ng Diyos ay kasama ng mga tao, at siya ay naninirahan kasama nila. Sila ay magiging kaniyang bayan, at ang Diyos mismo ay makakasama nila at siya ay magiging kanilang Diyos."

Pahayag 21:2-3

Gabay sa mga Mambabasa

Tagalog at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Tagalog at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Tagalog---Tagalog-Bible-Unlocked/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucas 8:31
Mga Roma 10:7
Pahayag 9:1
Pahayag 9:2
Pahayag 9:11
Pahayag 11:7
Pahayag 17:8
Pahayag 20:1
Pahayag 20:3

aïdios

Mga Roma 1:20
Judas 1:6

aiōn

Mateo 12:32
Mateo 13:22
Mateo 13:39
Mateo 13:40
Mateo 13:49
Mateo 21:19
Mateo 24:3
Mateo 28:20
Marcos 3:29
Marcos 4:19
Marcos 10:30
Marcos 11:14
Lucas 1:33
Lucas 1:55
Lucas 1:70
Lucas 16:8
Lucas 18:30
Lucas 20:34
Lucas 20:35
Juan 4:14
Juan 6:51
Juan 6:58
Juan 8:35
Juan 8:51
Juan 8:52
Juan 9:32
Juan 10:28
Juan 11:26
Juan 12:34
Juan 13:8
Juan 14:16
Mga Gawa 3:21
Mga Gawa 15:18
Mga Roma 1:25
Mga Roma 9:5
Mga Roma 11:36
Mga Roma 12:2
Mga Roma 16:27
1 Mga Corinto 1:20
1 Mga Corinto 2:6
1 Mga Corinto 2:7
1 Mga Corinto 2:8
1 Mga Corinto 3:18
1 Mga Corinto 8:13
1 Mga Corinto 10:11
2 Mga Corinto 4:4
2 Mga Corinto 9:9
2 Mga Corinto 11:31
Mga Galacia 1:4
Mga Galacia 1:5
Mga Efeso 1:21
Mga Efeso 2:2
Mga Efeso 2:7
Mga Efeso 3:9
Mga Efeso 3:11
Mga Efeso 3:21
Mga Efeso 6:12
Mga Filipos 4:20
Mga Colosas 1:26
1 Timoteo 1:17
1 Timoteo 6:17
2 Timoteo 4:10
2 Timoteo 4:18
Tito 2:12
Mga Hebreo 1:2
Mga Hebreo 1:8
Mga Hebreo 5:6
Mga Hebreo 6:5
Mga Hebreo 6:20
Mga Hebreo 7:17
Mga Hebreo 7:21
Mga Hebreo 7:24
Mga Hebreo 7:28
Mga Hebreo 9:26
Mga Hebreo 11:3
Mga Hebreo 13:8
Mga Hebreo 13:21
1 Pedro 1:23
1 Pedro 1:25
1 Pedro 4:11
1 Pedro 5:11
2 Pedro 3:18
1 Juan 2:17
2 Juan 1:2
Judas 1:13
Judas 1:25
Pahayag 1:6
Pahayag 1:18
Pahayag 4:9
Pahayag 4:10
Pahayag 5:13
Pahayag 7:12
Pahayag 10:6
Pahayag 11:15
Pahayag 14:11
Pahayag 15:7
Pahayag 19:3
Pahayag 20:10
Pahayag 22:5

aiōnios

Mateo 18:8
Mateo 19:16
Mateo 19:29
Mateo 25:41
Mateo 25:46
Marcos 3:29
Marcos 10:17
Marcos 10:30
Lucas 10:25
Lucas 16:9
Lucas 18:18
Lucas 18:30
Juan 3:15
Juan 3:16
Juan 3:36
Juan 4:14
Juan 4:36
Juan 5:24
Juan 5:39
Juan 6:27
Juan 6:40
Juan 6:47
Juan 6:54
Juan 6:68

Juan 10:28
Juan 12:25
Juan 12:50
Juan 17:2
Juan 17:3
Mga Gawa 13:46
Mga Gawa 13:48
Mga Roma 2:7
Mga Roma 5:21
Mga Roma 6:22
Mga Roma 6:23
Mga Roma 16:25
Mga Roma 16:26
2 Mga Corinto 4:17
2 Mga Corinto 4:18
2 Mga Corinto 5:1
Mga Galacia 6:8
2 Mga Tesalonica 1:9
2 Mga Tesalonica 2:16
1 Timoteo 1:16
1 Timoteo 6:12
1 Timoteo 6:16
2 Timoteo 1:9
2 Timoteo 2:10
Tito 1:2
Tito 3:7
Filemon 1:15
Mga Hebreo 5:9
Mga Hebreo 6:2
Mga Hebreo 9:12
Mga Hebreo 9:14
Mga Hebreo 9:15
Mga Hebreo 13:20
1 Pedro 5:10
2 Pedro 1:11
1 Juan 1:2
1 Juan 2:25
1 Juan 3:15
1 Juan 5:11
1 Juan 5:13
1 Juan 5:20
Judas 1:7
Judas 1:21
Pahayag 14:6

eleēsē

Mga Roma 11:32

Geenna

Mateo 5:22
Mateo 5:29
Mateo 5:30
Mateo 10:28
Mateo 18:9
Mateo 23:15
Mateo 23:33
Marcos 9:43
Marcos 9:45
Marcos 9:47
Lucas 12:5
Santiago 3:6

Hadēs

Mateo 11:23
Mateo 16:18
Lucas 10:15
Lucas 16:23
Mga Gawa 2:27
Mga Gawa 2:31
1 Mga Corinto 15:55
Pahayag 1:18
Pahayag 6:8
Pahayag 20:13
Pahayag 20:14

Limnē Pyr

Pahayag 19:20
Pahayag 20:10
Pahayag 20:14
Pahayag 20:15
Pahayag 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Mga Bilang 16:30
Mga Bilang 16:33
Deuteronomio 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Mga Hari 2:6
1 Mga Hari 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Mga Awit 6:5
Mga Awit 9:17
Mga Awit 16:10
Mga Awit 18:5
Mga Awit 30:3
Mga Awit 31:17
Mga Awit 49:14
Mga Awit 49:15
Mga Awit 55:15
Mga Awit 86:13
Mga Awit 88:3
Mga Awit 89:48
Mga Awit 116:3
Mga Awit 139:8
Mga Awit 141:7
Mga Kawikaan 1:12
Mga Kawikaan 5:5
Mga Kawikaan 7:27
Mga Kawikaan 9:18
Mga Kawikaan 15:11
Mga Kawikaan 15:24
Mga Kawikaan 23:14
Mga Kawikaan 27:20
Mga Kawikaan 30:16
Mangangaral 9:10
Awit ng mga Awit 8:6
Isaias 5:14
Isaias 7:11
Isaias 14:9
Isaias 14:11
Isaias 14:15
Isaias 28:15
Isaias 28:18
Isaias 38:10
Isaias 38:18
Isaias 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonas 2:2
Habacuc 2:5

Tartaroō

2 Pedro 2:4

Questioned

None yet noted

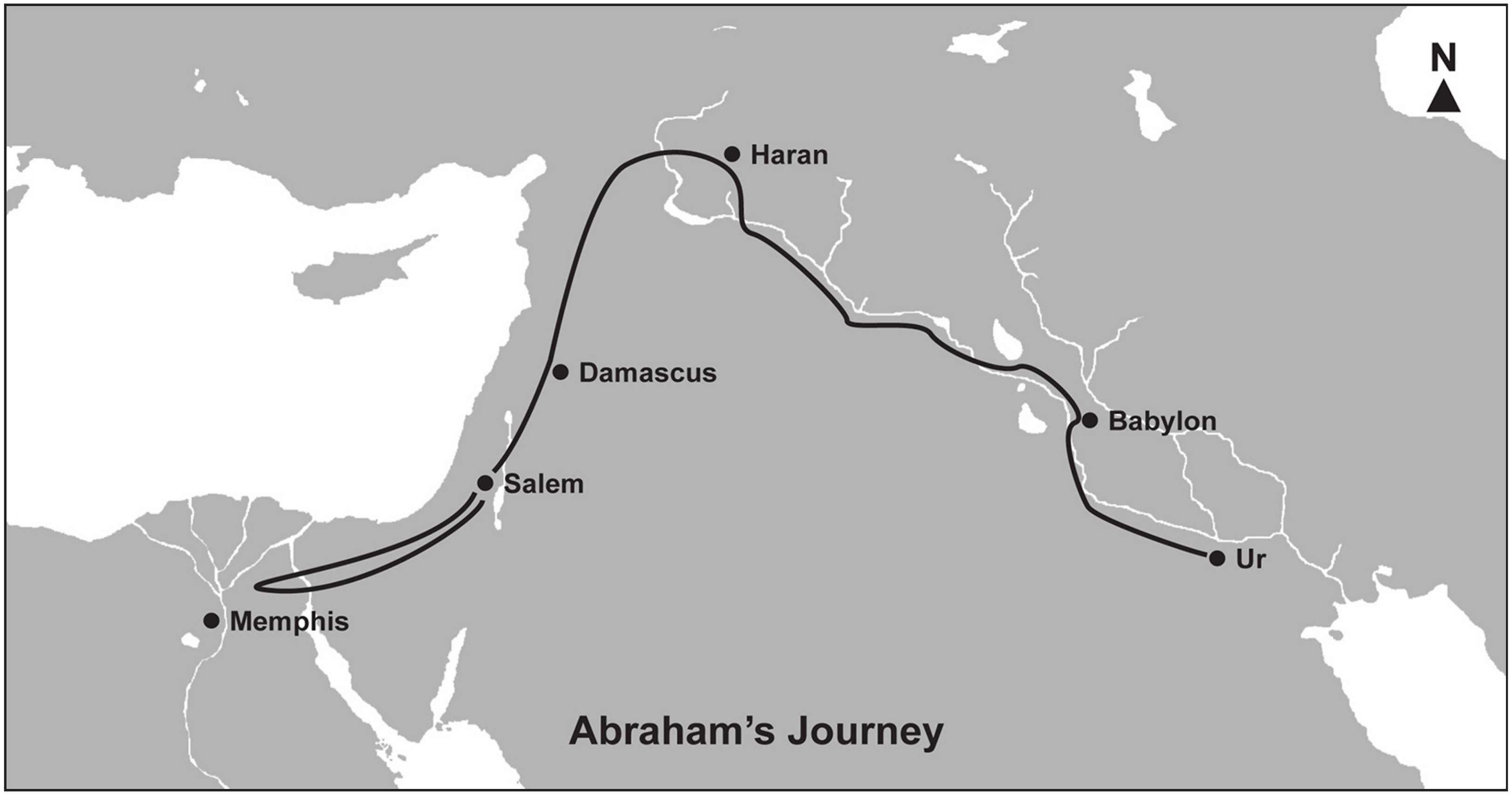

Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si Abraham nang siya ay tinawag, Siya ay sumunod at nagtungo sa lugar na kaniyang tatanggapin bilang isang tagapagmana. Pumunta siya na hindi niya nalalaman kung saan siya tutungo. - Mga Hebreo 11:8

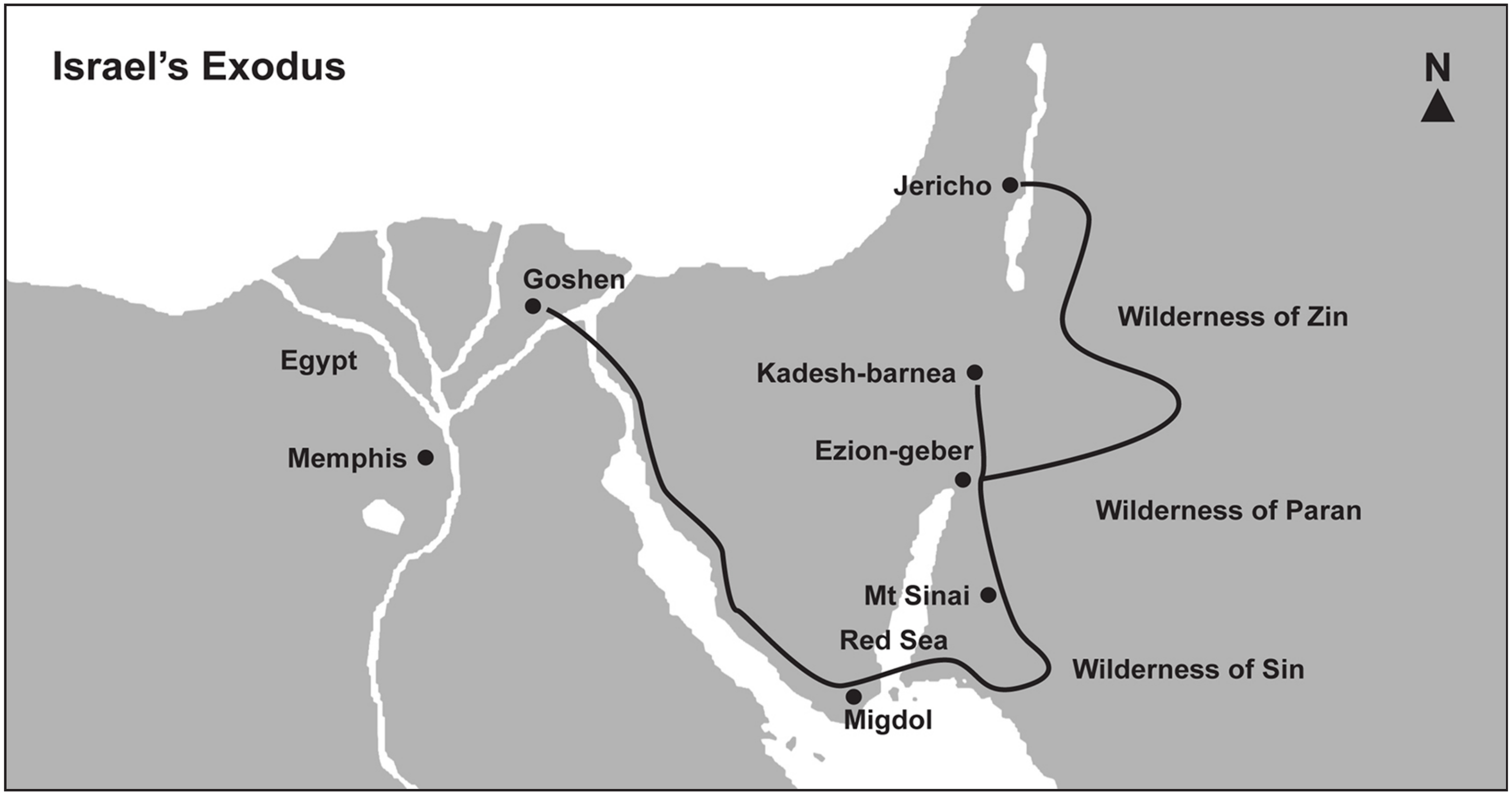

Nang pinayagan ni Paraon na umalis ang mga tao, hindi sila pinangunahan ng Diyos sa landas patungo sa lupain ng mga Palestina, kahit pa malapit ang lupain. Dahil sinabi ng Diyos, "Marahil magbabago ang mga tao ng kanilang mga isipan kapag nakaranas sila ng digmaan at pagkatapos babalik sa Ehipto." - Exodo 13:17

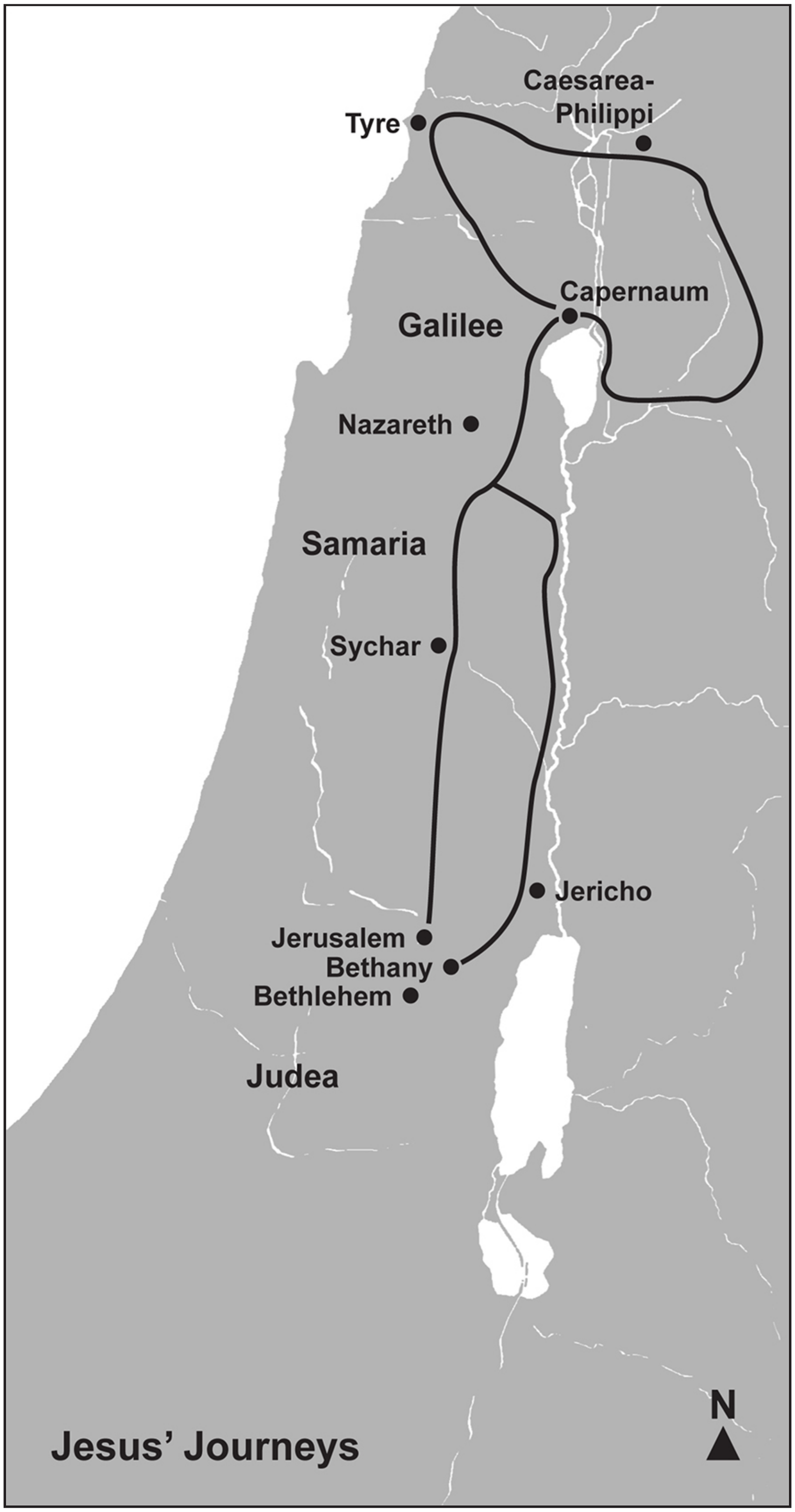

Sapagkat hindi dumating ang Anak ng Tao upang paglingkuran, ngunit upang maglingkod at upang ibigay ang kaniyang buhay bilang katubusan ng lahat. - Marcos 10:45

Ako si Pablo, na isang lingkod ni Jesu-Cristo, tinawag upang maging apostol, at inilaan para sa ebanghelyo ng Diyos. - Mga Roma 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

<table>
<tr><td colspan="3">What are we? ▶</td><td colspan="2">Genesis 1:26 - 2:3</td><td colspan="5">Mankind is created in God’s image, male and female He created us</td></tr>
<tr><td colspan="3">How are we sinful? ▶</td><td colspan="2">Romans 5:12-19</td><td colspan="5">Sin entered the world through Adam and then death through sin</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">Where are we? ◀</td><td colspan="7">When are we? ▼</td></tr>
<tr><td colspan="2">Innocence</td><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Eternity
Past</td><td>Creation
4004 B.C.</td><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses’ Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td rowspan="12">▶
Who are we?</td><td rowspan="3">God</td><td>Father</td><td rowspan="3">John 10:30

God’s perfect fellowship</td><td rowspan="7">Genesis 1:31

God’s perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden</td><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God’s perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td>Son</td><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td>Holy Spirit</td><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Mankind</td><td>Living</td><td rowspan="9">Genesis 1:1

No Creation
No people</td><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td>Deceased believing</td><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td>Deceased unbelieving</td><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Angels</td><td>Holy</td><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God’s command</td></tr>
<tr><td>Imprisoned</td><td rowspan="5">Genesis 1:31

No Fall
No unholy Angels</td><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="5">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td>Fugitive</td><td colspan="3" rowspan="4">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>First Beast</td><td rowspan="2">Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>False Prophet</td></tr>
<tr><td>Satan</td><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
<tr><td colspan="3">Why are we? ▶</td><td colspan="2">Romans 11:25-36, Ephesian 2:7</td><td colspan="5">For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all</td></tr>
</table>

Itinalaga

Tagalog at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you," John 15:16*. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Humayo kayo at gawing mga alagad ang lahat ng mga bansa. Bautismuhan sila sa ngalan ng Ama, ng Anak, at ng Banal na Espiritu. - Mateo 28:19